

BIBLIOGRAFIA HISTORJI POLSKIEJ.

BIBLIOGRAFIA HISTORJI POLSKIEJ.

WSPÓLNIE Z Dr. HENRYKIEM SAWCZYŃSKIM
I CZŁONKAMI KÓŁKA HISTORYCZNEGO UCZNIÓW
UNIwersYTETU LWOWSKIEGO

ZEBRAŁ I UŁOŻYŁ

Dr. LUDWIK FINKEL

profesor Uniwersytetu lwowskiego.

W KRAKOWIE.

NALĘŻEDEM KOMISJI HISTORYCZNEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI W KRAKOWIE.

Skład główny w księgarni Spółki wydawniczej polskiej.

1906.

8497. 3.

II

Drukarnia Ludowa
we Lwowie o o o o
PRACOWNIA I.

5, -

X-36496
8497 <u>II</u>

[Cz. 3.]

Mysł zbiorowej pracy nad bibliografią historii polskiej powstała w „Kółku historycznem uczniów Uniwersytetu lwowskiego“, zawiązanem dnia 8. lutego r. 1878 w „Czytelni akademickiej“. Zaraz na pierwszym tegoż posiedzeniu pojawił się zapisany w protokołach wniosek zbierania „notatek bibliograficznych, mających obejmować te dzieła i rozprawy, które się do historii polskiej odnoszą, bądź to wyłącznie, bądź pośrednio“.

Niewygasłej pamięci profesor nasz i kierownik Ksawery Liske, opiekun Kółka, zachęcał gorąco do podjęcia zamierzonej pracy, udzielił pierwszych wskazówek, przyrzekał poparcie w wyszukaniu nakładcy, jeżeli rzecz będzie dobrze wykonana. Niebawem dowiedzieliśmy się z ust Jego, że Józef Szujski pochwalił nasze usiłowania i uczynił nadzieję wydania bibliografii przez Akademię Umiejętności.

Zabraliśmy się do roboty, która poczęła się od wypisywania na osobnych kartkach, dostarczonych nam przez Zakład N. i. Ossolińskich, tytułów dzieł z Bibliografii Estreichera i rozpraw z większych czasopism naukowych. Wzięli w niej udział: Ferdynand Bostel, Bronisław Czarnik, Klemens hr. Dzieduszycki, Ludwik Finkel, Bronisław Gorczak, ś. p. Saturnin Kwiatkowski, Witold Lewicki, Stanisław Majerski, ś. p. Władysław Menda, Teodor Nacher i Franciszek Zych. W następnych latach przybywali nowi pracownicy: w r. 1879/80 Witold Marczewski i Tadeusz Rybicki; w r. 1880/81 Michał Lityński i Henryk Sawczyński; w r. 1881/82 Aleksander Lisiewicz; w r. 1882/83 Wiktor Czermak i ś. p. Władysław Margasz; w r. 1883/84 Eugeniusz Barewicz, bł. p. Joachim Fränkel, i Tadeusz Węcelewski; w r. 1884/85 Adam Bienkowski, Zygmunt Lisiewicz i ś. p. Karol Żółkiewski; w r. 1885/6 Kazimierz Gorzycki, J. Karol Nitman, Władysław Zygadłowicz. Jedni ustępowali, wstępowali w ich miejsce drudzy, wszystkich wymienić niepodobna, ponieważ protokoły Kółka nie zachowały dokładnych zapisek o współpracownikach bibliografii.

Ale z latami, jak to u nas niestety bywa, przygasał pierwszy zapał, a chociaż praca nie przerwała się całkiem, postępowała bardzo powoli naprzód. Wytrwał w niej najdłużej, oddawał się najgorliwiej dr. Henryk Sawczyński: rozpiisał z Estreichera Bibliografię wiek XVII, część XVIII i druki bez daty, a podczas chwilowego zastoju prac w Kółku, spowodowanego wzmagającą się z roku na rok chorobą Ksawerego Liskego, uratował cały dorobek bibliograficzny, przechowawszy go starannie u siebie w domu.

Powróciłem wówczas po dwuletnich studiach za granicą do Lwowa i zabrałem się wspólnie z H. Sawczyńskim do dalszej akcji, której kierownictwo złożyli członkowie Kółka w moje ręce. Uzyskawszy w roku 1886 docenturę w lwowskim Uniwersytecie, mogłem z pomocą uczniów swoich skuteczniej rzecz poprowadzić. Zasób kart bibliograficznych, który z końcem r. 1878 wynosił 3000 kart, a w r. 1880 kart 7500 — dalszych dat nie podano w sprawozdaniach Kółka — osiągał w chwili objęcia kierownictwa przeczennie jakich 20.000. W sprawozdaniu z roku 1886 zamieścił ówczesny przewodniczący Kółka, Henryk Sawczyński, następujący ustęp: „Praca nad bibliografią historyografii polskiej, rozpoczęta przed kilku laty przez nasze Kółko, jest już na ukończeniu. Wyzyskano cały materiał, jaki był dostępny, po koniec r. 1885; pozostaje więc tylko wyzyskać jeszcze Bibliografię wieku XVIII. i ruch bieżący. Energiczne zajęcie się tą sprawą honorowego członka Kółka Dra L. Finkla pozwala się spodziewać, że w niedalekiej przyszłości zgromadzimy cały olbrzymi materiał i wywiążemy się z przyjętego na się wobec prof. Liskego zobowiązania“.

Było to jednak złudzenie, któremu ulegaliśmy obaj. Rozpatrzywszy się dokładniej w nagromadzonym materiale i poddawszy go pierwszej próbie systematycznego układu, spostrzegłem, że jest on bardzo niejednolite zbierany, że współpracownicy nie postępowali według zasad ściśle określonych. Nie ułożono z góry programu bibliografii, nie zakreślono granic jej, więc kiedy jedni wypisywali wszystko, co z historią stało w jakimkolwiek związku, inni ograniczali się do historii politycznej i artykułów większych. Był to, można powiedzieć, grzech pierworodny dzieła, od którego całkowicie uwolnić je było niepodobieństwem, ponieważ nie sporządzono spisu wyzyskanych czasopism, nie podano, czy wszystkie roczniki i tomy były do dyspozycji wypisujących kartki bibliograficzne, a tu kontrola byłaby właściwie powtórzeniem całej poprzedniej roboty. Ścisłej rewizji można było poddać tylko tytuły wypisane z bibliografii i spisów. Nadto okazały się liczne luki: nie uwzględniono prawie zupełnie bibliografii i czasopism obcych, nie przejrano wielkich dzienników politycznych i t. p.

Doszedłem do przekonania, że pracą dobrowolną, na ochotnika, nie będzie można rychło zapełnić tych luk i że jedynie z pomocą odpowiednich środków materialnych, przez pozyskanie większej liczby płatnych sił, da się rzecz doprowadzić do pożądanego rezultatu. Zwróciłem się zatem w październiku r. 1888 do Akademii Umiejętności z prośbą o subwencję na uzupełnienie materiałów bibliografii historycznej. Propozycja moja znalazła życzliwe przyjęcie zarówno u ówczesnego generalnego Sekretarza Akademii Dra Stanisława Smolki, jak też u Sekretarza Komisji historycznej Dra Wincentego Zakrzewskiego: otrzymałem przyrzeczenie zasiłku pieniężnego i wydania bibliografii nakładem Akademii, ale polecono mi wprzód nakreślić dokładny plan całego systematycznego jej układu.

Zadanie nie było łatwe. Nie mogłem pójść niewolniczo za żadnym z istniejących wówczas wzorów. Dahlmana-Waitza „Quellenkunde zur deutschen Geschichte“ podaje tylko najwybitniejsze dzieła i rozprawy, może zatem łączyć źródła i opracowania w pewne grupy według epok, do których się odnoszą. Ale podręcznik tego rodzaju nie na wiele przydałby się polskim historykom, ponieważ wobec nieznaczonej liczby wielkich wydawnictw źródłowych i ubogiej literatury monograficznej posiada, rzecz można, każdy historyk w pamięci dzieła najważniejsze; zestawił je zresztą Józef Szujski w dodatku do jednotomowej „Historii polskiej“ (Warszawa 1880). Chodziło raczej o zebranie rozproszonych, nieraz drobnych, a jednak ważnych przyczynków, o możliwie wyczerpujące zestawienie zarówno źródeł jak opracowań, a te nie dawały się szeregować pod epoki bez bardzo licznych powtarzań. Znakomita bibliografia historyczna E. Winkelmanna „Bibliotheca Livoniae historica“ dawała wzór godny naśladowania, ale obejmując tylko dzieje krajów nadbałtyckich, mogła w szczegółowości i dokładności dojść aż do najdalszych granic. Bibliografia historii wielkiego państwa i wielkiego narodu, rozwijającego się na szerokich przestrzeniach, wymagała systemu zastosowanego do jego dziejów; nie mogła naprzykład pomijać krajów z Polską przez wieki związanych, a niepodobniestwem byłoby całą ich historyografię w niej zamieścić. Nasuwały się także inne rozliczne wątpliwości. Dopiero powoli, po kilku przeróbkach, wyłonił mi się program bibliografii jako całość, w której wszystkie części schodziły się w jednolitą budowę. Po naradzie z profesorem Tadeuszem Wojciechowskim przedstawiłem mój plan d. 25. listopada 1888 na posiedzeniu Komisji historycznej Akademii Umiejętności, która go z drobnymi zmianami zatwierdziła. Udzielona mi subwencya, w trzech ratach płatna, wynosiła 300 zł. (600 K).

Dzięki tej pomocy materalnej zaangażowałem 20 pracowników z pośród swoich uczniów i podzieliłem między nich dalszą pracę zbierania materyału. Za napisanie dwóch kart bibliograficznych płaciłem 1 centa: wybrałem z umysłu ten sposób wynagradzania, aby wypisywano, w granicach danej instrukcyi, tytułów jak najwięcej, nie nie pomijając, chociażby nawet część kart okazała się później bezużyteczną. W ten sposób w bardzo krótkim czasie, w jakie pół roku, zdobyłem nowych uzupełnień około 40.000. Resztę subwencyi obróciłem na współpracownika w kolacyonowaniu materyału zebranego przez członków Kółka. Z ś. p. Antonim Świątkiewiczem skontrolowałem i uzupełniłem kartki wypisane z Estreichera Bibliografii XIX. wieku. Potrzeba takiego „sekretnarza bibliografii“ okazała się tak niezbędną, że odtąd aż po koniec dzieła stałe go utrzymywałem.

W tym czasie pracowali jeszcze niektórzy członkowie Kółka zupełnie bezinteresownie, jak: August Borzemski, Ernest Breiter i Tadeusz Troskołański; nadto przejrzał dr. Fryderyk Papée „Słowo“ ruskie, dr. Józef Korzeniowski „Wiek“ warszawski, za co raczą przyjąć najserdeczniejsze dzięki.

W maju r. 1889 przejrzałem w krakowskich bibliotekach czasopisma, których niema we Lwowie; chętnej rady i pomocy udzielał mi ś. p. Władysław Wisłocki. Dr. Sawczyński zajął się w tym czasie biblioteką Dzieduszyckich. Zamieszczany w „Kwartalniku historycznym“ wykaz recenzyj i artykułów, które pojawiały się w czasopismach polskich, uzupełniał materiały bieżący, ponieważ gotowe kartki bibliograficzne szły z Redakcyi Kwartalnika wprost do naszego zbioru. Szanownym Redaktorom należy się za to szczerza podzięka, którą składałam w tem miejscu.

W jesieni roku 1889 postanowiłem rozpocząć druk, chociaż wiedziałem, iż do zupełnego wyczerpania rzeczy jeszcze daleko, wiedziałem, że każdy dział wymagał licznych uzupełnień; jednakże nabrałem przekonania, że gdybym nie przystąpił do ostatecznej redakcyi, zgubiłbym się w ogromie materiału. „*Video meliora proboque, deteriora sequor*“, z tem uczuciem przystąpiłem w grudniu 1889 do zaczęcia druku. Już w kwietniu r. 1889 umówiłem z Drem Henrykiem Sawczyńskim, który skolonował wtedy wiek XVIII., podział dalszej pracy. Redakcyę dzieła wziąłem zupełnie na siebie — biurowe zajęcia nie pozwalały mu współdziałać w niej — natomiast mieliśmy razem robić pierwszą korektę, on sam drugą, za co otrzymywał jedną trzecią honoraryum autorskiego i umieszczenie nazwiska na tytule, który zaraz ułożyliśmy. Spełnił też przyjęty na się obowiązek z całą sumiennością; podczas pierwszej korekty odbywaliśmy wspólnie naradę nad poprawkami i posuwaniem kart bibliograficznych do dalszych działów; drugie korekty wracały do mnie z szeregiem uwag, które po większej części przyjmowałem. Z wielkiem zadowoleniem i chlubą dla nas obu zapisuję, że w ciągu całej, prawie dwudziestoletniej pracy szliśmy zgodnie ręka w rękę, że Dr. Sawczyński wspomagał mnie podczas układu i druku dzieła zawsze chętną, iście przyjacielską pomocą i mogę zupełnie szczerze przyznać, że bez serdecznego stosunku, który wywiązał się między nami, nie byłbym zdołał dzieła dokonać.

Pracowałem bowiem w warunkach trudnych, o których wspominam dla usprawiedliwienia niedostatków dzieła, a zwłaszcza zbyt dużego „Dodatku“. W szczupłym mieszkaniu, zawałony masą kart bibliograficznych, nie mogłem ich swobodnie rozłożyć, porównać i objąć w całości: po każdym rozłożeniu musiałem je wiązać w paczki numerowane i składać jedne na drugie. Mała własna biblioteka nie wystarczała do skontrolowania wypisów, które wymagały sprostowań. Najczęściej okazywała się potrzeba sięgnięcia do bibliotek publicznych, aby tam stwierdzić tytuły, zapoznać się z treścią dzieł. Wprawdzie Szanowne Dyrekeye bibliotek, zarówno Uniwersytecka, jak Zakładu Ossolińskich, czyniły mi bardzo znaczne ułatwienia — za co niech mi wolno będzie w tem miejscu wyrazić Im serdeczne dzięki — ale oczywiście działało się to w granicach możliwości.

Sama redakcyja kosztowała wiele czasu i mozółu. Naprzód uzupełnienia. Spoglądając na tę mnogość nagromadzonych kart, nie przypuszczałem

wcale, że podczas samego redagowania przyjdzie, je podwoić a może potrójć, — ale w istocie tak się rzecz miała.

Bibliografia historii Polski nie mogła być pozbawioną zupełnie wielkich wydawnictw źródłowych i znakomitych dzieł, odnoszących się do historii powszechnej lub do dziejów państw europejskich. Ten dział musiałem stworzyć cały, bo go w kartkach wcale nie było. Wprawdzie potkał mnie z tego powodu zarzut, że z dzieła bibliograficznego robię w części dzieło „pedagogiczne“, ale zamiar ten powziąłem z pełną świadomością potrzeby takich „pedagogicznych“ wskazówek, któreby wprowadziły naszą historyografię w ściślejszy związek z pracami na polu historii narodów zachodnich. Również literatura rosyjska, bogata w przyczynki do dziejów Polski, a zwłaszcza ziem przez wieki z nią związanych, weszła tylko w małej mierze w skład kart bibliograficznych. Z zestawień Meżowa, Penkiny, Bałtramajtisa, z katalogu Biblioteki wileńskiej, dostarczonego mi łaskawie przez p. Marka Gozdawę Giżyckiego, a później z dzieła W. S. Ikonnikowa (*Opyt russkoj istoriografii 1891—1892*) przejąłem mnóstwo tytułów dzieł i rozpraw. Przyznaję: poszedłem fałszywą drogą w transkrypcyi ich łacińskimi literami; wynikły stąd liczne omyłki i niedokładności. Ale rzecz była już tak poczęta i poprawić się nie dała. Wkońcu także sama bibliografia ściśle polska przedstawiała luki, które wypadło zapełniać już podczas samej redakcyi przez przejrzenie wielu prac gotowych. A ileż nadaremnych przy tem poszukiwań!

Wiele namysłu wymagała dalej klasyfikacya dzieł na najważniejsze, ważne i mniej ważne, oznaczone odmiennym drukiem, w czem opierałem się, jeżeli nie zawsze na znajomości samego dzieła, to na zdaniu o niem z drugiej ręki zaczerpniętem, na recenzjach poważnych, zwłaszcza w ocenie prac nowszych.

Wreszcie także sam ostateczny układ domagał się pewnych studyów. O ile był chronologiczny lub alfabetyczny, był oczywiście pracą mechaniczną, ale w działach historii wewnętrznej, więc w całej drugiej części, ułożonej realnie, wypadało przed każdym działem zapoznać się z naukowym jego, najbardziej przyjętym, podziałem i zastosować go do całości budowy. Z ust bardzo poważnych słyszałem raz, że „takie dzieła, jak bibliografia układają za granicą księgarze“ i zazdrościłem tym wydawcom wiedzy i zmysłu łatwego oryentowania się, ponieważ ułożenie działów kosztowało mnie wiele nężejającej pracy umysłowej. Szukałem porady u Kolegów, którzy mi jej nie odmawiali: Profesor Władysław Abraham oddał do użytku swój spis synodów, Profesor Oswald Balzer udzielił swojej podręcznej bibliografii prawa polskiego; w zakresie sztuki nie szczędzili mi wskazówek Profesor Jan Bołoz Antoniewicz i Dr. Władysław Łoziński. Raczą przyjąć za tę pomoc serdeczne podziękowanie. Dziękuję równie gorąco tym wszystkim, którzy dostarczyli przyczynków do bibliografii lub sprostowali jej usterki: Prof. Szymonowi Askenazemu, Ferdynandowi Bostłowi, który czytał także jedną

korektę pierwszej części, Ludwikowi Janowskiemu z Kijowa, bar. Gustawowi Manteufflowi, Prof. Ludwikowi Szádeczky'mu, który nadesłał wypisy z nowszych czasopism węgierskich. Ś. p. Franciszek Kluczycki pozwolił przejrzeć swoje notatki bibliograficzne odnoszące się do czasów Sobieskiego.

Ale mimo wszystko postępowała rzecz naprzód powoli a wykonanie jej trwało przez lat siedmnaście. Podjęte zadanie wymagało całego człowieka, a zawodowe moje zajęcia nie pozwalały poświęcić tej pracy więcej nad kilka godzin dziennie. Zmuszony też byłem trzykrotnie przerwać pracę nad bibliografią dla innych robót naukowych. Dzieło, obliczone pierwotnie na 80 do 100 arkuszy druku, rozrosło się w ciągu pracy do 135 arkuszy. Zapowiadane w zeszytach rychlejsze ukończenie całości stało się przy największym nawet wysiłku wprost niemożliwem i dlatego znosiłem spokojnie zarzuty, które spotkały mnie z tego powodu z kilku stron. Część I. wyszła w r. 1891; części II. 1. r. 1895, 2. 1896, 3. 1900 4. 1901; części III. 1. 1904, 2. 1904, 3. 1906.

Recenzye, które pojawiły się po wydaniu I. części i następnych zeszytów, przynosiły niewiele zachęty do dalszej pracy. Wprawdzie nie brakło słów uznania, nawet niezasłużonego, w naszych pismach naukowych; zapisały chlubnie dzieło wielkie bibliografie europejskie¹⁾. Ale nawet bardzo życzliwa i serdeczna ocena Dra Feliksa Konecznego w „Kwartalniku historycznym“ (R. 1891 str. 66—78), obok niektórych zarzutów dotyczących się układu, wyrażała przekonanie, że „drugi tom naszej bibliografii będzie formalnym zbytkiem pewnego rodzaju w naszych stosunkach“, ponieważ „będzie musiała być gością nie tylko dla dzieł, ale chyba nawet dla fejetonów historycznych“²⁾. Fachowa recenzja Dra Maxa Perlbacha (Centralblatt für Bibliothekswesen 1892 IX. 361—370), obok wyrażenia pewnego uznania dla pracowitości autora, zaczęła podział na źródła i opracowania, rozszerzenie bibliografii na literaturę historyczną Szlęska, Prus i krajów nadbałtyckich i podała znaczny wykaz błędów i omyłek. Szereg poważnych zarzutów podniósł też Profesor Mikołaj Liubowicz (Kijewska Starina 1893 IV.

¹⁾ Potthast A., *Bibliotheca historica medii aevi*, 2. wyd. Berlin 1896 str. XXX.: „Wertvoller Leitfaden für polnische Geschichte“. Henry Stein, *Manuel de bibliographie générale*, Paris 1897 str. 429: „Très remarquable travail, ou se trouve examinée toute la littérature moderne de l'histoire polonaise“.

²⁾ Z szczerą wdzięcznością notuję zarówno życzliwe kilkakrotne sprawozdania Prof. Rajmunda Kaindla w „Oesterreichisches Litteraturblatt“ a zwłaszcza artykuł w dodatku naukowym „Wiener Zeitung“ z d. 1 maja 1902 Nr. 100, jak recenzye dra Henryka Ułaszyna w „Książce“ (1902 str. 43), „Bibliotece warszawskiej“ (1902 I. 589—592) i w artykule p. t. „Polskija bibliograficzeskija izdanija za poslednie gody“ w „Izwiestiach otdielenija russk. jazyka i słow. imp. Akad. Nauk.“ 1902 VII. 366—402. Za uzupełnienia składam serdeczne dzięki; zarzutowi w sprawie niejednostajnej transkrypcji nazwisk rosyjskich przyznałem już powyżej rację.

173—176), co prawda zalecając bibliografię w końcu swego artykułu wszystkim, którzy zajmować się będą historią Polski; odsądził zaś od wszelkiej wartości, porówno jak bibliograficzne dzieła Estreichera, prof. Michał Hruszewskij, przyznając tylko „dobrą wolę“ autorowi Bibliografii historii polskiej (Zapyski nauk. tow. im. Szewczenka 1893 LV 33—37)¹⁾.

Sprostowania, poprawki, uzupełnienia przyjąłem i przyjmować będę z szczerą wdzięcznością; sam prosiłem o nie w przedmowie do pierwszej części, a w „Dodatku“ uwzględniłem je w miarę możliwości. Praca zbiorowa, materyał zbierany z drugiej, nawet z trzeciej ręki, nie dał się oczyścić z licznych omyłek. Nieraz przeraziłem się sam popełnionym błędem, ale już było za późno cofnąć go²⁾; o „wzięciu do ręki“ każdej książki, o przejrzeniu każdego zamieszczonego artykułu, jakby tego życzył sobie prof. Liubowicz, nie mogło być nawet mowy, bo na to nie starczyłoby życie jednostki. Na zarzuty tego rodzaju mogę jedynie odpowiedzieć to, co na jednym z kongresów odrzekł angielski bibliograf, któremu zarzucano, że w jego bibliografii czasopism jest 10.000 błędów: „Tak jest, ale podałem tytułów 200.000, zatem jest to tylko 5%; reszta, 190.000, przyda się dobrze uczonym“.

Nasza „Bibliografia historii polskiej“ nie jest bibliografią w właściwym tego słowa znaczeniu, ponieważ nie postępuje z ścisłością wymaganą od bibliografii, nie podaje tytułów w całości, lecz w skróceniu, nie zaznacza ani wydawcy, ani liczby stron, tylko miejsce i rok wydania, a odsyła do innych dzieł bibliograficznych, zwłaszcza do pomnikowego dzieła Karola Estreichera. Jest zatem raczej realnie ułożonym katalogiem, mającym służyć badaczom historii polskiej do szybkiego zorientowania się w materyale źródłowym i w opracowaniach, odnoszących się do pewnego zagadnienia dziejowego. Tytuły, podane w skróceniu, ściągnięte pod jeden numer (dla oszczędności miejsca), mogą się rzeczywiście czasem przedstawiać jak „zagadki“, ale sądzę, że historyk łatwo je rozwiąże. W całym układzie tego podręcznika, mającego ułatwić pracę nad historią Polski, przeważały względy praktyczne nad ścisłą metodą bibliograficzną, nad niewolniczym trzymaniem się jakiegoś systemu. Stąd najboleśniej dotykały mnie zarzuty, odnoszące się do trudności w szybkim i łatwym znalezieniu się w dziele. Wprawdzie nie podnosiły się one ze strony fachowej, znającej podziały naukowe, a nie możemy przyznać zupełnej słuszności zdaniu, że „bibliografia powinna być układana tak, jak gdyby obliczoną była tylko na osoby nieobznajomione z przedmiotem“, ale, pragnąc ułatwić o ile możliwości po-

¹⁾ Prof. Hruszewskij przyznaje mi „dobrą wolę“, ale ja mu jej przyznać nie mogę, gdy dochodzi do wniosku, że szkoda było kosztów na to dzieło. Niech się pocieszy, bo zanim zdołałem wydać ostatni zeszyt, już część I. i początkowe zeszyty części II. są zupełnie wyczerpane. W krótkiej recenzji jego jest także kilka omyłek drukarskich.

²⁾ Zamieściłem je w wykazie omyłek.

szukiwania, włożyliśmy szczególne staranie w sporządzenie spisów rzeczy i indeksów.

Działy bibliografii: „Osoby“ i „Miejscowości“ i indeks autorów XIX. wieku są znowu pracą zbiorową. Na moją prośbę, a dzięki gorącemu poparciu, jakiego doznawała nasza bibliografia ze strony generalnego Sekretarza Dra Bolesława Ulanowskiego, Akademia Umiejętności udzieliła w r. 1901 na ten cel subwencji w kwocie 400 K. Nawiązując do tradycyi z lat 1878 do 1886, oddałem rozpisanie nazw i imion członkom istniejącego Kółka historycznego, słuchaczom i słuchaczkom Uniwersytetu lwowskiego. Wśród nich odznaczył się zarówno sumiennością jak dokładnością p. Roman Holuka, który ułożył też później kartki alfabetycznie. Ostateczna redakcyja wymagała także w tych działach dłuższego czasu: w dziale „Osób“ musiałem robić poszukiwania, kogo dana litera przy nazwisku oznacza, układać w tym celu genealogie większych rodzin, sięgać do ich monografij; „Miejscowości“ przedstawiały o wiele mniejsze trudności, bo dopomagał znakomity „Słownik geograficzny“, któremu zawdzięczam liczne przyczynki bibliograficzne. Natomiast spis autorów XIX. wieku, mimo gorliwych poszukiwań, nie dał się z zupełną ścisłością zestawzić, ale poprawiłem w nim wiele początkowych głosek imion autorów i ujednostałem pisownię nazwisk rosyjskich. Nadto ułożyłem „rzeczowy spis głównych przedmiotów“ objętych bibliografią, aby nawet najmniej obeznanym z podziałami naukowymi pracownikom ułatwić poszukiwania. W tym celu dodane są również „wskazówki“ na następnych kartach. Nie podałem zaś indeksu pism bezimiennych lub znaczonych tylko literami, ponieważ wobec alfabetycznie ułożonej bibliografii Estreichera, podającej pełne tytuły, spis taki jest zbyteczny.

Nie dla osobistej pochwały, lecz pragnąc, jak już wspomniałem, usprawnić, chociaż w części, zarówno długą zwłokę w dokonaniu dzieła, jako też niedostatki jego, których dobrze jestem świadomy, podałem cały przebieg pracy nad bibliografią historyczną. Spłynęły mi na niej najlepsze lata, a nieraz słyszałem w postaci jakby zarzutu, że mógłbym coś lepszego robić, niż to „kartkowanie bibliograficzne“. Praca niewdzięczna, bo nigdy nie może być wyczerpaną, nigdy więc całkiem zadowalającą. Ale nie żałuję podjęcia się jej i czasu nad nią spędzonego.

W każdej wielkiej budowie, więc także w budowie naszych dziejów muszą się znaleźć tacy, którzy dostarczają materiałów i przygotowują je dla znakomitych architektów, a czem one umiejętniej dobrane, czem lepiej zastosowane, tem raźniej, tem wspanialej wznosić się będzie w górę potężny i trwały gmach historyi Polski!

We Lwowie, dnia 9. kwietnia 1906.

Ludwik Finkel.

WSKAZÓWKI.

Bibliografia historii polskiej podaje druki, t. j. dzieła osobno wydane, rozprawy, pomieszczone w czasopismach lub w innych zbiorach, które wyszły aż do końca roku 1900, o ile objaśniają dzieje Polski od najdawniejszych czasów po rok 1815.

Rozkład bibliografii jest następujący :

Wiadomości wstępne { I. Archiwa i Biblioteki.
II. Nauki pomocnicze historii.

Źródła { I. Dokumenty.
II. Kroniki.

Opracowania {	{	Historya wewnętrzna {	I. Geografia i Etnografia.
			II. Wiara i Kościół.
			III. Prawo i Ekonomia.
	{	IV. Oświata {	1. Historya obyczajowa.
			2. Wychowanie i Szkolnictwo.
			3. Literatura.
			4. Sztuka.
		Historya polityczna.	
		Osoby.	
		Miejscowości.	

Wiadomości wstępne. W tym dziale podane są naprzód archiwa i biblioteki, a następnie nauki pomocnicze: chronologia, dyplomatyka, sfragistyka, heraldyka i genealogia, numizmatyka, epigrafika. Zarówno w zestawieniu archiwów i bibliotek, jak w zamieszczeniu dokumentów w dyplomatyce, rodzin w heraldyce, wykopalisk monet w numizmatyce, napisów w epigrafice itp. trzymano się zasady, aby nie obciążać tego działu zbyt wielkim wyliczaniem szczegółów i dlatego zamieszczono tylko rzeczy, mające znaczenie ogólniejsze, odsyłając do chronologicznego zesta-

wienia dokumentów (w dziale: „Dokumenty“), rodziny zaś do działu „Osoby“, napisy do działu „Sztuka“, „Miejscowości“ itp.

Źródła, część pierwsza bibliografii, dzielą się i a dwa działy: 1. **Dokumenty**, akta, mowy, relacje, pisma ulotne itp.; 2. **Kroniki**, roczniki, żywoty, pamiętniki, pisma polityczne itp. Pierwotnie miał być jeszcze dział trzeci, który zawierałby oddzielnie zestawione broszury, manifesty, poematy, panegiryki, dedykacje itp., słowem objawy opinii publicznej. Ponieważ jednak objętość bibliografii byłaby wskutek tego znacznie urosła, wypadało dział ten usunąć, chociaż nie było można pominąć wszystkich rzeczy, mających w nim znaleźć pomieszczenie. Podano zatem najważniejsze, odnoszące się bądź do wypadków szerszego politycznego znaczenia, bądź do wybitniejszych osób, w dziale pierwszym i drugim, a mianowicie, o ile dały się ująć pod dany rok i wiązały się bezpośrednio z aktami, wymienionymi chronologicznie, w dziale dokumentów; o ile zaś obejmowały większy okres czasu i wiązały się z nazwiskiem autora, w dziale kronik. Aby jednakże uniknąć z tego powodu zamieszania, podaliśmy w obu działach odsyłacze.

Dział dokumentów ułożony jest ściśle chronologicznie. Prócz wielkich zbiorów, uwzględnionych tylko jako całość, podajemy dokumenty rozrzucone w czasopiśmie, pomieszczone jako dodatki do wielu dzieł, chociaż oczywiście wyczerpać ich nie mogliśmy. Wielokrotnie też, jeżeli jakieś dzieło w tekście lub dodatkach zawiera dokumenty albo nawet jest tylko oparte na nieznanym materiale archiwalnym, położyliśmy tytuł jego już w tym dziale, chociaż należy ono do opracowań, gdzie zostało powtórzone. W obrębie lat uporządkowano dokumenty tak, że naprzód idą rzeczy dotyczące się prawodawstwa (konstytucje sejmowe, pisma królewskie i t. p.), po nich polityka, sprawy wewnętrzne, listy prywatne i t. d., Mowy — prócz pogrzebowych, pomieszczonych w dziale kronik — są także zaliczone do dokumentów. Jeżeli mów wyszło w jednym roku oddzielnie drukowanych wiele (n. p. podczas sejmu), porządkuję je wedle czasu chronologicznie (spis alfabetyczny jest w bibliografii Estreichera) z opuszczeniem słowa „Mowa“, dla zyskania miejsca. Znaczne uzupełnienia tego działu przynosi dodatek.

Dział kronik jest ułożony również chronologicznie, ale nie z taką ścisłością, jak dokumenty. Musiano tu uwzględnić przede wszystkim rok śmierci autora kroniki lub pamiętnika, ale częstokroć także okres czasu, który dzieło obejmuje, lub rok wyjścia książki. Postępowano stosownie do tego, który wzgląd w danym wypadku rozstrzygał. Zdarzało się bowiem często, że dzieło wyszło znacznie wcześniej, na wiele lat przed zgonem autora i od tej chwili oddziaływało na literaturę historyczną; nie było zatem można posuwać go daleko od daty napisania. Ucierpiałby na tem obraz rozwoju historyografii, który stanowił w tym dziale także ważny postulat. Ale pod rokiem śmierci wybitniejszych historyków dano zawsze odsyłacze. Wszystkie opisy poszczególnych wypadków, dzieje

mniejszych okresów, podróże lub opisy kraju położyliśmy w miejscu, do którego należą chronologicznie. Rozprawy objaśniające, krytyczne rozbiory i t. p. podane są po dziełach autorów, do których się odnoszą.

Geografia i etnografia nie są ograniczone czasem, zakreślonym bibliografii, t. j. podają materiał ogłoszony do końca r. 1900 bez względu na czas, z którego pochodzi. Nowszą literaturę obcą zaczerpnięto z przeglądów bibliograficznych Petermanna „Geographische Mittheilungen“ i z „Zeitschrift für Ethnologie“. Znacznych przyczynków dostarczyły temu działowi „Spisy prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich“ przez dra Eugeniusza Romera. Obok rozdziału na prowincye i województwa musiano uwzględnić również terytoria późniejsze, jak Królestwo Polskie, powiaty w Prusiech, na Pomorzu i t. p. W etnografii trzymałem się układu K. Weinholda: idą zatem po sobie rzeczy odnoszące się do natury ludu, stroju jego, obyczajów, gwary i t. d. W archeologii przedhistorycznej, podanej pod etnografią, nie można było osiągnąć wyczerpującej dokładności, ponieważ wiele notatek o wykopaliskach podano jako wiadomości bieżące w pismach codziennych. W dziale „Miejscowości“ znajdują się liczne uzupełnienia tego działu.

Wiara i Kościół. Obszerny ten dział mieści w sobie, jak to zapowiedzieliśmy już w przedmowie do części pierwszej, obok opracowań także liczne dodatki źródłowe, które nie mogły wejść w chronologiczne zestawienie kronik, mianowicie całą literaturę religijno-polemiczną. Natomiast źródła prawa kościelnego zamieszczono w dziale: „Dokumenty“. Mimo naszego zestawienia, nie należy w tym dziale pomijać dzieła Adama Jochera p. t. „Obraz bibliograficzno-historyczny literatury i nauk w Polsce“, Wilno 1840—1857 t. II. i III.

Prawo i Ekonomia. Źródła prawa polskiego podano w dziale: „Dokumenty“. W dodatku wyzyskano także, w zestawieniu konstytucyj, O. Balzera „Corpus iuris polonici medii aevi“. Nowszą literaturę obcą zaczerpnięto z Mühlbrechta „Wegweiser“ i Holtzendorffa Encyklopedyi. W dziale tym zamieszczono liczne dawniejsze pisma prawnicze, które nie mogły wejść do działu kronik; w „ekonomii“ podano najważniejsze rzeczy odnoszące się do uprawy roli, przemysłu i t. p. „Stosunki prawne w zaborach“ notują tylko zbiory i dzieła najważniejsze.

Historia obyczajowa wypadła stosunkowo szczupło z powodu, że liczne objaśniające dzieje obyczajów rozprawy pomieszczono w działach poprzednich (w etnografii, prawie, ekonomii), a tu powołano tylko odpowiednie numery. W ogólności okazała się nasza historyografia ubogą w tym zakresie badań.

Wychowanie i Szkolnictwo. Korzystaliśmy w tym dziale z zestawienia bibliograficznego w „Encyklopedyi wychowawczej“ warszawskiej, z prac prof. Karbowiaka, a także z rękopiśmiennej pracy dra A. Semkowicza, jak to zaznaczamy na str. 953 Nr. 19929.

Literatura. Z powodu bardzo obfitego materiału tego działu musieliśmy, dla oszczędzenia miejsca, ściągać pod nazwiskami pisarzy polskich całą odnoszącą się do nich literaturę, nie mogąc wyróżnić osobno dzieł wybitniejszych. Bibliografia literatury ukraińsko-ruskiej, zestawiona na podstawie bibliografij I. E. Lewickiego, jest pierwszą próbą systematycznego układu.

Sztuka. W dziale sztuki korzystaliśmy z wybornych indeksów „Sprawozdań komisji do badania historii sztuki w Polsce Akad. Umiej. w Krakowie“, w czym poszliśmy może za daleko. W zestawieniu literatury, odnoszącej się do malarzów polskich, wyzyskano Rastawieckiego „Słownik malarzów polskich“. Nowszą obcą literaturę podano według „Repertorium für Kunstwissenschaft“. Dział „Miejscowości“ uzupełnia wiadomości o zabytkach sztuki, nieuwzględnionych w zestawieniach pod „Sztuką“.

Historia polityczna. W „historii politycznej“ starałem się złączyć przez liczne odsyłacze wszystkie działy chronologicznie. Podałem też na podstawie zestawienia Potthasta wielkie historie powszechne (str. 1149), a na podstawie naszej bibliografii zarysy historii polskiej (str. 1181) od najdawniejszych czasów po r. 1900. Oddzieliłem materiał odnoszący się do prowincyj i krajów lennych od przebiegu dziejów Polski, ale połączyłem je odsyłaczami. Historia polityczna tworzy dla siebie zamkniętą całość.

Dodatek I. doprowadza druki po koniec r. 1900. Zbyt wielkie jego rozmiary usprawiedliwiam w przedmowie. Ułożony jest ściśle według planu całości, a cyfry tłustym drukiem, położone w kolumnach, oznaczają numery tej części bibliografii, do której odnoszą się dodatki; u góry kolumn zaokrąglone są one do setek. Zamieściłem dodatek przed działami: „Osoby“ i „Miejscowości“, aby podane w nim tytuły powołać w alfabetycznie ułożonych spisach osób i miejscowości i wciągnąć do indeksu autorów. Już w czasie drukowania »Osób« i »Miejscowości« przybyły nowe przyczynki (około 100 sztuk), odkładam je do dodatku II., który obejmie lata 1901—1910 i uzupełnienia lat poprzednich.

Osoby i Miejscowości. W dziale „Osoby“ zamieszczono wszystkich ludzi, działających na jakimkolwiek polu, zatem także autorów dzieł historycznych, do r. 1815, t. j. w czasie objętym bibliografią. Nadto podałem wśród osób zmarłych historyków wieku XIX., t. j. odnoszące się do nich nekrologi i t. p., mimo, że numery ich własnych dzieł znajdują się w indeksie autorów XIX. wieku (gdzie są odsyłacze do działu „Osób“). Z powodu rozdziału osób, żyjących i działających przed r. 1815, od autorów wieku XIX., co przeprowadzono dopiero w ostatniej redakcyi, okazała się potrzeba dosyć znacznych uzupełnień osób (str. 1910—1925). Zarówno w dziale „Osób“, jak „Miejscowości“ rozdzielono numery według działów bibliografii, t. j. podano w skrótach, do jakiego działu należą podany numer.

Spis autorów obejmuje tylko autorów XIX. wieku, ponieważ, jak wyżej zaznaczyłem, autorowie z wieków poprzednich znajdują się w dziale „Osoby“. W wypadkach wątpliwych (jeżeli autor żył na przełomie wieku XVIII. i XIX., sięgał działalnością swoją po za rok 1815) podano odsyłacze w dziale „Osoby“ i w indeksie autorów.

Spisy rzeczy. Prócz zwykłego spisu rozdziałów i poddziałów, podano poniżej „spis głównych przedmiotów“, który wnika dokładniej w treść każdego rozdziału, a przez zestawienie alfabetyczne ułatwia szybsze odnalezienie całej literatury.

Skrócenia, użyte w bibliografii, są tego rodzaju, że je historyk rozwiąże bez trudności: podajemy zestawienie poniżej. Skrócenie: **E.** oznacza bibliografię Karola Estreichera, rok obok umieszczony, że rzecz znajduje się pod tą datą w zestawieniu chronologicznem; cyfra rzymska (I.—XX.) zaś tom dzieła jego, D. dodatki do tomów. — Skrócenie: *zob.* (zobacz), odnosi się wyłącznie do dzieła naszego; por. (porównaj) tylko do innych dzieł, jak: dra Estreichera, Wiśtockiego, Winkelmann, Dahlmanna i t. p. — **DS** znaczy druk spółczesny, (DS.) druki spółczesne, dla odróżnienia od drukowanych później, zwłaszcza w czasopiśmie, rzeczy, częstokroć pod jednym ujętym numerem.

Od zapowiedzianego w przedmowie do I. części wyczerpującego spisu przejrzanym pism, bibliografij i dzieł podręcznych musieliśmy odstąpić, z powodu, że zajęłoby on zbyt wiele miejsca, a nie dawałby zupełnego obrazu przerobionego materiału. Korzystaliśmy bowiem wielokrotnie z zestawień, obejmujących liczne czasopisma (n. p. „Wiadomości bibliograficzne“ T. Paprockiego i t. p.), z katalogów antykwarskich, z wykazów recenzyj w pismach naszych i obcych i t. p. Zaznaczamy zatem tylko ogólnie, że w przejrzaniu czasopism kierowaliśmy się spisem, zamieszczonym w „Bibliografii XIX stulecia“ K. Estreichera w tomie I. (str. 240—266) i V. (str. 134—141) i wyczerpaliliśmy wszystkie tam wymienione czasopisma, mające charakter naukowy lub literacki. Zbiorowe dzieła, podane w naszej bibliografii na str. 56—59 (Nr. 1351—1388), 357—361 (Nr. 5965—6014), 967—968 (Nr. 20204—20237), 1184—1188 (Nr. 23468—23560), 1454—1455 (Nr. 28959—28968), 1506—1507 (Nr. 30292—30299) zostały przejrane, rozpisane i zamieszczone w odpowiednich działach, podobnie jak czasopisma specjalne, wymienione na czele każdego działu.

Zestawiamy poniżej wyłącznie te bibliografie, które służyły nam do objęcia całości materiału, czasopisma i zbiory różnorodnej treści, które dostarczyły przyczynek historycznych, i encyklopedye, któremiśmy się posługiwali.

Bibliografie.

- Vallée Leon, *Bibliographie des bibliographies*, Paris 1883, 1887.
- Stein Henry, *Manuel de bibliographie générale*, Paris 1897.
- Langlois Ch. V., *Manuel de bibliographie historique*, Paris 1896, *zob.* Nr. 23735.
- Potthast A., *Bibliotheca historica medii aevi*, 2. wyd. Berlin 1896 *zob.* Nr. 30218.
- Chevalier U., *Répertoire des sources historiques du moyen âge*, *zob.* Nr. 5814 i 30219.
- Wachler L., *Geschichte der historischen Forschung und Kunst* *zob.* Nr. 5815.
- Oesterley H., *Wegweiser durch die Literatur der Urkundensammlungen*, *zob.* Nr. 28661.
- Bernheim E., *Lehrbuch der historischen Methode*, Leipzig, 2. wyd. 1889 3. wyd. 1903.
- Jahresberichte der Geschichtswissenschaft, *zob.* Nr. 22743.
- Hahn W., *Bibliografia filologii klasycznej i literatury humanistycznej*, *zob.* Nr. 29813.
- Pastriek Fr., *Bibliografische Übersicht über die slavische Philologie 1876 - 1891*, *zob.* Nr. 11086.
- Zibrt Cenek, *Bibliografie české historie*, Praga 1900, 1902.
- Gruenhagen C., *Wegweiser durch die schlesischen Geschichts-Quellen*, *zob.* Nr. 5863.
- Altpreussische Bibliographie, w dodatkach do Altpreussische Monatsschrift.
- Winkelmann E., *Bibliotheca Livoniae historica*, *zob.* Nr. 24116.
- Lewickij Iwan Em., *Hałycko-ruskaja bibliografija*, *zob.* Nr. 21287.
- Bałtramajtis S., *Sbornik bibliograficzny Litwy*, *zob.* Nr. 10056.
- Penkina Z. M., *Polesie*, *zob.* Nr. 10055.
- Estreicher Karol, *Bibliografia polska t. I.—XX. włącznie*, *zob.* Nr. 20125.
- Jocher Adam, *Obraz bibliograficzny*, *zob.* Nr. 20123.
- Wisłocki Władysław, *Przewodnik bibliograficzny, miesięcznik*, od lipca 1878 do 1900.
- Paprocki Teodor, *Wiadomości bibliograficzne, miesięcznik*, Warsz. 1882—1884.
- Przegląd czasopism (prace samoistne i recenzje), *Kwartalnik historyczny*, Lwów od r. 1887 do 1900.
- Ptaszycki St., *Polskaja bibliografija (1899 g. i 1900 g., Odb. z lw. otd. russk. jazyka i słowestn. imp. Akad. nauk. 1889, 1900)*.
- Rastawiecki E., *Mappografia dawnej Polski*, *zob.* Nr. 19050.
- Romer E., *Spis prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich*, *zob.* Nr. 31508.
- Ryszard A., *Bibliografia numizmatyczna polska*, *zob.* Nr. 429.
- Meżow W. S., *Bibliografija istorii Rossii*, *zob.* Nr. 22761.
- Bestużew-Rjumin, *Russkaja istoria*, *zob.* Nr. 22761.
- Ikonnikow W. S., *Opyt russkoj istoriografii*, *zob.* Nr. 22761.
- Dahlmann-Waitz, *Quellenkunde der deutschen Geschichte*, *zob.* Nr. 22753.
- Koner W., *Repertorium*, *zob.* Nr. 11476.
- Bibliographie zur deutschen Geschichte (od r. 1888 jako dodatek do „Deutsche Zeitschrift f. Geschichtswissenschaft“, od r. 1898 do „Hist. Vierteljahrsschrift“)*.
- Krones F., *Grundriss der oesterreichischen Geschichte*, Wien 1882.
- Monod G., *Bibliographie de l'histoire de France*, *zob.* Nr. 22756.

Czasopisma.

- Acta litteraria Regni Poloniae*, *zob.* Nr. 21071.
- Acta Societatis Jablonovianae*, *zob.* Nr. 23534.
- Acta eruditorum*, Lipsiae 1682—1700.
- Album na korzyść pogorzalców*, wyd. J. Borowski, Lwów, Wiedeń 1844.
- Album literackie*, wyd. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1848, 1849.
- Album lwowskie*, wyd. H. Nowakowski, Lw. 1862.
- Album dla Zagrzebia*, wyd. Koło literackie Lw. 1881.
- Album Muzeum narodowego*, Rapperswyl 1876.
- Album młodzieży polskiej*, pośw. J. I. hraszewskiemu, Lw. 1879.
- Album warszawskie*, wyd. K. Wł. Wójcicki, Warsz. 1845.
- Alleluja, rocznik religijny*, Warsz. 1840—1843.
- Altpreussische Monatsschrift* od r. 1864.

- Annalen der Rechtsgelehrsamkeit (Annales Jurisprudentiae), Lwów 1810/11, 1812/13.
- Archiv für Kunde österreichischer Geschichtsquellen, *zob.* Nr. 22781.
- Archiv für slavische Philologie, *zob.* Nr. 20025.
- Archivalische Zeitschrift, *zob.* Nr. 28262.
- Archiwum domowe, wyd. K. Wł. Wójcicki. Warsz. 1856.
- Archiwum teologiczne, wyd. ks. Jabczyński, Pozn. 1836—37.
- Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce, *zob.* Nr. 23210.
- Archiwum komisji prawniczej Akad. Umiej. *zob.* Nr. 32795.
- Astrea, pam. narodowy, Warsz. 1821—1825.
- Ateneum, Warsz. od r. 1876.
- Zestawienie przedmiotów zawartych w 52 tomach „Ateneum“ z lat 1876—1888 przez Adama Chmiela, Warsz. 1889.
- Atheneum, wyd. J. I. Kraszewski, Wilno, 1845—1851.
- Biblioteka Ossolińskich, *zob.* Nr. 23535.
- Biblioteka warszawska, Warsz. od r. 1841.
- Zestawienie przedmiotów zawartych w 136 tomach Biblioteki warszawskiej z lat 1841—1874 przez Karola Estreichera, Kraków 1875; część II. za lat 16 tomów 64 r. 1875—1890, Warsz. 1891.
- Biruta, noworocznik, Wilno, 1837—1838.
- Centralblatt für Bibliothekswesen *zob.* Nr. 28263.
- Ćwiczenia naukowe, Warsz. 1818 (1819 p. t. Pamiętnik naukowy).
- Czas, Krak. od 3. listopada 1848—1900.
- Dodatek miesięczny do „Czasu“, Krak. 1856 do 1861.
- Jubileusz „Czasu“, Krak. 1899.
- Dodatek tygodniowy do „Gazety lwowskiej“, Lw. 1850—1862, 1867—1868, 1872—1874.
- Dodatek do Przeglądu tygodniowego, Warsz. od r. 1882.
- Dwutygodnik literacki, wyd. Kurowski Wal., Krak. 1844—1845.
- Dwutygodnik naukowy, wyd. Ziemięcki N. T., Krak. 1878—1879.
- Dzieje dobroczynności, Wilno 1820—1824.
- Dziennik literacki, Lw. 1852—1854, 1856—1870.
- Dziennik polski, Lw. od r. 1869.
- Dziennik powszechny, Warsz. 1861—1864.
- Dziennik poznański, Pozn. od r. 1859 (roczniki 1859—1862, 1877—1900).
- Dziennik warszawski, Warsz. 1825—1830.
- Dziennik warszawski, Warsz. 1851—1856.
- Dziennik wileński, Wilno 1805—1806, 1815 do 1830.
- Fjodek, noworocznik lubelski, Warsz. 1845 do 1846.
- Galicja, Zeitschrift, Lw. 1840—1841.
- Gazeta kościelna, wyd. ks. Jabczyński, Pozn. 1843—1849.
- Gazeta literacka, wyd. Chłędowski, Warsz. 1821—1822.
- Gazeta literacka, Lw. 1871—1872.
- Gazeta lwowska, Lw. od r. 1811.
- Gazeta narodowa, Lw. od r. 1862.
- Gazeta sądowa, Warsz. od r. 1872.
- Gazeta warszawska, Warsz. od r. 1774 (z egz. defektownego).
- Historische Zeitschrift, begründet v. H. Sybel, od r. 1859, *zob.* Nr. 22771.
- Izys polska, Warsz. 1820—1828.
- Kijowska Starina, Kijów od r. 1883.
- Kłosa, Warsz. od r. 1865.
- Glücksberg, Spis rzeczy zawartych w 20 t. „Kłosa“ (1865—1875), Warsz. 1876.
- Kraj, Krak. 1869—1871.
- Kraj, Petersb. od r. 1880.
- Kronika rodzinna, Warsz. od r. 1868—1891.
- Kronika zbiorowa ofiarowana K. W. Wójcickiemu, Warsz. 1862.
- Księga świata, Warsz. 1850—1861.
- Kuryer warszawski, Warsz. od r. 1821 (z egz. defektownego).
- Kwartalnik historyczny, Lw. od r. 1887.
- Indeks do Kwartalnika historycznego 1887—1896, Lwów 1898 (Część pierwszą niożył Max Perlbach, część drugą redakcyja).
- Kwartalnik naukowy, Krak. 1835—1836.
- Lud, organ tow. ludoznawczego, od r. 1895, *zob.* Nr. 31872.
- Lwowlanin, Lw. 1835—1842.
- Magazyn powszechny, Warsz. 1834—1844.
- Miesięcznik połocki, Połock 1818.
- Miscellanea Cracoviensia, Krak. 1814—1815.
- Mittheilungen der k. k. Central-Commission, *zob.* Nr. 21577.
- Mittheilungen aus dem Gebiete für die Geschichte Liv-, Esth- u. Kurlands, *zob.* Nr. 24121.
- Mnemosine, Zeitschrift, Lw. 1834—1840.
- Mrówka, Lw. 1869—1870.
- Mrówka poznańska, Pozn. 1821—1822.
- Muzeum, dwutygodnik, wyd. Rutowski T., Krak. 1881.
- Muzeum, czasopismo tow. naucz. szkół wyższych, Lw. od r. 1885.
- Muzeum domowe, Warsz. 1835—1840.
- Na dziś, Krak. 1872.
- Niewiasta, Krak. 1861—1863.
- Niwa, Warsz. od r. 1872—1898.
- Noworoczniki, według spisu u Estreichera t. I
- Ognisko, Krak. 1860—1865.
- Ognisko domowe, Warsz. 1873—1876.
- Ondyna druskiennickich wód, Wilno 1844 do 1846.
- Opiekun domowy, Warsz. 1865—1879 (c. d. jako: Tygodnik powszechny).
- Oreodownik naukowy, Pozn. 1840—1845.
- Orzeł biały, Warsz. 1819—1820.
- Pamiętnik Akademii Umiejętności, Wydział filologiczny i historyczno-filozoficzny, Krak. 1874—1890 I.—VIII.
- Pamiętnik fizyograficzny, Warsz. od r. 1881.
- Pamiętnik krakowski, Krak. 1866.
- Pamiętnik literacki, Lw. 1850.
- Pamiętnik literacki, dzieło zbiorowe, Warsz. 1851.
- Pamiętnik lwowski, Lw. 1816.
- Pamiętnik naukowo-literacki, Wilno 1849 do 1850.

- Pamiętnik naukowy, Warsz. 1866.
 Pamiętnik naukowy (d. c. (wiceń), Warsz. 1819—1822
 Pamiętnik naukowy krakowski, Krak. 1837 do 1838.
 Pamiętnik powszechny, wyd. Zienkiewicz, Warsz. 1835.
 Pamiętnik religijno-moralny, Warsz. 1841 do 1862.
 Pamiętnik sandomierski, Warsz. 1829—1830.
 Pamiętnik słuchaczy Uniwersytetu krakowskiego, Krak. 1887.
 Pamiętnik towarzystwa tatrzańskiego, Krak. od r. 1876.
 Pamiętnik umiejętności, sztuk i nauk, Warsz. 1824—1826.
 Pamiętnik warszawski. wyd. Osieński, Warsz. 1809—1810.
 Pamiętnik warszawski nowy, Warsz. 1801 do 1805.
 Pamiętnik warszawski, czyli dziennik nauk i umiejętności, wyd. Bentkowski, Warsz. 1815—1821.
 Pamiętnik warszawski, wyd. Brodziński K., Warsz. 1822—1823.
 Pamiętniki polskie, Paryż 1844—1845.
 Petermanns Geographische Mittheilungen, zob. Nr. 9948 i 9951.
 Piśmiennictwo krajowe, Warsz. 1840—1842.
 Prace filologiczne, Warsz. od 1885 r.
 Prawda, Warsz. od r. 1881.
 Przegląd akademicki, Krak. 1880—1882.
 Przegląd archeologiczny, Lw. od r. 1876—1888.
 Przegląd bibliograficzno-archeol., Warsz. 1881.
 Przegląd krytyczny, red. Zakrzewski W., Krak. 1874—1877.
 Przegląd literacki, wyd. Bartoszewicz K., Krak. 1882—1886.
 Przegląd lwowski, wyd. ks. Podolski, 1871 do 1883.
 Przegląd naukowy, Warsz. 1842—1848.
 Przegląd polski, Krak. od r. 1866 (znaczono tomy według kwartałów: I. (styczeń-marzec) i t. d.
 Spis przedmiotów zawartych w stu tomach Przeglądu polskiego 1866—1891 zestawil Maurycy Stankiewicz, Krak. 1893.
 Przegląd powszechny, Krak. od r. 1884.
 Spis rzeczy zawartych w 24 tomach Przeglądu powszechnego, Krak. 1890. Toż, z drugiego szóstolecia 1890—1896, Krak. 1896.
 Przegląd poznański, Pozn. 1845—1864.
 Przegląd sądowy i administracyjny, Lw. od r. 1876.
 Przegląd tygodniowy, Warsz. od r. 1866.
 Przegląd warszawski literatury, Warsz. 1840 do 1842.
 Przewodnik naukowy i literacki, Lw. od r. 1873.
 Przeład treści 25 tomów Dodatku miesięcznego do „Gazety lwowskiej” i Przewodnika naukowo literackiego przez Franciszka Kręka, Lwów 1894.
 Przyjaciel chrześcijańskiej prawdy 1835—1840.
 Przyjaciel domowy, wyd. Stupnicki, Lw. 1852—1870.
 Przyjaciel ludu, Leszno 1834—1850.
 Reforma (pismo polit.), Krak., od r. 1883.
 Revue historique, od r. 1876, zob. Nr. 22775.
 Rocznik Akademii Umiejętności, Krak. od r. 1876.
 Rocznik dla archeologów, wyd. Krzyżanowski A., Krak. 1870.
 Rocznik krakowski, od r. 1898 zob. Nr. 21717.
 Rocznik literacki, wyd. Podbereski, Petersb., Wilno 1843—44. 1846.
 Rocznik towarzystwa hist.-lit. w Paryżu, 1866—1870.
 Rocznik towarzystwa naukowego krakowskiego, 1817—1871.
 Rocznik wydziału lekarskiego Uniw. Jagiellońskiego, Krak. 1838—1845.
 Roczniki krytyki literackiej, Warsz. 1842 do 1843.
 Roczniki polskie, z lat 1857—1861, Paryż 1865.
 Roczniki tow. dobroczynności, Krak. 1856 do 1866.
 Roczniki tow. nauk. w Toruniu, od r. 1878 I.—VI.
 Roczniki tow. przyjaciół nauk, Warsz. 1807 1830.
 Roczniki tow. przyjaciół nauk poznańskiego, od r. 1860.
 Rok, miesięcznik, Pozn. 1843—1846.
 Rozmaitości, dod. do Gazety lwowskiej 1817—1848, 1854—1859.
 Rozmaitości. dod. do Gazety koresp. warsz., 1818—1827.
 Rozmaitości naukowe, Krak. 1828—1829, 1831.
 Rozmaitości naukowe i literackie, wyd. Głiszczyński, 10 t.
 Rozprawy i sprawozdania Wydziału filologicznego Akad. Umiejętności, Krak. od r. 1874.
 Rozprawy i sprawozdania Wydziału historyczno-filozoficznego Akad. Umiejętności, Kraków od r. 1874.
 Rubon, Wilno 1842—1849.
 Ruch literacki, Lw. 1874—1876.
 Rusałka, Wilno 1838, 1841—1846.
 Ruskie czasopisma (zob. Nr 21308 i nn.) według bibliografii I. E. Lewickiego.
 Skarbice historii polskiej, wyd. Sienkiewicz K., Paryż 1839—1842.
 Skarbice polski, wyd. Kamiński J., Lw. 1859.
 Słowo, Warsz. od r. 1882.
 Sobótka, (czasopismo), Pozn. 1869—71.
 Sprawozdania z czynności i posiedzeń Akademii Umiejętności, Krak. od r. 1896 (toż po niem. lub franc. p. t.: Bulletin international, Anzeiger der Akad. d. Wissenschaften in Krakau).
 Sprawozdania komisji fizyograficznej Akad. Umiej., od r. 1873.
 Sprawozdania komisji językowej Akademii Umiej., od r. 1880, zob. Nr. 20213.
 Sprawozdania komisji do badania historii sztuki w Polsce, Akad. Umiej., od r. 1879, zob. Nr. 21714.
 Starożytności galicyjskie, Lw. 1838—1840.
 Strzecha, Lw. 1868—1870.

- Świat, wyd. Sarnecki Z., Krak. 1886—1895.
 Światowid, Warsz. 1835—1838.
 Szkoła, Lw. od r. 1871.
- Frackiewicz Michał, Spis przedmiotów zawartych w XXV rocznikach „Szkoły”, Lw. 1894.
- Teka wileńska, Wilno 1857—1858.
 Themis, Krak. 1834—1836.
 Themis polska, Warsz. 1828—1830.
 Spis rzeczy, Warsz. 1836.
- Tydzień polityczny, naukowy i literacki, Drezno 1870—1871.
 Tydzień, Lwów, od r. 1874—1881.
 Tydzień (dod. lit. do Kuryera lwowskiego), od r. 1894.
 Tygodnik ilustrowany, Warsz. od 1. paźdz. 1859 r.
- Estreicher K., Zestawienie przedmiotów 1859—1875, Warsz. 1877.
- Tygodnik katolicki, Grodzisko 1860—1870.
 Tygodnik literacki, Pozn. 1838—1846.
 Tygodnik lwowski, Lwów 1867—1868.
 Tygodnik naukowy i literacki, Lw. 1868—1869.
 Tygodnik petersburski, Petersh. 1830—1858.
 Tygodnik powszechny (c. d. Opiekuna domowego), 1880—1889.
 Tygodnik poznański, Pozn. 1862—1863.
 Tygodnik wielkopolski, Pozn. 1871.
 Tygodnik wileński, 1804 I., 1816—1822.
 Warta, Pozn. od r. 1874.
 Warta, książka zbiorowa, Pozn. 1874.
 Wędrowiec, Warsz. od r. 1863 (z egz. defektownego).
- Wiadomości archeologiczne, Warsz. 1873 do 1876, *zob.* Nr. 11137.
 Wiadomości historyczno-literackie, Paryż 1838—1840.
 Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, *zob.* Nr. 28569.
 Wiadomości polskie, Paryż 1858—1860.
 Wiek, Warsz., od r. 1873.
 Wiśła, książka zbiorowa, Warsz. 1873.
 Wiśła, Warsz., od r. 1887, *zob.* Nr. 11091.
 Wizerunki i roztrząsania naukowe, Wilno 1834—1843.
 Zapysky nauk. tow. Szewczenka, Lw. od r. 1892.
- Pokazczyk do zapysok I.—XX. Lw. 1898. Toż XXI.—XXVI. (w t. 26).
- Zbieracz literacki, Krak. 1836—1837.
 Zbiór wiadomości do antropologii krajowej Akad. Umiej., od r. 1887, *zob.* Nr. 11090.
 Zeitschrift für Ethnologie, *zob.* Nr. 11001.
 Zeitschrift für die Geschichte und Alterthums-kunde Ermlands, *zob.* Nr. 23553.
 Zeitschrift für Geschichte und Landeskunde der Provinz Posen, *zob.* Nr. 23551.
 Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum Schlesiens, *zob.* Nr. 23550.
 Zeitschrift des Westpreussischen Geschichts-Vereins, *zob.* Nr. 23552.
 Ziewonia, Lw. 1834—1839.
 Znicz, noworocznik, Wilno 1834—1835.
 Zorza, Warsz. 1843—1844.
 Życie, Warsz. 1887—1891.

Encyklopedye.

- Encyklopedia powszechna, wydanie S. Orgelbranda, Warsz. 1859—1868 t. 28.
 Encyklopedia powszechna S. Orgelbranda, Warsz. 1872—1876 t. 12 i Suplement, Warsz. 1879; Toż z ilustracjami i mapami, Warsz. 1898—1904 t. 16
- Encyklopedia ogólna wiedzy ludzkiej, nakład J. Ungra, Warsz. 1872—1877 12 t.
 Wielka Encyklopedia powszechna ilustrowana, Warsz. od r. 1890.
 Encyklopedia kościelna, *zob.* Nr. 12531.
 Encyklopedia wychowawcza, *zob.* Nr. 18878

NOTE EXPLICATIVE.

La «Bibliographie de l'histoire de Pologne» contient les livres et les traités parus jusqu'à la fin de l'année 1900 ou dispersés dans les publications périodiques, et intéressant l'histoire de la nation polonaise ou bien celle de l'état polonais depuis les temps les plus reculés jusqu'à 1815.

Voici l'ordre des matières de cette bibliographie :

Notions préliminaires: Archives et bibliothèques; sciences auxiliaires (Chronologie, Diplomatie et Paléographie, Sphragistique, Héraldique, Numismatique, Epigraphie) (1—27).

I. Sources:

1. Documents, actes, relations, discours etc. (31—345).
2. Chroniques, annales, mémoires, voyages, biographies, nécrologes etc. (347—527).

II. Travaux de seconde main:

Histoire intérieure:

1. Géographie et Ethnographie (531—633).
2. Religions et Église (635—786).
3. Droit et Économie politique (787—893).
4. Civilisation

{	a) Mœurs, usages etc. (895—915).
{	b) Pédagogie et enseignement (915—957).
{	c) Littérature (957—1045).
{	d) Beaux-arts (1045—1142).

Histoire politique (1143—1414).

Personnages historiques (1673—1925).

Localités (1927—2029).

Le supplément, distribué comme la bibliographie, est placé p. 1415—1672.

La première partie, intitulée: Sources, embrasse deux catégories: les documents et les chroniques. En principe, elle devrait en avoir une troisième, qui eût groupé séparément les manifestations de l'opinion publique (feuilles volantes, poésies, panégyriques etc.). Les limites, imposées à cette publication par la Commission historique de l'Académie des sciences de Cracovie, ont obligé la rédaction à supprimer cette troisième partie, du moins en une

certaine proportion. Car les pièces les plus importantes, c'est à dire celles qui se rapportent à des événements ou à des personnages d'une grande valeur historique, ont trouvé place, soit sous la rubrique: Documents, si elles se rattachaient à un acte ou à une année, soit sous la rubrique: Chroniques, si elles avaient exercé de l'influence sur l'époque correspondante, ou bien si elles se liaient en quelque sorte au nom de leur auteur.

La chronologie est la base du système dans la partie des documents et des chroniques de notre ouvrage.

Les documents suivent exactement le cours des années ainsi que des événements, aux quels ils se rapportent; les chroniques sont classées conformément à l'ordre chronologique des auteurs, c'est à dire aux années de leur mort. Toutefois, si l'ouvrage a considérablement devancé la mort de l'auteur et exercé quelque influence sur le développement de l'historiographie, nous l'avons classé dans la bibliographie à une place antérieure, c'est à dire à la date de son édition ou à la date des affaires qu'il touche. Les voyages et les descriptions du pays, rédigés à une certaine époque, les écrits politiques, ayant leur importance à un moment donné, se trouvent à la date de leur apparition. Les biographies et les nécrologes sont portés sous l'année de la mort de celui, dont ils racontent la vie. De nombreux renvois servent à écarter la confusion, qui pourrait naître de cette disposition des pièces.

Géographie et Ethnographie. Cette partie n'est pas limitée comme les autres par la date de 1815, mais contient tous les imprimés (parus jusqu'à la fin de 1900), qui se rapportent à la description de la Pologne et de ses habitants. Les recherches du domaine de l'anthropologie et des temps préhistoriques forment l'introduction à l'ethnographie (p. 585—601).

La partie intitulée »Religions et Église« renferme les livres ayant rapport à la mythologie des Slaves et des Lithuaniens, les ouvrages et les traités sur l'histoire de l'Église catholique, sur l'histoire de l'Église grecque, ou schismatique, et de l'Église uniate; puis suivent les pièces relatives à la réformation et à l'histoire des sectes religieuses.

À côté de ces traités ont trouvé place dans ce lieu, les écrits polémiques sur les questions religieuses, qui à cause de leur nombre n'ont pas pu être placés dans la partie des Chroniques. Des chapitres spéciaux sont consacrés à l'histoire de l'Église arménienne (p. 738) et à la religion judaïque (p. 782—786).

La partie, contenant le droit et l'économie politique, donne, après les notions préliminaires, l'histoire du droit polonais, en général (789—791), le droit polonais public (792—859) et le droit polonais judiciaire (855—869), enfin les relations juridiques dans la Pologne autrichienne, prussienne et russe, et dans le Grand Duché de Varsovie. La disposition chronologique des constitutions polonaises (p. 808—815) facilite les recherches dans le ressort du travail législatif des diètes polonaises; une revue analogue des ouvrages politiques (p. 854—860) fait voir des tendances à la réforme du gouvernement et des

relations sociales. L'Économie est partagée en groupes : agriculture, industrie, mines, commerce etc. La statistique historique est attachée à l'économie.

Civilisation contient les groupes :

1. Moeurs, aussi bien ceux de la cour, comme ceux des nobles et des bourgeois, puis des informations sur les costumes, les divertissements etc. La littérature relative à la femme polonaise prend une place considérable (p. 910—912).

2. Écoles et éducation. Ce chapitre recueille un grand nombre d'ouvrages renseignant sur le développement des écoles en Pologne, sur l'Université Jaguellonienne et ses colonies scolaires, sur les établissements des pères Jésuites et Piaristes, sur la réforme de la Commission de l'enseignement public, sur l'Université de Vilna et celle de Léopol. Cette partie est terminée par la littérature pédagogique et par une liste des livres d'école.

3. Littérature polonaise : La partie intitulée ainsi contient aussi les recherches sur les langues slaves (principalement sur la langue polonaise) et sur le groupe des langues des côtes de la mer Baltique (969—980). On y trouve après les manuels de l'histoire de la littérature, les ouvrages historiques etc., les pièces, qui se rapportent aux poètes et aux écrivains illustres, rangées sous leurs noms et classées d'après les siècles. Cette partie est terminée par l'index des livres ayant rapport à l'histoire de la littérature ruthénienne (1030—1044).

4. Beaux-arts : Les travaux, qui traitent de l'histoire de l'art en Pologne, sont énumérés ici pour la première fois d'une manière systématique ; en premier lieu les ouvrages de matière générale (1050—1067) ; puis suivent les chapitres sur l'architecture (1067—1089), la sculpture (1089—1100), la peinture (1101—1117) et l'industrie artistique (1117—1128). D'autres chapitres sont consacrés à l'art ruthénien, arménien et judaïque ; l'histoire de la musique et de l'art dramatique (1138—1142) achève cette partie.

Histoire politique embrasse les manuels de l'histoire universelle et les recherches sur l'histoire des pays slaves (1167—1174). On y trouve en premier lieu, en ordre chronologique, les noms des auteurs et les titres des livres, qui traitent de l'histoire générale de la Pologne (1175—1184) ; ensuite les ouvrages et les articles se rapportant à l'histoire des provinces soumises à l'État polonais (1193—1246) ; enfin en ordre chronologique, correspondant à celui des « Sources », les livres et les travaux spéciaux concernant l'histoire de la nation et de l'État polonais. Les notes ci jointes renvoient à tous les chapitres précédents et forment de cette partie un ensemble fermé.

Personnages et localités historiques sont rangés par ordre alphabétique. Sous la dénomination de personnage historique on comprend tous les individus vivants et agissants avant 1815, ci inclus les auteurs des ouvrages historiques comme Dlugosz, Naruszewicz etc. C'est pourquoi on a donné seulement l'index des auteurs du XIX-ème siècle, les auteurs précédents se trouvant sous la rubrique des personnages historiques.

Table de matière (p. XL—XLVIII) forme un catalogue des sujets traités dans la bibliographie, par ordre de matières et doit servir à une orientation dans rapide l'ensemble des choses.

En général, dans le groupement des détails, nous avons plus en vue l'utilité du livre, sa clarté et la facilité des recherches dans l'immense quantité de titres que l'observation absolue du système.

C'est donc par égard à la clarté que nous avons cherché à rendre plus visibles les matières plus importantes au milieu des moins considérables, à l'aide de la triple grosseur des caractères: les premiers mots des articles les plus importants sont imprimés en caractères gros, nommés compactes, puis ils sont imprimés en caractères petits et enfin en nonpareille.

Pour utiliser la place nous réunissons sous un même numéro un grand nombre de titres d'ouvrages, se rapportant à la même affaire et nous les séparons par un point-et-virgule et par un alinéa (par le point-et-virgule seul, si l'auteur des ouvrages est le même).

Nous désignons par l'abréviation DS. les imprimés contemporains aux événements [ou (DS.), s'ils sont plus nombreux]. De plus, nous renvoyons souvent le lecteur à la Bibliographie polonaise universelle de Mr. Ch. Estreicher, Directeur de la Bibliothèque Yaguellonienne. L'abréviation E. désigne cette Bibliographie. D'autres abréviations sont énumérées à la page XXVII.

SKRÓCENIA.

Akad. = Akademia	kat = katolicki
arch. = archiwa	kij. = kijowski
art. = artystyczny	kom. = komisya
At. = Ateneum	K. = dział: „Kościół“
Ath. = Atheneum (Kraszewskiego)	Kr. = dział: „Kroniki“
Bibl. Ossol. = Biblioteka Ossolińskich (Czasopismo bibl. Ossol.)	Kr. = Kraków
Bibl. warsz. = Biblioteka warszawska	krak. = krakowski
chr. = chronologia	Kron. = Kronika
D (po cyfrze) = Dodatek	kryt. = krytyczny
DS. = Druk społeczny	Kur. = Kuryer
(DS) = Druki społeczne, zob. „Wskazówki“	Kwart. = Kwartalnik
Denk. = Denkmäler	lit. = literacki; w dziale „Osoby“ i „Miejscowości“ = literatura
Dod. = Dodatek	Lw. = Lwów
Dok. = Dokument, dok. = dokumenty (w dziale „Osoby“ i „Miejscowości“)	lw. = lwowski
dyp. = dyplomatyka	m. (w dziale „Miejscowości“) = miasto
Dz. = Dziennik	mko = miasteczko
E. = Estreicher. zob. „Wskazówki“	MSC. = Manuskrypt
e. = ein	Mith. Liv-, Est-Kur = Mittheilungen aus dem Gebiete für die Geschichte Liv-, Est- und Kurlands
ed. = edidit	nar. = narodowy
ek. = dział: „Ekonomia“	nauk. = naukowy
ep. = epigrafika	num. = numizmatyka
etn. = dział: „Etnografia“	Nr. = numer
f. = für	ob. = obyczajowa historia
fil. = filozoficzny	Odb. = Odbitka
G. M. = Geographische Mittheilungen	östr. = österreichisch
Gaz. = Gazeta	Pam. = Pamiętnik
geog. = dział: „Geografia“	Par. = Paryż, Paris
Gesch. = Geschichte	pet. = petersburski
Gesell. = Gesellschaft	Petrgh. = Petersburg
Gimn. = Gimnazjum	phil. = philosophisch
H. Z. = Historische Zeitschrift	pol. = polityczny
her. = heraldyka	poln. = polnisch
hist. = historyczny, historisch	pols. = polski
hp. = historia polityczna	por. = porównaj (zob. „Wskazówki“)
istor. = istoryczyskij	pow. = powiat
izd. = izdanie	

powsz. = powszechny	szk. = dział „Szkóły“ (w dz.: „Osoby i miejsc.“)
pozn. = poznański	szt. = dział „Sztuka“ „ „ „
pr. = dział: „Prawo“	t. = też
Prz. = Przegląd	T. N. = Towarzystwo naukowe
Przew. = Przewodnik	Tyg. = Tygodnik
przycz. = przyczynek	tyg. = tygodniowy
Przyj. = Przyjaciół	u. = und
R. T. P. N. lub Roc. tow. przyj. nauk = Roczniki towarzystwa przyjaciół nauk	Urk. = Urkunde
R: = Recenzja	w. (w dziale „Miejscowości“) = wieś
r. (w „Spisie autorów“) = recenzje	W. = wiek
Rocz. = Rocznik	Warsz. = Warszawa
rodz. = rodzinny	warsz. = warszawski
Roz. = Rozmaitości	westpr. = westpreussisch
Roz. hist. fil. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału historyczno-filozoficznego Akademii	Wiad. = Wiadomości
Roz. filelog. akad. = Rozprawy i sprawozdania wydziału filologicznego Akademii	wielkp. = wielkopolski
sfrag. = sfragistyka	wil. = wileński
Sitzgb. = Sitzungsberichte	z. = zeszyt.
Sitzgb. ph. hist. Wien = Sitzungsberichte der philosophisch - historischen Klasse der Wiener Akademie	Zap. = Zapysky
Spraw. = Sprawozdania	Zb. = Zbiór
stat. = statystyczny	zob. = zobacz (zob. „Wskazówki“)
	Ztschr. = Zeitschrift
	Ztschr. f. Gesch. Schlesiens = Zeitschrift des Vereins für Geschichte und Alterthum-Schlesiens
	Żurn. = Żurnał
	Żurn. Min. nar. prośw. = Żurnał ministerstwa narodnawo proświszczenia.

SPIS RZECZY.

	Strona	Dod.
Wiadomości wstępne	1	1417
I. Archiwa i Biblioteki	3	—
A. Na obszarze Polski	—	—
a. Dzieła obejmujące całość kraju lub prowincye	—	—
b. Zbiory rodzinne i prywatne	4	1418
c. Zbiory pewnych miejscowości	—	—
B. Archiwa i biblioteki zagraniczne	7	1421
II. Nauki pomocnicze	9	—
1. <i>Chronologia</i>	—	—
A. Dzieła ogólne. — Chronologia Polski	—	—
B. Kwestye poszczególne. — Podział czasu	—	—
2. <i>Dyplomatyka</i>	10	—
A. Ogólna	—	—
B. Pismo (Paleografia)	—	1424
C. Krytyka dokumentów	—	—
D. Falszerze	12	1425
E. Język	—	—
F. Wydawnictwa	—	—
G. Regesta; Itineraria	13	—
H. Urzędnicy. Kancelarye	—	1426
3. <i>Sfragistyka</i>	—	—
a. Ogólna; obca i nasza	—	—
b. Prowincye, osoby, zbiory	—	—
4. <i>Heraldyka i Genealogia</i>	14	1427
A. Heraldyka	—	—

	Strona	Doł.
c. Numizmatyki polskie	20	1433
d. Prowincye i miasta	22	1435
e. Skorowidze, zbiory, katalogi	—	—
f. Wykopaliska	—	—
g. Rzecz mennicza: ewaluacja, rozporządzenia, taryfy	23	1436
B. Medale	25	—
a. Ogólne dzieła	—	—
b. Szczegółowe dzieła	26	—
c. Zbiory, wykopaliska	—	—
6. Epigrafika	—	1437
Źródła	29	1439
I. Dokumenty	31	—
1. Zbiory dokumentów	—	—
A. Zbiory powszechne	—	—
B. Zbiory dokumentów średniowiecznych	—	—
a. Dyplomataryusze, obejmujące całą Polskę lub prowincye	—	—
b. Zbiory dokumentów pewnych miejscowości	35	1441
C. Zbiory krajów postronnych (Czechy, Morawia, Niemcy, Stolica Apost., Siedmiogród, Węgry, Wołoszczyzna)	38	1442
D. Wydawnictwa rosyjskie	41	1444
a. Ogólne	—	—
b. Litwa i kraje nadbałtyckie	42	1447
c. Ruś, Ukraina	43	1448
d. Gubernie i miejscowości	45	—
2. Zbiory praw i pomniki sądowe	—	—
A. Zbiory praw świeckich	—	1449
a. Polska i prowincye	—	—
b. Prawo niemieckie	49	1451
c. Ormianie, Szkoci, Żydzi	51	—
d. Prawo rybackie, bartne, Artykuły wojskowe	—	—
e. Porozbiorowe i Ks. Warszawskiego	—	—
B. Pomniki sądowe	52	1452
C. Zbiory praw kościelnych	53	1453
a. Zbiory obejmujące całą Polskę lub dyecezye	—	—
b. Beneficya	55	—
c. Dysydenci	—	—
D. Dokumenty i księgi Uniw. krakowskiego	—	1454
3. Zbiory aktów	56	—
A. Zbiory aktów, listów, dyaryuszy, mów i t. p.	—	—
a. Ogólne	—	—
b. Dyaryusze sejmowe	59	1455
c. Większe zbiory pewnych cpok	—	—
B. Wielkie zbiory obce	62	—
a. Anglia	—	—
b. Francya	—	1456
c. Hiszpania i Portugalia	64	1457
d. Hollandya i Belgia	—	—

	Str.	Doś.
e. Niemcy i Austria	65	1457
f. Szwecya i Dania	67	1458
g. Włochy	—	1459
4. Dokumenty, Akty, Listy, Mowy (Chronologiczny układ)	68	1460
A. Wiek X., XI., XII.	—	—
B. Wiek XIII.	70	1461
C. Wiek XIV.	73	1463
D. Wiek XV.	79	1465
E. Wiek XVI.	94	1472
F. Wiek XVII.	129	1479
G. Wiek XVIII.	181	1489
H. Wiek XIX. (do r. 1815)	328	1499
II. Kroniki	347	1502
1. Zbiory kronik	—	—
A. Zbiory powszechne	—	—
B. Zbiory kronik średniowiecznych, obejmujące całą Polskę lub prowincye	348	—
C. Zbiory krajów postronnych (Czechy, Morawia, Niemcy, Siedmiogród, Węgry, Wołoszczyzna)	353	1503
D. Wielkie zbiory krajów dalszych	355	—
2. Zbiory pamiętników	357	1506
A. Kroniki od XVI. wieku, pamiętniki, żywoty, ne- krologi, podróże, opisy kraju, broszury, pisma czasowe	—	—
B. Wielkie zbiory obce	361	—
3. Kroniki, Pamiętniki (Chronologiczny układ)	—	—
A. Epoka przedchrześcijańska	—	—
B. Wiek X. i XI. (od r. 965)	368	1510
C. Wiek XII.	372	1513
D. Wiek XIII.	376	1515
E. Wiek XIV.	384	1518
F. Wiek XV.	389	1520
G. Wiek XVI.	401	1524
H. Wiek XVII.	432	1532
I. Wiek XVIII.	478	1544
K. Wiek XIX. (do r. 1815)	516	1554
Opracowania	529	1559
I. Geografia i Etnografia	531	—
1. Geografia	—	—
A. Geografia powszechna	—	—
a. Bibliografia, czasopisma i towarzystwa geo- graficzne	—	—
b. Historia geografii, stan nauki, encyklopedye	532	—
c. Ważniejsze podręczniki, statystyka, geografia fizyczna i klimatologia	—	—
d. Kartografia, ważne atlasy	534	1560
B. Geografia Polski	—	—
a. Bibliografia, czasopisma i towarzystwa, encyklopedye, poglądy	535	—

	Strona	Dod.
b. Geografia historyczna: podróże, opisy, badania	537	1560
c. Prowincye	547	1563
d. Geografia fizyczna: ziemia, góry, wody, klimat, świat roślinny i zwierzęcy	560	1568
e. Geografia polityczna: granice, statystyka, skorowidze	570	1572
f. Kartografia. atlasy, mapy	573	1573
2. <i>Etnografia</i>	580	1574
A. Etnografia powszechna	—	—
a. Bibliografia, czasopisma, towarzystwa antropologiczne i etnograficzne	—	—
b. Stan nauki, teoria i podręczniki etnografii	—	—
c. Plan nauki, teoria i podręczniki antropologii	581	—
d. Archeologia przedhistoryczna	582	1575
B. Etnografia Polski	584	—
a. Bibliografia, czasopisma, poglądy i pracownicy	—	—
b. Badania antropologiczno-archeologiczne	585	—
c. Archeologia przedhistoryczna: czasopisma, stan nauki, zjazdy, wystawy i podręczniki	586	1576
d. Archeologia przedhistoryczna: wykopaliska, kurhany, mogiły i cmentarzyska	588	1577
e. Archeologia przedhistoryczna: jaskinie, budowle, osady	596	—
f. Archeologia przedhistoryczna: sprzęty, narzędzia, urny i t. d.	598	1578
g. Etnologia: Słowianie. Polacy, Rusini, Litwini, Prusacy, Łotysze i t. d. (Natura ludu, strój, obyczaje, gwary, podania i t. d.)	601	1582
h. Kolonie: Niemcy, Żydzi, Ormianie, Tatarzy, Cyganie	630	1590
i. Lud polski za granicami Polski	632	1591
II. Wiara i Kościół	635	—
1. <i>Epoka przedchrześcijańska</i>	—	—
A. Literatura religijna porównawcza	—	—
B. Mytologia słowiańska i litewska	636	—
2. <i>Epoka chrześcijańska</i>	639	1592
A. Historia Kościoła katolickiego	—	—
a. Encyklopedye, podręczniki, żywoty świętych	—	—
b. Historia papieży, historia soborów	640	—
B. Historia Kościoła w Polsce	643	1593
a. Podręczniki historii, żywoty Świętych	—	—
b. Przyjęcie chrześcijaństwa	—	—
c. Stosunki z Stolicą Apostolską i soborami	646	—
d. Prawo kościelne: źródła, literatura, organizacja, urzędy, immunitety, sądownictwo, prawo majątkowe, praktyka kościelna	649	1594
e. Diecezye	658	1595
f. Zakony i klasztory	670	1597
g. Zakony rycerskie	688	—

	Strona	Doł.
h. Towarzystwo Jezusowe	691	1599
i. Bractwa, szpitale i fundacye pobożne	694	1600
k. Kaznodziejstwo, śpiewy, sztuka kościelna, obrazy cudowne i koronacye obrazów	696	—
l. Kościół rzymsko-katolicki po upadku poli- tycznym Polski (1796—1815)	699	—
C. Historia Kościoła ruskiego: schizmatycznego i unickiego	701	—
a. Podręczniki historyi Kościoła ruskiego, ży- woty świętych	—	—
b. Przyjęcie chrześcijaństwa	703	—
c. Historia Kościoła ruskiego do Unii brzeskiej	705	1601
d. Unia brzeska i Kościół ruski w XVII. i XVIII. wieku	707	—
e. Prawo kościelne: źródła, organizacya i są- downictwo, urzędy, prawo majątkowe. — Cerkiew prawosławna	714	1602
f. Dyecezye: metropolie i eparchie	719	1603
g. Monastery: Bazylianie i Bazylianki	723	1604
h. Bractwa cerkiewne	731	1605
i. Księgi cerkiewne, liturgia, kaznodziejstwo, sztuka cerkiewna, śpiew cerkiewny, mi- steria, kalendarz	732	—
k. Kościół ruski po upadku politycznym Pol- ski (1796 - 1815)	737	—
D. Historia kościoła ormiańskiego	738	1606
E. Sekty Kościoła katolickiego	739	—
a. Historia sekt w całości, encyklopedye sek- ciarstwa	—	—
b. Sekty religijne do XVI. wieku	—	—
c. Sekty XVI. wieku: Reformacya w ogólnó- ści w Polsce, przeciwdziałanie Kościoła, prawa dyssydentów w Polsce	740	—
d. Wyznanie augsburskie	743	1607
e. Wyznanie helweckie i reformowane, Jan Łaski	746	—
f. Bracia czescy i Nowochrzczeni czyli Ana- baptyści	748	—
g. Arianizm, Socynianizm i Unitaryzm	749	—
h. Reformacya: Przebieg wypadków i sporów religijnych	755	1608
i. Sekty w Kościele ruskim	781	1610
F. Religia żydowska	782	—
III. Prawo i Ekonomia	787	1611
1. Prawo polskie	—	—
A. Wiadomości wstępne	—	—
a. Bibliografie i encyklopedye prawa i umię- tności politycznych	—	—
b. Nauka prawa polskiego, badacze prawa	788	—
B. Historia prawa polskiego	789	—
a. Podręczniki, obejmujące całość lub część histo- ryi prawa: Słowianie, Polska, Prowincye	—	—

	Strona	Dod.
b. Prawo zwyczajowe	791	1612
c. Literatura historyi prawa	—	—
C. Prawo polskie publiczne	792	—
a. Zarysy urządzeń państwowych polskich	—	—
b. Organizacya państwa: Granice, stosunek do państw innych	794	—
c. Lenna, prowincye	795	—
d. Najwyższa władza: Następstwo na tron, bezkrólewia i elekcyje, prawa majestatu	803	1615
e. Ustawodawstwo, konstytucye i kondyfikacye, sejm i sejniki, konfederacye i rokosze	805	—
f. Administracya, urzędy, zarząd, policya, cenzura i t. d.	815	1617
g. Skarbowość: Dzieła ogólne, skarbowość w Polsce, rachunki skarbowe, królew-szczynny i starostwa, podatki, men-nictwo, bank	817	—
h. Wojskowość: Dzieła ogólne, Wojsko pol-skie: rodzaje wojsk i troni, twierdze, flota, szkoła wojskowa, hetmaństwo, ustawy wojskowe, pisma odnoszące się do wojskowości	823	1618
i. Sądownictwo: wiecowe, grodzkie i ziemskie, trybunał, sądy kapturowe, sejmowe, as-sessorskie i t. d., sądownictwo miejskie, i patrymonialne	831	1619
k. Ustrój społeczny: Stany, szlachta (ordyna-cye, tytuły)	833	—
l. Włościanie: osady, prawa obce (wołoskie), służebnictwa, stosunki chłopskie w pro-wincyach, kolonizacya, prawo rybackie i bartne	837	1620
m. Miasta: Dzieje miast i instytucye miejskie prawo niemieckie	842	1621
n. Ustrój społeczny: Wyznania i narodowości	852	1623
o. Literatura polityczna (Spis chronologiczny pisarzów politycznych)	854	1625
D. Prawo polskie sądowe	860	—
a. Prawo materyalne prywatne: zarysy, część ogólna, prawo familijne, spadkowe, rze-czowe i obowiazkowe	860	—
b. Prawo karne	864	—
c. Przewód sądowy: proces cywilny i karny	867	1626
E. Stosunki prawne po rozbiorach (W zaborze au-stryackim, pruskim, rossyjskim i w Księstwie Warszawskim)	870	—
2. Stosunki ekonomiczne	877	—
A. Wiadomości wstępne	—	—
a. Bibliografie, czasopisma i ważniejsze podre-czniki; poglądy ekonomiczne w Polsce	—	—

	Strona	Dod.
B. Stosunki ekonomiczne w Polsce	878	1626
a. Stosunki ekonomiczne w ogólności		
b. Rolnictwo	—	—
c. Przemysł i górnictwo	883	1627
d. Handel: podręczniki historii handlu; histo- rya handlu w Polsce; Hanza i miasta z nią związane; drogi i komunikacje; miary, wagi i taksy; moneta i banki	885	—
e. Zbytek i ubóstwo	—	1628
f. Statystyka	891	—
g. Stosunki ekonomiczno-statystyczne po roz- biorach do r. 1815	892	—
IV. Oświata (Cywilizacja i kultura)	895	—
1. <i>Historja obyczajowa</i>	—	—
A. Bibliografia i zarysy historii kultury powszechnej	—	—
B. Historia kultury polskiej	897	1629
a. Słowianie, Polska	—	—
b. Dwór królewski; Stany: szlachta, duch- wieństwo, mieszczaństwo, lud; Żydzi; Ormianie	901	—
c. Życie domowe i towarzyskie: domy, zaję- cia, stroje, uroczystości, biesiady, za- bawy, mowy, turnieje; kobieta	904	—
d. Stan religijno-moralny; wierzenia i czar- noksiestwo; lekarstwa domowe	912	1630
e. Dobroczynność publiczna, zakłady i funda- cye dobroczynne	913	—
f. Podróże Polaków za granicę	914	—
2. <i>Wychowanie i szkolnictwo</i>	915	—
A. Wiadomości wstępne	—	—
a. Bibliografie, encyklopedye i czasopisma, historja pedagogii i szkolnictwa, wyda- wnictwa zbiorowe	—	—
b. Historia szkolnictwa w wiekach średnich; Uniwersytety	916	—
B. Historia szkolnictwa polskiego	917	—
a. Historia szkolnictwa polskiego	—	—
b. Historia szkolnictwa aż do założenia Uni- wersytetu krakowskiego; szkoły para- fialne, katedralne	918	—
c. Uniwersytet krakowski i jego kolonie	—	—
d. Kollegia i akademie jezuickie; Uniwersytet wileński	924	1631
e. Akademia Zamojska; Szkoły prywatne, zwłaszcza innowierców	929	1632
f. Szkoły pijarskie; Szkoły bazylikańskie i in- nych zakonów	930	—
g. Szkoły na Szląsku, w Prusiech i Inflantach	933	—
h. Szkoły dyzunickie w ziemiach ruskich; Akademia kijowska	935	—

	Strona	Doda
z. Reforma szkolnictwa: Szkoła rycerska St. Leszczyńskiego i St. Augusta; Komisya edukacyjna i Towarzystwo dla ksiąg elementarnych	937	1632
C. Historia szkolnictwa w ziemiach polskich po rozbiorach	939	1633
a. Uniwersytet i szkoły krakowskie 1795—1815; Szkolnictwo w Galicyi; Uniwersytet lwowski	—	—
b. Szkolnictwo w Prusach południowych	941	—
c. Szkolnictwo na Litwie i w ziemiach zabranych, Uniwersytet wileński; Liceum krzemienieckie	943	—
d. Szkoły Księstwa Warszawskiego; Szkoły specjalne	947	—
D. Polacy w szkołach zagranicznych (Bolonia, Padwa; Niemcy; Francya)	948	1634
E. Literatura pedagogiczna; Podręczniki szkolne	949	—
3. Literatura	957	1635
A. Wiadomości wstępne	—	—
a. Podręczniki historyi literatury powszechnej, literatury poszczególnych epok i narodów; Dykcyonarze autorów	—	—
b. Historia literatur ludów słowiańskich	959	—
B. Historia literatury polskiej	961	—
a. Zarysy literatury polskiej; dykcyonarze i żywoty pisarzów; bibliografie; historia drukarni	—	—
b. Wydania zbiorowe; zbiory rozpraw i czasopisma historyczno-literackie; zjazdy	967	—
c. Badania językowe: ogólne, języków słowiańskich i litewskiego, pismo	969	1636
d. Język polski: historia języka, gramatyka i słowniki, nazwy i wyrazy; pomniki języka polskiego	975	1638
e. Poglądy na rozwój literatury i poszczególnych jej działów: pcezyi, wymowy, nauk i t. p.; czasopisma	981	—
f. Historia literatury polskiej do końca w. XIV.	988	—
g. Historia literatury polskiej: Wiek XV.	989	1639
h. " " " Wiek XVI.	991	—
i. " " " Wiek XVII.	1004	1642
k. " " " Wiek XVIII.	1010	1643
l. " " " Wiek XIX.	1023	1644
(1801—1815)	1030	1645
C. Historia literatury ukraińsko-ruskiej	—	—
a. Zarysy literatury; bibliografie, drukarnie, czasopisma i wydawnictwa zbiorowe	—	—
b. Język ruski: gramatyka i słowniki, badania i poglądy	1032	—

	Strona	Dop.
c. Poglądy na rozwój literatury i poszczegól- nych jej działów : poezyi, wymowy i nauk	1034	1645
d. Historia literatury ruskiej od połowy XVI. w.	1035	—
e. Historia literatury ruskiej od połowy XVI. wieku do 1815 r.	1040	—
D. Literatura białoruska. — Literatura litewska, pruska i łotyska	1044	—
E. Nowo-hebrajska literatura. — Ormiańska litera- tura w Polsce	—	1646
4. Sztuka	1045	—
A. Wiadomości wstępne. Historia sztuki : bibliogra- fie, czasopisma, podręczniki, dykcyonarze, źró- dła, atlasy, historia architektury, rzeź- by, malarstwa i t. d.	—	—
B. Historia sztuki w Polsce	1050	—
a. Bibliografie, czasopisma, towarzystwa i dzieła zbiorowe; muzea, zbiory, inwentarze; wystawy i zjazdy; konserwacya zabyt- ków sztuki; historycy sztuki	—	—
b. Zarysy i wydawnictwa historii sztuki; dyk- cyonarze artystów; słownictwo; style ludowe	1055	—
c. Rozwój historyczny sztuki w Polsce; sto- sunki artystyczne z zagranicą	1057	—
d. Opisy i inwentaryzacya pomników sztuki: Wielkopolska, Szląsk, Prusy (Pomorze, Inflanty); Małopolska (Galicya), Ruś, Litwa; Miejscowości alfabetycznie	1058	1647
C. Architektura czyli budownictwo w Polsce	1067	—
a. Dzieła ogólne, bibliografia, czasopisma; za- rorys architektury, słowniki, architektki	—	—
b. Rozwój architektury; zabytki : budowle dre- wniane, style i sposoby budownictwa, budowle kościelne i świeckie alfabety- cznie według miejscowości	1070	—
D. Rzeźba, snycerstwo, medalierstwo	1089	1648
a. Rzeźba i snycerstwo: Wydawnictwa pomni- ków; rzeźbiarze i snycerze; Wit Stwosz	—	—
b. Rozwój rzeźbiarstwa i snycerstwa; zabytki: ambony, drzwi, ołtarze i t. p., nagrobki, pomniki i t. p.	1091	—
c. Medalierstwo, medalierzy i medale	1100	—
E. Malarstwo	1101	1649
a. O malarstwie polskiem w ogólności, roz- wój malarstwa; cechy i szkoły malar- skie, słowniki malarzy; malarze polscy (alfabetycznie w obrębie wieków)	—	—
b. Zabytki malarstwa: Ikonografia w ogóln- ości; miniatury, ewangeliarze i modlite-		

	Strona	Dod.
wniki; polichromia kościołów, freski i witraże	1109	1649
c. Obrazy: galerie; zbiory i wystawy obrazów; obrazy religijne, portrety i inne obrazy	1111	—
F. Rytownictwo: miedziorytnictwo, drzeworytnictwo: O rytownikach w ogólności; rytownicy; zbiory rycin	1114	—
G. Przemysł artystyczny	1117	1650
a. Dzieła ogólne, zbiory i wystawy; przedmioty przemysłu artystycznego	—	—
b. Tkactwo artystyczne, kobiernictwo, hafciarstwo i t. p.; tkaniny kościelne (ornaty, stuły i t. p.); tkaniny świeckie: kobierce, gobeliny, namioty, chorągwie; pasy, stroje, hafty, koronki	1118	—
c. Złotnictwo: Dzieła ogólne; złotnicy i cechy złotników; wyroby złotnicze kościelne (monstrancje, kielichy, relikwiarze i t. p.) i świeckie; zegary; emalia; intarsja	1120	—
d. Kowalstwo, ślusarstwo, odlewnictwo, płatnerstwo, ludwisarstwo i t. p.; wyroby metalowe: naczynia, świeczniki, dzwony; broń i zbroja	1123	—
e. Keramika, majolika, porcelana; wyroby ze szkła i malowania na szkło	1126	—
f. Stolarstwo artystyczne; zabytki stolarstwa i tokarstwa	1127	—
g. Introligatorstwo. — Opłatki	—	—
H. Sztuka ruska	1128	—
a. Sztuka bizantyńsko-ruska w ogólności; sztuka ruska w Polsce; zbiory i zjazdy	—	—
b. Architektura; cerkwie i monastory; grody i zamki	1129	1651
c. Malarstwo cerkiewne: ikony i ikonostasy: — księgi kościelne, krzyże, szaty i t. p. przedmioty kościelne	1136	—
I. Sztuka żydowska w Polsce. — Sztuka ormiańska w Polsce	1138	—
J. Historia muzyki i sztuki teatralnej: Historia muzyki w ogólności. Muzyka polska: kościelna i świecka; muzycy; muzyka ludowa i narodowa; opera, teatr, balet. Muzyka i teatr na Rusi. Melodye litewskie	1139	—
V. Historia polityczna	1143	1653
1. Historia powszechna	—	—
A. Bibliografie historii powszechnej i historii państwowej. Czasopisma historyczne	—	—
B. Zarysy historii powszechnej (wydane w wieku XIX.; przegląd poprzednich)	1145	—

	Strona	Dod.
C. Zarysy historii narodów i państw (z wyjątkiem słowiańskich)	1156	1652
2. <i>Historia Słowiańszczyzny</i>	1162	—
A. Słowianie w ogólności. Zarysy historii narodów i państw słowiańskich	—	—
B. Historia t. zw. okresu słowiańskiego	1165	—
a. Ludy w krajach później słowiańskich: Skytowie, Sarmatowie, Geto-Trakowie, Gotowie, Hunowie; Wędrowki ludów germańskich	—	—
b. Słowianie: Aryowie, początki Słowian i Słowiańszczyzna pierwotna	1168	—
c. Badacze rzeczy słowiańskich i poglądy na Słowiańszczyznę	1173	—
3. <i>Historia Polski</i>	1175	1653
A. Historia Polski w ogólności	—	—
a. Zarysy historii Polski (od Naruszewicza po r. 1900; przegląd poprzednich)	—	—
b. Zbiory rozpraw historycznych (alfabetycznie według nazwisk autorów); życiorysy sławnych ludzi; towarzystwa i czasopisma historyczne; zjazdy historyków	1184	—
c. Poglądy na historię Polski w ogólności; na poszczególne stosunki; historyografia; podział historii polskiej	1188	—
d. Stosunki Polski z innemi państwami	1193	1655
B. Historia prowincyj i krajów lennych	—	—
C. Przebieg dziejów Polski	1247	1661
a. Epoka przedchrześcijańska; śledzenie początków państwa i społeczeństwa; historia bajeczna; legendy; Polska pogańska	—	—
b. Wiek średnie; Piastowie w ogólności; Wiek IX. i X. (do r. 1090)	1250	—
c. Wiek XI. i XII.	1255	1662
d. Wiek XIII.	1261	1663
e. Wiek XIV.	1265	—
f. Jagiellonowie w ogólności; Wiek XV.	1273	1664
g. Wiek XVI.	1285	1665
h. Wiek XVII.	1313	1666
i. Wiek XVIII.	1347	1668
j. Wiek XIX. (1300—1815)	1401	1671
Osoby i Miejscowości:	—	1673
Osoby	—	1675
Uzupełnienia	—	1910
Miejscowości	—	1927
Uzupełnienia	—	2029
Spis autorów XIX. wieku (po r. 1815)	—	2031
Omyłki	—	2147

SPIS GŁÓWNYCH PRZEDMIOTÓW.

(Liczby oznaczają stronę).

- Administracya 815, 1617.
Adwokaci 1619.
Agendy, *zob.* Dyecezye.
Akademie 918, 924, 928, 929, 936, 946, 1630 do 1633.
Akta (zbiory) 56, 1454.
Akta grodzkie i ziemskie 13, 31, 52, 1439, 1452.
Alchemia 986, 1003.
Alfabet słowiański 975, *zob.* Pismo, Runy.
Ambony 1092.
Anabaptyści 749, 1607.
Anatomia 1645.
Anegdotyczna literatura 985, 1035.
Antropogeografia 1559.
Antropologia 580, 585, 1575.
Apokryfy 978, 1036, 1639, 1645.
Apostolska Stolica, *zob.* Papieże.
Aptekarstwo 884, *zob.* Farmacya.
Archaizmy 977, 1638.
Archeologia 1045, 1050.
Archeologia chrześcijańska 1046, 1050.
Archeologia przedhistoryczna 582, 586, 1576.
Architektura 1045, 1048, 1067, 1129, 1647, 1650.
Archiwa 1, 1417, 1623.
Arcybiskupi 654, *zob.* Dyecezye.
Artykuły wojenne, *zob.* Wojskowe art.
Artylerya 825.
Artystyczne stosunki 1058.
Aryanizm 749, 1607.
Aryowie 365, 583, 1168, 1652.
Arystokracya 836, 1620.
Ascetyka 697.
Assesorskie sady, *zob.* Sady.
Astronomia 986, 1000, 1009, 1020, 1638, 1641.
Atlasy 534, 573, 1560, 1572.
Augsburskie wyznanie, *zob.* Wyznanie.
Augustyanie 681, 688, 1598, *Osoby*: Niedziel-ski Alipi.
Autorowie 959, 963, 1635.
Autorskie prawo 864.
Awarowie 1172, 1652.
Babińska Rzeczpospolita 908.
Bajeczna historia 1247, 1661.
Ballet 1142.
Bałwochwaltwo 605, 1583.
Banicya 869.
Banki 823, 890, 893.
Bartnictwo 51, 842, 1621.
Bazylianie, Bazylianki 723, 932, 1604, 1632.
Benedyktyni, Benedyktynki 671, 932, 963, 1597, 1633.
Berła rektorskie 1122.
Beneficya 55, 1453.
Bernardyni, Bernardynki 684, 1599.
Bezkrólewie 803.
Biblia 733, 966, 980, 1000, 1031.
Biblioteki 1, 1417.
Biczownicy 739.
Bibliografie 964, 1031, 1635.
Bibliografie etnografii 580, 584, 1572, 1575.
Bibliografie geografii 531, 535, 1559, 1560.
Bibliografie historyi 348, 1143, 1502.
Bibliografie prawa 787, 1611.
Bibliografie sztuki 1045, 1050.
Biskupi 654, *zob.* Dyecezye.
Błazny 905.
Bojki 1587.
Bonifratrzy 686.
Bóstwa słowiańskie 636, 1591.
Botanika 986, 1638, 1639.
Bożnice 1138.
Bożogrobcy 672.
Bracia Czescy 748, 1607.
Bracia Mniejsi 678, 1598.
Bractwa kościelne 694, 731, 1600, 1605.
Bractwa strzeleckie 849.
Broń 824, 1125, 1618.
Broń przedhistoryczna 600, 1582.
Bronzowe zabytki 599, 1582.
Broszury (zbiory) 357, 1506.
Browary 882.
Brygidki 688, 1599.
Budownictwo, *zob.* Architektura.
Budowy drewniane 1071.
Budowy przedhistoryczne 596, 1582.
Budowy wiejskie 882.
Budowy ziemne 597.
Bulle papieskie 53, 54.

- Bułgarowie 1653.
 Bunt 865, 1625.
 Bursy 919, 1631.
 Bursztyn 562, 886, 1568, 1571.
 Bydło 569, 883, 1572.
 Calatrava (zakon) 691.
 Cechy 849, 1102, 1120, 1141, 1622.
 Cegielnie 882.
 Celibat 653.
 Ceny towarów 890, 1637.
 Cenzura 817.
 Ceramika 884, 1045, 1126.
 Cerkiew 701, 1600, *zob.* Kościół ruski.
 Cerkwie (budowle), 1129, 1651.
 Cerkiewne księgi, *zob.* Księgi.
 Cerkiewno-słowiański język, *zob.* Język.
 Charakter narodowy 1189, 1654.
 Chazarowie 1172, 1653.
 Chełmińskie prawo 851.
 Chemia 936.
 Chłopi 837, 1620.
 Chorągwie 1119.
 Choroby 1003, 1009, 1021.
 Chorwaci 1171.
 Chronologia 9, 1423.
 Chrzcielnice 1093.
 Chrześcijaństwo (przyjęcie) 643, 703, 1601.
 Cło 822.
 Cmentarzyska 588, 1577.
 Cudzoziemcy 51, 1452.
 Cyfry (Szyfry) 12, 1424.
 Cygani 632, 1591.
 Cystersi, cysterki 673, 1597.
 Cywilizacja 896, 1628.
 Czary, czarownice 605, 866, 913, 1583, 1626.
 Czas (podział), *zob.* Chronologia, Era.
 Czasopisma 357, 937, 1003, 1021, 1028, 1032, 1642.
 Czasopisma archeologiczne 586, 1576.
 Czasopisma etnograficzne 580, 584, 1575.
 Czasopisma geograficzne 531, 536, 1559.
 Czasopisma historyczne 1145.
 Czasopisma historii literatury 937.
 Czasopisma sztuki 1045.
 Czaszki 585, 1576.
 Czerwiec (roślina) 569.
 Czopowe 821, 1618.
 Daniny 820, 1618.
 Dekoratywna sztuka 1049.
 Dobra Rzeczypospolitej 819, 871, 1618.
 Dobroczynność 696, 891, 913, 1628.
 Dobrzyński zakon 689.
 Doktorat teologii 654.
 Dokumenty (zbiory) 31, 1439.
 Dom panieński (zakon) 1599.
 Dominikanie 676, 933, 1598, 1635.
 Domowe życie 904, 1629.
 Dragonia 825.
 Dramat 984, 998, 1642.
 Dramat kościelny 696.
 Dramat ruski 1035, 1042.
 Drób 883.
 Drogi handlowe 886, 1627.
 Drukarnie 965, 1636.
 Drukarnie ruskie 1031.
 Drzeworytnictwo 1114, 1650.
 Drzwi 1093, *zob.* Odrzwia.
 Duchowieństwo (urzędy) 654, 1594, *zob.* Kościół.
 Dumi 1035, 1646.
 Dwór królewski (urzędy) 13, 1426 (obyczaje), 901, 1629.
 Dwory szlacheckie 1071, 1089, 1648, *zob.* Szlachta.
 Dyabeł (u ludu) 605, 1583. (w literaturze) 983.
 Dyakonissy 688.
 Dialekty 976, 1638, *zob.* Gwary.
 Dialekty ruskie 1033.
 Dyaryusze sejmowe 59, 1455.
 Dyecezye 658, 1426, 1595, *zob.* Eparchie.
 Dyguitarstwa 13, 815, 1426, 1615.
 Dykcyonarze, *zob.* Słowniki.
 Dyplomacya 794, 1143, 1193, 1612, 1655.
 Dyplomatarysze 31, 1439.
 Dyplomatyka 10, 1423.
 Dyssydenci 55, 743, 779, 852, 930, 935, 1453, 1606, 1623, 1632.
 Działa 1126.
 Dzieciobójstwo 865.
 Dziejopisarstwo, *zob.* Historyografia.
 Dziennikarstwo, *zob.* Czasopisma.
 Dziesięciny 656, 718, 1594.
 Dzwony 1050, 1125.
 Edukacya publiczna, *zob.* Szkolnictwo.
 Edukacyjna komisya, *zob.* Komisya.
 Edytorska metoda 12, 1425.
 Ekonomia 877, 892, 1626, 1627.
 Ekonomisci polscy 878, 1626.
 Elekcyja 803, 1615.
 Elektorowie (spisy) 1427.
 Elektron 1637.
 Elementarze 953.
 Elzewiry 1636.
 Emaljerstwo 1123, 1582.
 Emigracya 632, 1591.
 Eparchie 719, 1663.
 Epidemie 987, *zob.* Mór.
 Epigrafika 26, 1437.
 Era 9, 1423.
 Etnografia (Etnologia) 580, 584, 1574.
 Etnologowie polscy 585, 1575.
 Ewangieliarze 1110, 1649.
 Ewangieliarze ruskie 1137.
 Ewangielicy 743, 1606.
 Fabryki 883, 1627.
 Fałszerstwo dokumentów 12.
 Farby olejne 1049.
 Farmacya 987.
 Fauna 569, 1572.
 Fibuły 598, 1582.
 Figury przydrożne 1100, 1648.
 Filantropi 908.
 Filologia klasyczna 1645.
 Filipini (zakon) 687.
 Filiponi 631, 781.

- Filomaci 943.
 Filozofia 953, 985, 1000, 1019, 1027, 1634, 1645.
 Finanse, *zob.* Skarbowość.
 Fizyka 957, 1635.
 Flora 569, 1571.
 Flota 826.
 Folklor 601, 1582.
 Formularze 14, 655, 1426.
 Franciszkanie, Franciszkański 678, 1598;
 Osoby: Miske Ludwik.
 Frankiści 783, 1610.
 Frankowie 1171.
 Freski 1110, 1137.
 Fundacye dobroczynne 913.
 Fundacye pobożne 696.
 Galanterya 908, 1629.
 Galerye obrazów 111.
 Gazety, *zob.* Czasopisma.
 Genealogia 17, 1251, 1428.
 Geografia 531, 535, 546, 956, 1559, 1563, 1634.
 Geografia fizyczna 533, 1560.
 Geografia historyczna 532, 1559
 Geologia 561, 1568.
 Germanowie 1171, 1652.
 Gęto-Trakowie 1165.
 Gildy 849.
 Gimnazya 941, 1633.
 Glejt 14, 869.
 Glossaria, *zob.* Słowniki.
 Głosy polskie 978, 1638.
 Głagolica 12, 975, 1638.
 Głuchoniemi 948.
 Gmina 838.
 Gobelinv 1114, 1118.
 Golota 835.
 Górale (beskidowi i tatrzańscy) 612, 1586.
 Górnictwo 820, 884, 1618, 1627.
 Góry 563, 1569.
 Gospodarstwo narodowe, *zob.* Ekonomia.
 Gospodarstwo wiejskie, *zob.* Rolnictwo.
 Gotowie 1167, 1652.
 Gotyk 1047, 1048, 1070.
 Graficzne sztuki 1046.
 Gramatyki 954, 976, 1032, 1638.
 Granice Polski 570, 794, 1612, *zob.* Obrona.
 Grawura, grawerzy, *zob.* Rytownictwo.
 Grobowce 1094, 1648.
 Grody, *zob.* Starostwa, Zamki.
 Groty 562, *zob.* Jaskinie.
 Gry 907, 1629, *zob.* Zabawy.
 Grzywny karne 867.
 Guziki 1126, 1650.
 Gwary ludowe 601, 1584, *zob.* Dyalekty.
 Hafciarstwo 884, 1050, 1119, 1650.
 Handel 883, 885, 892, 1627.
 Hanza 887, 1627.
 Helweckie wyznanie, *zob.* Wyznanie.
 Heraldyka 14, 1427.
 Herezye 739, 1606.
 Hetmaństwo 827.
 Hierarchia kościelna 653, 1592.
 Hierarchia cerkwi ruskiej 716, 1603.
 Hipoteka 863.
 Historia (podręczniki szkolne) 956, 1634.
 Historia geografii 532, 1559.
 Historia kościelna 639, 1592.
 Historia literatury, *zob.* Literatura.
 Historia naturalna 957, 1635.
 Historia polityczna 1143, 1652.
 Historia prawa polskiego 789, 1611.
 Historia powszechna 1143, 1652.
 Historia ziemi 534, 1560.
 Historyografia 348, 361, 1181, 1191, 1502, 1655.
 Hodowla zwierząt 882.
 Huculi 616, 1033, 1587.
 Humanizm 990, 991, 1286, 1639.
 Humor 935.
 Hunowie 1167, 1652.
 Husarze 825, 1618.
 Husytyzm 740, 989, 1273, 1606, 1664.
 Hydrografia 565, 1569.
 Ikonaografia 697, 735, 1050, 1109.
 Ikony i ikonostasy 1136.
 Illuminacya rękopisów 1109, 1649.
 Immunitety 654, 1594.
 Indo-Europejczycy, *zob.* Aryowie.
 Indygenat 19, 835, 1433.
 Indygenat pruski 836.
 Inflancki zakon 690, 1599.
 Inkunabuły 989, 1636.
 Intarsya 1123.
 Interregnum, *zob.* Bezkrólewie.
 Introligatorstwo 1127, *zob.* Oprawa.
 Inwentarze (skarbców) 1053, 1646.
 Inwestytura 654.
 Inwentaryzacya zabytków 1059.
 Itineraria 13.
 Jadźwingowie 1172; *Miejsc.:* Kleszczele.
 Janzenizm 778.
 Jaskinie 562, 585, 596, 1568, 1591.
 Jazda polska 824, 1618.
 Jedwab 882.
 Jedwabnictwo 1527.
 Jeziora 567, 1570.
 Jezuici 691, 779, 924, 946, 963, 1599, 1631.
 Język 969, 1636.
 Język cerkiewno-słowiański 972, 1033, 1636, 1645.
 Język litewski 972, 1637.
 Język łotewski 974.
 Język polski 975, 1638.
 Język pruski 974, 1637.
 Język ruski 1032, 1645.
 Język żmudzki 974.
 Języki słowiańskie 970, 1636.
 Językoznawstwo, *zob.* Lingwistyka.
 Joanieci 688, 1599.
 Jubileusz kościelny 658.
 Jurydykcyja kościelna 655, 1594.
 Jurydykcyja patrymonialna 833.
 Justycyaryusze 831.
 Kacerstwa, *zob.* Herezye.
 Kadeci 826, 948, 1632.

- Kalendarz 9, 1423.
 Kalendarze 569, 988, 1003, 1009, 1021.
 Kalwinizm 746, 1607.
 Kameduli 685.
 Kamieniarze 1067.
 Kanały 568.
 Kancelarye 13, 1424, 1426.
 Kancyonały 697.
 Kanonicy regularni 672.
 Kanoniczki 638.
 Kanoniczne prawo, *zob.* Prawo kościelne.
 Kapele dworskie 1141.
 Kapituły 654, 1453.
 Kapłaństwo 657.
 Kaptur 807, 832, 1619.
 Kapucyni 684, 1599; *Miejsc.:* Kraków.
 Karaici (karaimi) 631, 1590.
 Karły 903.
 Karmelici. Karmelitanki 680, 1598.
 Kartografia 534, 573, 1560, 1572.
 Kartuzi 645.
 Karty do grania 910, 1629, 1650.
 Kamienie drogie 1123.
 Kardynałowie 654.
 Karne prawo, *zob.* Prawo.
 Kary 866, 1625.
 Kasztelanie 816.
 Kaszubi 610, 1584.
 Katolicy (prawa) 852, 1623.
 Kawa 1629.
 Kawalerowie złotej ostrogi 19.
 Kawalerya, *zob.* Jazda.
 Kazania, kaznodziejstwo 696, 979, 985, 1019, 1027, 1600, 1638, 1645.
 Kaznodziejstwo ruskie 735, 1605.
 Keramika, *zob.* Ceramika.
 Kielichy 1121, 1650.
 Kirylica 12, 1424.
 Klaryski 687.
 Klasztory (budowle) 1072, 1648, *zob.* Zakony.
 Klechy 903.
 Klejnoty koronne 1122, 1650.
 Kler (obyczaje) 903, *zob.* Duchowieństwo.
 Klimat, klimatologia 534, 538, 1560, 1571.
 Kmieć 838, 1620.
 Kniaź 1619.
 Kobierce 1118.
 Kobieta 910, 1629.
 Kolendy 607.
 Kollegia 922, 924, 1631.
 Kolonie akademickie 923, 1631.
 Kolonizacya 841, 1620.
 Komisya edukacyjna 937, 1632.
 Komisya policyi 817.
 Konfederacye 807, 1615, 1619.
 Konfraternie 849, *zob.* Bractwa.
 Kongregacye 695.
 Kongresy naukowe, *zob.* Zjazdy.
 Konie 549, 883.
 Konkordaty 646, 1593.
 Konwikty 946.
 Konserwatorstwo 1051, 1054.
 Konstytucye 805, 1615.
 Kontrakty (zjazdy) 910, 1629.
 Kopalnie 562, 884, 1568, 1627.
 Koronacye 804.
 Koronacye obrazów 698, 1600.
 Koronkarstwo 1119.
 Koronne dobra, *zob.* Dobra Rzeczypospolitej.
 Korony 1122.
 Kościelna historia, *zob.* Historia.
 Kościelne prawo, *zob.* Prawo.
 Kościół katolicki 639, 643, 1592.
 Kościół ormiański 701, 1600.
 Kościół ruski (prawosławny, schizma c i unicki) 701, 1601.
 Kościół i państwo 654, 1595.
 Kościoły (budowle) 1072, 1648.
 Kotlarstwo 1124.
 Kowalstwo 1123.
 Kozacy 825, 1618; *Miejsc.:* Ukraina.
 Krakowiacy 611, 1585.
 Krawiectwo 884.
 Król 803, 1615.
 Królewszczynny 819, 1618.
 Królobójstwo 864, 1625.
 Królowe 804, 1615, 1617.
 Kroniki 347, 1502.
 Krzyżacy 689, 1599; *Miejsc.:* Prusy zakonne.
 Krzyże 1122.
 Krzyżowe wojny 356, 1259.
 Książki szkolne 953, 1634.
 Księgarstwo 967, 1636.
 Księgi cerkiewne 732, 1605.
 Kuchnia 909.
 Kujawianie 608.
 Kultura 896, 1628.
 Kunica 821.
 Kupiectwo 886, 1627.
 Kurhany 588, 1579.
 Kurpie 609.
 Kwestya polska 1190, 1654.
 Lach, Lech 1248, 1661.
 Lasowiaczy 613.
 Lasy 569, 1572.
 Latopisy ruskie 350, 1503.
 Lauda 1615.
 Legaci papiescy 646, 1593.
 Legendy historyczne 1249, 1661.
 Lejarnie 884.
 Lekarska policja 817.
 Lekarstwa domowe 913.
 Lekarstwa ludowe 601, 1583.
 Lemki 1587.
 Lenna 795, 1193, 1612, 1655.
 Liceum 944, 1633.
 Lichwa 866.
 Lingwistyka 969, 1636.
 Lipomani 1591.
 Lisowczycy 826.
 List żelazny, *zob.* Glejt.
 Listy (zbiory) 14, 56.
 Literatura 957, 1635.
 Literatura polityczna 854, 1624.
 Literatura polska 961, 1635.
 Literatura ruska 1030, 1645.
 Liturgia 657, 696, 1594, 1600.

Liturgia w kościele ruskim 733, 1137.
 Litwini 621, 1589; *Miejsc.:* Litwa.
 Liwowie 628, 1590.
 Lombardy 890.
 Loterya 822.
 Lud 601, 1583.
 Ludność (spisy) 891.
 Ludwisarstwo 1123.
 Luteranizm 743, 1606.

Łacina średniowieczna 12, 1425.
 Łany 852.
 Łącznie 905, 1629.
 Łotysze 628, 974, 1590.
 Łowy, 908.

Madziarowie 1172; *Miejsc.:* Węgry.
 Magdeburskie prawo, *zob.* Prawo.
 Magistraly 843, 1621.
 Majolika 1126.
 Majestat 804.
 Malarstwo 1049, 1056, 1101, 1136, 1649.
 Malarstwo religijne 697, 736.
 Maltański zakon 688.
 Małżeństwo 657, 861, 1595, 1625.
 Mapy etnograficzne 633.
 Mapy geograficzne 534, 573, 1560, 1572.
 Mapy geologiczne 562, 1569.
 Markowie (zakon) 673.
 Marszałek 1617.
 Maryanie 686.
 Maryi Magdaleny zakon 688.
 Marynarka 836, *zob.* Żegluga.
 Marywitki 688, 1599.
 Massonia 730, 1610.
 Matematyka 956, 986, 1000, 1009, 1635.
 Mazurzy 608, 1584.
 Meble 1050.
 Medale, Medalierstwo 25, 1049, 1100, 1436, 1648; *Osoby:* Radziwiłłowie.
 Medycyna 919, 986, 1630, 1638.
 Melodye 1142, 1651.
 Mennice, Mennictwo 20, 822, 890, 1433, 1627.
 Mennicza rzecz 23, 1436.
 Mennonici 631.
 Meteorologia 568, 1571.
 Metropolie cerkwi ruskiej 716, 719, 1603.
 Metryka koronna i litewska 1, 1418.
 Miarzy 889, 1436, 1627.
 Miasta 19, 842, 1432, 1621.
 Miasta (budowle) 1087, 1648.
 Miechowici 672.
 Mieczowcy 690, 1599.
 Miedzioznictwo 1049.
 Miejscowości 572, 1559, 1572, 1637, 1927.
 Mieszczanie 842, 904, 1621, 1629.
 Milicya miejska 826.
 Miłość 911, 1629.
 Miniatura 1050.
 Misjonarze (zakon) 686.
 Misy 1124.
 Mitologia 365, 1591.
 Młynarze 842.
 Moda 906.

Modlitewniki 1110, 1649.
 Modlitwy średniowieczne 919, 1638.
 Mogiły 588, 1577.
 Monastery 723, 1129, 1604, 1651.
 Moneta 20, 24, 1433, 1436, 1627.
 Mongołowie 1263, 1663.
 Monogramiści 1050.
 Mór, Morowa zaraza 987, 1003, 1009, 1021.
 Moralna nauka 953.
 Mordy rytualne 784, 1610.
 Morza 568, 1570.
 Mosty 1089, 1648.
 Mowy (zbiory) 56, 1454, *zob.* Wymowa.
 Mozaika 1137.
 Murarze 1067.
 Muszkietierowie 825.
 Musztra wojskowa 824, 1618.
 Muzea 587, 1051, 1128, 1646, *zob.* Zbiory.
 Muzyka 1139, 1651.
 Muzyka kościelna 697, 1140.
 Myśliwstwo 908.

Nadrabianie 1586.
 Nafta 1561.
 Nagana szlachectwa 866, 1626.
 Nagrobki 26, 1092, 1437, 1648.
 Nagrody 837.
 Namioty 1119.
 Napisy, *zob.* Epigrafika.
 Napoje 909.
 Narocznicy 838.
 Następstwo na tron, *zob.* Sukcesja.
 Narodowość 852, 1189, 1623, 1654.
 Nauczycielstwo, *zob.* Szkolnictwo.
 Nauki 985, 1638.
 Nawodne mieszkania 596, 1581.
 Nazwy miejscowości 977, *zob.* Miejscowości.
 Nekrologi (zbiory) 357.
 Niemcy (w Polsce) 630, 1590.
 Niemieckie prawo, *zob.* Prawo.
 Niemiecki zakon, *zob.* Krzyżacy.
 Niepokalane poczęcie 1600.
 Nierząd 817, 910, 1629.
 Niwelacyjne narzędzia 1641.
 Nobilitacje 19, 1428, 1619.
 Nomokanon 715.
 Norbertanki 676, 1598.
 Notaryat 831.
 Nowochrześcijcy, *zob.* Anabatyści.
 Numizmatyka 20, 1433.
 Nuncjusze 646, 1593.

Obchody ludowe 601, 1583.
 Obelne prawo 1621.
 Obłóczyny 907.
 Obrazy (zbiory) 1111, 1649.
 Obrazy cudowne 698, 1600.
 Obrazy religijne 1112, 1649.
 Obrazy słowiańskie 1577.
 Obrona granic 826, 1618.
 Obrzędy ludowe 906.
 Obyczaje ludowe 601, 1583.
 Obyczajowa historia 596, 1628.
 Odpowiedź wedle obyczaju rycerskiego 869.

- Odkrycia 1286.
 Odlewnictwo 1133.
 Odpusty 646.
 Odrodzenie, *zob.* Renesans.
 Odrzwia 1093.
 Odznaki 19, 1433.
 Ogrodnictwo 882.
 Okup 869.
 Ołtarze 1122.
 Opera 1142, 1651.
 Opisy geograficzne 542, 1562.
 Opłatki 1128.
 Oprawa książek 1123, 1127, 1650.
 Optyka 989.
 Ordalia 869.
 Organiści 948.
 Ordery 19, 804, 837, 1433.
 Ordynacje 836.
 Organizacja 794, 1612.
 Organizacja kościelna 653, 1594.
 Ormianie 10, 51, 631, 738, 852, 1044, 1139, 1452, 1591, 1606, 1623.
 Ornament, Ornamentyka 1048, 1091.
 Ornaty 1118.
 Ortyły 51, 1452.
 Osadnictwo pierwotne 1172, 1653.
 Osady 837, 1620 (przedhistoryczne) 596, 1582.
 Osoby historyczne 1675.
 Pacta conventa 804.
 Paleografia 10, 1424.
 Paleontologia 1576.
 Palestyna 832.
 Pałace budowy 596, 1581.
 Pałace 1081, 1648.
 Pamiętniki 357, 1506.
 Panny św. Agnieszki 688.
 Panny św. Kazimierza 688.
 Państwa obce 62, 794, 1455, 1612.
 Państwo i Kościół, *zob.* Kościół.
 Pańszczyzna 839, 1620.
 Papier 1426.
 Papieże 640, 646, 1592.
 Parlamentaryzm, *zob.* Sejm.
 Pasieki 882.
 Pasowanie rycerskie 835, 1619.
 Pasy 884, 1118, 1126.
 Patronat 654, 718, 1594, 1602.
 Paulini 682, 932, 1598.
 Patryarchat 716, 1602.
 Pedagogika 915, 949, 1630, 1634.
 Piechota 824, 1618.
 Pieczary, *zob.* Jaskinie.
 Pieczęcie 14, 1426, 1649.
 Pieczyngowie 1172.
 Pielgrzymki 1039, 1042.
 Pieniądz, *zob.* Moneta.
 Pierwotny człowiek 583, 1575.
 Pieśni 348 (hist.), 697 (kościelne), 601, 1582 (ludowe), 1141 (polskie), 1034, 1646 (ruskie), 981, 1638 (średniowieczne).
 Pijarzy 687, 930, 1031, 1599, 1636.
 Pisarze (żywoty), 963, 967, 1635.
 Pismo 602, 975, *zob.* Paleografia.
 Piwowarnie 882.
 Plastyka 1049, 1648.
 Płaskorzeźby 1100, 1648.
 Płatnerstwo 1123.
 Płótna 884.
 Pchłorowe edykty 821, 1618.
 Poczta 822, 889.
 Podania ludowe 601, 1583, *zob.* Bajeczna historia.
 Podatki 820, 1618.
 Poddanie stosunki 839, 872, 1620.
 Podkomorzy 817.
 Podręczniki historii Polski 1175, 1653.
 Podręczniki szkolne 953, 1634.
 Podróże po Polsce 357, 537, 1502, 1507, 1561.
 Podróże za granicę 914, 1630.
 Podskarbi 816, 818.
 Podwody 1621.
 Podymne 821.
 Podział dziejów 1192, hist. literatury 1638.
 Poetyka 955, 1634.
 Poezya 983, 1638.
 Pogańska epoka 597, 636, 1249, 1582, 1591, *zob.* Przedchrześcijańska epoka.
 Poglądy na dzieje 1188, 1654, na literaturę 981, 1638.
 Pogłównie 821.
 Pogrzeby 907.
 Pojednanie (w prawie) 869.
 Pojedyńki 865, 910, 1625.
 Pokarmy 909.
 Pokora (w prawie), 869.
 Pokuta publiczna 655.
 Polemika religijna 755, 1041, 1608.
 Policja 817.
 Polichromia 1110.
 Polityczni pisarze 854, 1624.
 Polityka polska 1190, 1193, 1654.
 Pożabianie 1163, 1637.
 Połowcy 1172.
 Pomniki 26, 1089, 1437, 1648.
 Pomniki językowe 978, 1638.
 Popielnice 598, 1582.
 Porcelana 1050, 1126.
 Portale 1693.
 Portrety 1113, 1649.
 Poselstwa 794, 1612.
 Posłannictwo Polski 1188, 1654.
 Pospolite ruszenie 828, 1618.
 Powstanie państwa 1247, 1661.
 Prałaci 654.
 Prawda ruska 69, 1036.
 Prawa słowiańskie 789, 1611.
 Prawo 45, 787, 919, 1449, 1611, 1635.
 Prawo austriackie 870, 1625.
 Prawo cerkiewne 714, 1602.
 Prawo chełmińskie 851.
 Prawo cywilne 860, 1625.
 Prawo karne 864, 1625.
 Prawo kościelne 53, 643, 649, 1453, 1593.
 Prawo magdeburskie 851, 1623.
 Prawo małżeńskie 657, 861, 1595, 1625.
 Prawo niemieckie 49, 833, 850, 1451.
 Prawo pruskie, 872, 1626.

- Prawo publiczne 792, 1612.
 Prawo rosyjskie 874.
 Prawo rzeczowe 862, 1625.
 Prawo sądowe 860, 1625.
 Prawo spadkowe 862.
 Prawo wekslowe 864, 891.
 Prawo wojskowe 827, 1619.
 Prawo wołoskie 839.
 Prawo zwyczajowe 791, 1612.
 Prawodawstwo 805, 1615.
 Prawosławie 711, 718, 1662.
 Prawoznawstwo 788, 792, 985, 1638.
 Prehistorya 581, 586, 1575.
 Premonstralensi 676, 1598.
 Proces kanoniczny 655, 1595.
 Proces sądowy 867, 1626.
 Prognostyki, *zob.* Przepowiednie.
 Propinacya 844, 863.
 Prostytucya, *zob.* Nierząd.
 Protestantyzm 743, 781, 1606, 1610.
 Prowincye Polski 795, 1193, 1612, 1655.
 Przedchrześcijańska epoka 364, 1247, 1507,
 1661, *zob.* Pogańska epoka.
 Przedhistoryczna epoka, *zob.* Prehistorya.
 Przemysł 883, 1637.
 Przemysł artystyczny 1050, 1117, 1650.
 Przepowiednie 569, 913.
 Przesady 913.
 Przyczyny upadku Polski 1370.
 Przysięgi 53, 868, 1452.
 Przysłowia 601, 984, 1633.
 Psalterze 980, 1039.
 Pszczelnictwo 882.
 Publicystyka, *zob.* Czasopisma.
 Puzkarze 884, 1123.
 Ratusze 1087, 1648.
 Raskoń 781, 852, 1610.
 Redemptoryści 687.
 Reformaci 687, 932, 1599.
 Reformacya 740, 1606.
 Regesta 13, 1425.
 Registratury 14.
 Rękopisy, *zob.* Archiwa i Biblioteki.
 Rektor 1619, *zob.* Uniwersytety.
 Religia 365, 953, 1591.
 Religijne spory, *zob.* Polemika.
 Religijno-moralny stan 912.
 Relikwiarze 1121, 1650.
 Renesans 1047, 1286.
 Retoryka 955, 985, 1634, *zob.* Wymowa.
 Rokosz 807.
 Rolnictwo 879, 1626.
 Rolnicza ludność 838, 1620.
 Romans 984.
 Rośliny, *zob.* Flora.
 Rubricelle, *zob.* Dyecezye.
 Runy 600, 975, 1582.
 Rusini, *zob.* *Miejsc.*: Ruś.
 Rybackie osady 842.
 Rybackie prawo 51.
 Rybałt 904.
 Rycerskie szkoły 937, 1632.
 Rycerskie zakony 688, 1599.
 Rycerstwo, *zob.* Szlachta.
 Ryciny 1116, 1649.
 Rytownictwo 1045, 1049, 1114, 1649, 1651.
 Rytualne mordy, *zob.* Mordy.
 Rytuał 658.
 Rzedy 1126.
 Rzeki 565, 1569.
 Rzemiosła 849, 883, 1623, 1627, *zob.* Przemysł.
 Rzeźba, Rzeźbiarstwo 1049, 1089, 1648.
 Rzeźnicy 884.
 Sądowe akta, *zob.* Akta grodzkie i ziemskie.
 Sądowe prawo, *zob.* Prawo.
 Sądownictwo, Sady 831, 1619.
 Sady asesorskie 833.
 Sady boże, *zob.* Ordalia.
 Sady kapturowe, *zob.* Kaptur.
 Sady kościelne, *zob.* Juryzdykcyja.
 Sady miejskie 833, 844, 1623.
 Sady patrymonialne, *zob.* Juryzdykcyja.
 Sakramentki 688.
 Salezjanie 688.
 Sarmatowie 1165.
 Satyra 983.
 Schizma 705, 1600, *zob.* Dyssydenci, Kościół
 ruski.
 Scytowie 1165.
 Sejmy i sejmiki 805, 1615.
 Sekty w Kościele kat. 739, 1606.
 Sekty w Kościele ruskim 781, 1610.
 Senatorowie 13, 815, 1426, 1615.
 Sercanki 688.
 Sfragistyka 14, 1426.
 Siabrostwo 1620.
 Siarka 885.
 Sielanka 983.
 Siostry Miłosierdzia 688.
 Skarb państwa 818, 1617.
 Skarbce 697, 1053, 1120, 1650.
 Skarbowość 817, 1617.
 Skartabella 835.
 Skorowidze 572, 1572, *zob.* Miejscowości.
 Słusarstwo 884, 1123.
 Słowianie, Słowiańszczyzna 533, 601, 636,
 789, 897, 959, 970, 1162, 1433, 1577, 1582,
 1591, 1611, 1628, 1635, 1636, 1652.
 Słowniki (językowe), 955, 976, 1638.
 Słowniki dyplomatyczne 12, 1425.
 Słowniki geograficzne 532, 1559.
 Słowniki, *zob.* Pisarze, Żywoty itp.
 Słownictwo polskie 976, 1638, *zob.* Terminologia.
 Snycerstwo 1089, 1648.
 Sobory 53, 642, 1047, 1273, 1453, 1593.
 Sobory ruskie, *zob.* Synody.
 Sodalicja Maryańska 694.
 Socynianizm 750, 1607.
 Sól 562, 885, 1568.
 Sołtysi 852.
 Spadkowe prawo, *zob.* Prawo.
 Śpiew kościelny 697, 736.
 Śpiewacy 910.
 Spławy 889.
 Średnie wieki 1250.

- Stacye żołnierskie 656, 828.
 Staroobriadcy 782.
 Staropolski język 975, 1638.
 Staroruski język 1034, 1645.
 Starosłowiański język 970, 1636.
 Starostwa 816, 1615.
 Starożytności 897, 955, 1628.
 Statut litewski 48, 1451.
 Statuta, *zob.* Konstytucye i Synody.
 Statystyka 533, 570, 891, 1572, 1628.
 Stauropigia lwowska 731, 1605.
 Stemple 821.
 Stepy 570, 1572.
 Stolarstwo 1127.
 Stroje, *zob.* Ubiory.
 Stróża 1618.
 Style 1056, 1071.
 Sukcesya tronu 803, 1615.
 Sukiennicy 884, 1627.
 Światowid 596, 1582.
 Świątynie pogańskie 596, 1582.
 Święci 640, 643, 703, 1036, 1542.
 Święcone 907.
 Świeczniki 1125.
 Święta 658, 907, 1595.
 Świętopietrze 646, 1595.
 Syfilis 1003, 1010.
 Synagogi, *zob.* Bożnice.
 Synod prawosławny 701.
 Synody 53, 649, 1453, 1593.
 Synody ruskie 714.
 Syzygia 989.
 Szachy 910.
 Szaty, *zob.* Ubiory.
 Szkice historyczne 1184, 1654.
 Szklarstwo, Szkło 884, 1127.
 Szkoci 51.
 Szkolnictwo. Szkoły 630, 915.
 Szkoły dyssydenckie, *zob.* Dyssydenci.
 Szkoły fachowe 948, 1634.
 Szkoły kadeckie 826.
 Szkoły ruskie 1040.
 Szkoły zakonne, *zob.* Bazylianie, Benedyktyni itp.
 Szkoły zagraniczne 948, 1634.
 Szlachta, szlachectwo 15, 17, 19, 834, 866, 903, 1427, 1619, 1629.
 Szos 1618.
 Szpital św. Ducha 673, 1597.
 Szpitale 693.
 Sztuka 1045, 1646.
 Sztuka bizantyńska 1047, 1138.
 Sztuka czeska 1047.
 Sztuka niemiecka 1047.
 Sztuka polska 1057, 1646.
 Sztuka ruska 1128, 1650.
 Sztuka włoska 1047.
 Szubrawcy 943.
 Szyfry, *zob.* Cyfry.
 Szynkowanie, *zob.* Propinacya.
 Taksy 890.
 Tańce 909, 1142, 1629.
 Taryfy 23, 821, 890.
 Tatarzy 632, 1038, 1144, 1591.
 Teatr 984, 1012, 1024, 1642.
 Teatyni 686, 932, 1599.
 Technika 986.
 Technika w sztuce 1050.
 Teksty polskie 978, 1638.
 Teresy św. Zakon 638.
 Terminologia polska 977, 1638.
 Terminologia muzyczna 1140.
 Terminologia prawa 789.
 Terminologia sztuki 1056, 1067.
 Tkactwo 884.
 Tokarstwo 1127.
 Towary 890, 1627, *zob.* Ceny.
 Towarzyskie życie 908, 1629.
 Towarzystwa etnograficzne 580, 584, 1575.
 Towarzystwa geograficzne 531.
 Towarzystwa historyczne, 1187.
 Towarzystwo Jezusowe, *zob.* Jezuici.
 Towarzystwa naukowe 988, 1011, 1024, 1028.
 Trąd 987.
 Trakowie 1165.
 Traktaty 31, 1439.
 Trofea wojenne 1126, 1650.
 Trybunał sądowy 831, 1619.
 Trynitarze 686, 1599.
 Tucholcy 616.
 Turnieje 910.
 Tury 1562.
 Twierdze 1619, *zob.* Zamki.
 Tytuł 822.
 Ubiory 905, 1629.
 Ubiory kościelne 697, 1118, ruskie 1138.
 Uczni 963, 985, 1020, 1635, 1638.
 Uczty 909.
 Ukraińsko-ruska literatura, *zob.* Literatura ruska.
 Unia kościelna 706, 707, 1601.
 Unia z Litwą 797, 1302, 1613.
 Unitaryzm 754, 1607.
 Uniwersytety 917, 918, 939, 940, 1453, 1630, *zob.* Akademice.
 Unici (prawa) 852, 1623, *zob.* Unia.
 Upadek Polski, *zob.* Przyczyny.
 Urny 598, 1582.
 Uroczyska 596, 1581.
 Urszulanki 688.
 Urzędnicy 13, 1425.
 Urzędy 815, 1617.
 Ustawodawstwo 805, 1615.
 Ustrój polityczny 792, 1612.
 Ustrój społeczny 833, 1619.
 Usypiska 596, 1581.
 Uwiedzenie 865, 1625.
 Uzbrojenie 1125, *zob.* Broń, Wojsko.
 Wagi 889, 1436, 1627.
 Waldensowie 739.
 Warcaby 1650.
 Wędrowni ludów 1167, 1652.
 Węgiel 562, 885, 1568.
 Wexle 864, 891.
 Wesela 604, 610, 611, 907.

- Wiara 365, 1591.
 Wiece 815, 831, 1615.
 Wierzenia ludowe 912.
 Wieś 838, 1620.
 Wikliści 739.
 Wino 882, 909, 1627.
 Witraże 1050, 1111.
 Wizytki 688.
 Władza królewska, *zob.* Król.
 Własność 862, 1625.
 Włóczęgostwo 866.
 Włoszanie 837, 1620.
 Wódka 882, *zob.* Propinacya.
 Wodociągi 1089.
 Wody 565, 1569.
 Wojewoda 817.
 Wojsko 1143, 1618.
 Wojskowe artykuły 51, 827.
 Wojskowe komisye 829.
 Woźny 817, 831.
 Wozy 1650.
 Wsteczka 863.
 Wyhraniectwa 825, 839.
 Wychowanie 915, 1613, *zob.* Pedagogika
 i Szkolnictwo.
 Wykopaliska 588, 1576.
 Wykopaliska monet 22, 1435.
 Wymowa 56, 985, 1018, 1026, 1454, 1642,
 zob. Retoryka.
 Wypisy szkolne 955.
 Wystawy (archeol. i sztuki) 587, 1053, 1129,
 1576, 1646.
 Wyznania 852, 1623.
 Wyznanie augsburskie 743, 1606.
 Wyznanie helweckie 746, 1607.
 Wyznanie, *zob.* Kalwinizm, Kościół, Luteranizm itp.
 Zabawy 907, 1629.
 Zabójstwo 865, 1625.
 Zadruża 1172, 1617, 1653.
 Zagadki ludowe 601, 1584.
 Zajazdy 868, 1625.
 Zakony 670, 1597, (wpływ na sztukę) 1057,
 1958, 1067, *zob.* Klasztory.
 Zakony rycerskie 698, 1599.
 Zamki 1072, 1081, 1648.
 Zamki ruskie (grody) 1134, 1651.
 Zaraza morowa, *zob.* Mór.
 Zarazy *zob.* Epidemie.
 Zarysy historyi polskiej 1175, 1653.
 Zbiory *zob.* Archiwa, Biblioteki.
 Zbiory archeologiczne 587, 1576.
 Zbiory sztuki 1051, 1111, 1646, 1649.
 Zboże (handel) 890, *zob.* Rolnictwo.
 Zbrodnie 864, 1625.
 Zbroja, *zob.* Uzbrojenie.
 Zbytek 821, 891, 1628.
 Zdrojowiska 562, 1568.
 Zegarmistrzostwo 1123.
 Zemsta krwi 602.
 Zgwałcenie 865, 1625.
 Ziemia (pokłady) 561, 1568.
 Zjazdy (archeol.) 587, 1129, 1576, (geogr.)
 531, (historyczne) 1188, (literackie) 968, 1636.
 Złotnictwo 1120, 1650.
 Złoto 885.
 Znaki wodne 1426.
 Zniewaga 903.
 Zwierciadło 1127.
 Zwierzęta *zob.* Fauna.
 Zwinglianizm 746, 1607.
 Zwyczaje ludowe *zob.* Obyczaje.
 Zwyczajowe prawo *zob.* Prawo.
 Żebractwo 866.
 Żegluga handlowa 889, 1627, *zob.* Marynarka.
 Żelazo 885.
 Żupy, żupnicy 817, 830, 885, 1618.
 Żmudziń *zob.* Miejs.: Żmudź.
 Żydzi 11, 51, 631, 782, 786, 852, 872, 892,
 1044, 1133, 1590, 1610, 1623, 1646, 1651.
 Żywoty 357, 1186, 1651, *zob.* Pisarze, Święci.
 Uczni itp.

V. HISTORIA POLITYCZNA.

1. Historia powszechna.

A. Bibliografie historii powszechnej i historii państwowej. Czasopisma historyczne.

22735. **Manuels** de bibliographie historique, II : Stein H., Manuel de bibliographie générale, Paris 1897, *zob. Wstęp*; — Langlois Ch. V., Manuel de bibliographie historique, I. (Instruments bibliographiques), Paris 1896; — Adams Ch. K., A manual of historical literature, New York 1882.

22736. Oettinger E. M., Historisches Archiv: Archives historiques contenant une classification de 17000 ouvrages pour servir à l'étude de l'histoire de tous les siècles et de toutes les nations, Karlsruhe 1741.

22737. Ersch J. S., Allgemeines Repertorium für Erdbeschreibung, Geschichte, Lemgo 1793–1792 (Tęgoż inne repertoria podają bibliografię historyczną).

22738. **Wachler L.**, Gesch. des hist. Forschung u. Kunst, *zob. Nr. 5815*.

22739. **Bibliotheca historico-geographica** oder systematisch geordnete Uebersicht der gesammten in Deutschland und dem Auslande auf dem Gebiete der gesammten Geschichte und Geographie neu erschienen Bücher von E. A. Zuchold (später von G. Schmidt), Göttingen 1853–1861 t. 9; — Bibliotheca historica etc. von W. Müldener (später von E. Ehrenfeuchter), Göttingen 1862–1887; Ciąg dalszy: Masslow O. w: Deutsche Ztschr. f. Geschichtswissenschaft od r. 1889.

22740. Branca G., Bibliografia storica ossia collezione delle migliori opere di ogni nazione intorno ai principali periodi della storia universale, Milano 1867.

22741. **Wegele F. X.**, Gesch. der deutschen Historiographie seit dem Auftreten des Humanismus, Leipzig 1885 (Gesch. d. Wissenschaften in Deutschland t. XX.), *zob. Nr. 6035*.

22742. Weigels T. O., Systematisches Verzeichniss der Hauptwerke d. deutschen Litteratur aus den Gebieten der Geschichte u. Geographie von 1820–1882.

22743. **Jahresberichte des Geschichtswissenschaft** im Auftrage d. Hist. Ges. zu Berlin, hrsg. von J. Jastrow (später von E. Berner), Berlin od r. 1878.

22744. Weber G., Allgemeine Weltgeschichte, *zob. Nr. 22799* (podaje literaturę na czele rozdziałów).

22745. Lavissee E. et Rambaud A., Hist. générale, *zob. Nr. 22806* (podaje literaturę na końcu rozdziałów).

22746. Fock G., Bibliotheca historica, Leipzig 1890.

Pothast A., Bibliotheca historica medii aevi, zob. Nr. 5813

Chevalier U., Repertoire, zob. Nr. 5814.

22747. Moeller Ch., Introduction critique à l'hist. moderne, Paris 1891.

22748. Repertoire de l'histoire diplomatique de l'Europe depuis le congrès de Westphalie en 1648, Annales de l'École libre des sciences politiques 1890 V.

Por.: Oosterley H., Wegweiser durch die Literatur der Urkunden, *zob. Nr. 1652*.

22749. **Pohler J.**, Bibliotheca historico-militaris, system. Übersicht der Erscheinungen aller Sprachen auf dem Gebiete der Geschichte der Kriege u. der Kriegswissenschaft seit Erfindung der Buchdruckerkunst bis z. J. 1880, Cassel 1887–1895 t. 3 (t. IV. doprowadzi bibliografię do r. 1900).

22750. **Anglia.** Gourney E. H., Reference hand-book of english history, Boston 1890; — Gardiner S. R. and Mullinger J. B., Introduction to the study of english history, 3. wyd. London 1894.
22751. **Ameryka.** Winsor J., Narrative and critical history of America, Boston 1884—89 t. 9 (podaje dokładną bibliografię); — Channing E. and Bushnell Hart A., Guide of the study of american history, Boston 1896.
22752. **Austria.** Schmidt von Tavera C., Bibliographie des österreichischen Kaiserstaates, Wien 1853 t. 2; — Krones F., Handbuch d. Geschichte Oesterreichs, Berlin 1881 t. 4; — Tenże, Grundriss der österreichischen Geschichte, Wien 1882 (bibliograficzne wskazówki bardzo dokładne); — Balzer O., *zob.* Nr. 17723; *zob.* Niemcy Nr. 22758.
22753. **Belgia i Hollandya** (Niderlandy). Pirenne H., Bibliographie de l'histoire de Belgique (do r. 1830), Gand 1893.
22754. **Czechy.** Zibrt Č., Bibliografie české historie, Praga 1900 t. I., *zob.* Austria.
22755. **Dania.** Allen C. F., Histoire de Danemark, trad. française, Copenhagen 1879 (w t. I. str. XIII—CXIV. dodał tłumacz, E. Beauvois, bibliografię).
22756. **Francya.** Monod G., Bibliographie de l'histoire de France, Paris 1888 (źródła i literatura hist. francuskiej do r. 1789); — Lelong J., Bibliothèque de la France, Paris 1768—1778 t. 5; — Lasteyrie R. de, Lefèvre-Pontalis et Bougenot E. S., Bibliographie des travaux historiques et archéologiques publiés par les sociétés savantes de la France, Paris 1885 t. 3 (wychodzi); — Catalogue des imprimés de la Bibliothèque nationale: Histoire de Frances, 1855—1895 t. 12, *zob.* Nr. 5941 do 5944.
22757. **Hiszpania.** Historia general de Espana, Madrid od r. 1896 (Wstęp mieści dzieje historyografii).
- Hollandya, zob. Belgia.*
Infanty, zob. Hist. Polski
Litwa, zob. Hist. Polski.
Niderlandy, zob. Belgia
22758. **Niemcy.** Dahlmann-Waitz, Quellenkunde der deutschen Geschichte, 6. Aufl. v. E. Steindorff, Göttingen 1894, *zob.* Nr. 22741; — Wattenbach W. i Lorenz O., *zob.* Nr. 5896, 5897.
- Norwegia, zob. Szwecya.*
Polska, zob. Hist. polit. (Polska).
22759. **Portugalia.** Figanieri J. C., Bibliotheca hist. portugueza, Lisboa 1850.
22760. **Prusy.** Kletke K., Quellenkunde der Geschichte des preuss. Staats, Berlin 1858; — Koser R., Umschau auf dem Gebiete der Brandenburgisch-Preussischen Geschichtsforschung, Forschungen zur Brandenburgischen und Preussischen Geschichte, Leipzig 1888 Nr. i—56.
22761. **Rossya.** Meżow J., Bibliografia istorii w Rossii, 1800—1854, Petersb. 1892—3 t. 3; — Tenże, Bibl. ist. w Rossii, 1855—64, Petersb. 1866; — Tenże, Bibl. ist. w Rossii, 1865—76, Petersb. 1882—1890; — Bestużew-Rjumin, Russkaja istoria, Petersb. 1872 (Bibliografia w t. I.; po niem.: Schiemann Th., Quellen u. Litteratur zur russischen Gesch. bis 1835, Mitau 1876); — Ikonnikow W. S., Opyt russkoj istoriografii, Kijew 1891, 1892 t. 2.
- Ruś, zob. Hist. Polski.*
22762. **Szwajcarya.** Brandstetter J. L., Repertorium hist. (1812—1890), Basel 1892.
22763. **Szwecya.** Warmholtz C. G., Bibliotheca historica sueco-gothica. Stockholm 1782 do 1817 t. 15; Rejestr przez Anderssona 1889; — Kongeliget, Bibliotekets Handlingar V., Stockholm 1882—1883 (str. 173—430) bibliografia stosunków Szwecyi z państwami obcemi od r. 1659 do 1874); — Hildebrand Em., Svenske publikationer af historiska handlingar, w czasopiśmie: Svensk historisk Tidskrift 1886.
22764. **Turcyja i Tatarzy.** Hammer J., Geschichte des osmanischen Reiches, Pest 1831—1835 t. 10 (w t. X. str. 57—336 i 377 do 388 bibliografia do r. 1833); — Howorth H. H., History of the Mongols, London 1876 do 1880 (podaje bibliografię).
22765. **Węgry.** Szinneyi J., Hazais külföldi folyóiratok repertoriuma (zestawienie artykułów odnoszących się do węgierskiej historyi po r. 1880), Budapest 1885; — Petrik G., Bibliotheca Hungariae (od r. 1712), Budapest 1888—1891; *zob.* Nr. 5918—5920; *zob.* Austria Nr. 22752.
22766. **Włochy.** Bertocci D. G., Repertorio bibliografico delle opere stampate in Italia nel secolo XIX., Roma 1876—1880 t. 2 (obejmuje historyę); — Lozzi C., Biblioteca storica della antica e nuova Italia, Imola 1886 t. 2 (katalog bogatego zbioru prywatnego); — (Hoepf U.) Bibliotheca historica italica, Milano 1895 (katalog księgarski, bardzo dobrze informujący); — Blanc J., Bibliographie italico-française (1475—1885), Milano 1886 (podaje druki francuskie odnoszące się do hist. Włoch); — Reumont A., Dei lavori pubblicati in Germania sulla storia d'Italia, Berlino 1863.
22767. **Wołoskie kraje, zob.** Nr. 908—915 i 5921.

22768. Schlosser F. Ch. u. Bercht G. A., Archiv für Geschichte und Literatur, Frankfurt 1830—1835 t. 6.

22769. Raumer F., Historisches Taschenbuch, Leipzig od r. 1830 (1—40), 5. serya Riehl W. H. od r. 1871, 6. serya Maurenbrecher W. od r. 1881.

22770. Schmidt A., Zeitschrift für Geschichtswissenschaft, Berlin 1844—1848 t. 9.

22771. **Historische Zeitschrift** begründet v. H. Sybel, München Leipzig od r. 1859 (Rejestr do 56 t w r. 1888).

22772. Revue des questions historiques, dirigée par G. du Fresne de Beaucourt (od r. 1866), Paris 1866.

22773. Mitteilungen aus der historischen Litteratur, hrsg. v. der historischen Gesellschaft in Berlin, Berlin od r. 1873 (Rejestr do 20 t. w r. 1893).

22774. Historische Monatschrift, Organ f. d. hist. Wissenschaft, hrsg. v. August Hettler, Bern (Schweiz) od r. 1900.

22775. **Revue historique** dirigée par G. Monod, Paris od r. 1876.

22776. **Historisches Jahrbuch**, hrsg. v. d. Görres-Gesellschaft, München od r. 1880.

22777. **The english historical review** (od r. 1885), London.

22778. Revue d'histoire diplomatique (od r. 1887), Paris 1887.

22779. Kwartalnik historyczny, organ Towarzystwa historycznego we Lwowie, od r. 1887 (podaje literaturę hist. powszechną).

22780. Deutsche Zeitschrift für Geschichtswissenschaft v. L. Quidde, Freiburg od r. 1889—1896; Ciąg dalszy: Historische Vierteljahrschrift, od r. 1898 (Leipzig).

22781. Archiv für Kunde österreichischer Geschichts-Quellen, hrsg. v. d. Komm. d. kais. Akad. d. Wiss., Wien 1848 (Rejestr

do 1—50); — Mittheilungen des Instituts für österreichische Geschichtsforschung, Innsbruck od r. 1883.

22782. Byzantinische Zeitschrift, Berlin od r. 1894.

22783. Český časopis historický, Praga od r. 1895.

22784. Dansk historisk Tidsskrift (od r. 1875), Kjøbenhavn 1875.

22785. Neues Archiv für ältere deutsche Geschichtskunde, Hannover od r. 1876; — Forschungen zur deutschen Geschichte, hrsg. durch die hist. Kommission d. k. Akad. d. Wiss., München-Göttingen 1862—1886 t. 26 (Rejestr do t. 1—20 v. Buchholz, München 1880), zob. Nr. 22771.

22786. Ledebur L. v., Allgemeines Archiv f. d. Geschichtskunde des preussischen Staates, Berlin 1830—1836 t. 18 i 3 p. t.: Neues allg. Archiv i t. d.; — Zeitschrift für die preussische Geschichte u. Landeskunde, hrsg. v. Foss R., Hassel P., Müller D., Rössler C., Berlin 1864—1883 t. 20 (Rejestr w t. XX.); — Forschungen zur Brandenburgischen und Preussischen Geschichte, Leipzig od r. 1888.

22787. Istoriceskij Wiestnik, Petersb. od r. 1880; — Russkij Archiw, od r. 1863; — Russkaja Starina, od r. 1870; — Kijewskaja Starina, od r. 1882; — Istoriceskoje obozrženije, Petersb. od r. 1892.

22788. Svensk historisk Tidsskrift, Stockholm od r. 1880.

22789. Rivista storica italiana, Firenze od r. 1884; — Archivio storico italiano, od r. 1842; — Giornale storico della letteratura italiana, Torino od r. 1880.

22790. Czasopisma historyczne węgierskie: Hazánk, od r. 1858; Századok, od r. 1865; Történelmi Társ., od r. 1876

Spis czasopism, zawierających artykuły historyczne, por. w: Handbuch zu Literaturberichten im Anschluss an die „Jahresberichte der Geschichtswissenschaft“, Berlin 1891, zob. Nr. 22743 i spis czasopism na czele roczników Kwartalnika historycznego, zob. Nr. 22779.

B. Zarysy historii powszechnej (wydane w wieku XIX; przegląd poprzednich).

22791. Becker K. F., Weltgeschichte, 1. ed. Halle 1801—1803, wielokrotnie przerabiana, ost. wyd. v. Grotz K. H. u. Miller J., Stuttgart 1900; po pol.: Historia powszechna (tłóm. Wołowski Al.), Warsz. 1886—7 t. 12.

22792. Müller J., Vier und zwanzig Bücher allgemeiner Geschichte, besonders der

europäischen Menschheit, 1810 (po pol.: Dziejów powszechnych ksiąg XXIV. p. Lacha Szyrmę, Warsz. 1822).

22793. Schlosser F. Chr., Weltgesch. f. d. deutsche Volk, 1. wyd. 1815—1841, ost. wyd. hrsg. v. Jäger O. u. Wolf Fr., Berlin 1897 t. 1; po pol.: Dzieje powszechne, Lwów

1873—1877 t. 19 (por.: Wł. Górski, Dz. polski 1872 z 24. sierpnia).

22794. **Rotteck C.**, Allgemeine Geschichte, 1. wyd. Freiburg 1826—1827 (wiele wydań).

22795. **Herren A. H. L.**, **Ukert F. A.**, **Giesbrecht W. u. Lamprecht K.**, Geschichte der europäischen Staaten, Gotha od r. 1829; wyszły do r. 1900:

Baiern, Riezler Z., t. 1—4 (do r. 1597), 1878—1899;

Belgien, Pirenne H., t. 1 (do r. 1319), 1899;

Böhmen, Bachmann A., t. 1 (do r. 1400), 1899;

Dänemark, Dahlmann F. C., t. 1—3 (do r. 1523), 1840—1843; Schäfer D., t. 4 (do r. 1599);

Deutschland, Pfister J. C., t. 1—5 (do r. 1806), 1829—1835; Bülow Fr., t. 6 (do r. 1830), 1842; nowe opracowanie: Dahn F., t. 1 (do r. 814), 1883—1888; Dove Al., t. 6 (1740—1745), 1883;

England, Lappenberg J. M., t. 1—2 (do r. 1154), 1834—1837; Pauli R., t. 3—5 (do r. 1509), 1837—1858; Brosch M., t. 6—10 (do r. 1850), 1890—1897;

Finnland, Schybergson M. G. (do r. 1894), 1896;

Frankreich, Schmidt E. A., t. 1—4 (do r. 1774), 1835—1848; Wachsmuth W., t. 1—4 (t. 1 od r. 1774—1792), 1840, (t. 2—4 do r. 1830), 1842—1844; Hillebrand K., t. 1—2 (t. 1. od r. 1830 do 1837), 2. wyd. 1881, (t. 2. do r. 1848), 2. wyd. 1882;

Griechenland, Hertzberg G. F., t. 1—4 (do r. 1878), 1876—1879;

Italien, Leo H., t. 1—5 (t. 1 od r. 568 do 1125), 1829, (t. 2—5 do r. 1839), 1829—1832;

Kirchenstaat, Brosch M., t. 1—2 (od w. XVI do r. 1870), 1880—1882;

Niederlande, Wenzelburger K. T., t. 1—2 (do r. 1648), 1879—1886;

Osmanisches Reich, Zinkeisen J. W., t. 1—7 (do r. 1812), 1840—1863;

Oesterreich, Mailath J. hr., t. 1—5 (od r. 1218—1849), 1834—1850; Huber A., t. 1—5 (do r. 1648), 1885—1896;

Polen, Roepell R., t. 1 (od r. 850—1300), 1840; Caro J., t. 2—5 (do r. 1506), 1863—1888;

Portugal, Schäfer H., t. 1—5 (do r. 1820), 1836—1854;

Preussen, Stenzel G. A. H., t. 1—5 (do r. 1763), 1830—1854; Reimann E., t. 1—2 (od r. 1763—1786), 1882—1888;

Russland, Strahl F., t. 1—2 (do r. 1505), 1832—1839; Herrmann E., t. 3—7 (do

r. 1797), 1846—1866; Brückner A., t. 1 (do r. 1725), 1896;

Sachsen, Böttiger, t. 1—2 (do r. 1831), 1830—1831; Flathe T., t. 3 (od r. 1806 do 1866), 1873;

Schweden, Geier E. G., t. 1—3 (do r. 1654), 1832—1836; Carlson F. F., t. 4—6 (do r. 1706), 1855—1887;

Schweiz, Dierauer J., t. 1—2 (do r. 1516), 1887—1892;

Spanien, Lembke F. W., t. 1 (do r. 850), 1831; Schäfer H., t. 2—3 (do r. 1500), 1844—1861; Schirmacher F. W., t. 4—6 (od r. 1108—1492), 1881—1893;

Toscana, Reumont A., t. 1—2 (od r. 1530 do 1859), 1876—1877;

Westfalen, Kleinschmidt A., 1893;

Württemberg, Stälin P. F., t. 1 (1492), 1882—1887.

22796. **Leo H.**, Lehrbuch der Universalgeschichte, 2. wyd. Halle 1838—1840 (kilka wydań).

22797. **Cantu C.**, Storia universale, Turyn 1837 i n. t. 35 (wiele wydań; tłum. niem.: Brühl, Schafhausen 1848; tłum. pol.: Rogalski L., Historia powszechna, Warsz. 1853—1857 t. 11).

22798. **Lelewel J.**, Wykład dziejów powszechnych, Wrocław 1850 t. 4, Warsz. 1850 t. 5.

22799. **Weber G.**, Allgemeine Weltgeschichte, Leipzig 1857—1881 t. 16, nowe wyd. 1882—1883; — Tenże, Lehrbuch der Weltgeschichte, t. 2 (wiele wydań; po pol.: Dzieje powszechne na język polski przełożone, a w rzeczach sławiańskich do potrzeb narodowych zastosowane przez S. Zarańskiego i H. Żywickiego, Lwów 1851—1854; Szyszka Bohusz M., Rys dziejów powszechnych, 2. wyd. Petersb. 1863 t. 2).

22800. **Weiss Joh. Bapt.**, Weltgeschichte, Graz 1872—1898, nowe wyd. 1891—1900 t. 22.

22801. **Holzwarth F. J.**, Weltgeschichte; po pol.: Historia powszechna (tłóm. redakcyja „Przeglądu katol.”), 1879—1891 t. 7 (por.: Wiek 1879 Nr. 205); — **Annegarn**, Weltgeschichte, 8. wyd. Münst. 1900 t. 8.

22802. **Spamer**, Illustrierte Weltgeschichte neu bearbeitet von Kaemmel O. u. Sturmhoefel K. Leipzig 1890—1897 (po pol.: Kubala L., Pieniążek Cz., Sawczyński H., Nitman K., Szczepański A. i Zawadzki Br., Illustrowana historia, Wiedeń, Praga 1894 i n.).

22803. **Oncken**, Allgemeine Geschichte in Einzelndarstellungen, 1878—1894, zawiera:

I. 1. **Dümichen J.** i **Mayer E.**, Gesch. des alten Aegyptens;

2. Hommel P., *Gesch. Babyloniens u. Assyriens*;
 3. Lefmann S., *Gesch. des alten Indiens*;
 4. Justi F., *Gesch. des alten Persiens*;
 5. Pietschmann R., *Gesch. der Phönizier*;
 6. Hertzberg G. F., *Gesch. von Hellas und Rom*;
 7. Stade B., *Gesch. des Volkes Israel*;
- II. 1. Hertzberg G. F., *Gesch. d. römischen Kaiserreiches*;- 2. Dahn F., *Urgesch. d. germanischen und romanischen Völker*;
- 3. Winkelmann E., *Gesch. der Angelsachsen bis zum Tode Alfreds*;
- 4. Müller A., *Der Islam in Morgen- und Abendlande*;
- 5. Kugler B., *Gesch. der Kreuzzüge*;
- 6. Prutz St., *Staatengeschichte des Abendlandes im Mittelalter von Karl d. Gr. bis auf Maximilian*;
- 7. Hertzberg G. F., *Gesch. der Byzantiner und des osmanischen Reiches bis gegen Ende XVI. Jahrh.*;
- 8. Geiger L., *Renaissance u. Humanismus in Italien u. Deutschland*;
- 9. Ruge S., *Gesch. d. Zeitalters der Entdeckungen*;
- 10. Schiemann Th., *Russland, Polen u. Livland bis ins XVII. Jahrh.*;

III. 1. Bezold Fr., *Gesch. d. deutschen Reformation*;- 2. Philippson M., *Westeuropa im Zeitalter Philipp II., Elisabeth u. Heinrich IV.*;
- 3. Droysen G., *Gesch. der Gegenreformation*,
Winter G., *Der dreissigjährige Krieg*;
- 4. Stern A., *Gesch. der Revolution in England*;
- 5. Philippson M., *Das Zeitalter Ludwigs XIV.*;
- 6. Brückner A., *Peter d. Grosse*;
- 7. Erdmannsdörffer B., *Deutsche Geschichte 1648 1740*;
- 8. Oncken W., *Das Zeitalter Friedrichs d. Gr.*;
- 9. Wolf A. u. Zwiedeneck-Südenhorst H., *Oesterreich unter Maria Theresia, Joseph II. u. Leopold II., 1740 bis 1792*;
- 10. Brückner A., *Katharina II.*;

IV. 1. Oncken W., *Das Zeitalter d. Revolution, d. Kaiserreiches u. d. Befreiungskriege*;- 2. Flathe Th., *Das Zeitalter der Restauration und Revolution, 1815 bis 1851*;
- 3. Bulle G., *Gesch. d. zweiten Kaiserreiches u. d. Königr. Italien*;
- 4. Hopp E. O., *Bundesstaat u. Bundeskrieg in Nordamerika*;
- 5. Bamberg F., *Gesch. d. orientalischen Angelegenheiten im Zeitraume d. Pariser u. d. Berliner Friedens*;
- 6. Oncken W., *Das Zeitalter d. Kaisers Wilhelm.*

22804. **Allgemeine Weltgeschichte** von Flathe Th., Hertzberg G. F., Justi F., Pflugk-Hartung, Philippson u. Prutz H., hrsg. von Grote, Berlin 1884—1892 t. 12.

22805. **Ranke L.**, *Weltgeschichte*, Leipzig 1886—1888 t. 9 (kilka wydań).

22806. **Lavis E., Rambaud A.**, *Histoire générale du IV. siècle à nos jours*, Paris 1894—1900 t. 12.

22807. **Helmolt F.**, *Weltgeschichte*, Leipzig 1899 (wychodzi, obliczone na 8 t.).

22808. **Schiller H.**, *Weltgeschichte von den ältesten Zeiten bis zum Anfang des XX. Jahrh.*, Berlin 1900 t. I (obliczone na 4 t.).

Historie cywilizacji i kultury, zob. Nr. 18337—18359.

22809. **Kajdanow I.**, *Rys hist. powszechnej, z ross. tłum. Bętkowski L.*, Warsz. 1825 t. 3; — **Tenże**, *Hist. powszechna krótko zebrała. z ross. tłum. Rogalski L.*, Wilno 1825—1826 t. 3 (kilka wydań, w I. i II. t. **Lelewel J.** uzupełnił i sprostował szczegóły).

22810. **Fleury-Lamé**, *Kurs historii powszechnej, z franc.*, Warsz. 1841 t. 9.

22811. **Berthereau**, *Historia powszechna dla szkół elementarnych, przeł. z franc. i uzupeł. szczególnie co do części hist. polskiej J. Bętkowski*, Krak. 1841, 2. wyd. 1849; **Błociszewski K.**, *Historia powszechna dla uczącej się młodzieży*, Poznań 1850—1853 t. 4.

22812. **Popliński A.**, *Historia powszechna dla klas niższych i wyższych gimnazjalnych i realnych*, Poznań 1854—1866 t. 3, wyd. nowe 1882.

22813. **Zarański St.**, *Dzieje powszechne, zewnętrzne i wewnętrzne*, Wiedeń 1856 (por.: *Dz. lit.* 1857).

22814. **Welter T. B.**, *Dzieje powszechne skrócone (przeł. Sawczyński Z.)*, Krak. 1865 t. 3 i wyd. późn.

22815. **Pütz W.**, *Rys geografii i historii powszechnej dla klas wyższych (tłom. Niedzielski W., Gołębiowski E. i Tatomir Ł.)*, Lwów 1869—1870.

22816. Berwiński T., *Historia powszechna dla młodzieży, w krótkości*, Poznań 1869.
22817. Mowajski D., *Przewodnik do układu historyi powszechnej* (przeł. K. i L.), 1. wyd. Warsz. 1867.
22818. Dittmar H., *Weltgeschichte im Umrisse* (10. wyd. 1870); tłum. pol. Warsz. 1861–1862.
22819. Gindeli A., *Dzieje powszechne*, przeł. M. Markiewicz, Rzeszów 1877, 2. wyd. 1885, 3. wyd. 1893.
22820. Zdanowicz A., *Rys chronologiczno-historyczny państw nowożytnych od V. wieku do dziś dnia*, Wilno 1882.
22821. Sokołowski A., *Historia powszechna dla użytku wyższych klas gimnazjalnych* (t. I.: *Dzieje starożytne*), Lwów 1878.
22822. Zakrzewski W., *Historia powszechna dla klas wyższych szkół średnich*, Lwów 1891–1897 t. 3, 2. wyd. Krak. 1894 do 1899 (1 t. w 3. wyd. 1899); — Tenże, *Historia powszechna w zarysie*, Petersb. 1898–1899.
- R: Gorzycki K. J., *Muzeum 1891 i 1895*; Szarowski A., *Prz. pol. 1894 III.*, 1895 I.; *Prz. powsz. 1896 I.*
22823. Semkowicz A., *Opowiadania z dziejów powszechnych*, Lwów 1893–1895.
- R: Gorzycki K. J., *Przew. nauk. i lit. 1893, 1894, 1895*; Bostel F., *Muzeum 1893, 1894*; Kwiatkowski, tamże: Nitman K. J., *Ateneum 1894 IV.*, 1895 IV.
22824. Zaleski M., *Opowiadania z dziejów austriackich i powszechnych dla szkół wydziałowych*, Lwów 1894.
22825. Jäger B., *Weltgeschichte*, 3. wyd. Bielef. 1900 t. 4; — Schmidt F., *Weltgeschichte mit Illustrationen*, 3. wyd. Berlin 1897 t. 4.
22826. Egelhaaf G., *Grundzüge der Gesch.*, Heilbron 1885 (po pol.: *Zarys dziejów powszechnych, Starożytność*, tłum. Krzemieński St., Warsz. 1895).
22827. Wernic H., *Historia powszechna, opowiedziana i zaopatrzona pytaniami*, War. 1895–1897.
22828. Lavisie E., *Historia powszechna*, tłum. z franc., Warsz. 1896.
22829. Zajaczkowska Z., *Historia w obrazach według A. W. Grubego, z dod. hist. Słowiańszczyzny*, Warsz. 1883–1886, 2. wyd. 1899.
22830. Ploetz K., *Auszug aus der Geschichte*, 12. wyd. Berlin 1898 (po pol.: Szawłowski A. i Sutowicz J., *Krótki rys dziejów powszechnych*, Krak. 1896)
22832. Assmann W., *Gesch. des Mittelalters*, Braunschweig 1857–1864, 2. wyd. 1875.
22833. Duruy V., *Histoire du moyen âge*, Paris 1882 (11 wyd.).
22834. Koron T., *Kurs historyi wieków średnich*, Warsz. 1872; — Tenże, *Historia wieków średnich*, Warsz. 1884, 2. wyd. 1893.
- R: B. L., *Dz. pol. 1872 z d. 2. września*; H. L., *Prz. powsz. 1884 IV.*; W., *Prawda*, Warsz. 1884; Kwiatkowski S., *Kwart. hist. 1894.*
22835. Osokin J. A., *Istoria srednich wiekow*, Kazań 1881.
- R: Linniczenko T., *Kwart. hist. 1889.*
22836. Freeman, *The historical geography of Europa*, London t. 2 (wiele wydań; po franc.: *Hist. générale de l'Europe par la géographie politique*, Paris 1886).
22837. Bémont-Monod, *Hist. de l'Europe et en particulier de la France*, 395–1270, Paris 1891.
- Prutz i Pflugk Hartung, zob. Nr. 22804.*
22838. Eicken H. v., *Geschichte u. System der mittelalterlichen Weltanschauung*, Stuttgart 1887.
22839. Duruy V., *Hist. des temps modernes*, 1453–1789, Paris 1881 (9 wyd.).
22840. Raumer Fr., *Gesch. Europas seit dem Ende des XV. Jahrh. (bis 1795)*, 1832 do 1850 t. 8.
22841. Philippson M., *Gesch. der neueren Zeit*, Berlin 1886–1887 t. 2.
22842. Korzon T., *Historia nowożytna*, t. I. (do 1648), Krak. 1889.
- R: W r. 1890: Finkel L., *Kwart. hist.*; Bostel F., *Ateneum II.*; Szczerbowski L. W., *Kłosa Nr. 1291*; K. K., *Prz. powsz. I.*; Wit., *Prz. tyg. Nr. 5*; Remb. A., *Tyg. ill. Nr. 1.*
22843. Kariejew I., *Istoria zapadnoj Jewropy w nowoje wremija*, Petersb. od r. 1892; — Tenże, *Uczebnaja kniga nowoj istorii*, Petersb. 1900.
22844. Herbst W., *Encyclopaedie d. neueren Geschichte*, Gotha 1880–1890 t. 5.
22845. Ranke L., *Fürsten u. Völker von Europa im XVI. u. XVII. Jahrh.* (wiele wyd.), także w: *Gesammelte Werke*.
22846. Schlosser F. C., *Gesch. d. XVIII. Jahrh.* (do 1815), 1836 t. 8.
22847. Wachsmuth W., *Gesch. der Fürsten u. Völker seit dem Ausgange Friedrichs des Grossen*, 1846–1848 t. 4.
- Atlas historyczne, zob. Nr. 10043–10046.*
22831. Luden II., *Allgem. Geschichte der Völker u. Staaten des Mittelalters*, Jena 1821–1822 t. 2.

22848. **Pisarze historii powszechnej** aż do końca XVIII. w. Zestawienie chronologiczne:

- V. w. przed Chr.: Herodot, *zob.* Nr. 6039.
- IV. " " " (Ephoros).
- III. " " " (Diylos z Aten).
(Timaios).
- II. " " " Polybios.
- I. " " " Diodor.
- Trogus.
- Por.: Büdinger M., *Die Universalhistorie im Alterthume*, Wien 1895.
- III. w. po Chr.: Dexippus (do r. 268), *Atheniensis Historia*.
- 337—340: Eusebius Caesariensis episcopus, *Historia ecclesiastica*, libri 10; *Omnimoda historia*.
- 397: Hilarius O. Julius, *Chronologia sive Libellus de mundi duratione sive De cursu temporum*.
- 417: Orosius Paulus, *Historiarum adversus paganos libri VII*, także pod tyt.: *Hormesta, ormista mundi*.
- 420: Hieronymus (do r. 378), *Chronicon omnimodae historiae*, *Chronica*, *Chronicon i. e. temporum breviarium*.
- 365—425: Sulpicius Severus, *Chron. dexter*, 1—430; *Chronica* ab exordio mundi usque ad tempus suum, libri 2.
- Dexter, *Chronica sive Historia omnimoda ab anno urbis Romae 752 ad a. 1183* (Christi 1—430) cum Martii Maximi continuatione ab a. Chr. 430 ad 612.
- 463: Prosper (379—455), *Epitoma chronicon* ab a. 379—445 resp. 455.
- 470: Idatius (379—455) sive Hydatius, *Chronicon*.
- 518: Anonymus Scaligeri sive Barbarus Scaligeri.
- c. 530: Johannes Antiochenus O. C. (do r. 518), *Chronike historia*.
- c. 551: Jordanis, *De summa temporum* (do r. 551), *zob.* Nr. 6064.
- 573: Cassiodorus, *Chronica sive Chronicon breve seu consulare* (do r. 519).
- 565: Johannes Malalas, *Historia chronica* (do r. 563).
- ? 534: Marcellinus Comes, *Chronicon quod rerum orientalium historiam Eusebii et Hieronymi usque ad Justiniani tempora prosequitur* 379—518, cont. ad a. 534.

- ? Victor Tunnunensis, *Chronicon* (do r. 567).
- 591: Johannes Biclaensis, *Chronicon continuans Victorem Tunnensem*, 567—590.
- 594: Marius, *Aventicensis chronicon* a. 455—581.
- 619: Marcus Maximus, *Continuatio chronici omnimodae historiae Fl. Lucii Dextri*, 468—644.
- 636: Isidorus Hispalensis, *Chronicon (maius)* ab O. C. ad 615.
- 627: Isidorus Hispalensis, *Chronicon (minus)* sive *Liber de discretione temporum*.
- 660: Fredegarius Scholasticus, *Chronicon* ab O. C. usque ad a. 641, *zob.* Nr. 6080.
- 735: Beda, *Venerabilis chronicon* (do r. 726), *zob.* Nr. 6083.
- *Chronicon universale* ad a. 741, cum continuatione (*Annalibus Maximinianis*) ad a. 811.
- 810: Georgius Syncellus, *Chronographia* ab Adamo usque ad Diocletianum, 284.
- *Chronicon breve a mundi exordio* ad a. Chr. 810.
- 816: Claudius Taurinensis episcopus, *Chronicon breve* ab O. C. ad a. 816.
- 818: Theophanus Isaacius seu Isauricus, *Chronographia* (284—813), *zob.* Nr. 6086.
- 829: Nicephorus patriarcha, *Chronographia brevis seu Chronologia compendiaria* ab O. C. ad 828.
- IX. w.: Georgius Monachus, *Chronicon* ab O. C. ad 842 post Chr. et a diversis scriptoribus usque ad 1143 continuatum.
- 840: Einhardus, *Annales sive Chronicon breve a mundi exordio* ad a. Chr. 829, *zob.* Nr. 6090.
- 853: Freculphus, *Chronicorum tomi II*, ab O. C. ad a. 607.
- 874: Ado archiep. Vienn., *Chronicon sive Breviarium chronicorum* usque ad a. 869.
- 883: *Chronicon Albeldense* seu *Emilianense* a Roma condita ad 883.
- *Chronicon Vedastinum* auctore anonymo (1—899).
- 969: Simeon Metaphrastes, *Chronicon* (ab O. C. ad 963, cont. ad 1071).
- 912: Alphonsus III. rex, *Brevis historia* (612—866).
- Haubertus Hispalensis monachus, *Chronicon* ab O. C. ad 919.

- X. w.: Julius Polydeukes, *Historia kaj Chronicon* (ab O. C. ad 963).
- 966: Flodoardus, *Annales seu Chronicon*, 919–966, Cont. a. 966, 976–978.
- 972: Lindprandus, *Chronicon* (a. 606 ad 960).
- X. w.: Hippolytus Thebanus, *Chronicon a Christo nato ad 996*.
- 1013: Leo Grammaticus, *Chronografia ab Adamo ad 948*.
- *Chronicon paschale* (ab O. C. ad 1042).
- *Chronicon Suevicum universale* (769–1043).
- 1054: Herimannus Augiensis monachus, *Chronicon de sex aetatibus mundi ab O. C. ad 1054*.
- c. 1057: Cedrenus Georgius, *Annales seu Chronicon ab O. C. ad 1057*.
- *Chronicon Wirzburgense ab O. C. ad 1057*.
- 1077: Lambertus Hersfeldensis, *Annales ab O. C. ad 1077*, *zob.* Nr. 6184.
- 1143–1180: Manasses, Constantinus, *Annales seu Breviarium historiarum ab O. C. ay 1081*.
- 1086: Marianus Scotus, *Chronicon* (ab O. C. ad 1082, resp. 1104, 1155).
- 1088: Bertholdus, *Annales sive Chronicon de rebus ab a. 1054 usque ad a. 1100 seu Appendix ad Chronicon Hermanni Contracti*.
- 1100: Bernoldus monachus S. Blasii, *Chronicon ab a. 1–1100*.
- Guido Langobardus, *Chronicon* (ab O. C. usque ad a. 1108).
- 1112: Sigebertus Gemblacensis, *Chronographia*, 381–1112.
- c. 1115: Nestor, *zob.* Nr. 6183.
- 1118: Florentius Wigorniensis monachus, *Chronicon ex chronicis sive Chronica chronicorum ab O. C. usque ad a. 1118, cont. usque ad a. Chr. 1141*.
- XII. w.: Glycas Michael, *Biblos chronike ab O. C. ad 1118*.
- c. 1118: Zonaras, *Annales seu Compendium historiarum ab O. C. usque ad 1118, libri 18*.
- 1120: Lambertus Andomarensis, *Chronica* (1–1120).
- p. 1125: Ekkehardus Urangiensis abbas, *Chronicon universale* (ab O. C. ad a. 1125).
- c. 1135: Hugo Floriacensis monachus, *Chronicon*.
- 1136: Anselmus Gemblacensis abbas, *Continuatio Sigeberti* (1112 ad 1135).
- 1139: Heimo, *Chronographia* (ad a. 1135).
- 1152: Honorius Augustodunensis, *Summa totius de omnimoda historia*.
- 1158: Otto Freisingens, *Chronicon* (ab O. C. ad 1146), *zob.* Nr. 6239.
- 1160: Petrus Bechini, *Chronicon ab O. C. ad 1137*.
- 1162: Richardus Cluniacensis, *Chronicon* (ab O. C. ad 1172).
- 1181: Romualdus Salernitanus, *Chronicon sive Annales* (ab O. C. ad 1178).
- 1186: Robertus de Monte, *Continuatio Sigeberti sive Chronica*, 1100 ad 1186.
- *Annales Magdeburgenses a Chr. n. ad 1188*, *zob.* Nr. 6257.
- 1196: Godefridus Viterbiensis, *Pantheon* (ab O. C. ad 1186, resp. ad 1191).
- 1197: Hugo Novant, *Historia universalis usque ad a. 1197*.
- *Annales Ratisponenses ab a. 1–1201*.
- 1203: Guido de Bazochiis, *Chronographia ab O. C. ad 1199*.
- 1204: Nicolaus Ambianensis, *Chronicon* (ab O. C. ad 1204).
- XIII. w.: Joel, *Chronographia compendiaris* (ab O. C. ad 1204).
- 1203: Radulphus de Diceto, *Capitula Ymaginum historiarum 1148 ad 1198 et Ymagine historiarum 1148–1202*.
- 1212: Robertus canon. S. Mariani Autissiodorensis, *Chronicon ad a. 1211 cum appendice ad a. 1228*.
- 1214: Gervasius Tilberiensis, *Tileburiensis, Otia imperialia seu Liber de mirabilibus mundi*.
- 1215: Sicardus, *Chronicon ab O. C. ad 1213*.
- 1221: Gilberti *Chronicon pontificum et imperatorum Romanorum* (ad a. 1221).
- 1225: Bernardus Iterii, *Chronicon ab O. C. ad 1000, (Annales brevisimi) ab a. 1000–1224*.
- 1227: Helinandus, *Chronicon ab O. C. ad 1204*.
- 1236: Rogerus de Wendover, *Chronica sive Liber qui dicitur Flores historiarum* (ab O. C. ad 1235).

- 1240: Albertus Stadensis, Chronicon ab O. C. usque ad a. 1256.
— Richardus, 1189 - 1243, *zob.* Nr. 6306.
- 1244: Mouskès, Chronique rimée (do r. 1243).
— Frenkl J., Universal Chronik (do r. 1246), *zob.* Nr. 6333.
- 1249: Lucas diac. Tudensis, Chronicon mundi ab O. C. ad a. 1236.
- 1250: Enekel, Welt-Chronik (von Erschaffung der Welt bis Friedrich II. oder den Streitbaren).
- 1252: Albericus monachus Trium Fontium, Chronicon (ab O. C. ad 1241).
— Rudolf von Ems († 1250), Weltchronik.
- 1258: Wallingford Johannes, Cronica (ab O. C. ad 1260).
— Sächsische Weltchronik von Erschaffung der Welt bis 1260.
- 1264: Vincentius Bellovacensis, Memoriale omnium temporum (ad a. 1244).
— Annales Hamburgenses (a. 1 ad 1265).
- 1266: Johannes de Tayster, Annales seu Cronica abbreviata ab O. C. ad 1:65, cum cont. ad 1296 (resp. 1301).
- 1270: Cronica degli Imperatori Romani (do r. 1270).
- 1271: Girardus de Fracheto, Chronicon ab O. C. ad 1266 aut 1268 cum cont. ad a. 1328.
- 1272: Adamus Claromontensis, Flores historiarum ab O. C. ad 1268, cum cont. ad a. 1270.
— Frasquetus, Chronicon ab O. C. ad 1272.
— Girardus de Avernia, Chronicon ab O. C. ad 1272, cum cont. c. a. 1288.
- 1273: Guilelmus Godellus, Chronicon Pontiniacense (Pontigny) ab O. C. ad 1273, cont. ad 1320.
- c. 1274: Sprottus Thomas, Chronica ab O. C. ad 1272, cum cont. ad a. 1339.
- 1275: Hermannus Altahensis, Annales a. 1137—1273, *zob.* Nr. 6385.
- 1278: Martinus Polonus, Chronicon pontificum et imperatorum (ad a. 1277), *zob.* Nr. 6392.
- 1292: Flores temporum auctore fratre ord. Minorum ab O. C. ad 1292.
- ? 1294: Balduinus Ninoviensis, Chronicon a Chr. n. ad 1294, cont. 1294—1712.
- 1298: Johannes de Thilrode, Chronicon ab O. C. ad 1294, resp. Nov. 1298, resp. 1314.
- XIV. w.: Jacobus Aquensis, Cronica ymaginis mundi ab O. C. ad 1290.
- c. 1300: Maerlant Jacob van, Spiegel historiae.
- 1303: Guilelmus de Nangiaco, Chronicon ab O. C. ad 1300.
- 1304: Ellenhardus, Chronicon a Chr. n. ad 1299.
- 1308: Sifridus presbyter de Balnhusin, Historia universalis ab O. C. ad 1304; — Tenze, Compendium historiarum ab O. C. ad 1306.
- c. 1312: Ricobaldus Gervas, Pomerium Ravennatis ecclesiae seu Historia universalis ab a. circiter 700 ad 1297.
- 1314: Franciscus Pipinus, Chronicon ab a. 1176—1314.
— Leo Urbevetanus, Chronica summorum pontificum usque ad a. 1294.
- 1316: Lodewijk van Velthem, Spiegel historiael of Rijmspiegel in de Nederlandsche taal, 8 Bücher, 1248—1316.
— Guilelmus Scotus, Chronicon ab O. C. ad 1317.
- c. 1320: Landulfus de Columna, Breviarium historiarum ab O. C. ad 1320.
— Flores historiarum ab O. C. ad 1326.
— Liber cronicorum (Erfordensis), Chronicon Thuringicum Vienne ab O. C. ad 1330.
— Weltchronik eines Minoriten von Assisi ab O. C. ad 1334.
— Johannes de Columpna, Mare historiarum ab O. C. ad 1340.
— Flores temporum auctore fratre ord. Minorum ab O. C. ad 1345.
— Hermannus Januensis, Chronicon sive flores temporum ab O. C. ad 1349.
— Hermannus Minorita, Chronicon seu Flores temporum ab O. C. ad 1349.
- 1350: Johannes historiographus, Chronicon ab O. C. ad 1350.
- c. 1351: Johannes Parisiensis, Memoriale historiarum ab O. C. ad 1322.

- 1358: Hugo de Rutlinga, Cronica metricata de regibus Romanorum ab Octaviano ad Carolum IV., 1350, libri 2.
- Marignola Johannes de, Chronica ab Adam ad 1362, *zob.* Nr. 6511.
- Eulogium (historiarum sive temporis), Chronicon ab O. C. usque ad a. D 1366 a monacho quodam Malmesburiensi.
- 1363: Ranulphus Higden, Polychronicon ab O. C. ad 1360.
- 1370: Henricus de Hervordia, Liber de rebus memorabilioribus sive chronicon ab O. C. ad 1355.
- 1379: Martinus Fuldensis, Chronicon a Chr. n. ad 1379.
- Konstanzer Weltchronik, von Erschaffung der Welt bis 1384.
- c. 1390: Bartholomaeus Ferrariensis, Polyhistoria (Libro del polistore), ad 1367.
- 1391: Benevenutus de Rambaldis, Liber augustalis vitas caesarum a. C. Jul. Caesare usque ad Wenceslaum imp. (1385).
- Johannes Brompton, Chronicon 588—1198.
- c. 1400: Aymericus de Peyraco, Chronicon ab Chr. n. ad 1251.
- 1410: Compilatio chronologica a temporibus Caroli Magni ad a. 1410.
- 1420: Turinger von Königshofen, Chronik (ab O. C. ad 1415).
- Flores temporum, continuatio chronici ab Hermanno Minorita scripti Suevica posterior a. 1423 ad 1475.
- 1428: Brando sive Brandon, Chronodromon ab O. C. ad 1414.
- Breviarium historiale ab O. C. ad 1428.
- 1434: Engelhusius Theodoricus, Chronicon continens res Ecclesiae et Reipublicae ab O. C. ad 1420.
- 1437: Corner Hermannus, Chronica novella usque ad a. 1435.
- 1439: Andreas presbyter Ratisbonensis, Chronicon, 1—1439 (1422?).
- 1440: Biondo Flavio z Forli (ur. 1388, zm. 1463), Historiarum ab inclinatione Romani imperii, Decades III. (412—1440).
- XV. w.: Stadtweg Joh., Chronicon vernaculum a Pipino usque ad a. 1441.
- Matteo Palmieri z Florencyi (ur. 1390 (?), zm. 1475), (?) Cronica siega do r. 1449 (Script. rer. ital. t. 1.).
- 1451: Gobelinus Persona, Cos modromium, hoc est chronicon universale ab O. C. ad a. Chr. 1418.
- 1455: Albertus de Siegburg, Chronica pontificum et imperatorum Romanorum (ad 1455).
- 1456: Alphonsus a Carthagera, Rerum Hispanorum, Romanorum imperatorum, summorum pontificum nec non regum Francorum anacephalaeosis.
- 1457: Facius Bartholom., Historiarum et chronicon mundi epitome.
- 1458: Soromenus presbyter Pistoriensis, Historiae seu Chronicon universale ab O. C. ad sua usque tempora 1455.
- 1459: Antoninus archiepiscopus Florentinus, Chronicon sive Opus historiarum sive Summa historialis ab O. C. ad 1457.
- 1462: Zantfliet Cornel, Chronicon ab O. C. ad a. 1461.
- 1467: Laziardus Johannes, Historiae universalis epitome ab O. C. ad 1467.
- 1469: Doeringi Matthiae Continuatio chronici Theodorici Engelhusii ab a. 1420—1464.
- Lignamine J Ph. de, Chronicon summorum pontificum imperatorumque ab 1316—1469.
- Rudimentum noviciorum, epitome sive systema historiae universalis auctore incerto confecta et in 6 aetates divisa ab O. C. ad 1473.
- Chronica S. Aegidii in Brunsvik anonymi cuiusdam monachi illius coenobii, Chronica minor auctore Minorita Erphordiensi (ab O. C. ad 1474).
- Cronica, Hie hebt sich an eine tütsche Cronica von Anfang der Welt uncz uff Keiser Friderich, 1474.
- 1474: Werner Rolewink (Rolfink) z Laer (ur. 1425, zm 1502), Fasciculus temporum, 1474.
- 1475: Palmerius Matthaeus, Chronicon ex libro eius de temporibus sive Chronicon Florentinum (449 ad 1449).
- Długosz Jan (ad a. 1480), *zob.* Nr. 6728.
- 1480: Veldenar Jan, Fasciculus temporum (die cronyncken van ouden tyden).

- 1481: Johannes de Dorsten, *Chronica imperatorum ab a. 1-1477*.
- 1483: Palmerius, Matthias, Pisanus, *Opus de temporibus suis*, 1449 ad 1482.
- Pauholtz de Operchoven, *Continuatio Andreae presb. Ratisb. chronici*, 1439-1486.
- 1489: Theodoricus Pauli, *Chronicon universale*.
- 1494: Cronica von allen König und Kaiseren bis 1494.
- Por: Potthast A., *Bibliotheca historica medii aevi*, *zob.* Nr. 5813, 2. ed. 1896; Büdinger Max., *Die Weltgeschichte im Mittelalter*, 1896.
- Rudimentum noviciorum epitome sive systema historiae universalis (do 1473), *zob.* Nr. 6719.
- XVI w.: Cronica von allen König und Kaiseren, *zob.* Nr. 6867.
- ? 1500: Bossi, *Chronica Bossiana* (ab O. C. ad 1492).
- 1506: Sabellicus, Enneades seu Rhapsodia historiarum (ab O. C. ad 1504), *zob.* Nr. 6897.
- 1508: Staindel Joh. presbyter Pataviensis, *Chronicon generale* (ab O. C. ad 1508).
- 1514: Schedel Hart., *Chronicon mundi* (ab O. C. ad 1492), *zob.* Nr. 6807.
- 1515: Naclerus Joh., *Chronicon seu Memorabilium commentarii* (do r. 1500), *Tubinga* 1515 DS.
- *Chronica*, *zob.* Nr. 6934.
- 1516: Fabian Robert († 1512), *Cronicle or Concordance of histories* (od Brutusa do r. 1505), *London* 1516 DS.
- 1520: Foresta, *Supplementum chroniconum orbis ab initio mundi usque ad a. 1482*, libri XV.
- 1526: Manlius Jacob, Ain hüpsche Chronick von Heidnischen und Christen-Künigen (do r. 1523).
- 1528: Hedio Caspar († 1552), *Synopsis historica rerum gestarum ab a. 1504 usque ad 1528* (in *Rapsodia hist. Sabellici*).
- 1531: Frank Seb. z Donauwörth (ur. 1500, zm. 1545), *Cronica, Zeytbuch und Geschichtsbibel von anbegyn bis 1531*.
- 1534: Amandus de Ziericzee, *Chronicon compendiosissima* (ab O. C. ad a. 1534).
- Carion Joh. (ur. 1499, zm. 1537) *Chronica*.
- 1540: Christian Masseeuw z Flandryi (ur. 1469, zm. 1546), *Chronicon multiplicitis historiae utriusque testamenti*, *Antwerp*. 1540 DS.
- 1551: Bielski M., *Kronika świata* (1551), *zob.* Nr. 7152.
- 1556: Sleidanus J., *Synopsis de quatuor summis imperiis*, *Strassburg* 1556 DS.
- Bibliander Teodor († 1564), *Temporum a condito mundo usque ad ultimam ipsius aetatem supputatio partitione exactior*, *Bazyleja* 1558 DS.
- 1562: Tarcagnola Giov. z Gety, *Istoria del mondo dal suo principio sino al 1513*, wyd. 1562, 1583, 1585 (z ded. Stef. Batoremu) DS.
- 1566: Sulw Lorenz (ur. 1522, zm. 1578), *Commentarius rerum suo tempore in orbe terrarum gestarum ab a. 1500 usque ad a. 1566*, *Kolonia* 1566 DS.
- 1581: Bardi Girolamo († 1594), *Chronologia universale della creazione all' anno 1581*, *Wenecya* 1581 DS.
- 1590: Freig Joh., *Historiae synopsis*, *Bazyleja* 1590 (cum continuatione 1602) DS.
- 1587: Vignier Nic. (ur. 1530, † 1596), *Bibliothèque historique* (hist. powszechna do r. 1519), wyd. 1587 DS.
- 1594: Doglioni Giannicolo, *Compendio historico universale*, *Wenecya* 1594 DS.
- 1598: Tursellino Orazio z Rzymu (ur. 1545, † 1599), *Historiarum ab origine mundi usque ad a. 1598*, *Epitome*.
- 1601: Warszewicki K., *zob.* Nr. 7627.
- 1606: Doglioni Giannicolò, *Teatro universale de prencipi e di tutte l'historie del mondo*, *Wenecya* 1606 DS.
- 1609: Helwich Christoff († 1617), *Theatrum historicum*, wyd. 1609 DS.
- 1611: Opmeer Peter von z Amsterdamu (ur. 1526, † 1595), *Opus chronographicum orbis universi a mundi exordio usque ad a. 1611*.
- 1614: Merle Paul von (Merula, ur. 1558, † 1607), „Tydt-Threzoor &c., eine Geschichte von Welthegebenheiten von Christi Geburt bis 1200, wyd. 1614 DS.

- Raleigh Walter (ur. 1522, zm. 1618), *The history of the world*, 1614 t. 5 DS.
- 1621: Heylin Peter z Burford (ur. 1600, zm. 1663), *Microcosmus, a description of the great world*, Oxford 1621 DS.
- 1620: Meerbeek Adrian van z Antwerp († 1627?), *Chronycke van de gantsche Werelt enve sonderlinghe van de seventhien nederlanden*, Antwerp. 1620 DS.
- 1630: Gottfried Joh. Ludw. ze Strassburga († 1650), *Historische Chronika von Anfang der Welt bis 1619*, Frankfurt 1630 DS.
- 1631: Cluwer Joh. († 1633), *Epitome historiarum totius mundi*, 1631 DS.
- 1633: Micrälius Joh. (ur. 1597, zm. 1658), *Syntagma historiarum politicarum*, Szczecin 1633 DS.
- 1648: Matthia Christian z Meldorp (ur. 1584 (?), zm. 1655), *Theatrum historicum theoretico-practicum*, Amst. 1648 DS.
- 1650: Usher James (ur. 1580, zm. 1655), *Annalium, P. I. a temporis hist. principio usque ad Macchabaeorum initia producta*, London 1650 DS.
- Simson Edw. (ur. 1578, zm. 1651), *Chronicon ab exordio mundi ad nativitatem J. Chr. et exinde ad a. Chr. n. LXXI. (1652) DS.*
- 1651: Bophorn Marcus Sueris (ur. 1612, zm. 1653), *Historia universalis sacra et profana a Christo nato ad a. 1650*, Leida 1651 DS.
- 1673: Becmann Joh. Chr. (ur. 1641, zm. 1717), *Historia orbis terrarum geographica et civilis*, Frankf. 1673 DS.
- 1665: Kipping Heinrich († 1678), *Re-census historiae universalis*, Frankfurt 1665 DS.
- 1667: Hofmann Joh. Jac. (ur. 1635, zm. 1706), *Lexicon universale historicum*, Bazyleja 1667—1674 DS.
- 1670: Foresti Ant., *Mappamondo istorico da S. Pietro primo Papa sino a' nostri tempi (1670)*, Parma 1690 DS.
- 1675: Jonston Joh., *Hist. civilis et eccl.*, *zob.* Nr. 8500
- 1677: Robinson Hugo († 1655), *Annalium mundi universalium (aż do zburzenia Jerozolimy)*, 1677 DS.
- 1678: Schurzfleisch Konr. Sam. (ur. 1642, zm. 1708), *Epitomes hist. a Sleidano coeptae ad a. 1676 prolatae*, Wittenb. 1678 DS., *zob.* Nr. 8777.
- 1680: Howell William († 1683), *Institution of general history or the history of the world*, Londyn 1680 DS.
- Böcler Joh. H. (ur. 1611, zm. 1672), *Historia universalis*, Strassburg 1680, Rostock 1695 DS
- 1681: Bossuet Jacques Ben. (ur. 1627, zm. 1704), *Discours sur l'histoire universelle (do r. 1661)*, 1681 DS. (wiele wydań; tłum. pol.: *Historia powszechna czyli kontynuacja objaśniająca odmiany państw przez Z. Linowskiego*, Warsz. 1772—1790), *zob.* Nr. 19940).
- 1685: Cellarius Chr. (ur. 1638, zm. 1707), *Historia antiqua, 1685; Historia mediæ ævi, 1688; Historia nova saec. XVI.—XVII., 1696 (DS.)*.
- Chevreau Urb. (ur. 1613, zm. 1701), *Histoire du monde*, Paris 1686 DS.
- XVIII. w.: Hübner Joh. (ur. 1668, zm. 1731), *Kurze Fragen aus d. politischen Historia bis zum Ausgang des XVII. saeculi*, 1702 DS.
- 1707: Roth Rud. Eb., *Historia universalis pragmatica*, Ulm 1706 DS.
- Examen historiae universalis politicae, *Gedani 1704 DS. (por.: E. Dod. VIII.)*.
- Essich J. Gerh., *Allgemeine Weltgeschichte*, 1707 DS.
- Abel Caspar (ur. 1677, zm. 1763), *Epitome historiarum*, Halberstadt 1706; — Tenze, *Historia monarchiarum orbis antiqui (DS.)*.
- 1708: Berkenmayer P. L., *Lehrbuch der allgemeinen Geschichte*, 1708 DS.
- 1709: Fritsch Th., *Der allgemeine historische Lexicon*, Leipzig 1709 DS.
- 1712: Wilhelm Joh. (ur. 1691, zm. 1725), *De IV. monarchiis*, 1712 DS.
- 1722: Curas Hilmar, *Lehrbuch der allgemeinen Geschichte*, 1722 DS.
- 1724: Freyer Hieron., *Lehrbuch d. allgemeinen Geschichte*, 1724 DS.
- Musantius, *zob.* Nr. 19940.
- 1729: Zopf J. H., *Lehrbuch der allgemeinen Geschichte*, 1729 DS.

- 1730: An universal history from the earlist Account of time to the present, London 1730 i n. (przekład niem. p. t.: Welthistorie, wyd.: Baumgarten S. J. i Semler J. S., Halle od r. 1744), t. 30.
- 1732: Naumański J., Historia politico-universalis przez pytania ułożona, *zob.* Nr. 9041.
- Campbell John († 1735), Die älteste Geschichte der Erde und die neuere Geschichte grossen Theils, DS.
- 1740: Krantz Gottlob, Compendium historiae civilis ab O. C. usque ad finem saec. XVII, Breslau 1709 (z kont. do r. 1740) DS.
- Hase Joh. Mat. z Augsburga (ur. 1684, zm. 1742), Historiae universalis politici Idea plane nova, 1750 DS.
- 1745: Rudimenta historica sive methodus juventutem imbuendi, Leopolis 1745 (wiele wydań, *zob.* Nr. 19940) DS.
- 1749: Lengnich, *zob.* Nr. 9434.
- 1750: Offerhaus Leonhard aus Hamm (ur. 1691, zm. 1779), Compendium historiae universalis, 1750 DS.
- 1753: Voltaire Fr. (ur. 1694, zm. 1778), Abrégé de l'histoire universelle depuis Charlemagne jusqu'à Charles V., Haga 1753; — Tenże, Essai sur l'histoire générale (jusqu'à nos jours), 1756 (wiele wydań) (DS.).
- 1758: Volz Joh. Chr. (ur. 1721, zm. 1783), Allgemeine Geschichte, 1758 DS.
- 1759: Wyrwicz Kar., Origines des états modernes et des nations, Vars. 1759, *zob.* Nr. 9640; — Tenże, Abrégé, *zob.* Nr. 19940; Toż po pol.: Historia powszechna, War. 1787 (wiele wydań), *zob.* Nr. 9339 (DS.).
- 1761: Gatterer J. Chr. (ur. 1727, zm. 1799), Handbuch der Universalhistorie, Leipzig 1761—1764; — Tenże, Abriss der Universalgeschichte, 1765; — Tenże, Synopsis hist. univers. sex tabulis comprehensa, 1766, 1769; — Tenże, Weltgeschichte, 1785 do 1787; — Tenże, Kurzer Begriff der Weltgeschichte, 1785; — Tenże, Versuch einer allgem. Weltgeschichte, 1792 (wszystkie po koniec średnich wieków) (DS.).
- 1764: Gray J. i Gutry W., A general history, London 1764 t. 12; po niem. przez Heynego p. t.: Allg. Weltgeschichte von W. Gutrie (dzieło zbiorowe przerobione i uzupełnione), 1771 (Schlözer umieścił w niej: Gesch. d. Nordens und Lithauens), 2. wyd. 1785; Pragmatischer Auszug der engl. allg. Welthistorie, przez Gatterera i innych, Göttingen 1767 i n. (DS.).
- 1768: Kociekowski-Bussier, *zob.* Nr. 19940.
- Baumgarten-Crusius Gottlob A. (ur. 1752, zm. 1810), Elementa hist. singul. Europae ac imprimis Germaniae rerum publ., Lipsk 1772 DS.
- Claude Fr. (ur. 1726, zm. 1785), Elémens d'histoire générale ancienne et moderne, 1772 DS.
- 1771: Remer Jul. A. (ur. 1736, zm. 1803), Lehrbuch der allgemeinen Geschichte, 1783 DS.
- 1773: Skrzetuski Kaj., *zob.* Nr. 9421 i 19940.
- Puczyński J. Ks., *zob.* Nr. 9423.
- 1774: Schröckh Matthias (ur. 1733, zm. 1808), Lehrbuch der allg. Geschichte, 1774; — Tenże, Allg. Weltgeschichte für Kinder, 1779 (DS.).
- 1779: Krasicki I., Historia na dwie księgi podzielona, Warsz. 1774; 1802 (toż po franc., Paris 1817) DS.
- 1779: De l'Isle de Sales Jean z Lyonu, Histoire nouvelle de tous les peuples du monde, 1779—1785, DS.
- 1785: Schlözer A. L. (ur. 1735, zm. 1809), Weltgeschichte nach ihren Hauptteilen im Auszug und Zusammenhang, 1785—1789, 2 cz. (do r. 500 po Chr.) DS.
- 1794: Woltmann C. L. z Oldenburga (ur. 1770, zm. 1817), Grundriss der ältern Menschengeschichte, Jena 1794 DS.
- Bredow Gabr. Gottfr. z Berlina (ur. 1773, zm. 1814), Merkwürdige Begebenheiten aus d. allg. Weltgeschichte für Bürger- und Landschulen, 1802; — Tenże, Hauptbegebenheiten der Weltgeschichte in 3 Tabellen, 1802.
- Hegewisch D. H. (ur. 1746, zm. 1812), Grundzüge der Weltgeschichte, Hamburg 1804.

C. Zarysy historii narodów i państw (z wyjątkiem słowiańskich).

22849. **Anglia.** Hume D., The history of England (do r. 1688), Edinb. 1761 t. 8; continued (do r. 1858), London 1860.
22850. Lingard, History of England, London 1825 t. 14 (po niem., Salis 1827–1833).
22851. **Lappenberg J. M., Pauli R. et Brosch M.**, Geschichte von England, *zob.* Nr. 22795.
22852. Keightley T., Gesch. v. England, po niem., Demmler F. K. T., 1850 t. 2.
22853. **Green J. R.**, A short history of the english people, London 1877–1884, 1892–1893 (tłom. franc. przez G. Monod, Hist. abrégée du peuple anglais; po niem.: Kirschner E., Gesch. des englischen Volkes, Berlin 1889 t. 2).
22854. **Gardiner S. R.**, A student history of England, London 1890–1891.
22855. **Ranke L.**, Englische Geschichte vornehmlich im XVI. u. XVII. Jahrh., 1859 do 1868 t. 9 (Werke t. XIV. – XXII).
22856. **Macaulay T. B.**, The history of England from the accession of James II. (do r. 1689), London 1849 (wiele wydań; po pol.: Dzieje angielskie, Poznań 1861 t. 2; Toż, Warsz. 1873 t. 10).
22857. **Lecky W. E. H.**, History of England in the Eighteenth Century (po niem.: Loeve F., 1879–1880 t. 4).
22858. **Buckle H. T.**, History of civilisation in England, London 1865 t. 5 (po pol.: Zawadzki Wł., Historia cywilizacji w Anglii, Lwów 1862–1868, 2. wyd. Warsz. 1873).
22859. Raczynski J. J. Nep., Historia angielska Hip. Douglas, Poznań 1743; Millot Klaud. Fr. Xaw., Historia angielska przez X. A. Norb. Jodłowskiego, Warsz. 1790–1791 (DS.)
22860. Phillips G., Englische Reichs- und Rechtsgeschichte, 1827–1828 t. 2.
22861. **Stubbs W.**, The constitutional history of England, London 1871–1874 t. 4.
22862. **May**, The constitutional history of England (1763–1870), London t. 3.
22863. **Gneist R.**, Englische Verfassungsgeschichte, Berlin 1882; — Tenże, Selbstvernement in England, Berlin 1862, 1871.
22864. Boutmy E., Rozwój ustroju stósunków politycznych w Anglii. z franc. przeł. J. L. Popławski, Warsz. 1893.
22865. Tytler Fraser, History of Scotland, Edinb. 1826; — Hill Burton John, History of Scotland, 2. wyd. 1873 t. 8.
22866. Leland, History of Ireland, London 1773, Dublin 1814 t. 3.
22867. **Ameryka** Allg. Geschichte der Länder u. Völker von America, 1752–1753 DS.
22868. **Bancroft G.**, History of the United States, Boston 1834–1840 t. 3; po niem. z 9 wyd.: Kretzmar, Leipzig 1845.
22869. **Labouleye E.**, Histoire politique des États-Unis, Paris 1855 (po pol.: Hist. stanów zjednoczonych, Warsz. 1876 t. 4).
22870. Hopp E., Gesch. der Vereinigten Staaten von Nord-America, 1886 t. 3.
22871. **Tocquille A. de**, De la démocratie en Amérique, Paris 1836–1840 t. 4.
22872. **Bryce J.**, The american commonwealth (1888, 3 wyd.).
22873. **Holst**, Verfassung und Demokratie der Vereinigten Staaten von America, 1873 do 1891 t. 3.
- Bibliografia, zob. Nr. 22751.*
22874. **Austrija.** Poelitz K. II. L., Oesterreichische Geschichte, Wien 1817; nowe wyd.: Lorenz O., Wien 1871 (kilka wydań; po pol.: Historia Austrii, przeł. J. Tretiak, Lwów 1877).
22875. Büdinger M., Oesterreichische Geschichte bis zum Ausgange des XIII. Jahrh., Leipzig 1858.
22876. Oesterreichische Geschichte für d. Volk, hrsg. v. A. Helfert, Wien 1863 (dzieło zbiorowe).
22877. **Mayer F. M.**, Geschichte Oesterreichs mit besonderer Rücksicht auf Culturgeschichte, Wien 1874 t. 2 (nowe, rozszerzone wyd. 1900).
22878. **Krones F.**, Handbuch der Gesch. Oesterreichs, Berlin 1876–1879 t. 4; — Tenże, Grundriss der österr. Gesch., Wien 1882; — Tenże, Oesterr. Geschichte, Sammlung Göschen.
22879. Leger L., Histoire de l'Autriche-Hongrie, Paris 1879 (po pol. część p. t.: Austro-Węgry w XIX. w., Warsz. 1898).
22880. **Huber A.**, Gesch. Oesterreichs, Gotha 1885 i n. t. 5 (do r. 1648), *zob.* Nr. 22795.

22881. **Österreichisch-Ungarische Monarchie** in Wort und Bild, Übersichtsband, Wien 1887 (nap. Zeissberg H.).

22882. Finkel L. i Głabiński St., *Historia i statystyka monarchii austriacko-węgierskiej*, Lwów 1897 (podręcznik szkolny).

22883. Krawecki J., *Dzieje Polski i monarchii austr.-węg. dla szkół ludowych*, Rzeszów 1882; Zaleski M., *zob.* Nr. 22824.

22884. **Balzer O.**, *Historia ustroju Austrii w zarysie*, *zob.* Nr. 17720

22885. **Wurzbach C. v.**, *Biographisches Lexicon des Kaiserthums Oesterreich*, Wien 1856—1891 t. 60.

Wydawnictwa źródłowe, *zob.* Nr. 1562 do 1610 i 5899.

Bibliografie, *zob.* Nr. 22752

Czasopisma, *zob.* Nr. 22781.

Czechy, *zob.* Nr. 23004.

Węgry, *zob.* Nr. 22970

Bawaria, *zob.* *Niemcy*.

Belgia, *zob.* *Niderlandy*.

Brytania W., *zob.* *Anglia*.

22886. **Byzancyum**. Gibbon E., *The hist. of the decline and fall of the Roman Empire ed. with notes etc by J. B. Bury*, London 1896 t. 7.

22887. **Le Beau**, *Histoire du Bas-Empire*, éd. Saint-Martin, Paris 1829—1833 t. 21.

22888. Gfrörer A. F., *Byzantinische Geschichte*, 1872—1877 t. 3

22889. **Hertzberg G. F.**, *Gesch. Griechenlands seit dem Absterben des antiken Lebens*, *zob.* Nr. 22791 i 22803.

22890. **Gelzer**, *Abriss der byzantinischen Geschichte w: Krumbachera Gesch. d. byzant. Litteratur*, 2. wyd. München 1897.

22891. Blanchet, *La Grèce depuis la conquête romaine jusqu'à nos jours*, Paris 1860.

22892. **Finlay**, *A history of Greece from its conquest by the Romans to the present times*, London 1877.

22893. **Paparrigopoulos**, *Historia tou Helenikou ethnos*, Ateny 1887—1888.

Wydawnictwa źródłowe, *zob.* Nr. 5929

Bibliografia i czasopismo, *zob.* Nr. 22782.

Dania, *zob.* *Szwecya i Dania*.

Finlandya, *zob.* Nr. 22795.

22894. **Francya**. Gaguin (R.), *La mer des croniques*, traduit du latin, Paris 1536; — Belleforest Fr. de, *Les grandes annales et histoires generales de France*, Paris 1579 t. 2; — Duplex Scipion, *Histoire générale de la France*, Paris 1621—1643 t. 5; — Mézeray de, *Histoire de France*, Paris 1643 do 1651; — Daniel le P. G., *Histoire de France*, Paris 1713 t. 3, 1755—1760 t. 17, — Lorenz Mich., *Summa historiae Gallo-Franciscæ civilis et sacrae*, Strashbourg 1790—1793 t. 4 (DS.).

22895. Velly, Villaret, Garnier et Fantin des Odoards, *Histoire de France*, Paris 1808 do 1812 t. 26; — Dufau Ed., Paris 1819 do 1822 t. 43.

22896. **Sismondi de**, *Histoire des Français depuis l'origine jusqu'en 1789*, Paris 1821 do 1844 t. 31.

22897. **Schmidt E. A. u. Wachsmuth W.**, *Geschichte von Frankreich*, *zob.* Nr. 22795.

22898. **Martin H.**, *Histoire de France*, Paris 1833—1836 et 1837—1854 t. 17, 4. wyd. Paris 1855—1860 t. 19.

22899. **Michelet J.**, *Histoire de France depuis les origines jusqu'en 1789*, nowe wyd. Paris 1871—1874 t. 17.

22900. Bordier et Charton, *Histoire de France*, Paris 1859 t. 2.

22901. **Dareste de la Chavanne**, *Histoire de France*, Paris 1868—1873 t. 8.

22902. **Lavallée Th.**, *Histoire des Français*, Paris 1864—1873 t. 7; — Duruy V., *Histoire de France*, 9. wyd. Paris 1883; — Lavissee, *Histoire de France*, Paris (podręczniki do nauki dla uczniów).

22903. **Ranke L.**, *Französische Geschichte vornehmlich im XVI. u. XVII. Jahrh.*, 1852 do 1856 t. 4 (Werke t. VIII—XIII).

22904. **Taine H.**, *Les origines de la France contemporaine*, Paris 1875 i n. t. 6 (po niem.: *Die Entstehung d. modern. Frankreichs* 1877 i n.; po pol. t. I. p. t.: *Francya przed rewolucją*, Warsz. 1881).

Wydawnictwa źródłowe, *zob.* Nr. 1507 do 1538, 5935—5945, 6016—6023.

Bibliografie, *zob.* Nr. 22756.

Czasopisma hist., *zob.* Nr. 22775.

Grecya, zob. Byzancyum.

22905. **Hiszpania i Portugalia.** Schott A., Hispania illustrata, Frankof. 1603—1698 t. 4; — Mariana, Historia de rebus Hispaniae, Mogun. 1605 (tłóm. hiszp., Antwerpia 1737—1739 t. 16); — Zurita, Anales de la corona del regno de Aragon, Zaragossa 1610 t. 6; — Ferreras, Hist. de Espana (po niem.: Baumgarten, Halle 1754) (DS.).

22906. Aschbach J., Gesch. Spaniens und Portugals z. Zeit d. Herrschaft d. Almoraviden u. Almohaden, 1833—1837 t. 2; — Tenze, Gesch. der Omayyaden in Spanien, 1829—1830 t. 2.

22907. **Rosseeuw Saint-Hilaire**, Histoire d'Espagne, Paris 1837—1865 t. 9.

22908. **Lafuente Modesto**, Historia general de Espana, Madrid 1850—1859, Barcelona 1887—1889 t. 22.

22908. Romcy, Histoire d'Espagne, Paris 1858.

22909. **Lembke F. W., Schaefer H. i Scharmacher F. W.**, Geschichte von Spanien, zob. Nr. 22795.

22910. **Historia general de Espana** (przez akademię madrycką), Madrid 1890 i n.

22911. **Prescott W. H.**, History of the reign of Ferdinand and Isabella, London 1858 t. 2; — Tenze, History of the reign of Philipp II., London 1856—1859 (po pol.: Dzieje panowania Filipa II., tłóm. Grabowski Br., Warsz. 1876).

22912. **Ranke L.**, Die Osmanen und die spanische Monarchie im XVI u. XVII. Jahrh., 1856 (Werke t. XXXV. — XXXVI.).

22913. **Lelewel J.**, Historyczna paralella Hiszpanii z Polską w XVI, XVII. i XVIII. w., Warsz. 1831, Poznań 1845, 1855 (Toż po franc. w: Revue du Nord 1835 i Odb. Paris 1835; po niem. w: Annalen f. Gesch. u. Politik, Stuttgart 1834; po ross.: Moskwa 1865).

22914. **Schaefer H.**, Gesch. von Portugal, zob. Nr. 22795.

22915. **Herculano**, Hist. de Portugal, Lisboa 1865.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 1539 do 1546, 5947, 5959 i 6024 6028.

Bibliografia, zob. Nr. 22757 i 22759.

22916. **Niderlandy** (Belgia i Hollandya). Kampen N. G., Gesch. der Niederlande, 1831 do 1837 t. 2.

22917. **Pirenné H.**, Belgien, zob. Nr. 22795.

22918. **Wenzelburger K. T.**, Niederlande, zob. Nr. 22795.

22919. **Block P. J.**, Geschiedenis van het Nederlandsche Volk, 1892—1893.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 1547 do 1561, 5923.

Bibliografia, zob. Nr. 22753.

22920. **Niemcy.** Leibniti G. W. Annales imperii occidentis, ed. G. H. Pertz (768—1005), Hann. 1843—1846 t. 3; — Pütter J. St., Vollständigeres Handbuch der Deutschen Reichsgeschichte, Gött. 1762, 2. wyd. 1772 t. 3; — Häberlin F. D., Neueste Teutsche Reichsgeschichte vom Anfange des Schmalkaldischen Krieges bis auf unsere Zeiten, Halle 1774—1786 t. 20; Fortges. von R. K. Frhr. von Senkenberg (bis 1658), Halle, Frankf. 1790—1804 t. 21—23; — Menzel K. A., Die Geschichten der Deutschen, Bresl. 1815 do 1823 (do Reformacyi) t. 8; — Tenze, Neuere Geschichte der Deutschen von der Reformation bis zur Bundesacte, Breslau 1826—1848 t. 12. nowe wyd. 1854—1855 t. 6; — Luden H., Geschichte des Teutschen Volkes (bis 1237), Gotha 1825—1837 t. 12; — Phillips G., Deutsche Geschichte mit besonderer Rücksicht auf Religion, Recht u. Staatsverfassung (bis 888), Berlin 1832—1834 t. 2; — Leo H., Vorlesungen über die Geschichte des deutschen Volkes und Reiches, Halle 1854 do 1863 t. 5.

22921. **Giesebrecht W. v.**, Geschichte der Deutschen Kaiserzeit, 1. wyd. Braunsch. 1855 i n. t. 5, t. 1—3 5. wyd. Leipzig 1881 do 1890, t. 4 2. wyd. Braunsch. 1877, t. 5 2. wyd. Leipzig 1888.

22922. **Sugenheim S.**, Geschichte des deutschen Volkes und seiner Kultur (bis 1477), Leipzig 1866—1867 t. 3.

22923. **Nitzsch K. W.**, Geschichte des deutschen Volkes bis zum Augsburger Religionsfrieden, nach dessen hinterlassenen Papieren und Vorlesungen hrsg. v. G. Matthäi, Leipzig 1883—1885 t. 3, 2. wyd. 1892.

22924. **Dahn F.**, Deutsche Geschichte (bis 814), Gotha 1883—1888 t. I, zob. Nr. 22795.

22925. **Kaemel O.**, Deutsche Geschichte, Dresden 1889; — Gerdes H., Geschichte des deutschen Volkes u. seiner Kultur im Mittelalter, Leipzig 1891 t. I.

22926. **Lamprecht K.**, Deutsche Geschichte, Berlin od r. 1891 (dotąd 5 t.).

22927. **Bibliothek deutscher Geschichte** unter Mitwirkung von O. Gutsche, E. Mühl-

bacher. M. Manitius, J. Jastrow, Th. Lindner, V. v. Kraus, G. Egelhaaf, M. Ritter, R. Koser, K. Th. Heigel, A. Fournier, hrsg. v. H. v. Zwiedeneck-Südenhorst, Stuttg. od r. 1876.

22928. **Jahrbücher** der deutschen Gesch., hrsg. durch die historische Kommission bei der k. Akad. d. Wiss. (zu München), Berlin, Leipzig (od r. 1862).

22929. Richter G. und Kohl H., *Annalen der deutschen Geschichte im Mittelalter mit fortlaufenden Quellenauszügen und Literaturangaben*, Halle 1873 1890.

22930. **Gebhardt B.**, Handbuch der deutschen Geschichte, in Verbindung mit R. Bethge, W. Schultze, H. Hahn, C. Köhler, F. Grossmann, G. Liebe, G. Ellinger, K. Erler, G. Winter, F. Hirsch, A. Kleinschmidt, Stuttgart 1891 t. 2.

22931. **Allgemeine deutsche Biographie**, hrsg. v. d. hist. Kommission bei d. k. Akad. d. Wiss. zu München, 1875—1900 t. 45.

Bawarya, zob. Nr. 22795.

22932. **Prusy**. Leo J., *Historia Prussiae*, Brunsbergae 1725, 1728; — Pauli D. C. F., *Allgemeine preussische Staatsgeschichte*, Halle 1760, 1769; — Wagner D. E., *Geschichte von Preussen (Allg. Weltgeschichte t. XLVII. - XLIX.)*, Brünn 1788, *zob. Nr. 9449 i 22846*; — Baczek L., *Geschichte Preussens*, Königsb. 1792; — *Geschichte des Preussisch-Brandenburgischen Hauses*, Warschau 1797 (DS.).

22933. Kotzebue A., *Preussens ältere Geschichte*, Riga 1808 t. 4.

22934. Lancizolle C. W. v., *Gesch. d. Bildung des preussischen Staats*, Berlin u. Steint 1828.

22935. **Stenzel G. A. u. Reimann E.**, *Geschichte des preussischen Staats*, *zob. Nr. 22795.*

22936. **Voigt J.**, *Gesch. Preussens von den ältesten Zeiten bis zum Untergang der Herrschaft d. deutschen Ordens*, Königsb. 1827 do 1839 t. 9; — Tenze, *Handbuch d. Gesch. Preussens bis zur Reformation*, Königsb. 1841—1843 t. 3.

22937. **Ranke L.**, *Zwölf Bücher preuss. Gesch.* (nowe oprac. przez Neuna B., Berlin 1847—1848 t. 3), Leipzig 1874 t. 5, 2. wyd. 1878—1879 (Werke t. 25—29).

22938. **Droysen J. G.**, *Gesch. d. preussischen Politik (bis 1756)*, Berlin 1855—1866 5 cz. w 14 t., 2. wyd. 1868—1872.

22939. Riedel A. F., *Gesch. d. preussischen Königshauses*, Berlin 1861 t. 2; — Voigt F., *Gesch. d. Brand-Preuss. Staates*,

Berlin 1867 t. 2; — Pierson W., *Preussische Gesch.*, Berlin 1865, 6. wyd. Berlin 1894; — Brosien II., *Preussische Gesch.*, *Gesch. d. Mark Brandenburg im Mittelalter*, Leipzig u. Prag 1887.

22940. **Lohmeyer K.**, *Gesch. von Ost- und West-Preussen*, Gotha 1880—1881 części 2.

22941. **Berner E.**, *Gesch. d. preussischen Staats*, München u. Berlin 1890—1891, 2. wyd. 1896.

Zob. Prusy w: Historji Polski dział: Historia prowincyj.

22942. **Saksonia**. Böttiger C. W., *Gesch. d. Kurstaates u. Königreichs Sachsen*, *zob. Nr. 22795.*

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 1562 do 1609, 5889 5907, 6033—6035.

Bibliografie, zob. Nr. 22758 i 22760.

Czasopisma, zob. Nr. 22771, 22776 i 22785—22786.

Zob. Nr. 22803 i pod odpowiedn. wickami.

Papieże, zob. Nr. 12518—12531, 12545 do 12581.

Prusy, zob. Niemcy.

Rossya, zob. Nr. 23052.

Rumunia, zob. Wotokie kraje.

Saksonia, zob. Niemcy.

Siedmiogród, zob. Węgry.

22943. **Szwajcarya**. Petitpierre de Wessdehlen, *Abrégé de l'histoire des Suisses*, Neuchâtel 1849.

22944. **Daendliker K.**, *Geschichte der Schweiz*, Zurich 1885 t. 3.

22945. *Obraz historyczny i polityczny Szwajcarów*, Warsz. 1793 DS.

Bibliografia, zob. Nr. 22762.

22946. **Szwecya, Norwegia i Dania**. Swen Lagerbring, *Swea Rikes Historia* (tłóm. niem., Rostock 1776); — Hüllmann K. D., *Handbuch der Geschichte von Schweden*, Warsch. 1797; — Rühls Fr., *Geschichte Schwedens*, Halle 1803—1814 t. 5 (DS.).

22947. Strinholm, *Sveriges historica*, Stokholm 1834—1854; — Fryxell A., *Sveriges historia*, po ang.: Mary Howitt, Londyn 1844 t. 2.

22948. **Geier E. G. u. Carlson F. F.**, Geschichte Schwedens (przekład niem.), *zob.* Nr. 22795 (por. rec.: Jarochoński K., Kwart. hist. 1888).
22949. **Montelius O., Hildebrand H. etc.**, Sveriges historia, Stockholm 1875–1880 t. 6.
22950. **Hildebrand H.**, Histoire illustrée de la Suède, Stockholm 1889 t. 2.
22951. *Historia królów szwedzkich*, Waresz. 1830.
22952. **Gebhardi L. A.**, Allg. Geschichte der Königreiche Dänemark u. Norwegien (Hallesche allgem. Welthistorie), Halle 1768 t. 2; — **Faye**, Histoire de Norvège, Christiania 1882.
22953. **Holberg L.**, Dänische Reichs-historie, Flensb. u. Leipzig 1757; — **Schlegel H.**, Gesch. der Könige von Dänemark aus dem Oldenb. Stamme, Kopenh. 1766 t. 2; — **Hüllmann K. D.**, Geschichte von Dänemark. Warschau 1796 (DS.).
22954. **Dahlmann F. C. und Schäfer D.**, Gesch. von Dänemark, *zob.* Nr. 22795.
22955. **Allen C. F.**, L'histoire de Danemark, Copenhagen 1879, *zob.* Nr. 22755.
22956. **Waitz G.**, Schleswig-Holsteinische Geschichte in drei Büchern, Göttingen und Leipzig 1851.
- Zob.* Nr. 8795.
- Wydawnictwa źródłowe, zob.* Nr. 1611 do 1627, 5933, 5962, 6036.
- Bibliografie, zob.* Nr. 22755 i 22763
- Czasopisma historyczne, zob.* Nr. 22784 i 22785.
-
22957. **Tatarzy.** D'Ohsson, Histoire des Mongols, La Haye et Amsterdam 1834.
22958. **Wolff**, Geschichte der Mongolen, Breslau 1872.
22959. **Howorth**, History of Mongols, London 1876.
22960. **Klaproth**, Tableaux historiques de l'Asie, Paris 1826; **Vambéry**, Geschichte Bocharas und Transoxaniens, Stuttg. 1872; **Maila de**, Histoire générale de la Chine, Paris 1873.
22961. **Hammer-Purgstall J.**, Geschichte der Goldenen Horde, Pesth 1840; — **Tenze**, Gesch. der Chane d. Krim, Pesth 1856.
- Zob.* Nr. 22963 22964.
-
- 1679 (do Mahometa III.); — **Cantémir Dém.**, Hist. de l'empire ottoman, przekład franc. przez de Jonquières, Paris 1673; — **Ricaut de**, Hist. de l'empire ottoman, La Haye 1709; — **Sagredo**, Hist. de l'empire ottoman, przekład Laurenta, Paris 1730 (DS.).
22963. **Mignot M.**, Histoire de l'empire ottoman, Paris 1773 t. 4; po pol.: *Historia turecka*, tłum. D. Szybiński, Warsz. 1779; — **Toll Fr.**, Opis Turków i Tatarów, z franc. tłum. St. Szymański, Warsz. 1790–1791 t. 2 (DS.).
22964. **Sękowski J.**, Supplement à l'histoire générale des Huns, des Turks et des Mongols, St. Petersb. 1824.
22965. **Ciampi Seb.**, Compendio della storia de' Tartari scritta dall' Armeno Aitone, fatto da Giov. Boccaccio in latino, 2. ed. Milano 1830.
22966. **Hammer-Purgstall J.**, Gesch. des Osmanischen Reiches, Pesth 1827–1835 t. 10.
22967. **Zinkeisen J. W.**, Gesch. des osmanischen Reichs (do r. 1812), Hamburg u. Gotha 1840–1863 t. 7.
22968. **Chodźko L.**, Histoire populaire de la Turquie de 545 à 1856, Paris 1856; — **Orzechowski**, Histoire de l'empire Ottoman depuis sa fondation jusqu'à la prise de Constantinople, par T. Oksza, Constant. 1871 t. I.
22969. **Ranke L.**, Die Osmanen und die Spanische Monarchie im XVI. u. XVII. Jahrh., Werke t. 35 i 36.
- Wydawnictwa źródłowe, zob.* Nr. 5964.
- Bibliografie, zob.* Nr. 22764.
-
22970. **Węgry.** Palma, Notitiae rerum hungaricarum, Tyrnov. 1770, 8. wyd. 1785; — **Pray G.**, Annales regum Hungariae, Vindob. 1774 (5 części); — **Katona St.**, Historia critica, *zob.* Nr. 905; — **Engel**, Gesch. d. ungarischen Reiches, *zob.* Nr. 907.
22971. **Fessler J. A.**, Die Gesch. der Ungarn, Leipzig 1815–1825 t. 10, nowe wyd. Klein E., Leipzig 1866–1880.
22972. **Majláth J.**, Gesch. d. Magyarén, Wien 1828–1831 t. 5, 2 wyd. t. 1–2 Regensburg 1852–1853; — **Horvath M.**, A magyarok története (Pápa), 1844 (wiele wydań); po niem.: *Gesch. d. Ungarn*, Pesth 1851–1855.
22973. **Szalay Lad.**, Magyarország története (do r. 1703), Pest 1852–1859; po niem.: *Wögerer*, *Gesch. Ungarns* t. 3.
22974. **Sayous Ed.**, Histoire générale des Hongrois, Budapest-Vienne 1900.
22975. **Teutsch G.**, Abriss der Gesch. Siebenbürgens, Kronstadt 1865 (podaje literaturę).

22976. **Magyarország története** (historia Węgier przez kilku autorów, wychodzi od r. 1895).

22977. Gajsler J. F., *Dzieje Węgier w zarysie*, Warsz. 1898 t. I.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 890 do 907, 5911 5920.

Bibliografie, zob. Nr. 22766

Czasopisma hist., zob. Nr. 22790.

22978. **Włochy**. Muratori, *Annali d'Italia* Milano 1744–1749; Bossi L., *Della istoria d'Italia antica e moderna*, Milano 1819 do 1823 t. 19.

22979. **Sismondi**, *Histoires de republiques italiennes du moyen âge*, 4. wyd. Bruxelles 1826 t. 12 (wiele wydań).

22980. **Leo H.**, *Geschichte der italienischen Staaten*, Hamburg, *zob. Nr. 22795* (po włosku: *Storia degli Italiani*, Firenze 1842, 2. wyd. 1858; po franc.: Lacombe, Paris 1859–1861 t. 12).

22981. **Botta C.**, *Storia d'Italia*, Parigi 1832 t. 14; — Tenze, *Histoire des peuples d'Italie*, Paris 1825 t. 3.

22982. **Cantu C.**, *Storia d'Italia*, *zob. Nr. 22797*; tłóm. franc.: Lacombe, Paris 1867.

22983. **Balbo C.**, *Della storia d'Italia sommaria*, Bastia 1840 (wiele wydań).

22984. La Farina G., *Storia d'Italia narrata al popolo italiano* (568 1815), Firenze 1846–1853; — Zini L., *Storia popolare d'Italia*, Milano 1859.

22985. **Florencya**. Machiavelli N., *Istorie florentine*, 1. ed. Firenze 1532 (po niem.: *Florentinische Geschichte*, Berlin 1809); — Nardi S., *Istorie della città di Firenze*, Firenze 1842 t. 2; — Capponi G., *Storia della repubblica di Firenze*, Firenze 1875 (po niem.: *Gesch. der florentinischen Republik*, 1876 t. 2); — Perrens F. T., *Histoire de Florence*, Paris 1877 i n.

22986. **Genua**. Accinelli F. M., *Compendio delle storie di Genova*, Lipsia 1751 t. 3

(wiele wydań); — Foresti L., *Compendio d. storia di Genova*, Genova 1841 t. 2.

22987. **Medyolan**. Verri P., *Storia di Milano*, Milano 1783–1798 t. 2 (wiele wyd.); — Cantù C., *Storia di Milano*, Milano 1859.

22988. **Neapol**. Giannone P., *Istoria civile del regno di Napoli*, Haja 1753 t. 4 (wiele wydań).

22989. **Rzym**. Reumont A., *Geschichte d. Stadt Rom*, Berlin 1867–1870 t. 3; — Gregorovius F., *Gesch. d. Stadt Rom im Mittelalter vom V. bis XVI. Jahrh.*, 1869 1874 t. 8, nowe wyd. 1876–1886; — Grisar H., *Gesch. Roms u. d. Päpste im Mittelalter*, Freib. 1900 t. I., *zob. Nr. 12544–12581* (Historia papieży).

22990. **Toskana**. Galluzzi, *Storia del Granduca di Toscana sotto il Governo di Casa Medici*, Firenze 1781 t. 5 (wiele wydań); — Reumont A., *Gesch. Toscanas seit dem Ende des Florentiner Freistaates*, 1876–1877 t. 2.

22991. **Wenecya**. Daru P., *Histoire de la Republique de Venise*, Paris 1819 t. 7 (po włosku: *Storia della Repubblica di Venezia*, Capolago 1832–1837); — Capelletti G., *Storia della Repubblica di Venezia*, Venezia 1848 do 1856 t. 13; — Ranke L., *Zur Venezianischen Geschichte*, 1878, Werke t. 42.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 1628 do 1643.

Bibliografie, zob. Nr. 22766.

Czasopisma hist., zob. Nr. 22789.

22992. **Wołoskie kraje**. Vaillant J. A., *La Romanie*, Paris 1844–1845, *zob. Nr. 10354.*

22993. **Xenopol A. D.**, *Hist. des Roumains de la Dacie trajane depuis les origines jusqu'à l'union des principautés en 1859* (avec une préface par A. Rambaud), Paris I. (513 przed Chr. do 1633), II. (1623 1859).

22994. **Hasdeu B. P.**, *Istoria critica a Romaniloru*, Bucuresti 1874–1875 t. 3.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 908 do 915, 5921.

Zob. Hist. Polski dział: Prowincye.

2. Historia Słowiańszczyzny.

A. Słowianie w ogólności. Zarysy historii narodów i państw słowiańskich.

22995. **Słowianie.** Potocki Jan, *Chroniques, memoires et recherches pour servir à l'histoire de toutes les pays Slaves*, Vars. 1792 i 1793; — Rajce, *Istoria raznych słowiańskich narodow*, Petersb. 1795 (DS.).
22996. Stritter J. G., *Geschichte der Slaven vom J. 495—1222 und den Byzantinern vollständig beschrieben*, w: Schlötzer Allg. Nord-Gesch., *zob.* Nr. 23053 i przekład w: Syn. Otczestwa 1814; — Tillier, *Allgem. Gesch. der slavischen Stämme, nebst den früheren dunklen Zeiten Polens bis zum J. 1453*, Frankfurt 1829.
22997. Lebre A., *Mouvement des peuples slaves, leur passé, leurs tendances nouvelles*, Paris 1843; Kubalski M. A., *Aperçus historiques, littéraires etc. sur les peuples d'origine Slave*, Paris 1844.
22998. Moraczewski J., *Pogląd na dzieje Słowian*, Dz. domowy, Pozn. 1842 III.; — Chrzanowski L., *Pogląd na dzieje Słowiańszczyzny*, cz. I i II., Odb. z Przewodnika, Krak. 1850 Nr. 7—11.
22999. Duchiniński Fr. H., *Zasady dziejów Polski i innych krajów słowiańskich i Moskwy*, Paryż 1858, 1860, 1861 (1862) 3 zes.; — Tenże, *Introduction à l'éthnologie des peuples rangés au nombre des Slaves* (extrait des bull. de la Soc. d'antrop. 1867), Paris 1867, *zob.* Nr. 23314.
23000. Michna W., *Pogląd na dzieje Słowian*, Krak. 1873.
23001. **Perwolf J.**, *Sławianie, ich wzajemnyja odnoszenia i swjazy*, t. I. *Oczerk istorij Sławjan do XVIII. wieku*, t. II. *Sławiańska idieja w literaturze do XVIII. w.*, t. III. *Sławiańska idieja w polityczeskych i kulturnych snoszenijach Sławjan do konca XVIII. wieku*, czast I. *Zapadnije Sławiane*, Warsz. 1886—1890.
- R: Jagić, *Arch. f. slav. Phil.* 1887 X.; Hr-Sz-jor, *Prawda*, Lwów 1888; Brückner A., *Kwart. hist.* 1891.
23002. **Bogusławski E.**, *Historija Słowian*, Krak. I. 1888, II. 1899.
- R: J. Polivka, *Wista* III.; E. Jelinek, *Čas. česk. muz.* 1886; w r. 1889; Brückner A., *Kwart. hist.*; Matusiak, *Prz. pol. I.*; Papacek, *Hlídka literární*, Berno; *Athenaeum*, *Listy pro literaturu a kritiku vědecku* r. VI. Nr. 5; *Slovenski Narod*, Lublana Nr. 227; Gorzycki K. J., *Tydzień* Nr. 36; N., *Věst. slov. star. z.* 3; Wachowski K., *Aten.* IV.; *Włosowski K.*, *Wędrowiec* Nr. 37; *Tyg. ill.* Nr. 15; Brückner A., *Arch. f. slav. Phil.* 1900 XXII; *Kwart. hist.* 1900; Majewski E., *Światowit* 1899 I.; — por.: Bogusławski E., *Obrona mojej historii Słowian contra prof. Brückner*, Krak. 1889 i Brückner A., *Kwart. hist.* 1889 str. 431; Bogusławski E., *Jeszcze słówko do p. Brücknera*, Krak. 1889.
23003. Leger L., *Russes et Slaves*, Paris 1897.
- R: L. P., *Revue des questions hist.* 1897; Monod, G., *Rev. hist.* 1897 LXV.; Zdziechowski M., *Prz.* pol. 1897 I.; Pierling, *Polybibl. part. littér.* 1897; *Archiv f. slav. Philologie* t. XIX.
- Etnografia Słowian*, *zob.* Nr. 11471—11537.
- Badania odnoszące się do języków słowiańskich*, *zob.* Nr. 20241—20334.
- Historia literatur ludów słowiańskich*, *zob.* Nr. 19985—20025.
- Historia prawodawstw słowiańskich*, *zob.* Nr. 16058—16071.
- Bibliografia*, *zob.* Nr. 19985.
23004. **Czechy i Morawy.** Pelzel M., *Geschichte d. Böhmen*, Prag 1774, dalsze wyd.: 1779, 1782, 1817 (podaje bibliograficzne wskazówki); — Schiffner, *Neuere Gesch. d. Böhmen* (1780—1815), Prag 1816 (uzupełnienie Pelzla).
23005. Surowiecki W., *O Czechach*, *Rocz. tow. prz. nauk warsz.* 1820 XIII.
23006. **Palacky Fr.**, *Dějiny naroda českého*, Praga 1848—1867 t. 6; Toż po niem.: *Gesch. v. Böhmen*, 1835—1867 t. 5; po pol.: *Panowanie Władysława Jagiellończyka*, Wrocław 1867, por.: Liske X., *Dz. lit.* 1868 str. 603).
23007. Bońkowski H., *Dzieje narodu czeskiego*, *Prz.* pozn. XIX. i XXI.
23008. Jordan J. P., *Gesch. d. böhm. Volks und Landes*, Leipzig 1845—1847 t. 3.
23009. **Tomek W.**, *Dějiny království českého*, Praga 1845; — Tenże, *Gesch. Böhmens in übersichtlicher Darstellung*, Prag 1869; — Tenże, *Dějiny města Prahy*, Praga 1855—1885 t. 6.
23010. *Zap. Kronika czesko-morawska*, Praga 1863—1872 t. 3.
23011. **Schlesinger L.**, *Gesch. Böhmens*, Prag u. Leipzig 1869, 2. wyd. 1870.
23012. Gajsler J. F., *Rys dziejów czeskich*, Warsz. 1888—1892.
- R: Lewicki A., *Kwart. hist.* 1889; — Ra., *Tyg. ill.*, 1891 Nr. 102.
23013. **Bachmann A.**, *Gesch. Böhmens* (do r. 1400), *zob.* Nr. 22795.

23014. **Lippert J.**, Social-Geschichte Böhmens in vorhussitischer Zeit, Prag-Wien-Leipzig 1896 – 1898 t. 2 (por.: Rachfabl, Hist. Ztschr. 1899 XLVII.).

23015. **Časopis** českého museum, od r. 1827 (pod różnymi tytułami), Spis rzeczy w roczniku I. (1877); – Mittheilungen d. Vereins f. d. Gesch. der Deutschen in Böhmen, od r. 1862 (por.: Weitenweber R., Repertorium sämmtl. Schr. d. königl. Ges. d. Wissenschaften v J. 1769 – 1868).

23016. **Dudik B.**, Mährens allgemeine Gesch., Brünn 1860 i n. t. 12.

23017. **Bretholz B.**, Gesch. Mährens, Brünn 1893 – 1895 t. 2.

R: B., Mittheilungen des Vereins f. Geschichte der Deutschen in Böhmen, 1895 t. XXXIV., Liter. Beilage str. 19.

23018. Böhmen, Mähren, w dziele: Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort u. Bild, Wien 1894 – 1896.

23019. **Pisarze dawniejsi historii czeskiej:**

w. XII: Cosmas Pragensis, zob. Nr. 6216;

w. XIV.: Dalemil, zob. Nr. 6454;

— Pulkawa, zob. Nr. 6523;

— Benessius Hrabice de Waitmuel, zob. Nr. 6517;

w. XV.: Aeneas Sylvius, zob. Nr. 6682;

— Jonsdorff B., zob. Nr. 6803;

w. XVI.: Dubravius, zob. Nr. 7161;

— Hajek z Liboczany (Hagecius);

— Pubitschka Fr., Chronologische Gesch. v. Böhmen, Prag 1770 do 1784 t. 6.

Zob. Nr. 5888.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 825 do 834, 5883 – 5888.

Literatura, zob. Nr. 20007 – 20014.

Prawo, zob. Nr. 16066.

Sztuka, zob. Nr. 21626.

Bibliografia, zob. Nr. 22754.

Czasopismo hist., zob. Nr. 22783.

Polska, zob. *Historia Polski*.

23020. **Północno-zachodni Słowianie**. Gebhardi L. A., Gesch. aller Wendisch-Slawischen Staaten, Halle 1797 t. 4.

23021. Sieniawski, Pogląd na dzieje Słowian zachodnio-północnych między Elbą a granicami dawnej Polski, Gniezno 1881.

R: Gruszecki A., Prz. tyg. 1881.

23022. Bogusławski W., Dzieje Słowiańszczyzny północno-zachodniej do połowy XIII. w., Poznań I. 1857, II. 1889, III. 1892.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1891; E. J., Čas. česk. Muz. (1891) LXIV.; Kraj 1892 Nr. 46; Rusin z Pokucia, Prz. powsz. 1893 III. 1896 I.; Słowo 1893 Nr. 15; Hodi, Prawda 1900 Nr. 15; — por.: Bogusławski E., Kilka słów z powodu recenzji „Dzieje Słowiańszczyzny północno-zachodniej” Bogusławskiego W., Kraj 1893 Nr. 4.

23023. **Giesebrecht L.**, Wendische Gesch., Berlin 1843 t. 3.

23024. Pawiński A., Polabski Słowiane, Peterb. 1871, zob. Nr. 20325.

23025. **Łużyce**. Briefe über die Niederlausitz, Witttemberg 1789; — Käufer, Oberlausitz, Geschichte, Görlitz 1803 t. 3; — Worbs, Gesch. der Niederlausitz, Züllich 1824; — Schelz, Gesch. der Ober- und Niederlausitz, Halle 1847.

23026. Bogusławski W., Rys dziejów Serbo-Łużyckich, Petersb. 1861; Toż po serbsku: Historija Serbskeho naroda, Budyšin 1884.

23027. **Koehler J. A. E.**, Die Geschichte der Oberlausitz von den ältesten Zeiten bis zum J. 1815, Görlitz 1867.

23028. Zmorski R., Serbowie Łużyccy, Tyg. ill. 1862 VI: Ze zbioru pism R. Zmorskiego, Kurj. pozn. 1881 z 17. – 29. maja; Prz. bibl. arch., Warsz. 1881 t. I.

23029. Jecht, Die Geschichte d. Lausitz bis im XIII. Jahrh., Cottbuser Anzeiger 1896 IV.; — Ruhland E., Taschenbuch für die Lausitz, Breslau 1336 – 1857 t. 2; — Tenze, Album f. Schlesien u. Lausitz, Breslau 1856 do 1857 t. 2.

Por: Spis dzieł niemieckich, E. III. str. 22.

23030. **Miśnia**. Boehmius J. G., Antiquitatum Burgavians Misnensis, 1770 DS.; — Posse O., Die Markgrafen v. Meissen u. das Haus Wettin, Leipzig 1881, zob. Nr. 22939.

23031. **Jabłonowski Al.**, Koleje zrzeczenia się politycznego Słowian północnych, Kwart. Kłósów, Warsz. 1877, por.: Prz. kryt. 1877.

23032. **Hilferding A. O.**, Istoria bałtyjskich Sławian, Moskwa 1855; — Hilferding A. O., Borba Słowian z Niemcami, Petersb. 1861.

23033. **Wendler O.**, Gesch. Rügens von der ältesten Zeit bis auf die Gegenwart, Bergen 1895.

Zob. *Historia Polski: Wiek X*.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 5902 do 5909.

Literatura, zob. Nr. 20015 – 20017.

23034. **Południowi Słowianie**. Stritter, Memoriae populorum olim ad Danubium, Petersb. 1771 – 1779 t. 5; — Engel J. Ch., Gesch. v. Dalmatien, Croatien, Slavonien,

- Halle 1790, 1806; — Gebhardi L. A., *Gesch. der Königr. Dalmatien, Croatien, Slavonien, Serbien, Rascien, Bosnien u. Rama*, Halle 1804.
23035. Neugebauer, *Die Südslaven u. ihre Länder*, 1851.
23036. Léger L., *Les Slaves du Sud et leur civilisation*, Paris 1869.
23037. Engel J. Ch., *Gesch. d. ungarischen Nebenländer*, *zob.* Nr. 907.
23038. Hilferding A. O., *Gesch. d. Serben u. Bulgaren*, Bautzen 1856—1864; — Raič, *Istoria razn. srbskich narodow (Bulgárov, Chorwatów, Serbów)*, Wiedeń 1794 do 1823 t. 4.
23039. Smirnow, *Oczerk istorii chorwatskawo gosudarstwa*. Ucen. zap. kazańsk. Uniw. 1880; — Smičiklas, *Poviest hrvatska*, 1882 t. 2; — Klaič-Bojničič, *Slavonien v. X. bis XIII. Jahrh.*, 1882.
23040. Rački, *Hrvatska prije XII. wieku*, Rad LVI., LVII.
23041. Schimek, *Polit. Gesch. des Königr. Bosnien u. Rama*, 1787 DS.
23042. Schweiger - Lerchenfeld, *Bosnien*, 2. wyd. Wien 1879.
23043. Kállay, *Gesch. der Serben*, z weg.: Schwickler, Leipzig u. Wien 1878; — Schwickler, *Politische Gesch. der Serben*, Budapest 1880.
23044. Jireček K., *Dějiny naroda bulharskeho*, Praga 1876; po niem.: *Gesch. von Bulgarien*, Prag 1874.
23045. Lago, *Memorie della Dalmazia*, Zara 1809 t. 3; — Kreglianovich-Albinoni, *Memorie della Dalmazia*, Zara 1809 t. 2; — Tenže, *Memorie su Trieste, sul Istria, sulla Dalmazia e sull' Albania*, Zara 1825.
23046. Cattalinich, *Storia della Dalmazia*, Zara 1835 t. 3; — Wilkinson, *Dalmatien u. Montenegro mit Herzegowina*, Leipzig 1852.
23047. Dümmler, *Über die ält. Gesch. d. Slaven in Dalmatien*, *Sitzungsb. d. Wiener Akad.* t. XX.
23048. Engel J. Ch., *Gesch. des Freistaates Ragusa*, 1805, *zob.* Nr. 20918.
23049. Milaković, *Storia del Montenegro*, Ragusa 1877.
23050. Dimitz, *Gesch. Krains von den ältesten Zeiten bis 1513*, Laibach 1874—1876 t. 4.
23051. Ankershofen, Tangl u. Hermann, *Handbuch der Gesch. Krains*, Klagenfurt 1843—1856.
- Zob. Byzancyum, Nr. 22886 i Turcyja, Nr. 22962.*
- Literatura, zob. Nr. 20018—20019.*
23052. Rossya. Semler J. S., *Geschichte von Russland*, Halle 1766 DS.
23053. Schlözer A. L., *Allgemeine nordische Gesch.* Halle 1772 t. 2 DS.
23054. Schtscherbatow M., *Russische Geschichte*, Danzig 1779; — Rousset (Nestor-uraj Iwan), *Historia państwa rosyjskiego*, t. I—V., Wilno 1781, *zob.* Nr. 9500 (DS.).
23055. Krótka rosyjska historia wydana dla szkół narodowych państwa rosyjskiego, z ros. przeł., Wilno 1809, 2 wyd. 1811.
23056. Lévesque, *Hist. de Russie*, 1812 t. 8.
23057. Karamzin M. M., *Istoria Rossyi* (do r. 1611), Petersb. 1816—1829 t. 12 (wiele wydań; tłum. na franc. i niem.; po pol.: *Historia państwa rosyjskiego*, przeł. Grz. Buczyński, Warsz. 1824—1827, 1830 t. 12).
- Por.: Ponomarew St., *Materiały dla bibliografii literatury o Karanymni, K stoliu jęho literaturnoj dziejelnosti* (1753—1853), Petersb. 1853.
23058. Pstrowski P. F., *Krótka historia państwa rosyjskiego dla poczynających uczyć się*, Wilno 1824.
23059. Rabbe A., *Histoire de la Russie, suivie de l'histoire de Pologne*, 1. et 2. ed. Paris 1825.
23060. Konstantynow I., *Historia państwa rosyjskiego krótko zebrana*, Wilno 1826 t. 2.
23061. Polewoj, *Historia Rossyi*, Moskwa 1829—1833 t. 6.
23062. Strahl F. u. Hermann E., *Gesch. des russischen Staates*, *zob.* Nr. 22795.
23063. Choppin, *Russie* (w: *Univers. pittoresque*), 1838 t. I.
23064. Ustriałow M., *Russkaja istoria*, cz. I. 862 1689, Warsz. 1838; po pol.: *Przewodnik do poznania dziejów p. rosyjskiego*, przeł. M. Zatorski, Warsz. 1841.
23065. Sułkowski J. A. M., *History of Russia from the time of Rurik to the present period*, London b. r.; Kubalski M. A. i Moreau C., *Histoire de Russie depuis l'origine de la monarchie jusqu'à nos jours*, Tours b. r.; Kelly W. K., *The history of Russia*, London 1854.
23066. Sołowjew S., *Istoria Rossii z drewniejszych wremien*, Moskwa 1850—1879 t. 29.
23067. Bestużew-Rjumin, *Russkaja istoria* t. I. Petersb. 1872 (po niem. przez Schiemanna T., *Quellen u. Lit. z Russ. Gesch.*, Mitau 1876), *zob.* Nr. 5851.
23068. Rambaud Al., *Hist. de la Russie*, Paris 1893 (4 wyd., z bibliografią).
23069. Howajskij D., *Istoria Rossii*, Moskwa I. 1876, II. 1884, III. 1891.
- E.: R., *Prawda*, Lwów 1876 Nr. 13, 14; Sulima, *Prz. powsz.* 1885 VII.; P. W. Bezobrazow, *Russkoje Obozrienje* 1891 Nr. 2; Wiestnik Europy 1891 Nr. 2; Russkij Wiestnik 1891 Nr. 1.
23070. Popławskij W. i Liaszczenko A., *Prawowitelnyj kurs Russkoj istorii*, por.: Gałubowski P., *Kij. Star.* 1888; — Jętpatjewskij K., *Uczebnik russkoj istorii*, 2. wyd. Petersb. 1891.

23071. Piš, *Historia Rossyi* (po czesku), Praga 1889.

23072. **Brückner A.**, *Gesch. Russlands bis zum Ende des XVIII. Jahrh.*, zob. Nr. 22795.

23073. Kleinschmidt A., *Russlands Gesch. in der Gesch. des Adels*, Cassel 1877; — Tenże, *Drei Jahrhunderte russischer Gesch.*, 1598—1893, Leipzig 1898.

Wydawnictwa źródłowe, zob. Nr. 916 do 1013 i 5842—5857.

Bibliografia, zob. Nr. 22761.

Czasopisma hist., zob. Nr. 22787.

Archeologia, zob. Nr. 11268.

Etnografia, zob. Nr. 11933.

Kościół, zob. Nr. 14011.

Prawo, zob. Nr. 16068.

Literatura, zob. Nr. 20020.

Sztuka, zob. Nr. 22569.

B. Historia t. zw. okresu słowiańskiego.

(a: *Ludy w krajach później słowiańskich: Skytowie i Sarmatowie, Geto-Trakowie, Gotowie, Hunowie; Wędrowni ludów germańskich*).

23074. **Diefenbach E.**, *Origines Europaeae*, *Die alten Völker Europas mit ihren Sippen und Nachbarn*, Frankf. 1861.

23075. **d'Arbois de Jubainville H.**, *Les premiers habitants de l'Europe d'après les écrivains de l'antiquité et les travaux des linguistes*, Paris 1877, 2. wyd. t. I. 1889.

23076. **Virchow R.**, *Die Urbbevölkerung Europa's*, Berlin 1873; — Tenże, *Über die ältesten Einwohner von Nordeuropa*, insbesondere von Livland, *Archiv f. Anthrop.* 1898 t. II.

23077. **Kohn A. u. C. Mehliis**, *Materialien zur Vorgeschichte der Menschen im östlichen Europa*, Jena 1879 t. 2.

23078. **Lelewel J.**, *Wiadomość o narodach aż do w. X. wewnątrz Europy będących*, Warsz. 1814; — Tenże, *Narody na ziemiach sławiańskich przed powstaniem Polski*, *Prz. pozn. t. XIX.*, Odb. Pozn. 1853, zob. *Hist. Polski*.

23079. **Lindström A.**, *Om Finska folkvandringer*, Åbo 1848 i 1849 (*Wereszczyński* podał ustęp w *Bibl. warsz.* 1860 IV.; autor dowodzi, że Finowie zamieszkiwali całą prawie Europę i ziemie polskie i litewskie).

23080. **Chojnowski J. A.**, *Kratkija archieologiczeskija swiedenija o priedkach Sławian i Rusi i opis driennostiej sobrannyh s objaśnienijami*, Kijew 1896 t. I.

Badania archeologiczne, zob. Nr. 11057 do 11084.

Badania antropologiczno-archeologiczne, zob. Nr. 11111—11136.

23081. **Skytowie i Sarmatowie**. *Pisarze starożytni*:

Herodot, zob. Nr. 6039;

Strabo, zob. Nr. 6046;

Plinius II., zob. Nr. 6051;

Tacyt, zob. Nr. 6056;

Ptolomaeus, zob. Nr. 6060.

Zob. także rozprawy objaśniające ich podania.

23082. **Mannert M. K.**, *Geographie der Griechen der Norden der Erde von der Weichsel bis China*, Nürnberg 1795 DS.

23083. **Schirren C.**, *Nachrichten der Griechen und Römer über die östl. Küstenländer des Balt. Meeres*, Riga 1851, zob. Nr. 6116.

23084. **Besell**, *Über Pytheas v. Massilien und die Kenntniss der Alten vom Norden Europa's*, 1859, zob. Nr. 10159.

23085. **Sadowski J. N.**, *Drogi handlowe greckie i rzymskie*, *Pam. Akad. um. t. III.*, Odb. Krak. 1876, zob. Nr. 18138.

23086. **Niederle L.**, *Starověké zprávy o zeměpisu východní Evropy se zřetlem na země slovanské*, por.: Kadlec, *Slov. Přehl.* 1899.

23087. **Jabłonowski J. A.**, *L'empire des Sarmates avec des remarques*, Halle 1742, *Norimbergae* 1748, 1751, Halle 1755 DS.

23088. *Miechowita*, zob. Nr. 6973; *Opitius M.*, *Variorum lectionum Sarmatica*, ded. Th. Zamoyiski, *Dantisci* 1637; *Schurzfleisch C.*, zob. Nr. 8447; *Mellen Jac.*, *Lubecensis*, *Historia urnae sepulchralis sarmaticae*, Jenae 1679; *Alberti J. C.*, *Lineamenta sarmatica*, Lipsiae 1698, zob. Nr. 6808, 7072, 7958, 8566; *Kleczewski St.*, *Sarmatia europaea post diluvium habitata*, Leopoli 1769; *Bose E. G.*, *De Scytharum nosse thyleia*, Lips. 1778 (DS.).

23089. **Stritter J.**, *Memoriae populorum olim ad Danubium incollentium*, *Petropoli* 1771—1779 t. 5.

23090. **Potocki J.**, *Recherches sur la Sarmatie*, Vars. 1792; — Tenże, *Fragments historiques sur la Scythie*, *Sarmatie*, *Brunswik* 1795, 1796 t. 3; — Tenże, *Essai sur l'histoire universelle et sur la Sarmatie*, *Breslau* 1798; —

- Tenże, *Memoire sur un nouveau peuple du Pont Euxine*, 1796, 1829; — Tenże, *Histoire primitive des peuples de la Russie*, St. Petersburg. 1802; — Tenże, *Archeologie de la Russie européenne*, Petersburg. 1805—1810 (po ross., 1823) (DS.).
23091. Siestrzencewicz B. St., *Histoire de la Tauride*, Brunswick 1780, 2. wyd. 1800, 3. wyd. Petersburg. 1825; po ross.: *Istoria o Tawrii*, Petersburg. 1806; — Tenże, *Sommaire de recherches historiques sur les origines des Sarmates, des Esclavons et des Slaves*, Mohilew 1810; Toż p. t.: *Recherches historiques sur l'origine*, Petersburg. 1812—1813 t. 4; Toż p. t.: *Précis des recherches historiques*, Petersburg. 1824 i p. t.: *Recherches historiques* (ed. populaire), Londres et Petersburg. 1833.
23092. Lefewel J., *Opis Skytyi Herodota*, Warsz. 1814, *zob.* Nr. 6043.
23093. Lindau A. F., *Briefe über Sarmatien*, Breslau 1816, *zob.* Nr. 6043; — Tenże, *Wyciątek z rozprawy historycznej*, Bibl. warsz. 1842 II, IV.
23094. Prażmowski A., *O piśmie Czajkowskiego Franc. p. t.: Badania hist.-geogr. o narodzie scytyjskim*, Rocz. tow. przyj. nauk warsz. 1817 XI; — Bychowicz J., *Początek Sarmatów podług Herodota*, Tyg. ill. 1822 III.
23095. Liebusch G., *Skythika oder Etymologische u. kritische Bemerkungen über die alte Bergreligion*, Camens 1833.
23096. Lindner F. L., *Skythien und die Skythen des Herodots*, Stuttgart 1841, *zob.* Nr. 6043; — *O Skitach z powodu dzieła Lindnera*, Prz. pozn. XII.
23097. Szafarzyk P. J., *Słowiańskie starożytności*, *zob.* Nr. 6115 i 23165.
23098. Muralt E., *Übersicht der in Corpus inscr. graec. noch fehlenden Inschriften, Sarmatiens*, Petersburg. 1844; — Tenże, *Neu entdeckte Inschriften Sarmatiens*, Petersburg. 1846 i 1850.
23099. Kolster W. H., *Das Land der Skythen* (1847), *zob.* Nr. 6043.
23100. Nowosielski A., *Bajki słowiańskie u Herodota i Lucjana*, Dz. warsz. 1853 Nr. 241.
23101. Bergmann Fr. G., *Les Scythes, les encêtres des peuples Germaniques et Slaves, leur état social, intellectuel et religieux*, Halle 1858; — Tenże, *Les Gètes ou la filiation généalogique des Scythes aux Gètes et des Gètes aux Germains et aux Scandinaves*, Strasbourg 1859.
23102. Müllenhoff K., *Über die Herkunft und Sprache der pont. Skythen u. Sarmaten*, *zob.* Nr. 6845; — Tenże, *Über das Sarmatien*, *zob.* Nr. 6062; — Tenże, *Deutsche Alterthumskunde*, *zob.* Nr. 23128.
23103. Spiegel F., *Die Skythen d. Alterthums*, Ausland 1871; — Kimmerier und Skythen, tamże 1871; — Broca P., *La ma-*
- ladie des Scythes*, *Revue d'anthrop.* 1878 2. sér. I.
23104. Cuno J. G., *Forschungen im Gebiete der alten Völkerkunde, I. Th. Skythen*, Berlin 1871.
23105. *Recueil d'antiquités de la Scythie*, livr. 1—2 avec Atlas, St. Petersburg. 1872, 1873.
23106. Obermüller W., *Amazonen, Sarmaten, Jazygen und Polen*, *Forschungen*, Berlin 1873; — Brunn, *Essai de concordance entre les opinions contradictoires a la Scythie d'Herodote aux contrées limitrophes*, Odessa 1874.
23107. Buraczków Pl., *Greko-skifskij mir na beregach Ponta*, *Žurn. min. nar. prośw.* 1876; — Miszczenko G. T., *O carskich skitach*, Kij. Star. 1884; — Tenże, *Die Nachrichten Herodots über die einstigen skythischen Gebiete Russlands*, *Archiv f. Anthrop.* 1898 I II.
23108. Dzieduszycki W., *Wiadomości starożytnych o geografii ziem polskich*, *zob.* Nr. 6117.
23109. Tomaszek W., *Kritik der ältesten Nachrichten über den Skythischen Norden*, Wien 1888, 1889 I, II, *zob.* Nr. 6050.
23110. Krahček A., *Die sarmatischen Berge Penke und Karpates des Ptolomaeus, ein Beitrag zur Gesch. der Völkerwanderung, I. (Program szkolny) Kremsier* 1894.
23111. Panaczownyj, *Starodawni hrecki kolonii hosporski w meżach teperiszuoj kubańskoj oblasti*, por.: *Zap. Tow. Szewcz.* 1893 II.
23112. Kułakowski J., *Karta jęwopejskiej Sarmatii po Ptołomiejju*, Kijew 1899.
R: Radzikowski St., *Lud* 1897; Barwinski B., *Zap. Tow. Szewcz.* 1900 XXXVIII; N., *Vest slov. staroż.* 1899 z. 3.
23113. Sokołowski M., *Wpływy Scytyi na pierwotną kult. Polski*, *Spraw. kom. hist. szt. Akad.*, Krak. 1879 I.
23114. Łukasiewicz M. ks., *Sarmacya, Lechia, Polska*, Poznań 1890; Morawski Szcz., *Lechia, Sarmaty, Puni i ślachta*, Krak. 1896.
23115. Albertrandy, *Świadectwa z medalów rzymskich*, *Rocz. tow. przyj. nauk warsz.* 1810 VI.
23116. Koehne B., *Die auf die Gesch. der Deutschen und Sarmaten bezüglichen römischen Münzen*, Berlin 1844.
23117. Podczywałow A. M., *Opisanije monet Sarmacyi europ. Moskow. publ. i Rumiancowa Museja*, Moskwa 1884 i 1885.
- Zob. Numizmatyka Nr. 423—567 (Wykopalska Nr. 519—557).*
- Zob. Historia Polski (Epoka przedchrześcijańska).*

23118. **Tabula Peutingeriana**, 1. wyd. Wien 1753, 2. wyd. Mannert C., Leipzig 1824, 3. wyd. Desjardins E., Paris 1869—1873, 4. wyd. Miller K., Ravensb. 1888; Fotogr. reprodukcye, Vindob. 1888; — Seefried J. N., Beiträge zur Kenntnis der Tabula Peutingeriana, Oberbayr. Archiv 1899 Nr. 29, 31, 32, 46; — Hotz R., Beiträge zur Erklärung und Gesch. der Peuting. Tafel, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsfor. t. VII.
23119. **Geto-Trakowie**. Müllenhoff K., Geten, Encyklopädie v. Ersch. u. Gruber, 1. Sect LXIV., nowe wyd. popr. w dziele: D. Alterthumsk. III., zob. Nr. 23128; — Rösler Ch. F., Die Geten und ihre Nachbarn, Sitzungsber. Wien. Akad. 1864 XLIV., por.: Gutschmid, Litt. Centralblatt 1864; — Tomaschek, Über d. bessischen Volksstamm, Sitzungsber. Wien. Akad. 1869 LX.
23120. Gatterer J. Ch., Über die Frage ob die Russen, Polen und die übrigen slavischen Völker von den Geten oder Daciern abstammen, z łac. przeł. Schlechtehorst H., Bremen 1805 (oryginał łac. wyszedł r. 1791 w Getyndze).
23121. Wagilewicz S., Wywód Słowian od Trakomirów, Bibl. warsz. 1852 IV.
23122. Maciejowski W. A., Geto-Daki nadwisańskich i naddnieprskich Polan przodkowie, ich cywiliz. i mowa, ich pomnik między 1 a 50 r. przed Chr., Bibl. warsz. 1855 I., Odb. Warsz. 1855.
23123. Morawski Szcz., Pomniki dziejowe w krainie Daków, Dod. Czasu r. V. t. XIX.
23124. **Gotowie**. Bessell W., Gothen, Encycl. v. Ersch u. Gruber 1. Sect LXXV.; — Tomaschek W., Ethnologische Forschungen über Osteuropa (Die Goten in Taurien), Wien 1881, zob. Nr. 23246.
23125. **Bradley H.**, The story of the Gothes from the earliest times to the end of the Gothic dominion in Spain, London 1888.
23126. **Braun T.**, Razyskanija w oblasti Gotosławiańskich odnoszenij, Sbornik otd. russk. jaz. i słow. imp. Akad. nauk. 1900 LXIV., por.: Brückner A., Arch. f. slav. Phil. 1900 XXII.
23127. **Zeuss K.**, Die Deutschen und die Nachbarstämme, Münch. 1837.
23128. **Müllenhoff K.**, Deutsche Alterthumskunde, t. I. (Die Phoenizier, Pytheas von Massalia) Berlin 1870, nowe wyd. M. Roediger 1891, t. II. (Die Nord- u. Ostnachbarn der Germanen, Die Gallier und Germanen, hrsg. v. W. Scherer, O. Pniower u. M. Roediger), t. III. (Der Ursprung der Germanen, Anhänge, hrsg. v. M. Roediger), t. V. 1, 2 (Über die Voluspa, Über die ältere Edda, hrsg. v. W. Scherer u. M. Roediger), Berlin 1883—1892, por.: Brückner A., Quart. hist. 1888.
23129. **Arnold W.**, Ansiedelungen und Wanderungen Deutscher Stämme, Marb. 1875, 2. wyd. 1881.
23130. **Dahn F.**, Urgeschichte der Germanischen und Romanischen Völker, Berlin 1880—1889 t. 4 (Allgem. Gesch. von W. Oncken), zob. Nr. 22803; — Tenze, Deutsche Geschichte, t. I. 1 (Gesch. der Deutschen Urzeit).
23131. **Arnold W.**, Ansiedelungen und Wanderungen deutscher Stämme, Marb. 1875, 1881; — Tenze, Deutsche Geschichte. Gotha 1879 t. I. (Deutsche Urzeit), 3. wyd. 1881.
23132. **Kaufmann G.**, Deutsche Geschichte bis auf Karl den Grossen, Leipzig 1880, 1881 t. 2.
23133. **Much R.**, Deutsche Stammsitze, ein Beitrag zur ältesten Geschichte Deutschlands, Halle 1892; — Tenze, Die Verbreitung der Germanen vor ihrem Eintritt in die Gesch., Korrespondenzbl. d. deutschen Ges. f. Anthrop. XVIII.; — Henning R., Die Germanen in ihrem Verhältniss zu den Nachbarvölkern, Westd. Ztschr. VIII.
23134. **Laistner L.**, Germanische Völkernamen, Stuttg. 1892.
23135. **Hunowie**. Guignes de, Histoire générale des Huns, Paris 1756—1758; — Klaproth, Recherches sur la migration des peuples (dod. do Tableaux hist. de l'Asie), Paris 1826; — Radloff, Das Kudaktu Bilik, Petersb. 1891 cz. I.; — Haage, Gesch. Attila's Progr., Celle 1862, zob. Nr. 22964.
23136. **Thierry A.**, Histoire d'Attila et de ses successeurs, Paris 1864 (po niem.: Burckhardt, 1869).
23137. **Hodkin**, Italy and her invaders, t. II.: The Hunnish and Vandal invasion, London 1880.
23138. **Kaufmann G.**, Über die Hunnenschlacht, Forsch. deut. Gesch. VIII.; — Bachmann, Die Völker an der Donau nach Attilas Tode, 1880.
23139. **Wietersheim E.**, Geschichte der Völkerwanderungen, Leipz. 1859—1864, nowe wyd., Dahn F., 1880—1881 t. 2.
23140. **Pallmann R.**, Die Gesch. der Völkerwanderung von der Gothenbekehrung bis zum Tode Alarichs, Gotha 1863.
23141. **Sickel W.**, Die Reihe der Völkerwanderung, Westd. Ztschr. IV.

(b: *Słowianie: Aryowie, początki Słowian i Słowiańszczyzna pierwotna*).

23142. **Aryowie**, zob. *Etnografia* Nr. 11079 do 11081; — *Badania językowe*, zob. Nr. 20241—20266.

23143. Kuhn Ad., *Zur ältesten Gesch. der indogerm. Völker*, Berlin 1845.

23144. **Pictet A.**, *Les origines indo-européennes*, Paris 1859—1863, 2. wyd. 1878 t. 3.

23145. **Schrader O.**, *Sprachvergleichung u. Urgeschichte*, Jena 1883, 2. wyd. 1891; — *Tenże*, *Linguistisch-historische Forschungen z. Handelsgesch. u. Warenkunde*, Jena 1886 I.

23146. **Delbrück B.**, *Die Indogermanischen Verwandtschaftsnamen, ein Beitrag zur vergleichenden Alterthumskunde*, Leipzig 1889.

23147. **Bradke P.**, *Über Methode und Ergebnisse der Arischen Alterthumswissenschaft*, Giessen 1890; — *Reinach S.*, *L'origine des Aryans*, *Hist. d'une controverse*, Paris 1892.

23148. **Schmidt Joh.**, *Die Urheimath der Indogermanen und das Europäische Zahlensystem*, Berlin 1890 (*Abh. d. Akad.*).

23149. **Hehn O.**, *Kulturpflanzen und Haus-thiere in ihrem Übergang aus Asien nach Griechenland und Italien sowie in das übrige Europa*, *Historisch-linguistische Skizzen*, Berlin 1870, 5. wyd. 1887.

23150. **Grundriss der indo-arischen Philologie u. Alterthumskunde**, hrsg. v. Bühler G., Strassburg 1895 i n.

23151. **Ihering R.**, *Vorgeschichte der Indo-europäer*, Leipzig 1894.

23152. **Müller M.**, *Prehistoric Antiquities of Indo-Europeans*, Cosmopolis 1896 IX.

23153. **Kalina A.**, *O ludach aryjskich i o pierwotnej ich ojczyźnie*, *Lud* 1895; — *Lie-ontowicz T. J.*, *Arijskija osnovy*, por.: *M. H.*, *Zap. Tow. Szewcz.* XXX.

23154. **Słowianie**. *Etnografia*, zob. Nr. 11085—11096 (*Bibliografie i czasopisma*), 11471—11587 (*Etnologia*); — *Badania językowe*, zob. Nr. 20267—20334.

23155. **Pisarze średniowieczni:**

Jordanis, zob. Nr. 6064;
Procopius, zob. Nr. 6073;
Theophylactus, zob. Nr. 6077;
Theophanis, zob. Nr. 6086;
Anglosaski śpiewak, zob. Nr. 6089;
Geograf bawarski, zob. Nr. 6094;
Constantinus VII. Porf., zob. Nr. 6100;

Pisarze arabscy, zob. Nr. 6113—6114, 6123 i 10160;

Helmold, zob. Nr. 6241;

Arnold Lubecensis, zob. Nr. 6272.

23156. **Jabłonowski J. A.**, zob. Nr. 23087; — *Acta societatis Jablonovianae*, t. III.: *De Slavis, Venetis, Sorabis, Lipsiae* 1773; t. IV.: *De Haetis, Vandalis, Slovanis, Lipsiae* 1774; t. V.: *De originibus ab aquilone venientium Slavorum, Lipsiae* 1775 DS.

23157. **Pribenius Vinc.**, *De origine Slavorum, Venet.* 1532, zob. Nr. 7036; **Pribevo Vinc.**, *Della origine degli Slavi, Venezia* 1596, zob. Nr. 7660; **Veranzio F.**, *Dell' origine degli Slovini, O Sarmati in Dalmazia*, ded. al *Christ. Warszewicki*, Roma 1606; *Sudet Joh.*, *De origine Boh. et Slavorum, Lipsiae* 1615 (*E. VIII.*); *Giziel Innoc.*, *Sinopsis ili opisanie sławieńsk. naroda, Kijów* 1674; *Schurtzfleisch Conr. Sam.*, *Res Slavicae*, *Wittemb.* b. r.; *Jordan J. Chr.*, *De originibus slavicus opus, Vin-dobonae* 1745 (DS.), zob. Nr. 23068.

23158. **Anton K. Gottl.**, *Erste Linien eines Versuches über Slaven Ursprung*, Leipzig I. 1783, II. 1789 DS.

Por.: *Lelewel J.*, *Rozbiory dzieł*, Pozn. 1844.

Potocki J., zob. Nr. 22995, 23090.

Stritter, zob. Nr. 22996, 23089.

23159. **Schreiter Chr.**, *Beiträge zur Gesch. der alten Wenden und ihrer Wanderungen*, *Zwikau und Leipzig* 1807.

23160. **Surowiecki W.**, *O sposobie dopełnienia historyi Sławian*, *Rocz. tow. przyj.* nauk warsz. 1812 VIII; — *Tenże*, *Śledzenie początku narodów słowiańskich, tamże* 1824 XVII, *Odb. Warsz.* 1824; — *Tenże*, *Über die Abkunft der Slaven nach P. J. Schaffarik*, *Ofen* 1828; — *Tenże*, *Chodakowski o Słowiańszczyźnie przedchrzesc.* (*z Kwartalnika*), *Krak.* 1835.

23161. **Majewski W.**, *O Sławianach i pobratymcach*, *Warsz.* 1816; *Tenże*, *Rozkład i treść dzieła o początku licznych sławiańskich narodów, tudzież każdego w szczególności w 4 tomach*, *Warsz.* 1818.

23162. **Schwabenau J. Fr. A.**, *Über die ältesten bekannten Slaven und ihre Wohnsitze* 1819 (*z czasopisma: Hesperus* zes. 1.).

23163. **Chodakowski A.**, *O Słowiańszczyźnie przed chrześcijaństwem*, *Ćwicz. nauk.* 1818 II, *Pam. warsz.* 1819, *Pam. nauk.* 1819 II, zob. Nr. 12439; — *Projekt Chodakowskiego podróży po Rossyi dla objaśnienia hist. słowiańskiej*, *Dz. wil.* 1820.

23164. **Łopacki X. J.**, *O początkach narodu słowiańskiego*, *Pam. gal.*, *Lwów* 1821 I; *X. J.*, *O pierwotnej Słowian siedzibie*, *Gaz. pol.*, *Warsz.* 1830 Nr. 216.

23165. **Szafrzyk P. P. J.**, *Geschichte der slavischen Sprache und Literatur* (1827), zob. Nr. 19987; — *Tenże*, *Slovanskie starožitnosti*, 1837, zob. Nr. 6115.

23166. Ossoliński J. M., Początki Sławjan, Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1831–1833.

23167. Sienkiewicz K., Słowiańszczyzna (Herodot, Jordanes, osady słowiańskie i t. d.), Sienkiewicza Skarbiec II.; — Tenże, Słowiańszczyzna, wyjątek z pism (z manuskry., Paryż 1836), Paryż 1862.

23168. Wieleżyński, Migracya ludów słow., Tyg. krak. 1834; Uwagi o Słowianach, Przyj. ludu, Leszno 1836 III., zob. Nr. 11479.

23169. Lelewel J., Geographie du moyen âge, zob. Nr. 9965; — Tenże, Wyjątek z rozprawy historycznej, Bibl. warsz. 1842 II., IV.; Inne pisma Lelewela zob. Polska (Epoka przedhistoryczna).

23170. Kaufuss R. St., Die Slaven in den ältesten Zeiten bis Samo, Berlin 1842, por.: Maciejowski W. A., Przyj. ludu, Leszno 1842 X.

23171. Giesebrecht L., Wendische Geschichten, Berlin 1843 t. 3, zob. Nr. 23023.

23172. Maciejowski W. A., Pierwotne dzieje, zob. Polska.

23173. Horwath H., Urgeschichte der Slaven, Pesth 1844 (toż po węg.).

23174. Pietraszewski B., Sławianie w badaniach początkowych z historii powszechnej, Warsz. 1845.

23175. Sum P., Istoriceskoje razsużdennije o Sławianach, proischodzenii i drewnij-szych żytyszczach ich perew. z datskawo, S. Sabinśki, Moskwa (około 1845).

23176. Krótki rys Słowian w czasach przedchrześcijańskich, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

23177. Minsberg F., Das alte Slaventhum verglichen mit den Zuständen anderer alt-europäischen Völkstämme, Glogau 1849.

23178. Bielowski A., Wstęp krytyczny (1850), zob. Polska (Epoka przedchrzesc.).

23179. Żukowski J., Die Urgeschichte der Slaven im Allgemeinen und der Ruthenen (Russinen) im Besonderen, III. Programm akad. Gymn. in Lemberg 1852.

23180. Robert C., Des origines Slaves, Paris 1852 (II t. dzieła: Le monde Slave), por.: Prz. pozn. XIV.

23181. Kubalski M. A., Recherches historiques et statistiques sur les peuples d'origine Slave, Magyars et Roumaine, Paris 1852.

23182. Hw. C., Wspominki starsłowenskie, Zoria hal., Lwów 1853; Petruszewycz A., Słowene, ich drewnia żytyszcza i obrazowania między nymy pierwszy słowenskich gosudarstw, Semenaja biblioteka, Lwów 1855.

23183. Krause H. L., Res Slavorum in imperiorum occidentali et orientali confinio habitantium, Berolini 1854.

23184. Kucharski A., O Słowianach podług Jordanesa, Bibl. warsz. 1855 II., zob. Nr. 6069.

23185. Przegląd dziejów starożytnych Słowian, Słowianin 1871 Nr. 3–4.

23186. Müllenhoff K., Deutsche Alterthumskunde, zob. Nr. 23128; t. IV.: Die Germania des Tacitus, Berlin 1900.

23187. Jjěinský R., Die Bedeutung der Stein- und Bronzealterthümer für die Urgeschichte der Slaven, Mitth. Centr. Comm., Wien 1870 XV.

23188. Obermüller W., Zur Abstammung der Slaven, Wien 1871.

23189. Wojciechowski T., Chrobacya (1873), zob. Polska (Epoka przedhist.).

23190. Krek G., Einleitung in die slav. Litteraturgesch., Graz 1874, zob. Nr. 19996.

23191. Branicki X., Les nationalités Slaves, lettres au Gagarin, La slavie primitive, Paris 1879; Toż po pol., Paryż 1880.

23192. Budilowicz A. S., Pierwobytnyje Sławianie, Kijew 1878–1879, 1882 (por.: Baudouin de Courtenay, Russk. filol. Wiest. II., Odb. Warsz. 1879 (odpow., tamże III.); Brückner, Archiv f. slav. Philol. 1880 IV.

23193. Mikuckij S., Nieskolko słow po powodu soczinienia S. S. Budilowicza, Warsz. 1880.

23194. Zeidler E., Die Slaven im östlichen Europa, Progr. Gimn., Dresden 1882.

23195. Perwolf J., Sławianie, zob. Nr. 23001.

23196. Bogusławski E., Historia Słowian, zob. Nr. 23002; — Tenże, Szkice litowindyjskie, Krak. I. 1889, II. 1894, por.: Brückner A., Kwart. hist. 1889, 1892.

23197. Partyckij O., De buła europejska prawitczyna Sławian, Diło 1891 Nr. 27–140.

23198. Florinskij W. M., Die Ur-Slaven, Archiv f. Anthropol. 1896; — Tenże, Pierwobytnyje Sławianie po pamiatnikam ich doistor. žizni, Pamiat. archeol. a mistop. 1897, 1897 (por.: Český lid 1897; Niederle, Věst. slov. starož. 1897).

23199. Chojkowskij J. A., Kratkija archeologiczeskija swiedenija o priedkach Sławian i Rusi, por.: Český lid 1897.

23200. Hormuzaki, Zur Frage über den Ursprung der Slaven, Globus 1897, por.: Niederle L., Věst. slov. star. 1899.

23201. Sasinek Fr., Pravek Slovanov, Sbor. Muz. slov. společnosti 1898 III.

23202. Niederle L., Czelowieczestwo w doistoriczeskija wriemiena, Doistoriczeskaja archieologija Jewropy i w czastnosti sławianskich ziemel, por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI.; — Tenże, Zur Frage über den Ursprung der Slaven, Beil.

zum Věstnik slov. starož. 1899 (por.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. XXVII.; Slov. přehl. 1899 Nr. 4); — Tenże, O kolébce národa slovanského, Slov. přehl. 1899 paždž. i n. (por.: Pogodin A. L., Izv. otd. russk. jaz. i slov. 1900 IV.); — Tenże, Starověké zprávy o zeměpisu východní Evropy se zřatelem k poznání nejstarších dějin slovanských, Praha 1899 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1899).

23203. Rhanim K., Über den Ursprung der Slaven, por.: Niederle L., Věstn. slov. star. 1899; — Tenże, Nochmals über den Ursprung der Slaven, por. tamže.

23204. Lechnickij M., Istoriko-kritičeskij očerok o suszczestwiennom znaczenii i proischoždienii imieni Słowianie ili Sławianie s niekotorymi zamieczaniami odnositielno Wołochow, Liachow, Polian, Duliebow i inych narodow po lietop. Niestora, por.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.

23205. Hruszewskij M., Anty, Zap. Tow. Szewcz. 1899, por.: N., Věstn. slov. starož. 1899.

23206. Korielin M. S., Kto byli nasi priedki, gdie i kak oni žili, por.: M. S., Věst. slov. star. 1899; — Koneczny T., Słowiańszczyzna pierwotna, Aten. 1893 IV.

Mapy Słowiańszczyzny, zob. Nr. 10905 do 10977.

23207. Voel J. E., Pravěk země české, Praga 1868 (po ross.: Zaderackij M. P., Drewniejszaja bytowaja ist. Sławian woobszcze i Czechow w osobennosti, Kijew 1875); — Tenże, O vzdělanosti slovanského národa v prvotních sídlech jeho, Čas. musea král. českého 1864 XXXVIII.

23208. Schneider L. in Jičín, Böhmens Einwohner zur Zeit des Tacitus, Ztschr. f. Ethn. 1880 XII.

23209. Křižek V., Z dějin starých Slovanů, Tabor 1883.

Zob. Nr. 23004—23019.

23210. Kozłowski K., Czy Sławianie dopiero w VI w. po Chr. zamieszkali kraje pomiędzy Elbą a Odrą, Prz. arch. bibl., Warsz. 1881 I, por.: Jazdzewski W., Roczn. przyj. nauk. pozn. 1881 XI; — Szulc K., Über die Ureinwohner zwischen Weichsel und Elbe, por.: Br. Grabowski, Wisła 1891.

23211. Vieth A., Beiträge zur Ethnographie der hannoverschen Elbslaven, Arch. f. slav. Phil. 1900 XXII.

23212. Kętrzyński W., Die Lygier, ein Beitrag zur Urgesch. der Westslaven und Vindilen, Posen 1863 (por.: A. P., Altpreuss.

Mtschr. VI.; Maciejowski W., Prz. Wielkop., Poznań 1867); — Nehring, Über die Lygier, Schlesiens Vorzeit in Bild u. Schrift, Breslau 1882; — Matusiak Sz., Namen und Wohnsitze der Ligiervölker, Spraw. gimn., Bochnia 1889.

23213. Wendt G., Die Nationalität der Bevölkerung der deutschen Ostmarken vor dem Beginne der Germanisirung, Göttingen 1878.

23214. Brückner A., Die Slavischen Ansiedlungen in der Altmark, Leipzig 1879; — Mucke E., Die slavischen Ortsnamen der Neumark (por.: Brückner A., Věst. slov. star. 1899; M., Sborn. česke spol. zeměvědné 1899 V.).

23215. Majewski E., Starożytni Słowianie na ziemiach dzisiejszej Germanii, Wędrowiec 1899 Nr. 22 i n., Odb. Warsz. 1899.

23216. Kętrzyński W., O Słowianach mieszkających niegdyś między Renem a Łabą, Salą a czeską granicą, Rozpr. Akad. um. krak. t. XL., Odb. Krak. 1900.

R.: N., Věst. slov. star. 1899 z. 3; Kur. pozn. 1899 Nr. 162; W. M., Wisła 1900 z. 4; K. W., Ate-neum 1900 III.; Brückner A., Arch. f. slav. Philol. XXII.

23217. Sepp J., Ansiedlung Kriegsgefangener Slaven oder Sklaven in Altbayern und ihre letzten Spuren (por.: K., Izwiestia muz. družwa za Kranjsko 1897 VII.; Hein W., Allgem. Litteraturbl. 1899 Nr. 16).

23218. Hey G., Die slav. Siedelungen im Königr. Sachsen, Dresden 1893 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1899).

23219. Kaemmel O., Die Germanisirung des deutschen Nordosten, Ztschr. f. allgem. Gesch. 1887.

23220. Grontoff F. H., Besitzungen der Slaven im Nördl. Deutschland, Hist. Lehr., Lübeck 1836 t. I.

23221. Medyński N., Sławianie w Niemczech, Pam. pow. nauk. im. Ziolkowicza t. II.; R. D., Ludy słowiańskie na ziemiach niemieckich, Prawda, Warsz. 1880.

23222. Dubrowski, Ślady Słowian w Sz waj-caryi, Bibl. warsz. 1845.

23223. Szajnocha K., Słowianie w Andaluzji, zob. Nr. 12401.

Zob. Nr. 20313 -20327 (badania językowe).

23224. Fabricius C. G., Über das frühere Slaventhum der zu Deutschland gehörenden Ostseeländer, Schwerin 1841.

23225. Haxthausen Aug., Über den Ursprung in den ehemals slavischen Ländern Deutschlands im Allg. und des Herzogthums Pommern im Besonderen, Berlin 1842.

23226. **Hilferding**, Ostatki Sławian na jużnom beregu bałtysskaho moria, Petersburg. 1862. por.: Schmalzer, Ztschr. f. slav. Lit. 1862 I.

23227. **Perwolf J.**, Giermanizacija bałtiskich Sławian, Petersburg. 1876.

23228. **Kirkor A. H.**, Słowianie nadbałtyccy, zarysy etnologiczno-mitologiczne, Lwów 1876.

23229. **Jacob G.**, Das wendische Rügen in seinen Ortsnamen, Stuttgart 1895; — **Cotla B. v.**, Insel Rügen sonst und jetzt, Ausland 1875; — **Subert F. A.**, Rügen, Wittow, Arkona, Żudar und Peerd, ein Beitrag zur Etymologie und Deutung dieser Namen, Balt. Stud. 1898 N. F. II. (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1899; Věst. slov. star. 1899; Sobolewskij A. J., tamże 1899).

23230. Słowianie na wyspie Rugii. Wanda, tyg. 1828.

23231. **Dümmler E.**, Gesch. d. ostfränkischen Reiches, Berlin 1862, 1865 t. 2, 2. wyd. Leipzig 1887, 1888 t. 3, zob. Nr. 23047.

23232. **Kaemmel**, Die Anfänge des deutschen Lebens in Österreich, Leipzig 1879; — **Strakosch-Grassman**, Gesch. d. Deutschen in Österreich, Wien 1895 I. (Obydwa dzieła omawiają siedziby Słowian w krajach alpejskich).

23233. **Jagić V.**, Historija književnosti naroda hrvatska u srbskawo, Zagrzeb 1867.

23234. **Šulek B.**, Pogled iz bilijarstva u praviek Slavenah, a napose Hrvatah, Rad. 1877; — **Čeh Drag**, Hmelj kod drevnih sjevernih i jużnih Slavenah, Rad. 1863.

23235. **Trstenjak D.**, Pannonica, Spomeniški listi svojim prijateljem, 1887.

23236. **Bogusławski E.**, Początki Chorwacy illiryskiej, Rola 1893.

23237. **Wasiliew A.**, Słowianie w Grecii, Wizant. wremien. 1898 Nr. 3.

Zob. Nr. 23034–23051.

Badania językowe, zob. Nr. 20296–20298.

23238. **Grot K.**, Nowije trudy po istorii Wengrii, Sborn. stal. po sławianowid. W. J. Łamanskawo, Petersburg. 1883; — **Tenże**, Iz istorii Ugrii i Sławianstwa w XII wiku, Warsz. 1884.

23239. **Medyński N.**, Słowianie w Węgrzech, Zienkowiec Pam. pow. nauk i um. t. I.

23240. **Fyłewycz J. P.**, Uhorskaja Ruś i związannije s neju woprosy i zadacy ruskoj istor. nauki, Warsz. 1894 (por.: Korduba M., Zap. Tow. Szewcz. V.).

23241. **Temple R.**, Die ältesten Bewohner und Ansiedlungen auf der nördlichen Karpathenterasse, zob. Nr. 17162.

23242. **Szaraniewicz I.**, Kritische Blicke in die Gesch. der Karpatenvölker, Alterthum und Mittelalter. Lemberg 1871; — **Tenże**, Zaczatki słowiańskie u stoku Karpat, Odb. z czasop. Dodatek do Szkoły, Lwów 1870.

R: Pawiński A., Bibl. warsz. 1871 IV.

23243. **Popow N.**, Ruskoje nasilenie po wostocznomu skłonu Karpat, zob. Nr. 17164.

23244. **Wagilewicz J.**, Huculové, obyvatelé pohorj Karpetského, Čas. česk. Muz., Praga 1888 XII., 1889 XIII.

23245. **Deszko A.**, O Karpatskoj Rusy, Kijewlanyn 1850 III.

23246. **Wenełyn J. I.** O Hotach, II. Ob Obrach, III. O spori meżdu Jużanami i Siwerjanami na szet ich rossyzma, Obszcz. imp. istor. i drevn. ross., Moskwa 1848.

23247. **Partycki O.**, Chto były Biessy, żyteli naszych hir w X. wici po Christi, Dilo, Lwów 1890 Nr. 209–221.

23248. **Spicin A.**, Razsielienije driewnierusskich plemien po archieologiczeskom danym (por.: N., Věst. slov. staroż. 1899; Sobeliewskij A., tamże 1900).

23249. **Łazarewskij M. A.**, Ludi staroj Małorossiji, zob. Nr. 11841.

23250. **Hruszewskij M.**, Czy było miż ruskimi plemieniami plemie Chorwatiw, Zap. Tow. Szewcz. 1899 t. XXXI–XXXII.

23251. **Gołubowskij N. P.**, Ob Uzach i Torkach, Żurn. min. nar. prośw. 1884; — **Storożenko A.**, Gdzie żili pieriejasławskie Torki? Kij. Star. 1899 I.

23252. **Eichwald**, O starożytnych siedzibach plemion słowiańskich, fńskich i mongolskich w południowej Rosji według Herodota, Athen. Krasz. 1847 II., III.

23253. **Petruszewycz A. S.**, Lingwistyczno-istoryczeskij razaużdenia, Lwów 1887 (por.: Żalożiecki B., Czernonaja Ruś 1888 Nr. 30–37).

Zob. *Etnografia* Nr. 11832–12083; *Badania językowe* Nr. 20241–20334 i 21317 do 21354

Zob. *Polska (Prowincje: Ruś)*.

23254. **Nakęski A. N.**, Sasiedzi narodów słowiańskich, zarysy historyczno-etnograf., Warsz. 1877, zob. Nr. 11478.

23255. **Zeus K.**, Die Deutschen und die Nachbarstämme, zob. Nr. 23127 (por.: Tyg. lit. 1841 Nr. 27–30).

23256. **Wislicenus P.**, Die Geschichte der Elbgermanen von der Völkerwanderung, Halle 1863.

23257. Buschan G., Germanen und Slawen, eine archäologisch-anthropologische Studie, Münster 1890.
23258. Dümmler E., Gesch. d. ostfränkischen Reiches, *zob.* Nr. 23231.
23259. Biskupski L., Über den Einfluss des germanischen Elements auf das slavische, Conitz 1885.
23260. Partykij Om., Germański wpływy na nasz naród w III. i IV. wici po Chrysty, *Diło* 1892 Nr. 140, 144.
23261. Maciejowski W. A., Szwedzi, Słowianie, Niemcy, Bibl. warsz. 1853 II; — Tenże, Normandowie i Germanowie, z uwagą nad dziełem A. Muncha: Der norske Folks-historie, tamże 1856, Odb. Warsz. 1856; — A. B., O mniemanej słowiańskości Swewów, *Dz. lit.*, Lwów 1852.
23262. Platner C., Gegen die Ansicht, dass die Sueven Slaven gewesen sind, *Ztschr. f. Ethn.* 1884 Nr. 16.
23263. Obermüller W., Die Zips und die alten Gepiden (ethnol. Unters.), Presburg 1873.
23264. Schmidt L., Älteste Gesch. der Wandalen, *por.*: Matusiak, *Prz. pol.* 1839 II.
23265. Sur Porigine et l'histoire des Vandales o. p. des ouvrages de Faurel et Marcus, *Revue slave*, Paris 1889.
23266. Szulc K., De origine et sedibus veterum Illyriorum, Posn. 1856.
23267. Miklosich F., Über die Wanderungen der Rumunen in den dalmatischen Alpen und den Karpaten, Wien 1879; — Milkowicz W., Über die Volksnamen: Wälsche (Italiener), Walach, Wlach (Rumäne) und Lach (Pole), *Beil. zur Allgem. Zeitung* 1897 z. 24 i n.: — Daszkiewicz N., Jeszcze razyskania i woprosy o Wołochowie i Wołochowcach (*por.*: Hruszewskij M., *Zap. Tow. Szewcz.* 1899 XXX.).
23268. Schiefner, Versuch über das Awarische, Petersb. 1862.
23269. Decker (Historia Awarów), 1889.
23270. Chwolson, Izwestii o Chazarach, Bułgach, Bołgarach, Sławianach i Russach, A. Ibn. Dasta, Petersb. 1869.
23271. Harkavy A., Mittheilungen über die Chasaren, Zur Frage über die Hauptstadt der Chasaren, I. von D. E. D. Europaeus, II. von A. Harkavy, *Russ. Revue*, Petersb. 1877 X., XI.
23272. Bartoszewicz J., Troszkę o nowej archeologii słowiańskiej, *Atylla*, o Chazarach i Połowcach, *Dz. warsz.* 1865 Nr. 85.
23273. Hunfalvy, Etnographie Ungarns, deutsch v. Schwicker, Budapest 1877; — Vámbéry Herm., Der Ursprung der Magyaren, eine ethnolog. Studie, Leipzig 1882; — Rohonije, Początek Madjarów (po węg.), Budapest 1895.
23274. Grot K. J., Morawija i Madjary s połowiny IX. i naczęła X. wieku, Petersb. 1831.
23275. Wenzel G., A szláv történeti emlékek és a magyar történelem, *Történelmi Társ* 1879 (Przegląd stosunków Węgrów z Słowianami).
23276. Boldeny M. J., Węgry pod względem hist., liter., artyst. i społecznym, wraz z poglądem na stosunki tego kraju z Polską, Warsz. 1862.
23277. Jabłonowski J. A., De Sarmato Jazygibus, *Acta Jahlonoviana ser. I. t. V.*; — Hennig J. E., De rebus Jazygum s. Jazuin-gorum, Regiom. 1802, 1813.
23278. Jaroszewicz J., O Jadźwingach, *Dod. do Grod. gubern. wiad.* 1846 Nr. 36; — Narbutt T., O Jatwieżach, z pow. artykułu Jaroszewicza, *Tyg. petersb.* 1846 XXXIII; — Wasowicz J., Wyjatek z listu do profesora Jaroszewicza dotyczący Jadźwingów, *Bibl. warsz.* 1846 III; — Jaroszewicz J., Jadźwingi, *wyjatek ze wstępu do Obrazu Litwy*, tamże 1853 III.
23279. Wójcicki, O Jadźwingach, *Tyg. ill.* 1863 VII.
23280. Sjögren A. J., Über die Wohnsitze und Verhältnisse der Jetwägen, Petersb. 1858.
23281. Sembrzycki J., Die Nord- u. Westgebiete der Jadwinger, *Altpreuss. Mntsch.* 1891 XXVIII.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1891.
23282. Sum P., Istoryczeskoje razsużdenie o Peczynegach, Moskwa 1846.
23283. Jeznel J., A palócz nemzet és palócz krónika orossés lengyel évkönyvek nyoman (O narodzie i kronice Połowców, według źródeł polskich i ruskich), Pest 1855.
-
- Litwini, Prusacy, Estowie, zob. Historiá Polski (Litwa, Prusy, kraje nadbałtyckie).*
-
23284. Meitzen Aug., Siedelungen und Agrarwesen der Westgermanen und Ostgermanen, der Kelten, Römer, Finnen und Slawen, Berlin 1895, *zob.* Nr. 17976 (*por.*: Henning, *Ztschr. f. deutsches Alterthum u. Literatur* 1899); — Szelagowski A., Pogląd Meitzena na pierwotne osiedlenie i ustrój agrarny Europy, Aten. 1899 I.
23285. Kadlec K., Rodinnij nedil čili zádruha v právu slovanském, Praga 1898

(por.: Levec VI., Věst. slov. star. 1899; Balzer O., tamże; Bogišić V., tamże; Wurm J., Čas. Olom. Mus. 1899 Nr. 61; Rypaček, Čas. Mat. Morav. 1899 z. 3; Jireček, Osvěta 1898; Miletič, Blg. Přegled 1898).

23286. **Peisker J.**, Zur Socialgeschichte Böhmens, Ztschr. f. Social- u. Wirtschafts-gesch. 1896—1897, Odb. Weimar 1896—97; — Tenže, Východisko Meitzénova ličení agrár-ních dějin germ. a slov., Čes. časopis histor. IV., Odb. Praga 1898; — Tenže, Slovo o zá-druze, Národopisný Šborník českoslovanský 1899 (por.: Levec VI., Věst. slov. star. 1899; N., tamže 1900); — Kadlec K., K „Slovu o združce“, kritická úvaha o nové theorii J. Peiskera, Narodop. sborník českoslov. 1900 (por.: N., Věst. slov. star. 1900).

23287. Balzer O., O zadrudze słowiańskiej uwagi i polemika, Lwów 1899 (por.: Szela-gowski Ad., Aten. 1900 I.; Gorzycki K. J., Prawda 1899 Nr. 41; Kaindl R., Globus 1900 Nr. 15; Pekař J., Věstník slov. starož. 1900 Nr. 4); — Pekař J., K sporu o združce staro-slovanskou, Čes. čas. hist. 1900; — L. K., Peisker i Lippert, Prawda 1899 Nr. 46.

23288. Löhner Fr. v., Stämmebildung in europäischen Osten zur Völkerwanderungszeit, Ausland 1891 Nr. 38 i 39.

23289. **Balzer O.**, Historia porównawcza praw słowiańskich, główne kierunki rozwoju nauki i jej istotne znaczenie (Studia nad hi-storyą prawa polskiego), Lwów 1900.

23290. Höfler C., Die Epochen der slavi-schen Gesch. bis 1526, Sitzungsber. hist. phil. Akad., Wien XCVII.

23291. Kaulfuss, Die Slaven in d. ältesten Zeiten bis Samo (623), zob. Nr. 23170.

23292. Fasching, Die Samonische Frage, Progr. Gymn., Marburg 1872; — Holub F., Das Reich Samos, Progr. Leopoldst. Gymn., Wien 1879; — Huber A., Die Ausdehnung d. grossmährischen Reiches nach Südosten, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II.; — Goll J., Samo u. die Karanth. Slaven, tamże XI.

23293. Uspenskij, Pierwija słowiańskaja monarchia na siewierozapadzie, 1872.

23294. Korduba M., Persza derżawa sla-wianska, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.

O św. Cyrylu i Metodym, zob. Nr. 12623 do 12652.

23295. Nowotny, Kritische Bem. z. Be-richt. d. Gesch. d. grossen mähr. Reiches, Wien 1803; — Braniš, O wzroście i upadku państwa wielko-morawskiego (po czesku), Progr. gimn. w Kutnahorze 1880.

Zob. Hist. polit. (Polska, Wiek IX.).

Słowianie, zob. Etnografia Nr. 11471 do 11537, Wiara i Kościół Nr. 12437—12517.

Prawo, zob. Nr. 16058—16071.

Obyczaje, zob. Nr. 18369—18382.

Literatura, zob. Nr. 19985—20027.

Badania językowe, zob. Nr. 20267—20334.

Pismo runiczne, zob. Nr. 11452—11470.

Głagolica, zob. Nr. 20389—20403.

(c: *Badacze rzeczy słowiańskich i poglądy na Słowiańszczyznę*).

23296. Nehring W., Joseph Dobrowský, Rede. Odb. z Schlesische Ztg., Breslau 1893, zob. Nr. 11087.

23297. **Pypin A.**, Russkoje sławianno-widynje w XIX. stoliiti, Wiestnik Jewropy 1898, zob. Nr. 11837.

23298. O pracach Szafarzyka, Rozm., Lwów 1832; Kucharski A., O nowej erze słowiańskiej, tamże 1834.

23299. Preussa prace w przedmiocie Słowiańszczyzny i języka litewskiego, Mag. powsz. 1840 VII.

23300. Katedra słowiańskiej literatury we Francyi, Prz. pozn. 1840 I., zob. Nr. 19993 (A. Mickiewicz).

23301. Kotlarewski, Postępy wiedzy o Słowiańszczyźnie w Rossyi w latach 1860—1872, Bibl. warsz. 1875 IV.

23302. Harasymowycz K., Niskolko myślę o studiach Słowiańszczyzny, Hufyczanin, Lwów 1862.

23303. Florinskij T. D., Kritiko-bibliogra-ficeskij obzor nowiejszych trudow i izdanij po sławianowiedieniju, Kij. Uniw. izwiest. 1898 Nr. 6.

23304. Budilowicz A. S., Nieskolko za-mieczanij o naucznoj postanowkie sławian-skoj istorii, jeja objemie, sodierżanii i pie-riodach (por.: Abramowicz, Lzw. otd. russk. jaz. i słow. 1899 IV.; Bidlo J., Věstn. slov. star. 1899).

23305. **Niederle L.**, Sbornik slov. staro-žitnosti, por.: Č. slov. přehl. 1893.

23306. **Slovanský Přehled**, 1899 t. I. (por.: Ułaszyn H., Tydzień 1899 Nr. 30; Krček Fr., Gaz. lw. 1899 Nr. 198 i n.; G. J., Żiwaja star. 1899 II.).

23307. **Věstník slovanských starožitnosti** I. 1898, II. 1899 (por.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. XXX.; Č. slov. přehl. 1899 Nr. 10).

23308. **Światowit**, rocznik poświęcony archeologii przedziejowej i badaniom pierwotnej kultury polskiej i słowiańskiej, wyd. staraniem Er. Majewskiego, Warsz. 1899 I., 1900 II.

Zob. Nr. 11479.

23309. Wenelin N. J., Istoryko-krytyczeskija iziskanija, Drevnije i ninisznije Sławiane w polityczeskom, narodopisnom, istoryczeskom i religioznom ich otnoszenii k Ros-sianom, Moskwa 1841.

23310. Krymskij A., Filologija i Pogodin-skaja gipoteza, Kij. Star. 1899 II.

23311. Moraczewski Fr., Rzut oka z historyi na stanowisko Słowian, Rok, Poznań 1843, *zob. Nr. 22997.*

23312. Pogląd na dzieje Słowiańszczyzny, a w szczególności Polski, Przewodnik, Krak. 1850.

23313. Robert C., Le monde Slave, son passé, son état présent et son avenir, Paris 1852 t. 2, *zob. Nr. 19994.*

23314. **Duchński Fr. H.**, Les Moscovites Grands Russes, d'après leur origine élémens et tendances, Constantinople 1854; — Tenże, Sprawozdanie z lekcyi historyi mianych przez Duchńskiego 1860 r., Paryż 1860: — Tenże, Zasady dziejów Polski i innych krajów słowiańskich i dziejów Moskwy, Paryż 1860; — Tenże, Odezwa do ziomków, Paryż 1861; — Tenże, Le monument de Novogrod, études sur les peuples Indo-Europeens et Turaniens, Paris 1862; — Tenże, Dopełnienie do trzech części zasad dziejów Słowian i Moskali, Paryż 1863; — Tenże, Odezwa do ziomków Kijowianina, Paryż 1863; — Tenże, Odpowiedź dziennikowi Czas, Zurych 1872: — D., Nowe poglądy na dzieje polskie Duchńskiego. Dz. lit. 1860; — Die Abstammung des russ. Volkes, nach einem Vortrag des Prof. Duchński, Der Weisse Adler 1864 Nr. 18-214; — Badania nad Ariami i Turanami, Sprawozd. z prelekcyi Duchńskiego, Czas 1864 Nr. 11 i n.; — Dzikowski, O systemacie hist. F. Duchńskiego, Pismo zb. Bendlikon 1865 I.; — Z powodu etnogr. prelekcyi Duchńskiego, Czas 1869 Nr. 207; — Prof. Duchński we Włoszech, w Florencyi 1869, Gaz. nar. 1869 Nr. 178; — Chotomski Wł., Due civilizzazioni Arya, Europea, Slava, Turanna Asiatica, Russa, studio etnologico-storico, Venezia 1869 (wedł. syst. Duchńskiego); —

Hervet E., Ethnographie Polens, Bericht über die Arbeiten der Fr. S. Duchńska, Wien 1871; — Nałkowski W., O geograficznych błędach, na których opierają się historyczne poglądy Duchńskiego, Wędrowiec 1881, Odb. Warsz. 1881 (por.: Dygasiński A., Prz. tyg. 1881); — Stekint J., O życiu i pracy Duchńskiego, Kraj 1885 Nr. 30; — Baudouin de Courtenay, Z powodu jubileuszu prof. Duchńskiego (por.: W. B., Kraj 1886 Nr. 39-41).

23315. Delamarre C., Les peuples Slaves et les Moscovites, d'après Viquessel, Bull. de la Soc. de Géogr. 1870 V. ser. XIX.

23316. Wierzbicki Nieczuja, Przeszłość i teraźniejszość Słowian, Poznań 1873; Buszczyński S., Posłannictwo Słowian i odrębność Rusi, Warta 1886 Nr. 605.

23317. Leger L., Russes et Slaves, Paris 1897 (por.: Mourek V. E., Čas. mus. kral. česk. 1899 z. 2), *zob. Nr. 23003.*

23318. Prószyński L., Kilka słów o charakterze Słowian i ich posłannictwie, *zob. Nr. 11482-11483, 23257.*

23319. Ursyn, Oczerki iz psichologii sławiańskawo plemeni, Sławianofyły, Petersb. 1887 (por.: H. i F., Prawda, Lwów 1888).

23320. Sikersky, Quelques traits de la psychologie des Slaves, Revue philosophique, Paris 1898.

23321. Sernec J., Der Materialismus und das Slaven-thum, 1874 (por.: Struve J., Bibl. warsz. 1875 I.); Hankowycz K., Die transcendente Identitätslehre in ihrer Fort- und Umgestaltung bei den Slaven, Archiv f. Gesch. d. Philos., Leipzig 1887 z. III.

23322. Nábélek Fr., O vzdělanosti Slovanů, Ilidka 1899 III.

23323. Krasiński W. S., Slaven-thum und Deutschthum, Dresden u. Leipzig 1849.

23324. Aksakow N., Sławjane i Nimcy, Besida, Lwów 1887 Nr. 13-15.

23325. Buschan G., Germanen und Slaven, eine archäologisch-anthropologische Studie, Münster 1900.

23326. **Brückner A.**, Słowianie i Niemcy, Bibl. warsz. 1800 (por.: N., Věst. slov. star. 1900 Nr. 4).

23327. Ochworowicz J., Słowianie i Germanie, Tyg. ill. 1900 Nr. 16 i n.

3. Historia Polski.

A. Historia Polski w ogólności.

(a: *Zarysy historii Polski [od Naruszewicza po r. 1900, przegląd poprzednich]*).

23328. **Naruszewicz A. St.**, Historia narodu polskiego, t. I. cz. 1. i 2., z rękop. Bibl. Puławskiej i Józ. hr. Sierakowskiego, od najdawniejszych scytyjskich i sarmackich czasów aż do Mieczysława I., wyd. przez Tow. warsz. przyj. nauk, Warsz. 1824 (5 map i regestr), t. II. (ded. Stan. Aug.) Warsz. 1780, III. 1781, IV. 1783, V. 1784, VI. 1785, VII. 1786 (do r. 1384); 2. wyd., Historia narodu polskiego od początku chrześcijaństwa, z rycinami, t. II.—VII. (z uw. T. Czackiego, Wybór pisarzy pol. Tad. Mostowskiego) Warsz. 1803—1804; 3. wyd. Bobrowicza, Lipsk 1836—1837 t. 10; 4. wyd. Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1859—1860 t. 6 (regestr Bartoszewicza).

R: Lelewel J., Rozbiory, Pozn. 1844 i Polska, dzieje i rzeczy t. XVII. i XVIII.; t. I. cz. 1. i 2., Pam. um., sztuk i nauk, Warsz. 1824.

Por.: Prospekt historii narodu polskiego, b r., E. pod r. 1772: Naruszewicz; Tessera summae grat. et rer. illustr. Ad. Naruszewicz, 1786 DS.

23329. *Dzieła wierszem i prozą Naruszewicza, Historia narodu polskiego, rozprawami, objaśnieniami i postrzeżeniami J. Lelewela i X. A. Tymińskiego pomnożona, atlasem około 20 map i rycin ozdobiona, zapowiedziano w Warsz. 1839.*

O Naruszewiczu, zob. Nr. 9565—9567 i 21094.

23330. Biernacka z Małachowskich Konst., Historia polska, Warsz. 1790; Taż. Zabawa Polki z synami, czyli opis dziejów polskich od Lecha aż do rozbioru Polski, ułożony w sposobie loteryi do r. 1820, Wrocław 1821.

23331. Hammerdörfer K., Geschichte Polens, Dresd., Leipzig 1792 t. I. DS.

23332. **Jekel Fr.**, Darstellung der Staatsveränderungen Pohlens (1792), zob. Nr. 16077.

23333. Mangelsdorf C., Geschichte von Polen (Gesch. der europäischen Staaten t. IX.), Halle 1802; Tamburini Gius. († około 1807), Compendio delle istorie di Polonia (do panowania Władysława IV.), Milano t. 2; Monier F. M., Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'en 1795 (1807), zob. Nr. 9665; Auquetil L. P., Polska historien i Sammandrag Oefversättin, af Krutmejer, Stockholm 1807; Kurzer Abriss der Geschichte Polens, Pless 1807.

23334. Malte-Brun, Tableau de la Pologne (1807), zob. Nr. 10168

23335. Bornschein E., Gesch. von Polen, nebst einer Einleitung über Sitten, Gebräuche u. Litteratur, geogr. Anhang und Karte der Veränderungen in Polen, Leipzig 1808.

23336. Hautepierre J. C., Tableau hist. de la vie des rois de Pologne, Breslau 1807—9 t. 2 (t. I. Hist. od Leszka I. do końca pan. Stan. Aug.).

23337. Feyerabend K. B., Gesch. d. poln. Staates von d. ersten Entstehung an bis zu seiner neuesten Wiederherstellung (I. cz. do r. 1572), Leipzig u. Danzig 1809.

23338. Głos obywatela dobrze ojczyźnie swej życzącego (wierszem, hist. polska do Stan. Augusta), Warsz. (właściwie Grodno) 1809.

23339. **Bandtkie J. S.**, Krótki zbiór dziejów narodu polskiego, Pam. warsz. L. Osińskiego 1809—1810; — Tenże, Krótkie wyobrażenie dziejów król. Polskiego, Wrocław 1810 t. 2; 2. wyd. p. t. Dzieje królestwa polskiego, Wrocław 1820; 3. wyd. Wrocław 1835.

R: J. L., Tyg. wil. 1820 V.—IX.; Lelewel J., Rozbiory 1844 i Polska, dzieje i rzeczy t. XVII. i XVIII.; Żętkowski ks. bisk., O Bandtkiem i jego dziejach król. polsk., Prz. lw. 1878 V.

23340. **Prospekt hist. narodu polskiego** od Towarzystwa przyj. nauk, Warsz. 1809.

23341. Brohm K. Fr. A., Gesch. v. Polen u. Lithauen seit der Entstehung dieser Reiche bis auf die neuesten Zeiten, Posen u. Leipzig 1810—1811 t. 4; — Gesch. des Königreichs Polen, seiner Auflösung und der Entstehung des Herzogthums Warschau, Leipzig 1812.

23342. Nougaret P. J., Beautés de l'histoire de Pologne, avec des détails curieux sur ses moeurs et ses usages (do końca panowania Stan. Augusta), ouvrage destiné à l'instruction de la jeunesse orné de 8 fig. gravées, Paris 1814, 2. wyd. 1817, 3. wyd. 1821; przekład pol. p. t.: Piękności historii polskiej (50 kolor. rycin), Wrocław 1816.

23343. Święcki T., Opis starożytnej Polski (1816), zob. Nr. 10169.

23344. **Niemcewicz J. U.**, Śpiewy historyczne, Warsz. 1816 (wiele wydań); — Lelewel J., Śpiewy historyczne J. U. Niemcewicza pod względem historii uważane, Dz. wil. 1817, Odb. Wilno 1817 i Rozbiory, Poznań 1844, Polska, dzieje i rzeczy t. XVII. i XVIII.; — Wyd. Macierzy polskiej z objaśnieniami W. Czermaka, Lwów 1895; — Tenże, La vieille Pologne, Paris 1833.

O J. U. Niemcewiczu, zob. Nr. 9936 i 21114.

23345. Faleński J., Historia Polski krótko zebrana, Wrocław 1819.

23346. Słownik zwyczajów i najważniejszych zdarzeń w narodzie polskim, Pszczółka krak. 1820 IV., 1821 I.

23347. Miklaszewski J. († 1833), Rys historyi polskiej, z 3 herbami, wizerunkami i 5 mapami, Warsz. 1821, 2. wyd. Warsz. 1822, 3. wyd. Warsz. 1823, 4. wyd. (rozszerz.) Warsz. 1829, 5. wyd. Poznań 1865.

R: Gaz. lit., Warsz. 1821 Nr 29.

23348. Kainko E. W., Zdarzenia najznakomitsze w dziejach królestwa polsk., Wrocław 1823.

23349. Thiessé L., Résumé de l'histoire de Pologne (ze zbioru: Collection choisie de prosateurs et poètes français modernes), Bruxelles 1824, 2. wyd. Paris 1824.

23350. Historia polska, Warsz. 1824.

23351. Rabbe A., Histoire de Pologne (1825), zob. Nr. 23069.

23352. Ligurti S., Storia della Polonia, Milano 1825; Ciampi S., Osservazioni critiche sopra la Storia di Polonia etc. compilata dall' abate Silv. Ligurti, Firenze 1836.

23353. Gołębiowski L., Wiadomości z historyi polskiej dla pensyj i szkół płci żeńskiej, z 4 mapkami, Warsz. 1827, 2. wyd. pomn. Warsz. 1830; — Tenże, Dzieje Polski (1386–1506), Warsz. 1846–1848 t. 3.

23354. Bronikowski Al., Die Gesch. Polens von den ältesten Zeiten bis auf unsere Tage, Dresden 1827–1832 t. 4 (toż po szwedzku: Polens Historia Oeffersätn, Christianstadt 1832).

R: Dz. warsz. 1828 XII.

23355. Lelewel J., Historia, Obraz dziejów polskich, Pozn. 1823; — Tenże, Dzieje Polski potocznym sposobem opow., do nich 12 krajobrazów, Warsz. 1829 (do tego należy: Atlas do Dziejów polskich z 12 krajobrazów), 2. wyd. Warsz. 1830 (Atlas z 12 map i 2 tablic), 3. wyd. Lipsk 1837, 4. wyd. p. t.: Dzieje Polski, które stryj synowcom swoim opowiedział, Wrocław 1843, 5. wyd. Wrocław 1845, 6. wyd. (z 2 tabl. i 12 map.) Wrocław 1849, 7. wyd. Wrocław 1852, 8. wyd. do użytku szkół p. t.: Dzieje Polski potocznym sposobem opowiedziane i do r. 1848 dopełnione, z 3 krajobrazami, wyd. J. Szlachetowski, Lwów 1849; Toż p. t.: Dzieje Polski, które stryj synowcom swoim opowiedział, przez J. L. powiększone dodatkami oraz rysem historyi literatury polskiej L(eona) R(ogalskiego), z 12 mapkami i tablicami genealogicznymi na 2 ark., Warsz. 1853, 2. wyd. Warsz. 1856, 3. wyd. Warsz. 1859, 4. wyd. Warsz. 1863; Toż, Poznań 1859; Toż w wyd. zbiorowym: Polska, dzieje i rzeczy jej t. VII; nowe wyd. Warsz. 1889–1891; — Tenże, Przypiski do dziejów polskich potocznym opowiedzianych, ozdobione portretami królów, wziętych z stępla monet, Paryż 1841; — Tenże, Dziesięć upłynionych wieków dawnej Polski, Warsz. 1829 (fol.); — Tenże, Histoire de Pologne publiée par J. Straszewicz (tłóm. Rykaczewski), Paris 1844 t. 2; — Tenże,

Gesch. Polens, mit Einleitung von Jordan, Leipzig 1846 t. 2, 2. wyd. (uzup. do r. 1846, z tablicami geneal. i geogr.) Leipzig 1847; — Tenże, Kratkije oczerki istorji polskawo naroda, Petersb. 1862; — Tenże, Historia polska do końca panowania Stefana Batorego, dzieło pośmiertne przypiskami pomnożone i wyd. przez E. Rykaczewskiego, Polska, dzieje i rzeczy jej, Poznań 1863 t. XIII. (por.: Dz. pozn. 1863 Nr. 206; Czas 1864 Nr. 91 i n.); — Tenże, Rozbiory dzieł obejmujących albo dzieje, albo rzeczy polskie, Poznań 1844, Polska, dzieje i rzeczy jej t. XVII. i XVIII.; — Wyd. zbiorowe dzieł Lelewela: Polska, dzieje i rzeczy jej rozpatrywane, Poznań 1854–1863 t. 20.

Zob. Nr. 10171 (Geografia).

O Joach. Lelewelu, zob. Nr. 21256.

Tallier, zob. Nr. 22996.

23256. Kościński J., Potok historyczny ksiąg i królów polskich, z dołączeniem ważniejszych wypadków, Warsz. 1829.

23357. Zieliński J., Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'en 1795 (jest to przerobienie historyi Wagi, zob. Nr. 9349), Paris 1830 t. 2; 2. wyd. p. t.: Histoire générale de Pologne d'après les historiens polonais Naruszewicz Albertrandy, Czacki, Lelewel, Bandtkie, Niemcewicz, Zieliński, Kolontay, Ogiński, Chodźko, Podczaszyński, Mochnacki et autres écrivains nationaux de la Pologne, Paris 1834 t. 2.

23358. Chodźko L., Tableau de la Pologne ancienne (1830), wiele wydań do r. 1842, zob. Nr. 10179; Toż po włosku: Relazioni storica, Livorno 1831; Toż po ang.: Poland historical, New York 1841 (obejmuje czas do zgonu Sobieskiego); — Jarry A. et Chodźko L., Tableau historique chronologique des révolutions nationales de Pologne, Paris 1832; — Chodźko L., La Pologne historique, Paris 1835 t. 3; — Tenże, Histoire de Pologne, septième série de la geurre d'orient, illustrée par Janet Lange et Gustave Janet, ornée d'une carte de la Pologne par A. H. Dufour, Paris b. r. (1855), dalsze wyd. 1863, 1864, 1865, 1866.

23359. Witzleben F. A., Die Gesch. Polens von Premier-Lieutenant im kön. preuss. Generalstabe, Halberstadt 1831, zob. Nr. 10172.

23360. Fletcher J., The history of Poland with a narrative of the recent weald obtained from a polish patriot (portraits et mapps). London 1831; Toż po franc.: Histoire de Pologne avec une carte coloriée et 4 portraits par A. Viollet, Paris 1832 t. 2; — Fayot A. Fr. K., Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'en 1831 (dédiée au général

Lafayette), avec carte et portrait (z notami L. Chodźki i J. Lelewela), Paris 1831—1832 (2 wyd.) t. 3.

23361. Stuchard G., Das Königreich Polen von seinem Entstehen bis auf die neuesten Zeiten, Schweidnitz 1831—1832 t. 2; Grobe L. Fr., Übersicht der Gesch. Polens bis auf unsere Tage, Karlsruhe 1831.

Zob. Nr. 10174 (*geogr.-hist. opisy wydane w r. 1831*).

23362. Zaydler B., Storia della Polonia fino agli ultimi tempi scritta, Firenze (1832?).

23363. Maleszewski P. P., Essai historique et politique sur la Pologne, depuis son origine jusqu'en 1788. écrit en français, publié par sa veuve, Paris 1832, 2. wyd. 1833.

Moltke H. (1832), zob. Nr. 10175.

23364. S. L., Histoire de Pologne depuis son origine jusqu'à nos jours, Paris 1833 t. 2; — Souvenirs de la Pologne historique (1833), zob. Nr. 10176.

23365. Bothmer C., Gesch. von Polen (ze zbioru: Cabinets-Bibliothek der Gesch. cz. III. t. III. i V.), Erfurt 1833 t. 2.

23366. Królowie polscy, Kronika emigr. pol., Paryż 1834—1839.

23367. Sołtyk R., Polen, geographisch u. historisch geschildert, mit 15 Abbildungen auf 7 Tafeln, II. Th. (1834), zob. Nr. 10177; Toż po franc.: La Pologne, précédé d'une esquisse de l'histoire de la Pologne, depuis son origine jusqu'en 1830 [z 4 mapami i 4 portretami], Paris 1835; Toż po szwedzku: Polen historisk-politisk och militärisk skildring of dess revolution, och Frihetskrig 1830, och 31 Öfversättning, Stokholm 1834—1835 t. 2; inny przekład, Stokholm 1835 t. 2.

23368. Friederich A. C. A., Historisch-geographische Darstellung (1835), zob. Nr. 10178.

23369. Turowski K. J., Poczet książąt i królów polskich (nakład J. A. S. Kamińskiego), Lwów 1835 (12 str.).

23370. Savagner Fr. K., Histoire de Pologne, Paris 1835, 1838, 1845.

23371. Czyński J., Histoire de Pologne, sur un plan nouveau avec six tableaux synoptiques des événements etc., revue et publiée par M. Vict. Boreau, Paris 1838 (1839), 2. wyd. 1848.

23372. Sienkiewicz J. K., Skarbiec historii polskiej, Paryż 1839—1842 t. 2, zob. Nr. 1358.

23373. Roepell R., Gesch. Polens, I. Th., Hamburg u. Leipzig 1840, zob. Nr. 22795; po pol.: Przyborowski K., Dzieje Polski do

XIV. stulecia, Lwów 1879 (Bibl. hist. t. 25. i 26.) t. 2, zob. Caro J., Nr. 23425.

R: L. U. B., Galicia, Ztschr., Lemb. 1841; Moraczewski, Tyg. lit., Pozn. 1841 IV.; Dz. narodowy 1841 Nr. 4; Orędownik, Pozn. 1842; Niwa 1879; Jarochowski K., Aten. 1880 I.; — por.: Finkel L., Kwart. list. 1891 (wspomn. poem.).

23374. Wiszniewski M., Historia literatury polskiej, zob. Nr. 20045.

23375. Saint Prosper A. J., Histoires de Russie, de Pologne etc. (stanowi część zbioru Le Monde, histoire de tous les peuples), Paris 1843 t. 8, 2. wyd. 1846 (31 planches).

23376. Ostrowski J. B., The history of Poland, London 1841 t. 2.

23377. Lacroix M. J. et Kubalski, Histoire de Pologne et de villes anseatiques, 1842 (Collection d'hist. abrégée des tous les Etats d'Europe, wyd. Parent-Desabarres); Ci sami, Histoire de Pologne, Tours 1846, zob. Nr. 23181.

23378. Łukaszewicz Józ. (Andrysowicz pseud.), Polska, zawierająca jeografię i dzieje starożytnej Polski, Poznań 1842, zob. Nr. 10181; — Kaczkowski St., zob. Nr. 150.

23379. Moraczewski J., Dzieje rzeczypospolitej polskiej do XV. w., Pozn. 1843 do 1855 t. 9; 2. wyd. przerobione jeszcze przez autora i pomnożone spisem treści i nazwisk, Pozn. 1864—1867 t. 9, zob. Nr. 18388.

23380. Pawliszczew M., Polska historia w widie uczelnika soczinenie, Warsz. 1843; Toż po pol.: Dzieje Polski, z obrazem chronologicznym i mapą Polski, Warsz. 1844.

R: Małkowski K., Tyg. petersb. 1844 XXX.; — por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI.

23381. Mickiewicz A., Historia polska w głównych zarysach, Paryż 1811 t. I. i w wyd. zbiorowym p. t. Dzieła, Paryż 1880 (toż po franc.); — Tenże, Literatura słowiańska, zob. Nr. 19993.

23382. Morawski T., Coup d'oeil sur la Pologne, géographique, historique et littéraire, Paris 1843, zob. Nr. 10182; — Tenże, Dzieje narodu polskiego, Poznań I. Piastowie 1875, II. Jagiellońowie 1876, III. Królowie obieralni, Wazowie 1877, IV. Królowie obieralni, Sasi 1877, V. Stanisław August 1877, VI. Polska pod obcem panowaniem 1877; — Wskazówka abecadłowa do dziejów narodu polskiego T. Morawskiego, Poznań 1878.

R: Tyg. wielkop. 1871; Dz. pozn. 1871 Nr. 62, 274 i 275; X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXIV.

23383. Baliński M., Historia polska, War. 1844.

23384. Siemieński L., Wieczory pod lipą czyli historia narodu polskiego, opowiadana przez Grzegorza z pod Racławic, Pozn. 1845; 2. wyd. Pozn. 1847; 3. wyd. p. t.: Dzieje narodu polskiego, wyd. Wal. Wielogłowski, Paryż 1848 (z rycinami); 4. wyd. dla użytku szkolnej młodzieży, Krak. 1851 (z drzeworytami); 5. wyd. p. t.: Wieczory w Ojcowie,

Warsz. 1858 (z rycinami); Toż, 1860; Toż, 1873; wyd. nowe, przejrane i poprawione (przerobił J. K. Turski), Krak. 1863; Toż, wyd. znacznie pow., 45 rycin, Krak. 1868; Toż, z rycinami, Krak. 1872; 10. wyd. poprawne i powiększone, Krak. 1873 (Toż po czesku: Večery pod lipou, tłóm. Davorin Lišenský (Mart. Kříž), Berno 1863 i 1868 i p. t.: Děje národu polského, s vlastním porovnaním jiných pramenův, jakož i s přehledem literatury polské, vzdělál L. Rittersberg, Praga 1866—1867).

Por.: Kilka słów o Wieczorach pod Lipą, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.

23385. Wojkowska J. z Molińskich, Dzieje Polski od Lecha aż do śmierci królowej Jadwigi, Leszno 1846.

Robert C., zob. Nr. 19994 i 23614.

23386. Domański M. L., Tales from the history of Poland, Driffield 1846.

23387. Haureau M. B., Histoire de la Pologne depuis son origine jusqu'en 1847, suivie de notices biographiques sur ses grands hommes (ze zbioru: Nouveaux resumés historiques), Paris 1846 (przekład włoski, Capolago 1847, Venezia 1848).

23388. Goehring E., Gesch. des poln. Volkes von seinem Ursprunge bis zur Gegenwart, mit Stahlstichen, Leipzig 1846—1847 t. 4, 2. wyd. pomnożone 1851 t. 2; Toż po pol.: Historia narodu polskiego, przeł. J. Szwejkowski, Lwów 1868 t. 5.

R: Sokołowski A., Dz. lit. 1869.

23389. Abriss der Geschichte von Polen zum Verständniß der jüngsten Ereignisse unserer Tage, Magdeburg 1846; Polens Geschichte, Hist. pol. Bl. f. d. kath. Deutschland 1846 XVII.

23390. Plée L., Le passé d'un grand peuple, histoire complète de la Pologne depuis son origine jusqu'au vote du 3. Fevr. 1847, examen des reproches adressés aux Polonais, Paris 1847.

23391. Tasty A. S. C. V., Historia polska (w zbiorze: Wychow macierzyńskie czyli podr. bibl. nauk.), Warsz. 1847; Kratkoje naczertanie istorii gosudarstwa Polskawa od Piasta do Stanisława Augusta IV. (Poniatowskiego), wydawca Einerling J., Petersburg 1847 (40 drzeworytów).

23392. Miniszewski J. A., Domowa zagroda, Rysy dziejów polskich w opowiadaniu powieściowem dla młodzieży, Warsz. 1847; Anecyporowicz Z. L., Opowiadania hist. pol. dla dzieci, Warsz. 1847.

23393. Robinet E., L'Europe, Histoire des nations européennes, Russie, Pologne, Suède et Norvège ornée de beaux portraits, Paris 1847 (str. 148—188 hist. polska).

23394. Szymański O. K. (pseud. Weissenhorst), Studien in der Geschichte des polnischen Volkes nach den besten Quellen, Zürich 1850 i 1855 cz. 2.

23395. Hildebrandt G., Grossen u. Zielenzig, Gesch. Polens bis zur Gegenwart dem Volke erzählt, 1851.

23396. Zarański St., Dziejopraz Polski ułożony w niemych obrazach A. Jazwińskiego, przytem: Chronologiczny poczet faktów jako objaśnienie, Lwów 1851.

23397. Moraczewska B., Co się działo w Polsce od samego początku aż do pierwszego rozbioru kraju, Poznań 1852.

23398. Wizerunki książąt i królów polskich w drzeworytach wydane, Krak. 1852.

23399. Russel Lee, Stories from Russia, Siberia, Poland and Circassia, London 1853.

23400. Krasinski W. S., Poland its history, zob. Nr. 16154.

23401. Schmitt H., Rys dziejów narodu polskiego od najdawniejszych czasów aż do r. 1763, Lwów 1855—1860 t. 3 (Toż po ross.: Istoria polskawa naroda, dopełnił primieczaniami, Petersb. 1864 1867 t. 3); — Tenże, Dzieje narodu polskiego krótko i zwięźle opowiedziane, Lwów 1861; — Tenże, Dzieje Polski w potocznym opowiadaniu, Lwów 1869.

R: Xr., Czas 1856 Nr. 58.

23402. Bartoszewicz J., Królowie polscy, Wizerunki zebrane i rysowane przez Al. Lessera, objaśnione po pol. i franc., Warsz. 1857—1860 (15 zesz., 44 portr.); — Tenże, Historia polska do końca panowania Stefana Batorego, dzieło pośmiertne, przypiskami pomnożone i wyd. przez E. Rykaczewskiego, Poznań 1863 (por.: Bibl. warsz 1864 I.); — Tenże, Historia pierwotna Polski, Dzieła t. III.—VI., Krak. 1878—1879.

23403. Kiliński T. (ks. T. K.), Dzieje narodu polskiego, Pozn. 1858, 2. wyd. 1859, 3. wyd. (z tablicą chronologiczną dla użytku młodzieży, z dodatkiem jeografii i mapy dawnej Polski) 1863, 4. wyd. 1869, 5. wyd. 1872.

23404. S(tankar) Tomasz, Rzut oka na historię litewską i polską do r. 1794, Wilno 1858.

23405. Histoire de la Russie et de la Turquie, précédée d'une notice hist. sur la Pologne et sur l'insurrection polonaise, Revue d'ouest, Paris 1858, 2. wyd. 1864.

23406. Kamiński J., Skarbiec polski, Lwów 1859 zesz. 3.

23407. Leśniowska L., Historia polska dla ludu, zebrana w krótkości z małemi objaśnieniami jeografii i żywotami niektórych świętych i bohaterów polskich (z 2 mapami i 11 wizerunkami), Krak. 1859, 2. wyd. p. t.: Pisemko ludowe, Historia polska dla ludu, Krak. 1869.

23408. Zdanowicz A., Szkice hist. polskiej, Wilno 1857, 1863; Toż p. t.: Zarys historyi polskiej (dla dzieci), Wilno 1883.

R: Tyg. pozn. 1862.

23409. Czarkowski P., Dzieje w Polsce, Litwie i na Rusi, z poglądem na wpływ Europy, od 862 do 1825, Warsz. 1859.

23410. Parkasch W., *Polens Gesch. bis auf die Neuzeit, volksthümlich verfasst*, Wien 1859.

23411. Krainiński W., *Dzieje narodu polsk. i Polska z grobu, prozą wiążaną*, Wrocław 1859 (Dzieła t. VI.).

23412. Królowie polscy, z popiersiami (w zbiorze: Bibl. lud. pol.), Paryż (186.).

23413. Konopacki Sz., *Chronologia dziejów królestwa polskiego dla młodego pokolenia*, Żytomierz 1868, 2. wyd. Poznań 1878 t. 2, 3. wyd. Krak. 1880.

23414. Iżycki W., *Krótki rys historii polskiej dla młodzieży pracującej*, Krak. 1861.

23415. Wołowska T., *Historia polska*, Paryż 1868 t. I.

23416. Wagner J. B., *Krótkie wiadomości z dziejów polskich, ozdobione 45 wizerunkami królów, książąt polskich i sławnych hetmanów* (Odb. z Skarbczyka polsk.), Warsz. 1861; 2. wyd. pomnożone jeografią dawnej Polski, chronologią pisarzy polsk. i ważniejszych wypadków, Warsz. 1863.

23417. Życiorysy panujących w Polsce od Miecysława I. do Stanisława Augusta, Warsz. 1861; Toż, Poznań 1864.

23418. Chevė Ch. Fr., *La Pologne, sa constitution, son histoire et ses demembrements*, Paris 1861 (Bibliot. utile); — Tenże, *Histoire complete de la Pologne*, Berlin, Paris 1864 t. 2, 2. wyd. 1890.

R: E. P. A. S., Prz. powsz. 1891 III.

23419. Lerue A., *Abecadnik z hist. polsk.*, Warsz. 1861.

23420. Rokicki U. ks., *Skarbczyk chronologiczny historii polskiej przez X. U. R.*, Wilno 1862.

R: Bibl. warsz. 1862 IV.

23421. Dmochowski Fr. S., *Krótki zbiór historii polskiej*, Warsz. 1862, 2. wyd. 1866, 3. wyd. 1878, 4. wyd. 1882.

23422. *Polska w obrazach*, Wieniec, dwutyg. liter., Krak. 1862.

23423. Gruner, *Geschichte Polens nach Chodźko's Vorgange*, Berlin 1862, 2. wyd. tyt. 1864.

Kalicki B., zob. Nr. 23438.

23424. Szujski J., *Dzieje Polski podług ostatnich badań spisane*, Lwów I. Piastowie (z 10 tablicami) 1862, II. Jagiellonowie (z 4 tablicami) 1862, III. Królowie wolno obrani, cz. I. (1572–1668, z 3 tablicami) 1864 IV. Królowie wolno obrani, cz. II. (1668 do 1794) 1864, 2. wyd. t. IV. cz. 2. Królowie wolno obrani, cz. 3. (1748–1795), dodatek: *Dzieje porozbiorowe (1795–1864)*, Lwów 1866; nowe wyd. w: *Dziełach ser. II. t. I.–IV.* (z notami W. Czermaka), Krak. 1896; — Tenże, *Z wykładów o dziejach cywilizacji polskiej*, Opowiadania i roztrząs.

t. III., *Dzieła ser. II. t. VII.*, Krak. 1888; — Tenże, *Historii polskiej treściwie opowiedzianej ksiąg 12*, Warsz. 1880, *Dzieła ser. II. t. IX.*; — Tenże, *Polen u Ruthenen, Teschen 1883* (po pol.: *Dzieła*, Krak. 1896).

R: Tyg. pozn. 1862; F. K., Bibl. warsz. 1880 IV.; Załęski St. X, Czas 1880 Nr. 266 i n.; Tenże, Prz. powsz. 1896 II.; Bem A. G., *Prawda*, Warsz. 1881; Korzon T., *Kłosy* 1881 XXXII.

23425. Caro J., *Geschichte Polens* (ciąg dalszy Roepella, zob. Nr. 23373), Gotha II. (1300–1385) 1863, III. (1386–1430) 1869, IV. (1430–1454) 1875, V. cz. 1. (1455–1480), cz. 2. (1481–1506) 1886–1888, zob. Nr. 22795 (po pol. t. V. cz. 2.: *Dzieje Polski*, przeł. St. Mieczysławski, Warsz. 1900).

R: t. I.: Zieliński F., Bibl. warsz. 1867 I.; t. III.: tamże 1869 IV.; Liske X., Sybels H. Z. XXXIV.; t. IV.: Prochaska A., Ruch lit. 1874–1875; Prz. kryt. 1874–1875; Lewestam F. H., *Kłosy* 1876 XXII.; Warnka St., Dz. lit. 1869; M. P., *Altpr. Mutschcr*. XXV.; K. L., *Lit. Centralblatt* 1886 Nr. 6; F. Kr., Bibl. warsz. 1886 III.; Jarochoński, *Kraj* 1886 Nr. 48–61; Longinus, *Kurier* pozn. 1886 Nr. 205–210; Papée Fr., *Kwart. hist.* 1887; Bostel Fr., tamże 1889 i *Gött. Gesch. Anz.* 1888; Lewicki A., *Prz. pol.* 1889 III.; D. v., Sybels H. Z. LXVII.

23426. *Historia polska dla ucz. się młodzieży*, Warsz. wyd. od r. 1862–1872.

23427. Anczyc Wł. L., (pseud. Kazimierz Góralczyk), *Dzieje Polski w 24 obrazkach, skreślone do użytku braci włościan, z 24 drzeworytami kolor.*, Warsz. 1863, 2. wyd. 1865, 3. wyd. p. t.: *Abecadnik z historii polskiej*, Krak. 1869; wyd. *Macierzy polskiej* p. t.: *Dzieje Polski*, uzupełnił Papée Fr., Krak. 1891 (por.: Kwiatkowski, *Muzeum* 1892); — Tenże, *Historia polska*, Krak. 1870; — Tenże, *Krótki rys dziejów narodu polskiego dla niższych zakładów naukowych*, Krak. 1877.

23428. Roux-Ferrand H., *Histoire populaire de la Pologne*, Tournai 1863 (Włom. na duńskie, Kopenhaga 1864).

23429. Jonas S., *Opowiadanie dziadunia o sławnych mężach i dziejach dawnej Polski (dla młodzieży)*, Pozn. 1864.

23430. Rogalski L., *Dzieje Polski*, opowiedziane w krótkości podług dzieł najnowszych, Warsz. 1864.

23431. Marx G., *Almanach de la Pologne* (1865), contenant l'histoire de la Pologne, Paris 1864; Somani G., *Storia della Polonia*, Milano 1864.

23432. Kulziński J., *Istoria Polszy*, Kiew 1864 (por.: *Otecz. zap.* 1865 Nr. 22; Antoni J., *Polonica*, Roz. fil.-hist. XI.).

23433. *Wizerunki polityczne dziejów państwa polskiego*, Lipsk 1864–1865.

23434. *Wykład historii polskiej*, Paryż 1866.

23435. Tatomir L., *Skarbnica dziejów i rzeczy polskich*, cz. II. t. I.–II. *Dzieje Polski* potocznym sposobem opowiedziane, Lwów 1872, zob. Nr. 10188; — Tenże, *Dzieje*

Polski w zarysie, dla klas wyższych szkół średnich, Lwów 1879, 2. wyd. 1892, Warsz. 1898.

R: K. K., Gaz. lw. 1873 Nr. 152; Tydz. pol. lit. IX.; Papée Fr., Przew. nauk. i lit. 1880; Smoleński W., Ateneum 1880 IV.; Szkoła 1891 Nr. 37; Przegl. 1891 Nr. 153 i 198; Przew. nauk. i lit. 1892.

23436. Correa J. H., Historia de Polonia, Lisboa 1868; Lardners D. (wydawca), Cabinet-Encyclopaedia, History of Poland, Dorpat 1871.

23437. Leja E., Dzieje Polski w głównych zarysach krótko streszczone (dla młodzieży), Warsz. 1872.

R: Wilkowski J., Bluszcz 1872; Szabrański A. J., Bibl. warsz. 1872 IV.

Caro J. (1386 1430, 1869), zob. Nr. 23425.

23438. Kalicki B., Dzieje Polski do czytania w chatach i szkołkach wiejskich, Lwów 1862 (wyd. skonfiskowane), 2. wyd. 1869; — Tenże, Opowiadania z dziejów Polski, cz. I. Epoka Piastowska, Lwów 1871.

Mickiewicz A. (1871), zob. Nr. 23381

23439. Chociszewski J., Dzieje narodu polskiego dla ludu polskiego i młodzieży, 1. i 2. wyd. Pozn. 1869, 3. wyd. 1873, 4. wyd. 1878; — Tenże, Mała historia polska dla dzieci, Poznań 1873, 2. wyd. 1875 (po rusku: Istoria Polščy, Łytwy i Rusy, Wóm. T. Rutkowski, Lwów 1879); — Tenże, Historia Polski, Warsz. 1898.

23440. Stopka J., Historia narodu polskiego, Tarnów 1873 (por. rec.: Prz. lw. 1873 V.).

Morawski T. (1875–1877), zob. Nr. 23382.

Caro J. (1430–1454, 1875), zob. Nr. 23425.

23441. Myszowski St., Mała geografia i historia Polski, Jarosław 1878, zob. Nr. 10190.

23442. Bobrzyński M., Dzieje Polski w zarysie, Krak. 1879 t. 1, 2. wyd. zwiększone (z spisem imion), Warsz. 1880 t. 2, 3. wyd. Warsz. 1890 (po ross.: Oczerk istorii Polščy, perew. s 3-wo polskawo izdania pod red. prof. N. I. Kariejewa, 1892, por.: Wiest. Jewr. 1892 Nr. 4; po czesku: Přehled dějin polských, podle třetího rozmnženého vydání přeložil J. Bidlo, Praha 1895, por.: G., Česk. čas. historický 1896 II.; Bidlo J., Čas. matice moravské 1896 t. XX.; Hořica, Nar. listy 1898 Nr. 8); — Tenże, Dzieje ojczyzny z szczególnem uwzględnieniem Galicyi, przełożył Chyliński M., Krak. 1879.

R: Tydz. pol. lit. 1879 VIII.; Wiek 1879 Nr. 67 i 68; Świętochowski, Nowiny, Warsz. 1879; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1879 III.; Kłosy 1879 XXVIII.; Gruszecki, Prz. tyg. 1879; Schmitt H., Gaz. Krak. 1882, Odb. Krak. 1882; Buszyński S., Warta 1882 Nr. 46, Odb. Krak. 1882; Tarnowski J. A., Aten. 1882 I.; Wł. Sm., Wędrowiec 1891 Nr. 49; Bem A. G., Prz. tyg. 1891 Nr. 29–33; Romanowicz T., Dz. polski 1879 z 7. i 8. kwietnia (Dzieje ojczyzny M. Chylińskiego).

23443. Kalinka W., O książce prof. M. Bobrzyńskiego „Dzieje Polski w zarysie“, Czas 1879 Nr. 87–91, Odb. Krak. 1879

(por.: Bobrzyński M., Kilka słów z powodu recenzji (X. Kalinki), Czas 1879 Nr. 98).

23444. Szujski J., Kilka uwag o dziejach Polski Bobrzyńskiego, Niwa 1879, Odb. Krak. 1879, Dzieła ser. II. t. VII.

23445. Liske X., Prof. Bobrzyńskiego Dzieje Polski, Prz. polski II., Odb. Krak. 1879 (por.: M., Liske i Bobrzyński, Prz. polski 1879 II.).

23446. Kalicki B., Najnowsze sądy o Karolu Szajnosze z powodu książki M. Bobrzyńskiego, Warsz. 1879.

23447. Przyborowski W., Dzieje Polski opracowane dla młodzieży, do r. 1772, Warsz. 1879, 2. wyd. 1898.

R: Dunin K., Niwa 1881 (marzec); Gruszecki, Prz. tyg. 1879.

23448. Sokół, Dzieje Polski (dla dzieci), Warsz. 1881. R: Smoleński Wł., Prawda, Warsz. 1881.

Szujski J. (1880), zob. Nr. 23424.

23449. Lewicki Anatol, Zarys historyi Polski i krajów ruskich z nią połączonych (podr. szkolny), Krak. 1884; 2. wyd. skrócone, Krak. 1893; 3. wyd. większe, Krak. 1897, 1898 (toż po rusku: Lewicki i Matijew, Lwów 1895); — Tenże, Dzieje narodu polskiego, Warsz. 1899.

R: Lisicki H., Prz. powsz. 1885 II.; Smoleński Wł., Aten. 1885 I.; Finkel L., Kwart. hist. 1898.

23450. Świeżawski E. S., Rozmowy o dawnych dziejach, Warsz. 1886.

R: Smoleński Wł., Ateneum 1886 I.

23451. Schiemann Th., Russland, Polen u. Livland bis ins XVII. Jahrh., Allg. Gesch. v. Oncken, Berlin I. 1886, II. 1887, zob. Nr. 22803.

R: Gaz. lw. 1885 Nr. 74; Finkel L., Kwart. hist. 1887; Zakrzewski W., tamże 1890; Brückner A., Deut. Litteraturztg. 1891 Nr. 23.

23452. Czajewski W., Rys dziejów naszych, Polska za Piastów, Warsz. 1887.

R: Plebański J. K., Bibl. warsz. 1887 I.; Sm., Prawda 1887 Nr. 7; Kłosy 1887 II.

23453. Maryan z nad Dniepru, Dzieje Polski, Poznań 1888; — Tenże, Dzieje ojczyzny, Krak. 1898.

R: J. B., Prz. powsz. 1889 III.; P. M., Prz. pol. 1889 III.

23454. Bogusławski E., Historia Polski, Krak. 1889.

R: W r. 1889: Bem A. G., Prawda, Warsz. Nr. 49–52; Smoleński W., Ateneum IV.; Korzon T., Prz. lit. Dod. do Kraju Nr. 49; — por.: Bogusławski E., Za i przeciw, Kraj 1890 Nr. 46; Łoś Jan, Kraj 1892 Nr. 50, 51

Caro J. (1455–1506, 1886–1888), zob. Nr. 23425.

23455. Popawska St., Krótki rys dziejów ojczystych dla synka, Krak. 1891.

23456. Smolka St. i Sokołowski A., Poczet królów polskich, zbiór portretów hist., rys. Matejko J., Wiedeń 1891—1893.

23457. Wodzicka Ter. z Potockich, Historia polska dla dorastającej młodzieży, Krak. cz. I. 1891, cz. II. 1895.

R: W r. 1891: Szarżowski A. Czas Nr. 51—52; Przegląd Nr. 33; Lewicki A., Prz. pol. II.; Prz. powsz. II.; S. A., Czas 1895 Nr. 136; Gorzycki K. J., Muzeum 1896.

23458. Morfill W. R. M. A., Poland, London et New York 1893 (z mapą Polski i rycinami w tekście).

R: C., Prz. pol. 1894; Żigiel Th., Żurn. min. nar. prosw. 1896 t. CCCV.

23459. Galizien w: Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort u Bild, Wien 1894 (historia przez St. Smolkę, A. Lewickiego i M. Bobrzyńskiego).

23460. Adamowicz St., Zarys dziejów polskich w pytaniach i odpowiedziach dla dzieci, Lwów 1894.

23461. Pallan St., Dzieje Polski treściwie napisane (Wydawnictwo S. Udzieli i St. Pallana II. 24), Tarnów 1894.

23462. Rawer K., Dzieje ojczyste dla młodzieży, podręcznik szkolny, Lwów cz. I. 1892, cz. II. 1895, 2. wyd. 1899; — Pieniążek Cz., Opowiadania z dziejów kraju rodzinnego, Lwów 1893 i 1894.

R: Rostel F., Muzeum 1892; F. P., Gaz. lw. 1892 Nr. 221, 223; Gorzycki K. J., Przew. nauk. i lit. 1893; Rudnicki L., Kwart. hist. 1893; w r. 1895: Kwiatkowski S., Szkoła; Nowa Ref. Nr. 273; Krotoski K., Prz. powsz. IV; Peplowski St., Gaz. nar. Nr. 266; X. E. M., Gaz. kośc. 1896 Nr. 45.

23463. Hlnicka M. i Rawita Fr., Skarbczyk polski, krótka popularna historia polska, ozdobiona wizerunkami królów i ważniejszych wypadków, Poznań 1895 (śpiewy historyczne napisała M. Hlnicka, wiadomości historyczne Fr. Rawita).

23464. Sokołowski A., Dzieje Polski ilustrowane, na podstawie najnowszych badań historycznych, z ilustracjami, planami dawnych miast i podobiznami zabytków historycznych, Wiedeń od r. 1895—1898 t. 3 (toż po niem.: Illustrierte Gesch. Polens, Wien 1895).

R: Gaz. lw. 1895 Nr. 252, 253.

23465. Smoleński Wł., Dzieje narodu polskiego, wykład popularny na podstawie ostatnich badań naukowych (Biblioteka dzieł wybor. Nr. 52—54), Warsz. 1898 cz. 4; — Grabiński Wł., Dzieje narodu polskiego, Krak. 1898 cz. 3.

R: Galle H., Ateneum 1898 IV.; Gorzycki I. K., Tydzień 1899 Nr. 5; Prawda 1899 Nr. 2 i n.; T. W., Prz. powsz. 1899 I.

23466. Grzymałowski Wł., Dzieje Polski, Warsz 1899; Cieciszewski J., Historia Polski, Lwów 1898; Dzieje narodu pol. (K. Miarki), Mikołow 1897; H. K. A., Potok dziejów Polski, obraz z 65 herbami prowincyj i ziem, Lipsk b. r.

Chronologia dziejów polskich, zob. Nr. 146—155.

23467. **Pisarze zarysów historii polskiej** przed Naruszewiczem. Zestawienie chronologiczne:

w. XII.: Martinus (Gallus), Chronicae Polonorum usque ad a. 1113 libri III., zob. Nr. 6203.

— Roczniki (Annales), zob. Nr. 6220, 6264, 6437, 6462, 6475, 6564.

w. XIII.: Kadłubek Vincentius, Historia Polonica seu de gestis Polonorum seu Chronica Polonorum (ad a. 1203) libri IV., zob. Nr. 6276.

— Baszko Godysław, Chronicon Poloniae, Continuatio Boguphali (ad a. 1272), zob. Nr. 6377.

— Chronica Polonorum vel Chronicon Polono-Silesiacum (ad a. 1278), zob. Nr. 6398.

— (Dzierżwa v. Mierzwa?), Chronicon Polonorum (ad a. 1288), zob. Nr. 6406.

w. XIV.: Joannes de Czarnekow, Chronicon Polonorum (ad a. 1384), zob. Nr. 6532.

w. XV.: Aeneas Sylvius, De Polonia, Lithuania et Prussia, zob. Nr. 6697.

— Długosz Jan, Historiae Polonicae libri XIII. ab antiquissimis temporibus ad a. 1480, zob. Nr. 6725.

w. XVI.: Miechowita Mathias, Chronica Polonorum (ad a. 1506), zob. Nr. 6969.

— Wapowski Bernard, Chronica (Dzieje do r. 1535), zob. Nr. 7041.

— Janicki Klemens, Vitae regum Polon. (1563), zob. Nr. 7068.

— Bielski Marcin (Kronika polska), zob. Nr. 7152.

— Kromer Marcin, De origine et rebus gestis Polonorum libri XXX. (ad a. 1506), zob. Nr. 7180.

— Chwalczewski Stanisław, Kronika polska (nap. około 1560), zob. Nr. 7221.

— Herburt Joannes, Chronica pol. sive Regni pol. descriptio (1571), zob. Nr. 7292 (wedle Herburtu Vigenère de Blaise, 1573, zob. Nr. 7336 i 7337).

— Strykowski M., Kronika polska, litewska, żmódzka i wszystkiej Rusi (do r. 1531), zob. Nr. 7445.

— Gwagnin Al., Chronicon Poloniae a Lecho ad Henr. Valecium (1572), zob. Nr. 7452.

- Sarnicki Stan., *Annales* (1582, 1587), *zob.* Nr. 7490.
- Warszawicki Krzysztof, *De origine gener. et nom. polon.* (1580), *Reges* (1601), *zob.* Nr. 7625.
- Paprocki Bartł., *Herby* (1584), *zob.* Nr. 7833.
- Klonowicz Seb. Fab., *Pamiętnik książąt i królów* (1586), *zob.* Nr. 7642.
- Kmita J., *Żywoty królów polskich* (1591), *zob.* Nr. 7643.
- Mylius Arnold, *Principum et regum p. imagines*, Colon. (1594), *zob.* Nr. 7552.
- Gliczner Er., *Chronicon Regum Poloniae* (1597), *zob.* Nr. 7591.
- Bielski Joachim, *Kronika polska*, Krak. (1597), *zob.* Nr. 7592.
- Treter Thom., *Regum Poloniae icones*, *zob.* Nr. 7777.
- Neugebauer Sal., *Historiae rerum polonic. libri V.* (1611, do r. 1444), *zob.* Nr. 7844.
- Zawacki T., *Porządek i rozrodzenie książąt i królów polskich*, Krak. 1613 DS.
- Gadebusch J., *Encomium Regni Poloniae, Chronicon dynastarum, Vestibulum Regni Polon.* (1621), *zob.* Nr. 7926.
- *Pourtraicts* (1178 portraits, contient 46 port. des rois de Pologne, 1623—1627), 1623 (E. VIII. D.).
- Demitrowicz P., *Compendium abo kr. opisanie królów pol.* (1625), *zob.* Nr. 7946.
- Jonston J., *Hist. universalis* (1633), *zob.* Nr. 8500.
- Starowolski Sz. (liczne pisma), *zob.* Nr. 8005—8030.
- Obodziński Alex., *Pandora albo zebranie hist. królów polskich* (1641), *zob.* Nr. 8120.
- Pastorius Joachim ab Hirtenberg, *Florus polonicus* (1641), *zob.* Nr. 8557; — Tenże, *Historiae polonae partes duae*, Dant. 1685 DS.
- Gudicanus Aug., *Polonia sive Polon. descriptio et chronografia*, Vilnae 1658, *zob.* Nr. 8306.
- Cellarius And., *Polonia* (1660), *zob.* Nr. 8313.
- Kojalowiec W. W., *Historia lithuana* (1669), *zob.* Nr. 8524.
- Gent J. S., *The history of the Germans and Polen* (1683), *zob.* Nr. 8587.
- Chwałkowski Mik., *Singularia quaedam polonica* (1686), *zob.* Nr. 8671; *Effata regum Poloniae usque ad Joan. Casim., Vars.* (1694), *zob.* Nr. 8673.
- Hartknoch J. K., *De republica polonica (historia et jus publicum, 1678)*, *zob.* Nr. 8634.
- Puffendorf Sam., *Historisch-chronologische Tabellen in welchen die Geschichte der Könige, Thorn* (E. b. r.), *zob.* Nr. 8699.
- Connor Bern., *The history of Poland* (1690), *zob.* Nr. 8715.
- *Les rois et les princes qui ont gouverné le roy. de Pologne, 71 portraits, b. m. i r.* (E. VIII. D.) DS.
- *Histoire des rois et du royaume de Pologne* (1699), *zob.* Nr. 8771.
- Schurtzfleisch K., *Opera historica* (1699), *zob.* Nr. 8777.
- w. XVIII.: Curtius Hier., *Ducum polon. a Lecho ad Augustum effigies*, Romae 1702 DS.
- *A new account of Poland and Lithuania*, London 1712, 2. ed. 1735 DS.
- *De Rubies ducum regumque series*, 1702 DS.
- Latomi Sig., *Relationes histor. oder Beschreibung der Gesch. Polen u. Preussen* (1705), *zob.* Nr. 8341.
- Graudentinus, *Gabinet królów* (1707), *zob.* Nr. 8861.
- Kołodzki Aug., *Thron ojczysty albo pałac książąt i królów polskich* (1707), *zob.* Nr. 8861.
- Zapczyński Ant. Chr., *Vitae regum Polon. usque ad Stanislaum, 1708; Solium Poloniae regum gloriae, Toruń 1710; Majestat polski królów polskich, 1720, 1739* (DS.), *zob.* Nr. 8919, 8948.
- *Selecta historiae* (1719), *zob.* Nr. 8931.
- Ines Al. X., *Lechias ducum elegia*, Frankf. 1715 DS.
- Bartolt Carol, *Imagines principum*, Brunsb. 1721, *zob.* Nr. 8948 i 9030.
- Foresti A., *Welt-Cart. d. i. Beschreibung (Th. III. Könige in Pol., Mosc.)*, Augsb. 1721 DS. (E. D. VIII.).
- Hartwich Abr., *Geogr. hist. Beschreibung* (1722), *zob.* Nr. 8958.
- *Amphiteatrum* (1723), *zob.* Nr. 8963.
- Naramowski A. X., *Facies* (1724), *zob.* Nr. 8967, 8969.
- Niesiecki Kasper, *Korona polska* (1728—1743), *zob.* Nr. 9162.
- Potocki Mik. B., *Sukcessya książąt i królów polskich* (1730), *zob.* Nr. 9030.
- Wieczorkowski Laur., *Principes regni Lechiaie tribunalis majestate* (1731), *zob.* Nr. 9030.

- Naumafski J., *Hist. politico-universalis* (1732), *zob.* Nr. 9041.
- Schwizen Fr. Xaw., *Series regum Poloniae* (1732), *zob.* Nr. 9048.
- Massuet Pierre X., *Histoire des rois de Pologne* (1733), *zob.* Nr. 9060.
- Załuski J. A., *Specimen historiae polonae criticae, animadv. in histor. Ludovici ab Aug. Kotłudzki descriptum, dedic. Stanislao I. Regi, b. m. 1733, 1735 DS.*, *zob.* Nr. 9436.
- *Merkwürdiges Leben aller Könige in Polen von Anfang bis auf Aug. III.* (1733), *zob.* Nr. 9062.
- *Poet. Fürstellung der Regenten v. Pohlen u. Chronol. Tabellen, Dresden 1730 DS. (E. VIII. D.).*
- *Wedemeyer Joh. Heinr., Kurtze Relation der Ordnung der Könige in Pohlen bis Aug. II. stylo poetico, Thorn b. r. (1733, E. b. r.) DS.*
- *Hallmann J. G., Polske kongars saga och Skald, Stockholm 1736 DS.*
- *Thomasius Jac., Oratio 11-ma de regibus Poloniae (Orationes var.), Lipsiae 1737 DS.*
- *Lengnich Gotfr., Historia polona a Lecho, Lipsiae 1740, Gedani 1750; Polnische Geschichte, Danzig 1741, 1748, 1755 (por.: Lelewel J., Dz. wil. 1816, Rozbiory, Pozn. 1854 i Polska, dzieje i rzeczy t. XVII.—XVIII.) (DS.), zob. Nr. 9434.*
- *Solignac Piotr Józef, Histoire de Pologne, Paris 1740 (?), 1747; Abrégé, 1762, zob. Nr. 9087; Continuation de l'histoire de Pologne, Leipzig 1780 (DS.).*
- *Imagines principum regumque Poloniae dogmatibus adumbratae, Vars. 1740 DS.*
- *(Skarbek J.), Thesaurus orbis lechici ad Henr. legatus, theatr. exhibitus, Vilnae 1743 DS.*
- *Chmielowski Ben. X., Nowe Ateny (1745), zob. Nr. 9167.*
- *Jabłonowski Jan Al., L'empire des Sarmates aujourd'hui royaume de Pologne (1747), zob. Nr. 9463.*
- *Auxilia historica (1747), zob. Nr. 9175.*
- *Holowka C. A. X., Notitia utriusque Poloniae (1748), zob. Nr. 9184.*
- *Dogiel M., Limites Regni Poloniae et M. D. Lithuaniae (1758), zob. Nr. 9270.*
- *Kurzgefasste Historie der Polen u. Preussen (1762), zob. Nr. 9304.*
- *History (the Modern, part universal), vol. XXXIV. Poland, Lithau, Prussia, London 1762, zob. Nr. 9304.*
- *Geschichte des Königr. Polen (1764), zob. Nr. 9303.*
- *Łubieński Wł. A., Historia polska, zob. Nr. 9313.*
- *Allgemeine Welthistorie, Polen (1765), zob. Nr. 9333.*
- *Schmidt Fryd. Aug., Dzieje król. polsk., Warsz. 1766; Kontynuacja dziejów, Warsz. 1766; Abrégé de l'histoire de Pologne, Riga 1768, zob. Nr. 9338 (por.: Lelewel J., Dz. wil. 1816, Rozbiory, Pozn. 1854 i Polska, dzieje i rzeczy t. XVII.—XVIII.).*
- *Stolterfoth Gotfr., Entwurf einer pragmat. Geschichte von Polen bis Stan. Aug. (według Lengnicha), 1768, zob. Nr. 9355.*
- *Waga X. Teod. Sz., Historia książąt y królów polsk. krótko zebrana, Warsz. 1767, zob. Nr. 9349, nadto wyd.: Warsz. 1806, 1808, 1809, 1816, 1818, Wilno 1816, 1818, 1824, Krak. 1822 (pomnożona przez J. Lelewela), 1831, 1833, Poznań (znacznie przerobiona i pomnożona) 1857, 1859, 1864 (por.: Lelewel J., Dz. wil. 1816, Rozbiory, Poznań 1854 i Polska, dzieje i rzeczy t. XVII.—XVIII.).*
- *Descrizione storico-polit.-geogr. del regno di Polonia (1770), zob. Nr. 9392.*
- *Paprocki Fr., O koronie polskiej (1771), zob. Nr. 9409.*
- *Skrzetuski Kaj. X., Historia polityczna (1775), zob. Nr. 9421 i 19940.*
- *Wagner Dan. Ern., Gesch. von Pohlen (1775), zob. Nr. 9444.*
- *Beaumont d'Eon Kar., Loisirs (t. III. Histoire polit. de Pologne, 1775), zob. Nr. 9444.*
- *Mikucki A. X., Krótkie zebranie geogr. i hist. (1776), zob. Nr. 9452.*
- *Muszyński J. J., Rozmowy młodych Polaków z hist. pol., Krak. 1776 DS.*
- *Bessat Fr., Discours sur l'hist. de Pologne (1776), zob. Nr. 9454.*
- *Histoire de Pologne, Amstel. 1778, zob. Nr. 9469.*
- *Dubois J. B., Essai sur l'hist. de Pologne (1778), zob. Nr. 9470.*

- Gebhardi L. A., *Gesch. v. Galizien* (1778), *zob.* Nr. 9473 i 23020.
- Calendrier hist. de Pologne (1779), *zob.* Nr. 9475.
- Hajewski D. X., *Zbiór historyi polskiej* (1780), *zob.* Nr. 9480.
- Minifie M., *The count de Poland, 1780, po franc.: Histoire universelle d'après l'anglois*, *zob.* Nr. 9482, 9493.
- Sława czyli książąt i królów polskich obrazy, *Fama ducum*, Krak. 1787 DS.
- Lettre à l'auteur de l'Essai sur l'histoire de Pologne (1788), *zob.* Nr. 9580.
- Johnes Stef. (Hauteville?), *The history of Poland from the origine* (1795), *zob.* Nr. 9666.
- Almanach historique et généalogique (*Histoire de la Pologne*), 1796 (toż po niem.), *zob.* Nr. 9663.
- Załuskowski, *Tabella polska chronologii* (E. b. r.) DS.
- Suter Reinh., *Exercit. academ. de regno Poloniae* (E. b. r.) DS.
- Pohlischer Königsstamm oder Beschreibung, Nürnberg. (E. b. r.) DS.

Opisy Polski z wiadomościami historycznymi, *zob.* Nr. 10153.

Genealogie, *zob.* Nr. 376–390.

Chronologie, *zob.* Nr. 146 155.

Zbiory dziejopisarzy polskich, *zob.* Nr. 5817–5826, 5965–6003.

O dziejopisarzach historyi Polski, *zob.* Nr. 5827–5841, 6004 6014.

(b: *Zbiory rozpraw historycznych (alfabetycznie wedle nazwisk autorów); życiorysy sławnych ludzi; Towarzystwa i czasopisma historyczne; zjazdy historyków*).

Antoni J., *zob.* Rolle Nr. 23499.

23468. **Askenazy Sz.**, *Studia historyczno-krytyczne*, Krak. 1894, 2. wyd. Krak. i War. 1897.

R: A. R., *Bibl. warsz.* 1896 II.; Rembowski, *Tydzien* 1896 Nr. 19; J. Flach, *Prz. pol.* 1897 II.; Offmański, *Prz. tyg.* 1897 Nr. 22.

23469. **Baliński M.**, *Pisma hist.*, Warsz. 1843 t. 4; — *Tenże*, *Studia hist.*, Wilno 1856, *zob.* Nr. 20219.

R: Bartoszewicz J., *Bibl. warsz.* 1866 IV.

23470. **Balzer O.**, *Studia nad prawem polskim*, Pozn. 1859, *zob.* Nr. 16089.

23471. Barącz S., *Pamiętnik dziejów polskich*, Lwów 1855.

23472. **Bartoszewicz J.**, *Studia historyczne i literackie*, Krak. 1880–1881 (Dzieła, wyd. K. Bartoszewicza); — *Tenże*, *Szkice histor. lit.*, *zob.* Nr. 20226.

23473. Bielimowicz Bol., *Szkice historyczne (?)*, Warsz. 1885.

23474. Boniecki Mich., *Szkice historyczne*, Warsz. 1874, *zob.* *Prowincje Polski* (Szląsk).

23475. Callier E., *Szkice geogr.-hist.*, Poznań 1886, ser. II. Poznań 1888.

R: Semkowicz A., *Kwart. hist.* 1887, 1889.

23476. **Czermak W.**, *Z czasów Jana Kazimierza*, *zob.* *Wiek XVII*.

23477. **Darowski A.**, *Szkice hist.*, Petersb. ser. I. 1894, ser. II. 1895.

R: Kraj 1893 Nr. 39; *Bibl. warsz.* 1894 II.; *Słowo* 1894 Nr. 287; Rembowski A., *Bibl. warsz.* 1895 I.; Rajczyk W., *Prawda* 1897 Nr. 16; K. Ch., *Istori. Wiest.* 1898 II.

23478. **Dubiecki M.**, *Obrazy i studia historyczne*, Warsz. ser. I. 1883, ser. II. 1899.

R: Smoleński, *Prawda*, Warsz. 1884; *Prz. powsz.* 1884 I.; J. T. H., *Prawda* 1 99 Nr. 35

23479. Falkowski J., *Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń*, *zob.* Nr. 9835.

23480. **Gawroński Rawita Fr.**, *Studia i szkice historyczne*, Lwów 1900 ser. 2.

R: R(akowski) K., *Tydzien* 1900 Nr. 82.

23481. **Glatman L.**, *Opowieści i wspominki historyczne*, Krak. 1895.

R: *Prz. powsz.* 1895 III.; M. R., *Prz. pol.* 1896 IV.

23482. **Grabowski A.**, *Starożytności hist. polskie i inne zbiorowe dzieła*, *zob.* Nr. 21743.

J. Antoni, *zob.* Rolle Nr. 23499.

23483. **Jarochowski K.**, *Opowiadania historyczne*, Pozn. 1860; — *Tenże*, *Opowiadania i studia historyczne*, Pozn. 1863 t. 2; — *Tenże*, *Opowiadania i studia historyczne*, Warsz. 1877; — *Tenże*, *Nowe opowiadania i studia historyczne*, Warsz. i Krak. 1882; — *Tenże*, *Opowiadania i studia historyczne*, se-

rya nowa, Pozn. 1884; — Tenże, Rozprawy hist.-kryt., Pozn. 1889.

R: Liske X., Sybels H. Z. XVIII.; Prz. tyg. 1877; Wiek 1877 Nr. 186; Kur. warsz. 1882 Nr. 228; Nowiny 1882 Nr. 306; Tyg. powsz. 1882 Nr. 48; Ateneum 1882 IV.; Gaz. lw. 1884 Nr. 208.

23484. **Kalicki B.**, Zarysy historyczne, Lwów 1869.

R: Liske X., Sybels H. Z. XXIII.

23485. **Kalinka W.**, Dzieła (Bibl. nowa uniwersalna, nakł. Spółki wydawn.), Krak. 1890—1900 t. 11.

R: Finkel I., Kwart. hist. 1894; Koneczny F., Prz. pol. 1899 III.; Bartolomäus, Ztschr. d. hist. Ver. d. Prov. Posen, 1899 XIII.

23486. **Kantecki Kl.**, Szkice i opowiadania, Poznań 1883

R: L D., Czas 1888 Nr. 152.

23487. **Karwicki J. D.**, Szkice obyczajowe i historyczne, Warsz. 1882.

R: Aten. 1882 I.; Tyg. powsz. 1882; Słowo 1882 Nr. 86.

23488. **Kraszewski J. I.**, Obrazy przeszłości, Lwów 1887 i inne dzieła tegoż, zob. Nr. 20218 i 21750.

23489. **Kraushar Al.**, Drobiazgi historyczne, Petersb. 1891—1892 t. 2; — Tenże, Kartki historyczne i literackie, zob. Nr. 20234 (por.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1894 IV.).

R: W r. 1891: Czermak W., Kwart. hist.; Prz. tyg.; W. S. P., Prz. powsz. III.; K. J. Gorz., Aten. IV.; W. M., Kron. rodz. nr. 24; Rembowski A., Niwa Nr. 21; w r. 1892: Tyg. ill. Nr. 110.

23490. **Kubala L.**, Szkice historyczne, Lwów ser. I. 1880, ser. II. 1881, 3. wyd. Warsz. 1896.

R: W r. 1880: Litwos, Niwa; Prz. tyg.; Tyg. powsz., Warsz.; Dz. pol. z 1. lipca; w r. 1881: Smoleński W., Prawda, Warsz.; w r. 1896: Chmielowski P., Kur. codz. Nr. 286; w r. 1897: Tomaszewski S., Zap. Tow. Szewcz. XIX.; Rajczyce, Prawda Nr. 10.

23491. **Lelewel J.**, Pisma pomniejszych geograficzno-historyczne, Warsz. 1814; — Tenże, Pisma rozmaite, Pozn. 1863; — Tenże, Polska wieków średnich czyli w dziejach narodowych polskich postrzeżenia, Pozn. 1846 do 1851, 2. wyd. 1855—1859; — Tenże, Polska, dzieje i rzeczy jej, Pozn. 1854—1868 t. 20.

23492. **Liske X.**, Studya, zob. Wiek XVI.

23493. **Łoś W.**, Historyczne to i owo, Wa sz. 1896.

23494. **Małecki A.**, Z przeszłości dziejowej pisma pomniejszych, Krak., Warsz. 1897 t. 2; — Tenże, Z dziejów i literatury, zob. Nr. 20230.

R: S. P., Tyg. ill. 1896 Nr. 44.

23495. **Ossoliński J. M.**, Wiadomości historyczno krytyczne, Krak. 1819—1822 t. 3; t. IV. wyd. Bielowski, Krak. 1852.

23496. **Pepłowski-Schnür St.**, Opowieści historyczne, Lwów 1899; — Tenże, Szkice historyczne, Lwów 1900.

R: Wołyniak, Prz. nauk. i lit. 1900; R., Slov. Pfohl. 1900 z. 3.

23497. **Prochaska A.**, Szkice historyczne z XV. w., Krak. i Warsz. 1884.

R: Choński-Jeske, Kur. warsz. 1884 Nr. 315.

23498. **Pułaski K.**, Szkice i opowiadania historyczne, Krak. 1887, ser. II. Petersb. 1898.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1887; P. M., Prz. pol. 1887 III.; Stecki, Prz. powsz. 1887 II.; W. A., Kij. Star. 1889; w r. 1898: Celewicz O., Zap. Tow. Szewcz. XXVI.; Offmański, Prz. tyg. Nr. 14; Istor. Wiestn. I.; Ceyssinger, Tyg. mód i pow. Nr. 14.

23499. **Rolle J. (Dr. Antoni J.)**, Opowiadania historyczne, Lwów 1876; — Tenże, Nowe opowiadania histor., Lwów 1878; — Tenże, Gawędy z przeszłości, Lwów 1879 t. 2; — Tenże, Trzy opowiadania histor., Lwów 1880; — Tenże, Szkice, opowiadania i sylwetki, Krak., Warsz., Petersb. 1883—24 seryj 9; — Tenże, Dwie gawędy z przeszłości, Lwów 1893.

R: Prz. kryt. 1876; Lewestam, Kłasy 1876 XXII.; Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1878 III.; Tyg. mód 1883; Zd-n, Nowiny 1883 Nr. 7; Czajewski W., Prz. tyg. 1884; Sm., Prawda, Warsz. 1884, 1887; P. M., Prz. pol. 1887 III.; Stecki, Przegląd powsz. 1887 II.; Czermak W., Kwart. hist. 1887, 1891; Sawczyński H., tamże 1888; S. T., Prz. pol. 1890 IV.; P., Dz. pol. 1890 Nr. 274; Aten. 1891 III.; Prz. powsz. 1891 III.; M., Dz. pozn. 1891 Nr. 180; M. G., Kij. Star. 1891 VII.; S. T., Kraj 1891 Nr. 9—10; tamże 1892 Nr. 40; M. P., Prz. pol. 1893 I.; Prz. powsz. 1893 III.; Chrz. . . . ski B., Prawda 1894; C., Prz. pol. 1894 III.; A. P-ska, Kwart. hist. 1894; Kopia H., Muzeum 1894; Prz. pol. 1896 I.

23500. **Sienkiewicz J. K.**, Pisma, Prace historyczne i polityczne, Paryż 1862.

23501. **Smolka St.**, Szkice historyczne, Warsz. ser. I. 1882, ser. II. 1883.

R: Gruszecki A., Prz. tyg. 1882 i 1883; Aten. 1882 I.; Krzemiński, Bluszcz 1882; Kraushar, Słowo 1882 Nr. 14—16; A. R., Gaz. warsz. 1882 Nr. 186; Kraszewski K., Kłasy 1882 XXXIV.; Sm., Prawda, Warsz. 1883; Tyg. powsz. 1883.

23502. **Sozański A.**, Niektóre pisma, Lipsk 1861, Krak. 1871 t. 2.

23503. **Szajnocha K.**, Szkice historyczne, Lwów 1854, 2. wyd. 1858; — Tenże, Nowe szkice hist., Lwów 1857; także w: Dzieła, Warsz. 1876—1877 t. 1—6; Szkice, Warsz. 1881; Szkice hist., Bibl. powsz. Nr. 303 i 310, Łódź 1900.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1854 IV.; Dz. lit. 1861; Ciemiński H., Tyg. pozn. 1862; Kalicki B., Dz. lit. 1869, zob. Nr. 23446; Liske X., Sybels H. Z. XVIII., XXIII.

23504. **Szujski J.**, Roztrząsania i opowiadania historyczne (pisane w latach 1866 do 1870), Krak. 1876; — Tenże, Opowiadania

i rozstraszania historyczne, Krak. 1882, 2. wyd. 1885; — Tenże, *Dzieła*, wyd. zbior., Krak. 1885—1896.

R: K. K., Aten. 1877 I.; A***, Prz. lw. 1877 XIII.; Prz. kryt. 1877; K. G., Prz. tyg. 1882; Aten. 1882 I.; Kraushar A., Kłosy 1882 XXXIV.; Z., Prawda, Warsz. 1885; S. T., Prz. pol. 1886 I., 1889 III.; S. S., tamże 1886 III.; S. T., Kraj 1891 Nr. 1 i 3; K. M., tamże 1891 Nr. 16; S. T., Prz. pol. 1894 IV.

23505. **Tarnowski St.**, Studya, *zob.* Nr. 20231.

23506. **Wójcicki K. Wł.**, Stare gawędy i obrazy, z rycinami, Warsz. 1840 t. 4, *zob.* Nr. 18386.

23507. **Louis Wawel J.**, Okruszyny historyczne, Krak. 1898, *zob.* Nr. 17724.

Zbiory rozpraw literacko-historycznych, *zob.* Nr. 20217—20238.

Zbiory rozpraw z zakresu sztuki, *zob.* Nr. 21714—21718.

23508. **Starowolski Sz.**, Pochwały mężów świetnych, Krak. 1626, *zob.* Nr. 8009; — Tenże, *De claris oratoribus Sarmatiae*, *zob.* Nr. 8011; *Inne pisma*, *zob.* Nr. 8005—8024.

23509. **Bogusławski J. K.**, Życia sławnych Polaków krótko zebrane, Warsz. 1788, 2. wyd. Wilno 1814; *Toż* (Wybór pisarzy pol. wyd. Mostowskiego), Warsz. 1805 t. I.—III.

23510. K., *Polen und die Polen, aus dem polnischen Manuscripte des Herrn von K. übersetzt, Germanien 1811.*

23511. **Chodkiewicz Al.**, Portrety wsławionych Polaków, rysowane na kamieniu przez Wal. Śliwickiego, z opisem ich życia (są tu biogr.: Kościuszko, J. Małachowski, Ign. Potocki, Zajaczek, Ant. Madaliński, Kaz. Sapięha, Ign. Krasiński, Stan. Potocki, Jan Zakrzewski, Ilonr. Dąbrowski, Stan. Konarski, Jul. Niemcewicz, Rzewuski, Puławski, Rejtan, Sokolnicki generał w r. 1822), Warsz. 1820.

R: Gaz. lit. Chłędowskiego 1821 Nr. 12.

23512. *Wspomnienia dawnych Polaków alfabetycznie zbrane* (Alexandrowicz, Balicki, Bekiesz, Boratyński, Branicki, Brochocki, Brzostowski, Chelmicki), Dod. do *Muzy nadwiśla*, p. t.: *Pielgrzym z Tenczyzna 1823 t. I.*

23513. **Koźmiński J. P. L. W.**, Portrety królów polskich i ludzi sławnych z opisem krótkim ich życia, Warsz. 1829—1830.

23514. **Marylski Eust.**, Wspomnienia zgonu zasłużonych Polaków, Warsz. 1829.

23515. **Wunster K.**, *Polens ausgezeichnete Männer biographisch dargestellt* (obejmuje: Jagiello, Oleśnicki, Hozyusz, Sobieski, Stanislaus I., Poniatowski), Glogau u. Lissa 1829 t. I.

R: K. S., Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1882 I.

23516. *Alfabet nowy historyczny, złożony z 24 portretów wsławionych Polaków, z dołączeniem krótkiego rysu ich życia*, Warsz. 1830.

23517. **Prek. ks.**, *Wizerunek znakomitych ludzi w Polsce*, Krak. 1830—1833, *zob.* Nr. 20095.

23518. **Hoffmanowa Kl.** z **Tańskich**, *Biografie znakomitych Polaków i Polek*, Wrocł. 1833.

23519. **Słowaczynski J.**, *Polska w kształcie dykcjonarza* (1833—1838), *zob.* Nr. 10173.

23520. **Sarrut G.** i **Saintedme Burg.**, *Biographie polonaise*, Paris 1836.

23521. **Lelewel J.**, *Abecadłowy rozkład znamienitych ludzi, Polska, dzieje i rzeczy jej*, t. I i VI.

23522. **Bentkowski F.**, *Dykcjonaryusz biograficzno-historyczny*, por.: *Bibl. warsz.* 1846 II.

23523. *Biographie universelle ancienne et moderne ou histoire*, Nouv. édition, publ. p. Michaud t. 45, Paris 1843—1865; — *Biographie nouvelle générale*, publ. p. Firmin Didot frères sous Hoefler, Paris 1857—1866 t. 46.

23524. **Wójcicki K. Wł.**, *Życiorysy znakomitych ludzi*, Warsz. 1849—1850, *zob.* Nr. 20096.

23525. **Święcki T.**, *Historyczne pamiętniki znamienitych rodzin i osób dawnej Polski*, uzup. J. Bartoszewicz, Warsz. 1856, *zob.* Nr. 20099.

23526. **Bartoszewicz J.**, *Hetmani*, Warsz. 1856; — Tenże, *Znakomici mężowie w XVIII. wieku*, Warsz. 1856.

R: *Tyaznycki*, *Bibl. warsz.* 1856 I.

23527. **Szajnocha K.**, *Hetmanowie uczeni*, *Dz. lit.* 1857 I., *zob.* Nr. 20103.

23528. **Petit Pierre**, *Galerie polonaise, notices biographiques*, Paris 1863.

23529. **Michna W.**, *Życiorysy uczonych mężów, mieszczan, kmieci i panów* (*Czytelnia dla ludu dział 5., książka 5.*), Krak., 1871; Tenże, *Obrazki historyczne z życia światobliwych i zasłużonych krajowi enotą, nauką, odwagą i mężstwem Polaków i Polek* (książ. 5.), Warsz. 1871; Tenże, *Życiorysy uczonych mężów, mieszczan, kmieci i panów*, ser. II., Krak. 1876.

23530. **Stupnicki H.**, *Pamiętnik zasłużonych w Polsce ludzi*, Dod. do *Przyj. dom.*, Lwów 1877.

23531. **Kraszewski J. I.**, *Wizerunki książąt i królów polskich*, Warsz. 1888.

23532. *Życiorysy sławnych Polaków*, War. (wychodzi od r. 1899, por.: P. Chmielowski, *Gaz. pol.* 1898 Nr. 43).

Życiorysy pisarzy, *zob.* Nr. 20082 do 20107.

Encyklopedye, *zob.* *Wstęp*.

23533. **Acta litteraria** (1755), zob. Nr. 21071.

Towarzystwa naukowe w XVIII wieku, zob. Nr. 21069.

23534. **Acta Societatis Jablonovianae**, Lipsiae 1771–1775 t. 5; — **Acta Societatis Jablonovianae nova**, Lipsiae 1802–1812, 1832 do 1839 t. 7; — Sammlung der über Jablonowskischen Aufgaben aus der poln. Gesch., der Erdmesskunst und Haushalt, gekrönten Preisschriften, Solutiones problematum ex historia (Chr. Sendel, A. L. Schlötzer, A. Auer, J. M. Hube, Ch. H. Wilke). Dantzig 1767; — Jablonowskiego towarz. naukowe w Lipsku, Tyg. lit., Pozn. 1838 I; — Jahresbericht der Fürstlichen Jablonowskischen Gesellschaft, Leipzig od r. 1868; Toż, Beil. d. Leipziger Zeitung 1894 Nr. 41 (por. E. XII. sub: Acta).

Towarzystwo przyjaciół nauk w Warszawie, zob. Nr. 21202.

Roczniki Towarzystwa warsz. przyjaciół nauk, Warsz. 1807–1830 t. 21, zob. *Wstęp* (czasopisma).

Towarzystwo naukowe krakowskie, zob. Nr. 51, 1344, 5790.

Rocznik Towarzystwa naukowego krakowskiego, 1817–1872, zob. *Wstęp*.

23535. **Biblioteka Ossolińskich**. Czasopis księgozbioru im. Ossolińskich, Iwów 1828 do 1834; — Biblioteka naukowego zakładu im. Ossolińskich, 1842–1844, 1847–1848; — Biblioteka Ossolińskich, 1862–1869, zob. Nr. 62–65.

R.: Czas 1866 Nr. 67, 1868 Nr. 49; — por.: Brückner A., Publicationen des Ossol. Nationalinst. in Lemberg, Arch. f. slav. Phil., Berlin 1881 V.

23536. **Wizerunki i roztrząsania naukowe**, Wilno 1834–1843, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23537. **Kwartalnik** naukowy, Krak. 1835 do 1836 (Z. A. Helcel) t. 4.

23538. **Athenaeum** J. I. Kraszewskiego, Wilno 1841–1851, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23539. **Biblioteka warszawska**, Warsz. od r. 1841, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23540. **Pamiętnik religijno-moralny**, Warsz. 1841–1862, zob. *Wstęp* (czasopisma).

Towarzystwo przyjaciół nauk poznańskie, zob. Nr. 88.

Roczniki Towarzystwa przyjaciół nauk, Poznań (od r. 1860), zob. *Wstęp* (czasopisma).

23541. **Dodatek** miesięczny do Czasu, 1856 do 1861, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23542. **Dodatek** (tygodniowy) do Gazety lwowskiej, 1850–1862, 1867–1872; — Prze-

wodnik naukowy i literacki, od r. 1873, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23543. **Przegląd polski**, od r. 1866–1900, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23544. **Rocznik** Towarzystwa historyczno-literackiego w Paryżu, 1867, t. II. Poznań (rok 1870–1872) 1872.

R.: Czas 1867 Nr. 64; Z. L. D., tamże 1872 Nr. 239; — por.: S. A., Czas 1886 Nr. 108.

23545. **Album** muzeum w Rapperswylu na stuletnią rocznicę 1772 r. wydane przez W. Platara, Pozn. 1872, zob. Nr. 127 i 21724.

23546. **Akademia umiejętności w Krakowie**. Rozprawy wydziału historyczno-filozoficznego, Krak. od r. 1874–1900 t. I–XXXVIII; — Pamiętnik Akad. umiej. w Krakowie (wydz. filol. i filoz.-hist.), Krak. 1874–1890 t. I–VIII; por.: Pamiętnik piętnastoletniej działalności Akad. um. w Krak., 1873–1888, Krak. 1889 (Komisya historyczna str. 59–90), zob. *Wstęp*.

23547. **Ateneum**, Warsz. od r. 1876, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23548. **Przegląd powszechny**, Krak. od r. 1884, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23549. **Towarzystwo historyczne we Lwowie**. Sprawozdania z czynności wydziału Tow. hist. tudzież komitetu redakcyjnego Kwartalnika historycznego, od r. 1886/7 corocznie; — Kwartalnik historyczny, organ Tow. hist., 1887–1900 t. I–XIV. (Index do t. I–X.); — M. C., Towarzystwo hist., Czas 1886 Nr. 239; — B. F., Pierwsze Tow. hist., Kraj 1886 Nr. 46 (por.: Gaz. lw. 1886 Nr. 297, 1887 Nr. 163, 1888 Nr. 21, zob. *Wstęp* (czasopisma)).

Inne czasopisma, zob. *Wstęp* (czasopisma).

23550. **Zeitschrift des Vereins f. Gesch. u. Alterthum Schlesiens**, Breslau od r. 1856.

23551. **Zeitschrift f. Geschichte u. Landeskunde d. Provinz Posen**, Posen 1882–1884 t. 3; — Zeitschrift der hist. Gesellschaft für die Provinz Posen, od r. 1885.

23552. **Zeitschrift des Westpreussischen Geschichtsvereins**, Danzig od r. 1880.

Czasopisma pruskie, zob. Nr. 22786.

23553. **Zeitschrift f. Geschichte u. Alterthumskunde Ermlands, Mainzu u. Braunsberg** od r. 1854.

23554. **Mittheilungen** aus dem Gebiete der Gesch. Liv-, Esth- u. Kurlands, od r. 1810; — Archiv für die Gesch. Liv-, Esth- u. Kurlands, Reval od r. 1842; — Baltische Monatschrift Riga 1860–1882, Reval od r. 1883; — Sitzungsberichte d. Ges. f. Gesch. u. Alterthum d. Ostseeprovinzen Russlands, od r. 1873.

23555. Szarlowski A., Czynność komisji i towarzystw historycznych rosyjskich i ich wydawnictwa, Prz. pol. 1875 III.

23556. **Cztenija kijewskawo** istoriczeskawo obščestwa Nestora letopisca (założone 1873), Kijew t. I. 1879 (por.: Chruszczow J. P., Żurn. min. nar. prośw. 1879 Nr. 166; Uniw. Izw., Kijew 1875–1878; Kij. Star. 1879).

23557. **Zapiski** archeograficzskoj kommisiji w Wilnie, 1858 (por.: Żurn. min. nar. prośw. 1858 Nr. 91, 93, 95–109; Dniwnik

zasid. kom., Wilno 1865; Wil. Wiestnik 1869 Nr. 45).

Czasopisma rossyjskie hist., zob. Nr. 22787.

23558. **Pamiętnik** pierwszego zjazdu historycznego polskiego imienia Jana Długosza, odbytego w Krakowie (r. 1880), Krak. 1881 (SS. rr. pol. Acad. Crac. t. VI.).

23559. **Pamiętnik** drugiego zjazdu historyków polskich we Lwowie (r. 1890). I. Referaty, Lwów 1890, II. Obrady i uchwały, Lwów 1891.

23560. **Pamiętnik** III. zjazdu historyków polskich w Krakowie w dniach 5.—7. czerwca 1900, I. Referaty, Krak. 1900, II. Protokoły obrad, Krak. 1901 (por.: Gubrynowicz Br., Aten. 1900 IV.; Askenazy Sz., Kur. warsz. (czerwiec) 1900).

Zjazdy archeologiczne, zob. Nr. 11165, 11166 i 21738.

Zjazdy hist. literackie, zob. Nr. 20239 i 20240.

(c: *Poglądy: na historię Polski w ogólności; na poszczególne stosunki; historyografia; podział historii polskiej.*)

23561. **Lelewel J.**, Postrzeżenia we względzie dziejów narodowych polskich, Tyg. wil. 1816 I., *zob.* Nr. 16152 i 23355.

23562. Prażmowski A., Zwrot myśli na przeszłe czasy w Polsce, Roczn. tow. warsz. przyj. nauk 1825 XVIII.

23563. Moraczewski J., Niektóre uwagi, Weteran, Pozn. 1825.

23564. Paszkowski Fr., Pomysły do dziejów Polski, Paryż 1840.

23565. Dembowski, Kilka myśli we względzie rozwijania się dziejów i życia społecznego Polaków, *zob.* Nr. 16975.

23566. Krzyżanowski A., Dawna Polska ze stanowiska jej udziału w dziejach postępującej ludzkości, Warsz. 1844.

23567. Hermani M., Vergangenheit, Gegenwart u. Zukunft der Polen, Berlin 1846.

23568. Courson Aur., De la Pologne, de son passé et de son avenir, Paris 1846; — Plée L., Le passé d'un grand peuple, Paris 1847, por.: Dz. nar. 1846–1847 Nr. 32.

23569. Żebrowski O., Polska, ogólny zarys przyczyn rozrostu i upadku dawnego państwa polskiego, Paryż 1847.

23570. Posłannictwo Polski w obec przeznaczeń ludzkości, Demokr. pol., Paryż 1847 t. X.

23571. Alcjata J., Rzecz o rozumie stanu w Polsce, Lipsk 1849, 2. wyd. przejr. i powiększ. przez L. Zienkovicza, Lipsk 1864 (p. t. Wizerunki polityczne dziejów państwa polskiego), por.: Demokr. pol., Paryż 1862.

R: Ognisko, Bruksella 1866 II.

23572. Weissenhorst, Studien in der Geschichte des polnischen Volkes, Zürich 1851, por.: Dod. lit. do Czasu 1850 Nr. 13.

23573. **Koronowicz W.** (Wróblewski Nap. Korw. W.), Słowo dziejów polskich, Lipsk 1858.

23574. Budzyński W. (Saint-Vincent Paul de, pseudonim), La nationalité polonaise devant l'histoire, Paris 1862; — Rybiński M., La Pologne devant l'occident, Paris 1863.

23575. Szule D., Stanowisko historii polskiej, Warsz. 1862.

R: Grochowski W., Bibl. warsz. 1862 I.

23576. Kubala L., Uwagi pewnego, Krak. 1863.

23577. **Schmitt H.**, Narodowość polska, jej podstawy, rozwój dziejowy, przeobrażenia i zboczenia, oraz stosunek do chwili obecnej, Lwów 1862; — Tenże, Polska w dziejach J. Szujskiego i Koronowicza, Pismo zb. Bendlikon 1865, II.—III.

23578. Młocki A., Rzut oka na rozwój narodu polskiego, Paryż 1862; Widmann K., Władztwo duchowe narodowości polskiej, Album lwowskie Nowakowskiego 1862.

23579. **Szujski J.**, Rzut oka na stanowisko Polski w hist. powszechnej, Dz. lit. 1860, Dzieła ser. II. t. V., Opowiadania i roztrząsania t. I, Krak. 1885; — Tenże, Kilka prawd z dziejów naszych ku rozważaniu w chwili obecnej, Krak. 1867, Dzieła ser. III. t. I., Krak. 1885, por.: Dz. pozn. 1867 Nr. 75 i Dwie odpowiedzi Dziennikowi pozn. i Florjanowi Ziemiańkowskiemu na „List otwarty“, Prz. pol. 1867 II.; — Tenże, Wstępna prelekcya otwierająca kurs historyi polskiej d. 24. listopada 1869, Prz. pol. 1869 IV., Dzieła ser. II. t. VI., Opow. i roztr., Krak. 1886 t. II.; — Tenże, O młodości naszego cywilizacyjnego rozwoju, Opowiad. i roztr. 1882, Dzieła ser. II. t. VII., Opow. i roztr., Krak. 1888 t. III.; — Tenże, Artykuł o wypowiedzeniu posłuszeństwa, przyczynek do dziejów konstytucyi polskiej, Dzieła ser. II. t. VII., Opow. i roztr., Krak. 1888 t. III.; — Tenże, Zarysy filozofii historyi, Dzieła ser. II. t. VIII., Opow. i roztr., Krak. 1888 t. IV., zob. Nr. 23424.

23580. **Katolicyzm i idea narodowa w dziejach Polski, Kraj (krakowski) 1873 V. Nr. 27–30.**

23581. **Mieroszewski Sob.**, Szkic dwuwiekowej polityki polskiego narodu, Wiedeń 1867.

R: Dz. pozn. 1867 Nr. 173; Czas 1867 Nr. 140 i n.

23582. **Walewski A.**, Filozofia dziejów polskich i metoda ich badania, Krak. 1875.

R: Szujski J., Prz. pol. 1875 IV.; Czas 1875 Nr. 229 i n.; Romanowicz T., Fałszerstwo dziejów i dążenie narodu, Dz. pol. 1875 z d. 26. sierpnia do 4. września; Schmitt H., Rozbiór krytyczny pomysłów historyczofizycznych i odkryć dziejowych przez Ant. Walewskiego, Lwów 1875, zob. Nr. 23663.

23583. **Nowina E.**, Przyczyny i skutki nieładu Polski, Lwów 1875.

23584. **Bobrzyński M.**, Dzieje Polski, zob. Nr. 23442–23446; — Tenże, W imię prawdy dziejowej, Krak. 1879.

23585. **Buszycyński S.**, Znaczenie dziejów Polski i walk o niepodległość, Warta 1882 Nr. 421 do 1883 Nr. 495, Odb. Pozn. 1883; — Tenże, Obrona spotwarzzonego narodu, Gaz. polska, Czern. 1891 Nr. 31–35.

23586. **Smolka St.**, Wstępny wykład przy objęciu katedry historyi polskiej na Uniwersytecie Jagiellońskim, Czas 1883 Nr. 242 i n., Kraj (Petersb.) 1884 Nr. 31–32.

23587. **Niemirycz J.**, Filozofia hist. narodu polskiego, cz. I. Dzieje ludzkości do utworzenia się państwa polskiego, Krak. 1888, por.: Korzon T., Kwart. hist. 1888.

23588. **Semenenko P.** ks. C. R., Wyższy pogląd na historyę Polski (Myśl Boża w jej dziejach), Krak. 1892 (por.: Tyg. katol. 1892 Nr. 40; Kraj 1892 Nr. 41).

23589. **Lewicki F.**, Dwie cywilizacye (odczyt, polska i rosyjska), Krak. 1885.

23590. **L. K.**, Rzut oka na historyę polską, Prawda 1900 Nr. 21 i n.

23591. **Krzyżanowski A.**, Rozprawa nad zadaniem, z czyjej bardziej winy, czy królów czy narodu, Polska upadła? Kielce 1821.

23592. **Jasieński E. P.**, Monarchizm zgubił Polskę, Lwów 1848.

23593. **F. E.**, Francya i Polska i przyczyny ich upadku, Lwów 1871.

23594. **Załęski St.**, Czy Jezuita zgubili Polskę, zob. Nr. 13843; — Tenże, W odpowiedzi Dr. Kubali, Prz. lw. 1876 t. XII.

23595. **Cziczeryn Boris**, Polskij i jewrejskij woprosy, otwiet na odkrytyja piśma N. K. Rennenkampfa, Berlin 1899.

23596. **Czermiński J.**, O charakterze narodowym, Roczn. tow. nauk. krak. 1817 I.

23597. **Czarnecki E. X.**, O przymiotach przodków naszych, Roczn. tow. warsz. przyj. nauk 1824 XVII.

23598. **Brodziński K.**, O narodowości Polaków, rozprawa czytana na sesyi Tow. przyj. nauk d. 3. maja 1831, 2. wyd. Mowa o narodowości Polaków i postanie do braci wygnanców, z przedmową J. B. Zaleskiego. Bibl. lud. pol. zes. 3., Paryż 1850, 1861, 1867, Lwów 1878, zob. Nr. 21237; po franc., Discours sur la Nationalité polonaise, Bull. Polon. 1900 Nr. 143.

23599. **Montalembert**, O narodowości polskiej, Dz. narod. 1843–1844 Nr. 121, 122.

23600. **Żychliński L.**, Rzut oka na kwestyę narodowości i Schmitt H., Narodowość polska, jej podstawy, rozwój dziejowy, przeobrażenia i zboczenia a oraz stosunek do chwili obecnej, por.: Dz. lit. 1862, zob. Nr. 23577.

23601. **Paszkowski M.**, O narodowości polskiej, odczyt, por.: Giller A., Dz. pozn. 1870 Nr. 14.

23602. **Chojecki E.**, Patryotyzm i objawy jego, Paryż 1870, 1872.

23603. **Idea państwowa i narodowa polska**, Lwów 1873

23604. **Jackowski M.**, Ułomności nasze narodowe i społeczne, oraz środki ku sprostowaniu tychże, por.: Polkowski J., Tyg. wielkop. 1871.

23605. **Szczepański A.**, O prądach myśli narodowej, Prz. lw. 1895 Nr. 95–102.

23606. Brandes G., Polen, Übersetzung aus dem Dänischen, Paris, Leipzig, München 1898; Toż po pol.: Polska, przeł. Zygm. Poznański, Lwów 1898, por.: Brandes o nas, Kraj (Petersb.) 1886 V. Nr. 12–15.
23607. Ursin M., Religiozno-polityczeskie idee polskawe obzczestwa, s predisto-wijem L. I. Tołstoja, Lipsk 1896.
23608. Lelewel J., Historyczna parallela Hiszpanii z Polską w XVI., XVII. i XVIII. w., Warsz. 1831 (wiele wydań), zob. Nr. 22913.
23609. La France et les Polonais aperçu historique depuis le dixième siècle jusqu'à nos jours par un ami des deux nations, Strassbourg 1875.
23610. (Domagalski X.), Irlandya i Polska, Krak. 1876.
23611. L. P., Polacy i Indyanie, Dz. lit. 1864.
23612. Raczkiewicz W., Roztrząsania za-sad historyi północnej Europy, Wilno 1860.
23613. Oszmieniec O. F., Otczestwiennyj pamiatnyk poświaszczenny druželiubnomu soedinieniu rossijskich i polskich narodow 1817 g., Moskwa 1817.
23614. Robert C., Les deux panslavismes, Rev. d. deux mondes 1847, Odb. Paris 1847, (toż po niem., Leipzig 1847); — Panslawizm i Polska, Prz. pozn. XXIV.
23615. Gołovine Iwan, La Pologne et la Russie, Paris 1860, por.: Dz. pozn. 1860 Nr. 237.
23616. Tonner E., Czesi i Polacy (przekł. z czeskiego), Krak. 1862, por.: Gaz. nar. 1862 Nr. 35; Widman K., Tyg. pozn. 1863).
23617. Colson F., La Pologne et les Sla-ves, nullité des démembrements fondée sur le droit des gens, Paris 1863.
23618. Pogodin M., Polskij wopros, so-branije razsużdenij zapisok i zamieczanii, Moskwa 1867; — Muchanow A., Lettre à l'auteur des brochures La Pologne et la Russie dans la Slavie, Lausanne 1873; — Rochetin W. H., Response etc., Paris 1873.
23619. Hoffman K. B., O panslawizmie zachodnim, stud. hist., Dz. pozn. 1867 Nr. 220–243 i Odb., por.: Dz. lit. 1868.
23620. Weinberg J., Polacy w rodzinie Słowian, Warsz. 1878.
23621. Dragomanow M., Istoriczeskaja Polska i wie-likoruskaja diemokratija, Zenewa (Genève) 1882.
23622. H(olowackij) J. T., Istoryczeskaja prawda o Polsczi i Polakach, Słowo, Lwów 1885 Nr. 70.
23623. Umaniec, Wyrođenje się Polski (po ross.), por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. X.
23624. Filewicz I., Polscza i polskij wo-pros, Russkoje obozrienije 1894 Nr. 3–4, Odb. Moskwa 1894, por.: H. M., Zapiski Tow. Szewcz. 1895; — Iz istorii russko-polskich odnoszenij, Russkoje obozrienije 1894 Nr. 1.
23625. Dupuis C., Russie et Pologne, Pa-ris 1898, por.: N., Prz. pol. 1898 I.
23626. Tomaczkin D., Hałycko-ruskije koroli w politycz. odnoszenii swojem k' koro-liam Polsczy, Żytomir 1865.
23627. Udręczenia Rusi pod rządem pol-skim, Gaz. nar. 1866 Nr. 124—126.
23628. Buszczyński St., Historia Rusi, Album muz. nar. w Rapperswyłu, Pozn. 1872.
23629. Gorzkowski M., Przegląd kwestyj spornych o Rusi, Czas 1875 Nr. 47 i n., Odb. Krak. 1875.
23630. Kaczała St., Polityka Polaków względem Rusi, Lwów 1879 (toż po niem. i po rusku).
23631. Maciejewicz Ł., Palaki i Rusiny (k' istoriji ich atnoszenij), Kij. Star. 1882.
23632. Dzieduszycki W., O stosunku Rusi do dawnej Polski, odczyt, por. spraw.: Gaz. lw. 1886 Nr. 12–13.
23633. Inquit, De Polonorum in ukrainicis rebus ignorautia, por.: Liter. naucz. Wistn 1899 III.
- Geograficzne warunki Polski, zob. Nr. 10049–10084; — Atlasy i mapy, zob. Nr. 10900–10999.*
- Etnograficzne stosunki, zob. Nr. 11085 do 11109; — Lud polski, zob. Nr. 11538 i n.; — Mytologia, zob. Nr. 12437 i n.*
- Poglądy na historię Kościoła, zob. Nr. 12610–12616.*
- Poglądy na prawo polskie, zob. Nr. 16028 do 16056; — Poglądy na ustrój państwa i społeczeństwa, zob. Nr. 16131–17455.*
- Pisma polityczne, zob. Nr. 17456–17478.*
- Pogląd na stosunki ekonomiczne, zob. Nr. 17930–18063; — Przemysł, zob. Nr. 18064 i n.; — Handel, zob. Nr. 18121 i n.*
- Poglądy na obyczaje, zob. Nr. 18383 i n.; na historię wychowania i szkolnictwa, zob. Nr. 18931 i n.; na rozwój literatury, zob. Nr. 19985 i n.; na poszczególne jej działy, zob. Nr. 20556 i n.*
- Poglądy na hist. sztuki w Polsce, zob. Nr. 21742 i n.*

Dziejopisarstwo polskie, zob. Nr. 5827 do 5841.

23634. Schmitt H., Pogląd na rozwój i kierunek dziejopisarstwa polskiego w w. XIX., Dz. lit. 1859.

Lelewel Joachim, zob. Nr. 21256 i 23655.

23635. Waszyński St., Adam Mickiewicz, jego historyzoficzne i społeczne poglądy, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. XXVII, Pozn. 1900.

23636. Bartoszewicz J., Nowa epoka literatury historycznej polskiej, Oddział monografii, Historycy, Bibl. warsz. 1853 III.

23637. Siemieński L., O dążnościach w piśmianu historyi z powodu dziejów panowania Augusta II., Dod. Czasu 1856.

23638. Odyniec, Historycy do K. Wł. Wójcickiego, Dod. Czasu 1858 X.

23639. Trentowski (Trętowski) Ferd., Program do pozyskania godnej nas i czasu naszego historyi polskiej, Paryż 1863.

23640. X., Słowno o potrzebie wprowadzenia reform do wykładu dziejów ojczy-
stych, Dz. pozn. 1871 Nr. 245—247.

23641. Świętochowski Al., Polska historyzofia, Prz. tyg. 1877.

23642. Bobrzyński M., Kilka słów o najnowszym ruchu na polu naszego dziejopisarstwa, Niwa 1877.

23643. Tarnowski J. A., Nowe poglądy na historyę Polski, Aten. 1882.

23644. Y-n, Historyografia polska współczesna, Prz. tyg. 1884—1887.

23645. Smoleński Wł., Szkoły historyczne w Polsce, główne kierunki poglądów na przeszłość. Aten. 1886 IV., wyd. nowe z przedmową Al. Rembowskiiego, Bibl. dzieł wybor. Nr. 19, Warsz. 1898.

R: Chmielowski P., Prawda 1898 Nr. 20; Hodi J. T., tamże 1898 Nr. 83.

23646. Sokołowski A., O nowych poglądach na historyę polską, por.: A. N., Prawda, Warsz. 1888.

23647. Kariejew M. I., Najnowszy zwrot w historyografii pol. (1861—1886), Wiestnik Jewropy 1888, po pol.: Petersb. 1888.

R: Waliszewski K., Kwart. hist. 1888 (str. 555 do 570); Odp. Bobrzyńskiego, Prz. pol. 1888 IV. i Kwart. hist. 1889; A. M., Prz. tyg. 1888; A. N., Prawda, Warsz. 1888.

23648. Korzon T., Błędy historyografii naszej w budowaniu dziejów Polski, Pamiętnik II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

23649. Balzer O., W obronie historyografii naszej (mowa na zjeździe hist. pol. we Lwowie wygłoszona), Gaz. lw. 1890 Nr. 166—167, Odb. Lwów 1890 i Pam. II. zjazdu hist. pol. we Lwowie t. II.

23650. Finkel L., Jakiego podręcznika historyi polskiej konieczne nam potrzeba i jaką drogą dojsć do niego? Pam. II. zjazdu hist. pol. we Lwowie 1890; — Tenże, Składane dzieje Polski, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

23651. Pawiński A., Rzut oka na obecny stan historyografii polskiej, Istoriceskoje obozrenie 1891.

23652. Gorzycki K. J., Wpływ etno- i socyologii na najnowszą historyografię polską, Słowo pol. 1898 Nr. 180.

23653. Towarzysz broni, Metodyka badań starożytnych, kilka aforyzmów ofiarowanych zjazdowi hist. pol. w Krakowie, Aten., War. 1900 II.

23654. Przegląd dziejów Polski: Finkel L., Okres Piastowski; Papée Fr., Wiek XV. (1386—1506); Korzeniowski J., Wiek XVI. (1506—1586); Barwiński Eug., Zygmunt III; Czermak W., Wiek XVII., część druga (1632 do 1696); Askenazy Sz., Epoka saska (1696 do 1763); Dembiński Br., Epoka Stanisława Augusta; Askenazy Sz., Epoka porozbiorowa (1795—1830); Pam. III. zjazdu hist. pol. w Krakowie 1900.

Historyografia wieku XV. do XVIII., zob. Nr. 20794. 20912, 21021, 21156 (Naruszewicz, zob. Nr. 21094; Niemcewicz J. U., zob. Nr. 21114; Czacki T., zob. Nr. 21139).

Historia w wieku XIX. (do r. 1815), zob. Nr. 21249—21254 (Surowiecki W., Święcki T., Bandtkie J. S., Ossoliński J. M., Siarczyński Fr.).

23655. Lelewel Joachim, zob. Nr. 21256; — Siemieński L., Prace historyczne Lelewela, Dod. Czasu 1858 XI.; — Schmitt H., Joachim Lelewel, Dz. lit. 1858; — Tenże, Jeszcze słów kilka o Lelewelu, tamże 1858 II.; — Boherska z Wasilewskich F., Joachim Lelewel, odczyt, Dz. pol. 1876 z 17.—20. listopada; — Korzon T., Pogląd na działalność naukową J. Lelewela, Kwart. hist. 1897, Odb. Lwów 1897; — Lelewel w Brukseli, Sobótka 1869; — Merzbach H., J. Lelewel w Brukseli, Dz. pozn. 1839, por.: Kwart. hist. 1893; — List Lelewela do Bartoszewicza, Prz. lit. 1897 Nr. 11.

23656. Narburt Teodor, historyk i syn jego Ludwik (charakterystyka), Dz. pol. 1869 z 16.—26. listop.

23657. Chodźko Leonard, nap. Plater Wł., Dz. pol. 1871 z 13. kwietnia.

23658. Roepell Ryszard, Finkel L., Wspomnienie pośmiertne, Kwart. hist. 1894; — Warschauer A., Erinnerungen an Richard

- Roepell, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1894; — Nowodworski W., Ryszard Röpell i stanowisko jego w dziejopisarstwie polskiem, Charitas, pismo zbiorowe, str. 347.
23659. **Bartoszewicz Julian**. Dobieszewska J., Julian Bartoszewicz, wspomn. pośm., Gaz. nar. 1870 Nr. 298; — Strzelbicki Daniłowicz K., Julian Bartoszewicz, Wędrowiec 1900 Nr. 46—47; — Kraushar A., Pam. Jul. Bartoszewicza, Tyg. ill. 1900 Nr. 44.
23660. **Bielowski August** Pawiński A., Pologne (nekrolog Aug. Bielowskiego), Revue hist. 1877 III; — Bartoszewicz Jul., O pomysłach historycznych A. Bielowskiego, Bibl. warsz. 1852, Odb. Warsz. 1852.
23661. **Schmitt Henryk**, życiorys na podstawie dokumentów i korespondencji, spisał Ćwik W., Dz. pol., Dod. lit. 1887 (od 27. czerwca do 27. grudnia), Odb. Lwów 1888.
23662. **Szajnocha Karol**. Żywot Karola Szajnochy, nap. Kantecki W., Dzieła Szajnochy, Warsz. 1878 t. X; — Kalicki B., Najnowsze sady o Karolu Szajnosze, Krak. 1879, zob. Nr. 23446.
23663. **Szujski Józef**. Tarnowski St., Szujskiego młodość, Krak. 1892, por.: Hordyński Zdz., Kwart. hist. 1893; — Tenże, Szujski jako poeta, Bibl. warsz. 1900; — Konecnyński T., Józef Szujski jako teoretyk i twórca dramatyczny, Prz. pol. 1900 I, Aten. 1900 I; — Kalicki B., Quousque tandem! (w obronie mowy J. Szujskiego nad grobem A. Walевского), Lwów 1877.
23664. **Jarochowski Kazimierz**. Waliszewski K., Jarochowski, Kraj 1887 Nr. 31; — Smoleński Wł., Stanowisko K. Jarochowskiego w historyografii polskiej, Bibl. warsz. 1888, Odb. Warsz. 1888 (por.: X., Kwart. hist. 1889; A. G. B., Prawda, Warsz. 1888); — Kraushar A., Kazimierz Jarochowski, szkic biograficzny, Drobiazgi hist. 1891 I; — Jarochowski K., kartka ze wspomnień, Kraj 1886 Nr. 11—13.
23665. **Kalinka Waleryan**. Tarnowski St., Waleryan Kalinka, Krak. 1887, por.: Balzer O., Kwart. hist. 1887 (str. 143—147) i 1888; — Smoleński Wł., Stanowisko W. Kalinki w historyografii polskiej, Warsz. 1887, por.: Balzer O., Kwart. hist. 1887.
23666. **Liske Xawery**, zarys biograficzny przez Balzera O., Zakrzewskiego W., Finkla L., Ćwiklińskiego L., Sawczyńskiego H. i Hordyńskiego Z., Kwart. hist. 1891, Odb. Lwów 1891; — Zakrzewski W., Xawery Liske, Prz. pol. 1891, Odb. Krak. 1891; Korzon T., Niwa 1891; Bostel F., Muzeum 1891; Balzer O., Prawnik 1891; Dembiński Br., Czas 1891 Nr. 53—55, Odb. Krak. 1891.
23667. **Rolle Józef**. Bartoszewicz K., Dr. Antoni J. Rolle i jego działalność literacka, Kraj 1894 Nr. 3; — A. W., Josif Josifowicz Rolle (Dr. Antoni J.), nekrolog, Kij Star. 1894 I.
23668. **Pawiński Adolf**. Zakrzewski W., Adolf Pawiński, Prz. pol. 1896, Odb. Krak. 1896; — Balzer O., Ateneum 1896 III; — Spasowicz Wł., Adolf Pawiński jako historyk sejmiku polskiego, Kwart. hist. 1897; — Jabłonowski Al., Udział prof. Pawińskiego w wydawnictwie: Źródła dziejowe, tamże; — Kraushar A., Ze wspomnień o A. Pawińskim, tamże; — Spasowicz W., Historyo-zoficzne poglądy Ad. Pawińskiego, Kraj 1896 Nr. 44; — Moskiewscy uczeni i prof. Pawiński, Gaz. nar. 1871 Nr. 243.
23669. **Lewicki Anatol**. Czermak W., Anatol Lewicki, Prz. pol. 1899 II; — Papée Fr., Anatol Lewicki, Kwart. hist. 1899.
23670. **Zeissberg Henryk**. Jung J., Heinrich von Zeissberg, Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1899.
23671. **Liske X.**, Übersicht der polnischen Litteratur der letzten Jahre, Sybels Hist. Ztschr. XVIII. (i recenzje tegoż w następnych tomach).
23672. **Pawiński A.**, Polen bis 1795, Jahresberichte d. Gesch.-Wissenschaft, Berlin 1878—1895; — Finkel L., Polen, tamże 1896 do 1900, zob. Nr. 22743.
23673. **Konecnyński T.**, Historyografia polska w ostatnich czasach, Český časopis hist. 1897.
23674. **Krotoski K.**, Z najnowszych badań historycznych, Prz. powsz. 1899.
23675. **P. M.**, Neue Erscheinungen der polnischen historischen Literatur, Altpreuss. Mtschr. X. i n.
23676. **Wójcicki K. Wł.**, Jak Francuzi znają naszą historię, Bibl. warsz. 1853 III.
23677. **J. F.**, Nowe dzieła angielskie o Polsce, Dz. pozn. 1867 Nr. 82—83.
23678. **Bobrzyński M.**, O podziale historii polskiej na okresy, Niwa 1880, Odb. Warsz. 1880, zob. Nr. 23442.
23679. **Wojciechowski T.**, Podział i zakres dziejów polskich, Przew. nauk. lit. 1884, Odb. Lwów 1884; Toż, Kraj 1884 Nr. 49.
- R. Bobrzyński M., Kraj 1884 Nr. 50; Linniczenko A. J., Żurnal min. nar. prosw. 1886 t. CCXLVII.
23680. **Gorzycki K. J.**, Podział dziejów Polski na podstawie typowych odmian ustroju społecznego, Życie 1889 Nr. 38.

(d: *Stosunki Polski z innymi państwami*).

Granice Polski, zob. Nr. 16161.

Zbiory traktatów, poselstwa i dyplomacya polska, zob. Nr. 16162—16181.

23681. Stosunki z Stolicą Apostolską. X. X., Rzym, Polska, Moskwa, przegląd dzieła Aug. Theinera, Dz. lit. 1860—1861, zob. Nr. 646.

23682. Quinet E., Pologne et Rome, Paris 1863.

Zob. Nr. 12670—12760.

23683. **Bartoszewicz J.**, O nuncyuszach w Polsce, Szkice hist. i lit. I., Dzieła VIII., Krak. 1880.

23684. Brzeziński J., O konkordatach w XVI. w., zob. Nr. 16183

23685. Czacki T., Mała kronika stosunków dyplomatycznych Polski z Anglią, czyli krótki wypis czynności Polski z tem mocarstwem, Dz. warsz. 1825/6 III.

23686. **Hoffmann K.**, Commercialrelations between England and Poland, zob. Nr. 18158.

23687. Gołda A. ks., Austria i Polska (?), Krak. 1878.

23688. Garbiński A., La France et les Polonais, aperçu historique depuis le dixième siècle jusqu'à nos jours, par un ami de deux nations, Paris 1875.

23689. **Farges L.**, Pologne, zob. Nr. 1532, 3844.

23690. **Waliszewski K.**, Polsko-francuskie stosunki, zob. Wiek XVII.

23691. Szczebalskij, Francuska polityka w Polsce (po ross.), por.: Antoni J., Polonia, Roz. fil. hist. X.

23692. Lelewel J., O związkach z Niemcami, zob. Nr. 16186; — Kaczkowski St., O mniemanym trybucie, zob. Nr. 16187; — Wersche C., Das staatsrechtliche Verhältniss

Polens, zob. Nr. 16188, zob. też Nr. 16184 do 16185

23693. Stosunki z Persyą, zob. Nr. 16199.

23694. Dohn Al., Einiges über die diplomatischen Verhältnisse der preussischen Fürsten mit der ehemaligen Republik Polen, Leipzig 1835.

23695. **Linniczenko J.**, Otnoszenia Rusi i Polszi, zob. Nr. 16193.

23696. Kameński Bantysz M. M., Perepiska między Rossieją a Polszeju, zob. Nr. 16194; — Szypow, Rossija i Polska, zob. Nr. 16195, zob. też Nr. 936 i n. i 16196.

23697. Knorring Th., La Russie et la Pologne, esquisse historique, Berlin 1834.

23698. Helfert J. A., Russland und Polen in ihrem politischen und confessionellen Antagonismus I., bis zur I. Theilung (przedr. z Oesterr. Revue), Wien 1861.

23699. Carrière M., Russie et Pologne, Paris 1874.

23700. **Bartoszewicz J.**, Pogląd na stosunki Polski z Turcyą i Tatarami, na dzieje Tatarów w Polsce osiadłych. na przywileje tu im nadane, jakoteż wspomnienia o znakom. Tatarach polskich, Warsz. 1860.

23701. Czacki T., O handlu Polski z Portą, zob. Nr. 18130.

Zob. Nr. 16197—16198.

23702. Hollók Em., Nexus nationis Hungariae (Węgier) cum Polonica, Cassoviae 1831 (p. XIV. et 186), zob. Nr. 23755.

23703. Tommaseo Nic., Polonia e Italia (Włochy), Milano 1863.

Stosunki z państwami obcymi w pewnych okresach, zob. pod odpowiednimi wiekami i latami w zestawieniu chronologicznem.

B. Historia prowincyj i krajów lennych Polski.

O prowincyach i lennach Polski, zob. Prawo polskie Nr. 16300—16392.

23704. **Raczyński E.**, Rys hist. polskiej ze względu na wdztwa Wielkopolskie, w dziele: Wspomnienia Wielkopolskie, zob. Nr. 1360.

23705. Das Grossherzogthum Posen, Berliner Kalender 1889, Jahresh. d. Gesch. 1846.

23706. Entresz C. A. W., Kurze Gesch. und Geographie der Provinz Posen, zob. Nr. 10224; — Kempen J. J., Das Grossherzog-

thum Posen in hist. Beziehung, zob. Nr. 10224.

23707. **Meyer Chr.**, Geschichte des Landes Posen, Posen 1881; — Tenże, Gesch. der Provinz Posen, Gotha 1891 (Ergänzungs-Gesch. europ. Staaten, zob. Nr. 22795).

R: Piccolomini, Kłosy 1882; Lohmeyer, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1891; Kwart. hist. 1892; Lit. Centralbl. 1892 Nr. 12; Brandt, Mitth. a. d. hist. Lit. 1894 XXII; — por.: Meyer Chr., Die Posener historische Zeitschrift und meine Geschichte der Provinz Posen, eine Abwehr., Gotha 1892.

23708. Lettau H., *Kleine Heimatkunden von Deutschland*, Leipzig 1898 (Nr. 6 Prov. Posen); Werner H., *Die Provinz Posen, das Land und seine Bewohner* (Heimatkunde der Provinz Posen), Breslau 1898 (3 wyd.).
23709. Froelich H., *Gesch. des Graudenzer Kreises*, Danzig 1884/5, *zob.* Nr. 10486.
23710. Fricze (Fritsche) J., *Rys historii miasta Kalisza*, Progr. korp. kadet. 1818; — *Krótki historyczny rys gubernii kaliskiej*, Kalisz 1883 Nr. 4–6; — *Dokumenty*, *zob.* Nr. 742–743, *zob.* Nr. 9841 i *dział: Miejscowości*: Kalisz.
23711. Pietsch P., *Beiträge zur Geschichte der Stadt Kempen (Kępnio) in Posen*, Program szkolny, Kempen 1896, por.: Kujot Ks., *Kwart. hist.* 1897.
23712. Łukaszewicz J., *Hist.-statyst. opis miast i wsi w powiecie krotoszyńskim od najdawn. czasów aż po r. 1794*, *zob.* Nr. 10210.
23713. Förster Gottfr., *Einige Nachrichten von d. Schicksalen d. Stadt Lissa (Leszno)*, 1756; — Pflug E., *Einiges aus der Gesch. der Stadt Lissa*, Lissa u. Gnesen 1846; — *Geschichte d. Stadt Lissa bis 1790*, Posener Provinzbl. 1846; — Karwowski St., *Kronika miasta Leszna*, Poznań 1877.
23714. Witanowski M. R., *Monografia Łęczycy* (por.: Łopaciński H., *Wiśła* 1899; L., *Wiad. num. arch.* 1899; *Czas* 1899 Nr. 99).
23715. Gawarecki W. H., *Pamiętki historyczne Łowicza*, Warsz. 1844; — *Tarczyński Wł.*, *Łowicz*, wiadomości historyczne, z dodaniem innych szczegółów, Łowicz, Warsz. 1899, por.: Łopaciński H., *Wiśła* 1900.
23716. Łukaszewicz J., *Opis hist.-statyst. Poznania*, *zob.* Nr. 17224 (po niem.: *Hist.-stat. Bild von Posen*, Posen 1880); — *Dokumenty*, *zob.* Nr. 782–783; — *Monety*, *zob.* Nr. 496.
23717. Gawarecki W. H., *Wiadomość historyczna miasta Pułtuska*, Warsz. b. r.
23718. Gawarecki W., *Rogóźno*, *Mag. powsz.* 1839 VI; *Przyj. ludu*, Leszno 1837 IV; — A. P., *Rogóźno*, *Kłosy* XXIX.
23719. Gawarecki, *Historia Sieradza*, *Prz. warsz.* 1840 I.
23720. Krause Al., *Heimatkunde d. Kreises Fraustadt (Wschowa)*, Lissa 1897; — *Monety*, *zob.* Nr. 488.
- Zbiory dokumentów (Wielkopolski)*, *zob.* Nr. 663–664; — *Księgi sądowe*, *zob.* Nr. 1242.
- Zbiory kronik*, *zob.* Nr. 5817–5841.
- Geografia Wielkopolski*, *zob.* Nr. 10193 *do* 10196, 10872.
- Archeologia*, *zob.* Nr. 11189–11216, 11375 *do* 11380.
- Etnografia*, *zob.* Nr. 11645–11667.
- Dycezya gnieźnieńska*, *zob.* Nr. 12913 *do* 12971.
- Miasta w Wielkopolsce*, *zob.* Nr. 17224 *do* 17229.
- Sztuka*, *zob.* Nr. 21801–21804.
- Wielkopolska po rozbiorach*, *zob.* Nr. 17790–17829, 18304–18309, 19582–19626.
- Por.: Warschauer Ad., *Übersicht über die Ersehnungen auf dem Gebiete der posener Provinzial-Geschichte*, *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen* od r. 1890 i *Jahresber. f. Gesch. wiss.*, *zob.* Nr. 22743.
23721. Kownacki, *O nazwisku ziemi Wielkopolska*, *zob.* Nr. 10196.
23722. Maciejowski W. A., *Poliści, Polanie i Wielkopoleanie przed nastaniem Polski*, *Tyg. wielkop.* 1871.
- Kruszwica*, *zob.* *Epoka przedchrześcijańska i Miejscowość*.
- Ruiny na ostrowie Lednicy*, *zob.* Nr. 11380.
23723. Rubczyński W., *Wielkopolska pod synami Wład. Odonicza*, *zob.* *Wiek XIII*.
- Kolonizacja niemiecka*, *zob.* Nr. 12335 *i Wiek XIII*.
- Rogóźno*, *zob.* Nr. 23718.
23724. Potkański K., *Walka o Poznań, 1306–1312*, *zob.* *Wiek XIV*; — *Tenże*, *Zdrada Wincentego z Szamotuł*, *zob.* *tamże*.
- Bitwa pod Płowcami*, *zob.* *pod r. 1331*.
23725. Jabczyński L., *O Hussytach i dycezyi poznańskiej w XV. w.*, Poznań 1860.
23726. Friedberg J., *Pospolite ruszenie w Wielkopolsce w drugiej połowie XV. w.*, *zob.* *Wiek XV* i *Prawo polskie* *Dod. do* Nr. 16815–16827.
- Reformacja w Wielkopolsce*, *zob.* Nr. 14886–14887, 22026.
23727. Borgis E., *Aus Posens und Polens kirchlicher Vergangenheit*, Berlin 1898; — Werner A., *Gesch. d. evang. Parochien in der Prov. Posen*, por.: Kleinwächter H., *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen* 1898 XIII.
23728. Pawiński Ad., *Własność ziemska w Wielkopolsce w XVI. w.*, *studium statystyczne*, Niwa 1883, *zob.* Nr. 17957.
23729. Przyborowski J., *Przyczynki do hist. menuie Wielkop.* w końcu XVI. w., *zob.* Nr. 440.

23730. Wielkopole w czasie bezkról. po śmierci Władysława IV., Prz. wielkop. 1869, Odb. Pozn. 1869.

23731. **Jarochowski K.**, Wielkopolska w czasie pierwszej wojny szwedzkiej od r. 1655—1657, Poznań 1864; — Przejście województw wielkopolskich do Szwedów pod Ujściem r. 1655, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI; — Götze A., Die Schwedenschanze bei Trzek, Kreis Schroda, Prov. Posen, Nachr. über deutsche Alterthumskunde 1898, zob. Wiek XVII.

Komeński J. A., zob. Nr. 19854—19858.

23732. Kvačala J., D. E. Jabłoński und Grosspolen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1900 XV.

23733. **Jarochowski K.**, Obłężenie miasta Poznania przez Patkula, epizod kampanii r. 1704, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. X., Odb. Poznań 1879; — Obłężenie Poznania w r. 1704, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

23734. **Jarochowski K.**, Lauda połączonych województw kaliskiego i poznańskiego za panowania Augusta II., zob. Nr. 1396; — Tenże, Kamieniec i Poznań po Augustowej restauracji, Przew. nauk. i lit. 1883; — Tenże, Wielkopolskie Leszno w r. 1707, Niwa 1882.

23735. **Jarochowski K.** (Przerowa Sew.), Napad Brandeburczyków na klasztor Paradyski w Wielkopolsce w r. 1740, Prz. pol. 1866/7.

23736. Instrukcja województw wielkop. na sejm po Augustie III., Tyg. pozn. 1863.

23737. O Morawskim, rzeźniku z Gniezna, za konf. barackiej, Wielkopole 1849 Nr. 25.

23738. **Lipski J.**, Notaty generała brygady wielkop. kaw. z lat 1775—1778, zob. Nr. 9472.

23739. **Wegner L.**, Konfederacja województw wielkopolskich, poznańskiego, kaliskiego, gnieźnieńskiego i ziemi wschowskiej dnia 20. sierpnia 1792 w mieście Środzie związana, Poznań 1863; — **Peplowski Schnür St.**, Powstanie w Wielkopolsce, ustęp z dziejów 1794 r. (Odb. z Dziennika pozn.), Pozn. 1895; — Zdobyte Bydgoszcz przez Dąbrowskiego, Wielkopole 1849 Nr. 18.

Wielkopolska pod rządami pruskim, zob. Nr. 17790—17829.

23740. **Hengstenberg F.**, Gesch. d. Deutschthums in d. Provinz Posen von ihrem ersten Anfall an Preussen, für die deutsche Jugend d. Provinz dargestellt (Progr. szkolny), Kawiłsch 1894.

Księstwo warszawskie, zob. Wiek XIX.

23741. **Borucki M.**, Ziemia kujawska pod względem hist., geogr. i archeolog., zob. Nr. 10211.

23742. **Akajemow N. F.**, Kujawy, istoriko-etnograficzeskij очерк, Warsz. 1895.

23743. **Zieliński G.**, O ziemi dobrzyńskiej, badanie hist., zob. Nr. 10202.

23744. **Gawarecki W. H.**, Słonecznikowie i Słońsk, wiadomość topograficzno-hist., Bibl. warsz. 1857 III.

Dycezyja kujawska, zob. Nr. 13044 do 13060.

23745. **Ulanowski B.**, Eufrozyna, księżna kujawsko-łęczycka, szkic, kryt. zob. Wiek XIII.

23746. **Amanton P. C. N.**, Władysław, książę kujawskie, zakonnik opactwa Cystersów, później Benedyktynów w Dyżonie, współzawodnik do korony polskiej po śmierci króla Kazimierza Wielkiego! w XIV. wieku, Bibl. warsz. 1864 I; — **Wójcicki K. Wł.**, Książę biały Władysław, Szkice hist., Krak. 1869.

23747. **Małopolska**. Polaczek St., Powiat chrzanowski, Krak. 1898, zob. *Geografia Dod. I.* (do Nr. 10344).

Kazimierz, zob. Miejscowości.

Kraków, zob. w zestawieniu chronologicznym pod odpowiednimi latami.

23748. **Sarna Wł.**, Opis powiatu krośnieńskiego, Przemyśl 1898, zob. *Geografia Dod. I.*

Lublin, zob. Nr. 17252.

Ziemia Opatowska, zob. Nr. 10273

23749. **Siarczyński Fr.**, Opis powiatu radomskiego, Warsz. 1847, zob. Nr. 10275.

23750. **Sygański Jan ks. T. J.**, Nowy Sącz, jego dzieje i pamiątki dziejowe, szkic historyczny, Nowy Sącz 1892; — Tenże, Nowy Sącz w epoce Wazów, Przew. nauk. lit., Lwów 1899 i 1900, Odb. Lwów 1900.

Sandomierz, zob. Nr. 17255.

23751. **Balicki W.**, Miasto Tarnów pod względem hist., statyst., Tarnów 1831.

23752. **Marczewski B.**, Powiat wadowicki, Krak. 1897, zob. Nr. 10170 i *Geografia Dod. I.*

Wieliczka, zob. Miejscowości.

Spiż, zob. Nr. 716 717.

Kodeks Małopolski, zob. Nr. 665.

Księgi sądowe, zob. Nr. 1235—1240.

Zbiory kronik, zob. Nr. 5817.

Geografia, zob. Nr. 10260—10277.

Archeologia, zob. Nr. 11217—11234.

Etnografia, zob. Nr. 11760—11831.

Dycezye, zob. Nr. 12972.

Miasta, zob. Nr. 17240—17256.

Małopolska po rozbiorach, zob. Nr. 17719 i n.

23753. **Wojciechowski T.**, Chrobacya, zob. Epoka przedchrześcijańska.

Smocza jama, zob. Nr. 10578.

23754. **Potkański K.**, Kraków przed Piasami, zob. Wiek IX.; — Tenże, Granice biskupstwa krakowskiego, zob. tamże; — Tenże, Granice i osiedlenia Podhala, Bulletin de l'académie de Cracovie 1896 Nr. 3.

Zob. Nr. 11788.

23755. **Czołowski Al.**, Sprawa sporu granicznego przy Morskiem oku, wywód historyczny, Lwów 1894, zob. Nr. 10635.

Groty Ojcowa, zob. Nr. 10582.

23756. **Fedorowicz K.**, Dostojnicy i urzędnicy świeccy wdtwa krakowskiego w latach 1374—1506, w dodatku: Dostojnicy i urzędnicy innych ziem polskich, dostojnicy koronni, dostojnicy i urzędnicy dworscy, zob. *Dyplomatyka* (urzędnicy, kancelarye) *Dod. I.* (do Nr. 264).

23757. **Pawiński A.**, Małopolska w XVI w., zob. Nr. 1387.

23758. **Mazowsze.** Dzieje Xięstwa Mazowieckiego, Pamiętnik warsz. Bentkowskiego 1820; — Dzieje ks. mazowieckiego, Rozm., Lwów 1856.

23759. **Kozłowski F. A.**, Dzieje Mazowsza za panowania książąt, Warsz. 1859 (od str. 518 do końca rozprawa p. n.: Czersk hist. i stat. opisany przez Korn. Kozłowskiego, syna autora).

R: **Bartoszewicz J.**, Bibl. warsz. 1860 I.; **Odpowiedź F. Kozłowskiego**, tamże 1860 III.

23760. **Iwański**, *Mazowsze, Plock, Warszawa*, zob. Nr. 10217.

23761. **Bartoszewicz J.**, *Mazowsze i Mazury*, czem się od innych krajów i mieszkańców polskich odznaczały, *Studia hist. i lit.* III, *Dzieła X.*, Krak. 1881.

23762. **Wójcicki K. Wł.**, *Mazowieccy książęta*, Tyg. ill. 1862 V.

23763. **Balzer O.**, *Genealogia Piastów* (linia Mazowiecka), Krak. 1895.

23764. **Synoradzki M.**, *Materyały do hist. miast i miasteczek w dawnym Mazowszu*, zob. Nr. 17199.

23765. **Paciorkowski Gryf Br.**, *Opowiadanie historyczne o księstwie mazowieckiem*, podług źródeł dziejowych, Warsz. 1900 (str. 66).

23766. *Prowincye księstwa warszawskiego*, Pam. warsz. L. Osińskiego 1810.

23767. **Kozłowski K.**, *Czersk hist. i stat.* opisany, Warsz. 1859, zob. Nr. 23759; — **Zmorski R.**, *Miasto Czersk, Stadło, Budziszyn 1849 Nr. 8*; — **Tenże**, *Czersk nad Wisłą*, Tyg. ill. 1861 IV.

23768. **Trojden**, *książe Czerski*, *Kłosy XII.*

23769. *Ostatni zajazd w ziemi czerskiej*, *Gaz. radomska* 1886 Nr. 17—18.

23770. **Gawarecki W. H.**, *Wiadomość o mieście Plocku, znaczniejsze historyczne zdarzenia tegoż miasta obejmująca*, Warsz. 1821; — **Tenże**, *Pamiętnik historyczny plocki*, Warsz. 1828 I., 1830 II.

23771. **Gloger Z.**, *Dawna ziemia łomżyńska*, zob. Nr. 11689.

23772. **Smoleński Wł.**, *Mazowiecka szlachta w poddaństwie proboszczy plockich*, Warsz. 1878.

R: **Świeżawski E.**, *Bibl. warsz.* 1878 IV.

23773. **Kujot St. X.**, *Kasztelania Raciążska i ziemia Zaborska*, zob. Nr. 10221.

23774. **Sobieszczański F. M.**, *Rys historyczny miasta Warszawy*, *Bibl. warsz.* 1848 I.—IV., *Odb. Warsz.* 1848.

23775. **Weinert Al.**, *Starożytności warszawskie*, zob. Nr. 16965.

Warszawa, zob. pod odpowiednimi latami i w dziale: Miejsceowości.

Ko leks mazowiecki, zob. Nr. 666—667

Księgi sądowe, zob. Nr. 1241, 1247.

Geografia, zob. Nr. 10214.

Archeologia, zob. Nr. 11207—11216.

Etnografia, zob. Nr. 11674—11686.

Dycezye, zob. Nr. 13032.

Miasta, zob. Nr. 17230—17239.

23776. **Sokołowski A.**, **Konrad**, *książe na Mazowszu i Zakon niemiecki*, Tyg. wielkop. 1873, *Odb. Poznań* 1873.

R: **Zieliński F.**, *Bibl. warsz.* 1874 III.; **Kętrzyński W.**, *Przew. nauk. i lit.* 1874 I.

23777. **Ziemowit III.**, *książe mazowiecki*, Tyg. powsz. 1882 Nr. 24, zob. Nr. 2014.

23778. **Henryk**, *ks. mazowiecki*, *Ungorkal.*, Warsz. 1872.

Zob. Nr. 6578.

23779. Stanisław i Janusz, książęta mazowieccy, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Wójcicki K. Wł., Stanisław i Janusz, XXta mazowieccy, Szkice hist. Krak. 1869, zob. Nr. 6992; — Trypplin L., Zgon dwu ostatnich książąt mazowieckich, Tajemnice społ. t. I.

23780. Pawiński A., Ostatnia księżna mazowiecka, zob. Nr. 18496.

23781. Lisowski St., Przyłączenie Mazowsza do Korony, Alb. lit. Wójcickiego 1848 t. I.; — Lukas St., Przyłączenie Mazowsza, zob. Nr. 16209.

Zob. Wiek XVI. pod r. 1526.

23782. Balzer O., Sejm mazowiecki pod rządem koronnym, 1526–1540, Księga pam. uniwersytetu lw. w 500. rocznicę uniwersytetu Jag., Lwów 1900; — Tenże, W sprawie sankcyi statutu mazowieckiego pierwszego z r. 1532, Rozpr. hist. filoz. Akad. XL., Odb. Krak. 1900, zob. *Prawo Dod. I.*

23783. Pawiński A., Polska XVI. wieku pod względem geograficzno-statystycznym, t. V.: Mazowsze (Źródła dziejowe t. XVI.), Warsz. 1895, zob. Nr. 1387 i *Dod. I.*

23784. Szląsk. Henelius ab Hennefeld N., Silesio-graphia, Vratisl., Lipsiae 1704; — Földner Jos. Jac., Bio- et bibliographia Silesica, Lissa 1729 (DS.).

23785. Partsch J., Literatur der Landes- und Volkskunde der Provinz Schlesien, Breslau 1892 1900, corocznie zeszyt (Ergänzungsheft d. Jahresber. d. schles. Ges. f. vaterl. Kultur 1898), zob. Nr. 10054.

23786. Gruenhagen C., Wegweiser durch die schlesischen Geschichtsquellen bis 1550, zob. Nr. 5863.

23787. Markgraf H., Die Entwicklung der schlesischen Geschichtsschreibung (od XVI. wieku), zob. Nr. 6008.

23788. Zeitschrift d. Ver. f. Gesch. und Alterthum Schlesiens 1861–1900 I.–XXXIII. (por.: Markgraf H., Der Verein für Gesch. und Alterthum Schlesiens in den ersten 50 Jahren seines Bestehens, Breslau 1896 i coroczny: Bericht über die Thätigkeit des Schles. Gesch. Vereines w: Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens).

23789. Grotefend H., Stammtafeln der schlesischen Fürsten bis 1740, zob. Nr. 386.

23790. Schück C. E., Drei schlesische Fürstenfrauen, Ztschr. d. Ver. f. schles. Gesch. 1867 VIII

23791. Pachaly F. W., Versuch über die schlesische Gesch., 1776, 1777; — Tenże, Sammlung d. Schriften über Schlesiens Geschichte, Breslau 1790; — Sachs v. Löwenheim, Zur Historie Schlesiens. Breslau 1785 do 1790; — Ausführliche Nachrichten über Schlesien, 1794 (DS.).

23792. Schlesiens ältere und besondere Geschichte, Breslau 1802.

23793. Kulawski W., O Szląsku pod panowaniem Piastów, Progr. lyc. św. Anny, Krak. 1833; — Tenże, Ostatni Piastowie na Szląsku, tamże, Krak. 1846; — Tenże, Ustęp z historii Szląska, Roczn. tow. nauk. krak. 1850 XX.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1861 I.

23794. Stenzel G. A., Geschichte Schlesiens, I Theil bis zum J. 1355, Breslau 1853.

23795. Boniecki M., Szkice historyczne, Książęta szląscy z domu Piastów, Warsz. 1873 cz. I. (od 1146–1339), 1875 cz. II. (od 1339–1612).

23796. Luchs H., Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift, Breslau 1875 I.–II., 1875 do 1880 III.

Zob. Nr. 11731.

23797. Gruenhagen C., Geschichte Schlesiens (Ergänzung zur Gesch. der europäischen Staaten), Gotha 1884–1886 t. 2, zob. Nr. 22795 (ciąg dalszy p. t.: Schlesien u. Friedrich d. Grossen, Breslau 1892 t. 2).

R: K.-L., Lit. Centralblatt 1887 Nr. 28; Dod. Prz. tyg. 1885 II; Sybels H. Z. t. LIV.

23798. Bemerkungen, Ergänzungen und Berichtigungen zu neueren Schriften auf dem Gebiete der schlesischen Geschichte, Ztschr. d. Ver. f. d. Gesch. Schlesiens XIII., zob. Nr. 23788.

23799. Peter A., Das Herzogthum Schlesien, zob. Nr. 10289.

23800. Morgenbesser M., Geschichte von Schlesien, 3. gänzlich umgearbeitete Auflage von H. Schubert, Breslau 1892.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1893.

23801. Geyer Alb., Geschichte und Sagen der Städte und Dörfer, Burgen und Berge, Kirchen und Klöster des alten Schlesierlandes, Leipzig 1897.

23802. Hoffmann A., Schlesiens Gesch. und geschichtliche Sage im Liede, Oppeln 1897, por.: Siegel, Mitth. a. d. hist. Litt. 1899.

23803. Soński W., Z przeszłości Śląska, cz. I. 1895, cz. II. 1899 (por.: K. R., Tydzień 1899 Nr. 52; Kalina A., Lud 1896).

23804. Koenig Wilh., Kurzgefasste Geschichte Schlesiens, für die Schuljugend bearbeitet, Breslau 1897.

23805. **Koneczny F.**, Dzieje Szląska, ozdobione licznymi obrazkami, Bytom 1897.

23806. **Laurenčić u. Matzura**, Schlesien in Wort u. Bild, ein Gedenk-Album (Odb. z wydawnictwa „Unsere Monarchie“), Brünn 1899.

23807. **Silesiaca**, Festschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens, por.: Zibrt Č., Cas. mus. kral. česk. 1898.

23808. **Die weltgeschichtliche Bedeutung Schlesiens**, Katholisches Schulblatt 1891 r. XXXVIII.

23809. **Schönwälder K. F.**, Die Piasten zu Brieg (Brzeg) oder Geschichte der Stadt und des Fürstenthums Brieg, Brieg 1855 cz. 3; — **Ruecker J.**, Heimatskunde, Der Kreis Brieg und das wichtigste von der Provinz Schlesien, Geographie und Geschichte, 3. Aufl. Leobschütz 1895.

23810. **Müller**, Die Gründungszeit der Stadt Brieg, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1870 XII; — **Wutke K.**, Die Bewerbung der Brieger Herzöge um die Dompropstei und den erzbischöflichen Stuhl von Magdeburg, tamże 1898 XXXII; — **Zmorski R.**, Brzeg, miasto w górnym Szląsku, Tyg. ill. 1863 VII; — **Wernicke E.**, Adressbuch und Chronik d. Stadt Brieg bis 1675, Brieg 1879.

23811. **Winckler D.**, Piastischer Ehrenwaldt I. verwandniss Liegnitz und Brieg, t. I.—II. Brieg 1667 DS. (E. VIII.).

23812. **Gramer F.**, Chronik der Stadt Beuthen (Bytom) in Ober-Schlesien, mit 24 Holzschnitten, Beuthen 1863; — **Franke Edm.**, Über die geographische Lage und Entwicklung der Stadt Beuthen in Oberschlesien, Beuthen 1877; — **Laube R.**, Adressbuch d. Stadt Beuthen und d. ländl. Ortschaft, Beuthen 1880.

23813. **Heinrich A.**, Versuch über die Geschichte des Herzogthums Teschen (Cieszyn), Teschen 1818.

23814. **Biermann B.**, Geschichte des Herzogthums Teschen, Teschen 1863, 2. wyd. 1895.

R: Dz. pozn. 1864 Nr. 91; P., Věstník matice moravské 1896; Loserth, Österreichisches Literaturblatt 1896 t. V.

23815. **Otto ks.**, Cieszyn, Tyg. ill. 1866 XIII; — **Peter A.**, Teschen, ein hist.-geogr. Bild, Progr. d. k. k. Lehrerbildungsanstalt pro 1877/8, Odb. Schlesien 1878; — **Tenze**, Gesch. der Stadt Teschen, Teschen 1838; — **Radda K.**, Beiträge zur Gesch. d. Stadt Teschen, V. Progr. d. Realschule in Teschen, Teschen 1878; — **Pamiętnik z powodu 1050 letniej uroczystości założenia m. Cieszyna**, Album aus Anlass der 1050-jährigen Feier der Gründung der Stadt Teschen, Cieszyn 1860 (mieści: Die Gründung von Teschen

z Pawła Lamatscha, Ostatni Piastowie na Cieszyźnie W. Kulawskiego (z Progr. gimn., zob. Nr. 23793), Kronika m. Cieszyna podł. A. Kaufmanna (od r. 1810—1860), Statystyka m. Cieszyna); — **Prasek W.**, Prameny dějin opavských a těšínských, por.: Časopis matice moravské 1893 XVII; — **Tenze**, Dějiny knížectví Těšínského, do 1433, por.: Karásek J., Österr. Litteraturblatt 1898 Nr. 17.

23816. **Ruecker J.**, Heimatskunde, Der Kreis Gleiwitz (Gliwice), 5. Aufl. Leobschütz 1895.

23817. **Schnurpfeil H.**, Geschichte von Oberglogau (Głogów), Oberglogau 1860; — **Priebatsch F.**, Der Glogauer Erbfolgestreit, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1899 XXXIII; — **Karwowski St.**, Beziehungen d. Reichsgrafen von Oppersdorff auf Ober-Glogau zu den Königen von Polen (Progr. gimn. w Głupczycach), Leobschütz 1893, zob. Nr. 6485 i 6314; — **Monety Głogowa**, zob. Nr. 489.

23818. **Sturm L.**, Gesch. d. Stadt Goldberg in Schlesien, Goldberg 1838, por.: **Wagner A.**, Kwart. hist. 1888.

23819. **Ruecker J.**, Heimatskunde, Der Kreis Kattowitz (Katowice), 4. Aufl. Leobschütz 1895.

23820. **Schubert H.**, Beschreibung und Gesch. der Burg Kingsberg in Schlesien, 2. Aufl. Breslau 1900.

23821. **Maetschke E.**, Gesch. d. Glatzer-Landes (Kłodzko) v. Beginne d. deutschen Besiedelung bis zu d. Hussitenkriegen (Bresl. Diss.) 1888; I., II. Vierteljahrschrift f. Gesch. d. Grafsch., Glatz 1888 i 1889 (por.: **Wagner A.**, Kwart. hist. 1889), zob. Nr. 739 i *Dod. I.*; — **Wedekind L.**, Gesch. der Grafschaft Glatz, Chronik der Städte, Flecker, Dörfer, por.: **Wattenbach**, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1857 II; — **Ulanowski B.**, Über die Erwerbung von Glatz durch Heinrich IV., tamże 1881 XV; — **Hohaus W.**, Ursula, Markgräfin v. Brandenburg, Gräfin v. Glatz, Vierteljahrschrift f. Gesch. d. Gr. Glatz 1888 do 1889, por.: **Wagner A.**, Kwart. hist. 1889.

23822. **Koegler K.**, Hist. Beschreibung des in der Grafschaft Glatz gelegenen Dorfes Ullersdorf, Leobschütz 1881; **Volkmer**, Geschichte der Stadt Habelschwerdt in der Grafschaft Glatz, por.: **Siegel**, Mitth. a. d. hist. Litter. 1899.

23823. **Wetzel A.**, Gesch. der Stadt, Herrschaft u. ehemaligen Festung Kosel (Koźle), Kosel 1886, 2. wyd. 1885, por.: **Wagner A.**, Kwart. hist. 1889; — **Karwowski St.**, Nazwa i ludność miasta Koźla na Szląsku, Lud 1896.

23824. **Ruecker J.**, Heimatskunde, Der Kreis Kreuzburg (Krzyż), 2. Aufl. Leobschütz 1895.

23825. Troska F., *Gesch. d. Stadt Leobschütz (Leobszyce)*, Leobschütz 1892; — Ruecker J., *Heimatkunde, Der Kreis Leobschütz*, 3. Aufl. Leobschütz 1895; — Drazdzyński Stan., *Die slavischen Ortsnamen Schlesiens, Theil I.: Kreis Leobschütz (Jahresber. d. Gymn. zu Leobschütz)*, Leobschütz 1896.

23826. Thebesius G., *Lignitzische Jahrbücher (Lignica)*, Jauer 1733 DS.; — Jander A., *Liegnitz und Umgegend*, 4. Aufl. Liegnitz 1897; — Schuchard C. J., *Die Stadt Lignitz bis zur Mitte des XV. Jahrh.*, Berlin 1868.

23827. Hirsch, *Die Gründung der Stadt Loslau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1890 XXIV*, por.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1890.

23828. Breitenbach, *Das Land Lëbus (Lubiąż) unter den Piasten, Fürstenwalde 1890* (por. rec.: Sybels H. Z. XXXI; Wagner A., *Kwart. hist.* 1891; A. Chmiel., *Aten.* 1891), zob. Nr. 13344–13347.

23829. Ruecker J. u. Wilpert O., *Heimatkunde des Kreises Neumarkt und das Wichtigste von d. Provinz Schlesien*, 2. Aufl. Gross-Strelitz 1898.

23830. Haensler W., *Gesch. des Fürstenthums Oels (Oleśnica) bis zum Aussterben d. Piastischen Herzoglinie*, Breslau 1883; — *Erinnerungsblätter schlesischer Geschichte*, I. Oels unter den Piasten, Oels 1876; — Wiesner L., *Zur Gesch. der Herzöge von Oels, Württembergischer Linie*, namentlich Karl Friedrichs von Oels und Karls von Bernstadt, *Ztsch. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* IV.

23831. Fest P., Jakob Sobieski, Pfandherr von Ohlau (Olawa), *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1890 XXVI*, por.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1893.

23832. Prasek W., *Prameny dějin opavského a těšínského*, zob. Nr. 23813; — Kürschner Fr., *Einklösung d. Herzogt. Troppau durch Wlad. II.*, 1507–1511, zob. Nr. 2520.

23833. Ruecker J. u. Wilpert O., *Heimatkunde des Kreises Oppeln (Opole)*, 2. Aufl. Gross-Strelitz 1898; — Wahnert E., *Zur Gesch. der Stadt Oppeln*, Oppeln 1890, por. rec.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1891; — Chwalibóg S. J., *Piastowie Opolecy*, *Gaz. Polska* 1883 Nr. 111–112, 212–213; — Mosbach A., *Über Gefangennehmung d. Bischofs von Kujaven u. Herzogs von Oppeln*, Johann Kropidło, c. 1410, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VII*, Odb. Breslau 1860; — Weltzel A., *Die Landesbeamten der Fürstenthümer Oppeln-Ratibor von 1532–1741*, amze XII; — Wahnert E., *Ein Beitrag zur*

Gesch. Oppelns aus dem poln. Erbfolgekriege (1733–1738), Oppeln Gimm. Progr. 1870.

23834. Weltzel A., *Chronik der Parochie Ostrog bei Ratibor*, Ratibor 1882.

23835. Tomkowicz A., *Dzieje Księstwa oświęcimskiego i zatorskiego*, *ustępy z rękop.*, Album na pogorzelców wyd. Borkowskiego J. 1848; — Łepkowski, *Oświęcim i Zator*, Wildta J. *Kalendarz powsz.*, Krak. 1859; — Gątkowski J. N., *Rys dziejów księstwa oświęcimskiego i zatorskiego*, Lwów 1862, por.: Gor. A., *Głos*, Lwów 1861 Nr. 101; — Anczyz W. L., *Oświęcim*, *Tyg. ill.* 1872 X; — Rychlik Ign., *Księstwo oświęcimskie i zatorskie*, *Spraw. gimn. w Tarnowie 1887*, zob. Nr. 776 i 10267 (por. rec.: Bostel F., *Muzeum* 1889; *Kwart. hist.* 1900; *Prz. pol.* 1889 II.); — Gottlieb B., *Zur Geschichte d. Herzogthümer Zator u. Auschwitz*, zob. Nr. 16215–16217; — Temple A., *Herzog Kasimir von Auschwitz*, reg. 1414–1433, *Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1878*, Odb. Breslau 1878; — Czarnowski J. N., *Przemysław książę oświęcimski*, szkic hist. polski z pierwszej połowy XV. w., Warsz. 1846 2 t.

Zob. Nr. 2174, 2218, 2242, 2244 i 12344.

23836. Ruecker J., *Heimatkunde, Der Kreis Pless*, 2. Aufl. Leobschütz 1895; — Bellerode B., *Beiträge zur Schlesiens Rechtsgeschichte*, Heft I.: *Geschichtliche Untersuchungen über die Plessers Lehnurkunden*, 1474–1500, Breslau 1897; — Schück, *Schicksale der im Kreise Pless belegen königl. Domainen-Amtdörfer*, Gmielin, Chelm und Kosztow, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* t. III.

23837. Weltzel A., *Gesch. der Stadt und Herrschaft Ratibor (Raciborz)*, Ratibor 1861, 2. wyd. 1881; — Weigel A., *Ratiborer Chronik*, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* IV; — Pinzger, *Oberschlesien unter den Piasten*, besonders den Herzogen v. Ratibor, *Ledeburs Arch.* 1830 II.

Księstwo Siewierskie, zob. Nr. 13006.

23838. Grotefend, *Die Landeshauptleute der Fürstenthümer Schweidnitz (Świdnica) und Jauer*, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XII*; — *Beiträge zur Kultur Schlesiens*, aus einer Schweidnitzer Chronik und aus der Saganer Chronik, *Mntschr. v. u. f. Schlesien* 1829; — Domitrovich, *Bolesław genannt Bolko I. v. Schweidnitz*, *Österr. Arch.* 1832, zob. Nr. 6979.

23839. Klose S. B., *Von Breslau (Wrocław) Geschichte und Beschreibung (1781)*, zob. Nr. 6786; — Buesching J. G. T., *Jahrbücher d. Stadt Breslau*, Breslau 1813–1819 t. 3; — Weis F. G., *Chronik der Stadt Breslau von den ältesten bis zur neuesten Zeit*, Breslau 1883 (por. rec.: Wagner A., *Kwart.*

- hist. 1888); — Markgraf II., Geschichte Breslaus in kurzer Übersicht, Breslau 1888 (por. rec.: Wagner A., Kwart. hist. 1889); — Gruenhagen C. R., Breslau unter den Piasten als deutsches Gemeinwesen, Breslau 1861; — Tenze, Die Zeit Herzog Heinrichs III. von Schlesien-Breslau, 1241–1266, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1882 XVI.; — Löschke T., Zur Frage über den Regierungsantritt Heinrich IV. von Breslau, tamże 1878 XII.; — Oelsner L., Der Hof Heinrich d. V. von Breslau, Berichtigungen zu Klose von Breslau, tamże 1867 I.; — Markgraf, Gesch. Polens und besonders Breslaus unter König Ladislaus Posthumus, tamże 1877 XI., zob. Nr. 2140, 2255, 6786; — Wendt H., Die Stände des Fürstenthums Breslau im Kampfe mit König Matthias Corvinus, 1469–1490, tamże 1898 XXXII.; — Kronthal B. und Wendt H., Politische Correspondenz Breulaus im Zeitalter des Königs Mathias Corvinus, II. Abtheilung 1479–1490 (Scriptores rerum silesiacarum XIV.), Breslau 1894, zob. Nr. 5860 *Dod. I.* i Nr. 6915; — Gruenhagen C., Oesterreichische Anschläge auf Breslau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1886 XXII., por. rec.: Wagner A., Kwart. hist. 1899; — Stade P., Breslau, ein Schutzwall gegen das Slaventhum (Sammlung gemeinverständlicher Vorträge 213), Hamb. 1895; — Monety Wrocławia, zob. Nr. 508; zob. Nr. 10292.
23840. Kulawski W., Ustęp z hist. Szlaska (Dzieje Zegania pod synami Jana I.), Roczn. tow. nauk. 1850 XX., Odb. Krak. 1850, zob. Nr. 23338.
23841. Księstwo Zatorskie w r. 1494, zob. Nr. 2391, 10804; zob. Nr. 23835.
- Zbiory dokumentów szlaskich*, zob. Nr. 679–687.
- Zbiory kronik*, zob. Nr. 5558–5865.
- Geografia Szlaska*, zob. Nr. 10278 do 10299; — *Mapy Szlaska*, zob. Nr. 10906 i 10978.
- Archeologia*, zob. Nr. 11227–11240.
- Etnografia*, zob. Nr. 11729–11759.
- Dyceczyja wrocławska*, zob. Nr. 13009 do 13031.
- Stosunki lenne*, zob. Nr. 16212–16219.
- Miasta*, zob. Nr. 17285–17295.
- Szkoły*, zob. Nr. 19324–19329.
- Literatura*, zob. Nr. 20111–20112.
- Sztuka*, zob. Nr. 21808–21814.
- Monety szlaskie*, zob. Nr. 507–508.
23842. Der Name Schlesiens, Worbs Schles. Provinzbl. 18'9 i 1831; — Urge-
- schichte Schlesiens, tamże 1816; — Cassel P., Deutsche Landes- u. Ortsnamen (w rozdz. I. omawia nazwę Szlask), Ztschr. f. deutsche Culturgesch. 1891; — Kuehnelt P., Der Name Schlesiens, Jahresh. d. Ges. f. Anthropologie u. Urgeschichte der Oberlausitz, Odb. Leipzig 1892, zob. Nr. 20467; — Mycielski J., Pierwotne słowiańskie nazwiska miejscowości na Szlasku pruskim, Pozn. 1900.
23843. Pospíšil J., Krátký přehled předhistorických památek slezských, Věstník Mat. opavské 1899, zob. Nr. 12478–12479.
23844. Keltisch-Stein V., Keltische Königshöfe in Schlesien, eine etymologische Studie, 1879.
23845. Bandtkie J. S., Mieszkańce w górach szlaskich nie są szczątkami starożytnych Germanów, Wares. 1809; Czaykowski P., Rozprawa wykazująca, iż Szlask był częścią Polski, tudzież iż niemiecka poezja winna jest wykrzesanie swoje geniuszowi na Wrocławiu panującego Piasta, Roczn. tow. nauk. Krak. 1826 XI.
23846. Bandtkie, Die 4 ersten Herzöge von Schlesien, Schles. Provinzbl. 1802 XXXV.
23847. Grünhagen C., Bolesław d. Lange, Herzog von Schlesien, 1163–1201, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens V.
23848. Bersohn M., Bolesław Wysoki, książę wrocławski i lignicki (z 2 drzeworyt.), Bibl. warsz. 1868 II.
23849. Gersdorf, Boleslaus der Hohe, Vorzeit 1827.
23850. **Smolka St.**, Henryk Brodaty, ustęp z dziejów epoki Piastowskiej, Krak. 1873.
- E: Pawiński A., Bibl. warsz. 1873 II.
23851. Schmakowski, Schlesien u. Herzog Heinrich d. Bärtigen, Schles. Provinzbl. 1837.
23852. Schulte W., Die Anfänge der deutschen Kolonisation in Schlesien, Silesiaca, Festschrift d. Ver. f. Gesch. Schlesiens, Breslau 1898.
- E: Winiarz A., Kwart. hist. 1899.
23853. Pollak M., Daten zur Einwanderung ungarischer u. polnischer Juden nach Schlesien, Mntschr. f. Gesch. u. Wissenschaft d. Judenthums 1895 XXXIX.
23854. Wutke K., Die Versorgung Schlesiens mit Salz während des Mittelalters, zob. 18117.
23855. Chrzęszcz J. P., Drei schlesische Landesherrliche: der heil. Hyacinth, der selig. Ceslaus und die selig. Bronisława, Breslau 1897.
23856. Knoblich A., Herzogin Anna von Schlesien, 1204–1265, Breslau 1865.
23857. Jadwiga księżna, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Bielowski A., Jadwiga, księżna szlaska, Dziennik mód paryskich, Lwów 1849; — Ulanowski B., O dacie translacji św. Jadwigi, Rozpr. hist. fil. Akad.,

Krak. 1887 XX.; — Krzystyniak A., Żywot św. Jadwigi, księżniczki Polski i Szląska, Chicago Ill. 1895.

23858. Die Einfälle der Mongolen in Schlessien, Silesia 1841 I. (por.: Wolff, Schles. Provinzbl. 1840; Scholtz, Der deutsche Orden 1241, tamże 1836), zob. Wiek XIII.

23859. Gersdorf, Heinrich d. II. d. Fromme, Vorzeit 1827; — Kunisch J. G., Herzog Heinrich d. II. v. Niederschlesien, Breslau 1834.

23860. Worbs, Diplomatische Geschichte Heinrichs d. III., N. Schles. Arch. 1824 II., Schles. Provinzbl. 1815.

23861. Ulanowski B., Über die Erwerbung von Glatz durch Heinrich IV., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1881 XV., Odb. Breslau 1881; — Tenze, Über die Datirung der auf Heinrich IV. bezüglichen Urkunden, tamże 1881 XVI.; — Tenze, O pobycie Henryka IV. na dworze Ottokara II., Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1887 XX.

23862. Heinrich IV., Herzog v. Breslau, Silesia 1841.

23863. Doebner R., Über Schlesiens auswärtige Beziehungen vom Tode Herzog Heinrich IV. bis zum Aussterben der Premysliden in Böhmen (1290—1306), Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1877 XIII.; — Ermisch H., Schlesiens Verhältniss zu Polen und zu König Albrecht II., tamże 1876 XII.

23864. Geyder, Die Züge der Hussiten in Schlessien, 1425—1444, Schles. Provinzbl. 1841, zob. Nr. 11759.

23865. Ermisch, Mittel und Niederschlessien während d. königlosen Zeit, 1440—1452, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1877 XIII.; — Kürschner Fr., Nachrichten über die Vorgänge in Schlessien unter den Königen Georg und Mathias, tamże 1868 VIII.; — Markgraff M., Peter Eschenloer, zob. Nr. 6784; — Wendt H., Schlessien im Kampfe des Königs Mathias mit dem Kaiser, 1482, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1897 XXXI.; — Rauprich M., Der Streit um die Breslauer Niederlage, 1490—1515, tamże 1893 XXVII., zob. Nr. 18159, 18199 i 23839.

23866. Gruenhagen C., Schlessien am Ausgange des Mittelalters, zob. Nr. 10280 i 21810.

23867. Papée Fr., Polityka Jagiellonów wobec Szląska, Gaz. lw. 1895 Nr. 197—198.

23868. Biermann G., Geschichte des Protestantismus in Oesterreichisch-Schlessien, Prag 1897, zob. Nr. 14888, 14960, 14979.

R: bs, Liter. Centralbl. 1897 Nr. 30.

23869. Jungnitz J., Martin von Gerstmann, Bischof von Breslau, ein Zeit- und Lebensbild aus der schlesischen Kirchengesch. des XVI. Jahrh., Breslau 1898.

Zob. Nr. 10804 i 17197.

23870. Kern A., Das neue Grenzzoll in Schlessien, seine Begründung und Entwicklung, 1556—1624, Berlin 1892.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1893.

23871. Mosbach A., Kilka kart z dziejów austr. szląsko-polskich, mianowicie za Zygmunta III., Roczn. tow. przyj. nauk pozn., Odb. Pozn. 1869 (por. rec.: Dz. pozn. 1871 Nr. 270); — Tenze, Die Wahl des elfjährigen polnischen Prinzen Carl Ferdinand zum Bischof von Breslau, 1625, zob. Nr. 13025.

23872. Palm H., Das Verhalten der schlessischen Fürsten und Stände bei der Wahl Friedrich V. von der Pfalz zum Könige von Böhmen im Jahre 1619, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1866 VII.

23873. Bericht der Gesandtschaft, welche die böhmischen, märischen, schlessischen und lausitzischen Fürsten u. Stände in November 1620 auf den polnischen Reichstag nach Warschau schickten, N. Schles. Arch. 1824 II.

23874. Krebs J., Schlessien in den Jahren 1620 und 1627, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XV.—XVI., XX.—XXVII.

23875. Rachfahl F., Die Organisation der Gesamtstaatsverwaltung Schlesiens vor dem dreissigjährigen Kriege, Staats u. socialwiss. Forschungen XIII., Leipzig 1894.

R: Lit. Centralblatt 1895 Nr. 6; Deutsche Literaturztg. 1895 Nr. 24; Luschin v. Ebengreuth, Sybels H. Z. 1897 LXXXIX.; B. Bretholz, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1897; Brückner A., Kwart. hist. 1899; Rummler E., Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 4.

23876. Rezek A., Statistické výkazy o kat. reformaci na Moravě a v rak. Slezsku v l. 1661—1678, Čas. Matice moravské 1892 I.

23877. Pobyt Jana III. w Raciborzu, Roz., Lwów 1830; Zbieracz lit. i polit. (red. J. Mączyński) 1838 IV.; — Jan III. w pochodzie przez górnośląską ziemię, Kurj. pozn. 1881 z 19. stycznia.

23878. Ostatni Piastowie szląscy, Prz. lit. art. 1884.

23879. Grünhagen C., Schlessien unter Friedrich dem Grossen II., 1756—1786, Breslau 1892, zob. Nr. 23797.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1893.

23880. Pomorze i Rugia. Bugenhagius J., Pomerania (1728), zob. Nr. 10494; zob. Nr. 8915; — Micraelius J., Antiquitates Pomeraniae, Leipzig 1723; — Zickermann Christ., Historische Nachricht von Pommern, Stettin 1724; — Rangs M., Pomerania diplomatica sive antiquitates, Frankf. 1707; — Historische diplomatische Beiträge zur Gesch. in Herzogt. Pommern, Berlin 1764 (DS.).

23881. Kantzow, Pomerania, hrsg. v. Kosegarten, Greifswald 1819 t. 2, 2. ed. v. Böhmer, Stettin 1835; — Sell, Gesch. d. Herzogthums Pommern von d. ältesten Zeiten an bis 1648, Berlin 1819 t. 3.

23882. Medem V., Gesch. Pommerns, Balt. Studien I., V. 1832 i Pommer. Gesch. Jahrbuch V.

23883. Barthold F. W., Gesch. v. Rügen u. Pommern, 4 cz. w 5 t., Hamb. 1839—1845 por.: Berl. Cal. 1837—1838.

23884. Fock O., Rügensch-Pommersche Geschichten, Lipsk 1861—1872 t. 6.

23885. Baltische Studien (od r. 1832); — Zeitschrift des Westpreussischen Geschichtsvereins, Danzig od r. 1869, zob. Nr. 10515.

23886. Wehrmann M., Die Landesgesch. Forschung in Pommern während des letzten Jahrzehnts, Deutsche Geschichtshl. 1900.

Północno-zachodni Słowianie, zob. Nr. 23020—23033.

23887. Kuecken L., Geschichte der Stadt Cammin in Pommern und Beiträge zur Geschichte d. Cam. Domkapitels, Cammin 1880.

Gdańsk, zob. Nr. 23965.

Nakto, zob. Nr. 24004.

23888. Geschichte von Stettin (Szczecin), Balt. Studien II.—III., XII.; Pommersche Provinzhbl. 1827 I., zob. Nr. 7757, 7822, 8244, 8522.

Świeć, zob. Nr. 24010.

23889. Gapiński ks., O Wyszogrodzie pomorskim i jego położeniu, Roczn. tow. przyj. nauk w Toruniu 1878 I.

Zob. Nr. 24032.

23890. Wendler D., Geschichte Rügens (Rugia), zob. Nr. 23033; — Jacob G., Das wendische Rügen in seinen Ortsnamen dargestellt, Balt. Studien 1895 XLIV. (por. rec.: Andree, Globus 1895 LXVII. Nr. 20); — Kuntze Fr., Wizlaw III., der letzte Fürst von Rügen, Halle a. S. 1893 (por. rec.: Seelmann W., Anzeiger f. deutsches Altertum u. deutsche Liter. t. XX. str. 343—350; Wehrmann M., Kwart. hist. 1893).

Zbiory dokumentów, zob. Nr. 697—706.

Zbiory kronik, zob. Nr. 5872—5875.

Geografia, zob. Nr. 10495—10515.

Archeologia, zob. Nr. 11335—11339.

Etnografia, zob. Nr. 11715—11728.

Dycezye, zob. Nr. 13113—13118.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16334—16347.

Miasta, zob. Nr. 17299 i n.

Sztuka, zob. Nr. 21819.

Monety, zob. Nr. 495.

23891. Schumann St., Pommerns Bewohner in vorgeschichtlicher Zeit, Sechster Jahreshber. d. geogr. Ges. in Greifswald 1896 do 1898 cz. II.; — Die Cultur Pommerns in vorgeschichtlicher Zeit, Balt. Studien 1896, zob. Archeologia Nr. 11335 Dod. I.

23892. Hartmann Fil. J., De antiqua Pomeranorum republica, b. r.; Rango M., Origines Pomericae, Colbergae 1684 (DS.).

23893. Kombst, Die Kriege Waldemars u. Knuts gegen Rügen u. Pommern, Balt. Studien 1832 I.; — Porraath, Die Züge der Dänenkönige gegen Julin nach Saxo Grammaticus (Progr. szkolny). Wollin 1894.

23894. Zakrzewski Ign., O przyłączeniu wschodniego Pomorza do Polski i jego odwróceniu, zob. Nr. 16334.

23895. Maroński St., Die Beziehungen Pommerns zu Polen bis z. J. 1227, zob. Nr. 16335.

Wyprawa pomorska Bolesława Śmiałego, zob. Wiek XI.

Otto Bamberski, zob. Nr. 6228—6233, 10496 i Wiek XII.

Zjazd w Gęsarwie, zob. Wiek XIII. r. 1227.

23896. Sommerfeld W., Beziehungen zwischen den Deutschen und den pommerschen Slaven bis zur Mitte des XII. Jahrh., Berlin 1894; — Tenże, Gesch. der Germanisierung des Herzogth. Pommern, Jahrb. f. Gesetzgeb. Verwalt. n. Volkswirtsch. im deutsch. Reich 1896 XX., Leipzig 1896.

R: Kochanowski J. — Bibl. warsz. 1897 I.; Prümers Deutsche Literaturztg. 1897 Nr. 6; Kützsche R., Hist. Vierteljahrschr. 1898 III.; W. K., Zurn. min. nar. prosw. 1898; Brückner A., Kwart. hist. 1899.

23897. Perwolf J., Germanizacya baltijskich Sławian, Petersh. 1876.

R: Brückner A., Arch. f. slav. Phil., Berlin 1878 III.; Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1878.

23898. Liebiediew J. A., Poslednaja borba bałtickich Sławian proti oniemczenija, Moskwa 1877 t. 2; — Budiłowicz A. S., O przyczynach gibelii bałtiskawo sławianstwa, por.: Abramowicz, Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1899 IV.; — Jasinskij A. N., Sodiejstwije czechow usniecham germanizacji na bieriegach Bałtiskawo moria, por.: Tenże, tamże.

23899. Fabricius C. G., Studien zur Geschichte der wendischen Ostseeländer, cz. I. Der Congress zu Helsingborg, cz. II. Die Herrschaft der Herzöge der Pommern zu Danzig und deren Ausgang (1. Abth.), Berlin 1856—1859; — Suryń F., Świętopełk, książę Pomorza gdańskiego, Tyg. ill. 1876; — Tenże, Mestwin, książę Pomorza gdańskiego, opowiadanie hist., tamże 1877.

Wojny Świętopełka z Zakonem krzyżackim, zob. Nr. 16340—16341.

23900. Ifland, Geschichte des Bistums Camin unter Conrad III., 1233–1241, Progr. szkolny, Stettin 1896.

23901. Strehlke E., Urkunden Herzog Mestwina II., aus dem gräflich Krockow'schen Familienarchive zu Krockow, Altpr. Mntsch. VIII.

23902. Kujot St., Margrabiowie Brandeburscy w dziejach Pomorza za księcia Mestwina II., Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1878 I.

23903. Zickermann Fr., Das Lehnverhältnis zwischen Brandenburg u. Pommern im XIII. u. XIV. Jahrh., Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1891 IV.; — Ursprung der Lehnverhältnisse, *zob.* Nr. 16338; — Gähdtgens P., Beziehungen zw. Brandenburg und Pommern, *zob.* Nr. 16338.

23904. Rachfahl F., Der Ursprung der brand. pommerschen Lehnverhältnisse, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1892 V.

23905. Heinemann O., Die kaiserlichen Lehnurkunden für die Herzoge von Pommern, Balt. Studien N. F. 1899 III.

23906. Wutke K., Über den angeblichen Aufenthalt des mecklenburgischen Fürsten Pribislaw I. von Parchim-Richenberg am 1. Oktober 1247 zu Gorkau, Ztschr. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1899 XXXIII.

23907. Kętrzyński W., Über die Verleihung Pommerellens an Herzog Przemysław v. Gross-Polen, 1282, Altpr. Mntsch. XIV.; — Guandt, Die Landesvertheilung in Pommern im J. 1295, Balt. Studien 1845.

23908. Heinemann O., Das Bündniss zwischen Polen und Pommern vom J. 1325, Ztschr. d. hist. Ver. d. Prov. Posen 1899 XIII.; — Wehrmann M., Johann, Herzog von Oppeln als Bischof von Camin, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1897 XXXI.

R: Semkowicz Al., Kwart. hist. 1897.

23909. Gorzycki K. J., Kwestya lennego zwierzchnictwa Polski do Pomorza za rządów Kazimierza W., *zob.* Nr. 16342.

23910. Heinemann O., Die Bündnisse zwischen Polen und Pommern von 1348 u. 1466, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen 1899 XIV.

Zob. Nr. 2009, 2112.

23911. Rachfahl F., Stettiner Erbfolgestreit, 1464–1472, ein Beitrag z. brandenb. pommerschen Gesch., Breslau 1890.

R: Wehrmann M., Kwart. hist. 1891.

Zob. Nr. 2219 i 17968.

23912. Das Leben des Pommernherzogs Bogislaw X., ein Auszug aus Schomachers Pommerscher Chronik, Gimn. Progr., Guben 1864 u. 1865; — Wehrmann M., Die Reise Herzog Bogislaw's X. von Pommern in das heilige Land, Pommersche Jahrb. 1900 I.

23913. Goerigk E., Erasmus Manteuffel v. Arnhausen, der letzte katholische Bischof von Camin, 1521–1544, ein Lebens u. Charakterbild, Braunsberg 1899; — Tenze, Johannes Bugenhagen und die Protestantisierung Pommerns, Der Katholik 1895; — Wildmann F., Jan Bugenhagen a. poprotestantszteni Pomorzanska, Wlast' 1897 XIII.; — Hanneke, Zur Reformation in Pommern, Ztschr. f. Kirchengesch. 1898 XIX.

23914. Blümcke O., Pommern während d. nord. 7-jähr. Kriege, Balt. Studien 1890 XL i XLi., *zob.* Nr. 3057.

R: Wehrmann, Kwart. hist. 1891; Svensk. Hist. Tidskr. XI.

23915. Karge P., Die pommerschen Herzöge als Reichskommissare während der livländischen Katastrophe in den Jahren 1559 n. 1560, Beitr. z. Gesch. u. Alterthumsk. Pommerns, Festschr. z. 25 Jubil. H. Lemcke 1898.

23916. Baer M., Die Politik Pommerns während des 30 jähr. Kriege, Publ. a. d. königl. preuss. Staatsarch., Leipzig 1896 LXIV.

R: Spahn, Hist. Jahrb. der Görres-Ges. 1896; Klepp O., Österreich. Litteraturblatt 1897 Nr. 12; Sommerfeld, Deutsche Litteraturztg. 1897 Nr. 22; Diemar H., Sybels H. Z. 1896 LXXXI.

23917. Rudel, Die Lage Pommerns, 1620 do 1630, Balt. Studien XL.; — Spahn, Politik und Lage des Herzogtums Pommern von 1627–1630, Hist. Jahrbuch 1898 XIX.

23918. Das Schwedische Pommern, *zob.* Nr. 10499.

23919. Malmström O., Bidrag till Svenska Pommerns historia, 1650–1653, Lund 1892; — Tenze, Bidrag till Svenska Pommerns historia, 1653–1660, Helsingborg 1894.

R: Wehrmann M., Kwart. hist. 1893 i 1896; Svensk. Hist. Tidskr. XIII.; Monatsbl. d. Ges. f. Pomm. Gesch. 1892; Arnheim F., Forschungen z. brandenburg. u. preuss. Gesch. 1891 VII.; Sybels H. Z. LXXIV.

23920. Sulicki K., Der siebenjährige Krieg in Pommern, Bernae 1867.

23921. Łojko F., Wywód praw polskich do Pomeranii, *zob.* Nr. 4992.

23922. Jarnutowski J., Starostwa i dzierżawy w wdztwie pomorskim, Bibl. warsz. 1886 IV.; — Mikrot W., Włódka z Dambozra, kaszt. nakielski, Alb. ucz. się młodzi., Lwów 1879; — Bart. Juljan, Jan Jerzy

Flemming, wda pomorski, Dz. warsz. 1851 Nr. 63; — Łoś, wda pomorski, Dz. mód, Lwów 1847.

23923. **Prusy** (Reicke R., Meyer W.), Alt-preussische Bibliographie, Beilageheft zur Alt-preuss. Mntsch., zob. Nr. 23926; — Die landeskundliche Litteratur der Provinzen Ost- u. Westpreussen, zob. Nr. 10059; — Sembrzycki J., Übersicht d. poln. Lit., Altpreuss. Mntsch. 1891.

23924. **Rautenberg O.**, Ost- u. Westpreussen, ein Wegweiser durch die Zeitschriften-litteratur, Leipzig 1897, por. rec.: Perlbach M., Kwart. hist. 1897.

Bibliografie hist. pruskiej, zob. Nr. 22760.

23925. **Werner L.**, Reinh. Gesammelte Nachrichten zu preuss. Poln. Geschichte. Stück I.—VI., Cüstrin; Faber K., Preussisches Archiv oder Denkwürdigkeiten aus d. Kunde d. Vorzeit, Königsberg 1809—1810 t. 3.

23926. **Altpreussische Monatschrift**, Königsberg od r. 1864.

23927. **Zeitschrift** des westpreussischen Geschichtsvereins, Danzig od r. 1880.

23928. **Roczniki Towarzystwa naukowego** w Toruniu, Toruń od r. 1878, zob. Nr. 808.

23929. **Zeitschrift für Gesch. u. Alterthumskunde** Ermlands, hrsg. v. Vereine, Braunsberg od r. 1858, zob. Nr. 814.

Czasopisma hist. pruskiej, zob. Nr. 22786.

23930. **Krause**, Ansicht der preuss. Geschichtswerke, 1819, Beitr. z. Kunde Preuss. 1821 IV.

23931. **Pisański J. Chr.**, Von den historischen Wissenschaften in Preussen, Neue preuss. Provinzbl. N. F., Königsb. 1852 II.

23932. **Toeppen**, Die Elbinger Geschichtsschreiber und Geschichtsforscher in kritischer Übersicht vorgeführt, Ztschr. d. west-preuss. Gesch. V. XXXII, Odb. Danzig 1893, zob. Nr. 20118.

Historye literatury, zob. Nr. 20113 do 20118.

23933. **Dawid Lucas**, Preussische Chronik, zob. Nr. 7467.

23934. **Schütz C.** (Schutzius), Rerum Prussicarum historia, zob. Nr. 723.

Zob. Nr. 8303, 8523, 8633, 8672, 8778, 8829, 8879, 10465.

23935. **Fischer G.**, Erste Grundlegung zur Gesch. Preussens, Königsb. 1714 DS.

23936. **Lengnich G.**, Gesch. der preuss. Lande, Danzig 1722—1755 t. 9, zob. Nr. 9007 i 9435.

23937. **Leo J.**, Historia Prussiae, zob. Nr. 8981 i 22932.

23938. **Pauli D. C. F.**, Allg. preuss. Gesch. (1760—1769), zob. Nr. 22932; — **Wagner D. E.** (1788), zob. tamże; — **Baczko L.** (1792), zob. tamże.

Zob. Nr. 9216, 9302.

23939. **Kotzebue A. F.**, Preussens ältere Geschichte, zob. Nr. 22033; — **Lancizolle C. W.** (1828), zob. Nr. 22934

23940. **Voigt J.**, Geschichte Preussens, von den ältesten Zeiten bis zum Untergange der Herrschaft der deutschen Ordens, Königsb. 1827—1839 t. 9, zob. Nr. 22936.

T. I.: Die Zeit des Heidenthums;

T. II.: Von der Ankunft des Ordens bis 1249;

T. III.: 1249—1283;

T. IV.: 1283—1341;

T. V.: 1342—1393;

T. VI.: 1393—1407, Verfassung des Ordens und des Landes;

T. VII.: 1407—1441 (z planem bitwy pod Grunwaldem);

T. VIII.: 1441—1467;

T. IX.: 1467—1525.

23941. **Voigt J.**, Handbuch, zob. Nr. 22936; — **Tenze**, Gesch. d. deutschen Ritterordens in seinen zwölf Balleien in Deutschland, Berlin 1857—1859 t. 2.

Historia państwa pruskiego, zob. Nr. 22932—22941.

23942. **Kaczkowski St.**, Krzyżacy i Polska, Poznań 1845, zob. Nr. 13769; — **Lohmeyer C.**, Polen, Littauen und der Ordensstaat in Preussen, ein Vortrag, Altpreuss. Mntsch. XIII.

23943. **Perlbach M.**, Preussisch-poln. Studien, Halle 1886.

23944. **Toeppen M. P.**, Aufsätze z. Gesch. Preussens, Danzig 1866 (o staropruskim języku, miastach i prawach).

Powołanie Krzyżaków, zob. Nr. 1718 i *Wiek XIII.*

23945. **Ewald A. L.**, Die Eroberung Preussens durch die Deutschen, Halle 1872—1884

R: **Kętrzyński W.**, Przew. nauk. i lit. 1874; Prz. kryt. 1875; Altpreuss. Mntsch. X.; **Perlbach**, Göttingische gelehrte Anzeigen 1886 Nr. 14; **Sybel** H. Z. 1887 I.

23946. **Lavisie E.**, Récits de l'hist. de Prusse (La conquête de la Prusse par les Chev. Theoniques etc.), Paris 1879.

Lites ac res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum, zob. Nr. 1785 i 6750.

23947. **Richter J. W. O.**, Geschichten aus der Zeit d. preussischen Ordensstaates, Han-

nover 1893 t. 2 (I.: Hermann von Salza und Hermann Balke, die Begründer des preuss. Ordensstaates; II.: Heinrich Monte, der Held von Natangen, eine Gesch. aus der Zeit des grossen Preussenaufstandes).

23948. Eccardt B., Grundzüge der Gesch. Preussens unter dem deutschen Ritterorden, Progr. szk., Inowrazlaw 1896.

23949. Goll Jar., Čechy a Prusy ve středověku, Praha 1897.

R: Koneczny F., Prz. pol. 1897 III.; Krontal B., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1898 XXXII.; Jastriebow N. W., Izw. otd. russk. jaz. i slow. 1898; Vondrak W., Arch. f. slav. Phil. 1898 XX.; Prochaska A., Kwart. hist. 1898; Bretzholz B., Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1899 XX.; Krontal B., Hist. Monatsh. f. d. Prov. Posen 1900.

23950. Lohmeyer K., Geschichte von Ost- u. Westpreussen, Gotha 1880—1881, zob. Nr. 22940.

R: Perlbach M., Altpr. Mntsch. XVI.; Gruszecki A., Dod. Prz. tyg. 1880 II.

23951. Biegov von Czudnowski, Die Provinz Preussen in ihrer geschichtlichen Entwicklung, Altpruss. Mntsch. VIII.

23952. Ambrassat A., Die Provinz Ostpreussen, Bilder aus der Geographie, Geschichte und Sage, für Haus und Schule bearbeitet, Königsb. 1896 (z mapą Prus wschodnich).

23953. Dorn W., Opowiadania historyczne za czasów polskich w Prusach zachodnich, Berlin 1861 (toż po niem., tamże).

23954. Prowe L., Westpreussen in seiner Stellung zu Deutschland und Polen (Progr. gimn.), Thorn 1868.

R: Bibl. warsz. 1869 IV.; Lieske X., Dz. lit. 1868 (podp. Poznańczyk).

23955. Pawłowski J. N., Kleine populäre Geschichte Westpreussens, Danzig 1875; — Tenze, Die Provinz Westpreussen in ihrer geschichtlichen, culturhistorischen u. sprachlichen Entwicklung von den ältesten historischen Zeiten bis jetzt mit 2 historischen Karten und dem Wappen Westpreussens, Danzig 1879, zob. Nr. 10478 i 16306.

R: Froehlich, Altpr. Mntsch. XVI.

Zob. Nr. 2208.

23956. Ambrassat A., Heimatkunde der Provinz Westpreussen, zugleich eine Begleitschrift zu der Schulwandkarte von Westpreussen von J. N. Pawłowski, Danzig 1895, 2. wyd. 1899.

23957. Konopacki H., Die Verfassung Westpreussens, zob. Nr. 1138 i 16305; — Lubiński, Szkice z ziemi i historyi Prus królewskich, Warsz. 1896, zob. Nr. 10479; — Reusch, Westpreussen unter polnischem Scepter, Altpr. Mntsch. X.

23958. Schultz Fr., Geschichte der Stadt u. d. Kreises Kulm (Chełmno), zob. Nr. 17320; — Tenze, Die Stadt Kulm im Mittelalter, Ztschr. d. Westpr. Gesch. Ver., Danzig 1888 XXIII.; — Brauns, Gesch. d. Culmerlandes, zob. Nr. 10482.

23959. Fuhrmann W., Darstellung d. Kreises Konitz (Chojnice), zob. Nr. 10488.

23960. Hoffmann J. D., De fatis prosperis et adversis civitatis Elbingensis, Elbing 1762; — Tenze, Die bei Gelegenheit des III. Jubel-Feuers von Abtritt der Preussen in den Elbing. Gymn., Elbing (E. b. r.); — Seyler G. D., 500 Jähriges Andenken von Erbauung der Stadt Elbing, Elbing (E. b. r.) (DS.).

Zob. Nr. 8834.

23961. Töppen M., Elbinger Antiquitäten, zob. Nr. 11331, 17324—17327; — Tenze, Geschichte der räumlichen Ausbreitung der Stadt Elbing (mit einem Plane von 1642), Ztschr. d. Westpr. Gesch. Ver., Danzig 1887 XXI. (por. rec.: Kujot Ks., Kwart. hist. 1889).

23962. Rhode E. C., Der Elbinger Kreis in topogr., hist. u. statist. Hinsicht, Danzig 1869, zob. Nr. 10485.

Elbingische Geschichtsschreiber, zob. Nr. 23932.

23963. Miasto Elbląg: Töppen, Gedicht aus d. XVI. J., Preuss. Provinzbl. IV.; — Krause, Verpfändung, Beitr. z. Kunde Preuss. 1821 IV.; — Neumann, Hauskomthur v. Loric, Preuss. Provinzbl. N. 1848 VI.; — Handel, Jahrb. d. preuss. Monarchie 1800 I.; — Polonismus, Jahrb. d. slav. Lit. 1847 V.; — Nicolaikirche, Preuss. Provinzbl. 1849 VII.; — Jenikie L., Tyg. ill. 1866 XII.; — Dubiecki M., Miasto Elbląg bannita i więźniem, tamże 1881 XII., zob. Nr. 3918; — Obsadzenie Elbląga przez wojska Brandenburgskie, zob. Nr. 4295 i Wiek XVII. pod r. 1698.

Monety Elbląga, zob. Nr. 486 i 487.

Szkoty, zob. Nr. 19337—19352.

23964. Schmitt F. W., Der Kreis Flatau in seinen gesammten Beziehungen dargestellt, Thorn 1867, zob. Nr. 10483.

23965. Gralath D., Versuch einer Gesch. Danzigs (Gdańsk), zob. Nr. 17299; — Kleine Chronik der Stadt, zob. Nr. 9764; — Duisburg Fr. G., Gesch. der Belagerung u. Blockaden Dantzig, Dantzig 1808; — Tenze, Versuch einer hist. topogr. Beschreibung d. freien Stadt Dantzig, Dantzig 1809.

23966. Loeschin G., Geschichte Danzigs, Danzig 1816; — Tenze, Geschichte Danzigs von der ältesten bis zur neuesten Zeit, mit beständiger Rücksicht auf Cultur der Sitten, Wissenschaften, Künste, Gewerbe u. Handels-

zweige, zum zweiten Male bearbeitet. Danzig 1822, 1823 (toż samo z datą wyd. 1823); — Tenże, Danzig und seine Umgebungen, Danzig 1828; — Tenże, Beiträge zur Gesch. Danzigs und seiner Umgebungen, Danzig 1837; — Tenże, Über das Verhältniss des Danziger Freistaates zur Provinz Poln.-Preussen, *zob.* Nr. 17300.

23967. Hoburg D., Gesch. u. Beschreibung der Buchstadt Danzig nach Archivquellen, Danzig 1857.

23968. Hirsch T., Handels und Gewerbsgesch. Danzigs unter der Herrschaft des deutschen Ordens, *zob.* Nr. 18184.

23969. Brandtstädter A., Landkreis Danzig, Danzig 1879, *zob.* Nr. 10507.

23970. Wistulanus G., Gesch. d. Stadt Danzig, Danzig 1891.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1892.

23971. Koehler G., Gesch. der Festung Danzig und Weichselmünde bis zum Jahre 1814, t. 2, *zob.* Nr. 16800.

23972. Pawłowski J. N., Gesch. der Provinzial-Hauptstadt Danzig von den ältesten Zeiten bis zur Säcularfeier ihrer Wiedervereinigung mit Preussen 1893, Volksschrift in Skizzen, Danzig 1893; — Tenże, Gedenkschrift zur Erinnerung an die Säcularfeier Danzigs am 7. Mai 1893, Danzig 1893.

23973. Führer durch Danzig, Danzig. Festschrift, Odb. Danzig 1891; Danzig und Umgebung, R. Barth, Danzig 1896.

23974. Quandt C., Die Polen in Danzig, hist. Erzählung, Hamburg 1881, 2. ed. Braunschweig 1890.

Zob. Nr. 7979, 8653, 9764, 17299 do 17311.

23975. Miasto Gdańsk: Hirsch, Handelsverkehr mit Italien im Jahrh. XVI., Preuss. Provinzbl. N. 1847 IV.; — Treskow, Haafen, tamże 1837 XVIII.; — Belagerung 1807, Minerva 1807; — Lwowianin 1838 III.; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Bergau R., Die älteste Gesamt-Ansicht von Danzig, Altpr. Mntschr. VI.; — Aus der Vergangenheit (Gdańska), tamże XI., *zob.* Nr. 6990; — Kłosy XIX.; — L. P., Kronika rodz. 1872/3; — S. S. E., Wędrawiec 1886 I.; — Pyl., Verbindungen mit Greifswald, Ztschr. d. Westpr. Gesch. Ver. 1880 I.; Kestner, Danzigs Handel mit Portugal im XVI. Jahrh., tamże 1880 I.; — Handel Gdańska, *zob.* Nr. 18184 i n.; — Kestner, Die Handelsverbindungen mit der Hansa, Spanien u. Portugal seit 1583, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. 1881 V.; — Dams, Beziehungen zu Frankreich, tamże 1881 V.; — Lohmeyer, Über den Namen der Stadt Danzig, tamże 1882 VI.; — Leidig, Die Beziehungen Gustav Adolfs zu Danzig, I. Th., tamże 1885 XIV.; — Kawczan, Auf-

stand 1525, tamże 1884 XI.; — Uhle Th., Bilder aus Deutschlands Osten, Danzig, Wissenschaftl. Beilage der Leipz. Ztg. 1892 Nr. 144—146, por.: Kwart. hist. 1893 VII. str. 185.

23976. Fabricius C. G., Die Herrschaft der Herzöge v. Pommern u. Danzig, *zob.* Nr. 17305 i 23899.

23977. Pauli R., Graf Heinrich v. Derby in Danzig, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1882 VI.

23978. Dams M., Ein Process Danzigs im XV. Jahrh., *zob.* Nr. 17306

23979. Reibstein E., Heinrich Vorrath, Bürgermeister von Danzig, als hansischer Diplomat, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. 1900 XLII.

23980. Simson P., Danzig im 13-jährigen Kriege, 1454—1464, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. 1891 XXIX., Odb. Berlin 1891.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1893.

Zob. Nr. 6820.

23981. Kestner E., Eberhard Ferber, Bürgermeister Danzigs, Gymn. Progr. Rg. Joh., Danzig 1881, *zob.* Nr. 2572.

23982. Freytag H., Die Beziehungen Danzigs zu Wittenberg in der Zeit der Reformation, Ztschr. d. Westpr. Gesch. Ver. 1893 XXXVIII. (por.: Tenże, Altpreuss. Mntschr. XXVI.; Simson, Mitth. a. d. hist. Litter. 1899).

Bunt Gdańska, zob. Wiel. XVI. pod l. 1525—1526.

23983. Hirsch Th., Herr George Klefelft und seine Zeit, aus dem Leben Danzigs im XVI. Jahrh., N. Preuss. Provinzialbl. 1846, Odb. Königsb. 1846.

23984. Fischer E., Constantin Ferber der Ältere, Bürgermeister v. Danzig, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. 1889 XXVI.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1890.

Komisyja królewska, 1566—1568, zob. Nr. 3002.

Obłężenie Gdańska, 1576—1577, zob. Nr. 3141, 7389, 22046 i Wiel. XVI.

Przyjęcie Maryi Ludwiki, zob. Wiel. XVII. pod r. 1646.

Gdańsk podczas wojny szwedzkiej, zob. Nr. 3918 i Wiel. XVII pod r. 1657 i n.

23985. Simson P., Danzig im XVIII. Jahrh., *zob.* Nr. 17307.

Obłężenie Gdańska w r. 1734, zob. Wiel. XVIII.

23986. **Damus R.**, Die Stadt Danzig gegenüber der Politik Friedrichs des Gr. und Friedrich Willh. II., Ztschr. d. Westpreuss. Gesch., Danzig 1887 XX.

Zob. Nr. 15844.

23987. **Hirsch F.**, Wie die Preussen Danzig und Thorn gewannen, Nat. Ztg. 1893 Nr. 46, 51 i 54.

23988. **Rachel P.**, Die Belagerung von Danzig 1807, nach Aufzeichnungen eines sächsischen Reiters, Hist. Untersuchungen 1894; — **Bezenberger A.**, Aktenstücke über die Belagerung der Stadt Danzig im J. 1813, Sitzungsber. d. Alterthumsges. Prussia 1896 z. 20.

Monety, zob. Nr. 483–484.

Szkoły, zob. Nr. 19353–19374.

Literatura, zob. Nr. 20118.

23989. **Froelich X.**, Gesch. des Graudenz-Kreises (Grudziądz), Graudenz 1868 I., 1872 II., 2. wyd. Danzig 1885; — **Tenze**, Graudenz vor 150 Jahren, Altpr. Mntshr. XVI.; — **Tenze**, Bürgerliches Leben, zob. Nr. 17322; — **Tenze**, Chronik der Stadt Graudenz, Graudenz 1891, por. rec.: **Perlbach M.**, Kwart. hist. 1892; — **Tenze**, Die Schlagfertigkeit von Graudenz Stadtverordneten im XVII. Jahrh., Altpreuss. Mntshr. XXX.; — **Tenze**, Vor dreihundert Jahren, Streifzüge durch die Originalien des Graudenz Archivs, Ztschr. f. d. Reg. Bez. Marienwerder 1895 z. 33.

23990. **Colberg C.**, Gesch. der Heiligenlinde, Ztschr. f. Gesch. Ermlands t. III., zob. Nr. 13112; — **Rogge A.**, Beiträge zu einer Gesch. des Heiligenbeiler Kreises, Altpreuss. Mntshr. V.–IX., zob. Nr. 24029.

23991. **Hirsch Th.**, Gesch. des Karthauser (Kartuzy) Kreises, zob. Nr. 10481.

Klajpeda, zob. Nr. 24003.

23992. **Pisański J. K.**, Vom Wachsthum Königsbergs (Królewiec), Königsb. 1755.

23993. **Baczko L. A.**, Versuch einer Gesch. Königsbergs, Königsb. 1804, zob. Nr. 17328.

23994. **Beckhenn G.**, Gesch. der Befest. Königsbergs, Nachtrag Altpreuss. Mntshr. 1890 XXXIII.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1891.

23995. **Hensche W.**, Wappen und Siegel d. Stadt Königsberg, zob. Nr. 17331.

23996. **Miasto Królewiec: Przyj. ludu**, Leszno 1840 VII.; — **Z.**, Tvg. ill. 1862 V.; — **Sobótka**, Poznań 1869; — **Horn A.**, Kleines und grosses Königsberg, Altpr. Mntshr. I.; — **Hoffheinz G. T.**, Die Strassennamen Königsbergs, tamże XVI.

Regesta królewieckie, zob. Nr. 17329; — Archiwa, zob. Nr. 17330.

23997. **Liek G.**, Die Stadt Löbau (Lubawa) mit Berücksichtigung des Landes Löbau, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Reg. Bez. Marienwerder 1892 z. 25–29, Odb. Marienwerder 1892.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1893.

23998. **Dormann E.**, Gesch. des Kreises Marienburg (Malborg), Danzig 1862; — **Eckardt H.**, Gesch. des Kreises Marienburg, Marienburg 1868, zob. Nr. 10490.

23999. **Toeppen R.**, Des Bürgermeisters Samuel Wilhelmi Marienburgische Chronik, 1696–1726, zob. Nr. 24109.

24000. **Bobrzyński M.**, Jubileusz niemiecki w Malborgu, Czas 1872 Nr. 212 i n., Odb. Krak. 1872.

Zob. Nr. 10508.

24001. **Toeppen M. P.**, Gesch. der Stadt Marienwerder, zob. Nr. 17333.

24002. **Zeitschrift** des historischen Vereins für den Reg. Bez. Marienwerder, Marienwerder (37 zeszytów do r. 1899).

24003. **Sembritzki J.**, Gesch. d. kön. preuss. See- u. Handelsstadt Memel, Memel 1900.

24004. **Rutsch**, Chronik und Beschreibung von Nakel (Nakło), Nakel 1875.

24005. **Bardey E. G.**, Gesch. von Nauenen und Osthavelland, Rathenow 1892.

24006. **Wiadomości szczególne o Nowej Marchii**, zob. Nr. 10513.

24007. **Joachim E.**, Repertorium der im königl. Staatsarchive zu Königsberg in Pr. befindlichen Urkunden zur Gesch. der Neumark, Schriften d. Ver. f. Gesch. d. Neumark 1895 III.

24008. **Semrau A.**, Beiträge zur Gesch. d. Stadt Neumark, Ztschr. d. hist. Ver. in Marienwerder zesz. 30., Odb. Neumark in Westpreussen 1893.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1891; Schottmüller K., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1899 XIV.

24009. **Niessen P.**, Die Erwerbung der Neumark durch die Askanier, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1891 IV.

R: Wehrmann M., Kwart. hist. 1892.

24010. **Wegner R.**, Ein pommersches Herzogthum und eine deutsche Ordens-Komthurei, Kulturgesch. des Schwetzer (Świeć) Kreises, Posen 1872 t. I. 2 cz. do r. 1466.

24011. **Maercker H.**, Gesch. d. Schwetzer Kreises, 1466–1873, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1886 XVII.–XIX.; — **Froelich X.**, Zu dem II. Bde d. Schwetzer Kreisgesch., tamże 1894 XXXIV.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1889, 1897.

24012. **Stadie Bernh.**, Der landrathliche Kreis Stargard in Westpreussen in historischer Beziehung von den ältesten Zeiten bis jetzt, Altpreuss. Mntsch. IV. i VI.

24013. **Schneider H. J.**, Mittheilungen aus der Gesch. Dirschau (Tczewo), Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1885 XIV.; — **Petong**, Die Gründung, *zob.* Nr. 17321.

24014. **Geret P.**, Historische Nachrichten von der Stadt Thorn (Toruń), Erfurt 1769, *zob.* Nr. 5304; — **Belehrende Nachricht**, *zob.* Nr. 7990, 17312; — **Dittmann J. G.**, Beiträge (1789), *zob.* tamże; — **Praetorius C. G.**, Top. hist. stat. Beschreibung Thorns (1832), *zob.* tamże; — **Centner G.**, Thorner Ehrentempel oder Verzeichniss der Bürgermeister u. Rathmänner Thorns, Crac. 1765; — **Praetorius C. G.**, Toż, Berlin 1832; — **Elsner G.**, Historische Anmerkungen von der bürgermeisterlichen Würde in Thorn, Thorn 1738.

24015. **Wernicke E. J.**, Gesch. Thorns aus Urkunden (1839—1842), *zob.* Nr. 807—808.

24016. **Miasto Toruń**: **Faber**, Name, Preuss. Provinzbl. 1831 VI.; — **Praetorius**, Ehrenrettung, Beitr. z. Kunde Preuss. 1825 VII.; — **Olszewski W.**, Toruń, urywek hist. opisowy, Tyg. ill. 1863 VIII.

24017. **Kestner K.**, Beiträge zur Gesch. d. Stadt Thorn, nach arch. Quellen, Thorn 1883.

24018. **Bender G.**, Geschichte des städtischen Krankenhaus und der öffentlichen Krankenanstalten in Thorn, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1886 XV.

24019. **Voigt Alb.**, Gesch. der Thorner Brücke, 1496 do 1709, nach Urkunden, Progr. Gymn., Thorn 1882.

24020. **Maercker H.**, Geschichte der ländlichen Ortschaften und der drei kleineren Städte des Kreises Thorn in seiner früheren Ausdehnung vor der Abzweigung d. Kreises Briesen im Jahre 1888, Schriften d. westpr. Geschichtsvereins, Danzig 1899—1900.

Zob. Nr. 17312—17319.

24021. **Steinbrecht C.**, Thorn im Mittelalter, Berlin 1885.

Colloquium Toruńskie, zob. pod latami 1645—1646.

24022. **Hoburg K.**, Die Belagerungen von Thorn seit dem XVII. Jahrh. bis 1843, *zob.* Nr. 8898 i 16803.

Pokój toruński, zob. pod r. 1660

Sprawa toruńska, zob. pod r. 1724.

Zatarg z L. Konopka, zob. Nr. 17317.

24023. **Semrau A.**, Gedenkschrift zur hundertjährigen Feier der Vereinigung Thorns mit dem Königreiche Preussen im J. 1793, Mitt. d. Coppersnicus-Ver. f. Wiss. u. Kunst

zu Thorn, 1893 z. VIII., *por.*: **Lohmeyer**, Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1894 VII.; — **Tietzen J.**, Zum 24 Januar 1893, dem Tage der 100-jährigen Wiederkehr der Besitzergreifung der Stadt Thorn durch die Krone Preussen, nach Materialien des Stadtarchivs, Thorn 1892.

24024. **Hoesslin R. v. u. Hagen E.**, Die Vertheidigung von Thorn vom 20. Januar bis 16. April 1813, Darstellungen aus der bayerischen Kriegs- u. Heeresgesch., München 1894 z. III.

Handel Torunia, zob. Nr. 18192

Monety Torunia, zob. Nr. 473 i 511.

Pieczęć, zob. Nr. 17315.

24025. **Sieniawski**, Biskupstwo warmińskie (hist. geogr.), Poznań 1878 t. 2, *zob.* Nr. 10491 i 13088.

Zob. Nr. 12263 i 20114.

24026. **Röhrich**, Die Theilung der Diözese Ermland zwischen dem deutschen Orden und dem ermländischen Bischöfe, Ztschr. f. Gesch. u. Alterthumsk. Ermlands 1899 XII.

24027. **Winckler**, Die Vesten der Vorzeit im Ermlande, Ztschr. f. Gesch. Ermlands II., III.

24028. **Dombrowski**, Studien z. Gesch. d. Landesaufteilung bei der Kolonisation des Ermlandes im XIII. Jahrh., Jahresb. d. Gymn. zu Braunsberg, Ostern 1886.

24029. **Kolberg**, Die Heerfahrt der Litauer gegen das Ermland im J. 1311 und die Heilige Linde, zugleich ein Beitrag zur alten Topographie Preussens und zur Gesch. der Kriegsführung, Ztschr. f. Gesch. Ermlands t. V.

24030. **Röhrich V.**, Ermland im 13. Jahrh. Stadteckriege, Ztschr. f. Gesch. Ermlands, 1895—1897, *por.*: **Lohmeyer**, Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. 1897 XI.; — **Brüning W.**, Die Stellung des Bisthums Ermland zum deutschen Orden im 13. jährigen Stadteckriege, Altpreuss. Mntsch. 1895.

Spory o biskupstwo warmińskie, zob. Wiel. XV. i XVI.

24031. **Kolberg A.**, Ermland als churbrandenburgisches Fürstenthum in den Jahren 1656 u. 1657, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1899 XII.

24032. **Toeppen M.**, Beiträge zur Gesch. d. Weichseldeltas, Abhandlungen z. Kunde der Provinz Westpreussen, Danzig 1895 VIII.

R: Foss, Mitth. aus d. hist. Litt. 1896.

Zbiory dokumentów odnoszących się do Prus, zob. Nr. 688—696.

- Przywileje i prawa, zob. Nr. 1122 - 1138.*
Zbiory kronik, zob. Nr. 5866 - 5871.
Geografia Prus, zob. Nr. 10459 - 10493.
Archeologia, zob. Nr. 11325 - 11352.
Etnografia, zob. Nr. 12244 - 12263.
Dycezye, zob. Nr. 13066 - 13112.
Prawne stosunki, zob. Nr. 16293 - 16333.
Szkoły w Prusiech, zob. Nr. 19330 - 19401.
Literatura, zob. Nr. 20117.
Sztuka, zob. Nr. 21815 - 21819.
24033. **Kętrzyński W.**, Prusy a Polska przed przybyciem Krzyżaków, *Przew. nauk.* lit. 1881, *zob. Nr. 12244.*
24034. Murawski B., Kurzes Lebensbild des heil. Adalbert, Apostels der Preussen, Gnesen 1897.
- Św. Wojciech, zob. Nr. 6135 - 6150 i Wiek X.*
24035. Rudolph Th., Die niederländischen Kolonien in d. Altmark im XII. Jahrh., Berlin 1889.
24036. **Hockenbeck H.**, Kloster Lekno (Wongrowitz) u. die Preussenmission, 1206 do 1212, Festschrift d. Gymn. z. Arnsherg 1893.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1894.
24037. **Bender J.**, Commentatio de jure et ratione dominationis pontificum Rom. in terram gentemque veterum Prutenorum, Ind. lect., Brunsberg 1891.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1891.
24038. Ewaldus A. E. L. de Christiani, Olivensis ante ordinem Teutonicum in Prusiam advocatum condicione ab a. 1209 usque ad a. 1225, Diss. inaug., Bonnae 1863, *Altpruss. Mntsch.* I.
24039. **Rethwisch C.**, Die Berufung des Deutschen Ordens gegen die Preussen, Berlin 1868.
24040. **Ewald A. L.**, Die Eroberung Preussens durch die Deutschen, *zob. Nr. 23945.*
24041. **Watterich J. M.**, Die Gründung d. Deutschen Ordensstaates in Preussen, Leipzig 1857.
- R: Waitz G., *Gött. Gel. Anz.* 1858.
24042. **Leutz A.**, Die Beziehungen des Deutschen Ordens zu Bischof Christian von Preussen, *Altpruss. Mntsch.* XXIX., Odb. Königsb. Diss. 1892.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1894.
24043. **Koch A.**, Hermann von Salza, Meister des Deutschen Ordens, Leipzig 1885; —
- Lorck A., Hermann von Salza, sein Itinerar, Kiel. Diss. 1880; — Nathusius-Neinstedt H. v., Die Deutschmeister vor 1232, *Marb. Diss.* 1888; — Richter J. W., Hermann von Salza u. Hermann Balke, w tegoż: *Geschichten aus der Zeit d. preuss. Ordensstaates*, Hannover 1893 (por. też: Gersdorf, Hermann v. Salza, Vorzeit 1825; Hermann Balke, tamże 1828; Töppen, *Preuss. Provinzbl.* 1849 VIII.).
24044. Bujack G., Zur Bewaffnung und Kriegführung der Ritter d. deutschen Ordens, Altstädt. Gymn. in Königsberg 1888.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1889.
24045. **Perlbach M.**, Preussisch-polnische Studien, Halle 1836.
- Sprawdzenie Krzyżaków do Prus, zob. Nr. 1718 i Wiek XIII.*
24046. Przyborowski Wł., Krzyżacy w Prusach, 1230—1410, *Prz. tyg.* 1875.
24047. Koehler J. K., Hat Pappo von Osterna mit den deutschen Ordensrittern in Preussen an der Schlacht bei Wahlstatt 1241 Theil genommen? I. Abth., Liegnitz 1831.
- Lites ac res gestae, zob. Nr. 1785.*
Zob. Nr. 1737, 1743, 1756, 1760, 1780, 1801, 1810, 1811, 1813, 1824.
24048. Reh P., Das Verhältniss d. deutschen Ordens zu den preussischen Bischöfen im XIII. Jahrh., *Ztschr. d. westpr. Gesch.* Ver. 1896 XXXV.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1897.
24049. **Prochaska A.**, Stosunki Krzyżaków z Gedyminem i Lokietkiem, *Kwart. hist.* 1896, *Zob. Nr. 12695.*
24050. Boldt Fr., Der Deutsche Orden und Littauen, 1370—1386, *Altpruss. Mntsch.* X., Odb. Königsb. 1870.
- Zob. Nr. 1890, 1938.*
24051. Pasquier F., Gaston Phoebus en Prusse, 1357—1358, Foix 1893.
- R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1894.
24052. Schottky, Albrechts III. v. Österreich Kreuzzug gegen die Heidenrischen Preussen, *Hormayers Arch.* 1822 Nr. 83.
24053. Koneczny F., *Polityka Zakonu* 1389 i 1390, *zob. Wiek XIV.*
- Konrad Wallenrod, zob. Wiek XIV.*
24054. Prutz H., Rechnungen über Heinrich von Derby's Preussenfahrten, 1390—1391 und 1392, *Publication d. Vereins f. d. Gesch. d. Prov. Ost- u. Westpreussen*, Leipzig 1894; — *Expeditions to Prussia by Henry eart of Derby.* ed. by L. T. Smith, 1894, *zob. Nr. 23977.*
- R: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1895; Perlbach M., tamże 1889.

24055. Bujack G., Der deutsche Orden u. Herzog Witold von Littauen, Königsb. 1869, por.: Fr. G. Krosta, Altp. Mtschr. VI.

Witold, wielki książę litewski, zob. Wiek XIV. i XV.

24056. Sattler C., Handelsrechnungen des Deutschen Ordens, Leipzig 1887.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1887.

24057. Joachim, Das Marienburger Tresslerbuch (1399—1409) (por.: Lohmeyer K., Forsch. z. brand. Gesch. 1898; Höhlbaum, Sybels H. Z. 1899 LXXXII.).

24058. Malotka J., Beiträge zur Gesch. Preussens im XV. Jahrh., Inaug. Diss., Altpreuss. Mtschr. XIX., Odb. Königsb. 1882.

Zob. Nr. 12260.

Bitwa pod Grunwaldem, zob. Wiek XV. pod r. 1410.

24060. Fritz Chr. Th. Aen., Sigismundus imperator quomodo ordinem equitum Teutonicorum a Polonis hostiliter petito tempore proelii Tannenbergensis tueri et conservare studuerit, Norimbergae 1877.

24060. Bienemann F., Die Kolonialpolitik des deutschen Ritterordens (1410), Ztschr. f. Kulturgesch. 1895 II.

24061. Faber, Hochmeister Heinrich von Plauen, Beitr. z. Kunde Preussens 1818 I.; — Stier H., Heinrich v. Plauen, Hochmeister d. deutschen Ordens, Chemnitz 1874; — Buscke Th., Heinrich v. Plauen, Altpreuss. Mtschr. XVII.; — Lampe E., Beiträge zur Gesch. Heinrich v. Plauen, Inaug. Diss., Königsb., Danzig 1889, por.: Perlbach M., Kwart. hist. 1889; — Richter J. W., Der Retter von Marienburg, w. tegoż: Geschichten, zob. Nr. 23947.

24062. Krumboltz R., Die Finanzen d. deutschen Ordens unter dem Einfluss der preuss. Politik d. Hochmeisters Mich. Küchenmeister, 1414—1422, Deutsche Ztschr. f. Geschichtsw. 1892 VIII.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1893.

Zob. Nr. 2025, 6084.

Wyprawa Władysława Jagiełły w r. 1422, zob. pod tym rokiem.

Zob. Nr. 2096, 2104, 2109, 6987.

24063. Voigt J., Die Eidechsen-Gesellschaft in Preussen, Beitr. z. Kunde Preussens 1822 V.; Toż bez autora, Preuss. Provinzbl. 1843 t. II.; — Podczaszyński M., O rycerzach Jaszczurkowych w Prusiech, Dz. warsz. 1825/6 t. III.

24064. Roehrich V., Ein Bauernaufbruch im Ermland, 1440—1442, zob. Nr. 17154.

24065. Gebietiger und Komthury in Westpreussen, 1440—1454, zob. Nr. 6617.

Wcielenie Prus w r. 1454, zob. Nr. 2219, 2220, 9214, 10804 i pod r. 1454.

Wojna trzynastoletnia, 1454—1466, zob. Wiek XV.

24066. Richter J. W., Wie Westpreussen an Polen fiel, w. tegoż: Geschichten, zob. Nr. 23947.

24067. Witt, Die Lehenverhältnisse zwischen Preussen u. Polen, 1466—1657, zob. Nr. 16297.

Zob. Nr. 6693.

24068. Toeppen M., Acten der Ständetage Preussens, zob. Nr. 1123.

24069. Brock J. A., De controversiis, quae post pacem Thorunensem secundam inter Casimirum IV., regem Poloniae, et terras Prussiae exortae sunt, Diss. inaug., Vratislaviae 1871.

24070. Thiel J., Das Verhältniss des Bischofs Lucas v. Vatzelrode zum deutschen Orden, zob. Nr. 13097.

24071. Thunert Fr., Acten der Ständetage Preussens königl. Antheils, Westpreussen, 1466—1479 (Schriften d. westpr. Geschichtsver.), Danzig 1888, 1895.

Zob. Nr. 2328, 2332, 2335, 2392, 6859, 6937, 6951.

24072. Fischer R., Achatius v. Zehmen, Woiwode v. Marienburg (1485—1565), Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. 1897, zob. Nr. 2639.

R: Lohmeyer, Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. 1897 XI.

24073. Erben W., Die Frage der Heranziehung des Deutschen Ordens zur Vertheidigung der ungarischen Grenze, Archiv f. österr. Gesch. 1895, Odb. Wien 1895.

24074. Albrecht I., książę pruski. Bock F. S., Leben Albrechts v. Preussen, Königsb. 1745 DS.; — Gebauer, Preuss. Provinzbl. N. II.; — Faber, Hofwesen, tamże 1832 VII.; — Voigt, Das gelehrte Wesen, Hist. Taschenb. 1831 II.; — Albrecht u. Hosius, Preuss. Provinzbl. 1849 VIII.; — Musik Liebhaberei, Ledeburs Arch.; — Faber, Charakteristik, Beitr. z. Kunde Preuss VI.; — Briefwechsel mit Herberstein, tamże 1825 VII.; — Verhält. zum päpstlichen Stuhle, Königsb. deutsche Ges. 1830 I.; — Verbindung mit Christian II. von Dänemark, Beitr. z. Kunde Preussens 1824 VI.; — Voigt, Die Kurfürsten Sibille von Sachsen, Jahrb. d. Gesch. 1844 II.

24075. Albrecht, książę pruski, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Kierski E., Albrecht, książę pruski, opowiadanie hist., Tyg. ill. 1863 VIII.

24076. Lohmeyer C., Herzog Albrecht von Preussen, biogr. Skizze, Danzig 1890.

R: Meisner J., Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen VI.; Revue critique d'histoire et de litter. 1891 Nr. 20.

24077. Joachim Erich, Die Politik des letzten Hochmeisters in Preussen, Albrecht von Brandenburg, Publikationen aus den königl. preuss. Staatsarchiven, 3 części, Leipz. 1892, 1895.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1893, 1895, 1896; Tenze, Deutsche Lit. Ztg. XIII.; Lit. Centr. Bl. 1893; Simson, Mitth. a. d. hist. Lit. XXI.; Ehrenberg H., Altpreuss. Mntsch. XXX.; Kolberg J., Lit. Rundschau 1895 IV.

Wojny pruskie (1516, 1520), zob. Wiek XVI.

24078. Voigt J. Franz v. Sickingen u. d. Deutsche Orden, Beitr. z. Kunde Preussens 1819 II.

24079. Joachim E., Des Hochmeisters Albrecht von Brandenburg erster Versuch einer Annäherung an Luther, Ztschr. f. Kirchengesch. 1890 XII.

24080. Faber, Eine Begebenheit aus dem letzten Jahre d. Ordensregierung in Preussen, 1524, Beitr. z. Kunde Preussens 1821 IV.; — Voigt J., Gesch. d. Bauernaufbruchs in Preussen im J. 1525, Neue Preuss. Prov. Blätter, Königsb. 1847 III.; — Meckelburg, Eigenhändiger Bericht des Bischofs Georg v. Polen über den Bauern-Aufstand an Herzog Albrecht, tamże IV.

Bunt Gdańska, zob. Nr. 2656, 6987 i Wiek XVI.

Holb pruski, zob. Nr. 2639, 2647, 2668, 6986, 16298, 16299 i Wiek XVI. pod r. 1525.

24081. Boetticher P., Die Anfänge der Reformation in den preuss. Ländern, zob. Nr. 14981; — Kolberg J., Die Einführung d. Reformation im Ordenslande Preussen, Mainz 1897, zob. Nr. 2649.

24082. Tschackert P., Herzog Albrecht v. Preussen als reformatorische Persönlichkeit, 1894, por.: Lohmeyer K., Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. VII.

Reformacja w Prusiech, zob. Nr. 14890, 14891, 14980—14993, 15025.

24083. Voigt J., Herzog Albrecht von Preussen und das gelehrte Wesen seiner Zeit, b. m. 1831 t. 2, zob. Nr. 7011.

24084. Hase K. A., Herzog Albrecht von Preussen und sein Hofprediger, Leipzig 1879.

24085. Besch Th., Friedrich v. Heydeck, ein Beitr. z. Gesch. d. Reformation u. Säkularisation Preussens, Altpreuss. Mntsch. 1893 XXXIV.

24086. Lubowicz N. A., Albrecht, herzog prusskij i reformacja w Polsce, Żurn. min. nar. prośw. 1885 CCXL., Odb. Petersb. 1885, zob. Nr. 14932.

24087. Ditttrich, Gesch. des Katholicismus in Altpreussen von 1525 bis zum Aufgange des XVIII. Jahrh., Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1900 XIII.

24088. Miłkowski Wł., Albert Brandenburgski, pierwszy książę pruski katolikiem, przyczynek do dziejów krajowych wedle poszukiwań O. Theinera, Prz. polski 1869 III., Odb. Warsz. 1870.

24089. Voigt J., Sendschreiben an P. Augustinus Theiner in Betreff des von ihm behaupteten Übertritts des Herzogs Albrecht von Preussen zur katholischen Religion, Königsberg 1846; — Tenze, Albrecht v. Preussen und Hosius, zob. Nr. 15227; — Gebauer, Über Albrecht I. Markgrafen von Brandenburg (gegen Theiner), Neue Preuss. Prov. Blätter, Königsb. 1846 II.; — Voigt J., Herzog Albrechts von Preussen Vermählung mit Dorothea von Dänemark, tamże 1821 XII.; — Tenze, Albrechts freundschaftliche Verbindung mit den Königen und Königinnen von England, tamże 1849 VII.

Hosiusz St., zob. Nr. 2661—2665, 7416, 19131 i Wiek XVI.

24090. Witt, Gesch. des Lehenverhältnisses zwischen Preussen u. Polen während 1525—1568, Königsberg 1837.

24091. Sutowicz J., Przejęcie Prus książęcych w dom elektorów Brandenburgskich, zob. Nr. 16390.

24092. Bostel F., Przeniesienie lenna pruskiego na elektorów brandenburskich, zob. Nr. 16301.

Zob. Nr. 2670, 2688, 2697, 2769.

24093. Hauffen C. R., Von den politischen Verhältnissen des Königr. Polen mit Hause Brandenburg (1547—1564), Frankf. 1795 DS.

24094. Karge P., Kurbrandenburg und Polen, 1548—1563, Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1893 XI.

24095. Schmidt H. G., Fabian von Dohna (1550—1621), Halle 1897.

R: Litt. Centralblatt 1897.

24096. Töppen M., Die Gründung der Universität zu Königsberg und das Leben ihres ersten Rektors Georg Sabinus, Königsberg 1844.

Zob. Nr. 2881 i 7255.

24097. Fischer R., Der preuss. Nusskrieg 1563, *Altpreuss. Mntschr.* 1891 XXVIII.

R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1892.

24098. **Pawiński A.**, Sprawy Prus książęcych za Zygm. Aug., *zob.* Nr. 3002.

24099. **Simson P.**, Westpreussens u. Danzigs Kampf gegen d. polnischen Unionsbestrebungen in d. letzten Jahren d. Königs Sigismund August (1568–1572), *Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver.* 1897 XXXVII.

R: Lohmeyer, *Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch.* 1897 XI.; Sybels H. Z. 1899 LXXXII.; Perlbach M., *Kwart. hist.* 1898; Tenze, *Deutsche Literaturztg.* 1899 Nr. 21; Hirsch, *Mitth. a. d. hist. Litt.* 1899.

24100. **Lohmeyer K.**, Kasper v. Nostitz, Haushaltungsbuch d. Fürstenthums Preussen 1578, ein Quellenbeitrag zur politischen und Wirthschaftsgeschichte Altpreussens, Publication des Vereins f. d. Gesch. v. Ost- u. Westpreussen, Leipzig 1893.

R: Perlbach M., *Kwart. hist.* 1893.

Wojna przeciw Gdańskowi, *zob.* *Wiek XVI. pod r.* 1576 i 1577.

Zob. Nr. 3195, 3214, 3307 i 7412.

24101. **Hirn J.**, Die Renuntiation des Deutschmeisters Maximilian auf Polen und die damit zusammenhängenden Ereignisse, *Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch.* 1894 XIV.

R: Barwiński E., *Kwart. hist.* 1899.

24102. **Töppen M.**, Die preussischen Landtage während der Regentschaft des brandenburgischen Kurfürsten Johann Sigismund, 1609–1619, *Altpreuss. Mntschr.* 1897, Odh. Königsb. 1897.

24103. **Toeppen M.**, Israel Hoppe's Burgrafen zu Elbing *Gesch. des ersten schwedisch-poln. Krieges in Preussen*, Leipzig. 1888.

R: Menda Wl., *Kwart. hist.* 1889.

24104. **Töppen M.**, Die preussischen Landtage während der Regentschaft der Brandenburgischen Kurfürsten Joachim Friedrich u. Johann Sigismund, 1603–1619, nach den Landtagsakten dargestellt, *Progr. Elbing.* 1891–1893.

24105. **Leidig E.**, Die Beziehungen Gustav Adolfs zu Danzig, *Ztschr. d. westpr. Gesch. Ver.*, Danzig 1885 XIV.

24106. **Lehmann M.**, Preussen und die katholische Kirche seit 1640, *Publ. a. d. preuss. Staatsarch.*, Leipz. 1878–1893 t. 1–7 (do 1797).

24107. **Kawczyński P.**, Polnisch-Preussen zur Zeit des zweiten schwedisch-polnischen Krieges von 1655–1660, ein Beitrag zur

Gesch. der Provinz Preussen, *Progr. Gymn.*, Braunsberg 1868, 1876 i 1878; — *Dzieduszycki Z.*, *Polityka brandenburgska podczas wojny polsko-szwedzkiej w latach 1655–1657*, Krak. 1879, *zob.* *Wiek XVII.*; — *Hipler F.*, *Die Schweden in Braunsberg*, Braunsberg 1874; — *Arndt W.*, *Schweden, Brandenburg, Magdeburg, 1657, 1658*, *Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch.* 1894 VII.; — *Schwarz Fr.*, *Der Ueberfall von Bromberg durch die Schweden am 16. Mai 1658*, *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen* 1892 IV.

Traktat Welawski, *zob. pod r.* 1658.

Pokój oliwski, *zob. pod r.* 1660.

24108. **Maschke C.**, Die politische u. militärische Lage des Herzogth. Preussen in d. J. 1675–1679, Berlin 1900.

24109. **Töppen R.**, Des Bürgermeisters Samuel Wilhelm marienburgische Chronik (1696 do 1726), *Marienburg. Gymn.-Progr.* 1897.

R: *Mitth. a. d. hist. Litt.* 1897.

24110. **Łoś W.**, Władysław Łoś, podskarbi ziem pruskich, *zob.* Nr. 16634.

Zob. Nr. 8863, 8777 i 13767.

24111. **Toeppen M.**, Michael Kelch's Tagebuch, 1698–1723, *Altpreuss. Mntschr.* 1899 XXXVI.; — *Tenze*, *Zwei zeitgenöss. Berichte über d. Besetzg. d. Stadt Elbing durch d. Brandenburg. im J. 1698*, tamże 1897 XXXIII., *zob.* Nr. 4295.

24112. **Droysen J. G.**, *Gesch. d. Preuss. Politik*, *zob.* Nr. 22938.

Historya królów pruskich, *zob.* *Wiek XVIII.*

24113. **Wolff F.**, *Preussen und die Protestanten in Polen, 1724*, *zob.* Nr. 15766.

24114. **Duncker M.**, Die Besitzergreifung von Westpreussen, *Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk. IX. i w tegoż: Abhandlungen*, Leipzig 1876; — *Preuss Fr.*, *Die Abtretung Westpreussens durch den Reichstag 1773*, *Gymn. Progr.*, Culm 1879; — *(Roscius)* *Westpreussen von 1772 bis 1827*, *Marienwerder* 1828; — *Lippe-Weissenfeld E.*, *Westpreussen unter Friedrich d. Grossen*, *Thorn* 1866; — *Rethwisch C.*, *Westpreussens Aufleben unter Friedrich d. Grossen*, *Progr.*, Berlin 1872; — *Damus R.*, *Die Stadt Danzig gegenüber der Politik Friedrichs des Grossen und Friedrich Wilhelms II.*, *zob.* Nr. 23986.

Zob. Nr. 4992, 4999, 5403, 5425, 5445, 17790–17829.

24115. **Inffanty i kraje nadbaltyckie.** Napiersky K. E., Über die Quellen und Hilfsmitteln der livländischen Geschichte, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1837 I., *zob.* Nr. 5880.

24116. **Winkelmann E.**, Bibliotheca Livoniae historica, Systematisches Verzeichniss der Quellen und Hilfsmitteln zur Gesch. Estlands, Livlands und Kurlands, S. Petersb. 1870, 2. wyd. Berlin 1878.

24117. **Mettik K.** *potem Poelchau A.*, Die livländische Geschichtsliteratur im J. 1880 bis 1898, Riga 1881—1899 (corocznie zeszyt).

R.: K. L., Lit. Centralbl. 1887 Nr. 27; Winkelm., Sybels H. Z. 1891; Manteuffel G., Kwart. hist. 1897; Tenze, Prz. powsz. 1897 I.

24118. **Bergengrün A.**, Baltische historische Literatur, Baltische Mntshr. 1899 XLI.

Por.: Winkelm., B. L. Nr. 1—65 (Hilfsmittel, Bibliographie u. Historiographie).

24119. Versuche in der livländischen Geschichtskunde und Rechtsgelahrtheit von F. K. Gadebusch, Riga 1779—1785; — Neue nordische Miscellaneen von A. W. Hupel, Riga 1792—1797; — Brotze, Inhaltsverzeichniss der „Neuen nordischen Miscellaneen“, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1865 X.

24120. Das Inland, Wochenschrift f. Liv-, Esth- u. Kurlands Gesch., Dorpat 1836 do 1875; — Baltische Monatschrift, hrsg. v. Bötticher Th., Riga 1859—1869 t. 18; v. E. v. d. Brüggen od r. 1870—1871 t. 6; v. Panthenius Th. St. 1872—1875.

24121. **Mittheilungen** aus dem Gebiete f. d. Gesch. Liv-, Esth- u. Kurlands, hrsg. v. der Ges. f. Gesch. u. Alterthumskunde der russ. Ostseeprovinzen, Riga od r. 1840; — Sitzungsberichte der Gesellschaft, Riga od r. 1874.

24122. **Archiv** f. d. Gesch. Liv-, Esth- u. Curl., Reval od r. 1842.

24123. **Sitzungsberichte** der kurländischen Gesellschaft für Literatur und Kunst, Mitau od r. 1850.

24124. **Verhandlungen** der gelehrten estnischen Gesellschaft zu Dorpat, Dorpat od r. 1840.

24125. **Sbornik** materialow i statej po istorii pribaltickawo kraja, Riga od r. 1881.

Por.: Winkelm., B. L. Nr. 117—250 (Baltische Zeitschriften).

24126. Abhandlung von livländischen Geschichtsarbeitern, Riga 1772 DS.

24127. **Gadebusch F. K.**, Versuche in d. Livl. Gesch., *zob.* Nr. 24119; — Fischer J. B., Beiträge und Berichtungen zu F. K. Gadebusch livländischer Bibliothek, Riga 1782; — Friebe W. Chr., Beiträge zur lievländ. Gesch., Riga 1791 (DS.).

24128. **Schiemann Th.**, Charakterköpfe u. Sittenbilder aus d. Baltischen Gesch. d. XVI. Jahrh., Mitau 1877; — Tenze, Historische Darstellungen und archivalische Studien, Beiträge zur Balt. Gesch., Hamb.-Mitau 1886.

24129. **Rüssow Balt.**, Chronica d. Prouintz Lyfflandt beth in dat negeste 1577, Rostock 1578, *zob.* Nr. 7407.

24130. Renner Joh. († 1583), Livländische Historien, hrsg. v. R. Hausmann u. K. Höhlbaum, Göttingen 1876; — Nyenstede Fr., Livländische Chronik (do 1609), hrsg. v. Tielmann G., Mon. Liv. ant., Riga 1839; — Fabricius D., Historia Livonica (do 1611), Stanno Ruinensi 1792, 1795 i Script. rer. Liv. ed. C. E. Napiersky II.; — Scott J., Historia de Livonia, Dorpat 1639, *zob.* Nr. 8084.

24131. **Hiärne Thom.**, Est-, Lyf- u. Lettländische Gesch., hrsg. v. Recke, Mitau 1794, 2. wyd. Napiersky C. E., Mon. Liv. ant., Riga 1835.

24132. **Kelch Chr.**, Liefländische Historia (do 1690), *zob.* Nr. 8662.

24133. **Hartnack Dan.**, Kurzer Entwurf Liefland Gesch., Hamburg 1700, *zob.* Nr. 10521; — Blomberg K. J., An account of Livonia, London 1701, *zob.* Nr. 8842 i 10522.

24134. **Hylzen J. A.** († 1760), Inffanty, ich dzieje dawne z wywodem szlachty zebrane, Wilno 1750, *zob.* Nr. 9271.

24135. **Bergmann Gust.**, Gesch. von Livland nach Bossuetischer Art. entworfen, Leipz. 1776 (por.: Winkelm., B. L. Nr. 502).

24136. **Gadebusch Fr. K.**, Livländische Jahrbücher, Riga I. (1030—1561) 1780, II. (1562—1630) 1781, III. (1630—1710) 1781 do 1782, IV. (1711—1783) 1783, por.: Inhaltsverzeichniss der Livl. Jahrbücher, Mitth., Liv-, Esth- u. Kurl. 1865 X.

24137. **Gebhardi L. A.**, Gesch. v. Liefland, Esthland, Kurland u. Semgallen (Allg. Gesch. t. L. i LL., *zob.* str. 1155 pod r. 1785), Halle 1785—1789; — Friebe W. Chr., Handbuch der Gesch. Liv-, Esth- u. Kurlands, Riga 1791—1794 t. 5; — Jannau H., Gesch. von Lief- und Esthland, Neue Nord. Miscell. III.—XVI., 2. ed. Riga 1793—1797 t. 2.

24138. (Bray Fr. G. de), Essai critique sur l'histoire de la Livonie suivi d'un tableau de l'état actuel de cette province, Dorpat 1817 t. 3.

24139. (Napiersky C. E.), Chronologischer Abriss der älteren Gesch. Livlands, Riga 1848, 1866; — Tenze, Die siebenhundert Jahre der Gesch. Livlands, Riga 1859.

24140. **Richter A. v.**, Gesch. der dem Russischen Kaiserthum einverleibten Deutschen Ostseeprovinzen, Riga 1857—1858 t. 2.

24141. **Cröger C.**, Gesch. Liv-, Est- u. Kurlands, Petersb., Leipz. 1867—1870 t. 2.

24142. (Spalving), Leitfaden der Gesch. d. Ostseeprovinzen, Dorpat 1869, 2. wyd. 1874.

24143. **Bienemann Fr.**, Aus baltischer Vorzeit, sechs Vorträge über die Gesch. der Ostseeprovinzen, Leipzig 1870.

24144. **Fahne A.**, Forschungen auf dem Gebiete der rheinischen u. westphälischen Geschichte, t. IV.—V.: Livland und seine Geschlechter, Köln 1876.

24145. Geschichte d. Ostseeprovinzen Liv-, Est- und Kurland von der ältesten Zeit bis auf unser Jahrhundert, I. Th. Bis zur Auflösung des livländischen Bundesstaates im XVI. Jahrh., Mitau 1879.

24146. **Czeszychin E.**, Istorija Liwonii z drevniejszych wrjemien, Ryga 1885; — Tenże, Kratkaja istorija Prybaltijskawo kraja, Ryga 1894

R: Korduba M., Kwart. hist. 1896.

24147. **Arbusow L.**, Grundriss der Gesch. Liv-, Esth- u. Kurlands, Mitau 1889—1890 t. 2.

R: Schiemann Th., Sybels H. Z. 1891; Manteuffel G., Kwart. hist. 1891.

24148. **Seraphim E.**, Gesch. Liv-, Est- u. Kurlands von der Aufseglung des Landes bis zur Einverleibung in das russische Reich, eine populäre Darstellung, Reval I. 1895, II. 1—2 1896 (II. 2: Kurland unter den Herzögen v. Aug. Seraphim).

R: Manteuffel G., Kwart. hist. 1896; Tenże, Prz. powz. 1896 IV.; Girgensohn, Mitth. a. d. hist. Lit. 1896; B., Sybels H. Z. 1899 LXXXIII.

24149. Manteuffel G., Cywilizacya, literatura i sztuka w odwiecznej kolonii zachodniej nad Bałtykiem, *zob.* Nr. 18481.

Por.: Winkelmann, Bibl. Livoniae Nr. 468—530 (Allg. Gesch. der baltischen Provinzen).

24150. Willigerod J. K. Ph., Abriss der Gesch. Ehstlands, Progr., Reval 1810; — Tenże, Gesch. Ehstlands, Reval 1814, 2. wyd. 1830 (por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 6369 do 7154).

24151. **Hartknoch Ch.**, Dissertatio de Curonorum et Semgallorum republica, Regiomonti 1676, Francf. et Lips. 1678, 1687, 1698, Acta Boruss. III., *zob.* Nr. 8633; — Rhaneus Sam. (praeside Schurzfleisch, *zob.* Nr. 8777), Argumenta hist. Curlandiae complectantia, Witemb. 1683 DS.

24152. Paprocki Fr., Wiadomość o Xtwie Kurlandzkim i Semgalskiem, Wilno 1759 DS.

24153. Lacombe, Abrégé chron. de l'hist. du Nord ou des états de Courlande, Paris 1762, Amsterd. 1763; — Wagner D. E., Gesch. von Ostpreussen u. Kurland, Leipzig 1777; — Gebhardi L. Alb., Gesch. d. Herzogthums Curland u. Semigallin, Halle 1789 (DS.).

24154. Kurze Übersicht der Gesch. Kurlands bis zur Wahl des Grafen Moritz von Sachsen, Sitzungsber. d. kurl. Ges. f. Liter. u. Kunst 1898.

24155. Cruse K. W., Curland unter den Herzogen, Mittau 1833—1837 t. 2.

24156. Cruse K. W., Der ehemalige Piltensche Kreis, Mitauer Taschenkalender 1827.

Okreg piltyński, zob. Nr. 3998, 4198 i 4936.

24157. Lilliegran Ephr., Urbis Narvae ortus, situs, aedificia, vicissitudines, Narvae 1691; — Hansen H. J., Gesch. der Stadt Narva, Dorpat 1858.

24158. Paucker, Auszüge aus einer Sammlung Reval's Vorzeit betreffenden Nachrichten u. Verordnungen, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1847 IV.; — Reh binder N., Gesch. d. Stadt Reval, Reval 1875, *zob.* Nr. 17340; — Manteuffel G., Kartka z dziejów Rewla i Dorpatu, Kraj 1900 Nr. 34—35.

24159. **Mettig C.**, Gesch. der Stadt Riga, mit Ansichten und Plänen, Riga 1897.

R: Keussler Fr., Riga Stadtbl. 1897; Bergengrün A., Deutsche Literaturztg. 1897 Nr. 36 i Balt. Mtschr. 1897; — n., Litt. Centralbl. 1897 Nr. 51—52.

24160. Burmeister, Beiträge zur Gesch. der Stadt Riga aus den ältesten Wismarschen Stadtbüchern, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1843 III.; — Gutzeit, Der Rigebach u. seine Umgebung, tamże 1863; — Tenże, Zur Gesch. der rigaischen Vorstädte, tamże 1863; — Tenże, Das Stadtgebiet Riga's, tamże 1866 XI.; — Tenże, Das Landgebiet in den Vorstädten Riga's, tamże 1866; — Mettig C., Über die rigaschen Kämmererechnungen von 1555—1556, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprov. Russlands 1895; — Bienemann Fr., Rigas Stellung bei der Auflösung des livländischen Ordensstaates, Russ. Revue, Petersb. 1877 XI.; — Perlach M., Die Herkunft des Rigaschen Stadtschreibers I. Lohmüller, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprov. Russl. 1892.

Zob. Nr. 17336—17339.

Zbiory dokumentów, zob. Nr. 707—715, 964—965.

Zbiory kronik, zob. Nr. 5877—5882.

Geografia, zob. Nr. 10516—10548.

Archeologia, zob. Nr. 11353—11358.

Etnografia, zob. Nr. 12264—12332.

Mytologia, zob. Nr. 12512.

Dycezye, zob. Nr. 13206—13230.

Reformacya, zob. Nr. 14996—15005.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16348—16387.

Miasta, zob. Nr. 17335—17341.

Handel, zob. Nr. 18194.

Szkolnictwo, zob. Nr. 19402—19412.

Sztuka, zob. Nr. 21820—21822.

24161. **Bielenstein A.**, Die Grenzen des lettischen Volksstammes, *zob. Nr. 12282 i 12291*; — Tenze, Waren die Burgberge Livlands ständig bewohnt oder nicht? Balt. Studien 1897.

24162. **Schirren C.**, Nachrichten der Griechen u. Römer über die östl. Küslenländer des Balt. Meeres, *zob. Nr. 6116.*

24163. Menius Fr., Syntagma de origine Livonorum, Dorpat 1632, Script. rer. Livon. t. II.; — Hermelinus O., De origine Livonorum, Dorpat 1693, 2. ed. Caspari G., Lipsiae 1717, 3. ed. Lipsiae 1776, 4. ed. Script. rer. Livon. II.; — Becker H., Livonia Livonorum veterum Lettiorum originem enarabit, Wittemb. 1701, *zob. Nr. 12272 i 12512* (por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 1359—1368).

24164. Lelewel J., Lettoni i Czudy, rzut oka na dawność litewskich narodów i związki ich z Herulami, Wilno 1808, także w dziele: Narody na ziemiach sławiańskich przed powstaniem Polski, Poznań 1853.

24165. **Kruse Fr.**, Ur-Geschichte des Esthnischen Volksstammes u. d. russischen Ostseeprovinzen, überhaupt bis zur Einführung der christl. Religion, Leipzig 1846.

24166. (Pfeilitzer-Frank), Ein Blick auf die ältesten Nachrichten von den jetzigen Ostseeprovinzen, Moskau 1867.

Por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 4841—4861.

24167. Arndt J. G., Der Livländischen Chronik erster Theil von Liefland unter seinen ersten Bischöfen, oder die Origines Livoniae sacrae et civilis, Halle 1747, 2. ed. Script. rer. Liv. I., *zob. Nr. 6296*; — Anderer Theil von Liefland unter seinen Herren Meistern, Halle 1753; — Merkel G., Die Vorzeit Lieflands, Berlin 1798—1799, 2. wyd. 1807 t. 2 (por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 4919—4934).

Napiersky C. E., Chronologischer Abriss, *zob. Nr. 24139.*

24168. **Schlözer K.**, Livland und die Anfänge Deutschen Lebens im Baltischen Norden, Berlin 1850; — Tenze, Die Hansa und der Deutsche Ritterorden in den Ostseeländern, Berlin 1851; — Tenze, Verfall und Untergang d. Hansa u. d. deutschen Ritterordens in den Ostseeländern, Berlin 1853.

24169. **Pabst E.**, Die Anfänge d. Deutschen Herrschaft in Livland, Archiv f. Gesch. Liv-, Esth- u. Curlands 1844—1847 III.—V.

24170. **Engelmann A.**, Chronologiczeskija isliedowania w oblasti russkoj i liwonskoj istorii w XIII. i XIV. stolietiach, Petersb. 1858 (po niem.: Kröger L., Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1860 IX.); — Bonnel E., Russisch-livländ. Chronographie bis zum J. 1410, Petersb. u. Leipzig 1862.

Zakon niemiecki, zob. Nr. 23940—23948.

24171. Bunge F. G., Der Orden der Schwerbrüder, Leipzig 1875 (także w tegoż: Baltische Geschichtsstudien); — Napiersky C. E., Reihenfolge der livl. Landmeister, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1850 V., Odb. Riga 1850; Uzupełnienie, tamże 1852 VI.; — Rathlef G., tamże 1876 XII. (por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 4935—5001).

24172. Dragendorff E., Über die Beamten des Deutschen Ordens in Livland während des XIII. Jahrh., Inaug. Diss., Berlin 1894.

R.: Perlbach M., Kwart. hist. 1596.

24173. Dehio G., Gesch. des Erzbistums Hamburg-Bremen, Berlin 1877 (t. II. str. 160—192: Livländische Mission).

24174. Loewis of Meuar K. v., Karte von Livland im Mittelalter, Reval 1895, por.: Girgensohn, Mitth. a. d. hist. Litt. 1896.

24175. Töppen, Die Deutschen in Livland, Preuss. Prov. Blätter 1848 V.; — Bonnel, Heinrich d. Löwe als Verbreiter d. römisch-deutschen Herrschaft in Livland, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1855 VIII.; — Kohl I. G., Zur Vorgesch. Livlands, Balt. Mtschr. III., 2. wyd. Leipzig 1872; — Geisberg C. und Tücking, Beziehungen Westfalens zu den Ostseeländern, Ztschr. f. westfal. Gesch. 1872 XXX.

24176. **Höhlbaum K.**, Die Gründung der Deutschen Kolonie an der Düna, Hans. Geschichtsbl. 1872; — Bunge F. G. v., Die Stadt Riga im XIII. u. XIV. Jahrh., Leipzig 1878.

24177. **Pabst E.**, Meinhart, Livlands Apostel, Reval 1847—1849 t. 2.

24178. Busse, Bischof Albert von Riga und der deutsche König Philipp der Hohenstaufe, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1855 III.

24179. **Winkelmann E.**, Livländische Forschungen, *zob.* Nr. 1726 (o Albercie biskupie Ryskim, *zob.* Nr. 1725, *por.*: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 5031—5045).

24180. Tychomyrow J., Torhowyja i mirnyja snoszenia russkich kniaźestw z Liwoni w. XIII. w., *Žurn. min. nar. prosw.* 1876 CLXXX.

24181. Brackel, Die Ermordung des ersten livländischen Ordensmeisters, Herrn Vinno, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1844 III.

24182. **Rathlef G.**, Das Verhältniss des livl. Ordens zu den Landesbischöfen in der Stadt Riga im XIII. u. XIV. Jahrh., Dorpat 1875.

24183. **Schwartz Ph.**, Kurland im XIII. Jahrh., Leipzig 1875; — Watson K., Darstellung der alten Eintheilung von Kurland (aus dem XIII. Jahrh.), *zob.* Nr. 10548; — Kallmeyer, Die Begründung d. deutschen Herrschaft, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1849 t. IX.

Zob. Nr. 1728, 1730, 1733, 1756, 1760, 1767, 1802.

24184. **Büttner A.**, Die Vereinigung des livl. Schwertbrüderordens mit d. deutschen Orden, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1865 XI; — Stavenhagen O., Die Mitbrüder d. deutschen Ordens in Livland und das von ihnen getragene Abzeichen der Ordenmitbrüderschaft, Sitzungsber. d. Ges. f. d. Gesch. d. Ostseeprovinzen Russlands 1895.

24185. Engelhardt H. v., Beitrag zur Entstehung der Gutsherrschaft in Livland während der Ordenszeit, Leipz. u. Riga 1897.

24186. **Hasselblatt R.**, Ritter Bartholomaeus v. Tiesenhausen, Balt. Mntsch. XXXV.

R: Manteuffel G., Kwart. hist. 1901.

Zob. Nr. 1818.

24187. **Møllerup W.**, Daenemarks Beziehungen zu Livland vom Verkauf Estlands bis zur Auflösung des Ordensstaates, 1346 bis 1561, aus dem Daenischen übersetzt von Waldemar Ruberg, Berlin 1884.

Stosunki z Litwą, zob. Litwa i Wiek XIII. i XIV.

24188. Prochaska A., Spór o mitrę i państwo w Rydze, 1395—1397, Kwart. hist. 1895, *zob.* Nr. 1926 i 13214.

24189. Gersdorf, Franko von Kerszdorf, Heermeister in Lifland, 1433—1435, Vorzeit, Taschenbuch hrsg. v. Justi, Marburg u. Kessel 1824; — Gerss, Bericht eines livländischen Deutschordenbruders an den Herzog von Jülich-Berg über die Niederlage des Ordens an der Swienta, Altpreuss. Mntsch. XV.

24190. Stein W., Handelsbriefe aus Riga und Königsberg von 1458 u. 1461, Haneische Geschichtsblätter 1898.

24191. Stavenhagen O., Johann Wolthuss von Herse, 1470—1471, Meister d. Deutschen Ordens zu Livland, Mitth. a. d. livl. Gesch. 1900 XVII.

24192. (Napiersky C. E.), Die Feldzüge der Russen in Livland und der Livländer in Russland um das Jahr 1480, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1847 IV.

24193. Kurtzenbaum K. A., Kurze Darstellung der Regierung des Ordenmeisters Walter von Plettenberg, Riga 1836—1838 (2 części); — Seibert J. S., Walther von Plettenberg, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Westfalens XIV, Odb. Münster 1853; — Schirren C., Livländische Charaktere, Balt. Mntsch. 1861 III. (Plettenberg) (*por.*: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 5131—5160).

24194. **Koneczny F.**, Walter v. Plettenburg, landmistrz inflański, w obec Zakonu, Litwy i Moskwy, 1500—1525, Roz. hist. fil. Akad. XXVIII, Odb. Krak. 1891.

R: Krotoski K., Prz. powsz. 1892 II. i Muzeum 1892.

24195. **Pfäff O. S. J.**, Livlands grösster Herrmeister (Plettenberg), Sep.-Abdr. z: Stimmen aus Maria Laach, Freiburg 1897.

24196. Heideck F., Christliche Ermahnung an Herrn Walther von Plettenberg, des Deutschen Ordens Meister in Livland, Königsberg, 1526, mit einer Einleitung von P. Tschackert, Sitzungsber. d. Altertumsges. Prussia, Odb Königsb. 1892.

Zob. Nr. 2698.

24197. Bonnel, Das freundschaftliche Verhältniss zwischen dem Deutschmeister zu Mergentheim und den livl. Ordensobern zur Zeit der Reformation, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1858 IX; — Albrecht O., Studien zu Luthers Sendschreiben an die Christen zu Riga und in Liefland vom J. 1524, Ztschr. f. Kirchengesch. 1897 XVII.

24198. **Romanowski J. N.**, Wojna Zygm. Augusta z zakonem inflanckim r. 1554. Roczn. przyj. nauk pozn. 1860 I.

24199. **Karwowski St.**, Wcielenie Inflant do Polski, 1873, *zob.* Wiek XVI.

24200. Manteuffel G., Upadek państwa inflanckiego, Przew. nauk. i lit. 1894.

24201. Jasiński A. N., Przyczyny padnienia dworku Liwonii, Ucz. zap. jurj. uniw. 1898.

Zob. Nr. 2929—2937, 7216, 7217, 7246 i Wiek XVI.

24202. Seibert J. S., Wilhelm von Fürstenberg, Ztschr. f. westpr. Gesch. 1858, Odb. München 1858; — Tenze, Gotthard Kettler, tamże 1871 XXIX.

24203. **Roimann E.**, Das Verhalten des Reiches gegen Livland, 1559–1561, Sybels H. Z. 1876 XXXV.

24204. **Neumann**, Der Streit des letzten Ordens-Comthurs Thiers von der Recke mit dem Herzog Gotthard, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1863 X.; — **Diederichs H.**, Über drei zwischen d. Stadt Rewal u. Herzog Gotthard Kettler 1563 gewechselte Schreiben, Sitzungsber. f. kurländ. Ges. 1897; — **Nottbeck E.**, Ein Spottlied auf den Ordensmeister Gotth. Kettler, Beitr. z. Kunde Est-, Liv- u. Kurl. 1898 V.; — **Brando A.**, Pośłanije Taube i Kruze k' hercogu Ketteru, Żurn. min. nar. prośw. 1890.

Zob. Nr. 2953–2956 i 7284.

24205. **Lohmeyer C.**, Des Herzogs Johann Albrecht von Meklenburg Versuch auf Livland, Schriften d. gelehrten estn. Ges., Dorpat 1863.

24206. Anschlag der aus dem Leibgeding der Herzogin Anna von Kurland zu erwartenden Einkünfte, 1566, Sitzungsber. d. Kurl. Ges. f. Lit. u. Kunst 1898.

Kongres Szczeciński z r. 1571, zob. Nr. 3057 i Wiek XVI.

34207. **Busse K. H.**, Herzog Magnus von Holstein und sein livländisches Königthum, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1856 VIII.; — **Tenże**, Herzog Magnus, König von Lifland, Leipzig 1871; — **Bang V.**, Hertug Magnus, Prius af Danmark, Biskop af Osel, Konge af Lifland, Nord og Syd. 1898.

24208. **Christiani T.**, Die Gegenreformation in Livland, Balt. Mntshr. XXXVII, XXXVIII.

Wojna o Inflanty, 1577–1578, zob. Wiek XVI.

24209. **Schiemann Th.**, Anschlag d. Pfalzgrafen Georg Hans auf Livland, Actenstücke a. d. geh. Staats-Arch. zu Berlin, 1578 u. 1579, Mitth. a. d. Livl. Gesch. 1892 XV.

R: Manteuffel G., Kwart. hist. 1894.

24210. **Brotze J.**, Livlands Eintheilung zur Zeit der poln. Oberherrschaft, zob. Nr. 10863.

Zob. Nr. 3194.

24211. **Greiffenhagen W.**, Polnische Wirthschaft in Livland, Balt. Mntshr. XXXIV., por. rec.: Manteuffel G., Kwart. hist. 1891.

24212. **Leliwa St.**, Dawid Hilchen, szkic biograficzny na tle dziejów inflancko-polskich osnuty, Bibl. warsz. 1880 I., zob. Nr. 3261, 3403.

24213. **Bergengrün A.**, Eine livländische Relation über die Ereignisse in Livland aus d. Zeit v. 1599–1602, Mitth. a. d. Gebiete d.

Gesch. Liv-, Est- u. Kurl. 1897–1900 XIV. do XVII.; — **Bienemann Fr.**, Ein polnischer Index der schwedischen Anhänger in Livland vom Beginn d. XVII. Jahrh., Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprovin. Russlands 1895.

24214. **Pabst E.**, Wie Narva im October 1599 für Herzog Karl gewonnen u. dem Könige Sigismund entrissen wurde, Beiträge z. Kunde Est- Liv- u. Kurl. 1870 I.; — **Bussau K.**, Schicksale livländischer Auswanderer im J. 1602, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1847 IV.; — **Bohlen u. Schirren**, Johann des Mittlern, Grafen zu Nassau-Katzenellenbogen Heerfarth nach Livland und sein Aufenthalt daselbst in den Jahren 1601 u. 1602, so wie Briefe und Urkunden über die damaligen Verhältnisse in Livland, tamże 1853 VII.; — **Wyprawa do Inflant Jana hr. Nassau**, Bibl. warsz. 1855 I.

24215. **Manteuffel G.**, Książę Jakób Kurlandzki, Prz. powsz. 1896 I.; — **Tenże**, Księstwo inflanckie XVII. i XVIII. stul., tamże 1897 I.

Zob. Nr. 3402, 3416 i 7709.

Wojna szwedzka, bitwa pod Kirchholmem, zob. Nr. 3450 i Wiek XVII. pod r. 1602–1605.

24216. **Hammar skjöld A.**, (Przyczynki do dziejów Inflant pod rządami Karola IX., I. Hrabia Jakób Jan Hastfer), Svensk historisk Tidskrift 1888 VIII., zob. Nr. 3478.

24217. **Bulmerincq A.**, Drei Aktenstücke aus dem Staatsarchiv in Marburg zum J. 1617, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprovin. Russlands 1897–1898.

24218. **Bohlen**, Fragmente zur Gesch. d. Herzogs Wilhelm von Kurland, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1856 VIII.; — **Eine Urkunde Herzogs Wilhelms v. Kurland (1609) für den Preuss. Kanzler Chr. Rappe**, Sitzungsber. d. Kurl. Ges. 1890; — **Mahler C.**, Über den Verfasser der kurl. Statuten, tamże 1897, zob. Nr. 3549, 3561, 7888.

24219. Nachrichten über die zweimalige Ergebung des Schlosses und der Stadt Mitau an die Schwedische Heeresmacht in d. J. 1621 u. 1625, Mitau 1850.

24220. **Bohlen**, Die Schweden in Kurland im 1625, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1861 X.

24221. **Bienemann Fr.**, Gustav Adolf und Livland, Vortrag (Odb. z Düna-Zeitung), Riga 1899.

24222. **Seraphim E. A.**, Aus Kurlands herzoglicher Zeit, Gestalten und Bilder, zwei Fürstengestalten d. XVII. Jahrh., Mitau 1892.

R: Pölchau, Mitth. a. d. hist. Lit. XX.; Lit. Centralbl. 1892; Mntshl. d. Ges. f. Pomm. Gesch. 1892; Götting. gel. Anz. 1893; Deutsche Lit. Ztg. XIV.; Manteuffel G., Kwart. hist. 1893.

24223. Anzeige wegen des von den Römisch-Catholischen wider die Verträge u. Landesgesetze zur Evangelischen in Curland geschehenen Eindrangs und ausgetübten Vergewalthätigkeiten, 1634—1766, Sitzungsber. d. kurl. Ges. f. Lit. u. Kunst 1898.

24224. Brotze J. C., Einfall der Brandenburger (1639), Rigische Stadtblätter 1812 Nr. 34; — Winkelman, Über einen Einfall der Kaiserl. in Livland im J. 1639, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1868 XI; — Seraphim A., Des Obersten Both Anschlag auf Livland (1639) und sein Zusammenhang mit der allgemeinen Politik der Zeit, por.: Bergengrün A., Deutsche Literaturzg. 1895 Nr. 34.

Zob. Nr. 10520.

24225. Rautenfeld C., Die livländ. Landmarschälle von 1643—1899, Balt. Mntsch. 1899 XLI.

24226. Christiani T., Beiträge zur Gesch. Livlands während der Regierung Karls XI., Balt. Mntsch. 1891 XXXVIII.

Wojna szwedzka, zob. Wick XVII. pod r. 1655—1660.

24227. Schiemann Th., Briefe des Grossen Kurfürsten an seinen Schwager den Herzog Jacob von Kurland und seine Schwester Luise Charlotte von Kurland, Forsch. z. brandenb. Gesch. 1898.

Zob. Nr. 3914, 3966 i 8115.

24228. Schirren C., Die Recesse der livl. Landtage, 1681—1711, Dorpat 1855.

24229. Bergmann B. F., Joh. Rein. Patkul, Hist. Schriften, Leipzig 1806 I; — Beckhaus W., Livland unter schwedischer Herrschaft und J. R. Patkul, Deutsche Vierteljahrsschr. 1867 XX.

24230. Wernich F. O., Der Livländer J. Reinh. v. Patkul und seine Zeitgenossen, Berlin 1874, zob. Nr. 4311, 4350 i Wick XVIII.

24231. Fant E., Diss. de effectu reductionis Caroli XI. in Livonia, Upsaliae 1785; — Svedelius V. E., Om reductionen, Upsala 1849—1851; — Fryxell A., Reductions-Werken, Stockholm 1852 (por.: Winkelman, Bibl. Liv. Nr. 5871—5893).

Wtargnięcie Augusta II. do Inflant, zob. pod r. 1700.

Wojna Północna, zob. Wick XVIII.

24232. Tiesenhausen E., Die Eroberung Livlands, Riga 1856.

24233. Greiffenhagen W., Die Belagerung u. Capitulation Revels im J. 1710, Beitr. z. Kunde Esth-, Liv- u. Kurl. 1874 II.

24234. Pohrt, Peter der Grosse und der Rigaer Bürgermeister Paul Brockhausen, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1863 X.

24235. Bergmann Lib., Erinnerungen an das unter dem Scepter d. Russ. Kaiserthums verlebte Jahrhundert, 1810—1814 zesz. 3.

24236. Eckardt Jul., Livland im XVIII. Jahrh., Leipzig 1876.

24237. Manteuffel G., Przewroty w dziejach księstwa kurlandzkiego XVIII. w., Prz. powsz. 1896, Odb. Krak. 1896.

24238. Alkar, Tragikomedya kurlandzka z czasów saskich (1727), Świat 1893; — Kantewski K., Komisyja kurlandzka w r. 1729, zob. Nr. 4535, 4541.

Zob. Nr. 4633, 4641, 4771, 4807.

24239. Hempel Chr. Fr., Merkwürdiges Leben des Grafen von Biron, Bremen 1741, 1742; — Rühle, Gesch. Ernst J. v. Biron, Leipzig 1764.

24240. Szczebalskij P., Dieło o kurlandzkom hercogie Bironie, Moskwa 1862; — Tenże, Wopros o kurlandzkom hercogstwie pry Pietrie III., Russkij Archiw, Moskwa 1866 (por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. X.); — Tenże, Kto napisał Zamieczanija na zapiski Mannsteina o Rossii, Czenia w obszczestwie istor., Moskwa 1859 III; — Szubinski, Arest i siełka Birona, Russkaja Star. 1871 III.

24241. Helps A., Ivan de Biron or the Russian court in the middle of the last century (Isbister), 1874.

24242. Bilbasow W., Prisojedinienije Kurlandii, Russkaja Star. 1895 I.

R: Wołyniak, Kwart. hist. 1896.

24243. Tyszkiewicz E., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii z czasów Karola królewicza polskiego, Krak. 1870.

R: Czas 1870 Nr. 287.

24244. Łopaciński B., Charles de Saxe, Duc de Courlande, sa vie, sa correspondance, documents, Paris 1870, 1878.

24245. Mowa do królewicza Karola ks. kurl., Tyg. ill. 1863 VII; — Dębski Wł., Adres stanów Kurlandyi do królewicza Karola, tamże 1862 V.

Zob. Nr. 4829, 4839, 4852, 4920.

24246. Mosołow A., Kurlandija pod uprząwieniem Jekateriny II., Russkij Wiestnik 1870 LXXXVII.

24247. Borch M. J., Histoire de la vie de George de Browne, Gouverneur Général de Livonie, Riga 1794 (toż po niem., Riga 1795).

24248. X., Pamiętniki pułkownika d'Aloy, rezydenta sasko-kurlandzkiego, Przew. nauk. i lit. 1897.

24249. Scarbelli L., Pietro duca di Curlandia, Bologna 1867.

Zob. Nr. 4872, 4913, 4935, 4953, 4961, 4972, 4984, 4994, 5023, 5046, 5070, 5089, 5109 5128, 5159, 5173, 5193; 5204, 5225, 5241, 5273, 5300, 5365, 5389, 5419, 5443.

24250. Kantecki K., Anna Karolina Dorota, ostatnia księżna kurlandzka, Tyg. ill. 1874 XIV.; Toż, Gaz. lw. 1874 Nr. 8—20 i Warta, ofiarowana Bażyńskiemu 1874.

24251. Pułaski K., Z życia księżny kurońskiej, Niwa 1890 Nr. 1—6.

24252. I., Powstanie Kościuszki w Kurlandyi, Dz. lit. 1856 II.; — Grabowski M., Z ostatnich dni Kurlandyi, Echo lit. 1893 Nr. 28.

24253. Eckardt J., Das Ende des Herzogthums Kurland, Leipzig 1871 (Tenże, Erinnerungen aus den letzten Tagen poln. curl. Selbstständigkeit, Grenzboten 1869 Nr. 40—80).

24254. Cruse K. W., Kurland zur Zeit d. Einverleibung in das russ. Reich im J. 1795, Mitauscher Taschenkalender 1831.

24255. Lindner K. Ch. W., Kurland vor dem J. 1796, Petersb. Mntsch. 1806.

24256. Brüggén E., Zur Gesch. der Unterwerfung Kurlands, Balt. Mntsch. 1898 VI.

24257. Wołyński, Unici w Kurlandyi, Prz. powsz. 1895 III.

R: Fijałek J., Kwart. hist. 1897.

24258. Ruś (Ziemie ruskie, Podole, Wołyń Ukraina). Mieźow, Bibliograficzno-ukazatel knig i statiej do južno-ruskawo kraja, Petersb. 1865, zob. Nr. 10057 i 22761 (Rossya).

24259. Łazarewskij A., Ukazitel istocznika dla małorossyjskawo kraja, Petersb. 1858; — Tenże, Priężnije izskatatiel małorusskoj stariny, Kij. Star. 1894 IV., 1897 I.

24260. Linniczenko I., Kriticzeskij obzor nowiejszej literatury po istorii Hałyckoj Rusi, Żurn. min. nar. prosw. 1891; — Filewicz N., Obzor zapadno-russkoj istorii, Sławianskoje obozrjenje 1892 I.; — Wasilenko N., K istorii małorusskoj istoriografii i małorusskawo obszczestwiennawo stroja, Kij. Star. 1894 IV.

Bibliografie ruskie, zob. Nr. 21285—21290.

Historie literatury, zob. Nr. 21277 do 21284.

24261. Kijowskaja Starina, jeżemiesiaczny ist. żurnał, Kijew od r. 1883 (Bibliograficzskij ukazatel za pierwoje diesjatilietie, Kijew 1893).

R: Lubicz R., Wisła 1891; Łopaciński H., tamże 1899; O. C. i W. Hnatiuk, Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.

24262. Zapyski naukowoho Towarystwa im. Szewczenka, Lwów od r. 1892 (Pokazczyk do Zapysok t I.—XX. z. I.—VI., Lwów 1898).

R: Lanko A., Żyw. Star. 1893 II.; Pl., Prz. powez. 1894 I.; M. N., Kij. Star. 1895, 1897 II., III.; F. R., Dod. Dz. polsk. 1896 Nr. 41; G. I., Żiwaja Star. 1899 I.; Kaindl, Allgem. Literaturbl. 1899 Nr. 24; A. M., Kij. Star. 1899 IV.

Czasopisma ruskie, zob. Nr. 21308—21316.

Czasopisma rossyjskie, zob. Nr. 22787, 23555—23557.

24263. Ruska historyczna biblioteka, pld red. Ol. Barwinskoho, Tarnopol od r. 1886:

T. I.: Kaczała St., Korotka ist. Rusy;

T. II.: Kostomarow, Ist. monografii;

T. III.—IV.: Howajskij D., Kniażij period Ukrainy-Rusy;

T. V.: Smyrnów M., Daszkiewicz M., Szaranewycz I., Monografii do istorii hałyckoj Rusy;

T. VI.: Antonowycz W. i Howajskij D., Ist. Wiel. kniażestwa Litowskoho;

T. IX.—XII.: Kostomarow M., Bohdan Chmielnickij;

T. XIII.: Tenże, Hetmanowanie Wyhowskoho i I. Chmielnickoho;

T. XIV. XV.: Tenże, Ruina;

T. XVII.—XVIII.: Tenże, Mazepa i Mazepenci; — Antonowycz W., Ostatni czasy Kozactwa na Prawoberezi;

T. XIX.: Rozwitki pro narodni ruchy na Ukraini-Rusy w XVIII. w;

T. XX.: Szulhyn, Naczerek Koliwyszczyny.

24264. Kostomarow N. I., Istoriczeskija monografii i izsledowanija, Petersb. 1863 t. 13 (kilka wyd.; tłum. ruskie w: Ist. Bibl. O. Barwinskoho).

24265. Szygarin N. D., Oczerki jugo-zapadnawo kraja, Żytomierz 1867.

24266. Antonowicz W. B., Monografii po istorii zapadnoj i jugo zapadnoj Rossi, Kijew 1885; — Tenże, Woprosy po archieologii i istorii, obszudawsziesia na III. Archieolog. siezdzie, Kij. Star. 1899 III.

24267. Petruszewycz A. S., Żynhwystyczsko-istoryczeskija izsledowanija, Żyt. Sbor. obszcz. hał.-rusk. Matyce, Lwów 1887, Odb. Lwów 1887; — Założekij W., O żynhwystyczno-istoryczeskich razsużdenijach A. S. Petruszewyca, Czerwonaja Ruś, Lwów 1888 Nr. 30—37.

24268. **Łazarewskij A.**, Oczerki, zamietki i dokumenty po istorii Małorossii, Kijew I. 1892, II. 1895.

R.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1895 VIII.

24269. **Howajskij D. J.**, Istoriczjeskija sozciniennija (por.: N. M., Kij. Star. 1897 II.; Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.).

24270. **L. A.**, Istoriczjeskije miełoczi, Kij. Star. 1894 II.; — Martos A., Otrywok iz istorii Małorossii, tamże 1895 I.; — Turkowskij P., Jugo-zapadnyj kraj, Jestestweno-istoriczjeskije i geograficzeskije oczerki, tamże 1896 II.; — Oczerki Małorossji, por.: H-ko S., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; — Karnanszenko P. B., Iz Małorossji, por.: B. N-ko, Kij. Star. 1897 II. — III.

24271. **Milinkow P.**, Oczerki pro ist. ruskoy kultury, zob. Nr. 19416; — Miller D., Oczerk iz istorii i juridiczeskawo byta staroj Małorossii, Kij. Star. 1897 I.

24272. **Kostomarow N.**, Dwi ruskii narodnosti, Osnowa, Petersb 1861, Słowo, Lwów 1863 Nr. 20—33, Kuska istor. bibl., Tarnopol 1886 t. II.; — Tenże, Narysy narodnoj ukraińsko-ruskoj istorii, Osnowa, Petersb. 1861 i Kuska ist. bibl. II.

24273. **L...**, O zasługach Rusy, Słowo 1863 Nr. 69; N. N., Ruś, Rosya, Moskwa, Ztschr. f. slav. Lit., Bautzen 1864 I.; Fałszowanie dziejów, Dz. lit. 1665

Kwestye sporne o Rusi, zob. Nr. 23626 do 23633.

24274. **Barwinskij Wł.**, Pohłady na istoriju narodu ruskoho, Prawda, Lwów 1876 IX. Nr. 13—15, 17, 18; — Tenże, Istorija Wozsojedinienija Rusi, por.: tamże 1878 XII. Nr. 1.

24275. **Monczalowski O.**, Dny roźdestwa na Rusy, Besida, Lwów 1887 Nr. 23—24.

24276. **Hruszewskij M.**, Wstupnyj wykład z dawnoji istorii Rusy, wyhołoszenyj u Lwiwskim uniwersytetii 30. weremja 1894, Zap. Tow. Szewcz. 1894 IV.

24277. **Pohlad na Ruś przed naszesztniem Tatar, Wrem. Inst. Staurop.**, Lwów 1880.

24278. **J. M.**, Połytyczna unija Łytwy i Rusy z Polszczęju, Hołos nar., Kołomyja 1866 Nr. 13—18, 21—24.

23279. **M. N.**, Wpływ ciwilyzacii zachidnoj Ewropy na Ukrainu pry kinci XVI. w., Piśla M. Kostomarowa, Prawda, Lwów 1874 Nr. 9—12, zob. Nr. 20585.

24280. **Kostomarow N. I.** Waszkiewicz G., Iz wspomnianij o Nikołaje Iwanowiczje Kostomarowie, Kij. Star. 1895 II.; — Szczerbina F., K biografii N. I. Kostomarowa, Kij.

Star. 1895 IV.; — Podorożnyj, Iz pamiatnoj kniżki, Wspominanie o I. N. Kostomarovie, tamże 1895 IV.; — Poslednije dni žizni N. I. Kostomarov, tamże 1895 IV.; — Kostomarov N. I., Piśma k' W. M. i N. M. Biłozierskim, tamże 1897 IV.; — Drahomanow M. P., Wypyska perekładom z ostatnioho tworzi Kostomarov, Prawda III.; — Mykoła Kostomariw, Batkiwsczyna 1890 Nr. 2; Zubrzyckij D., Russkoje Słowo (Dod. do Czerwonaja Rus), Lwów 1890 Nr. 1 (biografia z portretem), Petruszewicz A., tamże 1890 Nr. 2; Szaranewycz I., tamże 1890 Nr. 3; Didickij B., tamże 1890 Nr. 4; Małynowski M., tamże 1890 Nr. 18.

24281. **Korženko, Juwilej W. B.** Antonowczya, Zorja, Lwów 1890 Nr. 8.

24282. **Engel J. C.**, Gesch. der Ukraine und Halicz, Welthistorie Theil 48., Halle 1796 DS.

24283. **Lelewel J.**, Dzieje Litwy i Rusi aż do Unii z Polską w Lublinie 1569 zawartej, Paryż 1839, 2. wyd. z 2 mapami Pozn. 1844; w wyd. zbior.: Polska, Dzieje i rzeczy t. X. (po franc.: Histoire de la Lithuanie et de la Ruthénie, trad. par E. Rykaczewski, avec 2 cartes par L. Chodźko, Paris 1859).

24284. **Harasewycz M.**, Berichtigung der Umrisse zu einer Geschichte der Ruthenen, Ergänzungsblätter do: Neues Archiv f. Gesch., Odb. Wien 1835.

24285. **Zubrzycki D.**, Rys do hist. narodu ruskiego w Galicyi, zob. Nr. 14068 i 24312; — Tenże, Rodosłownaja kartyna russkich carej i kniaziej Riurykowa roda woobszczę i halyczskich w osobennosti, Lwów 1851, por.: Wistnyj, Wiedeń 1851 Nr. 140 i 1852 Nr. 9.

24286. **Markiewicz A.**, Istorija Małorosyi, Moskwa 1842—1843 t. 5; — Tenże, Litocy-styelnij spys derżawciw Małorossii (przekł. Głowackiego, Markiewiczza „Istorija Małorossii“, Moskwa 1843 I.—V.), Winok Rusynam, Wiedeń 1847 II.

24287. **Konisskij G.**, Istorija Russow ili Małoj-Rossyi, Moskwa 1846.

24288. **Riegelmann A.**, Lietopisnoje powiestwowanie o Małoj Rossyi, s 30 risunkami, Moskwa 1847; — Miller G. F., Istoriczjeskija soczynania o Małorosyi, Moskwa 1847.

24289. **Neumann**, Die Völker des südl. Russlands in ihrer geschichtl. Entwicklung, Leipzig 1847.

24290. **Huszałewycz I.**, Wwedenije do oteczestwenoj istorii, Pezoła, Lwów 1849 Nr. 1; Tenże, Istorija oteczestwennaja, tamże 1849 Nr. 2—19; Wzhliad na istoriju zapadnoj Rusi, Petersb. 1849.

24291. **Klewanow A.**, Istorija jugo-zapad. Rusi ot jeja naczala do połowiny XIV. w., Moskwa 1849.

24292. **Kulisz P. A.**, Zapiski o jużnoj Rusi, St. Petersburg 1856 t. 2, *zob.* Nr. 11994.

R: W. K., *Otcieczstw. Sbornyk*, Wiedeń 1858 Nr. 6-7; — por.: Antoni I., *Polonica*, Roz. fil. hist. XI.; Kulisz i jego „Istoria Wozsojedinienija”, *Prawda* 1873 VII.

24293. Dottain R., *La Lithuanie et la Ruthénie dans leurs rapports avec la Pologne*, Revue contemporaine, Paris 31. Octobre 1861.

24294. **Kojałowicz M.**, Lekcyi po istorii o zapadnoj Rossyi, Moskwa 1864; — Istorii-cheskoje izsledowanie o zapadnoj Rusi, Petersburg 1865.

24295. **Kostomarow N.**, Korotkij obzir istorii ruskogo naroda wid najdawniejszych czasiw aż do Bohdana Chmelnyckoho (przekład z wielko-ruskiego), *Prawda*, Lwów 1867 Nr. 2-6.

24296. **Didyckij B. A.**, Istoria Rusy, Wrem. Inst. Staupop., Lwów 1867 (na r. 1868) Nr. 1-30; *Hałyczanin*, Lwów 1868 Nr. 1-30, 1869 Nr. 1-11, Odb. p. t.: Narodnaja istoria Rusy ot naczała do nowiyszich wremen, Lwów 1869 - 1870, 2. wyd. 1871, 3. wyd. 1875, 4. wyd. 1885, części 3.

24297. Denys iz Pokutia (Ilnicki B.), Wisty pro zemlu i dii Rusyniwi, knyha I., Lwów 1869; — Tenże, Żytja znamenitych kniaziw, hetmaniw, heroiw i inszych mužiw ruskich, Russkij Sion, Lwów 1876 - 1877.

24298. Odczyt Aleks. Frankowskiego, miany w Paryżu: O ludzie ruskim i historycznym jego rozwoju, *Sprawozd.* A. Gillera, Dz. pozn. 1870 Nr. 74.

24299. **Neczuj I.**, Istoria Rusy, czast I.: Wid perszych kniaziw aż do napadu tatarskiego, Lwów 1879; cz. II.: Napady tatarski i łytowski na Ruś, Lwów 1879, 2. wyd. Lwów, Proświta 1891.

24300. **Kostomarow N.**, Russkaja istoria w żyznieopysaniach jeja gławniyszich dija-telej, Petersburg 1874 cz. 2 (tłóm. ruskie: Russka istoria w żytjepysach jeji najhołowniyszich diatieliw, preł. O. Barwinskij, *Prawda*, Lwów 1873 - 1877 VII.-XI., Odb. Lwów 1878).

24301. Markewycz I., Korotka istoria jeja małoruskogo naroda, Wiedeń 1875.

R: *Prawda*, Lwów VIII.

24302. **Barwynskij Oł.**, Istoria Rusy, Lwów 1880-1884 zesz. 3; — Tenże, Istoria Rusy, Bibl. dla molożiży 1887; — Tenże, Iljustrowana istoria Rusy (wyd. Proświty), Lwów 1890.

R: Czerwona Ruś 1890 i odp. Barwińskiego, *Diło* 1890; *Katran A.*, *Zorja* 1891 Nr. 11.

24303. K. M., Oczerk istorii jugo zapadnoj Rusi, por.: Kij. Star. 1885.

24304. Kaczała St., Korotka istoria Rusy (Ruska ist. bibl.), Tarnopol 1886, *zob.* Nr. 23630.

R: A. L., *Kwart. hist.* 1887.

24305. **Howajskij D.**, Kniaziżij perijod Ukraino-Rusy, I - II. (Ruska ist. bibl.), Tarnopol 1886, *zob.* Nr. 23069.

R: Lewicki A., *Kwart. hist.* 1887.

24306. Turcewicz A., Russkaja istoria w zwiazii s istoriej Wielikawo kniażstwa litowskawo, kurs III. klasa gimnazij i riekalnych uczilszcz., Wilno 1894, por.: *Hołubowski S.*, Kij. Star. 1895 III.

24307. **Hruszewskij M.**, Istoria Ukrainy-Rusy, Zbirnyk istoryczno-filozoficznoj sekcyi nauk. Tow. Szewcz., Lwów t. I (do poczatku XI. w.) 1898, II. (XI.-XIII. w.) 1899, III. (do 1340) 1900; — Tenże, Oczerk ist. kijewskoj zemli, *zob.* Nr. 24456.

R: Korduba M., *Věst. slov. star.* 1899; Brückner A., *Arch. f. slav. Phil.* 1900.

24308. Pawłow N. M., Russkaja istoria ot drewnieyszich wremen (862-1362), por.: *Žurn. min. nar. prosw.* 1896 CCCIV. i *Be-stużew-Rjumin*, *Izwjestija otdjełenija russk. jazyka imp. akad. nauk.* 1896 I.; — *File-wycz I.*, Istoria driewnej Rusi t. I. (por.: *Hruszewskij M.*, *Zap. Tow. Szewcz.* 1897 XVIII. i *Niederle L.*, *Věst. slov. star.* 1899); — *Storożew W. I.*, Russkaja istoria s drewnieyszich wriemien do smutnawo wriemieni (por.: *Ist. Wiestnik* 1898 IV.; *Žurn. min. nar. prosw.* 1899; *M. C.*, *Věst. slov. star.* 1899).

24309. **Czerwona Ruś.** Gebhardi L. A., *Gesch. der Königreiche Galizien, Lodome-rien und Rothruessen*, Pesth 1778, 1788, 1803-1804; — *Hoppe J. A.*, *Gesch. d. Kö-nigreiche Galizien*, Wien 1792.

24310. **Engel Chr.**, *Gesch. von Halitsch und Wlodymir*, Wien 1792, *zob.* Nr. 24282.

24311. Krótki rys historyi Galicyjskiej, *Pam. Gal.* Lwów 1821 II.

24312. **Zubrzycki D.**, Rys do historyi na-rodu ruskiego w Galicyi i hierarchii cerkiewnej w temże królestwie, zesz. I.: Zapro-wadzenie chrześcijaństwa na Rusi aż do opanowania Rusi Czerw. przez Kazimierza Wielk., 938-1340, Lwów 1837; — Tenże, Istoria drewniaho hałyczsko-russkaho knia-żstwa, Lwów 1852 I. i II., 1855 III.

R: *Wistn.*, Wiedeń 1852 Nr. 9, 12; *Zorja hał.*, Lwów 1854 Nr. 27-85.

24313. O galickoj i wengierskoj Rusi, *Žurn. min. nar. prosw.* 1844 XLII.

24314. Stupnicki H., *Galicya (z mapą)*, Lwów 1849, 1864, 1869, *zob.* Nr. 10329.

24315. Smirnow M., *Sud'by Czerwonnoj ili halickoj Rusi do sojedynienija jeja z Pol-szeju*, 1387, Moskwa 1860.

24316. **Szaranowycz I.**, Istoria hałycko-wołodymirskoi Rusy do r. 1453, Lwów 1863; — Tenże, *Izslidowanija na poły ote-czestwennoj geografii i istorii*, *Nauk. Sborn.* hał.-rusk. Małycey, Lwów 1869, *zob.* Nr. 10306.

R: Denys iz nad Soreta, *Słowo*, Lwów 1863 Nr. 85-91.

24317. **Bielowski A.**, Królestwo Galicyi (O starem ks. halickiem), Bibl. Ossol. poczet nowy t. I.; — Tenże, Halicko-włodzimierskie Xięstwo, później Królestwo, tamże IV.

24318. **Szujski J.**, Die Polen und Ruthenen in Galizien (Die Völker Oesterreich-Ungarns, t. IX.), Wien und Teschen 1882 (toż po pol. w: *Dziełach*, *zob.* Nr. 23424).

R: Zorja, Lwów 1882 Nr. 3—6; Franko I., Świt, Lwów 1882 Nr. 14; Kisil G., Einige Worte über das Buch „Die Polen u. Ruthenen in Galizien“ von J. Szujski, Lwów 1882.

24319. Bobrzyński M., Dzieje ojczyście z szczególnem uwzględnieniem Galicyi, przeobraził Chyliński M., Krak. 1879, *zob.* Nr. 23442.

24320. **Lewicki A.**, Zarys hist. Polski i krajów ruskich z nią połączonych, Krak. 1884, *zob.* Nr. 23449.

24321. **Lewicki A.**, Pogląd na dzieje Czerwonej Rusi (wykład), Gaz. nar. 1883 Nr. 114.

23322. Didyckij B., Litopys Rusy dla hałycko-ruskocho naroda, Lwów 1889, *zob.* Nr. 24296.

24323. **Galizien**, w: Österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild, Wien 1894, *zob.* Nr. 23459.

24324. Tarnowski St., O Rusi i Rusinach, Krakus 1891, Odb. Krak. 1891.

Zob. Zarysy historyi Polski Nr. 23328 do 23467.

24325. **Halicz**. E. B., Pam. Gal., Lwów 1821; Rozm., Lwów 1829; Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; Tyg. lit., Pozn. 1838 I.; Dod. tyg. Gaz. lw. 1863 Nr. 17—20; F. M. Sob., Tyg. ill. 1871 2. VIII.; Słowo, Lwów 1879 Nr. 119; Jeszcze o Hałyczi i jeho okrestnoscach (iz zapisok E. Ł.), tamże 1881 Nr. 5.

24326. **Szaranewycz I.**, Starodawnyj Hałycz, Zorja hał. jako album, Lwów 1860; — Tenże, Staroruskij kniażyj horod Hałycz, kryt. studyum, Lwów 1880; — Tenże, O rezultatach poszukiwań archeologicznych w okolicy Halicza, *zob.* Nr. 22605; — Petruszewycz A. S., O horodi Hałyczy za Łukwoju, Wistnyk Nar. Doma 1887—1889; — Tenże, O predhradji Hałyca, tamże 1887—1888; — Tenże, Kryt.-ist. rażsuzdenija o horodi Hałyczy, Lwów 1888 (por.: Czołowski A., Kwart. hist. 1889).

24327. Chyliński M., Hypoteza o Haliczu Słowackim, Krak. 1878; — Tenże, Prastary Halicz (z archiwum w Krak.), Wędrowiec 1886 I.—II.

24328. Czołowski A., O położeniu starego Halicza, *zob.* Nr. 22605.

24329. **Longinow A. W.**, Czerwenskie goroda, istoryczeskij ocerk w zwiazii z etnografiej i topografiej, Warsz. 1885.

R: Linniczenko I., Żurn. min. nar. prosw. 1886 CCXLVI.

24330. Wiadomość o Trembowli i Dźwinogrodzie, Czas. Bibl. Ossol. 1829 IV.; — Illickij B., Zwenihorod; Lwów 1862, *zob.* Nr. 22605 (por.: Bielowski A., Bibl. Ossol. poczet nowy I.); — Szneider A., Dźwinogrod pod Lwowem i jego dawne znaczenie historyczne, Dod. Gaz. lw. 1872 III.; — Lam J., Starożytny Dźwinogrod i „Boże pole“, Dz. polski 1885 (październik) i Odb. Lwów 1886, *zob.* Nr. 22605; — Hruszewskij M., Zwenihorod halickij, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI, XXXII.

24331. Siarczyński Fr., Wiadomość historyczna i statystyczna o mieście Jarosławiu, Lwów 1826.

24332. Zimorowicz J. B., Pisma do dziejów Lwowa odnoszące się (wyd. Heck K.), Lwów 1899, *zob.* Nr. 8576; — Chodynicki J., Historia miasta Lwowa, Lwów 1829 (2. wyd. okładowe 1865); — Zubrzycki D., Kronika miasta Lwowa, Lwów 1844 (Ułamki z kroniki, Rozm., Lwów 1841—1844); — Papee Fr., Historia miasta Lwowa w zarysie, Lwów 1894.

R: w r. 1894: Z., Gaz. lw. Nr. 61; Kwiatkowski S., Muzeum; Kraj Nr. 13; Nitman J. K., Aten.; Gorzycki J. K., Przew. nauk. i lit.: w r. 1895: Kallitowski O., Zap. Tow. Szewcz. VII.

24333. Szaranewycz I., Starodawnyj Lwiw (wit r. 1250—1350), *zob.* Nr. 22605; — Petruszewycz A., O naczalach Lwowa, *zob.* tamże; — Czołowski A., Lwów za ruskich czasów, *zob.* Nr. 17259 (toż po rusku, Nar. czasop. 1892 Nr. 27—31).

24334. Stadnicki A., Ziemia lwowska za rządów polskich w XIV. i XV. w., *zob.* Nr. 16282; — Dzieduszycki M., Starostowie ruscy i lwowscy, Przew. nauk. lit. 1875, *zob.* Nr. 16576; — Lustracya starostwa lwowskiego r. 1570, *zob.* Nr. 10313.

24335. Petruszewycz A. S., Lwowska litopys s 1498 po 1649 hod, Nauk. Sborn. 1867, Lwów 1868.

24336. Łoziński Wł., Lwów starożytny, *zob.* Nr. 17261.

24337. Lew R., Z historycznych wspomnień Lwowa, Gaz. nar. 1891 Nr. 14—60.

Pobyt Wład. IV. we Lwowie, *zob.* pod r. 1634; — *Obłężenia Lwowa*, *zob.* pod r. 1648, 1672, 1695, 1704; — *Słuby Jana Kazimierza*, *zob.* pod r. 1656.

Zob. Nr. 8737.

24338. Siarczyński Fr., Dzieje Księstwa niegdyś Przemyńskiego, Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1828 z. II.—III.; — Wiadomość o dawniejszym i późniejszym stanie miasta Przemyśla, tamże 1829 z. I.

24339. Hauser L., Monografia miasta Przemyśla, Przemyśl 1883.

24340. Lewicki A., Obrazki z najdawniejszych dziejów Przemysła, Przemysł 1881; — Zagrodzki J., Kilka słów o dawniejszych dziejach Przemysła, por.: a. r., Niwa 1891 Nr. 10.

24341. Hruszewskij M., Opisy Peremiszko-ho starostwa. 1494 i 1497 r., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; — Tenże, Lustracja ziemi peremiszkoj (Fontes hist. ukraino-russicae II.), Lwów 1897.

Oblężenie Przemysła, zob. pod r. 1656.

24342. Dzieje niegdyś księstwa Trembowelskiego i Dźwinogrodzkiego, Czas. Bibl. Ossol. 1829 z. IV.; — Illykij W., Starodawna Terebowla, zob. Nr. 22605; — Bielowski A., Pamiętki trembowelskie, zob. Nr. 21954.

24343. Bayger J. Al., Powiat trembowelski, szkic geogr.-hist. i etnogr., Lwów 1899 (por.: Pazdro Zb., Kwart. hist. 1899; Zdziarski St., Lud 1900 z. II.).

Odyskanie Trembowli, 1390, zob. Nr. 24375.

Obrona Trembowli, zob. pod r. 1675.

24344. Pauli Z., Starożytności galicyjskie, Lwów 1838—1840, zob. Nr. 643.

Zob. Nr. 11241.

24345. Schneider A., Miasta i miasteczka Galicyi pod względem hist., statyst. i topogr. (Alwernia, Andrychów, Balice, Baligród, Baranów, Baworów), Dz. lit. 1864; — Tenże, Encyklopedia Galicyi I. (do Balice); — Płoszczański W. M., Dla monografii miastostej w Halycii, Słowo 1864, 1875.

Dokumenty, zob. Nr. 668—678.

Pomniki sądowe, zob. Nr. 1246

Kroniki, zob. Nr. 5822 i 5843.

Geografia, zob. Nr. 10303—10347.

Archeologia, zob. Nr. 11241—11267, 11388—11390.

Diecezyje, zob. Nr. 13119—13164 i 14481 do 14502

Prawne stosunki, zob. Nr. 16258—16292 i 17720—17788.

Miasta, zob. Nr. 17257—17268.

Statystyka, zob. Nr. 10840—10845.

Obyczaje, zob. Nr. 18453.

Sztuka, zob. Nr. 21839 i 22563.

Monety halicko-ruskie, zob. Nr. 504.

24346. Partyckij O., Starynna istoria Halycyny, t. I: Wid VII. w. pered Chrystom do r. 110 po Chrysti, Lwów 1894 (por.: Tenże, Czerwonaja Ruś w czasach predistorycznych, Halyczanyn, Lwów 1863).

R: Hruszewskij, Zap. Tow. Szewcz. V.; Moriel F., Kij. Star. 1895 I.; Kocowski W., Kwart. hist. 1896.

Zob. Nr. 24469.

24347. Hołowackij J., Welykaja Chorwatija ili hal.-karpatskaja Ruś, Moskwytanin 1841, Winok Rusynam, Wiedeń 1847 I.; Tenże, Ważnyj historyczeskij wopros do razriszenija, Zorja hal., Lwów 1861 Nr. 31.

24348. S. Fr., Badanie o dawney siedzibie Radymiczanów i Wiatyczanów, niegdyś nad rzeką Sanem w sąsiedztwie Lachów i Rusinów zamieszkałych, Czas. nauk. Bibl. Ossol. 1828 z. I.

24349. Dobrzański A. S., O zapadnych hranyciach Podkarpatskoj Rusy, so wremen św. Władimira, Żurn. min. nar. prosw., Petersb. 1879; Słowo, Lwów 1880 Nr. 50—58.

24350. Zharskij E. J., Istoria halycckoj Rusy, od 1015 do 1093 h., Lwów 1881.

Szaraniewicz I., Hypatioschronik, zob. Nr. 6199.

24351. Denys iz Pokutia, Wołodar, kniaz Peremyskij i Wasylko, kniaz Terebowelskij, Hazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 13, 14; Tenże, Wołodymyрко, perszij kniaz ruskij w Halycy, tamże 1876 Nr. 15—16; Tenże, Kniaz halycckij Jarosław Ośmomysł, tamże 1876 Nr. 17, 18; Tenże, Wisty pro zemlu i dii Rusyniw, czast wtora, Romanowyczy, Lwów 1870.

24352. M., Żyżu inokini Elyzabety, kniahini halycckoj, Cerk. Gaz., Budyń 1858 Nr. 2—4.

24353. H(ołowackij) J. T., Halycckij kniaz Roman Mstysławycz, kartyna N. W. Newrena, Słowo, Lwów 1875 Nr. 113.

24354. Petruszewycz A. S., Obzor ważniejszych polityczeskich i cerkownych proiszestw w halycckom kniaźestwi s połowyny XII. do konca XIII. w., Zorja hal. 1853 Nr. 12—41, 1854 Nr. 2—14, zob. Nr. 14120.

Zob. Nr. 10907.

24355. Petruszewycz A. S., Wołyńsko-halycckaja litopys, zob. Nr. 6431.

Roman, kniaz halicki, zob. Nr. 11876 i Wiek XIII.

24356. Matijow J., Der polnisch-ungarische Streit um Galizien und Lodomerien, Jahresh. d. H. Gymn. in Lemberg 1886.

R: Kocowski, Zorja 1886; Maciszewski, Muzeum 1887; Semkowicz A., Kwart. hist. 1887.

Salomea, zob. Nr. 6369 i Wiek XIII.

24357. Kostomarov N., Kniaz Danyło Romanowycz halickij, Ross. Isb. (X.—XIV.), Petersb. 1873 I; Toż, Zyt. Shorn., Lwów 1886; Myr, Lwów 1886 Nr. 127—140; — Pawliszczew I. M., Daniel, korol ruskij, Chołmskij greko-uniat. miesiaczesłow 1870; — Daniło, ruskij korol, Batkiwszczyna 1890 Nr. 43.

24358. Daszkewicz N., Kniażenie Daniła hal., Kij. uni. izw. 1873; — Tenże, O naczałi snoszenij Daniła Halickawo s Rymom, Czten. ist. obszcz. Nestora, Kij. 1888 II.; — Petruszewycz A. S., Ist. izw. o cerkwi św. Pantalejmona, Lwów 1881, zob. Nr. 14121.

24359. Jaroszewicz J., O koronacyi kr. halickiego Daniela w Drohiczynie Podlaskim, Ondyna Druskienieckich źródeł, Grodno 1846; — (Wachnianyn A.), Korona korola Danyła, Hazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 1.

24360. Zieliński L., Lew, książę Rusi Czerwonej i Konstancja jego żona w XIII. w., Lwowianin 1835, 1841; — Książ Lew, Russk Słowo (Dod. do Czerw. Rusi) 1890 Nr. 15.

24361. Szaranewycz I., Porjadki na Rusy za czasów kn. Lwa, Hazeta szkolna, Lwów 1879 Nr. 13.

24362. Antoni J. (Rolle), Bakota jako stolica Ponizia w XIII. w. (na Ukrainie, ks. Daniel hal.), Sylwetki hist., Krak. 1892 ser. VIII.

24363. Poślidnyi Romanowycz, kniazia hałycko-włodymirskij, Wrem. Inst. Staup., Lwów 1883.

Zob. Nr. 24510.

24364. Linniczenko J. A., Czerty is istorii sosłojij w jugo-zapadnoj (halickoj) Rusi XIV.—XV. w., Moskwa 1894, *zob. Nr. 17526.*

24365. Podolanyn, Perehľad južno-ruskoj istorii ot r. 1337—1450, Lwów 1875.

24366. Zubryckij D., Anonym gneznenskij i Joann Dłuhosz, Łatynskija wyp. kistorii hałycko-władymyrskoj Rusy, 1337—1387, *zob. Nr. 6534.*

24367. Szaranewycz I., Książ Juryj Bełzkij, istor. obrazec z XIV. w., Wecernyci, Lwów 1862 Nr. 1—25; — Linniczenko I. A., Jurij II., poślidnyj kniaz Małoj Rusy, Czten. istor. obszcz. Nestora, Kij. 1888.

24368. Longinow A. W., Gramoty kniazia Jurja II., por.: Linniczenko, Żurn. min. nar. prosw. 1891 II.

24369. Terleckij O., Polityczni podii na halickij Rusi w r. 1340, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII.

Zajęcie Rusi przez Kazimierza W. i wojny polsko-litewskie, zob. Wiek XIV. pod r. 1340.

24370. Didykij B., Litopys Rusy od 1340 do 1887 h., Lwów 1887.

24371. Łewyckij I. E., Dmytro Detko, historyczne opowiadanie, por.: Partyckij E., Zorja, Lwów 1883 Nr. 1.

24372. Szaraniewicz I., Kościelne sprawy na Rusi za rządów Kazimierza W., *zob. Nr. 14122.*

24373. Prochaska A., Dokument graniczny czerwono-ruski z r. 1352, Kwart. hist. 1900; Tenże, Akt graniczny czerwono-ruski, z r. 1363, *zob. Nr. 17635.*

24374. Szaraniewicz I., Rządy Władysława Xięcia Opolskiego na Rusi, *zob. Nr. 16281, zob. Wiek XIV.*

24375. Prochaska A., Odzyskanie Trembowli w 1390 r., Kwart. hist. 1884.

24376. Ulianickij W. A., Monety, czekannennija polskimy koroliamy dla Galickoj Rusi w XIV. i XV. w., Trudy mosk. num. obszcz. 1893 I.

24377. Lisiewicz Z., Język urzędowy na Rusi Czerwonej, *zob. Nr. 238.*

Wewnętrzne stosunki Rusi halickiej w XV. wieku, zob. Nr. 16984, 18458.

Sądownictwo, zob. Nr. 16920.

24378. Zubryckij D., Hałyckaja Ruś w XVI. stol., Czten. Mosk. obszcz. ist. i drewn. Ros-sii, Moskwa 1862.

24379. Jabłonowski Al., Polska XVI. w., Ziemie ruskie, *zob. Nr. 1387 i Dod. I.*

Zamki na Rusi, zob. Nr. 16798.

Napady Tatarów, zob. pod odpowiednimi latami.

24380. Tomaszewskij St., Narodni ruchy w Halickij Rusi 1648 r., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV.

Wyprawy kozackie, zob. Wiek XVII.

24381. Petruszewycz A. S., Swodnaja hał.-russk. litopys s 1700 do końca awhusta 1772 h., Wistn. nar. Doma, Lwów 1887 Nr. 59; — Tenże, Dopolnenija ko swodnoj hałycko-russkoj lietopisi 1700 po 1772 god, por.: S. Tomaszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXVIII.

24382. Cełewycz J., Try sudowy rozprawi pered 150 r., Diło, Lwów 1887 Nr. 94, 97.

24383. Franko I., Pryczynki do ist. Halicyny w XVIII. w., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVII.

24384. Peplowski Schnür St., Z przeszłości Galicyi, *zob. Nr. 17723.*

24385. Chełmska Ruś. Kuncewicz J., Chołmskaja Ruś, Wiestn. zap. Rossii 1862.

24386. Batuszow P. N., Pamjatniki russkoj stariny w zapadnych guberniach, wypusk VIII., Chołmskaja Ruś, Petersb. 1885.

R: Żurn. min. nar. prosw. 1886 CXXIV

24387. Płoszczanskij M. B., Przeszłość Rusi Chełmskiej, według dokumentów archiwalnych XV.—XVIII. w. i innych źródeł, por.: Łopaciński II., Wisła 1900.

24388. Szajnocha K., Jak się spolszczyła Chełmska Ruś, Szkice (toż po rusku, Miesiaczów Chołmskij greko-un. 1867; Hałyczanyn, Lwów 1868 Nr. 30).

24389. Hruszewskij M., Kilka dokumentów z życia zabużskoj Rusi XVI. w., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVIII.

24390. Petruszewicz A. S., Wiadomość o Diaryuszu czyli dzienniku ks. Porfirego Ważyńskiego, biskupa chełmskiego od r. 1780 do 1804, Prz. archeol., Lwów 1882 I.

24391. Bańkowski E. ks., Ruś chełmska od czasu rozbioru Polski, Lwów 1887.

R: Lisiewicz A., Kwart. hist. 1887.

Eparchia chełmska, zob. Nr. 14464—14469.

24392. **Bełskie księstwo**. Siarczyński Fr., Dzieje niegdyś Księstwa Bełskiego i miasta Bełża, Czas. Bibl. Ossol. 1829 III.; Toż, Lwówianin 1835.

24393. **Płoszczańskij W. M.**, Bełż w Hali, zob. Nr. 22605.

24394. **Ilnyckij W.**, Aleksander książę bełżski, Zorja hał., Lwów 1860.

24395. **Papée Fr.**, Zabytki przeszłości Bełża, zob. Nr. 17269.

24396. **Podole**. Dzieje Podola, Przyj. dom., Lwów 1856 VI.; — Krauze Fr., Podole, Bibl. warsz. 1876 I.—II.

24397. **Batiuszkow P. N.**, Opisanie historycznoje Podolija, Petersb. 1891, zob. Nr. 10366.

24398. **Potocki J.**, Histoire ancienne du gouv. de Podolie, Petersb. 1805.

24399. **Mołczanowskij J.**, Oczerk izwistij o Podolskoj zemli do 1434 goda, preimuszczestwennie po litopysjam, Kijew 1886; — Jabłonowski Al., Podole starożytne przed wcieleniem onego do Rzeczypospolitej, Aten. 1887 I.—II. (treść dzieła Mołczanowskiego uzupełniona).

R: P S-kij, Żurn. min. nar. prosw. 1886; Prochaska A., Kwart. hist. 1887.

24400. **Prochaska A.**, Podole lennem Korony, 1352—1430, zob. Wiek XV.

24401. **Szaranewycz I.**, Ruś i Podole od r. 1453, Szkoła, Lwów 1868 I.

24402. **Hruszewskij M.**, Opis podolskich zamkiw, 1494, Zap. Tow. Szewcz. 1895 VII.

24403. **Jabłonowski Al.**, Lustracye królewsczyzn ziem ruskich, Wołynia, Podola, Ukrainy, Źródła dziejowe t. V., zob. Nr. 1387; — Tenże, Ziemie ruskie, tamże t. XIX.

24404. **Pułaski K.**, Gospodarka Bony, zob. Nr. 16642.

24405. **Antoni J. Dr.** (Rolle), Zameczki podolskie na kresach, zob. Nr. 10359 i Wiek XVII.—XVIII.

24406. **Gruszeuskij M.** (Hruszewskij M.), Barskaja okółcznaja szlachta do konca XVIII. wieku, etnograficzkiy oczerk, Kijew 1892; — Tenże, Barskoje starostwo, historyczkiy oczerk XV.—XVIII. w., Kijew 1894, zob. Nr. 17272; — Jabłonowski Al., Starostwo barskie, Kwart. hist. 1897 (ocena dzieła Hruszewskiego i uzupełnienia).

R: P-ska A., Kwart. hist. 1894.

24407. **Szczebalskij**, Powstania ludu na Podolu i Wołyniu r. 1768—1789, Wiestnik ruskij, Moskwa 1863.

24408. **Rolle M.**, Z przeszłości, Okręgowski, starostwo barskie, do r. 1774, Przew. nauk. lit. 1895, Odb. Lwów 1896.

R: Hruszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1897; Rawita, Echo lit. 1897 Nr. 8; Gorzycki K., Muzeum 1897.

24409. **K'** stoletiu wozsojedenienija Podolii z Rossiej, Kamieniec pod. 1893 (str. 1—30: Wikuła P. F., O przeszłości Podola; Tenże, Stolitije uczreżdženija prawosławnoje jeparchii w Podolii, 1793—1893, Wilno 1895).

R: Michnowiecki M., Kwart. hist. 1894

24410. **Spisok dworian, wniesiennych w dworianskiju rodosłownuju knigu podolskoj gubernii, Kamieniec pod. 1897.**

R: Jo. S., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.

24411. **Gawroński Rawita Fr.**, Losy wielkiej fortuny na kresach (O rodzie książęcym Połowców-Rożynowskich), Przew. nauk. lit. 1891; — Tenże, Kartka z życia społeczeństwa kresowego (Studia i szkice hist., ser. II.), Lwów 1900 (por.: Kraj 1886 Nr. 12).

Zbiory dokumen'ów, zob. Nr. 995—999.

Geografia, zob. Nr. 10355—10366.

Archeologia, zob. Nr. 11278.

Etnografia, zob. Nr. 11954—11958.

Dyceczye, zob. Nr. 13145 13147, 14473 do 14480.

Sztuka, zob. Nr. 21840.

24412. **Wołyń**. **Przedziecki A.**, Podole, Wołyń, Ukraina, Wilno 1840, zob. Nr. 1363; — **Kraszewski J. I.**, Wspomnienia Wołynia, zob. Nr. 10367; — **Żółkiewicz A.**, Badania historyczne Wołynia, zob. Nr. 10368.

24413. **K.**, Korotkaja istorija Wołynia, Zoria hał., Lwów 1854 Nr. 5, 6.

24414. **Stecki J. T.**, Wołyń pod względem hist., zob. Nr. 10371.

24415. **Kruszyński L.**, Istoryczkiy oczerk Wołyni, zob. Nr. 10373; — **Teodorowicz M.**, zob. Nr. 21844.

24416. **Andriaszew A.**, Oczerk istorii wołyńskiej zemli do konca XIV. st., Kijew 1887.

R: Linniczko J., Kwart. hist. 1888.

24417. **Batiuszkow P. N.**, Wołyń, historyczkija sud'by jugo zapadnawo kraja, Petersb. 1888, zob. Nr. 10376 i 21842.

24418. **J. O.**, Wołyńska bywalszczyna, Kij. Star. 1884—1887.

24419. **Imeretinskij K. I.**, Dworjanstwo Wołyńskiej gubernii, por.: H. M., Zapiski Tow. Szewcz. 1895 VII.

Zob. Nr. 1011.

24420. **Krzemieniec**, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — **Sobek J.**, Krzemieniec (not. hist.), Athen. Krasz. 1845 XI.; — **Kaczkowski**, Wspomnienia o Krzemieńcu, Gwiazda,

Wilno 1847—1849; — Kraszewski J. I., Krzemieniec, Tyg. ill. 1860 II., 1866 XIV.; — Stecki J. T., Krzemieniec i jego okolice pod względem statystycznym, historycznym i archeologicznym, *zob.* Nr. 11277 (ustęp w Dz. lit. 1865); — J. D. K., Rzut oka na starożytną przeszłość Krzemieńca, *Przew. nauk.* lit. 1891; — Fiedorowicz N. J., Gorod Kriemieniec Wołyńskiej gubernii, por.: Kamanin I., *Kij. Star.* 1894 I.

24421. Łuck. Uwodskij N., *Istor. oczerk*, *zob.* Nr. 14455; — Ossowski G., Łuck, Tyg. ill. 1865 XI.; — Sob. F. M. Łuck, tamże 1872 X.; — Stecki J. T., Łuck starożytny i dzisiejszy, monografia historyczna, *Krak.* 1876.

R: *Prz. kryt.* 1876—1876; *Czas* 1875 Nr. 159 i n.; *Prz. lw.* 1876 XI.

24422. Dawid Mściśławicz, książę na Łucku, por.: *Bibl. warsz.* 1846 II.

24423. Jasinskij M. N., Łuckij trybunał jak wysszaja sudebnaja instancija dla Wołyńskawo, Bracławskawo i Kijewskawo wojewodstw w posłedniej czetwerti XVI. w., Cztenija w ist. obszcz. Nestora *lietop.* 1900 z. 1., *zob. Prawo Dod. I.* do Nr. 16919.

24424. Antoni J. Dr. (Rolle), Nieszczęśliwy władca (w Łucku w XVII. w.), *Opowiadania*, *Warsz.* 1884 IV.

24425. Włodzimierz Wołyński. Teodorowicz N. I., Gorod Władimir wołyńskiej gubernii w swjazi z istoriję wołyńskiej jeparchii, Począjów 1893 (por.: Michnowiecki M., *Kwart. hist.* 1894); — *Pamiętniki staryny w zap. gubernijach*, 1863; — Kamanin I., *Kij. Star.* 1894 I.

24426. Zasław. Fiedorowicz N. J., Gorod Zasław Wołyńskiej gubernii, por.: Kamanin I., *Kij. Star.* 1894 I.

24427. Gozdawa M., Kniaziowie podherescy, *Gaz. warsz.* 1897 Nr. 24.

Kniaziowie Holszańscy i Kobryńscy, *zob.* Nr. 17043.

Sławuta (Sanguszkowska), *zob.* Nr. 405, 649 i *Dod. I.*

24428. Stecki T. J., Księstwo stepańskie na Wołyniu w w. XV. i XVI., *Wiek* 1877 Nr. 164—166, 168—170.

24429. Radziwiński Z. L., Słówo o namiestnikach rusko-litewskich i marszałkach ziemi wołyńskiej, *zob.* Nr. 272.

Zbiory dokumentów, *zob.* Nr. 649 i 1011.

Kniaziowie i szlachta, *zob.* Nr. 371—373.

Geografia, *zob.* Nr. 10367—10377.

Statystyka, *zob.* Nr. 10846.

Archeologia, *zob.* Nr. 11273—11277.

Etnografia, *zob.* Nr. 11959—11969.

Dycezye, *zob.* Nr. 13119—13164 i 14444 do 14472

Prawne stosunki, *zob.* Nr. 16285

Miasta, *zob.* Nr. 17271—17273.

Liceum Krzemienieckie, *zob.* Nr. 19680 do 19746.

Sztuka, *zob.* Nr. 21840—21847.

24430. Potocki J., *Histoire ancienne du gouv. de Volhynie*, *Petersb.* 1805.

24431. S. E., *Uwagi o początkach Wołynia*, Tyg. *petersb.* 1842 XXV.

24432. Iwanow P. A., *Istoriczeskija sudby wołyńskiej zemli s drevniejszych wremen do konca XIV. w.*, por.: A. W., *Kij. Star.* 1896 II. i *Downar Zapolskij M. W.*, *Żurn. min. nar. prosw.* 1896 CCCIV.

24433. Gruszewskij M. (Hruszewskij), *Wołyński wopros*, 1097—1102, *Kij. Star.* 1891, *Odb. Kijew* 1891.

R: *Szarłowski A.*, *Kwart. hist.* 1893.

24434. Iwaniw, *Kartka z istorii Wołyni na początku XIV. w.*, *Zap. Tow. Szewcz.* 1893 II.

24435. Downar-Zapolskij M., *Iz istorii litowsko-polskiej borby za Wołyn* (Dogowory, 1366), *Uniw. Lzw. kij.* 1896, *Odb. Kijew* 1896.

R: *Lewicki A.*, *Kwart. hist.* 1898; *Hruszewskij M.*, *Zap. Tow. Szewcz.* 1897 XIX.

24436. Smirnow M., *Spór między Litwoju i Polszeju o prawach na Wołyni i Podoliju*, *Odessa* 1863.

Spory litewsko-polskie o Wołyn, *zob. Wiek XV.*

24437. Jabłonowski A., *Polska XVI. w., VIII. Wołyn i Podole*, *Źródła dziej. t. XIX.*, *zob.* Nr. 1387 i *Dod. I.*

Książę Kurbski na Wołyniu, *zob. Wiek XVI.*

24438. Wołyńcy jako przesiedleńcy w wotocznoju Rossiju w epochu Bohdana Chmelnyckoho, *Słowo*, *Lwów* 1874 Nr. 118.

24439. Dawidowicz B. S., *Sudba prawosławia i russkoju narodnosti na Wołyni w posłidneje stolitie (1796—1896)*, por.: K. Ch-cz, *Kij. Star.* 1897 I.

24440. *Wołyńska rewolucja pierwej czetwerti XIX. st.*, *Kij. Star.* 1883 I.—II.

24441. Włast J., *Opowiadania historyczne z dziejów okolicy Słuczy i jej dopływów*, *Krak.* 1897.

R: *Kaindl Fr.*, *Österr. Litteraturbl.* 1897 Nr. 3; *M. Kn.*, *Zap. Tow. Szewcz.* 1897 XIX; *B.*, *Kij. Star.* 1897 III.; *Wołyńiak*, *Kwart. hist.* 1898.

24442. Karwicki J., Miejscowości nad Ikwą, ich przeszłość i teraźniejszość, Przew. nauk. lit. 1898 i Opowiad. hist., Lwów 1898.

24443. Kostomarov I. N., Iz prożytych na Wołyni dnjej, Kij. Star. 1884.

24444. **Ukraina** (Kijów, Braclaw, Polesie, Dzikie pola). Beauplan W., Description de l'Ukraine (1650), *zob.* Nr. 8191; — Moeller J. W., Beschreibung der Ukraine, Breslau (1780), *zob.* Nr. 9485; — Scherer J. B., Annales de la petite Roussie ou l'Histoire des Cosaques, Paris 1788 t. 2; — Lesur K. L., Histoire des Cosaques précédée d'une introduction ou coup d'oeil sur les peuples, qui ont habité les Pays des Cosaques avant l'invasion des Tartares, Paris 1813—1814 t. 2.

Zob. Nr. 11970—12017 i 16287—16292.

24445. **Kulisz P. A.**, Ukraina (od początku Ukrainy do batka Chmielnickawo), Kijew 1843; — O tom cztó słuczność na Ukraini, o toj pory, kak ona Łytwoju zawładła aż do smerti hetmana wojska zaporożskiego z. B. Chmilnickawo, Moskwa 1847.

24446. Grabowski M., Ukraina dawna i teraźniejsza (1850), *zob.* Nr. 10383.

24447. Darewski (Darowski), Do dziejów Ukrainy, Lwów 1868.

24448. Izopolski E., Zapiski o południowej Rusi, por.: Bibl. warsz. 1857 II.

24449. **Danilewskij H. P.**, Ukrainskaja starina, Charkow 1866.

24450. Bartoszewicz J., Co znaczyła i gdzie była Ukraina? Bibl. warsz. 1864 II.; Studya hist. i lit. III.; Dzieła X., Krak. 1881.

Kolonizacya Ukrainy, zob. Nr 17166.

Akty o miastach na Ukrainie, zob. Nr. 1432—1438.

Zob. Nr. 967.

24451. **Jabłonowski Al.**, Ziemie ruskie, Kijów-Braclaw, Polska XVI. w. t. IX. i X. (Źródła dziejowe t. XX. i XXI.), Warsz. 1894, *zob.* Nr. 1387 i *Dod. I.*

24452. **Braclawszczyzna**. Najman C., Staraja Braclawszczina i jeja ludi, Kij. Star. 1889 II.

R: J. A. M., Kwart. hist. 1889.

24453. Bolesław z Ukrainy, Humań, Tyg. ill. 1869 IV., Kłosy XV.; — K. I. T-awo, Oczerk istorii goroda Umani, Kij. Star. 1888; — Rawita-Gawroński Fr., Humańszczyzna w drugiej poł. XVIII. w., Tyg. ill. 1899 Nr. 37 i n.

24454. **Kijów i Kijowszczyzna**. Maksymowicz N. Al., Ob uczastii i znaczenii Kijewa wobszczej zizni Rossii, Kijew 1837; — Zakrewskij N. W., Oczerk istorii goroda Kijewa sostawiennoy, Rewal 1836; — Tenże, Opysanie Kiewa, Moskwa 1868 t. 2 (z atlasem), *zob.* Nr. 22605; — Tysiaczeletije Kijewa, Kij. Star. 1882 I.

24455. Piotrowski E., Dzieje Kijowszczyzny, Bibl. warsz. 1863 III.

24456. **Gruszewskij M.** (Hruszewskij M.), Oczerk istorii kijewskoj zemli ot smerti Jarosława do konca XIV. st., Kijew 1891.

R: Bibliograf. Zap. 1892 Nr. 3; Szarłowski A., Kwart. hist. 1893.

24457. **Antonowicz W. B.**, Kijew, jewo sud'ba i znaczenije s XIV. po XVI. st., *zob.* Nr. 17275.

R: Zakyński K., Zorja, Lwów 1882 Nr. 7, 8.

24458. **Kamanin I. M.**, Materiały dla istorii kijewskoj horodskoj obszczyny, Kij. Uniw. Izw. 1892 II.

24459. K. P., Wojewodowie kijowscy w w. XV. i XVI., *zob.* Nr. 16571.

24460. Petruszewycz A. S., Kijewo polskaja zemlia i Polska, Słowo, Lwów 1876 Nr. 3, 4, 32, 33, 58, 53.

24461. Ogłoblin N., Iz archiwnych miełoczej o Kijewie XVII. w., 1644—1684, Kij. Star. XXV.; — Ł...w P., Istoryczeskii zamietki o Kijewie, tamże 1884, *zob.* Nr. 21493; — Kamanin I., Kijewlane i Bogdan Chmielnickij, tamże 1888; — Łuczickij J. W., Kijew 1766 g., tamże 1888; — Orłowski P., K' istorii czumnoj epidemii w Kijewie, 1770—1771 g., tamże 1897 II.; — Andrijewskij A. A., Kijewskija smuty proszlawo stol., tamże 1886; — Tenże, Archiwnaja sprawka o sostawie kijewskawo obszczestwa w 1782 do 1797 g., tamże 1894 II.

24462. Berliński M. T., Kratkoje opisanie Kljewa, Petersb. 1820; Kijów, Lwowianin 1838 III; Dz. warsz. 1854 Nr. 51; Maksymowicz M., Pyśmo o kijewi i wosponinanie o Tauridii, Petersb. 1871; Korzeniowski A., Kijów, Tyg. ill. 1861 IV.; Chłopicki E., Kijów, tamże 1879 VII.

24463. **Polesie**. Pienkina, Bibliograficzeskoje matieriały, *zob.* Nr. 10055.

24464. **Danilewicz W. E.**, Oczerk istorij Poleskoj zemli do konca XIV. st., Uniw. Izw. 1896 listop., por.: Tichomirov, Żurn. min. nar. prosw. 1897.

24465. **Tołmaczew I.**, Jugo-zapadnyj kraj, t. I.: Wostocznije Polesie, por.: T., Wiestnik Jewropy 1897 IV.; N. M., Kij. Star. 1897 IV.

Zob. Nr. 10373 i 17168.

24466. Antoni J. (Rolle), Z przeszłości Polesia kijowskiego, Dzieje szlachty okolicznej w owruckim powiecie, Kozacy na Polesiu kijowskiem w drugiej połowie XVII. w., Bibl. warsz. 1881 IV., Odb. Warsz. 1882; Toż, Opowiadania, Warsz. 1884 IV.

R; Tyg. ill. 1882; Tyg. powsz. 1882; Wiek 1882 Nr. 116.

S. Palij, zob. Wiek XVIII.

24467. **Połtawa**. Nowyje istoriko-statistyczeskije matieriały po Połtawszczynie, Kij. Star. 1893 V.; — Łazarewskij A., Połtawszczyna w XVII. w., tamże 1891 III.

24468. **Dzikie pola.** Pułaski, Dzikie pola Przew. nauk. lit. 1877 V.

Historia Kozaczyzny i Zaporoża, zob. Nr. 24526—24628 i Wiek XVII.

Zbiory dokumentów, zob. Nr. 916—1013 (966—981).

Kroniki, zob. Nr. 5842—5857, 5965—6014.

Geografia, zob. Nr. 10378—10142.

Statystyka, zob. Nr. 10847.

Archeologia, zob. Nr. 11281—11302.

Etnografia, zob. Nr. 11933—12028.

Dycezye, zob. Nr. 13160—13164, 14406 do 14443.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16258—16292, 16772—16794, 17391—17393.

Miasta, zob. Nr. 17274—17276

Szkoły, zob. Nr. 19413—19447.

Literatura, zob. Nr. 21275—21548

Sztuka, zob. Nr. 22563—22655.

Ruś zachodnia, zob. ziemie litewsko-ruskie pod Litwą.

24469. **Początki Rusi.** Schöttgen Christ, De originibus Russicis dissertatio, Lipsiae 1731; — Gatterer J. Chr., An Russorum, Polonorum originem a Gethis liceat repetere (w: Nov. Comment. Societ. scient. Goeblingae XI.), 1791, 1792 (DS.).

Zob. Nr. 24346, 24398, 24430.

24470. Siestrzenciewicz B. St., Izsledowanie o proizchożdenii russkawa naroda, Petersb. 1818; — Łambin N., zob. Nr. 6198; — Fr. S., O początku nazwy Rusi i Rusinów, zob. Nr. 21350; — Petruszewskij A., Otkuda i jak poszła Russkaja zemlja? Bojan, Lwów 1867 Nr. 9; — (Partyckij E.), Początek Rusy, Gazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 1; — Tenże, Huny, predki Rusyni (istoryczna studija), Diło, Lwów 1891 Nr. 105—120.

24471. Jakubow K., Über den Ursprung des Namens „Russ“, Archiv f. Anthropol. 1898 I.—II.

24472. Spicyn A. A., Razsielienije drienie-russkich pliemien po archieologiczeskim dannym, Żurn. min. nar. prosw. 1899.

24473. Łazarewskij A. M., Ludi staroj Małorossiji (Lizoguby, Miłoradowiczi, Miłkaszewskiji, Swieczki), Kij. Star. 1882.

24474. Bartoszewicz J., Chazarowie i Połowy, Studya hist. i lit. II., Dzieła IX., Krak. 1881; — Wenełyn Juryj, O Hotach, o Obrach, o spori między Jużnami i Siwieranami, Moskwa 1848; — Tenże, O naszeztwii Zawysłańskich Sławjan na Ruś do Rjurykowych wremeń, Moskwa 1848 (por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. X.).

24475. **Normandzka kwestya.** Wenełyn J., Skandywomania i jeja pokłonnyki, ili stołytina izyskania o Wariahach, Moskwa 1842; — Kunik, Die Berufung der Schwedischen Rodsen, 1844—1845; — Jurgiewicz Wł., O mniemanych normanskich imienach w russkoi istorii (z t. VI.: Zap. Odesk. obščestwaz), Odessa 1866; — Iłowajskij D., Razyskaniya o naczali Rusy, Moskwa 1876 (por.: Prawda, Lwów 1876 Nr. 13, 14), 2. wyd. 1882; — Partyckij E., Ruś normandzka i Ruś sławjańska, Gazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 6; — Wiazemski P., Chodyły-li skandinawskie piligrimy na pokłonenje k swiatym mistam czerez Rossiju, Fil. zap. 1877 I.; — Thomsen W., The relations between ancient Russia and Scandinavia and the origin of the Russian state, Oxford and London 1877 (Udm. niem.: Bornemann L., Gotha 1879); — Gedeonow S., Waräger und Russen, hist. Untersuchung (por.: Brückner A., Arch. f. slav. Phil., Berlin 1879 IV.); — Antoniewicz M., Waräger und Russen, Spr. gimn. w Przemyśle 1882; — Partyckij E., Skandynawszczyna w dawnij Rusy, Diło, Lwów 1887 Nr. 39—60, Odb. Lwów 1887 (por.: Diło, Lwów 1887 Nr. 142—143; Zorja 1887 Nr. 19); — Tenże, Spor o Warjachorussach (polemika z Petruszewiczem), Nowy Prohom, Lwów 1887 Nr. 401—424; — Swistun F., Otwtit Partyckomu, tamże 1887 Nr. 463—497, Odb. Lwów 1887 (por.: Dziedzicki L., Kwart. hist. 1888); — Gołubiński, Zapiski petersb. Akad. t. XII.; — Małyszewskij I., Warjagi w naczalnoj istorii chrištijanstwa w Kijewie, Kijew 1887 (por.: Gołubowski P., Kij. Star. 1888); — Hruszewskij M., zob. Nr. 24276 i 24307 (Dod. do t. I. str. 460—479 podaje przegląd literatury); — Szajnocha K., Piekosiński Fr., zob. Polska (Epoka przedchrz.).

24476. Russow St., O sagach w otnoszenii k' russkoi istorii ili woobscze s drevnej Rusi, Petersb. 1834.

24477. Bielowski A., Kiedy przybył Ru-ryk do Słowian. Dz. lit., Lwów 1852.

24478. Jakowicki, Über die Gründung des Russenreiches (Progr. gimn.), Trzemeszno, Poznań 1865.

24479. Rehof Fr., Neco o původu jména Rus, Vesna, Brno 1891 Nr. 7.

24480. Kostomarov N., Mysły o federatywnom naczali w drevnej Rusy (z: Osnovy), Słowo, Lwów 1864 Nr. 49—56.

Zob. Nr. 16264, 17150.

24481. O wnutrennem ustroistwii dawnych kniażestw na Rusy, Wrem. Inst. Staup., Lwów 1882; O kniażestwii kijewskom, Czerwonaja Ruś 1888 Nr. 63; Kniazi russkii wetykii do razorenja Kijewa Batjem, Wremen. Inst. Staup., Lwów 1880; Iwanyszew N., O drevnych selskich hromadach w juho-zapadnoj Rusy, Słowo, Lwów 1866 Nr. 1—4.

24482. Rocca T. de, Les assemblées politiques de la Russie ancienne, Revue hist. 1895 LIX.

24483. Rulikowski E., Dawne drogi i szlaki na prawym brzegu Dniepru, *zob.* Nr. 18150.

24484. Łoparew Chr., Staroje swyditelstwo o położeniu rzyzy Bohor. wo Włachernach w nowom istożkowaniu pryminytelno k naszestwiju Russkich na Bizantiju w 860 r., Wyz. Wrem. 1895 IV.

R: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. XVI.

24485. Wilczyński O., Naczało Rusi po skazaniom sowremiennikow i kurhanam, Petersburg. 1892.

R: Szański A., Kwart. hist. 1893.

24486. Zubrzycki, Rurykowicze, Dz. warsz. 1853 Nr. 79; — Płoszczańskij W. M., Rjurykowyczi i Pjastowyczi. Prykarpat. Ruś, Dod. do Słowa, Lwów 1885 Nr. 3.

24487. O Rusinach w w. X. (z rękop. arabskiego) Dz. warsz. 1826 V.

24488. Oleg. Lebiedieŋcew P., Czen. kij. ist. tow. t. I.; — Lambij, O Tmutarakanskoj Rusy, Żurn. min. nar. prosw. 1874.

24489. Olga. Karamzyn N., Welykaja kniahynia Olha, kratkij sbornik sost. Sabow R. A., Użhorod 1868; — Ohraszczeniye w katolicyzstwo św. Olhy ksendzom Dobszewiczem, Słowo, Lwów 1883 Nr. 77; — Dziedzički B. A., Żytie Olhy, welykoj kniahyni russkoj, Kalendar obszcz. Kaczkowski. 1888; Nauka, Wieden 1883 Nr. 320—333; — Fischer W., Die russische Grossfürstin Helga am Hofe von Byzantion, Ztschr. f. Gesch. u. Politik, hrsg. v. Zwideneck Südenhorst, Stuttgart 1888 XI.

24490. **Sutunki z Byzancyum.** Wilken, Über die Verhältnisse der Russen zum Byzanz-Reiche, Abh. d. Berl. Akad. 1829; — Ławrowskij, O wizantyńskim jelementie w dogoworach russkich s Grekami, 1853; — Drinow M., Jużnyje Sławianie i Bizantija w X. w., Czen. mosk. 1875 III.; — Couret, La Russie à Constantinople (865—1116), Rev. de quest. hist. 1876 I.; — Wasilewskij W. G., Russko-wizantyjskie otrywki, Żurn. min. nar. prosw. 1876 CLXXXIV. (w 2. oddz. Nr. II.: K istorii 976—989 godow iz Atmekina i Joanna Geometra), t. CLXXV., 1877 t. CLXXXIX., CXCI (Nr. V.: Żytie Stefana nowawo), 1878 t. CXCV. (Nr. VII.: Żytie Joanna gotskawo; Nr. VIII.: Żytie Georgia amastyrdskawo); — Tenże, Obozrinie trudow po wizantyjskoj istorii, czast I.: Izdanie istocznikow, I.: Ot Geronyma Wolfa do Diukanza, II.: Wremia Diukanza, III.: Wosemuadciatoje stolie, tamże 1887—1888; — Tenże, Iz istorii Wizantii w XII. wiki, Slaw. Sborn. III.; — Sergiejew, Greczeskoje i russoje prawo w dogoworach s Grekami X. wieku, Żurn. min. nar. prosw. 1882 (także w dziele: Lekcii po ist. russk. prawa 1890), por.: Srezniewskij i Bieliajew, Izw. Akad. nauk., Petersburg. I.—II.;

Sokolskij, Kij. uniw. izw. 1870 IV.; Samokwasow, Warsz. uniw. izw. 1886 VI.; — Uspienskiy Fr., Ruś i Wizantija w X. w., 1888 (por.: Gałubowski P., Kij. Star. 1888); — Tenże, Wizantyjskija władnja na siewiernom beregu Czernawo morja w IX. i X. w., Kij. Star. 1889; — Schlumberger G., Un empereur bizantin au X. siècle Nicéphore Phocas, 1890; — Tenże, L'epopée bizantine à la fin du X. siècle, 1896.

24491. **Światosław.** Czertkow A., Opisanie wojny w. kn. Swiatosława Igorowicza protiwo Bołgar i Grekow, Russk. ist. sbornik VI., Odb. 1843; — Srezniewskij, Sliedy głagolicy w pamiatn. X. w., Izw. II. otd. petersb. Akad. VII.; — De Boor, Der Angriff der Rhos auf Byzanz, Byzant. Ztschr. 1895 (por.: Biz. Wrem. 1895 IV. i Wasilewskij, tamże 1866 I.); — Bielow E., Borba w kn. kiew. Swiatosława Igorowicza s imp. I. Cimichiem, Żurn. min. nar. prosw. 1873 XII.; — Wasiljewskij, Wariago-russkaja i wariago-anglijskaja družyna w Konstantynopolie XI. i XII. wieku, Żurn. min. nar. prosw. 1874 XI., 1875 II., III.; — Harkavy A., Ein Briefwechsel zwischen Cordova u. Astrachan, *zob.* Nr. 1658, 6125—6127 i 10160; — Welyczko H., Polityczni i torhowelni wzajemny Rusy i Wyzantiji w X. i XI. stolitju, *zob.* Nr. 18148; — Skulj, Die Entstehung der Nestorchronik mit besond. Rücksicht auf Svjatoslav's Zug nach d. Balkanhalbinsel, 1896.

24492. Gołubowski. Chronika Ditmara kak istocz. dla russkoj ist., Kij. uniw. izw. 1878; — Skobelskij P., Zhadki o Rusy w żerefach nimeckich X. i XI. stolitia, Spr. gimn. akad., Lwów 1880/1.

24493. Stadnicki K., O pierwszych zaborach Wariagów na ziemi Lachickiej i o grodzie Czerwieńsk, Bibl. Ossol. 1843 V.

Przyjęcie chrześcijaństwa, zob. Nr. 14067 do 14092.

24494. **Chrzest Włodzimierza.** Pogodin M., Die Taufe Wladimirs, Ztschr. f. slav. Lit. v. Schmalder 1862 I., *zob.* Nr. 1660; — L(iebiedynczew), Kogda i gde sowreszżyło kreszczenie Kijewljan pry św. Władymirie, Kij. Star. 1887 III.; — Zawytyniewicz, O miescie i wremieni kreszczenia św. Władymira, Trudy kij. duch. akad. 1888 I.; — Soboljewskij, God kreszczenia, Czenija kij. ist. tow. III.; — Sodołjewskij, tamże III.; — Zawytyniewicz, Żurn. min. nar. prosw.; — Rozen, Imperator Wasilij Bołgarobojca, izwleczenija iz lietop. Jachy Antiochijskawo, Dod. do XLIV. t. Zapisok petersb. akad. (por.: Uspenskij, Żurn. min. nar. prosw. 1884 IV.; Linniczenko, Trudy kij. duch. akad. 1886 VII.; Gołubinskij, Żurn. min. nar. prosw. 1871); — Obolenskiy, Sobornaja gramota duchowienstwa, Czen. mosk. 1860 I. (por.: Hruszewskij, Ist. Ukrainy-Rusy I. str. 433, podaje literature).

24496. Żelechowski J., Ślidy czastocznoho wodworenija chrystijaństwa na Rusy przed Władymirom W., Zorja hał., Lwów 1860; Jazyński P., Sostojanije cerkwy Chrystowej na Rusy za władynija Władymira W., Zorja hał., Lwów 1860; Dobrzański A., Kreszczenie Rusy, Winok Rusynam, izd. Hołowackim, Wiedeń 1846; Poślannyk światoho rawnopostolnaho kniazia Władymira W., Lwów 1880; K., Wwedenije chrystijaństwa na Rusy, Wrem. Inst. Stawrop., Lwów 1887.

24496. **Włodzimierz Wielki.** Kostomarov N., Książ Władimir światoj, Russkaja istoria, otd. I. od X.—XIV. w., St. Petersb. 1873; — Denys iz Pokutia, Wołodymyr W., Hazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 6, 7; — Hawryskiewicz I., Prodanie iz Władymyrowych wremen, Czerwonaja Ruś 1888 Nr. 101; — Dziedzicki B. A., Żytie kniazia Wołodymira, Kalendar obszcz. Kaczkowskoho na r. 1888.

24497. Partycki O., Chto buła maty św. Wołodymyra, Prawda, Lwów 1868 Nr. 34.

24498. Bereżkow (Św. Włodzimierz jako założyciel miast), Cztenija w ist. obszcz. Nestora 1878—1887, Kijów 1888.

24499. Tołstoj I. I., Drennyszija Russkija monety welykaho kniazestwa Kiewskawo, Petersb. 1882; — Staryna russkaja (O nachodci monet św. Władymira), Zorja hał., Lwów 1852 Nr. 32.

Zob. Nr. 11969 i 24349.

24500. Fischer W., Studien zur bizantinischen Geschichte des XI. Jahrh., Gymnas. Jahresber. von Plauen 1883.

R: P. Bezobrazow, Żurn. min. nar. prosw. 1884.

24501. **Linniczenko I.**, Wzajemnyja otnoszenija Rusy i Polszy; Tenże, O pochodi Bołesława Chrobraho w Ruś, zob. Wiek XI.

24502. **Jarosław I.** Kostomarov N., Welykij kniaz Jarosław Władymirowycz, Russk. ist. otd. I. (od X.—XIV. w.), Petersb. 1873; — Barwiński Ol., Książ Jarosław (za Kostomarovem), Bibl. dla młodzieży 1888; — Prawienie Jarosława Władymirowyca (Dom i szkoła Nr. 5), Lwów 1864; — Denys iz Pokutia, Jarosław Mudryj, Hazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 12; — Swiazy Jarosława Mudroho z druhyimi władytelami ewropejskimi, Wrem. Inst. Staurop., Lwów 1879.

Prawda ruska, zob. Nr. 16265—16270, 21417.

Monety Jarosława I., zob. Nr. 505.

Ustrój Rusi w XI. i XII. w., zob. Nr. 18457.

24503. Wroblewski, Swiedienija o Rusy M. Galla, Kij. uniw. izw. 1878.

24504. Łobanow-Rostowski, Récueil de pièces historiques sur la reine Anne ou Agnès, épouse d'Henri I., Paris 1825 (por. o Annie, córce Jarosława: Kij. Star. 1884 III.; Ist. Wiest. 1894 I.; Timirjazew, Wiest.

innostrannyh literatur 1894 II.; Caix de Saint-Aymour, Revue hebdomadaire 1895; Buteau H., Nouvelle Revue t. LXXV.; Thomas A., Essais de philologie, Paris 1898).

Izbornik Izasława, zob. Nr. 16271 i 21418.

24505. Ozarkewycz I., Prymirenje russkich kniaziej 1098 hoda (stych), Żyt. Sborn. hał-rusk. Matycy, Lwów 1872.

24506. Huszałowycz I., Wzaimnii otnoszenija ruskoj cerkwy i hradańskoj wlasty w XII. st., Zorja hał., Lwów 1860.

Schizma, zob. Nr. 14093—14115.

Stosunki Rusi z Polską, zob. Wiek XI. do XIII.

24507. Atrieszkow P., Skazanie o Swiatopółkie welikom kniazie kiewskom, Petersb. 1832.

24508. **Włodzimierz Monomach.** Kostomarov N., Książ Władimir Monomach, Russk. ist. otd. I. (od X.—XIV.), Petersb. 1873; — Barwiński Ol., Książ Wołodymyr Monomach (za Kostomarovem), Bibl. dla młodzieży 1888 Nr. 65—70; — Szliakow N., O pouczeniji Władymira Monomacha, Żurn. min. nar. pr. 1900.

Nauka Monomacha, zob. Nr. 1678.

Nestora Letopis i żywoty świętych Borysa i Gleba, zob. Nr. 6188—6202, 14114, 21421; Hypatioschronik, zob. Nr. 6199.

Historia ziemi kijowskiej, zob. Nr. 24456.

24509. Kostomarov N., Książ Andrej Boholiubskij, Russk. ist. otd. I. (od X. do XIV. w.), Petersb. 1873; — Barwiński O., Książ Andrej Boholiubskij (z Kostomarowa), Bibl. dla młodzieży 1888; — Gorski K., Borys, ustęp z dziejów XII. w., Przew. nauk. lit., Lwów 1876, zob. Wiek XII.

24510. Samczewskij, Torki, Arch. istor. jurid. swied. II. cz. 1. (wedle Pogodina); — Aristow, O zemli Połoweckoj, Izw. Nieżynskawo Inst. 1877; — Gołubowski, Poczteniegi, Torki i Połowcy, 1884.

Słowo o pultu Igora, zob. Nr. 21433.

24511. Kostomarov N., Książ Mstisław Udałoj, Ross. ist. otd. I. (od X.—XIV. w.), Petersb. 1873; — Buzeskuł, Żurn. nar. prosw. 1881; — Serhienko M. (pseudonim Hruszewskij M.), Hromadskij ruch na Ukrainji-Rusy w XIII. wici, zob. Nr. 17140.

24512. (Partycki E.), Poślidnyj kniaz normanskij na Rusy, Hazeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 4; Denys iz Pokutia, Proklaty Światopółk, tamże 1876 Nr. 11; Szaranewycz I., Poślidny kniaz ruski, tamże 1879 Nr. 15, 16; Petruszewycz, Ustawnaja hramota berładskoho kniazia Iwana Rosyżawicza, 1134, zob. Nr. 21430.

24513. **Mongołowie** na Rusi, Kunik, O dacie bitwy nad Kałką, *zob.* Nr. 6300; — Pe tryckij D., Napad Monchołow, Peremyszanin, Przemyśl 1863.

24514. Szajnocha K., Próbką podań histo rycznych (Zamordowanie wnuczki w. ks. kij. Michała w Śrzedzie około 1240 r.), Szkice hist., Warsz. 1876 I.

Zob. Nr. 1807.

Stosunki Rusi z Litwą, zob. Litwa i Wiek XIV.

Historja Rusi Czerwonej, zob. Nr. 24354 do 24377.

24515. Podolanyn, Perehład južno-ruskoj istorii 1337—1450, Prawda VIII., Odb. Lwów 1875.

Zajęcie Rusi Czerwonej przez Kazimierza W., zob. Wiek XIV.

24516. Dżuma na Rusy 1352 h., Otczest. Sborn., Wiedeń 1857 Nr. 15.

24517. Łewickij J., Dwi hramoty (iz 1359 i 1366), Zorja hał., Lwów 1851 Nr. 73, 74.

24518. Linniczenko I. A., Czerty iz istorii sosłowij z južno-zapadnoj Rusy XIV i XV. w. izslidowanie, Moskwa 1894, *zob.* Nr. 16285 i 18453.

R: A. D., Zap. Tow. Szewcz. VI. i XIV.

24519. Kostomarow N., Książ Alexander Newskij, Russk. ist. otd. I. (od X.—XIV. w.), Petersb. 1873.

24520. Barwyński O., Istorii Rusy czast IV. i V., Istorija Rusy pid panowaniem Jahaj łowoho rodu aż do Lubłyńskij unii 1569 h., Lwów 1882—1884.

24521. Głowackij J., Kak żyłos russkomu narodu w za tatyj wiek ćwietuszej Polszy, Słowo, Lwów 1887 Nr. 55—66.

Historja kościoła na Rusi, zob. Nr. 12610 do 12616, 13119—13164 i 14011—14779.

Zob. Nr. 2257.

24522. Hruszewskij M., Do pitannia pro prawno derżawne stanowiszcze kijiwskich kniaziw XV. w., Dwi hramoty w. kn. Kazi mira z czasiw kijiwskoho kniazia Ołelka, Zap. Tow. Szewcz. 1899.

24523. Petruszewycz A. S., Poselstwo do papeża Syksta IV. ot duchowenstwa i knia żat i panow russkich z Wyna roku 1476, Łyt. Sborn. hał.-rusk. Matycy, Lwów 1869.

Zamki na Rusi, zob. Nr. 22042.

Napady Tatarów i Wajny tureckie, zob. Wiek XVI.—XVII.

24524. Łaskoroński B., Inostrannnye karty i atlasy XVI i XVII. w. odnosiaszczije sia k Jużnoj Rossii, izslidowanie, Kijów 1898, *zob.* Nr. 10900.

R: Jabłonowski A1., Kwart. hist. 1900 str. 116.

24525. Rudnickij S., Ruski zemli Polskoj Korony pri kinci XV. w., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI.—XXXII.; — M. N., Liewo bereżnaja Ukraina w XV.—XVII. st., Oczerk kołonizacii, Kij. Star. 1896.

24526. **Kozacy.** Petruszewycz A. S., K rak tkijsk spysok hetmanow kozackich, bywszych do Bohdana Chmelnyczkoho, Nauk. Sborn. hał.-rusk. Matycy, Lwów 1868; — Bartosze wicz J., Czy Przecław Lanckoroński był het manem kozaczyzny? (1516—1520), Studya hist. i lit. III.; Dzieła X., Krak. 1881, *zob.* Wiek XVI.; — Ostafi Daszkiewicz, *zob.* Nr. 24537.

24527. **Jabłonowski A.**, Ziemie ruskie (w XVI. w.), *zob.* Nr. 24451; — Tenże, Han del Ukrainy, *zob.* Nr. 18156.

Zob. Nr. 3006.

24528. **Ostrogscy.** I. Ł., Książi Ostrochskij, Zorja hał., Lwów 1850 Nr. 21, 23; — Sza ranewycz I., O perwych kniazich na Ostrohu Ostrochskich, Hałyczanyn, Lwów 1863; — Biłous T. I., Rodyna kniażej Ostrożskich; zaszczytytelej juho-zapadnoj Rusy, Słowo, Lwów 1881 Nr. 92—136, Odb. czast I. Lwów 1883, czast II. Kołomyja 1884; — Genealo gia, *zob.* Nr. 402; — Jaruszewicz A., Rie wnitiel prawosławija kniaz Konstantyn Iwa nowycz Ostrożskij (1461—1530) i prawosła wnaja litowska Rus w jego wriemija, por.: P., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XXV.; Liuba wskij M., Żurn. min. nar. prosw. 1899; — Halszka Ostrogska, *zob.* Wiek XVI.; — Dar stwionnaja zapis kn. K. Ostrożskawo, Kij. Star. 1885; — Medal ks. Konstantego Wasila Ostrogskiego, Wiad. num.-archeolog. 1900 Nr. 1.

Szkoly w ziemiach russkich, zob. Nr. 19413—19447.

24529. Zapolskij Downar, Zapadno-russk. selskaja obszczina w XVI. w., Żurn. min. nar. prośw. 1897 (por.: Czernaskij I., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXIX.).

Obyczaje, zob. Nr. 18459—18463.

24530. Barwiński E., Nabih Kozakiw na Oczakiw, 1545, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.

Unia Lubelska, zob. Wiek XVI. pod r. 1569.

24531. Ustaw koronnawo trybunała i do połnitielnija k niemu statii w russkom pie riewodie XVI. w., Cztiennija w istor. obszcz. Nestora 1900.

24532. Storożenko A., Swod danych o Ja nie Oryszewskom zaporożskom getmanie wremen Stefana Batoria, Kij. Star. 1897 I.

(por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; Barwiński E., Kwart. hist. 1897).

24533. Kniażewycz M., Dokument 1586 r. pro kozackij promyseł, por.: Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; — Łewyckij J., Kozaki i Carhrad przyklučenje 1590 r., Zoria hał. 1853 Nr. 8-9.

24534. Starinnyj projekt zasiedlenia Ukrainy (1590 g.), Kij. Star. 1895 III.; — Zakłyński K., Znoszenie cesarza Rudolfa I. z kozakami i ich udział w wojnie uhorsko-tureckiej w latach 1594-1595, Zorja, Lwów 1883 Nr. 1-5; — Barwiński E., Przyczynki do historii znośin cesarza Rudolfa II. i papieża Klementa VIII. z kozakami w r. 1593-1594, Zap. Tow. Szewcz. 1896 X.

Zob. Nr. 7653.

Unia brzeska i Kościół ruski w XVII. i XVIII. wieku, zob. Nr. 14137-14288.

24535. **Kozacy Zaporoscy**, zob. *Prawo*: Wojsko (Nr. 16772-16794), i *Kolonizacya* (Nr. 17146-17151), zob. także Nr. 10404 do 10408; Simanowski P., Kratkoje opisanie o kozakom, małorossyjskom narodzie i wojennych jego dziełach (1765), zob. Nr. 9331; — Scherer J. B., Annales de la petite Russie (1788), zob. Nr. 16772; — Lesur K. L., Histoire des Cosaques, Paris 1813, 1814; — Skałkowski A., Historia nowoj Sieczy ili posliedniawo Kosza zaporozskawo, iz dokum., Odessa 1841, wyd. 2. 1846 cz. 3 (por.: Russisches Arch. 1841; Athen. 1846 V. i Kraszewski J. I., Okruszyny I.; Skałkowski A., Wnutrenniji razpariadki Zaporozża, Kij. Star. 1882; K istorii Zaporozża A. Skałkowskawo, tamże IV.; Skałkowski A., Sekretnaja perepiska zaporozskawo kosza, tamże 1886); — Korz N. Leontijewicz, Ustroje powistwowanie bywyszawo Zaporozca, Odessa 1842; — Krasniński II., The Cossacks of the Ukraina, London 1848; — Maciejowski W. A., zob. Nr. 16777; — Gliszczyński M., zob. Nr. 16779; — Istoria o kozakach zaporozskich, Odessa 1852, zob. Nr. 2440; — Czarnowski J. N., Ukraina i Zaporozże, czyli historia Kozaków od pojawienia się ich w dziejach do czasów ostatecznego przyłączenia do Rosyi, Warsz 1854; — Sicz Zaporoska, Przyj. dom, Lwów 1859 IX.; — B. A., Die Kosaken in ihrer geschichtl. Entwicklung, Berlin 1860, zob. Nr. 16780; — Szajnocha K., Dwa lata dziejów, zob. pod r. 1646 i 1648; — Kostomarow N., zob. Chmielnicki B. pod r. 1648; — Kulisz P., Pierwyj period kozactwa, zob. Nr. 16785; — Kojatowycz M., Korotka istoria Kozaczyny, zob. tamże; — Nawrockij Wł., Deszcz pro kozaki zaporozciw i pro ich rady wijskowy, Kałendar narodn., Lwów 1869; — Morkowin N., Oczerk istorii zaporozskawo kozaczestwa, Petersb. 1878; — A-wa, Zamietki o zaporozskoj starinie, Kij. Star. 1884; —

Łewyckij-Neczuj I., Zaporozci, Lwów 1884; — Maksimow E., Iz istorii słobodskoj Ukrainy, zob. Nr. 17146; — Guenot Ch., Les Zaporogues, Limoges 1885; — Kubala L., zob. pod r. 1648-1654; — Łamański Wł. I., O kozakach zaporozcach, Besida, Lwów 1887 Nr. 12; — Ęwarnickij D. I., Cziśło i porjadok zaporozskich sieczej, Kij. Star. 1884; — Tenże, K istorii Zaporozża, tamże 1886; — Tenże, Zaporozże w ostatkach stariny i prodaniach narodu, Petersb. 1888, zob. Nr. 10406 (por.: W., Diło 1888 Nr. 254 do 271; Darowski A., Niwa 1889); — Tenże, Oczerki po istorii Zaporozskich Kozaków i Noworosijskawo kraja, Petersb. 1889 (por.: J. Z., Kij. Star. 1890); — Tenże, Wolnosti zaporozskich Kozaków (por.: Jastrębow W., Kij. Star. 1891 I.; Żurn. min. nar. prośw. 1891; Rusk. Myśl 1891 VII.); — Tenże, Istoria zaporozskich Kozaków, Petersb. 1892 do 1897 t. 3, zob. Nr. 16290 (por.: I., Kij. Star. 1893 I.; Korduba M., Zap. Tow. Szewcz. 1895 VIII.; P., tamże 1897 XVIII.); — Tenże, Grawniejszije momenty iz istorii zaporozskawo kozaczestwa (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI); — Padałka L., Była-li na Ostrowie Tomaszewskie zaporozska Sicz (z karta geogr.), Kij. Star. 1893 VI.; — Tichowski J., Imia awtora „Heroicznych stichow o sławnich wojennich diejstwach wojsk zaporozskich“, tamże 1893 VI.; — Rolle J. (Antoni J.), zob. Nr. 17151; — Ęfimienko A., Oczerki istorii prawobereżnoj Ukrainy po J. Rolle, Kij. Star. 1894 II. IV., 1895 II.; — Padałka L., Po woprosu o suszczestwowanii zaporozskoj sieczy w pierwyj wriemien zaporozskawo kozaczestwa (z karta), tamże 1894 II. (por.: P., Zap. Tow. Szewcz. 1895 VIII.); — Bagaliej D. I., Zamietki i materiały po istorii Słobodskoj Ukrainy (por.: Titow F., Kij. Star. 1894 I.); — Pöllmann, Beitrag zur Gesch. des Kosaken-thums (por.: Hirsch F., Sybels Hist. Ztschr. 1889 LXIII.); — Iz nedawniawo prošlawo słobodskoj Ukrainy, Kij. Star. 1896; — Ęwow Ł., Otnoszenie meźdu Zaporozżem i Krymom, tamże 1896 II.; — Bielaszewskij N., Raschody Rieczy pospolitoy na kozackich posłow, tamże 1897 II.; — Nudziwskij M., Opyt wojenno-istoriczeskawo izsledowanija o kozaczestwie, wyp. I. (por.: Z., Kij. Star. 1897 III.); — Havelock H., The Cossacks in the XVII. century, Engl. hist. review 1898 I.; — Gorlenko W. P., Ukrainskija byli (por.: S. Je., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII); — Hruszewskij M., Prymitki do istorii kozacziny, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.; — Lebiedynczew P. G., Zapiski o kozaczestwie 1855 g., Kij. Star. 1900 III.; — Dobrowolskij P. M., Starinnyje ukrajskie traktaty, Ziemsk. sborn. Czernig. gub. 1900 Nr. 5; — Baszkircew N. D., Iz ukrajskoj stariny, Russk. arch. 1900 I.

Zob. Nr. 11997.

Kolonizacya Ukrainy, zob. Nr. 17164 do 17169.

24536. Czacki T., O początku kozaków, *zob. Nr. 16773*; — Maciejowski, *Toż, zob. Nr. 16777*; — Erckert R., *Toż, zob. Nr. 16784.*

24537. Pułaski K., Dzikie Pola, *Przew. nauk. lit., Lwów 1877 (Toż, Szkice i poszuk. hist., Krak. 1887)*; — Kazimierz P., Ostafi Daszkiewicz, tamże 1878 (*Toż, Szkice i posz. hist., Krak. 1887*); — Lanckoroński Prz., *zob. Nr. 24536*; — Ł. P., Zapiski A. S. Piszczewicza o noworosyjskom kraje, Proischozhdienije zaporozskawo kozaczestwa, *Kij. Star. 1884*; — Dubiecki M., Zawiazki dziejów Siczcy zaporozkiej, *Odczyty, Prz. powsz. 1887 IV. (por.: Lewicki A., Kwart. hist. 1888)*; — Jabłonowski A., Kozaczyszna a legitymizm, dwie legendy polityczno-historyczne Ukrainy, bataryńska i bataryńska, *Aten. 1896 III. (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX)*; — W. A., Początki kozactwa (por.: Hruszewskij M., tamże 1897 XVIII.).

24538. Andrijewskij A., Zaporozskij wybory i pariadki, *Kij. Star. 1883*; — Tenże, Oskorbienie hetmanskoj czesti, tamże 1884; — Bagaliej D. I., Nasledniki zaporozskich ziemel, tamże 1885; — Nowickij J., Narodnija predanija o zaporozcach, tamże 1885; — A. R-wa, Archistratigi niebesnyje w obrazie zaporozców, tamże 1887; — Krjukow T., Kozaczy stanicznyje suda, *Siew. Wiest. 1892 II.*; — Bagaliej D. I., Stichijnyje biedstwie i borba s nimi w Rossii, *Ist. Wiest. 1892 I.*

24539. Szaszkiewicz Wł., Kozackij heroizm i zawiazanie, *istor. spomynek, Prawda I. (Partyckij E.), Kozackoje izłożenie ruskoj istorii (otwit Słowu), Hazaeta szkolna, Lwów 1876 Nr. 4.*

24540. Skałkowskij A., O bugskich kazakach, *Kij. Star. 1883*; — Łabaczewskij Wł., Bugskoje kozaczestwo i wojennyja posielienija, tamże 1887; — Ługowoj A., Bugskie kazaki i ukraińskie ułany, tamże 1886.

O kozakach Lisowczykach, zob. Nr. 16789 do 16794.

24541. Gliszczynski M., Zaporozże od czasów zniesienia siczcy do r. 1840, *Bibl. warsz. 1851 III.*; — Skałkowskij, *Istoria nowoj Siczcy, Odessa 1863 t. 3.*

24542. Popka I., Czernomorskie Kazaki, *Petersb. 1868*; Turuk A. M., *Istor. zapiski o wojskie czernom., Kij. Star. 1887*; — Albowski Z. A., *Istoria Charkowskaho slobodskoho kozacziaszho potka, por.: E. R-ja, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII.*; Goltubowski P., *Donskieje kozaki na postoje w kijewo podolskom diewizem ucziłiszczie, Kij. Star. 1897 II.*; Die Kosaken von Kobeljak, *por.: W. P., tamże 1898 III.*; — *Sbornik materialow po istorii Kubanskawo kozacziaszho wojska, por.: A. J., tamże 1899 I.*; Kondratowicz F., *Zadunajskaja Sicz, tamże 1883*; Łazarewskij A., *Swidnija o zadunajskich zaporozciach w 1826 g., tamże 1891 III.*; — Hołowackij J. T., *Zaporozcy w Banati, Nauk. Sborn. hat-rusk. Matyej,*

Lwów 1868 i Wrom. Inst. Stawrop., Lwów 1867 (na hod 1868) Nr. 19.; — *Szczatki Siczcy zaporozkiej w Turczoczysznie, Czas 1869 Nr. 64 i n.*; Lebedniec G., *Sledy zaporozców w Swantetii, Kij. Star. 1865*; — Pomaranczew S., *O rabotach kozakow na ladozskim kanali, Kij. Star. 1884, 30%, Nr. 24613.*

24543. F. N., *Perwyi kozackii dwizenija w Rieczy pospolitoy, Kij. Star. 1884*; — Hruszewskij M., *Materiały do ist. kozackich ruchiw 1595—1596, Zap. Tow. Szewcz. 1899.*

Literatura (Dumy kozackie), zob. Nr. 12000 i 21479.

Jan Kosiński, zob. Wiek XVI. pod r. 1593.

Łoboda i Nalewajko, zob. Wiek XVI. pod r. 1595; *Ataman Zaporozców Koszko, zob. tamże.*

24544. Ardaszew N. N., *Iz istorii XVII. wieku, Żurn. min. nar. prosw. 1898*; — W. D., *Pochod kozakow w siewiernuju Rossiju w naczaliej XVII. w., Kij. Star. 1900 II.*; — Istrin W. M., *Grieczeskaja zapis o nabiegie Kozakow na Konstantynopol w naczaliej XVII. w., tamże 1898 III. i Żurn. min. nar. prosw. 1898.*

24545. Wachnianyn N., *Wzajemnyj promir Kozaczczynuju a Perzyjeju w litach 1618, 1619 i 1620, Prawda, Lwów 1868 Nr. 15, 17, 18.*

Stanisław Żółkiewski, starostą kresowym, zob. Wiek XVII.

Zob. Nr. 3576.

Udział Kozaków w wojnie tureckiej, zob. pod r. 1620.

24546. W. A., *K' biografii Petra Konaszewicza Sahajdacznawo, Kij. Star. 1892 III, zob. Wiek XVII.*

24547. A. Ł., *Rukopisnoje ewangelje budtoby hetmana Sahajdacznawo, Kij. Star. 1891 II.*; Tenże, *Kriesty gietmana Sahajdacznawo, tamże 1898 II.*; *Petro Konaszewicz Sahajdacznij, Batkiwyszczyna 1890 Nr. 10.*

24548. Rudnickij St., *Kozacko-polska wijna r. 1625, istor. rozwidka, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII, zob. Nr. 3636 pod r. 1625.*

24549. Giers A., *Pierwod 122. gławy knigi „Sultan Jahja dell' Imperial casa ottomana ad altrimenti Allessandro Conte di Montenegro edi suoi discendenti in Italia, Trieste 1889“ (pobyty późniejszego sułtana Mahometa z żoną Heleną w Kijowie u Kozaków, z którymi gromił Turcyą 1624—1625), Russk. Star., Petersb. 1890.*

Zob. Nr. 3695.

24550. Kulisz P. A., *Ukraińskie kazaki i pany w dwadziatletije przed buntom Bohdana Chmielnickawo, Russk. Obozr. 1895 Nr. 1, 2 (por.: Rudnickij, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII)*; — Tenże, *Hunia i Ostrjanycia, 1638, Prawda I. Nr. 18—22.*

24551. Melnik K., Swiedienia, o pochodzi w Krym Michała Doroszenka (1628), por.: Rudnickij, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII.

24552. L. A., Gienieralnyj oboznyj Wasilij Kasparowicz Borkowski r. 1640—1702, Kij. Star. 1894 I.

Kudak, zob. Wick XVII.

24553. Sołowiew A. L., (Małorusy kozacy przed Chmielnickim), Wiest rusk., Moskwa 1859.

24554. Kamanin N. M., K woprosu o kozaczestwie do Bohdana Chmielnickawo, por.: Kocowskij W., Zap. Tow. Szewcz. 1895 VII.; — Szajnocha K., zob. Nr. 17164; — Stefanowycz W., Ustupy iz istorii Ukrainy i kozactwa (1646—1655), Nauk. Sborn. hał-rusk. Matycy, Lwów 1869.

24555. Antoni J., Ukraina przed inkursyą kozacką, Tyg. powsz., Warsz. 1879; — A. J., Samuel Łaszcz (kartka z dziejów swawoli kresowej XVI.—XVII. w.), Szkice i opowiad. 1887 V.; — Partycki E., Ukraina przed rokiem 1648, Diło, Lwów 1887 Nr. 139—141; — Dubiecki M., Dwie chwile z dziejów kolonizacyi na Niżu, Prz. powsz. 1890 III. (por.: Czermak W., Kwart. hist. 1891).

Piotr Mohyla, zob. Nr. 21493.

Akademia kijowska, zob. Nr. 19425.

24556. Chmielnicki Bohdan, Kalend. krak. 1813; Przyj. ludu, Lieszno 1837 IV.; — Mérimée Pr., Bohdan Chmielnicki. Journal des Savants 1863; — Szajnocha K., Chmielnicki zbiegiem na Niż, Dz. lit. 1869; — Bohdan Chmielnicki, z autogr. T. Padury, Prz. lwowski 1874 VII.; — Bohdan Chmielnicki, Kłasy 1877 XXIV.; — Zakłyński K., Jakoho rodu buw Mychajło Chmielnickij, otec hetmana, i istorija Bohdana Chmielnickoho aż do jeho sporu s Czapłyńskim, Wesna, Kołomyja 1880 III. Nr. 15—18; — Chmielnickij Bohdan, Nauka, Wiedeń 1888; — J. A., Chmielnicki w Czyhrynje, Zap. Tow. Szewcz. 1897; — Chmielnickij B. do czasu powstania protiwo Polsce, por.: Tomaszewskij H., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV.

24557. H-ij O. i H. M., Portret Chmielnickoho z wyd. 1683 r., por.: Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV.; Lewickij O., Pasięka Chm., Kij. Star. 1882 III.; A. L., Pozniejszaja pamiat o Chm. w s. Sobotowie, tamże 1891 II.; A. L., Bud'to tij dom B. Chmielnickawo, tamże 1892.

24558. Jakowienko W. J., Chmielnickij Bogdan, jewo żizń i obszczestwiennaja diejatelnost', biograficzeskij oczerk, Biogr. biblioteka F. Pawlenkowa, Petersb. 1894.

Zob. Nr. 8291.

24559. Kostomarow N., Bogdan Chmielnickij, Petersb. 185. t. 2, 2. wyd. 1859, 3. wyd. (Istor. monografie IX.—XI.) 1870 t. 3, 4. wyd. 1884 (po rusku: Ruska istor.

Bibliot., zob. Nr. 24263); — Tenże, Bohdan Chmielnickij, dannik ottomańskoj Porty, Wiestnik Jewropy 1878 IV.

R.: T. T. J., Dz. lit. 1861; Szajnocha K., Czas 1865 Nr. 102 i Szkice hist., Warsz. 1881 IV.; Sulima R., Prz. powsz. 1884 IV.; Borkowski A., Zorja 1888 Nr. 16—17; Kantecki K., Przew. nauk. lit., Lwów 1879, (B. Chm., dannik Porty) Prz. tyg., Warsz. 1879.

24560. Kulisz P. A., Chmielniszczyzna, istor. opow., Petersb. 1861; — Tenże, Otpadnienie Małorossii ot Polszy, 1340—1654, Cztenija w obszcz. ist. i drewn. ross. 1888 II., IV., 1889 I., Odb. Moskwa 1890, zob. Nr. 24564.

R.: Russk. Staryna 1890 Nr. 8.

24561. Lewyckij I., Ukraiński hetman Bohdan Chmielnickij i Kozaczyzna, Lwów 1878.

R.: N. M., Prawda XII.

24562. Budinskij P. N., O Bogdanie Chmielnickom soczinienije, Kijew 1882; — Bucinskij, O Bogdanie Chmielnickim, Char'kow 1882.

R.: Chmielnicki Bohdan w nowem świetle rossyjskim, Kraj 1883 Nr. 24; Ant. J., Kraj 1886 Nr. 12.

24563. Wostokow A., Pierwyja snoszenija B. Chmielnickawo s Moskwoju, Kij. Star. 1887; — Władimirskij Budanow M., Peredwizenije južno russ. nasilenija w jepochu Bog. Chmielnickawo, tamże 1888; — Muzykantow, Bohdan Chmielnicki w wojnach z Polakami (por.: Kamanin, Kij. Star. 1889 I.); — Jakowienko W. I., Bogdan Chmielnickij, jego żizń i obszczestwiennaja dijatelnost', por.: Szczurowskij O., Zap. Tow. Szewcz. 1895 V.; — Slepuszkin I., O tom, kak Bogdan Chmielnickij oswobodil Ukrainu ot polskoj niewoli (por.: Kamanin I., Kij. Star. 1895 I.; Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. XIII.).

24564. Karpow G. F., W zaszczytu Bogdana Chmielnickawo, Istor. kryt. objasnenija po powodu socz. P. A. Kulisza: Otpadenije Małorossii ot Polszy, Moskwa 1890, zob. Nr. 24560.

R.: Lichaczow N., Istor. Wiestnik 1890 Nr. 3; Russkij Wiestnik 1890 Nr. 2; Russkaja Star. 1890 Nr. 8.

24565. Korzon T., O Chmielnickim sądy Kulisza i Karpowa, Kwart. hist. 1892 VI.

24566. Hruszewskij M., Chmielnickij i Chmielniszczyzna, ist. eskiz, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV.; — Tenże, Nimecka disertacia pro Chmielnickoho, tamże; — Franko I., Chmielniszczyzna 1648—1649 rokui w suczasnnych wirszach, tamże; — Tenże, Chmielnickij, nepryznanij polskij patriot, tamże.

24567. Zakłyński K., Litopys Chmielnicka, krytycz. rozbir, Zorja, Lwów 1881 Nr. 19; Lewickij O., Istor. kartina wremen B. Chmielnickawo, Kij. Star. 1897 I.; Zatułowski M., Rawwinskija knihi wremen, Chmielnickawo, tamże 1896 LIII.

21668. **Gietman Bogdan Chmielnickij** ili prisojedini-nije Małorossii, ist. powiest', Kijew 1894.

24569. X., Z powodu postawienia pomnika Bogda-nowi Chmielnickiemu (Odb. z Czasu), Krak. 1881.

Wojny kozacko-polskie, zob. pod l. 1648 do 1654.

Ruś Czerwona za Chmielnickiego, zob. Nr. 24380; Wołyń, zob. Nr. 24438.

Obłężenie Lwowa r. 1648, Zbaraża r. 1649, zob. Wiek XVII.

24570. O. L., Dokument iz epoki pano-wania wojska zaporożskawo w Małorossii, Kij. Star. 1897 I.

24571. Efimienko Ał., Małorusskoje dwor-jaństwo i jeho sudba (autor szczególnie zajmuje się czasami Chmielnickiego), Wiestnik Jewr. 1891 I. - III.

24572. **Wołk-Karaczewskij W. W.**, Borba Polszy s kazaczestwom wo wtorej połow. XVII. i nacz. XVIII. w., Kij. uniw. izw. 1898 i 1899.

R: Korzon T., Kwart. hist. 1899; Tomaszewskij S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

24573. N. M., Pobożije w XVII. i XVIII. w., K istorii polskawo ziemlewładienja w Braclawszczyźnie, Kij. Star. 1890.

24574. Bagaliej D. I., Zajmanszczina w lewobereżnoj Ukrainie XVII.—XVIII. st., Kij. Star. 1883.

24575. Antoni J. (Rolle), Kobiety na dworze czehryńskim w drugiej połowie XVII. wieku, Bibl. warsz. 1893 IV. (toż po rasku: Kij. Star. 1894 I.); — Tenże, Iwan Bohun, Niwa 1884, Szkice i opowiad. 1887 V.

24576. **Chmielnicki Tymofiej.** (Galli M. E.), Tymofiej Chmielnicki, fragment historyczny z XVII. st. przez Edwarda Maryana, Wilno 1842; — Szajnocha K., Domna Rozanda, Szkice hist., zob. Wiek XVII; — Wengrze-nowskij S., Swad'ba Timosza Chmielnickawo. Kij. Star. 1887; — P. Ł-wa, Dwie poprawki k st. Swad'ba Tim. Chmieln., tamże 1887; — Kubala L., Krwawe swaty, Szkice hist. II, zob. Wiek XVII

24577. Terleckij E., Kozaky na Biłoj Rusy w r. 1654—1656, Zap. Tow. Szewcz. XIV. (por.: Barwiński E., Kwart. hist. 1906); — L. Cz., Ukraina piślia 1654 r., istor. naczerek, tamże 1899 XXIX.

24578. **Wyhowski Jan.** Kostomarov, Het-manstwo Wyhowskawo, Ist. monogr., Petersb. 1872 (toż po rasku: Słowo, Lwów 1864 Nr. 1—24 i Ist. Bibliot. t. XIII., zob. Nr. 24263); — Łewyckij I. (Neczu), Ukrain-ski hetman Iwan Wyhowskij ta Jurij Chmel-nickij, Lwów 1879; — Koreneć D., Znosiny hetmana Iwana Wyhowskoho z Polszeju

w r. 1657—1658, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI.—XXXII.; — Antoni J. (Rolle), zob. Nr. 24575 (toż po rasku: Zoria 1896).

24579. **Chmielnicki Jerzy.** Kostomarov N., Hetmanstwo Juria Chmielnickawo, Ist. monogr., Petersb. 1872 t. XII. (toż po rasku: Ist. Bibliot. t. XIII., zob. Nr. 24263); — Łe-wickij J. (Neczu), zob. Nr. 24578.

24580. Zakłyński K., Znoszenija Kozakiw s Szwedami i s kniazem Jurijem Rako-czym II, Spraw. gimn. akad., Lwów 1883

R: Dłto, Lwów 1883 Nr. 146.

24581. Zyngorn W., Iwan Andrejewicz Pimatkowski, protopop głuhowskij i jewo snoszenija s moskowskim prawitelstwom (1658—1673, kartka z historyi małoruskiego duchowieństwa), Kij. Star. 1892 IV.

24582. Markewicz O., Hramota moskow-skoho uriadu do dońskich kozakiw pro ukraiński sprawy 1659 r., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.

Hadziacka ugoda, zob. Nr. 3632 i Wiek XVII (r. 1658).

24583. **Brzuchowiecki Marcin.** Kostomarov N., Ruina, I. Hetmanowanie Bruchow-eczkoho, Ist. monogr. (po rasku: Ist. Bibl. t. XIV., zob. Nr. 24263); — S. E., Hetman-stwo Brjuchowieckawo, Kij. Star. 1885.

24584. Wostokow A. A., Niżynskaja rada 1663 g., Kij. Star. 1883.

24585. Ołdohlin N., Rozysk 1666 g. o zło-upotreblenijach moskowskich ratnych liudej w Małorossii, Kij. Star. 1895.

24586. **Tetera Paweł.** W. A., O proischo-żdieniji hetmana Tietieri, Kij. Star. 1888; — Szafranow P., Zamietka o hetmanie Pawle Tietierie, tamże 1890.

24587. Einhorn W. O., Priebyananie w Moskwie Joannikija Galiatowskawo w 1670 g., por.: H-ij O., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; — Tenże, Diplomaticzeskija snosze-nija moskowsk. prawitelstwa s prawobie-rieżnoju Małorossijej w 1673 g., Żurn. min. nar. prośw. 1898, Cztenija w imp. obszcz. 1898 i 1899.

24588. **Mnohohrisznyj D.** Kostomarov N., Ruina i hetmanowanie Mnohohrisznoho, Ist. monogr. t. VIII. (po rasku: Ist. Bibl. t. XV., zob. Nr. 24263).

24589. **Doroszenko Piotr.** Celewycz O., Przyczynki do znosin Petra Dorożenka z Pol-szeju w 1670—1672 r., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXV.

24590. **Samoilowicz J.** Kostomarov, Het-manstwo Samoilowicza, 1672—1687, Wiestn. Jewropy 1880.

24591. Storożenko A., Wuk Serbin, połkownik perejasławskij (1675–1692), Kij. Star. 1894 I; — Maksym A. L., Illiaszenko połkownik łubieńskij, 1677–1687, tamże 1891; — Tenże, Michajło Borołowicz, hadziackij połkownik (1687–1704), tamże 1890.

Sobieski i Kozacy, zob. Nr. 16786.

24592. Hołowackij J. T., Dwa jubyleja dla Polaków i Russkich 1686 i 1767 h., Słowo, Lwów 1887 Nr. 26–28.

24593. Fteodot-Czechowski A. A., Instrukcja hetmana Dan. Apostoła, Kij. Star. 1887; — Ewariński-Jawornickij D. I., K' istorii kraja, Zapiska Daniła Apostoła, Jekaterynist. gub. wied. 1892; — Antonowicz W. B., Niezwestnyj dosiele hetman (Barabasz), Kij. Star. 1883; — Sumcow F. N., Joannikij Galatowski, tamże 1884; — Łaszkiewicz A. S., Gaławatyj Iwan, bywszj sud'ja zaporoz., tamże 1887; — Sumcow F. N., Inokentij Gisel, tamże 1884; — Wasilenko W., Iz narodnych wospomynanij ob O. M. Gładkom, tamże 1885; — Mamaj S. A., Izobraženija zaporozca, tamże 1898 I; — Prituckoj asaŭ Michajło Mowczan i jewo zapisnaja kniga, tamże 1885; — Howajskij D., Bohatyr-kozak Ilia Muromec kak istoričeskoje lico, por.: Sobolewskij A., Żyw. Star. 1892 III; — Markow A., K woprosu o prozwyščie Ilji Muromcia, Jetnograf. obozr. 1900; — Mał. A., Mrozowicki czyli Morożenko, pułkownik korsuński kozacki, Lwowianin 1840; — Storożenko N. W., Ahočekamonnyj połkownik I. T. Nowickij, Kij. Star. 1885; — Tenże, Rodion Grigoriewicz Dmitraszko, połkownik perejasławskij, tamże 1893 II; — Ewariński D. J., Iwan Dmitrijewicz Sirko, sławnyj kozewoj ataman wojska zaporozskich niżowych Kaza-kow, Petersb. 1894; — Twerdochlebow A., Nasleds. połkowniczestwo, Kij. Star. 1887.

24594. Łazarewskij A., Dwa akta dla istorii „Ruiny“ prawob. Ukrainy, Kij. Star. 1887.

24595. Bielajew. O strażniczej, staniczej i polowej służbie w polskiej Ukrainie moskiewsk. carstwa do panowania cara Aleksieja Michajłowicza, por.: Antoni J. (Rolle), Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI. str. 303.

24596. Jabłonowski Al., Kresy ukraińne po Licholeciu do Ruiny, Aten. 1877 III, 1878 IV., zob. Nr. 10388.

24597. Mazepa J., Przyj. ludu, Leszno 1835 II, 1842 IV., 1847 XIV.; — Przedziecki Al., O Mazepie, Athen. 1842 I; — Bartoszewicz J., Nowe fakta do życiorysu Mazepy, Dz. warsz. 1853 Nr. 150 i 188; — Lipiński T., Przyczynek do życia, tamże 1854 Nr. 211; — Rulikowski E., (Koresp. Dz. warsz. do P. Szymanowskiego W.), O Mazepie, tamże 1854 Nr. 196; — Mazepa, noty

historyczne, Bibl. warsz. 1855 I; — K. Ł., Hetmaństwo Mazepy, Rusałka, Lwów 1866 Nr. 4–9; — Mazepa (szkie), Sobótka 1870; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1871; — Wyjaśnienie niektórych szczegółów z życia Mazepy, tamże 1871 I; — O napisie króla Mazepy, Aten. 1877 III; — Dodatek, przez K., tamże; — Powidaj L., Jan Mazepa, Prz. pol. 1867 II; — Iz wolskij S., Iwan Mazepa, hetman małorossijskij, istor. razskaz Moskwa 1879, 5. wyd. Moskwa 1894; — Voguë E. M., Mazepa, legende et histoire, Revue des deux mondes 1881 IV; — Kostomarov N. J., Mazepa, istor. monografija, Moskwa 1883 (po rusku: Ist. Bibliot. t. XVII., zob. Nr. 24263); — Tenże, Mazepa i Mazepnicy, Petersb. 1885; — Izajewicz G. Wopt Mazepy, Kij. Star. 1834; — Naumenko W., Stefan Jaworskij w dwójnoy rotwy chwałytelia i obłyčytelia Mazepy, zob. Nr. 21533; — Dabazi A. W., Mazepa kniaź i jewo herb, Kij. Star. 1885; — Antonowicz P. B., O mieście pogrebenija i mogilie Maziepy, tamże 1885; — Kamanin J. M., Mazepa i jewo prekrasnaja Elena, tamże 1886; — Dobratworskij K., K rodostłownoj Maziepy, tamże 1886; — Gorlenko W., „Mazepa“ Czajkowskawa, tamże 1886; — Darowski A., Intryga Salomona (z życia Mazepy), Bibl. warsz. 1891 III, Szkice hist., Petersb. 1894 I; — Tenże, Jan Mazepa, według najnowszej historycznej monografii (Kostomarowa), Niwa 1891; — Piśmo hetmana Maziepy (list do Menżykowa z r. 1704 w sprawie obsadzenia posady proboszcza w Schlüsselburgu), Prawda, Lwów 1891; — Gołombiewskij A., Piśmo hetmana Mazepy k' bliźnemu okolicznemu L. R. Neplujewu, Kij. Star. 1891 II; — Liczyckij N., Hetman Mazepa i osterskija obszcziye zemli, tamże 1892 I; — Szlapkin J., Interessnaja nadpyś (o pobycie Mazepy w Kijowie 1704 r.), tamże 1891 IV; — Łazariewskij Al., Zamietki o Mazepie, tamże 1893 I–II; — Umaniec T. M., Gietman Mazepa, Ist. monogr. (por.: W. R., Żurn. min. nar. prośw. 1898; Kamanin, Kij. Star. 1898 I; Ž-chij I, Wiest. Jewr. 1898 II); — A. Ł., Piśmo Maziepy o zasielanii prawobierieznowo prydnieprowia w k. XVII. w., Kij. Star. 1898 II; — Tenże, Zamietki o portrietach Maziepy, tamże 1899 I; — Mor-dowcew P., Roman Mazepy, Nowosti i bir-zewaja Gazeta 1900 Nr. 334; — Tomaszewskij I., Nezwestnyj lyst Mazepy do mista Lwowa, Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

Zob. Wiek XVIII. (Wojna północna).

24598. Siemien Wakuleńko, sotnik pirja-tyńskij (1696–1720), Kij. Star. 1891.

24599. Szydłowski, Materiały dla oczerka służebnoy dijatelnosti Szydłowskich w Słobodskoj Ukraini (1696–1727), Petersb. 1896.

R: Rad-owa E, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.

24600. Bykowski J., Mulik, niehistoryczny hetman Ukrainy, Bies. lit. 1882.

24601. Mogilanka Raína, kn. Wiszniewieckaja, Kij. Star. 1887.

24602. Antoni J. (Rolle), Kozacy na Polessiu kijowskiem w drugiej połowie XVII. stulecia, *zob.* Nr. 16786; — Tenże, Po inkursyi kozackiej, Z wewnętrznych dziejów Braclawszczyzny w XVIII. w., Świat. Krak. 1884; Toż, Sylwetki hist., Krak. 1892 Ser. VIII.

24603. **Palij Semen.** Antoni J. (Rolle), Bunt Palejowe, Przew. nauk. lit. 1878; — Osadczyj T., Kazackij bałko Palij, oczerk iz istorii staroj kazackoj Ukrainy, Kijewszczyzny i Podolii, Cherson 1892 (por. rec.: Szawłowski A., Kwart. hist. 1894); — Storożewskij N. K., Siemien Palij, kijewskoe Polesie, Wołyń, 1670—1710, Żytomir 1893.

Zob. Nr. 4377.

24604. Czerty narodnoj żizni w Małorossii nacz. XVIII. w., Kij. Star. 1895 I.; — Fr. N., K' charakteristiki szlachecko-kazackoj byta XVIII. w., Kij. Star. 1885; — Kozłowski, (Polacy w Ukrainie w XVIII. w.), Wiest. rusk., Moskwa 1863; — Polacy w zadnieprowej Ukrainie w XVIII. w., por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil.-hist. Akad. XI; Marcinkowski A., Pogranicze Naddnieprzańskie w w. XVIII., *zob.* Nr. 10405; — Celewicz J., Južno-ruskij pan XVIII. st., Diło, Lwów 1887 Nr. 131—135; — Bagaliej D. J., Try czerkieskija slobody XVIII. st., *zob.* Nr. 17146; — 24605. Bakaj N. N., Južnorusskij dworjanin XVIII. w., *zob.* Nr. 17028.

24605. Morawskij S., Teodor Łysowski, 1709—1722, Kij. Star. 1891 III.

24606. M. N., Błagodarstwennoje piśmo kn. Mienszikowa kijewskomu dworianstwu 6. nojabrja 1709 g. za pozdrowienie s połtawskoj pobidoj, Kij. Star. 1897 II.

24607. A. A., Kazennyje Kabaki w Kijewi (1731—1734), Kij. Star. 1893 I.

24608. **Połubotok Paweł.** Kostomarow, Pawło Połubotok (por.: Zakłyński K., Zoria, Lwów 1892 Nr. 3, 4; Diło, Lwów 1883 Nr. 83—88); — Istoria Ukrainy za czasiw Petra Weliykoho i Kateryny II. (Pawło Połubotok, Petro Kalnyszewskij), Proświta, Lwów 1886; — Storożenko N. W., Połubotok ili Świeczka? (epizod iz istorii małorossijskawo ziemlewładienija wtorej połowyny XVII. w.), Kij. Star. 1890

24609. Ł. P., Gadiackaja połk. kancelarija 40 godow XVIII. st., Kij. Star. 1887.

Zob. Nr. 21518.

24610. Kateryna B., Pro dawniu hodynu, Zoria 1891 Nr. 1 i 5 (uniwersał hetm. Jana Skoropackiego z r. 1711).

24611. Projekt na zniszczenie Rusi zjednoczonej, który w r. 1717 ze skrytości na jaw wyszedł, zapewne w czasach Zigmunta III, sknowany, Lwów 1818.

24612. Myszlajewskij A. Z., Krieposti i garnizony jużnoj Rossii w 1718 g., por.: A. Ł., Kij. Star. 1895 II.

24613. Radakowa E., Ukraiński kozaky na żadożskim kanali (za Piotra W.), por.: Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII., *zob.* Nr. 24542.

24614. **Orlik Filip.** Petruszewycz A. S., Fyłypp Orłyk, poślidnyj polskij hetman zapadnoj Ukrainy, Lwów 1872 (por.: Słowo, Lwów 1873 Nr. 31, 34); — Tenże, Pyśmo Fyłyppa Orłyka, hetmana predniprowskich Kozakow k hener. assystentu Jezuitow w diżi swojego wowedienija snowa w hetmaństwo, Łyt. Shorn. hał. rusk. Matycy, Lwów 1872; — Gawroński-Rawita Fr., Filip Orlik jako hetman kozacki, Bibl. warsz. 1899; Toż, Studya i szkice hist., Lwów 1900 ser. II. (por. rec.: Korzon T., Kwart. hist. 1899); — Mołczanowski N., (Trzy listy hetm. koszowych do królów szwedzkich), Kij. Star. 1899 I. (por. rec.: Korzon T., Kwart. hist. 1899).

24615. Dubiecki M., Pogrobowiec Siczy zaporoskiej, losy ostatniego atamana, Prz. powsz. 1889 I.; — Chanec'ko N., *zob.* Nr. 9248—9249.

24616. Markewicz A. I., Jużnaja Ruś pry Ekateryni II. (por.: Lobański O., Zap. Tow. Szewcz. 1895 V.); — Miałotyn W., Prykripljenje krestianstwa liwobereżnoj Małorossii w XVIII. st. (por.: W. I., tamże 1895 V.).

24617. Orłowski P., Hranowski protopop Joann Strockij kak pobornik prawosławija na Ukrainie wo wtorej połowinie XVIII. stol., Kij. Star. 1895.

Zob. Nr. 4736.

24618. Świdenije o kartie Małorossii połow. XVIII. w., *zob.* Nr. 10915.

24619. A. A., Żałoba perejasławskawo połkownika na ukrywatelstwo małorossijan w Kijewi (1760 g.), Kij. Star. 1892 III.; — Kistiakowski A. T., Proszenie małorossijskawo szlachectwa i starszin w miestie s hetmanom o wzostanowienii raznych starinnych praw Małorossii, podannoe Jekatierinie II. w 1764 g., tamże 1883; — Awskijeńko, Małoruska szlachta w r. 1767, Wiestnik ruskij, Moskwa 1863, Odb. Kiew 1864, *zob.* Nr. 9351 (por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad., Krak. XI).

24620. **Razumowski Cyryl.** Ostatni hetman Małorosi hr. Cyryl Razumowski, Czas 1881 Nr. 189 i n.; — Storożenko N. W., Graf Kiril Grigorjewicz Razumowski w roli czelobitczika w senat. Kij. Star. 1893 I.; — Ł. A., Kozaczja służba w hetmanstwo Razumowskawo, tamże 1896 II.

Zob. Nr. 14427.

24621. Kulisz P. A., Michajło Czernyszenko ili Małorossija 80 liet nazad, Kijew 1843.

24622. **Hajdamaczyna i Koliszczyna.** Skalkowskij A., Najezdy Hajdamakow na zapadnaju Ukrainu w XVIII. st., 1733—1768, Odessa 1845 (por.: Uwagi nad dziełem Skalkowskiego, Tyg. petersb. 1845 XXXI.); — Mordowcew D., Hajdamaczyna, istor. monogr., Petersb. 1870, 2. wyd.: Politiczeskija dżewienija russkawo naroda; — Antoni J. (Rolle), Hajdamacy, zob. Nr. 17151 (por.: Polonica, Roz. fil. hist. Akad., Krak. XI.); — Krebsow W., Umańskaja rzeźnia, Kiew 1879; — Rumiancew, Perepiska o wzostanii w Ukrainie 1768 g., Kij. Star. 1882 III., IV.; — Antonowicz W. B., Umanskij sotnik Iwan Gonta, tamże 1882 (po rusku: Diło, Lwów 1882 Nr. 89 93); — Razskaz sowremiennika o prikluczenijach wo wremia Koljivszczyzny, tamże 1887 I. (por. rec.: Marczewski W., Kwart. hist. 1887); — Hajdamaków bunt na Ukrainie w r. 1768, Wyd. Staszica, Lwów 1890 (por.: Tomkowicz St., Czas 1890 Nr. 226); — Szulgin I., Oczerk Koljivszczyzny po nieizdan. i izdan. dokumentam 1768 i bliższych godow, Kij. Star., Odb. Kijów 1890 (por.: Korzon T., Nowa książka o Koliszczynie, Kwart. hist. 1892; J. St., Kraj 1892 Nr. 18 p. t.: Złota hramota z r. 1768); — K' istorii hajdamaczyny, Czerw. Ruś 1892 Nr. 32 (treść odczytu Kamanina w Tow. hist. w Kijowie); — Darowski A., Pamiętnik rzezi humańskiej, Niwa 1892; — Gawroński-Rawita Fr., Ruchy hajdamackie w wdzwie braclawskiem w pierwszej połowie XVIII. wieku, Przew. nauk. lit. 1893; — Tenże, Historia ruchów hajdamackich, Lwów 1900 t. 2 (por.: J. N., Słowo pol. 1899 Nr. 167; Marek A., Czas 1899 Nr. 216; Tydzień 1899 Nr. 24); — Gałant I. K., K' istorii umanskoj rzeźni 1768 g., Kij. Star. 1895; — Tenże, Molitwa w pamiat' umanskoj rzeźni i piśmo kasajuszczesjia togoże sobytia, tamże 1895 (por.: Kopacz, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.); — Moz. Gr., Hajdamackija dżiwienija XVIII. st. i monachi kijewskich monastyrej, zob. Nr. 14593; — Kozłowski St., Rzeź humańska (Odb. z Prawdy), Krak. 1896.

24623. Bunt Żeleźniaka i Gonty. Przyj. Indu, Leszno 1842 IX.; Mładanowiczówna, Rzeź humańska, Orędownik, Poznań 1841—1842; Predanija o Honti, Słowo, Lwów 1871 Nr. 41; Hdejakij prymicania nad statiew „Dziennika polskiego“, Manifest grecko-kat. duchowienstwa województwa kijowsk i braclawsk przeciw schyzmie i hajdamactwu z r. 1768, tamże 1862 Nr. 44—47; A. J. dr. (Rolle), Sawa Czalenko (hajdamaka XVIII. w.), Szkice i opowiad. 1887 V.; Makaruszka O., Suplika successorów Gonty y Żeleźniaka, Zap. Tow. Szewcz. 1895 VI.; Skalkowskij A., Perepiska gr. Rumiancewa o wzostanji 1768 g., Kij. Star. 1883; Listy Panina z Rumjancowem z r. 1769, Russkij Archiv 1882.

24624. Podbereski A., Wyprawa hajdamaków na Czarnobyl za czasów Koliszczyny, Dod. Czasu IV. t. XIII.; Toż, Bibl. warsz. 1864 II.

Materyaty do historyi rzezi humańskiej, zob. Nr. 4949 i 4950.

24625. Kłótnie żydowskie na Rusi 1757 r., Czas 1857 Nr. 139.

24626. S. N., K' istorii małorosijskich kozakow w koncie XVIII. i w naczalie XIX. w., Kij. Star. 1897 II.—IV.

R.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV.

24627. Szimanow A., Predsmiertnaja poziemelnaja borba Zaporozia, Kij. Star. 1883; — K. C., Iz wremien upadka Zaporozija, tamże 1887; — M. W., Miery gietmanskawo prawitielstwa Małorossii w 1757 i 1772 g. w prieduprieżdżenije gołoda, tamże 1894 t. I.; — Barwiński Wł., Rik 1775, stolitnia ricznycja zrujnowania Siczy Zaporozskoj, Prawda 1875 VIII.; — Storożenko N. W., Małorusskija sniewirje, koim mało kto wiryw, sobrannija 1776 h., Kij. Star. 1892 I.; — A. A., Zagadocznoje proisszesztwie na peczerskom forsztatije (1776), tamże 1892 III.

Zob. Nr. 5137.

Bunty na Ukrainie, zob. Nr. 5322.

Sprawa ruska na sejmie czteroletnim, przez W. Kalinkę, zob. Nr. 14278 i Wieś XVIII.

Bartoszewicz J., Prawodawstwo czteroletniego sejmu względem sprawy ruskiej, zob. Nr. 14277.

24628. Gawroński-Rawita Fr., Uposażenie duchowienstwa rzymsko-katolickiego na kresach ukraińnych w końcu XVIII. w., Przew. nauk. lit. 1900.

24629. Litwa (Żmudź, ziemie litewsko-ruskie). Bałtramajtis S., Sbornik bibliograficznych matieriałow dla Litwy, Petersb. 1891, zob. Nr. 10056 i 12084—12087.

24630. Czerniewskij P. O., Ukazatel matieriałow dla Siewiero-Zapadnawo kraja, Pamiatn. kn. kowienskoj gub. na 1882 g.

Bibliografia i historia literatury litewskiej, zob. Nr. 20335—20339.

24631. Mittheilungen der litauischen literarischen Gesellschaft, zob. Nr. 12087 i 20339.

24632. Narbutt M. T., Pisma p mniejsze historyczne, szczególnie do historyi Litwy, Wilno 1856.

24633. Antonowicz W. B., Monografia, zob. Nr. 24266.

24634. Daniłowicz Ign., Wiadomość o właściciwych litewskich latopisach, zob. Nr. 5848; — Barabaszew A. J., Letopisnyje istočniki dla istorii Litwy w sredniego wieku, zob. Nr. 5857; — Narbutt T., Pomniki do dziejów litewskich, zob. Nr. 1951.

24635. Strykowski M., Kronika polska, litewska, żmudzka (do r. 1584), *zob.* Nr. 7445; — Kojalowicz Z. W., Historia lithuana (1669), *zob.* Nr. 8524; — *Zob.* Nr. 23467 (Zarysy historyi polskiej przed Naruszewiczem).

24636. Wagner D. E., *Gesch. v. Lithauen*, Leipz. 1776, 1788; — Schlözer A. L., *Gesch. von Lithauen*, Götting. 1776; — Tenże, *Welt-historie* (*Gesch. v. Lithauen*), Halle 1785; — Gebhard A. L., *Gesch. v. Lithauen* (*Welt-historie* 32. Theil), Halle 1785, *zob.* Nr. 22848; — Baczek L. A., *Historische Unterhaltungen* (Litthauen), Halle 1812.

24637. Narbutt M. T., Krótki rys pier-wiastków narodu litewskiego, z różnych dawnych autorów zebrany, Grodno 1820; — Tenże, *Dzieje starożytne narodu litewskiego*, Wilno 1835—1841, t. I.: *Mitologia lit.* (1835), t. II.: *Początki narodu lit. i jego dziejów*, 3 karty geogr. (1837), t. III.—IV.: *Od w. VI. do XIII.* (1838), t. V.: *Od śmierci Giedymina do bitwy nad Worskłą* (1839), t. VI.: *Panowanie Witolda w XV. w.* (1839), t. VII.: *Panowanie Świdrygiełły i Zygmunta* (1840), t. VIII.: *Panowanie Kazimierza i Alexandra* (1840), t. IX.: *Panow. Zygmunta* (1841); — Tenże, *Dzieje narodu litewskiego w krótkości zebrane, z dołączeniem potoku pochodzeń ludów narodu litewskiego i 4 tablic rodowych książąt litewskich*, Wilno 1847.

R: *Tyg. Petersb.* 1836 XIII, XIV.; *Pam. nauk.* 1837 II.; *Lwówianin* 1840; *Wiz. i roztr. nauk.*, Wilno pocz. II. t. 16.; — por.: Kraszewski J. I., *Tyg. Petersb.* 1836; Renier A., *Postrzeżenia nad krytyką Historyi litewskiej*, *Bibl. warsz.* 1842 III.; Mikulewicz S., *tamże* 1838 I.; Narbutt M. T., *Uwagi nad uwagami* (Mikulewicz), *Teka wileńska* 1858 III.; Bartoszewicz J., Narbutt T., *Tyg. III.* 1860 I.

24638. Chodźko L. J., *Histoire politique de la Lithuanie depuis sa réunion à la Pologne jusqu'à son insurrection 1831*, Paris 1831 (*Extrait de la Revue Britannique*, Avril 1831).

24639. Lelewel J., *Dzieje Litwy i Rusi aż do Unii z Polską w Lublinie 1569* zawartej (1839), *zob.* Nr. 24283.

24640. Ustiałow M., *Izśledowanie wo-prosa kakoje miasto w russkoi istorii dołżno zaniemat' Welikoje Kniażestwo Litowskoje?* Petersburg. 1839.

R: *Otecz. zap.* 1839 II. (str. 160—164); *Galateja* 1839 Nr. 2; *Bibl. dla cztienia* 1839 XXXIII.; — por.: Daniłło, *Tyg. Petersb.* t. XLII.—XLIII.; *Douglaris*, *Dodatek tamże* 1850; Antoni J. (Rolle), *Polonica*, *Roz. fil. hist.* XI.

24641. Jucewicz L. A. (pseudonim Ludwik z Pokiewia), *Historya litewska dla dzieci*, Wilno 1840.

R: *Wiz. i roztr. nauk.*, Wilno, poczet nowy t. VI.

24642. Baliński M., *Pisma historyczne*, *zob.* Nr. 23469 i 24662.

24643. Jaroszewicz J., *Obraz Litwy*, *zob.* Nr. 18467.

24644. Kraszewski J. I., *Litwa, starożytne dzieje, ustawy, język, wiara, obyczaje*, Warsz. 1847; t. II.: *Historya od XIII. w. do r. 1386*, Warsz. 1850, *zob.* Nr. 16222 i 18470; — Kojalowicz, *Preżnija wozrenenija polskawo pisatelja Kraszewskawo na bywyszeje litowskoje kniażestwo, to jest zapadnuju Rossiju*, *Żurn. min. nar. prosw.* 1883 CCXXV., *zob.* Nr. 24663.

24645. Nacewicz Ż. O., *Rzut oka na dzieje W. X. Lit.*, *Podbereskiego Pam. nauk. lit.* 1849—1850 I.—II.

24646. Kirkor A. H., *Czerty iz istorii i żyzni litowskawo naroda sostawlieny s raz-rieszenia naczałstwa wileńskim gubernskim statisticzeskim komitetom*, Wilno 1854.

Zob. Nr. 24293.

24647. Gussow I., *Drewnij litowskij kalendar*, *Izw. arch. obszcz.* 1864 V.

24648. Kukulnik N., *Istoriczeskija zamietki o Litwie*, *Wil. Wiest.* 1864 Nr. 9—79, *Kowiensk. gub. wied.* 1866 Nr. 1—13, *Odb. Wilno* 1864.

24649. Butbiłowicz O., *Opyt ist. jazyczeskoi Litwy*, *Wiest. zapad. Rossii* 1870—1871.

24650. Slizień A., *Litwa do unii lubelskiej*, przez autora „*Poglądu na literaturę polską*“, Poznań 1878.

24651. Bałtramajtis S., *Litwa, oczerki iz narodn. byta Litowcew*, Petersburg. 1877.

24652. Antonowicz W. B., *Oczerk istorii W. Kniażestwa Litawskawo do połowiny XV. st.*, Kiew 1878 I. wyp.; — Tenże i Rowajskij D., *Istoriya welikoho kniażistwa ży-towskoho*, *Rusk. istor. Byblot.* VI., *zob.* Nr. 24263 (*zob. też* Nr. 23069).

R: Korzenko, *Swit*, Lwów 1881 Nr. 1; Brückner A., *Arch. f. slav. Phil.* V.; Kostomarov N., *Istor. Wiestn.* 1881 II.; Kalytowski E., *Zoria*, Lwów 1887 Nr. 13—14; Lewicki A., *Kwart. hist.* 1888.

24653. Daszkewicz N., *Zamietki po istorii litowsko-russk. gosudarstwa*, Kijew 1885; — Tenże, *Litowsko-russkoje gosudarstwo*, Kij. Uniw. *izw.* 1882—1883, *Odb. Kijew* 1886.

24654. Skirmuntt Konstancya, *Dzieje Litwy opowiedziane w zarysie*, Krak. 1886 (toż po litewsku 1888).

R: Sm., *Prawda*, Warsz. 1886; R. B., *Kraj* 1886 Nr. 38 i odpowiedź autorki, *tamże* 1886 Nr. 46; *Prz. powsz.* 1886; *Aten.* 1886 II.; *Arch. f. slav. Phil.* 1887 X; Prochaska A., *Kwart. hist.* 1887.

24655. Briancew P. D., *Istoria litowskawo gosudarstwa s drewniejszych wremen*, Wilno 1889; — Tenże, *Oczerk drewnoj Litwy i zapadnoj Rossii*, Wilno 1891.

R: Bestuzew Rjumina, *Żurn. min. nar. prosw.* 1889; *Istor. Wiestn.* 1889 III.; J. A. M., *Kwart. hist.* 1890.

Batiuszkow, zob. Nr. 10427.

24656. Limanowski B., *Historia Litwy po krótkie opowiedziana*, Paryż (Chicago) 1895.

24657. **Wolff J.**, *Kniazowie litewskoruscy od końca XIV. w., Warsz. 1895, zob. Nr. 271 i 361.*

R: Lewicki A., *Kwart. hist.* 1894; w r. 1895: Jabłoński A., *Ateneum III.*: Prz. Nr. 121; R. A., *Słowo* Nr. 114; G. J. K., *Dod. lit. do Kurj. lw.* Nr. 31.

24658. Über Litthauens Verhältnisse zu Polen von einem Litthauer, Petersburg. 1831, *zob. Nr. 23612—23625.*

24659. *Stosunki między księstwem mosk. i litewskiem*, *Gaz. warsz.* 1854 Nr. 179; — *Litwa w stoszeniu k Rossii i Polszje*, *Wiest. zap. Rossii* 1862; — Sarnecki W., *Obraz stosunków między Polską, Litwą i Rusią* (do r. 1569), Krak. 1869 (por.: Antoni J., *Historyczne notatki o Litwie*, *Polonica*, *Roz. fil. hist. Akad. krak.* XII.).

24660. *Rys krótki części Litwy pod rządem pruskim zostającej*, *Wiz. i roztr. nauk.*, Wilno poczet II. t. XII.

Zarysy historyi polskiej, *zob. Nr. 23328 do 23466.*

Zob. Nr. 23555—23557.

24661. **Wilno**. Narmunt Venc., *Vilna sedes ducum, ara literarum a Gedimino condita*, Wilno 1683 DS.

24662. **Baliński M.**, *Historia miasta Wilna* (do r. 1856), Wilno 1836—1837 t. 2; — *Tenże*, *Opisanie statystyczne miasta Wilna*, Wilno 1835.

R: Kraszewski J. I., *Tyg. petersb.* 1837 XI., 1838 XVII.; *Tyg. lit.*, Poznań 1838 I.; *Wiz. i roztr. nauk.*, Wilno poczet II. t. XIV. i XXII.

24663. **Kraszewski J. I.**, *Wilno od początków jego do r. 1750, Wilno 1838—1842 t. 4.*

R: Kilka uwag nad t. I. i II., *Wiz. i roztr. nauk.*, Wilno poczet II. t. XXII.; *Do uwag sprostowanie i dopełnienie*, tamże t. XXIII. i XXIV.; *Rocz. kryt. lit.* *Lewestama* 1848 Nr. 62; *Daniłowicz I.*, *Rozbiór hist. m. Wilna Kraszewskiego*, Petersburg. 1843.

24664. **Kirkor A.**, *Wilno* (przewodnik), Wilno 1863 (wiele wydań).

24665. Wasilewskij W. G., *Oczerk Wilny*, Wilno 1872 (por.: Batuszkow, *Pam. russk. star. V.*).

24666. *Materyały do historyi Wilna*, Kraj 1894 Nr. 22.

24667. Kirkor A. H., *Istoriczeski statističeskija oczerki wilenskoj gubernii*, Wilno 1852—1853 t. 2.

Zob. Nr. 947, 1003—1007, 10444, 11318, 12154, 17280.

Szkoły, *zob. Nr. 19188 i 19636.*

Sztuka, *zob. Nr. 21966, 22046—22047, 22604.*

Drobniejsze przyczynki do hist. Wilna, zob. w dziale: Miejscowości.

24668. Narbutt T., *Druskieniki i okolica*, *Ordina druskienickich źródeł* 1841 I.

24669. **Grodno**. Orłowski E., *Oczerk ist. goroda Grodna*, *Pam. kn. grod. gub. na* 1890.

Zob. Nr. 982, 10440 i 22604.

24670. **Kowno**. Klimaszewski H., *Historia Kowna*, Noworocz. litewski, Wilno 1831; — Kraszewski J. I., *Kowno*, *Lwowianin* 1840; — *Ist. swiedienija o gorodie Kownie*, *Kowienk. gub. wied.* 1843—1845; — (Potocki L.), *Wspomnienie o Kownie przez Bonawenturę z Kochanowa*, Poznań 1854; — K. M., *Kowno i jego okolice*, *Wildt J.*, *Kalend. powsz.*, Krak. 1865; — *Kłosy t. XVII.*, *zob. Nr. 988 i 10442.*

24671. Baliński, *Krewa na Litwie*, *Niezapominajki K. Korwella* 1842; — Pławskij D., *Miesteczko Krewa*, *Wilenski Wiest.* 1871, *Odb. Wilno* 1871.

24672. Buszyński I., *Kroże, ich przeszłość i stan obecny*, Wilno 1872.

24673. **Nowogródek**. Pazowski J., *Nowogrodecum ducum Novogrodensium olim regia urbs*, *Leopoli* 1749 DS.; — Dmitriew M., *Nieskolko słow, ist. obozrzenie Nowogródka* (1116 do końca XIV. w.), *Wiest. Imp. geogr. obszcz.* 1858 XXIV.; — *Nowogródek*, *Tyg. ill.* 1872 IX.

24674. **Oszmiana**. Jankowski Cz., *Powiat Oszmiański, materyały do dziejów ziemi i ludzi*, *zob. Nr. 21860.*

Rosiński powiat, *zob. Nr. 10455.*

24675. **Suwałki**. *Monografia gorodow suwałkowskoj gubernii*, *Pam. kn. suwałk. gub.* 1888.

24676. **Troki**. Smokowski W., *Troki* (1822), *Athen. Kraszewskiego* 1841; — Chodźko L. J., *Description de l'ancien palatinat de Troki*, *zob. Nr. 10439*; — Kurtz J., *Wycieczka do Trok, wyjątek z dziennika podróży*, *Bibl. warsz.* 1847 IV.; — Skimborowicz H., *Troki*; *Księga świata* 1858 VII.; — *Troki*, *Sobótka* 1871 III., *zob. Nr. 22045, 22046.*

24677. Wojciechowski L., *Wspomnienie hist. o Wilkowiskach*, *Bibl. warsz.* 1854 I., *zob. Nr. 1012.*

24678. **Żmudź**. Bagiński K. X., *Chorografia czyli opisanie Żmudzi św.*, *Athen.* 1845 IV.; — Jaczewicz L. A., *Żmudź*, *zob. Nr. 10451 do 10454*; — Prochaska A., *Nieco o starostwach na Żmudzi*, *Kwart. hist.* 1895, *zob. Nr. 24740.*

Zbiory dokumentów, *zob. Nr. 640—646, 946—1013.*

Zbiory kronik, *zob. Nr. 5842—5857.*

Geografia Litwy, *zob. Nr. 10414—10458.*

Archeologia, zob. Nr. 11303—11324.

Etnografia, zob. Nr. 12084—12243.

Mytologia, zob. Nr. 12482—12511.

Dycezye, zob. Nr. 13165—13205.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16221—16257.

Miasta, zob. Nr. 17277.

Szkoły, zob. Nr. 19188—19218, 19627 do 19679.

Język i literatura, zob. Nr. 20335—20371.

Sztuka, zob. Nr. 21848—21860.

24679. **Litewsko-ruskie ziemie.** Turczy-nowicz, Istoria Białorusi (Przegląd dziejów Białorusi od najdawniejszych czasów), por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI.

24680. **Bielajew I. D.**, Oczerk istorii sie-wiero-zapad. kraja Rossii, Wilna 1867.

R: Wilenski Wiestnik 1867 Nr. 118; — por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI.

24681. **Batiuszkow**, Biełorussja i Litwa, 1890, zob. Nr. 10427; — Siemientowski A. M., Biełorusskaja starina, Petersb. 1890, zob. Nr. 14509.

24682. Zapolski D., Zamietki o bieło-russkich gorodach, I. Gorod Nowo-Swe-rzenski, Żywaja Star. 1893; — Stukalicz W. K., Biełorussja i Litwa, Oczerki iz istorii gorodow w Biełorussii, Witebsk 1894 (por. rec.: Kwart. hist. 1896).

24683. Nowy trud po wnutrienniej istorii Litowskiej Rusi, por.: Liubawski M. K., Żurn. min. nar. prosw. 1898.

24684. Vistulanus, Białoruś a Białolechia, Przew. nauk i lit. 1895.

Zob. Nr. 10417, 10963, 12031, 14510, 24170.

24685. **Sapunow A.**, Zapadnaja Dwina, istoriko-geogr. obzor, Witebsk 1893, zob. Nr. 10696.

R: J. Marek, Kwart. hist. 1893; Nalkowski W. Wista 1896.

24686. **Mińsk**, Pam. książka minskoj gub., zob. Nr. 991—993.

Zob. Nr. 14503.

Mohilew, zob. Nr. 1008.

24687. **Połock.** Richardot D., Wiadomość o Połocku, Miesięcznik połocki 1818 t. I; — Bielajew J. D., Ist. Połotska, Razkazy iz rusk. ist. 1872; — Danilewicz E., Oczerk ist. Połockoj zemli do kінca XIV. st., Kij. uniwers. izw. 1896, Odb. Kijów 1896 (por. rec.: Hruszewski M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.; J. Marek, Kwart. hist. 1898).

Zob. Nr. 1000, 14507 i 14612.

24688. **Psków.** Pogodin M., Pskowskaja lietopis, Moskwa 1857; — Ewgenij, Istoria Pskowskawo kniaźestwa, 1881; — Bielajew, Istoria goroda Pskowa i Pskowskoj zemli, Razkazy iz ist. russk. t. III; — Tychomirow Iw., O perwoj pskowskij litopisi, Żurn. min. nar. prosw. 1883; — Tenże, Perwaja Pskowskaja litopys posli nadenja Pskowa, tamże 1890; — Spasskij A., Wopros o wozniknovenii Pskowa, tamże 1887; — Prejs P., Pihkwa-jestonskoje nazwanje goroda Pskowa, tamże 1889, Ausland (czasop.) 1889.

Wyprawa St. Batorego pod Psków, zob. Wiek XVI.

Zob. Nr. 1001.

24689. **Siewierz.** Gołubowski P., Istoria Siewerskoj zemli do połowiny XIV. stol., Kijew 1881.

R: Linniczenko I., Żurn. min. nar. prosw. 1883.

24690. **Smoleńsk.** Murzakiewicz M., Istoria gubernskawo goroda Smoleńska od drevniejszych wremen do 1804, Smoleńsk 1804; — Nikitin P., Istoria Smoleńska razdielennaja na tri periody, Moskwa 1848; — Bugajski, Smolensk, ist. woj. oczerk, Petersb. 1879; — Oczerk istoriczieskij Smolenska, Petersb. 1894; — Ilenko A. K., Smolensk, dorogoje ożerele carstwa russkawo, kratkij istoriczieskij oczerk, Petersb. 1894; — Pisarew S. I., Smolensk i jeho istoria, Żurn. min. nar. prosw. 1895 CCCI

24691. **Gołubowski P. W.**, Istoria Smolenskoj zemli do naczaja XV. w., Kij. uniwers. izw. 1895.

R: Tichomirow I. A., Żurn. min. nar. prosw. 1895 CCCII; A. W., Kij. Star. 1896; Hruszewski M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.

24692. **Biełokurow S. A.**, O tom, cżoby w Smolenskij i Smolenskij ujezie żitili na gołowach u sebia chochłow nie dietali i k Czerkasom nie otchodili, Cztenija w imp. obšč. ist. i drevn. ross. 1898 III; Bogostawski M. M., Smolenskije szlachetstwo w XVIII. w., Żurn. min. nar. prosw. 1899 (por.: E-k., Kraj 1899 Nr. 11).

24693. **Smoleńsk**, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

Obłężenie Smoleńska, zob. pod l. 1609 do 1611; — Wojna Smoleńska, zob. pod r. 1633—1634.

Zob. Nr. 1002, 14614.

24694. **Witebsk.** F. M. S., Witebsk, Tyg. ill. 1876 I; — Nikiforowski N. J., Oczerki prostonarodnawo żitia-bytia w Witebskoj Biełorussii (por.: Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVII; Pypin A., Wiest. Jewropy 1897 III).

Zob. Nr. 1008—1010, 17284.

24695. **Zapolski Downar M.**, Oczerk istorii kriwiczskoj i driegowiczskoj ziemel do końca XII. st., Kij. uniwers. izw. 1890, Odb. Kijew 1891.

R: Jelski A., Kraj 1891 Nr. 21.

24696. Bądzkiewicz A., Pińsk i Pińszczyzna, Tyg. ill. 1863 VIII.; — Gozdawa M., Terytorium księstwa pińsko-turowskiego, Aten. 1898 II.—III., zob. Nr. 995.

Pienkna Z. M., Polesie, bibliografia, zob. Nr. 10055.

24697. **Nowogród Wielki.** Lizankiewicz, Essai abrégé de l'histoire de Nowogród, Copenh. 1771 DS.; — Sołowiew, Ob odnoszeniach Nowgoroda k' w. kniaziam. 1845; — Kostomarov N., Siewierno-russkija narodoprawstwa (Nowgorod, Pskow, Wiatka), 1863 (t. VII i VIII.: Monografii, zob. Nr. 24264); — Bielajew J. D., Istoria Nowgoroda Wielikawo do padienija (1866), Razkazy iz ist. russk. t. II; — Koczanowicz M., Ustrój państwowy rzeczyposp. nowogrodzkiej, Warsz. 1873, zob. Nr. 16260; — Nikitskij A. I., Istoria jekonomiczeskawo byta Welykawo Nowohoroda, por.: Lappo-Danilewskij A., Żurn. min. nar. prosw. 1895 CCCV.; — Tenże, Oczerk wnutrennej istorii cerkwi w Welykom Nowgorodi, tamże 1879; — Russkaja dopetrowskaja numysmatyka grafa Iw. Iw. Tołstawa, wyp. I.: Dengi welykawo Nowagoroda, Petersb. 1884.

24698. Hrabowycz I., Korotka istorija Nowhoroda, Zorja, Lwów 1880 Nr. 1.

24699. Strahl J. C., De commercio cum Novogrodensibus, zob. Nr. 18202; — Andrejewskij I., O dogoworze Nowogoroda z niemckimi gorodami zakliuczennoom w 1270 godu, Petersb. 1855.

24700. Lubin, Pomorze księstwa Połockiego i Wielkiego Nowogrodu (z Wiestnika Pińskiego), Tyg. petersb. 1848 XXXVII.

24701. Duchiniński Fr. H., Pomnik Nowogrodzki, periodyczne wyjaśnienie projektu moskiewskiego co do obchodu tysięcletniej rocznicy założenia państwa moskiewskiego w Nowogrodzie, Paryż 1861, por.: Dz. lit., Lwów 1861.

Zob. Nr. 2086, 2304, 8501.

Zbiory dokumentów, zob. Nr. 946—963, 982—1013.

Zbiory kronik, zob. Nr. 5843.

Geografia, zob. Nr. 10423—10450.

Archeologia, zob. Nr. 11321—11324.

Etnografia, zob. Nr. 12029—12083.

Dyceczye, zob. Nr. 13192—13196, 14503 do 14525, 14768.

Literatura, zob. Nr. 21550—21553.

Sztuka, zob. Nr. 22578.

24702. **Granice Litwy.** Chodakowski Z., O śledzeniu granic Litwy, Dz. wil. 1822; — Koczubinskij A., Territoria doistoricz. Litwy, Żurn. min. nar. prosw. 1897, por.: Arch. f. Anthropol. 1897: Brückner A., Věstn. slov. star. 1899.

Najdawniejsza historia, zob. Nr. 5853, 10420, 12102, 12487—12491, 12514, 18465, 18470, 20341—24164 i 24637.

24703. Skirmuntt Konstancya, Z najstarszych czasów plemienia litewskiego, Krak. 1892 I.

R.: Kraj 1892 Nr. 48; Brückner A., Kwart. hist. 1894; Gozdawa M., Gaz. warsz. 1898 Nr. 175.

24704. Kraszewski J. I., O litewskim Pałemonie, zob. Nr. 12154.

24705. Ptaszycki St., Dzieje rodów litewskich jako materyał do archeol. hist., Aten. 1888 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1889).

24706. **Brückner A.**, Starożytna Litwa, I. Ludy i bogi, Bibl. warsz. 1897 II.—III. (por.: Zubaty J., Česk. časop. hist. 1898 do 1899); — Pogodin A., Iz drewn. ist. litewsk. plemieni, Wiestn. archeol. ist. 1898.

24707. Witort J., Litewska spółnota rodzinna, Wisła 1895, 1899; Mierzyński A., O władzy Crive'go nad wszystką Litwą i jej sąsiadami, Charitas; Podbereski R., O sposobie prowadzenia wojny u starożytnych Litwinów, Roczn. literacki 1849 (stroje).

Mytologia litewska, zob. Nr. 12482—12503.

24708. Briancew B. D., Istoria litowskawo gosudarstwa s drewniejszych wremen, Wilno 1889, zob. Nr. 24655.

24709. Thomas A., Litauen nach den Wegeherichten, por.: Foss, Mitth. a. d. hist. Lit. XIV.; — Einfluss Westrusslands auf Littauen vor dem XII. Jahrh., Mitth. d. lit. liter. Ges., Heidelberg 1836 II.

24710. **Krumbholtz R.**, Samaiten u. d. deutsche Orden bis zum Frieden am Melno-See, I. Inaug. Diss., Königsb. 1885, II. Alt-preuss. Mntschr. 1889, Odb. Königsb. 1889.

R.: Perlach, Kwart. hist. 1889 i 1891.

24711. Berwiński T., Einige Betrachtungen über die Zustände Lithauens, zob. Nr. 16232.

24712. **Daszkiewicz I.**, Zamietki, zob. Nr. 16224.

24713. Kiprianowicz G., Russkaja ciwili-zacija w Litwie do Gedemina, Wilenskijskij Wiestnik 1875 Nr. 34—49.

24714. Szymański R., Die Wahlen der Grossfürsten v. Lithauen, zob. Nr. 16229.

24715. **Ryngold.** Boryczewskij J., Welikij kniaź litowskijskij Ringold, Sm. woj. enc. lekc. t. XI.; — Michniewicz A., Ringold, pierwszy wefekij kniaź litowskijskij, Kowiensk. gub. wied. 1857 Nr. 37.

24716. G-wa A., Czem objasnit bystroje obrusienie Litwy w XIII. w., Wiestn. zapadn. Rossii 1870 I. (także w: Szolkowicza S. Sborniku statyj, Wilno 1885—1887).

24717. **Mendog.** Harder J. I., Einige Ane-gdoten vom lith. Fürsten Myndowe, Rigische Anzeiger 1777; — Mendog, Olgiard, Gedy-min, Mag. powsz. 1835 II.; — Mendog, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Bonnell, Über einige Ereignisse aus der Regierungszeit

Mindow's v. Lithauen, I. u. II. Abth., Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl., Riga 1858 IX.; — Strehlke E., Regesten zur Gesch. Mindowes, SS. rr. pruss. II.

24718. **Łatkowski J.**, Mendog, król litewski, Roz. fil. hist. Akad. XXVIII., Odb. Krak. 1892.

R: P-ska A., Kwart. hist. 1894.

24719. Zamek księcia Dowmonta, Tyg. pow., Warsz. 1880.

24720. Wilczyński Fr., Wędrowka do gór Utenesa, książęcia Litwy, założyciela Uciań, por.: P. B., Tyg. petersb. 1836 XIII., XIV.

24721. **Gedymin**. Korff J. Alb., Nachricht vom Fürsten Gedymin, Duyer, Specimen iuris Lubecensis 1762; — Wasilewski W., Pismo Gedymina i katolickieskoje posolstwo w Wilnie, Wil. Wiestnik 1869 Nr. 62—87; — Prochaska A., Stosunki Krzyżaków z Gedyminem, zob. Nr. 24049; — Tenże, O prawdziwości listów Gedymina, Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1895 (por.: Lewicki A., Kwart. hist. 1896); — Śmierć Gedymina, Biesiada lit. 1884 XVII.

24722. Padenije w 1336 g., Kowienskija gub. wied. 1845 Nr. 13.

Stosunki Gedymina z Polską, zob. Wiek XIV.

24723. **Gedyminowicze**. Stadnicki K., Synowie Gedymina, t. I.: Monwid, Narymunt, Jawnuta, Koryat, Czasop. Bibl. Ossol. 1840, 2. wyd. przerob. Lwów 1849, 3. wyd. Roz. fil. hist. Akad., Krak. 1875 III.; t. II.: Lubart ks. wołyński, Lwów 1853; — Tenże, Koryat Gedyminowicz i Koryjatowicze, Roz. fil. hist. Akad. VII., Odb. Krak. 1877; — Tenże, Synowie Gedymina, wydanie powiększone i przerobione, Lwów 1881 (por.: K. S., Kłosa XI.); — Wolf J., Ród Gedymina, Dodatki i poprawki do dzieł K. Stadnickiego, Krak. 1886 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1887), zob. Nr. 359.

24724. **Szajnocha K.**, Gedyminowicze, ustęp z dzieła Jadwiga i Jagiełło, Bibl. warsz. 1853 IV., zob. Wiek XIV.

24725. **Olgierd**. Stadnicki K., Olgierd i Kiejstut, synowie Gedymina, w. ks. Litwy, Lwów 1870 (por.: Zakrzewski W., Dz. lit. 1870; J. T., Gaz. nar. 1870 Nr. 51; X. L., Sybels H. Z. XXV.); — Narbutt T., O imionach żon w. ks. lit. Olgierda, Ondyna Druksienickich źródeł, Grodno 1844; — Olgierd, Mag. powsz. 1835.

24726. Gruenhagen C., Über die Chronologie des letzten Kreuzzugs König Johans gegen die Lithauer 1345, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1882 XVI.

24727. **Mierzyński A.**, Der Frieden vom Jahre 1351 zwischen dem Grossfürsten von Lithauen und den Königen Polens und Ungarns, Sitzungsber. d. Alterthumsges. Prussia 1893 zesz. 18.

24728. Boldt Fr., Der deutsche Orden und Littauen, 1370—1386, zob. Nr. 24050 (por.: P. A., Przew. nauk. lit. 1874).

24729. **Kiejstut** w więzieniu u Krzyżaków, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Stronczyński K., Pieniążki Kiejstuta, w. ks. lit., zob. Nr. 465; — Kiejstut i Boruta, Kłosa 1872 XIV., zob. Nr. 24725.

24730. **Mierzyński A.**, Przysięga Kiejstuta, zob. Nr. 16230; toż po niem.: Der Eid des Keistutis, Sitzungsber. d. Ges. Prussia zesz. 48. (por. rec.: Prochaska A., Kwart. hist. 1895; K. S. L., Tyg. ill. 1894 I.).

24731. **Smolka St.**, Kiejstut i Jagiełło, Pam. wydz. hist. fil. Akad. VIII., Krak. 1888.

R: A. L., Prz. pol. 1889 III.: Athenaeum, listy po literaturze a kritiku vědeckou 1889 IV.; P. G., Kij. Star. 1890 III.; — por.: Bulletin de l'Acad., Crac. 1898.

24732. **Trojden**, książę na Czersku, Kłosa 1871 XII.

24733. **Olgierdowicze**. Stadnicki K., Bracia Władysława Jagiełły Olgierdowicza, jako ciąg dalszy „Synów Gedymina“, z tabl. geneal., Lwów 1867, 2. wyd. 1870; — Tenże, Dodatki i poprawki do dzieł: Bracia Władysława Jagiełły, Olgierd i Kiejstut, Lwów 1873.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1869 IV.; Stowo, Lwów 1868 Nr. 20—22, 24, 26, 28, 30—32.

24734. Gozdawa M., Lubart i Lubartowicze, notatka genealog., Gaz. warsz. 1897 Nr. 290; Tenże, Korybut i Korybutowicze, tamże 1897 Nr. 262; Tenże, Terytorium i losy Księstwa Mściśławskiego, tamże 1897 Nr. 273 i n.

Zob. Nr. 14027.

Szajnocha K., Jagiełło i Jadwiga, zob. Wiek XIV.

Władysław Jagiełło, zob. Wiek XIV.—XV.

Przyjęcie chrześcijaństwa, zob. Nr. 12667 do 12669.

24735. **Sołowiew S.**, Krestonoscy i Litwa, Otecz. zap. 1852 LXXXII. (toż w: Chrestomatija po russk. ist. I.); — Jełagin I., Pierwyje christjanskije muczeniki w Litwie, Żurn. min. nar. prosw. XXXVIII.; — Kratkij ocerk istorii religii kniaźstwa Litowskawo, s toho wriemieni, kak naczało pronikať siuda christijanstwo, Kow. gub. wied. 1847; — Naczało christijanstwa w Litwie, Wilensk. kalendar 1884; — Razprostranienije christijanstwa mieźdu litowcami przez N. B-wa, Missioner 1876.

24736. Książ litowski Jakow Andrejewskij, tak nazywajemy Jagajła, Wiestn. zap. Rossii 1869 Nr. 3.

24737. Chodźko L., Histoire politique de la Lithuanie (1384—1831), *zob.* Nr. 24638; — Litwa pod względem cywilizacyi w trzech pierwszych wiekach chrześcijaństwa, Znicz Krzeczakowski, Wilno 1834 II.

24738. Rowajskij D., Litowskaja Ruś pri Jagiellonach, Żurn. min. nar. prosw. 1889 (por.: I. A. M., Kwart. hist. 1889); — Zapolskij-Downar M. W., Gosudarstwiennoe chozajstwo Litowskoj Rusi pri Jagiellonach, Kij. uniwers. izw. 1900 Nr. 7.

24739. Skałkowski A. A., Sliedy litaw-skawo władczestwa w Noworossijskom kraje, Żurn. min. wnutr. dieł. 1845, Żurn. min. nar. prosw. XLVIII, Wilensk. gub. wied. 1846 Nr. 20.

Zasiedlenie Ukrainy, zob. Nr. 17167.

Smolka St., Rok 1386, zob. Wiek XIV.

24740. Witold. Hlebowicz A. B., Krótki rys życia Witolda, w. księcia litewskiego, Dz. wil. 1821 I. — II., Odb. Wilno 1821; — Krasiniński H., Le célèbre Vitold, grand-duc de Lithuanie, précédé de notions sur la Samogitie, Paris 1834 (2 wyd.); — Maciejowski W. A., Witolorauda J. I. Kraszewskiego pod względem hist., Bibl. warsz. 1841 II.; — Kraszewski J. I., Litwa za Witolda, opow. hist., Athen. 1849, Odb. Wilno 1850; — Witold, w. książę litewski, Tyg. ill. 1864 X.; — Lohmeyer K., Witold, Grossfürst von Litauen, (Codex ep. Vitoldi, ed. Prochaska), Königsb. 1885.

Codex epist. Vitoldi, ed. Prochaska A., zob. Nr. 1950.

24741. Barbaszew A., Witolt i jego polityka do Grunwaldskiej bitwy (1410), Petersb. 1885 (por.: Bestużew Rjumin, Izw. sab. Sław. Błahotwor. obszcz. 1885 Nr. 10); — Tenże, Witolt, Posłidnija dwadziat lit kniażenija, 1410—1430, Petersb. 1890.

R.: Filewicz N., Sław. Obozr. 1892; Lewicki A., Kwart. hist. 1894.

24742. Koneczny F., Jagiełło i Witold, cz. I.: Podczas unii krewskiej, 1382—1392, Przew. nauk. lit. 1892, Odb. Lwów 1893, *zob.* Wiek XIV.

24743. Lewicki A., Kiedy Witold został wielkim księciem Litwy, Kwart. hist. 1894 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894); — Tenże, Ueber das staatsrechtliche Verhältniss Litauens zu Polen unter Jagiełło und Witold, *zob.* Nr. 16249; — Prochaska A., Nieznany akt homagiálny Witolda (1405—1413), Kwart. hist. 1895.

Stosunki polsko-litewskie, zob. Wiek XV.

24744. Bujak C., Der deutsche Orden und Herzog Witold von Litauen, Königsb. Altstädtergimn. Progr. 1869.

24745. Baliński M., Dwukrotne obleżenie Wilna przez Anglików, Francuzów i Niemców w XIV. w., Męstwo Polaków, Objęcie rządów przez Witolda, Dz. wil. 1829 VII.

Wojny z Zakonem krzyżackim, zob. Wiek XIV. i XV.

24746. Smolka St., Witold pod Grunwaldem, Gaz. lw. 1881 Nr. 150—152 i w tegoż: Szkiecach, *zob.* Nr. 23501.

Bitwa Grunwaldzka, zob. pod r. 1410.

Unia Horodelska, zob. Nr. 16250 i Wiek XV.

24747. Prochaska A., Ostatnie lata Witolda, Ateneum 1880 IV. do 1881 IV., Odb. Warsz. 1882.

R.: S...cki, Niedoszła koronaęcia Witolda, Kraj 1882 Nr. 16; Tyg. ill. 1882.

24748. Sarnes A., Witold von Polen in den Jahren 1427—1430, nebst einem Anhang zur Kritik des XI. Buches der Historia Poloniae des Johannes Długosz, Altpreuss. Mtschr., Königsb. 1893.

R.: Lewicki A., Kwart. hist. 1894.

24749. Hruszewskij M., Pochwała w. kn. Witoltu, kilka uwag pro skład najdawniejszej rusko-litowskiej listopisi, Zap. Tow. Szewcz. 1895 VIII.

24750. Bartoszewicz J., Witoldówna Zofia, Tyg. ill. 1867 XVI.; — Korotyński W., Otrucie dzieci Witolda, Tyg. powsz., Warsz. 1879.

24751. Prochaska A., Trefniś Henne u Witolda, Przew. nauk. lit. 1880 (lipiec); Szkice hist., Warsz. 1884.

Zob. Nr. 466—467 (monety), 6553 (r. 1390), 12192 (pieśni).

Wojny Husyckie, udział w nich Zygmunta Korybutowicza, zob. Wiek XV.

24752. Świdrygiełło. Kotzebue A., Switrigail, Leipzig 1820 (toż po ross., Petersb. 1835); — Prochaska A., Świdrygiełło, Przew. nauk. lit. 1885.

24753. Lewicki A., Powstanie Świdrygiełły, ustęp z dziejów unii Litwy z Koroną, Roz. hist. fil. Akad. XXIX., Odb. Krak. 1892.

R.: B. K., Mysł 1892 Nr. 16; Koneczny F., Prz. pol. 1892 IV.; Prochaska A., Kwart. hist. 1893; Sołkowski A., Nowa Ref. 1893 Nr. 113, 114; Szarłowki A., Czas 1893 Nr. 93; Oest. ung. Rev. t. XIII; N. K., Dłó 1893 Nr. 176.

24754. Zygunt. Lewicki A., Przymierze Zygmunta, w. ks. litewskiego, z królem rzymskim Albrechtem II., Roz. hist. fil. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898.

Spory litewsko-polskie o Wołyn i Podole, zob. Wiek XV.

24755. Karpow, Istoria borby gosudarstwa moskowskawo z lit.-pol., 1462—1506, *zob.* Wiek XV.

24756. **Liubawskij M. K.**, Wnutrenne dieńenie litowsko-russk. gosudarstwa; — Tenże, Sojm litowski; — Tenże, Obłastnoje dieńenje, *zob. Nr. 16242*.

24757. Papée Fr., La Lithuanie pendant les douze dernières années du règne de Casimir IV., 1480 - 1492, Bull. de l'Acad., Crac. 1900 i Odb.

24758. **Helena Iwanowna**, welikaja knigania lit. i korolewa polsk., Kowiensk. gub. wied. 1846 (z Żurn. min. nar. prosw.), Wil. Wiestnik 1864 Nr. 24—34; — Karpow G., Brak Aleksandra Kazimirowicza z Elenoj Iwan., Mosk. Uniw. Izw. 1866, Odb. Moskwa 1866.

24759. **Downar-Zapolskij M. W.**, Litowskija upominki tatarskim ordam, Litowskijsk skarb i tatarskich ordy w 1502—1509 g., Izw. Tawriczeskoj uczenoj archiwnoj kommisii 1898.

Stosunki z Tatarami, zob. Wiek XV. i XVI.

24760. Breszadskij S. A., Awran Rebiezkowicz, pods. ziem., człon Rady weł. kn. litowskawo w naczale XVI. w., Kij. Star. 1888.

Bunt Glińskiego, zob. Wiek XVI.

24761. **Daszkiewicz J.**, Borba kultur i narodnostej w lit. russk. gosudarstwie w period unii z Polszejo, Kij. Uniw. Izw. 1884 Nr. 12.

Unia Litwy z Polską, zob. Nr. 16246 do 16252, 24638 i Wiek XVI.

Statut litewski, zob. Nr. 1099—1114, 16235—16245.

Zob. Nr. 17959, 20583.

Reformacja na Litwie, zob. Nr. 14866 do 14887, 14957.

24762. Łappo I. P., Ziemskij sud w Wielikom Kniaźestwie Litowskom w koncie XVI. w., por.: W. D., Kij. Star. 1898 I., *zob. Nr. 14653*; — Tenże, Podkomorskijsk sud w wielikom kniaźestwie litowskom w koncie XVI. i nacz. XVII. w., Żurn. min. nar. prosw. 1899.

24763. **Narbutf J.**, Dzieje wewnętrzne narodu litewskiego z czasów Jana III. i Augusta II. (wyciągi z różnych notat), Wilno 1842, 1843, *zob. Nr. 1951 i 16254*.

R: Kraszewski J. I., Tyg. petersb. 1843 XXVIII.

Wojna Sapięhów z szlachtą litewską, zob. Wiek XVIII.

Zob. Nr. 16255—16257.

24764. **Wołoskie kraje** (Mołdawia, Multany, Bukowina). Odobescu A. I., Scrieri literare si istorice, Bucuresti 1887 t. 3; —

Bianu I. si Hodos Nerva, Bibliografia romaneasca veche (1508—1530), Bucuresti 1898; — Hasdeu B. P., Din Moldova revista, Jasi 1862—1863 t. 2; — Aricescu C. D., Revista istorica a Arhivelor Romanici, Bucuresti 1874—1878 t. 3; — Legrand E., Bibliographie hellénique du XVII. siècle, Paris 1894.

24765. **Hasdeu B. P.**, Archiva istorica a Romaniei, Bucuresti 1865 części 4, *zob. Nr. 908*.

24766. Chronicle muntene, w: Laurian si Balcescu, Magazinul istoric pentru Dacia, Bucuresti 1845—1847 t. 5; — Cogalniceanu M., Letopistile, Jassi 1845—1852, *zob. Nr. 5921*; — Bogdan J., Cronicle moldovenesti innainte de Urechia, Bucuresti 1890; — Sincai Gh., Chronica Romanilor, Bucuresti 1886 t. 3; — Orasanu St., Cronicarii moldoveni din secolul al XVII., Bucuresti 1899.

24767. Codrescu T., Uricariul, Jasi 1852 do 1892 t. 22.

24768. Carra, Hist. de la Moldavie et de la Valachie, Jassy (Paris) 1777, 1778 (toż poniem.: Carras Gesch. der Moldau und Walachei, Frankf. 1789) DS.

24769. **Engel J. Chr.**, Gesch. der Moldau, Gesch. der Walachei, Neuere Gesch. der Walachei, Halle 1804, *zob. Nr. 907*.

24770. Kogalnitichah, Hist. de la Valachie, de la Moldavie, Berlin 1837.

24771. Rogalski L., Dzieje księstw Nadunajskich, to jest Multan i Wołoszczyzny, pomnożone wyjątami z dziejopisów polskich i tureckich do r. 1792, Warsz. 1861 do 1862.

Zob. Nr. 7260 i 7899.

24772. **Hasdeu B. P.**, Istoria critica a Romanilor, Bucuresti 1874—1875 t. 2, *zob. Nr. 22992—22994*.

24773. **Hurmuzaki E.**, Istoria principatelor Romane pana la perderea independentei lor, Bucuresti 1878—1886 t. 5.

24774. **Documente** privitoare la istoria Romanilor, culesse de Eudoxin de Hurmuzaki, Bucuresti 1887 I.—XI, Supl. I.—VI, I.—III. (wstępy w każdym tomie); — Jorga N., Acte si fragmente, cu privire la storia Romanilor, Bucuresti 1895—1897; — Esarcu Const., Moldova si Valachia (dok. z arch. weneckiego), Rivista pentru istorie t. III.

Dokumenty, zob. Nr. 908—915.

24775. **Jorga N.**, Calatori, ambasadori si misionari in terile nostre si despre terile nostre, Buletinul Societatei geografice 1898.

24776. **Schmidt V.**, Romano cath. per Moldaviam episcopatus et rei rom. cath. res gestae, quas ad optimorum fontium fidem

publicum in lucem profert G. S. hung. regia scientiarum Academia patrocinante, Budapestini 1887.

Historia Węgier i Siedmiogrodu, zob. Nr. 22970—22977.

Historia Turcji, zob. Nr. 22962—22969.

24777. **Jabłonowski Al.**, Sprawy wołoskie za Jagiellonów, Źródła dziejowe t. X., zob. Nr. 1387 (Wstęp); — Tenże, Wołoszczyzna, Mołdawia, Multany, referat, Pam. II. zjazdu historyków polskich, Lwów 1890; — Kałużniacki E., Dokumenta mołdawskie (str. 195—199), zob. Nr. 913.

24778. Kurkowski, O Multanach i Wołoszczyźnie i wojny Polaków z nimi, zob. Nr. 16889; Niemcewski J. T., Untersuchung d. poln. Oberhoheitsrechtes über die Moldau, Leipzig 1872, zob. Nr. 16890.

24779. **Ulanicki W.**, Materiały dla historii otnieszenij Rossii, Polszy, Mołdawii, Włachii i Turcii w XIV.—XV. wieku, Moskwa 1887, zob. Nr. 1956.

24780. **Daszkewicz N.**, Wołochowskaia zemlja i jeja znaczenie w ruskiej istorii, epizod iz istorii jużnoj Rusi w XIII. i XIV. stolitjach, Kiew 1876.

Stosunek do Polski, zob. Prawo Nr. 16388 do 16392.

24781. Uwagi nad Multanami (z angielsk.), Rozm., Lwów 1820; Wyjątki z listów Sekowskiego o Wołoszcz. i Multanach, tamże 1820; O Wołoszczyźnie, tamże 1821, 1822; Magnuszewski D. S., Wołoszczyzna, fragm. hist., Ziewonia, noworocznik, Lwów 1834; Mołdawia i Wołoszczyzna, Prz. pozn. III., VIII.; D., Polacy na Wołoszczyźnie, Dz. liter. 1860.

24782. Kielsiew, Gałyczyna i Mołdawia, Petersb. 1868; K...j N., Otkuda wzięło imię „Bessarabia“, Zoria hał., Lwów 1856 Nr. 38—39.

24783. **Morgenbesser A.**, Przyczynek do dziejów Mołdawii, Lwów 1892, zob. Nr. 16391.

R: Czołowski A., Kwart. hist. 1892.

Geografia, zob. Nr. 10353—10354.

24784. **Bukowina.** Hołowackij J. T., Istoriyczeskija świdinija o Bukowynie, Wilenskiy Wiestnik 1869; — Martynowycz I., Istoriyczeskii śwytelstwa o drewniższych właditelach i żytelach Bukowyny i Mołdawii, Bukow. Zorja, Czerniowce 1870 Nr. 4—9; Toż, Zerna, dod. do Bukowyny, Czerniowce 1887 (toż po niem.: Historische Zeugnisse über die ältesten Beherrscher und Einwohner der Bukowina und der Moldau, Czernowitz 1888).

24785. **Wickenhauser F. A.**, Molda oder Beiträge zur Gesch. der Molda und Bukowina, Czernowitz I. 1882, II. 1891.

24786. **Kaindl R.**, Gesch. der Bukowina, I. Von den ältesten Zeiten bis zu den Anfängen des Fürstenthums Moldau, 1342, Czernowitz 1895, 2. wyd. 1896; II. Von der Begründung des Fürstenthums Moldau bis zur

Occupation der Bukowina durch Oesterreich, 1342—1774, Czernowitz 1895; III. Die Bukowina unter der Herrschaft des österreichischen Kaiserhauses seit 1774, Czernowitz 1897.

R: Bucher A., Österr. Litteraturblatt 1895 Nr. 16, 1897 Nr. 5; Herzberg-Fränkell, Mitth. d. Inst. f. Österr. Geschichtsforsch. 1896 XVII.; R. F. K., Kwart. hist. 1896, 1897.

Geografia Bukowiny, zob. Nr. 10061, 10348—10352.

Etnografia, zob. Nr. 10350, 10352, 11927 do 11930, 12373.

24787. **Krzyżanowski St.**, Początki Wołoszczyzny, Roz. fil. hist. Akad. 1889 XXIV., Odb. Krak. 1889.

R: Czołowski Al., Kwart. hist. 1890.

24788. **Czołowski Al.**, Początki Mołdawii i wyprawa Kazimierza W., Kwart. hist. 1890; — Tenże, Sprawy wołoskie w Polsce do 1412, II., tamże 1891, Odb. Lwów 1892.

R: Gorzycki J. K., Głos, Warsz. 1892 Nr. 28.

Urechii Gr., Chronique, zob. Nr. 7550.

Zob. Nr. 7260.

Zob. Nr. 1853, 1899, 1920, 1922, 1935, 1941, 6539.

24789. **Picot E. et Bengescu G., Alexandre le Bon, prince de Moldavie (1401—1413), Vienne 1882.**

Zob. Nr. 2117, 2137, 2160; 2240, 2274, 2289, 2295.

Hold Stefana z r. 1485, zob. Nr. 2345 i pod r. 1485.

Wyprawa wołoska z r. 1497, zob. Wiek XV.

24790. **Jorga N.**, Contributii la istoria Munteniei in seculul XVI., Analele Academiei romane XIX.

Zob. Nr. 2474.

24791. **Borzemski A.**, Sprawa pokucka za Alexandra, Prz. powsz. 1887 IV., zob. Wiek XVI.

24792. **Awantura XVI. wieku (epizod iz istorii mołdawskawo kniażestwa), Kij. Star. 1893 II.**

Bitwa pod Obertynem, zob. Wiek XVI. pod r. 1531.

24793. **Jorga N.**, Nouveaux matériaux pour servir à l'hist. de Jaques Basilikos Héraclide, dit le Despote, prince de Moldavie, Bucuresti 1900, zob. Nr. 3234; — Legrand E., Deux vies de Jacques Basilikos, Paris 1889.

24794. Pierling P. et Racki Fr. L., Komulovica izojestaji, listovi o poslanstvu njegovu u Tursku, Erdelj, Moldavansku i Poljsku, Starine, Agram 1882 XIV.

24795. Rusolubowycz A., Kaźń mołdawskiego gospodarja Iwana Podkowy wo Lwowi 1578, Słowo, Lwów 1875 Nr. 79, Odb. Lwów 1875, zob. *Wiek XVI*.

24796. Jorga N., Documente nova (asupra lui Petru Schiopul si Michai Viteazul), Analele XX; — Tenże, Basta si Michai Viteazul, Bucuresti 1895; — Hirn J., Das Exil des Moldauer Fürsten Peter Schiopul, Jahrbücher d. Görres-Ges. VII; — Balcescu N., Istoria Romanilor sub Michaiu-Voda Vitezul, ed. Odobescu A. J., Bucuresti 1878; — Teutschlaender W. St., Michael der Tapfere, Wien 1879; — Szádeczky L., Erdely és Mihály Vajda története, 1595–1601, Okleveltárral 1893.

24797. Neugeboren C., Andreas Bathori, Kardinal und Fürst v. Siebenbürgen,

Transilvania 1837; — Reissenberger K., Marie-Christina von Inner-Österreich (1574 do 1621), Mitth. d. hist. Ver. f. Steiermark 1882 XXX.

Stosunki polsko-włoskie w XVII. wieku, zob. Wiek XVII.

Zob. Nr. 7898, 8774.

24798. Cełowycz J., Perechid kozakiw czezez Pokutje do Mołdawii w r. 1739, Zorja, Lwów 1855 Nr. 3–6.

24799. **Spiz.** Wagner C., Analecta Scephusii, zob. Nr. 716–717.

Bibliografia, zob. Nr. 10051.

Geografia, zob. Nr. 10300–10302.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970–22977.

C. Przebieg dziejów Polski.

(a: *Epoka przedchrześcijańska: Śledzenie początków państwa i społeczeństwa; historia bajeczna; legendy, Polska pogańska.*)

Słowianie w ogólności i historia t. zw. okresu słowiańskiego, zob. Nr. 22995–23327.

Zarysy historyi Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

24800. **Naruszewicz A. St.**, Historia narodu polskiego, t. I. cz. 1. i 2.: od najdawniejszych czasów aż do Mieczysława I, zob. Nr. 23328.

Schloezer A. L., zob. Nr. 24834.

Potocki J., zob. Nr. 22995 i 23090.

Gatterer J. Chr., zob. Nr. 24469.

Czacki T., zob. Nr. 6280 i 16079.

Surowiecki W., zob. Nr. 23160.

Prażmowski A., zob. Nr. 5832 i 23094.

24801. Orchowski A., Discours sur l'origine de la Pologne, sur la langue et la littérature de cette nation, Götting. 1815.

R: Lelewel J., Tyg. wil. 1816 I.; Rozbiory, Pozn. 1844; Götting. gel. Anz. 1816 Nr. 126.

Bandtkke J. S., zob. Nr. 23339.

Ossoliński J., zob. Nr. 6280.

24802. **Lelewel J.**, Polska wieków średnich czyli w dziejach narodowych polskich postrzeżenia, Pozn. 1846–1851 t. 4, zob. Nr. 5831, 23169, 23355; — Tenże, Ostatnie spoj-

zrenie na Polskę średnich wieków, Polska, dzieje i rzeczy jej t. V.; — Tenże, Wiadomość o narodach aż do w. X. wewnątrz Europy będących, Warsz. 1814. zob. Nr. 23078; — Tenże, O Słowianach, Bibl. warsz. 1842 IV.; — Tenże, Sprawa Lechitów i kmieci, Polska, dzieje i rzeczy II.

R: Wojciechowski W. A., Tyg. petersb. 1847 XXXV.

24803. Majewski W. S., Zbiór rozpraw podług dzieł nauk i umiejętności historye wędrowek wyjaśniających, Warsz. 1827–1828.

Szafarzyk P. J., zob. Nr. 23097.

24804. Lewestam Fr. H., Pierwotne dzieje Polski, Warsz. 1841.

24805. **Powszechny wykład starożytności polskich** czyli wędrowni narodów na polskiej ziemi, ich siedliska etc., Lwówianin 1842.

Giesebrecht L., zob. Nr. 23170.

Roepell R., zob. Nr. 23373.

Baliński M., zob. Nr. 10070.

24806. **Maciejowski W. A.**, Pierwotne dzieje Polski i Litwy, zewnętrzne i wewnętrzne, z uwagą na ościenné kraje, a mianowicie na Ruś, Węgry, Czechy i Niemcy, z dorobioną do nich chronologiczną mapą, Warsz. 1846; — Tenże, Kronika polska pierwszych dziesięciu po Chrystusie wieków, z mapką, Warsz. 1848; — Tenże, Dzieje

Polski przedchrobrowej, Warsz. 1872, *zob.* Nr. 16058, *zob.* też Nr. 5835.

R.: Schulz D., Prz. nauk. lit. 1845; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1846 IV.; Grabowski, Tyg. petersb. 1847 XXXV.; Prz. poz. XXVII.; Alb. lit. Wójcickiego 1849; Uwagi nad wykładem Maciejowskiego o pochodzeniu Lachów, Bibl. warsz. 1852 II.

Mickiewicz A., *zob.* Nr. 23381.

24807. Skąd pochodzą i co pierwotnie znaczą wyrazy Lech, szlachta, Polak, *zob.* Nr. 20464.

24808. Kaczkowski St., Cokolwiek o początku Polski i Polaków, Bibl. warsz. 1844 IV.; — Tenże, Rozprawy dotyczące się pierwotnych dziejów Polski przez S., Poznań 1847.

24809. Krótki rzut na dzieło: Pierwotne dzieje Polski i Litwy przez Zochowskiego, Dzwon literacki, Warsz. 1847—1848.

Kunik E., *zob.* Nr. 24826.

24810. Nowowiejski St., Über den Ursprung d. polnischen Slaven und ihre Wohnsitze, Erlangen 1845.

24811. **Bielowski A.**, Wstęp krytyczny do dziejów Polski, Lwów 1850 (por.: Tenże, Myśli do dziejów słowiańskich (bezimiennie), Tyg. lit. 1841 i Początkowe dzieje Polski, Czasop. Bibl. Ossol. 1842 I.), *zob.* Nr. 5836; — Tenże, Rzut oka na dotychczasową pierwotną polską historię, Bibl. warsz. 1851, Odb. Warsz. 1853 (por.: Jana Wagilewicza Wywód początków Słowian od Trako-Ilyrów, z powodu wstępu krytycznego, Bibl. warsz. 1852 IV.); — Tenże, Genealogia książąt i królów polskich, Bibl. Ossol. 1866 IX.

R.: Zakłyka W., Dennycia, Jutrzenka, Warsz. 1843; Prz. poz. XXIII.—XXIV.; Lipiński T., Kilka uwag, Bibl. warsz. 1852 IV.; Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1851 Nr. 85, 1852 Nr. 14; Tenże, O pomysłach historycznych Augusta Bielowskiego, *zob.* Nr. 23660; Tenże, Jeszcze o dziejach pierw. Polski i o pomysłach Wagilewicza, Dz. warsz. 1855 Nr. 4; Brandowski Alfr., *zob.* Nr. 24815.

24812. **Szajnocha K.**, Pogląd na ogół dziejów polskich, Bibl. zakł. nar. Ossol. 1847; — Tenże, Nastanie szlachty i herbów, Szkice t. II.; — Tenże, Lechicki początek Polski, szkic hist., Lwów 1858, Szkice hist., Warsz. 1881 IV.

R.: Schmitt H., Dz. lit. 1858.

24813. Les origines Slaves, Pologne et Ruthénie, Paris 1861.

Schmitt H., *zob.* Nr. 23401.

24814. Zkąd Polska powstała, Kalend. m. Stanisławowa 1863.

24815. Brandowski Alfr., O pomysłach lechickich P. Aug. Bielowskiego w obec filologii klasycznej, Roczn. tow. nauk. krak. XV., Odb. Krak. 1863.

24816. **Kętrzyński W.**, Die Lygier, ein Beitrag zur Urgeschichte der Westslaven

und Germanen, z kartą geogr. (1868), *zob.* Nr. 23212; — Matusiak S., Namen u. Wohnsitze der Lugiervölker, Spr. gimn. w Bochni 1889.

Müllenhoff K., *zob.* Nr. 23128.

24817. **Wojciechowski T.**, Chrobacy, Rozbiór starożytności słowiańskich, Krak. 1873 t. I.

R.: Kraj (Krak.) 1873 Nr. 269; Bylicki, Tyg. wielkop. 1873; Zieliński F., Bibl. warsz. 1873 IV.; Chomętowski Wł., Wiek 1874 Nr. 6—7.

Krek G., *zob.* Nr. 19996.

24818. Nehring W., Über die Namen für Polen u. Lechen, *zob.* Nr. 20461; — Perwolt J., Polen, Ljachen, Wenden, Arch. f. slav. Phil., Berlin 1879 IV.

24819. **Bartoszewicz J.**, Historia pierwotna Polski, wyd. pierwsze, Krak. 1878 do 1879 t. 4, Dzieła t. III.—VI., *zob.* Nr. 23402.

R.: Sowiński L., Kłosy 1879 XXIX.; Tydz. pol. lit., Lwów X.; Tyszyński A., Bibl. warsz. 1880 II.

24820. Jarochoński K., Ułamek z dziejów Lechii, por.: Aten. 1876 II.; — Tenże, Pierwotne dzieje Polski, Muzeum 1881, Odb. Krak. 1881; — Chyliński M., Początki Polski, Niwa 1883.

24821. **Piekosiński Fr.**, O powstaniu społeczeństwa polskiego, Roz. fil. hist. Akad. t. XIV.; — Tenże, Obrona hipotezy najazdu, tamże XVI., Odb. Krak. 1883, *zob.* Nr. 16978; — Bobrzyński M., Geneza społeczeństwa polskiego, tamże XIV., *zob.* Nr. 16979; — Smolka St., Uwagi z powodu rozpraw Bobrzyńskiego i Piekosińskiego, tamże, *zob.* Nr. 16980 (por.: Kętrzyński W., O pierwotnym ustroju społecznym w Polsce, Aten. 1881 II.; Prz. bibl. arch., Warsz. 1882 III.; Smoleński Wł., Prawda, Warsz. 1882; Hipotezy o początkach Polski, Słowo, Warsz. 1882 Nr. 39).

Bogusławski W., *zob.* Nr. 23022.

24822. Matusiak Sz., Lach i Lech, *zob.* Nr. 20468.

24823. Morawski Szcz., Lechia, Sarmaty, Prusy i ślacha, por.: Zawiliński, Prz. liter. 1896 (listop.).

24824. **Małecki A.**, Lechici w świetle historycznej krytyki, Wyd. zakł. nar. im. Ossolińskich I., Lwów 1897 (podaje przebieg sporu o kwestyi lechickiej).

R.: Fr., Przew. nauk. lit. 1896; w r. 1897: Gończy K., Tydzień Nr. 12 i n. i Lud Nr. 1; Z., Kraj Nr. 16; Rembowski A., Kuryer warsz. Nr. 112; Krotoski K., Prz. powz. II.; Gajster J. F., Prawda Nr. 26; Wiśta; Głos Nr. 46; S. Ad., Ateneum II.; F. R., Tyg. III. Nr. 18; w r. 1898: Kochanowski J. K., Bibl. warsz. III.; Potkański K., Lechica, Kwart. hist. 1898 str. 291—300; Gumpłowicz L., Prawda 1899 Nr. 6.

24825. **Potkański K.**, Lachowie i Lechici, Roz. filol. akad. XXVII., Odb. Krak. 1897 (por.: Bull. Acad., Crac. 1897); — Tenże, Lachowie i Lechici, Bibl. warsz. 1898 III.

24826. *Kunik E.*, Lechica, pogląd krytyczny na dotychczasowe traktowanie kwestyi lechickiej, Kwart. hist. 1898 (z wyj.

listów St. Różnickiego i J. Baudouin de Courtenay), Odb. Lwów 1898 (por.: Tenże, Die Dynastien u. der Herrenstand der Lingen bei den poln., böhm. u. mährischen Slaven, 1845).

R.: Kochanowski J. K., Bibl. warsz. 1898 III; Gajslar J. F., Věstn. slov. starož. 1899 Nr 1 i 2.

24827. **Balzer O.**, Rewizya teoryi o pierwotnem osadnictwie w Polsce, Kwart. hist. 1898, Odb. Lwów 1898.

R.: Kochanowski J. K., Věstn. slov. starož. 1899.

24828. Kochanowski J., O Czechu i Lechu historia, Krak. 1589, *zob.* Nr. 7476.

24829. Ziegler H. Rotenburg, Germaniae virorum historiae (de Popiele, Venda, Casimir, Hedwig, Ladisl.), Ingolet. 1562; Fonteny J., Brief discours de l'origine des Polonois (po r. 1593), E. IX. b. r.; Centino, Stemma polonicum sive Origines polonicae, 1620; Thilo Gottfr., Dissertatio historica de Piasto, 1668; Hock A. F., Diss. de Piasto, Wittenb. 1668; Grell H. Wawrz., Trium antiquiss. Poloniae ducum Lechi II. et Popieli II. finalia, Toruń 1699 (DS.).

24830. Hancke M., De Silesiorum nominibus, Lips. 1702; — Tenże, De Silesiorum antiquitatibus, Vratisl. 1702; — Tenże, De Silesiorum majoribus antiquitates, Lips. 1702; — Tenże, Exercitationes de Silesiorum rebus ab anno 550 usque ad a. 1170, Lips. 1705 (DS.).

24831. Venda, reine de Pologne, Haag. 1705; Sienkiewicz B., Patres patriae Poloniae princeps Lechus Wizimirus (theatr.), 1718 (DS.).

24832. Lengnich G., De Polonorum majoribus, dodatek do Hist. polona a Lecho, Lips. 1740, *zob.* Nr. 23467.

24833. Peres (?), De cometa sub rege Lesco exorta, Thorun 1743; Kotlicki B., Lech polski albo wolnego narodu początki (wiersz), Lwów 1751 (DS.).

24834. **Schlözer Aug. Lud.**, Abhandlung über die Aufgabe, die Ankunft des Lechs in Polen betreffend, Danzig 1767, 1770; — Tenże, Dissertatio de Lecho, w dziele: Jabłonowski J. Al., Lechi et Czechii scriptorum vindiciae, pars I.—III., Lipsiae 1771; — Ayner J. H., Animadversiones ad histor. Lechi, tamże pars III; — Semler, Animadversionum ad scriptores rerum polonicarum de Czecho et Lecho, w: Acta societ. Jabłonov. 1772; — Kleczewski P. L., Lechus historiae polonae restitutus, ded. J. Al. Jabłonowski, Olomunciae 1774; — Wiersz na dyssertacyę o Lechu pisany, 1774; — Schloezer A. L., Wywód hist.-kryt. o Lechu, Warsz. 1774 (DS.).

24835. Meerheim G., De Polonia ante Piastea, Vitenb. 1793; — Lech und einige seiner Nachfolger oder Geschichte der Entstehung des poln. Reichs, Leipzig 1795; — Wakkebart, Drei Königinnen, Wanda de Pollogne, Leipzig 1795; — Mejer J. Fr., Popiel König v. Polen nach Andreas Grypbis, Frankf. a. M. 1803.

24836. Wanda, z rękop. Naruszewicza, Pam. lwowski 1818; Krakusa grób, Pszczółka krak. 1821 I.; Jaszowski St., Listy do Wandy o mistycznych dziejach narodu polskiego, tamże 1821 I. do 1822 I.

24837. S. Fr., Rozprawa czyli Wanda do prawdziwych lub bajecznych dziejów należy, Czasop. księg. im. Ossolińskich 1828 III.

24838. Ossoliński J., Postrzeżenie omyłki późniejszych dziejopisów polskich w policzeniu Piasta do książąt polskich, Czas. księg. im. Ossolińskich 1828 II.

24839. Légende héroïque de Polonais, Paris 1831; — Godebski Ks., Otwarcie kursu hist. i stat. pol. w zakł. art. w Bourges, zes. 2.: Sławianizacyjna, 3.: Dzieje bajeczne, Paryż 1833.

24840. Popiel, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; Mogiła Wandy pod Krakowem, tamże 1840 VII.

24841. Maciejowski W., Lech, Czech i Rus, Oredownik, Poznań 1840—1841.

24842. Radecki J. K., Pismo Ja. Ka. Ra., t. I.: Polska przedchrześcijańska, opowiedziana w klechdach podług podań ludu polskiego, przez dziejopisów zebranych, Poznań 1842.

24843. Pietraszewski B., O bajecznych dziejach polskich (przypomnienia pasterskie), Warsz. 1846.

24844. Schulz A., Die polnische Königsage krit. erörtert, Neue Jahrb. f. deutsche Sprache, Berlin 1848 VIII.

24845. Malczewski M. J. K. K., Dzieje rodzonych braci Lecha, Mecha i Czecha, toż ich bratanka Rusa w pierwszej połowie II. w. po Chr., które z rzeźb powstałych na widawie Trajana w Rzymie zdjął i objaśnił, Strassburg (7361) 1852.

24846. **Gutschmid A.**, Kritik der polnischen Urgeschichte des Vinzenz Kadłubek, Arch. f. Kunde österr. Gesch. 1857 VII.

24847. **Szajnocha K.**, Rozprawa historyczna „O myszach króla Popiela“, Dod. tyg. Gaz. lw. 1857 Nr. 1—5; Toż w: Szkicach hist., Warsz. 1881 II.

24848. Lepkowski J., O tradycjach narodowych, Krak. 1861, *zob.* Nr. 11699.

24849. **Lelewel J.**, Rocznica (tysiączna) wstąpienia na tron Ziemowita, syna Piasta, r. 860, Gniezno 1860.

24850. Popiel i Piast, Romanowskiego rec., Tyg. pozn. 1863; Mysza wieża, Wędrawiec 1866 t. II.: Zbrożek P., Popiel i Piast, Lwów 1871.

24851. **Römer K. L. I.**, Podania o Krakusie i Wandzie, Bibl. warsz. 1872 III., Odb. Warsz. 1872.

24852. Świeżawski E., Pięć ustępów z cyklu powieści histor. J. I. Kraszewskiego, Bibl. warsz. 1878 II., Odb. Warsz. 1878, *zob.* Nr. 5840.

24853. (Petruszewycz A. S.), Koroczun-Krak, filologiczno-istoryczeskoje razsuzdzenie, Słowo 1876 Nr. 66, Odb. Lwów 1876.

24854. Świston F., Uwagi do pierwszej księgi kroniki Wincentego Kadłubka, Rzeszów 1887, *zob.* Nr. 6292.

24855. **Beheim-Schwarzbach**, Die Mäusethurmsage v. Popiel u. Hatto, Pruemers Festschrift, Posen 1888.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1889.

24856. Kawczyński M., Etymologia jako środek w badaniach historycznych (Wanda, Popiel, Piast), Pam. II. zjazdu hist. polskich, Lwów 1890.

24857. **Wojciechowski T.**, O Piaście i piaście, Roz. fil. hist. Akad. XXXII, Odb. Krak. 1895.

R: W r. 1895: R. A., Bibl. warsz. IV.; C., Gaz. lw. Nr. 261; Kraj Nr. 31; w r. 1896: Karłowicz J., Wiśła; w r. 1897: Biekosiński Fr., Kwart. hist. str. 137—147 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896).

24858. **Brückner Al.**, O Piaście, Rozpr. hist. filoz. Akad. XXXV, Odb. Krak. 1897; — Potkański K., Jeszcze o Piaście, z powodu rozprawy prof. Brücknera, Kwart. hist. 1900.

R: Gajlsler J. F., Głos 1898 Nr. 25; Pastrnek, Listy filologiczne 1899 XXV.; Věstn. slov. star. 1899; Potkański K., tamże.

24859. Krzywicki L., Przyczynki do prahistorii Polski, Prawda 1899 Nr. 31—37; Z przeszłości przedhistorycznej, tamże 1900 Nr. 28—31.

Kruszwica i Gopło, *zob.* Archeologia Nr. 11375—11378.

Podania ludowe, *zob.* Etnografia Nr. 11605—11644.

24860. Całczyński J. K., Polska pogańska, Spraw. gimn. w Rzeszowie 1891.

R: Karbowski A., Muzeum 1891; Ossowski, Kwart. hist. 1893.

Mytologia słowiańska, *zob.* Nr. 12437 do 12481.

Świątynie i bóstwa, *zob.* Nr. 11368; — *Światowid*, *zob.* Nr. 11372.

24861. **Rostański J.**, Polska z czasów przedhistorycznych pod względem fizyograficznym i gospodarskim, *zob.* Nr. 10154.

24862. **Sadowski J. N.**, Drogi handlowe greckie i rzymskie do morza Bałtyckiego, *zob.* Nr. 10155.

24863. **Dzieduszycki W.**, Wiadomości starożytnych o geografii ziem polskich, *zob.* Nr. 6117.

24864. De oppido Carrhodunum utrum Cracoviam designat, Index lect. in Univ. Jagiell. 1822/3.

Wiadomości u starożytnych pisarzy, *zob.* Nr. 6042—6060, 10155—10159.

24865. **Sokołowski M.**, Wpływy Scytyi na pierwotną kulturę Polski, *zob.* Nr. 23113.

Archeologiczne badania, *zob.* Nr. 11359 do 11470.

Jaskinie, *zob.* Nr. 11362.

Mieszkania nawodne, *zob.* Nr. 11365.

Budowle, *zob.* Nr. 11366.

Sprzęty, naczynia, urny, broń, ozdoby, runy, *zob.* Nr. 11400—11470.

Badania językowe, *zob.* Nr. 20241—20476.

Słownik geograficzny królestwa polskiego, *zob.* Nr. 10071.

Mapy, *zob.* Nr. 10905—10935.

(b: *Wiek średni, Piastowie w ogólności; Wiek IX. i X. [do r. 1000]*).

Bibliografie, *zob.* Nr. 5813—5816.

Historie powszechne, *zob.* Nr. 22791 do 22975 (*Historie wieków średnich*, *zob.* Nr. 22831—22847).

Historia Słowiańszczyzny, *zob.* Nr. 22995 do 23327.

Zarysy historii Polski, *zob.* Nr. 23328 do 23467 i 24819.

Historia prowincyj Polski, *zob.* Nr. 23704—24799.

24866. **Lelewel J.**, Polska wieków średnich, *zob.* Nr. 24802.

24867. **Roepell R.**, Gesch. Polens (1840), *zob.* Nr. 23373.

24868. **Caro J.**, Geschichte Polens (1863 do 1888), II.—V., *zob.* Nr. 23425.

24869. **Zeissberg H.**, Die polnische Geschichtsschreibung des Mittelalters, Leipzig 1873, *zob.* Nr. 5839.

24870. **Wojciechowski T.**, O rocznikach polskich X.—XV. w. (1880), *zob.* Nr. 5841.

Dziejopisarstwo polskie średniowieczne, *zob.* Nr. 5817—5841.

Nauki pomocnicze, *zob.* Nr. 146—634.

24871. **Lelewel J.**, Géographie du moyen âge, 1850—1857, *zob.* Nr. 9965—9968; — Wuttke, Über Erdkunde u. Karten

d. Mittelalters, 1853, *zob.* Nr. 9966; — Nałkowski W., Pojęcia geograficzne, *zob.* Nr. 9967.

24872. **Baliński M. i Lipiński T.**, Starożytna Polska, *zob.* Nr. 10070; — Słownik geograficzny, *zob.* Nr. 10071, *zob.* też Nr. 10168—10548.

Podróże w Polsce, *zob.* Nr. 10085.

Opisy Polski w średnich wiekach, *zob.* Nr. 10153.

Kartografia, *zob.* Nr. 10900.

Archeologia, *zob.* Nr. 11137—11470.

Historia Kościoła katolickiego, *zob.* Nr. 12518—12620.

24873. **Abraham Wł.**, Organizacja Kościoła w Polsce do połowy w. XII., Lwów 1890, 1893, *zob.* Nr. 12794.

Diecezje, *zob.* Nr. 12913—13230.

Zakony i klasztory, *zob.* Nr. 13231 do 13807.

24874. **Balzer O.**, Corpus iuris polonici medii aevi, 1891, *zob.* Nr. 16090.

Prawo polskie, *zob.* Nr. 16058.

Konstytucje i sejmy, *zob.* Nr. 16534.

24875. **Łebński W.**, Militaria (1889), *zob.* Nr. 16737.

Historia wojska, *zob.* Nr. 16733.

Prawodawstwo cywilne i kryminalne, *zob.* Nr. 17559.

Stosunki ekonomiczne i handlowe, *zob.* Nr. 17342, 17915, 17975—17978, 18064 do 18070, 18101—18108, 18121—18154, 18173 do 18263.

Historia kultury wieków średnich, *zob.* Nr. 18360—18361; *Historia kultury polskiej*, *zob.* Nr. 18383—18395, 18399—18412.

24876. **Karbowiak A.**, Dzieje wychowania i szkół w Polsce w wiekach średnich (1898), *zob.* Nr. 18948.

Szkolnictwo w wiekach średnich, *zob.* Nr. 18914—18921, 18948—18963.

Literatura wieków średnich, *zob.* Nr. 19968 i 19969; *Historia literatury polskiej*, *zob.* Nr. 20029—20081, 20728—20799.

Język polski w wiekach średnich, *zob.* Nr. 20404—20476; *Pomniki języka polskiego*, *zob.* Nr. 20477—20555.

Historia literatury ruskiej, *zob.* Nr. 21275—21468.

24877. **Essenwein A.**, Die mittelalterlichen Kunstdenkmale der Stadt Krakau, *zob.* Nr. 21756.

24878. **Przedziecki A. i Bastawiecki E.**, Wzory sztuki średniowiecznej w Polsce, *zob.* Nr. 21755.

Sztuka w średnich wiekach, *zob.* Nr. 21613—21617; *Sztuka polska*, *zob.* Nr. 21742 do 21977; *Architektura*, *zob.* Nr. 21988 do 22008; *Rzeźba*, *zob.* Nr. 22052—22079; *Malarstwo*, *zob.* Nr. 22107—22146, 22250 do 22289.

Sztuka rumska, *zob.* Nr. 22563—22655.

24879. **Balzer O.**, Genealogia Piastów, Krak. 1895.

R.: W r. 1896: H., Kraj Nr. 45; Nitschmann H., Internationale Literaturberichte Nr. 14; W. M., Monatsbl. f. pomm. Gesch. Nr. 7; Wertner M., Szazadog t. XXX. str. 366; Chmiel. A., Prz. lit. Nr. 3; w r. 1897: Offmański M., Prz. tyg. Nr. 22; Kaindl, Mitt. a. d. hist. Litterat. Nr. 2; — Por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896 Nr. 1.

24880. **Łaguna St.**, Rodowód Piastów (z powodu dzieła O. Balzera: Genealogia Piastów), Kwart. hist. 1897 str. 745—788; — Lewicki A., Piastowie, Prz. polski 1896 III. str. 229—263.

24881. Hoffmann J., De imperio Piastorum in Polonia, Elbingae 1764 DS.

24882. Stadnicki K., Piasty, rys histor. skreślony w latach 1838—1839, Paryż 1842.

24883. Pogląd na hist. polską, 965—1319, Demokr. polski, Paryż 1847 t. X.; — W. S., Piasty, Prz. pozn. XI.; — Album Piastowskie, Tyg. pozn. 1863; — Branicki X., La Pologne des Piast, w dziele: Les nationalités Slaves.

24884. Pamiątki po Piastach i Jagiellonach, Dod. mies. do Prz. tyg. 1900.

24885. Ch. T., O dostojnym rodzie Piasta, Lublin 1900.

24886. Moraczewski J., Wielu historyków bardzo mylnie pojmuje rząd za Piastów, Tyg. lit. 1838, *zob.* Nr. 16393, *zob.* też Nr. 16340.

24887. **Balzer O.**, O następstwie tronu w Polsce, *zob.* Wiek XIV.

24888. Lelewel J., Pieniądże Piastów, *zob.* Nr. 455; — Stronczyński K., Pieniądże Piastów, *zob.* Nr. 453; — Piekosiński Fr., Moneta polska w dobie piastowskiej, I. Związki rzeczy menniczej w Polsce wieków średnich, Rozpr. filoz.-hist. Akad. XXXV., Odb Krak. 1898.

24889. Żebrawski T., Opis pieczęci książąt i królów polskich z epoki Piastów, w dziele: Nasze zabytki, *zob.* Nr. 293; — Piekosiński Fr., Pieczęcie polskie wieków średnich, Spraw. kom. do badania hist. sztuki w Polsce, Odb. Krak. 1899, *zob.* Dod. I.

24890. **Małecki A.**, Rozgląd w dziejach wewnętrznych Polski, *Dod. Gaz. lw.* 1874; — Tenże, Wewnętrzny ustrój w pierwotnej Polsce, *Przew. nauk. lit.* 1875 (obie rozprawy w dziele: *Z przeszłości dziejowej*, *Lwów* 1897), *zob.* Nr. 16977 i 20741.

24891. **Piekosiński Fr.**, Rycerstwo polskie wieków średnich, *zob.* Nr. 16992 i *Dod. I.*; — Tenże, Heraldyka polska wieków średnich, *Krak.* 1899, *zob.* Nr. 317 i *Dod. I.*

24892. **Łebiniński W.**, O wojach i rycerzach polskich, *zob.* Nr. 16745.

24893. **Piekosiński Fr.**, Wiece, sejmiki sejmy i przywileje ziemskie w Polsce wieków średnich, *Rozpr. hist. fil. Akad., Krak.* 1900 XXXIX, *zob.* Nr. 16452 i *Dod. I.*

24894. **Lelewel J.**, Stracone obywatelstwo stanu kmiecego w Polsce, *Prz. pozn.* 1847 VII, *zob.* Nr. 17071.

24895. **Piekosiński Fr.**, Ludność wieśniacza w Polsce w dobie piastowskiej, I. Studya z dziedziny historyi polskiej i prawa polskiego, *Krak.* 1896 i *Odb.*, *zob.* Nr. 17050 do 17081 i *Dod. I.*; — Tenże, O łańcach w Polsce wieków średnich, *zob.* Nr. 17418.

24896. **Piekosiński Fr.**, Sądownictwo w Polsce wieków średnich, *Rozpr. hist.-fil. Akad. XXXV.*, *Odb. Krak.* 1898, *zob.* Nr. 16905 i *Dod. I.*

24897. **Górski K.**, O wojskowości polskiej za Piastów, *Prz. powsz.* 1897, *zob.* Nr. 16733.

24898. **Badeni St. H.**, O łowiectwie polskiem w czasach piastowskich, *Wiek X.—XIV.*, *Przew. nauk. lit.* 1896.

Zarysy historyi niemieckiej, *zob.* Nr. 22920—22930.

Historia wędrówek, *zob.* Nr. 23139 do 23141.

24899. **Kaufmann G.**, Deutsche Gesch. bis auf Karl den Grossen, *Lipsk* 1880, 1881 t. 2.

24900. **Mühlbacher E.**, Deutsche Gesch. unter den Karolingern, *Stuttgart* 1896.

24901. **Jahrbücher** des fränkischen Reiches unter Karl d. Grossen, t. I. opr. Abel S., *Berlin* 1866, 2. wyd. opr. Simson B., *Leipzig* 1888, t. II. opr. Simson 1883; Toż (unter Ludwig dem Frommen), v. Simson B., *Leipzig* 1874, 1876 t. 2; — Lipp M., Das Fränkische Grenzsystem unter Karl dem Grossen, *Bresl.* 1892.

24902. **Harnack O.**, Das Karolingische und das Byzantinische Reich in ihren wechselseitigen politischen Beziehungen, *Göttingen* 1880.

24903. **Vétault A.**, Charlemagne, Introduction par L. Gautier, *Tours* 1877, 2. wyd. 1880.

24904. **Gfrörer A. F.**, Gesch. der Ost- und Westfränkischen Karolinger vom Tode Ludwika d. Fr. bis zum Ende Conrads I., *Freib.* 1848 t. 2 (por.: Waitz G., *Gött. Gel. Anz.* 1850 str. 1—5)

24905. **Richter G. und Kohl H.**, Annalen d. Deutschen Gesch. im Mittelalter, Abth. II. Annalen des Fränkischen Reichs im Zeitalter der Karolinger, *Halle* 1885, 1887 t. 2.

24906. **Ranke L.**, Weltgeschichte, Sechster Theil, Zersetzung des Karolingischen, Begründung des Deutschen Reiches, *Leipzig* 1885, 4. wyd. 1891 t. 2.

24907. **Dümmmler E.**, Gesch. d. Ostfränkischen Reichs, *Berlin* 1862, 1865, 2. wyd. *Leipzig* 1887, 1888 t. 3.

24908. **Jahrbücher** des Deutschen Reichs unter dem Sächsischen Hause, hrsg. von L. Ranke, t. I. 1—3, II. 1—2, III. 1, *Berlin* 1837—1840 (Heinrich I. v. G. Waitz; Otto I. von R. Köpke und W. Dönniges; Otto II. von W. Giesebrecht; Otto III. von R. Willmans; Heinrich I., neue Bearbeitung in den Jahrb. d. D. G., *Berlin* 1863, 3. wyd. *Leipzig* 1885; Otto I., neue Bearbeitung begonnen v. R. Köpke, vollendet v. E. Dümmmler, *Leipzig* 1876; Heinrich II. von S. Hirsch, 3 t. hrsg. von R. Usinger, H. Pabst und H. Breslau, *Jahrb. d. D. G.* 1862, 1864, *Leipzig* 1874).

24909. **Giesebrecht W.**, Gesch. d. Deutschen Kaiserzeit, *zob.* Nr. 22921.

Dokumenty cesarzy i papieży, *zob.* Nr. 1651—1652.

24910. **Giesebrecht L.**, Wendische Geschichten (780—1183), *Berlin* 1843.

Stowianie zachodni (Czesi, Morawianie, Połabszy Stowianie), *zob.* Nr. 23004—23033.

24911. **Ledebour L. K.**, Krit. Beleuchtung einiger Punkte in den Feldzügen Karls des Grossen gegen die Sachsen und Slaven, *Berlin* 1829; — Zdziarski P., Karl des Grossen Züge gegen die Sachsen, *Spraw. szkoły realnej w Tarnopolu* 1882.

24912. **Napoleon III.**, La Pologne et Alfred I. d'Angleterre, *Paris* 1862.

24913. **Vimpeller R.**, Stosunki państwa Wielko-Morawskiego z Niemcami, *Spr. gimn. w Tarnowie* 1874.

24914. **Döbner G.**, Kritische Abhandlung von d. Grenzen Altmährens und d. grossen Mährischen Reichs im IX. Jahrh., *Prag* 1784, 2. wyd. 1794, *zob.* Nr. 23016 i 23017.

24915. Wattenbach W., Beiträge zur Geschichte der christlichen Kirche in Mähren und Böhmen, Wien 1849; — Die Slawische Liturgie in Böhmen und die altrussische Legende vom heil. Wenzel, Breslau 1857.

24916. Ginzel J. A., Gesch. der Slavenapostel Cyrill u. Method u. der Slawischen Liturgie, Leitn. 1857, zob. Nr. 1653 do 1655.

24917. Leger L., Cyrille et Méthode, Paris 1868; — Bonwetsch N., Cyrill u. Methodius, die Lehrer der Slawen, Erlang. 1885; — Höfler C., Bonifatius, der Apostel der Deutschen und die Slavenapostel Konstantinos (Cyrillos) und Methodius, eine historische Parallele, Prag 1887.

Vita s. Cyrilli et Methodii, zob. Nr. 6103—6105.

24918. Gromnicki T. ks., Święci Cyryl i Metody, zob. Nr. 6109.

24919. Woroncow A., Kirił i Metody, zob. Nr. 12630.

24920. Goetz L. K., Gesch. der Slavenapostel Konstantinus (Kyrillus) und Methodius, quellenmässig untersucht und dargestellt, Gotha 1896.

R.: A. B-wa, Trudy kij. duch. akad. 1897 (czorw.); Bonwetsch, Theol. Literaturbl. 1897 Nr. 40; Nightigall, Arch. f. slav. Philol. 1897 XX.; Sch., Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1898 XXXVI.; Carro J., Sybels Hist. Ztschr. LXXXI.; Hahn, Mitth. a. d. hist. Litt. XXVI.; Korduba M., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVII.; Brückner A., Kwart. hist. 1899.

24921. Vondrak V., Novější práce o činnosti slovanských apoštolů sv. Cyrilla a Methodia, Časop. muz. kral. česk. 1897; — Tenze, Einige Bedenken gegen die Echtheit des Briefes von P. Hadrian II. in der Vita S. Methodii, Arch. f. slav. Philol. 1897 XX.

24922. Ponomarew A., Sw. Kirill, jep turowskij i jewo cerkowno-uczytieln. proizwied., Pamiatn. driewn.-russk. cerk. uczytieln. literat. 1897; — Bezobrazow M. W., „Izrieczenija sw. Kirilla“ i „Posłanije mitropolita Nikifora“, Izw. otd. russk. jaz. i słowiesn. 1898 III.

Inne rozprawy, odnoszące się do św. Cyryla i Metody, zob. Nr. 12622—12652 i Dod. I.

Glagolica i Cyrylica, zob. Nr. 20391 do 20403.

24923. Grot K., Morawija i Madjary s połowiny IX. do naczła X. w., Petersb. 1881.

24924. Wagilewicz I., Związki dziejów polskich z morawskimi, por.: Dz. lit., Lwów 1854; — D'Elvert, Zur Gesch. des Erzbis-thums Olmütz, por.: P., Věstnik matice opavské 1895.

24925. Potkański K., Kraków przed Piastami, Rozpr. hist.-fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1898.

R.: Český lid 1897; Gozdawa M., Gaz. warsz. 1898 Nr. 69; Lewicki A., Prz. pol. 1898 I.; Piekosiński Fr., Kwart. hist. 1898; — por.: Bull. Acad. Crac. 1897.

24926. Lewiński H., Über den Umschwung der Verhältnisse Deutschlands zu den Nachbarstaaten der Normanen, Slaven u. Ungarn, (Progr. gimn.) Czernowitz 1861; — Meyndt J. G., Beiträge zur Gesch. der älteren Beziehungen zwischen Deutschland und Ungarn, Leipzig 1870.

24927. Czerny Fr., Związki państwowe i kościelne Czech, Polski i Węgier, Krak. 1872.

Początki Rusi, zob. Nr. 24460 24493; *Przyjęcie chrześcijaństwa*, zob. Nr. 14067 do 14092.

24928. Wojciechowski T., O Piaście i piastcie, zob. Nr. 24857.

O Piastach w ogólności, zob. Nr. 24879 do 24898.

24929. Postrzyżyny Mieczysława I., Przyj. ludu, Leczno 1842 IX., por.: Potkański K., Postrzyżyny u Słowian i Germanów, zob. Nr. 18613.

24930. Dethier Ph. A., Commentationis historicae vindictiarum quatuor primorum Poloniae Christian. regum specimen, Dissert. inaug., Berolini 1841.

24931. B., Myśli do dziejów słowiańskich, a w szczególności polskich (odnoszą się do historii pierwszych Piastów), Tyg. lit., Poznań 1811 IV.

24932. Mieszko I. Przeździecki A., Mieczysław I., obraz dziejów polsk., Bibl. warsz. 1844 IV. i Odb. b. m.

24933. Jaroszewicz F., Życie pobożnych Mieczysława księcia polskiego i Bolesława Chrobrego, pierwszego króla polskiego (wyj. z Matki Świętych polskiej), Pozn.

24934. Zeissberg H., Miseco (Mieczysław) I., der erste christliche Beherrscher der Polen, Sitzungsber. hist. phil. Classe Akad., Wien t. LIV., Odb. Wien 1867.

24935. Callier E., Mieszko I., 963—992, Warta 1887 Nr. 680.

24936. Poeche L., Mieczysław I., hist. opowiadanie, Bibl. dla młodzieży XXII., Lwów 1894; Leitgeber W., Kruszwica i Gniezno, Dzieje królów, co w tych miastach żyli, spisał Mieczysław z Poznania, opracował, uzupełnił i na nowo wydał ..., Ostrów 1899.

24937. Dąbrówka, Przyj. dom, Lwów 1856 VI.; Zwłoki królowej Dąbrówki, tamże 1862, zob. Nr. 20742.

24938. **Piekosiński Fr.**, Al Bekri o Polakach, Rozpr. hist.-fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1900; — Westberg F., Ibranims-Ibn-Jakubs Reisebericht über die Slawenlande aus d. Jahre 965, (Zapiski imp. Akad. nauk VIII. ser. III. 4) Petersb. 1898 (por. rec.: Věst. slov. star. 1899), zob. Nr. 6112—6114 i 6125—6127.

Przyjęcie chrześcijaństwa, zob. Nr. 12653 do 12658.

24939. **Wojciechowski T.**, O rocznikach polskich X.—XV. w., zob. Nr. 5841.

24940. **Abraham Wł.**, Organizacja Kościoła w Polsce, zob. Nr. 12794.

Zob. Nr. 866.

24941. Uhlirz K., Gesch. des Erzbisthums Magdeburg unter den Kaisern aus Sächsischem Hause, Magdeb. 1887, zob. Nr. 259; — Pflugk-Hartung J. v., Das Bisthum Merseburg unter den Sächsischen Kaisern, Forsch. d. deutschen Gesch. XXV.; — Fraustadt, Die Auflösung des Bisthums Merseburg im J. 981 und dessen Wiederherstellung 1004, Arch. f. d. Sächs. Gesch., N. F. IV.; — Schmidt E. E., Gisilher, Bischof von Merseburg, Erzbischof v. Magdeburg, (Hall. Diss.) 1886; — Böhmer A., Erzbischof Gisilher v. Magdeburg, (Progr.) Stettin 1887.

24942. Foss R., Die Anfänge der Nordischen Mission mit besonderer Berücksichtigung Ansgars, (Progr.) Berlin 1882—1883 2 części; Bresslau H., Zur Chronologie u. Geschichte der ältesten Bischöfe von Brandenburg, Havelburg u. Oldenburg, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1888 I.

24943. **Jahrbücher** d. deutschen Reiches unter Otto I., v. Köpke R. u. Dümmler E., zob. Nr. 24908.

24944. Heinemann O. v., Markgraf Gero, Braunsch. 1860.

24945. **Merwart K.**, Erster Zusammenstoss Polens mit Deutschland, seine Bedeutung und seine Folgen, Gratz 1874.

R: Kantecki Kł., Przew. nauk. lit. 1874; L-e, Prz. kryt. 1875.

24946. Drzewicki J., Stosunek Polski do Niemiec aż do r. 1000, studium krytyczne, Spraw. gimn. w Sanoku, 1882/3, Odb. Sanok 1883.

R: Szmokowicz A., Prz. powez. 1884.

24947. Wersche C., Das staatsrechtliche Verhältniss Polens z. deutschen Reich, zob. Nr. 16188; — Krakan W. A., Danniczeskaja i Iennaja zawisinnost wostoczn. okrain germanskoi impierii w X. i XI. w., Sbornik statiej izd. uczenikami W. I. Łamanskawo, Petersburg 1883, zob. Nr. 16187.

Widukind i opracowania jego kroniki, zob. Nr. 6128—6134.

24948. **Kętrzyński W.**, Granice Polski w X. w., Roz. hist. fil. Akad. XXX, Odb. Krak. 1892, zob. Nr. 10802.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1893; Věstnik matice opavské 1895.

24949. Kalousek J., Über den Umfang des böhmischen Reiches unter Boleslaw II., Sitzungsber. d. königl. böhm. Ges. der Wissensch., Prag 1883.

24950. Bretholz B., Mähren und das Reich Herzog Boleslavs II. von Böhmen, Arch. f. österr. Gesch. 1895 LXXXII.

R: B., Mittheil. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1895 XXXIV.; — Kalousek J., Český časopis hist. 1896 II.

Darowizna Gniezna, zob. Nr. 1661.

24951. Kętrzyński W., Przyczynki do hist. Piastowiczów i Polski piastowskiej (Czy Piastowie nosili brody? O imionach Piastów), zob. Nr. 18433.

24952. Piekosiński F., Moneta polska w dobie Piastowskiej i zawiązki rzeczy mieniczej w Polsce wieków średnich, zob. Nr. 24888 (por.: Bull. Acad. Crac. 1898); — Przyborowski J., Wykopalisko monet X. i XI. w., zob. Nr. 521; — Kostrzębski W., O napisach otokowych czyli legendach na monetach średniowiecznych polskich z X. i pocz. XI. w., Wiad. num.-arch. 1898, Odb. Krak. 1899; — Tenże, Uwagi nad wykopaliskami monet z X. i pocz. XI. w., tamże; — Zakrzewski Z., Solid Mieczysława I. bez napisu, tamże 1899, Odb. Krak. 1900.

Medale, zob. Nr. 579.

24953. **Bolesław Chrobry**, Lelwel J., Zdobywcze Bolesława Wielkiego, Tyg. wil. 1816 II., Polska, dzieje i rzeczy jej III.

24954. **Szajnocha K.**, Bolesław Chrobry, opowiadanie hist. według źródeł społecznych, Lwów 1849, 2 wyd. 1859.

R: Kraszewski J. I., Athen. 1850 I. i w dziele: Okruszyny t. II.

24955. **Mosbach A.**, Bolesław Chrobry, Poznań 1871.

R: X. L., Dz. pozn. 1871 Nr. 270; Hirschberg A., Świt 1872.

24956. Bem A. G., Dytmaro Bolesław Chrobry, Prawda, Warsz. 1881 Nr. 26.

24957. **Św. Wojciech**, zob. Nr. 6135—6150 i Dod. I.; — Przeczdzicki Al., Św. Wojciech, zob. Nr. 6145; — Kalina A., Życiorys św. Wojciecha wobec historii, zob. tamże; — Kaindl R., Zur Gesch. d. hl. Adalbert, Mitth. d. Inst. f. öst. Geschichtsforsch. 1898 XIX. (podaje nowszą literaturę); — Kolberg A., D. hl. Adalbert, zweiter Bischof v. Prag u. Landespatron v. Böhmen. Prag 1897; —

Krásl Fr. a Ježek J., Sv. Vojtěch, druhý biskup pražský (por.: Hybl Fr., Česk. čas. hist. 1899; Schulz V., Čas. mus. kral. česk. 1899; Hlidka 1899 Nr. 12); — Prochaska A., Święty Wojciech, Prz. powsz. 1897 III.; — Kętrzyński W., Najdawniejsze żywoty św. Wojciecha i ich autorowie, Rozpr. hist.-filoz. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898 (por.: Anz. d. Akad., Krak. 1898; Kaindl, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1899 XX.); — Hybl Fr., Nejstarší životopisy sv. Vojtěcha, Časopis český hist., Praha 1899; — Perlbach M., Przyczynki do krytyki najdawniejszych żywotów św. Wojciecha, Kwart. hist. 1900.

24958. Heger C., Zum Gedächtnis Adalberts, d. ersten Apostels v. Preussen, Königsberg 1897.

R: Perlbach, Deutsche Literaturztg. 1897; Kwart. hist. 1897; Lohmeyer, Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. 1898 X.

24959. Gundel A., Die Wege Adalbert's, des Bischofs von Prag, im Preussenlande, Altpreuss. Mntsch. 1897 XXXIV.; — Tenze, Noch einmal die Wege Adalbert's von Prag im Preussenlande, tamże 1899 XXXVI.

R: Kętrzyński St., Kwart. hist. 1899.

O miejscu śmierci św. Wojciecha, zob. Nr. 6147, zob. też Nr. 24034 i 24984.

24960. Voigt H. G., Adalbert von Prag, ein Beitrag zur Geschichte der Kirche und des Mönchthums im X. Jahrh., Berlin 1898.

R: W r. 1898: Zöckler, Theol. Litbl. XIX; Hybl F., Český časopis hist.; Kalousek, Politik Nr. 284; Grützmacher, Hist. Vierteljahrschr.; w r. 1899: Kaindl, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsf. XX.; Spangenberg, Mitth. a. d. hist. Litt.; Uhlerz K., Sybels Hist. Ztschr. 1900 LXXXV.

24961. Schultze W., Forschungen zur Gesch. der Klosterreform im X. Jahrh., Hall. Diss. 1883.

24962. Sackur E., Die Cluniacenser in ihrer kirchlichen u. allgemeingeschichtlichen Wirksamkeit bis zur Mitte des elften Jahrhunderts, Halle 1892 t. I.

Benedyktyni w Polsce, zob. Nr. 13257 do 13319.

24963. Silvester II. Schultess K., Papst Silvester II. als Lehrer u. Staatsmann, Progr.,

Hamb. 1891; — Allen R., Gerbert, pope Silvester II., English hist. Review 1892; — Picaudet, Gerbert, un pape philosophe, Bibl. d'école des hautes études 1897 VII.; — Lux, Papst Silvester Einfluss auf die Politik Ottos III., Diss. inaug. 1898.

24964. Żukowski A., Stosunki Bolesława Chrobrego ze Stolicą Apostolską (1877), zob. Nr. 12687; — Fabre P., La Pologne et le Saint-Siège du X. au XIII. siècle, Paris 1896.

R: Abraham Wl., Kwart. hist. 1897.

24965. Jahrbücher des deutschen Reiches unter Otto III., von Willmans, zob. Nr. 24908; — Pflugk-Harttung, Ein Phantast auf dem deutschen Kaiserthron, Nord u. Süd t. XX.; — Kehr, Die Urkunden Ottos III., 1890; — Tenze, Zur Gesch. Ottos III., Sybels Hist. Ztschr. LX.

Thietmar Merseburgski i opracowania jego kroniki, zob. Nr. 6160—6166.

24966. Stasiński J., De rationibus, quae inter Poloniam et imperium Romano-Germanicum Ottonum imperatorum aetate intercedebant, diss. inaug., Berolini 1861, zob. Nr. 6165.

24967. Zharski E., Die Slavenkriege zur Zeit Ottos III. u. dessen Pilgerfahrt nach Gnesen, Progr., Lemberg 1882.

24968. Zjazd z r. 1000. Zeissberg H., Über Zusammenkunft Kaiser Otto III. mit Herzog Bolesław I. von Polen zu Gnesen, Ztschr. f. österr. Gymn. 1863; — Liske X., Bolesław Chrobry i Otto III., Dz. lit. 1869; — Szujski J., Pielgrzymka Ottona III. do Gniezna w r. 1000, Prz. polski 1872 I.; Opowiadania i roztrząsania, Krak. 1886 II.; Dzieła ser. II. t. VI.; — Rawer K., Polityczne znaczenie zjazdu gnieźnieńskiego w r. 1000, studyum krytyczne, Spraw. gimn. Franc. Józefa za r. 1882, Odb. Lwów 1882 (podaje literaturę).

24969. Koniec świata r. 1000, rozbiór hist. podania, Prz. lw. 1876 XI.; — Eicken H. v., Die Legende von der Erwartung des Weltunterganges und der Wiederkehr Christi im J. 1000, Forsch. z. deutschen Gesch. XXIII.

(c: Wiek XI. i XII.)

Historya papieży, zob. Nr. 12557—12559.

Historya Niemiec, zob. Nr. 22920—22930.

Historya Słowian północno-zachodnich, zob. Nr. 23020—23033.

Historya Czech i Moraw, zob. Nr. 23094 do 23019.

Historya Rusi, zob. Nr. 24258—24763.

Historya Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

Zarysy historyi polskiej, zob. Nr. 23328 do 23467.

Balzer O., Genealogia Piastów, zob. Nr. 24879.

Abraham Wl., Organizacya Kościoła, zob. Nr. 12794.

24970. **Małeckie A.**, Rozgląd w dziejach pierwotnej Polski, Przew. nauk. lit. 1875; Toż p. t.: Rewizya dziejów polskich. 962 do 1146, w dziele p. t.: Z przeszłości dziejowej, Krak. 1897.
24971. **Semkowicz A.**, Krytyczny rozbiór dziejów polskich Jana Długosza, *zob.* Nr. 6770.
24972. **Gumplowicz M.**, Zur Gesch. Polens im Mittelalter, *zob.* Nr. 25045.
24973. **Linniczenko I.**, Wzaimnija otnoszenia Rusi i Polszy do połowiny XIV. w., cz. I. Ruś i Polska do końca XII. w., Kiew 1884.
24974. **Fabre P.**, La Pologne et la Saint-Siège du X. au XIII. siècle, *zob.* Nr. 24964.
- Bolesław Chrobry do r. 1000*, *zob.* Nr. 24953—24969.
24975. **Smolka St.**, Niepoprawny ród (Werszowców w XI. w.), Szkice hist. I., Warsz. 1882.
24976. **Loserth J.**, Der Sturz des Hauses Slavnik, Arch. f. österr. Gesch., Wien LXV.
24977. **Jahrbücher des deutschen Reiches** unter Heinrich II., v. Hirsch u. Bresslau, *zob.* Nr. 24908; — Usinger, Zur Beurteilung Heinrichs II., Sybels Hist. Ztschr. VIII.; — Cohn, Kaiser Heinrich II., Halle 1867; — Gebser, Die Bedeutung der Kaiserin Kunigunde, Diss., Heidelberg 1899.
24978. **Wawrowski W.**, De bellis inter Boleslaum I. Poloniae regem atque Henricum II. imperatorem regemque Germaniae gestis fasc. I., Diss. inaug., Berolini 1853.
24979. **Zeissberg H.**, Die Kriege Kaiser Heinrichs V. mit Herzog Bolesław I. von Polen, Sitzungsber. hist. phil. Cl. d. Akad., Wien t. LVII., Odb. Wien 1868; — Tenze, Die öffentliche Meinung im XI. Jahrh. über deutsche Politik gegen Polen, Ztschr. f. öst. Gymn. 1868 II., *zob.* Nr. 1664.
- R: Liske X., Dz. lit. 1863.
24980. **Callier E.**, Wojny Bolesława Chrobrego z Henrykiem II. pod względem geograficznym, 1002—1018, Pozn. 1888.
- R: Wegner, Magazin f. Lit. d. In- u. Auslandes 1888 Nr. 29.
24981. **Kętrzyński W.**, De bello a Boleslao Magno cum Henrico rege Germaniae gesto a. 1002—1005, Regiomonti 1866.
24982. **Cohn Ad.**, Über den Ursprung des Polenkrieges vom 1015 (Beitrag zu Kritik Thietmars v. Merseburg), Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1867 VII.
24983. **Döberl M.**, Die Markgrafschaft u. die Markgrafen auf dem bayerischen Nordgau 1894.
24984. **Giesebrecht W.**, Erzbischof Bruno, *zob.* Nr. 6158; — Sokołowski A., Św. Bruno, apostoł Prusaków, *zob.* Nr. 6159; — Karwowski St., Święty Brunon z Kwerfurtu, Poznań 1891; — Kaindl, Zur Gesch. Bruns v. Querfurt, Hist. Jahrbuch v. Görres XIII.; — Hybl Fr., Brun Querfurtský a jeho životopis sv. Vojtěcha, Český časopis hist., Praha 1898 IV. (por. rec.: Abraham Wl., Kwart. hist. 1897).
- Zob. Nr. 1664 i 6154—6159 i Dod. I.*
- Włodzimierz W.*, *zob.* Nr. 24494—24500.
24985. **Karłowicz J.**, De Boleslai I. bello Kioviensi 1866, *zob.* Nr. 6198; toż po pol.: Wyprawa kijowska Bolesława Wielkiego, Poznań 1872.
24986. **Linniczenko I.**, O pochodzi Bolesława Chrabrawo w Ruś, Czenienja ist. obszcz. Nestora, Kijów 1888 II.
- Zob. Nr. 14080.*
24987. **Wjazd Bolesława I. do Kijowa**, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.
24988. **Liske X.**, Szczerbiec i złote wrota kijowskie, Kraj (Kraków) 1869—1870.
24989. **Świeżawski E.**, Epopeja ludowa o Chrobrym i jego Szczerbcu, *zob.* Nr. 6210 por.: Bibl. warsz. 1878 IV. i Tyg. ill. 1882.
24990. **C. In.**, Stołpy i Mecz Szczerbecz Bolesława Chrabroho, Słowo 1863 Nr. 67; Petruszewycz A. S., Szczerbiec i złota brama kijowska, Słowianin, dwutyg. polit., Lwów 1869.
- Literatura odnosząca się do szczerbca*, *zob.* Nr. 22513.
- Jarosław I.**, *Prawda ruska*, *zob.* Nr. 24502.
24991. **Kownacki**, O koronacyi Bolesława I., króla polskiego, Pam. nauk. 1837 II., *zob.* Nr. 12637.
24992. **Przedziecki A.**, Ślady Bolesławów polskich w obcych krajach, Dz. warsz. 1853, Odb. Warsz. 1853.
24993. **Szajnocha K.**, Przysłowie: „Sprawieć łaźnię” co znaczyło, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 44, 45; Bibl. warsz. 1856 IV.; Szkice hist., Warsz. 1881 II., *zob.* Nr. 18605.
24994. **Piekosiński Fr.**, Kilka uwag o denarach Bol. Chrobrego, Wiad. num. arch. 1897 Nr. 1, Odb. Krak. 1897; — Zakrzewski Z., Przyczynek do znajomości solidów Bolesława Chrobrego, tamże 1899.
- Zob. Nr. 579.*
- Nagrobek*, *zob.* Nr. 22091.

24995. **Mieszko II.** Mieczysław II. Gnuśny, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — J. N. Dr., Uwagi nad panowaniem Mieczysława II., Warta 1875 Nr. 14.

24996. Bielowski A., Synowie Chrobrego, Pismo zb. Ohryzki 1859 I.

24997. **Lewicki An.**, Mieszko II., Rozpr. hist.-fil. Akad. V., Odb. Krak. 1876.

R: Prz. kryt. 1876.

24998. Szyndler Fr., Mieczysław II., 1026—1034 (dla młodzieży), Brody 1891.

24999. Das älteste Document der Gesch. Polens und Preussens in der Epistola Mathildis ad Misegonem II., Poloniae regem, Wiener Zeitung 1868 Nr. 225 (por.: Altpf. Mtschr. VII.); — Karwowski St., Ein Brief der Herz. Mathilda an Mieczysław II., Gymn. Progr., Sagan 1832 (por.: Foss, Mitth. aus der hist. Lit. XI.).

Zob. Nr. 1665.

25000. **Brückner Al.**, Córka Niedźwiedzia, szkic hist., Prz. pol. 1898 III.

25001. **Rykza**, żona Mieszka II. Gelenius Aeg., Historia B. Richezae, Comit. Palat. Rheni, Reginae Polon., Colon. 1602, 1649 (E. D. VIII.), zob. Nr. 6177; — Waitz G., Ueber die Vita Ezonis, Gött. Gelehrte Anz. 1863 Nr. 1, zob. Nr. 6177; — Jenike L., Rykza, żona Mieczysława II., Tyg. ill. 1879 ser. 3. VII.; — Denar Ryksy, wynaleziony w Głanowie w Olkuskiem, Wiek 1875 Nr. 232; — Mohuczy Al., O grobowcu królowej Ryxy, zob. Nr. 22091; — Przeczdzicki A., Grobowiec Ryksy, Bibl. warsz. 1848 IV. (toż w dziele: Ślady Bolesławów, zob. Nr. 24992).

Zapis Ryksy, zob. Nr. 1667.

25002. **Jahrbücher** des deutschen Reichs unter Konrad II., v. Bresslau H., Leipzig 1879, 1884; — Bresslau H., Die Kanzlei Kaiser Konrads II., Berlin 1869; — Pflugk-Harttung J., Untersuchungen zur Gesch. Kaiser Konrad II., por.: Harttung J., Studien z. Gesch. Konrads II., Bonn, Diss. 1876.

25003. Dieterich J., Die Polenkriege Konrad's II. u. der Friede von Merseburg, Giessen 1896; — Hultsch, Die Kämpfe um das Meissner Land, Dresden, Progr. 1878; — Schäfer, Staatsrechtliche Beziehungen Böhmens zum Reiche, Jena, Diss. 1886.

25004. **Jahrbücher** des deutschen Reichs unter Heinrich III., v. Steindorff E., Leipz. 1874, 1881 t. 2.

25005. **Perlbach M.**, Die Kriege Heinrichs III. gegen Böhmen, 1039—1041, Forsch. z. d. Gesch., Göttingen 1870 X.; — Loserth J., Krit. Bemerkungen, Mitth. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XIX., Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. IV. i V.

25006. Strehlke E., De Henrici III. imperatoris bellis Ungaricis, Diss., Berol. 1856; — Hasenöhl, Deutschlands südöstliche Marken im X.—XII. Jahrh., Arch. f. österr. Gesch. LXXXII.; — Meyndt, Heinrich III. und Andreas I., Diss., Leipzig 1870; — Kämmerl, Die zwei letzten Heereszüge Heinrichs III. nach Ungarn, Progr., Strassb. 1879.

Historia Rusi, zob. Nr. 24350, 24456.

25007. **Kazimierz Odnowiciel.** Malinowski J., Casimir I. roi de Pologne, moine de Cluny (Paris) 1868 (Tableau généalogique de Casimir I. roi de Pologne, litografia); — Tenze, Rzec o pobycie Kazimierza I. króla polskiego w klasztorze Benedyktynów w Cluny, Roczn. tow. nauk. Krak. XL., Odb. Krak. 1869 (do str. 8 sprawozdanie Przeczdzickiego o tej pracy).

25008. Śladkowski M., Kazimierz Mnich, 1870 (? por.: Bobrzyński, Dzieje Polski, literatura do IV. rozdziału).

25009. **Smolka St.**, Tradycja o Kazimierzu Mnichu, Rozpr. hist. fil. Akad. VI., Odb. Krak. 1877 (z tablicą); — Mosbach A., Kilka uwag, zob. Nr. 6400.

R: Prz. kryt. 1877.

25010. **Wojciechowski T.**, O Kazimierzu Mnichu, Pam. wyd. hist. Akad. VI., Odb. Krak. 1881.

R: Lewicki A., Przew. nauk. lit. 1882.

25011. Pawłowski M., Bezkrólewie i Kazimierz I. Odnowiciel, 1034—1058 (Pow. ojczyste, V.), Brody 1891.

25012. **Kętrzyński St.**, Kazimierz Odnowiciel, 1034—1058, Rozpr. hist. filoz. Akad. XXXVIII., Odb. Krak. 1899.

R: Krotoski K., Kwart. hist. 1900; Nowodworski W., Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1900 V.; — por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1899.

25013. Kröger, Geschichte Böhmens, 1041 bis 1036, Diss., Leipzig 1880, zob. Nr. 25022.

25014. **Bolesław II. Śmiały**, zob. Nr. 1671 do 1676 (Dokumenty), 6179—6625 (Kroniki).

25015. Szyndler Fr., Bolesław II. Szczodry, Śmiały, Wspaniały, 1058—1078, dla młodzieży polskiej (Powiatki ojczyste, VI.), Brody 1892.

25016. **Gumplowicz M.**, Zur Gesch. Polens im Mittelalter, zob. Nr. 25045.

25017. **Jahrbücher** des deutschen Reichs unter Heinrich IV. u. Heinrich V., v. Meyer v. Knorau G., Leipz. 1890, 1900 t. 3; — Floto, Kaiser Heinrich IV., 1855—1856 t. 2; — Kilian, Itinerar Heinrichs IV., Diss., Heidelberg 1885,

25018. **Grzegorz VII.** Voigt, Hildebrand als Papst Gregor VII., 1815; — Gröner A. F., Pabst Gregorius VII. und sein Zeitalter, Schaffh. 1859—1861 t. 7; Vollst. Namen- u. Sachregister v. H. Ossenbeck, tamże 1864; — Mirbt K., Die Wahl Gregors VII., Marb. Univ.-Schr. 1891; — Meltzer O., Papst Gregors VII. Gesetzgebung und Bestrebungen in Betreff der Bischofswahlen, Leipz. 1869, 2. wyd. Dresden 1876; — Dehnicke P., Die Massnahmen Gregors VII. gegen Heinrich IV. während der Jahre 1076 bis 1080, Hall., Diss. 1889; — Mädege F., Die Politik Gregors VII. gegenüber den Gegenkönigen, Tübing., Diss. 1879; — Otto H., Zu den Vorgängen in Canossa im Januar 1077, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1897 XVIII.; — Meyer v. Knonau G., Zur Beurteilung d. hist. Werkes d. Streitschriften aus d. Zeit d. Investiturstreites, Züricher Rectoratsrede, Theol. Zeitschr. aus der Schweiz 1897 XIV.; — Delarc O., Saint Grégoire VII et la réforme de l'Eglise au XI. siècle, Paris 1889, 1890 t. 3; — Sägmüller, Die Ideen Gregor VII. v. Primat in d. päpstlichen Kanzlei, Theolog. Quartalschrift 1897 IV.; — Langen, Gesch. der röm. Kirche von Gregor VII. bis Innocenz III., 1893; — Domeier, Die Päpste als Richter über die deutschen Könige (Gierkes Untersuchungen, 53), 1897.

25019. Gigalski B., Bruno Bischof von Segni, Abt von Monte-Cassino, 1049—1123, sein Leben und seine Schriften, ein Beitrag zur Kirchengeschichte im Zeitalter des Investiturstreites und zur theologischen Literaturgesch. des Mittelalters, Inaug.-Diss., Münster 1893.

Historia Rusi, zob. Nr. 24501—24504.

25020. **Büdinger M.**, Ein Buch ungarischer Geschichte, 1058—1100, Leipz. 1866, zob. Nr. 22970—22977; — Rademacher O., Ungarn u. d. deutsche Reich unter Heinrich IV., Progr., Merseburg 1885.

25021. Bolesław Śmiały wprowadza na tron węgierski Bełę, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

Historia Czech, zob. Nr. 23004—23019.

25022. Kröger J., Geschichte Böhmens, 1041—1086, Leipzig 1890; — Loserth J., Das angebliche Senioratsgesetz des Herzog Brzetyslav, Archiv f. österr. Gesch., Wien 1882 LXIV.

25023. Gumplowicz Max., Wyprawa pomorska Bolesława Śmiałego, Ateneum, War. 1899 IV., Odb. Warsz. 1900, zob. Nr. 25045.

R: Loserth J., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Maßhrens u. Schlesiens 1900; A., Tyg. ill. 1900 Nr. 21.

25024. **Św. Stanisław.** Żywoty św. Stanisława, zob. Nr. 6334—6345; — Zebranie życia św. Stanisława. bisk. krak., staraniem A. S. Załuskiego, Krak. 1753; — Moszyński

Ant., Św. Stanisław Szczepanowski, op. hist., Podbereskiego Roczn. lit. 1846 III.; — Kozłowski H., Żywot św. Stanisława, bisk. krak., Poznań 1864; — Dzieduszycki M., Święty Stanisław, biskup krak., wobec dzisiejszej dziejowej krytyki, Lwów 1865 (por.: Tyg. kat., Grodzisk 1865 VI.; Uwagi nad recenzją Lecha Brony, tamże 1866 VII.); — Mieczkowski D., Rocznica św. Stanisława, z dowodami hist. przeciw zarzutom tegoczesnych krytyków, Krak. 1866; — Siemieński L., Św. Stanisław, Krak. 1870; — Kalinka W., Męczeństwo św. Stanisława i jego znaczenie w dziejach narodu, Krak. 1879; — Jaroński W., O św. Stanisławie, Prz. lw. 1880; — Borzywoj, Męczeństwo św. Stanisława, Tyg. powsz. 1883, zob. Nr. 6212.

25025. Golański St., Bolesław II. rex S. Stanisłai occisor, Crac. 1735 DS.

25026. **Łelewel J.**, Bolesława Śmiałego upadek, Dzieje i rzeczy III.; — (Komarnicki Z.), Św. Stanisław i Bolesław Śmiały, antyteza dziejowa, Drezno 1870, zob. Nr. 6341 (por.: Dz. pozn. 1871 Nr. 270); — Świeżawski E., Król Bolesław II. i biskup Stanisław, Zarysy badań kryt., Warsz. 1873 z. II.

25027. **Stefczyk Fr.**, Upadek Bolesława Śm., Aten. 1885 I., Odb. Warsz. 1885.

R: Balzer O., Gaz. lw. 1885 Nr. 102 i Tyg. ill. 1885 ser. IV. t. 6.

25028. Angerstein W. P., Der Konflikt des polnischen Königs Boleslaus II. mit dem Krakauer Bischof Stanislaus, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Posen 1889 IV., osobno: Thorn 1895.

R: Bibl. warsz. 1895 IV.

25029. Helfert, Eine Geschichtsfabel, por.: Smólski G., Kraj 1894 Nr. 35; Sokołowski A., Nowa Ref. 1894 Nr. 203.

25030. **Gumplowicz M.**, Bolesław Śmiały i biskup Stanisław, Kwart. hist. 1898 (po niem. w dziele: Zur Gesch. Polens, zob. Nr. 25045); — Wystouch A., Bolesław Śmiały i biskup Stanisław według nowej hipotezy, Bibl. warsz. 1899; — Klerikale Geschichtsfälschungen in Polen, Beilage zur Allgemeinen Ztg., München 1899 Nr. 46; — Chotkowski W., Klerikale Geschichtsfälschungen in Polen, Vaterland, Wien 1899 Nr. 67; — Tenże, Fałszowanie historii przez duchowieństwo w Polsce, Kurjer pozn. 1899 Nr. 59 i 60 (por.: ab., Przew. nauk. lit. 1899).

25031. Sobieski W., Święty Stanisław a święty Piotr, Niebajka o walce św. Stanisława z św. Piotrem, o Władysławie księciu-zakonniku, o „księżcu“ z wyupionemi oczyma i o opacie-wojewodzie, co stroił królewicza, Ateneum 1899 II.

R: Kętrzyński St., Kwart. hist. 1899.

25032. Zgon św. Stanisława B., Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; Podniesienie kości św. Stanisława Szczepanowskiego r. 1253, Poznań 1860; Spis St., Św. Stanisław w historii polskiej i św. Stanisław naszym wzorem, 2 kazania, Krak. 1896; A. P., Lipa św. Stanisława w Piotrowinie, Kłosy XXXII.; Matusz K., Podania z Szczepanowa, rodzinnej wioski św. Stanisława, Prz. powsz. 1896, Odb. Krak. 1896 (por.: W. S., Kwart. hist. 1896).

25033. S., O wygnaniu Bolesława II. po zabiciu św. Stanisława, Tyg. lit., Poznań 1842 V.

25034. **Przedziecki O.**, Ślady Bolesławów polskich, zob. Nr. 24992.

25035. Bolesława Śmiałego grobowiec w Osiaku, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Bolesława Śmiałego grób w Ossjaku, Gaz. nr. 1881 Nr. 234; — Grób Bolesława Śmiałego w Ossjaku (6 obrazów), Wiek 1881 Nr. 262; — Buszczyński St., Pielgrzymka do grobu Bolesława Śmiałego, tamże 1882 Nr. 212; — Maidl J., Das ehemalige Kloster Ossiach u. der stumme Büsser Boleslaus, Vilach 1883, zob. *Sztuka* (Pomniki i nagrobki) Nr. 22091; — Smółski G., Grób króla Bolesława Śmiałego w Ossjachu, Prz. powsz. 1896 I. (Toż, Dz. pozn. 1890 Nr. 193, 200; Kraj 1890 Nr. 38).

25036. Polkowski Ign. ks., Pamiątka po królu Bolesławie Śmiałym, Wiek 1882 Nr. 80.

25037. Pichler Fr., Boleslau II. v. Polen, Ung. Revue 1891, Odb. Budapest 1892.

R: J. Caro, Deutsche Lit. Ztg. 1892 Nr. 12; Matthaei, Mitt. aus d. hist. Lit. t. XX.; Jaksch, Carinthia t. LXXXII; Lewicki A., Kwart. hist. 1892.

25038. **Władysław Herman**. Corona votorum et desideriorum Vladislai Hermani, 1723 DS.; — Wierzbowski M., Kazanie z powodu przeniesienia kości Wład. Hermana i Bolesława Krzywoustego, Warsz. 1825.

25039. **Stefczyk Fr.**, Po upadku Bolesława Śmiałego, Ateneum 1887, Odb. Krak. 1887.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1888.

25040. **Lewicki A.**, Wratysław II. czeski królem polskim, Przemyśl 1876.

R: Świeżawski E., Bibl. warsz. 1877 I.

25041. **Miklaszewski J.**, Wojny pomorskie Wład. Hermana i Bolesława Krzywoustego, Spr. gimn. św. Jacka w Krak. 1878 i 1879; — Kętrzyński St., O rzekomej wyprawie Włodzisława Hermana na Szczecin w r. 1091, Kwart. hist. 1900.

25042. Kętrzyński W., O kronice węgiersko-polskiej, Rozpr. hist. filoz. Akad. 1897 XXXIV., zob. Nr. 6170, 6213–6215 i *Dod. I.*

25043. Bielowski A., Urodziny Bolesława Krzywoustego i śmierć matki jego Judyty, Przew. nauk. lit. 1873.

25044. Załęski St., Przed 800 laty, Prz. powsz. 1885 IV.

25045. **Gumplowicz M.**, Zur Geschichte Polens im Mittelalter, zwei kritische Untersuchungen über die Chronik des Balduin Gallus, Innsbruck 1898.

R: Jastriebow N. W., Izw. otd russk. jaz i slow. 1898 III.; Warschauer A., Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen 1899 XIV.; Kaindl, Mitth. a. d. hist. Lit. 1899 XXVII.; Kętrzyński St., Kwart. hist. 1899.

25046. **Zbigniew**. Tymiński X. S., Życie księcia Zbigniewa, Progr. szk. wojew., Radom 1830; — Zbigniew, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Pług A., Pozorna zgoda synów Wład. Hermana, Kłosy 1881 XXXIII.

Historia Rusi, zob. Nr. 24433, 24504 do 24506.

25047. **Wojny krzyżowe**. Wilken, Gesch. der Kreuzzüge, Leipzig 1807–1832 t. 7; — Michaud, Histoire des croisades, Paris 1849 (7. wyd.); — Kugler B., Gesch. der Kreuzzüge, Berlin 1880, 2. wyd. 1891, w zbiorze Onckena, zob. Nr. 22803; — Prutz H., Kulturgesch. der Kreuzzüge, Berlin 1883; — Röhrich R., Gesch. der Kreuzzüge im Umriss, Innsbruck 1898.

25048. **Ranke L.**, Weltgeschichte, VIII. Theil: Kreuzzüge und päpstliche Welt Herrschaft, Leipzig 1887; — Giesebrecht W., Gesch. der deutschen Kaiserzeit, t. IV. i V., zob. Nr. 22921.

25049. Gautier L., La chevalerie, 2. wyd. Paris 1890; — Heyd, Gesch. des Levantehandels im Mittelalter, Stuttg. 1879 t. 2 (po franc., Leipzig 1885–1886).

25050. **Röhrich R.**, Deutsche Pilgerreisen nach dem heiligen Lande, Gotha 1889; — Tenze, Beiträge zur Gesch. der Kreuzzüge, Berlin 1878 t. 2; — Röhrich R. u. Meisner H., Deutsche Pilgerreisen nach dem heiligen Lande, Berlin 1880.

25051. Ludwig Fr., Untersuchungen über die Reise- und Marschgeschwindigkeit im XII. und XIII. Jahrh., Berlin 1897.

R: H. Bloch, N. Archiv d. Ges. f. alt. deutsche Geschichtskunde XXIII. z. 1.

25052. **Bolesław Krzywousty**. Annibal Polonus Boleslaus Crivoustus, Vars. 1719 DS., zob. Nr. 25038; — Pasowanie Bolesława Krzywoustego, Zbiornik lit.-pol., Krak. 1837 III.

25053. Małecki A., Panowanie Bolesława Krzywoustego, *Dod. Gaz. lw.* 1873 i w dziele: *Z przeszłości dziejowej*, Krak. 1897.

Martinus (Gallus), Chronicae Polonorum libri III. i opracowania kroniki, zob. Nr. 6203-6212 i Dod. I.

25054. **Gumplowicz M.**, Bischof Baldwin Gallus von Kruszwica, Polens erster lateinischer Chronist, Sitzungsber. d. Akad. CXXXII., Odb. Wien 1895, zob. Nr. 25045 i *Dod. I.*

25055. **Kętrzyński St.**, Gall-Anonim i jego kronika, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898, zob. *Dod. I.*; — Krotoski K., Gall, scholastyk pozn., Kwart. hist. 1899.

25056. **Kętrzyński W.**, Studya nad dokumentami XII. w., Roz. hist. fil. Akad. XXVI., Odb. Krak. 1891, zob. Nr. 187 i *Dod. I.*

25057. **Smolka St.**, Obraz historyczny cywilizacji społeczeństwa polskiego w wieku XII., zob. Nr. 16981 i 25072.

25058. **Bobrzyński M.**, Geneza społeczeństwa polskiego na podstawie kroniki Galla i dyplomatów XII. w., zob. Nr. 6207.

25059. **Lelewel J.**, Opisanie Polski i jej sąsiedztwa za Bolesława Krzywoustego, Polska, dzieje i rzeczy III, zob. Nr. 10165; — Sikorski B., O bitwie na Psim polu, Bibl. warsz. 1873 III.

Zabiegi Zbigniewa, zob. Nr. 25045.

Cosmas Pragensis, Chronica Bohemorum, zob. Nr. 6216-6219.

25060. **Gervais E.**, Gesch. Deutschlands unter Heinrich V. u. Lothar III., 1841; — Needon C. R., Beiträge zur Gesch. Heinrich V., Diss., Leipzig 1885; — Kopiłow A., Borba imp. Genrika V. z cerkwją, Warsz. 1865; — Guleke H., Deutschlands innere Kirchenpolitik, 1105-1111, Diss., Dorpat 1882.

Wojny pomorskie, zob. Nr. 25041.

25061. **Św. Otton**, Bielowski A., Św. Otto i jego żywociarze, zob. Nr. 6231.

25062. **Juritsch G.**, Gesch. des Bischofs Otto, Gotha 1889, zob. Nr. 6233; — Friedrich H., Die politische Thätigkeit des Bischofs Otto I. v. Bamberg, Diss., Königsb., 1884; — Maskus C., Bischof Otto I. vom Bamberg, Breslau 1889.

Św. Otto Bambiński, zob. Nr. 6228-6233, 10496.

25063. **Grot**, Iz istorii Ugri i Sławianstwa w XII. wieku (por.: P. G., Kij. Star. 1890; Milkovich, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. XIV.); — Klaić V., Hrvatska plemena od XII. do XVI. stol., Rad jugoslov. Akad. 1897 kn. 130.

Nestora Letopis i żywoty św. Borysa i Gleba, zob. Nr. 6188-6202, 14114, 21421.

25064. **Wroblewski**, Świedienija o Rusy M. Galla, Kij. uniwers. izw. 1878, zob. Nr. 24502; — Wasilewskij W. G., Iz istorii Bi-

zantii w XII. wiku, Slaw. Sborn. III., zob. Nr. 24439.

25065. **Testament Bolesł. Krzywoustego**. Małecki A., Testament Bol. Krzywoustego, Przew. nauk. lit. 1876 IV.; — Kantecki M., Das Testament des Bolesław Schiefmund, Seniorat und Primogenitur in Polen, Inaug. Diss., Posen 1880 (por. rec.: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1880; Lewicki A., Muzeum, Krak. 1881; Semkowicz A., Aten. 1881 I.); — Małecki A., Testament Bol. Krzywoustego, Przew. nauk. lit., Lwów 1881; — Smolka S., Testament Bol. Krzywoustego, Rozpr. hist. fil. Akad. XIII., Odb. Krak. 1881 (por.: Aten. 1881 II.), zob. Nr. 25071.

25066. **Raumer F.**, Gesch. der Hohenstaufen und ihrer Zeit, Leipzig 1823-1825 t. 6, 5. wyd. 1878; — Cherrier C., Histoire de la lutte des papes et des empereurs de la maison de Souabe, Paris 1841 t. 4, 2. wyd. 1858-1859 t. 3.

25067. **Jastrow J. u. Winter G.**, Deutsche Gesch. im Zeitalter d. Hohenstaufen, Bibliothek Deutsch. Gesch., Stuttgart 1897.

25068. **Jaffé Ph.**, Gesch. des Deutschen Reiches unter Lothar dem Sachsen, Berlin 1843, zob. Nr. 25060; — Tenze, Gesch. des Deutschen Reiches unter Conrad III., Hannover 1895; — Heinemann O., Lothar der Sachse u. Konrad III., Halle 1869; — Bernhardt W., Konrad III., Leipzig 1883.

25069. **Salow W.**, Lothar III. und das Wendenland, Progr., Friedland 1889.

25070. **Ellendorf J.**, Der heilige Bernard von Clairvaux u. die Hierarchie seiner Zeit, Essen 1837; — Ratisbonne, Histoire de Saint Bernard et de son siècle, Paris 1864 t. 2; — Neander, Der heilige Bernard u. sein Jahrhundert, 3. wyd. Gotha 1868; — Hüffer G., Der heilige Bernard von Clairvaux, I. Vorstudien, Münster 1886.

25071. **Hoffman K. B.**, Przyczyny podziału monarchii polskiej po Bolesławie Krzywoustym, Roczn. tow. nauk. krak. XLIII., Odb. Krak. 1872 (por.: Odczyt p. K. B. Hoffmana: O podziale monarchii polskiej, Dz. pozn. 1869 Nr. 9; L., Czas 1872 Nr. 109).

25072. **Smolka St.**, Mieszko Stary i jego wiek, Warsz. 1881 (por.: Z dzieła: Mieszko Stary i jego wiek rozdział III.: Państwo, Prz. pol. 1880 III.), zob. Nr. 25057.

R.: W r. 1881: Lewicki A., Przew. nauk. lit.; J. M., Czas Nr. 31; Gruszecki A., Prz. tyg.; Smoleński W., Prawda, Warsz.; Kętrzyński W., Aten. II.; Z powodu Smolki Mieszko Stary, Prz. bibl. arch. II.; Zada, Niwa 1882.

25073. **Mosbach A.**, Piotr, syn Włodzimierza, 1865, *zob.* Nr. 6901 i 22000.

25074. Kownacki, O małżonkach Bolesł. Krzywoustego i synie jego Władysławie, *Pam. nauk.* 1837 II.

Historia Śląska, *zob.* Nr. 23764 23808.

Genealogia ks. śląskich, *zob.* Nr. 386.

25075. **Hannenheim J.**, Ungarn unter Bela II. (1131—1141) und Geisa (1141—1161) in seinen Beziehungen zu Deutschland, *Diss.*, Jena 1884.

25076. **Gorski K.**, Borys, ustęp z dziejów XII. wieku, *Przew. nauk. lit.*, Lwów 1876.

R: Prohaska A., *Tydz. lit.* III.; *Prz. kryt.* 1876.

25077. **Prutz H.**, Kaiser Friedrich I., Danzig 1871—1874 t. 3.

25078. **Krüger G.**, Friedrich Barbarossa in seiner Beziehung zu Polen (por.: Foss, *Mitth. a. d. hist. Lit.* VI.), *zob.* Nr. 6240.

25079. **Reuter H.**, Gesch. Alexanders III. und der Kirche seiner Zeit, Leipzig 1860 do 1864 t. 3.

25080. L. J., Henryk książę sandomierski, *Tyg. ill.* 1878 ser. 3. t. V.; — Kantecki M., Zgon Henryka, ks. Sandomierskiego, *Przew. nauk. lit.*, Lwów 1881.

25081. Bandtkie, Die 4 ersten Herzöge von Schlesien, *zob.* Nr. 23846.

25082. Bersohn M., Bolesław Wysoki, książę wrocławski i lignicki, *zob.* Nr. 23847 do 23849.

25083. **Abraham Wł.**, Zjazd łęczycki, 1180, *Kwart. hist.* 1889, *zob.* Nr. 1695.

25084. **Górski K.**, Stosunki Kazimierza Sprawiedliwego z Rusią, *Przew. nauk. lit.* 1875, *Odb.* Lwów 1875.

R: *Prz. kryt.* 1876; *Prz. lw.* 1876 XII.

Historia Rusi, *zob.* Nr. 24350 i 24508.

25085. **Leniek J.**, Pełka, biskup krakowski, 1186—1207, *Album młodzieży pośw. Kraśzewskiemu*, Lwów 1879, *zob.* Nr. 12988.

25086. Maroński St., Słowianie meklemburscy i walka ich ze stronnictwem niemieckim przy wyborze biskupa, *Bibl. warsz.* 1881 III.

Zob. Nr. 25101.

(d: Wiek XIII).

Historie powszechnie, *zob.* Nr. 22791 do 22975 (*Wiek średnie*, *zob.* Nr. 22831—22847).

Dokumenty cesarzy i papieży, *zob.* Nr. 1710—1713.

Historia papieży, *zob.* Nr. 12561 i 12562.

25087. **Hurter F.**, Gesch. Papst Innocenz III. und seiner Zeitgenossen, Hamb. 1834—1842 t. 1—2, 2. wyd. 1838 t. 4.

25088. **Jastrow u. Winter**, Deutsche Geschichte im Zeitalter der Hohenstaufen, *zob.* Nr. 25067; — Lamprecht, Deutsche Gesch. t. II.—III., *zob.* Nr. 22926.

25089. **Schirmacher Fr. W.**, Kaiser Friedrich d. Zweite, Gött. 1859—1865 t. 4; — Tenze, Beiträge zur Gesch. Kaiser Friedrichs II., *Forsch. z. deutschen Gesch.* XI.; — Tenze, Die letzten Hohenstaufen Gött. 1871.

25090. **Winkelmann Ed.**, Gesch. Kaiser Friedrichs II. u. seiner Reiche, 1212—1235, Berlin 1863 t. 2; 1235—1250, Reval 1865, 2. wyd. 1889—1897 cz. 2; — Tenze, Beiträge zur Gesch. Kaiser Friedrichs II., *Forsch. z. deutschen Gesch.* VI., VII., IX., X.

25091. **Lamprecht K.**, Deutsches Wirtschaftsleben im Mittelalter, Leipzig 1886 t. 4.

25092. **Inama-Sternegg K. Th.**, Deutsche Wirtschaftsgesch., Leipzig 1891—1899 t. II. i III.

25093. **Arnold W.**, Ansiedelungen u. Wanderungen deutscher Stämme, Marb. 1875.

25094. **Meitzen A.**, Die Ausbreitung der Deutschen in Deutschland und ihre Besiedelung der Slawengebiete, *Jahrb. f. Nationalök. u. Statist.*, Jena 1879 XXXII.; — Wendt G., Die Germanisierung der Länder östlich der Elbe, 2 cz., *Progr.*, Liegn. 1884, 1889; — Ernst H., Die Kolonisation von Ostdeutschland, Übersicht u. Literatur, 1. Hälfte, *Progr.*, Langenberg in Rheinl. 1888; — Ropp G., Deutsche Kolonien im XII. und XIII. Jahrh., *Giess. Univ.-Schr.* 1886; — Simonsfeld H., Die Deutschen als Kolonisatoren in der Geschichte, Hamb. 1885; — Ernst H., Die Kolonisation Meklenburgs im XII. und XIII. Jahrh., Rost. 1875, w: Schirmacher F., Beiträge zur Gesch. Meklenburgs II.; — Wiese A., Die Cistercienser in Dargun von 1172 bis 1300, ein Beitrag zur Meklenburg-Pommerschen Kolonisationsgeschichte, *Diss.*, Rost. 1888; — Schultze E. O., Kolonisierung und Germanisierung der Gebiete zwischen Saale u. Elbe, 1896.

Zarysy historii Polski, *zob.* Nr. 23328 do 23467.

Wiek średnie w Polsce w ogólności, *zob.* Nr. 24866—24878.

Piastowie w ogólności, zob. Nr. 24879, 24898.

Historia prowincyj:

Szląsk, zob. Nr. 23847—23863.

Pomorze, zob. Nr. 23896—23906.

Prusy, zob. Nr. 23940, 24036—24048.

Infanty, zob. Nr. 24168—24487.

Ruś, zob. Nr. 24354—24356, 24509 do 24514.

Łitwa, zob. Nr. 24715—24720.

Źródła wieku XIII.: Dokumenty, zob. Nr. 1698—1782; Kroniki, zob. Nr. 6264 do 6436 (Opow. o Wąlgierzu, zob. Nr. 6384).

Krytyka dokumentów XIII. w., zob. Nr. 197—215.

Podróże w Polsce w XIII. w., zob. Nr. 10085; Opisy Polski, zob. Nr. 10153.

Synody w Polsce w XIII. w., zob. Nr. 12764.

Stosunki kościelne, zob. Nr. 12797—12799.

Diecezje, zob. Nr. 12913 i n.

Zakony: Cystersów, zob. Nr. 13320 do 13389; Premonstratensów, zob. Nr. 13390 do 13411; Dominikanów, zob. Nr. 13412 do 13464; Franciszkanów, zob. Nr. 13465 do 13514.

25095. Hube R., Prawo polskie w w. XIII., zob. Nr. 16092; — Volckmann E., Das älteste geschriebene polnische Rechtsdenkmal, zob. Nr. 1017; — Winawer M., Izslidowanie, zob. Nr. 16110.

Prawo niemieckie, zob. Nr. 1147—1198, 17184—17418.

Sądy boże, zob. Nr. 17700 i 17701.

Włóścianie, zob. Nr. 17071—17098.

Kolonizacja, zob. Nr. 17158, 17163.

Statut żydowski, zob. Nr. 1762 i 17430 do 17435.

25096. Karbowski A., Szkoły parafialne w Polsce w XIII. i XIV. wieku, zob. Nr. 18948—18963.

Historia literatury, zob. Nr. 20737 do 20762.

25097. Łaguna St., Hanza nad Dźwiną w XIII. w., zob. Nr. 18181.

25098. Ulanowski B., Szkice krytyczne XIII. w., Rozpr. fil. hist. Akad. XX., Odb. Krak. 1886, zob. Nr. 206.

25099. Leszek Biały. Krajewski M. D., Leszek Biały, książę polski, w 12 księgach, Krak. 1806 t. 2; — Prospekt dzieła p. t.: Leszek Biały, X. polski, X. M. Krajewskiego, Arch. dom. Wójcickiego 1856.

25100. Leszek Biały z Goworkiem, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.

25101. Łaguna St., Dwie elekcyje, Ateneum 1878 II. i III., zob. Nr. 12989 i 18401.

Założenie biskupstwa płockiego, zob. Nr. 1714

25102. Gładyszewicz M., Żywot bł. Prandoty, Krak. 1845, zob. Nr. 6367, 12990.

Mistrz Wincenty (Kadłubek) i jego kronika, zob. Nr. 6276—6292.

25103. Balzer O., Walka o tron krakowski w latach, 1201 i 1210—1211, Rozpr. hist. filoz. Akad. XXX., Odb. Krak. 1894 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893).

25104. Władysław Laskonogi, ułomek hist., Warsz. 1790 DS.

25105. Droba L., Stosunki Leszka Białego z Rusią i Węgrami, Rozpr. hist. fil. Akad. XIII., Odb. Krak. 1881; — Huber Alf., Studien z. Gesch. Ungarns, Archiv f. österr. Geschichtskunde LXIV.

Roman, książę halicki, zob. Nr. 11876 i 24353.

Napad Mongołów na Ruś, zob. Nr. 24513.

25106. Ulanowski B., Kilka słów o żywocie św. Salomei, królowej halickiej, Szkice kryt. z XIII. w., zob. Nr. 6369—6373; — Załuski W., Żywot bł. Salomei, królowej halickiej, zakonnic św. Klary, Warsz. 1899.

Stosunki na Rusi, zob. Nr. 17140, 24299, 24355 i 24509—24510.

Bitwa nad Kalką, zob. Nr. 6300 i 24511.

25107. Kietlicz H., Arcybiskup gnieźnieński, Tyg. kat., Grodzisk 1869 VIII., zob. Nr. 12914—12920.

25108. Abraham W., Pierwszy spór kościelno-polityczny w Polsce, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXII., Odb. Krak. 1895.

R: Halban Al., Kwart hist. 1897; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895.

Święty Jacek Odrowąż, zob. Nr. 6352 do 6359, 13419.

25109. Konrad Mazowiecki. Romanowski J. N., De Conradi, Ducis Masoviae, atque Ordinis Cruciferorum, prima mutuae conditione, Posn. 1857; — Sokołowski A., Konrad, książę na Mazowszu i Zakon niemiecki, Tyg. wielkop. 1873, Odb. Poznań 1873, zob. Nr. 23776.

25110. **Zakon krzyżacki**. Voigt J., *Gesch. Preussens t. II.*, zob. Nr. 23940; — *Chronologia założenia Zakonu*, zob. Nr. 159; — Kętrzyński W., *Prusy a Polska przed przybyciem Krzyżaków*, *Przew. nauk. lit.* 1881, zob. Nr. 24033; — Perlbach M., *Die ältesten preussischen Urk. kritisch untersucht*, zob. Nr. 1718 i 24045; — Tenże, *Preussisch-poln. Studien*, Halle 1886, zob. Nr. 201–203; — Romanowski I. N., *De Conradi, Ducis Masoviae, conditio*, Pozn. 1857; — Tenże, *O zakonie braci Dobrzyńskich*, *Bibl. warsz.* 1856–1857.

25111. Rethwisch C., *Die Berufung des Deutschen Ordens*, zob. Nr. 24039; — Ewald A. L., *Die Eroberung Preussens durch die Deutschen*, Halle 1872–1886 t. 4, zob. Nr. 24040; — Watterich J. M., *Die Gründung des Deutschen Ordensstaates in Preussen*, Leipzig 1857, zob. Nr. 24041; — *Inne dzieła odnoszące się do sprowadzenia Zakonu krzyżackiego*, zob. Nr. 24042–24044.

Zakony rycerskie, zob. Nr. 13741–13807.

Biskupi pruscy, zob. Nr. 13066–13071.

25112. **Zjazd w Gąsawie**. Leszek Biały w Gąsawie, *Przyj. ludu*, Leszno 1836 III; — Kujot Ks., *Samodzielność książąt pomorskich i „Zbrodnia” pod Gąsawą*, *Warta*, Poznań 1874–1875 I. Nr. 24.

25113. **Semkowicz A.**, *Zbrodnia Gąsawska*, *Ateneum* 1886 III.

25114. Suryn F., *Świętopełk, książę Pomorza gdańskiego*, zob. Nr. 23899.

Stosunki na Pomorzu, zob. Nr. 23896 do 23904.

Wojny Świętopełka z Zakonem krzyżackim, zob. Nr. 16340 i 16341.

25115. **Ulanowski B.**, *Eufrozyna księżna kujawsko-łeczycka i Eufrozyna księżna pomorska*, *Roz. hist. fil. Akad.*, Krak. 1887 XX.

25116. Szkaradek K., *Stosunki polskie po śmierci Leszka Białego r. 1228*, *Rocznik filarecki*, Krak. 1886 I; — Krotoski K., *Walka o tron krakowski w r. 1228*, *Prz. powsz.* 1895 I, *Odb. Podgórze-Krak.* 1895.

R.: Semkowicz A., *Kwart. hist.* 1887; Gorzycki K. J., *Muzeum* 1893; *Kur. pozn.* 1895 Nr. 76; *Bibl. warsz.* 1896 I.

25117. **Henryk Brodaty**. Smolka St., *Henryk Brodaty, ustęp z dziejów epoki Piastowskiej*, zob. Nr. 23850; — Tenże, *Herzog Heinrich des Bärtigen auswärtige Beziehungen*, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XII.*

R.: Chmielowski P., *Opiekun dom.*, *Warsz.* 1872; Świętochowski A., *Prz. tyg.* 1873; X. L., *Sybel's Hist. Ztschr.* XXIX; Pawiński A., *Bibl. warsz.* 1873.

25118. Szajnocha K., *Przed szczęściem laty*, *Dod. Gaz. lw.* 1834 Nr. 41–46; *Szkice hist.*, *Warsz.* 1876 I.

25119. **Św. Jadwiga**. Knoblich A., *Lebensgeschichte*, zob. Nr. 6328; — Bielowski A., *Jadwiga, księżna szląska*, zob. Nr. 6319–6330 i 23857.

25120. Knoblich A., *Herzogin Anna von Schlesien, 1204–1265*, *Breslau 1865*, zob. Nr. 6364 i 23856.

25121. **Henryk Pobożny**. Kunisch J. G., *Herzog Heinrich II. v. Niederschlesien*, *Breslau 1834*, zob. Nr. 23859; — Henryk II., *ks. szląski*, *Przyj. ludu*, Leszno 1834 I; — Kulawski W., *Henryk II. Pobożny*, *Na popisy liceum krak.* 1835, *Odb. Krak.* 1835, zob. Nr. 25123.

25122. **Napad Mongołów (1241)**. Pierwsze najście Mongołów na Europę, *Dz. wil.* 1827; *Roz. warsz.* 1827; *Przyj. ludu*, Leszno 1836 III, 1838 V; — Szajnocha K., *Szlak Batuchana*, *Dod. Gaz. lw.* 1853 Nr. 37; *Szkice hist.*, *Warsz.* 1876 I; — Wójcicki K., *Napad Tatarów*, *Kłosa III.*, *Gaz. lw.* 1879 Nr. 15.

Mongołowie, zob. Nr. 22957–22961, 23858.

25123. Kopietz Ath., *Quaestio de incur-sione per Mongolos in Silesiam facta a. 1241*, *Diss. inaug.*, *Svidnicii* 1869; — Grochowski W., *Henryk Pobożny i bitwa pod Lignicą*, *Tyg. ill.* 1874 XIV; — Kantecki M., *Zgon Henryka Pobożnego*, *Przew. nauk. lit.*, *Lwów* 1881; — *Bitwa pod Lignicą*, *Biesiada lit.* 1882.

25124. **Ulanowski B.**, *O mniejszych źródłach do pierwszego napadu Tatarów*, *Roz. hist. fil. Akad.*, Krak. 1884 XVII; — Tenże, *O udziale Templariuszów w bitwie pod Lignicą*, tamże XVII.

25125. Alberti Val., *Proelium Lignicense a Henrico Pio cum Tartaris, oratio*, *Lipsiae 1664*; *Lehnensis Val. Alb.*, *Proelium Lignicense a D. Henrico Pio cum Tartaris a. 1241*, *Lipsiae 1664 (DS.)*.

25126. **Palacky Fr.**, *Der Mongolen-Einfall im J. 1241*, *Prag 1842 (Abh. d. böhm. Ges. d. Wiss. 5. F. II. B.)*.

25127. Schwammel F. J., *Über die angebliche Mongolen-Niederlage bei Olmütz*, *Sitzungsb. hist.-phil. Cl. Akad.*, *Wien XXXIII.* i *Odb.*; — Tenże, *D. Antheil d. österr. Herz. Friedrich d. Streitbaren*, *Ztschr. f. österr. Gymn.*, *Wien 1857*; — Kleinmayr, *Der Mongoleneinfall*, *Görz, Oberrealsch.-Progr.* 1870; — Bretholz, *Die Tataren in Mähren*, *Ztschr. d. Ver. f. d. Gesch. Mährens u. Schles.* 1897 (por.: Demel J., *Casopis Matice mor.* 1897).

25128. **Bachfeld G.**, *Die Mongolen in Polen, Schlesien. Böhmen u. Mähren, 1241*, *Innsbruck 1889*.

R.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1890; *Literarisches Centralblatt* 1890 Nr. 31.

25129. **Strakosch-Grassmann G.**, Der Einfall der Mongolen in Mitteleuropa in den Jahren 1241 und 1242, Innsbr. 1893.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1894; Revue critique d'histoire et de littérature 1893 Nr. 50; Lane-Poole S., The english historical review 1896 X.

25130. Wegner St., Bitwa z Tatarami (obraz hist. XIII. w.), Pozn. 1887 (z Wielkopolanina).

25131. S. Z. S., Pierwszy napad Tatarów i św. Kinga w opowiadaniu ludu sandomierskiego z tej strony Wisły, Przegląd lw. 1892 Nr. 202—204, 206.

Jan de Plano Carpino, zob. Nr. 6311.

25132. **Bolesław Wstydlivy**, Orpiszewski L., Odlamek z dziejów Lechii, Bolesław Wstydlivy i Leszek Czarny, Paryż 1875.

R: Jarochowski K., Ateneum 1876 II.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1737—1772; *Kroniki*, zob. Nr. 6377—6431.

25133. Krzyżanowski St., Dyplomy Bolesława Wstydliviego dla katedry krakowskiej (por.: Bull. Acad., Crac. 1890; Ad. Chmiel., Ateneum 1890 III.), zob. *Dod. I. Dyplomatyka*.

25134. **Św. Kinga**, Szajnocha K., Św. Kinga, *Dod. Gaz. lw.* 1853 Nr. 28—37; *Szkice hist. I.*, Warsz. 1876 (por.: *Czas*, *Dod. mies. I t. 2. str.* 343); — Popławski Al. X., Św. Kunegunda i jej siostry, Krak. 1841, zob. Nr. 6429; — Załęski St., Św. Kinga i jej czasy, *Prz. lw.* 1882, zob. Nr. 6422—6430 i *Dod. I.*

25135. Schmidt W., Die Kinga-Sage, *Ungarische Revue* 1891.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

Kopalnie wielickie, zob. *Miejscowości: Wieliczka*.

Kanonizacja św. Stanisława, zob. Nr. 6334—6344.

25136. **Ulanowski B.**, Przyczynek do dziejów Bolesława Pobożnego, *Rozpr. hist. fil. Akad.*, Krak. 1887 XX., zob. Nr. 23859.

25137. **Prawo niemieckie**, Roepell R., Über die Verbreitung des Magdeburger Stadtrechts, 1857, zob. Nr. 17390; — Pawiński A., O niemieckim prawie w Polsce i Litwie, 1871, zob. Nr. 17386; — Piekosiński F., O łanach w Polsce, 1898, zob. Nr. 17418.

Kolonizacja, zob. Nr. 12333—12335.

Prawo niemieckie, zob. Nr. 17381—17481.

Mendog litewski (1219—1263), zob. Nr. 24717—24718.

Daniło Romanowicz Halicki, zob. Nr. 24337—24359.

Stosunki kościelne na Rusi, zob. Nr. 14121.

25138. Strzelecki, De Cracovia a. 1257, *Miscellanea*, Crac. 1814—1815 fasc. II.

25139. **Ulanowski B.**, Drugi napad Tatarów na Polskę, *Rozpr. hist. fil. Akad.*, Krak. 1884 XVIII.

Założenie Lwowa, zob. Nr. 24332—24333.

25140. **Rubczyński W.**, Wielkopolska pod rządami synów Wład. Odonicza. *Rocznik filarecki*, Krak. 1886.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1887.

25141. Hube R., Przywilej żydowski (z r. 1264), zob. Nr. 1762, 17425—17436.

25142. **Ottokar Przemysław II.**, zob. Nr. 1711 i 1712; — Lorenz O., Oesterreichs Erwerbung, *Ztschr. f. österr. Gymnas.* VIII.; — Krones F., Die Herrschaft K. Ottokars II. v. Böhmen in Steiermark, 1252—1276, *Mitth. d. hist. Ver. f. Steierm.* XXII.; — Löschke Th., Die Politik K. Ottokars II. gegenüber Schlesien und Polen, namentlich in den letzten Jahren seiner Regierung, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens* 1886 XX. (por.: Semkowicz A., Kwart. hist. 1887); — Milkowitsch Wl., Heinrichs IV. Aufenthalt bei Ottokar nach 1266, tamże 1884 XVIII.; — Ulanowski B., O pobycie Henryka IV. na dworze Ottokara, zob. Nr. 23861.

25143. Kempf J., Gesch. des Deutschen Reiches während des grossen Interregnums, 1245—1273, *Würzb.* 1893; — Kalousek, Die Behandl. Ottokars II., in: Lorenz O., Deutsche Gesch. (zob. Nr. 25178), *Abh. d. böhm. Ges.*, Prag 1875.

Synod w Wrocławiu, 1265, zob. Nr. 1763.

Mestwin II., ks. pomorski, zob. Nr. 1770, 23899—23902, 25115.

Kraje nadbałtyckie, zob. Nr. 24168 do 24185.

25144. **Leszek Czarny**, Orpiszewski L., Odlamek z dziejów Lechii, 1875, zob. Nr. 25132.

25145. Sen Leszka Czarnego (obraz Głębokiego z opisem historycznym), *Tyg. il.* 1876 I. ser. 3.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1773—1778; *Kroniki*, zob. Nr. 6377—6434.

Leśw, książę halicki, zob. Nr. 24360 do 24362.

25146. **Paweł z Przemankowa**, Przeddzieki A., Paweł z Przemankowa, rys hist. z drugiej połowy XIII. w. w Polsce z nieznanym po większej części lub mało znanym źródłem, *Bibl. warsz.* 1851 II., *Odb. Warsz.* 1851; — Ulanowski B., Przyczynek do dziejów Pawła z Przemankowa, *Rozpr. hist. fil. Akad.*, Krak. 1884 XVII. (por.: Semkowicz, *Prz. powsz.* 1885 VI.).

25147. Zatargi Leszka z Pawłem z Przemankowa, *Biesiada lit.* 1892.

25148. Borzywój, Branki tatarskie 1287 r., Tyg. powsz. 1888 Nr. 51.

25149. **Szajnocha K.**, Pierwsze odrodzenie się Polski, 1279—1333, szkic hist. Lwów 1849, 2. wyd. 1859.

25150. **Semkowicz Al.**, Walka o monarchię, 1288—1294, Kwart. hist. 1892, Odb. Lwów 1892.

R. W r. 1891: Górzycki K. J., Ateneum IV; mt., Nowa Reforma Nr. 256; w r. 1892: A. G. Bem, Prz. tyg., Krotoski K., Prz. powsz. II.; Bostel F., Muzeum

Henryk Probus, zob. Nr. 23861—23863.

25151. **Przemysław** i jego żona Ludgarda, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Ulanowski B., O małżonkach Przemysława II., Roz. hist. fil. Akad. 1884 XVII., Odb. Krak. 1883; —

Sokolnicki M., Rozprawa hist. kryt. o gwałtownej śmierci Przemysława, króla polsk., Pam. warsz. 1816, Odb. Warsz. 1816; — Zamordowanie Przemysława II., Bies. lit. 1886.

25152. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy i kancelarya Przemysława, Pam. hist.-fil. Akad. VIII., Odb. Krak. 1890, zob. *Dyplomatyka Dod. I.*

R. Wyslouch A., Aten. 1891 I.; Papée Fr., Kwart. hist. 1893.

25153. Kętrzyński W., O przywileju księcia Mściwoja nadającym Pomorze Przemysławowi, zob. Nr. 214.

Podział Pomorza, zob. Nr. 23908.

25154. Doeberner R., Über Schlesiens auswärtige Beziehungen vom Tode Herzog Heinrich IV. bis zum Aussterben der Premysliden in Böhmen (1290—1306), zob. Nr. 23863.

(e: Wiek XIV.).

Wieki średnie w ogólności, zob. Nr. 24866 do 24878.

Historia powszechna, zob. Nr. 22791 do 22994.

Dokumenty cesarzy, zob. Nr. 1796.

Dokumenty papieży, zob. Nr. 1798.

25155. **Ranke L.**, Weltgesch. IX. Theil, Zeiten des Übergangs zur modernen Welt (XIV. u. XV. Jahrh.), Über die Epochen der neueren Geschichte, von A. Dove u. G. Winter, Leipz. 1883 t. 2, zob. Nr. 22805.

25156. **Lindner Th.**, Deutsche Geschichte unter den Habsburgern und Luxemburgern (1273—1437), Stuttg. 1888—1893 (Bibl. Deutscher Gesch.) t. 2; — Hagen K., Deutsche Gesch. von Rudolf von Habsburg bis auf die neueste Zeit, Frankf. 1854—1857 t. 3.

25157. **Tosti L.**, Storia di Bonifazio VIII. e di suoi tempi, Monte Cassino 1846 (po franc.: Marie Duclos, Paris 1854) t. 2.

25158. **Höfler C.**, Die Avignonischen Päpste, Wien 1871, zob. Nr. 12563—12566.

25159. Müller C., Die Waldenser und ihre einzelnen Gruppen bis zum Anfang d. XIV. Jahrh., Gotha 1886 (Odb. z: Theol. Studien u. Kritiken 1886—1887); — Haupt H., Beiträge zur Gesch. der Sekte vom freien Geiste und des Begharethums, Ztschr. f. Kirchengesch. VII.; — Wattenbach W., Über die Sekte der Brüder v. freien Geiste, Sitzungsber. der Akad., Berlin 1887.

25160. Stadnicki A., Postrzeżenia nad wiekiem XIV., Włochy, Krak. 1837.

R: Mag. powsz. 1837 IV.

25161. Karajew M., Wieki XIV. i XV. jako epoka przejściowa do dziejów nowożytnych, Tydzień 1884.

25162. Szczepański A., Z wieku XIV., Wielka wojna o wolność i niepodległość (według najnowszych badań), odczyt, Kraj 1871 i Odb. Krak. 1871.

Zarysy historii Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

Piastowie w ogólności, zob. Nr. 24879 do 24898.

25163. **Caro J.**, Geschichte Polens t. II. i III., zob. Nr. 23425.

25164. **Szajnocha K.**, Jadwiga i Jagiełło, zob. Nr. 25301.

25165. **Szujski J.**, Opowiadania i roztrząsania historyczne (XIV. i XV. wiek), zob. Nr. 23504.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1783—1946; Kroniki, zob. Nr. 6437—6563.

Dyplomatyka, zob. Nr. 215—220.

25166. **Piekosiński Fr.**, O monecie i stopie menniczej w Polsce w XIV. i XV. w., zob. Nr. 461—464.

Stosunki kościelne, zob. Nr. 12690—12696; Synody, zob. Nr. 12764; Diecezyje, zob. Nr. 12918.

25167. **Hube R.**, Prawo polskie w XIV. wieku, zob. Nr. 16093.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16459–16474, 16534, 16733, 16912–16914, 16983, 17071 do 17073.

Stosunki ekonomiczne, zob. Nr. 17952, 17978; *Górnictwo*, zob. Nr. 18101; *Handel*, zob. Nr. 18129, 18182, 18234

Obyczaje, zob. Nr. 18383–18395 i n.

Szkoły, zob. Nr. 18952, 18964–19126.

Literatura, zob. Nr. 20737–20762.

Sztuka, zob. Nr. 21755–21760, 21775 do 21777, 22001–22007, 22144.

25168. **Krasiński W.**, O Czechach i Polsce w w. XIV., XV. i XVI. (ułamki tłóm. Pietrusiński L.), Wieniec, pismo zb. ofiar. Stan. Jachowiczowi, Warsz. 1857–1858 II., Odb. Warsz. 1857.

Historia prowincyj, zob. Nr. 23704 do 24799.

Wielkopolska, zob. Nr. 23724.

Mazowsze, zob. Nr. 23777.

Szląsk, zob. Nr. 23863.

Pomorze, zob. Nr. 23909.

Prusy, zob. Nr. 24049–24057.

Kraje nadbałtyckie, zob. Nr. 24187 do 24188.

Rus, zob. Nr. 24334, 24364–24377, 24515–24519.

Litwa, zob. Nr. 24721–24739.

Włoskie kraje, zob. Nr. 24787–24788.

25169. **Wacław**. Schlesinger (Wenzel II.), Mitt. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen V.; — Pangerl, Zawisch von Falkenstein, tamże X., Odb. Prag 1872; — Zaręsy historii Czech, zob. Nr. 23004–23019; — Zaręsy hist. austriackiej, zob. Nr. 22874 do 22885.

25170. **Fiedler J.**, Böhmens Herrschaft in Polen, Archiv zur Kunde österr. Geschichtsquellen 1855 XIV.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1790–1802; *Kroniki*, zob. Nr. 6440–6451.

25171. **Grünhagen C. u. Wutke C.**, Regesten zur schlesischen Gesch., 1301–1315 (Codex diplomaticus Silesiae XVI.), Breslau 1892, zob. Nr. 165 i *Dod. I*.

25172. **Smolik J.**, Pražské groše a jich díly, 1300–1547, por.: Kalousek J., Český časopis hist. 1895, zob. Nr. 461 i *Dod. I*.

O starostwach w Polsce, zob. Nr. 16574.

25173. **Krones Fr.**, Der Thronkampf der Premisliden u. Arpaden, Ztschr. f. österr. Gymn. XIV.; — Horčicka, Herzog Rudolfs III. v. Oesterr. Einsetzung zum Könige von Böhmen, Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XVII.

25174. **Władysław Łokietek**. Lelewel J., Ocalenie Polski za króla Łokietka, Dz. warsz. 1836 V.; Polska, dzieje i rzeczy jej t. V.

25175. **Wężyk Fr.**, Władysław Łokietek, czyli Polska w XIII. w., Warsz. 1828 t. 3.

25176. **Szajnocha K.**, Pierwsze odrodzenie Polski, 1279–1333, zob. Nr. 25149; — Tenże, Bolesław Chrobry i Odrodzenie się Polski za Władysława Łokietka, dwa opowiadania hist., wyd. 2. poprawne, Lwów 1859.

25177. **Sz. W.**, Dwaj królewscy zapaśnicy (Łokietek, Kazimierz), Dz. lit. 1865; Zbrożek P., Władysław Łokietek, Lwów 1869.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1803–1818; *Kroniki*, zob. Nr. 6450–6531

Dokument Łokietka z r. 1298, zob. Nr. 215.

25178. **Lorenz O.**, Deutsche Gesch. im XIII. u. XIV. Jahrh. (I. 2.: Geschichte Rudolfs v. Habsburg und Adolfs v. Nassau), Wien 1863; — Mücke J. F. A., Albrecht I. von Habsburg, Gotha 1866; — Hovedissen H., König Albrechts I. Verhältnis zu Böhmen, Diss., Erlangen 1891; — Wenck K., Clemens V. und Heinrich VII., Halle 1883.

Karol Robert, król Węgier, zob. Nr. 22970–22976.

25179. **Muskata Jan**. Hoszowski K., Żywot Jana Muskaty, biskupa krak., Roczn. tow. nauk. krak. 1866 XXXIV., Odb. Krak. 1866.

25180. **Abraham Wł.**, Sprawa Muskaty, Rozpr. hist. fil. Akad. XXX., Odb. Krak. 1893 (por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1893), zob. Nr. 12691.

25181. **Abraham Wł.**, Statuta legata Gentilisa, wydane dla Polski na synodzie w Preszburgu 10. listop. 1309, Archiw. kom. prawn. Akad. V., Odb. Krak. 1893, zob. Nr. 12690.

R: Halban A., Kwart. hist. 1899.

25182. **Albert**, wójt krakowski. Trojański Caj., De Alberto advocato Crac., 1311, Misc. Crac. 1814; — Świeżawski, Wojciech, wójt krakowski, Kłosy 1877 XXV., zob. Nr. 17245.

25183. **Bobrzyński M.**, Bunt wójta krak. Alberta z r. 1311, Bibl. warsz. 1877 III.; Toż p. t.: Zatarg Łokietka z Krakowem w r. 1311, Gaz. polsk. 1886 Nr. 83, zob. Nr. 6452.

25184. **Potkański K.**, Walka o Poznań, 1306—1312 (Studia nad XIV. w. Nr. IV.), Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIII, Odb. Krak. 1899.

25185. Kolberg, Die Heerfahrt der Lüttau gegen das Ermland im Jahre 1311 und die Heilige Linde, *zob.* Nr. 24029.

25186. **Celichowski Z.**, Spory i sprawy pomiędzy Polakami a Zakonem krzyżackim, 2. wyd. (Lites ac res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum), Pozn. I. 1890, II. 1892 (Wstęp).

R: Perlbach M., Altpreuss. Mntsch. XX.; Kwart. hist. 1891, 1893; A R., Niwa 1890 Nr. 23; Aten. 1892 II

Lites ac res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum, *zob.* Nr. 1785, 6750 i Dod. I.

25187. **Prochaska A.**, Stosunki Krzyżaków z Gedyminem i Łokietkiem, Kwart. hist. 1896, *zob.* Nr. 24049; — O prawdziwości listów Gedymina, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXII, Odb. Krak. 1895.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1896; Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. X.; Bibl. warsz. 1896 I.; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895.

Gedymin i Gedyminowicze, *zob.* Nr. 24721 do 24723.

Stosunki księząt Rusi z Krzyżakami, *zob.* Nr. 1807.

25188. **Müller C.**, Der Kampf Ludwigs des Baiern mit der römischen Curie, Tübingen 1879—1880 t. 2; — Preger W., Der kirchenpolitische Kampf unter Ludwig dem Baiern, München 1877; — Tenze, Über die Anfänge des kirchenpol. Kampfes, München 1882; — Tenze, Beiträge und Erörterungen, München 1880; — Tenze, Die Politik des Papstes Johann XXII, München 1885 (Odb. z: Abhandl. d. Akad. München); — Verlaque, Jean XXII., Paris 1883.

25189. **Schötter J.**, Johann Graf von Luxemburg und König von Böhmen, Luxemb. 1865 t. 2; — Weech Fr., Kaiser Ludwig d. Baiern und König Johann von Böhmen, München 1860; — Hoschek Th., Der Abt von Königsaal u. die Königin Elisabeth von Böhmen (1310—1330), Prager Studien aus d. Gebiete d. Geschichtswissenschaft, Prag 1900.

25190. **Pflugk-Harttung**, Die Johanniter u. der deutsche Orden im Kampfe Ludwigs d. B. mit der Kurie, Ztschr. f. Kirchengesch. 1900.

25191. Wagner A., Schlesisches aus dem vaticanischen Archive in Rom aus den Jahren 1316—1371, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1891 XXV.

25192. **Koronacja Łokietka**. Bożywój, Koronacja Wł. Łokietka, Tyg. powsz. 1883.

25193. **Abraham Wł.**, Stanowisko kurii papieskiej wobec koronacji Łokietka, Księga pami. uniw. lw. w 500 roczn. Uniw. Jagiell., Lwów 1900.

R: Semkowicz Al., Kwart. hist. 1900.

25194. **Wagner P.**, Urkundliche Nachrichten von der Kreuzfahrt rheinischer Herrn nach Preussen, Altpreuss. Mntsch. 1839 XXV., *zob.* Nr. 1811.

R: Bostel Fr., Kwart. hist. 1890.

25195. Taube F. W., Ludwig d. Ältere als Markgraf von Brandenburg (1323—1351), Hist. Studien veröffentl. v. Ehering E., Berlin 1900.

25196. Zaślubiny Kazimierza W. z Aldoną (Z teki Simmlera, obraz z opisem hist.), Tyg. ill. 1876 I.

25197. Heinemann O., Das Bündniss zwischen Polen und Pommern v. J. 1325, *zob.* Nr. 23907.

25198. Schäfer D., Die Hansestädte und König Waldemar von Dänemark, 1879.

25199. Comte de Puymaigre, Une campagne de Jean de Luxembourg, roi de Bohême (wyprawa na Litwę 1329 r.), Revue des questions historiques XLII; — Pöppelmann L., Johann von Böhmen in Italien, 1330—1333, Arch. f. österr. Gesch. XXXV.

25200. **Wojna z Krzyżakami**. Kujot St., Piotr Święca a Władysław Łokietek, Warta, Pozn. 1876—1877 III.

25201. **Potkański K.**, Zdrada Wincentego z Szamotuł, Studya nad XIV. w. Nr. V., Roz. fil. hist. Akad. XXXVIII, Odb. Krak. 1899.

25202. **Płowce r. 1331**. Bitwa pod Płowcami, Przyj. dom., Lwów 1855 V.; — Biesiekiński, Płowce, Tyg. ill. 1863 VII; Warta 1876 Nr. 127; — Tatomir Ł., Wincenty z Szamotuł, Dz. lit. 1866.

25203. Wittig W., Kilka słów w sprawie autentyczności dukatów Władysława Łokietka i Alexandra Jagiellończyka, Aten. 1892; — Wysocki F., Skarb denarów koronnych Władysława I. Łokietka i Kazimierza III. Wielkiego, Wiad. numizm. archeolog. 1895, Odb. Krak. 1895; Toż po niem.: Ein Schatz von Kronendaren des Wladislaus I. Locticus und Kasimir III. des Grossen, Lemberg u. Berlin 1896.

R: Wittig W., Kwart. hist. 1896.

Denary i dukaty z XIV. w., *zob.* Nr. 460—464.

25204. **Kazimierz Wielki**. Mniszech Mich., Kazimierz W. t.j. Obraz panowania, Warsz. 1777; 2. wyd. Kazimierz Wielki (Życia sławnych Polaków t. I., wyd. Mostowski E.), Warsz. 1805; 3. wyd. Krótki rys dziejów panowania Kazimierza W., Kraków 1863.

25205. Rauschnik, Kasimir der Grosse, Rauschniks Denkwürdigkeiten aus der Gesch. der Vorzeit, Marburg 1822 I.
25206. **Szajnocha K.**, Wiek Kazimierza W., Szkice hist., Lwów 1854, Warsz. 1876 I.; — Tenże, Jadwiga i Jagiełło, *zob.* Nr. 25301.
25207. **Szujski J.**, Dzieje Polski (1862), *zob.* Nr. 23424.
25208. **Caro J.**, Gesch. Polens (1863) t. II., *zob.* Nr. 23425.
25209. Wspomnienie o królu Kazimierzu Wielkim, zwanym królem chłopków, Pam. Lacha z Lachów Zienkowicza, Lipsk 1864; — O Kazimierzu W., Czecha J. Nowy kalend. Krak. 1867.
25210. Szujski J., Wydobycie zwłok Kazimierza W., Dzieła, Krak. 1885 ser. II. t. I.; — Wójcicki K. Wł., Odkrycie zwłok Kazimierza W., Kłosa X.; — Majer J., Pośtać Kazimierza Wielkiego, Roczn. tow. nauk. Krak. 1868; — Na pamiątkę czci, jaką cały naród polski otoczył zwłoki króla i prawodawcy Kazimierza, Krak. 1869; — Ku wiekopomnej pamięci powtórnego pogrzebania szczątków Kaz. W. 8. lipca 1869, Krak. 1869.
25211. Góralczyk K. (Anezyk Wł. L.), Pamiątka odkrycia zwłok Kazimierza Wielkiego z dodaniem wiadomości o życiu tego króla, spisanych dla ludu, Krak. 1869.
25212. Tatomir L., O królu Kazimierzu Wielkim, wykłady popularne, Dz. lit. 1868, Odb. Lwów 1868, 2. wyd. 1894; — Schmitt II., Wspomnienie o Kazimierzu W., Strzecha 1869.
25213. Habura, Mowa przy odsłonięciu pomnika Kazimierzowi W. w Bochni 29. maja 1871, Bochnia 1871.
25214. Czermak B., Polska za času Kazimira Weliwego, Praga 1873.
25215. **Szujski J.**, Charakterystyka Kazimierza Wielkiego, Przew. nauk. lit. 1876; Toż, Opowiadania i roztrząsania, Krak. 1882 II. i Dzieła ser. II. t. VI.
25216. Branicki Ks., Kasimir roi des paysans, w dziele: Les nat. Slaves.
25217. Król chłopków, Czasy Kazim. W., Kłosa 1881 XXXII; — Ostatni z Piastów, Bies. lit. 1882.
25218. **Kochanowski J. K.**, Kazimierz Wielki, zarys żywota i panowania (Życiorysy znakomitych ludzi), Warsz. 1900.
R: Offmański M., Prz. tyg. 1920; W. M., Aten. 1900 IV.; W. T., Prz. powsz. 1900 IV.
25219. N. R., Pomnik Kazimierza W. w Krakowie, Kuryer codz. 1884 Nr. 37.
25220. Szajnocha K., Siostra Kazimierza Wielk. we Włoszech (r. 1344), Dz. lit., Lwów 1852, Szkice hist., Lwów 1852, Warsz. 1881 IV.
25221. Świeżawski E. Sulimczyk, Esterka i inne kobiety Kazimierza W. (Zarysy badań III.), Warsz. 1894 (por.: Balzer O., *zob.* Nr. 18485); — Semkowicz A., Żony Kazim. W., Kwart. hist. 1898.
R: K. A., Tyg. ill. 1894, *zob.* Nr. 18485.
25222. Esterka, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; Morda (?) Estery, tamże 1840 VII.; L. J., Esterka, Tyg. ill. 1875 (obraz z opisem hist.).
25223. Teść Kaźmirza Wielkiego, Henryk Żelazny, książę żegański, Kurjer pozn. 1832 Nr. 85.
25224. Kazimierz W. w kumach, Rozm., Lwów 1831; Zbieracz lit. i polit., red. J. Mączyński, 1838 t. II.
- Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1818–1869; Kroniki, zob. Nr. 6532–6550.*
- Janko z Czarnkowa, zob. Nr. 6532–6536.*
25225. Pelzel F. M., K. Karl IV. König in Böhmen, Prag 1780, 1781 t. 2, *zob.* Nr. 1820; — Palacky, Dějiny nar. českého t. II., *zob.* Nr. 23006; — Huber A., Gesch. Oesterreichs, *zob.* Nr. 22880.
25226. **Werunsky E.**, Gesch. Kaiser Karls IV. u. seiner Zeit, Innsbr. 1880–1892 t. 3.
25227. Steinherz S., Die Beziehungen Ludwigs I. v. Ungarn zu Karl IV. (1342–1373), Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. VIII., IX.; — Klöden K. F., Die Mark Brandenburg unter K. Karl IV. bis zu ihrem ersten Hohenzollernschen Regenten oder die Quitzows und ihre Zeit, Berlin 1836–1837 cz. 4, 3. wyd. hrsg. von Friedel E., Berlin 1890 t. 3.
25228. **Grünhagen C.**, Schlesien unter Karl IV., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XVII.
25229. **Leniek J.**, Kongres wyszeградzki w r. 1335, Przew. nauk. lit. 1884, Odb. Lwów 1884, *zob.* Nr. 1819.
25230. **Gończycki K. J.**, Wpływ stolicy apostolskiej na rokowania pokojowe Kazimierza Wielkiego z Czechami i Zakonem niemieckim, Przew. nauk. lit. 1893, Odb. Lwów 1893, *zob.* Nr. 12695; — Tenże, Kwestya lennego zwierzchnictwa Polski do Pomorza za rządów Kazimierza W., *zob.* Nr. 16342.
25231. **Zajęcie Rusi r. 1340.** Kazimierz Wielki i Ruś Czerwona (treść odczytu Henryka Schmitta), Kraj, Krak. 1869 Nr. 106 i 107; — Kunasiewicz St., Zajęcie Rusi i utrata tej i ponowne przyłączenie do Polski, Lwów 1874; — Szaranowycz I., Zanięcie Hałyeczyny czerez króla polskoho Kazymira Welykoho, Hazzeta szkolna, Lwów 1879 Nr. 15, 16.
- Historia Rusi, zob. Nr. 24258–24345.*
Kniaź Jurij II., zob. Nr. 24367–24369, 24434.

25232. **Huber A.**, Ludwig von Ungarn und die ungarischen Nebenländer, Arch. f. österr. Gesch. LXVI., Odb. Wien 1884.

25233. **Pór A.**, I Lajos király követsege a szentszékhá Avignonba 1346 elején, Szazadok 1892.

Balzer O., O następiwaniu tronu, zob. Nr. 25265.

25234. **Režabek**, Jiří II., Časopis muzea kral. česk. 1883.

25235. **Gorzycki K. J.**, Połączenie Rusi Czerwonej z Polską przez Kazimierza W., Lwów 1889.

R: Breiter E. T., Ateneum 1889 IV.; Filewicz, Żurn. min. nar. prośw. 1889; Linniczenko N., tamże 1891; w r. 1890: Lisiewicz Z., Przew. nauk. lit.; Tenże, Bibl. warsz. I; Czuczynski A., Prz. powsz. I; Lewicki A., Kwart. hist.

25236. **Filewicz I. P.**, Borba Polscy i Żytwy-Rusy za Hałycko-Włodimirskoje nasleddija. Ist. oczerki Petersb. 1890; — Tenże, K' woprosu o borbie Polscy i Żytwy-Rusy za Hałycko-Włodimirskoje nasleddije, Żurn. min. nar. prośw. 1891.

R: Betużew-Rjumin K., Ruskij Wiestnik 1890; Czuczynski A., Kwart. hist. 1891; Lisiewicz Z., Przew. nauk. lit. 1891.

25237. **Prochaska A.**, W sprawie zajęcia Rusi, Kwart. hist. 1892.

25238. **Milkowycz W.**, Studia krytyczni nad istoriję rusko-polskoju, cz. I. 1340 do 1387, Lwów 1893.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1893; Lisiewicz, Przew. nauk. lit. 1893.

25239. **Linniczenko I. A.**, Czerty iz istorii sosłoj w jużo-zapadnoj galickoj Rusy XIV. do XV. w., izsledowanije, Moskwa 1894, zob. Nr. 17526.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1895; J. Ł., Zap. tow. Szewcz. XIV.

25240. **Lewicki A.**, Jeszcze o kwestyi zajęcia Rusi przez Kazimierza W., Kwart. hist. 1895.

25241. **Terleckij O.**, Polityczni podi na halickij Rusi w r. 1340, Zap. Tow. Szewcz. 1896, zob. Nr. 24369; — Lewickij I. E., Dmytro Detko, zob. Nr. 24371.

25242. **Matijów J.**, Der polnisch-ungarische Streit um Galizien, zob. Nr. 24356.

Stadnicki A., Ziemia lwowska, zob. Nr. 16282 i 24334.

Kościelne sprawy na Rusi, zob. Nr. 13119 - 13121, 14122.

Język urzędowy, zob. Nr. 238.

Monety, zob. Nr. 24376.

25243. **Szujski J.**, Warunki traktatu kaliskiego 1343 r., Opow. i rozpr. t. III, Dzieła ser. II. t. VII., Krak. 1888.

25244. **Hecker I. F. C.**, Der schwarze Tod im XIV. Jahrh., Berlin 1832; — **Hirsch N. A.**, Die grossen Volkskrankheiten des Mittelalters, Berlin 1865; — **Lechner K.**, Das grosse Sterben in Deutschland in den Jahren 1348—1351 und die folgenden Pestepidemien bis zum Schlusse des XIV. Jahrh., Innsbr. 1884; — Die grosse Geisselfahrt des Jahres 1349, Hist. Jahrb. V.; — **Hoeniger R.**, Der schwarze Tod in Deutschland, Berlin 1882.

25245. **Heinemann O.**, Die Bündnisse zwischen Polen und Pommern von 1348 u. 1466, zob. Nr. 23910.

25246. **Wollerup W.**, Dänemarks Beziehungen zu Livland (1346—1561), zob. Nr. 24187.

25247. **Daenell E. R.**, Gesch. d. deutschen Hanse in d. 2. Hälfte d. XIV. Jahrh., Leipz. 1897; — **Winckler A.**, Die deutsche Hansa in Russland, Berlin 1886.

25248. **Sattler C.**, Die Hanse und der deutsche Orden in Preussen bis zu dessen Verfall, Hans. Geschichtshl. 1882; — Der Handel des deutschen Ordens in Preussen zur Zeit seiner Blüthe, tamże 1877.

25249. **Wojny litewsko-ruskie**. **Stadnicki K.**, Synowie Gedymina, zob. Nr. 24723; — **Prochaska A.**, Podole lennem Korony, 1352 do 1430, zob. Nr. 25435; — **Danilewicz W. E.**, Oczerk istorij Polesskoj zemli do konca XIV. st., zob. Nr. 2464; — **Downar-Zapolskij M.**, Iz ist. litewsko-polskoj borby na Wołyni, zob. Nr. 24435; — **Andriaszew A.**, Oczerk istorii wołyńskiej zemli do konca XIV. st., Kijów 1887, zob. Nr. 24416, 24432.

Mierzyński, Pokój z Litwą 1351, zob. Nr. 24727.

25250. **Prochaska A.**, Dokument graniczny czerwono-ruski z r. 1352, zob. Nr. 17535.

25251. **Maćko Borkowicz**. **Brandowski A.**, Baron Maciej Borkowicz, umorzony w r. 1358, wda pozn., Warta 1878 Nr. 231, Odb. Poznań 1879.

25252. **Szujski J.**, Maćko Borkowicz, Opowiad. i rozprz., Krak. 1882, Dzieła ser. II. t. VII.

25253. **Baryczka Marcin**, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

25254. **Kazimierz W.** i **Bródza wójt Łobzowski**, Pieszczółka krak. 1819 I.

25255. **Wyprawa na Wołoszczyznę r. 1359**. **Czołowski A.**, Początki Mołdawii i wyprawa Kazimierza W., Kwart. hist. 1890, zob. Nr. 24788.

25256. Wspomnienie z r. 1363, Lwowianin 1837 II.

Prawodawstwo t. z. wiślickie Kazimierza W., zob. Nr. 1019 1021 i 16461–16473.

Założenie uniwersytetu w Krakowie, zob. Nr. 18964–18999.

25257. **Szujski J.**, Z dziejów uniwersytetu krakowskiego, Opow. i roztr., Krak. 1896 t. II., Dzieła ser. II. t. VI.

25258. **Morawski K.**, Historia uniwersytetu Jagiellońskiego, zob. *Dod. I.* (do Nr. 18964–18999).

25259. **Krzyżanowski St.**, Poselstwo Kazimierza W. do Awinionu i pierwsze uniwersyteckie przywileje, *Rocz. krak. IV.*, Odb. Krak. 1900.

R: Winiaż A., *Kwart. hist.* 1900.

25260. **Szajnocha K.**, Wojna o cześć kobiety (Elżbiety, matki Ludw. węg.), Szkice hist. 1852, 2. wyd. Warsz. 1837 II., zob. Nr. 18736.

25261. **Tatomir Ł.**, Mieszczanin krakowski z XIV. w. (Wierzynek), szkic hist., Lwów 1861; Toż p. t.: **Król Kazimierz Wielki i Mikołaj Wierzynek**, Warsz. 1883 (por.: **Wierzynek M.**, Op. dom., Warsz. 1866), zob. *Osoby*.

R: Wójcicki, *Bibl. warsz.* 1863 II.; Sm., *Prawda*, Warsz. 1837; **Semkowicz A.**, *Kwart. hist.* 1838.

25262. **Kutrzeba St.**, Historia rodziny Wierzyńków, *Rocz. krak. II.*, Odb. Krak. 1899

R: **Semkowicz Wł.**, *Kwart. hist.* 1899.

25263. **Koneczny F.**, **Kazimierz W.** projektorem kościoła ryskiego, *Pam. uczn. Uniw. Jagiell.* 1888, zob. Nr. 13206–13214 i 25329.

R: **Semkowicz A.**, *Kwart. hist.* 1888.

25264. **Wierzbowski T.**, **Hołd Kazimierza Grzegorzowi**, zob. Nr. 1867.

25265. **Balzer O.**, O następstwie tronu w Polsce, studia hist.-prawne, cz. I: *Sprawa następstwa po Kazimierzu W. na tle piastowskiego prawa dziedziczenia*, *Rocz. hist. fil. Akad. XXXVI.*, Odb. Krak. 1897.

R: **Halban A.**, *Kwart. hist.* 1899; **Kadlec K.**, *Slov. Přebled* 1899; **Krotoski K.**, *Prz. powsz.* 1899 II.; — por.: *Bull. de l'Acad.*, Crac. 1897.

25266. *Pogrzeb Kazimierza Wielkiego z Naruszewicza, Pszczółka* krak. 1822 I.; Toż, **Czechaj J.** *Nowy kalendarz*, Krak. 1870; *Śmierć i pogrzeb Kazimierza W.* (wyjętek z III. t. *Dziejów polskich* **Diugosza**, przekład **K. Mecherzyńskiego**), *Czas* 1869 Nr. 152, zob. Nr. 26210.

Organizacja sądownictwa, zob. Nr. 16912, 16961.

Sztuka za Kazimierza W., zob. Nr. 21888, 22045, 22076.

Kazimierza W. stosunki z Pragą, zob. *Sztuka* Nr. 21776.

25267. **Spichlerze Kazimierza W.**, *Przyj. ludu*, Leszno 1835 II.

25268. **Ludwik Węgierski**. **Fejer**, *Ludovici regis magnitudo*, **Fejer**, *Codex diplom.* t. IX., zob. Nr. 890; — **Huber A.**, zob. Nr. 25232; —

25269. **Szajnocha K.**, **Król Louis**, *Bibl. warsz.* 1553 III. (ustęp z dzieła: **Jadwiga i Jagiełło**), zob. Nr. 22970–22977.

25270. **Szujski J.**, **Ludwik Węgierski i bezkrólewie po jego śmierci**, *Opow. i roztr.*, Krak. 1882, *Dzieła ser. II. t. VII.*, zob. Nr. 16401.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 890–907, 1871–1885; *Kr. niki*, zob. Nr. 6329–6332.

Zarysy historii tureckiej, zob. Nr. 22962 do 22969.

25271. **Steinherz S.**, *Die Beziehungen Ludwigs von Ungarn zu Karl IV.*, *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch.* 1888 IX., zob. Nr. 25227.

25272. **Boldt Fr.**, *Der Deutsche Orden u. Littauen*, 1370–1386, *Altpr. Mntsch.* X., Odb. *Königsb.* 1870, zob. Nr. 2050.

25273. **Władysław Biały**. **Amanton P. C. N.**, **Vladislav duc de Cujavie**, *Dijon* 1842; Toż po pol.: **Władysław książę kujawski**, zob. Nr. 23746; — **Wójcicki K. Wł.**, *Książę Biały Władysław*, zob. tamże; — **Bartkowski J.**, **Władysław Biały**, *Rocz. hist. lit.*, *Paryż* 1869; — **Pór Antal**, *A Piasztok és a Magyar Anjok közötti rokonság*, *Századok* 1892 (por.: **O. B.**, *Kwart. hist.* 1896).

25274. **Leniek J.**, **Władysław Biały**, *Przew. nauk. lit.* 1887 (por. tamże str. 383–384 list **J. Bartkowskiego**).

R: **Semkowicz A.**, *Kwart. hist.* 1887.

25275. **Władysław Opolczyk** **Szaraniewicz**, *Rzady Wł. Opolczyka*, *Bibl. Ossol.* IV., zob. Nr. 16281, zob. też Nr. 1871, 1902.

25276. **Breiter E.**, **Władysław książę Opolski**, *pan na Wieluniu, Dobrzyniu i Kujawach*, *palatyn węgierski i wielkorządca Polski i Rusi*, *Lwów* 1839.

R: **Semkowicz A.**, *Kwart. hist.* 1839.

Moneta Opolczyka, zob. Nr. 468.

25277. **Breiter E. T.**, **Bartosz z Wissemburga**, *szkic hist.*, *Prz. powsz.* 1889, Odb. Krak. 1889.

R: **Semkowicz A.**, *Kwart. hist.* 1890; **A. R.**, *Niwa* 1891 Nr. 3; **Er. Deiches**, *Prz. akad.*, *Lwów* 1890 Nr. 1.

25278. **Fedorowicz K.**, Dostojnicy i urzędnicy świeccy województwa krakowskiego, 1374—1506, Archiw. kom. hist. Akad., Krak 1896, *zob.* Nr. 23756.

25279. Sędziwój Pałuka z Szubina, wda kaliski, wyjątek z obszernej monografii, Pozn. (1894).

* R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1894.

25280. **Elżbieta, królowa-matka.** Kemeny G., Die Reise Elisabeth Königin-Mutter nach Polen im J. 1356, Magasin f. Gesch. u. Lit. Siebenbürgens 1844—1845 I.; — Szajnocha K., Siostra Kazimierza Wielkiego we Włoszech, Szkice hist., Lwów 1852, 2. wyd. Warsz. 1881 t. IV.; — Pór A., Ifabb Przsébet királyné, Nagy Lajos király felesége, Századok 1895.

25281. **Kubala L.**, Jan Czarnecki i jego kronika, Bibl. warsz. 1871 III.—IV., Odb. Warsz. 1871, *zob.* Nr. 9533.

25282. **Potkański K.**, Daty zjazdów koszyckich, 1373, 1374 i 1379 (Studia nad XIV. w. Nr. VI.), Rozpr. hist.-fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1900.

25283. **F. Z.**, Kilka słów z powodu zdania p. Szajnochy o dwóch groszach łanowych i opisu Zjazdu Koszyckiego p. tegoż, Bibl. warsz. 1860 II., *zob.* Nr. 16474.

25284. Nagoziati tra il re d'Ungheria et il re de Francia per la successione di Giovanna I. d'Angio, Archivio storico per le prov. Neapolitane 1877 II.; — Jarry, La vie politique de Louis de France duc d'Orleans, Paris 1889.

25285. **Potkański K.**, Sprawa restytucji, rok 1374 i 1381 (Studia nad XIV. w. Nr. III.), Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1900.

Mateusz z Krakowa, zob. Nr. 20757.

Zob. Nr. 1881.

Klasztor Paulinów w Częstochowie, zob. Nr. 13572—13592.

Kiejstut i Jagiełło, zob. Nr. 24729—24734.

25286. Valois N., Le grand Schisme en Allemagne de 1378 à 1380, Röm. Quartalschr. f. christl. Alterthumsk. u. f. Kirchengesch. VII.

25287. Pelzel F. M., Lehensgeschichte d. Römischen und Böhmischen Königs Wenzeslaus, Prag 1788, 1790 t. 2.

25288. Kostomarov N., Wełykij kniaź Dymitrij Iwanowycz Donskoj, Russ. ist. (X.—XIV. w.) ot I., Petersb. 1873; — Tenże, Kułykowskaja bytwa, Russk. Bybl., Lwów 1887; — Tymofejew S., Skazanie o kulikowskoj bitwi, *zob.* Nr. 11860.

25289. B., Bytwa na Kułykowom poły, Zorja hał., Lwów 1853 Nr. 6.

25290. **Szujski J.**, Ludwik węgierski i bezkrólewie po jego śmierci, *zob.* Nr. 16401.

25291. **Szujski J.**, Uchwały zjazdu w Radomsku dnia 2. marca 1384, *zob.* Nr. 1894.

25292. Ziemowit III., ks. mazowiecki, Tyg. powsz. 1882 Nr. 24, *zob.* Nr. 2014 i 23777.

25293. **Jadwiga królowa.** Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Jounot L. P. i Straszewicz J., Hedvige reine de Pologne, Paris 1838; — Sowiński, Lwowianin 1840; — Skimborowicz H., Album warsz. Wójcickiego 1845; — Czartoryski A., Prz. pozn. XXVI.; — Historia królowej Jadwigi, Rozm., Lwów 1857; — Niewiasta 1862; — Bies. lit. 1882. 1886; — Czermak W., Jadwiga, kr. polska (wyd. Macierzy polsk.), Lwów 1887.

25294. Wodziński A., Hedvige d'Anjou, La Nouvelle Revue 1893 (15. juill.).

25295. Locher J., Thren in mortem Hedvigis Beat., Ingolstadt 1602 DS.

25296. Boussu G. H. Jos., Hedvige reine de Pologne traduction, 1713 DS.

25297. C., Hedwig Königin von Polen und andere Erzählungen, Quedlinburg 1831; — Aus dem Leben der Königin Hedwig, Mnemosyne, Lwów 1832; — Tromlitz A., Hedwig Königin v. Polen, Dresden u. Leipzig 1840; — Poeche Iz. 1 z Kępy Szymon, Królowa Jadwiga, Bibl. ludowa K. Miarki I. 2, Mikołów 1898; — Orsza H., Z życia królowej Jadwigi, opow. hist. dla dorastającej młodzieży, Warsz. i Łódź 1899; — Jadwiga królowa, powieść hist. (Wyd. im. D. Wegnera VIII.), Poznań 1899; — Zimowski K., O królowej polskiej Jadwidze (wyd. ludowe), Lwów 1900; — Zaluski W. ks., Żywot świętobliwej Jadwigi, Warsz. 1901.

Zob. Nr. 6560.

25298. Rzecz o poślubiny ks. Wilhelma z Jadwigą królową, Czas 1856 Nr. 22 i n.

O Jagiellonach w ogólności, zob. Nr. 25330—25363.

25299. **Władysław Jagiełło.** Choiseul-Gouffier S., Vladislav Jagellon et Hedvige, Paris 1824 (toż po pol. i niem.); — Jadwiga i Władysław Jagiełło, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Panowanie Zygmunta III. i Władysława Jagiełły, Prz. pozn. XXV.

Zob. Nr. 24723—24742.

25300. **Albertrand J.**, Dwadzieścia sześć lat panowania Władysława Jagiełły kr. pol. (Wydanie E. Raczyńskiego), Wrocław 1845.

R: Bentkowski F., Bibl. warsz. 1845 III.

Gołbiowski Ł., zob. Nr. 25332.

25301. **Szajnocha K.**, Jadwiga i Jagiełło, 1374—1413, opowiadanie hist., Lwów 1855 do 1856 t. 3; 2. wyd. Lwów 1861 t. 4 (Wstęp do nowego wydania Jadwigi i Jagiełły, Dz. lit. 1861); 3. wyd. Dzieła, Warsz. 1877 t. IV. do VIII. (toż po ros. przez W. Keniewiczą, Petersb. 1880—1882 t. 2).

R: X. L-e, Sybels H. Z. XVIII.

25302. **Maciejowski W. A.**, Jadwiga i Jagiełło, 1374—1413, przez K. Szajnochę (ocena), Warsz. 1856; — **Szczehalskij K.**, Jadwiga i Jagiełło, Ruskij Wiestnik, Moskwa 1861 XXXI.—XXXII.; — **Klaczko J.**, Une annexion d'autrefois. Rev. de deux mondes 1869.

25303. **Przedziecki Al.**, Życie domowe Jadwigi i Jagiełły, z regestrów skarbowych, Bibl. warsz. 1853 III., IV., 1854 I., II., zob. Nr. 16619 i 17953.

25304. **Maurer R.**, Urzędnicy kancelaryjni Władysława Jagiełły, Bibl. warsz. 1877 III., zob. Nr. 268, zob. też Nr. 262; — **Fedorowicz K.**, Dostojnicy i urzędnicy wództwa krak. 1374—1506, zob. Nr. 23756.

25305. **Piekosiński Fr.**, Czy król Władysław Jagiełło był za życia królowej Jadwigi królem polskim, czy tylko mężem królowej, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1897.

R: **Prochaska A.**, Kwart. hist. 1895; **Semkowicz W.**, Prz. prawa i adm. 1899; **Krotoski K.**, Prz. powsz. 1899 I.; — por.: *Bull. de l'Acad. Crac.* 1877.

25306. Gespräch zwischen röm. Kayser Venceslao u. Vladisl. Jagellone Kön. in Polen worin des letzteren Thaten enthalten, Leipz. 1732 DS.

25307. Władysław Jagiełło w klasztorze św. Trójcy, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.

25308. O monument dla Władysława Jagiełły, Dz. wil. 1828; Medal, zob. Nr. 580; Portrety, zob. Nr. 22249.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 1895—1946; Kroniki, zob. Nr. 6541—6563.

25309. **Smolka St.**, Kiejstut i Jagiełło, Pam. wydz. filol. i hist.-fil. Akad. VII., Odb. Krak. 1888, zob. Nr. 24731.

Olgierdowicze, zob. Nr. 24733.

25310. **Koneczny F.**, Jagiełło i Witold, cz. I.: Podczas unii krewskiej (1382—1392), Przew. nauk. lit. 1892, Odb. Lwów 1893, zob. Nr. 24742.

Witold, wielki książę litewski, zob. Nr. 24740—24750.

25311. **Smolka St.**, W pięciowiekowa rocznicę, Prz. pol. 1885 IV., 1886 I.; wyd. pomnożone przypiskami, Krak. 1886; — Tenże, Rok 1886 w dziejach Polski i Litwy, Roczn. Zarządu Akad. um. 1885.

R: **Prochaska A.**, Kwart. hist. 1887; **Dębicki L.**, Prz. powsz. 1886 IV.; — por.: **Prochaska A.**, Rok 1886, Gaz. lw. 1887.

25312. **Smirnow M.**, Jagiełło-Jakow-Władysław i perwoje sojedinienije Litwy s Pol-szeju, Zap. imp. noworos. Uniw., Odessa 1868.

R: **Wil. Wiestnik** 1869; **Kowłowicz**, Żurn. min. nar. prośw. CKLVI.; **Litowski jeparch. wiedz.** 1869, Nr. 5; — por.: **Antoni J.**, Polonica, Roz. fil.-hist. Akad. XI.

Chrzest Litwy, zob. Nr. 12667—12669, 24735.

25313. **Spytek z Melsztyna**, przez P., Roz., Lwów 1822; — **Turkowski D. M.**, Spytko z Melsztyna, wda krakowski, założyciel Sam-bora, Lwów 1876.

R: **L-e**, Prz. kryt. 1876.

25314. **Maurer R.**, Proces królowej Jadwigi, Przew. nauk. lit., Lwów 1875.

R: **R. K.**, Prz. lw. 1876 X.

25315. **Lindner Th.**, Gesch. des Deutschen Reiches vom Ende des XIV. Jahrh. bis zur Reformation, Abth. 1. (unter K. Wenzel), Braunsch. 1875, 1880 t. 2.

Zygmunt, król węgierski, zob. Nr. 25373.

25316. **Boldt F.**, Der Deutsche Orden u. Lithauen, 1370—1386, zob. Nr. 24050.

Zob. Nr. 24052.

25317. **Rok 1387—1390.** Jadwiga pod Lwowem, Przyj. dom., Lwów 1861 i 1862, zob. Nr. 1917; — **Prochaska A.**, Odzyskanie Trem-bowli w 1390 r., Kwart. hist. 1894, zob. Nr. 24375; — **Milkowycz W.**, Studia krytyczni nad historyjeju rusko-polskoju (1340—1387), zob. Nr. 25238.

Ziemowit IV., ks. płocki, zob. Nr. 1911.

25318. Chocholuszk. Kosowe pole, Lwów 1864; — **Na Vidov**, dan 1389—1889, pieśni serbskie o Kossowskim boju, w przekładzie J. Kopernickiego, z przedmową T. T. Jeża, Krak. 1889.

R: **Nehring W.**, Kwart. hist. 1890.

Zob. Nr. 15962.

25319. **Koneczny Fr.**, Polityka Zakonu, 1389 i 1390, Roz. hist. fil. Akad. XXIV., Odb. Krak. 1889.

R: **Prochaska A.**, Kwart. hist. 1890; — por.: *Bull. de l'Acad., Crac.* 1889.

Obłężenie Wilna, 1392—1393, zob. Nr. 24745.

25320. **Konrad Wallenrod**, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

25321. **Prochaska A.**, Konrad Wallenrod w poezyi a w dziejach. Przew. nauk. lit., Lwów 1875; Toż, Szkice hist., Warsz. 1884.

25322. **Łęgowski J.**, Der Hochmeister des deutschen Ordens Konrad von Wallenrod u. seine Behandlung in den Quellen u. Bearbeitung der Ordensgeschichte, Inaug. Diss., Altpreuss. Mtschr. XVII., Odb. Königsb. 1879; toż po pol.: **Konrad Wallenrod**, wielki mistrz krzyżacki, w świetle dziejowem i w poemacie Mickiewicza, 1900.

R: **Kętrzyński W.**, Przew. nauk. lit. 1880; **Heck K. J.**, Prz. powsz. 1900 II.

25323. **Konrad Wallenrod** w oświeceniu historycznem, Rola 1884 Nr. 46—48; — **Bruchnalski W.**, Źródła historyczne Konrada Wallenroda, Pam. Tow. lit. im. Mickiewicza 1889.

25324. Rhode J., Conradus III. a Wallenrodt (?), Regimonti 1719 DS.

Zob. Nr. 24054—24057.

25325. **Św. Dorota.** Kalicki B., Św. Dorota i Wallenrod, Prz. pol. 1867 IV.; Toż p. t.: Dorota z Montowy (zamurowana w Kwidzynie w końcu XIV. w.), Zarysy hist., Lwów 1869; — Hippler, Meister Joannes Marienwerder und die Klausnerin Dorothea von Montau, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.; — Marienwerder J., Das Leben der seligen Dorothea von Preussen, in neueren Schriftsprache hrsg. v. Fr. Hippler, Braunsch., zob. Żywoty św. Doroty Nr. 6587—6589.

25326. Bujack G., Der Deutsche Orden u. Herzog Witold, zob. Nr. 24055.

25327. **Lewicki A.**, Kiedy Witold został wielkim księciem Litwy, zob. Nr. 24748.

25328. Zjazd w Birzacz, Dz. pozn. 1871 Nr. 242.

25329. Prochaska A., Spór o mitrę i pastorał w Rydze, 1395—1397, Kwart. hist. 1895, zob. Nr. 1926, 13214.

Kłeska nad Worskłą, zob. Nr. 12192 i 25301.

Stosunki polsko-włoskie, zob. Nr. 1899, 1912, 1935, 1941, 24789.

(f: Jagiellonowie w ogólności Wiek XV.).

25330. Decius J., De Jagellonum familia (1521), zob. Nr. 6957.

25331. Toplicki J., Abrégé de l'histoire de la maison de Jagellons, Wilno 1776; toż po pol.: Zbiór historii rodziny Jagiell., Wilno 1776 DS.

Genealogia Jagiellonów, zob. Nr. 359, 360, 376—385.

25332. **Gołębiowski Ł.**, Dzieje Polski (za panowania Jagiellonów), Warsz. 1846—1848, I.: Panowanie Władysława Jagiełły, 1846; II.: Panowanie Władysława III., z uwagami nad stanem kraju i rządem jego za Jagiellonów do 1506 r., 1846; III.: Dzieje Polski za panowania Kazimierza, Jana Olbrachta i Aleksandra, 1848.

R: Baliński M., Bibl. warsz. 1847 I.; Prz. pozn. IX.

25333. **Przedziecki A.**, Jagiellonki polskie, zob. Nr. 2511.

Wieki średnie w ogólności, zob. Nr. 24866—24878.

Historie powszechne, zob. Nr. 22791 do 22994, 25155, 25156, 25161.

Dokumenty cesarzy, zob. Nr. 1973.

Dokumenty papieży, zob. Nr. 1974.

25334. **Wessenberg J. H. v.**, Die grossen Kirchenversammlungen des XV. und XVI. Jahrh., Konst. 1840 t. 4; — Zimmerman A., Die kirchlichen Verfassungskämpfe im XV. Jahrh., Breslau 1882; — Hefele C. J. v., Konziliengeschichte t. VII., zob. Nr. 12588.

25335. Bonnechese E., Les réformateurs avant la Réforme XV. siècle, Gerson, Jean Huss et le concile de Constance, Paris 1853 t. 2; — Schwab J. B., Johannes Gerson, Würzburg 1858; — Tschackert, Peter von Ailly, Gotha 1877.

25336. **Lechler G. V.**, Johann von Wiclif und die Vorgeschichte der Reformation, Leipzig 1873 t. 2; — Tenże, Johannes Hus, Halle 1889 (Schriften d. Ver. f. Reformationsgesch.); — Budensieg R., Johann Wiclif und seine Zeit, Gotha 1885, zob. Nr. 14824.

25337. **Krummel L.**, Gesch. der Böhmischen Reformation im XV. Jahrh., Gotha 1866; — Tenże, Utraquisten und Taboriten, Gotha 1871; — Jordan J., Die Vorläufer des Hussitentums in Böhmen, Leipzig 1846.

25338. **Loserth J.**, Hus und Wiclif, zur Genesis der Hусitischen Lehre, Prag und Leipzig 1884 (por.: Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. XII.); — Tenże, Die Wiclifsche Abendmahlslehre u. ihre Aufnahme in Böhmen, Mitth. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XXX.; — Tenże, Über die Versuche Wiclif-Husitische Lehren nach Österreich, Polen, Ungarn u. Kroatien zu verpflanzen, tamże XXIV.; — Tenże, Der Kirchen- und Klostersturm der Husiten u. sein Ursprung, Ztschr. u. Politik IV.

25339. **Palacky Fr.**, Dějiny národa českého (Böhm. Gesch.) t. III., IV., zob. Nr. 23006.

Zob. Nr. 14830—14836.

25340. Perwolf J., Prispěvky k českým dejinám XV.—XVI. st., Časopis českého muzea, Praha 1880, zob. Nr. 1958.

25341. **Helfert J. A.**, Hus und Hieronymus, Prag 1853.

Zarysy historii Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

25342. **Szajnocha K.**, Szkice historyczne, zob. Nr. 23503; — Tenże, Jadwiga i Jagiełło, zob. Nr. 25301.

25343. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II.: Jagiellonowie, zob. Nr. 23424; — Tenże, Opowiadania i roztrząsania, zob. Nr. 23165.

25344. **Caro J.**, Geschichte Polens t. III. do V. (1386–1506), *zob.* Nr. 23425.
25345. **Prochaska A.**, Szkice historyczne z XV. w., *zob.* Nr. 23497.
25346. **Jabłonowski A.**, Sprawy wołoskie za Jagiellonów (Wstęp), Warsz. 1878, *zob.* Nr. 1899 i 1954.
- Stadnicki K.*, *zob.* Nr. 24723–24733.
- Zródła: Dokumenty*, *zob.* Nr. 1947–2420; *Kroniki*, *zob.* Nr. 6564–6870.
25347. **Piekosiński Fr.**, O monecie i stopie menniczej w Polsce w XIV. i XV. w., *zob.* Nr. 461.
25348. **Stupnicki J.**, Polnische Denare der Könige aus dem Hause Jagello, Wien. numizm. Monatsheften (red. przez Eggera) 1866, Odb. Wien 1866.
25349. **Maurer R.**, Urzędnicy kancelaryjni, *zob.* Nr. 268–270; — **Fedorowicz K.**, Dostojnicy i urzędnicy wdzstwa krak., 1374 do 1506, *zob.* Nr. 23756; — **K. P.**, Wojewodowie kijowscy, *zob.* Nr. 16571.
25350. Polska w obec Soborów powszechnych w XV. i XVI. w., *zob.* Nr. 12682.
25351. **Reifenkugel K.**, Die Gründung der römisch-katholischen Bisthümer in den Territorien Halicz und Wladimir, *zob.* Nr. 13120.
- Stosunki kościelne*, *zob.* Nr. 12697–12700; *Synody*, *zob.* Nr. 12764; *Dycezye*, *zob.* Nr. 12918.
25352. **Stadnicki K.**, O tronie elekcyjnym domu Jagiellonów, *zob.* Nr. 16402.
25353. **Szujski J.**, Jeszcze o elekcyi w epoce Jagiellonów, *zob.* Nr. 16403.
25354. **Bentkowski Wł.**, Dissertatio de quaestione: Vicissitudines comitorum in Polonia sub regibus stirpis Jagellonnae habitum explic. et sic quidem, ut civil. instit. et legum ratio habeatur, Lipsk 1839.
25355. **Pawiński A.**, Sejmiki ziemskie (1374–1505), *zob.* Nr. 16508.
25356. **Prochaska A.**, Geneza i rozwój parlamentaryzmu za pierwszych Jagiellonów, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXVIII, Odb. Krak. 1898, *zob.* Dod. I.
25357. **Piekosiński Fr.**, Zdobywcze szlachty polskiej w dziedzienie prawa publicznego w w. XV., Czasop. prawnicze r. I., Odb. Krak. 1900.
25358. **Rakowski K.**, Entstehung des Grossgrundbesitzes im XV. u. XVI. Jahrh. in Polen, Posen 1899 (2 wyd.).
- Stosunki prawne*, *zob.* Nr. 16405, 16475 do 16476; *Sejmy*, *zob.* Nr. 16472–16488; *Sejmiki*, *zob.* Nr. 16508; *Konfederacye*, *zob.* Nr. 16522; *Konstytucye*, *zob.* Nr. 16534.
- Skarbowość*, *zob.* Nr. 16619–16621.
25359. **Zapolskij-Downar M. W.**, Gosudarstwiennoje choziajstwo Litowskoj Rusi pri Jagellonach, por.: Kij. uniw. izw. 1900.
- Unia Litwy z Polską*, *zob.* Nr. 16246 do 16252, 23366, 24283, 25301, 25302, 25365.
25360. **Daenell E. R.**, Polen und die Hanse um die Wende des XIV. Jahrh., *zob.* Nr. 18182.
- Stosunki ekonomiczne*, *zob.* Nr. 17953 do 17955, 17978; *Górnictwo*, *zob.* Nr. 18101; *Handel*, *zob.* Nr. 18129.
- Wewnętrzne stosunki Rusi halickiej w XV. wieku*, *zob.* Nr. 16984, 18458.
- Sądownictwo*, *zob.* Nr. 16920.
- Obyczaje*, *zob.* Nr. 18405–18423, 18488 do 18500, 18577.
25361. **Morawski K.**, Historia uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob.* Dod. I. (do Nr. 18964–18999).
- Szkoty*, *zob.* Nr. 18964–19126.
25362. **Olszewski S.**, Co wpłynęło na naukowe kształcenie się języka polskiego, szczególnie za Jagiellów, *zob.* Nr. 20416; **Tarczyński H.**, Oświata naszego duchowieństwa, szlachty, mieszczaństwa i włościan, oraz wszelkich klas katolików w XV. w., Nowiny 1882 Nr. 117.
- Literatura*, *zob.* Nr. 20763–20948.
- Sztuka*, *zob.* Nr. 21755–21761, 21778 do 21787, 22009–22015, 22078–22085, 22121, 22145–22158, 22372–22562.
25363. **Krański W.**, O Czechach w Polsce, *zob.* Nr. 25168.
- Historia prowincyj*, *zob.* Nr. 16200 do 16392, 23704–24799.
- Wielkopolska*, *zob.* Nr. 23725–23729.
- Małopolska*, *zob.* Nr. 23757.
- Mazowsze*, *zob.* Nr. 23779–23783.
- Szląsk*, *zob.* Nr. 23864–23870.
- Pomorze*, *zob.* Nr. 23910–23914.
- Prusy*, *zob.* Nr. 24055–24099.
- Kraje nadbałtyckie*, *zob.* Nr. 24187 do 24208.
- Ruś*, *zob.* Nr. 24520–24530.
- Litwa*, *zob.* Nr. 24746–24762.
- Wołoskie kraje*, *zob.* Nr. 24789–24797.
- Por.: **Papée Fr.**, Przegląd dziejów Polski, w. XV. (1386–1506), Pam. III. zjazdu historyków polskich w Krakowie, Krak. 1900.

25364. **Uniwersytet Jagielloński** 1400 r., *zob.* Nr. 1333—1342, 18964—19001; — Morawski K., *Historia uniwersytetu Jagiellońskiego*, *zob.* Nr. 25361.

25365. **Lewicki A.**, Nieco o unii Litwy z Koroną, *Prz. polski* 1893 IV., Odb. Krak. 1893; — Tenze, Über das staatsrechtliche Verhältniss Littauens unter Jagiello und Witold, *Altpreuss. Mtschr.* 1894, Odb. Königsb. 1894, *zob.* Nr. 16249.

R: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1896.

25366. **Prochaska A.**, Przyczynki krytyczne do dziejów unii, *Roz. hist. fil. Akad. XXXIII*, Odb. Krak. 1896 (por.: Contributions critiques à l'histoire de l'Union, *Bull. de l'Acad.*, Crac. 1896).

25367. **Cermák K.**, Cesta faráře řádu německých rytířů z Gdańska do Čech r. 1402, *Vestn. ceskoslov. mus. a spolků archeol.* z 20. stycz. 1898.

25368. **Fleischer F.**, Bischof Heinrich IV. Heilsberg von Vogelsang, Bischof von Ermeland (1401—1415), *Ztschr. f. d. Gesch. Ermlands* 1897 XII.

25369. **Świeżawski E.**, Zjazd 1404 roku w Korczynie, *Ateneum* 1899 II.

25370. **Bobrzyński M.**, Wiadomość o uchwałach zjazdu Piotrkowskiego r. 1406, oraz takiegoż zjazdu r. 1407, *Roz. hist. fil. Akad. I*, Odb. Krak. 1873.

25371. **Ulanowski B.**, Zjazdy piotrkowskie 1406—1407, *Roz. fil. hist. Akad. XXI*, Odb. Krak. 1888, *zob.* Nr. 1984.

25372. **Lubomirski J. T.**, Jakób z Kobyłan, kasztelan gnieźnieński, starosta brzeski, 1407—1454, *Bibl. warsz.* 1860 II.

25373. **Aschbach J.**, Geschichte Kaiser Sigmunds, Hamb. 1838—1845 t. 4, *zob.* Nr. 6618.

25374. **Arndt R.**, Die Beziehungen König Sigmunds zu Polen bis zum Ofener Schiedsspruch, 1412, *Inaug. Diss.*, Halle 1897.

R: A, P-ska, *Kwart. hist.* 1899.

25375. **Óváry Leop.**, (Król Zygmunt i włoska dyplomacja), Századok 1889 XXIII. (także o pośrednictwie króla polskiego Władysława); — Brandenburg E., König Sigmund und Kurfürst Friedrich I. von Brandenburg, 1409—1426, *Berl. Diss.* 1891; — Mosbach A., Über Gefangennehmung des Bischofs von Kujawien u. Herzogs v. Oppeln, Johann Kropido, 1410, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VII*, Odb. Breslau 1866, *zob.* Nr. 23833.

25376. **Prochaska A.**, Przed Grunwaldem, *Ateneum* 1879; — Toż, Szkice hist. 1884; — Smolka St., Witold pod Grunwaldem, *Szkice hist.*, Warsz. 1882 I.

25377. **Grunwald 1410 r.** R. G. K., Bitwa pod Grunwaldem (Uśmaczenie z Pamiętników Müllera), Lwowianin 1837 I.; — Opis bitwy pod Grunwaldem, *Przyj. ludu, Ieszo* 1840 VII.; — Zwycięstwo pod Grunwaldem i Tannenbergiem. *Prz. lit. nauk.* 1842—44; — Szajnocha K., Bitwa Grunwaldzka, *Dz. lit.* 1856 II., *zob.* Nr. 25301; — Wójcicki K. Wł., *Tyg. ill.* 1860 II.; *Bibl. warsz.* 1879 I.; — Bogorya J., La bataille du Grunwald, *Paris* 1878; — Bitwa pod Grunwaldem, *Czas* 1878 Nr. 224 i n. i Odb., Krak. 1878.

25378. **Bożywoj**, Bitwa pod Grunwaldem, *Tyg. lit.* 1879; P. W., *Wiek* 1879 Nr. 31.

25379. **Gorzkowski M.**, Notice sur Tableau de Jean Matejko La bataille de Grunwald, 1410, *Crac.* 1880; *Bies. lit.* 1882; Zieliński, tamże 1883; Feliks S., Królewiec i Grunwald, *opowiad. hist.*, *Bluszcz* 1882 Nr. 35.

25380. **Kojałowicz M. O.**, Grjunwaldien-skaja bitwa z 1410 godu, *Petersb.* 1885; — Barbaszew A., Tannenbergskaja bitwa, *Żur. min. nar. prośw.* 1887 CCLIV. (por. rec.: I. A. M., *Kwart. hist.* 1888).

25381. **Thunert Fr.**, Der grosse Krieg zwischen Polen u. d. Deutschen Orden, 1410 bis 1. Febr. 1411, *Königsb. Diss.*, *Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver.*, Danzig 1886 XVI.

R: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1888.

25382. **Górski K.**, Bitwa pod Grunwaldem, *Bibl. warsz.* 1888 III.

R: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1889.

25383. **Zakrzewski I.**, Bitwa pod Grunwaldem, *Roczn. tow. przyj. nauk pozn.* 1890 XVII.

R: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1892.

25384. Plan der Schlacht bei Tannenberg (E. b. r.); Das Schlachtfeld bei Tannenberg (Mittheilungen), *Altpreuss. Mtschr.* V.; Töppen M., Wahlfahrten nach Tannenberg, tamże XIII.

Zob. Nr. 1964, 1993, 6577.

Henryk von Plauen, zob. Nr. 24060 do 24062.

25385. **Niemczewski J. T.**, Untersuchung d. polnischen Oberhoheitsrechtes über die Moldau, *zob.* Nr. 2005 i 24789.

25386. **Unia Horodelska**, *zob.* Nr. 16250, — Wielki parlament horodelski r. 1413, *Dz. lit.* 1861 (Szajnocha K., Jadwiga i Jagiello, *zob.* Nr. 25301); — Lewicki A., *zob.* Nr. 25365; — Prochaska A., *zob.* Nr. 25369; — Małecki A., Znaczenie unii horodelskiej w r. 1413 z punktu widzenia heraldycznego, *Kwart. hist.* 1898, por.: Jabłonowski A., tamże 1899 str. 556—566, *zob.* Nr. 25301 i 25302.

Zastaw miast spiskich, zob. Nr. 24799.

Hus i husytyzm, zob. Nr. 2006—2008, 6581, 6582, 25336—25341, 25388, 25397.

25387. **Sobór w Konstancyi.** Lenfant I., Histoire du concile de Constance, Amstel. 1714 t. 2; — Bourgeois du Chastenet, Nouvelle histoire du concile de Constance, Paris 1718; — Finke H., Forschungen und Quellen, *zob.* Nr. 12592; — Dokumenty, *zob.* Nr. 2015; — Hübner B., Die Konstanzer Reformation und die Konkordate vom 1418, Leipz. 1867 (por.: Chroust A., Zu den Konstanzer Konkordaten, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. I.); — Bess B., Zur Gesch. des Konst. Konzils, Studien I., Marb. 1891.

Pastor L., Gesch. der Päpste, zob. Nr. 25605.

25388. Berger W., Johannes Hus und König Sigmund, Augsburg 1871; — Steiger K., Johannes Hus und das Constanzer Concil, XX. Jahresh. d. niederöstrerr. Lehrerseminars in Wiener-Neustadt 1893 (por. rec.: Muzeum 1893 str. 745); — Müller K., König Sigmunds Geleit für Huss, Hist. Vierteljahrsschrift 1898 III.

25389. **Polacy na soborze Konstancyjskim,** *zob.* Nr. 12697; — Morawski K., Poselstwo polskie na Koncylium Konstancyjskiem, 1414—1418, Bull. de l'Acad., Crac. 1897, *zob.* Nr. 25361; — Prochaska A., Na soborze w Konstancyi, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1897; — Piekosiński Fr., Goście polscy na soborze konstancyjskim, tamże XXXVII., Odb. Krak. 1898 (por. rec.: Liko wski X., Kwart. hist. 1899).

25390. **Pamflet Falkenberga,** *zob.* Nr. 6583; — Chyliński M., Pamflet Falkenberga, Ateneum 1878 III., *zob.* Nr. 6584; — Kantecki Kl., Paweł Włodz., Prz. kośc., Poznań 1879; — Höfler C., Der Streit der Polen und der Deutschen, *zob.* Nr. 12698; — Bess B., Joh. Falkenberg O. P. und der preussisch-polnische Streit, Ztschr. f. Kirchengesch. 1896 XVI. (por. rec.: Lewicki A., Kwart. hist. 1897).

25391. **Unia kościelna.** Kantecki M., Sprawa polsko-ruska, *zob.* Nr. 12697; — S., Kijewskij mitropolit Hrihorij Camblak, Wizantijskij Wremiennik 1895 II. (por.: Ch., Zap. Tow. Szewcz. XIII.); — Prochaska A., Dążenia do unii cerkiewnej za Jagiełły, Prz. powsz. 1896 II. i III.; — Tenże, Obedyencya metropolity kijowskiego Grzegorza Camblaka, złożona Marcinowi V., Kwart. hist. 1896; — Lewicki A., Sprawa unii kościelnej za Jagiełły, Kwart. hist. 1897 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897).

Zob. Nr. 2019.

25392. **Trąba M.** Łopacki, O Mikołaju Trąbie, Pszczoła polska, Lwów 1820; — Trąba Mikołaj, arcybiskup halicki, Dzieje dobroczynności kr. i zagr. 1824 IV.; — Szaniawski X., Posied. król. warsz. uniw., Warsz. 1826; — Korytkowski J., Prz. powsz. 1885, *zob.* Nr. 12926

25393. **Ciołek Stanisław.** Caro J., Liber Cancellariae, *zob.* Nr. 2022; — Maurer R., Stanislaus Ciołek, Vicekanzler von Polen u. Bischof von Posen, Jahresh. V. d. Gymn. in Brody, Brody 1883; — Prochaska A., Zabiegi Ciołka o infułę, Szkice hist. 1884; — Badeni St. H., Stanisław Ciołek, biskup poznański, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1900.

25394. **Zawisza Czarny.** Prochaska A., Zawisza Czarny, Bibl. warsz. 1878 I., Szkice hist. 1884.

25395. Rzeziński o Zawiszy Czarnym Eust. Szopowicza, Pszczoła krak. 1821 II.; Historia Czarnego Zawiszy i Czorsztyna, Lwówianin 1836.

25396. **Elżbieta Granowska.** Kantecki Kl., Elżbieta, trzecia żona Jagiełły, Przew. nauk. lit. 1873, Odb. Lwów 1874 (por.: Świętochowski, Prz. tyg. 1873); — Prochaska A., Długosz o Elżbiecie, trzeciej żonie Jagiełły, Tydzień, Lwów 1876 III. Nr. 18—27; — Tenże, Do krytyki opowiadania Długosza, Kwart. hist. 1896.

Husyckie wojny, zob. Nr. 2030—2033.

25397. **Bezold Fr.,** Zur Gesch. d. Hussiten-thums, Münch. 1874; — Tenże, K. Sigmund und die Reichskriege gegen die Hussiten, München 1872—1877 cz. 3.

25398. **Denis E.,** Huss et la guerre des Hussites, Paris 1878, *zob.* Nr. 14830—14836.

25399. **Grünhagen C.,** Die Hussitenkämpfe der Schlesier, 1420—1435, Breslau 1872, *zob.* Nr. 23864.

Książęta szląscy, zob. Nr. 23835.

25400. **Tomek W. W.,** Jan Žižka, Praha 1881 (toż po niem.: Prochaska V., Prag 1882), por.: Wierzbowski T., Aten. 1881 I.; — Tenże, Dějiny válek husitských, por.: Nar. listy 1898 Nr. 234; — Tenże, Poměry mezi Čechy a Polskem během války Husitské, Jahresh. d. kön. böhm. Ges. d. Wissensch., Prag 1878.

25401. Nowotny V., Nové publikace o době husitské, Českí časop. hist. 1899 V.

25402. **Polska a Husyci.** Sokołowski A., Stosunki polsko-czeskie za czasów wojen husyckich, Dz. lit. 1863; — Tenże, Ostatni obrońcy hussytyzmu w Polsce, Prz. pol. 1870 III., Odb. Krak. 1870.

25403. Chłędowski K., Zygmunt Korybut, szkice hist. (1420—1428), Bibl. warsz. 1864 III., Odb. Warsz. 1864.

25404. Kopetzky Fr., Die Gefangennahme der hussitischen Gesandten in Ratibor 1421, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1869 IX.

25405. **Prochaska A.,** Polska a Czechy w czasach husyckich aż do odwołania Korybuta z Czech, Rozpr. hist. fil. Akad. VII.

i VIII., Odb. Krak. 1878; — Tenże, W sprawie polsko-husyckiej, Przew. nauk. lit. 1830, zob. Nr. 14840; — Tenże, Polska i Husyci po odwołaniu Korybuta z Czech, tamże 1883.

23406. Sutowicz J., Stosunek Władysława Jagiełły do husytów czeskich, Bibl. warsz. 1879 II., III.

25407. **Smolka St.**, Polska w obec wojen husyckich, Aten. 1879 I.; Toż p. t.: Unia z Czechami, Szkice hist., Warsz. 1882 I.

25408. **Lewicki A.**, Ein Blick in die Politik König Sigmund gegen Polen in Bezug auf die Husitenkriege, Arch. f. Österr. Gesch. LXVIII., Odb. Wien 1886.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1887; Jaroehowski K., Kraj 1887 Nr. 8.

25409. **Koryciński C.**, Poměry Čech k Polsce, zob. Nr. 16997.

25410. **Konrad K.**, Husitism w Polsce, zob. Nr. 14842; — Perwolf, Husitsvi v Polsce, zob. tamże; — Bidlo J., Čeští emigranti v Polsku v době husitské, zob. Nr. 20766; — Brückner A., Zur Gesch. des Hussitismus in Polen, zob. Nr. 14843; — Klečanda J., Polska a Čechy za válek husitských až do odchodu Sigmunda Korybuta z Čech, Progr. gymn. w Przybramie 1890/1 (por.: P-ska A., Kwart. hist. 1893).

Husyci w Polsce zob. Nr. 14840, 23725; na Słgsku, zob. Nr. 11759.

25411. **Goll J.**, Kaiser Sigismund und Polen, 1420—1436, Mitth. d. Instituts f. österr. Geschichtsforsch. 1894 XV.; — **Lewicki A.**, Król Zygmunt Luxemburski a Polska, 1420 do 1436, Kwart. hist. 1896 (z powodu pracy Golla).

Zbigniew Oleśnicki, zob. Nr. 25427.

Statut warski z r. 1420, zob. Nr. 2035.

25412. **Ulanowski B.**, Laudum Vartense, Rozpr. hist. fil. Akad. XXI., Odb. Krak. 1887, zob. Nr. 1033.

25413. **Balzer O.**, Laudum Cracoviense, Przew. nauk. lit. 1888 Studya, Pozn. 1888.

25414. **Abraham Wł.**, Statuta synodu prow. w Kaliszu, Rozpr. hist. fil. Akad. XXI., Odb. Krak. 1888.

25415. **Smolka St.**, Polska i Brandenburgia za czasów Jagiełły, Bibl. warsz. 1896 II., Odb. Warsz. 1896.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1897; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893 i (Stenkert) A., Un Hohen zollern, candidat au trone de Pologne (1421—1446), Bulletin pol., Paris 1893 Nr. 67.

25416. **Franklin O.**, Die Deutsche Politik Friedrichs I., Kurfürsten von Brandenburg, Berlin 1851; — **Riedel A. F.**, Zehn Jahre aus der Gesch. der Abhurherren des Preussischen Königshauses, Berlin 1851; — **Voigt J.**, Die Erwerbung der Neumark, Ziel und

Erfolg der Brandenburgischen Politik, 1402 bis 1457, Berlin 1863; — **Priebatsch F.**, Brandenburgica aus d. Breslauer Stadtarchiv, 1422—1497, Forsch. zur brand. u. preuss. Gesch. t. VI.

Zakon krzyżacki, 1414—1422, zob. Nr. 24062.

25417. **Mardyrosiewicz B.**, Przyczynek do polityki Hohenzollernów, Alb. młodzięży. Lwów 1879.

25418. **Sokołowski A.**, Projekt rozbioru Polski XV. w., Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1874 I.

25419. **Borzywoj**, Wyprawa Jagiełły na Krzyżaków, 1422, Tyg. powsz. 1883.

25420. **Voigt J.**, Die Eidechsenengesellschaft in Preussen, zob. Nr. 24063.

25421. **Hube R.**, Wyrok lwowski z r. 1421, zob. Nr. 2044.

25422. **Hube R.**, Statut Warski (z r. 1423), zob. Nr. 2053.

25423. **Lewicki A.**, Ze studyów archiwalnych, Przywilej brzeski z r. 1425, Roz. hist. fil. Akad. XXIV., Odb. Krak. 1889.

R: P-ska A., Kwart. hist. 1891; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1889.

25424. **Prochaska A.**, Kwestya husycka, 1425—1429, Aten. 1887 III.; — **Schmid G.**, Beiträge, zob. Nr. 2073; — **Juritsch G.**, Der 3. Kreuzzug gegen die Hussiten (1427), Wien-Leipzig 1900, zob. Nr. 25405.

25425. *Ustęp z dziejów Czech i Polski (1427), Słowianin 1871 Nr. 12.*

25426. **Dubiecki M.**, Matka Warneńczyka, Tyg. ill. 1900.

25427. **Zbigniew Oleśnicki**, Vita, zob. Nr. 6654, 6749; — **Callimachus Ph.**, Vita et mores, zob. Nr. 6831; — **Dyalog**, zob. Nr. 6655.

25428. **Zbigniew Oleśnicki**, Pszczołka polska 1823; — **Rzyszczewski L.**, Szczegół do życia, Bibl. warsz. 1843 III.; — **Dz. mód 1847** (notatka); — **Prz. pozn. XXI.**

25429. **Dzieduszycki M.**, Zbigniew Oleśnicki, przez autora dzieła „Piotr Skarga i jego wiek”, Krak. 1854 t. 2.

R: Czas 1855 Nr. 32 i n.

25430. **J. S.**, Zbigniew Oleśnicki, Przyj. dom., Lwów 1861; **Zbigniew Oleśnicki**, Bies. lit. 1882; **Hosowski K.**, Fundacya kardynała Zbigniewa Oleśnickiego, Lwów 1884.

25431. **Korytkowski ks.**, Zbigniew Oleśnicki, arcybiskup gnieźnieński i prymas polski, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1837 XV., zob. Nr. 12920.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1838.

25432. **Morawski K.**, Zbigniew Oleśnicki i Uniwersytet Jagielloński, Prz. pol., Krak. 1900.

Zob. Nr. 25361.

25433. **Witold i Polska**, Barbaszew, Poślidnia dwadziat lit, 1410—1430, *zob.* Nr. 24741; — Prochaska A., Ostatnie lata, *zob.* Nr. 24747; — Sarnes Ant., Witold und Polen (1427—1430), *zob.* Nr. 24748.

Zob. Nr. 6777, 24749—24751.

25434. **Zjazd w Łucku r. 1429**, Kraszewski J. I., Zjazd w Łucku 1429 r., Wilno 1838; — Znamienytij zjazd Siwernych Hosudarej w Łucki u W. kniazia Wytowta 1429 h. (z Narbutta), Zorja hał., Lwów 1852 Nr. 57—60; — Studniarski M., O zjeździe odbyty w Łucku dnia 6. stycznia 1429 r., Dz. lit., Lwów 1864; Dz. pozn. 1864 Nr. 70—72; — Powidaj I., Zjazd monarchów w Łucku r. 1429 i jego następstwa, Prz. pol. 1869 III.; — Prochaska A., Zjazd monarchów w Łucku, Przew. nauk. lit. 1874 (por. rec.: Prz. kryt. 1875); — Sułowicz J., Zjazd Łucki, Prz. pol. 1875 IV., Odb. Krak. 1875.

25435. **Prochaska A.**, Podole lennem Koro-ny (1352—1430), Rozpr. hist. fil. Akad. XXXII., Odb. Krak. 1895, *zob.* Nr. 24399.

R.: Lewicki A., Kwart. hist. 1896: Bibl. warsz. 1896 I.; Hruszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

25436. Prochaska A., Przebaczenie królewskie ziemianinom oleskim, 1431, Kwart. hist. 1895.

25437. **Lewicki A.**, Powstanie Świdrygiełły, Rozpr. hist. fil. Akad. XXIX., *zob.* Nr. 24753; — Tenże, Polityka polska względem państw sąsiednich i ziem ruskich w r. 1432, por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1891.

Zob. Nr. 6609.

25438. **Władysław III. Warneńczyk**, Milewski K., Historia Władysława III. (1439 do 1444), *zob.* Nr. 25469; — Bierzyński S., Précis historique sur le regne de Vladislav III., roi de Pologne et de Hongrie, et sur les guerres contre les Ottomans, Petersb. 1830; — Przyłęcki S., Wspomnienia o Władysławie Warneńczyku, Czasop. Bibl. Ossol. 1844 XII., Odb. Lwów 1844.

25439. **Gołębiowski Ł.**, Dzieje Polski za Jagiellonów, *zob.* Nr. 25332.

25440. **Szujski J.**, Dzieje Polski t. II. (1862), *zob.* Nr. 23424.

25441. Foerster R., Vladislaus Jagiello II., rex Poloniae et Hungariae, 1434—1444, ex fontibus et documentis adhuc ignotis illustratus, Diss. inaug., Vratisl. 1871.

25442. Wójcicki Wł., Władysław Warneńczyk, Kłosy XIV.

25443. **Caro J.**, Gesch. Polens t. IV. (1875), *zob.* Nr. 23425.

25444. **Kwiatkowski S.**, Itinerarium Władysława III. Warneńczyka, *zob.* Nr. 261; — Tenże, Urzędnicy kancelaryjni i Wykaz dostojników, 1434—1444, *zob.* Nr. 270; — Ostatnie lata Warneńczyka, *zob.* Nr. 25472.

25445. Maurer R., Urzędnicy, *zob.* Nr. 269; — Fedorowicz K., Dostojnicy i urzędnicy wództwa krakowskiego, *zob.* Nr. 23756.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 2039—2162; Kroniki zob. Nr. 6607—6635; Aeneas Sylvius, zob. Nr. 6680; Długosz J., zob. Nr. 6728; Callimachus Ph., zob. Nr. 6825.

Zbigniew Oleśnicki, zob. Nr. 25427—25432.

25446. **Sobór w Bazylei**, *zob.* Nr. 12593; — Lenfant, Histoire de la guerre des Hussites et du Concile de Bale, Amsterd. 1731; Supplément par J. de Beausobre, Losanne 1745 (DS.).

25447. **Haller J.**, Concilium Basiliense, Studien u. Quellen z. Gesch. d. Konzils v. Basel, Basel. 1897, 1900 t. 3.

R.: Mitth. d. Inst. f. oesterr. Gesch. 1897 XVIII.

25448. Arnold R., Regesten aus den päpstlichen Archiven zur Gesch. des deutschen Reiches und seiner Territorien im XIV. u. XV. Jahrh., Pontifikat Eugens IV. (1431—1447) t. I. (Repertorium Germanicum, Regesten etc.), Berlin 1897 LXXIX.

R.: Litt. Centralbl. f. Deutschl. 1897; Mitth. d. Inst. f. oesterr. Gesch. 1897 XIX.

25449. **Grossé L.**, Stosunki Polski z soborem Bazylejskim, Warsz. 1885, *zob.* Nr. 12699.

25450. **Mikrot W.**, Walka w Polsce o stosunek kościoła do państwa od r. 1434—1440, *zob.* Nr. 12827.

25451. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob.* Nr. 25361; — Małlecki A., Kartka z dziejów Uniwersytetu, *zob.* Nr. 19003.

25452. Altmann W., Gesch. der Erhebung d. Peterspfennigs in Polen (1434—1444), *zob.* Nr. 12700.

25453. **Lewicki A.**, Unia florencka w Polsce, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXVIII., Krak. 1899.

R.: Marysiak F., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.

25454. **Delektorski T. I.**, Kritikobibliograficzny obzor drienne-russkich skazanij o florientskoj unii, *zob.* Nr. 21466.

Kościół ruski a sobór w Florencyi, zob. Nr. 14126—14129 (Pierling P., zob. Nr. 25635).

25455. **Lewicki A.**, Powitanie Świdrygiełły, *zob.* Nr. 24753.

Mołczanowski M., O ziemi podolskiej do r. 1434, zob. Nr. 24399.

*Zakon krzyżacki, zob. Nr. 24063—24065
Pokój w Brześciu, zob. Nr. 2104 i 2109.*

25456. **Prochaska A.**, O dacie ugody Małopolskiej duchowieństwa ze szlachtą za biskupa Zbigniewa Oleśnickiego, Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1900 XXXIX.; — Tenże, Konfederacja Spytka z Melsztyna, Lwów 1887.

R: Prz. polski 1887 IV.; Prz. powsz. 1887 IV.; Lewicki A., Kwart. hist. 1888.

25457. **Baliński K.**, Spytko z Melsztyna, Studya historyczne, zob. Nr. 20219.

Zob. Nr. 2118.

25458. **Zellmer W.**, Zur Polnischen Politik des Kurfürsten Friedrich II. von Brandenburg, Th. I.: Bis zur Königswahl 1446, Progr., Berlin 1883, zob. Nr. 2116; — Gähgts P., Die Beziehungen zwischen Brandenburg und Pommern unter Kurfürst Friedrich II (1437), 1440—1470, Strassb. Diss. 1890.

25459. **Sokołowski A.**, Elekcyja czeska po śmierci Zygmunta Luxemburczyka, Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1876 V.

Historya Czech, zob. Nr. 23004—23019.

25460. **Kraus V.**, Deutsche Geschichte im Ausgange des Mittelalters, 1438—1517, Bibl. Deutscher Gesch., Stuttg. 1888.

25461. **Huber Alf.**, Gesch. Österreichs (Albrecht II.), t. III., zob. Nr. 22880; — Tenże, Kriege mit d. Türken, Arch. f. österr. Gesch., Wien 1886 LXVIII.

25462. **Ermisch H.**, Schlesiens Verhältniss zu Polen und zu König Albrecht II., zob. Nr. 2134.

25463. **Lewicki A.**, Przymierze Zygmunta w. ks. litewskiego z królem rzymskim Albrechtem II., Roz. hist. fil. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898.

R: Zahorski J., Głos 1900 Nr. 6; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898.

25464. **Tron węgierski.** Kantecki Kl. Wezwanie Wład. III. na tron węgierski, Strzecha 1873.

25465. **Zakrzewski W.**, Władysław III. Königs von Polen Erhebung auf den ungarischen Thron, Inaug. Diss., Leipzig 1867.

25466. **Grünberg K.**, Wybór Wład. III. Wład. na tron węgierski, 1440, Spraw. gimn. w Wadowicach 1881; — Zagrodzki J., Elekcyja Warneńczyka na króla węg., XIII. Spraw. szkoły realnej w Krakowie, Krak. 1888.

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1889.

Historya Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

25467. **Chmel J.**, Gesch. Kaiser Friedrichs IV. u. seines Sohnes Maximilians I. (do 1452), Hamb. 1840, 1843 t. 2; — Bachmann, Deutsche Reichsgeschichte, zob. Nr. 25532; — Huber Alf., Österreichische Gesch., t. III., zob. Nr. 22880.

25468. **Brandsch R.**, Kaiser Friedrich III. (IV.), Beziehungen zu Ungarn in den Jahren 1440—1453, hrsg. v. C. Werner, Hermannstadt 1883.

25469. **Milewski K.**, Historya Wład. III. kr. pol. od wstąpienia jego na tron węgierski w r. 1439 aż do klęski pod Warną r. 1444, Warsz. 1823.

25470. **Jan Giskra z Brandysu.** Kwiatkowski S., Jan Giskra z Brandysu, rys biograficzny z XV. w., Spraw. gimn. Franc. Józefa 1886, Odb. Lwów 1886.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1887; Maciszewski, Muzeum 1887.

25471. **Ermisch, Mittel- und Niederschlesien während der königlosen Zeit, 1440—1452**, zob. Nr. 23865; — Krones Fr., Böhmische Söldnerrotten, Progr. Gymn., Graz 1862; — Kronthal B., Leonard Asenheimer, ein schlesischer Feldhauptmann, 1442—1446, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1894 XXVIII.

Warmia i Prusy, zob. Nr. 24064 i 24065.

25472. **Kwiatkowski S.**, Ostatnie lata Władysława Warneńczyka, Przew. nauk. lit. 1883, Odb. Lwów 1883.

25473. **Prochaska A.**, Uchwały walnego zjazdu w Piotrkowie 1444 r., Aten. 1887 II.

R: Lewicki A., Kwart. hist. 1888.

Callimachus Ph., zob. Nr. 6825.

25474. **Warna 1444.** Sękowski J., Collectanea, zob. Nr. 1355; — Schels, Oesterr. milit. Ztschr. 1826; — Dembowski I. B., pułkownik B. W. K., Opis bitwy pod Warną, Rozm., Lwów 1829; — S. Fr., Wspomnienie bitwy, Czasop. księg. im. Ossol. 1829; — Opis bitwy, Gaz. pol., Warsz. 1829; — Die Schlacht bei Warna 1444, Mnemosyne, Lwów 1832; — Jezierski, Wyprawa warneńska 1444, Athen. Kraszewskiego 1843; — Wójcicki K. Wł., Zgon Wład. Warn., Tyg. il. 1860 II.; — Bitwa pod Warną, Tyg. il. 1861 IV.; — Opis bitwy pod Warną Saada Eddina, por.: Bibl. warsz. 1876 IV.; — Generalmajor z. D. Köhler, Die Schlacht bei Varna am 10. Novemb. 1444, Sitzungsber. hist. phil. Cl. d. Akad., Wien t. C.; — Zeissberg H., Erinnerungen an die Schlacht bei Warna, Ztschr. f. österr. Gymn. 1871, zob. Nr. 25810.

25475. **Koehler G.**, Die Schlachten von Nicopoli und Warna, Breslau 1882; — Vassary Kolos, I. Ulássló magyar király eskü-segete ei a rásnai vessedelem, Győr 1884; — Horváth Jenő, A vármai czata, Hadtörténelmi tanulmány, Hadtörténelmi közlemények 1888; — Stekert A., Ladislas Jagellon et la bataille de Varna, Bull. pol., Paris 1893 Nr. 60; — Prochaska A., Andrzej de Palatio list, zob. Nr. 2158; — Tenże, Uwagi krytyczne o klęsce Warneńskiej, Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1900 XXXIX.

25476. Pola Warneńskie, Kłosy 1882 XXXIV.; Wawrzeńczycki M., Pole bitwy pod Warną, Tyg. ill. 1898.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970 22977.

Historia Turcji, zob. Nr. 22962—22969.

25477. Bandtkie, O pseudo-Władysławach Warneńskich, Index lect. in Univ. Jag. 1829/30; — O samozwańcu Władysławie Warneńskim w Hiszpanii 1465 r., Rozm. nauk. 1831 III.; — Lewicki A., Pseudo-Warneńczyk, Kwart. hist. 1895.

25478. **Kazimierz Jagiellończyk**, Albertrandy J., Panowanie Kazimierza Jagiellończyka, Jana Alberta i Aleksandra Jagiellończyka, z rękop. wyd. Onacewicz Ż., z wizerunkami, kartami jeogr. i tablicą genealog. (I. t.: Panowanie Kazimierza Jagiellończyka), Warsz. 1826—1827 t. 2, *zob. Nr. 10934.*

25479. **Gołębiowski Ł.**, Dzieje Polski za Jagiellonów, *zob. Nr. 25332.*

25480. Kazimierz Jagiellończyk, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; A. B., Kazimierz Jagiellończyk, Przyj. dom, Lwów 1864.

25481. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II. (1862), *zob. Nr. 23424.*

25482. **Caro J.**, Gesch. Polens, t. IV.—V. (1875, 1886—1888), *zob. Nr. 23425.*

25483. **Bobrzyński M.**, Dzieje Polski, *zob. Nr. 23442.*

25484. Portret króla Kazimierza Jagiellończyka, Czas 1881 Nr. 12, *zob. Nr. 22999.*

25485. Czerwiński J., Kazimierz Jagiellończyk, szkice hist. z przeszłości Piotrkowa, Tydzień, Piotrków 1883 Nr. 2.

25486. **Elżbieta**, żona Kazimierza Jagiell. Szajnocha K., Matka Jagiellonów, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 1—6; Szkice hist., Lwów 1854, Warsz. 1881 II.; — Elżbieta, matka królów, Niewiasta 1863; — Przeddziecki A., O królowej Elżbiecie, ustęp z V. t. Jagiellonek, Bibl. warsz. 1872 II., *zob. Nr. 6889*, por.: Lichnowsky E. M., Gesch. d. Hauses Habsburg, Wien 1836—1840 t. 8 (do r. 1490).

25487. Michna W., Elżbieta, żona Kaz. Jagiell., Gwiazda, Tarnów 1879; Rieder G., Johann III. König von Polen mit Hineinverwebung einer Gesch. der 7 Königinnen von Polen aus d. Hause Österreich, Wien 1882; Finkel L., Królowe polskie z domu habsburskiego, Gaz. lw. 1898 Nr. 275.

Zob. Nr. 17248.

Portret Elżbiety, zob. Nr. 22299.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 2163—2340; Kroniki, zob. Nr. 6626—6811; Aeneas Sylvius, zob. Nr. 6680; Długosz J., zob. Nr. 6728; Eschenloer P., zob. Nr. 6781.

25488. Maurer R., Urzędnicy, *zob. Nr. 269*; — Fedorowicz K., Dostojnicy i urzędnicy wództwa krakowskiego, *zob. Nr. 23756.*

Zygniew Oleśnicki, zob. Nr. 25427—25432.

25489. **Jan Długosz**, Szujski J., Stanowisko Długosza w historiografii europejskiej, Dzieła ser. II. t. VIII.), *zob. Nr. 6767*; — Smolka St., Jan Długosz, Tyg. ill. 1880 IX.; Szkice hist., Warsz. 1882 I.; — Semkowicz A., Długosz jako badacz przeszłości, *zob. Nr. 6769*; — Bobrzyński M. i Smolka St., Jan Długosz, jego życie i stanowisko w piśmiennictwie, Krak. 1893, *zob. Nr. 6752—6780 i Dod. I.*

25490. **Grzegorz z Sanoka**, *zob. Nr. 6828*; — Seredyński Wł., Grzegorz z Sanoka, arcyb. lwowski, Prz. pol. 1867, Odb. Krak. 1867, *zob. Nr. 6830*; — Bem A. G., Grzegorz z Sanoka, Prawda, Lwów-Petersb. 1899; — Sinko Th., De Gregorii Sanocensi studiis humanioribus, Eos, Lwów 1900 VI., *zob. Dod. I.*

25491. **Szujski J.**, Odrodzenie i reformacja w Polsce, *zob. Nr. 25689.*

Humanizm w Polsce, zob. Nr. 18411.

25492. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob. Nr. 25361.*

Jan Ostroróg, zob. Nr. 25540.

Andrzej Galka z Dobczyń, zob. Nr. 20781.

Sejmiki i sejmy, zob. Nr. 16472—16488 i 25354—25358.

25493. Papée Fr., Przełom w stosunkach miejskich za Kaz. Jagiell., *zob. Nr. 17195.*

25494. Tomaszewski St., Podatkowi uchwały za Kazimira Jagajłonczyka w Polsce, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX., *zob. Nr. 16619—16621 i Dod. I.*

25495. Friedberg J., Pospolite ruszenie w Wielkopolsce w drugiej połowie XV. wieku, *zob. Nr. 23726.*

25496. **Pułaski K.**, Stosunki z Tatar-szczyną w połowie XV. wieku, Aten 1882 II.; — Tenże, Stosunki z Mendli-Girejem (1469—1515), Krak.-Warsz. 1881.

25497. Szaraniewicz I., Rys wewnętrznych stosunków Galicji wschodniej w drugiej połowie XV. w., *zob. Nr. 16984 i 24401*; — Stadnicki A., Ziemia lwowska za rządów polskich w XIV. i XV. w., *zob. Nr. 16282 i 24525.*

25498. Liubawski M. K., Wnętrenne diełenieje litowsko-russk. gosudarstwa, *zob. Nr. 24756 i 25359.*

Statut litewski, zob. Nr. 1101—1103, 3593, 16238 16245.

25499. Jabłonowski A., Koleje dziejowe zrzeszenia się Słowian północnych od połowy XV. wieku, Kwart. Kłosów, Warsz. 1877 I.

25500. Karpow, Istoria borby gosudarstwa moskowskawa z lit.-pol., 1462—1506, *zob. Nr. 25538.*

Fryderyk III (V.), zob. Nr. 25467.

Historia Czech, zob. Nr. 23004—23019.

25501. Ermisch H., Mittel- und Niederschlesien während der königlosen Zeit, 1440—1452, *zob. Nr. 23865*; — Markgraf, Gesch. Schlesiens u. besonders Breslau unter König Ladislaus Posthumus, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1877 XI., *zob. Nr. 23839*; — Klose S. B., Von Breslau Geschichte, *zob. Nr. 6786*.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

25502. Papée Fr., Wiadomości o archiwach węgierskich i materyale ich do dziejów polskich w drugiej połowie XV. w., Arch. kom. hist. Akad. VIII., Odb. Krak. 1898.

25503. Lewicki A., Wstąpienie na tron Kazimierza Jagiellończyka, Rozpr. hist. fil. Akad. 1887 XX., Odb. Krak. 1886.

R.: Papée Fr., Muzeum 1886; A. P., Prz. powz. 1886 I.; Przew. nauk. lit. 1886.

25504. Ulanowski B., Przyczynek do hist. stosunków między kościołem a państwem, 1446—1447, Rozpr. hist. fil. Akad. XXIV., Odb. Krak. 1889, *zob. Nr. 12828*.

25505. Małecki A., Kartka z dziejów Uniwersytetu krakowskiego (r. 1448), *zob. Nr. 19003*.

25506. Magnuszewski D., Obraz dziejowy miasta Lwowa z r. 1449, Rozm., Lwów 1840, *zob. Nr. 2186*.

25507. Upadek Konstantynopola 1453 r. Vast H., La siège et la prise de Constantinople par les Turcs, Revue hist. 1880 II.; — Voigt G., Die Eroberung von Constantinople u. das Abendland, Sybels Hist. Ztschr. 1860 III.; — Hertzberg G. F., *zob. Nr. 22889*; — Hammer-Purgstall J., *zob. Nr. 22966*; — Zinkeisen J. W., *zob. Nr. 22967*.

25508. Arndt A., Russland u. Konstantinopel im XV. Jahrh., Stimmen aus Maria-Lach 1893 z. 7—8.

25509. Strykowski (Praeconides) M., O dobytciu Carogrodu (E. VIII. b. r.).

25510. Lewicki J., Padenie Carhrada, Zorja haż. 1863 Nr. 11—13; Otcieczestwiennyj sbornik, Wiedeń 1868 Nr. 40—42.

Posłubienie Elżbiety Rakuskiej przez Kazimierza, zob. Nr. 25486.

25511. Św. Jan Kapistran, *zob. Nr. 6657* do 6660; — Golichowski N., Św. Jan Kapistran (Odb. z Głosu św. Antoniego z Padwy), Krak. 1899.

25512. Wcielenie Prus. Abfall der Preussen v. d. Kreutz-Herrn. Poln. Bibl. 1718; — Kries J. Alb., Memoria saecularis, *zob. Nr. 9214*.

25513. Töppen M., Der Deutsche Ritterorden u. die Stände Preussens, Sybels Hist. Ztschr. XLVI.

Zwizek jaszczurczy, zob. Nr. 24063.

25514. Richter J. W., Wie Westpreussen an Polen fiel, w tegoż: Geschichten, *zob. Nr. 23947*.

Zob. Nr. 2203—2219.

Medal, zob. Nr. 581.

25515. Henryk Zbigniew z Góry. Balzer O., MM. Pol. IV. (Wstęp), *zob. Nr. 6652*.

25516. Wojna z Zakonem (1454—1466). Lindau J., Gesch. des 13 jährigen Krieges, *zob. Nr. 6706* (por.: Caro J., Gesch. Polens t. V.).

25517. Röhrich V., Ermland im 13 jähr. Städtekriege, *zob. Nr. 24030*; — Tenze, Das Bündniss d. ermländ. Domkapitels mit d. preuss. Bunde v. 14. Febr. 1454, Ztschr. f. d. Gesch. Ermlands 1895 XI.; — Brüning W., Die Stellung des Bisthums Ermland, *zob. Nr. 24030*; — Prochaska A., Warmia w czasie 13 letniej wojny, Kwart. hist. 1898; — Simson P., Danzig im 13 jähr. Kriege, 1454 bis 1466, *zob. Nr. 23980*.

25518. Froelich G., Das Bisthum Kulm und der Deutsche Orden, Ztschr. d. Westpreuss. Geschichtsver., Danzig 1892 XXVII., *zob. Nr. 10482*.

25519. Mülverstedt G. A., Der oberlausitzische Adel im grossen preussischen Bundeskriege 1454—1466, Neues Lausitzer Magazin 1890 LXVII.

25520. Schultz Fr., Bernhard v. Zinnenberg (wojna r. 1454—1466), Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1887 XXII.

25521. Niessen P., Die Erwerbung der Neumark durch die Askanier, *zob. Nr. 24909*.

25522. Statuta Nieszawskie. Bobrzyński M., O ustawodawstwie Nieszawskiem, Krak. 1874, *zob. Nr. 1034*; — Hube R., Statuta Nieszawskie z r. 1454, Bibl. umiej. prawn. 1876, *zob. Nr. 1034—1035*.

Zob. Nr. 16670 i 25494.

25523. Władysław Pogrobowiec. Beiträge z. Gesch. König Wladislaus, *zob. Nr. 6662*.

25524. Maciej Korwin. Fraknói Vilmos, Mátyás király, Budapest 1890 (w zbiorze: M. Törséneti Eletrajzok); Toż po niem. p. t.: Mathias Corvinus, König v. Ungarn, Freiburg i. B. 1891; — Tenze, Mátyás király levelei külügyi osztály első kötet, 1458—1479, Freib. i. B. 1893; — Tenze, Mátyás király magyar diplomatái, Századok 1898—1899; — Tenze, La politique extérieure du roi Mathias de Hongrie, 1464—1470, Revue d'histoire diplomatique 1891 Nr. 3; — Mátyás király levelei, külügyi osztály, Masodik kötet, 1458—1490, Budapest 1893 t. 2, *zob. Nr. 898*.

R.: W r. 1892: a. r., Niwa Nr. 1; Hb., Lit. Centralbl. Nr. 3; Bachmann, Deutsche Ztg. XIII.; Muzeum str. 477; Korzon T., Aten. t. III.

25525. Iaskowski M., Idea principium in sapientia Mat. Corvini, Tyrnaviae, Boden 1713, 1760 DS.

25526. **Jerzy Podiebrad.** Jordan, D. Königthum Georgs P., Leipzig 1861; — Voigt G., Georg von Böhmen, der Hussitenkönig, Sybels Hist. Ztschr. V. (por.: Palacky Fr., *zob.* Nr. 23006).

25527. **Bachmann A.**, Ein Jahr Böhmischer Geschichte, Georg Podiebrads Wahl, Krönung u. Anerkennung, Arch. f. Oest. Gesch. LIV.; — Tenže, Böhmen und seine Nebenländer unter Georg v. Podiebrad, 1458–1461, und des Königs Bewerbung um die deutsche Krone, Prag 1878; — Tenže, Die Wiedervereinigung der Lausitz mit Böhmen, 1462, Arch. f. Oest. Gesch. LXIV.; — Richter H. M., Georg von Podiebrads Bestrebungen um Erlangung der Deutschen Kaiserkrone und seine Beziehungen zu den Deutschen Reichsfürsten, Wien 1863; — Markgraf H., Das Verhältniss des Königs Georg v. Böhmen zu Papst Pius II., 1462–1464, *zob.* Nr. 6784; — Pazout K., Georg u. die Concilienfrage im J. 1467, Archiv f. österr. Gesch. XL.; — Kürschner, Nachrichten über d. Vorgänge in Schlesien u. Mähren, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VIII.; — Denis G., George de Podiebrad, Paris 1890; — Prochaska A., Jerzyk, król Czechów, Prz. powsz. 1899 IV.

25528. **Zeissberg H.**, Der Österreichische Erbfolgestreit; nach dem Tode des Königs Ladislaus Postumus, 1457–1458, Archiv f. österr. Gesch. XLVIII.

25529. **Hoffmann A.**, Kaiser Friedrichs III. Beziehungen zu Ungarn (1458–1464), Bresl. Diss. 1887.

25530. **Gindely A.**, Geschichte der böhmischen Brüder, Prag 1857, 1861 t. 2; — Goll J., Quellen und Untersuchungen zur Gesch. der Böhmisches Brüder, Prag 1878, 1882 I, II.

25531. **Tobolka Zd. V.**, Styky krále českého Jiřího Poděbrada s králem polským Kazimírem, Časop. mat. morav. 1898–1899 (por.: R., Slov. Přehl. 1900 Nr. 3); — Papée Fr., Polityka polska, 1466–1471, *zob.* Nr. 25548.

25532. **Pius II.** Voigt G., Enea Silvio de' Piccolomini als Papst Pius der Zweite und sein Zeitalter, Berlin 1856–1863 t. 3, *zob.* Nr. 6680–6692, 12570; — Weiss Ant., Aeneas Sylvius Piccolomini als Papst Pius II., sein Leben u. Einfluss auf die litterarische Kultur Deutschlands, Graz 1897.

25533. **Bachmann A.**, Deutsche Reichsgeschichte im Zeitalter Friedrichs III. und Max. I., Leipzig 1884 (od r. 1461).

25534. **Zabicie Tenczyńskiego.** Papée Fr., Zabicie Andrzeja Tenczyńskiego w Krakowie r. 1461, *zob.* Nr. 6671 i 17583.

25535. **Smolka St.**, Spór z Kościołem (Kazim. Jag. z Sienińskim w r. 1460–63), Roczn. zarz. Akad., Krak. 1881; Szkice hist., Warsz. 1883 II., *zob.* Nr. 12992.

25536. **Iwan III.** Historia Rossyi, *zob.* Nr. 23052–23073; — Schiemann Th., Russland, Polen u. Liefland, *zob.* Nr. 23451; — Pierling S. P. J., La Russie et l'Orient, Marriage d'un Tsar au Vatican, Ivan III. et Sophie Paléologue, Paris 1891.

25537. **Forsten, Borba iz za gospodarstva na baltijskom morie w XV. i XVI. stoletijach,** Petersb. 1884.

25538. **Karpow G.**, Istoria borby moskowskago gosudarstwa z polsko-litowskim, 1462–1506, Moskwa 1867.

25539. **Rachfahl F.**, Der Stettiner Erbfolgestreit (1464–1472), Breslau 1890, *zob.* Nr. 23911.

25540. **Ostroróg Jan.** Wegner L., Jan Ostroróg i jego pamiętnik, *zob.* Nr. 6696; — Odczyt prof. Łamańskiego o J. Ostrorogu i Fryczu Modrzewskim, Bibl. warsz. 1874 II.; — Bobrzyński M., *zob.* Nr. 6697; — Caro J., *zob.* Nr. 6698; — Pawiński A., *zob.* Nr. 6699; — Rembowski A., *zob.* Nr. 6700; — Galle H., Jeszcze o Ostrorogu, Aten. 1898 II.; — Prochaska A., O naprawie Rzeczypospolitej Ostroroga, Kwart. hist. 1899.

Zob. Nr. 6701–6704 i Dod. I.

25541. **Prochaska A.**, Konfederacya lwowska 1464 r., Kwart. hist. 1892, *zob.* Nr. 16527.

Ziemia sanocka, 1463–1532, zob. Nr. 17527.

25542. **Pokój toruński 1466,** Warta, Pozn. 1875–1876 II., *zob.* Nr. 2283.

25543. **Tietz (Titius J. D.)**, Die gänzliche Ergebung Preussens an Polen, 1466, Wittemb. 1766 DS.

25544. **Brock J.**, De controversiis, quae post pacem Thorunensem secundam inter Casimirum IV. et terras Prussiae exortae sunt, Diss. inaug. hist., Vratisl. 1871, *zob.* Nr. 2288.

25545. **Witt**, Die Lehensverhält. zwischen Preussen und Polen, 1466–1657, *zob.* Nr. 16247 i 24067.

25546. **Heinemann O.**, Die Bündnisse zwischen Polen und Pommern von 1348 und 1466, *zob.* Nr. 23910.

25547. **Sprawa czeska.** Wayda K., Poselstwo czeskie (1465–1466), *zob.* Nr. 2281.

25548. **Papée Fr.**, Polityka polska w czasie upadku Jerzego z Podiebradu w obec kwestyi następstwa w Czechach, 1466 1471, Roz. hist. fil. Akad. VIII., Odb. Krak. 1878; — Tobolka Zd. V., Styky, *zob.* Nr. 25530.

R: Semkowicz A., Przew. nauk. lit. 1879.

Zob. Nr. 2293.

25549. Kozłowski E., Mikołaj Tungen, spór o biskupstwo warmińskie, 1467 do 1479, Spraw. gimn. w Bochni 1896 i 1897.

Początki sejmowania, zob. Nr. 16482 i 25354.

25550. Pułaski K., Stosunki z Mendligirejem, chanem Tatarów Perekopskich (1469—1515), Krak., Warsz. 1881, *zob. Nr. 25496.*

25551. Szaranewycz I., Kijew i Nowhorod w r. 1470 i 1471, Kalendar nar. na r. 1870, Lwów 1869; — Hrabowycz St., Marta Borecka, Lwów 1880.

Prusy (1472—1479), zob. Nr. 24071.

Infantya w r. 1470—1471, zob. Nr. 24191.

25552. Władysław Jagiellończyk. Wezwanie Władysława Jagiellończyka na tron czeski, Przyj. dom., Lwów 1862; — Kantecki Kl., Władysław Jagiellończyk królem Czech, Strzecha 1873, *zob. Nr. 25582.*

Zob. Nr. 25582.

25553. Denis E., Fin de l'indépendance Bohême, I. Georges de Podiebrad, les Jagellons, Paris 1891.

25554. Szule P. J., Jagelloni v Čechách, pro mladez, Praga 1881.

25555. Sutowicz J., Walka Kazimierza Jagiellończyka z Maciejem Korwinem o koronę czeską, Prz. pol. 1876 III, 1877 I., Odb. Krak. 1877.

25556. Wendt H., Die Stände des Fürstenthums Breslau im Kampfe mit König Matthias Corvinus, 1469—1490, *zob. Nr. 23839.*

Klose S. B., zob. Nr. 6786.

25557. Hohaus W., Ursula, Markgräfin von Brandenburg, Gräfin von Glatz, Ztschr. f. Gesch. d. Grf. Glatz 1888—1889.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1889.

25558. Św. Kazimierz, obrońca Korony i Litwy, Prz. pozn. XXVII.; — Lipnicki A., Życie, cuda i cześć św. Kazimierza królewicza polskiego, Wilno 1858; — Przeczdzicki A., Modlitwa św. Kazimierza, *zob. Nr. 6795*; — Kazimierz św. i Długosz, Kłasy XI; — Królewicz Kazimierz Jagiellończyk na modlitwie, Kłasy 1876 XXII.; — Papée Fr., Św. Kazimierz, Aten. 1896 I. (por.: Lewicki A., Kwart. hist. 1897); — Hoesick F., Św. Kazimierz, Kraj 1899 Nr. 45.

25559. Leszek J., Żywot św. Kazimierza Jagiellończyka (dla ludu), Krak. 1868; Falkiewicz K., Św. Kazimierz, Wyd. ludowe XI, Lwów 1892; Józefowicz F. ks., Św. Kazimierz, królewicz polski, patron młodzieży, Lwów 1895; Medeksa F., Św. Kazimierz, obrazek z życia jego z rozmyślaniami, Warsz. 1900.

Żywoty dawniejsze, zob. Nr. 6792—6795.

25560. Bem J. (pseudonim Głuchowski), La Pologne dans ses anciennes limites, le

Duché de Moscou en 1473 et l'empire des Russies actuel, Paris 1836 (3 wydania).

25561. Zeissberg H., Zwei Gedichte über den unverrichteten Abzug der Polen von den Mauern Breslaus (1474), Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1871 X.

25562. Jadwiga, królowna polska, żona Jerzego ks. Bawaryi (poślubiona 1475), Lwowianin 1836 [Dyaryusz wesela w: Entdecktes Staats-Cabinet von Joachim Müller, Weimar 1714; Threnodia sive funebris lamentatio in laudem inclitae matronae Hedvigis ex Polonorum regum stirpe prognatae a Jacobo Locher, Ingolst. 1502 DS.].

25563. Szajnocha K., Jadwiga Jagiellonka, księżna bawarska, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 28—39; Szkice hist., Lwów 1857, Warsz. 1881 II.; — Przeczdzicki A., Jagiellonki polskie, *zob. Nr. 2511.*

25564. Dubiecki M., Kaffa, osada gennueńska i jej stosunek do Polski XV. w., *zob. Nr. 18151.*

25565. Borzemski A., Kronika Miechowity, *zob. Nr. 6972*; — Bostel F., Zakaz Miechowity, *zob. Nr. 6970.*

25566. Lukas St., Rozbiór podługoszwowej części Bern. Wapowskiego, *zob. Nr. 7049.*

25567. Finkel L., Marcin Kromer, *zob. Nr. 7195.*

25568. (Napiersky C. E.), Die Feldzüge der Russen in Livland um das Jahr 1480, *zob. Nr. 24192.*

25569. Papée Fr., La Lithuanie, 1480 do 1492, *zob. Nr. 24757.*

Liubawskij M. K., zob. Nr. 24756.

25570. Wierziłow A., Oczerki torgowli jużnoj Rusi s 1480—1569, por.: N. W., Kij. Star. 1899 III.

25571. Karge P., Die ungarisch russische Allianz von 1482—1490, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswissenschaft 1892 VII., *zob. Nr. 25577.*

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1894.

25572. Wendt H., Schlesien im Kampfe d. Königs Matthias mit dem Kaiser, *zob. Nr. 23865.*

25573. Kosiba A., Mowa przy uroczystości odsłonięcia pomnika wystawionego pod Kołomyją na miejscu, gdzie Kaz. Jagiellończyk odbierał hołd dnia 15. sierpnia 1485 r. od Stefana, wojewody Multan i Wołoszcz., Kołomyja 1877.

Jabłonowski A., Sprawy wołoskie, zob. Nr. 25346.

25574. **Ulmann H.**, Kaiser Maximilian I., Stuttg. 1884, 1891 t. 2; — Tenże, Die Wahl Maximilians I., Forsch. z. deutschen Gesch. XXII, zob. Nr. 25626; — Stälin Ch. F., Aufenthaltssorte, tamże I.

25575. Schneider J., Die kirchliche und politische Wirksamkeit des Legaten Raimund Perandi (1486—1505), Halle 1883; — Gottlob A., Der Legat R. Perandi, Hist. Jahrb. VI.

25576. Liske X., Mikołaj z Popielowa, Alb. Koła literackiego dla Zagrzebia, Lwów 1881, zob. Nr. 6789 i 6790; — Karwowski St., Mikołaj z Popielowa, Tyg. ill. 1890 Nr. 41.

25577. Karge P., Kaiser Friedrich's III. und Maximilian's I. ungarische Politik und ihre Beziehungen zu Moskau, 1486—1506, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss 1893 VIII, zob. Nr. 25571.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1894.

Zob. Nr. 2352, 2359.

25578. **Papée Fr.**, Kandydatura Fryderyka Jagiellończyka na biskupstwo warmińskie, 1489—1492, ustęp z dziejów polityki Kazimierza IV. wobec Prus po odzyskaniu tychże, Album uczącej się młodzieży pośw. J. I. Kraszewskiemu, Odb. Lwów 1879.

R: Aten. 1881 I.

25579. Papée Fr., Zatarę podatkowy Kazimierza Jagiellończyka z miastem Krakowem 1487 r., Kwart. hist. 1895, zob. Nr. 17246 i 25494.

25580. Piekosiński Fr., Nieznany memoriał rady miasta Krakowa z r. 1489, przedłożony królowi w sprawie bicia monety, Wiad. num.-archeol. 1900 Nr. 2.

25581. Rauprich M., Der Streit um die Breslauer Niederlage, 1490—1515, zob. Nr. 23865.

25582. **Władysław II., król węgierski.** Engel, Zapolya u. sein Einfluss auf d. ung. Thronwahl, Schedius Ztschr. von u. für Ungarn 1804; — Fraknoi Vilmos, II. Ulászló kwálylyá választása (wybór Władysława na tron węgierski), Századok 1885; — Wenzel G., II. Ulászlé magyar és cseh király házasa élete, 1501—1506 (Życie rodzinne Wład. II.), Századok 1877; — Szádeczky L., II. Ulászló utolsó órái (Ostatnie chwile Wład. II.), Századok 1884; — Neustadt L., Ungarns Verfall unter Vlad. II. und Ludwig II., Ung. Revue 1886.

25583. Firnhaber, Beiträge zur Gesch. Ungarns (1490—1526), Arch. f. Kunde österr. Gesch. 1849 II. i XXIV.

25584. Wittstock H., Nöener Zustände unter Wladislaus II. und Ludwig II., 1490—1526, Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesg. 1860 III.

25585. Tagebuch über den Heerzug Maximilians, Hormayr's Archiv 1810.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

Śmierć Kaz. Jagiell., zob. Nr. 2374.

25586. **Jan Olbracht.** Albertrandy J., Panowanie Kazimierza, Jana Alberta i Aleksandra Jagiellończyka, zob. Nr. 25478.

25587. **Gołębiowski Ł.**, Dzieje Jagiellońców, zob. Nr. 25332.

25588. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II. (1862), zob. Nr. 23424.

25589. **Czerny Fr.**, Panowanie Jana Olbrachta i Aleksandra Jagiellończyków (1492 do 1506), Krak. 1871.

R: Czas 1871 Nr. 239; Prz. lwowski 1874 VII; X. Ł., Sybels Hist. Ztschr. XXIX.

25590. **Kniaziółucki Zb.**, Johann I. Albrecht, König von Polen, in seinen ersten Regierungsjahren, Leipzig 1875.

R: Prz. kryt. 1876; L(ukas) St., Bibl. warsz. 1877 IV.

25591. **Bobrzyński M.**, Sejmy za Olbrachta i Aleksandra, Aten. 1876 II.; — Tenże, Dzieje Polski, zob. Nr. 23442.

25592. **Caro J.**, Geschichte Polens, t. V., zob. Nr. 23425.

25593. Jan Olbracht, Bies. lit. 1882.

Aleksander, zob. Nr. 25691—25713.

25594. **Fryderyk Jagiellończyk.** Bartoszewicz J., Fryderyk Jagiellończyk, Alb. lit. Wójcickiego 1849 i w dziele: Królewicze biskupi, Warsz. 1851; — Korytkowski ks., Fryderyk Jagiellończyk, kardynał, arcybiskup gnieźnieński i biskup krak., Pozn. 1881, zob. Nr. 12920 i Sztuka Nr. 22090.

25595. **Zygmunt Jagiell.** Pawiński A., Młode lata Zygmunta Starego, zob. Nr. 25719.

25596. Maurer R., Urzędnicy, zob. Nr. 25485; — Fedorowicz K. (Wdztwo krakowskie), zob. Nr. 23756.

25597. **Kallimach F.**, zob. Nr. 6825 do 6848; — Zeissberg H., Filip Kallimach (1875), zob. Nr. 6847; — Bujak Fr., Kallimach i znajomość państwa tureckiego w Polsce około początku XVI. w., Rozpr. hist. fil. Akad. XL., Odb. Krak. 1900.

25598. **Wśetecka R.**, Rady Kallimachowe, Pam. słuchaczy uniwersytetu Jag., Krak. 1887, zob. Nr. 6842 i 2377.

25599. Kopera, Grobowiec Kallimacha, zob. Nr. 22091.

25600. **Thiel**, Das Verhältnis des Bischofs Lucas v. Watzelrode zum deutschen Orden, zob. Nr. 13097.

25601. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob.* Nr. 25361.

Humanizm w Polsce, *zob.* Nr. 18411 i 25689.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 2373–2420; *Kroniki*, *zob.* Nr. 6825–6870, 6890, 6969, 7180.

Borzemski A., Łukas St., Finkel L. (Rozbiory kronik), *zob.* Nr. 25565–25567.

25602. Bostel F. i Brückner A., Do elekcyi Olbrachta, Kwart. hist. 1895.

25603. **Ranke L.**, Geschichte der Romanischen und der Germanischen Völker von 1494–1514, 1. wyd. 1824; Sämtliche Werke, Leipzig 1877 t. XXXIII.–XXXIV.

25604. **Janssen J.**, Geschichte d. Deutschen Volks seit dem Ausgange des Mittelalters, Freiburg i. B. 1878, 15. wyd. 1890 i n.

25605. **Pastor L.**, Gesch. der Päpste seit dem Ausgange des Mittelalters, Leipzig 1884 (kilka wydań).

R: Druffel A., Gött. Gel. Anz. 1887 Nr. 12.

Ulmann H., Kaiser Maximilian I., *zob.* Nr. 25574.

25606. **Karpow G.**, Istoria borby, *zob.* Nr. 2268.

25607. Rudnickij S., Ruski zemli Polskoj korony pri kinci XV. w., *zob.* Nr. 24525.

Zob. Nr. 22042 i 24341.

25608. **Helena Iwanówna.** Jelagin, Jełena Joannowna, *zob.* Nr. 14131; — Bartoszewicz J., Helena Iwanówna, żona Aleksandra Jagiellończyka, Tyg. powsz., Warsz. 1880; Studya hist. i lit., Krak. 1880 I.; Dzieła VIII.; — Bereżkow, Trudy IX. arch. zjezdu w Wilnie 1893, Moskwa 1897; — Cereteli E., Elena Joannowna, Biograficzeskij ocerk w swiazi s istoriej tawo wremeni, Petersb. 1898 (por. rec.: Żurn. min. nar. prosw. 1899; Papée Fr., Kwart. hist. 1900; Tomaszewskij S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.).

25609. **Pułaski K.**, Stosunki z Mendli Gi-rejem, *zob.* Nr. 25496.

25610. **Wojna z r. 1497.** Wójcicki K., Klęska na Wołoszczyźnie za Jana Albrechta, Tyg. ill. 1864 IX.

25611. Liske X., Krzyżacy w Polsce w r. 1497, Przew. nauk. lit. 1875 i w dziele: Cudzoziemcy, Lwów 1876, *zob.* Nr. 6860.

Zob. Nr. 25494.

25612. **Łukas St.**, O rzekomej wyprawie na Turka r. 1497, Album młodzieży polskiej pośw. J. I. Kraszewskiemu, Odb. Lwów 1879, *zob.* Nr. 7050.

R: Semkowicz A., Przew. nauk. lit. 1879; Gaz. lw. 1879 Nr. 102.

25613. **Lewicki A.**, König Johann Albrechts Bericht über den Feldzug von 1497, Anz. d. Akad. 1892, Odb. Krak. 1892; — Tenże, Król Jan Olbracht o klęsce bukowskińskiej r. 1497, Kwart. hist. 1893; — Borzemski A., Słowo w sprawie wyprawy wołoskiej króla Jana Olbrachta, tamże 1893; — Lewicki A., Jeszcze słowo w tej samej sprawie, tamże 1893.

25614. Myszkowski P., Listy i akta generalnego starosty ziem ruskich króla Jana Olbrachta, zebrane przez ś. p. Adolfa Pawińskiego, wyd. Lewicki A. (Wstęp), Krak. 1898, *zob.* Dod. I. (Dokumenty).

25615. Napad Turków na Polskę 1497 r., Rozm., Lwów 1882; Wypr. na Wołoszczyznę, Bies lit. 1882.

Zob. Nr. 1355.

25616. A. S. Dr., Jean Albert (Jan Olbracht), roi de Pologne, après le désastre de 1497, Bulletin polon. 1894 Nr. 71.

25617. Narbutt T., Obwarowanie Wilna 1498, Athen. Kraszewskiego 1848 III.

Lwowska ja litopys, *zob.* Nr. 24335.

25618. **Hirschberg Al.**, Koalicja Francyi z Jagiellonami z r. 1500, Przew. nauk. lit. 1882, Odb. Lwów 1882, *zob.* Nr. 25706.

25619. Grobowiec Olbrachta, *zob.* Nr. 22091; Portret, *zob.* Nr. 22299.

(g: Wiek XVI.).

Historia powszechna, *zob.* Nr. 22791 do 22994.

Historia nowożytna, *zob.* Nr. 22839 do 22847.

Źródła do historii nowożytnej, *zob.* Nr. 1481–1643.

25620. **Ranke L.**, Die Römischen Päpste, ihre Kirche und ihr Staat im XVI. u. XVII. Jahrh., Berlin 1834–1836 t. 3, 9. wyd. Lipsk 1889 (Werke t. XXXVII.–XXXIX.).

25621. **Pastor L.**, Gesch. der Päpste seit dem Ausgange d. Mittelalters, *zob.* Nr. 25605.

Zob. Nr. 12571–12578.

Zbiory hist. papieży i Kościoła, *zob.* Nr. 1626–1636, 2444 i 12571–12578.

Nuntiaturberichte, *zob.* Dod. I. do Nr. 1628–1636.

25622. Steinherz S., Die Facultäten eines päpstlichen Nuntius im XVI. Jahrh., Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1898 XIX.

25623. **Ranke L.**, Gesch. der romanischen und germanischen Völker, *zob.* Nr. 25603.

25624. **Fischer K.**, Gesch. d. auswärtigen Politik und Diplomatie im Reformationszeitalter, 1485—1556, Gotha 1874.

25625. **Baschet**, La diplomatie vénétienne au XVI. siècle, Paris 1852.

25626. **Ranke L.**, Deutsche Gesch. im Zeitalter der Reformation, Berlin 1839—1847 t. 6 (Werke t. I.—VI.), Leipzig 1882; — **Häusser L.**, Gesch. des Zeitalters der Reformation, 1517—1648, Vorlesungen hrsg. v. W. Oncken, Berlin 1868, 2. wyd. 1879; — **Egelhaaf G.**, Deutsche Gesch. im Zeitalter der Reformation, Berlin 1885; — **Tenze**, Deutsche Gesch. im XVI. Jahrh. bis zum Augsburger Religionsfrieden, Bibl. deutscher Gesch., Stuttg. 1887—1892 t. 2, *zob.* Nr. 22845 i 25460.

25627. **Janssen J.**, Gesch. d. deutschen Volkes seit dem Ausgang des Mittelalters, *zob.* Nr. 25604.

25628. **Lamprecht K.**, Deutsche Geschichte, t. V., *zob.* Nr. 22926.

25629. **Droysen J. G.**, Gesch. d. preuss. Politik, *zob.* Nr. 22938.

25630. Die ersten deutschen Zeitungen (1505—1599), hrsg. v. E. Weller, Bibl. d. Litt. Ver. CXI., Tübing. 1872 (por.: Dahlmann-Waitz, Quellenkunde Nr. 3960).

Zbiory źródeł, zob. Nr. 1562 - 1570, 1606, 1607, 1973.

Historya reformacyi, zob. Nr. 14844 do 14865 i pod odpowiednimi latami.

25631. **Karwowski St.**, Wiek XVI., Krak. 1881.

25632. **Breysig K.**, Die sociale Entwicklung der führenden Völker Europas in der neueren u. neuesten Zeit, Jahrb. hrsg. v. Schmoller 1896—1897 XX.—XXI.

25633. **Maurenbrecher W.**, Gesch. der katholischen Reformation, t. I. (Die Zeit Karls V.), Nördlingen 1880.

25634. **Ranke L.**, Die Osmanen und die Spanische Monarchie im XVI. u. XVII. Jahr, *zob.* Nr. 22969.

25635. **Pierling P.**, L'Italie et la Russie au XVI. siècle: Voyages de Paoletto Centurione à Moscou, Dmitri Guérassimov à Rome, Gian Fr. Citus à Moscou, Bibl. slave, Paris 1892; — **Tenze**, La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896.

25636. **Peschel O.**, Gesch. des Zeitalters der Entdeckungen, Stuttg. 1877 (po pol.: Tretfiak J., Lwów 1879); — **Ruge S.**, Gesch. des Zeitalters der Entdeckungen, *zob.* Nr. 22803.

25637. **Ehrenberg R.**, Das Zeitalter der Fugger, Jena 1895—1896 t. 2; — **Stauber A.**, Das Haus Fugger, von seinen Anfängen bis zur Gegenwart, Augsburg 1900.

25638. **Wiebe**, Zur Gesch. der Preisrevolution des XVI. und XVII. Jahrh., Leipzig 1895.

25639. **Altmeyer J. J.**, Histoire des relations commerciales et diplomatiques des Pays-Bas avec le Nord de l'Europe, pendant le XVI. siècle, *zob.* Nr. 18157.

25640. **Burckhardt J.**, Die Cultur der Renaissance, *zob.* Nr. 18362 i 21618.

25641. **Müntz E.**, Histoire de l'art pendant le renaissance, *zob.* Nr. 21619.

25642. **Erhard H. A.**, Gesch. des Wiederaufblühens wissenschaftlicher Bildung vornehmlich in Deutschland bis zum Anfange der Reformation, Magdeb. 1827—1832 t. 3.

25643. **Volgt G.**, Die Wiederbelebung des klassischen Alterthums, oder das erste Jahrhundert des Humanismus, Berlin 1859, 2. wyd. Berlin 1880—1881 t. 2.

25644. **Geiger L.**, Renaissance und Humanismus, *zob.* Nr. 22803.

25645. **Hess J. J.**, Erasmus von Rotterdam, nach seinem Leben und Schriften, Zürich 1790 t. 2; — **Müller A.**, Leben des Erasmus von Rotterdam, Hamb. 1828; — **Durand de Laur H.**, Erasme, Paris 1872 t. 2; — **Drummond R. B.**, Erasmus, His life and character, London 1873 t. 2; — **Hoffmann F. L.**, Essai d'une liste d'ouvrages et dissertations concernant la vie et les écrits d'Erasme, Brux. 1867; — **Horawitz A.**, Erasmusiana, Sitzungsber. d. Akad., Wien 1878—1885 I.—IV.; — **Hartfelder K.**, Desiderius Erasmus von Rotterdam und die Päpste seiner Zeit, Hist. Taschenb. 1892; — **Richter A.**, Erasmus-Studien, Leipz. Diss. 1891; — **Froude A.**, Life and letters of Erasmus, London 1894, *zob.* Nr. 25690.

25646. **Faguet E.**, Seizième siècle, Paris 1894.

25647. **Dembiński Br.**, Kilka uwag nad historyą XVI. w., Aten. 1886 II.

Historya kultury XVI. w., zob. Nr. 18363; Historya sztuki, zob. Nr. 21616 do 21621.

Zarysy historyi Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

Jagiellonowie w ogólnosci, zob. Nr. 25330 do 25333.

25648. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II.: Jagiellonowie, *zob.* Nr. 23424; — Tenże, Odrodzenie i reformacja, *zob.* Nr. 25689.

25649. **Przedziecki A.**, Jagiellonki polskie w XVI. w., *zob.* Nr. 2511; — Szujski J., Wiadomość o dziele Alex. hr. Przedzieckiego „Jagiellonki polskie“, Krak. 1867, Dzieła ser. I. t. VII.

25650. **Mosbach A.**, Wiadomości o dziejów polskich, Wrocław 1860, *zob.* Nr. 1375 i 1376.

25651. **Romanowski F.**, Moja teka, *zob.* Nr. 1374; — Tenże, Otia Cornicensia, *zob.* Nr. 16250.

25652. **Bartoszewicz J.**, Szkice historyczne, t. II. (XVI i XVII w.), Krak. 1881, Dzieła t. IX., *zob.* Nr. 23427.

25653. **Liske X.**, Studia z dziejów wieku XVI., Poznań 1867.

Zawierają: 1) Kongres wiedeński w r. 1515 (str. 1—168); 2) Stosunek dworu polskiego do elekcyi Karola V. (str. 169—216); 3) Konfederacya magnatów węgierskich w r. 1519 (str. 217—230); 4) Dyplomacya polska w r. 1526, przyczynek do dziejów sporu o tron węgierski po śmierci Ludwika w bitwie pod Mohaczem; 5) Dodatki: a) Wiadomość o materiałach rękopiśmiennych biblioteki miejskiej w Lipsku, dotyczących historyi polskiej, b) Dokumenta.

R: Bartoszewicz J, Bibl. warsz. 1668 I.

25654. **Pułaski K.**, Szkice i opowiadania historyczne, *zob.* Nr. 23498.

25655. **Dubiecki M.**, Obrazy i studia, *zob.* Nr. 23478.

25656. **Jabłonowski A.**, Sprawy wołoskie za Jagiellonów (Wstęp), *zob.* Nr. 25346.

25657. **Forsten G.**, Bałtijskij wopros, *zob.* Nr. 25915.

25658. **Petruszewicz A. S.**, Lwowska litypys s 1498 po 1649 hod, *zob.* Nr. 24335.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 2421—3367; Kroniki, zob. Nr. 6871—7653.

25659. **Zagórski J.**, Monety Polski z trzech ostatnich wieków, *zob.* Nr. 470; — Mennictwo, *zob.* Nr. 18250—18252.

25660. **Simson P.**, Gesammelte Beobachtungen über das Wertverhältniss verschiedener Münzsorten zu einander im XVI. und XVII. Jahrh., Ztschr. d. westpreuss. Geschichtsver. 1899 XL.

25661. **Tymieniecki S.**, Wiad. o mennicy wileńskiej w XVI. w., Wiad. num. arch., Krak. 1889 i Odb.

25662. **Raczyński F.**, La medailles de Pologne (1513—1763), *zob.* Nr. 569; — Zieliński J., Rys historyczny medalierstwa w Polsce w XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 22100.

25663. **Krajewski W.**, Epigrafika polska XVI. w., *zob.* Nr. 611.

25664. **Bartoszewicz J.**, Tablice historyczne (dostojnicy koronni i litewscy), *zob.* Nr. 273; — **Fedorowicz K.**, Dostojnicy wdztwa krak., *zob.* Nr. 23756; — **Dzieduszycki M.**, Starostowie ruscy i lwowscy, *zob.* Nr. 276; — **P. K.**, Wojewodowie kijowscy, *zob.* Nr. 277 i 16751, *zob.* też Nr. 16551—16552.

25665. **Zakrzewski W.**, Rodzina Łaskich w XVI. w., Aten. 1882 II.—IV., 1883 IV.

Zob. Nr. 6935.

25666. **Brzeziński J.**, O konkordatach Stolicy apostolskiej z Polską w XVI. w., Roz. hist. fil. Akad. XXX., Odb. Krak. 1893, *zob.* Nr. 12702.

25667. **Ulanowski B.**, Materiały do historyi ustawodawstwa synodalnego w Polsce w w. XVI., Arch. kom. prawn. Akad. I., Odb. Krak. 1895, *zob. Dod. I.*

Stosunki kościelne, zob. Nr. 12701 12716; Synody, zob. Nr. 12764; Dycezye, zob. Nr. 12918.

Sekty i spory religijne, zob. Nr. 14844 do 15434.

Towarzystwo Jezusowe, zob. Nr. 13808 do 13888.

25668. **Stadnicki K.**, O tronie elekcyjnym domu Jagiellonów, *zob.* Nr. 16402.

25669. **Szujski J.**, O elekcyi Jagiellonów, *zob.* Nr. 16403.

Unia Litwy z Polską, zob. Nr. 16246 do 16252, 23366, 25300, 25301, 25365 i pod r. 1569.

25670. **Bartoszewicz J.**, Hetmaństwo, Studia hist. i lit. II, Dzieła IX., Krak. 1881.

25671. **Pawiński A.**, Sejmiki ziemskie, *zob.* Nr. 16508; — Tenże, Dzieje ziemi kujawskiej, *zob.* Nr. 16509.

Stosunki prawne, zob. Nr. 16405—16476; Sejmy, zob. Nr. 16477—16488; Sejmiki, zob. Nr. 16508; Konfederacye, zob. Nr. 16522; Konstytucye, zob. Nr. 16534.

Skarbowość, zob. Nr. 16607, 16620.

25672. **Pawiński A. i Jabłonowski A.**, Polska XVI. w. pod względem geograficznym i statystycznym, *zob.* Nr. 1387 i *Dod. I.*

25673. **Pawiński A.**, Własność ziemska w Wielkopolsce XVI. w., *zob.* Nr. 17528 i 25358.

25674. **Czerkawski W.**, Metoda badania zaludnienia Polski w XVI. w., Bull. Acad., Crac. 1897.

25675. **Chomętowski**, Materiały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 2428, 3373, 17984.

25676. **Lubomirski T. J.**, Rolnicza ludność w Polsce od XVI. do XVII. w., *zob.* Nr. 17075 i 17983.

25677. **Ulanowski B.**, Wiek polski pod względem prawnym od XVI do XVIII. w., *zob.* Nr. 17086.

25678. **Anczyk Wł. L.**, Kraków w XVI. w., *Tyg. ill.* 1862 VI.

25679. **Łoziński Wł.**, Patrycyat i mieszczanństwo lwowskie w XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 17261; — Tenże, Kupiectwo lwowskie w XVI. w., *zob.* Nr. 17263.

25680. **Menzel**, Die Handelsperre Polens gegen Breslau im XVI. Jahrh., *zob.* Nr. 18159; — **Kern A.**, Der neue Grenzzoll, *zob.* Nr. 18160.

25681. **Papée Fr.**, Polityka Jagiellonów wobec Szląska, *zob.* Nr. 23866.

Handel gdański, *zob.* Nr. 18188, 23975.

25682. **Lepszy L.**, Turzonowie w Polsce, *zob.* Nr. 17196.

25683. **Jabłonowski Al.**, Handel Ukrainy w XVI. w., *zob.* Nr. 18156.

Stosunki ekonomiczne, *zob.* Nr. 17956 do 17960, 17978; *Rolnictwo*, *zob.* Nr. 17992 do 17997; *Górnictwo*, *zob.* Nr. 18101; *Handel*, *zob.* Nr. 18129, 18155—18160.

25684. **Kraszewski J. I.**, Pomniki do historii obyczajów w Polsce z XVI. i XVII. w., *zob.* Nr. 6874 i 18387.

25685. **Szujski J.**, Polska w wieku Kopernika, *zob.* Nr. 18411; — **Moraczewski J.**, Polska w złotym wieku, Poznań 1851.

Obyczaje, *zob.* Nr. 18409—18424, 18491 do 18502, 18560, 18577—18584, 18623 do 18625, 18681 18689, 18765—19772.

25686. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob.* *Dod. I.* (do Nr. 18964—18999).

Szkoły, *zob.* Nr. 18964—19447.

25687. **Ossoliński J. M.**, Wiadomości historyczno-krytyczne, *zob.* Nr. 20081.

25688. **Tarnowski St.**, Pisarze polityczni XVI. w., *zob.* Nr. 6877 i 17462.

O historykach XVI. w., *zob.* Nr. 6007 do 6008.

25689. **Szujski J.**, Odrodzenie i reformacja w Polsce, Prz. polski 1880, Odb. Krak. 1881; Niwa, Warsz. 1880, Odb. Warsz. 1880; Opow. i roztr., Krak. 1888; Dzieła ser. II. t. VIII., *zob.* Nr. 14880.

25690 *O związkach Polaków z Erazmem z Rotterdamu*, *Czasop. Bibl. Ossol.* 1830 I; — **Miaskowski C.**, *Erasmiana*, *Korrespondenz*

mit Polen, I. Jahrb. f. Philosophie u. spekulative Theologie XIV.—XV., Odb. Paderborn 1900, *zob.* Nr. 22450 i 25645.

Literatura, *zob.* Nr. 20800—20948.

Sztuka, *zob.* Nr. 21755—21761, 21779 do 21789, 21992, 22010—22015, 22078 22085, 22121, 22147—22158, 22264, 22328—22330, 22363, 22373—22562, 22620, 22696—22708.

Historia prowincyj, *zob.* Nr. 16200 do 16392, 23704—24799.

Wielkopolska, *zob.* Nr. 23727—23729.

Małopolska, *zob.* Nr. 23747.

Mazowsze, *zob.* Nr. 23779—23783.

Szląsk, *zob.* Nr. 23865—23870.

Pomorze, *zob.* Nr. 23913—23915.

Prusy, *zob.* Nr. 24075—24101.

Kraje nadbałtyckie, *zob.* Nr. 24193 do 24214.

Rus, *zob.* Nr. 24378, 24524—24534.

Litwa, *zob.* Nr. 24760—24762.

Włoskie kraje, *zob.* Nr. 24790—24797.

Mapa Polski XVI. w., *zob.* Nr. 10918.

Por : **Korzeniowski J.**, Przegląd dziejów Polski w. XVI. (1506—1556), Pam. III. zjazdu historyków polskich w Krakowie, Krak. 1900

25691. **Aleksander Jagiellończyk**. **Albertrandy J.**, Panowanie Aleksandra, *zob.* Nr. 25478.

25692. **Gołębiowski Ł.**, Dzieje Jagiellonów, *zob.* Nr. 25332.

25693. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II., *zob.* Nr. 23424.

25694. **Czerny Fr.**, Panowanie Jana Olbrachta i Aleksandra, *zob.* Nr. 25590.

25695. **Bobrzyński M.**, Sejmy za Olbrachta i Aleksandra, *zob.* Nr. 25591.

25696. **Caro J.**, Geschichte Polens, t. V., *zob.* Nr. 23425.

Helena Iwanówna, *zob.* Nr. 25608 i 25704.

Zygmunt Jagiellończyk, *zob.* Nr. 25595 i 25714.

25697. **Łaski Jan**. **Janocki J. D.**, Vita Johannis de Lasko, Acta literaria 1755; — **Korytkowski J.**, Łaski Jan, arcybiskup gnieźnieński, prymas Królestwa polskiego i W. Księstwa litewskiego, Gniezno 1880, *zob.* Nr. i2920; — **Zakrzewski W.**, Rodzina Łaskich w XVI. w., *zob.* Nr. 25665; — **Hirschberg A.**, Jan Łaski, arcyb. gnieźn., sprzymierzeniec sułtana tureckiego, *zob.* Nr. 25527; —

Zeissberg H., Łaski Joannes Erzbischof von Gnese und sein Testament, Wien 1875, *zob.* Nr. 7032, *zob.* też Nr. 1038, 1319, 2457, 2503 i 6935.

Watzelrode Łukasz, *zob.* Nr. 13097 i 25600.

25698. **Ciołek Erazm**, Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. I; — Łukas St., Erazm Ciołek, biskup płocki (1503—1522), Dyploma polski, *zob.* Nr. 25726.

Urzednicy, *zob.* Nr. 25488.

25699. **Morawski K.**, Historia uniwersytetu Jagiellońskiego, *zob.* Nr. 25361.

Humanizm w Polsce, *zob.* Nr. 18411 i 25689.

Literatura polityczna, *zob.* Nr. 17456 do 17478.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 2454—2503; Kroniki, *zob.* Nr. 6871—6896.

Borzemski A., Łukas St., Finkel L. (Rozbiory kronik), *zob.* Nr. 25565—25567.

25700. Pawiński A., Teki, t. I, Liber Quintanarium Alexandri regis, *zob.* Dod. I. (Dokumenty).

25701. Bierszadzki S. A., Awram Jesofowicz Riebiezkowicz podskarbi ziemski w nacale XVI w., *zob.* Nr. 16631.

Moneta, *zob.* Nr. 461 i 25203.

25702. **Bostel F.**, Elekcya Aleksandra Jagiellończyka (1501), Przew. nauk. lit. 1887, Odb. Lwów 1887 (por. rec.: Wszeteczka R., Kwart. hist. 1888); — Tenże, Zakaz Miechowity, *zob.* Nr. 6570, *zob.* też Nr. 2461.

Historia powszechna, *zob.* Nr. 25603 do 25605.

25703. **Jufiusz II.** Brosch P., Julius II. u. die Gründung des Kirchenstaates, Gotha 1878; — Klaczko J., Rome et la renaissance, *zob.* Nr. 21621.

Ulmann H., Kaiser Maximilian I., *zob.* Nr. 25574.

25704. **Karpow G.**, Istoria borby, *zob.* Nr. 25538; — Podolskija eparch. wied. 1891 Nr. 3.

25705. **Pufaski K.**, Stosunki z Mendli Girejem, *zob.* Nr. 25496.

Plettenberg, landmistrz inflancki, *zob.* Nr. 24913—24915.

25706. **Hirschberg A.**, O projekcie przy mierza Angli z Jagiellonami w r. 1502, Tyg. ill. 1883, *zob.* Nr. 25618.

25707. Reumont, Un ambasciata Veneziana in Ungheria, 1500—1503, Firenze 1879.

Historia Węgier, *zob.* Nr. 22970—22977.

Historia Czech, *zob.* Nr. 23004—23019.

25708. Kraszewski J. I., Stańczykowa kronika od r. 1503—1508, Wilno 1841.

25709. **Piekosiński Fr.**, Laudum wojnickie ziem krakowskiej w przedmiocie pospolitego ruszenia pospólstwa z r. 1503, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1897.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1898; — por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

25710. **Borzemski A.**, Sprawa pokucka za Aleksandra, Prz. powsz. 1887.

R: Wszeteczka R., Kwart. hist. 1888; Gorzycki K. J., Ateneum 1891 III.

25711. **Bostel F.**, Ustawa wojenna sejm lubelskiego z roku 1506, Przew. nauk. lit. 1888; — Blumenstock A., Ordinatio motionis, *zob.* Nr. 2498.

25712. Kętrzyński W., Króla Aleksandra zbiór statutów, Przew. nauk. lit. 1883, *zob.* Nr. 2487 i 2502.

25713. Wójcicki K. Wł., Pole bitwy pod Kleckiem, Tyg. ill. 1862 VI.

25714. **Zygmunt I. Stary**, Ossoliński J. M., Dzieje wieku i panowania Zygmunta I., Czas. nauk. Bibl. Ossol. 1832 III., IV., 1833 I., II.; — Tenże, Wstęp do dziejów Zyg. I., tamże 1833, 1834, 1841; — Jaszowski St., Niektóre rysy wieku Zyg. I., Zbieracz lit. pol., Krak. 1837 IV.; — Panowanie Zyg. I., Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.

25715. **Moraczewski J.**, Dzieje Rzeczypospolitej polskiej z pierwszej połowy XVI wieku, Pozn. 1847, *zob.* Nr. 18338, 18421; — Dwaj Zygmunci Jagielloni czyli Polska w pierwszej połowie XVI w., opowiadanie skreślone przez autora Ukrainy i Zaporozża (J. M. Czarnowskiego), z 4 portret., Warsz. 1859 (E. dodaje: Jest to plagiat dosłowny skrócony z Moraczewskiego), *zob.* Nr. 18493.

25716. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II. (1862), *zob.* Nr. 23424.

25717. **Przedziecki Al.**, Do czasów Zygmunta I., Na dziś 1872 II., *zob.* Nr. 2512; — Tenże, Jagiellonki polskie, *zob.* Nr. 2511.

25718. Decius J., De Sigismundi regis temporibus, *zob.* Nr. 6957; Górski St., *zob.* Nr. 6905; Mowy pogrzebowe, *zob.* Nr. 7106; Lubieniecki A., Poloneutychia, *zob.* Nr. 7867; Starowski Sz., De rebus Sigismundi I., *zob.* Nr. 8006; Gespräch zwischen Kön. Dänem., Schweden u. Sigismundo I. Kön. in Pohlen, Leipz. 1732 DS.

25719. **Pawiński A.**, Młode lata Zygmunta Starego, Aten. 1892 I., Odb. rozsz. Warsz. 1893.

R: W r. 1892: K. Al., Tyg. ill.; R. A., Niwa; Kron. rodz. Nr. 15; w r. 1893: Finkel L., Kwart. hist.; Kraj Nr. 4; Da. Ad. Słowo, Warsz. Nr. 24; Chm. P., Wędrowiec; Prz. powsz. 1893 II.; w r. 1895: Ł. H., Wiśła.

Zob. Nr. 23632.

Barbara Zapolska, żona Zyg. I., zob. Nr. 25754.

Bona Sforza, żona Zyg. I., zob. Nr. 25768.

Władysław II., król Czech i Węgier, zob. Nr. 25582.

Ludwik II., zob. Nr. 25810.

Książęta mazowieccy, zob. Nr. 25805.

25720. Goldberg H., Zwanzig Jahre aus der Regierung Sigismunds I. Königs von Polen auf Grund der Acta Tomiciana, Inaug. Diss., Leipzig 1870.

25721. **Hirschberg Al.**, Dziesięć pierwszych lat panowania Zygmunta I., Przew. nauk. lit. 1874, Odb. p. t.: O życiu i pismach J. L. Decyusza (cz. II.), zob. Nr. 6961.

25722. **Lukas St.**, Rozbiór podługoszowej części kroniki B. Wapowskiego, zob. Nr. 7049.

25723. **Liske X.**, Prof. Bobrzyńskiego Dzieje Polski, zob. Nr. 23445; — (Mycielski J.), Prof. Bobrzyński i prof. Liske o Zygmuncie I., Prz. pol. 1879 III., Odb. Krak. 1879; — Hirschberg A., Stronictwa w Polsce za Zyg. I. (odpowiedź na poglądy prof. Liskego), Tydz. pol. lit., Lwów 1879 IX., Odb. Lwów 1879.

Liske X., Studya z XVI. w., zob. Nr. 25653.

25724. **Hirschberg Al.**, O dyplomacji polskiej za Zygmunta I., Sprawozd. zakł. im. Ossol. 1880, Lwów 1880; — Lukas St., O dyplomacji za Zygmunta I., z powodu rozprawy Al. Hirschberga, Aten. 1881 II.

25725. **Zakrzewski W.**, Rodzina Łaskich w XVI. w., zob. Nr. 25665.

Watzelrode Łukasz, zob. Nr. 13097 i 25600.

Łaski Jan, zob. Nr. 25697.

25726. **Drzewicki Maciej.** Janocki J. D., Vitae trium archiepiscopum, Acta lit. 1755, zob. Nr. 12914—12920.

25727. **Lukas St.**, Erazm Ciołek, biskup płocki (1503—1522), dyplomata polski XVI. wieku, Bibl. warsz. 1877 IV., 1878 I., Odb. Warsz. 1878, zob. Nr. 25698.

R: Wierzbowski T., Aten. 1879 II.; — por.: Hoszowski K., Rozbiór krytyczny biografów Erazma Ciołka, bisk. płockiego, Krak. 1876, zob. Nr. 6981.

25728. **Decius Jodocus**, zob. Nr. 6957; — Hirschberg Al., O życiu i pismach (1874), zob. Nr. 6961; — Römer K. L. J., Vita, zob. Nr. 6960; — Bartolomäus R., Justus Ludwig

Decius, ein deutscher Kaufmann und polnischer Staatsmann (1485—1545), Altpreuss. Mntsch. 1898 XXXV., zob. Nr. 18252.

25729. **Ostrogski Konstanty.** Radziwiński i Rulikowski, Kniaziowie Ostrogscy, Krak. 1880. zob. Nr. 402 i 24521; — Konstanty Ostrogski oskarża przed Zygmuntem I. Jana Tarnowskiego, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.

Głiński Michał, zob. Nr. 25742.

25730. Pułaski K., Książęta Wiśniowieccy w XVI. w., Przew. nauk. lit. 1877.

Książęta mazowieccy, zob. Nr. 25805.

25731. **Szydłowiecy** Krzysztof i Mikołaj. Liber gen. fam. Schidloviciae, Pozn. 1852 (por.: Dz. lit. 1852); — Orationes tres (gen. Szydloviciae), 1603 (E. IX.); — Gołębiowski Ł., Życie Krz. Szydłowieckiego i Alberta X. Pruskiego, tudzież bractwa między nimi zawartego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1825 XVIII.; — Czynność budownicza w Opatowie, Spraw. kom. dla hist. sztuki VI.; — Grobowiec Szydłowieckich w Opatowie, tamże VI.; Wędrowiec 1899 Nr. 2; — Pomnik Krzysztofa w Szydłowcu, Przew. nauk. lit. 1842—1844.

25732. **Tomicki Piotr.** Acta Tomiciana, zob. Nr. 2508; — Kosicki L., Pochwała P. Tomickiego, bisk. krak. i kancel. kor., Roczn. tow. nauk. krak. 1821 VI., Odb. Krak. 1820; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.; — Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Bartoszewicz J., Tomicki Piotr, biskup krak., Tyg. ill. 1863 VIII.; — Czynność budownicza i stosunki z humanistami, Spraw. hist. szt. t. VI.

25733. **Górski Stanisław.** Kętrzyński W., O Stanisławie Górskim, kanoniku płockim i krakowskim i jego dziełach, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1871 VI., Odb. Pozn. 1871, zob. Nr. 2509 (toż po niem.: Altpreuss. Mntsch. 1871); — Acta Tomiciana, zob. Nr. 2508—2510 i 6905.

Krzycki Andrzej, zob. Nr. 6916, 6917, 7061, 7062, 20820.

Tarnowski Jan, zob. Nr. 25826.

25734. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, zob. Nr. 25601.

Humanizm w Polsce, zob. Nr. 18411 i 25689.

Stosunki z Erazmem Rotterdamskim, zob. Nr. 25690.

25735. **Morawski K.**, Z dworu Zygmunta Starego, Prz. pol. 1887 II.

Stańczyk, zob. Nr. 25841.

25736. Ptaszycki St., Biblioteka wielikawo kniazia litowskawo w Wilnie, 1510, Żurn. bibliograf., Petersb. 1888; Pułaski K., Spis książek króla Zygmunta I., Bibl. warsz. 1876 I.

25737. Medale z portretem Zyg. Starego, Spraw. hist. szt. VI.; — Uwagi nad medalem, *zob.* Nr. 583; — Portrety Zyg. Starego, *zob.* Nr. 22299; — Nagrobek, *zob.* Nr. 22090.

25738. Dębski Wl., Pomnik na pamiątkę urodzenia Zygmunta I. w Koźienicach, Tyg. ill. 1866 XII.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 2504—2815; Kroniki, zob. Nr. 6897—7108.

Stuka na dworze Zygmunta I., zob. Nr. 21783; Modlitewnik Zyg. I., zob. Nr. 22277.

Zakon krzyżacki i Albrecht, mistrz krzyżacki, zob. Nr. 24074—24089.

25739. Pułaski K., Przyczynę do elekcji Zygmunta I. na Litwie i w Polsce, Bibl. warsz. 1876 II.

25740. L(ubomirski) T., Trzy rozdziały skarbowości w Polsce, 1507—1532, Krak. 1868, *zob.* Nr. 16607.

25741. Blumenstock A., Plan reform skarbowo-wojskowych, Przew. nauk. lit. 1883, *zob.* Nr. 16608.

Zob. Nr. 2534 i 16747.

25742. Michał Gliński. Lessmann J., Fürst Michael Gliński, Biographische Gemälde, II. Theile, Berlin 1830; — De Laveaux J., Książ Michał Gliński, szkic hist., Dz. polski z grudnia 1891, Odb. Lwów 1881, *zob.* Nr. 7229.

25743. Warnka St., De ducis Michaelis Glinscii contra Sigismundum regem rebellione (1507—1508), Diss. inaug., Berolini 1868.

R: Dz. lit. 1868.

25744. Wojna z Moskwą r. 1507—1508. Górski K., Wojny Litwy z wielkim księstwem Moskiewskiem za Zygmunta, Niwa 1891; — Kaszprowski J. I., Borba Wasilija III. Iwanowicza z Sigismundom I. Kazaniowiczem iz za obładanija Smolenskom (1507—1522), Sborn. istor.-filol. obszcz. kn. Bezborodka 1899 II.

Wapowski B., De bello a Sig. I. contra Moscos a 1508, Crac. 1891, SS. rr. pol. XV., *zob.* Dod. I.

Historia Rossyi, zob. Nr. 23052—23073.

25745. Wojna wołoska r. 1509. Pułaski K., Wojna Zygmunta I. z Bohdanem wojewodą mołdawskim w 1509 r., Bibl. warsz. 1877 I. i tegoż Szkice t. I.

Historia Wołoszczyzny, zob. Nr. 24764 do 24798.

25746. Fraknoi W., Ungarn und die Liga von Cambray, 1509—1511, Budapest 1883.

Juljusz II. papież, zob. Nr. 25703.

Maksymilian I., zob. Nr. 25574.

Zob. Nr. 25597, 25603.

25747. Zeissberg H., Johannes Łaski (1510—1531), *zob.* Nr. 2536 i 25697.

25748. Albrecht, wielki mistrz Zakonu, *zob.* Nr. 24074—24089.

25749. Joachim E., Die Politik des letzten Hochmeisters in Preussen, Albrecht von Brandenburg, I. Th. 1510—1517, Leipzig 1892, *zob.* Nr. 24077.

25750. Liske X., Zjazd w Poznaniu w r. 1510, Rozpr. hist. fil. Akad. III., Odb. Krak 1875, *zob.* Nr. 2535.

25751. Koneczny F., Walter von Plettenberg, landmistrz inflancki, wobec Zakonu niemieckiego, Litwy i Moskwy, 1509 do 1525, *zob.* Nr. 24193—24194.

25752. Szajnocha K., Brody krzyżackie, Szkice hist., Warsz. 1876 I.

25753. Neustadt L., Markgraf Georg von Brandenburg als Erzieher am ung. Hofe, Diss. inaug., Breslau 1883.

25754. Barbara Zapolska. Engel, Aktenmässige Unternehmung Joh. Zapolyas, *zob.* Nr. 2551; — Przeddziecki A., Zygmunt I. i Barbara, Jagiellonki t. I.; — Dubiecki M., Dwie przedstawicielki dawnych dynastji (B. Zapolska), Prz. powsz. 1896 II. i tegoż Obrazy i studia hist. ser. II., Warsz. 1899, *zob.* Nr. 18767.

Leon X., zob. Nr. 12572.

25755. Nitti F., Leone X. e la sua politica, secondo documenti e carteggi inediti, Firenze 1893 (por. dokumenty w: Archivio della societa Romana di storia patria XVI.).

25756. Finkel L., Sprawy Wschodu przed soborem laterańskim r. 1512, Księga pam. Uniw. lwowsk. w 500 rocznicę Uniw. Jag., Lwów 1900.

25757. Pierling P., Leon X. et Vassili IV., Projets de la ligue anti-ottomane, Revue des questions historiques 1893 i w dziele: La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896, *zob.* Nr. 25635.

25758. Fiedler J., Allianz zwischen Kaiser Maximilian u. Vasilij Iwanowicz, *zob.* Nr. 2557.

25759. Kongras w Wiedniu 1515 r. O zjeździe Maksymiliana I. cesarza z Władysławem królem węg. i Zygmuntem I. królem polskim w Wiedniu 1515 r., Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

25760. **Liske X.**, Der Congress in Wien im Jahre 1515, Forschungen z. deutschen Gesch. 1867 VII. (toż po pol.: Studya z dziejów w. XVI, Poznań 1867 str. 1–168), *zob.* Nr. 25653; — **Ulmann H.**, Maximilian I. in dem Conflict zwischen dem deutschen Orden in Preussen u. Polen, besonders in den Jahren 1513–1515, tamże 1878 XVIII, *zob.* Nr. 25574; — **Liske X.**, Der Wiener Congress von 1515 u. die Politik Maximilians I. gegenüber Preussen und Polen, tamże 1878 XVIII. (odpowiedź Ulmannowi); — **Karge P.**, K. Friedrichs III. u. Maximilians I. ungarische Politik und ihre Beziehungen zu Moskau, 1486–1506, Deutsche Ztschr. f. Gesch. IX, *zob.* Nr. 25571 i 25577.

25761. **Rezek A.**, Umluvy sjezdu videňskeho z l. 1515 a jich význam pro volbu českou l. 1526, Časopis musea česk. 1881 LV.

25762. **Mycielski J.**, Kongres wiedeński r. 1515 w dwóch obrazach współczesnych, Kwart. hist. 1890.

25763. **Gorzowski M.**, Zjazd królów Jagiellonów z cesarzem Maksymilianem w Wiedniu 1515, do obrazu Matejki, Krak. 1880.

Zob. Nr. 2569–2573, 6927–6932.

25764. **Bobrzyński M.**, Stanisław Zaborowski, studium z hist. lit. polit. XVI. w., *zob.* Nr. 6906.

25765. **Pułaski K.**, Machmet Girej, chan Tatarów perekopskich i stosunki jego z Polską, 1515–1523, Szkice i poszukiwania hist., Krak. 1898 II.; — **Początki Kozaczyzny, Przechwał Lanckoroński, Ostafi Daszkiewicz**, *zob.* Nr. 17986, 24526, 24536.

Śmierć Władysława II., *zob.* Nr. 25582.

25766. **Adelung Fr.**, Sigismund Freiherr von Herberstein mit besonderer Rücksicht auf seine Reisen in Russland, Petersb. 1818.

Poselstwa Herbersteina Z., *zob.* Nr. 7006 do 7015.

25767. **Finkel L.**, Poselstwa Jana Dantyska (1515–1531), Album uczącej się młodzieży pośw. Kraszewskiemu, Odb. Lwów 1879, *zob.* Nr. 20821.

25768. **Bona, królowa.** Naruszewicz St., O małżeństwie Zygmunta I. z Boną, Pam. warsz. 1817 III., *zob.* Nr. 2585; — **Wójcicki K.**, Królowa Bona, Bibl. warsz. 1843 I.; — **Tenże, Kłós IV.**; — **Lipiński T.**, Wiadomość o dworze królowej Bony i królówien w 1518 r., Bibl. warsz. 1846 IV.; — **Przedziecki A.**, Zygmunt I. i Bona Sforza, Jagiellonki I., *zob.* Nr. 2583; — **Chłędowski K.**, Królowa Bona, obrazy czasu i ludzi, Warsz. 1876 (ustępy w Gaz. lw. 1876 Nr. 73–153), *zob.* Nr. 18495; — **Morawski K.**, Z dworu Zyg. I., *zob.* Nr. 25735; — **Pułaski K.**, Gospodarka królowej Bony na kresach, *zob.*

Nr. 16642; — **Listy Bony**, *zob.* Nr. 2831; — **Wyjazd i śmierć Bony**, *zob.* Nr. 25909; — **Summy Neapolitańskie**, *zob.* Nr. 25910.

25769. **Amours de Bona Sforza Reyne, Leide 1682; Historia della Regina di Polonia mandata nelle silve ad uccidere (b. r., XVI. w., E. D. VIII.); Minasowicz J. Epif.**, O przyjeździe królowej Bony do Polski, z franc. Lipsk 1774; **Giacomo S. de, La prostituzione in Napoli nei secoli. XV., XVI. e XVII., Napoli 1899.**

25770. **Zinkeisen J. W.**, Drei Denkschriften über die orientalische Frage aus d. J. 1517, Gotha 1854, *zob.* Nr. 2580, 22967

Sobór Laterański, *zob.* Nr. 12582 do 12588.

Luter Marcin i reformacja, *zob.* Nr. 14844–14926.

25771. **Voltolini H.**, Die Bestrebungen Maximilians um die Kaiserkrone, 1518, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. XI.; — **Ulmann**, Kaiser Maximilian I., *zob.* Nr. 25574.

25772. **Liske X.**, Zur Gesch. des Augsburger Reichstages, 1518, Forsch. z. deutsch. Gesch. 1878 XVIII.; — **Lukas St.**, **Erazm Ciołek**, *zob.* Nr. 25726.

25773. **Buddee W.**, Zur Geschichte der diplomatischen Missionen des Dominikaners Nicolaus v. Schönberg bis zum Jahre 1519, Greifsw. Diss. 1891.

Zob. Nr. 25653.

25774. **Karol V.** Rösler R., Die Kaiserwahl Karls V., Wien 1863; — **Höfler C.**, **Karls I. (V.) Wahl zum Römischen Könige**, Sitzungsber. phil.-hist. Cl. Akad., Wien 1873; — **Waltz D.**, Die Wahlverschreibung Karls V. in ihrer Genesis, Forsch. z. deutsch. Gesch. 1870 X.

25775. **Liske X.**, Des polnischen Hofes Verhältniss zur Wahl Karls V., Sybels Hist. Ztschr. 1866 XVI.; Toż po pol.: Stosunek dworu polskiego do wyboru Karola V., Bibl. warsz. 1866 III.; Toż, Studia z dziejów w. XVI., Pozn. 1867; — **Tenże**, Zwei Beiträge zur Wahlgeschichte Karls V., Forsch. z. deutschen Gesch. 1868 VIII.; — **Tenże**, Zwei weitere Beiträge zur Wahlgeschichte Karls V., tamże 1869 IX.; — **Tenże**, Noch ein Beitrag, tamże 1878 XVIII.; — **Tenże**, Elekcyja w Rzeszy r. 1519, Niwa warsz. 1877; — **Neustadt L.**, Noch ein Beitrag, Forsch. z. deutschen Gesch. 1885 XXV.

25776. **Baumgarten H.**, Geschichte Karls V., Stuttg. 1885–1892 (do 1539) t. 3.

25777. **Mignet F. M.**, La rivalité de Charles-Quint et de Francois I., Paris 1875, 2. wyd. 1876 t. 2; — **Stälin Ch. F.**, Aufenthaltsorte Kaiser Karls V., Forsch. z. deutschen Gesch. V.

Wojna pruska r. 1520, *zob.* Nr. 2600, 24074–24078 i 25793.

Zygmunt August, zob. Nr. 25863.

Kanonizacja św. Kazimierza, zob. Nr. 6792—6795 i 25558.

25778. Fijałek J., Mahnschreiben des päpstlichen Legaten in Polen Zacharias Ferreri an Martin Luter, 20. Mai 1520, Hist. Jahrb. 1894.

25779. Biernacki C., Rejestr wozów skarbnych na wyprawę 1521, zob. Nr. 2614.

Ferdynand I., zob. Nr. 25814.

25780. Troska Ferd., Die Bewerbung des Markgrafen Johann Albrecht von Brandenburg um den Breslauer Bischofsitz im Jahre 1520 u. 1521, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1895 XXIX.

25781. Treutsch v. Buttlar K., Der Kampf Joachims I. von Brandenburg gegen den Adel seines Landes, Dresden 1889.

25782. Höfler C., Papst Adrian VI., 1522 do 1523, Wien 1880, zob. Nr. 12573; — Busch W., Kardinal Wolsey und die englisch-kaiserliche Allianz, 1522—1525, Bonn 1886; — Ehse St., Politik des Papstes Clemens VII. bis zur Schlacht von Pavia, Hist. Jahrb. VI, VII., zob. Nr. 12574; — Grethen R., Die politischen Beziehungen Clemens VII. zu Karl V. in den Jahren 1523—1527, Hann. 1887; — Hellwig W., Die politischen Beziehungen Clemens VII. zu K. Karl V. im J. 1526, Leipz. Diss. 1889.

25783. Hirschberg A., Przymierze z Francją w r. 1524, Przew. nauk. lit. 1881, Odb. Lwów 1881; — Tenże, Hieronim Łaski, zob. Nr. 25822.

R: Lukas St., Aten. 1882 I.; Niwa 1882; Tyg. powsz. 1882; Smoleński Wł., Prawda 1881.

25784. Zakrzewski W., Powstanie i wzrost reformacji w Polsce, 1520—1572, zob. Nr. 14879; — Bukowski J. ks., Dzieje reformacji w Polsce, zob. Nr. 14883.

25785. Liubowicz N., Ist. riefornacji w Polsce, Warsz. 1883, zob. Nr. 14881.

Reformacja w Polsce, zob. Nr. 14866 do 14887.

Zob. Nr. 2623, 2637.

Zob. Nr. 6979.

25786. Zakrzewski W., Rodzina Łaskich w XVI. w., Synowcowie prymasa reformator Jan Łaski i jego bracia Hieronim i Stanisław, Aten. 1882, zob. Nr. 25665.

25787. Bunt gdański. Lappenberg, Die Unruhen in Danzig, 1525, Hamburg; — Strebitzki J., Der grosse Aufruhr zu Danzig im J. 1525. Altpr. Mntsch. XIV.

25788. Voigt, Gesch. des Bauernaufbruchs in Preussen im J. 1525. Neue preuss. Prov. Blätter 1847 III, zob. Nr. 17153 i 24080.

25789. Ch. K., Bunt gdański, Gaz. lw. 1876 Nr. 78.

25790. Lorkiewicz A., Bunt gdański, Przew. nauk. lit. 1880, Odb. Lwów 1880.

R: Smoleński, Prawda, Warsz. 1881; Jarochoński K., Niwa 1881; Krzemiński St., Kłosy 1882 XXXIV; Tyg. powsz. 1882.

25791. Kaweran G., Der Danziger Aufstand 1525, Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1884.

Zob. Nr. 2656, 6987, 7189, 23983.

25792. Boetticher P., Die Anfänge der Reformation in den preussischen Ländern ehemals polnischen Antheils bis zum Krakauer Frieden, Oberglogau et Königsberg 1894 (por.: Kwart. hist. 1896); — Kolberg J., Die Einführung d. Reformation im Ordenslande Preussen, Mainz 1897, zob. Nr. 24081.

Reformacja w Prusiech, zob. Nr. 14890 do 14993, 15025.

25793. Hołd pruski r. 1525. Krasnosielski T., De duce in Prussia creato, Berol. 1862, zob. Nr. 16297; — Liske X., Dwa hołdy pruskie według opisów współczesnych, przechowanych w archiwum królewickiem, Dz. pozn. 1868 Nr. 58; — Biernacki C., Hołdy pruskie podług źródeł dziejowych, Warsz. 1882, zob. Nr. 16299 (por. rec.: Wiek 1832 Nr. 155; Tyg. powsz. 1882; Sm., Prawda, Warsz. 1883).

25794. Mycielski J., Hołd z r. 1525 i sekularyzacja Prus w dziejach Polski, Słowo, Warsz. 1882 Nr. 159—163.

25795. Fijałek Jan, Stanowisko episkopatu polskiego wobec hołdu r. 1525, Pam. słuch. Uniw. Jagiell., Krak. 1887.

R: Bostel F., Kwart. hist. 1888.

25796. Hołd pruski, obraz J. Matejki, Prz. tyg. 1882.

Hołd pruski, zob. Nr. 2639, 2647, 2668, 6986, 6991, 16298, 16299.

25797. Lohmeyer K., Herzog Albrecht von Preussen, eine biographische Skizze, Danzig 1890, zob. Nr. 24076.

25798. Joachim E., Die Politik des letzten Hochmeisters in Preussen, Albrecht von Brandenburg, zob. Nr. 24077.

25799. Liubowicz N. A., Albrecht hercog pruskij i reformacja w Polsce, zob. Nr. 24086.

25800. Gołębiowski Z., Rys życia Krz. Szydłowickiego i Alberta księcia pruskiego, tudzież braterstwa pomiędzy nimi zawartego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1825 XVIII, zob. Nr. 25731.

Albrecht I., księzę pruski, zob. Nr. 24074 do 24089.

Walter v. Plettenberg, landmistrz inflancki, zob. Nr. 24194—24195.

25801. **Bostel F.**, Przeniesienie lenna pruskiego na elektorów brandenburskich, *Przew. nauk. lit.* 1883, Odb. Lwów 1883, *zob.* Nr. 16301 i 24092

R: *Semkowicz A.*, *Prz. powsz.* 1884 I.

25802. **Sutowicz J.**, Przejście Prus książęcych w dom elektorów brandenburskich, *Spraw. gimn. w Tarnowie* 1881.

Zob. Nr. 24090.

25803. **Tschalkert D.**, Georg v. Polentz, Bischof v. Samland, *zob.* Nr. 24080 (por.: *Lohmeyer C.*, *Altpreuss. Mtschr.* XXV.).

25804. **Gorzkowski M.**, Wesela w Moskwie kniazia Wasyla, 1526, *Szkice społ. i lit.*, Krak. 1876.

25805. **Zgon ks. Mazowieckich.** Wójcicki K. Wł., Stanisław i Janusz, książęta mazowieccy, *zob.* Nr. 23779; — *Lisowski St.*, Przyłączenie Mazowsza do Korony, *zob.* Nr. 23781.

25806. **Lukas St.**, Przyłączenie Mazowsza do Korony polskiej, *Przew. nauk. lit.* 1875, *zob.* Nr. 16209 i 23781.

25807. **Pawiński A.**, Ostatnia księżna mazowiecka, *Aten.* 1891 III., Odb. Warsz. 1892; — *Bostel F.*, Ostatnia księżna mazowiecka (z powodu rozprawy A. Pawińskiego), *Kwart. hist.* 1892.

R: W r. 1892: *Gaz. nar.* Nr. 30; W. M., *Kronika rodz.* Nr. 3; — *Ra-*, *Tyg. ill.*; Dr. H. B., *Prz. tyg.*; *Prz. pedag.*

25808. **Balzer O.**, Sejm mazowiecki pod rządem koronnym, 1526—1540, *zob.* Nr. 23782.

R: *Rembowski A.*, *Bibl. warsz.* 1890 IV.

25809. **Celichowski Z.**, Przyczynki do dziejów panowania Zygmunta Starego (spór graniczny), *Poznań* 1900.

25810. **Mohacz r. 1526.** Kápolnai A., Mohácsi hadjárat 1526 ban, Hadtörténelmi közlemények, Budapest 1889; — *Pavet de Courteille*, Histoire de la campagne de Mohacz par Kemal Pascha Zadeh, Paris 1859; — *Kupelwieser L.*, Die Kämpfe Ungarns mit den Osmanen bis zur Schlacht bei Mohacz, 1526, Wien u. Leipzig 1895.

25811. **Fraknoi W.**, Magyarország a mohácsi vén előss, Budapest 1884; *toż* po niem.: Ungarn vor der Schlacht bei Mohács 1524—1526 auf Grund der päpstlichen Nuntiaturberichte, Budapest 1886.

25812. **Smolka St.**, Czarny Iwan, *Szkice hist.*, Warsz. 1883 II.; *toż* po węg.: Fekete Iván, Századok 1883.

25813. **Sacher-Masoch**, Ungarns Unter-gang und Maria von Oesterreich, Leipzig 1862; — *Neustadt*, Ungarns Verfall, *Ungar. Revue* 1885; — *Höfler Cl.*, Fränkische Studien, Archiv d. Akad., Wien XI.

Historia Węgier, zob. Nr. 22970—22977.

Historia Turcyi, zob. Nr. 22962—22969.

25814. **Buchholtz F. B.**, Gesch. der Regierung Ferdinands des Ersten, Wien 1831 do 1838 t. 8.

25815. **Rezek A.**, Gesch. der Regierung Ferdinands I. in Böhmen (Ferdinands Wahl), Prag 1878, *zob.* Nr. 25761; — *Gluth O.*, Die Wahl Ferdinands I., 1526, *Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen* XV.

25816. **Liske X.**, Polnische Diplomatie im Jahre 1526, ein Beitrag zur Gesch. des ungarisch-oesterreichischen Thronstreites nach der Schlacht bei Mohács, Inaug.-Diss., Leipzig 1867 (*toż* po pol.: *Dyplomacya polska w r. 1526*, *Studia z dziejów wieku XVI.*); — *Tenże*, Polnische Diplomatie im J. 1526, ein Beitrag zur Gesch. des ungarischen Thronstreites nach der Schlacht bei Mohács, *Sitzungsber. hist. phil. Cl. Akad.*, Wien LV.

25817. **Smolka St.**, Ferdinand des I. Bemühungen um die Krone von Ungarn, Arch. f. österr. Gesch. LVII., Odb. Wien 1878; — *Tenże*, Polska i Austria w latach 1526 i 1527, *Przew. nauk. lit.* 1877; *Toż* p. t.: Po bitwie mohackiej, *Szkice hist.*, Warsz. 1883 I., *zob.* Nr. 2676.

26818. **Finkel L.**, Habsburgowie i Jagiellonowie pod kłosem mohackiej, *Kwart. hist.* 1893 (z powodu Hubera A. *Hist. austr.*, *zob.* Nr. 22880).

25819. **Liske X.**, Dyplomacya polska 1527 r., *Bibl. Ossol.* 1869 XII., Odb. Lwów 1869.

25820. **Wszeteczka R.**, Zabiegi o Węgry r. 1527, *Rocz. filarecki*, Krak. 1886.

R: *Bostel F.*, *Kwart. hist.* 1887.

25821. **Łaski Hieronim.** Hubert L., Hieronim z Łaska Łaski, wojewoda sieradzki (wspomnienie z XVI. wieku), *Bibl. warsz.* 1861 III.

25822. **Hirschberg A.**, Hieronim Łaski, *Przew. nauk. lit.* 1887—1888, Odb. Lwów 1888.

R: *Zakrzewski W.*, *Kwart. hist.* 1888; *Sm.*, *Prawda*, Warsz. 1888; A. M., *Prz. tyg.* 1889; *Ateneum* 1889; *Bostel F.*, *Prz. powsz.* 1889 III.; *Ung. Revue* 1890.

25823. **Grabowski A.**, Wiad. o Ibrahimie wielkim wezyrze, rodowitym Polaku, *Pszczółka* Krak. 1821 II.; — *Bartoszewicz J.*, Strasz Ibrahim, Polak renegat, dyplomata z XVI. wieku, *Tyg. ill.* 1863.

25824. **Finkel L.**, Polityka polska w sprawie węgierskiej w r. 1528, *Kwart. hist.* 1899, Odb. Lwów 1899.

R: *Zahorski J.*, *Głos* 1900 Nr. 6.

25825. **Leniek J.**, Król Jan Zapolya w Tarnowie, *Kwart. hist.* 1893.

25826. **Tarnowski Jan**, zob. Nr. 7231, 15256, 16829, 25729; — Orzechowski St., Żywot Jana Tarnowskiego, Warsz. 1773, 2. wyd. Bohomola, Warsz. 1805, 3. wyd. Turowskiego, Bibl. pol., Sanok 1855, zob. Nr. 5975; — Rozr. dla dzieci 1827; — Rys życia Jana hr. Tarnowskiego, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX; — Tarnowski W. (Buława), Pismo zbior Bendlikon 1865 III; — Bartoszewicz J., Hetmani, zob. Nr. 23526; — Gregorowicz J. K., Obrazki historyczne, Warsz. 1862—1863; — Koźmian K., Biografia Jana hr. Tarnowskiego, Różne pisma proza, Czas 1878 Nr. 168 i n.; — Tarnowski Jan, Kłasy 1886 II; — Bitwa pod Obertynem, zob. Nr. 25829; — Nagrobek, zob. Nr. 22090.

25827. **Hirschberg A.**, Jan Łaski, arcyb. gnieźn., sprzymierzeńcem sułtana tureckiego, Tydzień pol. lit., Lwów VII., Odb. Lwów 1879, zob. Nr. 25697 i 25822.

R: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1879 III.

25828. Kaddebo H., Bibliographie zur Geschichte der beiden Türkenbelagerungen Wiens 1529 u. 1683, Wien 1876.

25829. **Obertyn 1531 r.** Czołowski Al., Bitwa pod Obertynem r. 1531, Kwart. hist. 1890; — Górski K., Tarnowski i bitwa pod Obertynem, Bibl. warsz. 1894 III., zob. Nr. 7027, 7028, 7494 (por. rec.: A. R., Niwa 1890).

Zob. Nr. 10804, 17197.

25830. Dézsi L., Heyden Sebald Gyermekek beszélgetéseinek latin-magyar szövege 1531-ből, adalék Sylvester János irodalmi működéséhez bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta, Budapest 1897.

25831. Balzer O., W sprawie sankcyi statutu mazowieckiego pierwszego z r. 1532, Krak. 1900, zob. Nr. 23782.

Korektura praw Taszyckiego, zob. Nr. 1058.

Mikołaj Rey z Nagłowiec, zob. Nr. 20841.

25832. **Schuller K. J.**, Ludwig Grittis Ende, ein gesch. Versuch, Arch. d. Ver. f. siebenbürg. Landesk., Kronstadt 1855 N. F. II.

Hieronim Łaski, zob. Nr. 25821 i 25822.

Iwan Groźny, zob. Nr. 25914.

25833. Dittich F., Gasparo Contarini (1483—1542), Braunsb. 1885 (Dodatki w: Hist. Jahrb. VIII.).

Sobór Trydencki, zob. Nr. 25939.

Stanisław Hozyusz, zob. Nr. 25877.

Marcin Kromer, zob. Nr. 25879.

25834. **Choiński Jan**, kanclerz, mecenas uczonych XVI. w., Bibl. warsz. 1886 III.

R: F. I. L., Kwart. hist. 1887.

Jadwiga Jagiellonka, zob. Nr. 2732.

25835. Sejm Królestwa polskiego 1536 r., Pam. warsz. 1818, zob. Nr. 2733.

25836. **Gamrat Piotr**, Polkowski L., Spadek po Piotrze Gamracie, zob. Nr. 2798.

25837. **Kmita Piotr**, Życie Piotra Kmity, Pszczoła polska, Lwów 1820; — Wójcicki K. Wł., Piotr Kmita z Wiśnicz, Bibl. warsz. 1865 II., zob. Nr. 2750, 7066, 18074.

25838. **Wojna kokosza 1537 r.** Obóz polski pod Lwowem czyli wojna kokosza, Lwowianin 1836; — Wojna kokosza, Kłasy XVI.

25839. **Bostel F.**, Orzechowski, czy Górski, Kwart. hist. 1889.

25840. **Korzeniowski J.**, O autorach Żywotu Piotra Kmity i opisu wojny kokoszej, zob. Nr. 7066.

Zob. Nr. 7063—7067.

25841. **Stańczyk**, Wójcicki K. Wł., O Stańczyku, Dz. warsz. 1827 VII; Rozm., Lwów 1827; Kłasy XIV; — Kraszewski J. I., Stańczyk (biografia), Lwowianin 1840, zob. Nr. 25708; — Stańczyk opisujący lekarzy, Kłasy XIX.

25842. **Bobrzyński M.**, Stańczyk, odczyt, Czas 1883 Nr. 51; — O Stańczyku i Stańczykach, z odczytu prof. Bobrzyńskiego, Nowa Reforma 1883 Nr. 46.

25843. **Izabella**, żona Jana Zapolyi. Łoziński W., Izabella Zapolska, Rozm., Lwów 1857; Toż p. t.: Starsza siostra Zygmunta Augusta, Pisma pomniejsze, Lwów 1865, zob. Nr. 25896.

25844. **Martinuzzi**, Utiesenović, Lebensgeschichte des Cardinals Georg Utiesenović, Wien 1881; — Hatvani M., Frater György élete, Történelmi zsebkönyv, Pest 1859.

25845. **Salamon**, Ungarn im Zeitalter der Türkenherrschaft (przekład niem. przez Jurany G.), Leipzig 1887 (por.: Rembowski A., Niwa 1890 Nr. 22—24).

Zob. Nr. 2748.

Hist. Węgier, zob. Nr. 22970—22979.

Hist. Turcyi, zob. Nr. 22962—22969.

25846. Traut H., Kurfürst Joachim II. v. Brandenburg und der Türken Feldzug vom Jahre 1542, Gummersbach 1892.

25847. **Orzechowski St.**, zob. Nr. 7163 do 7173; — Ossoliński J. M., Orzechowskiego Stanisława żywot i sprawy, Wiad. hist. kryt. t. III.; także osobno: Krak. 1851 cz. 2.

25848. **Kubała L.**, Stanisław Orzechowski i wpływ jego na reformacyę, Dz. lit. 1869, Odb. Lwów 1870, zob. Nr. 7171.

25849. Krzesiński B., Stanislaus Orzechowski, biographische Skizze, Posen 1891, *zob.* Nr. 15212

Zob. Nr. 25932.

Uniwersytet w Królewcu, zob. Nr. 24096.

25850. **Elżbieta Rakuszanka**, żona Zygma. Augusta, *zob.* Nr. 7083; — Przeddziecki Al., Królowa Elżbieta, żona Zygma. Augusta, na dworze polskim po wyjeździe Maruspina, Bibl. warsz. 1863 I. i Jagiellonki t. I.; — (Szujski J.), Trzy żony Zygma. Aug., *zob.* Nr. 25889; — Zaślubiny Zygma. Augusta z arcyks. Elżbietą, Tyg. nauk. lit., Lwów 1866; — W. S. L., Elżbieta, żona Zygma. Augusta i Karolina Brunswicka, Tyg. mód 1835 Nr. 15 i 38; — Gody weselne Zygma. Augusta z Elżbietą, arcyksiężniczką austr., Tyg. ill. 1886, *zob.* Nr. 7082, 7095 i 25947.

Litwa 1545—1572, zob. Nr. 2800.

Łaski Stanisław, zob. Nr. 7119.

Łaski Jan, reformator, zob. Nr. 15026 do 15033, 25665.

Modrzewski A. Frycz, zob. Nr. 7133 do 7146 i 25883.

25851. **Zebrzydowski Andrzej**, biskup krak., Kłosy III.

25852. **Troskołański T.**, Andrzej Radwan Zebrzydowski, biskup wrocławski i krakowski, 1496—1560, monografia hist., część I, Przew. nauk. lit. 1897—1898, Odb. Lwów 1899.

Zob. Nr. 2806.

Kozacy, zob. Nr. 24529.

25853. **Druffel A.**, Karl V. und die Römische Kurie, 1544—1546, Abhandl. d. Akad., München 1877—1881 t. 2; — Tenze, Die Sendung des Kardinals Sfondrato an d. Hof K. Karls V., 1547—1548, tamże 1892; — Maurenbrecher W., Karl V. und die Deutschen Protestanten, 1545—1555, Düsseldorf 1865 (w Dod. Akta z Simannas).

25854. Kiewning H., Herzog Albrechts v. Preussen und Markgraf Johanns v. Brandenburg Antheil am Fürstenbund gegen Karl V., Th. 1. 1547—1550, Königsb. Dissert. 1889 i Altpreuss. Mtschr. XXVI

25855. Barwiński E., Karta z dziejów sejmowania w Polsce, szkic hist., Roczn. Koła artyst.-liter. we Lwowie I., Odb. Lwów 1897.

25856. **Forsten G. W.**, Bałtijskij wopros (1544—1648), *zob.* Nr. 25915.

25857. **Pierling P. S.**, Papes et Tsars (1547—1597) d'après des documents nouveaux, Paris 1890, *zob.* Nr. 2812, 12705 i 25635.

25858. Kraushar A., Memoryał paryski o Polsce, 1547, Kwart. hist. 1895.

25859. Rembowski Al., Fragment z hist. nauk społecznych, *zob.* Nr. 17941.

25860. **Maciejowski Stan.**, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV., *zob.* Nr. 7126.

25861. Sejm piotrkowski z r. 1547, Pam. warsz. 1819 XIII., *zob.* Nr. 2808.

25862. (Lelewel J.), Ostatnie lata panowania Zygma. Starego i pocz. pan. Zygma. Augusta, Gaz. lit. 1821 Nr. 24.

Pogrzeb Zygma. Starego, zob. Nr. 2815, 7106.

25863. **Zygmunt August**. Albertrandy J., Wyjatek z życia Zygma. Augusta, charakter jego i życie prywatne, Dz. wil. 1818; — Zygma. August, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; O życiu domowym Zygma. Augusta i jego zgonie, tamże 1839 VI.; — Lipiński T., Niektóre szczegóły dotyczące się Zygma. Augusta, Bibl. warsz. 1846 IV., *zob.* Nr. 18422.

25864. Morawski K., Z dworu Zygma. Starego (młodość Zygma. Augusta), *zob.* Nr. 25735.

25865. Zagadka S. Z., Młodość Zygmunta Augusta, Peczółka krak. 1820 I.; Wójcicki K. Wł., Młodość Zygmunta Augusta, Kłosy XV.; Zygmunt August, Bies. lit. 1882.

Rachunki domowe, zob. Nr. 2825.

Moraczewski J., zob. Nr. 25715.

25866. Sienkiewicz K., Prawowierność Zygma. Augusta, Skarbiec t. I.

25867. Gołębiowski S., Cząsy Zygmunta Augusta, Wilno 1851 cz. 2; — Bartoszewicz Jul., Sew. Gołębiowskiego ustęp z przeszłości (Cząsy Zygma. Aug.), Wilno 1851, Dz. warsz. 1851 Nr. 38.

25868. Hubert I., Dwaj Zygmunci Jagielloni, *zob.* Nr. 18493 i 25715.

25869. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. II. (1863), *zob.* Nr. 23424; — Tenże, Charakterystyka Zygmunta Augusta, Prz. polski 1872 III.; Opow. i roztrz., Krak. 1886 II.; Dzieła ser. II. t. VI.

25870. **Finkel L.**, Charakterystyka Zygma. Augusta, Przew. nauk. lit. 1888, Odb. Lwów 1888.

R: Zakrzewski W., Kwart. hist. 1889.

Listy Zygma. Augusta, zob. Nr. 2820 do 2823.

Elżbieta, żona Zygma. Augusta, zob. Nr. 25850.

Barbara Radziwiłłówna, żona Zygma. Augusta, zob. Nr. 25889.

Katarzyna, żona Zyg. Augusta, zob. Nr. 25897.

Ostatnie lata panowania Zyg. Augusta, zob. Nr. 2829 i 25952.

25871. Mowy pogrzebowe, pochwały i wiersze, *zob. Nr. 7324*; Lubieniecki A., Polineutychia, *zob. Nr. 7867.*

25872. **Szujski J.**, Sejmy za Zygmunta Augusta, Opow. i roztr. t. II., Dzieła ser. II., t. VI.; — Czerwiński J., Zygunt August wobec sejmów petrokowskich, Tydzień (Piotrków) 1883 Nr. 7.

Reformacja i działanie Kościoła katolickiego, zob. Nr. 14866–14887 i 25903 do 25907.

Sobór Trydencki, zob. Nr. 25939.

Zakon Jezuitów, zob. Nr. 25942.

Unia Korony z Litwą, zob. Nr. 25954.

Południowo-ruskie zamki, zob. Nr. 22041.

Wojna o Bałtyk, zob. Nr. 25915.

Iwan Groźny, zob. Nr. 25914.

25873. **Szujski J.**, Stosunki dyplomatyczne Zygmunta Augusta z dworem austriackim (1548–1573), Prz. polski 1869 IV.; Opow. i roztr., Krak. 1885 I.; Dzieła ser. II. t. V.; — Tomek W. Wł., Starania domu rakuskiego o koronę polską, *zob. Nr. 25947*; — Bartoszewicz J., Starania domu rakuskiego o koronę polską, *zob. Nr. 25947.*

Sumy neapolitańskie, zob. Nr. 25910.

25874. **Karge P.**, Kurbrandenburg und Polen. 1548–1563, Forsch. z. brandenburg. u. preuss. Gesch. 1898 XI, *zob. Nr. 24090 i 25801.*

25875. **Uchański Jakób.** Vita archiepiscopi Gnesnensis XLIX. Jacobi Uchanii, Acta literaria 1756, *zob. Nr. 12920.*

25876. **Wierzbowski T.**, Jakub Uchański, arcybiskup gnieźnieński, 1502–1581, monografia hist., Uchansciana vol. V, Warsz. 1895; — Uchansciana, *zob. Nr. 2840 i 12707.*

R: Szarlowski A., Prz. powz. 1895 IV.; Dembiński B., Ateneum 1895 IV.; A., Tyg. ill. 1895; Kozłowski J., Kwart. hist. 1897.

25877. **Hozyusz Stanisław**, *zob. Nr. 2661 do 2665 i 7416*; — Hipler Fr., Die Biographien des Stanislaus Hosius, *zob. Nr. 7418*; — Ossoliński J. M., St. Hosyusz, Wiad. hist. kryt. IV.; — Szarkiewicz X., O Stanisławie Hozyuszu, Posiedz. król. uniwers. warsz., Warsz. 1828; — Czerkass A., Cardiu. Hosius, Mue-mosyne, Lwów 1833 Nr. 24; — Przyj. ludu, Leczno 1836 III.; — Skarbiec Sienkiewicza t. II.; — Eichhorn A., Der Ermländische Bischof und Kardinal Stanislaus Hosius, vorzüglich nach seinem kirchlichen und literarischen Wirken geschildert, Mainz 1854, 1855 t. 2; — Spielmann, Stanislaus Hosius, Progr. Gymn., Aachen 1857; — Bartosze-

wicz J., Stanisław Hozyusz, Tyg. ill. 1860 II.; — Reusch A., Stanislaus Hosius, Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1880 V.; — Sowiński L., Stan. Hozyusz, Kłosy 1880 XXX.; — Hipler F., St. Hosius, Kardinal u. Bischof von Ermland, Pohls Kalender f. Kathol., Leipzig u. Braunsberg 1881; — Żukowicz P., Kardynał Hożij i polskaja cerkwo jewo wriemeni, Petersb. 1882, *zob. Nr. 15225* (por.: Kurjer pozn. 1883 Nr. 31, 244 do 253; Prz. powsz. 1884 I.); — Hoszowski K., St. Hosiusz, biskup warmiński i kardynał, Prz. archeol. 1893; — Hipler Fr., Die deutschen Predigten und Katechesen, *zob. Nr. 7196*; — Hirsch Th., Allg. deutsche Biographie t. XIII.; — Simson P., Stanislaus Hosius, Preussische Jahrbücher 1897 LXXXIX.

Hozyusza listy, zob. Nr. 2661–2665, także Nr. 1407, 1414, 1427.

25878. Zakrzewski W., Beiträge zur Jugendgesch. des Cardinals Hosius, Anzeiger der Akad., Krak. 1893; Fiałek J., Nieznany wiersz Hozyusza z r. 1527, Prz. pol. 1894 II., Odb. Krak. 1895 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1897); Hosius Stan., Erstlingsarbeit, Ermländisches Pastoralblatt 1894, por.: Hipler Fr., tamże 1893.

Kandydatura Hozyusza na biskupstwo warmińskie, zob. Nr. 25891.

Poselstwa, zob. Nr. 25926.

25879. **Kromer Marcin**, *zob. Nr. 7180 do 7196 i Dod. I.*; — Eichhorn A., Der Ermländische Bischof Martin Kromer als Schriftsteller, Staatsmann und Kirchenfürst (1868), *zob. Nr. 7193*; — Walewski C., Marcin Kromer (1874), *zob. Nr. 7194*; — Finkel L., Marcin Kromer, historyk polski XVI. wieku (1883), *zob. Nr. 7195.*

Commendone Fr., zob. Nr. 2978 i 25938.

25880. **Padniewski Filip.**, Miesięcznik polski 1818; — Kętrzyński W., Prz. powsz. 1890, *zob. Nr. 7297*; — Spraw. hist. szt. VI.

Tarnowski Jan, zob. Nr. 25826.

25881. **Łęczyński Jan.** Wójciecki K., Tyg. ill. 1865 XI., *zob. Nr. 25927.*

25882. **Boratyński Piotr**, kasztelan bełzki, starosta samborski, Przyj. ludu, Leczno 1843 X.; — Grochowski W., Piotr Boratyński, Tyg. ill. 1868.

Radziwiłłowie, zob. Nr. 404 i 2821.

Olbracht Łaski, zob. Nr. 25983.

Herburt Jan, zob. Nr. 7292–7294.

Rozrażewscy, zob. Nr. 26043.

Sanguszko Roman, zob. Nr. 25934.

Orzechowski St., zob. Nr. 7163–7173, 15212 i 25847.

25883. **Modrzewski A. Frycz**, zob. Nr. 7133-7146; — Małecki A., Andrzej Frycz Modrzewski (1864), zob. Nr. 7142; — Dylewski E., Frycz Modrzewski (1881), zob. Nr. 7145; — Tarnowski St., O poprawie Rzeczypospolitej, zob. Nr. 7146; — Skarzyński W., Mikołaj Machiawel a Andrzej Modrzewski, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. XXIV., Odb. Poznań 1898, zob. Nr. 17478.

Literatura polityczna, zob. Nr. 17456 do 17478.

25884. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, zob. Nr. 25601.

Rey Mikołaj, zob. Nr. 20841-20849.

25885. **Kochanowski Jan**, zob. Nr. 20850 do 20366; — Bobrzyński M., Stanowisko polityczne Jana Kochanowskiego, Prz. polski 1884 III., zob. Nr. 20854; — Tarnowski St., Jan Kochanowski (1888), zob. Nr. 20853; — Pleniewicz R. J., Kochanowski, jego ród, żywot i dzieła (1897), zob. tamże; — Nehring Wl., Jan Kochanowski (1900), zob. tamże.

25886. **Górnicki Łukasz**, zob. Nr. 7305 do 7323; — Loewenfeld R., Łukasz Górnicki, sein Leben u. seine Werke (1884), zob. Nr. 7318; — Czarnik Br., Łukasz Górnicki (1882), zob. Nr. 7319; — Tarnowski St., Pisma polityczne, zob. Nr. 7320.

Babińska Rzeczpospolita, zob. Nr. 3417 i 18685.

25887. **Ulanicki W.**, Nieskolko słów o talarach Sigismunda Awgusta, Trudy mosk. numizm. obszczestwa 1893 II.

R: Wittig W., Kwart. hist. 1894.

25888. **Rastawiecki E.**, Medalierstwo za Zygmunta Augusta, zob. Nr. 587-588; — Kopera F., Medal z popiersiem Zygmunta Augusta z r. 1552, Wiad. num. arch. 1898.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 2816-3766; Kroniki, zob. Nr. 7109-7326.

Grobowiec Zyg. Augusta, zob. Nr. 22090

25889. **Barbara, królowa**. Radziwiłłówna Barbara, Przyj. ludu, Leszno 1835 II, 1838 V.; — Zgoda o Barbare i koronacy w r. 1550, tamże 1839 VI.; — Siemieński L. H., Cień królowej Barbary, tamże 1835 II. i w tegoż dziele: Wieczornice, Wilno 1854 t. I.; Dzieła, Warsz. 1881 VI. (toż po niem.: Königin Barbaras Schatten, Mnemosyne, Lwów 1835); — Baliński M., Pamiętniki o królowej Barbarze, Warsz. 1840 I.-II., zob. Nr. 1413; — Tenże, Dopełnienie pamiętników o królowej Barbarze, Studya hist., Wilno 1856; — Tenże, Dopisek o szkicu K. Szajnochy, tamże; — Lipiński T., Data koronacy Barbary Radziwiłłówny, Bibl. warsz. 1849 III.; — Szajnocha K., Barbara Radziwiłłówna, Dz. liter., Lwów 1852; Szkice hist., Lwów 1857; Dopisek do 2. wyd., tamże; Dzieła, Warsz. 1876 I.; Bibl. powsz.,

Złoczów 1900 Nr. 296; — Popow N., Barbara, żona Zyg. Augusta, Goniec ruski, Moskwa 1857; — (Szujski J.), Trzy żony Zyg. Augusta, Niewiasta, Krak. 1862; Opow. i roztrż., Krak. 1885 I.; Dzieła ser. II. t. V.; — Wójcicki K. Wl., Zygmunt August i Barbara Radziwiłłówna, Kłasy XIV.; — Bartoszewicz J., Charakter Barbary Radziwiłłówny, Kal. ilustr. dla Polek, Warsz. 1864; — Ziemięcka E., Kilka słów z powodu artykułu Bartoszewicza, tamże; — Przezdziecki Al., Zygmunt August i Barbara, Tyg. ill. 1872 IX., Jagiellonki I., zob. Nr. 2818-2821.

Zob. Nr. 404 i 2821.

25890. **Tomkowicz St.**, Barbara Radziwiłłówna w historii, rzeczywistości i poezji, Prz. polski 1875 I.-II., Odb. Krak. 1875; — Barbara Radziwiłłówna, Bies. lit. 1882; — Wodziński A., Barbare Radziwiłł, Nouv. Rev., Paris LXXVIII.; — Grobowiec Barbary w Wilnie, zob. Nr. 22090.

Sejm Piotrkowski 1548 r., zob. Nr. 2832.

25891. **Mycielski J.**, Kandydatura Hozjusza na biskupstwo warmińskie w r. 1548 i 1549, Prz. polski 1881, Odb. Krak. 1881, zob. Nr. 13098; — Hipler F., Die ermländische Bischofswahl vom J. 1549, zob. Nr. 13099 (por.: Fijałek X., Prz. polski 1895 I.).

Odnowienie traktatu z Habsburgami, zob. Nr. 25947.

25892. **Żacy krakowscy 1549 r.** Kraszewski J. I., Żacy krakowscy r. 1549, Lwów 1845, zob. Nr. 19016; — Karbowski A., Rozpróśnienie młodzieży szkolnej krakowskiej w r. 1549, Bibl. krak., Krak. 1900 Nr. 14; — Tenże, Protokoły procesu X. And. Czarnkowskiego z 1549 i 1550 r., Krak. 1900.

25893. **Pierling P.**, Papes et Tsars (Projets de mission 1547-1553), Paris 1890, zob. Nr. 12705.

Synod r. 1550, zob. Nr. 2844.

Sejm r. 1550 i Koronacya Barbary, zob. Nr. 25889.

Sprawa Orzechowskiego, zob. Nr. 2864, 15212 i 25847.

25894. **Lubomirski J. T.**, Bernard Pretwicz i jego apologia na sejmie 1550 r., Bibl. warsz. 1866 III.

Zob. Nr. 2847-2854.

25895. **Roksolona**, Przyj. ludu, Leszno 1840 VIII.; — Szymanowski W., Tyg. ill. 1866 XIV.; — Askenazy Sz., Listy Roxolany, Kwart. hist. 1896.

Rewizya zamków wolińskich, zob. Nr. 2857.

25896. **Izabella i sprawy węgierskie**. Szádeczky L., Izabella és János Zsigmond Lengyelországban, 1553-1556, Budapest 1888

(Izabella i Jan Zygm. Zapolya w Polsce); — Huber A., Die Verhandlungen Ferdinands I. mit Isabella von Siebenbürgen, 1551—1555, Arch. f. österr. Gesch., Wien 1892 LXXH; — Tenże, Die Erwerbung Siebenbürgens durch Ferdinand im J. 1551 und Bruder Georgs Ende, tamże 1891 LXXV; — Tenże, Gesch. Österreichs t. IV., zob. Nr. 22880 (por.: Finkel L., Kwart. hist. 1892 i 1893, zob. Nr. 26818; Bibl. warsz. 1891 III); — Endre V., Erdély fejedelmi interregnuma, Izabella királyné diplomáciai működése (Zabiegi dyplomatyczne król. Izabelli, wdowy po Janie Zapolyi, 1551—1556), Ertekezések a tört. tudományok köréből, mag. akad. 1899 XVIII.

Rewizya województwa plockiego r. 1552, zob. Nr. 2871; księstwa pińskiego i kleckiego (1552—1555) i ekonomii grodzieńskiej, zob. Nr. 2872.

25897. **Katarzyna, królowa**, zob. Nr. 7176; — Korzeniowski J., Wyprawa Katarzyny Austriaczki z r. 1553, zob. Nr. 18500.

25898. **Szujski J.**, Trzecia żona Zyg. Augusta, prelekcyja, Prz. polski 1877 I., Odb. Krak. 1877; Opow. i rozrz., Krak. 1886 II; Dzieła ser. II. t. VI.; — Tenże, Trzy żony Zyg. Augusta, zob. Nr. 25889.

Zob. Nr. 2876.

Sejm r. 1553, zob. 2875.

25899. **Halszka z Ostroga**, Elżbieta, księżna Ostrogska, Wanda, tyt., Warsz. 1820 I.; — Jaszowski S., Elisabeth von Ostrog, Mnemosyne, Lwów 1827; — Petera Rohoznicki Fr., Krátky životopis knížete Dimitra Sanguška, vojvody litewského, v Jaromíri v Čechách zabitého, a nahrobek jeho, V Hradci kralové 1860 (por.: Czas 1860 z 16. maja); — K. L., Halszka z Ostroga, Rusałka, Lwów 1866 Nr. 1-2; — Przedzdiecki A., Elżbieta, księżniczka Ostrogska, opracowanie hist. Ad. N. Nakęskiego, z przypisami, Bibl. warsz. 1862 IV.; — Tenże, Przygody Halszki Ostrogskiej, Jagiellonki II.; Beata z Kościeleckich, tamże V., zob. Nr. 2878 (por.: Czas 1872 Nr. 47); — Szaranewycz I., Halszka, kniażynia Ostrońska, Zorja, Lwów 1880 Nr. 1-9, 14-23, Odb. Lwów 1880; — Caro J., Beata und Halszka, eine polnisch-russische Gesch. aus dem XVI. Jahrh., Breslau 1883; — Ehrenberg H., Ein Beitrag zur Gesch. von Beata und Halszka, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen VIII.; — Deiches E., Halszka z Ostroga w dramacie i historyi, Świat, Krak. 1891, Odb. Krak. 1891 (por. dramat J. Szujskiego, Dod. Czasu 1859 XVI i Dzieła; por. rec.: Nowa Ref. 1891 Nr. 166; Hahn W., Kwart. hist. 1894).

Synody i zbory, zob. Nr. 2855, 2885 do 2887.

Sejm w r. 1555, zob. Nr. 2892.

25900. **Zakrzewski W.**, Reformacya sejmu 1555 r., Dz. lit. 1870, zob. Nr. 14879 i 15230.

25901. **Finkel L.**, Konfessya podana przez posłów na sejmie Piotrkowskim w r. 1555, Kwart. hist. 1896, Odb. Lwów 1896, zob. Nr. 2893; — Dembiński Br., Sobór narodowy, zob. Nr. 25941.

25902. **Vergerius Paweł**, Sixt H., Petrus Paul Vergerius, Braunschweig 1855; — Hubert Fr., Vergerius publicistische Thätigkeit nebst einer bibliogr. Übersicht, Göttingen 1893, zob. Nr. 15241; — Sembrzycki J., Die Reise Vergerius nach Polen, Altpreuss. Mntschr. 1890 XXVII., zob. Nr. 7211.

Lippoman Alojzy w Polsce, zob. Nr. 2894, 2914.

25903. **Ranke L.**, Zur deutschen Gesch., Vom Religionsfrieden bis zum 30 jährigen Kriege, Sämtliche Werke t. VIII.; — Maurenbrecher W., Gesch. der katholischen Reformation, Nördlingen 1880 t. I.

25904. **Droysen G.**, Gesch. der Gegenreformation (do 1608), Berlin 1893 (w zbiorze: Oncken W., Allgem. Gesch. in Einzeldarstellungen, zob. Nr. 22803).

25905. **Ritter M.**, Deutsche Gesch. im Zeitalter der Gegenreformation und des dreissigjährigen Krieges 1555—1648, Bibl. Deutsch. Gesch., Stuttg. 1887 t. 2.

25906. **Raumer F.**, Gesch. Deutschlands von der Abdankung Karls V. bis zum Westphälischen Frieden, Hist. Taschenb. 1831, 1832.

25907. **Philippson M.**, La contre-révolution religieuse au XVI. siècle, Les origines du catholicisme moderne, Brux. 1884.

Zakon Jezuitów, zob. Nr. 13808 i 25942.

25908. **Radziwiłł Jerzy ks. kardynał**, Pamiętnik z lat 1556—1575, wydał Wierzbowski T., Warsz. 1899 (Wstęp), zob. Kroniki Dod. I.

25909. **Wyjazd i śmierć Bony (1555—1556)**, zob. Nr. 2901 i 7199; — Bartoszewicz J., Śmierć Bony, Kal. ilustr. dla Polek, Warsz. 1864; — Sob. F. M., Nowe szczegóły o śmierci Bony, Tyg. ill. 1869 III.; — Przedzdiecki A., Jagiellonki polskie t. II i III; — Ch. K., Ostatnia karta (Bony), Gaz. lw. 1876 Nr. 137—143; — Tenże, Dzieło Pappacody, tamże 1876 Nr. 144.

25910. **Sumy Neapolitańskie**, E. L., Niewiasta 1862; — Bartoszewicz J., Sumy neapolitańskie, Studya hist. i lit., Krak. 1880 I.; Dzieła t. VIII.

25911. **Kantecki Kl.**, Sumy neapolitańskie, Przew. nauk. lit. 1880, oddzielnie Warsz.

1881 (toż po niem.: Die neapolitanischen Summen, v. Löwenfeld R., Posen 1882).

R: Koser, Mitth. aus d. hist. Lit. XI.

25912. Matkovič P., Dva putopisa poljskih poslaustva u Carigrad, E. Otvinovskega od god. 1557 i Andrije Taranovskega od god. 1569, Rada jugo-slav. Akademije CV, Zgrzeb 1891, *zob.* Nr. 7207.

Kraśński Franc., *zob.* Nr. 2918.

25913. Batowski Al., Sprawa z poselstwa Marcina Kromera, 1558–1563. *zob.* Nr. 2927 i 25877.

25914. Iwan Groźny. Kostomarov J. N., Liecnosty caria Iwana Wasylewycza Hroznawo, Ist. monogr. t. XIII., Petersb. 1881; — Ilgowski J., Iwan Groźny, według nowych badań, Kraj (Petersb.) 1886 Nr. 21 i 22; — Rambaud A., Les origines de la diplomatie russe, Revue politique et littéraire 1890 Nr. 15, *zob.* *Dod. I.* do Nr. 1523; — Štěpanek K., Car Ivan Hrozný v lit. ruske, Zlata Praha 1894 Nr. 28.

Zob. Nr. 23052–23073 (*Hist. Rosyi*), 26059 i 26071–26083.

25915. Forsten G., Akty i pisma k'istorii bałtyjskawo woprosa w XVI i XVII. stolecijach, Petersb. cz. I. 1859, II. 1893; — Tenże, Bałtyjskij wopros, Żurn. min. nar. prosw. 1893.

R: Manteuffel G., Kwart. hist. 1894.

25916. Schäfer D., Der Kampf um die Ostsee im XVI u. XVII. Jahrh., Sybels Hist. Ztschr. 1899 XLVII.

25917. Wojna inflancka, *zob.* Nr. 2931 do 2937, 2953–2956, 2972, 7233, 7234, 7246, 7264, 24198–24206; — Romanowski J. N., Wojna Zyg. Augusta z zakonem inflanckim w 1559 r., Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1860 I.

25918. Schirren C., Quellen z. Gesch. livl. Selbstständigkeit (1861, 1885), *zob.* Nr. 2933.

25919. Bienemann T., Briefe und Urkunden (1865–1876), *zob.* Nr. 2934.

25920. Kostomarov J., Liwonskaja wojna (1864), *zob.* Nr. 1931; — Bestużew-Rjumin K., Liwonskaja wojna, Żurn. min. nar. prośw. 1880 CCXI.

25921. Karwowski St., De Livonia imperio Sigismundi Augusti regis Polonorum subjecta, Diss. inaug., Halle 1870; — Tenże, Wcielenie Infant do Litwy i Polski, 1553 do 1561, Poznań 1873.

R: Komarnicki Z., Bibl. warsz. 1874 II.; K. K., Gaz. lw. 1873 Nr. 163.

25922. Manteuffel G., Upadek państwa inflanckiego, Przew. nauk. lit. 1894, *zob.* Nr. 24200.

25923. Jasinskij A. N., Pricziny padienija driewniej Liwonii, Ucz. zap. Jurj. uniw. 1898, *zob.* Nr. 24201; — Bergengrün A., Herzog Christoph v. Meklenburg, letzter Koadjutor d. Erzbistümer Riga, Bibl. livl. Gesch. v. E. Seraphim, Reval 1893 (por.: Balt. Mntsch. 1898 XIV.); — Berendts A., Die Auflösung des deutschen Ordens in Livland, Balt. Mntsch. 1909 XLIX.

25924. Schlözer K., Verfall u. Untergang der Hanse und des Deutschen Ordens in den Ostseeländern, Berlin 1853; — Handelsmann H., Die letzten Zeiten Hansischer Übermacht im Scandinavischen Norden, Kiel 1853; — Wurm C. F., Eine Deutsche Kolonie und deren Abfall, Ztschr. f. Geschichts-wiss. V., VI.

25925. Akt konfederacji, zakluczennyj w Wylni w 1558 h., Słowo, Lwów 1870 Nr. 34–36.

Rewizya puszczy i p'erechodow, *zob.* Nr. 2942.

25926. Steinherz S., Die Nuncien Hosius und Delfino, 1560–1561 (Nuntiaturbberichte aus Deutschland, Akad. d. Wiss. II.), Wien 1897 (Wstęp), *zob.* *Dod. I (Dokumenty)*; — Uchanciana t. IV., *zob.* Nr. 12707.

25927. Ossoliński J. M., Nieszczęśliwe zaloty Jana Chrzciela Tenczyńskiego z Cecylią królową szwedzką, Czasop. księgozb. Ossol. 1829 II., *zob.* Nr. 25881.

25928. Sejm 1562 1563 r. Romanowski J. N., Otia Corniciensia, *zob.* Nr. 2963–2965, 2978 i 7242.

25929. Egzekucya dóbr koronnych. Warm-ski M. H., Egzekucya dóbr koronnych na sejmie piotrkowskim w r. 1562, Spraw. gimn. w Przemyślu 1884, Odb. Przemyśl 1884; — Lusuracye dóbr, *zob.* Nr. 2971 (*Dod. I.*) i 17750.

25930. Malinowski M., Jakób Herakli-des i Olbracht Łaski, ustęp z dziejów polskich XVI w., Teka wileńska 1858 t. III., *zob.* Nr. 2974; — Legrand E., Deux vies de Jaques Basilikos, Paris 1889, *zob.* Nr. 24793; — Jorga N., Nouveaux matériaux, *zob.* tamże.

Olbracht Łaski, *zob.* Nr. 25983.

25931. Lew R., Pogrzeb Tomży, ściętego we Lwowie 1563 r., Gaz. nar., Lwów 189. Nr. 14, *zob.* Nr. 2974.

25932. Maczuga Ap., Ostatnie lata w życiu Stanisława Orzechowskiego (1562–1566), Spraw. gimn. w Tarnowie 1894/5, *zob.* Nr. 7179–7173 (*Dod. I.*).

25933. Blümcke O., Pommern während des Nordischen siebenjährigen Krieges (1563 do 1570), Stettin 1890, 1891 2 cz. (por.: Balt. Studien XII.); — Vaupel O., Den Nordiske

Syvaarskrig, 1563—1570, Kjöbenhav. 1891; — Pokój szczeciński 1571 r., *zob.* Nr. 3020 i 25969.

Hold pruski, zob. Nr. 25793 i 25801.

Wcielenie Infant, zob. Nr. 25921.

Wojna z Moskwą, zob. Nr. 2931, 7329 i 25915.

25934. **Sanguszko Roman**, hetman polny litewski. F. M. S., Tyg. ill. 1862 VI.; — Bykowski P. J., Prz. tyg., Warsz. 1881.

25935. **Prochaska A.**, Roman Sanguszko, het. pol. lit., Przew. nauk. lit. 1887.

25936. **Kurbski A.**, kniaź. Skazania kniazia Kurbskowo (Wstęp Ustryałow do wyb. 1842 r.). *zob.* Nr. 2929; — Brackel H., Probe einer Übersetzung der Denkwürdigkeiten des Fürsten A. M. Kurbsky, Mitth. Liv-, Est- u. Kurl. 1837 I.; — Tenże, Leben des A. M. Kurbsky, Inland 1839; — Iwaniszew N., Żyżn kniazia A. M. Kurbskawo, *zob.* Nr. 2930; — Bartoszewicz J., Kniaź Kurbski na Wołyniu (na podst. aktów: Skazania kniazia Kurbskawo), Dz. warsz. 1851 Nr. 9; Studya hist. lit. I.; Dzieła VIII, Krak. 1880 (toż po ross.: Istoricz. Wiestnik, Petersb. 1881); — Gorskij S., Żyżn i istor. znaczenije A. M. Kurbskawo, Kazań 1858 [por.: Popow i Onokow, Kniaź A. M. Kurbskij (por.: Antoni J. (Rolle), Polonica, Rozpr. fil. hist. Akad. XI.)]; — Szumakow C., Akty litowskiej metryki o kniazi A. M. Kurbskom i jego potomkach (por.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.).

25937. Pierling P., La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896 (Projets de missions, 1561 do 1572). *zob.* Nr. 25935.

25938. **Commendone Fr.**, *zob.* Nr. 2978; — Gratianus A. M., De vita Joan. Franc. Commendoni, Parisiis 1669, Patavii 1685; po franc.: Paris 1680, 1694; — Kommendoni, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Lubowicz N. N., Papiskij nuncij Kommendone w Polsze, *zob.* Nr. 12703, 12709.

25939. **Sobór Trydencki**, *zob.* Nr. 1633, 12595 do 12602; — Sölzig Ch. A., Vollständige Historie des Tridentinischen Conciliums, Halle 1741—1745 cz. 3; — Maynier L., Etude historique sur le concile de Trente, t. I. 1545 do 1562, Paris 1874; — Voss W., Die Verhandlungen Pius IV. mit den katholischen Mächten über die Neuaufrufung des Tridentiner Konzils im Jahre 1560 bis zum Erlass der Indictionsbulle vom 29. Nov. desselben Jahres, Leipz. Diss. 1887.

25940. Szaniawski Fr. K., Historyczny wywód, jakim sposobem sobór trydencki przyjętym był w Polsce, *zob.* Nr. 12711.

25941. **Dembiński Br.**, Die Beschickung des Tridentinums durch Polen u. die Frage von Nationalconcil, Diss. inaug., Breslau 1883; — Tenże, Kwestya soboru narodowego w Polsce w wieku XVI., Pam. II. zjazdu historyków polskich, Lwów 1890; — Tenże, Rzym i Europa przed rozpoczęciem trzeciego okresu soboru trydenckiego, *zob.* Nr. 12602.

25942. **Jezuici**, *zob.* Nr. 13808—13880; — Urbanowski L., Jezuici w Polsce, Leszno 1855; — Krasicki K., De Soc. Jesu in Polonia primordiis (1860), *zob.* Nr. 18838; — Fijałek J., Les premiers Jesuites, *zob.* Nr. 13839; — Pollard A. F., The Jesuits in Poland, *zob.* Nr. 13845.

25943. **Załęski St.**, Jezuici w Polsce, t. I.: Walka z różnowierstwem, 1555—1608, cz. I. 1555—1586, Lwów 1900 (dzieło obliczone na 5 t.); — Tenże, Czy Jezuici zgubili Polskę, *zob.* Nr. 13843, *zob.* też Nr. 13824, 13859.

R: Karbowski A., Kwart. hist. 1900.

25944. **Pawiński A.**, Sprawy Prus książęcych za Zyg. Augusta, Komisya królewska, 1566—1568, *zob.* Nr. 3002 i 23954.

25945. Wiśmierski J., Sprawa następstwa tronu po Zyg. Auguste na sejmach egzek., Czasop. akadem. 1895, Odb. Lwów 1895.

Maksymilian II., *zob.* Nr. 25903.

25946. Korzeńko, Perehowory carja Iwana IV. Hroznoho s cisarem Maksymilianom II. dotycząco Polszczy, Żytwy i Rusy, Diło, Lwów 1883 Nr. 136—138.

25947. Wolff, Maxymilians II. und seiner Söhne Bewerbung um die Polen-Krone, Schles. Provinzbl. 1841 CXIII. i CXIV.; — Tomek W. Wł., Starania domu rakuskiego w XVI. wieku dla pozyskania korony polskiej, z czeskiego przekład J. Bartoszewicza, Bibl. warsz. 1853; — Bartoszewicz J., Starania domu rakuskiego w XVI. w. o koronę polską, tamże 1857 IV.; Studya hist. i lit. II.; Dzieła IX., Krak. 1881 (por.: Schmitt H., Dz. lit. 1857); — Schmitt H., Zabiegi domu rakuskiego o koronę polską, Dz. lit. 1863; — K., Cesarz Maksymilian II. i Polska, Gaz. lw. 1879 Nr. 272 i 273.

25948. **Wierzbowski T.**, Zabiegi cesarza Maxymiliana II., 1565—1576, Aten. 1879 III., IV.; — Wojciechowski T., Zabiegi cesarza Maksymiliana II. o koronę polską w latach 1572—1576, Dod. Czasu 1860 XVIII., *zob.* Nr. 25973, 26005.

25949. **Dudycz Andrzej**, Stieff C. B., Versuch einer Gesch. vom Leben und d. Glaubensmeinungen Andreas Dudits, Breslau 1756 (por.: Acta lit. 1756); — Lutteri E., Della vita di Andrea Dudizio Sbardellato, Atti dell' Acad. degli Agiati di Rovereto

1884 II. (por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1896); — Foerster R., Andreas Dudith und die zwölfte Rede des Themistios, Neue Jahrb. f. klass. Altertum Gesch., Litteratur u. Pädagogie, Leipz. 1900 (por.: Hahn W., Kwart. hist. 1900) (por. E. XV. sub voce: Dudith, literaturę odnoszącą się do Dudycza).

25950. Markiewicz, Geschichte der Gesandtschaft Maximilians II. 1567 an die Königin Elisabeth von England, Progr. Gymn., Tarnopol 1857.

25951. **Krasiński Wł.**, Przyczynek do hist. dyplomacyi w Polsce, 1566–1572, Krak. 1872, *zob.* Nr. 16179.

25952. **Szujski J.**, Ostatnie lata Zygma Augusta i Anna Jagiellonka (Odb. z V. t. Jagiellonek Przedsiedleckiego), Krak. 1878; Opow. i roztr., Krak. 1886 t. II.; Dzieła ser. II. t. VI.

25953. Ossoliński J. M., Spotkanie się w Polsce Sygrydy i Gustawa, dzieci Eryka XIV., króla szwedzkiego, Czas. ksiąg. Ossol. 1828 III.; Dzieci Eryka XIV. w Krakowie, Przyj. dom., Lwów 1866.

25954. **Unia lubelska 1569 r.**, Jezierski Fr. S., Wzmianka o zjednoczeniu Xięstwa litewskiego z Królestwem polsk., 1790 i b. r., *zob.* Nr. 16256; — Opisanie krótkie porządku, którym nastąpił akt podniesienia narodu lit. w Wilnie, Wilno b. r. (E.).

25955. **Krasiński W. S.**, Sketch of the Union (1842), *zob.* Nr. 16246; — Lelewel J., Dzieje Litwy i Rusi, *zob.* Nr. 24283; — Helieniusz, O unii w Polsce, Dod. Czasu 1857 VI.; — Mosiewicz J., Kilka słów dotyczących się unii w Polsce, tamże 1858 X.; — K' historii unii Litwy z Polszej, Słowo rusk., Lwów 1861 Nr. 71; — Lewestam Fr. H., Unia Litwy z Koroną, Warsz. 1862; — Rocznica Lubelska, Przyj. dom., Lwów 1862; — Die Union v. 1569, Ztschr. f. slav. Lit. v. Schmalzer 1863 I.; — J. M., Polityczna unia Kytwy i Rusy z Polszej, *zob.* Nr. 24278.

25956. **Romanowski J. N.**, Otia Cornicensia, *zob.* Nr. 16251.

25957. **Kojałowicz M.**, Lublinska unia na lublińskim sejmie w 1569 roku, Petersb. 1863, 1869, *zob.* Nr. 3034; — Tenże, Unia lubelska, 1569, Miesięcosłów chołmsk. arch. un. 1867.

25958. Zyblikiewicz, Unia lubelska, Kraj (Krak.) 1869 I.; — Schmitt H., Unia lubelska, odczyt, Dz. pozn. 1869 Nr. 104; — Merunowicz T., Pamiętka 300 letniej rocznicy unii lubelskiej, 1569, z drzeworyt., 1869; — Widman K., Święto Unii lub., Strzecha 1869; — Danilewski Ign., O unii lubelskiej, Chełmno 1869; — Die Union Litauen mit Polen, 1569, Berl. Revue 1869; — Klaczko J., Une annexion d'autrefois, L'union de la Pologne et de la Lithuanie, Revue de deux mondes 1869, Odb. Paris 1869; — Mosbach

A., Wyjątek z Zarysu dziejów Polski (Unia), Słowianin 1869 Nr. 11, *zob.* Nr. 16247; — Tenże, Unia lubelska, Tydzień nauk. lit., Drezno 1870; — Schmitt H., Unia Litwy z Koroną dokonana na sejmie lubelskim (1568–1569), Lwów 1869; — Tatomir L., Unia Litwy z Polską, Lwów 1869 (por. tegoż artykuł w: Dz. lit. 1869); — Sarnecki W., Pamiętka unii lubelskiej r. 1569, Krak. 1869 (por.: Sobótka 1869).

25959. Chociszewski J., O unii lubelskiej, Chełmno 1869; Obchód 300 letniej rocznicy unii lubelskiej. Czech J., Nowy kalend., Krak. 1870; Jełowicki A., Pobożne wezwanie z powodu trójwiecznej rocznicy unii Polski z Litwą, Parz. 1869; Litwa, Wzmianka krótka o zjednoczeniu księstwa litewskiego z królestwem polskiem w duchu wolności i równości, b. r.; Sawiński, Złote gody czyli unia lubelska, Lwów 1871.

25960. **Dzieduszycki M.**, Dwie unie polityczne (lubelska i kalmarska), *zob.* Nr. 16248; — Bartoszewicz J., Z dziejów unii, *zob.* Nr. 16248.

25961. Kantecki Kl., Głos z Wilna o unii, Ruch lit. 1876.

25962. **Iłowajski**, Poslednij Jagellon i lublińska unia, Russkij Wiestnik 1888 IX.

R: J. A. M., Kwart. hist. 1889.

25963. **Maliszewskij L.**, Lublińska unia 1569 g., Czerwona Rus 1891 Nr. 7–16, 18–36, 39, 41 i 42.

25964. **Lewicki A.**, Nieco o unii Litwy z Koroną, Prz. pol. 1893 IV., Odb. Krak. 1893, *zob.* Nr. 16249.

25965. **Downar Zapolskij M. W.**, K istorii lublińskiej unii, Kij. Star. 1896; — Tenże, Polsko-litowska unia na sejmach do 1569 g., Driewnosti, Trudy sławiansk. kom. imp. mosk. archeol. obszcz. 1898 II.

R: A. K., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXX.

25966. **Simson P.**, Westpreussens u. Danzigs Kampf gegen d. polnischen Unionsbestrebungen in d. letzten Jahren des Königs Sigismund August (1568–1572). *zob.* Nr. 24099; — Franko I., Charakterystyka lit. ruska, *zob.* Nr. 14191.

25967. Pobyt na walnym sejmie lubelskim ks. szląsk. Henryka XI. z domu Piastów, Pszczółka krak. 1821 I.

Unia lubelska z r. 1569, *zob.* Nr. 3032 i 3037.

Poselstwo Andrzeja Taranowskiego 1569 do Turcyi, *zob.* Nr. 25912.

25968. **Kulczycki W.**, Zabiegi posła toskańskiego forytującego na tron polski Matiasza Medici, Dod. Czasu VI.

Zob. Nr. 10313.

25969. **Szczeciński kongres 1571 r.** Girardet F., Der Stettiner Friede, ein Beitrag zur Gesch. der Baltischen Frage, Hall. Diss. 1888; — Hjärne H., Till belysning af Polens

nordiska politik närmest före kongressen i Stettin, Upsala 1884 (o polityce polskiej przed kongr. szczecińskim, 1570); — Poselstwo Kromera do Danii i Szwecyi, *zob.* Nr. 319; — Liske X., Marcina Kromera relacya o kongresie szczecińskim, *Kwart. hist.* 1889, *zob.* Nr. 3057.

25970. **Piekosiński F.**, Sejm walny warszawski z roku 1572, *Roz. fil. hist. Akad.* XXXV., *Odb. Krak.* 1898 (por.: *Bull. Acad.* Crac. 1897).

25971. Finkel L., Jadwiga Tarłówna, *Aten.* 1886 III., *zob.* Nr. 20867.

R: Bostel F., *Kwart. hist.* 1887.

25972. **Pogrzeb** Zygmunta Augusta w Knyshynie, *Rozm. warsz.* 1818; — Obrzęd pogrzebowy Zyg. Augusta, wyjątek z dzieła Jana Choisin, *Zbieracz polit. i lit.* 1838 II., *zob.* Nr. 7340; — Kraushar A., Nieznana relacya o śmierci Zyg. Augusta (1572), *Kwart. hist.* 1894; — Testament, *zob.* Nr. 3066; — Mowy pogrzebowe, *zob.* Nr. 7324 i 7325.

25973. **Bezkrólewie i elekcyja, 1572 - 1573.** Adamowicz A., Wstęp do historyi pierwszej elekcyi w Polsce, *Bibl. warsz.* 1863 III.

O bezkrólewicach i elekcyjach w ogólności, *zob.* Nr. 16405 - 16431.

25974. Balzer O., Początek sądów kapturowych, *zob.* Nr. 16525 i 16949.

25975. **Traczewski Al.**, Polskoje bezkrólewie po prekraszczeni dinastji Jagello-now, Moskwa 1869 (por.: Antoni J., *Polonica*, *Roz. fil. hist. Akad.* XI.).

25976. **Piliński T.**, Bezkrólewie po Zyg. Auguście i elekcyja króla Henryka, *Krak.* 1872.

R: Ch. P., *Op. dom.*, *Warsz.* 1871; K P., *Bibl. warsz.* 1875 II.; X. L., *Sybls H. Z.* VIII. i IX.

25977. **Reimann C.**, Polnische Königswahl, 1573, *Sybls Hist. Ztschr.* XI.

25978. **Noailles E. H. V.**, La Pologne en 1572, *zob.* Nr. 25990.

Kandydatura austriacka, *zob.* Nr. 25947 do 25949.

25979. Bartoszewicz J., Wawrzyniec Słupski Bandura, kandydat do korony polskiej (1573), *Studia hist. i lit.* III., *Krak.* 1881, *Dzieła X.*

Uchański J., *zob.* Nr. 25875 i 25876.

25980. **Zamoyski Jan**, *zob.* Nr. 7705 do 7708; — Działyński T. A., *Collectanea vitam resque gestas Joannis Zamoyscii illustrantia*, *Posn.* 1861, *zob.* Nr. 3128; — *Leben u. Thaten Johann Zamoscii*, *Mizlers Warsch.*

Bibl. 1754; — Staszic St., *Uwagi nad życiem Jana Zamojskiego* pisane 1784, *zob.* Nr. 7707; — *Zbiór pism, do których były powodem uwagi nad życiem J. Zamojskiego*, *Warsz.* 1788. *zob.* Nr. 9537; — Bohomolec Fr., *Życie Jana Zamojskiego*, *kancl. i hetm. w. kor.*, *Warsz.* 1775; *Toż, Życia sławnych Polaków*, *wyd. Mostowskiego*, *Warsz.* 1805 t. II.; *Żywoty sławnych Polaków*, *Radom* 1830 t. III.; *Życia sławnych Polaków*, *wyd. Bobrowicza*, *Lipsk* 1837 t. III.; 5. wyd., *Krak.* 1860, *zob.* Nr. 7708; — Bandtkie Sężyński J. W., *Obrona Jana Zamojskiego*, *Warsz.* 1811, *Odb. z: Otwarcie szkoły nauk prawa i administracyi w Warsz.*; — Jan Zamoyski, *Dzieje dobroczynności kraj. i zagr.* 1824 V.; — Skimborowicz H., *Jan Zamojski*, *Album malownicze*, *Warsz.* 1849; — Heinicke S., *Johann Saryuss Zamojski von Zamosć*, *Grosskanzler u. Kronfeldherr von Polen*, *Gimm. progr.*, *Hohenstein* 1853; — Popiel P. (syn), *Jan Zamoyski w Padwie i Wenecyi*, *Prz. pol.* 1876 II., *Odb. Krak.* 1876 (por.: *Prz. lw.* 1876 XI.; J-d., *Bibl. warsz.* 1877 IV.); — Nehring Wł., *Listy*, *Kwart. hist.* 1900; — Nowodworski W., *Lata szkolne Jana Zamojskiego*, *Rozpr. hist. fil. Akad.* XL., *Odb. Krak.* 1900 (por.: *Karbowiak A.*, *Kwart. hist.* 1900); — Tenże, *Jan Zamojski*, *jego życie i działalność polityczna*, (*Życiorysy sławnych Polaków* Nr. 5), *Petersb.* 1893.

25981. Jan Zamojski, *Bies. lit.* 1882; Nitman K., *O hetmanie Zamojskim i o tem, co się za jego czasów w Polsce działo* (*Wydawnictwo ludowe XVII. 11.*), *Lwów* 1898; Zamojski Jan, *wielki kanclerz i hetman koronny*, *życiorys*, *Łódź* 1898 (1899).

25982. *Medale Jana Zamojskiego*, *zob.* Nr. 589.

Zob. Nr. 22299.

25983. **Łaski Olbracht**, *Przyj. dom.*, *Lwów* 1865; — Wójcicki K. Wł., *Łaski Olbracht*, *Tyg. ill.* 1863 VIII.

25984. **Kraushar A.**, *Olbracht Łaski*, *wojewoda sieradzki*, *wizerunek hist. XVI. w.*, *Warsz.* 1882 t. 2.

R: W r. 1881: *Smoleński*, *Prawda*, *Warsz.*; *Gruszecki A.*, *Prz. tyg.*; *Wiek R.* 204; *w r. 1882: Czajewski W.*, *Bluszc* (o *Beacie Ostrogskiej*); *Kalisanin* Nr. 15, 16; *Przew. nauk. lit.*; *Wierzbowski T.*, *Ateneum* II.

25985. Jarochoński K., *Olbracht Łaski*, *wojewoda sieradzki*, *Niwa* 1881; — Sokołowski A., *Albrecht Łaski*, *Prz. polski* 1882 III., IV.; — Zakrzewski W., *Rodzina Łaskich w XVI. w.*, III. *Olbracht Łaski*, *wojewoda sieradzki*, *Aten.* 1883 IV., *zob.* Nr. 25665.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 3067 - 3082; *Kroniki, broszury polityczne i t. p.*, *zob.* Nr. 7327 - 7361, 17456 - 17478.

Orzelski Św., *zob.* Nr. 7383.

Solikowski J. D., *zob.* Nr. 7519 - 7525.

Bielski J., *zob.* Nr. 7592 - 7597.

Heidenstein R., *zob.* Nr. 7602 - 7609.

25986. **Witkowski W. ks.**, Rok 1573 w dziejach i historyzofii narodu polskiego, Warsz. 1883.

R: W r. 1883: Smoleński, Prawda, Warsz.; Łada, Niwa; Kurjer poznański. Nr 113; Ks. Bąba, Wiad. kat., Łwów; w r. 1884: Lisicki H., Prz. powsz. I.

25987. **Reimann C.**, Der Kampf Roms gegen die religiöse Freiheit Polens in den Jahren 1573 und 1574, Sybels Hist. Ztschr. 1864 XII., zob. Nr. 12712.

Zob. Nr. 1327, 3049, 9138, 9139.

Reformacja w Polsce, zob. Nr. 14866 do 14887, 15737.

25988. **Wójcicki K. Wł.**, Przyjęcie posłów polskich przez Karola IX. w Paryżu, Tyg. ill. 1861 IV., zob. Nr. 3085—3087.

25989. **Henryk Walezy**. Albertrandy J., Panowanie Henryka Walezyusza i Stefana Batorego, z rękop. przez Z. Onacwicza, Warsz. 1823 t. 2, Krak. 1849, 1860, 1861, zob. Nr. 26019.

25990. **Noailles E. H. V.**, Henri de Valois et la Pologne en 1572, Paris 1867 t. 3; — Henryot A., Henri de Valois en Pologne, Rev. contemp. 1867; — Mazade Ch., La France et la Pologne au seizième siècle (napisane z powodu dzieła de Noailles), Revue des deux mondes, Paris 1867; — Henryk Walezyusz i Polska w r. 1572 (podług de Noailles), Dz. pozn. 1867 Nr. 256—283; Poż, Gumpłowicz L., Dz. lit. 1868; Toż, Nabelak L., Bibl. Ossol. 1868 XI.

25991. **De la Barre Duparcq E.**, Histoire de Henri III., roi de France et de Pologne, Paris 1882.

R: Al. K., Bibl. warsz. 1882 I.

25992. **Graziani A. M.**, Informatio de rebus Poloniae ad Henricum regem, 1574, ed. J. Korzeniowski, SS. rr. pol. XV., Crac. 1891, zob. *Kroniki Dod. I.*; Lubieniecki A., Poloneutichia, zob. Nr. 7867; Vossius G., De vita Henrici III., Paris 1628; Fredro A. M., Gestorum populii polonii sub Henr. Valesio, zob. Nr. 8541; De Varrillas, Histoire de Henry III., Haga 1694; Freitag Chr., Historia gallica Valesiana Henrici III., Francof. 1705; Estoile P. L., Journal de Henry III., roi de France et de Pologne, Halle et Paris 1744; Journal de choses memorables durant le règne de Henry III., Pologne, 1746 t. 4; Sauvigny X., Histoire de Henry III., Paris 1787 (DS.).

Choisnin J., zob. Nr. 7340.

Montluc B. de, zob. Nr. 3081.

25993. **Guy du Faur**, zob. Nr. 7356 i 7357; — Mayer, Gui du Faur, chancelier de la reine de Navarre et de Henry III., roi de Pologne, Londres 1778; — Wójcicki K. Wł., Przygody Guy du Faur, pana na Sibraku, Tyg. ill. 1861 IV.

25994. **Gonzaga de Nevers**. Finkel L., Gonzagi de Nevers opis Rzeczypospolitej, 1574, Bibl. warsz. 1874, zob. Nr. 7352.

25995. **Szujski J.**, Anna Jagiellonka i Henryk Walezyusz, epizod z dziejów pierwszej elekcji, Przew. nauk. lit. 1877.

Zamoyski Jan, zob. Nr. 25980.

Uchański J., zob. Nr. 25875.

Karnkowski St., zob. Nr. 20906, 26178.

Laureo Vincent, zob. Nr. 3097.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3083—3105; *Kroniki i t. d.*, zob. Nr. 7333—7371.

25996. **Gołębiowski S.**, Wezwanie na tron króla Henryka, Bibl. warsz. 1853 I.

25997. Heinrich der III. von Frankreich auf dem Hin- und Herweg aus Polen beim Pfalzgrafen Friedrich und in Wien, Hormayers Arch. 1833, zob. Nr. 7362.

25998. **Koronacja** Henryka Walezego, Przyj. ludu. Leszno 1836 II., zob. Nr. 3 96 i 7365.

25999. Tomkiewicz St., Król Henryk Walezy a Zborowscy, Świt (tygodnik), Tarnopol 1880 i Odb.; — Wójcicki K. Wł., Śmierć Wapowskiego, Kłosa III.; — Tenże, Katarzyna z Maciejowskich Wapowska (żona zab. 1574 r.), Błuszcz 1878.

Zborowscy, zob. Nr. 26093.

26000. **Ucieczka króla**. Deiches E., Z czasów ucieczki Walezego, Bibl. warsz. 1892 I.; — Bostel F., kwart. hist. 1892; — T. L. S., Ucieczka króla, Wędrowiec 1898.

26001. **Zakrzewski W.**, Po ucieczce Henryka, zob. Nr. 26007.

26002. Der Polen Königs Heinrich Aufenthalt zu Wien auf seiner Flucht nach Frankreich, Österr. Ztschr. f. Geschichtskunde 1836 Nr. 55, zob. Nr. 25997.

26003. **Nolhac et Solerti A.**, Il viaggio in Italia di Enrico III (por.: Bulletin crit., Paris 1891 Nr. 9; A. Da, Niwa 1891 Nr. 14).

26004. **Bersohn M.**, Quelques mots sur un tableau inconnu d'Andrea Vicentino, représentant l'entrée d'Henri III., roi de Pologne et de France, à Venise en l'an 1574, Rome 1892 (por.: Kwart. hist. 1893).

26005. **Bezkrólewie i elekcja**. Albertrandy J., Opis bezkrólewia, które poprzedziło panowanie St. Batorego (z rękop.), Astrea 1823.

26006. **Hueppe Sig.**, De Poloniae post Henricum interregno, Diss. inaug., Vratisl. 1866.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1868 IV.

26007. **Zakrzewski W.**, Po ucieczce Henryka, dzieje bezkrólewia, 1574–1575, Krak. 1878.

R: Wierzbowski T., Aten. 1879 IV.

26008. Schmidt W., Stephan Bathorys Wahl zum polnischen Könige, Ung. Revue 1889.

R: W. Z., Kwart. hist. 1900.

O bezkrólewiach w ogólności, zob. Nr. 16105–16131; Bezkrólewie z r. 1572–1573, zob. Nr. 25973–25988.

Kandydatura austriacka, zob. Nr. 25947 i 25948.

26009. **Hirn J.**, Erzherzog Ferdinand von Tirol, Innsbr. 1885–1888 t. 2.

26010. **Wierzbowski T.**, Dwie kandydatury na polską przystość: Wilgielma iz Rozienbierga i ercgiercoga Ferdinanda, po niezdaniu istocznikam, Warsz. 1889.

R: W. Z., Kwart. hist. 1890; E. J., Časop. česk. muz. 1890.

26011. Nisbet Bain R., The Polish interregnum 1575, The English historical review 1889 Nr. 16 (na podstawie dzieła T. Wierzbowskiego: „Vincent Laureo” opisuje autor burzliwe zajścia po ucieczce Henryka Walezego), zob. Nr. 3097.

26012. **Anna Jagiellonka**, Wójcicki K. Wł., Anna Jagiellonka, Tyg. ill. 1862 VI; — Bartoszewicz J., Elekcyja Anny Jagiellonki, Kal. ilustr. dla Polek, Warsz. 1862; — Elekcyja Anny Jagiellonki, Przyj. dom., Lwów 1865.

26013. **Szujski J.** Anna Jagiellonka, Nie-wiasta, Krak. 1860–1861; — Tenże, Anna Jagiellonka, królowa polska, Opow. i roztr., Krak. 1835, Dzieła ser. II. t. V., zob. Nr. 25995.

26014. **Bartoszewicz J.**, Anna Jagiellonka, Krak. 1882, Dzieła t. XI (por.: Tenże, Ruch lit. 1877 i Tyg. powsz. 1978).

R: Tyg. ill. 1882.

Zob. Nr. 26037.

26015. Cieszkowski Z., Don Alfonso d'Este, kandydat do korony i jego poseł Guarini w r. 1575, Prz. polski 1877 IV; — Windakiewicz St., Guarini i jego poselsstwo, tamże 1889 III.

26016. Hassenkamp R., Ein Venetianischer Gesandtschaftsbericht, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen, zob. Nr. 3116.

26017. Wierzbowski T., Otnoszenija Rossii i Polski w 1574–1578, Petersb. 1882.

Stosunki z Moskwą, zob. Nr. 26071 do 26087.

26018. **Szādeczky L.**, Báthory István lengyel királylyá választása, 1574–1576, Buda-

pest 1887 (str. 454 i XLI, Wybór Stefana Batorego, z dok. wyd. przez Ign. Polkowskiego i L. Szādeczky'ego), zob. Nr. 26029.

Zamoyski J., zob. Nr. 25980.

Karnkowski St., zob. Nr. 20906, 26178.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3106–3120; Kroniki, literatura polityczna i t. p., zob. Nr. 7371–7388.

26019. **Stefan Batory**. Albertrand J., Panowanie Henryka Walezysza i Stefana Batorego, królów polskich, z rękop. przez Ż. Onacewicza, Warsz. 1823 t. 2, 2. wyd. (z dołączeniem pamiętników hist. Stefana Batorego dotyczących i listu Jerzego Chiakora, sekr. król., opisującego ostatnie chwile króla) Krak. 1849, 3. wyd. Krak. 1860, 4. wyd. (z dołączeniem pam. odnoszących się do St. Bat., a zebranych przez E. Raczyńskiego) Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1861.

26020. Lubieniecki A., Poloneutichia, zob. Nr. 7887; Mowy pogrzebowe, wspomnienia i t. p., zob. Nr. 7487 do 7489; Gespräche zwischen Artaxerxes II u. Stephan Bathory, Leipzig (E. b. r.); Zschokke H., Stephan Bathori, ein hist. romant. Gemälde, Bayreuth 1796; Czövek István, Somlyai Báthory István, elébb erdélyi fejedelem, azután lengyel király, élete, Pest 1817 (Życie St. Bat. jako romans).

26021. Szlachetowski J., Dziesięć lat panowania Batorego, Pam. lit. Szlachetowskiego 1850 Nr. 20, Odb. Lwów 1850 (str. 60, nieskończona); Stefan Batory, Przyj. dom., Lwów 1857 VII.

26022. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. III. (1864), zob. Nr. 25716.

26023. Hausmann R., Studien zur Gesch. des Königs Stephan in Polen, Dorpat 1880.

R: K. K., Muzeum (red. Rutowskiego), Krak. 1830.

26024. Jarochoński K., W kraju i dla kraju, przyczynek do dziejów panowania króla Stefana, Niwa 1882; — Tenże, Stefan Batory, Tyg. ill. 1836; — Kalicki, Kartka z dziejów XVI. w., panowanie Stef. Batorego (odczyt), por.: Prz. tyg. 1882 str. 298; Błuszcz (rec. S. K.); — Krzemiński St., Zarysy literackie, Warsz. 1885, zob. Nr. 20235.

26025. Pawiński J., Stefan Batory jako myśliwiec, Kłosa 1882; Toż, Biesiada lit. 1886.

26026. Machiawel, Grzegorz XIII. i Batory, Prz. lw. 1883.

26027. Załęski St., Stefan Batory, Prz. powsz. 1886 IV., 1887 I., Odb. Krak. 1886; — C(zermak) W., O Stefanie Batorym w trzechsetletnią rocznicę jego zgonu, Lwów 1887.

26028. Wagner L., Báthory István lengyel király, w piśmie: Pozsony vidéki Lapok 1886 (z 8. grudnia), Odb. Presburg 1886 (15 str.); —

Vasarnapi Ujsák (ilustracja peszteńska) 1886 Nr. 12 (artykuły L. Szádeczky'ego i K. Szatmáry'ego).

26029. **Szádeczky L.**, Báthory István könyvészetéhez Magyar Könyvoszemle 1887 (przyczynki do bibliografii o St. Bat.); — Tenze, Báthory István erdélyi fejedelem és lengyel király életrajza, Budapest 1885 (Biografia St. Bat.); — Tenze, Báthory István és egy magyarországi összeesküvés, Századok 1886 (St. Bat. i sprzysiężenie w Węgrzech; toż po niem.: Stephan Bathory und eine ungarische Verschwörung, Ung. Revue 1887); — Tenze, Báthory István, 1574—1576, zob. Nr. 26018.

Por.: Zakrzewski W., Przegląd rozpraw i artykułów ogłoszonych z powodu rocznicy śmierci Stefana Batorego, Kwart. hist. 1887 str. 520—528.

26030. **Zakrzewski W.**, Stefan Batory, Jak należałoby badać dzieje Stef. Batorego, Prz. polski 1886 IV, 1887 I, Odb. Krak. 1887.

R.: Plebański J. K., Bibl. warsz. 1887; Prz. pow. 1887; Gaz. lw. 1887 Nr. 82.

26031. B. K., Etienne Bathory. 1580—1586, Association des anciens élèves de l'école pol. 1887.

26032. Jarochoowski K., Przyczynki do dziejów St. Bat., Poznań 1889.

26033. Stramberg Chr. v., Das Haus Bathory, Berlin 1853; — Simolin Al. Fr., Stammtafeln d. Geschlechtes Báthory, Berlin 1855.

26034. Grobowiec Stefana Bat., zob. Nr. 22090; Posąg w Padwie, zob. Nr. 22091; Portrety, zob. Nr. 22295.

26035. Batory Stefan († 1535), Fraknoi W., Ungarn vor der Schlacht bei Mohacz, zob. Nr. 25811.

26036. Angyal D., Báthory Gábor uralkodása, Századok 1896 XXX.

Batory Krzysztof, zob. Nr. 13086.

Batory Andrzej, zob. Nr. 24797.

Batory Zygm., zob. Nr. 24797 i 26181.

Historia Węgier i Siedmiogrodu, zob. Nr. 22970—22979.

Anna Jagiellonka, zob. Nr. 26012.

26037. K. S., Anna Jagiellonka i Batory Stefan, Kłosy 1886 II.

Zamoyski Jan, zob. Nr. 25980.

Karnkowski St., zob. Nr. 20306 i 26178.

Łaski Olbracht, zob. Nr. 25983.

Uchański J., zob. Nr. 25876.

26038. **Kasper Bekiesz**, portret i biografia, Kraszewski J. I., w dziele: Wilno t. III; — Kasper Bekiesz, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX; — Szádeczky L., Kornjádi Békés Gáspár 1520—1579, Budapest 1887.

26039. K. Th., Dominik Rudolfino, pułkownik w służbie Rzeczypospolitej w XVI w. (1580—1585), Przew. nauk. lit. 1878.

26040. **Brutus J. M.** Fabritius K., Brutus János Mihály életéhez, Történelmi Társ 1879; — Fraknoi V., Brutus Mihály, Báthory István udvari történetírója, Századok 1887 (Żywot Brutusa, historyografa Batorego, zob. Nr. 7439).

26041. Fraknoi V., Szánsó István élete, Katholikus Szemle 1887 (Biografia Stefana Aratora S. J.).

Heidenstein R., zob. Nr. 7602.

Warszewicki Krz., zob. Nr. 7625.

Strzykowski M., zob. Nr. 7445.

Gwagnin Aleks., zob. Nr. 7452.

26042. Berszadskij, Szaul-Judycz Wal iz Brestja Litowskawo, prejemnyk Stefana Batortja, por.: Kamanin J., Kij. Star. 1891.

26043. **Rozrażewscy H., J., Krz. i St.**, Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. IV.

26044. **Balzer O.**, Stefan Batory wobec reformy sądownictwa polskiego, Gaz. lw. 1886 Nr. 284—289, zob. Nr. 16923.

26045. Kalicki B., Nobilitacja króla Stefana, Album lwowskie, wyd. H. Nowakowski 1862; Zarysy hist., Lwów 1869.

26046. **Pawiński A.**, Skarbowość za Batorego, zob. Nr. 3125.

Liwa za Batorego, zob. Nr. 3126.

Kozacy, zob. Nr. 24537; *Wojsko*, zob. Nr. 16760.

26047. **Tarnowski St.**, Wstęp do odczytów publicznych o literaturze polskiej za Stefana Batorego, Tyg. ill. 1886.

26048. **Morawski K.**, Andrzej Patrycy Nidecki, jego życie i dzieła, Krak. (Akad.) 1834.

Jan Kochanowski, zob. Nr. 25885.

Uniwersytet wileński, zob. Nr. 19182 do 19208.

26049. **Kraushar Al.**, Czary na dworze Batorego, kartka z dziejów mistycyzmu w XVI w., Krak. 1889, zob. Nr. 18820.

26050. **Pierling P.**, La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896 (Missions 1576—1586).

26051. Świętego Karola Boromeusza listy do Stefana Batorego, Andrzeja kardynała i innych znakomitych osób, Pam. relig. mor. ser. I t. XX; — Roda, O stosunku św. Karola Boromeusza do Polski, Gaz. nar. 1895 Nr. 148.

26052. **Załęski St.**, Jezuici w Polsce, t. I. Walka z różnowierstwem, zob. Nr. 25948.

26053. Brandowski A., Hrabia Jan Bniński, nieprzyjaciół wiary św. w parafii boleckiej, 1579—1591, Warta 1879 Nr. 265.

26054. Sokołowski A., Kilka słów o tureckiej polityce Stefana Batorego, Aten. 1886 I., *zob.* Nr. 22962—22969.

26055. Gindely A., Rudolf II. und seine Zeit, 1600—1612, Prag 1862—1868 t. 2; — Tenże, Gesch. der Gegenreformation in Böhmen, hrsg. v. Th. Tupet, Leipzig 1894.

26056. Ranke L., Zur deutschen Gesch. (Zur Reichsgeschichte von der Wahl Rudolfs II. bis zur Wahl Ferdinands II., 1575 do 1619), *zob.* Nr. 25903.

26057. Grünhagen C., Schlesien unter Rudolf II. und der Majestätsbrief, 1574—1609, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens XX.

26058. Szádeczky L., Báthory István lengyel király titkos terve a magyar királyságot és erdélyi fejedelemséget illetőleg, Századok 1882 (Plan Stef. Batorego osadzenia Zyg. Batorego, ks. siedmiogrodzkiego, na tronie węgierskim, a Szamoyskiego na księstwie siedmiogrodzkim).

Historia Austrii, *zob.* Nr. 22874—22885.

Plany wojny tureckiej, *zob.* Nr. 26097.

26059. Wierzbowski T., Otnoszenija Roszii i Polshi w 1574—1578, *zob.* Nr. 26071; — Wiesiołowski, Primirenije Russkich z Polakami, Petersb. 1881, *zob.* Nr. 3111.

Historia Rosyi, *zob.* Nr. 23052—23073.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 3121—3224; *Kroniki*, *zob.* Nr. 7372—7496; *Literatura polityczna*, *zob.* Nr. 17478.

26060. Pawiński A., Początki panowania w Polsce Stef. Batorego, *zob.* Nr. 3123.

26061. Wierzbowski T., Posolstwo Joanna Kobencelja w Moskwie w 1575—1576, Materiały po ist. mosk. gosudarstwa w XVI i XVII. w., Warsz. 1896.

26062. Wojna gdańska. Pawiński A., Stefan Batory pod Gdańskiem, 1576—1577 *zob.* Nr. 3141, 7389—7403, 22046, 23965—23975; — Hoburg, Die Belagerung Danzigs, 1577, Neue preuss. Provinzialbl. III. Folge, 5. Band.

26063. Kudelka F., Bitwa pod Lubieszowem 17. kwietnia 1577, Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1884 XVII.; — Hoenig Fr., Gesch. der Festung Weichselmünde bis 1793, Berlin 1886.

R: Kudelka Fr., Kwart. hist. 1887.

Kozacy, *zob.* Nr. 16772—16794 i 24532 do 24555.

26064. Iwan Podkowa. Antoni J. (Rolle), Iwan Podkowa, Gaz. lw. 1879 Nr. 21—26; Trzy opowiadania historyczne, Lwów 1889; Opowiad. hist., Lwów 1887 VI.; — Rusolu-

bowycz A., Kaźń Iwana wo Lwowi, *zob.* Nr. 24795; — Historia krajów wołoskich, *zob.* Nr. 24764—24786.

26065. Kallenbach J., Nuncyusz Cagliari o królu Stefanie, *zob.* Nr. 3160.

26066. Janicki J., Akta (z r. 1578 i 1579), *zob.* Nr. 3161.

Trybunał koronny, *zob.* Nr. 16923—16925.

26067. Balzer O., Geneza trybunału koronnego, *zob.* Nr. 16923; — Tenże, Stefan Batory wobec reformy sądownictwa polskiego, *zob.* Nr. 26044.

26068. Jasinskij M. N., Łuckij trybunał, *zob.* Nr. 24423.

26069. Wileńska Akademia. Baliński M., Dawna akademia wileńska, *zob.* Nr. 19188; — Bieliński J., Uniwersytet wileński, 1579—1831, Krak. 1899—1900, *zob.* Dod. I. do Nr. 19188 do 19208.

26070. Sprawa pruska, *zob.* Nr. 24090 do 24100; — Bostel F., Przeniesienie lenna pruskiego na elektorów brandenburskich, *zob.* Nr. 25801.

26071. Wojny moskiewskie. Liwonskij pochod caria Iwana, *zob.* Nr. 3152; — Wasilewski W., Polska i niemiecka peczat o wojnie Batorego s Joannom Groznym, *zob.* Nr. 3169; — Akta, *zob.* Nr. 3168; — Kroniki: Russow B., Chronica der Prouintz Lyfflandt, *zob.* Nr. 7407, 7415; Heidenstein R., De bello moscov., *zob.* Nr. 7604; Brutto J. M., *zob.* Nr. 7439; — Heidenstein R., Pamiętniki o wojnie moskiewskiej w 6 księgach, tłóm. J. Czubek (Biblioteka dla młódz. II. 11), Lwów 1894, *zob.* Dod. I.

26072. Schiemann Th., Anschlag d. Pfalzgrafen Georg Haus anf Livland, *zob.* Nr. 24209.

26073. Szádeczky L., Der poln. König Stephan Bathory u. der Moskow. Zar Iwan Wassiljewitsch, Ung. Revue 1885, *zob.* Nr. 26029.

26074. Górski K., Pierwsza wojna Rzeczypospolitej z Wielkim księstwem moskiewsk. za Batorego, Bibl. warsz. 1892 II., Odb. Krak. 1892; — Tenże, Druga wojna Batorego z W. ks. mosk., tamże 1892 IV.; — Tenże, Trzecia wojna Batorego z W. ks. mosk. w r. 1581, tamże 1892 IV.

R: Korzon T., Kwart. hist. 1896.

26075. Rambaud A., Les origines de la diplomatie russe, Revue politique et littéraire 1890 Nr. 15, *zob.* Nr. 25914; — Steveni W. B., Queen Elizabeth and Ivan the Terrible, Nineteenth Century 1893 (grudzień).

Stosunki Iwana z Stolicą apostolską, *zob.* Nr. 26084.

26076. **Pierwsza wojna 1579 r.** Szádeczky L., Báthory István hadjáratai az oroszok ellen, Hadtörténeti közlemények (Wiadomości wojenne) 1888 (Wojna St. Batorego z r. 1579, z mapą terenu i twierdzy Połocka); — Zdobyćcie Połocka, *zob.* Nr. 3168, 7419.

26077. Wąs, kotlarczyk lwowski, później rotmistrz połotyński, zdarzenie hist. romant. Bochnia 1856; — Łoziński Wł., Połotyński (Wąs), Leopoltana, Kwart. hist. 1890; — Finkel L., Walenty Wąs-Połotyński, Dla powodźian, książka zbiorowa, Lwów 1900, *zob.* Nr. 3178.

26078. Rotmistrz Zierniewicz (zdarzenie z 1579), Pam. gal., Lwów 1821 I.

26079. **Druga wojna 1580 r.**, *zob.* Nr. 3176—3178, 7424—7431; — Kraushar A., Edykt Stefana Batorego z dnia 6. września 1580 r. z pod Wielkich Łuk do szlachty polskiej przesłany, ze współczesnego druku, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. XX., Odb. Poznań 1894, *zob.* Dod. I. (Dokumenty); — Tenże, Lament Hrehorego Ościka, 1580, tamże XVIII., Odb. Poznań 1891, *zob.* Nr. 7423.

Sejm z r. 1581, *zob.* Nr. 3183; *Dyaryusz (Pawliński A., Teki, Warsz. 1900 VI.)*, *zob.* Dod. I.

26080. **Trzecia wojna z r. 1581**, *zob.* Nr. 3185 i 3186; — Piotrowski J., Dziennik wyprawy Stefana Batorego pod Psków, wyd. A. Czuczajski, Krak. 1894, *zob.* Nr. 7432—7434 i Dod. I.

26081. Sacharow, Opowiadanie o wyprawie króla litewsk. Stef. Batorego na wielkie miasto Psków, por. Antoni J. (Rolle), Polonica, Rozpr. hist. fil. Akad. XI.; — O przychożeniu polskawo korola ko gradu Pskowu w 1581 godu, Psków 1881.

26082. **Układy z Moskwą r. 1582** Hubert L., Układy Zapolskie, Bibl. warsz. 1860 II.; — Akta, *zob.* Nr. 3187—3191.

26083. **Possevino A.**, *zob.* Nr. 7435 do 7437; — Dorigny J., Vita de P. A. Possevino, *zob.* Nr. 7438; — Dyaryusz negocjacji, *zob.* Nr. 3189.

26084. **Zakrzewski W.**, Stosunki Stolicy apostołskiej z Iwanem Groźnym, Prz. polski 1872 II. III., Odb. Krak. 1873.

R: Chomętowski, Wiek 1573 Nr. 105.

26085. **Pierling P.**, Antonio Possevini missio moscovitica (1882); Gregoire XIII. et Bathori (1882); Preliminaire de la paix (1883 do 1884) (por.: Nuncyusz papieski na dworze Iwana Groźnego, Kurjer pozn. 1883 Nr. 283—293); Le Saint-Siège: La Pologne et Moscou (1884); Mission diplomatique de Possevino (1885); Bathory et Possevino (1887), *zob.* Nr. 3187; — Tenże, La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896.

26086. Szádeczky L., Apapa békeközwetitése Báthory és az orosz czár között, Századok 1895 (Poselstwo Possewina).

26087. Szmurło E., Izwiestja Giovanni Tehaldi o Rossii wremien Joanna Groznawo (Przekład relacji Possewina, ogłoszonej z oryginału przez Pierlinga w r. 1884, z wstępem), Żurn. min. nar. prosw. 1891.

Zob. Nr. 12714.

26088. Koneczny F., Jan III. Waza i misysa Possewina, Prz. powsz. 1900 III., Odb. Krak. 1900.

Jezuickie kolegium w Połocku, *zob.* Nr. 19169.

26089. **Kalendarz Gregoriański.** Wejnert A., Sprostowanie błędu co do czasu wprowadzenia kalendarza Gregoriańskiego do Polski, *zob.* Nr. 166; — Bostel F., Zur Greg. Kalenderreform, *zob.* Nr. 168, *zob.* też Nr. 3209 i 7491.

Ślub Zamoyjskiego z Gryzeldą Batorówną, *zob.* Nr. 7468 i 25908.

26090. **Ludwig R.**, Quae Bolognetus Cardinalis Gregorii XIII. Papae nuntius in Polonia ab a. 1582 usque ad 1585 gessit, Vratisl. 1864.

26091. **Załęski St.**, Wojenne plany Stefana Batorego w latach 1583—1586, Prz. powsz. 1884 II. III.

26092. Smolka St., Projekt ligi przeciw Turkom w r. 1583, por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1890.

26093. **Zborowscy.** Siemieński L. H., Pamiętniki o Samuelu Zborowskim, zebrane z współczesnych dzieł i rękopismów Biblioteki kórnickiej, Poznań 1844 (por.: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1844 II.); — Pauli Ż., Pamiętniki do życia i sprawy Samuela Zborowskiego, Lwów 1846, *zob.* Nr. 3205; — Dzierzkowski J., Samuel Zborowski, Bibl. Ossol. 1848, Odb. Lwów 1848; — Trippin L., Tajemnice społ. t. III., *zob.* Nr. 17568.

26094. **Nehring Wł.**, Sprawa Zborowskich, Tyg. nauk, lit., Poznań 1862; — Sutowicz J., Sprawa Zborowska na sejmie 1585, Prz. polski 1875, Odb. Krak. 1885, *zob.* Nr. 17569.

26095. Samuel Zborowski, Przyj. ludn., Leczno 1840 VII; Pieczętka Zborowskich, tamże 1837 IV.

Podbój Estonii przez Szwedów r. 1584, *zob.* Nr. 3206.

26096. Schwartz Ph., Beziehungen des Zaren Boris Godunow zu Riga. Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. Ostseeprovin. Russlands 1897—1898; — Platonow S. T., Pierwsze polityczskie szagi Borysa Godunowa (1584—1594), Żurn. min. nar. prosw. 1898.

26097. **Wyprawa turecka**, zob. Nr. 26054.

26098. Hassenkamp R., Papst Sixtus V. polnische Politik, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Posen 1838 IV., zob. Nr. 12714; — Tempesti, Storia della vita e gesti di Sisto V., Rome 1754 t. 2; — Leti Gr., The life of Pape Sixtus V., the state of England, Spain, Poland, Russia by Ellis Farnsworth, London 1754, 1779; — Lorentz, Sixtus u. seine Zeit, Mainz 1852; — Hübner M., Sixt Quint, Paris 1883, zob. Nr. 1636, 3213.

26099. Kraushar A., Stefan Batory w sprawie walk o niepodległość Niderlandów (1536), Kwart. hist. 1894, Odb. Lwów 1894, zob. Nr. 3215.

26100. **Zgon Batorego**, zob. Nr. 3224, 7487—7489; — Prawdziwa sprawa o chorobie i śmierci Batorego, Wiz. i roztr. 1836 IX; — O zgonie Stefana Batorego, Przyj. ludu, Leszno 1847 IV.; — Śmierć Stefana króla IMCI polskiego w Grodnie 12. Decemb 1586, tamże 1843 X.; — O śmierci króla Stefana, Zbieracz lit. i polit., red. J. Mączynski 1838 IV.; — Ostatnia siedziba Stefana Batorego, Bies. lit. 1886.

26101. **Pawiński A.**, Zgon króla Batorego, Tyg. ill. 1886.

R: Zakrzewski W., Kwart. hist. 1887.

Pogrzeb Batorego, zob. Nr. 3249.

26102. Beresohn M., Posąg kamienny Batorego w Padwie, Roczn. tow. nauk pozn. XVIII.

26103. **Bezkrólewie r. 1587**. Sołowiew A. L., (Wyniesienie na tron polski Zygmunta Wazy), Wiestnik ruskij, Moskwa 1856.

26104. Menckenius J. Burchard, Opuscula duo, alia ad election. Sigismundi III., Lipsiae 1703 DS

26105. **Mayer E.**, Des Olmützer Bischofes Stanislaus Pawłowski Gesandtschaftsreisen nach Polen aus Anlass der Königswahl nach Ableben Stephans I. (1587—1598), Sitzungsb. hist. phil. Akad., Wien XXXIII, Odb. Wien 1861, zob. Nr. 3231.

26106. **Caro J.**, Das Interregnum Polens im J. 1587, Gotha 1861.

26107. Haselbach K., Oesterreich und die polnische Königswahl v. 1587, zob. Nr. 3232.

26108. **Sieniawski K. E.**, Das Interregnum und die Königswahl in Polen vom J. 1587 quellenmässig dargestellt, Breslau 1869; — Tenże, De interregno, quod fuit post Stephani regis discessum, Pars altera: De comitiis ad novum regem eligendum a. M. D. L. XXXVII in Campo Volano habitis, Diss. inaug., Vratislaviae 1869.

R: Bibl. warsz. 1870 II.; X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXV.

26109. Ehses St., Das polnische Interregnum 1587, Römische Quartalschrift, Rom 1895.

R: Fijałek J., Kwart. hist. 1896.

Dyaryusz sejmowy, zob. Nr. 3225.

26110. De Ayerbe marquis, Correspondencia de Don Guillen de San Clemente (por.: Fijałek J., Prz. pol. 1895 II; Korzeniowski J., Kwart. hist. 1897), zob. *Dokumenty Dod. I*.

26111. Szabó K., Gyulafi Lestár följegyzése, Budapest 1881 (MM. Hung. XXXI).

Listy Annibala z Kapui (o bezkrólewiu po Batorym), zob. Nr. 3230.

26112. M. F., Maksymilian arcyksiążę austr. obrany król polski, obraz narodowy z końca XVI. w., Lipsk 1844, Bruksela 1862.

26113. Tarczyński H. B., Tytuły Arcyks. Maksymiliana jako wybranego króla polskiego, Prz. bibl. arch., Warsz. 1882 t. III.

26114. Stałość mieszczan krakowskich roku 1587, Pszczółka krak. 1821, Rozm. warsz. 1821; Kłeska Maksymiliana pod Krakowem, Bies. lit. 1882.

26115. **Olsztyn**. Obrona Olsztyna, Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Nowakowski H., Kasper Karliński, Lwów 1862, 2. wyd. Chicago Ill. 1896; — Weryho W., Olsztyn w opowieściach ludu, Wisła 1890, zob. Nr. 11842.

26116. **Byczyna r. 1588**, zob. Nr. 3246 i 7506; — Zwycięstwo pod Byczyną, Pszczółka krak. 1820 VI.; — Mrówka pozn. 1821 II.; — Przyj. ludu, Leszno 1843; — Jenike L., Bitwa pod Byczyną i poddanie się arcyks. Maksymiliana, Tyg. ill. 1863 V.; — Schmitt H., Kłeska i uwięzienie Maksymiliana pod Byczyną, Wisła, księga zbiorowa, Krak. 1873.

26117. **Nacher T.**, Bitwa pod Byczyną Przew. nauk. lit. 1883, Odb. Lwów 1883.

R: Semkowicz A., Prz. powsz. 1834 I.

26118. **Górski K.**, O koronę (bitwa pod Byczyną), Bibl. warsz. 1888 I.

R: Lorkiewicz A., Kwart. hist. 1888.

26119. **Karge P.**, Das österr. Unternehmen auf Polen und die Schlacht bei Pitschen, 1588, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XXII.

R: Lorkiewicz A., Kwart. hist. 1889.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3225—3237; *Kroniki, broszury i t. p.*, zob. Nr. 7497 do 7512.

26120. **Zygmunt III**. Zygmunt, król polski i szwedzki, Pam. Sandomierski 1829 II.; — Zygmunt III., Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

26121. **Niemcewicz J. U.**, Dzieje panowania Zygmunta III., króla polskiego, W. ks. Lit. itd., Warsz. 1819 t. 3, 2. wyd. Wrocław 1836, 3. wyd. Krak. 1860 (Bibl. pol. Turowskiego).

R: Tyg. wil. 1819 VII.; Siarczyński F., Pszczola polska, Lwów 1820; Pam. warsz. Bentkowskiego 1819 i 1820 (Uwagi nad Rozbiorem Dzieł Zygmunta III. w Pszczole Lwowskiej).

26122. **Siarczyński Fr. X.**, Obraz wieku panowania Zygmunta III., czyli obraz stanu narodu i kraju, wystawiający religię, obyczaje, nauki, prawa i prawodawstwo, swobody szlachty, obieralność królów, swawolę możnowładzców, czyny duchowieństwa, stan wojska, handlu, rolnictwa, rzemiosł, pobory, monety, ludzi znamienitych w obywatelstwie i rycerstwie, w naukach i sztukach, związki z państwami obcemi, przymioty i dzieje osobiste króla i jego rodziny, zgoła wszystko, co do dokładnego obrazu wieku tego należy, Lwów 1828 t. 2, 2. wyd. Poznań t. I. 1843, II. 1858 (Wyjątek z dzieła ś. p. Fr. Siarczyńskiego pod napisem: Obraz wieku panowania Zygmunta III., w rękopisie zostającego, Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1832 II., 1833 III.; Bibl. warsz. 1947 II.).

R: Lwówianin 1840; Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

26123. **Rychcicki M. J. A.** (Dzieduszycki M.), Piotr Skarga i jego wiek, Krak. 1850 do 1861, 2. wyd. 1868—1869.

26124. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. III. (1864), zob. Nr. 23424.

26125. **Sieniawski K. E.**, Die Regierung Sigismund des Dritten in Polen, Schrimm. Gymn. Programm 1870, Odb. Schrimm 1874 2 części.

26126. **Dłużniewski M.**, Wpływ Zyg. III. na losy Słowiańszczyzny zach., Strzecha 1870.

26127. **Mowy pogrzebowe**, zob. Nr. 7995—7997; **Lu-bienieckiego Polonientychia**, zob. Nr. 7867; **Piasecki P.**, zob. Nr. 8171.

26128. **Jan III. Waza**, zob. (Historia Szwecji) Nr. 22946—22951; — **Arnheim F.**, König Erich XIV., Sybels Hist. Ztschr. LXIV.; — **Allquist**, Konung Erik XIV. Sista Lefnadsår (1568—1577), por.: Sybels Hist. Ztschr. XLV. str. 369; — **Tenże**, Aristokratiens förhållande till konungamakten under Johann III., por.: tamże XIV. str. 194.

26129. **Koneczny F.**, Jan III. Waza i misja Possewina, zob. Nr. 26088.

26130. **Historia królów Szwecji i panowanie Jana III.**, ojca Zygmunta III., Pam. Sandomierski 1829 t. II.

26131. **Katarzyna Jagiellonka**, zob. Nr. 7475; — **Kilka zarysów z życia Katarzyny Jagiellonki**, królowej szwedzkiej, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX., 1848 V.; — **Kierski E.**, Katarzyna Jagiellonka, królowna, Tyg. ill. 1864 IX.; — **Przyj. dom.**, Lwów 1866; — **Przeddziecki Al.**, Jagiellonki polskie, zob.

Nr. 2511; — **Dubiecki M.**, Katarzyna Jagiellonka, Obrazy i studia, Warsz. 1899 ser. II.; — **Pogrzeb Katarzyny Jagiellonki**, Pam. Sandomierski 1829 II.

26132. **Dubiecki M.**, Dwie przedstawicielki dawnych dynastji, II. **Anna Wazówna**, Prz. powsz. 1896 i w dziele: Obrazy i studia, Warsz. 1899 ser. II.

Anna Rakuska, żona Zyg. III., zob. Nr. 26162.

Konstancja Rakuska, żona Zyg. III., zob. Nr. 26281.

Władysław IV., zob. Wiek XVII. (1632).

Jan Kazimierz, zob. Wiek XVII. (1648).

Jan Albert, zob. Nr. 26345.

Karol Ferdynand, zob. Nr. 26345.

Aleksander Karol, zob. Nr. 8052.

Anna Katarzyna Neoburska, zob. Nr. 8061 i 26371.

26133. **Sokołowski A.**, Przed rokoszem, studjum historyczne z czasów Zyg. III., zob. Nr. 26282.

26134. **Załęski St.**, Jezuici w Polsce, zob. Nr. 25943.

26135. **Schuler v. Libloy F.**, Aus der Türken und Jesuitenzeit vor und nach d. J. 1600, zob. Nr. 15440.

Monita secreta, zob. Nr. 15495.

Unia brzeska, zob. Nr. 26171.

26136. **Misja mołdawska za Zyg. III.**, Misje katolickie 1882; — **Zabiegi króla Zygmunta III. do ustalenia katolicyzmu w Szwecji**, tamże 1884, zob. Nr. 12718.

26137. **Szajnoch K.**, Urazy królewiat polskich, Gaz. codzienna, Warsz. 1861 Nr. 179; Szkice hist. t. III.

26138. **Bartoszewicz J.**, Kronika pałacu Krasińskich w Warszawie (od Zyg. III.), Studya hist. i lit. I., Dzieła VIII., Krak. 1890; — **Tenże**, Warszawa i Kraków, Studya hist. i lit. III., Dzieła X., Krak. 1889.

26139. **Szelągowski A.**, Przesilenie pieńiężne w Polsce za Zyg. III., Kwart. hist. 1900.

26140. **Horbaczewski N. H. P.** i **Sprogis J.**, Rewizja puszczy i perychodow zwierinych w b. Wieliko Kniażestwie Litowskiom sostawlena w 1599, Wilno 1867.

Holdy pruskie, zob. Nr. 25801.

26141. **Stosunki Polski z Prusami za Zygmunta III.**, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.

Ukraina, zob. Nr. 23279.

Inflanty, zob. Nr. 24211.

26142. **Sokołowski A.**, Austriacka polityka Zygmunta III., Prz. polski 1878 IV.

26143. **Hjärne H.**, Bidrag till historien om Sigismunds förhållande till det Habsburgska huset 1589—1604, Histor. Tidskr. utg. af Svenska hist. fören, Arg. III.

26144. **Hirn J.**, Die Renuntiation des Deutschmeisters Maximilian auf Polen und die damit zusammenhängenden Ereignisse, ein Beitrag zur Geschichte der österreichisch-nordischen Politik in den Tagen Kaiser Rudolfs II, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1893, Ergänzungsb. IV. (1894 XIV.), zob. Nr. 24101.

R: Barwiński E., Kwart. hist. 1899.

Stosunki z Batorymi, zob. Nr. 26181.

26145. **Sas J.**, Stosunki polsko-tureckie w pierwszych latach Zygmunta III., Prz. powsz. 1897 III.

26146. **Sas J. ks.**, Układy o ligę przeciw Turkom za Zygmunta III., Prz. powsz. 1899 II., III., zob. Nr. 26164.

Wojny szwedzko-polskie, zob. Nr. 25916 i Wiek XVII.

Sprawy moskiewskie, zob. Wiek XVII.

Zamowski Jan, zob. Nr. 25980.

Karnkowski Stanisław, zob. Nr. 20906 i 26178.

26147. **Maciejowski Bernard**, zob. Nr. 7769; — Wizer. i roztrz. nauk. s. 3. XIV.; — Wójcicki K., Życiorysy znakomitych ludzi, Warsz. 1849—1850 t. II.

26148. **Żółkiewski Stanisław**, zob. Nr. 7731; — Wanda, tyg., Warsz. 1820 II.; — Rukopis Żółkiewskawo (wyd. przez Muchanowa P.), Moskwa 1835; — Gołębiowski S., Hetman Żółkiewski, Bibl. warsz. 1852 IV.; — Pisma Żółkiewskiego, wyd. Bielowski A., Lwów 1861 (wstęp); — Żółkiewski St., hetman, Przyj. dom., Lwów 1866; — Listy Żółkiewskiego, wyd. Lubomirski T. J., Krak. 1868, zob. Nr. 3383; — Liske X., Dz. lit., Lwów 1868 (str. 611); — Papée Fr., o hetmanie Żółkiewskim (Wydawn. Macierzy polskiej 41), Lwów 1888, 2. wyd. Krak. 1892; — Rolle M., Hetman Żółkiewski starostą kresowym, Dz. pozn. 1893 Nr. 160.

26149. **Miniszewski J. N.**, Stanisław Żółkiewski, obraz hist. z czasów Stefana i Zygmunta III., Berlin 1861.

26150. **Gerson W.**, Z powodu portretu Żółkiewskiego w Kłosach, Prz. bibl. archeol. 1861 II.

26151. **Chodkiewicz Jan Karol**, zob. Nr. 7918; — Naruszewicz A., Historia J. K. Chodkiewicza, Warsz. 1781 t. 2, 2. wyd. Warsz. 1805 (ed. T. Mostowskiego), 3. wyd. Lipsk 1837 (ed. Bobrowicza), 4. wyd. Krak. 1858 (Bibl. pol. Turowskiego); — Gołębiowski Sew., Wesele J. K. Chodkiewicza z Anną Ostrogską, Dz. warsz. 1853 Nr. 118; — Tenże,

Strona moralna J. K. Chodkiewicza, wyczytana z jego listów, Bibl. warsz. 1854 III.; — Wójcicki K. Wł., Jan Karol Chodkiewicz, Tyg. ill. 1864 i w: Szkicach hist., Krak. 1869; — Korespondencya J. K. Chodkiewicza, Warsz. 1875, zob. Nr. 3429; — Przyborski W., Jan Karol Chodkiewicz, Świat, Warsz. 1877 II., zob. Nr. 3558.

26152. Chwile niektóre z życia J. K. Chodkiewicza, Rozr. dla dzieci 1825; Chodkiewicz Jan Karol, wda wil., Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.

26153. **Sapieha Lew**. Kognowicki, Życie Lwa Sapiehy, kanclerza wielk. (Żyoty sławnych Polaków, przez Dmochowskiego F. S.), Warsz. 1831, zob. Nr. 3380; — Sawczyński H., Krz. Radziwiłł i Lew Sapieha, Przew. nauk. lit. 1887; — Historia rodu Sapiehów, Petersb. 1891, zob. Nr. 405.

Zbaraski Krz. († 1607), zob. Nr. 7758.

Radziwiłł M. Krz., zob. Nr. 3380, 7855.

Sobieski Jakób, zob. Nr. 7907.

Ostroróg J., zob. Nr. 7913.

Radziwiłł Janusz, zob. Nr. 7924 i 26377.

Ossoliński Zb., zob. Nr. 7938.

Pac Stefan, zob. Nr. 7941.

Zbaraski Krz., zob. Nr. 3602 i 7964.

Chmielecki St., zob. Nr. 7985.

Radziwiłł Krz., zob. Nr. 8104 i 26153.

Lubiński St., zob. Nr. 7745.

Zadzik J., zob. Nr. 3533.

Inni, zob. Nr. 26326—26336.

26154. **Zarewicz L.**, Podkomorzy koronny Zygmunta III., zob. Nr. 16569.

26155. **Gasztold Olbracht**, Tyg. ill. 1872 IX.

26156. **Ostrogski K.**, zob. Nr. 24528; — Małynowski M., Korespondencji między Kłimentem Papoju VIII. i kniazem Konstantynem Ostroskim, Wremennik Inst. Stawrop., Lwów 1863.

26157. **Hilchen D.**, Bergmann G., Vita Dav. ab Hilchen, secretarii regis Polon. et notarii terrestr. Vendensis, Ruyni 1803; — Leliwa St., Dawid Hilchen, szkic biograficzny na tle dziejów inflancko-polskich osnuty, zob. Nr. 24212.

Zebrzydowski, zob. Nr. 26283.

Moneta, zob. Nr. 473 i Dod. I.

Medale, zob. Nr. 590, 591 i 22099.

Zygm. III jako malarz, zob. Nr. 22196.

26158. **Hubert Fr.**, Eine polnische Wappenvermehrung durch König Sigismund III., Ztschr. f. d. Prov. Posen 1897.

26159. **Napisy na chorągwiach króla Zygmunta III.**, Pam. Sandomierski 1829 II.

izyskanijam Hilferdinga, Zubrickawo, Chojnackawo, Palackawo, Maksimowicza, b. m. 1871; — Błudowa A. D., Skazanie o prepodobnom Feodorie kniazie Ostrożskom, Strannik 1871; — Chojnackij A., Istoriceskoje izsledowanije o žizni i diejatelnosti prepod. Fedora kn. Ostrożskawo (w monaszestwie Feodozija), Podolsk. jep. wied. 1870; — Tenże, Prepodobnyj Feodor kniaz Ostrożskij, istoriceskij oczerk, Drown. i nowaja Rossia 1873 t. III.; — Likowski M., Stanowisko księcia Ostrogskiego wobec unii brzeskiej, por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896, *zob.* Nr. 24521.

26178. Siwak M., Karnkowskiego Exorbitancy i naprawa Koła poselskiego z roku 1596, Spraw. gimn. w Kołomyi za r. 1900, Kołomyja 1900, *zob.* Nr. 3331.

26179. Hirn J., Die Renuntiation des Deutschmeisters Maximilian auf Polen, *zob.* Nr. 24101 i 26144.

Inflanckie sprawy, zob. Nr. 3239, 7527, 24214.

Sprawy siedmiogrodzkie i wołoskie, zob. Nr. 24796—24797.

26180. **Michał Waleczny.** Balcescu N., Istoria Romanilor sub Michain Voda Viteziul (1593—1601), Bucuresti 1878; — Teutschlaender W. St., Michael der Tapfere, Wien 1879; — Urech Gr., Chronique de Moldavie, *zob.* Nr. 7555.

26181. **Szádeczky L.** Mihály havasalföldi vajda Erdélyben 1599—1601, Budapest 1882 (toż po niem.: Michael Waiwoda der Walachei in Siebenbürgen im J. 1599—1601, mit einem Diplomatarium, Budapest 1882); — Tenże, Mihály vajdaokmánytára, 1599—1601, Budapest 1883; — Tenże, Báthori Zsigmondné Mária Krisztierna, Odb. z czasopisma: Századok, Budapest 1883 (por.: Schmidt, Ung. Revue z r. 1888); — Tenże, Erdély és Mihály vajda története, 1595—1601, oklevéltárral, Temesvár et Budapest 1894.

26182. **Wyprawa mołdawska z r. 1600.** Gołębiowski S., Wyprawa multańska z roku 1600, Bibl. warsz. 1853 II.; — Górski K., Wojna z wojewodą wołoskim Michałem w r. 1600, Ateneum 1892 IV. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1896); — Sas J. ks., Wyprawa Zamojskiego na Mołdawię, Prz. powsz. 1897 IV.

(h: Wiek XVII.).

Historia powszechna, zob. Nr. 22791 do 22994.

Historia nowożytna, zob. Nr. 22839 do 22847.

Źródła do historii nowożytnej, zob. Nr. 1481—1643.

26183. **Ranke L.**, Die Römischen Päpste im XVI. u. XVII. Jahrh., *zob.* Nr. 25620; — Tenże, Deutsche Geschichte, *zob.* Nr. 25626; — Tenże, Fürsten und Völker von Europa im XVI. und XVII. Jahrh., *zob.* Nr. 22845; — Tenże, Die Osmanen und die spanische Monarchie, *zob.* Nr. 22969; — Tenże, Zur Venetianischen Geschichte (Sämtliche Werke XLII.), Leipzig 1878.

26184. **Janssen J.**, Gesch. d. deutschen Volkes, *zob.* Nr. 25627.

26185. **Lamprecht K.**, Deutsche Gesch., *zob.* Nr. 22926.

26186. **Droysen J. G.**, Gesch. d. preuss. Politik, *zob.* Nr. 22938; — Tenże, Zur Quellenkritik d. Deutschen Gesch. des XVII. Jahrh., Forsch. z. deutschen Gesch. IV.; — Tenże, Abhandlungen zur neueren Gesch., Leipzig 1876.

26187. **Philippson M.**, Westeuropa im Zeitalter Philipp II., Elisabeth u. Heinrich IV. (w: Onckena, Allg. Gesch.), *zob.* Nr. 22803.

26188. **Huber Al.**, Gesch. Österreichs t. V (1609—1648), *zob.* Nr. 22880.

26189. **Hurter F.**, Gesch. Kaiser Ferdinands II. Schaffh. 1857—1864 t. II.

26190. **Richter J. D. W.**, Gesch. des dreissigjährigen Krieges, Leipzig 1840, Erf. 1849—1859 t. 5.

26191. **Gindely A.**, Gesch. des dreissigjährigen Krieges, Prag 1869—1880 t. 4, *zob.* Nr. 21306.

26192. **Winter G.**, Gesch. des dreissigjährigen Krieges, Berlin 1893, w: Onckena Allg. Gesch., *zob.* Nr. 22803.

26193. **Charvériat**, Histoire de la guerre de Trente ans, Paris 1878 t. 2.

26194. **Gardiner S. R.**, The thirty years'war, London 1874, 6. wyd. 1884.

26195. **Klopp O.**, Der dreissigjährige Krieg bis zum Tode Gustav Adolfs, Zweite Ausgabe des Werkes: Tilly im dreissigjährigen Kriege, Paderborn 1891—1895 t. 3.

26196. **Stieve F.**, Der Ursprung d. dreissigjährigen Krieges, 1607—1619, München 1875.

26197. **Krebs R.**, Die politische Publizistik der Jesuiten und ihrer Gegner in den letzten Jahrzehnten vor Ausbruch des 30 jährigen Krieges, Halle 1890 (Hall. Abh.).

26198. **Duhr B.**, Jesuitenfabeln, Freiburg i. Br. 1891.

Wojna trzydziestoletnia (Biała Góra, Wallenstein, Gustaw Adolf i t. p.), zob. pol. odpowiedniami latami.

26199. Rühls, Historische Entwicklung des Einflusses Frankreichs, Berlin 1815; — Sugenheim S., Frankreichs Einfluss auf und Beziehungen zu Deutschland seit der Reformation bis zur ersten Französischen Staatsumwälzung, Stuttgart. 1845, 1856 t. 2.

26200. **Bazin**, Histoire de France sous Louis XIII., Paris 1838 i 1846 t. 4; — Topin M., Louis XIII. et Richelieu, Paris 1876.

26201. **Zeller B.**, Le connétable de Luyenes, Paris 1879; — Tenze, Richelieu et les ministres de Louis XIII., Paris 1880.

26202. **Hanotaux G.**, Histoire du cardinal de Richelieu, Paris 1893, 1896 t. 2; — Fagnier G., Le père Joseph et Richelieu, Paris 1894 t. 2.

26203. **Klopp O.**, Der Fall des Hauses Stuart, Wien 1875—1888 t. 14.

26204. **Stern A.**, Gesch. der Revolution in England, w: Onckena Allg. Gesch., zob. Nr. 22803.

26205. **Gardiner S.**, History of the Great Civil War, London 1886—1891 t. 3.

Historia Szwecyi, zob. Nr. 22946—22956.

Historia Rosyi, zob. Nr. 23052—23073.

26206. **Salamon F.**, Ungarn im Zeitalter der Türkenherrschaft, deutsch von G. Jurány, Leipzig 1887, zob. Nr. 25845.

Historia Turcyi, zob. Nr. 22962—22969.

26207. Lammert G., Gesch. der Seuchen, Hungers- und Kriegsnoth zur Zeit des 30-jährigen Krieges, Wiesbaden 1890.

Zarysy historyi Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

26208. **Szujski J.**, Dzieje Polski t. III., zob. Nr. 23424.

26209. Mosbach A., Wiadomości do dziejów polskich, zob. Nr. 1375 i 1376.

26210. **Bartoszewicz J.**, Szkice historyczne, zob. Nr. 23427.

26211. **Szajnocha K.**, Szkice historyczne (1854, 1858), zob. Nr. 23503.

26212. Kalicki B., Zarysy historyczne (1869), zob. Nr. 23484.

26213. **Rolle J.** (Dr. Antoni J.), Opowiadania (1876), zob. Nr. 23499.

26214. **Kubala L.**, Szkice historyczne (1880—1881), zob. Nr. 23490.

26215. Dubiecki M., Obrazy i studia historyczne (1883, 1899), zob. Nr. 23478.

26216. Darowski A., Szkice historyczne (1894, 1896), zob. Nr. 23477.

26217. **Forsten G.**, Bałtyjskij wopros, zob. Nr. 25915.

26218. **Petruszewicz A. S.**, Lwowska litopys (1498 do 1649), zob. Nr. 24335.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3368 4351; Kroniki, zob. Nr. 7654—8784.

26219. **Zagórski J.**, Monety z trzech ostatnich wieków, zob. Nr. 470—474; — Mennictwo, zob. Nr. 18250—18252.

26220. Simson P., Gesammelte Beobachtungen über das Wertverhältniss verschiedener Münzsorten, zob. Nr. 25660.

26221. Raczyński E., Le médailler de Pologne, zob. Nr. 569; — Zieliński J., Rys historyczny medalierstwa, zob. Nr. 22100.

26222. **Bartoszewicz J.**, Tablice historyczne (dostojnicy koronni i litewscy), zob. Nr. 273; — Dzieduszycki M., Starostowie ruscy i lwowscy, zob. Nr. 276.

Herbarze, zob. Nr. 330 355.

26223. **Kotłubaj E.**, Galerya Radziwiłłów, Wilno 1857.

26224. **Wolff J.**, Pacowie, Petersb. 1885.

Konieczpolscy, zob. Nr. 398 i 1441.

Ossolińscy, zob. Nr. 402.

Potoccy, zob. Nr. 403.

Sobiescy, zob. Nr. 405.

Historye rodów, zob. Nr. 391—409.

26225. **Krański W. S.**, The Poles in the 17 century, London 1843 t. 3.

26226. **Pawliszew N. J.**, Polska anarchia 1592—1699, 1879 t. 3, por.: Słowo ruskie, Lwów 1879 Nr. 79, 80.

26227. La Pologne pendant la première moitié du XVII. siècle, Bulletin pol., Paris 1900.

26228. **Koneczny F.**, Z zakamarków XVII. w., Prz., pol. 1899.

Zygmunt III., zob. Nr. 26120—26182.

26229. **Przyborowski W.**, Z przeszłości Warszawy, Warsz. 1899 (Życie miejskie w Warszawie w XVII. i XVIII. w., Życie klasztorne, Kary boże, Szwedzi w Warszawie w 1655 i 1702 r., Cudzoziemcy w Warszawie w XVII. i XVIII. w., Żydzi w Warszawie).

R: Jopaciński H., Wisła 1899; Gajeler J. F., Głos 1900 Nr. 2.

26230. **Kraków w wieku XVII.** Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

26231. **Chełmno w XVII. w.** Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.

26232. **Bracław i Winnica, Przeczdzicki A.,** Podole, Wilno 1841 t II; — **Dr. Antoni J.,** Braha nad Dniestrem (XVII w.), Gaz. lw. 1874 Nr. 207—208; — **Kazarewski Ał.,** Połtawszczyzna w XVII. w., zob. Nr. 24467.

Grudziądz, zob. Nr. 23989.

Ryga, zob. Nr. 24160.

26233. **Windakiewicz St.,** Akta Rzeczypospolitej babińskiej, Archiwum do dziejów liter. VIII., Odb. Krak. 1894, zob. Nr. 3417.

Stosunki kościelne, zob. Nr. 12717 12737; Synody, zob. Nr. 12764; Diecezye, zob. Nr. 12918.

Kościół ruski w XVII. wieku, zob. Nr. 14137—14231.

Spory religijne, zob. Nr. 15435—15725.

Towarzystwo Jezusowe, zob. Nr. 13808 do 13888.

Elekcya królów, zob. Nr. 16411—16436; Prawa majestatu, zob. Nr. 16443 16451.

26234. **Pawiński A.,** Dzieje ziemi kujawskiej, zob. Nr. 16509.

Stosunki prawne: Sejmy, zob. Nr. 16477 do 16494; Sejmiki, zob. Nr. 16509—16521; Konfederacye, zob. Nr. 16522; Konstytucye, zob. Nr. 16534.

Senatorowie i dygnitarze, zob. Nr. 16550 do 16554.

Skarbowość, zob. Nr. 16625.

Wojsko polskie, zob. Nr. 16733—16771.

26235. **Dolleczek A.,** Die polnische Armee im XVII. Jahrh., Militärische Ztschr. i Odb. Wien 1883, zob. Nr. 16752.

26236. **Bartoszewicz J.,** Hetmaństwo, zob. Nr. 25670.

Kozacy, zob. Nr. 16772—16794.

Marynarka polska, zob. Nr. 16801

Artykuły wojenne, zob. Nr. 16820 do 16822, 16844—16862.

26237. **Chomętowski,** Materyały do dziejów rolnictwa w Polsce w XVI. i XVII. w., zob. Nr. 2428, 3373, 17984.

26238. **Lubomirski T. J.,** Rolnicza ludność w Polsce od XVI. do XVIII. w., zob. Nr. 17075 i 17983.

26239. **Ulanowski B.,** Wieś polska od XVI. do XVIII. wieku, zob. Nr. 17086.

26240. **Surowiecki W.,** O upadku przemysłu i miast w Polsce, zob. Nr. 17203.

26241. **Łoziński Wł.,** Patrycyat i mieszczanństwo lwowskie w XVI. i XVII. w., zob. Nr. 17261.

26242. **Gargas Z.,** Poglądy ekonomiczne w XVII. w., zob. Nr. 17942.

Stosunki ekonomiczne Rolnictwo, zob. Nr. 17998—18006, 18045; Przemysł, zob. Nr. 18064; Górnictwo, zob. Nr. 18101; Handel, zob. Nr. 18159—18164, 18234, 18243—18246, 18270.

26243. **Kraszewski J. I.,** Pomniki do historii obyczajów w XVI. i XVII. w., zob. Nr. 18387 i 18427.

Obyczaje, zob. Nr. 18424—18428, 18503 do 18514, 18558—18563, 18584—18586, 18595, 18606, 18625, 18666, 18665—18691, 18708, 18770 18782, 18851—18856.

26244. **Czermak W.,** Uniwersytet Jagielloński w czterech ostatnich wiekach, Prz. pol. 1900 II., Odb. Krak. 1900.

Kollegia i akademie Jezuickie, zob. Nr. 19127—19218.

Akademia Zamojska, zob. Nr. 19219 do 19240 i Dod. I.

26245. **Jabłonowski Al.,** Akademia kijowsko-mohilewska, Krak. 1889—1901, zob. Nr. 19425.

Szkoły, zob. Nr. 18931—19447.

26246. **Bełcikowski A.,** O literaturze i oświacie XVII. w., zob. Nr. 20951.

26247. **Tarnowski St.,** Stan i charakter literatury politycznej w wieku XVII., Pam. II. zjazdu historyków polskich, Lwów 1890, zob. Nr. 17456—17478.

26248. **Dobrzycki St.,** Program naprawy Rzeczypospolitej w XVII. w., Ateneum 1897 III.

26249. **Raczyński E.,** Żywoty sławnych Polaków XVII. w., zob. Nr. 20954.

26250. **Czermak W.,** Kilka słów o pamiętnikach polskich XVII. w., Aten. 1896 IV.

Literatura, zob. Nr. 20949—21044.

Literatura ruska, zob. Nr. 21469—21515.

Literatura nowo-hebrejska, zob. Nr. 21557.

Sztuka, zob. Nr. 21755—21761, 21789, 21790, 21799, 21992, 22012—22016, 22085, 22099, 22122, 22159—22196, 22279, 22333, 22372—22562, 22563, 22676

Historia prowincyj, zob. Nr. 16200 do 16392, 23704—24799.

Wielkopolska, zob. Nr. 23730—23732.

Szląsk, zob. Nr. 23871—23878.

Pomorze, zob. Nr. 23916—23919.

Prusy, zob. Nr. 24102–24108.

Kraje nadbaltyckie, zob. Nr. 24215 do 24228.

Ruś, zob. Nr. 24380, 24535–24596.

Litwa, zob. Nr. 24763.

Mapy Polski, zob. Nr. 10918.

Por.: Barwiński E., Przegląd dziejów Polski, Zygmunta III., Pam. III. zjazd historyków polskich, Krak. 1900; Czermak W., Wiek XVII. (1632–1696), tamże.

26251. **Wojna szwedzka.** Rodberg C., Konung Carl IX. fälttag i Lifland år 1600, Upsala 1859; — Tranér G., Konung Carl IX. fälttag i Livland år 1601, Stockholm 1872.

26252. Pamiątka wojen szwedzkich w Rydze, Przyj. ludu, Leszno 1836 III.

Zob. Nr. 3400–3403, 3416, 3443.

26253. **Naruszewicz Ad.**, Historia Jana Karola Chodkiewicza, zob. Nr. 3429 i 26151.

26254. **Kirchholm 1605 r.** J. G., Bitwa pod Kirchholmem, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Wójcicki K. Wł., Bitwa pod Kirchholmem, Tyg. ill. 1862 VI.; — Póbojowisko Kirchholmskie, tamże 1875 2. XVI.; — Kudelka F., Bitwa pod Kirchholmem, Ateneum 1883 III.

Historia Inflant, zob. Nr. 24213.

Dawid Hilchen, zob. Nr. 26157.

26255. **Kamiński B.** (Kalinka W.), Negocjacje ze Szwecją, Dod. do Czasu 1857, zob. Nr. 26487.

Historia Szwecyi, zob. Nr. 22946–22958.

26256. Kraushar Al., Podróż obywatela warsz do Persyi w r. 1602 (Muratowicza), Drobizgi hist. 1891 I.

26257. **Sprawa moskiewska.** Die beiden Demetrier, Scenen aus der russischen Gesch., Danzig 1801–1804 t. 2; — Die Falschen Demetrier und der Aufstand der Strelitzen (1591), Torgau 1820; — Ciampi S., La Demetriade, ossiano nuovi documenti trovati e dati in luce, Firenze 1827, zob. Nr. 3458; — Nowakowski, De Demetrio I., Magno Russiae Duce, Iwani filio, Berolini 1829.

26258. **Ustiałow M.**, Skazania sowniennikow o Dimitri Samozwancie, Petersb. 1831–1833, 5 części, wyd. 3. (z portr. Dymitra i Maryny, ich podpisami i kartą Rosyi), Petersb. 1859 t. 2, zob. Nr. 7727; — Muchanow P., Podlinnyja swidietelstwa, zob. Nr. 3457.

26259. **Mérimee Pr.**, Le faux Démétrius, Episode de l'histoire de Russie, Paris 1852; 3. wyd. Bruxelles 1853 t. 2 (przetłóm. na polskie przez Kobeskiego, Dz. lit., Lwów 1854);

po niem.: Der falsche Demetrius, von Drugetin W. C., Leipz. 1853 (t. IV. Moderne Geschichtsschreiber), 2. wyd. 1865, 3. wyd. 1869 (por.: Gaz. warsz. 1854).

26260. Lorentz Fr., Der falsche Demetrius, ein Vortrag gehalten im März 1861 im Donnerstagsverein zu Bonn, Berlin 1862 (por.: Tyg. poz. 1863).

26261. **Maryna Mnischówna.** Potocki A., Maryna Mniszcz, Paris 1830 (toż po ros. i włosku); — Abrantes (księżna Józ. d'Junot), Biographie de Marina Mniszcz, avec une lithographie, Paris 1834; — Raczyński E., Wyjątki z jego dzieła p. t. Maryna Mnischówna, Lwowianin 1841, zob. Nr. 3460; — Podróż Maryny do Moskwy, Przyj. ludu, Leszno 1842 IX., 1848 XV.; — Popow N., Maryna Mnischówna, Gazeta moskiewska, Dod. lit. 1857 Nr. 1–3; — Turski J. K., Maryna Mnischówna, Niewiasta, Krak. 1860, 1861; — Chmyrow M., Maria Mniszcz (po ros.), Petersb. 1862; — Tatomir Ł., Dymitr Samozwaniec i Maryna Mnischówna, Strzecha 1870.

26262. **Szujski J.**, Maryna Mnischówna i obaj samozwańce, Prz. pol. 1867 IV.; Opow. i roztr. t. I., Dzieła ser. II. t. V., Krak. 1885.

26263. **Kostomarov N.**, Smutnoje wremia Moskowskawo gosudarstwa w nacziale XVII. stoletia (Istor. monogr. IV.–VI.), Petersb. 1868 t. 3; — Tenże, O slidstwennom dili po powodu obienija carowycza Dymitra (tamże XIII.), Petersb. 1881.

26264. **Pierling P.**, Rome et Demetrius d'après des documents, Lyon 1877, Paris 1878, zob. Nr. 3462 (por.: St. Z. Jezuita, Rosyanin o Dymitrze Samozwańcu, Prz. lw. 1878).

26265. Turkawski M., Dymitr carewicz w Polsce, Prz. lw. 1881, 1882.

26266. Lewickij N., Pseudodymitr I. jako propagator katolicyzmu, Russkij Arch. 1886 III.; — Ikonnikow W. S., Dymitryj Samozwaniec i Sigizmund III., Cztenija w ist. obszcz. Nestora, Kijów 1890 (dodane akty i współczesne świadectwa); — Pisma Konstantyna Mikołajewicza Biestuziewa-Riumina o Smutnom wriemieni, por.: Platonow L., Żurn. min. nar. prośw. 1898.

26267. **Platonow S. T.**, Drewnorusskija skazania i powiesti o smutnom wriemieni XVII. w., Petersb. 1888, zob. Nr. 7742; — Tenże, Oczerki po istorii smuty w moskowskom gosudarstwie XVI.–XVII. w., Petersb. 1899.

B: Hirschberg Al., Kwart. hist. 1899.

26268. **Pierling S. J.**, Un manuscrit du Vatican sur le tzar Dimitri de Moscou, Revue des questions historiques, Paris 1894 III., IV.; — Tenże, Czilli i Massa, Sowremienniki

Żełedimitra, Russkaja Star. 1893 XII. (por.: Michnowicki M., Kwart. hist. 1894; Przew. nauk. i lit. 1895).

26269. **Hirschberg Al.**, Dymitr Samozwaniec, Lwów 1898.

R: W r. 1898: St. Ptaszycki, Kraj Nr. 31; Narod. listy Nr. 234; Gluchowska K. (O tron), Ruch katolicki i Odb. Lwów 1898; Korzon T., Bibl. warsz. IV. i 1899 I.; w r. 1899: Rajczyk, Ateneum I.; Rolle M., Gaz. lw. 1899 Nr. 21; Turn, Prawda Nr. 8 i n.

26270. **List Samozwańca**. Lettre de Dimitri, dit le Faux, à Clément VIII., publ. par le P. Pierling, Paris 1898 (por.: Hirschberg A., Kwart. hist. 1898); — Bilbasow W. A., Pismo Żełedimitria Klimientu VIII., Russk. Star., 1898 II.; — Baudouin de Courtenay J., Strona językowa oryginału polskiego listu Dymitra Samozwańca do papieża Klemensa VIII. z dnia 24. kwietnia 1604, Rozpr. filol. Akad. XXIX., Odb. Krak. 1899 (por.: Bulletin de l'Acad. Crac. 1899); — Tenże, Jeszcze o list Dymitra Samozwańca, Kraj 1898 Nr. 39; — Ptaszycki S. L., Piśmo pierwawo Samozwanca k papie Klimientu VIII., Izw. imp. Akad. nauk, Petersb. 1899 i Odb.; — Domanić W., Nowy dokument 1604 g. o Samozwancie (Dokum.), Kij. Star. 1899 I.; — Peregrinus, W poskach o Dimitri Samozw., Nowoia Wremia 1899 14./26. kwietnia (por.: Hirschberg A., Kwart. hist. 1899); — Timoszczuk W. W., Nowyja dannija o pierwow Samozwancie, Russk. Star. 1899 II.—IV.

26271. **Sćepkin E.**, Wer war Pseudodemetrius? Archiv f. slav. Philol., Berlin 1899—1900 XXI, XXII.

26272. **Brückner Al.**, Tragedya moskiewska, Szkice historyczne, Prz. pol. 1900 III., Odb. Krak. 1900 (z 2 rycinami).

26273. **Wierzbowski T.**, Smutnoje wremija w sowremiennoj, polskoj lit. 1605—1607 (Materiały k'ist. mosk. gosudarstwa w XVI. i XVII. stol.), Warsz. 1899, zob. *Dod. I.* (*Kroniki*).

26274. O wizerunku Dymitra w Dziejach Zyg. III., Pam. warsz. Bentkowskiego 1819.

26275. **Obrazcow P.**, Prawosławnoje ruskoje duchowniostwo w period Samozwancew, Syn. Otcieństw. 1865.

26276. **Pipitz F. E.** i **Pink G.**, Polnisch-russische Wahlverwandtschaften vom Einzug der Polen in Moskau 1605 bis Einzug der Russen in Warschau 1881, Besonderer Abdr. der Einleitung zu M. Ogin'skij's Denkwürdigkeiten, Belle-Vue 1846, zob. Nr. 9876; Rozya w XVII. wieku, Prz. pozn. XVI.

26277. **Antonowicz W. B.**, Polsko-ruszkija sootnoszenija XVII. wieku w sowremiennoj polskoj prizmie, Kij. Star. 1885; — Golicyn N. W., Naucznoobrazowatielnaja snotszenija Rossii s Zapadnoj w nacz. XVII. w., Cztenija w imp. obszcz. ist. i driewn. ross. 1899.

26278. **Platonow S. T.**, Car Wasilij Szujskij i bojarie w 1606 g., Żurn. min. nar. prosw. 1899; — Timoszczuk W. W., Poliaki w Rossii w 1606—1608 g., Russk. Star. 1899 (listop.).

26279. **Darowski A.**, Spory dyplomatyczne o Samozwańców, Bibl. warsz. 1894 I.—II.; Szkice hist., Petersb. 1895 ser. II.; — Tenże, Balcer Chmielewski (stronnik Samozwańca), Szkice hist., Petersb. 1897 III.; — Tenże, Przyczynek do dziejów Samozwańca, Kraj 1899 Nr. 47; — Waliszewski K., Legenda o Dymitrze Samozwańcu, Kraj 1898 Nr. 18; — Kraushar A., List drugiego Dymitra Samozwańca do Mikołaja Wolskiego, marszałka wielkiego koronnego, Prawda, Lwów-Petersb. 1899.

Dokumenty, zob. Nr. 3456—3468; *Kroniki*, zob. Nr. 7714—7742.

Historia Rosyi, zob. Nr. 23052—23073.

26280. **Łoziński Wł.**, Dyaryuszek moskiewski Lwowianina z r. 1606, Kwart. hist. 1894.

Niemojewski St., *Pamiętnik 1606—1608*, zob. *Kroniki Dod. I.*

26281. **Konstancja królowa**. Kozłowski K., O powtórnem ożenieniu króla Zyg. III. i jego stosunkach familijnych z Austryą, rzecz podług współczesnych źródeł rękopiśmiennych, Bibl. warsz. 1866 III., zob. Nr. 7989.

26282. **Sokołowski A.**, Przed rokoszem, z czasów Zyg. III., Roz. hist. fil. Akad., Krak. 1882 XV.; — Tenże, Austriacka polityka, zob. Nr. 26142.

Lenno pruskie, zob. Nr. 25801.

Sejmy pruskie, zob. Nr. 24104.

Dochody Zyg. III., zob. Nr. 3471.

26283. **Rokosz Zebrzydowskiego**. Schmitt H., Rokosz Zebrzydowskiego, Dz. lit. 1857, Odb. Lwów 1858, zob. Nr. 3472; — Tenże, O rokoszu Zebrzydowskiego, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1865 III., Odb. Poznań 1865; — Łukaszewicz M., Hieronim Radziejowski i Mikołaj Zebrzydowski (por.: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1857 I.; Wiad. pol., Paryż 1857 Nr. 5; Roczn. pol. 1865 I.).

26284. **Rembowski Al.**, Rokosz Zebrzydowskiego, materiały historyczne, poprzedzone przedmową i rozprawą p. t.: Konfederacya i rokosz w dawnem prawie państwowem polskiem, Bibl. ord. Krasieńskich t. IX. do XII., Warsz. 1893 (1887—1892), zob. Nr. 16524; — Tenże, Konfederacya i rokosz, porównanie stanowych konstytucyj państw europejskich z ustrojem rzeczypospolitej polskiej, wyd. 2. powiększone, Warsz. 1896; — Bukowski J., Przyczynek do dziejów rokoszu Zebrzydowskiego, Kwart. hist. 1894.

26285. **Załęski St. ks.**, Rokosz Zebrzydowskiego i Jezuici, Prz. powsz. 1898 I, II, zob. Nr. 25943.

Zob. Nr. 7747.

26286. **Stadnicki Dyabeł**. Sokołowski A., Dyabeł Stadnicki, Ateneum 1883 IV.; — Papée Fr., Ostatnie chwile Dyabła Stadnickiego, Ateneum 1889 III., zob. Nr. 17570; — Odezwą Stan. Stadnickiego zwanego Dyablem, z rękop., Pam. lw. 1818.

26287. Bergh S., Wiadomości o przygotowaniach do koronacji Karola IX., Svensk. hist. Tidskrift 1884 IV.

26288. Jan z Warszawy, Kilka słów o pobycie Szwadów w Polsce w początku XVII. w., Dod. do Czasu 1868 IX.

26289. Wójcicki K. Wł., Zdobyćcie Parnawy, Tyg. ill. 1861 III.; — Borzywoj, Zdobyćcie Parnawy 1609, Tyg. powsz. 1883.

26290. **Smoleńsk 1611 r.** Der Krieg der Polen gegen die Russen 1610—1619, Ztschr. f. Kriegskunde 1829 XVII.

26291. **Górski K.**, Oblężenia Smoleńska w latach 1609—1611 i bitwa pod Kłuszynem, Przew. nauk. lit. 1895, zob. Nr. 3496; — Świątkiewicz A., Ostatni szturm, Kwart. hist. 1892.

Zob. Nr. 3512—3513, 7783.

26292. Kozłowski St., Elekcya królewicza Władysława Wazy na tron moskiewski, 1609 do 1611, Prz. powsz. 1889 II, III.

R: W. C., Kwart. hist. 1893.

26293. **Darowski A.**, Elekcya Władysława IV. na tron carski, Niwa 1892; Szkice hist. ser. II, Petersb. 1895; — Tenże, Polacy w Kremlu (1610—1612), Dzieje skarbcza moskiewskiego, Prz. pol. 1895 II.; Szkice hist., Petersb. 1897 III.

Żółkiewski St., zob. Nr. 3383, 7731—7734.

26294. Z dziejów Warszawy, Grobowiec Szujskich, Krak. 1894 (por.: Chmiel. A., Kwart. hist. 1896), zob. Nr. 22045; — Cwiatek D. W., Car Wasilij Szujskij w Polsce, Istorija Moskowskoj kaplicy w Warszawie, Warsz. uniwers. izwiestija 1894, 1896 (por.: W. C., Kwart. hist. 1898).

26295. **Darowski A.**, Malborski jeniec (metropolita mosk. Filaret i Wasyl Golicyński 1619 i n.), Bibl. warsz. 1895 III.; Szkice hist., Petersb. 1897 III.

Zob. Nr. 3512.

26296. Kraszewski J. I., Pożar zamku wileńskiego w r. 1610, zob. Nr. 7782.

26297. Mosbach A., Dwa poselstwa do Polski przez Szlązaków odprawione 1611 i 1620 r., zob. Nr. 3509.

26298. Pożarskij książ, Oswobodiciel Rosji od polskawo iga, Moskwa 1844, zob. Nr. 7787.

26299. **Kostomarov N.**, Powieść ob oswożeniu Moskwy ot Polaków w 1612 roku i izbranie caria Michajła, Petersb. 1884, 5. wyd. 1894.

26300. **Barwiński E.**, Przymierze polsko-austriackie z r. 1613, przyczynek do historyi stosunków austriacko-polskich za Zyg. III., Przew. nauk. lit. 1896, Odb. Lwów 1896.

R: Gorzycki K. J., Muzeum 1896.

26301. Rembowski A., Wzór Rpltej rządnej ks. Januszowskiego r. 1613, Niwa 1875, zob. Nr. 7797.

26302. Mycielski J., Porwana z klasztoru, Krak. 1887, zob. Nr. 17601.

26303. Sawaszkiewicz L. L., Porównanie wypraw na Moskwę Żółkiewskiego i Napoleona, Bruksela, Ostenda i Paryż 1859, 2. wyd. Lwów 1871.

Pruskie sejmy 1609—1619, zob. Nr. 24102.

Przeniesienie lenna pruskiego na elektorów brandenburskich, zob. Nr. 25793, 25801.

26304. Potujeński A., Pobyt Lissowczyków w północnej części państwa rosyjskiego w r. 1613, Bibl. warsz. 1853 III., zob. Nr. 16791.

Komisya bydgoska, zob. Nr. 3533.

Bobola A., zob. Nr. 7870 i Osoby.

26305. Czołowski A., Dwa dyaryusze najazdów tatarskich 1618 i 1624, Kwart. hist. 1892.

21306. **Wojna trzydziestoletnia**, zob. Nr. 1571—1575, 3566, 26188—26197; — Ritter M., Geschichte der Deutschen Union von den Vorbereitungen des Bundes bis zum Tode K. Rudolf II. (1598—1612), Schaffh. 1867, 1873 t. 2; — Tenże, Politik und Geschichte der Union zur Zeit des Ausganges Rudolf II. und der Anfänge des K. Mathias, Münch. 1880 (Abh. d. Akad.); — Stumpf A. S., Geschichte der Deutschen Liga, zob. Nr. 3519; — Cornelius C. A., Zur Gesch. der Liga, Münch. hist. Jahrb. 1865.

Onno Klopp, zob. Nr. 26195.

26307. Müller K. A., Fünf Bücher vom Böhmischem Krieg in den Jahren 1618—1621 nach handschriftlichen Quellen des k. Sächsischen Haupt-Staats-Archivs, Forschungen auf d. Geb. d. neuern Gesch. III., Dresden 1841; — Gindely A., Beiträge, Prag 1858; — Tenże, Beiträge zur Gesch. d. 30 jährigen Krieger, aus den nachgelassenen Papieren hrsg. v. Hirn J., Archiv f. oesterr. Gesch., Wien 1900; — Quellennässige Beiträge zur Gesch. des 30 jährigen Krieger, mitgeth. v. C. Grünhagen und J. Krebs, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XX.; — Grünhagen C.,

Schlesisches aus Londoner Gesandtschaftsberichten, den Anfang des 30 jährigen Krieges betreffend, auszüglich mitgetheilt, tamże XXI.

Szląsk przed wojną, zob. Nr. 23872 do 23875.

26308. Jarochoński K., Wojny 30 letniej początek wedle najnowszych opracowań, Aten. 1880 I., *zob. Nr. 3573.*

26309. **Lisowczyki**, *zob. Nr. 16789 – 16794; — Dembołęcki W., Przewaga Elearów, zob. Nr. 7932 – 7935; — Kozaki Lisowczyki, Lwówianin 1840 (po rusku: Ruś, Lwów 1867 Nr. 43); — Aleksander J. Lisowski, Tyg. lit., Poznań 1843 VI; — Narbutt T., O Józefie Aleksandrze Lisowskim, Ondyna Druskienickich źródeł, Grodno 1845; — Gołębiowski S., Aleksander Lisowski, Bibl. warsz. 1854 II., *zob. Nr. 16793; — Stroynowski R., Portret St. Stroynowskiego, hetmana Lisowczyków, Gaz. warsz. 1856 Nr. 199, 201, 203, 207; — Lisowczyk, Czech J., Nowy kalendarz astron. gosp., Krak. 1871.**

26310. **Dzieduszycki M.**, Krótki rys dziejów i spraw Lisowczyków, *zob. Nr. 7935 i 16789.*

26311. **Dolleczek A.**, Die Lisowczyken, ein Beitrag zur Geschichte des österreichischen Heerwesens im dreissigjährigen Kriege, 1893, *zob. Nr. 16792.*

26312. **Biała Góra**, *zob. Nr. 3584; — Gindely A., Die Berichte über die Schlacht auf dem Weissen Berge bei Prag zusammengestellt, Archiv f. Oesterr. Gesch. LVI., Odb. Wien 1877; — Tenże, Ein Beitrag zur Biographie des Pater Dominicus a Jesu Maria, des Zeitgenossen der Schlacht auf dem Weissen Berge, tamże LXV.; — Brendel R., Die Schlacht am Weissen Berge bei Prag, eine Quellenuntersuchung, Halle 1875; — Krebs J., Die Schlacht am Weissen Berge bei Prag, Breslau 1879.*

26313. Tadra F., Zur Kaiserwahl 1619, Aktenstücke des k. Sächsischen Archivs, mit Einleitung: Die Stellung Kursachsens gegenüber K. Ferdinand und dem Böhmischen Aufstande, 1619, Sitzungsber. Akad., Wien 1878, *zob. Nr. 3574.*

26314. Jarochoński K., Po bitwie na Białej Górze, Aten. 1881 III.

26315. **Bethlen Gabor**, *zob. Nr. 3543, 3602; — Szilágyi A., Gabriel Bethlen und die Schwedische Diplomatie, Ungar. Revue 1882, Odb. Budapest 1882 (por.: tamże 1885); — Tenże, (Stosunek Bethlena Gabora do Polski), Századok 1887; — Georg Rákóczi I. im 30 jährigen Kriege, 1630–1640, Ungar. Revue 1883; — Siebenbürgen und der Krieg im Nordosten, tamże 1892; — Gindely A., Zur*

Geschichte Gabriel Bethlens, tamże 1890; — Krüner F., Bethlen Gabor, Fürst von Siebenbürgen, Sybels Hist. Ztschr. LVIII.; — Tadra F., Beiträge zur Gesch. des Feldzuges Bethlen Gabors gegen K. Ferdinand II. im J. 1623, nebst Original-Briefen Albrechts von Waldstein, Archiv f. Oesterr. Gesch. LV.

Pomorze, zob. Nr. 23916.

Zob. Nr. 23873.

26316. Darowski A., Zatargi o starostwów pogranicznych, 1618–1654 (z Moskwą), Szkice hist., Petersb. 1897 III.

26317. **Cecora**, *zob. Nr. 3586; — Żółkiewski pod Cecorą, Wanda, tyg., Warsz. 1821 I.; — Kłeska Żółkiewskiego pod Cecorą i nad Dniestrem, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Kaszewski K., Bitwa pod Cecorą, Tyg. ill. 1860 II.; — Grochowski W., Bitwa pod Cecorą, tamże 1862 VI.; — Śmierć Żółkiewskiego, Sobótka, Poznań 1870; — Stan. Żółkiewski pod Cecorą, Bies. lit. 1882.*

26318. **Liske X.**, Der türkisch-polnische Feldzug im Jahre 1620, Archiv f. österr. Gesch. XLI., Odb. Wien 1869; — Tenże, St. Żółkiewskiego kłeska i zgon, Dz. lit. 1869.

26319. **Szujski J.**, Cecora i Chocim, prelekcya, Prz. polski 1871 I., Odb. Krak. 1871; Opow. i rozstrz., Krak. 1886 t. II.; Dzieła ser. II. t. VI.

26320. **Górski K.**, O wyprawie i kłesce cecorskiej, Bibl. warsz. 1886 III.; — Tenże, Teofil Szemberg, tamże 1886 IV., *zob. Nr. 3586.*

R: **Liske X.**, Kwart. hist. 1887.

26321. Czołowski A., Po pogromie cecorskim, Iris, Lwów 1899.

26322. **Zamach Piekarskiego** na Zyg. III., Orędownik, Poznań 1840–1841; Trypplin, Tajem. społ. t. II., *zob. Nr. 3594, 7902, 17566.*

26323. **Wojna chocimska**, *zob. Nr. 3605, 7906–7918; — Classicum nieśmiertelnej sławy wodzów polskich pod Chocimem, 1703; — Wyprawa do Chocimia (?), Groza A., Rusałka, Wilno 1842; — Chocim, Szechowicz, Semennaja biblioteka 1855; — Wójcicki K. Wł., Zwycięstwo nad Turkami pod Chocimem, Tyg. ill. 1861 IV.; — Darowski (Darewski) W. A., Wojna chocimska, Bruksela 1802, Lwów 1864; — Dr. Ant. J., Chocim, Tyg. powsz., Warsz. 1881; — Bitwa pod Chocimem, Bies. lit. 1882.*

26324. **Tretyak J.**, Historia wojny chocimskiej, 1621, Przew. nauk. lit. 1888, Odb. Lwów 1889.

R: Korzon, Dod. do Kraju 1889 Nr. 50; Prz. powsz. 1889 II.; N. M., Kij. Star. 1889; Czermak W., Kwart. hist. 1890.

26325. Szajnocha K., Wacław Potocki, autor „Wojny chocimskiej“, *zob.* Nr. 8691 i 21003; — Krasicki I., *zob.* Nr. 21097.

Poselstwo Zbaraskiego do Turek r. 1622, zob. Nr. 3611.

26326. Kondratowicz L. (Syrokomla Wł.), Samuel Korecki, Przyczynki do hist. domowej w Polsce, Wilno 1858.

26327. Bartoszewicz J., Wolski Mikołaj, marsz. w. kor., Tyg. ill. 1863 VII.

26328. **Radziwiłłowie:** Krzysztof, Sprawy wojenne i polityczne, 1621—1631, Paryż 1859, *zob.* Nr. 3601; — Raczyński E., Żywoty sławnych Polaków XVII. w., Żywoć Albr. Radziwiłła, Poznań 1840—1841; — Liske X., Af Fyrst Stanislaus Radziwills Memoires meddelt af..., Aftryk af Historisk Tidsskrift 1877 VI., *zob.* Nr. 26377.

Zbaraski Jerzy, zob. Nr. 3601.

26329. **Zbaraski Krzysztof.** Chomętowski Wł., Książę Krzysztof Zbaraski, koniuszy koronny, Bibl. warsz. 1865 IV., *zob.* Nr. 3611, 7928 i 7964.

26330. **Konieczpolski Stanisław,** *zob.* Nr. 3815, 8086 i 8156; — Stanisław i Aleksander Konieczpolscy, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Bartoszewicz J., Konieczpolski Stanisław, Tyg. ill. 1863 VII.; — Dubiecki M., Gniazdo hetmańskie (Al. Konieczpolski, wda sieradzki), studjum obyczajowe XVII. w., Obrazy i studia hist i liter., Warsz. 1884 I.

26331. **Sobieski Jakób,** Bibl. warsz. 1852 II., *zob.* Nr. 7907—7912 i 26368.

26332. **Ostroróg Jan.** Chomętowski Wł., Jan Ostroróg, Bibl. warsz. 1864 III., IV., *zob.* Nr. 7913—7914.

26333. Kętrzyński W., Zbigniew Ossoliński, wda sandomierski, Aten. 1878 IV., *zob.* Nr. 7939.

Ossoliński Jerzy, zob. Nr. 26375.

Pac Stefan, zob. Nr. 7941.

26334. **Piasecki Paweł.** Szelągowski Ad., Paweł Piasecki, historyk, Przew. nauk. lit. 1898, Odb. Lwów 1899, *zob.* Nr. 8171—8178, 12896 i *Dod. I.*

26335. **Nowodworski Bart.** Koźmian E., Życie B. Nowodworskiego, Żywoty sławnych Polaków, *zob.* Nr. 3977; — Wójcicki K. Wł., Nowodworski Bartłomiej, kap. straży przyb. Zyg. III., Tyg. ill. 1862 VI., *zob.* Nr. 7936.

Bobola A., zob. Nr. 7870.

26336. **Kunciewicz Jozafat,** *zob.* Nr. 3622, 7979, 14204—14208; — Looshorn J., Der hl. Martyrer Josaphat Kunciewicz, Erzbischof von Polock, nach dem Lateinischen des unirt-

ten Bischofs Jak. Susza bearbeitet mit einem geschichtlichen Überblick über die unirten Ruthenen in Polen und Russland, München 1897.

Birkowski F., zob. Nr. 8064 i 21015.

26337. Gregorovius F., Urban VIII. im Widerspruch zu Spanien und dem Kaiser, eine Episode des 30jährigen Krieges, Stuttg. 1879, *zob.* Nr. 3621 i 12727.

26338. **Wojna szwedzka (1621—1629).** Wiedekind J., Thet Swenska i Rysland tijoahrs Krijgz Historie under Gust. Adolphi, emoot rebeller oh Lithower, Stockholm 1671; — Gustaw Adolf, Lettres et memoires sur les guerres des Suedois en Pologne et en Allemagne, collection par Gener. Grimsard, Paris 1790; — Wójcicki, Szwedzi w Polsce za króla Gustawa (z współczesnego rękopisu), Bibl. star. pisarzy pol. 1843 I.; — Rohlen, Die Schweden in Kurland im Jahre 1625, *zob.* Nr. 24219—24222; — Gebauer, Die Schwedenkriege, Preuss. Provinzialbl. 1840 XXIV.; — Gottschalk, Der schwed. poln. Krieg in Preussen 1626—1629, tamże 1841 XXVI.; — Dittrich F., Einige Dokumente aus der Zeit der Schwedenkriege (1626—1635), Ztschr. f. Gesch. u. Altertumsk. Ermlands 1894 X.

26339. **Gustaw Adolf,** *zob.* Nr. 3632, 3638, 3666, 3672, 3696, 7998; — Dover L., Lives of the most Sovereigns of modern Europa, London 1833, Hamburg 1838; — Cronholm A., Sveriges historia under Gustaf II. Adolphi regering, Stockh., Malmö 1857—1872 t. 6 (po niem.: Gustav II. Adolf in Deutschland, von H. Helms, Leipzig 1875 t. I.); — Trettioariga kriget og underhandlingarna i Tyskland fran Gust. II. Ad. död till Westfaliska fredsslutet, Stockh. 1876—1880; — Geijer E. G., Geschichte Schwedens, Hamb. 1836 t. III., *zob.* Nr. 22795; — Droysen G., Gustav Adolf, Leipzig 1869, 1870 t. 2; — Mankell J., Om orsakerna till Gustaf II. Adolphi deltagande i trettioariga kriget, Hist. Bibliotek 1878; — Tenze, Om Gustaf II. Adolphi Politik, Stockh. 1881; — Odhner C. T., Om Orsakerna till Gustaf II. Adolphi deltagande i trettioariga kriget, Hist. Bibliotek 1879, 2. wyd. Lund 1882 (por.: Hildebrand E., Histor. Tidskr. 1882 II.); — Ridderstad W., Gustaf II. Adolphi deltagande i trettioariga kriget, Stockh. 1882 (z dok.); — Svedelius W. E., Om konung Gustaf II. Adolphi karaktärs utveckling, Upsala 1862; — Bratt Cl., Gustaf II. Adolf som fältherre, Försök till karakteristik, Stockh. 1891; — Struck W., Gustav Adolf und die schwedische Satisfaktion, Histor. Vierteljahrsschrift 1899; — Leidig E., Die Beziehungen G. Adolphi zu Danzig, *zob.* Nr. 1618, 24105.

26340. Z życia Gustawa Adolfa, króla szwedzkiego, Rozm., Lwów 1817 I.; Pomnik traktatu szwedzkiego w Kielcach, Pam. Sandomierski 1829 I.; O Gustawie Adolfe, *Dod. do Gaz. leckiej* 1877.

26341. **Rudnickij St.**, Kozacko - polska wojna r. 1625, *zob.* Nr. 24548.

Podróż Wład. IV. 1624 i 1626 r., zob. Nr. 7943.

26342. Fagniez G., Richelieu et l'Allemagne (1624—1630), *Revue hist.* 1891 XLV. (por.: tamże XLVIII.), *zob.* Nr. 26202.

26343. **Wallenstein.** Gindely A., Waldstein während seines ersten Generalats im Lichte der gleichzeitigen Quellen 1625—1630, Prag u. Leipzig 1886 t. 2; — Ranke L., Geschichte Wallensteins, Leipzig 1869, 4. wyd. 1880 (Werke XXIII.); — Gaedeke A., Die Ergebnisse der neueren Wallenstein-Forschung, *Hist. Taschenb.* 1889; — Ritter M., Untersuchungen z. Gesch. Wallensteins, *Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss.* 1890 IV.; — Loewe A., Die Organisation und Verwaltung der Wallensteinischen Heere, Freiburg in B. u. Leipzig 1895, *zob.* Nr. 26393.

26344. Lubowski E., Wallenstein, *Tyg. ill.* 1874 2. XIII.; Wallenstein w Tatrach, *Czas* 1876 Nr. 241.

26345. **Karol Ferdynand.** Mosbach A., Die Wahl des elfjährigen polnischen Prinzen Carl Ferdinand zum Bischof von Breslau, 1625, *zob.* Nr. 13025, 23871; — Bartoszewicz J. L., Królewicze biskupi, *Zywoty czterech kapłanów (Jana Olbrachta, Karola Ferdynanda Wazy i o stosunkach biskupstwa wrocławskiego do metropolii gnieźnieńskiej)*, Warsz. 1851.

26346. Lelewel J., Ostatnie lata panowania Zygmunta III., *Dz. wił.* 1822, por.: Polska, *dzieje i rzeczy t. V.* XIX.

26347. Opel J. O., Das Kurfürstenthum Brandenburg in den ersten Monaten des Jahres 1627, *Sybel's Hist. Ztschr.* LI.

26348. **Gindely A.**, Die maritimen Pläne der Habsburger und die Antheilnahme Kaiser Ferdinands II. am polnisch-schwedischen Kriege während der Jahre 1627—1629, *Denkschriften d. Akad.*, Wien 1891.

26349. Spahn, Auswärtige Politik und innere Lage des Herzogtums Pommern von 1627—1630, *zob.* Nr. 23917; — Vogt, Pommern-Wolgast's Landwehr im J. 1626, *Monatsbl. d. Ges. f. Pomm. Gesch.* 1893.

Szląsk w r. 1626 i 1627, zob. Nr. 23874.

26350. Irmer G., Hans Georg von Arnim als kaiserlicher Heerführer in Pommern und Polen, *Forsch. z. deutsch. Gesch.* XIX.

26351. Kraushar Al., Sprawa Bolestraszyckiego (proces w r. 1627 o Moulina „Heraclet“), *Drobiazgi hist.* 1891 I, *zob.* Nr. 17587.

26352. **Urszula Łabędzianka.** Wisłocki Wł., Urszula Ochmistrzyni Łabędzianka i jej ko-

respondencya polska z Piotrem Gembickim w r. 1627, *Prz. pol.* 1877 IV., *Odb. Krak.* 1877, *zob.* Nr. 3655.

26353. **Poniatowska Kr.**, *zob.* Nr. 7969 i 7970; — Poniatowska Krystyna, *Przyj. ludu, Leszno* 1835 II.; — Bartoszewicz J., Krystyna Poniatowska (ur. 1610, † 1644), przyczynek do dziejów Braci czeskich w Polsce, *Studia hist. i lit. I.*, *Dzieła VIII.*, *Krak.* 1880

26354. Nowy Rok w starych latach (z lat 1628 i 1626), *Kurj. pol.* 1892 Nr. 1.

26355. Bostel F., Rachunek skarbu koronnego z r. 1629, *zob.* Nr. 16625 (por.: *Bull. de l'Acad.* Crac. 1892).

26356. **Szelągowski Ad.**, Układy królewicza Władysława i dyssydentów z Gustawem Adolfem, *Kwart. hist.* 1899 XIII., *Odb. Lwów* 1900.

26357. **Kraszewski J. I.**, Rok ostatni panowania Zygmunta III., *obraz hist.*, *Wilno* 1833 t. 2.

R: R. W., *Tyg. petersb.* 1833 IX. i X.

Pogrzeb Zyg. III., zob. Nr. 3703.

26358. Pomnik Zygmunta III. w Warszawie, *Przyj. ludu, Leszno* 1834 I., *zob.* Nr. 22091.

26359. **Elekcya 1632 r.** A. Z. S., Kilka słów o istnieniu „suffragiów“ danych w r. 1632, *Czas* 1859 Nr. 167—185; — Wielkopole w czasie bezkrólewia, *zob.* Nr. 23750; — Elekcya Władysława IV., *Bies. lit.* 1882.

26360. Akt koronacyi Wład. IV. 1633 r., *Zbieracz lit.* 1838 II., *Skomorowskiego: Ćwicz. nauk.* II.

O bezkrólewicach i elekcjach w ogólności, zob. Nr. 16405—16431.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3687 - 3691; *Kroniki, zob.* Nr. 7999 - 8004.

26361. **Władysław IV.** Kwiatkowski K., *Dzieje narodu polsk. za panow. Wład. IV.*, *Warsz.* 1823; — *Przyj. ludu, Leszno* 1836 III.

26362. **Szujski J.**, *Dzieje Polski t. III.* (1864), *zob.* Nr. 23424.

26363. **Szajnocha K.**, *Dwa lata dziejów naszych, zob.* Nr. 26423.

26364. Kalicki B., Władysław IV. królem chłopów, *Prz. pol.* 1867 III., *Odb. Krak.* 1867; *Zarysy hist.*, *Lwów* 1869.

26365. **Kubala L.**, Jerzy Ossoliński, *Przew. nauk. lit.* 1878—1881, *Odb. Lwów* 1883, *zob.* Nr. 26443.

R: Bobrzyński M., *Niwa* 1888; Jarochoowski K., *Tyg. ill.* 1883; *Kurjer poz.* 1893 Nr. 69.

26366. **Czermak W.**, Na dworze Władysława IV., Bibl. warsz. 1896 IV. do 1897 IV.; — Tenże, Plany wojny tureckiej Wład. IV., *zob.* Nr. 26424.

Listy Wład. IV., *zob.* Nr. 1436, 1438, 3388, 3517, 3692—3694; *Podróże*, *zob.* Nr. 7943.

26367. Darowski A., Prawa Wład. IV. do korony carskiej, Bibl. warsz. 1893 II.; Szkice hist., Petersb. 1895 II., *zob.* Nr. 26293.

26368. Kubala L., Droga króla Władysława IV. do Baden i kongres w Nikolsburgu, opisany przez Jakóba Sobieskiego, Przew. nauk. lit. 1878.

26369. Szelagowski A., Układy królewicza Władysława i dysydentów z Gustawem Adolfem w r. 1632, *zob.* Nr. 26356.

26370. Mowy pogrzebowe i wspomnienia pośmiertne, *zob.* Nr. 8179 i 8180; Wassenberg E., Gestorum Wład. IV., *zob.* Nr. 8126; Piasecki P., Chronica, *zob.* Nr. 8171; Radziwiłł Albr., Memoriale, *zob.* Nr. 3696, 8273; Kobierzycki S., *zob.* Nr. 8342; Twardowski S., *zob.* Nr. 8347; Kojalowicz W. W., *zob.* Nr. 8524.

Cecylia Renata, żona Wład. IV., *zob.* Nr. 8132 i 26398.

Zygmunt Kazimierz, syn Wład. IV., *zob.* Nr. 8169.

Marya Ludwika, żona Wład. IV., *zob.* Nr. 8411 i 26414.

Jan Kazimierz, *zob.* Nr. 26433.

26371. Hassencamp R., Der Ehebund der polnischen Prinzessin Anna Catharina Constantia mit Philipp Wilhelm v. Pfalz-Neuburg und seine politischen Folgen, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1895.

26372. **Krystyna, królowa szwedzka.** Dzie duszycki M., Krystyna, królowa szwedzka, Prz. lwowski 1873 VI.; — Wodzicka z Potockich T., Krystyna, królowa szwedzka, Prz. pol. 1900 I, II.; Bülow W. v., Das Weiberregiment an den Höfen Europas in den letzten drei Jahrhunderten, t. II.: Am Hofe der Königin Christine von Schweden, Berlin 1900, *zob.* Nr. 1620.

Stosunki francusko-polskie, *zob.* Nr. 26410.

26373. Sirbu, Mateiu-Voda Basarabas auswärtige Beziehungen, 1632—1654, Zur Gesch. d. europ. Orients, Leipzig 1899 (stosunki z cesarzem i Polską 1632—1654).

Kurlandya, *zob.* Nr. 24215.

26374. **Szajnocha K.**, Urazy królewiat polskich, Szkice hist. II.; — Tenże, Walka książąt starożytnych z nowoczesnymi za Władysława IV., Dz. lit. 1865, Czas 1865 Nr. 93.

Nr. 26138—26140.

26375. **Ossoliński Jerzy**, *zob.* Nr. 8213 do 8218; — Bohomolec Fr. X., Żywot Jerzego Ossolińskiego, Warsz. 1777; 2. wyd. Życia

sławnych Polaków Mostowskiego, Warsz. 1805; 3. wyd. Życia sławnych Polaków Bobrowicza, Lipsk 1837 t. V.; 4. wyd. Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1860—1861; — Ossoliński J., Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; — Grochowski W., Ossoliński Jerzy, Tyg. ill. 1861 III.; — Kubala L., Jerzy Ossoliński, *zob.* Nr. 26365; — Legacya do Rzymu, *zob.* Nr. 26387; — Legacya do Ratyzbony, *zob.* Nr. 26397.

Sobieski Jakób, *zob.* Nr. 26331.

26376. **Zamoyski Tomasz**, *zob.* Nr. 8069; — Gołębiowski S., Pamiętnik o Tomaszu Zamoyskim, Bibl. warsz. 1853, Odb. Warsz. 1853; Żurkowski St., Tomasz na Zamościu Zamojskiego żywot, wyd. z rękop. Batowski A., Lwów 1859 (por.: Dz. lit. 1860); — Hubert L., Zamoyski Tomasz na Zamościu, kanclerz w. kor., Tyg. ill. 1864 IX.

Lubomirski Jerzy, *zob.* Nr. 26461.

Radziwiłł Krz., *zob.* Nr. 8104 i 26328.

Radziwiłł Albr., *zob.* Nr. 8273, 26328.

26377. **Radziwiłł Janusz**, *zob.* Nr. 8276; — Kołubaj E., Życie Janusza Radziwiłła, Wilno 1859, *zob.* Nr. 404 (por.: Kalicki B., Prz. pol. 1866 IV.; Czas 1859 Nr. 90; Zarysy hist., Lwów 1869); — Grochowski W., Radziwiłł Janusz, Tyg. ill. 1863 VIII.

Radziwiłł Bogusław, *zob.* Nr. 26456.

Wiśniowiecki Jeremi, *zob.* Nr. 26451.

26378. **Łaszcz Samuel.** Nowosielski A., Samuel Łaszcz, strażnik koronny, Kijów 1865 (por.: Bibl. warsz. 1867); — Antoni J. (Rolle), Tyg. powsz., Warsz. 1884—1885, *zob.* Nr. 24555; — Szajnocha K., *zob.* Nr. 26423.

Arciszewski Krz. *zob.* Nr. 8077, 26505.

26379. **Oświęcimowie.** Szajnocha K., Dziariusz Stanisława Oświęcima w zbiorze rękopismów zakł. nar. Ossolińskich, *zob.* Nr. 8160—8165.

26380. Szajnocha K., Miecznik koronny Jabłonowski, Szkice hist. III.

Mohyła Piotr, *zob.* Nr. 21493 i 26402.

Akademia kijowsko-mohilewska, *zob.* Nr. 19424—19433.

Komeński J. A., *zob.* Nr. 19854—19860.

Petrycy J. I., *zob.* Nr. 8106.

Starowolski Sz., *zob.* Nr. 8005.

26381. Wołyński A., Stosunki Galileusza z Polską, Tyg. ill. 1878 V., *zob.* Nr. 3388; — Feldmanowski Wł., Władysława IV. stosunki lit. i nauk., Czasop. Bibl. Ossol. p. n. XI.

26382. Arnold J. Chr., Mathias Litawer, Vorbek. Germanis dictus Lettow, Phil. et Med. Dr. Vladislai IV. Pol. et Suec. Reg. medicus, Roczn. tow. nauk. Krak. VIII, Odb. Crac. 1823.

26383. Windakiewicz S., Teatr Władysława IV. (1633–1648), zob. Nr. 20974.

26384. Raczyński E., Le médailler de Pologne, zob. Nr. 569.

26385. Dukat toruński Władysława IV, Wiad. num. archeol. 1893.

Portret Wład. IV., zob. Nr. 22299.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 3692–3827; Kroniki, zob. Nr. 7998–8180; Literatura polityczna, zob. Nr. 17456–17478.

Sejm koronacyjny, zob. Nr. 3700.

26386. Warszawa przed 25 laty (ze starej broszury), Kurjer warsz. 1883 Nr. 85–90.

26387. Opis wjazdu Ossolińskiego do Rzymu, Pszczółka Krak. 1821 III.; — Ossoliński w Rzymie, Bies. lit. 1882, zob. Nr. 3705 i 26375.

26388. **Wojna moskiewska 1633–1634 r.** Der polnisch russische Krieg in dem J. 1632 und 1634, Ztschr. f. Kriegsg. 1825 IV.; — Liske X., Przyczynki, zob. Nr. 3707; — Kotłubaj E., Odsiecz Smoleńska i pokój Polanowski, Dod. do Czasu 1858 XI.; — Czermak W., Wojna smoleńska z r. 1633–1634 w świetle nowych źródeł (na podstawie „Dyaryusza wojny moskiewskiej z r. 1634“, wyd. A. Rembowski, Bibl. Ordyn. Kras. XIII, Warsz. 1895, zob. Dokumenty Dod. I.), Kwart. hist. 1896; — Celewicz O., Uczast kozaków w Smoleńskiej wojnie 1633–1634 r., Zap. tow. Szewcz. 1899 XXVIII.; — Darowski A., Misja dyplomatyczna w XVII w. (1635 r. pokój w Polanowie), Bibl. warsz. 1892 I., Szkice hist., Petersb. 1894 I. (por.: a. r., Niwa 1892 Nr. 8).

Zob. Nr. 3707–3720, 8038 8040.

26389. Heck K., Pohyt Wład. IV. we Lwowie 1634 i J. B. Zimorowicza Vox Leonis, Spraw. gimn. Fr. Józefa we Lwowie za r. 1887, Odb. Lwów 1887, zob. Nr. 3722.

R.: Sawczyński H., Kwart. hist. 1888; Gaz. lw. 1887 Nr. 184.

26390. **Wojna turecka 1634 r.** Poselstwo do Amurata, Dz. warsz. 1825–1826; — Wyprawa Amurata, tamże.

26391. Fagniez G., Le père Joseph et Richelieu, La préparation de la rupture ouverte avec la maison d'Autriche etc. (1632 do 1635), Revue hist. XXXVI–XXXIX.; — Vigier O., L'influence politique du père Joseph, Negotiations avec les princes d'Allemagne et la Suède, Revue des questions histor. L., zob. Nr. 26202.

26392. Fries E., Erik Oxenstierna, Biografisk studie, Stockh. 1889, zob. Nr. 1619.

26393. Gaedeke A., Wallensteins Verhandlungen mit den Schweden und Sachsen 1631–1634, mit Akten und Urkunden aus dem k. Haupt-Staats-Archiv zu Dresden, Frankf. a. M. 1885; — Irmer G., Die Verhandlungen Schwedens und seiner Verbündeten mit Wallenstein und dem Kaiser vom 1631–1634 (Publ. aus dem preuss. Staatsarch.), Leipzig 1888–1891.

26394. Palm H., Die Conjunction d. Herzoge v. Liegnitz, Brieg und Oels sowie d. Stadt und d. Fürstenthums Breslau mit den Kurfürsten v. Sachsen und Brandenburg und die Krone Schweden in d. J. 1633–1635, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens III.

26395. **Droysen G.**, Bernhard v. Weimar, Leipzig 1885 t. 2 (por.: Forsch. z. deutsch. Gesch. XXVI i Gött. Gel. Anz. 1886 Nr. 6).

26396. **Koch M.**, Geschichte des Deutschen Reiches unter der Regierung Ferdinands III., Wien 1865, 1866 t. 2 (por.: Erdmannsdorffer B., Zur Geschichte und Geschichtsschreibung des 30 jährigen Krieges, Sybels Hist. Ztschr. XIV.).

Rozejm sztumdorfski, zob. Nr. 3728 do 3731.

26397. Hirschberg A., Dyaryusz legacy Jerzego Ossolińskiego na sejm Rzeszy niemieckiej, zob. Nr. 3737 i 26375.

R.: R., Bibl. warsz. 1878 I.

26398. **Cecylia Renata.** Dobiecki W., Cecylia Renata, Austriaczka, Władysława IV. małżonka, Wilkońskiego A. Dzwon literacki, Warsz. 1846–1847 oddz. I t. II.; — Cecylia Renata, królowa polska, Przyj. dom., Lwów 1866; — Uroczystość weselna Władysława IV. z Cecylią Renatą, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Wjazd, koronacja i wesele Cecylii Renaty, Wiz. i roztr. nauk. 1840 XVIII., zob. Nr. 3748 i 8132.

26399. Kalicki B., Swaty w r. 1637 (ks. Janusza Radziwiłła o rękę córki wojew. sandom. Firlejowej przeciw ks. Albr. Radziwiłłowi, Prz. pol. 1867 I.; Zarysy hist., Lwów 1869).

26400. **Bractwo Niepok. Poczęcia.** Bentkowski F., O bractwie Niepokalanego Poczęcia przez Wład. IV. założonem, Bibl. warsz. 1841 IV., zob. Nr. 3717, 3749, 17046.

Kongres w Nikolsburgu, zob. Nr. 26368.

26401. Szajnocha K., O Pawluku, Tyg. pozn. 1862; — Leitgeber M., Fakt hist. o Pawluku, 1637–1638 (sprostowanie), tamże.

Kudak, zob. Nr. 16796.

26402. **Gołubiew J. S.**, Zapadno-russkaja cerkow pri mtr. Pietrie Mogilie (1633–1646), Kij. Star. 1897 I.–II.; — Tenże, Niezwiązane potomczeskoje socinienije proti pap-skich pritiaranij w Jugo-zapadnoj Rossii (1633), por.: W., Zap. Szewcz. 1900 XXXVII. *Zob. Nr. 3750.*

Jan Kazimierz w więzieniu francuskim, zob. Nr. 26434—26436.

Napad na Inflanty, zob. Nr. 24224

Brandenburgia i Polska, 1640—1650, zob. Nr. 3768, 3777 i 26479.

26403. Jarochoński Kaz. (Przerowa Seweryn), Stosunek Brandenburgii do Kościoła katolickiego w ziemiach polskich od 1640 do 1740, Prz. pol. 1880 IV., 1881 I., zob. Nr. 24106.

26404. Ottmann, Legacya do Turek Wojciecha Miastkowskiego r. 1640, zob. Nr. 3778.

26405. Dudik B., Schweden in Böhmen und Mähren, 1640—1650, Wien 1879.

Medal z r. 1642, zob. Nr. 592.

26406. Manteuffel B., Książę Jakub Kurlandzki (1642—1681), Prz. powsz. 1896 I., zob. Nr. 24215.

26407. Hagemann E., Les aventures de la Comtesse de Guebriant, ambas. en Pologne, Nancy 1880, zob. Nr. 3785.

26408. Opis hist. m. Warszawy z r. 1643, Lwowianin 1888 III.

26409. Kraushar Al., Samozwaniec Jan Faustyn Łuba, kartka z dziejów panowania Władysława IV. (1643—1646), Przew. nauk. lit. 1892, Odb. Warsz. 1892.

R: Sokołowski A., Nowa Ref. 1892 Nr. 296; Kraj 1892 Nr. 50; Niwa 1892: P. A., Prz. powsz. 1893 II.; Szawłowski A., Kwart. hist. 1893.

26410. Waliszewski K., Polsko-francuskie stosunki w XVII. w., Krak. 1889, zob. Nr. 3843; — Czermak W., Z powodu książki Waliszewskiego, Kwart. hist. 1890.

R: Korzon T., Prz. lit., Dod. do Kraju 1889 Nr. 51.

26411. Valbert G., Francois Ogier et son journal du Congrès de Münster, Revue des deux mondes 1893 (na podstawie książki: Journal du congrès de Münster par Francois Ogier, aumonier du comte d'Avaux, 1643—7, publié par A. Boppe, Paris 1893), zob. Nr. 3795.

26412. Zitek J., Švédové a císařští v Těšíně I. 1645 a 1647, Věstník matice opavské 1895.

26413. Colloquium charitativum, zob. Nr. 3798—3800, 8138; — Jacobi Fr., Das liebevolle Religionsgespräch zu Thorn 1645, von evang. Pfarrer in Thorn, Ztschr. f. Kirchen-gesch., Gotha 1895 XV.

R: Kleinwächter H., Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1896.

26414. Marya Ludwika, królowa, zob. Nr. 3801, 8151—8155, 8411; — Portofolio Maryi Ludwiki, czyli zbiór listów, aktów urzędowych i dokumentów, zob. Nr. 3898; — Ludwika Marya z Gonzagów, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; — Wójcicki, Marya Ludwika Gonzaga, Niezapominajki, nowor., Warsz. 1847; — Plebański J. K., zob. Nr. 26446.

26415. Szujski J., Marya Ludwika Gonzaga, Niewiasta, Krak. 1860—1861; Opow. i roztrż., Krak. 1885 I.; Dzieła ser. II. t. V.

26416. Vandal Al., Un mariage politique au XVII. siècle, Revue de deux mondes 1883 I. (toż po pol.: Małżeństwo polityczne w XVII. w., Marya Gonzaga w Warszawie, Słowo, Warsz. 1883 Nr. 118—133, por.: Kurj. warsz. 1883 Nr. 37).

26417. Waliszewski K., Marya Mantuańska, król. polska, 1644 1648, Bibl. warsz. 1885 III.; — Tenże, Stosunki polsko-francuskie, zob. Nr. 26410.

26418. Aumale (Duc d'), Histoire des princes de la maison de Condé pendant les XVI. et XVII. siècles, Paris 1863—1896 t. 4 (toż po niem.); — Tenże, Duc d'Enghien (charakterystyka Maryi Ludwiki), Revue des deux mondes 1889 I.

26419. Pierwsza miłość Ludwika XIV., Słowo 1895 Nr. 49—51; A. P., Ostatnia z Kondenszów, Czas 1878 Nr. 259; Lepettier E., Les trahisons de M. L., Paris 1896.

26420. Roepell R., Der Empfang der Kön. Marie in Danzig 1646, zob. Nr. 8152.

26421. Wójcicki K. Wł., Zaślubiny Maryi Ludwiki w Paryżu, Tyg. ill. 1863 VIII.

26422. Mosbach A., Axela Sparrego poselstwo do Polski 1645 r., zob. Nr. 3803

26423. Szajnocha K., Polska w r. 1646 a Polska w r. 1648, opowiadanie hist., Bibl. warsz. 1862 III., 1863 I.—III.; — Tenże, Dwa lata dziejów naszych, Lwów 1865 t. 2, 2. wyd. Warsz. 1878 (Dzieła VIII.—X.), 3. wyd. Warsz. 1900.

R: Dz. lit. 1865; Kalicki (Szajnochy Dwa lata), tamże 1869; X. L., Sybels Hist. Ztschr. XVIII., XXV.

26424. Czermak W., Plany wojny tureckiej Władysława IV., Rozpr. hist. fil. Akad. XXXI, Odb. Krak. 1895.

R: Gaz. lw. 1895 Nr. 97; Przew. nauk. lit. 1895, Rembowski A., Bibl. warsz. 1895 IV.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895.

26425. Sejm 1646 r., Bies. lit. 1882, zob. Nr. 3807.

26426. Ziercałow A. N., Czelobitnaja pinarszczyka Jakuszki Bieza, „wyjechałszy na gosudariowo imia ot litowskawo korolia Władysława, kak on prychoďdyl pod Moskwu“, cario Alekseju Michajłowyczu o pożałowaniu jowo za krieszczenije w prawosławnujo wieru, 1646 g. marta 14, Cztenija w imp. obszcz. ist. i drienw. ross. 1899 I., zob. Nr. 3812.

26427. A. J. dr. (Rolle), Dyablica (Zofia Opalińska i Koniecpolski, hetman kor. w r. 1646), Szkice i opowiad. 1887 V.

Z roczników Temberskiego, zob. Nr. 26465.

26428. Pokój westfalski. Bougeant G. H., Histoire des guerres et des négociations, qui

Sebastyan, le traité de Westphalie, composée VIII; — Coires du comte d'Avaux, Paris 1721, 1762. — Tenże, Histoire du traité de Westphalie, 1744, 1751 t. 2 (oba dzieła 1751 t. 6, 1767 t. 3; po niem.: Rambach F. E., Halle 1758—1760 części 4); — Pfanner T., Historia pacis Germano-Gallo-Suecicae Monasterii atque Osnabrugae tractatae, Irenopolis 1679, 3. wyd. Gotha 1697; — Moser J. J., Erläuterung des Westphälischen Friedens aus reichshofrätlichen Handlungen, Erlang. 1775, Frankf. u. Leipzig 1776 cz. 2; — Heigel K. Th., Das Westphälische Friedenswerk von 1643—1648, Ztschr. f. Gesch. u. Pol. 1888, zob. Nr. 1522, 1575.

26429. Inama-Sternegg K. Th. v., Die volkswirtschaftlichen Folgen des 30 jährigen Kriegs für Deutschland, Hist. Taschenb. 1864; — Heigel K. Th., Deutschland nach dem 30 jährigen Kriege, w: Aus drei Jahrhunderten, Wien 1881.

26430. Czermak W., Polska wobec wyniku wojny trzydziestoletniej, Przew. nauk. lit. 1895.

Sprawa kozacka, zob. Nr. 24554 24575 i 26490—26511.

26431. Szajnocha K., Cień Władysławów (1643), Hasło, Lwów 1865.

26432. Bezkrólowie i elekcyja w r. 1648, zob. Nr. 3328—3831; Pietruski O., Elekto-rów poczet, Lwów 1845.

Zob. Nr. 8182.

O bezkrólowiach i elekcyjach w ogólności, zob. Nr. 16405—16431.

Sprawy kozackie podczas bezkrólowia, zob. Nr. 26497.

26433. Jan Kazimierz, Biografia i rysy charakterystyczne, Rozm., Lwów 1821.

26434. Batowski Al., Jan Kazimierz, król-wicz polski przed r. 1643, Pam. lit. Szlachtowskiego, Lwów 1850; — O wstąpieniu Jana Kazimierza do Jezuitów, Rozm. nauk., Krak. 1828 I.; — Więzienie Jana Kazimierza, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.

26435. X., Król Jan Kazimierz więźniem, jezuitą i kardynałem (szkie hist.), Czas 1875 Nr. 284 i n. (por. rec.: Załęski St., Prz. lw. 1875 X); — Borzywój, Więzienie Jana Kazimierza, Tyg. powsz. 1883; — Darowski A., Jan Kaz. w Rzymie, Prz. polski 1897 II.

26436. Kubala L., Król-wicz Jan Kazimierz, Przew. nauk. lit. 1876, Szkice hist. t. I., zob. Nr. 23490.

26437. **Szujski J.**, Dzieje Polski t. III. (1864), zob. Nr. 23424.

26438. Bartoszewicz J., Rudawski, Historia polska od śmierci Władysława IV., rozbiór, Bibl. warsz. 1855 IV., zob. Nr. 8335.

26439. Krajewski M. D., Dzieje panowania Jana Kazimierza od r. 1656 do jego abdykacyi r. 1668, z rękop. Mich. Balińskiego, Warsz. 1846 t. 2.

26440. **Plebański J. K.**, Jan Kazimierz Waza i Marya Gonzaga, Warsz. 1862.

26441. **Walewski A.**, Dzieje polskie za panowania Jana Kazimierza, od najazdu Rakocznego z początkiem r. 1657 do wojny ze Szwedami w krajach duńskich r. 1658, Rocz. tow. nauk. krak. 1866—1867 XXXVI, Odb. Krak. 1868; — Tenże, Historia wyzwolonej Rzeczypospolitej wpadającej pod jarzmo domowe za panowania Jana Kazimierza (1655 do 1666), Krak. 1870 I., 1872 II. [zarazem: Dumania Polaka nad pięcioletniemi (1655 do 1660) dziejami narodu i ich bezpośrednimi (1661) wynikami].

R: Dz. pozń. 1866 Nr. 198; Czas 1867 Nr. 222; Gaz. lit., Lwów 1871 Nr. 6; Dz. pozń. 1871 Nr. 238; X., Bibl. warsz. 1872 I.; X L., Sybels Hist. Ztschr. XVIII.

26442. Pawliszczew N. I., Polskaja anarchija pry Janie Kazimirie i wojna za Ukrainu (Soczinienia t. I.), Petersb. 1878, 2. wyd. 1887, zob. Nr. 26266.

26443. **Kubala L.**, Szkice historyczne (zawierają t. I.: Król-wicz Jan Kazimierz, Obłężenie Lwowa w r. 1648, Obłężenie Zbaraża i pokój pod Zborowem, Poselstwo Puszkina w Polsce w r. 1650, Bitwa pod Beresteczkiem, Kostka Napierski, t. II.: Proces Radziejewskiego, Pierwsze liberum veto, Krwa-we swaty, Czarna śmierć, Wyprawa żwanniecka, Mieszczanin polski w XVII. wieku), Lwów 1880, 3. wyd. Warsz. 1896, zob. Nr. 23490 (recenzje).

26444. **Czermak W.**, Jan Kazimierz, próba charakterystyki, Kwart. hist. 1889; — Tenże, Jan Kazimierz, studia nad jego życiem i charakterem, Przew. nauk. lit. 1889 (por.: Hipotezy Czermarka, Prz. powsz. 1889 IV.); — Tenże, Miłostki królewskie, szczególnie dla biografów króla Jana Kazimierza, Gaz. lw. 1891 Nr. 80; — Tenże, Ostatnie lata życia Jana Kazimierza, Bibl. warsz. 1892 III., zob. Nr. 26614; — Tenże, Z czasów Jana Kazimierza, studia historyczne, Lwów 1893 (zawiera: Jan Kazimierz, studia nad jego życiem i charakterem, Ostatnie lata życia Jana Kazimierza, Książę Jeremi dźmiznikiem, Polska musztra piechotna z r. 1660, Potrójne śluby Jana Sobieskiego i „Marysienki“, Koniec Jerzego Lubomirskiego).

R: T. S., Prz. pol. 1893 I.; T. L., Przew. nauk. lit. 1893; Słowo 1893 Nr. 230.

26445. **Korzon T.**, Dola i niedola Jana Sobieskiego, zob. Nr. 26679.

Jan Kazimierz i Chmielnicki, zob. Nr. 26493.

Jan Kazimierz we Lwowie 1656 r., zob. Nr. 26555.

Sprawa obioru następcy, zob. Nr. 26592.

Abdykacja Jana Kazimierza, zob. Nr. 26612.

Ostatnie lata i zgon Jana Kazimierza, zob. Nr. 26614.

Marya Ludwika, zob. Nr. 26414.

26446. **Szajnocha K.**, Urazy królewiat polskich, zob. Nr. 26137.

26447. **Bartoszewicz J.**, Kronika pałacu Kasińskich w Warszawie, zob. Nr. 26138.

26448. **Wójcicki K. Wł.**, Warszawa pod panowaniem Jana Kazimierza, Dz. warsz. 1827 VIII.

26449. **Czołowski Al.**, Z przeszłości Jezupola, zob. *Miejscowości*.

Ossoliński Jerzy, zob. Nr. 26375.

26450. **Kisiel Adam**, Bartoszewicz J., Kisiel A., wda kijowski, Tyg. ill. 1860 II.; Powidaj L., Adam Świętodyk Kisiel, wda kijowski, Dz. lit. 1865; — P. K., Pierwsze lata publicznego zawodu A. Kisiele, Przew. nauk. lit. 1874; — Nowicki J. P., Adam Kisiel, wda kijowski, Kij. Star. 1885 (toż po polsku, Prz. tyg., Warsz. 1886; por.: Ant. J., Kraj 1886 Nr. 10); — Ottman R., Adam z Brusiłowa Kisiel, wda kijowski, kartka z życia jego z lat 1648 i 1649, Prz. powsz. 1886 III. (por.: W. C., Kwart. hist. 1887).

26451. **Wiśniowiecki Jeremi**, zob. Nr. 8224; — Golebiowski S., Dz. warsz. 1853 Nr. 65; — Darowski W., tamże 1854 Nr. 12; — Szajnocha K., Urazy królewiat polskich, zob. Nr. 26137; — Königsstamm, Mich. Korybut Wiśniowiecki, zob. Nr. 408; — Łazarewskij Al., Łubienszczyzna i kniazja Wiszniewieckij, Kij. Star. 1896; — Czermak W., Książę Jeremi dłużnikiem, Z czasów Jana Kaz., zob. Nr. 26444; — Lew R., Gaz. nar. 1891 Nr. 21.

Połoccy, zob. Nr. 402 i Dod. I.

26452. **Potocki Stanisław Revera**, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; Tyg. ill. 1860 i 1864, zob. Nr. 8412.

26453. **Radziejowski Hieronim**, zob. Nr. 8405; — Radziejowski Hier., Przyj. ludu, Leszno 1835 II., 1839 VI.; — Szajnocha K., Hieronim i Elżbieta Radziejowscy, zob. Nr. 26526; — Kubala L., Proces Radziejowskiego, zob. Nr. 26527.

26454. **Opaliński Krzysztof**, zob. Nr. 8268 i 21000; — Szajnocha K., Krzysztof Opaliński, Szkice hist. III.; — Bełcikowski A., Krzysztof Opaliński, Ze studyów, Warsz. 1886.

Radziwiłłowie, zob. Nr. 404 i ika Gon-

Radziwiłł Albrycht St., zob. 1; Opow. 8275.

Radziwiłł Janusz, zob. Nr. 26377.

26455. **Radziwiłł Bogusław**, zob. Nr. 8437; — Radziwiłł Bogusław, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Kalicki B., Bogusław Radziwiłł, Odb. Krak. 1878.

R: W r. 1878: Gaz. lw. Nr. 192; Prz. lw. XVI; Pil., Prz. tyg.; P. W., Wiek Nr. 165.

Pacowie, zob. Nr. 26224.

26456. **Czarnecki Stefan**, Krajewski M. X., Historia Stefana Czarnieckiego, Warsz. 1787, 2. wyd. Warsz. 1805 (Życia sławn. Polaków, wyd. Mostowski, t. II.), 3. wyd. Radom 1831 (Żywoty sławnych Polaków, wyd. Dmochowski, t. I.), 4. wyd. Warsz. 1845, 5. wyd. Krak. 1859 (Bibl. pol. Turowskiego); — Szumann, Stefan Czarniecki, Tyg. lit., Poznań 1840 III.

26457. **Jenike L.**, Stefan Czarniecki, Księga święta 1855 (por.: Wł. W., Dz. warsz. 1856 Nr. 68 i odpowiedź Jenikego, tamże Nr. 79), przedruk: Przyj. dom., Lwów 1864 i wyd. oddzielne: Warsz. 1891 (R: w r. 1891: A. Pawiński, Aten. II.; A. E. Bem, Prz. tyg. Nr. 18; nit., Nowa Ref. Nr. 92; Kron. rodz. Nr. 9; K., Tyg. ill. Nr. 64; P. M., Prz. pol. III.); — Glogier Z., St. Czarniecki, Kłasy XIX; — Czermak W., St. Czarniecki, Dla Stryja, Lwów 1836; Kraj 1886 Nr. 26 do 28; — Pawiński A., St. Czarniecki, kilka szczegółów nowych, Aten. 1891 II.; — Czarniecki w Danii i przeprawa na wyspę Alsen, zob. Nr. 26582; — Zgon St. Czarnieckiego w Sokołowie, Przyj. dom., Lwów 1857 VII.; — Szajnocha K., Śmierć Czarnieckiego, Szkice hist. t. III.; — Buszar L. i Jenike L., Śmierć Stef. Czarnieckiego, Tyg. ill. 1861; — Bartoszewicz J., Ostatnie chwile Stef. Czarnieckiego, Kal. ilustr. dla Polek, Warsz. 1864.

26458. **Gregorowicz J. K.**, Obrazki historyczne (życie Czarnieckiego), Warsz. 1862–1863; Czermak W., O Stefanie Czarnieckim, sławnym wodzu polskim (wyd. Macierzy pol. ks. 50), Lwów 1890, 2. wyd. 1896.

26459. **H. A. Z.**, Porównanie Czarnieckiego z Washingtonem, Pam. warsz. 1818 IV.; Czarniecki Stefan z królem w Chojniech, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; Czarniecki czy Czarnecki, Kaliszanie 1885 Nr. 55; Borzycwoj, Wjazd Czarnieckiego do Krakowa, Tyg. powsz. 1888.

Kordecki A. X., zob. Nr. 8255–8258 i 26653.

26460. **Gosiewski Wincenty**, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; Tyg. ill. 1862, zob. Nr. 26598 i 26605.

26461. **Lubomirski Jerzy**, zob. Nr. 8404; — Lubomirski Jerzy, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Bartoszewicz J., Lubomirski Jerzy

Sebastian, marsz. w. kor., Tyg. ill. 1863 VIII.; — Czermak W., Młodość Jerzego Lubomirskiego, Kwart. hist. 1894, *zob.* Nr. 19849; — Tenże, Sprawa Lubomirskiego, *zob.* Nr. 26608; — Dwór ks. Lubomirskiego, *zob.* Nr. 18548.

Sobieski Jan, *zob.* Nr. 26660.

Jabłonowski Stan., *zob.* Nr. 26726.

26462. Łukaszewicz J., Jerzy Niemierzyc, podkomorzy kijowski, starosta owrucki i krzemieniecki, przyczynek do historyi panowania Jana Kazimierza, Bibl. warsz. 1860 II.

Fredro A. M., *zob.* Nr. 8541, 8549 i 21010.

26463. **Pasek Jan Chr.**, *zob.* Nr. 8644—8650, 21011 i *Dod. I.*; — Biegeleisen H., Rozbiór krytyczny pamiętników, *zob.* Nr. 8650; — Kraushar A., Nowe epizody z ostatnich lat Imci P. J. Chr. Paska, Aten. 1891 I, Dz. pozn. 1891 Nr. 59 77, Odb. Krak. 1893; — Czubek J., J. Chr. z Goławic Pasek w oświeśleniu archiwalnem, Roz. filol. Akad., Krak. 1900 XXVIII.; — Heck K. J., Najnowsze publikacye o Pasku, tudzież o czasie powstania i częściach składowych jego pamiętników, Prz. powsz. 1900. Odb. Krak. 1900.

26464. Dubiecki M., Miłość wieków ubiegłych (Polanowski, Pasek, „Czarniecczycy w Danii“), Obrazy i studia histor. i liter., Warsz. 1884 I.

26465. **Temberski St.**, Roczniki, 1647—1656, wyd W. Czermak (SS. rr. polon. XVI.), Krak. 1897 (Wstęp), por.: Bull. de l'Acad. 1897; — Bobrzyński M., Z roczników Stanisława Temberskiego, Księga pam. uniw. lw., Lwów 1900, *zob.* *Dod. I.*

26466. Bartoszewicz J., Pamiętniki Zosia (1646—1667), *zob.* Nr. 8408.

Historycy i pamiętnikarze, *zob.* Nr. 21021 i 21022: *Starowolski Sz.*, *zob.* Nr. 8005—8030 i 21018; *Rudawski*, *zob.* Nr. 8331; *Kochowski W.*, *zob.* Nr. 8466 i 21004; *Jerlicz J.*, *zob.* Nr. 8478; *Wydzga*, *zob.* Nr. 8336; *Zimorowicz B.*, *zob.* Nr. 8573 i 20998; *Józefowicz T. J.*, *zob.* Nr. 8666.

Literatura polityczna, *zob.* Nr. 17456 do 17478.

Moneta, *zob.* Nr. 566.

Medale, *zob.* Nr. 593 i 22099.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 3832—4019; *Kroniki i t. d.*, *zob.* Nr. 8163—8461 i *Dod. I.*

26467. Haehnel G., Geschichtl.-geogr. Uebersicht d. europ. Staaten, 1648, Ztschr. f. d. gesch. Unterricht B. I.

26468. **Czermak W.**, Polska wobec wy-niku wojny trzydziestoletniej, Przew. nauk. lit. 1895.

26469. **Waliszewski K.**, Polsko-fran-cuskie stosunki, *zob.* Nr. 26410.

26470. **Chéruei A.**, Histoire de France pendant la minorité de Louis XIV. et sous le ministère Mazarin 1651—1661, Paris 1879 do 1883 t. 7; — Gaillardin C., Histoire du règne de Louis XIV. (do r. 1697), Paris 1871—1875 t. 5; — Bazin A., Histoire de France sous le ministère du cardinal Maza-rin, Paris 1842, 2. ed 1846 t. 2; — Valfrey J., La diplomatie française au XVII. siècle: Hugues de Lionne, Paris 1877 1831 t. 2.

26471. **Aumale (duc d')**, Histoire des prin-ces de Condé, Paris, *zob.* Nr. 26418.

Historia Francyi, *zob.* Nr. 22894—22904.

26472. **Philippson M.**, Das Zeitalter Lu-dwigs XIV. (ze zbioru: Onckena Allg. Gesch., *zob.* Nr. 22804).

26473. **Stern A.**, Gesch. der Revolution in England (w zbiorze: Onckena Allg. Gesch., *zob.* Nr. 22804), *zob.* Nr. 22849—22866.

Macaulay T. B., *zob.* Nr. 22856.

26474. **Gardiner**, The fall of the monarchy of Charles I. (1637—1649). London 1885; — Tenże, Hist. of the Civil War, *zob.* Nr. 26205.

26475. Wagenaar J., Vaderlandsche hi-storie (do r. 1751), Amsterdam 1749 1759 t. 21, *zob.* Nr. 22916—22919.

26476. **Erdmannsdörffer B.**, Deutsche Geschichte vom Westfälischen Frieden bis zum Regierungsantritt Friedrichs des Grossen 1648—1740 (w zbiorze: Onckena Allg. Gesch., *zob.* Nr. 22804).

26477. **Zwiedineck-Südenhorst H.**, Deut-sche Geschichte im Zeitalter der Gründung des Preussischen Königthums (Bibl. deutsch. Gesch.), Stuttg. 1887 i n. (por. rec.: A. Pri-bram, Sybels Hist. Ztschr. LXVI.); — Tenże, Die öffentliche Meinung in Deutschland im Zeitalter Ludwigs XIV. (1650—1700), ein Beitrag zur Kenntniss der deutschen Flug-schriften Literatur, Stuttg. 1888.

26478. **Ranke L.**, Zwölf Bücher preussi-scher Geschichte, *zob.* Nr. 22937; — Tenże, Fürsten und Völker, *zob.* Nr. 22845.

Stosunki z Habsburgami, *zob.* Nr. 26561.

26479. **Droysen J. G.**, Geschichte der preussischen Politik (III. 2.: Der Staat des grossen Kurfürsten), Leipzig 1863, *zob.* Nr. 22936 (por. rec.: Dz. pozn. 1866 Nr. 107 i 108).

26480. Münzer E., Die Brandenburgische Publizistik unter dem Gressen Kurfürsten, Märk. Forsch. XVIII.; Tenże, Aus Bran-denburgischen Flugschriften der Stockholmer Bibliothek, Forsch. z. Brandenb. u. Preuss. Gesch. II.

26481. **Ulmann H.**, Die Baltische Politik des Grossen Kurfürsten um die Sterbestunde der Hanse, Hans. Geschichtsbl. 1890—1891 VI. Jahrg.
26482. **Hirsch F.**, Die ersten Anknüpfungen zwischen Brandenburg und Russland unter dem Grossen Kurfürsten, Progr., Berlin 1885, 1886 cz. 2.
26483. **Pribram Fr.**, Zur auswärtigen Politik des Kurfürsten Friedrich Wilhelm v. Brandenburg, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1892 V., *zob.* Nr. 26531.
26484. **Lehmann M.**, Preussen und die katholische Kirche seit 1640, *zob.* Nr. 24106.
26485. **Auerbach B.**, La diplomatie Française et la cour de Saxe (1648—1680), Paris 1888; — **Hassel P.**, Zur Politik Sachsens in der Zeit vom Westfälischen Frieden bis zum Tode Johann Georgs II., Neues Arch. f. Sächs. Gesch. XI.
26486. **Heigel Th.**, Quellen und Abhandlungen zur neueren Geschichte Baierns, Die Beziehungen zu Polen in der zweiten Hälfte des XVII. Jahrh., München 1884.
26487. **Kamiński B.** (Kalinka W.), Negocjacje ze Szwecyą o pokój 1651—1753, Dod. do Czasu, Krak. 1857 I., *zob.* Nr. 119.
26488. **Forsten G. W.**, Snoszenija Szwiecii i Rossii wo wtoroj poł. XVII w. (1648—1700), Żurn. min. nar. prosw. 1898—1899.
26489. **Malmström O.**, Bidrag till Svenska Pommerns historia 1650—1653, Lund 1892, *zob.* Nr. 23919.
- Historia Szwecyi*, *zob.* Nr. 22946—22956.
- Stosunki z Moskwą*, *zob.* Nr. 23052 do 23073, 24577, 26598, 26610.
- Stosunki z Turcyą*, *zob.* Nr. 22962—22969 i 26611.
- Stosunki z Jerzym Rakoczym II.*, *zob.* Nr. 26563.
- Kozacy: początki Kozaków, organizacja i t. p.*, *zob.* Nr. 16772—16794, 17146—17151, 24535—24555.
- Kozackie sprawy: źródła*, *zob.* Nr. 3836 do 3842, 8191—8196.
- Chmielnicki Bohdan*, *zob.* Nr. 8291, 24556—24575.
26490. **Kostomarov N.**, Bogdan Chmielnickij, *zob.* Nr. 24559; — **Kulisz P. A.**, Chmielniczyna, *zob.* Nr. 24560; — **Karpow G. F.**, W zaszczytu Bogdana Chmielnickawo, *zob.* Nr. 24564; — **Wołk-Karaczewskij W. W.**, Borba Polszy z Kazaczestwom, *zob.* Nr. 24572.
26491. **Szajnocha K.**, Bohdan Chmielnicki (rozbiór dzieła Kostomarowa), Czas 1865 Nr. 102 i Szkice hist. t. IV.
26492. **Korzon T.**, O Chmielnickim sądy Kulisza i Karpowa, *zob.* Nr. 24565.
26493. **M. N.**, Polskij korol Jan Kazimir, Chmielnickij i grieki; Kij. Star. 1897 II.
26494. Czetyrie goda wojny Poliaków z ruskimi i Tatarami (1648—1652) ili preślidowanije polskich israelitian (str. 47, na końcu podp. M. Szcz. autor), Kijew 1868; Wojny kozackie, Słowianin, dz. pol. Turowskiego 1868.
26495. **Nouffer Fr.**, Die erste Phase des Aufstandes der Kosaken unter Chmielnicki in den Jahren 1648—1649, Inaug. Diss., Leipzig 1869.
26496. **Tomaszewskij St.**, Perszjy zażywnyj list Chmielnickoho, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII—XXIV.
26497. **Żółte wody.** **Dubiecki M.**, Pole bitwy u Żółtych wód, 1648, z planem i mapką, Roz. hist. fil. Akad. XII., Odb. Krak. 1880; — **Tenże**, Z notatek Wędrowca, Żółte wody, Kłosa 1881 XXXIII; — **Górski K.**, O pobojowisku u Żółtych wód, Bibl. warsz. 1886 IV. (por. rec.: X., Kwart. hist. 1887); — **Sawczyński H.**, Wyrok na zdrajcę, Dla Strzyna, Lwów 1886.
- Kisiel Adam*, *zob.* Nr. 26450.
26498. **Padalica T.**, Korsuń, Tyg. ill. 1862 V.
26499. **Bitwa piławiecka**, Dz. mód 1847 Nr. 10.
26500. **Kubala L.**, Oblężenie Lwowa w r. 1648, Przew. nauk. lit. 1877, Szkice t. II., *zob.* Nr. 23490.
26501. **Czołowski AL.**, Relacje o oblężeniu Lwowa przez Chmielnickiego 1648, Kwart. hist. 1892.
26502. **Lang**, Die Belagerung von Lemberg im J. 1648, Organ der militärwissenschaftlichen Vereine 1891 z. V.—VI.
26503. **Lam J.**, Odczyt publiczny we Lwowie (Z czasów wojen Chmielnickiego), Wiek 1878 Nr. 104—112 (także sprawozdania w pismach codziennych lwowskich).
26504. **Widmann K.**, Obrona miasta Lwowa, Prz. archeol., Lwów 1888.
26505. **Arciszewski Krzysztof**, Przyj. ludu, Lesno 1839 VI., 1849 XVI.; — **Milewski K.**, Krz. Arciszewski, Bibl. warsz. 1842 IV.; — **Krz. Arciszewski**, Kal. miasta Stanisławowa 1865, *zob.* Nr. 8077.
26506. **Kraushar AL.**, Dzieje Krzysztofa z Arciszewa Arciszewskiego, admirała i wodza Holendrów w Brazylii, starszego nad armatą koronną za Władysława IV. i Jana

Kazimierza, 1596—1656. Petersb. 1893 t. 2 (ustępy ogłoszone w Aten. 1892 i Niwie 1892).

R: W r. 1893: M. W., *Kronika rodzinna*; Rembowski A., *Bibl. warsz.* II.; *Tyg. il.*; R. K., *Kwart. hist.*; *Ziel. St.*, *Gaz. warsz.* Nr. 29; — w r. 1894: Czołowski A., *Aten.* IV.; — w r. 1895: Szarlowski A., *Prz. pol.* II.; T. L., *Przew. nauk. lit.*

26507. Kraushar A., Poselstwo Jakóba Śmiarowskiego do Bohdana Chmielnickiego pod oblężony Zamość, *Kwart. hist.* 1891; też po ross., *Kij. Star.* 1894 XII.

Zob. Nr. 8199.

26508. Kuhała L., Obóz pod Sokalem, *Gaz. lw.* 1873 Nr. 254—256, *zob. Nr. 13623.*

26509. Kubala L., Oblężenie Zbaraża i bitwa pod Zborowem, *Przew. nauk. lit.* 1874, *Szkice hist. I.*, *zob. Nr. 23490.*

26510. W. H. Ł., Bohdan Chmielnickij pod Zbarażem i Zborowem, *Złotaja Hramota*, *Wiedeń* 1865 Nr. 6, 7.

Zob. Nr. 8198—8201.

26511. Pajaczewich J., Peter Freiherr von Parchevich, Erzbischof v. Martianopol, Apost. Vicar und Administrator der Moldau, bulgarischer Internuntius am kaiserl. Hofe und kaiserl. Gesandter bei dem Kosaken Hetman Bogdan Chmielnicki (1612—1674), por.: Debicki L., *Prz. powsz.* 1884 III.

26512. Kubala L., Poselstwo Puszki na Polskę w r. 1650, *Przew. nauk. lit.* 1877, *Szkice hist. I.*, *zob. Nr. 23490.*

26513. Kamiński B., Negocjacje ze Szwecją o pokój 1651—1653, *Dod. Czasu* 1857, *zob. Nr. 26487.*

Lenno pruskie, zob. Nr. 16303, 25793 i 25801.

26514. Kubala L., Kostka Napierski, epizod historyczny z czasów Jana Kazimierza, *Przew. nauk. lit.* 1873, *Szkice hist. I.*, *zob. Nr. 3876, 23490.*

26515. Górski K., O działaniach wojska koronnego Rplęj polskiej w wojnie z Kozakami (od dnia 19. lutego do 10. lipca 1651, bitwa pod Beresteczkiem), *Bibl. warsz.* 1887 II., III.

R: Wiek 1887 Nr. 211—221; R. K., *Kwart. hist.* 1888.

26516. Beresteczko. Bitwa pod Beresteczkiem, *Tyg. lit.*, Poznań 1839 II.; — Bartoszewicz J., Bitwa pod Beresteczkiem 23. 30. czerwca 1651 r., *Studia hist. lit. t. III.*, *Dzieła*, Krak. 1881 t. X.

26517. Kubala L., Bitwa pod Beresteczkiem, *Szkice hist. I.*, *zob. Nr. 23490.*

26518. Pamiętki z okół bitwy pod Beresteczkiem w Lubarzu, *Przyj. ludu*, Leszno 1841; Beresteczko i jego przeszłość, *Tyg. pow.*, Warsz. 1880.

Zob. Nr. 8220—8232, 8353.

26519. Czermak W., Nieznana satyra z XVII. w. („Coś nowego“ z r. 1652), *Przew. nauk. lit.* 1888.

R: Hordyński Zdz., *Kwart. hist.* 1889.

26520. Kuhała L., Czarna śmierć (1652), *Szkice hist. II.*, *zob. Nr. 23490.*

26521. Kubala L., Pierwsze „Liberum veto“, *Przew. nauk. lit.* 1875, *Szkice hist. II.*, *zob. Nr. 23490.*

Zob. Nr. 16490—16493.

26522. Maleszewski Wł., Siciński, poseł upiecki, *Tyg. il.* 1860; Witort J., *Legenda o Sicińskim*, *Wiesła* 1897.

Zob. Nr. 3880.

26523. Szajnocha K., Domna Rozanda, w czasop. *Niewiasta*, Krak. 1862, *Szkice hist. t. III.*

Chmielnicki Tymofiej, zob. Nr. 24576.

26524. Kubala L., Wyprawa Żwaniacka, *Przew. nauk. lit.* 1876, *Szkice hist. II.*, *zob. Nr. 23490*; — Tenże, *Krwawe swaty* (ustęp dziejowy), *Gaz. lw.* 1874 Nr. 2—7, *Szkice hist. II.*, *zob. Nr. 23490*; — Tenże, *W obozie kozackim*, *zob. Nr. 16787.*

26525. Kantecki Kl., Kłeska pod Batowem, *Strzecha* 1873; Pieniążek Cz., *Domna Rozanda*, *Czas* 1886 Nr. 260.

26526. Szajnocha K., Hieronim i Elżbieta Radziejowscy, opowiadanie hist., *Bibl. Ossol. II.*, *Szkice hist. III.*

26527. Kubala L., Proces Radziejowskiego, *Przew. nauk. lit.* 1875, *Szkice hist. II.*, *zob. Nr. 23490.*

26528. Sprawa Radziejowskiego (paradox hist.), *Dz. warsz.* 1886 Nr. 286.

Sejm 1654 r., zob. Nr. 3891.

Wojna moskiewska 1654—1656, zob. Nr. 3893 i 24577.

26529. Łoziński W., Jenerała Gordona pamiętnik 1651—1661, *zob. Nr. 8367.*

26530. Dżuma w Rosyi 1654, *Wędrowiec*, *Warsz.* 1884.

26531. Pribram A. F., Oesterreichische Vermittlungspolitik im Polnisch-Russischen Kriege 1654—1660, *Arch. f. Oesterr. Gesch.* LXXV., Odb. Wien 1890.

R: W r. 1890: Czermak W., *Kwart. hist.*; Fr. Meinecke, *Deutsche Literaturztg.* Nr. 29; Hirsch, *Mitth. aus d. hist. Litt.*; *Rev. crit. d'hist. et de litt.* Nr. 32—33; W. A., *Liter. Centrbl.* Nr. 52; w r. 1893: L. E., *Bibl. warsz.* III.

26532. Lisola Fr. Paweł. Reynald H., Le Baron de Lisola, *Rev. hist.* 1885; — Die Berichte des kaiserl. Gesandten Franz von Lisola aus den Jahren 1655—1660, mit einer Einleitung von Pribram A. F., *Arch. f. Oest. Gesch.* LXX., Wien 1887, *zob. Nr. 1577*; — Hirsch F., *Der Oesterreichische Diplomat Franz von Lisola und seine Thätigkeit während des Nordischen Krieges 1655—1660*,

Sybel's Hist. Ztschr. LX.; — Grossmann J., Der kaiserl. Gesandte F. v. Lisola im Haag 1672—1673, Archiv f. Oesterr. Gesch. LI.; — Pribram A. F., Franz Paul Freiherr v. Lisola (1613—1674) und die Politik seiner Zeit, Leipzig 1894.

26533. Darowski A., Trzydzieści lat traktatów pokojowych 1656—1686 (z rękopisu), Niwa 1885.

26534. A., Sejmiki polskie w Kazaniu 1655—1663, Kwart. hist. 1893.

26535. **Wojna szwedzka**, zob. Nr. 3899 do 3955; — Głębocki J. T., Napad Karola Gustawa na Polskę za Jana Kazimierza w latach 1655, 1656 i 1657 Krak. 1861; — P. L., Ustęp z wojen szwedzkich, Polityka możnych panów w XVII w. (z niedrukowanego rękopisu), Dz. lit., Lwów 1863

26536. Walewski A., Dumania Polaka nad pięcioletnimi (1656—1660) dziejami narodu i ich bezpośrednimi (1661) wynikami, Prz. polski 1872 II.

Krajewski M. D., Dzieje panowania Jana Kazimierza od r. 1656 do 1668, zob. Nr. 26439.

Walewski A., Dzieje wyzwolonej Rzeczypospolitej od r. 1655, zob. Nr. 26441.

26537. **Damus F.**, Der erste nordische Krieg bis zur Schlacht bei Warschau, aus Danziger Quellen, Ztschr. d. westpreuss. Geschichtsver., Danzig 1884 XII; — Tenze, Zur Gesch. des schwedisch-poln. Erbfolgekrieges, por.: Foss, Mitth. aus d. hist. Litt. XI.

26538. Schmiese E., Zur Gesch. des schwedisch-poln. Krieges 1655—1660, Graf Christoph Karl v. Schlippenbach, Berlin 1887.

R: Menda Wł., Kwart. hist. 1888.

26539. **Haumant E.**, La guerre du Nord et la paix d'Oliwa (1655—1660), Paris 1893.

R: Korduba M. X., Kwart. hist. 1896.

26540. Łoziński W., Michałko, epizod z wojen szwedzkich, Pisma pomniejsze, Lwów 1865; Szwedzi w Polsce, Biesiada lit. 1882.

26541. **Dzieduszycki Iz.**, Polityka brandenburska podczas wojny polsko-szwedzkiej w latach 1655—1657, Krak. 1879.

R: Kłosy 1880 XXX.; Wiek 1879 Nr. 186.

26542. **Hedenström A.**, Die Beziehungen zwischen Russland und Brandenburg während des ersten nordischen Krieges 1655 bis 1660 (por.: Pribram, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. 1896/7; Hirsch, Mitth. aus d. hist. Litt. str. 451); — Arndt W., Schweden, Brandenburg, Magdeburg 1657, 1658, zob. Nr. 24107.

26543. Schottmüller K., Zwei brandenburgische Erlasse für Grosspolen aus dem schwedisch-polnischen Kriege, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1899 XIV.

26544. **Kawczyński P.**, Polnisch Preussen zur Zeit des ersten schwed.-poln. Krieges, Gimn. Progr., Braunsberg 1868, 1876, 1878, zob. Nr. 24107; — *+*, Beiträge zur Gesch. des II. schwedisch-polnischen Krieges (1655—1660) und der Tataren-Einfälle in Preussen (1656—1657), Mitth. d. litter. Ges. Masovia 1900; — Toeppen M., Israel Hoppe's Burggrafen zu Elbing Gesch. des ersten schwed.-poln. Krieges in Preussen, zob. Nr. 24103.

26545. **Hipler F.**, Die Schweden in Braunsberg, zob. Nr. 24107.

26546. **Jarochowski K.**, Wielkopolska w czasie pierwszego wojny szwedzkiej od r. 1655 do 1657, Poznań 1864, zob. Nr. 3900 i 23731.

R: Liske X., Sybel's Hist. Ztschr. XVIII.

Krzysztof Opaliński, zob. Nr. 26454.

Bogusław Radziwiłł, zob. Nr. 26455.

26547. **Bartoszewicz J.**, Szwedzi w Warszawie 1655 r., Studya hist. i lit. III., Dzieła X., Krak. 1881; — Pamiątka przyjęcia szwedzkiego do Warszawy roku 1655, Bibl. warsz. 1851 IV.; — Przyborowski W., Szwedzi w Warszawie w r. 1655, Z przeszłości Warszawy, zob. Nr. 26229.

26548. **Muczkowski J.**, Obrona Krakowa przeciw Szwedom w r. 1655, Dod. Czasu 1858 III., Odb. Krak. 1858.

26549. Sellan J., Heldenmuth Lembergs 1655, Miscel zur Bel. u. Unterh., Lemberg 1828.

26550. **Częstochowa**, zob. Nr. 8255, 8344, 13572—13678; — Oblężenie Częstochowy r. 1655, Przyj. ludu. Leszno 1839; — Kraszewski J. I., Oblężenie Częstochowy, Athen. 1847, Okruszyny t. III.; — Oswobodzenie Częstochowy, Bies. lit. 1882, 1883.

26551. **Szrjński J.**, Obrona św. Częstochowy, historia cudowna a prawdziwa o Jacku Brzuchanśkim, mieszczańinie częstochowskim, na cześć i chwałę boską a dobrym ludziom na pocieszenie opowiedziana (poemat), z dodaniem opisu teraźniejszej Częstochowy i widoków kościoła jasnogórskiego, Lwów 1872, 2. wyd. Warsz. 1899 (por. rec.: Łopaciński H., Wisła 1900).

26552. **Łęśniowska L.**, Obrona cudowna Częstochowy, Krak. 1862; **Góralczyk K.** (Anczyz Wł. L.), Obrazki historyczne, Książd Augustyn Kordecki (Czytelnia dla ludu, ks. 6), Krak. 1869; Oblężenie Częstochowy przez Szwedów w r. 1655 (Na pamiątkę 10-letniego jubileuszu Kalendarza Maryańskiego 1893), Mikołów 1893.

26553. **Kordecki A. X.**, zob. Nr. 8255 do 8262; Przyj. ludu. Leszno 1847 XIV.; **Gregorowicz J. K.**, Obrazki historyczne, Warsz. 1862, 1863; Sobótka, Poznań 1871; P., Kłosy 1879 XXVIII.

Paulini w Częstochowie, zob. Nr. 13562 do 13592.

26554. Zawadzki Wł., Wojna szwedzka od konfederacji Tyszowieckiej aż do zawarcia traktatu w Oliwie, objaśniona listami Piotra des Noyers, Dz. lit., Lwów 1859; — Konfederacja Tyszowiecka, Biesiada lit. 1882.

26555. Jan Kazimierz król we Lwowie, Lwowianin 1836; — Ślub Jana Kazimierza we Lwowie, Gaz. kościelna 1843; — Jełowicki Al., Królowa korony polskiej, kazanie, Paryż 1856; — Lew. R., Gaz. nar. 1890 Nr. 78.

26556. Jenike L., Bitwa pod Warką dnia 7. kwietnia 1656, Tyg. ill. 1862 V.

26557. Wł. W., Karola X. Gustawa króla szwedz. trófea i sprzęty zdobyte przez St. Czarnieckiego r. 1656, Dz. warsz. 1856 Nr. 68.

26558. **Bitwa pod Warszawą.** Stühr, Die Schlacht bei Warschau 1656, Ledeburs Arch. 1836 III.; — Obłężenie Warszawy 1656, Zienkowsicza Pam. dla pćci pięknej, Warsz. 1830 I.; — Przeździecki Al., Zdobycie Warszawy przez Szwedów r. 1656, opisane w listach królowej polskiej Maryi Ludwiki, przepisał i objaśnieniami opatrzył L. Grangier de le Marinière, przekład z franc. z dodaniem przypisków, Bibl. warsz. 1851 II.

26559. **Droysen J. G.**, Die Schlacht von Warschau 1656, Abhandl. d. kön. Sächs. Ges. d. Wiss., Leipzig 1863 IV.

26560. **Riese A.**, Die dreitägige Schlacht bei Warschau 28., 29. und 30. Juli 1656, nach archivalischen Quellen, mit 1 Plan des Schlachtfeldes und 7 Beilagen, Breslau 1870.

R: Kolberg O., Bibl. warsz. 1870 II.

26561. **Górski K.**, Trzydniowa bitwa pod Warszawą 1656 r., Bibl. warsz. 1837 I.

R: Lorkiewicz A., Kwart. hist. 1887; Odpowiedź K. Górskiego, Bibl. warsz. 1888 IV.

26562. Czołowski Al., Dyaryusz zdobycia Przemysła w r. 1656, Kwart. hist. 1893 str. 353 (Sprawozd. z posiedzeń).

Historia Szwecyi, zob. Nr. 22946 - 22956.

26563. **Jerzy II. Rakoczy, zob. Nr. 3919;** Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Grochowski W., Rakoczy Jerzy, Tyg. ill. 1864 IX.

26564. **Zarzycki S.**, Stosunek Jerzego Rakoczego II. do Rzeczypospolitej polskiej w czasie wojny szwedzkiej od r. 1655 do r. 1660, Spraw. gimn. w Kołomyi za r. 1889 i 1890, Odb. Kołomyja 1890.

R: Bostel F., Muzeum 1889; Sawczyński H., Kwart. hist. 1890 i 1891; Rojny W., Muzeum 1892.

26565. Kalicki B., Xiądz Adrian Pikarski i jego dziennik wyprawy przeciw Rakoczemu r. 1657, Zarysy hist., Lwów 1869.

26566. **Szilágyi Sándor**, II. Rákóczy György lengyel hadjárata 1657 ben, Család Hőnyve 1857 III. (Polska wyprawa z r. 1657); — Tenże, Egykorú levelek II. Rákóczy György

lengyel hadjárataról, Budapesti Szemle 1859 (Listy odnoszące się do tej wyprawy); — Tenże, Okmánytár II. Rákóczy György diplomáciai összeköttetéseihez, Budapest 1874 (Diplomatarium Jerzego Rakoczego II. wyd. przez Akad. węg. jako Monumenta Hungariae historica t. XXIII.); — Tenże, Első szövetség és Lengyelország felosztására 1656 ban, Budapesti Szemle 1875 (Koalicya w celu podziału Polski na podstawie „Diplomatarium“); — Tenże, Levelek és okiratok I. Rákóczy György keleti összeköttetései történetéhez, Budapest 1883 (Listy i pisma odnoszące się do Rakoczego); — Tenże, Erdély és az észak-keleti háború 1645—1653, Budapest 1890 (Siedmiogród i wojna północna 1648—1658 i zbiór aktów, wyd. przez węg. Akademię); — Tenże, Gyulaffi Lestár, történeti maradványai, Történelmi Tár 1893; — Tenże, A Rákóczyak Levéltárából, tamże 1893.

26567. **Szādeczky L.**, Egy adat az 1657-iki lengyel hadjárati történetéhez, Történelmi Tár 1881 (Dod. do hist. wyprawy r. 1657).

26568. **Schmidt V.**, II. Rákóczi György Lengyelországban 1657, Egykorú lengyel források után, Az Erdélyi Múzeum-Egyetl. évkönyvei III. (Wyprawa Jerzego Rakoczego do Polski w r. 1657 w rocznikach Siedmiogrodzkiego Muzeum).

26569. Mika S., Rákóczy György Levele-re a brassai bíróval es tanácsccsal, Történelmi Tár 1893; — Gergely S., Rákóczy György kürdelmei Történetéhez, tamże 1893.

26570. **Kemény János** erdélyi fejedelem önéletírása, Kiadta Szalay László, Pest 1856 (Autobiografia Jana Kemény'ego, wodza Rakoczego w r. 1657, późn ejszego księcia siedmiogrodzkiego; podczas wyprawy polskiej dostał się do niewoli tatarskiej); — Gr. Kemény József, A lengyelek ellen 1657 ben viselt habórunak veszélyes napjai, Uj Magyar Muzeum 1860 I. (Groźne dni wyprawy z r. 1657); — Szilágyi S., Kemény János és a krimiai rabok levelei 1657—1664, Történelmi Tár 1882 (Listy Kemény'ego i innych jeńców tatarskich); — Deák F., Adatok a török-tatár rabok történetéhez, Századok 1885 (Dod. do niewoli tatarskiej); — Barabás D., A tatár rabok váltáságlja az 1657 sept. 2-iki szamos-ujvári partialis gyűlésen, Századok 1887 (Wykup jeńców z niewoli tatarskiej uchwalony na sejmie w Szamos-Ujwar 2. września 1657); — Tenże, Tár adat a tatár rabok történetéhez, Történelmi Tár 1888 (Dodatki).

Historia Węgier i Siedmiogrodu, zob. Nr. 22970 - 22979.

26571. **Leopold I.** Heide G., Die Wahl Leopolds I. zum Römischen Kaiser, Forsch. z. deutschen Gesch. XXV.; — Pribram A. F.,

- Zur Wahl Leopolds I. (1654—1658), Arch. f. Oesterr. Gesch. LXXIII.; — Frischmann J., Schriften über die Kaiserwahl d. J. 1657, por.: Droysen J. G., Zur Quellenkritik der D. G. des XVII. Jahrh., Forsch. z. deutschen Gesch. IV.; — Schück R., Urkundliche Beiträge zur Geschichte der Kaiserwahl von 1658 und zu den Anfängen des Brandenburgisch-Oesterreichischen Bündnisses, Ztschr. f. Preuss. Gesch. u. Landesg. VI.
26572. Strässle, Zur Geschichte der österreichisch-polnischen Beziehungen 1658—1660, Ber. über d. 2. Ver. Jahr. d. akad. Ver. deutsch. Hist. in Wien 1893, *zob.* Nr. 26589.
26573. **Walewski A.**, Geschichte der heiligen Liga 1657—1700, Krak. I. 1857, II, III. 1861.
- Zob.* Nr. 1571, 1577—1579, 3899, 3920.
- Traktat welański, zob.* Nr. 3922, 16297 do 16301.
26574. Korespondencya między Karolem X. Gustawem i admirałem K. G. Wranglem r. 1658, Svensk. hist. Tidskrift 1881.
26575. Schwartz Fr., Der Überfall von Bromberg durch die Schweden 16. Mai 1658, *zob.* Nr. 24107.
26576. Sonntag C. G., Geschichte der Belagerung von Riga unter Alexei Michailowitsch, Riga 1791, *zob.* Nr. 3914 i 14279.
- Wojna moskiewska, zob.* Nr. 3953.
- Jerzy Chmielnicki, zob.* Nr. 24579—24582.
26577. **Montecuccoli**. Campori C., Raimondo Montecuccoli, la sua famiglia e i suoi tempi, Firenze 1876; — Grossmann J., R. Montecuccoli, ein Beitrag zur Oesterreichischen Geschichte, vornehmlich der Jahre 1672—1673, Arch. f. Oesterr. Gesch. LVII.
26578. **Duńska wyprawa**, *zob.* Nr. 3923; — Wyprawa Polaków do Danii 1658, Wiek, Krak. 1864 Nr. 35; — Dubiecki M., Czarnecki w Danii, Tyg. ill. 1878 3. VI; Obrazy i studia hist. i lit., Warsz. 1884 I.
26579. **Rosznecki St.**, Polakerne i Danmark 1659, efter Jan Paseks erindringer, Kjöbenhavn 1896 (241 str.).
- R: Sybels Hist. Ztschr. LXXIX.; Rosznecki, Wiśła 1898.
26580. B. M., Wyprawa duńska przeciw Szwedom w roku pańskim 1658 i 1659, z pamiętników Jana Chr. na Gosławicach Paska, dla młodzieży, Warsz. 1899.
26581. **Alsen**. Zdobycie wyspy Alsen, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Jenike L., Zajęcie wyspy Alsen i odzyskanie miasta Koldyngi przez St. Czarnieckiego, Tyg. ill. 1860 II.; — J. L., Odzyskanie Koldyngi, Strzecha 1873.
26582. **Czermak W.**, Przeprowadzenie Czarnieckiego przez wyspę Alsen, Przew. nauk. lit. 1884, Odb. Lwów 1885.
- Jan Chryzostom Pasek, zob.* Nr. 8644 do 8650 i 26463.
26583. Załuski J. K., Uwagi nad projektem obioru księcia Ludwika Kondusza na tron Polski, tudzież nad elekcyą i panowaniem króla Michała Wiśniowieckiego (wyj. z okr. dziejów 1657 1673), Jasło 1857; — Zabiegi posła tokańskiego Pawła Minucci o tron polski, *zob.* Nr. 3950; — Olivi L., Correspondance d'un représentant du duc de Modène à la cour de Vienne 1659—1660, Revue d'histoire diplomatique 1888 II.
26584. **Czermak W.**, Próba naprawy Rzeczypospolitej za Jana Kazimierza, Bibl. warsz. 1891 I.
26585. **Sawczyński H.**, Sprawa reformy sejmowania 1658—1661, *zob.* Nr. 16494.
- Hadziacka umowa 1658 r., zob.* Nr. 3632.
- Wyhowski Jan, zob.* Nr. 24578.
- Wojna szwedzka r. 1658—1659, zob.* Nr. 3934—3946.
26586. **Liske X.**, Kongres w Toruniu, Historisk Bibliothek II.
26587. **Oliwski pokój**, *zob.* Nr. 3955, 3956; — Schulz F. H., Geschichte des Friedens von Oliva vom 3. Mai 1660, Königsb. 1860.
26588. **Friese K.**, Über den äusseren Gang der Verhandlungen beim Frieden von Oliva. Kiel. Diss. 1890.
- R: a. r., Niwa 1891 Nr. 14.
26589. **Strässle J.**, Oesterreichs Antheil an den Friedensverhandlungen zu Oliva, Progr. Ober-Realschule zu Bielitz 1895 (por.: Grossman J., Die Geschäftsordnung in Sachen der äusseren Politik am Wiener Hofe zu Kaiser Leopolds und Lobkowitz Zeiten, Forsch. z. deut. Gesch. 1872 XII), *zob.* Nr. 26572.
26590. Dwustoletnia rocznica pokoju Oliwskiego, Gaz. warsz. 1860.
26591. Zieliński J., Uwagi o medalu roboty Dadlera i Höhna, błędnie uważanym za medal pokoju oliwskiego, Wiad. num.-arch. 1900.
26592. Plebański J., Commentatio historica de successoris designandi consilio vivo Joanne Casimiro, Polonorum rege, Berlin 1855.
26593. Korzon T., Elekcyja za życia króla, Electio vivente rege (wyjątek z niewydanej monografii „Dola i niedola Jana Sobieskiego“), Bibl. warsz. 1895 IV., *zob.* Nr. 26679; — Sprawa obioru następcy Jana Kaz., *zob.* Nr. 26619.

26594. Krausbar Al., Przygody Francuza Payen'a w podróży z Gdańska do Krakowa (1660), Tyg. ill. 1891 Nr. 58 i n.

26595. Nordvall J., (Wniosek B. Oxenstierny co do polityki zagranicznej szwedzkiej w r. 1660), Historisk Tidskrift 1891; — Arnheim F., Eine schwedische Denkschrift vom J. 1661, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1804 VII.

26596. Jarochoński K., Brandenburgia i Polska w pierwszych latach po traktacie oliwskim, Aten. 1881 I., zob. Nr. 26403.

26597. Dubiecki M., Car Alexy Michajłowicz na Litwie, fragment dziejowy z XVII. stulecia, Prz. powsz. 1892 I.

26598. Czermak W., Szczęśliwy rok, Dzieje wojny moskiewsko-polskiej z r. 1660, Prz. polski 1886 IV., 1887 I., 1893 I.

26599. Cudnów 1660 r. Opis bitwy pod Cudnowem, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI; Bellum Polono-Moschicum ad Cudnov Joanne Casimiro rege, Stanisław Potocki palatino et Georgio Lubomirski Regni marschalco ducibus a. Dom. 1660 expeditum, ed. W. Czermak, por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895, zob. Dod. I.

26600. Mayerberg, Voyage en Moscovie d'un ambassadeur, envoyé par l'Emp. Leopold au czar Alexis 1661, Leide 1688, Napoli 1697 (toż po ross., Izd. imp. obszcz. Mosk. uniw. 1874).

26601. Łodyzenskij, Rossyjskie poselstwo w Anglii 1662 r., Ist. Wiestnik 1880; — Carlisle, A relation of three Embassies from Charles II. to the great duke of Moscove, London 1669 (por.: Winkelmann, B. I. Nr. 682)

26602. Czermak W., Listy Jana Kazimierza do Maryi Ludwiki 1663—1665, Kwart. hist. 1891.

26603. S. A., Pierre de Bonsy, évêque de Béziers, archevêque de Toulouse, ambassadeur français en Pologne (1664—1668), Bull. pol. 1892 Nr. 58.

Wypędzenie Aryanów, zob. Nr. 15061 do 15178.

26604. Brehmer, Polnische Socinianer in Lübeck 1664. Mitth. d. Ver. f. lübeckische Gesch. u. Altertums. 1895.

26605. Sąd na zabójców hetmana Gosiewskiego (wyjatek z Dyaryusza sejmu 1664), Przyj. ludu, Leszno 1843 X.

Tetera Paweł, zob. Nr. 24586—24587.

Śmierć J. Wyhowskiego, zob. Nr. 24578.

26606. Związek Świdierskiego, zob. Nr. 3976; — Żałuski J. K., O związku Świdierskiego, Wierzbowski, Konnotata wypadków, Lwów 1858.

26607. Rokosz Lubomirskiego, zob. Nr. 3780, 3995, 8404; — Żałuski J. K., O rokoshu Lubomirskiego, Wierzbowski, Konnotata wypadków, Lwów 1858.

26608. Czermak W., Sprawa Lubomirskiego, Aten. 1885 III. do 1886 I., Odb. Warsz. 1886; — Tenże, Młodość Jerzego Lubomirskiego (1616—1636), Kwart. hist. 1894; — Tenże, Koniec Jerzego Lubomirskiego (1667), w dziele: Z czasów Jana Kazimierza, Lwów 1893, zob. Nr. 19849.

R.: J. M., Prz. polski 1886 IV.; Sawczyński H. Kwart. hist. 1887 (Sprawa Lubomirskiego).

26609. Szujski J., Nieznany poemat satyryczny z XVII. w. (1664), Rozpr. hist.-fil. Akad., Krak. 1874 I.; Dzieła, Krak. 1889 ser. I. t. III.

Ślub Sobieskiego, zob. Nr. 26711.

Śmierć Czarnieckiego, zob. Nr. 26457.

26610. Darowski A., Przed pokojem Andruszowskim, Szkice hist., Petersb. 1895 t. II; — Tenże, Umowy w Andruszowie (1666—1667), tamże; — Tenże, Po ugodzie Andruszowskiej, tamże; — Tenże, Rezydent na dworze polskim w XVII. w. (Tiapkin-Andruszów 1667), tamże; — Witte de E. J., Relacja o wstrecie i wjeździe moskowskich posłów w Warszawę 8 dekabra 1667 g., Cztienija w istor. obszcz. Nestora 1900, zob. Nr. 4005.

Doroszeńko P., zob. Nr. 24589.

26611. Hubert L., Żałogi Polski z Turcją w 1667 r. i poselstwo Hieronima Radziejowskiego, Bibl. warsz. 1858 II., zob. Nr. 4004.

Marya Ludwika, zob. Nr. 8411 i 26414.

26612. Abdykacja Jana Kazimierza, zob. Nr. 4010, 8425 i 26621; — Gorczak B., Kilka uwag nad mową Jana Kazimierza, w której przepowiada upadek Polski, Album młodości pośw. J. I. Kraszewskiemu, Lwów 1879, Odb. Lwów 1879; — Tenże, Mowa Jana Kazimierza w Historii Waliszewskiego, Gaz. lw. 1879 Nr. 223.

26613. Medal na pamiątkę abdykacji Jana Kazimierza, zob. Nr. 698

26614. Czermak W., Ostatnie lata życia Jana Kazimierza, Bibl. warsz. 1892 III. i w dziele: Z czasów Jana Kazimierza, Lwów 1893.

R.: a. r., Niwa 1892 Nr. 4.

26615. K. S., Wiadomość o Janie Kazimierzu królu polskim w czasie pobytu jego we Francji po złożeniu korony (z dzieł franc., z rys. nagrobku jego i darów dla opactwa St. Germain), Czasop. nauk. bibl. Ossol. 1838 VII.

26616. Zgon Jana Kazimierza, Bies. lit. 1882, zob. Nr. 8461.

26617. **Bezkrólewie i elekcyja.** Grauert W. H., Über die Thronentsagung des Königs Johann Kasimir von Polen und die Wahl seines Nachfolgers, Sitzungsber. hist.-phil. Akad., Wien 1851 VI.; — Plebański J. K., Commentatio, *zob.* Nr. 26592.

O bezkrólewicach i elekcyjach w ogólności, *zob.* Nr. 16405—16431.

26618. **Bartoszewicz J.**, Elekcyja Michała Korybuta, Dz. warsz. 1854 Nr. 145; Nowiny, Lwów 1854; Studya hist. i liter. II., Dzieła, Krak. 1881 IX.

Zob. Nr. 26583.

26619. **Seredyński Wł.**, Sprawa obioru następcy na tron za panowania i po abdykacyi Jana Kazimierza, Roczn. tow. nauk. krak., Krak. 1864 XXXII.

R: Dz. lit., Lwów 1865; Liske X., Sybels Hist. Ztschr. XVIII

26620. **Osiecki Fr.**, De regni polonici post Regis Joannis Casimiri abdicacionem candidatis deque electione Michaelis Wiśniowiecki a. 1669, Diss. inaug., Halis Saxoniae 1869.

26621. **Celichowski Z.**, De fontibus, qui ad abdicacionem Joannis Casimiri et electionem Michaelis Wiśniowiecki pertinent (1668 do 1669), Diss. inaug. hist., Dresdae 1871.

R: Dz. pozn. 1871 Nr. 111.

26622. **Hirsch F.**, Zur Geschichte der polnischen Königswahl von 1669, Danziger Gesandtschaftsberichte (1668—1669), Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. 1889 XXV.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1890; Krebs O., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1890.

26623. **Krebs O.**, Vorgeschichte und Ausgang der poln. Königswahl 1669, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1887.

Korzon T., *zob.* Nr. 26679.

26624. **Ks. Kondesz.** Załuski J. K., Uwagi nad projektem obioru Kondesza na tron polski, Wierzbowski, Konnotata wypadków, Lwów 1858; — Antoni J., Książę Kondesz, szkic hist., Tyg. ill. 1892.

26625. **Korzon T.**, Kondesz Wielki, Bibl. warsz. 1892 III.

26626. **Ks. neuburski.** Hassencamp R., Die Bewerbung des Pfalzgrafen Philipp Wilhelm v. Neuburg um die polnische Krone, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896.

26627. **Fryderyk Wilhelm.** M. O., Kurfürst Friedrich Wilhelms Bemühungen um die polnische Königskrone, Sybels Hist. Ztschr. 1894.

26628. **Gacki J.**, Obraz elekcyi króla Michała, Bibl. warsz. 1846 IV.

26629. Kilka słów o istnieniu druku 1669 suffragiów elekcyi Michała Korybuta, Czas 1859 Nr. 167, 178, 185.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4020—4027; *Kroniki, zob.* Nr. 8426—8436.

Olszowski Andrzej, zob. Nr. 8426, 8516 i 26637.

26630. **Michał Korybut.** Salvandy N. A., Histoire de Pologne avant et sous le roi Jean Sobieski, *zob.* Nr. 26662; ustęp odnoszący się do Michała w przekładzie polskim: Dzieje panowania Michała Wiśniowieckiego, kr. pol., w. ks. lit. i t. d., przełożył z przydaniem przypisów objaśniających G(izycki) X., Lwów 1849.

R: Bartoszewicz J., Athen. Kraszewskiego 1850 I.

26631. **Kochowski W.**, Roczników Polski klimater IV. obejmujący dzieje Polski pod panowaniem króla Michała, z lac., *zob.* Nr. 8469.

26632. **Mosbach A.**, Wiadomość o Polsce za Michała I. i Jana III., *zob.* Nr. 4030.

26633. **Szujski J.**, Dzieje Polski t. IV. (1866), *zob.* Nr. 23424.

26634. **Przyborowski J.**, Rok urodzenia króla Michała Wiśniowieckiego, Bibl. warsz. 1895 III., Kwart. hist. 1895.

26635. **Eleonora**, królowa polska, *zob.* Nr. 4070, 8768; — Frizon, Hist. d'Eleonore, Nancy 1725; — Korzon T., Dola i niedola Jana III., *zob.* Nr. 26679.

26636. **Pribram A. F.**, Aus dem Berichte eines Franzosen über den Wiener Hof in den Jahren 1671 und 1672, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. XII.

26637. **Olszowski Andrzej, zob. Nr. 4044, 8516; — Arch. teol. 1836, *zob.* Nr. 12935; — Tyg. ill. 1863; — *Seredyński, zob.* Nr. 26620.**

Sobieski Jan, zob. Nr. 26660.

Jabłonowski St., zob. Nr. 26726.

Zob. Nr. 26726—26734.

Medal króla Michała, zob. Nr. 594.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4028—4067; *Kroniki, zob.* Nr. 8426—8465.

26638. **Szujski J.**, Pierwsze związki polskie z hr. Saint Paul de Longueville, dwa rozdziały z dziejów króla Michała, Przew. nauk. lit. 1882; Opow. i roztr., Krak. 1888 IV., Dzieła ser. II. t. VIII.; — Tenże, Parys hr. Saint Paul, hr. de Longueville, współza wodnik króla Michała epizod hist. 1669—1672, Słowo, Warsz. 1883 Nr. 172—174; — Tenże, Opat Paulmiers i dalsze stosunki polskie z ks. Saint Paul des Longueville, Przew. nauk. lit. 1882; Opow. i roztr., Krak. 1888 IV., Dzieła ser. II. t. VIII.

26639. **Jarochowski K.**, Sprawa Kalksteina, 1670–1672, Aten. 1877 II., Odb. Warsz. 1878.
R: Prz. kryt. 1877.

Doroszeńko P., zob. Nr. 24589.

26640. **Paczkowski J.**, Der Grosse Kurfürst und Christian Ludwig v. Kalkstein, Forsch. z. Brandenb. u. Preuss. Gesch. 1889 II., 1900 III.; — Hirsch F., Zur Geschichte Christian Ludwig v. Kalkstein, tamże 1900 III.

26641. **Wojna z Turcyą.** Bielowski A., Wtargnienie Muhameda IV. do Polski, ustęp o wojnie tureckiej i oblężeniu Lwowa w r. 1672 aż do traktatu buczackiego, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 45–48.

26642. Brandenburgisch-polnische Türkenkriege von 1671–1688, Kriegsgeschichtl. Einzelnschriften hrsg. v. Gr. Generalstabe, Berlin 1884 V.

26643. **Liske X.**, Ulyryka Werduma Dyaryusz wyprawy Jana Sobieskiego z r. 1671, zob. Nr. 4051; — Komput wojska na wojnę turecką króla Michała, zob. Nr. 16751.

26644. **Darowski A.**, W przededniu tureckiej nawałnicy (1672 i n.), Szkice hist., Petersb. 1894 I.

Sejm r. 1672, zob. Nr. 4056.

26645. **Górski K.**, Wojna Rpltej z Turcyą w latach 1672 i 1673, Bibl. warsz. 1890, Odb. Warsz. 1890 (z 4 planami).

R: N. M., Kij. Star. 1900 IV.

26646. **Kamieniec podolski 1672 r.**, Przyj. ludu, Leszno 1835 II., 1841 VIII.; — Lwowianin 1836; — Przezdziecki A., Podole, Wilno 1841 t I.; — Romanowski, Dwa wspomnienia z dziejów Kamieńca pod Gwiazdą, Wilno 1847–1849; — Zajęcie Kamieńca przez Turków, Gaz. warsz. 1854 Nr. 72; — Korzeniowski A., Kamieniec podolski, Tyg. ill. 1861 IV.; — Sobótka, Poznań 1870 II.

26647. **Antoni J.** (Rolle J.), Kamieniec, Tyg. ill. 1866 XIV.; Zameczki podolskie na kresach, zob. Nr. 10356; — Tenże, Zdrada Kamieńca 1672, Niwa 1885; Opowiad. hist. ser. VII.; — Tenże, Kobiety w oblężonym przez Turków Kamieńcu, Sylwetki i szkice hist. i liter., Krak. 1893 IX. (por.: Prawda, Warsz. 1890); — Tenże, Matrona polska (chorążyna podolska, żona W. Humieckiego, kaszt. kamienieckiego XVII. w.), Czas 1891 Nr. 171–174; Sylwetki, Krak. 1893 IX.; — Tenże, Krystyna Jeziorkowska, tamże; — Tenże, Jerzy Wołodjowski, Państwo Wołodjowscy, tamże (także w: Czasie 1891 Nr. 152–157).

26648. **Sternal T.**, Oblężenie Kamieńca w powieści i historyi, Prz. pol. 1889 IV., Odb. Lwów 1890.

R: Tł., Prz. liter., Dod. do Kraju 1889 Nr. 52; Bem A. G., Prawda 1890 Nr. 39; A. R., Niwa 1890 Nr. 17; w r. 1891: Czołowski A., Kwart. hist.; Rolle M., Prz. akad.; N. M., Kij. Star. I.

Relacya Makowieckiego, zob. Nr. 4059.

26649. **Lwów 1672 r.** Uhle A., Gesch. der Belagerung Lembergs 1672, Hormayers Arch. 1829 Nr. 66; Galicia 1841.

26650. **Tatomir L.**, Król Jan III., epizod z r. 1672, Biesiada lit. 1883; — Wieniarski A., Doroszeńko pod Lwowem r. 1672, Tyg. ill. 1862 V.

26651. **Popow A.**, Russkoje posolstwo w Polsce w 1673 1677, Petersb. 1854.

R: Mosk. wied. 1855 Nr. 47, 60–62; Żurnal min nar. prosw. 1855; Otecz. zap. 1856.

26652. **Wyrwicz O.**, O konfederacyi gołąbskiej, Poznań 1862.

Konfederacya gołąbska i szczebrzeszyńska, zob. Nr. 4057.

26653. **Kalicki B.**, Obawa haraczu w r. 1673, Zarysy hist., Lwów 1869.

Bitwa pod Chocimem, zob. Nr. 26744.

26654. **Kalicki B.**, O śmierci króla Michała, Tyg. ill. 1862 VI.

26655. **Bezkrólewie i elekcyja 1673–1674 r.** Przyczynek do dziejów bezkrólewia, zob. Nr. 4069.

O bezkrólewicach i elekcyjach w ogólności, zob. Nr. 16405–16431.

26656. **Kaczynski R.**, Elekcyja Jana Sobieskiego, Przew. nauk. lit. 1874 II.

26657. **Pazdro Zb.**, Sądy konfederacyjne 1672–1673, epizod z dziejów sądow. polsk., Kwart. hist. 1900.

26658. **Przezdziecki A.**, Don Pietro Ronquillo, poseł hiszpański do królowej Eleonory, Kłosa i kwiaty, Krak. 1896, zob. Nr. 4070.

26659. Die vor 100 Jahren des letzten Piast gefallene Krone, Bunzlau 1775.

Bitwa chocimska, zob. Nr. 26744.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4068 4074; *Kroniki*, zob. Nr. 8481–8485.

26660. **Jan III.** Coyer G. Fr., Histoire de Jean Sobieski (1761), zob. Nr. 9506 (po pol.: Historia Jana Sobieskiego, Włom. Kondratowicz, Wilno 1852).

26661. **Baczko L. A.**, Sobiesky, Hist. Unterhaltungen, Halle 1812; — O Janie III. (z dykc. franc.), Rozm., Lwów 1828.

26662. **Salvandy N. A.**, Histoire de Pologne avant et sous le roi Jean Sobieski, Paris 1829 t. 3 (dalsze wyd.: Paris 1839, 1844, 1863, Bruxelles 1841, 1846; po pol.: Wyjątek

z dzieła Salvandego, Czasop. Bibl. Ossol 1833 VIII.; w skróceniu: Dzieje Jana Sobieskiego, przerobił Rogalski L., Warsz. 1897; w całości: Historia Jana Sobieskiego i królestwa polskiego, Włom. Sierakowski Wł., Włom 1861—1862 t. 3; po niem.: Polen und König Johann Sobiesky, Stuttg. 1829 t. 3; — Tenże, Jean Sobieski le libérateur de la chrétienté ou la campagne de Vienne, précédé d'une vie de Jean Sobieski et suivi d'un commentaire hist., Münster 1859, 2. wyd. 1867.

R: M. P., Pam. umiej. mor. i lit. 1830 II.; Roz., Włom 1831.

26663. Dover Lord, Lives of the most eminent Sovereigns of modern Europe (John Sobieski), London 1833, Hamburg 1838.

26664. Clausewitz C., Strategische Beleuchtung mehrerer Feldzüge von Sobieski, München, Friedrich der Grosse, C. Wilh. Ferd. v. Braunschweig, Berlin 1837, zob. Nr. 4080.

26665. Cehulay J. X., Krótki rys życia i dzieł bohaterów Jana Sobieskiego, Mag. powsz. 1844 IX.

Helcel Z., zob. Nr. 4076.

26666. Szajnocha K., Opowiadania o królu Janie III., Opowiadanie I.: Mściciel, Zytomierz 1860; — Tenże, La Pologne au XVII. siècle, Le château de Żółkiew tiré des récits historiques, par Mlle Marie de Saint-Aulaire, Paris 1870 (str. 197).

26667. Szujński J., Dzieje Polski t. IV. (1866), zob. Nr. 23424 i Nr. 26792.

26668. Guenet C. X., Jean Sobieski roi de Pologne, Musée moral littéraire de la famille, Tournai 1861—1865; Fallet Celina, Jean Sobieski, ou le Défenseur de la chrétienté (ze zbioru: Bibl. morale de la jeunesse), Rouen 1859, 1864, 1869; Berger J. B., Sobieski ou la gloire de l'Europe chrétienne, Bibl. chrétienne et morale, Limoges 1876, 1878, 1880.

26669. Rieder G., Johann III. Sobieski in Wien, mit der Geschichte der 7 Königinnen von Polen aus dem Hause Österreich. Wien 1882.

R: Lukas St., Prz. lit. art., Krak. 1882 Nr. 2; Wierzbowski St., Aten. 1882 I; Tydz. pow. lit., Włom XII.

26670. Leliwa L. P., Jan Sobieski i jego wiek, Krak. I 1882, II. 1883, III. 1884.

R: M., Prz. powsz. 1884 IV., 1885 IV.

26671. Nowolecki A., Jana III. Sobieskiego życie i czyny oraz jego obrona chrześcijaństwa pod Wiedniem przeciw Muzułmanom 1683, Krak. 1883.

26672. Tarnowski St., Wspomnienie o Janie III. Sobieskim, Krak. 1883.

26673. Barwyskij A., Wspomynki iz żytyja Iwana III. Sobiskoho, Zoria, Włom 1883 Nr. 16, 17.

26674. Kraszewski J. I., Jan III. Sobieski, szkic hist., Tyg. ill. 1883.

26675. Łoski J., Jan Sobieski, jego rodzina, towarzysze broni i współczesne zażytki, Warsz. 1883, zob. Nr. 21790.

R: Smoleński, Prawda, Warsz. 1883; Dubiecki M., Bluszcz 1883.

26676. Tatomir L., Król Jan III. Sobieski, Warsz. 1883; — Tenże, Król Jan III., Bies. liter. 1883; — Biechoński S., Polska i Jan Sobieski na tle dziejów powszechnych XVII. wieku, Warta 1883 Nr. 461, Odb. Poznań 1883; — Chociszewski, Jan III. Sobieski, król polski i obrońca chrześcijaństwa, jego życie i czyny, dla ludu i młodzieży w krótkości opow., Białą 1883, 2. wyd. 1898.

26677. Na tle epoki Sobieskiego, Kuryer warsz. 1883 Nr. 31; St., O Sobieskim, Kraj 1884 Nr. 1.

26678. Kervyn de Volkaersbeke, Veni, vidi, Deus vicit, Sobieski et la mission de la Pologne, Lille et Bruxelles 1887.

R: Waliszewski K., Kwart. hist. 1888; M. C., Prz. polski 1889 II.; K. O., tamże 1892 II.

26679. Korzon T., Dola i niedola Jana Sobieskiego, 1629—1674, wyd. Akad., Krak. 1898 t. 3

R: W r. 1899: Rembowski A., Tydzień Nr. 29; Słowo, Warsz. Nr. 156 i n.; Kurj. poz. Nr. 174; Pępowski-Schnür, Gaz. lw. Nr. 32; Papée Fr., Przew. nauk lit.; Celewicz O., Zap. tow. Szewcz. XXX.; Kaindl Fr. K., Allgem. Litteraturbl. Nr. 19; por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1898.

26680. Jan III. i historyografia niemiecka, Gaz. warsz. 1882 Nr. 261—263.

26681. Korzon T., Rodowody Jana III., Dod. lit. do Kurj. lw. 1895 Nr. 31; Czas. 1895 Nr. 172; Kraj 1895 Nr. 28.

26682. Jarochoński K., O Sobieskich. Opow. i studia hist., Poznań 1863; — Marek Sobieski, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI; — Wójcicki K. Wł., Marek Sobieski, wojewoda lubelski, dziad króla Jana III., Tyg. ill. 1862 VI; — Jakób, Sobieski, kasztelan krak., Przyj. ludu, Leszno 1844 XI; Bibl. warsz. 1852 II., zob. Nr. 7907—7912, 19848 i 26363; — Pogrzeb matki Sobieskiego, Dz. mód, Włom 1847; — Dzieła dawniejsze, zob. Nr. 405, 7912.

26683. Suchorowski M., Rodzina króla Jana III., Włom 1880.

26684. Baczyński J., Kiedy się urodził król Jan III.? Bies. lit. 1883; — Tatomir L., Jeszcze o dacie urodzenia Jana Sobieskiego, tamże 1883.

26685. Czerwiński J., Wstęp do historii Jana Sobieskiego, króla polskiego, zamykający dzieje jego młodości do powrotu z obcych krajów, Roczn. tow. nauk. krak., 1824 t. IX.; — Buczyński J., Jan Sobieski do 20 roku życia, por.: Gaz. lw. 1884 Nr. 269.

26686. Duchńska S., Jan Sobieski w Paryżu, Tyg. ill. 1883.

26687. Szajnocha K., Jan Sobieski banita, Tyg. ill. 1861 III.; Szkice hist. III.; — Papée Fr., Zajazd 1660, „Dla włościan“, Włom 1890.

26688. Jarochoński K., Z dziejów przedkrólewskich Jana Sobieskiego, Niwa 1883; Rozpr. hist.-kryt., Poznań 1889.

Marya Kazimiera, zob. Nr. 26709.

Sobieski w r. 1671, zob. Nr. 26643.

26689. Tatomir L., Laska i buława, epizod z życia Jana Sobieskiego, Dz. pol., Lwów 1853 (z 15. i 16. lutego); — Tenże, Król i marszałek, trzy chwile z życia Jana Sobieskiego, 1672 i 1673, tamże 1883 (od 20. czerwca do 11. lipca), Odb. Warsz. 1884.

Chocim, zob. Nr. 26744.

26690. Król Jan przed elekcyą, Dz. mód., Lwów 1817.

26691. Trzy chwile z życia Jana III., Przyj. dom., Lwów 1862; — Johann III., Begebenheiten auf der Jagd, Hormayers Archiv 1830; — Jan III. na łowach, Rozm., Lwów 1830; Zbieracz lit. i pol. 1837 III.

26692. Jan III. w Jaworowie, Przyj. dom., Lwów 1858 VIII.; E. K., Sobieski w Krasnopuszczu, Bies. liter. 1883 (por.: Zamorski, Kronika Pomorzańska); Bartkiewicz Z. X., Jan III. w Piekarach, Prz. powsz. 1886; Didycki B. A., Sobko-Sobiskij w Żółkwi, Słowo. Lwów 1884 Nr. 39.

Ostatnie chwile Jana III., opis zgonu, zob. Nr. 26850.

26693. Mowy pogrzebowe, hymny i t. p., zob. Nr. 8710, 8727; Zawadzki K., zob. Nr. 8680; D'Alerac Fr. S., Les anecdotes, zob. Nr. 8712; Dupont Ph., Mémoires, zob. Nr. 8714; Connor B., zob. Nr. 8715; Rozmowy umarłych, zob. Nr. 8721; Rubinkowski J. K., Janina, zob. Nr. 8724; Salignac P. J., zob. Nr. 9087.

26694. Piotrowski W. X., Mowa przy pogrzebie Jana III. 26. czerwca 1830, Warsz. 1830 (toż po franc.).

26695. Lubowski E., Pamiętniki sekretne króla Jana, Tyg. ill. 1897 Nr. 1 in.; — B. H., Listy Jana III., Aten. 1883 II.; — Listy Jana III., Kurj. pozn. 1883 Nr. 69, zob. Nr. 4075, 4076, 4082, 4088; — Tarnowski St., O listach, zob. Nr. 4163; — Listki złote z listów Sobieskiego, zob. Nr. 8731; — Jan III. w poezji, zob. Nr. 8722.

26696. Baliński M., Król Jan III. Sobieski jako geograf, zob. Nr. 10084.

Jan III jako wódz, zob. Nr. 4080 i 26664.

26697. D'Caill Baron, Geschichte der größten Heerführer (Jan III.), Frankf. 1784.

26698. Lukas St., Dyplomacya Sobieskiego, ocena archiw. Waliszewskiego, Aten. 1881 III.; — Jarochowski K., Pierwotna polityka Jana III., Niwa 1880; — Tenże, Polityka króla Jana III. na podstawie dzieła K. Waliszewskiego, Niwa 1882, zob. Nr. 4077; Rozpr. hist. kryt. Poznań 1889; — Comptes-rendus, La diplomatie française en Pologne au XVII. s., d'après les documents du ministère des affaires étrangères publiés par l'Académie de Cracovie, Revue d'histoire diplomatique 1890; — Du Hamel J. de Breuil, Jean Sobieski et sa politique de 1674 à 1683, Revue d'hist. diplomatique 1894.

26699. **Zamysłowski E.**, Snoszenija Rossii z Polszej w carstwowanije Fedora Aleksejewicza (od r. 1676), Żurn. min. nar. prosw. 1888.

R: J. A. M., Kwart. hist. 1888.

26700. **Forstien G. W.**, Snoszenija Szwiecicii i Polszii wo wtorej poł. XVII. wieku (1648 do 1700), zob. Nr. 26488.

26701. **Pierling P.**, La Russie et l'Orient, Jean III. et Sophie Paléologue, por.: Darowski A., Bibl. warsz. 1892 III.

26702. Akielwicz M., Ży króla Jana III. za Smoleńskiem. Kijowem i Czernichowem, Gaz. nar. 1884 Nr. 51.

26703. **Narbutt J.**, Dzieje wewnętrzne narodu litewskiego za Sobieskiego i Augusta II., Wilno 1842.

26704. Antoni J. (Rolle), Pod półksiężycem, Gaz. lw. 1875 Nr. 158—169; Opowiadania; — Tenże, Pod krzyżem, tamże 1876 Nr. 100—114; — Tenże, Macosza dola, opowieść XVII. w. (Zahorowscy), Tyg. powsz., Warsz. 1881.

Finkel L., Okopy św. Trójcy, zob. Nr. 26845.

26705. Pułaski K., Szlachta podolska w czasie zaboru tureckiego, szkic hist., Niwa 1890, Szkice i opowiad., Krak. 1898 ser. II.

26706. Iwanowski F., O redempcyach polskich, Dz. warsz. 1853 Nr. 263; — Tenże, Kilka rysów i pamiątek, Poznań 1860; — Kraszewski J. I., Wspomnienie XX Trynitarzy, zob. Nr. 13677—13689; — Szajnocha K., OO. Trynitarze (od r. 1683—1790), Szkice hist., Warsz. 1881 II.

26707. Barącz S., Sobieski a Ormianie, zob. Nr. 14800.

26708. Sobieski w kwestyi ruskiej, zob. Nr. 8731; — Hołowackij J., Jan Sobieski pisał po polski ruskim bukwamy, Słowo, Lwów 1883 Nr. 114—115.

26709. **Marya Kazimiera, królowa.** Dobiecki W., Marya Kazimira, Jana Sobieskiego małżonka, Wilkoński A., Dzwon literacki oddz. I. t. III., — Żona Jana III., Dz. mód., Lwów 1847; — Turski J. K., Marya Kazimiera, Niewiasta, Krak. 1860—1861.

26710. Jarochowski K., Rehabilitacya królowej Marysienki, Niwa 1885.

26711. Czermak W., Potrójne śluby Jana Sobieskiego, Przew. nauk. lit. 1890 i w zbiorze p. t.: Z czasów Jana Kazimierza, Lwów 1893.

R: Mycielski J., Kwart. hist. 1891; A. R., Niwa 1891.

26712. **Korzon T.**, Romans Sobieskiego z Marysienką, Bibl. warsz. 1896 II.; — Dola i niedola, zob. Nr. 26679.

26713. **Waliszewski K.**, Marysienka, Marie de la Grange d'Arquien, reine de Pologne, femme de Sobieski, Paris 1898.

R: W r. 1898: T. W., Prz. powsz. III.; Sunday P., Le Temps Nr. z 27. maja; G. de G., Rev. des Quest. hist.; Valbert G., Rev. des deux mondes; Funck-Brentano F., Rev. hebdomad.; — w r. 1899: Hirsch, Mitth. a. d. hist. Littér.; Czermak W., Prz. polski, zob. Nr. 26714; Sigma, Gaz. warsz. Nr. 274.

26714. **Czermak W.**, Marya Kazimiera Sobieska, Prz. polski 1899 I, II., Odb. Krak. 1899.

26715. Podróż rzymska Maryi Kazimiry, Prz. lw. 1880; Mieszkanie Maryi Kazimiry w Rzymie, Przyj. ludu, Leszno 1836 III., zob. Nr. 8801.

Zob. Nr. 8305, 8965 i Dod. I.

Modlitewnik Maryi Kazimiry, zob. Nr. 22279; Portret, zob. Nr. 22299.

26716. **Johanns III.** Familie, Arch. v. Schlosser 1883 V.

Zob. Nr. 26675.

26717. **Sobiescy Jakób i Konstanty**, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — Zawadzki Wł., Jakób i Konstanty Sobiescy, wspomnienie hist. z powodu odkrycia ich grobowca w kościele żółkiewskim, Lwów 1862 (por. rec.: Bibl. warsz. 1862 IV.); — Szajnok T., Kościół farny w Żółkwi, jego dzieje i pomniki, wraz z listem K. Szajnochy o grobowcu Jakóba i Konstantyna Sobieskich, zob. Nr. 21977; — Porwanie Sobieskich, zob. Nr. 27084.

Zaślubiny Jakóba Sobieskiego, zob. Nr. 26835.

26718. **Feit P.**, Jakob Ludwig Sobieski, Prinz von Polen, Pfandherr von Ohlau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XXVI., Odb. Breslau 1892.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1899.

Zob. Nr. 9158.

Portret, zob. Nr. 22299.

Konstantowa Sobieska, zob. Nr. 9003.

26719. Sprawozdanie z choroby i śmierci księcia królewskiego Aleksandra Sobieskiego, syna Jana III (w Rzymie r. 1714). Kurj. poz. 1883 Nr. 225.

26720. **Teresa Kunegunda Sobieska**, elektorkowa bawarska, Czas 1870 Nr. 75 i n.; — Listy, Bibl. warsz. 1877 II.; — Wójcicki K. Wł., Błogosławieństwo Jana III. córce, Tyg. ill. 1861 IV.; — Zaślubiona elekt. baw. Maks. Eman., Podarki chrzestne od Ludwika XIV. (1676), Spraw. kom. hist. sztuki Akad. V. str. LXXII.

Maksymilian Emanuel, zob. Nr. 8869 i 26847.

26721. **Marya Klementyna** (wnuczka Jana III.), Bandtki, Pam. krak. 1830 II.; — Gaz. warsz. 1856 Nr. 13; — Spis dokumentów, Dod. Czasu IV. t. 15; — Szajnocha K., Wnuka króla Jana III., Szkice hist. I.; — Tyg. ill. 1864 X.; — Tatimir L., Strzecha 1870; —

Chomętowski Wł., Jakób Stuart i jego żona M. Klem. Sobieska, Kłosy 1876 XXIII.; — Schönherr D., Die Heirat Jacobs III., Wiener Abendpost 1877 Nr. 28; — Landau, Prz. tyg., Warsz. 1883 X., zob. Nr. 9003, 9344; — Wodziński, Le mariage, Nouv. Revue 1893 III.; — Ucieczka Maryi Klementyny, Tyg. ill. 1895.

26722. D. O., La princesse Sobieska, Paris 1842; O'Kelly de Galwey A., Mém. sur la famille de Wogan, Paris 1896.

26723. Grzegorzewska Sal., Marya Józefa Sobieska, Wieniec. dwutyg. lit., Krak. 1882.

26724. **Hoffmann K. A. B.**, Historia upadku domu Sobieskich, Gaz. polska (codzienna) 1862 Nr. 249—298, 1863 Nr. 2—34.

26725. Deáb F., Sobjeski János lengyel király udvaráról (Dwór Jana III.), 1674 do 1678, Századok 1881, zob. Nr. 18512.

26726. **Jabłonowski St.**, zob. Nr. 8815; — Jonsac (de), Hist. de St. Jabłonowski, 1774; toż po pol.: Życie Stanisława Jabłonowskiego, kasztelana krak., hetmana w. kor., Warsz. 1789—1790, Lwów 1857 (zeszyt 1), 2. wyd. Poznań 1868.

R: Poznańczyk (Liske X.), Dz. lit. 1869; Sybels, Hist. Ztschr. XXIII.; Czas 1869 Nr. 40.

26727. Jabłonowska Teresa ks., Nota biogr. o hetm. Jabłonowskim, Lwówianin 1842; Przyj. ludu, Leszno 1843 X., 1844 XI.; Przyj. dom., Lwów 1857 VII.

Jabłonowski Jan St., zob. Nr. 9034, 21129.

26728. **Kątski Apolinary**. (Kirkor A. H.), Apolinary Kątski, przez Jana ze Śliwna, Wilno 1852.

Fredro A. Mich., zob. Nr. 8541 i 21010.

Olśowski Andrzej, zob. Nr. 26637.

Zatuski A. Chr., zob. Nr. 3987, 4083, 8988, 21127.

Radziejowski Michał, zob. Nr. 26892.

Grzymułtowski Krzysztof, zob. Nr. 4192 i 26828.

Morsztyn Andrzej, zob. Nr. 21003 i 26823.

26729. Wiad. o Janie Kaz. Denhoffie, Bojan, wyd. A. Pieńkiewicz 1838.

26730. Przeddziecki A., Mikołaj Wład. Przeddziecki, kaszt. nowogrodzki na dworze Jana III. w Jaworowie, zob. Nr. 4085.

26731. Łoś Winc. hr., Władysław Łoś, podskarbi ziem pruskich, wda za Jana III., zob. Nr. 16634.

26732. Kraushar Al., Jakób Becal, jenerałny dzierżawca dochodów celnych za Jana III. (r. 1693), Drobiazgi hist. 1891 I.

26733. Antoni J. (Rolle), Pan Balcer z Godzimirza Wilga, opowiadanie z końca XVII. w., Czas 1882 Nr. 145 i n.

26734. Rawita Fr., *Awantury na kresach*, I. JMC Pan Józef Sienkiewicz, namiestnik chorągwi tatarskiej, Świat 1892 Nr. 4 - 6.

26735. **Costin Miron**. Duchńska S., *Miron Costin*, Kłasy 1889 XLIX.

Kyszczynski Kazimierz, zob. Nr. 4218, 15715, 17574, 26839.

26736. Tatomir L., *Ślady króla Jana III. w kraju naszym*, 106 miejscowości w Galicyi zostających w związku z żywotem dziwowym i domowym Jana Sobieskiego, książka pam. wyd. przez Tow. pedag., Lwów 1883.

Podhorce, zob. Nr. 21922, 22293; *Wilanów*, zob. Nr. 21722, 22293; *Zbroja*, zob. Nr. 22520.

26737. Świeżawski E. S., *O królu Sobieskim*. Prz. bibl. archeol 1881 II.; — Stuczeń S., *Przyczynki do epoki Sobieskiego*, tamże 1882 III.; — *Archiwum olawskie*, zob. Nr. 115; — *Leniek J.*, *Sobieszciana z archiwum hr. Przeździeckich w Warszawie*, zob. Nr. 105.

26738. Jenike L., *O obraz przedstawiający Jana III. i jego rodzinę* (dop. hist.), Tyg. ill. 1862 VI.; *Siemieniński L. H.*, *Portret króla Jana*, zob. Nr. 22199, 22300; *Zoski J.*, zob. Nr. 26676; *Malarsze na dworze Jana III.*, zob. Nr. 22132; *Napis pod portretem*, zob. Nr. 13641.

26739. *Topola króla Jana III.*, *Przyj. dom.*, Lwów 1865; *Pamiętka po Janie III.*, *Kurj. pozn.* 1883 Nr. 208.

26740. Gruszecki A., *Jan III. w poezyi polskiej swego wieku*, zob. Nr. 8732; — *Chmielowski P.*, *Sobieski w eposie z czasów saskich*, zob. tamże; — *Chodźko Al.*, *Pieśni mało-ruskie*, *Pieśń serbska o Janie Sobieskim*, por.: *Bibl. warsz.* 1877 II, zob. Nr. 8732; — *Kraushar Al.*, *Vincenzio da Fili-cia*, *poeta włoski z XVII w.*, *laudator Sobieskiego*, *Drobiazgi hist.* 1891 I.

Rocznica odsieczy wiedeńskiej 1783 r., zob. Nr. 5176 i r. 1883, zob. Nr. 26813.

26741. Zabęcki Ant., *Epigramma in statum Sobiescianam*, Vars. 1788; *List Jana III. do Zygmunta III. z Łazienek*, 1788; *Ode auf Einweihung der Statue Johans III.*, Varsz. 1788 (DS.).

26742. *Rumy*, *Pomnik węg. polski w Loretto (Jan III.)*, *Zbieracz lit. pol.*, Krak 1837 IV.

Moneta, zob. Nr. 171.

Medale, zob. Nr. 595.

Historycy i pamiętnikarze, zob. Nr. 21021, 21022 i 26693.

Literatura polityczna, zob. Nr. 17450 do 17478.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4068 - 4261; *Kroniki*, zob. Nr. 8480 - 8732.

Dzieła odnoszące się do stosunków europejskich drugiej połowy XVII w., zob. Nr. 26469 - 26486, 26533, 26571.

26743. **Wojna turecka 1673—1675**. Górski K., *Wojna z Turcyą w latach 1672 i 1673*, zob. Nr. 26645; — *Przyborowski W.*, *Wojna z Turcyą (1673—1675)*, *Chocim i Trembowla*, *Prz. tyg.*, Warsz. 1874.

26744. **Chocim**. Sobieski pod Chocimem, Tyg. ill. 1883; — *Plebański J. K.*, *Pogrom Turków pod Chocimem r. 1673* opisany wierszem przez Zb. Morsztyną, *Bibl. warsz.* 1889 (por.: Górski K., *Kwart. hist.* 1890), zob. Nr. 4063, 8462; — *Korzon T.*, *Dola i niedola*, zob. Nr. 26679.

26745. **Czołowski Al.**, *Wojna polsko-turecka 1675 r.*, *Kwart. hist.* 1894, *Odb.* Lwów 1894, z ryciną Trembowli (Początki wojny, Bitwa pod Lwowem, Obłężenie Trembowli); — Górski K., *W sprawie wojny polsko-tureckiej (1675)*, tamże 1895.

R: *Gorzycki K. J.*, *Przew. nauk. lit.* 1895.

26746. **Lwów**. Szajnocha K., *Zwycięstwo Jana Sobieskiego nad Turkami i Tatarami w r. 1675* pod Lwowem, *Dod. tyg. Gaz. lw.* 1855 Nr. 44. 45; *Bibl. warsz.* 1856 IV.; *Szkice hist.*, Warsz. 1881 II.

26747. **Obrona Trambowli**, *Przyj. ludu*, *Leszno 1835 II.*; — *Bielowski A.*, *Pamiętki trembowelskie*, *Kółko rodz.*, Lwów 1861; — *Czołowski A.*, *Dawne zamki i twierdze na Rusi halickiej*, zob. Nr. 11157.

26748. *Wzór dla Polek*, *Chrzanowska Zofia*, Warsz. 1791 DS; *Kamiński J. A.*, *Mnemosyne*, Lwów 1836; *Ch. W. X.*, *Obrona Trębowli (1675)*, *Warta ofiar. Bażyńskiego 1874*; *Janycki A.*, *Obrona Terebowli*, Lwów 1887.

26749. **Obrona Poczajowa 1675 r.**, *Przyj. dom.*, Lwów 1857.

Zob. Nr. 4097.

26750. **Darowski A.**, *Posłem do cara*, *Prz. polski 1886 III.*, IV.

R: *Sawczyński H.*, *Kwart. hist.* 1887.

26751. **Bartoszewicz J.**, *Poselstwo ks. Jędrzeja Załuskiego do Portugalii i Hiszpanii 1674—1675*, *Studia hist. i lit. II.*, *Dzieła*, Krak. 1881 IX.

Diplomacya (1674—1683), zob. Nr. 26698.

26752. **Osiecki**, *Der poln.-franz. Vertrag vom Jahre 1675*, por.: *Foss*, *Mitth. aus der hist. Lit.* XI.

26753. *Objad dyplomatyczny w Jaworowie*, *Przyj. ludu*, *Leszno 1842 IX.*

26754. **Maschke C.**, *Die politische u. militärische Lage des Herzogth. Preussen in den J. 1675—1679*, zob. Nr. 24108; — *Müsebeck*, *Die Feldzüge des Grossen Kurfürsten in Pommern 1675—1677*, por.: *Wehrmann*, *Mitth. d. hist. Litt.* XXVI.

26755. **Żórawno 1676 r.** *Bitwa albo raczej obłężenie wojska polskiego pod Żórawnem*, *Przyj. ludu*, *Leszno 1844 XI.*

26756. **Kluczycki Fr.**, Żórawińska r. 1676, Krak. 1876 (por.: Fr. Kl., Jubileusz Żórawiński, Czas 1876 Nr. 226 i n.).
26757. Celewycz J., Pryhoda pła napadu tatarskiego w r. 1676, Zorja, Lwów 1886 Nr. 1.
- Zob. Nr. 4108, 8509.
- Rewizja skarbu 1676 r., zob. Nr. 4106.*
26758. **Wejnert Al.**, Wjazd tryumfalny króla Sobieskiego do Warszawy w r. 1677, Bibl. warsz. 1877 III. — IV.
26759. Tanner B., Opisanje putieszestwija polskawo posolstwa w Moskwu w 1678 g. pieriewod z łatynskawo i. Iwakina, Moskwa 1891, zob. Nr. 4109, 4122, 26699.
26760. **Sękowski M.**, Konfederacya w Lublinie 1680, Spraw. gimn. w Nowym Sączu 1885.
- Dyaryusz sejmu 1681, zob. Dod. I.*
26761. Brückner A., Die Russische Gesandtschaft in Paris 1681, Russische Revue 1883 XXIII.
26762. Ciampi Seb., Narratio rerum quae post obitum Alexi Michalowicz gesta sunt, zob. Nr. 4154; — Alkar, Relacya rezydenta polskiego w Moskwie o wypadkach z r. 1682, z rękop., Świat 1894, Krak. 1894.
- Zamęcie Lud. Kar. Radziwiłłówniej, zob. Nr. 4145 i 26834.*
26763. **Gérin Ch.**, Le pape Innocent XI. et le siège de Vienne 1683, Revue des questions histor. XXXIX.; — Michaud E., Innocent XI., Jean Sobieski et les Turcs, la levée du siège de Vienne, Louis XIV. et Innocent XI., Paris 1883 t. 2; — Berthier J. J., Innocentii PP. XI. epistolae ad principes, Romae 1890 — 1895 t. 2 (por.: Semkowicz A., Kwart. hist. 1897 str. 613 — 629), zob. Dod. I.
26764. Sauer A., Rom und Wien im J. 1683, Ausgew. Aktenstücke aus Röm. Archiv zur zweiten Säcularfeier der Befreiung Wiens, Wien 1883.
26765. **Schallhammer**, Der Türkenkrieg in Oesterreich und Ungarn, 1683 — 1687, Wien t. 5 (por.: Sitzungsber. hist. phil. Cl. Akad. Wien IX. i Krones, Handbuch der Gesch. Oesterreichs, Berlin 1881 t. III. str. 629).
26766. **Klopp O.**, Das Jahr 1683 und der folgende grosse Türkenkrieg bis zum Frieden von Carlowitz 1699, Graz 1882 (Materialien zur Gesch. Leopolds I.).
- R.: Berner E., Preuss. Jahrb. LVIII.; Weiss K., Herr Onno Klopp und das Verhalten der Bürger Wiens im Jahre 1683, Wien 1882; Balzer O., 1683 według Kloppe, Gaz. lw. 1888 Nr. 68 — 74; Echo 1882.
26767. **Comesina A.**, Wien und seine Bewohner während der zweiten Belagerung durch die Türken, Ber. u. Mitth. d. Wiener Alterth. Ver., Wien 1865 VIII.
26768. Smets M., Wien in und aus der Türkenbedrängnis, 1529 — 1683, Wien 1883.
26769. **Das Kriegsjahr 1683**, nach Akten und anderen authent. Quellen dargest. in der Abth. f. Kriegsgesch. des k. k. Kriegs-Archivs, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs, Jahrg. 1883, Wien 1883; — Duncker, Drei Berichte aus dem belagerten Wien 1683, tamże 1893 VII.; — Muehlwerth-Gaertner Fr. von, Die Belagerung und der Entsatz von Wien im J. 1683 (wyciąg z dzieła: Das Kriegsjahr 1683), Wien 1883; — Wienkowski G. von, Beiträge zur Gesch. des Kriegsjahres 1683, Oesterr. militär. Ztschr., Wien 1883 XXIV. i Odb.; — Hassel und Eckstädt, Zur Gesch. d. J. 1683, Die Betheiligung der kur-sächsischen Truppen, Dresden 1883 (por.: Jarochoński K., Przew. nauk. lit. 1883), zob. Nr. 26783.
26770. **Renner V.**, Wien im J. 1683, Geschichte der zweiten Belagerung u. s. w., Wien 1883.
26771. Smolle J., Die Belagerung Wiens durch die Türken 7. Juli bis 12. September 1683, Wien 1883; Seebass O., Die Türken vor Wien im J. 1683, Festrede, Dresden 1883; Toifel K., k. k. Major. Die Türken vor Wien im Jahre 1683, ein österreichisches Gedenkbuch, Prag 1883.
26772. **Arneth Al.**, Das Leben des Feldmarschalls Guido von Stahremberg, Wien 1853; — Thürheim A. Graf, Feldmarschall Ernst Rüdiger Graf Stahremberg 1683 Wiens ruhmvoller Vertheidiger, Wien 1882; — Kopetzky Fr. H., Ernst Rüdiger Graf von Stahremberg, der Vertheidiger der Stadt Wien im J. 1683, Prag 1883; — Renner V., Vertrauliche Briefe des Grafen Ernst Rüdiger von Stahremberg a. d. J. 1682 — 1699, Wien 1890, 1891 z. 2.
26773. Helfert Fr., Der Chef der Wiener Stadtvertheidigung 1683 gegen die Türken, 2. wyd. Wien 1889.
26774. Zeissberg H., Denkschrift zur Erinnerung an die zweite Türken-Belagerung Wiens im J. 1683, anlässlich der am 13. Sept. 1894 erfolgten Enthüllung des Denkmals im St. Stephansdome zu Wien, Wien 1894.
26775. Muehlwerth-Gaertner Fr., Die Operationen des kaiserl. General-Leitnants Herzog Karl V. von Lothringen im Feldzuge 1683, kritische Studie, Organ des militärwissenschaftl. Vereins, Wien 1884 XXVIII.
26776. Koltschitzky, Wiens Kundschafter während der Türken-Belagerung 1683 und erster Kafewirth, Hormayers Arch. 1822 Nr. 144, zob. Nr. 4167.

26777. Kara Mustafa, wielki wezyr państwa Ottomańskiego, Warsz. 1827, zob. Nr. 8612.

26778. Die merkw. Begebenheiten bei der Belagerung Wiens, Wien 1783; Huhn, Raritäten oder Beschreibung was bey Belagerung Wien 1683 vorgelaufen, Wien 1783; Steinbach L., Geschichte der Belagerung Wiens 1683, Wien 1783; Uthlig G., Geschichte der zweiten Belagerung Wiens (mit Porträt Kolschitzky), Wien 1783, 1784; Kriegsnachrichten von der Belagerung Wien im J. 1683, Leipzig 1789 (DS).

26779. Dyaryusz wyprawy Turków pod Wiedeń, Krak. 1788, zob. Nr. 8692.

26780. **Odsiecz Wiednia.** Baczko, Der Entsatz von Wien durch Sobieski, Baczkos Hist Unterhaltungen 1812; Oesterr. Militär Ztschr. 1813.

Salvandy, zob. Nr. 26662.

26781. Kochowski W., Commentarius, zob. Nr. 8588; Historia anni 1683, b. Nr. 8588; Historia anni 1683, zob. Nr. 8589; Hocke N., Kurze Beschreibung, zob. Nr. 8590; zob. Nr. 8593 8595; Dyakowski Mik., Summariusz okazyi wiedeńskiej (Wilno 1829), zob. Nr. 4167.

26782. Kunaszowski W., O wyprawie wojennej pod Wiedeń r. 1683, Czasop. Zakł. im. Ossol. 1831, zob. Nr. 8593.

26783. Lochner J. W. K., Ueber den Anteil Johann III. Sobiesky's Königs von Polen, Johann Georgs III. Kurfürsten von Sachsen und ihrer Heere an dem Entsätze von Wien im Jahre 1683 (von d. Fürstlich-Jablonowskischen Ges. gekrönte Preisschrift), Nürnberg 1831 (toż po łac.: Acta Societatis Jablonovianae nova t. IV. fasc. 1. i Odb. Lipsiae 1832), zob. Nr. 26769.

26784. Obłężenie Wiednia w r. 1683, Roz., krak. 1834; Oesterr. Ztschr. f. Geschichtskunde 1836; Hornmayers Taschenbuch 1824, 1838 i 1849; Hist. Taschenbuch N. F. 1848.

26785. W. A. W., Uwagi nad wyprawą Jana III. pod Wiedeń, Tyg. lit., Poznań 1838 I.; — Radziwiłł W., Wyprawa pod Wiedeń, Prz. pozn. III.

26786. Z(apolski) J., Jan III. pod Wiedniem (ocenienie litografii Cierniewskiego), Bibl. warsz. 1856 IV.; Wojsko polskie pod Wiedniem r. 1683, Zienkiewicz, Pam. pow. nauk i um. t. I.

26787. Oswobodzenie Wiednia przez Jana III. króla polsk. (z planem), B bl. warsz. 1855 I.

26788. Wyprawa wiedeńska 1683, Przyj. dom., Lwów 1856 VI.; Wójcicki K. Wł., Odsiecz Wiednia, Tyg. III. 1860 II.; Tenże, Bitwa pod Wiedniem, Ktoś 1876 XXIII.

26789. Schmidt F., Turcy pod Wiedniem, obrazek hist. dla dzieci i starszych, przeł. E. P(ufke), Leczno 1861, Warsz. 1877.

26790. Leśniowska L., Obrona Wiednia przez Jana Sobieskiego, Krak. 1862; Mieczkowski D., Odsiecz Wiednia, Strzecha 1868.

26791. Rieder G., Johann III. König von Polen Sobieski in Wien, zob. Nr. 26668.

Zob. Nr. 26807.

26792. **Szujski J.**, Przed rocznicą Odsieczy wiedeńskiej, Czas 1882 Nr. 119, Odb. Krak. 1882; Opow. i roztr. t. IV., Dzieła ser. II. t. VIII.

Zob. Nr. 26660—26676.

26793. **Kluczycki Fr.**, Sobieski pod Wiedniem, Czas 1882 Nr. 270 i n.; Kalendarz krak. Czecha na r. 1883; Kurjer pozn. 1883 Nr. 202—207 (toż po niem.: König Johan III. vor Wien, deutsch v. Petelenz K., Krakau 1883).

R: Fiesler, Mitth. aus d. hist. Lit. XII.

26794. **Krones Fr.**, Die Polen und die Rettung Wiens im J. 1683, eine zeitgemässe historische Betrachtung, Oesterr. Rundschau, Wien 1883.

26795. Chełmecki J. ks., Słowo o odsieczy Wiednia, Krak. 1883 (toż po niem.: König Johann Sobieski und die Befreiung Wiens, eine kritische Abhandlung, Wien 1883); — Kudelka F., Wojenne siły polskie w odsieczy wiedeńskiej, Czas 1884 Nr. 208 i n.; — Gołkowski A., Dziejowe znaczenie odsieczy wiedeńskiej, Spraw. gimn. rzeszowskiego za r. 1883, Odb. Rzeszów 1883; — Semkowicz Al., Okazyja wiedeńska 1683, Gaz. lw. 1883 Nr. 206—211.

26796. Bobrzyński M., W dwóchsetletnią rocznicę odsieczy Wiednia, Czas 1883 Nr. 206.

26797. Jarochowski K., Wyprawa i odsiecz wiedeńska, Tyg. powsz. 1883; — Tenże, Wyprawa wiedeńska ze stanowiska interesu politycznego Polski, Kraj 1883; — St., Jeszcze o Sobieskim, tamże 1884 Nr. 1.

26798. **Dolleczek A.**, Die Entsatzschlacht vor Wien am 12. September 1683, Organ der milit. wissenschaftl. Ver., Wien 1883 XXVI. (toż po pol.: Sławna bitwa pod Wiedniem dnia 12. września 1683, przetł. przez P. P., Krak. 1883; — Schroeder G., Der Kampf um Wien 1683, sein Verlauf und seine Bedeutung für die Gesch. des Festungskrieges, Archiv f. Artillerie- u. Ingenieur-Offiziere d. deutschen Reichsheeres, Berlin 1833; — Janko W. v., Zur Gesch. des Entsatzes von Wien 1683, Militär. Ztschr., Wien 1883 III.; — Die Entscheidung in der Entsatzschlacht vor Wien 1683, von einem militärischen Fachmanne (Odb. z: Tribüne), Wien 1883; — Der Entsatz von Wien am 12. September 1683, aus einer kriegshistorischen Studie, Berlin u. Dresden 1883.

26799. Lancellotti F., Liberazione di Vienna, Roma 1883; — Ferrari Cesare L., La liberazione di Vienna, Zara 1833.

Kervyn de Volkaersbeke, zob. Nr. 26678.

26300. K. T., Głos francuski o wyprawie wiedeńskiej, Prawda, Warsz. 1883.

26801. Kto ocalił Wiedeń 1683, według Berl. Tagblatt, Gaz. warsz. 1882 Nr. 178.

26802. Sachsen und Polen vor Wien 1683, Organ d. militär-wissenschaftlichen Vereine 1884 XXVIII., Odb. Wien 1884.

26803. Tatimir L., W rocznicę odsieczy wiedeńskiej, odczyt, Dz. polski 1883 od 13. do 19. września; — Tenże, Wspomnienie o królu Janie III., Lwów 1883 (por. rec.: Kłosy 1883), zob. Nr. 26676; — Lam J., Król Jan III. i odsiecz Wiednia, Dz. polski 1882 (1. grudnia); — Kraj (Petersb.) 1882 Nr. 25; — Polkowski I. ks., Dzień zwycięstwa pod Wiedniem w Krakowie dnia 12. września 1683 (Odb. z Czasu), Krak. 1883.

Leliwa L. P., zob. Nr. 26670.

Tarnowski St., zob. Nr. 26672.

26804. Kaczała St., Pochód Sobieskiego pod Wiedeń roku 1683, Lwów 1882.

26805. Kraushar Al., Echa wiedeńskiego pogromu, Kuryer codz. 1883 Nr. 343; Drobizgi hist. 1891 I.; — Grabowski Fr., Sobieszciana, Hrabia czeski obrońcą Wiednia z r. 1683, Tyg. ill. 1883; — Ruszczyc J., Z wyprawy pod Wiedeń, Kronika rodz., Warsz. 1883; — Borzywoj, Wiedeń 1683 i Jana III. miejsca pamiątkowe, Tyg. powsz. 1883; — H W., Do wspomnień z r. 1683, Gaz. polska 1882 Nr. 263.

26806. Wójcicki K. Wł., Spotkanie się Jana Sobieskiego z cesarzem Leopoldem, Tyg. ill. 1861 IV.

26807. Historia wyprawy Jana III., z arch. dzieł., Ruch lit., Lwów 1877 II.

26808. Wiałczakiewicz Fr., Jan Sobieski spieszy na pomoc Austriakom, Warsz. 1888; Dawid W., Wiedeń rakuski uwolniony w 1683 r. 12. septembra (Dod. do Wędrowca), Warsz. 1888; Sobieski Jan III. pod Wiedniem w r. 1683, Warsz. 1888; Ligoń J., Obrona Wiednia, Poznań 1883; Danielewski I., Król polski ratuje Niemcy, Krak. 1883; Niewiejski St., Opisanie krótkie zwycięstwa Jana III., Krak. 1883; Stroka H., Oswobodzenie Wiednia, przemowa, Rzeszów 1883; Tokarski St. K., Leopold I. i Jan III., Stanisławów 1882.

26809. Dwóchsetletnia rocznica, Gaz. nar. 1880 Nr. 192, 1882 Nr. 276; Stefan z Opatówka, Jan III. i odsiecz Wiednia, tamże 1883 Nr. 207; A. G., Odsiecz wiedeńska, Nowiny, Warsz. 1882 Nr. 313; Zoryan E., Sobieski pod Wiedniem, Tyg. mód 1884; St. S., Dwuwiekowa rocznica, Wędrowiec 1883; Biesiada liter. 1882, 1896; Kurjer pozn. 1883 Nr. 207.

26810. Chrzanowski L., Odsiecz Wiednia r. 1683, Bibl. warsz. 1885 II. (opracowanie Nr. 26769).

R: Kl. Fr., Prz. polski 1886 IV.; Kudelka Fr., Kwart. hist. 1887; Jarochoński K., Kraj 1887 Nr. 3.

26811. G. K., Bitwa pod Wiedniem w r. 1683, Aten. 1893 II.

26812. Kalinowski B., Zwycięzca z pod Wiednia czyli walka Polaków z Turkami, Łódź 1899.

26813. Rocznica r. 1683 w r. 1783, zob. Nr. 5176; — Chmielowski P., Obchód wiktoryi wiedeńskiej przed stu laty w Wilnie, Biesiada liter. 1883; — Leniek J., Obchód stoletni odsieczy wiedeńskiej, urządzony przez szkołę w Koronie i Litwie z polecenia Komisji edukacyjnej narodowej, Czas 1883 Nr. 134, Odb. Krak. 1883; — Maczyński J., Pamiątka nabożeństw i procesyi odbytych w Krakowie na intencję świętej wyprawy króla Jana III. na Turków, Czas 1855 Nr. 269 i n.; — Obchód 200 rocznicy, por.: czasopisma z r. 1883; — Wistocki Wł., Sobieszciana, Bibliografia jubileuszowego obchodu dwuchsetletniej rocznicy potrzeby wiedeńskiej w r. 1683, Lwów i Krak. 1884.

26814. Pamiątka zwycięstwa Jana Sobieskiego w kościele św. Anny w Krakowie, Wiek 1880 Nr. 212; — Ks. B., Zupy wiedeńskie w Zdzieżu pod Borkiem, Kurjer pozn. 1882 Nr. 178.

26815. Kluczycki Fr., Pierwsza wiadomość z pod Wiednia i strzemie Wezyra, Czas 1879 Nr. 235, Odb. Krak. 1880.

Medal, zob. Nr. 595.

26816. Kamieniobrodzki, Kahlenberg pod Wiedniem, Tyg. ill. 1869 III.; — Obelisk na górze Kahlenberg, tamże 1878 3. V.; — Borzywoj, Na Kahlenbergu, Tyg. powsz. 1883; — Agricola, Kahlenberg (1683-1883), Korespondent płoeki 1883 Nr. 29; — P. A., Kahlenberg i Leopoldsb. Kłosy 1883.

26817. Črnołogar, 2 Denkmale der Befreiung Wiens 1683, Monatsblatt d. Alterthumsvereins zu Wien 1895 IV.

26818. Wolski Z., Przyczynki do pieśni dziadowskiej o bitwie pod Wiedniem 1683, Wiśła 1890; Sarna Wł. ks., Pieśń ludowa religijna o odsieczy Wiednia przez Jana III., Lud 1897 III.

26819. Kabdebo H., Bibliographie 1683, zob. Nr. 25828; Helfert A. v., Die Jubiläums-Literatur der Wiener Katastrophe und die Kaplit-Frage, Abh. d. Böhm. Ges. d. Wiss., Prag 1884 XII.; Uhrlitz K., Die neueste Literatur über das Jahr 1683, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. t. V.; Maresch F., Das Jahr 1683, Hist. Jahrb. V.; Bibliografia r. 1683, Prz. powsz. 1884, zob. Nr. 26813.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4159-4169; Kroniki, zob. Nr. 8587-8595, 8612.

26820. Bitwa pod Parkanami (przekład z Kochowskiego), Pielgrzym, Warsz. 1844 II., zob. Nr. 4169; — Odzyskanie Strygonia, Biesiada liter. 1882; — Powrót z pod Wiednia wozów prowiantowych przez Karpaty, Kłosy XIX.

26821. Łepkowski J., Sobieski w Krakowie po powrocie z Wiednia, Czas 1883 Nr. 63, Odb. Krak. 1883, zob. Nr. 4170.

26822. Kraszewski K., Poturceńcy (1683 do 1684), Petersb. 1895.

R: Chmiel. A., Kwart. hist. 1896.

Liga święta, zob. Nr. 4175, 4184, 8602.

Wyprawa do Multan 1684, zob. Nr. 4171, 4179.

26823. Deiches E., Koniec Morsztyna, studium hist. z czasów Jana Sobieskiego, Świat 1893, Odb. Krak. 1894, zob. Nr. 21005.

26824. **Wojny tureckie**. Angely M., Der Feldzug gegen die Türken im J. 1684, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs 1884; — Darstellung der Feldzüge gegen die Türken in den J. 1685 u. 1686, tamże 1895, 1886; — Röder Ph., Des Markgrafen Ludwig Wilhelm von Baden Feldzüge wider die Türken, Karlsruhe 1839 t. 2, zob. Nr. 26769.

26825. **Pribram A. F.**, Oesterreich und Brandenburg 1685—1686, Innsbr. 1884; — Tenże, Oest. u. Brand. 1688—1700, Prag u. Leipzig 1885.

26826. Pélassier L. G., Le cardinal Henri de Noris et sa correspondance, Studi e documenti di storia e diritto 1891 (korespondencja zawiera wiele ciekawych przyczynków do sprawy wschodniej (1684—1696) i także kilka nowych rysów do charakterystyki Sobieskiego, Starhemberga i innych).

26827. **Odzyskanie Budy r. 1686**. Karolyi Árpád, Buda és Pest visszavívása 1686, Budapest 1886, zob. Nr. 4194; — Cornaro Fr. von, Berichte über die Belagerung und Rückeroberung Ofens im J. 1686, wyd. S. Buhics, por.: Lit. Centralbl. 1892 Nr. 1.

26828. **Grzymułtowski K.**, Listy i mowy, zob. Nr. 4192.

26829. **Jabłonowski A.**, Krzysztof Grzymułtowski, wda poznański, szkic hist., Aten. 1876 I.

26830. Głowacki J., Dwa jubileja dla Palaków i Ruskich 1686 i 1767 g. Słowo, Lwów 1887 Nr. 26—28; Tenże, Mir między Polakami i Rosyją, Czerw. Ruś 1891 Nr. 2.

Miron Costin, zob. Nr. 26735.

Wyprawa wotaska 1686 r., zob. Nr. 4195.

26831. Liske X., Filip Avril i pobyt jego w Polsce 1687—1689, zob. Nr. 8657.

26832. Trypplin L., Markiz d'Auglade 1687, Tajemnice społ. t. V.

26833. **Łuczickij J. W.**, K' istorii buntu w Małorossii 1687 g., Kij. Star. 1884.

Sprawy inflanckie, zob. Nr. 24218—24226.

26834. **Helcel Z.**, O dwukrotnem zameżczeniu księżniczki Ludwiki Karoliny Radziwiłłówny i wynikłych ztąd w Polsce zamieszkach (przyczynę do dziejów panowania

Jana III.), Roczn. tow. nauk. krak. 1858 XXIV., Odb. Krak. 1857.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1859 IV.

26835. **Zaślubiny Jakóba Sobieskiego**. Wejnert A., Opis historyczny zaślubin królewicza Jakóba Sosieskiego, Bibl. warsz. 1851 IV., Odb. Warsz. 1851; — Tenże, Szcze-góły, tamże 1855 III., zob. Nr. 4202.

26836. Wawel Louis J., Elżbieta z Kępińskich, księżna Sasko-Koburgska (żona Albrechta III.) w r. 1688, Okruszyny hist., Krak. 1898.

26837. **Spisek r. 1688**, zob. Nr. 4207; — Kantecki, Spisek w r. 1688, Przew. nauk. lit. 1877, zob. Nr. 18512.

26838. **Tarnowski S.**, Tajemnica r. 1688, Roczn. zarz. Akad. um., Krak. 1882; Prz. pol. 1883 III.; Niwa, Warsz. 1883.

26839. **Łyszczyński Kazimierz**, zob. Nr. 4218, 15715, 17574; — Tripplin L., Tajemnice społeczeństwa t. I.; — Łuniński E., Na stos, kartka hist. z czasów Jana III., Krak. 1909 (por.: Lange A., Tydzień 1900 Nr. 46).

26840. **Prutz H.**, Französisch-polnische Umtriebe in Preussen 1689, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. 1889.

26841. Gérin, Pape Alexandre VIII. et Louis XIV. d'après des documents inédits, Paris 1878; — Bischoffshausen S. v., Papst Alexander VIII. und der Wiener Hof (1689 bis 1691), nach den Beständen des k. u. k. Haus-, Hof- u. Staatsarchivs u. d. fürstl. Liechtensteinischen Archivs in Wien dargestellt, Stuttgart 1900.

26842. Hassellblatt A., Otto Anton Pleyer, der erste, accreditirte, österr. Diplomat am russ. Hofe, 1692—1719, Russ. Revue, Petersb. 1875 VII.

26843. Bentkowski Wł., Dwa ustępy z bitew pod Szegiedynem i pod Temeszwarem 1690, Poznań 1895.

26844. Ostatnia wyprawa Sobieskiego (1691), Biesiada liter. 1882.

26845. **Finkel L.**, Okopy św. Trójcy, Przew. nauk. lit. 1889, Odb. Lwów 1889.

R: Czołowski A., Kwart. hist. 1890; Kij. Star. 1891 III.

26846. Z najazdu tatarskiego, obrazy historyczne z końca XVII. w. (Odb. z Wielkopolańska), Pozn. 1892.

Zaślubiny Teresy Kunegundy, zob. Nr. 4247, 8697, 21007, 26720.

26847. **Maksymilian II.**, elektor bawarski-Heigel K. Th., Maximilian II. Emanuel, Kurfürst von Baiern, Allg. deut. Biogr. t. XXI.; — Tenże, Die Beziehungen des Kurf. Max Emanuel v. B. zu Polen 1694—1697, Quell. u.

Abh. z. neueren Gesch. Bayerns, München 1884; — Tenże, Die Beziehungen des Kurf. Max Emanuel v. B. zu Franz Rakoczy 1703 bis 1715, Abh. d. Akad., München 1885; — Tenże, Das politische Testament Max Emanuels 1725, Quell. u. Abh. I.

26848. Finkel L., Stan. Jabłonowskiego dyaryusz napadu tatarskiego w r. 1694, Kwart. hist. 1890.

Tatarzy r. 1695, zob. Nr. 4253, 8708.

26849. Finkel L., Napad Tatarów na Lwów 1695, Gaz. lw. 1834 Nr. 133 in.; Kwart. hist. 1890; — Tenże, Przerwany karnawał, Dla włościan, książka zbiorowa Koła lit., Lwów 1890; — Tenże, Dodatek, Kwart. hist. 1892; — □, Krwawe zapusty (1695), Dz. polski 1895 Nr. 44.

26850. **O ostatnich chwilach Jana III.**, zob. Nr. 4261; — Przyj. dom., Lwów 1867; — Chomętowski Wł., Synowie hetmańscy (Ostatnie lata Sobieskiego i początek Augusta II.), Bibl. warsz. 1876 I.—IV.; — Wójcicki K. Wł., Okolice Warszawy (Jan III. i Aug. II.), tamże 1876 IV.

26851. Opis skonu Jana III., Gaz. warsz. 1860 Nr. 233; — Glatman L., Opis skonu, Opowieści i wspominki hist., Krak. 1895, zob. Nr. 23481.

Zob. Nr. 8710.

26852. **Bezkrólewie i elekcyja 1696—1697.** Marski Wł., Quae fontes ad hist. interregni post mortem Johannis III. pertinent, Diss., Halle 1870.

O bezkrólewicach i elekcyach w ogólności, zob. Nr. 16405—16431.

26853. Bizardière, Histoire de la scission en Pologne, zob. Nr. 8739; toż po pol.: Bezkrólewie po Janie III. Sobieskim, przeł. i objaśn. przypiskami przez Bartoszewicza J., Wilno 1853, zob. Nr. 27086.

26854. Sternal T., O autorze Dyaryusza z lat 1696—1697, Przew. nauk. lit. 1891, Odb. Lwów 1891; — Dyaryusz konwokacyi 1696, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI; — Dyaryusz electionis 1697, tamże i Teka Podońskiego t. I., zob. Nr. 4262, 4267.

26855. **Wałęwski A.**, Dzieje bezkrólewia po skonie Jana III., wyd. Akad., Krak. 1874.

R: Prz. polski 1876 I.

26856. **Conti Franciszek.** Zabiegi X. de Polignac po śmierci Jana III., by na tron polski wynieść ks. de Conti, Prz. pozn. XVIII. do XX.; — Życiorys Jana Barta, Podróż ks. Conti do Polski (1696), por.: Bibl. warsz.

1876 I.; — Barthelemy, Księżna Conti, por.: tamże 1876 IV.; — Kartka z pamiętników Saint-Simona co do kand. ks. Conti, Niwa 1880.

26857. **Faucher L. P. Chr.**, Histoire du Cardinal de Polignac, ambassadeur de France, Paris 1780, 2. wyd. 1877.

26858. Dyaryusz negotiatyey posłów do Fr. Augusta, Dz. warsz. 1828 XII., zob. Nr. 4269.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4262—4270; Kroniki, zob. Nr. 8733—8755.

26859. **August II.** Partenay (de) Desroches J. Chr., Histoire de Pologne sous Aug. II. (1733—1734), zob. Nr. 9056; toż po polsku: Dzieje panowania Fryd. Aug. II., króla pol., w r. 1734 napisane, przeł. Tadeusz H(erbert), Warsz. 1854, zob. Nr. 9057; — Mittag J. G., Leben und Thaten Friedr. August II., Leipz. 1734, 1737 DS.

26860. **Fassmann D.**, Friedrich Augusti des Grossen, Königs in Pohlen, Leben und Thaten, merklich erläutert durch J. G. H., Frankf. u. Leipzig 1734 (por.: Droysen J. G., Gesch. d. Preuss. Prov. IV.; także o francuskiej przeróbce przez Mauvillona, Amsterd. 1741 i de La Martinière, La Haye 1741 t. 2); zob. Nr. 9055.

26861. Otwinowski Erazm, Pamiętniki, zob. Nr. 9011; Jabłonowski J. St., zob. Nr. 9034; Massuet P., Histoire: zob. Nr. 9060; Desfontaines, zob. Nr. 9064; Krasieński J. T., zob. Nr. 9260; Matuszewicz M., zob. Nr. 9329.

26862. Potulicki J., Gesta Augusti II., R. Polon., E. b. r.; Merkwürdiges Leben des Fr. August, E. b. r.

26863. Dreux de Radier, L'Europe illustre cont. l'histoire des souverains (Stan. Leszczyński, Fryd. August), Paris 1777 DS.

26864. Conradi M., Lebens Geschichte Aug. II., Leipzig 1797 DS.

26865. Dyk J. G., Sachsen und Polen, Jungen Geschichtsfreunden gewidmet, Leipz. 1810 t. 2.

26866. **Foerster Fr.**, Friedrich August II., König von Polen und Kurfürst von Sachsen, seine Zeit, sein Cabinet und sein Hof, Potsdam 1836—1839, zob. Nr. 4273.

26867. Wójcicki, August II., Zarysy dom., Warsz. 1842 t. III.

26868. Lubojatzky F., Friedrich August's II. des geliebten Königs v. Polen u. Sachsen Leben, Löbau 1854.

26869. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. IV. (1866), zob. Nr. 23424.

26870. **Jarochoński K.**, Dzieje panowania Augusta II. od śmierci Jana III. do chwili wstąpienia Karola XII. na ziemię polską. Poznań 1856; — Tenże, Dzieje panowania

Augusta II. od wstąpienia Karola XII. na ziemię polską aż do elekcyi Stanisława Leszczyńskiego (1702—1704), Poznań 1874; — Tenże, Dzieje panowania Augusta II. od elekcyi Stanisława Leszczyńskiego do bitwy pułtawskiej (1704—1709), z pośmiertn. rękop., Rocz. tow. przyj. nauk. pozn. 1890 XVII.

R: Wiad. pol. 1837 Nr. 36, 37; Rocz. pol. Paryż 1865 I.; Eus., Gaz. lw. 1874 Nr. 168; Lisie X., Prz. kryt. 1874—1875; Tenże, Aten. 1876 II.; Sybels Hist. Ztschr. XVIII., XXIV., XXXVI.; Finkel L., Kwart. hist. 1892.

26871. **Narbutt J.**, Dzieje wewnętrzne narodu litewskiego za Sobieskiego i Augusta II., Wilno 1892.

Historia Saksonii, zob. Nr. 22795.

26872. **Haacke P.**, Die Jagderinnerungen König Augusts des Starken, Hist. Vierteljahrschr. 1900.

26873. Distel, Beiträge zur Biographie des Kurfürsten August von Sachsen, Neues Archiv f. sächsische Gesch. u. Alterthumskunde 1893 XIII.

Udział Augusta II. w wojnach tureckich, zob. Nr. 26769 i 26783.

26874. Ossoliński J. M., Szczegółności przyjęcia wiary katolickiej przez Augusta II., Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1833 VI.; — Glaubens-Bekennniß und Abschwörung Formular Friedrich August II. bei seinem Uebertritt von der luther. zur röm. kat. Kirche abgelegt am 2 Juli 1697 in Baden, Görz 1845; — August des Starken Uebertritt zur röm. Kirche. Deutscher Merkur XXVIII. Nr. 22—24.

August II. i Piotr W., zob. Nr. 27069, 27150.

August II. i Rajnold Patkul, zob. Nr. 27055.

August II. i Karol XII., zob. Nr. 27113.

August II. i Sobiescy, zob. Nr. 27084.

August II. i Leszczyński St., zob. Nr. 27086—27100.

Plany Augusta II., zob. Nr. 27153.

August II. i J. St Jabłonowski, zob. Nr. 26894.

26875. **Wojciechowski T.**, O powtórnej elekcyi Stanisława Leszczyńskiego, 1733 (Charakterystyka rządów Augusta II.), Rocz. akad. 1888; Kwart. hist. 1885.

26876. **Askenazy Sz.**, Koniec Augusta II. (charakterystyka), Bibl. warsz. 1890 II.; — Tenże, Do charakterystyki Aug. II., Kwart. hist. 1899; — Tenże, Stan i potrzeby historyografii polskiej w zakresie dziejów nowożytnych i najnowszych, Epoka saska, Bibl. warsz. 1900, także w: Pamiętniku III. Zjazdu hist. polskich. Krak. 1900.

26877. Falke J., Die Geschichte des Kurfürsten August von Sachsen in Volkswirthschaftlicher Beziehung, Leipzig 1868, zob. Nr. 17961.

26878. Krystyna Eberhardyna, księżniczka brandenburska, żona Augusta II., Stillfried Graf R., Stammtafeln des Gesamtthauses Hohenzollern, Berlin 1869, zob. Nr. 22939.

August III., zob. pod r. 1733.

26879. Poellnitz K., La Saxe galante, Amsterdam 1734; toż po ang.: La Saxe galante or the amours of Aug. II. (E. b. r.); — Vassil Graf, Galante Memoiren König August des Starken, 6. wyd. Berlin 1899; — J. M., Kochanki Augusta II., króla polsk., zwanego Mocny, spolszcz., Warsz. 1871; — Glözin C. D., Maria Aurora Königsmark, Berlin 1797; — Wierzbicki O. K., Maria Aurora Gräfin von Königsmark (zeszyt 17.: Biographien historisch berühmter Maitressen), Lipsk 1848.

26880. Bartoszewicz J., Orzelska Anna, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—7 t. II.

Maurycy Saski, zob. Nr. 27181—27183.

26881. **Bartoszewicz J.**, Szkice z czasów saskich (Dzieła t. VII.), Krak. 1880 (zawierają: Kropińscy, obrazek sejmikowego życia; Grandmuszkietierowie Aug. II.; Kampament w Warszawie 1732; Sprawa Karwickiego; Pan Bystry; Dzieje niewiasty polskiej (Helena z Potockich Morsztynowa); Koronacye obrazów świętych; Ignacy Bohusz; Karol XII. w Warszawie 1702; Warszawa w końcu 1702; Warszawa 1705; Ks. W. Santini, nuncyusz w Polsce 1722—1728; Systemat Karwickiego Rzeczypospolitej 1706), zob. Nr. 23472; — Tenże, Znakomici mężowie pol. XVIII. w., Petersb. 1858—1857, zob. Nr. 26993.

R: Kantecki Kl., Przew. nauk. lit. 1880.

26882. **Jarochoński K.**, Z czasów saskich spraw wewnętrznych, polityki i wojska, Poznań 1886 (zawiera: Lauda połączonych województw kaliskiego i poznańskiego za pan. Aug. II.; Dwie misye Fr. Ponińskiego, star. kopanickiego, do cara Piotra 1717 i 1718; Epizod Rakoczozy w dziejach Augusta II.; Bitwa pod Poniecem; Bitwa pod Kaliszem 1706 r.; Obłężenie Gdańska 1734 r.), zob. Nr. 23483 (inne zbiorowe publikacye Jarochońskiego).

R: Prz. powz. 1886 III.; Treliak, Kraj 1886 Nr. 27—28; Aten. 1876 II.; Gaz. nar. 1886 Nr. 150; Czermak W., Kwart. hist. 1887.

26883. **Antoni J.** (Rolle), Opowiadania historyczne (koniec XVII. w.), Lwów 1875, zob. Nr. 23499.

R: W., Bibl. warsz. 1876 IV,

26884. Kantecki Kl., Szkice i opowiadania, zob. Nr. 23484.

26885. Suryn Fel., Z kresowej przeszłości, opowiadanie z czasów Augusta II., Tyg. ill. 1883.

26886. Jarochoowski K., Dwór saski w trzecieciu po traktacie altranstadzkim, Tyg. ill. 1886; Rozprawy hist. kryt., Poznań 1889; — Biedermann K., Aus der Glanzzeit des sächs. poln. Hofes (1722), zob. Nr. 18517.

26887. Dwór Fryderyka Augusta, 1733, Pam. krak., red. Radwański E., zob. Nr. 4575; — Lubowski E., Dwór Augusta II. oraz innych książątek niemieckich w XVIII. w., Słowo, Warsz. 1886 Nr. 148; — Tenże, Sasi w Polsce, według współczesnych obcych źródeł, Kraj 1895 Nr. 30—34.

26888. Bartoszewicz J., Grandmuszkietrowie Augusta II., Szkice z czasów saskich, Dzieła VII., Krak. 1880.

26889. Mansberg, Staats und Heerwesen der Republik Polen zur Zeit der Königswahl August II., zob. Nr. 16756.

26890. Pichon, Vie de Ch. St. comte de Hoym, amb. de Saxe-Pologne en France 1694—1736, por.: Revue hist. XVII., 241.

26891. Jarochoowski K., Lauda połączonych województw kaliskiego i poznańskiego za panowania Augusta II., Aten. 1884 II. i w dziele: Z czasów saskich, Poznań 1886.

26892. Radziejowski Michał, zob. Nr. 8859; — Jungschultz J. Z., Leben des Cardinal Mich. Radziejowski, Stockholm 1737, 1741; toż po pol., 1744, zob. tamże; — Seyler G. D., Leben Stan. I. u. Leben des M. Radziejowski, Magdeburg, Leipzig, Stockh. 1737, 1741, zob. Nr. 9081; — Przyj. ludu, Lesno 1838 V.; — Sobieszczański F. M., Tyg. ill. 1866 XII.; — Jarochoowski K., Konic Radziejowskiego, Aten. 1879 III. (por.: Gaz. lw. 1879 Nr. 186),

Potoccy, zob. Nr. 347, 402 i Wiek XVIII.

26893. Sapiehowie, zob. Nr. 405; — Historia rodu Sapiehów, Petersh. 1891 t. 3, zob. Nr. 26153; — Kraszewski K., Z dziejów możej rodziny, Prz. powsz. 1893 IV.

R.: Szarliowski A., Kwart. hist. 1894.

Czartoryscy, zob. Nr. 347, 392 i Wiek XVIII.

26894. Jabłonowscy. Chomętowski Wł., Synowie hetmańscy, Bibl. warsz. 1876 III, IV.; — Tenże, Rodzina hetmana Jabłonowskiego (ustęp z dziejów pan. Augusta II.), tamże 1880 II.; — Bartoszewicz J., Księga świata, Warsz. 1859; — Jarochoowski K., Jan Stanisław Jabłonowski i zatarg jego z królem Augustem II., Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1876 IX., zob. Nr. 9034—9038.

Sieniawski Adam i Elżbieta z Lubomirskich Sieniawska, zob. Nr. 27079—27081.

26895. Przebendowski Jan. Jarochoowski K., Polityka brandenburska w pierwszych latach wojny Karola XII. i misya Przebendowskiego w r. 1704, Niwa, Warsz. 1879 I., zob. Nr. 8877.

Leszczyński Stanisław, zob. Nr. 27089.

26896. Poniński Franciszek. Jarochoowski K., Dwie misye Franciszka Ponińskiego, starosty kopanickiego, do cara Piotra w latach 1717 i 1718, Aten. 1885 III. i w dziele: Z czasów saskich spraw wewn., Poznań 1886; — Tenże, Niewola Fr. Ponińskiego, stolnika poznańskiego, starosty na Sennensteinie r. 1734, Opowiadania hist., Poznań 1860.

26897. Ożarowski Jerzy. Bartoszewicz J. L., Znak męz. pol. XVIII. w., Petersh. 1853 do 1857 t. I.; — Szujski J., Jerzy Ożarowski i kard. Fleury, Przew. nauk. lit. 1876, Opow. i roztr., Krak. 1886 t. II., Dzieła ser. II. t. VI.

26898. Poniatowski Stanisław. Kantecki Kl., Ojciec Stanisława Augusta, Aten. 1876 III. i IV.; — Tenże, Stanisław Poniatowski, kasztelan krak., ojciec Stan. Aug., Poznań 1880 t. 2; — Wegner, Przyczynek do artykułu Kanteckiego, Ruch lit. 1877, zob. Nr. 26985; — Prośba Stan. Poniatowskiego do królowej Ulryki Eleonory 24. lipca 1719, Historisk Tidskrift 1891 X., zob. Nr. 8941.

Poniatowscy, zob. Stanisław August pod r. 1764.

Śmigiełski Adam, zob. Nr. 27077.

26899. Bartoszewicz J., Dzieduszycki Jerzy, 1665—1730, Dz. warsz. 1853 Nr. 341; — Dzieduszycki Maur., Kronika Dzieduszyckich, Lwów 1865.

26900. Łoś W., Władysław Łoś, podskarbi ziem pruskich, zob. Nr. 16634.

26901. Bartoszewicz J., Helena z Potockich Morsztynowa, Dz. warsz. 1854 Nr. 58; Szkice z czasów saskich, Dzieła VII., Krak. 1880.

26902. Kantecki Kl., Fr. Maksymilian Ossoliński, podskarbi w. kor., Bibl. warsz. 1879 IV., Odb. Warsz. 1880.

26903. Kiszka Lew. Niedełskij St., Uniański mitropolit Lew Kiszka i jego znaczenie w historii unii, por.: Studynskij K., Zap. tow. Szewcz. 1896 X., zob. Nr. 4490.

26904. Przyłeki St., Biografia księdza M. Rutlicha († 1728), Rozm., Lwów 1837.

26905. Bartoszewicz J., Koronacje obrazów świętych, Szkice z czasów saskich, Dzieła VII., Krak. 1880.

26906. Bartoszewicz J., Kronika pałacu Krasińskich w Warszawie, zob. Nr. 26138.

26907. Kantecki Kl., Z archiwum Mniszków (1711—1764), Szkice i opow., Pozn. 1883.

26908. Sobieszczański F. M., Uroczystość Jowisza na dworze Augusta II, Tyg. ill. 1872 IX.

Moneta, zob. Nr. 470, 566.

26909. Sadowski H., Dukaty z czasów saskich w Polsce, Wędrowiec 1900 Nr. 15.

Pomnik, zob. Nr. 22091.

26910. August II., król polski, Spraw. kom. hist. sztuki t. VI. [Pas myśliwski, Chiawieriego szkice, Gale-rya, Dar Radziwiłła, Statuetka brąz króla w Warsza-wie (1780), Kafel grodzieński z królem zob. Nr. 21798].

Historycy i pamiętnikarze, zob. Nr. 21156 do 21160.

26911. **Matuszewicz Marcin**. Pamiętniki Marcina Matuszewicza, kaszt. brzesko-lit. z r. 1714—1765, wyd. Pawiński A., Warsz. 1876, zob. Nr. 9329 i *Dod. I*.

26912. Bartoszewicz J., O kasztelanie brzeskim Matuszewiczu jako poecie (XVIII. w.), Studya hist. i lit. II., *Dzieła IX.*, Krak. 1881.

Opis obyczajów za Aug. II., zob. Nr. 18430; *Kitowicz A. L.*, zob. Nr. 18434.

Literatura polityczna, zob. Nr. 17450 do 17478.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4271—4576; *Kroniki*, zob. Nr. 8761—9062.

Dzieła odnoszące się do stosunków euro-pejskich, zob. *Wiek XVIII.* (Nr. 26917 do 26990).

26913. Syrokomla W., Dwie koronacye Sasów, Dz. warsz. 1854 Nr. 240; — Dya-ryusz wjazdu i aktu koronacyi Augusta II., Przyj. ludu, Leszno VIII.; Wiz. i roztrz. nauk. 1839 XI.; Zb. pam. Plat. IV., zob. Nr. 4292.

Przyjęcie katolicyzmu przez Augusta II. 2. lipca 1697, zob. Nr. 26874.

26914. P(ypin) A., Piotr Wielikij za granicę w 1697—1698 g., *Wiadnik Jewropy* 1897 II.

26915. **Elbląg 1698 r.** Toeppen M., Zwei zeitgenöss. Berichte über d. Besetzg. d. Stadt Elbing durch d. Brandenburger im J. 1698, zob. Nr. 4295 i 24111; — Dubiecki M., Miao-sto Elbląg bannitą i więźniem, zob. Nr. 23963.

Prübram A. F., zob. Nr. 26825.

26916. **Karłowicki pokój**. Popowicz M. R., Der Friede von Carlowitz 1699, Leipz. Diss. 1893, zob. Nr. 4307; — Lenkiewicz Wł., Udział Rosyji w pokoju karłowickim, Bull. de l'Acad., Crac. 1900, zob. Nr. 26573.

Kamieniec, zob. Nr. 10359.

Okopy św. Trójcy, zob. Nr. 26845.

Zob. Nr. 8782—8784.

Wojna północna, zob. Nr. 27051.

(i: *Wiek XVIII.*).

Historia powszechna, zob. Nr. 22791 do 22994.

Historia nowożytna, zob. Nr. 22839 do 22847.

Źródła do historii nowożytnej, zob. Nr. 1481—1643.

26917. Förster F., Die Höfe und Kabi-nette Europas im XVIII. Jahrh., Potsdam 1836—1839 t. 3 (1.—2.: Karl VI., 3.: Fried-rich August II., König von Polen und Kur-fürst von Sachsen).

26918. **Schlosser F. G.**, Gesch. d. XVIII. Jahrh. (do 1815), zob. Nr. 22846.

26919. Bauer B., Gesch. der Politik, Cul-tur u. Aufklärung des XVIII. Jahrh., zob. Nr. 18365, zob. też Nr. 18364, 18366.

26920. Hettner H., Litterargesch. des XVIII. Jahrh., zob. Nr. 19972; — Aubertin, L'esprit public au XVIII. siècle, Paris 1872; — Taine H., zob. Nr. 26930.

26921. Rys wieku ośmnastego (z niem.), Nowy Pam. warez. 1803 IX., X.

26922. Barbiche, Les horreurs du dixhuitième siècle, Vars. 1817.

26923. **Noorden C. v.**, Europäische Ge-schichte im XVIII. Jahrh., Abth. 1.: Der Spanische Erbfolgekrieg, Leipzig 1870—1882 t. 3.

26924. **Sorel A.**, L'Europe et la Revolu-tion française, zob. pod r. 1789.

26925. **Lacretelle de**, Hist. de France pendant le XVIII. siècle, Paris 1830 t. 6.

Ludwik XIV., zob. Nr. 26470—26472.

26926. **Jobez A.**, La France sous Louis XV. 1715—1774, Paris 1864—1873 t. 6; — Lé-montey P., Hist. de Régence et de la mino-rité de Louis XV. jusqu'au ministère du car-dinal de Fleury, Paris 1832 t. 2; — Pajol, Les guerres sous Louis XV., Paris 1881 do 1887 t. 5; — Tocqueville A. de, Hist. philo-sophique du règne de Louis XV., Paris 1847 t. 2.

26927. **Legrelle A.**, La diplomatie fran-çaise et la succession d'Espagne, Paris 1859 do 1891 t. 2.

26928. **Baudrillart A.**, Philipp V. et la cour de France, Paris 1890 t. 2.

26929. **Toqueville de**, L'ancien Régime et la Révolution, Paris 1857.

26930. **Taine H.**, Les origines de la France contemporaine, t. I.: L'ancien Régime, Paris 1875 (toż po niem. i po polsku w: Bibl. najceln. utworów, przekład Chmielowskiego), zob. pod r. 1789.

26931. **Rocquain**, L'esprit révolutionnaire avant la Révolution, Paris 1878.

Ludwik XVI., zob. pod r. 1774.

Rewolucja francuska, zob. pod r. 1789.

Historia Francji, zob. Nr. 22894—22904; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1527—1537.

26932. **Lord Mahon** (Stanhope), History of England from 1713 to 1783, 3. wyd. London, Boston 1853 t. 7; — **Lecky W.**, History of England in the XVIII. century. London, New York 1878, zob. Nr. 22857.

Marlborough, zob. Nr. 1500.

Historia Anglii, zob. Nr. 22849—22866; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1500—1502.

26933. **Erdmannsdörffer B.**, Deutsche Geschichte 1648—1740, zob. Nr. 26476.

26934. **Zwidiński-Südenhorst H.**, Deutsche Geschichte, zob. Nr. 26477.

26935. **Coxe W.**, History of the house of Austria, London 1804 t. 3 (kilka wydań do r. 1862; po niem., Amsterd. u. Leipz. 1810 do 1817 t. 4).

26936. **Krones F.**, Joseph I., deutscher Kaiser, Allg. deutsche Biographie XIV. (tamże literatura).

26937. **Förster F.**, Die Höfe u. Kabinette Europas im XVIII. Jahrh., Potsdam 1836 do 1839 (t. 1.—2.: Karl VI.).

26938. **Arneth A.**, Karl VI., Allg. deutsche Biographie XV.; — **Höfler C.**, Fragmente zur Gesch. Karl VI., Sitzungsb. d. Akad., Wien 1868; — **Beer A.**, Zur Gesch. der Politik Karls VI., Sybels Hist. Ztschr. LV.

26939. **Gaedeke A.**, Die Politik Oesterreichs in der Spanischen Erbfolgefrage, Leipzig 1877 t. 2.

26940. **Arneth A.**, Prinz Eugen, Wien 1858, 2. wyd. 1864 t. 3; — **Sybel H.**, Prinz Eugen von Savoyen, München 1861; **Kl. hist. Schriften**, München 1863; — **Feldzüge des Prinzen Eugen von Savoyen**, hrsg. v. k. k. Kriegs-Archiv, Wien 1876—1891 t. 20; — **Keym Fr.**, Prinz Eugen von Savoyen, Freiburg 1900.

Marya Teresa, zob. pod r. 1740

Józef II., zob. pod r. 1765.

Leopold II., zob. pod r. 1790.

Franciszek II., zob. pod r. 1792.

Historia Austrii, zob. Nr. 22874—22885; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1581—1602.

26941. **Fassmann D.**, Leben u. Thaten des Königs von Preussen Friederiks Wilhelms, Hamb. 1735, 2. wyd. Leipzig 1735 3. wyd. Frankf. u. Hamb. 1741; — **Förster F.**, Friedrich Wilhelm I., König von Preussen, Potsd. 1834, 1835 t. 3.

26942. **Ranke L.**, Zwölf Bücher preussischer Gesch., zob. Nr. 22937.

26943. **Droysen J. G.**, Gesch. der preuss. Politik (IV.—V. do r. 1756), zob. Nr. 22936.

26944. **Hirsch F.**, Die Erziehung der älteren Söhne des Grossen Kurfürsten, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1894 VII.

26945. **Schmoller G.**, Umriss und Untersuchungen zur Verfassungs-, Verwaltungs- und Wirtschaftsgesch. besonders des preuss. Staates im XVII. u. XVIII. Jahrh., Leipzig 1898.

26946. **Lehmann M.**, Preussen und die katholische Kirche seit 1640, zob. Nr. 24106.

26947. **Stosunki niemiecko-pruskie w XVIII. wieku**, Kurjer poz. 1882 Nr. 162, 163.

Koronacja Fryderyka I., zob. Nr. 27067.

Historia Niemiec i Prus, zob. Nr. 22920 do 22942; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1581—1602.

26948. **Ustiałow M.**, Istorija carstwowanija Petra Wielikawo, Petersb. 1858 do 1863 t. 6, zob. Nr. 4349 [Dawniejsze opracowania ros.: Golikowa, Mik. Polewoja, Bogdanowicz; Bergmanna (po niem.); Segura (po franc.)].

26949. **Rogalski L.**, Piotr Wielki i jego wiek, obraz hist., Warsz. 1851.

26950. **Sadler**, Peter der Grosse als Mensch u. Regent, Petersb. 1872.

26951. **Hermann E.**, Russland unter Peter dem Gr., Leipzig 1872.

26952. **Brückner A.**, Peter der Grosse, Berlin 1882 (Oncken, Allg. Gesch., zob. Nr. 22803).

26953. **Schuyler**, Life of Peter the Great, London 1884 t. 2.

26954. **Waliszewski K.**, Pierre le Grand, l'éducation, l'homme, l'oeuvre, d'après des documents nouveaux, Paris 1897 (toż po niem.: Peter der Grosse, Geisteshelden XXX. i XXXI., Berlin 1899).

R.: W r. 1897: X., Revue des questions histor. (paźdz.); The Athenaeum; E. v. Brüggem, Preuss. Jahrbücher t. XC.; Valbert M. G., Revue d. deux mondes III.; — w r. 1898: André Le Glay, Revue d'hist. diplom.; b. Österr. Literaturbl. Nr. 14; L. P., Polybiblion; T. W., Prz. powsz. II.; Polewoj, Istor. Wiestnik I.; Rousseau, Bull. crit. Nr. 6; Rev. crit. d'hist. Nr. 6; — w r. 1899: Heer u. Flotte I.; Literar. Centralbl. Nr. 22.

26955. Vattel E., *Dialogue entre Pierre le Grand et Charles XII. Roi de Suède* (po pol. i franc.), Vars 1763 i 1768 DS.

Zob. Nr. 8878, 8976-8980.

26956. Pypin A., *Putieszestwia za granicu wriemien Pietra W.*, *Wiestn. Jewropy* 1897 III, IV., *zob. Nr. 26914*; — Wertner (Piotr W. w Węgrzech: 1698 w Preszburgu), *Századok* 1900; — *Zjazd z Augustem*, *zob. Nr. 27069*; — W Warszawie, *zob. Nr. 27146*; — Piotr i burmistrz, Rygi, *zob. Nr. 24234*; — Timczenko Ruban, *Wodworenije russkawo władyczestwa na beregach Newy, Wojennyj Sbornik* 1899; — Karol XII. i Piotr W., *zob. Nr. 26974*; — Bitwa Poltawska, *zob. Nr. 27124*; — Piotr Wielikij na bieriegach Pruta, por.: *Žurn. min. nar. prosw. 1847 LIII*; — Hubert le Blanc, *Le czar Pierre I. en France*, *Amsterd. 1741*; — Połudęński, (Piotr W. w Paryżu), *Russkij Archiv* 1865; — Pierling P., *La Sorbonne et la Russie*, *Paris 1882*; — Załęski St., *Piotr Wielki i Sorbona*, *Prz. lw. 1883*; — Rambaud A., *Revue Bleue* z 14. paźdź. 1893; — Haussenville, *La visite du tsar Pierre le Grand en 1717*, *Rev. d. deux mondes* 1896 CXXXVII.

26957. Leibniz und seine Beziehung zu Russland und zu Peter d. Grossen, *Russ. Revue*, *Petersb. 1873 III*.

26958. Mieczkowski D., *Zmiana polityki cara Piotra w układach dotyczących Polski*, *Pobyt cara w Paryżu*, *Krak. 1861*; — Jarochoński K., *Car Piotr i August II. w trzechleciu po r. 1717*, *zob. Nr. 27150*.

26959. Chełmski St., *Piotr I. i pierwsza żona jego Eudoxya Łopuchinówna*, *Prz. pol. 1871 III*.

26960. Jarochoński K., *Car Piotr i carewicz Aleksy*, *Krak. 1862*; — J. S., *Zabójstwo carewicza Aleksego Piotrowicza*, *Dz. lit., Lwów 1865*.

26961. Volckhausen C., *Der russische Hof von Peter I. bis auf Nicolaus I.*, mit einer Einleitung Russland von Peter dem Grossen vom Magnus Jacob von Krusenstolfe, *Hamburg 1858*.

26962. B... W. A. T., *Oczerk istorii carskoho dworca i jeho czastie do Petra Welykoho*, *Zoria hań.*, *Lwów 1856 Nr. 40-50*.

26963. Prawdziwy testament Piotra W., *Hasło*, *Lwów 1865 Nr. 14*; — Bresslau H., *Das Testament Peters des Grossen*, *Sybel's Hist. Ztschr. XI.I*; — Liske X., *Michael Sokolnicki*, tamże XLIII; — Polak autorem testamentu Piotra W., *Gaz. lw. 1879 Nr. 167*; — Kruska E., *Das Testament Peters d. Grossen*, *Neisse 1896, zob. Nr. 4524*.

26964. Grzymała W., *La vérité sur Pierre le Grand et la Russie moderne*, *Paris 1835*; — Ravergie Aug. L., *Histoire de la politique russe et de ses projets d'envahissement depuis le règne de Pierre le Grand jusqu'à*

nos jours, *Paris 1853 (1 zeszyt)*; Chodźko L., *Carte des aggrandissements de la Russie depuis Pierre I.*, *Paris 1863, zob. Nr. 10919*.

26965. Byczkow A. F., *Pisma Pietra W.*, *zob. Nr. 8977*; — Pawłow-Sylwanskij, *Projekty reiforw w zapiskach sowriemienn. Pietra W.*, *Zap. ist. filol. fakult. imp. S. Pietierb. uniw. 1897 z. 42*.

26966. Zuzkiewicz A., *Ślędy perepiskł Pietra W. s Saw. Raguzinskim*, *Kij. Star. 1887*.

26967. Szmurło E., *Sbornik dokumentow, otnosiaszczichsia k'istorii carstwowanija imp. Pietra W.*, *Ucz. zap. jurj. uniw. 1898, 1899*.

Dokumenty, zob. Nr. 940.

26968. Waliszewski K., *L'héritage de Pierre le Grand, règne des femmes, gouvernement des favoris, 1725-1741*, *Paris 1900*.

26969. Zabójstwa na dworze petersburskim (Piotra III. 1762, carewicza Iwana 1764, Elżbięty Aleksiejewny, żony Piotra I. 1776, cara Pawła I. 1801), *Dz. lit., Lwów 1865*.

Następcy Piotra W. 1725 1762, zob. Nr. 27179 i pod r. 1733, 1740.

Katarzyna II., zob. Stanisław August (1764-1795).

26970. Brückner A., *Geschichte Russlands bis zum Ende des XVIII. Jahrh.*, *zob. Nr. 22795*; — Tenże, *Beiträge zur Culturgesch. Russlands im XVII. Jahrh.*, *Leipzig 1887*; — Kleinschmidt A., *Drei Jahrhunderte russischer Gesch.*, *zob. Nr. 23073*.

26971. Eichelmann O., *Zur Gesch. des diplomatischen Verkehrs in Russland im XVIII. Jahrh.*, *Russ. Revue, Petersb. 1877 t. XI*; — Sugenheim S., *Russlands Einfluss auf und Beziehungen zu Deutschland vom Beginn der Alleinregierung Peters I.*, *Frankf. 1856 t. 2*; — Colleyer d'Arcy, *Notes on the diplomatic Corresp. between England and Russia in the first half of the Eighteenth Century*, *Transactions of the Royal hist. Society 1900*.

26972. Ustiałow M., *Die Schlachten Russlands v. J. 1700 1831 (z ros.)*, *Riga u. Leipzig 1851*.

26973. Brückner A., *Fürst W. W. Golicyn (1643-1714), eine biogr. Skizze*, *Russ. Rev., Petersb. 1878 XIII*.

Historia Rosyi, zob. Nr. 23052-23073.

Por.: Antoni J. (Rolle), *Polonica w pismach rosyjskich 1700-1862, zob. Nr. 27050*.

26974. Karol XII. Adlerfeld G., *Hist. militaire de Charles XII.*, *Amsterdam 1740*, *Paris 1741, zob. Nr. 8935*; — Nordberg G., *Konung Carl den XII. historia*, *Stockholm 1740*; toż po franc.: *Haye 1742-1748, 2. wyd. 1777*; toż po niem.: *Leben Karl XII.*, *Hamb. 1745-1751, zob. Nr. 8934*; — Tenże, *Armärckingar*, *Kiöbenhavn 1754 (toż po niem., tamże 1758)*; — Voltaire Fr. M., *Hist. de*

Charles XII., zob. Nr. 8940; — (Frédéric II.), Reflexions sur les talens militaires et sur le caractère de Charles XII., 1786 (Oeuvres).

26975. Bauer J. C. A., Karl der XII., König von Schweden, nebst einem Anhang von Patkuls Schicksalen, Leipzig 1802, 2. wyd. 1805; — Floderus G., Handlingar hörande til Konung Karl XII. historia, Stockh. 1819 do 1820; — Biografiska minnen of Konnung Carl XII., London 1818—1819, zob. Nr. 8936; — Lundblad, Gesch. Karl XII. aus dem Schwedischen v. G. F. Janssen-Tusch, Hamburg 1835—1840.

26976. Fryxell A., Karl den Tolfte Rege-ring, Stockholm 1856—1859 (toż po niem.: Leipzig 1860, Braunschweig 1861).

26977. Carlson F. F., Sveriges historia under konungarne af pfalziska huset, 6 delen (Sveriges historia under Carl den tolfte regering, 1 delen), Stockholm 1881, zob. Nr. 22948.

26978. Sarauw Ch., Die Feldzüge Karls des XII., Leipzig 1881 (por.: Wyprawy wojenne Karola XII., Gaz. warsz. 1882 Nr. 72—76).

26979. S. M. le roi de Suède, Charles XII. roi de Suède, The nineteenth century 1890 (maj); — Syveton G., Une hypothèse sur Charles XII., Revue hist. 1897 LXIV.; — Nisbet Bain R., Charles XII. and the collapse of the swedish empire 1682—1719, New-York, London 1895; — Browning A., Charles XII. of Sweden, Lond. 1898; — Karl XII. og Peter den Store i Polen, Nord og Syd 1897—1898 (rec. Browninga); — Sjögren O., Karl XII. ach hans män, Stockholm 1899.

26980. Hallendorff C., Studies öfver den äldre Karl XII. historiografien, Upsala 1899 (por.: Hist. Tidskrift 1899).

26981. Carlson E., Die eigenhändigen Briefe König Karls XII. autorisirte deutsche Übersetzung v. F. Meurius, Berlin 1894 (por.: Petersdorf H., Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1894 VII.; R. M., Revue d'hist. dipl. 1894 Nr. 3).

Karol XII. i Patkul, zob. Nr. 27055.

26982. Kong Frederik IV. Kamp om Sönderjylland Krigen 1700 (wojna duńska-szwedzka 1700 przez generały sztab duński), Köbenhavn 1899; — Stille A., Studier öfver Dankmars politik under Karl XII. polska Krig, por.: Fr. Arnheim, Sybels Hist. Ztschr. 1891.

26983. Carlson E., Sverige och Preussen 1701—1709, Hist. Bibl. 1880.

26984. Carlson E., Karl XII. och Mühlenfels, Historisk Tidskrift 1894 XIV.; — Scherfer C., Louis XIV. et Charles XII., II. La campagne de Pologne, Annales de l'école

libre des sciences politiques 1893; — Syveton G., Louis XIV. et Charles XII., Rev. de hist. dipl. 1898.

26985. Kantecki Kl., Karol XII. w Polsce i Turcyi, Przew. nauk. lit. 1877; Szkice i opowiad., Poznań 1883; — Karol XII. w Warszawie, zob. Nr. 27072; — Kampania 1704, zob. Nr. 27103; — W Saksonii, zob. Nr. 27113; — Karol i Marlborough, zob. Nr. 27114; — Połtawa, zob. Nr. 27124; — W Benderze, zob. Nr. 27132; — Lagermark J. A., Karl XII. sista falltag, Hist. Tidskrift 1893; — Raeder J., Notiser om Carl XII. död, Norsk Mil. Tidskrift 1898) (Śmierć Karola XII.).

26986. Potulicki J. I., Historia o rewolucyach król. szwedzk., 1756 DS.

26987. Cokolwiek o pobycie Karola XII. w Polsce, Gaz. polska 1830 Nr. 16.

Karol XII., zob. Nr. 1622, 4348, 8811, 8933—8941.

Por.: Winkelmann. Bibl. Liv. Nr. 5397—5431.

26988. Szwecya po wojnach polskich, Prz. pozn. V.

Historia Szwecyi, Norwegii i Danii, zob. Nr. 22946—22956.

26989. Turcya po wojnach polskich, Prz. pozn. VI.

Historia Turcyi, zob. Nr. 22962—22969.

26990. Bülow C. F. v., Das Weiberregiment an den Höfen Europas in den letzten drei Jahrhunderten, Berlin 1909.

Zarysy historyi Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

26991. Szulski J., Dzieje Polski, t. IV., zob. Nr. 23424.

26992. Bartoszewicz J., Szkice historyczne, zob. Nr. 23427

26993. Bartoszewicz J., Znakomici mężowie polscy w XVIII. w., Petersburg 1853—1856 t. 3 [Zawierają biografie następujące: t. I.: Adam Naruszewicz, Feliks Łojko, Jerzy Ożarowski, Karol de Nassau, Łuski (Gazeta ks. Łuski); t. II.: Prymas Wład. Łubieński, Jan Kanty, August i Fryderyk Moszyński, Jan Aug. Hylzen, Anna Orzelska, Jenerał Komarzewski, Arnold Byszewski; t. III.: Ignacy Krasiński, Eustachy Potocki, Kazimierz Karaś, Krzysztof Hilary Szemke, Ks. Podkomorzy (St. Poniatowski), Adam Nałęcz Małachowski].

R.: Nowiny, Lwów 1854; Schmitt H., Dz. lit. 1858.

26994. Schmitt H., Dzieje Polski XVIII. i XIX. w. osnovane przeważnie na niewydanych dotąd źródłach (od r. 1733—1832, jako t. II. dzieła: Dzieje narodu polskiego), Krak. I. 1866, II. 1866, III. 1867.

R.: Dz. pozn. 1867 Nr. 35 i 250; Sybels Hist. Ztschr. XVIII.

26995. **Jarochowski K.**, Opowiadania hist., *zob.* Nr. 23483 i 26882.

26996. **Kalinka W.**, Dzieła, *zob.* Nr. 23485; *zob.*: „Stanisław August“ pod r. 1764 i „Sejm wielki“ pod r. 1788.

26997. **Rolle J.** (Dr. Antoni J.), Opowiadania hist., *zob.* Nr. 23499; — Tenże, Pan starościc Kazimierski (XVIII. w.), *Gaz. lw.* 1873 Nr. 295; — Tenże, Krescytywa, tamże 1877 Nr. 77-84; — Tenże, Awanturnica, tamże 1877 Nr. 246-261; — Tenże, Straszny Józef, tamże 1878 Nr. 68-76; — Tenże, Na Szpakowym szlaku, opowiadanie z początku XVIII. stulecia, *Czas* 1882 Nr. 236 i n.

26998. **Kantecki Kł.**, Szkice i opowiadania, *zob.* Nr. 23486.

26999. **Kraushar Al.**, Drobiazgi historyczne, *zob.* Nr. 23489.

27000. **Askenazy Sz.**, Studya historyczno-krytyczne, *zob.* Nr. 23463.

27001. **Glatman L.**, Opowieści i spominki, *zob.* Nr. 23481.

27002. **Gawroński Rawita Fr.**, Studya historyczne, *zob.* Nr. 23480.

27003. **Petruszewycz A. S.**, Swodnaja hał.-rusk. litopis s 1700 do konca awgustu 1772 h., *zob.* Nr. 24381.

Rulhière C. C., *Revolutions de Pologne*, *zob.* Nr. 9386.

27004. **Kraushar Al.**, Francya i Polska w pierwszej połowie XVIII. w., *Bibl. warsz.* 1882 II., *Odb.* Warsz. 1882; *Drobiazgi hist.*, 1891 I.

27005. **Waliszewski K.**, Polityczne i społeczne obyczaje XVIII. w. w Polsce i Anglii, *Aten.* 1888; — Tenże, Z dziejów XVIII. w., *Wstęp do historyi ruchu politycznego w tej epoce*, *Krak.* 1892; — Tenże, Polska i Europa w drugiej połowie XVIII. w., *zob.* „Stanisław August“ pod r. 1764.

R.: **Balzer O.**, *Kwart. hist.* 1888; **Lisicki K.**, tamże 1891 i 1892.

27006. **Roepell R.**, Polen um die Mitte des XVIII. Jahr., *zob.* August III. pod r. 1733.

27007. **Limanowski B.**, Historia ruchu społecznego w drugiej połowie XVIII. w., *zob.* Nr. 16986.

27008. **Smoleński Wł.**, Przewrót umysłowy w Polsce w XVIII. w., *zob.* Nr. 21052.

27009. **Korzon T.**, Wewnętrzne dzieje 1764-1794, *zob.* „Stanisław August“ pod r. 1764.

27010. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów 1772-1799, *zob.* Nr. 4881 i „Stanisław August“ pod r. 1764.

27011. **Arnold Robert F.**, Sachsen und Polen im XVIII. Jahr., Vortrag (streszczenie), *Monatsblätter d. wissensch. Club in Wien* 1899 Nr. 11.

Źródła: Dokumenty, *zob.* Nr. 4316-5537; *Kroniki*, *zob.* Nr. 8785-9707.

27012. **Zagórski J.**, Monety z trzech ostatnich wieków, *zob.* Nr. 470-474; — *Mennictwo*, *zob.* Nr. 18250-18252.

27013. **Raczyński E.**, Le médailler de Pologne, *zob.* Nr. 569; — **Zieliński J.**, Rys hist. medalierstwa, *zob.* Nr. 22100.

27014. **Bartoszewicz J.**, Tablice historyczne (dostojnicy koronni i litewscy), *zob.* Nr. 273; — **Dzieduszycki M.**, Starostowie ruscy i lwowscy, *zob.* Nr. 276.

Herbarze, *zob.* Nr. 330-355.

27015. **Kossakowski S. K.**, Monografie historyczno-geneal. niektórych rodzin polskich. *Warsz.* 1859-1872 t. 3, *zob.* Nr. 347.

27016. **Waliszewski K.**, Czartoryscy i Potoccy, *zob.* Nr. 27216.

27017. **Antoni J.** (Rolle), Z dziejów rodziny, opowiadanie hist., *Kraj*, *Petersb.* 1832 Nr. 9-11.

Jabłonowscy, *zob.* Nr. 26894.

Leszczyńscy, *zob.* Nr. 27089.

Poniatowscy, *zob.* Nr. 26898

Potoccy, *zob.* Nr. 403 i 27216.

27018. **Hoffmann K. A. B.**, Historia upadku dynastji Sobieskich, *zob.* Nr. 26724.

Sapiehowie, *zob.* Nr. 405 i 26153.

27019. **Końubaj E.**, Galeria Radziwiłłów, *Wilno* 1857, *zob.* Nr. 404.

Rzewuscy, *zob.* Nr. 404 i 27398.

Zaluscy, *zob.* Nr. 409.

Historie rodów, *zob.* Nr. 391-409.

27020. **Przyborowski W.**, Z przeszłości Warszawy, *zob.* Nr. 26229.

27021. **Dr. Antoni J.** (Rolle), *Kamieniec podolski* XVIII. w., *Prz. lw.* 1873 VI., *zob.* Nr. 10356.

27022. **Dubiecki M.**, Jeden dzień z życia Piotrkowa w XVIII. w., *Obrazy i studya hist.*, *Warsz.* 1881 s. I.

Gdańsk, *zob.* Nr. 23985.

Stosunki kościelne, *zob.* Nr. 12738-12760; *Synody*, *zob.* Nr. 12764; *Diecezye*, *zob.* Nr. 12918.

27023. **Dzieduszycki M.**, Rzut oka na stan religijno-moralny Polski w XVIII. w., *zob.* Nr. 18437, 18801, 21049.

27024. **Końtataj H.**, Pamiętnik o stanie duchowieństwa katolickiego polskiego i innych wyznań w połowie XVIII. w., *zob.* Nr. 12800.

- Towarzystwo Jezusowe*, zob. Nr. 13808 do 13880.
- Spory religijne*, zob. Nr. 15725–15766.
- Kościół ruski w XVIII. w.*, zob. Nr. 14332–14288.
27025. **Likowski E.**, Dzieje kościoła unickiego na Litwie i Rusi w XVIII. i XIX. w., zob. Nr. 14232.
27026. **Szaraniewicz J.**, Patryarchat wschodni w Polsce, zob. Nr. 14233.
27027. **F(ranko) I.**, Do historii ruskiej cerkwy w początkowych czasach Rzeczypospolitej polskiej, Zorja, Lwów 1886 Nr. 4, 12.
- Dyssydenci*, zob. Nr. 14809–15884.
27028. **Smoleński Wł.**, Stan i sprawa Żydów polskich w XVIII. w., zob. Nr. 15998.
27029. **Kostomarov J. N.**, Żidotrepanije w naczale XVIII. w., Kij. Star. 1883 I.
- Frank i Frankiści*, zob. Nr. 15943–15947.
27030. Dziwne postacie (z historii Żydów w Polsce XVIII. w.), Gaz. lw. 1874 Nr. 26–40.
- Zob. Nr. 15990–16007.
- Massonia*, zob. Nr. 15867–15880.
- Elekeya królów*, zob. Nr. 16415–16431.
- Prawa majestatu*, zob. Nr. 16432–16451.
- Stosunki prawne: Sejmy*, zob. Nr. 16477 do 16503; *Sejmiki*, zob. Nr. 16508–16521; *Konfederacje*, zob. Nr. 16522–16533; *Konstytucje*, zob. Nr. 16534.
- Senatorowie i dygnitarze*, zob. Nr. 16541, 16550–16556.
- Skarbowość*, zob. Nr. 16626–16630, 16686 do 16721.
- Wojsko polskie*, zob. Nr. 16754–16758.
27031. **K.**, Die Zustände, Organisation u. Militärische Kräfte des ehemaligen Polens bis 1794, Ztschr. f. Kriegskunde 1847 LXIX.
27032. **Bartoszewicz J.**, Hetmaństwo, zob. Nr. 25670.
- Artykuły wojenne*, zob. Nr. 16864–16904.
27033. **Smoleński Wł.**, Szlachta w świetle opinii wieku XVIII., Aten. 1881 I, Odb. Warsz. 1881; — **Schmitt H.**, Przyczyny zniechęcenia szlachty polskiej w w. XVIII., Dz. lit. 1858 I.
27034. **Lubomirski T. J.**, Rolnicza ludność w Polsce od XVI. do XVIII. w., zob. Nr. 17075 i 17983.
27035. **Ulanowski B.**, Wieś polska od XVI. do XVIII. w., zob. Nr. 17086.
27036. **Szmitt H.**, Kwestya włościańska w XVIII. w., zob. Nr. 17080.
27037. **Miakotin W.**, Krestianskij wopros, zob. Nr. 17081.
- Sprawa włościańska w XVIII. w.*, zob. Nr. 17114–17127.
27038. **Surowiecki W.**, O upadku przemysłu i miast w Polsce, zob. Nr. 17203.
- Sprawa miejska*, zob. Nr. 17205–17222.
27039. **Kariejew N. T.**, Polskija reformy w XVIII. w., zob. Nr. 17470.
- Literatura polityczna*, zob. Nr. 17469 do 17478.
- Poglądy filozofów francuskich na sprawę polską*, zob. **Stanisław August** pod r. 1764.
- Przyczyny politycznego upadku Polski*, zob. **Stanisław August** pod r. 1764.
27040. **Marchlewski J. B.**, Fizyokratyzm w Polsce, zob. Nr. 17943.
- Ekonomiści polscy XVIII. w.*, zob. Nr. 17944–17946.
- Stosunki ekonomiczne: Rolnictwo*, zob. Nr. 17987, 18007 18044; *Przemysł*, zob. Nr. 18064–18081; *Górnictwo*, zob. Nr. 18101; *Handel*, zob. Nr. 18165–18172, 18234, 18247.
- Statystyka*, zob. Nr. 18284–18291.
27041. **Chomentowski Wł.**, Stosunki domowe i społeczne XVIII. w., zob. Nr. 18587.
- Obyczaje*, zob. Nr. 18429–18444, 18587 do 18594, 18708, 18789, 18791, 18832.
- Uczty polskie*, zob. Nr. 18708.
27042. O sławnych pijakach za Aug. III., zob. Nr. 18713.
27043. *Kobieta w XVIII. w.*, zob. Nr. 18780.
27044. **Czermak W.**, Uniwersytet Jagielloński w czterech ostatnich wiekach, zob. Nr. 26244.
- Kollegia i akademie jezuitckie*, zob. Nr. 19127–19218; *Zniesienie Tow. Jezusowego w Polsce*, zob. Nr. 13850 (Nr. 13808–13880).
- Szkoły pijarskie: Collegium nobilium Konarskiego*, zob. Nr. 19249–19300; *Szkoły bazylikańskie*, zob. Nr. 19301–19323 i *Dod. I.*
- Reforma szkolnictwa: szkoły rycerskie, i Komisja edukacyjna*, zob. Nr. 19448 do 19520.
- Historia szkolnictwa w zaborach od r. 1772*, zob. Nr. 19521–19746 i *Wiek XIX.*
27045. **Szawłowski A.**, Główne prądy umysłowe filozoficzne w XVIII. w., zob. Nr. 21051; — **Askenazy Sz.**, Szkice

hist.-kryt., *zob.* Nr. 23468 i pod r. 1764; — Smoleński Wł., *zob.* Nr. 21052; — Literatura za Stanisława Augusta, *zob.* pod r. 1764.

27046. Kisielewski Wł. T., Polscy pisarze polityczni XVIII. w., *zob.* Nr. 17469.

27047. **Smoleński Wł.**, Towarzystwa naukowe i literackie w Polsce w XVIII. w., *zob.* Nr. 20724.

27048. Czajewski W., Czasopismnictwo warszawskie XVII. i XVIII. w. w Polsce, Warszawa ilustrowana, Warsz. 1896.

Gazety polskie, *zob.* Nr. 8786—8789, 21188.

Literatura w ogólności, *zob.* Nr. 21045 do 21192.

Literatura ruska, *zob.* Nr. 21516—21544.

Literatura nowo-hebrajska, *zob.* Nr. 21554.

27049. **Mycielski J.**, Sto lat dziejów malarstwa w Polsce (1760—1860), *zob.* Nr. 22125—22127.

Sztuka, *zob.* Nr. 21742—21754, 21799, 21992, 22016, 22017, 22123—22127, 22197, 22249, 22293, 22328—22356, 22362, 22372, 22562, 22563, 22676.

27050. **Dogiel M.**, Limites Regni Poloniae et M. D. Lithuaniae, 1758, *zob.* Nr. 9270.

Historia prowincyj, *zob.* Nr. 16200 do 16392, 23704—24799.

Wielkopolska, *zob.* Nr. 23733—23739.

Selqsk, *zob.* Nr. 23878—23879.

Pomorz, *zob.* Nr. 23920—23922.

Prusy, *zob.* Nr. 24109—24114.

Kraje nadbałtyckie, *zob.* Nr. 24229 do 24257.

Ruś, *zob.* Nr. 24381—24389, 24597 do 24628.

Łitwa, *zob.* Nr. 24763.

Mapy Polski, *zob.* Nr. 10911, 10918.

Por.: Dr. Antoni J. (Rolle), *Polonica, Materiały do dziejów polskich z piśm rossyjskich (1700—1862)*, Rozpr. hist. fil. Akad. 1879—1881 X.—XII; Askaniy Sz., *Epoka saski 1696—1763*, Pam. III. zjazdu historyków polskich w Krak. 1900, *zob.* Nr. 26876; Dembiński Br., *Epoka Stanisława Augusta*, tamże.

27051. **Wojna północna**. Nielubowicz M., O wojnie szwedzkiej w Polsce za Augusta II. przez Karola XII. prowadzonej, Dz. warsz. 1825/6 II.; — Ostatnia wojna szwedzka, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Jan z Warszawy, Kilka słów o pobycie Szwedów w Polsce w początku XVIII. wieku, Dod. Czasu r. III. t. 9.

Zob. Nr. 4347—4350.

27052. **Jarochoowski K.**, Dzieje Augusta II., *zob.* Nr. 26870.

27053. **Carlson F. F.**, Geschichte Schwedens, *zob.* Nr. 22948.

27054. Pieregowory w Szwecji 1699, *zob.* Nr. 4347.

Redukcy w Inflantach, *zob.* Nr. 24231.

27055. **Patkul J. R.**, *zob.* Nr. 4350 i 8866; — Bergmann B. F., Joh. Rein. Patkul, *zob.* Nr. 24229; — Wójcicki K. Wł., Jan Reynold Patkul, Dz. warsz. 1827 VIII.; — Hermann E. A., Quae fuerint Patculii partes ineunte bello septentrionali, Jenae 1847; — Beckhaus W., Livland unter schwedischer Herrschaft und J. R. Patkul, *zob.* Nr. 24229; — Wernich F. O., J. R. Patkul (1874), *zob.* Nr. 24230.

27056. **Sjögren O.**, J. R. Patkul, Historisk Bibliotek 1881 (Nowy przyczynek, Hist. Tidsskrift 1882); toż po niem., Stockholm 1882 (por.: Hiärne II. i Kantecki Kl., Aten. 1881 IV. 347—351); — Buchholz A., Beiträge z. Lebensgesch. J. R. Patkuls, Berlin 1898 (por.: Seraphim A., Deutsche Literaturzeitung 1894 Nr. 28).

27057. **Jarochoowski K.**, Oblężenie miasta Poznania przez Patkula, 1704 (1879), *zob.* Nr. 27103; — Tenże, Katastrofa Patkula, 1704 do 1707, Aten. 1879 I. (por.: Gaz. lw. 1879 Nr. 14).

27058. Śmierć Patkula, Przyj. ludu, Leszno 1836 II.; Tryppin L., Jan Patkul i śmierć jego, Tajemnice społ. t. II.

27059. Raggiaglio, Breve della vita Patkul, Lugano 1761; Anecdotes concerning J. K. Patkul, London 1761; Hagen Lor., Nachricht von der Hinrichtung Patkul, Götting 1783; Serieys A., Le martyr de la liberté: lettres de l'infortuné Patkul, ambassadeur, Paris 1790 t. 2; Bernouilly J., J. R. Patkuls Berichte, Berlin 1792. 1795, 1797 cz. 3 (DS.).

27060. Autobiographie d'une victime de la Révocation: Jacques Cabrit, pasteur du Refuge 1669—1751, Société de l'histoire du protestantisme français 1891 Nr. 2 i 4 (Rozdz. IV. omawia pobyt jego w Warsz. jako jałmużnika muszkieterów 1700—1702 i wyjazd z Warsz. do Dreżna, gdzie był ministrem 1702—1704).

27061. **Hallendorff C.**, Konung Augusts politik åren 1700—1701, Ett bidrag, Skrifter utgifna af K. Humanistiska vetenskapssamfundet i Upsala 1898 VI.

R: Hirsch R., Vierteljahrsschr. hist. 1900.

Piotr W., *zob.* Nr. 26948—26969.

27062. Rusow A., Osada i wzięcie Azowa, Kij. Star. 1888.

27063. Wyprawa Augusta II. na Szwedów r. 1700, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Kantecki Kl., Wtargnięcie Augusta II. do Inflant 1700, Strzecha 1873; — Sjögren O.,

(Nowy przyczynek do historii pierwszego napadu Sasów na Inflanty w r. 1700), *Historisk Tidskrift* 1882, *zob.* Nr. 4351—4353.

Karol XII. i Dania, *zob.* Nr. 4348 i 26982.

27064. Kantecki Kl., Karol XII. w Polsce i w Turcyi, *Przew. nauk. lit.* 1877.

27065. *Posełstwo do Turcyi*. Karwicky J., Opisanie wjazdu do Stambułu Rafała Leszczyńskiego, *Bibl. warsz.* 1882 III., *zob.* Nr. 4345; — Relacya solennej audyencyi, *Przyj. ludu*, Leszno 1842 IX.

27066. Rolle (Dr. Antoni J.), *Nieszczęśliwy Władysław (Zabokirzky około 1700)*, *Tyg. powsz.* 1883.

27067. *Królestwo pruskie r. 1701*, *zob.* Nr. 4358; — Schubert W. F., Die Erweiterung des preussischen Staatsgebiets seit der Erhebung Preussens zum Königreich, *Altpreuss. Mtschr.* IV.; — Waddington A., L'acquisition de la couronne royale de Prusse par les Hohenzollern, Paris 1888 (por.: Friedrich I., *Allg. deutsche Biographie* i Berner, *Mitth. aus d. hist. Lit.* 1889); — Matthias C., Die Erwerbung der Königskrone durch Friedrich I. und die Preussische Politik in den ersten Jahren des Spanischen Erbfolgekrieges, *Program Schlawa* 1891; — Thoemes N., Der Antheil der Jesuiten an der Preussischen Königskrone von 1701, nach den Akten des Geh. Staatsarchivs, Berlin 1892; — Berner E., Die angebliche Dankesschuld des Preussischen Staates gegen die Jesuiten, *Forsch. z. Brandenb. u. Preuss. Gesch.* V.; — Fey C., Der Antheil der Jesuiten an der Preussischen Königskrone von 1701, im Lichte der Geschichte betrachtet, Leipzig 1892 (por.: Klopp P., *Oesterr. Literaturblatt* 1893 Nr. 13); — Menzik F., Ein Beitrag z. Gesch. d. Verhandlungen über die Ertheilung d. preuss. Königtitels, Wien 1900; — Stettiner P., Die Anerkennung des preuss. Königtitels durch die Curie, Königsberg 1900.

27068. Carlson E., Sverige och Preussen, 1701—1709, *zob.* Nr. 26895 i 26983.

27069. Powidaj L., *Wojna Sapielow z szlachtą litewską*, *Prz. polski* 1872 IV.

Sapiehowie, *zob.* Nr. 26893.

27070. Zubrzycki D., Relacya o zjeździe Augusta II. i cara Piotra 1701 r., *Rozm.*, Lwów 1841; — Zjazd w Birżach 1701 r., *Gaz. warsz.* 1854 Nr. 14; — Lewickij O I., *Transport wieszczej Petra I., aresztowany na Wołyni w 1701 r.*, *Kij. Star.* 1890.

Zob. Nr. 4360—4363.

Radziejowski M., *zob.* Nr. 26892.

27071. *Jarochoowski K.*, Dzieje panowania Augusta II. od wstąpienia Karola XII. na ziemię polską do elekcji St. Leszczyńskiego,

1702—1704, *zob.* Nr. 26370; — Trzy lata dziejów naszych w XVIII. w. (1702—1704), *Prz. tyg.*, Warsz. 1875

27072. *Bartoszewicz J.*, Karol XII. w Warszawie r. 1702, Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.; — Tenże, Warszawa w końcu r. 1702, tamże; — Przyborski W., *Z przeszłości Warszawy*, Warsz. 1899 (Szwedzi w Warszawie 1702).

Zob. Nr. 4364 i 4365.

27073. Kantecki Kl., Za króla Sasa (Rabunki saskich wojsk na Mazowszu) 1702 r., Szkice i opowiad., Poznań 1883.

27074. Chłapowski Baron, Arrestation en Pologne de deux envoyés français, 1702, *Revue d'art diplomatique* 1890.

27075. Iestrin W. M., *Zamieczania o sossawie Tolko-woj Paliejji*, *Sbornik otd. rusk. jaz. i szow. imp.* Akad. nauk. 1900 LXV.

27076. Jarochoowski K., *Bitwa kaliska 1703*, *Tyg. pow.* 1885.

27077. *Śmigielski Adam*. *Wójcicki K. Wł.*, Wiadomość o Szmigielskim, staroście gnieźnieńskim, *Dz. warsz.* 1827 VII.; — Tenże, *Tyg. ill.* 1863 VIII.; — Szmigielski Adam, *Przyj. ludu*, Leszno 1837 IV., 1838 V.; — Tarnowski K. hr., *Adam Śmigielski (1703 do 1716)*, *Bibl. warsz.* 1850 I., *Odb. Warsz.* 1850.

27078. Grajner J., *Adam Śmigielski, starosta gnieźnieński, obrazek hist. dla młodzieży i ludu*, Pozn. 1893.

Zob. Nr. 4369—4372.

27079. *Rakoczy Franciszek*. Ziegler, Drei Jahre aus d. Gesch. der Rakoczy'schen Revolution in Siebenbürgen, *Arch. d. Ver. f. siebenb. Landesk.*, Kronstadt 1868; — Thaly, *Archivum Rakoczianum*, Budapest 1866, 1868 t. 2, 1873—1882 t. 8; — Marczali H., *Regesták, Törteneimi Tár* 1882; — Franciszi II. *Rákóczi confessiones*, Budapest 1876 (*Autobiografia* wydana w dziele p. t.: *Histoire des revolutions de Hongrie*, Haye 1739); — Krones Fr., *Zur Gesch. Ungarns im Zeitalter Fr. Rakoczy*, *Archiv Akad.*, Wien XLII. i XLIII.; — Tenże, *Zur Gesch. der Insurrection Fr. Rákóczys*, *Sybel's Hist. Ztschr.* XXX.; — Fiedler, *Actenstücke z. Gesch. Rákóczys und seiner Verbindung mit dem Auslande*, *Fontes rerum austr.* IX. i XVII. (Dodatki w: *Archiv Wien. Akad.* XLIV.); — Szilágyi, *Siebenbürgen und der Krieg im Nordosten, Ungarische Revue* 1891; — *Kurze Sitzungsberichte*, tamże (*Streszczenie odczytu A. Szilágyi'ego p. t.: Jerzy II. Rakoczy w Polsce*).

27080. Thaly Hálman, A székesi gróf Bercsényi család 1525—1834, I., II. k., Budapest 1885, 1887 (*Rodzina Bercsényi z Székes*; *Mikołaj hr. Bercsényi, generał Rakoczego, przebywał przez długi czas jako banita w Polsce*); — Tenże, *Jávorka Adám ezre-*

des sa gr. forgách-és Rákoczi levéltár, Századok 1888 (Adam Jávorka, pułkownik i archiw. Forgachów i Rákoczyc; Jávorka żył jako emigrant w Polsce i uratował te archiw.); — Tenże, (Klejnot Rakoczego (Unicum) nad brzegami Bosporu), tamże 1891 (o memoryale „Lettre d'un ministre de Pologne sur les affaires de la Hongrie“ w r. 1710 na rozkaz Rakoczego wydanym, którego autorem prawdopodobnie jest Paweł Ráday; Wóm. na franc. spiski proboszcz Dom. Brenner); — Rodyna Rakoczyc, Diło 1892 Nr. 65—78.

27081. **Jaroachowski K.**, Epizod Rakoczowy w dziejach Augusta II., Z czasów saskich spraw wewn., Poznań 1886.

27082. Heigel D., Beziehungen des Kurf. Max Emanuel v. Bayern zu Franz Rakoczy, 1703—1715, Sitzungsb. d. Akad., München 1835, zob. Nr. 4375 i 26847.

27083. Humiecki St., Relacya rozgraniczenia Polski z państwem tureckiem, 1703, zob. Nr. 4376.

27084. **Jaroachowski K.**, Porwanie Jakóba i Konstantego Sobieskich, Gaz. warsz. 1860 Nr. 93—100; Opow. i studia hist., Poznań 1863.

Aleksander Sobieski, zob. Nr. 26675.

27085. **Martens R.**, Die Absetzung des Königs August II. von Polen, Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1882 VIII., zob. Nr. 4380.

R: Foss, Mitth. aus der hist. Lit. V; Prz. kryt. 1877.

27086. **Elekcya Stanisława Leszczyńskiego**, zob. Nr. 4381 i 8830; — Finkel L., Elekcya Leszczyńskiego, Przew. nauk. lit. 1894, zob. Nr. 8831; — Kantecki Kl., Kandydat do tronu (Jan Odr. Pieniążek, 1704), Przew. nauk. lit. 1881.

27087. **Jaroachowski K.**, Ustęp z dziejów panowania Augusta II., Wielkopolska, Leszczyńscy, Dwór Toruński, Dz. późn. 1869 Nr. 43—47.

27088. **Liske X.**, Król Zastępca (Sprawozdanie z dzieła Jaroachowskiego K.: Dz. pan. Augusta II., 1702—1704, zob. Nr. 26870), Ateneum 1876 II.

27089. **Leszczyński St., król**, zob. Nr. 4381, 4389, 9068—9075, 9345, 26863; — Seyler G. D., Leben Stan. I. (1737), zob. Nr. 9081; — Chevières J. G., Histoire de Stanislas I. R. de Pol., Frankf. 1740; — Castillon Ph., Histoire de Stan. I., zob. Nr. 9085; — Aubert A., La vie de Stanislas Leszczyński, Paris 1769, zob. Nr. 9345; — Proyard L. B., Histoire de Stanislas Leszczyński, Paris 1819 (wiele wydań, przekład holenderski 1830).

27090. **Blau**, Notice historique sur Stanislas bienfaisant, Paris 1831.

27091. **Król Leszczyński**, Rozm., Lwów 1821; Szczegóły z życia St. Leszczyńskiego, Lech 1823; O przymiotach i dziełach dobroczynnych St. Leszczyńskiego, Dzieje dobroczynności 1822; O St. Leszczyńskim, Weteran późn. Poznań 1825; Leszczyński St., Przyj. ludu, Leszno 1831 I.; Niektóre zdania Stan. Leszczyńskiego, tamże 1846 XIII.; Pan St. Leszczyński (?), Athen. 1846; St. Leszczyński, Skarbicz Sienkiewicza II.; O Stan. Leszczyńskim, Czech J., Nowy kalendarz, Krak. 1857.

27092. **C. D.** (Czarnowski J. N.), Stanisław Leszczyński i Polska w pierwszej połowie XVIII. w. przez autora Ukrainy i Zaporozża, Warsz. 1858 t. 2 (E. dodaje: Jest to plagiat dzieła: Historia życia Najj. Stanisława K. P. 1744, zob. Nr. 9082).

R: 7, Dz. lit. 1857; Hubert L., Bibl. warsz. 1858 III.

27093. **Stern A.**, Vier Titularkönige im XVIII. Jahrh.: Jacob III. und Karl Eduard von England, Theodor von Corsica, Stanislaus Leszczyński, Dresden 1860.

27094. **Kantecki Kl.**, Kilka słów odpowiedzi Rankemu w obronie St. Leszczyńskiego, Czas 1876 Nr. 35, 99; — Nieszczęśliwy król, Kurjer późn. 1883 Nr. 46—52.

27095. **Ziemia T.**, Filozof dobroczynny St. Leszczyński, Przew. nauk. lit. 1888.

27096. **Rembowski Al.**, Stanisław Leszczyński jako statysta, zob. Nr. 9075 (przerob. na ross. w czasop. Bibl. zapadnoj Rossii t. II.).

27097. **Mieczkowski X.**, Rafał Leszczyński, podskarbi w. k., ojciec króla St. Leszczyńskiego, zob. Nr. 16627.

27098. **Pokłotecki F.**, Ambassade du comte Leszczyński à la Porte Ottoman, Journal littéraire 1754, zob. Nr. 27063.

27099. **Mieczkowski D.**, Obrazy historyczne z czasów Stan. Leszczyńskiego, króla pol., z odcieniami obyczaju i charakteru ludzi, Krak. 1861.

R: Bibl. warsz. 1862 IV.

27100. **Przedziecki Al.**, Krzysztof Urbanowicz, starosta hubski, obrazek hist. z listów króla St. Leszczyńskiego, Bibl. warsz. 1856 III.

Leszczyński po Pottawie, zob. Nr. 27130.

27101. **Hoffmann K. B. A.**, Król wygnaniec, obrazek hist. z lat 1714—1725, Lipsk 1856, 2. wyd. Bruksela 1861 t. 2; — Rembowski A., Wygnancze losy Stan. Leszczyńskiego, Tyg. ill. 1900.

Marya Leszczyńska, zob. Nr. 27167.

Powtórna elekcya Leszczyńskiego, zob. Nr. 27193—27201.

Wojna polska sukcesyjna, zob. Nr. 27202.

St. Leszczyński królem Lotaryngii, zob. Nr. 27266.

Śmierć St. Leszczyńskiego, mowy pogrzebowe, zwłoki, pamiątki i t. p., zob. Osoby.

27102. **Warszawa 1704 r.** Pochód Augusta II. na Warszawę, Czas 1878 Nr. 263, zob. Nr. 4383.
27103. **Jarochoowski K.**, Zamachy Augusta II. na Leszczyńskiego, Niwa 1881; — Tenże, Zamach na Warszawę w r. 1704, Aten. 1876 III; — Tenże, Rada Senatu Wyszogrodzka 1704, Przew. nauk. lit. 1883; Opow. i studia hist., Serya nowa 1884; — Tenże, Obłężenie miasta Poznania przez Patkula, Roczn. tow. przyj. nauk poznańskich 1878 X; — Tenże, Jesienna kampania Karola XII. i Augusta II. w r. 1704, tamże 1881 XI, (por.: Tyg. powsz., Warsz. 1882; Tyg. młód 1882); — Tenże, Bitwa pod Poniecem, jej przednie i następstwa (1704), Z czasów saskich spraw wewn., Poznań 1886 (ustępy z t. III. Dziejów Augusta II., zob. Nr. 26870).
27104. *Leben und Denkwürdigkeiten J. M. v. Schulenburg*, Leipzig 1834 (Tegoż relacje w: *Denkwürd. f. die Kriegskunde u. Kriegsgesch. v. preuss. Generalstab*, Berlin 1817—1826).
27105. **Lwów 1704 r.**, zob. Nr. 4383 i 8832; — Hirschberg A., Z czasów niedoli, Sprawozd. Bibl. Ossol., Lwów 1883 i Odb.; — Żawadzki W., Z dziejów miasta Lwowa (Karol XII.), Strzecha 1871; — Pełowski St., Ustęp z przeszłości Lwowa, Dz. polski 1891 Nr. 36—38.
27106. **Mazepa J.** Kamiński B. M., Żiżn Mazepy, Moskwa 1834, 1836, 1842; — Mazepa, Stockholm 1859, zob. Nr. 8873; — Sołowiew J., Mazepa, Wiest. russkij 1860; — Bielowski A., Jan Mazepa i jego listy, Bibl. Ossol. poczn. n. IV; — Izwołskij S., Iwan Mazepa, Moskwa 1879, 5. wyd 1894; — Kostomarov N. J., Mazepa, ist. monogr., Moskwa 1883; — Umaniec T. M., Gietman Mazepa (1898).
- Mazepa J.*, zob. Nr. 4384, 8873 i 24597.
27107. **Bartoszewicz J.**, Warszawa w r. 1705, Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.
27108. **Jarochoowski K.**, Koniec Radziejowskiego, 1704—1705, zob. Nr. 26892.
- Koronacja Leszczyńskiego*, zob. Nr. 4389 i 27086.
- Order białego orła*, zob. Nr. 413, 17045 do 17049.
27109. Höfler C., Abhandlungen zur Geschichte Oesterreichs unter den Kaisern Leopold I., Josef I., Karl VI., 2 Abth., Arch. f. Oest. Gesch. LXX., LXXI. (I. Zum Ungarischen Ausgleich im J. 1705; II. Habsburg u. Wittelsbach, mit Briefen des Kurf. Maximilian II. von Baiern und seiner Gemahlin Therese Sobieska).
27110. **Bitwa pod Wschową**, Przyj. ludu, Leszno 1835 II; — Jarochoowski K., Bitwa wschowska, Tyg. powsz. 1883; — Grossmann, Die Schlacht bei Fraustadt 1706, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1888.
27111. Podróże i wyprawy wojenne ks. Maksymiliana w Polsce, zob. Nr. 8871.
27112. **Kaliszka bitwa**. Bitwa pod Kaliszem, Kaliszanie 1886 Nr. 68—70; — Jarochoowski K., Bitwa kaliska (1706), Z czasów saskich, Poznań 1886.
27113. **Traktat Altranstadtzki 1706 r.**, zob. Nr. 4399; — Goll J., Der Vertrag von Altranstadt, Oesterreich und Schweden 1706 bis 1707, Abh. d. Böhm. Ges. d. Wiss. 6. Folge X., Odb. Prag 1879, zob. Nr. 4400.
- Śmierć Patkula*, zob. Nr. 4408, 8866 i 27055—27060.
27114. Syveton G., Au camp d'Altrandstadt, Besanval et Malborough, Rev. hist. dipl. 1898; — Stamp A. E., The meeting of the Duke of Marlborough and Charles XII. at Altranstadt April 1707, Transactions of the Royal hist. society 1899.
27115. Crusius, Die Schweden und König Karl XII. in den Jahren 1706 u. 1707 in Sachsen, Mansfelder Blätter 1899.
27116. Stille A., Danmarks politik gentemot Sverige 1707—1709, Luud 1898 (por. rec.: Hallendorff, Hist. Tidsskrift 1898).
27117. Danielson J. R., Zur Gesch. der Sächsischen Politik 1706—1709 (1878), zob. Nr. 4400; — Jarochoowski K., Dwór saski i Aug. II. w trzecieciu po traktacie altranstadtzkim, zob. Nr. 26886.
27118. **Jarochoowski K.**, Polityka saska i austriacka po traktacie altranstadtzkim, Prz. polski 1882 II.
- Leszno 1707 r.*, zob. Nr. 23734.
27119. Układy między carem Piotrem W. a Mikołajem Sieniawskim, wdą beżzkim (1707), Bibl. Ossol. 1843 VI., zob. Nr. 4406.
27120. (Projekt podany Karolowi XII. względem wyprawy na Moskwę r. 1708), Hist. Tidsskrift 1888 VIII.
27121. Kurdinowski, Wasilij Leontowicz Kotszubej 1708, Russk. Starina 1883.
27122. Das Pestjahr 1709—1710 in Preussen, Altp. Mntschr. 1884 XXI., zob. Nr. 4414.
27123. Greiffenhagen W., Die Belagerung und Capitulation Revals im J. 1710, zob. Nr. 24233.
27124. **Połtawa 1709 r.** Adlerfeld G., zob. Nr. 8935; — Baur S., Gemälde der merkwürdigsten Revolutionen, Empörungen etc.,

- Ulm 1813 i 1816 (w t. I. jest: Schlacht bei Poltawa 1709); — Lewickij O., Piśmo Petra I. o poltańskiej bitwie, Kij. Star. 1895 I. (List cara Piotra z 8. lipca 1709 do wdyma bełskiego).
27125. **Pawłowski I. Fr. i Starkowski W. M.**, Poltańska bitwa i jej pamiątki, Poltawa 1894 (z rysunkami, planem i mapami).
27126. Hallendorff C., Olof Hermelins öde vid Poltava, Hist. Tidskrift 1898.
27127. **Tihomirow E.**, Poltański boj, izd. ohszcz. rasprostr. polesnich knig, Moskwa 1897.
- Zob. Nr. 4415, 8881.
27128. Kellström, Quae de ineunda pace inde a pugna Pultaviensi egerit Carolus XII., Upsaliae 1848 cz. 8.
27129. Lundberg B., De diplomatika förbindelserna mellan Sverige och Preussen från Poltavslaget 1709 till fredsbrottet 1715, Lund 1893 (por.: E. C., Hist. Tidskrift 1894 XIV.).
27130. **Jarochowski K.**, St. Leszczyński po Puławie, Aten. 1883 I.
27131. **Jarochowski K.**, Kamieniec i Poznań po Augustowej restauracji, Przew. nauk. lit. 1884, zob. Nr. 23734.
27132. Karol XII. w Warnicy pod Benderem, Zbieracz lit. i polit., red. J. Maćczyński, 1838 II.; — Grochowski W., Bender (miasto w związku z hist. narodu polsk.), Tyg. ill. 1862 V.; — Kantecki Kł., Karol XII. w Polsce i Turcji, zob. Nr. 26985.
- Zob. Nr. 4417, 8883.
- Poniatoński St.**, zob. Nr. 26898.
27133. Droysen J. G., Zu den Verhandlungen von 1709, zob. Nr. 4418.
- Obłężenie Rewla, kapitulacja Rygi*, zob. Nr. 4426.
27134. Koszubinskij (Stosunki Rosji z Słowianami połudn. i Rumunią), zob. Nr. 4431.
27135. Wagner P., Ein Bericht über Peters d. Gr. Aufenthalt zu Königberg im J. 1711, Altpreuss. Mtschr. XVI., zob. Nr. 4482.
27136. **Jarochowski K.**, Wycieczka Grudzińskiego do Polski r. 1712, Opow. i studia hist., Poznań 1863.
27137. L. A., Anton Tanski, pułkownik kijewski (1712—1734), Kij. Star. 1894 II.
27138. **Jarochowski K.**, Jan Stanisław Jabłonowski, wdański i zatarg jego z Augustem II., zob. Nr. 26894.
27139. **Pokój Utrechcki.** Weber O., Der Friede von Utrecht, Verhandlungen zwischen England, Frankreich, dem Kaiser und den Generalstaaten 1710—1713, Gotha 1891; — Tenże, Der Friede von Rastatt 1714, Deutsche Ztschr. f. Gesch. VIII., zob. Nr. 1528.
27140. Wohlwill A., Hamburg während der Pestjahre 1712—1714, Hamb. 1893.
27141. Baruch M., Statut r. 1715, Aten. 1897 III.
27142. **Kraushar A.**, Sprawa Z. Unruga, epizod hist. z czasów saskich 1715—1740, Krak. 1890 t. 2, zob. Nr. 17575.
27143. **Droysen J. G.**, Zur Politik 1715, zob. Nr. 4449.
27144. **Konfederacja Tarnogrodzka 1715 r.** Dziennik konfederacji, zob. Nr. 4319 i 4447.
27145. **Jarochowski K.**, Wzięcie Poznania przez konfederację Tarnogrodzką 24. lipca 1716, Opow. hist., Poznań 1860; — Kaufmann D., Der Sturm der Tarnogroder Confederierten auf Posen am 25. Juli 1716, Mtschr. f. Gesch. u. Wissensch. d. Judenthums 1894.
27146. Sob(ieszczański) F. M., Pohyt Piotra W. w Warszawie, Tyg. ill. 1873 2. XI.
27147. Melzer J., Warschauer Denkmünze von 1717, Mnemosyne, Lwów 1827.
27148. Pieluchow H. W., Propowiadzi Gawryła Bużińskiego (1717—1727), Ucz. zap. jurj. uniwers. 1898.
27149. Markowicz J., Dniownik gienaralawo podskarbijy 1717—1767, pod redakcją Ał. Łazariewskawo, izd. Kij. Star., Kijew 1897 cz. 3.
27150. **Jarochowski K.**, Car Piotr i August II. w trzecieciu po r. 1717, Rozpr. hist. kryt., Poznań 1889, zob. Nr. 23483; — Tenże, Dwie misye Fr. Ponińskiego do cara Piotra 1717, 1718, Aten. 1885 III., zob. Nr. 26896; Z czasów saskich, Poznań 1886, zob. Nr. 26882.
27151. Weber O., Die Quadrupel-Allianz von 1718, Prag, Wien, Leipz. 1887.
27152. Prochaska A., Poselstwo polskie w Petersburgu (1720 r.), Charitas, ks. zbior., Petersb. 1898.
27153. **Jarochowski K.**, Próba emancypacyjna polityki Augustowej i intryga Posadowskiego, rezydenta pruskiego w Warszawie r. 1720, Przew. nauk. lit. 1878; — Askenazy Sz., Do charakterystyki Augusta II. (do r. 1720), Kwart. hist. 1899, zob. Nr. 26876.
27154. Załęski St. ks., Nawrócenie się królewicza Fryderyka Augusta 1700—1720, Prz. powsz. 1900 II.
- Pokój Nizydzki z roku 1721*, zob. Nr. 4496.

27155. Schmöller G., Das polit. Testament Friedr. Wilh. I. r. 1722, Ztschr. f. Gesch. Wiss. 1896.
- Synod Zamojski, zob. Nr. 4490, 14232 do 14225.*
27156. Biedermann K., Aus der Glanzzeit des sächsisch-polnischen Hofes, Ztschr. f. deutsche Cultur-Gesch. 1891, zob. Nr. 18517.
27157. Bartoszewicz J., Książd Wincenty Santino, nuncjusz w Polsce (1722-1728), Bibl. warsz. 1855 IV.; Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.
27158. Sprawa toruńska 1724 r., zob. Nr. 4513, 8968; — Doerne Fr., Thorns Schreckenstage im J. 1724, ein Beitrag zur Gesch. der Jesuiten, Danzig 1826.
27159. Jarochowski K., Sprawa toruńska z r. 1724, Opow. i studia hist., Pozn. 1863; — Tenże, Epilog sprawy toruńskiej, Roczn. przyj. nauk. pozn. 1871 VI., Odb. Pozn. 1871.
27160. Prowe A., Das Thorner Blutgericht, Thorn 1868; — Ledderhose K., Die Schreckenstage von Thorn im J. 1724 (1832), zob. Nr. 4513; — Frydrychowicz R., Die Vorgänge zu Thorn im J. 1724, Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1884 XI., zob. Nr. 15771.
27161. Kozubowski, Kartka z dziejów jezuickiego gospodarstwa w dawnej Polsce, Warsz. 1880, zob. Nr. 15972.
27162. Kujot St. ks., Sprawa toruńska z r. 1724, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. XX., Odb. Poznań 1893; — Tenże, Dokumenta odnoszące się do sprawy toruńskiej z r. 1724, tamże XXI., Odb. Poznań 1895.
27163. Zimmermann A., Der Thorner Tumult 1724, Hist. Prov. Blätt. 1893.
27164. Jacobi F., Das Thorner Blutgericht 1724 in polnisch-kathol. Auffassung, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Reg.-Bez. Marienwerder 1899 XXXVI. (por.: Kujot St., tamże 1899).
27165. Wolff F., Preussen und die Protestanten in Polen 1724, zob. Nr. 15766.
27166. Podczaszyński M., Stulecie wspomnienia z dziejów ojczyźnych na r. 1825, Dz. warsz. 1826/6 II.
27167. Leszczyńska Marya, zob. Nr. 1529, 4519, 9089, 9346; — Aublet de Maubuy, Vie de M. Leszczyńska, Paris 1773; — Proyard l'abbé, Vie de Marie Leckzinska, princesse de Pologne, reine de France, Bruxelles 1794 (wiele wydań, ostatnie r. 1877); — Marie Leckzinska (5 rycin), Paris b. r. (1816) -
27168. Rys życia Maryanny Leszczyńskiej, Pam. nauk. (c. d. Ćwiczeń) 1819 II.; O przymiotach i dziełach dobroczynnych M. Leszczyńskiej, Dzieje dobroczynności 1822; O życiu M. Leszczyńskiej, Rozr. dla dzieci 1824; Weteran, Poznań 1825; Kal. Kieszonk., Warsz. 1832; Przyj. ludu, Leszno 1836 II., 1837 IV., (anegdoty) 1842 IX.; Lwówianin 1888 III.; Dz. mól, Lwów 1842.
27169. Stille Karolina (Karolina Thiesen), Maria Leszczyńska, Ludwige XV. Gemahlin und ihre Umgebung, ein biographischer Versuch, Hamburg 1829.
27170. X. W., Wiadomość o Maryi Leszczyńskiej, królowej francuskiej i o wyniesieniu jej na tron, Czasop. nauk. Zakł. Ossol. 1831; — Marya Leszczyńska i marszałek d'Estrées, z pism Lüdemana, Tyg. krak. 1834; — Szczegóły poprzedzające zaślubienie Ludwika XV. z M. Leszczyńską, Zbieracz lit. i polit., Krak. 1837 IV.; — Lubowski E., M. Leszczyńska, Niewiasta, Krak. 1860 do 1861; Kal. ilustr. dla Polek, Warsz. 1862.
27171. D'Armaillé hr. z Segurów (Drohojewski), La reine Marie Leszczyńska, étude hist., Paris 1864 (por.: Maleszewski W., Tyg. ill. 1864 X.).
27172. Historia zdarzeń i wypadków królowej M. Leszczyńskiej, Warsz. 1870.
27173. La Chaulme A. B. de, Vie de Marie Leckzinska (Bibliot. édifiante), Tours 1893 (z ryciną).
27174. Jarochowski K., Małżeństwo Ludwika XV. z Maryą Leszczyńską, Niwa 1886.
27175. Raynal de P., Le mariage d'un Roi 1721-1725, Paris 1887.
- R: Waliszewski K., Kwart. hist. 1888.
27176. Gauthier-Villais H., Le mariage de M. Leszczyńska d'après des documents inédits, Revue hebdomadaire, Paris 1899; — Nohac de P., Le mariage de Marie Leszczyńska, Revue des deux mondes 1900 I.; — Tenże, La première entrée dans Paris de la reine, Bull. polon., Paris 1900; — Lettres inédites, Paris 1886, zob. Nr. 4519.
27177. Stryjeński C., Le second mariage du Dauphin, fils de Louis XV., Revue hebdomad. 1899.
27178. Córka Maryi Leszczyńskiej, Kronika rodz. 1879, Gaz. lw. 1879 Nr. 8
- Ludwik XV., zob. Nr. 26926.*
27179. Katarzyna I. Mottley, History of the life and reign of Catherine I., London 1744 t. 2; — Arsenjew, Carstwowanije Jekateriny I., Petersburg 1856; — Brückner A., Kat. I., Sitzungsbl. d. kurländ. Ges. 1895.
- Alians pruski, zob. Nr. 4522.*
27180. Pawiński A., Dyaryusz sejmu 1726, Teki t. VI, zob. Dod. I.
27181. Maurycy Saski, zob. Nr. 9197 do 9202; — Histoire de Maurice comte de Saxe, Paris 1752; — Néel L. B., Histoire de Maurice de Saxe, 1752 (wiele wydań), zob. Nr. 9201; — Lettres et mémoires choisies, Paris 1794 (DS.).
27182. Weber K., Moritz, Graf v. Sachsen, Marschall v. Frankreich, Leipzig 1863.
27183. Taillandier S. R., Maurice de Saxe, Paris 1865.

27184. **Vitzthum d'Eckstaedt**, Maurice comte de Saxe et Marie-Joséphé de Saxe, Leipzig 1867, *zob.* Nr. 4529 i 27298.

27185. **Kurlandya 1726 i 1727 r.** Kantecki Kl., Książęce załoty, Przew. nauk. lit. 1875; — Tenże, Komisyja kurlandzka, tamże 1882; — Alkar, Tragikomedyja kurlandzka (1727), *zob.* Nr. 24238 i 27179.

27186. Manteuffel G., Przewroty w dziejach ks. kurlandzkiego XVIII. w., *zob.* Nr. 24237.

Inflanty, zob. Nr. 24232—24236.

Ukraina, zob. Nr. 9246.

27187. **Hoefler K.**, Der Congres von Soisson, Wien 1871—1876.

Fr. M. Ossoliński, zob. Nr. 26902.

27188. Weisbach J. B., Poseł rosyjski 1730, Szkice społ. i lit., Krak. 1876.

Anna, carowa, zob. Nr. 27243.

27189. **Droysen J. G.**, August II. und Fr. Wilhelm (r. 1731—1732), *zob.* Nr. 4564.

27190. Józef Sierakowski, poseł do Turcyi 1732 r., *zob.* Nr. 4569; — Poselstwo tureckie w Toruniu, *zob.* tamże.

27191. **Bartoszewicz J.**, Kampament w Warszawie 1732 r., Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.

Dwór Augusta II. 1733 r., zob. Nr. 4575.

27192. **Ostatnie chwile** życia i zgon Augusta II., króla polsk., Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Kierski, Ostatnie chwile i pogrzeb króla Augusta II., Tyg. ill. 1863 VIII.

Askenazy Sz., zob. Nr. 27198.

27193. **Bezkrólewie i elekcyja 1733—1734 r.** Historia interregni, ed. Schultz G. P., *zob.* Nr. 4577.

O bezkrólewciach i elekcyach w ogólności, zob. Nr. 16405—16431.

27194. **Gerye P.**, Borba za polskij prestoł w 1733, Moskwa 1862.

R: Otecz. Zapiski 1862 Nr. 7; Knižn. Wiestnik 1862 Nr. 17; Sybels Hist. Ztschr. XVI.; — por.: Antoni J. (Rolle), Polonica, *zob.* Nr. 27060.

27195. Kantecki Kl., Po zgonie Aug. II., Przew. nauk. lit. 1877; — Tenże, Stronnicstwo saskie w Polsce r. 1733, Niwa warsz. 1877; — Rok 1733 podług raport. ang., *zob.* Nr. 4557.

27196. **Szujski J.**, Jerzy Ożarowski i kard. Fleury, *zob.* Nr. 26897.

27197. **Wojciechowski T.**, O powtórnej elekcyi Stanisława Leszczyńskiego 1733 r., Roczn. Akad. 1888, Kwart. hist. 1888.

27198. **Askenazy Sz.**, Elekcyja Augusta III., Bibl. warsz. 1900 III.; — Tenże, Z przedostatniego bezkrólewia, Bibl. warsz. 1895 I.

R: Korzon T., Kwart. hist. 1896.

27199. Strutyński J., Sejm konwokacyjny 1733, Ruch lit., Lwów 1877; — Glogier Z., Pamiętnik Ant. Potockiego o powtórnej elekcyi St. Leszczyńskiego, Niwa 1892.

27200. **Elekcyja Augusta III.** Mascovius J. J., De electione, Lipsiae 1734; — Lengnich G., Pacta conventa Aug. III. 1736, *zob.* Nr. 4580—4585.

27201. **Leszczyński Stanisław**, *zob.* Nr. 27089; — Jarochoowski K., Stanisław Leszczyński po Puławie, *zob.* Nr. 27130; — Boyé P., Stanislas Leszczyński et le troisième traité de Vienne, Paris 1898, *zob.* Nr. 27267; — Tenże, Les derniers moments, *zob.* tamże; — Tenże, La cour de Luneville (1748—1749), *zob.* tamże.

Medal, zob. Nr. 596.

27202. **Wojna polska sukcesyjna**, *zob.* Nr. 4586; — Gerba R., Polnischer Thronfolge-Krieg 1733—1734 (Feldzüge d. Prinzen Eugen v. Savoyen XIX.), Wien 1891; — Erhard, Beiträge zur Geschichte des Polnischen Thronfolgekrieges (Feldzug am Oberrhein 1734), Berlin 1887 (Kriegsgeschichtl. Einzelschriften, hrsg. v. Gr. Generalstabe, z. VIII., mit Anlagen); — Wengen F. v., Beiträge zur Gesch. d. Krieges am Oberrhein 1733—1734, Jahrb. f. d. Deutsche Armee und Marine LXXIX.

27203. Arnold R. F., Drei politische Gedichte aus der Zeit des poln. Erbfolgekrieges, Ztschr. d. westpreuss. Geschichtsver. 1898 XXXIX, Odb. Danzig 1899; — Jellinek A. L., Drei politische Gedichte (Nachtrag), tamże 1899 XLI.

R: Czernecki J., Muzeum 1900.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4577—4591; *Kroniki, zob.* Nr. 9065—9099.

27204. **August III.**, król polski, Przyj. ludu, Leszno 1834 V., 1842 IX.; — Lipiński T., Czasy Augusta III., Bibl. warsz. 1846 I, Odb. Warsz. 1853, *zob.* Nr. 9294.

27205. Lebensbeschreibung Aug. des III., Frankf. 1763; — Domicello G., Vertrautes Gespräch oder geheime Gesch. Friedrich August III, Königs v. Polen u. Churfürstens zu Sachsen u. s. Premier Ministers d. Grafen v. Brühl, Frankf. 1764 (DS.).

27206. Schmidt Fr. Aug., Dzieje król. pol. (1766), *zob.* Nr. 9338; — Waga X. T. S., Hist. polska, *zob.* Nr. 9349.

Zob. Nr. 23467.

27207. Desfontaines, Hist. de revol. (1735, 1754), zob. Nr. 9034; Aubery de Maurier, Mémoires (1735, 1737), zob. Nr. 9117; Le Chapellet St. Amand, Mémoires de Pologne (1739), zob. Nr. 9133; Lengnich G., Hist. Europae (1749), zob. Nr. 9434; Ephraim M., zob. Nr. 9231; Hist. des guerres du Nord, zob. Nr. 9234; Dogiel M., Limites, zob. Nr. 9270; Żubieński Wł., Hist. Polski, zob. Nr. 9313; Kollatj H., zob. Nr. 9609.

27208. Wspomnienia pośmiertne i biografia Aug. III., zob. Nr. 9306–9308.

Historia Saksonii, zob. Nr. 22795, 22942.

27209. Szujski J., Dzieje Polski, t. IV. (1866), zob. Nr. 23424.

27210. Załęski St. ks., Nawrócenie się królewicza Fryd. Augusta, zob. Nr. 27154.

August III. i Fryderyk II., zob. Nr. 27288.

27211. Marya Józefa, królowa, zob. Nr. 9228; — Herrmann A., Leben d. F. M. Josepha, Königin in Pohlen, 1766; — Rieder G., Johann III. Sobieski in Wien, mit der Gesch. der 7 Königinnen von Polen aus dem Hause Österreich, Wien 1882, zob. Nr. 26668.

27212. Jarochoowski K., Z czasów saskich, zob. Nr. 26882.

27213. Bartoszewicz J., Szkice z czasów saskich, zob. Nr. 26881; — Tenże, Znakomici mężowie polscy XVIII. w., zob. Nr. 22993.

27214. Schmitt H., Dzieje Polski XVIII. i XIX. w. (1733–1832), zob. Nr. 26994.

27215. Roepell R., Polen um die Mitte des XVIII. Jahrh., Gotha 1876; — Liske X., Najnowsze dzieło R. Roepella, Przew. nauk. lit. 1876; — Kraszewski J. I., Polska w połowie XVIII. w., Aten. 1876 I.; Szkice społ. lit., Krak. 1876; — Schmidt A., Sprawozdanie, Tydzień, Lwów 1875–1876 III.

R: W r. 1876: J-d (Świeżawski E.), Bibl. warsz. II; Prz. lw. XI.; T. S. i Schmitt H., Ruch lit.; Liske X., Sybels H. Z. XXXVI; Prz. kr. 1876; Zeissberg H., Jenaer Ztg. 1876 Nr. 5.

27216. Waliszewski K., Potoccy i Czaratoryscy, Walka stronnictw i programów politycznych przed upadkiem Rzeczypospolitej 1734–1763, Krak. 1887 I. (1734–1754); — Roepell R., Potoccy i Czaratoryscy (rec. dzieła Waliszewskiego), Kwart. hist. 1888.

R: M. J., Kwart. hist. 1888 (str. 500–513); por.: Kraj. 1887 Nr. 39 (obrona autora).

Czaratoryscy, zob. pod r. 1764

Potoccy, zob. Nr. 347, 403 i 27015.

27217. Brühl H. Justi, Leben und Charakter des Grafen Brühl, 1760–1764 t. 3, zob. Nr. 9295; — (Hammer P.), Beiträge zu Brühls Leben (E. b. r.), zob. Nr. 27205.

27218. Henryk Brühl, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Malinowski M., Życie Brühla, w: Grabowskiego Źródła do dziejów Polski, zob. Nr. 1362; — Brühl Henryk, Tyg.

ill. 1866 XIII; — Lubowski E., Hrabia Brühl wedle obcych źródeł, Niwa 1890.

27219. Bartoszewicz J., Fryderyk Bryl, Dz. warsz. 1851 Nr. 76 i w dziele: Panowie niemieccy na dworze St. Augusta, Warsz. 1851; — Kantecki Kl., Jenerał artylerji koronnej (Fr. hr. Brühl), Kurj. pozn. 1882 Nr. 182–183; Szkice i opow., Poznań 1883.

27220. Fleming J. J. Kantecki Kl., Pan Podskarbi (Jan Jerzy Detlof Flemming), Kurj. pozn. 1882 Nr. 278–281; Szkice i opowiad., Poznań 1883; — A. J. dr. (Rolle), Wpływowa kobieta (Tymanowa, kochanka Flemminga), Szkice i opowiad. 1887 V; — Tenże, Dwór w Terespolu, Szkice i opowiad.; — Żychliński, Złota księga szlachty polskiej.

Poniatowski Stanisław, zob. Nr. 26898 i *Stanisław August pod r. 1764*.

27221. Bartoszewicz J., Ks. Jędrzej Poniatowski († 1773), Dz. warsz. 1851 Nr. 230; — Dzieduszycki M., Książę Andrzej Poniatowski, Gaz. lw. 1875 Nr. 124–131.

27222. Bartoszewicz J., Książę podkomorzy Kazimierz Poniatowski, Dz. warsz. 1852 Nr. 326; — Tenże, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853–1857 t. III.; — Pojedynek z Tarłą, zob. Nr. 27302.

27223. Branicki Jan Klemens. Nabelak L., Jan Klemens Branicki, ustęp z dziejów XVIII. w., Bibl. Ossol., poczet nowy 1863 V., zob. Elekcya St. Augusta pod r. 1763–1764.

Jabłonowscy, zob. Nr. 26894.

Jabłonowski J., zob. Nr. 21163.

Rzewuscy, zob. *Stanisław August*.

Poniński Franc., zob. Nr. 26896.

27224. Bartoszewicz J., Radziwiłł Udalryk Krzysztof, Księga świata, Warsz. 1853–1860.

Radziwiłłowie, zob. Nr. 27019.

Sapichowie, zob. Nr. 26893.

27225. Bartoszewicz J., Prymas Adam Ignacy Komorowski, Dz. warsz. 1853 Nr. 110.

Lubiński Wł. Al., prymas, zob. Nr. 27345.

27226. Dzieduszycki M., Wacław Hieronim Sierakowski, arcyb. lwowski, zob. Nr. 13130.

27227. Stronnictwa za Augusta III., Przyj. dom., Lwów 1863.

27228. Bartoszewicz J., Pan Bystry, Szkice z czasów saskich, Dzieła. Krak. 1880 t. VII.

27229. Bartoszewicz J., Jan August Hylzen, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853–1857 t. II.

27230 Bartoszewicz J., Karaś Kazimierz, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. III.

27231. Bartoszewicz J., Kropiński, Obrazki sejmikowego życia z czasów saskich, Teka wileńska 1858 Nr. 3; Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.

27232. Bartoszewicz J., Małachowski Adam, krajczy w. kor., Dz. warsz. 1853 Nr. 32; Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. III.

Helena z Potockich Morsztynowa, zob. Nr. 26901.

27233. Bartoszewicz J., Sapieha Jan Fryderyk, Tyg. ill. 1861 III.

27234. Bartoszewicz J., Kasztelan witebski Syruć, Tyg. powsz., Warsz. 1881.

27235. Bartoszewicz J., Szembek Krzysztof Hilary, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. III.

27236. **Tarło Adam**, Hubert L., Adam na Melsztynie i Czekarzewicach Tarło, wda lubelski, ustęp z czasów Augusta III., Bibl. warsz. 1859 I. i Odb.; Pam. hist. L. Huberta t. II.; — Pojedynyk Tarły z Kaz. Poniatowskim, zob. Nr. 27302.

27237. Bartoszewicz J., Załuski Józef Jędrzej, Tyg. ill. 1862 V.

27238. **Konarski St.**, zob. Nr. 4651, 9291, 19256—19260, 21068 i *Dod. I.*; — Biegański St. ks., Konarszciana, zob. Nr. 19257; — Wernic II., Stanisław Konarski, jego życie i działalność wychowawcza (Życiorysy sławnych Polaków, Nr. 11), Petersb. 1900, zob. Nr. 19461.

27239. Bartoszewicz J., Kronika pałacu Kasińskich w Warszawie, zob. Nr. 26138.

27240. Kantecki Kl., Z archiwów Mniszków (1711—1764), zob. Nr. 26907.

Moneta, zob. Nr. 470 i 566.

Historycy i pamiętnikarze, zob. Nr. 21156 do 21160, 26911.

Historia ruchu społecznego, zob. Nr. 16986.

Spory religijne, dyssydenci, Jansenizm i t. p., zob. Nr. 15745—15817.

Frank i Frankiści, zob. Nr. 15947 i Dod. I.

Obyczaje, zob. Nr. 9298, 18430, 18434, 21048.

27241. Antoni J. (Rolle), Starościna Opecka (Ciechanowiecka za czasów Augusta III.), Szkice i opowiad. 1837 V.; — Tenże, Tadeusz Leszczyce Grabianka i Teresa z Stadnickich (starosta liwski w XVIII. w.), Opowiad. hist., Lwów 1887 VI.

27242. Chmielowski Ben. X., Nowe Ateny, 1745, zob. Nr. 9167 i 23467.

Literatura polityczna, zob. Nr. 17450 do 17487.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4593—4862; Kroniki, zob. Nr. 9094—9309.

Dzieła odnoszące się do stosunków europejskich, zob. Nr. 26917—26946.

27243. **Anna Joannówna, carowa** (1730 do 1740). Koreskow D., Wocarenije imp. Anny Joannowny, Kazań 1880; — Karnowicz E., Zamysły werchonikow i czełobitnikow, Otecz. Zap. CXIX.; — Popow J., Tatiszczew i jewo wremija, Moskwa 1861.

27244. Gagarin J. de la Comp. de Jéa., L'impératrice Anne et les catholiques en Russie (Extrait des Etudes religieuses), Lyon 1878.

27245. Szczebalskij, (Rosyjska polityka i rosyjskie stronnictwo w Polsce przed wstąpieniem na tron Katarzyny II.), por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akał. X., zob. Nr. 4598.

Biron Jan Ernst, zob. Nr. 27263.

27246. Borch M. J., Histoire de la vie de George Browne, Riga 1794 DS.

Zob. Nr. 4599.

27247. **Koronacya Augusta III.** Relacya wjazdu i koronacyi Augusta III., Dz. wil. 1822 I., zob. Nr. 4603, 9036, 9076, 9093.

27248. **Obłężenie Gdańska**, zob. Nr. 4604 do 4607; — Auszug preuss. poln. Kriegsgesch. oder die Belag. Danzig, 1741; — Journal hist. de la campagne de Danzig, Amst. 1761; — Masłowski D., Ataka Gdańska feldmarszałkom gr. Minichom 1734, Sbornik relacyj gr. Minicha, Moskwa 1888 t. 3.

27249. Høburg K., Die Belagerung der Stadt Danzig im J. 1734, Danzig 1858.

27250. **Jarochoowski K.**, Obłężenie Gdańska w r. 1734, Tyg. powsz. 1884 Nr. 32—45; Z czasów saskich spraw wewn., Pozn. 1886.

27251. **Münnich B. Ch.** Hempel Ch. F., Leben und Thaten B. Chr. von Münnich, Bremen 1742; — (Harksen), Gesch. des General-Feldmarschalls B. Chr. Gr. v. Münnich, Büschings Magazin 1769 III.; — Halem G. A., Leben Münnichs, Woltmanns Gesch. u. Politik 1860 I. (por.: Hormayrs Archiv 1812 do 1813); oddzielnie, Oldenburg 1803 (przekład franc.: Paris 1807; ross. Samkowskiego; Moskwa 1806); — Solms-Wildenfels L., Erinnerungen an Münnichs Feldzügen, Woltmanns Gesch. u. Politik 1800 II.; — Bergmann B., B. Chr. v. Münnich, Neue inländ. Blätter 1818; — Bülow, Geheime Geschichten, Leipzig 1864; — Clausewitz C., Strategische Beleuchtung, zob. Nr. 26664; — Hackelberg, Beitrag

zur Lebensgeschichte, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl., Ryga 1844 III.; — Russkij Archiv 1866 (por.: Winkelman, B. L. Nr. 10904 do 10931).

27252. Bro. E., Chata marszałka Münicha, Pam. Iwo-
wski 1811.

27253. **Ucieczka Leszczyńskiego**, zob. Nr. 4607–4608; — Ecker d'Eckhoff, La fuite de St. Leszczyński, La Haye 1777; — Mieczkowski D., Gdańszczanie broniący króla Stan. Leszczyńskiego i sześciodniowa tegoż króla wędrówka, Dz. liter., Lwów 1858 II.; — Żmigrodzki M., Wiadomość o ucieczce, Czas 1875 Nr. 97.

27254. Chodowiecki, Ucieczka króla Stanisława z Gdańska, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; Leszczyński w Gdańsku, Bies. lit. 1885.

27255. Kantecki Kl., Przygody szpiega (r. 1735, elekcyja Leszczyńskiego), Szkice i opowiad., Poznań 1883.

27256. Jarochowski K., Niewola Fr. Po-
niańskiego na Sennensteinie r. 1734, zob. Nr. 26896.

27257. **Dzikowska konfederacya**, zob. Nr. 4609; — Hubert, Pam. hist. II.; — Szujski J., Jerzy Ożarowski, zob. Nr. 26897.

27258. A. J., Paweł Jugszyński, poseł rosyjski, 1683–1736, Szkice społ. i lit., Krak. 1876, zob. Nr. 4612.

27259. Weinert A., Generał Bismark w Warszawie r. 1735, Tyg. ill. 1878 VI.

27260. Co się wydarzyło Stadnickiemu, rezydentowi Rpltej przy Porcie Ottomańskiej r. 1735, zob. Nr. 4626.

27261. Koczubinskij A., Na Bosforie w 1735 g., Wiestnik Jewr. 1897 IV.

27262. Keralio de, Hist. de la guerre des Russes et des Imperiaux contre les Turcs en 1736–1739 et la paix de Belgrad, Paris 1780 t. 2.

27263. **Biron Ernest**, Hempel Chr. Fr., Merkwürdiges Leben des Grafen von Biron, Bremen 1741, 1742; — Rühle, Gesch. Ernst J. v. Biron, Leipzig 1764, zob. Nr. 24239; — Szczehalskij P., Dieło o Bironie, zob. Nr. 4641 i 24240–24241; — Winkelman E., Russland u. Biron, Balt. Mntschr. 1867 XV.

27264. Angely M. v., Der Krieg mit der Pforte von 1737–1739, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs, Wien 1881.

27265. Lipiński T., Kongres w Niemierowie 1737 r., Bibl. warsz. 1852 II.

27266. **Leszczyński ks. Lotaryngii**, Houssonville, Hist. de la réunion de la Lorraine à la France, Paris 1860 t. 4; — Huhn, Gesch. Lothringens, Berlin 1878 t. 2.

27267. **Boyé P.**, Un roi de Pologne et la couronne ducal de Lorraine, Stanislas Leszczyński et le troisième traité de Vienne, Paris 1898; — Tenze, La cour de Luneville en 1748–1749 (por.: Kij. Star. 1891 III.); — Tenze, Les derniers moments du roi Stanislas, Mémoires de la Soc. d'archeol. lorraine 1898, Odb. Nancy 1898.

R.: Krotoski K., Prz. powsz. 1898 III. (Les derniers moments); — w r. 1899 (Un roi de Pologne): M. de la Rocheterie, Rev. d. quest. hist. II.; Simson P., Ztschr. d. Westpreuss. Gesch. Ver. i Mitth. a. d. hist. Litterat.; Lippert W., Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. XX; L. P., Polybiblion; -n., Liter. Centralbl. Nr. 11.

27268. Saint-Quen L., Histoire de Stanislas roi de Pologne, duc de Lorraine et de Bar, 2. wyd. Nancy 1836 (Lecture populaire, zob. Nr. 27089); — Almbert A. de, La cour du roi Stanislas et la Lorraine en 1748, Paris 1867; — Poulet J., La cour souveraine de Lorraine sous Stanislas, Discours, Nancy 1876; — Lallement L., Les mutilations de l'oeuvre de Stanislas, les appointements du roi de Pologne en Lorraine, Nancy 1879; — Maugras G. de, La fin d'une société: Le duc de Lauzun et la cour intime de Louis XV., por.: R. L., Prz. pol. 1894 II.; — Réaulx, Le roi Stanislas et Marie Leszczyńska, por.: Koudelka, Österr. Literaturblatt 1897 Nr. 22; Isnard A., Revue des questions historiques 1896.

Zob. Nr. 27089–27101.

27269. **Droysen J. G.**, Die Verträge mit Frankreich, zob. Nr. 4657.

27270. Biegeleisen H., Korespondencya St. Konarskiego z Janem Tarłą, 1738–1746, zob. Nr. 4651.

Zob. Nr. 24798.

27271. Adelung J. Chr., Pragmatische Staatsgeschichte Europens von dem Ableben Carls VI. an bis auf die gegenwärtigen Zeiten (z dodatkami), Gotha 1762–1769 t. 9.

27272. **Oncken W.**, Das Zeitalter Friedrichs des Grossen, Berlin 1880–1882 t. 2, zob. Nr. 22803; — Dove A., Das Zeitalter Friedrichs des Grossen und Josepha II., 1. Hälfte (1740–1745), Gotha 1883.

27273. **Fryderyk II.**, zob. Nr. 9552, 9553; — Raumer F., König Friedrich II. und seine Zeit (1740–1769), nach den gesandtschaftlichen Berichten im Britischen Museum und Reichsarchive, Leipzig 1836 (Beiträge zur neueren Gesch. II.).

27274. **Ranke L.**, Friedrich II., König von Preussen, Allg. Deutsche Biographie t. VII. i Werke LI, LII.; — Tenze, Zwölf Bücher Preuss. Gesch., zob. Nr. 22937.

27275. **Droysen J. G.**, Geschichte der preuss. Politik, t. V. (do r. 1756), zob. Nr. 22938 (por.: Jarochowski K., Aten. 1876 II., 1882 IV.).

27276. Koni P., *Życie Fryderyka Wielkiego, króla pruskiego*, tłóm. Artychiewicz, prof. w Radomiu, Warsz. 1864.

27277. **Macaulay T.**, *Frederic the Great and his Times*, London 1842 (po pol.: *Szkice hist.*, Warsz. 1878; *Szkice i rozprawy*, przeł. St. Tarnowski, Krak. 1893; por.: Häusser, Sybels *Hist. Ztschr.* 1859 I.).

27278. Carlyle Th., *History of Friedrich II. of Prussia*, London 1858—1865 t. 6 (kilka wydań; po niem.: von J. Neuberg und F. Althaus, Berlin 1858—1869 t. 6).

27279. Klopp O., *Der König Friedrich II. von Preussen und die deutsche Nation*, Schaffhausen 1860, 2. wyd. 1867.

27280. **Koser R.**, *Friedrich der Grosse als Kronprinz*, Stuttg. 1886; — Tenże, *König Friedrich der Grosse*, t. I. Stuttg. 1893 (*Bibl. Deutsch. Gesch.*); — Tenże, *Die letzten Tage Friedrichs d. Gr.*, *Deutsche Rundschau* XLVIII.

27281. Lavissee E., *La jeunesse du Grand Frédéric*, Paris 1891; — Tenże, *Le Grand Frédéric avant l'avènement*, *Revue de deux Mondes* 1891—1892, Odb. Paris 1893.

27282. Tuttle H., *History of Prussia under Frederick the Great (do 1756)*, Boston i New-York 1888 t. 5.

27283. Kugler F., *Gesch. Friedrichs des Grossen*, 5. wyd. Leipzig 1900.

27284. **Bernhardi Th. v.**, *Friedrich der Grosse als Feldherr*, Berlin 1881 t. 2.

27285. *Die Kriege Friedrichs d. Grossen*, hrsg. vom Grossen Generalstabe, Berlin od 1890, *zob.* Nr. 26664.

27286. Porsch R., *Die Beziehungen Friedrichs d. Grossen zu Türkei bis z. Beginn u. während d. 7 jähr. Krieges*, Marburg 1897 (por.: Immich, *Forsch. zur brand. u. preuss. Gesch.* X.).

27287. Jarochoowski K., *Polit. koresp. Fryderyka Wielkiego*, *Przew. nauk. lit.* 1886; *Rozpr. hist. kryt.*, Poznań 1889, *zob.* Nr. 4669; — Z przeszłości stosunków polsko-pruskich (na podstawie książki: *Preussische Staatsschriften aus der Regierungszeit König Friedrichs II.*, t. III., Berlin 1892), *Dz. pozn.* 1892 Nr. 99, 100; — Z pamiętników księżniczki pruskiej (pam. margr. Beyreuth, wyszły w r. 1810 po franc.), *Gaz. lw.* 1891 Nr. 67—71.

27288. **Askenazy Sz.**, *Materyały i notatki z czasów Fryderyka II.*, *Bibl. warsz.* 1895 II., III.

27289. Grünhagen C., *Schlesien unter Friedrich d. Grossen II.*, 1756—1786, Breslau 1892, *zob.* Nr. 23879.

Fryderyk II. i Polska, *zob. pod r. 1764 i 1772.*

Fryderyk II. i Katarzyna II., *zob. pod r. 1764, 1772.*

27290. **Marya Teresa**, Wolf Ad., *Österreich unter Maria Theresia*, Wien 1855, *zob.* Nr. 27309.

27291. **Arneth A. v.**, *Geschichte Maria Theresias*, Wien 1863—1879 t. 10.

27292. **Brogie Duc de**, Frédéric II. et Maria Thérèse 1740—1742, Paris 1883, 2. ed. 1884; — Tenże, *Marie Thérèse impératrice 1744—1746*, Paris 1888, 3. wyd. 1892 (por.: Dembiński Br., *Prz. pol.* 1888 III.); — Tenże, *Le cardinal de Fleury et la pragmatique sanction*, *Revue histor.* XX.; — Tenże, *Etudes diplomatiques, Fin de la guerre de la succession d'Autriche*, *Revue de deux mondes* CII.—CIV., CIX., CX.; — Tenże, *La paix d'Aix-La-Chapelle*, Paris 1892.

Kaunitz W., *zob.* Nr. 27310.

Wojna siedmioletnia, *zob.* Nr. 27317.

Józef II., *zob. pod r. 1765.*

27293. **Elżbieta, carowa**, Wejdemayer, *Carstwowanie Elżbiety Piotrowny*, Petersb. 1848 (3 wyd.), por.: *Russkij Wiest* 1860; — Jeszewski, *Oczerk carstwowania Elżbiety* (?).

27294. **Vandal A.**, *Louis XV. et Elisabeth de Russie*, Paris 1882, *zob.* Nr. 4674.

27295. **Vandal A.**, *Une ambassade française en Orient, La mission de Villeneuve*, 1728—1740, Paris 1878.

27296. **Jarochoowski K.**, *Napad Brandeburczyków na klasztor Paradyski w Wielkopolsce w 1740 r.*, *zob.* Nr. 23735.

27297. **Wojna szląska I.**, *zob.* Nr. 4671; — Orlich K., *Gesch. der schlesischen Kriege*, Breslau 1841 2 cz.; — Grünhagen C., *Gesch. des ersten schles. Krieges*, Gotha 1881, *zob.* Nr. 4672; — Droysen J. G., *Friedrichs d. Gr. politische Stellung im Anfange d. schles. Krieges*, *Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landeskunde* VIII. Abhandl., Leipzig 1876; — Tenże, *England und Preussen 1740—1746*, tamże; — *Der Antheil der Kurfürstl. Sächsischen Truppen an der Erstürmung von Prag 25.—26. November 1741*, Berlin 1889 (*Kriegsgesch.*, Einzelschr. hrsg. v. Gr. Generalstabe H. VII., *zob.* Nr. 27285).

27298. Vault E. F. de, *Guerre de la succession d'Autriche dans les provinces Beligues, Campagnes de 1740 à 1743, avec une biographie du maréchal de Saxe*, Brux 1885; — Beer A., *Holland und der Oesterr. Erbfolgekrieg*, *Arch. f. Oest. Gesch.* XLVI.

27299. Unzer A., *Die Konvention von Klein-Schnellendorf 9. October 1741*, Frankf. a. M. 1889.

27300. **Broglie Duc de**, Etudes diplomatiques, Paris 1892 i n.

27301. Kraszewski J. I., Kilka rysów o sprawach publicznych, 1742—1744, zob. Nr. 4681.

Zatarg Ł. Konopki z Toruniem, zob. Nr. 4682 i 17317.

27302. **Pojedynek A. Tarły**, zob. Nr. 4698; — Pojedynek Adama Tarły, wdya lubelskiego, z Kazimierzem Poniatowskim, podkomorzym koronnym r. 1744 pod Marymontem, Tyg. lit., Poznań 1838; Rozm., Lwów 1838; — Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII; — Bibl. warsz. 1864 I., zob. Nr. 9164; — Czas 1864 Nr. 3; — Gaz. lw. 1880 Nr. 58.

27303. **Askenazy Sz.**, Sprawa Tarły, Bibl. warsz. 1895 IV. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1896).

27304. **Wojna szlaska II.** Schram M., Der Wendepunkt im zweiten schles. Kriege, Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. 1899 XII; — Preuss., Der Friede zu Füssen, Hist. Abhandlungen, München 1894 z. 4; — Borkowsky E., Die englische Friedensvermittlung im J. 1745, Berlin 1884.

27305. Vitzthum v. Eckstädt C. F. Graf, Die Geheimnisse des Sächsischen Kabinetts, Ende 1745 bis Ende 1756, Stuttg. 1866 t. 2, zob. Nr. 4702.

27306. Koser R., Aus der Korrespondenz d. franz. Gesandtschaft zu Berlin, 1743—1756, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1893 VI, 1894 VII.

27307. Danielson J. R., Die Nordische Frage in den Jahren 1746—1751, Helsingfors 1888 (mit Beilagen).

Zob. Nr. 4709.

27308. Beer A., Zur Geschichte des Friedens von Aachen im J. 1748, Arch. f. Oest. Gesch. XLVII., zob. Nr. 27292.

27309. **Ranke L.**, Zur Geschichte von Oesterreich u. Preussen zwischen den Friedeusschlüssen von Aachen und Hubertusburg (Maria Theresia, Der Ursprung des siebenjährigen Krieges, Ansicht des siebenjährigen Krieges), Leipzig 1875 (Werke XXX.).

27310. Huber A., Die auswärtige Politik Oesterreichs (1743—1756), Progr., Pilsen 1887; — Arneht A., Biographie des Fürsten Kaunitz, Arch. f. österr. Gesch. 1899 LXXXVIII.

Bernstorff J. H. E., zob. Nr. 4744

27311. **Broglie Duc de**, Le secret du roi, Correspondance secrète de Louis XV. avec ses agents diplomatiques, 1752—1774, Paris 1878, 2. wyd. 1879 t. 2, zob. Nr. 4754; — Tajemnica króla, Prz. tyg., Warsz. 1879; — Waliszewski K., Poselstwo hr. de Broglie, Aten. 1884 I., IV.

27312. Antoni J. (Rolle), Polityka rosyjska w Polsce, 1752—1762, Przew. nauk. lit. 1876.

Sprawa hajdamaków 1752, zob. Nr. 4756.

27313. Heyking K. H., Aus Polens und Kurlands letzten Tagen, Memoiren (1752 do 1796), Berlin 1897.

27314. **Ostrogaska ordynacya**, zob. Nr. 4763; — Powidaj L., Ostrogaska ordynacya, Dz. lit., Lwów 1863; — K. S., Ordynacya ostrogaska, Bibl. warsz. 1873 III.

27315. Fournier A., Handel und Verkehr in Ungarn und Polen um die Mitte d. XVIII. Jahrh., ein Beitrag zur österreichischen Kommerzialpolitik, Arch. f. österr. Gesch. LXIX., Odb. Wien 1887, zob. Nr. 9223.

27316. **Garczyński A. St.**, Anatomia Rpltej, zob. Nr. 9243; — Wegner L., Stefan Garczyński, zob. Nr. 9244; — Tarnowski St., Garczyńskiego Anatomia, zob. Nr. 9245.

27317. **Siedmioletnia wojna.** Archenholz J. W., Gesch. des siebenjährigen Krieges in Deutschland, Berlin 1793, 11. wyd. 1879 (Inne starsze dzieła, por.: Dahlmann-Waitz, Quellenkunde, Göttingen 1894 Nr. 5097 do 5102); — Schaefer A., Geschichte d. siebenjährigen Krieges, Berlin 1867—1874 t. 2 w 3 cz. (por.: A. Schaefera rozprawy w: Sybels Hist. Ztschr. t. XIV.—XVI., XXI., XXIII.—XXV., XXXI., XXXVI.); — Galitzin N. S. Fürst, Allg. Kriegsgeschichte der Neuzeit t. III., übers. v. Eichwald, 1875; — Masslowski Oberst, Der siebenjährige Krieg nach russ. Darstellung, übers. v. Drygalski, Berlin 1888—1893 t. 3; — Bernhardt Th., Friedrich der Grosse als Feldherr, zob. Nr. 27284.

Wojna siedmioletnia, zob. Nr. 1590—1594.

27318. **Waddington R.**, La guerre de sept ans, Histoire diplomatique et militaire, Paris 1899 I.

27319. **Początek wojny.** Ranke L., Der Ursprung des siebenjährigen Krieges (Werke t. XXX.), zob. Nr. 27309; — Lehmann M., Friedrich d. Gr. und der Ursprung d. siebenjähr. Krieges Leipzig 1894; — Naude B., Beiträge zur Entstehungsgeschichte d. siebenjährigen Krieges, Forsch. z. brand.-preuss. Gesch. t. VIII i IX, Odb. Leipz. 1875 [por.: Kwart. hist. 1895 str. 750, 1896 str. 906—910 (Literatura tyżająca się polemiki o początku wojny siedmioletniej)], zob. Nr. 27310.

27320. **Udział Polski.** Kluczycki J. X., Udział Polski w wojnie siedmioletniej, Czas. Bibl. Ossol. 1844 X.; — Schwartz F., Die Provinz Posen als Schauplatz d. siebenjähr. Krieges, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen V.

27321. Hasenkamp X. v., Ostpreussen unter dem Doppelaar, Histor. Skizze der russ. Invasion in den Tagen des siebenjähr. Krieges, Königsb. 1866; — Marschall v. Sullicki C., Der siebenjährige Krieg in Pommern u. in den benachbarten Marken, Berlin 1867.

27322. Aster C. H., Beleuchtung der Krieggswirren zwischen Preussen und Sachsen vom Ende August bis Ende October 1756, Dresden 1848.

27323. Trotha Th. v., Zur Geschichte der Russisch-Oesterreichischen Kooperation im Feldzuge von 1759, nach der Russ. Dokumentensamml. des Oberst Masslowski, Hannover 1888, *zob.* Nr. 27317; — Szczepkin, Das russisch-österreichische Bündnis zur Zeit des siebenjährigen Krieges, 1897.

Przemarsze wojsk przez Polskę, zob. Nr. 4788, 4793, 4801, 4808.

27324. Karol, ks. kurlandzki. Łopaciński B., Charles de Saxe, Duc de Courlande, sa vie, sa correspondance, documents, Paris 1870, *zob.* Nr. 24244; — Tyszkiewicz E., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii z czasów Karola, królewicza polskiego, *zob.* Nr. 24243; — Dyaryusz inwestytury, *zob.* Nr. 4807, *zob.* Nr. 27329.

27325. Dubiecki M., Jeden dzień z życia Piotrkowa w XVIII. w. (Wjazd Małachowskiego Jacka na starostwo w Piotrkowie 1768 r.), Obrazy i studia hist. i lit., Warsz. 1881 I.

27326. Y., Z korespondencji Brühla (1759 r.), Kwart. hist. 1895.

27327. Dyaryusz sejmu walnego warszawskiego z 6. paźdz. 1760, Prz. arch. 1888 IV., *zob.* *Dod. I.*

27328. Correspondencia diplomatica del Conde de Arania, embajador cerca del Rey de Polonia, 1760—1762, Corr. dipl. del Marqués de Almodovar ministro plenipotenciario cerca de la corte de Rusia 1761—1763, por.: Askenazy Sz., Bibl. warsz. 1894 II., *zob.* *Dod. I.*

27329. Askenazy Sz., Rozmowa z Kayserlingiem (odnosi się do sprawy kurlandzkiej w r. 1762), Bibl. warsz. 1895 III. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1896).

27330. Krausbar M., Pamflety astronomiczne (1761), *Problematyki hist.* 1891 I.

27331. Varille (de) Pyrhus, Lettre à un Seigneur Polonois au sujet des fausses monnaies introduites en Pologne, por.: Ryszard A., Wiad. num. archeol. 1893.

27332. Piotr III., car rosyjski. Denkwürdigkeiten der Lebens-Gesch. Czar Peters III., *zob.* Nr. 9303; — Rulhière Cl. C., Histoire, anecdotes sur la révolution de Russie en l'année 1762, Paris 1797 (toż po niem.); — Lavaux, Histoire de Pierre III., Paris 1799 t. 3; — Biographie Peters III., Tübingen 1809; — Bülow, Geheime Geschichte u. rätselhafter Menschen, Leipzig 1863.

27333. Elias K., Die preussisch-russischen Beziehungen von der Thronbesteigung Peters III. bis zum Abschluss des preussisch-russischen Bündnisses, Göttingen 1900.

27334. Rewolucya w Rosyi 1762, Zamordowanie Piotra III., Dz. lit. 1865; Warta 1882 Nr. 414; — Y., Upadek Piotra III., Kwart. hist. 1895.

27335. Kleinschmidt A., Vom Tode Peters III. bis zum Tode Iwans VI. Gesandtschaftsberichte (1762—1764), aus d. Haager Staatsarchive, Russ. Revue 1883 XXIII.

Katarzyna II., zob. Nr. 27480—27502.

27336. Nabelak L., J. Kl. Branickiego memoriał „O poprawie Rzeczypospolitej“ podany rządowi franc. 1762 r., *zob.* Nr. 4842.

27337. Pokój Hubertsburski 1763. Beaulieu-Marconnay C., Der Hubertusburger Friede, Leipzig 1871, *zob.* Nr. 4854.

27338. Łoś W., To i owo z lat 1762—1764, Hist. to i owo, Warsz. 1896.

27339. Bezkrólewie i elekcya 1763—1764. Sobieszczański F. M., Bezkrólewie po Augustie III., z pam. spółcz., Bibl. warsz. 1848 III.; — Tenże, Elekcya Stanisława Augusta, Bibl. warsz. 1848 II.; — Pamiętki o bezkrólewiu po Augustie III., Dz. lit. 1857; — Bezkrólewie i elekcya 1763, Przyj. dom. 1863.

27340. Raggiaglio della elezione di Stan. Augusto, Roma 1765 (2 ed.) DS.

O bezkrólewach i elekcjach w ogólności, zob. Nr. 16405 i 16431.

27341. Schmitt H., Materyały do dziejów bezkrólewia po Augustie III., *zob.* Nr. 4863 i 26994; — Bartoszewicz J., Księga kapturów rzeczyckich (bezkrólewie po Aug. III.), Studya hist. i lit. II., Dzieła, Krak. 1881 IX.; — Instrukcja województw Wielkop., *zob.* Nr. 23736.

27342. Meinert G., Wyniesienie na tron Stanisława Augusta, Przew. nauk. lit. 1885, *zob.* Nr. 4864.

27343. Roepell R., Das Interregnum, Wahl und Krönung von Stanislaw August Poniatowski, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1891 VI., Odb. Posen 1892.

R.: Rembowski A., Przew. nauk. lit. 1894; Askenazy Sz., Kwart. hist. 1895.

27344. Askenazy S., Die letzte polnische Königswahl, Inaug. Diss., Göttingen 1894.

R.: Korzon T., Bibl. warsz. 1895 I.; A., Tyg. ill. 1895; Kaindl R. F., Österr. Literaturblatt 1895; Czeczulin N. D., Żurn. min. nar. prosw. 1896 CCCV.

27345. Łubieński Władysław Aleks., prymas, Przyj. ludu, Leczno 1842 IX.; — Wójcicki K. Wł., Życiorysy znak. ludzi, Warsz. 1849—1850.

27346. **Bartoszewicz J.**, Prymas Władysław Łubieński, Znak męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 II.

27347. **Askenazy Sz.**, Z pamiętników Prymasa Wład. Al. Łubieńskiego, Aten. 1895 I, II.; — Tenże, Materyały i notatki, Listy Izabeli Branickiej, Bibl. warsz. 1894 III.; — Tenże, Rozmowa z Kayserlingiem, tamże 1895 III.

R: Korzon T., Kwart. hist. 1896.

27348. **Czartoryscy**. Kisielewski Wł. T., Reforma książąt Czartoryskich na Sejmie konwokacyjnym r. 1764, Sambor 1880, zob. Nr. 16498; — Kantecki Kl., Książęta Czartoryscy i ich reforma (o dziele Kisielewskiego), Przew. nauk. lit. 1880.

Fryderyk Michał i August Czartoryscy, zob. Nr. 27215, 27216, 27311.

Czartoryski Teodor, zob. Nr. 9359.

Adam Kazimierz Czartoryski, zob. pod r. 1788.

27349. **Dębicki L.**, Puławy 1762—1830, zob. Nr. 9897—9907 i 27395.

27350. **Zaleski Br.**, Żywot ks. Adama Jerzego Czartoryskiego, Poznań 1881, zob. Nr. 9903.

27351. **Antoni J. Dr. (Rolle)**, Z dziejów rodziny (Czartoryscy), zob. Nr. 27017; — **Askenazy Sz.**, Z korespondencji rodzinnej (ks. Czartoryscy w XVIII. w.), Studya hist. kryt., Krak. 1894.

27352. *Rzecz o dynastji polskiej (Czartoryscy)*, Kraj i Emigracya 1889 IX.

27353. **Nabielak L.**, **Konarski St.**, Uwagi szlachcica polskiego nad usposobieniem sąsiednich mocarstw względem naszych sejmów 1764 r., Bibl. Ossol. poczet nowy 1865 VI., zob. Nr. 27238.

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 4863—4875; *Kroniki*, zob. Nr. 9316—9322.

27354. **Stanisław August**. Merkwürdige Regierungsgeschichte Königs St. Aug., Wien 1793, zob. Nr. 9629; — **Kosmowski S.**, Historia polska czyli rys panowania St. Aug., króla pol. (1807), zob. Nr. 9677.

Listy St. Augusta, zob. Nr. 4877, 4879, 4880, 4890.

Pamiętniki St. Augusta, zob. Nr. 4878 i Dod. I.

27355. **Ruihière Cl. C.**, Histoire de l'anarchie de Pologne (1807), zob. Nr. 9386.

27356. **Lefewel J.**, Dodatek do Teodora Wagi Historji książąt i królów polskich (zob. Nr. 9349), Panowanie Stanisława Augusta,

Pam. warsz. 1818 XII., Odb. Warsz. 1819; — Tenże, Panowanie króla polskiego St. Aug. Poniatowskiego, obejmujące trzydziestoletnie usilności narodu podźwignienia się, ocalenia bytu i niepodległości (4. wyd. z dod. 2. wyd. „Trzech konstytucyj“), Warsz. 1831, Paryż 1839 (z tablicą); Toż z dod. porównania powstania 1794 i 1830—1831, Bruksela-Lipsk 1847; Toż w dziele: Polska, dzieje i rzeczy, Pozn. 1859 t. VI. (po niem.: Gesch. Polens unter Stanislaus August, Braunschweig 1831).

27357. **Stan. Auguste Poniatowski**, Biographie universelle, Paris 1826—1831; X. Z., Kilka uwag z powodu zdania pana A. P. o królu Stan. Auguste przy rozbiórce rysu hist. polskiej Mikołajewskiego w Dz. powsz. (zob. Nr. 23347), Gaz. pol., Warsz. 1830 Nr. 306; Stan. August, Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; Przyj. dom, Lwów 1863.

27358. **Szujski J.**, Dzieje Polski, t. IV., 1866, zob. Nr. 23424.

27359. **Schmitt H.**, Panowanie Stan. Augusta, Lwów 1869—1870 t. 4, zob. Nr. 26994, por.: Tenże, Kilka epizodów z czasów panowania Stan. Augusta, Dz. lit., Lwów 1865, 1866, zob. Nr. 27450.

R: Dz. pozn. 1869 Nr. 113—115, 1871 Nr. 230.

27360. *Obrazki historyczne z czasów ostat. króla pol. Stan. Poniatowskiego z różnych dzieł złożone*, Poznań 1867.

27361. **Wolski M.**, Obrona Stan. Augusta. Roczn. tow. hist. lit. w Paryżu 1867.

27362. **Kalinka W.**, Ostatnie lata panowania Stanisława Augusta, dokumenta do historii drugiego i trzeciego podziału, Pamiętniki z XVIII. wieku 1868 t. X.—XI. (por.: Tenże, Charakterystyka Stan. Augusta, Prz. polski 1867 I. i Dz. pozn. 1867 Nr. 169 do 171); — **Szujski J.**, Ostatnie chwile Stan. Augusta z powodu dzieła W. Kalinki, Prz. polski 1868 II.; — Tenże, Ostatnie lata panowania Stan. Augusta, Opow. i roztr. t. I., Dzieła ser. II. t. V.

R: Czas 1868 Nr. 96; Poznańczyk (Liske X.), Dz. lit., Lwów 1868; Dz. pozn. 1868 Nr. 146—150.

27363. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów, 1772—1799 (1873—1875), zob. Nr. 4881.

27364. **Dobrowolski J.**, Panowanie Stan. Augusta Poniatowskiego, ostat. króla pol., Krak. 1872.

27365. **Korzon T.**, Wewnętrzne dzieje Polski za Stan. Augusta, 1764—1794, badania historyczne ze stanowiska ekonomicznego i administracyjnego, wyd. Akad. um., Krak. 1882—1885 t. 4, 2. wyd. (z ilustracyami i dodatkami), Warsz. 1897 t. 4; — Tenże, Zamknięcie dziejów wewnętrznych Polski za St. Augusta, Lwów, Warsz., Poznań 1899; — Sprawozdania z dzieła Korzona: **Kalinka W.**, Czas 1882 Nr. 265; **Jarochowski K.**, Niwa 1882 i 1884, Kraj 1887 Nr. 45—47; **Balzer O.**, Gaz. lw. 1883 Nr. 13—17; **Smoleński Wł.**, Aten. 1883 I., 1884 I.; **Chrzanowski B.**,

Polen unter Stan. August, 1764–1794, Jahrbuch f. Gesetzgebung im Deutschen Reich, Leipzig 1884; Lisicki H., Prz. powsz. 1884 III.; Pawiński A., Kraj, Petersb. 1885 Nr. 44–47.

R.: W r. 1882: Kłosy; Słowo, Warsz. Nr. 199; Gaz. roln. Nr. 44; w r. 1888: Czajewski W., Prz. tyg.; Gaz. sąd., Gaz. lw. 1884 Nr. 270, 1887 Nr. 92; W-o, Prawda, Warsz. 1886, 1886; w r. 1897: Rembowski A., Kurj. warsz. Nr. 181, 196, 234 i 265 i Tydzień Nr. 6 i 35; Geisler, Głos Nr. 29; Gruszecki A., Prz. tyg. Nr. 9; Hodi J. T., tamże Nr. 24; Černý H., (Zamknięcie dziejów), Hod. přehl. 1899.

27366. Zaleski J., Panowanie St. Augusta do Sejmu czteroletniego, Dzieła pośmiertne, Poznań 1887.

R.: X. (Liske), Kwart. hist. 1888.

27367. **Poniatowscy**, Dziennik dla wszystkich, Warsz. 1885 Nr. 70; — Szymanowski O. K., Die Poniatowski, eine hist. genealogische Untersuchung, Genf. 1880 (por.: Kantecki Kl., Przew. nauk. lit. 1880; Szkice i opowiad., Poznań 1883).

27368. Kantecki Kl., Mniemany dziad St. Augusta, Kłosy 1881 XXXII.; — Zieliński Wł., Fr. Poniatowski, podstarości rycki i lubelski, tamże, zob. Nr. 27221 i 27222.

27369. **Ks. Prymas Michał Poniatowski**, Prz. lw. 1876 XI.; — Kalinka W., Pisarze polityczni z epoki Sejmu czteroletniego, Prz. polski 1885 I. (por.: Tenże, Sejm czteroletni, zob. Nr. 27688); — Czapelski T., Paź księcia prymasa, Sprawozd. Zakładu nar. im. Ossolińskich, Lwów 1892, zob. Dod. I.

27370. **Poniatowski ks. Stan.**, Pamiętniki, zob. Dod. I.

Poniatowski Józef ks., zob. Nr. 27804.

27371. Młodość i wychowanie Stanisława Augusta, Roczn. tow. hist. lit. w Paryżu 1866.

St. August i Katarzyna, zob. Nr. 27362.

27372. **Geoffrin M. T.** Eloges de Madame Geoffrin, Paris 1812; — Correspondance avec St. Auguste, ed. de Mouy, Paris 1875, zob. Nr. 4879; — Sąd p. Cuviller Fleury o korespondency St. Aug. z panią Geoffrin, Bibl. warsz. 1875 IV.; — Rawicz M., Stanisław August i pani Geoffrin, Tyg. ill. 1898; — Bertin G., La Chambre de Poniatowski, Le Monde illustré, Paris 1898 zesz. z 23. kwiet. i 14. maja; — Ségur P. de, Le royaume de la Rue-St.-Honoré, Madame Geoffrin et sa fille, por.: Lippert W., Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. XX.

27373. Stosunki St. Augusta z artystami, Spraw. hist. sztuki t. VI. str. XXVIII., XLV., CXXVIII., (z salonem Geoffrin i artystami franc.) CXXVIII., CXXIX.; Zbiory, tamże str. XXX., XLV., zob. Nr. 9681 i 9682.

27374. Peplowski S., Złota Lola, sylwetka z czasów Stanisława Augusta, Godzka-Sanguazkowa, Gustaw III., Księżna Nassau-Siegen, Dz. polski, Lwów 1890 Nr. 122; Ulubienica St. Augusta, zob. Nr. 18523 i 27664

27375. Kantecki Kl., Anna K. Dorota, ostatnia księżna kurlandzka, zob. Nr. 24250; — Pułaski K., Z życia ks. kurońskiej, Niwa 1890.

27376. Kantecki Kl., Sekretarz St. Augusta (Józef Deszert), Przew. nauk. lit. 1875, Odb. Lwów 1875.

St. August i M. Glayre, zob. Nr. 27613.

Porwanie St. Augusta, zob. Nr. 27557.

Podróż do Kaniowa, zob. pod r. 1787.

St. August w Grodnie, zob. Nr. 9696 i pod r. 1795; *Ostatnie chwile Stan. Aug.*, zob. tamże.

27377. Listy Stan. Augusta do J. Roberia Watson, Kron. rodz. 1890, zob. Dod. I.

27378. Bartoszewicz J., O dochodach króla Stan. Augusta, Studya hist. i lit. I, Dzieła, Krak. 1880 VIII.

27379. Dwór i zarysy domowego życia St. Augusta, zob. Nr. 4889; — Wójcicki K. Wł., Koszta utrzymania dworu króla St. Augusta w r. 1767, Tyg. ill. 1864 X., zob. Nr. 18527.

Długi St. Augusta, zob. Nr. 5560

27380. Łoś W., Wizerunki St. Augusta, zob. Nr. 18522 i 22299; — Tenże, Stan. August w zbiorze autografów, Hist. to i owo, Warsz. 1896; — Tomkowicz St., Stanisław August jako poeta, Krak. 1879; — Tenże, Z wieku Stan. Augusta, zob. Nr. 18439, 18521; — Stanisław August w pogoni za sławą, Czas 1879 Nr. 132 i n.

27381. Albertrandy J. C., Zabytki starożytności rzymskich w pieniądzach zbioru ś. p. Stan. Augusta, Warsz. 1805–1808 t. 3 (przedr. z Roczn. tow. przyj. nauk); — Miennicki Winc., Wykopisko w Mosarzu: Król Stanisław August jako archeolog, Wiad. num. archeol. 1892, Odb. Krak. 1892.

27382. Bourgeois Francis, agent króla Stanisława Augusta, Spraw. kom. hist. sztuki Akad. t. IV. str. XXIII.

27383. Figle pazia przy Stan. Augustu (anegdota prawdziwa), Dod. do „Muzy nadwileńskiej” (1823 t. I.) p. t. „Pielgrzym z Tenczyna” t. I.

27384. Łoś W., Najdroższe śliwki (z życia St. Aug.), Gaz. lw. 1878 Nr. 61.

27385. Konarski St., De inscriptione regni numismatis Stan. Augusti, Vars. 1764.

Inne wiersze na cześć St. Augusta, zob. Osoby.

27386. Kollar, Polska i Stan. August, z pieśnią ludu słowackiego, Tyg. lit., Poznań 1841 IV.

Szkola oryentalna w Stambule, zob. Nr. 19793.

Moneta, zob. Nr. 470, 566.

27387. Sadowski H., Dukaty St. Augusta, Wędrowiec 1899 Nr. 7.

Medale, zob. Nr. 597–598.

27388. O osobach przy boku króla Stan. Poniatowskiego. Tyg. lit., Poznań 1839 III.
27389. **Chodkiewicz A.**, Portrety wsławionych Polaków, Warsz. 1820, *zob.* Nr. 23511; — Minter K., Zbiór portretów ludzi sławnych za St. Augusta (z. I.—III), Warsz. 1826.
27390. Chodźko I. (Ledóchowski Jan), Usque ad finem, Żywoty narodowe z ostatnich lat stu, ozdobione portretami, rękorysami i pomnikami, Paryż 1859.
27391. **Bartoszewicz J.**, Znakomici mężowie polscy XVIII. w., *zob.* Nr. 22923; — Tenże, Panowie niemieccy na dworze Stan. Augusta, Warsz. 1852.
27392. **Bełcikowski A.**, O literaturze za Stan. Augusta, *zob.* Nr. 21054.
27393. Łukaszewicz J., Wiek Stanisława Augusta, Bibl. warsz. 1858 IV., *zob.* Nr. 18437.
27394. **Smoleński Wł.**, Przewrót umysłowy w Polsce w XVIII. w., Krak. 1891, *zob.* Nr. 21052.
27395. **Dębicki L.**, Puławy (1762—1830), Monografia życia towarzyskiego, politycznego i literackiego na podstawie archiwum ks. Czartoryskich, Lwów 1887—1888 t. 4.
R.: Hordyński Zd., Kwart. hist. 1886, 1888; Skrochowski I., Prz. powsz. 1887 I.; Tarnowski St., Prz. polski 1888 I.
- Czartoryscy, zob. Nr. 27348—27352.*
- Zamojski Andrzej, zob. Nr. 27644.*
- Branicki Jan Klemens, zob. Nr. 27223.*
27396. **Branicki Fr. X.** Powidaj I., Franciszek Ksawery Branicki, Dz. lit., Lwów 1858; — Korespondencya Fr. X. Branickiego z Stanisławem Poniatowskim, wyd. Gumpłowicz, Krak. 1872, *zob.* Nr. 4800, 4945, 27223.
27397. Gloger Z., Listy Branickich, Niwa warsz. 1877.
27398. **Rzewuski Wacław**, *zob.* Nr. 9479; — Kronika podhorecka od r. 1706—1779 (życiow. Wacł. Rzewuskiego, hetmana), ułożył Rzewuski Leon, Krak. 1869; — Siemieński L., Wacław Rzewuski, hetman w. kor., *zob.* Nr. 21091, *zob.* też Nr. 404.
- Rzewuski Seweryn, zob. Nr. 27799.*
27399. **Podoski Gabryel Jan.** Jarochoowski K., Teki, *zob.* Nr. 4320; — Rehabilitacya, Czas 1862 z 2. maja.
- Poniński Adam, zob. Nr. 5307.*
- Brühl Fryderyk, zob. Nr. 27219.*
27400. Bartoszewicz J., Byszewski Arnold, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. II.
27401. Bohusz X., Pochwała Joachima Chreptowicza, Roczn. tow. warsz. przyj. nauk 1817 X.; — Biographie universelle, Paris 1826—1831.
27402. Kantecki Kl., Antoni Barnabasz ks. Jabłonowski, Ruch lit. 1874 do 1875; — Pamiętnik A. B. Jabłonowskiego, Spraw. Zakł. Ossolińskich 1874, *zob.* Nr. 9362.
- Jabłonowski Jan Alex., zob. Nr. 9468.*
27403. Bartoszewicz J., Anna z Sapiechów Jabłonowska, Studya hist. lit. t. III, Dzieła, Krak. 1881 t. X.
27404. Bartoszewicz J., Jenerał Komarzewski J. C., Dz. warsz. 1852 Nr. 192; Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853 do 1857 t. II., *zob.* Nr. 9599.
27405. **Kossakowski Józef**, Pamiętniki biskupa inflanckiego 1738—1788, wyd. Adam Darowski, Warsz. 1891 (por.: Wyjątek z pamiętników biskupa, Niwa, Warsz. 1890), *zob.* Dod. I.
27406. **Kossakowska K.**, *zob.* Nr. 4888, 9720; — Siemieński L., Portrety literackie t. I.: Katarzyna z Potockich Kossakowska. (1720—1801), Dzieła, Warsz. 1881 III.; — Kat. z Potockich Kossakowska, kasztelanowa kamieniecka, Gaz. nar. 1873 Nr. 146; — Kantecki Kl., Kaszt. Kossakowska, Aten. 1883 I.; — F., Czas 1883 Nr. 47; — Biegeleisen H., Nowa Ref. 1883 Nr. 184; — Wawel Louis J., Dukat pani kasztelanowej Kamienieckiej (Kat. Kossakowskiej, w Galicyi za Józefa II.), Okruszyny hist., Krak. 1898.
27407. Bartoszewicz J., Krajewski Dy-mitr Michał, Dz. warsz. 1852 Nr. 107.
27408. **Mokronowski And.** Potocki St., Pochwały, Warsz. 1812 t. I.; — Koźmian K., Mowa nad grobem Stan. Mokronowskiego, Astrea 1821.
27409. **Massalski Ignacy**, Biogr. universelle, Paris 1826—1831, *zob. Osoby.*
27410. **Jakóbowski W.**, generał, *zob.* Nr. 4800.
27411. **Moszyńscy August i Fryderyk.** Bartoszewicz J., Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. II.; — Antoni J. (Rolle), Spuścizna po Moszyńskim, Czas 1892 Nr. 92—94 (O majątku po Fr. hr. Moszyńskim, marszałku w. kor.).
27412. **Potocki Franciszek Sal.**, *zob.* Nr. 27216; — Kraszewski J. I., Starościna bełzka, *zob.* Nr. 4975; — Parylak P., Historyczna podstawa poematu „Marya“ Malczewskiego i uwagi nad nim, cz. I., Krak. 1881.
27413. **Potocki Mikołaj**, starosta Kanio-wski, Lwowianin 1838 t. III; — Tarsza F., Starosta Kaniowski, Podbereskiego Roczn. lit

Petersb. 1844; — Poznanski W., *Kak razsudil pan starosta Kaniewskij (gr. Potockij)*, Kij. Star. 1885; — *Z życia starosty Kaniewskiego*, Czech J., Nowy kalend., Krak. 1870; — Jankowski P., *Fanaberje p. star. Kaniowskiego (z opisem poem. Johna of Dycalpa)*, Warsz. 1873.

27414. **Bartoszewicz J.**, *Potocki Eustachy*, Znak. męż. pol. XVIII. w., Petersb. 1853 do 1857 III.

Potocki Ignacy, zob. *Sejm wielki (1788 do 1792)* Nr. 27698.

Potocki Stanisław, zob. Nr. 21137.

27415. **Radziwiłł Karol St.** „Panie Kochanku“, zob. Nr. 4887, 9367 i 9368; — *Radziwiłł Charles Stanislas*, Biogr. univ., Paris 1826—1831; — *List księcia Karola Radziwiłła*, Czas 1852 Nr. 288 (z Gaz. codz.); — *Roepell R.*, *Fürst Radziwiłł genannt „Herrchen liebes“*, Sybels Hist. Ztschr. XXX.; — *Kraszewski J. I.*, *Ostatnie chwile księcia wojewody (Panie Kochanku)*, Z papierów po Glince, Warsz. 1875 (por.: K. Wł. W., *Bibl. warsz.* 1875 III.); — *Waliszewski K.*, *Korespondencyja ks. Karola Stanisława Radziwiłła*, Krak. 1888 (por.: X., *Kwart. hist.* 1890); — *Mycielski J.*, *Matka księcia „Panie kochanku“*, ks. Franciszka Urszula, Prz. pol. 1882 I., *Słowo*, Warsz. 1882 Nr. 89—95; — *Tenże*, *Książę „Panie kochanku“ w świetle własnej korespondencyi*, studjum, Prz. polski 1889 III., IV.; *Kraj* 1890, *Odb.* Petersb. 1891, 2. wyd. 1898 (por.: *Askenazy Sz.*, *Kwart. hist.* 1898); — *Radziwiłł Karol Stan.*, *Korespondencyja księcia „Panie kochanku“*, wdy wileńskiego, 1744—1790, z archiwum w Werkach, wyd. Czesław Jankowski, Krak. 1898 (por.: *Jankowski C.*, *Z korespondencyi ks. „Panie kochanku“*, Tyg. ill. 1898 i rec.: *Askenazy Sz.*, *Kwart. hist.* 1898).

27416. *R. M. ks.* *Ostatnia wdżina wileńska*, Helena z Przeddzieckich Radziwiłłowa, Lwów 1892.

27417. **Tyzenhaus Antoni**, *Wieniarski A.*, Tyg. ill. 1860 II.; — *Gloger Z.*, *Antoni Tyzenhaus*, podskarbi nadworny litewski (1733 do 1755), zob. Nr. 16627; — *Oświadczenie Tyzenhaus'a*, podsk. nadw. lit. do pretensorów czy kredytorów jego uczynione, Tyg. wil. 1820, zob. Nr. 4959, 5048, 5143, 5171.

27418. *Przeddziecki A.*, *Krzysztof Urbanowicz*, starosta Hubski (z listów króla St. Augusta). *Bibl. warsz.* 1856 III. i *Odb.*

Osobistości wybitne z czasów Aug. III., zob. Nr. 27216—27238.

Konfederaci Barscy, zob. pod r. 1768.

Beniowski M. A., zob. tamże.

Pierwsi reformatorowie (1774—1788), zob. pod odpowiedniami latami.

Posłowie Sejmu wielkiego, zob. pod r. 1788.

Tadeusz Kościuszko, *Henryk Dąbrowski i t. d.*, zob. pod l. 1794 i 1796.

Konarski St., zob. Nr. 27238.

27419. **Łoyko Feliks** jako ekonomista, zob. Nr. 17945; — *Bartoszewicz J.*, *Znak. męż. pol.* XVIII. w., Petersb. 1853—1857 t. I., zob. Nr. 21186.

Luskińska St., zob. Nr. 21187.

27420. **Naruszewicz A.**, zob. Nr. 21094; — *Bartoszewicz J.*, *Znak. męż. pol. w. XVIII. t. I.*; — *Rzętkowski S. M.*, *Satyry Naruszewicza*, Tyg. ill. 1871 VII.

27421. **Krasicki Ignacy**, zob. Nr. 21097 do 21102; — *Bartoszewicz J.*, *Znak. męż. pol.* XVIII. w., Petersb. 1853—1857 III.; — *Kurpiel A. M.*, *Polityczne i społeczne przekonania Ign. Krasickiego*, *Jarosław* 1896; — *Tretniak J.*, *Ignacy Krasicki jako prezydent trybunału*, zob. Nr. 21100.

Trembecki St., *Węgierski T. K. i inni*, zob. Nr. 21104—21112.

Pisarze polityczni z epoki 1774—1788 i w czasie Sejmu wielkiego, zob. pod r. 1788.

Ostatni dygnitarze Rzeczypospolitej, zob. pod r. 1795.

Massonia, zob. Nr. 15867—15884.

27422. **Koźłataj H.**, *Pamiętnik o stanie duchowieństwa katolickiego polskiego i innych wyznań w połowie XVIII. w.*, zob. Nr. 12800 i 18437.

Sprawa dyssydentów, zob. Nr. 14268 do 14288, 15821—15866, 17419—17447.

27423. *Limanowski B.*, *Historia ruchu społecznego w drugiej połowie XVIII. w.*, zob. Nr. 16986.

27424. **Kariejew N. T.**, *Polskija reformy w XVIII. w.*, zob. Nr. 17470; — *Miakotin W.*, *Krestianskij wopros w Polsce w epokie jeja rozdziałów*, Petersb. 1839, zob. Nr. 17081.

27425. **Kraśiński Adam**, *Geschichtliche Darstellung der Bauern-Verhältnisse in Polen und der wirthschaftlich-rechtlichen Reformen im ersten Decennium der Regierung Stanislaus Augusts*, 1765—1774 (1898), zob. Nr. 17962.

Kwestya włościańska, zob. Nr. 17079 do 17081.

27426. **Surowiecki W.**, *O upadku przemysłu i miast w Polsce*, zob. Nr. 17203.

27427. **Kubała L.**, Handel i przemysł za czasów Stanisława Augusta, Krak. 1872, zob. Nr. 18071.

Sprawa miejska zob. Nr. 17201 - 17222.

27428. Do charakterystyki obyczajów 1776-1792, zob. Nr. 18435-18451.

Szkoły, zob. Nr. 19448 - 19520.

Literatura, zob. Nr. 21045 - 21192.

27429. **Smokulski Wł.**, Towarzystwa naukowe, zob. Nr. 20724; — **Wisłocki W.**, Krótka wiadomość o Towarzystwie literatów w XVIII w., Lwów 1869.

27430. **Pilat R.**, Początki publicystyki w Polsce, Przew. nauk. lit. 1882, zob. Nr. 6014; — **Czajewski W.**, Czasopismnictwo warszawskie, w dziele „Warszawa ilustrowana“, zob. Nr. 21188 i 27048.

Sztuka, zob. Nr. 27049.

27431. **Przyczyny upadku Polski.** Pansmouser G. (Lindsey, Mirabeau), Le partage de la Pologne, zob. Nr. 9413; — **Rulhière C. C.**, Histoire de l'anarchie de Pologne et du demembrement, zob. Nr. 9386; — **Komarzewski J.**, Coup d'oeil rapide sur les causes réelles de la décadence de la Pologne, zob. Nr. 9599; — **Koźmiałaj H.**, O ustanowieniu i upadku konstytucji polskiej, zob. Nr. 6909; — **Dmochowski Fr. X.**, Précis des causes de la destruction de la Pologne et des motifs, qui nécessitent la restauration, Paris 1796, 1797; — **Tenże**, Idées sur la Pologne et sur les suites que doit avoir le partage de la Pologne, par Fr. X. Warda, Paris 1796; — **Gewin u** und Verlust d. Mächte bey der Theilung von Polen, Abschlüssen über die Schwäche Russlands, Warschau 1796; — **Dąbrowski X.**, Recherches politiques et militaires sur la décadence de la Pologne, écrites à Moscou 1804, Impr. 1809; — **Kortum E. T.**, Examen du partage de Pologne, b. m. i r., zob. Nr. 9669; — **Arbellès A.** (prefekt Gurthy), Avertissement c'est-à-dire de l'avantpropos et du précis des causes et des événements, qui ont amené le demembrement de la Pologne, 1806; — **Zajączek J.**, Zbiór krótki przyczyn i zdarzeń, które spowodowały rozbiór Polski, z franc. przeł. r. 1807, Warsz. 1812.

27432. **Ferrand Fr. Cl.**, Histoire des trois démembrements de la Pologne, pour faire suite à l'histoire de l'anarchie de Pologne, par Rulhière, Paris 1820 t. 3; édition revue sur le texte et annotée par Chr. Ostrowski, Paris 1865 (przekład polski miał wyjść w Lipsku u J. N. Bobrowicza, por.: Dz. pozn. 1865 Nr. 65).

27433. **Krzyżanowski A.**, Z czyjej winy Polska upadła, Kielce 1821, Pezczółka polska 1823 t. II.

27434. **Herbelot Alf.**, Des causes de la décadence de la Pologne (Extrait de la Revue encyclopedique 1829), Paris 1829.

27435. **Brougham lord John Russel**, Précis historiques du partage de la Pologne, traduit de l'anglais avec une introduction et un appendice par A. O. Clapier, Marseille et Paris 1831.

27486. **Polens-Schicksale** seit 1763 bis zu dem Augenblicke wo es sich für unabhängig erklärte, Paris 1831; **Skjaebne**, Polens, fra 1763 indtil Vjeblikket, da det erklærede sig for uaafhængigt, Oversat af Christian Möller, Kjøbenhavn 1831; **Raouewski Hundt Hartwig J.**, Polen und seine Revolution, II. Theile, Stuttgart 1831 (cz. I.: Polen in seiner tiefen Erniedrigung, oder Russlands frühere Politik in Hinsicht auf Polen, cz. II.: Polen in seiner Erhebung); **Hermes K. G.**, Gründe und Folgen des Verfalls und Untergangs von Polen (Odb. z „Ausland“), München 1831; **Toż p. t.**: Die Konstitution Polens vom 3. May 1791, Berlin 1847.

27437. **Raumer Fr. L. G.**, Polens Untergang, Histor. Taschenbuch 1832 t. III., Odb. Leipzig 1832 (2 wyd.); **Toż** po szwedzku, Jonköping 1836; po franc., przeł. Ch. Forster, Paris 1837 (3 wyd.) i Paris 1877; po węg., **Kesmekei 1859**; po pol. p. t.: **Upadek Polski**, z niem. przeł. K. Forster, Teka narod., pismo polit., Berlin 1871 t. I.

27438. **Binder W. Kr.**, Der Untergang des poln. National-Staates, pragmatisch entwickelt, Stuttgart 1843-1844 t. 2.

R: Tyg. lit., Poz. 1844 VII.

27439. **Polen und seine Erniedrigung** durch die 3 Theilungen und seine Versuche zur Wiedererlangung der Selbstständigkeit, **Wessel 1846**; — **Ueber die Theilungen Polens**, Stettin 1849.

27440. **Saxton L.** (Laxton?), Fall of Poland containing an account of the causes which conspired in the ruin of that nation, New-York 1851 t. 2, London 1852.

27441. **Laboulaye Ed.**, Études contemporaines sur l'Allemagne et les pays slaves, Le partage de la Pologne, Paris 1856; **Toż** po węg., Pest 1870.

27442. **Sołowiew S.**, Istoria padenija Pol-szy, Moskwa 1862; **toż** po niem.: Gesch. des Falles von Polen, von J. Spörer, Gotha 1865 (por.: **Wegner L.**, Dzieje upadku Polski, podług źródeł rosyjskich przez S. Sołowjewa, Dz. pozn. 1865 Nr. 289-293; **Chyliński S.**, Sołowiewa „Istoria padenija Pol-szy“ w obec dziejowej prawdy, Lwów 1866; **Szujski J.**, Sołowiewa Historia upadku Polski, Prz. polski 1866 I.; **Opow. i roztr.**, Krak. 1885 I.; **Dzieła** ser. II. t. V.).

R: **Szebalskij**, Russkij Wiestnik 1864; **Otecz**, zapiski 1864; **Siew. poczt** 1864; **Golos** 1864 Nr. 107; **Knižn. Wiestnik** 1864 Nr. 2; **Dz. powsz.** 1864 Nr. 138; **Sybel's Hist. Ztschr.** XVI. (por.: **Autoni J.**, Polonia, Roz. hist. fil. Akad. X.).

27443. **Facts and arguments on the subject of Poland**, 1865; **Fedderson P.**, Polens Untergang und seine Kämpfe und Wiedergeburt, Drei Vorträge zu Basel, Basel 1863; **Agricola O.**, Polens Untergang und Wiederherstellung, Gotha 1863; **Heeslein B.**, Polens Untergang und Theilung, ein Beispiel der Warnung für alle Völker (Politische Volksbibliothek I. - III.), Berlin 1863; **Rodenbeck R.**, Von dem Verfall und Untergange Polens, zwei Vorträge, Berlin 1864.

27444. Crusenstolpe Magnus J., Ett sekel och ett ar af Polska fragan (1762 - 1863), Historisk-Kronologisk Handbok; Stockholm 1863.

27445. Kuźniński J., Poślidnoje piatydesiatyitje Pol-szczy, ot 1764 po 1814 h., Hałyczanyn, Lwów 1863.

27446. Smitt Fr., Die Theilung Polens in den Jahren 1773, 1793, 1796 und 1815 nebst einer Dynastien Tafel der Könige von Polen und der Wiener-Kongress im Jahre 1815, Berlin 1864.

R: Dz. powsz. 1864 Nr. 138

27447. Aramiński St. (właściwe nazwisko: Fayard Artemi J.), Histoire de la révolution polonaise depuis son origine jusqu'à nos jours (1772 - 1862) avec une préface par Alfred d'Aunay, ouvrage illustré de vignettes gravées sur acier et dessinées par M. Th. Guérin Legnay et L. Marvy, Paris 1884.

Ostrowski Krz., zob. Nr. 27431.

27448. Perreyre, La Pologne (1772 - 1866), Paris 1866.

27449. Try rozdziły Polszczy, Słowo, Lwów 1866 Nr. 75-97.

27450. Schmitt H., Odczyty o upadku Polski Sprawozdania w: Dz. pozn. 1867 Nr. 290, -293, 1868 Nr. 1-4, 11-14, 18-114; - Tenże, W stuletnią rocznicę, Krak. 1872.

Zatyński St., zob. Nr. 13843.

27451. Kostomarov N., Poslednije gody rieczy pospolitoy (1787 - 1795), ist. monografia, Wiestnik Jewropy 1869, Odb. Petersb. 1869, 2. wyd. 1886; - Lewicki I., Ostanni czasy Riczy-Pospolitoj za Kostomarovym, Prawda 1870 IV. Nr. 3-6 (por.: M. Kostomarov w obronie Polski, Dz. lit. 1862; Antoni J. (Rolle), Polonica, Roz. fil. hist. Akad. X.).

27452. Nowina E., Przyczyny i skutki niezrządu Polski, Warsz. 1874.

R: Prz. kryt. 1875.

27453. Brüggén E., Polens Auflösung, kulturgeschichtliche Skizzen aus den letzten Jahrzehnten der polnischen Selbständigkeit, Leipzig 1878 (por.: Bibl. hist. Wiślickiego 1577; Liske X., Rozkład Polski, Prz. polski 1878 II. i po niem.: Götting. gelehrte Anz. 1878 str. 672-687).

R: Chmielowski P., Aten. 1878 I.; Świętochowski, Prz. ygg. 1878; Starkel R., Dz. pol. 1878 z lutego; Isaacsohn, Mitth. a. d. hist. Lit. VI.

27454. Cohn Ad., Badania dziejowe, Rozkład i rozbiór Rzeczypospolitej, Prawda, Warsz. 1882.

27455. Kutiejnikow N., Agonija Polsci, Ist Wiestnik 1886 IV.

27456. Kariejew N., Padienije Polszy w istor. literaturze, Petersb. 1888; też po pol.: Upadek Polski w literaturze historycznej, Krak. 1891; - Tenże, Causes de la chute de la Pologne, Revue historique 1891 II

(Streszczenie 3 prac autora: Upadek Polski 1888, Sejm polski 1888, Reformy polskie 1890) (por.: M. I. Kariejew, Najnowszy zwrot w historyografi polskiej, 1868 - 1886, Petersb. 1886; Waliszewski K., Historyografia Polski przed krytyką rosyjską, Kwart. hist. 1888 i N., Prof. Kariejew i jego poglądy na upadek Polski, Kwart. hist. 1889).

R: Ptaszycki, Żurn. nar. prośw. 1888 i odpowiedź autora, tamże; S-cki, Kraj 1889 Nr. 1; Korzon T., tamże Dod. Nr. 52; w r. 1891: Rembowski A., Niwa Nr. 17; Żurn. min. nar. prośw.; Rychter J. N., Nowa Reforma Nr. 53.

27457. Stefański K., O upadku Rzeczypospolitej, szkic, Wiedeń 1889.

27458. Morgenhesser A., Kilka uwag o przyczynie upadku Polski, Lwów 1892.

R: Świat 1892 Nr. 12; Orso, Kurjer pol. 1892 Nr. 215

27459. Jarmulski E. A., Upadek i rozbiór Polski (rzut oka w przeszłość), Gaz. przemysła 1894 Nr. 2, 4.

27460. Dębicki L. Z., Polska w chwili pogromu, Lipiec 1865; Kaczyński R., Polska w chwili swego upadku, Prz. lw. 1875 X.

27461. Usiłowania narodu polskiego w celu wyjarzmienia się od połowy XVIII. w., Sybilla tułactwa polsk., Paryż 1833; Buszczyński S., Znaczenie dziejów Polski i walk o niepodległość, Gaz. nar. 1883 Nr. 116.

27462. Szujewski J., Dawna Rzeczpospolita i jej pogrobowce, prelekcyja, Prz. pol. 1871 II.

Zob. Nr. 16150 - 16160.

27463. Gasztowt W., Pogląd filozofów w francuskich XVIII. wieku na sprawę polską (odczyt), Paryż 1870 (por.: Giller A., Dz. pozn. 1869 Nr. 294); - Wolter i Polska, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV., zob. Nr. 9352; - Cornut R., Voltaire complice et conseiller du partage de la Pologne, Paris 1846, 2. wyd. Bruxelles 1846; - Rousseau J. J., Tyg. pol., Warsz. 1818 IV.; - Roepell R., Rousseaus Betrachtungen über die polnische Verfassung, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen III. (por. rec: Balzer O., Kwart. hist. 1888), zob. Nr. 9497; - Kalinka W., Rousseau i jego wpływ w Polsce, Stan. Staszyc, zob. Nr. 21133; - Askenazy A., Listy Roussa, Bibl. warsz. 1898 I.; - Askenazy Sz., Polityka Encyklopedystów, Studya hist.-kryt., Krak. 1894, zob. Nr. 9417; - Tenże, Mably, tamże; - Tenże, Listy Mablego, Kwart. hist. 1900, zob. Nr. 8489.

27464. Dłużniewski M., Współczesne głosy zagraniczne o rozbiórze Polski, zob. Nr. 9418.

27465. Kozmian St., Angielskie dzieła i rozprawy historyczne o Polsce (w czasie rozbiórów i po nich), Album Muzeum nar. w Rapperswyllu, Poznań 1872.

27466. Arnold R. F., Die Eipeldauerbriefe über den Untergang Polens (Odb. z miesięcznika: Alt-Wien), Wien 1898 (str. 3).

27467. Dembiński Br., Papiestwo wobec upadku Polski, odczyt. zob. Nr. 12760.

27468. **Waliszewski K.**, Polska i Europa w drugiej połowie XVIII. w., wstęp do historii ruchu politycznego w tej epoce, Krak. 1890.

R: Lisicki H., Kwart. hist. 1891.

27469. **Żychliński L.**, Obraz machinacyi mocarstw ościennych przeciw Polsce od r. 1763—1773, Poznań 1864.

27470. Die Rolle der Diplomatie bei dem Falle Polens (autor Grodecki Cyryl), St. Gallen 1835.

27471. **Arnheim F.**, Beiträge zur Gesch. der Nordischen Frage in der zweiten Hälfte des XVIII. Jahrh., Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. II.—VIII.

27472. **Fryderyk II. i Katarzyna II.** Schloetzer, Friedrich der Grosse und Katharine II., Berlin 1859.

R: Schmitt H., Dz. lit. 1860; Sybels H. Z. III.

27473. **Schmitt Fr.**, Frédéric II., Catherine et le partage de la Pologne, d'après des documents authentiques, Paris 1861.

R: Sybels Hist. Ztschr. VI.

27474. Friedrich II. und Katharina II. (wedle Struvego Weltgeschichte), Der Weisse Adler, Zürich 1863 Nr. 54.

27475. **Stendmann G. T.** (Korespondencya dyplomatyczna posłów pruskich u dworu rosyjskiego, Doniesienia hr. Sohma do Fryderyka II. i responsa królewskie), t. I. 1763 do 1766, t. II. 1767—1772, t. III. 1772—1774, por.: Askenazy Sz., Prz. pol. 1892 III., *zob. Dod. I.*

27476. **Konwencya prusko-rosyjska z r. 1764.** Reimann E., Das Preussisch-Russische Bündniß vom J. 1764, Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk. XIV.

27477. **Reimann E.**, Neuere Geschichte des Preussischen Staates vom Hubertsburger Frieden bis zum Wiener Congress, Gotha 1882, 1888 t. 2 (1763—1786).

27478. **Fryderyk II.**, *zob.* Nr. 27273 do 27289; — Mendelssohn-Bartholdy K. (aus dem Nachlass L. Häussers), Friedrich der Grosse und Polen, Forsch. z. deutschen Gesch. 1869 IX.

27479. Prusy a rozbiór Polski, Kurjer pozn. 1882 Nr. 186.

Zob. I. podział Polski pod Nr. 27563.

27480. **Katarzyna II.**, *zob.* Nr. 4893 i 9683; — Lefort, Istoriya carstwowanija imp. Jekateriny II., Moskwa 1837; — Jauffret, Catherine II. et son règne, Paris 1860 t. 2; — Capefigue, La grande Catherine, Paris 1862.

27481. **Kalinka W.**, Katarzyna II. i polityka Rossyi, Prz. polski 1867 IV.; — Tenże, Gustaw III. i Katarzyna, tamże 1878 II., *zob.* Nr. 27362.

27482. Caryca Kataryna, Rusalka, Lwów 1869 Nr. 11

27483. Liske X., Do charakterystyki Katarzyny II., Przew. nauk. lit. 1875 II.; — Tenże, Zur Charakteristik Katharina II., Sybels Hist. Ztschr. XXXIX.

27484. **Caro J.**, Katharina II. von Russland, Breslau 1876.

27485. **Brückner A.**, Katharina II. (Oncken, Allg. Weltgesch., *zob.* Nr. 22803), Berlin 1882 (Tegoż artykuły: Zur Gesch. der Kais. Katharina II., Russ. Revue, Petersb. 1878 XII., 1881 XVIII.; Die Instruktion d. Kais. Katharina II., tamże 1881 XVIII.; Archivalien zur Gesch. Katharina II., tamże 1881 XVIII.); — Tenże, Die Umgebung der Kaiserin Katharina II., Allg. Zeitung, Beilage 1894 Nr. 201.

27486. **Bilbasow W. A.**, Istoria Jekateriny Wtoroj, Petersb. 1890 (toż po niem.: Gesch. Katharina II., I. Übersetzung v. Petzold M., 1. Abt.: Katharina bis zu ihrer Thronbesteigung 1729—1762, 2. Abt.: Forschungen, Briefe und Dokumente; II. deutsch v. P. v. R., 1. Abt.: Von Regierungsantritt Katharinas 1762 bis 1764, 2. Abt.: Forschungen, Briefe u. Dokumente, Berlin 1893; — Tenże, Katharina II. im Urtheile der Weltliteratur, I. (1744—1796), II. (1797—1896), Berlin 1897.

R: A. R., Niwa 1890 Nr. 16; Frankf. Ztg. 1893 Nr. 68; Seraphim, Deutsche Literaturztg. 1897 Nr. 25; Askenazy Sz., Kwart. hist. 1897; Pierling, Revue d. quest. hist. 1898 II.; — w r. 1897: (Weltliteratur) Bauer, Internat. Literaturber., VI.; —, Literar. Centrbl. Nr. 27; Beil. z. Allg. Ztg. Nr. 191; Grenard, Polybiblion 1898; Caro J., Sybels Hist. Ztschr. 1899 LXXXIII.

27487. The Empress Catherine II. of Russia, Edinburgh. Review 1893 z. 3.

27488. **Waliszewski K.**, Le roman d'une impératrice, Catherine II. de Russie, d'après ses mémoires, sa correspondance et les documents inédits des archives d'état, Paris 1893 (toż po ang.: New-York 1894; sprawozd. włoskie: La Nuova Antologia 1893 IV.); — Tenże, Autour d'un trône, Catherine II. de Russie, ses collaborateurs, ses amis, ses favoris, Paris 1894.

R: Edinb. Rev. t. CLXXVIII.; Rev. orit. 1893, 1894; Brückner, Beil. z. Allg. Ztg. 1894 Nr. 135, 197; Schiemann Th., Sybels Hist. Ztschr. LXXXIII.; Askenazy Sz., Kwart. hist. 1897.

27489. Archangielskij A., Impieratrica Jekaterina II. w istorii russkoj literatury i obrazowanija, Uczyenja zap. imp. kazańsk. uniw. 1897.

27490. **Czeczulin N. D.**, Wniesznaja politika w naczale carstwowanija Jekateriny II., por.: N. Kariejew, Wiestnik Jewropy 1897 I.

27491. Szumigorskij J., Impieratrica Jekaterina II. w nacz. carstwowanija Pietra III., Russkaja Star. 1899 II.

27492. **Bülów W. v.**, Das Weiberregiment an den Höfen Europas in den letzten 3 Jahrhunderten, t. III.: Erinnerungen: Katharina II. nach ihren eigenen Memoiren, Berlin 1900.

27493. Zabójstwo cara Piotra III. r. 1762, carewicz Iwana 1764, Elżbiety Aleksiejewny, żony Piotra I. 1776, Dz. lit. 1865, zok. Nr. 26969.

27494. Schirren K., Geheime Correspondenz Katharinas II. mit ihrer Mutter im J. 1764, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. 1897 X.

27495. Sekretariew F. J., Potemkini i Katarina, Russkij Archiv 1882 I.

27496. Sanglain, (Pamiętniki: Katarzyna II. i jej dygnitarze), Russk. Starina 1883; Katarina i Diderot, tamże 1884; Billassow W., Diderot in St. Petersburg, Petersb. 1884; Grot I., Jekaterina II. w perepiskie z Grimmom, Petersb. 1884.

Katarzyna i Józef II., zob. pod r. 1780 (Zjazd w Mohilewie r. 1780 i zjazd w r. 1787, zob. pod temi latami).

Katarzyna i rewolucja francuska. zob. Nr. 27732.

Zob. Podziały Polski pod r. 1772, 1793, 1795.

27497. **Rosya i Polska.** Les Russes en Pologne, Tableau historique depuis 1762, Paris 1812; — Szreniawita, Wpływ dyplomacji moskiewskiej na dawną Polskę, 1764 do 1772, Album lwowskie Nowakowskiego 1862.

27498. Hilferding A. O., De causes de la lutte entre la Russie et la Pologne, L'Economiste Belge 1865, Gdb. Bruxelles 1865.

27499. **Janssen J.**, Polen und Russland vor hundert Jahren Frankf. a. M. 1865 (por.; Dz. pozn. 1865 Nr. 194 i 195), 4. wyd. 1891.

27500. **Wesołowski J. A.**, Primirienie Russkich s Polakami (osnute na dok. XVIII. wieku), Petersb. 1881.

27501. **Kraushar Al.**, Książę Repnin i Polska w pierwszym czteroleciu panowania Stan. Augusta, 1764—1768, przez Alkara, Krak. 1897 t. 2, 2. wyd. 1890 (przejrzane, poprawione, z ilustracyami).

R: Szałowski A., Prz. powez. 1897 III.: Gozdawa M., Gaz. warsz. 1897 Nr. 245; w r. 1898: Hodi, Aten. I; Prawda; Al. Cz., Gaz. pol. Nr. 40; Q.; Prz. tyg.; Dembiński Br., Kwart. hist.; R. B., Kraj 1899 Nr. 6.

27502. Repnin Mikołaj, Przyj. dom., Lwów 1863; Malarasskij generał gubernator ks. N. G. Repnin (?), Kij. Star. 1888.

Por.: Antoni J. (Rolle), Polonica, Roz. hist. fil. Akad. 1879—1881 X.—XIII.

27503. **Józef II.** Huber F. X., Geschichte Josephs II., Wien 1792 t. 2; — Cornova J., Leben Josephs II., Röm. Kaisers, Prag 1802; — Gross-Hoffinger, Lebens u. Regierungsgesch. Josephs II. und Gemälde seiner Zeit, Leipzig 1835—1837 t. 4 (z dod.); — Paganel C., Histoire de Joseph II., empereur d'Allemagne, Paris 1843, 2. wyd. 1853 (po niem.: Koehler

F., Leipzig 1844 t. 2); — Meynert H., Kaiser Joseph II., ein Beitrag zur Würdigung des Geistes seiner Regierung, Wien 1862; — Wendrinsky, K. Josef II., ein Lebens und Charakterbild, Wien 1880.

27504. **Arneth A.**, Geschichte Maria Theresias, zob. Nr. 27291; — Tenze, Maria Theresia und Joseph II. (Briefwechsel), Wien 1867—1868 t. 3.

27505. **Beer A.**, Joseph II., Leipzig 1882 (Der Neue Plutarch IX.); — Fournier A., Joseph II., Deutscher Kaiser, Allg. deutsche Biographie.

Austrya zob. Nr. 22874—22885.

I. podział Polski, zob. Nr. 27563.

Józef II. i Katarzyna, zob. Nr. 27649.

Reformy Józefa, zob. Nr. 27653.

27506. **Francya.** Broglie duc de, Le secret du Roi, zob. Nr. 27311; — Hammond R., Le rétablissement des relations diplomatiques entre la France et la Prusse après la guerre de sept ans, Revue hist. XXV.; — Timiriazew V., (Rosyjsko-francuskie przymierze za panowania Katarzyny II.), Istor. Věstnik 1894 IV., zob. Nr. 4965, 4979.

Kwestya wschodnia i I. podział Polski, zob. Nr. 27579.

27507. **Zaleski Br.**, Stosunki Polski z Turcyą za St. Augusta, zob. Nr. 4894 i 22962 do 22969.

27508. Poseł wenecki w Warszawie (za St. Augusta), Dz. mód 1847.

Dzieła odnoszące się do stosunków europejskich, zob. Nr. 26917—26990.

Historia Polski w XVIII. w., zob. Nr. 26991—27049.

Źródła: Dokumenty. zob. Nr. 4876—5449; Kroniki, zob. Nr. 9323—9697.

Por.: Dembiński Br., Epoka St. Augusta, Pam. III. zjazdu historyków polskich w Krakowie 1900.

27509. **Koronacya St. Augusta.** Zieliński, Pam. hist. krajowej, zob. Nr. 4895.

27510. Pierwsze lata panowania Stan. Augusta, Dod. mies. Czasu 1858 III., zob. Nr. 9323; — Listy nad wypadkami politycznymi w Polsce 1763—1766, Poznań 1846, zob. Nr. 8563.

Zob. Nr. 9432.

27511. **Sozański A.**, Imienne spisy osób, które od 1764—1772 w rządzie Rpltej udział brały, zob. Nr. 4884.

Szkola korpusu kadetów, zob. Nr. 19453 do 19460.

27512. **Dyssydenci.** Smoleński Wł., *Sprawa dyssydencka w Polsce w w. XVIII.*, Niwa 1891, *zob.* Nr. 15832.
- Zob.* Nr. 4918, 4941, 9352, 15821-15831.
- Kurlandya*, *zob.* Nr. 4920, 4235, 24242 do 24249.
- Wizyta ks. Soltyka w Akademii krak.* 1765 1766, *zob.* Nr. 19060 19061.
- Leszczyński St.*, *zob.* Nr. 9345, 27089, 27266.
27513. Awasienko B. G., *Małorossija w 1767 roku, epizodu z historii XVIII st.*, *zob.* Nr. 9351 i 24461.
27514. Kuściński, *Un conventionnel diplomate Cl. I. Girault* (służył w dyplomacji polskiej w r. 1767, w Petersburgu i Sztokholmie), *La revolution française 1892* 14. juin.
27515. Schmitt H., *Zmowy St. Augusta z Repninem przed zawianiem konfederacyi radomskiej*, *Dz. lit.* 1868, *zob.* Nr. 16532.
- Konfederacya Radomska i Repnin*, *zob.* Nr. 27501.
27516. **Konfederacya Barska**, *zob.* Nr. 4945-4989, 9363-9375. Nabelak L., *Konfederacya Barska*, Paryż 1835; — Kaczkowski St., *Wiadomości o konfederacyi Barskiej*, Poznań 1840 (por. rec.: *Demokrata* pol. 1843 str. 81-85); — Morawski Szcz., *Materyały, Lwów 1851 I.*; — Gumpłowicz, *Konfed. Barska*, Krak. 1872, *zob.* Nr. 4945; — Przyczynki, *zob.* Nr. 4946; — Pułaski K., *Z pamiętnika konfederata barskiego (Antonia Larysa Zdanowskiego?)*, *Przew. nauk.* 1896; *Szkice i opow. hist.*, Petersb. 1898 ser. II.
27517. *Początki konfederacyi barskiej*, *Przyj. ludu*, Leszno 1842 IX.; *Konfederacya barska*, *Przyj. dom.*, Lwów 1863; *Wiek XVIII. i konfederacya barska*, *Tyg. nauk.*, Lwów 1865.
27518. Antoni J. (Rolle), *Figiel konfederacki*, *Gaz. lw.* 1877 Nr. 214; — *Tenże*, *Miłość i wojna*, tamże 1876 Nr. 164.
27519. Zieliński J., *Kilka uwag o orderze konfederacyi barskiej*, *Wiad. num. archeol.* 1896 Nr. 4.
27520. Deguerry M. ks., *Kazanie w Paryżu w 10 letnią rocznicę konfederacyi barskiej*, Lwów 1868.
27521. **Konfederaci barscy**, Wielkopolanin 1849 Nr. 6; — Wolski K. S., *Album konfederacyi barskiej*, 1768-1772, Krak. 1899; — *Konfederaci barscy na Syberyi i pułkownik Thesby de Belcour* (1774), ze źródła rękopiśmiennego, *Świat* 1894, Odb. Krak. 1895 (por.: B. K., *Prz. pozn.* 1895; Lajos K., *Szazadok* 1899); — *Zubryckij M.*, *Spomynki pro konfederatiw*, *Żytie i słowo*, Lwów zesz. III.
27522. Nitman K. J., *O konfederacyi barskiej i jej bohaterach* (Wyd. lud. XIV. 3 i 4), Lwów 1895 (por.: P. J., *Prz. powsz.* 1895 IV.).
27523. **Pułascy.** Gloger Z., *Rodzina Pułaskich*, *Bibl. warsz.* 1874 IV.; — *Pułaski*, *Biographie universelle*, Paris 1826-1831; — *Przyj. ludu*, Leszno 1848 XV.
27524. Suffczyński K., *Rodzina konfederatów*, przez K. S. Bodzantowicza (Obrazek L.: Pan Starosta Warcki), *Dod. Czasu* 1856 (ze zmianami W. Pola), (II: *Pan marszałek Żomżyński*) *Dz. lit.* 1869, Odb. (obydwa obr.) Lwów 1869.
27525. **Pułaski Józef**, Cieszewski K., *Wspomnienie o J. Pułaskim*, *Gaz. nar.* 1863 Nr. 23 do 32, Odb. Lwów 1863.
27526. **Pułaski Kazimierz**, *zob.* Nr. 4989 i 9364; — *Kalend. krak.* 1812 i 1813; — Chodkiewicz Al., *Portrety wław. Polaków*, *Warsz.* 1820; — *Chodźko L.*, *Żywot Kaz. na Pułaziu Pułaskiego*, z okazji setnej rocznicy konfed. barskiej, Lwów 1869; — *Kaz. Pułaski*, *Sobótka*, Poznań 1869 str. 245; — Siemieński L., *Kazimierz Pułaski w Ameryce*, *Prz. pol.* 1870 I; *Dzieła*, *Warsz.* 1881 II.; — *Pułaski Kazimierz*, *Czech J.*, *Nowy kalend.*, *Krak.* 1871; — Wiśniowski S., *Pułaski w Ameryce*, *Gaz. lw.* 1880 Nr. 15; — *Buszczynski S.*, *Pamięci Pułaskiego*, *Kościuszki i Niemcewicz*, *Krak.* 1876; — *Listy*, *zob.* Nr. 4946.
27527. **Kraśński Adam St.**, *biskup*. Kantecki Kl., *Biskup Kraśński w r. 1787*, *Szkice i opowiad.*, Poznań 1883, *zob.* Nr. 4971.
27528. Bartoszewicz J., *Ignacy Bohusz*, późn. sekretarz konf. barskiej, *Szkice z czasów saskich*, *Dzieła*, *Krak.* 1880 VII.
27529. **Dzieduszycki Tadeusz** i początek konfederacyi barskiej, *Przyj. ludu*, Leszno 1842 IX.; — *Kronika Dzieduszyckich*, Lwów 1865.
27530. **Ks. Marek**, *zob.* Nr. 9365; — Jarocki F. P., *Wiadomość o ks. Marku*, *zob.* Nr. 4946; — *Smoleński Wł.*, *Ks. Marek*, *Aten.* 1886 II.; — *Sulima*, *Ks. Marek*, *Prz. lit. Kraju* 1890 Nr. 26, 27; — *Antoni J. (Rolle)*, *Ks. Marek Jandowicz czy Jandołowicz*, *Kraj* 1890 Nr. 31 (w art. tym zbija Antoni J. błędne zdanie Sulimy co do nazwiska ks. Marka; do tejże polemiki odnoszą się listy Al. Jelskiego i J. Bielińskiego, umieszczone w Nr. 33 i wreszcie odpowiedź A. S. na list Jelskiego, umieszczona w Nr. 35; w powyżej wspomnianym art. prostuje także Antoni J. fałszywe zdanie, wyrzeczone przez Wł. Mickiewicza, a poprzednio jeszcze przez ks. Siemieńskiego, co do wprowadzenia kalendarza juljańskiego na Litwie, data jego wprowadzenia 1. lipca 1796).
- Rogowski Maciej*, *zob.* Nr. 9363.
- Karol ks. Radziwiłł*, *zob.* Nr. 9367-9368 i 27415.
- Zaremba Józef*, *zob.* Nr. 9364 i 17606

27531. Wernyhora, wieszcz ukraiński, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.

27532. Lenartowicz A., Biografia Kazimierza Albina z Giezieńłowca Lenartowicza, a zarazem odparcie zarzutów przeciw temuż w Pamiętnikach o konfederacji barskiej przez X. Kitowicza (zob. Nr. 9674), Poznań 1844.

27533. Chojecki K. L., Sybir, Pamiętnik Polaków z pobytu na Sybirze, t. I.: Niewola Karola Lubicz Chojeckiego, 1768 do 1776, Chełmno 1864 (1. ed. p. t.: Pamięć dzieł, Warsz. 1789).

27534. Antoni J., Księga pamiętnicza majora A. Ptaszyńskiego, 1769—1793, zob. Nr. 9371.

27535. **Beniowski Maurycy August**, Pamiętniki, zob. Nr. 9555; — Kubalski M. J., Vie et aventures du comte Maurice Auguste Beniowski, résumées d'après ses mémoires (année 1767—1786), Paris 1791, Tours 1863; — Riumin (wyj. z dziennika), Syn. Otieczestwa 1821; — Bykowski P. J., Awanturnicy XVIII. w., wyjątki z pam. Beniowskiego, Przew. nauk. lit. 1886; — Beniowski M., Przyj. ludu, Leszno 1838 V; — Twierdza Beniowskiego na wyspie Madagaskar, tamże 1841 VIII; — Puffke z Kurowskich, Maurycy Aug. Beniowski, jego żywot oraz przygody z czasów pobytu na Kameczatce, Poznań 1886; — Owicz, Jubileusz zgonu Beniowskiego, Kraj 1886 Nr. 34; — Bunt Beniowskiego w Bolszereckiej fortecy, por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XIII; — Oliver C. S., The memoirs and travels of M. A. count de Benyowski, 1741—1771, The Athenaeum 1894 (10. marca); — Deiches E., Z życia Beniowskiego (list Beniowskiego z Madagaskaru w r. 1788, z arch. XX. Czarotoryskich), Nowa Reforma 1891 Nr. 67.

Morawski, rzeźnik z Gniezna, zob. Nr. 23737.

27536. Szczebalskij, Francuska polityka w Polsce, 1768—1769, Wiestnik ruskij, Moskwa 1864.

27537. Message polonais aux parlements d'Europe, Centième anniversaire de la confederation de Bar. contenant le Memorandum, qui avait été publié en 1770, à Paris, sous le titre: Manifeste de la république confédérée de Pologne, avec les actes et documents offic. d. 15. nov. 1769, Paris 1868; — Schmitt H., E. N. Murraya obrona Polaków przeciw zaczepkom Delicourta, Dz. lit. 1853, zob. Nr. 9375.

27538. **Dumouriez Ch. Fr.**, zob. Nr. 4979 i 9374; — Dumouriez en Pologne, sa mission secrète par lui-même, Souvenirs et mé-

moires, Paris 1898; — Bonnefon P., Un mémoire de Dumouriez sur l'état de l'Europe en 1773, Rev. hist. 1899 LXXI, zob. Nr. 27790.

Miączyński Józef, zob. Nr. 16881.

27539. **Kraushar Al.**, Miączyński i Dumouriez, Aten., Warsz. 1900 I, II.

Kreczetników P. N., zob. Nr. 4947 i 9370.

Branicki Fr. Ks., zob. Nr. 27396.

27540. **Mączyński J.**, Kraków w roku pierwszym za czasów konfederacji barskiej, Dod. Czasu 1860, XVII; — Bakowski Kl., Oblężenie Krakowa w r. 1768 (Odb. z Kal. Czecha), Krak. 1893 (por.: Dembiński Br., Kwart. hist. 1893); — Prokesch W., Wspomnienia mieszczanina krak. z lat 1768—1807 (Bibl. krak. Nr. 12), Krak. 1900.

27541. Nowakowski W. ks. Kapucyn, Statua N. Maryi P. przed kościołem OO. Kapucynów w Krakowie, ustęp z czasów konfederacji barskiej, Krak. 1768.

27542. **Rzeź Humańska i Koliwyszczyna**, zob. Nr. 4949 i 4950, 9372 i 9373; — Hajdamaczyna i Koliwyszczyna, zob. Nr. 24622; — Bielawski J., Rzeź humańska, Warsz. (E. b. r.); — Opisanie kłeski humańskiej, Tyg. lit., Poznań 1838; — Orędownik, Pozn. 1841 do 1842; — Przyj. ludu, Leszno 1843 X; — Opis krótki rzezi hum., Poznań 1842; — Wyprawa na hajdamaków, Dz. lit. 1857.

27543. **Szczebalskij**, Narodnyja dwizenija w Podolii i Wołyni 1763 i 1789, Wiestnik ruskij, Moskwa 1863.

27544. **Mordowcew D.**, Hajdamaczczyna, ist. monogr., Petersb. 1870, zob. Nr. 24622; — Kostomarow N., Matierjały, zob. Nr. 9373.

27545. **Szulgin J.**, Oczerk koliwyszczyny, 1763, Kijew 1890, zob. Nr. 24622; — Korzon T., Nowa książka o koliwyszczynie, Kwart. h. st. 1892; — Szulgin J., „Prawda o koliwyszczynie polskawo istorika T. Korzona“, Kij. Star. 1893; — Szerzbina W., O proischozhdieniu słowa „koljenszczyna“, tamże 1893; — Tenże, Tri Szeljesta (k istorji Kolljenszczyny), tamże 1893 IV.

R: Żurnal min. nar. prosw. 1891.

27546. **Istomin W.**, K' woprosu o pryczynach, poroždajeszczich narodnyja reakciju proti Polsczi w jugo zapadnoj Rossii w XVIII. w., Kij. uniw. izw. 1892; — Teličzenko J. W., Sosłownyja nuždy i żełanija małorossijan w epochu Jekaterininskoj komissji, Bibliogr. zap. 1892 Nr. 1.

27547. **Gawroński Rawita Fr.**, Historya ruchów hajdamackich, Lwów 1900 t. 2, zob. Nr. 24622 (recenzye).

27548. **Hajdamaków bunt na Ukrainie** w r. 1768, wyd. Tow. Staszica, Lwów 1890, zob. Nr. 24622; — Kozłowski St., Rzeź humańska (Odb. z Prawdy), Krak. 1896.

Żeleźniak i Gonta, zob. Nr. 4949 i 24623.

27549. Mogiła Kozaka Baby czyli Nebaby w Dobropolu, Lwowianin 1838 III.; Jastrebow W., Hajdamackij bandurist, z. b. Nr. 11991.

27560. Skalkowski A., Astronom Euler w Siczy Zapożońskiej w 1770 r., Kij. Star. 1891 IV.

27551. **Wojna rosyjsko-turecka (1769 do 1774).** Geschichte d. Krieges zwischen Russland, Polen und der Ott. Pforte, zob. Nr. 9378—9381, zob. też Nr. 23052—23073, 27630 i 27631.

27552. **Petrow A.**, Wojna Rossii z Turcji i polskimi konfederatami, 1769—1774, Petersb. 1866—1874 t. 5, zob. Nr. 4963.

27553. Liske X., Relacje doktora L. S. Gereta, rezydenta toruńskiego przy dworze polskim, zob. Nr. 4964; — Prowe L., Mittheilungen des Thorner Residenten am Warschauer Hofe S. L. v. Geret (1769—1773), Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk., Berlin 1868—1870 V.—VII.

Klemens XIV., zob. Nr. 4969.

27554. Kraszewski J. I., Starościna bełzka (G. z Komorowskich Potocka), Warsz. 1858, Lwów 1875, zob. Nr. 4975.

27555. **Zaraza morowa 1770—1771**, zob. Nr. 4978; — Andriewskij A., Archywnaja sprawa o morowej jazwi w g. Kiewi w 1770 do 1771 g., Kij. Star. 1891 III.; — Orłowski P., K' istorii czumnoj epidemii w Kijewie 1770—1771 g., tamże 1897 II., zob. Nr. 24461; — Brückner A., Die Pest in Moskau 1771, Russische Revue 1894 XXIV.

27556. Łoś W. hr., Huittes w Warszawie (1770—1780), Wiek 1879 Nr. 160—162; Historyczne to i owo, Warsz. 1896.

27557. **Porwanie króla i proces**, zob. Nr. 4982, 5012 i 9404; — Baur S., Gemälde der merkwürdigsten Revolutionen, Empörungen etc. (w t. VII.: Verschwörung gegen Stanislaus König v. Polen), Ulm 1813 i 1816; — Die beabsichtigte Ermordung d. Königs Stanislaus von Polen, Kuriositäten 1821 IX.; — Porwanie króla Stanisława z Warszawy 1771, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Wójcicki K. Wł., Dz. lit. 1857; — Antoni J. (Rolle), Porwanie króla, Gaz. lw. 1876 Nr. 165 i n.; Nowe opowiad. hist., Lwów 1878; — Tenże, Peszyński i Frankenberg jako więźniowie stanu, Kraj 1891 Nr. 20; — Sprawa zamachu na króla Stan. Augusta, Gaz. sądowa, Warsz. 1882; — Q., Porwanie Stan. Augusta, Kraj 1896 Nr. 43.

27558. **Ostrożyński W.**, Sprawa zamachu na Stanisława Augusta, Przew. nauk. lit. 1890, Odb. Lwów 1890, zob. Nr. 17567.

27559. Potyczka Zaremby z Branicim pod Widawą, zob. Nr. 17606; Ubieżenie zamku krakowskiego r. 1772, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.

27560. Kostecki A., Dziewięć projektów rozbioru Polski, Krak. 1888.

27561. Dubrowin, Nakanunie pierwawo rozdzieła, Wiest Jewr. 1870 II.; — Antoni J., Michał ks. Wołkoński, Szkice, Krak. 1875, por.: Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI.

27562. Adler C., Aphorismen über die staatlichen Zustände Polens vor der ersten Theilung des Reiches (przeciw dziełu Szymańskiego-Weissenhorsta: Studien, zob. Nr. 23394), Berlin 1851, zob. Nr. 16153—16160.

27563. **Pierwszy podział**, zob. Nr. 4990 do 4993, 9413—9418 i 27431; — Pansmouser G. (Lindsey, Mirabeau V. R.), Le partage de la Pologne (1772), zob. Nr. 9413; — Goertz J. E., Mémoires (1808), zob. Nr. 4990; — Fris (Werterling), De praecipuis primae partitionis Poloniae causis, Upsaliae 1831; — Die Schicksale Polens bei der ersten Theilung 1772 bis zur russischen Oberherrschaft, Altenburg 1831; — Zbiór koresp. dyplom. (1831), zob. Nr. 4990.

Ranke L., zob. Nr. 22937.

27564. De Saint-Priest A., Le partage de la Pologne, 1772, Revue des deux mondes 1849 IV.; Toż p. t.: Études diplomatiques et littéraires, Paris 1850.

27565. Rozbiór Polski r. 1772, Prz. pozn. XXXI.—XXXII.

27566. Szymański O. K. (Weissenhorst, pseud.), Studien in der Geschichte des poln. Volkes, 1850—1851, zob. Nr. 23394; — Tenże, Untersuchungen des Systems der Höfe von Wien, Petersburg und Berlin in Aufsehung der Zergliederung von Polen 1773, St. Gallen 1866, zob. Nr. 27562.

27567. **Waitz G.**, Preussen und die I. polnische Theilung, Sybels Hist. Ztschr. III (Neue Mittheilungen t. VI.).

27568. Smitt F. de, Frédéric II., Cathérine et le partage de la Pologne, Paris 1861, zob. Nr. 27473.

27569. **Janssen J.**, Zur Genesis der ersten Theilung Polens, Freiburg 1865; — Tenże, Russland und Polen vor hundert Jahren, Frankf. a. M. 1865 (4 ed. i przekł. franc.); — Tenże, R. F. Graf zu Lynar, Oldenb. 1873 (por.: R. F. Graf zu Lynar, Hinterlassene Staatsschriften, Hamb. 1793, 1797 t. 2).

Kalinka W., zob. Nr. 27362.

27570. **Schmitt H.**, Rok 1872 (100-letnia rocznica 1772 r.), Album Muzeum narod. w Rapperswyll, Poznań 1872, zob. Nr. 27450, zob. też Nr. 27359.

27571. Rochetin W. H., Centenaire du premier partage de la Pologne, Paris 1872.

27572. Łętowski X. bisk., O rozbiorze kraju, Prz. lw. 1873 t. V.

27573. **Beer A.**, Die erste Theilung Polens, Wien 1873 t. 3, *zob.* Nr. 4990; — Tenże, Die Zusammenkünfte Josephs II. und Friedrichs II., Arch. f. österr. Gesch. 1871 XLVII.

Arneth A., *zob.* Nr. 27291.

27574. Marya Teresa w sprawie polskiej, Dz. lit. 1861; — Załęski St. ks., Marya Teresa i pierwszy rozbiór Polski, Prz. lw. 1878 XV.

27575. **Prouss F.**, Die erste Theilung Polens und die Memoiren Friedrichs des Grossen, Königsb. Diss. 1874 i Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesg. XI; — Tenże, Die Abtretung Westpreussens durch den Reichstag zu Warschau 1773, Progr. Culm. 1879.

27576. **Sybel H.**, *zob.* Nr. 27723 (por.; Sybel H. o pierwszym rozbiórce Polski, Gaz. nar. 1874 Nr. 248; Kantecki Kl., Ruch lit. 1874—1875).

27577. La question d'Orient, comme conséquence inévitable du partage de la Pologne, Bruxelles 1877; — Kwestya wschodnia jako wynik nieodzowny rozbioru Polski, Gaz. nar. 1877 Nr. 173.

Oncken W., *zob.* Nr. 27272.

Koser R., *zob.* Nr. 27280.

27578. Hjelt A. J., Sveriges ställning till utlandet närmast efter 1772 ars statshvållning, Akad. Afh. Helsingfors 1887.

27579. **Sorel Alb.**, La question d'Orient au XVIII. siècle: le partage de la Pologne, le traité de Kainardji, Paris 1877, 2. wyd. 1889 (przekł. ang.: London 1898).

R: A. R., Niwa 1889; Korzon T., Prz. lit., Dod. do Kraju 1889 Nr. 52 i Kwart. hist. 1893; Roepell R., tamże.

27580. Frankreichs Benehmen bei der 1. Theilung von Polen 1772, Minerva 1812.

27581. Michael W., Englands Stellung zur ersten Theilung Polens, Hamb. u. Leipz. 1890.

R: Lisicki H., Kwart. hist. 1891; Al. Rembowski, Bibl. warsz. 1891 I; Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1892.

27582. Perrero D., La diplomazia piemontese nel primo smembramento della Polonia, studio storico su documenti inediti, Torino 1894; — Benedetti F. A., La diplomazia pontificia e la prima spartizione della Polonia, saggio storico sopra documenti inediti dell' archivo segreto di stato della S. Sede, con una lettera di Ladislas Mickiewicz, Pistoia 1896.

R: Dembiński Br., Kwart. hist. 1894 (obu rozpraw).

27583. X., Zamach stanu Gustawa III. i pierwszy podział Polski, Czas 1883 Nr. 164 i n.

27584. Dłużniewski M., Współczesne głosy graniczne o rozbiórce, Zp. Nr. 9418.

Mapy, *zob.* Nr. 10918 i 10934.

27585. **Zabór austriacki**, *zob.* Nr. 4998; — Melzer, Das Zipser Comitat (1821); — Hoppe, Geschichte und Erdbeschreibung d. K. Galizien u. Lodomerien, Wien 1792 (t. I. str. 255—272: Die Revindication 1769—1773); — Dezföffy A., De iure Hungariae in Russiam rubram, Pesth 1831; — Gross-Hoffinger, Die Theilung Polens und die Gesch. d. österr. Herrschaft in Galizien, Dresden u. Leipzig 1847.

27586. **Kalinka W.**, Galicya i Kraków pod panowaniem austriackim, Paryż 1853, *zob.* Nr. 17728.

27587. Zajęcie Lwowa przez Austriaków, Gaz. nar. 1868 Nr. 166; Dwa hołdy, Gaz. lw. 1874 Nr. 209.

27588. Z tajnego archiwum c. k. Namiestnictwa, Dz. lw. 1871 Nr. 47 (ostatni, ciągu dalszego niema).

27589. Jasieński H. (Dr. z Janowa), Stuletnia dzierzawa, Lwów 1871.

27590. **Łoziński Wł.** Przysięga wierności, kartka z hist. galicyjskiej, Gaz. nar. 1870 Nr. 259—264; — Tenże, Pierwsi urzędnicy niemieccy w Galicyi, Czas 1871 Nr. 196 i n.; — Tenże, Galiciana, Lwów 1872.

R: Sybels Hist. Ztschr. XXIX.

27591. Lewicki J., Ruch Rusinów w Galicyi w pierwszej połowie wieku panowania Austrii (1772—1820), Gaz. nar. 1879 Nr. 7, Odb. Lwów 1879; — Hałyczyna w persim roci po rozbiór Polsszczy, Zorja, Lwów 1882 Nr. 15; — Płoszczańskij W. M., Hałyczija w naczali władzina Awstryi, Prykarpatsk. Ruś, dod. do Słowa, Lwów 1885 Nr. 3; — H(olo-wackij) J. T., Materijały k' istorii Hałyczyny, Słowo, Lwów 1886 Nr. 7, 8, *zob.* Nr. 17729.

27592. **Ignotus**, Zajęcie Galicyi, Aten. 1880 I.

27593. Z dziejów Galicyi, Prz. lw. 1883.

27594. **Pęptowski Schnür St.**, Z przeszłości Galicyi, 1772—1862, Lwów 1894 t. 2 (por.: Tenże, Rewindykacya, ustęp z dziejów Galicyi, 1772—1782, Dz. pol. 1890 Nr. 309 do 315); — Tenże, Obrazy z przeszłości Galicyi i Krakowa, 1772—1858, Lwów 1896 t. 2; — Tenże, Galiciana, Przew. nauk. lit. 1895 i 1896, Odb. Lwów 1896; — Tenże, Cudzoziemcy w Galicyi, 1787—1841, Krak. 1898; — Tenże, Podróż po Galicyi, wspomnienie z XVIII. w., Gaz. lw. 1895 Nr. 239 do 241.

R: W r. 1894: T. L., Przew. nauk. lit.; B., Gaz. pol., Czern. Nr. 59; B. K., Prz. pozn. Nr. 6—9; Gaz. lw. Nr. 212; R-a, Dz. pol. Nr. 84; *, Przegląd, Lwów Nr. 245; Kraj Nr. 14, 19.

27595. Louis-Wawel J., Drobiazgi historyczne pierwszych lat istnienia królestwa Galicyi, Prz. pol. 1897; — Tenże, Okruszyny historyczne (1898), *zob.* Nr. 17724.

27596. Materyały i uwagi do ist. austro-ruskoho wid-rodzenia, 1772—1848, Żytie i słowo, Lwów 1895 z. 6.

27597. **Finkel L.**, Memoriał Antoniego hr. Pergena, pierwszego gubernatora Galicyi, o stanie kraju, Kwart. hist. 1900, Odb. Lwów 1900.

27598. Chotkowski X., Pierwsze Te Deum w katedrze lwowskiej na zakończenie r. 1773, Gaz. kośc. 1897 Nr. 50 i n.

Podróż Józefa II., zob. Nr. 27656.

Historia Austrii, zob. Nr. 22874—22885.

Galicya, zob. Nr. 10303—10354 (*geografia*), 10984—10099 (*mapy*), 13977—13982 (*Kościół rzym.-kat.*), 14757—14766 (*Kościół gr.-kat.*).

Organizacja Galicyi, zob. Nr. 17720 do 17789.

Szkoły, zob. Nr. 19538—19581.

27599. **Zabór pruski**, zob. Nr. 4999; — Duncker M., Die Besitzergreifung von Westpreussen, zob. Nr. 24114; — Preuss Fr., Die Abtretung Westpreussens durch den Reichstag 1773, zob. tamże; — (Roscius), Westpreussen von 1772 bis 1827, Marienwerder 1828, zob. tamże; — Lippe-Weissenfeld E., Westpreussen unter Friedrich dem Grossen, Thorn 1866, zob. tamże; — Rethwisch C., Westpreussens Aufleben unter Friedrich dem Grossen, Progr., Berlin 1872, zob. tamże.

27600. Loewenberg J., Das enthüllte Posen, Berlin 1848—1849 t. 3, zob. Nr. 4999.

27601. **Beheim Schwarzbach M.**, De coloniis a Friderico II. in eos agros dedectis, qui in prima partitione regni Polonici ei cesserunt, Halle 1863 (toż po niem.: Friedrich der Grosse als Gründer deutscher Kolonien im J. 1772 neu erworbenen Landen, Berlin 1864); — Tenze, Der Netzedistrict in seinem Bestande zur Zeit der ersten Theilung Polens, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1892.

R: Krotoski K., Kwart. hist. 1896.

27602. **Meyer Chr.**, Friedrich der Grosse und der Netzedistrikt, Ztschr. f. Gesch. u. Landesk. d. Prov. Posen 1882, Odb. Posen 1883.

27603. **Jahrbuch** d. hist. Gesellschaft f. d. Netzedistrikt 1898, 1899, por.: Brandt, Mitth. a. d. hist. Litt. 1899 str. 499.

27604. Suphan B., Friedrich der Grosse „ein Mehrer des Reichs“ im Osten, Altpreuss. Mntsch. XIV.

27605. **Damús R.**, Die Stadt Danzig gegenüber der Politik Friedrichs d. Gr. und Friedrich Wilh. II., zob. Nr. 24114.

R: Korzon T., Kwart. hist. 1888.

Historia Prus, zob. Nr. 22932—22941.

Prusy królewskie, zob. Nr. 10459—10493 (*geografia*), 13974 (*Kościół*).

Organizacja zaboru, zob. Nr. 17790 do 17829.

Szkoły, zob. Nr. 19582—19626.

27606. **Zabór rosyjski**. Stan Rosyi 1773 (koresp. Katarzyny II. z Diderotem), Russkij Archiv 1880 I.

27607. **Batiuszkow**, Białorusyja i Litwa, 1890, zob. Nr. 10427—10437.

27608. **Bergmann L.**, Erinnerungen an das unter dem Scepter des Russ. Kaiserthums verlebte Jahrhundert, Riga 1810—1814, zob. Nr. 24235.

27609. Histoire de la vie de George de Browne, Riga 1794; — Reskrypty, ukazy i rozporządzenia Jekateriny II, na imia Browna, Liflandzkiego generał-gubernatora, zebrał Czeszychin, por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI; — Bartieniew, Osiemnadcaty wiek, Moskwa 1869.

Inflanty, zob. Nr. 10524—10549.

27610. **Theiner A.**, Vicenda della chiesa cattolica nella Polonia e nella Russia da Caterina II., zob. Nr. 1315 i 13984.

Stosunki Kościoła rzymsko-katolickiego, zob. Nr. 13983—13997; *Kościół grecko-katolickiego*, zob. Nr. 14768—14771.

Organizacja polityczna, zob. Nr. 17830 do 17864.

Szkoły, zob. Nr. 19710—19746.

Historia Rosyi, zob. Nr. 23052—23073; *Katarzyna II.*, zob. Nr. 27480—27496.

27611. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów, zob. Nr. 4881.

27612. X., Pamiętniki pułkownika d'Aloy, rezydenta sasko-kurlandzkiego, Przew. nauk. lit. 1895—1896, zob. *Dod. I*.

27613. **Mottaz E.**, Stan. Poniatowski et Maurice Glayre, Paris 1897, por.: Bibl. warsz. 1898 II., Prz. polski 1898 II., zob. *Dod. I*.

27614. **Sejm 1773—1775**, zob. Nr. 5004 do 5007; — J. K. Z., Dyaryusz czterech pierwszych dni, Przew. nauk. lit. 1886, zob. Nr. 27575.

27615. **Rejtan Tadeusz**, zob. Nr. 9412; — Chodkiewicz A., Portrety wstawionych Polaków, Warsz. 1820; — Niemcewicz J. U., Żywot Tad. Rejtana, Sybilla nadwiślańska 1821; — Tenze, O Rejtanie, Gaz. pol., Warsz. 1831; — Młodość T. Rejtana, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV; — Żywot, tamże; — Wielkopolanin 1849 Nr. 17.

27616. **Wegner L.**, Tadeusz Rejtan w sejmie warszawskim r. 1773, Pozn. 1873, 2. wyd. Chicago III. 1896.

R: L-e, Przew. nauk. lit. 1873; Sybels Hist. Ztschr. XXXI.

27617. **Szujski J.**, Tadeusz Reytan na sejmie 1773, prelekcyja, Prz. polski 1872 IV.; Opow. i roztrz., Krak. 1886 II., Dzieła s. II. t. VI.

27618. Hubert L., O sádzie konfederacyi generalnej 1773—1775, zob. Nr. 16533.

Proces o królobójstwo, zob. Nr. 27557.

27619. **Kasata Jezuitów**, zob. Nr. 5010; — **Zaleski St.**, Historia zniesienia Jezuitów w Polsce, zob. Nr. 13850.

27620. **Porsch**, Die Unterdrückung d. Jesuitenordens in Schlesien unter Friedrich dem Grossen, Archiv f. kathol. Kirchenrecht 1895 LXXIV.

27621. **Dittrich**, Die Ausführung des Breve „Dominus ac Redemptor“ vom 12. Juli 1773 in Westpreussen und Ermland, Ztschr. f. d. Gesch. u. Alterthumsk. Ermlands 1897 t. XII.

R: **Perlbach M.**, Kwart. hist. 1899.

27622. **Moroszkin M.**, Jezuiti w Rossii w carstwowanii Jekateriny, zob. Nr. 13852.

27623. **Komisya edukacyjna**, zob. Nr. 19461 do 19517; — **Zarański St.**, Komisya edukacyjna, zob. Nr. 16546.

27624. **Łukaszewicz A.**, Ustanowienie komisji edukacyjnej, Poznań 1849, zob. Nr. 19475; — **Tenże**, Historia szkół, zob. Nr. 18932.

27625. **Kraszewski J. I.**, Komisya edukacyjna, jej prace i zasługi, zob. Nr. 19470.

27626. **Smoleński Wł.**, Żywioły zachowawcze i komisja edukacyjna, Aten. 1889 II., zob. Nr. 21052.

Towarzystwo dla ksiąg elementarnych, zob. Nr. 19472, 19492.

27627. **Rada nieustająca**, zob. Nr. 5037, 5059; — **Preuss Fr. D.**, Die Einführung des ständigen Rathes in Polen, 1773—1774, zob. Nr. 16544 (por.: **Potocki St.**, Sprawozdanie z czynności rady nieustającej, Pochwały, Warsz. 1812 t. II.).

27628. **Żałowannaja gramota gr. F. K. Branickomu na Biełocerkowskoje starostwo** (1774 dek. 13.), Kij. Star. 1893 II.

27629. **Pugaczew Em.**, Materiały do bunta Pugaczewa, Petersh. 1862—1863 t. 2; — **Szczebalskij**, Naczął i charakter Pugaczewszyny (1865); — **Mordowcew**, Samozwancy i ponczowaja wolnica (1867); — **Pugatszew** i jewo banda, Russk. Starina 1882.

Zob. Nr. 9457.

27630. **Pokój w Kutschuk-Kainardzi 1774 r.** Szachowskij J. J., Pokój w Kutschuk-Kainardzi, Russkij Archiw 1870 III.; — **Sorel A.**, Le traité de Kainardji, zob. Nr. 27579.

27631. **Ficker A.**, Beiträge zur ältesten Gesch. der Bukowina und ihrer Nachbarländer, Gymn. Progr., Czernowitz 1852; — **Bidermann**, Die Bukowina unter österreichischer Verwaltung, 1775—1875, Wien 1875, 2. wyd. 1876; — **Kaindl R. Fr.**, Die Erwerbung der Bukowina durch Österreich, Habilitationsvortrag: Der Buchenwald, Beiträge zur Kunde d. Bukowina, Czernowitz 1894; — **Ziegler**, Der Zustand der Bukowina zur Zeit der österr. Occupation, Bukow. Nachrichten 1888, Odb. Czern. 1888, zob. Nr. 10348—10354.

27632. **Ludwik XVI.** Droz, Histoire du règne de Louis XVI. pendant les années où l'on pouvait prévenir et diriger la Revolution, Paris 1839—1842 t. 3; — **Jobez**, La France sous Louis XVI, Paris 1877; — **Arneth A.**, Maria Theresia et Maria-Antoinette, Vienne et Paris 1865, zob. Nr. 27291; — **Goncourt J. et E. de**, Histoire de Marie-Antoinette, Paris 1887; — **Sorel A.**, L'Europe et la Revolution française, zob. Nr. 27726.

27633. **Beer A.**, Die Orientalische Politik Oesterreichs seit 1774, Prag, Leipzig 1883.

27634. **Tratschewsky A.**, La France et l'Allemagne sous Louis XVI. avec un appendice contenant des lettres et des mémoires inédits de Vergennes, Revue hist. XIV.—XVI, Odb. Paris 1880.

27635. *Wspomnienie z r. 1775*, zob. Nr. 9448.

27636. **Traktat handlowy z Austrią**. **Chłędowski K.**, Traktat handlowy między Austrią i Polską r. 1775, zob. Nr. 18170.

27637. **Chołkowski Wł.**, Gospodarstwo społeczno-polityczne polskie i traktaty handlowe Rpliej z mocarstwami rozbiórczymi r. 1775, zob. Nr. 17963.

27638. **Bem A. G.**, Kresy dziejowe (czas sejmu z r. 1776), Prz. tyg., Warsz. 1878.

27639. **Żałowannaja gramota ku Stanisławu Poniatowskiemu na starostwo bogusławskie** (1777 g. awgusta 18.) Kij. Star. 1893 II.

27640. **Zabójstwo Elżbiety Aleksiejówny, żony Piotra I.**, 1776 r., Dz. lit. 1865.

27641. **Lipski Jan**, generał 1775—1778, Bibl. warsz. 1854 II., zob. Nr. 9472 i 23738.

27642. **Przyłęcki S.**, Dziennik bytności Stan. Augusta w Puławach w sierpniu i wrześniu 1777, Warsz. 1865; — **Dębicki L.**, Puławy, zob. Nr. 27395.

27643. **Krutta A. L.**, Dziennik przyjęcia i pobytu nadzwyczajnego posła Porty do St. Aug. króla r. 1777 (przedm. E. Marylskiego), Bibl. warsz. 1860 III., Odb. Warsz. 1860, zob. Nr. 5088.

27644. **Zamojski Andrzej**, *zob.* Nr. 9625 i 17480; — A. H., Andrzej Zamojski i jego zbiór praw sądowych, Dzwonek, Lwów 1850 III.; — Schmitt H., Jędrzej Zamojski i jego projekt do księgi ustaw, Dz. lit. 1859.
27645. **Dutkiewicz W.**, Zbiór praw sądowych, przez ex-kanclerza Andrzeja Zamojskiego ułożony i w r. 1778 drukiem ogłoszony, Warsz. 1874, *zob.* Nr. 1092.
27646. **Wojna bawarsko-sukcesyjna**. Goertz E., *Mémoire historique* (1812); — Schöning K. W., Der bayr. Erbfolgekrieg 1854; — Reimann E., *Gesch. des Bairischen Erbfolgekrieges*, Leipzig 1869, *zob.* Nr. 27477; — Beer A., *Zur Gesch. d. bayr. Erbfolgekrieges*, Sybels Hist. Ztschr. XXXV.; — Arneth A., *zob.* Nr. 27291; — Tratschewsky, *zob.* Nr. 27634.
- Zob.* Nr. 9485, 9738, 9941, 24390 i 24440.
27647. Siemieński L. H., Cagliostro w Warszawie 1780, *Portr.* lit. t. I.
27648. **Zbrojna neutralność 1780 r.**, Nowy pam. warsz. 1801; — Eichelmann O., *Der bewaffnete Neutralitätsbund v. J. 1780*, Russ. Revue, Petersb. 1880 XVI.
27649. **Józef II. i Katarzyna II.** Arneth A., Josef II. und Katharine II. von Russland (Briefwechsel), Wien 1869 (por.: Liske X., Dz. lit. 1869); — Tratschewsky A., *Das russisch-österreichische Bündniss vom J. 1781*, Sybels Hist. Ztschr. 1875 XXXV.; — Reimann E., Über die erste Zusammenkunft Josephs II. mit Katharina, Ztschr. f. preuss. Gesch. und Landesk. VI.; — Brikner A. G., *Putieszestwiye imperatricy Jekateriny II. w Mogilew*, Russkij Wiestnik, izd. Katkowem, Moskwa 1881; — Beer A., *Die orientalische Politik Oesterreichs*, *zob.* Nr. 27633.
- Józef II.*, *zob.* Nr. 27503.
27650. **Ranke L.**, Die Deutschen Mächte und der Fürstenbund, Deutsche Geschichte von 1789 bis 1790, Leipzig 1871, 1872 t. 2 (Werke XXXI., XXXII.); — Bailieu P., *Der Ursprung des deutschen Fürstenbundes*, Sybels Hist. Ztschr. XLI.
27651. **Wolf G.**, Oesterreich und Preussen 1780 – 1790, Wien 1880.
27652. Arneth A., Graf Philipp Cobenzl und seine Memoiren, Arch. f. Oest. Gesch. XLVII.
27653. **Reformy Józefa II.** Ritter K., Kaiser Joseph II. und seine kirchlichen Reformen, Regensb. 1867 t. 2; — Frank G., *Das Toleranz-Patent K. Josephs II.*, urkundliche Gesch. seiner Entstehung und seiner Folgen, Wien 1882; — Brunner, Josef II., Charakteristik seines Lebens und seiner Kirchenreformen, Freib. in Br. 1885 (2. wyd.); — Tenze, Die Mysterien der Aufklärung in Oesterreich, Mainz 1869; — Wolff G., *Kleinere Schriften*, Wien 1892 (Die Aufhebung der Klöster), *zob.* Nr. 19553 (por.: Hunfalvy's, Ungarische Revue t. X.).
27654. **Schlietter H.**, Die Reise des Papstes Pius VI. nach Wien und sein Aufenthalt daselbst, Wien 1892, *Fontes rer. Austr.*, Abth. 2., B. XLVII., *zob.* Nr. 5157.
27655. **Galicya**. Peplowski St., Reformy Józefińskie (ustęp z przeszłości Galicji), Dz. pol. 1892 Nr. 175–189, *zob.* Nr. 13978; — Wawel-Louis J., Okruszyny hist., Krak. 1898 (Przygody hrabiów Strassoldo; Poskromienie plotkarza Delisle we Lwowie za czasów Józefa II.; Wojskowa reprezentacja Galicji po pierwszym rozbiore kraju (1781–1791)).
- Por.: Wurzbach, *Biographisches Lexicon des Kaiserthums Oesterreich seit 1750*, Wien 1857 – 1891.
27656. Polek J., Josephs II. Reisen nach Galizien und der Bukowina und ihre Bedeutung für letztere Provinz, Czernowitz 1895 (podróże 1773, 1780, 1786).
- R.: L-l, Gaz. lw. 1896 Nr. 95; Schnür-Peplowski St., *Kwart. hist.* 1896.
27657. Buszczyński St., *Anarchia polska i cesarz Józef II.*, Gaz. nar. 1880 Nr. 271, Odb. Lwów 1883.
27658. Zharekij B. J., Josyf II. w stolicznym pamięci wstąpienia na awstryjski tron, Lwów 1880; Barwiński W., *Stolitni rokowny wstąpienia na tron cesarza Josyfa II.*, Dito 1889 Nr. 72, Odb. Lwów 1880; Andrijczuk, *Hdeszczo pro Lwiv pored 100 rokami i pro tryznowyj przyzid Josyfa II. do toho mista, tamże 1883 Nr. 12–13.*
- Stany galicyjskie 1782 r.*, *zob.* Nr. 17777.
- Historia Austrii*, *zob.* Nr. 22874–22885.
27659. **Sejm 1782 r.**, *zob.* Nr. 5151–5155; — Potocki St., *O sejmie 1782*, Pochwały, Warsz. 1812 II.
27660. **Korzon T.**, Stan ekon. Polski w latach 1782 – 1792, Aten. 1877 II., IV., *zob.* Nr. 27365.
27661. Woroniecki J. ks., Warszawa 1783, *Kłosy X.*
- Obchód rocznicy r. 1683 w r. 1783*, *zob.* Nr. 5176.
27662. Łaszkw O., Szagin Gireg, posłanij krimskij chan, Ist. Wiestnik 1887 III.
27663. L. E., Polska i Polaki pri Stanisławie Poniatowskim, 1784–1792, Wiestnik Jewropy 1874 III. (por.: Antoni J., *Polonica*, Roz. fil. hist. Akad. XI.).
27664. **Karol de Nassau**. Bartoszewicz J. L., Znak męz. pol. XVIII. w., Petersb. 1853 do 1857 I.; — Aragon de, *Un paladin au XVIII. siècle: le prince Charles de Nassau-Siegen*, d'après sa correspondance, Paris 1893 (z portretem i podobizną; por.: Schieman Th., Sybels Hist. Ztschr. LXXXIX.; — Rolle J., Tynna, Opow. hist., Lwów 1876.

27665. **Książę de Ligne**. Janowski St., Rozm., Lwów 1831; — *Le prince de Ligne ou un grand seigneur à la fin du XVIII. siècle*, Liège 1861; — Siemieński L., *Książę Karol de Ligne*, Dzieła, Warsz. 1881 II.; — Du Bled, *Le prince de Ligne et ses contemporains*, Paris 1890; — Miesleszko-Maliszewski A., *Książę Karol de Ligne*, Wędrowiec 1899 Nr. 13.

Massalska Helena, zob. Nr. 9408.

27666. Pułaski M., Z korespondencji Michała Jerzego Mniszcha, marszałka w. kor. z lat 1783–1793, Niwa 1892; Szkice i poszukiwania hist., Petersb. 1898 II.; — Ochenkowski Wł., *Listy Cudzoziemca o Wilnie z r. 1784*, Przew. nauk. lit. 1879, *zob. Nr. 5195.*

Założenie Uniwersytetu we Lwowie 1784 r., zob. Nr. 19554.

27667. **Sprawa Dogrumowej**, *zob. Nr. 5206*; — Tripplin L., *Tajemnice społ. t. I*; — Al. K., *Gaz. sąd.* 1884 Nr. 5–8; — Tenże (Kraushar Al.), *Sprawa Dogrumowej przed sądem marszałkowskim 1785 r.*, Drobiazgi hist. 1891 I.; — Biegeleisen H., *Udział Stanisława Trembeckiego w sprawie Dogrumowej*, Prawda, pismo zbior., Lwów-Petersb. 1899.

27668. **Galicja i Bukowina**. Polek J., *Die Vereinigung der Bukowina mit Galizien im J. 1786*, Jahrb. d. Bukowiner Landesmuseum VIII., Odb. Czernowit 1900; — Tenże, *Die Anfänge der deutschen Besiedelung der Bukowina unter der Militärverwaltung, 1774 do 1786* (Odb. z: Bukowiner Bote), Czernowit 1899; — Zieglaue, *Geschichtliche Bilder aus der Bukowina zur Zeit der österreichischen Militär-Verwaltung* (Odb. z: Bukowiner Nachrichten), Czernowit 1895–1899 t. 6; — Kaindl R. Fr., *Kaiser Joseph II. in seinem Verhältnisse zur Bukowina*, Vortrag, Czernowit 1896.

27669. Koser R., *Die letzten Tage Friedrichs des Grossen*, *zob. Nr. 27280.*

Fryderyk II., zob. Nr. 27272–27287.

27670. **Séguir L. Ph.**, *Histoire des principaux evenemens du règne de F. Guillaume II., roi de Prusse, et tableau politique de l'Europe, depuis 1786 jusqu'en 1796, ou l'an 4 de la République*, contenant un Précis des Révolutions de Brabant, de Pologne et de France, Paris an IX. (1800), z portretem Fr. Wilhelma II., 2. wyd. Paris 1801, 3. wyd. 1803, 4. wyd. 1822, 5. wyd. p. t.: *Décade historique*, Paris 1828.

27671. **Fryderyk Wilhelm II.** Menzel K. A., *Zwanzig Jahre Preussischer Geschichte von 1786–1806*, Berlin 1849.

27672. **Häusser L.**, *Deutsche Geschichte vom Tode Friedrichs d. Gr. bis zur Gründung des Deutschen Bundes*, Leipzig 1854 do 1857 t. 4, 3. wyd. Berlin 1861–1863, 4. wyd. 1869.

27673. **Philippson M.**, *Geschichte des preussischen Staatswesens vom Tode Friedrichs d. Gr. bis zu den Freiheitskriegen*, Leipzig 1880, 1892 t. 2 (por.: Delbrück H., *Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk. XVIII.*).

27674. **Heigel K. Th.**, *Deutsche Gesch. vom Tode Friedrichs des Grossen bis zur Auflösung des alten Reichs*, Bibl. Deutsch. Geschichte, Stuttg. 1893–1897 (por.: Ullmann H., *Vierteljahrsschr. hist.* 1900).

27675. Bailleu P., *Graf Hertzberg*, Sybels Hist. Ztschr. XLII. (por.: Allg. deutsche Biogr. XII.), *zob. Nr. 27685.*

27656. Grünhagen C., *Der Kampf gegen „die Aufklärung“ unter Friedrich Wilhelm II. mit besonderer Rücksicht auf Schlesien*, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1893 XXVII.

Prusy, zob. Nr. 22932–22941.

27677. **Kostomarov N.**, *Poslednije gody riezcy pospolitioj (1787–1795)*, Ist. monografia, Petersb. 1869, *zob. Nr. 27451.*

27678. **Potemkin Grz.** Cépenville, *Vie du prince Potemkin*, Paris 1803 (2 wyd.); — Lewszin, *Žizn Potemkina*, Petersb. 1811 t. 2; — Nadieżdin, *Swietlejszjy kn. Potemkin*, Odessa 1839; — Saint-Jean, *Lebensbeschreibung des G. A. Potemkin des Tauriers*, Karlsruhe 1888, *zob. Nr. 27495.*

27679. **Podróż taurycka Katarzyny II.** Brückner A., *Die Reise Katharina's II. nach Südrussland im J. 1787*, Russ. Revue, Petersb. 1873 II.; — Jesipow G. W., *Puteszestwije impier. Jekateriny II. w jużnuju Rossiju w 1787 godu*, Kij. Star. 1891 II. do 1892 I.

27680. **Zjazd w Kaniowie 1787 r.**, *zob. Nr. 5240, 9568 i 9569*; — Wylczenie osób, Arch. dom. Wójcickiego, Warsz. 1856; — Kraszewski J. I., *Stanisław August w Kaniowie*, Tyg. wielkop. 1871; — Liske X., *Beiträge zur Gesch. der Kaniower Zusammenkunft 1787 und ihrer Vorläufer*, Russ. Revue 1874 IV.; — Jesipow G. W., *Putieszestwie*, *zob. Nr. 27679* (rozdział V. omawia zjazd z Stan. Augustem w Kaniowie na podstawie nowych materyałów).

27681. Kantecki Kl., *Biskup Krasiński w r. 1787*, *zob. Nr. 27527*; — *Listy Mnischchowej*, *zob. Nr. 5243.*

27682. **Zjazd Katarzyny II. i Józefa II.** Grot, *Russka Starina* 1883, *zob. Nr. 9571 i 27679.*

27683. Antoni J. (Rolle), *Odwiedziny morsze, Opowiad. hist.*, Lwów 1876.

27684. **Wojna turecka (1787—1792).** Ausführliche Gesch. des Krieges zw. Russland, Oesterreich und der Türkei, Wien 1791 do 1792; — Oesterreichische Milit. Ztschr. 1825, i 1829 (na podstawie aktów); — Bogdanowicz N., *Pochody Rumiancowa, Potemkina i Suworowa w Turcji*, Petersburg 1852; — Łaszkow F., *Materiały dla historii wojny tureckiej 1787—1791*, Izw. Tauriczskoj uczenoj arch. kom. t. V.

Historia Turcji, zob. Nr. 22965—22969.

27685. **Polityka europejska.** Brückner A., *Russlands Politik im Mittelmeer 1788—1789*, Sybels Hist. Ztschr. XXVII.; — Wertheimer. A. *tervezett negyes szövetség, Ertekez 1880 IX.* (o zamierzonym poczynnym aliansie: Austrii, Rosji, Francji i Hiszpanii 1787 do 1790 na podstawie nowych materyałów); — Arneth A. et Elammermont, *Correspondance secrète du de Mercy d'Argenteau avec l'empereur Joseph II. et le prince de Kaunitz*, Paris 1889; — Beer A., Josef II., Leopold II. u. Kaunitz (ihr Briefwechsel), Wien 1873; — Tenże, *Orientalische Politik Oesterreichs*, zob. Nr. 27633; — Duncker M., Friedrich Wilhelm II. und Graf Hertzberg, Sybels Hist. Ztschr. XXXVII., zob. Nr. 27789; — Creux J. H., Pitt et Frédéric-Guillaume II., *L'Angleterre et la Prusse devant la question d'Orient en 1790 et 1791*, Paris 1836; — Sybel H., *Gesch. der Revolutionszeit*, zob. Nr. 27723; — Sorel A., *L'Europe et la revolution française*, zob. Nr. 27726.

27686. **Kalinka W.**, *Przymierze polsko-rosyjskie w r. 1787 i 1788*, Prz. polski 1878 I., zob. Nr. 27688; — Tenże, *Plany pruskie podczas wojny rosyjsko-tureckiej w r. 1788*, tamże 1877 II.; — Tenże, *Gustaw III. i Katarzyna II. (1788)*, tamże 1878 II., zob. Nr. 27362 i 27688.

Askenazy Sz., zob. Nr. 27717.

Wittichen P., zob. Nr. 27718.

27687. **Sejm czteroletni**, zob. Nr. 5256 do 5394; — *Obraz wielkiego sejmku*, Dod. Czasu 1860 XX.

27688. **Kalinka W.**, *Sejm czteroletni*, Krak. 1880 I., Lwów 1881 II. w 2 cz. (razem z t. I. w wyd. 2.), wyd. 3. przejrane Lwów 1884 I.—II., t. III. (do konst. 3. maja) Lwów 1888, wyd. 4. (Dzieła t. V.—IX.) Krak. 1895; po niem.: *Der vierjährige polnische Reichstag, 1788—1791*, aus dem Polnischen übersetzt deutsche Original-Ausgabe, B. I. Die Ereignisse der Jahre 1787 bis 1789 umfassend, Berlin 1896, B. II. Die Ereignisse der Jahre 1790 und 1791 umfassend, Berlin 1898 (przekładu dokonała Marya z Baranowskich Dohrn

i dodała wyciągi z arch. pruskiego); — Popiel P., *Ks. W. Kalinki Sejm czteroletni*, Prz. polski 1880 IV., Odb. Krak. 1880; — Tenże (t. II. cz. 2.), tamże 1886 IV.; — *Obie recenzje: Pisma t. II.*, Krak. 1893; — Tarnowski St. (t. II.), tamże 1836 II. i Niwa 1886; — Załęski St., *Kalinka ks. Sejm czteroletni*, Prz. lw. 1880 i Kurj. pozn. 1880, Odb. Poznań 1880; — Tenże, Prz. powsz. 1886 III.; — Plebański J., *Bibl. warsz.* 1881 IV.; — Korzon T., *Aten.* 1831 I.; — Rembowski A., *Sejm czteroletni Kalinki, studium krytyczne*, Niwa 1882—1883, Odb. Warsz. 1883 (por.: Sm., *Prawda*, Warsz. 1884); — Jarochowski K., *Kraj 1886 Nr. 29—31*; — Bobrzyński M., *O sejmie czteroletnim X. Kalinki (odczyt)*, *Gaz. lw.* 1887 Nr. 12 i *Prz. tyg.*, Warsz. 1887.

R: W r. 1889: *Gaz. lw.* Nr. 59; L. D., *Czas* Nr. 56 i n.; *Lutrykowski*, Prz. lw.; *Gaz. nar.* Nr. 172; *Prz. tyg.*, Warsz.; w r. 1881: *Dz. polski* z 11. do 18. stycznia; De Laveaux L., *Gaz. nar.* Nr. 61; *Prz. tyg.*, Warsz.; *Rola* 1883; w r. 1886: *Czerniak W.*, *Gaz. lw.* Nr. 227; L. D., *Czas* Nr. 223; K., *Kwart. hist.* 1887; Bem A. G., *Prawda*, Warsz. 1889; B., *Kraj* 1893 Nr. 4; Kurj. pozn. 1893 Nr. 104; Kaindl, *Österr. Literaturbl.* 1895, 1897, 1899; *Litt. Centralblatt* 1896 Nr. 27; *Mitt. hist. Litt.* 1897; Kaindl, *Allg. Literaturbl.* 1899 Nr. 12; *Mitt. a. d. hist. Litt.* 1899 XXVII.; Müller, *Museum* 1898.

27689. **Smoleński Wł.**, *Ostatni rok sejmku wielkiego*, zob. Nr. 27776.

27690. **Sokołowski A.**, *O sejmie czteroletnim*, Wyd. Tow. im. Staszycza XXIII. do XXV., Lwów 1891, zob. Nr. 16502.

R: Margasz Wł., *Kwart. hist.* 1892.

27691. **Finkel L.**, *O konstytucji 3. maja*, zob. Nr. 27761.

27692. *Sedlaczekówna J.*, *Sejm czteroletni i konstytucja 3. maja*, Gdańsk 1891.

Konstytucja 3. maja, zob. Nr. 27741.

27693. **Rembowski A.**, *Historycy sejmku czteroletniego*, *Bibl. warsz.* 1897 I.—II.

R: Prz. lit. 1897 Nr. 9.

27694. **Senatorowie i posłowie sejmku czteroletniego**, zob. Nr. 5256; — *Kurj. lw.*, Lwów 1891 Nr. 120.

27695. **Dębicki L.**, *Stronnictwo patryotyczne na wielkim sejmie*, Prz. powsz. 1885 V.—VI.

27696. **Małachowski Stanisław**, zob. Nr. 9621 i 9805; — *Pamiętniki St. Małachowskiego*, wyd. Siemieniński L., Krak. 1853 (por.: *Czas* 1853 Nr. 38); — Niemcewicz J. U., *Mowa na publicznym obchodzie pogrzebu St. Nałęcz Małachowskiego d. 5. stycznia 1810*, Warsz. b. m. i r.; — *Małachowski St. Nałęcz*, *Biographie univ.*, Paris 1826—1831; — *Życiorys*, *Czas* 1849 Nr. 137; — *Koźmian K.*, *Różne pisma prozą*, zob. Nr. 9880.

27697. **Czartoryski Adam Kaz.**, *generał ziem podolskich*, zob. Nr. 9901, 21135, 27348 do 27352; — *Osiński A.*, *Kazanie na pogrze-*

bie Adama Czartoryskiego 13. maja 1823, Warsz. 1823; — Drzewiecki J., Mowa, *zob.* Nr. 9901 (Nekrologi, *zob.* tamże); — Biographie universelle, Paris 1826—1831; — Bernatowicz F., Żywot (z Preka: „Zbiór Wizerunków”), Pam. um. mor. i lit. 1830 II.; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Łoziński Wł., Książę humorysta, Przew. nauk. lit. 1874; — Czartoryska Izabella z Flemingów, *zob.* Nr. 9906 i 21235; — Duchńska S., Listy ks. Izabelli Czartoryskiej, Prz. polski 1891 II., Odb. Krak. 1891; — Marya z Czartoryskich ks. Wirtemberska, *zob.* Nr. 9905 i 21236; — Dębicki L., Puławy, *zob.* Nr. 27395 (por.: Tenże, Książę feldmarszałek, Przew. nauk. lit. 1884).

27698. **Potocki Ignacy**, *zob.* Nr. 9802 i 21136 (Niemcewicz J. U., Pochwała; Potocki St., Pochwała; Osieński Al., Pam. warsz. 1859; Chodkiewicz A., Portrety; Tyg. wil. 1821 II.; Biographie univ., Paris 1826—1831).

Potocki St. Kostka, *zob.* Nr. 21137.

27699. **Koźłataj Hugo**, *zob.* Nr. 9609—9614 i 21131; — Fr. Grz., O życiu politycznem, sybilla nadwiślańska 1821; — Bański I., Nekrolog. Roczn. tow. nauk. Krak. 1819 IV., *zob.* Nr. 9612; — Linowski Al., Koźłataj w rewolucji Kościuszkowskiej, Leszno 1846; — Schmitt H., Pogląd na żywot i pisma ks. H. Koźłataja, podkancierza kor., Dz. lit. 1859, Odb. Lwów 1860; — Tenże, Ks. Hugo Koźłataj i jego prześladowcy, szkic biograficzno-krytyczny, Lwów 1873 (por.: Świt 1872); — Grochowski W., Tyg. ill. 1861; — Wegner L., H. Koźłataj na posiedzeniu rady królewskiej d. 23. lipca 1792, Roczn. tow. przyj. nauk. i Odb. Poznań 1869 (por.: Liske X., Dz. lit. 1869, *zob.* Nr. 27810); — Dobrowolski F., Odczyt, *zob.* Nr. 9612; — Pilat R., Literatura polityczna sejmu czteroletniego, *zob.* Nr. 17471; — Chyliński M., Hugo Koźłataj w obec Targowicy, 1792—1794, Spraw. Czyt. akad. za r. 1874, Odb. Lwów 1875; — Tenże, Koźłataj w powstaniu Kościuszkowskim, Prz. lw. 1877 XIV.; — Polkowski I., Dziennik ks. H. Koźłataja, Przew. nauk. lit. 1882; — Kalinka W. ks., Hugo Koźłataj, Prz. polski 1885 III., Kraj 1885 Nr. 48—51 (por.: Sejm czteroletni, *zob.* Nr. 27688); — Chyliński M., Hugo Koźłataj, Czas 1885 Nr. 150; — Kozłowski W. M., Kościuszkowski, Koźłataj i rewolucja franc., Kwart. hist. 1898; — Smoleński Wład., Uwieszenie Koźłataja, Bibl. warsz. 1899 IV. (por.: Zahorski J., Głos 1900 Nr. 6).

27700. **Smoleński Wł., Kuźnica Koźłatajowska**, studium hist., Aten. 1884 I.—IV., Odb. Warsz. 1884.

R. H., Prawda, Warsz. 1885; A. R., Niwa 1886; Kalinka W., Prz. polski 1885 IV.; Jasieńczyk B., Prz. powsz. 1885 VII.

Niemcewicz J. U., *zob.* Nr. 21114—21117.

27701. **Sapieha Kazimierz Nestor**, *zob.* Nr. 5015; — Chodkiewicz Al., Portrety wsławionych Polaków, Warsz. 1820; — Historia rodu Sapiehów, Petersb. 1891, *zob.* Nr. 405.

Czacki Tadeusz, *zob.* Nr. 21139.

Wybicki Józef, *zob.* Nr. 28009.

Staszic Stanisław, *zob.* Nr. 9537, 21133.

27702. **Szujski J.**, Stanisław Staszic jako pisarz polityczny, Prz. polski 1863 I.; Opow. i roztr. t. I., Krak. 1835, Dzieła ser. II. t. V.

27703. **Cieciszowski K. K. Wójcicki K. Wł.**, Tyg. ill. 1862; — Chodźko L., Un évêque polonais, Le métropolitain Kasimir Gaspard Colonna Cieciszowski et son temps (1745—1831), Paris 1866.

Ks. Prymas Michał Poniatowski, *zob.* Nr. 27369.

Potocki Szczepan, *zob.* Nr. 27797.

Rzewuski Seweryn, *zob.* Nr. 27799.

27704. **Pilat R.**, O literaturze politycznej sejmu czteroletniego, Prz. polski 1871—1872, Odb. Krak. 1872, *zob.* Nr. 9583 i 17471.

27705. **Kalinka W.**, Pisarze polityczni: X. Hugo Koźłataj, Jakób Rousseau (*zob.* Nr. 27463) i St. Staszyc, Prz. polski 1885 III. (por. Tegoż: Sejm czteroletni, *zob.* Nr. 27688).

Zob. Nr. 17478.

27706. **Otwarcie sejmu.** Kalinka W., O otwarciu sejmu 1788. Pierwsze zwycięstwo Prus i opozycja, Prz. polski 1878 III., *zob.* Nr. 27688; — Prolog czteroletniego sejmu, Prz. lw. 1878; — Korzon T., Początki sejmu wielkiego, Aten. 1881 I.

27707. **Wojsko.** Grisheim K., Projekt reorganizacji polskiej armii 1789 goda, Petersb. 1894, *zob.* Nr. 16824—16827, 16883—16900.

27708. **Administracja.** Korzon, Komisye cywilno-wojskowe 1790—1792, Aten. 1882 I., *zob.* Nr. 16545, 16587.

27709. **Finanse.** Pyrowicz St., Kwestya finansowa w sejmie czteroletnim i projekt ks. Michała Ossowskiego, Aten. 1898 IV.

Zob. Nr. 16653—16658, 16688—16708, 16717—16721.

27710. **Miasta.** Korzon T., Sprawa miejska na sejmie czteroletnim, Niwa 1881, *zob.* Nr. 17208; — Sawczyński H., Jan Dekert, Lwów 1891, *zob.* Nr. 9604 i 17209.

27711. **Włościanie.** Maciejowski W. A., Prace sejmów polskich, a w szczególności sejmu czteroletniego o dobrobyt ludu, *zob.* Nr. 11719; — B., Kwestya włościańska w Polsce w czasie sejmu czteroletniego, *zob.* Nr.

17121; — Rembowski A., Polnische Aargengesetzgebung und Stadtgemeinde-Ordnung vom Jahre 1791, *zob.* Nr. 17122.

Konstytucja 3. maja, zob. Nr. 27741.

27712. **Sprawa ruska.** Brodowicz T., Wiadok przemocy, Lwów 1862; — Matierjały istoricz. iz arch. kijewsk., *zob.* Nr. 5290, 5322.

27713. **Kalinka W.**, Sprawa ruska w sejmie czteroletnim, Prz. polski 1884 II., Odb. Krak. 1884, *zob.* Nr. 14278, Kraj 1884 Nr. 19—20.

R: Demjanowicz A., Słowo, Lwów 1884 Nr. 34, 37.

Sprawa żydowska, zob. Nr. 16004.

27714. Korzon T., Deputacya m. Kamieńca podolskiego, Bibl. warsz. 1886 I., *zob.* Nr. 5291; — Antoni J. (Rolle), Na kresach 8. marca 1789, Gaz. nar. 1886 Nr. 45; — Tenże, Pamiętnik delegatów kamienieckich na sejm 1789 r., poprzedzony ogólnym poglądem na dzieje miasta w XVIII. w., Sylwetki hist., Krak. 1892 ser. VIII.

27715. **Sąd sejmowy, zob. Nr. 5306; — Ostrożyński Wł.**, Lata 1788 i 1789, Gaz. sąd. 1884; — Proces przeciw Adamowi Ponińskiemu, *zob.* Nr. 5307.

27716. **Polityka zagraniczna, zob. Nr. 5263, 5320 i 27726; — Kalinka W.**, Przymierze polsko-rosyjskie, *zob.* Nr. 27686; — Tenże, Polityka dworu austriackiego, *zob.* Konstytucja 3. maja.

27717. **Askenazy Sz.**, Przymierze polsko-pruskie, Bibl. warsz. 1898 IV., 1899 I., Lwów 1900 (Odb. z dod.).

R: Tydzień, 1899 Nr. 50; Korzon T., Kwart. hist. 1900.

27718. **Wittichen P.**, Die polnische Politik Preussens 1788—1790, Göttingen 1899.

R: Literar. Centralbl. 1899 Nr. 37; Salomon F., Vierteljahrschr. hist. 1900.

27719. Ostatni ambasador Polski w Stambule, Wiad. pol., Paryż 1856 Nr. 22—31.

27720. **Waliszewski K.**, Ostatni poseł polski do Porty otomańskiej: Akta legacji stambulskiej Franciszka Piotra Potockiego, starosty szczyrdeckiego, z arch. roskiego, t. I. 1789—1790, II. 1791—1792, Paryż 1894.

R: Rembowski A., Bibl. warsz. 1890 IV.

27721. Depesze ambasady polskiej w Kopenhadze 1789—1793, Bibl. Ossol. p. nowy III., *zob.* Nr. 5289.

Zob. Nr. 27778.

27722. **Revolucja francuska.** Mignet, Histoire de la révolution française, Paris 1824 (wiele wydań i przekładów; na język polski przeł. J. F., Warsz. 1890 t. 2); — Thiers, Hist. de la revol. franc., Paris 1822—1862 t. 30; — Blanc Louis, Paris 1847—1862; —

Michelet J., Paris 1847—1851; — Quinet E., Paris 1866 t. 2; — Tocqueville A., L'ancien régime et la révolution, Paris 1866 [por.: Janet P., La philosophie de la révolution, Rev. d. deux mondes 1872; Häusser, Gesammelte Schriften, Berlin 1869—1870].

27723. **Sybel H.**, Geschichte der Revolutionszeit von 1789—1800, t. I.—III. 1789—1795, Düsseldorf. 1853—1860, t. IV. i V. 1796—1800, Düsseldorf, Stuttg. 1879; Ergänzungsheft: Oesterreich und Deutschland im Revolutionskriege, Düsseldorf. 1868 (por.: Sybels Hist. Ztschr. XV.); nowe wyd. Stuttg. 1882, ost. wyd. Stuttg. 1897 (por.: Askenazy Sz., Henryk Sybel, Bibl. warsz. 1896 I.).

Zob. Nr. 27576 i 27792.

27724. **Taine H.**, Les origines de la France contemporaine, Paris 1875 i n. t. 5, cz. I.: L'ancien régime (przekład polski p. t.: Francja przed rewolucją, przez P. Chmielowskiego, Warsz. 1881, Bibl. najceln. utworów lit. europ.); cz. II.: La révolution, t. III.: L'anarchie, la conquête jacobine, le gouvernement révolutionnaire; cz. III.: Le régime moderne.

R: Zakrzewski W., Prz. polski 1885 I.; Kwart. hist. 1891; por.: Askenazy Sz., Studya hist.-kryt.

27725. **Oncken W.**, Das Zeitalter der Revolution, des Kaiserreiches u. der Befreiungskriege, Berlin 1884—1887 t. 2 (Oncken, Allg. Gesch., *zob.* Nr. 22803).

27726. **Sorel A.**, L'Europe et la révolution française, Paris 1885—1892 cz. 4 (cz. 1. 3. wyd. 1893, 2. cz. 2. wyd. 1889), cz. I.: Les mœurs politiques et les traditions, II.: La chute de la royauté, III.: La convention, IV.: La convention; — Wallon H., L'Europe et la révolution française, Journal des Savants 1893, 1894.

R: S. T., Prz. pol. 1885 IV.; 1887 IV.; 1891 IV.; Chuquet, Rev. crit. 1892 XXVI.

27727. **Aulard F. A.**, Etudes et leçons sur la révolution française, Paris 1897—1898; — Tenże, Les orateurs de la rév., Paris 1882 do 1886 t. 3; — Tenże, La société de Jacobins, Paris 1892—1893 t. 3.

27728. Czacki F., Etudes historiques sur la révolution française de 1789, Paris 1857 t. 3 (toż po polsku: Studya historyczne nad rewolucją francuską r. 1789, tłum. H. Cieszkowskiego, Warsz. 1962 t. 3)

27729. Sawaszkiewicz L. L., Tableau de l'influence de la Pologne sur les destinées de la révolution française et de l'empire, Paris 1847 (3 wyd.).

27730. Limanowski B., Polska w czasie wielkiej rewolucji franc., Prz. społ. 1886 I.

27731. Nolhac P., Marie-Antoinette, Dauphine et la Pologne, Bull. polon. litt. 1896.

27732. Brückner A., Katharina II. und die französische Revolution, Russ. Revue, Petersb. 1873 III.; — Larivière Ch., Catherine II. et la révolution française, Paris 1895 (por.: Aten, 1895 II.).

27733. Dembiński Br., Rosya a rewolucya francuska, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIII., Odb. Krak. 1896 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896; Bull. pol., Paris 1896 Nr. 94 i 95).

Wojny rewolucyjne i podziały Polski, zob. Nr. 27789—27792.

27734. Leopold II. Sybel II., Über die Reg. K. Leopolds II., Sitzungsb. Bayr. Akad., München 1860, Odb. München 1860; — Hirsch F., Leopold II. als Grossherzog von Toscana, Sybels Hist. Ztschr. 1878 XL.; — Zeissberg H., Leopold II., Deutscher Kaiser, Allgem. deutsche Biogr. XVIII.; — Beidtel, Über die Justizreformen unter K. Leopold II. und ihren Einfluss auf den gesellsch. Zustand, Sitzungsb. hist. phil. Cl. Akad. Wien IX.; — Tenze, Ueber die Veränderungen in den Feudalverhältnissen, tamże XI.

Zob. Nr. 1596—1599.

Historia Austrii, zob. Nr. 22874—22885

27735. Galicya. Łoziński Wł., Galiciana, zob. Nr. 27590; — Anonim, Jedna kartka z historyi galicyjskiej, Czas 1870 Nr. 247 i n.; — Kalinka W., Galicya w r. 1790, Prz. lw. 1881 (ustęp z dzieła: Sejm czteroletni, zob. Nr. 27683); — Kantecki Kl., Delegacya galicyjska w Wiedniu przed 93 laty, Szkice i opow., Poznań 1883.

27736. Starzyński St., Projekt galicyjskiej konstytucyi 1790/91, Charta Leopoldina, zob. Nr. 17730.

Leopolda II. polityka wobec Polski, zob. Nr. 27779—27782.

Zob. Nr. 5342, 5375.

27737. Sejmiki 1730 r., Rocznik Tow. hist. paryskiego, Poznań 1872; — Pułaski K., Uchwały sejmiku wołyńskiego w Łucku 1790, Szkice i poszukiw. hist., Krak. 1898 ser. II., zob. Nr. 5328.

27738. Korzon T., Ludność polska w r. 1791, Muzeum (Krak.) 1881, zob. Nr. 10819.

R: Smoleński, Prawda, Warsz. 1881.

27739. Pepłowski St., Dziewięćdziesiąty pierwszy (fragmenty z przeszłości), Dz. pol. 1890 Nr. 362.

27740. Kraszewski K., Tradycje kodeńskie, opowiadanie z lat 1790—1792, Krak. 1893.

27741. Konstytucya 3. maja 1791, zob. Nr. 5355—5357; — (Siarczyński Fr.), Dzień trzeci maja r. 1791, Warsz. 1791, Krak. 1891 (przedruk); — Kobielski K., Gesch. der poln.

Staatsveränderung, Warsz. 1791; — Sierakowski K., Do uprzedzonych względem konstytucyi 3. maja 1791 (1. wyd. 1791), Brodnica 1845; — Kołłątaj II., Dmochowski St., Potoccy Ign. i St., O ustanowieniu i upadku konstytucyi polskiej (1793), zob. Nr. 9609 do 9614.

27742. Węgrzecki St., Rys konstytucyi 3. maja, Sybilla nadwiślańska 1821.

27743. Lelewel J., Trzy konstytucje polskie 1791, 1807, 1815 porównał i różnice ich rozważył, Lipsk 1831, Warsz. 1831, Paryż 1832, 1839, Poznań 1861, zob. Nr. 16504.

27744. Kubrakiewicz M., Uwagi nad konst. 3. maja, Bourges 1833, por.: Lelewel J., Myśli z powodu pisma Kubrakiewicza, zob. Nr. 16504.

27745. Hermes K. G., Die Konstitution Polens vom 3. May 1791 (1831, 1847), zob. Nr. 27436.

27746. Dzień 3. maja, Przyj. ludu, Leczno 1842 IX., 1848 XV.; Suum cuique, O konstytucyi 3. maja, Hamburg 1866; 3. Maj z notatek starca, Tyg. poz. 1862.

27747. Howajskij, Trietij Maja, Russkij Wiestnik, Moskwa 1864 (przekład w Hermann: Gesch. des russ. Staates t. VI., zob. Nr. 22795; por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI.).

27748. Wegner L., Dzieje d. 3. i 6. maja 1791, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. II., Odb. Poznań 1865.

27749. Heltmann W. i Janowski J. Nep., Konstytucya 3. maja 1791 r. z uwagami podawanymi jej twórcom w r. 1789 oraz z dwoma późniejszymi też konstytucyi ocenieniami, Lipsk 1865.

27750. Tomicki S., Ustawa z dnia 3. maja 1791, Poznań 1871.

27751. Konstytucya z dnia 3. maja 1791, dosłowny przedruk, Krak. 1883.

27752. Kalinka W., O znaczeniu obchodu 3. maja, Prz. polski 1884 II.; — Tenże, Konstytucya 3. maja: Stosunki europejskie i przygotowania w Warszawie do Konstytucyi 3. maja, zamach stanu. Sejm czteroletni t. III., Lwów 1888, wyd. 4. (Dzieła t. IV.) Krak. 1896, zob. Nr. 27688 (por.: Balzer O., Kwart. hist. 1839 i Chmiel A., Ustawa Trzeciego Maja, ustęp z niewydanego III. tomu Sejmu czteroletniego, Prz. liter. 1896 Nr. 6).

27753. Pepłowski St., Trzeci Maja, Dz. polski z 3. i 4. maja 1887.

27754. Kaczała St., Konstytucja 3. maja 1791, Diło 1887 Nr. 46—53.

27755. Roepell R., Zur Genesis der Verfassung v. 3. Mai 1791, Sybels Hist. Ztschr. 1891 LXI.; — Smolka St., La genèse de la Constitution du 3. mai, Bull. de l'Acad., Crac. 1891.

27756. **Balzer O.**, Reformy społeczne i polityczne konstytucji 3. maja, Prz. polski 1891 II., Odb. Krak. 1891, *zob.* Nr. 16506.

27757. **Starzyński St.**, Konstytucja trzeciego maja na tle współczesnego ustroju innych państw europejskich, część I., Lwów 1892, *zob.* Nr. 16507 (recenzje i polemika).

Korwin S., Trzeci Maj i Targowica, *zob.* Nr. 27796.

27758. **Bartoszewicz K.**, Księga pamiątkowa setnej rocznicy konstytucji 3. maja, Krak. 1891 t. 2 (excerpta z dzieł współczesnych i późniejszych o konst., materiały, listy i t. p.); — Tenże, Album portretów, rycin i widoków, odnoszących się do konst. 3. maja, Krak. 1892; — Tenże, Maj 1791, opowiadanie hist., Kurjer pol. 1891 Nr. 106 do 120.

R: W r. 1891: Koneczny F., Prz. powsz. IV.; Czas Nr. 281; Dz. pol. Nr. 207; Kurjer pol. Nr. 120, 244; — w r. 1892: Zr., Przew. nauk. lit.; Margasz Wł., Kwart. hist.; Bartynowski Wł., tamże (album).

27759. **Popiel P.**, Powstanie i upadek konstytucji 3. maja, według dokumentów oryginalnych, z podobizną pisma St. Augusta do Szczęsnego Potockiego, Prz. polski 1891, Odb. Krak. 1891.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1892; S. T., Prz. pol. 1892 I.

27760. **Tarnowski St.**, Przed 3. maja i po nim, Prz. polski 1891 II. (przedruk: Czas 1891 Nr. 101; Prz. lw. 1891 Nr. 102).

27761. **Finkel L.**, Konstytucja 3. maja, Wstęp hist. (odczyt), Gaz. nar. 1891 Nr. 106, Odb. Lwów 1891; — Tenże, O konstytucji 3. maja w setną rocznicę (Wyd. Macierzy polskiej), Lwów 1891 (2 wyd.).

R: Lisicki H., Kwart. hist. 1892; Margasz Wł., tamże.

27762. **Dembiński Br.**, Konstytucja 3. maja a rewolucja franc., odczyt, Dz. pozn. 1891, Odb. Poznań 1891; — Tenże, Przyczynek do historii Piattolego, Kwart. hist. 1900.

R: Lisicki H., Kwart. hist. 1892.

27763. **Bąkowski Kl.**, Kraków w czasie konst. 3. maja, Czas 1891 Nr. 102, 103, Odb. Krak. 1891.

R: Margasz Wł., Kwart. hist. 1892.

27764. **Sokołowski A.**, O znaczeniu konst. 3. maja, Nowa Reforma, Krak. 1891 Nr. 102 do 104; — Tenże, W stuletnią rocznicę 3. maja 1791, Kalendarz Czecha, Odb. Krak. 1891, *zob.* Nr. 27690; — Miklaszewski Jul., W stuletnią rocznicę konst. 3. maja, Krak. 1891; — Tenże, Odczyt w stuletnią rocznicę, Krak. 1891; — Wyslouchowa M., O konst. 3. maja (Wyd. Tow. przyj. oświaty III.), Lwów 1891 (2 wyd.); — Falkiewicz K., O konst. 3. maja 1791, Lwów 1891 (2 wyd.); —

Śmiałowski E., Trzeci maj, Polski lud 1891, Odb. Krak. 1891; — Sedlaczekówna J., Rocznica 3. maja, Gdańsk 1891, *zob.* Nr. 27770.

27765. **Breiter E.**, Słowo o konst. 3. maja, Lwów 1891; — Trzeci maj, wyd. Tow. Stażica, Poznań 1891; — Trzeci maja, szkic list.-społ., Lwów 1891.

R: Margasz Wł., Kwart. hist. 1892.

27766. **Dzieduszycki W.**, Przemówienie na uroczystym zebraniu w sali ratuszowej d. 3. maja ku uczczeniu 100 rocznicy konstytucji 3. maja, Gaz. nar. 1891 Nr. 111; — Rocznicza konst. 3. maja 1791 w lwowskim Tow. prawniczym, Prz. sąd. i administr. 1891; — Rawer K., W setną rocznicę konst. 3. maja, odczyt wygł. na Walnym zjeździe Tow. pedagog. w Drohobyczu, Szkoła 1891 Nr. 31; — Odczyt L. Węglińskiego o konst. 3. maja 1791, miany w sali Czytelni polskiej w Czerniowcach, Gaz. pol. Czern. 1892 Nr. 38, 39; — Trzeci maja w Przemyslu 1835 r. (opis pierwszego obchodu jubileuszowego), Gaz. przem. 1891 Nr. 37; — Herzel L., Mowa o konst. 3. maja (w Brodach), Brody 1891; — Danielak M., W stuletnią rocznicę, odczyt, Krak. 1891.

27767. **Gasztowtt M. V.**, La journée du 3. mai 1791 (odczyt), Bulletin polonais 1891 Nr. 51 i 52; — Gielgoud, The Centenary of the Polish Constitution 1891, The Westminster Review 1892; — Heliński J., In commemoration of the hundred anniversary of the Polish Constitution, established may 3rd 1791, London 1891; — Obchód stuletniej rocznicy 3. maja w Zurychu 3. i 4. maja 1891, Paryż 1891.

27768. **Głosy niemieckich poetów sympatyzujących z Polską, o rocznicy 3. maja**, Kurj. pol. 1891 Nr. 252.

27769. **Adam E.**, Mieszczanin i chłop w świetle konstytucji 3. maja, Krak. 1891; — Peplowski St., Stan trzeci (zasługi J. Deckerta), Dz. polski 1895 Nr. 1; — Tenże, Mieszczanin obywatel (wspomnienie w rocznicę trzeciego maja), tamże 1891 Nr. 122; — Sawczyński H., Jan Deckert, *zob.* Nr. 17209.

27770. **Księga pamiątkowa kołomyjska ku uczczeniu setnej rocznicy konst. 3. maja 1791, Kołomyja 1891** (zbiór artykułów rozmaitej treści, wśród nich: Starzyński E., Pierwsza rocznica konst. 3. maja 1791 r.); — Ottman R., Pierwsza rocznica ogłoszenia konstytucji Trzeciego maja w r. 1792, Prz. powsz. 1891 III. (por.: Tyg. pozn. 1862), *zob.* Nr. 27766.

27771. **Konstytucja 3. maja: Artykuły okolicznościowe w wszystkich czasopiśmiech polskich z d. 3. maja 1891** (Dziennik polski Nr. 122: Woynarowski St., 3. maja 1791; Rittell St., Obchód 3. maja wobec współczesnych prądów społecznych; Kucharski K., Stanowisko Żydów w Polsce w XVIII. w.; Ostaszewski-Barański K., Miasta nasze królewskie wolne w państwach Rzeczypospolitej; Laskownicki Br., Ignacy Potocki;

Schmitt M., Scena warszawska w latach 1791—1792; Niewiadomski St., Z dziejów pieśni; Peplowski St., To warzystwo warszawskie w czasie wielkiego sejmu; Milski Al., Maj 1791—1792, sprawozdania współczesne; Laskownicki J., Konstytucja 3. maja podnosi i szlachetnia pracę; — *Gazeta narodowa* Nr. 106; Biełkowski Ad., Postanowienia konstytucji 3. maja; Bostel F., Hugo Kollataj i stronnictwo patryotyczne wobec konstytucji 3. maja; Margasz Wł., Reforma stosunków mieszczańskich w konstytucji 3. maja; Peplowski St., Trzeci maja: Gubrynowicz Br., Pierwsza rocznica; Starzewski St., Stanisław August a konstytucja; — *Kurjer lwowski*: Biegeleisen H., Przejawy myśli rewolucyjnej w Polsce w czasie konstytucji 3. maja; Kasprowicz J., Upadek miast i udział ich w konstytucji; Wystouch B., Opinie przeciwników odrodzenia przed stu laty; Najczynniejsi członkowie stronnictwa liberalnego i redaktorowie konstytucji 3. maja 1791; Nr. 200: M. G., Konstytucja 3. maja a wolnomularstwo; — *Kurjer polski* Nr. 120: Głos Poczebota (dan w Wilnie na radzie szkoły głównej d. 30. czerwca 1791 r.); Kościół i duchowieństwo wobec konstytucji 3. maja; B., Literatura piękna na usługach reformy rządu; — *Nowa Reforma* Nr. 101: W setną rocznicę 3. maja 1791—1891: M. D., Twórcy wiekopomnej konstytucji; — *Szkółka* Nr. 18: Konstytucja 3. maja i jej związek z dziejami szkolnictwa polskiego; Wierzechowski Z., W setną rocznicę ogłoszenia wiekopomnej konstytucji 3. maja 1791; Ustawa rządowa czyli konstytucja 3. maja 1791; Falkiewicz K., Zasiłgi Stan. Konarskiego około nadania konstytucji 3. maja; Parusiewicz Szcz., Kilka myśli pedagogicznych jednego z najwybitniejszych inicjatorów konstytucji 3. maja, ks. H. Kollataja (w dziele p. t.: *Listy w przedmiotach naukowych*); — *Kwartalnik stow. kandyd. notar.* Nr. 14: Zajczkowski Wł., W stoletnią rocznicę konstytucji 3. maja 1791).

27772. Hymn z 3. maja 1792, Stryj 1891 (po polsku, hebr., franc. i niem.).

27773. P. S., Kresowi rycerze (wspomnienie w rocznicę 3. maja), Dz. pol. 1892 Nr. 123.

27774. Buszczyński St., Pisma, Krak. 1894 t. VII (Ustawa 3. maja); Caputa J. ks., Mowa na CIII. rocznicę, Krak. 1894; Barczewski St., Pięć odczytów z dziejów Polski dla Polaków w Ameryce (konst. 3. maja), Chicago 1899.

27775. K. Sz., Bibliografia konstytucji 3. maja, w: *Księdze pamiątkowej Tow. Staszycza*, zob. Nr. 27765 i *Kurjer lw.* 1891 Nr. 131; — *Ptaszyckij S. L.*, Nowijszija soczynienija po polskoj istorii końca XVIII. wieku, Ist. obozr. 1892.

27776. Smoleński Wł., Ostatni rok sejmu wielkiego, Krak. 1896, 2. wyd. niezmiennione Krak. 1897.

R: W r. 1897: Gruszecki A., *Prz. tyg.* Nr. 9; Hodi J. T., tamże Nr. 34; Rajczyk W., *Prawda*; Rembowski A., *Tyg. ill.*; Tenże, *Bibl. warsz.* w artykule: *Historjcy sejmu czteroletn.*, zob. Nr. 27693; Grodzicki J., *Kraj* Nr. 35; Dembiński Br., *Kwart. hist.* 1898; Krotoski K., *Prz. powz.* 1899 II.

27777. Offmański M., Wypadki hist. po 3. maja 1791, skreślił Orion, Krak. 1892.

Obchód I. rocznicy konst. 3. maja, zob. Nr. 27770.

27778. Stanowisko mocarstw, zob. Nr. 5349; — Smolka St., Stanowisko mocarstw wobec konst. 3. maja, *Rocz. Akad. um.* za r. 1890, Krak. 1891; *Prz. pol.* 1891 II. (por.: *Bull. de l'Acad.*, Crac. 1891).

R: Lisiecki H., *Kwart. hist.* 1892.

27779. Herrmann E., Die polnische Politik Kaiser Leopold II., *Forsch. z. deut. Gesch.*, Göttingen 1864 t. IV; — Tenże, Die österreichisch-preussische Allianz vom 7. Februar 1792 und die zweite Theilung Polens, eine Streitschrift gegen Prof. Sybel, Gotha 1861 zob. Nr. 27792; — Tenże, Zur Geschichte der Wiener Konvention vom 25. Juli 1791 und der Oestreichisch-Preussischen Allianz vom 7. Febr. 1792, *Forsch. z. deutsch. Gesch.* V. (por.: Sybels *Hist. Ztschr.* X., XII.); — Vivenot Alf., Die Politik des österr. Staatskanzlers Fürsten Kaunitz-Rietberg unter Kaiser Leopold II., w t. I.: *Quellen*, zob. Nr. 27791.

27780. Kalinka W., Polityka dworu austr. w sprawie konstytucji 3. maja, *Prz. polski* 1873 I., Odb. Krak. 1873, zob. Nr. 27752 (por.: Liske X., *Konstytucja 3. maja i mocarstwa niemieckie*, *Przew. nauk. lit.* 1873; Tenże, *Zur polnischen politik Katharinas II.* 1791, *Sybels Hist. Ztschr.* XXX.).

27781. Peplowski St., Polska i Austria, ustęp z dziejów 3. maja, *Gaz. nar.* 1894 Nr. 101.

27782. Ritter P., Die Konvention v. Reichenbach, Berlin. Diss. 1898; — Browning O., The conference of Pillnitz, *Transactions of the Royal histor. Society* 1897 XI.

Askenazy Sz., Przymierze polsko-pruskie, zob. Nr. 27717.

27783. Dembiński Br., Tajna misja Ukraińca w Berlinie w r. 1791, *Prz. polski* 1896, Odb. Krak. 1896.

27784. Kraushar Al., Bonneau, ostatni konsul Rzeczypospolitej francuskiej za Stanisława Augusta, *Przew. nauk. lit.* 1899, Odb. Krak. 1900.

R: Gorzycki J. K., *Tydzień* 1899 Nr. 38; B. B., *Ateneum* 1899 IV.; Schnür Peplowski St., *Kwart. hist.* 1900.

27785. Dembiński Br., Oraczewski Feliks, rektor Akad. krak., jako poseł w Paryżu podczas rewolucji w r. 1791 i 1792, *Księga pam. uniw. lw.*, Lwów 1900.

27786. Aulard, La diplomatie du premier Comité de salut public, *La Révolution française* 1890 zesz. z 14. maja.

27787. Franciszek II. Gross-Hoffinger, Leben Franz I., Wien 1835; — Meynert K., Kaiser Franz I., Wien 1872 (dawniejsze dzieła por.: Wurzbach, *Österr. biograph. Lexicon* t. VI., zob. Nr. 27655); — Wolfgruber Franz I., Kaiser von Oesterreich, Wien u. Leipzig 1899 t. 2 (do r. 1792).

27788. Zeissberg H., Erzherzog Karl v. Oesterreich, Wien 1865 (por.: Erzherzog Karl, *Ausgewählte Schriften*, Wien 1893 do 1895 t. 6); — Angeli M., zob. Nr. 28178.

27789. **Wojny rewolucyjne.** Ranke L., Ursprung und Beginn der Revolutionskriege, Leipzig 1875, 2. wyd. Werke XLV; — Glagau H., Die französische Legislative u. d. Ursprung der Revolutionskriege 1791—1792, Berlin 1896.

27790. Schütz F. W. v., Geschichte der Kriege in Europa seit dem J. 1792 als Folgen der Staatsveränderung in Frankreich unter König Ludwig XVI., Leipzig 1827 do 1853 t. 15; — Chuquet A., Les guerres de la révolution, Paris 1886, 1887 t. 3, 2. série 1890, 1891 t. 2, 3. série 1892, 1893 t. 1—4 (1. La première invasion Prussienne 1792; 2. Valmy; 3. La retraite de Brunswick; 4. Jemappes et la conquête de la Belgique 1792—1793; 5. La trahison de Dumouriez; 6. L'expédition de Custine; 7. Mayence 1792—1793; 8. Wissenbourg 1793; 9. Hoche et la lutte pour l'Alsace 1793—1794).

27791. Krones F., Zur Gesch. Österreichs im Zeitalter der Französischen Kriege und der Restauration 1792—1816, mit besonderer Rücksicht auf das Berufsleben des Staatsmannes Freiherrn Anton v. Baldacci, Gotha 1886; — Hüffer H., Diplomatische Verhandlungen aus der Zeit der französischen Revolution, Bonn 1868, 1878, 1879 t. 2, Dod. do t. I. Münster 1869 (t. I.: Oestreich und Preussen gegenüber der Französischen Revolution bis zum Abschluss des Friedens von Campo-Formio; t. II.: Der Rastatter Kongress und die zweite Koalition, 2 cz.); — Vivenot A., Quellen zur Gesch. der deutschen Kaiserpolitik Österreichs während der französischen Revolutionskriege, Wien 1873—1874 t. I.—II. i dod.; forts. v. Zeissberg H. t. III. do V. (do 1795 r.), Wien 1882—1890 (por.: Liske X., Przew. nauk. lit. 1874; Lisicki H., Kwart. hist. 1891, zob. Nr. 27953).

Fryderyk Wilhelm II., zob. Nr. 27671.

27792. **Sybel H.**, Polens Untergang und der Revolutionskrieg, Sybels Hist. Ztschr. XXIII., zob. Nr. 27723.

27793. Kehler G. E. D., Bourbons und Stuards, Belgien und die drei Theilungen Polens, Drei Vorlesungen, Annaberg 1831.

27794. Jasiewicz J., Les Polonais et la France 1792 à 1815, Paris 1882.

Zob. Nr. 5383.

27795. **Targowicka konfederacja**, zob. Nr. 5398—5401; — Zbiór wszystkich druków konf. Targowickiej, Warsz. 1792—1793, zob. tamże; — Forma rządu, Tyg. lit., Poznań 1843 VI; — Raport T. Bieczyńskiego, Prz. pozn. XXV; — Antoni J., Materyał do początków konf. Targ., Przew. nauk. lit. 1875.

27796. Korwin St., Materyał do dziejów ostatniego stulecia Rpltej polskiej, Krak. 1890; — Tenże, Trzeci Maj i Targowica, Krak. 1890.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1891; Szarlowski A., Prz. powsz. 1891 II.

27797. **Potocki St. Szczesny.** Charakterystyka Szczesnego Potockiego w sejmie czteroletnim i konfederacyi targowickiej, Dz. lit. 1860; — Korzon T., Manuskrypt do hist. Tuleczyńskich Potockich, zob. Nr. 5398; — Smoleński W., Ostatni rok, zob. Nr. 27776; — Ijaszczewicz W., K' predanijam o grafi Potockom (?), Kij. Star. 1892 III; — Skarjatin N. J., G. T. Skarjatin i grafina Potockaja, Russ. Arch. 1892 II.

27798. **Szczesny żonę** mianuje feldmarszałkiem (w korespondencyi), Dz. warsz. 1858 Nr. 316; Synowie Szczesnego (Potockiego), Prz. tyg. 1878.

Branicki Fr. Ks., zob. Nr. 27396.

27799. **Rzewuski Seweryn.** Leliwa, Wielka rodzina w wielkim narodzie (Rzewuscy), Krak. 1879, zob. Nr. 404; — Korwin, Materyał, zob. Nr. 27796.

27800. **Kossakowscy Józef i Szymon**, zob. Nr. 347 i 398; — Pamiętniki Michała Kossakowskiego, wyd. Darowski A., Warsz. 1891; — Korwin, Materyał, zob. Nr. 27796.

27801. Rolle J., Dyzma Bończa Tomaszewski, Prz. polski 1880 IV.

27802. **Wojna 1792 r.**, zob. Nr. 5385 i 9362 do 9365; — Śmiałowski Eust, Wojna 1792 r., opowiadanie hist., Ruch liter. 1878, Odb. Lwów 1878.

27803. **Górski K.**, Wojna 1792 r., Przew. nauk. lit. 1895.

27804. **Poniatowski Józef ks.**, zob. Nr. 9851—9855; — Pamiętniki, Bibl. Ossol. 1863 II., Odb. Lwów 1863; — Lebensschilderung Joseph Fürst v. Poniatowski, Praga 1813; — Lipiński J., Wiadomość o życiu, Pam. warsz. 1815, Odb. Warsz. 1815; — Bogusławski St., Życie ks. Józefa Poniatowskiego, Warsz. 1831; — Poniatowski Joseph, Biographie univ., Paris 1826—1831; — Młocki A., Jan Henryk Dąbrowski i Józef ks. Poniatowski, Album muz. nar. w Rappersw., Lwów 1876.

27805. **Paszkowski Fr.**, Książę Józef Poniatowski, Prz. polski 1877 IV., 1878 I., Odb. Krak. 1878; 2. wyd.: Książę Józef Poniatowski, jego życie i działalność, Krak. 1898 (z 27 rycinami w tekście).

R: J. R., Prz. powsz. 1899 II.; Kaindl, Allgem. Litteraturbl. 1899 Nr. 19.

27806. Teuffenbach A., Josef Fürst Poniatowski, ein Wiener Kind, Dioskuren, Wien 1888 str. 355—365.

R: Werner R. M., Kwart. hist. 1888.

27807. Beauregard G. de, Le prince Poniatowski, Revue mame 1899 (z 3. grudnia).

27808. Charakterystyka X. J. Poniatowskiego, Rozm., Lwów 1817.

27809. List ks. Józefa Poniatowskiego i hetmana Ożarowskiego, Tyg. lit., Poznań 1844 VII.; Ks. Józef Poniatowski, Wielkopolanin 1849 Nr. 4; Łoś W., Książę Józef kwaternistrzem, Wiek 1879 Nr. 163—164, Czas 1879 Nr. 33 i w zbiorze: Historyczne to i owo, Warsz. 1896, zob. Nr. 9855.

Zob. Wiek XIX. (1807—1813).

Kościuszkę Tadeusza, zob. Nr. 27843.

27810. **Akces króla.** Wegner L., Hugo Kołłątaj na posiedzeniu rady królewskiej 23. lipca 1792, *zob. Nr. 27699*; — Chyliński M., Hugo Kołłątaj wobec Targowicy, *zob. Nr. 27699*.

27811. Wegner L., Konfederacja województw wielkopolskich, Poznań 1863, *zob. Nr. 23739*.

27812. Kraszewski K., Chełmianie, opowiadania z lat 1792—1796, Warsz. 1878.

27813. Polen zur Zeit der zwei letzten Theilungen dieses Reiches, historisch, statistisch und geographisch beschrieben (1793, 1795), 1807.

27814. Siemieński L., Listy Kołłątaja z lat 1792, 1793 i 1794, *zob. Nr. 5404*.

27815. Herman E., Sostajanie Polsozy pered wtorom jej rozditom, Słowo, Lwów 1887 Nr. 71—73; Schultz Fr., Polska w r. 1793, por.: Łopaciński H., Wisła 1900.

27816. **Drugi podział**, *zob. Nr. 5403, 27431 do 27467*; — Drugi rozbiór Polski z Pam. Siewersa, *zob. Nr. 9636*; — J. S., Uwagi nad dziełem P. Villers co do miejsc ściągających się do historyi i interesów polskich, Nowy pam. warsz. 1804 XV; — Drugi podział Polski, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.

27817. Smitt Fr., Die Theilung Polens in den Jahren 1773, 1793, Berlin 1864, *zob. Nr. 27446*.

R: Dz. powsz. 1864 Nr. 138.

27818. **Kalinka W.**, Ostatnie lata panowania St. Augusta, *zob. Nr. 27362*; — Liske X., Zur Geschichte der letzten Jahre der Republik Polen, Sybels Hist. Ztschr. XXI. str. 125—173 (sprawozdanie z dzieła Kalinki); — Tenże, Do charakterystyki Katarzyny II., *zob. Nr. 27493*.

27819. Kostomarov N., Poslednie gody riezypopolitoj (1787—1795), *zob. Nr. 27451*.

27820. **Vivenot Alfr.**, Zur Genesis der zweiten Theilung Polens 1792—1795, Ergänzungsheft zum II. Bande der „Quellen“, *zob. Nr. 27791* (por. rec.: Prz. lw. 1874 VIII.); — Tenże, Thugut, Clerayt und Wurmser, Wien 1869; — Tenże, Vertrauliche Briefe des Freiherrn von Thugut, Wien 1872 t. 2; — Tenże, Die Politik des Grafen Philipp von Cobenzl, Wien 1874; — Zeissberg H., Quellen, *zob. Nr. 27791*.

27821. **Brüggen E.**, Polens Auflösung, kulturgeschichtliche Skizzen, *zob. Nr. 27453*.

27822. Langwerth v. Simmern, Oesterreich und das Reich im Kampfe mit der franz. Republik 1790—1797, Berlin u. Leipzig 1880, 1882 t. 2; — Arneth Al., Philipp Cobenzl u. seine Memoiren, Arch. f. österr. Gesch. LXVII.

27823. Damus R., Die Stadt Danzig gegenüber der Politik Friedrichs d. Grossen und Friedrich Wilhelms II., Ztschr. d. westpreuss. Gesch. V. 1887 XX., *zob. Nr. 24114* (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1888).

27824. Bain, The second dismemberment of Poland, The English historical review 1891 (zeszyt kwietniowy, głównie na podstawie relacji Engeströma do rządu szwedzkiego).

27825. Hirsch F., Wie die Preussen Danzig u. Thorn gewannen, *zob. Nr. 23987*.

27826. Svenska beskickningars berättelser om främmande makter 1793, 1. Preussen, 2. Polen, Stockholm 1893 (sprawozdania posłów szwedzkich o obcych mocarstwach z 1793 r.; por.: Fritz Arnheim, Historisk Tidsskrift 1894 t. XIV; Tenże, Forschungen z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1894 VII; Korzeniowski J., Kwart. hist. 1897).

27827. **Askenazy Sz.**, Przymierze polsko-pruskie, *zob. Nr. 27717*.

27828. Kraushar Al., Katastrofa kargowska (epizod z historyi drugiego rozbioru Polski 1793), Roczn. tow. przyj. nauk pozn., Poznań 1900, XXVII.

27829. **Sejm grodzieński 1793 r.**, *zob. Nr. 5407—5415, 9636—9638*; — Konstytucje, Warsz. 1793; — Zbiór mów, Warsz. 1794.

27830. **Wegner L.**, Sejm grodzieński ostatni, ustęp od 26. sierpnia do 23. września 1793, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. IV., Odb. Poznań 1866.

R: X. L., Sybels Hist. Ztschr. XVIII.

27831. Schmitt H., Walka opozycyi na posiedzeniu sejmowem w d. 17. sierpnia 1793, Dz. lit. 1867, *zob. Nr. 27359*.

27832. **Howajskij D.**, Grodzieński sejm 1793, posłednij sejm Riezypopolitoj, Moskwa 1870 (po pol.: Iwanowski M., Poznań 1872).

R: X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXXIII.

27833. Zachariasiewicz J., Poseł-męczennik (Adam Podhorski, poseł wołyński na sejm grodzieński 1793 r.), Album muz. nar. w Rappersw., Poznań 1872 (tamże powieść Wilkońskiej P. z L., Sto lat dobiega, obrazek z czasu sejmu grodzieńskiego).

27834. **Kraszewski J. I.**, Polska w czasie trzech rozbiorów, *zob. Nr. 4381*; — Tenże. Sceny sejmowe, Grodno 1793, opowiadanie hist. przez Bolesławitę, Dz. pozn. 1875, Odb. Poznań 1875.

27835. Przyczynek do historyi sejmu grodzieńskiego, Tydz. pol. lit., Lwów 1880 X.

27836. Dr. Antoni J. (Rolle), Zachowanie się wojska polsk. w prow. zakordonowych po drugim rozbiorze, Prz. lw. 1874 VII.

27837. **Podole**. K' stoletiu wozsojedenienija Podolii z Rossiej, Kamieniec pod. 1893, *zob.* Nr. 24409 (Sieciński, Przejście Kamieńca pod. w ręce Rosyi 21. kwietnia 1793; Fedorow, Ks. Michał Kreczetników pierwszy gen.-gub. Podola; Dobrotowski, Wiktor Szadkowski, episkop miński, zaślawni, bractwowski).

Spisok dworiam, *zob.* Nr. 24410.

Uposażenie duchowieństwa rzym. kat., *zob.* Nr. 24628.

Organizacja, *zob.* Nr. 17830 - 17864.

27838. **Prusy południowe**. Struensee J. F., Blicke auf Süd-Preussen vor und nach dem J. 1793, *zob.* Nr. 10839.

27839. **Smoleński Wł.**, Rządy pruskie w ziemiach polskich, 1793-1807, *zob.* Nr. 1214; — Jarochoński K., Opow. hist., Pozn. 1860.

27840. **Prümers R.**, Das Jahr 1793, Urkunden und Aktenstücke zur Gesch. der Organisation Südpreußens, *zob.* Nr. 17803 (por.: Kiewning, Forsch. z. brandenb. Gesch. 1898; Froeltsch, Sybels H. Z. LXXXIII.).

27841. **Semrau A.**, Gedenkschrift zur hundertjährigen Feier der Vereinigung Thorn's mit dem Königreiche Preussen im J. 1793, *zob.* Nr. 24023.

27842. **Landsberger J.**, Ein ärztliches Urtheil über die südpreußischen Verhältnisse im J. 1794, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895.

Organizacja, *zob.* Nr. 17790-17829.

Szkoły, *zob.* Nr. 19582-19626.

27843. **Kościuszk Tadeusz**, *zob.* Nr. 5433 do 5436, 9659-9662; — Zbiór pism, Warsz. 1794; — Listy, *zob.* Nr. 5433-5434; — Pamiętniki, *zob.* Nr. 9648-9657; — Kampania 1793 przez niego opisana, Obraz Polaków i Polski, wyd. Ed. Raczyńskiego t. XVI, Poznań 1843.

27844. **Rys życia T. Kościuszki**, wyd. E. Raczyński, *zob.* Nr. 9659; — Kalendarz krakowski 1812; — Wiadomość o jenerale Kościuszcze, Rozm., Lwów 1819; — O życiu Tadeusza Kościuszki z Porannika, w Tübindze wych. (z Gaz. warsz. codz.), tamże; — Glinka S. T. **Nikołajewicz**, (Niektóre rysy życia Tadeusza Kościuszki), Petersb. 1815; **Uóm.** z ros.: Tyg. wil. 1821, Odb. Wilno 1821; — Mieroszyński, O Tadeuszu Kościuszcze (napisane 1815 r.), Pszczółka krak. 1821 II., IV.

27845. **Falkenstein K.**, Thaddäus Kościuszk, Magasin der Biographie 1815 IV., Zeitgenossen 1827 i Odb. Leipzig 1827, 2. wyd. (z dwoma drzeworytami, tabelą monet i podobizną) 1834, 1839 (toż po pol.: Tadeusz

Kościuszk (z popiersiem), Wrocław 1827, Radom 1830, 2. wyd. pomnożone wielu dod. **Uómacza**, Wrocław 1831; toż po franc: Forster K., Paris 1839 wyd. 2).

27846. **Kościuszk**, der tapfere Vertheidiger seines Königs und Vaterlandes, Frankfurt a. d. O. u. Berlin b. r.

27847. **Jullien M. A.**, Notice biographique sur le général polonais Thadée Kościuszk, Paris 1818 (toż po pol.: Rys życia wodza polskiego Tadeusza Kościuszki, z dod. opisu sprowadzenia zwłok i popiersiem, Wrocław 1819; Toż i oda Chaussenda w: Radeckiego Pam. z dziejów Polski I.); — Fayot A. Fr. K., Essai historique sur Thadée Kościuszk, Paris 1820, 2. wyd. 1824 (p. t. Notice sur la vie de Th. K.); — Love Al., Essai historique sur Thadée Kościuszk, Paris 1820; — Chodkiewicz Al., Portrety wsławionych Polaków, Warsz. 1820 (por. rec.: Chędowski, Gaz. lit. 1822 Nr. 1); — Biographie universelle, Paris 1826-1831.

27848. **Pawlikowski J.**, Sprostowanie pism względem biografii Kościuszki, Weteran poznajski 1825.

27849. **Biografia Kościuszki**, Czech J., Nowy kalendarz r. 1832, Krak.; Notice sur Kościuszk, Le Polonais, Paris 1834.

27850. „**Kościuszk**“, tytuł czasopisma, Tyg. Awionioński 1832.

27851. **Chodźko L.**, Biographie du général Kościuszk, ornée de son portrait, Fontainebleau 1837 (toż po pol.: Życie Tadeusza Kościuszki, Paryż 1840 i w zbiorze: Usque ad finem, Żywoty narodowe z ostatnich lat stu, Paryż 1859, *zob.* Nr. 27390).

27852. **Rys krótki życia T. Kościuszki**, *zob.* Nr. 9659; — O Kościuszcze, Wielkopolanin 1848 Nr. 7.

27853. **Michelet J.**, Legende de Kościuszk, Paris 1851 (toż po pol.: Legenda o Kościuszcze, Poznań 1851; por.: La Pologne martyr: Kościuszk, par J. Michelet, Bulletin polon. 1894 Nr. 71).

27854. **Lenartowicz T.**, O polskim naczelniku Kościuszcze i o Racławickiej bitwie dnia 4. kwietnia 1794, Lipiec 1862 (kilka wydań); **Leśniowski L.**, Kościuszk (brozura ludowa), Krak. 1863; **Mierosławski L.**, Mowa na obchód w Solurze i żywot T. Kościuszki, Solur 1866.

27855. **Szujski J.**, Dzieje Polski t. IV., 1866, *zob.* Nr. 23424.

27856. **Siemieński L. H.**, Żywot Tadeusza Kościuszki (Wyd. dzieł tanich i pożytecznych), Krak. 1866; — Tenże, Listy Kościuszki do jen. Mokronowskiego i innych osób, Lwów 1877, *zob.* Nr. 5433.

R.: L. X., Sybels Hist. Ztschr. XVIII.; Gaz. nar. 1866 Nr. 127; Dz. pozn. 1866 Nr. 286 (Słwko odpowiedzi).

27857. **Kostomarov N.**, Historia Kościuszki (ze zbioru: Ist. monogr. i izsledowania), *zob.* Nr. 24264.

27858. Nabelak J., Tadeusz Kościuszko, jego odezwę i raport z r. 1794. Paryż 1871 (Bibl. ludowa), zob. Nr. 5433.

27859. Tad. Kościuszko, Czech J., Nowy kalend. Krak. 1871.

27860. Rychlicki Fr., Tadeusz Kościuszko i rozbiór Polski, Krak. 1871, 2. wyd. z rycinami 1875.

R: Tyg. wielkop. 1871; L. P., Prz. polski 1872 I. S., Świt 1872; Gaz. nar. 1872 Nr. 63.

27861. Wegner L., T. Kościuszko, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1872 VII.

27862. Paszkowski Fr., Dzieje Tadeusza Kościuszki, pierwszego naczelnika Polaków, Krak. 1872; — Tenże, Listy Jeffersona do Kościuszki, Prz. polski 1879 I.

R: Powiadał L., Prz. pol. 1872 II.; X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXXIII.

27863. Chociński J., Książeczka o Kościuszcze dla dzieci polskich, Poznań 1871, 2. wyd. Poznań 1894.

27864. Kościuszko Tadeusz czyli cztery chwile z życia tego bohatera, Poznań 1880.

27865. Baudouin de Courtenay R., Nowe materiały do dziejów Kościuszki, Prz. pol. 1888 IV. (por.: X. L., Kwart. hist. 1889).

27866. Parvi M. T., Żywoć T. Kościuszki, Lwów 1889 (Wyd. im. Staszycy), por.: Tomkowicz St., Czas 1890 Nr. 226

27867. Szczepański Alfr., Tadeusz Kościuszko, zarys do studium człowieka i jego historycznej roli (wstęp historyczny i objaśnienia do obrazów Ajdukiewicza, zob. Nr. 27931), Prz. lw. 1891 Nr. 111—120, Dz. pozn. 1891 Nr. 92 i n., Odb. Pozn. 1891.

R: Zr., Przew. nauk. lit. 1892.

27868. Śmiałowski E., Tadeusz Kościuszko, jego życie i czyny, praca uwieczniona, nakł. Tow. im. Kościuszki, Krak. 1891, 2. wyd. 1894.

27869. Janochowa H., Żywoć Tadeusza Kościuszki, opowiadanie ks. proboszcza, Szczawnica (Rzeźwów) 1892.

27870. Stefczyk Fr., Żywoć Tadeusza Kościuszki (praca uwieczniona pierwszą nagrodą Tow. im. Kościuszki), Krak. 1893.

27871. K., Kościuszko, życiorys z dokumentów wysnuty, Album muz. nar. w Rapperswyłu t. IV., Odb. Krak. i Rapperswył 1894 (z rycinami i podobiznami), zob. Nr. 27877.

R: W r. 1894: Szarłowski A., Prz. powsz. IV.; Muzeum; Sokółowski A., Nowa Ref. Nr. 73, 76; Papée Fr., Gaz. lw. Nr. 149—151; Dembiński Br., Kwart. hist. 1897.

27872. S. E., Kościuszko, Bull. polonais 1894; — X., La vie de Kościuszko (Tableau chronologique), tamże; — Lettre de Kość. au comte Segur, tamże.

27873. Twardowski B., Tadeusz Kościuszko, jego żywot i czyny, Poznań 1894; — Tatomir L., Tadeusz Kościuszko, przemówienie we Lwowie, Szkoła 1894, Odb. Lwów 1894; — Nitman K. J., Tadeusz Kościuszko i jego sławna bitwa pod Racławicami (Wydawn. ks. ludowych XIII), Lwów 1894.

R: G. J. K., Gaz. lw. 1894 Nr. 88; Prz. powsz. 1894 II.

27874. Wojnar K., O naczelniku Kościuszcze (Wyd. groźowe im. T. Kościuszki II i J.). Krak. 1894 (2 wyd.); Julien P., Rys życia wodza polskiego, T. Kościuszki, Tarnów 1894; Korngutówna A., Tadeusz Kościuszko, Gdańsk 1894; Szyndler Fr., O Tadeuszu Kościuszcze, odczyt. Brody 1894; (Kob.), Ostatni „Naczelnik” narodu, Dz. pol. 1894 Nr. 292; Gaz. pol., Czern. 1894 Nr. 24—29; Karchowski D., Odczyt o Kościuszcze, Dz. pozn. 1894 Nr. 75; Słomski A., Kościuszko i spuścizna po nim, Gaz. kołom. 1894 Nr. 85—89; Złota Praha 1894 Nr. 23.

27875. Siemiński L., Kilka ustępów z życia Kościuszki, Bibl. Ossol. 1865 VII., zob. Nr. 27856.

27876. Tworzymir Jan, Wiązanka wspomnień, obrazków i opisów, z czasów i z życia Kościuszki, Poznań 1894; Ze wspomnień o Kościuszcze, Dz. pozn. 1894 Nr. 74.

27877. Korzon T., Do rodowodu Kościuszków, Prawda, ks. zbiorowa, Lwów-Petersb. 1899, zob. Nr. 27871; — Glazarewicz M., Rodzina Kościuszków w Galicyi, Dod. lit. do Kurj. lw. 1893 Nr. 2; — Pełowski St., Kościuszkowie, Kilka ustępów z kroniki rodzinnej, Gaz. nar. 1894 Nr. 68; — Kurhanowicz J., Miejsce urodzenia Kościuszki, Tyg. ill. 1861 IV.; — Czy jest już pewność, że Kościuszko urodził się w Siechnowicach? Kłasy 1880; — W sprawie miejsca urodzenia Kościuszki (metryka Kościuszki in extenso), Wiek 1880 Nr. 222; — Miejsce urodzenia Kościuszki, wzmianka o artykuliku p. Maryi z Estków Wiśockiej w Tyg. ill., Wiek 1880 Nr. 210 (Wiad. bież. kraj.); — Jenike L., Jeszcze o miejscu urodzenia Kościuszki, Tyg. ill. 1881 3. XI; — Wegner L., Tadeusza Kościuszki pierwsza i druga miłość, 1776, 1791, Warta of. Bażyńskiemu 1874; — Pełowski St., Kobiety w życiu Kościuszki, Dz. pozn. 1895 Nr. 102—106; Kraj 1897 Nr. 1 i n.; — X. X., Wychowanie Kościuszki, fragment z życia naczelnika, Gaz. nar. 1894 Nr. 71; — Mieczkowski D., Pobyt Kościuszki w Ameryce, tamże 1874 Nr. 163; — Kunasiewicz St., Tadeusz Kościuszko w Ameryce, opowiadanie, Lwów 1876, 2. wyd. pomnożone, Lwów 1876; — Wiśniowski S., Kościuszko w Ameryce, Gaz. lw. 1880 Nr. 162—189; — Memoir Thaddeus Kosciuszko, Polands hero and patriot, an officer in the american army of the revolution, member of the Society of the Cincinnati, by T. W. Ewans, for the Society for private distribution only, New-York 1883 (egz. bibl. w Rapperswyłu opisał Kostecki A. w czasop. „Kościuszko” 1894 str. 99); — X. Y. Z., Kościuszko w Ameryce, Bibl. dla dzieci i młodzieży, Złoczów 1891 XXII; — Elsner H., Befreiungskampf der Nordamerikanischen Staaten (tamże biografia Kościuszki); — Ameryka, zob. Nr. 22867—22873

i 22751; — Kościuszko w r. 1784, *zob.* Nr. 5195; — Czapelski T., Kościuszko we Lwowie, *Gaz. nar.* 1894 Nr. 68; — Kampania 1792, *zob.* Nr. 27801; — Kozłowski W. M., Misja Kościuszki do Paryża w r. 1793, *Przew. nauk. lit.* 1899 (por.: Rakowski K., *Tydzień* 1900 Nr. 16; d., *Slov. Přehl.* 1903).

27878. **Powstanie i wojna 1794 r.**, *zob.* Nr. 5431—5442, 9646—9662; — Woyda K. Fr. (Adamowicz A.), Versuch einer Gesch. der letzten poln. Revolution. 1796, *zob.* Nr. 9649; — Kampania z r. 1794, *Dz. lit.* 1856 II.; — Kalkstein J., Pamiętnik, wyd. Kętrzyński W., Poznań 1873; — Segur L. Ph., Tableau historique de l'Europe 1786—1796 (révolution de Pologne), *zob.* Nr. 27670.

27879. Burkhardt D. Ed., Taschenbibliothek aller Revolutionen, Leipzig 1832 t. 5 (t. I.: *Gesch. der Revolution v. J. 1794*); — Feldzug in Polen 1794, *Ztschr. f. Kriegskunde* 1834; — Kajser A., *Gesch. der poln. Revolution im J. 1794* części 3 (cz. II. i III.: *rewolucya z r. 1830*), Leipzig 1838.

27880. **Morawski T.**, Powstanie Kościuszki, rzecz wyjęta z Kroniki emigracyjnej polskiej, Paryż 1838, *zob.* Nr. 23832.

27881. **Lelewel J.**, Porównanie dwu powstań narodu polskiego, 1794 i 1830—1831, Paryż 1840, 2. wyd. Bruksela i Lipsk 1847 (jako dod. do „Panowanie St. Augusta“, *zob.* Nr. 27356).

27882. Powstanie Tad. Kościuszki, Pozn. 1846.

27883. Mączyński J., Kościuszkowskie czasy, *Dod. Czasu* 1857 II., *Odb.* Krak. 1857; — Radwański E. B., Kartki wypadłe, czyli materyał do hist. czasów Kościuszkowskich, Krak. 1862; — Kilka rysów, *Tyg. nauk. lit.*, Pozn. 1862; — Kraszewski J. I., Z pamiętników Cieszkowskiego, *Tyg. nauk. i lit.*, Lwów 1866; — Kantecki Kł., Z Kościuszkowskich czasów, *Ruch lit.* 1874 do 1875; — Cieszkowski L., Dniewnik krakowskiego woztania w 1794 roku, soczynił wyciebryhadyr polskocho wojska, izdał s pry-miczaniamy A. S. P., Lwów 1897.

Zeissberg H., *zob.* Nr. 27953.

27884. **Pepłowski Schnür St.**, Powstanie Kościuszkowskie, *Gaz. nar.* 1894 Nr. 46—68, *Odb.* Lwów 1894; — Tenże, Kościuszkowskie czasy, szkice i obrazy (Bibl. powsz. Nr. 149 do 150, 159—160), *Złoców* 1895 t. 2; — Tenże, Z krwawych dni (ustęp z dziejów 1794 r.), *Dz. pol.* 1894 Nr. 348—351; — Tenże, „Ojczyzna swemu obrońcy“, epizod z rewolucyi Kościuszkowskiej, *Dz. pozn.* 1893 Nr. 293; *Gaz. nar.* 1894 Nr. 2; — Tenże, W grobowcu kochanki, epizod z rewolucyi Kościuszkowskiej, tamże 1894 Nr. 36; — Tenże, Kościuszkowscy emisaryusze, tamże 1893 Nr. 262—267.

27885. **Jastrzębiec A.**, Powstanie Kościuszkowskie w świetle publicystyki rosyjskiej, *Dz. pol.* 1894 Nr. 93.

27886. **Tworzyński J.**, Powstanie narodowe Tadeusza Kościuszki, zarazem życiorys naczelnika, Poznań 1894; Kościuszko w r. 1794, napisał B. T., Poznań 1894; Powstanie narodu polskiego pod wodzą Tad. Kościuszki w r. 1794, wyd. jubileuszowe, Poznań 1894; Wysłouchowa M., O Kościuszkowskiem powstaniu z r. 1794 (Wydawn. im. Tad. Kościuszki), Lwów 1894; Danielak M., Z Kościuszkowych dni, *Kurj. lw.* 1894 Nr. 84—88; Barszczewski St., Pięć odczytów, Chicago 1899 (piąty: Powstanie Kościuszki i bitwa raclawicka).

27887. Cztery kwestye prawne z czasów powstania Kościuszkowskiego, *Prz. prawa i adm.* 1894.

27888. **Litwiński J.**, Album pieniędzy papierowych polskich z r. 1794, z historycznym podaniem, Lwów 1894.

27889. **Theodorowicz R.**, Liwerunek, epizod z wojen Kościuszkowskich, *Gaz. nar.* 1894 Nr. 68.

27890. **Pepłowski St.**, Prusak o Kościuszcze, Der polnische Insurrectionskrieg im J. 1794 von einem Augenzeugen, *Dz. pozn.* 1894 Nr. 258; — Tenże, *Warschauer Zeitung*, przyczynek do dziejów 1794 r., tamże 1894 Nr. 264.

27891. *De Onnventeling in Polen onder den Burger General Thaddeus Kościuszko*, Amsterdam b. r.

27892. **Wojsko polskie** Kościuszki w r. 1794, 16 tablic obejmujących 105 figur, z natury rysowanych przez Michała Stachowicza, malarza krakowskiego, który żył za czasów Kościuszki, podług materyałów zebranych przez Wład. Bartynowskiego kopiował K. Wawrosz, z dodaniem 6 tablic rysowanych podług źródeł współczesnych przez W. Eliaszę, ogółem 22 tablic z dokładnymi objaśnieniami, poprzedza: Wstęp, obejmujący historiją wojska polskiego od najdawniejszych czasów do upadku powstania Kościuszki, pogląd na ruchy wojsk Kościuszkowskich, spis wszystkich bitew i potyczek w czasie powstania zaszłych, oraz wykaz imienny wojskowych z r. 1794, podług wiarogodnych źródeł opracował B. Twardowski, Poznań 1894.

27893. **Twardowski B.**, Spis osób, które uczestniczyły w działaniach wojennych Kościuszki 1794 r., poprzedzony poglądem historycznym na staryczyzny upadku Polski, oraz historiją r. 1794, z dodaniem życiorysów osób wybitne zajmujących stanowisko, Poznań 1894 (z licznymi rycinami).

27894. **Madaliński Antoni.** Chodkiewicz Al., Życie Antoniego Madalińskiego, generała wojsk polskich, Portrety wsławionych Polaków, Warsz. 1820; *Tyg. wil.* 1821 V.

27895. **Zajączek Józef**, *zob.* Nr. 9648; — Chodkiewicz Al., Portrety wsławionych Polaków, Warsz. 1820; — *Biographie univers.*, Paris 1826—1831; — *Przyj. dom.*, Lwów 1859 IX., *zob.* Nr. 27431.

Kopeć Józef, zob. Nr. 9654.

Dąbrowski Henryk, zob. Nr. 9727—9732 i 28005.

Wybicki Józef, zob. Nr. 9624, 9895 i 28009.

27896. Linowski A., *Kołłataj w rewolucyi Kościuszkowskiej, zob. Nr. 27699*; — Chyliński M. (Toż), *zob. tamże*; — Kozłowski W. M., *zob. tamże*.

Sutkowski J., zob. Nr. 9688.

27897. **Sanguszek Eust.**, Pamiętnik księcia, 1786—1815, wyd. Józef Szujski, Krak. 1876, *zob. Nr. 9884*; — Eustachy ks. Sanguszek, Prz. lw. 1877 XIII.

27898. **Poniński Adam**, Biographie univ., Paris 1826—1831; — Wegner L., Jenerał ks. Adam Poniński (1789—1803), Prz. polski 1866 IV.

Zakrzewski Jan, zob. Nr. 27915.

Kiliński Jan, zob. Nr. 27914.

27899. **Jasiński Jakób**, Poezye generała Jasińskiego, Tyg. wil. 1819; — Romanowski Miecz., Jakób Jasiński, szkic biograficzny, Dz. lit. 1863; — Jasiński J., Pisma (z autografem), wyd. K. Wł. Wójcicki, Krak. 1869; — Jakób Jasiński, życiorys i portret, Tyg. ill. 1885 (por.: Czas 1870 Nr. 4).

27900. **Prozor Karol**, Dubiecki M., Karol Prozor, oboźny w Wielkiego ks. litewskiego, przyczynek do dziejów powstania Kościuszkowskiego na podstawie źródeł archiwalnych, Krak. 1897.

R.: Krotowski K., Prz. powsz. 1896 IV.; Tretiak J., Prz. lit. 1896 Nr. 12; Olfiański M., Przew. nauk. lit. 1897; Schnür-Peplowski St., Kwart. hist. 1897.

27901. **Kossakowski Józef**, Kossakowski Stan. i Kaz., Wspomnienie o Józefie Kossakowskim, pułkowniku wojsk litewskich i w. łowczym litewskim, Poznań 1861.

27902. **Suworow Al.** Aathing, Versuch einer Kriegsgeschichte des Grafen Suworow, Gotha 1796—1799 t. 3; — Smitt Fr., Suworows Leben und Heerzüge, im Zusammenhang mit der Gesch. seiner Zeit dargestellt, Leipzig 1833; — Tenże, Suwarow und Polens Untergang nach archivalischen Quellen dargestellt, Leipzig u. Heidelberg 1858 t. 2 (z planami); toż po ros.: Suwarow i padenije Polshi, pod red. kniazia Golicyna, Petersb. 1867 (por.: Schmitt Il., Dz. lit. 1859; Sybels Hist. Ztschr. II.); — Polewoj N., Ist. kniazia Italijskawo gr. Suworowa-Ryminskawo, Petersb. 1844; — Weregini i Andrejewskij, Suworow A. A., Russk. Starina 1882 I.; — Petruszewskij A. F., Suworow w Opalu, 1797—1798, Wiest. Jewr. 1884 III.; — Suworow w Finlandyi, 1791—1792, tamże 1883

IV.; — Hartmann. La campagne de Souwarov, por.: Revue critique 1894 Nr. 17; — Petruszewskij A., Aleksander Wasilijewicz Suworow, Wiest. Jewr. 1900 I.; — J. B., Awłobiografija Suwarowa, Russkij Archiw 1900 II.

27903. **Treskow von**, Der Feldzug der Preussen im J. 1794, Beitrag zur Gesch. des poln. Revolutionskrieges, mit Benützung authentischer Quellen, mit 3 Schlachtplänen und 2 Beilagen, Berlin 1837; — Natzmer G. E., Der polnische Feldzug im J. 1794, Neue militärische Blätter 1892 XXX.—XXXI. (por.: Kęrzon T., Kwart. hist. 1894); — Knoll G., Der Feldzug gegen d. poln. Aufstand im J. 1794, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1898 XIII. (por.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1899 IV.).

27904. Bąkowski Kl., Kraków w czasie powstania Kościuski, Nowa Ref. 1892 Nr. 248—259, Odb. Krak. 1893 (por.: Dembiński Br., Kwart. hist. 1893); — Nowakowski W. Kapucyn, Kraków w r. 1794, Prz. powsz. 1894 II., Odb. Krak. 1894; — Lichocki F., prezydent krak., Pamiętniki, *zob. Nr. 9660*.

27905. Dzień 24 marca 1794, Dz. pozn. 1894 Nr. 74; Bull. polonais, Paris 1894 Nr. 69.

27906. Miklaszewski J., Kraków-Raławice 1794 r. (Odb. z Czasu), Krak. 1894.

27907. **Raławice**, T., Pszczółka krak. 1820 III.; — Wegner L., Raławice i Szczekociny r. 1794, Prz. wielkop. 1867, Odb. Poznań 1867; — X., La bataille de Raławice (4. Avril 1794), Bull. polon. 1894 Nr. 69; — **, Bitwa pod Raławicami, Prz. pol. 1894 t. II; Raławice (podług raportu Kościuski), Dz. pozn. 1894 Nr. 74.

27908. Buszczyński St., W^a setną rocznicę raławickiego boju, Pisma zbiorowe, Krak. 1894 t. VII.

27909. Barczewski St., Pięć odczytów, Chicago 1899, *zob. Nr. 27774*.

27910. Kossak W. i Jan Styka, Bitwa pod Raławicami 4 kwietnia 1794 (panorama), Lwów 1891 (z 8 fotografurami); toż po franc.: La bataille de Raławice, livrée le 4. avril 1794, Léopold 1894; Peplowski Schnür St., Raławice, pierwsza panorama polska (Odb. ze Świata), Lwów 1895, *zob. Nr. 27578*.

27911. Rybarski F., Sejmik w Kielcach, Gaz. kielecka 1884 Nr. 41—46.

27912. **Głowacki Bartosz**, Zbrożek P., Bartosz Głowacki, Lwów 1869; — Rybarski F., Nieco o Wojciechu Bartoszu Głowackim, Gaz. kielecka 1881 Nr. 80—81; — Schnür-Peplowski St., Wojciech Głowacki, sylwetka z r. 1794, Dz. pozn. 1894 Nr. 275—277; Gaz. lw. 1894 Nr. 265—267; — Pieśń o Bartoszu Głowackim, Wielkopolanin 1848 Nr. 7.

27913. **Warszawa 1794 r.** Lud warszawski podczas powstania Kościuski, Lwów 1867; — Szwarce Br., Warszawa w 1794 r., Nowa Reforma 1894 Nr. 69 i n., 1895 Nr. 80 i n.

- p. t.: Obrona Warszawy, Odb. Krak. 1894, cz. II. 1895; — Peplowski St., Z tajemnic ambasady, wspomnienie z r. 1794, Gaz. nar. 1894 Nr. 31, 32; — Oczyszczenie Warszawy 1794 r., Dz. pozn. 1894 Nr. 88; — Przedruk rzadszych materyałów, Wrocław 1846, *zob.* Nr. 5436; — Wyrok na szpiega, *zob.* tamże.
27914. **Kiliński Jan**, Pamiętniki, *zob.* Nr. 9650; — Drugi pamiętnik niezany o czasach Stanisława Augusta, z rękopisu po raz pierwszy wydał A., Krak. 1899, 2. wyd. 1900, *zob.* *Dod. I.*; — Kiliński Jean, Biographie univ., Paris 1826—1831; — Tygodnik, Awinion 1832; — Wielkopolanin 1848 Nr. 17; — Kiliński Jan, szewc i pułkownik, Dz. liter. 1860; — Przyj. dom., Lwów 1863; — Śmiałowski E., Jan Kiliński, szewc bohater, Polski lud 1891, Odb. Krak. 1891; — Peplowski S., Jan Kiliński, wspomnienie w rocznicę zgonu, Gaz. nar. 1894 Nr. 22; Dz. pozn. 1894 Nr. 24, 25; — Zapiski baszmaczniaka Jana Kilińskawo o warszawskich sobotyach 1794 goda i o swojej niewoli, soobszcz. G. Worobjew, Russkaja Starina 1875 I.
27915. **Zakrzewski Jan**, Chodkiewicz A., Portrety wślaw. Polaków, Warsz. 1820.
- Bars Fr.*, *zob.* Nr. 1478.
- Szczekociny*, *zob.* Nr. 27902.
27916. **Wielkopolska**, Dąbrowski H., Wyprawa do Wielkopolski, *zob.* Nr. 9653; — Schnür-Peplowski St., Powstanie w Wielkopolsce, z dziejów 1794 r., Dz. pozn. 1894 Nr. 278—280, Odb. Pozn. 1895; — S. K., Wyprawa kujawska, Przyj. dom., Lwów 1864; — Zdobyćcie Bydgoszczy przez Dąbrowskiego, Wielkopolanin 1849 Nr. 18; — Zenowicz M., Opis kampanii pod Fr. Wyszko-wskim, *zob.* Nr. 9653; — Kampania pod Sierrakowskim, *zob.* tamże; — Vertheidigung des Klosters zu Labiczyn 1794, Ztschr. f. Kriegskunde 1855; — Treskow, Nazmer i Knoll, *zob.* Nr. 27903.
27917. Prümers R., Gefangennahme preussischer Beamten im Insurrektionskriege des Jahres 1794, Ztschr. f. d. Prov. Posen 1897.
27918. **Kurlandya**, *zob.* Nr. 5436 i 5443; — Jarochowski K., Powstanie Kościuszki w Kurlandyi, Dz. lit. 1856; Opowiad. hist., Poznań 1860, *zob.* Nr. 24252; — Peplowski St., Insurrekcyja w Kurlandyi, ustęp z rewolucyi Kościuszkowskiej, Gaz. nar. 1894 Nr. 311 do 318; — Heyking K. H., Aus Polens u. Kurlands letzten Tagen, Memoiren (1753—1796), Berlin 1897, *zob.* Nr. 27313; — Grabowski W., Z ostatnich dni Kurlandyi, *zob.* Nr. 24252 (por.: Semkowicz Al., Przew. nauk. lit. 1899, *zob.* *Dod. I.*).
27919. **Maciejowice**, Bitwa pod Maciejowicami, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV; — Wegner L., Bitwa pod Maciejowicami dnia 10. paźdz. 1794, według źródeł mniej przystępnych, Tyg. nauk. lit. 1863, Odb. Poznań 1863 Nr. 107); — Z pam. Leona Dembo-wskiego (*zob.* Nr. 9869), z mapą bitwy pod Maciejowicami, Aten. 1883 II; — Bitwa pod Maciejowicami, ustęp z pam. J. U. Niemce-wicza (*zob.* Nr. 9930), Kurj. pozn. 1883 Nr. 84—87; — Orion, Maciejowice, Kurj. lw. 1894 Nr. 281; — Głos jarosławski 1894 Nr. 20 23; — Peplowski St., Pogrom, wspomnie-nie w setną rocznicę, Dz. pol. 1894 Nr. 281; Dz. pozn. 1894 Nr. 231; — Alwowski Ewg., Bitwa pri Maciejowicach i pljen Kościuszki, Russkaja Starina 1895 I. (por.: Korduba M., Kwart. hist. 1896); — S., Kto pojął Kościuszkę? Gaz. nar. 1894 Nr. 68; Dz. pozn. 1894 Nr. 74.
27920. Fayot A. F. K., Conjuraton de 96 Polonais, Ecosais, Suédois et Français, massacrés dans les ruines de Maciejowice, Paris 1821, 1822 (z angielskiego).
27921. **Finis Poloniae**, Mniemane Kościuszkowe Finis Poloniae, Dz. pozn. 1860 Nr. 320, 1894 Nr. 74; — Finis Poloniae, Bruxelles 1861; — Finis Poloniae, od wszystkich redaktorów prośba, Gaz. nar. 1872 Nr. 162, 1894 Nr. 68.
27922. Wegner L. (Studniarski), Ostatnie dni powstania Kościuszkowskiego od 12. paźdz. do 8. listop. 1794, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. VI., Odb. Poznań 1871.
27923. **Praga**, Muchanow P., Szturm Pragi 24. oktjabra 1794 g., Moskwa 1838, *zob.* Nr. 5436 (por.: Antoni J., Polonica, Rozpr. hist. fil. Akad. XI.); — Suworow Al., *zob.* Nr. 27902; — Ostrowski Kr. J., Le massacre de Praga 4. Novembre 1794, Extrait des Larmes d'Exil, Paris 1866 (2. ed.); — Orłow, Szturm Pragi w r. 1794, por.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1895 II.
27924. **Kapitulacya**, Peplowski St., Kapi-tulacya, ustęp z dziejów 1794 r., Dz. pol. 1894 Nr. 306—309; — Tenże, Warszawa zdobyta! Dz. pozn. 1894 Nr. 252; — Anon-ym, Opowiadanie Zbyszewskiego o kapitu-lacyi Warszawy w 1794 r., z rękopisu, Świat 1894, Odb. Krak. 1894; — Szwarce Br., Obrona Warszawy w r. 1794, *zob.* Nr. 27913.
27925. Peplowski St., Inni, ustęp z przeszłości Ga-licyi w XVIII w., Dz. polski 1895 Nr. 111—114 (z cza-sów powstania Kościuszki); Tenże, Bitwa pod Brodami, epizod z rewol. Kościuszkowskiej, tamże 1894 Nr. 320.
27926. **Dalsze losy Kościuszki**, Niemce-wicz U. J., Notes sur ma captivité à St. Petersbourg en 1794, 1795 et 1796, Paris 1843, *zob.* Nr. 9684; — Wyjątki patryotyczne z rękopismów znajdujących się w bibliotece Puławskiej (car Paweł I. Kościuszkowski), Warsz. 1831; — Kościuszkowski a car Paweł I., Dz. pozn. 1894 Nr. 78; — Kościuszkowski spadek majątkowy w Ameryce i Kościuszkowski fac-similia, Przyj. dom., Lwów 1857 VII; — Kościuszkowski au peuple Français, Paris 1795; — Reflexions sur une brochure intitulée: Kościuszkowski au peuple Français, Paris b. r.; — X., Kościuszkowski au peuple français (na podstawie broszury z r. 1795), Bulletin

polon. 1894 Nr. 67; — Pełowski S., Kościuszko nad Sekwaną (1798—1813), Gaz. nar. 1894 Nr. 112—123; — Lettre du généralissime polonais Thadée Kościuszko, adressée le 20. brumaire an XII. (12. novembre 1803) au comte de Ségur, Bull. polon. 1894 Nr. 71—72; — Kozłowski W., Kościuszko et les Légions polonaises en France, Revue des Revues 1899 zesz. z 1. maja; — Kraushar Al., Nieznane listy Tadeusza Kościuszki w sprawie legionów z czasów dyrektoryatu i konsulat, 1798—1800, Kwart. hist. 1898, Odb. Lwów 1898 (por.: T. W., Prz. powsz. 1899 I.); — Kościuszko i Napoleon z wspomnień naocznego świadka, Czas 1849 Nr. 4 i n.; — Letronne H., Tadeusz Kościuszko i Napoleon Bonaparte, Lwów 1869 (por.: Czas 1869 Nr. 266 i n.); — (Kościuszko), Essai sur la nouvelle constitution à donner à la Pologne, Stuttgart 1807; — Dwa listy Kościuszki T., pisane 1808 r., Prz. powsz. 1900 IV; — Feldmann W., O Tadeuszu Kościuszcze i Berku Joselowiczu (Czytelnia dla ludu żyd., książeczka I.), Krak. 1894; — Nedeczky Al. de Nedecze, Ad Polonos (na cześć Kościuszki, b. m. i r. (1810); — Rychlicki F., Kościuszko we Wiedniu 1815, Dz. lit. 1815; — Kościuszko w Szawjarczy, Tyg. lw. 1867; — Waligórski F., Kościuszko w Szawjarczy, Strzecha 1868; — Wójcicki K. Wł., Pokój T. Kościuszki w Solurze i pułk ofiarowany przez obywateli Stanów Zjednocz., Tyg. ill. 1860 II; — Tenże, Ostatnie chwile Kościuszki i pogrzeb jego w Solurze, tamże 1861 III; — Pełowski St., Ostatnie chwile Kościuszki, Dod. do Dz. pol. 1894 Nr. 41; Dz. pozn. 1894 Nr. 235; — Testament Kościuszki, Wiek 1887 Nr. 185.

27927. Szczodroblliwość Kościuszki. Rozm. warsz. 1820; Kościuszko w Liplesie, Dzwonek, Lwów 1865 XII; Radecki K., Kościuszko w Berville (obrazek czesłowski?), Dod. do Czasu XVII.; XX., Un pèlerinage à Berville-Kościuszko, Bull. polon. 1894 Nr. 66; Stowik Kościuszki (obrazek z życia generała), Kurj. pol. 1892 Nr. 97, 98.

27928. Horoszkiewicz K., Kościuszko jako autor, Gaz. nar. 1894 Nr. 63; — Merunowicz T., Najcenniejsza spuścizna po Kościuszcze, tamże 1894 Nr. 68.

27929. Majeranowski K., Sen i przeczucia Kościuszki w latach 1790, 1814, 1816, Krak. 1848; Bizsonnet E., Le songe de Kościuszko ou l'agonie d'un grand peuple, Paris 1863.

27930. Pamiętki po Tadeuszu Kościuszcze, Aten. 1881 II; — Kołaczkowski J., O artystycznych wyrobach Kościuszki, Dla Strjga, książka zbiorowa, Lwów 1886; — Katalog zbiorów Kościuszkowskich, znajdujących się w muzeum nar. w Rapperswyli, Rappers. i Krak. 1894 [wyd. w odbicie z t. IV. „Albumu muzeum nar. w Rapperswyli“ składa się z działów: I. Ikografia (Nr. 1—179, str. 7—20), II. Przedmioty pamiątkowe, medale, pieniądze (Nr. 1—84, str. 21—25) i III.

Archiwum Kościuszkowskie (Nr. 1—282, str. 26—41), całość zamyka dodatek do oddz. I. (Nr. 180—182, str. 42)]; — Katalog wystawy Kościuszkowskiej, Kraków, Muzeum nar. 1894 [zawiera: 1. Wizerunki Kościuszki, portrety, miniatury, sylwety, sztychy i t. p. (Nr. 1—38), 2. Wizerunki towarzyszy i osób współczesnych (Nr. 39—54), 3. Pamiętki po Kościuszcze (Nr. 55—85), 4. Pamiętki po towarzyszach Kościuszki (Nr. 86—91); 5. Sceny z walk i życia bohatera, zabytki cieni oraz pogrzebowe (Nr. 92—105), 6. Autografy i dokumenta (Nr. 106—114) i 7. Druki rzadkie (Nr. 115—116)].

27931. Ajdukiewicz Z., Tadeusz Kościuszko oraz studjum Alfr. Szczepańskiego, Wiedeń 1891, zob. Nr. 27867.

27932. Ogród Kościuszki, Bies. lit. 1882; Miniatura Kościuszki (w pierścieniu), z Gaz. lubelskiej, Wiek 1887 Nr. 49; Obózowa czapka Kościuszki, Kurj. lw. 1891 Nr. 180; O stoliku marmurowym i o Kościuszcze, Gaz. kielecka 1894 Nr. 16.

27933. Pogrzeb T. Kościuszki w grobach królów w katedrze krakowskiej r. 1818, Krak. 1880; — Zbiór mów w różnych miejscach mianych, oraz opisów obchodów żałobnych na zgon T. Kościuszki, Wilno 1818; — Woronicz J. P., Przemowa przy złożeniu do grobu w kośc. katedr. krak. 23. czerwca 1818, Krak. 1818; — Mowa w Białymstoku d. 3. maja 1818 przez jednego z weferanów, Warsz. (1818); — Bibrowicz, Kazanie na obchodzie żałobnym w kościele katedr. pozn., Kalisz 1817; — Zakrzewski H., Mowa na obchodzie żałobnym w kośc. katedr. poznańskim (Poznań); — Zenowicz M., Opisanie obchodu żałobnego w Mińsku 7. marca 1818, Wilno 1818; — Lagarde Aug., Les obsèques de Kościuszko aux tombeaux des Rois de Pologne à Cracovie, Munich 1819, 2. wyd. 1830 (po niem., Heidelberg 1824).

27934. Kopic Kościuszki, Pszczółka krak. 1820—1821; — Majeranowski, Opis założenia mogiły T. Kościuszki w d. 16. paźdz. 1820 na górze Bronisławy pod Krakowem, Warsz. 1820; — Paszkowski Fr., Mowa, Krak. 1820; — Tenże, Pamiętnik budowy mogiły, Krak. 1826; — Dodatek do pamiętnika pomnika Kościuszki do r. 1852, Krak. 1852; Dodatek drugi (od 1. lipca 1852—1876), Krak. 1878.

27935. Dubiecki M. W., Monumentum Thad. Kościuszko saeculis Craci et Vandae duratum (wiersz), Krak. 1820; Czaykowski P., Elegia, Życie i zgon Kościuszki, Roczn. tow. nauk. krak. 1820 V; Tenże, Oda na wzniesienie mogiły Kościuszki, tamże 1821 VI; Groby w dniu śmierci Kościuszki, recenzja, Pam. warsz. pod red. Brodzińskiego 1822.

27936. Tretiak J., Mickiewicz i Kościuszko, Czas 1890 Nr. 151; — Finkel L., Mickiewicz i Kościuszko, Gaz. nar. 1898 Nr. 141.

27937. Gadowski W. J., Hommage rendu, Paris 1818; Anniversaire 84 de la naissance de Th. Kościuszko, Paris 1830; Kościuszko, tyg. awinionski, Avinion 1832 z 1. listop.; Wiersz na rocznicę zgonu T. Kościuszki, Bendikson 1865.

27938. Tyszyński, Kościuszko w pieśni u ludu Białoruskiego, Wiek 1880 Nr. 217.

27939. Arnold R. F., Tadeusz Kościuszko in der deutschen Literatur, Kocha Ztschr. f. vergleich. Literaturgesch. 1899, Odb. Berlin 1899 (por.: Monatsblätter d. Wissenschaftl. Club in Wien 1898 XIX.; Minde-Ponet, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1898 XIII.; Euphorion 1898); — Tenże, Geschichte der deutschen Polenliteratur, Halle 1900 t. I. (do r. 1800).

27940. Pomniki Tadeusza Kościuszki, Przyj. dom.. Lwów 1861; Pomnik Kościuszki w Ameryce, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; Wójcicki K. Wł., Pomnik T. Kościuszki i Kazimierza Pułaskiego w Ameryce, Tyg. il. 1861 IV.; Pomnik T. Kościuszki w Janowie lubelskim, Tyg. il. 1880 3 IX.

27941. Chromecki T. ks., Mowa miana w kał. na Wawelu w 100 rocz. przysięgi T. Kościuszki d. 31. marca 1894, Krak. 1894; — Gałęzowski J., Przemówienie przewodniczącego pułkownika... na uroczystości Kościuszkowskiej w Paryżu 4. kwietnia 1894, Paryż 1894; — Pieniążek K., Mowa wiceprezydenta m. Krakowa na obchodzie stułetniej rocznicy przysięgi T. Kościuszki (Odb. z Czasu), Krak. 1894.

27942. Pawłowicz E., W sprawie serca Kościuszki, Gaz. nar. 1892 Nr. 47 i 75, Odb. Lwów 1892; — Gdzie się znajduje serce Kościuszki, Nowa Ref. 1894 Nr. 54; — Karpeles G., Das Herz Kościusko's, Pester Lloyd 1897 Nr. 203 (por.: Sprawozdania Muzeum nar. w Rappersw. 1896—1898).

27943. Callier E., Bibliografia dotycząca Tadeusza Kościuszki i czasów jego, Tyg. wielkop. 1873; Lech, Poznań 1878 i Odb.

27944. Kościuszko, czasopismo poświęcone historii i obchodom Kościuszkowskim, red. przez A. Kosteckiego, Krak. 1893, 1894 (w niem ciąg dalszy bibliografii Kościuszkowskiej, wiadomości o odczytach, mowach, pomnikach i t. p.).

27945. Askenazy Sz., Paryż przed stulaty, Studya hist.-kryt., Krak. 1894.

Historia rewolucji, zob. Nr. 27722—27728.

27946. Kraushar A., Ofiara terroryzmu, legenda i prawda o tragicznym zgonie Rozalii z Chodkiewiczów księżny Lubomirskiej, ścietej w Paryżu w r. 1794, Tyg. il. 1896, Odb. Krak. 1897 (por.: N., Prz. polski 1897 II.); — Stryjeński C., Deux victimes de la terreur: La princesse Rosalie Lubomirska, mmę Chalgrin, Rev. hebdomadaire 1899, Odb. Paris 1899; — Kozłowski Wł. M., Rozalia Lubomirska jako ofiara terroryzmu w 1794 r., Aten. 1900 II., Odb. Warsz. 1900; — Kraushar A., Nowe źródła, Kraj, Petersb. 1900 Nr. 14 i n.

27947. Chłędowski K., Z pod gilotyny, Gaz. lw. 1875 Nr. 57—60.

Potocka A., Pamiętniki (1794—1820), zob. Nr. 28066 i Dod. I.

27948. Antoni J. (Rolle), Czartoryscy i Repnin (1794—1797), Przew. nauk. lit. 1877; — Roepell R., Repnin und die Czartoryski, 1794—1797, Preuss. Jahrbücher XLI, Odb. Berlin 1878.

27949. Pokój Bazylejski. Vivenot Al., Herzog Albrecht v. Sachsen-Teschen als Reichsfeldmarschall, Wien 1864—1866 t. 2; — Hassel P., Das Verhältniss Kursachsens zu den Präliminarien des Baseler Friedens, 1794—1795, Neues Arch. f. Sächs. Gesch. XII.; — Zeissberg H., Zur Deutschen Kaiserpolitik Oesterreichs, ein Beitrag zur Gesch. des Revolutionsjahres 1795, Sitzungsber. Akad., Wien 1889; — Sorel A., La paix de Bâle, Rev. hist. V.—VII.; — Tenże, La neutralité de l'Allemagne du Nord en 1795, tamże XVII., zob. Nr. 27726; — Ranke L., Denkwürdigkeiten des Staatskanzlers Fürsten von Hardenberg, zob. Nr. 28070; — Wöllner und die auswärtige Politik Fr. Wilh. II., Sybels Hist. Ztschr. LXII.

Zob. Nr. 27671.

27950. Sołowiew A. L., Europa w końcu XVIII. w., Wiest. russkij, Moskwa 1862; — Lukas St., Kwestya niemiecka na schyłku XVIII. w. we Francyi, Aten. 1882 III.; — Rosya i Francya w końcu XVIII. w., Kraj, Petersb. 1885 Nr. 31, 32 (sprawozd. z pracy prof. A. S. Traczewskiego); — Tatiszczew S., Z przeszłości dyplomacyi rosyjskiej, por.: Askenazy S., Aten. 1891 I. str. 410—411.

27951. Askenazy Sz., Polityka europejska u schyłku XVIII. w. (na podstawie A. Sorela: L'Europe et la Revolution française, zob. Nr. 27726), Aten. 1890 III.

27952. Trzeci podział, zob. Nr. 4882, 5447; — Raumer Fr. L. G., Polens Untergang, zob. Nr. 27437; — Sołowiew S., Ist. padenija Polszy, zob. Nr. 27442; — Schmitt Fr., Die Theilung Polens, zob. Nr. 27446; — Sybel H., Geschichte der Revolutionszeit, zob. Nr. 27723; — Kostomarov N., Poslednije gody, zob. Nr. 27451; — Kalinka W., Ostatnie lata pan. St. Augusta, zob. Nr. 27362; — Brüggén E., Polens Auflösung, zob. Nr. 27453; — Sorel Al., L'Europe et la Revolution française, zob. Nr. 27726.

Zob. Nr. 27431—27467.

27953. Liske X., Austriya wobec trzeciego podziału Polski (Hüffer II., Die Politik der deutschen Mächte. München 1869; Sybel II., Geschichte der Revolutionszeit, zob. Nr. 27723), Dz. lit., Lwów 1870; — Lisicki H., Polityka Austrii podczas trzeciego rozbioru

Polski (Zeissberg H., Quellen t. IV. i V.), *zob.* Nr. 27791; — Zeissberg H., Geschichte der Räumung Belgiens und des Polnischen Aufstandes 1794, Arch. f. österr. Gesch. LXXII. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1889); — Jarochowski K., Dyplomacya austr. względem Polski pod koniec XVIII. w., Aten. 1886 II. i Rozpr. hist. kryt. 1889; — Dembiński Br., Trzeci rozbiór Polski, Czas 1891 Nr. 22—26.

27954. **Kurlandya.** Bilbasow W., Prisjoednienie Kurlandyi, *zob.* Nr. 24242; — Brüngen E., Zur Gesch. der Unterwerfung Kurlands, *zob.* Nr. 24256; — Eckardt J., Das Ende des Herzogthums Kurland, *zob.* Nr. 24253; — Lindner K. Ch. W., Kurland vor dem J. 1796, *zob.* Nr. 24255.

27955. Dembiński Br., Papiestwo wobec upadku Polski, odczyt, *zob.* Nr. 12760.

27956. Dłużniowski M., Współczesne głosy zagraniczne o rozbiórze, *zob.* Nr. 9418.

27957. Olivier-Poli J. M., Les gémissements de Koniépolaki, ou les derniers soupirs de la liberté polonaise, avec un résumé historique du dernier partage du royaume de Pologne en 1794, une esquisse de vie du général Th. Kościuszko, un précis de l'insurrection de 1831, un projet de restauration de ce vaste état etc., Paris 1842; B. Julian. Smutne rocznice, Przedświt, Lwów 1895.

27958. Jabłoński K. St. Jasieńczyk, W stuletnią rocznicę trzeciego rozbioru Polski, Krak. 1895.

27959. **St. August po abdykacyi**, *zob.* Nr. 5448, 5510, 9696; — Tyszkiewicz E., Stan. August w Grodnie, Rocznik Tow. hist.-lit., Paryż 1873—1878 t. I.; — Tenże, St. Augusta ostatni pobyt w Grodnie, Poznań 1878; — Antoni J. (Rolle), Stan. August w Grodnie (w r. 1795), Przew. nauk. lit. 1875; Opow. hist., Lwów 1887 VI.; — Kantecki Kl., Król bez tronu, Gaz. lw. 1877 Nr. 114—117; Szkice i opowiad., Poznań 1883; — Listy Stan. Augusta do Jana Roberta (1795—1796), Kronika rodzinna 1890, *zob.* Dod. I.; — Siemieniński L. H., Ostatni rok życia St. Augusta, Krak. 1862; — Tenże, Ostatnie chwile króla wygnança, Roztrz. i poglądy liter., Poznań 1869; — Elk., Zwłoki królewskie (Stan. Augusta), Kraj, Petersb. 1898 Nr. 7.

27960. Hryniewicz J., Ostatnia starościna żwino-grodzka, por.: M. Korowaj-Metelicki, Prz. tyg. 1889; R. M. X., Świat wojewodzina wileńska, por.: Koneczny F., Świat 1898 str. 361; Łoś W., Ostatni podkomorzy lubelski, Hist. to i owo, Warsz. 1896.

27961. **Korzon T.**, Zamknięcie dziejów wewnętrznych Polski za Stan. Augusta, Warsz. 1899, *zob.* Nr. 27365.

27962. Dembiński Br., Epoka Stan. Augusta, Pamiętnik III. zjazdu historyków polskich, Krak. 1900.

Historia powszechna, *zob.* Nr. 22791 do 22994 i Wiek XIX.

Historia Polski w ogólności, *zob.* Nr. 23328—23467.

27963. **Lelewel J.**, Polska odradzająca się czyli dzieje Polski od r. 1795 potocznie opowiedziane, z 3 kartami, Bruksella 1836. Paryż 1837, 2. wyd. Bruks. 1843; Toż, Nowy dodatek do Polski odradzającej się, Paryż, Bruksella, Lipsk 1843 (dodatek napisał Mich. Chodźko, E.); Toż, Polska, dzieje i rzeczy jej, Poznań 1859 t. VII.

Chodźko L., *zob.* Nr. 23358.

27964. **Morawski T.**, Polska pod obcem panowaniem. t. VI. dzieła p. t.: Dzieje narodu polskiego, *zob.* Nr. 23382.

Goehring E., *zob.* Nr. 23388.

27965. Bałiński K., Myśl narodu i jej koleje od r. 1794 do chwili obecnej, Dz. lit., Lwów 1862.

27966. Opowiadanie hist. z ostatnich lat stu, Przyj. dom., Lwów 1862, *zob.* Nr. 9942.

27967. Zamorski Br., Dzieje dyplomacyi polskiej po rozbiórze Polski, Wiedeń 1864.

27968. Szujski J., Dzieje porozbiorowe (1795—1864), dodatek do: Dzieje Polski, *zob.* Nr. 23424.

27969. **Schmitt H.**, Dzieje porozbiorowe Polski (1795—1832), Lwów 1863 (Dziejów nar. pol. t. IV., *zob.* Nr. 23401), 2. wyd. Lwów 1894.

R: Dz. pozn. 1868 Nr. 170.

27970. Dzieje narodu polskiego, rys dziejów porozbiorowych, Poznań 1870.

R: Dz. pozn. 1870 Nr. 19; X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXV, XXIX.

27971. Raczynski Fr., Notatki do dziejów i historyi ostatnich 98 lat Rzeczypospolitej polskiej, Toruń 1876, *zob.* Nr. 9946.

27972. Lewicki A., Zarys historyi polskiej, 3. wyd. większe Krak. 1897, 1898, *zob.* Nr. 23449.

27973. **Tarnowski St.**, Nasze dzieje w ostatnich stu latach, 1794—1894, Krak. 1895; 2. wyd. poprawione i uzupełnione, Krak. 1896 (kilka wydań).

R: W r. 1895: M., Dz. pozn. Nr. 62; Dębicki L., Czas Nr. 74; Przegląd Nr. 69 i 91; Gaz. lw. Nr. 52; W. K., Nowa Ref. Nr. 286; Moszczeńska I., Prz. pozn. str. 159, 171; Kurj. lw. Nr. 39; Ofmański M., Przew. nauk. lit.; Szartowski A., Kwart. hist. 1896; Kaindl R., Österr. Literaturbl. 1897 Nr. 4.

27974. Kozłowski K., Zarys dziejów Polski porozbiorowej, Poznań 1890.

27975. X. Y., Stuletnia walka narodu polskiego o niepodległość, Lwów 1894.

R: Pępolowski K., Gaz. nar. 1894 Nr. 208; Bull. polon., 1895 Nr. 78—79.

27976. Wojnar K., 1795—1895: Dzieje Polski w ostatnich stu latach w krótkości, cz. I. Krak. 1896; Orion, Historia Polaka w niewoli, 1794—1894, rozłożona na dni i miesiące, Krak. 1894.

27977. **Zarys dziejów Polski** porozbiorowej z dodaniem najważniejszych wiadomości z literatury i geografii polskiej, wyd. 2 znacznie pomnożone i wielu nowymi ilustrac. ozdobione, Poznań 1900; — Siemiradzki T., **Porozbiorowe dzieje Polski, czyli jak naród polski wałęsał się po ojczyźnie**, wyd. A. A. Paryski, Toledo, Ohio 1900.

27978. **Pełowski Schnür St.**, **Opowieści historyczne**, Lwów 1899 (Pierwszy legionista, Niezłomny, Rycerz poety, San Domingo).

R: Rolfe M., *Gaz. lw.* 1899 Nr. 127; *Kurj. pozn.* 1899 Nr. 166; R., *Slov. Přehl.* 1899.

Zob. Nr. 9662.

27979. **Wittyg W.**, **Spis monet polskich bitych po upadku Rzeczyposp.**, z podaniem ich cen amatorskich, Warsz. 1899.

27980. **Askenazy Sz.**, **Epoka porozbiorowa**, Pam. III. zjazdu historyków pol., Krak. 1900; *Bibl. warsz.* 1900 II.

Zabór austriacki, zob. Nr. 27585 - 27598.

27981. **Kalinka W.**, **Galicja i Kraków**, *zob. Nr. 17728.*

27982. **Pełowski Schnür St.**, **Z przeszłości Galicji**, *zob. Nr. 27594*; — **Tenże**, **Obrazy z przeszłości Galicji**, *zob. tamże*; — **Tenże**, **Cudzoziemcy w Galicji**, *Przew. nauk. lit.* 1897, *Odb. Krak.* 1898.

27983. **Łoziński Wł.**, **O towarzystwie lwowskim przy schyłku XVIII. w.**, Lwów 1872, *zob. Nr. 27590.*

27984. **Szujski J.**, **Die Polen und Ruthenen in Galizien**, *zob. Nr. 24318.*

27985. **Galizien**, w: **Oesterreichisch-ungarische Monarchie**, *zob. Nr. 23459.*

27986. **Wurzbach**, **Biographisches Lexicon des Kaiserthums Oesterreich seit 1750**, Wien 1857—1891.

R: *Przew. nauk. lit.* 1888.

Zabór pruski, zob. Nr. 27599 - 27605.

27987. **Smoleński Wł.**, **Rządy pruskie w ziemiach polskich, 1793—1807**, *Bibl. um. prawnych*, Warsz. 1886, *zob. Nr. 1214.*

Zob. Nr. 17801—17803, 17818 i 28070.

Zabór rosyjski, zob. Nr. 27606—27610.

27988. **Bańkowski E. ks.**, **Ruś chełmska od czasu rozbioru Polski**, Lwów 1887, *zob. Nr. 24391.*

27989. **Gawroński-Rawita Fr.**, **Uposażenie duchowieństwa rz.-kat. na kresach ukraińskich w końcu XVIII. w.**, *Przew. nauk. lit.* 1900.

Kościół rz.-kat. od 1795—1815, zob. Nr. 13983—14010.

27990. **Kossakowski Jan Nep.**, **biskup wileński**. **Pochwała Jana N. Kossakowskiego**, przez X. J. Woronicza, *Rocz. tow. przyj. nauk. warsz.* 1817 X.; — **Bartoszewicz J.**, *Tyg. il.* 1865 XI.; — **Weyssenhoff J.**, **Pamiętnik ks. Jana N. Kossakowskiego**, *Bibl. warsz.* 1895 II.

Siestrzeńcewicz B. St., zob. Nr. 14007.

27991. **Rolle (Antoni J.)**, **Polonica w piśmach rosyjskich, 1700—1863**, *Rozpr. fil. hist. Akad.*, Krak. 1879—1891 X.—XIII.

27992. **Dyrektoryat**. **Barante**, **Histoire du Directoire et la Republique française**, Paris 1855 t. 3; — **Soré Al.**, **L'Europe et le directoire**, *Revue des documents hist.* 1897, *zob. też Nr. 27726.*

Napoleon Bonaparte, zob. Wiek XIX. Nr. 28045—28067.

Talleyrand, zob. Wiek XIX. Nr. 28062.

27993. **Preussen und Frankreich von 1795 bis 1807**, hrsg. v. **Baillieu P.** (Publ. a. d. *Preuss. Staatsarchiven Nr. 358*), *Leipz.* 1881, 1887 cz. 2 (por.: *Wohlwill A.*, *Sybel's Hist. Ztschr.* LI., LXII.), *zob. Nr. 27671.*

27994. **Legiony**, *zob. Nr. 5470, 9737 do 9732*; — **Godebski C.**, **Wiadomość o legiach polskich, wiersz do leg. polskich (dzieło wierszem i prozą)**, Warsz. 1821 t. 2, *zob. Nr. 21228*; — **Łisiecki D.**, **Historia legii pierwszej**, Wanda, Warsz. 1820; — **Wspomnienie legionów**, Warsz. 1821; — **Uwagi nad piśmem: Wspomnienie legionów**, *Młódka poznańska* 1821 I.

27995. **Chodźko L.**, **Histoire des légions polonaises en Italie sous le commandement du général Dombrowski**, Paris 1829 t. 2 (2 edycje w ciągu roku, z mazarakiem i portr. Dombrowskiego, oraz planami); — **Tenże**, **Carte générale de l'Italie pour l'histoire de légions polonaises**, Paris 1830, *zob. Nr. 9732* [por.: *Extrait du Journal des sciences militaires par J. Corréard jeune*, Paris 13. novembre 1829 (recenzja przez S. dzieła L. Chodźki)].

27996. **Małachowski Kaz.**, **Krótkie wiad. o legionach polskich we Włoszech, znanych pod nazwą Legionów Dąbrowskiego (dwa ustępy z rękopisów pozostałych po gen. K. Małachowskim)**, *Dod. Czasu* 1856 II. (por.: *Czas* 1856 (czerwiec) i 1875 Nr. 84).

27997. **Romanowski M.**, **O legionach polskich**, *Dz. lit.*, Lwów 1861.

27998. **Callier E.**, **Słów kilka o legionach polskich, rzecz na czasie**, Poznań 1877.

27999. **Nieco o legionach dawnych i nowych**, *Czas* 1877 Nr. 113; **O emigracji i sprawie polskich legionów**, *Gaz. nar.* 1877 Nr. 124.

28000. Dembiński Br., Legiony, odczyt, Dz. pozn. 1892 Nr. 296, 1893 Nr. 9—12, Odb. Poznań 1893.

28001. Wspomnień kilka o polskich legionach, Poznań 1896 (z 5 ryc.); — Z Grzegorzewic Janek, Legiony polskie we Włoszech i Niemczech (Wyd. Macierzy pol. Nr. 68), Lwów 1897.

28002. Pełpowski Schnür St., Jeszcze Polska nie zginęła, dzieje legionów polskich, Krak. 1897, zob. Nr. 28005; — Tenże, Pierwszy legionista, Opowieści hist., Lwów 1899.

R: Dziama J. M., Prz. lit. 1897 Nr. 17, 18; ab. Przew. nauk. lit. 1897.

28003. Boznański L., O działaniu Xawerego Dąbrowskiego na Wołoszczyźnie, 1794 do 1796, zob. Nr. 9685; — Rolle (Antoni J.), Niedosłże legiony, Przew. nauk. lit. 1876; Nowe opowiad. hist. Lwów 1878; — Pełpowski Schnür St., Na Wołoszczyznę, w setną rocznicę, Dz. pozn. i Odb. Poznań 1896.

28004. Pełpowski Schnür St., Za orłami Napoleona, ustęp z przeszłości Galicji, Dod. lit. do Dz. pol. 1892 Nr. 2—10.

28005. Dąbrowski Henryk, Pamiętnik, zob. Nr. 9727, 9856, 27916; — Hennin F., Journal hist. des opérations (de Dombrowski), Gènes 1801, zob. Nr. 9726; — Gen. Dąbrowski, Rozm., Warsz. 1818; — Chodkiewicz Al., Portrety wstaw. Polaków, Warsz. 1820; — Życie Jana Henryka Dąbrowskiego, generała polskiego, Tyg. wil. 1821 II; — Szaniawski Xaw., Rys życia Dąbrowskiego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1830 XXI, zob. Nr. 9729; — Dombrowski Jean Henri, Biographie univ., Paris 1826—1831; — Chodźko L., Obraz życia generała Dąbrowskiego, wyd. w Paryżu 1829 (por.: E. VI.), przekł. z franc. przez K. J. N. H., Warsz. 1831; — Henryk Dąbrowski, Tyg. Awenion 1832; — Puławski, Kiliński, Dąbrowski, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV; — O generale H. Dąbrowskim, Wielkopolanin 1849 Nr. 8; — O Dąbrowskim, Czas 1860; — Skałkowski T., Dąbrowski Jan Henryk, dowódca legionów, Lwów 1869 (E. V.); — Koźmian K., Pochwała Jana Henryka Dąbrowskiego, Krak. 1874, zob. Nr. 9878; — Młocki Alfr., Jan Henryk Dąbrowski, twórca legionów polskich i Józef ks. Poniatowski, naczelny wódz wojsk polskich i marszałek Francji, Album muz. w Rapperswyłu 1876; — Siemieński L., Generał H. Dąbrowski i jego ośczercey (Amilkar Kosiński we Włoszech od 1795—1803, Poznań 1877; Słwko o dziełku: Amilkar Kosiński we Włoszech, napisał A. Mosbach we Wrocławiu 1877), Czas 1877 Nr. 261—263; — Pełpowski Schnür St., Wódz legionów, opowieść dziejowa z lat 1790—1818, Gaz. nar. 1896 Nr. 327, 1897, Odb. (Biblioteka Mrówki 292—294), Lwów 1897; — Kozłowski Wł.

M., Listy Kniaziewiczza do Dąbrowskiego i Kościuszki, Lwów 1899; — Legie Dąbrowskiego, zob. Nr. 9729 i 27996; — Czynności w roku 1813 i 1814, zob. Nr. 9856; — Siedziba wodza legionów, Poznań 1879; — Śmierć i pogrzeb, zob. Nr. 9891.

28006. Książka, która Dąbrowskiemu życie ocaliła, Pam. warsz. Bentkowskiego 1820; M. Fr., Śniadanie u Dąbrowskiego, Prz. pozn. XI i Czas 1861 Nr. 12 in; Pamiątki po Dąbrowskim, Czas 1876 Nr. 45, Gaz. nar. 1897 Nr. 20; Pomnik, Czas 1878 Nr. 45; Generał Dąbrowski i Szylar, zob. Nr. 9730.

28007. Kniaziewicz Karol, Wspomnienie żywota, Dz. narod., Paryż 1842, 1843 Nr. 59, 63; — Wójcicki K. Wł., Kniaziewicz Karol, Tyg. ill. 1862 VI; — Roczn. tow. hist. lit. w Paryżu 1866 I; — Kozłowski Wł. M., Listy Kniaziewiczza, zob. Nr. 28005; — Hoesick F., Sielanka z życia generała Kniaziewiczza, Kraj 1900 Nr. 1—2.

28008. Kniaziewicz K., Czy Polacy mogą się wybić na niepodległość? Paryż 1813, zob. Nr. 9713; Niemcewicz J. U., Epître au general Charles Kniaziewicz en souvenir de la journée du 29. nov. 1830, Toulouse.

28009. Wybicki Józef, Pamiętniki, zob. Nr. 9624; — Dz. wil. 1823 I; — Życiorys, Wielkopolanin 1849 Nr. 22—23; — Sobótko, Poznań 1871; — Finkel L., Pieśń legionów, Lwów 1894.

28010. Sokolnicki M., Journal hist. des opérations, zob. Nr. 9857; — Pamiętniki z XVIII. w., Poznań 1864 t. IV. (życiorys przez H. de St. Albin); — Sokolnicki, generał, Rozm., Warsz. 1818; — Chodkiewicz Al., Portrety wstawionych Polaków, Warsz. 1820; — Wójcicki K. Wł., Tyg. ill. 1862 VI; — Hulewicz M., Ruch lit. 1877; — Liske X., Sybels Hist. Ztschr. 1880 XLIII, zob. Nr. 9850.

28011. Pełpowski Schnür St., Rycerz poeta, Opow. hist., Lwów 1899; — Tenże, Niezłomny, tamże.

28012. Drzewiecki Józef, Pamiętniki, zob. Nr. 9724, 2 wyd.: Pamiętnik 1772—1852, wyd. X. Pawlicki St. (z wstępem), Krak. 1891 (por.: Finkel L., Kwart. hist. 1893).

28013. Kosiński Amilkar we Włoszech 1795—1803 r., zbiór materiałów do historyi legionów polskich we Włoszech, Pozn. 1877, zob. Nr. 5470; Toż p. t.: Opowiadania żołnierskie z wojen od r. 1799—1812 (Dodatek powieściowy do Reformy), Krak. 1900 (por.: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1877 I; Léger L., Revue hist. 1879 IX.), zob. Nr. 28005.

Legiony i Kościuszkę, zob. Nr. 27926.

Pieśń legionów, zob. Nr. 21124.

Wojny Napoleońskie, zob. Napoleon, Nr. 28045—28007.

San Domingo, zob. Nr. 28104.

28014. Wiśłocki Wł., Warszawa na początku r. 1796, Przew. nauk. lit. 1876.

Zob. Nr. 9673.

28015. Surowiecki K., Cudowny schyłek XVIII. w., czyli niesłychane widoki, które r. 1796—1797 podobało się Bogu przedstawić, Wrocław 1814, *zob. Nr. 9758.*

28016. Karłnicki A., Przypomnienie wojenne z r. 1796 i 1797 nad Renem, Lwów 1836; Wojciech z Boguchwałowic, Odwrot gen. Moreau w r. 1796 z nad Dunaju za Ren, Radomianiu, Warsz. 1848, *zob. Nr. 9687.*

28017. Fraknői W., Martinovics és társ. őszesekivége, Pest 1880 (por.: Marczali, Ung. Revue 1881).

28018. Prawdzic, Europa w r. 1797, Aten. 1897 II.

28019. Sorel Al., De Leoben à Campo-Formio, Rev. de deux mondes 1895.

28020. Fryderyk Wilhelm III. Hüffer H., Die Kabinetsregierung in Preussen und Johann Wilhelm Lombard, ein Beitrag zur Gesch. des Preussischen Staates vornehmlich in den Jahren 1797—1810, Leipzig 1891; — Rühl, Briefe und Aktenstücke zur Gesch. Preussens unter Fr. Wilh. III., 1899 t. I.

28021. Kraszewski K., Homagium w Królewcu 1798 r., z współczesnej relacji, Bibl. warsz. 1887 IV.

R: Sm. Wł., Kwart. hist. 1888.

28022. Burboni w Warszawie, Gaz. lw. 1873 Nr. 89—91.

28023. Kraushar Al., Bourboni na wygnaniu w Mitawie i Warszawie, szkic histor., 1798—1805, Tyg. ill. 1897, Odb. Warsz. 1899.

R: W r. 1899: J. Z., Biesiada literacka (Tulacz); R-e M., Przew. nauk. lit.; Kwart. hist.; N., Prz. pol. IV.; Wodziński A., Rev. encyclop., Larousse; Nouvelle Revue; — w r. 1900: Boratyński L., Prz. powsz. III.; W. W. Timoszczuk, Russkaja Star. I.

28024. A. J. (Rolle), Ks. Kondeusz (emigrant w służbie Rosyi, XVIII. — XIX. wieku), Sylwetki i szkice hist. i lit., Krak. 1893 IX.

28025. Bąkowski Kl., Pierwszy pobyt Austryaków w Krakowie, 1796—1809, Kalend. Czecha 1892, Odb. Krak. 1893.

28026. Kalinka W., Galicya i Kraków pod panowaniem austriackim, *zob. Nr. 17728.*

28027. Pełtowski Schnür St., Z przeszłości Galicyi, *zob. Nr. 27594.*

28028. Chotkowski Wł. ks., Ostatnie lata Benedyktynów w Tyńcu, *zob. Nr. 28082.*

Zabór pruski, zob. Nr. 27838—27842.

28029. Paweł I., car. Paweł Petrowicz, jego epoka, 1798—1800, Russka Star. 1884; — Korsakow (Wstąpienie na tron Pawła I.), Istoriez. Wiestnik 1896; — Majkow P. M. i Biezrodnij A. W., Wriemia impieratora

Pawła I., Russka Star. 1898 II., III.; — Alieksandrienko W., Impierator Paweł I. i Angliczanie, tamże 1898 IV.; — Wiesiełowski K. S., Otnoszenija imp. Pawła I. k' Akademii nauk, tamże 1898 II.; — Szumigorski E., Zapiska bawarca o Rossii wremien imp. Pawła, tamże 1899 II.; — Kaiser Paul und der Metropolit Siestrenczewicz Bohusz, Balt. Mntschr. 1898 XI., *zob. Nr. 28036.*

28030. Branicki Ks., Paul I. et Alexandre I., w dziele: Nationalité Slaves.

Car Paweł i Kościuszko, zob. Nr. 27926.

Śmierć cara Pawła I., zob. Nr. 28103.

28031. Rossija i Polska w 1798—1831 godach, Russk. Starina 1882 II.

28032. Ułaszyn H., Kontrakty kijowskie, szkic historyczno-obyczajowy, 1798—1898, Petersb. 1900.

28033. N. M., Publicznyja uweselenija i pozoriszcza w Kiewie sto liet tomu nazad, Kij. Star. 1897 I.

Zob. Nr. 24409, 24439.

28034. Kongres w Rastadzie. Vivenot Al., Zur Geschichte des Rastatter Kongresses, Wien 1871, *zob. Nr. 27791*; — Hüffer II., Der Rastatter Gesandtenmord, Deutsche Rundschau 1896 XCIV., Odb. Bonn 1896 (por.: Revue hist. t. LXI i LXXI.); — Criste O., Beiträge zur Gesch. d. Rastatter Gesandtenmordes, Wien 1900 (toż po franc.); — Helfert Al., Z. Lösung d. Rastatter Gesandtenmord-Frage, Stuttgart 1900; — Inne rozprawy por.: Wegele F. X., Zür Kritik der Literatur über den Rastatter Gesandtenmord, Sybels Hist. Ztschr. XLVI.; Tenze, Vorträge u. Abhandlungen, 1898, por. też: Kwart. hist. 1896.

28035. Sorel Al., L'Europe et le directoire, Rev. de deux mondes 1897—1898.

28036. Wojna 1799 i 1800 r. Michajłowski-Danilewski A. J. und Miliutin, Gesch. des Krieger Russlands mit Frankreich im J. 1799, übers. v. Chr. Schmitt, München 1856—1858 t. 5; — Hartmann O., Der Antheil der Russen, Zürich 1892; — Meyer v. Knonau G., Die kritischen Tage 1799, Zürich 1887; — Hüffer H., Quellen zur Gesch. des Krieger 1799—1880, Leipzig 1900; — Tenze, Über den Zug Suworows, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forschung. XXI.; Rev. hist. LXXII.; — Orłow N. A., Pochod Suworowa w 1799 g. po zapiskam Griazewa, Petersb. 1898 (por.: Jahresberichte f. Gesch. Wissenschaft 1899 II. str. 54); — Tatiszczew, Paul et Bonaparte, Nouv. Revue 1887; — Traczewski A., L'emp. Paul et Bonaparte, Rev. d'hist. diplomatique t. III.

Zob. Nr. 9700—9706.

(*g*: Wiek XIX, 1800—1815).

Historia powszechna, zob. Nr. 22791 do 22991.

Historia nowożytna, zob. Nr. 22839 do 22847.

Źródła do historii nowożytnej, zob. Nr. 1181—1643.

28037. **Schlosser F. G.**, *Gesch. des XVIII. Jahrh.* (do 1815), zob. Nr. 22846 (po polsku: *Historia XVIII. i XIX. w. do upadku cesarstwa francuskiego*, ze szczególnem uwzględnieniem duchowego rozwoju ludzkości, Warsz. 1875—1877 t. 8).

28038. **Gervinus J. G.**, *Geschichte des XIX. Jahrh. seit den Wiener Verträgen*, Einleitung, Leipzig 1853, Leipzig 1855—1866 I.—VIII.

28039. **Wiek XIX.** **Jäger O.**, *Geschichte des XIX. Jahrh.*, Bielefeld u. Leipzig 1898, zob. Nr. 22825; — **Werckmeister K.**, *Das XIX. Jahrh. in Bildnissen*, Berlin 1897—1900 t. 4; — *Illustrierte Geschichte des XIX. Jahrh.*, Stuttgart, Union, 1900; — *Am Ende des Jahrh.*, Rückschau auf 100 Jahre geistiger Entwicklung, Berlin 1900 t. 20; — *Das deutsche Jahrhundert in Einzelschriften*, hrsg. v. Stockhausen G., Berlin 1900 t. 30; — *Grand-Carteret, XIX. siècle*, Paris 1899 t. 2; — *Un siècle, Mouvement du Monde de 1800 à 1900*, Paris, Oudin, 1900 (ed. w 3 t. z rykami i w I. t.); — *Honneger J.*, *Literatur und Cultur des XIX. Jahrh.*, zob. Nr. 18367.

Flahe Th., zob. Nr. 22804.

28040. **Leixner O.**, *Wiek XIX.*, obraz ważniejszych wypadków na tle cywilizacji w dziedzinie historii sztuki, nauki, przemysłu i polityki, opracował według oryginału Fr. Rawita (Gawroński), Warsz. 1891, 2. wyd. przejrane i poprawione Warsz. 1895 t. 2; — **Lewald**, *Historia XIX. w. od r. 1800—1838*, Warsz. 1888.

28041. **Treitschke H.**, *Deutsche Geschichte im XIX. Jahrh.*, Leipzig cz. I.—IV. 1879—1889, 2. wyd. I. 1886, II.—IV. 1886—1890 (por.: Baumgarten H., *Treitschkes Deutsche Gesch.*, Strassb. 1883 i odpowiedź, Preuss. Jahrb. L., II.; por. też: *Aten*. 1888 I., II.).

28042. **Lenz M.**, *Die grossen Mächte*, ein Rückblick auf unser Jahrh., Berlin 1900.

28043. **Heyck Ed.**, *Die Allgemeine Zeitung* 1798—1893, München 1897.

28044. **Chodyncki I.**, *Dzieje historyczno-polityczne Europy i innych części świata na początku XIX. wieku*, Lwów 1817—1820 t. 6; *Historia wieku XIX.*, Pszczółka krak. 1821—1822, zob. Nr. 5547.

28045. **Napoleon I.**, zob. Nr. 5540; — **Du Casse**, *Sur la correspondance de Nap. I. et ses lacunes*, *Rev. hist.* XXXI.—XXXIV; —

Napoleon I.: **Arnoult**, Paris 1822—1826; **Kolb**, **Speyer** 1826—1827 t. 7; **Laurent**, Paris 1826, po niem. Leipzig 1840; **Walter-Scott**, **Edinb.** 1827 t. 4 (wiele wydań); **Thibaudau**, Paris 1827—1828 t. 4, po niem. Leipz. 1828—1830 t. 6; **Norvins**, Paris 1827, 1828 t. 4, po niem. Leipzig 1828—1830 t. 6; **Buchholz**, Berlin 1827—1829 t. 3; **Jomini**, Paris 1827 t. 4, po niem. Tübingen 1828—1829 t. 4; **Hazlitt**, London 1828 t. 4, po niem. Leipzig 1835 t. 2; **Bailleul**, Paris 1829—1830 t. 4; **Hugo**, Paris 1833, po niem. Stuttg. 1840; **Schlosser Fr.**, *Zur Beurtheilung Napoleons und seiner neuesten Tadel und Lobredner*, Frankf. 1833—1835 t. 3; **Becker**, Leipz. 1838—1839 t. 2; **Mitchell**, London 1839 t. 3; **Saint-Hilaire E. M.**, Paris 1842 t. 2, toż po pol.: *Historia Napoleona*, Warsz. 1844 (Tenże, *Wspomnienia*, Warsz. 1844—1850), zob. Nr. 28054; **Rotha**, Stuttgart 1843 t. 2; **Michaud**, Paris 1844, po niem. Leipz. 1846; **Regnault**, Paris 1846 t. 4; **Begin**, Paris 1853—1854 t. 5; **Leyuadier**, Paris 1866.

28046. **Thiers A.**, *Histoire du Consulat et de l'Empire*, Paris 1845 i n.; po niem. Leipz. 1846; po pol.: *Dzieje konsultatu i cesarstwa*, Warsz. 1859—1865 t. 11 (por.: *Dz. lit.*, Lwów 1856); — (Anonym), *Notes critiques sur l'hist. de M. Thiers*, Lille 1891.

28047. **Binard Doms**, *Dictionnaire Napoléon*, Paris 1894.

28048. **Lanfrey**, *Histoire de Napoléon I.*, Paris 1867—1875; — **Jung**, *Bonaparte et son temps*, Paris 1880—1881 t. 3.

28049. **Fournier A.**, *Napoleon I.*, Leipzig u. Prag 1886—1889 (podaje bibliografię); — **Seeley** (*Napoleon I.*, po ang.); po franc.: *Courte hist. de Napoléon I.*, Paris 1886.

28050. **Taine H.**, *Napoléon I. w dziele: Les origines de la France*, zob. Nr. 27724 i oddzielnie, Paris 1887 (po pol.: *Prz. tyg.*, Warsz. 1888); — *Prince Napoléon, Napoléon et ses détracteurs*, Paris 1887 (por.: *Dembiński Br.*, *Czas* 1887 Nr. 242 i n.; *Rembowski A.*, *Kłasy* 1889).

28051. **Peyre R.**, *Napoléon I. et son temps*, Paris 1888 (toż po pol., Warsz. 1900); — **Meyniel**, *Napoléon I.*, sa vie, son oeuvre, Paris 1889; — **Guillois**, *Napoléon, l'homme, le politique, l'orateur*, d'après sa correspondance, Paris 1888; — **Levy A.**, *Napoléon intime*, Paris 1892 (por.: *L. M. A.*, *Prz. pol.* 1895 I.; *Słowo*, Lwów 1895 Nr. 252; **Hirschberg A.**, tamże 1896 Nr. 41—43; **Bailleul**, *Sybels Hist. Ztschr.* LXXXVII); — **Masson Fr.**, *Napoléon et les femmes*, Paris 1893 (po pol.: *Napoleon I. i jego kobiety*, Warsz. 1895); — **Tenże**, *Napoléon chez lui*, Paris 1894 (por.: *Kurj. pozn.* 1894 Nr. 120, 121); —

Tenże, *Napoléon intime*, Paris 1895 (por.: Coppé F., *Dod. lit. do Dz. pol.* 1894); — Dayot A., *Napoléon par l'image*, Paris 1893; — Sepet M., *Napoléon*, Paris 1894; — Boudois P., *Napoléon et la société de son temps (1793 do 1821)*, Paris 1895 (por.: *Słowo*, Lwów 1895 Nr. 228).

28052. **Lumbroso A.**, *Saggio di una bibliografia ragionata dell'epoca Napoleonica*, Modena e Roma 1894—1896 zesz. 5 (A—Bernays); — Tenże, *Miscellanea Napol.*, Modena e Roma 1897 (Rok 1812).

28053. **Lavis et Rambaud**, *Histoire générale*, Paris 1897, t. IX.: *Napoleon*, zob. Nr. 22806 (podaje bibliografię).

28054. *Historia Napoleona, cesarza Francuzów aż do r. 1807, z franc. na pol. przeł.*, Warsz. 1807, 2. wyd. Warsz. i Lipsk 1809 t. 2; — *Napoleon*, Rozm., Warsz. 1818; — Dziekoński T., *Życie Napoleona podług najlepszych źródeł*, z 24 ryc., Warsz. 1841 t. 2; — Bourrienne, Fain, Gourgand, Hazlitt, Hugo, Mignet, Norvins, Ségur, Thiers, Kronika malownicza Napoleona Bonapartego (100 rycin i objaśnienia), Lipsk, wyd. Bobrowicza 1837—1838, 2. wyd. Lipsk 1841; — Saint-Hilaire E. M. de i inni, *Napoleon I. jako wódz, cesarz i jeniec*, zbiór wiadomości o rodzinie i dworze cesarskim, Warsz. 1895.

28055. Robertyn A., *Anekdoty z życia Napoleona*, z niem. Prehaczek E., Warsz. 1842, 2. wyd. 1844; *Anekdoty z życia Napoleona I.*, Warsz. 1895.

28056. **Napoleońskie wojny**, zob. Nr. 5540; — Dumas M., *Précis des événemens militaires ou essais historiques sur les campagnes de 1799 à 1814*, Paris 1816—1826 t. 19; — Rouillon-Petit F. P., *Campagnes mémorables des Français en Egypte, en Italie, en Hollande, en Allemagne, en Prusse, en Pologne, en Espagne, en Russie, en Saxe*, ou histoire complète de toutes les opérations militaires de la France, depuis l'époque de l'expédition d'Egypte, Paris 1817, 1835 t. 2.

28057. **Chuquet A.**, *Les guerres de la révolution*, zob. Nr. 27790; — Tenże, *La jeunesse de Napoléon*, Paris 1898—1899 t. 3.

28058. Gaffarel P., *Campagnes du consulat et de l'empire*, Paris 1890.

28059. Bleibtreu K., *Die Napoleonischen Kriege um die Weltherrschaft*, Leipz. 1892 (po pol.: Nowicki A., Warsz. 1892).

28060. Dziekoński T., *Życie marszałków francuskich z czasów Napoleona*, z 46 ryc., Warsz. 1812.

28061. **Dyplomacya**, Bignon, *Histoire diplomatique de la France de 1799—1815*, Paris 1830; — Lefebvre A., *Histoire des cabinets de l'Europe pendant le consulat et l'empire (1800—1815)*, Paris 1845—1847 t. 3, 2. wyd. 1866—1869 t. 5.

28062. **Talleyrand K. M.**, *Correspondance diplomatique avec introduction et note par Pallain G.*, Paris 1881, 1889—1891; — *Lettres inédites de Talleyrand à Napoléon, 1800—1809*, publ. par Bartrand P., Paris 1889; — *Mémoires de Talleyrand*, publ. par le duc de Broglie, Paris 1891—1892 t. 5 (po niem.: Ebeling A., Köln 1891—1892; por.: Bailleu P., *Talleyrands Memoiren*, Sybels Hist. Ztschr. LXVIII.; Aulard, *Rev. pol. et litt.* 1891; Flammermont J., *Revue hist.* XLVIII.—XLIX., Odb. Paris 1892; Stern A., tamże XLVIII.; Bertrand P., tamże; Darcy, *Revue d'hist. diplom.* 1891 III.); — Lisicki H., *Talleyrand*, Prz. pol. 1892 I.—III., Odb. Krak. 1892; — Askenazy Sz., *Talleyranda początki*, Aten. 1893 II.; *Studia hist. kryt.*, Krak. 1894, 2. wyd. 1897 (podaje literaturę).

R.: *Correspondance*: D. B., Prz. pol. 1891 II.; — *Lettres inéd. à Napoléon*: Rembowski A., *Kłosy* 1889 Nr. 1257; — *Mémoires*: w r. 1891: Lisicki H., *Kwart. hist.*; L. W., *Prawda*, Warsz. Nr. 20; F., *Czas* Nr. 161—165; R.T., *Dz. pozn.* Nr. 15, 47, 161; P. A. Rys., *Życie* Nr. 11; X., *Dz. pol.* Nr. 82, 197; A.-R., *Tyg. il.* Nr. 61; *Gaz. lw.* Nr. 48; *Kurj. pol.* Nr. 103—105; *Wiek* Nr. 72 i n. (obszerne streszczenie); — Lisicki: *Tarnowski St.*, *Czas* 1893 Nr. 62 do do 64; *Denbiński Br.*, *Kwart. hist.* 1893.

Napoleon I. i Aleksander I., zob. Nr. 28073.

28063. **Napoleon I. i Polska**, Krasieński W. S., *Opinions of Napoleon the First, on Russia and Poland expressed at St. Helena*, London 1855; — Jerzmanowski J. P. D., *Lettre a M. de Lamartine, en réfutant ses assertions, contenues dans l'Histoire de la Restauration, relatives à l'empereur Napoléon I. et aux Polonais*, Paris 1852; — *Napoleon I. hat wirklich die Absicht gehabt Polen wieder herzustellen? ein Beitrag zur Beurtheilung der Wiederherstellung Polens (aus der Nordd. allg. Ztg. abgedruckt)*, Berlin 1863; — *La Pologne et l'empereur Napoléon I. et la Sainte Alliance*, Paris 1864; — Corbassière Alfred de Metz, *Services militaires rendus par les Polonais à la France*, Strasbourg 1869, zob. Nr. 9868; — Starzyński B., *Polonais décorés de la légion d'honneur par l'empereur Napoléon, 1803—1814*, Paris 1899 (por.: Rembowski A., *Słowo warsz.* 1899); — *Napoleon i oficerowie polscy pod Schüchtern*, Tyg. lit., Poznań 1840 III.; — Rembowski A., *Zródła do historii pułku polskiego lekkokonnego gwardyi Napoleona I.* (Bibl. Ord. Krasieńskich XIV.—XVIII.), Warsz. 1899.

28064. Zéglé L., *Pieśń o Napoleonie I.*, Lud 1896; *Jankowski Cz.*, *Napoleon i poeci*, Kraj 1900 Nr. 32 i n.

Zob. Nr. 9828 i 27926.

28065. L., *Napoleon i Marya Walewska*, Prz. pozn. 1895, zob. Nr. 28051.

28066. **Potocka Anna**, Stryjeński K., *Mémoires de la comtesse Potocka (1794—1820)*, zob. *Dod. I.*; — Pamiętniki, *Ułomaczyła J. A.*, z przedmową P. Chmielowskiego, t. I. (Bibl. dzieł wyborowych Nr. 32) Warsz. 1898.

28067. Mosbach A., Zur französich-deutschen Kriegsgeschichte 1800—1813, aus Denkschriften polnischer Offiziere mitgetheilt, Breslau 1883.

Legiony, zob. Nr. 27994—28013.

Poniatowski Józef, zob. Nr. 27803 i 28243; *Chtapowski D.*, zob. Nr. 28145; *Chtopiński J.*, zob. Nr. 28147; *Niepolewski A.*, zob. Nr. 28152; *Broecker St.*, zob. Nr. 28170; *Sottlyk R.*, zob. Nr. 28154; *Sokolnicki M.*, zob. Nr. 28010; *Umiński J.*, zob. Nr. 28156; *Krasinski W.*, zob. Nr. 28151; *Zaluski J.*, zob. Nr. 28158.

Historia Francyi, zob. Nr. 22894 do 22904; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1527 do 1537.

Historia Anglii, zob. Nr. 22849—22866; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1500—1502.

28068. **Niemcy.** Häusser L., Deutsche Geschichte (1786—1806), zob. Nr. 27672; — Heigel K. Th., Deutsche Gesch., 1786—1806, zob. Nr. 27673; — Oncken W., Das Zeitalter d. Revolution, d. Kaiserreiches und d. Befreiungskriege, zob. Nr. 22803; — Zwiade-neck-Südenhorst H. v., Deutsche Gesch. v. d. Auflösung des alten bis zur Errichtung des neuen Kaiserreiches (1806—1871), t. I.: Die Zeit d. Rheinbundes und d. Gründung d. deutschen Bundes (1806 1815), Bibl. deutscher Gesch., Stuttgart 1897, 1900 t. 2.

28069. **Austrija.** Beer A., Zehn Jahre Oesterreichischer Politik, 1801—1810, Leipz. 1877 (por.: Tenze, Oesterreich und Russland in d. J. 1804, 1805. Arch. f. Oesterr. Gesch. LIII.); — Wertheimer E., Geschichte Oesterreichs und Ungarns im ersten Jahrzehnt des XIX. Jahrh., Leipzig 1884, 1890 t. 2; — Fournier A., Gentz und Cobenzl, Geschichte der Oesterreichischen Diplomatie in d. J. 1801—1805, Wien 1880; — Tenze, Die Mission des Grafen Saint-Julien im J. 1800, Hist. Studien, Prag u. Leipz. 1885 (por.: Zur Charakt. des Erzherz. Karl u. d. Oesterr. Armee, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs 1881); — Beer A., Gesch. d. österr. Finanzen im XIX. Jahrh., Wien 1877.

Cesarz Franciszek, zob. Nr. 27787.

Metternich Kl., zob. Nr. 28189.

Historia Austrii, zob. Nr. 22874—22885; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1581—1602.

28070. **Prusy.** Menzel K. A., Zwanzig Jahre Preussische Geschichte von 1786 bis 1806, zob. Nr. 27671; — Philippson M., Gesch. des preuss. Staatswesens (1786—1813), zob. Nr. 27673; — Ranke L., Denkwürdigkeiten des Staatskanzlers Fürsten von Hardenberg, Leipz. 1877 t. 5; Werke XLVI. do XLVIII. p. t.; Hardenberg und d. Gesch. d. preuss. Staates von 1793—1813; — Cavaignac G., La formation de la Prusse contemporaine (1806—1812), Paris 1891, 1898 t. 2, zob. Nr. 28020 i 28041.

Stein H. Fr. K., zob. Nr. 28161.

Wojna 1806—1807, zob. Nr. 28110.

Niemcy i Prusy, zob. Nr. 22932—22941; *Zbiory dokumentów*, zob. Nr. 1581—1602.

28071. **Rosya.** Kleinschmidt A., Drei Jahrhunderte russ. Gesch., zob. Nr. 23073; — Créhanche, Histoire de la Russie depuis la mort de Paul I., Paris 1882; — Ustiałow M., Die Schlachten Russlands seit 1700, zob. Nr. 26972.

Paweł I., zob. Nr. 28029.

28072. **Aleksander I.**, zob. Nr. 9911; — Rabbe A., Histoire d'Alexandre I., Paris 1826 t. 2; — Grecz M., Rys biograficzny Aleks. I., Warsz. 1843; — Bogdanowicz M. (Historia panowania Aleks. I.), 1869 t. 6; — Pypin A. N., Istoricheskie ocerzki, Obszczestwennoje dwyżenie w Rossii pri Aleksandri I., Petersb. 1886; — Archiw gosudarstwiennawo societa, IV.: Carstwowanie Aleksandra I., por.: N. S., Kij. Star. 1900 II.

28073. **Aleksander I. i Napoleon I.** Tatizschew S., Alexandre I. et Napoléon d'après leur correspondance inédite, 1807—1812, La nouvelle Revue 1890, Odb. Paris 1890; — Vandal, Napoléon et Alexandre I., Paris 1891—1896 t. 3, zob. Nr. 28160 (por.: Lisicki H., Kwart. hist. 1891; Askenazy Sz., Aten. 1891 III.; Bibl. warsz. 1891 IV.; Rembowski A., Bibl. warsz. 1894 IV.); — Traczewski AL., (Stosunki dyplomatyczne Rossyi i Francyi w epoce Napoleona I.), t. I. 1800—1802, por.: Askenazy Sz., Bibl. warsz. 1891 IV.; — Waliszewski K., La rivalité de Nap. et Al. I., Rev. de famille 1893; — Duc de Richelieu, Alexandre I. et la France, La nouvelle Rev. 1893 III.; — Wallon, Alexandre I. et Napoléon (d'après les ouvrages de Vandal et Tatistcheff), Journal des Savants 1894 III.

28074. **Aleksander I. i Prusy.** Ulmann II., Russisch-preussische Politik unter Alexander I. und Friedrich Wilhelm III. bis 1806 por.: -n-, Literar.-Centralbl. 1899 Nr. 51—52; Rev. crit. 1899 Nr. 52; — Schiemann T., Friedrich Wilhelm III. und Aleksander I. in ihren gegenseitigen Beziehungen, Beil. zur Allg. Ztg. 1900 Nr. 241 i n.

28075. **Schilder N. K.**, Impierator Aleksandr I., jego żizn i carstwowanie, Petersb. 1897 I.—III., 1898 IV.

R.: W r. 1898: Szarlowski AL., Prz. powsz. I.; Askenazy Sz., Kwart. hist. (str. 1901); Wiestn. Jewropy IV.; w r. 1899: Rembowski A., Kraj Nr. 15 i n.; Sław., tamże Nr. 21; Russk. Star.; Schiemann Th., Sybels Hist. Ztschr. LXXXIII.; Rambaud, Journal des débats Nr. z 19 grudnia.

Adam ks. Czartoryski, zob. Nr. 28084.

Historia Rosyi, zob. Nr. 23052—23073.

Por.: Antoni J. (Rolle), Polonica w pismach rosyjskich (1700—1862), Roz. fil. hist. Akad. 1879, zob. Nr. 27050.

28076. **Kwestya wschodnia.** Beer A., *Orientalische Politik Oesterreichs*, zob. Nr. 27633; — Driaault E., *La question d'Orient* (Bibl. d'hist. contemporaine), Paris 1898, 2. wyd. 1900.

Historia Turcji, zob. Nr. 22965–22969.

Zarysy historii polskiej, zob. Nr. 23328 do 23466.

Dzieje Polski porozbiorowej, zob. Nr. 27963–27980.

Napoleon i Polska, zob. Nr. 28063.

Księstwo warszawskie, zob. Nr. 28123.

28077. C. II., *Materialien zur Gesch. von Polen* (1811), zob. Nr. 5547.

28078. **Falkowski J.**, *Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce*, Poznań 1877 do 1886 t. 4, zob. Nr. 9835.

28079. **Dębicki L.**, *Puławy (1762–1830)*, zob. Nr. 27395.

Opisy Polski, zob. Nr. 10168–10898; *Mapy*, zob. Nr. 10916–10999.

Kościół rzymsko-katolicki po upadku Polski, zob. Nr. 13973–14010; *Kościół ruski*, zob. Nr. 14757–14779.

Stosunki prawne po rozbiorach w latach 1795–1815, zob. Nr. 17719–17914; *Stosunki ekonomiczne*, zob. Nr. 18292–18332.

Obyczaje, zob. Nr. 18443–18449, 18800, 18835, 18869.

Szkoly, zob. Nr. 19521–19817.

28080. **Wójcicki K. Wł.**, *Spółeczność Warszawy w początkach naszego stulecia (1800 do 1830)*, zob. Nr. 21193; — **Jarochoński K.**, *Literatura poznańska*, zob. Nr. 21199; — **Zawadzki Wł.**, *Literatura w Galicji*, zob. Nr. 21200; — **Tarnowski St.**, *Studia do historii literatury polskiej, Wiek XIX., Rozprawy i sprawozdania*, zob. Nr. 20231.

Towarzystwo przyjaciół nauk, zob. Nr. 21202.

Historia literatury, zob. Nr. 21193 do 21274.

Historia literatury ruskiej, zob. Nr. 21540–21549.

Sztuka i malarstwo, zob. Nr. 22197 do 22249.

28081. **Album biograficzne zasłużonych Polaków i Polek w XIX.**, Warsz. (wychodzi od r. 1898).

R: M. W., *Tydzień* 1898 Nr. 12.

Zabór austriacki (Galicja), zob. Nr. 27585–27598 i 27981–27986.

28082. **Chotkowski Wł. ks.**, *Ostatnie lata Benedyktynów w Tyńcu, przyczynek do dziejów Wszechnicy Jagiellońskiej*, Prz. powsz., Krak. 1900 II.—III., Odb. Krak. 1900.

Zabór pruski (Prusy południowe), zob. Nr. 27599–27605 i 27987.

Zabór rosyjski, zob. Nr. 27606–27610.

28083. **Aleksander I. i Polska**, zob. Nr. 28072–28075; — **Sulima Aleksander I.** i rosyjskie stronnictwo w Polsce (por.: J. Z., *Kraj*, Petersburg 1888 Nr. 2 i 4; *Umaniec*, Czas 1884 Nr. 275 i n.); — **Alexander I. and Polland**, *The quarterly review* 1890 (styczeń); — **Rosya i Polska 1793–1831**, Russk. Star. 1882, zob. Nr. 28031.

28084. **Czartoryski Adam Jerzy.** **Alexandre I. et le prince Czartoryski**, correspondance particulière et conversations (1801 do 1823), publiées par le prince Ladislas Czartoryski avec une introduction par Charles de Mazade, Paris 1865, 2. wyd. 1887, zob. Nr. 5543; — *Portofolio* (ks. Adama Czartoryskiego), Paris 1837, zob. Nr. 5545; — **Borozdin**, *Ist. Wiestnik* 1887 IV.; — **Popiel P.**, *O pamiętnikach ks. Adama Czartoryskiego*, Prz. pol. 1887 IV. i Pisma, Krak. 1893 II.; — **Régis C. Louis**, **Alexandre I. et le prince Czartoryski**, *Le Correspondant* 1887, zob. Nr. 9898; — **Ullmann H.**, *Ueber die Memoiren des Fürsten Adam Czartoryski* (Beilage zum Vorlesungsverzeichniss der Universität Greifswald), Greifswald 1898 (por.: **Askenazy Sz.**, *Kwart. hist.* 1899); — **Czartoryski Adam**, *Biogr. univers.*, Paris 1826–1827.

Zob. Nr. 28074.

28085. **Dębicki L.**, *Pisma ks. A. Czartoryskiego z lat młodych*, zob. Nr. 9900; — **Tenże**, *Puławy*, zob. Nr. 27395.

28086. **Żmigrodzki M.**, *Uniwersytet wileński za czasów kuratorji ks. Adama Czartoryskiego*, zob. Nr. 19636.

28087. **Ogończyk J.**, *Książę Adam Czartoryski i Józ. Twardowski*, korespondencya 1822–1824, *Rocz. tow. przyj. nauk pozn.* 1900 XXV; — *Korespondencye ks. Adama Czartoryskiego (1831–1833)*, *Album Muzeum nar. w Rappersw.*, Poznań 1872; — **Gadon L.**, **Adam Czartoryski podczas powstania listopadowego**, przyczynek do charakterystyki, z 3 portr., wyd. nowe Krak. 1900; — **Czartoryski Ad. J.**, *Testament polityczny*, pisany w Montfermeil dnia 14. lipca, Paryż 1861.

28088. **Niemcewicz J. U.**, *Biographie du Prince Adam Georges Czartoryski*, exprésident du Gouvernement national de Pologne, publiée par Joseph Straszewicz, Paris 1835, 2. wyd. (z portr.) Londres 1853.

28089. **Loménie L.**, *Prince Adam Czartoryski*, Sa Biographie, Galerie des contemporains illustres, par un homme de rien, ornée

d'un portrait, Paris 1841; — Ostrowski J. B., Adam George prince Czartoryski, fragment de l'histoire de Pologne au XIX. siècle, Paris 1845 (2 wyd.); — Biedermann K., Unsere Gegenwart und Zukunft, w t. IX.: Fürst A. G. Czartoryski und seine Stellung zur Sache Polens, Leipz. 1848; — Estreicher K., Czartoryski ks. Adam, Rozm., Lwów 1858.

28090. Jełowicki A., Mowa pogrzebowa na cześć ks. Adama Czartoryskiego, Paryż 1861; Nekrologi, por.: Hirschberg A., Bibliografia powst. 1830—1831, Lwów 1882; Janiszewski J. Chr., Mowa podczas żałobnego nabożeństwa, Poznań 1861.

28091. Czartoryski Adam, Wildt J., Kalendarz pow., Krak. 1862.

28092. Viel-Castel de (Ludwik?), Le prince Adam Czartoryski, Paris 1862; też po pol.: Dyplomata polski XIX. w., ks. Ad. Czartoryski, Krak. 1863.

28093. Szmitt H., Stosunki X. Czartoryskiego i Ogińskiego z Aleksandrem I., Strzcha 1870; — Dwór petersburski z czasów X. Ad. Jerzego Czartoryskiego, Gaz. nar. 1881 Nr. 43 (por.: Russ. Archiw 1863 IV.).

28094. Zaleski Br., Żywot ks. Ad. Jerz. Czartoryskiego, Poznań 1881 t. 2, zob. Nr. 9903.

28095. Kornilow I. N., Książ Adam Czartoryjskij, Russkoje obozrenije 1896, Odb. Moskwa 1896; — Kraczkowskij, Soтрудniki kn. A. Czartoryskawo, tamże 1897.

28096. Czartoryska Izabella F., księżna (z Flemingów), zob. Nr. 21235; — Marya z Czartoryskich ks. Wirtemberska, zob. Nr. 9905 i 21236; — Wawel-Louis J., Izabella z Czartoryskich księżna Lubomirska, Okruszyny hist., Krak. 1898.

Podole, zob. Nr. 24409 i n.

Wołyń, zob. Nr. 24439 i n.

28097. Wołyńska riewolucja pierwoj czetwierti XIX. st., Kij. Starina 1883 II.

28098. Wspominania Josyfa Samczewskawo 1800—1886 g., Kij. Star. 1893 IV. do 1894 III.

28099. Antoni J. (Rolle), Hrabia Redux, opowiadanie z pierwszej ćwierci niniejszego stulecia (Ukraina), Czas 1883 Nr. 85 i n., Opowiadania, Warsz. 1884 IV.

28100. Bloch J., Finanse Rosyi w XIX. wieku, zob. Nr. 5546

Źródła: Dokumenty, zob. Nr. 5538—5799; Kroniki, zob. Nr. 9708—9946.

28101. Thiers A., Histoire du Consulat et de l'Empire, zob. Nr. 28046; — Aulard F. A., L'établissement du consulat à vie, Révolution française z 14 kwietnia 1895; — Tenze,

Le lendemain du 18. brumaire, Rev. de Paris 1896 II.; — Aucoc L., Le Conseil d'État, Paris 1876.

28102. Konkordat z r. 1801. Pradt de, Les quatres concordats, Paris 1818 t. 2; — Barral de, Fragments relatifs à l'hist. ecclésiastique des premières années du XIX. siècle. Paris 1814; — Theiner, Hist. des deux concordats de 1801 et 1813, Bar-le-Duc 1869 t. 2; — Crétineau-Joly, Bonaparte et le Concordat de 1801, Paris 1869 (por.: Boulay de la Meurthe, Correspondant 1881—1882); — Séche L., Les origines du Concordat, Paris 1894 t. 2.

Pius VII., zob. Nr. 5565.

28103. Zamordowanie Pawła I., zob. Nr. 28029; — Bernhardt Th., Ermordung Pauls I. von Russland, Sybels Hist. Ztschr. III.; — Wegner L., Zgon Pawła I., Tyg. nauk. lit., Pozn. 1862; — Bulau Fr., Rewolucja w Rosyi 1801 r., czyli zamordowanie Pawła I., por.; Warta 1883 Nr. 448; — Kaiser Paul's I. Ende, por.: -n-, Liter. Centralbl. 1897 Nr. 34.

28104. San Domingo. Adams H., Napoléon I. et Saint-Domingo, Rev. hist. XXIV.; — Roloff, Die Kolonialpolitik Napoleons, Münch. u. Leipz. 1899; — Destrem J., Les deportations du Consulat et de l'Empire, Paris 1885.

28105. Meinert G., Legioniści polscy na San Domingo, Przew. nauk. lit. 1886, zob. Nr. 5583; — Peplowski Schnür St., San Domingo, Opowieści historyczne, Lwów 1899, zob. Nr. 28002; — Mosbach A., Der franz. Feldzug auf St. Domingo, zob. Nr. 9731.

Towarzystwo przyjaciół nauk w Warszawie, zob. Nr. 21202.

28106. Aegidi F. K., Der Fürsten-Rath nach dem Luneviller Frieden, Berlin 1853; — Kleinschmidt, Die Säkularisation von 1803 (1878); — Rambaud, L'Allemagne sous Napoléon I. 1804—1811, Paris 1874.

28107. Koalicya z r. 1805. Krones Fr., Zur Gesch. Österreichs 1792—1816, zob. Nr. 27791; — Vivenot A., Thugut und sein politisches System, Archiv f. österr. Gesch. XLIII.; — Fournier A., Gentz und Cobenzl, zob. Nr. 28069; — Wertheimer E., Erzherzog Karl als Praesident des Hofkriegsrathes 1801 bis 1805, Arch. f. österr. Gesch. LXVI., zob. Nr. 28069; — Beer A., Oesterreich u. Russland in d. J. 1804, 1805, tamże LIII., zob. Nr. 27633.

Czartoryski A. J., zob. Nr. 28084.

Talleyrand, zob. Nr. 28062.

28108. Wojna 1805 r. (Bülow II.), Der Feldzug von 1805 militärisch-politisch beleuchtet, b. m. 1806; — Histoire de campa-

gnes de l'empereur Napoléon dans la Bavière et l'Autriche en 1805, dans la Prusse et la Pologne en 1806 et 1807, dans la Bavière et l'Autriche en 1809 (Mémoires du dépôt de la guerre VIII.), Paris 1843—1844; — Rüstow W., Der Krieg von 1805 in Deutschland u. Italien, Francf. 1853; — Schönhals C., Der Krieg 1805 in Deutschland, Wien 1874 (Odb.z: Streffleur, Oesterr. milit. Ztschr. XIV. i XV.); — Angeli, Ulm und Austerlitz, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs 1877; — Danilewski, Relation de la campagne 1805 (wyd. 2.).

28109. **Zwiedeneck-Südenhorst**, Deutsche Geschichte (1806—1871), zob. Nr. 28068; — Bailleu P., Preussen und Frankreich (1795 do 1807), zob. Nr. 27993; — Usinger R., Napoleon, der Rheinische und der Nordische Bund, Preuss. Jahrb. XIV., Odb. Berlin 1865.

28110. **Wojna 1806—1807 r.**, zob. Nr. 9751 i 28108; — E. v. Höpfner, Der Krieg von 1806 und 1807, nach den Quellen des Kriegsarchivs, Berlin 1950, 1851 cz. 2 w 4 t., 2. wyd. 1855; — C. v. W. (Muffling), Operationsplan der Preussisch-Sächsischen Armee im Jahre 1806, Schlacht von Auerstädt und Rückzug bis Lübeck, Weimar 1807; — Bonnall E., Capitulations militaires de la Prusse (1806, 1807), Paris 1879; — La diplomatie Prussienne depuis la paix de Presbourg jusqu'au traité de Tilsit, tamże 1880; — Foucart P., Campagne de Prusse (1806) d'après les archives de la guerre, Paris 1887, 1890 t. 2; — Campagne de Pologne (1806—1807), Paris 1882 t. 2; — Goltz C., Rossbach und Jena, Berlin 1883; — Clausewitz C., Nachrichten über Preussen in seiner grossen Katastrophe, Berlin 1888 (Kriegsgeschichtl. Einzelschriften X.); — Boyen H., Erinnerungen, hrsg. v. Nippold Fr., Leipzig 1889 t. I.—II. (1771 do 1813), por.: Lisicki H., Z pamiętników jenerała pruskiego, Kwart. hist. 1890; — Meinecke, Das Leben des Generalfeldmarschalls Hermann v. Boyen, 1896 t. I.; — Koser R., Zur Gesch. des Krieges v. 1806, Forsch. z. Brand. u. Preuss. Gesch. 1891 IV.; — Binder-Krigelstein, Zur Psychologie des grossen Krieges (1893) t. 2.

28111. Schmoezel J., Der Feldzug der Bayern von 1806—1807 in Schlesien und Polen nach vaterländischen Quellen bearbeitet, München 1856.

28112. **Lettow-Vorbeck O. v.**, Der Krieg von 1806 und 1807, Berlin 1891—1896 t. 4 (t. III.: Der Feldzug in Polen); — Tenże, Die Verfolgung von Jena bis Prenzlau, Beih. hefte zum Militär-Wochenbl. 1893.

R: Roloff, Forschungen zu brandenb. u. preuss. Gesch. 1894; Literar. Centralbl. 1894 Nr. 19; Boguslawski A. v., Allgem. Militär-Ztg. 1894 Nr. 25, 26; Knoll, Ztschr. f. d. Prov. Posen 1897.

28113. **Foucart P.**, Campagne de Pologne 1806—1807 (Pułtusk et Gołymin), Paris 1882.

R: Dod. Prz. tyg. 1883 I; O. v. Lettow-Vorbeck, Sybels Hist. Ztschr. 1894

Kościuszko i Napoleon, zob. Nr. 27926.

28114. Schück E. E., Der Schlesier Kampf und Treue im J. 1806—1807, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1863 V. (Dodatek, tamże 1864 VI.).

28115. Schiemann Th., Zur Geschichte des Posener Friedens von 1806, Sybels Hist. Ztschr. LX.

28116. Prümers R., Die Erschiessung zweier preuss. Bürgermeister durch die Franzosen, 1806, Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1891 VI.

28117. Dickhuth, Die Operationen des Generals von L'Estocq in Westpreussen im Winter 1806—1807, Vortrag (Sammlung militärwissenschaftlicher Vorträge, 13), Berlin 1898; — Dyck P., Erhebnisse aus der Schlacht bei Pr. Eylau am 7. und 8. Februar 1807, Sitzungsbd. d. Alterthumsges. Prussia XLVIII. zesz. 18; — Köhler G., Geschichte der Festungen Danzig u. Weichselmünde bis z. J. 1814, 2 cz. (cz. 2.: Die Belagerungen Danzigs von 1734, 1807 und 1813), zob. Nr. 16800 i 23988.

28118. Majkow P. M., Zapiski gr. L. L. Biennigseny o wojnie s Napoleonem 1807 g., Russk. Star. 1899 IV., zob. Nr. 9765.

28119. Napoleon w Poznaniu (opowiadanie naczynego świadka), Dziennik dla wszystkich, Warsz. 1885 Nr. 284; — Fischer, Napoleon I. zu Podrzewo, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1888, zob. Nr. 9762.

Zob. Nr. 5627.

28120. Wawel Louis J., 19 letni podpułkownik baron Karol Larisch (w służbie Napoleona na Ślązku w r. 1807), Okruszyny hist., Krak. 1898.

28121. Schiemann Th., Zur Gesch. der preuss.-russ. Beziehungen in der Epoche von Tilsit, Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1889 II.; — Dubrowin N. T., Pieried Tilzintom, Russk. Star. 1899 II., zob. Nr. 28074.

28122. **Tyłycki pokój**. Lenz M., Tilsit, I., Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. VI.; — Vandal A., Napoléon I. et Alexandre I., zob. Nr. 23073; — Schilder, Aleksander I., zob. Nr. 28075.

28123. **Księstwo warszawskie**, zob. Nr. 5635—5763; — Falkowski J., Obrazy z życia kilku ostatnich pokoleń w Polsce, zob. Nr. 9835.

28124. **Skarbek Fr.**, Dzieje Księstwa warszawskiego, Poznań 1860, 2. wyd. 1877, 3. wyd. z przedm. P. Chmielowskiego (Bibl. dzieł wyborowych), Warsz. 1897, 1898 t. 3, zob. Nr. 9830; — Pamiętniki Fr. hr. Skarbka, zob. Nr. 9831.

Koźmian Kajetan, Pamiętniki, zob. Nr. 9878.

Lelewel J., zob. Nr. 27963.

Morawski T., zob. Nr. 27964.

Schmitt H., zob. Nr. 27969.

28125. Popow Nił., Warszawskoje giercogstwo. Russkij Wiestnik 1866 II., III. (por.: Antoni J., Polonica, Roz. fil. hist. Akad. XI. str. 296).
28126. Dzieje księstwa warszawskiego, Unger, Kalendarz warsz. na r. 1867.
28127. Zamorski Br., Polska od r. 1807 do 1815, studjum hist., Dz. lit., Lwów 1870, Odb. Lwów 1870.
28128. Finkel L., Księstwo warszawskie, prelekcya publiczna, Przew. nauk. lit. 1893, Odb. Lwów 1893.
- R: Korszon T., Kwart. hist. 1894; Bostel F., Muzeum 1894.
28129. Ubaldus B., Wielkie ks. warszawskie (Wyd. im. Staszyc II. 2), Lwów 1893 (por. rec.: S. T., Prz. pol. 1890 IV.).
28130. Garczyński, Pamiętnik, przyczynek do dziejów księstwa, wyd. St. Schnür-Pepłowski (Odb. z Dz. pozna.), Poznań 1895.
28131. Saksonia. Weisse F. Chr., Gesch. Friedrich Augusts, König von Sachsen, Herzogs von Warschau, bis zum Posener Frieden, Leipzig 1811; — Böttiger C. W., Gesch. des Kurstaates und Königreichs Sachsen, Hamb. 1830—1831 t. 2; nowe wyd. i uzup. Flath Th, Gotha 1867 1873 t. 3, zob. Nr. 22795; — Flath Th., Neuere Geschichte Sachsens 1806—1866, tamże 1873.
28132. Lelewel J., Trzy konstytucje polskie 1791, 1807, 1815, zob. Nr. 27743.
28133. Rembowski Al., Przyczynek do dziejów konstytucyjnych ks. warsz., zob. Nr. 17866.
28134. Konic H., Rzut oka na ustawę z r. 1807, Bibl. warsz. 1900; — Tenże, Sąd kassacyjny, zob. Nr. 17896.
28135. Cieszkowski St. D., Senatorowie Księstwa warszawskiego i Królestwa kongr. 1807—1815 1831, Warsz. 1891, zob. Nr. 17869.
- Stosunki prawno-polityczne, zob. Nr. 17865—17914.
28136. Konic H., Rolnictwo i handel X. warszawskiego, 1807—1815, zob. Nr. 18318 do 18332.
28137. Żółtowski St., Die Finanzen des Herzogthums Warschau, zob. Nr. 17880.
- Szkoły ks. warszawskiego, zob. Nr. 19747 do 19788.
- Malachowski St., zob. Nr. 27696.
- Gutakowski L. Sz., zob. Nr. 9810.
- Potocki St., zob. Nr. 21137.
28138. Łubieński Feliks. Chomętowski Wł., Pamiętnik Feliksa hr. Łubieńskiego, ministra spraw. (od r. 1788), Kronika rodz., Warsz. 1875 (por.: K. Wł. W., Bibl. warsz. 1876 I.); 2. wyd. Warsz. 1890 (por.: Lisicki H., Kwart. hist. 1891).
28139. Matuszewicz Tadeusz. Potocki St., Pochwała Tad. Matuszewicza. Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1820 XIV.; — Szczątki spuścizny po Tad. Matuszewiczu, Kronika rodz. 1835.
28140. Konic H., Trybun ludowy z czasów ks. warsz., Prawda, ks. zbior., Lwów-Petersb. 1899.
- Poniatowski Józef ks., zob. Nr. 27804 i 28243.
- Wielhorski J., zob. Nr. 28227.
28141. Ostrowski Tomasz. Ostrowski A. J., Żywot Tom. Ostrowskiego, Paryż I. 1836, II. 1840, 2. wyd. Lwów 1873, zob. Nr. 9888 do 9890; — Discours prononcé aux funérailles de Th. Comte Ostrowski, mort 1817, Vars. 1817; — Szaniawski Fr., Linowski, Niemcewicz J., Mowy na pogrzebie, Warsz. 1817; — Tomasz Ostrowski, Tyg. ill. 1863; — Chodźko L., Historia domu Rawitów-Ostrowskich, Lwów 1871.
28142. Węgrzecki Stanisław, zob. Nr. 9798.
28143. Rembowski Al., Źródła do historii pułku polskiego lekkokonnego gwardyi Napoleona I. (Bibl. ord. Krasińskich: Muzeum Konstantego Świdzińskiego t. XIV.—XVIII.), Warsz. 1899 (z rycinami i podob.), zob. Nr. 28158.
28144. O pułku pieszym Józ. Wodzickiego, Pszczółka polska 1823; Rembowski A., Szwoleżerowie polscy w obrazach Juliusza Kossaka, Tyg. ill. 1899 Nr. 23.
28145. Chłapowski Dezydery, Pamiętniki, cz. I.: Wojny Napoleońskie 1806—1813, Poznań 1899, zob. Dod. I.; — Biographie univ., Paris 1826—1831; — Nekrologi: Czas 1879 Nr. 73; Prz. lw. 1879 XVII.; Tarnowski St., Jenerał Chłapowski, Prz. polski 1879 II.
28146. Kalinka W., Jenerał Dezydery Chłapowski, Prz. polski 1885 I.—II.; Słowo, Warsz. 1886 Nr. 203—213, Odb. Krak. 1885; wyd. nowe Krak. 1900 (z portretem), por.: L. T., Gaz. lw. 1884 Nr. 240—242.
28147. Chłopicki Józef, zob. Nr. 9836; — Biographie univ., Paris 1826—1831, zob. Nr. 9797; — Kalend. narod., Warsz. 1831; — Rozm. lw. 1831; — Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — Nowiny 1854 Nr. 131; — Czas 1870 Nr. 46; — Maczyński J., Życie i śmierć Józefa Chłopickiego, Dod. do Czasu XII.; — Dz. literacki, Lwów 1858.
- Dąbrowski H., zob. Nr. 28005.
28148. Jackowski Michał, Pamiętniki podpułkownika, byłego dowódcy brygady jazdy, zob. Nr. 9792.

28149. **Kamieński Mikołaj**, pułkownik, Gaz. nar. 1873 Nr. 40 i 53; — Dz. polski 1873 Nr. 38; — Roczn. Tow. hist. lit. w Paryżu t. II.

28150. **Kończakowski Kl.**, Wspomnienia generała (1793–1813), Krak. 1898, 1899, *zob.* *Dod. I.*

28151. **Krasiński Wincenty**, generał, Roz., Warsz. 1818; — Biographie univers., Paris 1826–1831; — Czas 1858 Nr. 273 i 277.

28152. **Niegolewski Andrzej**, *zob.* Nr. 9782; — Prz. pozn. XXIII; — Czas 1857 Nr. 41; — Jełowicki A., Mowa pogrzebowa, Paryż 1857; — Jarochowski C. W., Przemówienie w r. 1857.

28153. **Potocki Adam**, Nakwaska Karolina, Pamiętnik o Ad. hr. Potockim, pułkowniku 11. pułku jazdy X. warsz., *zob.* Nr. 9838.

28154. **Sołtyk Roman**, Relation des opérations (1809), *zob.* Nr. 9791; — Orzeł biały 1842 Nr. 22; — Nowa Polska 1843; — Demokrata polski t. VI.

Sulkowski J., *zob.* Nr. 9689.

28155. **Szymanowski Józef**, Pamiętnik, *zob.* *Dod. I.*; — Roczn. Tow. hist. lit. w Paryżu 1867.

28156. **Umiński Jan**, Mémoire sur les opérations du 8. Corps (polonais), *zob.* Nr. 9844.

28157. **Zamoyski Stanisław K.** Garbiński Wł., Rys życia Stanisława Kostki hr. Ordynata Zamojskiego, Warsz. 1856; — Czas 1856 Nr. 79.

28158. **Żałuski Józef hr.**, Wspomnienie o pułku lekko konnym gwardyi Napoleona I., *zob.* Nr. 9817 i 28143.

Historia Polski porozbiorowej, *zob.* Nr. 27963–27979.

28159. Bornschein E., Geschichte d. merkwürdigen Ereignisse in den J. 1806–1810, Eisenb. 1810. *zob.* Nr. 9803.

28160. **Vandal A.**, Napoléon et Alexandre I., L'alliance russe sous le premier empire, Paris 1891, 1893, 1896, *zob.* Nr. 28073; — Tenże, Les instructions données à M. de Caulaincourt après Tilsitt 12. novembre 1807, Rev. d'hist. dipl. 1890; — Tatiszczew S., Alexandre I. et Napoléon, *zob.* Nr. 28073; — Tenże, Mirowaj rozdziel od Tilsita do Erfurt, Russkij Wiestnik 1890 III., IV. (por.: Ul., Kwart. hist. 1891).

28161. **Stein H. Fr. Karol.** Pertz G. H., Das Leben des Ministers Freiherrn von Stein, Berlin 1849–1855 t. 6; — Stern A., Stein und sein Zeitalter, Leipzig 1855; Allg. deutsche Biogr. XXXV.; — Seeley J. R., Stein, sein Leben und seine Zeit, deutsch v. Lehmann, Leipzig 1883–1887 t. 3, *zob.* Nr. 28253.

28162. **Cavaignac G.**, La formation de la Prusse contemporaine, Les origines, le ministère Stein 1806–1808, Paris 1891, *zob.* Nr. 28070; — Tenże, La Prusse après Tilsitt, Revue des deux mondes 1890.

28163. **Zwiedeneck Südenhorst H. v.** Deutsche Gesch. von der Auflösung des alten bis zur Errichtung des neuen Kaiserreiches (1806–1871), *zob.* Nr. 28068; — Hassel P., Geschichte der Preussischen Politik 1807 bis 1815 (Publ. a. d. Preuss. Staatsarch.), Leipz. 1881; — Goette R., Das Zeitalter der Deutschen Erhebung 1807–1815 (także p. t.: Geschichte der Deutschen Einheitsbewegung im XIX. Jahrh., t. I.), Gotha 1891; — Nathan-Forest, La politique militaire de la Prusse après Jéna, depuis le traité de Tilsitt jusqu'au traité de Kalisch, Annales de l'école libre des sciences politiques 1394 (z 15. września); — Ranke L., Denkwürdigkeiten Hardenbergs, *zob.* Nr. 28070.

28164. Swederus G., Schwedens Politik und Kriege in den Jahren 1808 bis 1814, vorzüglich unter der Leitung des Kronprinzen Carl Johann, aus dem Schwed. von K. F. Frisch, Leipzig 1866 cz. 2; — Briefwechsel König Friedrich Wilhelms III. und der Königin Luise mit Kaiser Alexander I., hrsg. v. Bailleu P., Publikationen aus den k. preuss. Staatsarchiven, Leipzig 1900 (por.: Gaz. lw. 1891 Nr. 90–94).

28165. Knaake E., Die Wirkungen d. Napoleonischen Kriege und der Continental-sperrre auf den Osten Preussens in wirtschaftl. Hinsicht, Ztschr. f. d. geschichtl. Unterricht 1897 I.

28166. **Wojna rosyjsko-turecka.** Adair R., Historical memoirs of a mission to the court of Vienne, London 1845; — Petrow A. N. (Wojna rosyjsko-turecka 1806–1812), Petersb. 1885–1887 t. 3; — Beer A., Die orientalische Politik Oesterreichs, *zob.* Nr. 27633.

28167. **Davoust Ludwik M.** Chénier, Hist. de la vie du Maréchal Davoust, Paris 1866; — Blockville, Le maréchal Davoust, prince d'Eckmühl raconté par les siens et par lui-même, Paris 1879–1880 t. 3; — Montegat, Le maréchal Davoust, Paris 1882; — Correspondance inédite 1790–1815, Paris 1887.

28168. **Erfurt.** Bittard des Portes, Préliminaires de l'entrevue, d'Erfurt, Rev. d'hist. dipl. 1890; — Thimme, Ungedruckte Denkschriften Gneisenaus und Scharnhorsts, Sybels Hist. Ztschr. 1900 LXXXVI.; — Cavaignac, Revue hist. LX.; — Stern, Forsch. zur Brand. Gesch. IX.; — Gabriad, Souvenirs de l'entrevue, Le Correspondent 1890; — Goecke R. und Ilgen, Das Königreich Westfalen 1888; — Kleinschmidt, Gesch. d. Königr. Westfalen 1893.

28169. **Wojna hiszpańska.** Alcaile Ibieca, Historia de los sitios de Zaragoza, Madrid 1830 t. 2; — Arteché y Moro, Historia militar de España 1808—1814, Madrid 1868 do 1883 t. 5; — Pina Ferrer, Páginas de 1808, Saragossa 1889; — Lecestre L., La guerre de la Péninsule, Rev. des quest. hist. 1896.

Zob. Nr. 9780.

28170. **Polacy w Hiszpanii**, zob. Nr. 9781 do 9788; — Broeker St., Pamiętniki z wojny hiszpańskiej (1808—1814), Warsz. 1879, zob. Nr. 9784; — Ernouf, Souvenirs d'un officier polonais en Espagne et en Russie (1808 do 1812), Paris 1877, zob. Nr. 9785 (por.: Bibl. warsz. 1877 III., 1878 II.).

28171. **Sulima Z. I.**, Polacy w Hiszpanii 1808—1812, Warsz. 1889, zob. Nr. 9789 (por.: Zagórski W., Prz. lit., Dod. do Kraju 1889 Nr. 42)

28172. **Saragossa.** Obłężenie i obrona Saragossy w r. 1808 i 1809, Pam. warsz. 1819 XIII, zob. Nr. 9779; — Mroziński J., Obłężenie i obrona Saragossy 1808—1809, Krak. 1858, zob. Nr. 9783; — Wawel Louis J., Saragosa, kartka z podróży po Hiszpanii, Krak. 1896 (por.: W. S., Kwart. hist. 1897); — Hösik F., Saragossa, Kraj 1898 Nr. 34—35.

28173. **Somosiera.** Niegolewski A., Somo-Sierra, Poznań 1854, zob. Nr. 9782; — Wójcicki Wł., Somosiera, Bibl. warsz. 1855 II.; — Tenże, Andrzej Niegolewski na szczycie wąwozu Somosiera, Tyg. ill. 1860 II.; — Dopelnienie opisu bitwy pod Somosierą, tamże 1860 II.; — Załuski R., Chłopi w Hiszpanii, Czas 1856, zob. Nr. 9787; — Ostrowicz Z., Mowa na cześć poległych pod Somosierra Polaków 30. listopada 1808 w Niegolewie 1858; — Siemieński L., Wąwóz Samo-Sierra, Dzieła, Warsz. 1881 VI. (por.: Czas 1875 Nr. 23).

28174. Uwagi w sprawie odsłonięcia pomnika s. p. pułkownika Niegolewskiego ku czci poległych pod Somosierra w Niegolewie, Głos wolny, Lwów 1874 Nr. 13.

28175. **Puzyrewskij**, generał-lejtn., Szarża jazdy pod Somo-Sierra w Hiszpanii dnia 30. listopada 1808, przekład z ros., Warsz. 1899 (por.: Gaz. warsz. 1898 Nr. 106 i n.).

R.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1898 II.; Waliśzewski K., Kraj 1898 Nr. 22; Tuwn., Prawda 1899 Nr. 10; Biesiada lit. 1899 Nr. 21 i n.

28176. Lettre écrite en 1808 par un Polonais à Malte-Brun, Bulletin pol., Paris 1900, zob. Nr. 10168.

28177. L. A., Charkow i Starodub w 1808 g., Kij. Star. 1897 II.

28178. **Wojna 1809 r.**, zob. Nr. 5675; — Oesterreichs Kriegsgeschichte im J. 1809 (Europens Paltingenesie, Sammlung der wichtigsten Materialien zur neuern Geschichte, Th. I.), Altenb. 1809, 1810 t. 3; — Stutterheim K. Frhr. v., Der Krieg von 1809 zwi-

schen Oesterreich und Frankreich, Wien 1811 t. I. (także po franc.); Ciąg dalszy: Welden L. Frhr. v., Der Krieg von 1809 zw. Oesterr. u. Frankr. von Anfang Mai bis zum Friedensschluss, Wien 1872; — Valentini H. Frhr. v., Versuch einer Geschichte des Feldzugs von 1809 an der Donau, Berlin 1812, 2. wyd. 1818; — Schneidawind F. J., Der Krieg Oesterreichs gegen Frankreich im J. 1809, Schaffh. 1842, 1843 (2. wyd. 1845), Augsb. 1850; — Oesterr. Militair Ztschr. 1844 I.; — Höfler E., Feldzug von 1809, Augsb. 1853; — Angeli M., Erzherzog Karl von Oesterreich als Feldherr und Heeresorganisator, Wien 1896 1898 t. 5; — Urkundliche Mittheilungen zum kritischen Aufsatz des Feldmarschalls Moltke über den Feldzug 1809, por.: Militär-Wochenblatt 1899 LXXXIV., zob. Nr. 27738.

28179. Précis de la marche des négociations, qui ont amené le traité de Vienne (1809), wyd. w: Klinkowström Cl. v., Aus der alten Registratur der Staatskanzlei, Wien 1870; — Krones Fr., Zur Gesch. Oesterreichs, zob. Nr. 27791; — Beer A., Zehn Jahre, zob. Nr. 28069; — Wertheimer E., Geschichte Oesterreichs und Ungarns, zob. Nr. 28069; — Tenże, Zur Geschichte Wien's im Jahre 1809, por.: Rembowski A., Kłosy 1889 Nr. 1257; — Sauerhering Fr., Die Entstehung des Friedens zu Schönbrunn im Jahre 1809, Inaug. Diss., Göttingen u. Berlin 1890; — Larisch A. v., Das Kriegsjahr 1809 nach älteren und neueren Quellen bearbeitet, Kötzschenbroda 1899.

28180. Gaede U., Preussens Stellung zur Kriegsfrage im J. 1809, Inaug. Diss., Berlin 1897.

28181. **Vandal A.**, La France et la Russie pendant la campagne de 1809, Annales de l'école libre des sciences politiques 1891, zob. Nr. 28160.

Sokolnicki M., zob. Nr. 28010.

28182. **Wojna polska**, zob. Nr. 5676, 5677, 9792—9796; — Opis wypadków w Polsce pod dowództwem Poniatowskiego 1809 r., Warsz. 1831; — Sołtyk R., Relations des operations, zob. Nr. 9791; — Strantz, Der Feldzug in Polen 1809, Ztschr. f. Kriegsk. 1842; — Oesterr. Milit. Zustände 1844; — Kampania 1809, Wildta Kalend. powsz., Krak. 1865.

28183. **Rys historyczny kampanii odbytej 1809 r.**, Poznań 1869.

R.: X. L., Sybels Hist. Ztschr. XXV.; Czas 1869 Nr. 40.

28184. **Raszyn.** Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Skarbek Fr., Bitwa pod Raszynem, Pismo zb. Ohryzki 1859 I.

28185. Przybrowski W., Bitwa pod Raszynem, powieść hist. dla młodzieży, wyd. 2. Petersb. 1898 (z 6 ilustracjami).

28186. **Galicya r. 1809.** Wybranowski A., Kampania w Galicyi 1809, Dz. lit. 1869, *zob.* Nr. 9793; — Die Stadt Lemberg im Jahre 1809 unter österr., poln. u. russisch. Regierung, Tagebuch eines Augenzeugen (wyd. J. Głowacki), Lwów 1862; — Rom. E., Zająęcie Lwowa przez Austriaków, Dz. lit. 1869; — Moskale we Lwowie, tamże; — Zająęcie Stanisławowa 1809 przez Polaków, z pam. F. C., tamże; — Kunasiewicz St., Lwów w r. 1809, ustąpienie Austriaków, zająęcie miasta przez siedemnastu żołnierzy polskich, moskiewskie rządy, Ruch liter. 1877, Odb. Lwów 1877 (por. rec.: Tydz. lit., Lwów 1878 VI.), *zob.* Nr. 9795; — Wejście Austriaków do Lwowa 1809, Noworocznik demokratyczny, Paryż 1842 I; — Zdobyćcie Zamościa, Dz. lit. 1864; — Wojna Sandomirska, Pam. Sand. 1829 II; — Finkel L., Zapomnieni (powstanie w Galicyi), Ognisko dom., Lwów 1885; — Gawroński, O pobycie wojsk polskich w Krakowie, Prz. lw. 1874 VIII.
- Wyprawa Dąbrowskiego, zob. Nr. 28005.*
28187. **Wieniarski A., Berek Joselowicz**, szef szwadronu lekkiej jazdy, Dz. lit. 1861, Bibl. warsz. 1861 II., *zob.* Nr. 9795; Wawel-Louis J., Zginął jak Berek pod Kockiem (Joselowicz w r. 1809), Okruszyny hist., Krak. 1898; Leitgeber W., Berek Joselowicz, szkice z życia Żyda patryoty, oprac. według obcych źródeł, Krak.-Podgórze 1892; Feldmann W., *zob.* Nr. 27926.
28188. **Austria.** Springer, Gesch. Oesterr. seit dem Wiener Frieden 1809, Wien 1863 do 1865 t. 2; — Beer A., Die Finanzen Oesterreichs im XIX. Jahrh., Wien 1877.
- Zob. Nr. 28188.*
28189. **Metternich Klemens.** Aus Metternichs nachgelassenen Papieren, Wien 1880 do 1884 t. 10, *zob.* Nr. 1603; — Hormayr, Kaiser Franz und Metternich, Wien 1848; — Schmidt-Weissenfels, Fürst Metternich, Prag 1860 t. 2; — Malleon, Life of prince M., London 1888; — Mazade, Un chancelier d'ancien regime, Paris 1889; — Demelitsch F., Metternich und seine auswärtige Politik, Stuttg. 1897 I; — Riedkin A. P., Metternich i jego politika, Russk. Starina 1900 III.
28190. **Lisicki H., Klemens ks. Metternich,** Prz. powsz. 1884 II.—III.; — Hildebrand K., Z pamiętników dyplomaty (Metternich), Dod. Prz. tyg. 1880 I; — Lipnicki E., Bibl. warsz. 1884 III. (spraw. z dzieła: Aus Metternichs Papieren); — Jarochoński K. (Toż), Aten. 1884 III.
28191. **Mendelsohn-Bartholdy, Fr. v. Gentz,** Leipzig 1867.
28192. **Beer A.,** Gesch. der österr. Finanzen im XIX. Jahrh., *zob.* Nr. 28188.
28193. **Helfert A., Maria Louise,** Wien 1873; — Welschinger, Le divorce de Napoléon, por.: Sch. Ed., Sybels Hist. Ztschr. LXIV.
28194. **Rosya i Francya 1810—1812.** Popow A. N. (Stosunki Rosyi z państwami europejskimi przed wojną 1812 r., po ros.), Petersb. 1876; — Vandal A., Napoléon et Alexandre I., *zob.* Nr. 28160; — Tatiszczew S., *zob.* Nr. 28073; — Projet de mariage de Napoléon I. avec la grande-duchesse Anne de Russie (korespondencya sekretna Champagny'ego i Caulaincourt'a), Le Correspondant 1890 (z 10. czerwca); — N. M., Iz sjemiejnych archiwow (wyjątki z korespondencyj Lobanowa-Rostowskiego i Repnina, 1811—1819), Kij. Star. 1893 III.
28195. **Askenazy Sz.,** Konwencya r. 1810 przeciw odbudowaniu Polski, Kwart. hist. 1897 (por.: Kir, Słowo polskie, Lwów 1897 Nr. 171).
28196. **Askenazy Sz.,** Przyczyny wielkiej wojny 1812 r., Bibl. warsz. 1899.
- R: Rembowski A., Rok 1812, Tyg. ill. 1898 Nr. 38; Zahorski J., Głos 1900 Nr. 6.
28197. **Diplomatische Geschichte des Krieges von 1812, Streffleur, Oesterr. militär. Ztschr. XXIX.** — Harnack O., Zur Vorgeschichte und Geschichte des Krieges von 1812, Sybels Hist. Ztschr. LXI.
28198. **Wojna 1812 r., zob. Nr. 5731, 9816, 9823; — Goujon A.,** Campagne de Russie, Paris 1821; — Ségur Ph. P. Cte de, Histoire de Napoléon et de la grande armée pendant l'année 1812, Paris 1824 t. 2, 10. wyd. 1834; — Chambray G. de, Histoire de l'expédition de Russie, Paris 1823 t. 2 (po niem.: Krausler F. v., Stuttg. 1824 t. 2; Blesson L., Berlin 1824 t. 2); — Colonel Boutourlin, Histoire militaire de la campagne de Russie en 1812, Paris 1824 t. 2.
28199. **Leisening W. L.,** Märsche im Jahre 1812 I. Budissin 1825; Ducor H., Aventures en Russie 1812 Paris 1833, Bruxelles 1834 (toż po włosku, Milano 1834).
28200. **Clausewitz C.,** Hinterlassene Werke, Berlin 1835, 2. wyd. 1870; — Michajłowski-Danilewskij, Opisanije oteczestwiennoj wojny 1812 g., Petersb. 1839 (po niem.: Goldhammer, Riga 1841—1844); — Sołtyk R., Napoléon en 1812, Paris 1836 (po niem.: Napoleon im Jahre 1812, übersetzt und mit hist. u. krit. Anmerkungen versehen v. L. Bischoff, Wesel 1837, 2. wyd. 1838); — Cathcart G., Commentaries on the war 1812—1813, London 1850; — Chrzanowski Wojc., Quelques considérations, *zob.* Nr. 9827; — Beitzke II., Gesch. des russ. Krieges, Berlin 1856, 2. wyd. 1862; — Wilson R., Narrative of events, London 1859.
28201. **Bogdanowicz M.,** Istorija oteczestwiennoj wojny, Petersb. 1859—1860 t. 3 (po niem.: Baumgarten G., Leipz. 1862—1863 t. 3; por.: Petermann, Geogr. Mitth. 1863; Bernhardt Th., Der Feldzug 1812, Sybels Hist. Ztschr. IX.).

28202. **Bleibtreu K.**, Der russische Feldzug 1812, Jena 1893, 2. wyd. 1897.

28203. Beiheft zum Militär. Wochenblatt, Berlin 1894 z. 7. i 8. (str. 195—207, z mapą i szkicem; Treść: Über das jetzige russische Kriegstheater und den russischen Krieg 1812; I. Das nordwestliche russische Kriegstheater: II. Die Operationen der russischen und französischen Armee im Kriege 1812 von der Schlacht bei Krasnoi bis zur Beresina, von Gen.-Maj. Krahmer; III. Der Übergang über die Beresina, nach den Berichten des franz. Obersten Chapelle, autoris. Übersetzung vom Oberst Hartmann; IV. Auszug aus dem Tagebuche des Hauptmann v. Lissingen während des Feldzuges in Russland im Jahre 1812).

28204. Dahn G., Napoleon I. in Russland, Westermanns Illustr. deutsche Monatshefte 1893; — Thiry R., Napoléon en Russie, Rev. de Paris 1898 III.

28205. **Schilder N.** (Odpowiedzialność za wojnę r. 1812), Russkaja Starina 1897 I.

28206. Bilbasow, Zapiski sowremennikow o 1812 g., Russkaja Starina 1893 I. (o pam P. L. hr de Beauvillier; por.: Michnowiecki. Kwart. hist. 1893); — Bużhakow A. J., Iz pism k jewo bratu, 1812 god, Russkij Arch. 1900 II.

28207. Sawaszkiewicz, Porównanie wypraw Napoleona I. i Żółkiewskiego na Moskwę, zeb. Nr. 263:35.

28208. Gauniers A., La campagne de Russie, De Paris à Vilna en 1812, d'après la correspondance inédite d'un aide-major de la grande-armée, Revue des questions hist. 1897 III.

28209. **Vandal A.**, Le passage du Niémen, Revue des deux mondes 1894 III.

28210. Napoleon w Wilnie, Kraj 1883 Nr. 34; — Słiezinski A., Smolienskie partyzanty w 1812 g., Russkaja Starina 1900 III.; — Ditsfurth M. Frhr. v., Die Schlacht bei Borodino am 7. September 1812 mit besonderer Rücksicht auf die Theilnahme der Deutschen Reiter-Kontingente, Marburg 1887; — Guberti P. W., Ołzwuk Borodinskawo boju, Russkij Archiv 1900 II.

28211. A. Z. D., Hrabia Rastopczyn zbuzryciel Moskwy, Dz. lit. 1859, zob. Nr. 9823; — La Rebours, Moscou pendant l'incendie, Le Correspondant 1891 z 15. maja; — Kleinschmidt F., Rostoptschin, Hist. Taschenbuch 1892; — Rostopczyn hr., Słowo prawdy o pożarze Moskwy, por.: Gaz. lw. 1895 Nr. 190, 191; — Tzenoff G., Wer hat Moskau im J. 1812 in Brand gesteckt? Histor. Studien veröffentl. von Ebering E., Berlin 1900.

28212. Pfuel E., Der Rückzug der Franzosen aus Russland 1812, Petersb., Warsz. 1813 (toż po pol. p. t.: Odwrót Francuzów, Wilno 1813; po franc., Brunswick 1813), zob. Nr. 9824.

28213. **Berezyna.** Charkiewicz W., Bieriezina 1812 g., wojenno istoriczeskije izsledowanije, Petersb. 1893 (z 10 kartami i planami); — Lindenau v. Maj., Der Beresina-Übergang des Kaisers Napoleon, unter besonderer Berücksichtigung der Theilnahme der badischen Truppen, Vortrag, Berlin 1896 (z kartami i planami); — Kraushar A., Napoleon po Berezynie, Tyg. ill. 1898 Nr. 38, zob. Nr. 9825.

28214. Kossak A., Beresina-Panorama: Rückzug Napoleons I. von Moskau im Jahre 1812, gemalt von Jul. Falat und A. v. Kossak, Berlin 1896.

28215. Deiches E., Napoleon w Łomży, Świat 1892 Nr. 3 (artykuł skreślony na podstawie listu prefekta Łomżyńskiego, Jana Łasockiego z 12. grudnia 1812); — Schilder N., Napoleon w Łomży (po ros.), Ist. Wiestnik 1897 (Napoléon à Łomża, Figaro 1897 z 23. lipca).

Zob. Nr. 9823.

28216. Gebler W. v., Das Oesterreichische Auxiliar-Korps im Russischen Feldzuge 1812, Wien 1863; — Welden L. Frhr. v., Der Feldzug der Oesterreicher gegen Russland im J. 1812, tamże 1870; — Angeli v., Die Theilnahme des Oesterreichischen Auxiliar-Korps unter Schwarzenberg im Feldzug Napoleons I. gegen Russland, Mitth. d. k. k. Kriegs-Archivs 1884; — Wiener, Die Schlacht bei Poddubie (Gorodeczno) am 12. August 1812, tamże.

28217. L. O., Sojuszniki Napoleona na Wołyni w 1812, Kij. Star. 1894 I.; — Wołyńskie dworianstwo w 1812 g., Russkaja Star. 1900 II.

28218. Lewickij O., Trewoznyje gody (z życia politycznego Kijowa w latach 1811 do 1812), Kij. Star. 1892 IV.; — Zapiski doktora dela Fliza o pochodzie w Rossiju w 1812, Russkaja Star. 1892.

28219. Gołkowski A., Polityka Prus podczas wyprawy Napoleona I. do Moskwy aż do traktatu wrocławsko-kaliskiego, Spraw. gimn. rzeszowskiego za r. 1882, Odb. Rzeszów 1882.

28220. Schaff Oberst, Die königl. sächsische Brigade von klengel in Kobrin vom 24. bis 27. Juli 1812, Dresden 1899, zob. Nr. 9819; — Haas E., Braunschweiger im russischen Feldzug 1812, Erinnerungen d. Pastors zu Mascherode, neu hrsg. v. Hänsselmann L., Braunschweig 1897.

Zob. Nr. 28052, 28056—28060.

28221. **Księstwo warszawskie**, zob. Nr. 5732—5736; — Zamorski Br., Stan polityczny księstwa warszawskiego w r. 1812, Tyg. nauk., Lwów 1865, Odb. Lwów 1865; — Tenże, Dyplomacya polska od 1812—1831 r., Dz. lit., Lwów 1861.

28222. **Rembowski A.**, Konfederacya generalna i pospolite ruszenie w r. 1812, Bibl. warsz. 1896 I., II.

28223. Wyprawa wojenna r. 1812, Weteran pozn., Poznań 1826; Warszawa r. 1812, Nowiny lw. 1854, *zob.* Nr. 9821.

28224. **Litwa 1812 r.**, *zob.* Nr. 5737; — Wspomnienia hist. o Litwie 1812, Lwówianin 1835; — Wyprawa Napoleona r. 1812 i powstanie na Litwie, Sybilla tułactwa pol., Paryż 1833, *zob.* Nr. 9820 9822.

28225. Belza Wł., Król Hieronim w Nowogródku, Przew. nauk. lit. 1898.

28226. Rawita Fr. (Gawroński), Rzut oka na stosunki w księstwie warszawskiem między r. 1812 a 1814, Przew. nauk. lit. 1893.

28227. **Askenazy Sz.**, Materyały i notatki, korespondencya Bignona, Bibl. warsz. 1896 t. I.; — Tenże, Ministerium Wielhorskiego, 1815—1816, dodatek 1812—1814, tamże 1897 IV., Odb. Warsz. 1898; — Tenże, Z działalności ministra Lubeckiego, tamże 1897 IV., Odb. Warsz. 1897.

R: Kraushar A., Tyg. ill. 1897; Prz. tyg. 1897; Rembowski A., Kurj. warsz. 1898 Nr. 209; Turn., Prawda 1899 Nr. 10.

Historia księstwa warszawskiego, zob. Nr. 28123—28158.

28228. **Konwencya w Taurogach.** Zippel G., Die Preussische Regierung und die Konvention von Tauroggen, Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk. XI.; — Lehmann M., Ein Vorspiel der Konvention von Tauroggen, Sybels Hist. Ztschr. LXIV.; — Grobbel Th., Die Konvention von Tauroggen, Marb. Diss. 1892; — Schiemann Th., Zur Würdigung der Konvention von Tauroggen, Sybels Hist. Ztschr. LXXXIV.; — Thimme, Zur Vorgeschichte der Konv. von Taur., Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. XIII.

28229. Aegidi I. K., Die Sendung Knesebecks in das Russische Hauptquartier, Sybels Hist. Ztschr. XVI.; — Duncker M., Die Mission des Obersten v. d. K. nach Petersburg, Abhandl. z. preuss. Gesch., Leipzig 1879; — Lehmann M., Aus der Vorgeschichte des Krieges von 1813, Sybels Hist. Ztschr. LXIII.; — Tenże, Borstell und der Ausbruch des Krieges von 1813, tamże XXXVII.

28230. **Traktat w Kaliszu.** Niemann W., Der Vertrag von Kalisz, *zob.* Nr. 5748; — Oncken W. u. Baillou P., Über den Kalischer Vertrag 1813, Sybels Hist. Ztschr. XXXVII.; — Oncken W., Vom Vorabend des Befreiungskrieges 1813, Hist. Taschenbuch 1892.

28231. Diplomatische Geschichte der Jahre 1813, 1814, 1815, Leipz. 1863 t. 2; — Oncken W., Oesterreich und Preussen im Befreiungskriege, Urkundliche Aufschlüsse über die politische Geschichte des J. 1813, Berlin 1876, 1879 t. 2.

28232. **Wojna 1813 i 1814 r.** Beitzke H., Gesch. der deutschen Freiheitskriege in den Jahren 1813 u. 1814, Berlin 1854—1855 t. 3, 4. wyd. bearb. v. Goldschmidt P., Berlin 1864; — Charras J. B. A., Histoire de la guerre de 1813 en Allemagne, Leipzig 1866, 2. wyd. Paris 1870 (nieskończona); po niem.: Leipz. 1867; — Droysen J. G., Vorlesungen über die Freiheitskriege, Kiel. 1846, 2. wyd. Gotha 1885 (por.: Lehmann M., Sybels Hist. Ztschr. LXIII.).

28233. Organisation der Landwehr, Landwehr-Reserven und des Landsturmes in der Provinz Schlesien im J. 1813, Beih. z. Militär-Wochenbl. 1845; — Schriften zur Gesch. der Organisation der Landwehr u. s. w. in anderen Provinzen, Beih. z. Militär-Wochenbl. 1846 (Ostpreussen, Westpreussen, recht. Weichselafer, Litthauen), 1857 (Kurmärk, Militair-Gouvernement zwischen Elbe u. Weser, M.-G. zw. Weser u. Rhein), 1858 (Pommern u. Westpreussen).

28234. **Rosya.** Feldzug der kais. russischen Armee von Polen im J. 1813 u. 1814, Hamb. 1843; — Hoffmann D., Zur Gesch. des Feldzuges vom 1813, Posen 1838, *zob.* Nr. 9845 do 9848; — Bogdanowicz M. (Wojna z r. 1813), po niem.: Gesch. des Krieges im J. 1813 für Deutschlands Unabhängigkeit, von A. S., St. Petersb. u. Leipz. 1863 1869 t. 2; — Tenże (Wojna 1814 r. we Francyi), po niem.: Gesch. des Krieges 1814 in Frankreich, v. G. Baumgarten, Leipz. 1866 t. 2; — Iz dnieownikow oficera 1813 g., Russkij Archiw 1900 II.

28235. **Austrya.** Krones Fr., Gesch. der Neuzeit Oesterreichs, 1879; — Helfert J. A. Frhr. v., Kaiser Franz und die Europäischen Befreiungskriege gegen Napoleon I., Wien 1867; — Oesterreichs Theilnahme an den Befreiungskriegen, Ein Beitrag zur Gesch. der Jahre 1813 bis 1815 nach Aufzeichnungen von F. v. Gentz, nebst einem Anhang: Briefwechsel zwischen den ersten Schwarzenberg und Metternich, hrsg. v. R. Fürst Metternich Winneburg, geordn. u. zusammengest. v. A. Frhr. v. Klinkowström, Wien 1887 (por.: Fournier A., Augsb. Allg. Ztg. 1887 Beil. Nr. 4—7); — Criste, Der Beitritt Oesterreichs zur Koalition im J. 1813, Mith. d. k. u. k. Kriegsarchivs N. F. 1894 VIII.; — Luckwaldt, Oesterreich und die Anfänge des Befreiungskrieges 1813, Wien 1898.

Metternich Kl., zob. Nr. 28189.

28236. Rozmowa Napoleona z Metternichem, Czas 1880 Nr. 130 i n.

28237. Oertel E. G. J., König Friedrich August von Sachsen im J. 1813 (Program szkolny), Leipz. 1894.

28238. **Francya.** Rousset C., La grande armée de 1813, Paris 1871, *zob.* Nr. 28056; —

Waas Ch., Napoleon I. und die Feldzugspläne der Verbündeten von 1813, *Hist. Vierteljahrschrift* 1900 III.

28239. Krótki rys czynności brygady polskiej 1813 r., *Dod. Czasu* IV., *zob.* Nr. 9843 i 9856; — Lelewel Prot., *Wspomnienia moje o działaniach wojennych korpusu pod dowództwem generała Jana Henryka Dąbrowskiego w r. 1813*, *Bibl. warsz.* 1873 I., *zob.* Nr. 9845 i 28005.

28240. Quistorp B. v., *Geschichte der Nordarmee im J. 1813*, Berlin 1894 t. 3 (por.: Immisch M., *Forschungen z. brandenb. u. preuss. Gesch.* VII.; *Literar. Centralblatt* 1894 Nr. 21; Wiehr E., *Preuss. Jahrbücher* 1894).

28241. Die Blokade von Modlin von 5. Febr. 1813 bis 1. December 1813, *Minerwa* 1835.

Toruń, zob. Nr. 24024.

Obłężenie Gdańska 1813 r., zob. Nr. 5748, 23971 i 23988.

Zob. Nr. 9848.

28242. Lipsk. Bremen W. v., *Die entscheidenden Tage vor Leipzig* 4. bis 14. Oktober 1813, *Beihefte z. Militair-Wochenbl.* 1869; — Königer J., *Die Völkerschlacht bei Leipzig nach den Hauptzügen ihres Verlaufs und ihrer Bedeutung*, Leipzig 1864; — Richter Fr., *Hist. Darstellung d. Völkerschlacht bei Leipzig*, nowe wyd. Leipz. 1897.

28243. Śmierć ks. J. Poniatowskiego, *zob.* Nr. 9852—9855 i 27804; — *Sprawozdanie zwłok Poniatowskiego do Warszawy*, *Przyj. dom.*, Lwów 1867; — *Pomnik Józefa Poniatowskiego w Lipsku*, *Kłosa* 1881 XXXIII.

28244. Posąg ks. J. Poniatowskiego, *Przyj. ludu*, Leszno 189 VI; Morawski Fr., *Posąg ks. Poniatowskiego*, *Prz. pozn.* XXIIV.; *Kalend. m. Stanisławowa* 1865; W. K., *Famiatnik Poniatowskiemu*, *Ist. Wiestnik*, Petersburg 1890.

28245. Charakter szlachetny jednego polskiego woźnicy r. 1813, *Przyj. ludu*, Leszno 1847 XIV.

28246. Pałopieżeńcew N., *Bunt polski na Syberii w r. 1814*, *Żezegodnik Tobolskawo gubernskawo Muzeja* 1897 t. VII. (por.: Szarłowski Al., *Prz. powsz.* 1898 III.).

28247. *Diplomatische Korrespondenz über Polen 1814*, *zob.* Nr. 5761.

28248. *Wojna r. 1814 i 1815*. Damitz v., *Gesch. d. Feldzugs v. 1814 in d. östlichen u. nördlichen Frankreich*, Berlin 1842, 1843 cz. 3 w 4 t.; — Tenże, *Gesch. des Feldzugs von 1815 in den Niederlanden und Frankreich*, Berlin 1837, 1838 t. 2; — Weil, *La campagne de 1814 d'après des archives de la guerre de Vienne*, Paris 1891—1892; — Roloff G., *Politik und Kriegsführung während des Feldzugs von 1814*, Berlin 1891; — Houssaye

H., 1814, Paris 1888; — Tenże, 1815, Paris 1893; — Oncken W., *Lord Castelareagh und die Ministerkonferenz zu Langres am 29. Januar 1814*, *Hist. Taschenbuch* 1835; — Tenże, *Gneisenau, Radetzky und der Marsch der Hauptarmee durch die Schweiz u. Langres*, *Deutsche Ztschr. f. Gesch. Wissensch.* 1893; — Trapp R., *Kriegführung und Diplomatie der Verbündeten vom 1. Februar bis 25. März 1814*, Giessen 1898; — Fournier A., *Der Kongress von Châtillon, Die Politik im Kriege 1814*, Leipzig 1900; — Tenże, *Der Brief Maréts an Caulaincourt v. 19. März 1814*, *Hist. Vierteljahrschrift* 1900 III.

28249. *Wojna 1815 r.* Charras J. B. A., *Histoire de la campagne de 1815*, Waterloo, Paris 1857, 6. wyd. Paris 1869; po niem., Dresden 1858; — Siborne W., *History of the war in France and Belgium in 1815*, London 1848 t. 2; po niem.: Siber E., Berlin 1846, 1847 (por.: *Waterloo letters*, Edited with explanatory notes by H. T. Siborne, London 1892); — Bleibtreu K., 1815, *Deutsche Revue* 1897.

28250. *Correspondance diplomatique du comte Pozzo di Borgo, ambassadeur de Russie en France et du comte de Nesselrode depuis la restauration des Bourbons jusqu'au congrès d'Aix-la-Chapelle 1814—18*, publ. par le comte Ch. Pozzo di Borgo, Paris 1890.

28251. *The despatches of Wellington compiled by Gurword*, London 1844—1847; *Supplementary*, London 1855—1872 t. 15.

28252. *Memoirs and correspondance of viscount Castelareagh*, ed. by Ch. Vane, London 1848—1849 t. 4; *Second series*, London 1851 t. 5—8; *Third series*, London 1853 t. 4 (por.: Waitz G., *Gött. gel. Anz.* 1851 i 1854); — Alison, *Lives of Lord Castelareagh and Sir Charles Stevart*, London 1861 t. 3.

Por.: Dahlmann-Waitz, *Quellenkunde* (Nr. 5667 do 5760) i Lavisse et Rambaud, *zob.* Nr. 28053 (*bi-bliografia wojen 1812—1815*).

Zob. Nr. 9862—9868.

28253. *Kongres wiedeński, zob. Nr. 5779*; — Du Pradt, *Du congrès de Vienne*, Paris 1815 t. 3; — Klüber J. L., *Akten des Wiener-Kongresses in den Jahren 1814 und 1815*, *zob.* Nr. 5779; — Tenże, *Übersicht der diplomatischen Verhandlungen des Wiener Kongresses überhaupt und insonderheit über wichtige Angelegenheiten des Deutschen Bundes*, Frankf. 1816; — Flassan G. de R. de, *Histoire du congrès de Vienne*, Paris 1829 t. 3; po niem.: Herrmann A. L., Leipzig 1830 t. 2; — Thiers A., *Kongres wiedeński*, *Uóm. z franc.* Żychliński L., Poznań 1861 (por. rec.: *Tyg. pozn.* 1862), *zob.* Nr. 28046; — Pallain G., *Correspondance inédite du prince*

de Talleyrand et du roi Louis XVIII. pendant le congrès de Vienne, Paris 1881; po niem.: Bailleu P., Leipzig 1881; — d'Angelberg, le congrès de Vienne et les traités de 1815, Paris 1864 t. 4; — Münster E. F. H. Graf v., Die Depeschen über den Wiener Kongress, hrsg. v. G. II. Graf zu Münster, Politische Skizzen über die Lage Europas, Leipzig 1867 (por.: Ulmann H., E. Graf zu Münster, Sybels Hist. Ztschr. XX.); — Gebhard Br., Wilhelm von Humboldt als Staatsmann, Stuttgart 1896—1899; — Lehmann M., Tagebuch des Frhr. v. Stein, Sybels Hist. Ztschr. LX., *zob.* Nr. 5779; — Mémoires inédits du chancelier Pasquier: le congrès de Vienne, Revue de deux mondes 1894 z 15. stycznia; — Leisching E., Der Wiener Kongress, Wien 1893; — Arneth A., Johann Frhr. von Wessenberg, Wien 1898 t. 2; — Pingaud, le congrès de Vienne et la politique de Talleyrand, Rev. hist. LXX.

28254. *Sistema de Grovestins, Le congrès de Vienne en 1814 et 1815 et le congrès de Paris en 1866, Paris 1866.*

28255. Clerc, Le rôle d'Angleterre au congrès de Vienne, Positions des mémoires présentés par les élèves de l'école normale en 1896.

28256. Treitschke H., Preussen auf dem Wiener Kongress, Berlin 1874.

28257. Carlson E. (Szwecya na kongresie wiedeńskim r. 1814—1815), Historisk Tidsskrift 1883 III.

28258. Bernhardt Th. v., Gesch. Russlands und der Europäischen Politik 1814 bis 1831, Leipzig 1863 (Zeit des Wiener Kongr.) t. I. (por.: Dz. pozn. 1866 Nr. 135)

28259. Prince de Valori, Les czars et la France, au sujet de Pozzo di Borgo en 1815, La Nouv. Rev. 1890.

28260. **Sprawa polska.** Adam ks. Czartoryski, *zob.* Nr. 28034—28095; — Chodźko L., la Pologne et le congrès de Vienne, *zob.*

Nr. 5779; — Pologne, Influence des cabinets de l'Europe sur les affaires de la Pologne du congrès de Vienne de 1815, traduit de l'anglais, Vars. 1831; — D., O wpływie gabinetów na sprawy polskie na kongresie wiedeńskim w r. 1815, Warsz. 1831, *zob.* Nr. 9870; — Kozłowski F., Wstęp do mającego wkrótce wyjść pisma p. t.: O Polsce na kongresie wiedeńskim 1815, Fenix, dod. do Gaz. polskiej 1831; — Capefigue B. H. R., Le congrès de Vienne dans ses rapports avec la circonstance actuelle de l'Europe (Pologne, Cracovie etc.), Paris 1847; — Calonne Vte A. B., La Pologne devant les conséquences des traités de Vienne, Paris 1861; — Sprawa polska na kongresie wiedeńskim, Dz. lit., Lwów 1861; — Sprawa polska na kongresie wiedeńskim 1814—1815, Tyg. lw. 1863; — Skórzewski W., Aleksander I. na kongresie wiedeńskim, Pismo zbior. Bendlikon 1865 III; — Zamorski, Sprawa polska na kongresie wiedeńskim, Tyg. nauk. lit., Lwów 1866; — Gołemberski Wład., Aleksander I., wobec sprawy polskiej na kongresie wiedeńskim, Prz. polski 1866 I; — Antoni M., Z dzieła: „Essai sur la diplomatie“ (ks. Adam Czartoryski), Czas 1873 Nr. 291; — Fournier A., Zur Gesch. der poln. Frage 1814 und 1815, Mitth. d. Instit. f. österr. Geschichtsforsch. 1899 XX.

28261. **Królestwo polskie.** Dembowski L., Kongres wiedeński i ustalenie Królestwa, z pamiętników wyd. Aer, Aten. 1882 II.—IV., 1883 IV., *zob.* Nr. 9869; — Kopyński J., Pułastwyje zapiski w projeździe Polzszczy ili Carstwa polskawo 1815, Petersb. 1817, *zob.* Nr. 9871; — Wjazd Alexandra I. do Warszawy, Chwila 1885 Nr. 37.

Zob. Nr. 5780—5799, 9875—9946.

Por.: Hirschberg A., Bibliografia powstania 1830—1831, Zbiór pam. do historii powstania 1830—1831, Lwów 1882.

WIADOMOŚCI WSTĘPNE

I. Archiwa Biblioteki

DODATEK I.

(UZUPEŁNIENIA PO KONIEC ROKU 1900. — DODATKI I SPROSTOWANIA).

WIADOMOŚCI WSTĘPNE.

I. Archiwa i biblioteki.

I—23.

28262. **Archivalische Zeitschrift**, hrsg. v. Franz von Löher, Stuttgart 1876—1888 I. do XIII; N. F. hrsg. durch d. Bayerische allg. Reichsarchiv in München, München 1890 I. do 1900 IX.

28263. **Centralblatt für Bibliothekswesen**, hrsg. v. Hartwig O. (u. Schulz K.), Leipzig 1834—1900 I.—XVII; — Mittheilungen d. österr. Vereins f. Bibliothekswesen, red. v. Donabaum J., Wien 1897—1900 I.—IV.

28264. **Revue internationale des archives**, des bibliothèques et des musées, Paris od r. 1895.

28265. **Bulletin des bibliothèques ou des archives**, publié sous les auspices du ministère de l'instruction publique, Paris od r. 1884 (w miejsce dawniejszego: *Le Cabinet historique*, który 1883 przestał wychodzić); *Annuaire des bibliothèques et des archives pour 1886*, publié sous les auspices du ministère de l'instr. publ. (par Ulysse Robert), Paris 1886.

28266. **The library chronicle, a journal of librarianship and bibliography**, London od r. 1884.

28267. **Congrès bibliographique international, compte rendu**, Paris 1900 t. II (Mirot L., *Les inventaires d'archives*).

28268. **Oosterley H.**, Wegweiser durch die Litteratur der Urkundensammlungen, Berlin 1885—1886.

28269. **Blass F.**, Verzeichniss der wichtigsten Kataloge von Handschriften nach Ländern geordnet, Handbuch d. klass. Alterthumswiss., hrsg. v. J. Müller, I. (1886, 2. wyd. 1892); — Chevalier U., *Répertoire des sources*, zob. Nr. 5814; t. II.: *Topo-Bibliographie*, Paris 1894—1896; — *Minerva*, Jahrbuch der gelehrten Welt, Strassburg od r. 1892 (podaje wiad. o bibliotekach i archiwach).

28270. **Burckhardt C. A. H.**, Hand- und Adressbuch der deutschen Archive im Gebiete des deutschen Reiches, der österr.-ung. Monarchie, der russischen Ostseeprovinzen und der deutschen Schweiz, Leipzig 1875,

2. wyd. 1887; — Petzholdt, Adressbuch der Bibliotheken Deutschlands mit Einschluss v. Österr.-Ungarn und der Schweiz, 1875; — Bohatta J. u. Holtzmann M., Adressbuch d. Bibliotheken d. österr.-ung. Monarchie, Wien 1900.

28271. **Goldmann A.**, Verzeichniss der österr.-ung. Handschriftenkataloge, Centralblatt f. Bibliothekswesen 1888 V. (także Kraków, Lwów, Przemyśl); — **Blau Aug.**, Verzeichniss der Handschriftenkataloge der deutschen Bibliotheken, tamże 1886 III. (wśród nich: Wrocław, Gdańsk, Królewiec, Lignica, Leszno, Malborg, Oleśnica, Poznań, Toruń, Tyłża).

28272. **Kukula R.**, Statistik der bedeutenderen ausserdeutschen Bibliotheken der Erde, Centralblatt f. Bibl.-Wesen 1895 XII.

28273. **Gottlieb Th.**, Über mittelalterliche Bibliotheken, Leipzig 1890.

28274. **Pułaski K.**, Spis książek króla Zygmunta I., zob. Nr. 2617; *Bibl. Zygm. I.*, Spr. kom. hist sztuki Akad. krak. VI.; **Maciejowski A. W.**, Biblioteka szlachecka i gminna obywatela polskiego XVI. w., z. b. Nr. 18603.

28275. **Lelewel J.**, Bibliograficznych ksiąg dwoje, zob. Nr. 20121; — **Tenże**, Przypadki w poszukiwaniach i badaniu rzeczy narodowych polskich, Polska, dzieje i rzeczy jej t. VI.

28276. **Estreicher E.**, Bibliografia polska XV.—XVI. stulecia, Krak. 1875; — **Tenże**, Bibliografia polska cz. III. (ogólnego zbioru t. XII.—XVIII. od A—H), zob. Nr. 20125 (podaje biblioteki, w których przechowane są dzieła).

Bibliografie, zob. Nr. 20119—20135.

28277. **Mickiewicz A.**, Mélanges posthumes (III.: *Notices littéraires; Dépouillement des bibliothèques et musées de Pologne*), Paris 1879; — **Polkowski ks.**, Zabytki piśmienne i pamiątki narodowe polskie zrabowane przez

nieprzyjaciół ojczyzny naszej (od r. 1626 do 1794), Album Muzeum nar. w Rapperswyllu, Poznań 1872.

28278. **Inventarium**, ed. Rykaczewski E., zob. Nr. 4.

R: S(trehlke) E., Neue preuss. Provinzialblätter 1861 3. Folge VIII.

28279. Prochaska A., Archiwum Królestwa w Moskwie, Aten. 1888 III.

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1889.

Metryka koronna, zob. *Źródła dziejowe* Nr. 1387.

28280. Prochaska A., Materiały archiwalne wyjęte głównie z Metryki litewskiej, 1348—1607, Lwów 1890; — Leontowicz T. N., Akty litowskiej metryki, Warsz. 1896, zob. *Dokumenty*.

Archiwa sądowe, zob. Nr. 283 i 1235.

Oświęcim i Zator, zob. Nr. 28327.

28281. Przeczdzicki A., Podole, Wołyń, Ukraina, Wilno 1840 (wiad. o archiwach); — Stecki T. J., Listy z zabużańskich okolic, Wiek 1878 Nr. 288, 1879 Nr. 11—247, zob. Nr. 22.

28282. Kowaljewskij Ap., K' istorii małorossijskich officialnych archiwow, Kij. Star. 1894 I.; — Kedrow S. J., Nastojaszczaje i buduszczaje archiwnych komissyj, Russk. Arch. 1900.

Zob. Nr. 916—1013.

28283. Schubert A., Die ehemaligen Bibliotheken der v. Joseph II. aufgehobenen Mönchklöster in Mähren und Schlesien so wie die der Exjesuiten zu Teschen und Troppau, Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1900 XVII.

Archiwa szląskie, zob. Nr. 1969.

28284. Steffenhagen E., Regesten zur Geschichte der Bibliotheken im Deutschordenslande Preussen, Petzoldts Anzeiger f. Bibl. Wissenschaft 1863; — S-n., Altpreußens älteste Bibliotheken, Altpreuß. Mntsch. I.; — Perlach M., Zur Gesch. des Bücherwesens im Ordenslande Preussen, Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1894.

Zob. Nr. 21720.

24—28.

28285. **Czermak W.**, Przyczynek do dziejów XVII. w. z archiwów prywatnych (Michałowskich w Dobrzeczu pod Strzyżowem, Górskich w Sterdyni, Starzeńskich w Dominikowie), Kwart. hist. 1897.

Zbiory prywatne, zob. Nr. 21721, 21722.

28286. O księgozbiorze Michała Balińskiego, Koźmian A. E., Wyciągi Piotrowickie; Jelski A., O bibliotece J. Biergela w Słucku, Bibl. warsz. 1890 I., por.; Staulewicz M., Kwart. hist. 1890; Bibl. Chreptowicza w Szczorzechach, zob. Nr. 28386; Bibl. Czar-

toryskich, zob. Nr. 21722, 27926; Łazarewskij A. M., Gałaganowski familijny archiw, Kij. Star. 1883; Baudouin de Courtenay, Archiwum hr. de la Gardie w bibl. uniw. dorpckiego, Kwart. hist. 1889; Krz(emiński) Stef., Katalog zbiorów Gołuchowskich, Kij. 1898 Nr. 30, zob. Nr. 21722; Bibl. Krasiańskich, zob. Nr. 1384; Kantecki Kl., Z archiwum Mniszków, zob. Nr. 26907; A. J. (Rolle), Spiszcza po Moszyńskim, Sylwetki i szkice hist. i lit., Krak. 1893 IX.; Bibl. Przeczdzickich, zob. Nr. 28668; Arch. Radziwiłłów, Script rerum pol. t. VIII., zob. Nr. 1388; Arch. Sapiechów, zob. *Zbiory akt*; Łazarewskij A. M., Suliminskij familijny archiw, Kij. Star. 1882; Bibl. Świdzińskich, zob. Nr. 1381; Arch. Szczanieckich, Karbowiak, Materiały do dziejów szkół ziemi chełmińskiej, Toruń 1900; Arch. Wróblewieckie Tarnowskich, zob. Nr. 1886; Pawłowicz E., Bibl. hr. Tyżkiewiczów w Wilnie, Kwart. hist. 1893, por.: Wiek 1878 Nr. 72; Wybranowski Al., Z domowego archiwum, Przew. nauk. lit. 1891, zob. Nr. 9940.

28287. **Zaśuski J. J.**, Biblioteka historyków, prawników, polityków i innych, z przypisami Minasowicza J. E., wyd. Muczkowski J., Krak. 1832, zob. Nr. 20032, 20086; — Janocki J. D., Bibliographia, zob. Nr. 20120 i 21162; — Informacya o fundacyi biblioteki J. W. X. Jędrzeja Zaśuskiego, biskupa kijowskiego r. 1761, Bibl. warsz. 1848 II.; — Nota własnoręczna bisk. Zaśuskiego, podana St. Augustowi, tamże; — Posesya bibl. Zaśuskich, Wędrowiec 1900 Nr. 39.

29—112.

Zbiory krajowe według miejscowości, zob. Nr. 21722 i *Miejscowości*.

28288. Meinertz O., Die Handschriften u. alten Drucke d. Gymnasial-Bibl. zu Braunschweig, Gymn. Progr. 1881/2.

28289. Dabel R., Nachricht über die auf der Lehrer-Bibliothek der höheren Bürgerschule zu Kulm (Chełmno) vorhand. Handschriften und alten Drucke (Progr. szkolny 1877), Kulm 1877; — Lohmeyer C., Über eine neue Handschrift des Alten Kulm, Altpreuß. Mntsch. XIII.

28290. Reifenkugel C., Die Bukowinaer Landesbibliothek und die k. k. Universitätsbibliothek in Czernowitz, Czernow. 1885.

28291. **Katalog** der Danziger (Gdańsk) Stadtbibliothek, I.: Die Danziger Handschriften, Danzig 1892 (str. 851), por.: Perlach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1892 IX. i Blau, zob. Nr. 28271.

28292. Forsten G., Archiwynja zaniatija w Lubekie i Dancigie po ist. bałtyjskawo woprosa, Żurn. min. nar. prosw. 1890, zob. Nr. 25915.

28293. Knauth Chr., Hist. Nachricht von denen Bibl. in Görlitz, Görlitz 1737, por.: Blau, zob. Nr. 28271.

28294. Froelich X., Die Originalien des Graudenzer (Grudziądz) Archivs, zob. Nr. 23989; — Tenże, Die Bibliothek eines 1725 verstorb. Beamten der poln. Stadt Graudenz, Altpreuß. Mntsch. XV.

28295. *Possevinus, Apparatus sacer., II. Append.* 111—112 (Bibl. w Heilsbergu).

28296. Zamitka po powodu 25. litia kameneć-podolskoj publicznoj biblioteki, Istor. Wiestnik 1891 III.

28297. Andrejewskij Al. (Materyały hist. z arch. kijowskiego gubernialnego zarządu), por.: Sulima A., Prz. powsz. 1884 II.; — Bierezin W., Opisanije rukopisej Poczajewskoj ławry, *zob.* Nr. 14611.

28298. **Bandtkie J. S.**, Hist. bibl. Uniw. Jagiell. w Krakowie, *zob.* Nr. 44; Dod., Lelewel J., Bibliogr. ksiąg dwoje, Wilno 1823, *zob.* Nr. 28275.

Budowle biblioteki, zob. Nr. 22047.

28299. **Wiśtock Wt.**, Incunabula typographica bibliothecae Universitatis Jagellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad a. 1500 secundum Haini „Repertorium bibliographicum“ una cum conspectu virorum, qui libros olim habuerant, benefactorum bibliothecae, ligaturum Cracoviensium (Munera saecularia Univers. Crac. vol. III.), Crac. 1900.

28300. Penzel A. J., Beschreibung einiger Handschriften in Krakau, Journal z. Kunst-Gesch. u. allg. Litt., hrsg. v. Murr, X. (1781); Münnich G., De codicibus cracoviensibus Friedemann et Seebode, Miscell. in ax. part. crit. I. (1822); Rzesiński St., De Justino Trogi epitomatore, Crac. 1826; Bandtkie S., Dissert. de IV. codicibus Valerii Maximi, Progr. univ., Krak. 1829; Trojański J. C., De duobus Plinii cod., Crac. 1841; Pawlikowski J. M., De Claudiani codice Crac., Roz. filol. Akad., Krak. 1887 XII.

28301. Die alte Zunft u. Verkehrsordnung, *zob.* Nr. 1188, 22264; — Bischoff F., *zob.* Nr. 1159—1190.

28302. Csontos J. (Rękop. krak. odnoszące się do Węgier), Magyar Könyvszemle, Budapest 1882.

28303. Kleczyński J., Rzadkości muzyczne w bibl. Jagiell., *zob.* Nr. 22695.

28304. **Korzeniowski J.**, Catalogus codicum musei princ. Czartoryski, Crac. 1887 do 1891 I.—III., *zob.* Nr. 52.

R: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1891 VII.

28305. **Sokołowski M.**, Muzeum ks. Czartoryskich, Kwart. hist. 1892, Odb. Lwów 1892, *zob.* Nr. 21722.

28306. Kętrzyński W., Über Preussen betreffende Handschriften, Altpreuss. Mtschr. IX.; Tenze, Prusica der Czartoryskischen Bibliothek, tamże XIII., *zob.* Nr. 53; Töppen M., Notiz über eine Handschrift, tamże XIII.

28307. Krzyżanowski St., Statut archiwum miasta Krakowa, Krak. 1890.

28308. **Polkowski I.**, Katalog ręk. katedry krakowskiej, *zob.* Nr. 56.

R: Semkowicz A., Prz. powsz. 1884 II.

28309. Szujski J., Ewangelia św. Eme-rama, *zob.* Nr. 22269.

28310. Miscellanea historica, Notificationes e Curia Principis Episcopi Cracoviensis, Crac. 1891—1892 zeszytów 12, por.: Fijałek J. X., Kwart. hist. 1893 (Arch. konsystorza krakowskiego).

28311. Archiwum parafialne kościoła N. P. Maryi w Krakowie, Czas 1893 Nr. 277.

28312. Voigt J., Über das Königsberger Archiv, Friedemanns Ztschr. f. die Archive Deutschlands 1853 II.; — Łukaszewicz X. M., Kronika Jarosława i archiwa królewieckie, Bibl. warsz. 1856 III., *zob.* Nr. 17330.

28313. **Steffenhagen E. J. H.**, Catalogus codicum manuscriptorum bibl. reg. Regiomontanae, Regiomonti I 1859, II. 1867—1872, por.: Blau, *zob.* Nr. 28271; — Tenze, Die handschriftlichen Prussia historischen Inhalts der königl. und Universitäts-Bibliothek zu Königsberg, Altpr. Mtschr. IV., por.: Töppen, tamże 1887.

28314. Joachim E. u. Niesen P., Repertorium der im königl. Staatsarchive zu Königsberg in Pr. befindlichen Urkunden zur Geschichte der Neumark, *zob.* Nr. 24007.

28315. Lilienthal, Beschreibung der Königsberger Schloss-Bibliothek, Erleutertes Preussen, Königsb. 1724 I. str. 725—766; Casseburg G. B., Nachricht von der Königsbergischen Stadt-Bibliothek, Acta Borussia 1732 III. str. 676—695; Roediger, Eine Bibliotheksordnung der ehemaligen Schlossbibl. zu Königsberg in Pr. aus d. XVI. Jahrh., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1885 II.; Perlbach M., Die älteren Urkunden der Hallenrodt'schen Bibliothek in Königsberg, Altpreuss. Mtschr. XI.

28316. Kałużniacki E. J. (Rusko-słowiańskie pomniki w bibl. lwowskich), Kijów 1877, por.: Arch. f. slav. Philol. II.

28317. Kętrzyński W., Zakład narodowy im. Ossolińskich, Lwów 1894.

R: P. M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1695 XII.

28318. Bibliotheca Ossoliniana sive Catalogus librorum, Crac. 1802 DS.; — Kantecki Kl., Początek Zakładu nar. im. Ossolińskich (1804—1817), Szkice i opow., Pozn. 1883; — Kostrowiec Z., Bibl. im. Ossolińskich, Tyg. petersb. 1842 XXVI.

28319. **Kętrzyński W.**, Katalog rękopisów bibl. Ossol., Lwów 1898 t. III.

R: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1887 IV., 1891 VIII.

28320. Kantecki Kl., Z autografów, Szkice i opowiad., Poznań 1883, *zob.* Nr. 65; — M. D., Rukopysy ruski i cerkowni, *zob.* Nr. 22632; — Codex Zamoscianus, *zob.* Nr. 6298; — Bischoff F., Beiträge zur Gesch. d. Magdeburgerrechtes, Sitzungsab. Wiener Akad. phil.-hist. Cl. 1865.

28321. Barącz S., O bibliotece arcyb. ormiańskiego (od 1866 w Bibl. Csol.), Dz. lit. 1853.

Muzeum Lubomirskich, zob. Nr. 21722.

Archivum i muzeum miejskie, zob. Nr. 21722 i 28715.

Instytut Stauropigiański, zob. Nr. 14134, 21722, 22580, 22604.

28322. Petruszewycz A. S., O sobstwenorucznych rukopysiax swiaszcz. Hryhorija Petruszewycza, Wistnyk Narodnoho Doma 1888 Nr. 63

28323. Kętrzyński W., Bibl Wiktora hr. Baworowskiego we Lwowie, Teka konserwatorska, Lwów 1892.

R: Sembrzycki J. A., Altpr. Mntsch. 1893 XXIX.

28324. Zeissberg H., Über eine Handschrift z. ält. Gesch. Preussens u. Livlands (Bibl. Pawlikowskich), Ostpr. Mntsch. 1871 VIII., *zob. Nr. 21722.*

28325. Brocks E., Bericht über die Gesch. und Handschriften und alten Drucke der Gymn. Bibl. Marienwerder (Kwidzý), Marienwerder 1875 (Progr. gymn.).

28326. Schiemann Th., Das herzogliche Archiv in Mitau, Arch. Ztschr. 1885 X.; — Diederich H., Das herzogliche Archiv in Mitau, Sitzungsb. d. kurl. Ges. 1897.

28327. Heck W., Archiwa miejskie księstw óswiecińskiego i zatorskiego, Spr. gimn. św. Anny w Krak. za r. 1890/1, Odb. Krak. 1891.

R: Chmiel A., Kwart hist. 1892; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1891.

28328. Behrson M., Księgozbiór katedry płocekiej, Warsz. 1899.

R: Różycki K., Centralbl. f. Bibl. Wesen 1900 XVII.

28329. Biblioteki w Poznaniu: Wattenbach, Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch. Kunde 1858 XI.; — Składny A., Bibliotheks-Katalog der hist. Ges. f. die Prov. Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1889 V., Odb. Posen 1889, por.: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1890 VII.

28330. Krzyżanowski St. u. Estreicher St., Bericht über die amtliche Reise der Correspondenten der k. Central-Commission (Przemyśl-Jarosław), Krakau am 15. Juli 1897 str. 21.

28331. R., Nieborów i Puławy po ostatnim rozbiórce Polski, Przew. nauk. lit. 1859; — Dębicki L., Puławy, *zob. Nr. 9907; zob. też Nr. 27926.*

28332. Wiadomość o rękopisie XVI. w. znalezionym w koście puituskim (dysalogi religijne), Wójciecki, Bibl. star. pis. t. VI.

28333. Hansen G., Kat. d. Revaler Stadtarchivs, Reval 1896; — Tenże, Alte russische Urkunden, Hans. Geschichtsb. 1889 (1890).

28334. Manteuffel G., O wystawie hist. w Rydze, z b. Nr. 21730.

28335. So(zański) A., Klasztorne biblioteki w Samborskiem, Dz. lit. 1853.

Supraśl, zob. Nr. 14616.

28336. Ptaszycki S., Szczorsowskaja biblioteka grafa Litawora Chreptowicza, I. rukopisy, Trudy arch. kom. imp. mosk. archieol. obszcz. 1899, Odb. Moskwa 1899.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1899.

28337. Jaenichen P., Notitia Bibl. Thorunensis, Jenae 1723; — Wattenbach, Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch. Kunde 1858 XI.; — Curtze M., Die königl. Gymn. Bibliothek zu Thorn, Altpr. Mntsch. 1868 V., Odb. Königsb. 1868; — Tenże, Katalog der Gymn. Bibl. zu Thorn, Thorn 1871; — Tenże, Die Handschriften und seltenen alten Drucke, Gymn. Progr., Thorn 1875, 1877, 1878.

28338. Wierzbowski T., Bibliogr. polonica XV ac XVI. s. (Opera quae in bibl. Univ. Varsaviensis asservantur), Vars. II 1891, III. 1894, *zob. Nr. 101.*

R: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1891 VI., 1891 VIII., 1894 XI.

28339. Hahn V., Griechische und lateinische Handschriften der gräflich Stolberg'schen Bibliothek in Warschau, Berl. Wochenschrift f. klassische Philologie 1900

28340. Jacobs E., Ein Manuscript zur altpreussischen Geschichte in der gräflich Stolberg'schen Bibliothek zu Wernigerode, Altpr. Mntsch. IV.

28341. Wolter E., Beschreibung der handschriftlichen Abtheilung der Wilnaer öffentlichen Bibliothek, Mitth. litauisch liter. Ges., Heidelberg 1897—1899 (por.: Downar Zapolskij M., Żurn. min. nar. prosw. 1896 CCCV. str. 387; Kamanin I., Kij. Star. 1897 II.).

28342. Sbornik archieologiczeskich snimkow z drevnich gramot i aktow, chraniaszczysia w Wilenskom centralnom archiwie i Wilenskoj publicznoj bibliotekie, izd. Wil. arch. kom. wyp. I. (1432—1548), Wilna 1884.

Św. Troicki monaster, zob. Nr. 14621.

28343. Biblioteki wrocławskie, por.: Blau A., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1886 III.; — (Stenzel Aug.) Notitia librorum manuscriptorum, hist. Silesiacum spectantium, quos servat bibliotheca academica, Vratisl. 1821; — Tenże, Verzeichniss einiger Handschriften, Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Geschichtskunde 1821 III., 1822 IV., 1838 VI.; — Index librorum, quibus bibliotheca regia univers. litterariae Vratislaviensis aucta est (od r. 1840 do 1862); — Descriptio codicum, Ind. lect., Vratisl. 1839, 1840/1; — Henschel A. G. E. Th., Catalogus codicum medii aevi medicorum ac physicorum, qui in manuscriptis in bibliothecis Vratislaviensibus asservantur, Vratisl. 1847 części 2.

28344. Pierson, Breslauer Stadtarchiv, Altpr. Mntsch. VII.; — Markgraf, Gesch. des städtischen Urkundenarchivs zu Breslau, Arch. Ztschr. 1878 III.; — Priebatsch F., Brandenburgica, zob. Nr. 25416.

Witebskie centralne archiwum, zob. Nr. 16276.

Zator, zob. Oświęcim Nr. 28327.

III—145.

Zagraniczne zbiory, zob. Nr. 21723 do 21725.

28345. Perlbach M., Preussische Urkunden aus polnischen und englischen Archiven, Altpr. Mntsch. 1881 XVIII.

28346. (Archiwa w Austrii), Arch. Ztschr. 1882 VII.

28347. Seraphim A., Analecta Curonica, Notizen und Lese Früchte aus der kön. Bibl. dem kön. Staatsarchiv in Berlin und anderen Fundstätten, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprovinz. Russlands 1895.

28348. Schnorr v. Carlsfeld Fr., Katalog der Handschriften d. königl. öffentl. Bibliothek zu Dresden, Leipz. 1882–1883 t. 2, por.: Blau, zob. Nr. 28271.

28349. Lewicki A., Sprawozdanie z podróży archiwalnej do Dreżna, Gdańska i Królewca, Bull. de l'Acad., Crac. 1891.

Florenca, zob. Nr. 10415.

28350. Langlois Ch. V et Stein H., Les archives de l'hist. de France, Paris 1893; — Catalogue général des manuscrits des bibliothèques publiques de France, Paris (od r. 1885).

28351. Höhlbaum K., Inventare hantischer Archive d. XVI. Jahrh., t. I: Kölner Inventar, 1897, por.: Baasch, Sybels Hist. Ztschr. 1897.

28352. Carini J., Gli archivi e le biblioteche di Spagna in rapporto alla storia d'Italia, Palermo 1884, por.: Sitzungsber. d. Wiener Akad. phil.-hist. Cl. 1891 CXXIV.

28353. Grünhagen C., Eine archivalische Reise nach London, Arch. Ztschr. 1878 III.

28354. Forsten G., Arch. zaniatija w Lubekie, Żurn. min. nar. prosw. 1890, zob. Nr. 26292.

28355. Liske X., Przyczynki do historyi panowania Zygmunta I. (z archiwum mageduburskiego i królewskiego), 1520 do 1527, Dz. lit., Lwów 1869 Nr. 36 i n.

28356. Kallenbach J., Wiad. o bibl. Trivulziana w Medyolanie, Kwart. hist. 1900.

28357. Catalogus codicum manuscr. Bibl. Reg. Monacensis, Monachium 1866.

28358. Opisaniye dokumentow i bumag chraniaszczichsia w Moskowskom archiwie ministerstwa justicii, Moskwa od r. 1869; — Pamiatnaja kniżka moskowskago archiwa minist. justicii, Moskwa 1890, por.: Korzeniowski J., Kwart. hist. 1893.

28359. Loher Fr. v., Von russischen Archiven, insbesondere dem Moskauer Hauptarchiv des Ministeriums des Äusseren, Arch. Ztschr. 1880 V.; — Orlov, Das Moskauer Archiv des Justizministerium, tamże 1881 VI.; — Władymir Archimandrit, Systematizcheskoje opisaniye rukopisej moskowskoj synodalnoj (patriarszej) biblioteki, I, Moskwa 1894, por. rec.: Gebhardt O., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1897 XIV.

28360. Trinchera T., Degli archivi napolitani, Nap. 1872.

28361. Catalogue général des livres imprimés de la bibliothèque nationale, Auteurs, Paris 1897 I.

28362. L'hotel Lambert et les collections Czartoryski, Bull. polon., Paris 1894 Nr. 68.

28363. Dembiński B., Sprawozdanie z poszukiwań archiwalnych w Paryżu i Londynie, Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

28364. Z bibliotek rosyjskich, zeszyt pierwszy: I. Cesarska biblioteka publiczna w Petersburgu, II. Biblioteki duchowne w Kijowie, Prz. polski 1898, Odb. Krak. 1898, por.: Różycki K., Die kaiserl. öffentliche Bibliothek in St. Petersburg, Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1900 XVII.; — Baudouin de Courtenay R., Biblioteka petersburska, Prawda, Warsz. 1890 Nr. 21; — Jelski A., Kraj 1890 Nr. 36; — M. A., tamże 1890 Nr. 89; — Ks. Moszyński, Wiad. o ręk. polsk., zob. Nr. 125.

28365. Halban-Blumenstok A., Wiadomość o rękopisach prawno-historycznych biblioteki cesarskiej w Petersburgu, Arch. kom. hist. 1891 V., por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892; — Tenże, O archiwum synodu w Petersburgu, Kwart. hist. 1894; — Tenże, Die canonistischen Handschriften der kais. öffentl. Bibl. in St. Petersburg, Deutsche Ztschr. f. Kirchenrecht 1895 V.

28366. Kopera F., Miniatury rękopisów polskiego pochodzenia w bibliotece w Petersburgu, Spraw. hist. sztuki Akad. um., Krak. t. VI.

28367. Kreisberg A. (Alfabetyczny spis bibl. uniwers. w Petersburgu), Petersb. 1897 str. 1088.

28368. Verzeichniss der Handschriften im Preussischen Staate, I Hannover, Göttingen, Berlin 1893 str. 587, por. rec.: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1893 X.; — Goecke R., Das siebzehnte Preussische Staatsarchiv (Wetzlar), Arch. Ztschr. 1885 X.

28369. Rzut oka na dzieje muzeum nar. w Rapperswylu 1869—1893, Rapperswyl i Krak. 1894.

Zob. Nr. 27930.

28370. Wołyński A., O muzeum Kopernika w Rzymie, Bibl. warsz. 1876 III; — Bezimienny, O muzeum Kopernik. w Rzymie, tamże 1878 IV., *zob. Nr. 20919.*

28371. Ehrle Fr., S. J., Historia bibliothecae Romanorum Pontificum regesta Bonifitianae tum Avenionensis, Romae II. 1890 (por.: Meier G., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1891 VIII.; Delisle L., Bibl. de Pécole de chartes, Paris 1891 LII.); — Carini I., La biblioteca Vaticana, proprietà della Sede Apostolica, Rome 1892 (por. rec.: Battifol P., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1893 X. i odpowiedź Cariniego, tamże).

28372. Palmieri Gr. D., Ad Vaticanum archivi rom. Pontificum regesta manuductio, Romae 1884; — Das Vaticanische Archiv, Arch. Ztschr. 1880 V.

28373. Sprawozdania z poszukiwań w archiwach i bibliotekach rzymskich, *zob. Nr. 133*; — Smolka St., Comptes-rendu, Bull. de l'Acad., Crac. 1889; — Tenże, Rapport, tamże 1891; — Czermak W., Rapport sur les travaux de la mission de Rome 1890/1, tamże 1891; — Smolka St., Sprawozdanie za r. 1892, Sprawozd. Akad., Krak. 1893; — Tenże, Toż za r. 1893, tamże 1894; — Spis „Tek rzymskich“ obejmujących materyały archiwum watykańskiego oraz innych archiwów rzymskich i bibliotek włoskich do dziejów Polski, opracowane przez t. z. „Ekspedycję rzymską“ w latach 1886—1897, Bull. de l'Acad., Crac. 1898.

28374. Korzeniowski J., Catalogus actuum et documentorum res gestas Poloniae illustrantium, quae ex codicibus manuscriptis in tabulariis et bibliothecis italicis servatis expeditionis Romanae cura 1886—1888 deprompta sunt, SS. rr. pol., Crac. 1889—1894 XV.; — Tenże, Excerpta ex libris manuscriptis archivi Consistorialis Romani, 1409 do 1590, tamże (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1890), *zob. Nr. 1388, 12701.*

28375. Abraham Wł., Sprawozdanie z poszukiwań w archiwach i bibliotekach rzymskich w latach 1896/7 i 1897/8, Krak. 1899 str. 232.

28376. Ehrenberg H., Italienische Beiträge zur Gesch. der Provinz Ostpreussen, im Auftrage des Prov.-Ausschusses der Provinz

Ostpreussen in italienischen Handschriften-Sammlungen, vornehmlich dem vatikanischen Archive gesammelt, Königsb. 1896.

28377. Wagner A., Schlesisches aus dem vaticanischen Archive (1316—1371), *zob. Nr. 12693 i 25191*; — Levinson A., Polnisch-Preussisches aus der Bibliotheca Borghese im Vaticanischen Archive, Ztschr. d. westpreuss. Geschichtsver. 1900 XLII.

Zob. Nr. 25448.

Wydawnictwa z archiwum Watykańskiego (Nuntiaturreferate i t. p.), zob. Dokumenty.

28378. Lubowicz N., Otczot o zagranicznój komandirówce na letnie wakacjonnoje wremia 1886 goda, Warsz. 1886; — Tenże, Zimlrowskoje sobranije rukopisiej, Warsz. 1886 (Odbitki z: Warsz. Uniw. Izw.; Szwajcarskie archiwa i Strassburg).

28379. Schirren, Verzeichniss livländ. Geschichtsquellen in schwedischen Archiv. und Bibl., Dorpat 1861—1868; — Tyszkiewicz E., Listy o Szwecyi (o arch. tamtejszych), Wilno 1876 t. 2; — Hirschberg A., Z wyieczki naukowej do Szwecyi, Kwart. hist. 1896.

28380. Dziennik podróży Sekowskiego do Stambułu, Rozm., Lwów 1820.

28381. Papée Fr., Wiadomości o archiwach węgierskich i materyale ich do dziejów polskich w drugiej połowie XV. w. Arch. kom. hist. Akad. VIII., Odb. Krak. 1898; — Zimmermann Fr., Über Archive in Ungarn, ein Führer durch ung. u. siebenbürg. Archive, Arch. d. Ver. f. Siebenb. Landeskunde XXIII. N. F.; — Jakob Alexius, A levéltárakról tekintettel a magyar állam levéltárügyre székfoglaló értekezés, olvasta 1874 nov. 2., Budapest 1877.

28382. Toderini T., Cecchetti B., L'archivio di stato di Venezia nel decennio 1866 do 1875, Venezia 1876; — Il Regio Archivio generale di Venezia, Ven. 1873.

28383. Cieszkowski A., Materyały do hist. Jagiellonów z archiwów weneckich (*zob. Nr. 140*), Rozc. tow. przyj. nauk pozn. 1888 do 1892, XVI., XIX.

R.: Prochaska A., Kwart. hist. 1888; Kwiatkowski S., tamże 1891, 1893; Szazadok 1891; Österr. Lit. Blatt t. I. str. 316.

28384. Kraushar Al., Z weneckiego archiwum (od r. 1574—1718), Drobiazgi hist. 1891 I., *zob. Nr. 140.*

II. Nauki pomocnicze.

1. Chronologia.

146—155.

28385. Ideler L., Handbuch der Chronologie, *zob.* Nr. 146 (przedruk 1883); — Lersch E. M., Einleitung in die Chronologie, 2. wyd. 1899; — Drechsler Ad., Katechismus der Chronol. (Webers III. Katechismen), 3. wyd. 1832; — Brockmann F. J., System der Chronologie, 1883.

28386. L'art de vérifier les dates des faits historiques, Paris 1750 t. 2, 4. wyd. do 1770 przez de St. Allais, Paris 1818—1819, 3. część od r. 1770 przez de Courcelles 1821—1844.

23387. Grotefend H., Handbuch, *zob.* Nr. 147; nowe wyd. p. t.: Taschenbuch der Zeitrechnung, 1898; wielkie wyd. p. t.: Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und der Neuzeit, Hannover I. 1891, II. 1. 1892, 2. 1898; — Rühl F., Chronologie des Mittelalters und der Neuzeit, 1897; — Giry A., Manuel de diplomatique, *zob.* Nr. 28466.

28388. Zuckermann S. A., Anleitung und Tabellen zur Vergleichung jüdischer und christlicher Zeitangaben, hrsg. v. Brann M., Jahresbericht d. jüdisch-theologischen Seminars Fraenckel'scher Stiftung, Breslau 1893.

28389. Wüstenfeld J., Vergleichstabellen der muhammedanischen u. christlichen Zeitrechnung, 1854.

28390. Lelewel J., Dziejopisarstwo, chronologia, *zob.* Nr. 148, 10928; — Lesage A., Atlas chronol., *zob.* Nr. 10929.

28391. Bystry K., Nauki pomocnicze do nauki historii, nmieszcz. przy progr. szkoły białskiej z r. 1823.

28392. Kamiński A., Chronologia polska, Wilno 1875.

R: Opow. dom., Warsz. 1875.

28393. Polish chronol. tables, Foreign Quarterly XXX.

Zarysy historii Polski, zob. Nr. 23328 do 23467.

28394. Boethius, Liber de ebdomadibus, Crac. 1503 DS.; Funecius J. (nie Funecius), *zob.* Nr. 154; Przyborowski J., Kal. ścienny na r. 1525, Tyg. ill. 1887 Nr. 209.

28395. Podbereski R., Metoda Jazwińskiego, Tyg. petersb. 1842 XXV.

156—172.

28396. Kalendarze, obliczenia chronologiczne i t. p. w Polsce, *zob.* Nr. 20762, 20795, 20799, 20947, 21042, 21192

28397. Jachimowicz G., Abhandlungen über die Regeln, nach welchen die Slaven des griech. Ritus den Ostertag berechnen, Lemberg 1836.

28398. Bonnel E., Russisch-livländ. Chronographie bis zum J. 1410, Petersb. u. Leipz. 1862, *zob.* Nr. 24170.

28399. Szachmatow A. A., Chronologia drewniejszych russkich litopisnich swodow, Żurn. min. nar. prosw. 1897; — Istrin W., Chronografy w russkiej literaturie, Wizant. Wrem. 1898 V.

28400. Kalendarz zwyczajowy, *zob.* Nr. 11560; — Gloger Z., Encyklopedia staropolska ilustrowana, Warsz. 1900.

28401. Szaranewycz I., Heohrafyczeskoi-istoryczeskii statii (z: Wremen. Stauop. Inst.), Lwów 1875 (Przyczyna różnic między kalendarzami juliańskim i gregoriańskim); — Tenże, Otwit na statiu umiszczenu w „Słowi“ za 1876 h. cz. 22—24 pid zahławajem: Prymiranija nad nowym tak zwannym hryhorjańskim kalendarem (Odb. z: Russk. Siona), Lwów 1876, por.: Onysym, Prawda, Lwów 1870 Nr. 2.

Wprowadzenie kalend. juliańskiego na Litwie, zob. Nr. 27530.

28402. Dawniejsze druki, *zob.* Nr. 170; Rymcza And., Chronologia. Ostróg 1681; Calendarium gregorianum perpetuum, Crac. 1583; Słowacyusz, Kalendarz, Krak. 1683; Smotrzycki H., Kalendarz rymski nowy, Lwów 1586; Grodzicki, O poprawionym kalendarzu, 1587, 1589; Latos J., Nowa poprawa kalendarza 1598; Zimnos, Respons, 1598; Joannitius, 1599 (E. IX. Dod.); Latos I., Prognostik r. 1600, 1600; Wodziecki, 1602; Swiniarski Ad., Teoria calendar., Wirzburg 1594; Duntz M., Rationes und Beweysung das lieben Ostern an 30. Martii einfallen, Brunsb. 1603; Róćiszewski W. X., Respons Zimnosa Latosowi na dyskursy (1604?) (DS.).

28403. Bołsunowski K., Wiadomość o domniemanym kalendarzu litewskim „Berło Gedymina“ zwanym, Pam. III. zjazdu hist. polskich, Krak. 1900.

Zob. Nr. 12176.

2. Dyplomatyka.

173—180.

28404. Erhard H. A., Kritische Übersicht der Diplomatik, Ztschr. f. Archivkunde, Diplom. Gesch. 1835 II.; — Giry A., Hist. de la diplomatique, Rev. hist. 1892 t. XLVIII.; — Prou M., Congrès bibliographique internatio-

nal, Paris 1900 I. (str. 560—601, przegląd prac 1888—1897).

28405. Ficker J., Beiträge zur Urkundenlehre, Innsbruck I. 1877, II. 1878, *zob.* Nr. 174.

R: Riezler, Arch. Ztsch. 1877 II., 1878 III.

28406. Blass F., Palaeographie, Buchwesen und Handschriftenkunde, J. Müllers Handb. d. klass. Alterthumswiss. Bd. I., 2. wyd. 1892.

28407. **Giry A.**, Manuel de diplomatique, Paris 1894 str. 944.

R: L. v. R., Arch. Ztschr. 1894 V. N. F.

28408. Thompson E. M., Handbook of greek and latin palaeography, 2. wyd. Lond. 1894.

28409. Leist F., Katechismus, zob. Nr. 176, 2. wyd. 1893; Paoli C., zob. Nr. 176, 2. wyd. przekładu niem. Lohmeyera 1889; Tenze, Grundriss zu Vorlesungen über lateinische Palaeographie und Urkundenlehre aus den Ital. v. Lohmeyer K., Innsbruck 1895—1900.

28410. **Pflugk-Hartung J.**, Die Urkunden d. päpstlichen Kanzlei vom X bis XIII. Jahrh., München 1882, por.: Arch. Ztschr. 1881 VI; — Tenze, Die Arten der päpstlichen Urkunden bis zum XIII. Jahrh., Arch. Ztschr. 1884 IX; — Tenze, Specimina selecta chartarum Pontificum Romanorum, Stuttg. 1887; — Tenze, Die Schriftarten und Eingangszeichen der Papstbulen im früheren Mittelalter, Arch. Ztschr. 1887 XII; — Tenze, Die Scriptumformel auf Papsturkunden, tamże 1888 XIII., por.: Hist. Jahrbuch 1883 IV.

28411. Krzyżanowski St., O zadaniach paleografii i dyplomatyki wobec historii polskiej i historii prawa polskiego, Pam. II. zjazdu hist. polskich, Lwów 1890.

181—186.

28412. **Arndt W.**, Schrifttafeln zum Gebrauch bei Vorlesungen, Berlin 1874—1878, 2. wyd. 1887—1888, 3. wyd. 1897; — Chassant A., Paléographie (XI—XVII. siècles), 6. wyd. 1867; — Prou M., Manuel de paléographie, Paris 1890 (dod. 1892, 1896); — Thommen R., Schriftproben und Handschriften des XIV.—XVI. Jahrh., Basel 1888.

28413. **Chassant L. A.**, Dictionnaire des abréviations, Paris 1877 wyd. 4; — Reusens J., Eléments de paléographie, Liège 1899.

28414. Walther J. L., Lexicon diplomaticum cum praef. Koeleri J. D., Gött. 1746, cum praef. Jungii, Gött. 1747, Ulm 1756; Tractatus praeclarus et insignis docens modum legendi abbreviaturas, Crac. 1640, 1642 (DS.).

28415. Meier Gabriel, Die Fortschritte der Palaeographie mit Hilfe der Photographie (bibliografia paleografii najnowszej), Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1900 XVII.

Runy, zob. Nr. 11452—11470.

28416. Karskij J. T., Iz lekcij po slawianskoj kirilewskoj paleografii, Russk. filol. Wiest. 1897, zob. Nr. 21354.

Zob. Nr. 20389—20403.

28417. Pypin N., Das serbisch-wendische Schriftthum n. der Ober- u. Nieder-Lausitz, übers. v. Pech, Leipzig 894.

28418. Wagner F., Studien zu einer Lehre der Geheimschrift, Arch. Ztschr. 1886 XI., 1887 XII., 1888 XIII.; — Rockinger J., Zur Kunde von Geheimschriften, tamże 1891 II. N. F.

187—223.

28419. **Piekosiński Fr.**, Monumenta mediaevi diplomatica ius terrestre polonicum illustrantia, Zbiór dok. średn. do objaśnienia prawa polskiego ziemskiego służących (Studia, zob. Nr. 28468), Krak. 1897; — Tenze, Najstarszy dokument polski w świetle prawa polskiego, Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

28420. Kolberg A., Eine Brief d. hl. Adalbert v. Prag an d. Bischof Milo v. Minden aus d. Jahre 993, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1897, Odb. Braunsberg 1897, zob. Nr. 6149.

Evangeliarze, zob. Nr. 22269—22272.

28421. Dronke, Bemerkungen über die ältesten Fuldaer Privilegien, z. b. Nr. 859—860.

28422. Uhlirz K., Die ältesten Kaiserurkunden für das Bisthum Meissen, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. I. Ergänzungsh.

Prawda ruska, zob. Nr. 1657, 16265 do 16269.

28423. Das älteste Document der Gesch. Polens und Preussens in der Epistola Mathildis ad Misegonem II. Poloniae regem, zob. Nr. 1665 i 24999.

Izbornik Swiatostawa, zob. Nr. 1674, 16272.

28424. Lewicki A., Napis na paluszu z XI. wieku, Kwart. hist. 1893.

28425. **Kętrzyński W.**, Studya nad dokumentami XII. w., Roz. wyd. hist. fil. XXVI., Odb. Krak. 1891; — Krzyżanowski St., Początki dyplomatyki polskiej, Kwart. hist. 1892 (z powodu pracy Kętrzyńskiego); — Kętrzyński W., O początkach dyplomatyki polskiej, tamże 1893; — Odpowiedź Krzyżanowskiego i Kętrzyńskiego, tamże 1893 str. 192—195.

R: Ateneum 1893 III.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899.

28426. **Małeckie A.**, Studium nad bullą Innocentego II. z r. 1136 wydaną dla arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, Roczn. tow. przvj. nauk pozn. XX., Odb. Poznań 1894, zob. Nr. 193—194 i 12688.

R: Aten. 1894 III.; Krotoski K., Kwart. hist. 1897.

Dokumenty krzyżackie, zob. Nr. 24037 do 24045, 25109—25111.

28427. Łepkowski J., Do redakcyi biblioteki warszawskiej w sprawie przywileju Leszka Białego, Bibl. warsz. 1858 III.

28428. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy Bolesława Wstydlwego dla katedry krakowskiej, Pam. wydz. hist. filoz. Akad. VIII, Odb. Krak. 1890.

R: Piekosiński Fr., Kwart. hist. 1890; Chmiel Ad., Aten. 1890 III.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1890.

28429. Petruszewycz A. S., Peresmotr hramot kniazia Lwu prypysywjemych, Ist. sborn. hał-rusk. Matcy, Lwów 1864, zob. Nr. 200; Szaraniewicz I., Hramoty kniazia Lwa, Szkoła, Lwów 1869 III. Nr. 16 i 17.

28430. Bonell, Hat der Ordensmeister Andreas v. Stirland noch im J. 1263 eine Urk. ausgestellt, zob. Nr. 209, 1760.

28431. Przyborowski J., Mniemany przywilej na założenie! kościoła w Górze, Bibl. warsz. 1887 I., Odb. Warsz. 1887; — Kutrzeba St., Przycz. do dypl. XIII. w., Kwart. hist. 1898.

28432. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy i kancelarya Przemysława, Pam. hist. fil. Akad. VIII, Odb. Krak. 1890.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1893.

28433. Perlbach M., Zwei samländische Urkunden des XIII. Jahrh., Altpr. Mntsch. XIII.

Dokumenty szląskie Henryka III. i Henryka IV., zob. Nr. 23860, 23861.

28434. Longinow A. W., Gramoty kniazia Jurja II., por.: Linniczenko N., Żurnał min. nar. prośw. 1891 II., zob. Nr. 24368.

28435. Łabęcki H., Słów kilka z powodu przywileju Kazimierza W. z r. 1350 na kopanie rud kruszcowych, Bibl. warsz. 1850 II., zob. Nr. 18107.

28436. Prochaska A., Akt graniczny czewono-ruski z r. 1353, zob. Nr. 17535.

28437. Krzyżanowski St., Poselstwo Kazimierza W. do Awinionu i pierwsze uniwersyteckie przywileje, Rocznik krak. 1900 IV., Odb. Krak. 1900.

28438. Piekosiński Fr., Przywilej króla Kazimierza W. w przedmiocie założenia sądu wyższego prawa niemieckiego na zamku krakowskim, Rozpr. hist.-fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1897.

28439. Rössler R., Urkunden Herzogs Ludwig I. von Brieg, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1864 XI.

28440. Busch N., Das Kopialbuch aus dem XIV. Jahrh. im Kurl. Provinzialmuseum zu Mitau und der sogenannte Gnadenbrief des Bischofs Nicolaus von Riga, Mitth. aus d. livl. Gesch. 1899—1900.

28441. Lewicki A., Przywilej brzeski z r. 1425, Roz. fil. hist. Akad. XXIV.

28442. Prochaska A., O dacie ugody mało-polskiej ze szlachtą za biskupstwa Zbigniewa Oleśnickiego, Roz. hist. fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1899.

28443. Gerson W., Przywilej opatowski (1519), zob. Nr. 2265

List Dymitra Samozwańca do papieża Klemensa VIII., zob. Nr. 26270.

224—228.

28444. O fałszowaniu dawnych przywilejów i dokumentów erekcyjnych, Wiad. num. archeol. 1893 Nr. 2 i 3.

229—239.

28445. **Du Fresne Domini du Cange**, Glossarium, ed. nova aucta, Favre L., Paris 1883 do 1887 t. 10.

28446. Bystroń J., O pisowni i języku ksiąg ustaw polskich na podstawie kodeksów Świętosławowego, Działyńskich, Dzikowskiego i Stradomskiego, Rozpr. filol. Akad. XXVIII., Odb. Krak. 1900 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899).

Słowniki łacińsko-polskie, zob. Nr. 19936; *słowniki polskie*, zob. Nr. 20438—20476.

Język ruski, zob. Nr. 1787, 21323—21330.

240—250.

Wydanie księgi pamiątniczej J. Michałowskiego (spór naukowy), zob. Nr. 3834.

28447. Kwestye wydawnicze, omawiane na I. zjeździe hist. polskich im. Jana Długosza r. 1880 (Protokoły), SS. rr. polonica-rum, Crac. 1881 VI.

28448. Prochaska A., O wydawnictwie pomników dziejopisarstwa litewsko-ruskiego, Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890; — Semkowicz A., O potrzebie i sposobie wydania ważniejszych źródeł znajdujących się w miejskim archiwum we Lwowie, tamże; — Kubala L., O wydawnictwie źródeł hist. XVII. w., tamże.

251—263.

28449. **Grünhagen C.**, Regesten zur schlesischen Geschichte (Codex dipl. Silesiae VII., zob. Nr. 679), Breslau cz. I. (do 1250) 1866 do 1868, II. (do r. 1280) 1872—1875, III. (do r. 1300) 1879—1886 (cz. I. wyd. 2. 1876 do 1884); — Tenże i Wutke C., Regesten, t. II.: 1301—1315 (Cod. dipl. Silesiae t. XVI.), Breslau 1892, t. III.: 1316—1326 (tamże t. XVIII.) Breslau 1898; — Abraham Wt., Uzupełnienie do Regestów szląskich z lat 1301—1315, Kwart. hist. 1893.

R: Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutsch. in Böhm. t. XXXI. lit. Beil. Nr. 35; Wagger A., Kwart. hist. 1893; Semkowicz A., tamże 1899; Siegel, Mitth. a. d. hist. Litter. 1899; Liter. Centralbl. 1899 Nr. 12.

28450. **Perlbach M.**, Preussische Regesten bis zum Ausgange des XIII. Jahrh., Altpr. Mntsch. XI., XII., Odb. Königsb. 1876 (por.: Tenże, Preuss.-polnische Studien, zob. Nr. 202).

28451. Bujack G., Regesten zu den lit-tauischen Kriegsreisen des deutschen Ordens, Altpreuss. Mntsch. VI.

28452. Daniłowicz J., Skarbiec dyplomatów (regesta hist. litewskiej do r. 1410), *zob.* Nr. 660.

Regesta pontificum, zob. Nr. 883–886.

28453. Mülverstedt, Regesta archiepiscopatus Magdeburgensis, 1876–1886 t. 3, t. IV. (Orts-, Personen- und Sachregister von Winter G. u. Liebe G.), Magdeburg 1900

264–289.

Urzednicy i dostojnicy polscy, zob. Nr. 16335–16586; skarbowi, zob. Nr. 16627; wojskowi, zob. Nr. 16812; sqdowi, zob. Nr. 16909–16919, zob. też Nr. 28507.

28454. **Fedorowicz K.**, Dostojnicy i urzednicy swieccy wojewodztwa krakowskiego, 1374–1506, Archiwum kom. hist. Akad., Krak. 1896, *zob.* Nr. 23756.

28455. **Cieszkowski St. D.**, Senatorowie Ksiestwa warszawskiego i Krolestwa kongr., 1807–1831, Warsz. 1891, *zob.* Nr. 17869.

Kancelarya Przemyslaw, zob. Nr. 28432.

28456. Lindner, Über Kanzler und Kanzlei d. Königs Wenzel, 1378–1400, Arch. Ztschr. 1879 IV.

28457. Bauch G. (nie Rauch), Die Kanzlei Heinrich V., *zob.* Nr. 266.

28458. **Gams**, Series episcoporum, Regensb. 1873; — Biskupi polscy, *zob.* Nr. 12913–13230.

28459. Gołombijewskij A., Stoły Razziadnowo prykaza w 1663–1670 godach (Omówienie porządku kance-

laryjnego i działalności tego przykaza wedle oddziałów (stołów), między którymi był kijowski), Żurn. min. nar. prośw. 1890.

28460. Camerarius L., Cancellaria Svedica, 1627 DS.

28461. Bernowicz, poseł, Projekt (aby metrykanci ułożyli registr dokumentów), E. IX. b. r.

28462. Unterlauff M., Ein schlesisches Formelbuch aus dem XIV. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1893 XXVII.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1894.

28463. Busch N., Das Kopialbuch aus dem XIV. Jahrh. im Kurl. Provinzialmuseum zu Mitau, *zob.* Nr. 28440.

28464. Prutz H., Über ein Formelbuch aus dem Anfange des XV. Jahrh., Altpreuss. Mntsch. VI.; — Steffenhagen E., Zu dem Thorner Formelbuche und dem Formelbuche von Protzan, tamże VIII.

28465. **Ulanowski B.**, Libri formularum saeculi XV. (Star. prawa polsk. pomniki X.), Krak. 1888, *zob.* Nr. 1014; — Tenże, Libri formularum ad ius canonicum spectantium ex actis Jacobi de Kurdwanow, episcopi plocensis, Arch. kom. prawn. Akad. krak. I.; — Tenże, Liber formularum ad ius Polonicum nec non canonicum spectantium in Codice Regiomontano asservatarum, tamże.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1890; Abraham Wl., tamże 1893.

28466. **Piekosiński Fr.**, Średniowieczne znaki wodne, zebrane z rękopisów, przechowanych w archiwach i bibliotekach polskich, głównie krakowskich, w. XIV., wyd. 2. Krak. 1893 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893).

3. Sfragistyka.

290–295.

28467. **Lepszy L.**, O potrzebie publikowania pieczęci miejskich i cechowych, oraz stanowisko i ważność numizmatyki i sfragistyki, Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

28468. **Piekosiński Fr.**, Pieczęcie polskie wieków średnich, przy współudziale Diehla E., Spraw. do bad. hist. sztuki, Krak. 1897 VI.; — Tenże, Najstarsze pieczęcie szlachty, Herold pol., *zob.* Nr. 28482; 2. wyd.: Studya, rozprawy i materyały, Krak. 1899 III. (por.: Tenże, Wiad. num. arch. 1890, Odb. Krak. 1890).

R: Lepszy L., Prz. powsz. 1900 IV.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

28469. Diehl H., Przyczynek do sfrag. polskiej, Wiad. num. arch. I–III; — Chmiel A., Materyały sfrag., tamże 1899 Nr. 42; — Tenże, Pieczęcie ziemskie i trybunału kor. w Polsce, tamże 1897 Nr. 33.

Zob. Nr. 22054.

296–305.

28470. Grotefend, Die Siegel Boleslaws II. von Schlesien, Ztschr. d. Ver. f. d. Gesch. Schlesiens XI; — Roehl E., Über die Bildnissiegel der schlesischen Fürsten im XIII. u. XIV. Jahrh., tamże 1892 XXVI.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1893.

28471. Est- und Livländische Brieflade, IV. Th.: Siegel und Münzen (bis 1561) aus dem Nachlasse R. von Toll, hrsg. v. Sachssendahl J., Reval 1887; — Busch N., Mittelt. livl. Siegel, Sitzungsber. d. Ges. f. d. Ostseeprovinz. 1896.

28472. **Bośsunowski K.**, Sfragisticzeskije i heraldiczeskije pamiatniki jugo-zapadnawo kraja, Kijew 1899.

R: Kamanin I., Kij. Star. 1899 IV.; Chmiel A., Kwart. hist. 1900.

28473. Hruszewskij M., Pieczęta w Stupnicy, Zap. tow Szewcz. 1899 XXXI.—XXXII.

28474. Chmiel A., Pieczęć sądu komisarzkiego sześciu miast, Wiad. num. archeol 1897 Nr. 4.

28475. Hupp O., Wappen und Siegel der deutschen Städte, 2. Pommern, Posen und Schlesien, por.: C. B., Schlesiens Vorzeit in Bild u. Schrift 1899 VII.

28476. Engel B., Die mittelalterlichen Siegel des Thorner Rathsarchivs, I. Theil: Deutschordensbeamte und Städte, zob. Nr. 17315; II. Theil: Privatsiegel, Mitteilungen

des Copernicus-Vereins f. Wissenschaft u. Kunst 1895.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1896 i 1897.

Pieczęcie Królewca, zob. Nr. 23995.

28477. Bliwernitz J., Von denen Land- und Hohe-
meisterlichen Siegeln in Preussen (E. b. r.) DS

28478. Weber S., Zipser Geschichts und Zeitbil-
der, ein Beitrag zur vaterländischen Pfarre in Bela,
mit fünf Ansichten u. einer Tafel Siegel Abbildungen,
Leutschau 1880.

Pieczęcie cechu złotników, zob. Nr. 22424.

28479. Chmiel A., Pieczęcie żydowskie,
Wiad. num. arch. 1899 IV.

4. Heraldyka i Genealogia.

306—316.

28480. Siebmacher J., Grosses, allgemeines Wappenbuch, zob. Nr. 306 (Dod.: Seyler G. A., Gesch. der Heraldik; Gritzner M., Handbuch d. herald. Terminologie).

28481. Sacken F., Katechismus, zob. Nr. 307, 6. wyd. 1899; — Keller A., Leitfaden der Heraldik 1893; — Warnecke F., Herald. Handbuch, 6. wyd. 1892.

Por.: Dahlmann-Waitz, Quellenkunde (1894) Nr. 187—204.

28482. Herold polski, czasopismo pośw. heraldyce i sfragistyce, wyd. Piekosiński Fr., Krak. 1897—1899 t. 2 (w t. II.: O heraldyce).

28483. Lorédan Larchey, Les grands costumes héraldiques du XVI. siècle, por.: Boniecki A., Aten. 1891 I. (zawiera 65 herbów pol.) i Herold pol. 1897 (rola marszałkowska).

28484. A. O., O herbach polskich w Padwie, Szkice nauk. lit., Krak. 1887.

28485. Hubert Fr., Eine polnische Wapenvermehrung durch König Sigismund, zob. Nr. 26158.

28486. Piekosiński Fr., Heraldyka polska wieków średnich, Krak. 1899. por.: Semkowicz Wł., Kwart. hist. 1899 str. 814—830.

28487. Piekosiński Fr., Długosz jako heraldyk na tle heraldyki polskiej średniowiecznej, Bull. de l'Acad., Crac. 1898, zob. Nr. 326.

28488. Łaguna St., Nieznane zapiski heraldyczne średniowieczne przeważnie sieradzkie, wyd. Fr. Piekosiński, Arch. kom. hist. Akad. VIII. (por.: Semkowicz Wł., Kwart. hist. 1899; Boniecki A., tamże 1900); — Semkowicz Wł., Zapiska herbowa przemyska z r. 1478, Kwart. hist. 1900.

28489. Pietruski O., Spis elektorów r. 1643, 1674, 1697 i 1764, Lwów 1845.

28490. Lelewel J., La couronne de Pologne et sa royauté, Rouen b. r. (1837).

28491. Eljasz W., Korony królów polskich, Poznań 1899.

28492. Schrot M., Arma seu insignia R. Poloniae (por.: Ambrosius 1573), E. b. r., zob. Nr. 316; Luder B., Allusionen epigrammaticae in patriciarum Polon. insignia, b. r. (1737) (DS.).

Prawa majestatu, klejnoty koronne, zob. Nr. 16432—16445.

317—325.

Wywód szlachestwa polskiego, zob. Prawo Nr. 16990—16994.

28493. Piekosiński Fr., Rycerstwo polskie wieków średnich, t. I.: O dynastycznym szlachte polskiej pochodzeniu, wyd. 2. popr. Krak. 1897 (z licznymi rysunkami w tekście), zob. Nr. 317; — Tenże, Rycerstwo polskie wieków średnich, t. I i II., streszczenie, Spraw. Akad. um., Krak. 1897 (z kartą rozszedlenia się pokoleń słowiańskich między Odrą a Łabą i Solą), por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897; Łaguna St., Nowa hipoteza o pochodzeniu szlachte, Kwart. hist. 1890).

R: W r. 1897: A. R., Słowo, Warsz. Nr. 15 i n.; Gorzycki K. J., Przew. nauk. lit.; — w r. 1898: Gozdawa M., Gaz. warsz. Nr. 33; Kaindl, Mitth. d. hist. Litt.; Bartolomäus R., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen; Jabłonowski A., Kwart. hist.

28494. Piekosiński Fr., Poczet najstarszych pieczęci szlachte polskiej z tematów runicznych, Wiad. num. arch., Krak. 1890, por.: Łaguna St., Kwart. hist. 1890.

28495. Małeckie A., Studya heraldyczne, Lwów 1890, zob. Nr. 16993.

28496. Jabłonowski Al., Najnowsze teorye heraldyczne pochodzenia polskiego społeczeństwa szlacheckiego, Wisła, Warsz. 1891.

28497. Boniecki A., Herbarz polski, cz. I. Wiad. hist. geneal. o rodach polskich, zob. Nr. 28509.

28498. Semkowicz Wł., Drużyna i Śre-
niawa, Kwart. hist. 1900.

28499. Semkowicz Wł., Nagana i oczysz-
czenie szlachestwa w Polsce XIV. i XV. w.,

Studia nad hist. prawa pol. O. Balzera t. I., Odb. Lwów 1899, *zob. Prawo Dod. I.*

28500. Jabłonowski Al., W sprawie średniowiecznej heraldyki litewsko-ruskiej, Kwart. hist. 1898 (z powodu dzieła Piekosińskiego: Rycerstwo polskie, *zob. Nr. 28493*); — Małecki A., Znaczenie unii horodelskiej 1413 z punktu widzenia heraldycznego, tamże 1898, *zob. Nr. 2011*; — Piekosiński F., Goście polscy na soborze konstancyjskim, Roz. hist. fil. Akad. XXXVII., Krak. 1898; — Tenże, O źródłach heraldyki ruskiej, Spraw. akad. um., Krak. 1899 Nr. 1; Toż po franc.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899 (por.: Jabłonowski Al., Kwart. hist. 1899).

Bołsunowski, zob. Nr. 28472.

Zob. Nr. 967 (IV. 1).

28501. Kalicki B., Nobilitacya króla Stefana, *zob. Nr. 26045.*

28502. Projekt o nobilitacyach 1790 r., *zob. Nr. 5824*; Nadanie klejnotu szlacheckiego D. Szerbinie, Warsz. 1790 DS.

Szlachta, zob. Prawo Nr. 16974—17049.

28503. Antoni J., Powstawanie nazwisk rodowych u ludu małopolskiego, Sylwetki hist. ser VIII., Krak. 1892, *zob. Nr. 326*; Darowski A., Przysłowia polskie odnoszące się do nazwisk szlacheckich, Poznań 1874.

326—355.

Długosz J. jako heraldyk, zob. Nr. 28487, zob. też Nr. 6728—6780.

Paprocki B., zob. Nr. 7834—7843.

28504. *Kojałowicz W.*, *zob. Nr. 331*; Herbarz rycerstwa polskiego t. zw. Compendium, wyd. Herolda (*zob. Nr. 28482*), Krak. 1897.

Niesiecki K., zob. Nr. 9162.

28505. Małachowski P. N., Specyfikacya osób stanu rycerskiego, Warsz. 1791 DS., *zob. Nr. 341.*

28506. *Poczet* szlachty galicyjskiej i bukozińskiej, Lwów 1857.

28507. *Żychliński T.*, Złota księga szlachty polskiej, *zob. Nr. 354*, Poznań 1890—1900 (XII.—XXIV.; Rody w t. I.—XXIV., *zob. Nr. 28557*; w t. XV. str. 167—213: Biskupi, senatorowie i dygnitarze polscy, zebrali i ułożył T. Szeliga Żychliński junior, Pozn. 1886).

Piekosiński Fr., *zob. Nr. 28486.*

28508. *Piekosiński Fr.*, Poczet herbów, Herold II., *zob. Nr. 28482*; — Ostrowski J., Księga herbowa rodów polskich, Warsz. od r. 1897 w zeszytach.

28509. *Boniecki A.*, Herbarz polski, Warsz. od r. 1899 zeszytami, *zob. Nr. 28497.*

28510. *Żernicki Szeliga E.*, Der polnische Adel, General-Verzeichniss, Hamburg 1900 t. 2.

356—375.

28511. Klingspor C. A., Baltisches Wap-penbuch, Stockholm od r. 1882.

28512. *Hylzen J. A.*, Infanty, ich dzieje dawne z wywodem szlachty zebrane, Wilno 1750, *zob. Nr. 9271*; — Fahne A., Livland und seine Geschlechter, *zob. Nr. 24144.*

Por.: Winkelmann, B. L. Nr. 9787—9818.

28513. *Piekosiński Fr.*, Jana Karola Ślepowron Dachnowskiego Sumaryusz herbarza szlachty prusko-polskiej, Herold polski, *zob. Nr. 28482*, Wiad. num. arch. 1900 Nr. 3—4.

28514. Handbuch des preussischen Adels, hrsg. v. M. Jancki unter Förderung des k. Herold-Amtes, Berlin 1892—1893 t. 2.

28515. Stadnicki St., Synowie Gedymina, wyd. popr.: Monwid, Narymunt, synowie Narymunta, Roz. hist. fil. Akad. III., Odb. Krak. 1875; — Tenże, Koryjat Gedyminowicz i Koryjatowicze, *zob. Nr. 360.*

28516. Poraj-Koszye J., Istorycz. razskaz o litowskom dworianstwie, Petersb. 1868.

28517. *Piekosiński Fr.*, Herbarz szlachty witebskiej, Herold polski II., *zob. Nr. 28482.*

Bołsunowski K., *zob. Nr. 28472.*

28518. Spisok dworian, wniesiennych w dworianskiju rodostownuju knigu podolskoj gubernii, Kamieniec pod. 1897, *zob. Nr. 24410.*

28519. Imeretinskij K. I., Dworjanstwo wołyńskiej gubernii, *zob. Nr. 372 i 24419.*

Zob. Nr. 14027.

28520. O. J. K., Szlachta na Ukraini, Dilo, Lwów 1888 Nr. 54—66.

28521. Gloger Z., Dawna ziemia Bielska i jej cząstkowa szlachta, Bibl. warsz. 1873 III.; — Gozdawa M., Kniaziowie podberescy, *zob. Nr. 24427*; — Kniaziowie Holszańscy i Kobryńscy, *zob. Nr. 17043.*

28522. Pleszczyński A. ks., Bojarzy Międzyrzeccy, Bibl. Wisły XI., Warsz. 1893.

R: Majewski E., Kwart. h. st. 1894; Hodi T. J., Aten. 1895 IV.; R. A., Bibl. warsz. 1896 I.

28523. Clypeus Samogitiae veterum, Vilnae 1632 DS.

28524. Altenburger G. u. B. Rumold, Wappenbuch d. Kön. Ungarn u. seiner Nebenländer, Budapest 1862.

376—390.

28525. *Lorenz O.*, Lehrbuch der gesamten wissenschaftlichen Genealogie, Berlin 1898; — Tenże, Genealogischer Hand- und Schulatlas, Berlin 1892, 2. wyd. 1895 p. t.: Genealogisches Handbuch.

28526. *Gothaischer* genealogischer Hofkalender, Gotha, corocznie od r. 1763; — *Gothaisches* geneal. Taschenbuch der gräfl.

Häuser, od r. 1837; Toż, der freiherrlichen Häuser, od r. 1850; Toż, der adeligen Häuser, od r. 1900.

Piastowie, zob. Nr. 24879—24889.

28537. **Bielowski A.**, Genealogia książąt i królów polskich od r. 880—1195, Lwów 1866 (z tabl. genealog.).

28538. **Balzer O.**, Genealogia Piastów, Lwów 1895, *zob. Nr. 24879 i 24880.*

28529. **Boniecki M.**, Książęta szlęscy z domu Piastów (1146—1675), Warsz. 1873 do 1875.

28530. Rodowód książąt polskich, Zbieracz o królach polskich; Poczet królów polskich, MM. Poloniae III.; Herberstein, *zob. Nr. 388*; Zawacki, 2. wyd. 1613.

28531. **Lelewel J.**, Tablice genealogiczne, Polska, dzieje i rzeczy t. I.; — Narbutt T., Tablice genealogiczne, Dzieje narodu litewski, t. III., *zob. Nr. 24637*; — Słotwiński K., Potok geneal. królów i książąt polskich, dod. do dzieła: Jekel Fr., O Polsce, *zob. Nr. 16077, zob. też Nr. 10928.*

28532. **Pogodin**, Słownik kniaziw, Izslidowania i zamieczanija i lekcije po russkoj istorii t. VI., por.: Hruszewskij M., Istoria Ukrainy-Rusy, *zob. Nr. 24307 (t. II. str. 309)*, *zob. też Nr. 14027, 24285*; — Linniczenko, Wzajemnyje odnoszenija Rusy i Polscy, *zob. Nr. 24501.*

Kniaziewie litewsko-ruscy, zob. Nr. 361 i 24657.

Jagiellonowie, zob. Nr. 25330—25333.

Wazowie, zob. Nr. 26128—26162.

28533. **Krizek W.**, Genealogische Tabellen und wechselseitige verwandtschaftliche Beziehungen der Regentenhäuser: Babenberg, der Przemysliden, Piasten, Arpaden, der Häuser: Anjou, Luxemburg, Jagajło, Wasa, Habsburg und Lothringen, Tabor 1878.

28534. **Malinsky K.**, Książniczki polskie na tronie czeskim, przeł. Kopernicki J., Kronika rodz. 1884.

28535. **Kochowski W.**, Reginarum Poloniae elogia, Crac. 1672; Turley W., Corona australis seu reginarum Poloniae et stirpe austriaca virtutes, Vilnae 1705; Francke H. G., De nexu foederum inter domum Austriacum Poloniaeque regnum, 1772 (DS.).

28536. **Zeitter J. W.**, Königl. Schwed. Stammbaum wie des Königr. Schweden gekommen, wie das Königr. Polen gelanget, 1655; Comparatio propinguitatis jagiellonicae inter domum Neuburgium (E. b. r.) (DS.).

28537. **Stillfried R.**, Stammtafel des Gesamtthauses Hohenzollern, Berlin 1869.

28538. **Adrien M. Fr. de Verdy du Vernois**, Genealogie der Hohenzollern, Abhandl. d. kön. preuss. Akad. d. Wissenschaften in Berlin 1798; Giacommaria C. D., Discours sur l'origine des Margraves d'Ansbach et de Baireuth, tamże 1801.

28539. **Grünhagen C.**, Erbverbrüderung zwischen Hohenzollern und Piasten, Odb. (?).

28540. **K. S.**, Zapiski genealogiczne, Nazwiska rodów polskich wspomnianych w regestach ks. opawskiego (por.: Arch. f. österr. Gesch. 1871 XLV.), Przew. nauk. lit. 1874 (Bohusz, Larisch, Rucki, Struś, Szeliga, Werszowce, Zawisza).

391—408.

28541. **Batorowie, zob. Nr. 26033**; — Kętrzyński W., O Bazyńskich, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1878 X.; — Wywód praw XX. Bironów, 1790 DS., por.: Winkelmann, B. L. Nr. 9963—9995; — Bohusze, *zob. Nr. 28540*; — Brühl, Bibl. warsz. 1874 II.—IV., *zob. Nr. 27217*; — Brzostowski P., Genealogia Brzostowiana, 1790 (toż po franc., 1797) DS.; — Karwowski, Z akt grodzkich (archiwum rodziny Bylinów), Poznań 1891 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1894).

28542. **Lacki P. C.**, Septem Chodkiewiczii heroes ill. Christ. Chodkiewicz, Wilno 1642 DS., *zob. Nr. 26151*; — Czartoryscy, *zob. Nr. 27348—27352*; — O rodzie Czernichewów, Koźmian A. E., Wyciągi Piotrowickie.

28543. **Busse, Magnus Ernst Graf von Dönhof (1581—1642)**, Nachrichten über ihn und sein Geschlecht, Anhang v. Buchholz, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1854 VII.; — Dunikowski J., Rodowód rodziny z Urska Dunikowskich herbu Abdank od r. 1400 do 1900, Lwów 1900.

28544. **Heinrich**, Das Geschlechterbuch d. Konrad Haller, Arch. Ztschr. 1877 II.; — Ant. J., Tynna w końcu XVIII. wieku (Humieccy), Opow. hist., Lwów 1878.

28545. **Ant. J.**, Dzieje rodziny Jabłonowskich (w XVIII. w.), Opow. hist., Lwów 1884 ser. IV. t. I.

28546. **Gloger Z.**, Silva rerum Sasinów Kalczyckich, Kronika rodz. 1875 Nr. 3, Przew. nauk. lit. 1876; — Kettler, por.: Winkelmann, B. L. Nr. 8501 i 9653; — Z. L., Korniaktowie, Lwowianin 1810; — Kraszewski K., Raptularzyk rodziny Korycińskich 1541—1649, Bibl. warsz. 1886 III. (por.: Finkel L., Kwart. hist. 1887); — Kościuszkowie, *zob. Nr. 27877*; — Callier E., Kosińscy, Tyg. wielkop. 1871; — Krasiecy, Chłędowski K., Dwa pokolenia, Przew. nauk. lit. 1879; — Monografia Krechowickich h. Sas, z tabl. geneal., Bytom 1876, *zob. Nr. 28557.*

28547. **Łoyko E.**, Monografia rodziny Rędziejowskich Łoyko, Krak. 1891 (por.: Bostel F., Kwart. hist. 1893).

28548. **Antoni J.**, Rodzina Malczewskich, Tyg. ill. 1890; — Małachowski H., Mowy i pisma polityczne (nadto jest tu drzewo genealogiczne Małachowskich), Wrocław 1809; — Moniuszkowie, *zob. Nr. 22721*

28549. Ant. J., Niemirycze, Opow. hist., Warsz. 1882 ser. III t II; — Chłopiński E., O Niesiołowskich, Kłasy 1878, Gaz. lw. 1878 Nr. 303.

28550. Opaliński, *zob.* Nr. 8269; — Annales domus Orzelsciae, *zob.* Nr. 7869; — Ostrogscy, *zob.* Nr. 4768, 24528, 25729; — Ant. J., Wielka prywatna (Ostrogscy), Trzy opow. hist., Lwów 1880.

28551. Rodzina Pauszów, Przegląd, Lwów 1891 Nr. 135; — Poniatowscy, *zob.* Nr. 27367; — O śmierci Matyldy z Poniatowskich (notatka geneal. o ostatnich Poniatowskich), *Wiek* 1887 Nr. 16; — Romanowski L., Rodowód hr. Piławitów Potockich, Warsz. 1882; — Waligórski Fr., Szkic hist. stat. m. Stanisławowa z przyp. o familii Potockich, *Doł. tyg. Gaz. lw.* 1854 Nr. 3—44; — J. B., Notatka o Pretficzach (w XVI i XVII w.), *Dz. warsz.* 1855 Nr. 178; — Rodowód rodziny Prozorów, *Chwila* 1864 Nr. 50; — Pruszyński h. Rawicz, Lwówianin 1840; — Gloger Z., Rodzina Pułaskich, *Bibl. warsz.* 1874 IV., *zob.* Nr. 27523.

28552. Rędziejowscy, *zob.* Łoyko; — Monografia Römerów, *Przemyśl* 1880; — Gawroński Rawita Fr., Losy wielkiej fortuny (Połowców Różyckich), *Przew. nauk. lit.* 1891; *Studia i szkice hist.*, Lwów 1900 ser. II, *zob.* Nr. 17044 i 24411; — Kniazia Rużyński, *Kij. Star.* 1882, *zob.* Nr. 17275.

28553. Sapieha J. Fr., Tabula genealogica domus Sapieha 1732 DS.; — Kognowicki K., *zob.* Nr. 4332; — Sapiehowie, materiały hist.-geneal. i majątkowe, *Petersb.* 1890, 1891, 1894 t. 3; — Kraszewski K., Z dziejów moźnej rodziny, *Prz. powsz.* 1894 (por.: Szarłowksi A., *Kwart. hist.* 1894); Herold polski II., *zob.* Nr. 28482; — Prochaska A., Archiwum Sapiehów, *zob. Dokumenty*; — Załuski A. Chr., De origine domus Sobiescianae, *zob.* Nr. 7912; — Jarochoowski K., O Sobieskich, *zob.* Nr. 26682, *zob. też* Nr. 26724, 26792; — Sumcow F. N., Storożenki familnaja lietopis, *Kij. Star.* 1884.

28554. Smolka St., Gniazdo Tęczyńskich, *Szkice, Warsz.* 1883 II.; — Lepszy L., Turzonowie w Polsce, *Prz. polski* 1893 (por.: Bostel F., *Kwart. hist.* 1893); — Zur Gesch. des Geschlechts v. Tiesenhausen, *Mitth. Liv- u. Esth- u. Kurl.* 1847 IV.; — Tyzenhauz R. (z krótką wiadomością o rodzinie), *Tyg. powsz.*, *Warsz.* 1880.

28555. Kutrzeba St., Historia rodziny Wierzyńków, *Rocznik krak.* 1899 II., *Odh. Krak.* 1899 (por.: Semkowicz Wł., *Kwart. hist.* 1899); — Wybranowscy, *zob.* Nr. 28286.

28556. Siemieński L., Pam. o Zborowskich, *Poznań* 1844; — Pauli Z., Pam. o Zborowskich, *Lwów* 1846, *zob.* Nr. 1425.

28557. **Złota księga** szlachty polskiej, wyd. Żychliński T., *zob.* Nr. 28507. Zawiera wiadomości o następujących rodach: Ankiewiczowie h. Habdank t. XIII.; Arciszewscy h. Habdank XIII.; Badeniowie h. Bończa XVII.; Bagniewscy h. wł. XXIV.; Bańkowscy h. Junosza XIV.; Baranowscy h. Łódzia X.; Batorowie h. wł. XIII.; Baworowscy h. wł. X.; Białozorowie h. Wieniawa V.; Biegańscy h. Prawdzic IV.; Bielińscy h. Junosza X., XI.; Bielińscy h. Szeliga VI.; Bleszyńscy h. Oksza XXII.; Bnińscy h. Łódzia VI.; Boguccy h. Krzywda XVIII.; Bohowitynowie h. Korczak XIX.; Bojanowscy h. Junosza II.; Donieccy h. Bończa III.; Borkowscy Duninowie h. Łabędź I., II., IV., X., XV.; Borkowscy h. Junosza II.; Bortkiewiczowie h. Lubicz IV.; Boryslawscy h. Szreniawa VI.; Bouffałowie h. Kościesza III., XVIII.; Bourbonowie h. wł. XIV.; Branińscy h. Korczak XXI.; Braunkowie h. wł. XIII.; Brezowie h. wł. VII.; Brodniccy h. Łódzia XVI.; Bronikowscy h. wł. II., IV.; Brückmannowie h. wł. XVI., XVII.; Brzostowscy h. Strzemię III.; Brzozowscy h. Belina XIII.; Buchowscy h. Sas VII.; Budziszewscy h. Grzymała VI.; Bukowieccy h. Drogosław VI.; Burzyńscy h. Trzywdar IV.; Buszczyńscy h. Strzemię II.; Byszewscy h. Jastrzębiec XII.; Celińscy h. Zaremba IX.; Cetnerowie h. Przerowa XXIV.; Chaleścy h. Bończa XV.; Chełmscy h. Ostoją I., II.; Chlebowscy h. Poraj II.; Chełkowscy h. Wczele VII.; Chłapowscy h. Drya VI.; Chodkiewiczowie h. Kościesza i Gryf VI.; Chołodeccy h. Białynia XXIII.; Chołoniewscy h. Korczak XIX.; Chomętowscy h. Bończa i Lis I., XII.; Chomińscy h. Lis V.; Chrapowiccy h. Godzawa III.; Chrzastowscy h. Korab I.; Chrzastowscy h. Łódzia XVI.; Ciechanowiccy h. Dąbrowa XIII.; Cieleccy h. Zaremba XVII., XVIII.; Ciecińscy h. Pomian XVI.; Cieszkowscy h. Dołęga XX.; Czacey h. Świnka XI.; Czapscy h. Leliwa XI.; Czarlińscy h. Sówka XXI., XXII.; Czarnecky h. Prus IIIgo I., XV.; Czarnkowscy h. Nałęcz XVII.; Czartoryscy h. Pogoń litewska VIII., IX., X., XII., XVIII., XIX., XXIV.; Czosnowscy h. Roch VI., XIX.; Danglowie h. wł. IX.; Daszkiewiczowie h. Korybut XIII.; Dąbrowowie i Dąbrowiczowie h. Dąbrowa X.; Dąbrowscy h. wł. III.; Dąmbsey h. Godziemba I., V.; Dederkowie h. wł. IV.; Dembińscy h. Nieczuja, Odrowąż i Rawicz IV., V.; Dębsey h. Prawdzic II.; Dobrogoscy h. Grabie XXIV.; Doenhoffowie h. wł. XV.; Dolińscy h. Sas XVI.; Dorohostajscy h. Leliwa XIII.; Dowgiałowie h. Zadora XVII., XXIV.; Drohojowscy h. Korczak XX.; Dunikowscy h. Habdank XXIV.; Działyńscy h. Ogończyk III., X., XXII.; Dzieduszyccy h. Sas IV.; Dzierżkowie h. Nieczuja XXI.; Engeströmowie h. wł. VI.; Eydziatowiczowie h. Łuk napięty XII.; Fedorowiczowie h. Oginię IV.; Fihauserowie h. wł. II.; Firlejowie h. Lewart XXIII.

Flemmingowie h. wł. XXIII.; Fredrowie h. Bończa XVII.; Gadomscy h. Rola I.; Gajewscy h. Ostoja II, IX.; Garczyńscy h. Sas X.; Gasztołdowie h. Habdank XI.; Gąsiorowscy h. Sępówron XII., XIV.; Gedyminowiczowie h. Pogoń lit. VIII.; Gembiccy h. Nałęcz IV.; Gieźgudowie h. Działosza XII.; Giżyccy h. Gozdawa VI., XVI., XXIII.; Godlewscy h. Gozdawa III.; Golińscy h. Zabawa odm. VI.; Gordonowie h. wł. I.; Górkowie h. Łodzia X.; Górscy h. Nałęcz gałęzi żmudzkiej V.; Gorzeńscy i Ostrorogowie h. Nałęcz I., IV., VII., XXIII., XXIV.; Grabiankowie h. Leszczyc V.; Grabowscy Goetzendorffowie h. Zbiświcz I., XXI., XXIII.; Grabowscy h. Oksza III.; Grabscy h. Wczele V.; Grocholscy h. Syrokomla XIX.; Grudzielscy h. Korab III.; Grudzińscy h. Grzymała XIII.; Grudjowie h. Prawdzic I.; Grużewscy h. Lubicz XXIV.; Gurowscy h. Wczele XV.; Gutakowscy h. wł. V.; Hązowie z Radlic h. wł. IV.; Herstopscy h. Nałęcz XIII.; Heydlowie h. wł. II.; Hołyńscy h. Klamry XXI.; Hoszowscy h. Sas VI.; Hrebniacy h. Ostoja VIII.; Hulewiczowie h. Nowina XXII., XXIII.; Ilińscy h. Lis XVII.; Rowiecy h. Ostoja IV.; Jabłonowscy h. Prus III., IV., VII.; Jagminowie h. Pelikan III.; Jaraczewscy h. Zaremba V., XXIII.; Jarołowscy h. Przerowa XXII.; Jełowicy h. wł. XV.; Jezierscy h. Nowina XXII.; Jundziłłowie h. Łabędź XIII.; Kaczorowscy h. Jelita XX.; Kalksteinowie h. Koss II.; Karnkowscy h. Junosza XVIII.; Karwowsy h. Pnienia XXII.; Kaszowscy h. Janina XVIII.; Kasinowscy h. Nałęcz VI.; Kęszyccy h. Nałęcz XVI.; Kiełczewscy h. Pomian I.; Kierscy h. Jastrzębiec X., XXIII.; Kisielowie Kiślańscy h. Światodłycz III.; Kiszkwowie h. Dąbrowa XIII.; Klepaczewscy h. Jastrzębiec I.; Kobryńscy h. Pogoń lit. XI.; Koczorowscy h. Rogala V.; Komierowscy h. Pomian X., XVI.; Komorowscy h. Korczak XVI.; Konarscy h. Gryf III.; Konarzewscy h. Wręby odm. VI.; Kończowie h. Ogończyk XXII.; Koniecpolscy h. Pobóg XIX.; Kono-pacy h. wł. VIII.; Korytkowie h. Jelita II.; Koscielscy h. Ogończyk IV., XXII., XXIII.; Kossakowscy h. Sępówron II., VII., VIII., IX., XIII.; Kosseccy h. Rawicz I.; Koszarscy h. Wąż II.; Koszyczowie h. Poraj V.; Koszutscy h. Leszczyc XVI.; Kowalscy h. Wierusz XXI.; Koziebrodzcy h. Jastrzębiec VI., VII.; Kozłowscy h. Jastrzębiec VI., VII.; Koźmianowie h. Nałęcz XX.; Kraińscy h. Jelita VII.; Krajewscy h. Leliwa VII.; Krasiecy h. Rogala z mitrą III., VI., X., XX.; Krasiecy h. Rogala XX.; Krasinscy h. Sępówron XII.; Krasnopolscy h. Topór XVII.; Kraszewscy h. Jastrzębiec I., XIX.; Krakowscy h. Trąby XVII.; Krechowscy h. Sas II.; Krotowscy h. Leszczyc VI.; Krzyccy h. Kotwicz XIII.; Krzysztoporscy h. Nowina XIII., XVI.; Krzywicy h. Lubicz XI.; Krzyżanowscy h. Dębno I.; Kubliccy h. Krzyż i Miecz XIX.; Kubliccy Piottuchowie h. wł. XIX.; Kurnatowscy h. Łodzia VI., XXIV.; Kwileccy h. Szreniawa z krzyżem VI., VII.; Lasoccy h. Dołęga I.; Ledochowscy h. Szaława I., VI.; Lekszycy h. Warnia I.; Leśniowscy h. Gryf XV., XXIV.; Lewartowscy h. Lewart XV.; Lgoccy h. Jastrzębiec XX.; Lipsy h. Grabie I.; Lissowscy h. Jeź V.; Lubecy-Drucy V., XXI., XXIII., XXIV.; Lubomirscy h. Szreniawa V., XXIV.; Lułomscy h. Szeliga XXI.; Łaźnińscy h. Jelita I.; Łąccy h. Korzhok I.; Łempiecy h. Junosza IX.; Łęscy h. Ostoja XI.; Łopacińscy h. Lubicz II., IV.; Łosiowie h. Dąbrowa X.; Łubieńscy h. Pomian VII.; Łukasiewiczowie h. Łuk VI.; Łuszczynscy h. Korczak II.; Maćkiewiczowie h. Pobóg IV.; Małachowscy h. Nałęcz XIII.; Małachowscy h. Grzymała XXI.; Małyńscy h. Poraj IV.; Mańkowscy h. Zarenha I., XXIV.; Marsowie h. Noga III.; Massalscy h. wł. IV.; Mateczyńscy h. Jastrzębiec II., III., XV.; Meduniecy h. Sępówron IV.; Męysztowiczowie h. Rawicz III., XVII.; Męcińscy h. Poraj I.; Miaszkowscy h. Leliwa II.; Miaskowscy h. Bończa II.; Miączynscy h. Suchekomnaty II., III., XIII., XIV.; Mieleccy h. wł. III.; Mielżyńscy h. Nowina I., II., XXIII., XXIV.; Mierowie h. wł. XXI.; Mikorscy h. Ostoja I.; Milowicze h. Mikuliński I.; Mirscy h. Białynia IV.; Mitarnowscy h. Prus IIgo I.; Mieczkowie h. Korczak i Doliwa I.; Młodeccy h. Półkozic II., XIII.; Mnischowie h. wł. X.; Mnischowie h. Poraj I.; Moczydłowski h. Nowina V.; Modlibowscy h. Drya VI.; Morawscy h. Nałęcz XXIII., XXIV.; Morykoniowie h. wł. II.; Mostowscy h. Dołęga X.; Moszczefscy h. Nałęcz XIX.; Moszyńscy h. Łodzia VI.; Mo-szyńscy h. Nałęcz XIX.; Mycielscy h. Dołęga V., VI.; Myszkowscy h. Jastrzębiec IX.; Naruszewiczowie h. Wadwicz III.; Niegolewscy h. Grzymała I., IX.; Niemcewiczowie h. Rawicz XXI.; Niemojowscy h. Wierusz III.; Nieświdscy h. Korybut IX.; Niezychowscy h. Pomian XI.; Obiezierscy h. Nałęcz XVI.; Odyńcowie h. wł. II.; Ogińscy h. Oginec V.; Ołędzcy h. Rawicz XIII., XIV.; Oleśniccy h. Dębno VIII., XIII.; Olizarowie h. Radwan XXI.; Opacy h. Prus IIgo III.; Opalińscy h. Łodzia VI.; Orłowscy h. Lubicz XXII.; Oskierkowie h. Mordelio XIX.; Ościłkowie h. Trąby VI.; Ossolińscy h. Topór XXIII., XXIV.; Ostaszewscy h. Ostoja IV.; Ostrorogowie h. Nałęcz I., VII.; Ostrogscy h. wł. IX.; Ostrowscy h. Rawicz XI.; Ożarowscy h. Rawicz XVI.; Pachniewscy h. Rawicz VII.; Paciorkowscy h. Gryf odm. IX.; Pacowie h. Gozdawa VII.; Pakoszowie h. Prawdzic IV.; Paparowie h. wł. IX.; Parczewscy h. Nałęcz I.; Paruszewscy h. Rogala XII.; Pawłowscy h. Wierzba X.; Pagowscy h. Pobóg II.; Piegłowsy h. Nałęcz XVI.; Pieniążkowie h. Odrowąż XVI.; Pinińscy h. Jastrzębiec XXIII.; Piotrowscy h. Junosza II.; Platerowie h. wł. III.; Pocięjowie h. Waga X.; Podhorscy h.

Brodzic XIV.; Pogorscy h. Ogończyk III.; Pokrzywnicy h. Grzymała XVI.; Poletyowie h. Trzywdar XIII.; Ponikiewscy h. Trzaska II.; Ponińscy h. Łódzia V., XII.; Potkańscy h. Brochwiec XXIV.; Potoccy h. Pilawa I., XIV., (Rozrodzenie Szczęsnego) XI.; Potulicy h. Grzymała VIII., XVIII.; Potworowsy h. Dębno I., VIII.; Prażmowsy h. Belina XXIV.; Pradzyńscy h. Grzymała III.; Prozorowie h. wł. XVII.; Prusimscy-Ostrorogowie VII.; Przeuscy h. Sulima V.; Przędzieccy h. Roch XXI.; Przyłuscy h. Lubicz I.; Pułascy h. Ślepowron VIII., IX.; Puzyrnowie h. Oginięc XIII., XVIII.; Raczynscy h. Nałęcz XV., XVI., XXIV.; Radolińscy h. Leszczyc VI.; Radomiccy h. Kotwicz XVI.; Radońscy h. Jasińczyk III.; Radwanowie h. wł. II.; Radzewscy h. Łódzia XVII.; Radziwiłłowscy h. Lubicz XVI.; Radziwiłłowie h. Trąby IV., XI.; Raśowie h. wł. V.; Ramułowie h. wł. IX., XVI.; Raszewscy h. Grzymała I.; Rekowsy h. wł. XXIII.; Reyowie h. Oksza XV.; Rogalińscy h. Łódzia VI.; Ronikierowie h. Gryf IV., X.; Rostworowsy h. Nałęcz XVIII.; Rozrażewscy h. Doliwa II.; Roźnowie h. Gryf V.; Roźnowscy h. Nowina II., XXIII., XXIV.; Römerowie h. wł. V.; Rucińscy h. Ogończyk XXIII.; Rudniccy h. Lis IV., IX.; Rudominowie h. Trąby IV.; Rulikowsy h. Korab I., III.; Rupniewscy h. Szreniawa X.; Russanowsy h. Trąby IX.; Rutkowsy h. Póhóg III.; Rychliccy h. Sas II.; Rydzynski h. Wierzbna X.; Ryxowie h. Pierścień II.; Rzewuscy h. Krzywda (rozrodzenie hetmana Waclawa) XI.; Rzyszczewscy h. Póhóg XIX.; Sadowscy h. Nałęcz I.; Sanguszkowie h. Pogoń lit. V., XI., XXIV.; Sapiehowie h. Lis odm. XI.; Sarnecy h. Ślepowron II.; Szanięccy h. Ossorya I., XIX., XXIII.; Sielawowie h. wł. VII.; Sienieńscy h. Dębno VIII.; Sierakowsy h. Ogończyk I.; Siesiccy Dowmontowie h. Hippocentaurus XI.; Skafawscy h. Nałęcz XVI.; Skarzyńscy h. Bończa II., XII.; Skirmuntowie h. Dąb I.; Skórczewscy h. Drogosław IV.; Skrzydlewsy h. Samson XXII.; Skrzyńscy h. Zaremba XX.; Sobańscy h. Radlica IX.; Sobańscy h. Junosza XIX.; Sokolniccy h. Nowina III., XXIII.; Sołtanowie h. wł. II., V., XXIV.; Somkowiczowie h. Sas III., IV.; Sołtykowie h. wł. XVII., XXIV.; Spendowsy h. Póhóg odm. XIX.; Stablęwscy h. Oksza I., XV., XIX.; Stadniccy h. Szreniawa III., VI., IX.; Starowieyscy h. Biberstein XIV.; Starzeńscy h. Lis VII.; Staszewiczowie-Swicy h. Kuszaba I.; Steccy h. Radwan X., XI.; Straszewiczowie h. Odrowąż XII.; Strzeleccy h. Oksza X.; Sulistrowscy h. Lubicz V.; Sułkowsy h. Sulima IV., XXIV.; Sypniewscy h. Odrowąż II.; Syrucio- wie h. Doliwa XII.; Świderscy h. Lubicz II.; Święciccy h. Jastrzębiec VI., XXIV.; Świnarscy h. Poraj VII.; Szadurscy h. Ciołek II.; Szarzyński h. Junosza I.; Szaumanowie-Szumscy h. wł. IX.; Szczawińscy h. Prawdzic

XIX.; Szczepańscy h. Dołęga XV.; Szczytowie-Zabielscy h. Radwan IV.; Szczytowie-Niemiryczowie h. Jastrzębiec IV.; Szembekowie h. wł. I., XXIII.; Szeptyccy h. wł. I., V., XXII., XXIV.; Szlubowsy h. Ślepowron I.; Szoldrscy h. Łódzia XXII.; Szumlańscy h. Korczak XV.; Szybalscy h. Prus Igo III.; Szyrnówie h. wł. IV., V.; Taczanowsy h. Jastrzębiec X., XVI.; Tarnowsy h. Leliwa (Melsztynscy i Jarosławscy) VI., XXIV.; Tomkowiczowie-Woynekowie h. Topacz XIII.; Topińscy h. wł. II.; Treterowie h. Szreniawa XXIV.; Tymowsy h. Sas I., IX.; Tyszkiewiczowie h. Leliwa V.; Tyzenhauzowie h. Bawół IV.; Tuchołkowie h. Korzobk XXI.; Turnowie h. Trzy Kotwice III.; Twardowsy h. Ossorya I.; Ulatowsy h. Jastrzębiec I.; Unrugowie h. wł. I.; Walewscy h. Roch Igo I., IV., V.; Wasilewscy h. Drzewica IX.; Wasilewscy h. Ostoja IX.; Wawrzecy h. Rola IV.; Wasowicz-Duninowie h. Łabędź V.; Weissenhofowie h. Łabędź IX.; Wesierscy h. Belina III.; Wielogłowsy h. Starykoń VI.; Wielopolscy h. Starykoń IX.; Wiesiołowsy h. Ogończyk II.; Wilkońscy h. Odrowąż VI.; Wińscy h. Lubicz XI.; Wirionowie h. Leliwa III.; Wiśniewscy h. Prus Igo I.; Wodziecy h. Leliwa XI.; Wodzińscy h. Jastrzębiec VI.; Wojniłowiczowie h. wł. III.; Wołodkowiczowie h. Radwan odm. i h. Łabędź V., XXIV.; Wołtowiczowie h. Bogorya XI.; Woronieczcy h. wł. IX., XVII.; Wybranowsy h. Poraj II.; Wyganowsy h. Łódzia XVII., XXIII.; Wyhowsy h. Hahdank odm. IX.; Wysoccy h. Odrowąż IV.; Youngowie h. Lénie XVIII., XXIV.; Zabięłowie h. Topor i Lis X.; Zabiłoccy h. Łada IX.; Zabrzezińscy h. Leliwa XII.; Zakrzewscy h. Trzaska XIX.; Zakrzewscy h. Wyskota I.; Zalescy h. Lubicz V., X., XXIV.; Zalescy h. Prawdzic XII.; Zalu- tyńscy h. Bielina III.; Zaluscy h. Junosza VIII., XI.; Zamoyscy h. Jelita XIV.; Zarem- bowie h. Zaremba VII., XX.; Zasławscy h. wł. IX.; Zawadzcy h. Lis odm. VII.; Za- wadzcy h. Rogala XXII., XXIII., XXIV.; Zawadzcy h. Ślepowron IX.; Zawiszowie h. Łabędź XII.; Zawiszowie h. Zadora XVII.; Zbąscy h. Nałęcz XI.; Zbijewscy h. Rola VI.; Zenowiczowie h. wł. XVIII.; Znatowiczowie h. Grzymała XXII.; Zyznowscy h. Leszczyc XXIII.; Żabowie h. Kościeszka odm. III., IV., VI.; Żardecy h. Ciołek I.; Żelechowsy h. Ciołek II.; Żoładziowie h. Syrokomla XXII.; Żółtowsy h. Ogończyk II., XVII., XXIII., XXIV.; Żurowscy h. Leliwa IX.; Żychlińscy h. Szeliga XIII., XIV., XXIV.

410—412.

Herby miast, zob. Miasta Nr. 17184 do 17341.

28558. Beckherrn C., Die Wappen der Städte Alt-Preussens, Altpreuss. Mntsch. 1892 XXIX., zob. Nr. 17298; — Schimmel-

fennig, Die Wappen der Stadt Bartenstein, Sitzungs- u. d. Altertums- u. d. Prussia XLVIII.; — Hensche W., Wappen und Siegel v. Königsberg, zob. Nr. 17331.

Banderia Pruthenorum, zob. Nr. 6731 i Dod. I.

28559. Knoetel P., Städtewappen Oberschlesiens (Progr. szkolny), Tarnowitz 1894, zob. Nr. 17286.

5. Numizmatyka.

423 435.

28562. Dannenberg H., Grundzüge d. Münzkunde, Leipzig 1891; — Halke H., zob. Nr. 425, 2. wyd. 1899; — Gnechchi E., Guida numismatica generale, 3. wyd. Milano 1894.

28563. Tyszkiewicz J., Podręcznik numizmatyczny podający ceny amatorskie monet polskich, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1890 XVII.; — Ryszard A., Szkoła numizmatyczna, Wiad. num. arch. 1892 Nr. 14, 1893 Nr. 15, Odb. Krak. 1893 (por.: Kwart. hist. 1891, 1893).

28564. Kirmis M., Chemische Winke f. Numismatiker, Berlin 1890; Stükelberg E. A., Der Münzsammler, Zürich 1899.

28565. Engel A. et Serrure R., Traité de numismatique du moyen âge, Paris 1891 do 1894 t. 2; — Ci sami, Traité de num. moderne et contemporaine, Paris od r. 1898; — Blanchet J. A., Nouveau manuel de numismatique du moyen âge et moderne, Paris 1890 t. 2 (por.: Wittyg W., Kwart. hist. 1895).

28566. Zeitschrift f. Numismatik, hrsg. v. Sallet A., Berlin od r. 1874; — Numismatische Zeitschrift, Wien, od r. 1869; — Archiv f. Bracteatenkunde, hrsg. v. Höfken R., Wien 1885 i n.

28567. Trudy moskowskogo numizmat. obščestwa, Moskwa 1893 i n.

28568. Revue numismatique, Paris od r. 1883; — The numismatic chronicle, London, od r. 1837; — Congrès international de num. à Bruxelles, 1891, por.: Merzbach A., Wiad. num. arch. 1892 Nr. 14, 1893 Nr. 15.

Por.: Numismatisches Literatur-Blatt, hrsg. v. Bohrfeld in Rastatt (Baden), od r. 1876; Giry A., Manuel de dipl., zob. Nr. 28467 (bibliografia); Blanchet A., Congrès bibliographique, Paris 1900.

28569. Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, organ Towarzystwa num.-archeol. w Krakowie pod red. Bartynowskiego, Krak. I. 1889–1892, II. 1893–1895, III. 1896–1898.

28570. Wittyg W., O potrzebach numizmatyki polskiej, Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890, por.: Wiad. num. archeol. 1890 Nr. 5; — Lepszy L., O potrzebie krytycznego wydania średniowiecznych monet polskich z uwzględnieniem historii sztuki i kultury, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

413–422.

Ordery w Polsce, zob. Nr. 4438, 16446 do 16449 i 17045.

28560. Krótka relacya o orderze krzyżackim (E. b. r.).

28561. Zieliński J., Kilka uwag o orderze konfederacyi barskiej, zob. Nr. 27529.

Indygenat, zob. Nr. 17010.

Ordynacye, zob. Nr. 17037, 17038.

436–442.

Mennictwo w Polsce, zob. Nr. 18251 do 18252.

28573. Tymieniecki S., Zarys z dziejów mennic koronnych Zygm. III., Wiad. num. arch. 1891 Nr. 7 i n.; — Wittyg W., Przycz. do hist. mennic za Jana Kazimierza, tamże 1890 Nr. 3; — Kostrzębski W., Toż, tamże 1897; — Koehler, Dok. mennicze (1410, Poznań), tamże 1897; — Greim H., Mennica warszawska, tamże 1895 Nr. 23; — Tymieniecki S., Wiad. o mennicy wileńskiej w XVI w., tamże 1889 Nr. 2, Odb. Krak. 1889 (por.: Kwart. hist. 1892).

28574. Mennica w Kowalówce na Podolu, Wiad. num. arch. 1895 Nr. 22; Polek J., Die ehemalige russische Münzstätte in Sadagóra, Jahrb. d. Bukowinaer Landes-Museum, Czernowitz 1894 II., por.: Z. P., Wiad. num. arch. 1894 Nr. 21 i 22; Der russische Münzhof in Königsberg (eine Mittheilung), Altp. Mntsch. IV.

28575. Asmanicki Jan, patrycyusz przemyski, pracujący w mennicy, Spraw. hist. sztuki Akad. V. str. VI.

Podskarbiowie, zob. Nr. 16627.

443–480.

28576. Soncow, Numizmatykija isledowanija sławiańskich monet, Moskwa 1865, zob. Nr. 501.

28577. Kostrzębski W., O denarach Słowian zwanych wendyjskimi, Wiad. num. arch. 1900 Nr. 3–4.

28578. Gundling J. P., Epistola ad D. Joh. P. de Ludwig de nummo Mistevoji, Miscell. Berolin. III.; Toż, de nummo Billugii, tamże.

28579. Braun D., Ausf. hist. Bericht vom polnischen und preussischen Münzwesen, zob. Nr. 443.

28580. Kirmis M., Handbuch der polnischen Münzkunde, Posen 1892, zob. Nr. 452.

R: Wittyg W., Kwart. hist. 1894.

28581. **Lelwiel J.**, Pieniądze Piastów, Polska wieków średnich, Poznań 1851 t. IV., *zob.* Nr. 455.
28582. **Piekosiński Fr.**, Moneta polska w dobie piastowskiej, I.: Zawiązki rzeczy menniczej w Polsce wieków średnich, Roz. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1898.
- R: Kadlec K., Česk. časop. hist. 1900 Nr. 2; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898.
28583. **Kostrzębski W.**, O napisach otokowych czyli legendach na monetach średniowiecznych polskich z w. X. i w początkach XI., fragment, Wiad. num. arch. 1898 Nr. 4, Odb. Krak. 1899; — Tenże, Uwagi nad wykopaliskami monet z X. i pocz. XI. w znajdowanych w Polsce, tamże 1897.
28584. Monety Piastowskie ze zbioru Ant. Ryszarda, Wiad. num. arch. 1889 Nr. 2.
28585. **Przyborowski J.**, Denar większy Mieczysława I., Wiad. num. arch. 1890 Nr. 3; — Zakrzewski Z., Solid Miecz. I. bez napisu, tamże 1899 Nr. 4, Odb. Krak. 1900; — Tenże, Przyczynek do znajomości solidów Bolesława Chrobrego, tamże 1899, Odb. Krak. 1899; — Piekosiński Fr., O denarach Bol. Chr., tamże 1896 Nr. 30; — Tenże, Nieznana moneta, Herold polski I. 1897, II. 1899; — Bołsunowski K., Solidy Bolesława, *zob.* Nr. 458, por.: Ant. J., Kraj 1888 Nr. 6 i Wiad. num. arch. 1890 Nr. 1–2.
28586. Denar Rykasy, wynaleziony w Głanowie w Olkuszem, Wieś 1875 Nr. 232.
28587. **Piekosiński Fr.**, Denary palatyna Sieciecha, Wiad. num. arch. 1898 Nr. 4.
28588. **Smolik J.**, Pražské groše a jich dily, 1300–1547, por.: Kalousek J., Český Časop. hist. 1895.
28589. **Wysocki F.**, Skarb denarów koronnych Władysława I. Łokietka i Kazimierza III. Wielkiego, Wiad. num. arch. 1895, Odb. Krak. 1895.
- R: Wittig W., Kwart. hist. 1896.
28590. **Wierzbowski T.**, O dukatach Wład. Łokietka i Aleksandra Jagiell., Wiad. num. arch. 1891 Nr. 9; — Piekosiński Fr., Słowo w obronie autent. dukata Wład. Łokietka, tamże 1891 Nr. 9; — Szaniawski W., W sprawie autentyczności, tamże 1891 Nr. 10.
- R: Ryszard A., Kwart. hist. 1891.
- Zob.* Nr. 538.
28591. **Ulanicki W. A.**, Monety, czekające polskimi korolami dla Galickiej Rusi w XIV. i XV. w., Trudy mosk. num. obszcz. 1893 I.
- R: Wittig W., Kwart. hist. 1899; P. U., Wiad. num. arch. 1897 Nr. 31 i 32.
28592. **Stupnicki J.**, Rothreussische Münzen polnischer Könige, Wien numism. Monatshefte, Wien 1866, *zob.* Nr. 504.
28593. **Stupnicki J.**, Polnische Denare der Könige aus dem Hause Jagello, Wien, numism. Monatshefte 1866, Odb. Wien 1866.
28594. **Sadowski H.**, Z dziejów grosza i trojaka, Wędrowiec 1897 Nr. 4.
28595. **Piekosiński Fr.**, Dwie nieznane monety średniowieczne polskie (Wł. Jagiello), Wiad. num. arch. 1896 Nr. 27; — Tenże, O półgroszkach Wład. Jagiello, tamże 1896 Nr. 28.
28596. **Ulanicki W.**, Nieskolko słow o talerach Sigismunda Awgusta, *zob.* Nr. 25887; — Jełowicki Wł., Szostaki litewskie 1562, Wiad. num. arch. 1892 Nr. 14; — B. W., Półgroszek litewski z r. 1565, tamże 1893 Nr. 16 i 17.
- Zob.* Nr. 28590.
28597. **B. W.**, Jeszcze słowo o portugale z r. 1562, Wiad. num. arch. 1893 Nr. 2 i 3.
28598. **Pochwalski T.**, O trojaku koronnym Zygmunta III. bez roku, Wiad. num. arch. 1895, Odb. Krak. 1895; — Tenże, Trojak koronny Zygmunta III. z r. 1597 z mylną datą, tamże 1896, Odb. Krak. 1896; — Zytyński L., Dwudenaar litewski Zygmunta III. z r. 1606, nieznanego stempla, tamże 1893 Nr. 2 i 3; — Grosz srebrny Zygmunta III., Čas. mus. kral. česk. 1890 LXIV.
28599. **A. C.**, Skarb monet z czasów Zygmunta III. i Władysława IV., Wiad. num. arch. 1896 Nr. 30; — Pauli Ž., Podrabianie monet Zygmu. III., tamże 1891 Nr. 9.
28600. **Dukat toruński Władysława IV.**, Wiad. num. arch. 1893 Nr. 2 i 3.
28601. **Sversee**, Die Dreipölcher Joh. Casimirs von Polen, Ztschr. f. Münz-, Siegel- u. Wappenk. 1869; — W. B., Dwa nieopisane talary z r. 1658 (?) i 1661, Wiad. num. arch. 1899 Nr. 2 i 3; — Noyer Des P., O monecie bitej w Krakowie 1655 r., tamże 1890 Nr. 3 str. 32 (koresp.); — W. B., Portugał bydgoski Jana Kazimierza, tamże 1891 Nr. 8; — Kopera F., Moneta, czy medalik Jana Kazimierza, tamże 1896 Nr. 27.
28602. **Ryszard A.**, Monety z alchemicznego złota, ślady bicia ich w Polsce, Krak. 1892.
- R: Wittig W., Kwart. hist. 1893.
28603. **Sadowski H.**, Dukaty z czasów saskich w Polsce, Wędrowiec 1900 Nr. 15; — Srebrny pieniądz Augusta II., Čas. muz. kral. česk. 1890 LXIV.
28604. **Sadowski H.**, Dukaty Stanisława Augusta, Wędrowiec 1899 Nr. 7.
28605. **Litwiński J.**, Album pieniędzy papierowych polskich z r. 1794, z historycznym podaniem, Lwów 1894, *zob.* Nr. 27888; — Monety Kościuszk, *zob.* Nr. 27845.

28606. **Wittig W.**, Spis monet polskich bitych po upadku Rzeczyposp. z podaniem ich cen amatorskich, Warsz. 1899.

28607. **Pauli Z.**, Monety biskupów polskich, Wiad. num. arch. 1889 Nr. 2.

483—504.

28608. **Köhne B.**, Zur Münzgeschichte Livlands, Ztschr. f. Münz-, Siegel- u. Wappenkunde 1841 I.—II.; — **Schmith C.**, Die Münzen und Medaillen Kurlands, Riga 1854.

Por.: **Winkelman B. L.** Nr. 4670—4817.

Litwa, zob. Nr. 28596.

28609. **Dannenberg H.**, Münzgeschichte Pommerns im Mittelalter, Berlin 1893, zob. Nr. 495; — **Bahrfeldt E.**, Zur mittelalterlichen Münzkunde Pommerns, Berlin 1893.

R.: **Wehrmann E.**, Kwart. hist. 1894; por.: **Berl Münzbl** 1897 Nr. 186—187; *Revue belge de numism.* 1893.

28610. **Vossberg F. A.**, Bruchstücke zur Münzgesch. Preussens, Ztschr. f. Münz-, Siegel- u. Wappenk. 1869; — **Bender J.**, Beiträge z. Gesch. d. preuss. Geld- u. Münzwesens, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1878 VI.

28611. **Trautvetter**, Einige Rigaer Münzen des XVI. Jahrh., Berl. Münzbl. 1897 (czerwiec).

28612. **Oriesznikow A. W.**, Materiały k' ruskij numizmatiki do carskawo pierioda, Trudy mosk. num. obszcz. 1899 II.; — **Bielaszewskij N.**, Monetnyje kłady kijewskoj gubernii, Kijew 1889; — **Bołsunowskij K.**, Zamietka o zagadocznój figurie na monetach wiel. kniaź. kijewskawo, Kijew 1889 (por.: **Ryszard A.**, Kwart. hist. 1890); — **Monety św. Władymira**, zob. Nr. 24498; — **Pietrow N.**, O niekotorych monetach przypisawszychsia Jarosławu Mudromu, Kij. Star. 1890 IV.; — **Gustafson G.**, Sur une monnaie rare du Grand Duc Jaroslaw I, Trudy mosk. numizm. obszcz. 1893 I.; — **Hruszewskij M.**, Mołotwskie śrębło, Zap. Tow. Szewcz. XXXI. do XXXII.

Ruś, zob. Nr. 24498 i 28591.

28613. **Friedensburg F.**, Nachträge und Berichtigungen zu Schlesiens Münzgesch. im Mittelalter, Berlin 1900, por.: *Ztschr. f. Numismatik* 1892, zob. Nr. 507.

512—518.

28614. **Czapski H. F.**, Catalogue, zob. Nr. 512, Crac. 1891 t. IV., por.: *G. O.*, Wiad. num. arch. 1891 Nr. 10.

28615. **Ulanicki W.**, Moskowskij publicznyj i Rumiancowski muzej, Numizmatyckijskij kabinet, V. Katalog polskich monet, Moskwa 1893.

R.: **Wittig W.**, Kwart. hist. 1899.

28616. **B. W.**, Najrzadsze monety polskie w zbiorach cesarskich w Wiedniu, Wiad. num. arch. 1891 Nr. 10.

28617. **B. W.**, Zbiory monet i medali w Zakładzie nar. im. Ossolińskich, Wiad. num. arch. 1891 Nr. 21 i 22; *Zbiór numizm. wilanowski*, tamże 1891 Nr. 10.

28618. **Joachim i Boehme J. G.**, Groschen-Cabinet, t. 18, Torun., t. 6—8: Schwed., Poln., Preuss., Leipzig 1749; **Madał D.**, Thaler Cabinet, Königsb. 1765—1774 3 części; **Boehme J. G.**, Sächs. Groschen Cabinet, Leipz. 1765 (DS.).

28619. *Catalog der polnischen Münzen u. Medaillen der Mathyschen Sammlung, Danzig 1858.*

519—557.

28620. **Monety rzymskie**. **Koehne B.**, Die auf die Geschichte der Deutschen und Sarmaten bezüglichen römischen Münzen, Berlin 1844; — **Schwartz W.**, Römische Münzfunde und alte Schlackenröden im Posenschen, Ztschr. f. Ethn. 1881 XIII; — **Jentsch II.**, Römische Münzen aus der Niederlausitz, Niederlausitzer Mitth. 1893.

28621. **Koehler Kl.**, O monetach rzymskich znajd. w Poznańskiem, por.: *Wiad. num. arch.* 1899 Nr. 2. **M. E. B.**, *Monety rzymskie na Żmudzi*, tamże 1897 Nr. 31 i 32.

28622. **Kopera F.**, *Monety rzymskie znalezione na naszych polach*, Wiad. num. arch. 1897 Nr. 33 i n., *Odb. Krak.* 1898.

28623. **Hockenbeck H.**, Verzeichniss der bisher festgestellten Fundorte vorhistorischer Gegenstände, alter Münzen u. a. im Kreise Wongrowitz bis zum J. 1894, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895.

28624. **Wykopalska**. **Hallama K.**, Münzenfund in Błyszczewo (Żółkiew), Mntshl. d. numism. Ges. in Wien 1897 Nr. 175; — **Bielaszewski M.**, *Monet. kłady w gub. kijewskiej*, Kijew 1889, por.: *Kwart. hist.* 1890; — **Wittig W.**, *Wykopalsko mianowskie monet średniowiecznych polskich*, Warsz. 1890 (por.: **Ryszard A.**, *Kwart. hist.* 1893); — **Kopera Fr.**, *Monety znalezione w Mniszkach pod Łęczycą*, Wiad. num. arch. 1896 Nr. 30 i 31; — **Mienicki W.**, *Wykopalsko w Mosarzu*, zob. Nr. 27384.

28625. **Prümers R.**, *Der Schilling bei Posen*, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1892; — **Wittig W.**, *Wykopalsko monet litewskich we wsi Turajsku*, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1900 XXV.

28626. **Bergau R.**, Münzfunde in Westpreussen, Altpruss. Mntshr. V.; — *Münzfund in Braunsberg*, tamże VII.; — **Nesselmann G. II. F.**, *Münzfund*, tamże XI.; — **Wolsborn**, *Münzfunde aus Ost- und Westpreussen*, tamże XXIII.

28627. **Menadier J.**, *Fund von Ciechanów*, Berl. Münzbl. 1897 Nr. 191 i n.; — **Tenże**, *Nachlese zu d. Funde v. d. Leissower Mühle*,

tamże 1897 Nr. 192; — Tenże, Russ. Fund. deutsch. Pfennige a. d. Ende d. XI. Jahrh., tamże 1897 Nr. 195 i n.

28628. Wykopalska monet w: Wiad. num. arch., zob. Nr. 28669, T. I.: Bakota na Podolu, Bytom (skarb złoty), Czortków, Horbasów w pow. latyczowskim, Niemirów w pow. bracławskim, Tatarska w pow. uszyckim, Hromówka i Połowiniki, Janczewo (?), Jurowa w pow. tomaszowskim, Jasło, Kijów, Łuck, Mianowa, Melchów w Pozn., Pempów w pow. krobiskim, Piotrków, Podoroszko w pow. wołkowskim, Ryżanów (złote pantykapejskie), Skoromocho w pow. krobiskim, Sokołowa, Szeląg pod Poznaniem, Tarnopol, Wołyń (Ruśca i Bohenia), Wozilowa i Horodnica; — II.: Bar w pow. mohylowskim, Biskupice szlacheckie w pow. proskurowskim, Międzyboże na Podolu, Mikołajew w pow. łaskim, Mikulińce, Niemirów, Nowy Fastów na Litwie, Ostapowce w pow. proskurowskim, Parchitowce w pow. bracławskim, Passy w pow. błońskim, Strumlika w gub. kowieńskiej, Słobudka w pow. kamienieckim, Stanisławówka w pow. latyczowskim, Tatarzyn w pow. kamienieckim, Tatarsko w pow. uszyckim, Waryniki w pow. latyczowskim, pod Wawrem, Wólka zaborska pod Warszawą; — III.: w Bessarabii, Brandwica, Bronczyn w pow. kaliskim, Brzezi i Węgrze wielkie w Galicyi, Ciechanów w Król. polskim, Dybów w pow. toruńskim, Fidlchów, Górnot, Kamionka strumlińska, Krobanów w pow. sieradzkiej, Łuka na Podolu, Mikołajew w gub. kaliskiej, Nowogród w Król. pol., Podhanów koło Łucka, Postawa, Starczanów, Zaleszany w pow. tarnobrzelskim

28629. Kopera Fr., Monety znajdujące w grobach na Ruś, Wiad. num. arch. 1897 Nr. 33.

28630. Bołsunowski K., Skarb znaleziony w Ławrze kijewskiej, Wiad. num. arch. 1898 Nr. 46.

Lewczow (nie: Lewczow), zob. Nr. 547; Bayer (nie: Beyer), zob. Nr. 548.

Archeologia, zob. Nr. 11137—11470.

558—567.

28631. Lamprecht K., Münze, Mass und Gewicht, Deutsches Wirtschaftsleben im Mittelalter 1886 II. str. 351—512; — Hilliger B., Studien zu mittelalterlichen Massen und Gewichten, Hist. Vierteljahrschrift 1900.

28632. Encyklopedia handlowa, Warsz. 1890 z. VIII (Monety).

28633. Małeckie A., Grzywny karne w dawnej Polsce i pierwotna nasza grzywna mennicza, Z przeszłości dziejowej, Krak., Warsz. 1897 t. II.

28634. Lepczyński L., Grzywna polska, Wiad. num. arch. 1889, Odb. Krak. 1889.

R.: Piekosiński Fr., Kwart. hist. 1890.

Czacki T., O litewskich i polskich prawach, zob. Nr. 16079.

28635. Simson P., Gesammelte Beobachtungen über das Wertverhältniss verschiedener Münzsorten zu einander im XVI. und XVII. Jahrh., Ztschr. d. westpreuss. Gesch.-Ver. 1898 XL.

28636. Szelągowski A., Przesilenie pieniężne za Zygmunta III., Kwart. hist. 1900.

28637. Bardt F., Über das Münzrecht der Bischöfe von Lebus, por.: Höfken, Archiv f. Bracteatenkunde 1896 IV.

Zob. Nr. 2014, 2246.

28638. Piekosiński Fr., Nieznany memoriał rady miasta Krakowa z r. 1489 przedłożony królowi w sprawie bicia monety, Wiad. num. arch. 1900 Nr. 2.

Decius J. L., zob. Nr. 6957—6961 i 27528.

28639. Kostrzębski W., Jan Tham, proberz mennicy krakowskiej (1655—1658), Wiad. num. arch. 1896 Nr. 28.

28640. Ellenbogen E., Rechenbuch auf preuss. münzta, mass u. gewicht Buchhalten, Dantzig 1538, zob. Nr. 266.

Komisja względem monety (1788—1789), zob. Nr. 5039, 5156, 5171, 5191, 5238, 5287.

28641. Jasne i dowodne racje i przyczyny m. Starej Warszawy znoszące narzucania czerwonych złotych (E. b. r.).

28642. Rezolucja względem pieniędzy prowiantowych ziemi Wiskiej (E. b. r.).

Zob. Skarbowość Nr. 16597, 16721, 18250 do 18263.

568—602.

Medalierstwo, zob. Sztuka Nr. 22099 do 22106.

28643. Lilienthal M., Beschreibung der polnischen Medaillen seit 1515, Preussische Sammlung III.

28644. Zieliński J., Rys historyczny medalierstwa w Polsce w XVI i XVII w., Wiad. num. arch. 1899—1900, Odb. Krak. 1900.

28645. Kopera F., Polskie medale Padovana w zbiorach Esterkskich w Modenie, Wiad. num. arch. 1899 Nr. 4.

28646. Medale z portretem Zygmunta Starego, zob. Nr. 25737; — Kopera F., Medal z popiersiem Zygmunta Augusta z r. 1552, zob. Nr. 25888; — Zieliński J., Uwagi o medalu błędnie uważanym za medal pokoju oliwskiego, zob. Nr. 26591; — Melzer J., Warschauer Denkmünze von 1717, zob. Nr. 27147.

28647. Medal Mikołaja Zakliki, kanclerza koronnego, Czas 1893 Nr. 262; Tymieniecki S., O medalu K. Korycińskiego (XVII w.), Wiad. num. arch. 1891 Nr. 8.

28648. Estreicher K., Medale polskie (Kościuszko, Pułaski, Washington), Wiad. num. arch. 1889 Nr. 2.

28649. Wagilewicz J., Medal ruski, Bibl. Ossol., Lwów 1842 IV.; — N. P., O medalu węgiersko kniazia kijewskiego Jaropółka Władimirowicza, Trudy kij. duch. Akad. 1892 Nr. 3; — Karzinkin A. A., O medalach caria Dmitrija Iwanowicza (Eżedymitrija I.), Moskwa 1889; Toż, Trudy mosk. numizm. obszcz. 1893 I. (por.: Ryszard A., Kwart. hist. 1892); — Tenże, Niezdannaja medal caria Wasylja Szujkawa, tamże 1893 I.

6. Epigrafika.

603—634.

Napisy na pomnikach, zob. Sztuka (rzeźba)
Nr. 22052—22098.

28650. **Epitaphium** Chrabri Boleslai, wyd. Bielowski A., MM. Pol I, *zob.* Nr. 625 i 6167; — Szulc D., Pisma (O nagrobku Bolesława Chrobrego), Warsz. 1854.

28651. **Epitaphia** ducum Silesiae 1201 do 1352, *zob.* Nr. 6360, 6485, 6503.

28652. Rzysszczewski L., Pomniki XVI. wieku, Athen. 1841 VI, *zob.* Nr. 21787.

28653. Łepkowski K., Poczya polska na nagrobkach z XVI. w., Roczn. filarecki, Krak. 1886 I.

R: Bruchnalski W., Kwart. hist. 1887.

28654. Ostrowski S. Danejkowicz, Suada polska i łacińska, *zob.* Nr. 1351 (podaje: Epitaphia).

28655. Naprawa nagrobków uszkodzonych pożarem w r. 1850 w Krakowie, Roczn. tow. nauk. krak. 1852 XXIII.

28656. Siemieński M., Monumenta eccl. Gnesnensis, Posn. 1815 i 1823.

28657. Patelski St., Memoriale, *zob.* Nr. 624, Posn. 1672, Gnesnae 1865.

28658. Siemieński L., Wójcickiego Omentarz Powązkowski, Kilka rysów z lit. i społ. II., *zob.* Nr. 628.

28659. Petruszewycz A. S., Razużdenije o ważnocy istoryczeskich zapysok i nadpisej, jako istocznicy dla naszej istorii, Nauk. Sborn. hał. rusk. Matycy, Lwów 1865.

28660. Suchystaw G., Macewet Kodesz (pomniki, biografie rabinów i legendy żydowskie lwowskie), Lwów z. I. 1860, II. 1863, III. 1865, IV. 1869 (po hebrajsku).

Ź R Ó D Ł A.

I. Dokumenty.

1. Zbiory dokumentów.

635 - 639.

Zbiory pomszechne, zob. Nr. 5800 - 5810.

Zob. Nr. 16167, 16180.

28661. **Oesterley H.**, Wegweiser durch die Literatur der Urkundensammlungen, Berlin 1885 - 1886 t. 2.

R: Perlbach M., Centralblatt f. Bibl. Wesen 1886 III.

Zob też Zbiory obce: Nr. 1481 - 1643.

640 - 658.

28662. **Dogiel M.**, *zob. Nr. 640 - 644*; - Z rękopisów Dogiela wyjątki, Dz. wil 1821 i 1826.

28663. **Theiner A.**, Vetera monumenta Poloniae. *zob. Nr. 646 (t. III).*

R: Maciejowski W. A., Bibl. warsz. 1861 II.

28664. **Monumenta Poloniae historica**, Pomniki dziejowe Polski, wyd. A. Bielowski, *zob. Nr. 5822 (w t. I. i II. Dokumenty).*

28665. **Liske X.**, Akta grodzkie i ziemskie, *zob. Nr. 647 i 1246.*

R: Powidaj L., Prz. polski 1875 II.; Sokołowski A., tamże 1877 III.; Semkowicz, Prz. powsz. 1884 IV.; Aten. 1884 IV.

28666. **Monumenta medii aevi historica**, *zob. Nr. 648.*

XII, XIV.: Codex epistolaris saeculi XV. (1382 - 1445, 1392 - 1501), *zob. Dokumenty* Wiek XV. Nr. 1949 i 29220; II. (1384 - 1492).

XIII.: Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum, *zob. Nr. 28951*

XV.: Rationes curiae Vladislai Jagellonis et Hedvigis, *zob. Nr. 1914 i 29230.*

28667. **Gorczak Br.**, Archiwum ks. Sanguszków w Sławucie, *zob. Nr. 649, Lwów III. (1432 - 1534) 1890, IV. (1535 - 1547) 1890, V. (1513 - 1547, wraz ze spisem chronologicznym dokumentów do t. I. - V.) 1897.*

R: W r. 1891: a. r., Niwa Nr. 9; Prochaska A., Aten. III.; **. Przew. nauk lit.: Gozdawa M., Gaz. warsz. 1898 Nr. 96; J Cz., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

28668. **Chmiel A.**, Zbiór dokumentów w bibliotece hr. Przeddzieckich w Warszawie, Krak. 1890.

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1891.

28669. **Piekosiński Fr.**, Monumenta medii aevi diplomatica ius terrestre polonicum illustrantia (do 1179 r.), Krak. 1897, przy dziele p. t.: Studya, rozprawy i materyały z dziejziny historyi polskiej i prawa polskiego, Krak. 1897 I.

28670. **Pawiński A.**, Teki I. - VI., *zob. Nr. 28967.*

28671. **Wierzbowski T.**, Materyały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografii pisarzy polskich, t. I. (1398 - 1600), Warsz. 1900, *zob. Zbiory aktów.*

28672. **Abraham Wł.**, O materyałach do dziejów polskich w wiekach średnich, Spraw. z poszukiwań w arch. i bibl. rzymskich, Krak. 1899, *zob. Nr. 28375.*

28673. **Smolka St.**, Archiwa w W. K. Ponańskim i w Prusiech, *zob. Nr. 18.*

659 - 662.

28674. **Kojałowicz**, Miscellanea rerum ad statum ecclesiasticum in Magno Lituaniae Ducatu, Vilnae 1650, *zob. Nr. 13163.*

28675. Narbutt T., Dzieje narodu litewskiego, Wilno 1835—1841 (Dod.), *zob.* Nr. 24637.

28676. Prochaska A., Materyały archiwalne wyjęte głównie z metryki litewskiej od 1348—1607, Lwów 1890.

R: Chmiel A., Aten. 1890 III.; Żurn. min. nar. prosw. 1890; Gorczak Br., Kwart. hist. 1891; Lisiewicz Z., Przew. nauk. lit. 1891.

Metryka litewska, *zob.* Nr. 10 i 28280 i wyd. rosyjskie Dod. do Nr. 946—965.

Zob. Nr. 10415.

Historia Litwy, *zob.* Nr. 24629—24763.

663—678.

28677. Bogusławski W., Uwaga do ko deku wielkopolskiego, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1897 XXIII., *zob.* Nr. 664 (por.: Semkowicz A., Kwart. hist. 1898).

28678. Ehrenberg H., Urkunden und Aktenstücke zur Geschichte der in der heutigen Provinz Posen vereinigten ehemals polnischen Landesteile (aus italienischen Archiven), Leipzig 1892, *zob.* *Zbiory aków*.

Zob. Acta capitulorum Crac. et Plocensis, MM hist. dioec. Vladislav. w Dod. do Nr. 1319—1326.

Zob. Nr. 18096.

28679. Fontes historiae Ukraino-Russicae (Ruthenicae), Żereża do ist. Ukrainy-Rusy, Lwów 1895 I., *zob.* *Zbiory aktów*.

28680. Gruszewskij M., Materiały dla ist. miestnawo uprawnienia (Barskie starostwo), 1894, *zob.* Nr. 17272.

Zob. Nr. 22041.

28681. Pauli Ż., Starożytności galicyjskie, Lwów 1878—1840; — Widmann K., Materyały historyczne (Dok. 1381, 1387, 1411, 1422, 1596), Prz. archeolog., Lwów 1882; — Szaraniewicz I., Materyały historyczne (1538 do 1638), tamże 1838 IV.

28682. Czemeryński K., O dobrach koronnych, *zob.* Nr. 16636.

Zob. Pomniki m. Lwowa, *zob.* Nr. 28715; Przywileje Złoczowa, *zob.* Nr. 28732.

679—687.

28683. Codex diplomaticus Silesiae, *zob.* Nr. 679; 1890 XV.; Acta Nicolai Gromis, *zob.* Wiek XV.; 1892 XVI.; Regesten (1301—1515), *zob.* Nr. 25171; 1896 XVII.; Die schlesische Oderschiffarth, *zob.* Nr. 18219; 1898 XVIII.; Regesten (1316—1326), *zob.* Nr. 25171; 1899 XIX; 1900 XX.; Schlesiens Bergbau in Hüttenwesen (1136—1528).

Scriptores rerum silesiacarum, *zob.* Nr. 5860.

28684. Codex diplomaticus Lusatiae superioris, hrsg. v. Jecht E. (Hussitenkriege u. Fehden), Görlitz 1899—1900 t. 2.

28685. Bellerode B., Beiträge zur Schlesiens Rechtsgeschichte (Herrschaft Pless), Breslau 1896—1900 z. 4.

28686. Grünhagen u. Markgraf, Lehns- u. Besitzurkunden Schlesiens, *zob.* Nr. 683, por.: Wendt, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Altertum Schlesiens 1896 XXX.

28687. Wagner A., Schlesisches aus dem vaticanischen Archiv 1316—1371, *zob.* Nr. 12693 i 23377.

28688. Archiv f. Gesch. Schlesiens, v. J. G. Worba Sorau (nie: Soran), *zob.* Nr. 685.

28689. Zeitschrift d. Vereins f. Gesch. u. Alterth Schlesiens, Bresl. 1890—1900 XXIV. do XXXV., *zob.* Nr. 686.

Por.: Parsch J., Landeskunde, *zob.* Nr. 10051, *zob.* też Nr. 10278—10299 i Hist. p. lit. Nr. 23784—23879.

Zob. Nr. 14823, 19336 i 28462.

688—696.

Scriptores rerum prussicarum, *zob.* Nr. 5866, *zob.* też Nr. 13741.

28690. Strehlke E., Tabulae ordinis Teutonici, *zob.* Nr. 691 (Statuten, *zob.* Nr. 13755).

R: Töppen M., Altpreuss. Mtschr. VII.

28691. Neues Preussisches Urkundenbuch, Westpreussischer Th. I.: Urkunden d. Bisth. Culm, *zob.* Nr. 725, II. Urkunden d. Bisth. Samland, hrsg. v. Woelky u. Mendthal, Leipz. 1891—1898.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1892, 1893, 1899; Froelich X., Westpreuss. Ztschr. 1894 XXXIV.; Tenze, Ztschr. f. Gesch. v. Marienwerder 1895 z. 88 (Dodatki).

Nowa Marchia, *zob.* Nr. 24007.

28692. Ehrenberg H., Italienische Beiträge zur Gesch. der Provinz Ostpreussen, *zob.* Nr. 28376 i 28377 (por.: Lohmeyer, Forsch. z. brandenb. Gesch. 1898).

28693. Lengnich G., Gesch. der preuss. Lande (Dod.), *zob.* Nr. 9464.

28694. Hanow M. C., Preussische Lieferung alter und neuer Urkunden, Leipzig 1755 DS.

Lites ac res gestae, *zob.* Nr. 1785.

Zbiory praw, *zob.* Nr. 1122—1138 (Akten der Ständetage, *zob.* Nr. 1123).

28695. Beneficium primum investiturae Borussiae, Crac. 1559 DS.

28696. Faber K., Preussisches Archiv, Königsb. 1809—1810.

28697. Hölle, Brandenburgische Hausverträge aus den Urkunden gezogen, Oberfränkisches Archiv 1845 III.

28698. Preussische Provinzial-Blätter, hrsg. v. Richter, Königsb. 1821—1836, 1842—1845; — Neue Preussische Provinzial-Blätter, hrsg. v. Hagen u. Meckelburg, Königsb. 1856—1859, 1864—1866.

Zob. Nr. 16293, 24011, 28451.

Zob. *Historia Prus* Nr. 23923—24114.

697—706.

28699. **Prümers R.**, *Pommersches Urkundenbuch*, zob. Nr. 700—701, Stettin 1877 I. 2, 1881 II. 1, 1885 II. 2, 1888 III. 1, 1891 III. 2 (do r. 1300).

R: Wehrmann R., *Kwart. hist.* 1892.

28700. Perlbach M., *Materialien z. Gesch. Pommerellens hauptsächlich während der Ordenszeit*, *Altpreuss. Mtschr.* 1900 XXXVII.

28701. Rango M., *Origines Pommeraniae, Colbergae 1681; Pomerania diplomatica, Franc. ad Viadr. 1707*, zob. Nr. 23889; *Klinkowström v., Allg. Repertorium, Stralsund 1799* (DS.)

28702. *Quellen z. pommerschen Gesch.*, hrsg. v. d. Ges. f. pomm. Gesch., Stettin 1885.

Historia polit., zob. Nr. 23880—23922.

707—715.

28703. **Liv-, Est- und Curländisches Urkundenbuch**, zob. Nr. 707; Riga 1889 IX. (436—1443), hrsg. v. Hildebrand H. u. Schwartz Ph.; 1896 X. (1444—1449), hrsg. v. Schwartz Ph.; 2. Abth.: 1900 I. (1494—1500), hrsg. v. Arbusow L. [por.: Schwartz Ph. u. Arbusow L., *Die Arbeiten f. d. liv-, est- u. kurländisches Urkundenbuch in den Jahren 1894—1897*, Riga 1897; *Hollander B. A., Sachregister z. Bd. VII.—IX.*, Riga 1900; *Lewicki A., Kwart. hist.* 1891; *Prochaska A.*, tamże 1898 (*Kaz. Jagiell. a Inflanty*)]

R: Winkelman, Sybels *Hist. Ztschr.* 1891 II.; Poelchau A., *Rigastadtblätter* 1903; Schäfer, *Deutsche Lit. Ztg.* 1930 Nr. 47.

28704. **Est- u. Livländische Brieflade**, zob. Nr. 712, hrsg. v. Bunge F. G. u. Toll (nie Troll); 1879 III., v. Schwartz Ph.

28705. *Auctuarium indicis corporis historico-diplomatici et epistolaris Livoniae, Esthoniae, Curoniae, Mith. Liv-, Esth- u. kurl. 1843 II.*; — *Napiersky, Neu entdeckte Urkunden*, tamże 1844; — *Kaltmeyer, Bericht von einem Hefte, Abschriften Kurland betreff. Urkunden*, tamże 1849 IV.; — *Minzloff, Verzeichniss einiger Urkunden, die im Depart. der ausländ. Confessionen heim kais. Ministerium des Innern aufbewahrt werden* (nebst dem Wortlaut 1487—1623), tamże 1857 VIII.

28706. Busch N., *Zwei Publicationen aus dem vaticanischen Archiv, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprovin-*

Russlands 1897—1898; — *Tenze, Zu den von H. Baron Bruiningk vorgelegten livländ. Urk.*, tamże; — *Winkelman, Livländische Forschungen*, *Mith. Liv-, Esth- u. Kurl.* 1868 XI., zob. Nr. 13207.

Zob. Nr. 4124, 13207, 16359.

Historia polityczna, zob. Nr. 24115 do 24257 (*Dokumenty w zbiorowych wydawnictwach pod Nr. 24115—24127*).

716—717.

28707. *Supplementum analectorum terrae Sepusiensis, pars I.* (E. b. r.).

28708. Demkó Kálmán, *Lőcse város le- vélsárának Lengyelországra vonatkozó irományai a XVI. századból, Századok 1883* (*Dok. miejskiego arch. w Lewoczy*).

718—824.

Dokumenty, odnoszące się do miejscowości, ogłoszone w historii miast, zob. Nr. 17223 do 17340, 21861—21977, 22604.

Zob. też *Kościół: Dyecezye Nr. 12913, Zakony i klasztory Nr. 13231, Metropolie Nr. 14405, Monastery Nr. 14526*.

28709. *Akty barskawo starostwa, Arch. jugo-zapadn. Rossii*, zob. Nr. 967 i *Dod. I.* Nr. 24406.

Betz, zob. Nr. 17269 i 24392.

Chetmno, zob. Nr. 725, 10482, 17320.

Czersk, księgi sądowe, zob. Nr. 1243.

Częstochowa, zob. Nr. 13966.

Elbląg, zob. Nr. 11331, 17324, 23960.

Gdańsk, zob. Nr. 18184, 23980.

Halicz, zob. Nr. 22605.

Innowrocław, zob. Nr. 1321 i *Dod. I.*

28710. *Barącz S., Pamiątki Jazłowieckie*, Lwów 1862.

28711. *Czołowski A., Z przeszłości Jezupola*, *Przew. nauk. lit.* 1889, *Odb. Lwów* 1890.

R: Bostel F., *Kwart. hist.* 1891; N. M., *Kij. Star.* 1892 IV.

Kijów, zob. Nr. 24454—24462.

28712. *Hruszewskij M., Kilka kijiwskich dokumentów XV.—XVI. w.*, *Zap. tow. Szewcz.* 1896 XI.

Prawa, przywileje i statuta Krakowa, zob. Nr. 1187 i *Dod. I.*

28713. *Szajnocha K., Do historii Krakowa*, *Dz. lit.* 1853, *Szkice hist. t. I.*

28714. **Piekosiński Fr.**, *Codex diplom. Universitatis studii generalis cracoviensis pars V.* (1549—1605), *Krak. 1900*, zob. Nr. 749.

R: *Jisko X., Przew. nauk. lit.* 1873 II.; *Matusiak, Prz. powsz.* 1885 VI.

Kraków, zob. Nr. 17241–17248; Akta kapituły krakowskiej, zob. Nr. 1320 i Dod. I.; konsystorskie, zob. Nr. 28310.

Królewiec, zob. Nr. 17318.

Krosno w Prusach, zob. Nr. 19330.

Krzemieniec, zob. Nr. 24420.

Kwidzyna, zob. Nr. 17333.

28715. **Czołowski A.**, Pomniki dziejowe Lwowa z arch. miasta, Lwów 1892 I. (Najstarsza księga miejska, 1382–1389), 1896 II. (Księga przychodów i rozchodów, 1404 do 1414); — Barącz S., Pamiętnik dziejów polskich z aktów urzędowych lwowskich, 1383 do 1799, Lwów 1855, *zob. Nr. 1369.*

28716. Monumenta confraternitatis Staupigianae leopoliensis, *zob. Nr. 14134, 14639.*

Lublin, zob. Nr. 1247–1254.

Łowicz, zob. Nr. 23715.

Łuck, zob. Nr. 24421.

28717. Joachim, Das Marienburger Tresslerbuch (1399–1409), Königsb. 1896.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1899.

Międzyrzecze, zob. Nr. 17229.

28718. Warschauer A., Gesch. d. Stadt Mogilno, Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1893.

Oświęcim, zob. Nr. 28327.

Płock, zob. Nr. 17233 i 23770; Akta kapitulne płockie, zob. Dod. I. do Nr. 1319 do 1323.

28719. **Cramer**, Urkundenbuch der Bischeffe v. Pomesanien, Ztschr. d. hist. Vereins, Marienwerder 1885–1887 z. 15–18, *zob. Nr. 781.*

Poznań, zob. Nr. 17224; Akta kapitulne poznańskie, zob. Dod. I. do Nr. 1319–1323.

28720. **Hruszewskij M.**, Opisy koroliwsczyn w ruskich zemlach XVI. w., t. II.: Lustracji zemel peremyskoj i sianockoj (Fontes historiae ukraino-russicae, II.), Lwów 1897.

Przemyśl, zob. Nr. 24340.

Pułtusk, zob. Nr. 23717.

28721. Materiały dla stat. op. radomskiej gub., II. 1882, *zob. Nr. 10285.*

Rewel, zob. Nr. 17340.

Ryga, zob. Nr. 17336, 24159.

28722. Bergengruen A., Ein Verzeichniss der nach dem Jahre 1438 dem Lübschen Domkapitel übergebenen Urkunden des Rügischen Erbstifts, Mitth. aus d. livl. Gesch. 1900 XVII.

28723. Morawski Szcz., Sądeczyzna, *zob. Nr. 796* (por.: Adamowicz A., Bibl. warsz. 1865 III.).

28724. Sygański J., Nowy Sącz w epoce Wazów, Przew. nauk. lit. 1899–1900, Odb. Lwów 1900.

Sambora, zob. Nr. 28691.

28725. S. Fr., Opisanie miasta Sambora i obwodu jego, dzieje dawne miasta tego i stan niniejszy, Czasop. księgoz. Ossolińskich 1829 z. II.; — Dobriański A., Korotkii zapiski istoryczeskii o misti Sambori, Zoria hałyck. jako album. Lwów 1860; — Budzynowski, Kronika miasta Sambora, Sambor 1891.

28726. Opisanie miasta Sandomierza, 1776, (E. b. r.) DS.

28727. Chądzyński J. N., Wspomnienia sandomirskie i opis miasta Sandomierza, Warsz. 1850; — Tenże, Hist.-statyst. opisy miast starożytnych w ziemi Sandomierskiej, Warsz. 1855 t. 3; — Buliński M., Monografia Sandomierza, Warsz. 1879, *zob. Nr. 17255* (por.: Korzon T., Aten. 1879 IV.).

28728. Becker J., Urk. d. Stadt Schlave, *zob. Nr. 800*, II. Progr. Gymn. Schlave 1877 do 1878.

Świeć, zob. Nr. 24010–24011.

Tarnopol, zob. Nr. 17267.

Toruń, zob. Nr. 17312.

Trembowla, zob. Nr. 24342.

Warszawa, zob. Nr. 17230–17238.

28729. Dubiński P., Zbiór praw i przywilejów miastu Wilnowi nadanych, Wilno 1788 DS., *zob. Nr. 17278–17283.*

28730. Potwierdzenie przywilejów Witebska przez Zyg. Aug., Bibl. star. pisarzy Wójcickiego, *zob. Nr. 1008–1010.*

Włodzimierz wołyński, zob. Nr. 24425.

28731. Jonesnau J., Stan miasta Wschowy, Leszno 1783 DS.; — (Dok. dla Wschowy z r. 1514, 1521, 1596, 1637), Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Posen I., V.

Wrocław, zob. Nr. 5860, 17287, 25416.

Zastaw, zob. Nr. 24423.

Zator, zob. Nr. 28327.

28732. Uranowicz Z., Przywileje miasta Złoczowa i okolicy, Spraw. gimn. w Złoczowie, Złoczów 1895 i 1897.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1896; d. Prz. tyg. 1896.

825–831.

28733. **Emler J.**, Regesta diplomatica nec non epistolaria Bohemiae et Moraviae, *zob. Nr. 825*, Pragae III. (1311–1333), 1893 IV. (1333–1346).

R: m., Čas. mus. kral. česk. 1893.

28734. **Archiv český**, čili staré písemné památky české i moravské, Praga od r. 1840; — Historický Archiv české Akademie, Praga do r. 1900 t. 19.

28735. **Emler J.**, Libri confirmationum ad beneficia ecclesiastica Pragensem per archidiecesim (1400—1436), Prag. 1889, *zob.* Nr. 829.

28736. **Borový C.**, Libri erectionum archidiecesis Pragensis saec. XIV. et XV., Pragae 1889, *zob.* Nr. 830.

28737. **Tadra F.**, Soudní akta konsistoře Pražské, I.—VI. (1373—1408), Historický Archiv české Akademie I., II., VIII., XI., XV., XVIII. 1893—1900.

28738. *Monumenta historiae bohémica*, ed. ab A. Gindely, V. Borový Cl., Acta consistorialia, Praga 1864—1890 I.—II., (wyd. tytułowe) 1893.

28739. **Jireček H.**, Codex juris bohémici, t. I. (Aetatem Premyslidarum continens), Pragae 1867; t. II. (1306—1378), Pragae 1896.

28740. **Čelakovský J.**, Codex iuris municipalis, I. Privilegia civ. Pragensium, Pragae I. 1886, II. 1895.

R: Mith. d. Inst. f. österr. Gesch. VII.

28741. **Städte u. Urkundenbücher** aus Böhmen, hrsg. v. Schlesinger L., Prag u. Leipz. od r. 1876, 1.: Stadt-buch von Brüx (do 1526), Prag 1876; 2.: Urk. Buch d. Stadt Saaz (do r. 1526), Prag 1892 Nr. 2; 3. Urk. Buch v. Aussig, Prag 1896; — Strnadt J., Listař král. města Pílně a druhdy oddaných osad, Pilsno 1891 I. (1300—1450); — Gradl II., *Monumenta Egrana* (Cheb), Eger od r. 1884.

28742. **Brandl V.**, Codex diplomaticus et epistolarius Moraviae, 1886 XI. (1375—1390), 1890 XII. (1391—1399), 1897 XIII. (1400 do 1407), *zob.* Nr. 832.

28743. **Brandl V.**, Libri citationum et sententiarum, Berno do r. 1895 t. 6.

Por.: Zibrť Č., Bibliografie české historie, Praga 1900.

831 882.

28744. **Böhmer J. Fr.**, Regesta, *zob.* Nr. 258; nowe wyd. uzupełn., Innsbruck od r. 1877; Regesta imp., I. (Karolingowie) von Mühlbacher E., II. (Saski dom) von Otenthal E., V. (1198—1273) von Ficker J. u. Winkelmann E., VI. (1273—1313) von Redlich O., VIII. (Karol IV.) von Huber A., XI. (Zygmont 1410—1437) hrsg. v. Altman W.

28745. **Monumenta Germaniae** (wydania in 4° sectio V. 1.: Diplomata regum et imperatorum Germaniae), *zob.* Nr. 5891.

28746. Sybel H. u. Sickel Th., Kaiserurkunden in Abbildungen, Berlin 1880—1891 (11 zeszytów).

28747. *Acta imperii inedita seculi XIII.* (1198—1273), hrsg. v. Winkelmann E., Innsbr. 1880; — *Acta imperii seculi XIII et XIV.* (1200—1400), hrs. v. Winkelmann E., Innsbr. 1885.

28748. **Archiv d. Ges. f. ältere deutsche Gesch.**, Frankf. od r. 1820—1874; Neues Archiv i t. d., od r. 1876.

28749. **Publicationen** aus den k. preuss. Staatsarch., Leipz. 1890—1900, *zob.* Nr. 29042.

28750. **Ehmek R. u. Bippen W.** (nie Rippen), Bremisches Urkundenbuch (do 1420), Bremen 1873—1889 I.—IV., V. 1.

28751. Lappenberg J. M., Hamburgisches Urkundenbuch (do 1300), Hamb. 1842.

28752. **Schmidt G.**, Urkundenbuch des Hochstifts Halberstadt, Leipz. 1883—1889 t. 4 (Publ. a. d. Preuss. Staatsarch.).

28753. **Volger E.**, Urkundenbuch des Hochstifts Hildesheim, *zob.* Nr. 861.

28754. **Janicke K.**, Urkundenbuch d. Hochstifts Hildesheim u. seiner Bischöfe (Publ. a. d. preuss. Staatsarch. 65), Leipz. I. (do r. 1221) 1896.

28755. **Doebner R.**, Urkundenbuch der Stadt Hildesheim (do 1456), Hildesh. 1881—1900 I.—IV.

Köhler (nie Köchler), *zob.* Nr. 867.

28756. Heinemann O., Codex diplomaticus Anhaltinus (do 1400), Dessau 1867—1883 t. 6.

28757. **Codex diplomaticus Saxoniae regiae**, hrsg. v. Gersdorf G., Posern-Klett K. Fr., Posse O., Ermisch H., Leipz. 1864 do 1898, 1. Haupttheil I.—III.: Urkunden d. Markrafen v. Meissen und Landgrafen v. Thüringen; 2. Haupttheil I. III.: Bisthum Meissen, IV.: Stadt Meissen und ihre Klöster, t. 14, *zob.* Nr. 879 i 882.

28758. *Regesta diplomatica nec non epistolaria hist. Thuringiae*, Jena 1898 t. 2

28759. *Codex diplomaticus Lubecensis*, *zob.* Nr. 873, Abth. II. 1856—1898 I.—X. (do 1465 r.).

28760. **Hansisches Urkundenbuch**, hrsg. v. Verein f. Hans. Gesch. (Höhlbaum, Kunze, Stein), Halle, Leipz. 1876—1899 I.—VIII.; — Die Recesse und andere Akten d. Hansetage (1256—1430), hrsg. v. Koppmann K., Leipz. 1870 i n. I.—VI.; 2. Abth. (1431—1476), hrsg. v. Ropp G., Leipz. 1876—1892 I.—VII.; 3. Abth. (1477—1530), hrsg. v. Schäfer D., Leipz. 1881 do 1899 I.—VI.; — Höhlbaum K. u. Keussen II., *Inventare hansischer Archive d. XVI. Jahrh.*, I. Kölner Inventar, Leipz. 1896.

28761. **Hertel G.**, Urkundenbuch d. Stadt Magdeburg I (do 1403), Halle 1892, *zob.* Nr. 28453.

28762. Gurnik A., Die Urkunden d. Stadt-Archivs zu Frankfurt a. O., I. 1253—1373, II. 1377—1512, Frankf. a. O. 1896

28763. Kehr P., Urkundenbuch d. Hochstifts Merseburg (Geschichtsquellen d. Prov. Sachsen t. XXXVI.), Halle 1899.

28764. Mecklenburgisches Urkundenbuch, zob. Nr. 877, I.—XVIII. (do r. 1897).

28765. Wedel H. F. P., Urkundenbuch z. Gesch. d. Geschlechtes d. Grafen u. Herren v. Wedel, Leipz. 1891 III. 2. (1356—1373).

Por.: Dahlmann-Waltz, Quellenkunde (1894) Nr. 464—661.

883—886.

28766. Jaffé Ph., Regesta pontificum Romanorum, zob. Nr. 884; 2 wyd. cura Loewenfeld, Kaltenbrunner F., Ewald P., Lips. (1881) 1885—1888 t. 2; — Loewenfeld S., Epistolae pontificum Rom. ineditae, Leipz. 1885; — Wilmans, Ergänzungen zu Jaffé's u. Potthast Regesta pontificum aus preuss. Arch., Arch. Ztschr. 1878 III, 1879 IV.

28767. Theiner A., Codex diplomaticus domini temporalis S. Sedis, Romae 1861 do 1862.

28768. Regesta Clementis Papae V., Leonis XIII. iussu et munificentia, Romae 1893 I.

28769. Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome, 2. série: Les régistes: d'Innocent IV., les reg. de Benoît XI., le liber Pontificalis, les reg. de Boniface VIII., les reg. de Nicolas IV., le liber censuum de l'Eglise Romaine, les reg. d'Honorius IV., la nécropole de Myrina, les reg. de Grégoire IX., les reg. d'Alexandre IV., les reg. de Grégoire X., les reg. de Clément IV., les reg. d'Urbain IV., Paris 1888—1900; — Loye J. de, Les archives de la chambre apostolique au XIV. s., I. Inventaire (Bibl. t. LXXX.), Paris 1899.

28770. Déprez E., Recueil des documents pontificaux conservés dans diverses archives d'Italie (XIII. et XIV. siècle), Quellen aus ital. Archiven u. Bibliotheken 1900 III.

28771. Rossi G. B., De origine historia indicibus scrinii et bibliothecae sedis apostolicae, Romae 1886; — Denifle H., Die päpstlichen Registerbände des XIII. Jahrh. und das Inventar derselben v. J. 1339, Berlin 1886; — Schmitz L., Übersicht über d. Publicat. a. d. päpstl. Registerbänden des XIII. bis XV. Jahrh. vornehmlich seit d. J. 1831, Röm. Quart. Schrift VII.; — Arnold R., Regesten aus d. päpstl. Archiven z. Gesch. d. Deutschen Reichs u. seiner Territorien im XIV. u. XV. Jahrh., Pontifikat Eugenii IV. (1431—1447), Repertorium Germanicum, Regesten etc., hrsg. durch d. preuss.

hist. Inst. zu Rom, Berlin 1897 (por.: Abraham Wl., Kwart. hist. 1898), zob. Nr. 25448.

28772. Pflugk Harttung, Iter Italicum, Stuttg. 1883, z. b. Nr. 28410; Schwalm J., Reise nach Italien im Herbst 1893 (XIV. wick), Neues Archiv 1910 XXVI.

Zob. Nr. 28370—28377 i 28410.

887—907.

28773. Monumenta Hungariae historica, zob. Nr. 893; A I. Diplomataria XIX.—XXX. (1899); III Acta Comitiorum Hungariae XV. (1892), Transsilvaniae XVII (1894); B II. Codex dipl. Andegav. VI. (1891); VI. Törtenelmi Tár, nowa serya I.—XXII. s. 3 1900 I.

28774. Nagy E. (i inni), Codex diplomaticus patrius Hungariae, Jaurini do r. 1891 t. 8.

28775. Nagy E., Codex dipl. Andegavensis. Budapest 1891 VI. (MM Hung. hist.), zob. Nr. 896.

28776. Monumenta Vaticana Hungariae, ed Fráknoi W., Budapest, zob. Nr. 903, s. I. t. IV. (Bonifacy IX, 1396—1404) 1890, t. VI. (Mathiae Corv. Epistolae) 1891—1893 (por.: Finkel L., Przew. nauk. lit. 1885); — Fráknoi W. (Archiwa watykańskie), Szazadok 1892 XXVI; Tört. Tár n. s. XV.

28777. Kolosváry i Ováry (Werböcziego Tripartitum), tekst i noty, Budapest 1894.

28778. Nagy J., A Sztáray gróf család oklevéltára (dypl. rodziny Sztáray), Budapest do r. 1890 t. 2; — Tenze, Cod. dipl. fam. v. Zichy de Vásonkeői, Budapest dor. 1894 t. 6 (t. VII.: rejestr); — Kammerer E., Codex dipl. fam. Zichy, Budapest 1895 VIII.; — Zimmermann F., Codex dipl. familiae Teleki de Szék, Budapest 1895 t. 2; — Tháloczy L., Barabás S., Hodinka A., Codex dipl. Comitum de Blagay, MM. hist. ser. I. Dipl. XXVIII, Budapest 1897; — Codex epistol. et diplomaticus com. Nic. de Zrinyi, tamże ser. I. t. XXIX.—XXX., Budapest 1898 do 1899; — Karácsonyi J. (Regesta z archiwum rodziny Pongráva), Tört. Tár 1899 n. ser XXI.

28779. Zimmermann Fr., Werner K. u. Müller G., Urkundenbuch z. Gesch. d. Deutschen in Siebenbürgen, Hermannstadt do r. 1893 t. 2.

28780. Szabó K. i Szadeczky L., Székely Oklevéltár (Archiwum Szeklerów), Klausub. do r. 1898 t. 7.

28781. Monumenta spect. hist. Slavorum meridionalium, Zagreb dor. 1897 t. 29; — Kukuljevic de Saccis, Regesta doc. regni Croatiae, Dalmatiae et Slavoniae (do 1400), Zagreb 1875—1897 t. 6.

28782. Pauler J. i Szilágyi A. (Źródła odnoszące się do podboju kraju przez Magyarów), Budapest 1900.

28783. Décsényi J., Codex epistolaris Matthias Corvinus, Magyar könyvszemle XVI. (64 listów).

Por.: Mangold L., Ungarn, Jahresberichte f. Geschichtswissenschaft 1890—1900.

28784. Documente privitoare la istoria Românilor culese de Eud. de Hurmuzaki, publ. ale Acad. Române, București 1897—1900, t. I. cz. 1 (1199—1345), 2. (1346—1450), II. 1. (1451—1575), 2. (1451—1510), 5. (1511—1530), 4. (1531—1552), 5. (1552—1575), III. 1. (1576 do 1599), 2. (1576—1600), IV. 1. (1600—1649), 2. (1576—1650), V. 1. (1650—1699), 2. (1650 do 1699), VI. (1700—1750), VII. (1750—1818), VIII. (1376—1650), IX. 1. (1650—1747), 2. (1751 do 1756), X. (1763—1844), XI. (1517—1612); Supplement I.: t. I. (1518—1780), II. (1781 do 1814), III. (1709—1812), IV. (1802—1849), V. (1822—1838), VI. (1827—1849); Supl. II.: t. I. (1510—1600), II. (1601—1640), III. fasc. 1. (1641—1703); wydawcy: Bogdan J., Colescu V., Densușianu N., Jorga N., Lugosianu O., Odobescu A. J., Sturdza D. A., Źłom. dok. polskie: Kałuźniacki E. i Skupiewski L.

28785. Codrescu Th., Uricaru seu colectiune de diferite acte, Jassi do r. 1892 t. 19; — Urechia V. A., Codex Baudinus, Acad., 1895 (odn. się do połowy XVII. w.); — Jorga N., Acte si fragmente en privire la istoria Românilor, București 1895 I. (1517—1612), por.: Barwiński E., Kwart. hist. 1900.

28786. Kałuźniacki E., Dokumenta mołdawskie, zob. Nr. 913, por.: Archiv f. slav. Philol. 1879 III.

28787. Iz drewnych dokumentow mołdawskich i wołoskich, Buk. Zoria, Czerniowce 1870 Nr. 1, 6—7.

916—945.

28788. Materiały dla istorii imperat. Akademii nauk, Petersb. 1889—1897 t. 9 (do r. 1749); — Protokoły zasiedania konferencji Akad. nauk, Petersb. 1897 I. (1725—1744), 1899 II. (1744—1770), zob. Nr. 916.

28789. Akty historyczeskie (Historica Russiae Monumenta ab A. I. Turgenewo), zob. Nr. 919, por.: Czas. Bibl. Ossol. 1842 IV.

28790. Serge de Westman, Diplomatie de l'ancienne Russie, Revue d'hist. dipl. 1897 (zestawienie relacji postronnych o Rosji IX.—XVI. w.).

28791. Akty moskowskawe gosudarstwa, Petersb. od r. 1890 (Rasriadnyj prikaz Moskowskoj stol. 1581—1634, 1890; Czasy Chmielnickiego i Wyhowskiego, 1894), por.: A. Dar., Niwa 1893 Nr. 6.

28792. Juszkw A., Akty XIII.—XVII. w. przedstawlenne w razradnyj prikaz (familijne dok. t. zw. pałata rodosłownych dzieł po r. 1683, najstarszy 1257, najwięcej z XVI. w.), Czenija w imp. obszcz. ist. 1893, Odb. Moskwa 1899, por.: Ist. Wiestn. 1899 II.

28793. Szeremetiew S., Gramoty 7080 do 7111 godow (1572—1603), Czenija imp. obszcz. ist., Moskwa 1897 CLXXX.

28794. Sbornik materiałow po ist. predkow carja Michajła Fedorowicza, Petersb. 1898 t. 2.

28795. Sumakow S., Obzor gramot kolegii ekonomii, Moskwa 1899.

28796. Wessolowski J., Pamiatniki dipl. i torgowych znoszenij moskowskoj Rusy z Persiej, I, Trudy wostoczno-awto. arch. obszcz. 1891—1898.

28797. Archiw gosudarstw. sowieta (Kata-rzyna II., Aleks. I.), Petersb. 1869—1899 t. 4 (12 części), zob. Nr. 923 (por. t. IV.: N. S., Kij. Star. 1898 II.).

28798. Senatskij Archiv (czasy Anny, Elżbiety i Pawła I.), Petersb. 1889—1897 I. do VIII.; — Dokłady i prigovory senata w carstwow. Pietra W. (1711—1715), Petersb. 1880—1897 I.—V.

28799. Sbornik materiałow izwlecz. z arch. Jewo Imp. Wielicz. kancelarii, Petersb. 1876 do 1897 t. 9 (do r. 1844).

28800. Sbornik materiałow dla ist. pro-szwieszczenija w Rossii izwl. iz arch. min. nar. prosw., Petersb. 1893—1897 t. 2 (t. II. 1803—1804), 1898 III. (1805—1807).

28801. Sbornik wojenno-istor. materiałow izd. pod red. Myszajewskawo, Petersb. 1892 do 1899 t. 12 (I.: Wojna szwedzka, 1705 do 1708; II.: Rozkazy i relacye Münicha z r. 1739; III.: Varia z czasów Anny Joann. i Kat. II., Dziennik Lacy'ego z r. 1733—1737, Wojna 1768; Koresp. Rumiancowa i Potemkina, 1772 i 1773; IV.: Koresp. tyche i Suworowa z 1787 i 1789; V.: Wojna szwedzka 1708—1714; VI.—VIII.: Potemkina papiery, 1774—1791 (w t. VIII. dod. koresp. Kachowskiego od paźdz. 1791 do paźdz. 1792 i varia z r. 1793, zob. Nr. 28808 t. 47); IX.: Prawa i instrukcje wojskowe Piotra W., Artykuły z r. 1715; X.—XI.: Relacye Münicha z 1736—1738; XII.: Dziennik Szeremetiewa 1711—1712), wydawcy: Masłowski, Dubrowin, Myszajewski, Prokopowicz (por.: Askenazy Sz., Kwart. hist. 1899 str. 881—884).

28802. Materiały dla ist. russkawo flota, zob. Nr. 932, X.—XIII. (1783—1789) 1890; — Opisanie dzieł archiwa morskawo ministerstwa, Petersb. 1891—1899 t. 8.

28803. Dokumenty i dzieła iz archiwa praw. Sinoda, Petersb. 1863—1897 t. 5, zob. Nr. 932; — Połnoje sobranije postanowlenij prawosławnawo ispowidanija rossijskoj imperii, Petersb. do r. 1890 t. 7 (do Anny Joann.).

28804. Opisanije dok. i bumag w mosk. arch. min. justicii, do r. 1899 t. 11, zob. Nr. 934 i 23358; — Szeremetjewskij W., Ist. archiwa ministerstwa justicii, do r. 1891 t. 8.

28805. **Moskowskij głównyj archiw min.** inostrannyh dzieł, Moskwa 1898 (także przekład franc.).

28806. **Martens F.** Sobraunije traktatow i konwencyj zakł. Rossieju z inostr. derżaw., Recueil des traités et conventions conclus par la Russie avec les puissances étrangères (I.—IV. z Austrią, V.—VIII. z Niemcami, IX.—XII. z Anglią), Petersb. 1898 t. 12.

Por.: Martens F., Rev. d'hist. dipl. 1891 i 1894; Russkaja myśl 1891; Athaenaeum, London 1895, Prz. kutyeczny 1871—1875; Szardowski A., Prz. powoz 1884 II.; Sybels Hist. Ztschr. XXXVI., XXXVIII., XLIII., LIH., LXVI. (Table générale, por.: tamże XXXVII.).

28807. **Bantysz Kamenskij N. N.**, Obzor wnesznych snoszenij Rossii, Moskwa 1894 do 1897 t. 3.

28808. **Sbornik** russkawo istor. imp. obščestwa, Petersb. 1867—1900, *zob.* Nr. 940. Treść tomów: 1. Koresp. Katarzyny II. z Orłowem i Nassauem 1787—1790, z panią Geofrin 1763—1768, Sprawa Jezuitów na Białorusi; 2. Varia do Alex. I., Sprawy szwedzkie i multańskie, Autobiogr. Pozzo di Borgo, Papiery Orłowa; 3. Depesze posłów saskich w Petersburgu za Aug. II., Varia do Alex. I., Autobiogr. Capo d'Istria; 4. Komisya „dla soczynienia projekta nowawo ułożenija” za Kat. II.; 5. Papiery Repnina od r. 1764, Listy Alex. I. i w. ks. Konst. do Laharpa 1788 do 1829, C. d. depesz saskich; 6. Papiery Repnina, Pierwsze budżety Kat. II., Memoryał ks. Adama Czartoryskiego dla Alex. I. z 1807, Papiery Panina o buncie Pugaczewa, Dypl. dok. XVII. w.; 7. Papiery Kat. II. z 1744 do 1764 (Listy Stan. Aug. z r. 1758); 8. C. d. t. 4.; 9. Varia: Arch. Pawłowskie z r. 1782 (ks. Wiazemskiego), Kor. Panina z Rumiancowem 1765—1771, ks. Czartoryskiego z Nowosilcowem; 10. Papiery Kat. II. (1765—1771); 11. Pisma Piotra I.; 12. Rel. posł. ang. 1762 do 1769; 13. Papiery Kat. II. (1771—1774); 14. C. d. t. 4.; 15. Arch. Pawłowskie, Dep. Mardefelda posła pruskiego do Piotra W., Relacye Repnina z Konstantynopola; 16. Pisma Repnina z rządów na Litwie; 17. Kor. Kat. II. z Falkonem; 18. Depesze Mercy d'Argenteau do Maryi Teresy i Kaunitza i z ros. ministr. 1762; 19. Ang. poselstwo 1770—1776; 20. Varia z XVIII. w. (Piotr W., Koresp. Kat. II. z Frydr. II. Paweł); 21. Lata 1810—1812: Czerniszew, Kurakin, Sperański; 22. Poselstwo pruskie (hr. Solms) 1763—1766; 23. Kor. Kat. II. z Grimmem 1764—1796; 24. Duńskie poselstwa w Rosyi i Szwecyi 1615 i 1616; 25. Papiery B. P. Szeremetiewa 1704—1708; 26. A. A. Bezborodko 1747—1787; 27. Papiery Kat. II. 1774—1788; 28. Finanse za Kat. II.; 29. A. A. Bezborodko 1788—1799; 30.; 31. Cesarzewicz Alex. Nikołajewicz; 32. C. d. t. 4.; 33. Listy Grima i Diderota do Kat. II., E. J. Birona do Kayserlinga;

34. Poselstwa franc. 1681—1718; 35. Stosunki z Polską 1487; 36. C. d. t. 4.; 37. Koresp. Frydr. II. z Solmsem, c. d. t. 22.; 38. Stosunki z Anglią 1581—1604; 39. Poselstwo ang. 1704—1703; 40. Poselstwo franc. 1719 do 1722; 41. Stosunki z Tatarami i Turcyą za Iwana III. i Wasyla Iwanowicza; 42. Papiery Kat. II. 1788—1796; 43. C. d. t. 4.; 44. Kor. Grima z Kat. II.; 45. Finanse za Kat. II., Pawła i Alex. I.; 46. Depesze Mercy d'Argenteau, c. d. t. 18.; 47. Papiery Bułhakowa 1779—1793, Reskrypty dla gen. Kachowskiego i Kreczetnikowa; 48. Dypl. kor. Kat. II. 1762—1764; 49. Konsulat franc. w Petersburgu 1722—1724; 50. Ang. poselstwo 1708—1722; 51. Kor. dypl. Kat. II. 1764 do 1766; 52. Poselstwo franc. 1723—1725; 53. Stosunki z Zakonem niem. w Prusiech; 54. Kor. Richelieu za Alex. I.; 55. i 56. Werchownyj tajnyj sowiet 1726; 57. Dypl. kor. Kat. II. 1766—1767; 58. Poselstwo franc. 1725; 59. Stosunki z Polską i Litwą 1533 do 1560; 60. Mat. do słownika biograf.; 61. Poselstwo ang. 1712—1719; 62. C. d. t. 60.; 63. C. d. t. 55; 64. Poselstwo franc. 1726 do 1727; 65. Papiery Repnina z kongr. cieszyńskiego 1779; 66. Poselstwo ang. 1728—1733; 67. Dypl. kor. Kat. II. 1768; 68. C. d. t. 4.; 69. C. d. t. 55., z r. 1727; 70. Stosunki z Francją 1800—1802; 71. Stosunki z Polską i Litwą 1560—1570; 72. Koresp. Frydr. II. z Solmsem, c. d. t. 37.; 73. Papiery A. A. Zakrewskiego; 74. Papiery „Osobawo sekretnewo komiteta” 1826; 75. Poselstwo franc. 1727—1730; 76. Poselstwo ang. 1733—1736; 77. Stosunki z Francją 1803—1804; 78. C. d. t. 73; 79. C. d. t. 55., z r. 1728; 80. Poselstwo ang. 1736—1739; 81. Poselstwo franc. 1730—1733; 82. Stosunki z Francją 1805 do 1806; 83. Kor. Napoleona I. z gen. Savarym 1807; 84. C. d. t. 55., z r. 1728; 85. Poselstwo ang. 1740—1741; 86. Poselstwo franc. 1738—1740; 87. Dypl. kor. Kat. II. 1768 do 1769; 88. Stosunki z Francją 1807—1808; 89. Poselstwo hr. Tołstoja 1807—1808 w Paryżu; 90. C. d. t. 74; 91. Poselstwo ang. 1741; 92. Poselstwo franc. 1741; 93. C. d. t. 4.; 94. C. d. t. 55; 95. Stosunki z Krymem, Nogajcami i Turcyą 1508—1521; 96. Poselstwo franc. 1741; 97. Dypl. kor. Kat. II. 1769—1771; 98. Mat. do hist. Mikołaja I.; 99. Poselstwo ang. 1742—1744; 100. Poselstwo franc. 1742—1743; 101. C. d. t. 55., z r. 1729—1730; 102. i 103. Poselstwo ang. 1744 do 1746; 104. C. d. t. 55., z r. 1731—1733; 105. Poselstwo franc. 1743—1745.

Spis połączony pod Nr. 940 w. 11 Russ. Revue jest mylny. Na końcu każdego tomu jest spis treści wszystkich poprzedzających tomów. Por. też: Ant. J., Kraj 1884 Nr. 40—43.

28809. **Archiw kn Woroncowa** *zob.* Nr. 925, Moskwa 1895 (t. XL. ostatni); — Rospis soroka kniam Archiwa kn. Woroncowa, Moskwa 1898.

28810. **Archiw** kniazia F. A. Kurakina (Czasy Piotra W. 1763–1776, 1777–1782), Saratow 1890 I. do 1898–1899 VIII. por.: Askenazy Sz., Kwart. hist. 1899 str. 876–880.

28811. Szeremetiew S. D., **Archiw sieła** Michałowskiej, Petersb. 1898 I.; — Boldakow J., **Sbornik materiałow** po russkiej istorii naczała XVII w., izd. grafa Szeremetiewa, Petersb. 1896 (por.: Żurn. min. nar. prosw. 1896 CCCIII.); — **Sbornik starinnych bumag** (z Muzeum Szuszkina), 1897 III., 1898 IV., 1899 V., VI. (XVI i XVII w.); — **Soczinenija** kniazia M. M. Szerbatowa, Petersb. 1896 (czasy Katarzyny II.); — D. Liubezksze **Archiw** grafa Mileradowicza, izd. Lazarewskij A. M., Kiew 1898 I (od XVII do XIX w.); — Ostafiewskij **Archiw** kn. Wjazemskawo, Petersb. do r. 1899 t. 4 (1812 do 1845, koresp. ks. Wjazemskiego z Turgeniewem), zob. Nr. 27486.

28812. **Brückner A.**, **Materiały** dla żiznopisanija gr. Nikity Petrowicza Panina, Petersb. do r. 1891 t. 5.

28813. Iz **diplomaticz. perepiski** o Rossii XVIII w., Russkaja Starina 1895 II.—IV.

28814. **Szczerbatszow J. N.**, **Datsky archiw**, **Materiały** po ist. drewnoj Rossii w Kopenhadze, Cztenija obszcz. istor., Moskwa 1893.

28815. **Russka istoryczeskaja biblioteka**, izd. archeogr. kom., Petersb. do r. 1900 t. 18 (I.: Z epoki Dymitrów; II.: Varia; III.: Latopis 1563–1567, Ustawa cerkiewna 1619 do 1633, Opisy mosk. sob. uspien.; IV.: Polemiczna literatura ruska; V.: Akty Iwrskiego monastera; VI.: Pam. kanonicznego prawa; VII.: Literatura polemiczna, c. d.; VIII.: Varia; IX., X.: Przychody i rozchody „kazienawo prykaza“ i rach. księga mosk. stoła; XI.: „Perepisnyja kniga“ Rostowa W.; XII. i XIV.: Akty Chromogorskiej i Ustyuzkiej eparchii 1500–1700; XIII.: Czasy Dymitrów; XV.: Ruskie akty grodu Rewla; XVI.: Kopenhagskie archiwum; XVII.: Księgi N. Nowogrodu 1472–1598; XVIII.: Dońscy Kozacy 1594–1640. Ukazatel imienny do I.–VII.).

28816. **Czumikow A.**, **Niezdannije ruskie akty** XV. do XVI. w. Rewelskawo archiwa, Cztenija obszcz. ist. i drewn., Moskwa 1900; **Tenże**, **Akty** rewelskawo grodzkawo archiwa 1450–1610, tamże

28817. **Laszkow T.**, **Pamiętniki** diplom. snoszenij krymskawo chanstwa s mosk. gosudarstwom w XVI. i XVII w., Izw. Tauriczeskogo arch. kom. 1891 XI.–XII.; — **Tenże**, **Pamiętniki** dipl. znoszenij w XVI. i XVII. w. tamże IX.–X.; — **Tenże**, **Materiały** dla ist. wtorej tureckoj wojny, tamże XIV.

28818. **Lewicki J. W.**, **Nieskolko dok. XVI. wieka** iz florentinsk. gosud. archiwa, **Zapiski** imp. russ. archeol. obszcz. 1894 VII.

28819. **Forsten G. W.**, **Akty i pisma** k' ist. baltiwskawo woprosa w XVI. i XVII. stoleciach, Petersb. 1893.

28820. **Regesty i nadpisi**, **Swod mat. dla ist. jewrejew** w Rossii 800–1800, Petersb. 1899 I. (1670–1773).

28821. **Cztenija** w imp. obszczestwie ist. i drewnost. ross. pri mosk. Uniwersitetie, Moskwa do r. 1900 t. 181 (Ukazatel, 1884, 1887).

28822. **Ważniejsze przyczynki**: **Żurnał** ministerstwa narodnawo proswiszczienia t. CCCX.; — **Russkij Archiw** 1890–1900.

946–965.

28823. **Akty** izdaw. Wilenskoju arch. komissieju, zob. Nr. 947, Wilno 1889–1897 XVI.–XXIV.:

IX. (1878): **Akta ziemskie wileńskie**;

XI. (1880): **Akty trybunału litewskiego**;

XVI. (1889): **Dok. odn. się do hist. cerkiewnej Unii w Rosyi 1772–1889**;

XVII. (1890): **Akta grodzkie wileńskie** 1539–1565;

XVIII. (1891): **Akta sądów kopnych** 1552 do 1707;

XIX. (1892): **Akta byłej chełmskiej eparchii** 1428–1603;

XX. (1893): **Akta odn. się do Wilna** 1529–1804;

XXI. (1894): **Akta grodzkie i ziemskie** 1555 i 1558;

XXII. (1895): **Akta ziemskie Słonimskie** 1555–1570;

XXIII. (1896): **Akta grodzkie chełmskie** 1604–1691;

XXIV. (1897).

R. Szarłowski A., **Prz. powsz.** 1884 II. (t. 12.); Uł., **Kwart. hist.** 1891 (t. 16.); **Marek**, tamże 1893 (t. 19. i 22.); **Kamanin J.**, **Kij. Star.** 1896 IV., 1898 II.; **Zap. tow. Szewcz.** 1898 (t. 23.); **Czajkowskij J.**, tamże 1900 (t. 23. i 24.).

28824. **Istoriko-juridyczeskija materiały** izwłeczennije iz aktowych knig gubernij witiebskoj i mogilewskoj, chraniaszczych sia w centralnom archiwie w Witiebskie, Witiebsk do r. 1899 t. 27, zob. Nr. 16276 (por.; **Kirkor**, **Prz. powsz.** 1885 III.).

28825. **Archeograficzeskij Sbornik** dokum. odnosiacz. sia k' ist. siewierozapadnoj Rusy, izd. wilenskawo uczebnawo okruga, Wilno 1867–1870 t. 10, 1890 XI. (por.: **Szarłowski A.**, **Prz. polski** 1891 I.).

Archiwum wileńskie, zob. Nr. 28342.

28826. **Leontowicz T. I.**, **Akty litowskiej metрики**, t. I. wyp. 1.: 1413–1498, izd. warsz. Uniw., Warsz. 1896.

R. Papke Fr., **Kwart. hist.** 1897; **J. Cz.**, **Zap. Tow. Szewcz.** 1900 XXXVII.

28827. Downar-Zapolskij, Akty lit. rusk. państwa, I. wyp. (1390—1529), Moskwa 1900.

28828. Runkiewicz, Opisanije dok. archiwa zapadno-russkich uniatskich metropolitow 1470—1700, Petersb. 1897 I. (por.: Ist. Wiestnik 1898 VII.).

Zob. Nr. 14616 i 14621.

28829. Rubinstein S. (Chron. registr ukazów i rozporządzeń dla zach. gub. rossyjskich, Biało- i Małorosyi, 1652—1892), Wilno 1894.

28830. Sapunow A., Materiały po istorii i geografii Diśnenskawo i Wilenskawo ujezdow, Wilenskoj gub., Witebsk 1896 (por.: Marek J., Kwart. hist. 1898).

28831. Belokurov i Bantisz-Kaminskij (Inflanckio dok. w Mosk. arch. min. spraw zagr.), Moskwa 1896.

28832. Przędziecki A., O towarzystwie hist.-arch. prowincyi rossyjskich nadbałtyckich i wyd. przez nie Wiadomościach, Bibl. warsz. 1862 II.

966—981.

28833. Archiw jugo zapadnoj Rossii, zob. Nr. 967, Kiew 1889—1895, V. z. cz. 1. (Lustracye żydów w latach 1765—1791) 1890, VII. cz. 2. (Kolonizacya pół. zach. Rosyi) 1890, VIII. 1.—2. (Akta barskiego starostwa XV. i XVI. w.) 1893 i 1894.

R. Szarłowski A., Prz. powsz. 1885 III., 1886 I.; Jabłonowski A., Kwart. hist. 1893; Prochaska A., tamże 1894; J. M., Kij. Star. 1896 I.

28834. Czenija w ist. obszczestwie Nestora, Kijew 1888—1900 t. 14.

28835. Kamanin I. i Istomin M., Sbornik istor. matieriałow arch. iz drewnich aktowych knig kij. centr. archiwa, Kijew 1890 (odnoszą się do XVI. w.).

R. Dar. A., Niwa 1891 Nr. 5.

28836. Istoriceskoje matieriały, zob. Nr. 971 (por.: Szarłowski A., Prz. powsz. 1884).

28837. Łazarewskij A., Opisanije staroj Małorossii, Materiały dla ist. zasilenija, zemlewjadnienija i uprawnienija: II. półk. niezinskij, Kijew 1893, zob. Nr. 972.

28838. Pamiatniki, zob. Nr. 977, nowe wyd. t. I.—III., Kijew 1898, 1899 (por.: Tomaszewskij S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.).

28839. Jasinskij M., Mat. do ist. trybunału łuckawo 1578—1589, Czenija imp. obszcz. Nestora 1899 i 1900 XIII.—XIV., Odb. Kijew 1903, zob. Nr. 16919.

R. Balzer O., Kwart. hist. 1900.

28840. Nikołajczyk T. P., Matieriały po istorii zemlewjadnienija kniaziej Wiszniewieckich w Liewobierieżnoj Ukrainie, Czenija w ist. obszcz. Nestora 1900 XIV.

28841. Bahalej D., Zamietki i matieriały po ist. Słobodzkoy Ukrainy, Charków 1893.

28842. Iłiejew M., Nowyje matieriały dla ist. Raskoła na Wjatkije i w Starodubie XVII.—XVIII. w., Kijew 1893.

28843. Zapiski imp. odeskawo obszcz., zob. Nr. 980, do r. 1897 t. 20 (por.: C. T., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.; Szczerbin W., Kij. Star. 1898 II.).

982—1013.

28844. Sbornik charkowskawo istoriko-fiolog. obszczestwa (por.: R. E., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXV.; Kij. Star. 1899 III.).

28845. Sbornik Chersonskawo ziemstwa, 1898—1899 (por.: J. Sz., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.).

28846. Chołmsko-warszawskij eparchialnyj Wiestnik, por.: J. S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.

28847. Ziemskij sbornik czernichowskoj gubernii, por.: J. Sz., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.; — Czernichowskija eparchialnija wiadomosti por.: tamże.

28848. Czernigowskaja pamiatka (Karmannaja sprawocnaja kniżka na 1896—1897), por.: A. C., Kij. Star. 1897 II.

28849. Pamiatnaja kniżka grodnenskoj gub., zob. Nr. 982, Grodno 1859, 1860 (hist. stat. szkic Grodna), 1861, 1864, 1866 (mat. do hist. cerkwi prawosł., handel star. Litwy, Jezuici na Litwie, unickie cerk. bractwa, baszty w Kamieńcu lit.), 1869 (życie na Litwie w XVI. w.); Grodno w drugiej połowie XVIII. w., obyczaj chłopów), 1870, 1871 (cerkiew Aleks.-Newska), 1872, 1874, 1875, 1876, 1879, 1880 (Adress-Kalender).

28850. Pamiatna kniżka kijewskoj gub., izd. Kij. gub. Wied. N. Czernyszewym na g. 1856. Kijew 1855 (Hist. gub. kij.), na g. 1857 (Pobyt Piotra I. w Kijowie, pobyt Kat. II. biografie sławnych Kijowianów), na g. 1858 (Pobyt Kat. II. 1787 r., opisy grodów kij. gub., por.: Żurn. min. wnutr. dzieł 1858 XXXI.).

28851. Trudy kijewskoj duchownoj akademii, por.: Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.; — Kijewskija eparch. wiadomosti, por.: tamże.

Kijów i Kijowszczyzna, zob. Nr. 24454 i n.

28852. Pamiatnaja kniżka kowienskoj gubernii na 1896 g., Kowno 1895; — Pamiatnik gub. kowienskoj, 1896—1898, por.: Witort J., Wisła 1899.

Łuck, zob. Nr. 28839.

28853. Pamiatnaja kniżka minskoj gub., zob. Nr. 991, Mińsk 1861, 1878 (opisanie hist.-arch. gub. mińskiej).

28854. Pamiatnaja kniga po otczotu na 1853 g. mohilewskiej gub., Moh. 1854; — Pam. kniżka moh. gub. 1861 (opis hist. stat. gub., spis archierejów), 1862 (ród ks. Mściśławskich), 1864, 1865, 1866, 1867, 1869, 1870.

28855. Siecinskij E., Trudy podolskawo jeparchialnawo istoriko-statisticzeskawo komiteta, wyp. VII. (o przychodach i cerkwiach pod. eparch.) Kamieniec pod. 1895, wyp. VIII. (mat. do hist. unii XVIII. w., archiepiskopi i t. p.) Kamieniec pod. 1897 (por.: Wołyniak (Marek J.), Kwart. hist. 1896 i 1898); — Podolskija jeparch. wiadomości, 1898 (por.: J. Sz., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXX., 1900 XXXVIII.).

28856. Sapunow A. P., Archiw połockoj duchownoj konsystorii, Driewnosti 1900 II. zesz. 1., zob. Nr. 1000.

28857. Nowyje istoriko-statisticzeskije materialy po Połtawszczynie, Kij. Star. 1893, zob. Nr. 24467.

Wilno, zob. Nr. 12154 i 28823.

28858. Wołyńskija eparch. wiadomości, por.: J. S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.

Por.: Ikonnikow, Opyt russkoj istoriografii, Kijow 1891, 1893 t. 2; Karpow G., Krytyczeskij obzor razrabotki hlavných russkich istočnikow do istorii Małorossii odnosiaszczysia, Moskwa 1870; Pienkina Z. M., Poliesie, bibliogr. mat., Petersb. 1883.

2. Zbiory praw i pomniki sądowe.

1014—1146.

Prawo polskie, zob. Nr. 16011—17914.

28859. Archiwum komisji prawniczej (Collectanea ex archivo collegii iuridici), Akad. um., Krak. 1895—1900 I., III., V., VII.

I.: Ulanowski B., Libri formularum, zob. Nr. 28465; Kilka zab. ustawod. król. i wojewodz. w przedmiocie handlu (1459 do 1643); Trzy zabytki do hist. parlamentaryzmu w XV. w.; Libri formularum, zob. Nr. 28465; Forma processus iudicarii 1553; Mat. do hist. ustawod. synod. w XVI. w.

III.: Piekosiński Fr., Tłumaczenie polskie statutów ziemskich.

V.: Abraham W., Statuta legata Gentilisa 1309 r.; Ulanowski B., Najdawn. układ syst. prawa polskiego z XV. w.; Balzer O., Średniowieczne prawa mazowieckiego pomniki; Ulanowski B., Komisya samborska 1698; Kilka aktów do hist. sądownictwa niem. w Polsce (1475—1491); Statuta capit., zob. Nr. 28951; Rolny W., Dwie taksy towarów 1633.

VII.: Statut litewski 1566 (wyd. Piekosiński Fr.).

R.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. XXII. (t. V.); por.: Ulanowski B., Starodawne prawa polskiego pomniki, Spraw. akad. um. 1889; Bull. de l'Acad., Crac. 1889.

Konstytucje (spis chronologiczny), zob. Nr. 16534.

28860. Leleweł J., Rozpatrzenie niektórych względów i pomników prawodawstwa, Polska wieków średnich t. IV. Poznań 1846—1851, Polska, dzieje i rzeczy t. XII.; Tenże, Początkowe prawodawstwo polskie cywilne i kryminalne, z przyd. dyplomatów, tamże III. i XI.

28861. Balzer O., Corpus iuris polonici medii aevi, Kwart. hist. 1891, Odb. Lwów 1891, zob. Nr. 16090 (por.: Tenże i Piekosiński Fr., W sprawie wydawnictwa „Corpus iuris medii aevi“, Kwart. hist. 1891 str. 599, por.: Pam. II. Zjazdu hist., Lwów 1890).

28862. Piekosiński Fr., Monumenta medii aevi dipl. ius terrestre polonicum illustrantia (do 1179), zob. Nr. 28669.

Zbiory dokumentów, zob. Nr. 640—679 i 28662—28682.

28863. Volckmann E. (nie: Yolkmann), Das älteste geschriebene polnische Rechtsdenkmal, zob. Nr. 1017 i 16110.

R.: Krost Fr., Altpreuss. Mtschr. VI

28864. Helzel A. Z., Starodawne prawa polskiego pomniki, zob. Nr. 1020 (por.: Wiad. polit. 1857 Nr. 16).

28865. Leleweł J., Krytyczny rozbiór Statutu wiślickiego, Polska wieków średnich, Poznań 1846—1851 t. III., Polska, dzieje i rzeczy t. XI.

28866. Winiarz A., Prejudykaty w statutach Kazimierza W., Kwart. hist. 1895.

28867. Piekosiński Fr., Jeszcze słowo o ustawodawstwie wiślicko-piotrkowskiem króla Kazimierza W., Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIII, Odb. Krak. 1896.

R.: A. R., Bibl. warsz. 1897 I.; Gorzycki, Przew. nauk. lit. 1897; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

Prace nad Statutem wiślickim, zob. Nr. 16467—16473, 17706 i 17707.

28868. Piekosiński Fr., Tłumaczenia polskie Statutów ziemskich: 1. Kodeks Dzikiowski; 2. Kodeks Działyńskich; 3. Kodeks Świętosławów; 4. Kodeks Stradomskiego. Świętojerski, Wislicyca; 5. Wykaz synoptyczny artykułów zawartych w kod. Archiwum kom. praw. Akad. um. t. III., Odb. Krak. 1895.

R.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1896 II.

28869. Mańkowski L., Kritische Bemerkungen zu dem Texte der sog. zweiten Übersetzung des Statuts v. Wiślica, Inaug. Diss., Breslau 1889.

R.: M. R., Ateneum 1891 III; Brückner A., Kwart. hist. 1891.

Zob. Nr. 28446.

28870. Prochaska A., Uchwały walnego zjazdu w Piotrkowie 1444 r., Aten. 1887 II., *zob.* Nr. 1028.

28871. Constitutiones et statuta seu singulamenta R. Polon., Crac. 1491 (2. ed. 1496?), zarazem: Statuta provincialia prov. Gnesnensis (dwie ed.: Crac.? Lipsiae?), por.: E.

28872. Statuta Sigismundi I. (1507—1523), Crac. 1524 DS. (wykreślić: (1507—1539), Crac. 1539).

Konstytucje oddzielnie wydawane, zob. Dokumenty pod odpowiednimi latami i Nr. 16534 Dod. I.

28873. Bostel F., Die Piotrkower Constitution v. J. 1525, ein poln. Rechtsdenkmal aus d. XVI. Jahrh., Spraw. II. gimn. we Lwowie 1890, Odb. Lemberg 1890.

R: Krotoski K., Muzeum 1891; Loserth J., Ztschr. f. öst. Gymn. 1891.

28874. Wenek F. A., Relatio de binis codicibus Sigismundi I. et Sigismundi II. Aug., 1794 DS.

28875. Volumina legum, t. IX., *zob.* Nr. 1053 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1889).

28876. Bartoszewicz J., O przedrukowaniu Voluminów legum 1732 r., *zob.* Nr. 1054, także w: Studiach hist. i lit. I. (Dzieła VIII.), Krak. 1880.

28877. Regestr do konstytucyj, 1603 DS. (E. IX. Dod.).

28878. Jasiński X., Zbiór konstytucji koronnych, Warsz. 1781; — Waga T., Rucznojsłownik ili krátkoje sodierzanieje polskich i litowskich zakonow, Petersb. 1810 (jest to przekład Inwentarza); — Madaliński, Inwent. constitutyj, Lwów 1630 (DS.), *zob.* Nr. 1057.

28879. Ulanowski B., Najdawniejszy układ systematyczny prawa polskiego z XV. w., Arch. kom. prawn. Akad. um. V., Odb. Krak. 1895.

28880. Ulanowski B., Forma processus iudicarii anno 1533 conscripta, e codice Petropolitano depromta, Arch. kom. prawn. Akad. um. 1893 I.

R: Winiarz A., Kwart. hist. 1893.

28881. Dawniejsze układy procesu, *zob.* Nr. 17646—17672.

28882. Przyłuski J., Leges seu statuta, 1. wyd. 1548, 2. wyd. 1553 DS. (De provinciis polonicis comm. ex Stat. libris Pistorii, Pol. hist. corpus I.), *zob.* Nr. 1059.

28883. Herbert J., Statuta, *zob.* Nr. 1063, Crac. 1563, 1566 (1567), Samosci 1597, Dantisci 1613, 1620, Vars. 1693, Lublini 1756 (por.: E. XVIII. sub voce: Herbert), *zob.* Nr. 7292; przekład polski p. t.: Statuta y przywileje koronne z łacińskiego języka na polskie przełożone, Krak. 1570 DS.

Sławnicki M., *zob.* Nr. 1155.

Groicki B., *zob.* Nr. 1157—1161 i 28917.

28884. Ustawy prawa ziemskiego pol. dla pamięci z statulów i konst. zebrane, z przyd. O obronie Tarnowskiego, Krak. 1579 DS., *zob.* Nr. 1067.

28885. Przywileje koronne, Krak. 1600; — Konstytucje, statuta i przywileje. Krak. 1602 (DS.).

28886. Dresner T., Similium juris Poloniae, Parisiis 1602 DS., *zob.* Nr. 17653.

28887. Januszowski J., Verificatio albo zgadzanie się statutu Januszowskiego (E. b. r.), *zob.* Nr. 1070 i 17652.

28888. Potkański Chr., Poprawa praw i sposób, Krak. 1608; — Tenże, Wizerunek korektury prawa ziemskiego, Krak. 1697; — Sposób podający drogę do korektury prawa, Krak. 1607 DS., *zob.* Nr. 1074; — Suski X. J., Deklaracya statutów koronnych o rozdawaniu dygnitarstw kościelnych i beneficji ruskich, Krak. 1612, *zob.* Nr. 1074 (Trzy ostatnie wyd. Ulanowski B. p. t.: Trzy broszury prawne z r. 1607 i 1612, Bibl. pisarzy pol., wyd. Akad., Krak. 1893).

R: Winiarz A., Kwart. hist. 1894.

28889. Zawisza Jak. z Kroczeva, Wskrócenie prawnego procesu koronnego 1613 r., wyd. Winiarz A., Bibl. pis. pol. Akad., Krak. 1899.

R: Dąbkowski P., Bibl. warsz. 1899 III.; Pazdro Zb., Prz. prawa i admin. 1899 II.

28890. Constitucie, statuta i przywileje, Krak. 1616 DS.

28891. Łochowski St., De correctura iurium, Crac. 1641; — Tenże, Regulae juris, Crac. 1727, 1729; — Bałazy Alb., Corolla juris utriusque, Zamość 1644 (DS.).

28892. Wysocki A., Statuta in gratiam nationis pol. ex vetusto codice, cum inventario bibliothecae a. 1650 31. Octob. oblata (E. VIII.) DS.

28893. Chwałkowski M., Regni pol. ius publicum, *zob.* Nr. 1077 i 8673; — Hartknoch Chr., Exercitatio ad N. Chwałkovii ius publicum Poloniae, Dantisci 1685 (por.: Acta eruditorum, Lipsiae 1686); — Balzer O., Urywek nieznanego promptuarza praw Mikołaja Chwałkowskiego, Przew. nauk lit. 1890.

R: Margasz Wł., Kwart. hist. 1891.

28894. Przywileje i konstytucje sejmowe za Jana III., 1685 (Ładowski M.), 1686, 1696 DS.

28895. Madejski I., Privilegia seu constitutiones, 1736; — Prawa, konstytucje i przywileje, Warsz. 1738 (DS.).

28896. Zalasowski M., Jus regni Poloniae ex statutis, Vars. 1741; — Tenże, Singulamenta juris Reg. Pol., ed. Miciński, Crac. (circa 1750—1754), *zob.* Nr. 1082, 16128.

Zob. Nr. 9119.

Lengnich G., *zob.* Nr. 1086, 9434, 16129.

28897. Słoński M., Accessorya, statut i konstytucye, Lwów 1765 DS.

28898. Prawa, konstytucye, przywileje, Warsz. 1783 DS.; — Piekarski Fr., Zbiór praw polskich i W. X. litewskiego od r. 1347 sejm wileńskiego aż do r. 1786, podług sławnych Heynecyusza i Höpfnera, prawników, porządkiem ułożony, Krak. 1813.

28899. Krótko zebrane praejudicia rei publicae tam publ. quam privata (E. b. r.).

Formularze, zob. Nr. 28465.

Zbiory i zarysy prawa politycznego, zob. Nr. 16072 - 16106 i 16131 - 16160.

Literatura historii prawa, zob. Nr. 16111 do 16130.

Ruskie i litewskie prawa, zob. Nr. 16098 do 16100 i 16221 - 16292.

28900. Sergiejewicz W., Russkija juridičeskija drevnosti, I. Territorija i nasilenije, Petersb. 1890; II. Wlasti, Petersb. 1893 (por.: Latkin W., Ist. Wiestnik 1893 II.; Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.; Kadlec K., Čas. muz. kral. česk. 1898).

Por.: Sagoskin N., Nauka ist. russkawo prawa, Kazan 1891 (Bibliografia prawa)

28901. Statut litewski drugiej redakcyi, Statutum lituanicum alterius editionis (1566), Arch. kom. praw. Akad. 1900 VII.; — Piekosiński Fr., Statut litewski, część I, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1899.

28902. Ptaszycki S. L., K' woprosu ob izdaniach i komentariach litowskawo statuta, istor.-bibliogr. sprawka, Petersb. 1893 (por.: Rembowski A., Bibl. warsz. 1893); — Diemczenko G., Nakazanie po litowskomu Statutu w jego trzech izdaniach, 1529, 1566 i 1588 g., izsledowanie, czast. I, zob. Nr. 16241; — Malinowskij N., Parallelnyj i sistematičeskij ukazatel uhożownych zakonow litewskawo Statuta po trem jewo redakcijam, Kij. uniwers. izwiest. 1896 XXXVI.; — Miśoradowicz A. H., K' istorii litowskawo statuta, kak dijestwujuszczawo zakonodatelstwa w Małorossii, Kij. Star. 1896, zob. też Nr. 16239 - 16245.

28903. Constitucie W. X. litewskiego, 1661, 1662, 1675 DS.

Prawa mazowieckie, zob. Nr. 16093, 16094.

28904. Prawa książąt mazowieckich, zob. Nr. 1118.

R.: K., Bibl. warsz. 1877 II.

28905. Winiarz A., O zwodzie zwyczajów prawnych mazowieckich, układu Wawrz. z Prażmowa, zob. Nr. 16095.

Zob. Nr. 3140.

28906. Balzer O., Średniowieczne prawa mazowieckiego pomniki, z rękopisu peters-

burskiego, Arch. kom. praw. Akad. V., Odb. Krak. 1895, por.: Tenże, Sejm mazowiecki pod rządem koronnym 1526-1540, Ks. pam. Uniw. lwowsk., Lwów 1900.

Pruskie prawa, zob. Nr. 16101, 16293 do 16333.

28907. *Constitutiones terrarum Prussiae*, Dantisci 1579, zob. Nr. 1126, 16308.

28908. Thunert Fr., Acten der Ständetage Preussens königl. Antheils, Westpreussen, Schriften d. westpreuss. Geschichtsver., Danzig 1888-1896 I. (1466-1479), zob. Nr. 1123, 16325.

R.: Perlach M., Kwart. hist. 1889, 1897; Lohmeyer K., Forsch. z. brandenb. Gesch. 1898.

Zob. Nr. 24056 - 24100.

Pomorze, zob. Nr. 16104 i 16334 - 16347.

Instanckie i kurlandzkie prawa, zob. Nr. 16105, 16348 - 16378.

28909. Mahler C., Über den Verfasser der kurländischen Statuten, zob. Nr. 24218.

II47 - II98.

Prawo niemieckie, instytucye miejskie, zob. Nr. 17184 - 17418 (zwłaszcza 17376 - 17411).

28910. *Wasserschleben H.*, Deutsche Rechtsquellen d. Mittelalters, Leipzig 1892, zob. Nr. 1148.

28911. *Thüngen*, Das sächsische Weichbildrecht 1837, 2. wyd. Walther 1871.

28912. *Laband P.*, Das Magdeburg-Breslauer systemat. Schöffengericht, 1863; — Tenże, Magdeburger Rechtsquellen z. akad. Gebrauch, 1869; — Neumann T., Magdeburger Weistümer aus den Originalen d. Görtlitzer Ratsarchivs, 1852; — Steffenhagen, Die neun Bücher Magdeburger Rechts, 1865; — Martitz, Die Magdeburger Fragen kritisch untersucht, Deutsche Ztschr. f. Rechts Gesch. t. XI.

28913. Leman, Das Kulmsche Recht, 1838, por.: Stobbe. Ztschr. f. deutsche Rechts Gesch. XVII., zob. Nr. 1174 - 1183.

28914. *Steffenhagen*, Deutsche Rechtsquellen in Preussen, 1875.

28915. Tille A., Über Publikationen mittelalterlicher Stadtrechnungen, Deutsche Geschichtsblätter 1893.

Nr. 1150 Lex Saxonum wykreslić.

Por.: Kraut W. Th., Grundriss über d. deutsche Privatrecht, 6. wyd. Frensdorff F., Berlin 1886 §. 8. (literatura).

28916. *Jaskier*, Promptuarium iuris provincialis, quod Speculum Saxonum vulgo nuncupatur, libri tres, 1. wyd. Crac. 1535, 2. wyd. Samosci 1601.

Śliwnicki M., zob. Nr. 1383.

28917. **Groicki Br.**, zob. Nr. 1157—1165, wydania poprawione wedle E. XVII.: Artykuły prawa magdeb., Krak. 1558, 1559, 1560, 1565, 1583, 1616, 1629, Przemyśl 1760; Rejestr, Krak. 1567, 1616, 1618, 1629; Porządek sądów, Krak. 1559, 1565, 1616, 1619, 1629, 1630, Przemyśl 1760; (Nr. 1160 wykreślić); Tytuły, Krak. 1559, 1562, 1565, 1582, 1616, 1619, 1629, Przemyśl 1760; (Dod. do „Tytułów”: Prawa między gospodarzem a komornikiem); Postępek wybrany z praw cesarsk. („nauka o sądzie na gardle albo na zdrowiu”), Krak. 1559, b. m. i r., Crac. 1562, 1565, 1582, 1616, 1619, 1629, Przemyśl 1760; Ustawa płacy, Krak. 1558, 1559, 1562, 1565, 1616, 1619, Przemyśl 1760; Abrogatio, Crac. 1547, 1616, 1629, Przemyśl 1760 (DS.).

28918. **Kirsteyn Joan. Cerasinus.** „Euchir. Jur. Magdeb., Crac. 1556, 1557, 1559, 1586, 1619, 1629, Przemyśl 1760 DS.

28919. **Szczerbic P.**, Speculum Saxonum, Pozn. 1610, Zamość 1638, Warsz. 1646, zob. Nr. 1167—1170.

28920. **Taranowskij T. W.**, Obzor pamiatkow magdeburskawo prawa zapadnorusskich gorodow litowskiej epochi, Warsz. 1897 (dzieła Groickiego i Szczerbica).

R: Rolny W., Kwart. hist. 1898.

Nr. 1171 i 1172 usunąć (podane pod Nr. 1153).

28921. **Culmisches Recht**, Gedani (1538?), zob. Nr. 1174; — Kuszewicz P., Prawa chełmińskiego ks. 5, Poznań 1623, zob. Nr. 1174 i 1175; — Schütz K., Culm. Recht, 1676; — Schütz J. H., Jus Culmense, 1692; — Schlieff, Beiträge (nie: Schleif), zob. Nr. 1179.

28922. **Toeppen M.**, Das Danziger Schöffenbuch, Progr. Gymn. Marienwerder, zob. Nr. 1184.

28923. **Napiersky J. G. L.**, Die Quellen d. Rigaischen Stadtrechts bis z. J. 1673, Riga 1876, por.: Winkelmann, B. L. 3978—4043, zob. Nr. 17335—17341; — Radziwiłł A., Wilkierz albo prawo pospolite, 1749, zob. Nr. 17402.

28924. **Bischoff F.**, Beiträge z. Gesch. des Magdeburger Rechtes, Sitzungsber. Akad., Wien t. L., Odb. Wien 1865, zob. Nr. 1189.

Przywileje miejskie, zob. Nr. 17214 do 17218 (Ustawy wiejskie, zob. Nr. 17126); **Księgi miejskie**, zob. Nr. 17223—17341; **Akta sądowe**, zob. Nr. 28932.

28925. **Ortyle** magdeburskie, Wiszniewski, Hist. literatury V.; — Bobrzyński M., zob. Nr. 1195 (por.: K., Bibl. warsz. 1877 II.).

1199—1206.

Prawa Ormian, zob. Nr. 17421; **Żydów**, zob. Nr. 17425—17447; **cudzoziemców**, zob. Nr. 17448—17452.

1207—1212.

Prawo bartne, zob. Nr. 17174—17178; **rybackie**, zob. Nr. 17179 i 17181.

Prawa wojskowe, zob. Nr. 16815—16827.

1213—1234.

Prawa w zaborach i w ks. warszawskim, zob. Nr. 17719—17914.

1235—1253.

28926. Najdawniejsza księga ziemska krakowska i trzy późniejsze z wieku XIV. i początku XV., Roz. hist. fil. Akad., Krak. 1876 III.

28927. **Lekszycki J. S.**, Die ältesten grosspölnischen Grodbücher, zob. Nr. 1242.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1890; Perlbach M., Deutsche Litteraturzigt. 1889 Nr. 41; por.: Kryński A., Prace filol., Warsz. 1890 t. III., zob. Nr. 20404.

28928. **Pawiński A.**, Teki, t. III., IV. i V.: Księgi sądowe łęczyckie od 1365—1419 r., Warsz. 1897.

R: Winiarz A., Kwart. hist. 1898 (913—926)

28929. **Akta** grodzkie i ziemskie, Lwów 1891, 1894 t. XV. i XVI.:

XV.: Zapiski sądów lwowskich (1457 do 1500), wydał Liske X.;

XVI.: Najdawniejsze zapiski sądów sarnockich (1463—1552), wyd. Prochaska A.

R: T. XIII.: w r. 1889: Margasz Wł., Prz. powsz. III.; Prz. sąd. i adm., Lwów; W. A., Prz. pol. IV.: Bostel F., Aten. 1890 III.; — t. XV.: Lisiewicz Z., Aten. 1892 I.; Winiarz A., Kwart. hist. 1894; — t. XVI.: Tomaszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1896 X.; Winiarz A., Kwart. hist. 1896.

Akta sądowe brzeskie, grodzkie, wileńskie, zob. Nr. 947 i 28823.

Akta witebskie, zob. Nr. 28824.

Zapiski heraldyczne, zob. Nr. 28488.

28930. **Callier E.**, Akta grodzkie, por.: Składny, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1891 V.

28931. **Karwowski St.**, Z akt grodzkich, Kurjer pozn. 1891, Odb. Poznań 1891 (z arch. domowego rodziny Rylinów w Robrownikach).

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1894.

28932. **Ulanowski B.**, Kilka aktów do historii sądownictwa według prawa niemieckiego w Polsce, Arch. kom. prawu Akad. 1897 V.; — Tenże, Najdawniejsza księga sądowa m. Biecha, tamże 1897 V.

R: Chmiel A., Kwart. hist. 1898.

Zob. Nr. 17225 i Dod. I.

28933. **Hube R.**, Roty przysięg krakowskich z końca w. XIV., Bibl. warsz. 1874 IV., zob. Nr. 1252.

1254—1322.

Zbiory praw kościelnych, zob. Nr. 12582 do 12598, 12603—12609, 12761—12793 (w ogólności dział p. t. Wiara i Kościół Nr. 12518 i n.).

28934. **Hartzheim J., Schannat J. F. etc.**, Concilia Germaniae, Colon. 1759—1790 t. 11 (są także synody polskie).

Synody w Polsce, zob. Nr. 12764 (zestawienie chronologiczne).

28935. **Collectanea** constitutionum synodaliū (ed. Pac), 1690, zob. Nr. 12762.

28936. **Index** omnium, quae in synodis provincialibus eccles. Gnesnensis constituta cum bullis et brevibus, zob. Nr. 12765.

28937. Gromnicki T., Synody prowincyalne, zob. Nr. 1283.

R: Gaz. lw. 1885 Nr. 216; Polkowski I., Prz. powsz. 1886 IV.

28938. Statuta synodalia dioec. Caminensis, zob. Nr. 13118.

28939. **Chodyński Z.**, Statuta synodalia dioec. Vladislav. et Pomeraniae, Vars. 1890.

R: Abraham Wl., Kwart. hist. 1892.

28940. Constitutiones et decreta dioec. Plocensis, 1733, Pultoviae 1735 DS.

28941. Rudnicki Sz., Constitutiones synodales dioec. Varmiensis, Brunsb. 1612; — Leo Joan., Index rerum in Constit. synodales Varm., Brunsb. 1614 (DS.).

28942. **Constitutiones** synodorum dioec. Vilnensis, Vilnae 1613, 1633, zob. Nr. 1306.

28943. **Ulanowski B.**, Materyały do historyi ustawodawstwa synodalnego w Polsce w w. XVI. Arch. kom. prawn. Akad. I, Odb. Krak. 1895.

28944. **Polkowski I.**, Statuta capitularia ecclesiae cathedralis Cracoviensis, Crac. 1884.

R: Prz. powsz. 1881 III.

28945. **Ulanowski B.**, Statuta capitulorum Gneznensis et Posnaniensis ecclesiarumque collegiatarum Varsoviensis et Lanciensiis, Arch. kom. prawn. Akad. V, Odb. Krak. 1896; — Tenże, Analecta ad hist. iuris canonici in dioec. praemisliensi, tamże V.

28946. **Prawa i przywileje** wyzn. uniackiemu od królów nadane, Wilno 1632 DS., zob. Nr. 14210.

28947. **Malinowski M.**, Die Kirchen und Staats-Satzungen bezüglich des griech. kath. Ritus, zob. Nr. 14757.

28948. Strelbickij I., Uniatskije cerkownyje sobory, zob. Nr. 1316 (por.: Czerwonaja Rus 1888 Nr. 66—123; Szarlowski A., Prz. pol. 1890 I.).

28949. **Łaski J.**, Liber beneficiorum, zob. Nr. 1319 (por.: Łukowski J. ks., Wiadomość o księdze J. Łaskiego zw. „Liber beneficiorum“, Warta, tyg., Poznań 1874—1875 I.).

28950. **Długosz J.**, Liber beneficiorum, zob. Nr. 1320 (por.: Zieliński F., Bibl. warsz. 1872 IV.).

28951. **Ulanowski B.**, Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta, vol. I.: Acta capitulorum Gneznensis, Poznaniensis et Vladislaviensis, 1408 do 1530 (Monumenta medii aevi hist. XIII.), Crac. 1894, zob. Nr. 12924; — Tenże, Acta capitulorum Cracov., et Plocensis selecta 1438—1523 et 1438—1525, Arch. kom. hist. Akad. V., Odb. Krak. 1871; — Tenże, Acta ecclesiae collegiatae Varsoviensis, tamże VI., Odb. Krak. 1897.

R: Abraham Wl., Kwart. hist. 1893; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892 Nr. 4—8.

Zob. Nr. 13429, 28310.

28952. **Chodyński Z. i St.**, Monumenta historica dioec. Wladislaviensis, Wladislaviae 1881—1897 (w Rubricelli dyec. t. zw. Ordo divini officii ac missarum), zob. Nr. 1321. Nr. 1. Spis kościołów i podział dycezyi (z w. XVI.); 2. Testament biskupa kujawskiego Hieronima z Rozdrażewa; 3. Inwentarz jego skarbcza; 4. Wyjątki z aktów kapituły r. 1480 i kap. płockiej 1440—1486; 5. Akta konsyst. gdańskiego, procesy czarnowic; 6. Kopalnie bisk. kujawskich w kasztelanii łagowskiej; 7—9. Opis kościołów w drugiej połowie XVI. w.; 10. Statuta syn., zob. Nr. 28939; 11. Liber beneficiorum et relaxationum (z XV. i XVI. w.); 12. Stan dóbr i dochodów (1520—1567); 13. Stan dycezyi r. 1581, Żywoty 13. biskupów (1473—1567); 14. Catalogus omnium privilegiorum, bonorum eccl. cathedr. Wladisl. per A. Naramowski et A. Witowski canonicos (1575); 15. Visitatio archidiaconatus Pomeraniae per Fr. Łącki, archidiaconum (1597).

R: Fijałek J., Kwart. hist. 1893, 1895, 1898; Łopaciński H., Prace filol. 1896 V.

Zob. Nr. 28719.

1324—1332.

Kościół ruski, zob. Nr. 14011—14028.

Prawo cerkiewne, zob. Nr. 14289—14404.

28953. **Sresniewskij I.**, Obozrenije drevnich russkich spisokow kormczej knigi (z dod. fotogr. rękop. Efremskiej kormczej), Petersburg. 1897, zob. Nr. 1324).

Dyssydenci, zob. Nr. 14809—15177 (zwłaszcza Nr. 14908—14915), 15686, 15817, 15821, 15836 15844, 17419—17423.

1333—1344.

Dokumenty i księgi uniwersyteckie, zob. Szkolnictwo Nr. 18931—19945.

28954. **Wiśtockii Wł.**, Acta rectoralia Almae Universitatis studii Cracoviensis, t. I. (1469—1537), Crac. 1893—1897.

R: Kraj 1893 Nr. 17; Krętek Fr., Kwart. hist. 1898; Karbowiak A., Muzeum 1899; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893.

28955. **Wiśtockii Wł.**, Liber diligentiarum, zob. Nr. 1342 (por.: Bull. de l'Ac., Crac. 1899).

28956. **Album studiosorum** Univ. Crac., zob. Nr. 1341, t. I. (1400—1489), ed. U(lano-

wski) B(olesł.) et Chmiel Adam, Crac. 1887; t. II. (1490—1551), ed. Chmiel A., Crac. 1892; t. III. (1551—1589), ed. Chmiel A., Crac. 1896.

R: Nehring Wł., Kwart. hist. 1894.

28957. Krzyżanowski St., Najstarsze karty metryki uniwersyteckiej, zob. Nr. 29191.

Zob. Nr. 18982, 18991 i 19011.

3. Zbiory aktów.

1345—1389.

Zbiory mów, zob. Nr. 21012, 21146, 21240.

28958. Bartoszewicz J., Konstanty Świdziński i jego wieczysta fundacya, Studya hist. i lit. II., Dzieła IX., Krak. 1881; — Zapis Konst. Świdzińskiego, Roczn. pol., Paryż 1865 III.—IV., zob. Nr. 1381.

28959. **Biblioteka ordynacyi Krasieńskich**, zob. Nr. 1385.

IX.—XII.: Rokosz Zehrzydowskiego, materiały hist. z przedmową i rozprawą Rembowskiiego A. (1893);

XIII.: Dyaryusz wojny moskiewskiej 1633 r., wyd. Rembowski A. (1895);

XIV.—XVIII.: Źródła do hist. pułku lekkokonnego gwardyi Napoleona I., wyd. Rembowski A. (1899), zob. Nr. 28143.

28960. **Źródła dziejowe**, zob. Nr. 1387.

XVI.: Polska XVI. wieku, 5. Mazowsze, wyd. Pawiński A. (1895);

XIX.—XXI.: Polska XVI. wieku, wyd. Jabłonowski A., 8. Ziemia ruskie: Wołyń, Podole (1894); 9.—11. Ukraina (Kijów—Bracław, 1894—1897).

28961. **Scriptores rerum Polonicarum**, zob. Nr. 1388.

XIII.: Collectanea ex archivo Collegii hist., Archiwum kom. hist. (1889);

V. Ulanowski B., Kilka uwag o stat. synodów dyec. krak. XIV. i XV. w.; Abraham Wł., Sprawozd. z poszuk. w arch. i bibl. rzymskich, zob. Nr. 133; Ulanowski B., Praktyka w sprawach małżeńskich w w. XV; Modus inquirendi; Abraham Wł., Exhortatio visitationis synod. dyec. wrocławskiej XIV. w.; Ulanowski B., Examen testium super vita et mores Beguinorum 1532; Blumenstock A., Ordinatio bellicae motionis 1606; Ulanowski B., Formulae ad ius canonicum ex actis P. Wysz., episc. Crac., Analecta 1392 do 1412; Analecta ad hist. iuris can. in dioec. Premisl.; Korzeniowski J., St. Mińskiego Sposób odprawiania poselstwa z obed. do Rzymu;

XIV., zob. Nr. 1388;

XV.: Korzeniowski J., Analecta Romana (1894), zob. Nr. 28874;

XVI.: Temberski St., Annales 1647—1656, ed. Czermak W. (1897);

XVII.: Joannis Wielewicki Hist. diarii professae Soc. Jesu, Crac. 1620—1629, ed. Chotkowski L. (1899).

28962. **Archiwum komisji historycznej**, Collectanea ex archivo collegii historici, ed. Acad. Cracoviensis, Krak. 1878 1898;

I.—V. (1878—1888) jako Scriptores rerum pol., zob. Nr. 1388 i 28961;

VI. (1891): Ulanowski B., Acta capitulorum Crac. et Plocensis (1438—1523, 1438—1525); Bostel F., Taryfa cen dla wojew. krak. 1565; Rachunek skarbu koronnego 1629; Żydzi ziemi lwowskiej i powiatu żydaczowskiego w r. 1765; Blumenstock A., Wiad. o rękop. prawno-hist. bibl. ces. w Petersburgu;

VII (1894): Czermak W., Bellum Polono-Moschicum ad Czudnow a. d. 1660; Chmiel A., Ustawy cen dla Starej Warszawy 1606—1627; Kleczyński J., Spis ludności dyeczyi krak. w r. 1787;

VIII. (1898): Fedorowicz K., Dostojnicy i urzędnicy świeccy wojew. krak. 1374 do 1506; Lewicki A., Akta i listy Piotra Myszkowskiego, gen. star. ziem ruskich króla Jana Olbrachta, zebrane przez A. Pawińskiego; Kleczyński J., Poszukiwanie spisów ludności rzeczp. polskiej w zbiorach Moskwy, Petersb. i Wilna; Tenże i Kluczycki Fr., Liczba głów żydowskich w Koronie z taryf r. 1765; Czuczynski A., Spis żydów wojew. krak. 1765; Papée Fr., Wiad. o arch. węgierskich, zob. Nr. 28381; Piekosiński Fr., Zapiski heraldyczne, zob. Nr. 28488.

Por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892, 1895.

28963. **Acta historica**, zob. Nr. 1389. XII. Leges, priv. et stat. civ. Crac. t. II. (1587 do 1696) vol. 1. 1890, vol. 2. 1892

28964. **Prochaska A.**, Archiwum domu Sapienhów, wyd. staraniem rodziny, t. I.: Listy z lat 1575—1606, Lwów 1892.

Prochaska A., *Materiały archiwalne* (1348—1607), zob. Nr. 28676.

28965. **Ehrenberg H.**, Urkunden u. Aktenstücke zur Geschichte der in der heutigen Provinz Posen vereinigten ehemals polnischen Landestheile (aus italienischen Archiven), Leipzig 1892.

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1894.

28966. **Wierzbowski T.**, Materyały do dziejów piśmiennictwa polskiego i bibliografii pisarzy polskich, Warsz. t. I. (1398—1600) 1900.

R: Nehring W., Kwart. hist. 1900; Brückner A., tamże i Aten. 1900 IV.; Zdziarski St., Prz. powz. 1900 IV.

28967. **Pawiński A.**, Teki. Warsz. 1897 do 1900:

I.: Liber quitantiarum Alexandri regis, 1502—1506 (1897);

II.: Liber quitantiarum regis Casimiri, 1484—1488 (1897);

III.—V.: Księgi sądowe łączyckie, zob. Nr. 28928;

VI.: Dyaryusz sejmu 1581, 1681, 1726 r. (1900).

28968. **Fontes historiae Ukraino-Russicae** (Ruthenicae), Żereła do ist. Ukrainy-Rusy, Lwów 1895 I., 1897 II.:

I.: Lustracye królewszczyn w ziemiach halickiej i przemyskiej z r. 1565 i 1566;

II.: Lustracye ziem; przemyskiej i sanockiej.

R: Chamiec Ks., Bibl. warsz. 1897 I.

1390—1402.

28969. **Dyaryusze** sejmowe r. 1587, wyd. Sokołowski A., SS. rr. pol. XI., zob. Nr. 1388; — Dyaryusze sejmowe z r. 1581, 1681, 1726, zob. Nr. 28967; — Dyaryusz r. 1606, zob. Nr. 3456; r. 1668, zob. Nr. 4009; r. 1696, zob. Nr. 4267; r. 1703, zob. Nr. 4370; r. 1726, zob. Nr. 4526; r. 1730, zob. Nr. 4554; r. 1733, zob. Nr. 4578; r. 1735, zob. Nr. 4622; r. 1738, zob. Nr. 4647; r. 1744, zob. Nr. 4693; r. 1762, zob. Nr. 4836; r. 1764, zob. Nr. 4863, 4870, 4895; r. 1766, zob. Nr. 4917, 9342; r. 1767 i 1768, zob. Nr. 4943; r. 1776, zob. Nr. 5056 do 5068; r. 1784, zob. Nr. 5185—5191; r. 1786, zob. Nr. 5215—5223; r. 1788—1792, zob. Nr. 5256—5383; r. 1792, zob. Nr. 5398—5400.

28970. **Thunert Fr.**, Acten der Ständetage Preussens, zob. Nr. 28908; — Toepfen M., Die preuss. Landtage während d. Regentsch. d. brandenb. Kurf. Johann Siegmund (1609 do 1619), Altpreuss. Mntsch. 1897 XXXIII.

1403—1480.

Większe zbiory, odnoszące się do epok, zob. na początku każdego wieku i na początku panowania królów w zestawieniu chronologicznem.

28971. **Acta Tomicianae**, zob. Nr. 1403, Posnaniae 1899 X. (1528 r.), 1900 XI. (1529).

28972. **Polska XVI. wieku**, zob. Nr. 28960.

28973. **Korzeniowski J.**, Orichoviana, opera inedita et epistolae St. Orzechowski, 1543 do 1566 (Bibl. pisarzy polskich), wyd. Akad., Crac. 1891, zob. Nr. 6003.

28974. **Wierzbowski T.**, Uchansciana, zob. Nr. 1416, 1890 III., 1892 IV.

28975. **Działyński T. A.**, Collectanea vitam J. Zamoyscii illustr., zob. Nr. 1424 i 3128 (treść).

28976. Schirren C., Quellen, zob. Nr. 1431; — Tenze, Neue Quellen (aus Kopenhagen), Reval 1883 i n. t. 3; — Tenze, Die Recesse der livl. Landtage 1681—1711, Dorpat 1855.

28977. Niesiołowski K., Otia domestica, 1745 DS.

28978. Biegański St., Konarsciana, Zbiór dokumentów do życia i działalności ks. St. Konarskiego, Mikołów 1897 z. I., zob. Nr. 19257.

1481—1506.

28979. Calendar of Inquisitions post mortem and other analogous documents preserved in the Public Record office Henry VII., London 1899 I.

28980. **Calendar of State Papers** (Henry VIII.), zob. Nr. 1485, 1890—1900 XIII.—XVII. (do r. 1542), ed. Gairdner J. and Brodie R. H.

28981. **Brown H.**, Calendar of State Papers and Manuscripts relating to English Affairs existing in the arch. of Venice, London do r. 1900 t. 10 (do r. 1607), zob. Nr. 1640.

28982. **Hume M. A. S.**, Calendar of Letters and State Papers relating to English Affairs (archives of Simancas), Elisabeth 1558—1587, London 1900 I.—IV. (do r. 1603).

28983. **Calendar of State Papers** between Engl. and Spain, London do r. 1390 t. 6 (do r. 1542), ed. Gayangos P. de.

28984. **Acts of the Privy Council**, New series I.—VII. 1542—1570, ed. Davent T. R., London 1894.

28985. **Langhton J. K.**, State papers relating to the defeat of the spanish armada, London 1894 I.

28986. **Forster W.**, The ambassady of Sir Thomas Roe to the Court of the Great Mogul 1625—1629 (Haklengt Society), London 1899 t. 2.

28987. **Calendar of Domestic State Papers** 1625–1649, Addenda, ed. Hamilton W. D. and Lomas S. C., London 1890, 1893; Charles II., *zob.* Nr. 1486, 1893 VIII., 1895 IX. (do r. 1670, Addenda 1669–1670), ed. Green E.; William and Mary (do r. 1692), London do r. 1900 t. 3.
28988. **Calendar of Home Office Papers** of the Reign of George III., 1773–1775, ed. Roberts R. A., London 1899.
28989. **Gardiner S. R.**, The constitutional documents of the puritan revolution (1625 do 1660), Oxford 1899 (2 wyd.); — Tenże, Letters and Papers relating to the First Dutch War (1652–1654), Navy Record Society 1899 I.
28990. **Firth C. H.**, The Clarke Papers, Selection from the Papers of William Clarke and the gen. Monck, Lond. Camden Soc. 1891–1894 (do r. 1655).
28991. **Green A. E.**, Calendar of the Proceedings of Comitee for Compounding: Cases (1643–1660), London 1889–1892 I.–IV.
28992. Shaw W. A., Calendar of Treasury Books and Papers, London 1899 t. 2.
28993. **Publications** of the Late Camden Society, 3. Ser. vol. I.: The despatches and Corr. of John II. Earl of Buckingham shire, ambassador to the Court of Catharina II., 1762–1765.
28994. Official Record of the Union and Confederate Navies in the War of the Rebellion, Washington do r. 1899 t. 8.
28995. **Leyland J.**, Despatches and Letters relating to the Blockade of Brest, 1803 do 1805, London 1900 t. I.
28996. Hamilton S. R. V., Letters and Papers of Admiral of the Fleet Sir Thomas Baym Martin, London 1900, Navy Records Society, t. 2.
28997. **The despatches** of Wellington *zob.* Nr. 28251; — Memoirs and corresp. of Castelareagh, *zob.* Nr. 28252.
28998. **Publications** of the Scottish Hist. Society, Edinburgh do r. 1897 t. 26; — Stuart Papers relating chiefly to Queen Mary of Modena and the exiled Court of king James II., London 1889; — Bain J., The Hamilton Papers (Stos. ang. szkockie w XVI wieku), Edinburg 1890–1892 (1532–1590); — Fotheringham J. G., The Political Corresp. of Jean Montereul and the Brothers de Bellèvre, ambassadors in England and Scotland 1645–1648, London 1898 I.; — Gardiner S. R., Letters and papers illustr. the relations between Charles the Second and Scotland in 1650, Scott. Hist. Soc. 1894; — Masson D., The register of the privy Council of Scotland, Edinb. do r. 1891 t. 10 (do r. 1616).
28999. **Calendar of State Papers**, Ireland (do r. 1632), ed. Bain Hamilton, Atkinson, Mahaffy, London do r. 1900 t. 9.
29000. **Hist. Manuscript Commission**, London (do 1900 r. 15 Report, każdy złożony z kilku części).
29001. **Calendar of State Papers Colonial**, East Indies 1630–1634, ed. Sainsbury N., London 1893.
29002. **Publication of the Navy Records Society**, London do r. 1896 t. 10.
- Por.: Firth G. H., Grande Bretagne, publications relative à l'hist. de XVII. siècle (1884–1895), Rev. hist. LXL; Jahresberichte d. Gesch. Wissenschaft 1890–1900.
- 1507–1538.**
29003. **Collection** de documents inédits, *zob.* Nr. 1507.
7. Lettres de Catherine de Médicis, 1892 IV. (1570–1574), 1895 V. (1574 do 1577);
11. Lettres du Card. Mazarin, 1888 V. (1651–1653), 1890 VI. (1653–1655), 1893 VII. (1655–1657), 1895 VIII. (1657–1658).
29004. **Lettres** de Charles VIII. roi de France, publ. par Pélicier P., Paris do r. 1900 t. 2 (do r. 1489).
29005. Archives de la Bastilles, Règne de Louis XV., 1757–1762, ed. Ravisson F., Paris 1891; — Funck-Brentano Fr., Catalogue des manuscrits de la Bibliothèque de l'Arsenal, Archives de la Bastille, Paris do r. 1894 t. 4.
29006. **Catalogue** des actes de François I., Paris do r. 1896 t. 7.
29007. **Tausserat-Radel A.**, Corresp. politique de Guillaume Pellicier, ambassadeur de France à Venise, 1540–1542, publiée sous les auspices de la Comm. des Arch. diplomatiques, Paris 1899.
29008. **Laffleur de Kermaingaut P.**, L'ambassade de France en Angleterre sous Henri IV., Mission de Chr. de Harlay (1602 do 1605), Paris 1895 t. 2.
29009. Vast H., Les grands traités du règne de Louis XIV., 1648–1659, Paris 1893 (Collection de textes pour servir à l'ens. d'hist. de France XV.).
29010. **Recueil des instructions**, *zob.* Nr. 1523, IV., V. Pologne, par L. Farges, VI. Rome, VII. Bavière, VIII.–IX. Russie, X. Naples et Parme, XI. Espagne, XII. Savoie, Sardaigne et Mantou (1899).
- R: Pribram A. F., Mitth. d. Instit. f. österr. Geschichtsforsch. 1889 X.; Liske K., Sybels Hist. Ztschr. 1890; K. O. Prz. pol. 1891 IV.

29011. **Martange de.** Corr. inédite du général-major-aide de camp. du prince Xavier de Saxe, 1756–1782, publ. par Bréard Ch., Paris 1899.

29012. **Doniol H.**, Hist. de la participation de la France à l'établissement des États Unis d'Amérique (corr. dipl. et docum.), Paris do r. 1892 t. 5.

29013. **Flammermont J. et Arneth A.**, Corresp. secrète du comte de Mercy d'Argenteau avec l'emp. Joseph II. et le prince Kaunitz, Paris 1890 t. 2; — Flammermont J., La correspondance des agents diplomatiques en France avant la Révolution, Arch. miss. scientifiques, Paris 1896.

29014. **Lettres** de Marie-Antoinette, recueil des lettres authentiques par la Société d'hist., Paris 1894 I.

29015. **Rocheterie de la M.**, Corresp. du marquis et de la marquise de Raigecourt avec le marquis et la marquise de Bombelles pendant l'émigration, 1790–1800, Paris 1892.

29016. **Valois N.**, Inventaire des arrêts du Conseil d'État, Paris 1894 t. 2.

29017. **Brette A.**, Recueil de documents relatifs à la Convocation des États généraux de 1789, Paris 1899 t. 2.

29018. **Recueil des documents** pour l'histoire du Club des Jacobins, Paris 1893 (czerw. 1792 do stycz. 1793); — Aulard A., La société des Jacobins, Paris 1891–1892 t. 4.

29019. **Recueil** des actes du comité de salut public, publié par Aulard F. A., Paris do r. 1897 t. 10.

29020. **Guillaume J.**, Procès-verbaux du comité d'instruction publique pendant la Révolution, Paris 1894.

29021. Documents inéd. p. s. à l'hist. de la révolution par Soubeyron de Saint-Prix, Lyon 1893 I.

29022. **Charavay E.**, Corresp. général de Carnot, Paris do r. 1897 t. 3.

29023. **Ricard Mgr.**, Corresp. dipl. et mémoires du Card. Maury, 1792–1817, Lille 1891 t. 2.

Talleyrand, Corresp., zob. Nr. 28062.

Napoleon I., zob. Nr. 28045–28063.

29024. **Boulay de la Meurthe**, Documents sur la négoc. du concordat, 1800–1801, Paris 1892 t. 2.

29025. **Rott E.**, Inventaire sommaire de documents relatifs à l'hist. de Suisse, conservés dans les archives et bibliothèques de Paris, Bern 1894.

29026. **Inventaire** sommaire des archives du département des Affaires Étrangères, Mémoires et documents: fonds divers, Paris 1892.

29027. **Bibliothèque** de l'École des hautes études, Paris 1892 t. LVIII. (dok. 1525–1526).

29028. **Revue d'histoire diplomatique**, Paris od r. 1886.

1539–1546.

29029. **Collection** de documentos ineditos, zob. Nr. 1539, do r. 1894 t. 110.

29030. **Nuova Coleccion** de documentos ineditos para la hist. de Espana, Madrid od r. 1892.

29031. **Granvella**, Correspondence, zob. Nr. 1543, p. Piot C., do r. 1896 t. 12.

29032. **Memorial** hist. espanol, Madrid do r. 1898 t. 38.

29033. **De Ayerbe marqués**, Correspondencia inédita de Don Guillén de San Clemente sobre la interv. de Espana en los sucesos de Polonia y Hungria, 1581–1608, Zaragoza 1892 (por.: Korzeniowski J., Kwart. hist. 1897; Fijałek J., Prz. pol. 1895 II.).

1547–1561.

29034. **Wauters A.**, Table chronologique des chartes et diplômes imprimés concernant l'hist. de Belgique, Bruxelles 1892 t. 8.

29035. **Collection** de documents inédits relatifs à l'hist. de Belgique, Bruxelles do r. 1892 t. 10.

29036. **Recueil** des traités et conventions concernant le royaume de Belgique, p. Garcia de la Vega, Namur do r. 1893 t. 15.

29037. **Recueil** des anciennes ordonnances de la Belgique, zob. Nr. 1560, p. Laurent C., Bruxelles 1894 I. (1506–1700); 3. série p. Delecourt, 1890–1897 I.–IX. (1700 do 1794).

29038. **Müller P. L. et Diegerick A.**, Documents concernant les relations entre le duc d'Anjou et les Pays-Bas, 1576–1584, do r. 1899 t. 5.

29039. **Relations** politiques des Pays-Bas et de l'Angleterre sous le règne de Philippe II., p. Kervyn de Lettenhove, Gilliodts-Van Severen, Bruxelles do r. 1900 t. 11 (do r. 1574).

29040. **Briefe und Denkschriften zur Vorgesch. d. belgischen Revolution**, hrsg. v. Schlitter H., Wien 1900.

1562–1610.

29041. **Venetianische Depeschen** v. Kaiserhof, hrsg. v. d. hist. Komm. Akad., zob. Nr. 1562, wyd. Turba G., Wien 1892 t. 2 (1546

do 1554); Toż, wyd. Berti D. (czasy franc. rewolucyj), Wien 1895 t. 3 (Fontes rr. austr., zob. Nr. 6034).

29042. **Publicationen aus den preussischen Staatsarchiven**, Leipzig od r. 1878. Treść tomów: 1. Lehmann M., Preussen u. d. kath. Kirche, 1640–1740 (c. d. 10., 13., 18., 24., 53., 56. (Gravier), 76., 77.); 2. Stadelmann R., Friedr. Wilh. I. (c. d. 11., 25., 30.); 3. Hessisches Urk. Buch (c. d. 19., 48., 51., 60., 69., 73.); 4. Memoiren d. Herz. Sophie, Frédéric II., Hist. de mon temps; 5. Briefwechsel Landgraf Philipps v. Hessen mit Bucer, hrsg. v. Lenz M. (c. d. 23., 47.); 6. Hassel P., Preuss. Politik, 1807–1815; 7. Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens, zob. Nr. 28686 (c. d. 16.); 8. Bailleu P., Preussen u. Frankreich, 1795–1807, zob. Nr. 27993 (c. d. 29.); 9. Keller L., Gegenreformation in Westfalen und in Niederrhein (c. d. 33., 42.); 12. Possinger R., Preussen u. d. Bundestag, 1851 do 1859 (c. d. 14., 15., 23.); 17. Urkundenbuch d. Hochstifts Halberstadt, zob. Nr. 28752 (c. d. 21., 27., 40.); 20. Köcher A., Gesch. v. Hannover u. Braunschweig, 1643–1714 (c. d. 43.); 22. Koser R., Unterhaltungen mit Friedrich d. Gr. v. Catt H.; 26. Bodemann E., Briefwechsel der Herz. Sophie v. Hannover; 31. Lekszycki J., Grosspolnische Grodbücher, zob. Nr. 28927; 32. Friedländer E., Ältere Univ. Matrikeln, Frankfurt a. O. (c. d. 36., 49., 52., 57.); 34. Hansen J., Westfalen und Rheinland im XV. Jahrh. (c. d. 42.); 35. Irmer G., Verhandl. Schwedens, 1631–1634 (c. d. 39., 45.); 41. Protokolle und Relationen des Brand. Geheimen Rathes, od r. 1643 (c. d. 54., 55., 66.); 43.–45. Tschackert P., Urkundenbuch z. Reformationsgesch. Preuss.; 50. Joachim E., Politik Albrecht v. Brand. in Preussen (c. d. 58., 61.); 59. Priehatsch, Polit. Corr. Albert Achilles, 1470 (c. d. 67., 71.); 64. Bähr M., Politik Pommerns im 30-jährigen Kriege; 68. Forst H., Polit. Corr. d. Graf. Fr. W. v. Wartenberg, 1621–1631; 70. Krumbholtz R., Die Gewerbe Münsters bis 1661; 72. Koser R., Briefwechsel Friedr. II. mit Grumbkow und Maupertius; 74. Volz u. Künzel, Preuss. und österr. Acten zur Vorgesch. d. 7-jährigen Kriege; 75. Bailleu P., Briefwechsel Fr. Wilh. III. und Luise mit Alex. I.

29043. **Stieve F.**, Wittelsbacher Briefe aus d. J. 1590–1610, Abth. 7., Abhandl. d. hist. Kl. d. k. bayer. Akad. d. Wiss., Münch. 1893.

Nuntiaturberichte, zob. Nr. 29077.

29044. **Bretholz B.**, Urkunden, Briefe und Actenstücke z. Gesch. d. Belagerung d. Stadt Brunn durch d. Schweden, 1643–1645, Brunn 1895; — Tenze, Der Verteidigungskampf (1645), Brunn 1895.

29045. **Feldzüge des Prinzen Eugen v. Savoyen**, Wien do r. 1892 t. 15, zob. Nr. 1581.

29046. **Politische Correspondenz** Friedr. d. Grossen, zob. Nr. 1591. Berlin do r. 1900 t. 26 (do r. 1767).

29047. **Oesterreichischer Erbfolgekrieg**, 1740–1748, bearb. v. Criste O., Porges A. (Gesch. d. Kämpfe Oesterr. unter der Reg. Maria Theresia), Wien do r. 1900 t. 4 (1741, 1742 i 1743); — *Guerre de la Succession d'Autriche*, 1742–1748, Paris 1893 t. 2.

29048. **Schiller H.**, Corresp. secrète entre le comte A. N. Kaunitz-Rietberg, ambassadeur impérial à Paris, et le baron Ignaz de Koch, secrétaire de l'impératrice Marie-Thérèse, 1750–1752, Paris 1899; — Tenze, Kaunitz, Philipp Cobenzl u. Spielmann, ihr Briefwechsel 1779–1792, Wien 1897.

29049. **Politische Korrespondenz** Karl Friedr. v. Baden, 1783–1806, do r. 1900 t. 5 (do r. 1806).

29050. **Zeissberg H.**, Quellen z. Gesch. d. franz. Revolutionskriege, Wien od r. 1890 t. III.–V., zob. Nr. 27791.

29051. **Briefe und Aktenstücke** z. Gesch. Preussens unter Friedr. Wilhelm III. vorzugsweise aus dem Nachlass v. F. A. Stagemann (Publikationen d. Ver. f. Gesch. Ost- u. Westpreussens), Leipzig 1900.

29052. **Aktenstücke** z. Gesch. d. Koalition v. J. 1814 (Fontes rr. austr., ser. 2. t. 49.), Wien 1900.

29053. **Deutsche Reichstagsakten**, hrsg. v. d. hist. Kommission d. (bayer.) Akad. d. Wiss., jüngere Reihe: K. Sigismund (1431–1435) X.–XI.; Toż, Kaiser Karl V., Gotha od r. 1893.

29054. **Historický Archiv české Akademie**, zob. Nr. 28734.

29055. **Sněmy české** od léta 1526, Praha 1877–1900 I.–X. (1526–1604).

29056. **Monumenta comitialia regni Hungariae**, ed. Fraknoi V. (MM. Hung. hist., zob. Nr. 28773), Budapest 1874–1899 I.–XI.; — *Monumenta comitialia regni Transsylvaniae*, ed. Szilagyi S. (MM. Hung. hist., zob. Nr. 28773), Budapest 1875–1898 I.–XXI. (1540–1699).

1611–1627.

29057. **Rydberg O. S.**, Sveriges traktater (1609–1630), Stock. 1892, zob. Nr. 1614.

29058. **Sveriges och Norges tractater** med främmande makter ulg. of Rydberg O. S., Stockholm do r. 1899 t. 2.

29059. **Sveriges ridderskaps och adels riksdagsprotokoll**, 1675–1678, Stockholm do r. 1895 t. 12; Toż, 1686–1689, Stockh. do r. 1899 t. 15, ed. Bergh S.; Toż, od r. 1719, ed. Silverstolpe, Stockh. 1893.

29060. **Handlingar** rörande Sveriges hist. ser. I, Konung Gustaf den Försten registratur, Stockholm 1895 (r. 1544).
29061. **Hjärne H.**, Svensk ryska förhandlingar 1564—1572, Skrifter utgifna af königl. humanist. vetenshapt samfundet, 1897 V. (por.: Schäfer D., Hist. Ztschr. 1899 LXXXIII.); Toz, ser. 3. Svensk riksrådet's protocol, VII. zeszyt 2. (1637—1641), do r. 1899 t. 17.
29062. Förteckning öfver i Ricksarchivet förvarade Ministeriella handlingar, III. Polonica, Meddelanden fran Svenska Riksarchivet, 1895 VI.
29063. **Rikskanslaren Axel Oxenstiernas skrifter** och brevexling utgifna af k. Vitterhets-, Hist.- och Antigivitets-Akademien, Stockholm do r. 1895 t. 7; Skrifter II. (Bref 1606—1609), Stockh. 1896; Skrifter och Brevexling (1625—1627), Stockh. 1900.
29064. Cordt B., Mitteilungen aus d. Briefwechsel d. Grafen Jacob de la Gardie (Acta et comm. Imp. Univ. Jurieviensis), Dorpat 1894.
29065. **Christine de Suède** et le cardinal Azzolino, lettres inédites 1666—1668, avec une introd. par C. N. D. Bildt, Paris 1899.
29066. **Karol XII.**, Die eigenhändigen Briefe König Karl XII., hrsg. v. Carlson E. (deutsche Übers. v. Mevius F.), Berlin 1894; — Konung Karl XII. egenhändiga bref, Stockholm 1893.
29067. Odnner C. F., Sveriges politiske hist. under Gustaf III. regering, Stockholm 1896 (do r. 1787).
29068. Sveriges krig åren 1808—1809 utg. af generalstabens krigshist. afdelning, Stockholm 1890; — Alin O., Tronföljarevalet 1810 (Hist. Handlingar t. XVII.), Stockholm 1899 (akta do zmiany tronu 1810).
29069. **Diplomatarium Norvegicum.** Kristiana do r. 1899 t. 2 (do r. 1570).
29070. **Norske** Registratanter tidels i Ud-drag XII. (1657—1660), ed. Thomle E. A., Kristiana 1894; — Thomle A. E., Dombog for 1578, Kristiana 1892; — Herredags-Domböger Norske, Kristiana 1894—1895 I. Nr. 2—4; — Norske Herredags Domböger (1604), Kristiana 1899; — Hist. Samlinger, Kristiana 1899 t. I.
29071. **Repertorium diplomaticum regni Danici mediaevalis**, Kopenh. do r. 1899 t. 3 (do r. 1402).
29072. **Corpus constitutionum Daniae**, udg. ved. Secher V. A., Kjöbenhavn do r. 1897 t. 4 (do r. 1660); — Forordninger, Recesser og andre kgl. Breve Danmarks, 1558—1660, Kjöbenhavn do r. 1899 t. 5 (do r. 1643).
29073. Repertorium over Legates og milde Stiftelser i Danmark, Kjöbenh. 1899 z. 14. do 18; — Kancelliets Brevbøger, 1566—1575, Kjöbenh. 1896—1898; — Bloch J., Veilende Archivregistratur, Kjöbenh. 1892 (1660).
29074. **Kong Christian** den Femtes danske Lov., ed. Secher V. A., Kjöbenhavn. 1892; — Forarbejderne til Kristian V., Kjöbenhavn. 1892.
29075. **Danske** adelige Brevkietter, Registraturer fra XV.—XVII. Aarh. udg. af A. Theset, Kjöbenh. 1897.
29076. **Danske Magazin**, Kjöbenhavn 1892 do 1895 ser. 5. t. 2.
- 1628—1643.
29077. **Nuntiaturberichte** aus Deutschland nebst ergänzenden Aktenstücken:
- I. Abth. 1533—1559, hrsg. durch d. Preuss. hist. Inst. in Rom, bearb. v. Friedensburg W.: t. 1. Vergerio 1533—1536 (1892); 2. Morone 1536—1538 (1892); 3., 4. Aleand 1538—1539 (1894);
 - II. Abth. 1560—1572, hrsg. v. d. hist. Comm. d. Akad. Wien, bearb. v. Steiner S.: 1. Hosius und Delino 1560—1561 (1897), zob. Nr. 25926;
 - III. Abth. 1572—1585, hrsg. durch d. Preuss. hist. Inst. in Rom, bearb. v. Hansen J.: 1. Der Kampf in Köln 1577—1584 (1892); 2. Reichstag zu Regensburg 1572—1585, Pacificationstag zu Köln 1579, Der Reichstag zu Augsburg 1582 (1894); 3. D. süddeutsche Nuntiatur d. Graf. Bartholomaeus v. Portia 1573—1574, bearb. v. Schellhass (1896);
 - IV. Abth. (XVII. Jahrh.), hrsg. durch d. Preuss. hist. Inst. in Rom: 1., 2. Nunciatur d. Pallotto 1628—1630 (t. 1.: 1628, t. 2.: 1629), bearb. v. Kiewning H. (1895, 1897).
29078. **Quellen und Forschungen** aus d. Gebiete d. Geschichte in Verbindung mit ihrem hist. Institut in Rom, hrsg. v. d. Görres Gesellschaft, Paderborn 1893; — Ehses St., Nuntiaturberichte aus Deutschland 1585—1590, Paderborn 1899.
29079. Immich M., Zur Vorgeschichte des Orleansschen Krieges, Nuntiaturberichte aus Wien und Paris 1685—1688 nebst Aktenstücken, hrsg. v. d. badischen hist. Kommission, Heidelberg 1898.
29080. **Quellen und Forschungen** aus italienischen Archiven und Bibliotheken, hrsg. v. preuss. Institut in Rom, Rom 1898 I. (XVI. wick).

29081. Kalkoff P., Depeschen d. Nuntius Alexander vom Wormser Reichstage 1521. Halle 1897; — Pasquier J., Nunciature d'Aléandre auprès de François I. (1524—1525), Paris 1897.

29082. Kinojosa R. de, Los despachos de la diplomacia pontificia en Espana, Madrid 1896 I.

29083. **Acta genuina**, zob. Nr. 1633, ab A. Massarello (nie: Nassarello); — Acta conc. Tridentini, ed. Medham (nie: Merdheim).

29084. Druffel R., Monumenta Tridentina, Beiträge z. Gesch. d. Concils, München 1897 zeszyt 4. (1546), zob. Nr. 1635.

Zob. Nr. 28376—28377.

Brown R., zob. Nr. 28981.

29085. **Sanuto Marino**, I Diarii, Venezia, 1889—1899 XXIII—LV., zob. Nr. 1642.

29086. Kowalewsky M., I dispacci d. ambasciatori Veneti alla corte di Francia durante la rivoluzione. Torino 1895 I.

29087. Terta J., Recueil des traités de la Porte Ottomane avec les puissances étrangères (1536 jusqu'à nos jours), Paris 1894; — Noradoughian G., Recueil d'actes internationaux de l'empire ottoman. Bruxelles 1897 I. (1300—1789).

4. Dokumenty, Akty, Listy, Mowy. (Chronologiczny układ).

1644—1697.

Więć X. XI. i XII. zob. Nr. 28661 do 28787.

29088. **Monumenta Poloniae historica**, Pismniki dziejowe Polski wyd. A. Bielowski. zob. Nr. 5822 (w t. I. i II. Dokumenty).

29089. **Piekosiński Fr.**, Monumenta mediaevi diplomatica ius terrestre polonicum illustrantia (do 1179 r.), Krak. 1897, zob. Nr. 28669.

29090. **Kętrzyński W.**, Studya nad dokumentami XII. w., Roz. wyd. hist. fil. XXVI., Odb. Krak. 1891, zob. Nr. 28425.

Zob. Nr. 28421, 28422, 28750, 28751 do 28754, 28758.

29091. **Dokumenty cesarzy**. Die Urkunden der deutschen Könige und Kaiser: Konrad I., Heinrich I., Otto I. und Otto II., MM. Germ. dipl. reg. et imper. I., II. 1., hrsg. v. Sickel Th., Hannover 1879 i n., zob. Nr. 28746 (por.: Dahlmann-Waitz, Quellenkunde (1894) Nr. 2267); — Constitutiones et acta publica imp. et regum, MM. Germ., Leges 4; — Regesta, zob. Nr. 28744; — Libelli de lite imperatorum et pontificum saeculis XI. et XII. conscripta, MM. Germ. t. 3.

29092. **Dokumenty papieży**. Jaffé Ph., Regesta, zob. Nr. 28766; — Loewenfeld S., Epistolae, zob. tamże, zob. też Nr. 28410; — Gerbert, Epistolae (Oeuvres), ed. A. Olleris, Aerm. et Paris 1867; nowe wyd.: Havet J., Lettres de Gerbert (983—997), Paris 1889 (Collection de textes, Paris od r. 1886), por.: Dahlmann-Waitz, Quellenkunde (1894) Nr. 2268; — Robert U., Bullaire du pape Calixte II., 1119—1124, Paris 1891 t. 2; — Codex Udalrici, Jaffé, Bibl. V.

29093. **Cyryl i Metody** (listy), zob. Nr. 1653; — Miklošić Fr., Rački Fr., Novo nadjeni spomenici iz IX. i XI. wieku za panonsko-moravsku, bugarsku i hrvatsku povjest, Starine, izd. Jugoslav. Akad., Zagreb 1880; — Prasek V., Listinař, Komensky 1889 VIII.; — Ewald P., Die Papstbriefe, Jahrb. f. ält. deutsche Geschichtskunde 1879 V., Odb. Hannov. 1880; — Martinov J., Saint Méthode et les lettres, Rev. des questions hist. 1880 XVIII.; — Jagić V., Arch. f. slav. Phil. 1880 IV.; — Kaltenbrunner, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. II.; — (Emmler J.), Čas. česk. Musea 1881; — Woronow A. D., Trudy kij. duch. Akad. 1881; — Krek G., Kres 1881 I.; — Ilavinka A., Sbornik Velehradský 1883 III. (překlad listů); — Goetz J. K., Konstantius und Methodius, Gotha 1897; — Snopek Fr., List papeže Hadriana II. a bulla Jana VIII., Velehradský Sbornik VI.; — Friedrich, Ein Brief des Anastasius an den Bischof Gaudencius von Vellitri, zob. Nr. 12646; — Pastnek Fr., Nový pramen o sv. Cyrillovi, Čas. Mat. mor. 1893 XVIII.; — Martinov J., Une lettre d'Anastase, Monde latin et Monde slave 1893; — Hamersmid J., Čas. katol. duch. 1893; — Vondrák V., Čas. česk. Musea 1897.

Zob. Nr. 6103—6110 i 20391—20403.

29094. Papadopoulos-Kerameus A., Sanctissimi patriarchae Photii Constantinopolitani epistolae XLV. e cod. montis Atho. Petropol. 1896.

29095. **Prawda ruska**. Kałaczow N., Tekst Ruskoj Prawdy na osnovanij czetyrzech spyškow raznych redakcij. Moskwa '847.

Prawda ruska, zob. Nr. 1657, 16265 do 16269.

29096. R. 985—992, zob. Nr. 1661; — Darowizna Gniezna, Duesdedet, Collectio canonum, wyd. Martinucci 1869; Muratori

Antiqu. Italicae V.; Giesebrecht, Baltische Studien XI. 4. (por.: Balzer, Corp iuris pol.); Piekosiński, MM. medii aevi, zob. Nr. 28669; Tenże, Najstarszy dokument polski. zob. Nr. 28419.

29097. R. 992–1025. Bolesława Chrobrego. statut o stroży, MM. Pol. II. str. 483.

29098. R. 993. Kolberg A., Ein Brief d. hl. Adalbert v. Prag an d. Bischof Milo v. Minden aus d. J. 993, zob. Nr. 6149 (por.: Hist. Jahrbuch 1898; Ketrzyński S., Kwart. hist. 1899); — Podlaha A., Nově objevený list sv. Vojtěcha r. 993, Čas. katol. duch. 1897 XXXVIII. (por.: Tenże i Šittler E., Album Svatovojtěšské, Praha 1897).

Zob. Nr. 6149.

29099. R. 1000. Ottona III. Konstytucja gnieźnieńska, MM. Poloniae I. str. 401, II. str. 483, III. str. 440.

29100. Epistola Mathildis ad Misegonem II. Poloniae regem, zob. Nr. 1665, 24999, 28423.

Mogilno, zob. Nr. 1671 i 28718.

29101. Dwa izbornyki Światosława, Buśłajew, Istor. Chryst. cerk.-slaw. i drew.-russk. jazykow, Moskwa 1861; — Barsow E. W. Diuwnyj A. E., Izbornyk 1073 goda, Czt. obszcz. istor. i drewn. 1882; — Studien zur Kenntniss des Izbornik, Arch. f. slav. Phil. VIII.; — Kulbakin S., Światosławow sbornik 1076 g. w posliedniem izdaniu, Zurn. min. nar. prosw. 1898, zob. Nr. 1674, 16272.

Zob. Nr. 24504.

29102. Lewicki A., Napis na paluszu z XI. w., zob. Nr. 28424.

Zob. Nr. 28790.

Diplomata z XII. w., zob. Nr. 29090.

29103. R. 1124. Bol. Krzywoustego dekret w przedmiocie danin i obowiązki służby wojennej, Herbord, Vita Ottonis, MM. Poloniae II. str. 92.

29104. R. 1136. Małnecki A., Studium nad bullą Innocentego II. z r. 1136 wydaną dla arcybiskupstwa gnieźnieńskiego, zob. Nr. 28426.

29105. R. 1138. Ordynacya Bol. Krzywoustego w sprawie następstwa na tron polski, MM. Pol. II. str. 363 i 518 (Testament Bol. Krz., zob. Nr. 25065).

Evangeliarze, zob. Nr. 22269–22272.

29106. Przed r. 1161. Edykt Bol. Kędzierzawego dla ziem pruskich, MM. Pol. II. str. 373 i 524.

29107. R. 1180 lub 1181. Statut łęczycki, MM. Pol. II. str. 399, 531, zob. Nr. 1695.

1698–1782.

Dokumenty wieku XIII., zob. Nr. 28662 do 28787, 28792.

29108. Dokumenty cesarzy. Regesta, zob. Nr. 28744; — Wibald Abt von Stabbe und Corvei Briefe, Jaffe. Bibl. I.; — Gerh. v. Reichersberg, Opera inedita, Linz 1875 I. (por.: Mühlbacher, Arch. f. Oesterr. Gesch. Akad., Wien XLVII.); — Acta imperii inedita seculi XIII. (1198–1273), Acta imperii seculi XIII. et XIV. (1200–1400), hrsg. v. Winkelmann E., zob. Nr. 28747 (por.: Tenże, Mitth. d. Inst. f. oesterr. Geschichtsforsch. XIV.), zob. Nr. 29156; — Recesse d. Hansetage, zob. Nr. 28760.

29109. Dokumenty papieży, zob. Nr. 28769 do 28771; — Presutti P., Regesta Honorii papae III., 1216–1227, Romae 1888 (por.: Röhricht R., Aus den Reg. Honorius III., Neues Arch. XII.); — Auvrey L., Les rég. de Grégoire IX., 1227–1241, Paris od r. 1890; — Roncière Ch. de la, Les rég. d'Alexandre IV., 1254–1261, Paris od r. 1891; — Delisle L., Fragments du derniers registre d'Alex. IV., 1254–1261, Bibl. de l'école de chartes XXXVIII; — Dorez L. et Guiraud J., Les registres d'Urbain IV., 1261–1264, Paris 1892–1900; — Jordan E., Les registres de Clément IV., 1265–1268, Paris od r. 1893; — Giraud J., Les rég. de Grégoire X. et de Joan. XXI., 1268–1276, Paris od r. 1892; — Prou M., Les rég. d'Honorius IV. (1285–1287), Paris od r. 1887; — Langlois E., Toż de Nicol. IV. (1288–1263), Paris od r. 1886.

29110. Röhricht R., Regesta regni Hierosolymitani, 1097–1291, Oenipont. 1893.

29111. Finke H., Ungedruckte Dominikanerbriefe d. XIII. Jahrh., Padeborn 1891.

29112. Chartularium Universitatis Parisiensis, collegit Denifle H. auxiliante A. Chatelain, 1895 t. 3.

29113. Wilmans, Einige bisher unbekannte Papstbulen des XII. u. XIII. Jahrh. z. Gesch. des Prämonstratenserordens, Arch. Ztschr. 1880 V.

Zob. Nr. 28433.

29114. Sternfeld R., Eine Urkunde Karls I. v. Sicilien für ein polnisches Kloster, Mitt. d. Instituts f. oesterr. Geschichtsforsch. XIII.

29115. R. 1204. Henryka przywilej dla Cystersów, zob. Nr. 3330.

29116. R. 1204. Statut dycezyi kamieńskiej z r. 1204, zob. Nr. 13117.

Dokumenty szląskie Henryka III. i Henryka IV., zob. Nr. 23860 i 23861.

29117. R. 1207. Innocenty III. daje przywilej protekcyjny dla ks. krakowskiego, Migne, Innoc. III. Opera III., Cod. dipl. Pol. Minoris I., zob. Nr. 1716 (Brequigny nie; Brequigny). — R. 1210. Innocenty III. zatwierdza ordynacyę Bol. Krzyw. z r. 1138, tamże. — R. 1211. Innocenty III. zatwierdza przywilej immunitetu dla kościoła polskiego, tamże; —

Baluze, Epist. Innoc. III., Cod. dipl. Min. Pol. I. — R. 1211. Innocenty III. zatwierdza przywilej immunitetu dla ks. kaliskiego, Baluze, Epist. Innoc. III., Cod. dipl. Pol. Majoris II.; Zatwierdzenie Honorjusza III., 1217. tamże; Muratori Antiqu. Ital. V.; Theiner, MM. Pol. I. — R. 1211—1215. Leszka Białego, Wład. Kaliskiego i Kaz. Opolskiego statut immunitetu dla kościoła pol., Gładyszewicz, Żywot Prandoty, Cod. dipl. Cath. Crac. I.; Cod. dipl. Majoris Pol. I.; Zatwierdzenie Innoc. III. 1215 r. tamże; Zatwierdzenie Honorjusza III., 1223, Cod. Pol. Maj. I.

29118. R. 1212 Statut synod. prow., Cod. Maj. Pol. I.

29119. R. 1217. Leszek Biały składa oświadczenie St. Apost., Raynald, Ann. eccl. XIII. str. 243; Abraham Wł., Organ. kościoła w Polsce str. 185.

29120. R. 1220—1232. Konrada Mazowieckiego statut o dziesięcinach, Kod. dypl. ks. Mazowieckiego; Zatwierdzenie przez arcyb. gnieźn. bisk. poznań. i kujawski., tamże.

29121. R. 1221—1224. Statut górniczy Leszka Białego, Gładyszewicz, Żywot Prandoty, Cod. dipl. cath. Crac. I.

29122. Lępkowski J., Do redakcyi Biblioteki warsz. w sprawie przywileju Leszka Białego, Bibl. warsz. 1868 III., *zob.* Nr. 28427.

Dokumenty krzyżackie, zob. Nr. 24037 do 24045, 25109—25111, 28690, 28694, 28700.

29123. R. 1228. Wład. Laskonogi poręcza prawa ziem małopolskich, Wiszniewski, Hist. lit. II. 472; Cod. dipl. cath. Crac. I.; Cod. dipl. Pol. Maj. II.; — Wład. Laskonogi nadaje przywilej immunitetu dla kościoła pol., tamże; Gładyszewicz, Żywot Prandoty, Cod. dipl. Pol. III.

29124. R. 1229. Urk. Heinrichs I., Corresp. Schles. Ges. Vaterl. Cultur 1820 I.

29125. Kałużniacki E., Einige Bemerkungen zum Texte der Urkunde Asens II. vom Jahre 1230—1241, Archiv f. slav. Philol. 1888 XI.

29126. R. 1237. Statut Henryka Brodatego tyczący się pomocnego, dziewiczego i wdowiego, Długosz, Hist. Pol. II. 254.

29127. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy Bolesława Wstydliwego dla katedry krakowskiej, Pam. wyd. hist. fil. Akad. VIII., Odb. Krak. 1890, *zob.* Nr. 28428.

29128. R. 1242. Strehle E., Hartmanns von von Hildruden Hochmeisters des deutschen Ordens, Bericht über die Vereinigung des Schwerdtordens mit dem deutschen Orden und über die Erwerbung Livlands durch den letzteren, Mitth. aus d. Gebiete d. Ges. Liv-, Esth- u. Kurlands XI., Odb. Riga 1865; SS. rr. prussicarum V.

29129. R. 1247—1254. Daszkiewicz N., Pierwaja unija jugo zapadnoj Rusi z katolickiestwom, *zob.* Nr. 14121.

29130. R. 1252. Statut Kazimierza, ks. łęczycko-kujawskiego, tyczący się darowizn na rzecz kościoła, Cod. dipl. Pol. I., *zob.* Nr. 663.

Zob. Nr. 28430.

29131. R. 1255. Przywilej dla Dominikańców w Sandomierzu, Altpr. Mntsch. 1873 X.

29132. R. 1258. Vergleich des Rigischen Erzbischofs Albert zwischen dem Bischof von Kurland und dem Orden einerseits und einigen Vasallen andererseits, wegen gewisser Güter in Vredreure. Riga im Maj 1258, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1837 I.; Bruiningk B. H., Über zwei bisher unbek. Urk. d. Erzbischofs Albert vom 1258 und des rigaer Dompredses Dietrich Nagel v. J. 1463, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. n. Alterthumsk. d. Ostseeprovin. Russl. 1897—1898.

29133. R. 1270—1301. Hramoty kniazia Lwa, *zob.* Nr. 28429.

29134. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy i kancelarya Przemysława, Pam. hist.-pol. Akad. um. VIII., Odb. Krak. 1890, *zob.* Nr. 28437.

29135. R. 1282. Statut synodu warmińskiego, Rudnicki, Const., *zob.* Nr. 28941; Hartzheim J., *zob.* Nr. 28934.

29136. R. 1283. Statut Przemysława I., ks. wielkopolskiego, tyczący się prawa niemieckiego w ziemi kaliskiej, Cod. dipl. Pol. Majoris I. — R. 1283. Założenie klasztoru Dominikanów w Opatowcu, wyd. Kutrzeba St., Kwart. hist. 1898, *zob.* Nr. 28431.

29137. R. 1284. Akt do sporu Pawła z Przem. z Leszkiem Cz., Eubel K., Der Registerband Bentawengas, Arch. f. kath. Kirchenrecht 1890 IV.

Mściwoj II., zob. Nr. 23901.

29138. Przed r. 1286. Statut Przemysława, ks. wielkop., o pieczętowaniu przywilejów, Cod. dipl. Pol. Maj. I.

29139. R. 1286. Statut Mieszka i Przemysława, książąt opolsko-raciborskich, org. najwyższy sąd prawa niem. w Raciborzu, Leдебур. Archiv II.; Stenzel, *zob.* Nr. 632.

29140. R. 1287. Statuta dla Niemiec i Polski legata Jana, bisk. tuskulańskiego, Hartzheim III., IV., *zob.* Nr. 28934.

29141. R. 1290. Statut wrocław. bisk., Montbach M., Statuta, *zob.* Nr. 1292; Hartzheim III., *zob.* Nr. 28934.

29142. R. 1291—1299. Fiedler J., Böhmens Herrschaft in Polen, ein urk. Beitrag, Arch. f. österr. Gesch. 1855 XIV. (28 dok. 1291 do 1299), *zob.* Nr. 25170.

29143. R. 1291. Wacław poręcza prawa ziem krak. i sandom., Cod. dipl. cath. Crac. I.

29144. R. 1295. Bolek I., ks. świdnicki, daje przywilej żydom, Sommersb. SS. rr. Sil. III.; — Statut Bolka I. w sprawie świadczących i poddanych (1296—1301), MM. Pol. III. 508.

29145. R. 1298 i 1299. Statuta Wład. Łokietka nadające Poznaniowi, Gnieznu, Pyzdrom i Kaliszowi prawo karania złoczyńców, Cod. dipl. Pol., zob. Nr. 645; Cod. dipl. Pol. Maj. II.; — Statut Wład. Łokietka tycający się mostu w Kaliszu, tamże.

29146. R. 1298. Henryk głogowski poręcza prawa kościoła, Cod. dipl. Pol., zob. Nr. 645 i 663; Cod. dipl. Pol. Maj. II.

29147. R. 1299. Henryk III., ks. głogowski, daje przywilej żydom, Sommersberg, SS. rr. Siles. III.

Zob. Nr. 1782 (SS. rr. pruss. t. I.).

1783–1946.

Dokumenty wieku XIV., zob. Nr. 28662 do 28786.

29148. Prochaska A., Materyały archiwalne głównie z metryki litewskiej od 1348 do 1607, Lwów 1890, zob. Nr. 28676.

29149. Lites ac res gestae inter Polonos ordinemque Cruciferorum, Posn. 1890 I., 1892 II., zob. Nr. 1785 i 25186.

Bujack H. (nie: Buja), zob. Nr. 1786.

Zob. Nr. 28451 i 28690.

29150. Abraham Wł., O materyałach do dziejów polskich w wiekach średnich, zob. Nr. 28375.

29151. Grabowski M., Źródła do dziejów Polski, zob. Nr. 1362 (Dok. z r. 1329, 1359, 1375, 1377, 1383, 1390, 1393).

29152. Narbutt T., Dzieje narodu litewsk., Wilno 1835–1841 (Dod.), zob. Nr. 24637.

29153. Chmiel A., Zbiór dokumentów w bibl. hr. Przezdzieckich w Warszawie, Krak. 1890, zob. Nr. 28668.

R: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1891.

29154. Smolka St., Archiwa w W. X. Poznania i w Prusiech, zob. Nr. 18.

Księgi sądowe, zob. Nr. 28927–28933.

29155. Busch N., Das Kopialbuch aus dem XIV. Jahrh. im Kurl. Provinzialmuseum zu Mitau, zob. Nr. 28440.

Dokumenty moldawskie, zob. Nr. 28784 do 28786.

Czechy, zob. Nr. 28733–28743.

Węgry, zob. Nr. 28773–28782.

29156. Dokumenty cesarzy. Regesta, zob. Nr. 28744; — Actenstücke z. Gesch. d. Deutschen Reiches unter Rudolf I. und Albrecht I., Mitth. aus dem Vaticanischen Archiv, Wien, Akad., 1889 I.; — Cipolla C. e Filippi G., Diplomi inediti di Enrico VII. e Ludovico Bavaro (Atti della società Savonese II.), Savona 1890; — Riezler S.,

Urkunden 1256–1343, Forsch. z. deutschen Gesch. XX.; — Loher Fr. v., Vatikanische Urk. z. Gesch. Kaiser Ludwig des Bayern, Arch. Ztschr. 1880 V., 1881 VI.; — Vaticanische Akten in d. Zeit Ludwigs des Bayern (1315–1351), hrsg. v. Riezler S., Bayer, Akad., Innsbruck 1891 (por.: Abraham Wł., Kwart. hist. 1892); — Nachträge, Hist. Jahrbuch XIII.; — Abraham Wł., Rekopis 538 bibl. w Cambrai, Kwart. hist. 1900; — Acta Karoli IV. imperatoris inedita, hrsg. v. Zimmermann, Innsbr. 1891; — Tadra F., Cancellaria Joannis Noviforensis, episcopi Olmucensis (1364–1380), Arch. f. österr. Gesch. LXIII. (por.: Lulvès J., Die Summa canc. J. von Neumarkt, Berlin 1891); — Recesse und Hansetage, zob. Nr. 28760, zob. też Nr. 28765.

29157. Dokumenty papieży, zob. Nr. 28769 do 28772; — Fonti per la storia d'Italia 1892 VI. (Epistolaria di Cola di Rienzo); — Carasoli F., Urbano V. e Giovanni I. di Napoli (Doc. inediti d'Arch. segreto Vaticano, 1362 do 1370), Atti Storici, Napoli 1895.

29158. Eubel P. K., Die avignonesische Obediens der Mendikanten Orden sowie der Orden der Mercedarier und Trinitarier zur Zeit des grossen Schismas, beleuchtet durch die v. Clemens VII. und Benedict XIII. an dieselben gerichteten Schreiben, Quellen u. Forsch., hrsg. v. d. Görres-Gesellschaft, Paderborn 1900 I. 2.

29159. Abraham Wł., Exhortatio visitationis synodalis (z dyec. wrocł. z w. XIV.), Arch. kom. hist. Akad. t. V.

29160. Wagner A., Schlesisches a. d. vaticanischen Archiv, 1316–1371, zob. Nr. 12693.

Regesta szląskie (1301–1315), zob. Nr. 28683.

Zob. Nr. 8790.

29161. R. 1302. Konfederacja miast Poznania, Kalisza, Gniezna i Pyzdru w sprawie ścigania złoczyńców, Cod. dipl. Pol. Maj. II.

29162. R. 1305. Kętrzyński W., Thorner Urkunde v. J. 1305, Altpreuss. Mntsch. X.

29163. R. 1305. Stat. synodu wrocławsk., zob. Nr. 1292; Hartzheim IV., zob. Nr. 28934; Lünig, Continuatio II. Spicilegii Ecclesiae pag. 1176–1179.

29164. R. 1307–1311. Acta legationis Gentilis, 1307–1311, MM. Vaticana, Budapestini 1886, zob. Nr. 28776; — Abraham Wł., Statuta legata Gentilis, Kwart. hist. 1894, zob. Nr. 12690, 25180, 28859; — Tenże, Sprawa Muskaty, zob. Nr. 25180.

Albert, wójt krakowski, zob. Nr. 25183.

29165. R. 1310. Busch N., Ein unedirtes Schreiben des lübischen Rathes an Vogt und Rath der Stadt Riga, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprovin. Russlands 1895.

29166. R. 1310. Konfederacya Wschowy z innemi miastami w sprawie złoczyńców, *Worbs, Neues Arch. I.; Wuttke, Städtebuch d. Landes Posen, Cod. dipl. Pol. Maj. II.*

Zob. Nr. 28677 (r. 1315).

29167. R. 1316 (około), Synod wrocławski, *zob. Nr. 1293.*

Listy Gedymina, zob. Nr. 25187.

29168. R. 1320. Abraham Wł., Stanowisko kurji papieskiej wobec koronacy Łokietka, *zob. Nr. 25193 (Dok. w dodatkach), por.: Tenże, Kwart. hist. 1900 str. 623—629.*

29169. R. 1323. Bolek, ks. lignicki, za-
twierdza prawa ziemi Namysłowskiej, Som-
mersberg, SS. rr. Silesiae III. 125; Lehns-
u. Besitz-Urk. I., *zob. Nr. 683.*

29170. Conrad G., Handfeste von 1321, *Altpreuss. Mtschr. XXXIII.; Toepfen M., Handfeste der Stadt Löbau von 1326, tamże V.*

29171. R. 1328. Bolek, ks. świdnicki, za-
twierdza przywilej żydowski z r. 1295, Som-
mersberg, SS. rr. Siles. III.

29172. R. 1330. Jarosław arcyb. w spra-
wie dziesięcin, *zob. Nr. 1816, Cod. dipl. cath. Crac. I. — R. 1343. Zatwierdzenie arbitracji, tamże.*

29173. R. 1331. Statut synodu wrocławsk.,
Stat. synod., *zob. Nr. 1292; Hartzheim, zob. Nr. 28934.*

29174. R. 1333 - 1341. Kazimierza W. edykt
o zbiegach, Smolka St., Archiwa w W. X.
Pozn. str. 131.

29175. R. 1333—1342. Układ Kazimierza W.
z Karolem Robertem, MM. Pol. II. str. 638
(Janka z Czarnkowa Kronika).

29176. R. 1338. Statut Kaz. W. o jedno-
rocznej dawności, *Cod. dipl. Pol. Min. I.*

29177. Longinow A. W., Gramoty kniazia
Jurja II., *zob. Nr. 28434, zob. też Nr. 24367
do 24369, 25231.*

29178. R. 1340. Feuer Ordnung v. J. 1340 z. Liegnitz,
Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens III.

29179. R. 1342. Wutke K., Über eine Urk. Karls IV.,
Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1896 XXX.

29180. R. 1346. Urkunde d. k. u. m. Bischof Otto,
Altpreuss. Mtschr. t. V.

29181. R. 1347—1368. Statuta, Tłómacze-
nia, *zob. Nr. 28868 (por.: Hube R., O datach
nadawanych statutom Kazimierza W., Bibl.
warsz. 1877 I.), zob. Nr. 18953.*

29182. R. 1350. Konfederacya Poznania
i Pyzdr w sprawie ścigania złoczyńców, *Cod.
dipl. Pol. Maj. III.*

Pokój z Litwą 1351, zob. Nr. 25249.

29183. R. 1351—1359. Kazimierz W. na-
daje ziemię płocką, wiską, zakroczymską
ks. mazowieckim, *Kod. dypl. Mazowiecki,
zob. Nr. 666; Stronczyński, Wzory pism.*

29184. R. 1352. Privilegium super vectura
decimarum, *zob. Nr. 1833, Długosz, Lib. be-
nef. I. 294; Cod. dipl. cath. Crac. I.*

29185. R. 1352. Prochaska A., Dokument
graniczny Czerwono-ruski z r. 1352, *Kwart.
hist. 1900, zob. Nr. 17535.*

Examen Beguinarum, zob. Nr. 14823.

29186. R. 1354. Statut Kaz. W. o dawno-
ści roku i 6 tyg., *Cod. dipl. cath. Crac. I.*

29187. R. 1354. Die Stiftungsurkunden der
Mansionarien-Kapelle bei der Domkirche zu
Breslau, hrsg. v. Heyne J., *Ztschr. d. Ver. f.
Gesch. Schlesiens 1859 II.*

29188. R. 1358—1398. Rössler R., Urkun-
den Herzogs Ludwig I. v. Brieg, *Ztschr. d.
Ver. f. Gesch. Schlesiens 1864 VI.; — Tenże,
Regesta Ludovici I., Vratisl. 1865.*

29189. R. 1359. Ordinatio Bodzantae, *zob.
Nr. 1852; nadto: Długosz, Hist. Pol. III;
Vol. legum I.; Cod. dipl. Pol. Minor. III. —
R. 1360. Kaz. W. godzi się w przedmiocie
dziesięcin, Cod. dipl. Pol. Maj. III.*

29190. R. 1361. Kazimierz W. zakłada sąd
wyższy niemiecki, *Vol. leg. I.; Jus polonicum;
Helcel, Starod. prawa pol. pomniki;
Bobrzyński, Roz. hist. fil. Akad., Krak. IV.; —
Piekosiński Fr., Przywilej Kaz. W. w przed-
miocie założenia sądu wyższego prawa nie-
mieckiego na zamku krakowskim, tamże
XXXV., Odb. Krak. 1897 (por.: Bull. Acad.,
Crac. 1898).*

29191. R. 1361. Arbitrium Jaroslai, *zob. Nr.
1856; nadto: Długosz, Lib. benef. I. 298;
Vol. leg. I.; Cod. dipl. cath. Crac. I.; Tłóma-
czenie, zob. Nr. 1022, 1024, 28868.*

29192. R. 1363 i 1364. Krzyżanowski St.,
Poselstwo Kazimierza W. do Awinionu i pier-
wsze uniwersyteckie przywileje, *zob. Nr.
28437; — Prz. prawa i adm., Lwów 1900; —
Kraj 1900 Nr. 21; — Prz. polski 1900 II.*

Zob. Nr. 13213 (r. 1366).

29193. R. 1367. W. W., Przywilej Kaz. W.
dany żydom, *zob. Nr. 1869.*

29194. R. 1368. Ordinatio salinarum, *zob.
Nr. 1864; nadto: Żabęcki, Górnictwo II;
Artykuły o przewozie soli, Helcel, Pomniki
t. I.; — Ustawa Kaz. W. o starostach, mone-
cie i rajcach krak., tamże.*

29195. R. 1368. Ziemowit III. godzi się
z bisk. pozn., *Cod. dipl. Pol. Maj. III.*

29196. R. 1372, 1379. Przywileje handlowe
Ludwika węg., *Cod. dipl. cath. Crac. I.*

29197. R. 1374. Przywilej koszycki, *zob.* Nr. 1873; nadto: Maciejowski W. A., *Hist. praw. słow.* VI. 392; *Cod. dipl. Pol. Maj.* III.

Zob. Nr. 13446 (r. 1378).

29198. R. 1382. Confoederatio, *zob.* Nr. 1886; nadto: *Cod. dipl. Pol. Maj.* III. — R. 1384 Konfed. w Radomiu, *zob.* Nr. 1894; nadto: *Cod. epistolaris* I.

29199. R. 1382 1501. Lewicki A., *Codex epistolaris* s. XV., *zob.* Nr. 1896 i 29220.

29200. R. 1382 -1389. Najstarsza księga miejska lwowska, *zob.* Nr. 28715.

29201. Downar-Zapolskij, *Akty lit. rusk państwa*, I. wyp. (1390 -1529), *zob.* Nr. 28827.

Zob. Nr. 13163, 28729.

29202. R. 1385. Przywilej unii (Krewski) między Polską i Litwą, *Cod. epist.* I.; Wyszynski, *Hist. Lit.* IV. 92; — *Privilegium*, *zob.* Nr. 1905; nadto: *Cod. dipl. Pol. Maj.*; *Cod. epist.* I.

29203. *Laudum Łęczyckie*, *Bibl. warsz.* 1861 II. 709.

29204. R. 1387. Jadwiga zatwierdza prawa ziemi przemyskiej i wciela ją do Korony, *Liske X.*, *Akta grodz. i ziem.* VII.

29205. R. 1387. Przywilej ziemski Wład. Jag. dla Wilna, *Działyński*, *Zbiór praw lit.*; — *Przywilej dla chrześcijan Litwinów*, *Malinowski* w wyd. *Wapowskiego*, *zob.* Nr. 7041.

29206. R. 1387. Piotr, wdą mołd., składa hołd, *zob.* Nr. 1910; nadto: *Ulanowski W.*, *Materyały*, *zob.* Nr. 1956.

29207. R. 1388. Witołd daje przywilej żydom, *Działyński*, *Zbiór praw lit.*; *Akty izd. wilensko arch. kom. V.*: *Akty zap. Rossii I.*; *Bierszadzki*, *zob.* Nr. 952 (r. 1389 dla żydów grodzieńskich).

29208. R. 1388 -1420. Piekosiński Fr., *Rachunki dworu króla Wład. Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388-1420*, *zob.* Nr. 1914 i 29230.

29209. R. 1388. Inkorporacja ziemi Iwowskiej, *zob.* Nr. 1917; nadto: *Liske X.*, *Akta grodz. i ziem.* II, III.

29210. R. 1388. 1389. *Privilegium Petric.*, *zob.* Nr. 1918; nadto: *Długosz*, *Lib. benef.* I. 295; *Cod. dipl. Pol. Maj.* III.; *Arch. Sanguszków II.*; *Cod. epist.* II.

29211. R. 1388. *Kriegsartikel Königs Jagals*, *SS. rr. pruss.* II. — R. 1390, *zob.* Nr. 6553.

29212. R. 1390 -1392. *Rechnungen über Heinrich von Derby's Preussenfahrten 1390 bis 1391 und 1392*, *zob.* Nr. 24054.

29213. R. 1391. Wł. Jagiełło nadaje Drohiczyn, Mielnik, Suraz i Bielsk Januszowi ks. maz., *Kod. dypl. Maz.*, *zob.* Nr. 660. — R. 1396 -1397. Tenże i Jadwiga nadają ziemię bełzką Ziemowitowi maz., tamże.

29214. R. 1393. Roman, wdą mołdawski, składa hołd, *Ulanicki*, *Materyały*, *zob.* Nr. 1956.

Zob. Nr. 28786.

29215. R. 1396. *Memoryał rajców krakowskich o monecie*, *Piekosiński Fr.*, *O monecie*, *zob.* Nr. 461.

29216. R. 1398. *Statut Wład. Jag. w sprawie handlu w Wielkop.*, *Raczyński K.*, *Cod. dipl.*, *zob.* Nr. 663; *Cod. dipl. Pol. Maj.* III.

29217. R. 1399. *Dekret Wład. Jag. o toku instancyj w prawie niem.*, *Cod. dipl. civ. Crac.* I.

29218. R. 1399 -1410. Joachim, *Das Marienburger Tresslerbuch (1399-1409)*, *zob.* Nr. 24057 i 28717.

Zob. Nr. 6559.

29219. R. 1397. *Laudum kościańskie*, *Leckzycki*, *Grodbücher I.* — R. 1398 i 1399. *Lauda piotrkowskie*, *Maciejowski W. A.*, *Hist. praw. słow.* VI.; *Hube R.*, *Sądy*, ich praktyka, *Dod. str.* 62. — R. 1399. *Laudum sieradzkie*, *Hube*, tamże.

1947-2420.

Dokumenty wieku XV., *zob.* Nr. 28661 do 28787.

29220. *Lewicki A.*, *Codex epistolaris saeculi XV.*, *MM. medii aevi XII.*, *XIV.*, *zob.* Nr. 1949, t. II. (1386 -1445) 1891, III. (1392 do 1501) 1894.

R: *Ulanowski B.*, *Kwart. hist.* 1892; *Koneczny F.*, *Prz. pol.* 1892 I; *Paszkowski J.*, *Sybele Hist. Ztschr.* 1894; *Aten.* 1894 III; *Hruszewski M.*, *Zap. Tow. Szewcz.* 1896 XI; por.: *Bull. de l'Acad.*, *Crac.* 1891, 1894

29221. *Cieszkowski A.*, *Materyały do historii Jagiellonów z archiwów weneckich*, *zob.* Nr. 28383

29222. *Abraham Wł.*, *O materyałach do dziejów polskich (z arch. rzymskich)*, *zob.* Nr. 28375.

Zob. Nr. 28376.

29223. *Gorczak Br.*, *Archiwum ks. Sanguszków t. III.* (1432 -1534), *zob.* Nr. 28667.

29224. *Prochaska A.*, *Materyały archiwalne (1348-1607)*, *zob.* Nr. 28676; — *Downar-Zapolskij*, *Akty lit. ruskie (1390-1529)*, *zob.* Nr. 28827; — *Leontowicz T. I.*, *Akty litowskiej mietriki (1413-1498)*, *zob.* Nr. 28826; — *Sbornik archeol. snimkow z drewnych gramot i aktow*, *wyp. I.* (1432-1548),

zob. Nr. 28342; — Hruszewskij M., Kilka kijewskich dokumentów XV.—XVI. w., *zob.* Nr. 28721; — Czumiłow A., Nieizdannyje russkie akty XV.—XVI. w. Rewelskawo archiwa, *zob.* Nr. 28816; — Runkiewicz, Opisanije uiatkich metropolitów, 1470—1700, *zob.* Nr. 28828.

29225. **Ulanowski B.**, Acta capitulorum nec non iudiciorum ecclesiasticorum selecta, *zob.* Nr. 28951.

29226. Chodyński Z. i St., Wyjątki z aktów kapituły kujawskiej r. 1480 i kapituły płockiej 1440—1486, *zob.* Nr. 28952.

29227. **Miscellanea historica** (z arch. kon-systorza krak.), *zob.* Nr. 28310.

29228. **Libri formularum saeculi XV.**, *zob.* Nr. 28465, 28859, 28961.

Zob. Nr. 28464.

29229. **Piekosiński Fr.**, Tłómaczenie polskie statutów ziemskich, *zob.* Nr. 28859; — Ulanowski B., Najdawn. układ syst. prawa polskiego z XV. w., *zob.* tamże.

29230. **Piekosiński Fr.**, Rationes curiae Vladislai Jagelloni et Hedvigis Regum Poloniae, 1388—1420 (MM. medii aevi XV.), Crac. 1896, *zob.* Nr. 1914.

R: Goll J., Český čas. hist. 1897; Prochaska A., Kwart. hist. 1898.

29231. **Czołowski A.**, Pomniki dziejowe Lwowa z archiwum miasta, t. II.: Księga przychodów i rozchodów miasta 1404—1414, Lwów 1896.

29232. **Akta grodzkie i ziemskie**, *zob.* Nr. 28929; — Pawiński A., Teki I—V., *zob.* Nr. 28928.

29233. **Piekosiński Fr.**, Akta sądu leńskiego wyższego w Gródku goleskim (1405 do 1546), *zob.* Nr. 1014; — Ulanowski B., Kilka aktów do historyi sadownictwa niem. (1475—1491), *zob.* Nr. 28859.

29234. **Album studiosorum** Univ. Crac., *zob.* Nr. 1341 (1400—1551), *zob.* Nr. 28956; — Acta rectoralia, *zob.* Nr. 28954.

29235. **Wierzbowski T.**, Materyały do dziejów piśmiennictwa, 1398—1600, *zob.* Nr. 28966.

29236. **Grabowski M.**, Źródła, *zob.* Nr. 1362 (Dok. 1403, 1405, 1406, 1410, 1430); — Widmann K., Materyały historyczne (Dok. 1381, 1387, 1411, 1422, 1596), *zob.* Nr. 28681.

29237. **Kojałowicz**, Miscellanea, *zob.* Nr. 13163; — Dubiński P., Zbiór praw i przywilejów miastu Wilnowi nadanych, Wilno 1788, *zob.* Nr. 17278—17283, 28729.

29238. **Grünhagen und Markgraf**, Lehns- und Besitzurkunden Schlesiens. *zob.* Nr. 683 i 28686.

29239. **Joachim**, Das Marienburger Tresslerbuch (1399—1409), *zob.* Nr. 24057; — **Bu-jack G.**, Regesten zu den litauischen Kriegerreisen, *zob.* Nr. 28451; — Tabulae ordinis Teutonici, *zob.* Nr. 691.

Infantia, *zob.* Nr. 28703.

Dokumenty mołdawskie, *zob.* Nr. 28784 do 28786.

Spiż, *zob.* Nr. 24794, 28707.

Węgierskie źródła, *zob.* Nr. 28775, 28783.

Historický Archiv české Akademie, *zob.* Nr. 28734.

Hus i Husyci, *zob.* Nr. 2006—2008, 2033.

29240. **Wyclif J.**, Sermones, ed. Loserth J., London 1887—1890, *zob.* Nr. 14834.

29241. **Loserth J.**, Urkunden und Traktate betreffend die Verbreitung des Wiclifismus in Böhmen, Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XXIV. i XXV.; — Tenże, Urkundliche Beiträge, tamże XXII.; — Tenże, Beiträge zur Gesch. der Hussitischen Bewegung, Arch. f. österr. Gesch., Akad., Wien LV., LVII., LX., LXXX.; — Goll J., Quellen und Untersuchungen zur Geschichte d. Böh-mischen Brüder, Prag I. 1878, II. 1882, *zob.* Nr. 25529.

Rosyjskie źródła, *zob.* Nr. 28790, 28808 i 28845.

29242. **Dokumenty cesarzy**. Regesta, *zob.* Nr. 28744; — Deutsche Reichstagsacten unter König Ruprecht (1882—1888), t. 3; unter König Sigismund (do r. 1891), t. 7, *zob.* Nr. 29052; — Altmann W., Urkundliche Beiträge zur Gesch. Kaiser Sigismunds, Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1897 XVIII.; — Bachmann A., Urkundliche Beiträge z. österr.-deutschen Gesch. (1458—1482), Fontes rr. austr. XLVI., Odb. Wien 1892; — Politische Korresp. Breslaus, I. (1469—1479), hrsg. v. Kronthal B. u. Wendt H., SS. rr. Silesiac. XIII., Breslau 1893; — Recesse d. Hansetage, *zob.* Nr. 28760; — Brehmsches Urkundenbuch, *zob.* Nr. 28750.

29243. **Dokumenty papieży**. Regesta Eugeniusza IV., *zob.* Nr. 25448; — Korzeniowski J., Excerpta ex libris consist. Rom. (1409 do 1590), *zob.* Nr. 28374; — Sobór w Konstan-cyi, *zob.* Nr. 25387; — Sobór w Bazylei, *zob.* Nr. 12593, 25446—25448, 29295.

29244. **Jorga N.**, Notes et extraits pour servir à l'hist. des croisades au XV. siècle, Paris I. 1899, II. 1900 (Extrait de l'Orient latin IV.—VI.).

29245. **R. 1400.** Vlagislai regis Pol. Studii generalis cracoviensis reformatio (1397, Bonifacii Papae IX. Fac. Theol. institutio), ed.

- Krzyżanowski St., Rocznik krak. 1900 IV. (por.: Dyplom Wład. Jagiełły, Kraj 1900 Nr. 21; Bull. polon. 1900 Nr. 144).
29246. R. 1401. Unia między Polską a Litwą, Vol. leg. I.; Działyński, Zbiór pr. lit.; Cod. dipl. Pol., *zob.* Nr. 645; Prochaska, Cod. Vitoldi.
29247. R. 1401—1426. Statuta Janusza I., ks. mazowieckiego, Bandtkie, Jus pol.; Kownacki, Pam. warsz. XXI; Tłómaczenie, *zob.* Nr. 1022.
29248. R. 1400. Laudum kościańskie, Lekszycki, Grod-bücher II.
29249. R. około 1401. Statut syn. bisk. warm., Index lect. in Lyc. reg. Hosiano 1861/2.
29250. Witold stanowi o dochodach tywnów w Boryszowie (1400—1413 r.), Akt. k' ist. jużnoj i zap. Ros-syi I.
29251. R. 1403. Statut Wł. Jagiełły o drogach handlowych do Wołoszczyzny i Tatar, Prochaska, Materyały arch., *zob.* Nr. 28676.
29252. R. 1403. Laudum kaliskie, Bibl. warsz. 1861 II.
29253. R. 1404. Wład. Jagiełło poręcza prawa szlachty dobrzyńskiej, Cod. dipl. Pol., *zob.* Nr. 645.
29254. R. 1404. Wład. Jagiełło daje Wachowie prawo bicia monety, Piekosiński Fr., O monecie, *zob.* Nr. 461.
29255. R. 1406—1407. Uchwały zjazdów, *zob.* Nr. 1984; nadto: Cod. epist. I.
29256. R. 1406. Memoriał w sprawie monety, Piekosiński, O monecie, *zob.* Nr. 461.
29257. R. 1408. Statuta synodu krak., *zob.* Nr. 12793.
29258. R. 1408. Witold daje przywilej żydom litewskim, Gołębiowski, Dzieje I. 562.
29259. R. 1410. Wład. Jagiełło wielki przywilej dla ziem pruskich, Preuss. Sammlung I. 236; Baczko, Gesch. Preuss. III. 143.
29260. Wład. Jagiełło daje Poznaniowi prawo bicia monety, Łukasiewicz, Obraz Poznania II.; Piekosiński, O monecie, *zob.* Nr. 461; Koehler, Wiad. num. arch. 1897, *zob.* Nr. 28573.
- Hus i Husyci, zob. Nr. 29241.*
29261. R. 1412, 1414. Lauda kaliskie, Bibl. warsz. 1861 II.; Ulanowski B., *zob.* Nr. 1245.
29262. R. 1413. Unia horodelska (przywileje), *zob.* Nr. 2011; nadto: Cod. dipl. Pol., *zob.* Nr. 645; Plater, Zbiór pamiętników I.
29263. R. 1414. Janusza I. przywilej dla szlachty ziemi czerskiej i warszawskiej, Kod. dypl. Mazow., *zob.* Nr. 666.
29264. R. 1415. Statut wrocławskiej dyec., *zob.* Nr. 1292 i Harztheim V. 152, *zob.* Nr. 29934.
29265. R. 1417. Najdawniejsze inwentarze skarbcia kościoła N. P. Maryi w Krakowie z XV. w. (lata przed r. 1417, dalej r. 1449 i 1452), Spraw. kom. hist. sztuki Akad., Krak. t. IV. str. 65—77.
29266. R. 1420. Dekret Wład. Jagiełły w sprawie kancelerstwa kujawskiego, Caro, Lib. canc., *zob.* Nr. 2022.
29267. Statut warecki, *zob.* Nr. 2035; — Waryanty statutu, Lelewel, Bibliograf. ksiąg dwoje, Wilno 1823.
29268. R. 1420. Abraham Wł., Statut synodu kaliskiego, *zob.* Nr. 2037, por. rec.: Gromnicki T., Kwart. hist. 1891.
29269. R. 1421. Hube R., Wyrok lwowski r. 1421, *zob.* Nr. 2044, por. rec.: Linniczenko, Żur. min. nar. prosw. 1891 III.
29270. R. 1421, 1422. Wład. Jagiełło nakłada na miasta Rusi Czerwonej podatek 2 groszy, Prochaska, Codex Vitoldi, *zob.* Nr. 1950; — Tenże w przedmiocie monety na Rusi, Akta grodzkie i ziemskie IX.
29271. R. 1420—1423. Wład. Jagiełły przywilej dla ziem lit. i ruskich, Akty zapadn. Rossii I.
29272. R. 1421. Statut panów rady Ziemowita IV., Helcel, Pomniki I.; Kownacki, Pam. warsz. XXI; Tłómaczenie, *zob.* Nr. 1022. — R. 1422. Ziemowita przywilej dla ziemi gostyńskiej, Cod. epist. II. — R. 1423. Edykt w sprawie schizmatyków na Rusi, Prochaska, Cod. Vitoldi.
29273. R. 1422. Witold uznaje Ziemowita IV. niewinnym, Piekosiński Fr., O monecie, *zob.* Nr. 461.
- Nr. 2047 przenieść pod r. 1425, zob. Nr. 29280.*
29274. R. 1423. Statut dyec. płockiej, *zob.* Nr. 12791.
29275. R. 1424. Edictum Wielunense, *zob.* Nr. 2059; nadto: Palacky, *zob.* Nr. 2030; Caro, Lib. canc. — R. 1425. Zakaz stosunków z Czechami, Caro, tamże.
29276. R. 1424. Układ Ziemowita IV. i szlachty mazowieckiej z biskupstwem płockim w sprawie dziesięcin, Gawarecki, Pam. hist. płocki; Ulanowski, Roz. hist. fil. XXI; — Ziemowit IV. wzbrania urzędnikom zabierać dóbr arcyb. gnieźn., Smolka St., Archiwa, *zob.* Nr. 18.
29277. R. 1434. Hramota żalowanaja hospodara mołdawskoho Aleksandra bojarynu Beni Dworniku na seła w ziemi mołdawskiej, 1424, Kalendar buk.-russk. 1877, Czerniłowce 1876.
29278. R. 1425. Przywilej brzeski, Caro, Lib. canc., *zob.* Nr. 2022; Cod. epist. II., por.: Lewicki A., Przywilej brzeski, *zob.* Nr. 25423.
29279. R. 1425. Książęta mazowieccy stwierdzają lenną zawisłość Mazowsza, Stronczyński, Wzory pism.

29280. R. 1425. Stat. syn. Lanciensis (mylnie pod r. 1422), *zob.* Nr. 2047; nadto: Jacobson, *Gesch. d. Quellen*, *zob.* Nr. 1277.

29281. R. 1425. Nieznany list Wład. Jagiełły, wyd. Halban Blumenstok A., Kwart. hist. 1894.

29282. Uchwała podatkowa ziem ruskich (przed r. 1426), *zob.* Nr. 16670; — Ks. maz. ograniczają posiadłość Goth. z Falenic, Papée F., *Przew. nauk. lit.* 1884 str. 215.

29283. R. 1427. Wład. Jagiełły przywilej dla ziemi łuckiej, Daniłowicz, Skarbiec II. — R. 1428. Tegoż dla Litwy, *Invent.*, *zob.* Nr. 4.

29284. R. 1429. Laudum kościańskie, *Bibl. warsz.* 1861 II.

29285. R. 1430. Przywilej jednolności, *zob.* Nr. 2082; nadto: *Cod. epist.* II.

29286. R. 1430. Swidrygiełło zapisuje Podole na rzecz Korony, *Invent.*, *zob.* Nr. 4; Daniłowicz, *zob.* Nr. 660, por.: Prochaska A., *Podole*, *zob.* Nr. 25435.

29287. R. 1430. Laudum sunockie, *Akta grodzkie i ziemskie* XI.

29288. R. 1431—1435. Lewicki A., Powstanie Swidrygiełły, *zob.* Nr. 24753 (Dok. w dod.).

29289. R. 1431. Przebaczenie królewskie ziemianom Oleskim, *zob.* Nr. 25431.

29290. R. 1432. Decretum Vlad. regis, *zob.* Nr. 2091; nadto: Bandtkie, *Jus pol.*, Vol. legum I. str. 112; *Cod. dipl. Tinec.*, *zob.* Nr. 811; *Tłómaczenie*, *zob.* Nr. 1024 i 28868.

29291. R. 1432—1434. Unia Polski z Litwą, *zob.* Nr. 2089; nadto: Dumont, *zob.* Nr. 636; — Toż (z strony Wład. Jagiełły), *Cod. dipl. Pol.*, *zob.* Nr. 645.

29292. R. 1432—1435. Lauda kościańskie i poznańskie, *Bibl. warsz.* 1861 II.

Sermo de morte Vladislai, *zob.* Nr. 6609.

29293. R. 1434. Wład. III. zatwierdza przywilej Unii, *Cod. dipl. pol.*, *zob.* Nr. 645; Daniłowicz, Skarbiec II.

29294. R. 1434. Wład. III. zatwierdza prawa królestwa polskiego, Długosz t. XI; — Statut o prowizorach, tamże; — Przywilej dla szlachty ruskiej, tamże.

29295. *Concilium Basiliense*. Studien und Quellen zur Gesch. des Concils von Basel, hrsg. v. Haller J., Basel do r. 1900 t. 3; — Beer R., *Urkundliche Beiträge zu Johannes de Segovias Gesch. d. Basler Konzils*, Sitzungsber. phil. hist. Akad., Wien 1897, *zob.* Nr. 12593, 21466, 25446—25448, 28771.

29296. *Acta Nicolai Gromis*. Akten und Urkunden betreff die Beziehungen Schlesiens zum Baseler Concil, hrsg. v. W. Altmann, *Cod. dipl. Sil.* XV.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1890.

29297. R. 1435. Dekret Wład. Warn. o drogach handlowych i cłach na Rusi, *Akta gr. i ziem.* V.

Rachunki dworu, *zob.* Nr. 5286.

29298. R. 1435. Statut syn. prow. o dzieścianach, Długosz XII. 681; Korytkowski II.; Arcybiskupi gnieźnieńscy II., *zob.* Nr. 12920.

29299. R. 1435. Gerss, Bericht eines livländischen Deutschordenbruders über die Niederlage des Ordens an der Swienta, *zob.* Nr. 24189.

29300. R. 1435. Wład. III. kwituje Andrzeja Łabędzia z Gościńka i innych z zarządu mennicy, Piekosiński Fr., *O monocyie*, *zob.* Nr. 461.

29301. R. 1435. Lauda halickie, *Akta grodz. i ziem.* XII. (także: *Bibl. warsz.* 1868 I.). — R. 1437. Laudum przemyskie, tamże XIII.

29302. (Anton), *Diplomatische Beiträge zu den Geschichten*, Leipzig 1777 (dok. z r. 1438).

29303. R. 1437. Laudum Cracoviense, *zob.* Nr. 2173, 25412, 25456 (błędnie datowane).

29304. R. 1437. Unia Litwy z Polską, *Cod. epist.* I. — R. 1438. Toż (z strony Wład. III.), Vol. leg. I.; Działyński, *Zbiór praw*.

29305. R. 1438. Wład. III. zatwierdza prawa, *zob.* Nr. 2118; nadto: *Akta grodzkie i ziem.* V., IX.

29306. R. 1438—1439. Lewicki A., *Przymierze Zygma.*, w. ks. lit., z Albrechtem, *zob.* Nr. 25463 (dok. w dod.).

29307. R. 1440. Uchwały podatkowe, Długosz, *Hist. Pol.* (reg.).

29308. R. 1441. Synod prow. gnieźn. w Łęczycy, Korytkowski, Arcybiskupi II., *zob.* Nr. 12920.

29309. R. 1441. Kazimierz Jag. daje przywilej żydom trockim, Berszadskij, Priwil. litowski, *jewrej* I.

29310. R. 1441. List nieznanego starosty do króla *Gaz. codz.* 1834 Nr. 63 (por.: Caro, *Gesch. Polens* IV.)

29311. R. 1442 (?). Konfederacya (Compositio clenodiorum), Caro, *Lib. canc.*, *zob.* Nr. 2022.

29312. R. 1442 (ok.). Laudum mościskie, *Akta grodz. i ziem.* XIV.

29313. R. 1443. Porównanie praw Kościoła ruskiego, *zob.* Nr. 2151; nadto: Raynald, *Ann. eccl.* IX. str. 420; *Akty zap. Roscii* I. Nr. 42.

29314. R. 1444. Laudum kołomyjskie, *Akta grodzkie i ziem.* V.; Lauda halickie, tamże XII.

Warna 1444 r., *zob.* Nr. 25474—25476.

Wstąpienie na tron Kazimierza Jagiełły, *zob.* Nr. 25503.

29315. R. 1415. Uchwała zjazdu piotrkowskiego (Uóm.), Balzer, *Słowo o przekładach pol. stat.*, *zob.* Nr. 1028.

29316. R. 1446. Unia Polski z Litwą wraz z przyznaniem Podola i Wołynia Litwie, Lewicki A., Roz. hist. fil. Akad. XX.; — Stat. handlowe, Daniłowicz, Skarbiec (reg.).

29317. R. 1446. Statut synodu wrocławsk., Montbach M., *zob.* Nr. 1292.

29318. R. 1446. Uгода ks. mazow. z bisk. pozn., Karnkowski, *zob.* Nr. 1268; nadto: Cod. dipl. Pol. Maj.; Ulanowski B., Roz. hist. fil. XXI.

29319. R. 1447. Markgraf, Die Rechnung über den Peterspfennig im Archidiakonats Oppeln, 1447, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schl. 1893 XXVII.

R: Abraham Wł., Kwart. hist. 1897.

29320. Po r. 1447. Kaz. Jagiell. bierze w protekcję ks. oświęcimskie i zatorskie, Sommersberg, SS. rr. Siles. I. 810; Grünhagen u. Markgraf, Lehns u. Besitz Urk. II.

29321. R. 1447. Bolesława IV. przywilej łomżyński, Kod. dypl. Mazowiecki, *zob.* Nr. 666; — Tegoż przywilej warszawski z r. 1448, Bandtkie, Jus pol.; Kownacki, Pam. warsz. XXI.

29322. R. 1448. Laudum krakowskie, Helcel, Pomniki II.

29323. R. 1449. Statut Kaz. Jagiell. o nadawaniu prawa miejskiego, Cod. dipl. civ. Crac. I.

29324. R. 1449. Najdawniejsze inwentarze kościoła N. P. Maryi w Krakowie, *zob.* Nr. 29265.

29325. Ein Brief des rig. Erzb. Sylvester v. J. 1449, *zob.* Nr. 13216.

29326. R. 1450. Kaz. Jagiell. dekret o rugach w ziemi krakowskiej, Długosz, Hist. Pol.; — Tegoż o podatku na Rusi, Gołębiowski, Dzieje pol. III.; Invent., *zob.* Nr. 4 (reg.); — Dekret tegoż o drogach handl. na Rusi, Akta grodz. i ziem. V.

29327. R. 1450. Laudum krakowskie o żegludze na Wiśle, Helcel, Pomniki II. (reg.).

29328. R. 1451. Statuta de Zuppis, *zob.* Nr. 2197; nadto: Bandtkie, Jus pol.; Zabęcki, Górnictwo II.; — De moneta, *zob.* Nr. 2199; nadto: Vol. leg. I.; — Dekret o rugach, Długosz, Hist. Pol.; — Dekret o targach i uchwałą podatkowa zjazdu koczynskiego, tamże.

Lindau (nie Lindnau), *zob.* Nr. 2203.

29329. R. 1452 (?). Władysław i Bolesława, ks. maz., statut czerwieski, Bandtkie, Jus pol.; Kownacki, Pam. warsz. XXI. — R. 1453. Bolesława IV. statut zakroczyński, tamże; — Wład. i Bol. statut błoński, tamże.

29330. R. 1452. Mowa Łasockiego do Mikołaja V., Athen. Krasz. 1846—1846 V.

29331. R. 1452. Najdawniejsze inwentarze, *zob.* Nr. 29266.

29332. R. 1453. Kaz. Jagiell. potwierdza przywilej żydowski z r. 1264 (mylnie pod r. 1447), *zob.* Nr. 2172; nadto: Gumpłowicz L., Prawod. względem żydów, Cod. dipl. Pol. Maj. III. (por.: Hube, Bibl. warsz. 1880 I.).

29333. R. 1453. Stat. syn. prow. łęczycki, Jacobson, *zob.* Nr. 1277.

29334. R. 1453. Statutum Lith., *zob.* Nr. 2210; nadto: Akty zap. Rossii I.

29335. R. 1453. Laudum wiszniewskie, Akta grodz. i ziem. XIV.; Laudum kołomyjskie, tamże VI. (reg.).

Zob. Nr. 6659.

29336. R. 1455. Dekret Kaz. Jagiell. o drogach handlowych, Cod. dipl. Pol. Maj., *zob.* Nr. 663; — Dekret wzbraniający apelacji od wyroków 6 miast, Cod. dipl. civ. Crac. I.; — Uchwały podatkowe ziem, Długosz, Hist. Pol.

29337. R. 1455. Kaz. Jagiell. zatwierdza prawa król. polskiego, Akta grodz. i ziem. V.

29338. R. 1456. Kaz. Jagiell. poręcza prawa duchowieństwa, Cod. dipl. stud. gen. Crac. II.; Pawłowski, Premisla sacra (reg.).

29339. R. 1456. Privilegium Russiae, *zob.* Nr. 2236; nadto: Turgeniew, Suppl. ad hist. Russiae Nr. 166; — Kaz. Jagiell. statuta dla ziemi płockiej, Akty zap. Rossii I. (1456?).

29340. R. 1456. Uchwała zjazdu kolskiego, Cod. dipl. Pol. Maj., *zob.* Nr. 663.

29341. R. 1456. Kaz. Jagiell. mianuje starszych munczy Krakowa, Piekosiński, O monecie, *zob.* Nr. 461; Tenże daje Stan. Morsteynowi, przełoż. mennicy, przywileje, tamże.

29342. R. 1457. Inkorporacja ks. oświęcimskiego, *zob.* Nr. 2244; nadto: Sommersberg, SS. rr. Sil. I.; Grünhagen u. Markgraf, Lehens u. Besitzurk. II.

29343. R. 1457. Kaz. Jagiell. zatwierdza statut Wład. Jagiell. z r. 1432, Vol. leg. I.; Bandtkie, Jus pol.; Cod. dipl. Tinec.; Tłomaczenie, *zob.* Nr. 1024 i 28868; — Kaz. Jag. przywilej dla szlachty ruskiej i podolskiej, Akta grodz. i ziem. V.

29344. R. 1457. Uchwała wojenna Wielkopolan, Długosz, Hist. Pol. (reg.).

29345. R. 1458. Articuli, *zob.* Nr. 2247; nadto: Cod. dipl. Pol. Maj., *zob.* Nr. 663; — Uchwała zjazdu średzkiego, *zob.* tamże.

29346. R. 1458. Ziemowit i Wład. poręczają swobody Kościoła, Kod. dypl. maz., *zob.* Nr. 666.

29347. Handelsbriefe aus Riga u. Königsberg von 1458 u. 1461, *zob.* Nr. 24190.

Maciej Korwin, *zob.* Nr. 28783.

29348. R. 1459. Uchwała i statuta zjazdu piotrkowskiego, Długosz, Hist. Pol.

29349. R. 1459. Kaz. Jagiell. poręcza prawa ziemi ruskiej, Akta grodz. i ziem. VI.

29350. R. 1459. Statuta synodu w Łęczycy, Karnkowski, Constitutiones, *zob.* Nr. 1268; Korytkowski, Arcybiskupi gnieźn. II.

29351. R. 1460. Laudum oświęcimskie o opłatach sądowych, Bostel, Sądow. oświec., Przew. nauk. lit. 1888.
29352. R. 1462. Kaz. Jag. wciela ziemię rawską do Polski, Cod. epist. I.; — Toż ziemię gostyńską, *zob.* Nr. 2266; nadto: Cod. epist. I.
29353. R. 1462. Uchwała zjazdu nowo-korezyńskiego, Helcel, Pomniki II.
29354. R. 1462. Ks. mazow. Katarzyna poręcza swobody Kościoła, Gołębiowski, Dzieje III.
29355. R. 1462—1533. Stosunki Moskwy z Tatarami i Turcyą, Sbornik imper. istor. obszcz. t. XII., *zob.* Nr. 28808.
29356. R. 1462—1492. Laudum czestyłowsko-ławaczowskie w sprawie stosunków ziemi bełzkiej i halickiej, Bostel Fr., Ein poln. Rechtsdenkmal aus dem XV. Jahrh., Spraw. gimn. II., Lwów 1890.
29357. R. 1463. Casimirus rex iura terrae Brest. et Cujav., *zob.* Nr. 2271; nadto: Ulanowski, Dok. kuj. i maz., *zob.* Nr. 667.
29358. R. 1464—1479. Uchwały zjazdów podatkowych, Długosz, Hist. Pol. (reg.), por.: Balzer O., Corp. iuris pol.
29359. R. 1464. Paweł, biskup warmiński, poddaje się Polsce, Toeppen, Ständetage V., *zob.* Nr. 1123, SS. rr. Pruss. V. (zatwierdz. Kaz. Jag.).
29360. R. 1464. Konfederacja łwowska, *zob.* Nr. 16528.
29361. R. 1464. Oratio contra Cruciferos, *zob.* Nr. 6693.
29362. R. 1464. Laudum halickie, Akta grodzkie i ziemskie XII.
29363. R. 1465. Articuli Corczyniensis, *zob.* Nr. 2279; nadto: Vol. leg. I. str. 156; Tymaczenie, *zob.* Nr. 1022, 1024, 28868.
29364. R. 1466. Kaz. Jagiell. poręcza prawa ziem małopolskich, Cod. epist. I. (Toż 1467 ziemi łączyckiej).
29365. R. 1466. Pokój toruński, *zob.* Nr. 2283; nadto: Priv. der Stände Preuss.; Dumont, Corps dipl. III. a.; Dogiel, Cod. dipl. Pol. IV.; — Zatwierdzenie w r. 1467 przez kap. warmińską, Dogiel, Cod. dipl. Pol. IV.
29366. R. 1466—1471. Stat. prov. gnes. de non multiplicandis monasteriis fratrum mendicantium, Ulanowski, Acta capit., *zob.* Nr. 28951.
29367. R. 1468. Sudebnik, *zob.* Nr. 2298; nadto: Daniłowicz, Zbiór praw lit. str. 36; Akta zap. Rossii I.
29368. R. 1469. Dekret Kaz. Jagiell. o niepodleganiu duchowieństwa dyec. przemyskiej pod sądownictwo świeckie, Akta grodzkie i ziemskie VII.
29369. R. 1470. Kaz. Jagiell. zatwierdza prawa i przywileje królestwa polskiego, Vol. leg. I. 225 (król poręcza, że podatki nie przeszkadzają prawom, Inv., *zob.* Nr. 4; Prochaska, Materyały, *zob.* Nr. 23676).
29370. R. 1471. Konrada III. maz. statut czerski, Bandtkie, Jus Pol. str. 451; Kownacki, Pam. warsz. XXI. (błędnie 1421, 1411, por.: Balzer, Corp. iuris pol.). — R. 1472. Bolesł. V. dwa statuty, tamże.
29371. R. 1473. Stat. syn. wrocławskiego, Monthach, *zob.* Nr. 1292 i Hartzheim V., *zob.* Nr. 28934.
29372. R. 1471. Inwentarz skarbcza kaplicy Hinczy Rogońskiego w katedrze krak., Spraw. kom. hist. sztuki Akad., Krak. t. IV. str. 77.
29373. R. 1475. Statuta syn., *zob.* Nr. 2325; nadto: Hartzheim V., *zob.* Nr. 28934.
29374. R. 1475. Dekret Kaz. Jagiell. o nieprzyjmowaniu plebejuszów do kościołów katedralnych, Gołębiowski, Dzieje Polski III. str. 319 (reg.).
- Zob.* Nr. 25560.
29375. R. 1476. Kaz. Jagiell. wciela ziemię sochaczewską do Korony, Kod. dypl. Mazow., *zob.* Nr. 666.
29376. R. 1476, 1477. Statuta pruskie, *zob.* Nr. 2328 i 2332; nadto: Dogiel, Cod. dipl. Pol. IV.
29377. R. 1477. Laudum krasnostawskie o kmieciach, Maciejowski, Hist. praw. słow. VI. str. 413. — R. 1478. Zapiśka herbowa przemyska z r. 1478, *zob.* Nr. 28488.
29378. Ováry L., (Z archiwów Modeny i Mantui, sprawozdanie Cezara Valentina, ówczesnego posła Ferrary, o zjeździe króla Macieja Korwina z Władysławem w Igławie), Századok 1891.
29379. R. 1478. Bolesława V. przywilej dla ziemi zakroczymskiej, Bandtkie, Jus pol.; Kownacki, Pam. warsz. XXI.
29380. R. 1478. Laudum gostyńskie, Kod. dypl. Maz., *zob.* Nr. 666.
29381. R. 1479. Mikołaj, biskup warmiński, zobowiązuje się do wierności lennei, Vol. leg. I.; Dogiel, Cod. dipl. Pol. IV.
29382. R. 1482. Bolesława V. przywilej dla ziemi zakroczymskiej, Bandtkie, Jus pol.; Kownacki, Pam. warsz. XXI.
29383. Pawiński A., Liber quitantiarum regis Casimiri, 1484—1488, Teki II., *zob.* Nr. 28967.
29384. R. 1484. Dekret Kaz. Jag. w sprawie handlu wołami, Akta grodz. i ziem. VII.
29385. R. 1485. Stat. syn. prow. gnieźn. w Piotrkowie, Łaski J., *zob.* Nr. 1266; Karnkowski S., *zob.* Nr. 1268; Korytkowski, Arcybiskupi gnieźn. II.
29386. R. 1485. Bloch Ph., Ein hebräischer Schuldschein v. J. 1486, Ztschr. d. hist. Ges. d. Prov. Posen 1890 str. 179.

29387. R. **1487**. Stat. syn. prow. w Łęczycy, Ulanowski, Acta cap., zob. Nr. 28951.

Stos. z Moskwą, Sborn. t. 35., zob. Nr. 28808.

29388. R. **1488** lub **1489**. Edykt rady królewskiej w sprawie podatkowej, Akta grodz. i ziem. XV., zob. Nr. 16670 i 17246, 25579
Zob. Nr. 6801.

29389. R. **1490**. Ordynacja sejmku piotrkowskiego o czopowem, Cod. epist. I. 2.

Zob. Nr. 18194, 25576, 25582—25584.

29390. Bolte J., Ein Breslauer hist. Volkslied v. J. 1490, Ztschr. f. deutsch. Alterthumsk. 1893 XXXVII.

29391. Klempin R., Diplomatische Beiträge zur Gesch. Pommerns unter Bogisław X., Berlin 1859; — Venetianische Actenstücke z. Gesch. Herzog Bogislavs X. Reise in den Orient 1497 J., Baltische Studien XXIX.

29392. R. **1492** Przywileje Aleksandra W. X. L., zob. Nr. 2379; nadto: Cod. dipl. Pol., zob. Nr. 645; Akta zap. Rossii I.

Rady Kallimacha, zob. Nr. 25598.

29393. R. **1492**. Aleksandra przywilej dla żydów trockich, Bierszadzkiej, Priw. lit. jewr. I.

29394. R. **1492**. Dzerowycz I., Edykt z r. 1492 protyw żydów, Zorja, Lwów 1890 Nr. 1.

29395. R. **1493**. Jan Olbracht zatwierdza prawa i przywileje król. polskiego, Akta grodz. i ziem. VII. (por.: Inventarium 1493, zob. Nr. 4).

Zob. Nr. 17248.

29396. R. **1493**. Jan Olbracht poręcza prawa ziemi lwowskiej, Akta grodz. i ziem. VII.

29397. R. **1494**. Jan Olbracht wciela ks. zatorskie, zob. Nr. 2391; nadto: Sommersberg. SS. rr. Siles. I.; Grünhagen u. Markgraf, Lehns u. Besitzurk. II.

Zob. Nr. 28708.

29398. R. **1494** Aleksander W. X. L. daje przywilej ziemi kijowskiej, Akty zap. Rossii t. I. — R. **1495**. Tenże daje przywilej ziemi włodzimirskiej, tamże.

29399. R. **1494—1497**. Opys podolskich zamków 1494, zob. Nr. 24402; — Opys lwowskiego zamku r. 1495, Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII. — Opysy pe'emiszlaskoho starostwa 1494 i 1497, zob. Nr. 24341.

29400. R. **1496** Statut czerski Konrada III. maz., Bandtkie, Jus pol.; Maciejowski, Hist. praw. słow. VI. str. 272; — Jan Olbracht nadaje ziemię czerską Konradowi maz., Kod. dypl. Maz., zob. Nr. 666.

29401. R. **1496—1497**. Dwa synody prow. gnieźn., Korytkowski, Arcyb. gnieźn. II.

29402. R. **1496—1504**. Spis długów Zbi-gniewa Oleśnickiego, arcyb. gnieźn., wyd. Bostel F., Przew. nauk. lit. 1888 str. 756.

29403. R. **1497**. Syn. wrocławski, Montbach, zob. Nr. 1292 i Hartzheim V., zob. Nr. 28934.

29404. R. **1497**. Laudum Szadkowskie z r. 1497, Bandtkie, Jus pol.

29405. **Myszkowski P.**, Listy i akta generalnego starosty ziem ruskich króla Jana Olbrachta, zebrane przez ś. p. A. Pawińskiego, wyd. Lewicki A., Arch. kom. hist. Akad. VIII., Odb. Krak. 1898, zob. Nr. 2416.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1899.

29406. R. **1499**. Laudum lwowskie w sprawie kupców żydów, Akta grodz. i ziem. XV.; Laudum oświęcimskie, Bostel F., Sądownictwo ziemskie oświęc. i zat., Przew. nauk. lit. 1888.

29407. R. **1499**. Unia między Polską i Litwą, Vol. leg. I.; Działyński, Zbiór praw lit.

Zob. Nr. 28617.

2421—3367.

Dokumenty wieku XVI., zob. Nr. 28662, 28663, 28671, 28676, 28678—28682, 28709, 28732.

29408. **Zbiory aktów**, zob. Nr. 28960, 28961—28963.

29409. **Korzeniowski J.**, Analecta Romana, zob. Nr. 28374.

R: J. F., Prz. powsz. 1890 IV.; Finkel L., Kwart. hist. 1891.

29410. Ehrenberg H., Italienische Beiträge zur Geschichte der Provinz Ostpreussen, zob. Nr. 28376 i 28377; — Levinson A., Polnisch-Preussisches aus der Bibliotheca Borghese, zob. Nr. 28397.

29411. **Prochaska A.**, Akta grodzkie i ziemskie t. XVI., zob. Nr. 28929.

29412. **Pawiński A. i Jabłonowski A.**, Polska XVI. wieku, zob. Nr. 28960, V. Mazowsze, VIII Ziemie ruskie, IX.—XI. Ukraina (Źródła dziejowe XVI, XIX.—XXI.), Warsz. 189., 1894—1897.

R: Aten 1886 IV.; w r. 1891: Balzer O., Kwart. hist.; Pułaski K., Aten. II.; A. Z., Bibl. warsz. II.; Rembowski A., Niwa Nr. 8; w r. 1894: Prochaska A., Kwart. hist.; Rembowski A., Bibl. warsz. III.; Ł. St., Aten. III.; Rembowski A., Bibl. warsz. 1895 I.; Hruszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII.; por.: Jabłonowski A., Kwart. hist. 1896.

29413. **Gorczak Br.**, Archiwum ks. San-guszków t. III. (1432—1534), zob. Nr. 28667.

29414. **Prochaska A.**, Materyały archiwalne (1348—1607), zob. Nr. 28676; — Dowinar-Zapolskij, Akty lit. ruskie (1310—1539), zob. Nr. 28827; — Sbornik archeol. snimkow, zob. Nr. 28342; — Hruszewskij M.,

- Kilka dokumentów z życia zabużskiej Rusi XVI w., *zob.* Nr. 24389; — Tenże, Dwa dokumenty do wnitrisznoj istorii w. kn. litowskiego w XVI w., *zob.* Nr. 17959; — Tenże, Kij. dok., *zob.* Nr. 28721; — Czumiłow A., *zob.* Nr. 28816; — Runkiewicz, *zob.* Nr. 28828.
29415. **Piekosiński Fr.**, Leges, privilegia et statuta civitatis Cracoviensis (1587—1696), *zob.* Nr. 28963.
- Ustawy XVI w.*, *zob.* Nr. 28872—28874.
29416. Ulanowski B., Kilka zażytków ustawodawstwa królewskiego i wojewódzińskiego w przedmiocie handlu (1459—1643), *zob.* Nr. 28859.
29417. **Ulanowski B.**, Acta capitulorum, *zob.* Nr. 29225; — Tenże, Materiały do hist. ustaw. synodalnego w Polsce w w. XVI, *zob.* Nr. 28943.
29418. Monumenta hist. dioecesis Wladislaviensis, *zob.* Nr. 28952.
29419. **Wisłocki Wł.**, Acta rectoralia Univ. Crac., I. (1469—1537), Crac. 1893—1897, *zob.* Nr. 28954; — Tenże, Liber diligentiarum, *zob.* Nr. 1342.
29420. **Album studiosorum** Univ. Crac., II. (1490—1551), III. (1551—1589), *zob.* Nr. 28956.
29421. **Wierzbowski T.**, Materiały do dziejów piśmiennictwa polskiego i biografii pisarzy polskich, Warsz. I. (1398—1600), *zob.* Nr. 28966.
29422. Szaraniewicz J., Materiały historyczne (1637, 1638, 1565, 1679, do hist. kościoła ruskiego), Prz. arch. 1888 IV., *zob.* Nr. 14048.
- Dokumenty mołdawskie*, *zob.* Nr. 28784 do 28786.
29423. **Akty** mosk. gosudarstwa, *zob.* Nr. 28791; — Razradnyj prikaz, *zob.* Nr. 28792; — Martens F., Recueil des traités, *zob.* Nr. 28806; — Sbornik russk. imp. obszczestwa, *zob.* Nr. 28808; — Russka ist. biblioteka, *zob.* Nr. 28815; — Pamiatniki dipl. snoszenij krymskawo chanstwa, *zob.* Nr. 28817; — Z florentisk. archiwa, *zob.* Nr. 28818; — Forsten G. W., Baltiwskej wopros, *zob.* Nr. 28819.
29424. **Archiw** jugo zapadnoj Rossii, VIII. 1.—2.: Akta barskiego starostwa, wyd. Hruszewskij M., *zob.* Nr. 28333.
29425. **Akty**, izd. wilenskoju arch. kom., *zob.* Nr. 28823.
29426. Schütz (Schutzius) C., Hist. rerum prussicarum, *zob.* Nr. 7237 (nie: Schultz, *zob.* Nr. 2443).
29427. Miaskowski C., Erasmiana, Beiträge zur Korrespondenz des Erasmus von Rotterdam mit Polen, *zob.* Nr. 2447 i 22450.
29428. **Epistolae**, *zob.* Nr. 2448; — Epistolae clarorum virorum selectae, Venetius, 1556, 1568, Paris 1556, Colon. 1586 (Hosius, Orzechowski); — Epistolae illustrium et clarorum virorum selectiores scriptae a Belgis vel ad Belgas, Lugd. Bat. 1617 (Joan. a Lasco 1548, Pet. Sborovius 1575); — Jani Nicisii Erythraeus, Epistolae ad diversos (ad Ber. Maciejowski, Sigismundum reg.), Colon. 1645; — Pogiani J. L., Epistolae et orationes nunc a Hieronimo Lagomarsino illustratae (ad Hosium, Tarnowski, Myszkowski, Tomicki, Dudith, Herbut), Romae 1762 t. 4; — Weber E., Virorum clarorum s. XVI. et XVII. epistolae selectae (zawiera Polonica), por.: Heidenreich, Neues Archiv f. sächs. Gesch. u. Altertumskunde 1895 t. XVI.; Krach E., Neue philol. Rundschau 1895 Nr. 10.
- Kopernik M.*, *zob.* Nr. 20917—20931.
- Mowj*, *zob.* Nr. 20902.
29429. **Zbiory krajów postronnych:**
Niemcy i Austria, *zob.* Nr. 28760, 29041, 29042;
Czechy, *zob.* Nr. 28734 i 29055;
Węgry, *zob.* Nr. 28773, 28776, 28778;
W. X. Moskiewskie, *zob.* Nr. 28791.
29430. **Zbiory hist. papieży i kościoła**, *zob.* Nr. 29077—29084.
29431. **Zbiory krajów dalszych:**
Anglia, *zob.* Nr. 28979—28985;
Francya, *zob.* Nr. 29003, 29006, 29007;
Hiszpania, *zob.* Nr. 29029—29033;
Holandya, *zob.* Nr. 29034—29039;
Szwecya, *zob.* Nr. 29060, 29061;
Włochy, *zob.* Nr. 29085;
Turcyja, *zob.* Nr. 29087.
29432. R. 1500—1501. Lewicki A., Codex epistolaris, *zob.* Nr. 29220.
29433. R. 1500—1506. Dokumenty w dod. do: Lubomirski, Dz. sejmów, *zob.* Nr. 2892.
29434. R. 1500. Statuta syn. dioec. Caminensis, Arch. f. Kirchenrecht 1877.
29435. Hruszewskij M., Dozwil kor. Zigmonta (?) miłitku Petraszku na przedczu t. krogulcja kaminieckomu namianiku Grigorju 1600 r., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.
- Zob.* Nr. 25618.
29436. **Pawiński A.**, Liber quitantiarum Alexandri regis, 1502—1506, Teki I., *zob.* Nr. 28967.
29437. R. 1501. Przywilej unii, *zob.* Nr. 2459; nadto: Dumont, Corps dipl. IV, VI.; Dok. objaśn. ist. zap. rusk. kraje; regesta: Daniłowicz, Skarbiec dipl. II.

29438. R. 1501. Aleksander daje przywilej ziemski ziemi wołyńskiej, Akty jęgo zapadn. Rossii I.; — Toż ziemi białskiej, tamże i Działyński, Zb. praw lit.; — Toż ziemi drohiczyńskiej (reg.), Vol. leg. I. str. 384; — Aleks. nakłada ordynszczyznę na miasta lit., Akty zap. Rossii I.
29439. R. 1502. Aleksander nadaje prawo polskie ziemiom płockiej, zawkrzeńskiej i wiskiej, Kod. dypl. Maz., *zob.* Nr. 666.
29440. R. 1503. Statuta panów polskich wydane pod nieobecność Aleksandra, Vol. leg. I.
29441. R. 1503. Laudum wojnickie ziemi krakowskiej z r. 1503 w przedmiocie pospolitego ruszenia pospółstwa, Roz. hist. fil. Akad. XXXV., *zob.* Nr. 25709.
29442. R. 1503. Uchwała podatkowa sejmku lubelskiego (reg.), Wapowski B., Chron., *zob.* Nr. 7042.
29443. R. 1503. Aleksander daje przywilej ziemski ziemi witebskiej, Działyński, Zb. praw; Muchanow, Sbornik; Akty zap. Rossii I.; — Aleks. zatwierdza „Swytok Jarosław” dla duchowieństwa ruskiego, Muchanow, Sbornik.
29444. R. 1503. Stat. dioec. plocensis, Acta capit., *zob.* Nr. 28951.
29445. R. 1504. Aleks. nadaje prawo polskie ziemi wiskiej, Kod. dypl. Maz., *zob.* Nr. 666; — Aleks. daje ziemie warszawską, wyszogrodzką i t. d. Stanisławowi i Januszowi, ks. mazowieckim, tamże.
29446. R. 1504. Uchwała ziemi sanockiej, wyd. Bostel, Przew. nauk. lit. 1888 str. 81.
29447. R. 1505. Uchwała podatkowa sejmku radomskiego, *zob.* Nr. 2491; Miechowita, Chron. Pol. (reg.).
29448. R. 1505. Aleks. nadaje prawo polskie ziemiom płockiej i zawkrzeńskiej, Kod. dypl. Maz., *zob.* Nr. 666.
29449. R. 1505. Aleks. nadaje przywilej ziemski ziemi smoleńskiej, Muchanow, Sbornik; Akty zap. Rossii I.
29450. R. 1506 Stat dioec. plocensis, Acta capit., *zob.* Nr. 28951.
29451. R. 1506. Laudum przytułskie (dla ziemi wiskiej), Kod. dypl. Maz., *zob.* Nr. 666.
29452. Przywilej z r. 1506 na Kobylnię i Janowce, Athen. Krasz 1842 II.
29453. Zygmunt Stary. Pawiński A., Młode lata Zyg. Starego, *zob.* Nr. 25719 (Dok. i rachunki na dod.).
29454. Acta Tomiciana, *zob.* Nr. 2508.
T. X. 1528 (1899);
T. XI. 1529 (1900).
R: Finkel L., Kwart hist. 1899, *zob.* Nr. 25824.
29455. Ossoliński J. M., Górski Stanisław, Wiad. hist. kryt. t. I.; — Ketrzyński W., *zob.* Nr. 2509, Odb. Pozn. 1871; — Tenże, Altp. Mntsch. 1871 VIII., *zob.* Nr. 25733; — Liske X., Przyczynek do krytyki Tomicyanów, Prz. lw. 1873 III.
29456. Przezdziecki A., Jagiellonki polskie, *zob.* Nr. 2511.
R: Liske, Dz. lit. 1868, 1869 (pod pseud. Poznań-czyk); Wierzbowski T., Aten. 1879 II
Zob. Nr. 1238, 2661, 2806, 28667, 29415.
29457. R. 1507. Statut sejmowy w Krakowie, 2. marca 1507 (DS., po łac. bez tytułu, *zob.* Nr. 2521).
- Wojna moskiewska 1507—1522, *zob.* Nr. 25744; — Stos. Moskwy z Krymem, Nogaj-
cami i Turczy (1508—1521), Sborn. t. 95.,
zob. Nr. 28808.
29458. R. 1509. Stat. dioec. vratisl., Mont-
bach M., Statuta Vratisl., *zob.* Nr. 1292.
29459. Joachim E., Die Politik des letzten
Hochmeisters in Preussen, Albrecht von Bran-
denburg, Publ. aus d. kön. preuss. Archiven,
Leipzig 1892—1893 (Dok. 1510—1525), *zob.*
Nr. 24077).
29460. Loebe, Un discours du prévôt du
chapitre d'Altenburg, Jean de Ritscher, au
roi de Pologne Sigismond, 1512 (concernant
l'élection du margrave Albert du Brande-
bourg comme grand maitre de l'ordre Teuto-
nique en 1511), Mntsch. d. Gesch. u. Alterth.
forsch. Ges. d. Osterlandes 1895 X.
29461. List agenta elektora brandenburskiego, Przyj-
ludu, Leszno 1847 XIV.
29462. R. 1510—1512 Statuta dioec. Gnesn.
et Crac., Crac. 1512; — Constitutiones in
binis synodis Vratisl., ed. Joannes Turzo,
Norimb. 1512 (DS.), *zob.* Nr. 2548 (mylnie).
29463. R. 1511. Stat. dioec. Premisliensis,
Ulanowski B., Analecta ad hist. iuris can.,
Arch. kom. hist. Akad. krak. V.
29464. R. 1512. Stat. synodu prow. w Łę-
czycy, Korytkowski, Arcybiskupi, *zob.* Nr.
12764.
29465. R. 1514. Listy odnoszące się do
zajęcia Smoleńska i wojny moskiewskiej,
Liske X, Studia z XVI. w., dod. str. 295.
29466. R. 1511. Dokument dla Wschowy, z b. Nr.
28731; Wyrok Zyg. I. między władzą przem. i m.
Przemysłem, Dod. Gaz. lw. 1866 Nr. 12.
29467. Pułaski K., Machnet Girej, 1515
do 1523, *zob.* Nr. 25765 (dok. z metr. lite-
wskiej w tekście).

29468. R. 1516. Stat. dioec. Pomeraniae, Chodynicki L. et Likowski E., *zob.* Nr. 1276.
29469. R. 1516—1519. Listy H. Balbi, gurgieńskiego biskupa, do Krz. Szydlowieckiego i do króla weg. Ludwika, Hieronimi Balbi Veneti, Gurcensis olim episcopi, opera, przedr. Liske X., *Studia* z XVI. w. str. 298—307.
29470. **Pamiętniki** dyplomatycznych snożeń moskowskawe gosudarstwa s niemiec-kim ordenom w Prussii (1516—1520), izd. Karpow G. T., *Sbornik imp. ist. obszcz.* LIII, *zob.* Nr. 28808.
29471. R. 1517. Memoryały w sprawie kru-cyaty, *zob.* Nr. 25770.
29472. R. 1517. Stat. prov. synod. gnesnen-sis, Korytkowski J., Arcybiskupi II., *zob.* Nr. 12920; — Statuta syn. dioec. vladislaviensis, 1517 DS.
29473. R. 1518. Edykt królewski zakazu-jący handlu Polski z Zakonem, w Krakowie 24. czerwca 1518 (DS. łac. b. m. i tytułu).
29474. R. 1519. Stat. syn. dioec. Premi-sliensis, Ulanowski B., *Analecta*, *zob.* Nr. 13139.
29475. Gerson W., *Przywilej opatowski (1519)*, *zob.* Nr. 22265 (por.: Struve H., *Bibl. warsz.* 1893 II.).
29476. R. 1520—1527. Liske X., *Przy-czynki do historii panowania Zygmunta I.*, Dz. lit., Lwów 1869 Nr. 36, *zob.* Nr. 2513 i 23355.
29477. R. 1520—1567. Stan dóbr i docho-dów bisk. inowrocławskiego, *zob.* Nr. 28952.
29478. Fijałek J., *Mahnschreiben d. päpstl. Legaten in Polen Zacharias Ferreri an M. Luter*, 20. Mai 1520, *zob.* Nr. 25778.
29479. R. 1521. Stat. syn. dioec. prov. Piotrcov., 1522. Stat. syn. prov. Lancic., 1523. Stat. syn. prov. Lancic., Karnkowski S., *Con-stitutiones*, *zob.* Nr. 1268.
29480. R. 1521. Dokument dla Wschowy, *zob.* Nr. 28731.
29481. Przedaż siola przez Stan. Hanusowicza panu Gasztołtowiczu (1522), *Athen. Krasz.* 1842 II., *zob.* Nr. 2626.
29482. **Relationes** oratorum pontificiorum in Hungaria, 1523 1526, MM. Vaticana Hun-gariae ser. II. t. I., Budapestini 1884, *zob.* Nr. 902 i 28776.
29483. R. 1524, 1525—1527. Wyjątki z ra-chunków Seweryna Bonera, wielkorządcy Zygmunta I., *Spraw. kom. hist. sztuki Akad.* krak. t. I. str. 30—32, 67—72.
29484. R. 1524. Edykt ustanawiający cenę towarów, w Krakowie 18. stycznia 1524; Edykt zakazujący handlu z Szląskiem, w Krakowie 1524; Wici królewskie zwołujące pospolite ruszenie przeciw Turkom i Tatarom, w Kra-kowie 6. kwietnia 1524 (DS. łac. bez tytułu), *zob.* Nr. 2632 i 2634.
29485. R. 1525, 1551. *Danziger Armenordnung*, Freytag H., *Ztschr. d. westpreuss. Gesch.* Ver. 1899 XXXIX. (por.: Pätzro Zb., *Kwart. hist.* 1900).
29486. **Hosius St.**, *Epistolae*, *zob.* Nr. 2661, 7416.
- R.: Dittrich, *Hist. Jahrb.* 1880 X.; Druffel, *Deutsche Litteraturztg.* 1890 Nr. 32.
29487. R. 1526. Edykt poborowy w Piotrkowie na sejmie walnym 27. stycznia 1526 Ordynacya królewska m. Gdańska, w Gdań.; sku 17. lipca 1526 (tekst łac. i niem., Edykt król. DS. b. tyt.).
29488. R. 1526. Stat. syn. Premisl., Ula-nowski B., *Analecta*, *zob.* Nr. 13139.
29489. R. 1526. Krzysztof Szydlowiecki utwierdza przyjaźń swoją z ks. pruskim Al-brechtem zawartą, *Działyński, Liber gene-seos familiae Szydlowiecki; Gołębiowski*, *zob.* Nr. 25731.
29490. *Infendatio castri Bütow et civ. Lauenburg*, *zob.* Nr. 2668 i 2671.
29491. R. 1527. Edykt król. przywracający miastom i miasteczkom wolność od starych celi, w Krakowie 27. kwietnia 1527; Edykt król. wzbraniający używania monety świ-dnickiej, w Krakowie 27. kwietnia 1527; Edykt król. wzbraniający handlu z Szląskiem, w Krakowie 27. kwietnia 1527 (DS. b. tyt.).
29492. R. 1527. Const. syn. prov. Lancic., *zob.* Nr. 2680; nadto: Karnkowski S., *Con-stitutiones*, *zob.* Nr. 1268. — R. 1528. Stat. syn. gnesn., *zob.* Nr. 2690; nadto: Raczyński, *Cod. dipl. Maj. Pol.* III, *zob.* Nr. 663.
29493. R. 1528. Acta Tomiciana t. X., *zob.* Nr. 28971, 29454.
29494. R. 1528—1531. Reces graniczny między Wielkopolską a ks. głogowskim, Celichowski Z., *Przyczynki do dziejów pan. Zyg. Starego*, Poznań 1900 z. I., *zob.* Nr. 25809.
29495. R. 1529. Acta Tomiciana t. XI., *zob.* Nr. 28971, 29454.
29496. R. 1530, 1531. Uniwersał do ziem pruskich i mazowieckich w sprawie monety z 7. marca 1530 na sejmie krakowskim (tekst łac. i niem.); Edykt król. w sprawie uzgo-dnienia monety pruskiej z polską, Kraków 11. kwietnia 1531 (DS. b. tyt.).
29497. R. 1530. Const. syn. prov. Piotrkoviensis, Karnkowski S., *Const.*, *zob.* Nr. 1268.
29498. R. 1530. Die poln. Heirats-Abrede, Senckenberg H. Ch., *Sammlung ungedruckter Schriften*, Frankf. 1745 DS. (E. D. VIII.).
29499. Baliński J. et S. *Oratio in encomion Sig. I. Bonae, Petro Tomicio*, editit Ursus J., Crac. 1630 (2 ed.) DS. (por.: E. XII.).

29500. R. 1532. *Literae universales contributionum in Conventu Crac.*, DS. b. m. i. r. (z 20. stycznia 1532), *zob.* Nr. 2714.

Statut mazowiecki, 1532, zob. Nr. 25831.

29501. R. 1533. *Literae univers. contributionum in Conv. Pyotrocoviensi*, DS. b. m. i. r. (z 4. lutego 1533).

29502. *Pamiętniki dyplom snoszenij moskowskawe gosudarstwa z polsko-litowskom (1533–1560)*, izd. Karpow G. T., Sborn. imp. ist. obszcz., *zob.* Nr. 28808.

29503. R. 1533. *Marya, b. królowa węg., daje glejt Stan. Tęczyńskiemu, Kozmian A. E., Wyciągi Piotrowickie.*

29504. R. 1534. *Const. syn. prov. Piotrocoviensis*, Karnkowski, *Const.*, *zob.* Nr. 1268.

29505. *Petruszewycz A. S., Perepyska J. Zapolskoho Uhorskoho korola s protom Atońskich monastyrej Hawryłom z 1534 h., Słowo, Lwów 1873 Nr. 21.*

29506. R. 1534. *List mieszczanina z Żegania na Słazsku, Jana Schlegla, do króla Zygma., zob. Nr. 17197.*

29507. R. 1534–1592. *Dokumenty, Wierzbowski T., Uchansciana IV.*, *zob.* Nr. 28974.

29508. R. 1535. *Literae universales contributionum publicarum in conventu Piotrocoviensi* (z daty: Wilno 21. stycznia 1535), DS. b. m. i. r.

29509. R. 1535. *Edykt królewski przeciwko łupiescom i rozbójnikom, Kraków 21. września 1535; — Edykt król. przeciwko Anabaptystom, Kraków 27. września 1535 (DS. łac. b. t.).*

29510. R. 1536. *Literae univers. contributionum in Conv. Colensi* (z daty: Wilno 12. czerwca 1536), DS. b. r.

29511. R. 1536. *Ustawa ziemiska ówieczimska i zatorska, Bostel F., Przew. nauk. lit. 1868.*

29512. *Lata 1536–1537 z akt Tomickiego, Arch. wróblewieckie, Drezn 1869 I.*, *zob.* Nr. 1386; — *Kilka listów, dod. do „Conciones“*, *zob.* Nr. 7063.

29513. R. 1537–1550. *M. Cromeri ad Romulum Amasaeum epistolae*, ed. Korzeniowski J., Eos 1897, Odd. Lwów 1897.

29514. R. 1537. *Const. syn. prov. Lanciensi*, Karnkowski, *Const.*, *zob.* Nr. 1268.

29515. *Materyały historyczne (1538–1638)*, *zob.* Nr. 28681.

29516. R. 1538. *Constitutiones terrarum Prussiae, Gedani 1541*, *zob.* Nr. 2745, 2762 (z daty: Kraków 12. września 1538).

29517. R. 1538–1539. *Synod w Wilnie*, *zob.* Nr. 1306, 2746; — *Const. syn. prov. Piotricov.*, Karnkowski, *Constitutiones*, *zob.* Nr. 1268.

29518. R. 1539–1565. *Akta grodzkie więńskie*, *zob.* Nr. 28523.

29519. R. 1541–1543. *Siedm dokumentów do życia Janickiego*, *zob.* Nr. 20822.

29520. *Przepisy hetmana Jana Tarnowskiego dla mieszczan tarnowskich*, wyd. Leniek J., *Spraw. gimn.*, Tarnów 1897.

29521. R. 1542. *De praescriptione bonorum*, Bobrzyński M., *Przew. nauk. lit.* 1874 str. 126.

29522. *Korzeniowski J., Orichoviana, Opera inedita et epistolae St. Orzechowski, 1543 do 1566 (Bibl. pisarzy polskich)*, Crac., Akad., 1891, *zob.* Nr. 6003, 7163–7173.

R: Brückner A., *Kwart. hist.* 1892; A. A. Kr., *Wędrowiec* 1892 Nr. 22; por.: *Bulletin de l'Acad.* 1892 str. 323–336.

29523. R. 1544. *Statuta et const. tempore archiep. Petri*, Crac. 1544 DS.

29524. *Druffel A., Beiträge zur Reichsgeschichte, 1546–1552, München 1873–1882 t. 3*, *zob.* Nr. 1567 i 25853.

Zob. Nr. 25854–25857.

29525. R. 1546. *Kruczkiewicz Br., Rok zaślubin Radziwiłła Czarnego z Elżbietą Szydłowiecką*, *Kwart. hist.* 1898.

29526. R. 1547. *Herm. v. Brüggennay Urlaubsbrief, zob. Nr. 3152 (mylnie pod r. 1577); Jürgen Fölkersam Vereinigung mit Jürgen Wrangell, Mitth. Liv., Est- u. Kurl. 1868 XI.*

29527. *Zygmunt August. Przeddzieki A., Jagiellonki*, *zob.* Nr. 2511; — *Hosius S., Epistolae*, *zob.* Nr. 2661; — *Kniga posolskaja*, *zob.* Nr. 2800; — *Zebrzydowski A., Epistolae*, *zob.* Nr. 2806; — *Orichoviana*, *zob.* Nr. 29522.

Polska XVI. wieku, *zob.* Nr. 1387, 28960.

Zob. Nr. 13173, 19243, 28730.

Brandenburgia i Polska, 1548–1563, *zob.* Nr. 25874.

29528. *Wierzbowski T., Uchansciana czyli zbiór dokumentów wyjaśniających życie i działalność Jakóba Uchańskiego*, *zob.* Nr. 2340, 1890 t. III, 1892 IV; — *Korzeniowski J., Przyczynek do Uchanscianów*, *Kwart. hist.* 1897, *zob.* Nr. 25876.

R: W. R., *Kwart. hist.* 1891, *zob.* Nr. 25876.

29529. *Lasciana nebst den ältesten evangelischen Synodalprotokollen Polens, 1555 do 1561, Dalton D. H., Beiträge z. Gesch. der evang. Kirche in Russland, Berlin 1897*, *zob.* Nr. 15031.

R: W. R. 1898; Kálmán Révész, *Szazadok*, marzec; Kleinwächter, *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Pos. XIII.*; w r. 1899: Caro J., *Sybel's Hist. Ztschr. LXXXIII.*; Bidlo J., *Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsfo.-sch.* XX.; Brückner A., *Kwart. hist.*; Bossert G., *Deutsche Litt. Ztg.* Nr. 80; Lezius, *Theol. Literaturbl.* XX.

Reformacja w Polsce, *zob.* Nr. 14866 do 15177.

Jezuici, *zob.* Nr. 13808–13868.

29530. Hamy P. A., Documents pour servir à l'hist. des domiciles de la Compagnie de Jésus dans le monde entier de 1540–1773, Paris 1893.
29531. R. 1549–1550. Karbowski A., Protokoły procesu X. A. Czarneckowskiego z 1549 i 1550 r., *zob.* Nr. 25892.
29532. R. 1550 (?). Listy Roxolany, wyd. Askenazy Sz., *zob.* Nr. 25895.
29533. R. 1551. Lauda oświęcimskie i zatorskie, wyd. Bostel F., Przew. nauk. lit. 1888
29534. R. 1551. Danziger Armenordnung, *zob.* Nr. 29453.
29535. R. 1552–1557. Księga wydatków dworu królewskiego w Polsce, 1552–1557, Spraw. kom. hist. sztuki Akad. t. IV.
- Izabella i sprawy węgierskie, 1552–1556, zob. Nr. 25896.*
29536. R. 1552. Schluss des Pernauechen Recesses vom Jahre 1552, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1840 II.
29537. R. 1552. Inwentarz wyprawy, którą Katarzyna Austriaczka, wdowa po Franciszku ks. Mantuańskim, trzecia żona Zygmunta Augusta, do Polski przywiozła, Spraw. kom. hist. sztuki Akad. t. IV., *zob.* Nr. 18500.
29538. R. 1553. Albrecht Mag. den Theologen, Pfarrherrn, Predicanten, Königsberg 1553 DS.
29539. R. 1553–1559. Czarnecki Stan, Mowa w sprawie X. Ostrojskiej Beaty, Mowy wybrane, *zob.* Nr. 1352; Odachowski, Odpowiedź na mowę Czarneckiego, tamże.
29540. R. 1554. Tarnowski J., Mowa na sejmie 1554, Mowy wybrane, *zob.* Nr. 1352; — Mowa Przerebskiego, tamże.
29541. R. 1555. Konfessya podana na sejmie, wyd. Finkel L., *zob.* Nr. 25901.
29542. R. 1555 i 1558. Akta grodzkie i ziemskie wileńskie, *zob.* Nr. 28823.
29543. R. 1555. Zebrzydowski J. X., Mowa do król. Bony, Mowy wybrane, *zob.* Nr. 1352 i 2906.
29544. Nitto de Rossi G. B. ed Nitti F., Codice diplomatico barese: le pergamene d. Duomo di Bari. vol. I. Trani, Vecchi, 1897, 4°, LXXVIII, 240.
- Zob. Nr. 25909–25911.*
29545. List Zofii, księżnej brunświckiej, do Andrzeja Opalińskiego, później marszałka w. kor., Bibl. warsz. 1860 II., *zob.* Nr. 2908.
29546. R. 1556. Stat. syn. Łowicz., Karnowski, Constitutiones, *zob.* Nr. 1268; Korytkowski, Arcybiskupi, *zob.* Nr. 12920. — R. 1557. Const. syn. prov. Piotrcov., Karnowski, Constitutiones, *zob.* Nr. 1268.
29547. R. 1557. Otwinowskiego podróż do Turcyi, *zob.* Nr. 25912.
29548. Forsten G., Akty i pisma k' historii bałtyjskawe woprosa, *zob.* Nr. 25915.
29549. R. 1558. Ein Brief des Stanislaus Hosius, Bischof v. Ermland, hrsg. v. Roth, Centralblatt f. Bibl. Wesen 1894 XI.
29550. R. 1559. Ordinacya adwokacka, wyd. Bohrzyński M., Przew. nauk. lit. 1874 str. 36–38.
29551. Akty litowskiej metryki o kniazi A. M. Kurbskom, *zob.* Nr. 25936
- Mowa Zbąskiego, zob. Nr. 2940 i 2993.*
29552. Steiner S., Die Nuncien Hosius und Delfino, 1560–1561, Nuntiaturberrichte aus Deutschland, hrsg. v. Akad. d. Wiss., II. I., Wien 1897, *zob.* Nr. 29077.
- R: Ehes, Hist. Jahrb. 1898 XIX.
- Stos z Moskwą (1560–1570), Sborn. t. 71, zob. Nr. 28808.*
29553. R. 1561–1617. Pacta subjectionis Ducatus Curlandiae (1569, 1617, 1726), Vol. leg. VI., *zob.* Nr. 2955.
29554. Poelchau A., Copia copiae eines Protocolls eines Landtages, vermuthlich v. Anfange d. poln. Regierung, Riga Stadtbl. 1897.
29555. R. 1561. Const. syn. prov. Varsav., Karnowski S., Const., *zob.* Nr. 1268.
29556. Orzechowski St., Confessio Petricoviae in synodo simpliciter atque sine conditione a. D. 1561 in syn. Varsav. confirmata, Crac. 1561, Coloniae 1563, reimpressum Vars. 1815, *zob.* Nr. 15211.
- Royziusza P. listy, zob. Nr. 2976, 20823.*
29557. Gillet D., Ein Brief Crato's über seine Absetzung als Stadtarzt in Breslau 1561, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1869 IX.
29558. R. 1562. Zyg. Aug. list do R. Sanguszki, Prochaska A., Przew. nauk. lit. 1889, *zob.* Nr. 25935.
29559. R. 1562. Schück R., Ein Urtheil (w Gdańsku) Altpreuss. Mntsch. XII str. 378; Consules Dantisci, por.: E. 1563: Thegindes.
29560. R. 1563. Licentia ad incipiendam stollam Poncoviensem, Łabęcki II., Górnicstwo II., *zob.* Nr. 329.
29561. R. 1564. Orzechowski St., Vita St. Orichovii ad Joannem Fr. Commendonum scripta a. 1564, Krak. 1891 (wyd. Korzeniowski J. w 50 egz. jako Odb. z Orichoviana, *zob.* Nr. 29552).
- Commendone Fr., zob. Nr. 2678 i 7244.*
29562. Ursinus J., Concilii Tridentini relatio, Ambergae 1615 DS.
29563. R. 1565. Pauli Aem. Giovannini Relazione di Polonia 1565, ed. Korzeniowski J., Scriptores rr. pol., Crac. 1891 XV., *zob.* Nr. 28374.
- R: Czermak W., Gaz. lw. 1891 Nr. 168–171.
29564. R. 1565–1566. Ilruszewskij M., Opisy korolijwszczyn w ruskich zemlach XVI. w., Lwów 1897, *zob.* Nr. 2971, 28968.

29565. R. 1565. Taryfa cen dla województwa krakowskiego z r. 1565, wyd. Bostel F., Arch. kom. hist. Akad. krak. VI. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892).
29566. R. 1565. Const. syn. Varmiensis, Const. syn. (Rudnicki), *zob.* Nr. 1299; Hartzheim, Conc. Germ., *zob.* Nr. 28934.
29567. R. 1566. Niezid. piśmo Joanna Groznowo k' imp. Maxim. II. 1566, Żurn. min nar. prosw. 1896 (CCIII).
29568. R. 1566. Szujski J., Mowa Stanisława Orzechowskiego (na sejmiku w Sądowej Wiszni 1566), Prz. polski 1869 II.; Opow. i roztrż., Krak. 1885 t. I., Dzieła ser. 2. t. V.
29569. Anschlag der aus dem Leibding der Herz. Anna von Kurland zu erwartenden Einkünfte, 1566, *zob.* Nr. 24266.
29570. R. 1566. Potwierdzenie przywileju Kossowy, Wybranowski A., Monografie miejscowości galicyjskich, Dod. do Gaz. lw. 1874 II. — R. 1567. Akt w sprawie Chrzgastowic, tamże. — R. 1568. Akt St. Cikowskiego, tamże.
29571. R. 1568. Prochaska A., List więźnia (r. 1568 z Moskwy Piotr Głostowski), Dla Stryja, Lwów 1886.
29572. R. 1568. Conrad J., Der Hermsdorfer Kirchenvisitationserzess des pomerschen Bischofs Venediger v. 26. Juni 1568, Altpreuss. Mntsch. 1898 XXXV.
29573. Neue Constitutiones, Gesetze et Statutten, Krak. 1569 DS.
29574. R. 1569. Incorporatio Duc. Curlandiae, Lublin, b. m. dr. 1569 DS., *zob.* Nr. 3032.
29575. Kojalowicz M., Lublinskaja unia, *zob.* Nr. 3034.
- R: Stowo, Lwów 1869 Nr. 18—32.
- Unia lubelska, *zob.* Nr. 25954—25966.
29576. R. 1569. Listy M. Radziwiłła i Chodkiewicza do R. Sanguszki, Prochaska A., Przew. nauk. lit. 1889, *zob.* Nr. 25935.
29577. R. 1570. Lustracja starostwa lwowskiego, wyd. Heck J. K., *zob.* Nr. 3054 i 10313.
19578. R. 1571. Targowski K. ks. Z kapitulacza san-domierskiego z r. 1571, Gaz. radomska 1899 Nr. 82.
29579. R. 1572. Sejm walny warszawski, *zob.* Nr. 25970.
29580. R. 1572. Tranzakcyja familijna pomiędzy Janem Chodkiewiczem a Mik. Radziwiłłem i synowcem jego Mik. Krzysztofem. Dz. warsz. 1827 t. VII.
29581. R. 1572. Uheling Z., Sendung durch Livland und Novogorod 1572, Archiv Liv-, Esth- u. Curl. I.
29583. R. 1572. Nieznana relacyja o śmierci Zygmunta Augusta, *zob.* Nr. 25972.
29583. Mowy, dokumenty i listy odnoszące się do bezkrólewia 1572—1573, Spis, Liske X., Studia z XVI. w., Poznań 1867 str. 282.
29584. R. 1574—1586. Listy Jana Zamoy-skiego do Radziwiłłów, 1574—1586, Nehring Wł., Kwart. hist. 1890 str. 236—257, 494—512.
29585. Schönwald Sam. Teod., Apospasmata ex Huberti Langueti epistolis ad Henrici Valesii et Stephani Bathorii memoriam pertinens, Thorunii 1761 DS., *zob.* Nr. 3064.
29586. R. 1574. Memoriał paryski o Polsce z r. 1574, Kraushar Al., Kwart. hist. 1895, *zob.* Nr. 3103.
29587. R. 1574. Graziani A. M., Informatio de rebus Poloniae ad Henricum regem, 1574, ed. Korzeniowski J., SS. rr. pol. XV., Crac. 1891.
29588. Pro rege collecta, decreta, complenda, b. m. (Crac.) 1574 DS.
29589. R. 1574. Henryk W. potwierdza posiadanie Chrzgastowic Myszkowskiemu, Wybranowski A., Dod. do Gaz. lw. 1874 II.
29590. R. 1574. Współczesna zapiska o ucieczce Henryka Walezego, Bostel Fr., Kwart. hist. 1892.
- Zob.* Nr. 3097 i 26011.
29591. R. 1575—1576. Posolstwo Joanna Kobencelja w Moskwie, *zob.* Nr. 26061.
29592. R. 1575 i 1577. Stat. syn. dioec. Varmiensis, Const. syn. (Rudnicki), *zob.* Nr. 1299; Hartzheim, Conc. Germ. VII., *zob.* Nr. 28934.
29593. R. 1575—1606. Archiwum domu Sapiechów, t. I.: Listy z lat 1575—1606, wyd. Prochaska A., Lwów 1892, *zob.* Nr. 28964.
- Wybór Stefana Batorego, *zob.* Nr. 2018.
29594. Stefan Batory. Akta metryki, *zob.* Nr. 3124 (por.: A. R., Niwa 1882); — Wę-gierskie dzieła (z dok.), *zob.* Nr. 26018, 26029, 26040, 26058.
29595. Świętego Karola Boromeusza listy do Stefana Batorego, Andrzeja kardynała i innych znakomitych osób, *zob.* Nr. 26051.
29596. R. 1578—1581. Akta do sprawy pruskiej (Spis), Liske X., Studia z dziejów w. XVI., Poznań 1867 str. 293.
29597. R. 1578—1589. Materyały do hist. trybunału łuckiego, *zob.* Nr. 28839; — Akty tryb. litewskiego, *zob.* Nr. 28823.
29598. R. 1578. Bezenberger A., Eine neugefundene litauische Urkunde v. J. 1678, Altpreuss. Mntsch. XIV.

29599. **Wileńska Akademia**, zob. Nr. 3167; — Bieliński J., Uniwersytet wileński, 1579–1831, Krak. 1899–1900, zob. Nr. 19188–19208.

Wojna 1579 r., zob. Nr. 26076.

29600. R. 1579. Stat. syn. Vladislav., Chodynicki Z. et Likowski E., Decretales, zob. Nr. 1276.

29601. R. 1579. Przywilej króla Stefana Batorego dla Piotra Franka, miedziorytnika, zob. Nr. 22334.

29602. R. 1579. Oblata listu A. Żydowskiemu służącego, Wybranowski A., Archiwum kossowskie, Dod. do Gaz. lw. 1874 II

29603. R. 1580. Const. breves syn. Vratislav., 1580 DS. i Montbach M., Stat. syn. Vratisl., zob. Nr. 1292; — Stat. syn. Łuckiego, Likowski E., Hist. unii brzeskiej, zob. Nr. 14141, 14156.

29604. R. 1580. Pierling P., Listy kardynała de Côme do A. Possevina, Prz. powsz. 1884 I.

29605. R. 1580. Edykt Stefana Batorego z dnia 6. września 1580 z pod Wielkich Łuk, zob. Nr. 26079; — Lament Hrehorego Ościka, 1580, zob. tamże.

29606. R. 1580–1581. St. Batory mianuje Rudolfiną pułkownikiem, list do tegoż. por.: Sawczyński II., Przew. nauk. lit. 1887; zob. Nr. 3129, 26039. — R. 1581. Uniwersał J. Zamoyskiego z 14. sierpnia, zob. tamże.

29607. R. 1581. Dyaryusz sejmu 1581 r., Pawiński A., Teki VI., zob. Nr. 28967.

29608. Milesius A. Roth., Epistola ad Georg. Radziwiłł, zob. Nr. 15345; Taszycki St., Oratio (P), Sułkowiec 1581 DS.

29609. R. 1582. Stat. syn. dioec. Varmien-sis, Const. Varm., zob. Nr. 1299.

29610. R. 1582. Hramota mold. gospodarza Jankuła 1582 h., Onyszkewycz I., Misiacisłow buk., Lwów 1881.

Poselstwo Possewina, zob. Nr. 26083 do 26087.

29611. R. 1583. Const. syn. dioec. Cul-mensis, Const. Culm., zob. Nr. 1303.

29612. R. 1583. Heidenstein R., De nuptiis J. de Zamoscii, R. P. Cancellarii, ad Georg. Frider. epistola, 1583 DS. i Collectanea, zob. Nr. 3128.

29613. R. 1583. List ks. Krzysztofa Radziwiłła do G.O. Bernardynów w Jerozolimie, Tyg. pol., Warsz. 1819 II., zob. Nr. 7868.

Zob. Nr. 16355.

Sprawa Zborowskich, zob. Nr. 26093.

29614. R. 1585. Martinus episc., Statuta syn. Vratisl., 1585 DS.; — Const. syn. dioec. Vladisl., Chodynicki Z. et Likowski E., Decretales, zob. Nr. 1276.

29615. Amatus Jan., Japoniorum regum legatio ad Greg. XIII., Crac. 1885; Lauretanus, Epistola de legationum japon. adventu, Vilnae 1685; Gonzalves G., Legatio Jap., Crac. 1587 (DS.).

29616. R. 1586. Stefan Batory w sprawie walk o niepodległość Niderlandów 1586 r., Kraushar Al., Kwart. hist. 1894, Odb. Lwów 1894.

29617. R. 1586. Spannocchius II., Relazione delle cose di Polonia intorno alla religione, 1586, zob. Nr. 15380.

29618. Januszowski I., Kopia listów dwóch poślanych do króla hiszpańskiego, b. m. 1586, 1590 DS.

29619. R. 1586. Bronovius M., Ad Stan. Carnacovium super obitum Steph. I., b. r. (1587) DS., zob. Nr. 3224, 7487, 26100.

29620. R. 1587. Correspondencia inédita de Don Guillén de San Clemente sobre la intervencion de España en los sucesos de Polonia y Hungaria 1581–1608, publicada por el De Ayerbe marqués, Zaragoza 1892, zob. Nr. 26110; — Correspondencia des los principes de Alemania con Felipe II. y de los embajadores de este en la corte de Vienna, IV., Madrid 1894; Collection de doc. ined. t. CX., zob. Nr. 29029.

29621. Zavadil Lad., Die alte Olmützer Agenda vom Bischof Stanislaus II. Pawlowsky, Centralblatt f. Bibl. Wesen 1889 VI., zob. Nr. 3231.

29622. R. 1587. Kovaciocus V., Ad Ordines R. P. oratio, Crac. 1587 DS.

29623. Tractatio de controversiis inter ordinem eccles. et saecularem, zob. Nr. 3227 i 15381.

29624. **Zygmunt III.**, zob. Nr. 26120 do 26160; — Hjärne H., (Przyczynek do historyi stosunków Zygmunta III. z domem Habsburskim między r. 1589–1604), zob. Nr. 26143.

29625. R. 1587–1599. Gyulafi Lestár följegyzései 1565–1605, Közl. Szabó Károly (pisma Eustachego Gyulafi, sekretarza Batorych, posła do Polski 1587–1599), MM. Hungariae hist. SS. XXXI., Budapest 1881 (53 listów, najwięcej do J. Zamoyskiego).

29626. R. 1589. Acta syn. dioec. Luceo-riensis, ed. Chodyński Z., Vars. 1875, zob. Nr. 13157.

29627. **Monumenta** confraternitatis Stauro-pigianae leopoliensis, zob. Nr. 14134, 14639.

29628. R. 1589. Const. syn. Vladislavien-sium, Chodynicki et Likowski, zob. Nr. 1276. — R. 1590. Const. syn. Vladisl., tamże.

29629. R. 1589. Ricz I. Meleszka, kaszt. suwleńskoho, na warszawskom sojmi 1589, Słowo, russk., Lwów 1865 Nr. 98, zob. Nr. 3259.

Nowodworskiego fundacye, zob. Nr. 19088 do 19099.

29630. R. 1569. Jeremija Konstantyn patriarch zatwierdza ustaw cerkownoho bractwa w Krasnomstawie, Petruszewycz A. S., Wremen. Inst. Staurop., Lwów 1869 str. 146—147; Ustupytelnaja zapys Joanna Hnewosza iz Oteksowa na seta Kozłow, Bubnow i Zajaczyczy dla Marka Sobeskocho, izdana w Warszawie 20 marta 1569 h., Tenze, Stowo, Lwów 1880 Nr. 62.

29631. Bezenberger A., Ein litauisches Mandat vom Jahre 1569, Altpreuss. Mitstr. XV.

29632. R. 1590. Odezwa Zamoyskiego J. do sejmiku wileńskiego z Zamościa 25. października 1590, Collectanea, zob. Nr. 3123.

29633. R. 1592. Żałowannaja hramota weł kniazia Teodora Iwanowycza carja wseja Rossii lwowsk. Stauropihialnomu bractwu, Petruszewycz A. S., Wremen. Inst. Stawrop., Lwów 1871.

29634. R. 1592. Prodaza popiwestwa w s. Skopowi, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXV.

29635. Zamojski Jan, De trans. Tartarorum per Pocutiam, Epist. ad C. Cyntium, Crac. 1594, 1596 DS., zob. Nr. 7575.

Zob. Nr. 15416.

Unia brzeska, zob. Nr. 3320—3329, 14137—14231 i 26171—26176.

29636. R. 1595. Protest Pinskaho prawosławnaho duchowenstwa 1595 hoda, protyw wweđenija unii, Holowackij J., Łytowsk. eparch. wied., Wilna 1888.

29637. R. 1595—1597. Brussius, Ad principes de bello adversus Turcas, Crac. 1595, 1596; — Tenze, Epistola ad J. Gostomium de bello, Gorlicii 1595; — Deliberacya o spółku korony polskiej przeciw Turkowi, 1595, 1596; — Ermannungen, Rathschläge und Werbungen von Türkenkrieg (D. Napragi Abgesandter in Polen, Chr. Warchowitzy drei Orationen), Frankf. 1597 (DS.).

Zob. Nr. 16839 i 26181.

29638. R. 1596. Protestacya sejmiku w Wieszni, Barwiński E., Kartka z dziejów sejmowania w Polsce, Kwart. hist. 1897.

Exorbitancye, zob. Nr. 3331 i 26178.

29639. R. 1596. Dokument dla Wschowy, zob. Nr. 28731.

29640. R. 1597—1598. Die Renuntiation des Deutschmeisters Maximilian auf Polen u. die damit zusammenhängenden Ereignisse, Hirn J., Mittheil. d. Instit. f. österr. Geschichtsforsch. 1894 XIV.

29641. R. 1597. Synod Łucki (Janoviae), Likowski E., zob. Nr. 14141.

29642. R. 1597. Visitatio archidiaconatus Pomeraniae, zob. Nr. 28952.

29643. R. 1598. Stat. syn. Vladislav., Chodyncki Z. et Likowski E., zob. Nr. 1276.

29644. R. 1598. Kirchenordnung und Ceremonien in den Kirchen d. Hrzg. Preussen, Königsberg 1598 DS.

29645. R. 1599. Uniwersał i list Jana Zamoyskiego, Bostel F., Kwart. hist. 1891.

29646. R. 1599. Rewizija puszczy i perechodow zwierzynych w b. Weliko Kniazestwie Litowskom sostawlena w 1599, zob. Nr. 26140 (por.: Rewizya granic puszczy grodzieńskiej, Athen. Krasz. 1847 I.).

Sprawy wołoskie i siedmiogrodzkie, zob. Nr. 26180—26182.

29647. R. 1599. Ó. A., Egy lengyel főúr levele elzálogositott kincsei ügyében, Történelmi Tár 1883 str. 181—184 (List Adama Czyahrowzky de Csyahrow ze Lwowa do sędziego w Koszycach o zastawionych klejnotach).

Relacya o Infantach, zob. Nr. 24213.

3368—4315.

Dokumenty XVII. wieku, zob. Nr. 28676, 28681, 28714, 28724, 28823.

29648. Zbiory aktów zob. Nr. 28959, 28962, 28963, 28964.

29649. Jabłonowski A., Lustracye, zob. Nr. 3372.

R: L. S. W., Kłosey 1877 XXIV.; A. S., Prz. tyg. 1877; Korzon A., Aten. 1878 II.

29650. Jabłonowski A., Ukraina, Źródła dziejowe, zob. Nr. 29412.

29651. Piekosiński Fr., Leges, privilegia et statuta civ. Cracoviensis (1537—1696), zob. Nr. 28963.

Konstytucye, zob. Nr. 28885—28894.

29652. Ulanowski B., Kilka zabytków ustawodawstwa, 1459—1643, zob. Nr. 28859.

29653. Chmiel A., Ustawy cen dla Starej Warszawy, 1606—1627, zob. Nr. 28962.

Fontes hist. scholarum, Dok. odnoszące się do hist. szkół, zob. Oświata (Szkoły) Nr. 18931 i n.

29654. Żółkiewski St., Listy, 1584—1620, zob. Nr. 3383.

R: Liske X., Dz. lit. 1868.

29655. Żurkowski St., Tomasz Zamoyskiego żywot, mowy i listy, Lwów 1859.

29656. Niesiołowski K., Otia publica vix domestica, b. m. 1743, 1745 DS.

29657. Barącz S., Pamiętki Jazłowieckie, Lwów 1862, zob. Nr. 3389.

29658. Czołowski A., Z przeszłości Jezupola, zob. Nr. 28711; — Sygański J., Nowy Sącz w epoce Wazów, zob. Nr. 28724.

Zob. Nr. 17223—17340, 21861—21977, też 12913, 13231, 14405, 14526 i n., 28709 do 28732.

29659. Seraphim A., Aktenstücke zur liv- und kurländischen Geschichte, 1602-1678, Sitzungsher. d. kurl. Ges. f. Kunst u. Lit. 1896 str. 83.

29660. Gerichtsbücher der Stadt Berent aus d. XVII. Jahrh., von H. Schuch, Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1884.

Dokumenty mołdawskie, zob. Nr. 28784 do 28786.

29661. Akty mosk. gosudarstwa, zob. Nr. 28791; — Razradnyj prikaz, zob. Nr. 28792; — Gramoty 1572-1603, zob. Nr. 28793; — Shornik materialow, zob. Nr. 28794; — Arch. Justicii, zob. Nr. 28804; — Martens, Recueil des traités, zob. Nr. 28806; — Shornik rusk. imp. obszczestwa, zob. Nr. 28808; — Russka ist. bibl., zob. Nr. 28815; — Pam. dipl. sno-szenij krymskawo chanstwa, zob. Nr. 28887; — Ukazy dla zach. gub., zob. Nr. 28829.

29662. Forsten G. W., Akty i pisma k' ist. baltiwskawo woprosa w XVI.-XVII. stole-tiach, Petersb. 1893, zob. Nr. 28819.

29663. Archiw jugo zap. Rossii, VIII. 1-2; Akty barskawo starostwa, wyd. Hruszewskij M., zob. Nr. 28333.

29664. Nikolaiczek T. P., Materiały po istorii ziemowładienija kniaziej Wisznia-wieckich w liwowierieźnoj Ukrainie, zob. Nr. 28840.

29665. Bahalej D., Zamietki i materiały po ist. słobodzkoj Ukrainy, Charkow 1893, zob. Nr. 28841.

29666. Akty izd. wilenskoju arch. kom., zob. Nr. 29425.

29667. Zbiory krajów postronnych:

Niemcy i Austrya; zob. Nr. 29042-29044;

Czechy, zob. Nr. 29055;

Węgry, zob. Nr. 28778;

W. X. Moskiewskie, zob. Nr. 29661.

29668. Zbiory hist. papieży i Kościoła, zob. Nr. 29077.

29669. Zbiory krajów dalszych:

Anglia, zob. Nr. 28986, 28987, 28998;

Francya, zob. Nr. 29008-29010;

Hiszpania, zob. Nr. 29029-29033;

Holandya, zob. Nr. 29034-29037;

Szwecya, zob. Nr. 29057, 29063-29065;

Turcyja, zob. Nr. 29037.

29670. R. 1600. Gołebowski S., Wyprawa młutańska, zob. Nr. 26182.

Wojna szwedzka, zob. Nr. 26251-26255.

29671. R. 1600. List J. Potockiego do Dominikanów, Czotowski A., Z przeszłości Jezupola, Przew. nauk. lit. 1889 str. 1191.

29672. R. 1601. Constitutiones syn. dioec. Crac. celebratae, 1601, Crac. 1601 DS., zob. Nr. 3414.

29673. R. 1602. Dwa listy J. Zamoyskiego z Białego Kamienica, Ciampi, Flosculi 1830.

29674. Ad Carolum Gustavi Regis filium hoc tempore Livoniam depradantem oratio, 1601; — Samoiski Joan., Absag Brieff an Hertzog Carl Sudermanland, 23. Sept. 1601; — Conscentia Caroli Sudermaniae Ducis, das ist wie Carolum sein Gewissen gedruckt, 1601; — Descriptio germanica rerum inter R. Polon. et Suec., Vars. 1603 (DS.), por.: Winkelmann B. L. Nr. 5633; — Bienemann Fr., Eine politische Rede v. J. 1601, Balt. Mtschr. 1898 XL.

29675. R. 1603. Ein Kostener Nachlass-Inventar aus d. J. 1603, Schwartz Fr., Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1893.

29676. Sprawa moskiewska, zob. Nr. 7714 do 7742, 26257-26280; — Ikonnikow W. S., Czenija w ist. obszcz. Nestora, Kijów 1890; — Wierzbowski T., Smutnoje wremia w sowremiennoj jemu polskoj literaturie, 1605-1607, Materiały k' ist. mosk. gosudarstwa, zob. Kroniki Dod. I.

Zob. Nr. 28811.

29677. R. 1604. List Dymitra do Klemensa VIII. z d. 24. kwietnia 1604, zob. Nr. 26270. — R. 1605. Ślub Maryny Mniszchówny, Grabowski, Staroż., zob. Nr. 3461 i 26261.

29678. (Zamoyski J.), Carolo Sudermaniae duci strena, 1606; — Sauferdige Tijdhender ifrå Narfve Befästning-både ifrå Dantzik i Polen, 24. Juni 1606 (DS.).

Listy Oxenstierny (1606-1609), zob. Nr. 29063.

29679. Rembowski Al., Rokosz Zebrzydowskiego, materiały historyczne, Bibl. ord. Krasińskich t. IX.-XII., Warsz. 1893, zob. Nr. 15624; — Bukowski J., Przyczynek, Kwart. hist. 1894; — Miłopolski J., Verificacja art. na rokosz podanych, b. m. (E. VIII.); — Zebrzydowski Mik., Pokazanie niewinności rokoshu między ludźmi (E. b. r.) (DS.), zob. Nr. 26283-26285.

29680. Odezwa St. Stadnickiego zw. Dyabłem, Pam. lw. 1818, zob. Nr. 26286.

29681. R. 1606-1627. Ustawy cen dla Starej Warszawy, wyd. Chmiel A., zob. Nr. 28962 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895).

29682. R. 1608. List drugiego Dymitra Samozwańca do Mikołaja Wojskiego, marsz. w. k., Kraushar A., Prawda, ks. zb., Lwów 1899.

29683. R. 1608. Układ w sprawie Kossowy, Wybrański A., Dod. do Gaz. lw. 1874.

29684. **Sprawa pruska (1609—1619).** Chroust A., Aktenstücke zur brandenburgischen Geschichte unter Churfürst Johann Sigismund, Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch. 1897 IX; — Toeppen M., Die preuss. Landtage 1609—1619, *zob.* Nr. 24102 i 26970; — Eine Urkunde Hz. Wilhelms v. Kurland für den preuss. Kanzler Chr. Rappe (1609), *zob.* Nr. 24218.

29685. R. 1610. Testament Jak. Potockiego, Czołowski A., Z przeszłości Jezupola, Przew. nauk. lit. 1889.

29686. R. 1611. Oddawanie Wasilia Szujskiego, Pam. warsz. 1804 (nie: 1864).

Monita secreta, *zob.* Nr. 15495 i *Dod. I.*

29687. R. 1614. Gustav Adolfs bref til Hr. Jac. Pontusson de la Gardie, *zob.* Nr. 3536.

29688. Materiały dla historii drewnich prawosławnych cerkiew w Grodnie (2 dok. 1614 i 1634 dla cerk. Prezbiasterskiej), Wiestn. zap. Rossii 1865.

29689. R. 1615—1616. Lustracja królewskich ziem ruskich, Jabłonowski A., *zob.* Nr. 1387.

29690. R. 1615—1616. Goeteeris A., Journal der Legatie 1615—1616 van Moscovien, IIage 1619, 1639 DS. (por.: Winkelmann, B. L. Nr. 658).

Zob. Nr. 28794.

29691. Johannis Sigismundi Abschiedt, *zob.* Nr. 3559; — Oratio electoris, Ostrowski, Suada lat. 1745.

29692. **Doniesienija** niderlandskich posłaników o ich poselstwie w Szwecji u Rossiju 1615 i 1616 iz niderl. archiwa, izd. A. Ch. Biekom, Sbor. imp. ist. obszcz. XXIV.

29693. R. 1617. Pacta subjectionis Curlandiae, *zob.* Nr. 29553.

29694. R. 1617. Drei Aktenstücke aus dem Stadtarchiv in Marburg, *zob.* Nr. 24217.

29695 R. 1617. Nowiny z Wołoch, 12. spt. 1617; List Żółkiewskiego St., 1. spt. 1617, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Pokój z Skinder Baszą, tamże.

29696. R. 1618. Dyaryusz najazdu tatarskiego, *zob.* Nr. 26305.

29697. R. 1618. Usprawiedl. się Stanisława Żółkiewskiego, Grabowski, Staroż., *zob.* Nr. 3562.

29698. R. 1618. Lipski J. X. królowi za nominację dziękuje, Pisarski, Mowca pol. 1676; — Tenże, Do króla Zygmunta III. i Do pana wdy krak., tamże.

29699. Schulze E., Johann Emerichs Diarium consulare v. J. 1617—1618, Neues Lausitz. Magas. 1898 XLIV.

Wojna trzydziestoletnia, *zob.* Nr. 29042 do 29044.

29700. R. 1619. Epist. Caroli archiducis Austriae, episc. Vrat., ad R. P. Primate, Ostrowski, Suada lat. 1747.

29701. R. 1619—1654. Darowski, Zatargi starostw pogranicznych z Moskwą, *zob.* Nr. 26316.

29702. R. 1619—1633. Ustawa cerkiewna, Russka ist. bibl., *zob.* Nr. 28815.

29703. R. 1620. Dyaryusz ekspedycyji cerskiej, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, *zob.* Nr. 29655; — Oddawanie wielkiej pieczęci i buławy po śmierci St. Żółkiewskiego, *zob.* tamże.

29704. R. 1620. Bericht der Gesandtschaft, welche die böhmischen, mährischen, schlesischen und lausitzischen Fürsten und Stände in November 1620 auf den polnischen Reichstag nach Warschau schickten, N. schlesisch. Arch. 1824 II.

Wojna trzydziestoletnia, *zob.* Nr. 26306 do 26308.

29705. Collectanea Friburgensia, fasc. 1.: Reinhardt H., Die Korresp. v. Alfonso u. Girolamo Casati (spanischen Gesandten in d. Schweiz) mit Erz. Leopold V. v. Oesterreich, 1620—1623, Friburg. Helv. 1894.

29706. R. 1621. Dyaryusz ekspedycyji polskiej pod Chocimem, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, *zob.* Nr. 29655; — Suplika brańców tatarskich, List J. Sobieskiego do ks. Zbaraskiego, 2 opisy wojny chocimskiej, Skrypt dany Wewellemu, Asykuracya i instrukcyja kozakom, Tretiak, Hist. wojny chocimskiej (Dod.), *zob.* Nr. 26324.

Nr. 3592 Ostrogski (nie: Ostroróg) J.

29707. R. 1621. Protest kupców wileńskich z 1621 r., Prochaska A., Kwart. hist. 1893, *zob.* Nr. 18162.

29708. Deák Farkas, Okiratok a török-tatár rabok töténetéhez (20 listów z 1621 do 1735 jeńców w niewoli tatarskiej), Történelmi Tárl 1886.

29709. **Gustaw Adolf.** Lettres et memoires sur les guerres des Suedois en Pologne et en Allemagne collection par Gener. Grimsard, Paris 1790, *zob.* Nr. 26338; — Einige Documente (1626—1635), *zob.* Nr. 26338; — Ridderstad W., Gustaf II. Adolfs deltagande i tretioariga kriget, Stockh. 1882 (z dok.), *zob.* Nr. 26339.

29710. R. 1622. Stat. syn. innovladislaviensis, Chodyncki Z. et Likowski E., Decretales, *zob.* Nr. 1276.

29711. R. 1622. Lustracja królewskich ziem ruskich, Jabłonowski A., *zob.* Nr. 24403.

29712. R. 1623. Supplikacya do JW. Senatu od obywatelów religii starożytnej greckiej, 1623 DS., *zob.* Nr. 14201.

29713. R. 1623. List M. Wybranowskiego do T. Zamoyskiego, Wybranowski A., Z domowego arch., Przew. nauk. lit. 1891.

29714. R. 1623. Instrukcja do wybierania win za ekscesy poddanych, Papée Fr., Skole i Tucholszczyzna, Przew. nauk. lit. 1890; Fundacja kościoła w Tarnopolu, Noga J., Roczn. kółka tarnopol. 1893.

29715. R. 1623. Eines edlen Raths Kleider-, Verlobnis-, Hochzeits-, Kindtaufs- u. Begräbniss-Ordnung, 2. Aufl. Thorn 1623 DS.

29716. R. 1624. Votum Tomasza Zamoyskiego na Sejmie warsz., Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, zob. Nr. 29655.

29717. R. 1624. Legitymacja królewicza Karola Ferdynanda z 20. paźdz. 1624, Mitth. aus d. germ. Nationalmuseum 1889 II.

Listy Oxenstierny (1625—1627), zob. Nr. 29063.

29718. Księga protokołów Franciszkańskich, 1625—1650, zob. Nr. 3641; także: Bartoszewicz J., Studya hist. i lit. II, Dzieła t. X., Krak. 1881.

29719. T. 1625. Podział spadku Kossowy, Wybranowski A., Dod. Gaz. lw. 1874 II.

29720. R. 1626. Commissia między koroną polską i Szwedami, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, zob. Nr. 29655; — Acta et decreta Commissionum S. R. M., Crac. 1626; — Behm J., Kurtzer Bericht, Königsb. 1626; — Wahrhafter Bericht, wie es sich mit dem Entsatz der Stadt Strassburg (Brodnica) zugegetragen (?) (E. b. r.); — Krótka informacja de Borussi expeditione (około 1626) (DS.), zob. Nr. 3646; — Wojna z Gustawem Adolfem i Nowiny z Gdańska o porażce Gustawa, Grabowski, Staroż.

29721. R. 1626 (czy 1630?). Pac Stef., Witanie króla Jmci, Ostrowski, Swada, zob. Nr. 1351.

29722. R. 1627. Daniłowiczowa Teofila, Listy, Kron. rodz. 1885.

Sprawa Bolestraszyckiego z r. 1627, zob. Nr. 17587.

29723. R. 1627—1629. List Tomasza Zamoyskiego do króla, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego; — Dokumenty do życia T. Zamoyskiego, tamże, zob. Nr. 29655.

29724. Journal van de legatio Gedaen., Amsterd. 1632 DS., zob. Nr. 3666.

29725. Sliwski J., Dzieje soboru w Piotrkowie, 1628; — Toxius J., Oratio in synodo Petricoviensi, Crac. 1628 (DS.), zob. Nr. 3659, 15552 i 15587.

29726. R. 1628—1629. Lustracje królewskich ziem ruskich, Jabłonowski A., zob. Nr. 24403.

29727. R. 1628—1629. Listy Zygmunta III. do A. Kisiela, Dod. Gaz. lw. 1874 str. 101.

29728. R. 1628. List Sz. Szymonowicza do Rady m. Lwowa, Heck K., Przew. nauk. lit. 1884.

29729. R. 1629. Abrogatio et moderatio abusuum, Crac. 1629 DS.

29730. R. 1629. Rachunek skarbu koronnego, zob. Nr. 28962.

29731. R. 1629. List Karola I., króla ang., do T. Zamoyskiego i odpowiedź, Żurkowski, zob. Nr. 29655.

29732. R. 1629. Mowa Radziwiłła Krz. do króla, gdy mu ręki dać nie chciał, Szajnocha, Urazy królewiat, Szkice hist., zob. też Nr. 3601.

29733. R. 1629. Porażka Tatarów, Grabowski, Staroż.

29734. Leges sumptuarias eines Ehrb. (nie: Ehe) Raths, zob. Nr. 3662.

29735. Sommerfeldt G., Urkundliche Mittheilungen über die Herren von Lehnndorf aus d. Hause Dolieven (1630—1682), Altpreuss. Mntsch. 1899.

29736. Rapports avec la Pologne, Stockholm 1631 DS.

29737. Taube B. i Bergh S., Förteckning öfver Samlingen of original traktater, Polen Meddelanden från svenska Riksarkivet 1895 XVII. 147.

29738. R. 1630. Testament Wolekiego Mikołaja, marsz. w. kor., Spraw. kom. hist. sztuki Akad. V.

29739. R. 1631. Mowa Krz. Opalińskiego na sejmie, Szajnocha K., Krz. Opaliński, Szkice hist.; — Sapieha P. za pieczęć mniej. dziękuje, Ostrowski, Swada pol.

29740. R. 1631—1634. Verhandlungen Schwedens, hrsg. v. Irmer, Publ. aus d. Preuss. Staatsarch. XXXV., XXXIX., XLV., zob. Nr. 29042.

29741. R. 1631—1635. Mowy Tomasza Zamoyskiego, Żurkowski, zob. Nr. 29655.

29742. R. 1632. Szelażowski A., Układy Wład. z Gust. Adolfem 1632 r., zob. Nr. 26356.

29743. R. 1632. Laudum Sredense o podanych zbiegłych, Vol. leg. VI.

Exorbitancye, zob. Nr. 15602.

29744. Władysław IV. Listy i mowy, Pisarski, Mowca wyborny 1676; Ostrowski, Svada pol. i łac., zob. Nr. 1351.

Zob. Nr. 29812.

29745. Ossoliński Jerzy, Mowy, tłum. i wyd. J. M. Ossoliński, Warsz. 1784 (także w: Pisarskiego Mowca polski 1668 i Ossoliński J., Mercurius Sarmatiae extra fines patriae sive orationes, Vilnae 1716).

29746. Geret S., Ordinatio, zob. Nr. 3694, 1. wyd. Toruń 1766 DS.

29747. R. 1632—1633. Listy Wład. IV. do Adama Kisiela i listy St. Koniecpolskiego do tegoż, K. P., Pierwsze lata publicznego zawodu A. Kisiela, Przew. nauk. lit. 1874.

29748. R. 1633. Mowa Mikołaja Ostroroga na sejmie koronacyjnym, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, *zob.* Nr. 29655.

29749. Ossoliński Jerzy, Tergemina legatio ad Urbanum VIII. Ferd. II. (E. b. r.), *zob.* Nr. 3705 i 8033.

29750. R. 1633. Dwie taksy towarów, wyd. Rolny W., *zob.* Nr. 28859.

29751. Oddawanie Katarzyny Radziwiłłówny Hlebowiczowi przez Stefana Paca, Ostrowski, Suada pol. 1745.

29752. R. 1633—1634. Dyaryusz wojny moskiewskiej 1633 r., z rękopisu wyd. Rembowski A., Bibl. ord. Krasinich: Muzeum Konst. Świdzińskiego, Warsz. 1895.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1896.

29753. Kondycje pokoju wieczystego z Moskwą die 13. Junii 1634, Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, *zob.* Nr. 29655, *zob.* też Nr. 26388.

29754. Olszewski, Tryumf Akademii wileńskiej po zwycięstwie Wład. IV., Wilno 1634; Pieśń nowa albo tryumf moskiewski (1634? E. b. r.) (DS.).

29755. Die Obrigkeit in Dantzig, 1634 DS.

29756. R. 1634. Wład. IV. potwierdza przywilej dla kupców lwowskich z r. 1577, Dod. Gaz. lw. 1864 Nr. 12—16. — R. 1635. Wład. IV. potwierdza dok. z r. 1605 dla Zarzyckiej Woli, tamże 1859 Nr. 18—24.

29757. R. 1635. Wład. IV. daje T. Zamoyskiemu pieczęć w. kor., Żurkowski, Żywot T. Zamoyskiego, *zob.* Nr. 29655.

Zob. Nr. 29737.

29758. R. 1636. Lustracya królewsczyzn ziem ruskich, Jabłonowski Al., *zob.* Nr. 24403.

29759. R. 1536. List Sarbiewskiego do Kaz. L. Sapiehy, Bibl. warsz. 1859 IV., *zob.* Nr. 20993.

29760. Mowa biskupa przemyskiego Firleja w sejmie (1687?), Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.

29761. R. 1637. Dokument dla Wschowy, *zob.* Nr. 28731.

29762. R. 1638. Dyaryusz podróży Jakóba Sobieskiego z Wład. IV. na kongres w Nikolsburgu, Kubala L., Przew. nauk. lit. 1878 i Szkice.

29763. Wład. IV. zapewnia monasterowi w Domaszowie posiadanie gruntów, odprawianie prawników, osadzanie poddanych i wybór ihumena w r. 1638, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 48, *zob.* Nr. 4226 i 14857.

29764. R. 1639. Asekuracya od Rpltej królowi francuskiemu, Kubala L., Królewicz Jan Kazimierz, Przew. nauk. lit. 1876 i Szkice.

29765. R. 1639. Ustawy synodu warmińskiego w wyd. z r. 1690, *zob.* Nr. 4216.

29766. R. 1639. List Stefana Potockiego do siostry Wiktoryi, Koźmian A. E., Wyciągi Piotrowickie,

29767. **Lehmann M.**, Preussen u. die kath. Kirche (1640—1740), Publ. aus den preuss. Staatsarch. I, X., XIII., XVIII., XXIV., LI., LVI., *zob.* Nr. 29042.

2 768. R. 1640. Wiederhold Carl, Kosten einer Erzpriesterwahl in Insterburg anno 1640, Altpr. Mtschr. XII.

Zob. Nr. 15638.

29769. Urkunden und Actenstücke zur Geschichte d. Kurfürsten Friedrich Wilhelm, *zob.* Nr. 1576 i 3768 (por.: Breysig, Forschg. z. brandenburg. u. preuss. Gesch. t. VI.); — Schiemann Th., Briefe des Grossen Kurfürsten an seinen Schwager den Herzog Jacob von Kurland u. seine Schwester Luise Charlotte von Kurland, tamże X., *zob.* Nr. 24427.

29770. R. 1640. Nadanie Janu wybranieckiego Maciejowi Kiparskiemu w Grywałdzie po Janie Zduńskim, Dod. Gaz. lw. 1864 Nr. 30.

29771. R. 1641. Constitutiones syn. Vladislaviensis 1641, Vars. 1711, *zob.* Nr. 13055; — Epistola pastoralis auctoritate synodorum, B. Maciejowski et J. Wężyk, Crac. 1641 DS.

29772. Aulaea Romana contra peristromata Turcica, 1642 DS.

29773. Rellatione della pressa della galera capitana di Constantinopoli. Roma 1643 DS. (E. VIII.).

29774. R. 1643. Ustawy synodu żmudzkiego, *zob.* Nr. 4216.

Jan Faustyn Łuba, zob. Nr. 26409.

Einhorn (nie: Wichhorn), zob. Nr. 3791.

29775. Porządek sejmowania według konstytucyi 1644, Ostrowski, Suada, *zob.* Nr. 1351 i 16484.

29776. Antwort aus dem perfertischen Buchladen zn Breslau an Ihr. Kön. Maj. in Polen und Bischof zu Gnosen 1644 DS.

29777. R. 1644. Wład. IV. potwierdza nadanie dzieściny z Wolicy kościołowi zimnowodzkiemu i przydaje z Suchej Woli, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 27, 28; Petruszewicz A. S., Meletyj, mytropolyt wsej Azii, za: twierdżajet ustaw cerkow. bractwa w Nowom Samborze Wremen. Inst. Staurop., Lwów 1869 str. 147—148.

29778. **Colloquium charitativum, zob. Nr. 3798—3799; — Günther S., Confessio fidei, quam status in Polonia conf. august. addictae in colloquio charit. Thorunii Georgio Ossoliński tradiderunt, denno cura, Gedani 1733, *zob.* Nr. 15652, 26413.**

29779. Relazione con la quale chan diverse notizie da Cosachi e pressa di Perkop, Venetia (?) (E, b. r.).

29780. R. 1645. List Stepankowskiego, posła na dwór moskiewski, do Ossolińskiego i odpowiedź, Kraushar A., Przew. nauk. lit. 1892 str. 211.

Marya Ludwika, zob. Nr. 26415—26420.

29781. Gauthier G., Lettres de Pologne (XVII. s.), Lettres inédites de la correspondance de Marie Casimire de la Grange d'Ar-

quien, du marquis d'Arquien, son père, de Louis de la Grange d'Arquien, son frère Nevers, Valliers 1895 (str. 23).

Plany wojny tureckiej, zob. Nr. 26424.

29782. R. 1646. Dyskurs Koniecpolskiego o zniesieniu Tatarów krymskich, Kubala L., Jerzy Ossoliński, *zob. Nr. 26365*; — Dwie mowy sejmowe Ossolińskiego, tamże.

29783. R. 1646. List Jer. Wiśniowieckiego ze Lwowa, Kubala L., Obłężenie Lwowa, Przew. nauk. lit. 1884 i Szkice hist.

29784. R. 1646. Actum commissiey w Wilnie odprawowanej 1646 r. o strzelanie z łuku do zboru na kościół św. Michała i o burzenie zboru, Tyg. wileński 1818 V.

29785. R. 1646. Czełobitnaja Jakuski Bieza ot litowskawo korolia Władysława carnia Aleksieju Michajłowyczu 1646 g., *zob. Nr. 26480.*

29786. R. 1646. List J. B. Zimorowicza do rajcy Haydara s Warszawy, Heck K., Przew. nauk. lit. 1884.

29787. R. 1647. Ustawy synodu żmudzkiego, *zob. Nr. 4216.*

29788. Brandeburgica in puncto satisfactionis Suecicae quae ad laesionem Pomeraniae, 1647 DS.

29789. Perszjy zażywnyj list Chmielnickoho, *zob. Nr. 26496.*

29790. Króla Władysława IV. długi, które Rzeczpospolita zapłaciła, Kwart. hist. 1897.

29791. Jan Kazimierz. Michałowski J., Księga pamiątnicza (1647—1655), *zob. Nr. 3834.*

R: List do K. Szajnochy, Czas 1865 Nr. 99 i Odb.; Odp. Szajnochy. tamże 1865 Nr. 113 i w Szkicach hist.

29792. Sporządzenie Oekonomiemy wojenney (za Jana Kazim.), b. r. (E. IX.) DS., *zob. Nr. 16850.*

29793. R. 1648. Relacya o oblężeniu Lwowa przez Chmielnickiego, 1648, Czołowski A., Kwart. hist. 1892, *zob. Nr. 26501.*

29794. Narodni ruchy w Halickij Rusi 1648 r., Tomaszewski St., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXIII.—XXIV., *zob. Nr. 24380.*

Czasy Chmielnickiego i Wyhowskiego, zob. Nr. 28791.

29795. R. 1649. Dyaryusz oblężenia Zbaraża, Kubala L., Oblężenie Zbaraża i bitwa pod Zhorowem, *zob. Nr. 26509*; — List Miasowskiego do królewicza Karola, tamże; — Rewers hana, tamże.

29796. R. 1650—1660. Malmström O., Bidrag till Svenska Pommerns historia, *zob. Nr. 23919.*

29797. R. 1651. List M. Radockiego do Napierskiego, Uniwersał do chłopów, Listy do Zdanowskiego i Łętowskiego, Kubala L., Epizod hist. z czasów Jana Kazim., *zob. Nr. 26514, zob. też Nr. 3876.*

29798. R. 1651. Supplement na sejmiku, Kubala L., Pierwsze Liberum veto, *zob. Nr. 26521.*

29799. R. 1652. Wyrok marszałkowski, uniwersał infamii i list Radziejewskiego, Kubala L., Proces Radziejewskiego, *zob. Nr. 26527*; — Suplika M. i R. Radziejewskich, List prymasa do króla, Dyaryusz krótki sejm, 2 listy ze sejm, Kubala L., Pierwsze liberum veto, *zob. Nr. 26531.*

29800. R. 1653. Informacya o Wołoszy arcybiskupa Gebickiego, list króla do senatorów, list kanclerza do bisk. Gniewosza i odpowiedź, list sand. wdy do zawichoskiego, Kubala L., Wyprawa żwanińska, *zob. Nr. 26524.*

29801. R. 1653. Howell J., A Germ. diet.: or the ballance of Europe (the oration of Axellius against Poland and the oration of the Lord Maxim. a Mosch for Poland), London 1653 DS.

29802. Medeksza St. F., Księga pamiątnicza 1654—1668, *zob. Nr. 8415.*

29803. R. 1654. Exemplar munificentiae J. Stowicki testamento hocce expressae, (Crac.) 1654 (E. VIII.); Zwickerus D. Gedan., Epistolae ad Mart. Ruarum, Gedani 1654 (DS.).

29804. Wojna szwedzka, *zob. Nr. 3899*; — Schrifttelijck Renversael ende Staten van der Littant, uyt het Latyn, 1655; — Oratio do Karola Gustawa, Vilnae b. r.; — General Governören för armeerna i Liffland, Esthland M. G. de la Gardie påbud wid i Lithauen, Riga 24. Julii 1655; — Carolus Gust., Litterae ad Palat. Crac. 12. Octob. et responsum eorum in arce Lubovliensi, 1655; — Zwey Schreiben eines aus Cracou 21. Octobris und aus Thorn 9. Nov. nach Erober. Crac., b. m. 1655; — Poincten van vereeninge (Traktat mellan Brandenburg), 1655; — Krusius Jac. Andr., Discursus quo armorum Sueciae Elector Brandeb. secutus fuerit, b. r.; — Relation och taskyselse skriff ofver K. Maj. lyckeliga progresser och victorier emoot Konungen i Pähln, b. m. 1655; — Manifest van de oorsacken waerom Karel Gustavus gonootsaecht den Coningh van Polen am ta tasten, Graventaghe, b. m. 1655; Toż, Stettin 1655 (DS.), E. VIII.

Damus R. (nie: F.), zob. Nr. 3899.

Zob. Nr. 26543 i 26668.

29805. Wojna szwedzka r. 1656, *zob. Nr. 3912—3913*; — Ausführ. Relation was neu-lischer Zeit zwischen Kön. Polnischen und Schwed. Armeen vorgelaufen, 1656 (toż po szwedzku); — Extracte unterschiedlicher

Schreiben, Das Kriegswesen in Polen belan-
gend, 1656; — Carl Gust., Schreiben an alle
Senatoren und ganze Ritterschaft (2 edycye),
1656; — Extract Skrifwelser uthur Wijborg,
1656; — Accordspuncta zwischen dem Kö-
nige auss Pohlen und gener. Würtz gouv.
der Stadt Crakow, 1656; — Accord welcher
zwischen Andr. Triebiezki, 1656 (2 ed.); —
Het Poolsche Picquet Spel Gouda, 1656; —
Nicanor And., Beantwoordtinge des Koninckx
van Polen aengaende de Rechtveerdicheyt
vande Sweetsche wapenen, Middelb. 1656; —
Eclipsis der elbingischen Beleuchtung über
die Antwort Andr. Nicanoris, 1656; — Par-
ticular Skrifwelser om thet Pohniske Krijg-
wäsendet, 2. Januar 1656; — Extract eines
Schwed. Officirers Schreiben, Calisch 7.—17.
Januar 1656; — Extract uthaf een Skrifwelse
uthur Thorn af 8. Martij, Anlangande Dantz-
kernars fäfangha Hopp, 1656; — Wrangel K.
G., Copia Schreibens bey Pakosch, 20. Apr.
1656; — Relation hwad som är förelupet
Kongl. Maj. Armee, som höltz en milj ifrån
Gnesen är passerat, 29. April 1656; — Carl
Gust., Extract af Skrifwelse sub dato Pa-
kosch 4. Mai 1656; — Wrangel C. G., Copia
Schreibens betreff. d. Marsch von Pusdry
bisz Bromberg, 18. Mai 1656; — Relation
aus dem polnischen Lager unter Koscian,
20. Maj 1656; — Relation uthur Cracov.,
16. Junii 1656; — De la Gardie, Kungörelse
af Rysarnes infall i Liffland, Riga 21. Juli
1656; — Bericht aus Warschau wie es mit
den Kriegs Actionen abgelaufen, 28. Juli
1656; — Letzte und gründliche Relation aus
Schwed. Feldtlager eingelangte, was in einer
Schlacht bey Praga zugetragen, 1656; —
Extract Skrifwelse, Uthur Riga 11. Aug.
1656; — Copior aff twenne Breef uthur Thorn
5. Aug., pa then 19. Julii foregänge neder-
lageth, 1656; — Carl Gust., Proclamation till
i Wojvodskapet Belitza, Warschau 28. Julii
(2 ed.) 1656; — Extraord. Zeitung, welcher
gestalt Kön. v. Polen die Stadt Kaintz an-
noch belagert halte, wie von dem See-Ge-
fachte, 1656; — Copie van een Brief van de
Keervorst Brandenburg, 1656; — Betänckian-
de uthur Dantzig, öfwer uthi Czarnecky Namn,
proposition 1656; — Reden ende Bedencknige
waerom die van Dantzig Voor-Steden af ge-
brant, Middelb. 1656; — Relation auf was
Weise der Graf. Königsmarck von der Dant-
ziges Heide gefangen genommen, nebst Ge-
fangenen des Schiffes, 1656; — Oxenstierna
Er., Declaratio circa dedit. arcis Mariaebur-
gensis, 1656; — Waerachtich Ende pertinent
Verhaelvande In-Comste Van Haare binnen
Stadt Marienburch, Opt Subject vanden Oor-
loch tusschen Polen, Graven-Hage 1656; —
Confederation oder Verbündtnusz der Ritter-
schaft, Cracau und Sendomirsz 23. Octob.
1656; — Relation öfwer that som förelupet
är, Kongl. Maj. Swerige passerade Weichsel-
Strömen, 29. Decemb. 1656 (DS.).

29806. Magnus Gabr. de la Gardie Pro-
clamation, *zob.* Nr. 3914; — Gründl. Rela-
tion von Belagerung der Statt Riga 22. Aug.,
Riga (2 ed.) 1656 (toż po szwedzku); —
Kort Beskrifwelse Huruledes Staden Riga uti
Liffland, 1656; — Nägra Extract Skrifwelser
uthur Reval, Riga och Narven 26. Aug.
1656; — Extract Skrifwelser, Ifrån Reval
och Wijborg, 3. Octob. 1656; — Extract eines
Schreibens aus Riga, 8.—18. Octob. 1656; —
Particular Skrifwelser om thet Pohniske,
Pryssiske, och Liffländiske Tillståndet, 16.
Octob. 1656 (DS.).

29807. R. 1657. Instrukeya sejmikowa po-
wiatu kowieńskiego, Medeksza St. Fr., Ks.
pamięt., *zob.* Nr. 8415.

29808. Ragoczi G., *zob.* Nr. 3919; — Ab-
druck zweyer an May. zu Schweden abge-
gang. Schreiben, 1657 DS.; — Wibling K.,
Diplomáciai okmányok, II. Rákóczy György
uralkodása történetéhez, Történelmi Tár
1893; — Inne węgierskie publikacye, *zob.* Nr.
26566—26570.

Zob. Nr. 26533.

29809. Wojna szwedzka r. 1657, *zob.* Nr.
3918; — Literae cum protocollo commissariorum
Regis Polon. super Tractatu, qui conclusus
est Vilnae 8. Januar. 1657; — Skrifwelser
Particular uthur Bütow, Dantzig, Graudentz,
och Elbing, 1657; — Lubomirski G., Literae
ad Paul. Wurtz una cum respons., 1. Febr.
1657 (toż po szwedzku); — Kort Relation om
Polackernas Infal. uthi Dantzker Werderne,
27. Febr. 1657; — Nägra Skrifwelser ifrån
the Pohniske Gränssor uthur Thorn, Dantzig,
Samoisk, 13. Mart. 1657; — Copia eines
Schreibens aus Tuchel (nie: Truchel), 1657; — Skrifwelser
angändes och pohniske Tilständh., 27. Mart.
1657; — Particul. Skrifwelser angående thet
Pryssiske och Pohniske Tilständh., 10. Apr.
1657; Toż, 17. Apr. 1657; — Skrifwelser
uthur Riga, Dantzig 22. Apr. 1657; Toż, 1. Mai
1657; Toż, 21. Mai 1657; — Berättelse om
Victorien Czenstochowa, 15. Mai 1657; —
Kordecki, Gigantomachia, *zob.* Nr. 8255; —
Numero 9, Propositie syns Kon. Maj. Swee-
den aen Kon. Maj. van Polen, Gedaen door
De Lombres 15. Junii, Graven-Hage 1657; —
Continuation der Relation der erhalt. Victorie
beym Walck, Riga 18. Juni 1657; — Nägra
Skrifwelser thet Pohniske och Liffländske
Wäsendet, 1. Aug. 1657; Toż, 7. Aug. 1657; —
Relatio verissima de obsessione Rigae a Mo-
scho 19. Aug., Rigae 1657; — Verzeichniss
der Spreng-Kugeln, welche Zeit Belagerung
Riga von 23. Aug. eingeworfen worden, Re-
wal 1657; — Ausfuhr. Bericht von dem
Treffen unweit Dirschau, 1657 (toż po łac.:
Memoriale); — Accords Puncter som Gen-
Sam. Commorowski medh then uthi Befüst-

ningen Wolmar. 25. Octob. 1657; — Mellinambius Ambr., Sendschreiben betreffend die poln. Waffen (2 ed.), 1657; — Wahrhaft. Bericht was nach angef. Krieg wider Polen angesucht werden (4 ed.), 1657 (DS.).

29810. R. 1657. Bülow Gener., Copia Schreibens an Graf Montecuculi, so auch was bey Thorn vorgelaufen, 1657; — Copia eines aus Schlesien ergangenen vertrauten Schreibens, 28. Aug. 1657 (DS.).

29811. R. 1657 (?). Avocatorial Edict, welches Ihre Churfürstliche Durchlaucht Brandenburg, nach dem Dieselbe sich mit König zu Pohlen und zu Schweden versöhnet, publiciren lassen hat (E. b. r.) DS., *zob.* Nr. 3922.

29812. Ciampoli Giov., Lettere (Vlad. IV., Valerianus Magni), Venet 1657 DS.

29813. R. 1657. Milewski Stan. odstepuje Jan wybraniecki w Grywałdzie Gadowicom, *Dod. Gaz. lw.* 1854 Nr. 30; *Dok. J. Kaz. dla Starojsz. Soli, Przew. nauk. lit.* 1892 str. 424.

29814. R. 1658. Tranzakcyja komisji wileńskiej, Medeksza St. Fr., *zob.* Nr. 8415.

29815. Korespondencyja między Karolem X. Gustawem i admirałem K. G. Wranglem r. 1658 styczeń — luty, *zob.* Nr. 26574.

29816. De la Gardie Magnus, Lettre écrite à Sa Maj. touchant ses dernières guerres de Pologne, Copenh. 1658; Toż, Paris 1658 DS.

29817. **Wojna szwedzka r. 1658.** Confrontation des Schwed. zu Elbing gedruckten Schreibens, 1658; — Relation der erbärmlichen Schwed. Proceduren in Herzogth. Curland, 1658; — Brief van den Hertogh van Coerlandt aen Landt-Standen 1658; — Wahrhafter Bericht von des Hertz. von Courland Wegführung nach Riga, 1658 (DS.).

29818. R. 1658. Extract Schreibens aus Posen, Krakau und Prag, 1658; Extract Schreibens aus Rom, Neapolis, Posen, 1658; Extract Schreibens aus Dantzig und Paris, 1658; Extract zweier Schreiben aus Dänemark und Armatur der Moscoviter, 1658 (DS.).

29819. R. 1658. Bericht was nach angefangenen Kriege wieder die Cron Polen von Schweden Ministern bey Ottom. Pforte angesucht worden, 1658 DS.

29820. R. 1658. Praeliminairen van't Vrede Tractaet tusschen Schweden ende Polen, Utrecht 1658; — Pinoccius Hier., Propositio weggen den Königh van Polen ende Schweden den 21. Aug., uyt het Latin, 1658 (DS.).

29821. **Wojna szwedzka r. 1659**, *zob.* Nr. 3946; — Privat-Schreiben, worinnen remonstrirt die vom Kayserl. Kon. poln. Mays. befugt Schweden zu bekriegen (3 ed.), 1659; Toż (Poln. und Dänemark, Brandenburg befugt worden), 1659; — Brief geschreven aen Majes. van Sweden Raeckende de Oorlogen van Polen, Kopenhagen 1659; — Auszföhr. Erzählung bey Uebergab der Stadt Thorn,

1659; — Diarium von der Uebergabe der Stadt Thorn, 1659; — Relation von dem Abzug der Garnizon aus Thorn, 1659; — Voget P. (nie: Fogel), Wahrh. Bericht, Danzig 1661 (DS.).

29822. R. 1659. Le Depart des allemand et Polonois, Paris 1659; Schwedischer Krieges Stein über den Danielischen Stein vom M. B. I. L., 1659 (DS.).

29823. R. 1659, *zob.* Nr. 3955; — Binae copiae literarum concernentium tractatus Sueco-Polonicus, 1659; — Karol Gustaw, Transumpt zweyer Schreiben an Printz Adolf, an Commissarien zu den Poln. Friedens-Tractaten 1659; — De la Gardie Gabr., Copie van een Brief, Over de Tractaten van Vrede aen Maj. van Polen, 1659; — Nägra Berättelser om thet Tryårige Stilleståndet (Lettowske och Churländske Wäsende), 26. Jan. 1659; Toż (Swerte och Muskowitiske, om thet Littowske och Churlandske Wäsende), 1659 (DS.).

Pokój oliwski, zob. Nr. 26587 i 26588.

29824. R. 1660. Fides Suecica sive deductio, qua processus adv. Ducem Curl. institutus ponitur, 1660; — Copia eines Schreibens der Kön. Maj. Begnädigung dero Stadt Riga wegen Pohlen. Bloquade, 1660 (DS.).

29825. R. 1660. Tractaet ofte Elucidation op den voet van't Elbingsche Tractaet, 1660 DS.

29826. Carolus Gust., Memorial hnor offer Kongl. Mayt. at hans Hoffraad aff Stattn saa general edel oc P. I. Coyet udi quarterit i Krzenim ved Bugen. 1660 DS.

29827. **Pacta Oliviensia**, *zob.* Nr. 3955, 13357, 16142; — Honaert Van der (nie: Honarl), Naerder Missive relaterende Hoe dat Polen den Vrede maecht met Sweden, 1660; — Schreiben des Kön. in Franckreich, an General Staten Niederlanden betreff. die Friedenstractaten in Polen und Dennemarck, 1660; — Der Königl. May. zu Schweden zu denen Polnischen Friedens-Tractaten verordnete Commissarii, 1660; — Sueciae Commissariorum super negotio Pacis declaratio exhibitā, 29. Febr. 1660 (DS.), *zob.* Nr. 15823 i 29737.

29828. Czerniewski Daw., Anspice Deo! Moderatores reges, Exoptata pacis Oliva, Gedan. (1660) 1699; Weikmann Joach. Sam., Faustae praecationes quibus Pacis Olivensis memoriam prosequitur, Dantisc. 1760 (DS.).

29829. R. 1660. Papée Fr., Zajazd Sobieskiego na starostwo stryjskie w 1660 r., „Dla włościan“, ks. zbior. Koła liter. we Lwowie, Lwów 1890.

29830. Polska musztra piechotna z r. 1660, Czermak W., Z czasów J. Kaz. 1893.

Bellum Polono-Moschicum ad Czudnow Joanne Casimiro, *zob.* Nr. 26599.

29831. R. 1661. Eine schwedische Denkschrift vom J. 1661, *zob.* Nr. 26595.

29832. R. 1661. Voyage en Moscovie d'un ambassadeur, envoyé par l'emp. Leopold au czar Alexis, *zob.* Nr. 26600.

29833. R. 1662. Legacya Medekszy do Moskwy, Księga pam., *zob.* Nr. 8415.

29834. R. 1661—1664. Konfederacya woj-ska, Medeksza St. Fr., Ks. pam., *zob.* Nr. 8415.

29835. R. 1662. Transakcyja żałobna śmierci Gosiewskiego, Medeksza St. Fr., Ks. pam., *zob.* Nr. 8415; — Sąd na zabójców Gosiewskiego (1664), *zob.* Nr. 17582 i 26605.

29836. R. 1663—1665. Listy Jana Kazimierza do Maryi Ludwiki, 1663—1665, Czer-mak W., Kwart. hist. 1891, *zob.* Nr. 26602.

29837. Acta conjurationum Petri a Zrinio, 1663—1671, ed. Bogiszycz, *zob.* Nr. 3979 (por.: Wł. Sp., Z pamiętników z hist. Słowian po-ludn., Prz. lit., Dod. do Kraju 1890 Nr. 2).

29838. R. 1663. Oxenslierna, Gener. Gou-vernören öfwer Liffland och Riga förbud af hästar undersäter, 1663 DS.

29839. Lubomirski J. S., Jawnej niewin-ności manifest 1748, *zob.* Nr. 3780.

29840. R. 1664. Jan Kaz. mianuje J. S. Jabłonowskiego wdą ruskim, Jonsac, *zob.* Nr. 4084.

Zaluski A. Chr., zob. Nr. 29915.

29841. R. 1667. Instrukcyje Medekszy na sejmiki, mowy jego, Księga pam., *zob.* Nr. 8415; — Tarło A., Mowa, dziękując za wo-jewództwo sandom., Ostrowski, Svada 1745.

Nr. 3998 *Refutatio (nie: Reputatio).*

29842. R. 1667. Relacja o wstąpieniu i wjeździe moskowskich posłów w Warszawę 8 dekabra 1667 g., *zob.* Nr. 26610.

29843. *Puncta Andrusoviensis pacificatio-nis*, 1667, *zob.* Nr. 4005 (toż po niem.).

29844. R. 1668. Sejmowy dyaryusz, mowy, uniwersały, Medeksza St. Fr., Ks. pam., *zob.* Nr. 8415

29845. Confirmatio privilegii ex a. 1668 typographiae Schol. Piarum, Vars. d. 5. Junii, *zob.* Nr. 20182.

29846. R. 1669. Carlisle, A relation of three Embassies from Charles II. to the great duke of Moscove, London 1669, *zob.* Nr. 26601.

29847. R. 1669. Relacya legacyi do Wie-dnia, Barącz, Pamiętnik dz. polskich.

Zob. Nr. 26611—26617.

Bezkrólewie 1668—1669, zob. Nr. 26617 do 26629.

29848. **Danziger** Gesandtschaftsberichte (1668—1669), hrsg. v. Hirsch F., *zob.* Nr. 26622.

29849. Formular des Gebetes, welches in Interregno Joh. Casimirs in Danzig gehalten wurde, Danzig b. r. (E. 1678?).

29850. **Michał król.** (Michael I. Rex), Pro-blemata Regia, Vilnae 1670; — Wenzl I. B., Pauca verba ad ordines, 1670 (E. b. r.) (DS.).

29851. Relation wie die Königin Eleo-nora, Breslau 1670; — Schultz Joh. Chr., Glückwunsch Michaelis Königs in Pohlen auch Eleonore Kön. Braut, Breslau (E. b. r.); — Relatie van de Ceremonien de Kooninge van Polen tot Varsouv, 1670 (DS.), *zob.* Nr. 4043; — Pufendorf E., Bericht über K. Leopold, sei-nen Hof und die Oesterreichische Politik, 1671—1674, hrsg. v. K. G. Helbig, Leipz. 1862.

29852. R. 1672. Publikacya traktatu z Porta, Athen. Krasz. 1841 III.

29853. R. 1672. Inwentarz miasta Tarno-pola, Finkel L., Miasto Tarnopol w r. 1672, Roczn. Kółka tarnopolskiego 1892, Odb. Tar-nopol 1892.

R: N. J. K., Muzeum 1893.

29854. R. 1673. Förmanings-breff, ett aff en widh turckiske hofwet til Castellanum Czarniozesnem uthur polniska ähr, Stockh. 1673 (E. VIII.) DS.

29855. R. 1673. Das Testament des Durchl. Königs in Pohlen, 1673 DS.

29856. R. 1673. List Jana Sobieskiego (pozwolenie werbunku regimentarzom dra-gońskim), Athen. 1841 III.; — Eigentliche Abbildungen der Hauptschlacht in Kupfer gestochen nebst Eroß. des Lagers bey Cho-cim, 1674; — Sobieski Jan, Dziękowanie po wiktoryi chocimskiej, Ostrowski, Svada, *zob.* Nr. 1351; — Pieśń, w której się zamyka po-rażka pogan pod Chocimem, 1673 (DS.); — Pieśń o zwycięstwie, Prz. pozn. XXXII.

29857. R. 1673. Ordynacya sądu konfede-racyjnego przemyskiego z r. 1673, Pazdro Zb., Kwart. hist. 1900; — Pazdro Zb., Sady kon-federacyjne z r. 1672—1673, tamże 1900, Odb. Lwów 1900.

29858. **Jan III.**, *zob.* Nr. 26660—26742; — Pamiętniki sekretne króla Jana, *zob.* Nr. 26695; — Listy Jana III., *zob.* tamże.

29859. Sobieski Jan, Mowa przy ost usłudze X. A. Ostrogskiej, Ostrowski, Svada, *zob.* Nr. 1351; Sobieski Jan dziękuje po pogr. M. Sieniawskiego, tamże.

Listy Maryi Kazimierzy, zob. Nr. 29781.

29860. **Innocentii PP. XI.** epistolae, ed. Berthier, Romae 1890—1895 t. 2.

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1897.

29861. Listy szachów perskich do królów polskich, z rękopisów kodeksu dyplom. Dogiela, Dz. wileńskie 1821.

29862. Adam, Zebranie wszystkich re-dempecyi, Warsz. 1783.

29863. R. 1675. Respons wojsku zaporo-
skiemu, Barącz, Pam. dziejów polskich, *zob.*
Nr. 1369.

29864. Olszowski Andr., Na witanie po-
słów na koronacji odpowiada, Mowca pol.
Pisarskiego; — Tenże, Respons krakowianom
in theatro, tamże, *zob.* Nr. 4105.

29865. R. 1676. Lyseck Ad., Relatio eorum
quae circa S. Caes. M. ad Mag. Moscoviae
Czaremem ablegatos gesta sunt, Salisburgi 1676
DS. (E. VIII.).

29866. Propositio legati seren duci Neoburgii, b. r.
(1677?) DS.

Tanner B. L., *zob.* Nr. 26759.

29867. R. 1681. Dyaryusz sejmu 1681 r.,
Pawliński A., Teki VI., *zob.* Nr. 28965.

Poselstwo francuskie w Moskwie 1681 do
1718, Sbornik XXXIV., zob. Nr. 28808.

29868. R. 1682. Relacja rezydenta pol-
skiego o wypadkach w Moskwie, *zob.* Nr.
26762.

29869. R. 1682. List J. Opalińskiego, Wy-
branowski A., Z archiwum domowego, Przew.
nauk lit 1890.

29870. Acta Joannis III. a. 1683, *zob.* Nr.
4160 (por.: B., Prz. powsz. 1884 III.); —
Vertrauliche Briefe des Grafen Ernst Rüdi-
ger von Stahremberg, *zob.* Nr. 26772; —
Sauer A., Rom und Wien im J. 1683, aus-
gew. Aktenstücke aus Röm. Archiven, *zob.*
Nr. 26764.

Zob. Nr. 26763—26819.

29871. R. 1683. Rejestr szkód poczynionych przez
chorągiew Armazja w Łękach; Wybranowski A., Ar-
chiwum Kossowskie, Dod. Gaz. lw. 1874.

29872. R. 1684. Toliczenko Iw. W., Swidietelstwo
połtawskawe pałkowawo suda (dokument z ksiąg miej-
skich połtawskich), Kij. Star. 1899 II.

29873. R. 1685. Dolski, podczaszy W. X.
L., Mowa dziękująca za łaskę nadworną
litewską, 1685 (E. b. r.).

Zob. Nr. 26827.

29874. Feldzüge des Prinzen Eugen, *zob.*
Nr. 4178, do r. 1891 t. 20.

29875. Odpowiedź na pretensye disunitów z traktatu
Grzymultowskiego, *zob.* Na. 14279, *zob.* też Nr. 16711.

29876. R. 1686—1687. Listy J. Wielopol-
skiego, Wybranowski A., Z domowego arch.,
Przew. nauk. lit. 1891.

29877. R. 1687. Jan III. potwierdza przywilej dla Pi-
wnicznej z r. 1591, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 5—13.

29878. R. 1688. Antwort welche der Land-
boten Marschal an d. königl. Proposition 26.
Dec. 1688 abgeleget, 1689 DS., *zob.* Nr. 4215.

29879. R. 1688. List Jana III. w sprawie
spisku, Przew. nauk. lit. 1877, *zob.* Nr. 26837.

29380. R. 1689. Historische Relation v. d.
Gefängniss u. Tode Casimirs Liszyński we-
gen d. Atheismus, 1689 DS., *zob.* Nr. 4218
i 26839.

Zob. Nr. 26841.

29881. R. 1690. Sprawa sądowa, *zob.* Nr. 17589.

29882. R. 1693. List Jana III., Liske X.,
Studia z dziejów XVI. w., Poznań 1867
str. 280.

Zob. Nr. 29869.

29883. R. 1693. Jan III. mianuje Sadowskiego Re-
nelda w Brześciu pisarzem ziemskim, Dod. Gaz. lw.
1856 Nr. 50 — R. 1694. Jan III. potwierdza przywileje
dla Augustowa z r. 1617 i 1628, tamże 1868 Nr. 40—49.

29884. R. 1694. Dyaryusz napadu tatar-
skiego, *zob.* Nr. 26848.

29885. R. 1694. Regestr przedmiotów ze
spadku po Doziteuszu, metropolicie Sucza-
wskim, które biskup Szumlański pozostawił
w skarbcu żółkiewskim, Spraw. kom. hist.
sztuki Akad. krak. t. IV.

29886. R. 1695. Relacye o napadzie Ta-
tarów, Finkel L., *zob.* Nr. 4253 i 26849.

29887. R. 1695—1697. Ryeka Macieja wdowa z synami
zachowana przy łanie wybrańieckim w Grynwaldzie,
Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 33.

Bezkrólewie 1696 1697, zob. Nr. 26852
do 26858.

Bizardière, zob. Nr. 8739 i 27086.

29888. R. 1696—1698. (Polignac M. X.),
Lettre du Secrétaire du Cabinet du Roi,
b. r.; — Copia responsorium episc. Cujavi-
ensis. (1696), b. r.; — Konwikcyja fałszu pod
imieniem posła franc. wydanego listu pod-
czas elekcyi Aug. II., b. r.; — Na list imie-
niem kasztel. Bydgoskiego respons (1697),
b. r.; — Vorstellungen so wegen Chur-
Sachsen geschehen, b. r.; — Kopia responsu
Carowi J. M. Moskiewskiemu od Bisk. ku-
jawskiego (1698?), b. r. (DS.) (E. b. r.).

29889. R. 1697. Erklärung des Kupfers,
welcher bey der poln. Krönung des Chur-
fürsten v. Sachsen verfertigt worden (1697)
(E. b. r.) DS.

29890. R. 1697. Instrukcyja posłom ks.
oświec. i zatorsk. na elekcyę, Wybranowski
A., Archiwum kossowskie, Dod. Gaz. lw. 1874.

29891. R. 1697. Kopia hramoty od cara,
zob. Nr. 4267; 2. wyd. 1705; — Dąbski St.,
Kopia responsu, 1697; także r. 1698 (2 ed.)
(DS.).

29892. August II., *zob.* Nr. 26859—26912; —
Listy z czasów Jana III. i Augusta II., wyd.
Skrzydzelka W., Krak. 1870, *zob.* Nr. 4082
(por.: Liske X., Dz. lit., Lwów 1869 str. 842).

29893. R. 1697. Lettre au Seren. Frederic Aug., Roi de Pol., sur sa reunion à Peglise catho., Lettre sur ce sujet de la Princ. Marie Jeanne Batiste, Paris 1697 DS., *zob.* Nr. 26874.

29894. R. 1697. Listy Maryi Kazimiery (do Andrzeja Żydowskiego, chor. ziem. i podstar. krak.), Wybranowski A., Archiwum kossowskie, Dod. Gaz. lw. 1874; Z dom. arch., Przew. nauk. lit. 1891.

29895. R. 1698. Komisyja samborska z r. 1698, Ulanowski B., Arch. kom. prawn. Akad. t. V, Odb. Krak. 1896.

29896. *Négociations* de Mr. le comte d'Avaux, ambassadeur extraordinaire à la cour de Suède, pendant les années 1693, 1697, 1698, publ. par J. A. Wijne, Utrecht 1882, 1883 (Werken van het hist. genootschap te Utrecht XXXIII.—XXXVI.) t. 3.

29897. Obszerna relacya ostatniej podróży do Turek Stan. Małachowskiego, 1766 DS., *zob.* Nr. 4307 i 18357.

29898. R. 1698. August II daje Grzegorzowi Łopuszańskiemu część wójtostwa w Gąziowu. Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 21. — R. 1699. August II. zachowuje Bajków Małgosza i Grzegorza, tudzież Krzakowiczów Wawrzyńca i Jana przy wybraniectwie w Woli ruziszewskiej, tamże 1854 Nr. 35.

29899. R. 1699. Designation der poln. Magnaten und übrigen Suite, welche Kön. Maj. in Polen in Sachsen bedienen werden, 1698 (E. VIII.) DS.

4316—5537.

Dokumenty i zbiory aktów XVIII. w., zob. Nr. 29656—29658.

29900. Schmerr II., Dzieje Polski XVIII. w., *zob.* Nr. 26994.

29901. B(ielowski) A., Jan Mazepa i jego listy, Bibl. Ossol. pocz. n. IV., *zob.* Nr. 27106.

29902. Sobieska Teresa Kunegunda, Listy, podał J. T. L(ubomirski), Bibl. warsz. 1877 I., *zob.* Nr. 27109; — Listy Jakóba Sobieskiego z Muzeum Czartoryskich, Glatman, Opowieści i spominki, *zob.* Nr. 23481.

Dok. odnoszące się do pan. St. Augusta, zob. Nr. 30021.

Zob. Nr. 26876.

Dokumenty moldawskie, zob. Nr. 28784.

29903. Martens F., Recueil des traités, *zob.* Nr. 28806.

29904. *Sbornik* russkawo istor. imp. obščestwa, *zob.* Nr. 28808; — *Sbornik* mat. izwlec. z arch. Jewo Imp. Wielicz., *zob.* Nr. 28799; — *Sbornik* wojenno-istor. mat., *zob.* Nr. 28801; — Mat. dla ist. russk. flota, *zob.* Nr. 28802; — Arch. praw. sinoda, *zob.* Nr. 28803; — Arch. Justicii, *zob.* Nr. 28804; — Moskowskij głównyj archiw, *zob.* Nr. 28805; —

Arch. kn. Woroncowa, *zob.* Nr. 28809; — Arch. kn. Kurakina, *zob.* Nr. 28810; — Arch. grafa Mileradowicza, *zob.* Nr. 28811; — Ukazy dla zach. gub., *zob.* Nr. 28829; — Iz diplomaticz. perepiski o Rossii XVIII. w., *zob.* Nr. 28813.

29905. *Akty* izd. wilenskoju arch. kom., *zob.* Nr. 29425.

29906. Zbiory krajów postronnych:

Niemcy i Austria; *zob.* Nr. 29042, 29045 do 29051;

Węgry, *zob.* Nr. 28778;

Rosya, *zob.* Nr. 29903.

Zob. Nr. 4339.

29907. Zbiory krajów dalszych:

Anglia, *zob.* Nr. 28988—28994, 29000, 29002;

Francya, *zob.* Nr. 29009—29023;

Hiszpania, *zob.* Nr. 2909—29032;

Hollandya, *zob.* Nr. 29040;

Szwecya, *zob.* Nr. 29066 i 29067;

Tureya, *zob.* Nr. 29087.

August II., zob. Nr. 29892.

Piotr W., zob. Nr. 26948—26973, 28808.

Depesze postów saskich w Petersb., Sbor. t. 3. i 5., zob. Nr. 28808.

Fryderyk Włh. I., zob. Nr. 29042.

29908. R. 1700. Relacya audiencyi (Leszczyńskiego), *zob.* Nr. 4345; także: Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.

29909. Karol XII. Tacksägelse Skrift öfwer Carl XII., Stockholm 1704, *zob.* Nr. 4348; — Tacksägelse skrift öfwer frangar, Götheborg 1704 (E. VIII.) (DS.), *zob.* Nr. 26974—26987 i 29066.

29910. *Wojna północna.* Leben und Denkwürdigkeiten J. M. v. Schulenburg, *zob.* Nr. 27104; — Rettung der Ehre und Unschuld des Ministers v. Schlitz gen. v. Goerz aus Carl XII. Urkund. 1776, *zob.* Nr. 4390.

29911. *Patkul J. R.* Rede des justificirten Patkuls vor seinem Tode (1701), b. r.; — Justa animadversio in Patkuli deductionem (1701?), b. r.; — Echo oder rechtmässige Beantwortung auf die wider den H. Patkul ausgestreute Pasquillen, b. r. (E. IX.) (DS.), *zob.* Nr. 4350, 4408, 27055—27066.

Zob. Nr. 4351 [por.: Winkelmann Nr. 5909 (nie: 5009)]; *Polus Th. com. (nie: Thom.).*

29912. R. 1700. Epistola cuiusdam nobilis Polon. in Saxonia degentis (1700?), b. r.; --

Echo primi responsi Regis Sueciae Poloniae Primati, b. r.; — Disputatio libelli ad Primatem nomine Sueciae Majest. (1700?), h. r. (E. IX.) (DS.).

29913. R. 1701. Thoemes N., Der Antheil der Jesuiten an der Preuss. Königskrone nach den Akten des preuss. Staates, zob. Nr. 27067; — Menčík F., Ein Beitrag, zob. tamże; zob. też Nr. 4358, 4379, 4387.

29914. Hohen Potentaten Helden-Briefe, zob. Nr. 4361 (wiersze); [Hermelin Ol.] Eubuli Aquilonii Epistola i t. d.; Declaratio ulterior S. R. M. Sueciae ad portuum Curlandiae, zob. tamże; — Kärt relation ofwer Dünen (nie: Dänen); Epistola Regis Pol. ad ordinem, Belgii (nie: Belgiae) 9. Sept. 1701, zob. tamże.

29915. R. 1701. Szczuka na sesji w Grodnie, Ostrowski, Swada 1745; — Załuski A. Chr., Morw, Kalisz 1702 DS.

29916. R. 1701. Akt rewizji archiwum koronnego, Wybranowski Al., Dod. Gaz. lw. 1874.

29917. R. 1702. Ausführl. Relation in Peibs 3. Junii (nie: Julii) 1702, zob. Nr. 4365; — Kort uth drag uth der sidst ankomne (poprawić pod Nr. 4365).

29918. R. 1702. Kontenta listów króla pol., Königsmarkowej i Fixtuma do króla szwedzkiego (1702), b. r. (E. IX.) DS.

29919. R. 1702. Epistola Commissarium Reipublicae ad Carol. XII., ad comitem a Piper, Ostrowski, Swada lat. 1747; — Sapieha Wład., Epistola ad Com. Piper min. Sueciae, tamże; — Piper K., Oratio qua Palat. Caliss. respondet, tamże; — Przebendowski J. I., List do J. Sapiehy, tamże.

29920. R. 1702. Summaryusz powtórnych rachunków Augustowi II. 31. Dec. za Hier. Lubomirskiego (1702), 1712 DS. (zob. Nr. 4434).

29921. R. 1702. Augusta II. listy do Żydowskiego, Wybranowski A., Monografie miejscowości, Dod. Gaz. lw. 1874; Z domowego archiwum, Przew. nauk. lit. 1891.

29922. R. 1702—1703. Pisma i bumagi imp. Pietra Wielikawo t. II. (1702—1703), Petersb. 1889, zob. Nr. 8977.

29923. Ludewig J., Vertheidigtes Preussen, zob. Nr. 4379

29924. R. 1703. List zapraszający na pogrzeb K. Sapiehy, wd. trockiego, Ostrowski, Swada pol. 1745.

Papiery B. P. Szeremetiewa 1704—1708, Sbornik ist. obszcz. t. 25., zob. Nr. 28808.

Poselstwo angielskie w Rosji 1704—1708, zob. Nr. 28808, zob. też Nr. 26971.

29925. Rakoczy Fr., zob. Nr. 27079—27682, 27109; — Thuly, Archivum Rakoczianum, Budapest 1866, 1868 t. 2, 1873—1882 t. 8; — Marczali H., Regesták a külföldi levéltárakból, II. Rákóczi Ferencz kora, Szász és lengyel alkudozások s jelentések (Regestá z zagr.

archiwów, II. Saskie i polskie traktaty i relacye, 1704—1710), Történelmi Tár 1882; — Krönes Fr., Zur Gesch. Ungarns im Zeitalter Fr. Rakoczy, Archiv Akad., Wien XLII, i XLIII., zob. Nr. 27079.

Wojna szwedzko-rosyjska 1705—1708, zob. Nr. 28801.

29926. R. 1704. Potocki Józef, Manifest za Stan. Leszczyńskim i Szwedami, b. r.; — Articuli pactorum convent. Stanów Rzeczyposp. z Fr. Grzybowski i Stan. Kozuchowski (za Stan. Leszczyńskiego), b. r.; — Epistola nobilis poloni ad amicum Varsaviae (1704?), b. r.; — Konfederacya przeciw wyborowi Stan. Leszczyńskiego, b. r. (E. IX.) (DS.), zob. Nr. 27086—27101.

29927. R. 1704. List marsz. Lubomirskiej do A. Zydowskiego, Wybranowski A., Z domowego archiwum, Przew. nauk. lit. 1891.

Traktat Altranszadzki, zob. Nr. 4399 i 27113.

29928. R. 1708. Wiadomości pewne o potyczce nad Babyczą (1708), b. r. (E. IX.) DS., zob. Nr. 4411; — Projekt podany Karolowi 1708 r., zob. Nr. 27120.

Wojna szwedzko-rosyjska 1708—1714, zob. Nr. 28801.

Angielskie poselstwo w Rosji, Sbornik t. 50., zob. Nr. 28808.

29929. Połtawa, zob. Nr. 4415 i 27124 do 27127; — List cara z d. 9. lipca 1709, Kij. Star. 1895 I.; — Prokopowicz T., Słowo pochwalnoje o batalii Połtawskiej, Petersburg 1717 (pieśń); — Nup. Relation desjenigen was nach Pultawischen Begebenheit bemerkt worden, b. r. (E. IX.), zob. Nr. 4415.

29930. R. 1709. Listy K. Sapiehy zapraszające na wesele, Ostrowski, Swada pol. 1745.

29931. R. 1710. List Aug. II. do hetmana Sieniawskiego, Jarochowski K., Kamieniec i Poznań, Przew. nauk. lit. 1884.

29932. R. 1710., Karol XII., Zum Pommerischen Estat verord. Staathalter publicirtes Patent wegen besorglichen Durchbruches von Moscoviter, Pohlen und Sachsen, 1. Aug. (von Gildenstern) 1710; — Liffländska Ridderskapets samt Revals och Pernaus 29. Sept., 12. Aug., Reval 1710; — Diarium ifrån Constantinopel af 28. Decemb., Stockholm 1710 (E. IX.) DS., zob. Nr. 4425.

29933. R. 1710. August II. mianuje Sadowskiego Re-nalda kasztelanem brzeskim, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 51.

29934. Deubler Jan Jerzy, Les procès du J. G. Deubler, marchand contre voleur juifs de Zamosche (in senatu Craenostaviensi), 1710 DS.

29935. R. 1711. Relacya Głowera o Kamieńcu, Jarochowski K., Kamieniec i Poznań, Przew. nauk. lit. 1884; — Relacya Kiese-wettera o Poznaniu, tamże,

29936. Protestacya przeciw P. Broniszowi, że porzucił króla Stanisława, 1711 DS.

Dienniki Szeremetiewa (1711—1712), zob. Nr. 28801; — *Dokłady i przigwory Senatu (1711—1715)*, zob. Nr. 28798.

Poselstwo angielskie w Rosji (1712—1719), *Sbornik t. 61*, zob. Nr. 28808.

29937. R. 1712. List hetm. Sieniawskiego do Żydowskiego, Wybranowski A1, Z domowego archiwum, Przew. nauk, lit. 1891.

29938. R. 1712. August II. nadaje Sadowskiemu Renaldowi starostwo sądowe w Stonimie, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 52 — R. 1713. August II. daje temuż list bezpieczeństwa, tamże 1856 Nr. 52.

29939. R. 1714. Lipski Jan Skarb., Mowa na pogrzebie Jana Stadnickiego, wojewody, Ostrowski, Suada 1745.

29940. R. 1714. Listy do A. Żydowskiego, Wybranowski A1, Z domowego archiwum, Przew. nauk, lit. 1891.

29941. R. 1715. Statut r. 1715, Baruch M., Ateneum 1897 III.

Sprawa Unruqa, zob. Nr. 17575.

29942. R. 1715. Potocki Th., Exhortatio cleri, Vormditti 18. Nov. 1715, zob. Nr. 4448 (por.: Ztschr. f. Gesch. v. Ermland II. str. 78).

Instrukcyje wojskowe i artykuły Piotra W. z r. 1715, zob. Nr. 28801.

29943. R. 1716. Dwie relacye Sedlitz a o wypadkach poznańskich, Jarochoński K., Kamieniec i Poznań, Przew. nauk, lit. 1884.

29944. R. 1716 i 1721. Iramoty Atanasija Szeptyckoho, epyskopa lwowskocho (1716 i 1721 h.), Petruszewycz A. P., Wrem. Inst. Staurop., Lwów 1869 (por.: Baranowskij St., Bibliograficzeskaja zamietka na gramotu, Wołyusk. jep. wied. 1873).

29945. R. 1717. Ledóchowski Stan., Manifestum Reipubl. Polonae in congressu Tarnogrodensi (?), b. r. (E. IX.) (DS.), zob. Nr. 4447 i 4459.

29946. R. 1717. Breves annotationes decisionum commisor. de a. 1717, Vars. 1766 DS.

29947. R. 1718. List M. Potockiego do bisk. Sierakowskiego, Antoni J., Żydzi na kresach, Przew. nauk, lit. 1877.

29948. R. 1718. August II. Sadowskiego Leonarda na sejmik powołuje, Dod. Gaz. lw. 1856 Nr. 52. — R. 1719. August II. zawiadamia Sadowskiego o wejściu królewicza w związki małżeńskie z domem austriackim, tamże.

29949. R. 1719. Plenum Dominium pascuorum, Fleischerweyde dictorum in territorio Elbingensi, civitati competens, 1719 (E. IX.) DS.

29950. R. 1720. List Posadowskiego do króla pruskiego Fryd. Wilh. I., List Fryd. Wilh. I. do Aug. II. i odpowiedź, Jarocho-

wski K., Próba emancypacyi, Przew. nauk, lit. 1878; Nowe op. i studia 1882.

29951. **Synod Zamojski**, zob. Nr. 4490, 14232—14235; — Synod Zamojski z rozk. At. Szeptyckiego, wyd. Leszecki Ant., Lwów 1744 DS.

29952. R. 1721. Wawrzeńczycki M., Proces o czary r. 1721, Wista 1899 II.

29953. R. 1722. August II. wzywa Sadowskiego Ignacego pod chorągiew, Dod. Gaz. lw. 1857 Nr. 6.

Konsulat francuski w Petersburgu (1722 do 1724), *Sbornik t. 49*; *Poselstwo francuskie (1723—1725)*, tamże t. 52. i 58., zob. Nr. 28808.

29954. R. 1723. Pro memoria der be-drängten Evangelischen in Polen, Gravamina 1723 DS., zob. Nr. 15762.

29955. **Sprawa toruńska**. Dokumenta odnoszące się do sprawy toruńskiej z r. 1724, Kujot St. ks., Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. XXI, Odb. Poznań 1895, zob. Nr. 27158 do 27165, zob. też Nr. 13868, 15768 (Druki podane pod Nr. 4513 wydr. także w: Zernecke, Erläutertes Preussen t. II. i III.).

29956. R. 1725. Akta wizytacyi kolegiaty tarnowskiej, 1726, Leniek J., Spraw. gimn., Tarnów 1897.

29957. R. 1725. A. Z., Małorusskaja kabalnaja zapis 1725 g. (Dokum.), Kij. Star. 1899 I.

29958. R. 1726. Dyaryusz sejmu 1726 r., Pawiński A., Teki t. VI., zob. Nr. 27180.

29959. R. 1726. Pacta subjectionis Ducatus Curlandiae, Vol. leg. VI., zob. Nr. 4529.

29960. R. 1726. Inwentarz zamku żółkiewskiego z r. 1726, Finkel L., Spraw. kom. hist. sztuki Akad. t. V.

29961. R. 1727. Hoym C. H., Mandat I. K. M. in Pohlen, Dresden 1727 DS.

Poselstwo francuskie w Petersburgu (1726 do 1730), *Sbornik t. 64 i 75*; *Poselstwo angielskie (1728—1733)*, tamże t. 66., zob. Nr. 28808.

29962. Hoefler K., Der Kongres von Soisson, Fontes rr. austr. XXXII. i XXXVIII., zob. Nr. 4543.

29963. R. 1729. Paulutius nuntius ad J. Sapieha, Ostrowski, Suada lat. 1747.

29964. R. 1733. Ad Ser. Regem Daniae, Podoski, Teki IV., zob. Nr. 4574.

29965. R. 1733. Kopia listu pewnego statysty w wojew. krak. do Imci X. Biskupa poznań. (Stan. Hozyusza) in rem responsu na uniwersał jego d. 2. Febr. b. r. (E. VIII.) DS.

29966. **Bezkrólewie (1733—1734)**. Uniwersał na sejmik zaczynający się: Niech kto jako chce krytykuje, 1733; — Manifeste de la repub. de Pol.: Manifesto approvato 4. Settemb. 1733 (po pol., zob. Nr. 4579); —

Aufrichtige Erzählung wie der Wahl S. Leszczyński u. Frid. Aug. vorgegangen, b. r.; — Relazione sincera dell' elezioni del Stan. Leszczyński (1733?), b. r.; — Ossoliński F. M., Antwort auf das aus Königsberg abgelassene Schreiben, Leipzig (1734?) b. r.; — Falsitas narrationis de electione St. Leszczyński atque Augusti III. (in 4° et 8°, 1734), b. r., *zob.* Nr. 4577; — Szaniawski J. F. X., Kazanie na wotywie elekcyi, Zamość 1734 (DS.).

29967. **Leszczyński St.**, Relation d'un voyage à Marienwerder (1734), *zob.* Nr. 9078; — Tenże. Beruft nach Danzig die erwählten Delegaten, 1734 (po pol., *zob.* Nr. 4582); — Tenże, Lettre du Roy (o ustąpieniu z Gdańska), 1736, Amst. 1758; — Konarski Stan., Respons od prywatnie rezydującego we Gdańsku (1735?), b. r. (E. IX.); — Friedens Verkündigung des Kön. Stanisłai, b. r. (DS.); — List St. Leszczyńskiego do córki 1735 r., Tyg. lit., Poznań 1843 VI.

Dziennik Lascy'ego (1733–1737), *zob.* Nr. 28801.

29968. Recueil choisi des pièces politiques à Poccas. de la guerre présente, 1735 DS., *zob.* Nr. 4556; — Gerye P., Borba, *zob.* Nr. 27194.

Zob. Nr. 27193–27203.

29969. **August III.**, *zob.* Nr. 27204–27246; — Schmitt H., Dzieje Polski, *zob.* Nr. 26994; — Waliszewski K., Potoccy i Czartoryscy, *zob.* Nr. 27216.

29970. **Brühl H.** Beiträge zu Brühls Leben, Hammer P., *zob.* Nr. 27217.

29971. Hubert L. (nie: Bartoszewicz J.), Adam Tarło, *zob.* Nr. 4597.

Konarski St., *zob.* Nr. 27238.

Radziwiłł Karol St., *zob.* Nr. 29990.

Biron Ernest, *zob.* Nr. 27263.

29972. **Senatskij Archiw** (czasy Anny, Elżbiety i Pawła I.), Petersb. 1889–1897 I.–VIII., *zob.* Nr. 28798; — Sbornik wojenno-istor. matieriatow, *zob.* Nr. 28801; — Sbornik istor. imp. obszczestwa, *zob.* Nr. 28808 (Poselstwo angielskie i francuskie w Moskwie).

Nr. 4604 *Einmüthiger Schluss* (nie: *Hinmüthiger*).

29973. Jarochoowski K., Obłężenie Gdańska, *zob.* Nr. 27250.

Relacye Mmicha (1736–1738), *zob.* Nr. 28801, *zob. też* Nr. 27251 i 27262.

29974. **Dzikowska konfederacya**, Hubert, Pam. hist. II., *zob.* Nr. 4609 i 27257.

Nr. 4614 *Lindensi* (nie: *Lidensi*).

29975. R. 1735. Sermo in die Resurrectionis habitus Varsaviae anno 1735 in praesentia Serenissimorum Regum Poloniae, 1735 (E. VIII.) DS.

29976. R. 1735. Estratto di una lettera da Berlino 16. Apr. (1735?), b. r. (E. IX.) DS.

29977. R. 1736. Lettre du etc.: Ostermann au G. Vizir du 12. Avril 1736, Vars. b. r. (E. IX.) DS.

29978. R. 1737. Hozyusz Stan., List kondolencyjny do X. Maryi, Ostrowski, Swada pol. 1745.

29979. Relacya o operacyach w Krymie, według zap. Lascy'ego, 1737 DS., *zob.* Nr. 4642.

Kongres w Niemirowie, *zob.* Nr. 27265.

Traktat wiedeński z r. 1738, *zob.* Nr. 27267.

29980 R. 1737–1738. Dwa listy Aug. III. w interesie Akad. wileńskiej, Ostrowski, Swada pol. 1745; — Konarski St., Summarium privilegiorum, decretorum etc. concertantium fundationem Vilnensem S. P. pol. DS., *zob.* Nr. 4650, 19297 i 27238.

29981. R. 1738. Anna Iwanowna, Copia responsu na list króla polsk., 1738 DS.

Rozkazy i relacya Mmicha z r. 1739, *zob.* Nr. 28801.

29982. R. 1739. Kopia listu od Najj. Sułtana Seraskiera i odpowiedź, 1739 DS., *zob.* Nr. 24798.

29983. R. 1739. Opisanie aktu pogrzeb. Kryst. z Abramowiczów Ogińskiej, 9. Marca 1739 DS.

29984. **Politische** Correspondenz Friedrich d. Grossen, *zob.* Nr. 4669, do r. 1900 t. 26 (do r. 1767).

29985. Materyały i notatki z czasów Fryderyka II., Askenazy Sz., Bibl. warsz. 1895 II., III.

Zob. Nr. 27272–27289 i 29042.

29986. **Wojny szląskie**, *zob.* Nr. 4671, 27297, 27304, 29047.

29987. Amici ad amicum epistola de belli causis inter Imperatricem et Borus. regem de actibus imperii Germ. in Prussiam possessoris, b. r.; — Epistola ad amicum de belli causis inter imperat. Hungar. et Boruss. regem ad Mémoire raisonné Dantisco scribentis, b. r.; — Septuaginta graves rationes, ob quas regem Poloniae defensionem in Hungaria, Bohemia non adversari neque committere decet, b. r. (E. IX.) (DS.).

Zob. Nr. 27290–27292.

Elżbieta carowa, *zob.* Nr. 27293, 28808 29972.

29988. R. 1710. Relacya o stanie Kamieńca, Jarochowski K., Kamieniec i Poznań, Przew. nauk. lit. 1884.

29989. R. 1712. W sprawie miasta Torunia, Konopka L., Toruń 1742, zob. Nr. 4682 i 17317.

Pojedynek Turty, zob. Nr. 4698 i 27302.

29990. **Radziwiłł Karol St.**, zob. Nr. 4887; — Korespondencya, wyd. Waliszewski K., Krak. 1888; — Tenże, Korespondencya księcia „Panie kochanku”, wdy wileńskiego, 1744—1790, z archiwum w Werkach, wyd. Cz. Jankowski, Krak. 1893, zob. Nr. 27415.

R: X., Kwart. hist. 1890; Askenazy Sz., tamże 1898.

Papiery Katarzyny II. z lat 1744—1764, Sbornik ist. obszcz. t. 7., zob. Nr. 28808 i 30024.

29991. R. 1746. Memoryał o podskarbstwie ziem pruskich (1746), E. b. r. DS.; — Postanowienie zapłaty z procentu obornego pro a. 1746, Wybranowski Al., Monografie miejscowości, Dod. Gaz. lw. 1874.

29992. **Die Geheimnisse des Sächs-Cabinet**, zob. Nr. 4702, Stuttgart 1866.

Nr. 4703: „*Werner L. R. Commentatio^a usung^c.*”

29993. R. 1748. List Aug. III. do Koca, Wybranowski A., Z dom. arch., Przew. nauk. lit. 1891.

29994. R. 1750. Abramowicz A. X., Powitanie trybunału pod łaską Albrechta Radziwiłła, Wilno 1760 DS.

29995. **Rousset Jan**, Pretensye i interesa Polski, 1751, 1754 DS., zob. Nr. 9221.

29996. R. 1752. Constitutiones syn. dioec. Medicensis seu Samogitiae, Vilnae 1752 DS.

29997. R. 1753. List sędziwego domatora do przyjaciela o projekcie na sejm (1753) (E. b. r.) DS., zob. Nr. 4761.

29998. R. 1753. List Aug. III. do Franc. Bielińskiego, Wybranowski Al., Z dom. arch., Przew. nauk. lit. 1891.

29999. R. 1753. Ordynacya lwowskiej kancelaryi grodzkiej, Balzer O., Kancelarye, Przew. nauk. lit. 1890, Odb. Lwów 1890.

30000. R. 1753. Łopaciński. Dekret oczywisty w sprawie akad wileńskiej, 1753 DS., zob. Nr. 4765.

30001. R. 1753. Manifestatio Chmielowski ratione editae Nowe Ateny, Nowe Ateny, zob. Nr. 21167 (t. III.).

30002. R. 1754 (około). Celewicz J., Wataha Oleksa Dowbuszczuk, Diło 1882 Nr. 36—40; Dalszi wiesti, tamże 1890 Nr. 11—18 (dok. z „Xiąg czarnych” stanisławowskich, por.: Kwart. hist. 1887 str. 682).

30003. R. 1754. Rozwadowski A., Mowa przy wjeździe na starostwo Ignacego Potockiego, 1754; Potocki Ant. Mich., Mowa przy oddaniu łaski w Lublinie 20. grudnia 1754 (DS.).

Nr. 4771: „*Status causae*” dwakroć podany.

30004. R. 1754. Kopia dekretu (?) wydanego w Wenecyi (po polsku i włosku), b. m. 1754 (E. VIII) DS.

30005. R. 1756. Zakrzewski J., Mowa posła, Poznań 1756 DS., zob. Nr. 4785.

30006. **Hertzberg**, Recueil, zob. Nr. 4787.

Wojna siedmioletnia, zob. Nr. 27317 do 27323 i 29042.

30007. Naturalna remonstracya prawdy wystawiona naprzeciw pruskiej o sprawach dworów, b. r. (E. 1757) DS.

Nr. 4788 w. 12.: w *Stralsundzie* (nie: *Kralsundzie*).

30008. **Kurlandya**, zob. Nr. 4807; — Tyżkiewicz Eust., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii. Krak. 1871, zob. Nr. 24243.

30009. Mowa do królewicza Karola, ks. kurl., zob. Nr. 24244; — Adres stanów Kurlandyi, zob. Nr. 24245.

30010. R. 1759. Skrypt braci Poniatowskich z r. 1759, Tyg. ill. 1863 VIII. str. 299.

30011. R. 1759. Z korespondencyi Brühla Kwart. hist. 1895, zob. Nr. 27326.

30012. R. 1759. Do JW. Pani Chryst. z Sapiechów Massalskiej imieniem Colleg. wileńsk. Sch. Piar., gdy im pałac swój zapisać raczyła, Wilno 1759 DS.

30013. **Cło gdańskie**, zob. Nr. 4830: Famosi Bancruptoris consilia etc. (contra Wernick Goth.), 1761 DS.

30014. Häusser L., Friedrich der Grosse und Polen, zob. Nr. 4841; Forsch. z. deutsch. Gesch. 1869 IX. (błędnie: I. 1871).

30015. R. 1760. Dyaryusz sejmu walnego warszawskiego z 6. paźdź. 1760, wyd. Mroczko F. X., Prz. arch. 1888 IV.

30016. **Correspondencia diplomatica del Conde de Arania embajador cerca del Rey de Polonia, 1760—1762**, Corr. dipl. del Marqués de Almodovar ministro plenipotenciario cerca de la corte de Rusia, 1761—1763, zob. Nr. 27328.

30017. R. 1760—1761. Nogaj J., Mikulińce, wzłowie nie lokacyi miasta na prawie magdeburskiem i organizacya cechowa, Roczn. kółka nauk., Tarnopol 1893.

30018. R. 1730. A. A., Kijewskij magistrat zapraszając otlinku torgowat' w ławkach, Kij. Star. 1892 I.

Zob. Nr. 28808 (t. 18. i 46).

30019. R. 1762. Kopia listu z Paryża S. J. do Senatora polskiego z 15. grudnia, podał Petruszewicz A., Prz. arch. 1882.

30020. **Bezkrólowie i elekcya 1763—1764**, zob. Nr. 27339—27353; — Księga kapturów rzeczywych, Bartoszewicz J., Studya hist. i lit. II., Dzieła, Krak. 1881 IX.; — Dowody.

pokazujące ważność laski Podhorskiego na sejmiku antikonwok. wołyńsk. a nieważność laski Steckiego, 1764; — Instrukcja województw Wielkop., *zob.* Nr. 23735; — Votum X. Biskupa Płockiego na sejmie convocatio-nis (?), b. r.; — Wężyk Wojc., *Memoryał do Rpltej* (1764), b. r.; — *Postanowienie sejm.*, Wszelka poprawa do opisów pactami convent. Stan. Aug. zawarowanych nie może brać exekucyi, b. r. (E. IX.) (DS.).

Zob. Nr. 27331.

30021. **Stanisław August**, *zob.* Nr. 27354 do 27475; — *Listy St. Augusta z r. 1758*, *Sbornik russk. ist. imp. obszcz. t. 7.*, *zob.* Nr. 28808.

Korespondencya Radziwiłła K. S., *zob.* Nr. 29990.

30022. *Listy Branickich*, *zob.* Nr. 27397; — Mottaz F., Stanislas Poniatowski et Maurice Glayre (1772—1787), *zob.* pod r. 1772; — Sadowski II., *Listy Stanisława Augusta*, *Wę-drowiec* 1900 Nr. 34; — *Listy Stanisława Augusta do J. Roberta Watson*, *Kron. rodz.* 1890, *zob.* Nr. 27277.

30023. *Listy Mablego* (1777—1784), *Askenazy Sz.*, *Kwart. hist.* 1900; — *Listy Roussa*, *Askenazy A.*, *Bibl. warsz.* 1898 I.

30024. **Katarzyna II.**, *zob.* Nr. 27480—27500; Bilbasow W. A., *Ist. Jekateriny II* (II. 2., *listy i dok.*), *zob.* Nr. 27486; — *Archiw gosudarstw. Sowiet* *zob.* Nr. 28797; — *Papiery odnoszące się do Katarzyny II.*, *dyp. koresp.*, *listy i t. p.* *Sbornik russk. ist. imp. obszcz. t. 1.*, 4.—7., 13., 17., 18., 20., 22., 23., 27., 28., 33., 42., 44., 45., 48., 51., 57., 67., 87., 97.; — *Materiały dla żiznopolisania gr. Nikity Petrowicza Panina*, *Petersb.* do r. 1891 t. 5, *zob.* Nr. 28812; — *Koresp. Panina z Rumiancowem*, *Sbornik russk. ist. imp. obszcz. t. 9.*, *zob.* Nr. 28808; — *Papiery Repnina od r. 1764*, *tamże t. 5.*, 65. (z r. 1779); — *Papiery Bezborodki A. A.*, *tamże t. 26*, 29; — *Papiery Bułhakowa*, *tamże t. 47.*; — *Relacye posłów angielskich* (1762—1776), *tamże t. 11.*, 19; — *Soczenienia kniazia M. M. Szczerbatowa*, *zob.* Nr. 28811.

Zob. Nr. 27334 i 27335.

30025. **R. 1763—1766.** *Korespondencya posłów pruskich u dworu rosyjskiego*, 1763 do 1766, *Sbornik russk. ist. imp. obszcz. t. 22.*, 37. i 72., *zob.* Nr. 28808, *zob. też* Nr. 27475.

Fryderyk II., *zob.* Nr. 27273—27289.

Konwencya prusko rosyjska z r. 1764, *zob.* Nr. 27476.

30026. **R. 1764.** *Listy St. Augusta do króla franc. i sultana*, *Manifest Branickiego i list do króla*, *Meinert*, *zob.* Nr. 4864.

30027. **1764—1768.** *Papiery Repnina*, *zob.* Nr. 38024; — *Kraushar Al.*, *Książę Repnin i Polska*, *zob.* Nr. 27501.

30028. *Nota własnoręczna bisk. Żałuskiego*, *podana St. Augustowi*, *Bibl. warsz.* 1818 II.

30029. **R. 1764.** *Burmistrzowie i rada m. Gdańska*, *Uniwersał d. 9. listop.* 1764 DS.

30030. *Mjery protiwo umozhnenija niszczich i brodjag w Kijewie w 1764 g.*, *Kij. Star.* 1893 III.

30031. **Kurlandy** *deputowani*, 1765; — *Consignatio scriptorum ad statum causae in actione instigatoris contra renitentes Curlandos pertinentium* (2 ed.), 1765; — *Contra Kurlandos consignatio scriptorum ad statum causae in actione instigator.* (1765?), b. r. (DS.), (por.: E. IX.: *Kurlandya*).

30032. **R. 1765.** *Liczba głów żydowskich w Koronie*, *Kłeczyński J. i Kluczycki Fr.*, *zob.* Nr. 28962; — *Spis żydów województwa krakowskiego*, *Czuczynski A.*, *zob. tamże*; — *Lustracye żydów w latach 1765—1791*, *Arch. jugo zap. Rossii V. 2.*, *zob.* Nr. 28833.

30033. **R. 1766.** *Jabłonowski Ant.*, *wda pozn.*, *Przymówienie się*, 1766 DS., *zob.* Nr. 4917.

Konfederacya radomska, *zob.* Nr. 27501.

30034. **R. 1767.** *Mowa Pocięja do Imperatorowej i odpowiedź*, *Czerwonaja Ruś*, *Lwów* 1891 Nr. 2 i 3.

30035. **Konfederacya barska**, *zob.* Nr. 27516 do 27548; — *Murray E. N.*, *De l'état des études*, *Pamiętnik*, *zob.* Nr. 9375; — *Garlicki Tom. X.*, *Mowa przy podniesieniu sztandaru z portretem św. Michała w rynku krakowskim do boju* 18. lipca 1768; — *Boburkiewicz*, *Memoryał*, *Krak.* 1768 (E. VIII.); — *Blankiet recessu*, *jaki podpisywali przed władzami rosyjskimi odstępujący od konfed. barskiej*, b. r. (E. IX.) (DS.).

30036. **R. 1768.** *Postanowienie Stanów przedłużenia sejmu do 1. marca w celu czynności z Repninem*, *Actum in curia Vars.* 1768 DS.

Wojna rosyjsko-turecka 1768 r., *zob.* Nr. 28801.

30037. **R. 1769.** *Memorandum*, *qui avait été publié en 1770 à Paris sous le titre: Manifeste de la république confédérée de Pologne*, *avec les actes et documents offic.* d. 15. novemb. 1769, *Paris* 1868, *zob.* Nr. 27537.

30038. **Geret L. S.** *Prowe L.*, *Mittheilungen des Thorner Presidenten am Warschauer Hofe S. L. v. Geret* (1769—1773), *Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landesk.*, *Berlin* 1868—1870 V.—VII., *zob.* Nr. 4964, 27553.

30039. *Listy Franc. Krasińskiej*, 1769—1772, *Pułaski K.*, *zob.* Nr. 27375; — *Dwa listy królewiczowej Krasińskiej*, *Łoś W.*, *Hist. to i owo*, *Warsz.* 1896.

30040. Reflexions sur les causes de l'union entre la Porte ottom., la France, la Pologne, b. r. (1770?); Toż, Paris (E. IX.) DS.

30041. R. 1770. Ernest J., Testament ś. p. książęcia Kurlandyi, 1770; — Elucidatio juris defectuosi ducis Bironis in ducatus Curlandiae, 1770 (DS.), zob. Nr. 4972 i 16372.

30042. R. 1772. Trzy listy X. Ign. Sołtyka, z Kaługi, Polkowski I. Przew. nauk. lit. 1878; — List do T. Wilkońskiego i odpis bisk. Krasieńskiego, Wybranowski Al., Z dom. arch., Przew. nauk. lit. 1891.

30043. **Pierwszy podział**, zob. Nr. 4990; 27563—27584; — R. F. Graf zu Lynar, Hinterlassene Staatsschriften, Hamb. 1793, 1797, zob. Nr. 27569; — Zojko F., Odpowiedź na skrypt p. t. Wykład postępu dworu imper. rosyjsk. (1773, E. b. r.), zob. Nr. 4991; — Tenze, Précis des recherches sur la Poméranie, zob. Nr. 4992 (także po niem.); — Supplement wywodu praw do Pomeranii (E. b. r.) (DS.).

Koresp. Potemkina i Rumiancowa, zob. Nr. 28801.

Zajęcie Galicyi, zob. Nr. 4998 i 27585 do 27598.

30044. **Austria**, zob. Nr. 4998; — Memoriał Ant. hr. Pergena, Finkel L., Kwart. hist. 1900, zob. Nr. 27597; — Listy Ant. hr. Pergena do ks. Kaunitza z r. 1773, tamże.

30045. Odezwa rządowa do mieszkańców Galicyi, b. r.; Einladungs Nachricht von dem in Lemberg seine Einführungswarten den Armeeinstitute, Lemberg b. r. (E. b. r.) (DS.).

30046. Akta zatwierdzenia kapytuły epysk. sobora wo Lwowie (r. 1772), Petruszewycz A. S., Hałyczanin, 4yt. sborn., Lwów 1862; — Szeptycki Leon, List do cerkwi kamienieckiej 11. kwietnia 1773 DS.

30047. Theiner A., Vicenda della chiesa catholica nella Polonia, zob. Nr. 27610; — Dokumenty odnoszące się do hist. unii cerkiewnej w Rosyi, 1772—1889, zob. Nr. 28823.

30048. **Reskrypty i ukazy** Jekateriny II. na imia Browna, liflandzkawo gen. gub., zob. Nr. 27609.

30049. **Stanislas Poniatowski et Maurice Glayre**, Correspondance relative aux partages de la Pologne, 1772—1795, ed. Mottar E., Paris 1897; — Dembiński Br., Z korespondencji Stanisława Augusta, Prz. pol. 1898; — Tenze, List Glayra do Stan. Augusta z r. 1793, Kwart. hist. 1900.

R. W r. 1897: Dembiński Br., Kwart. hist.; Caro J., Deutsche Litteraturtg. Nr. 49; Jeż F. P., Głos, Warsz. Nr. 47; — w r. 1898: L. P., Polybiblion; Manfroni C., La Cultura, nuova ser., a. XVII. Nr. 5—6 i Revue critique Nr. 19; Bibl. warsz. II.

30050. Regestr osób do wyboru konsyliarzów do Rady nieustającej, b. r. (3 różne); — Przestroga dla narodu prze-

ciwko fałszywej warszawskiej Radzie, b. r.; — (Stan. August), Uniwersał względem memoriałów do Rady nieust.; b. r.; — Dodatek Gołyńskiego, posta czernich., do projektu Instrukcyi (1774), b. r.; — Ostrzeżenie według konstytucyi r. 1775 do Korony, b. r.; — Uwagi przeciw pismu p. t. Objawienie ekucyi prawa 1775 r., b. r. (E. IX.) (DS.).

Rada nieustająca, zob. Nr. 5005, 27627.

30051. Tabella gener. z rachunków windykacyi sum przeszło-jezuickich (E. b. r.) DS.

30052. R. 1774. Klemens XIV. papież Karwosieckiego Piotra koadjutorem biskupstwa w Bakowie mianuje, Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 2.

Pokój w Kutszuk-Kainardzi, zob. Nr. 27630.

Papiery Katarzyny II., 1774—1788, Sbor. imp. ist. obszcz. t. 27., zob. Nr. 28808.

Papiery Potemkina, 1774—1791, zob. Nr. 28801.

30053. R. 1774. Żalowanaja gramota gr. F. K. Branickomu na Biełocerkowskoje starostwo (1774 dek. 13.), Kij. Star. 1893 V.

Nr. 5027 w 5. profess. (nie: profoss.).

30054. Sulzer J. G., Entwurf der Einrichtung des Gymnasiums, zob. Nr. 5028; Leges Seminarii gr. cath. Viennae, b. m. i r. (Wiedeń 1774) DS.

Traktat handlowy z Austrią, zob. Nr. 27637.

30055. Pietsch P., Die Doruchower Hexenverbrennung v. J. 1775, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen 1899.

Nr. 5046: *Diarium, Königsberg (nie: Mitau).*

30056. Addytament do art. I. ułożenia Rady nieustaj. (E. b. r.), zob. Nr. 5057; — Przestroga dla narodu prawdziwego patrioty (1762?), b. r. (E. IX.) (DS.).

30057. R. 1776. Ordynacja dla Żydów w Galicyi, Ojczyzna, Lwów 1890.

30058. Dziennik bytności Stan. Augusta w Puławach w sierpniu i wrześniu 1777, zob. Nr. 27624.

30059. R. 1777. Żalowanaja gramota ku Stanisławu Poniatowskiemu na starostwo bogusławskoje (1777 g. awgusta 18.), Kij. Star. 1893 II.

30060. R. 1777—1779. Listy Wittego, wyd. Krzyżanowski St., Krak. 1863, zob. Nr. 1474.

30061. R. 1777—1784. Listy Mablego, zob. Nr. 27463.

30062. Lettres patentes du roi portant exemption du droit d'Aubaine en faveur des sujets du roi de Pologne Nancy 1777 DS.

30063. **Zbiór praw sądowych** A. Zamoyckiego w r. 1778, zob. Nr. 5107, 27644.

30064. **Z. Austriacki**. R. 1777. Leon Szeptycki, biskup lwowski i t. d., wydaje szereg

postanowień, b. m. — R. 1778. Tenże obwieszcza śmierć Fel. Filipa Wołodkowicza, metrop. kijowskiego d. 12. lutego 1778, b. r. (DS.), por.: Lewickij J. E., *Hal. ruska bibliografia* 1772–1800.

Papiery Bułhakowa (1779–1798), Sborn. ist. imp. obszcz. t. 47., zob. Nr. 28808.

30065. R. 1780. Boufonidor, Le procès des trois rois Louis XVI., Charles III., George III. (avec harangue du roi de Pologne), London 1780 DS.

30066. **Z. Austriacki.** R. 1780. Bielański Piotr, nom. biskup lwowski i t. d., 25. maja 1780 donosi o śmierci Andrzeja Młodziejowskiego, biskupa poznańskiego, kanclerza w. kor., i Jacka Ogrodzkiego, b. r.; — Tenże 18. lipca 1780 donosi o śmierci Joanny z Sierakowskich Jastrzębskiej, stolnikowej halińskiej, b. r.; — Tenże o śmierci Maryi Teresy 8. grudnia 1780 b. r. DS.

30067. J. T. L., Listy Rozalii i Aleksandra Lubomirskich, 1781–1794, Prz. polski 1900 II.

30068. Universitas Vilmensis et Academia olim a Valeriano Protasiewicz condita, Vilnae 1781, zob. Nr. 5144.

30069. **Z. Austriacki.** R. 1781. Bielański P., nom. biskup lwowski, 26. lutego w sprawie opłaty subsydii charitativi zw. katedradyk, b. m. i r.; — Tenże, w sprawie Bulla Coenae Domini 12. sierpnia, b. m. i r.; — Tenże o śmierci Adama Kalinowskiego, podczaszego halińskiego; 8. Octobr., b. m. i r.; — Obowiązki parochów z rozporz. X. P. Bielańskiego w Barze 1781 r. 23. czerwca podane, Lwów 1781 (176 str.); — Ritus ac ceremoniae in consecratione Petri Bielański, episc. Leop., die 12. Sept. 1781 (po łac. i po rusku) (DS.).

30070. **Z. Pruski.** Publicandum względem zniesienia przy robieniu i przedawaniu pruskiego płótna (1781), Warta 1887 Nr. 654, zob. Nr. 2194 i 18093.

30071. Lied der württembergischen Auswanderer im J. 1781 (przytoczona pieśń polska w niemieckim przekładzie). Prümers R., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896.

Sejm z r. 1782, zob. Nr. 27659.

30072. Warunek dla korony W. X. Lit. (o małż. tajem. z r. 1782) (E. b. r.).

30073. **Z. Austriacki.** R. 1782. Bielański Piotr, Posłania o śmierci Czartoryskiego Al. 16. kwietnia; o katechitycznych naukach 7. czerwca; o ukaraniu kaznodziejów 15. czerwca; o kazaniach zakonnych księży 22. czerwca (DS.).

30074. Archiwna sprawa o sosławie kijewskawo obszczestwa w 1782–1797 godach, Kij. Star. 1894, zob. Nr. 24461.

30075. R. 1783. Suszczański Kaj., Głos inturno 4. września miany, 1783 DS.

30076. **Rocznica r. 1683, zob. Nr. 5176;** — Mokronowski And., Mowa przy obchodzie pamiątki (1784) (E. b. r.).

30077. Z korespondencji Michała Jerzego Mnischcha, marszałka w. kor., z lat 1783–1793, Pułaski M., zob. Nr. 27666.

30078. R. 1783. Kontrakt X. Czartoryskiego stolnika z Fr. Meserem, Wiek 1887 Nr. 210.

30079. Le prince Charles de Nassau-Siegen, d'après sa correspondance originale inédite de 1784–1789, Paris 1893, zob. Nr. 27664.

30080. **Z. Austriacki.** R. 1783. Bielański P., biskup lwowski, o śmierci Michała Prymowicza, archiprezbitera kat. lwowskiej, 20. stycznia, b. m. i r.; — Tenże o śmierci Franciszki Rzewuskiej 20. Apr., b. m. i r. (DS.).

30081. R. 1785. Skrypt albo odmiana po pokoju Akwisgrańskim o polit. systemie państwa niemieckiego, 1785 DS.

30082. **Z. Austriacki.** R. 1785. Bielański P., Leopoli 22. Mai (w sprawie świętowania praśników), przedruk: Petruszewicz A. S., Swodn. hał.-russ. litopis 1772–1800, Lwów 1889 str. 226; — Tenże o śmierci Ludwika z Mnischów Potockiej 5. sierp., b. m. i r. (DS.).

Séjour L. Ph., zob. Nr. 27670.

30083. R. 1786. Borch Michał, Głos w izbie poselskiej 28. octobra miany, 1786 DS., zob. Nr. 5219.

30084. R. 1786. Rudnicki Józef, Przedstawienie irrealnością ksiąg kasowych z r. 1778 do 1786 DS., zob. Nr. 5222 i 16626.

30085. Niepodobieństwa do prawdy czyli czynności dworu wiedeńskiego (1786) DS. (E. b. r.).

30086. Monatsberichte des Ministers v. Hoym über den schlesischen Handel, 1786 do 1797, Grünhagen C, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1894 XXVIII.

30087. R. 1787. Sobiecki Józef, Mowa jako delegowanego 22. lipca 1787 DS.

30088. Do JW. wojewody ruskiego, z okazji nadanej wolności poddanstwu podczas bytności monarchy w Tulczyńie, 1787 DS., zob. Nr. 17116.

Nr. 5240: Czaki (nie: Czacki) Antoni, Pamiętnik.

30089. R. 1787. Spis ludności dyecezyi krakowskiej, Kleczyński J., zob. Nr. 28962.

30090. Niemcewicz Stan., Odpowiedź z possessorami dóbr Lewoczek (1787) (E. b. r.); Kępczyca 1787, Kaliszana 1888 Nr. 61.

Wojna turecka, zob. Opracowania Nr. 27684.

Materiały dla ist. wtorej tureckoj wojny, 1787–1791, zob. Nr. 27684 i 28817.

Papiery Potemkina, korespondencya Rumiancowa i Suworowa z lat 1787 i 1789, zob. Nr. 28801.

Papiery Katarzyny II. 1788–1796, Sbor. t. 42., zob. Nr. 28808.

30091. R. 1788–1792. Sejm czteroletni, zob. Nr. 5256; — Zbiór głosów przymówień po złączeniu się izb 7. paźdz., Warsz. 1788; — Kościółkowski T., Przymówienie się przy odd. projektu Straży narod. 8 stycz. 1790; — Krasiński J., Mowa 8. stycz.; — Wawrzecki Tom., Głos d. 13. stycz.; — Morykoni, Głos 15. Januar., Warsz.; — Kochanowski M., Zdanie na sesyi 15. stycz., Warsz., zob. Nr. 5269; — Walewski Kasp., poseł wdztwa krak., Głos in turno w materji wojkowej (1788) (E. b. r.) (DS.).

30092. Kalinka W., Sejm czteroletni, zob. Nr. 27668; po niem.: Der vierjährige poln. Reichstag, Berlin 1898 (w Dod. wyciągi z arch. pruskiego).

30093. R. 1788. Uwagi obywatelskie nad deklaracyą Porty (1788) (E. b. r.) DS., zob. Nr. 5263.

30094. List Beniowskiego z Madagaskaru w r. 1788 (z arch. XX. Czartoryskich), zob. Nr. 27635.

Listy Adama Kaz. Czartoryskiego, zob. Nr. 27697.

Korespondencya Kołłątaja H., zob. Nr. 9609, 21131, 27699.

30095. R. 1788. Heyking H. K., Exposé succinct du procès intenté à le Duc de Courlande par le palatin, Mittau 1788 DS., zob. Nr. 5273.

30096. Z. Austriacki. R. 1788. List pastoralny Piotra Bielańskiego, bisk. lwowsk., d. 6. maja 1788, Lwów 1788 DS.

30097. R. 1789–1792. Akta legacyi stambulskiej Franciszka Piotra Potockiego, starosty szczyrzeskiego, z archiwum roskiego, wyd. Waliszewski K., zob. Nr. 27720.

30098. R. 1788. List Kaunitza do Adama Czartoryskiego, gen. ziem podolskich, Dębicki L., Przew. nauk. lit. 1884 str. 239 i Puławski I. str. 343.

30099. R. 1789. Zdanie obyw. ex turno na sesyi sejm. 19. stycz. posła krak., Warsz. 1789 DS., zob. Nr. 5269.

30100. Głos niemy do stanów zgromadzonych 1789; Głos do cnotliwych obywateli z okoliczności zniesienia Rady nieustającej, 1789; Głos wolnego obywatela z parafii do Stanów zgrom. podniesiony, 1789 (DS.), zob. Nr. 5269.

30101. Karp M. F., Z Rykiewa na Żmudzi, 29. listop. 1789; Plater K., Memoriał podany do Stanów, Dąbieńskie 24. novembr. 1789 (DS.), zob. Nr. 5293.

30102. R. 1789. Czetwertyński Jan Tom., Przymówienie się w materji fabryk, Warsz. 1789; — Jerzmanowski Fr., Mowy niektóre z umieszczeniem manifestów względem rozebrania kraju polskiego, Warsz. 1789 (DS.).

30103. R. 1790. Excerpt z rachunków i ksiąg sejmowych, 1790 DS., zob. Nr. 5316.

30104. R. 1790. List Stanisława Augusta do Waleryana hr. Dzieduszyckiego, komisarza cywilno-wojskowego podolskiego, 15. maja 1790, Kraj 1891 Nr. 24.

30105. Sprawy zagraniczne. R. 1790. Recueil des pièces relatives aux circonstances actuelles de la Pologne (1790) (E. b. r.), zob. Nr. 5320.

30106. Askenazy Sz., Przymierze polsko-pruskie, Lwów 1900, zob. Nr. 27717.

30107. Adres zgromadzenia nar. francuskiego, Warsz. b. r.; Burke, Excerpt mowy w Izbie niższej angielskiej, 9. lut. 1790; Zdanie szlachcica nieupodłanego datkiem rosyjskich rubli (Warsz. 1790?), b. r. (E. IX.) (DS.).

30108. Rzewuski Sew., Punkta do formy rządu (1790), b. r.; — Myśli odpowiednie względem I. sexternu praw konstyt. przez domatora (1790), b. r.; — Wolność i niepodległość Polski (1790), b. r.; — Chrapowicki, Sposób sejmików podany (1790?), b. r.; — Myśl dorywca o urządzeniu senatu (1790?), b. r.; — Rozbiór dorywcy pisma: Głos na prędcie (1790), b. r. (E. IX.) (DS.).

30109. R. 1790. Biron, Odpowiedź ze strony X. kurlandzkiego na zażalenie stanu ryckerskiego, Przyłączenie dowodów, Replika, Wyjątki z recessów 1790 DS., zob. Nr. 5333.

30110. Długolecki Mat., Mecenas subsydjów warsz., Głos z limity sądów sejmowych, Warsz (1789?), b. r. (E. IX.) DS., zob. Nr. 5387.

30111. Katalog uczniów w szkołach nar. W. X. Lit., Wilno 1790, 1796 DS.

30112. R. 1790. Kalischer „Universal“ vom 10. März 1790 zur Heranziehung ausländischer Kolonisten nach Polen, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1899.

30113. Z. Austriacki. Charta Leopoldina, zob. Nr. 27736; — Aktenstücke zur Gesch. d. Oesterreichisch-Römisch-katholischen Kirchenwesens unter Kaiser Leopold II., Arch. f. Oesterr. Gesch. IV., zob. Nr. 27734; — Leopoldus II. (Patent w sprawie obrządku grecko-kat.), Wiedeń b. r. (1790), po łac. i po pol. DS.

30114. R. 1791. Uniwersał względem publikacji prawa, Deklaracya doczesna d. 27. kwietnia 1791 DS., zob. Nr. 5344 i 5357.

30115. R. 1791. Miasta. Mączyński M., Głos na zgromadzeniu ogólnem miasta Krakowa 14. kwiet. 1791; — Uwagi nad stanem miejskim w Polsce, Dziennik sejmu niniej., Kalendarz polit. dla król. polsk., Warsz. 1791, zob. Nr. 5357 i 17218.

30116. 3. maja 1791, zob. Nr. 5355, 27741 do 27775; — Konstytucya z dnia 3. maja 1791 r., dosłowny przedruk, Krak. 1853; — Konstytucya 3. maja 1791, przedruk z t. IX. Vol. leg., Krak. 1891; — Księga pamiątkowa (excerpta z dzieł współczesnych i późniejszych o konst., materyały, listy i t. p.), wyd. Bartoszewicz K., Krak. 1891 t. 2, zob. Nr. 27758; — Popiel P., Powstanie i upadek konst. 3. maja, według dokumentów oryginalnych, zob. Nr. 27759; — Sierakowski K., Do uprzedzonych względem konstytucyi, zob. Nr. 5355; 2. wyd. Brodnica 1845.

30117. R. 1791. Uroczyste zarczenie porządku w izbie, 1791; — Doniesienie Najj. Rzeczypospolitej Stanom, 1791; — Postyllion z trąbką warszawską, Warsz. 1791; — Mysł obywatela o nowej konstytucyi (1791), b. r.; — Do pewnego obywatela i posła za granicą (1791?), b. r.; — List posła weterana do sąsiada (1791), b. r.; — Do przyjaciela Burczybąka (za konstyt. 3. maja), b. r. (DS.) (E. IX.).

30118. Mirabeau Honor. Gab. Riquetti, Adres zgrom. narod. franc., Warsz. (1791?) b. r. DS. (E. IX.).

Relacye Bonneau, konsula franc. w Polsce, zob. Nr. 27784.

Wojna 1792 r., zob. r. 5385, 27802 do 27809.

30119. R. 1792. Plan des Gefechtes bei Zelince, b. r. (E. IX.) DS.

Korespondencya Kachowskiego od paźdz. 1791 do paźdz. 1792, zob. Nr. 28801.

30120. Konfederacya targowicka. R. 1792 do 1793. Listy JWW. S. S. Potockiego i Sew. Rzewuskiego, kom. wojsk. (1792), b. r.; — Potocki St. Szcz., Kopia listu posła bractw. do kom. wojsk. 19. grudnia z Jass, 1792 (?); — Walewski Mich., Głos d. 20. kwiet. na sesyi konfed. gener. (1793), b. r.; — Kontynuacya opinii deputacyi względem sanciów konf. Targowickiej, b. r. (E. IX.) (DS.).

30121. Uwagi, zob. Nr. 5401; — Niemcewicz J. U., Fragment Biblii targowickiej: Księgi Szczęsnowe, przedruk wiedeńskiej edycyi z r. 1793, Krak. 1895; — Kurtzman L., Fragment Biblii targowickiej, przez X. H. K., Warta 1885 Nr. 579; — Geist einer wahrhaft freyen Regierung gegründet durch die Targowitscher Rekonföderation (1792 DS.) (übers. a. poln.), tamże 1886 Nr. 603.

Drugi podział Polski, zob. Nr. 27816 do 27827.

30123. R. 1793. Wypis z mies. Junii 24. dnia (przeciw Siewersowi) DS., zob. Nr. 5403; — Siewers J., Nota 30. czerwca, po pol., 1793 (nie: 1798), zob. Nr. 5403.

30123. Svenska beskickningars berättelser om främmande makter 1793, zob. Nr. 27826 (Sprawozdania posłów szwedzkich).

30124. R. 1793. Sejm grodzieński, zob. Nr. 5407 i 27829; — Zbiór 150 mów na sejmie grodzieńskim, b. m. 1793 DS.; — Zbiór mów sejmu grodzieńskiego (nie: grodzkiego), War. 1793—1794 t. 3.

30125. R. 1793. List Glayra do Stan. Augusta, zob. Nr. 30049.

30126. Z. Austriacki. R. 1793. Bielański P., bisk. lwowski, o śmieci Max. Ryłły, bisk. przemysk., 30. listop. 1793 b. m. i r. DS.

30127. Z. Pruski. R. 1793. Urkunden und Aktenstücke zur Gesch. der Organisation Südproussens hrsg. v. Prümers R., zob. Nr. 27840; — Schwartz Fr., Reden, gehalten bei der Erbhuldigung Südproussens zu Posen am 7. Mai 1793, Posen 1893.

30128. Kościuszko Tadeusz, zob. Nr. 27843 do 27944; — Kościuszko, życiorys z dokumentów wysnuty przez K., Krak. 1894, zob. Nr. 27871; — Misyja Kościuszki do Paryża w r. 1793, zob. Nr. 27877; — Materyały do życia Kościuszki (1792—1793), Dembiński Br., Kwart. hist. 1897; — Kościuszko, Kołataj i Rewolucya francuska (1793—1794), Kozłowski W. M., tamże 1895.

30129. Kościuszki list, Słowo polskie 1897 Nr. 204.

30130. Zeissberg H. R., Zur Gesch. der Raumung Belgiens und des polnischen Aufstandes (1794) nach Lacy's Vorträgen an den Kaiser, Arch. f. österr. Gesch. 1888 LXXII, por.: Korzon T., Kwart. hist. 1889, zob. Nr. 27791 i 27953.

30131. Ad Th. Kościuszko in vinculis per T. B. (i po pol. przez X. S. M. i J. Ep. Minasowicza), 1794; — T. Kościuszko de se ipse (wiersz po łac. i pol.), 1794 (DS.), zob. Nr. 5439.

30132. Pismo czernigowskawe gubernatora Andreja Mitoradowicza w zaszczytu kijewskawe protorejera Lewandy (1794), zob. Nr. 14767.

30133. R. 1794—1795. Kraushar A., Albert Sarmata (Wojciech Turski), Memoryał z r. 1794, List do Szcz. Potockiego z r. 1795, Kwart. hist. 1899.

Trzeci podział Polski, zob. Nr. 27952 do 27953.

30134. R. 1795. Konstytucja Rpltej francuskiej roku III., 1795; — Constitution de la république française (z tłum. pol.), 1795 (DS.).

30135. R. 1795. Listy Repnina do carowej i odpowiedź Suworowa, Antoni J., St. August w Grodnie, Przew. nauk. lit. 1895.

30136. R. 1795—1796. Listy Stan. Aug. do Jana Roberta (1795—1796), Kron. rodzinna 1890, *zob.* Nr. 27959.

30137. **Preussen u. Frankreich 1795—1807**, Publicationen aus den preuss. Staatsarchiven t. VIII. i XXIX., *zob.* Nr. 29042.

Legiony, zob. Nr. 27994—28013.

30138. **Z. Austriacki.** R. 1796. Angello-wicz Ant., biskup przemyski, o swojej nominacji, w Przemysłu 22. lutego 1796, b. m. i r. DS.

30139. R. 1797. List St. Augusta do Deszerta z r. 1797, Kantecki Kl., Sekretarz St. Augusta, Przew. nauk. lit. 1875.

30140. **Z. Austriacki.** R. 1798. Angello-wicz Ant., biskup przemyski, o śmierci Piotra Bielańskiego, bisk. lwowskiego i o objęciu administracji lwowskiego biskupstwa, we Lwowie 5. czerwca 1798, b. m. i r. DS.; — Pośmiertna karta P. Bielańskiego, b. r. (1798), por.: Lewickij I., Hal.-rusk. Bibliografia 1772 do 1800.

30141. **Z. Pruski.** R. 1798. Homagium w Królewcu 1798 r., z współczesnej relacji, Kraszewski K., Bibl. warsz. 1887 IV., *zob.* Nr. 28021.

30142. **Z. Rosyjski.** R. 1798. Herzoglich Patent der Kurländischen Regierung, Mittau 1798 DS.

30143. R. 1798—1800. Nieznane listy Tadeusza Kościuszki w sprawie legionów z czasów dyrektoryatu i konsulatu, 1798—1800, Kwart. hist. 1898, Odb. Lwów 1898, *zob.* Nr. 27926; — Listy Kniaziewicza do Dąbrowskiego i Kościuszki z r. 1799 i 1800, tamże 1899, Odb. Lwów 1899, *zob.* Nr. 28005.

5538—5799.

Dokumenty i zbiory aktów XIX. wieku, zob. Nr. 29903—29907.

30144. **Napoleon I.**, Correspondance, *zob.* Nr. 5540 t. 28 (nie: 32), *zob.* Nr. 28045 do 28061.

30145. **Talleyrand K. M.**, Correspondance diplomatique, *zob.* Nr. 28062.

Aleksander I., *zob.* Nr. 28072—28075, 28083.

30146. **Martens F.**, Recueil des traités conclus par la Russie, *zob.* Nr. 28806.

30147. **Sbornik russkawo ist. imp. obszczestwa**, *zob.* Nr. 28808; — **Sbornik mat. izwlec.** z arch. Jewo Imp Wielicz., *zob.* Nr. 28799; — Arch. kn. Woroncowa, *zob.* Nr. 28809; — Arch. grafa Mileradowicza, *zob.* Nr. 28811; — Arch. kn. Wjazemskawo, *zob.* tamże; — Ukazy dla zach. gub., *zob.* Nr. 28829.

30148. **Sbornik materiałów dla ist. proswieszczenia w Rossii**, izwl. iz arch. min. nar. prosw., Petersb. 1893—1897 t. 2 (II. t. 1803—1804), 1898 III. (1805—1807), *zob.* Nr. 28800; — **Periodiczeskija soczinienia narodnawo proswieszczenia 1803—1804** Nr. 44; — **Sbornik postanowienij po ministerium narod. prosw.** Petersb. 1875 t. 3 (1802—1839); — **Sbornik rozporiazdenij po minist. narod. proswieszczenia**, Petersb. 1866 (1802—1832).

Czartoryski Adam Jerzy, *zob.* Nr. 5545 i 28084.

30149. **Preussen und Frankreich, 1795 do 1897**, *zob.* Nr. 30137; — Briefwechsel König Friedrich Wilhelms III. und der Königin Luise mit Kaiser Alexander I., hrsg. v. Bail-len P., *zob.* Nr. 28464.

Niemcy i Austrya, *zob.* Nr. 28068—28070 i 29051.

Anglia, *zob.* Nr. 28935—28997.

30150. Leitzman B., Forster's Briefe und Tagebücher, por.: Meyer R. M., Anzeiger f. deutsches Altert. u. d. Liter. t. XX, str. 30 i n.

30151. **Z. Rosyjski.** R. 1800. Skirniowski M., Kazanie z okol. wyboru sędziów dożywotnich w Żucku, *zob.* Nr. 17861; — Zdanowicz M., Kazanie przy powitaniu prześwieconego sądu głównego W. X. L., *zob.* tamże.

30152. Vor dem Bilde d. Kaisers gesungen, Lemberg 1800 4. Oct., Lemberg 1800 DS.

30153. **Z. Austriacki.** R. 1801. Zgierski W. X., Kazanie na obchodzie pogrzebowym gubernatora Galicyi Jana Jakóba Gajsrucka 28. stycznia 1801, Lwów 1801; — Stanisze-wski J., Mowa podczas egzekwii hr. de Gais-ruck, gub. Galicyi, 16. kwietn. 1801 (DS.).

30154. **Z. Rosyjski.** R. 1801—1802. Strojno-wski H., Mowa na obchód koronacji Aleksandra 29. września 1801. Wilno b. r.; — Szantyr S., Kazanie w dzień odkrycia gubernii Mohylewskiej 9. Decembra 1801, Połock 1802; — Reddig J., Kazanie w rocznicę wstąpienia Aleksandra I., 1802 (DS.).

30155. R. 1802. **Legioni Polacche ammesse al soldo della republica Cisalpina**, ovvero Decreti appartengono allo stabilimento di due mezze brigate d'Infanteria di Linea polacca ed un Reggimento polacco di Cavaleria leggera, Folio ufficiale della Republica italiana an. I., Milano 1802 DS.

30156 **Z. Austriacki.** R. 1802. Kurosza H. ks., Kazanie w dzień imienia Najj. Ces. Franciszka II. u XX. Benedyktynów d. 4. paźd. 1802, Lublin 1802; — Jaroński F., Kazanie Polaka w Krakowie, 1802 (DS.).

30157. Nowiński J., Głos rozumu i ludzkości przy obchodzie założenia kościoła w Przybyszówce miany 3. maja 1803, Krak. 1802 DS.

30158. **Z. Pruski.** R. 1802. Allgemeine Nachricht an d. Publicum, über die aus den kön. Preuss. Staaten nach Sybirien geschickten gefährl. Bösewichter, nebst Schilderung ihres Lebens, Berlin 1802 DS.

30159. **Z. Rosyjski.** R. 1802. Kossakowski Korwin Jan Nep., Kazanie w dzień otwarcia drugiej gubernii w Grodnie 1. stycznia 1802, Grodno 1802 DS.

30160. R. 1802. Reddig J., Kazanie na wyborze urzędników gub. wołyńskiej, 1802, zob. Nr. 17861.

30161. R. 1803. Lettre du généralissime polonais Thadée Kościuszko, adressée le 20. brumaire an XII. (12. novembre 1803) au comte de Segur, Bull. polon. 1894 Nr. 71—72.

30162. **Z. Austriacki.** Nomina juvenum in in Caes. Regio Scholarum Piarum Opoliensi Gymnasio ad diem 15. Februarii anno 1803, Lublini 1803 (program szkoły ks. Pijarów w Opolu) DS.

30163. **Z. Rosyjski.** R. 1803. Mowa Czackiego T. 20. paźd. 1803, Biesiada krzemieniecka, Paryż 1858.

Stosunki Rosyi z Francją 1803—1804, Sbornik istor. imp. obszcz. t. 77., zob. Nr. 28808.

30164. **Z. Austriacki.** R. 1804. Dubiecki M. W., Kazanie na uroczystość wstąpienia na tron Franciszka II., 4. paźd. 1804; — Łobaszewski F., Pro die dignitatis imper. Austriae, 4. Octobr. 1804 (folio 1 karta); — Angielowicz A., biskup przemyski, Archie-rejskie posłanie, Przemysł 11. marca 1804; — Tenże, Archie-rejskoje posłanie, Wielopole 3. listopada 1804, zob. Nr. 14764 (DS.).

30165. **Z. Rosyjski.** R. 1805 Mowa Czackiego, zob. Nr. 5618; także: Dz. wileński 1805 III.; — Mowa Strzeleckiego, tamże; — Uniwersytet wileński i podwładne mu szkoły, tamże; — Zadanie do nagrody podane od Uniw. wileńskiego. 1805; — Szkoły w Bojanowie. Popis z 1805, 1807, 1810 i 1811 (E. III. str. 479); — Skoraszewski J. M., Egzamin koll. Nobilium w Piotrkowie 10. marca 1805, Gdańsk 1805 (DS.).

30166. Franko L., Hranicznyj staw, epizod iz 1805 r., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXV.

30167. **Z. Austriacki.** Chotkowski Wł. ks., Ostatnie lata Benedyktynów w Tyńcu (kilka dok.), Prz. powsz. 1900, Odb. Krak. 1900.

Wojna 1806—1807, zob. Nr. 28111 do 28122.

30168. R. 1806. Hoszkievicz K., Mowa patriotyczna do obyw. w Poznaniu w kościele 16. listop 1806, Kalisz 1806 DS., zob. Nr. 5628.

Nr. 5631 należy pod r. 1795, zob. Nr. 27926.

30169. **Księstwo warszawskie.** R. 1807. (Kościuszko), Essai sur la nouvelle constitution à donner à la Pologne, Stoutgard 1807, zob. Nr. 27926.

30170. **Preussische Politik 1807—1815,** hrsg. v. Hassel P., Publ. aus d. preuss. Staatsarch. t. VI., zob. Nr. 29042; — Briefwechsel R. Willi. III. und Louise mit Alexander I., zob. tamże.

30171. R. 1807. Memoryał ks. A. Czartoryskiego z r. 1807, Sbornik ist. imp. obszcz. t. 6., zob. Nr. 28808.

30172. R. 1807. Lettre d'un ministre de Pologne sur les affaires de Hongrie (3 edycje, 1807?), b. r. (E. IX.) DS.

Pokój tyłżycki, zob. Nr. 28122.

30173. R. 1807. Vandal A., Les instructions données à M. de Caulaincourt après de Tilsitt, 12. novembre 1807, Revue d'histoire diplomatique 1890 Nr. 1.

Korespondencya Napoleona I. z gener. Savarym r. 1807, Sbornik ist. imp. obszcz. t. 83., zob. Nr. 28808; — Stosunki Rosyi z Francją 1807—1808, tamże t. 88; — Poselstwo hr. Tolstoj w Paryżu (1807—1808), tamże t. 89.

30174. **Źródła** do hist. pułku lekkokonnego gwardyi Napoleona I., wyd. Rembowski A. (1899), zob. Nr. 28959.

30175. R. 1807. Mowa Józefa Kossowskiego r. 1807 w kośc. kłodawskim, b. m. i r. DS.

30176. R. 1808. Dwa listy Tadeusza Kościuszki pisane 1808 r. do Karoliny Sapieżanki 1° v. Teod. Potockiej, 2° v. Stanisł. Sołtykowej, Prz. powsz. 1900 III., zob. Nr. 27926.

30177. Letre écrite en 1808 par un Polonais à Malte-Brun, zob. Nr. 28176.

30178. R. 1808. Kamieński J., Mowa w Łomży d. 1. maja 1808 w dzień wprowadzenia kodeksu Napoleona do ks. warszawskiego, b. m. i r. DS.

Zob. Nr. 19780.

30179. **Z. Rosyjski.** R. 1808. Kossakowski K. J. N., Mowa przy pierwszym zdawaniu sprawy Tow. dobr. w Wilnie na publ. pos. 14. maja 1808, Wilno 1808 (Toż w: *Dziejach dobrocz.* 1820); — Reddig J., Kazanie na zwołanie wyborów gub. wołyńskiej 20. lipca 1808 (DS.).

30180. **Księstwo warszawskie. R. 1809.** Woronicz J. P., Kazanie przy pierwszym otwarciu sejmu głównego księstwa warszawskiego d. 10. marca 1809, Warsz. 1809 DS., *zob.* Nr. 5672.

30181. Niemcewicz J. U., Pochwała pogrzebowa Ignacego Potockiego, marszałka W. Ks. Lit., miana na posiedz. publicznem Towarzystwa d. 22. grudnia 1809, Warsz. 1809 DS.

30182. **Z. Austriacki. R. 1809.** Dwa dokumenty do r. 1809, Wachnianin N., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.

Galicya r. 1809, zob. Nr. 28186.

30183. **Z. Rosyjski. R. 1809.** Ukaz 31. stycznia 1809 o cenzurze, b. m. DS.

30184. **R. 1810.** Konwencya r. 1810 przeciw odbudowaniu Polski, Askenazy Sz., Kwart. hist. 1897, *zob.* Nr. 28195.

30185. **Ks. warszawskie. R. 1810.** Gley Gerard, Rapport J. O. księciu de Eckmühl, marszałkowi państwa francuskiego, względem rozmiaru i separacyi dóbr księstwa łowickiego podany, Skierniewice 1810 DS.

30186. Niemcewicz J. U., Mowa na publicznym obchodzie pogrzebu St. Nałęcz Małachowskiego d. 5. stycznia 1810, Warsz. b. r., *zob.* Nr. 27696.

30187. **Z. Rosyjski. R. 1810.** Prawidła o egzaminach urzędników medycznych 15. lipca 1810 (po ros.) DS., *zob.* Nr. 5706.

30188. **R. 1811. Sejm ks. warszawskiego.** Łancucki J. W., Przy otwarciu sejmu głównego warszawskiego 9. grud. 1811, Warsz. b. r. DS., *zob.* Nr. 5710.

30189. Zapiska wyszcząsające odobrennaja w 25. deń maja 1811 o przedpołożeniach kaszielno czastnych pansionow (Toż po pol.: o zamiarach względem prywatnych pensyj), 1811 DS.

30190. Rachunek roczny przychodu i rozchodu kasy wileńskiego Tow. dobrocz. od dnia 1. stycznia 1811 (corocznie do r. 1863) DS., *z b.* Nr. 5747.

Wojna 1812 r., zob. Nr. 28196–28221.

30191. **R. 1812** Korespondencya Bignona, Askenazy Sz., Bibl. warsz. 1896 t. I., *zob.* Nr. 28227.

30192. **Sejm 1812 r., zob. Nr. 5735; —** Konfederacya generalna Królestwa polskiego do wojska narodowego, Działo się w Warszawie 30. czerwca 1812, b. m.; — Czartoryski A. K., Odezwa, Konfederacya generalna do wszystkich mieszkańców 30. czerwca, Warsz. 1812 (całoark. plakat); — Biernacki Ign. G., Posła Ostrzeszowskiego uwagi nad zaprowadzić się mianym rządem Polski, Warsz. 1812 (DS.).

30193. Zaubert K., Predigt zum Andenken an das felerliche Bündnis der poln. Nation, Warsz. 1812 DS.

30194. **R. 1812.** Wybicki J., Mowa do Najj. cesarza Francyi na d. 11. lipca 1812 w Wilnie i odpowiedź Napoleona, 1812 (wiele wydań) DS.

30195. **Litwa 1812 r., zob. Nr. 5737; —** Od komissyi tymczasowego rządu X. litewskiego wszystkim zwierzchnościom departamentowym, municypalnym i wiejskim, b. m. i r.; — Odezwa komisji tymczasowej rządu ks. litewskiego, b. m. i r. (Wilno 1812); — Odezwa do obywateli od komisji rządu X. litewskiego 6. lipca 1812 (DS.).

30196. Bogusławski J. K., Pour la fête de Sa Majesté l'Impératrice et la Reine Louise Marie le 25. aout l'an 1812 au Public de Vilna, b. m. i r. DS.

30197. **R. 1812.** List ks. de Bassano, akcesy do konfederacyi, pismo konfed. z 29. paźdz. 1812 i t. d., Dębicki L., Z teki polit. Puław, Przew. nauk. lit. 1885 i w dziele: Puławy.

Nr. 5746: Zbaraviensium (nie: Zborovienium).

30198. **R. 1813.** Odwrót Francuzów, pismo łóm. z niem., Wilno 6. stycz. 1813 DS.

30199. Plan twierdzy Częstochowy w r. 1813 DS.

30200. **R. 1813.** Discours de S. M. l'empereur adressé a MM. les officiers polonais près de Fulda le 28. Octobre 1813, Askenazy Sz., Napoleon a wojsko polskie 1813, Kwart. hist. 1899.

30201. Dzierżkowski H. A., Mowy d. 3. listop. 1813, Warsz. 1822.

30202. Listy polskiej damy (przyczynek do naszych dziejów), Pełowski S., Dz. pol. 1895 Nr. 284–347, 1896 Nr. 5–90.

30203. **R. 1814.** Appel aux Alliés et au peuple Anglais en faveur de la Pologne, traduit de l'Anglais, Paris 1814, *zob.* Nr. 5761.

30204. Marchocki, Z mowy 25. grudnia 1814 jako w dniu naznaczonym na obchód za przywrócony pokój w Europie, 1814 DS.

30205. Zdanie sprawy z 4 lat Tow. przyj. wiedz p. Staszica, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1817, *zob.* Nr. 21202.

30206. De Migne, Discours au discours de M. le gen. Sokolnicki à Nancy 14. Juin 1814 en mémoire de Stanislas le Bienfaisant, Nancy 1814 DS., *zob.* Nr. 5769.

30207. Sarnicki Daniel, Kazanie podczas kapitulu prowincjałskiej w kościele Franciszkanów 9. paźdz. 1814, Kalisz 1815 DS.

30208. **Kongres wiedeński, zob. Nr. 28253; —** Conventions conclues entre les cours de Vienne, de St. Petersbourg et de Berlin, à Vienne le 3. de Mai 1815, Vienne 1815; — Du Pradt, Du Congrès de Vienne, Paris 1815 t. 2, *zob.* Nr. 28253; — Korespondencya Pozzo di Borgo. *zob.* Nr. 28258; — Korespondencya Castelaraghy, *zob.* Nr. 28252; — Korespondencya Talleyranda, *zob.* Nr. 28253.

30209. (Massonia), Miklaszowski J., Głos B., sekretarza Spr. i Dosk. St. osobnego nazwiska orzeł biały przywrócony pod wschód, w czasie instalacyi, Siedlce 1815 DS., *zob.* Nr. 6770.

30210. **Z. Rosyjski. R. 1815.** Ustawy dotyczące się bibl. Uniw. wileńskiego, Wilno 1815 DS.

II. Kroniki.

1. Zbiory kronik.

5800—5816.

30211. Lipomanus Aloys, *Historia de vitis Sanctorum*, Romae 1551, Lovanii 1564, 1568, 1571 t. 2, emend. et auxit Surius L., Venetiis 1581 t. 6; — Surius L., *Historiae de Vitis Sanctorum*, zob. Nr. 5801; 4. ed. Augustae Taurin. 1875 t. 13.

30212. *Acta Sanctorum* Bollandistarum, zob. Nr. 5801; do r. 1894 t. 62 (4. Novembris).

30213. *Corpus scriptorum ecclesiasticorum latinorum*, Vindob. 1866—1897 t. 34; — *Bibliotheca scriptorum Teubneriana*, Lipsiae 1875—1893 t. 9.

30214. *Bibliotheca patristica medii aevi*, Paris 1879—1880 t. 6, zob. Nr. 5807.

30215. *Analecta Franciscana*, zob. Nr. 5809; t. III. 1897 (*Chronica XXIV. Generallium Ordinis Minorum*).

R: Fijałek J., *Kwart. hist.* 1898

30216. Fabricius J. Aib., *Bibliotheca latina mediae et infimae aetatis*, Hamb. 1734—1746 t. 6; suppl. Schoettgenii, ed. Mansi J. D., Patavii 1754 t. 6; nowe wyd. Florentiae 1856 t. 6.

30217. Grässe J. G. Th., *Lehrbuch einer allgem. Literärgeschichte*, Leipzig 1837—1859 t. 4 (t. IV.: Register).

Pisarze zakonni, zob. *Zakony* (Nr. 13231—13807).

30218. Potthast A., *Bibliotheca historica medii aevi*, zob. Nr. 5813; 2. wyd. Berlin 1896 t. 2.

R: Dümmler E., *Centralblatt f. Bibl.-Wesen* 1896 XIII.; Winkelmann, Sybels H. Z. 1899.

30219. Chevalier U., *Répertoire*, zob. Nr. 5814; *Supplément*, Paris 1888; — Tenze, *Répertoire* (*Topo-bibliographie*), Paris 1894—1900 (3 Fasc. do litery J włącznie).

30220. Büdinger M., *Die Universalhistorie im Mittelalter*, Denk. d. Akad. Wien, phil.-hist. Kl. 1900 XLVI.

30221. Beckmann J., *Literatur der älteren Reisebeschreibungen*, Göttingen 1807, zob. Nr. 5816.

5817—5882.

30222. Mitzler de Kolof, zob. Nr. 5821; Vars. 1761—1776 t. 5 (por.: Muczkowski, *Rocz. tow. nauk. krak.* 1851 XX. str. 174); t. I. i II., zob. Nr. 5669; t. III., zob. Nr. 5821;

t. IV. (Długosz, J. G. Kraus, Hoppius); t. V. Vars. 1776 (co zawierał, nie wiadomo).

30223. *Monumenta Poloniae historica*, *Pomniki dziejowe Polski*, zob. Nr. 5822; t. VI. Krak. 1893.

Zawiera: Ph. Callimachi *Hist. rr. gestarum per Vladislaum Poloniae et Hungariae regem*; Tegoż *Vita et mores Gregorii Sanocei*; Tegoż *Vita et mores Sbignei Cardinalis*; *Fontes Olivenenses*; Brunonis *Vita quinque fratrum*; Nicolai de Cracovia *Chron. monast. Clarotumbensis*; *Miracula s. Johannis Cantii*; Cat. episc. Vratislav.; *Variae cod. Vratislav.*; J. Długossii *Vitae episc. Plocensium*; Tegoż, *Articuli de incorporatione Masoviae*; *Articuli a ducibus Mas. 1426 et 1428*; *Calendarii cracov. notae hist.*; *Annalium polon. fragmentum*.

R: I.: A. M., *Ztschr. f. slav. Lit.* v. Schmalzer 1866 II.; *Nywa*, Lwów 1866 Nr. 5, 6; IV.: *Dod. Prz. tyg.*, Warz., 1894 II.; VI.: *L. Z.*, *Ateneum* 1893 III.; *Kraj* 1893 Nr. 22; por.: *Anzeiger d. Akad.* d. Wiss., Krak. 1893 str. 165—176.

30224. *Fontes rerum polonicarum in usum scholarum*, Leopoli 1899 (I.: Galli Anonymi *Chronicon*, zob. Nr. 30398).

30225. Pertz G. H., *Monumenta Germaniae*, zob. Nr. 5824; *Scriptores* t. XXIX. (1893).

XXIX.: Perlbach M., *Ex rerum Polonicarum Scriptoribus saec. XII. et XIII.*

30226. *Miscelanea polon. hoc est script. rerum polon. et pruss. collectio*, ded. J. A. Załuski, vol. I.—III., Dantisci et Vars. 1763 DS.

30227. Uphagen Jan., *Ehrenrettung der ältesten polnischen Geschichtschreiber gegen gründlich. Nachricht von den Herzg. v. Pommern Danziger Linie*, 1774 DS.

30228. Szaraniewicz I., *O źródłach służących do głębszego poznania dziejów kraju ojczystego* (odczyt), Szkoła, Lwów 1870, Odb. Lwów 1870.

30229. Kętrzyński W., *O rocznikach polskich*, *Roz. hist. fil.* Akad. XXIV., Odb. Krak. 1896; — Tenze, *Kwart. hist.* 1898 str. 374—393; — Perlbach M., *Die Anfänge der poln. Annalistik*, *Neues Archiv f. ältere deutsche Geschichtskunde* 1898 XXIV.

R: Gorzycki K., *Muzeum* 1897; por.: *Anzeiger Akad.*, Krak. 1896.

30230. *Annales Russici* (*Russkaja lietopis*), zob. Nr. 5842; *Petersb.*, Akad. nauk. 1767—1795 DS.

30231. **Połnoje sobranije** russkich lieto-pisej, zob. Nr. 5843; 1846—1862 t. 9, 1885 t. X., 1897 t. XI., 1889 t. XVI.

X., XI.: Lietopisnyj sbornik (c. d. IX.);

XVI.: Lietopisnyj sbornik imienujemyj lietopisju Awraamki.

Ukazatel t. II. (K—Th) do 8 tomów, Petersburg. 1898.

R: II M, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.

30232. Lietopisy po Laurentiewskomu spisku, izd. Byczkow (3 wyd. = 2 wyd.), Petersburg. 1897.

30233. **Russkija lietopisy**: I. Lietopis patriarcha Nikifora, II. Lietopis Perejastawlja Susdalskawo, III. Chronika russkaja (liet. prof. Daniłowicza), izd. Bielkorukow, Moskwa 1898.

30234. Hruszewskij M., Wyimki z żereł do istorii Ukrainy-Rusy do połowiny XI. w., Lwów 1895 (w przekładzie ruskim).

R: M. N., Kij. Star. 1895.

30235. Skobelskij P., Zhadki o Rusy w żerełach nimeckich X. i XI. stolitia, zob. Nr. 24491; Spraw. dyr. gimn. akad., Lwów 1880; — Karpow G., Krytyczeskij obzor razrabotki gławnych russkich isto-cznikow do istorii Małorossii, zob. Nr. 28858.

30236. **Szachmatow A.**, Ischodnaja toczka lietoscislenija powiesti wremien-nich liet, Żurn. min. nar. prosw. 1897 t. CCCX; — Tenże, Chronologia drewnijszych russkich lietopisnich swodow, tamże; — Tenże, Drewnijszija redakcii powiesti wremien. liet, tamże CCCXIII; — Tenże, O naczalnom kijewskom lietopisnom swodie, tamże CCCXIV; — Tenże, Obszczerrusskije lietopisniji swody XIV. i XV. wiekow, tamże 1900 CCCXXII.

30237. Kirpicznikow A. I., K' literaturnoj istorii russkich lietopisnich skazanij, por.: M. H., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX; — Istrin W., Chronografy w ruskoj literaturie, Wizant. wrem. 1893 V., zob. Nr. 28399.

Hist. lit. ruskiej, zob. Nr. 21282.

30238. Prochaska A., O wydawnictwie pomników dziejopisarstwa litewsko-ruskiego, zob. Nr. 28448.

Najdawniejsze pomniki, zob. Nr. 6633 i 6634.

30239. **Scriptores** rerum Silesiacarum, hrsg. v. Stenzel G. A., Breslau 1835—1851 I.—V.; vom Vereine für Gesch. u. Alterthum

Schlesiens, tamże 1871—1894 VI.—XIV., zob. Nr. 5860.

XI.: Schweidnitzer Chronisten d. XVI. Jahrh.;

XII.: Geschichtsschreiber Schlesiens d. XV. Jahrh. (poprawić Nr. 5860);

XIII.—XIV.: Politische Corresp. Breslaus 1469—1490.

30240. Henelius ab Hennenfeld, N. Silesiographia. Vratisl., Lipsiae 1704; Földner Jos. Jac., Bio-et Bibliographia Silesica (Johannis Chron., Anon. Chron. Princ. Polon., Sigism. Rosicii Chronica, Laur. Corvini Silesia), Liess 1729 (E., Potthast, Bibl. hist.: Lauban 1731), zob. Nr. 23784.

30241. **Scriptores** rerum Prussicarum, zob. Nr. 5866 [poprawić w treści tomów: I.: Wulfstans Reisebericht; Chronik von Oliva; Beilagen z. Dusbürg (podane błędnie pod t. V.)].

30242. **Monumenta** historiae Warmiensis, zob. Nr. 5876 (poprawić: t. III. i VIII.: Scriptores rerum Warmiensium, hrsg. v. Woelky C. P. u. Saage J. M., Braunsberg 1866, 1887).

30243. **Hipler Fr.**, Bibliotheca Warmiensis oder Literaturgesch. des Bisthums Ermland, I. Abriss der ermländischen Literaturgesch. u. Spicilegium Copernicanum, Braunsberg u. Leipzig 1872.

30244. Pölschau J., Die livländische Geschichtsliteratur, zob. Nr. 24117.

5883—5921.

30245. **Scriptores** rerum Bohemicarum, zob. Nr. 5885.

III.: Annales Pulkawae et Benessii de Hořowic.

30246. **Fontes** rerum Bohemicarum, zob. Nr. 5886, Prameny dějin českých, vydávané z nadání Palackého (ed. Emler J.), Prague 1873 I., 1874 II. 1., 1875 II. 2., 1878 III., 1884 IV., 1893 V.

IV.: Chronicon Aulae regiae, Franciscus Pragensis, Benessius de Weitmil;

V.: (wyd. Emler J., Gebauer J. i Goll J.) Pulcavae Chron. Boh., Laur. de Brzezowa Hist. Hussitica et alia, Chron. Universit. Prag., Chron. Bartossek de Drahonitz et Addit.

30247. Deutsche Chroniken aus Boehmen, hrsg. v. Schlesinger L. im Auftrage d. Ver. f. Gesch. der Deutschen in Boehmen, Prag 1879 I., 1881 II., 1884 III.

I.: Chron. d. Stadt Elbogen 1471—1504;

II.: Simon Hüttels Chron. d. Stadt Trautentau 1484—1601;

III.: Deutsche Chroniken d. Stadt Eger.

30248. **Palacky Fr.**, Würdigung, 2. wyd. tyt. Prag 1866; — Ungar K., Bohemia docta (nie: data), Pragae 1776—1780 t. 3; — Sahiny K., Dějepis literatury československé staré a střední doby, Praga 1866.

30249. **Bachmann Ad.**, Beiträge z. Böhmen's Gesch. und Geschichtsquellen, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. 1900 XXI.

30250. **Schard S.**, Historicum opus in quatuor tomos divisum, Basil. 1574, 2. ed. Giessae 1673 t. 1; — Freher M., Rerum Germanicarum scriptores, 2. ed. 1624; — Leibnitiuss, Accessiones; — Eccardus J. G., Corpus, 2. ed. Frankof. 1743 (poprawić Nr. 5869); — Goldast M., Rerum Alamannicarum scriptores, Frank. 1616, 2. ed. 1661, 3. ed. cura Senckenberg H. Ch., tamże 1730; — Heineccius J. M. et Lenckfeld J. G., Scriptores rerum German., Franc. 1707; — Hoffmann Chr. G., Nova scriptor. ac monument. collectio, Lipsiae 1731 t. 2.

30251. **Jaffé Ph.**, Bibliotheca rerum Germanicarum, Berolini 1864—1873 t. 6.

I. MM. Corbeiensia; II. MM. Gregoriana; III. MM. Moguntina; IV. MM. Carolina; V. MM. Bambergensia (Vita Ottonis episc. Bambergensis etc.); VI. MM. Alcuiniana.

30252. **Monumenta Germaniae**, ed. Pertz, zob. Nr. 5869.

Scriptores: I. Auctores antiquissimi, t. I 1., 2. do XIII, 1. (1877—1894) zawierają: I. 2. Eugippi vita s. Severini; V. I. Jordanis Romana et Getica; XII. Cassiodori Variae;

2. SS. rr. Merovingarum: I. Gregorii Turonensis opera; 2. Fredegarii et aliorum chronica, Vitae Sanctorum;

3. SS. rr. Longobardicarum et Italicarum saec. VI.—IX.;

4. SS. rr. Germanicarum: 1—2. Annales et chron. aevi Carolini; 3. Annales aevi Saxonici; 4. Ann. aevi Carolini et Saxonici; 5—12. Ann. aevi Salici; 13—15. Suppl. tomorum 1—12; 16—19. Annales aevi Suevici; 20. Suppl. ad 1—12 et Chron. aevi Suevici; 21—22. Chron. Helmoldi, Hugonis a s. Victore, Gisleberti, Gotifredus Viterb., Martinus Oppav. etc.; 23. Chron. aevi Suevici; 24. Suppl. 16—17, Chron. minora saec. XII. et XIII., Gesta saec. XII. et XIII.; 25. Gesta saec. XIII.; 26. Ex rr. Franco-gallicarum scriptoribus, Ex hist. auctorum Flandrensium; 27—28. Ex SS. rr. Anglicarum saec. XII. et XIII.; 29. Ex rr. Danicarum, Pol. Ung. SS. saec. XII. et XIII.; 30. Suppl. ad 16—25;

5. Libelli de lite imperatorum et pontificum saec. XI. et XII. t. 3;

6. Scriptores qui vernacula lingua usunt, Deutsche Chroniken t. 5.

Por.: Archiv der Ges. f. ältere deutsche Geschichtskunde, Frankf. a. M. 1820—1822 I.—IV. (v. Büchler J. L. u. Dümge C.), 1824—1874 V.—XII. (fortgesetzt v. Pertz G. H.); Neues Archiv f. ältere deutsche Gesch., Hannover 1876—1900 I.—XXV.

30253. **Scriptores rerum Germanicarum in usum scholarum**, zob. Nr. 5892.

Zawiera: Annales Fuldenses (1891); Lamperti monachi Hersfeldensis opera (1894); Reginonis Chronicon (1890); Thietmari Merseburgensis episcopi Chronicon (1889); MM. Erphesfurtensia (1899).

30254. Die Geschichtsschreiber der deutschen Vorzeit, zob. Nr. 5893, Berlin 1849 (od 1878 Lipsk) do 1892 t. 92, od r. 1885 wychodzi drugie wyd. poprawione.

30255. **Die Chroniken** d. deutschen Städte vom XIV. bis ins XVI. Jahrh., zob. Nr. 5894, do r. 1899 t. 26.

30256. **Wattenbach W.**, Deutschlands Geschichtsquellen, zob. Nr. 5895; 6. wyd. 1893—1894.

30257. **Lorenz O.**, Deutschlands Geschichtsquellen, zob. Nr. 5897; 3. wyd. 1886—1887.

30258. **Vildhaut H.**, Handbuch der Quellenkunde zur deutschen Geschichte, I. (bis z. Ausgange d. Staufer) Arnsherg 1898, II. (bis z. Auftreten d. Humanismus) 1900.

30259. Schultze W., Die Geschichtsquellen der Provinz Sachsen im Mittelalter und in der Reformationszeit, Halle 1893 (por. rec.: P. M., Centralblatt f. Bibl. Wesen 1893 X.).

30260. **Fontes rerum austriacarum**, Oesterreichische Geschichtsquellen, hrsg. von der hist. Commission d. kais. Akad. d. Wiss. in Wien, Wien 1855—1892.

I. Abth.: Scriptores t. 5;

II. Abth.: Diplomata et acta t. 47, zob. Nr. 844.

30261. **Rerum Hungariae scriptores varii**, Francof. 1600; — Acta Sanctorum Ungariae, Tyrnav. 1743 t. 2.

30262. **Pray et Frölich**, Annales veterum Hunorum et Hungarorum, Viennae 1763—1767 4 partes.

30263. **Florianus Matthias**, Historiae Hungaricae fontes domestici, pars I.: Scriptores, Lipsiae 1881—1884 I.—III., Budapestini 1885 V.

30264. **Kaindl R. Fr.**, Studien zu den Ungarischen Geschichtsquellen, I.—XII., Arch. f. österr. Gesch. t. 81., 82., 84., 88., Odb. Wien 1894, 1898, 1900.

R.: Kętrzyński S., Kwart. hist. 1897; Perlach M., tamże 1900.

30265. Bogdan J., *Vechile cronice Moldovenesci*, Bucuresci 1892.

5922—5964.

30266. *Rerum Britannicarum scriptores*, do r. 1891 t. 228.

30267. Hardy T. D., *zob.* Nr. 5924; vol. III. 1862—1871 (do r. 1327).

30268. *Collection de chroniques Belges*, do r. 1892 t. 86, *zob.* Nr. 5925; — *Collection des chroniqueurs et trouvères belges*, publiée par l'Acad., Bruxelles 1863—1892 t. 66, *zob.* Nr. 5926.

30269. Pirenne H., *Bibliographie de l'histoire de Belgique*, Gand. 1898.

30270. *Corpus scriptorum hist. Byzantinæ*, *zob.* Nr. 5920; 1828—1897 I.—L.

30271. *Fontes rerum Byzantarum*, Sumptibus Acad. caes., accuravit Regel W., Petropoli od r. 1893.

30272. Papadopoulos-Kerameus A., *Fontes hist. imperii Trapezunti*, Petropoli 1897; — Tenze, Hierosolimike Bibliotheka, Petersb. 1897 t. 3; — Tenze, *Analecta*, Petersb. 1898.

30273. Krumbacher K., *Geschichte der byzantinischen Litteratur*, München 1891, 2. wyd. 1898 (z bibliografią); por. też: *Byzantinische Ztschr.*, hrsg. v. Krumbacher K., Leipz. od r. 1892; *Wizantijskij Wremiennik*, Petersb. od r. 1894.

30274. Langebek J., *Scriptores rerum Danicarum*, *zob.* Nr. 5933; Hafniae 1773 do 1774 I.—III., 1776—1792 (cura Suhin P. Fr.) IV.—VII., 1834 VIII., 1878 IX.; — Lapenberg J. M., *Dänische Annalen*, ein Nachtrag zu Langebeks SS. rr. danicarum, Archiv f. Staats- u. Kirchengesch. der Herzogthümer Schleswig etc. 1834 II., Odb. Altona 1834.

30275. Erslev Kr., *Kilderne til Danmarks Historie i Middelalderen* (1000 do 1450), København 1892; — Schäfer D., *zob.* Nr. 5934; Hannover 1873.

30276. *Société de l'histoire de France*, *Ouvrages publiés par la...*, Paris od r. 1834 (z górą 200 t.).

30277. *Collection de textes pour servir à l'étude de l'histoire*, Paris od r. 1886.

30278. *Histoire littéraire*, *zob.* Nr. 5941; 2. wyd. Paris 1865—1894 t. 24.

30279. *Recueil des historiens des croisades*, Paris 1841—1887 t. 13 (poprawić Nr. 5945).

30280. *Publications de la Société de l'Orient latin*, Sér e historique, Genève od r. 1878.

30281. Ughelli, *Italia sacra*, Romae 1644 do 1662, 2. wyd. pomnożone przez Coleti M., Venetiis 1717—1722 t. 10.

30282. Muratori L. Ant., *Scriptores*, *zob.* Nr. 5950; *Mediolani* 1723—1751 t. 25, w 28. lub 29. vol. *Indices chronologici*, Aug. Taurin. 1885.

30283. *Miscellanea di storia Italiana*, Torino od r. 1862 (do r. 1894 t. 31); — *Documente di storia Italiana*, Firenze 1867—1889 t. 9; — *Bibliotheca historica Italica*, Mediolani 1876—1885 t. 4.

30284. *Fonti per la storia d'Italia* pubblicate d. istituto stor. italiano, Roma 1887 do 1898 (w r. 1898 wyszedł t. XXXI., ale nie wydano wszystkich poprzednich).

30285. *Cronache dei secoli XIII. e XIV.*, Firenze 1876; *Cronache Fiorentine*, publ. per Gherardi, Firenze 1876; — *Monumenta hist. Parmae*, 1856—1869 t. 12 (poprawić Nr. 5952); — *Cronache Romane*, Roma 1876 I.; — *Cronache Veneziane*, publ. per Monticolo G., Roma 1890; — *Cronache Veronesi*, publ. per Cipolla C., Venezia 1890.

30286. Manzoni L., *Bibliografia statua-ria e storica italiana*, Bologna 1878—1879 t. 2; — Cerotti Fr., *Bibliografie di Roma medievale e moderna*, cura Celani E., Roma 1893. vol. I.: *Storia eccles.-civile*.

30287. *Quellen zur schweizerischen Gesch.*, *zob.* Nr. 5960 (od r. 1877—1894 t. 14).

30288. Wyss G., *Gesch. der Historiographie in der Schweiz*, Bern 1894.

30289. *Monumenta Slavorum meridionalium*, *zob.* Nr. 28781.

Szwecya, *zob.* Nr. 5962.

30290. Warmholtz C. G., *Bibl. hist.*, *zob.* Nr. 5963; Register af Aksel Anderson, Upsala 1889.

30291. Lonicer Phil., *Chronicorum Turcicorum* tom 3 in 1 vol., Frankof. 1578 DS

2. Zbiory pamiętników.

5965—6038.

30292. *Scriptores rerum Polonicarum* collectore Chr. Theoph. Lud. S(ornir) (Soliconius, Fredro, Kobierzycki, Kojalowicz, Zawadzki), t. I—III. Amstelod. 1698—1699 DS.

30293. **Pamiętniki** z ośmnastego wieku, Poznań, nakład Jana K. Żupańskiego, 1860 do 1875.

- I.: Pam. o rewolucyi polskiej z r. 1794 jen. kwater. de Pistor; Dzień 17. i 18. kwietnia 1794 przez naoczego świadka znaleziony w pap. Kamienieckiego; Pam. Jana Kilińskiego (1860);
- II.: Pam. Józefa Zajaczka, albo rew. 1794; Pam. Filipa Lichockiego, prez. Krakowa z r. 1794; Dod. mapy i plany bitew pod Racławicami, Szczekocinami i Maciejowicami (1862);
- III.: Pam. legionów we Włoszech J. H. Dąbrowskiego (1864);
- IV.: Hortenzyusz St. Albin, Sułkowskiego jen. życie i pam. o rewolucyi 1792 do 1794, o wyprawie tyrolskiej i egipskiej, z portretem (1864);
- V.: Drugi rozbiór Polski z pam. Siewersa (1865);
- VI.: Wojna w Polsce 1770 i 1771 z pam. jen. Dumourieza (1865);
- VII.: Czasy St. Augusta przez jednego z posłów Wielkiego Sejmu (1867);
- VIII.: Woyda Karol, O rewolucyi polskiej 1794 (1867);
- IX.: Moszczeński Adam, Pam. do hist. polskiej w ostatnich latach Aug. III. i pierwszych St. Poniatowskiego; Kosmoskiego St. Pam. z końca XVIII. w. (1867);
- X.: Kalinka W., Ostatnie lata pan. St. Augusta, 2 części (1868);
- XI.: Pam. Ogińskiego Michała, t. 4 (1870 do 1873);
- XII.: Listy Hugona Kołłątaja z emigracyi 1792, 1793, 1794, zebrał Siemieński L. (1872);
- XIII.: Pam. jen. Lwa Mikołajewicza Engelharda, z notami i dok. (1873);
- XIV.: Radom i Bar 1767—1768, Dziennik wojennych działań Piotra Kreczelnikowa w Polsce i jego koresp. z Repninem (1874);
- XV.: Pam. Wawrz. hr. Engeströma, pośła szwedzkiego w czasie Sejmu czteroletniego (1875).

R: Czas 1867 Nr. 84; Liske X., Sybels Hist. Ztschr. VIII., XVIII; por.: Pamiętniki XVIII. w., ich wartość i podanie ceny, Kruk. 1895.

30294. *Scriptores rerum polonicarum*, zob. Nr. 5996 i 28961.

XVI.: Temberski St., *Annales* 1647—1656; XVII.: Wielowieki (1620—1629).

30295. *Die preussischen Geschichtsschreiber d. XVI. u. XVII. Jahrh.*, zob. Nr. 6000.

1., 2.: Simon Grunau; 4., 5.: Elbinger Chronik.

30296. Toeppen M., *Die Elbinger Geschichtsschreiber und Geschichtsforscher in kritischer Übersicht vorgeführt*, Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. 1893 XXXII. str. 1—200.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1894.

30297. Wierzbowski T., Biblioteka zapomnianych poetów i prozaików polskich XVI. do XVIII. w., zob. Nr. 6001.

- III.: Zbylitowski A., Wieśniak;
- IV.: Orzechowski St.: Książki o ruszeniu ziemie polskiej przeciw Turkowi;
- V.: Anny Memoraty łacińskie wiersze 1640—1644;
- VI.: Napomnienie polskie ku zgodzie;
- VII.: Komedya Justyna i Konstancy Marcina Bielskiego 1557;
- VIII.: Seklucyan J., Pieśni duchowne a nabożne;
- IX.: Zwrócenie Matyasza z Podola;
- X.: Pudłowski Melchior i jego pisma;
- XI.: Dobrego zdrowia rządenie 1532 i Nauka ku strzeżeniu od zarażenia powietrza 1543;
- XII.: Radziwiłł Jerzy, Pam. z lat 1556 do 1575;
- XIII.: Zdanie wolnego szlachcica na sejmiki z r. 1608;
- XIV.: *Fidelis subditus* w red. I. z r. 1543.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1897 i 1898.

30298. **Biblioteka** pisarzy polskich, wyd. Akad., zob. Nr. 6003. Do r. 1900 wyszły:

- 11.: Rozmowa Polaka z Litwinem 1564;
- 12.: Jana Mrowińskiego Płoczywłosa Sta-
dło małżeńskie 1561;
- 13.: Historya prawdziwa, która się stała
w Landzie mieście niemieckiem 1568;
- 14.: Henryka Korneliusza Agryppy O śla-
chetności a zachości płci niewieściej,
przekład Macieja Wirzbięty 1575;
- 15.: Teodora Zawackiego Memoriale oeco-
nomicum abo pamięć robót i wszela-
kiego dozoru gospodarskiego 1616;
- 16.: Hermana Schottena O cnocie abo ży-
wocie człowiekowi przystojnym;

- 17.: Stanisława Słupskiego z Rogowa Zabawy orackie 1618 i Władysława Stanisława Jeżowskiego Oekonomia 1633;
- 18.: Piotra Cieklińskiego Potrójny z Plauta 1597;
- 19.: Orichoviana, *zob.* Nr. 29522;
- 20.: Historia prawdziwa o przygodzie żałosnej książęcia fińlandzkiego Jana i królowny Katarzyny 1570;
- 21.: Jakóba Górskiego Rada pańska 1597;
- 22.: Postępek prawa czartowskiego przeciw narodowi ludzkiemu 1570;
- 23.: Mikołaja Reja Krótka rozprawa między trzema osobami: panem, wójtem a plebanem 1543;
- 24.: Trzy broszury prawne z r. 1607 i 1612;
- 25.: Mikołaja z Wilkowiecka Historia o chwalebnym zmartwychwstaniu Pańskim;
- 26.: Sebastjana Grabowieckiego Rymy duchowne 1590;
- 27.: Andrzeja Zbylitowskiego Epitalamium na wesele Zygmunta III. 1592;
- 28.: Andrzeja z Kobylina Gadki o skła-dności członków 1535;
- 29.: Historye rzymskie (Gesta Romanorum);
- 30.: Mikołaja Reja z Nagłowic Zwierzy-niec 1562;
- 31.: Historia Trojańska 1563;
- 32.: Historia o Euryalu i Lukrecyi;
- 33.: J. Stoka, M. Podłowskiego i J. A. Kmity Powieści wierszowane 1564 do 1610;
- 34.: Marcina Błazewskiego Setnik przy-powieści uciesznych 1608;

- 35.: Olbrychta Strumieńskiego O sprawie, sypaniu, wymierzaniu i rybieniu sta-wów 1573;
- 36.: Jakóba Zawiszy z Kroczoza Wskró-cenie prawnego procesu koronnego 1613;
- 37.: Stanisława ze Szczodrkowic Roz-mowa pielgrzyma z gospodarzem o nie-kórych ceremoniach kościelnych 1549;
- 38.: Bartosza Paprockiego Dwie broszury polityczne z lat 1587 i 1588;

R: W r 1889: Ateneum IV.: Pieniążek Cz., Prz. powez. IV.; w r. 1891: t. I.—V.: Pydynkowski H., Prz. powez. I.; VI.—XV.: Brückner A., Kwart. hist.; XIII.—XV.: Witkowski St., Prz. powez. IV.; Porębowicz E., Świat Nr 15; Brückner A., Kwart. hist. 1892 (XVI.—XX), 1893 (XXI.—XXIII.), 1894 (XXIV. XXVIII.), 1896 (XXX.), 1897 (XXXI.); Tenże, Ateneum 1900 II.

30299. **Memuary** odnoszacych się do historii południowej Rosji, Kijów 1890 I. (XVI. wiek), 1896 II. (pierwsza połowa XVII. w.).

T. Jewłaszewskij. J. Sobieski, Pochody 1625 i 1628 godów; S. Okolski, G. Boplan, Oswojowanie niewolników; B. Maszkiewicz, przełom K. Mielnika pod redakcją W. Antonowicza.

30300. Rastawiecki Ed., Imionnik cudzoziemców Adama Kazanowskiego, Bibl. warsz. 1853 II.; Szczepanowski Z., Podróznicy włoscy w Polsce, Wędrówiec 1882 I.; Angliści w Polsce, Rzut historyczny, Kalisz 1883 Nr. 26—31.

Historyczne dzieła i pamiątki, zob. Nr. 20912, 21021, 21022, 21156—21160, 21249 do 21257, 23467 (zestawienie chronologiczne).

Historie literatury, zob. Nr. 20029.

Gazety, zob. Nr. 20948, 21044, 21188 do 21191, 21271—21274.

3. Kroniki, Pamiętniki.

(Chronologiczny układ).

6039—6124.

30301. **Herodotus**, *zob.* Nr. 6039—6045 [wyd. Krüger, Leipzig 1881; Abbicht, 1883 t. 5; Stein H., Berlin 1884; inne por.: Bursians Jahrb. t. LXXXIII.; Macan R. W., Lond. 1895; Fritsch A., 1896—1899; Thompson i Hayes, London 1896—1900; tłóm. niem.: Lange Fr., Die Geschichten Herodotos, neu hrsg. v. Güthling O., Univ. Bibl., Leipzig, Reclam Nr. 2201—2206.

30302. Hauvette A., La géogr. d'Hérodote; Revue de philol. 1889 XIII.; — Tenże, Hérodote, Paris 1896; — Meyer E., Forsch. z. alten Geschichte, Halle 1892 I.

30303. Maier G., Land der Skyten bei Herodot, por.: Bursians Jahrb. LVIII.; —

Soltan Fr., Zur Erklärung der Sprache der Skythen, por.: tamże; — Reichardt G., Landeskunde von Skythen nach H., por.: tamże LXXI.; — D'Arbois de Jubainville, La source du Danube chez Hérodote, por.: tamże; — Miszczenko F. G., (Herodota wiad. o krajach Rosji za Scytya), Żurn. min. nar. prosw. 1896, gruzień (por.: Tenże, Herodot, Moskwa 2. wyd. 1888); — Krauth C., Das Skytenland nach Herodot, Jahrb. f. Philol. 1890; — Tenże, Die „sieben Flüsse“ Skythiens nach H., Erfurt 1894; — Müllenhoff, Deutsche Alterthumskunde t. I.

30304. Frölich R. (Herodota wiad. o Czarnem morzu), Budapest 1889 (po węg.).

30305. **Strabo**, *zob.* Nr. 6046—6050; — Strabonis fragmenta, coll. Otto P., Leipzig

1889; — Tozer, *Selections from Strabon*, Oxford 1893; traduction par A. Tardieu, nowe wyd. Paris 1888—1890; — Malgeri E., *Strabone* (lib. VI. tradotto e commentato), Palermo 1896; — Cozza-Luzi G., *Fragmenti del lib. XII. della Geogr. di Strabone*, Studi e docum. di storia e diritto 1897 XVII; — Stemplinger E., *Strabons litterar.-hist. Notizen*, München 1899.

30306. Dubois M., *Examen de la Géogr. de Strabon*, Paris 1891; — Beloch J., *Le fonti di Strabone*; Cozza-Luzi G., *Della geographia*; Pais, *Straboniana*; Ruge, *Questiones*; Meyer P., *Straboniana i inne por.*; Bursians *Jahresber.* LXXVII; — Strabons Bedeutung f. die moderne Geographie, Progr, Halle 1900.

30307. **Plinius Secundus**, zob. Nr. 6051 do 6055; nowe wyd.: Post Jani obitum, Mayhoff C., Leipz. 1890—1897.

30308. Mayhoff K., *Zu Plinius naturalis historia*, Neue Jahrb. f. Phil. 1897 XII; — Tenze, *Fleckeisens Jahrb.* 1897 VII; — Münzer, *Beiträge zur Quellenkritik des Plinius*, Berlin 1898; — Stein Fr., *Die Völkerstämme der Germanen* (objaśnienie Pliniusza i Tacyty), Schweinfurt 1897, por. polemikę w: *Litt.-Centralblatt* 1897 Nr. 29.

30309. **Tacitus**, *Germania*, zob. Nr. 6056 do 6059; wyd. Davis R. F., London 1894; Fourneaux; Oxford 1894; *Germania*, erklärt v. Zernial E., 2. wyd. Berlin 1897; wyd. Müller J. p. t.: *De origine, ritu, moribus ac populis Germanorum*, ed. altera Wien, Prag, Leipz. 1900 [Wölfflin E., *Zum Titel der Germania*, Rhein. Museum 1893 XLVIII; Wuensch R., *De Taciti Germ. cod.*, Marburg 1893; Tenze, *Zur Textgesch. der Germania*, *Hermes* 1897 XXXII.; łóm. franc.: Burnouf J. L., Paris 1896.

30310. Holub J., *Der Name „Germani“ in Tac. Germ.*, *Freiwaldau* 1891; — Lückenbach S., *De Germaniae, quae vocatur Taciteae, fontibus*, Diss., Marburg 1892; — Hirschfeld O., *Der Name Germani bei Tacitus und sein Aufkommen bei den Römern*, *Festschrift f. Kiepert*; — *Bemerkungen z. Tacitus Germania* 3, 16, 20., 23., *Neues Korresp.-blatt* 1895; — Marcks J. Fr., *Kleine Studien zur Germania*, *Festschrift z. Begr. d. Phil. Vers.*, Köln 1895; — Marina G., *Romania-Germania*, 3. ed. Roma-Trieste 1896; — Sehmsdorf E., *Die Germanen in den Balkanländern bis zum Auftreten d. Gothen*, Leipzig 1899; — Stein Fr., *Die Stammes-sage der Germanen*, Erlangen 1899; — Müllenhoff K., *Deutsche Alterthums-kunde t. IV. Hälfte 2.: Die Germania*, Berlin 1900 (por.: Zernial U., *Jahresbericht*

über Tacitus Germania, *Ztschr. f. Gymnasialwesen* 1900 IV.).

30311. Gorber A. et Greef A., *Lexicon Taciteum*, fasc. XIV. (16-9 str.), Leipzig, Teubner 1900.

30312. **Ptolomaeus Claudius**, zob. Nr. 6060 do 6063; — *Geographia gr.-lat.*, ed. Müller C., Paris, Didot 1833 i n.; — *Ptolomaeus Opera*, rec. Heiberg, vol. I. 1899.

30313. Schwarz W., *Der Geograph Cl. Ptolom.*, Rhein. Museum 1893 XLVIII; — Boll Fr., *Studien über Cl. Ptolomaeus*, Leipzig 1894 (21. Suppl.-Bd. d. Jahrb. f. klass. Phil.); — Kralicek A., *Die Sarmatischen Berge, der Berg Peuke und Karpaten des Kl. Ptolomaeus*, Progr., Kremsier 1895 str. 32 (por. rec.: *Ztschr. f. österr. Gymn.* 1899); — Much R., *Die Staedte in der Germania des Ptolomaeus*, *Ztschr. f. deut. Alterthum* 1897 XLI; — Kaerst J., *Ptolomaeus u. die Ephemeriden* Alex. d. Gr., *Philologus* 1897 LVI.

30314. Sedláček A., *Kl. Ptolemaia zprávy o Čechách a zemích sousedních, Tábor* 1880, por.: Jagić V., *Arch. f. sl. Phil.* V.

30315. **Jordanis**, zob. Nr. 6064—6072 [34 wydań: Mommsen Th., *MM. Germ. Auct. antiqu.* 1882 V. (por.: Erhardt L., *Gött. gel. Anz.* 1886 str. 669—708; Schirren, *Deutsche Lit.-Ztg.* 1882 str. 1420—1424)]; łóm. niem.: Martens W., Leipzig 1884, *Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit* zes. 72., 2. wyd. t. V.

30316. Simonsfeld H., *Handschriftliches zur Chronik des sogenannten Jordanus*, *Forsch. z. d. Gesch.*, Göttingen 1875 XV.

30317. Brosow A., *Was erfahren wir aus Jordanis über den Aufenthalt der Gothen in den Weichselgebieten*, *Altpr. Mtschr.* XXVIII; — Tenze, *Was können wir aus Jordanis über die Urstätte der Gothen entnehmen*, *Sitzungsber. d. Ges. Prussia, Königsb.* 1891 XLVI; — Cipolla C., *Considerazioni sulla Getica de Jordanes*, *Memorie della Acad. di Torino* ser. II. t. 43., Odb. Torino 1892; — Bogusławski Wilh., *Rozpatrzenie tekstu Jordanesa o granicach Słowian w połowie VI. w.*, *Rocz. tow. przyj. nauk pozn.* XX., Odb. Poznań 1894; — Guyon B., *Aquileia e la genesi della leggenda di Attila*, Udine 1896; — Wölfflin, *Zur Latinität des Jordanes*, *Archiv f. lat. Lexicographie* 1899 XI; — Mommsen Th., *Neues Archiv* VIII. str. 352; — Wredl F., *tamže* XV. str. 583; — Manitius M., *tamže* XIII. str. 213; — Dahn F., *Allg. deutsche Biographie* t. XIV.; — Müllenhoff K., *Deutsche Alterthums-kunde* III. str. 257; — Ranke L., *Weltgeschichte* IV. 2.

30318. Rutar S., *Letopis Matice slovenské* (Nr. 6068 poprawić Handschreiber na: Handschrift; Nr. 6071: Sybel H. 1888).

30319. **Procopius Caesariensis**, zob. Nr. 6073–6076; — De bello Vandalico, capita selecta, ed. Patsch Jos. in prooemio ad Corippi Johannidem, MM. Germ. hist. Auct. antiqu. 1879 III. 2; — La Guerra Gotica, testo emendato con trad. italiana di Dom. Comparetti, Fonti, zob. Nr. 30284, Roma 1898 t. 3; — *Źłóm. niem.*: Vandalenkrieg, Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit zesz. 73. (2. wyd. t. 6); Der Gothenkrieg, tamże zesz. 76. (2. wyd. t. 7) [por.: Haury J., Über Procop-handschriften, Sitzungs. phil.-hist. Cl. Bayer. Akad., München 1895 I.].

30320. Teuffel W. S., Studien und Charakteristiken, Leipzig 1871, 2. wyd. 1889, zob. Nr. 6076; — Gomperz Th., Wiener Studien, Zts hr. f. class. Philol. 1880 II.; — Jung J., Geogr.-hist. bei Procop, tamże 1883 V.; — Balzani U., Le cronache Italiane nel medio evo, Milano 1884; — Haury J., Procopiana, Progr. Realgymn., Augsburg 1890/1, II. 1893 (Zu Procop: Byz. Ztschr. 1893 II.); — Tenze, Zur Beurteilung d. Geschichtsschreiber Procopius v. Caesarea, Progr., München 1896, por.; Byz. Ztschr. VII.; — Pancenko B., Wremiennik 1896 III.; — Brückner M., Zur Beurteilung, Ansbach 1898, por.; Byz. Ztschr. VII.; — Ranke L., Weltgeschichte IV. 2., zob. Nr. 22805.

30321. **Teophylactus**, zob. Nr. 6077–6079; wyd. w: Corpus SS. hist. Byzant., zob. Nr. 5929; nowe wyd. poprawne: Boor de Carolus, Lipsiae 1887.

30322. Jesep L., Rhein. Museum 1881 XXXVI. i 1886 Suppl. Band XIV.; Bury J. B., The chronologie of Th., English hist. Review 1887; Hodgkin, tamże 1898; Krumbacher K., zob. Nr. 30273.

30323. **Fredegarius**, zob. Nr. 6080–6081; ed. Monod G., Etudes critiques sur les sources de l'hist. Merovingienne, Paris 1885 II. (także jako 63. fasc. Bibl. de l'Ecole pratique des hautes études); ed. Krusch, MM. Germ., SS. rr. Meroving. 1888 II.

90824. Krusch B., Neues Archiv 1882 VII.; O Samonie, zob. Nr. 23291–23294.

30325. Zur Weltchronik v. J. 741, Mommsen Th., Neues Archiv 1897 XXII.

30326. **Paulus Warnefriedi Diaconus** zob. Nr. 6084–6085, ed. Waitz G., MM. Germ., SS. rr. Longobard. 1878 (toż in usum scholarum); *Źłóm. niem.*: Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit VIII. 4, Berlin 1849, 2. wyd. zesz. 6. Leipz. 1878.

30327. Chroust A., Neues Archiv 189 IV.; Mommsen Th., tamże III., V.; Neff K., tamże XVII.; Monod G., Rev. crit. d'hist. I.; Atti di congr. in Civile 1893.

30328. **Teophanes**, Isaacius seu Isauricus Chronographia (284–813), 1. wyd. Paris 1655, dalsze: Cor. SS. hist. Byzant., zob. Nr. 5929; Migne Patol. Latina LVI.

30329. Boor C., Hermes 1882 XVII. i XXV., Ztschr. f. Kirchengesch. 1884 VI.; — Jeep L., Jahns Jahrb. f. Philol. Suppl. 1885 XIV.; — Krumbacher K., Hermes XXIII., Sitzungs. phil.-hist. Bayer. Akad. 1896 IV.; — Bury J. B., Byzant. Ztschr. 1897 VI.; — Hubert H., Chronologie, tamże; — Hodgkin Th. (Chronology), Eng. hist. Review 1898.

Nr. 6086: *Studita* (nie: *Stadita*).

30330. Einhardus, Vita Karoli M., zob. Nr. 6090–6093; ed. Pertz G. H., MM. Germ. SS. in usum scholarum, Hannov. 1829, 1845, 1863; ed. Waitz G., 1880; ed. altera curante Wattenbach W., Berolini 1876; ed. Holder Alfr., Freiburg i. B. 1882 [*Źłóm. niem.* w 2. wyd.: Wattenbach W., Gesch. Schreiber zesz. 8., Leipz. 1880 i 1893].

30331. Einhardus (?), Annales, zob. Nr. 6092; ed. Pertz G. H. in usum scholarum, Hannov. 1845; ed. Kurze F., Hannov. 1895 (p. t. Annales regni Francorum) [*Źłóm. niem.*: Gesch. Schr., Berlin 1859, Leipz. 1888].

30332. Ebrard Fr., Forsch. z. deutsch. Gesch. 1873 XIII.; — Waitz G., tamże 1878 XVIII.; — Dünzelmann E., Neues Arch. 1877 II.; — Dümmler E., tamże 1879 IV., 1886 XI.; — Dorr, tamże 1885 X., 1886 XI.; — Sybel H., Sybels Hist. Ztschr. 1879 XLII., 1880 XLIII.; — Tenze, Kleine Schriften, Stuttg. 1880 III.; — Mühlbacher, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. 1881 II.; — Manitius M., Neues Archiv 1882 VII.; Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. 1892 XIII., 1897 XVIII.; — Bernays J., Zur Kritik d. karoling. Annalen, Strassb. 1883; — Kaufmann G., Sybels Hist. Ztschr. 1885 LIV.; — Bernheim E., De vita Karoli Magni, Hist. Aufsätze Waitz gewidmet, Hann. 1886; — Tenze, Das Verhältnis d. Vita Karoli M. zu d. s. g. Ann. Einhardi, Hist. Vierteljahrschr. 1898 IX.; — Richter-Kohl, Annalen d. deutschen Gesch. 1887 II.; — Ranke L. (także w: Werke II.); — Kurze F. (Reichsannal.), Neues Archiv 1895 XXI.; — Monod G., Hilduin et les ann. Einhardi, Mém. Hav. 1895; — Tenze, Etudes critiques, Bibl. de l'Ecole des hautes Etudes 1898 CXIX., Odb. Paris 1898; — Kurze F. (Vita u. d. s. g. Annales), Neues Archiv 1900 XXV.

30333. **Geographus Bawarus** seu Descriptio pagorum Slavorum, ed. Hormayer, Arch. f. österr. Gesch. 1827; — Boczek, Cod. dipl. Moraviae I. p. 67; — Zeuss, Die Deutschen u. die Nachbarstämme I. p. 10, zob. Nr. 6094.

30334. Lelewel J., Tyg. wil. 1816 II., zob. Nr. 6095; — Kraliček A., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Mährens u. Schlesiens 1898 II.

30335. **Alfred Wielki**, Asserius clericus Wallensis, episc. Scireburnensis, Annales rerum gestarum Allfridi magni regis (kilka

różnych tytułów), 1. wyd. 1574, 6. wyd. w: MM. hist. Britannicae, London 1848; ustepy, wyd. Pauli, w: MM. Germ. SS. XII.

30336. Wright, *Biegraphia Britannica* I. 405-413.

30337. **Constantinus VII. Porphyrogenitus**, zob. Nr. 6100-6102; *De administrando imperio*, 1. wyd. Lugduni 1611, 4. wyd. Migne Patrol. LVIII.

30338. Hirsch F., *Byzant. Studien*, Leipz. 1876; Krek G., *Einleitung in die slav. Lit. Gesch.*, 2. wyd. Graz 1887; — Marczali, *Ungarns Geschichtsquellen*, Berlin 1882 str. 126-130 (por.: Krumbacher K., *Gesch. der byzant. Litteratur*, zob. Nr. 30273).

30339. **Vitae ss. Cyrilli et Methodii**, zob. Nr. 6103-6110; *Legendy*: 1. włoska, Act. SS. Bol. 9. Martis; Ginzel, zob. Nr. 1653; Fontes rr. Boh. I.; Bartolini, zob. Nr. 6105; 2. panońska (Vita Methodii), Dümmler, zob. Nr. 6107; Ginzel, zob. Nr. 1653; Fontes rr. Boh. I.; druga panońska (Vita Cyrilli): Szafrzyk, zob. Nr. 6104; Dümmler E. i Miklosich Fr., *Denkschriften Akad. Wien phil.-hist. Cl.* 1870 XIX.; Fontes rr. Bohem. I.; 4. Pochwala św. Cyrillowi i inne (Životy), tamże I.; Bułgarska legenda, tamże; Morawska, Acta SS. Bol.; Dobrowsky, zob. Nr. 6106; Ginzel, zob. Nr. 6108; Fontes rr. Boh. I. (por.: Potthast A., *Bibl. hist.* 1896); Friedrich J., *Ein Brief des Anastasius Bibliothecarius (legenda włoska)*, zob. Nr. 12646 (Nr. 6105 poprawić: D. Bartolini, Roma 1881; Nr. 6107: Archiv XIII.).

30340. Rattinger D., *Der h. Cyrill u. der h. Method*, Stimmen aus Maria Lach 1882 XXII.; — Hrbaček F., *A quelle époque saint Méthode est-il devenu archevêque*, Sborn. historický, Praga 1885; — Franki A., *Slavenski apostoli Kirill i Methody i istina provo lavija*, napisav Nicod. Milaš u Zadra 1882; — Bonwetsch N., *Cyrrill u. Methodius*, Erlangen 1885; — Bretholz, *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch.* Forsch. 1895 XVI.; — Goetz L. W., *Gesch. der Slavenapostel*, zob. Nr. 24920; — Vondrak V., *Novější práce* (1897), zob. Nr. 24921; — Jelič L., *Zavjetna spomenslika slavenskih apostola i srodni u joj spomenici*, por.: Korabliw W. N., *Izw. otd. russk. jaz. i słow.* 1898 Nr. 2.

Inne rozprawy odnoszące się do św. Cyryla i Metodego, zob. Nr. 12622-12652, 20389-20403, 24915-24922.

30341. **Photius patriarcha** Constantinopolitanae (ok. 820 do ok. 891), *Descriptio ecclesiae Dei Genitricis in palatio exstructae a Basilio Mac. imperat.*, 1. wyd. Banduri *Imperium orientale*, Paris 1711 I. 3., 3. wyd. Migne, *Patrologia graeca* CII.

30342. Hergenröther X. F., zob. Nr. 6111; — Jungmann B., *Dissertationes selectae*, Ratish. 1882 III. (por.: Krumbacher, zob. Nr. 30273).

Zob. Nr. 6112-6124.

30343. Charmoy (prof. Uniw. petersb.). *Relation de Massoudi et d'autres Musulmans sur les anciens Slaves*, Petersburg 1834.

6125 - 6186.

Wick X. i XI., zob. Nr. 24928-24994.

30344. **Al-Bekri**, zob. Nr. 6125-6127; — Kunik i br. Rosen, *Izwistia Al-Bekry i drugih autorow o Rusy i Slawianach*, Petersburg 1878 (Prylož. k XXVII. t. Zap. Akad. Nr. 2).

30345. **Westberg Fr.**, Ibrähims ibn Jakubs Reisebericht d. J. 965 (1898), zob. Nr. 24938.

R: Sebesta, Čas. česk. Muz. 1900; Krumbacher K., Byz. Ztschr. 1899; -r-, Věstník slov. star. 1899; Pekař J., Český čas. hist. 1900

30346. **Piekosiński Fr.**, *Al-Bekri o Polakach* (1900), zob. Nr. 24938.

30347. Try jęwreskich puteszestwienniku XI. i XII. st., Eldad Danid, rabinij Benjamin Tudelskij i Pelachij Regensburskij, Petersburg 1881.

30348. **Widukind**, zob. Nr. 6128-6134; 1. wyd. 1532, 6. wyd. ed. Waitz G., MM. Germ. SS. III., in usum schol. 1840, 1866, 1882 (tłóm. niem.: *Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit*, 2. wyd. zesz. 18, Leipzig 1891).

30349. Jezierski Franc. Sal., *Wypis z kroniki Witykinda*, tłóm. przez Grzegorza z Słupia, Warsz. 1790 DS.

30350. Raase J., *Widukind von Korwei*, Inaug. Diss., Rostock 1880; — Heinemann O., *Margraf Gero*, Braunschweig 1860; — Rommel O., *Forsch. z. deutschen Gesch.* 1864 IV.; — Waitz G., tamże 1869 IX.; — Gründl Osc., tamże 1871 XI.; — Kirchhoff A., tamże 1872 XII.; — Wynneken, tamże 1881 XXI.; — Manitius M., *Neues Archiv* 1886 XI.; — Simson B., tamże 1885 X., 1887 XII., 1890 XV.; — Krause K. E. H., tamże 1891 XVI.; — Brückner C., *Studien z. Gesch. d. sächsischen Kaiser*, Inaug. Diss., Basel 1889.

Nr. 6132: Maurenbrecher, Bonnae, nie: Romae.

30351. **S. Adalbertus** († 997), zob. Nr. 6135-6150; Passio, MM. Germ. SS. XV. 2.; ed. Waitz G. (nie: Perlbach); nadto wyd.: Fontes rr. Bohemic. I.; Kolberg A., *Ztschr. f. Gesch. Ermlands* 1879 VII., z niem. tłóm. [tłóm. niem.: Wattenbach W., *Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit*, Leipzig 1891 34 zesz.]; — Vita, auctore s. Brunone, wyd. Bielowski A., MM. Pol. I.; Toeppen, SS. rr. pruss. I.; nadto: Fontes rr. Bohem. I.; fragm. Floriani, *Hist. Ung. fontes* I.; — Vita, auctore J. Canapario, Fontes rr. Boh.

SS. rr. pruss. I. (nowe wyd. Hóm. niem., Leipz. 1891 zesz. 34); De Sancto Adalberto, *zob.* Nr. 6142; Perlbach M., MM. Germ. SS. XV. [por.: Semkowicz A., Kwart. hist. 1890 (błądnie pod Nr. 6135)]; — Vita s. Adalberti auctore anonymo, ed. Kolberg A., Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1881 VII.; — Hymnus in honorem S. Adalberti, ed. Kade R., Neues Archiv f. d. d. Gesch. 1885 X.; — Legendy, MM. Germ. SS. IX.; SS. rr. pruss. II.; — Miracula, także: SS. rr. Boh.; Jeroschin N., 1. ed. Voigt F., Neue preuss. Prov. Blätter 1861 3. VII.; — Translatio s. Adalberti Gnesnam, ed. Kętrzyński A., Altpreuss. Mntsch. 1870 VII. (Tenże, MM. Pol. V.), 2. ed. MM. Germ. SS. XV.; — Versus de passione s. Adalberti „Quattuor immensi“, ed. Dobner, MM. hist. Boh. II.; Palacky Fr., Fontes rr. Boh. I.; Kolberg, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1881 VII.; — Versum post missam, tamże (por.: Kaindl R. F., Ztschr. f. Geschichtswiss. 1893 IX. str. 103—111, zestawia wszystkie pisma średniowieczne o św. Wojciechu); — List św. Wojciecha (?), Kolberg A., Ein Brief des h. Adalbert von Prag an den Bischof Milo von Minden aus d. Jahre 993, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1897 X., Odb. Braunsberg 1897 (por.: Poncellet Alb., Analecta Bollandina, Bruxelles 1899 XVIII.; Kętrzyński St., Kwart. hist. 1899 str. 573; Podlaha A., Nově objevený list sv. Vojtěcha z r. 995, Čas. kat. duch. 1898 XXXVIII.).

30352. Kaindl R. F., Bemerkungen zur „Passio s. Adalberti martiris“, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswiss. 1893 IX.

R.: Semkowicz A., Kwart. hist. 1894.

30353. Kętrzyński W., Najdawniejsze żywoty św. Wojciecha i ich autorowie, Roz. hist.-fil. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898, *zob.* Nr. 24957.

30354. Perlbach M., Przyczynki do krytyki najdawn. żywotów św. Wojciecha, Kwart. hist. 1900.

30355. Kolberg A., Historische Bedeutung der Passio s. Adalberti, Ztschr. f. Gesch. u. Alterthumskunde Ermlands 1899 XII.; — Tenże, Über den Verfasser des Lobgedichtes auf den h. Adalbert, tamże (por.: Losert J., Sybels Hist. Ztschr. XL.).

R.: Kętrzyński St., Kwart. list. 1899.

30356. Hýbl Fr., Nejstarší životopisy sv. Vojtěcha, Čes. čas. hist. 1899.

30357. Legendae Sanctorum: Adalb., Stanisl., Floriani, Crac. 1517; Gundelius Phil., De S. Adalb. gest., Crac. 1626; Kaczorowski, Hist. epitome passionis Alberti. 1598; Kielński Marc., Rosa punicea seu odor vitae D. Adalberti. Crac. 1650; Jabłonowski J. Al., Poloniam et patronum vindicat Divum Adalbertum, contra Bolesl. Balbinum, Vars. 1761; Tenże, Dissertatio de gestis Polonorum cum Bolesmis et de corpore S. Adalberti, b. r. (E.); Lectioes S. Salomeae et hymni S. Adalberti, Krak. 1768 (DS.).

30358. Mickiewicz A., Żywot św. Wojciecha, wyd. Wł. Mickiewicz, Przew. nauk. lit. 1898 (por.: Kętrzyński St.; Kwart. hist. 1899); — Żywot św. Wojciecha, Gaz. kościelna 1844; — Pękalski, por.: Siemieński L., Dod. Czasu 1858 III. t. 10; — Lohmeyer K., St. Adalbert, Ztschr. f. preuss. Gesch. u. Landeskunde 1872; — Votka Jak., Sv. Vojtěcha hrob, Praga 1880; — Svárovský, Návrat sv. Vojtěcha Muzeum 1892 Nr. 2.

30359. (Hipler F.), Der hl. Adalbert, Pastoralblatt f. d. Diözese Ermland 1890 XXII.; — Kolberg F., D. hl. Adalbert, Prag 1897, *zob.* Nr. 24957; — Heger C., *zob.* Nr. 24958; — Gundel A., *zob.* Nr. 24959.

30360. Podlaha i Sittler, Album Svato-vojtěšské, Praga 1897.

30361. Voigt H. G., Adalbert von Prag, Berlin 1898, *zob.* Nr. 24960.

30362. Janowski D., Żywot św. Wojciecha, wyd. 2. (Wyd. Macierzy polskiej, ks. 21.), Lwów 1891.

30363. Murawski Bern., Kurztes Lebensbild, *zob.* Nr. 24034; Kowalski T. ks., Pamiętki dziesięćsetnej rocznicy męczeńskiej śmierci św. Wojciecha, patrona Polski, Płock 1897; Chrząsz J. P., Der hl. Adalbert, Breslau 1897; O św. Wojciechu męczenniku, o Bolesławie Chrobrym i o Ottonie III. niemieckim cesarzu, Warez. 1898; Św. Wojciech, Wędrowiec 1898 Nr. 17.

30364. Strzelichowski P. ks., Podania o św. Wojciechu w Modlnicy, Krak. 1897; — Podania ludu polskiego o św. Wojciechu, Gaz. kaliska 1897 Nr. 19, 26, 33.

30365. Relikwie: Teolog. praktische Quartalschr., Linz 1889 XXXIII.; Revue des qu. hist. 1881 XXIX.; Kolberg A., Liturgisches, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1881 VII.; Tenże, Chronolog. Daten, tamże; Thomaschki P., St. Adalbert u. d. Alte Dessauer, Altpreuss. Mntsch. 1897.

Bogardzica, *zob.* Nr. 220, 20537—20547, 24957.

30366. S. Bruno, *zob.* Nr. 6154—6159; Vita quinque fratrum Poloniae ss. Benedicti et Johannis ac sociorum eorum a. 1003 Nov. 11. prope Meseritz trucidatorum auctore s. Brunone Querfurtensi, ed. Kade R., MM. Germ. SS. XV.; Kętrzyński W., MM. Pol. VI. i Odb. Lwów 1892.

30367. Cultus ss. Carthusiensium divi Brunonis b. m 1777 DS.

30368. Heine II., Der hl. Bruno von Querfurt, der Apostel der Petschengen, Querfurt 1877; — Kade R., De Brunonis Querfurt. Vita quinque fratrum Poloniae, Diss. inaug., Lipsiae 1883; — Tenże, Neues Archiv VIII.; — Kolberg A., Der hl. Bruno von Querfurt, zweiter Apostel der Preussen, Ztschr. f. Gesch. Ermlands VIII., Odb. Braunsberg 1884; — Kaindl R. Fr., Beiträge z. älteren ungarischen Gesch., Wien 7 93.

30369. **Thietmarus**, *zob.* Nr. 6160 6166; *Udm. niem.*: Strzebicki J., Leipzig 1879, 1892.

30370. **Kurze Fr.**, Abfassungszeit und Entstehungsweise der Chr. Th., Neues Archiv 1888 XIV.; Nachlese, tamże 1891 XVI.; — Tenze, Bischof Thietmar von Merseburg, Neujahrsblätter, hrsg. v. der hist. Komm. d. Provinz Sachsen, Halle 1890 XIX.

30371. Cohn A., Über den Ursprung des Polenkrieges von 1015, Forsch. z. deutsch. Gesch. 1867 VII.; — Zeissberg H., *zob.* Nr. 24979; — Karłowicz J., *zob.* Nr. 24985; — Brückner C., Studien z. Gesch. sächsischer Kaiser, Inaug. Diss., Basel 1889; — Schmidt L. (Dresdener Handschrift), Neues Arch. 1895 XVI.; — Simson P., tamże 1894 XIX.

30372. Bern A. G., Dytmaro Bolesław Chrobry, *zob.* Nr. 24956.

Nr. 6165 usunąć: Krause H.

30373. **Annalium Quedlinburgensium**, *zob.* Nr. 6168 (*Udm. niem.* 2. wyd. Leipz. 1891).

30374. **Stephanus**, rex Ungarorum, *zob.* Nr. 6170 i 6171; wszystkie Vitae wyd. także: Florianus M., Hist. Hung. fontes domestici I. wraz z Additamenta; Vita alia excerpta ex libro cui tit.: Cronica Ungarorum, MM. Pol. I. i Florianus, tamże.

30375. Marczali H., *zob.* Nr. 5920; — Rosenauer M., Studien z. Kritik ungar. Gesch. Quellen f. d. Zeit Stephans, Progr. d. evang. Gymn., Mediasch 1886; — Florianus M., Animadversiones in Hist. Hung. fontes II.; — Kaindl R. F., Beiträge, *zob.* Nr. 3068; — Kętrzyński W., O kronice węg.-polskiej, *zob.* Nr. 30388.

30376. Vita s. Emerici ducis, b Stephani Hungarorum regis filii († 1031), auctore anonymo, 1. wyd. Venetiis 1498, Crac. 1511; Acta Sanct. Bol. 4. Nov.; Schwandtner, SS. rr. hung. I.; Florianus M., Hist. Hung. fontes I. (wiele wydań).

30377. **Romualdus**, *zob.* Nr. 6173 i 6174; wyd. także w: Acta Sanct. Boll. 7. Fehr.

30378. **Herimannus Augiensis** monachus, vulgo Contractus, *zob.* Nr. 6175; wiele wyd.: *Udm. niem.* 2. wyd. Leipz. 1893 [por.: Meyer P., Der Fortsetzer Hermanns v. Reichenau, Diss. Inaug., Leipz. 1881 (także: Hist. Studien, Leipz. 1881), R: Waitz, Gött. gel. Anz. 1881].

30379. **Brunwilarensis** Coenobii Fundatio, *zob.* Nr. 6176 i 6177; wyd. uzup.: Harless ap. Lacomblet, Archiv f. d. Gesch. d. Niederrheins 1862 IV. (por.: Cardauns H., Annalen d. hist. Ver. f. Niederrhein 1874 i Chroniken d. deutschen Städte XII); — Waitz G., *zob.*

Nr. 6177; — Gött. gel. Anz. 1863, Nachrichten Nr. 1, *zob.* Nr. 25001.

30380. **Annales Althahenses majores**, *zob.* Nr. 6179; SS. rr. germ. in usum scholarum, Hannov. 1868, 2. wyd. 1891; *Udm. niem.*: Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit, Berlin 1871, 2. wyd. Leipz. 1893.

30381. Lindner Th., Forsch. z. deutsch. Gesch. 1876 XVI.; Rademacher O., tamże 1885 XXV.; Simson B., Neues Archiv 1889 XIV.; Chroust A., tamże 1890 XV.; Steindorff F., Jahrbücher d. deutschen Reichs unter Heinrich III. t. I., *zob.* Nr. 25004.

30382. **Adamus Bremensis**, *zob.* Nr. 6181 do 6183; 2. wyd. SS. rr. germ. in usum scholarum 1876; *Udm. niem.*: Leipz. 1888; — Libellus de situ Daniae et reliquarum, quae trans Daniam regionum (1. wyd. Holmae 1615), Migne, Patrologia latina CXLVI.

30383. Dietrich, Die geograph. Ansichten einiger Chronisten des XI. und XII. Jahrh., Progr. Gymn., Charlottenburg 1884; — Liaskowskij W., Etnogr. po Adamie Bremenskomu, Sborn. socz. stud. Uniw. sw. Władimira VII.

30384. **Lambertus Hersfeldensis**, *zob.* Nr. 6184–6186, SS. rr. germ. in usum scholarum, 2. ed. 1874, 3. ed. Holder-Egger, Hannov. 1894; *Udm. niem.* 2. wyd. 1883, 3. wyd. 1893.

30385. Frisch, Comparatio critica, *zob.* Nr. 6186; — Ranke L., Werke II.; — Hartung J., Forsch. z. deutsch. Gesch. 1879 XIX.; — Rockrohr, tamże 1885 XXV.; — Fischer U., Über die Glaubwürdigkeit Lamb., Inaug. Diss., Rostock 1882; — Manitius M., Neues Archiv 1887 XII.; — Dieffenbacher J., Lambert v. H. als Historiker, Inaug. Diss., Würzburg 1890 (por.: Meyer v. Knonau, Deutsche Lit.-Ztg. 1891 Nr. 13; Holder-Egger, Sitzungsber. d. hist. Ges., Berlin 1892); — Tenze, Zur Historiographie Lamb., Deutsche Ztschr. f. Gesch. Wissenschaft 1891 VI.; — Meyer v. Knonau, Jahrbücher *zob.* Nr. 25017; — Holder-Egger O., Studien z. Lamb., Neues Archiv d. Ges. f. alt. deutsche Gesch. 1894 XIX.

Żywoty św. Stanisława, *zob.* Nr. 6334.

30386. **Chronica ungarico-polona** (Kronika węgiersko-polska), *zob.* Nr. 6213 6215 (po wstała przed r. 1200, należy przenieść do wieku XI.).

30387. **Kaindl F.**, Studien zu den ungarischen Geschichtsquellen III., Über die ungar.-polnische Chronik, Arch. f. österr. Gesch. LXXXII., Odb. Wien 1895.

30388. **Kętrzyński W.**, O Kronice węgiersko-polskiej: Vita s. Stephani, regis Ungariae, ungarico-polona, Roz. hist.-fil. Akad. XXXIV., Odb. Krak. 1897.

6187—6263

Wiek XII., zob. Nr. 24970—25086.

30389. Spisy skarbcza kapituły krakowskiej. *zob. Nr. 6187.*

30390. **Nestor.** *zob. Nr. 6183 6202; — Annales Russici I.—V., Göttingen 1802—1804 (po ros.: Jarykow, Petersb. 1809—1819); — Nestorowa Lietopis i pouczeniji Monomacha, izd. dla uczaszczychsia, sost. P. Wasistowym, Moskwa 1874; — Połnoje sobranie, zob. Nr. 30232 [tłóm. franc.: avec introd. et comm. par Leger L., Paris 1884 (por.: Martinow J., Rev. d. qu. hist. 1884, zob. Nr. 6201); łac.: Nestoris chronicon cap. 1—57 init in Romanorum sermonem conversa, Sprawozd. c. k. gimn. akad. we Lwowie, Lwów 1884, 1888, 1891].*

30391. Życie Nestora: Holowackij J., Pczolaj Lwów 1849 Nr. 14—15; Zorja hał. 1852 Nr. 71—75; M. S., Siemiejnyje wieczora 1865; Siolo, Lwów 1868, 1867; Wladim. gub. wied. 1870; Drug naroda 1871; Wremen. Inst. Stanrop., Lwów 1871; Chojnackij A., Wołynek. jep. wied. 1872; Połowcow N., Cztiennie dla sadat. 1872; Partycykij E., Hazeza szkolna, Lwów 1875 Nr. 7; Odeskiy woskresn histok 1876; Naumowycz J., Nauka, Lwów 1885 Nr. 4; Kalendar im. Kaczkowskocho na h. 1888; Kreszczennje Rusy, Powistwowanie litopysea Nestora po Ławrentijewskoj litopysey, Lwów 1888.

30392. **Kunik E., zob. Nr. 24475; —** Pogodin M. P., Nestorowo žitije sw. Teodozija kak istoriczeskij istocznik, Petersb. 1861, *zob. Nr. 6194; —* Bestużew-Rjumin, O sostawie russkich lietopisej do konca XIV. w., Petersb. 1869, *zob. Nr. 5851; —* Suchomłynow M. I., O drewniej russkoj lietopisi kak pamiatnikie liter., Petersb. 1856; — Porfiriew I., Ist. russkoj slowiesnosti, Kazań 1870; — Barsow N. P., Geografia naczelnoj lietopisi, Warsz. 1873, 2 wyd. 1885; — Rłowajskij D., *zob. Nr. 24475; —* Gedeonow S., Waragi i Ruś, Petersb. 1876; — Thomsen W., *zob. Nr. 24475; —* Gołubinskij E., *zob. Nr. 14026; —* The matherials, Westminster Rev., London 1885.

30393. **Srkulj Stjepan,** Die Entstehung der ältesten russischen sogenannten Nestorchronik, mit besonderer Rücksicht auf Svyatoslavs Zug nach der Balkanhalbinsel, Pożega u. Leipzig 1896, *zob. Nr. 24490.*

R: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII.; Kaindl R. F., Österr. Literaturbl. 1898 Nr. 16; Sybels Hist. Ztschr. LXXXIX.—LXXX.

30394. **Szachmatow A. A.,** Nieskolko słow o Nestorowom Žytii sw. Teodozija, Sbornik otd. russk. jaz. i słow. imp. Akad. LXIV., Odb. Petersb. 1896; — Tenże, Žytije Antonija i peczerskaja lietopis, Żurn. min. nar. prosw. 1898 CCCXVI.; — Tenże, Kijewopieczerskij Patiric i Pieczerskaja lietopis, tamże; — Tenże, Pa-

chomij Logothet i chronograf (Pachomius Logothetos), tamże 1899 CCCXXI.; — Szliakow N., O pouczeniji Władymira Monomacha, tamże 1900, *zob. Nr. 30236.*

R: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII

30395. **Ščepkin E.,** Zur Nestorfrage, Arch. f. slav. Philol. 1897.

R: Szachmatow A. A., Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1898; K. K., Byzant Ztschr. 1898 VII.

30396. **Abramowicz Dm.,** K'woprosu ob istocznikach Nestorowa Žitija prep. Teodozija Nieczerskawo, Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1893.

R: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXV.

30397. **Niekrasow N. P.,** Zаметки о языке „Повести времянных лет по Лаврентьевскому списку Летописи“, Sbornik otd. russk. jaz. i słow. Akad. 1896 i 1897 LXV.; — Nikolskij A., O jazykie Ipatskoj lietopisi, Russk. filoł. Wiest. 1899.

Zob. Nr. 14080, 21424, 24469, 24488 i nast.

30398. **Martinus (Gallus), zob. Nr. 6203** do 6212; MM. Germ IX., mają tytuł: Chronicae Polonorum (niema: Martinus), przedruk: Migne, Patrologia latina t. CLX.; nowe wyd.: Gallus anonymus, Chronicon, rec. Finkel L. et Kętrzyński St., Fontes rr. pol. in usum scholarum, t. I., Leopoli 1899, *zob. Nr. 30224* (podaje bibliografię).

R: Kaindl R., Aug. Litt. Blatt 1900; Tomaszewskij St., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

30399. **Lelewel J.,** Polska wieków średnich, Poznań 1846 I. 28—66, por.: II. 45.

30400. **Znamirowski I.,** O ile zaprawiał swoją łacinę na pismach Sallustego kronikarz bezimienny Gallusem popularnie zwany. Sprawozd. gimn. św. Jacka, Krak. 1876.

30401. **Gumplowicz M.,** Bischof Baldwin Gallus v. Kruszwica, Sitzungsber. phil. hist. Cl. Akad. CXXXII., Odb. Wien 1895; — Tenże, Zur Gesch. Polens im Mittelalter, zwei krit. Untersuchungen über die Chronik des Balduin Gallus, Innsbruck 1898, *zob. Nr. 25045; —* Tenże, Bolesław Śmiały i biskup Stanisław, *zob. Nr. 25030.*

R: Krotoski K., Kwart. hist. 1896; Rembowski A., Bibl. warsz. 1896 I.; C. T., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.

30402. **Kętrzyński St.,** Gall-Anonim i jego kronika, Roz. hist.-filoz. Akad. XXXVII., Odb. Krak. 1898; — Tenże, *zob. Nr. 25012 i 25041.*

R: Semkowicz W., Kwart. hist. 1898; Krotoski K., Prz. p. o. sz. 1899 II (nowiny hist.); Zahorski J., Głos 1900 Nr. 6; Tomaszewskij S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898.

30403. **Krotoski K.**, Gall. scholastyk poznański, i jego kronika, Kwart. hist. 1899, Odb. Lwów 1899.

R: Tomaszewski S., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.; Warschauer A., Hist. Mntsl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr 8—9; Zaborski J., Głos 1900 Nr. 15.

Nr. 6208: *Kuelmast* (nie: *Kuchmast*).
Zob. Nr. 25024—25031.

30404. **Cosmas Pragensis**, zob. Nr. 6216 do 6219; 6. wyd. Fontes rr. Bohem. (do r. 1283), zob. Nr. 5886; niem. tłum.: Des Decans Cosmas Chronik v. Böhmen, Deutsche Fortsetzung v. Grandaur G., Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit t. XIV. zesz. 74. i 75., Leipz. 1885; Fortsetzung, 2. wyd. Leipz. 1895.

30405. **Loserth J.**, Studien zu Cosmas von Prag, Arch. f. österr. Gesch. LXI., Odb. Wien 1830; Dod., tamże LXIV. i LXV.; — Tenze, Mitth. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XIX.; — Tenze, Kritische Studien zur älteren Gesch. Böhmens, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forschung 1831 II., 1883 IV., V., zob. Nr. 25005; — Krause, Forschungen auf dem Gebiete d. slav. Gesch., I. Zur Kritik des Kosmas, Progr. Gymn., Schrimm 1834; — Teige J., Forsch. z. deutschen Gesch. 1884 XXIV.; — Tenze, Věstník kr. česk. spol. nauk 1889; — Manitius M., Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. 1887 VIII.; — Mašek J. B., Progr. gymn. (Now. miasta), Praga 1887; — Hey G., Neues Archiv f. sächs. Gesch. 1890 XI.; — Regel W., Über die Chronik des C. v. Prag, Diss., Dorpat 1892; — Kaendl R. F., Zu Cosmas, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. 1895 XVI.; — Bachmann A., Beiträge zu Böhmens Gesch. u. Gesch. Quellen, tamże XX. i XXI.; — Tenze, Ztschr. f. Gesch. Mährens 1900 IV.; — Pekař J., Čas. česk. hist. 1900 VI.; — Goll J., Čas. česk. hist. 1900 VI.; — Dvořák M., tamże VII.; — Dümge et Mone, zob. Nr. 6218; — Palacky Fr., zob. Nr. 6219.

30406. **Roczniki (Annales)**, wylczenie tytułów, zob. Nr. 6220 [Nr. 1 i 3, 14 i 27, 15 16 i 27 zawierają te same zapiski, rozmaicie zatytułowane; Nr. 4: Kamenzenses, Nr. 21: Traskij].

35.: Annalium Polonorum fragmentum 965—1013 (odmienny tekst kamienieckiego, t. j. Nr. 4).

30407. **Kętrzyński W.**, O rocznikach polskich, zob. Nr. 30229; — Perlbach M., Die Anfänge d. poln. Annalistik, zob. tamże.

30403. **Katalogi biskupów**, zob. Nr. 6223; 3. wrocławskich. MM. Pol. VI; 4. innowrocławskich, t. j. kujawskich.

30409. **Annales Cracovienses**, zob. Nr. 6225; nowe wyd.: Bruchnalski W., Calendarii Cracoviensis notae historicae ad annorum die-rumque ordinem redactae, MM. Pol. VI.

30410. **Otto Bambergensis**, Vita auctore Ebbone, wyd. popr. Jaffé, Bibl. rr. germ. V.; — Vita alia sive Dialogus de Ottone auctore Herbordo, MM. Germ. SS. XX. in usum scholarum, Hannov. 1868; Jaffé, Bibl. rr. germ. V. (po niem.: Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit XII. 7., Berlin 1869); — Embrico Wirceburgensis episcopi Sermo, AA. Sanct. Boll. 2. Jul.; — Relatio de piis operibus Ottonis saec. XII, MM. Germ. SS. XV.

30411. **Giesebrecht L.**, Die Heiligsprechung Ottos, Balt. Studien 1850 XIV.; — Zimmermann J. A., Der h. Otto v. Bamberg, Freiburg i. B. 1875; — Zittwitz H., Die drei Biographien Ottos, Forsch. z. d. Gesch. 1876 XVI.; — Jaksch A., Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. Erg.-Bd II.; — Lehmann H., Balt. Studien 1880 XXX., zob. Nr. 10496; — Friedrich H., zob. Nr. 25062; — Bossert G., Die Herkunft Ottos, Württemberg. Jahrb. Stuttg. 1883; — Seefried J. N., Otto v. B., Herkunft und Heimat, Augsburg. 1886 (Tenze, Bericht d. Hist. Vereins zu Bamberg 1892); — Heisenberg A., Neues Archiv 1894 XIX.; — Heinemann O., Die editio princeps der Biographien des Bischof Otto I. von Bamberg, Centralblatt f. Bibl. Wesen 1899 XVI.

R: do Nr. 6233 (Juritsch G.: w. r. 1891: Abraham Wl., Kwart. hist.; Blondel G., Revue hist.; Litter. Centralblatt Nr. 5; Buchholz, Sybels Hist. Ztschr. LXIX.; Deutsche Rev. XVII.; (Maskus C.), Abraham Wl., Kwart. hist. 1891; Buchholz, Sybels Hist. Ztschr. LXIX.

Por.: Potthast B. H. (1896) str. 1504—1505 — Poprawić Nr. 6229: Meiller 1739; Bernhardt E. (nie: Bernard); Nr. 6232: Haag S. 1874; Nr. 6233: Loosborn 1890, wyd. skrócone 1888.

30412. **Otto Freisingensis**, zob. Nr. 6239; Gesta Friderici I., ed. in usum scholarum, Hannov. 1867; 2. ed. w: MM. Germ. SS. XXXI (niem. tłum.: Gesch. Schreiber d. deutsch. Vorzeit 1883 i 1886 zesz. 69 i 78).

30413. **Walitz G.**, Verschiedene Recensionen von Gesta, Sitzungs. Akad. hist. phil. Cl. Berlin 1854 XIX; Bernheim E., Der Charakter Ott. v. Fr. u. seiner Werke, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. 1885 VI. (Huber Alf., tamże II.); Haslman J., Otto v. Fr. als Geschichtsphilosoph u. Kirchenpolitiker, Leipziger Studien a. d. Geb. der Gesch. 1900.

Werner, episc. Ploc. († 1171), zob. Nr. 30467.

30414. **Helmoldus**, zob. Nr. 6241 († 1177); Chronicon Slavorum libri II. (do r. 1172) (tłóm. niem.: 2. ed. Leipz. 1894 zesz. 56).

30415. **Möller Joh.**, Diatriba historico-critica de Helmolde, Lubeca 1702 DS.

30416. **Völkel O.**, Die Slavenchronik Helm., Diss., Danzig 1873; — Hirsekron C., Die Slaven-Chronik des Presb. Hel

mold, Diss., Halle 1874; — Wigger F., Über die neueste Kritik des H.-lm., Jahrb. d. Ver. f. mecklenb. Gesch. 1877 XLII.; — Lebediew J. A. (Ostatnia walka bałtyckich Słowian z Niemcami), Kijów 1878 (po ros.); — Regel P., Helmold und seine Quellen, Diss., Jena 1883; — Bahr P., Studien z. nordalbing., Gesch. im XII. Jahrh., Diss., Leipzig 1885; — Böhmer Alb., Vicelin, Diss., 1887 (por.: Breska H., Mitth. a. d. hist. Litt. XVI.).

30417. **Annales Kamenzenses**, zob. Nr. 6248.

30418. **Ortlichi Chronicon Zwifaltense** vel De origine, fundatione etc., ed. Schneider E., Die Zwifalter Annalen u. Ortlichs Chronik, Stuttg. 1889.

Nr. 6251 R: Perlbach M. usunęć

30419. **Annales Magdeburgenses** (do 1188) [dawniej zwane: Chronographus Saxo, pisane na końcu XII. w.], MM. Germ. SS. XVI. (ustępy: SS. rr. Pruss. I.) [Hóm. niem.: Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit XII. 2., Berlin 1863; nowe wyd., Leipzig 1895].

30420. Lappenberg, Pertz Arch. VI.; — Simson P., Neues Archiv 1894 XIX.; — Zeissberg H., Deutschlands Politik gegen Polen, Ztschr. f. österr. Gymn 1863.

Anonymi Belae (IV.) regis notarii Historia, napisana wedle nowszych badań 1278 do 1282, przenieść na koniec XIII w., zob. Nr. 30485.

6264—6436.

Wiek XIII., zob. Nr. 25087—25154.

30421. **Roczniki (Annales)**, zob. Nr. 6264 (por.: MM. Pol. VI.; MM. Germ. XXIX.).

30422. Kętrzyński W., Catalogi episcoporum Vratislaviensium, MM. Pol. VI., Odb. Lwów 1892.

30423. **Katalogi biskupów**, zob. Nr. 6266.

7. Catalogi episc. Vratislaviensium (MM. Pol. VI.).

30424. **Libri mortuorum**, zob. Nr. 6267.

2.—3.: Fragm. menologii (nie: mon.);

12.: Liber mort. Mon. B. Mariae de Oliva (MAL. Pol. V.).

30425. Narratio de primordiis ordinis Theutonicorum a. 1198 (nap. 1204—1211), 1 ed. Dudik B., Des h. deutschen Ritterordens Münzsammlung in Wien 1858; 2. ed. SS. rr. Pruss. I.; 3. ed. Perlbach M., Die Statuten d. Deutschen Ordens, Halle 1890, zob. Nr. 6293.

30426. Perlbach M., Über die Narratio, Forsch. z. deutschen Gesch. 1873 XIII.

30427. **Annales Posenienses** (997—1203, 1228), zob. Nr. 6268; 4. ed. Wattenbach W., Annales veteres Ungarici, Arch. f. österr. Gesch., Wien 1870 XLII.; 5. ed. Florianni Hist. hung. fontes III., p. f.: Adnotationes.

30428. **Saxo Grammaticus**, zob. Nr. 6271; ed. Holder Alfr., Strassburg 1886; znaczne wyciągi: MM. Germ. SS. XXIX.

30429. Usinger R., Deutsch dänische Geschichte 1189—1227, Berlin 1887; Waitz G., (Quellen), Neues Arch. f. d. Gesch. 1887 XII.; Holder-Egger O., Zur Textkritik, tamże 1889 XIV.; Knuk, Bulle in de la classe des sciences hist. de l'Acad. imp. St. Petersburg VII. Nr. 9 i 13 (Ivne, zob. Potthast B. H.).

30430. **Arnoldus Lubecensis**, Chronica Slavorum, Lubecae 1659 (1. wyd. zupełne); SS. rr. germ. in usum scholarum, Hannov. 1868 (Hóm. niem.: 2. wyd. Wattenbach W., Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit z. 71., Leipzig 1896).

30431. Brückner A., Zu Arnolds Lubec. V. 24., Arch. f. slav. Philol. XIV.

30432. **Kadłubek Vincentius**, zob. Nr. 6276 do 6292, zob. też Nr. 5821; 6. wyd. Bielowski A., MM. Pol. II., Odb. Lwów 1872; wyimki: Perlbach M., MM. Germ. SS. XXIX.

30433. Hoffmann J. D., Zufällige Gedanken über des Kadłubko Nachricht von dem Feldzuge Alexander M., Thorner Wochenblatt 1763.

Prażmowski, zob. Nr. 5832.

30434. Angerstein, Konflikt des poln. Königs Boleslas II., zob. Nr. 25628.

30435. Szembek (Schembek) Fryd. († 1644), Vita B. Vincensii (sic) Kadłubek, ep. Crac., b. r. (E.); Łaskiewicz J. K., Chwała bł. Wincentego Kadłubka, Krak. 1766 (DS.), zob. Usunęć.

30436. Tyszyński A., zob. Nr. 6284; Wizerunki polskie, Warsz. 1875.

30437. Pieczęć Winc. Kadłubka, Spr. kom. hist. sztuki V. str. 62 (1210), 63 (1212); Kaplica poświęcona jemu w Jędrzejowie (z XVIII. w.) tamże CII.

Zob. Nr. 25101.

30438. **Gerlacus abbas Milovicensis** († ok. 1228), Chronicon sive annales Bohemiae a. 1167—1198, 1. wyd. Dobner, MM. hist. Boh. I.; MM. Germ. SS. XVII.; Fontes rr. Boh. II. (Hóm. niem.: Gesch. Schr. d. deutschen Vorzeit, nowe wyd. Leipz. 1895).

30439. Zák A., Zur Biographie d. Ann. Gerlach, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. 1895 XVI.

30440. **Henricus Lettus**, zob. Nr. 6296; SS. rr. Germ. in usum scholarum, Hannov. 1874.

30441. Berkholz G., Baltische Mtschr. XXIV.; Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprovinz. 1873, 1874; Mitth. aus d. Livl. Gesch. XIII.; Livonica aus dem Vatican. Archiv 1887; Meyer L., Sitzungsber. d. estn. Ges. zu Dorpat 1876; Hiekisch C.,

Über Heinrichs von Lettland Mitth. über das Heidenthum d. Esten u. Liven, Jahresh. d. St. Katharinenschule, Petersb. 1889.

30442. *Annales Colonienses seu Chronica regia Coloniensis* (do 1237); część: 1175—1220, ed. Waitz, MM. Germ. SS. XXIV; SS. rr. germ. in usum scholarum 1880 (po niem.: Gesch. Schr. d. deutschen Vorzeit z. 49., Berlin 1867; nowe wyd. z. 69., Leipz. 1896).

30443. *Richardus de S. Germano*, zob. Nr. 6306; *Chronicon regni Siciliae sive Chronicon Siculum rerum per orbem gestarum ab excessu Guillelmi Siciliae regis*, Red. I. 1208 do 1226, Red. II. 1189—1243, ed. Gaudenzi, MM. storici Napoletani, Napoli 1888 (MM. storici, Cronachi I. 2.).

30444. *Loewe H., Richard v. S. G., Halle a. S.* 1891; *Winkelman, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch.* 1894 XV.

30445. *Rogierius*, zob. Nr. 6308; 1. wyd. Thwroc 1488 DS.; 6. ed. Florianus, Hist. Hung., Fontes IV.; wyimki: MM. Germ. SS. XXIX, (tamże *De inv. Tart. fragm. et carmina*).

30446. *Jordanus a Jano (Giano)*, poprawić Nr. 6311 i 6315), *Ord. Fr. Minorum Chronica seu Memorabilia (1207—1238)*, 1. wyd. Voigt G., Abh. d. sächs. Ges., zob. Nr. 6316; 2. ed. *Analecta Franciscana I.* (por.: Arch. f. Kirchengesch., Berlin 1885 str. 630—640; Perlbach M., *Neues Arch. d. Ges. f. ä. d. Gesch.* 18:1 VI.).

30447. *Johannes de Plano Carpino* (poprawić Nr. 6311 i 6315), *Libellus historicus de Hungariae devastatione per Tartaros* (nap. 1246), *Haklyuts Coll. of the early voyages*, London 1829; 2. ed. Fejer, *Cod. dipl. Hung.* IV. 1. 431—428; *Alia relatio per fratrem Ascelinum*, tamże; *Alia relatio de Mongolis*, Paris 1839, zob. Nr. 6311; wszystkie trzy w Dod. do dzieła: *Matthaeus Paris*, ed. Watson, London 1894 (por.: *Pietro Amat di San Filippo, Bibliographia dei viaggiatori italiani*, Roma 1874).

30448. *Matthaeus Paris*, zob. Nr. 6317; 1. ed. London 1571; zupełna: *Rerum Britann. SS. Nr. 57*, London 1572—1883 t. 7; *Excerpta*, MM. Germ. SS. XXVIII.

30449. *Julianus*, *fratrum ord. Praed., Tractatus de Tartaris ad episc. Perusinum apost. sedis legatum*, ed. Hormayr J., *Goldene Chronik von Hohenschangau*, München 1842; *Dudik, Iter Romanum II.* str. 326—340.

30450. *S. Hedvigis* († 1243), zob. Nr. 6319—6330.

30451. *Wernicke, Fragment einer verl. Handschrift, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens* 1880 XV.; — *Schmidt L., Eine bisher unbekannte Handschrift der Vita Hedvigis*, tamże 1897 XXXI.

30452. *Goehrlich Fr. X., Leben der heiligen Hedwig, Herzogin von Schlesien, Breslau 1843*; — *Lipnicki A., Życie św. Jadwigi, małżonki Henryka Brodatego, Wilno 1856*.

30453. *Ulanowski B., O dacie translacji św. Jadwigi*, *Rozpr. hist. fil. Akad. Krak.* 1887 XX.

30454. *Henschel A. G. C. Th., Die Wunderheilungen d. h. Hedwig, Janus, Medic. Ztschr.* 1852; *zob. Nr. 6323*, popr.: *Regent C., Exempel der Schlesier*; *Bach A., Neisse 1859*; *zob. Nr. 6326*, *Justi, Vorzeit, Marburg 1899*.

Zob. Nr. 23857.

30455. *Enenkl J. (Enenkel, Enikel)*, zob. Nr. 6333; 1. wyd. zupełne: MM. Germ. *Deutsche Chroniken III. 1. i Odb. Hannov.* 1891 (por.: *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch.* 1884 V.; *Strauch Ph., Studien über J. E., Ztschr. f. deutsche Alterthumskunde*, Berlin 1884 XXVIII).

30456 *S. Stanislaus* († 1079), *Excerpta ex Vitis et Miraculis S. Stanislai*, ed. Perlbach, MM. Germ. SS. XXIX.

30457. *Baronius Mart., Vita B. Stanislai, b. r.; Chelstowski D. X., Colloquia char. D. Stau. cum rege Boleslaw, Częst. 1713; Epitaphia Divi Martiris Stanislai 1713; Prolusio ad vitam S. Stanislai, b. r.; Oratio de S. Stanislao, Martyre et Episcopo, Crac. b. r. (E); (Zaluski A. S.), Zebranie życia św. Stanisława, bisk. krak., Krak. 1763 (DS.), zob. Nr. 30857.*

30458. *Koszucki H.*, zob. Nr. 6339, *Poznań 1867* (nie: 1864); — *Dzieduszycki M.*, zob. Nr. 6340; wyd. naprzód w: *Tyg. hist.*, *Grodzisk 1865 VI.*

30459. *Gumplowicz M.*, *Zur Gesch. Polens im Mittelalter*, zob. Nr. 25045.

30460. *Mátyás K., Podania z Szczepanowa, rodzinnej wioski św. Stanisława*, Krak. 1895 (por.: *Gaz. lw.* 1895 Nr. 125; *W. S., Kwart. hist.* 1897).

Zatarg z Bolesławem II. i zgon św. Stanisława, zob. Nr. 25024—25032, zob. też *Osoby*.

30461. *Liber foundationis claustris S. Mariae in Heinrichow*, zob. Nr. 6348—6351.

30462. *Małeckie A.*, *Ludność wolna w ks. Henrychowskiej*, *Kwart. hist.* 1894, zob. Nr. 17090.

30463. *S. Hyacinthus* (Jacek), zob. Nr. 6352—6358.

30464. *Hussovianus, De vita et gestis Divi Hiacinthi*, Crac. 1525, zob. Nr. 20819; *Blancus Guil., Hyacinthus*, Paris, Romae 1594; *Accotti H., Vita di S. Hiacintho*, Roma 1594; *Severinus Lubomilus, De vita et mirac. D. Hiacinthi*, Romae 1594, zob. Nr. 6365 (po pol.: *O cudach a żywocie i postępku kanon. św. Jacka*, Krak. 1595); *Ghisi Cybo J. n., Vita di S. Giacinto*, Verona 1594; *Stella Jul. Caes., Carmen in s. Hyacinthi*, Romae 1594; *Nigroni Jul. S. J., Oratio in laudem*, Romae 1594; *Olivarius Razsalii, Rel. de canon. s. Jacinti*, Roma 1597; *Bzovius Abr., Sertum gloriae*, Venet. 1598, zob. Nr.

6356: Mas Diego. Historia della vita, Napoli 1601; Chelli F., Vita di S Jacintho, Sienna 1642; Recha Giffo, La vie du glorieux S. Hyacinthe, Paris 1643; L'Albert, Vita S. Hyacinthi, cum commentario, b. m. i r.; Tenze, Miracula eiusdem, b. m. i r. (DS).

30465. Bertolotti Dom., Vita di San Giacinto del Ordine dei Predicatori, Milano 1857 (z: Poliantea Catholica r. VI.); - Silesius (t. J. Swientek A.), Leben des h. Hiac., Landshut 1857, zob. Nr. 6354; - Żywot św. Jacka, nakładem Młockiego Al., Lwów 1868; - Werberger Sadok Fr. Z. K., Żywot św. Jacka, Krak. 1894; - P. S. J. ks., Żywot i czasy św. Jacka (Wyd. groźowe im. T. Kościuszki II. 4.), Krak. 1894; - Sandoz Marya, Wędrowki św. Jacka Odrowąża, Kur. pozn. 1894 Nr. 214 do 217; - Flavigny de, comtesse, Saint Hyacinthe et ses compagnons XIII. siècle, Paris 1899.

Zob. Nr. 13419 i Jacek św. pod Osobami.

30466. Ceslaus Odrovonsius b. († 1257?), Acta, I. ed. Tutelarius Silesiae seu de vita Cesl. Odr., auctore Bzovio Abr., Crac. 1608; 2. ed. Vratisl. 1703; 3. ed. Acta Sanct. Boll. 16. Jul.; 4. ed. Vratisl. 1862, zob. Nr. 8073.

30467. Barberinus Fr., Positio super dubio, Ceslai Odrovansii an sententia a decretis Urbani VIII. sit confirmanda vel infirmanda, Romae 1710 DS.

30468. Mors et miracula Weneri, episc. Plocensis († 1171), Excerpta ed. Perlbach M., MM. Germ. SS. XXIX.

30469. S. Anna, zob. Nr. 6362 - 6364; Alia relatio, 2. ed. Stenzel, SS. rr. Sil. II.

S. Salomea, zob. Nr. 6369 6379.

30470. Ticzensis Georg., De diva Salomea, Crac. 1537; Summarium canonizationis B. Salomeae, b. r.; Chloris coelestis spiritus (B. Salomea), b. r. (por. E. IX. b. r.: Salomea), zob. Nr. 30357.

30471. Załuski W., Żywot bł. Salomei, Warsz. 1899, zob. Nr. 25106.

30472. Boviula, ord. Praed., Chronicon Polonorum usque ad a. 1268, De Sanctis in Polonia (sfalszowane przez Dyamentowskiego, Przybysława w XVIII. w.).

30473. Baszko Godysław, Chronicon Poloniae (Kronika wielkopolska), 2. ed. Jabłonowski Ed. i Załuski J.

30474. Ledebur v., Märkische Forschungen, Berlin 1843 II.; - Bielowski A., Wstęp krytyczny, Lwów 1850, zob. Nr. 5836; - Zeissberg, zob. Nr. 5839; - Caro, Gesch. Polens II., str. 573; - Mosbach, zob. Nr. 6379 (por.: Nehring L., Gött. gel. Anz. 1869); - Przyborowski J., Nazwisko kronikarza Baszka. zob. Nr. 28431.

30475. Małecki A., Kronika Baszka, czyli t. z. Kronika wielkopolska, Kwart. hist. 1894, Odb. Lwów 1894.

R: Bibl. warsz. 1894 I; Mag'erowski L., Przew. nauk. lit. 1895; N., Tyg. il. 1896.

30476. Kętrzyński W., O Kronice wielkopolskiej, Roz. hist. fil. Akad. XXXIII., Odb. Krak. 1896.

R: Gorzycki K., Kwart. hist. 1897 str. 407 do 413; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895.

30477. Rischka Rob., Verhältniss der poln. Sage v. Walgier Wdały zu den deutschen Sagen, Progr. Gymn., Brody 1880 i Odb.; - Antoniewicz Bożo J., Die deutsche Walthersage, Ztschr. f. deutsches Alterthum, Berlin 1888 XXXII.; - Heinzel R., Ueber die Walthersage, Sitzb. Akad. phil.-hist. Classe CXVII., Wien 1888 (por.: Nehring Wł., Kwart. hist. 1890); - Müller W., Zur Mythologie der griechischen und deutschen Heldensage, Heilbrunn 1889 (na str. 124 - 146: Zu der Walthersage).

30478. Annales lubinenses, zob. Nr. 6389 (1. ed. Kętrzyński W., Aten 1887 I.); Continuatio (1248-1275), red. Perlbach M., MM. Germ. SS. XXIX.

30479. Martinus Polonus (recte Oppavien-sis), zob. Nr. 6392 - 6396; ed. Ph. Klimeš, Pragae 1859; 6. ed. MM. Germ. SS. XXII., Contin. XXIV. i XXV. (tłóm. czeskie Bene-sza z Horovic p. t.: Martiniány t. g. Rymaska kronyka v. Práze 1488 DS.).

30480. Dümge et Mone, zob. Nr. 6394; - Brosien H., Martin von Troppau, Neues Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch. 1879 IV.; - Waitz, tamże 1883 VIII. i 1886 XI.; - Sepp, tamże 1897 XXIII.; - Joachim E., Forsch. z. deutsch. Gesch. 1875 XV.; - Herrigs Arch. h. v. XXIII, XXVI.; - Döllinger, Papstfabeln, München 1863.

30481. Spominki poznańskie, zob. Nr. 6397; Notae posnanienses, ed. Perlbach M., MM. Germ. SS. XXIX.

30482. Chronica Polonorum, ed. Jabłonowski et Załuski, Warsz. 1752; MM. Germ. SS. XIX.; dodatki: Perlbach M., tamże XXIX.

30483 Chronica aurea, zob. Nr. 6405; ed. B. J. Docen, Monachi 1827 (p. t. Chronicon rerum etc.); Wattenbach, jako Annales Austriae, MM. Germ. SS. IX. (tłóm. niem. Hormayera, zob. Nr. 6405; inne (z XV. w.?) wyd. Zeibig, Arch. f. Kunde österr. Gesch. Quellen 1853 IX).

30484. Dżierswa, zob. Nr. 6406; 1. ed. (Lengnich) 1749 DS.

30485. **Anonymi**, *Belae regis notarii, Gestae Hungarorum*, zob. Nr. 6261 (był notaryuszem Beli IV. i napisał kronikę 1278 do 1282); ost. wyd. Florianus Hist. Hung. fontes II.; Excerpta, MM. Germ. SS. XXII

30486. Marczali H., *Forsch. z. deutsch. Gesch.* 1877 XVII., zob. Nr. 5920; — Rühl Fr., tamże 1883 XXIII.; — Heinemann L., *Neues Archiv d. Ges. f. ält. deutsche Gesch.* 1888 XIII.; Inne por.: Potthast B. H.

30487. **Kéza**, zob. Nr. 6431; 1. ed. Vindob. 1782; 2. ed. Budae 1782; 3. ed. Podhradeczy, Budae 1833; 4. ed. Endlicher; 5. ed. Florianus, *Hist. Hung. fontes I.*; Excerpta, MM. Germ. SS. XXIX.

30488. Rademacher O., *Forsch. z. deutsch. Gesch.* 1885 XXV.; — Heinemann L., *Neues Archiv d. Ges. f. ält. deutsche Gesch.* 1888 XIII.

30489. **Livländische Reimchronik**, zob. Nr. 6419—6421 (autor niewiadomy), ed. z r. 1876, druk w Paderborn (por.: Gött. gelehrt. Anz. 1876).

30490. Bernholz G., *Mitth. Liv-, Est- u. Kurl.* 1872 XII.; *Sitzungsb. d. Ges. f. d. Gesch. d. Ostseeprov.* 1875; — Wachsmuth Fr., *Über die Quellen u. d. Verfasser d. ält. Livl. Reimchr.*, Mitau 1878; — Lindner R., *Zur älteren livl. Reimchr.*, Diss., Leipzig 1891 (por.: Manteuffel G., *Cywilizacya, lit. i sztuka nad Bałtykiem*, Krak. 1897 str. 10).

30491. **B. Kinga**, zob. Nr. 6422—6429 (łac. rozprawa Petrykowskiego jest przekładem Frankowica, zob. Nr. 6426).

30492. Pico R., *Vita*, zob. Nr. 6425; data in luce d'Abrah. Bzovio, Roma 1623, 1625, 1633; *Punkta z żywota B. Kunegundy*, wypisanego od kronikarzóv polskich, przypomniane od Oo. Franciszkanów, Krak. 1712, Nowy Sącz 1816; Farini M., *Vita della b. Cunegund*, 1716 (por. E. 1760: Jaroszyński Caj.) (DS.).

30493. *Pamiętka 600-letniej rocznicy zgonu bł. Kunegundy*, Krak. 1892; Rosół St., *Święta Kinga*, jej klasztor i miasto Sącz stary, Nowy Sącz 1892; Bogdański Cz. o Bernardyn, *Biogostawiona Kinga*, jej żywot i dzieła, w sześćsetną rocznicę śmierci, Krak. 1892 (18 rycin); Pallan St., *Św. Kunegunda*, patronka Polski i Litwy, *Gaz. pol.*, Czerniowce 1892 Nr. 28.

30494. **Wołyńsko-łatycka litopys**, zob. Nr. 6431; Połnoje sobranie russkich lietop., zob. Nr. 5843.

30495. **Hruszewskij M.**, *Zap. Tow. Szewc. VIII.*; — Tenże, *Chronologia wołhal. liet.*, por.: *Ist. Ukr. Rusy* [zob. Nr. 24307: t. III. str. 660 (podaje literaturę)].

30496. **Annales Pelpinenses**, zob. Nr. 6432; Voigt, *Cod. dipl. Pruss. VI.*; SS. rr. pruss. I. i III.; MM. Germ. SS. XIX. (*Annales Prussici breves*).

Nr. 6436 **Grautoff** (nie: Grantoff).

Chronicon Monast. Claratumbensis, zob. *Wiek XVI.* (1506).

Nr. 6487 **Rocznik Traski** (nie: Trzaski).

6437—6564.

Wiek XIV., zob. Nr. 25155—25329.

30497. **Ottokar** (v. Horneck, wł. v. Steier), *Oesterreichische Reimchronik*, 2. wyd. MM. Germ. Deutsche Chroniken V.

30498. Busson Arn. (*Beiträge zur Kritik*), *Sitzungsb. Akad.*, Wien 1837—1892 XVI.—XVIII., XXI. (Karajan Th., tamże LXXV.); — Huber Alf., *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch.* 1883 IV.; — Jaksch A., tamże 1885 VI. (inne por.: Potthast B. II.).

De Alberto, zob. Nr. 17245 i 25182.

30499. **Dalimil** (Mezeřický), zob. Nr. 6454 do 6456; wyd. Praga 1853, 1874, 1877; *Fontes rr. Bohem III.*; podle rękop. Cambridge-skoho, Mourek V. E., Praga 1892 (po niem.: ed. Jireček J., *Fontes rr. Bohem. III.*).

30500. Jireček J., *Über die Reimchronik d. s. g. Dalimil, Sitzungsber. Böhm. Ges. d. Wiss.*, Prag 1876; — Emler, *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch.* II.; — Jagič V., *Arch. f. slav. Phil.* 1878 III.; — Tieftrunk K., *O éthické a básnické stránce kroniki Dalimilovy*, *Čas. česk. muz.* 1879; — Loserth, *Beiträge z. Kritik, Mitth. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XIV.*; — Teige J., *Die Quellen Dalimils*, *Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch.* 1888 IX. (Tenże, tamże 1885 VI.); Bartsch Germania, Wien 1883 XXVIII. i XXIX.; — Truhlár J., *Zlomky kroniky Dalimilovy*, nově objevené, *Listy filol.* 1891 XVIII.

30501. **Annales Polonorum**, zob. Nr. 6462 i 30229.

30502. Russkoje anonimnoje opisanije Konstantynopolja (ok 1321 g.), izd. Łopariw Ch. M., *Izw. oddiel. russk. jaz. i słow.* 1898.

30503. **Petrus de Dusburg**, zob. Nr. 6467 do 6470; Cont. Bitschin (nie: Bitschius); — Fuchs W., zob. Nr. 6469, także *Altpreuss. Mntsch.* 1884 XXI.

30504. **Jeroschin Nicolaus von**, zob. Nr. 6471 i 6472; wyd. w skróceniu: Pfeiffer Fr., *Beiträge z. Gesch. d. mitteldeutschen Sprache u. Litt.*, Stuttgart 1854 (LXXII. i 316) (por.: Bartsch K., Germania, Wien 1887).

30505. **Madius de Barbazanis**, zob. Nr. 6474; 1. ed. Lucius, *Libri 6 de regno Dalmatiae et Croatiae*, 1666; 3. ed. cum notis Brunelli V., *Progr. gymn.*, Zara 1878.

30506. **Annales** cap. Cracoviensi, zob. Nr. 6475, 30229 i 30409.

30507. **Annales Prussici breves**, zob. Nr. 6478; 1. ed. Voigt J., Cod. dipl. Pruss. VI.; 2. ed. jako **Annales Pelpineases**, SS. rr. pruss. I.; 3. ed. tamże III.; 4. ed. MM. Germ. SS. XIX. (por.: Perlbach M., Preuss. poln. Studien, Halle 1886 str. 78).

30508. **Annales canonici Sambiensis**, zob. Nr. 6479 (por.: Perlbach M., Preuss. poln. Studien, Halle 1886 i Puymaigre, Rev. des questions hist. 1887 XLII.).

30509. **Petrus Zittaviensis**, zob. Nr. 6480 i 6481; 1. ed. Freher, SS. rr. Bohem.; 2. ed. Dobner, MM. V.; 3. ed. p. t. Königsaler Geschichtsquellen von Loserth J., Wien 1876 i w: **Fontes rr. austr. SS. VIII.**; 4. ed. Emmler, **Fontes rr. Boh. IV.**

30510. Loserth J., **Über d. Königsaler-Geschichtsquellen**, Arch. f. österr. Gesch. Kunde, Wien 1873 I.I. i Odb. Wien 1874; — Tenze, Sitzungsab. Akad., Wien XCVIII., Odb. Wien 1881; — Bachmann, Mitth. d. Ver. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1896 XXXV., 1897 XXXVI.; — Seibt, Prager Studien 1898; — Hoschek Th., tamże 1900; — Bretholz B., Ztschr. f. Gesch. Mähr. 1900 IV.

30511. **Annales Posnanienses**, zob. Nr. 6484; Excerpta, ed. Perlbach, MM. Germ. SS. XXIX.

30512. **Johannes Victoriensis**, zob. Nr. 6486 (niem. Móm.: Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit, Leipzig 1888 z. 82.).

30513. Mahrenholz, Forsch. z. deutsch. Gesch. 1870 XIII. i 1874 XIV.; — Fournier Aug., Abt Johann v. Viktorius Berlin 1874 (Tenze, Ztschr. f. österr. Gymn. XXIV.); — Aelschker E., Ztschr. f. Gesch. Kärntens, Klagenf. 1890 I.

30514. **Vita Karoli IV.** imp. (1331—1346), zob. Nr. 6489; 1. wyd. Reineccius, Chron. Hierosolymitanum, Helmst. 1584 (Móm. niem.: Gesch. Schr. d. deutschen Vorzeit, Leipzig 1885 z. 77.).

30515. Neumann Th., **De vita** (także: Vratisl. 1847, Diss. inaug.); — Loserth J., Studien z. böhm. Gesch. Quellen I., Arch. f. österr. Geschichtskunde, Wien 1875 LIII.; — Friedjung II., Karl IV. u. sein Antheil am geistigen Leben, 1876; — Löhr H., Ueber die Selbstbiographie, Diss., Rostock 1886; — Martin E., Ztschr. f. deutsche Alterth. N. F. IX.; — Wotke K., Moralitates, Ztschr. f. Gesch. Mährens 1897, 1898 (inne por.: Potthast B. H.).

30516. **Annales Dunamundenses**, zob. Nr. 6491; 1. ed. SS. rr. pruss. II.; Höblbaum K., Neues Arch. f. ält. deutsche Gesch. 1833 VIII. (por.: Perlbach M., Preuss.-poln. Studien, Halle 1886).

30517. **Jüngere livländische Reimchronik**, zob. Nr. 6492 i 6493 (por. rec.: Perlbach M., Altpreuss. Mntshr. IX. 165—169, 472—475).

30518. **Chronicon Olivense**, zob. Nr. 6494 do 6499; **Fontes Olivenses**, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI., Odb. Lwów 1891, zawiera:

1. Exordium ord. Cruciferorum seu Chronica de Prussia (poprz. wyd. 1. SS. rr. pruss. I. i 2. tamże V.);
2. Chronica Olivensis auctore Stanislao abbate (poprzednio dwakroć tamże);
3. Tabulae fundatorum et beneficiorum (poprz. tamże I.);
4. Epitaphium Dithardi abbatis (poprz. tamże V.);
5. Annales Olivenses 1356—1545 (poprz. tamże V.).

R: Semkowicz A., Kwart. hist. 1892.

30519. **Hirsch Th.**, w dod. do dzieła: **Das Kloster Oliva**, Progr. Danz. Gymn. 1850; Sybels Hist. Ztschr. 1872.

Stanisław z Krakowa, zob. Nr. 6358.

30520. (**Annales**) **Rocznik Sędziwoja**, zob. Nr. 6508; Excerpta, ed. Perlbach M., MM. Germ. SS. XXIX.

30521. **Franciscus Pragensis**, zob. Nr. 6510; 3. ed. Dobner, MM. hist. Boh. VI.; 4. ed. Loserth, **Die Königsaler Gesch. Quellen**, zob. Nr. 30509; 5. ed. **Fontes rr. Boh. IV.** (zob. Nr. 30246).

30522. Marignola J., zob. Nr. 6511, por.: Meinert, Abh. d. böhm. Ges. 1820 II., Odb. Prag 1820; — Friedjung, zob. Nr. 30515; — Wadding, SS. Ord. Minorum, Romae 1650; — Röhricht, Bibl. geogr. Palestinae, Berol. 1890.

30523. **Annales Vratislavienses**, 1. ed. p. t. Annalista Silesiacus, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1856 I. (nie: XI.).

30524. **Neplacho** (Neplach, † 1371), por.: Menčík F., Sbornik hist. 1883 I.; Teige J., Mitth. d. Inst. f. oesterr. Geschichtsforsch. 1885 VI.

30525. **Beness'us**, zob. Nr. 6517; 2. ed. **Fontes rr. Bohem. IV.**

30526. Loserth J., **Die Chronik des Benesch Krabice v. Weitmühl**, Arch. f. österr. Geschichtskunde LIII., Odb. Wien 1875; — Tenze, **Das Testament Ben. v. W.**, Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XVI.; — Friedjung, zob. Nr. 30515.

30527. **Pulkawa Přibík z Radenina**, zob. Nr. 6523 (por.: Zibrt Č., Bibl. české hist. II. Nr. 2749; Potthast, 2. wyd. „de Tradenina“); 5. ed. **Fontes rr. Boh. V.**; wyimki: SS. rr. Pruss. I.; Kętrzyński, zob. Nr. 6524.

30528. Müller J., O rukopisech kroniky Pulka z R. zvlášťě pak o ruk. krakovském, Praga 1887; — Friedjung, *zob.* Nr. 30515; — Hertel G., Forsch. z. deutsch. Gesch. 1879 XIX.; — Platner C., tamże 1877 XVII.
30529. *Chronica principum Poloniae*, *zob.* Nr. 6526 (Cont. Liegnitzer Chronik do r. 1506, ed. SS. rr. Siles. XII.).
30530. Schirmmacher, Ambrosius Bitschen, der Stadtschreiber von Liegnitz, Liegnitz 1866; — Werner, Ambr. Bitschen, tamże 1888.
30531. Series episc. Vratislaviensium, 2. ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.
30532. Detmar, *zob.* Nr. 6537; Chronik, ed. Grautoff; 2. ed. Chroniken d. deutschen Städte 1884 XIX. (w Nr. 6538 poprawić także Grautoff).
30533. Hasse P., Zwei Beiträge: 1. Detmar, Hannische Gesch. Blätter 1885 V.
30534. Vigand von Marburg, *zob.* Nr. 6541; 2. ed. p. t. Chronica nova Prutenica, ed. Hirsch Th. (usunąć wyrazy: Hermann de Wartberge, Chronicon Livoniae).
30535. Henry Earle of Derby voy. in to Prussia (1390—1391), Hakluyts R., Principal navigations, voyages, London 1600, *zob.* Nr. 24054.
30536. *Annales* Johannis Marienwerder, 1. ed. Voigt, Cod. dipl. Prussiae V. (por.: Hipler Fr., Ztschr. f. d. Gesch. Ermlands 1887 V.).
30537. Sprawa o żydowskim pobiciu w Prace 1389 r z rękopisu krakowskiego, *zob.* Nr. 15962.
30538. Notae ad a. 1388, 1391, 1398, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.
30539. Hedvigis Regina, *zob.* Nr. 6560, 25295 (Zeissberg, *zob.* Nr. 5826).
30540. Brevis descriptio Slavoniae (XIV.?), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.
- 6564 — 6870.
- Wiek XV., *zob.* Nr. 25330—25619.
30541. Varia e codicibus Vratislaviensibus, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.; — Spominki, katalogi, por.: tamże.
30542. Franciscani (nie: Francisci), Thorunensis, Annales Prussiae, *zob.* Nr. 6575.
30543. Perlbach M., Preuss.-poln. Studien, Halle 1886.
- Bitwa pod Dąbrownem, *zob.* Nr. 25377 do 25384.
30544. Theodoricus de Niem, *zob.* Nr. 6580; De Scismate libri 3, 1. ed. 1533; 2. ed. Schard S., 1566; Norimb. 1592; nowe wyd. rec. Erler G., Lipsiae 1890; — Tenze, Hist. de vita Johannis XXIII. pont. Romani, 1. ed. Meibom, Francof. a. M. 1620 et SS. rr. Germ. I.; 2. ed. Hardt, Const. Concil. II.; — Tenze, Tractatus contra dampnatos Viclivitatis, Praegae, ed. Erler, Ztschr. f. vaterl. (westfäl.) Gesch. 1885 XLIII. (inne dzieła Th. de Niem, por.: Potthast B. H., 2. ed. 1896).
30545. Sauerland H. V., Hist. Jahrbuch 1886 VII.; Erler G., Dietrich v. Nieheim, Leipz. 1887; Finke H., Röm. Quartalschr. 1887 (lit. por.: Potthast B. H.).
30546. Pauli Vladimiri Tractatus, *zob.* Nr. 6583 i 6584 i 25390.
30547. Ulrich von Reichenhal, *zob.* Nr. 6585; 1. ed. Augsb. 1483; 2. ed. 1536; nowa ed. (Bibl. d. liter. Vereines Nr. 158) Tübingen u. Stuttgart 1882 (prócz tego fotogr. i homograf. odbicia z kodeksów, por.: Potthast B. H. ed. 1896).
30548. Marienwerder J., *zob.* Nr. 6587; Vita b. Dorotheae ut videtur Joh. Marienwerder, 1. ed. Linda, *zob.* Nr. 6589; 2. ed. Acta Sancti. Boll. 30. Oct.; po niem *zob.* Nr. 6588; — Septilium b. Dorotheae, w całości ed. Hipler Fr., Analecta Bolland. 1834 II.; Apparitiones, tamże i SS. rr. pruss II.; — Hymnus, tamże.
30549. Werner Lud. Rein., Dissertatio historica sistens vitam B. Dorotheae defendet Th. Chr. Lienthal, Regiom. 1742 DS.
30550. Hipler Fr., Meister Joh. Marienwerder, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1866 III., *zob.* Nr. 30506.
30551. Chronicon breve regni Bohemiae saec. XV., ed. Horčička A., Mitth. d. Ver. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1899 XXXVII.
30552. Guilbert de Lannoy, *zob.* Nr. 6595; ed. Potvin, Paris 1878.
30553. Kowienskija gub. wied 1815 Nr. 1—7; Wiestn. zapadu, Rosii 1867 III.
30554. Boucicaut, *zob.* Nr. 6596; 1. ed. Paris 1620, *zob.* Nr. 6597; w zbiorze: Petitot t. VI i VII; wyd. także w: Societé du Panthéon littéraire, Paris 1853.
30555. Delaville le Roulx, La France en Orient au XIV. siècle, Expédition du maréchal Boucicaut (Bibl. des Ecoles franç. d'Athènes et de Rome, fasc. 44. i 45.), Paris 1886 t. 2; — Ehrle Fr., Jean et Geoffrey le Meingre Boucicaut, Arch. f. Litt. u. Kirchengesch., Freiburg 1889 V.; — de Pilham (nie: Pilhom), *zob.* Nr. 6597.
30556. Ludolf, *zob.* Nr. 6602 (część: Catalogus abbatum Saganensium przez Ludolfa do 1398 doprowadzony, dalej przez Waynknechta P., ed. Stenzel, SS. rr. Siles. I.).

30557. **Articuli** Vladislao Regi Poloniae a ducibus Masoviae traditi Sandomirii a. D. 1426, Articuli etc. traditi Sandomiriae a. D. 1428, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

Pochwała w. kn. Wytowtu, zob. Nr. 30568.

30558. **Johannes de Ragusio**, Initium et prosecutio Basiliensis concilii, Acta concilii Basil. I. 1—131; — Tenże, Tractatus, zob. Nr. 6607.

30559. **Johannis de Segovia** Hist. gestorum generalis Synodi Basiliensis, ed. Birk-Beer E. R., MM. Conciliorum seculi XV.; Concilium Basiliense SS. t. II. i III., Vindob. 1873 do 1895 (wyciąg: Aug. de Patricii t. zw. Acta Patriciana (ok. 1480) w zbiorach sobor., zob. Nr. 1254 (por.: Birk E., Sitzungsab. Akad. Wien CXII').

30560. **Zimmermann Alfr.**, Jean de Segovia, Inaug. Diss., Breslau 1882.

30561. **Windecke Eberhart**, Denkwürdigkeiten zur Geschichte des Zeitalters Kaiser Sigmunds, zob. Nr. 6618; zum ersten Male vollständig hrsg. v. Altmann W., Berlin 1893 (zmodyfikowane: Hagen, Geschichtsschreiber d. deutschen Vorzeit, 1. ed. Leipz. 1886, 2. ed. 1899)

R: Pruchaska A., Kwart. hist. 1894.

30562. Kern Th., Eberh. W., Ztschr. f. deutsche Kulturgesch., Hannov. 1875; — Holder-Egger (przedmowa do niem. przekładu); — Reifferscheid Al., Des Kaiser Sigism. Buch v. E. W. u. seine Übersetzung, Nachr. v. d. königl. Ges. d. Wiss. in Göttingen 1887; — Altmann W., Studien z. E. W., Berlin 1891; — Tenże, Neues Arch. d. Ges. f. alt. deut. Gesch. 1893 XVIII.; — Wyss A., Eberh. W. Buch, Leipzig 1894 (Odb. z: Centralblatt f. Bibliothekswesen) [Droysen 1859, Fischrad 1815 III., popr. Nr. 6620].

30563. Bartoš z Drahonice, zob. Nr. 6621; 1. ed. Dobner, MM. Boh. I.; 2. ed. Goll J., Fontes rr. Boh. 1893 V.

30564. Goll Jar., O kronice Bart. z Dr., Zprávy o zasedání kr. české společnosti nauk 1884 (Tenże, Wstęp do wydania).

30565. Notes et extraits pour servir à l'hist. des croisades au XV. siècle, ed. Jorga N., Paris I. 1899, II. 1900 (Extrait de la Rev. de l'Orient latin).

30566. **Latopisiec Litwy**, zob. Nr. 6628 do 6634; urywek w tłum. łacińskim ogł. Prochaska A., Kwart. hist. 1888 (tłom. ros. w: Wspominanii na 1832 god IV. — VI. przez Russowa).

30567. Lelewel J., Uwagi z powodu ogłoszonej przez J. Daniłowicza najdawniejszej kroniki litewskiej, Dz. warsz. 1827 IX, Odb. b. m i r.

30568. Hruszewskij M., Pochwała w. kn. Wytowtu, kilka uwag pro skład najdawniejszej rusko-tytowskiej litopisy, Zap. Szewcz. 1895 VIII.

30569. **Varia ex actis capituli Plocensis** (ad a. 1446), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30570. **Catalogus Grussaviensis** (1051 do 1447), Katalog Krzesoborski, Stenzel, SS. rr. Sil. II. (obok Catal. episc. Wratisl. 1051—1468; 2. ed. p. t. Cat. episc. Vrat. e „libro nigro“ descriptus (Katalog Stenzlowski), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30571. De Conrado et Petro, episcopis Vratislaviensibus (ad a. 1447), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

Nr. 6331: Annales Silesiaci usunęć.

30572. **Annales terrae Prussiae**, zob. Nr. 6640; 3. ed. Kętrzyński W., MM. Pol. IV. (por.: Perlbach M., Preuss. poln. Studien, Halle 1886).

30573. **Spominki zakonnika**, zob. Nr. 6641; wyd. Wierzbowski T., MM. Pol. III.

30574. **Annales Bohemiae brevissimi**, zob. Nr. 6645 (por.: Loserth J., Über das Verh. d. Ann. Boh. brev. zu den Ann. Aulæ Regiae, Mitth. f. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1876 XIV.; Annales Aulæ R., wyd. Loserth w dziele: Die Königsaaier Geschichtsquellen, Wien 1875).

30575. **Henrici Sbignei Tractatulus**, zob. Nr. 6652 (por.: Balzer O., Nieznany rękopis Traktatu Henryka z Góry, Kwart. hist. 1897).

30576. **Taxa episcopatus Vratislaviensis** (a. 1456), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30577. **Johannes de Capistrano**, zob. Nr. 6657.

30578. Wadding L., Annales Minorum, Lugd. 1648 IV.—VI. (w ed. Romae 1734 IX.—XIII.) DS.

30579. Barberio J. Chr., Compendio delle azioni Giov. da Capistrano (et lettere d. Sbig. Oleśnicki, Casim. Jagello), Romae 1661; toż po łac.: Gesta Joan. a Capistrano, Romae 1662 (DS.).

30580. Kerval L. de, Saint Jean de Capistran, Bordeaux et Paris 1887; — Tadra Fr., Lettres inédites relatives à Jean Capistrano, Zprávy o zased. kr. české společnosti nauk 1889 (inne por.: Potthast B. H., ed. 1896 str. 1396—1397).

30581. **Chronica Ungarorum impressa**, Budae 1473, typis similibus reimpressa Budapestini 1900 (z wstępem Fraknoi'a W.), zob. Nr. 6663.

30582. **Tempelfeld Nic.**, zob. Nr. 6664; — Tenże, Tractatus contra Georgium Podihrat assertum regem Bohemiae a. D. 1459 di

visit. Mariae, „Ordo naturae“, ed. Jordan M. w dziele: Das Königthum Georgs v. Podébrad, Leipz. 1861.

30583. Zapiski A. Przekory, 1453—1460, wyd. Wierzbowski T., MM. Pol. III.

30584. Historia de abbate recepto a dyabolo, auctore Michaelae fratre ord. s. Benedicti etc. (1461), ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30585. **Chalcocondylas**, zob. Nr. 6676; 5 ed. Migne, Patrologia graeca CLIX (por.: Krumbacher K., Gesch. d. byzant Lit., zob. Nr. 30273).

30586. Ratiborer Chronik, zob. Nr. 6667 (Ztschr.) 1862 IV.

30587. **Thomas Ebendorfer**, zob. Nr. 6679; nado: Tenze, Chronica regum Romanorum 1346—1458 (VI. i VII. ks. ed. Příbram A. F., Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. Erg. Bd. 1890 III.); — Tenze, Diarium gestorum per legatos concilii Basiliensis pro reductione Bohemorum (ed. Birk E.), Acta conc. Bas. I. (por.: Waitz G., Neues Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch. 1879 IV.)

30588. Zeissberg H., Thomas Ebendorfer, Österr. Wochenschr., Beilage z. Wiener Ztg. 1864 III. str. 769.

30589. **Aeneas Sylvius**, zob. Nr. 6680 do 6692; Commentarii (Nr. 6680), 1. ed. Basil. 1515; De vita et rebus gestis Frid. III. (Nr. 6681) (tłóm. niem.: Die Gesch. Kaiser Friedrichs III., Geschichtsschreiber d. deutschen Vorzeit, Leipz. 1839—1890, 2. ed. Leipz. 1899); — Historia Bohemiae (Nr. 6682); — Opera, Fasileae 1551, 1571, 1589, Freher, SS. rr. bohém. (tłóm. czeskie: Nicol. Konač, Praga 1510, 1585, 1817; Fontes rr. Bohem. VI.); — De ritu et origine Pruthenorum (Nr. 6686), 1. ed. Col. 1470 (?); — De Lithuania (Nr. 6687), Opera, Basil. 1551; SS. rr. pruss. IV.; — De viris illustribus (Nr. 6688), ustępy: SS. rr. pruss. IV.; — Tractatus (Nr. 6689), Martène, Ampl. collect. V. 785—800; — Asiae Europaeque descriptio, s. l. 1531, Paris 1534 (DS.).

30590. Töppen M., Diss. critica de hist. Borussiae antiqua, Regiom. 1847; — Bayer W., Die Historia (popr. Nr. 6692); — Delécluze, Revue des deux mondes 1853 (nie 1833); — Bachmann A., Allg. deutsche Biographie t. XXVI.; — Goll Jar., Z doby renaissance, Enea Sylvio v Čechách, Lumír VII.; — Lesca Gius., I Commentarii rerum memorabilium, Pisa 1893, por.: Potthast B. H., ed. 1896 str. 19—25

Plastwich J. († 1464), zob. Nr. 7516.

30591. **Ostroróg Jan**, zob. Nr. 6694—6704 (przekład polski wydał Kownacki H. w Pam.,

warsz. Bentkowskiego 1818); Pamiętnik, wyd. Wierzbowski T., Warsz. 1891.

R.: W r. 1891: Bibl. warsz. II.; Rembowski A., Niwa Nr. 12; A. A. K., Wędrowiec Nr. 49; w r. 1892: Bibl. warsz. I.

30592. Lewicki A., Dwa przyczyny do życiorysu Jana Ostroroga, Kwart. hist. 1871

30593. Łamańskiego Odczyt, Bibl. warsz. 1874 II.; — Galle H., Jeszcze o Ostrogu, Aten. 1893 II.; — Prochaska A., O naprawie Rpltej przez Ostroga, Kwart. hist. 1899.

30594. Pawiński A., zob. Nr. 6699; Rembowski A., zob. Nr. 6700, por.: Smoleński W., Prawda, Warsz. 1884; Pawiński A., zob. Nr. 6704, por.: A. R., Niwa 1900 Nr. 13; Illenidus, Pseudo-Ostroróg, Aten. 1891 (contra Prz. kat. 1889), por.: Bostel F., Kwart. hist. 1893.

30595. Historia brevis magistrorum (popr., ad a. 1489 continuata), zob. Nr. 6710.

30596. **Barletius** Scodiensis, zob. Nr. 6711; 2. ed. Venetiis 1536; 3. ed. Lonicer, Chronica Turcica III., wyciąg w: Pontanus G. B., Scanderbegus, Ilanoviae 1609 (polski przekład: Barlecyusz, Żywot J. Kastyoty, tłóm. Bazylik, Brześć 1569 DS.).

30597. **Rositz(ius) Sig.**, zob. Nr. 6713; 1. ed. Sommersberg, SS. rr. Sil. I.; 3. ed. p. t. Cronica et numerus episc. Vratisl. 1051 do 1482, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30598. **Bitschen Ambrosius** (nie: Antonius), zob. Nr. 6715.

30599. **Boner Isaias** († 1471). Vita b. Boneri ord. eremitarum ad Cracoviam in Polonia, Acta Sanct. Boll. 8. Febr.; — Baronius, Vita et gesta, Crac. 1610; — Vita et miracula B. Esaiiae, b. r. (Crac. 1610?); — (Joh. Cantius), zob. Nr. 30601; Żywoty późniejsze, por.: E. XIII. str. 260—261.

30600. **Contarini Ambr.**, zob. Nr. 6717; 1. ed. 1524; tytuł dokładny, por. E. XIV. str. 389.

30601. **Johannes Cantius** († 1473). Vita per Matthiam decr. doct. apud S. Annae plebanum a. 1745, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.; — Vita auctore Opatovio Adamo, Crac. 1628; Acta Sanct. 20. Oct.; — Acta canonisationis, Romae 1739 (DS.).

30602. Arndt Aug., De loco et anno nativitatis nec non obitus et de reliquis s. Joh. C., Analecta Bolland. 1889 VIII.

30603. Skarga P. X., Żywot błog. Jana Kantego, Krak. (około 1612?) b. r.; Jakliński J. A., Acad. gratiarum D. Joh. C. panegyry, Crac. 1719; Bartoszewski L., Prodigium naturae, Poesn. 1742; Compendium vitae b. Joh. C., Romae 1767; De rebus gestis Joh. C., Romae 1767, Inqlst. 1767; Vita de s. Giov. Canzio, Romae 1767 (DS.).

30604. Zwei Gedichte über den unverrichteten Abzug der Polen von den Mauern Breslaus (1474), *zob.* Nr. 26560.

30605. **Galeotus** (Galeotti) Mart., *zob.* Nr. 6723; 1. ed. Viennae 1563 DS.

30606. **Chronicon** Dubnicense, *zob.* Nr. 6724.

30607. **Lewicki A.**, Kilka przyczynków do dziejów Kaz. W., I. Z kroniki zapomnianej, *Kwart. hist.* 1889; — Domano-vszky **Al.**, D. Chronicon Dubnicense, Századok 1899 XXXIII.

30608. Piccolomini Jacob., *zob.* Nr. 6725; 1. ed. Mediolani 1506 DS.

30609. **Długosz Jan**, *zob.* Nr. 6728—6780; *Historiae polonicae libri XIII.* (2. ed. t. I. w: Mitzlera *Hist. pol. SS. III.*), *Opera omnia* t. X.—XIV. 1873—1878; przekład polski, tamże t. II.—VI. 1867—1870 (por.: Hoppe S. J., *Proem. edit. Długossii* 1711; Siemieński L., *Wydanie dzieł Długosza, Dzieła*, Warsz. 1881 II.); — *Banderia* (Nr. 6731), ed. Vossberg, *Odb. także w: Mémoires de la Soc. d'archéol. et de numism. de St. Petersburg* 1850 IV., V.; 2. ed. A. M(eckelburg), *Odb. Königsb.* 1850 (por. też: Paprocki B., *Herby*, Krak. 1854; Bielski M., *Kronika polska* 1597 str. 299—301; *Wiadomości o chorągwiach lennych pruskich, Roczn. tow. nauk.* Krak. 1828 I.; Żebrawski T., *Dzieło p. Vossberga, Bibl. warsz.* 1851 II. i *Odb.*); — *Lites ac res gestae* (Nr. 6750), 2. ed. *Posn.* 1890 I., 1892 II.; — *Articuli de incorporatione Masovieae* 1462, ed. Kętrzyński W., *MM. Pol. III.*; — *Excerpta e fontibus incertis* (I. 1173—1294, II. 1034—1169, III. 985 do 1343, IV. 1235—1370), ed. Kętrzyński W., *MM. Pol. IV.*; — *Vitae episc. Plocensium* (Nr. 6790). *abbreviatae cum contin. Laurentii de Wszerecz* 966—1475, 1480—1603, ed. Kętrzyński W., *MM. Pol. VI.*

30610. **Caro J.**, Johannes Longinus, ein Beitrag z. Litteraturgesch. d. XV. Jahrh., *Habilit.-Schrift*, Breslau 1863 (popr. Nr. 6766); — Hirsch T., *SS. rr. pruss. IV.* (wstęp o XIII. ks.); — Höhlbaum K., *Mitth. aus d. Staatsarchive v. Köln VII.*; — Krones Fr., *Beiträge z. Kunde steiermärkischer Geschichtsquellen* 1871 VIII.

30611. Ulanowski B., Ein Beitrag zur Quellenkunde, *Neues Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch.* 1885 X.

30612. Szideczky L., A Długosz, ünnepély Krakóban 1880 május 18.—21., Századok 1880 (uroczyść Długosza w Krakowie); Smolka St., *Długosz, Szkice*, Warsz. 1881 I., *zob.* Nr. 6769; Dubiecki M., Jan Długosz, pierwszy dziejopis Polski, *Obrazy i strdy hist.*, Warsz. 1884 ser I.; Biegeleisen H., *Stragona wielkość* (Długosz), *Prz. tyg.*, Warsz. 1887.

30613. **Ptaszycki St.**, Długosz, polskij historyk XV. st., *Petersb.* 1892.

30614. Sarnes A., Zur Kritik d. XI. Buches, w dziele: Witold und Polen in d. Jahren 1427—1439, *Altpreuss. Mntsch.* 1893 XXX.

30615. Perlbach M., Długoss Quellen f. d. deutsche Gesch. in seinen ersten 6 Büchern (bis 1240), *Neues Arch. d. Ges. f. ält. deutsche Gesch.* 1889 XIV.

30616. **Bobrzyński M. i Smolka St.**, Jan Długosz, jego życie i stanowisko w piśmiennictwie, *Krak.* 1893, *zob.* Nr. 6763.

R: W r 1894: Rombowski A., *Bibl. warsz. II*; w r. 1895: *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen*; Kaindl R. F., *Österr. Litt. blatt* Nr. 17; Lewicki A., *Prz. pol.* I; N. M., *Kij. Star* VII.

Zob. Nr. 25028 i 30544.

30617. **Eschenloer Peter**, *zob.* Nr. 6781 do 6786 (niemiecki późniejszy tekst wyd. Kunisch; łąciński starszy, obejmujący lata 1438 do 1472, Markgraff); poprawić N: 6782: Schultz A., 1863 V.; Nr. 6783: Kunisch, 1829; dodać w Nr. 6785: *Schles. Provinzbl.* 1843 t. 127.

Nr. 6791: Sanders (nie: Sander).

30618. **Simon de Lipnica** († 1482). Skrobkowiec L., *Żywot bł. Symona*, Krak. 1611; toż po łac.; *Vita gloriosi servi Domini Simonis de Lipnica* (et carm. Jac. Vitellii), *Brunsb. bergae* 1636 i b. r.; powtórzone: *Acta Sanct. Boll.* 18. Juli; — *De libello miraculorum B. Simonis de Lipnica*, *Analecta Boland.* 1899 XVIII.

30619. *Chronicon Slavicum sive Chronica slavica parochi Suselensis de Lubek, Hamburg, Luneburg, Wismaria, Rostok, Sundis et Martinus Polonus* (około 1490) *ceteris civitatibus incerti auctoris* 814—1485, 1. ed. circa 1486, wiele wydań, ost. p. t. *Chron. slav.*, Lübeck 1865; niem. *Uöm. p. t. Wendische Chronik*, b. m. 1485—1490 i *Frankf.* 1520 (DS.).

30620. Grautoff F. H., *Chronicon Slavense in Limburgs Sammlung, Hist. Schr.*, Lübeck 1836 III. str. 317—318; Rachfall F., *Der Stettiner Erbfolge-streit 1464—1472*, Breslau 1890; inne por.: *Pothast B. H.*, ed. 1896 str. 292.

30621. Ein Breslauer hist. Volkslied v. J. 1490, *zob.* Nr. 29390.

30622. Ranzanus Petr., *zob.* Nr. 6506; ost. wyd. Florianus, *Hist. Hungar. fontes domest.* 1885 IV.

30623. **Schedel Hart**, *zob.* Nr. 6807—6810 (por.: Loga A., *Die Städteansichten in H. Schedels Weltchronik*, *Diss.*, Berlin 1883 (także w: *Jahrb. d. königl. preuss. Kunstsammlungen* 1889 IX.; Thausing M., *Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch.* 1884 V.).

30624. **Philippus Callimachus**, *zob.* Nr. 6825—6847; *Historia* (Nr. 6825), 1. ed. *Aug. Vindel.* 1519; 2. ed. *Basil.* 1556; 3. ed.

w dziele: Lonicer Ph., *Chron. Turcicorum*, Francof. 1578; 4. ed. Crac. 1582; Francof. 1584; 8. ed. Kwiatkowski S. (por. rec.: Papée Fr., *Kwart. hist.* 1893); — *Vita et mores Gregorii sanocei*, archiepiscopi leopoliensis, rec. Miodoński A. S., Crac. 1900 [rec. wyd. Finkla L. (zob. Nr. 6828): Bostel F., Muzeum 1891; Morawski K., *Kwart. hist.* 1893] (O Grzeg. z Sanoka, zob. Nr. 20771 i 25491); — *Coram Innocentio* (Nr. 6833), 2. ed. Crac. 1524 (E. XIV. podaje jako pierwszą); *Solebii 1603* (E. XIV.); — *De contrib. cleri* (Nr. 6836) nie jest Kallimacha; — *Vita Attilae* (Nr. 6839), Hagenaue 1513 (E. XIV.); przekł. polski: *Historia spraw Atyle króla węgierskiego przez Cypr. Bazylikę*, Krak. 1574 (por.: Przyj. ludu, Leszno 1844).

30625. Windakiewicz S., O rękopisach poezyi Kallimacha, *Bull. de l'Acad.*, Crac. 1890, 1891, zob. Nr. 6838; — Fijałek J. ks., Kallimach i Bessarion oraz współcześni Polacy w Rzymie, Eos, Lwów 1897.

30626. Tichtel Johannes, *Diarium res Viennae potissimum gestans enarrans 1477 do 1495*, Rauch, *Rerum austr. SS. II.*; 2. ed. *Fontes rr. austr. SS. I.*, Odb. Wien 1865.

Bonfinius (do r. 1495), zob. Nr. 30635.

30627. Laurentius Corvinus, zob. Nr. 6852 do 6853; *Hortulus elegantiarum Laurentii Coruini Novoforensis*, in cuius fine describitur Cracovia Polonie metropolis carmine sapphico, Lipsiae 1507, wiele wydań do r. 1520, Crac. 1518 (por.: E. XIV.); Fuldener, *Schles. Bibl.* 1731, zob. Nr. 6854; zob. Nr. 6904.

Nr. 6864: *Schreiber H.* (nie: St.).

Grünpeck, Hist. Friderici III. et Maxim. I. (do 1508), zob. Nr. 30640.

6871—7653.

Wiek XVI., zob. Nr. 25620—26182.

30628. *Kleine chronikalische Aufzeichnungen zur Geschichte Preussens im XVI. Jahrh.*, hrsg. v. Toeppen M., *Altpreuss. Mntschr.* 1896 XXXII. i 1897 XXXIII., zob. Nr. 6878.

30629. Tarnowski St., *Pisarze polityczni*, zob. Nr. 6877.

R.: W r. 1887: *Kurjer pozn* Nr. 21—22; R.; *Gaz. lw.* Nr. 20; Zakrzewski W., *Prz. polsk. II.*; Załuski St., *Prz. powsz. II.*; yn, *Prz. tyg.* Nr. 16—18, zob. Nr. 17462.

30630. Galle H., *Z literatury polemicznej XVI. w.*, *Ateneum* 1899 III.

30631. Nauclerus J. (właściwie: Joh. Vergen, Vergenhans, † 1510), zob. Nr. 6379; liczne wydania: 1516, Colon. 1544, 1564, 1563, 1579, 1586, 1614, 1675 (z kontyn. do r. 1586); — *Epitomen chronici Nauc.*, ed. Amsdorf Nic. 1534, 1545 (DS.).

30632. König D., *Zur Quellenkritik des Nauc.*, *Forsch. z. deutsch. Gesch.* 1878 XVIIff., Müller H., tamże 1883 XXIII.

30633. *Helisabethae*, Pol. Reginae de institutione pueri, zob. Nr. 6333 i 6389.

30634. Danysz A., O wychowaniu królewicza, traktat humanistyczno-pedagogiczny z r. 1502, Szkoła, Lwów 1900 Nr. 19 i n., Odb. Lwów 1900.

30635. Bonfinius, zob. Nr. 6890 (niem. przekład: *Warhaftige Chronik Künegreichs in Ungarn*, Strassb. b. r., Frankf. 1541, Basil. 1545, Frankf. 1581 DS.).

30636. *Kronika litewska* (rękop. był własnością Aleksandra Bychowca, czas powstania niewiadomy), wyd. Narbutt T. w: *Pomnikach do dziejów litewskich*, Wilno 1846, zob. Nr. 6896.

30637. Sabellicus M. A., zob. Nr. 6897; *Enneades*, I. wyd. (7 ks.). Ven. 1493; całość, Ven. 1504; wiele wydań, także: *Opera omnia*, Basileae 1560 (z kontyn. do r. 1560) DS.

30638. Cracovita Nicolaus fr., *Chronicon monasterii Claratumbensis ord. Cisterciensis* (1220—1506), wyd. W. Kętrzyński, MM. Pol. t. VI.

30639. *Acta Tomiciana*, zob. Nr. 6905 i 29454.

30640. Grünpeck seu Grünbeck Joseph, *Historia Friderici III. et Maximiliani I.* (do 1508), ed. Chmel J., *Österr. Geschichtsfor-scher* (tłóm. niem.: v. Moser v. Filsseck u. Weyhlerberg, Tübingen 1721; v. Ilgen, *Gesch. Friedrichs III. und Maximilians I.*, *Gesch. Schreiber d. deutschen Vorzeit*, Leipz. 1891, 2. ed. 1899).

30641. Czerny Alb., *Der Humanist und Historiograph Kaiser Max. I.*, J. Grünpeck, *Arch. f. österr. Gesch.* 1883 LXXIII., Odb. Wien 1888.

Vapovius B., *De bello a. 1508*, zob. Nr. 30664.

30642. Ładziński J., *Descriptio terrae Sanctae*, zob. Nr. 6910 (por.: Bujak Fr., *Wiad. num. arch.* 1900 Nr. 3 i 4).

30643. Stella Erasmus, zob. Nr. 6712 (także wyd. Basileae 1552; *Acta Borussica*, Königsb. 173) I.; ed. Hirsch J., *SS. rr. prus-sic.* IV.).

30644. Cuspinianus Joann. († 1529), zob. Nr. 6921; *Tagebuch 1502—1527*, ed. Karajan, *Fontes rr. austr. SS. I.*; — Tenze, *Austria seu Historia*, Basil. 1553, Frankf. 1601; — Tenze, *De Turcarum origine*, Lugd. Bat. 1654 (DS.).

30645. Zwei Lieder für den Hochmeister Albrecht von Brandenburg, v. Schwenke P., nebst Notizen zur altpreuss. Buchdruckergesch., Altpreuss. Mntschr. 1895 I.

Zob. Nr. 25635.

30646. **Krantz Alb.**, zob. Nr. 6940—6942; Francof. 1575 (nie: 1574) [por.: Daase L., Historisk Tidsskrift IV. i V.; Lange R., Zur Geschichtsschreibung des Albert Krantz, Hannoversche Geschichtsblätter 1885 V.].

30647. **Chronik der vier Orden** von Jerusalem, hrsg. v. Toeppen R., Progr. Gymn. zu Marienburg, Ost rn 1895 (nap. z początku XVI. w.).

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1896.

30648. Decius J. L., Diarii et earum quae memoratu digna (popr. Nr. 6945 i 6957).

Zob. Nr. 30708.

30649. Flaminio Silvan, Operette di Parthenopeo Suavio, in varii tempi et per diversi subjecti composte et da Silvan Flaminio insieme raccolte etc, Bari 1535 DS. (w niem: Viaggio della Ser. Bona Regina de la Sua arrivata in Manfredonio andando verso del suo regno di Polonia).

Cricius Andr., zob. Nr. 2679 (nie: 2629).

30650. **Miechovita Mathias**, zob. Nr. 6969 do 6975.

30651. Borzemski A., zob. Nr. 6972; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1889 i rec: Papée Fr., Kwart. hist. 1894, zob. Nr. 25613

30652. Fortuny i cnoty różność w historii o mło dzieńcu ukazana, Krak. 1524, zob. Nr. 19824, 2. wyd. Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 1, Krak. 1889.

30653. Brismann, Flosculi, ed. Tschackert, Gotha 1887, zob. Nr. 6933 (podaje Perlbach M. w rec.: Bibliogr. Centralblatt f. Bibliothekswesen 1892 str. 368).

30654. **Die Danziger Chronik**, zob. Nr. 6987; — Die Ferber Chronik, zob. Nr. 6988 (por.: Gehrke P., Das Ebert Ferber-Buch und seine Bedeutung für die Danziger Tradition der Ordensgeschichte, Ztschr. d. West preuss. Gesch. Ver. 1893 XXXI.).

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1893.

30655. **Vellius Cap. Ursinus**, De bello Pannonico libri X., ed. Kollar A. Fr., Vienne 1763 (por.: Chmel, Habsburg, Excus se, Sitzungsber. Akad., Wien VI.); — Melchioris Soiteri De bello Pannonico, Schwandtner, SS. rr. hung. 1746; — Georgii Sirmiensis Epistola de perditione Regni Hungarorum, MM. Hung. hist. I.

30656. Nieznany wiersz Hozysza z r. 1527, zob. Nr. 25878.

30657. **Kuthen Martin** ze Šprinsberka, zob. Nr. 7000; Kronika o založení země české a prvních obyvatelích jejich tudíž o kniža-

tech a králích, 1. ed. 1539, 2. ed. 1585, 3. ed. 1817; — Tenže, Catalogus ducum regumque Bohemiae, Pragae 1540, 1582; 3. ed. Freher, Hanoviae 1607; 4. ed. Mencken, SS. rr. germ. I.

Boemus, zob. Nr. 7197.

30658. **Herberstein Sig.**, zob. Nr. 7006 do 7015, por.: E. XVIII.; Rerum moscovitarum comm. (Nr. 7006), 1. ed. Basileae 1549, 2. ed. Basil. 1576, 3. ed. Antverp. 1557, 4. ed. Basil. 1571, 5. ed. Francof. 1600 [tekst niem. (Nr. 7007), Basil. 1563, 1567, Prag 1567, Frankf. 1579, 1589; łóm. Pantaleona, 1576; Moscovia der Hauptstat in Reissen, Wien 1557; łóm. włoskie, Venetia 1550]; — Actiones suas a puero (Nr. 7010), Viennae 1560 (E.: edycya z r. 1553 nie istniała); — Beschützung, Wien 1560; — Meines Alters Putschaffen auch Raysn, Wien 1559, 1561, 1562, 1564; — Defensio iniuste delatorum (Nr. 7010).

3 659. Miklosich, Slavische Bibliothek 1858 II. str. 63—92; Kronika wiadom. 1859 Nr. 135; Czertkow, Wseobsz. Bibl. 1863.

30660. **Zamysłowski E.**, Herbersztejn i jewo ist.-geogr. izwiestija o Rossii, Petersb. 1884.

30661. **Grunau S.** (do 1529), zob. Nr. 7022 do 7024; Preussische Chronik, Leipz. 1876 do 1890.

30662. **Łaski H.**, Diarium (dziennik legacyi w Konstantynopolu 1528), ed. Bel., Appar. ad Hist. Hung. I. str. 159—169 (w skróceniu: Katona Hist. crit. Hung. XX. str. 260—332), zob. Nr. 25822.

30663. **Glaresanus H.**, Geographia, ded. Joanno a Lasco, Venetiis 1529, Trib. 1586, 1581, Crac. 1581 DS.

Cuspinianus J. († 1529), zob. Nr. 6927 i 30644.

Dantiscus, zob. Nr. 20821.

Łaski Jan, zob. Nr. 25697.

30664. **Wapowski Bernard**, zob. Nr. 7041 i 7051; De bello a Sigismundo I. Rege Pol., contra Moscos gesto a. 1503, ed. Korzeniewski J., SS. rr. pol. XV., Odb. Krak. 1891.

R: Bostel F., Kwart. hist. 1893.

Zob. Nr. 25613.

30665. **Wieczorkowski W.**, Malinowskiego Mik. Dzieło korony polskiej (Nr. 7011), Dz. warsz. 1854 Nr. 187.

30666. **Logus G.**, Silesius, Elegiae et epigrammata (in Turones, J. L. Decium, Joann. Coritium, Val. Eechium, Sig. Aug., Bonam Reginam), Viennae 1529 DS.

30667. Das Remedium wider die Engl., Schwed., Crac. 1529 DS.

30668. **Górski St.**, Victoria Polonorum de Valachis (Wojna wołoska 1531 r.), z XIII. t. Acta Tomiciana wyd. Liske X., Studia z XVI. w. str. 308—324

30669. Cella Ancelmus et Christianus, Europae descriptio (Tartaria, Hungaria, Bohemia, Polonia, Lithuania etc.), Antwerp. 1536 DS.

30670. Polidamus Val., *zob.* Nr. 7053; — Tenże, Chronici Hungariae libri VI. ad P. Tomicki, Crac. 1536 DS. (por.: E. w. XVI., w spisie alfab. r. 1534).

30671. Valentinus Posnaniensis (Wróbel), Propugn. Ecclesiae a. sectas, Lipsiae 1536, 1538 DS.

Nr. 7056: *Franconius 1537 (nie: 1587).*

30672. Critius Andreas († 1537), *zob.* Nr. 7061, 7062 i 20820.

30673. Kwiatkowski, Opisanie ziemi kurońskiej, 1537 DS. (por.: E. XVI. pod r. 1537).

30674. Langus Joan., Ad Christum Jesum oratio, De Tutela contra Turcas, Ad Ansel. Ephorinum elgidion, Crac. 1540 DS., *zob.* Nr. 7069 i 7079.

30675. Verini (Verinius) Michael, Disticha de moribus, Crac. 1541, Thoruni 1582, Brunsh. 1644 DS.

Kopernik M., *zob.* Nr. 7087 i 20917 do 20933.

30676. Napomnienie polskie ku zgodzie (1543) DS., nowe wyd. Wierzbowski T., *zob.* Nr. 30297.

30677. Janicki Clem., *zob.* Nr. 7088 i 20822; Vitae regum pol., Crac 1578, 1582, 1584, 1585, 1586 (DS.); — Jezienicki M., Cenniejsze utwory łacińskie Janickiego, Kochanowskiego i Sarbiewskiego, ze wstępem i objaśnieniami, Lwów 1898 I., 1899 II.

30678. Luctus Pannoniae (Carmina, pisali: J. Langus, J. Camerarius, Jac. Piso, Cl. Janicki i inni), Crac. 1514 DS.

30679. Die mittlere Chronic von Oliva, *zob.* Nr. 7094; 2. ed. p. t. Annales Olivenses 1356—1545, ed. Kętrzyński W., MM. Pol. VI.

30680. Przyłuski J., Leges seu statuta, 1. wyd. 1548, 2. wyd. 1553 DS. (De provinciis polonicis comm. ex Stat. libris, Pistorii, Pol. hist. corpus I.), *zob.* Nr. 1059.

30681. Modrzewski A. Frycz, *zob.* Nr. 7133—7146 i 15210; Sylvae quatuor, Raków b. m. 1590 DS.

30682. Sprostowanie faktu w artykule o Modrzewskim (?), Dz. warsz. 1855 Nr. 290.

R.: (Knapiński, Nr. 7144) Olszewski, Prawda, Warsz. 1881; Dylewski (Nr. 7145), Aten. 1882 I.

30683. Skarżyński W., Mikołaj Machiawel a Andrzej Frycz Modrzewski, Pozn. 1898.

R.: Gargas Z., Bibl. warsz. 1899 I.; R. A., Aten. 1839 IV; Rembowski A., Kwart. hist. 1900.

Zob. Nr. 17582.

30684. Maritius S., De scholis, *zob.* Nr. 7147 i 19832.

30695. Stanisław z Szczodrkowic, Rozmowa pielgrzyma z gospodarzem o niektórych ceremoniach kościelnych (1549), *zob.* Nr. 7117; nowe wyd. Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 37, Krak. 1900.

30696. Historya załosna o Franciszku Spierze, który się dla bojaźni ludzkiej prawi pańskiej zaprzął (w Królewcu 1551 wyd. Seklucyan), por.: Zieliński J., Wiad. num.-archeol. 1898 str. 64.

30687. Bielski M., *zob.* Nr. 7152—7160; Sejm niewieści, wyd. Wiślicki Wł. p. t. Satyra, Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 4, Krak. 1889.

30698. Tyszyński A., Marcin Bielski, najdawniejszy prozaik polski, Wizerunki polskie, Warsz. 1875.

30689. Jireček J., Chronograf Vrehobřežnický, Zprávy o zasedání kral. česk. spol. nauk 1879, Odb. Praga 1880, (są to wyjątki z Kroniki świata Bielskiego M.), *zob.* Nr. 7156] [t. (Nr. 7169): Gaz. lw. 1879 Nr. 49]

Brutus J. M., *zob.* Nr. 7439.

30690. Hájek z Libočan Václav († 1553), Kronyka česká, Praga 1541, 2. wyd. Praga 1819 [tóm. niem.: Böhmische Chronica durch Joh. Sandel. Zlutiensem, Prag 1596, Nürnberg 1697, Leipz. 1718; też po łac.: Annales Bohemorum, pars I.—V., Pragae 1787, pars VI. (do r. 1198) Pragae 1782] DS.

30691. Palacký Fr., Würdigung, *zob.* Nr. 5588; — Tenże, Časop. Mus. kral. česk. 1864 (por.: Mitth. d. Ges. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1865 III.); — Jireček J., Zprávy kr. česk. spol. nauk 1874; — Rezek Ant., Čas česk. Mus. 1878; — Legis-Glückselig, Das Leben u. die Chronik, Chronik v. Böhmen 1854 II.; — Metelka J., O úvodní stati „Kroniky české“ Hajka, Výroční zpráva c. kr. české realky Pražské 1889—1890; — Stědřý Fr., Nové objasnění života, Shorník hist. kroužka Vlasti 1900 I.

30692. Dubravius Johannes († 1553), *zob.* Nr. 7161; Historiae Regni Bohemiae libri XXXIII., Prostantiae 1552; 2. ed. Basil. 1575; 3. ed. Freher, Rerum Boh. SS.; 4. ed. Frankf. 1637 DS.

30693. Hangvicii Joannis Bar. Vita Dubravii (przy wyd. z r. 1575); — Palacký, *zob.* Nr. 5588; — Grohmann K., Joh. v. D., D'Elvert Schriften 1856 IX; — Rybička A., Čas. česk. Mus. 1878.

30694. Orzechowski St., *zob.* Nr. 7163 do 7173; Książki o ruszeniu ziemie polskiej przeciw Turkom, powtórnie wyd. Wierzbowski T. (Bibl. zapomn. poetów i prozaików, z. IV.), Warsz. 1895; — Fidelis subditus, w redakcyi I. z r. 1543 wyd. Wierzbowski T. (tamże z. XIV.), Warsz. 1900; — Policya

królestwa polskiego na kształt Arystotelesowych polityk wypisana i na świat dla dobra pospolitego trzema księgami wydana, Poznań 1854 (por.: Bibl. warsz. 1854 III.), *zob.* Nr. 30724.

30695. Orzechowski, Pro dignitate sacerdotali oratio, Crac. 1680; Kryski Feliks (czy Orzechowski St.), Philopolit t. j. miłośnik ojczyzny, Krak. 1588; Orzechowski St., Sen na jawie albo widowisko, tłóm. Zygm. Al. Włyński, Krak. 1767 (DS.).

30696. Kubala L., Orzechowski St., *zob.* Nr. 7171; 1. ed. Dz. lit. 1870.

30697. Korzeniowski J., Orichoviana, *zob.* Nr. 29522 (tamże: Vita St. Orichovii, Odb. osobno, por.: T. S., Prz. pol. 1891 IV. i Deutscher Merkur 1895 XXVI. Nr. 1).

30698. Maczuga Ap., Ostatnie lata w życiu Stan. Orzechowskiego (1562 do 1566), Spraw. gimn. w Tarnowie 1894/5, *zob.* Nr. 25932.

R: W r. 1895: Koppens R., Prz. powsz. IV; Hahn W., Muzeum; w r. 1896: Heck K. J., Kwart. hist.; Zawilidski R., Prz. lit., Krak. Nr. 8.

Zob. dział: Osoby.

30699. Chancellor R., The discoverer by Sea of Moscovia (1553), Hakluyts Principal navigations, London 1600, *zob.* Nr. 6009.

30700. Mörlin Joach., Historia, welcher Gestalt sich die Osiandrische Schwermerey zu Preussen erhoben, Braunschweig 1554 DS., *zob.* Nr. 15216 (por.: Bilaw Stan., Ein Bekenntnis wieder Osiander, 1552 DS.).

30701. Coelius Sec. Cur., De amplitudine Regni Dei (Ad Sigism. Aug. de Socino), Basileae 1554 DS.

30702. Kromer Marcin, *zob.* Nr. 7180 do 7196; Polonia (Nr. 7184) [Czermak W. podaje w wyd. Polonii (Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 40, Krak. 1901) 1. wyd. Frankof. 1575, 2. wyd. Basil. 1577 i Col. 1577, E. nie notuje tych wydań]; 1. red. Polonii: Polonici regni cum adjunctis provinciis descriptio, ed. Korzeniowski J., SS. rr. pol. XV., Odb. Crac. 1891 (por. rec.: Bostel F., Kwart. hist. 1891), *zob.* też Nr. 18422; — Sermo de tuenda dignitate (Nr. 7188), Crac. 1542 i dalsze wyd. 1550, 1566 (także: MM. Cromeriana, ed. Hippler, *zob.* Nr. 30705) (DS.).

30703. Historia prawdziwa o przygodzie żalosojej ks. fińlandzkiego Jana i królowej Katarzyny, 1570, wyd. Kraushar Al., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 20, Krak. 1891 (wyd. przypisuje Kromerowi autorstwo, por.: Brückner A., Kwart. hist., 1892 str. 836), *zob.* Nr. 30730.

Zob. Nr. 7611—7613 i 15421.

30704. Adamowicz A., Kromer Marcin, Kłosa IV.

30705. Hipler Fr., Monumenta Cromeriana, Gedichte, Synodalreden, Hirtenbriefe, Braunsberg 1892 (wyd. podaje bibliografię dzieł Kromera).

R: Finkel L., Kwart. hist. 1893.

30706. Korzeniowski J., Martini Cromeri ad Romulum Amasaem epistolae, 1537—1550, Eos 1897 IV., Odb. Leopoli 1897.

R: Finkel L., Kwart. hist. 1898.

30707. Cromers M. unbekannte Jugendh gedichte, Ztschr. f. Gesch. u. Altert Ermlands 1899.

30708. Boemus *Johannes Aubanus (Beham), *zob.* Nr. 7197; Omnium gentium mores, leges et ritus, Aug. Vind. 1520. Antv. 1538, Lugd. 1556, Antv. 1562, 1571, Lugd. 1576, 1591, Genevae 1620 (także o obyczajach polskich, litewskich i ruskich; tłóm. włoskie, Venetia 1566; czeskie, 1579).

30709. Lenartowicz T., Wycieczka do klatki Czarnego Boga (O Litwie i Żmudzi, wyjątki z Boemusa), Upom. dla Orzeszkowej, Krak., Petersb. 1893.

30710. Otwinowski E., Podróż 1557 i Jędrz. Taranowskiego (nie: Tarnowskiego) 1569, wyd. Matković P. w: Rada jugo-slaw. Akad. CV., Zagrzeb 1891, *zob.* Nr. 25912.

30711. Herbest Bened. (1531, † 1593); Cracoviensis scholae apud S. Mariae templum, Institutio, Crac. 1559 DS. (por.: E. XVIII.), *zob.* Nr. 20908.

30712. Samboritanus, Elegiae duae, Una de Moscorum strage, alt. de Petri Barzae beneficencia, b. m. i r. DS.

30713. Novicampianus A., Oratio de corrupt. saeculi hujus moribus, Colon. 1561 DS.

30714. Podróż przez Polskę 1561 r., nap. Finkel L. Kwart. hist. 1891.

30715. Tarnowski Jan († 1561), *zob.* Nr. 7231; Urywki z Silva rerum urodzonego Imci Wierzbiety Jakóba, herbu Janina, dworzana pana Tarnowskiego, Kronika rodzinna 1882, *zob.* Nr. 28884.

Akta Rzeczypospolitej Babińskiej, zob. Nr. 18685.

30716. Ein Spottlied auf den Ordensmeister Goth. Kettler, *zob.* Nr. 24204.

30717. Lietopisec russkij (Moskowskaja lietopis 1552—1562 g.), por.: Lebediew A., Czenija w imp. obszcz. ist. i drewn. ross. pri mosk. uniw. 1895 t. CLXXIV.

30718. Orzechowski St., Dyalog, *zob.* Nr. 7242; Tenże, Quincunx, *zob.* tamże; obydwu w: Bibl. polskiej Turowskiego, Krak. 1858.

30719. Commendone Fr., *zob.* Nr. 2478 i 7244; Gratianus A. M., De vita, Paris 1669, (po franc. par Flechier, 1671, 1680, 1695, 1702, 1734), *zob.* Nr. 2974 i 2978.

Gratianus A., zob. Nr. 30874.

30720. **Mylius I.**, Libenrodensis, Cato graecolatinus, impens. Andr. et Alex. Chodkiewicz, (Lipsiae) b. m. 1568 DS.

Poemata: de regibus polon., de Jac. Uchański, Petr. Myszkowski, Mik. Radziw., ad: Georg., Hier., Alex. et Andr. Chodkiewicz, Phil. Omitam, Joann. Benedictum, Phil. Gundelium, Alb. Lasco, Karakowski, Fr. Krasieński, Jac. Uchański, Eust. Wolowitium, Joann. Bonerum, Stan. Myszkowski, Stan. Maciejowski, Gasp. Maciejowski, Hieron. Buzinius, Andr. Szadkowiński, Joan. Piaskowium, N. Trebuchowium, Alb. Wędogregowium, Petr. Posnaniensem, Andr. Sapieha, Kat. Wiśniowiecka, S. Herberstein, Val. Dembiński, Petr. Barzo, Joann. Lutomirski, An. Lubenskam, Elisabeth Radziw., Jan. Zastawski, Nicol. Cblebowicium, Georg. Gutherer Senat. Crac., Stan. Porscium, Luc. Lagiewnicki, Nic. Wrowicium, Stan. Zaremba, Nic. Sulima, Seb. Dybowski, Hier. Korycki.

30721. **Rozmowa Polaka z Litwinem 1564**, wyd. Korzeniowski J., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 11, Krak. 1890, zob. Nr. 7252.

30722. **Rembowski Al.**, Przyczynek do historii nauk politycznych w dawnej Polsce (Rozmowa Polaka z Litwinem z r. 1564), Przew. nauk. lit. 1891.

30723. **Proteus abo Odmieniec**, satyra z r. 1564, wyd. Wiślicki Wł., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 8, Krak. 1890.

Nr. 72501: **Albrecht Truchses v. Wetzhausen** (nie: Trachsen).

30724. **Orzechowski St.**, Ziemianin, zob. Nr. 7252; wyd. Pauli Ż., Krak. 1859; — Tenże, Polityca królestwa polskiego na kształt Arystotelesowych polityk wypisana 1566, z rękop. wyd. Pauli Ż., Krak. 1859.

30725. **Rey Mikołaj**, zob. Nr. 7268, 20841 do 20849; Krótka rozmowa, nowe wyd. Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 23, Krak. 1892.

30726. **Trzeciński A.**, zob. Nr. 7269; Przejście Pokucia od Tatarów, b. r. (E.) DS.

30727. **Samboritanus V. G.**, Censtochowa, poema, Crac. 1568 DS.; — Samborczyk Grz., Częstochowa, z łac. na pol. przeł. Stroka W., Krak. 1896, zob. Nr. 30712.

30728. **Historia prawdziwa, która się stała w Landzie**, zob. Nr. 7274; nowe wyd.: Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 13, Krak. 1891.

30729. **Traktätlein von M. Lawentödter Diener des polnisch-preussischen Anwalts Michael Friedewald** — warum der König Sig. August 1668 Commissarien nach Preussen abgefertigt, Töppen, w rozpr.: Über ein Gedicht des XVI Jahrh. die Gesch. Elbings betreffend Neue preuss. Prov. Blätter 1847 IV.

Nr. 7280, zob. Nr. 30710.

30730. **Historia prawdziwa o przygodzie**, zob. Nr. 7281; wyd. Kraushar A., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 20, Krak. 1891 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892), zob. Nr. 30703 (wyd. także w: Jagiellonkach Przeddzieckiego III.), por. Aten. 1893 I.

30731. **Grzebski St.** († 1570) Wiadomość o życiu Stanisława Grzebskiego, z dawnego polskiego rękop. wyjęta, Gaz. krak. 1802

Nr. 51; — Kallenbach J., Książka ofiarowana Grzepskiemu przez Kochanowskiego, Prz. polski 1884 II. (por.: E. XVII.).

30732. **Curaeus Joachim**, Gentis Silesiacae Annales, Witebergae 1571, por.: Ferinarius Joann., Notitia hist. de vita Joach. Curei, Lignitii 1601 (po niem.: H. Rättel, 1. wyd. Frankf. 1585, 2. wyd. Wittenberg 1585, 3. wyd. 1587, 4. wyd. Eisleben 1601, 5. wyd. Leipzig 1606), por.: Zibrť Č., Bibliogr. české hist. I. Nr. 1955, II. Nr. 1559.

30733. **Zellius H.**, Prussiae descriptio, w: Orteliusa Theatrum 1570, 1580 DS.

30734. **Broniowski M.**, zob. Nr. 7287; Broniovius Martinus de Biezdzfede, bis in Tartariam nomine Stephani Primi Poloniae Regis legati, Tartariae descriptio etc., Colon. Agripp. 1595, 2. wyd. w: Kromera Polonia, 3. wyd. Schwandtner; 4. wyd. w: Russia seu Moscovia, Lugd. Bat. 1630 (E. XIII. nie podaje: Beschreibung; por.: Chromiński, Dz. wil. 1806 IV.).

Nr. 7288: **Sanutus Alex. a. 1571** (nie: 1651).

* **Herburt J.**, zob. Nr. 15294 i 28883.

30735. **Górnicki Łukasz**, zob. Nr. 7305 do 7323; Dzieje w Koronie, 1. wyd. Krak. 1637 (por.: E. XVII.); O elekcyi, wolności i t. d., Rozmowa Polaka z Włochem (Nr. 7309), 1. ed. 1616 (por.: Brückner Al., Kwart. hist. 1899 str. 69—72); Unterredung (Nr. 7311), 1. wyd. 1750, 2. wyd. 1762; Raczył, Krak. R. P. 1598, wyd. facsimilowane Ad. Pilińskiego, Paris 1859.

30736. **Zdania i przysłowia Górnickiego i Fredry**, Rozr. dla dzieci 1824.

30737. **Pam. warsz.** 1802 IV.; — Dz. wil. 1818 II., 1821 II.; — Smoleński (książ.), Prz. nauk. lit. 1848 I.; — Gloger Z., Bibl. warsz. 1875 III., zob. Nr. 7323; — Loewenfeld R. (Nr. 7318), por. rec.: Fischer, Mitth. aus d. hist. Lit. XIII.; Słowo, Warsz. 1884 Nr. 9; — Czar-nik B. (Nr. 7319), por. rec.: Słowo, Warsz. 1883 Nr. 242; Tyg. ill. 1883; Kłosy 1883; — Löwenfeld R., Przyczynek do życiorysu Ł. Górnickiego (z powodu pracy Czar-nika), Aten. 1883 III.

Zob. Nr. 20899.

30738. **Sigismundus Augustus** († 1572), zob. Nr. 25972.

30739. **Forgách Ferencz**, Magyar historiája 1540—1572 (MM. Hung. hist. XVI.), Pest 1866.

30740. **Wolan Andreas**, zob. Nr. 7328 do 7330, por.: Wiz. i roztrz. 1839 X.

Vigenère de Blaise, zob. Nr. 7336.

30741. *Descriptio vera tumul. Gallici*, Crac. 1573 DS.

30742. *Lotharingius Cardin., Practicae de haereticis extirpandis communicatae legato Galliae in Poloniam (Romae) 1573 DS.*

30743. *Mycielski P., Przestroga pokazana niepożytków z wzięcia Pana z pośrodku siebie (2. ed.), 1573 DS.*

Zob. Nr. 30794.

30744. *De Thou*, *zob.* Nr. 7350, por.: *Titius J. P., J. A. Thuani vol. hist. recensio, Gedani 1685 DS.*

30745. *Henryk Walezy*, *zob.* Nr. 7361 do 7371; Von Erwälung des Kön. in Polen, Warnung an das Sanat. Poln., Wildtherg 1574; — *Estoile P. L., Journal de Henri III., zob.* Nr. 25492; — *Le couronnement de serenissime Henry de Valois, Lyon 1574; — Zawaczki Jan. Henr., Valesii ingr. Crac. et coronatio, Crac. 1575; — Viscardo G. And., La coronatione d'Henrico Re di Pol., Bergamo 1592; — Jansonius D. M., Mercurius gallo-bellicus (in Polonia), Col. 1594 (DS.).*

30746. *Radziwiłł Jerzy*, ks. kardynał, Pamietnik z lat 1556—1575, wyd. Wierzbowski T., Bibl. zap. poetów i proz., Warsz. 1899, *zob.* Nr. 30297.

30747. *Rheticus Joach.*, Die Chorographie, hrsg. v. Hipler Fr., Ztschr. f. Mat. u. Physik, Odb. Dresden 1876.

R: *Altpr. Mntschr. XIV.*

30748. *Beckmann, Rhetickus über Preussen und seine Gönner*, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.; — *Curtze M., Zur Biographie des Rheticus, Altpreuss. Mntschr. 1894, Odb. Königsb. 1894.*

30749. (Annales) *Rocznik chotelski, 1430 do 1576, MM. Pol. III.*

30750. *Gumowski Thom., Królów i książąt polskich porządek nowo uczyniony (wierszem), b. m. 1576 DS.*

30751. *Zu Wissen von I. Röm. Kays. und zu Polen orweleten Kön. (Danzig?), 1576 (E. VIII.) DS.*

30752. *Orzelski Świętosław*, *zob.* Nr. 7383 do 7386 (w wyd. Spasowicza dokumenty do dziejów bezkrólewia).

30753. *Spasowicz Wł., O Orzelskim, Pisma t. I; — O Orzelskim, Liske X., Studia str. 280.*

30754. *Łasicki Jan*, *zob.* Nr. 7389—7394; *De diis Samogitarum (Nr. 7390), wyd. Mannhardt, Magazin d. lettisch-litter. Ges., Riga 1868 XIV., zob.* Nr. 5968.

30755. *Łasicki Jan*, por.: *Biblia królowej Zofii, wstęp str. XXI., zob.* Nr. 20622.

30756. *Grienberger T.*, Die Baltica des Libellus Łasicki, Arch. f. slav. Phil. 1896.

R: *Brückner A., Kwart. hist. 1897.*

Szamosközi István, zob. 30836.

30757. *Himmelreich M. P., Aristaeus sive carmen de Steph. Ragis Pol in Elbingam adventu 1577 d. 5. Nov., Strassburg 1681 DS.*

Nr. 7395 poprawić: Farenbach Georg Nicolaus ab Ungar.

30758. *Fridevaldus M.*, Das Anderbuch, *zob.* Nr. 7411; wyd. Toeppen, Die preuss. Geschichtsschreiber d. XVI. u. XVII. Jahrh. 1881 IV. 2.

30759. *Hosius St.*, *zob.* Nr. 7416—7418 i 15221—15224; *Opera, Paris 1562 (3 wyd.), Lugduni 1564, Antwerp. 1566, 1571, 1572, Venetiis 1572 (1573), Coloniae 1584 t. 2, 1639; — Reszka St., De transitu, Roma 1579, 1580, 1582 (por.: Ciampi Seb., Notizie di Stanislao Rescio e Resca Polacco, w: Giornale Arcadico trimestre secondo 1828); — Ode lugubris in obitum S. Hosii, Crac. 1580 (DS.).*

30760. *Dz. wil. 1815 II.; Pam Sandomirski 1829; Pr. yj. ludu, Leszno III., V.; Bibl. warsz. 1866; Tyg. il. 1860 II. (por.: E. XVIII.).*

30761. *Eichhorn*, *zob.* Nr. 7417; *Mainz 1854, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.; — Spielmann, St. Hosius Leben, Aachen 1857.*

30762. *Hipler Fr.*, Die deutschen Predigten d. Hosius u. Kromer, *zob.* Nr. 7196.

30763. *Zakrzewski W.*, Przyczynek do historyi młodości kardynała Hozyusza, Bull. de l'Acad., Crac. 1893.

Zob. Nr. 13102 i 19131.

Zob. Hozyusz w dziale: Osoby.

30764. *Descriptio Ducatus Polocensis, Romae 1580 (z planami zamków) DS.*

30765. *Giulanus Paulus*, Commentarius rerum a Stephano rege adversus magnum Moschorum Ducem gestarum, anno 1580, Claudiopoli 1581 str. 21 (Paweł Gyulai przebywał u boku Stefana Batorego podczas wojny mosk., opis wojny 1580 r. przestał przyjacielowi swemu Wolfgangowi Kovacsóczy, kanclerzowi siedmiogrodzkiemu; jedyny egz. jest w bibl. hr. Teleki w Maros-Vásárhely; egzemplarze homograf. posiadają Bibl. Jag. i Muzeum narod. w Krakowie, Bibl. Uniw. w Peszcie i Koloswarze, nadto prof. L. Szádeczky, który podaje nam tę wiadomość).

Zob. Nr. 26041.

30766. *Piotrowski J.*, *zob.* Nr. 7432; *Dziennik wyprawy Stefana Batorego pod Psków, wyd. A. Czuczynski, Krak. 1894.*

R: b. k., *Kraj 1894 Nr. 31; Bart. K., Prz. poznań 1894 Nr. 25; Szałowski A., Prz. poznań 1895; Gozdecki K. J., Przew. nauk. lit. 1896; Kalndl F., Österr. Literaturtbl. 1896 Nr. 8.*

30767. **Possevinus A.**, zob. Nr. 7435 do 7437; Apparato all' historia di nationi, Venet. 1598 (E. IX.) DS.
30768. **Dorigny** (Nr. 7438), po franc.: 1. ed. Paris 1712; przekład włoski 1750; — Ciampi S., Ragionamento del p. A. Possevino, Modena 1829.
30769. **Pierling P.**, Antonio Possevino, zob. Nr. 26085.
- Zob. Nr. 15277 i 15342.*
30770. **Brutus János Mihály**, zob. Nr. 7439; Inne dzieło: Magyar Historiája 1490 do 1552, MM. Hung. hist. XII., XIII.
30771. **Fraknoi Vilmos**, Brutus Mihály, zob. Nr. 26040.
30772. **Strykowski M.** (Praeconides), zob. Nr. 7445, 7451; De Ungariae regno et ejus regibus, b. r. (E.) DS.
30773. Broniewskij P., O Strykowskiom i jewo chroniki, Finskij Wiestnik 1847 XVIII. i XIX.
30774. **Gwagnin Al.**, zob. Nr. 7452—7461; Sarmatiae descriptio (Nr. 7454), 2. ed. Spira 1581; Kronika Sarmacyi (Nr. 7455), 2. ed. Zbiór dziejopisów polskich, Warsz. 1768; Rerum polonicarum (Nr. 7454), zob. Nr. 5966; De celeberrimo ingressu Cracoviam Henr. Valesii, Pistorii Pol. hist. Corp. II. (zob. Nr. 7365); Ordo qualiter Rex Pol. coronatur, tamże.
30775. Gwagnin Al., Ciampi, Bibl. critica I.; — Przyj. ludu, Leszno 1835 II.
30776. Dzierzek Krz., Descriptio ludorum quae sunt Constantinopoli in celebris circumcisionis peractae a. D. 1582, b. m. i r., ed. Lubelski G. 1582 DS.
30777. **Sokołowski St.**, Censura oriental. Ecclesiae, Colon., Crac., Dilingae 1582 (3 wyd.), zob. Nr. 14160 i 15349.
30778. **Oderborn P.**, De Russorum religione, b. m. 1582 DS.
30779. **Gradowski Franc.** (Gradovicus Fr.), Hodaeporicon Moschicum Christophori Radivillonis, Vilno 1582 (2 ed.), zob. Nr. 7482.
- Radziwiłł M. Krz., Peregrinatio, zob. Nr. 7855.*
30780. **Murinus Marc.**, zob. Nr. 7465; Kronika abo opisanie ziemie, Krak. 1606 DS.
30781. **Dawid Lucas**, zob. Nr. 7467; wyd. Henning E., Königsb. 1812—1817.
30782. **Tarcagnota**, Delle istorie del mondo, ded. Stef. Batory, Venez. 1583. 1585 DS.
30783. **Runaw Dion**, Historia des 13. Jahr. Krieges in Preussen im 1454 J. angefangen, Wittenberg 1582 DS.
30784. **Renner Joh.** († 1583), Livländische Historien, hrsg. v. Hausmann u. K. Höhlbaum, Göttingen 1876.
- R: Perlbach M., Altpreuss. Mtschr. IX.*
30785. **Kochanowski J.**, zob. Nr. 20850 do 20866.
30786. **Oderborn Paul**, Joh. Basilidis magni Moscoviae ducis vita, Wittenb. 1585; Toż po niem.: Wunderbare Geschichte Joh. Basilides aus d. lat. v. Rhaeteln, Görlitz 1589 (DS.), zob. Nr. 30778.
30787. **Happ Gaspar**, Descriptio vitae Andree secundi comitis de Górka, Posn 1585 DS.
30788. **Klonowicz Seb. Fab.**, Pamiętnik książąt i królów polskich, b. m. i r., 1586 do 1587 DS., przedr. Lwów 1849, zob. Nr. 20876.
30789. **Stephanus** († 1586). Chiakor G., Epistola de morbo et obitu Stephani, b. m. 1588 DS., zob. Nr. 3224 (pisma współczesne odnoszące się do śmierci Stef. Batorego).
30790. **Wandchroniken**, Nachrichten von den ehemals in den Kirchen zu Hermannstadt und Kronstadt befindlichen Wandchroniken (jest do Batorego), Arch. d. Ver. f. siebenb. Landeskunde 1850 IV.
30791. **Giappus Marcantonio**, Compendio delle azioni di Greg. XIII. (e de Steph. Batory), Roma 1591 DS.
30792. **Sarnicki St.**, Triumphus moscov Steph. regis carmine heroico, b. r. (E.) DS. zob. Nr. 7493.
30793. **Litopyś lwowskaho Stawropihialnaho bractwa**, Żurn. min. nar. prosw., Petersburg. 1849—1850 LXII., LXVI., LXVII.; — Z(ubryckij) D., Urywok z litopysi lwowskoho Stawrop. bractwa, Zorja hań, Lwów 1852 Nr. 69, 70.
30794. **Rzeczy krótkie potrzebnych z strony wolności a swobód polskich** zebranie uczynione r. 1587 12. Febr., Naprawa Rpltej do elekcyi nowego króla 1573 r., O wolności Rpltej i obronie krajów ruskich, Bibl. pol. Turowskiego, Krak. 1859, zob. Nr. 7498.
30795. **Paprocki B.**, Dwie broszury polityczne z lat 1587 i 1588, zob. Nr. 7498, wyd. Czubek J., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 38, Krak. 1900, zob. Nr. 30885.
30796. **Neue Zeitung und erschreck Prophezeyung oder Weissung über Deutschland Polen**, Basel 1587; Dresser Laur., Publicatio gratulatoria das ist Neuer Freuden v. kön. Election in Polen, Budissin 1587 (DS.).
30797. **Tagebuch über den Heerzug Maximilians**, Hormayr's Archiv 1810, zob. Nr. 25585.
30798. **Lissa (Gysaeus) Jan**, Charites Annam salutant, Crac. 1588 DS.
30799. **Philopolites** abo o powinności obywat., tł. J. Mossorzewski (Moskorzewski), Krak. 1588, 1597 DS.

30800. **La defaicté des Tartares**, zob. Nr. 7518.

R: Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1859 IV.

30801. Pawłow I., *Żalozne opis. o upad. kr. hiszp.*, b. m. 1689 DS.

30802. Wunderer J. D., *Reisen durch Dänemark, Russland, Liefland u. Curland*, 1589 do 1590, hrsg. v. Adelung, St. Petersburg. Ztg. 1841, Odb. Petersb. 1841; — Der Reisende Samuel Kiechel (1585-1589) aus Ulm gebürtig, Mitth. Liv-, Ehst- u. Kurl. 1849 IV. (por.: Winkelmann B. L. Nr. 651).

30803. **Solikowski (Solikovius) Jan Dym.**, zob. Nr. 7519-7525; Prussia Sigismundo Augusto, Crac. 1602 DS.

30804. Solikowski J. D., *Monitor somnians seu somnium praesentem reipubl. polonae statum referens*, ed. Mart. Świątkowski 1770; Sozański A., Solikowskiego arcybiskupa lwowskiego, Sen na jawie, Niektóre pisma, Krak. 1871 II.

30805. Panegirik, podniesienyy w 1591 lwowskim bratstwie mitr. Michaiła Rahozie, Kij. jep. wied. 1874.

30806. Zhylytowski A., *Epitalamium na wesela Zygmunta III.* (1592), wyd. Łoś J., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 27. Krak. 1893 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893).

Herbst B. († 1593), zob. Nr. 30711.

30807. **Morison F.**, An itinerary written by Fynes Morison, gent. containing his ten years travels throw twelve dominions, London 1617 DS.; — Kraushar A., *Notatki Anglika Morisona z podróży po Polsce odbytej 1593 r.*, Przew. nauk. lit. 1891, Niwa 1891.

30808. Blind K., *Ein Franzose (Kapitän Margeret) über Russland vor 3 Jahrhunderten*, Deutsche Rev., Breslau 1893.

Nr. 7546: **Braunius** (nie: *Brunus*), zob. Nr. 30900.

30809. *Epithalamia in nuptias Georg. Chodkiewicz et Soph. Radziwiliiae*, ed. Seb. Makowski, Vilnae 1594 DS.

30810. Philaletes R. P. (Pielgrzymowski Elias?), *Dyalog szlachcica litewskiego z księdzem moskiewskim*, ded. J. Hlebowiczowi, Wilno 1594 DS.

30811. Dilbaum Sam., *Quadripartita historia anno 1584, Historien in Hungern, Türggen und Polln*, Augspurg 1595 DS.

Nr. 7559: **Hennenberger** (nie: *Hemenberger*).

30812. *Deliberacya o społku y związku Kor. polsk. z P. chrześc.*, zob. Nr. 15421; — Jowio Paul, *Türkische Kriegsordnung*, Item Ermahnung Bart. Georgiewicz, Frankf. 1595 (DS.).

30813. **Heidenstein Reinh.**, zob. Nr. 7602 do 7609; *Pamiętniki o wojnie moskiewskiej*

w 6 księgach, tłóm. Jan Czubek (Bibl. dla młodzieży II. 11.), Lwów 1894.

R: Sanojca I., Muzeum 1895.

30814. **Spasowicz Wł.**, *O Heidensteinie*, Pisma I.

Zob. Nr. 30876 i 30845.

Unia Brzeska, zob. Nr. 14158—14185.

30815. **Anna Jag.**, **Regina** († 1596), zob. Nr. 7617; Birkowski, Grochowski, Piskorzewski (mylnie z Anną Austr. pod jednym Nrem).

30816. *Ungerischer Kriegshändel, Beschreibung was his Herbst 1596 verlossen*, Frankf. a. M. 1596 (DS.).

30817. Górski Jakób, *Rada pańska przez Fr. Furiusza Ceriołę po hiszp. napisana*, Krak. 1597, 2. ed. wyd. Czernak W., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 21, Krak. 1892, zob. Nr. 20895.

30818. Hulsius L., *Chronologia h. e. descriptio rerum memorab.* (Hung., Slav., Windia, Bohem., Polon., Russia), Norimb. 1597; — Frey Jac., *Calendarii historici continuatio, Beschreibunge* (in Hung., Crabaten, Polon., Wallach.), Frankf. 1597 (DS.).

30819. **Recepta** na to, abyśmy się w ziemi ojcz. osiedzieli (Gaetani, Karnkowski, Zamojski, por.: E. Wiek XVI.), b. m. i r., 1597 DS.

30820. **Anna Austr.**, **Regina** († 1598), zob. Nr. 7617; Beckmann, *Quadrantinus i t. d.* (mylnie z Anną Jag. pod jednym Nrem); — Koryciński Andr., *In obitum Ser. Annae*, Crac. 1600 DS.

Nr. 7620: *Crac. 1598* (nie: 1698).

30821. Raphael de Lesno, *Quaestiones politicae* (ded. Nic. Firlej), Argentorati 1598 DS.

30822. **Chytraeus Nathan** († 1598), *Hodoeporica sive itineraria*, Rostockii 1575; — Tenże, *Hodoeporicon itineris Dantiscani*, Rostockii 1590; — Tenże, *Variorum in Europa itinerum deliciae*, Herbornae 1594 (mylnie: Nr. 7652).

30823. **Chytraeus David** († 1600), zob. Nr. 7648—7652; *Liefflendische Chronica* (do r 1589), Rostock 1590; — Tenże, *Chronicon anni 1593, 1594 et initii 1595*, Lipsiae 1595; *Chronicon, 1593—1598*, Gryphiswald 1598; — Tenże, *Memorabilis aliquot eventus a. 1595* (et duae epist. ad Sigism. III., una Clementis VIII. pont. Rom., altera Chau Kazikierey Tart. czarii), 1596; — Tenże, *Sylva chronici Saxoniae*, Argentor. 1590; *Saxonia ab anno 1500 usque ad 1599*, Lipsiae 1599; Suppl., Lipsiae 1611 (także całość 1611); *Vandalia* (Nr. 7651), 1599 (DS.).

30824. **Lassota von Steblau**, zob. Nr. 7653 2. wyd. Schottin R., Halle 1866.

7654—8784.

Wiek XVII., zob. Nr. 26183—26916.

30825. **Zbiory kronik**, pamiętników i t. p., *zob. Nr. 30294—30300.*

30826. Tarnowski St., Stan i charakter literatury politycznej w w. XVII., Pam. I. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

30827. **Czermak W.**, Kilka słów o pamiętnikach polskich XVII. w., Ateneum 1896 IV.

Zob. Nr. 20944—20979.

30828. Heyer A., Reste periodischer Zeitschriften des XVII. Jahrh. in der Stadt und Universitäts-Bibliothek zu Breslau, Centralblatt f. Bibl. Wesen 1889 VI.

30829. Warschauer A., Reklameblätter zur Heranziehung deutscher Kolonisten im XVII. u. XVIII. Jahrh., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1898 XIII.

30830. Gynrikovits Georg, Handschriftliche Original-Zeitung von 1598—1614 (Auszug), Arch. d. Ver. f. Siebenbürg. Landeskunde II.

30831. Bitwa w Multaniech r. 1600, Grabowski, Starożytności.

30832. Muscenius, Epigrammata in laudem virorum, Crac. 1601 DS.

30833. **Schweinichen Hans**, *zob. Nr. 7676*; wyd. Büsching, 1823; Oesterley, 1868 (podaje Perlbach M. w rec. Bibliografii).

30834. Podróż obywatela warsz. do Persyi w r. 1602 (Muratowicza), *zob. Nr. 26256.*

30835. Laurus Jak., Notice sur les plans des sièges, Romae 1602 DS.

30836. **Szamosközi István**, Történeti maradványai 1566—1603, Budapest 1876 t. 4 (Historia Siedmiogrodu; stosunki z Polską są dokładnie podane; trzy pierwsze tomy pisane po łacinie).

30837. **Widawski P.**, Exorbitantiae albo o rzeczach w każdym królestwie y wszelkiey rzeczypospolitey szkodliwych, Krak. 1603 DS., *zob. Nr. 7687.*

30838. Kraushar Al., Piotr Węzyk Widawski, satyryk XVIII. w., Przew. nauk. lit. 1891, Niwa 1891.

30839. Bruecks Guidon, Mundus imperiorum sive relationes de mundi imperiis, Ursellii 1603; — Epitome Theatri Ortheliani, 1604 (DS), *zob. Nr. 7681.*

30840. Podróż Czecha przez Polskę w grudniu 1604 r. (Henryk M. Hysrle z Chodów, paź na dworze arcyks. Ernesta), Antologia z liter. czeskiej J Jireczka, Praga 1881 II.; po pol.: Ateneum 1886 III., Gaz. polska, Czerniowce 1891.

R: C. W., Kwart. hist. 1887.

30841. **Alnpech Jan**, *zob. Nr. 7694*; w dziele: Braunius, *zob. Nr. 7546 i 30900.*

30842. **Jewłaszewski Teodor**, *zob. Nr. 7694*; por.: B., Zorja hał. 1852 Nr. 88.

30843. Cerquer Lud., Nowiny pewne z nowego świata Japonu, Krak. 1605; Heliodor, Aethiopiae historiae, Wilno 1606 (DS.).

30844. Susliga Wawrz., Panegyrica oratio ad M. Archiduc. Austriae, Crac. 1605 DS.

30845. **Zamoyski Jan** († 1605), *zob. Nr. 7705—7708.* Bohomolec Fr., Życie J. Zam., wyd. także w: Żywotach sławnych Polaków, 1830, *zob. Nr. 5975*; — Collectanea, *zob. Nr. 3128.*

Zob. Nr. 25980.

Nr. 7709: Ruyni 1807 (nowe wyd. Bergmanna G.).

30846. **Isthuannius Nic.**, Rerum hung. libri XXXIV. ab anno 1490 ad 1606, Col. 1622, 2. wyd. 1662, 3. wyd. 1685, 4. wyd. 1719 DS.

30847. Ułamek pamiętnika profesora Uniwersytetu Krak. z początku XVII. w., 1572 do 1606, wyd. Karbowski A., Kwart. hist. 1900.

30848. Votum szlachcica polskiego na sejmiki i sejm 1606 DS.

30849. Niedzwiel, Poselstwo z dzikich pól, 1606 DS.

30850. Henning S., Septentrionalische historien, Lipsiae 1606; — Meurer Th. i Jak. Francus, Relationis histor. continuatio oder Beschreibung aller Hist. in Deutsch., Hung., Polen, Frankf. 1605—1606 (E. IX.) (DS.).

30851. **Smutnoje wremija** w sowremennoj polskoj lit. 1605—1607, Materiały k'hist. mosk. gosudarstwa w XVI. i XVII. stol., wyd. Wierzbowski T., Warsz. 1899 [zawierają: Hymenaeus Najj. Mon. Dymitra Iwanowicza przez J. Jurkowskiego wyd., Krak. (1605); Posel Moskiewski przez J. Zabczyca, Krak. 1605, *zob. Nr. 7624*; Mars moskiewski krwawy przez J. Zabczyca, Krak. 1605, *zob. tamże*; Żegnania ojczyzny możnej cesarzowej moskiewskiej przez J. Zabczyca, Krak. 1605; Pieśni narodom polsk. i rosyjsk. przez X. Stan. Grochowskiego].

30852. Paschalius Valent., De rebus moschicis et Demetrii commentarius, Romae b. r. (E.); — Petreius Pet. de Erlesanda, Historien und Bericht von Grosf. Moschkow (und Demetrius), Lipsiae 1620 (DS.).

30853. **Massa (Isaak)**, *zob. Nr. 7726.*

30854. **Cilli Alesandro** da Pistoia, Historia delle sollevationi notabili seguite in Polonia gl' anni 1606, 1607 e 1608, poczem tytuł: Historia di Moscovia, Pistoia 1627 (autor służył w kapeli Zygm. III. i opowiada o Dymitrze w Moskwie i o rokosz Zebrydowskiego), por. E. XIV.

30855. **Pierling P.**, Czilli i Massa, so-wremienniki Łzedimitra, Russka Star. 1893 IV.

R: Michnowiecki M., Kwart. hist. 1894.

30856. **Niemojewski Stanisław**, Pamiętnik, 1606—1608, wyd. Hirschberg A. (Wyd. Zakł. im. Ossol., II.), Lwów 1899, zob. Nr. 7728.

R: Tydzień, Lwów 1899 Nr. 24; Rolle M., Prz. powoz. 1899 III; Gaz. lw. 1899 Nr. 167; Brückner A., Kwart. hist. 1900.

Zob. Nr. 26257—26279.

30857. **Żółkiewski St.**, zob. Nr. 7731 do 7734; Pisma, wyd. Bielowski A., Lwów 1861, zob. Nr. 3383; — Rukopis Żółkiewskawo, Naczało i sukces moskowskiej wojny, izd. Pawłom Muchanowym, Moskwa 1835.

30858. Neue Zeitung aus der Narwa, Danzig 1606, zob. Nr. 7744.

30859. Potkański K. X., Wizerunek korektury prawa ziemskiego, Krak. 1607 DS., 2. wyd. Ulanowski B., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 24, Krak. 1893; — Tenże, Poprawa praw i sposób, Krak. 1608 DS.; — Sposób podajacy drogę do korektury prawa, Krak. 1607 DS., 2. wyd. Ulanowski B., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 24, Krak. 1893, zob. Nr. 18398.

30860. Tulibowski A., Deklaracya z konfederacyey praw koronnych, Krak. 1607, zob. Nr. 7477; — Herbut Szcz. J., Consilium de recuperanda pace 1607 (2. ed. Amstel. 1729) (DS.).

30861. Elhaf (Oelhaf) J., Sigismundi III. problemata, Gedani 1607 DS.

Nr. 7757: *Hering J. S. usungé.*

Zbaraski Krz., zob. Nr. 26329.

30862. **Stanisław Kostka**, zob. Nr. 7759 do 7764. Raczyński, Żywot St. K., Krak. 1673; — Gzowski Jan X., Kanonizacya św. Stan. K., Krak. 1727; — Załuski, Żywot St. K., Krak. 1753 (DS.), zob. Nr. 20868.

30863. Gruber M. S. J., Wunderbares Leben des hl. Stanislaus Kostka S. J., Freiburg 1896; — Pleszczyński A., Życie św. Stanisława Koski, Warsz. 1898; — G. R. P., Vie de saint Stanislas Kostka, Paris 1899; — Leben des hl. Stan. K. (Katolische Propaganda-Schriften Nr. 24), Strassburg 1899; — Arndt Aug. S. J., Das Leben d. h. St. K. 1898.

30864. **Michel L. P. S. J.**, Vie de Saint Stanislas Kostka, d'après les procès de canonisation, les meilleurs biographes et des documents inédits, Lille 1900 str. 304.

Zob. Stanisław Kostka w dziale: Osoby. Maciejowski B., zob. Nr. 26147.

30865. Gratulatio na szczęśliwy przyjazd wojew. (Zebrzydowskiego M.), Krak. 1608 DS.

30866. Lencicis J. R., Observationes politicae, Argentinae 1608 DS.

30867. Zdanie wolnego szlachcica na sejmiki w r. 1608 na dwa punkty potrzebne, wyd. Wierzbowski T. (Bibl. zapomn. poetów i prozaików, zes. XIII.), Warsz. 1900, zob. Nr. 30297.

30868. Meurer Th., Relationes histor. contin. oder Beschreib., Frankf. 1608 DS.

30869. Grochowski Stan., Na nowe tryumphy przeciwko Szujskiemu przez wojska Dymitra (1608), b. r. (E.) DS.

Reszka St. († 1608), zob. Nr. 7343 i 7416.

30870. **Boter (Botterus) Jan Benesius**, zob. Nr. 7775; Relationi universali divise in tre parti, Roma 1592; Toż in quattro parti, Venezia 1596 (wiele wydań); po pol.: Relatiae powszechne, Krak. 1609, 1613; — Tenże, Mundus Imperiorum, Urselii 1603 (wiele o Polsce, Moskwie i Czechach); tłum. pol.: Krak. 1659; — Tenże, Poloniae descriptio, Lugd. Elzewir. 1627 (DS.).

Nr. 7775: *Hebener von Bretten (nie: Heberer, E. popr. w t. XVIII.).*

30871. Catalogus ducum et regum pol., Crac. 1609 DS

30872. **Treter Thom.** († 1610), por.: Ztschr. f. Gesch. Ermlands III. str. 556; Romanorum Imper. effigies, ded. Steph. Bathori, Roma, Allocutus 1583 i 1590 DS.

30873. E. B., Tomasz Treter, kanonik warmiński (z arch. Treterów), Pám. gal., Lwów 1821.

30874. **Gratiani Antoni Marya** († 1611), De vita J. Fr. Commendonii, zob. Nr. 30719; — Tenże, De Johanne Heraclide despota Uallachorum princepi libri tres et de Jacobo Didascalo Joannis fratre liber unus ex manuscr. Bibl. Zaluscianae, Vars. 1759 (por.: Acta literaria 1756; Malinowski, Jakób Heraklides i Olbracht Łaski, Teka wil. 1858 III.); — Tenże, De scriptis in vita Minerva ad Aloysum fratrem libri XX., Florent. 1745 (wiele do hist. polskiej za St. Batorego, w dodatkach listy z lat 1584—1586), por. E. XVII; — Tenże, Opis Polski (z Gracyana), Niemcewicz, Zbiór pamiętn. I. (DS.).

30875. Nyenstede Fr., Livländische Chronik (do 1609), hrsg. v. Tielemann G., MM. Livl. ant., Riga 1839, zob. Nr. 24130.

30876. Heidenstein Reinh., Cancellarius sive de dignitate et officio Cancellarii ad Laur. Gembecki, Brunsbergae 1610, Dantisci 1712, Ostrowskiego Svada lat. 1747 (DS.).

Nowodworski B., zob. Nr. 19088—19090.

30877. Fidler Felix, De rebus gestis liber secundus investituram feudi ducatus Prussiae a Sigism. III. electori Brandenb. Joanni Sigism. (1611) collatam illustrans, Crac. 1619 DS., zob. Nr. 7788.

Nr. 7788: *Finc* (nie: *Finek*).

Nr. 7803 popr.: *Henelius, Silesiographia* 1613, *Breslographia*.

30878. Suski J. z Rodstwa, Deklaracya statutów koronnych o rozdawaniu dygnitarstw kościelnych i beneficji ruskich, Krak. 1612 DS.; 2. wyd. Ulanowski B., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 24, Krak. 1893.

R: Winiarz A., Kwart. hist. 1894.

30879. Wielogorski Wojc., Klejnot pocieszny Koronie polskiej, 1612 DS.

30880. Karski Paweł, Series episcoporum Plocensium, 1612 DS.

30881. Zawisza Jakub z Kroczewa, Wskrócenie prawnego procesu koronnego 1613 r., wyd. Winiarz A., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 36, Krak. 1899, zob. Nr. 28889.

30882. Albertus z wojny, zob. Nr. 7807; 1. ed. Krak. 1596, por. E. XII.; ed. 1649; — Wyprawa plebańska, Krak. 1590, por.: E. XII. (Wiszniewski przypisywał ją mylnie Broszczusowi, który urodził się 1585) (DS.).

Monita secreta, zob. Nr. 15495.

30883. Skarga Piotr, zob. Nr. 7810—7819; Pisma polemiczne, zob. Nr. 15317; Literaturę, odnoszącą się do Skargi, zob. Nr. 20900 i 20901; — Piotr Skarga o jedności kościoła, 1587, Skarbicz Sienkiewiczza I.

30884. Biezanowski Jan, Vita Petri Skarga, b. m. i r., 2. ed. Crac. 1669, 3. ed. 1672, por.: E. XIII., zob. Nr. 7818.

30885. Paprocki Bartosz, zob. Nr. 7833 do 7843; Dwie broszury polityczne z lat 1587 i 1588, wyd. Czubek J., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 38, Krak. 1900 [zawiera: Wpominiek albo przestroga zacnemu narodowi polskiemu (1587); Pamięć nierządów w Polsce (1588)]; — Tenże, Krótki opis wjechania do Wołoch Iwana Podkowy, Krak. 1578; — Tenże, Ogrod krolewsky o początku cesarzów, krolow polskich, czeskych i t. d., Praga 1599; — Tenże, Diadochos id est successio (królów czeskich, arcyb. praskich), Praga 1598 (DS.), zob. Nr. 7843.

30886. Balbin, Bohemia docta, Pragae 1776—1778; — Indygenat B. Papr. w Czechach, Pam. Sandom. 1829 II.

30887. Pauli Ž., Wiadomość o życiu i pismach Bartł. Paprockiego, b. m. i r. str. 13.

30888. Jireček J., Bart. Paprocký, Čas. česk. muz. 1866; — (r), Světozor 1883; — Zibrt C., zob. Nr. 20849.

30889. Paprotzkus enucleatus oder Kern mährischer Geschichte von Christ. Pfeiffer, Breslau u. Leipzig 1730 DS.

30890. Sedlaček A., Listy ze zatracených archivů panských, které se v Paprockého Diadochu připominají, Věstník kral. česk. spol. nauk 1890, Odb. Praga 1890; Dopeřn., tamže 1892, Odb. Praga 1892.

R: Prochaska A., Kwart. hist. 1892.

30891. Krajewski Jan, Ucisk Korony i wtargnienie tatarskie do Podola, b. m. 1615, (E. VIII.); — Chabielski M., Sposób rządu, 1. ed. 1615, zob. Nr. 8497 (DS.).

30892. Radziwiłł M. Krz. († 1616), zob. Nr. 7855—7860; Peregrinatio, 2. ed. Antverp. 1614 (nie: 1814), zob. Nr. 18848.

30893. Grochowski W., Radziwiłł Sie-rotka M. Krzysztof, Tyg. ill. 1864 IX.; — (Legenda o Radz.), Gaz. lw. 1879 Nr. 274.

Lipski A., Decas quaestionum (1616), zob. Nr. 7987.

30894. Messenius Jan, Exegesis historica, Stockholm 1616, 1620 DS.

30895. Zadora M., Traktat de offensivo bello 1616 DS.

Nr. 7870: *Kurtze Beschreibung usungc*.

30896. Dyskurs o pomnożeniu miast, Krak. 1617, 2. wyd. 1644 DS. (por.: E. XV., popr. Nr. 7877).

30897. Moryson M. A., Twelwe years travel, London 1617 DS., zob. Nr. 30807.

30898. *Theatrum Europaeum* oder Beschreibung aller denkwürdiger Geschichten v. Abelin J. Ph. v. J. 1617 sich zugetragen, Frankf. 1635—1638 DS.

30899. Droysen G. J., Zur Quellenkritik, zob. Nr. 7662.

30900. Braunius Georg [Braune, Brunus (E. XIII.), Bruinius], Civitates orbis terrarum, Colon. 1597; — Tenże, Civitates orbis terrarum, Colon. 1597—1618, zob. Nr. 7546 [widoki: Cracovia, Posnania, Varsovia (por.: Bibl. warsz. t. XXIX.), Lublinum, Leopoldis z opisem Alpeka, zob. Nr. 30841]; — Tenże, Beschreibung der Stät d. Welt, Colon. 1574 do 1595; — Tenże, Théâtre, Bruxelles 1574 do 1618 t. 3; Théâtre t. V. i VI., zob. Nr. 7880; — Brunus i Hogenberg Fr., Urbium mundi theatrum sextum, por.: E. XIII. str. 378.

30901. Śmieszkwic Laur., Declamatio qua suadetur Ferdinandum, Crac. 1619; Zrzęczycki Jan, Seces żalony króla Fryderyka z stolice korony czeskiej, b. r. (1620) (DS.), zob. Nr. 7889 i 7922.

Nr. 7889: *Bouquoy* (nie: *Belquoy*).

Nr. 7892: *Bellarmin* (nie: *Bellarium*).

30902. Wielewicki Jan, Dziennik spraw domu zakonnego OO. Jezuitów u św. Barbary w Krakowie (1579—1637), wyd. Szujski J. i Chotkowski Wł., SS. rr. pol. VII., X., XIV., XVII (do r. 1629, popr. Nr. 7893).

30993. **Pszonka Jakób**, Pamiętnik, wyd. Bielowski A., Bibl. Ossol. zbiór mat. zesz. I., Lwów 1874 i Odb.

Żółkiewski St. († 1620). *zob. Nr. 7731, 26148, 30857.*

30904. **Napolski Piotr**, Krwawy Mars narodu sarmackiego 1628 DS., *zob. Nr. 7896.*

30905. **Dyaryusz najazdu tatarskiego 1621**, wyd. Czołowski A., Kwart. hist. 1892.

30906. **Chodkiewicz J. K.** († 1621), *zob. Nr. 7918, 26151.*

30907. **Skirulski R. X.**, *Laurus immortalis J. C. Chodkiewicz, 1621*; *Sacra Lithothesis J. C. Chodkiewicz, Wilno 1621*; *Dowgird Bened., Cupressolaurus J. Car. Chodkiewicz, Zamość 1622*; *Hasiusz Jan X.*, Kazanie na dz. pogr. K. Chodkiewicza, 1622; *Rochowicz Stan. X.*, Kazanie na rocznicy J. Chodkiewicza, Wilno 1622; *Stephanides Melch. X.*, Kazanie żałobne na Chodkiewicza, 1624 (DS.).

30908. **Głos tureckich wojen o Karolu Chodkiewicu**, hetmanie (Pieśń o Sam. Koreckim), 1 40 DS.

30909. **Boravius Joan.** (Borawski), *Apellilicus ceramuholeus sive Theatrum diabolium, Dantisci 1621* (por.: *Trebiński W.*, *Bibl. warsz. 1843 IV.*; *A. K.*, *Sprostowanie zdań W. A. Maciejewskiego i Wład. Trebińskiego*, *Czas. Bibl. Ossol. 1843 VII.*) DS.

Wojna szwedzka (1621—1629), *zob. Nr. 26338.*

30910. **De expugnatione civ. Rigensis 1621** (plan p. t. *Adunbratio*, *zob. Nr. 7921*) DS.

Radziwiłł Janusz, *zob. Nr. 7924 i 26377.*

30911. **Ostrorog Jan** († 1622), *zob. Nr. 7913—7914.*

30912. **Zaleski X. A.**, *Wiadomość o życiu i pismach J. Ostroroga*, wdy poznańskiego, *Bibl. warsz. 1844 I.*

30913. **Różycki J.**, *Disputatio politica*, 1622 DS.

30914. **Supplikacya do Najj. Zygmunta III. człowieka dla ortów uciesnionego (?)**, 1622 DS.

30915. **La conquista della galera di Alesandria nel porto di Metelane**, con opera e gran corraggio del Capitano Marco Jakimowski, Polaco, Roma 1623 DS. (por.: *Milewski K.*, *Marek Jakimowski*, *Pam. hist., Warsz. 1848*).

30916. **Dembołęcki Wojciech**, *zob. Nr. 7932.*

30917. **Bartoszewicz J.**, *Książd Wojciech z Konojad Dembołęcki* (historyk z poł. XVII. w.), *Studia hist. i lit. II.*, *Dzieła IX.*, Krak. 1881.

30918. **Kuncewicz Jozafat**, *zob. Nr. 3622, 7937, 14205 i 26336*; *Slachtowicz W. A.*, *Tryumf duchowny O. Jozafata*, Lwów 1628 DS.

30919. **Dąbrowski M. X.**, *W sprawie kanonizacyi*, *Czas 1865 Nr. 108*; — *F.*

R. X., *Pamiętka kanonizacyi św. Jozafata*, *Tarnów 1866*; — *Mieczkowski D.*, *Żywot błog. Jozafata Kuncewicza*, *Krak. 1865*; — *Cailllette de L'Hervilliers Edm.*, *Paris 1865*; — *Przyj. dom.*, *1 wów 1865*; — *Josaphat Kunzevitch, archevêque uniata de Polotzk*, *Berlin 1866*; — *Kajsiewicz H.*, *Mowa o J. Kunc.*, *Tyg. kat., Grodzisk 1867 VIII.*, *Odb. Poznań 1868*; — *Con-tieri N.*, *Vita di S. Giosafat Arcivescovo e martire Rutenio*, *Roma 1867*; — *Martinow J.*, *Saint Josaphat et ses détracteurs*, *Lyon 1875.*

30920. **Goworskij K.**, *Jozafat Kuncewicz, Połockij unijatskij archiepiskop, kanonizowanyj papoju Pijem IX.*, *Wilno 1865*; — *Sikorskij I.*, *Relikwii Jozafata Kuncewicza*, *Żurn. min. nar. prosw. 1870 CLII.*; *Toż*, *Wołynsk. jeparch wied. 1871*; *Witiebsk. gub. wied. 1871*; *Wiestn. zap. Rossii 1871.*

30921. **Kanonizacyja J. Kunc.**, *Kij. jeparch. wied. 1865*; *Razobłaczennje tajny kanonizacyi, Russk. In-walid 1865*; *Wiestn. zap. Rossii 1865*; *Warsz. Dnie-wnik 1865.*

Nowodworski B., *zob. Nr. 7936, 19088.*

30922. **Dyaryusz najazdu tatarskiego 1624 r.**, wyd. Czołowski A., Kwart. hist. 1892.

30923. **Argentus J.** (Jezuita za *Zygm. III.*), *De rebus Soc. Jesu in Regno Pol. ad Sigismundum III.* 1625 DS.

Komeniusz J. A., *zob. Nr. 15039, 19854 do 19859.*

30924. **Hoppe Israel**, *zob. Nr. 7952*; ed. *Toeppen* w zbiorze: *Preuss. Gesch. Schreiber d. XVI. u. XVII. Jahrh.*, *Leipzig 1887 V.*

30925. **Barclay (Barclai) J.** († 1621), *Icon sive descriptio animorum quinque praecipuarum nationum in Europa (rozdz. VIII: Pol., Moscov.)*, *Francof. 1625* (po pol.: *Wizerunek abo opisanie pięci o najprzedniejszych narodów w Europie*, b. m. 1647, 1884) (DS.).

30926. **Opaliński Łuk.**, *Polonia defensa contra Barclaium J.*, *zob. Nr. 8376* (por.: *Mecherzyński K.*, *Rocz. tow. nauk. krak. XIII.*).

Rudnicki S. († 1625), *zob. Nr. 30985.*

30927. **Respublica sive status regni Poloniae, Lithuaniae etc.**, *Lugduni Bat. 1626 DS.*, *zob. Nr. 5967 i 7956.*

Petricius Seb., *zob. Nr. 30977.*

30928. **Czaradzki Grzeg.**, *zob. Nr. 7958 i 17658* (por.: *Nowoszycki S.*, *Tyg. petersb. 1848*).

30929. **Madaliński Wojc.**, *Rewolucya wojen pruskich*, *Lwów 1626 DS.*, *zob. Nr. 7961.*

30930. **Cilli Alex.**, *Historia delle sollevationi.* *zob. Nr. 30854*; *Narsisius J.*, *Meva Pomerelias obsidione liberata*, *Stockholm 1627*; *Feldgeschrey dennemärckisch. Wehklagen d. Polen*, 1628 (DS.).

30931. Exorbitancia powszechna, która Rzeczpospolitą królestwa polskiego niszczy, zgubą grożąc, Warsz. 1628, Krak. 1628; — Rota Seb. Krz., Obraz utrapionej Rpltej, z łac. (por.: Orzechowski, *zob.* Nr. 7165), 1628 (DS.).

30932. Beschreibung herrliche, frohliche und lustige (wjazd Zyg. III. do Gdańska), Danzig 1628 DS.

30933. (Toruń), Bericht d. polnischen Niederlagen, 1629 DS.

30934. Moderatio et abrogatio abusuum, Crac. 1629 DS.

30935. Specht Nic., Oratio de Livonia, Revalia 1629, Wittenb. 1630, Ruen 1796; — Menius Fr., Intrada und Vortrab d. Univ. Liefli, Historischer Geschichten Beschreibung, Riga 1630; — Tenże, Historischer Prodromus, Dorpat 1633 (DS.) (popr. Nr. 7980).

30936. Lipski Jędrzej, De rebus gestis Sigismundi III., 1. ed. Romae 1595 (nie: 1585).

30937. Polkowski I., Nieznane dzieło Andrzeja Lipskiego, *zob.* Nr. 26160.

30938. Grodwagner J., Cena pieniędzy jaka bydz ma, b. m. 1631; — Tenże, Discurs o cenie pieniędzy, b. m. 1632 (2 wyd.); — Feder H., Quaestiones monetales, *zob.* Nr. 566 (DS.).

30939. Scena Europaea personis suis instructa, Stralsund 1631 DS.

30940. List szlachcica pruskiego do obywatela Litewskiego (po r. 1631), b. r. (E.) DS.

30941. Sigismundus III. († 1632), *zob.* Nr. 7995. Kazanowski Sig., Res gestae Sig. III., Polon. et Sueciae Regis, ded. królewiczowi Władysławowi, b. r. (E.); — Lipski J., Oratio, 1633 (nie: 1683); — Fischer R., Sigismundi Regis pol. memoriam oratione celebr., Dant. 1664 (DS.).

30942. Deliberatio gravis et maximi momenti, 1632 DS.

30943. Smogolecki M., O exorbitancyach, Krak. 1632 DS.

30944. Siemek Gasp., Civis bonus, 1632 DS., *zob.* Nr. 8000 i 30950.

30945. Starowski Szymon († 1656), *zob.* Nr. 8005—8030; De rebus Sigismundi Primi (nie: III.), *zob.* Nr. 8008; Votum o naprawie Rzeczypospolitej polskiej, b. m. 1625; Krótkie zehranie życia Kadłubka, Krak. 1634, *zob.* Nr. 8018; Obżalowanie Korony polskiej, b. r., *zob.* Nr. 8024; Braterskie wspomnienia, 1644; Prawdziwe objaśnienie napomnienia, b. r.; Consilium de prohibendis populationibus Tartarorum, b. r., *zob.* Nr. 16552 (DS.); Dwor cesaria tureckaho (Nr. 8023), wolnyj perewod, Petersb. 1883.

Nr. 8025 popr.: *Mellifluus Bernardus.*

30946. Wierzbowski T., Simonis Starovolscii elenchus operum, Vars. 1894, *zob.* Nr. 21018.

Smotrycki M., *zob.* Nr. 14179.

Sapieha Lew, *zob.* Nr. 26153.

30947. Otrebosz Daniel, Oratio de causa conservativa rerum publicarum habita ab Eust. Pac, ded. Math. Olszewski, Crac. 1633 DS.

30948. Żabczyc J., Forma abo wizerunek postępów stanów, Krak. 1633, 1644, 1684 DS.

30949. Dyaryusz wojny moskiewskiej 1633 r., *zob.* Nr. 29752.

30950. Siemek Gasp., Lacoön seu de Republicae arcanis, Crac. 1635 DS.

30951. Genealogia Niesiedza z Gratisem, abo wywód linioy, z któryey zacność, swoię i własności pokazuia, Krak. 1635 DS.

Birkowski F. X., *zob.* Nr. 21015.

30952. Opitius M. (Opitz Martin), Felicitati augustae nuptiar. Vlad. IV., Gedani 1637 (E. 1634); — Tenże, Merkwürdige Nachrichten in seiner Gefangenschaft in russisch Dienstbarkeit u. in der Tartarey, Breslau 1752 (por.: Werke, 4. ed., Danzig 1641) (DS.).

30953. Mecherzyński K., O pobycie w Polsce i pracach Marcina Opitza w w. XVII., Bibl. warsz. 1876 I., *zob.* Nr. 6139 i 9142.

30954. Pieśń providencyi Boskiej na przyjazd królowej (Cec. Renaty), b. r. (E.) DS., *zob.* Nr. 8065.

Wielewicki J. (Dziennik do r. 1637), *zob.* Nr. 30902.

30955. Piątkowski W. G., Otucha na pogany, ded. G. Szornelowi, Zamość 1637 DS.

30956. Nowa pieśń o'wójnie Kozackiej pod Kumejami, b. r. (1637) DS. (E.).

30957. Zamoyski Tomasz, *zob.* Nr. 8069 do 8071. Żurkowski St., Nieśmiertelnej pamięci Tomasza na Zamościu Zamoyskiego, żywot i dzieła, z rękop. w zbiorze W. hr. Baworowskiego wyd. Al. Batowski (mowy i listy, *zob.* w dziale: Dokumenty), Lwów 1859, *zob.* Nr. 26376.

30958. Bzovius Abraham (Bzowski, † 1637), Annalium ecclesiasticorum post C. Baronium, Colon. t. XIII. (1198—1299) 1616, 2. ed. 1621, XIV. (do 1378) 1618, 2. ed. 1625, XV. (do 1431) 1622, XVI. (do 1448) 1624, XVII. (do 1471) 1625, XVIII. (do 1503) 1627, XIX. (do 1535) 1630, XX. (do 1565) 1641; — Tenże, Historia ecclesiastica, Romae, Colon. 1616 do 1617 t. 3, Antverp. 1617; — Tenże, Paulus V. Burghesius, Romae 1625, Colon. 1626; po włosku: Venet. 1666; — Tenże, Propago D. Hyacinthi Thaumaturgi Poloni seu de rebus gestis in Polonia Ordinis Praedicatorum, Venet. 1606, 1607 (DS.), *zob.* Nr. 6352—6358 i 30467.

30959. Abraham Bzowski, Dz. wileński 1820 I.; — Ossoliński M., Wiad. hist. kryt. I.; Dzieje dobroczynności 1820; — Kraszewski J. I., Okruszyny I, por.: E. XIII. (popr. Nr. 3072)

30960. Gundulić Jan († 1633), Osman, Dubrownik 1626 (wiele wydań; Dzieła, Zagrzeb 1347); po włosku: L'Osmanide, poema illirico per la vittoria del Principe, poi Re di Polonia Vladislao IV., traduzione italiano anteriore all' edizione del testo fatta da Gyaxie da Zara, Ragusa 1827; Wyjątki przekładu Leona Potockiego z Pieśni XI, Bibl. warsz. 1841 t. IV.

30961. Rzążewski, J. Gundulicz, Warsz. 1868.

Arciszewski Krz., zob. Nr. 26506.

30962. Caetani L., Vita e Diario di Paolo Alaleone de Branca, maestro delle cerimonie pontificie (1583—1638), Archivio della societa Romana di storia patria 1893 XVI. (zawiera opis podróży do Polski 1592 i przyjęcie Wład. IV. w Rzymie 1624, por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1896 str. 169—172).

30963. Bodeckers Chronik Livländischer und Rigascher Ereignisse 1593—1638, hrsg. v. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprovinzen, bearb. v. Napiersky L., Riga 1890.

R.: Manteuffel G., Kwart. hist. 1891; Gozdawa M., Ziarno 1891 Nr. 7.

30964. Jeżowski Wł. St., Oekonomia, zob. Nr. 8032; nowe wyd.: Rostański J., Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 17, Krak. 1891.

30965. Rywocki J. X., Monumentum gratiae testific. Vlad. IV., Vilnae 1639; Tenże, Theatrum gloriae Vlad. IV., Romae 1639; Kuhn P. X. S. J., Arcus pacis Vlad. IV., 1639, zob. Nr. 8083.

Nr. 8090, zob. Nr. 7745 (nie: 7845).

30966. List szlachcica pruskiego do obywatela W. X. Lit. dany (około 1640) DS. (E. Dod. III. do t. VIII. i X.).

30967. Wężyk Widawski, Lekarstwo na uzdrowienie Rzpłtej, Krak. 1640, zob. Nr. 30837.

30968. Vischer G., Summaria demonstratio Curl., Semigal. etc. (około 1640) DS., zob. Nr. 10542.

30969. Obodziński Alex., Poważna legatia w konsystorzu świata na uzdrowienie świata, ded. Mik. Stradomskiemu (Toż, ded. Ferd. Myszkowskiemu), 2. wyd. Krak. 1640, zob. Nr. 8120; — Tenże, Pandora monarchów polskich, Krak. 1. ed. 1641, 2. ed. 1643 DS., zob. Nr. 8120.

30970. Rozmowa plebana z ziemianinem, albo dyskurs o sposobie zawierania sejmów, b. m. 1641 DS. (por.: Taraowski St., zob. Nr. 30826).

30971. Kaldenbach Krz., Holdowna Klio Wład. IV. względem krain pruskich, Królewiec 1641 DS. (E. VIII.).

30972. Petrycy Jan Innocenty († 1641), zob. Nr. 8106—8108 (Nr. 8107 usunąć: jest Sebast. Petrycego, zob. Nr. 30977).

30973. Majer J., Wiad. o życiu i pracach Jana Innocentego Petrycego, Roczn. wyd. lek. Uniw. Jag., Krak. 1841 IV.; — Jan Innocenty Petrycy, Przyj. ludu, Łeszno 1842 IX., 1844 XI.

Zob. Nr. 10598.

30974. Sakowicz Kassyan, Epanorthosis abo perspektywa błędów cerkwi dyzuniick., Krak. 1612, zob. Nr. 14214; Tenże, Dialog abo rozmowa Maćka, Krak. 1642 DS.

30975. Goldonowski Andr., zob. Nr. 8116 i 8117; Epideigma seu brevis cognitio Ordinis S. Pauli, Thorunii 1635; — Tenże, Diva Claromontana seu imaginis eius origo, translatio, miracula, Crac. 1642; toż po pol.: Summariusz, Krak. 1639 (E. popr. w t. XVII.); — Tenże, Krótkie zebranie żywotów świętobliwych, Jarosław 1622, Krak. 1629; — Tenże, Bractwo św. Anioła Stróża, Krak. 1641, Częstoch. 1724.

30976. Andrzej Goldonowski, Weteran, Pozn. 1825.

30977. Petricius Seb., Historiae moschov. libri tres, Crac. 1641 DS., zob. Nr. 7954.

30978. Dyskurs szlachcica pol. o niektórych punktach na sejmie, b. r. (1643?), zob. Nr. 8123.

30979. Cecylia Renata († 1644), zob. Nr. 8132; Oborski Mart. Ferd., Questus aulicus seu luctus figura ex obitu Caec. Renatae (1644), b. r.; — Radziszewski (?) Jędrzej, Relatione delle exequie di Cecilia Renata (1644), b. r. (DS.).

Nr. 8135: Starowski Sz., zob. Nr. 8020.

30980. Napski Piotr, Perspektywa abo wizerunek bohaterów dawnych, Krak. 1645 DS.

30981. Pieśń nowa w utrapieniu i potrzebie, b. r. (przed 1645); Pieśń nowa o wielkich cudach, b. r. (1646?) (DS.), E., zob. Nr. 8136.

30982. Werda Jan, Justificatio dla czego się od Confessii Ausspurskiej odłączył, 1645, 1732 (toż po niem., 1646) DS., zob. Nr. 8138, 15632, 15633.

30983. Septentrionalis Historien, Amberg (nie: Ambery) 1645; — Olaus Magnus, Historia de gentibus septentrionalibus a Cornelio Scribonio Grapheo in epitomem redacta, Lugduni 1645 (DS.).

30984. Marlianus Ambr., Theatrum politicum, ded. Andr. Leszczyński, Dantisci 1645 DS.

30985. **Rudnicki S.** († 1621), popr. Nr. 8149; *Sagitta Rudniana seu vita S. Rudnicki*, Brunsberg 1651 (por.: Bender, Neues preuss. Prov. Bl. 3. F. X.).

30986. Oskard albo młot na skruszenie kamienia Euz. Pimina (Piotra Mohiły) przeciw Perspektywie Sakowicza, Krak. 1646 DS.

Konieczpolski St., zob. Nr. 26330.

Nr. 8159: *Einhorn (nie: Eichhorn).*

Sobieski Jakób († 1647), zob. Nr. 7907 i 26331.

30987. **Oświęcim St. z Kunowy**, zob. Nr. 8160 8165; *Załuski Jan*, Uwagi z powodu artykułów Karola Szajnochy (Nr. 8164), Dod. Czasu r. I. t. 2.

30988. **Piasecki Paweł** († 1649), zob. Nr. 8171; *Praxis episcopalis* (Nr. 8174), Venetiis 1647 DS.

30989. Zdanowicz Georg., *Defensio innocentiae Sapientiae contra Piasecii Anales*, b. r. (E.) DS.

30990. **Szelański A.**, Paweł Piasecki, historyk polski XVII. w., cz. I.: *Życiorys i charakterystyka ogólna pisarza*, Przew. nauk. lit. 1898, Odb. Lwów 1899.

R: O. C., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXX; *Zo-pański H.*, Wiedeń 1900.

30991. *Lochowski St.*, *Quaestio quis inter militem, juriscons et medic. utilissimus?* ded. Sbig. et Joan. Olesznicki, Crac. 1647 zob. Nr. 8101; — *Krótką informacya dla ludzi pospolitych*, Krak. 1648 (DS.).

30992. *Historica resolutio quaestionis*, utrum IV. an VI. dicendus Casimirus Rex, b. r. (E.) DS.

Sleszkowski Seb., zob. Nr. 15977.

30993. **Beauplan W.**, zob. Nr. 8191—8193; *Inżynier francuski na Ukrainie w w. XVII.*, Czas 1855 Nr. 8, zob. Nr. 24444.

30994. **Goliusz J.**, *Pamiętnik (1650—1653)*, wyd. Kallenbach J., Arch. do dziejów lit. i ośw. VII., Odb. Krak. 1890.

R: W. r. 1891: Dobrowolski A., *Kuryer pol.* Nr. 6; T. Jeż, *Głos* Nr. 18; *Bibl. warsz.* II.; a. r., *Niwa* Nr. 10; *Karbowiak A.*, *Prz. powsz.* II; *Bartoszewicz K.*, *Myśl* Nr. 7; *Czermak W.*, *Gaz. lw.* Nr. 171, 178; *Kwart. hist.* 1892; por.: *Bull. de l'Acad.*, Crac. 1892.

30995. *Historia Johannis Casimiri a rebellione Kosatica turbuti*, Vars. 1742.

Wieliczko S., zob. Nr. 8949.

30996. Das Buch Schevet Jehuda von Salamo Aben Verga aus dem Hebräischen ins Deutsche von Wiener M., Hannover 1856; Dod. na str. 268—278; *Das Fliegende Blatt*

enthaltend eine von R. Schabtai Cohen entworfene Schilderung der Leiden, welche die Juden in den Jahren 1648—1649 in Polen in Folge des Kosaken-Aufstandes unter Chmielnicki trafen.

30997. **Samuël Kuszewicz**, *rajcia lwiwskij i joho zapysna knyha*, nap. Tomaszewskij St., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XV.

30998. *Privat Polską kieruje*, po nim: *Stateczny sługa (wiersz)*, (Krak.) 1649 DS.

30999. **Chokier Jan** († 1650), O odmianie państw i zgubie panujących, na pol. And. Rudomina, ded. Krz. Rudominie, Wilno 1652 DS.; — Tenże, *Fortuna państw i panujących*, Włom tenże (ded. z r. 1652), Wilno 1738.

31000. **Damalewicz Stefan** († 1673), por.: E. XIV. (popr. Nr. 8205); *Series archiep. gnesn.*, Vars. 1649 (1643?); — Tenże, *Vitae episc. Vlad.*, 1642; w r. 1642 wyszła: *Stephanoma praep. Vladisl.*, Crac.; — Tenże, *Vita S. Bogumili, Romae 1661*, Vars. 1714; Toż po pol.: *Kalisz* 1. ed. 1748 (*Vita S. Bogusłai usunąć*); — Tenże, *Constitutiones Canonorum Reg. Domus Calissiensis, Romae 1655* (DS.).

31001. **Chodyński Ad.**, *Stefan Damalewicz*, 1872 (por.: E. XIV.).

31002. *Rerum in M. D. Lith. per tempus rebellionis Russicae gestarum commentarius*, Regiom. 1653 DS.

Ossoliński Jerzy, zob. Nr. 26375.

Nr. 8223: *Nakielski, Miechovia 1634 (nie: 1654).*

Nr. 8228: *dwukrotnie tytuł tej samej rzeczy.*

31003. **Bisaccioni Maiolino** († 1663), zob. Nr. 8235; *Il Demetrio Moscovita*, Venetia 1639, 1649, Roma 1643; — Tenże, *Memorie storiche della mossa d'ami di Gustavo Adolfo l'anno 1630 scritto*, Venezia 1642 (DS.).

31004. *Steger Lamb.*, *Dantiscum stellam Prussiae, oratione laudabit*, invitavit Joh. Pet. Titius, Gedani 1654 DS.

31005. *Szwedzi w Polsce za króla Gustawa (z współczesnego rękopisu)*, Wójcicki, *Bibl. star. pis.* pol. 1843 I., zob. Nr. 26668.

Zob. Nr. 26562.

Nr. 8266: *Karwat S.*, *toż po niem. pod Nr. 8297.*

31006. **Opaliński Krzysztof**, zob. Nr. 8268. *Thamnitius Konr.*, *Acclamatio ad legatum in Galliam Christ. Opaliński* (1645?), b. r. DS., zob. Nr. 21000.

31007. *Leslie W.*, *Historia univers. e chronologia principum*, 1666 DS.

31008. **Temberski St.**, *Roczniki*, 1647 do 1656, wyd. Czermak W., SS. rr. pol. XVI, Krak. 1897, *zob.* Nr. 26465.

R: Korzon T., *Kwart. hist.* 1898; Rudnicki St., *Zap. Tow. Szewcz.* 1898 XXIII.

31009. **Bobrzyński M.**, *Z roczników Stanisława Bobrowskiego, Księga pam. Uniw. lwowsk., Lwów 1900.*

31010. **Radziwiłł Albr. Stan.**, *zob.* Nr. 8273 (por.: Czermak W., *O pamiątkach polskich, Aten. 1896 IV.*).

31011. **Pikarski Adr. X.** i jego dziennik wyprawy przeciw Rakoczemu r. 1657, *zob.* Nr. 8301, 26565.

31012. **Tagebuch Adam Samuel Hartmanns über seine Kollekten-Reise im Jahre 1657 bis 1659 v. Prümers R.**, *Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1898 – 1899 VI.*, *Odb. Posen 1900.*

31013. **Bobola Andrzej** (ur. 1591 † 1657 zamord. w Pińsku), *Acta beatificationis ven. Andreae Bobolae S. J., Romae 1728*; — *Polona seu Lucernensis beatificatio, Romae 1728*; — *Summarium super dubio de martyrio Andr. Bobolae, b. r. (E.)*; — *Aldrovando, Sacra rituum congreg. seu A. Bobola positio, Romae 1751 (DS)*.

31014 **Bembus M. X.**, *Prawdziwego szlachcica wizerunek, And. Bobola, Wilno 1629 DS.*

31015. **Sobieszczański Al. X.**, *Apostoł Piński, to jest życie J. Boboli od schizmatyków zabitego, ded. Paw. Sanguszcze, Sandomirz 1745, Toruń 1750*; — *Pace F.*, *Istoria del vener. p. A. Bobola, Salviucci 1833.*

31016. *Kurze Beschreibung des Lebens A. Bobola, Würzburg 1735* (mylnie Nr. 7870); — *Monaci B. F.*, *Vita e martirio B. A. Bobola, Romae 1853*; — *Buck W.*, *Essai historique sur A. Bobola* (48. livr. de *Précis historiques*, II. année), *Bruxelles 1853*; — *Tenże, Travaux et souffrances du bienheureux A. Bobola, 1854* (por.: *Czas 1853 Nr. 153*); — *Jérôme Amb.*, *Histoire du B. P. A. Bobola, Paris 1854, 1856*; — *Olivaint P.*, *Notice hist. sur A. Bobola, Paris 1854*; — *Kurze Lebensgeschichte der im J. 1853 seliggesprochenen Martyrer Johannes von Britto u. A. Bobola, Inspruk 1854*; — *Świętomian A.*, *Dzieje błog. Ojca A. Boboli, Paryż 1854 str. 116, dodatki str. 100 i rycina (probione z F. St. del Pace)*; — *Antoniewicz K.*, *Żywot J. Boboli, Tyg. kat., Grodzisk 1866 VII.*

31017. **Chmielnicki Bohdan**, *zob.* Nr. 6829 i 24556 – 24575; *Emmerick Jac.*, *Der groote Wonderlijcke Orlogen Ende Geschiedenissen Tusschen fijn. Mayesteyt van Polen als tusschen de Starosten Ende Cosacken, Amsterd. 1658 DS.*

31018. *Zwei Tractaettlein, das eine genannt Rossmacha oder schwedischer Vielfrass, der andere der Lappländische Doctor, 1658 DS.*

Nr. 8302: Vimina de Cenada (nie: Geneda), zob. Nr. 31049.

31019. **Gudicanus Aug. Bor.**, *zob.* Nr. 8306; *przedruk Vilnae 1740.*

31020. **Cellarius Andr.**, *zob.* Nr. 8313; 2. ed. **Mitzler**, *Magna collectio hist. Pol. 1761* (ed. 1740 nie istnieje, por.: *E. XIV.*).

31021. **Grefflinger G.**, *Unparteiischer Anweiser, b. m. 1659* (nie: 1654); — *Tenże, Fünff Jährige Krieges Händel bis auff 1660 Jahr, b. m. 1666 (DS).*

31022. *Consultationes monetales, Vars. 1659*; — **Gustmeyer F.**, *Epistola, zob. Nr. 566.*

31023. **Bellum Polono-Moschicum** ad Czudnov Joanne Casimiro rege, Stanisław Potocki palatino et Georgio Lubomirski Regni marschalco ducibus a. D. 1669 expeditum, ed. **Czermak W.**, *Arch. kom. hist. Akad. 1894 VII*, *zob.* Nr. 28962 (por.: *Bull. de l'Acad., Crac. 1895*).

31024. **Kraushar Al.**, *Przypadki Francuza Payen'a w podróży z Gdańska do Krakowa (1660 r.)*, *Tyg. ill. 1891 Nr. 58 i n.*, *zob.* Nr. 26594.

31025. **Rudawski Wawrz.**, *zob.* Nr. 8331 do 8335 (por.: *Spasowicz Wł.*, *O Rudawskim, Pisma I.*).

31026. **Wydzga Jan St.** († 1685), por.: **Czermak W.**, *Aten. 1896 IV.*

Twardowski Sam., *zob. Nr. 21002.*

31027. **Chevalier P.**, *zob.* Nr. 8354; 2. ed. *Paris 1669.*

31028. **Frangepani**, *Discursus politicus de causis et remediis malorum Poloniae, Crac. 1661* (2 odb.) *DS.*, *zob.* Nr. 8356.

Cichowski Mik., *zob. Nr. 15152.*

Nr. 8359: Cur. (nie: Carr) Joach. Pastorii.

31029. *Deductio damnorum ex diversis monetalibus, zob. Nr. 566.*

31030. **Gorczyński Jan Al.** († 1661), *zob.* Nr. 8360; *Pamięć o cnotach Władysława IV.*, *Krak. 1648*; — *Tenże, Herby królestwa polskiego, Krak. 1653, zob. Nr. 334*; — *Tenże, Merkuryusz polski, dzieje wszystkiego świata w sobie zamykający, Warsz. 1661* (zawiera dokumenty z r. 1661).

31031. **Sobieszczański**, *Bibl. warsz. 1844 III.*; — **Grabowski Ambr.**, *tamże 1855 IV, 1857 III.* (por.: *E. XVII.*).

31032. **Gordon Patrik**, generał, *zob.* Nr. 8366—8368; Dniwnik wiedeński im wo wriemia jewo szwiedskoj i polskoj służb ot 1655—1661 g. i wo wriemia jewo prijebiwanija w Rossii ot 1661 do 1699 g., pieriewod s niemieckawo M. Sułtykowej, Moskwa 1892.
31033. **Opaliński Łukasz** († 1661), *zob.* Nr. 8376 i 8577 (Barclaius, *zob.* Nr. 30925); De officiis (Nr. 8377), 2. wyd. Amst. 1668, 3. wyd. Królewiec 1703, *zob.* Nr. 21001.
31034. **Pruszc Piotr H.** († 1662), *zob.* Nr. 7688 (Klejnoty, 1. wyd. 1603 i nast.).
31035. **Gosiewski W.** († 1662), *zob.* Nr. 3913 i 26460; Theatrum heroe virtutis Vincentii Corvini Gosiewski, Vilnae 1665 DS.
31036. Jantaszek z wojny moskiewskiej wydany, Krak. 1663 DS.
31037. Galatowski J., Rozmowa, Kijów 1663, Lwów 1667, Nowogród Siew. 1676 (popr. Nr. 8389); — Galatowskiego pisma polemiczne, *zob.* Nr. 14227.
31038. Benckey Bartł., Pitschnische Schlacht (carm.), Brieg, 1666 DS.
- Czarnecki Stefan** († 1665), *zob.* Nr. 26456 do 26459.
31039. Troester Joh., Polnisches Adler-Nest d. i. Geschichts Beschreibung d. K. Polen, Nürnberg 1666 DS.
- Radziejowski Hier.** († 1666), *zob.* Nr. 8405 i 26453.
- Lubomirski Jerzy** († 1666), *zob.* Nr. 8404 i 26461.
31040. **Łoś Władysław**, *zob.* Nr. 8408 (por.: Czermak W., Kilka słów o pam., Aten. 1896 IV.).
31041. **Ludovica Maria** († 1667), *zob.* Nr. 8411 i 26414; Pomum aureum Lud. Mariae Gonzagae, Crac. 1666; — Opisanie życia Ludwiki Maryi, b. r. (E.) (DS.).
- Potocki Stan. Rewera** († 1667), *zob.* Nr. 8412 i 26452.
31042. Chwałkowski Jan Jerzy (brat Mikołaja), Ante omnia Jesus, Discursus politicus de consiliis ante et post bellum, Francof. 1663 DS.
- Szczygielski Stan. X.** († 1687), *zob.* Nr. 8418 i 13270.
31043. **J. Casimirus R.** (abd. 1668), *zob.* Nr. 4010, 8425 i 26612. Schmieden Joan. Ern., Abdicatio Casimiriana, b. r.; — Der Stadt Danzig Thränen nach Joh. Casimir, b. r. (E.) (DS.).
31044. **Bobowski Jaxa Albert** (Ali Bergh, † 1675). Bobovius Alb., Leopolditanus Seral Enderun, welcher zur Zeit Ibrahim gedient, Wien 1667 (przekład z oryg. włosk. przez Brennera M., o zamordowaniu sułtana Ibrahim); — Tenże, Tractatus de Turcarum liturgia etc., Oxonii 1690 (por. E. XII.: Siarczyński, Czas. Bibl. Ossol. 1828 I. str. 89; Wiener'ski Ant., Księga świata 1852 II.; Biographie univ. 1811 I.) (DS.).
31045. Dłuski Math., Practica prudentia politicae et militaris in 246 axiomata congesta, Vilnae 1670 (1. ed. p. t.: Axiomata practica, Zamości 1644) DS.
31046. **Bełzecki J. A.** (pseud. Podłęskiego Marcina), Olympia sarmatica Michaelis I., Leopoli (2 ed.) 1670 DS., *zob.* Nr. 8435.
31047. **Charzewicz Marc.**, Discursus politicus de causis malorum Poloniae, 2. ed. 1671 (E. VIII.).
- Zob. Nr. 31095.*
31048. **Werdum Ulryk**, *zob.* Nr. 8449 do 8452 (por.: Wagner P., Ulrich v. Werdum, Allg. deutsche Biographie 1898 XLIV.).
31049. **Vimina di Ceneda Alb. Bellunese**, Historia della guerre civili di Polonia, 1. ed. 1657, *zob.* Nr. 8302; con annot. G. B. Cassotti, Venetia 1671, 1678 DS., *zob.* Nr. 8457.
31050. **Niwicki S. J.**, Kazanie na wypr. z Warszawy Michała Korybuta, Krak. 1676 DS.
31051. Sławna victoria nad Turkami pod Chocimem otrzymana 1673; — Leszczyński Rafał, Zwycięstwo narodu polskiego nad Turczyńm na polach chocimskich, sławna victoria, Zamość 1673; — Leszczyński Sam., Classicum sławy wodzów po victoriey pod Chocimem 10. Novemb., Krak. 1674 (DS.), *zob.* Nr. 8462.
31052. **Struys J. J.**, Drie aanmerkelyke en seer rampoedige Reyssen 1647—1673 door Italien, Lyflandt, Amst. 1676 (liczne tłumaczenia) DS. (por.: Winkelmann, B. L. Nr. 685).
- Damalewicz St.** († 1673), *zob.* Nr. 8205 i 31000.
31053. **Kochowski Wespazyan**, *zob.* Nr. 8466—8476; Epistolae et scriptum de censura, b. r. (E.) DS.
31054. **Rybarski F.**, Przyczynek do życiorysu Koch., Aten. 1897 IV., *zob.* Nr. 21004; — Nehring Wł., *zob.* tamże; — Dziama L. M., *zob.* tamże.
- Nr. 8477 usunąć.*
31055. **Tarczewski Jan**, Sol in cuius Christus Vesp. Kochowski oblatu, Crac. 1686 DS.
31056. **Jerlicz Joach.**, *zob.* Nr. 8478 (por.: Czermak A., Aten. 1896 IV. str. 121, *zob.* Nr. 30827).
- Haur J. K.**, *Oekonomika*, *zob.* Nr. 18006.

31057. Chabielski Mik., *zob.* Nr. 8497; Po-
budka, 1. ed 1615, *zob.* Nr. 7853; przedruk
1675; „Sposób rządu“ jest częścią drugą „Po-
budki“.

31058. Wicquefort A., *Deductie van Po-
len*, 1675 DS., *zob.* Nr. 8499.

31059. Funcius Fr. Chr. Aug., *zob.* Nr.
8504 (nie; Funcius); 1. ed. Gorlici 1673, 2. ed.
Lipsiae 1676, 3. ed. Vrat. 1691 DS.

Johnston J., *zob.* Nr. 8500 i 21032.

31060. Grondski Samuel (Grendzey, de
Grondi, Grendy), *Historia belli Cosacco-Po-
lonici conscripti anno 1676 ex manusc.*, *zob.*
Nr. 8507.

31061. Olszowski Andrzej, *zob.* Nr. 8426,
8516 i 26637. *Leben Andreae Olszowski*,
Primers Poln. Bibl. 1718.

31062. Kojalowicz W. W., *zob.* Nr. 8524
do 8531; *Herbarz szlachty litewskiej*, Wilno
1656, *zob.* Nr. 331, nowe wyd. Herolda pol-
skiego (Piekosiński Fr.), Krak. 1897.

31063. Wyjątki z dziennika Jana Markiewicza, ko-
rzennika krak. w XVII. w., Pam. lw. 1816⁶TUL., *zob.*
Nr. 8532.

31064. Jemiołowski Mik. († 1693), popr.
Nr. 8539: *Pamiętnik*, wyd. Bielowski A.

31065. Bartoszewicz J., *zob.* Nr. 8540;
także: *Studia hist. i lit.*, Krak. 1880 I,
Dzieła VIII.

31066. Fredro And. Max., *zob.* Nr. 8541
do 8549; *Gestorum populi* (Nr. 8541), 3. ed.
ipsomet auctore recogn., Dant. 1660; *Przy-
słowa* (Nr. 8543), Krak. 1658, 1659, 1664,
Warsz. 1769, Wilno 1777; *Powtórne przysło-
wia w: Glinki Zwierzyniec jednorożców*,
Lwów 1670; *Niektóre przysłowa przez Mi-
nasowicza w: Zbiorze Załuskiego III.*, Pam.
nauk. 1819 II.; *Monita* (Nr. 8544), 1. ed.
Dant 1664, 1668, 1669, Frankof. (także) 1697,
Hermisdorffii 1703, Frankof. 1719, Tyrnaviae
1751 i 1763 (po pol.: *Przestrogi polityczno-
obyczajowe*, Wilno 1781); *Militarium seu
axiomatum belli* (Nr. 8546), 1. ed. 1668; *Po-
trzebane konsyderacye*, Warsz. 1789 (nie:
1689), *zob.* Nr. 16854; *Scriptorum fragm.* (Nr.
8548), 1. ed. Dant. 1666; *Vir consilii monitis
ethicorum civilis*, Leop. 1730; *Epistola ad
amicum*, *zob.* Nr. 8428 (DS.).

31067. *Listy i mowy Fredry, Ostrowski
Danejkowicz, Swada pol. 1747*; — *Fredro
And. Max.*, Dz. wil. 1819 II.; *Tyg. dla
dzieci* 1829 II.; *Rocz. tow. nauk. krak. I.*;
Przyj. ludu II.; *Tyg. ill.* 1868, *zob.* Nr.
21011 (por.: E. XVI.).

Nr. 8550: *Virginopolis* (nie: *Viogina-
polis*).

31068. Pastorius J., *zob.* Nr. 8557—8568;
Historiae polonae plenioris partes duae (Nr.
8566), Dant. 1775; — *Inst. aulicae*, Jenae 1717.

31069. Pastoryusz Joach. ab Hirtenberg, De Joan-
nis III. dicto malo mereri epigramma et ad Joan. Ign.
Bankowski, Oliva b. r. DS.

31070. Joachim Pastoryusz, *Przyj. ludu*,
Leszno 1836 III.

31071. Conringius Hermann († 1681), Ope-
rum tomi sex, t. V. et VI. continens scripta
miscellanea, Brunsvigii 1730 (rozdz. XXI.:
De controversiis Sveco-Polonicis, t. VI. Sta-
rovolscii Polonia recognita); De bello danico
1659, 1660, *zob.* Nr. 3899, 3912, 3918, (wiele
z pism szwedzkich red. Conring).

31072. Zawadzki K., Seren. Joannis III.
Tractatus super advertantiam defectuum in
capitibus Sarmatiae, Crac. 1676 (Tarnowski
St. podaje tytuł: *Speculum representans ano-
maliam in capitibus Imp. Sarmatici*, 1676,
zob. Nr. 30826) DS.

31073. *Porażka Szwedów przez Sapiehe
Sew.*, Wilno 1631 DS.

31074. Łaganowski Stef. Jan, *Fulcra re-
rum publicarum imprimis reipubl. Dantiscanae*,
Gedani 1681 DS.

31075. Zimorowicz Józef Bartłomiej, *zob.*
Nr. 8573—8577 (także: *Historia Lwowa
w oryg. łacińskim*).

31076. Heck K., Józef Bartłomiej Zi-
morowicz, burmistrz, poeta i kronikarz
lwowski, w trzechsetną rocznicę jego uro-
dzin, Lwów 1897; — *Inne dzieła odno-
szące się do Zimorowicza*, *zob.* Nr. 20998.

31077. *Notae monialium S. Clarae*, wyd. także: *Sten-
zele SS. rr. Siles. II.*, MM. Pol. III.

31078. *Racconto delle nuove vittorie da Polachi
apresso Margoret*, Trento 1682 DS.

31079. Regnard Jan Fr., *Oeuvres (voyages
de Flandre, de Pologne)*, Paris 1731, *zob.*
Nr. 8584.

31080. Bartoszewicz J., *Podróż Re-
gnarda po Polsce* (1682 r.), *Studia hist.
i lit. I.*, Krak. 1880, *Dzieła VIII*.

31081. Chrapowicki J. A., *Z dyaryusza*,
zob. Nr. 8585; *wyjątki*: *Tyg. petersb.* 1841
XXIV. (por.: *Wójcicki K. W.*, *Bibl. warsz.*
1845 I. i E. 1787: *Stacewicz M.*).

31082. Dyakowski Mikołaj (Dyjakowski),
*Summaryusz okazji wiedeńskiej przez N. K.
Imci P. Jana III. z wiekopomną sławą na-
rodu naszego ekspedyowanej (ex archivo XX.
Lubomirskich w Wiśnicz)*, *zob.* Nr. 4167,
osobno: Wilno 1829, Krak. 1861, Warsz. 1883.

31083. *Smoleński Wł.*, Mikołaj Dyakowski, *Dya-
ryusz wiedeńskiej okazji* 1683 r., Prawda, W.
1883.

31084. Laurus Chr., *Memorabilia obsidio-
nis Viennensis*, 1683; — *Reuss J. G. W.*,

Relation von der Wienerischen Belagerung durch die Türken, 1684 (podaje Perlbach w rec. Bibliografii wedle Dühnerta: Bibl. Grypensiensis).

31085. Ein Tagebuch während der Belagerung von Wien im J. 1683, wyd. Menčik F., Archiv f. österr. Gesch. 1899 LXXXVI.

31086. Kriegsnachrichten von der Belagerung Wien im J. 1683, Leipz. 1789, zob. Nr. 26778.

31087. Opis oblężenia Wiednia i odsieczy, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Wyprawa Jana III. pod Wiedeń, Archiwum wróblewieckie, zob. Nr. 5994.

31088. Franciscus Erasmus, Adler Blitz, Erzählungen der Kriegs Empörungen, Nürnberg. 1684 DS.

31089. Origine e corso del Danubio, Fatti della guerra di Candia, Polonia e Ungaria, Liber. di Vienna, Norimb. 1685 DS.

31090. Avvisi di Mantova di 10. Dicembre, Siena 1683; Toż, di 31. Dicembre 1683 DS.

31091. Bartochowski Wojc. S. J., zob. Nr. 8596, 2. ed. Poznań 1737; Lotti Lottio, La liberazione di Vienna assediata dialoghi in lingua bolognese, b. r. (E.); Pierrello G., Vienna difesa, poema, Parma 1700 (DS.).

31092. Paean intra actum propositae quaestionis de successione, cantatus, Crac. 1683 DS.

31093. Stoinius J., Epitome historiae unitariorum, Freistadii 1684 DS.

31094. Melesander Joh., Schau-Platz polnischer Tapferkeit oder poln. Könige, Sulzbach 1685 DS.

31095. Chardini Joannis Diarium itineris in Persiam ac Indiam orientalem, Londini 1686 (Sprawy turecko-polskie w latach 1673 do 1674), por.: Acta eruditorum, Lipsiae 1687.

Wydęga J. S. († 1685), zob. Nr. 8335 i 31026.

31096. Hartknoch Chr., zob. Nr. 8633 do 8637; Dissertatio de forma imperii polonici, Regiomonti 1675; Selectae dissertationes (Nr. 8633), Frankof. et Lipsiae 1679 (E. XVIII. nie podaje miejsca druku, Perlbach popr. w rec. Bibliogr.; obejmuje prócz Duisburga szereg rozpr. o Prusach); De republica polona (Nr. 8634), 2. ed. Francof. et Lipsiae, 3. ed. Lipsiae 1698; Kirchen Historie (Nr. 8636), Frankf. u. Leipz. 1686, 1688 (DS.).

31097. Hartknoch Krz., Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. XIX.; — Lilienthal, Erläut. Preussen I. 114—125, V. 189—203, por.: E. XVIII.

31098. Happelius Eberh., Gnesener Ehrenseule, 1683 (nie: 1681), zob. Nr. 8638; — Tenże, Kern-Chronica der merkwürdigsten Welt u. Wundergesch. (1670 1690), Hamb. 1690; — Tenże, Historia moderne Europae oder hist. Beschreibung, Ulm 1692, zob. Nr.

8684 (Tenże, Der ungarische Kriegs-Roman, Ulm 1685); — Tenże, Thesaurus exoticorum (Turkey, Ungarn), Hamb. 1684 (DS.).

31099. Pasek Jan Chr., zob. Nr. 8644—8650; Pamiętniki, nowe wyd. kryt. według rękopisu Bibl. ces. w Petersb., Gubrynowicz Br., Lwów 1898.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1898; Cz. AL, Gaz. pol. 1898; Hahn W., Aten. 1899 II.; Heck K. J., zob. Nr. 31104.

31100. Pasek Jan Chr., Pamiętniki, dla młodzieży skrócił i obj. Bobin R. A., Bibl. dla młodz. 10. Lwów 1894, 2. wyd. 1900; Pamiętniki w skróceniu, wyd. Czermak W. (Macierz pol. 55), Lwów 1892; Przygody Paska według jego pamiętników, opow. dla młodz. Laskarys J., Warsz. 1898.

31101. Rybarski K. (nie: Rybacki), zob. Nr. 8649; druk. też w Gaz. kieleckiej 1876; — Jan Pasek, Prz. tyg., Warsz. 1877.

31102. Kraushar Al., Nowe epizody z ostatnich lat życia J. Chr. Paska, Petersburg. 1893, przedtem w: Dz. pozn. 1891, Aten. 1891.

R: Czermak W., Kwart. hist. 1892; w r. 1893: Gaz. warsz. Nr. 263; Łoś J., Kraj Nr. 40; w r. 1894: K. S. L., Tyg. il.; S. J., Prz. powz. II.; W. C., Prz. pol. II.; w r. 1895: Nowa Ref. Nr. Nr. 186, 191; Kraj Nr. 31.

31103. Czubek J., J. Chr. z Gosławic. Pasek w oświeceniu archiwalnem, Roz. filol. Akad. XXVIII., Krak. 1900.

31104. Heck K. J., Najnowsze publikacje o Pasku, zob. Nr. 26463.

31105. Curicke Reinh. (Kuerike, † 1667, E. XIV.), Der Stadt Danzig, Hist. Beschreibung, Amst. u. Danzig 1688 (po niem., wyd. po śmierci przez syna Jerzego Reinh.); — Tenże, Commentarius, 1652 i 1698 (DS.), popr. Nr. 8653.

31106. Avril Phil., zob. Nr. 8657 (po niem. w dziele: Stöcklein, Allerhand Schrifften und Reis-Beschreibungen, welche Missionäre S. J. angelangt sind, 28 części w 5 wol., Augsburg 1728—1740).

31107. Bartoszewicz J., zob. Nr. 8660, także: Studya hist. i lit. X., Krak. 1881, Dzieła IX.

Nr. 8665: Athenaei (nie: Athanasi).

31108. Józefowicz T. J., zob. Nr. 8666 do 8668, por.: Antonowicz W., Liotopis Jana Józefowicza jak istocznik dla ist. już. Rusi, Kij. Star. 1887.

31109. Bizozeri S., zob. Nr. 8669, 2. ed. Napoli 1699 t. 3.

31110. Chwałkowski M. († przed 1712), zob. Nr. 8671—8673, 28893; Singularia polonica (E. XIV. podaje wyd.: Leop. 1686, Schichtingsheimi 1693, Vars. 1696 i 1698, popr. Nr. 8623); — Tenże, Principum occupationes (ded. synom Jana III.), Vars. 1690 (DS).

31111. **Balzer O.**, Urywek z nieznanego promptuarza praw Mik. Chwałkowskiego, Przew. nauk. lit. 1891, Odb. Krak. 1891.
31112. Quenstedt J. A., *Dialogus de patris illustr. doctrina* (Polonia, Pannon., Transsylv.), Wittemb. 1691 DS.
31113. **Zawadzki Kaz.**, *zob.* Nr. 8680; Joanni III. *speculum* (Nr. 8681), 1. ed. Crac. 1676, *zob.* Nr. 30826, 3. ed. Lubl. 1716 DS.
31114. **Leo Joan.** († 1691), *Historia Prussiae sub auspicio Chr. Szembek, Amstelod. wlaściwie Brunsh. 1726 DS.*
31115. Schleissing Georg Adam, *Non entdecktes Sieweria*, Danzig 1692 DS.
31116. **Costin Miron** (1630—1692, historyk rumuński), *Opere*, Bukar. 1889 t. 2 (Opisanie ziemi mołdawskiej i multańskiej, poemat (1684), Początek senatorskich i ziemskich urzędów ziemi mołdawskiej i multańskiej, kronika mołdawska w języku rumuńskim, historia Węgier i t. d.); — Costin Mikołaj († 1712; syn, napisał kronikę mołdawską 1561 do 1601, 1709—1711, komentarze do kroniki ojca).
31117. Duchńska Sew., Miron Costin, Kłasy 1889.
31118. **Potocki Wacław** († 1693), *zob.* Nr. 8689—8695 i 21003.
31119. Kilka rysów wojny Chocimskiej Lipskiego, Dz. warsz. 1851 Nr. 209.
31120. **Bieżanowski Adam Józef** († 1693). Mecherzyński K., Rękopism Bieżanowskiego, historyografa Akademii krak. z XVII. w., Bibl. warsz. 1870 I; — Panegiryki Bieżanowskiego (146), por.: E. XIII. str. 97—132.
31121. St. J. Bieżanowski, Przyj. ludu, Leszno VII; — Kierski E., Tyg. il. 1864 X.
- Jemiółowski Mik.* († 1693), *zob.* Nr. 8539.
- Nr. 8697: *Praetorius Matthaeus* (nie: *Mathias*).
31122. Jabłonowski St., Dyaryusz napadu tatarskiego w r. 1694, wyd. Finkel L., Kwart. hist. 1896.
31123. **D'Alerac Fr. P.**, *zob.* Nr. 8712; Les anecdotes, 1. ed. 1699 (nie było edycji w r. 1684; E. XV. podaje (za Załuskim) pod D'Alerac'em: *Mémoires du chevalier de Beaujeu*, *zob.* Nr. 8581).
31124. **Connor Ryszard Bern.** († 1698), *zob.* Nr. 8715; The history of Poland in several letters, 1. ed. 1693; Beschreibung des Königreichs Polen, Leipzig 1700; Descriptio, Mm. Mizler, w: *Collectio hist. Pol. II.*
31125. Seyler, Das Gelahrte Preussen II. i III. (krytyka opisu Polski); — Semler (Baumgarten), Lebensbeschreibung VII, por.: E. XIV.
- Nr. 8726: *Girs Aeg.* (odnosi się do *Jana III.*, króla szwedzkiego); Nr. 8735: *Bujnicki K.* (romans) *usung.*
31126. Potocki W., Poczet herbów szlachty polskiej, Krak. 1696 DS.
- Samueli Wlth.*, *Marienburgische Chronik 1696—1726*, *zob.* Nr. 31169.
31127. Jabłonowski J. St. (?), Dyaryusz 1696—1697, por.: Sternal T., O autorze Dyaryusza z lat 1696—1697, Przew. nauk. lit. 1891.
31128. **De la Bizardière**, *zob.* Nr. 8739; Hist. de la scission, 2. ed. Amst. 1760; Toż p. t.: *Histoire de Pologne*, przekł. holend., Amst. 1700, ang. London 1700 DS.
- Nr. 8746: *Bravius 1697* (nie: 1797).
31129. Lament utrapionej ojczyzny po zerwanej konwokacji, *zob.* Nr. 31157.
31130. Lubomirski St. II., *De vanitate consiliorum* (1699), *zob.* Nr. 8818.
- Zob.* Nr. 4267—4270.
31131. Koryciński And., *Perspectiva politica Regno Poloniae elaborata*, Gedani 1698; — Wend Georg., *Sylloge observat. aliquot hist. polit. c. Augusti II. nomine*, Thor. 1698; — Vahlen Ern. Frid., *Vendae Poloniae ducis fatum finale*, Gedani 1699; — Pasquini mit dem Marforio Gespräch über die poln. Affairen mit Wahl Augusti II. 1697 passiret, Cöln 1707 (DS.).
31132. *Phaetra regia jaculatoris regio Prophetarum plena sagittis*, 1699 DS.
- Politische Poesien 1697—1707*, *zob.* Nr. 8863.
31133. Postrzeż się orle, że z gniazda wolności (wiersz), 1598; Do Wielkopolanów (wiersz), 1698 (DS.).
31134. Tołstoj Petr Andrejewicz, *Puteszestwije 1697—1699*, Russkij Archiw 1888 II. (jechał przez Polskę, którą opisuje, por.: J. A. M., Kwart. hist. 1888).
31135. Opis lat strawionych na wojnie Mikołaja Złotnickiego, cześn. kor. pułków r. 1648—1698 (z rękop. niedr.), Pszczółka krak. 1821 IV.
- Kelchs Tagebuch 1698—1723*, *zob.* Nr. 31166.
31136. *Letopis podhorieckawo monastyria* (wyjątki, z rękop.), wyd. Miron, Kij. Star. 1890 (rękopis ruski z r. 1699, kontynuowany do 1729, notatka o Sobieskim pod 24. września 1687).
31137. Oleszewski Jan, Bazylian, *Refutacya pisma wydanego przez Jezuitów włoskich p. t.: Informacya o dobrach do kolegium*, 1699 DS.

31138. Laskowski P., Rada życziwa, b. r.; — Leszczyński A., Programatis A., Poloni exemplaria, b. r. (DS.).

31139. Rozmowa uczona pewnego statysty o wolności Rpltej pol. powtórę do druku, Suada pol. lat. 1745 DS.

31140. Berengani N., Veneziano, Historia della guerre d'Europa (1683—1698), Venezia 1698 DS. (wyprawy Sobieskiego do r. 1687), popr. Nr. 8791.

31141. Gleiditsch J. L., Curieuser-Geschichts-Calender, darinnen die merckwürdigste Geschichte des Kön. Polen u. Gross-Herzogthums Lithauen ab anno 1500—1700, Leipz. 1697 (2 odb.), 1698 (str. 168); — Tenże, Curieuser Gesch. Calender, darinnen die vornehmsten Thaten und Gesch. derer Churfürsten zu Brandenburg von anno 1598 bis auf gegenwärtige Zeit, Leipz. 1697, popr. Nr. 8790 (DS.).

Nr. 8783 należy do Nr. 8161 (*Oświęcim*).

31143. Rutka Bogumił († 1790), Rutka Th., Gladius contra Turcas Christo principe, Leopoli (Christianopoli) 1679; toż po polsku: Miecz przeciwko Turkom od Chrystusa podany, Leszno b. r.; Inne pisma, zob. Nr. 14230 i por.: Brown, Bibl. pisarzy assist. polsk. tow. Jezusowego.

8785—9707.

Wiek XVIII., zob. Nr. 26917—28036.

31143. **Gazety** polskie, zob. Nr. 21188 do 21191; — *Kalendarze*, zob. Nr. 21192.

31144. **Becker Herm.**, zob. Nr. 8807; Livonia Livonorum veterum Lettiorum originem enarabit, Witemb. 1701, zob. Nr. 12272, 12512 i 24163 (por.: Winkelmann, Bibl. Liv. Nr. 1359—1368).

31145. Blomberg K. J., An account of Livonia, London 1701 (toż po franc.: Description, Utrecht 1705 i 1706), zob. Nr. 8807; — A new account of Poland and Lithuania, London 1702, 2. ed. 1735, zob. Nr. 23467; — Hartnack D., Liefänd, Geographie, Kurtzer Entwurf der Lief. Gesch., Hamburg 1702, zob. Nr. 10521; — Neu-eröffnetes Liefländisches Theatrum vorstellend eine kurtzgefasste Erzählung der Liefländischen alten u. neuen Geschichten, b. m. 1701 (DS.).

Nr. 8810: *Ernestus J. usungę (gramatyka)*.

Jabłonowski St., zob. Nr. 26720.

31146. **Lubomirski St. Her.**, zob. Nr. 8818; De vanitate consiliorum, także: Viennae 1776; — Tenże, Rozmowy Arlaxeressa i Ewandra przedr., Częstoch. 2. ed. 1734, 3. ed. 1745 (DS.), zob. Nr. 31139.

Baroniusz C., zob. Nr. 30985 (przedruk r. 1703).

Nr. 8829: *Adlerhold Germanus*.

31147. Grundriss der Stadt Elbing, 1704, zob. Nr. 8834 (Perlbach podaje w rec. Bibliografii, że wedle Selasińskiego: Über Landkarten Ost- und Westpreussen, Neues Prov. Bl. 1848 VI., jest w dziele: Das verwirte Polen 1711 (zob. Nr. 8886), a osobno nie wyszło).

31148. Obraz Polski pod koniec XVII. w., ze zbioru podróży ogłoszonych w Hadze 1705 r. spolszczył i objaśnił Godebski Ksaw., Dz. liter. 1868, Odb. Lwów 1869.

Radziejowski M., zob. Nr. 8859 i 26892.

31149. Kurze Beschreibung des Königr. Polen, Dresden 1706 DS.

31150. **Kelch Chr.**, zob. Nr. 8856; wyd. w Dorpacie 1874 (wydawca: Schnakenburg).

Nr. 8857: *Odonpee (nie: Odensee)*.

31151. **Bakoczy Franciszek**. Principis Francisci II. Rakóczy confessiones et aspirationes, Budapest 1876 (Autobiografia wyd. w dziele p. t.: Histoire des revolutions de Hongrie, Haye 1739), zob. Nr. 27079.

31152. Pamiętnik bezimiennego 1708 do 1710, Kantecki Kl., Karol XII. w Polsce i w Turcyi, Przew. nauk. 1877.

Przebendowski J. J., zob. Nr. 8877 i 26895.

31153. Danckelmann Fryd., Dissertatio hist. politica de rebus Prussorum, Lugduni 1708 (Toż w: Lilienthala Erläut. Preussen V. 427—460); — Tenże, De origine et moribus gentis Borussiae, Francof. 1708 (DS.).

31154. Fragments tirés des Chroniques Moldaves et Valaques pour servir à l'histoire de Pierre le grand, Charles XII., Stanislaus Leszczyński, Demeter Cantimir et Constantin Brancovan, par le Major Kogalnicean M., Jassy 1845 (uzupełnić Nr. 8939).

Zob. Nr. 21180.

31155. Carmen illustrissimo Żaluski (Andr. Chryz.) cum literas pro tuenda Soc. Jesu mitteret, dicatum, b. r. DS. (E.), zob. Nr. 8890.

31156. **Karwicki St. Dunin**, zob. Nr. 8894 i 8895; Bartoszewicz J., Systemat Karwickiego reformy Rpltej w r. 1706, także: Szkice z czasów saskich, Dzieła, Krak. 1880 VII.

Marya Kazimiera († 1716), zob. Nr. 8965 (błądnie pod r. 1723) i 26709—26716.

31157. Chrościński Wojciech St. († 1717), Lament strapionej ojczyzny, po zerwanej konwokacyi sub tempus interregni i związanych wojskach koronnych i W. X. Lit. nieszczerście swoje oplakującej, nieznan y wiersz, wyd. Erzepki B., Roczn. tow. przyj. nauk pozn. XI., Odb. Poznań 1895.

31158. Birken Zygm., Königlich-Polnischer Chur- und Fürstlich-Sächsischer Helden Saal, Nürnberg 1718, 1734 DS.

31159. Nordberg Georg, zob. Nr. 8934; oryg. szwedzki p. t.: Konung Carl den XII. historia, Stockholm 1740; po franc.: Haye 1742—1748, 2. wyd. 1777; niem.: Hamburg 1745—1751; — Tenże, Armärckingar, Kiöbenhavn 1754 (po niem.: tamże 1758) (DS.), zob. Nr. 26974.

31160. Adlerfeld Gustaw († 1708), zob. Nr. 8935; Histoire militaire; toż po niem.: 1740—1742; po ang.: London 1740 (Warhafter Entwurf, osobne dzieło) DS.

31161. Pamiętnik St. Poniatowskiego, ojca St. Aug., por.: Kantecki Kł., Karol XII. w Polsce, Przew. nauk. lit. 1877, zob. Nr. 8941.

Nr. 8944: Borloch J. (nie: Aorloch).

31162. Łapczyński Ant., Majestat, zob. Nr. 8948; 2. ed. 1739; — Bartold Car., Imagines, wyd. 1727, 1736, 1740 (DS.).

31163. Briesinger Dav., Dissertatio historica de Rudaviensi proelio, Regimonti 1721 DS.

31164. Gelehrte Preussen, Thorn 1722 do 1723, zob. Nr. 8982 i 9002.

31165. Echo Thorunensis, Laudem viro- rum Thoruniae et Gedani resonans, Thorun. 1722 DS.

31166. Michael Kelchs Tagebuch 1698 do 1723 mitgeteilt v. Toeppen Max., Altpreuss. Mntshr. 1899 XXXVI.

31167. Hannenberg Gottf. († 1729), Die wichtige Frage ob das wider die Thorner a. 1724 zu Warschau gefällte Urtheil beantwortet, 1725; — Tenże, Die Löschers abgenützte Fuchtel, Braunsberg 1725; — Tenże, Joh. Rösners aus dem Reiche der Todten Seuffzer, (Brunsb.) 1725 (DS.), zob. Nr. 8968; Inne, por.: E. XVIII.

Zob. Nr. 13868, 15770.

Piotr W, zob. Nr. 26948—26973.

Nr. 8981: Leo J., Hist. Prussiae, zob. Nr. 31114 (nowe wyd.).

31168. Głowacki Ign., Gladius evaginatus pro defens. immunit. eccl. in statutis Reg. Pol. adversus impugnatores, Kalisz 1725, zob. Nr. 15773.

Nr. 8985: usunąć (treści religijnej).

Zaluski And. Chr., zob. Nr. 8890 i 21127.

31169. Des Bürgermeisters Samuel Wilhelms marienburgische Chronik (1696—1726), hrsg. v. Töppen R., Marienburger Gymnasial-Programm 1897, 1898, 1899, zob. Nr. 24109.

31170. Propowiedy Gawriiła Bużinskawo (1717—1727), Ucz. zap. jurj. uniw. 1898, zob. Nr. 27148.

31171. Lillenthal Michał († 1750), Erleutertes Preussen oder auserlesene Anmerkungen über verschiedene in Kirchen-, Civil- u. Gelehrten Historie gehör. Dinge, Königsberg 1724—1727 t. 4 (t. V. p. t.: Preussische Mekwürdigkeiten, Thorn 1742); — Tenże, Acta Borussica, Königsberg 1730—1742 t. 3; — Tenże, Schiediasma praecipuis Prussicarum scriptoribus, Königsb. 1753 (DS.).

Nr. 9003: Wessłówna († 1762).

31172. Krystyna Eberhardyna, żona Augusta II. († 1727), Christiana Eberhardina, Königin, Todesfalt, Wittemb. 1727 DS.

Nr. 9016: rozdzielić (rzeczy różne).

Nr. 9017: Herburt Sz. J. (po francusku, broszura z r. 1607), zob. Nr. 30860

Nr. 9021: Reichshandbuch (nie: Reichshandlungsbuch).

31173. Poet. Fürstellung der Regenten v. Pohlen und Chronol. Tabell., Dresden 1730 (E. VIII.) DS.

31174. Bodenehr Gabriel, Curiosos Staats- u. Kriegs Theatrum in Polen, Augsburg (ok. 1730, sztychy: Warszawa, Piława, Częstochowa, Grodno, Wilno) DS.

31175. Krusiński Jan Tadeusz, Prodomus ad belli persici historiam, 1731 DS., por.: Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848 str. 363.

Nr. 9030: Bartolt, zob. Nr. 8948 (podano powtórnie).

31176. Jaenichen Sam. Frid., Memoria secularis qua natalem Thorun. repetit (lat. et germ.), Thor. 1731 DS.

31177. Jabłonowski Jan St. († 1731), zob. Nr. 9034—9038, 21129 i 31127.

31178. Bartoszewicz J., Jan Stanisław Jabłonowski, wda ruski i jego dziełko: Skrupuł bez skrupułu, Księga świata 1859 t. II.; Studya hist. liter. III., Dzieła, Krak. 1887 IX.; — Jenike L., Jabłonowski Jan Stan. (wojewoda), Tyg. ill. 1863 VII.

31179. Drews Jan († 1710), zob. Nr. 9043; Flos regnorum seu compendiosa Poloniae orbisque totius descriptio, Brunsb. 1706, Vars 1727, 1732, Mokrzecensi 1733, Brunsb. 1736, Calissii 1744, Brunsb. 1744, 1756 i b. r. (po polsku: Wybór królestw albo krótkie opisanie, Lubl. 1755); — Tenże, Fasti Societatis Jesu, Brunsb. 1723, 1728, Pragae 1740, Brunsb. 1743, 1750, Hispali 1753 (DS.).

31180. Apologia malitiose vexati honoris Primatis per literas Pr. Eugenii ad Vesirum, b. r. (1732) DS. (E.).

31181. Schwartz Joh. Frid., Viam Regiam Lusatae superioris monstrat, Viteb. 1732 DS.

31182. Kopia pobożnej pam. Elżbiety Orzelskiej (pamiętniki od r. 1589—1732), Warta 1885 Nr. 588.

31183. **Fassmann David** (nie: Dan., † 1744), *zob.* Nr. 9055; Die ganz unvermuthete Ankunft Caroli XII. zu dem Reiche der Todten, Frankf. u. Leipzig 1720; 2. Theil, Frankf. u. Leipz. 1730–1742 (DS.).

31184. **Schultz Georg**, Pet. historia interregni novissimi et comitiorum in Prussia Polonica, ded. Andr. St. Załuski, Gedani 1733, 1738 DS., *zob.* Nr. 4577.

31185. **Czapski Piotr Jan**, Manifest podciwy i kochających ojczyzn synów (1733), b. r., *zob.* Nr. 4582; — Sentiment der polnischen Nation (1733), b. r.; — Commerce des lettres entre deux amis des sentiments au sujet de Stan. Leszczyński et de l'Electeur de Saxe, 1734; — Lettre d'un Suedois sur les memoires et la deduction (do elekcyi króla), 1734; — Lettre d'un officier Suisse à un Gentilhomme Bavaois (do elekcyi króla), 1734 (DS.), *zob.* Nr. 9066 (tamże: Konarski St., Broszura p. t. „Rozmowa pewnego ziemianina“ i Lipski J. Al., „Rozmowa“: obaj za autorów tej samej rzeczy podawani).

31186. Pamiętnik Antoniego Potockiego o powtórnej elekcyi króla Stanisława Leszczyńskiego (opowiadanie na podstawie pozostałych papierów po wdzie bełskim), nap. Gloger Z., Niwa 1892.

31187. **Żukomskij St.**, Autobiograficzeskaja skazka małorossyjskawo letopisatiela Stef. Żukomskawo (do 1733), nap. Lewickij O. J., Kij. Star. 1890 III.

31188. **Hosius Stan. Jos.** (hisk. pozn., † 1738), Denuncyacya, *zob.* Nr. 4580; Const. et decreta synodi Posn., *zob.* Nr. 4649; — Process JMei X. Biskupa poznańskiego pro felici partu Serenissimae Reginae, 1733; — Liber passus, quo suis honores sub ingressum Stan. Hosii in Posn. Cathedr., Vars. 1733; — Planta gloriae pontificiae Stan. Jos. Hosii, Brunsb. 1733; — Templum virtutis et honoris Jos. Hosio, Poznań 1733 (Denuncyacya 20. Octobr. i Uebersetzung des Instrumenti, Dresden 1733); — Bielatowski Adr., Panegyris Stanisłao Hosio fasces dioesanos capessenti, 1733 (DS.), *zob.* Nr. 4577–4631 i por.: E. XVIII.

31189. **Meusnier de Querlon Anne Gabriel**, Journal historique de la campagne de Danzig en 1734, Amsterd. et Paris 1761 DS., *zob.* Nr. 9191, 9192.

31190. **Bellone** in Europa beschrywinge den oorlog in Polen, Amsterdam 1734 DS.

31191. **Drei politische Gedichte** aus der Zeit des polnischen Erbfolgekrieges, hrsg. v. Arnold R. F., Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. 1898 XXXIX., Odb. Danzig 1899.

31192. **Brincken Wilh. Friedr.**, Nottata zur Lieffländischen und Kurländischen Historie aus glaubwürdigen Manuscriptis zusammen-

getragen von mir Wilh. Fried. von den Brincken, veröffentlicht von Diederichs H. (1601–1735), Sitzungsber. der kurländ. Ges. f. Lit. u. Kunst 1895.

31193. **Bardili Joh. W. M.**, Reisen und Comp. durch Polen und Lithauen, Frankf., Leipz. 1735 DS.

31194. **Zawisza Ign.**, Als des pöblu. Cron Schwerdt-Trägers an dem russisch. Hofe die Academie der Wissenschaften überreichten folgende Zeilen, Petersb. 1735 DS.

31195. **Gespräche** im Reiche der Todten, Leipz. 1718–1736 t. 8 DS. (por.: E. XVII.).

31196. **Aubery du Maurier Louis**, *zob.* Nr. 9117; Brascy (nie: Brasey) de Lyon Jan Mik., *zob.* tamże 1. ed. (Venise?) 1716, 2. ed. 1735 (Anegdoty panow. Augusta II.).

31197. Die Aufzeichnungen der Pfarrer Richter, Vater u. Sohn († 1718, bzw. 1736), in den Kirchenbüchern von Garnsee und Gr. Tromnau, Kreis Marienwerder, hrsg. v. Flauss R., Ztschr. f. d. Reg.-Bezirk Marienwerder 1895 zes. 33.

31198. **Thomasius Jac.**, Oratio 11. de regibus Poloniae (Orationes var.), Lipsiae 1737 DS.

Sobieski Jakób († 1737), *zob.* Nr. 9158.

Nr. 9132: *regni* (nie: *regii*).

Nr. 9135: *Brauniana* (nie: *Bramian*).

Hosius St. J. († 1738), *zob.* Nr. 31188.

31199. **Konarski St.**, Pismo na obronę koll. Pijarskiego w Wilnie, 1738 DS., *zob.* Nr. 19201.

31200. **Puzyna Stef. X.**, *zob.* Nr. 9140; Quatuor orbis partium descriptio (pol. et lat.), Lublin 1750 DS.

Nr. 9142: *Opitz G.*, *zob.* Nr. 30952.

31201. **Niesiecki K.**, *zob.* Nr. 9162, por.: Przyj. ludu, Leszno 1838 V.

31202. **Processus commendationis animae** Poniatovii, Pozn. 1744 DS.

Pojedynek Tarty, *zob.* Nr. 27302.

31203. **Rudimenta historica sive method. juventutem imbuendi** S. J., Brunsberg 1742, *zob.* Nr. 19940.

31204. **Żeglicki A. Kaz. X.**, Bibliotheca gnomico-histor.-symbol.-polytica sub auspiciis Al. Sanguszko, pars I. Vars. Sch. Piar. 1742 DS.

31205. **Chmielowski Ben. X.** († 1763), Nowe Ateny, *zob.* Nr. 9167 (Część 3. albo Supplement, Lwów 1754; Część 4. a drugi Suppl., Lwów 1756 DS.).

Nr. 9186: *Alupeke, D. Reinchronik usungć.*

31206. **Rudimenta geographica**, Calissii S. J. 1745, Leop. 1746, *zob.* Nr. 19940; —

Saltszewicz Waw., Compedium geograficzne, ded. Konst. Wielopolskiej, Krak. 1746; — Szaniawski Const. Proc. X., Geografia dla młodzieży, Lwów 1748 (po łac.: Geographiae civilis synopsis, Leopoli 1748) (DS.).

31207. Cuny Lud. Ant. X., Oraison funèbre de la reine de Pologne, Paris 1747 DS. (Katarzyna, żona St. Leszczyńskiego).

31208. Hoffmann Jan Dan., Memoria pacis Westphaliae anno saeculari renovata, Elbingae 1748 DS.

31209. Poszakowski Jan X. († 1755, red. Kalendarzyki od r. 1737), Summa historii uniwersalnej albo index kalendarzyków seu kalendarz (przekład z: Guil Marcelliego), Wilno 1748 DS. (por.: E.).

31210. Tylkowski Wojc. X., Historie z rewolucjami p. t. Stoł mądrości (dwie ed.), Lublin 1749 DS.

31211. Poklatecki Fr., Kwestye polityczne obojętne zwyczaję elekcyi Aug. Działyńskiego insynuowane, 1749 DS.

31212. Genealog.-histor. Nachrichten von den Begebenheiten, welche sich an d. Europ. Hofen zugetragen (1739–1749), Leipz. Band I.—XII. DS.

Lilienthal M. († 1750), zob. Nr. 31171.

31213. Cosmographia, zob. Nr. 9161; 2. ed. Augsburg. 1761 DS.

31214. Maurycy Saski († 1750), zob. Nr. 9197–9201; Historia (Nr. 9199), Paris 1752; — Cuno A. C. K., Erneueres Denckmal des Gen. Moritz v. Sachsen, Leipz. 1777 (DS.), zob. Nr. 27181.

31215. Histoire d'un gentilhomme écossais pendant les regnes de Fr. August par L. M., La Haye 1760 DS.

31216. Schreiber J. F., Erfahrung von der Pest in d. Ukraina, übers. v. F. Hermens, Petersb. 1752 DS., z b. Nr. 21180.

Heyking K. H., Aus Polens und Kurlands letzten Tagen (1752–1796), zob. Nr. 31374.

31217. Hołowka Kaz. Alojzy, zob. Nr. 9184 i 9208; Compendium geographiae in versiculos dispositae, Vilnae 1743; — Tenże, Geografia Polski, przy wyd. Haur J. K., Oekonomika, Warsz. 1757; — Tenże, Domowe wiadomości, zob. Nr. 9209, Wilno 1753, 1763, 1771 (Geografia Polski) (DS.).

31218. Hoffmann J. D., De paganitate olim e Prussia profligata, Elbing. 1763 DS., zob. Nr. 9216.

31219. Duńczewski Stanisław († 1767), zob. Nr. 9218; Geografia Polski i W. X. Lit z swojemi prowincjami (z kalendarzy 1755 do 1769 osobno broszurowane; Kalendarze Duńczewskiego wychodziły od 1725–1775); — Tenże, Raritates polskie (z kal. z r. 1749); —

Tenże, Herbarz, zob. Nr. 338; — Tenże, Traktat o starostwach, por. Mizler, Acta lit. 1756 (DS.).

31220. Duńczewski St., Prz. warsz. 1841 I; — Smoleński Wł., Walka z przesądami, Aten. 1891 I., zob. Nr. 21052.

31221. Garczynski Stefan († 1755), zob. Nr. 9243–9245; Anatomia, b. m. i r. (Warsz. 1751), 2. wyd. 1753 [Mowa Stefana Garczyńskiego, Warsz. 1748; inne z r. 1733 w: Ostrowskiego Danejkowicza Swada pol I.] DS.

31222. Bock Fr., Einleitung in die Kenntnis der Reiche, Königsb. 1756 DS. (E. XIII. nie podaje).

31223. Wernsdorff Gottlieb, Dissert. hist. crit. de moribus juventutis scholasticae defendent Wernsdorff et Joan. Schultzius 1758 DS.

31224. Kleczewski Stan. X., Institutiones politico-religiosae, ded. Joan. Cajet. Prus Jabłonowski, Leopoli 1759 DS.

31225. Krusiński Tadeusz S. J. († 1751), Relatio de mutationibus memorabilibus Regni Persarum, Romae 1727 (przekłady, zob. Nr. 9250); — Tenże, Prodrum ad tragicam veritatis belli Persici historiam, zob. Nr. 31175; Toż z dod.: De legationibus polono-persicis, Leop. 1734 i 1740, oraz Analecta ad tragicam etc., Leop. 1755; — Tenże, Pragmographia de usu ambrosyi tureckiej, t. j. opisanie sposobu używania kawy tureckiej, Warsz. 1769 (DS.).

31226. Hylzen Jan August († 1767 nie: 1760), Encomium Bibliothecae Zaluscianae (1754) DS.

31227. Bartoszewicz J., Jan Aug. Hylzen, Znaki i mężowie pol. XVIII w. t. II., zob. Nr. 27229; — Mowy Hylzena, Ostrowski Danejkowicz, Swada pol.

31228. Branicki J. Kl., O poprawie Rpltej, 1762, wyd. Nabelak, Bibl. Ossol. poczet nowy 1865 VI., zob. Nr. 4842 i 31261.

Poniatowski Stanisław, ojciec († 1762), zob. Nr. 31161.

31229. Bielski Jan X. († 1768 nie: 1763), zob. Nr. 9287, por.: Trębicki, Bibl. warsz. 1843 i Estreicher K., Dz. liter. 1853 Nr. 39.

31230. Büsching Ant. Fryd. († 1793), Magazin für die neue Historie u. Geographie, Hamburg 1769 (popr. Nr. 9288); — Tenże, Neue Erdbeschreibung, Hamb. 1770; Toż, Hamburg 1788; Neue Bearbeitung v. Ebeling, 1808 (od r. 1754 do 1772 i 1788 wyszło 8 wydań niemieckich, przekład polski wyszedł r. 1763, rosyjski Petersb. 1775); — Tenże, Geografia Nr. VIII. La Polonia, Firenze b. r. (DS.).

Konarski St., zob. Nr. 21068.

31231. **Czasy Augusta III.**, zob. Nr. 9294; Bibl. warsz. 1846 I.

Brühl II., zob. Nr. 27217.

31232. **Łubieński Wł. A.** (nie: Paprocki Fr.), Domowe wiadomości, zob. Nr. 9300 i 9313 (poprawia Askenazy Sz., Z pamiętników Łubieńskiego, Aten. 1895 I. i II.).

31233. **Boscovich** (właściwie: Boschovich) **Józef Roger**, zob. Nr. 9305 (por.: Zamegna Bern., Oratio in funere R. J. Boscovich, Ragusa 1787, Tyg. ill. 1860 I. str. 111—112).

31234. Pamiętniki o bezkrólewiu po śmierci Augusta III., tłómaczenie rękop. bibl. Pawlikowskich, Dz. liter. 1859.

31235. **Łubieński Wł. A.** († 1766), zob. Nr. 9313; Domowe wiadomości, Wilno 1763 (nie: 1763, zob. Nr. 31232); — O Łubieńskim (Wójcicki, Bartoszewicz, Askenazy), zob. Nr. 27345—27347.

31236. Kazanie miane podczas interregnum po śmierci Augusta III., b. r. (E.) DS.

31237. Beaumont d'Eon, zob. Nr. 9317; 2. ed. p. t.: Idée de la republique de Pologne, publ. par Kurzweil E., Paris 1840.

31238. Wężyk Wojc., Memoryał do Rpltej, 1764; — Uwagi pewnego ziemianina podane tym, na których zawisła praw całość, 1764; — Obserwacye względem naznaczonej kompozycyi inter status, 1765 (DS.).

31239. **Pyrrhis de Varille**, Lettres historiques, zob. Nr. 4870, 9402, zob. też Nr. 27331.

31240. Raggiaglio della elezione di Stan. Augusto, Roma 1765 (2 ed.) DS.

31241. **D'Aloy**. Pamiętniki pułkownika d'Aloy, rezydenta sasko-kurlandzkiego (przyczynok do hist. pol. XVIII. w.), Przew. nauk. lit. 1895—1896.

31242. Odyńców, 1 etopisico polskij po 1764 god illi izobrażenie Korol. Polsk., 1782 (E.) DS.

31243. Słoiński M., Accessorya, statut i konstytucye, Lwów 1765 DS.

31244. Słeczkowski Andr. Cantius, Dissertatio politica de felicitate rerum publicarum, ded. Stan. Dembiński, Crac. 1765 DS.

31245. **Matuszewicz Marcin**, zob. Nr. 9329 i 9330; Pamiętniki, wyd. Pawiński A. R., Prz. tyg., Warsz. 1876; Liske X., Prz. kryt. 1877 str. 45—52.

Nr. 9333: *Schlözer* (nie: *Schlöser*).

Schmidt Fr. Aug., zob. Nr. 23467.

31246. **Busser Joh. B.**, Stats-Kunstkapen om Ryssland, Polen, Preussen (opis Polski, Litwy i Prus str. 41—81) DS. (po r. 1765).

31247. De amplissimo in Prussia ornamento, Calisei 1766 DS.

31248. **Leszczyński St.**, król († 1766), zob. Nr. 4381, 9068—9075, 9345. Seyler G. D., Leben Stan. I. (1737), zob. Nr. 9081; — Chevrières J. G., Histoire de Stanislas I. R. de Pol., Frankf. 1740; — Castillon Ph., Histoire de Stan. I., zob. Nr. 9085, zob. też Nr. 27089 do 27101.

31249. Krokisius Jan Chr., Demonstratio activitatis seu juris status civitatum minorum Prussiae, Gedani 1767 DS., zob. Nr. 18499.

31250. **Markowicz Jak.**, Dniownik gienneralnawo podskarbiju, 1717—1767 g., pod redakcją Ał. Łazariewskawo, Kijew, izd. Kij. Stariny 1897 cz. 3.

31251. Nouveau Recueil de pièces interessantes, Warsz. 1767 DS.

Nr. 9347: *Buesching*, zob. Nr. 31230.

31252. **Waga Teod. Szymon X.**, zob. Nr. 9349; dalsze wydania 1806—1864, zob. Nr. 23467; — Tenże, Wyciąg z geografii polskiej, w r. 1767 skreślonej i ogłoszonej, Pozn. 1856, 1860 i dod. do historii 1864.

31253. Prokopowicz Theophanes, Descriptio Jesuitarum excerpta ex institutionibus eius 1767 DS., zob. Nr. 15800.

31254. **Baudouin X.** († 1768), zob. Nr. 9360; Informacya o loteryi na dokończenie szkoły kawalerskiej i szpitalu generalnego na ubogie dzieci, 1748 (podpisani G. P. Baudouin i Stan. Konarski) DS.

31255. Itinerarium Bożogrobca gnieźnieńskiego ks. Jak. Lanhausa z r. 1768, nap. Karwowski St., Poznań 1890.

R. Gromnicki T. X., Kwart. hist. 1892.

31256. Z pamiętnika konfederata harskiego (Antoniów Larysa Zdanowskiego?), nap. Pułaski K., Przew. nauk. lit. 1896, Szkice i op. hist., Petersb. 1899 ser. II., zob. Nr. 27526; — Chojecki K. L., Sybir, Pamiętnik Polaków z pobytu na Sybirze, t. I.: Niewola Karola Lubicz Chojeckiego 1768—1778, Chętno 1864 (1. ed. p. t.: Pamięć dzieł i t. d., Warsz. 1739), zob. Nr. 27533 i 31272.

31257. Wasy króla Jana, wspomnienie z czasów barskich opowiedziane przez księdza psalterzystę kościoła katedralnego krakowskiego, Czas 1881 Nr. 189.

Zob. Nr. 24453, 27542—27550.

31258. Sawa, Zarysy domowe Wójcickiego, Warsz. 1842 III.; — Smoleński, Pamiętnik Soroki, por.: Prawda, Warsz. 1881; — Konfederaci harscy na Syberyi, zob. Nr. 27521.

31259. **Rulhiere Claude Carloman**, zob. Nr. 6386; Révolutions de Pologne, 4 édition révue et complétée par Christien Ostrowski, Paris 1862 t. 3; — Tenże, Histoire, anecdotes sur la révolution de Russie en l'année 1762, Paris 1797 (toż po niem., holendersku, szwedzku i angielsku) (DS.), por.: Nemours Dupont, Mémoires (sur Rulhiere), Paris 1810

31260. Oda do króla w dzień dorocznej szczęśliwej jego koronacji (Siódmy temu rok miła), 1771; Raub des Kön. Stan. Aug. (Heldengedicht). Warsz. 1772; Oda do W. X. Lit. z okazji delegacji z powinszowaniem ocalonego życia J. K. Mości (1772), b. r. (E.) DS.

31261. **Branicki Jan Klemens** († 1771), Opisanie złożenia ciała S. P. J. O. Hetmana (Branickiego), 1771 DS. (por.: E. XIII.), *zob.* Nr. 27223, 31228.

31262. Aufzeichnungen eines Bauern aus der Zeit der ersten Theilung Polens, von Werner R., Hist. Mtsbl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 4.

Rejtan Tadeusz, zob. Nr. 27615.

31263. **Rostowski St.**, Lithuanicarum S. J. historiarum provincialum, pars I. Vilnae 1768, 2. wyd. 1772, 3. recogn. J. Martinow, Paris 1877.

R: Altpreuss. Ztschr. 1879.

31264. **Langnicki God.** († 1774), *zob.* Nr. 9434 i 9435; Nachrichten und Urtheile, Itale 1713; — Tenże, Polnische Bibliothek, Tannenb. (właściwie: Danzig) 1718—1719; — Tenże, Gesch. der Preussischen Lande Kön. Polnischen Antheils seit dem J. 1536 (9 cz. do 1732), Danzig (1722)—1755, *zob.* Nr. 23934; — Tenże, De Prussorum in Augustanam confessionem meritis, Gedani 1730; — Tenże, Historia Polona a Lecho ad Aug. II. mortem, Lipsiae 1740, Dant. 1750; — Tenże, Jus publicum Regni Poloniae, Dant. 1742 do 1756 t. 2, 2. ed. znacznie powiększona Dant. 1765—1766; po polsku przez ks. Moszczeńskiego, Krak. 1761 t. 2; przez Helcla Z., Krak. 1836 (DS.).

31265. Ingler, Beiträge zur juristischen Biographie t. III., Ossoliński J. M., Bibl. Ossol. 1842 I.

31266. **Zaluski J. A.**, *zob.* Nr. 9436—9438; Specimen historiae polonae criticae, animadv. in histor. Ludovici ab Aug. Kołudzki descriptum, ded. Stanisław I. Regi, b. m. 1733, 1753 DS.; — Biblioteka historyków, polityków i prawników, wyd. Muczkowski J., Krak. 1832, *zob.* Nr. 21069 i 28287.

31267. **Centner Godefrid** († 1774), Versuch ob nicht aus der Gesch. der wahre Ursprung des Ansehens der poln. Reichsstände und Bürgermeister könne ausfünftig gemacht werden, Thornscher Anzeiger 1760 i Odb.; — Tenże, Geehrte und gelehrte Thorner. tamże 1763; — Tenże, Thornscher Ehrentempel oder Verzeichniss der Bürgermeister, Thornsche wöchentl. Nachrichten 1765; — Tenże, De statu scholarum Thorunensium et Gymnasii antiquis temporibus, Regiomonti 1766, 1768 (DS.).

31268. **Czartoryski Fryd. Michał** († 1775), por.: E. 1775; Gurski F. P., Siłwestrowicz J.

31269. **Bieliński Franciszek**, *zob.* Nr. 9446, por.: Wiadomości warsz. 1766, Tyg. ill. 1863 VII., Nowakowski Fr., Źródła II. str. 299 do 316, .60—371.

31270. **Barss Franciszek**, Mowy, *zob.* Nr. 9449; — Tenże, Zdanie moje o pojedynkach, Warsz. 1776 DS., por.: Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. XIX.

31271. Kościakowski Kaj., Wiersze z okoliczności ocalonego zdrowia J. K. Mości, Wilno 1776; Wiersz radosny z okazji ozdrowienia J. K. Mości, b. r. (DS.).

31272. **Chojewski Karol**, Pamięć dzieł polskich podróży i niepomysłny sukces Polaków, Warsz. 1789 (czasy 1768—1776); Inne dzieło: Polak konfederat, *zob.* Nr. 9457.

31273. **Fauchet P. Chr.**, Histoire du card. de Polignac, archevêque D'Auch, ambassadeur de France en Pologne, en Hollande et à Rome, Paris 1777 t. 2 DS.

31274. Meyer A., Briefe eines jungen Reisenden durch Liefland, Kurland, Erlangen 1777 t. 2 DS., *zob.* Nr. 1025.

31275. **Jabłonowski Józef** (nie: Jan) **Al.**, *zob.* Nr. 9468; Ustawy i zdania osobliwie o zepsuciu serca ludzkiego, Lwów 1741; — Tenże, Heraldyka, *zob.* Nr. 336; — Tenże, Orationes politicae, Vars. 1746; — Tenże, Patriae Reipubl. litterariae Sarmatis amazonibusque eruditus, Leop. 1752 (DS.).

31276. Projekt względem monety papierowej, 1777, *zob.* Nr. 566.

31277. **Galiciana** (1773—1812), pap. Pełowski St., Przew. nauk. lit. 1895, 1896, Odb. Lwów 1896.

31278. Dubois J. B., Essai sur l'histoire littéraire de Pologne, *zob.* Nr. 9470; — Tenże, Extrait de l'essai, Journal litt. de Varsovie 1777; — Observations sur l'ouvrage Essai (zdaje się Potockiego Ign.), b. m. i. r. (1778); — Dubois J. B., Réponse aux Observations, Vars. 1779; — Tenże, Calendrier hist. géogr., Vars. 1779 (DS.).

Nr. 9473: **Gebhardt**, *zob.* Nr. 31309.

31279. Zanowicz, Le destin politique de la Pologne (1778), b. r. DS. (E.).

31280. **Rzewuski Wacław** († 1779), *zob.* Nr. 9479 i 21091; Mowy i listy, Począjów 1761 DS.

31281. Koźmian Kaj., Z pamiętników, 1779 (Bibl. dla młodzieży), Lwów 1891, *zob.* Nr. 9578

31282. Oda do Karola Dykara, gon. wojsk rosyjskich, 1779 DS.

31283. Dniownik wilenskawo Światło-Troickawo monastyrja (1671—1780), *zob.* Nr. 962.

31284. Cagliostro demasqué a Varsovie en 1780, Lausan (Strassburg) 1786; — Cagliostro in Warschau 1780, b. m. 1786 (DS.) (popr. Nr. 9558).

31285. **Carosi Jan Filip**, *zob.* Nr. 9493; Listy przyjacielskie, Nihil novi sed verum multum, Warsz. 1781 (o poprawie rządu, rolnictwa i t. p.) [Dzieła jego górnicze, por.: E. XIV.], por.: Waga, Bibl. warsz. 1843 IV., Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XV.

31286. **Rousseau**, *zob.* Nr. 9497; Odpowiedź na krytykę: Niektóre uwagi nad dysertacją O wolności (1778), b. r. DS., *zob.* Nr. 17478.

31287. **Bruce P. H.**, *Memoirs (travels in Germany, Russia etc.)*, London 1782, Dublin 1783; — **Swinton A.**, *Travels*, London 1782 (por.: Winkelmann, B. L. Nr. 709) (DS.).

31288. **Poniatowski Stanisław** († 1823), *Memoires de prince St. Poniatowski*, éd. p. Korzeniowski J., Rev. d'hist. diplom. 1895 (odnoszą się do czasów 1780 i n.).

R: W r. 1895: Dobrowolski A., Tyg. il. t. II.; Gaz. lw. Nr. 187; Kraj Nr. 33; Gaz. nar. Nr. 279.

Nr. 9508: *Pamiętnik 1782—1792*, *zob.* Nr. 21190.

31289. **Czartoryski August Aleks.** († 1782). *Celsissimus princeps Aug. Al. Czartoryski panegyrica salutatione advocatus*, Leop. 1751; — Na pochwałę J. O. Xcia, Warsz. 1782; — Wiersz podczas żałobnego nabożeństwa za duszę, b. m. 1782 (por.: E. 1782). **Poniatowski Michał Jerzy**, *Turski Feliks Paweł* i E. XIV.) (DS.).

31290. *Sammlung geogr. hist. stat. Schriften*, Band I.—XVII. (Theil X.: Russland, Theil XI.: Polen, Preussen, Lith., Kurland). Weissenburg 1783 DS.

31291. **Golański F. N. X.**, *Mowa przy obchodzie rocznicy zwycięstwa pod Wiedniem 1783*, Radecki, Pamiętnik z dziejów dawnej Polski, Poznań t. I.

Nr. 9511: t. I.—VII. i VIII. *add.*

31292. **Coxe William** († 1828), *zob.* Nr. 9520 i 9521; *Travels in to Poland, Russia, Sweden and Denmark*, London 1802 t 5; — Tenże, *Zbiór ciekawych wiadomości od początku wynalezienia nowych krajów w Rosyi*, Warsz. 1786 (DS.).

31293. *Das Neuste aus Danzig, oder Antwortschreiben des reisenden Welthürgers an Christ. O. Blauth*, 1739 DS.

31294. (Naruszewicz Adam), *Objaśnienie kwestyi czyli Zugehör użyć może praw ministrom służących*. Warsz. 1785; *Toż po niem.: Erläuterung der Frage i po franc.: Eclaircissement de la question*, Vars. 1785; Grummert Ern. Mich (Heyking), *Odpowiedź na pismo p. t.: Objąsnienie, czy Zugehör użyć może praw*, 1785 (DS.).

31295. **Bogusławski Konst.**, *O doskonałym prawodawstwie (czyli o pożytkach edukacyi nar.)*, ded. Grzeg. Piramowiczowi, Warsz. 1786 DS.

31296. *Niepodobieństwa, Królowi i państwu nie ma przeszkadzać wolność* (2. ed.), Freyburg 1786 DS.

31297. *Sen republikanta 1772 przytrafiony*, poema przez A. M., Warsz. 1786 DS.

31298. **Kuropatnicki Andr. Ew.**, *Geografia*, *zob.* Nr. 9515; 2. wyd. Lwów 1858.

31299. **Boruwlaski Józef** (Borusławski), *Mémoires du célèbre nain Jos. Boruwlaski, écrits par lui-même en français et traduit en anglais par (Hérissant) de Carrières*, Londres 1788; — *Memoirs the celebrated dwarf J. Boruwlaski (1739—1786)*, London 1788, 2. ed. Durham 1820 (po niem., Leipz. 1790) (DS.); — **Kraushar Al.**, *Pamiętniki karzełka polskiego (Józefa Boruwlaskiego, 1739—1786)*, *Drobiazgi hist.* 1891 I. (por.: *Przyj. ludu*, Leszno 1838 V.; *Rozm.*, Lwów 1845).

Fryderyk II., *zob.* Nr. 27271—27289.

31300. *Boissimens de Campaigne, Observations sur le Mémoire de Miacziński ancien major de troupes de la Republ. confederée*, 1786 DS.

31301. **Beniowski M. A.** († 1786), *zob.* Nr. 9555; *Des Grafen Moritz Aug. v. Beniowski Begebenheiten und Reisen*, Hamburg 1791, 1797, Tübingen 1791, Leipzig 1791; — *Reise durch Sybirien*, Berlin 1790; — *Reise abgekürzt*, Reutlingen 1796; — *Wahre Gesch. des Grafen Bénjowsky*, Hamburg 1794 (Kotzebue) [po franc.: *Voyages et memoires*, Paris 1791]; — *Historya*, *zob.* Nr. 9555; 1. ed. Warsz. 1797 (holend. przekład 1791—1792, węgierski wierszem 1793) (ed. *Pamiętnika Beniowskiego*, Pesth 1892 podaje *Askenazy*); — *Dziennik podróży i zdarzeń na Syberyi, w Azji i Afryce, część I.* (Czytelnia polska, XI.), Krak. 1898 (str. 152).

31302. *Przyj. ludu*, Leszno VIII.; Tyg. ill. 1864 IX.; *Kubalski*, *zob.* Nr. 9566, Tours 1863 (tamże skreślić: *Nabietak*).

31303. **Jaroszewska B.**, **Beniowski** w świetle najnowszych badań, *Ateneum* 1894 II.

31304. **Janocki J. D.** († 1786), *zob.* Nr. 9557, 20030, 20120, 21162; — *Polonia literata nostri temporis*, Vratisl. 1750; — *Tenże*, *Polonia literata nostri temporis et lexicon eruditorum*, Acta lit. 1755; — *Tenże*, *Excerptum polonicae literaturae*, Vratisl. 1766 (DS.).

31305. **Jesipow G. W.**, *Putieszestwie imp. Ekatieryny w jużniju Rossiju 1787 g.*, Kij. Star. 1891 II., *zob.* Nr. 27679.

Naruszewicz Adam, *zob.* Nr. 21094.

Nr. 9569: 1787 (nie 1887).

31306. *Odpowiedź na zapytanie o trybunał polonny przyjacielowi dana (wierszem)*, 1787; *Głos Polaka do współziomków podniesiony z zakącia*, 1787 (DS.).

31307. *Cudzoziemcy w Galicyi (1787—1841)*, nap. **Schnür-Pepłowski St.** (w skróceniu podaje opisy podróży), *Przew. nauk. lit.* 1897, Krak. 1893, *zob.* Nr. 31277.

R: T. W., *Przegl. powsz.* 1899 I.; *Srokowski St.*, *Prz. pol.* 1899 II.

Węgierski T. K. († 1787), *zob.* Nr. 21106.

31308. **Bogusławski K. Józef**, *zob.* Nr. 9581; *Oratio de utilitate studii theologici*, b. m. 1789; — Tenże, *O doskonałym prawodawstwie*, *zob.* Nr. 31925 (por.: *Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XVI*; *Dzieje dobroczynności* 1820).

31309. **Gebhardi Ludw. Albr.**, *zob.* Nr. 9473 i 23467, *Allgemeine Weltgeschichte nach Gutrie W. u. Gray J.*, 54 Theil, Brünn 1788 (tamże: *Gesch. v. Hungarn, v. Galizien, v. Dalmazien*); oddzielnie: *Gesch. v. Littauen, Kurland u. Liefland v. Schlözer L. u. Gebhardi L. A.*, Halle 1785; *Gesch. v. Liefland, Kurland*, 2 części w 50. t.: *Fortsetzung der allg. Welthistorie*, Halle 1789; — Tenże, *Gesch. aller wendisch-slavischen Staaten*, Halle 1790 i 1797 (cz. 51. i 52. *Allg. Welthistorie*); — Tenże, *Gesch. der Königr. Galizien u. Lodomerien*, Brünn 1788 (57. t. *Allg. Weltgesch.*).

31310. **Kossakowski Józef**, *Pamiętniki biskupa inflanckiego 1738—1788*, wyd. Darowski A.; Warsz. 1891 (Wyjątek, Niwa 1890) *zob.* Nr. 27405.

R: W r. 1891: *Echo muzyczne* Nr. 414; *Kurjer lw.* Nr. 230; w r. 1894: *Dembiński Br.*, *Kwart. hist.*

31311. Zebranie krótkie geogr. powsz., Połock 1788 DS.

31312. *Głos publiczności do Stanisława Augusta za wystawienie posągu Sobieskiemu*, Warsz. 1788; *Lubęcki Adam*, *Epigramma in statuum Sobiescianum* (1788), b. r.; *Baudouin Jan*, *Pieśń na pochwałę Jana III z okoliczności wystawienia mu posągu*, Warsz. 1788; *Poematto all' occasione*, 1788; *Traduction libre de la Cantate du roi*, Vars. b. r.; *Programma baletu w dzień inaugur. statuy Sobieskiego*, (Warsz.) 1788 (DS).

31313. *Uwagi względem poddanych w Polsce (1788)*, b. r.; — *Morski Tad.*, *Uwagi o chłopach*, Warsz. (1789) b. r., *zob.* Nr. 5270, 5296 i 17124 (DS.).

31314. *Rocznica sejmów warsz. pod konfederacją 6. Octobr. zaczętego, w 4 pieśniach przez T. M. opisana (Tadeusza Morskiego?)*, 1789 DS.

31315. *Oda na dzień 16. stycznia*, Warsz. 1789; *Do poetów zagran.*, wiersz, 1789; *Tureczyn wojujący, z języka rosyjskiego*, Mohilów 1789 (DS.).

31316. *Myśli patryoty Polaka o rządzie z r. 1790*, Warsz. 1831; — *Krzywkowski Leonard*, *O wolności polskiej (około 1790)*, b. r. (E.); — *Olizar Wołodkiewicz L.*, *O wolności człowieka, dySSERTacja z francuzk.*, 1790 (DS.).

31317. *Uwaga nad przysięgą Stanów węgierskich*, Warsz. 1790 DS.

31318. **Dekert (Dekiert) Jan** († 1790), *zob.* Nr. 9604; *Czacki M.*, *Sześciu nieboszczyków*, 1790 (także Dekert); — *Dwóch nieboszczyków, z wnioskiem o miastach*, b. m. i r. (około 1790), *zob.* Nr. 17269 (DS.).

31319. *Czacki M.*, *Fragment z rękopisma arabskiego (powieść polit., około 1791)* DS.

Potocki Jan, *zob.* Nr. 22995 i 23090.

31320. *Siarczyński Fr.*, *Geografia tom I.*, Warsz. 1790; — *Geografia albo zbiór wiadomości wielu potrzebnych o świecie*, Poznań 1791 (DS.).

31321. *Kossakowski Jan Nep. X.*, *Kazanie o miłości ojczyzny*, Wilno 1791 DS.

31322. *La revolution de la Pologne 1789*, Ode, Vars. b. r. DS.

31323. *Jezierski Fr. Sal.*, *Rzepicha, matka królów, żona Piasta*, Warsz. 1790 i 1791; *Dyskurs Ewy Dudkowskiej z Adamem Barskim o wierszach (ok. 1790)*; *Walciewicz W. X.*, *Samochwał od Prawdzickiego refektowany, albo przypowieść polit.*, Warsz. 1791 (DS.).

31324. *Bemerkungen auf einer Reise von Thorn, Berlin 1790* DS.

31325. *Surowicki Karol*, *Podróż Józefa II. do piekła i powitanie z Rychardem Altonem*, z franc., 1790; — *Grochowski A. X.*, *Kazanie na pogrzeb ces. Józefa II.*, Krak. 1791 (DS.).

31326. *Uhlich v. G.*, *Die Belagerungen Belgrade, Lemberg 1790* DS.

31327. *Czapka*, *znak i puklerz wolności (Kopczyński, 1791)*, b. r. (E.) DS.

31328. 3. Maj z notatek starca, *Tyg. pozn.* 1862, *zob.* Nr. 27746.

Konstytucja 3. maja, *zob.* Nr. 27741 do 27775.

31329. *Jurkowski M.*, *Odezwa rytmu po złożeniu przysięgi przez A. Zamojskiego, Zamość 1791* DS.

31330. **Koźłata Hugo**, *zob.* Nr. 9609—9614, 21131 i 27699; — *Polkowski I.*, *Dziennik ks. H. Koźłataja*, *Przew. nauk. lit.* 1882; — *Dropiowski P. Wł.*, *Hugona Koźłataja „Porządek fizyczno-moralny“*, tamże 1900; — *Do J. W. H. Koźłataja dnia 1. kwietnia (wiersz)* 1792 DS.

31331. *Co też to się dzieje z nieszczęśliwą ojczyzną naszą, wiadomość poświęcona prawdzie i przyszłości*, Chełmno 1790, 2. wyd. Warsz. 1790, 1791 DS.

31332. *Czyny niektóre działane w Polsce przez osoby duchowne*, 1790 DS.

31333. **Jezierski Fr. S.** († 1791), *O bezkrólewach w Polsce, o wybieraniu królów począwszy od Zyg. Aug.*, Warsz. 1790; — Tenże, *Katechizm o tajemnicach rządu polskiego, jaki był około 1735*, Warsz. 1790 (2 ed.); — Tenże, *Jarosza Kutasińskiego herbu Dębóróg, szlachcica łukowskiego, nad stanem nieszlacheckim w Polsce*, Warsz. 1790 (odpowiedź na pismo: „I ja też“); — Tenże, *Duch nieboszczki Bastyli*, Warsz.

1790; — Tenże, Niektóre wyrazy porządkiem abecadła, Warsz. 1792 (nadto powieści tendencyjne: Goworek, Warsz. 1789; Rzepicha, Warsz. 1790 i 1794) (DS.), por.: Smoleński Wł., Kuźnica Kołłatajowska, *zob.* Nr. 27700.

31334. Gustaw III. († 1792), Du péril de la balance politique de l'Europe, Londres 1789; Toż, Stockholm 1790 (wiele edycji) (Toż po ang., Lond. 1790; po niem., Lond. 1790 i Frankf. u. Leipz. 1790; toż po pol. t.: O niebezpieczeństwie wagi politycznej, Warsz. 1790, Brzeg 1790 i 1792, por.: Bibl. warsz. 1897 III. 368 (dzieło wyszło pod firmą Mallet du Pan.)) (DS.).

31335. Polityczeskaja satyra kinca XVIII. w. (1790—1792 na reprez. rządu polskiego), wyd. K(amauin) J., Kij. Star. 1890 II.

31336. Civibus varsaviensibus secundum consilium liberum celebraturis, Vars. 1792 DS.

31337. Co też teraz myśli Polak, b. m. i r. (1792?) DS.

31338. Kossakowski Jan, Kazanie o zachowaniu praw narodowych w dzień św. Stanisława im. Stan. Aug., Wilno 1792 DS.

31339. Galicyanin, Skutki dzieł Woltera, 1792 DS.

31340. Dyaryusz z Heilsberga (1790 do 1792). por.: S. T., Przegl. pol. 1899 I; Bora-tyński L., Prz. powsz. 1900 II.

Zamoyski Andrzej, zob. Nr. 17480, 27644.

31341. Stannton Jerzy Leonard (ur. 1704, † 1797), Podróż lorda Mahartneya, posła W. Brytanii do Chin w r. 1792, 1793 i 1794, na język polski przeł. przez R. Markiewicza, Krak. 1801, 1802 t. 2.

31342. Chrapowiecki A. W., Dniownik, izd. Barsukow, *zob.* Nr. 9627, por.: Antoni J., Polonica, Roz. hist. fil. Akad. XI. str. 260—266.

31343. Schulz Joachim Krz. Fr., *zob.* Nr. 9630 (toż po franc. p. t.: Voyage en Pologne et en Allemagne fait en 1793 par un Livonien (par J. J. B. Eyries), Bruxelles et Paris 1807 t. 2; 2. wyd. polskie, Warsz. 1900.

*Kampania 1792 przez Kościuszkę opisa-
na, zob. Nr. 31358.*

31344. Piaszyński A., *zob.* Nr. 9631; por.: Smoleński Wł., Prawda, Warsz. 1882.

31345. Wyrwicz K. X. († 1791), Origine des états modernes et des nations, Vars. 1769, *zob.* Nr. 9659 DS.

31346. Książewicz J. G., Dodatek do dzieła: Życie Bouapartego (?), b. r. (E.) DS., *zob.* Nr. 8643.

31347. Ludwik XVI. († 1793). Clery Jan Chrz., Śmierć Ludwika XVI. z opisaniem ostatnich dni życia jego w więzieniu Temple,

przetłóm. X. Hugo Kołłataj (? tłumacz właściwie bezimienny X. K. II.), Kalisz 1801, b. m. 1803, 3. ed. Gniezno 1871; — Bielański Józ., Okrucieństwa paryskie, wiersz (na ścięcie Ludw. XVI.), b. r. (E.); — Przełożenie od ludu neapolitańsk. po doszłej wiadomości o śmierci Ludwika XVI., 1793; — Rozmowa Ludwika XVI. z Delfinem ojcem na polach Elizejskich, z franc. przeł., Warsz. 1793 (DS.).

31348. (Dobiecki Wojciech), Czapelski Tad., paż księcia prymasa (M. Poniatowskiego), fragment z nieogłoszonych dotąd pamiętników Wojciecha Dobieckiego, pułkownika i generalnego intendanta wojsk polskich (1791 do 1793), Spraw. Zakł. im. Ossol. za r. 1892, Odb. Lwów 1892.

Buesching Ant. Fr. († 1793), zob. Nr. 31230.

31349. Lenglet du Fresnoy, Geografia krótka przez Kajet. Nagórskiego przełożona, Wilno 1793 DS.

31350. Niemcewicz Julian, Xiegi Szczesnowe, Wiedeń (1793) b. r. (E.), 2. ed. Krak. 1895, *zob.* Nr. 30121; — Tenże, Obrona wojska moskiewskiego, Wiedeń 1793 (DS.), *zob.* Nr. 9930, 21114.

31351. Ciekawość większa nad kolendę warszawską, czyli apostrofa do uciśnionej ojczyzny z xiegi p. t. Job cierpiący z przydatk. przedruk., Warsz. 1794 DS.

31352. Reisen und Thaten Belzebubs bis auf d. Targowitz. Bund oder d. Umsturz der neuen poln. Constitution, Leipzig 1796 DS., *zob.* Nr. 9670.

31353. Calendrier historique de la Cour de Pologne, Vars. 1794; Polen z. Zeit d. zwei Theilungen 1793 u. 1795 (DS.).

31354. Izydora Chrościńskiego, pierwszego prefekta gimn. tarnowskiego, Kronika z lat 1787—1794, wyd. Leniek J. z przydaniem aktów fundacji kolonii akademickiej w Tarnowie z lat 1559 i 1578, jakoteż raportu o jej stanie z r. 1766, Arch. do dziejów liter. Akad. 1897 IX., Odb. Krak. 1897.

R: Majchrowicz Fr., Kwart. hist. 1898.

31355. Kiliński Jan, *zob.* Nr. 9650; Pamiętnik (Wyd. im. Staszycza II. 7), Lwów 1894 (po ros.: G. Worobjew, Russkaja Star. 1895 I.); — Tenże, Szewca warszawskiego, pułkownika XX. regimentu piechoty drugi pamiętnik nieznany o czasach Stan. Augusta, z rękop. wyd. A., Krak. 1899, 2. wyd. 1900.

R: W r. 1899: Korzon T., Kwart. hist.; T. W., Przegl. powz. I.; Szarlowski A., Czas Nr. 117 i n.

Zob. Nr. 27914.

31356. Siemieński L., Wieczór u generała Kopia, Dzieła VI., Warsz. 1881, *zob.* Nr. 9654.

31357. Rabaut le Saint-Etienne Jean Paul, Uwagi polityczne mogące służyć za dalszy ciąg historyi rewolucyi francuskiej, Strassb. 1794 DS., 2. ed. p. t.: Uwagi polityczne nad niniejszemi okolicznościami, Warsz. 1831.

31358. **Kościuszko T.**, zob. Nr. 9656; Kampania 1792, Obraz Polaków i Polski, wyd. Ed. Raczyńskiego t. XVI., Poznań 1843.

Nr. 9661: *Julien M. A. (nie: Jullieu).*

31359. Arnold R., Tadeusz Kościuszko in der deutschen Literatur, Berlin 1898.

Zob. Nr. 27926.

31360. Niemcewicz Julian, Elegia, Przyszła wiosna (1794), Wiedeń b. r.; Tenże, Pieśń wojenna, b. r.; Makulski Fr., Tryumf 17. kwietnia przez P. F. M. N. K. N. S. D. K., 1791; Tenże, Polskie bohaterki w dniu 6. czerwca, Warsz. 1794; Tenże, Siedem psalmów patriotycznych, Warsz. 1791 (DS.).

31361. **Lichocki F.**, Pamiętnik prezydenta miasta Krakowa 1794, Pam. XVIII. w., Pozn. 1860 I., 2. wyd. Bibl. uniwers. nowa, Krak. 1891.

31362. Peplowski St., Warschauer Zeitung, przyczynek do dziejów 1794 r., zob. Nr. 27890.

31363. Der polnische Insurrectionskrieg im J. 1794 von einem Augenzeugen, zob. Nr. 27890.

31364. **Cieszkowski Ludw.**, Dnennyk krakowskiego wozstania w 1794 roku, Dyaryusz powstania krakowskiego w r. 1794, soczynyl... wycybryhadyr polskoho wojska, izdał s prymiczaniamy A. S. P., Lwów 1897; — Kraszewski J. I., Z pamiętników Cieszkowskiego, Tyg. nauk. lit., Lwów 1866, zob. Nr. 27883.

31365. (Zbyszewski), Opowiadanie Zbyszewskiego o kapitulacyi Warszawy w 1794 r., z rękopisu przez Anonima, Świat 1894, Odb. Krak. 1894.

31366. **Awobiografia Suworowa**, Russkij Archiw 1900 II., zob. Nr. 9668 i 27902.

31367. Celewicz J., Nicznyj napad na dim Markianowoho dida O. R. Audykowskoho w Pidlisin w r. 1794, Zorja (Lwów) 1887 Nr. 21—22.

31368. Ossoliński Józ. Max. i Tad. Mostowski, Stary kosmopolita Syrach do konwencyi narodowej w Sarmacyi, 1795; Toż, Warta 1883 Nr. 747; — Ciż, Sendschreiben des alten Welthürger Syrach, aus dem fran zösischen, 1795; — Sadebeck Aug. (Sirisa), Polens Ende v. Sirisa, Warschau 1797 (DS.).

31369. Geschichte und Darstellung der poln. Revolution von einem Vetter des Hippolithis a Lapide, Germania 1796 DS.

31370. Gewinn und Verlust d. Mächte bey der Theilung von Polen, Abschlüsse über die Schwäche Russlands, Warschau 1796 DS.

31371. Die Eipeldauerbriefe über den Untergang Polens (Odb. z miesięcznika Alt-Wien). v. Arnold R. F., Wien 1898 (str. 3), zob. Nr. 27466.

31372. **Kitowicz Jędrzej**, zob. Nr. 9674 do 9676.

31373. Lenartowicz A., Biografia Kazimierza Albina z Gieziezłowca Lenartowicza, a zarazem odparcie zarzutów przeciw temuż w Pamiętnikach o konfederacyi Barskiej przez X. Kitowicza, Poznań 1844.

31374. **Heyking K. W.**, Aus Polens und Kurlands letzten Tagen (Memoiren des Baron Karl Heinrich Heyking, 1752—1796), hrsg. v. Bar. Heyking Alf. sen., Berlin 1897.

R: Schiemann Th., Preussische Jahrbücher 1897 t. 89; Rembowski A., Kurj. warsz. 1897 Nr. 253; Kraushar Al., Kwart. hist. 1898; por.: Semkowicz Al., Przew. nauk. lit. 1899.

31375. Kant Im., Projekt wieczystego pokoju, Królewiec 1796 DS.

31376. **Sułkowski Józef** (ur. 1771, † 1799), zob. Nr. 9688; Description de la route du Kaire a Ssaléhieh (druk. w I. t.: Decade égyptienne) (E.).

Nr. 9692: 1798—1803 (nie: 1801).

31377. **Geret Samuel Luther** († 1797), Thornische wöchentliche Nachrichten, Thorn 1760—1793; — Tenże, Relacye 1769—1773, zob. Nr. 4964 i 30038; — Tenże, Réponse sur le mémoire touchant la douane dans la Prusse polonoise, Vars. 1765, 1767; — Tenże, Vox pruthenorum, Vratisl. 1767; — Tenże, Beherzigungen in Ansehung der Stadt Thorn nebst Landkarte, 1775; — Die aus den Gräbern dringende Stimme ächter Preussen, Mitau 1774; — Tenże, Ordinateur Vlad. IV. ratione consiliorum in conventibus Prussiae, Thor. 1776, 1777; — Belehrende hist. Nachricht von dem Vaterlande der Stadt Thorn (1793); — Tenże, Jetzt lebende Thorn, Frankf. u. Leipzig 1793; — Tenże, Historische Nachrichten von der Stadt Thorn, Erfurt 1798 (DS.), por.: E. XVII.

31378. Deutschland u. Polen, eine politische Parallele, (Berlin) 1797 DS.

31379. Reponse à un livre sur la Pologne, 1797 DS.

31380. Przybylski Jacek Idzi, Rysy charakteru Franciszka II., z niem., Krak. 1797 DS.

31381. Potocki Jerzy Michał, Histoire de l'assassinat de Gustave III., Paris 1797 DS.

31382. **Dmochowski Fr. X.** († 1808), Idées sur la Pologne, Paris 1796; — Tenże, Précis de causes de la destruction de la Pologne, Paris 1797 DS., zob. Nr. 5473; Inne dzieła lit., por.: E. XV.

31383. **Małachowski Kaz.**, Krótka wiad. o legionach polskich we Włoszech, znanych pod nazwą Legionów Dąbrowskiego (Dwa ustępy z rękopisów pozostałych po gen. Kaz.

Małachowskim), Dod. Czasu 1856 II., por.: Czas 1856 (czerwiec) i 1875 Nr. 84, zob. Nr. 27996.

31384. Meermann J., Reise durch den Norden und Nordosten von Europa 1797 do 1800, Weimar 1810, Wien 1811 (z holend. przeł.); — Schlegel Chr., Reisen in mehrere russ. Gouvernements 1796, 1801, 1807, 1815, 1830, Meiningen 1830–1834 t. 10.

R: Dorp. Jahrbücher I. 329.

31385. Wystawienie rozruchu w Wiedniu (wiersze), 1798 DS.

31386. Mowa żałobna przy dokończeniu wieku, Lublin b. r.; Na czasy teraźniejsze przy schyłku XVIII. wieku, b. r. (E.) (DS.).

31387. Anglik o Warszawie, nap. Pełowski St., Notatki podróżnicze z XVIII. w., Wędrowiec 1895.

31388. Pisarew S., Putiewyja zamietki ot Smoleńska do Kijewa kanca XVIII. st., Kij. Starina 1887.

31389. Alkar, Pamiętnik Wróblewskiego z końca XVIII. w., Świat 1893 Nr. 1–3; — Tenże, Z pamiętnika chorążycia owruckiego z końca XVIII. w., Krak. 1892.

R: P-ska A., Kwart. hist. 1894.

31390. Wyjątki z ustnego opowiadania stoletniego kozaka Nikity Korza, urodzonego r. 1730 maja 30, z pism p. Skalkowskiego udz. Teodor Narbutt (Zurwał min. nar. prosw. 1838, czerw.), Pamiętniki tuncel. J. ze Sliwna, Wilno 1846 t. I.

Pamiętnik ks. Jana N. Kossakowskiego, zob. Nr. 31407.

Wspomnienie mieszczanina krakowskiego (1768–1807), zob. Nr. 31406.

Pamiętniki Gustawa Olizara (1789–1863), zob. Nr. 31451.

Pamiętniki Army hr. Potockiej (1794 do 1820), zob. Nr. 31450.

9708–9946.

Wiek XIX., zob. Nr. 28037–28261.

31391. De Laveaux L., zob. Nr. 9710 (por.: Kronika rodzinna 1879 str. 491).

31392. (Frank J. J.) Zahorski Wł., Wilno na początku XIX. w. podług niewyd. pam. Franka, Z ziemi pagórków, książka zbiorowa 1899.

31393. B., Biogr. J. P. Franka, Rozm., Lwów 1822; — Adamowicz A. F., Józef Frank, Rimembranza, Wilno 1843; — Przyj. ludu, Leszno 1843 X.

31394. Markwart J. J., Duae odae, prima in calumniatore Polonorum, altera poetae episc. Wars. salutantis, Vars. 1800 DS.

31395. Mielicki T. X., Kazanie o różnych odmianach świata w w. XVIII, w Goniądzu 1. stycz. 1801 DS.

Kniaziewicz K., zob. Nr. 28007.

Krasicki Ign., zob. Nr. 21097.

31396. Kłauzowicz W., Kazanie do stanu rycerskiego w Krak. 28. marca 1802, Krak. 1892 DS.

31397. *Drzewiecki Józef*, zob. Nr. 9724; *Pamiętniki 1772–1852*, 2. ed., wyd. X. Pałwlicki St. (z wstępem), Krak. 1891, zob. Nr. 28012.

R: W r. 1891: F., Czas Nr. 194; M., Dz. pozn. Nr. 183; S. T., Prz. pol. IV.; F., Prz. powez. IV.; Tyg. ill. Nr. 96.

31398. *Dąbrowski Jan Henryk* († 1818), zob. Nr. 9727; *Beitrag zur Gesch. der polnischen Revolution im J. 1794*, Leipz. 1796; — Hennin F., *Journal des opérations de Dombrowski*, Gennes 1801, zob. Nr. 9856 i 28005.

31399. Zakrzewski Ignacy Wizygota († 1802). *Mowa na pochwałę Ign. Zakrzewskiego*, prezydenta miasta Warszawy 1794, 1803 DS.

31400. Feller Fr., *Itinéraire ou voyages, Lièges 1820 i 1823 t. 2*; — S-w-r-w A., *Putewyje oczerki, Warsz. 1896*, Geograf. i stat. oczerki carstwa polskawo, Petersb. 1803; — Bathany Vinz., *Reise durch Ungarn, Siebenbürgens, Moldau und Bukowina im J. 1805*, Pesth 1811; — Bauer Fr., *Remarques faites en voyage sur la Dniestr*, 1805.

31401. Arbelles Andrzej d' (prefekt Gurthy, † 1825), *Avertissement, c'est à-dire de l'avantpropos et du précis des causes et des événements, qui on amené le démembrement de la Pologne*, 1806.

31402. *Mémoires sur la révolution de la Pologne trouvées à Berlin*, Paris 1806.

31403. *Coup d'oeil sur la statistique de la Pologne* (autor Staszic Stan.), Warsz. 1807.

31404. *Malte-Brun*, *Tableau de la Pologne, ancienne et moderne*, Paris 1807 (dalsze wydania, zob. Nr. 10168).

31405. Mehée de la Touche, *Mémoires (voyage en Pologne)*, Paris et Hamb. 1807.

31406. *Wspomnienia mieszczanina krakowskiego z lat 1768–1807*, nap. Prokesch W., (Bibl. krak. Nr. 12), Krak. 1900.

31407. *Kossakowski Jan Nep.* († 1808), biskup wileński, *Pamiętnik*, wyd. Weyssenhoff J., Bibl. warsz. 1895 II.

31408. *Małachowski D.*, *Erinnerungen aus d. alten Preussen, nach einer hinterlassenen Autobiographie*, Leipz. 1897 (z lat 1806–1809).

31409. *Z pamiętników F. C.*, Moskale we Lwowie, zajęcie Stanisławowa 1809 r. przez Polaków, Dz. liter. 1869.

31410. Schütz J. B., Länder und Völker Gemälde, t. IV. mieści: Campenhausen, Moldau, Bessarabien, Krimm, Weissrussland und d. Ukraine, Wien 1809; — Giżycki Fr., Podróż w górach miodoborskich, (Krzemieniec) 1809.

Nr. 9789: *Sulima*, zob. Nr. 28171.

31411. **Małachowski St.** († 1810), zob. literaturę pod Nr. 9921 (błędnie podaną pod St. Małachowskim, posłem do Stambułu).

31412. **Gazeta lwowska** od r. 1811, zob. Nr. 9806 (od początku po polsku wydawana).

31413. **Skarbak Fr.**, zob. Nr. 9830; Dzieje księstwa warszawskiego, z przedmową Piotra Chmielowskiego (Bibl. dzieł wyborowych), Warsz. 1897.

31414. **Falkowski I.**, Obrazy, zob. Nr. 9835.

R: Świętochowski, Prz. tyg. 1877; Z., Prawda, Warsz. 1886.

31415. **Garczyński**, Pamiętnik, przyczynek do dziejów księstwa, wyd. Stan. Schnür-Pełowski (Odb. z Dz. pozn.), Pozn. 1895.

31416. Głos obywatela dobrze swej ojczyźnie życzącego do narodu polskiego za dobrem publicznem i t. d., rymem, Kalisz 1809.

31417. **Nakwaska Anna** z Krajewskich, zob. Nr. 9839; Pamiętniki, Gaz. warsz. 1862 Nr. 197 (p. t.: Wyjątki z pam. współczesnych), por.: Bełcikowski A., Aten. 1887 (nie: 1877); — Ze wspomnień wojewodziny Nakwaskiej, Kronika rodzinna 1891 [po krótkim życiorysie następują urywki pióra J. Bade-niego, K. Lewockiej, Al. Przeździeckiego, J. Korzeniowskiego, A. Tyszyńskiego, Włodz. Wolskiego i innych; wreszcie osobiste wspomnienia odnoszące się do jej pobytu w Gołębiu, sąsiadującym z Puławami, z Kuro-wem (Ign. Potockiego), z Opolem (Rozalii Lubomirskiej)], zob. też Nr. 9835.

31418. Beck Joh. Ren. Gwil., Nouv. manuel du voyageur, Leipzig 1810; — Nowe odmiany w geografii 1806—1811, Wrocław 1811.

31419. **Płaczkowski Wincenty**, Wyjątek z pamiętników, Athen. Krasz. 1846; Czech J., Nowy kalendarz astronom. gosp., Krak. 1862; — Pamiętnik W. Płaczkowskiego, porucznika gwardyi Nap. I., Przyj. dom., Lwów 1866.

31420. **Kosiński Ad. Amilkar**, zob. Nr. 5470; Opowiadanie żołnierskie z wojen od r. 1799—1812, Dod. do Nowej Reformy, Krak. 1900, zob. Nr. 28013.

31421. Ducor H., Aventures d'un marin, Paris 1833 (kilka wyd.); — Leissnig W. L., Märsche, Kriegserreignisse (1812), Bautzen 1823.

31422. Wspomnienia z przeszłości, opowiadanie starożołnierza, Dz. liter. 1860.

31423. Biernacki Ign. G., Posła Ostrzeżowskiego Uwagi nad zaprowadzić się mianym rządem Polski (Warsz. 1812).

31424. Rechberg Ch. de et Depping, Les peuples de la Russie ou description des moeurs, Paris 1812 t. 2, zob. Nr. 11939.

31425. Bourgogne J. Fr., Campagne de Russie (1812/3), Mémoire du sergent, La nouvelle Revue, Retrospect. 1896—1897, Odb. Paris 1897.

31426. Bariat J. Bl. Ben., Le passage du Niemen, le retablissement de la Pologne, l'anniversaire de la naissance du roi de Rome etc., Paris 1812.

31427. Zapiski doktora de la Fliza o pochodzie w Rossiju w 1812, Russk. Star. 1892, zob. Nr. 28218.

31428. Bilbasow, Zapiski sowremennikow o 1812 godie, Russk. Star. 1893 I., zob. Nr. 28206.

31429. **Szymanowski Józef**, Pamiętnik generała (1806—1814), wyd. Pełowski St., Lwów 1898; też po franc.: Mémoires, publ. par Schnür-Pełowski, trad. par Okinczyc B., Bulletin polonais 1899—1900 i Odb. Paris 1900, zob. Nr. 23455.

R: Rembowski Al., Tyg. ill. 1899.

31430. Gravin L. F., Ode à Sa Majesté l'Empereur de toutes les Russies, roi de Pologne sur la paix 1814, Vars. 1818.

31431. Baczko L. A., Über die unglücklichen Verhältnisse der Grundeigenthümer zu Ostpreussen, Königsb. 1814, zob. Nr. 18306; — Tenze, Wodurch entstanden Ostpreussens Leiden u. was berechtigt uns ihre Linderung zu hoffen, Königsb. 1814.

31432. **Marbot**, Mémoires du général baron de Marbot, I. Gênes, Austerlitz, Eylau, H. Essling, Torres, Vedras, III. Poltusk, la Beresina, Waterloo, Paris 1891—1892; — Baron de Marbot, La Bérésina, extrait des Mémoires du général de Marbot, Revue des deux mondes 1891 15. août; też po pol., Gaz. lw. 1891 Nr. 239—243; — F., Z literatury zagranicznej, Czas 1892 Nr. 143—145 (streszczenie pamiętn. gen. Marbota).

31433. **Tiebault Paul**, général, Mémoires, publ. par Calmettes F., Paris 1893—1895 t. 5.

31434. Castelan Marechal de, Journal 1804—1862, Paris 1895; — (Noël J. N. A.), Souvenirs militaires d'un officier du premier empire (1795—1833), Paris 1896 (w r. 1812 przebywał dłuższy czas na Litwie); — Un aide de camp. de Napoléon. ed. par Segur, Paris 1894—1895 t. 3; — Pouget baron, général, Souvenirs de guerre, ed. p. Boisdereffre née Pouget, Paris 1895 (o r. 1812); — Mé

moires politiques et militaires du général Tercier (1770—1816), Paris 1890 (por.: K. O., Prz. pol. 1891 IV).

31435. **Napoleon I.**, zob. Nr. 5540 i 28045 do 28065; Oeuvres, Paris 1821—1822 t. 6; 2. ed. 1853 t. 20; — Dictées de S-te Helène, Mémoires, ed. p. Gourgaud et Montholon, Lond., Paris 1822—1824 t. 8; 2. ed. Paris 1830 t. 9; — Rękopism nadesłany z wyspy św. Heleny (wyd. Murray P., London 1817), Warsz. 1817 (tłóm. Bentkowski F.); Toż p. t.: Pamiętniki, wyd. Stupnicki, Lwów 1860 (wyjāti z t. zw. dyktand).

31436 **Dembowski Leon**, zob. Nr. 9869; Moje wspomnienia, Petersb. 1893 t. 2.

R.: Rawicz M., Prz. pol. 1899 IV.; Schnür-Pepłowski St., Kwart. hist. 1900.

31437. **Ogiński Michel Cléophas**, Biographie univ., Paris 1826—1831.

Chłapowski D., Pamiętniki, zob. Nr. 31453.

Kołaczkowski Kl., Wspomnienia, zob. Nr. 31455.

Koźmian Kajetan, zob. Nr. 9878, 21223 i 31281.

31438. **Kraszewski K.**, Od szkolnej ławy. opow. z lat 1793—1813, Bibl. warsz. 1830 marzec; — Tenże, Urywki ze wspomnień nowogrodzkiego szlachcica, Prz. powsz. 1893 I. (por.: Szarłowski A., Kwart. hist. 1894).

31439. **Boszniański A.**, Dniewnyja zapiski puteszestwija 1815 g., Moskwa 1820; — Schlippenbach, Erinnerungen (1815).

Brodziński Kazimierz, zob. Nr. 9886 i 21237.

31440. **Ostrowski Tomasz**, zob. Nr. 9888 i 28114. **Ostrowski Ant. J.**, Żywot Tom. Ostrowskiego, Paryż I. 1836, II. 1840, 2. wyd. Lwów 1873.

Potocki Stan., zob. Nr. 9892 i 21137.

31441. **Karpiński F.** († 1825), zob. Nr. 9893 i 21112; Pamiętniki, z przedmową P. Chmielowskiego (Bibl. dzieł wyb. Nr. 59), Warsz. 1898.

31442. **Czartoryski Adam Kazim.** († 1823), generał ziem podolskich, zob. Nr. 9901, 9902, 9904 (Nr. 9897—9900 i 9903 odnoszą się do Adama Jerzego (syna Adama Kazimierza) 1770—1861), zob. też Nr. 27005, 27348; — Osiński Alojzy, Kazanie na pogrzebie Ad. Czartoryskiego 13. maja 1823, Warsz. 1823.

31443. **Czartoryska Izabella** z Flemingów († 1835), zob. Nr. 9906, 21235 i 28096.

31444. **Czartoryski Adam Jerzy** († 1861), zob. Nr. 9897—9900, 9903 i 28084—28095.

31445. **Ullmann II.**, Über die Memoiren des Fürsten Adam Czartoryski (Beilage zum Vorlesungsverzeichniss d. Universität Greifswald), Greifswald 1898.

31446. **Z Czartoryskich Marya ks. Wirtemberska**, zob. Nr. 9905 i 21236.

Aleksander I., zob. Nr. 9911 i 28072 do 28075.

31447. **Staszic St.**, zob. Nr. 9912, 21133 i 31403.

31448. **Korzon T.**, Staszyc jako historyzof, Kwart. hist. 1887, zob. Nr. 21133.

31449. **Łubieński Feliks**, zob. Nr. 9914. Pamiętnik Łub. F., ministra sprawiedliwości, skreślił i oprac. Chomętowski Wł., Warsz. 1890 (por.: Lisicki H., Kwart. hist. 1891), zob. Nr. 28138.

31450. **Potocka Anna**. Mémoires de la comtesse Potocka 1794—1820, publiées par Stryjenski C., Paris 1897 (kilka wydań); tłóm. polskie: Pamiętniki, tłóm. J. A., z przedm. Chmielowskiego P. (Bibl. dzieł wybor. Nr. 32), Warsz. 1808; tłóm. niem.: nach d. 6. franz. Aufl. v. Osk. Marschall v. Bieberstein, Leipzig 1899.

R.: W r. 1897: M***, Prz. powsz. II.; F. Czas Nr. 43; Rocheterie M. de la, Revue des questions hist. IV.; Polybiblion; Kosiakiewicz W., Kraj Nr. 38; w r. 1898: Askenazy Sz., Kwart. hist.; Tenże, Bibl. warsz. II.; Gomulicki W., Wędrowiec Nr. 40; w r. 1899: Bird E., L'Univers et le Monde Nr. z 21. lutego.

31451. **Olizar Gustaw** († 1865), Pamiętniki 1798—1865, z przedmową Leszczyca, Lwów 1892 (sięga do r. 1829).

R.: W r. 1891: Zdora J., Gaz. lw. Nr. 259, 260; L. D., Czas Nr. 297; w r. 1892: M., Prz. pol. I. B., Prz. powsz. I; w r. 1893: Lisicki H., Kwart. hist.

31452. **Fredro Aleksander** († 1876). Biegeleisen H., Z nieznanego pamiętnika A. Fredry (ojca), Bibl. warsz. 1892 II.; — Schnür-Pepłowski St., Z papierów po Fredrze, Prz. pol. 1899 I.

R.: Hordyński Zdż., Kwart. hist. 1893; Zdziański St., Ateneum 1900 II., III.

31453. **Chłapowski Dezydery** († 1879), generał, Pamiętniki, cz. I. i II. Pozn. 1899 (I Wojny napoleońskie 1806—1813, II. Wojna r. 1830/1): częściami w: Prz. powsz. 1896; — Extraits des mémoires, Bull. pol., Paris 1898.

R.: W r. 1899: Dziama L., Prz. powsz. III.; F***, Czas Nr. 147; Tarnowski St., Prz. pol. II.; A. R. Ateneum IV.

31454. **Kalinka W.**, Chłapowski Jan Dezydery, zob. Nr. 28145 i 28146.

31455. **Kołaczkowski Klemens**, Wspomnienia generała, ks. I. 1793—1813 (Bibl. nowa uniwersalna), Krak. 1898; ks. II. od r. 1812 do 1820, Krak. 1899; ks. III., Krak. 1899.

R.: Rembowski A., Aten. 1900 III. i Tyg. il. 1900 Nr. 32 i n; M., Prz. powsz. 1899 IV., 1900 I.

31456. **Krasiński Józef hr.**, zob. Nr. 9923; Z pamiętników (ustęp z r. 1829), Prz. powsz. 1887 III. (por.: Hordyński Zdz., Kwart. hist. 1888).

31457. P. E. z K., Wspomnienia wygnauca Litwina 1806—1834, Pozn. 1891 (2 wyd.).

31458. Wspominania Josyfa Samczeska-wo 1800—1836 g., Kij. Star. 1893 IV. do 1894 III.

31459. Helleniusz Eug. (Iwanowski Eust. Ant.), Kilka rysów i pamiątek, Pozn. 1860; — Tenże, Wspomnienie narodowe, Paryż 1861; — Tenże, Rozmowy o polskiej koronie, Krak. 1873; — Tenże, Wspomnienia polskich czasów dawnych i późniejszych, Gaz. lw. 1893 Nr. 284—297; — Tenże, Listki wichrem do Krakowa z Ukrainy przyniesione, Krak. 1900.

31460. Wybranowski Al., zob. Nr. 9940; Ze starych wspomnień, Z teki chorego krak., Przew. nauk. lit. 1890 (por.: Z. H., Kwart. hist. 1891); Tenże, Dawne dzieje, wspomnienia z lat ubiegłych (por.: M. M., Prz. pol. 1894 I.); Tenże, Ongi w dworach i dworach szlacheckich, Krak. 1898.

31461. Karwicz J. D., Szkice obyczajowe i historyczne, Warsz. 1882; Tenże, Ze starego autoramentu, Warsz. 1898, 1899 (por.: Turn., Prawda 1899 Nr. 41).

31 62. Turkul J., Gawędy familijne, Krak. 1897 (por. rec.: Marek J., Kwart. hist. 1898).

OPRACOWANIA.

I. Geografia i Etnografia.

1. Geografia.

9947—10048.

31463. **Bibliotheca geographica**, v. Baschin O., hrsg. v. d. Ges. f. Erdkunde in Berlin, t. I. (1895) za lata 1891/2, II. (1896) za r. 1893 i t. d. — (Geographisches Jahrbuch przy Ztschr., zob. Nr. 9952 od r. 1866); — Petermanns Mittheilungen, 1894—1900, zob. Nr. 9951; — Kirchoff A. und Hassert K., Bericht über neuere Litteratur d. deutschen Landeskunde, t. I. (1896—1899); — Richter P. E., Bibliotheca geographica Germaniae, Leipzig od r. 1896.

Nr. 9951—9961: *ciągi dalsze do r. 1900.*

31464. **Wisotzki E.**, Zeitströmungen in der Geographie, Leipz. 1897.

31465. **Hettner A.**, Neue Äusserung über Wesen und Aufgabe der Geographie, Geogr. Ztschr. 1900 VI.

31466. **Ratzel F.**, Anthropogeographie, I. Grundzüge der Anwendung der Erdkunde auf die Geschichte, 1. ed. 1882, 2. ed. Stuttgart 1899; — Tenze, Politische Geographie, München u. Leipz. 1897.

31467. **Kerp H.**, Methodisches Handbuch einer begründend-vergleichenden Erdkunde, Bozen a. Rh. 1896 I.

31468. **Kretschmer C.**, Die physische Erdkunde im Mittelalter, Geogr. Abh. v. Penck 1899 IV., zob. Nr. 9955.

31469. **Kneisel B.**, Leitfaden der hist. Geographie 1874—1879 t. 3.

31470. **Freeman E. A.**, Historical Geography of Europe, 2. wyd. London 1831 t. 2.

31471. **Chevalier U.**, Topo-bibliographie, zob. Nr. 30219.

31472. **Steinhausen G.**, Zur mittelalterlichen Geographie und Ethnographie, Das Ausland 1892 LXV.

31473. **Ritter's Geogr. stat. Lexicon**, zob. Nr. 9979; 8. wyd. Penzler J. 1894, mit Nachtrag 1898.

31474. **Vivien de Saint-Martin M. et Rousselet L.**, Nouveau Dictionnaire de géographie universelle, Paris 1877—1900 t. 8 (popr. Nr. 9981); — Garollo G., Dizionario geografico universale, 4. wyd. Milano 1898.

31475. **Egli J. J.**, Nomina geographica (42.000 nazw), Leipz. 1892—1893.

31476. **Balbi Adr.**, Allg. Erdbeschreibung, 8. wyd. v. Heiderich Fr., Wien 1893 I., zob. Nr. 9987.

31477. (**Guthe H.**) **Wagner H.**, Allg. Erdkunde, zob. Nr. 9995; 6. wyd. Hannover u. Leipz. 1897—1900 I. (por.: Hahn F., Petermanns G. M. 1900).

31478. **Reclus E.**, Nouvelle géographie universelle, Paris 1876—1894 I.—XIX., zob. Nr. 9996.

31479. **Hahn, Hochstetter, Pokarny**, Allg. Erdkunde, zob. Nr. 9999; 5. wyd. 1896.

31480. **Kirchhoff Alf.**, Unser Wissen von der Erde, zob. Nr. 9999; Länderkunde von Europa, II. 2. Wien 1893.

31481. **Rosier N.**, Géographie générale illustrée, Lausanne 1892 I., 1893 II.; — **Niox G.**, Résumé de géographie, Paris 1893—1895 3 cz.; — **Lehmann P.**, Länder u. Völkerkunde (Hausschatz d. Wissensch. VII.), I. Europa, Neudamm 1898.

31482. **Schweiger-Lerchenfeld Am.**, Geografia powszechna, przeł. Jurkiewicz K., Warsz. 1893 t. 2.

31483. **Benoni K. i Tatomir L.**, Krótki rys geografii do użytku szkolnego, 6. wyd. Lwów 1894.

31484. Sievers W., Europa, eine allgem. Landeskunde, Leipz. u. Wien 1894.
31485. Ule W., Grundriss der allg. Erdkunde, Leipz. 1900.
31486. Hoffmann W., Encyklopaedie der Erd-, Völker- u. Staatenkunde, 1864 i n.
31487. Metzger E., Geographisches Weltlexicon, 1887 i n.
31488. Supan A., Grundzüge der physichen Erdkunde, zob. Nr. 10013; 2. wyd. Leipz. 1896.
31489. Penck A., Morphologie der Erdoberfläche, Stuttg. 1894 t. 2 (Bibl. geogr. Handbücher v. Ratzel F.).
31490. Davis W. M., Physical Geography, Boston 1893
31491. Kayser E., Lehrbuch der Geologie, Stuttg. 1893 I. (II. 1891); — Meunier St., La géologie comparée (Bibl. scient. int.), Paris 1895; — Muschelkow J. W., Physikalische Geologie, Petersb. 1899.
31492. Geikie Archibald, Geografia fizyczna, wyd. nowe, z 4. wyd. uzup i popr. Józef Morozewicz, Warsz. 1895; Nałkowska A., Początkowe wiadomości o ziemi, Geografia objaśniona 90 rysunkami, Warsz. 1895.
31493. Hann J., Handbuch der Klimatologie, zob. Nr. 10021; 2. wyd. t. 3. Stuttg. 1897 (Bibl. geogr. Handbücher v. F. Ratzel).
31494. Bebbber W., Katechismus der Meteorologie (Webers Kat.), Leipz. 1893; — Waldow F., Modern Meteorology, London 1893; — Davis W. M., Elementary Meteorology, Boston 1894.
31495. Servus H., Neue Grundlagen der Meteorologie, Berlin 1897 I.
31496. Hehn V., Kulturpflanzen u. Haustiere in ihrem Übergang aus Asien nach Griechenland u. Italien sowie in das übrige Europa, Historisch-linguistische Studien, Berlin 1870, 5. wyd. 1887; — Köhler, Die Pflanzenwelt u. das Klima Europas seit d. gesch. Zeit, Berlin 1892 I.; — Scharff R. F., The history of the European Fauna, London 1899; — Engler A., Die Entwicklung der Pflanzengeographie seit 100 Jahren, hrsg. v. d. Ges. f. Erdkunde, Berlin 1899.
31497. Dubois M. et Kergomard J. G., Précis de géographie économique, Paris 1897.
31498. Wolkenhauer W., Leitfaden zur Gesch. d. Kartographie, Deutsche geogr. Blätter 1893 XV., Odb. rozszerzona Breslau 1895; — Gelcich E. i Santer F., Kartenkunde, Stuttg. 1894; — Tenże, Cartografia, Milano 1894.
31499. Miller K., Mappae mundi, die ältesten Weltkarten, 1895—1898, 6 zeszytów; — Remarkable maps of the XV., XVI. and XVII. centuries, Amsterdam 1894 i n. (reprodukcje); — Ortroy F. van, L'école cartographique belge au XVI. siècle, Löwen 1897.
31500. Hartlebens Universal Handatlas, Wien 1892; — Vidal-Lablache, Atlas général, Paris 1894.
- Atlasy Nr. 10033—10035 w nowych wydaniach.*
31501. Berghaus H., Physikalischer Atlas, zob. Nr. 10041; nowe wyd. Gotha 1892.
31502. Carte géologique de l'Europe, Berlin od r. 1893.
31503. Bartholomew's Physical Atlas, t. IV. Atlas of Meteorology, Lond. 1899.
31504. Kiepert H., Atlas antiquus, 11. wyd. 1892 p. t. Formae orbis antiqui wychodzi od 1894 r. w Berlinie; — Tenże i Wolff C., Historischer Schulatlas zur alten, mittleren und neuesten Gesch., 7. wyd. 1896.
31505. Spruner K. v., zob. Nr. 10044; nowe wyd. v. Sieglin W. od r. 1893 (Spruner-Menckes Th. nie: Menckes).
- Nr. 10046: Freeman (nie: Treemann).*
31506. Schrader F., Atlas de géographie historique, Paris 1896.
31507. Gustawicz Br., Europa w drugiej połowie XVI. wieku, Krak. 1895, fol. król., 1 : 2,500.000, 4 karty chromolitogr.
- R : S. A., Czas 1895 Nr. 24.
- 10049—10999.**
31508. Romer Eug., Spis prac odnoszących się do fizyografii ziem polskich, Kosmos, Lwów 1897, 1898, 1900 (1901), Odb. Lwów 1898 (za lata 1891—1895), 1899 (za r. 1896), 1900 (za r. 1897) [1901 (za r. 1898), 1902 (za r. 1899 i 1900)].
31509. Chłapowski Fr., Spis i streszczenie prac dotyczących fizyografii W. Ks. Poznańskiego, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1892 XIX.
31510. Partsch J., zob. Nr. 10054; dalsze zeszyty: Breslau 1895, 1896, 1897, 1898; —
31511. Janiszewski T., Bibliografia zaka-piańska, Prz. zakup. 1899 Nr. 18—22, 1900 Nr. 1—10.
31512. Kaindl R. Fr., Bericht über die Arbeiten zur Landeskunde der Bukowina, Czernowitz 1895 I.—V., 1896—1899 VI.—VIII
- Nr. 10062, 10066, 10068: cięgi dalsze do r. 1900.*
31513. Bujak Fr., Geografia na uniwersytecie Jagiellońskim do połowy XVI. w., Krak. 1900 (por.: Nałkowski W., Prz. tyg. 1900 Nr. 24).

31514. **Słownik geograficzny**, *zob.* Nr. 10071; t. XV. (dopełnienia A, B), Warsz. 1900.

31515. **Podróże w Polsce**, *zob.* Nr. 10085; uzupełnienia:

XI.—XII.: Eldad Danid, *zob.* Nr. 30347;

965: Al Bekri, *zob.* Nr. 30344;

1391: Derby Henryk, *zob.* Nr. 30353;

1399: Boucicauf, *zob.* Nr. 30554;

1413—1421: Guilbert de Lannoy, *zob.* Nr. 30552;

1474: Contarini, *zob.* Nr. 30600;

1483: Niclas v. Popplau, *zob.* Nr. 25576;

1517: Herberstein Sig., *zob.* Nr. 30658;

1553: Chancellor, *zob.* Nr. 30699;

1561: Szlązaka podróż, *zob.* Nr. 30714;

1565: Giovannini, *zob.* Nr. 23374;

1574: Graziani, *zob.* Nr. 30875;

1589—1590: Wunderer J. D., *zob.* Nr. 30302;

1593: Morison, *zob.* Nr. 30307 i 30897;

1599: Chytraeus, *zob.* Nr. 30822;

1600: Schweinichen, *zob.* Nr. 30833;

1604: Hysrle z Chodów, *zob.* Nr. 30840;

1615: Goeterius, *zob.* Nr. 29390;

1647: Struys J. J., *zob.* Nr. 31052;

1655: Gordon J., *zob.* Nr. 31032;

1660: Payen, *zob.* Nr. 31024;

1671: Ulryk Werdum, *zob.* Nr. 31048;

1683: Regnard, *zob.* Nr. 31079;

1684: Costin, *zob.* Nr. 31116;

1687: Avril, *zob.* Nr. 31106;

1699: Tołstoj, *zob.* Nr. 31134;

1721: Bruce, *zob.* Nr. 31287;

1735: Bardeli, *zob.* Nr. 31193;

1767: Beniowski M. A., *zob.* Nr. 31301;

1777: Meyer A., *zob.* Nr. 31274;

1782: Swinton, *zob.* Nr. 31287;

1784: Coxé W., *zob.* Nr. 31292;

1787—1841: Cudzoziemcy w Galicyi, *zob.* Nr. 31307;

1796: Schlegel, Meermann *zob.* Nr. 31384;

1800: Baczko, *zob.* Nr. 31517;

1802: Feller Fr., *zob.* Nr. 31359;

1803: S-w-r-w A., *zob.* Nr. 31400;

1805: Bauer Fr., *zob.* Nr. 31400;

— Bathyani, *zob.* Nr. 31400;

1807: Mehée de la Touche, *zob.* Nr. 31405;

1809: Bredetzky, *zob.* Nr. 10609;

— Campenhausen, *zob.* Nr. 31410;

— Giżycki F. K., *zob.* Nr. 31410;

1812: Ducor H., *zob.* Nr. 31421;

— Leissning, *zob.* Nr. 31421;

1815: Boszniak, *zob.* Nr. 31438;

— Schlippenbach, *zob.* Nr. 31438.

Zob. Nr. 30221.

31516. Reichard H. A. O., Guide des voyageurs dans le Nord compr. le Danemark, la Suède, la Russie, la Pologne, Weimar 1818.

31517. **Baczko L. A.**, Reise von Posen durch das Königr. Polen und einen Theil von Russland, bis an das Meer v. Azow, nebst Bemerkungen über den Ankauf u. die Behandlung der Remonte, Leipz. 2. wyd. 1824 (por.: Podróż F. Baczko, Gaz. pol. 1829 str. 809).

31518. **Tarnowski St.**, Z wakacyj. *zob.* Nr. 10143; 2. wyd. Krak. 1894, t. I.: Kijów, Moskwa, Wilno; t. II.: Prusy królewskie.

R: Szarlowski A., Kwart. hist. 1896.

31519. **Bełza St.**, Na Szląsku polskim, Krak. 1891, 2. wyd. 1894.

R: Prz. polski 1893 I.

31520. **Karwicki Dunin J.**, Wędrówka od źródeł do ujścia Horynia, Krak. 1891.

31521. **Keller F. C.**, Wycieczka na błota pińskie, Łowicz 1891; Tenże, Z białowieskiej puszczy. tamże; Wrażenia z wycieczki (Łwów, Pokucie, Czerniowce), Węrowiec 1891.

31522. **Gloger Z.**, Wycieczka po Wiśle, Wisła 1892; — Tenże, W dolinie Biebrzy, tamże.

31523. **Lehoczky T.**, Eine Reise in Ober-Ungarn und d. Hohen Tatra im J. 1892, Jahrb. d. Ung. Karpathen Ver. 1892; Mettler Wolf, Ausflug in die Hohe Tatra, Schweizer Alpenzeitung 1893 Nr. 1—7; Roxer W., Fünf Tage in der Hohen Tatra, Jahrb. Ung. Karpathen-Ver. 1893.

31524. **Łopaczyński K.**, Z powiatu trockiego do Szczawnicy, Pam. fizyogr. 1892.

31525. **Stadmüller K.**, Szkice z podróży naukowej nad Bałtykiem, Czasop. tow. techn. 1893, 1894; — Sprawozdanie z wycieczki do Poznania, Gniezna, Kruszwicy i Gdańska, tamże 1895.

31526. **Świerż L.**, Wycieczka do Morskiego Oka zimową porą, Pam. tow. tatr. 1892; Grzegorzewski J., Przez Zawrat do Morskiego Oka, tamże 1894; Morozewicz J., Z Tatr, Wszelchwiat 1894.

31527. **X.**, Przechadzki po Wołyniu, Przew. nauk. lit. 1891 (por.: Prz. powsz. 1893 III.; Nittmann, Muzeum 1893).

31528. **Konyskij O.**, Po Ukraini, Zorja 1894 Nr. 1—6.

31529. **Jankowski J.**, Listy z wędrówki po kraju (Ojców), Wędrowiec 1895; Karłowicz Miecz., Wycieczka na Króla Tatrzańskiego i na szczyt Mięgoszowiecki, tamże 1895; Szczepański L., Z wrażeń i uwag turysty w Tatrach, Prz. tyg. 1896.

31530. **Reymont Wł.**, Pielgrzymka do Jasnej góry, Warsz. 1895.

31531. Stepowicz A., *Iz Kołomyi w Kosow*, Kij. Star. 1896

31532. Zawadzki J., *Z nad Bałtyku*, Wędrowiec 1896, Odb. Warsz. 1896; Kraszewski B., *Z ziemi nowogrodzkiej*, Kraj 1897 Nr. 52; Smolski G., *Z notatnika podróżnego*, Ziemia kujawska, tamże 1896 Nr. 45, 1897 Nr. 2—13.

31533. Sohnrey H., *Eine Wanderfahrt durch die deutschen Ansiedlungsgebiete Posen u. Westpreussen*, Berlin 1897; — Hecht M., *Aus der deutschen Ostmark, Wanderungen und Studien*, Gumbinnen 1897.

31534. Gasztott V., *Impressions de voyage en Galicie*, Bull. polon. 1897, 1899; Dzierzek, *Wycieczka kolarza na Mazury polskie*, Warsz. 1898; Gawroński F., *Z wycieczek po kraju*, Słowo polskie, Lwów 1898 Nr. 147 i n.; Pieniążek J., *Lwów, Kamieniec podolski*, Lwów 1898 (4 str.); Mazur, *Mazowsze pruskie*, Reforma 1898, Odb. Krak. 1898; Badeni J., *Na polskich kresach*, Prz. powz. 1899, Odb. Krak. 1899; D. B., *Przez Zawrat po śniegu*, Prz. żakop. 1899 Nr. 10; H. H., *Wycieczka na Rysy w Beskidach wschodnich*, Pam. tow. tatr. 1899; Jerzy, *Wrażenia z Tatr*, Krak. 1900.

31535. Umiński Wład., *Od Warszawy do Ojcowa*, 2. wyd. Berlin 1899.

31536. Witanowski M., *Po bocznych drogach*, Wędrowiec 1898 Nr. 51 (Biesiekiery), 1899 Nr. 3 (Rytwiany), Nr. 4 (Gidle), Nr. 10 (Kielce), Nr. 14 (Bedzin), 1900 Nr. 1 (Prdów); — Tenże, *Z wycieczki na Podlasie*, Wisła 1899.

31537. Stodola K., *V centralnych Tatrach*, Sloven. Pohľady 1899; Kramsztyk Z., *Noc na Czerwonych wierściach*, Prz. żakop. 1899 Nr. 2.

31538. Cz. J., *Nad Niemnem*, Kraj 1900 Nr. 3 i n.

31539. Zawadzki J., *Sprawozdanie z wycieczki po kraju* (Czarnecka góra, Suchedniów, Zagnańsk, Tumlin, Słońsk, Góry ś-to Krzyżkie, Wierzbnik, Kazimierz, Ojców i jego okolice), Warsz. 1900.

31540. Janowski Al., *Wycieczki po kraju*, I. Kielce, Chęcin, Karczówka, Ś-ty Krzyż, Bodzentyn, Wąchock, Ilża, Radom, II. Opatów, Ujazd, Klimontów, Ossolin, Sandomierz, Warsz. 1900.

31541. Kozłak Wł., *Powisłe Warszawy*, Wędrowiec 1900 Nr. 26; Tetzner E., *Pobrzeże Liwca*, Liw. i Węgrów, Wisła 1900; Strzelbiński D., *Warszawa-Płock*, Wędrowiec 1900 Nr. 25 i n.

31542. Smolski G., *Z wycieczki na Mazowsze pruskie*, Wisła 1900.

31543. Nałkowski W., *Dziennik podróży w góry kielecko-sandomierskie*, Głos 1900 Nr. 1 i n.

Inne, zob. Nr. 23031—23117.

O geografii Herodota, zob. Nr. 30302; *Strabona*, zob. Nr. 30306; *Ptolomeusza*, zob. Nr. 30312.

31544. *Opisy Polski*, zob. Nr. 10153; *uzupełnienie pisu chronologicznego*:

w. V. przed Chr.: Herodot, zob. Nr. 30302;

w. I. przed Chr.: Strabo, zob. Nr. 30306;

w. I. po Chr.: Plinius, zob. Nr. 30307;
— Tacitus, zob. Nr. 30309;

II.: Ptolomaeus, zob. Nr. 30312;

VI.: Jordanis, zob. Nr. 30315;

— (Procopius), zob. Nr. 30319;

IX.: Geograf hawarski, zob. Nr. 30333;

— Alfred W., zob. Nr. 30335;

X.: Const. Porph., zob. Nr. 30337;

XI.: Thietmarus, zob. Nr. 30369;

— Adam Bremensis, zob. Nr. 30382;

XII.: Nestor, zob. Nr. 30390;

— (Gallus), zob. Nr. 30398;

— Helmold, zob. Nr. 30414;

XIII.: Saxo Gram., zob. Nr. 30428;

— Arnold, zob. Nr. 30430;

— Kadłubek, zob. Nr. 30432;

— Lettus H., zob. Nr. 30438;

— Wołyn. Hał. Litop., zob. Nr. 30494;

XIV.: Dusburg, zob. Nr. 30503;

— Brevis descriptio, zob. Nr. 30540;

XV.: Aeneas Sylvius, zob. Nr. 30589;

— Długosz, zob. Nr. 30609;

— Schedel, zob. Nr. 30623;

— Callimachus, zob. Nr. 30624;

XVI.: Mela usunąć;

1517: Miechowita, zob. Nr. 30650;

1529: Glareanus, zob. Nr. 30663;

1536: Cella, zob. Nr. 30669;

1537: Kwiatkowski, zob. Nr. 30673;

1557: Kromer, zob. Nr. 30702;

1562: Castaldi usunąć;

1570: Zellius, zob. Nr. 30703;

1574: Graziani, zob. Nr. 29587;

— Memoryał, zob. Nr. 29586;

1576: Annania usunąć;

— Rheticus, zob. Nr. 30747;

1580: Descriptio duc. Ploc., zob. Nr. 30764;

1592: Boter J. B., zob. Nr. 30870;

1603: Bruecks G., zob. Nr. 30880;

1618: Braunius (l. ed. 1597), zob. Nr. 30900;

1625: Barclay, zob. Nr. 30925;

1666: Troester J., zob. Nr. 31036;

1670: Marescotti, zob. Nr. 4042;

(1681): Conringius, zob. Nr. 31071;

1701: Blomberg K. J., zob. Nr. 31145;

1702: Hartnack, zob. Nr. 31145;

1706: Kurze Beschreib., zob. Nr. 31149;

— Drews J., zob. Nr. 31179;

1730: Puzyna St., zob. Nr. 31200;

1745: Chmielowski B., zob. Nr. 31205;

— Rudimenta, zob. Nr. 31206;

1746: Szałtszewicz, zob. Nr. 31206;

- 1746: Temporowski usunąć;
 1748: Szaniawski, *zob.* Nr. 31206;
 — Hołowka, *zob.* Nr. 31217;
 1749: Cosmographia, *zob.* Nr. 31213;
 1755: Duńczewski S., *zob.* Nr. 31219;
 1756: Bock Fr., *zob.* Nr. 31222;
 1763: Bielski J. X., *zob.* Nr. 31229;
 — Łubieński Wł. A., *zob.* Nr. 31231;
 1767: Waga T., *zob.* Nr. 31252;
 1769: Büsching, *zob.* Nr. 31230;
 — Busser J. B., *zob.* Nr. 21246;
 1778: Dubois, *zob.* Nr. 31278;
 1783: Sammlung, *zob.* Nr. 31290;
 1786: Kuropatnicki, *zob.* Nr. 31298;
 1788: Geografia, *zob.* Nr. 31311;
 1791: Geografia, *zob.* Nr. 31320.
 1793: Lenglet de Fresnoy, *zob.* Nr. 31349;
 1794: Schnell K. P. M., „usunąć“;
 1795: Polen zur Zeit d. zwei Theilungen
 1793 u. 1795, *zob.* Nr. 31353;
 1803: Mellin L. A., usunąć;
 — Guthrie i Villers, usunąć;
 1807: Chodźko L., *zob.* Nr. 10179;
 1809: Bredetzky, *zob.* Nr. 18296;
 1810: Beck J. H., *zob.* Nr. 31418;
 1811: Odmiany, *zob.* Nr. 31418;
 1812: Die Gränzprovinzen, usunąć.
 31545. Müllenhoff K., Deutsche Alter-
 thumskunde, *zob.* Nr. 21238.

31546. Berger H., Gesch. der Erdkunde
 der Griechen, Leipz. 1893 t. 4.

31547. Niederle L., Starověké zprávy o ze-
 měpisu východní Evropy se zřetelem na země
 slovanské, *zob.* Nr. 23086.

Literaturę o Skytach por.: Krek, Einleitung in
 die slav. Literaturgesch. str. 98, *zob.* Nr. 19996.

Inne dzieła, *zob.* Nr. 23081–23117.

31548. Szaraniewicz I., Kritische Blicke
 in die Gesch. der Karpathenvölker im Alter-
 thume und im Mittelalter, Lemberg 1871.

31549. (Pfeilitzer-Frank), Ein Blick auf die
 ältesten Nachrichten von den jetzigen Ost-
 seeprovinzen, Moskau 1867, *zob.* Nr. 24166.

Al-Bekri, *zob.* Nr. 30344.

31550. Jakob G., Ein arabischer Bericht,
 erstattet aus den X. Jahrh., Berlin 1891.

Zob. Nr. 6115–6124.

Nr. 10161 usunąć.

31551. Kętrzyński W., Granice Polski
 w X. w., *zob.* Nr. 24948.

31552. Liubawskij M. K., Obłastnoje die-
 ŗenje i miestnoje uprawlenije litewsko-ru-
 skawo gosudarstwa, *zob.* Nr. 16242.

31553. Koczubinskij Ant., Das vom littau-
 schen Volk in vorgeschichtlicher Zeit be-
 wohnte Territorium, Archiv f. Anthropol. 1897
 I., II.

Zob. Nr. 24702 i n.

31554. Hantsch V., Deutsche Reisende d.
 XVI. Jahrh., Leipz. 1895.

31555. Pawiński A. i Jabłonowski A., Pol-
 ska XVI. w., *zob.* Nr. 2430 i 29412.

31556. Malte-Brun, *zob.* Nr. 10168; —
 Lettre écrite en 1808 par un Polonais à Malte-
 Brun, *zob.* Nr. 28176.

31557. Moltke H., *zob.* Nr. 10175 (por.:
 Gaz. lw. 1894 Nr. 200, 201; Kraj 1884 Nr.
 36, 37).

31558. Chociszewski J., Malowniczy opis
 Polski, czyli geografia ojczystego kraju, *zob.*
 Nr. 10192; 2. wyd. nakł. Kozłowskiego K.,
 Poznań 1894 (por.: J., Uwagi nad dziełami
 tyczącymi się historii i geografii polskiej
 wyd. K. Kozłowskiego, Dz. pozn. 1894 Nr. 163).

31559. Zarys dziejów Polski porozbioro-
 wej z dodaniem najważniejszych wiadomości
 z literatury i geografii polskiej, *zob.* Nr.
 27977.

31560. Gloger Z., Geografia historyczna
 dawnej Polski, z mapą Babireckiego J., Krak.
 1900.

31561. Chrząszczewska Jadw. i Warnkówna Jadw.,
 Z biegiem Wisły (opis topograficzny Polski); Warsz.,
 Krak. 1900.

Geografia Polski w zarysach hist., *zob.*
 Nr. 23328–23467.

Wielkopolska, *zob.* Nr. 23704–23746;
 Mazowsze, *zob.* Nr. 23758–23783.

31562. Die Wanderung in Grosspolen u. Masowien,
 historische Erzählung, Leipz. 1840.

31563. Wielkopolska i Wielkopolanie pod
 względem rozmiaru, podziału, zarządu i pło-
 dów, Wyd. dzieł lud., Mikułowo 1897.

31564. Pawlik St., Z naukowej wycieczki Dubiań-
 czyków do Wielkopolski, Rolnik 1895.

31565. Bogucki W., Powiat szczeciński-
 ski, Dod. do Prz. tyt. 1892.

Zob. Nr. 10727.

31566. Obrazki historyczne Wielkopolskie,
 W. ks. Poznańskie, Bibl. lud. ser. II. t. 2,
 Poznań 1868; — Kozłowski K., Przewodnik
 po Poznaniu i okolicy, Poznań 1893.

31567. Loehrke Th., Die Provinz Posen, Heimatkunde, Hannover 1892 (por. rec.: Składny, Ztschr. d. Ges. f. Posen 1892); — Werner H., Die Prov. Posen, Breslau 1898 3 wyd.; — Lettau, Kleine Heimatskunde v. Deutschland Nr. 6, Posen, Leipz. 1898.
31568. Guenther E., Heimatkunde des Kreises Gostyn unter Benützung amtlichen Quellen bearbeitet, Lissa 1898; — Gruhn K., Heimatkunde des Kreises Kosten, Lissa 1898; — Schlabs P., Heimatkunde des Kreises Jarotschin, Lissa 1898; — Koschel G., Heimatkunde des Kreises Koschmin, Lissa 1899; — Fuchs Ed., Heimatkunde des Kreises Lissa, Lissa 1897; — Wentzel C. A., Heimatkunde des Kreises Pleschen, Lissa 1898; — Weiss H., Heimatkunde des Kreises Rawitsch, Lissa 1898; — Rudolph A., Heimatkunde des Kreises Samter, Lissa 1899; — Fremke H., Heimatkunde des Kreises Schmiegel, Lissa 1899.
31569. Beheim-Schwarzbach M., Der Netze-District (1772), *zob.* Nr. 17809.
31570. Woźniak K., Kraj w obrazach, Królestwo polskie, Warsz. 1897 i n.
31571. Przewodnik ilustr. po Warszawie i okolicy, Warsz. 1893; — Horodyński B., Ilustrowany Führer durch Warschau und seine Umgebung, Warsz. 1900.
31572. Koleżak Wł., Powiśle Warszawy, Wędrawiec 1900 Nr. 27.
31573. Opis księstwa Łowickiego, por.: Oczykowski R., Wiśła 1896 str. 158.
Małopolska, zob. Nr. 23747—23757.
31574. Gloger Z., Dawna ziemia Bielska i jej cząstkowa szlachta, Bibl. warsz. 1873 III., *zob.* Nr. 28521.
31575. Gozdawa M., Terytoryum dawnej ziemi Brzeskiej, Aten. 1899 III.
- Podlasie, zob. Nr. 10222.*
31576. Batuszkow, Pamiatniki russkoj stariny, wyp. VII i VIII.: Chołmskoja Ruś, Lublinskaja i Siedleckaja gubernia, Petersb. 1885.
31577. Synoradzki, Z przeszłości ziemi Lubelskiej Gaz. lubelska 1884 Nr. 49 i 50.
31578. Koskowski B., Powiat Biłgorajski, Dod. do Prz. tyg. 1895; — Siarczyński F., Opis powiatu radomskiego, *zob.* Nr. 10275 (por.: Bentkowski F., Bibl. warsz. 1846 IV.).
31579. Chądzyński J., Hist.-statyst. opisy miast starożytnych w ziemi Sandomierskiej, Warsz. 1855 t. 3, *zob.* Nr. 28727; — Buliński M., Monografia Sandomierza. Warsz. 1879, *zob.* Nr. 17255.
31580. Koskowski B., Powiat Hrubieszowski, Dod. do Prz. tyg. 1891, 1892.
31581. Koskowski B., Powiat Zamojski. Dod. do Prz. tyg. 1894.
- Szląsk, zob. Nr. 23784—23879.*
31582. Henelius ab Hennenfeld N., Silesiographia, Vratisl., Lips. 1704 DS., *zob.* Nr. 30240.
31583. **Partsch Jos.**, Schlesien, eine Landeskunde für das deutsche Volk auf wissenschaftlicher Grundlage bearbeitet, Theil I.: Das ganze Land, Breslau 1895; — Tenze. Landeskunde der Provinz Schlesien, 2. wyd. Breslau 1893, 3. wyd. 1896, 4. wyd. 1900.
R.: Matzura, Ztschr. d. Ver. f. d. Gesch. Mähr. u. Schles. 1897; Rachfahl F., Sybels Hist. Ztschr. 1899 LXXII
31584. Waněk F., Vaterlandskunde von Mähren und Schlesien, Olmütz 1895; — Sommer F., Schlesien, Breslau 1896.
31585. Adamy H., Geogr. v. Schlesien, 29. wyd. Breslau 1897, *zob.* Nr. 10287; — Lettau H., Kleine Heimatskunde v. Deutschland, 7. Schlesien, Leipz. 18'8.
31586. Burmann K., Filder aus dem Gebirge u. Berglande Schlesien u. d. Ebenen in Posen von der Oder bis zur Weichsel, Leipz. 1895; — Kwieciński M., Görlitzer Wanderbuch im Gebiet d. Oberlausitz, Nordböhmens und des niederschlesischen Berglandes in der Umgegend v. Goerlitz, 2. wyd. Görlitz 1899.
31587. **Mähren u. Schlesien** w dziele: Die österr.-ungar. Monarchie in Wort und Bild, Wien 1897.
31588. Rieger F., Heimatskunde v. Beuthen, Gross-Strehlitz 1896; — Ruecker J., Heimatskunde: Brieg, 3. wyd. Leobschütz 1895; Kreuzberg, 2. wyd. 1895; Leobschütz, 3. wyd. 1895; Pless, 2. wyd. 1895; Kattowitz, 4. wyd. 1895; Gleiwitz, 5. wyd. 1896; Tenze i Wilpert O., Heimatskunde d. Kreises Neumarkt, 2. wyd. Gross-Strehlitz 1898; Oppeln, 2. wyd. 1898; Breslau, 2. wyd. 1899; Pless, 3. wyd. 1898; Öls, 2. wyd. 1898.
31589. Kegel H., Von der Drei Kaiser-Ecke in Oberschlesien, Kattowitz 1895.
31590. Olechowski J. X., Wiadomości o Księstwie Siewierskiem, 1786.
31591. **Koneczny F.**, Dzieje Śląska, Bytom 1897 (opis geogr.).
31592. Rawita Fr., Śląsk austriacki, Przełom, Wiedeń 1896.
- Spisz, zob. Nr. 28478.*
- Ruś czerwona, zob. Nr. 24258—24384.*
31593. Wachnianin A., Katechyzys, istoria i zemłepys, Prawda, Lwów 1869 III.

31594. Hołowackij J. T., Karpatskaja Ruś, Słow. Sborn., Petersb. 1875 I., 1877 II.

31595. Płoszczańskij W. M., Pro powodu izdania: „Prykarpatskaja Ruś“, Słowo, Lwów 1884 Nr. 74; Sandeckaja Ruś, Prikarpatek. Ruś, dod. do Słowa, Lwów 1885 Nr. 3; Fencyk E., Maramorożskaja Ruś, Słowo, Lwów 1887 Nr. 52.

31596. Szaraniewicz I., Geogr.-istor. statii, zob. Nr. 10306; — Tenże, Isliadowanie na poli oteczestwennoj heografii i istorii, Lwów 1869.

31597. Łewickij J. E., Prikarpatskaja Ruś, 1899 (por.: Rk., Slov. Prehl. 1899).

31598. Rudnicki St., Ruski zemli polskoj korony pry kinci XV. w., Zap. Tow. Szewcz. 1899; — Hruszewskij M., Opisy koroliw-szczyn w ruskich zemlach XVI. w., zob. Nr. 28720; — Jahłonowski Al., Lustracye kró-lewsczych, zob. Nr. 24403; Inne, zob. Nr. 16648.

Galicya, zob. Nr. 24309 i n.

31599. Oesterreichisch-ungarische Mo-narchie in Wort u. Bild, Wien 1893 t. XIX.: Galizien; — Umlauf Fr., Oest.-ung. Monar-chie, zob. Nr. 10316; wyd. nowe: Wien, Pest, Leipz. 1897; — Kührtreiber A., Geogr. Skiz-zen, Oest.-Ung., Wien 1900 z. 1.

31600. Rousset L., Etats du Danube et de Balcan, 2. partie, Paris 1893 t. 2 (Galicya); Guides J., Etats de Danube et des Balcan, Paris 1893—1894 (Galicya).

31601. Limanowski B., Galicya, zob. Nr. 10344.

R: Nalkowski, Wisła 1892; Sz. G., Kij Starina 1894 IV.

31602. Wasilewskij L., Sowriemiennaja Galicia, Petersb. 1900.

R: St. Pietierburskija wiadom. 1900 Nr. 126; Muckl. J., Głos 19 0 Nr. 19.

31603. Bandrowski Jul., Dwie księgi Ga-licyi, Aten. 1900 II.

31604. Dunikowski E., Ze Lwowa do Beskidu, prze-wodnik naukowy, Lwów 1892.

31605. Przewodnik ilustrowany po c. k. austriackich kolejach państwowych, Wiedeń z. 29. (Smółski G.) 1894, z. 31. (Obogi O.) 1894; Toż po niem.: Illustrierter Füh-rer auf den k. k. österr. Staatsbahnen, Wien 1894.

31606. Peplowski St., Galiciana, zob. Nr. 31277; — Tenże, Cudzoziemcy w Galicyi (1787—1841), zob. Nr. 31307.

31607. Czubek J., Z przeszłości Podhala, Przew. za-kop. 1900 Nr. 43.

31608. Polaczek St., Powiat chrzan-o-wski w W. ks. krak., Krak. 1898.

31609. Falkiewicz K., Monografia powiatu gródeckiego, Gródek 1896.

R: Łomnicki M., Kosmos 1896; Romer E., Kwart. hist. 1898; S. Hl., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI.

31610. Mikołajewycz Jak., Opis geogr.-stat. powitu Kamioneckoho, Lwów 1894.

R: Korduba, Zap. Tow. Szewcz. IX.

31611. Sarna Wł. ks., Opis powiatu kro-śnieńskiego, Przemyśl 1898.

R: Gozycki K., Lud 1899; Łuszczkiewicz Wł., Prz. pol. 1899 II; Pazdro, Kwart. hist. 1899.

31612. Mroczek Fr. ks., Śniatyńszczy-zna, przyczynek do etnografii krajowej, Przew. nauk. lit. 1897.

31613. Sokalski Br., Powiat Sokalski, Lwów 1899.

R: p., Tydzień 1899 Nr. 31.

31614. Grynbergowa Z. Strzelelska, Sta-romiejskie, ziemia i ludność, Lwów 1899.

R: Przegląd, Lwów 1899 Nr. 243; Zdziarski St., Lud 1900.

Zob. Nr. 28725.

31615. Satke Wł., Powiat Tarnopolski, Roczn. kółka tarnop. 1895.

R: Kalina, Lud 1896; Mikołajewycz J., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.

31616. Biliński P., Tarnopol i jeho okolicy, istor. naczek, Roczn. kółka hist. w Tarnopolu 1894 (por.: U. K., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XX).

31617. Bayger J. Al., Powiat tremho-welski, Lwów 1890.

R: Zdziarski St., Lud 1930.

31618. Marczewski Bol., Powiat wado-wicki pod względem geogr., statyst. i hist., Krak. 1899.

R: Heck W., Kwart. hist. 1900.

Wołoskie kraje i Bukowina, zob. Nr. 24764—24798.

31619. Jabłonowski Al., Wołoszczyzna, Mołdawia i Multany, Pam. II. zjazdu hist. polskich, Lwów 1890.

31620. Kaindl Fr., Zur Landeskunde der Bukowina, zob. Nr. 10352; Toż w latach następnych (do r. 1898), por.: Kwart. hist. 1896.

31621. Jahrbuch des Bukowiner Landes-museums, 1894—1899 I.—V. (por.: Kaindl, Mitth. aus d. hist. Litter. 1899).

31622. Worobkiewicz E., Die geogr.-stat. Verhältnisse d. Bukowina, Lemberg 1893 (por.: Kaindl R. F., Österr. Litteraturblatt 1895 Nr. 4); — Kaindl R. Fr., Kurze Lan-deskunde der Bukowina, Czernowitz 1895 (por.: Kwart. hist. 1896); — Polek J., Topogr. Beschreibung der Bukowina, Czernowitz 1897 (por.: Kaindl R., Deutsche Litteraturztg. 1899 Nr. 15); — Mieg Fr., Topogr. Beschrei-bung der Bukowina, Jahrb. d. Bukow. Lan-desmus. 1897, Odb. Czernowitz 1897; — Ko-zak C. u. Fischer Ed., Heimatskunde der Bukowina, Czernowitz 1900.

31623. Werenka D., Topographie der Bu-kowina zur Zeit ihrer Erwerbung durch Oesterreich 1774—1785, Czernowitz 1895.

Kraje ruskie, zob. Nr. 24258—24308, 24396—24411.

31624. **Tutkowskij T.**, Jugo-zapadny kraj, Kiew 1895, *zob. Nr. 24270.*

31625. **Filewicz J.**, Istoria drownej Rusi, I. Teritoria i nasefenie, Warsz. 1896 (por.: Kij. Star. 1896); — Tenże, Oczerk Karpackoj teritorii i nasefenia (Kijów, Chełm, Pilica), Żurn. min. nar. prosw. 1895.

31626. **Szemiakin W. J.**, Oczerki Małorossii, Petersb. 1896.

31627. **Tołmaczew J. N.**, Jugo-zapadn. kraj *zob. Nr. 24465 i 31642.*

31628. **Semenow P. P.**, Żiwnopisnaja Rossija, V. Małorossija i Noworossija, cz. I. Małorossija, Podolie, Wołyń, Petersb. 1897; cz. II. Bessarabia i Noworossijskij kraj, Petersb. 1898.

31629. **R.**, Wołyń i Podole w drugiej połowie XVI w., Przew. nauk. lit. 1891, *zob. Nr. 10357.*

31630. **Sinickij L. D.**, Małorossija po razskazam puteszestwiennawo konca proszławo i naczła niniejsz. stoletija, Kij. Star. 1892 IV. (por.: tamże 1893).

31631. **Opisanije istor. Podolia**, Petersb. 1893.

31632. **Hruszewskij M.**, Barskie starostwo, *zob. Nr. 17272 i 28333*; — Tenże, Opisanije horodow Podola 1494 r., *zob. Nr. 22042*; — Tenże, Južno-russkije zamki w poł. XVI w., *zob. tamże.*

31633. **Rolle M.**, Okręg Row ski, starostwo Barskie, przyczynek do geografii historycznej Podola, Przew. nauk. lit. 1895.

R.: A. R., Bibl. warsz. 1896.

31634. **Prochaska A.**, Podole lennem korony 1352—1430, *zob. Nr. 25435.*

31635. **K. M.**, Putiewii oczerki Podola, Kij. Star. 1884.

Trudy komiteta dla ist. stat. podolskaj jeparchii, *zob. Nr. 14475.*

Zob. Nr. 5856.

Krause, zob. Nr. 10387 (należy do Podola).

Wołyń, zob. Nr. 24412 24443.

31636. **Teodorowicz N. J.**, Wołyń, Pocza-jów do r. 1899 t. 4.

31637. **Korobka N. J.**, Wostoczna ja Wołyń, Żywaja Star. 1895.

31638. **Karwicki J. D.**, Miejscowości nad Ikwa, *zob. Nr. 24442.*

31639. **Werytus A.**, Szmat Wołynia, Wędrowiec 1895 Nr. 35.

31640. **Iwanow P. A.**, Ist. sudby Wołyńskiej zemli do konca XIV w., Odessa 1895 (por.: Kij. Star. 1896).

31641. **Zapolskij-Downar, Berestejskoje starostwo w XVI w.**, Izw. uni., Kijew 1898.

Chelmska Ruś, zob. Nr. 24385—24391.

31642. **Tołmaczew**, Jugo-zapadny kraj, t. I.: Wostocznoje Polesie, Kijów 1897.

31643. **Boretti A. E.**, Album pamiątkowych widoków nowogrodzkiego i śluckiego powiatu, Lwów 1894 (por.: Muzeum 1895).

Ukraina, zob. Nr. 24444—24468.

31644. **Jabłonowski Al.**, Ziemie ruskie Kijów-Bracław, *zob. Nr. 28960.*

31645. **Nowodworski W.**, Ukraina XVI w. w świetle badań Al. Jabłonowskiego, Aten. 1897.

Nr. 10389: Fundulej (nie: Funduleem); Nr. 10390 i 10391: ta sama rzecz (Kijew 1851 i 1853 t. 2).

31646. **Łazarewskij Al.**, Opisanije staroj Małorossii, *zob. Nr. 10399*; Kijów 1888 do 1893 t. 2.

31647. **Russow A. A.**, Opisanije Czernigowskoj gubernii, Czernigów 1898 t. I.

31648. **Laskoronskij W.**, Istoria Perejasławskoj zemli do poł. XIII. stol., Kijew 1897.

31649. **Woejkow A.**, Pasternackij, Sergiejew M., Czernomorskie pobereże, Petersb. 1899; — Łatyszew M., Po drownej geografii Czarnawo moria, Żurn. min. nar. prosw. 1899.

31650. **Kijewskaja Starina, zob. Nr. 10400**; od r. 1832 (nie: 1881) do 1900 (artykuły rozpisano).

Litwa, zob. Nr. 24629—24701.

31651. **Keussler Fr.**, Zur Geographie Alt-Livlands, Mitth. Livl. XVI; — Koczubinskij A., Teritorija do istor. Litwy, Żurn. min. nar. prosw. CCCIX.

Liubawskij M. K., zob. Nr. 31552.

31652. **Stukalicz W. K.**, Biełorossija i Litwa, oczerki iz ist. gorodow, Witebsk 1893 (contra Batiuszkwow, *zob. Nr. 10427*).

R.: Korduba M., Kwart. hist. 1896.

31653. **Lithuanie, geogr., etnogr. etc.**, Bull. polon., Paris 1896.

Revizya puszczy, zob. Nr. 29646.

31654. **Gozdawa M.**, Terytoryum księstwa pińsko-turowskiego, Aten. 1898; — Tenże, Terytoryum i losy księstwa mści-sławskiego, Kraj 1897 Nr. 273 i n.

31655. Onoszko G. J., *Kratkij fiziko-geogr. ocerzk Grodnienskoj gub.*, Grodno 1893.

31656. *Gubernija kowienskaja za wriemja 1843—1893 g.*, Kowno 1893.

31657. Pogodin A. L., *Przyłożenie o pojezdki w Kowieńskiej gub.*, Żywaja Star. 1894.

31658. Gukowski K., *Kowienski ujezd*, Kowno 1892 (por.: P-ska A., *Kwart. hist.* 1894); — Tenże, *Poniewieżskij ujezd*, Kowno 1897; — Tenże, *Telszewskij ujezd*, Kowno 1890; — Tenże, *Wilkomirskij ujezd*, Kowno 1890 (por.: Michnowiecki M., *Kwart. hist.* 1894).

Zob. Nr. 28852.

31659. Sapunow A., *Materyały po ist i geogr. Disnenskawo i Wilenskawo ujezdow*, Witebsk 1896, *zob. Nr. 28830*; — Tenże, *Dwina zapadnaja*, *zob. Nr. 10696*.

R: Nałkowski, *Wista* 1896 X.

31660. Romanow E., *Obszczaj ocerzk Witebskoj gubernii*, Witebsk 1898.

31661. Wasilew J., *Pskowska ja gubernia, ist. geogr. ocerk*, Psków 1897.

31662. Danilewicz W., *Ocerk ist. połockoj ziemi do konca XIV. w.*, Kiew 1896.

31663. Żylinskij, *Kratkije obozrzenije Polesia i jewo kanalizacii*, Petersb. 1892.

31664. Gebauer K. E., *Wegweiser durch Samland*, Königsb. 1892; — Hensel A., *Sammland*, *Wegweiser*, Königsb. 1894.

Nr. 10454: Jaczewicz, Tyg. petersb. 1839 (nie: 1893).

31665. Jankowski Cz., *Powiat oszmiański, materyały do dziejów ziemi i ludzi*, Krak. 1896—1898 części 3, *zob. Nr. 32246 (Etnografia)*.

Prusy, zob. Nr. 28923—29032.

31666. Lohmeyer K., *Preussen, Land und Volk, bis zur Ankunft des deutschen Ordens*, Preuss. Jahrb. XXX.

31667. Zellius H., *Prussiae descriptio*, 1570, 1580, *zob. Nr. 30733*.

31668. Lulies H., *Landeskunde von Ost- und Westpreussen*, Breslau 1896; — Lettau H., *Kleine Heimatskunden*, *zob. Nr. 31585 (1. Provinz Ostpreussen, 2. Provinz Westpreussen)*.

31669. Ambrassat A., *Heimatskunde der Prov. Westpreussen*, Danzig 1895, 2. wyd. 1899; — Tenże, *Heimatskunde der Prov. Ostpreussen*, Leipzig 1896, *zob. Nr. 23952*.

31670. *Abhandlungen zur Landeskunde Westpreussens*, Danzig 1893 zes. 5; — Braun F., *Beiträge zur Landeskunde des nordöstlichen Deutschlands*, Danzig 1898 zeszyt 1.

31671. Danielewski J., *Prusy zachodnie, Wędrowiec* 1898 Nr. 7 i n.

31672. Krause Alb., *Heimatskunde d. Kreises Fraustadt, Lissa* 1897.

31673. Höhnemann E., *Landeskunde der Neumark*, Progr., Landesberg a. d. W. 1897.

31674. Gerss M., *Beiträge zur Kunde von Masuren, im Namen des Vereins für Kunde Masurens hrsg.*, Jahrg. I., Loetzen 1895; — Hensel A., *Masuren, ein Wegweiser*, Königsb. 1892; — Zweck Alb., *Masuren*, Stuttgart. 1900.

31675. Zweck Alb., *Litauen*, Stuttgart. 1898 (por.: K. W., *Ztschr. d. Ver. f. Volkskunde* 1899); — Preuss Th., *Lithauen vor 300 Jahren*, Progr. Gimm., Tilsit 1899.

31676. Biernatzki E., Linke, Blasendorf, Ohlert, *Bilder aus den deutschen Küstendörfern der Ostsee*, Leipzig 1892—1895; — Wegener G., *Deutsche Ostseeküste*, Bielefeld-Leipzig 1900.

31677. Hecht M., *Küstenbilder von Memel bis zur Weichsel*, Wissenschaftl. Beil. d. Leipziger Ztg. 1895 Nr. 29 i 32.

Pomorze i Rugia, zob. Nr. 23880—23922.

31678. Wehrmann M., *Landeskunde der Prov. Pommern*, 2. wyd. Breslau 1893.

31679. Credner, Deecke, Cohen, Holtz u. Baier, *Landes- und Volkskunde von Vorpommern und Rügen*, Jahrb. d. geogr. Ges. zu Greifswald 1893—1900, Odb. Greifswald 1900.

31680. Ernst O., *Topographie des Landgerichts-Bezirks Danzig*, Danzig 1892.

31681. Raczynski W., *Przewodnik po Copotach, Gdańsku i okolicy*, Gdańsk 1892; Ziemia A., *Szwajcarya kaszubska*, Wędrowiec 1898 Nr. 28.

31682. Zechlin, *Das Fürstenthum Kammin hist.-typogr.*, Globus 1891; Wiesner W., *Die Grenzen des Bisthums Kammin*, Balt. Studien 1893.

31683. Credner R., *Rügen. Forsch. z. deutsch. Landes u. Volkskunde* 1895, Odb. Stuttgart 1895; — Dolet E., *L'île de Rügen*, Rev. Franc. XIV.

31684. Wagiewicz, *Rugia, Siolo*, Lwów 1866.

Instanty i kręje nadbałtyckie, zob. Nr. 24115—24257.

31685. *Pamiętna książka Liwlandzkiej gubernii (Doroczna publikacja Gubernskiego stat. komit.)*.

31686. *Korrespondenzblatt des Naturforsch. Vereins zu Riga* 1897 zes. XL. (geograf. rozprawy).

31687. Keussler Fr., *Zur Geogr. Alt-Livlands*, Mitth. aus d. livl. Gesch. 1896 XVI.

Zob. Nr. 31145.

31688. Geuler K. P., Riga und seine Umgebung, 4. wyd. Leipz. 1895.

21689. Wętyk St., Infiancka Szajcarya, Tyg. ill. 1897.

31690. Hecht M., Die kurische Nehrung. Jahresb. d. königl. Friedrichs-Gymn. zu Gumbinnen 1896/7, Gumb. 1897; — Dahmann J., Bevölkerung der kurischen Nehrung, Petermanns Mitth. 1896.

31691. Rehmann Ant., Ziemia dawnej Polski i sąsiednich krajów słowiańskich opisane pod względem fizyczno-geogr., cz. I: Karpaty, Lwów 1895.

31692. Nikitin S., Bibliothèque géologique de la Russie, II. t. za r. 1891 i 1892, dod. do XI i XII. Bull. du comité géolog. 1892 i 1893.

31693. Siemiradzki J., Über das polnische Diluvium, Ann. géol. et miner. de la Russie 1898; — Dathe E., Das nordische Diluvium in der Grafschaft Glatz, Jahrb. d. preuss. geolog. Landesanstalt 1895 XV; — Korn J., Über diluviale Geschichte der Königsberger Tiefbohrung, tamże 1895 XV.

31694. Loew H., Geognostische Beschaffenheit der Provinz Posen, Posen 1850.

31695. Karśnicki K., Rys geolog. W. ks. pozn., Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. II; — Tablice geol. Szafarkiewicza, tamże XV.

31696. Niedzwiedzki J., Przyczynek do geol. okolicy Krakowa, Kosmos 1900; — Wiśniowski T., Szkic geol. Krakowa i jego okolic, tamże 1900; — Łomnicki A. M., Przyczynki do geol. Lwowa, tamże 1891, 1894, 1897, 1900; — Siemiradzki J., Zarzys geologii Warszawy, Pam. fizyogr. 1897.

31697. Kontkiewicz S., Bericht über die geölog. Untersuchungen in westlichen Bergbezirk Polens im J. 1889, Verh. d. kais. russ. Miner. Ges., Petersb. 1892 s. 2. t. XXIX; — Morozewicz O., K' petrografii Wołyni, Warsz. Uniw. Izw. 1893, Odb. Warsz. 1893; — Dorofiewskij P., Obzor stroitelnych materialow kowienskoj gub., Pam. kniżka kow. gub. 1894.

31698. Armaszewskij P. i Antonowicz W., Publicznyja lekcii po geol. i istorii Kiewa, Kiew 1897.

31699. Beckherrn C., Merkwürdige Steine in Ost- u. Westpreussen, Altpreuss. Mntshr. 1893; — Jentsch A., Neue Gesteinaufschlüsse in Ost- u. Westpreussen 1893—1895, Jahrb. preuss. Geol. Landesanstalt 1896.

31700. Deecke, Geologischer Führer durch Pommern, Berlin 1899.

31701. Potonie H., Der baltische Bernstein, Natur Wochenschrift 1892; — Köppen Fr. Th., Vorkommen des Bernsteins in Russland, Petermanns Mitth. 1893; — Prümers R., Bernsteinfunde im Kreise Czarnikau, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895; — Dahms P., Mineralogische Untersuchungen über Bernstein, Schriften d. Naturforsch. Ges. in Danzig 1898, zob. Nr. 31779.

31702. Toll Ed., Recherches géologiques en Courlande, Bull. du comité géol. Petersbourg 1897 XVI., 1898 XVII.

31703. Jezierski W., Jaskinie (w Polsce), Wszechświat 1900; — Ossowski G., Sprawozdanie czwarte z wycieczki paleontologicznej po Galicyi w r. 1892, Zbiór wiad. do antropologii kraj. XVIII, Odb. Krak. 1894; — Tenże, Geol. paleont. Charakter der Höllen in süd-west. Russland u. Galizien, Art. d. nat. Ges. in Tomsk 1895; — Jurkiewicz K., O kościach zwierząt przedpotopowych znalezionych w jednej z jaskiń Ojcowskich, Wszechświat 1891 Nr. 52; — Czarnowski S., Jaskinie Ojcowa, Miechów 1899; — Tenże, Jaskinie okolic Miechowa, Miechów 1899; — Tenże, Jaskinie okolic Ojcowa, Światowit 1899; — Pawlikowski J. G., Podziemia kościeliskie, Prz. zakop. 1900.

31704. Szajnocha Wł., Płody kopalne Galicyi, ich występowanie i użytkowanie, cz. II., Lwów 1894, zob. Nr. 10591.

R: Kuczera, Muzeum 1893; Zuber, Kosmos 1891; Nałkowski, Wiśła 1893; Ekon. pol. 1894; Ślusarski, Wszechświat 1893; F. B., Czasop. techn., Krak. 1894 i 1895.

31705. Kontkiewicz S., Płody kopalne Królestwa polskiego, Kosmos 1894 (Wstęp).

31706. Paul C. M., Bemerkungen z. Literatur über Wieliczka, Verh. d. Geolog. Reichsanstalt, Wien 1891; — Niedzwiedzki J., Zur Geologie von Wieliczka, Lemberg 1892; — Tenże, Beitrag zur Kenntniss der Salzformation v. Wieliczka u. Bochnia, Lemberg 1892; — Tenże, Zur Geolog. v. Wieliczka, Lemberg 1892; — Tenże, Das Salzgebirge v. Kałusz in Ostgal., Lemb. 1892.

31707. Górnik Piotr, Starożytne kopalnie olkuskie, Zorza 1898 Nr. 8 i 9.

31708. Dobrzyński, Rudy żelazne i ich wyzyskiwanie w półn. zach. części pow. będzińskiego, Prz. techn. 1895.

31709. Roseberg-Lipinsky, Die Verbreitung der Braunkohlenformation, im nördl. Theile Schlesiens, Jahrb. preuss. Geol. Landesanstalt 1891, Berlin 1893; — Tenże, Die Verbreitung der Braunkohlenformation in d. Provinz Posen, tamże 1890 II.

31710. **Zuber R.**, Geologia pokładów naftowych w Karpatach galicyjskich, I. część ogólna: Stratygrafia formacji karpackich, Lwów 1899 (toż po niem.); — Tenże, Karte der Petroleumgebiete in Galizien, Lemberg 1897; — Szajnocha Wł., Źródła mineralne Galicyi, Roz. mat.-przyrodn. Akad. um. 1892 XXII, (por.: Ślusarski, Wszechświat 1893).

31711. **Zieleniewski M.**, Skorowidz ważniejszych zakładów zdrojowo-kąpielowych, zob. Nr. 10597; 4. wyd. Krak. 1895; — Karpiński Fr., Przewodnik po zdrojowiskach, Warsz. 1900.

31712. **Atlas geologiczny Galicyi**, zob. Nr. 10603; wyd. Akad. um., Krak. 1891—1897 7 zeszytów (wyd. Dunikowski E., Zaręczny St., Szajnocha Wł., Łomnicki A. M.); por.: Tesseyre W., Kilka uwag z powodu VII. zeszytu Atlasu geolog. Galicyi, Spraw. kom. fizyogr. 1898.

31713. **Uhlig V.**, Bemerkungen zur Gliederung Karpathischer Bildungen, Jahrb. d. geol. Reichsanstalt, Wien 1894; — Tenże, Geotektonische Ergebnisse seiner Reise in die Ostkarpathen, Anz. Akad. Wiss. math.-nat. Cl., Wien 1896; — Tenże, Geologie des Tatra-Gebirges I., Denkschr. k. k. Akad. d. Wiss. mat.-nat. Cl. LXIV., Odb. Wien 1897; II. — IV. tamże LXVIII., Odb. Wien 1899.

31714. **Rehman A.**, Tatrę pod względem fizyczno-geograficznym, Lwów 1895, zob. Nr. 31691.

R: W r. 1895: Romer E., Gaz. lw. Nr. 88, 89, 92; L. G., Wędrowiec str. 395; tw., Świat str. 168; Kraj Nr. 18.

31715. **Czołowski A.**, Sprawa sporu granicznego o Morskie oko, Lwów 1894, zob. Nr. 10635.

R: W r. 1894: Pska A., Kwart. hist.; L. T., Przew. nauk. lit., Aten.

31716. **Kollbach K.**, Wanderungen durch die deutschen Gebirge, t. II.: Von der Tatra bis zur sächsischen Schweiz, Köln a. Rh. 1897.

31717. **Niedzwiedzki J.**, Przyczynek do geol. pobraża Karpackiego, Roz. mat.-przyr. Akad. 1895 XXIX. (por.: Zuber R., Kosmos 1894); — Athanasius S., Geologische Studien in den nordmoldauischen Karpaten, Jahrb. d. k. k. Geol. Reichsanstalt 1898; — Martonne M. E., Sur la période glaciaire dans les Karpates méridionales, C. R. des séances de l'Ac. des sc., Paris 1899 Nov.

31718. **Hormuzaki C.**, Aus dem Gebirge der Bukowina, Globus 1898, 1899 Nr. 24; Reiner J., Die Babia Góra, Deutsch. Rund f. Geogr. u. Stat. 1900 XXIII.

31719. **Gustawicz Br.**, Pomiar barometryczne w pasmie babiogórskim, Spraw. kom. fizyogr. 1896 XXXI.

31720. **Kolbenheyer K.**, Führer durch die Beskiden (Bielitz-Biala), Bielitz 1899.

31721. **Eljasz W.**, Ilustrowany przewodnik do Tatr, Pienin i Szczawnic, zob. Nr. 10628; 6. wyd. Krak. 1900; — Eljasz-Radzikowski St., Pogląd na Tatry, Krak. 1900 (3 wyd.).

31722. **Hoffbauer H.**, Przewodnik na Czarnohorę i do wschodnich Beskidów, Kołomyja 1897.

31723. **D(obrzański) A.**, Stradeckaja hora pod Lwowem. Wistnyk, Wiedeń 1861 Nr. 124; Hankiewicz Wł., Wycieczka na Czarnohorę, Odb. z Pam. Tow. tatr. IV., Krak. 1879.

31724. **Trejdosiewicz J.**, Mapa geol. gub. Lubelskiej, Pam. fizyogr. 1895.

Por.: Romer, Spis prac, zob. Nr. 31603; 1891 do 1895 (Nr. 873—1227), 1896 (Nr. 354—618), 1897 (Nr. 363—608), 1898 (Nr. 492—674), 1899 i 1900 (Nr. 387 do 800).

31725. **Padalko L.**, Kamennij zator i Biełozerskoje gorodiszczce na Dnieprze, Kij. Starina 1891 t. XXXV.; — Tenże, Była-li na ostrowie Tomakowie zaporożskaja Sicz, tamże 1893 XLII. (por. też art. tegoż tamże 1894 XLV., 1897 LVII.); — Sokołow N., Biełozerskoje gorodiszczce, tamże 1892 XXXVIII.

31726. **Turskij M.**, Bassejn Dniepra, Moskwa 1896; — Maksimowicz N., Dniepr, geogr. ist. oczerk, Kijew 1898 (także w: Kij. Star. 1898 LX.).

31727. **Tillo A. A.**, Absolutna wysota istokow rzeki Dniepra, Izw. imp. rusk. geogr. obzcz. 1898 XXVII.

31728. **Dniepr u. seine Wasserverbindungen**, Ztschr. f. Binnenschiffahrt 1896.

31729. **J. J.**, Zdjęcia na bagnach górnego Dniestru, Czasop. techn., Lwów 1892; — Rummel W., Ustie rzeki Dniestra i Dniestrowy liman, Mat. dla opis. russkich portow, Petersb. 1898; — Sudochodstwo po r. Dniestru w gub. Podolskiej, Podolsk. gub. wied. 1897; — Tiwerczew A. P., Po Dniestr, Kij. Star. 1899 LXV.

31730. **Trusman J.**, Dzwina ricka (Etymologia Dżwiny), Żywaja Star. 1893 III.; — Buchholtz A., Über die Versuche zur Reinigung der Düna im XVI. u. XVII. Jahrh. Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprovinz 1896; — Porogi na Zap. Dwinie, Kurland gub. wied. 1896 Nr. 16.

Horyń, zob. Nr. 31520.

Ikwa, zob. Nr. 31638.

31731. **L. S.**, Priczina zabołocennosti rejonu rzeki Jaseldy, Grodn. gub. wied. 189 Nr. 6.

31732. **Praecisions-Nivellement der Netze von Nakel bis zur Mündung**, Veröffentl. des Bureau f. Hauptnivell., Breslau 1897 Nr. 7.

31733. **Keller H.**, Memel (Niemen), Pre-gel und Weichselstrom, Berlin 1899 t. 4 i atlas.

31734. Preuss Th., *Gesch. der Wasserstrassen in der Memelniederung*, Mitth. lit-tauisch. Litter. t. XVII.; — *Veröffentlichungen f. d. Hauptnivelement*, Berlin 1897, *zob.* Nr. 31739 (Nr. 9).

31735. Berent G., *Die Wasser- und Eisverhältnisse der Memel bei Tilsit*, Progr. Realgymn., Tilsit 1891/2; Szymański E., *Kanał Windawo-Niemeński*, Przegląd techn. 1896.

31736. **Der Oderstrom**, sein Stromgebiet und seine wichtigsten Nebenflüsse, hrsg. v. Bureau zur Untersuchung der Wasserverhältnisse, Berlin 1897; — Partsch J., *Der Oderstrom*, Petermanns Mitth. 1897.

31737. Camerländer C., *Das Quellengebiet der Oder*, Mitth. d. k. k. geogr. Ges., Wien 1892 (por.: Petermanns Mitth. 1892 Nr. 889); — Loeschmann, *Beiträge z. Hydrographie d. oberen Oder*, Inaug. Diss., Breslau 1892.

31738. *Führer auf d. deutschen Schifffahrtsstrassen*, II. Elbe und Oder, Berlin 1893 (430 str.); — Deecke W., *Ein Versuch z. Erklärung der Oderbucht*, Ztschr. d. deutsch. geol. Ges. 1893; — Romer Eug., *Studia nad asymetrią dolin (Odra i Wisła)*, Spraw. szk. realnej, Lwów 1897.

31739. *Veröffentlichungen d. Bureaus f. die Hauptnivelement und Wasserstandsbeobachtungen Nr. 2—12 (Oder)*, Berlin 1897.

31740. *Regulacya Pełtwi*, Czasop. techn., Lwów 1898; Szyński W., *O chemicznym składzie wody, tamże*.

Pregola, *zob.* Nr. 31733.

31741. Simiginowicz L. A., *Das Pruththal in Galizien und in der Bukowina*, Bericht der k. k. Lehrer- u. Lehrerinnenbildungsanstalt in Czernowitz, Czern. 1899.

Warta, *zob.* Nr. 31736.

31742. **Słowikowski J.**, *Charakterystyka Wisły i o zjawiskach towarzyszących zamarzaniu rzek*, Pam. fizyogr. XII., Odb. Warsz. 1893 (por.: Romer E., *Ann. d. Hydr.* 1895 Nr. 2).

31743. Keller H., *Weichselstrom*, *zob.* Nr. 31733; — *Führer durch die deutschen Schifffahrtsstrassen*, III. Weichsel-Gebiet, Berlin 1893; — Seibt W., *Praecisions-Nivelement der Weichsel*, Berlin 1891; — *Veröffentlichungen*, *zob.* Nr. 31739 (Nr. 14).

31744. Zweck A., *Die untere Weichsel und ihre Mündung bei Schievenhorst*, Deutsche Rundschau f. Geogr. u. Stat. 1895; — Romer E., *Nowe ujście Wisły*, Kosmos 1896, *zob.* też Nr. 31738; — Trotha Th., *An der oberen Weichsel*, Berlin 1897.

31745. Krynicki K., *O Wiśle, jej dopływach i miastach nad nią leżących*, 4. wyd. Warsz. 1898.

31746. Heinzelmann E., *Das Weichselgebiet und seine Ansiedlungen*, Jahrb. d. Sophienstift. zu Weimar 1898.

31747. **Toeppen M.**, *Beiträge zur Gesch. d. Weichseldeltas*, *zob.* Nr. 24032.

31748. Szymański Ed., *Roboty regulacyi Wisły*, Prz. techn., Warsz. 1897; Romer E., *O napływie wód gruntowych w dolinie Wisły w Galicyi*, Czasop. techn., Lwów 1900.

31749. Olszewski J., *Brzegami Wisły*, album, ser. I., Warsz. 1900; Gloger Z., *Wycieczka*, *zob.* Nr. 31522.

31750. *Trudy jeksped. dla istoczników głównijzych riek Jewrop.* Rossii, 1897.

31751. Peucker K., *Europäische Seen (jeziora)*, Geogr. Ztschr., Leipz. 1896.

31752. Anuczin D., *Nowejszeje izuczenije ozer w Europie i nieskolko nowych dannich ob oz. Twerskoj, Pskowskoj i Smolenskoj gub.*, *Zemlewedennje* 1895.

31753. Keilhack K., *Thal- und Seebildung im Gebiete des Baltischen Höhenrückens*, Verh. Ges. Erdkunde zu Berlin 1899 Nr. 2; — Ule W., *Die Seen des Baltischen Höhenrückens*, Ausland 1892; — Tenze, *Temperaturverhältnisse*, Petersb. Mitth. 1892, *Verhandl. d. deutschen Geographentages* 1893; — Tenze, *Beitrag z. phisikalischen Erforschung d. baltischen Seen*, Forsch. z. deutsch. Landes- u. Volkskunde 1897; — Tenze, *Die Tiefenverh. der Masurischen Seen*, Königl. preuss. geolog. Landesanstalt 1899.

31754. Krause, *Das ehemalige Thorner See*, Globus 1898.

31755. Doss Br., *Über Inselbildung und Verwachsung von Seen in Livland*, Korresp. d. Naturforsch. Ver., Riga 1898.

31756. Rehmann A., *Jezioro Świtez i Kołdyczewskie*, *Wszechświat* 1891; — Dybowski B., *Świtez*, Kosmos 1898, *zob.* Nr. 12155.

31757. Tutkowski P., *Polieskija „okna“*, *Zemlewedennije* 1899.

31758. Jelenta C., *Na Bałtyku*, *Wędrowiec* 1892.

31759. Credner R., *Über die Entstehung d. Ostsee*, Jahresber. d. geolog. Ges., Greifswald 1893—1896; *Naturwiss. Rundschau*, Braunschweig 1895 i Berlin 1896; — Engelhardt R., *Untersuchungen über die Strömungen der Ostsee*, Arch. d. deutsch. Seewarte 1899.

31760. **Marschall W.**, *Die deutschen Meere und ihre Bewohner*, Leipz. 1896.

31761. *Zocija russkawo berega Bałtiskawo morja*, Petersb. 1898; — Nasakin B., *Buri Bałtiskawo morja*, Zap. imp. Akad. nauk 1891.

Zob. Nr. 31525 i 31532.

31762. Wróblewski W., O badaniach Morza Czarnego, Wszechświat 1891; — Geinitz E., Über das Schwarze Meer, Arch. d. Ver. f. Freunde d. Naturgesch., Mecklenburg 1897 XXVII.—XXIX.; — Wrangel F. F., Czernomorskaja głębomjerna ekspedycja 1891, Izw. imp. russk. geogr. obszcz., Petersb. 1891.

31763. Lebedincew A., Otczet o naucznoej pojezdki po Czernomu morju, Zap. Noworos. obszcz. jestestw. 1892. 1893; — Skałkowski A., Woprosy po izsledowaniju na Czernom morie, Sewastopol 1898; — Tenże, K gidrografii Czernawo morja, Zap. Krymsk. gorn. Kluba 1899; — Tenże, Materiały, Morskoj Sbornik 1899 (por.: Zapiski po gidrografii 1899).

31764. Silberberg E., K woprosu o siewowo-dorodnom brożenii w Odesskich limanach w Czernom morie, Zap. Noworos. obszcz. jestestw. 1899.

31765. Rudzki M., O limanach, Dniwnik IX. sjezdajestestw., Moskwa 1894; — Tenże, Izmienija limanow, tamże 1895; — Sokołow N., O proischożdeniju limanow, Trudy geolog. kom. 1892 [Limany, por.: Romer, zob. Nr. 31508, 1898 (Nr. 383—396), 1899 i 1900 (Nr. 564 i 565)].

Czernomorskoje pobereże, zob. Nr. 31649.

31766. Materyały do klimatografii Galicyi, zob. Nr. 10765; Spraw. kom. fizyogr. Akad. 1897, 1899, Odb. Krak. 1897, 1899.

31767. Jahrbücher d. k. k. Central-Anstalt f. Meteorologie u. Erdmagnetismus, Wien od r. 1873.

31768. Marecki R., Klimatologia ziem polskich, I. Nieokresowa zmienność temperatury powiatów. Roz. matem. przyr. Akad., Krak. 1899 XXXV.

31769. Wojekow A., Klimat Poliesia, Petersb. 1899.

31770. Raporta tygodniowe z opadów śniegowych w dorzeczu Wisły, Dniestru, Styru, Prutu i Seretu, C. k. kraj. oddział hydrogr., Lwów 1898—1900.

31771. Partsch J., Die Regenkarte Schlesiens und der Nachbargebiete, Forsch. z. deutschen Landes- u. Volkskunde IX., Odb. Stuttgart 1895; — Hollmann G., Regenkarte der Prov. Schlesien, Berlin 1899; — Tenże, Regenkarte d. Prov. Westpreussen u. Posen, Berlin 1900; Toż d. Prov. Ostpreussen, Berlin 1900.

Por.: Romer E., zob. Nr. 31508.

31772. Wołoszczak E., Flora Poloniae exsiccata, Cent. V., Leopoli 1895; — Dybowski B., Zielnik flory polskiej, wyd. obecnie

pod red. Wołoszczaka E., Kosmos 1898; — Dybowski W., Skorowidz do zielnika flory polskiej, tamże 1899.

31773. Drude O., Deutschlands Pflanzengeographie, Stuttgart 1894—1896; — Ascherson P., Graebner P., Synopsis d. mitteleurop. Flora, Leipz. 1898 i n.

31774. Pax F., Grundzüge der Pflanzen-Verbreitung in den Karpaten, I. (Die Vegetation der Erde, v. Engler u. Drude, II.), Leipzig 1898; — Sagorski-Schneider, Flora der Centralkarpathen, Leipzig 1891 t. 2.

31775. Herder F., Die Flora des europäischen Russlands, Englers Botan. Jahrb. 1891 (por.: Knapp J. A., Verh. k. k. zool. bot.-Ges., Wien 1891).

31776. Höck F., Nährpflanzen Mitteleuropas, ihre Heimat, Einführung, Forsch. z. deutschen Landes- u. Volkskunde 1891.

31777. Piotrowski K., Vorläufiger Versuch über die Hauptergebnisse der floristischen Untersuchungen im ehemaligen Königreich Polen, Schrift. d. naturf. Ges., Danzig 1898; — Schube Th., Schlesiens Culturpflanzen im Zeitalter der Renaissance, Progr. Gymn. am Zwinger, Breslau 1896; — Bock W., Über den gegenwärtigen Stand der Florenkenntnis der Provinz Posen, Schr. d. naturf. Ges., Danzig 1898; — Vorwerk, Beiträge z. Flora d. Prov. Posen, Ztschr. d. natur. Ver. d. Prov. Posen 1898; — Müller W., Flora von Pommern, Stettin 1899; — Abromeit J., Flora von Ost- u. Westpreussen, Berlin 1898 I.; — Martenson A., Wald, Wild und Jagd in den russischen Ostseeprovinzen, Stuttg. 1898; — Dybowski W., Z ziemi pagórków leśnych, Warsz. 1899 (Litwa); — Łapczyński K., Flora Litwy w „Panu Tadeuszu“, Krak. 1894 (por.: Tyg. ill. 1894); — Lehmann, Flora von Pommern-Livland, Dorpat 1895; Nachtrag. Arch. f. Naturkunde Liv-, Est- u. Kurlands 1896; — Schmalhausen J. T., Flora serednej i jużnoj Rossii, Kiew 1895.

31778. Majewski E., Roślina i wyraz chmiel, ich pochodzenie i przedhistoryczne znaczenie, Warsz. 1893 (por.: Bibl. warsz. 1893); — Kozmicki J., Czy cis już w Polsce wytepiiony, Gaz. kołom. 1900 Nr. 21; — Dybowski W., O genealogii grochu u nas uprawianego, Kosmos 1899; — Rostański J., O maku i jego hodowli w Polsce, Roz. mat.-przyrodn. Akad. 1899 XXXVI. (por.: Wszechświat 1899; Bull. de l'Acad., Crac. 1899); — Raciborski M., Kilka słów o modrzewiu w Polsce, Kosmos 1891 XVI. (por.: Zalewski A., Wszechświat 1891).

31779. Raciborski M., Bursztyn i roślinność lasu bursztynowego, Wszechświat 1891; Tenże, Zabytki paleo-botan., Kosmos 1892; Tenże, Z przeszłości Tatr, Wszechświat 1895.

31780. Drymmer K., Spis roślin zawartych w 14 tomach, Pam. fizyogr., Warsz. 1898.

Por.: Romer Eug., Spis prac (zł. Nr. 31508): Flora.

31781. Dyakowski B., O istnieniu turów w czasach historycznych, Wszechświat 1898; — Schreder G., Über den Bison, Corresp. Bl. d. natur. Ver., Riga 1893 Nr 34; — Ein Gedicht über Ur u. Bison a. d. J. 1552, Globus 1897; — Büchner Eug., Das allmähliche Aussterben des Wisents im Forste v. Bjełowska, Mém. Acad. imp., Petersb. 1895; — Westberg P., Statistik der Wisente, Corr. Bl. nat. Ver., Riga 1893, 1894; — Wymiranie żubra, Russk. wiedz. 1896 Nr. 269.

31782. Nehring A., Jagdliche Notizen aus dem Tresslerbuche d. Deutschen Ordens 1399—1409, Deut. Jäger Ztg. 1898; — Tenże, Über Ur und Wisent nach dem Tresslerbuche, Globus 1898.

31783. Schweder, Über die aus Ostseeprovinz verschwundenen Säugethiere, Corr. Bl. d. nat. Ver., Riga 1898.

31784. Łuszczkiewicz M., O bydle gór Świętokrzyskich, Spraw. kom. fizyogr. Akad. XXXIV., Odb. Krak. 1899.

31785. Dahms P., Ehemalige Verbreitung, Aussterben und volkswundl. Beziehungen d. Elchs in Westpreussen, Globus 1898.

31786. Malsburg K., O pochodzeniu naszego drobiu i jego hodowli w dawnej Polsce, Miesięcznik gal. Tow. ochrony zwierząt 1896, Odb. Lwów 1896.

31787. Kiewning H., Seidenbau und Seidenindustrie im Netzedistrikt 1773—1805, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896.

Por.: Romer Eug., Spis prac (zob. Nr. 31508), Fauna.

31788. Miziewicz M., Las (na ziemiach polskich) i jego ekon. i higieniczne znaczenie, Bibl. warsz. 1896 III; — Tenże, Lasy w Królestwie polskiem, Warsz. 1897; — Arnold F. K., (Ruski las) Petersb. 1890 do 1891 t. 3.

31789. Puszcza Białowieska, Prz. rolniczy 1896 Nr. 1; — Gliński F., Białowieżska puszcza i żubry, Biełostok 1899 (por.: Kraj 1897 Nr. 38), zob. Nr. 31521.

31790. Borne, Denkschrift betreffend die Waldverhältnisse der Prov. Ost- und Westpreussen, Ztschr. f. Forst- u. Jagdwesen 1900 XXXII., Odb. Berlin 1900.

31791. Lindner Fr., Die preussische Wüste einst und jetzt, Osterwiech 1898.

31792. Krasnow A. N., (Przeszłość i teraźniejszy stan stepów połudn. Rosyi) Trudy obszcz. izput. połowy, Charkow 1891; — Izmailskij A. A., Kak wysochła

nasza step, Połtawa 1893 (por.: Kij. Star. 1894); — Dokuchaev V. V., The Russian steppes, Petersb. 1893; — Nehring A., Zur Steppenfrage, Globus LXV. Nr. 23, Odb. Braunschweig 1894.

31793. Hohol N., Južno-ruskij step, Wremen. Inst. Staup., Lwów 1873

31794. Załęski W., Królestwo polskie pod względem statystycznym, cz. I.: Ludność, rolnictwo, górnictwo i finanse, cz. II.: Statystyka zajęć i przemysłu, Warsz. 1900, zob. Nr. 10830.

31795. Trudy warszawskawo statisticzskawo komiteta, Warsz. 1898 wyp. 15.

31796. Bouffat Br., Bukowiecki St., Grab-ski Włodz., Kłobukowski St., Korsak Zdz., Połocki Ant., Ryx Jerzy, Waliszewski Jul. i Radziszewski H., W naszych sprawach, Szkice w kwestyach ekon. społ., Warsz. Krak. 1899 i 1900 t. 2.

31797. Spis miejscowości zaludnionych w gubernii Radomskiej, Radom 1895.

R.: Jastrzębowski, Wisła 1896.

31798. W. A., Ludność wytwórcza i źródło dochodu w W. ks. Poznańskiem, Bibl. warsz. 1900 II.

31799. Komornicki St., Polska na zachodzie w świetle cyfr, I. Zabory i kolonizacya niemiecka, Ekonomista polski 1893, Odb. Lwów 1894.

31800. Wiadomości statystyczne (Galicya), zob. Nr. 10841, Lwów do r. 1900 18 zeszytów.

31801. Rutowski T., Rocznik statyst. Galicyi, zob. Nr. 10842; 1891, 1894—1897, Lwów 1898.

31802. Kleczyński J., Statystyka miasta Krakowa, Krak. 1892.

31803. Artaria's, Ortslexicon d. öst. ung. Monarchie, Wien 1893; — Galicya, Wykaz miejscowości, Wiedeń 1893.

31804. Liczkow Ł., Nużdy statystyki w jugo-zapadnim kraje, Kij. Star. 1898.

31805. Tołmaczew J. N., Jugo zapadnyj kraj, stat. obozrenije, I. Wostocznoje Polesie, Kiew 1897, zob. Nr. 31642.

31806. Obzor gub. Podolskoj za 1895 god od podolsk. gubern., 1897.

31807. Statizeskij obzor kowienskoj gub. na 1894 god, Pamiatn. kniżka kow. gub. za 1897 g.

31808. Neumanns Ortslexicon d. Deutschen Reichs, Leipz. 1895 str. 1034.

31809. **Hoppe F.** Ortsnamen der Provinz Preussen, *zob.* Nr. 10802 (Odb. z Altpreuss. Mntshr. XII, XIII, XIV, XV., XVIII.); — Bonk H., Ortsnamen in Altpreussen, II., Altpreuss. Mntshr. XXX. (z r. 1893), *zob.* Nr. 20330.

31810. Bujak Fr., Początki kartografii w Polsce, Wiad. num. arch. 1900 Nr. 2.

31811. Materiały po istorii russkoj kartografii, wyp. I. izd. Kordt W., Kiew 1899; — Innostrannyje karty i atlasy XVI. i XVII. w. odnos. k' jużnoj Rossii, izd. Baz. Laskoron-skij, Kiew 1898.

R: Jabłonowski A., Kwart. hist. 1920.

31812. Mapy geograficzne z XV. i XVI. w., Wędro-wiec 1895.

31813. Sprawozdanie z czynności tow. przyj. nauk z r. 1883, Poznań 1884 (w niem spis map geogr. przez Calliera).

31814. Metelka J., Dvě starožitné mapy (1451 i 1539), Sbornik společnosti zeměvědné 1895 I.

31815. Remarkable maps of the XV., XVI., XVII. centuries, *zob.* Nr. 31499.

31816. Gustawicz Br., Europa w drugiej połowie XVI. w., Krak. 1895 (por.: Czas 1895 Nr. 24).

31817. Loewis of Meuar, Karte von Livland in Mittelalter, Reval 1895.

31818. Sarmatiae Europae tabula. w: Cellariusza; Notitia orbis antiqui, Lipsk 1701; — Schenk P., Friderico Augusto Regi (mappa Polon. et Saxon.), Amstelod. 1705; — Bre-sler Daw., Delineatio locorum specialis politicae Poloniae, 1714; — Grundriss der Stadt Elbing, 1704, *zob.* Nr. 31147.

31819. D'Anville J. P., Bourguignon, Le midi de la Russie, la Pologne et la Hongrie, la Turque, 1760; — Schmidius, Mappa gubernii Smolenscensis, 1773; — Tabella nowa geogr. prowincyi W. X. Litewskiego podług politycznego prawa polskiego ułożona, Grodno 1786; — Palatinatus Posnaniensis in Majori Polonia p. G. F. M., b. r.

31820. **Chodźko Leonard**, *zob.* Nr. 10918 (por.: Karta Polski, Wiad. pol. 1859 Nr. 9).

31821. Heck W., Mapa historyczna Polski, Krak. 1895, 2. wyd. 1896; — Babirecki J., Mapa Rzeczypospolitej polskiej, Krak. 1895; — Hausermann R., Carte de la Pologne politique, Paris 1897.

31822. Polska w. XV., XVII. i ziemie polskie po kongresie wiedeńskim, trzy mapy kolorowane, Krak. 1899.

31823. Niewiadomski E., Atlas do dziejów Polski, Warsz. 1899.

R: Smoleński W1., Prawda 1899 Nr. 22.

31824. Nałkowski W., Świętochowski A., Wielki atlas geograficzny z skorowidzem nazw, Warsz. od 1895; — Kozzen B., Atlas geogr. dla szkół średnich, wyd. 2. Wiedeń 1898.

31825. Pramberger E., Atlas z Studium der Militärgeographie von Mitteleuropa, Wien 1894; — General-Karte v. Mitteleuropa, hrsg. v. k. u. k. Militär-geogr. Institute, Wien b. r.; — Übersichts-Karte v. Mitteleuropa, hrsg. v. k. u. k. Militär-geogr. Institute, Wien b. r. (1 : 750000); — Topographische Spezialkarte von Mittel-Europa (Reymann), hrsg. v. d. kartographischen Abtheilung der königl. preuss. Landes-Aufnahme, Berlin 1894; — Wojenno-topogr. karta Jewropejskoj Rossii, izd. woj.-topogr. otdiela, Petersb. b. r. (1 : 126000); — Nowa specjalnaja karta jewrop. Rossii, izd. woj.-topogr. otdiela, b. r. (1 : 420000); — Ilin A., Podrobnij atlas ross. imperii z planami głównych gorodow, b. r.

31826. Achmatow A., Atlas geogr., istor. i chronol. rossijskawo gosudarstwa, sost. na osnovaniu istorii J. M. Karamzina. St. Petersb. 1815.

31827. Kiepert H., Polen, Westrussland b. z. Dniepr, die Ostseeprovinzen u. die Niederdonauländer nebst einer Übersicht der Theilungen Polens, Weimar 1849.

31828. **Krasopolski K.**, Atlas dróg bitych Królestwa polskiego, ułożony na podstawie atlasu topogr. Reimanna i in., cz. I.: Drogi zachodnie, gubernie warszawska, piotrkowska i kaliska, II.: Drogi południowe, gubernie radomska i kielecka, III.: Drogi wschodnie, gubernie siedlecka i lubelska, Warsz. 1894.

31829. O'Grady G., Handkarte von Polen u. d. angrenz. Gouvernements, Leipz. 1898.

31830. Kettler J., Die Küstenländer d. Schwarzen Meeres, 30. wyd. Weimar 1897; — Tenze, Westrussische Grenzländer, Weimar 1897.

31831. Ebbecke, Neue Verkehrskarte der Provinz Posen (Ebbecke's Verkehrskarte Nr. 1), Lissa 1899 (1 : 600000).

31832. Generalstabskarte d. deutschen Reiches (1 : 100000), Berlin 1896.

31833. Engelhardt F. B., Karte vom preuss. Staate und den angrenz. Ländern, rev. bis 1893; — Schwalm, Spezialkarte des preuss. Staates, Riesenburg 1894 Nr. 1 (Das Samland).

31834. **Messitschblätter** des preussischen Staates, Berlin 1893–1895 (1 : 25000).

31835. **Neue Kreiskarten**, zob. Nr. 10976; 1897—1900 [Hilscher A., Lissa, Breslau; (Baron P.) Gnesen, Bromberg, Schrimm, Ravitsch, Kosten, Pleschen; Guenter E., Gostyn; Schlabo P., Jarotschin; Baron P., Samter, Ostrowo und Adelnau, Schmiegel, Bomst, Bromberg, Koschnin].

31836. Elwenspoek A. et Müller G., Schulkarten der Provinzen Ost- u. Westpreussen (1 : 1200000), Leipzig 1894, 1897, 1899; — Riemer C., Die preuss. Provinzen Ost- und Westpreussen und d. Königr. Polen. Weimar 1897 (30. wyd.); — Cunerth O., Handkarte d. Prov. Westpreussen (1 : 800000), Leipz. b. r.

31837. Pawlowski J. N., Schulwandkarte von Westpreussen, Danzig 1891.

31838. Karte von Pommern, preuss. Provinz, 30. wyd. Weimar.

31839. Rumland F., Plan von Colberg mit nächster Umgebung, 3. wyd. 1881; Dunker, Karte der Umgegend von Stettin, Szczecin 1895.

31840. Grenzveränderung zwischen Pommern u. Westpreussen (1 : 100000), Pommern, Grenzveränderung bei Varzin (1 : 300000), por.: Petermanns Geogr. Mitth. Ergbd. XII. Nr. 55 t. 1.

31841. Lange H., Karte von Liv-, Est- u. Kurland, 3. wyd. Riga 1898.

31842. Czermak E. u. Hauser M., Specialkarte v. Oesterreichisch-Schlesien, 3. wyd. Troppau 1894 (1 : 288000); — Richter G., Wandkarte von Schlesien, für den Schul-

gebrauch, Leipzig 1893 (1 : 250000); — Liebenow W., Karte d. Prov. Schlesien, Hannover 1896; — Gräf C., Mähren, Ober- und Niederschlesien, Weimar 1897; — Riemer C., Preuss. Provinz Schlesien, 3te wyd. Weimar 1897; — Leeder E., Karte d. Prov. Schlesien, 12. wyd. Görlitz 1899; — Spezialkarte der Oberschlesischen Bergreviere, hrsg. v. königl. Ober-Bergamt zu Breslau (wychodzi).

31843. Majerski St., Mapa ścienna Galicyi i Lodomeryi, Lwów 1895 (por.: Romer E., Muzeum 1896).

31844. Kornman S., Komunikacye Galicyi i Bukowiny (mapa), 1898; — Herrich A. i Barański Fr., Mapa Galicyi (1 : 600000), Lwów 1900.

31845. Spezialkarte der österr.-ung. Monarchie (1 : 75000); — Umgebungskarten, hrsg. v. k. u. k. milit. geogr. Institute [Kraukau, Przemyśl, Lemberg, Centralkarpathen (1 : 75000), Die Hohe Tatra (1 : 40000)]; — Generalkarte von Galizien, Wien 1894; — Schulz R. A., General Post- u. Strassenkarte von Galizien u. Bukowina, Artarias Generalkarten Nr. 12, Wien 1895, rev. v. K. Pauker, Wien 1897; — Riemer C., Königr. Ungarn, Galizien, Bukowina etc., Weimar 1897; — Herrich A., Galizien und Nordostungarn (1 : 600000, Carl Flemmings General-Karten), Glogau 1900.

31846. Fischer E., Handkarte der Bukowina, Czernowitz 1899 (1 : 600000).

Por.: Romer Eng., Spis prac, zob. Nr. 31508.

2. Etnografia.

11000—11084.

31847. **Ripley W. Z.**, A selected bibliography of the anthropology and ethnology of Europa, Boston 1899 (161 str.).

31848. Ethnologisches Notizblatt, hrsg. v. d. Direction d. königl. Museums f. Völkerkunde in Berlin, od r. 1894.

Nr. 11001—11009: *ciągi dalsze do r. 1900.*

31849. **Achellis Th.**, Moderne Völkerkunde, deren Entwicklung und Aufgaben, Stuttgart 1896, zob. Nr. 11014 (por.: Schmeltz, Centrbl. f. Anthr. 1897; Ranke J., Korr. Bl. f. Anthr. 1896).

31850. **Bastian A.**, Über Methoden in der Ethnologie, Petermanns Mitth. 1893; — Tenze, Kontroversen in der Ethnologie, Berlin 1893 I., 1894 II.; — Tenze, Zur heutigen Sachlage d. Ethnologie, Berlin 1899; — Tenze, Die Völkerkunde u. d. Völkerverkehr unter seinen Rückwirkung auf d. Volksgesch., Berlin 1900.

31851. Jäckel V., Studien z. verglichenen Völkerkunde, Berlin 1900.

31852. Winternitz M., Völkerkunde, Volkskunde u. Philologie, Globus 1900.

31853. **Peschel O.**, Völkerkunde, zob. Nr. 11029; 7. wyd. mit Vorwort v. Richthofen, Leipzig 1897.

31854. **Ratzel F.**, Völkerkunde, zob. Nr. 11034; 2. wyd. Leipzig 1894—1895 t. 2.

31855. **Keane A. H.**, Ethnology, Cambridge 1896.

31856. Hellwald, Die Erde und ihre Völker, 4. wyd. v. Uhle W., Stuttgart 1896; — Lehmann F. W. P., Länder u. Völkerkunde, I. Europa, Neudamm 1898 (por.: Iffland, Korr. Bl. f. Anthr. 1899).

31857. Schürz H., Katechismus der Völkerkunde (Webers Kat.), Leipz. 1893; — Girard H., Aide-memoire d'anthropologie et ethnologie, Paris 1898; — Haddon A. C., The study of man (antrop.-etnol.), London

1898; — Heilborn A., Allg. Völkerkunde in kurzgefasster Darstellung, Leipzig 1898; — Haberlandt M., Völkerkunde, Leipzig, Göschen 1898 (por.: Büchner M., Völkerkunde, Umschau 1897 Nr. 1).

31858. Canestrini G., *Antropologia*, 3. ed. Milano 1898.

Ratzel, zob. Nr. 31466.

31859. **Ripley W. Z.**, *The Races of Europa*, London 1898; — Tenze, *The racial geography of Europa* (karta z objaśn.), por.: Corr. Bl. f. Anthr. 1898 str. 115.

31860. Gobineau, *Versuch über d. Ungleichheit der Menschenrassen* (z franc.), Stuttgart 1899 I.

31861. **Deniker J.**, *Les races et les peuples de la terre*, Paris 1900 (toż po ang., London 1900).

31862. Livi Rud., *Antropometria*, Milano 1900.

Nr. 11060: Lyell Ch., niem. przekł. 1864 (nie: 1874).

31863. **Hörnnes M.**, *Urgeschichte der Menschheit* (Samml. Goschen Nr. 42), Stuttgart 1895, 2. wyd. 1897, zob. Nr. 11065; — Goetze A., *D. Urzeit d. Menschen*, Vortrag, Berlin 1898; — Tappeiner F., *D. Urgesch. d. europäischen Menschheit*, Meran 1899.

31864. **Ranke J.**, *Die Vorgeschichte d. Menschheit* (Weltgesch., hrsg. v. Helmolt, I. 4), Leipz. 1899.

31865. **Mortillet G.**, *Le préhistorique*, Paris 1900.

31866. Schurtz H., *Urgeschichte der Kultur*, Wien u. Leipz. 1900.

31867. **Lindenschmitt L.**, *Die Alterthümer unserer heidnischen Vorzeit*, Mainz 1893.

31868. **Niederle L.** (Człowiek przedhistoryczny w Europie z szczególnem uwzgl. słowiańskich krajów, po ros.), Petersb. 1898.

II085 — II470.

31869. **Strzelecki Adolf**, *Materyały do bibliografii etnograficznej polskiej, 1878—1894*, Wisła 1896—1900 i Odb. (Lwów).

Partsch J., Bibliogr. etn. Szląska, zob. Nr. 31510.

31870. Piotrkowski, *Przegląd rzeczy etnogr. w 25. rocznicę „Tygodnia”, Wisła 1900.*

31871. Goldberg J., *Bibliographie der österr. Volkskunde 1894 IV.; Polen und Ruthenen*, Ztschr. f. österr. Volkskunde II.

31872. **Lud**, organ tow. ludoznawczego (red. Kalina A.), Lwów, od kwietnia 1895.

31873. **Sumcow M. F.**, *Sowremennaja małoruskaja jetnografija*, Kij. Star. 1892, 1896.

31874. Polek J., *Volkskunde der Bukowina*, Ztschr. f. österr. Volkskunde 1898; Kaendl R. F., *Bericht über neue Arbeiten*, Globus 1900.

31875. Heger Fr., *Die Entwicklung der ethnograph. Forschungen 1848—1898*, *Die Pflege d. Erdkunde in Oesterreich*, Wien 1898 str. 71—82.

31876. *Nowosti etnogr. literatury, Etnogr. obozrinije* 1897 Nr. 2.

31877. **Zbiór wiadomości do antropologii kraj Akad. um., Krak. 1893—1895 XVII. do XVIII.**; — *Materyały antrop.-archeologiczne i etnograficzne od r. 1896—1900 I.—IV.*

Nr. 11091—11095: cięgi dalsze do r. 1900.

31878. Zakrzewski Ad., *Najbliższe zadanie antropologii i etnografii polskiej*, odczyt, Wisła 1892; — Strzelbicki K., *Wskazówki do badań antropometrycznych nad ludem*, Wisła 1892; — Tenze, *Notatki antropol.*, tamże 1895; — Franko I., *Etnologia i dzieje literatury*, Pam. zjazdu dzienn. i liter., Lwów 1894; — Zawiliński R., *Program badań etnologicznych*, Krak. 1894 str. 4; — Strzelecki Ad., *Ludoznawstwo i zbieranie materyałów*, Lwów 1895.

31879. Witanowski M., *Etnografia w: Słowniku geogr. (zob. Nr. 10071)*, Wisła 1899.

31880. *Obrady sekcji etnograficznej III. zjazdu hist. polskich: Kalina A., O badaniu narzeczy języka polskiego i o piśmiennem oznaczeniu dźwięków; Młynek L., O dzisiejszej nazwie „Lach” i jej znaczeniu dla badań etnogr.; Parczewski Al., O zbadaniu granic i liczby ludności polskiej na kresach obszaru etnogr.; Polivka J., O znaczeniu badań powiastek ludowych; Świętek J., O dotychczasowych badaniach wierzeń ludu polskiego i postulaty; Udziała S., Ornamentyka ludowa i jej znaczenie dla sztuki i przemysłu ludowego; Zawiliński R., O potrzebie mapy etnograficznej polskiej; Zdziarski St., Dotychczasowy stan badań nad etnografią polską i dalsze ich kierunki; Żmigrodzki M., O znaczeniu suastyki w hist. deizmu, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.*

31881. Kl. J., *Wystawa etnogr. w Warszawie*, Wędrowiec 1892; — Jastrzębowski Szcz., *Wystawa etnograficzna w Warszawie*, Wisła 1893; — Zawiliński R., *Etnografia na wystawie kraj.*, Prz. pol. 1894; — Wasilewski L., *Dział etnograficzny na wystawie lwowskiej*, Wisła 1895.

31882. **Kopernicki J.**, zob. Nr. 11008; Hryniewicz T. J., *Niwa 1891*; — *Globus 1891 Nr. 12* (nie: 256).

31883. Bielaszewskij P., *Etnograficeskij muzej w Warszawie*, Kij. Star. 1897.

31884. Makowiak, *Muzeum etnogr.-roln. ludowe w Szekowie, Echa Połockie i Żemżyńskie 1898 Nr. 37*

31885. Woldrich J. N., Über die Gliederung d. anthroposaischen Formationsgruppe Mitteleuropas, Prag 1896.

31886. Penka K., Zur Paläontologie Mittel- u. Südeuropas, Mitth. d. anthrop. Ges. 1897 (por.: Majewski Er., Światowit 1899).

31887. Zaborowski, Du Dniestr à la Caspienne, esquisse palethnol., Bull. de la soc. d'anthr. d. Paris 1895.

31888. Olechnowicz L., Crania polonica, Mat. antr.-arch. 1898 III. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899).

31889. Lühe, Über Messung an ostpreuss. Schädeln, Schr. d. phys. ök. Ges., Königsb. 1893.

31890. Brandenburg N. E., Was für einem Volkestamm müssen diejenigen Gräber in Gouv. Kiev zugeschrieben werden, in denen mit den Menschen gleich zeitig auch Pferde begraben wurden, Arch. f. Anthrop. 1898 XXV.

31891. Rocznik dla archeologów, numizmatyków i bibliografów polskich, wyd. Krzyżanowski S., Krak. 1869—1874 (popr. Nr. 11139); — Kilka słów o Rocznikach S. Krzyżanowskiego, Gaz. nar. 1872 Nr. 319—321.

31892. Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, zob. Nr. 28569.

31893. Światowit, rocznik poświęcony archeologii przeddziejowej i badaniom pierwotnej kultury polskiej i słowiańskiej, wyd. Majewski Er., Warsz. 1899 I, 1900 II.

Teki konserwatorskie, zob. Nr. 21715.

31894. Demetrykiewicz Wł., Warunki pracy na polu archeol. w Polsce, Pam. III. zjazd hist. pol., Krak. 1900.

31895. Majewski E., Drobne prace i notatki z dziedziny archeologii przedhist. i etnografii, Warsz. 1897; — Tenże, Wykopiska i odkrycia, Wędrowiec 1898 Nr. 7; — Łopaciński H., Zabytki cywilizacji pierwotnej (not. kryt. i bibl.), Wiśła 1897; — Tenże, Kilka wiadomości o wykop., Światowit 1899.

31896. Archeologia przeddziejowa w: Słowniku geogr. (zob. Nr. 10071), Światowit 1900.

31897. Szombathy, Bemerkungen über den gegenwärtigen Stand d. prähist. Forschung in Oesterreich, Corresp.-Bl. d. deutsch. Ges. f. Anthrop. 1894.

31898. Hauptströmungen und Ergebnisse der archaeol. Forschung in Russland, Beil. z. Allg. Ztg. 1899 Nr. 246.

31899. Florinskij W. M., Pierwoytnyje sławianie po pamiatnikam ich doistor. žyzni, Opyt sław. archeologii, Izv. imp. tomskawo uniw. IX., Odb. Tomsk 1896.

31900. Niederle L., O povodu Slovanu studie slovanskim starožitnostem, Prag 1896

(por.: Lissauer, Ztschr. f. Ethnol. 1897; Rhamm, Globus 1897 (tamże odp. Niederle); Hormuzaki, tamże; Rhamm, tamże; Niederle L., Vestnik slovanských starožitnosti svazek I., Praga 1898), zob. Nr. 31868.

31901. Pawiński A., Kongres antrop. i archeol. przedhist. w Sztokholmie 1874 r., Bibl. warsz. 1875 I; — Antonowicz W., Naumenko W., Tretyj archeol. sjezd w Kijewie 1874, Kij. Star. 1899; — Bielaszewskij N., Archeol. sjezd w Rygii, tamże 1895; — Katalog d. X. archäol. Kongress in Riga 1896, Riga 1896; — Stieda L., Der X. russische archäol. Congress in Riga, Arch. f. Anthrop. XXV., Odb. Braunschweig 1897; — Bielaszewskij N., K' archeol. sjezdu w Kijewie, Kij. Star. 1897; — Tenże, Archeol. sjezd w Kijewie, tamże 1899; — Antonowicz W., Woprosy, zob. Nr. 24266; — Bołsunowski K., Katalog przedmiotów wystawionych wo wremia XI. sjezda w Kijewie, Kij. Star. 1899 IV; — Chamec Ksaw., Starożytności przedhist. na XI. zjeździe archeol. w Kijowie, Aten. 1900 II; — Kniażewycz M., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII; — Florinskij T. D., Wiestn. Jewr. 1900 I; — K' XII. archeologiczeskom sjezdu w Charkowie, Jużnyj kraj 1900 Nr. 6653; — Bielaszewskij N., K' archeol. sjezdu w Charkowie, Kij. Star. 1900 II.

31902. Otczot imp. archeologiczeskoj kommissii za 1894 god, Petersb. 1896.

Zbiory, zob. Nr. 21719—21727; *Wystawy*, zob. Nr. 21728—21737; *Zjazdy*, zob. Nr. 21738.

31903. Recueil d'antiquités de la Scythie, zob. Nr. 23105.

31904. Srokowski St., O palafitach (szczególnie w Polsce), Aten. 1894.

31905. Sadowski J. N., Wykaz zabytków przedhistorycznych na ziemiach polskich, zob. Nr. 11156.

R: R., Bibl. warsz. 1878 II.

31906. Gloger Z., O stacyach krzemien-nych, Bibl. warsz. 1878 I, zob. Nr. 11170.

31907. Montelius O., Chronologie d. ält. Bronzezeit in Nord-Deutschland u. Skandinavien, Arch. f. Anthrop. 1898; — Penka K., Die Kupferzeit in Europa, Österr. ung. Rev. 1893.

Metale i monety, zob. Nr. 23115 i 28620 do 28630.

31908. Jentsch H., Feuerstahl und Feuerstein nebst röm. Funden aus d. beiden Gubiner Kreisen, Niedersachsen. Mitth. 1896 IV.; Tenże, Vorgesch. Funde aus d. Gubiner Kr., Nachr. über deutsche Alterthumsfunde 1896 VII.; Tenże, Vorseitliche Wohnreste bei Aterwasch, Kr. Guben, Centraltbl. f. Anthrop., Ethnol. u. Urgesch. 1897; Seitmann, Slavischer Rundwall, Gubener Ztg. 1897 Nr. 267, Frankf. Oderztg. 1897 Nr. 267, Gubener Tagebl. 1897 Nr. 268.

31909. Senf F., Kreuz und ähnliche Zeichen auf d. zwischen Oder u. Elbe gefund. Urnen, Arch. f. Anthrop. 1891; — Tenże, Das heidnische Kreuz, tamże 1892; — Baudouin de Courtenay J., Odczytanie i objaśnienie zagadkowego napisu na krzyżu z Prus zachodnich przez członka Akad. ks. Pawlickiego, Bull. Acad., Crac. 1897.

31910. Chodzkievicz L., Un cimetière païen en Pologne, Revue archéolog. 1876 XXXII.

31911. Dr. A. O., Pierwotne dzieje praocjów naszych (arch.), Sobótka, Poznań 1869.

31912. Weigel M., Bildwerke aus altslawischer Zeit, Arch. f. Anthrop. 1892—1893 XXI; — Hartmann A., Becherstatuen in Ostpreussen und die Litteratur der Becherstatuen, tamże XXI; — Köhler, Zur Beurtheilung der Bildwerke aus altslawischer Zeit, tamże 1897 XXIV.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1899.

31913. Potocki J., Atlas archeologique de la Russie européenne, zob. Nr. 23990.

31914. Schwartz Fr., Zur praehist. Kartographie der Prov. Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1892.

31915. Antonowicz W., Mapa archeologiczna gub. kijowskiej, zob. Nr. 31969; — Pokrowskij O. W., Archeologiczeskaja karta grodnienkoj gubernii, Wilno 1895.

31916. Niederle L., Bemerk. zu einigen Charakteristiken d. altslawischen Gräber, Mitth. d. anthrop. Ges., Wien 1894 XXIV.

31917. Rutkowski, Przyczynek do mapy archeol. płockiej, Echo płockie 1898 Nr. 31, Światowit 1899.

31918. Wittig W., O potrzebach archeologii w Królestwie polskiem, Wiad. num. arch. 1899.

31919. Koehler i Erzepki, Album zabytków przedhistorycznych W. ks. poznańskiego, Poznań 1893, zob. Nr. 11192.

31920. Köhler K., Album zabytków przedhistorycznych W. ks. pozn., Poznań 1900 (toż po niem., Posen 1900); — Tenże, Osady z epoki kamienia w W. ks. pozn., Wiad. num. arch. 1896, Odb. Krak. 1896 (toż po niem., Verh. Berl. Ges. f. Ethn. 1896).

31921. Łęgowski, Vorges. Funde im Kreise Wongrowitz, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895; — Hockenbeck II., zob. Nr. 28623.

31922. Łepkowski J., Wycieczka do Kujaw, zob. Nr. 10212.

31923. Lehmann-Nitsche, Ein Burgwall und Urnenfriedhof (Cujavien), Verh. d. Berl. Ges. 1897.

31924. Heinemann O., Bartolomäus R. u. Pietsch P., Kleinere Mittheilungen und Fundberichte, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1899.

31925. Lehmann-Nitsche, Ein Kupferheil v. Augustenhof, Kr. Wersitz, Prov. Posen, Verh. d. Berl. anthrop. Ges. 1897; — Łęgowski, Gräberfund bei Bartelsee, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1894; — Podczaszyński B., Wykopalko z grobu ciałopalnego we wsi Dembe pod Kaliszem, Bull. de l'Acad. Crac. 1894; — K. L. W., Wykopalko odkryte w r. 1852 w Kruchowie pod Trzemesznem, Bibl. warsz. 1852 II; — Lehmann-Nitsche, Kupferheil von Kwieciszewo (Cujavien), Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1895; — Łęgowski J., Gräberfeld bei Łęgowo, Kr. Wongrowitz, Hist. Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900; — Lehmann-Nitsche R., Ein Bronze pfund v. Schodrowo, Prov. Posen, Praehist. Blätter, München 1894; — Heinemann O., Hacksilberfund von Deutsch-Wilke u. Sendzin, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1897; — Kopernicki I., Czaszka ze Słaboszewa, Krak. 1879; — Hensel P., Urnenfund von Solben, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1897; — Nadmorski, Cment. w Stępuchowie, Wszechświat 1894; — Łęgowski, Vorges. Gräber in Stempuchowo, Kr. Posen, Nachr. ü. deutsche Alterthumsfunde 1896 VII. (Situationsplan, tamże 1895).

31926. Reichert, Ausgrabungen in Siedlimowo, Kr. Strelno, Jahresh. d. hist. Ges., Bromberg 1894; Schuckert, Steinkistengräber von Schönfeld bei Leban, Bez. Bromberg, Jahrb. d. hist. Ges. f. d. Netzedistrict zu Bromberg 1895; Brinckmann, Über ein im Hamburger Museum befindl. Fund goldener Schmucksachen v. Schneidemühl, Rgbez. Bromberg, Correspond. d. deutschen Ges. f. Anthrop. 1897 XXVIII.

31927. Bronzefunde u. Thongefässe aus einem Gräberfelde von Goscar, Kr. Crossen, Nachr. über deutsche Alterthumsfunde 1895; Voss A., Der Urnenfriedhof bei Beutnitz, Kr. Crossen a. O., Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1900.

31928. Majewski E., Sprawozd. z wycieczki arch. w Kieleckiem, Światowit 1899.

31929. Wawrzyniecki M., Poszukiwania arch. w Lelowicach i Mieroszowie w gub. kieleckiej, Mat. antrop. archeol. 1898 III. (por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1899).

31930. Majewski E., Garncarstwo przedhist. w Grabowie i Górze w pow. Stopnickim, Światowit 1900; — Tenże, Zabytki w Dzieślawicach, tamże; — Tenże, Zabytki w Jastrzębiu, tamże 1899; — Tenże, Zabytki w Żernikach, tamże.

31931. Majewski E., Sprawozd. z wycieczek arch. (Góry Świętokrzyskie), Światowit 1900; Tenże, Skarb krzem. w Balicach, Wędrowiec 1897.

31932. Olechnowicz Wł., Poszukiwania w gub. lubelskiej, Mat. antrop. archeol., Krak. 1897 II; — Janczuk N., Kurgany w Lublińskiej gub., Arch. izw. zanietki 1898; — Łopaciński H., Nowe stacye krzemienne (w pow. Lubelskim i Nowo-Aleks.), Światowit 1899; — Wykopalko miechowskie, Wiad. num. arch. 1899; — Czarnowski St.,

Wykopaliska miechowskie z okresu neolitu, Warsz. 1898/9 str. 10; — Wawrzeński M., Zabytki w pow. miechowskim, Światowit 1900; — Tarczyński Fr., Groby rząd. kamienne w Płockiem, tamże 1900, *zob.* Nr. 31917.

31933. Sobieszczański, O drewnostajach najdennych w radomskiej gubernii, Żurn. min. nar. prosw. 1852 LXXIV.

31934. Witanowski-Rawicz M., Wycieczka archeol. na Podlasie, Wiad. num. arch. II.

31935. Przybysławski K., Skarb srebrny w Białopolu w pow. hrubieszowskim, Wiad. num. arch. 1898; Olechnowicz W., Narzędzia krzemienne z okolic Chodła w Lubelskiem, Światowit 1900; Eichler B., Wiad. o starożytnym cmentarzysku (Lipno w Siedleckiej gub.), Wszechświat 1892; Kłrkor A. H., Wykopaliska w Ojcowie, Prz. powsz. (nie: pozn.) 1885 VIII., *zob.* Nr. 11226; Majewski E., Przedhist. narzędzia krzemienne pod Ossówką (gub. kielecka), Warsz. 1895 (popolifranc.); Osada przedhist. we wsi Szczerpanowice (Kielce), Wiad. num. archeol. 1899.

31936. Zakrzewski Z., Groby w Kleszczewie, Wiad. num. arch. 1900, Odb. Krak. 1900; Anger, Eine neu aufgefundene Bronze-Urne von Topolino, Verh. Berl. Ges. f. Anthrop. 1897.

31937. Mertins O., Nachträge zu den Kupfer- und Bronzefunden in Schlesien, Schlesiens Vorzeit 1899 VII., *zob.* Nr. 11227 (por.: Wagner A., Kwart. hist. 1894); — Schulenburg W., Vorgesch. Funde in Schlesien, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1896.

31938. Seger H., Schlesische Fundchronik, Schlesiens Vorzeit 1897—1899.

31939. Mertins O., Spuren d. diluvialen Menschen in Schlesien, Schles. Vorzeit 1894; — Tenże, Depotfunde der Bronzezeit in Schlesien, tamże 1890 VI.; — Tenże, Kupfer- u. Bronzefunde in Schlesien, tamże 1898; — Seger H., Schlesische Funde der vorröm. Eisenzeit, tamże 1896.

31940. Soehnel H., Die Burgwalle Schlesiens, Schles. Vorzeit 1894.

31941. Seger H., Ein schlesischer Begräbnisplatz d. III. Jahrh. n. Chr. bei Köben a. Oder, Schles. Vorzeit 1895; Mertins O., Das Gräberfeld v. Ottwitz, tamże 1898; Langenhan, Vorgesch. Funde im Liegnitzer Kreise, tamże 1896; Grempler W., Die Bronzefunde v. Lorzendorf, tamże 1899; Lehmann-Nitsche, Serpentinheil v. Ober-Johndorf, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1895; Mielke R., Thon-Gefäße aus Raschewitz, Kr. Trebnitz, Schlesien, tamże 1899; Klose W., Die Schanze zu Złotnitz, tamże 1899.

31942. Pauli Z., Starożytności galicyjskie, Lwów 1838—1840, *zob.* Nr. 613.

31943. Demetrykiewicz Wł., Vorgeschichte Galiziens, Oesterr.-ung. Monarchie in Wort u. Bild, Wien 1898 (por.: Hadaczek K., Eos 1899 V.); — Tenże, Bericht über archäologische Forschungen in Galizien, Mitth. d. antrop. Ges., Wien 1899.

31944. Hadaczek K., Kilka uwag o czasach przedhistorycznych Galicyi, Eos 1898/9.

31945. Ossowski G., Charakterystyka obszarów archeol. Galicyi, Światowit 1900.

31946. Fligier, Vorhistorische Schädel Ostgaliziens, Correspondenzbl. d. deutschen Ges. f. Anthrop. 1876.

31947. Szaraniewicz I., Prähistorische u. früh-mittelalterliche Erdbauten in Galizien, Mitth. Centr. Comm., Wien 1890 XVI.

31948. Demetrykiewicz W., Cmentarzyska i osady przedhistoryczne w okolicy Tarnobrzega i Rozwadowa nad Sanem, Mat. antrop. archeol. 1897; — Tenże, Kurhany w Przemyskiem i Drohobyckiem, tamże 1897 (por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1897); — Tenże, Wykopaliska w Jadownikach mokrych i Gorzowie, oraz inne ślady epoki la Tène w Galicyi zachodniej, tamże 1898 (por.: Bull. de l'Acad. 1899); — Tenże, Neolityczne groby szkieletów t. zw. siedzących w Przemyskiem i Krakowskiem, tamże 1898 (por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1899); — Tenże, Materyały archeol. w pow. trembowelskim, tamże 1899.

31949. Szombaty i Przybysławski, Sammlung praehist. Funde aus Ost-Galizien, Mitth. d. Anthrop. Ges., Wien 1898; — Reinecke P., Die Goldfunde von Michałkow u. Fokoru, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1899; — Przybysławski Wł., Skarb brązowy znaleziony na prawym brzegu Dniestru pod Uniżem, Teka konserw., Lwów 1892 I.; — Tenże, Dwa złote skarby w Michałkowie, tamże 1900; — Tenże, Goldfund in Michałkow, Mitth. d. k. k. Central-Comm., Wien 1898.

31950. Ossowski G., Sprawozdanie IV. (cmentarz w Bileczu złotym), Zb. wiad. do antrop. 1895 XVIII.; — Szaraniewicz I., Cmentarzyska w Czechach i Wysocku, pow. Brodzki, Teka kons., Lwów 1900 (por.: Gaz. nar. 1895 Nr. 235; Kurj. lw. 1896 Nr. 235); — Hadaczek K., Z badań arch. w dorzeczu Bugu, tamże 1900; — Glogier Z., Wykopaliska w Horodnicy na Pokuciu, Światowit 1899; — Hadaczek K., Grabarka niesłuchowska, Teka kons., Lwów 1900; — Sereth als Fundort auch Gegenstände, Mitth. d. k. k. Central-Comm., Wien 1891; — Szaraniewicz I., Praehist. Grab bei Zwino-gorod, tamże 1898.

31951. Szaraniewicz I., Miecze brązowe, Teka kons. Lwów 1900.

Dźwinogród i Halicz, zob. Nr. 22605.

31952. Kaindl Fr., Zur Alterthumskunde der Bukowina, Romänische Revue 1892, także w: Kleine Schriften, Czernowitz 1893; Tenże, Prähist. Forschungen in der Bukowina, Romänische Jahrb. 1894, Mitth. d. k. k. Central-Comm., Wien 1894, Mitth. d. anthrop. Ges., Wien 1899; Romstorfer K. A., Neue Funde in d. Bukowina, Mitth. d. Central-Comm., Wien 1894 XX.; Tenże, Die Wallburg und neue Funde in Hlinitza (Bukowina), tamże 1895 XXI.

31953. Reinecke P., Skythische Alterthümer in d. Bukowina, Jahrb. d. Buk. Landes-Museum 1896.

31954. **Bielaszewskij N. F.**, Archeologičeskaja lietopis jużnoj Rossii, Kijew 1899 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.).

31955. **Samokwasow D. J.**, Osnowanija chronol., zob. Nr. 11268; Trudy VIII arch. sjezda, Moskwa 1897; — Próba chronologii Rosyi południowej wedle Samokwasowa, Swiatowit 1899 (por.: Spicyn A., Żurn. min. nar. prosw. 1899).

Nr. 11269: *Trudy archeol. obszcz., Moskwa, wychodzą (1867–1900).*

31956. **Drewnosti** jugo zapadnawo kraja (Razkopki w stranie Drewlian W. B. Antonowicza), Petersb. 1893 (por.: Kij. Star. 1893 i Mat. po geologii Rossii 1893).

Nr. 11272: *usunąć Reinach S. i tytuł drugi: Drewnosti.*

31957. **Bołsunowski K.**, Najdawn. pomniki chrześcijaństwa na Rusi, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

31958. **Żytyński L.**, Zabytki epoki kamiennej na Wołyniu, Wiad. num. arch. 1897; — Cholszczenikow P. (Uwagi o wykop. epoki kamiennej w gub. wołyńskiej), Trudy antrop. obszcz., Petersb. 1897; — Radziwiński L., Pam. kam. wieku zapad. Wołyni, Trudy IX. arch. zjazdu, Moskwa 1897.

31951. *Izledowanije kam. wieku w s. Gorodkie, Rowenskoj ujezd, Woł. gub., Kij. Star. 1899 II.*

31960. **Majewski E.**, Toporki kam. z okolic górnego Bugu i Styru, Pam. fizyogr. 1897 (por.: Wszeszwiat 1895).

31961. **Żytyński L.**, O kurhanach i mogiłach na Wołyniu, Wiad. num. arch. 1899 Nr. 2–8.

31962. *Izledowanija i raskopki w gub. czernigowskiej i podolskiej, Kij. Star. 1899.*

31963. **Pałaski Fr.**, Kurhan Popowiecki, pow. Winnicki, Podole ros., Zb. wiad. do antr. 1893 XVII. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894).

31964. **Andrzejowski A.**, Coquilles fossiles de Volhynie et Podolie, Moscou 1833.

31965. **De Baye**, Note sur l'âge de la pierre en Ukraine, Anthropologie 1895; — Tenże, Sur l'époque de métaux en Ukraine, tamże.

31966. **Chamiec Ksaw.**, Wśród stepów i jarów (prehist. Ukrainy), Bibl. warsz. 1894 do 1896.

31967. **Bielaszewskij N. F.**, Niskolko nowych stajankow kamiennawo wieku po Dniepru i jewo pritokam, Kij. Star. 1891; — Tenże, Raskopki na kniazę gorje 1892 (por.: Ossowski, Kwart. hist. 1893), tamże 1893; Toż w r. 1893, tamże 1894; — Antonowicz W., O bronzowem wieku w bassejnie Dniepra, Trudy IX. arch. sjezda 1897; — Tenże, Die Gorodschichten des Dniepr-Bassin, Arch.

f. Anthropol. 1898 XXV.; — Chanenko W. B. N., Sohranie drewnosti Pridnieprowija, Kijew 1899.

31968. **Chojnowski J.**, Kratkija archeol. swiadenija, Kijów 1896.

31969. **Antonowicz W.**, Archeologiczeskaja karta kijewskoj gub. (prilożenie k' XV. t. „Drewnosti“), Moskwa 1895 (por.: Kij. Star. 1896 i Chamiec Ks., Swiatowit 1899); — Tenże, Die während der letzten Jahre in Kijew gefundenen Gegenstände der Steinzeit, Centralblatt f. Anthropol. 1897, 1898.

31970. **Bielaszewskij N. F.**, Sledy pierwotnawo czelowieka na beregach r. Dniepra, Trudy VIII. arch. sjezda, Moskwa 1897.

31971. **Chamiec Ks.**, Przeddziejowe stosunki zewnetrznje ziemi kijowskiej, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1909.

31972. **W. J.**, Nowy archeol. znachody w Kiiwi, Zap. Tow. Szewcz. 1896 IX.; Wotkow T., Wykop. na ul. Kiriłłowskiej w Kijowie, Mat. ukrain ruskiej etnologii, Lwów 1899 (toż po franc., l'Anthropol. 1893); M., Razkopki w Kijewie na Kiriłłowskoj ul., Kij. Starina 1899 II.

31973. **N. B.**, Razkopki u m. Tripolia, Kij. gub. Kij. Starina 1899 II.

31974. **Ossowski G.**, Sprawozdanie z badań paleontologicznych w kurchanach ukraińskich, Bull. de l'Acad., Crac. 1889; — Hryniewicz-Talko, Przyczynek do poznania świata kurhanego Ukrainy, Mat. antr. arch. 1899 IV. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1900); — Tenże, Wiad. o kurhanie w Majdanówce (pow. dźwinogrodzkiej, gub. kij.), Zbiór wiad. do antrop. kraj. 1892 XVI. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893); — Lappo-Malmberg, Materiały do arch. Rossii, Nr. 18 Drewnosti jużnoj Rossii, Kurgan Karagodienasz, Petersb. 1893 (por.: Kij. Star. 1895); — Bobiński A., Kurgany i nachodki bliz m. Smjeły, II, Petersb. 1894 (protokoły 1887–1889, por.: Kij. Star. 1894); — Chojnowski J. A., Über die Kurgane bei Kanew, Gouv. Kiew, Arch. f. Anthropol. 1899; — Obołonskij N. A., O raskop. kurganow w Cherson. gub., Kij. uniwers. izw. 1900.

31975. **Zaborowski M.**, Les poteries peintes des bords du Dniestr et du Dnieper, Bull. d. l. societe d'anthropol., Paris 1898.

31976. **Lanskoronskij W.**, Archeol. rozkopki bliz g. Luben, Połtawskoj gub., Kij. Star. 1892; Slidy wodoprowodnych сооруženij, tamże 1896 II.

31977. **G.**, Drewnosti bliz s. Małych Kopanej, Dnieprowskawo ujezda, Cherson. gub., Kij. Star. 1900 II.

31978. **Koczubiński A.**, Pojezdka na niżnyj Dniestr, Zap. odesk. obszcz. ist. i drewn. t. XIX.

31979. **Koczubiński A.**, Das vom litauischen Volk in vorgesch. Zeit bewohnte Territorium, Arch. f. Anthropol. 1898 (po ros., Żurn. min. nar. prosw. 1898).

31980. Wolter, Zur litauischen Archaeologie, Mitth. d. litauischen Ges. 1896.
31981. Szukiewicz Wojc., Przedmioty bronzowe nad Niemnem i Merezanką, Światowit 1899, zob. Nr. 10699.
31982. Pokrowskij T. W., Iz doistor. byta na sławiansko-litowskiej granicie, Wilenski Wiestnik 1894 i Odb., por.: S. W., Zap. Tow. Szewcz. IX. (Tenże, Arch. f. Anthr. 1898).
31983. Bolsunowski K., Wiadomości o domniemanym kalendharzu litewskim, zob. Nr. 28403.
31984. Pokrowskij F., Archeologiczeskaja karta kowienskoj gub., Wilno 1899 str. 161.
31985. Tatur G. Ch., O kurhanach min-skaj gub., Trudy IX. arch. sjezda 1897.
31986. Ciercha St., Poszukiwanie arch. w gub. mohilewskiej, Mat. antrop. arch. 1896 I. A (por.: Bul. de l'Acad., Crac. 1896).
31987. Danilewicz W., Stojanka i masterskaja kamiennawa wieka w Mogilewskiej gub. 1893 g., Kij. Star. 1896 t. 49.
31988. Sieroszewski W., Niż Sybirski (w gub. Smoleńskiej), Światowit 1899.
31989. Pokrowskij T. W., Archeol. ekskursja po Wilenskiej gub., Wilno 1893.
31990. Szukiewicz W., Kurhany ciałopalne w Pomusiu (gub. wileńska), Światowit 1900; Tenże, Kurhany kamienne w pow. Lidzkim, tamże.
31991. Cmentarzysko w Luizinie, gub. Witebska, Mater. po geol. Rossii 1893.
31992. Mienicki W., Kamienie Dzwińskie, Wiad. num. arch. 1896, zob. Nr. 11321.
31993. Brensztein M. E., Cmentarzysko „Potumszelu Kapaj“ w pow. telszeckim na Żmudzi, Wiad. num. arch. 1896 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899).
- Zob. Nr. 12487 i 18470.
31994. Odkrycia archeol. w Prusach wschodnich i zachodnich (1895 i 1896), Światowit 1899; — Bezzenberger A., Fundberichte, Sitzungsb. d. Ges. Prussia 1900.
31995. Lissauer A., Beiträge zur westpreussischen Urgeschichte, Danzig 1875, zob. Nr. 11326; — Tenże, Knochenabfälle von Rutzau am Putziger Wiek, Nachr. über deutsch. Alterthumsfunde 1896 VII.; — Tenże, Skelettgräber bei Pelplin, tamże.
31996. Vorgeschichtliche Wandtafeln f. Westpreussen, Berlin 1898, 2. wyd. 1900.
31997. Helm O., Chemische Untersuchung Westpreuss. vorgesch. Bronzen und Kupferlegierungen, Ztschr. f. Ethnol. 1895 (tłóm. polskie, Światowit 1899); — Tenże, Chemische Untersuchung vorgesch. Bronzen (okr. Elbląg), Verh. Berl. Ges. f. Ant. 1897.
31998. Conventz, Neue Gesichts-Urnen aus Westpreussen, XVII. annt. Bericht über Provinzialmuseum, Danzig 1897; Treichel A., Giebelverzehrungen aus Westpreussen, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1894; Urnen bei Berent, tamże 1896.
31999. Kemke H., Ein Beitrag z. Chronol. d. ostpreuss. Gräberfelder, Schriften d. phys.-ökon. Ges., Königsberg 1899; — Tenże, Die Bedeutung d. ostbaltischen Alterth. f. Ostpreussen, Centrabl. f. Anthrop. 1900; — Tenże, Vorgesch. Funde in Ostpreussen, Nachr. über deutsche Alterthumsfunde 1896 VII.; — Tenże, Knochen und Horngeräthe in Ostpreussen, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1896.
32000. Tischler O., Ostpreussische Grabhügel III., Schrift phys.-ökon. Ges., Königsb. XXXI.; — Bezzenberger A., Einige ostpreuss. Hügelgräber, Sitzungsb. d. Alterth. Ges. Prussia XLVIII.; — Tenże, Bericht über d. auf d. kurischen Nehrung gemachten steinzeitlichen Funde, tamże; — Hollar E., Untersuchungen auf d. kurischen Nehrung, tamże 1895.
32001. Dorr R., Übersicht d. praehist. Funde in Stadt- und Landkreise Elbing, II., Progr. Gymn., Elbing 1894.
32002. Bender F., Heidengräber in Erm-land, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1894, 1893.
32003. Conwentz H., Die Moorbrücken im Thal der Sorge auf der Grenze zwischen West- und Ostpreussen, Ein Beitrag zur Vorgesch. d. Landes, Landeskunde d. Prov. Westpreussen, Danzig 1897.
32004. Brückmann, Funde von Terra sigillata in Ostpreussen, Prussia 1900.
32005. Jentsch A., Über d. im Ostpreuss. Museum aufbewahrten Gewichte, Prussia 1900.
32006. Schumann H., Die Kultur Pommerens in vorgesch. Zeit, Berlin 1897 (Odb. z Balt. Ztschr. XLVI.).
- R: W r. 1897; Wehrmann W., Kwart. hist.; Lohmeyer, Deutsche Ztschr. f. Geschichtswissenschaft.; K. W., Ztschr. d. Ver. f. Volkskunde; Pam. arch. a mistop. VI.—VII.; J., Niederlaus. Mitth. V.; Baltische Studien; Lenicke, Deutsche Literaturztg. 1898 Nr. 12.
32007. Monatsblatt d. Ges. f. Pommer-sche Gesch. u. Alterthumsfunde 1887—1900.
32008. Schumann H., Gräber aus d. Ende d. Steinzeit in Pommern, Nachr. über deutsch. Alterthumsfunde 1898; — Tenże, Charakter d. pommerschen La Tène Forme, tamże 1898; — Tenże, Die Waffen- und Schmuck-sachen Pommerns z. La Tène, Beitrag z. Gesch. u. Alterthumskunde Pommerns 1898; — Deecke, Gesteinsmaterial u. Steinwerkzeuge (z Pomorza), Jahrb. d. geogr. Ges., Greifswalden 1898—1900.
32009. Walter E., Über Ausgrabungen in Pommern 1897, Baltische Studien 1898; Tenże, Die steinzeitlichen Gefässe d. Stettiner Museums, Beitrag z. Gesch. Pommerens, Festschrift, Stettin 1899; Tenże, Prähist. Funde zwischen Oder und Rega, Stettin 1899.
32010. Schumann H., Baumsarg-Grab mit Zwerg-Skelet von Bodenhagen bei Colberg, Nachr. über deutsche Alterthumsfunde

1899; — Anger S., Das Gräberfeld zu Bondsen, Kr. Graudenz, Abh. z. Landesk. d. Pr. Westpreuss. I.; — Fundberichte aus d. Rgh. Bromberg, Jahrb. d. hist. Ges., Bromberg 1897; — Schumann H., Bronzekeule von Butzke (Pommern), Verh. d. Berl. Ges. f. Anthr. 1897; — Semrau, Bronze-Depot Funde von Czernowitz, Kr. Thorn, tamže 1897; — Lissauer, Das Gräberfeld am Haideberg bei Dahnsdorf, tamže 1895; — Heydeck, Steinkistengräber im Kreise Eylau, Sitzungsber. d. Alterth. Ges. Prussia 1896 XX.; — Lako-witz, Hügelgräber d. ält. Bronzezeit von Gadowo (Kr. Karthaus), Berichte über d. Prov.-Museum in Danzig 1895; — Mathes, Schmidt, Gräberfeld bei Grubno, Kr. Culm, Westpreuss., Nachr. über deutsche Altertums-funde 1898; — Ciż, Ein zweites slav. Gräberfeld in Grutschno, Kr. Schwetz in Westpreussen, tamže 1898; — Schumann H., Bronze-Depot von Haushagen (Kr. Kolberg), tamže 1898; — Hollack E., Das Gräberfeld bei Kellaren, Kr. Altenstein, Prussia 1900; — Buchholz, Gräberfeld bei Kräsem, Kr. West-Sternberg, Nachr. über deutsche Altertumsfunde 1896 VII.; — Dorr R., Die Gräberfelder auf dem Silberberge bei Lenzen und Serpin, Kr. Elbing, Elbing 1898; — Treichel A., Die Kopce oder Gräber bei Leohain, Kr. Neustadt, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1896; — Tenze, Schlossberg von Mehken, Kr. Carthaus, tamže 1897; — Tenze, Tapfenstein v. Mehken, tamže; — Conwentz, Über einen hervorragenden Bronzedeptfund bei Prenzlauwitz, Kr. Graudenz, Landeskunde d. Pr. Westpreussen 1897; — Schumann H., Slavisches Skelet-Gräberfeld von Ramm (Pommern), Verh. d. Berl. Ges. f. Anthr. 1898; — Tenze, Über Skeletgräber mit römischen Beigaben, tamže 1894; — Tenze, Steingrab von Rentzin (Pommern), Nachr. über deutsch. Altertumsfunde 1896; — Bezenberger A., Das Gräberfeld bei Rominten, Sitzungsber. d. Alt. Ges. Prussia 1896 XX.; — Schmidt, Neolithische Niederlassungen bei Sackrau, Kr. Graudenz, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthr. 1900; — Tenze, Bronzedeptfund von Schwennenz (Pommern), tamže 1894; — Tenze, Zwei Depotfunde v. Steinpfügen bei Rodowthal (Pommern), tamže 1895; — Jaffe, Gräber d. La-Tène Zeit bei Stargrad (Pommern), Mnthl. d. Ges. f. Pommerns Gesch. 1894, zob. Nr. 24012; — Beltz R., Alterthümer aus d. Uckermark (Hinterpommern), Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1900; — Burg und Stadt Wehlau, tamže 1900; — Schumann, Slavische Skeletgräber von Willin (Pommern), tamže 1894 (toż, tamže 1891); — Walter, Das Gräberfeld (bei Wollin), tamže 1891; — Olshausen H., Das Gräberfeld bei Wollin, tamže 1899.

32011. Baier, Zur vorgesch. Alterthums-kunde d. Insel Rügen, Jahresb. d. geogr.

Ges. zu Greifswalden 1898—1900 i w: Führer f. d. Rügen-Excursion d. VII. geogr. Congr., Berlin 1898.

32012. Haussmann R., Überblick über d. Entwicklung d. archäol. Forschungen in den Ostseeprovinzen während d. letzten 50 Jahre, Riga 1896.

32013. Spizyn Ant., Allg. Übersicht der vorchristl. Alterthümer d. baltischen Provinzen Russlands, Arch. f. Anthropol. 1898; — Charuzin N. N., Oglad doistor. archeolog. w estl., lifl. i kurl. gub., Wremiennik estl. gub., Rewal 1894; — Conwentz, Lebende Zeugen des Alterthums in d. baltischen Landen, Arch. f. Anthropol. 1898; — Kemke H., Neues Material zur Kenntniss d. baltischen Vorgesch., Schrift. d. phys.-ökon. Ges., Königsb. 1900.

32014. D-nin A., Doistoriczeskij czołowiek i sledy jowo w Pribaltijskom kraje, Riżskij Wiestnik 1895 Nr. 87—89; Krause E., Die alten Moorbrücken d. Ostseeländer, Globus 1898.

32015. Sicka J., Archäol. Karte v. Liv-, Est- u. Kurl., Dorpat 1896.

32016. Bienemann Fr., Aus baltischer Vorzeit, zob. Nr. 24143.

32017. Przeczcieki A., O towarzystwie hist.-archeol. prowincji nadbałtyckich, zob. Nr. 2832

32018. Bielenstein A., Studien aus d. Gebiete der lettischen Arch. Ethn. u. Mythol. (Odb. z Mag. d. lett.-lit. Ges.), Riga 1896.

32019. Virchow R., Über die ältesten Einwohner von Nordeuropa, insbesondere von Livland, Arch. f. Anthropol. 1893; — Hausmann J., Über d. Typen d. livländischen Gräber, tamže 1898.

32020. Mettig K., Bestimmung d. Zeit d. in livländ. Gräbern gefundenen Bronzegegenstände, Arch. f. Anthropol. 1895.

Zob. Nr. 21161.

32021. Ausgrabungen am Wurtneck'schen See, Livland, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1895; Bielenstein A., Fahrt nach Runö im Rigaischen Meerbusen, Globus 1897.

32022. Jung J., Archaeologie Estlands, Dorpat 1899 I. (po estońsku).

32023. Boy K., Über die Grabstätten in Kurland, Arch. f. Anthropol. 1898.

32024. Gruszecki A., O jaskiniach na przestrzeni od Karpat po Bałtyk, Bibl. warsz. 1873 IV.; — Antoni J. (Rolle), O naddnie-strzańskich jaskiniach, Niwa, Warsz. 1888.

Zob. Nr. 31703 i 32132.

32025. Ossowski G., Geologische und palaeont. Charakter d. Höhlen in südwestl. Russland und Galizien, Arb. d. Nat. Ges. in Tomsk 1895 V.

32026. Jaskinia we wsi Biłoni w Brzostowskim, zob. Nr. 10581; — Bubniszcze, zob. Nr. 20246; — Groty kute w skale pod Bolechowem, Prz. bibl. arch. 1881 II.; —

Smocza jama w Krakowie, *zob.* Nr. 10578, 11119; — Czarnowski S. J., Jaskinie okolic Ojcowa, Miechów 1899, *zob.* Nr. 10582; — Grota Olsztyńska, *zob.* Nr. 10583; — Bielowski A., Przedślowie Bołdy na Sokołowie w Polanicy, Ziewonia, noworocznik, Lwów 1839 II.; — Pieczary pod Straczem, *zob.* Nr. 10579.

Mieszkania nawodne, zob. Nr. 31904.

32027. Gloger Z., W sprawie Światowida, Bibl. warsz. 1876 III.; — Petruszewicz A. S., Wistnyk, Wiedeń 1851 Nr. 106 do 111; Łyt. Sborn., Lwów 1855, 1836.

32028. **Kruszwica**, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Kierski E., Tyg. il. 1861 III.; — Adamowicz A., Op. dom., Warsz. 1865; — Wildt Jul., Kalendarz powsz., Krak. 1866; — Callier E., Kruszwica (Odb. z Dz. kujawsk.), Inowrocław 1895.

32029. Pomniki pogańskie w Gnieźnie, Tyg. lit., Pozn. 1844 VII.

32030. **Demetrykiewicz Wł.**, Korony bronzowe przedhist., Mat. antrop.-arch. 1899 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1903).

32031. Majewski E., Popielnice twarzowe, Światowit 1899.

32032. Milewski K., Popielnie, popielacze albo popielnice, Pam. hist., Warsz. 1848.

32033. Majewski E., Grociki długowate polskie do strzała przedhist., Światowit 1900; — Tenże, Narzędzia krzemienne, Wędrowiec 1897; — Tenże, Toporki, Światowit 1899.

32034. Koehler, Geflügelte Lanzen spitzen (ślady Franków w Poznańskim), Verh. d. Berl. Ges. f. Anthr. 1897; — Jaworski J., Gromowija strielki. Oczek po ist. južno-russkawo folkloru, Kij. Star. 1897 (por.: Franko I., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XXI.).

32035. Almgren O., Studien über nord-europäische Fibelformen des ersten nachchristl. Jahrh., Stockholm 1897; — Voss A., Angebliche Fibel-Darstellungen auf Gesichts-Ürnen, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1899.

32036. Goetze A., Neolitische Kugel-Amphoren, Ztschr. f. Ethnol. 1900; — Reinecke P., Bemerkungen zu „Kugel Amphora“ im Weichselgebiet, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthropol. 1900.

32037. Jentsch H., Germanisch u. slavisch in d. vorgesch. Keramik d. östl. Deutschlands, Globus 1895.

32038. Przybysławski K., Przyczynek do hist. bronzów emaliowanych w Polsce, Teki kons., Lwów 1900 II.

32039. Przedhistoryczni artyści, Wędrowiec 1898 Nr. 28.

Złote skarby, zob. Nr. 11260 i 31949.

32039. Leonardow N., Nabrosk o drogi-czyńskich swincowych plombach, Kiew 1890 [por.: Ryszard A., Kwart. hist. 1891 (podaje lit. rosyjską)]; — Bołsunowski, Znaki pieczętne na ołowiu (plomby), Wiad. num. arch. 1896 i 1897; — Pracki W., Znaki na kamieniach w Radzyńskim, Światowit 1899.

32040. Leciejewski J., Runy i runiczne pismo, *zob.* Nr. 20390.

32041. **Małecki A.**, Runy słowiańskie i mikorzyńskie kamienie, *zob.* Nr. 11464 (toż w dziele: Z przeszłości dziejowej, Krak. 1897 I.).

32042. **Piekosiński Fr.**, Kamienie mikorzyńskie, Studya, rozprawy i materyały, Krak. 1897, *zob.* Nr. 317, 318, 23428.

11471—12415.

Słowianie, zob. Nr. 23142—23327.

32043. **Brückner A.**, Slavische Volkskunde, Übersicht periodischer Publikationen bei Böhmen, Bulgaren, Kleinrussen, Polen, Serbokroaten, Slovaken, Slovenen, Ztschr. d. Ver. f. Volkskunde 1899.

32044. Sobiestranskij, Ucenija o nacjonalnych osobiennostiach charakteru i juridyczeskawo byta drevnich Sławian, Charkow 1892 (por.: Mierko, Arch. f. slav. Phil. XVI.); — Bagalej D. J., K' istorii o bytie Sławian (ocena książki Sobiestrańskiego), Kij. Star. XXXIX., Odb. Kijew 1892.

32045. Stodolski O., Etnohrafiá sławianszczyny, Lwów 1888 (por.: Izwiest. sław. blahotw. obszcz. Petersb. 1888 Nr. 2).

32046. **Brückner A.**, Słowianie i Niemcy, Bibl. warsz. 1900 I.; — Ochrowicz J., Słowianie i Germanie, Tyg. il. 1900.

32047. Wasilewski L., Z dziejów zachodniej granicy etnogr. słowiańskiej, Wisła 1900.

32048. **Kraus A.**, Hórané o národní pověsti německé, 1. Čechové, 2. Poláci, 3. Srbové lužičti, 4. Rusové a Lutici, 5. Bulhari, 6. Pomoranie, 7. Prusové, Slov. Sborn. 1887 VI.

32049. Liersch C., Nachrichten über die Trachten und Sitten d. Slaven und Germanen aus d. VI. Jahrh., Mitth. d. niederlaus. Ges. f. Anthropol. 1891.

32050. Ciszewski St., Künstliche Verwandtschaft bei den Südslaven, Leipzig 1897.

32051. **Potkański K.**, Postrzyżyny u Słowian i Germanów, Rozpr. hist. fil. Akad. 1895 XXXII.

R: W r. 1896: Fk., Prz. lit. Nr. 1; J. V., Arch. f. slav. Philol.: por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

32052. Dragomanow Th., Die slavischen Sagen über Opfern des eigenen Kindes, Die Donauländer 1899 I.

32053. **Niederle L.**, Lidstvo v době předhistorické se zvláštním zřetelem na zeměslavanskim, Praha 1894.

32054. **Bodianskij O.**, O wrem. proisch. sławianskich pisen, Moskwa 1855, zob. Nr. 11512.

32055. **Jagič V.**, Dunav, Dunaj in der slavischen Volkspoesie, Arch. f. slav. Philol. 1876 I.

32056. **Franco I.**, Przyczynki do podań o Mahomecie u Słowian, Wisła 1894.

32057. **Dragomanow M.**, Sławianskija skazania, Sbor. min. 1889 I, 1890 II.

32058. **Ulanowska S.**, Powieści o kukułce u ludów Słowiańszczyzny zachodniej i wschodniej oraz Litwy i Łotyszów, Upom. El. Orzeszkowej, Petersburg 1893.

32059. **Zakrzewski Ad.**, Obszar etnograficzny Polski, Wisła 1896 i 1900; — **Potkański K.**, Badania hist. i etnologiczne nad rozsiedleniem plemion polskich, Bull. de l'Ac. Crac. 1900; — **Zawiliński A.**, O potrzebie mapy etnograf. polskiej, Wisła 1900; — **Parczewski Al.**, O zbadaniu granic i liczby ludności polskiej na kresach obszaru etnograf., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900; Dz. pozn. i Odb., Pozn. 1900.

32060. **Schlötzer Chr.**, Der Russe und der Pole, eine ethnogr. hist. Skizze, Köln 1831; **Parly A.**, Description ethnographique des peuples de la Russie, Petersburg 1862 (także tytuł rosyjski, 62 tablic chromolit.); **Casany de Maret**, Études sur les peuples de l'Europe orientale, XIII. La Pologne, Paris 1876.

32061. **Zakrzewski A.**, Wzrost w Królestwie polskiem, przyczynek do charakt. fizycznej Polaków, Zb. wiad. do ant. kraj. 1891 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892; Wszechświat 1891); — **Sieniński A.**, Czy się wyrażamy, Lud 1898; — **Krzywicki L.**, Nasze rodowody rasowe (antropom. badanie), Prawda 1895; — **Olechnowicz W.**, Nasz typ narodowy w świetle antropologii, Aten. 1896.

32062. **Dybowski B.**, Próba określenia składników rasowo-plemiennych w postaci A. Mickiewicza, Kosmos 1898.

32063. **Mátyás K.**, Nasze siolo, studium etnograf., Wisła 1893; **Kasprowicz J.**, Nasz lud, Kurj. lw. 1896 Nr. 332.

Lud pod względem społecznym i prawnym, zob. Nr. 17050–17182.

32064. **A. J.**, Rys dziejów gospodarstwa krajowego w zestawieniu z obyczajami narodu od czasów pierwotnych aż do ostatnich, Krak. 1893.

R: **Gawroński**, Ekonomista pol. 1894; **Koszutecki**, Prz. pol. 1894.

32065. **Bartynowski M.**, Obchód świąt Bożego Nar. w Polsce, z prawa kanon. i archeol., Krak. 1887 (por.: J. S., Kwart. hist. 1887); — **E. S.**, Co to jest Rekawka, Czas 1884 Nr. 88; — **Krček Fr.**, Sobótka, Lud 1898.

32066. **Rostański J.**, Zielnik czarodziejski, t. j. zbiór przesądów o roślinach, Zb. wiad. do antrop. Akad. 1895 XVIII.

32067. **Milewski K.**, O czarownicach w Polsce. Pam. hist., Warsz. 1848, zob. Nr. 29952.

32068. **Brückner A.**, Cywilizacya i język, Szkice z dziejów kultury polskiej, Bibl. warsz. 1898 IV.

32069. **Malinowski L.**, O niektórych wyrazach ludowych polskich, Roz. filol. Akad. 1893 XVII. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1891; Kryński, Kwart. hist. 1893; Wędrowiec 1893; Kalina A., Prz. pol. 1893); — **Kalina A.**, O badaniu narzęczy języka polskiego i o oznaczaniu ich dźwięków, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32070. **Majewski E.**, Nazwy ludowe kartofli i ich stworód, Prace filol. 1895; **Młynek L.**, O dzisiejszej nazwie „Lach” i jej znaczeniu dla badań etnogr., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32071. **Czartoryski Z.**, O stylu krajowym w budownictwie wiejskim, Pozn. 1896.

R: **Ramult St.**, Lud 1896; **Zuszczykiewicz**, Prz. pol. 1896.

32072. **Udziela S.**, Ornamentyka ludowa, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32073. **Zawiliński R.**, Przesady i zabobony z ust ludu w różnych okolicach zebrane, Bull. de l'Acad., Crac. 1893 (Tenże, Z etnografii krajowej, Krak. 1892).

32074. **Świątek J.**, O dotychczasowych badaniach nad wierzeniami ludu polskiego i postulaty na przyszłość, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

Podania historyczne, zob. Nr. 24828 do 24859.

Podanie o Walgierzu, zob. Nr. 30477.

32075. **Pan Twardowski** ili kołdun XVI wieku, legenda iz narodnych polskich przedanij i razskazow, Moskwa 1895; — **Franccev V.**, K otázce faustovské (Faust-Twardowski), Český lid 1899 VIII; — **Harzen-Müller A. N.**, Twardowski, der slavische Faust, Die Zeit 1899, zob. Nr. 11623.

32076. **Werenko F.**, Przyczynek do leczenia ludowego, Bull. de l'Acad., Crac. 1896; — **Magierowski L.**, Leki używane przez lud polski we wsi Wesołej w pow. Brzozowski, Lwów 1896.

Poezya ludowa, zob. Nr. 20592.

32077. **Korotyński L. S.**, Zbiorek pieśni ludowych J. Lelewela, Prawda, ks. zbior., Lwów 1899.

Pieśni historyczne, zob. Nr. 26818, 27912, 28064, 30364, 30604, 30621, 30356, 30981.

Przysłowia, zob. Nr. 20636–20654.

32078. Gustawicz B., Zagadki i łamigłówniki ludowe, Bull. de l'Acad., Crac. 1893.

32079. Malinowski L., Okaz pisma obrazowego, Bull. de l'Acad. 1896.

32080. Ethnologische Erforschung von Russisch-Polen, Petermanns G. M. 1886; — Erkind D., Poliaki przywislanskawo kraja, Trudy antr. old. mosk. obszcz. 1897, Izwiestija XC.

32081. Strzelbicki-Daniłowicz K., Z dziejziny antropologii (Król. polskie), Wszechświat 1896; — Tenże, Przyczynek do badań, Zdrowie 1896.

32082. Olechnowicz Wł., Charakterystyka antropol. szlachty drobnej gminy Grabowo, pow. Szczeciński, gub. Łomżyńska, Zb. wiad. do antrop. Akad. 1895.

32083. Erzepki B., Próbkę gwary mazowieckiej z końca XVII. i początku XVIII. wieku, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1895 XXI.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1896; Dziennik M. L., Prz. powz. 1895 III.

32084. Dobrzycki St., O tak zwanem mazurowaniu w języku polskim (z mapą), Roz. filol. Akad. XXXII, Odb. Krak. 1900.

32085. Matlakowski W., Słownik wyrazów ludowych zebranych w Czerskiem i na Kujawach, Spraw. kom. jęz. Akad. 1894 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894).

32086. Grzegorzewicz W., O mowie ludowej we wsi Łukowcu w pow. Garwolińskim, Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32087. Knoop O., Podania i opowiadania z W. ks. Poznańskiego, Wiśła 1894 i 1895; — Lebiński W., Piosenki ludowe i powiastki z Prus król. i poznańskiego, Lud 1896.

32088. Zakrzewski A., Ludność miasta Warszawy, przyczynek do charakterystyki fizycznej, Mat. antrop. archeol. 1896 I. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1895; Bartosz St., Prz. tyg. 1899 Nr. 7).

32089. Sulima L. Z., Wax i Sawa, Z cyklu legend warszawskich, Tyg. III. 1896.

Zob. Nr. 17233.

32090. Chełchowski St., Stosunki etnogr. w powiecie Przasnyskim, Wiśła 1893; — Grzegorzewicz W., O języku ludowym w powiecie Przasnyskim, por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32091. Rutkowski L., Przyczynek do określenia fizyczn. stanu Polaków (pow. płoński), Głos 1899 Nr. 19 (por.: Wszechświat 1899 Nr. 23); — Tenże, O Mazurach z okolic Płońska, Dziennik IX. zjazdu lekarzy i przyrodn., Krak. 1900 Nr. 5.

32092. Krzywicka R., Gry i zabawy ludowe w Rościszewie, Wiśła 1891.

32093. Pracki W., Zagadki ludowe ze wsi Turowa pow. radzyńskiego, gub. siedleckiej, Mat. antr.-archeol. i etnogr. Akad. IV., Odb. Krak. 1900.

32094. Pobłocki G., Mazurzy wschodnio-pruscy, zapiski o ich języku i stanie relig. obyczajowym, Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1897 IV.

32095. Gerss M., Beiträge z. Kunde d. Masuren, Loetzen 1895.

32096. Toeppen M., Wierzenia mazurskie. Wiśła 1892 (Móm. Nr. 11707); — Singer, Bemerkungen über Land u. Volk d. Masuren, Beil. Allg. Ztg. 1898.

32097. Z. S., Kilka dni u Mazurów pruskich, Biesiada lit. 1897.

32098. W. B., Ludność polska ziemi chełmińsko-michałowskiej podług spisu 1895 r., Wiśła 1900.

32099. Kętrzyński W., O narodowości polskiej w Prusiech zachodnich, Pam. hist. fil. Akad. I., zob. Nr. 17158.

32100. Treichel A., Polnische Lieder aus Westpreussen, Am Urquell 1895; — Tenże, Volkslieder u. Volksreime aus Westpreussen, Danzig 1895; — Tenże, Aus Westpreussen, Ethnol. Mitth. aus Ungarn 1895 III.

32101. Łyskowski Ign., Pieśni gminne i przysłowia ludu polskiego w Prusach zachodnich zebrane przez L. Brodnica 1854; (Cejnova Fl.), Sbor pjesnj (które lud w król. pruskim śpiewać lubi), Świec 1878, z.d. Nr. 11721.

32102. Knoop O. u. Haas A., Blätter für pommerche Volkskunde, Stettin 1893 do 1894 (por.: Wehrmann M., Kwart. hist. 1896).

32103. Hans A., Das Kind in Glaube und Brauch d. Pommern, Am Ur-Quell 1894, 1895; Tenże, Pommersche Rauchhäuser, Blätter f. pommerche Volkskunde 1895.

Schumann H., Die Kultur Pommerns zob. Nr. 32006.

32104. Nadmorski, Przegląd prac dotyczących ludności i gwary kaszubskiej z lat 1897—1899, Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1899; — Tenże, Słownicy i szczątki ich języka, Lud 1900; — Brückner A., Randglossen zur Kaszubischen Frage, Arch. f. slav. Philol. 1899 XXI; — Parczewski A., Szczątki kaszubskie w prowincji pomorskiej, Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1896 XXII; — Stepowicz A. I., Iz semiozohiczesskich nabliudenij nad słowarem kaszebskawo narieczija, Kij. uniw. izw. 1896 Nr. 2; — Bronisch F., Kaschubische Dialectstudien, Arch. f. slav. Philol. 1896, oddz. Leipz. zesz. I. 1896, II. 1898; — Pobłocki G., Kilka wyrazów kaszubskich, koczewskich i chełmińskich, Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1897 IV; — Baudouin de Courtenay, Kaszubskij jazyk, Żurn. min. nar. prośw. CCOX. i CCCXI; — Karłowicz

J., Gwara kaszubska, Wisła 1898; — Masovicus, Język Kaszubów, Prz. lit. 1898; — Ramułt St., List w sprawie kaszubszczyzny, Wisła 1898, *zob.* Nr. 11728; — Tenże, Kilka słów o Słowieńcach pomorskich, Lud, Lwów 1900 VI.

32105. Gołębiowski H. ks., Wyrazy rybackie i żeglarskie u Kaszubów, Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1899; — Parczewski A. J., Swanty Wid, żywa nazwa w mowie ludu kaszubskiego, Roczn. tow. przyj. nauk pozn. 1900 XXVII.

32106. Ramułt St., Statystyka ludności kaszubskiej, Krak. 1899 (z mapą etnograf. Kaszub), *zob.* Nr. 11728.

R: W r. 1899: Brückner A., Kwart. hist.; Zdzierski St., Bibl. warez. III.; J. Z., Věst. slov. starož.

32107. Matusiak Sz., Panslawizm na Kaszubach, Prz. powsz. III. 1895.

32108. Tetzner F., Die Kaschuben am Lebasee, Globus 1896; Tenże, Die Slovizen und Lebakaschuben, por.: W. v. S., Litter. Centralbl. 1900 Nr. 34.

32109. Mittheilungen der schlesischen Gesellschaft f. Volkskunde, Breslau od r. 1894.

32110. Drechsler P., Streifzüge durch d. schles. Volkskunde, Mitt. d. schles. Ges. f. Volkskunde I. 1895, II. 1899; — Tenże, Sagen v. Wassermann aus d. Gegend von Kattischer, tamże 1894.

32111. Vogt Fr., Schlesiens volkstümliche Überlieferungen, t. I.: Weihnachtsspiele, Leipzig 1900.

32112. Dittrich P., Schlesische Ostergebräuche, Mitth. d. schles. Ges. f. Volkskunde 1895; — Die Festtage in Glauben u. Brauch des schlesischen Volkes, tamże 1895.

32113. Nehring W., I. Bericht über Aberglauben, Gebräuche, Sagen und Märchen in Oberschlesien, Mitth. d. schles. Ges. f. Volkskunde, Breslau 1896; II. Bericht, tamże 1896; III. Bericht, tamże 1899.

32114. Malinowski L., Powieści ludu polskiego na Śląsku, z ust ludu, Mat. antrop.-archeol. i etnogr. Akad. Krak. 1900 IV.

32115. Jiriczek O., Seelenglauben und Namengebung, Mitth. d. schles. Ges. f. Volkskunde 1894; Tenże, Über schles. Volksglauben, tamże 1895; Tenże, Der Tod im schlesischen Kinderliede, tamże 1895; Olbrich E., Bunte aus der Südostecke Oberschlesiens, tamże 1899.

32116. Nehring W., Slavische Niederschläge im schles. Deutschem, Mitth. d. schles. Ges. f. Volkskunde 1894; Weinhold K., Beitrag zur Nixenkunde auf Grund schlesischer Sagen, tamże 1895; Tenże, Proben aus dem schlesischen Wörterhuche, tamże 1900.

32117. Geyer Alb., Geschichte und Sagen der Städte und Dörfer, Burgen und Berge, Kirchen und Klöster des alten Schlesierlandes, Leipzig 1897; — Hoffmann A., Schlesiensgeschichte und geschichtliche Sage im Liede, Oppeln 1897, *zob.* Nr. 23802 i n.

32118. Maćkowski J. K., Wspomnienie szląskie (etnogr. o Żubowicach), Kurj. pozn. 1891 Nr. 61.

32119. Schröller Fr., Zur Charakteristik des schlesischen Bauern, Germanistische Abh., Breslau 1896 XII.

32120. Karwowski St., Nazwa i lud miasta Koźla na Śląsku, Lud 1896; — Wyślouchowa M., Wieś Wisła w Cieszyńskim, tamże 1896.

32121. Parczewski A. J., O literaturze ludowej Śląska pruskiego i Żużyc, Pam. zjazdu lit. i dzien. polskich, Lwów 1894 I.

32122. Cybulski N., Próba badań nad życiem iem się ludu w Galicyi, Krak. 1894.

R: W r. 1894: Wasilewski, Wisła; Feldmann, Prz. tyg.; G. Prawda.

32123. Ciechanowski S., Urbanek R., Materiały do geografii wola i małocstwa w Galicyi, Mat. antrop.-archeol. i etn. 1898.

32124. Forsteter, Chłop galicyjski, Prawda, Warsz. 1894.

32125. Krček Fr., Pisanki w Galicyi, zestawienie materiału, Szkoła 1892, 1893, Odb. Lwów I. 1893, II. 1894 (Przyczynki, Lud 1898).

R: Udziela M., Kwart. hist. 1896.

32126. Krček Fr., Jasełka krośnickie z r. 1661 Prz. powsz., Krak. 1899, Odb. Krak. 1900.

32127. Kolberg O., Lud, jego zwyczaje etc., Krakowskie, *zob.* Nr. 11571.

R: K. Wł. W., Bibl. warez. 1874 III.

32128. Ciszewski St., Krakowiacy, monografia etnograf., Krak. 1894.

R: W r. 1896: Polivka G., Arch. f. slav. Philol.; Kartowicz J., Wisła; P. W., Kij. Star.; w r. 1896: Kryński A., Prace filol. V.

32129. Milewski K., Krakowiacy, Pam. hist., Warez. 1848.

32130. Kapuściński M., Słowniczek gwary ludu krakowskiego (z okolicy Czernichowa), Lud 1899.

32131. Udziela S., Świat nadzmysłowy ludu krakowskiego na prawym brzegu Wisły, Wisła 1899; — Tenże, Dwanaście legend i podań z pod Krakowa (Bibl. dla młodzieży t. XXXVIII), Lwów 1899; — Mátyás K., Podania i baśnie krakowskie, Lwów 1890 (por.: Udziela M., Kwart. hist. 1896); — Lisiewicz J. (Louis J.), Badania historyczne podania gminnego o smoczey jamie w Krakowie, Dod. Czasu 1857 t. VIII., *zob.* Nr. 11783; — Maczyński J., Diabły pod wieżą Maryacką, Czas 1855 Nr. 251; — Sandoz M., Z podań ludu, Góra Bronisławy i kościół zwierzyński, Kron. rodz. 1895.

32132. Opis Combra w Krakowie, Pszczółka krak. 1820; — Tetmajer Wł., Gody i święta (okres Boż. Nar.), Mat. antr. Akad. 1898 III.

32133. Udziela S., Tyniec pod względem topogr.-etnogr., por.: Kalina, Lud 1899.

32134. **Mátyás K.**, Podania z Szczepanowa, rodzinnej wioski św. Stanisława, Krak. 1895, *zob.* Nr. 25032.

32135. **Dembowski B.**, Słownik gwary podhalskiej, Spraw. kom. jęz. Akad. 1894 V. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894).

32136. **Milewski K.**, Górale, Pam. hist., Warsz. 1848.

32137. **Udziela S.**, Lud polski w pow. ropczyckim, *zob.* Nr. 11797 (por.: Bryl, Prz. polski, 1892; Rostafiński J., Kwart. hist. 1892).

32138. **Radzikowski Eljasz Stan.**, Podhalanie i Tatry na początku XIX. w. (rękop. współ.), Lud 1897; — **Pauli L.**, Przyczynki do etnografii tatrzańskich górali. Lud 1899; — **Stopka A.**, Materyały do etnogr. Podhala, Mat. antr. Akad. III. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1899).

32139. **Zawiliński R.**, Przyczynek II. do etnografii górali polskich na Węgrzech, Mat. antrop.-archeol. i etnogr. 1896 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896).

32140. **Matlakowski W.**, Budownictwo ludowe na Podhalu, *zob.* Nr. 11801.

R.: **Ateneum** 1893; **Kowalczyk M.**, Kwart. hist. 1894; **Prz. powsz.** 1896 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1892).

32141. **Udziela S.**, Cholera w pojęciach ludu ziemi sądeckiej, Mat. antr.-archeol. i etnogr. I., Odb. Krak. 1895 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896); — **Tenże**, Opowiadania ludowe ze Starego Sącza, Wisła 1895 i 1896.

32142. **Magierowski L.**, Wzrost ludności w powiecie sanockim, Mat. antr.-archeol. i etnogr. Akad. IV., Odb. Krak. 1899.

32143. **Świątek J.**, Lud nadrabski od Gdowa po Bochnię, Krak. 1893.

R.: **Kraj** 1894 Nr. 7; **Franko L.**, Żytie i słowo 1894; **Karłowicz J.**, Wisła 1895: por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32144. **Świątek J.**, Zwyczaje i pojęcia prawnie ludu nadrabskiego, Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

32145. **Bujak Fr.**, Maszkienice, wieś powiatu brzeskiego, Krak. 1900.

32146. **Pawłowicz Bł.**, Kilka rysów z życia ludu w Żalasowej w powiecie tarnowskim, Bull. de l'Acad., Crac. 1896; — **Sikorski Narcyz**, O nazwach rodowych ludu tarnowskiego, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32147. **Mátyás K.**, Zapust, Popielec, Wielkanoc, Kilka zwyczajów ludu w Tarnobrzaskiem, Lud 1895, Odb. Lwów 1895; — **Tenże**, Przewiska ludowe w pow. tarnobrzaskim, niskim i brzeskim w Galicyi, Wisła 1895; — **Tenże**, Ludowe nazwy miejscowe w pow. brzeskim w Galicyi, Lud 1895.

R.: **Karłowicz J.**, Wisła 1895; I. d., Szkoła 1896 Nr. 27.

32148. **Sznajder J.**, O ludzie Podduklańskim w ogólności a Iwoniczanach w szczególności, Lud, Lwów 1899 i 1900.

32149. **Gustawicz Br.**, O ludzie podduklańskim w ogólności, a Iwoniczanach w szczególności, Lud 1900.

32150. **Gonet Sz.**, Opowiadania ludowe z okolic Andrychowa, Mat. antr.-archeol. i etnogr. Akad. IV., Odb. Krak. 1900.

32151. **Czercha St.**, Baśnie ludowe zebrane we wsi Przebieczanach w pow. wielickim, Mat. antrop. arch. Akad. I. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896); — **Młynek L.**, Pieśni, Lud 1897.

32152. **Blatt G.**, Gwara ludowa we wsi Pysznica w pow. niskim w Galicyi, Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32153. **Saloni Al.**, Lud wiejski w okolicy Przeworska, Wisła 1899.

32154. **Z. St.**, Z nad Boga, Lud 1897; **Czechowska A.**, Wesele w Rudzku, Bull. de l'Acad., Crac. 1896; **Mátyás K.**, Matas, chłop poeta (w Grębowie), Krak. 1891 (Odb. z Świata), por.: **Udziela M.**, Kwart. hist. 1896.

32155. **Udziela M.**, Trwanie życia w Janowie 1785—1894, Mat. antr. arch. i etnogr. Akad. IV., Odb. Krak. 1899; — **Magierowski L.**, Trwanie życia w Jaćmierzu, tamże 1897 i 1898.

32156. **Siarkowski Wł.**, Lud z okolic Pińczowa, Zb. wiad. antrop. Akad., Krak. 1885 IX., *zob.* Nr. 11809.

32157. **Mátyás K.**, Z pod Sandomierza, kilka podań ludowych, Czas 1895 Nr. 178, Odb. Krak. 1895; — **Wierzbowski S.**, Baśni i powieści z puszczy sandomierskiej, Bull. de l'Acad., Crac. 1893.

32158. **Witanowski Rawicz M.**, Lud wsi Stradomia pod Częstochową, Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32159. **Dobrowolski A.**, Lud hrubieszowski, Lud 1895.

32160. **Olechnowicz L.**, Charakterystyka antropologiczna ludności powiatu opatowskiego gub. radomskiej, Mat. antr. arch. Akad. II. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897).

32161. **Krzyżanowski A.**, Zakładka na sprzędaj w Pabianicach, Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

32162. **Olechnowicz Wł.**, Szlachta i włościanie, charakt. antrop. gub. Lubelskiej, Wisła 1892; — **Tenże**, Szlachcianki i włościanki, tamże 1893; — **Tenże**, Mieszczanie i mieszczanki, tamże; — **Tenże**, Charakt. antrop. ludności gub. Lubelskiej, Zb. wiad. do antrop. 1893 XVII. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894).

32163. **Kołosow S.**, Opyt po izsledowanij u mieszczestwa Lublinskoj gub. Wisła 1899; — **Czuprykowski St.**, Biłgorajanie i sitarstwo, tamże 1900.

32164. Czarkowski L., Wzajemny stosunek stanów na Podlasiu, Mat. antr.-arch. i etnogr. 1896; — Pracki W., Zagadki z Turowa gub. siedleckiej, tamże 1893 IV.

32165. Rusyny, ich charakter, meszkanie i strawa, Narody Rossii, żywopysnyj album, Diło, Lwów 1880 Nr. 29, 30.

32166. Korobka N., Małorusski kazki i bajki z Hałyczyny, Żywa Starina 1895 III.—IV. (por.: W. H., Zap. Tow. Szewcz. XIV.); — Clouston W. A., Narodni kazki ta vyhadki, ich wandriwki ta pereminy, z ang. przetłóm. Krymskij A., Lwów 1896 (por.: Lud 1897 i Zap. Tow. Szewcz. XVI.).

32167. Rehoř, Lidowa lečba u haličských Malorusu, Čas. Mus. českoho 1891.

32168. Kaendl R. Fr., Galizisch-ruthenische Weinachtsbräuche, Am Urqnell 1892.

32169. Sumcow M., Przyczynek do bibliografii starodawnych legend małoruskich, por.: L. H., Wiśła 1896.

32170. Franko L. Halickij „Moskal-Czarnik“, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVII.

32171. Korduba M., Ornamentyka pisanok Halickoj Wołyni, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI.—XXXII.

32172. R. E. N., K' razskazam o Szełudywom Buniaki, Kij. Star. 1891 III., zob. Nr. 11859.

32173. Programa do zbirania widomostej pro ukraïnsko kraj i narid, Etnogr. zbirnyk 1895.

32174. Hołowackij J. P., Etnohrafyczeskaja karta russkaho narodonaselenija w Hałyčynie, siwerowostocznoj Uhrri i Bukowyni, Wiedeń 1876.

32175. Wełyczko H., Narodopisna karta ukraïnsko-russkoho narodu, Lwów 1896 (por.: Volkov M. Th., Bull. Société d'anthr. de Paris 1897).

32176. Kaendl R. Fr., Die Huzulen, Wien 1894; — Tenże, Die volkstümlichen Rechtsanschauungen der Ruthenen und Huzulen, Globus 1894 Nr. 17; — Tenże, Der Festkalender der Rusnaken und Huzulen, Mitt. d. k. k. geogr. Ges., Wien 1896, Odb. Czernowitz 1896; — Tenże, Haus und Hof bei d. Huzulen, Mat. d. anthrop. Ges., Wien 1896; — Tenże, Pasterstwo i wierzenia pasterskie u Huculów, Lud 1896; — Tenże, Die Huzulen, Oesterr.-ung. Revue 1897/8; — Tenże, Die Jagd bei den Huzulen, Österr. Forst u. Jagd Ztg. 1898.

R.: K., Kwart. hist. 1896; Żukowski, Lud 1897.

32177. Sznajder J., Z kraju Huculów, Lud 1899 i 1900; — Szuchiewicz Wł., Muzeum im. Dzieduszyckich we Lwowie, dział VII. etnograficzny: Huculszczyna, Lwów 1899; — Tenże, Huculszczyna, Mat. do ukraïnsko-russkoj etnol. Tow. Szewcz., Lwów 1899.

32178. Milewski K., Huculi, Pam. hist., Warsz. 1848; Uh(onowskij) I., Deszczu pro Hucuti, Prawda, Lwów

1879 XII.; Rehoř Fr., Sperky karpatských Huculek, Zlata Praha 1898 Nr. 44; Bräss M., Die Huzulen, Wiss. Beil. d. Leipz. Ztg. 1894 Nr. 105; — Z. A. K., Obszar etnograficzny (Huculi), Wiśła 1897; Żuniński Ern., Na Huculszczynie (garść wrażeń), Ateneum, Warsz. 1900.

32179. Franko Olha, Karpatski Bojki i ich rodyne życie, Perszyj winok, Lwów 1887; — Ochrymowicz W., Pro ostanki perwisnoho komunizmu u Bojkiw-Werchowinciw, Zap. Tow. Szewcz. 1899; — Tenże, Zwidki wzięta sia nazwa Bojki, Żytie i słowo 1895; — Franko I., Uwagi pro pochodzenie nazwy Bojki, tamże 1895.

32180. Werhratskij I., Über die Mundart der galiz. Lemken, Arch. f. slav. Phil. 1892 XV.

32181. Kaendl R., Ethnograph. Streifzüge in den Ostkarpathen, por.: Żukowski, Lud 1899; — Tenże, Viehzucht und Viehzauber in den Ostkarpaten, Globus t. LXIX. (por.: Hnatiuk, Zap. Tow. Szewcz. XXI.).

32182. Deszko A. N., O karpatskoj Rusy, Semej. bibliot., Lwów 1853.

32183. Łepkij D., Selański zapusty wokoły Drobobycz, Zorja, Lwów 1881 Nr. 7; — Rokosz, Z horodeńskiego powiatu, Prz. powsz. 1895; — Sarna Wł. X., Powiat krośnieński, zob. Nr. 31611; — Saloni A., Lud wiejski w okolicy Przeworska, Wiśła 1897; — Banach M., Rusyny pid Rzeszowom, Hlazaeta szkolna, Lwów 1877 Nr. 11; — Mroczek Fr. X., Sniatyńszczyna, zob. Nr. 31612; — Sokalski Br., Powiat sokalski, zob. Nr. 31610; — Grynbergowa Z. Strzełska, Staromiejskie, zob. Nr. 31614; — Łuczakowski Wł., Przyczinok do etnografii halickoho Podola, Roczn. Tow. Tarnopol. 1893; — Bayger J. Al., Powiat trembowelski, zob. Nr. 31617.

32184. Dorija, Zamiecznija o naričzu russkich selan nad hornym Sianom, Czerwona Ruś Nr. 142.

32185. Kłodziński A., O pograniczu Polski i Rusi w okolicy ujścia Wisłoku do Sanu, Rozm. nauk. Krak. 1829 II.

32186. Broch O., Studien von der slovakisch-kleinrussischen Sprachgrenze im östl. Ungarn, Arch. f. slav. Phil. 1895—1896 (por.: Hnatiuk W., Zap. Tow. Szewcz. XXVIII; P-a, Věstn. slov. starož. 1399; Vondrák W., Arch. f. slav. Philol. 1899 XXI.).

32187. Hnatiuk Wł., Rusini w Uhrach II, Slov. Přehl. 1899 Nr. 9.

32188. Simiginowicz-Staufe L., Die Völkergruppen der Bukowina, Czern. 1884; — Kupeczanko Hr. I., Die ruthenischen Bauern in der Bukowina, Illustr. Leipz. Ztg. 1874 Nr. 1594; — Tenże, Iz narodnych zwyczajew i obrjadów bukowinsko-russkoho naroda, Wremen Inst. Staurop., Lwów 1872.

32189. L. C., Ob antropologiczeskom tipie Małorossow, Kij. Star. 1894.

32190. Stepowoj N., Małorusskaja narodnaja odeżda, Nizynskij ujezd, Kij. Starina 1893; Kozieleckij ujezd, tamże.

32191. Jarockij K., Bytowyja czerty Rusinki Chełmska wo kraja, Żyw. Star. 1892.

32192. Hryncewicz-Talko J., Charakterystyka fizyczna ludów Litwy i Rusi, na podstawie własnych spostrzeżeń, Zb. wiad. do antrop. kraj. Akad. um. XVII., Odb. Krak. 1895 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894); — Tenże, Charakterystyka fizyczna ludności Podola, Mat. antrop.-archeol. i etnogr. Akad. 1896 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896); Toż, Trudy antrop. obszcz., Petersb. 1897 (por.: Arch. f. Anthropol. 1899).

32193. Żemczużnikow I., O narodnich jużnorusskich pismach, Os. 1862.

32194. Etnograficzeskija swiedienija o podolskoj gubernii, wypusk I. Narodnyje juridyczeskije obyčaji i narodnyja wierowanija, sniewierija i predrazsudki w litinskom ujezdzie (N. Danilczenko), Kamieniec pod. 1869.

32195. Ukrainka L., Kupała na Wołyni, Żytie i słowo 1894.

32196. Abramowycz Dm. I., Seło Kossniszcze, Władymir-Wołyńskawo ujezda, Żywaja Starina 1899 VIII.

Bractawszczyzna, zob. Nr. 24452.

32197. Rokossowska S., Bajki (skazki, kazki) ze wsi Jurkowszczyzny powiatu zwiahelskiego, gubernii wołyńskiej, Mat. antrop.-archeol. i etnogr. Akad. 1897 II. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897).

32198. Stowikowski Ad., Dumy wołyńskie. Athen. Krasz. 1842, 1846.

32199. Pleszczyński A., Bojarzy międzyrzeczy, zob. Nr. 11965; Bibl. Wisły t. IX. (nie XI.).

R.: W r. 1893; Majewski E., Kwart. hist.; A. A. Kr., Wędrowiec, Bibl. warsz.

32200. Koniskij O. I., Pro obszyr i ludnist ross. Ukrainy, Lit. narod. Wiestnyk 1898.

32201. Hryncewicz-Talko J., Szlachta ukraińska, studjum antropologiczne, Mat. antr.-archeol. i etnogr. Akad. 1897 II. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897).

32202. Volkov Th., Rites et usages nuptiaux en Ukraine, L'anthropologie 1891 (por.: Bugiel. Wisła 1894; Szczurat, Żytie i słowo 1894).

32203. Zimmerowa N., Dumki i pieśni ludu ruskiego z Zadnieprza, Mat. antrop. archeol. i etnogr. Akad. 1896 I. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896).

32204. Zaporozkaja starina, Charków 1833 (zbiór pieśni zaporozkich); Kamienieckij D., Ukrainski pisni, Petersb. 1861.

32205. Żmigrodzki M., Ukraina, I. Teogonia i kosmografia ludu Ukrainy, Lud 1896.

32206. Łopaciński H., Dwa podania ukraińskie o syrenach, Wisła 1900.

32207. Jastrebow W., Małorusskaja prozwiszcza Cherson. gub., Odessa 1893; — Tenże, Materyały po etnografii, Odessa 1894.

32208. Jeleńska E., Folklore Polésien, I. Un village en Polesie, La tradition (czasopismo) 1895; — Gawroński Rawita Fr., Z życia szlachty okolicznej Polesia kijowskiego od XV. do XVIII. w., Niwa 1892; — Tenże, Ludowe sądy kupne czyli kopne na Polesiu, Studya i szkice hist., Lwów 1900 ser. II.

32209. Zienkiewicz R., Piosunki gminne ludu pińskiego, Wilno i Kowno 1841.

32210. Downar-Zapolskij, Biełorusskoje Poliesie, Sbornik jeťnograficzeskich materiałow, wyp. I.: Pieśni Pińszczuków, Uniw. izw. kij. 1895, Odb. Kijew 1895 (por.: Żywaja Star. 1893).

R.: Hnatuk W., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.; Krynskij, Kij. Star. 1896.

32211. Jelski A., Słówko o materyałach służących do badań gwary, etnografii i literatury białoruskiej, Chwila 1886 Nr. 17 do 23; — Karskij E., Nowyje trudy po biełorusskoj etnogr., Żurn. min. nar. prosw. 1896 CCCV.

32212. Eichholz Eug. Rud. v., Materialien zur Anthropologie der Weissrussen, Petersb. 1896.

32213. Łętowski A., Z życia ludu białoruskiego, Wisła 1895.

32214. Federowski M., Lud białoruski na Rusi litewskiej, t. I. Wiara, wierzenia, przesady ludu z okolic Wołkowyska, Słonima, Lidy i Sokółki, Krak. 1897 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898).

32215. Bohdanowicz A. E., Perežitki dawnowo swietogladu u Biełorussow, Naucz. obozr. 1894 (por.: Peretec W., Kij. Star. 1895); — Witort J., Przeżytki starożytnego światopoglądu u Białorusinów, Lud 1896 i 1897.

32216. Karskij E., Materiały do izuczenija biełorusskich goworow, Petersb. 1897.

32217. Biełorusskaja narodnyja predanija, Pribawlenija k' Żurn. min. nar. prosw. 1846; — Biełorusskija narodnyja powirja, Żurn. min. nar. prosw. 1852 LXXVI.

32218. Romanow F. R., Biełorusskij Sbornik, Witebsk 1890 i n., zob. Nr. 12044.

32219. Baudouin de Courtenay J., Pieśni białoruskie z powiatu sokólskiego gub. grodzieńskiej, Zb. wiad. do antrop. Akad. XVI,

Odb. Krak. 1892; Dodatek, tamże XVIII., Odb. Krak. 1894 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893); — Biruta, Pieśni białoruskie z pow. Lidzkiego, tamże XVII. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893).

32220. Hurynowicz A., Zbiór rzeczy białoruskich gminy Wiszniewskiej, gub. Wileńskiej, Zb. wiad. do antrop. Akad. XVII., Odb. Krak. 1893 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894).

Zob. Nr. 10417 i 27938.

32221. Wasilewski L., Zagadki białoruskie, Mat. antrop.-archeol. i etnogr. Akad. 1897 II (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1897); — Czechowska H., Wesele w Rudzku, tamże 1896.

32222. Volkov Th., Seelenspeisung bei den Weisrussen, Am Ur-Quell 1895.

32223. Nikiforowskij N. J., Oczerki prostonarodn. žytia Witebskoj Biełorossii, Witebsk 1895; — Tenże, Oczerki, Etnograf. obozrenije 1896 VIII.

32224. Smolenskij etnograf. sbornik, zob. Nr. 12083 (c. d. w: Zap. izw. geogr. obszcz. po otdiel. etnogr. 1893, 1894).

32225. Pobóg St., Społeczeństwo polskie na Białej Rusi, Prz. pol 1893; Rozwadowski J., Białor. podanie o Witoldzie, Czas 1898 Nr. 119

32226. Czerny J., Pieśni białoruskie z powiatu Dzisieńskiego gub. Wileńskiej (dod. do Nr. 12075), Zb. wiad. do antrop. Akad. XVIII., Odb. Krak. 1894; — Kucz M., Przysłowia, Mat. antr. Akad. IV.

32227. Brückner A., Starożytna Litwa, I. Ludy i bogi, zob. Nr. 24706 i 32319.

Zob. Nr. 12482—12503, 18465, 20341, 24164, 24702—24708.

32228. Jelinek Ed., Pohledy do Litwy, Praga 1895 (por.: Radzikowski St., Lud 1896).

32229. Olechnowicz W., Charakter antropolog. Litwinów z okolic Olity, Zb. wiad. do antrop. kraj. Akad. 1895 XVIII.

R: Udziała M., Kwart. hist. 1896.

32230. Krzywicki L., Spostrzeżenia nad barwą włosów i oczu (pow. Szawelski, gub. Kowieńska), Wisła 1891.

32231. Witort J., Litewska spółnota rodzinna, Wisła 1895; — Tenże, Zarysy prawa zwyczaj., Lud 1897 i 1898; — Tenże, Ślady ustroju matryarchalnego na Litwie (Nadomnictwo), Wisła 1899; — Tenże, Własność ukazowa włościańska, Aten. 1899 I.

32232. Leontowicz J., Panskij dwor w litowsko-russkom gosudarstwie, Warsz. uniwers. izw. 1895; — Tenże, Krestianskij dwor w litowsko-russkom gosudarstwie, Żurn. min. nar. prosw. 1896 i 1897; — Tenże, Selskije promyszlenniki w litowsko-russkom gosudarstwie, Warsz. uniwers. izw. 1897.

R: Czerkawskij I., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XVIII.

32233. Stutzin J., Im russischen Litauen, Die Zukunft 1899.

32234. Juskiewicz, Hochzeitsbräuche der Wielonischen Litauern, Mitth. d. lithauisch. litt. Ges. 1891.

32235. Biruta (Derewińska), Dożynki na Litwie, Wisła III.

32236. Sylwestrowicz, Wiadomość o święceniu łuczynem w chatach wiejskich na Litwie, Zb. wiad. do antr. Akad. XV; Witort J., Kucya na Litwie, Lud 1897.

32237. Lautenbach J., Oczerki iz istorij litowsko-żatyszkawo narodnawo tworczestwa, Ucenija zap. imp. jurjewskawo uniwers. 1896 IV.

32238. Wolter E., Zur Geschichte des litauischen Hexenwesens, Mitth. litauisch. Ges. 1897—1899.

32239. (Anonym), La langue lithuanienne dans le gouvernement de Wilna, Bull. de l'Acad., Crac. 1899; — Wolter, Zur litauischen Dialectkunde, Mitth. d. litauisch. Ges. 1895; — Tetzner F., Das litauische Sprachgebiet, Globus 1897.

32240. Jurkschat C., Litauische Märchen und Erzählungen, aus dem Volke gesammelt, Theil I.: 62 Märchen und Erzählungen im Galbraster Dialekt, Heidelberg 1899.

R: H. Ht., Liter. Centralbl. 1899 Nr. 30.

32241. Wolter E., Romantisch-sagenhafte Motive des litauischen Volksliedes, Mitth. d. litauisch. liter. Ges. 1895.

32242. Juskiewicz A., Melodye ludowe litewskie, zob. Nr. 22734; — Baudouin de Courtenay, Dwie melodye do tej samej pieśni litewskiej, Zb. wiad. do antrop. Akad. XIV., Odb. Krak. 1890.

32243. Reżat, Zur Sammlung litauischer Kirchengesänge, Mitth. d. litauisch. liter. Ges. 1899; Cieczot J., Piosenki wieśniacze z nad Niemna, Dniepra i Dniestru, Wilno 1846; — Tenże, Piosenki wieśniacze z nad Niemna i Dźwiny, niektóre przysłowia i idyotyzmy w mowie sławianokrewickiej, Wilno 1846, zob. Nr. 12165.

32244. Reżat, Litauische Sprüchwörter, Mitth. d. litauisch. liter. Ges. 1894.

32245. Radziukinas J., Dzuki (Litwini w suwałk. gub.), Wisła 1900.

Powiat borysowski (woj. mińskie), zob. Nr. 10434.

32246. Jankowski Cz., Powiat oszmiański, materyały do dziejów ziemi i ludzi, Petersb. cz. I. 1896, II. 1897, III. 1898.

R: Wołyniak, Kwart. hist. 1896; w r. 1897: Gruszecki A., Prz. tyg. Nr. 15; Rembowski A., Kurj. warsz. Nr. 220; Gozdawa M., Gaz. warsz. Nr. 216; P., Kraj Nr. 42; Rouba N., Głos 1899 Nr. 24.

32247. Kibort J., Kilka słów o Żmudziach według ich własnych podań, Wisła 1896; — Tenże, Nutki ludowych piosnek żmudzkich, Bull. de l'Acad., Crac. 1894.

32248. Sylwestrowicz M. D., Podania żmudzkie, Bibl. Wisły, Warsz. 1894 XII. i XIII. (por.: Hodi T. J., Ateneum 1895 IV.).

32249. Hoffmann O., Volksthümliches aus dem preuss. Litauen, Mitth. d. schles. Ges. f. Volkskunde 1899 II.
32250. Derewińska A., Nad granicą pruską, Wiśła 1899; — Sembrzycki J., Ostpreussische Haus- u. Zaubermittel, Am Urquell 1892.
32251. Frischbier H., Hundert ostpreuss. Volkslieder in hochdeutscher Sprache, hrsg. v. J. Sembrzycki, Leipzig 1893.
R: Udziała M., Kwart. hist. 1896.
32252. Lemke E., Flurnamen in Westpreussen, Verh. d. Berl. Ges. f. Anthrop. 1895.
32253. Treichel A., Volksthümliches aus der Pflanzenwelt, besonders f. Westpreussen, Altpreuss. Mntsch. 1895 XXXI.
32254. Tetzner F., Die Kuren in Ostpreussen, Globus 1899.
Zob. Nr. 32315—32323.
32255. Keltsch-Stein, Nationalität d. Aisten u. Preussen, Altpreuss. Mntsch. 1881 XVIII.
32256. Kurschat A., Die Verbreitung des litauisch-lettischen Volksstammes, Mitth. d. litauisch. Ges. 1900, zob. Nr. 10459.
32257. Kraus P., Herkunft der Letten, Ztschr. f. Ethnol. 1893 XXX. (por.: N., Věst. slov. starož. 1899).
32258. Weinberg R., Das Gehirn der Letten, Cassel 1896; — Tenze, Die Gehirnwindungen bei d. Esthen, Bihl. medica, Cassel 1896 (Abt. Anatomie).
32259. Bielenstein A. u. E. u. H., Studien aus dem Gebiete der lettischen Archäologie, Ethnographie und Mythologie, Magaz. d. lettisch-liter. Ges. 1899, Odb. Riga 1899 (por.: Kr., Allgem. Litteraturbl. 1899, Nr. 5).
32260. Bielenstein A., Die alte Wald und Bienenzucht der Letten, Magaz. d. lett-liter. Ges., Riga 1896; — Tenze, Das lettische Wohnhaus in der Mitte d. XIX. Jahrh., Globus 1897.
32261. Watson K. Fr., Über das Sprachverhältniss in den deutschen Ostseeprovinzen, Jahresverh. d. kurl. Ges. 1822 II; — Benkert A., Deutsche Mundart in den Ostseeprovinzen, Gegenwart 1894 Nr. 52.
32262. Livländisches Sagenbuch, por.: Polivka J., Narodnopis. Sborn. českoslov. 1899; — Heyduk A., Lotyšské motivy, Osvěta 1898—1899.
32263. Weryha W., Podania łotewskie, zob. Nr. 12293.
R: Hodi T. J., Ateneum 1895 IV.
32264. Manteuffel G., Łotwa i jej pieśni gminne, Z ziemi pagórków leśnych, Warsz. 1899.
32265. Winter. Waisenlieder der Letten und Esthen, Globus 1899.
32266. Bartolomaeus R., Deutsche Einwanderung in Polen im Mittelalter, por.: Hassencamp R., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1897, zob. Nr. 17170.
32267. Löwe R., Die Reste der Germanen am Schwarzen Meere, Halle 1896.
Zob. Nr. 30071.
32268. Allerhand D., Zapiski ludoznawcze z życia Żydów, Lud 1898 i 1899.
32269. Landau M., Zur Ethnographie der ostgalizischen Juden, Am Urquell 1894.
32270. Dubnow S., Wnutriennaja żiżń jewrejw w Polsce i Litwie w XVI. w., Kniżka Woschoda 1900; — Subbotin A. P., W czer-tje jewrejskoj osiedłosti, Petersb. 1891.
32271. Kleczyński J. i Kluczycki Fr., Liczba głów żydowskich r. 1665, Arch. kom. hist. 1898 VIII., zob. Nr. 30032; — Czuczynski A., Spis 1685, zob. tamże.
32272. Bensemer, Beiträge zur Gesch. des Blühens und des Niederganges der Juden im Königreich Polen, Antisemitisches Jahrb., Berlin 1898.
32273. Żydzi w Królestwie polskiem, Niwa 1899; — Segel, Wierzenia i lecznictwo, Lud 1897.
32274. Merunowicz T., Żydzi, studjum społeczne, Lwów 1879; Budny, Żydzi, Prz. tyg. 1873; Odpowiedź Izraelicie na uwagi jego z powodu artykułu „Żydzi“, tamże 1891.
32275. Koskowski Br., O mieszkaniach i żywieniu się Żydów małomiasteczkowych w Królestwie polskiem, odczyt, Lud 1897. Odb. Lwów 1897; — Tenze, Z badań nad żywieniem się Żydów w Łaszczowie, Zdrowie 1897.
32276. Wiener L., Das jüdische Element im Polnischen, Archiv f. slav. Philol. 1899 XX.
32277. Charap J. A., Sprichwörter galizischer Juden, Am Urquell 1893; — Bernstein J., Przysłowia żydowskie, Wiśła 1899; — Lilientalowa R., Przesady żydowskie, tamże 1900.
32278. Franko Iw., Wojna żydowska, przyczynek do studyów porównawczych nad literaturą ludową, Wiśła 1892.
32279. Nagelberg A., Der Wolf zahlt mit der Haut, eine chassidische Sage aus Galizien, Am Urquell 1895.
32280. Manteuffel G., Żydzi inflancy, Upominek El. Orzeszkowej, Krak. i Petersb. 1893.
Zob. Nr. 15897—16010.
Frank i Frankiści, zob. Nr. 15947.
32281. Janczuk N. (O karaimach w półn. zach. prowincyach Rosyi), Trudy antr. otd., Moskwa 1897.

32282. Kaindl R. F., Das Entstehen und die Entwickelung der Lippowaner Colonien in der Bukowina, Arch. f. österr. Gesch. 1896 LXXXIII. (także w: Kleine Studien); — Polek, Die Lippowaner in der Bukowina, Ztschr. f. österr. Volkskunde 1896, Jahrb. d. bukow. Landes-Mus. 1898.

32283. Antoniewicz Bołoz J., Les Arméniens de la Galicie, zob. Nr. 22667.

32284. Gromnicki T., Ormianie w Polsce, zob. Nr. 12380 (por.: W. A., Prz. pol. 1889 IV; Z. B., Prz. powsz. 1889 III).

32285. Szaraniewicz T., Ormianie na Rusi i Podolu, Szkoła, Lwów 1868 II.

32286. Ronitz W., Szwedzi, Tatarzy i Turcy, Wiśła 1895; — Witanowski R. M., K. J., Ocz. R., Toż, Przyczynki, tamże 1895; — Jeleńska E., Szwedzi, Tatarzy i Turcy, tamże 1897; — W. Ign., Toż (przyczynek), tamże 1897.

32287. Janczuk N. (O litewskich Tatarach), Trudy antrop. otd., Moskwa 1897.

32288. Jaszowski S., Turcy i Tatarzy we Lwowie (?), Rozm., Lwów 1832.

32289. Miska W., Dzieje Tatarów, Przyj. dom., Lwów 1855 V.

32290. Siennicki St., Quelques mots pour servir à l'histoire des cimetières Musulmans et de Mosquées Tartares, Vars. 1876.

R: R., Bibl. warsz. 1876 IV.

32291. Cora G., Die Zigeuner, Turin 1897.

32292. Zieliński W. K., Pochodzenie i niektóre zwyczaje Cyganów polskich wedle ich własnej tradycyi, Wiśła 1895; — Tenże, Baśnie Cyganów polskich, tamże 1896.

32293. Prochaska A., Przywileje dla cygańskiej starszyny w Polsce, Kwart. hist. 1900.

32294. Gumplowicz M., Polacy na Węgrzech, Lud 1900.

32295. Duchiniński F. H., Polacy w Turcyi, Londyn 1856.

II. Wiara i Kościół.

1. Epoka przedchrześcijańska.

12416—12517.

32296. Archiv für Religionswissenschaft, hrsg. v. Achelis Th., Freiburg od r. 1898.

32297. Müller F. M., Beiträge zur einen wissenschaftlichen Mythologie, übers. v. Lüders H., Leipzig 1899 t. 2.

32298. Orelli C., Allg. Religionsgeschichte (Samml. theol. Handbücher I. 2.), Bonn 1899.

32299. Tiele C. P., Einleitung in der Religionswissenschaft, deutsche Ausgabe v. Gehrich G., I. Th.: Morphologie, Gotha 1898 II.

32300. Sabatier Aug., Religionsphilosophie, deutsche Übersetzung v. Baur A., Freiburg i. B. 1898.

32301. Biegeleisen H., Najnowsze kierunki badań mitologicznych, Dod. lit. do Kurj. lw. 1895 Nr. 32—39.

32302. M. K., O religii pogańskich Słowian ze stanowiska kulturowo-historycznego, Lwów 1894 str. 647.

32303. Leger L., Études de mythologie slave, Revue de Phist. des religions XXXIII. i XXXV., Odb. Paris 1895—1897 z. 3, zob. Nr. 12450.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1899; Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. XIX.

32304. Lefevre A., Mythologie des Slaves et des Finnois, por.: Máchal H., Věst. slov. star. 1899.

Zob. Nr. 23095.

32305. Czerny A., Mythiske bytosće żużiskich Serbow, Budziszyn 1893 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1899); — Czerny A., Istoty mityczne Serbów żużyckich, Wiśła 1895.

32306. Ratz G., Der Gottesdienst der alten Wenden, Deutsche Lesehalle, Beil. z. Berl. Tagebl. 1897 Nr. 7, 8.

32307. Brückner A., Ort d. slavischen Tempels auf Rhetra, Jahrb. d. Ver. f. Mecklenb. Gesch. 1893.

32308. Zibrt Cz., Seznam pover o zvyklosti pohanských z VIII. v., por.: Grabowski B., Wiśła 1896.

32309. Stalmach P., Księgi rodu słowiańskiego, Cieszyń 1889 (Mitologia etc.).

32310. Młynek L., Zarys pierwotny religii Lachów na tle podań ludowych, Lud 1899.

32311. Majewski E., Przedhistoryczny kult niedźwiedzia i jego domniemane resztki u naszego ludu, Tyg. ill. 1896.

32312. Śmierć żertwonośna newilnyei ruskoj za pohańskich wremen, Zorja hał., Lwów 1857 Nr. 4.

32313. Olbrich K., Der Jungfernsee bei Breslau, ein mythologischer Streifzug, Germanistische Abhandlungen XII., Odb. Breslau 1896; Schiffer B. W., Todtenfische bei d. Polen, Am Urquell 1892 i 1893

32314. Niedźwiecki W., Marek w piekle (przyczynę do mitologii słowiańskiej), Upominek El. Orzeszkowej, Krak. i Petersh. 1893.

32315. Mierzyński A., Źródła do mitologii litewskiej, *zob.* Nr. 12484, cz. II.: Wiek XIV. i XV., Warsz. 1896.

R: Brückner A., Kwart. hist. 1897; Česky lid 1897.

32316. Łasicki Jan, De diis Samogitarum, *zob.* Nr. 30154: — Tenże, O bogach Żmudzinów itd., z Łacińskiego, Dz. wil. 1823; — Grienberger T., Die Baltica des Libe lus Łasicki, Untersuchungen z. lithauischen Mythologie, Arch. f. slav. Philol. 1896.

32317. Usener H. u. Solmsen F., Litauische und lettische Götternamen, Sonderabdruck aus H. Useners Götternamen, Bonn 1894 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1897).

Zob. Nr. 30709.

32318. Jaroszewicz J., O stanie Litwy, Znicz 1834; — Tenże, Obraz Litwy, Bibl. warsz. 1852 II.; — Tenże, Zarysy z czasów pogańskich, Pismo zbiorowe wileńskie 185 9

32319. Brückner A., Starożytna Litwa, I. Ludy i bogi, Bibl. warsz. 1897 II., III., *zob.* Nr. 24706.

R: Zubaty J., Čes. časop. hist. 1898 i Věst. slov. starož. 1899.

32320. Skirmuntt Konstancya, Z najstarszych czasów plemienia litewskiego, *zob.* Nr. 24703.

32321. Wolter E., Perkunastempel und litauische Opfer- und Deivensteine, Mitt. d. litauisch. litter. Ges. 1897.

32322. Mierzyński A., Die heilige Eiche in Romowe (Littauen), Arch. f. Anthr. 1898.

32323. Mierzyński A., Co znaczy Sicco, Przew. nauk. lit. 1891.

2. Epoka chrześcijańska.

12518—12609.

32324. Krieg C., Encyclopädie d. theol. Wissenschaften, Freiburg i. B. 1899.

32325. Herzog, Real-Encyclopaedie, *zob.* Nr. 12522; 3. Aufl. v. Hauck, Leipz. 1896 i n.

32326. Kaulen F., Kirchenlexicon f. d. kathol. Theologie, 2. wyd. Freiburg 1898; — Vacant A., Dictionaire de théologie catholique, Paris 1900 I.

32327. Theologische Rundschau, hrsg v. Bousset W., Freiburg i. B. od r. 1898.

32328. Revue d'histoire ecclésiastique, ed. p. Cauchie A. et Ladenuze P., Louvain 1900 I.

32329. The Journal of Theological studies (Robinson J. A., Turner C. A.), London 1900 I.

32330. Hurst Fletcher J., Hist. of the Christian Church, New-York 1897 I. (do r. 1517); — Funk Fr. X., Lehrbuch der Kirchengesch. (Theol. Lehr- u. Handbücher 16), Padeborn 1898; — Knöpfler Al., Lehrbuch d. Kirchengesch. (auf Grund d. Vorlesungen Hefeles), 2. wyd. Freiburg 1895—1898.

32331. Möhler J. A., Kirchengeschichte, hrsg. v. Kaweran, *zob.* Nr. 12529; 2. wyd. (Samml. theol. Lehrbücher), Freiburg i. B. do r. 1899 t. 3 (do w. XVI.); — Kraus Fr., Lehrbuch, *zob.* Nr. 12529; 4. wyd. Trier 1896; — Hase K., Kirchengesch., 12. wyd. Leipzig 1900.

32332. Müller K., Kirchengesch., 2. wyd. (Grundriss d. theol. Wissensch. XII. a), Freiburg 1897 t. 2.

32333. Mac Clure E., Hist. Church Atlas (rozwoj Kościoła do XVI. w. kartograficznie), London 1897.

32334. Jongan ks., Historia kościoła katolickiego dla szkół średnich, Lwów 1895; Badura J. ks., Dzieje Kościoła chrześcijańskiego, I. Wieki dawne i średnie, Cieszyn 1894 (por.: Chotkowski ks., Prz. powsz. 1895 IV.).

32335. Eubel Conr., Hierarchia catholica mediæ ævi (1198—1431), Münster 1898.

R: Hist. Jahrb. 1898 XIX. (dodatki).

32336. Gams, Series episcoporum, Regensb. 1873 (por.: Roth v. Schreckensstern K. H., Zur „Series episc.“ Wünsche u. Vorschläge, Arch. Ztschr. 1877 II.).

32337. Pieper A., Zur Entstehungsgesch. der ständigen Nuntiatoren, por.: D. B., Prz. pol. 1895 I., Prz. kość. 1895.

32338. Grotefend H., Zeitrechnung des deutschen Mittelalters und d. Neuzeit, t. II. cz. 2.: Ordenskalender, Heiligenverzeichnis, Hannover 1898.

Zob. Nr. 30211 i 30219.

Zbiory dokumentów odnoszących się do papieży, *zob.* Nr. 28766—28772 i 29077 do 29084.

32339. Pastor L., Geschichte der Päpste seit dem Ausgange des Mittelalters, Freiburg i. B. I. 2. wyd. 1891 (Martin V. bis Calixt III.), II. 1895 (Pius II. bis Sixt IV.), III. 1895 (Innoc. VIII. bis Julius II.).

32340. Grisar H. S. J., Gesch. Roms u. der Päpste im Mittelalter, I. 1898.

32341. Schulte, Die Macht der römischen Päpste über Fürsten, Länder, Völker seit Gregor VII., Giessen 1896 (3 wyd.).

32342. Picavet F., Gerbert, un pape philosophique (Bibl. de l'école des hautes études t. IX.), Paris 1897; — Lux C., Papst Silvesters III. Einfluss auf die Politik Ottos III., Breslau 1898; — Arnold R., Das Pontificat Eugens IV., t. I. (Repertorium Germanicum), Berlin 1897.
32343. Schiff O., Studien z. Gesch. Nicolaus V. (Hist. Studien v. Ebering, 5.), Berlin 1897; — Immich M., Papst Innocenz XI, 1676–1689, Berlin 1899, *zob.* Nr. 29860; — Allies M. H., Pius the Seventh (1800–1823), London 1897; — Fischer E. L., Kardinal Consalvi, Mainz 1899.
32344. Finke H., Acta Concilii Constantiensis (I. Zur Vorgeschichte, 1410 do 1414), Münster 1896.
32345. Vanutelli P. V., Il concilio di Firenze, Roma 1899.
32346. Haller J., Concilium Basiliense, Studien u. Quellen, t. I. (1431–1437), Basel 1895, II. (Die Protokolle d. Konzils, 1431 do 1433) 1897, III. (Protokolle bis 1435) 1900 (por.: Haller J., Die Protokolle d. Konzils v. Basel, Hist. Ztschr. 1895 t. LXXIV.); — Beer R., Concilium Basiliense, SS. t. III. pars 4.; — Johann de Segovia, Historia, t. II. Wien 1596, *zob.* Nr. 30511, *zob.* też Nr. 30558, 30587.
32347. Guglia E., Studien z. Gesch. d. V. Laterankonzils, Sitzungsber. hist.-phil.-Cl. Akad., Wien 1898.
32348. Druffel R., Monumenta Tridentina, München 1897 z. 4. (marzec–kwiecień 1546), *zob.* Nr. 25939, 29083.
- Annales, zob.* Nr. 30958.
32349. Friedberg E. u. Sehling E., Deutsche Zeitschrift für Kirchenrecht (do r. 1899 t. 9).
32350. Hinschius P., Das Kirchenrecht d. Katholiken und Protestanten, Berlin do r. 1897 t. 6; — Friedberg G., Lehrbuch d. kath. u. evang. Kirchenrechts, Leipzig 1895 4 wyd.; — Scherer, Handbuch d. Kirchenrechtes, Graz do r. 1898 t. 2.
- 12610–12913.**
32351. Nowodworski M., Encyklopedia kościelna, *zob.* Nr. 12521 (do r. 1900 t. 23).
- Św. Cyryl i Metody, zob.* Nr. 20389 do 20403, 24915–24927, 29093, 30339.
- Przyjęcie chrześcijaństwa, zob.* Nr. 24930 i nast.
32352. Fabre P., La Pologne et le Saint-Siège du X. au XIII. s., Etudes d'hist. du moyen âge dédiées à G. Monod, Paris 1896 i Odb.
- R: Abraham Wł., Kwart. hist. 1897.
32353. Abraham Wł., O materyałach do dziejów polskich w wiekach średnich, *zob.* Nr. 28375.
32354. Spis „Tek rzymskich“ (w latach 1886–1897), *zob.* Nr. 28373.
32355. Bartoszewicz J., O nuncyuszach w Polsce, *zob.* Nr. 12678; Studya hist. lit., Krak. 1880 I.
32356. Brzeziński J., O konkordatach, *zob.* Nr. 12702 (por.: Abraham Wł., Kwart. hist. 1897).
32357. Halban Al., Zbiór praejudicatorum S. Nuntiaturatione in Regno Poloniae, Kwart. hist. 1897.
32358. Celichowski Z., Polskie indeksy książek zakazanych, Arch. hist. lit. Akad. I., Odb. Krak. 1899, *zob.* Nr. 14902.
- R: Rożycki K., Centralbl. f. Bibl. Wesen 1900 XIV.
- Zob.* Nr. 23681, 25755, 29119, 29140, 29164, 29295, 29296, 29330, 29520.
- Synoty, zob.* Nr. 28934–28945.
- Nr. 12763: Chodyński Z., Statuta dioec. Vladislav. (nie: Vratislav.).*
32359. Spis chronologiczny wyd. statutów synodalnych, *zob.* Nr. 12764:
- 1180: Syn. łączyczny, *zob.* Nr. 29107;
- 1204: Stat. dyec. kamieńskiej, *zob.* Nr. 29116;
- 1282: Stat. syn. warmiński, *zob.* Nr. 29135
- 1290: Stat. wrocławski, *zob.* Nr. 29141;
- 1305: Stat. syn. wrocławski, *zob.* Nr. 29163;
- 1309: Stat. Gentilisa, *zob.* Nr. 29164;
- 1331: Stat. syn. wrocławski, *zob.* Nr. 29173;
- 1359: Stat. Bodzantae, *zob.* Nr. 29189;
- 1361: Arbitrium Jaroslai, *zob.* Nr. 29191;
- 1401: Stat. warm., *zob.* Nr. 29241;
- 1415: Stat. wrocławski, *zob.* Nr. 29264;
- 1420: Stat. syn. kaliski, *zob.* Nr. 29263;
- 1423: Stat. dyec. płockiej, *zob.* Nr. 29274;
- 1425: Stat. syn. łączyczny, *zob.* Nr. 29280;
- 1435: Stat. syn. gnieźn., *zob.* Nr. 29298;
- 1441: Stat. syn. gnieźn., *zob.* Nr. 29308;
- 1446: Stat. syn. wrocł., *zob.* Nr. 29317;
- 1453: Stat. syn. prow., *zob.* Nr. 29333;
- 1459: Stat. prow., *zob.* Nr. 29350;
- 1466–1471: Stat. prow., *zob.* Nr. 29366;
- 1473: Syn. wrocł., *zob.* Nr. 29371;
- 1475: Syn. wrocł., *zob.* Nr. 29373;
- 1485: Stat. prow., *zob.* Nr. 29385;
- 1487: Stat. prow., *zob.* Nr. 29387;

- 1496, 1497: Dwa syn. prow., *zob.* Nr. 29401;
 1497: Syn. wrocł., *zob.* Nr. 29403;
 1500: Syn. kamieński, *zob.* Nr. 29434;
 1503: Syn. płocki, *zob.* Nr. 29444;
 1506: Syn. płocki, *zob.* Nr. 28951;
 1509: Sobór w Wilnie, *zob.* Nr. 2529 (nie: 2592);
 — Syn. wrocł., *zob.* Nr. 29458;
 1510—1512: Syn. gnieźn. i krak., *zob.* Nr. 29462;
 1511: Stat. dyec. przemyskiej, *zob.* Nr. 29463;
 1512: Stat. syn. prow., *zob.* Nr. 29464;
 1516: Stat. dyec. pomor., *zob.* Nr. 29468;
 1517: Stat. prow., *zob.* Nr. 29472;
 — Stat. wrocławski, *zob.* Nr. 29472;
 1519: Stat. syn. przemyski, *zob.* Nr. 29474;
 1531: Syn. prow. w Piotrkowie, *zob.* Nr. 29479;
 1523: Syn. prow. w Łęczycy, *zob.* Nr. 29479;
 1526: Stat. syn. przemyskiego, *zob.* Nr. 29488;
 1527: Syn. prow. w Łęczycy, *zob.* Nr. 2680 (nie: 1268) i 29492;
 1528: Stat. wileński, *zob.* Nr. 2690 (nie: 1528);
 — Stat. syn. gnieźn., *zob.* Nr. 29492;
 1530: Syn. prow. w Piotrkowie, *zob.* Nr. 29497;
 1534: Syn. prow. w Piotrkowie, *zob.* Nr. 29504;
 1537: Syn. prow. w Łęczycy, *zob.* Nr. 29514;
 1538: Syn. w Wilnie, *zob.* Nr. 29517;
 1539: Syn. prow. w Piotrkowie, *zob.* Nr. 29517;
 1544: Statuta et const. tempore arch. Petri, *zob.* Nr. 29523;
 1556: Stat. syn. łowicki, *zob.* Nr. 29546;
 1557: Syn. prow. piotrkowski, *zob.* Nr. 29546;
 1561: Syn. prow. w Warszawie, *zob.* Nr. 29555;
 1565: Syn. warmiński, *zob.* Nr. 29566;
 1575 i 1577: Syn. warmińskie, *zob.* Nr. 29592;
 1579: Syn. wrocławski, *zob.* Nr. 29600;
 1580: Stat. syn. wrocławskiego, *zob.* Nr. 29603;
 — Syn. łucki, *zob.* Nr. 29603;
 1582: Syn. warmiński, *zob.* Nr. 29609;
 1583: Syn. chełmski, *zob.* Nr. 29611;
 1585: Stat. syn. Wrocł., *zob.* Nr. 29614;
 — Syn. wrocławski, *zob.* Nr. 29614;
 1589: Acta syn. Łuckiego, *zob.* Nr. 29626;
 1589, 1590: Syn. wrocławskie, *zob.* Nr. 29628;
 1597: Syn. łucki, *zob.* Nr. 29641;
 1601: Syn. krak., *zob.* Nr. 29672;
 1641: Syn. wrocławski, *zob.* Nr. 29771;
 1694 (nie: 1696): Syn. w Chełmie, *zob.* Nr. 4258;
 1752: Syn. żmudzki, *zob.* Nr. 29996.
32360. K. Fr. ks., Krótki zbiór synodów odbytych w prowincji gnieźnieńskiej od 1027 do 1523 r., Warsz. 1896.
- R: Fijałek J., Kwart. hist. 1897.
32361. Fiałek J. ks., Odprawianie godzin kanonicznych przez kler parafialny w Polsce średniowiecznej, ze studyów nad średniowiecznem ustawodawstwem synodalnem biskupów polskich, Poznański Prz. kośc. 1894.
32362. Ulanowski B., Materyały do historyi ustawodawstwa synodalnego w Polsce w XVI w., *zob.* Nr. 28943.
32363. Polkowski I., Statuta capitularia Crac., *zob.* Nr. 28944.
32364. Ulanowski B., Statuta capitulorum Gneznensis et Poznaniensis ecclesiarumque collegiarum Varsoviensis et Lancien-sis, *zob.* Nr. 28945; — Tenże, Acta capit. gnesn., pozn., vladisl., crac., ploc., vars., *zob.* Nr. 28951.
32865. Bałazy Alb., Corolla juris utriusque, Zamość 1644 (DS.), *zob.* Nr. 28890.
32366. Ulanowski B., Libri formularum ad ius canonicum spectantium, *zob.* Nr. 28465; — Tenże, Analecta ad hist. iuris canonici in dioec. praemisliensi, *zob.* Nr. 13139.
- Prawo mennicze biskupów polskich, *zob.* Nr. 28607.
32367. Dekret Kaz. Jag. z r. 1475 o nieprzyjmowaniu plebejuszów, *zob.* Nr. 29374.
32368. Schmidt, Gesch. d. Kirchenpatronats in Livland, Dorpater juristische Studien 1895 III.
- Przywileje i immunitety, *zob.* Nr. 29117, 29123, 29146, 29276, 29338, 29346, 29354, 29366.
32369. Cloche A., Uwiadomienie o indulgencjach, 1712 DS.
32370. Series kardynałów senatorów polskich, (Pozn 1740), E. b. r.; Książęcia JMci Prymusa innocentia, z okazji skryptu de purpura cardinalitatis, E. b. r. (DS.).
32371. Faunetus W., De controver. inter ord. eccles. et saec. in Polonia, *zob.* Nr. 12829; 1587 (nie: 1578), 2. ed. 1592, 3. ed. 612.

32372. **Abraham Wł.**, Pierwszy spór kościelno-polityczny w Polsce, *zob.* Nr. 25108.

Dokumenty odn. się do dziejein, zob. Nr. 29120, 29172, 29184, 29189, 29276.

32373. Markgraf, Die Rechnung über den Peterspfennig im Archidiaconat Oppeln 1447, *zob.* Nr. 29319.

32374. Tract. de officio sacerdotis, Crac. 1529 DS.

Zob. Nr. 30988.

32375. Tractatus de computo ecclesiastico, 1768 DS.

32376. Warunek dla korony W. X. Lit. (o małż. tajem. z r. 1782), *zob.* Nr. 30072.

32377. Diminuzione delle feste nel Regno di Polonia dal Re e dalla Republica demandata ed ottenuta dal Papa, E. b. r. DS., *zob.* Nr. 32065.

12913 13230.

32378. **Damałowicz St.** Series archiepiscoporum gnesnensium, *zob.* Nr. 12914 i 31030; — Vitae archiep. gnesn., Acta literaria 1755.

32379. Piekosiński Fr., Jan arcyb. gnieźn. (pieczęć 1153), Herold polski 1897 I.

Synody prowincjonalne i dyceezalne, zob. Nr. 32359.

Bulla Innocentego III. z r. 1136 (nie 1156), zob. Nr. 12688 i 28426.

32380. Pawiński A., Jakub z Sienny, arcybiskup gnieźn. i prymas, Tyg. ill. 1850 3. IX.

32381. Spis długów Zbigniewa Oleśnickiego, *zob.* Nr. 29402.

32382. **Łaski J.**, Liber beneficiorum, *zob.* Nr. 12927 i 28949.

32383. Korytkowski J., Jan Łaski, arcyb. gnieźn. i prymas, Gniezno 1830; — Maroński St., Jan Łaski, prymas, Bibl. warsz. 1884 III. i IV.

32384. **Wierzbowski T.**, Uchansciana, *zob.* Nr. 28974.

32385. Buydecki Flor., Vita venerab. Mat. Łubieński, archiep. gnesn., Caliss. 1752; toż po pol.: Życie Mac. Łubieńskiego, arcyb. gnieźn., ur. 1572, zm. 1652, w znacznej części podług życiopisu językiem łacińskim napisanego przez L. U. (Urbanowski?), Leszno 1854.

Andrzej Olszowski, zob. Nr. 12935 i 31061.

32386. Halban A., Statystyczny opis parafii polskich XVIII. w., Kwart. hist. 1898

32387. Annales Po'snanienses, *zob.* Nr. 30511.

32388. Badeni S., Stanisław Ciołek, biskup pozn., szkic hist. z XV. w., Rozpr. hist. fil. Akad., Krak. 1900 XXXIX.

32389. Łomnicki Wł., Jan z książąt litewskich biskup wileński i poznański, Wilkoński A., Dzwon literacki oddz. II. t. I.

Hosius St. J., bisk. pozn., zob. Nr. 31188.

32390. Miscellanea historica, Notificationes e Curia Principis Episcopi Cracoviensis, Crac. 1891—1892, *zob.* Nr. 28310.

Katalog rękopisów katedry krakowskiej, zob. Nr. 28308.

Zob. Nr. 28311.

32391. **Długosz J.**, Liber beneficiorum, *zob.* Nr. 12984 i 29550.

32392. Sołtyk M., Series monumentorum ecclesiae cathedralis, Crac. 1785 (por.: Czas 1853 Nr. 193), *zob.* Nr. 21838, 22045.

32393. **Abraham Wł.**, Początek biskupstwa i kapituły katedralnej w Krakowie, Rocznik krak. 1900, Odb. Krak. 1900.

32394. **Potkański K.**, Granice biskupstwa krak., Rocznik krak. 1900, Odb. Krak. 1900.

Annales, zob. Nr. 30409 i 30506.

32395. **Krzyżanowski St.**, Dyplomy Bolesława Wstydlwego dla katedry krak., *zob.* Nr. 28428.

32396. **Troskolewski T.**, Andrzej Zehrzdowski, biskup włocławski i krakowski, *zob.* Nr. 25852.

32397. **Rubricella**, *zob.* Nr. 12995; Crac. 1553—1560 (corocznie), 1610; — Mosellanus, Tabulae de schematibus, Crac. 1557 (DS.).

32398. Hoszowski K., Żywot Andrzeja Zawiszy Trzebieckiego (1607—1679), bisk. krak. i księcia siewierskiego, Krak. 1861.

32399. Kleczyński J., Spis ludności dycezyi krak. z r. 1787, *zob.* Nr. 28962.

32400. (Krakowskie biskupstwo), Kalkulacya pożytków Rpltej z odebranego na skarb funduszu, E. b. r.

32401. Leniek J., Akta wizytacyi kolegiaty tarnowskiej, 1725, *zob.* Nr. 29956.

R: Chmiel A., Kwart. hist. 1898.

32402. Annales Vratislavienses, *zob.* Nr. 30523; — Katalogi, *zob.* Nr. 30408, 30422, 30531, 30570.

32403. **Heyne**, Dokumentirte Gesch. des Bisthums und Hochstiftes Breslau, Breslau 1860.

32404. **Neuling H.**, Schlesiens ältere Kirchen und kirchliche Stiftungen nach ihren frühesten urkundlichen Erwähnungen, Breslau 1884.

32405. Schulte W., Die Protektionsbulle des Papstes Hadrian IV. für die Breslauer Kirche, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. u. Alterth. Schlesiens 1895 XXIX.

32406. Jungnitz J., Beiträge zur mittelalterlichen Statistik des Bisthums Breslau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1899 XXXIII., zob. Nr. 30577.

Synody, zob. Nr. 32351.

32407. Jungnitz I., Die Feststellung d. kath. Pfarrsprengel Breslaus, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1896 XXX.

32408. Bauch G., Protokoll über die Stellung des Rektors der Pfarrschule zu St. Elisabeth in Breslau zu dem Domscholastikus, Mitth. d. Ges. f. deutsche Erziehungs- u. Schulgesch., Berlin 1899 IX. (por.: Karbowiak A., Kwart. hist. 1900).

32409. Otto C., De Johanne V. Turzone, episcopo Wratislav. commentatio, Vrat. 1866.

32410. Troska F., Die Bewerbung d. Markgrafen Johann Albrecht v. Brandenburg um den Breslauer Bischofssitz im J. 1520 bis 1521, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XXIX. 1895.

32411. Jungnitz I., Martin von Gerstmann, Bischof von Breslau, zob. Nr. 23869 (por.: Spahn, Hist. Jahrb. 1898 XIX.).

32412. Chodyński Z. i St., Wyjątki z aktów kapituły kujawskiej r. 1480 i kapituły płockiej 1440—1486, zob. Nr. 28952.

Biskupi, zob. Nr. 30609 i 30880.

32413. Chodyński Z. i St., Monumenta historica dioceseos Wladislaviensis, Wladisl. 1881—1897, zob. Nr. 13049, 28952.

Synody, zob. Nr. 32351.

32414. Krótka wiadomość o biskupstwie włocławskim czyli kujawskim, Prz. katol. 1894.

32415. Stan dóbr i dochodów biskupstwa innowrocławskiego 1520—1567, zob. Nr. 28952.

32416. Jung K., Katedra włocławska, krótki rys hist. miasta Włocławka, katedry i dyecezyi włocł., Włocławek 1900.

R: Eopaciński H., Wisła 1900.

32417. Chodyński St. ks., Szkoła katedralna włocławska, szkic hist. na podstawie aktów kapitulnych skreślony, Włocławek 1900 (por.: Karbowiak A., Kwart. hist. 1900).

32418. Ulanowski B., Acta ecclesiae collegiatae Varsoviensis, zob. Nr. 28951.

32419. Fijałek J. ks., O archidiaconach pomorskich i urzędnikach biskupich w archidiaconacie pomorskim dyecezyi włocławskiej w XII.—XV. w., Roczn. tow. nauk. w Toruniu 1899.

32420. Kujot St., Visitaciones archidiaconatus Pomeraniae, Hieronymo Rozrażewski, Wladislaviensi et Pomeraniae episcopo factae,

curavit... decanus, parochus in Grzybno dioec. Culmensis (Towarzystwo nauk. w Toruniu, Fontes I.—III.), Torunii 1897—1899.

32421. Visitatio archidiaconatus Pomeraniae, zob. Nr. 28952.

Zob. Nr. 13784, 13785, 24038.

32422. Conrad J., Der Hermsdorfer Kirchenvisitationsrecess des pomesanischen Bischofs Venediger v. 26. Juni 1568, zob. Nr. 29572.

32423. Froelich G., Zum Urkundenbuche des Bisthums Culm von C. P. Woelky, zob. Nr. 725 (listy odpustowe z r. 1363), Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. XXXIV. (por.: Perlbach M., Kwart. hist. 1897).

32424. Urkunde des kulmischen Bischof Otto v. J. 1346, Altpreuss. Mntsch. V., zob. Nr. 29180.

Synody, zob. Nr. 32359.

32425. Tschackert P., Georg von Polentz, Bischof von Samland, Leipz. 1888 (Odb. z tegoż: Kirchengesch. Studien, tamże).

Zob. Nr. 28691.

32426. Hipler Fr., Bibliotheca Warmiensis oder Literaturgesch. des Bisthums Ermlands, Brunsberg 1873 (por. rec.: A. M., Altpreuss. Mntsch. IX.).

Synody, zob. Nr. 28941 i 32351.

32427. Restenscher Nath., Oratio panegyrica de episcopatu Varmiensis, (Brunsb. 1695 DS).

32428. Röhrich, Die Theilung der Diözese Ermland zwischen dem deutschen Orden und dem ermländischen Bischofe, zob. Nr. 24026.

32429. Fleischer F., Heinrich IV., Heilsh. berg von Vogelsang, Bischof von Ermland (1401—1415), Ztschr. f. Gesch. v. Ermland 1897 XII.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1899.

32430. Röhrich V., Ermland im 13-jähr. Städtekrige, Ztschr. f. d. Gesch. Ermlands 1895—1897; — Brüning W., Die Stellung des Bisth. Ermland im 13-jähr. Kriege, zob. Nr. 24030; — Prochaska A., Warmia w czasie 13-letniej wojny, Kwart. hist. 1898.

32431. Paweł, biskup warm., poddaje się Polsce r. 1464, zob. Nr. 29356; — Mikołaj, biskup warmiński, zobowiązuje się do wierności lennei 1479 r., zob. Nr. 29352.

Zob. Nr. 25549.

32432. Wiesner W., Die Grenzen des Bisthums Kammin, Balt. Studien 1893.

32433. Wehrmann M., Zur Chronologie der Caminer Bischöfe, Correspondenzbl. d. Gesamtver. d. deutsch. Gesch. u. Alterth. 1898 XLVI.; — Tenze, Camin und Gnesen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896.

32434. Statuta syn. dioec. Caminensis (1500), Arch. f. Kirchenrecht 1877.

32435. Ifland, Geschichte des Bistums Camin unter Conrad III., 1233—1241, zob. Nr. 23900.

32436. Wehrmann M., Johann Herzog v. Oppeln als Bischof von Camin (Jan Kropido), Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XXXI.

Zob. Nr. 23913 i 30410.

32437. Naramowski, Facies rerum sarmaticarum, Vilnae 1726 (biogr. biskupów lwowskich).

Synody dyecezyi przemyskiej, zob. Nr. 13139 i 32359.

Synody dyecezyi łuckiej, zob. Nr. 29603, 29626, 29641 i 32359.

32438. Orłowski, Defensio biskupstwa i dyecezyi kijowskiej, Lwów 1748 DS.

32439. Friese Chr., De episcopatu Kijoviensi (ex Okolscii opere) connotatio, Vita J. A. Załuski, Vars. 1763, zob. Nr. 13160.

32440. Directorium vel Rubricella dioecesis Kijoviensis, Berdyczowiae 1770, zob. Nr. 13163.

32441. Constitutiones synodorum dioecesis Vilmensis, Vilnae 1613, 1633, zob. Nr. 1306 i 28942.

32442. Wołonczewski M., ks. biskup, Biskupstwo żmudzkie, z żmudzkiego przeł. Hryniewicz M., z przedmową Smolki St., Krak. 1898.

R.: Prz. lit. 1898 Nr. 10; Witanowski M. R., Wiśła 1899.

Synody dyecezyi żmudzkiej, zob. Nr. 29774, 29787 i 32359.

32443. Status et necessitates ecclesiarum dioecesis Livoniae, Sitzungsber. d. g. kurl. Ges. f. Liter. u. Kunst 1898.

Zob. Nr. 13801.

32444. Bruiningk B., Die älteren Kirchenbücher Livlands, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. u. Alterthumsk. d. Ostseeprovin. Russlands 1897—1898.

Zob. Nr. 24177—24188.

32445. Bergengruen A., Ein Verzeichniss der nach dem Jahre 1438 dem Lübschen Domkapitel übergebenen Urkunden des Rigischen Erzstifts, zob. Nr. 28722; Bruiningk B. H., Über zwei bisher unbek. Urkunden, zob. Nr. 29129; Kallmeyer, Urkunden über die Wahl des Ulrich Behr zum Coadjutor des letzten Bischofs von Kurland, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1849 IV.

32446. Napiersky C. E., Lese Frucht nebst Anmerkung über den Dorpatischen Bischof Friedrich von Haseeldorf (1268—1289), Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1855 VIII.

Kossakowski J., biskup inflancki, zob. Nr. 31310.

13231—14010.

Klasztory, zob. Sztuka (Nr. 22045).

32447. Heimbucher M., Die Orden und Kongregationen d. kathol. Kirche (Wissensch. Handbibl., I. Reihe: Theol. Lehr- u. Handbücher XI.), Paderborn I. 1896, II. 1897.

32448. Małeckie A., Klasztory i zakony, zob. Nr. 13240; 2 wyd. w tegoż pismach pomniejszych p. t.: Z dziejów i literatury, Lwów 1896.

32449. Speculum veri monachi. Brunberg 1613 DS.

32450. Niedziałkowski K. X., Kilka wspomnień klasztornych, Charitas, zbiorowe pismo; Przyborowski W., Życie klasztorne, z b. Nr. 26229.

32451. Fragmente aus der Geschichte der Klöster und Stiftungen Schlesiens von ihrer Entstehung bis zur Zeit ihrer Aufhebung im November 1810, Breslau 1811.

32452. Doeber, Über schlesische Klosterarchive, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XIII.

Biblioteki klasztorne, zob. Nr. 28283, 28335.

32453. Traube L., Textgesch. d. Regula Benedicti, Abh. Akad., München 1898 3. Kl. XXI. 3. Abth., Odb. München 1898.

32454. Buccelin jun. G., Übersicht der Mönchabtheiten des Benedictinerordens in Deutschland, Oesterreich, der Schweiz, Arch. Ztschr. 1891 II. N. F., 1892 III.

Nr. 13270: zob. też Nr. 8418.

32455. Belière U., Les Bénédictins Liégeois en Pologne au XII. siècle, Revue Bénédict. 1896 Nr. 3, zob. Nr. 13288.

32456. Halban Al., Rozdział majątku klasztoru pomiędzy opata i mnichów w klasztorze św. Krzyża na Łysej górze w r. 1427, Kwart. hist. 1895.

32457. Chotkowski Wł. ks., Ostatnie lata Benedyktynów w Tyńcu, Prz. powsz. 1900, Odb. Krak. 1900, zob. Nr. 32133.

32458. Warschauer A., Gesch. d. Stadt Mogilno, Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1898.

Por.: Benedyktyni i Benedyktynki, E. XII str. 473.

32459. List do zakonników św. Ducha, Wilno 1621; Sielawa Anast., Anteleuchus t. j. odpis na skrypt zakonu św. Ducha, Wilno 1622 (DS.).

32460. Xenia Bernardina, ed. antistes et conventus Cisterciensis prov. Austriaco-Hungariae, pars I.: S. Bernardi Sermones, II. Handschriften Verzeichnisse der Cistercienser Stifte, III. Beiträge zur Gesch. der Cistercienser Stifte (także: Mogiła bei Krakau, Sczyrzec in Galizien), por.: Meser G., Centralbl. f. Bibl. Wesen 1892 IX.

Janauscheck L., Bibliografia, zob. Nr. 32437.

32461. Księcia Henryka przywilej dla Cystersów z r. 1204 (nie: 1201), *zob.* Nr. 13330 i 29115.

32462. Schulte W., Die Nachrichten der Cistercienser über Kloster Leubus, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* 1899 XXXIII; — Bruchmüller W., Die kolonisationsische Tätigkeit d. Klosters Leubus im XII. u. XIII. Jahrh., *Reichshote* 1898 (Beil. z. Nr. 12).

32463. Szujski J., Opactwo Cystersów w Mogile, Opow. i roztr. I., *Dzieła ser. II. t. V.*, Krak. 1885, *zob.* Nr. 13362 i 30638.

32464. Szajnocha K., Przed sześciuset laty (założenie klasztoru N. Panny w Henrykowie przez Henryka Brodatego około r. 1227), *Szkice hist.*, Warsz. 1876 I.

Henrykowo, zob. Nr. 17090 i 30461.

Oliwa, zob. Nr. 30518 i 30679.

32465. Opactwo Rudskie, fundacya Piastowska na Górnym Szlasku (*zob.* Nr. 13376), *Kurjer pozn.* 1882 Nr. 180—276.

32466. Karwowski St., Klasztor panien Cystersek w Ołoboku, *Rocz. tow. przyj. nauk pozn.* 1899 XXVI., *Odb. Pozn.* 1899.

32467. Maltitz E. v., Zur Gesch. d. Cistercienser Jungfrauenklosters und Stifts zum „Heiligen Grabe“ bei Wilsnack in der Priegnitz, *Archiv der Brandenburgia* 1895 I.

32468. Schuch H., Nachrichten über Lappin und andere Hospitalgüter von Danzig, *Abhandl. z. Landeskunde Westpreussens* 1894 (por.: Kujot K., *Kwart. hist.* 1896).

32469. *Catalogus generalis canonici ac exempti ordinis premonstratensis*, Pragae 1900 [str. 285: Abbatia Imbramowice dioc. Kielce fund. 1223; str. 303: Abbatia Zwierzyniec dioc. Crac. fund. 1162; str. 313: Prioratus Czerwińsk dioc. Warszawa fund. 1179 in monasterio plocensi translatus, Czerwińsk 1819].

32470. Swientek, Beiträge zur Gesch. von Czarnowanz, *Ztschr. f. Gesch. Schlesiens* 1888 XXII. (por.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1889).

32471. Łukowski J. ks., Przyczynek do wyjaśnienia pierwotnych dziejów klasztoru Norbertanek w Strzelnie, *Rocz. tow. przyj. nauk pozn.* 1897 XXIII.

R.: Semkowicz Al., *Kwart. hist.* 1898.

32472. Reichert Ben. O. P., Monumenta ordinis Praedicatorum, Romae do r. 1900 t. 8.

Zob. Nr. 30958.

32473. Echard et Quetif, *Scriptores ordinis Praedicatorum*, Paris 1719 t. 21, *zob.* Nr. 13414.

32474. Finke II., Ungedruckte Dominikanerbriefe des XIII. Jahrh., Paderborn 1891, *zob.* Nr. 29110.

Św. Jacek, zob. Nr. 30463.

32475. Przywilej dla Dominikanów w Sandomierzu z r. 1285, *zob.* Nr. 29134.

Zob. Nr. 3026.

32476. Kutrzeba St., Założenie klasztoru Dominikanów w Opatowcu, *zob.* Nr. 28431.

32477. Konrad P., Breslauer Dominikanermönche, die ersten evang. Prediger Siebenbürgens, *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* XXVII. (por.: Halban Al., *Kwart. hist.* 1897).

32478. Wehrmann M., Niederlassungen d. Dominikaner in Pommern, *Mntsbl. d. Ges. f. pomm. Gesch.* 1898.

32479. Acta capituli provincialis in conventu 1626, 1659, 1666, 1669, 1681, 1719, 1731, 1734 (E. XV.); — Acta congregationis intermediae Gidlens., Crac. 1637 DS., *zob.* Nr. 13429.

Por.: Dominikanie, E. XV str. 283.

32480. Wadding L., *Annales Minorum seu trium ordinum a. S. Francis. institutorum*, Ad Clara Aquas (Quarrachi), Freiburg i. B. do r. 1899 t. 20, *zob.* Nr. 30578.

32481. Eubel K. O. min., *Bullarium Franciscanum*, Leipz. 1898 (do Jana XXII), *zob.* Nr. 29158.

32482. *Annaloea Franciscana*, Quarachi 1897 t. 3, *zob.* Nr. 30215.

Zob. Nr. 30446.

32483. Księga protokołów Franciszkańskich 1625—1650, *zob.* Nr. 3641; także: Bartoszewicz J., *Studia hist. i lit. II.*, *Dzieła X.*, Krak. 1881.

32484. Moszyński A., *Hist. klasztoru pruskiego ks. Franciszkanów*, Athen. Kraszewskiego IV.

32485. Neumann, *Franciscanerbrüder in Görlitz*, Neues Lausitzer Magazin 1849.

Zob. Nr. 28951 i 30207.

32486. Philippus a S. Trinitate, *Historia Carmelitani Ordinis*, Lugd. 1656 DS.

32487. Stimmen vom Berge Carmel, Graz (czasopismo).

32488. Klasztory Karmelitanek bosych w Polsce, na Litwie i Rusi (Wilno), Krak. 1900.

32489. Eysenblätter H., *Die Klöster der Augustiner-Eremiten im Nordosten Deutschlands* (Neumark, Pommern, Preussen), *Altpreuss. Mntschr.* 1898 XXXV.

Paulini, zob. Nr. 30975.

32490. Opisanie krótkie początku obrazu M. B. Częstochowskiej na Jasnej górze, Warsz. 1877; — Nowakowski W. ks. Kapucyn, *Częstochowa w obrazach historycznych* (Czytelnia polska X.), Krak. 1898, *zob.* Nr. 32457.

32491. **Janausche Leop.**, Bibliographia Bernardina, quae St. Bernardi opera cum omnium vitas et tractatus de eo scriptos collegit, Vindob. 1891.

Xenia Bernardina, zob. Nr. 32416.

32492. Schmidt E., Die wiederaufgefundene Bromberger Bernardiner Chronik, Hist. Mtshl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 1.

32493. Historia et catalogus observantis provinciae ordinis Minorum S. P. N. Francisci vulgo Bernardinorum olim provinciae Russiae modo Galicianae vocitatae sub titulo Immaculae Conceptionis B. V. Mariae ad annum 1896, Leopoli 1896 str. 71 (por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1897).

32494. **Golichowski Norbert O.** Upominek dla czcigodnej zakonnej Braci OO. Bernardynów w Galicyi i w W. ks. krakowskiem, cz. I. Szereg prowincyałów i wykaz wypadków znaczniejszych, II. Szereg lektorów, Lwów 1895; Toż, cz. III. Prowincyałowie małopolskiej prowincyi, prowincyałowie lektorowie litewskiej prowincyi OO. Bernardynów, Lwów 1896.

R.: Fijałek J., Kwart. hist. 1896.

32495. **Leniek J.**, Kronika OO. Bernardynów w Tarnowie, Spraw. gimn. tarnow. za r. 1894, Odb. Tarnów 1894.

R.: Gorzycki K. J., Przew. nauk. lit. 1894; G. K. J., Muzeum 1894.

32496. Nowakowski Wacław, Kapucyn, Pamiatka 200-letniej rocznicy przybycia do Krakowa OO. Kapucynów 1695 r., Krak. 1895.

R.: Fijałek J., Kwart. hist. 1896.

Kameduli, zob. Nr. 6173.

32497. **Teatyni.** Bartoszewicz J., Teatyni w Warszawie (od r. 1696), Studya hist. i lit. II., Dzieła IX., Krak. 1881.

32498. **Trynitarze, zob. Nr. 13677—13689;** Adam, Zebranie wszystkich redempcyi, Warsz. 1783; — Facies chronologica ord. S. Trinitatis a patre Onuphrio a S. Sacramento, Leopoli 1748 (DS.); — Krzyszkowski J. X., Nabożeństwo wierznych katolików, Wilno 1843; — Muchliński, Wiadomość o redemcyach OO. Trynitarzy, Pam. relig. moralny XXXII. i XXXIII.; — Krzyżanowski, O Trynitarzach, tamże (rocznik ?).

32499. **Bielski Sz.**, Vita et scripta quorundam e congregatione Cler. Reg. Scholarum Piarum in prov. Polona, qui operibus editis nomen suum memorabile fecerunt, Vars. 1812.

Szkoły pijarskie, zob. Nr. 19249—19300.

32500. Statuta alphabetica confec. reformatae prov. S. Antonii Paduani Poloniae Majoris, Ravicii 1757 DS.

32501. **Brygidki.** Podlewski O., Św. Brygida i jej zakon, Krak. 1892.

32502. **Marywitki.** Dzieje Dobroczynności, Wilno 1820—1824.

Klaryski, zob. Nr. 31077.

32503. Ustawy domu panieńskiego przez Zof. Czeską fundowanego, przez A. Trzebieckiego aprob., powtórnie staraniem Stan. Szembeka reasumowane, Krak. 1696 DS.

Zakon niemiecki (krzyżacki), zob. Nr. 23923—24114, 25109—25111, 28284, 28477, 28560, 28690—28698, 28700, 30425, 30509, 30647.

Zakon rycerzy Mieczowych, zob. Nr. 24171—24184.

32504. **Polanco de Alph.**, secretarius Ignatis, Historia Societatis Jesu, Madrid 1894—1897 t. 4 (do r. 1554).

32505. **Monumenta** hist. Societatis Jesu nunc primum edita a patribus eiusdem societatis, Madrid 1898 (rocznie 12 zeszytów).

32506. **Litterae Quadrimestres** ex universis praeter Indiam et Brasiliam locis, in quibus aliqui de Soc. J. versabantur, Romam missae, Madrid 1894—1897 I. (1546—1552), II. (1552—1554), III. (1554—1555), IV. (1556).

32507. **Jesuit relations** and allied documents, Cleveland do r. 1900 t. 7G.

32508. **Guilhermy, Ménologe** de la Comp. de Jésus, I. ser.: Assistance de Germanie, Paris 1893 t. 2.

32509. **Hamy P. A.**, Documents, zob. Nr. 29530.

32510. **Müller H.**, Les origines de la Comp. de Jesus, Ignace et Lainez, Paris 1898, zob. Nr. 32676.

32511. **Arndt Aug.**, Bibliothèque des Ecrivains de la Compagnie de Jésus, Lüttich 1. ed. 1853—1861, 2. ed. 1869—1876 t. 3, 3. ed. par C. Sommervogel, Strassbourgeois (wychodzi od r. 1889), por.: Centralblatt f. Bibl. Wesen 1889 VI. [Ribadoneira P., Catalogus SS. relig. S. J., 1. ed. 1602, zob. Nr. 13827; 2. ed. 1603; 3. ed. Bibl. SS. Soc. Jesu a Philippo Alegambe Bruxellensi concinnata, Antverpiae 1643; 4. ed. a Nathanaele Sotwell, Romae 1676].

32512. **Braunsberger O.**, Beati Petri Canisii Epistolae et acta, Freiburg i. B. do r. 1900 t. 3 (do r. 1562); — Hoiningen-Huene C. v., Der Jesuit Petrus Canisius, Preuss. Jahrb. 1900.

32513. **Duhr B.**, Studienordnung d. Ges. Jesu (Bibl. d. kathol. Paedagogik IX.), Freiburg i. B. 1896.

32514. **Catalogus** domorum Societatis Jesu in Polonia, una cum eorum praediis ac possessionibus ordine alphabetico 1564—1899, ed. Wahl Th., Crac. 1899; — Catalogus prov. gallicianae Societatis Jesu, Crac. 1899, zob. Nr. 30923.

32515. **Załęski St.**, Jezuici w Polsce. I.: Walka z różnowierstwem (1555—1608), Lwów 1900 (dzieło obliczone na 5 t.); — Tenże, Pierwsi Jezuici na ziemi polskiej, Prz. powsz. 1896 III.

32516. **Załęski St. T. J.**, OO. Jezuici przy kościele św. Piotra i Pawła w Krakowie, Nowy Sącz 1896, zob. Nr. 30902.

R: Łuszczkiewicz W., Prz. pol. 1897 IV.

32517. **Załęski St.**, Rokosz Zebrzydowskiego i Jezuici, Prz. powsz. 1898 I, II.

32518. **Sapecki**, Prace jezuickie, Krak. 1785; — **Piekarskij**, Jezuickij zakon, Otecz. zapiski 1862 CXL; — **K(linowski) K.**, Pogląd na zakon Jezuitów, na zasługi (ich) w Polsce, Odessa 1867; — O potrzebie wypędzenia Jezuitów z Polski (broшуra z XVI. w.), Sozański A., Niektóre pisma t. II, Krak. 1871.

32519. **Rostowski St.**, Lithuanicorum J. S. historia, zob. Nr. 31263.

32520. **Prittitz-Gaffron B. v.**, Die Versuche zur Einführung der Jesuiten in Schlesien vor dem 30 jährigen Kriege, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesien XVIII.

Akademie i szkoły jezuickie, zob. Nr. 19127—19208.

Zob. Nr. 29913.

32521. **Schaffer H.**, Geschichte einer schlesischen Liebfraueugilde seit dem J. 1343, ein Beitrag zu der Gesch. der Gilden und religiösen Bruderschaften, Ratibor u. Breslau 1883.

32522. **Brückner Al.**, Kazania średniowieczne, zob. Nr. 20506.

32523. **Pelczar J.**, Zarys dziejów kaznodziejstwa, zob. Nr. 20658; — **Markiewicz Br.**, O wymowie kaznodziejskiej, zob. Nr. 20659.

32524. **Śniadecki Jan**, Promptuarium Concionat., Crac. 1606 DS.

32525. **Erzepki B.**, Nieznane zabytki piśmiennictwa polskiego, zeszyt I.: Kazania niedzielne i świąteczne nieznanego autora, spisane około r. 1555 (Wyd. Tow. przyj. nauk. pozn.), Poznań 1899.

Mateusz z Krakowa, zob. *Oświata (Literatura)*.

32526. **Fijałek J. ks.**, Mistrz Jakób z Paradyża i uniwersytet krakowski w okresie Soboru bazylijskiego, Krak. 1900, zob. Nr. 18979.

32527. **Fijałek J. ks.**, Nasza nauka krakowska o Niepokalanem poczęciu N. P. Maryi w wiekach średnich: 1) Kazanie Mateusza z Krakowa z r. 1408 lub 1409, 2) Questio disputata Pawła z Pyskowic z r. 1447, 3) krakowskie „Pia dictamina“ ku czci Panny Niepokalanej 1447 r., Prz. pol., Krak. 1900.

32528. **Nowakowski W.**, O cudownym obrazie Matki Boskiej w Białyniczach, Krak. 1899; — **Mrowiński W. ks. T. J.**, Wiadomość o obrazie Jezusa ukrzyżowanego cudami słynącego w kościele Brzozdowieckim, Lwów 1886; — Opis klasztoru i cudownego obrazu Matki Boskiej na Jasnej Górze, Częstochowa 1900 str. 236 z 3 ryc.; — **Szylarski W. Z.**, Kazanie o przeniesieniu cudown. obrazu N. Maryi, Lwów 1768; — **Nowakowski W.**, O cud. obrazach Matki Boskiej w Nowogrodku na Litwie, Krak. 1899; — **Heumann St.**, Wiadomość o parafii Zembrzyce nad Skwawą, o obrazie łaskami słynącym Matki Boskiej, Krak. 1896, zob. Nr. 13966 i *Miejscowości*.

32529. **Aktenstücke zur Geschichte des Oesterreichisch-römisch-katholischen Kirchenwesens unter Kaiser Leopold II.**, Arch. f. Oesterr. Gesch. IV., zob. Nr. 27734.

32530. **Bogosławskij K.** (Stan posiadania kościoła rzym. kat. w Rosyji), Wiera i rozum, Charkow 1896 Nr. 17—23.

32531. **Helfert J. Al.**, Russland und die katholische Kirche in Polen, Oesterr. Revue, Wien 1864—1867, Odb. Wien 1867.

32532. **Gawroński Rawita Fr.**, Uposażenie duchowieństwa rz.-kat. na kresach ukraińskich w końcu XVIII. w., zob. Nr. 27889.

32533. **Grünhagen C.**, Die katholische Kirche in Schlesien am Ausgange des vorigen Jahrhunderts, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1895 XXIX.

14011—14808.

32534. **Gusti Fr. ks.**, Historia kościoła ruskiego (przekład z włoskiego Ławrowskiego J. ks.), Krak. 1857—1858 t. 2.

32535. **Małynowski M.**, Obozrinije istorii cerkwy ruskoj, izrjadnije Halyekoij, Zorja hał., Lwów 1852 Nr. 21—24 i Odb.; Tenże, Hramoty do istorii cerkwy ruskoj, tamże 1860; — **Andruszkiewicz I.**, Krótki rys historii kościoła na Rusi przez Eliasza A., zakonniką OO. Bazylianów, Lwów 1853.

32536. **Knie F.**, Die russisch-schismatische Kirche, ihre Lehre u. ihr Cultus, zob. Nr. 14019.

R: Prz. powsz. 1895 III.

32537. **La chiesa Rutona**, Besarione, pubblicazione periodica, Roma Siena 1896 (Nr. 1 di 1. Maggio), por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1897.

32538. **Gołubiew S.**, Objasnitelnyje paragrafy po ist. zapadno-russkoj cerkwi, Kijew 1893; — Tenże, Materiały dla istorii zap. russk. cerkwi XVI. i XVII. w., Trudy kij. duch. Akad. 1878, zob. Nr. 14154; Cztenija w istor. obszcz. Nestora 1895 IX.

32539. **Czistowicz I.**, Oczerk istorii zapadno russkoj cerkwi, Petersb. 1854 cz. 2.

Nr. 14033 usunęte.

Pielgrzymki, zob. Nr. 21468.

Przyjęcie chrześcijaństwa, zob. Nr. 24493 i nast., 30339.

3240. Sokołow N., O wremieni kreszczenija rossijskoj kniagini Olgi. Kijów (?) 1882; Spasskij K., Obrazczenije sw. Władimira w chriśt. wieru, Kijów (?) 1882.

32541. Kułakowski, K' istor. gotskoj eparcii (w Krymie) w VIII. w.; Żurn. min. nar. prosw. 1898 (por.: De Boor, Ztschr. f. Kirchengesch. XII. i XIV.).

Focysz, zob. Nr. 29094.

32542. Waronow, O łatynskich prepowiednikach na Rusy kijewskoj, Cztenia w istor. obszcz. Nestora 1873-1877, Odb. Kiew. 1879.

32543. Lebediew, Oczerki istor. wizantjsko-wostocznoj cerkwi ot konca XI. do połowiny XV. w., Moskwa 1892.

32544. Bréhier, Le schisme oriental du XI. siècle, Paris 1899.

32545. Dobroklonskij A., Oczerki iz istorii russkoj cerkwi w period Moskowskoj mitropolii 1237-1588, Cztenia w obszcz. liubit. duchown. prosw. 1885.

Zob. Nr. 24354, 24505.

32546. Lewicki A., Sprawa Unii kościelnej za Jagiełły, Kwart. hist. 1897.

32547. Prochaska A., Dążenia do Unii cerkiewnej za Jagiełły, Prz. powsz. 1896 II. (por.: Lewicki A., Kwart. hist. 1897); — Tenże, Obedyencya metropolity kijowskiego Grzegorza Cembłaka złożona Marcinowi V., Kwart. hist. 1896; — Kijewskij mitropolit Grigorij Cambłak, Bohosłowski Wiestnik 1895 VII. i VIII.

32548. Lewicki A., Unia florencka, Roz. hist.-filoz. Akad. XXXVIII., Odb. Krak 1899.

32549. Delektorskij F., Krytyko-bibliograficzki obzor drewnie-ruskich skazanij o florentijskoj unii, zob. Nr. 21466.

32550. Arsenij arch., Ritor Manuil o Markie Jefeskom i Florentijskom soborie, Chriśt. Czten. 1886.

Edykt r. 1423, zob. Nr. 29272.

Porównanie praw Kościoła ruskiego r. 1443, zob. Nr. 29314.

32551. Pierling P., zob. Nr. 14127; La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896 [1. Les Russes au concile de Florence; 2. Iwan III. et Sophie Paléologue; 3. Les Papes Médicis et Vassili III.; 4. Projets de missions Pontificales à Moskov 1547, 1576-1580].

32552. Maliszewskij J. J., Zapadnaja Ruś w borbi za wieru i narodność, cz. I. (Prihodskaja Bibl.), Petersb. 1895 (por.: Le-

wicki A., Kwart. hist. 1897); — Popkow A. A., Położenije prawosławia w Litwie (do XVII w.), Bogosłowski Wiestnik 1899.

Unia brzeska, zob. Nr. 3320-3329, 7614, 14137-14231, 21487-21496 i 26171-26176.

32553. Zubryckij D., Naczało unii, Czt. mosk. obszcz. ist. i drewn. ross., Moskwa 1847-1848 ks. 7; Sław. Zorja, Wiedeń 1867 (przekład z polsk. rękop. A. A. Majkowa, por.: Pyśma k M. P. Pogodina iz sław. zemeł, III. str. 541, zob. Nr. 14162).

32554. Rozow A., Projekty unieztożenia russkoj wiery w Polsce, Czernigowsk. jep. izwiest. 1863 Nr. 23-24; — Krackowski J., Oczerki unijskoj cerkwi, Czten. mosk. obszcz. ist. 1871, 1876.

32555. Maliszewskij I., Materiały dla istorii pierwich wremien unii, Czten. ist. obszcz. Nestora I.; — Tenże, Zamietki, Trudy kij. duch. Akad. 1895.

32556. M(ałynowski) M., Istoryczeskoje (pryczynok k istorii cerkownoj unii), Zorja hał., Lwów 1851 Nr. 82; Hramota kazajuszczajasja rjyniatija unii w 1596 h., Cerkown. Wiestn., Budyń 1858 Nr. 7; Skazania iz wremieni unii, Kij. jep. wiedz. 1861-1862 (z rękop. Bibl. Sofijsk. w Kijowie); Bretskaja cerkownaja Unija, Wrem. Inst. Staurop., Lwów 1873; Ka, Nowi materialy do istorii unii, Zorja, Lwów 1886 Nr. 1, 2; Parwow P., Papskija bulły po hreko-unijat. woprosu, Petersb. 1888; Hałyckij A., Materialy dla ist. unii, Lwów 1896 (por.: Barwiński E., Kwart. hist. 1896).

32557. Odpowiedź Padalicy na fałsze co do unii brzeskiej, Przyj. dom., Lwów 1862.

32558. Skrochowski Ign., Rys dziejów Unii na Litwie i Rusi z powodu dzieła Guepina: St. Josaphat, zob. Nr. 14248, Prz. polski 1874 IV.

32559. Likowski E., Unia brzeska (1596), Poznań 1896, zob. Nr. 14141 i 14156 (por.: Likowski M., Le prince Ostrogski et l'Union de Brześć, Bull. de l'Acad., Crac. 1896).

R: Załęski, Prz. powsz. 1896 IV.; Studziński C., Kwart. hist. 1897; Szarlowski A., Prz. pol. 1899 IV.; R. D., Zap. Tow. Szewcz. XIX.

32560. Prochaska A., Z dziejów unii, Kwart. hist. 1896; — Tenże, Unia brzeska Prz. polski 1896 IV.; — Tenże, Przyczynk krytyczne do dziejów unii, Roz. hist. fil. Akad. XXXIII., Odb. Krak. 1896.

R: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. XVIII. R. D. tamże XIX.; Gorzycki K., Muzeum 1897 por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

32561. Milkowicz W., Zum 300 jähr. Jubiläum der Berester-Kirchenunion v. J. 1596, Allg. Ztg. Beil. 1896 Nr. 67-68.

32562. Krypiakiewicz P. F. ks., Unia święta, w 300 letnią rocznicę unii brzeskiej, Przegląd, Lwów 1897 Nr. 4 i n., Odb. Lwów 1897; P. F., Dzieje unii kościelnej na Rusi, w 300 rocznicę unii brzeskiej, nakł. Tow. pedagog., Lwów 1899; Kalina A., Jubileusz unii brzeskiej, odczyt, Gaz. kośc. 1896, Odb. Lwów 1896.

32563. Naczerek istorii unii ruskoj cerkwi z Rymom, nakł. kom. jubil., Lwów 1896 (por.: R. D., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.), zob. Nr. 26176.

32564. Szaraniewicz I., Kościelna uopia na Rusi i wpływ jej na zmianę społecznego stanowiska świeckiego duchowieństwa ruskiego, por.: Marysiuk F., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVIII.

32565. Brückner A., Spory o unię w dawnej literaturze, Kwart. hist. 1896; — Tenże, Die russisch-litauische Kirchenunion, Arch. f. slav. Phil. XIX.

Polemiczna literatura ruska, zob. Nr. 28815.

Zob. Nr. 15174, 29363.

32566. Skarga P., zob. Nr. 14158; Tretiak J., Ks. Piotr Skarga w stosunku do Małorusi, Bull. de l'Acad., Crac. 1897, zob. Nr. 20900.

32567. Franko I., Z dziejów synodu brzeskiego 1596, zob. Nr. 14172 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII); — Studyński K., Perestoroha, zob. Nr. 14573 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII i Akty otn. k'ist. zap. Rossii t. IV.).

32568. Studziński C., Polemiczne pismo Pocięja, Prz. powsz. 1897 III., zob. Nr. 14164.

32569. Krukowski J. ks., Krytyczny rozbiór kazania i homilii Hipacyusza Pocięja, metropolity kijowskiego, Gaz. kośc. 1899, Odb. Lwów 1899.

Nr. 14171: Ipatija (nie: Ignatija) Pocięja; Nr. 14181: Hipacy (nie: Hipolit).

32570. Smotrycki M., Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Stebelski J., Dwa wieki światła, 1. wyd. 1781, 2. wyd. Lwów 1866 t. 3; — Martynow I., Kirillo-Metodijewskij sbornik, Paryż i Lipsk 1867 (Smotrycki, Rucki etc.), zob. Nr. 21489.

Kopystynski Z., zob. Nr. 21490.

32571. Franko I., Iwan Wiszenskij i jego twori, zob. Nr. 14914.

R: Żiteckij P., Żurnal min. nar. prosw. 1895 CCCL; Kryński A., Kij. Star. 1895 III.

Wiszeński I., zob. Nr. 21491.

32572. Briancew A., Patriarch Kiriłł Lulkaris i jego zasługi dla prawosławnej cerkwi, Petersb. 1870 (por.: Kijewlanin 1870 Nr. 87).

32573. Gołubiew S., Niezwestnoje polemicz. soczinienie proti polskich pretensyj, Trudy kij. duch. Akad. 1899.

32574. Gołubiew S., Kijewskij metropolit Petr Mohila, zob. Nr. 14217; t. II. 1898; — Tenże, Zapadno russkaja cerkow pri mtr. Pietrie Mohile (1633–1646), Kij. Star. 1898 I., II.

Baranowycz E., zob. Nr. 21496.

Galiatowski J., zob. Nr. 21498.

32575. Kiprianowicz G. J., Istor. oczerki prawosławia, katoliczestwa i unii (na Litwie), 2. wyd. 1899.

32576. Szaraniewicz I., Patriarchat wschodni wobec Kościoła ruskiego i Rzeczypospolitej polskiej, zob. Nr. 14233; Toż po rusku, Ruskij Sion, Lwów 1879 Nr. 20–24.

32577. Franko I., Do istorii ruskiej cerkwy w XVIII. w., Zorja, Lwów 1886 Nr. 4, 12.

Synod Zamojski, zob. Nr. 4490, 14232 do 14235, 14300.

Zob. Nr. 29944.

32578. Wołyniak, Unici w Kurlandyi, zob. Nr. 24257.

32579. Rozow A. W., Istoriceskij obzor sejmowych konstitucij i koroliewskich dekretow bywyszej polskiej Rieczy pospolitoy kasatienno dissidentow, Trudy kij. Akad. 1867.

Dyssydenci, zob. Nr. 14809–15177 (zwłaszcza 14908–14915), 15686, 15817, 15821, 15836, 15844, 17419–17423.

32580. Pawłow, Nieisdannij pamiatnik russkawo cerkownawo prawa XII. w., Żurn. min. nar. prosw. 1892 X.

32581. Ustawa cerkiewna z r. 1619–1633 Russka ist. bibl., zob. Nr. 28815.

32582. Strelbickij I., Uniatskije cerkownyje sobory, Wilno 1891, zob. Nr. 28998.

Zob. Nr. 29224.

32583. Obolenskij, Sobornaja gramota duchowienstwa, zob. Nr. 24493.

32584. Ziernin A., Ob odnoszenii Konstantinopolskawo patriarcha k' ruskoj jerarchii, Petersb. 1846.

32585. Kapterjew N., Snoszenija jerusalimskich patriarchow s ruskim prawitelstwom s poł. XIV. do konca XVIII. stol., Petersb. 1895 (por.: Jo. C., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.).

32586. Pierow N., Jeparchialnyja uczeżdienija w ruskoj cerkwi w XVI. i XVII. w., Riazan' 1882.

32587. Cholmogorow, Istoriceskije materialy o cerkwach i selach XVI.–XVIII. stol., Czten. w imp. obszcz. ist. i drewn. 1896.

32588. Ł. A., K' istorii małorusskawo duchowienstwa, Kij. Star. 1896 II.

32589. Annorozij archim., Nieczto ob unitskom duchowienstwie w Carstwie Polskom, Wiestn. Zap. Ross. 1865; Stawrowskij A., Ubożestwo prawosławnych cerkwi w Polazie 1760 g., Russk. Archiw 1864; Petruszewycz A. S., Sudba ruskoj cerkwy i narodnosta za wremeni polskoho wladnija na halycckoj Rusy i s wremeni zaniatija Halyci Awstrijeju, Rod. Żystok, Czerniłowce Nr. 14–22.

32590. Pawłowski I. D., Simonija w ukrańskim duchowienstwie pierwoj czetwerti XVIII. stol., Istor. Wiestn. 1881 IV.

32591. Hołowackij J., Istoryczeskija razśidowanija o naszych cerkownych dilach, Słowo, Lwów 1886 Nr. 102—104.

32592. Szaraniewicz I., Rzut oka na beneficja, *zob.* Nr. 14375; — Lewickij Wł. E., Niskolko zamieczanij na soczynienije Szaraniewycza, Słowo, Lwów 1876 Nr. 17—20.

32593. Makarij arch., Ukazanie na cerkownyja drewnosti w niekatorych jeparchiach, *Izw. russk. archeolog. obszcz.* VI.

Zob. Nr. 24505, 28888, 29443, 30878.

32594. Fijałek J. ks., Średniowieczne biskupstwa Kościoła wschodniego na Rusi i Litwie na podstawie źródeł greckich, *Kwart. hist.* 1896—1897.

R: P. R., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.

32595. Pokrowskij J., Russkija jeparchii w XVI.—XIX. wiekach, ich odkrytije, sostaw i predieły, Kazań 1897 V. (por.: *Ist. Wiestnik* 1893 III.).

32596. D. I., Jerarchia wserossijskoj cerkwi ot naczała christianstwa do nastojaszczewo wremienia, Moskwa 1892 I., 1894 II.

32597. Ł. S., Predshestwenniki duchownych kom. istorii w jeparch. zap. russk. cerkwi w XV. i XVI. w. nazw. sobornyje kryłosy, Kij. jeparch. wied. 1895.

32598. Bożyk P., Soborni kryłosy abo kapituly w zach. ruskoj cerkwi, Chełm. warsz. eparch. wied. 1896.

32599. Orłowski P., Iskluczenie iz tytuła mitropolitow kijewskich słow „mitropolit wseja Małyja“ Rossii, Kij. jep. wied. 1894.

32600. Ł. P., K woprosu o kijewskom mitropolitie XII. w. Michailie, Kijew 1895 (por.: Ł. S., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XI.).

32601. Gołubiew S. T., Priskrobnynja stołknowenija Petra Mohyły z swoim predshestwiennikom po mitropolii i kijewo-nikolskimi inokami, *Trudy kij. duch. Akad.* 1897, *zob.* Nr. 32574; — Wikul I. T., Mitropolit Petr Mohyła, Strannik 1897.

32602. Szumło E. J., Jewgenij, mitropolit kijewskij, *Żurn. min. nar. prosw.* 1886 CCXLIV.; Biełgorodskij A., Kijewskij mitropolit Jerstej Malickij, *Trudy kij. duch. Akad.* 1900; D. W., Kijewskij mitropolit Rafail Zubirowskij i jewo miery k isprawlieniju duchowienstwa, Kij. Star. 1899 I. (por.: M. H.-a, Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.); Titow O., Kijewo sofskijj katedr. protorej P. G. Liebiedenczew, *Trudy kij. duch. Akad.* 1897.

32603. Jejegorn W., Prehywanije w Moskwi Joannikija Galatowskawo w 1670, *Żurn. min. nar. prosw.* 1896 XI.

32604. Orłowski P., Pojawlenie uniatskich cerk. knig 1739 i rozprostarenije ich w zagran. monasteriach i prich. cerkwach prin. k kijewskoj mitrop., Kij. jep. wied. 1896.

32605. Orłowski P., Książ Adam Adamowicz Czartoryjskij kak patron prawosławia na Ukrainie, *Trudy kij. duch. Akad.* 1895 VI.

32606. Orłowski P., Materiały dla biogr. kij. mitrop. Arsenija Mogilianskawo 1757 do 1771, *Trudy kij. duch. Akad.* 1894.

32607. Orłowski P., Pro duchowienstwo w komisii ułożenija 1767, Kij. Star. 1896; — Łazarewskij A., Punkti kiew. mitrop. 1767 r., tamże.

32608. Orłowski P., Prot Stranstwujuuszczij archirej 1777—1778, Kij. Star. 1896 I.

32609. Orłowski P., Granowski protopop J. Strockij kak pobornik prawosławia na Ukrainie wo wtoroj połowinie XVIII. stol., Kij. Star. 1895 IV.

Zob. Nr. 28850 i 28851.

32610. Łaszczenkow I. A., Christofo (Sulyma) perwyj episk. slobodsko-ukrainskij, Charkowski Sborn. 1893—1895, Odb. Charkow 1895 (por.: D., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVII.).

32611. Łotockij A., Swiatitel Teod. Uglickij, arch. czernigowski i Nowgor. Siewier. († 1696), Podolsk. jep. wied. 1895; — Baradulin G., Żyżń i diejatelnost Teodozja Uglickawo, archiep. czernig., Chrestijanskoje czenienija 1897.

32612. Teodorowicz I. N., Istoriko-statistyczskoje opisanije cerkwiej i prichodow wołyńskiej jeparchii, *zob.* Nr. 14444.

R: Przew. nauk. lit. 1896

Zob. Nr. 28858.

32613. Teodorowicz I., Istorija wołyńskiej duchownoj seminarii, Woł. jeparch. wied. 1896; — Chraniewicz K., Skitalczeskaja sudba wołyńskiej seminarii, Kij. Star. 1896.

32614. Akta byłej chełmskiej eparchii (1428—1603), *zob.* Nr. 28823.

32615. Petruszewycz A. S., Kratkoje izwistije o chołmskoj jeparchii, *zob.* Nr. 14468; *Nauk. Sborn. hał. rusk. Matycy, Lwów* 1866.

32616. Płoszczanskij W. M., Proszłoje chołmskoj Rusy (w XV.—XVIII. w.), I, Prawosławne i uniackie duchowienstwo jeparchii chołmskoj (1428—1630), Wilno 1899, *zob.* Nr. 24387 i 28846.

32617. Olchowskij G., Majetkowy stan i materialna zabezpieka chołm. kat. sobora w czasi unii (1596—1875), Chołm.-warsz. jep. wiestnik 1896; — Tenże, Pro wisszu cerk. administr. uprawa, tamże.

32618. Sitkiewicz A., Episkop dawnoj chołmskoj prawosł. jeparchii, Chołm.-warsz. jeparch. wied. 1895 III.

32619. Hodebskij Teofil, unijatskij władca wołyński w XVIII stol., Słowo, Lwów 1865 Nr. 84.

Zob. Nr. 24422.

32620. Dwernickij E. N., Pamiętniki drewnianego prawosławia w g. Władimiro-Wołyńskom, Kijew 1889 (por.: Kwart. hist. 1889; J. A. M., tamże 1890).

32621. Lewickij O., Istoriceskoje opisanije Władimiro-Wołyńskawo chrama, Kijew 1892.

R: Michnowiecki M., Kwart. hist. 1891.

32622. Chojnackij A., Oczerki iz istor. prawosł. cerk. na Wołyni, Żytomir 1878.

32623. Sieczynskij E., Istor. swiedienie o prichodach i cerkwiach Podolskoj jep., I. Kamienieckij ujezd, Trudy pod. jep. istor. stat. komiteta, Kamieniec 1895.

R: M. H., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XIII.

32624. Łobatyński S., Dwiżenie uniato w k' prawosławiu w Braclawszczyźnie pri perejastawskich episkopach Gerwazie i Jowie 1757—1776, Pod. jeparch. wied. 1889 i Odb. (por.: J. A. M., Kwart. hist. 1900).

32625. Czarneckij I., Istor. swiedienija o bywszych w m. Szargorodii duchownoj seminarii, Pod. jeparch. wied. 1894.

Podolska jeparchia, zob. Nr. 28855.

32626. Pawłow A., O naczalje halickoj i litowskoj mitropolii, Moskwa 1894.

32627. Małynowski M., Istoryczna widomost o mytropolii ruskoj w Halczy, Lwów 1875, *zob. Nr. 14482* [Tenże, Koły mohła mytropia rusko-halcza założenoju buty i koły ona buła znesena, Zorja hał., Lwów 1850 Nr. 25].

32628. Tichomirow N., Halickaja metropolia, Petersb. 1895 (por.: Jo. S., Zap. Tow. Szewcz. XII.).

32629. Documenta concernentia capitulum metropolitanum graeco-catholicum (Leopoliense et Premisliense), Leopold 1875.

32630. Niedilskij Stefan, swiaszcz. uniat-skij, mytropołył Lew Kiszka i jeho znaczenie w istorii unii, por.: Studynskij K, Zap. Tow. Szewcz. X. (bibliografia str. 34 do 42); — Szaraniewicz I. Josyf Szumlan-skij, russkij episkop lwowski, Lwów 1896.

32631. Hruszewskij M., Metrika Sambirskaja podrobyci z istorii: widosyn religijnych, Zap. Tow. Szewcz. 1896 t. X.; Tenże, Storinka z istorii siłskoho duchowenstwa (po samborskim aktam XVI. w.), Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI.—XXXII

Eparchia mińska, zob. Nr. 28853; mohilewska, zob. Nr. 28854; połocka, zob. Nr. 28856.

32632. Chitrow I., Zamieczatielnyje liudy iz russkawo bielawo duchowienstwa w XVIII stol., Strannik 1896, 1897 (por.: W., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI.).

32633. Ławrow, Gennadij, archiep. Nowgorodskij, Moskwa 1875.

32634. Potinskij O., Joann Krasowski, arch. Połockij i Łuckij, Litowskija jep. wied. 1894; — Żywotow E., Georgij Keniskij, arch. białoruskij, Russk. Ōhozrenije 1895 III., IV., VI.

32635. Ławrowskij J., Hreko-kat parochija w Krakowi, Otecz. Sborn., Wiedeń 1855 Nr. 32—35; Budilowicz A., Russkaja prawosławna starina w Zamostie, Warsz. 1886.

32636. Sokołow I., Sostojanie monachestwa w Wizantijskoj cerkwi s połowiny IX. do naczala XIII. w. (842—1204). Kazań 1894 (por.: C. Ł., Zap. Tow. Szewcz. XVIII.).

Monastery, zob. Nr. 22604.

32637. Monastyr i szkoły w Buczaczy, Wiedeń 1865, *zob. Nr. 22604*; — Wołyński, O Bazylianach w Humaniu, Przew. nauk. lit. 1899, *zob. Nr. 14590*; — Karamzyn, Naczalo kijewskoj peczerskoj Ławry, w dziele: Sabow, Kratkij sborn. soczynienij w russkom jazyki, Użhorod 1868; — Smirnow S., Znaczenie Peczerskawo monasteria, Bohosł. Wiestnik 1895 X.; — Orłowski P., Kijewo-mezegorskij monastyr w 1774 r., Kij. jeparch. wied. 1895 (por.: In. S., Zap. Tow. Szewcz. XII.); — Mezegorskij monastyr preżde i teper, Kij. eparch. wied. 1895; — Muchin, Kijewo-bratskij uczytyszcznyj monastyr, Kiew 1893 (por.: Zap. Tow. Szewcz. 1895 VIII.); — Ł. H., K istorii kij. ženskich monastyrej, Kij. Star. 1896 I.; — Maliszewskij I., Kijewskij ženskij florowski (Woznenskij) monastyr, Kij. jeparch. wied. 1895; — Mańkowski Th., Ist.-stat. opisanije kijewo-florowskawo monast., por.: Hł., Kij. Star. 1895; — Teodorowicz I., K' istorii Kołodżeńskawo Woznesienskawo monasteria w Nowogradie gub. gub., Woł. jep. wied. 1895; — Józefowicz I., Do ist. monastera Żołotonowskawo Krasnogorskawo i priłucz. do niewo Winogradzkawo, Połt. jeparch. wied. 1895; — Michalewicz E., Kurkowskij monastyr i Bessarabia, Kiszten. jeparch. wied. 1896; — Konaniewicz W., Księga dziejów zakonu św. Bazylego W. w monasterze lwowskim (wyd. Zieliński w: Pam hist. kraj., Lwów 1841; — Istor.-stat. oczerk Lubieskawo Mgarskawo preobr. monasteru, Odessa 1894 (por.: S. S., Zap. Tow. Szewcz. V.); — Józefowicz I., Paisyj Janowski, archim. Lubieskawo Mgarskawo Spasopreobr. monastera. Połt. jeparch. wied. 1896; — Stebelski, Dwa wieki, *zob. Nr. 32567* (o Poczaiewie); — Teodorowicz I., Do ist. Poczaiewskoj Ławry. Woł. eparch. wied. 1895, *zob. Nr. 22604*; — Tenże, Try podłyńnyja zwieszczanija Teod. i Ewy Domaszewskich Pocza. monast. 1649, 1659, 1665, Woł. jep. wied. 1895; — Letopis, *zob. Nr. 31136*; — Tripolskij I., Do ist. Pocza. mon., tamże 1895 [Szczurowskij A., Do pyttannia pro poczaiek poczaiewskoj drukarni,

Zap. Tow. Szewcz. VII.; Tichowskij I., Mni-maja tipografia poczajewsk. mon., Kij. Star. 1895]; — Gapanowicz P., Sudby Radoczyn-skawo monast., Zamost. ujezda, lubelskoj gub., Warsz. 1894 (por.: S. Ł., Zap. Tow. Szewcz. VIII.); — Petrow I., Pośłanie Wi-łenskawo monast. i bratstwa Leontija Karpowicza k' Atonskim podwiznikom 1898, Litowsk. jęp. wied. 1894, *zob.* Nr. 31283; — Winogradzkij mon., *zob.* wyżej: Krasnogor-skij; — Zolotonowski mon., *zob.* wyżej: Krasnogorskij.

32638. Żubro T., Bohojawłenskij bratskij monastyr w g. Mohilewie, 1899.

32639. Poczajewskaja Uspienskaja Ła-wra, Poczajew 1897; — Materyały do hist. Poczajowa, Woł. eparch. wied. 1898.

32640. Gołubiew S., Materiały dla istorii zapad. rusk. cerkwi w XVIII. w. (Monaster sw. Ducha w Wilnie 1748—1763), Czen. w ist. obszcz. Nestora, Kijew 1893 (por.: Wołyniak, Kwart. hist. 1896), *zob.* Nr. 32650.

32641. Papkow A., Cerkownyja brat-stwa, kratkij stat. oczerk, Petersb. 1894 (por.: O. Ł., Zap. Tow. Szewcz. VIII.).

32642. Franko I., Do ist. cerkownych bratstw na hałyckoj Rusy, Zap. Tow. Szewcz. XXI

32643. Monumenta confraternitatis stauropigianae leopoliensis, *zob.* Nr. 14134, 14638.

R.: Prochaska A., Kwart. hist. 1896; Franko I., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXVII.; -n., Liter. Centralbl. 1899 Nr. 11.

32644. Juwyłejnoje izdaniye, *zob.* Nr. 14638 (por.: Hołowackij J., Kij. Star. 1887 XVIII.; Cehłyński II., Zorja, Lwów 1887 Nr. 11).

32645. Petruszewycz A. S., Żyżń prepo-dobnaho otca Joha, osnovatela Stawropihił-noj stytskoj owyteli Czynu sw. Wasyluja, spysana ijeromonachom Ihnatijem iz Luba-rowa, Zorja hał., album, Lwów 1860 [Inne rozprawy Petruszewyca w: Wremennyku (*zob.* Nr. 14640) 1863, 1864, 1868, 1869, 1873, 1874, 1877, 1879, 1881. 1882]; — Hołowackij J., *zob.* Nr. 14641; Chronołyhczeskaja roz-pys wpysnych bratij, Wremennyk 1863; — Tenże, Pysma kniazia Konstantynowycza Ostrożskaho, tamże 1866; — Tenże (Jubi-leusz), Słowo, Lwów 1885 Nr. 100, 101; — Szaranewycz I., *zob.* Nr. 14643; nadto: Wre-mennyk 1874, 1875; — Lępkij O., Liter. Sborn. 1870; — Rospys starszyzn Inslytula Stawropihijskoho s 1773—1863 h., Wremennyk 1863, *zob.* Nr. 30793.

32646. Barwinskij Ofeks, Stawropihijske bractwo ce.kowne u Lwowi, jeho zasnowanje, dijalnist i znaczenje cerkowno-narodne, Lwów 1886.

32647. Kniżkije cerkown. bratstwa w gro-dnenskoj gub., Pamiatnaja kniżka grodn. gub. 1866.

32648. Kamanin I. M., Jeszcze o drewno-sti bratstwa i szkoły w Kijewie, Kijew 1895 (por.: Zap. Tow. Szewcz. VIII.).

32649. Piotrow N., Kremeneckoje prawosławnoje Bogojawłenskoje bractwo, Trudy kij. duch., Akad. 1887 IX., por.: Gozdawa M., Kwart. hist. 1888.

32650. Papkow A. A., Wilenskoje brat-stwo sw. Ducha, Trudy kij. duch. Akad. 1898—1899, Odb. Kijew 1899, *zob.* Nr. 32640.

32651. Uglickij F., Pozwolitelnyj list swiatitiela na ustanowienie bratstwa i ceha w Lietkach, Kij. Star. 1897 IV

32652. Pietrow N. I., Ukazatel cerkowno-archieolog. muzeja pri kijewskoj duchow-noj Akad., Kijew 1897 (por.: O. Ł., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXII.).

Nr. 14677: Busłajew (*nie: Bustajew*).

32653. K., Hdeszczo pro buwalszczyny ruskoj cerkwy i pro naszych dawnych świaszczenykiw, Diło, Lwów 1881 Nr. 46—53; N., Dawni popy i dżaki na Ukraini, tamże 1885 Nr. 74—82.

Zob. Nr. 22563—22655 (*Sztuka ruska*).

Sprawa kalendarza, zob. Nr. 28397—28402.

Kościół gr. unicki pod panowaniem austr., zob. Nr. 30064, 30066, 30069, 30073, 30083, 30096, 30113, 30138, 30140, 30164.

32654. Harasewycz I., O prepodawaniach na ruskom jazyci w wsuczytyszczy lwo-wskom zawedenych Josyfem II., Zorja hał., Lwów 1851 Nr. 61—64; — Paryłowycz A., Roskaz staroho świaszczennyka o pobu-dytelnoj przyczyni cisarja Josyfa II. do osno-wanija semynarii duchownoj w Widni dla Rusyniw, Nauka, Kołomyja 1815 IV.; — W. z S., Chronyka duchownoj semynarii Lwi-wskij od 1783—1888 r., Diło, Lwów 1888 Nr. 166—232; — P. S., O duszpastyrach wojskowych hr.-kat. obrjadu pry c. k. woj-sku w Awstrii 1779—1888, tamże 1888 Nr. 158—161.

32655. Worobkiewicz E., Die orthodox-orientalische Kirche in Lemberg und ihre Gemeinde in Lemberg und ganz Galizien, Lemberg 1896 (por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1897).

Dokumenty odnoszące się do hist. Unii cerkiewnej w Rosyi 1772—1889, zob. Nr. 28823.

32656. Prażdowanie stolitija podolskoj jeparchii, Kamieniec 1895 (por.: M., Zap. Tow. Szewcz. XIV.); — Podolskije archi-pastery, K' stolietiju uczrežd. podolsk. jeparchii, Kamieniec 1895; — Niesiołowski A., Joannikij, pierwszyj prawosł. archipastir Podolszczyny (1795—1819), Podolsk. jeparch. wied. 1896; — Stolietni jubilej Podolskoj duchownoj seminarii, por.: D. J., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

32657. Chraniewicz W., Niekotoryje epizody wojskojednania uniatow w koncie proszawo wieka, *Ruska Starina* 1894 III; — Słowaczewskij M., Do staty „Unia“ 1794 do 1795 w hranicach lipowieckawo powitu, *Kij. eparch. wied.* 1896.

Zob. Nr. 24409, 24439.

32658. Galanus Cl., Concilationis ecclesiae Armenae cum Romana ex ipsis Armenorum patrum et doctorum testimoniis in duas partes, historiam et controversialem divisa, pars I. Romae 1650 i 1690 DS., *zob. Nr. 14780 i 14787.*

32659. Balgy, Historia doctrinae catholicae inter Armenos unionisque eorum cum ecclesia in Concilio Florentino, Viennae 1878.

32660. Anninskij, Istoria Armianskoj cerkwi, Kiszieniew 1900.

32661. Mikelian Ter., Die armenische Kirche in ihrer Beziehung zur byzantinischen, Leipzig 1892.

14809—15179.

32662. Schüsselburg Cr., Haereticorum catalogus t. I.—XIII. 1697 (1597?)—99 (*sic* E.) (t. IX.: Staccaristae), Francof. 1597 DS. (E. D. do t. VIII. i IX.).

Wykliffe J., zob. Nr. 29240 i 30544.

32663. Bezold Fr., Zur Gesch. des Husitenthums, *zob. Nr. 25397.*

32664. Jabczyński L., O Hussytach w dycezyi poznańskiej w XV. wieku, *zob. Nr. 23725*; — Bidlo J., Česti emigranti v Polsku v době husitské a mnich Jeronym Pražský, *zob. Nr. 20766.*

32665. Moeller W., Lehrbuch d. Kirchengeschichte, t. III.: Reformation und Gegenreformation v. G. Kawerau, 2. wyd. Freib. 1899, *zob. Nr. 32331.*

32666. Lösche G., Kirchengesch. v. Beginn d. Reformation bis 1648, *Theol. Jahrb. XIX.* (bibliografia za r. 1899).

32667. Buesching Ant. Fr., Neueste Geschichte der Evangelischen beyder Confessionen in Polen und Lithauen von 1768 bis 1783, Halle 1784—1787 cz. 3 DS.

32668. Śliwka J., Krótka historia reformacyi dla użytku ewangelickiej młodzieży, Cieszyn 1859.

32669. Troskołański T., Andrzej Radwan Zebrzydowski, *zob. Nr. 25852.*

32670. Wierzbowski T., Jakub Uchański, *zob. Nr. 25876.*

32671. Dembiński Br., Kwestya soboru narodowego w Polsce w XVI. w., Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

32672. Finkel L., Konfessya podana na sejmie 1555, *zob. Nr. 25901.*

32673. Stanisław Lutomirski, Rozm. nauk, Krak. 1829 II; — Ossoliński M., Stanisław Lutomirski, *Dod. Gaz. lw.* 1852 Nr. 28; *Wiad. hist. kryt. t. IV.*

Protokoły synodów innowierców, zob. Nr. 32698.

32674. Brandowski A., Irabria Jan Bniński, nieprzyjacieli wiary św., *zob. Nr. 26053.*

32675. Ritter M., Deutsche Gesch. im Zeitalter der Gegenreformation, *zob. Nr. 25905.*

32676. Gothein E., Ignatius Loyola u. die Gegenreformation Halle 1895

Hosyusz St., zob. Nr. 25877 i 30759.

Reformacya w Polsce, zob. Nr. 25784 in.

32677. Corpus reformatorum, Opera Ph. Melancthonis, Brunsv. 1834—1860 t. 28; — Calvini J. Opera, t. 56 do r. 1900 (Corp. reform. 83—87), Brunsv. od r. 1863 — Berol. 1900.

32678. Luther M., Werke, hrsg. v. Walch, *zob. Nr. 14918*; nowe wyd. Zwickau do r. 1900 t. 16; — Tenze, Kritische Gesamtausgabe, Weimar od r. 1883—1900 t. 1—6, 8, 12, 13, 7, 11, 15, 24 (por.: Brieger Th., Kritische Erörterungen z. neuen Luther-Ausgabe, *Ztschr. f. Kirchengesch.* 1897); — Luthers M., Briefwechsel, hrsg. v. Enders, Stuttgart od r. 1884—1898 t. 8 (do r. 1531).

32679. Drews D., Melancthon Litteratur d. J. 1897, *Theol. Rundschau* 1898 (por.: Loesche G., Melancthon's Jubiläum (bibliografia), *Theol. Jahrb.* 1897).

32680. Dörner J. A., Geschichte der protestantischen Theologie, besonders in Deutschland, München 1867.

32681. Klemm L., Ein Gedenkblatt aus der Geschichte der evangelischen Gemeinde Czarnikau, por.: Kleinwächter H., *Hist. Mntshl. f. d. Prov. Posen* 1900 Nr. 5; — Pietsch P., Gesch. d. evang. Gemeinde (des Stadt. Kempen in Posen), *Gymn. Progr. Kempen* 1894 i 1895 (por.: Kujot X., *Kwart. hist.* 1897); — Stäsche Fr., Kleinstadtbilder aus Rakwitz und Grätz in den letzten Jahrzehnten des polnischen Reiches, Beitrag zur Gesch. der evang. Kirche zu Grätz, *Ztschr. hist. Ges. f. d. Prov. Posen* 1899; — Taube A. E., Gesch. d. evang. Kirchengemeinde Storchnest, por.: Kleinwächter H., *Hist. Mntshl. f. d. Prov. Posen* 1900 Nr. 1; — Festschrift zur Feier des 100 jährigen Bestehens des evang. Kirchensystems Pleschen, 1894, por.: Tenze, *tamże* 1895.

32682. Prümers R., Tagebuch Ad. S. Hartmanns über seine Kollektentreise 1657—1659 (zbierał na zbor w Lesznie), Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen XIII.—XIV., Posen 1899.

Zob. Nr. 22026, 29538, 29644.

32683. Kolberg A., Einführung der Reformation im Ordenslande Preussen, Der Katholik 1897; Hist.-polit. Blätter 1898 CXXI; — Boetticher P., Die Anfänge der Reformation in den preuss. Landen, *zob. Nr. 14981.*

Osiander, zob. Nr. 30700.

32684. Paul Speratus von Röllén, evang. Bischof von Pomesanien, Halle 1891.

32685. Liedtke, Urkunden über kirchliche Orte und Geistliche in Masuren aus der Zeit der Reformation, Mitth. d. litter. Ges. Masovia 1900 VI., *zob. Nr. 31264.*

32636. Erdmann D., Luther und die Hohenzollern, Breslau 1883, 2. wyd. 1834; — Tenze, Luther und seine Beziehungen zu Schlesien, insbesondere zu Breslau, Halle 1887.

32687. Wolff Fr., Preussen und d. Protestanten in Polen, Wissensch. Beilage z. Jahresh. des Andreas Realgymn., Berlin 1894 (por.: Holtze Fr., Forschungen z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1894 VII.).

32688. (F. L. Bar. v. Medem), Geschichte der Einführung der evangelischen Lehre im Herzogthum Pommern, Greifsw 1837.

32689. Westling F., Die Kirchenverfassung in Estland zur Zeit der schwedischen Herrschaft, Beitr. z. Kunde Est-, Liv- u. Kurlands 1898 V.

32690. Pazdanowski T., Pieśni polskie protestantkie w XVI. w., Spraw gimn. w Jasi 1899.

32691. Herbinus J., Status ecclesiarum August. confessionis in Polonia, *zob. Nr. 8441.*

Zob. Nr. 15864.

32692. Christiani T., Die Gegenreformation in Livland, *zob. Nr. 24208.*

32693. Leben und ausgewählte Schriften der Väter und Begründer der reformirten Kirche v. J. W. Baum, R. Christoffel u. a. Elberf. 1857—1863 części 10.

32694. Stähelin, Huldreich Zwingli, Basel 1895 I, II., 1897 III., IV.

32695. Erichson Alfred, Bibliographia Calviniana, Berlin 1900.

32696. Łaski J., *zob. Nr. 15026;* — Bertram Joh. Fr., Bericht von Joh. a Lasco Leben samt Nachricht von Schrift gegen Wiedertäufer des Gelli Fabri, Aurich 1733, *zob. Nr. 15028.*

32697. Walewski C., Jan Łaski, *zob. Nr. 15030.*

R: Prz polski 1872 IV., 1873 I.; Bibl. warsz. 1872 II.

32698. Dalton D. H., Lasciana nebst den ältesten evangelischen Synodalprotokollen Polens 1555—1561, Berlin 1897, *zob. Nr. 15031 i 23529.*

R: Liter. Centralbl 1897 Nr. 41; Kaindl, Mitth. a. d. hist. Litt 1899.

32699. Pascal C., La famille du reformateur Jean de Lasco, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posens 1895, *zob. Nr. 15033;* — Tenze, La famille de Jean de Lasco, Bull. hist. et lit. de la Société de l'hist. du protestantisme français 1895.

32700. Kaweran D. G., Ein Brief Heinrich Glareans an Johann Łaski, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1895.

32701. Brückner A., Jan Łaski, Ateneum 1898 II.

32702. Kaweran D. G., Der Reinigungseid d. Joh. Łaski, Neue kirchl. Ztg. 1899; — Miaskowski C., Eine Wendung d. protestant. Geschichtsauffassung über Joh. Łaski, Katholik 1899; — Kruske, Johannes a Lasco und der Sacramentsstreit, Inaug. Diss., Breslau 1899 (por.: Kleinwächter II., Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1899).

32703. Gindely A., Böhmen und Mähren im Zeitalter der Reformation, Abth. I.: Geschichte der Böhmischen Brüder, Prag 1857—1861 t. 2, *zob. Nr. 15034 i 15043;* — Goll J., Quellen und Untersuchungen, *zob. Nr. 25529.*

32704. Schreiber E., Die Entstehung d. böhmischen Brüdergemeinde, Beil. z. Leipz. Ztg. 1895 Nr. 130.

32705. Bergius E., Aus Posens und Polens kirchl. Vergangenheit, Die Unitätsgemeinden zu Posen (St. Petri), zu Lissa (St. Joh.) und zu Laschwitz, Berlin 1898

R: Litt. Centralblatt 1893 Nr. 34; Kleinwächter H., Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1898; Brandt, Mitth. a. d. hist. Litter. 1899.

32706. Krzyszkowski (?), Rozmowa czercech bratów o pewności zjawienia (z czesk.), 1564 DS., *zob. Nr. 15047.*

32707. Mesnard Ph., Essai sur le socialisme, La Haye 1709 DS. (E. Dod. IV. do t. VIII. i IX.).

Nr. 15065: (Bock Fr. Sam.) 1774 1776 (nie: 1784).

32708. Bibliotheca fratrum Polonorum, qui unitarii appellantur, continens opera omnia Joh. Crellii Franci, Ludovici Wolsogenii, Fausti Socini Senensis et Exegetica Jonae Schlichtingi a Bucowic, Irenopoli (Amsterd.) 1656 DS. (E. XIII. podaje dokładne treści), (por.: Godebski Ks., Poszukiwanie bibliograf., Lwów 1868; Krzyżanowski A., Prz. archeol. 1883; Gaz. lw. 1883).

32709. Buddeus Joh. O. Fr., Commentatio hist. theol. de origine Socinianismi, Jenae 1725 DS., *zob. Nr. 30701.*

32710. **Brückner A.**, Z dziejów polskich różnowierców, Aryanie, ludzie i losy, Ate-nium 1896 II. i III, 1899 IV.

R: Fljalek X., Prz. lit. 1896 Nr. 5; S. R., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.

32711. **Sembrzycki J.**, Die polnischen Reformirten und Unitarier in Preussen, Königsberg 1893, *zob.* Nr. 15080.

R: Lohmeyer, Forsch. z. brandenb. u. preuss. Gesch. 1894 VII.

32712. Ossoliński J. M., Ochino Bernard, Wiad. hist. kryt. t. II.

Dudycz Andrzej, zob. Nr. 25949.

32713. Schegk I., Contra Antitrinit., Tübingae 1566 DS.

32714. Aretius Bened., Valentini Gentilis historia et contra eiusdem blasphemias defensio, Catabaptistae in Polonia, Geneva 1567 DS. (E. XII.), *zob.* Nr. 29509

32715. **Brenius Dan.** (Socynianin), Epistola ad Mart. Ruarum 1627, Epist. Ruari, Amstelod. 1681; Amica disputatio adversus Judaeos, 1644; Tractatus de regno eccles., Amsterd. 1657; Opera theolog., 1666; Compendium theologiae Er. Rotterdami, 1677 (DS.).

32716. **Grotius Hugo**, Defensio, *zob.* Nr. 15143; Lugd. Bat. 1617; Salmurii 1675; — Tenże, Annot. in Nov. Test. cum praef. de Socinianismo, Erlangae 1755 (DS.).

15179—15896.

32717. Usingen Barth., Sermo de matrimonio sacerdotum (zarazem: Epistola Andrae Cricio et edictum Regis Pol. in Martinum Lutherum), Mowa datowana 1524, b. m. i r. DS.

32718. Calay Mich., Paulus Polonus Laqueus venantium, ad Calvinistam instructio, Patav. 1551 DS.

Zob. Nr. 30685.

32719. Celichowski Z., Trzy niezbrane dyalogi z wieku XVI, Pozn. 1890 [1. Rozprawa krótka a prosta o niektórych ceremoniach a ustawach kościelnych; 2. Pokusy szatańskie, rozmowa szatana z grzesznikiem; 3. Rozprawa księdza z popem (Reya?)].

32720. **Krowicki Marc.**, Chrześcijańskie a żałożliwe napominanie, Magdeburg 1554; Apologia przeciw Zebrydowskiemu, 2. wyd. Łosk 1584 (1. wyd. 1555?) (DS.), *zob.* Nr. 15217 i 15254.

32721. Przewodowski Hier. z Brzan, Judasz z potomstwem swoim albo kronika ministrów heret. i List Orzechowskiego do Stan. Stadnickiego, b. r. DS.

32722. Rozdrażow J. (Rozrażewski J.), Speculum liberi arbitri contra haereticos, Crac. 1557 DS.

32723. Mencilus Hier., Responsio ad calumnias Osii, Islebii 1558 DS.

32724. Wypisanie o papieżu Joannes Angelus i czego od Piusa IV. spodziewać się, b. m. i r. (E.: Krak. około 1560) DS.

32725. Sadoletus, Elegant. orat. duae de emendandis vitis curiae rom., Crac. 1561 DS.

32726. Luther M., Enchiridion (po niem. i prusku), Königsberg 1561; — Rodzaj albo potomstwo M. Luterana, b. m. 1561 (DS.).

32727. **Herbestus B.** Disputatio periodica, Crac. 1562, *zob.* Nr. 15249; — Gorski Jac., Disput. de period. contra B. Herbest, b. m. 1562 (DS.).

32728. **Białobrzewski M.**, Katech. albo wizerunek prawej wiary chrześc., ded. Padnie-wskiemu, bisk. krak., 1567; Orthodoxa Confessio adversus omnes haereses, Crac. 1577, Colon. 1579; Postilla orthodoxa, Krak. 1580, 1581 (DS.) (por.: Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; Pam. relig. mor. VI.; Tyg. ill. 1864 X.).

32729. Rzeszowski H., Catholici et sectarii, Concertatio, Crac. 1569 DS.

32730. Celestinus J. F., Anatomia des Papstums, Item von den Servetianern in Polen, 1569 DS.

32731. Bredenbachius Tilmann B., Anthyparasites pro vera componendorum ecclesiae dissidiarum ratione D. Matthiae Bredenbachii adversus calumnias J. A. Smidelini, Coloniae 1568 DS.

32732. Wiszniewski Stan. z Łuczslawie, Okazanie stałsz. nauki Chr., b. m. 1572 DS.

32733. **Skarga P.**, Contra A. Volanum, przedruk 1707, *zob.* Nr. 15317; — Ostrowski J. X., Obrona kazania Skargi, Krak. 1608 (DS.).

32734. Sebastian z Szamotuł, Disputacya H. Powodowskiego z Janem Krotowicyuszem (nie: Krowicyuszem), *zob.* Nr. 15347.

Sokołowski St., zob. Nr. 30777.

32735. Prażmowski And., Rozmowa Jezuitów pozn. z X. A. Prażmow. (Konarius?) Toruń 1581; — Tenże, Questia o kościele bożym, Toruń 1581 (DS.), *zob.* Nr. 15373.

32736. Lilia P., De Deo uno et trino, oratio, Crac. 1582; — Tenże, Responsio ad epistolam Nicolai Regii qua Christ. Varsevicii pro Christi fide et Petri fide orationes reprehendit, Vilnae 1584; — Tenże, Salomon sive pro religione catholica, Crac. 1588 (DS.).

32737. Pisanus Alph., Niceanum concil., Colon. 1581, *zob.* Nr. 15373; Rosellus Pymander Mercurius Trismeg., De s. Trinitate, de Spiritu s., de ente, materia, de coelo etc., ded. Stan. Karnkowski, St. Batory, Crac. 1584 DS.

32738. Vartensis Mich., Vitae et gesta pontificum Lutheran., Vilnae 1585 DS.

32739. Pannonius Venc. a Springenberg, Elegia de miseris ecclesiae, Dantisci 1586 DS.

32740. Peripateticus Chr. (Przechadzki), Secundi praecepti explicatio, qua Iconoclastarum imagines profligantur et praecipue Jesuitarum objectiones, Crac. 1586 DS., zob. Nr. 15251.

32741. Bellarmin R. Fr., Judicium de libro, quem Lutherani vocant Concordiae, Crac. 1586 (por.: E. XIII.); — Chrzastowski Andrzej (nie: V., zob. Nr. 15399), Contradictio in libro R. Bellarmini de Purgatorio iudex, Vilnae 1593; — Tenże, Duo libelli de opificio Missae, quorum prior contra Jesuitam Bellarminum, Basileae 1594 (DS.).

32742. Borussus F., Responsio orationi Andree Volani, archimin. Zwinglianorum (per Fr. Bartsch), Crac. 1589 DS., zob. Nr. 15388.

32743. Nowiny z Rakus o monstrency luter. (o predykancie Biberze), Krak. 1690 DS.

32744. Philaleta Oxoniensis, Amica ad Stan. Rescii Ministromachiam responsio 1593 DS., zob. Nr. 15372 i 30810.

32745. Sudrovius Stan., Idolatriae Lojolistorum oppugnatio, Vilnae 1594 (E. Dod.) DS.

32746. Distelmayer Cleoph., Schutzrede für die ehrwürdigen Herrn u. Vatter d. Soc. Jesu wider poln. Edeelman, Dilingen 1593 DS.

32747. Mylius Georg. (Jerzy), Christliche Sendbriefe an d. Evang. in Liefeland, 1595; — Beantwortung der läst. Sendschrift des Mylius auf die Evang. in Polen, Wilde 1595; — Mylius J., Przestroga albo napomnienie listowne do Ewang. aby dziatek do Jezuitów nie posłać, b. m. 1596 (DS.).

32748. Białuski Jan J., Łupieżę martwe skryptu Marcina Graciana, ministra, gdzie szczypie dysputacya X. Marcina Śmigleckiego S. J., Wilno 1599 DS., zob. Nr. 15132.

32749. Wendlerus J. Chr., Diss. contra Rescium, Baronium etc. Lutheranos neque suppressere neque corrumpere scriptores, b. r. DS.

32750. Prawdźe z Jasnej Góry, Konterfet Jezuitów mnichów, b. r. DS.

32751. Arcudius Pet. (Arkadyusz), zob. Nr. 14181; Libri VII. de concordia ecclesiae occidentalis et orientalis, ded. Sigismundo III. R. Pol., Paris. 1619, 1526, 1672, Hamburg 1739; — Tenże, Opuscula aurea theologorum, Romae 1630, 1670 (DS.).

32752. Vincentius Lirineus, Adversus phophan. haereseon libellus, Crac. 1605 DS.

32753. Smalcycus V., Zawstydzienie X. Skargi, Raków 1606; — Moskorzowski H., Zawstydzienie ks. Skargi, Raków 1606; — Tenże, Zniesienie zawstydzienia pierwszego, Raków 1606; — Tenże, Wtóre zawstydzienie X. Skargi, 1615; — Smalcus Val., Wtóre,

zawstydzienie X. Skargi. 1615; — Tenże, De Christo vero Dei filio contra M. Smiglecius, 1616 (DS.).

32754. Bekan M. X., zob. Nr. 15451; Kontrowersye z Kalwinem i uczniami jego, tłóm. Tołmoczko J., Wilno 1770 (Ein Gespräch napisał Bekan Michał Otto, jak podano pod Nr. 15141) DS.

32755. Consilium de recuperanda pace Regni Polon., in quo demonstratur pacem nec constitui nec stabiliri posse, quamdiu Jesuitae in Polonia maneant, 1607, Upsala 1610, Frankof. a. M 1632, b. m. 1725, 1742 (po niem.: Bedenken, 1610; po franc.: Amstel. 1728) DS. (autor: Herbut Szcz., zob. Nr. 30860).

32756. Bellarminus R. Fr., Apologia: Triplici modo, Vilnae 1610 DS., zob. Nr. 32741.

32757. Monita secreta, zob. Nr. 15495; — Gretser J. X., Contra famosum libellum: Monita privata, Ingolst. 1618, Hannoniae 1629 (p. t. Censura libelli), 3. wyd. Colon. 1661 (p. t. Gretserus rediviscens), także w: Opera Gretseri t. XI.; — Le R. R. Carlos von Sommervogel, Le véritable auteur des „Monita secreta“, Revue critique d'hist. et de littér. 1890 Nr. 8; — Nippold Fr., Die geschichtlichen Grundlagen der satirischen Monita secreta, Ztschr. f. wissenschaftl. Theologie 1895.

32758. Węgierski Andr., Martinalia sacra, Toruń 1622, zob. Nr. 15576.

32759. Pripcovius Sam., Dissertatio de pace, Eleutheropoli 1628 DS.

32760. Dambrowski S. X., Tajemna rada abo Exorbitantiae od pewnych osób do pospółstwa Lutherskiego, 1624 DS.

32761. Wilkowski Gasp., Desiderosus abo Scieszka, wyd. Kas. Sakowicz, Krak. 1625 DS.

Brennius, zob. Nr. 32715.

Colloquium charitativum, zob. Nr. 3798, 15652; 26413, 29778, 30982.

32762. Klug Daw., Dialysis oder Auflösung des Berichts der Ministerialium zu Dantz. Altstettin 1661 DS.

Galatowski J., zob. Nr. 31037.

32763. Frydrychowicz Dominik (1650—1710), Saxo percussit Philistaum seu responsio theologica Cracoviensis ad resolutiones Theologi Varsaviensis, b. r. DS. (E.).

32764. Ammon Aug. Fr., Casimir Łyszczyński, Beitrag zur Gesch. des deutschen Atheismus, Göttingen 1802, zob. Nr. 15715, 26839 i 29880.

Sprawa Toruńska z r. 1724, zob. Nr. 27158—27165, zob. też Nr. 13868, 15768, 29955, 31167.

Zob. Nr. 15174.

32765. Drogi i cele Masoneryi, Tyg. kat., Grodzisk 1864 t. V.

32766. L(akszyński) Aleks., Masonerya i karbonaryzm wobec zdrowego rozumu i społeczeństwa, Krak. 1876.

32767. Kraushar Al., Ramzes Baltazzani vulgo Winiarski, Dziwna historia z czasów Augusta III., Kraj. 1891 Nr. 5 (w czasie bezkrólewia po Augustie II. wysłany przez angielską lożę wolnomularską do Polsi celem urządzenia loż, kapituł i warsztatów masonskich, na podstawie „Le mal épidémique des Franc-maçons“, Augsburg 1742).

32768. Akt ogłoszenia i ustawy Wielkiego Wschodu Król. polskiego i W. X. lit., b. m. i r. (zapewne przedr. r. 1818 z ed. 1784 r., w końcu podp. Kaz. Brodziński).

32769. Artykuły, w których zgadzają się Ewangelicy z ludźmi greckiego nabożeństwa (z XVII. w.), b. m. i r. DS.

Filiponi, zob. Nr. 4725 i 12373.

32770. Lilejew M., Nowyje materiały dla ist. Raskoła, zob. Nr. 28842.

32771. Szych I., O raskolnykach i biłokernykoj metropolii na Bukowyni, Ruskij Sion, Lwów 1879 Nr. 7—19.

15897—16010.

32772. Graetz H., Gesch. der Juden von den ältesten Zeiten bis auf die Gegenwart, 2. Aufl. bearb. v. Braun M., Leipzig 1900.

32773. Katz Ben Zion, Lektorot Haichudim (Historja Żydów na Rusi, w Polsce i Litwie), wyd. tow. „Achiasaw“, Berlin 1899 (po hebrajsku).

32774. Krasieński W. K., Aperçu sur les Juifs de Pologne, Paris 1818 (toż po pol., Warsz. 1818).

32775. Čelakowsky J., Přispěvky k dějinám židů v době Jagellonské, Casop. muš. kral. česk. 1898.

Regesty dla ist. jewrejów w Rossii, zob. Nr. 28820.

32776. Sbornik w polzu naczałnych szkoł jewrejskich, Petersb. 1896 (por.: Kniazewycz M., Zap. Tow. Szewcz. XIX.).

32777. Braun M., Geschichte der Juden in Schlesien, Breslau 1897.

32778. Lewin L., Gesch. der Juden in Inowrazław, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1900.

32779. Caro, Gesch. d. Juden in Lemberg, Lemb. 1897, zob. Nr. 17787.

32780. Buber S., Ansche-Schem, zob. Nr. 15933 (por.: Schorr M., Kwart. hist. 1897 s. r. 584—590); — Ilarkavy E., Chadaszim (hist. zjazdów 4 ziem), Warsz. 1899.

32781. Dubnow S. M., Swiedenija ob oblastnyh kagalno-rawwinskih sjezdach w prowincjach Małopolskiej, Wielkopolskiej, Podolii i Wołyni w XVII.—XVIII. w., Woschod 1894 Nr. 12.

32782. Schorr M., Organizacya Żydów, Kwart. hist. 1899, zob. Nr. 17437; — Tenże, Hist. Żydów, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32783. Kraushar Al., Frank i Frankisci 1720—1816, Krak. (nie: Warsz.) 1895 t. 2, zob. Nr. 15947; — Tenże, Nowe szczegóły o Frankistach w Offenbachu, Wędrowiec 1899 Nr. 41 i n. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1898 str. 415—433).

R: W r. 1895: D. Ad., Gaz. pol., Warsz. Nr. 256—258; M. W., Kron. rodz.; Fydykowski H. ks., Prz. powez.; Choleński T. J., Wędrowiec; Kraj Nr. 28; w r. 1896: Bem G. A., Tyg. ill.; Bibl. warsz. I.; a, Prz. tyg.; Nitschman, Internationale Literaturberichte Nr. 14.

32784. Die Blutbeschuldigung gegen die Juden, Stimmen christlicher Theologen, Orientalisten u. Historiker, Die Bulletin der Päpste, Simon von Trient, Documente zur Aufklärung Nr. 2, Wien 1899.

32785. Czołowski Al., Mord rytualny, epizod z przeszłości Lwowa, Lwów 1899; — Tenże, Odpowiedź rabinowi lwowskiemu, Jecheskielowi Caro, w sprawie mordu rytualnego, Lwów 1899.

32786. Pokora wilcza, która choć chytra, większa chytróść żydowska, b. m. i r. (około r. 1590); — Relatio von ewigen Juden, Danzig 1614; — Sleszkowski Seb., Pentas epistolarum, Vars. 1630, zob. Nr. 15977; — Kozubalesz abo obrona Żydów, 1. wyd. 1626, zob. Nr. 15978; — Origanus Daw., Prognosticon abo zalecenie smrodliwego narodu żydowskiego, 1629 (DS.).

Zob. Nr. 3743 (r. 1636), 4832 (r. 1761), 5077 (r. 1776), 5248 (r. 1787) i Nr. 8966 (r. 1723), 9045 (r. 1732), 9131 (r. 1738), 9151 (r. 1741), 9217 (r. 1754), 9544 (r. 1786).

32787. Katechizm o żydach i neofitach (1791?), b. r.; Pieśń o żydach wileńskich szalbierzach, b. r.; Pieśń nowa o żydach lubelskich, b. r.; Pieśń nowa o zbrodniach i okrucieństwach żydów, b. r. (E.) (DS.).

32788. Goldschmit J., Wizerunki wstawionych Żydów XIX. w., Warsz. 1868, 1869 2 zeszyty.

III. Prawo i Ekonomia.

1. Prawo polskie.

16011—16058.

32789. **Mühlbrecht O.**, Allgemeine Bibliographie d. Staats- u. Rechtswissenschaft, Berlin 1899 rocz. XXXII., *zob.* Nr. 16013.

32790. **Rehm H.**, Gesch. d. Staatsrechtswissenschaft (Handbuch d. öffentl. Rechtes, hrsg. v. Seydel M., 1. Abth.), Freiburg 1896.

32791. **Handwörterbuch** d. Staatswissenschaften, *zob.* Nr. 16026, 2. wyd. 1899—1900 t. 5 (do wyrazu: Owen).

32792. **Hand- u. Lehrbücher** d. Staatswissenschaften in selbständigen Bänden begründet v. Frankenstein, fortges. v. Heckel, Leipz. t. 3 (wychodzi).

32793. **Schmidt R.**, Allgemeine Staatslehre, I. Die gemeinsamen Grundlagen d. d. polit. Lebens (Hand- u. Lehrbücher, *zob.* Nr. 32792, Abt. 3), Leipz. 1900.

32794. **Gumplowicz I.**, Allgemeines Staatsrecht, Innsbruck 1897; — **Rehm H.**, Allgemeine Staatslehre (Handb. d. öffentl. Rechts d. Gegenwart, Einleitungsband Abth. 2), Freiburg i. Br. 1899; — **Jellinek G.**, Allgemeine Staatslehre (t. I. Das Recht d. modernen Staates), Berlin 1900.

32795. **Archiwum komisji prawniczej** (Collectanea ex archivo collegii iuridici) Ak. um., Krak. 1895—1900 I., III., V., VII., *zob.* Nr. 28859.

32796. **Morawski K.**, Początki nauki prawa rzymskiego w Uniwersytecie Jagiellońskim, Bull. de l'Acad., Crac. 1897.

32797. **Strójnowski Hier.**, Nauka prawa przyrodzonego, Wilno 1785; **Ładowski R. X.**, Prawo natury, polityczne i narodowe, Lublin 1791 (DS.).

32798. **Balzer O.**, Historia porównawcza praw słowiańskich, Główne kierunki rozwoju nauki i jej istotne znaczenie (Studia nad historią prawa polskiego t. I.), Lwów 1900.

32799. **Piekosiński Fr.**, Studya, rozprawy i materiały z dziedziny historii polskiej i prawa polskiego, Krak. 1897 I., *zob.* Nr. 28419.

32800. **Studia** nad historią prawa polskiego, wyd. pod red. Balzera O., Lwów 1900 I.

32801. **Przegląd** prawa i administracji pod red. Tilla E., Lwów od r. 1876—1900.

32802. **Czasopismo** prawnicze i ekonomiczne wydziału prawa i administr. Uniw. Jagiell. pod red. Fiericha Fr. Ks., Krak. 1900.

32803. **Ulanowski B.**, Przyczynki do historii prawa w Polsce, I., Bull. de l'Acad., Crac. 1890.

32804. **Balzer O.**, Literatura prawa polskiego w latach 1886, 1887, Gaz. sąd., Warsz. 1887 i 1888, *zob.* Nr. 16040; — **Winiarz Al.**, Przegląd lit. prawa pol. 1891—1897, tamże 1898.

32805. **Halban-Blumenstok A.**, Wiadomość o rękopisach prawno-historycznych, *zob.* Nr. 28365.

32806. **Łotwiński Feliks** Leliwa, Prawnik, Czasopis. pow. prawa, Krak. 1863.

16058—16130.

32807. **Piekosiński Fr.**, Monumenta mediaevi diplomatia ius terrestre polonicum illustrantia, *zob.* Nr. 28419.

Balzer O., *Corpus*, *zob.* Nr. 28861.

32808. **Ewers J. Ph. G.**, Das älteste Recht der Russen in seiner geschichtlichen Entwicklung, Dorpat-Hamburg 1826.

32809. **Sergiejewicz W.**, Russkija juridiceskija drewnosti, I. Territorija i naselenije, Petersb. 1890, 1896, *zob.* Nr. 28900; — **Tenże**, Lekcii i islidowania po drevnej ist. russk. prawa, Petersb. 1894 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. X. i XVIII.).

32810. **Sagosskin N.**, Nauka ist. russkawo prawa, Kazan 1891, *zob.* Nr. 28900.

32811. **Samokwasow D.**, Izsledowanija po istorii russkawo prawa, Moskwa 1896 wyp. I. (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.).

32812. **Ditiatin I. I.**, Stati po ist. russkawo prawa, Petersb. 1896 (por.: H. M., Zap. Tow. Szewcz. XI.); — **Iwanowskij W.**, Russkoje gosudarstwiennoje prawo, Ucz. zap. Kazan. uniw. 1898.

32813. **Balzer O.**, Średniowieczne prawa mazowieckiego pomniki, z rękop. petersbursk., Arch. kom. prawn. Akad. V., Odb. Krak. 1895, *zob.* Nr. 28903.

32814. **Leontowicz T. J.** (nie: F.), Istoczniki russko-litewsk. prawa, Warsz. 1894 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. X.); — **Tenże**, Oczerki, *zob.* Nr. 16039; wyp. I. Petersb. 1894.

R: **Hruszewskij M.**, Zap. Tow. Szewcz. IX.: I. W., Kij. Star. 1895; Pr-ska A., Kwart. hist. 1896.

Statut litewski, *zob.* Nr. 32840.

32815. Thiel, Beiträge zur Verfassung- u. Rechtsgesch. Ermlands, *zob.* Nr. 13107; Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.

32816. **Schmidt Osw.**, Rechtsgesch. Liv-, Est- u. Kurlands (Dorpater juristische Studien III.), hrsg. v. Nottbeck E., Jurjew (Dorpat) 1894 (por.: Manteuffel G., Kwart. hist. 1897; G., Prz. powsz. 1897 I.).

Etinografia, *zob.* Nr. 32208.

32817. **Winawer M.**, Najdawniejsze prawo zwyczajowe polskie, Warsz. 1900, *zob.* Nr. 16110; — Kovalevsky, Etudes sur le droit coutumier russe, Nouv. Rev. hist. de droit 1890, 1891.

32818. Schmidt W., Slavische Geschichtsquellen zur Streitfrage über das ius primae noctis, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1886 i Odb.

R: Balzer O., Kwart. hist. 1887.

32819. Sokołow N. K., O wlijanii cerkwn na istoriczieskoje razwitiye prava, Mosk. uniw. izw. 1870 Nr. 1 (por.: Riecz i otczet mosk. uniw. 1870), *zob.* Nr. 16114.

16131—16393.

Przyłuski J., *zob.* Nr. 30680.

Kromer M., *zob.* Nr. 7184 i 30702.

Kraśiński I., *zob.* Nr. 7334.

Opisy Polski, *zob.* Nr. 10153 i 31544.

32820. **Hartknoch Chr.**, Dissertatio de forma imperii polonici, Regiomonti 1675, *zob.* Nr. 31096.

32821. **Chwałkowski M.**, Singularia polonica, *zob.* Nr. 28893, 31110.

Lengnich G., *zob.* Nr. 31264.

32822. Bielski J., Widok królestwa polskiego czyli najważn. wiadomości o wewn. i zewn. sprawach dawniej Rzeczyposp. (nowe wyd.), Poznań 1873.

32823. Słowaczynski J., Polska w kształcie dykcyonarza hist.-stat., Paryż 1833—1838, *zob.* Nr. 10173.

32824. Gloger Z., Encyklopedia staropolska ilustrowana, Warsz. 1900, *zob.* Nr. 28460 i dział: *Oświata (Obyczaje)*.

Granice i stosunek do innych państw, *zob.* Nr. 23681—23703.

32825. **Inventarium**, ed. Rykaczewski E., *zob.* Nr. 4 i 28278.

32826. Sleaf Joh. D., Disputationes juris publici de Polonia nunquam tributaria, Dantisci 1689, 1693; Toż: Broen Hier., Daherhuet Christ., Ewaldt Beniam., Hayn Sal., Kosselthal G., Rosenberg Alb., Schrader Joh. H.

(id. e. Chr. Cellarius', wszystkie: Dantisci 1693; Frederus Henr., Dant. 1694; Schultz Jan Prusso-Polonus, Tractatus historico-politicus de Polonia nunquam tributaria, Gedanii 1694 (DS.).

32827. **Pamiętniki** diplom. snoszenij Moskowskawo gosudarstwa z Polsko-Litowskom (1533—1560), *zob.* Nr. 29502.

Małopolska, *zob.* Nr. 23747—23757.

32828. **Dokumenty** odnoszące się do ziem małopolskich, *zob.* Nr. 29123 (r. 1228), 29364 (r. 1466); do ziemi krak. i sandom., *zob.* Nr. 29143 (r. 1291); ziemi przemyskiej, *zob.* Nr. 29204 (r. 1387); ziemi lwowskiej, *zob.* Nr. 29209 (r. 1388).

32829. Maciejowski W. Al., Przyczynok do historyi kraju Spiskiego, część Małopolski niegdyś stanowiącego, z uwagą na kodeks dyplomatyczny węgierski, Bibl. warsz. 1859 III.

Szląsk, *zob.* Nr. 23784—23879.

32830. **Dokumenty** odnoszące się do Szląska: ziemia namysłowska, *zob.* Nr. 29169 (r. 1323); ks. oświęcimskie i zatorskie, *zob.* Nr. 29320 (r. 1447), 29342 (r. 1457), 29350 (r. 1460), 29397 (r. 1494), 29406 (r. 1499), 29533 (r. 1551).

32831. Bostel F., Ustawa ziemska oświęcimska i zatorska, Przew. nauk. lit. 1888, *zob.* Nr. 29511.

Zob. Nr. 29890.

32832. Celichowski Z., Reces graniczny między Wielkopolską a ks. Głogowskiem, *zob.* Nr. 29494.

32833. **Rachfahl F.**, Die Organisation der Gesamtverwaltung Schlesiens vor dem 30 jähr. Kriege, *zob.* Nr. 23875.

32834. Worbe, Wie sind die Kreise Schlesiens entstanden, Schles. Provinzbl. 1815 LXII., 1846 CXXIV., *zob.* Nr. 10804.

32835. **Zivier E.**, Gesch. des Bergregals in Schlesien bis zur Besitzergreifung des Landes durch Preussen, Kattowitz 1898 (por.: Fr., Aten. 1599 IV.); — Rachfahl F., Das Bergregal in Schlesien, Forsch. z. brandenb. Gesch. 1898.

Zob. Nr. 23835 i 28685.

Mazowsze, *zob.* Nr. 7692 i 23758—23783.

32836. **Dokumenty** odnoszące się do Mazowsza, *zob.* Nr. 29183 (r. 1351—1359), 29213 (r. 1391), 29247 (r. 1401—1426), 29263 (r. 1414), 29272 (r. 1421 i 1423), 29279 (r. 1425), 30557 (r. 1426), 29321 (r. 1447), 29339 (r. 1456), 29370 (r. 1471 statut czerski), 29375 (r. 1476), 29380 (r. 1478), 29383 (r. 1482), 29400 (r. 1493 statut czerski), 29400 (r. 1496), 29439 (r. 1502), 29445 (r. 1504), 29448 (r. 1505).

32837. **Balzer O.**, Sejm mazowiecki pod rządem koronnym 1526—1540, *zob.* Nr. 23782.

32838. Ziemia dobrzyńska, *zob.* Nr. 29253 (r. 1404); gostyńska i rawska, *zob.* Nr. 29352 (r. 1462); kujawska, *zob.* Nr. 29266 (r. 1420), 29357 (r. 1463).

Litwa, zob. Nr. 246.9—24763

32839. **Sudebnik**, *zob.* Nr. 2298 i 29367.

32840. **Statut litewski** drugiej redakcyi (1566), Arch. kom. praw. Akad., Krak 1900 VII; — Piekosiński Fr., Statut litewski. cz. I., Roz. hist. fil. Akad. XXXIX., Odb. Krak. 1899, *zob.* Nr. 28901—28902.

32841. Maksimejko I., Istoczniki zakonow litowsk. statuta, Kijew 1894.

Zob. Nr. 3593 i 32858.

32842. **Leontowicz T. I.**, Spornye woprosy po ist. russko-lit. prawa, Petersb. 1893; — Tenże, Oczerki ist. litowsko-russk. prawa, Obrazowanie territ. litowsk. gosud., Petersb. 1894 (c. d. Żurn. min. nar. prosw. 1895), por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1896.

32843. **Berszadskij S. A.**, Litowskiy statut, *zob.* Nr. 16240; — Tenże, O nasliedowaniu, *zob.* Nr. 16243 (por.: Hruszewskij M., Zap. tow. Szewcz. IV.).

32844. **Liubawskij M.**, K woprosu ob udielnych kniaziah i miestnom uprawlenii w lit.-russk. gosudarstwie, Petersb. 1894, *zob.* Nr. 16242.

32845. **Władimirskij-Budanow M.**, Pomieśtaja litowsko-russkawo gosudarstwa, Kijew 1889; — Tenże, Formy krestianskawo zemlewladienija w Litwie, Kijew 1892

32846. Przywilej ziemski ziemi witebskiej z r. 1503, *zob.* Nr. 29443; — Przywilej ziemski ziemi smoleńskiej, *zob.* Nr. 29449; — Powiat boryowski, *zob.* Nr. 10434 (r. 1448), 29334 (r. 1453), 29407 (r. 1499); — Ziemia wołyńska i inne, *zob.* 29437 (r. 1501).

Unia lubelska 1569, zob. Nr. 25954—25967.

Zob. Nr. 29414.

32847. Constitucie W. X. litewskiego 1661, 1662, 1675 DS., *zob.* Nr. 23903.

Ziemie ruskie, zob. Nr. 24258—24628.

32848. Stanisławskij, Izsliedowanie w drewniejszych pamiatnikach russkawo zakonodatelstwa, Kazań 1855.

32849. Kokorudz I., Wzajeminy miż starorusskimi zakonodajnymi pamiatkami, por.: M. Hruszewskij, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXIX.

32850. Kokorudz N., O stanowiszczu ženszczyny w starymnim zakonodatelstwie russkim, Zor'a 1886 Nr. 9.

32851. **Prawda ruska**, *zob.* Nr. 16265; wyd. A. E. Szdecer, Petersk. 1767; Tatiszczew, Prodokoženija drewn. ross. bibliot., Petersb. 1786 cz. I., 1788 cz. III.; Bołtyn, Petersb. 1792; Kałajdowicz, Rusk. dostopamiat, cz. I., Moskwa 1815; — Kałaczow N., Tekst Ru-

skoj prawdy na osnovanij czetyrych spiskow raznich redakcij, Moskwa 1847, *zob.* Nr. 29095; — Lewickij Kost, Prawda ruska, Lwów 1895 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. X.); — Rożkow J. A., Oczerki juridičeskawo byta po Russkoj prawdie, Żurn. min. nar. prosw. 1897; — Siergiejewicz W. K., Russkaja prawda i jeja spiski, tamże 1899.

32852. **Dwa izbornyki Swiatosława, Buśłajew**, *zob.* Nr. 29101.

32853. H(ankewycz) Kł., Niskolko izwistij o starorusskim „wicze“, Rodnyjnyj Łystok, Czern. 1879 Nr. 4, 5, *zob.* Nr. 24452.

32854. **Hruszewskij M.** (Serhijenko M.), Promadzkij ruch na Ukrainie Rusy w XIII. w., Zap. Tow. Szewcz. I. (por.: Szałowski A., Kwart. hist. 1894); — Tenże, Halickije bojarstwo w XII.—XIII. w., tamże XX; — Tenże, Do istorii russkoho obriada w starij Polščzi, tamże 1899 XXVII.

32855. Czy był feodalizm na Rusy? (po M. P. Pogo dynu: Paralel russkoj istorii s istor. jej zapadnych ewropejskich gosudarstw odnosytelno naezala), Pe-čola, Lwów 1819 Nr. 18—19.

32856. Gawroński R. Fr., Ustrój państwowo-społeczny Rusi w XI i XII. w., w zarysie, Lwów 1896 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XVIII.).

32857. Danyłowycz L., Staryna łytowsko-russkoho zakonodatelstwa, Winok Rusynam, izd. Hołowackim, Wie deń 1816.

32858. Miloradowicz G., K' ist. litewskawo statuta kak zakonad. w Małorossii, Kij. Star. 1896.

Podole, zob. Nr. 24399—24401.

32859. **Szaraniewicz I.**, Ostgalizien im J. 1450—1500 (Oesterr. Gartenlaube III.), Gratz 1868, *zob.* Nr. 16281.

R: Słowo, Lwów 1869 Nr. 34—36.

Zob. Nr. 18458.

32860. **Antonowicz W. B.**, Nieskolko danych o zemlewladienii w jużnoj Ukrainie w XV. w., Kij. Star. 1896 IV. (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. XVI.).

32861. **Miller D.**, Oczerki iz istor. i juridič. byta staroj Małorossii, Sudy ziemskie, grodzkie i podkomorskie w XVIII. w., Charkow 1896; — Tenże, Oczerki iz istorii i juridičeskawo byta staroj Małorossii, Priewraszczenije kazackoj starszyny w dworianstwo, por.: Ju. K., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXIX.

Zob. Nr. 28920 i 29414.

32862. Przywilej dla ziemi ruskiej, *zob.* Nr. 29339 (r. 1456); dla szlachty ruskiej i podolskiej, *zob.* Nr. 29343 (r. 1457); poręczenie praw, *zob.* Nr. 29349 (r. 1459), 29396 (r. 1493); — Prawa ziemi przemyskiej r. 1357, *zob.* Nr. 29204; — Inkorporacya dla

ziemi lwowskiej r. 1388, *zob.* Nr. 29209; — Przywilej dla ziemi łuckiej r. 1427, *zob.* Nr. 29283; dla ziemi kijowskiej r. 1494, *zob.* Nr. 29395; dla ziemi wołyńskiej r. 1501, *zob.* Nr. 29438.

Zob. Nr. 29286, 29356.

Prusy, zob. Nr. 23923 — 24114.

32863. Edykt Bol. Kędzierzawego dla ziem pruskich, *zob.* Nr. 29106; — Wielki przywilej dla ziem pruskich z r. 1410, *zob.* Nr. 29259.

32864. **Statuta** pruskie r. 1476 i 1477, *zob.* Nr. 2328, 2332, 29376; — *Constitutiones terrarum Prussiae* (r. 1538), *zob.* Nr. 29516.

Formularze, zob. Nr. 28465.

Investitura feudi (1611), *zob.* Nr. 30877.

32865. Kirchbach J. A., *Res Prussorum, Acces. Annotata*, Wittenb. 1693; Hintz J., *Dissertatio ex historia prussica, Borussae ad expeditionem extra fines suos non esse adstrictos*, Thorma. 1700; Tenze, *Continuatio dissertationis, tamē 1700* (In Jenisch. *Melethemata* II., III., Thorma. 1700); Grütner Sam., *Dissertatio juris publici prutenici de Prussia nunquam tributaria, Augusta Helvetiorum 1740* (DS.).

32866. **Lengnich G.**, *zob.* Nr. 16310; Geschichte der Preussischen Lande K. Polnischen Theils seit dem J. 1536 (9 cz. do 1732), Danzig (1722) — 1755, *zob.* Nr. 31264.

32867. Staats Geographie von den Königr. Preussen und einige poln. Lehnstücke, t. I., II. 1735 DS, *zob.* Nr. 9997.

32868. **Brünneck W.**, Zur Gesch. des Grundeigenthums in Ost- u. Westpreussen (II. Lehngüter 2. Abth.), Berl'n 1896 (por.: Liesegang E., *Forsch. z. brandenb. Gesch.* 1893).

32869. **Thunert Fr.**, Acten der Ständetage Preussens königl. Theils, Westpreussen, *zob.* Nr. 25908.

Zob. Nr. 28970.

32870. **Knapp G. F.**, Die Bauernbefreiung und der Ursprung der Landarbeiter in den älteren Theilen Preussens, Leipzig 1887 t. 2 (por.: *Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch.* 1888 I.).

32371. **Flanss R.**, Das ehemalige Amt Marienwerder, insonderheit d. Amts-Niederung, Ztschr. d. hist. Vereins Marienwerder 1897 zes. 35., Odb. Marienwerder 1897.

Schwetzer Kreis, zob. Nr. 24011.

32872. Mülwerstedt, Die Beamten und Konventionsmitglieder in den Verwaltungsbezirken des Deutschen Ordens innerhalb Masurens, Mittheil. d. litter. Ges. Masovia 1900.

Nowa Marchia, zob. Nr. 24007.

Pomorze, zob. Nr. 23880 — 23922.

32873. **Gożycki K.**, Kwestya lennego zwierzchnictwa Kazimierza W. do Pomorza, *zob.* Nr. 16342.

R.: W r. 1905: N. J. K., *Ateneum* IV.; R. A., *Bibl. warsz.* IV.; *Przew. nauk. lit.*; w r. 1896: *Dziama* L. M., *Prz. powsz.* I.

32874. Gähtgens, Die Beziehungen zwischen Brandenburg und Pommern, *zob.* Nr. 16338 (por.: K. L., *Litter. Centralbl.* 1891 Nr. 18).

32875. **Spahn M.**, *Verfassung- u. Wirtschaftsgesch. d. Herzogthums Pommern 1478 bis 1625*, Staats- u. Socialwiss. Forsch., hrsg. v. Schmoller, Leipz. 1896 t. XIV.

Zob. Nr. 10495, 10498, 10503.

32876. Bilow, Die Abgaben in Pommern u. Rügen, *Balt. Studien* VII.

Inflanty i kraje nadbałtyckie, zob. Nr. 24115 — 24257.

32877. *Incorporatio Duc. Curlandiae* (1569), *zob.* Nr. 29574; — *Pacta subjectionis Curlandiae* (1617), *zob.* Nr. 29533; *Toż r.* 1726, *zob.* Nr. 29959.

32878. Gregorovius T. G., Probe eines Entwurfs d. Staatsverfassung Lieflands, Danzig 1755 i w dziele: Caspari K. J., *Preussen, Polen, Cur- u. Liefland, Königsb.* 1756 DS.

32879. Menius Frid., *Prodr. des Liedl. Rechts* biss auf Gustavi Todt, Dörpt 1633 DS.

32880. *Dissertatio de jure, quod ad Livoniam regno Poloniae nullum competit per H. J. M. (Gedani)* 1653 DS.

32881. Mahler C., Über den Verfasser der kurländischen Statuten, *zob.* Nr. 24218.

Podział Inflant i Kurlandyi, zob. Nr. 10541 i 10865.

32882. **Schirren C.**, Die Recesse der livl. Landtage, *zob.* Nr. 28976.

32883. **Lieven A.**, Über den Lehnendienst der Herzöge v. Kurland und den Rossdienst der Ritterschaft, Sitzungsber. d. kurl. Ges. f. Liter. u. Kunst 1898.

32884. Gernet A., Anfänge d. livl. Ritterschaft, *Forsch. z. Gesch. d. balt. Adels*, Reval 1895; — Engelhardt H. v., Beitrag zur Entstehung der Gutsherrschaft in Livland, *zob.* Nr. 24185; — Transehe Roseneck A., Die Bauern in Livland während der Ordenszeit, Sitzungsber. d. Ges. f. Gesch. d. Ostseeprovinz. 1895.

32885. *Eclaircissement si Mr. Zuehör peut jouir à la Cour de la Pologne des privilèges des ministres étrangers?* (E. b. r.) DS.

Wotolskie kraje, zob. Nr. 24764 — 24798.

Zob. Nr. 29206 i 29214.

16393—16974.

32886. Ordynacya Bolesł. Krzywoustego w sprawie następstwa na tron polski, *zob.* Nr. 29105.

32887. **Balzer O.**, O następstwie tronu w Polsce, *zob.* Nr. 25265; — Tenże, Genealogia Piastów, *zob.* Nr. 24879.

32888. Woronicz J., Rzecz o monarchii i dynastji w Polsce, z czasop.: Kraj i emigracya, Paryż 1839.

32889. Surowiecki Jak. Ant. Jos., Primas tempore interregni jussu gladii administrans, *zob.* Nr. 12843.

Dziesięcina monarsza, zob. Nr. 17092.

Rachunki dworu, zob. Nr. 5286, 29208 (r. 1388—1420), 29535 (r. 1552—1557), 29790 (długi Wład. IV.), 27378 (dochody Stan. Aug.); zob. Nr. 32918 i n.

32890. Prawa publiczne królowych, *Gaz. sądowa* 1889 Nr. 47.

32891. Kopciowiec Jan, Quaestio jurid. de constitutionibus, Crac. 1661 DS.

32892. **Leleweł J.**, Rozpatrzenie niektórych względów i pomników prawodawstwa, Polska wieków średnich t. IV., Pozn. 1846, 1851; Polska, dzieje i rzeczy t. XII; — Tenże, Początkowe prawodawstwo polskie, tamże III, i XI., *zob.* Nr. 16453.

Pomniki prawa, dokumenty i konstytucye, zob. Nr. 28659—28925.

32893. Ulanowski B., Kilka zabytków ustawodawstwa królewskiego i wojewódzkiego w przedmocie handlu (1459—1643), *zob.* Nr. 28859.

Studia nad Statutem wiślickim, zob. Nr. 16467—16473, 17706, 17707 i 28860—28869.

32894. **Piekosiński Fr.**, Jeszcze słowo o ustawodawstwie wiślicko-piotrkowskiem Kazimierza W., *Roz. hist. fil. Akad. XXXIII*, Odb. Krak. 1896, *zob.* Nr. 28867.

32895. Winiarz A., Prejudykaty w statutach Kazimierza W., *kwart. hist.* 1895, *zob.* Nr. 28863.

32896. **Piekosiński Fr.**, Wiece, sejmiki, sejmy i przywileje ziemskie w Polsce wieków średnich, *Roz. hist. fil. Akad. XXXIX*, Odb. Krak. 1900.

32897. **Prochaska A.**, Geneza i rozwój parlamentaryzmu za pierwszych Jagiellonów, *Roz. hist. fil. Akad. XXXVIII*, Odb. Krak. 1898, *zob.* Nr. 2536.

R: Rembowski A., Aten. 1900 III.; Tenże, *Kwart. hist.* 1900 str. 271—292.

32898. **Rembowski A.**, Stany Rzpltej polskiej w znaczeniu prawno-państwowem, *Bibl. warsz.* 1892 IV.; — Tenże, Reprezentacya

stanowa w Polsce, jej ustrój i zakres władzy publicznej, tamże 1893; — Tenże, Reprezentacya stanowa w rozwoju historycznym (od XV.—XVIII. w.), *Aten.* 1892.

32899. Weinert Al., Wykryty rękopis Jędrzeja Żalutskiego bisk. kijowsk. (historia eomitiorum), *Bibl. warsz.* (?), Odb. Warsz. b. r.

32900. Rozmowa plebana z ziemianinem albo dyskurs o sposobie zawierania sejmów b m. 1641, *zob.* Nr. 30970.

32901. **Starzyński St.**, Konstytucya Trzeciego maja, *zob.* Nr. 16507 (por.: Sokołowski Aug., Nowa Ref. 1892 Nr. 299); — Tenże, Jeszcze o konstytucyi 3. maja, *Kwart. hist.* 1894.

Zob. Nr. 5355, 27741—27775, 30116.

32902. **Pawiński A.**, Sejmiki ziemskie, *zob.* Nr. 16508 (por.: Primiakow A. E., Żurn. min. nar. prosw. 1895 CCCI; Winiarz Al., *Kwart. hist.* 1896).

32903. Chrapowicki, Sposób sejmików podany, *zob.* Nr. 30108.

32904. **Lauda** sejmików, *zob.* Nr. 29219 (r. 1397), 29219 (r. 1398 i 1399), 29248 (r. 1400), 29252 (r. 1403), 29261 (r. 1412, 1414), 29254 (r. 1429), 29287 (r. 1430), 29292 (r. 1432 do 1435), 29303 (r. 1435), 29301, 29303 (r. 1437), 29312 (r. 1442), 29314 (r. 1444), 2935 (r. 1453), 29348 (r. 1459), 29353 (r. 1462), 29363 (r. 1464), 29381 (r. 1478), 29404 (r. 1497), 29441 (r. 1503), 29446 (r. 1504), 29431 (r. 1506), 29638 (r. 1596), 29798 (r. 1651), 29807 (r. 1657), 29841 (r. 1667).

32905. **Konfederacya** z r. 1656, *zob.* Nr. 29305; — Konfed. wojska 1661—1664, *zob.* Nr. 29834; — Konfed. barska, *zob.* Nr. 27516 do 27548 i 30035; — Konfed. targowicka, *zob.* Nr. 30120.

Sądy konfederackie, zob. Nr. 26657 i 30020.

32906. **Konstytucye i sejmy.** Uzupełnienie Nr. 16534:

985—992: Darowizna Mieszka, *zob.* Nr. 29096;

992—1025: Stat. Bol. I. o stróży, *zob.* Nr. 29097;

1000: Ottona III. konst., *zob.* Nr. 29099;

1124: Dekret Bol. III., *zob.* Nr. 29103;

1138: Ordyn. Bol. III., *zob.* Nr. 29105;

1161: Edykt Bol. Kędz. dla ziem pruskich, *zob.* Nr. 29106;

1221—1224: Stat. górniczy, *zob.* Nr. 29121;

1223: Wład. Laskonogi poręcza prawa, *zob.* Nr. 29123;

— Tęgoż przywilej dla Kościoła, *zob.* tamże;

1237: Stat. Henryka Brodatego, *zob.* Nr. 29126;

- 1252: Stat. Łęczyckie Kazimierza, *zob.* Nr. 29130;
- 1283: Stat. Przemysława I., *zob.* Nr. 29136;
- 1286: Tegoż Statut, *zob.* Nr. 29138;
- Stat. Mieszka i Przemysława ks. opol. racib., *zob.* Nr. 29139;
- 1295: Statuta Bolka I. świdnickiego, *zob.* Nr. 29144;
- 1298 i 1299: Stat. Wład. Łokietka, *zob.* Nr. 29145;
- 1298: Henryk głóg. ks. poręcza prawa Kościoła, *zob.* Nr. 29146;
- 1299: Przywilej dla żydów, *zob.* Nr. 29147;
- 1325: Bolek ks. lign. zatwierdza prawa, *zob.* Nr. 29171;
- 1338: Stat. Kaz. W. o jednorocznej dawności, *zob.* Nr. 29176;
- 1354: Stat. Kaz. W. o dawności, *zob.* Nr. 29186;
- 1361: Kaz. W. zakłada sąd wyższy niemiecki, *zob.* Nr. 29199;
- Arbitrium Jarosłai, *zob.* Nr. 29199;
- 1367: Przywilej żydowski, *zob.* Nr. 29193;
- 1368: Ordynacya solna, *zob.* Nr. 29194;
- 1374: Przywilej koszycki, *zob.* Nr. 29197;
- 1385: Przywilej unii (krewski), *zob.* Nr. 29202;
- 1388: Witolda przywilej dla żydów, *zob.* Nr. 29207;
- 1388 i 1389: Privilegium Petric., *zob.* Nr. 29210;
- 1401: Akt unii lit. pol., *zob.* Nr. 29246;
- 1401—1426: Stat. mazowieckie, *zob.* Nr. 29247, 29263;
- 1406—1407: Uchwały zjazdów, *zob.* Nr. 29255;
- 1410: Wład. Jag. przywilej dla ziem pruskich, *zob.* Nr. 29259;
- 1413: Unia horodelska, *zob.* Nr. 29260;
- 1424: Edictum Wielunense, *zob.* Nr. 29275;
- 1425: Przywilej brzeski, *zob.* Nr. 29278;
- 1427: Przywilej dla ziemi łuckiej, *zob.* Nr. 29283;
- 1428: Przywilej dla Litwy, *zob.* Nr. 29283;
- 1430: Przywilej jedlnieński, *zob.* Nr. 29285;
- 1432: Decretum Vlad. regis, *zob.* Nr. 29290;
- 1432—1434: Unia lit. pol., *zob.* Nr. 29291 i 29293;
- 1434: Wład. III. zatwierdza prawa król. polsk., Stat. o prowizorach, Przywilej dla szlachty ruskiej, *zob.* Nr. 29294;
- 1435: Dekret handl. cłowy, *zob.* Nr. 29297;
- 1437: Laudum Crac., *zob.* Nr. 29303;
- Unia lit. pol., *zob.* Nr. 29304;
- 1438: Wład. III. zatwierdza prawa, *zob.* Nr. 29305;
- 1441: Przywilej żydowski, *zob.* Nr. 29309;
- 1444: Zjazd w Piotrkowie, *zob.* Nr. 29370;
- 1445: Zjazd piotrkowski, *zob.* Nr. 29315;
- 1446: Unia lit. pol., *zob.* Nr. 29316;
- 1447: Stat. mazowieckie, *zob.* Nr. 29321;
- Stat. Kaz. Jagiell. o prawie miejskiem, *zob.* Nr. 29323;
- 1450: Dekrety odn. się do Rusi, *zob.* Nr. 29326;
- 1451: Stat. de Zuppis, o monecie, podatkach i rugach, *zob.* Nr. 29328;
- 1453: Stat. mazowieckie, *zob.* Nr. 29326;
- Przywilej żydowski, *zob.* Nr. 29332;
- Stat. litewski, *zob.* Nr. 29334;
- Dekreta Kaz. Jagiell., *zob.* Nr. 29336;
- 1455: Kaz. Jagiell. zatwierdza prawa król. polsk., *zob.* Nr. 29337;
- 1456: Prawa duchowieństwa, *zob.* Nr. 29337;
- Privil. Russiae, Stat. plockie, *zob.* Nr. 29339;
- Zjazd kolski, *zob.* Nr. 29340;
- 1457: Inkorp. ks. oświec., *zob.* Nr. 29342;
- Kaz. Jagiell. zatwierdza statut Wład. Jag. z r. 1432, *zob.* Nr. 29343;
- 1458: Articuli, Zjazd średzki, *zob.* Nr. 29345;
- 1459: Zjazd piotrkowski, *zob.* Nr. 29348;
- Prawa ziemi ruskiej, *zob.* Nr. 29349;
- 1462: Wcielenie ziem rawskiej i gostyńskiej, *zob.* Nr. 29352;
- Zjazd nowo-korczyński, *zob.* Nr. 29353;
- 1465: Articuli Corczinenses, *zob.* Nr. 29363;
- 1470: Kaz. Jagiell. zatwierdza prawa król. polsk., *zob.* Nr. 29369;
- 1471: Stat. czerski, *zob.* Nr. 29370;
- 1475: Dekret o plebejuszach, *zob.* Nr. 29344;
- Wcielenie ziemi sochaczewskiej, *zob.* Nr. 29375;
- 1476: Stat. pruskie, *zob.* Nr. 29376;
- 1478, 1482: Stat. mazow., *zob.* Nr. 29379 i 29382;

- 1485: Dekret handlowy, *zob.* Nr. 29384;
 1488 (1489): Edykt podatkowy, *zob.* Nr. 29388;
 1490: Czopowe, *zob.* Nr. 29389;
 1492: Przywileje Aleksandra W. X. L., *zob.* Nr. 29392;
 — Aleks. przywilej żydowski, *zob.* Nr. 29393;
 1493: Jan Olbracht zatwierdza prawa król. polsk., *zob.* Nr. 29395;
 1494—1505: Aleks. przywileje dla ziem litewskich, *zob.* Nr. 29398, 29438, 29439, 29443, 29445, 29448, 29449;
 1496: Stał. czerski, *zob.* Nr. 29400;
 1499: Unia lit. pol., *zob.* Nr. 29407;
 1501: Unia lit. pol., *zob.* Nr. 29437;
 1503: Statuta panów polskich, *zob.* Nr. 29440;
 — Laudum wojnickie, *zob.* Nr. 29441;
 1507: Statut sejmowy, *zob.* Nr. 29457;
 1507, 1523: Statuta Sigismundi I., *zob.* Nr. 28872;
 1517: Edykt handlowy, *zob.* Nr. 29473;
 1524: Edykt handlowy, *zob.* Nr. 29484;
 1525: Konstytucye, *zob.* Nr. 28873;
 1526: Edykt poborczy, *zob.* Nr. 29487;
 1526—1540: Sejm mazowiecki, *zob.* Nr. 28906;
 1527: Edykt celny i menniczny, *zob.* Nr. 29491;
 1533: Uniw. podatkowy, *zob.* Nr. 29501;
 1535: Uniw. podatkowy, *zob.* Nr. 29508;
 — Edykt przeciw rozbojom, *zob.* Nr. 29509;
 — Edykt przeciwi Anabaptystom, *zob.* Nr. 29509;
 1536: Uniw. podatkowy, *zob.* Nr. 29510;
 1572: Sejm walny warszawski, *zob.* Nr. 25970;
 1581: Dyaryusz sejm, *zob.* Nr. 28967;
 1587: Dyaryusze sejmowe, *zob.* Nr. 28969;
 1643: Sejm, *zob.* Nr. 30978;
 1668: Sejmowy dyaryusz, *zob.* Nr. 29844;
 1681: Dyaryusz sejm, *zob.* Nr. 29867;
 1696: Dyaryusz sejm, *zob.* Nr. 26854;
 1726: Dyaryusz sejm, *zob.* Nr. 27180;
 1760: Dyaryusz sejm warszawskiego, *zob.* Nr. 27327;
 1782: Sejm, *zob.* Nr. 27659;
 1788—1792: Sejm czteroletni, *zob.* Nr. 30091;
 1793: Sejm grodzieński, *zob.* Nr. 27829.
32907. Balzer O., O zadrudze słowiańskiej uwagi i polemika, *zob.* Nr. 23287.
- Osadnictwo, zob. Nr. 32980 i n.*
32908. Lelwel J., Wieca królowej Polski w Sokalu, Bruksella (1842).
32909. Opaliński Ł., De officiis (*zob.* Nr. 83771, 2. wyd. Amst. 1668, 3. wyd. Królewice 1703, *zob.* Nr. 31083).
32910. Myśl dorywcza o urządzeniu senatu (1790?), b. r., *zob.* Nr. 30108.
32911. Rada nioustająca, *zob.* Nr. 30050 i 30056.
32912. Heidenstein Reinh., Cancellarius sive de dignitate et officio Cancellarii. *zob.* Nr. 30876.
- Kancelarze, kancelarye, formularze, zob. Nr. 28456—28465, zob. także Nr. 28425 i n.*
- Archivum koronne, zob. Nr. 29916.*
32913. Piekosiński Fr., Najstarsza rola marszałkowska polska, Herold polski 1. 1897.
32914. Fedorowicz K., Dostojnicy i urzędnicy świeccy województwa krakowskiego, 1374—1506, Arch. kom. hist. Akad. VIII., Krak. 1896, *zob.* Nr. 23756.
32915. Wykład praw o jurysdykcji starostw grodowych i ich sędziów, *zob.* Nr. 17685.
- Kancelarye grodzkie, zob. Nr. 283, 29999.*
- Ustawa o starostwach 1368 r., zob. Nr. 29195.*
- Opisy przemyskiego starostwa z r. 1494 i 1497, zob. Nr. 24341.*
32916. Akta barskiego starostwa, wyd. Hruszewskij M., *zob.* Nr. 16581 i 28333 (por.: I. M., Kij. Star. 1895 III.); — Jabłonowski A., Starostwo barskie, Kwart. hist. 1897; — Hruszewskij M., Opisy Ratenskoho star. 1500 1512, Zap. Tow. Szewcz. XXVI.
32917. Wagner A., Finanzwissenschaft (Lehr- u. Handbuch d. polit. Ökonomie, 4. Haupt Th. 4.), Leipz. 1899.
32918. Piekosiński Fr., Rachunki dworu króla Wład. Jagiełły i królowej Jadwigi z lat 1388—1420, *zob.* Nr. 29208.
32919. Pawiński A., Liber quitantiarum regis Casimiri 1484—1488, *zob.* Nr. 28967; — Tenże, Liber quitantiarum Alexandri regis 1502—1506, *zob.* tamże.
32920. Wyjątki z rachunków Seweryna Bonera, wielkorządcy Zygmunta I. (1524, 1525, 1527), *zob.* Nr. 28483.
32921. Księga wydatków dworu królewskiego w Polsce 1552—1557, *zob.* Nr. 29535.

32922. Rachunek skarbu koronnego 1629 r., *zob.* Nr. 23962.

Władysława IV. długi, zob. Nr. 29790.

32923. Summaryusz powtórnych rachunków Augustowi II. (r. 1703), *zob.* Nr. 29920.

32924. Bartoszewicz J., O dochodach króla Stan. Aug., *zob.* Nr. 27378; — Rudnicki J., Przedstawienie irrealnością ksiąg kasowych z r. 1778—1786, *zob.* Nr. 30084; — Excerpt z rachunków i ksiąg sejmowych 1790, *zob.* Nr. 30103.

32925. Hruszewskij M., Opisy koroliw-szczyn w ruskich ziemiach XVI. w. (1565 do 1566), *zob.* Nr. 25968; — Lustracja królew-szczyn ziem ruskich (1622), *zob.* Nr. 24403; Toż 1628—1629 *zob.* Nr. 24403.

32926. Ulanowski B., Komisya samborska z r. 1698, *zob.* Nr. 29895.

32927. Krynyckij M., Istoriceskoe sostoianije namistnyczestwa Muszynskoho w okruzai Sandeckim, Otcz. Sborn., Wiedeń 1853 Nr. 15—21.

32928. Statut górniczy Leszka Białego 1221—1224, *zob.* Nr. 29121; — Ordinatio Salinarum 1368, *zob.* Nr. 29194; — Statuta de Zuppis 1451, *zob.* Nr. 29328.

32929. Otwarcie nowych szybów w Wieliczce 1564—1577, Grabowski, Starożytności.

32930. Dekret w przedmiocie danin r. 1124, *zob.* Nr. 29103; — Uchwały podat-kowe r. 1426, *zob.* Nr. 29282; — Toż r. 1440, *zob.* Nr. 29307; — Dekret o podatku na Rusi 1450 r., *zob.* Nr. 29326; — Uchwała podatkowa zjazdu korczyńskiego, *zob.* Nr. 29328; — Uchwały podatkowe ziem, *zob.* Nr. 29336 (także Nr. 2234); — Uchwały zjazdów podatkowych 1464—1479, *zob.* Nr. 29358; — Edykt Rady królewskiej w sprawie podatków r. 1488 i 1489, *zob.* Nr. 29388.

32931. Tomasiwski St., Podatkowi uchwały za Kaz. Jagajłowczyka w Polsce, Zap. Tow. Szewcz. 1898 XIX., Odb. Lwów 1897.

32932. Uchwała podatkowa sejmu lubelskiego r. 1503, *zob.* Nr. 29442; sejmu radomskiego r. 1505, *zob.* Nr. 29447; — Edykt po-borowy r. 1526, *zob.* Nr. 29491; — Literae universales contributionum 1532, *zob.* Nr. 29500; Toż r. 1533, *zob.* Nr. 29501; r. 1535, *zob.* Nr. 29508; r. 1536, *zob.* Nr. 29510.

32933. Bolesława Chr. statut o stróży, *zob.* Nr. 9 97; Statut Henryka Brodatego tyczący się pomocnego, dziewiczego i wdowiego, *zob.* Nr. 22126.

32934. Ordynacya sejmu piotrkowskiego o czopo-wem, *zob.* Nr. 29389.

32935. Kutrzeba St., Szos królewski w Polsce w XIV. i XV. w., Prz. pol. 1900, Odb. Krak. 1900; — Tenże, Szos we Lwo-wie, Przew. nauk. lit. 1900.

Oło gdańskie, zob. Nr. 30013.

Mennictwo, zob. Nr. 18250—18263 i 33148 i 33149.

32936. Pohler J., Bibliotheca historico-militaris, *zob.* Nr. 16722; Cassel 1887 do 1899 t. 4.

32937. Zeitschrift f. hist. Waffenkunde, red. v. Boeheim W., Wien 1897—1899 I.

Zob. Nr. 22506—22507.

32938. Górski K., Historia piechoty i Hst. jazdy polskiej, *zob.* Nr. 16733 (por.: Hrusze-wskij M., Zap. Tow. Szewcz. XVII.).

32939. K., Die Zustände, Organisation u. Militärische Kräfte des ehemaligen Polens bis 1794, *zob.* Nr. 27031.

32940. Bol. Krzywoustego dekret w przed-miocie danin i obowiązku służby wojennej z r. 1124, *zob.* Nr. 29103.

32941. Uchwała wojenna Wielkopolan z r. 1457, *zob.* Nr. 29344.

32942. Friedberg J., Pospolite rusze-nie w Wielkopolsce w drugiej połowie XV. w. (Studia nad hist. prawa pod red. Balzera), Lwów 1900.

R: Rembowski A., Ateneum II.; A., Tyg. ill. 1900 Nr. 25; Papée Fr., Kwart. hist. 1903.

32943. Czermak W., Polska musztra pie-chotna z r. 1660, *zob.* Nr. 29830.

32944. Wallhausen I. J., Künstl. Piquenhandlung. Hanau. 1617 DS. (E. Dod. t. IX.).

32945. Pczwolenie werbunku regimentarzm dragoń-skim w r. 1673, *zob.* Nr. 29856.

32946. Szajnocha K., Kopia husarska, Szkice hist., Warsz. 1881 II.

32947. Zobeltitz H. v., Militärischer Mummenschanz-Bilder von R. Knöthel (jest tam busarz polski i be-bniarz szwoleżerów polskich 1810 r.), Velhagen u. Kla-singe Monatshefte 1896 IX.

Broń, zob. Nr. 22508—22526.

32948. Wojsko polskie Kościuszki w r. 1794, *zob.* Nr. 27892.

32949. Rembowski Al., Źródła do historyi pułku polskiego lekkokonnego gwardyi Na-poleona I., *zob.* Nr. 28063.

32950. Fühndrich v. Hündlowick, Schilde-rung der Saporoger Kosaken, Pappenheim 1789 DS.

Kozacy, zob. Nr. 24535.

32951. Górski K., Obrona granic, *zob.* Nr. 16795 (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1896).

32952. Dubiecki M., Kudak twierdza kresowa i jej okolice, *zob.* Nr. 16796, Odb. Krak. 1879, Warsz. 1879, wyd. nowe przejrz. Warsz. 1900.

R: W r. 1900: Tomaszewski S., Zap. Tow. Szewcz XXXVIII.; Peplowski-Schnür St., Iris Nr. 10; Rajczyce, Prawda Nr. 28; N. M., Kij. Star. IV.

32953. Finkel L., Okopy Św. Trójcy, Przew. nauk. lit. 1889, Odb. Lwów 1899 (por.: Czołowski A., Kwart. hist. 1900).

Kamieniec podolski r. 1711, zob. Nr. 29935; r. 1740, zob. Nr. 29988.

32954. Plan twierdzy Częstochowy w r. 1813 DS, *zob.* Nr. 30199.

32955. Kriegs-Artikeln mit Anmerkungen, Thorn 1735 DS.

32956. Schneberger, De bona milit. vale udine, Crac. 1564; — Zadora M., Traktat de offensivo bello, 1616, *zob.* Nr. 30895; — Dłuski Math., Practica prudentia politicae et militaris, 1644, *zob.* Nr. 31045; — Chwałkowski J. J., Discursus politicus de consiliis ante et post bellum, 1667, *zob.* Nr. 31042; — Fredro And. Max., Militarium seu axiomatum belli, 1668, *zob.* Nr. 16854 i 31066.

32957. **Piekosiński Fr.**, Sądownictwo w Polsce wieków średnich, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1898.

R: Semkowicz Wł., Czasop. akad. 1898 Nr. 4.

32958. Winiarz A., Sądownictwo rektora uniwersytetu krakowskiego w wiekach średnich, Księga pam. Uniw. lwowsk., Lwów 1900; — Estreicher St., Sądownictwo rektora krak. w wiekach średnich, Rocznik krak. 1900 IV.

32959. Bobrzyński M., Ordynacja adwokacka z r. 1559, *zob.* Nr. 29550.

Trybunał lubelski, zob. Nr. 9879; Pieczęć tryb., zob. Nr. 28469.

32960. Jasinski M., Materiały dla historii Łuckawo trybunała, Czten. w ist. obszcz. Nestora XIII., Odb. Kiew 1899; — Tenże, Łuckij trybunał kak wyższaja sudebnaja instancija dla wołyńskawo, bractawskawo i kijewskawo wojewodstw w posledniej czetwerti XVI. w., tamże XIV., Odb. Kiew 1900 (por.: Balzer O., Kwart. hist. 1900); — Materiały do his. tryb. Łuckiego (1578-1589), *zob.* Nr. 28839.

Akty trybunału litewskiego, zob. Nr. 28823.

32961. **Pazdro Z.**, Sady konfederacyjne z r. 1672-1673, epizod z dziejów sądownictwa polsk., Kwart. hist. 1900, Odb. Lwów 1900, *zob.* Nr. 29857.

Zob. Nr. 27341.

32962. Dekret z r. 1455 wzbraniający apelacyi od wyroków 6 miast, Cod. dipl. civ. Crac. I., *zob.* Nr. 29316.

32963. Groicki B., Sentencye z pisma św., które na miejscach sądowych bywają pisane, (1559) 1566 DS.

16974—17455.

Szlachta, zob. Heraldyka i Genealogia (Nr. 28480—28557).

32964. **Piekosiński Fr.**, Rycerstwo polskie wieków średnich, t. I: O dynastycznym szlachty polskiej pochodzeniu (*zob.* Nr. 16992), 2. wyd. popr., *zob.* Nr. 28493; t. II: Dwa nacie pierwszych pokoleń rycerstwa polsk., Krak. 1896 (por.: Prz. polski 1896 III.); — Tenże, Heraldyka polska wieków średnich, Krak. 1899, *zob.* Nr. 28486.

32965. Semkowicz Wł., Drużyna i Śreniawa, *zob.* Nr. 28498; — Tenże, Nagana i oczyszczenie szlachectwa w XIV. i XV. w., *zob.* Nr. 28499 i 33100.

Zapiski heraldyczne, zob. Nr. 28488.

32966. **Piekosiński Fr.**, Zdobyte szlachty polskiej w dziedzinie prawa publicznego w w. XV., Czasop. prawn. roczn. I., Odb. Krak. 1900, *zob.* Nr. 25357.

32967. Krzyżanowski St., Wielka własność gruntowa i jej wpływ na organizację społeczną i polityczną wieków średnich, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

32968. **Rakowski K.**, Entstehung des Grossgrundbesitzes im XV. u. XVI. Jahrh. in Polen, *zob.* Nr. 25358.

R: s, Iris 1900 Nr. 7; Kaindl Fr. R., Mitth. aus d. hist. Litter. 1910 Nr. 3.

32969. Pietruski O., Spis elektorów r. 1648, 1674, 1697 i 1764, Lwów 1845, *zob.* Nr. 28489.

32970. Projekt o nobilitacyach 1790 r., *zob.* Nr. 5324; — Małachowski P. N., Specyfikacya osób stanu rycerskiego, Warsz. 1791, *zob.* Nr. 341.

32971. **Smoleński Wł.**, Szlachta w świetle własnych opinii, *zob.* Nr. 17003 (por.: Tyg. powsz. 1882 I.).

32972. Poraj-Koszyce J., Istor. razskaz o litowskom dworianstwie, Petersb. 1868, *zob.* Nr. 28516.

32973. Akty o pochodzeniu szlacheckich rodów w południowo-zachodniej Rosyi, Archiw. jugo-zapadnoj Rossii t. I., *zob.* Nr. 967.

32974. Oczerk istorii mielkawo dworianstwa owruczsko-żytomierskawo w jepochii polskawo režima (XII.—XVIII. w.), Wołyńsk. jeparch. wiadom. 1900 Nr. 5—7.

32975. Bartoszewicz J., Książę i książę, Studja hist. i lit. III., Dzieła X., Krak. 1881,

32976. Gawroński Rawita Fr., Losy wielkiej fortuny na kresach ukraińskich (Połowców-Rożynowskich), *zob.* Nr. 17044; Studya i szkice hist. ser. II, Lwów 1900; — Gozdawa M., Kniaziowie podberescy, *zob.* Nr. 24427; — Sapiehowie, materiały historyczno-genealogiczne i majątkowe, Petersb. 1890, 1891, 1894 t. 3, *zob.* Nr. 28553.

3.977. Jelski A., O możnowładztwie polskiem, por.: Rawicz A. ks., Kraj 1899 Nr. 1 i n.

32978. Gorymkin, Zarys historyi włościan w Polsce, przekład Dobrowolskiego A., Petersb. 1898, *zob.* Nr. 17065 (por.: Rembowski A., Z powodu tłumaczenia, Kwart. hist. 1898).

32979. **Piekosiński Fr.**, Ludność wieśniacza w Polsce w dobie piastowskiej, Studya z dziedziny hist. polsk. i prawa polsk. t. I, Krak. 1896 i Odb.

R.: A. B., Bibl. warsz. 1897 III.; Kaindl, Mitth. d. hist. Litt. 1898 XXVI.; Kochanowski J. K., Věstn. slov. star. 1899; Majewski E., Światowit 1899 I.; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

32980. **Balzer O.**, Rewizya teoryi o pierwotnem osadnictwie w Polsce (z powodu Piekosińskiego Fr., Ludność wieśniacza), Kwart. hist. 1898; — Tenże, O zadrudze słowiańskiej, tamże 1899, *zob.* Nr. 23287.

R.: Gorzycki K. J., Przew. nauk. lit. 1895; Kaindl R. F., Allgem. Litteraturbl. 1899 Nr. 17.

32981. Potkański K., O pierwotnem osadnictwie w Polsce, Bull. de l'Acad., Crac. 1889.

32982. **Szelągowski A.**, Chłopi dziedzice we wsiach na prawie polskiem do końca XIII. w. (Studya nad hist. prawa, pod red. Balzera O., I. 2.), Lwów 1899.

R.: Rakowski K., Tydzień 1899 Nr. 46; Łopaciński H., Wisła 1900; Śemkowicz Wł., Kwart. hist. 1900.

32983. Statut Bolka I. w sprawie świadczeń i poddańnych (1296—1301), *zob.* Nr. 29141; Kazimierza W. edykt o zbiegach (1333—1341), *zob.* Nr. 29174; Landum krasnostawskie r. 1477 o kmięciach, *zob.* Nr. 29378; Landum Sredense o poddańnych zbiegłych z r. 1632, *zob.* Nr. 29743; Instrukcyja do wybierania win za ekscesy poddańnych z r. 1623, *zob.* Nr. 29714.

Zob. Nr. 6701.

32984. Krótka informacya dla ludzi pospolitych, 1648, *zob.* Nr. 36991.

32985. Doliwa Z., O poddaństwie w Polsce, Szkice hist. społeczne, Zurich 1898.

32986. Rozwadowski J. v. Jordan, Die Bauern des XVIII. Jahrh. und ihre Herren im Lichte der neuesten deutschen Forschungen, Jahrbücher f. Nationalökonomie u. Statistik, Berlin 1900. XX.

32987. Krasiński A., Geschichtliche Darstellung d. Bauern-Verhältnisse in Polen 1764—1774, Krak. 1898.

Zob. Nr. 30088.

32988. Guradze Fr., Der Bauer in Posen, Ztschr. d. hist. Ver. d. Prov. Posen 1899.

R.: R. A., Aten. 1899 IV.

32989. Doliwa Z., Położenie włościan i własności ziemskiej w XIX. w. w W. ks. poznańskiem, Szkice hist. społeczne, Zurich 1898.

32990. Rostworowski v., Die Entwicklung der bäuerl. Verhältnisse im Königr. Polen im XIX. Jahrh., por.: Rembowski, Bibl. warsz. 1898 I.

32991. Karszniewicz A., Über d. Abstammung u. Bedeutung d. Wortes Kmet, Wien 1896.

32992. Anczykowski A., Stosunki włościańskie na Kurpiach, *zob.* Nr. 11710.

32993. **Władymirskij-Budanow M.**, Krestianskoje zemlewładenije w zapadnoj Rossii do połowiny XVI. w., Czten. obszcz. Nestora, Kiew 1893 VII., *zob.* Nr. 17134.

32994. Miłoradowicz W., K woprosu o koj łonizaciji Posulia w XVI. i XVII. w., Ki-Star. 1899 III.

32995. Poliakow I., Krupnoje zemlewładenije na Wołyni, por.: S. E., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXIX.

32996. Kaindl R., Das Unterhanswesen in der Bukowina, ein Beitrag zur Gesch. des Bauernstandes u. seiner Befreiung, Arch. f. österr. Gesch., Wien 1899.

32997. Janota E., Zapiski o zaludnieniu dolin Dunajca i Popradu na Spiżu, Roczn. tow. nauk. krak. 1864, *zob.* Nr. 17163.

32998. Potkański K., Granice i osiedlenie Podhala, Bull. de l'Acad., Crac. 1896.

32999. Filewicz I., Oczerk karpackoj teritorii naselenia, Żurn. min. nar. prosw. 1895 (por.: Korduba M., Zap. Tow. Szewcz. 1896 XII).

33000. Łuczickij J. W., Zajmanszczyna i formy zajmoczna wo władienja w Małorossii, Jurydycz. Wiestn., Petersb. 1890 (opis norm, których się trzymało przy zajmowaniu pustych okolic dzis. gub. połtawskiej w w. XVI.—XVIII., autor dotyka kwestyi t. zw. „dworyszcz“ i „siabrow“).

33001. Gawroński Rawita Fr., Siabrostwo jako forma władowania ziemią, Studya i szkice hist. ser. II, Lwów 1900.

33002. Krones F., Zur Gesch. des deutsch. Volkstums im Karpatenlande, *zob.* Nr. 1245.

33003. Über die Auswanderung der Schwaben, vorzüglich die der Württemberger nach Preussisch-Polen, Ulm 1804, *zob.* Nr. 30071.

33004. Kalischer „Universal“ vom 10. März 1790 zur Heranziehung ausländischer Kolonisten nach Polen, Ztschr. d. hist. Ges., Posen 1899, *zob.* Nr. 12349 i 30829.

33005. Gawroński Rawita Fr., Prawo bartne XVI. w., Studya i szkice hist. ser. II, Lwów 1900, *zob.* Nr. 17178.

33006. Gacki J. ks., Jedlnia, w niej kościół i akta obelnego prawa, Radom 1874.

R: R, Bibl. warsz. 1875 III.

33007. Kutrzeba St., W sprawie historii miast w Polsce (2 referaty), Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33008. Martynowski, Z przeszłości grodów Polski XV. w., Urządzenia miejskie, Kurjer codz. 1883 Nr. 52, 72, 134, 135.

Zob. Nr. 31267.

33009. Kutrzeba St., Podwody miast polskich do r. 1564, Przew. nauk. lit. 1900.

Pieczczę miast, zob. Nr. 28474.

Dzieje miast, zob. Nr. 21801 21977 i 22047.

33010. Warschauer Ad., Stadtbuch von Posen, *zob.* Nr. 17225 (por.: Krzyżanowski S., Kwart. hist. 1896); — Tenże. Die mittelalterlichen Stadtbücher der Prov. Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896, 1897 (por.: Perlbach M., Kwart. hist. 1899).

33011. Warschauer A., Gesch. d. Stadt Mogilno, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1898.

3012. Kade K., Gründung und Namen von Stadt und Schloss Meseritz, Meseritz 1894 (2 wyd.), por.: S. Al., Kwart. hist. 1897).

33013. Lopiński, Materialien zur Gesch. v. Samter (Szamotuły), I. (1284—1700), Jahresh. d. Landwirtsch. Schule, Samter 1886; II. (?); III. Peter v. Schamotuły (1443—1447), tamże 1892.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1887; Bostel Fr., tamże 1892.

33014. Schulz Fr., Das Posener Stadtdorf Wilda in polnischer Zeit, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1897 XII.

Wschowa, zob. Nr. 29480.

Warszawa, zob. Nr. 15931.

33015. Szujski J., Kraków aż do początku XV. w., *zob.* Nr. 21888.

33016. Piekosiński Fr., Leges, privilegia et statuta civ. Cracoviensis (1587—1696), *zob.* Nr. 28963

33017. Bakowski Kl., Historia Krakowa w zarysie (Bibliot. krak. Nr. 6), Krak. 1898; — Krzyżanowski St., O sejmikowaniu mieszczan-

stwa krak., Roczn. krak. II., Odb. Krak. 1899; — Kutrzeba St., Finanse Krakowa w wiekach średnich, tamże III., Odb. Krak. 1900; — Tomkowicz St., Włosi kupcy w Krakowie w XVII i XVIII. w., tamże III., Odb. Krak. 1900.

33018. Kutrzeba St. Ludność i majątek Kazimierza w końcu XIV. stul., Roczn. krak. III., Odb. Krak. 1900 (por.: Pazdro Zb., Kwart. hist. 1900).

Lublin, zob. Nr. 32162.

33019. Leniek J., Przepisy hetmana Jana Tarnowskiego dla mieszczan tarnowskich, Spraw. gimn. w Tarnowie 1897 (por.: Leciejewski, Prz. liter. 1897 Nr. 8).

33020. Kutrzeba J., Myślenice, notatki do hist. miasta, Krak. 1900.

33021. Sygański J. ks., Nowy Sącz, jego dzieje i pamiątki, Nowy Sącz 1892; — Tenże, Nowy Sącz w epoce Wazów, Przew. nauk. lit. 1899, 1900 i Odb.

R: Tyg. katol. 1892 Nr. 48; Kraj 1892 Nr. 49; Chmiel A., Kwart. hist. 1893.

33022. Czołowski Al., Pomniki dziejowe Lwowa z archiwum miasta, *zob.* Nr. 18258; t. II.: Księga przychodów i rozchodów miasta 1404—1414, Lwów 1896.

33023. Ławrykij I. E., Kto nadaw mahdeburskie prawo miastu Lwowu, Zorja, Lwów 1881 Nr. 5, *zob.* Nr. 24333.

33024. Miasto Lwów w okresie samorządu 1870—1895, Lwów 1896 (w niem.: Czołowski A., Obraz dziejowy Lwowa i pogląd na organizację władz miejskich do 1848, mapa Lwowa z r. 1750).

33025. Kutrzeba St., Szos we Lwowie w początkach XV. w., Przew. nauk. lit. 1900.

Tarnopol, zob. Nr. 29853.

Złoczów, zob. Nr. 28732

33026. Bereżkow, Św. Włodzimierz jako założyciel miast, *zob.* Nr. 24497.

33027. Zakrewskij N., Oczerk goroda Kijewa, *zob.* Nr. 17276; 3. wyd. Moskwa 1868.

33028. Antoni J., Bakota jako stolica Ponizia w XIII. st., Bibl. warsz. 1891 IV.

33029. Dubiński P., Zbiór praw i przywilejów miastu Wilnowi nadanych, Wilno 1783 DS., *zob.* Nr. 28729.

Zob. Nr. 24661—24701, 28920.

Szląskie miasta, zob. Nr. 23784—23879.

33030. Laband P., Die Breslauer Stadt- u. Gerichts-Bücher, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1862 IV.; — Stobbe, Mittheilungen aus Breslauer Signaturbüchern, tamże 1865—1868 VI.—IX., *zob.* Nr. 17288; — Markgraf, Gesch. des städtischen Urkundenarchivs zu Breslau, Arch. Ztschr. 1878 III., *zob.* Nr. 28344.

33031. Bergius, Über die Einwohnerzahl Breslaus gegen Ende d. XVI. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1860 III.

33182. Kunisch, Bartholomäus Stein u. seine Beschreibung d. Stadt Breslau, Mntschr. f. u. v. Schlesien 1829.

33033. Wendt H., Die Breslauer Stadt u. Hospital Landgüter, Mitth. aus d. Stadtarchiv u. Stadtbibl. Breslau, Breslau 1899; — Markgraf H., Der Breslauer Ring, tamże, Breslau 1894; — Tenze, Die Strassen Breslaus, tamże, Breslau 1896; — Zur Gesch. d. „Alten Börse“ in Breslau, Schles. Ztg. 1899 Nr. 679; — Wendt H., Zur Breslaus Finanz-Gesch., tamże 1900 Nr. 327; — Tenze, Breslauer Kämmererheimnisse v. 300 Jahren, tamże 1900 Nr. 666 i 672.

33034. Mettegang F., Festschrift und Urkundenbuch z. 300 jähr. Gedenkfeste d. Zimmerer-Innung z. Breslau, Leipz. 1894.

Zob. Nr. 2140.

33035. Zimmer E., Albendorf, Breslau 1899 str. 372; — Über Bischwitz jenseits der Oder, Kr. Ohlau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1893 XXXII; — Jescht R., Gesch. v. Görlitz bis um die Mitte d. XIII. Jahrh., Neues Lausitzer Magazin 1895; — Tenze, Ueber d. älteste Görlitzische Stadtbuch, *zob.* Nr. 17293 (por.: Dargun L., Kwart. hist. 1892); — Förster A., Aus Grünbergs Vergangenheit, Grünberg 1900; — Ziölecki, Gesch. d. Stadt Guhrau 1300—1900. Guhrau 1900 (por.: Schles. Ztg. 1900 Nr. 579); — Chrzaszcz J., Gesch. d. Städte Preiskretschan und Tost, so wie d. Toster Kreises, Preiskretschan 1900; — Tenze, Gesch. d. Toster Burg bis z. Anfang d. XVI. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1900 XXXIV; — Tenze, U kundliches über Preiskretschan aus d. XIII. Jahrh., tamże 1899 XXXI; — Heinrich A., Gesch. Nachrichten über Priebus, Sagan 198.

33036. Festschrift z. 400 jähr. Jubelfeier d. Friedeberger Schützengilde, Friedeberg 1898.

Pruskie miasta, zob. Nr. 23923—24032.

33037. Tolkemit Chr. Nic., Dissertatio iuris publici pruthenici de numero et ordine civitatum in Prussia Maiori, Elbing 1731 DS. *zob.* Nr. 16314.

33038. Bonk H., Die Städte und Burgen in Altpreussen (Ordensgründungen) in ihrer Beziehung zur Bodengestaltung, Altpreuss. Mntschr. 1895.

33039. Eckerdt H., Die kleinen Städte in Polnisch-Preussen und die Städtetage des vorigen Jahrhunderts, Altpreuss. Mntschr. IX.

Herby miast, zob. Nr. 28558.

Toruń, zob. Nr. 24014, 24017, 28476, 29989, 31267.

Gdańsk, zob. Nr. 23965—23988.

33040. Gehrke P., Danzigs Schützenbrüderschaften, Danzig 1859.

Nr. 17300: Loeschin G., wyd. w Gdańsku (nie: w Królewcu).

33041. Froelich X., Die Originalien des Graudenzer (Grudziądz) Archivs, *zob.* Nr. 23989.

33042. Matthias G. A., Gesch. d. Stadt Crossen, Crossen 1894.

33043. Niessen P., Gesch. der Stadt Woldenburg in N., Stettin 1893 (por.: Wehrmann M., Kwart. hist. 1894); — Tenze, Gesch. d. Stadt Dramburg zur Zeit der Herrschaft des Deutschen Ordens in der Neumark. Stettin 1895 (por.: Mitt. aus d. hist. Literatur 1896); — Tenze, Gesch. d. Stadt Dramburg, Festschrift, Dramburg 1897.

33044. Die erhaltenen mittelalterlichen Stadtbücher Pommerns, Baltische Studien 1893 XLVI. (por.: Perlbach M., Kwart. hist. 1899).

33045. Gralath Dan., Beyträge zur Gesch. der Stadt und des Landes Hela (w: Preuss. Lieferung), Leipz. 1754 DS.

33046. Bulmerincq A., Die Verfassung d. Stadt Riga im 1 Jahrh. der Stadt, Leipzig 1898.

R: Schaub K., Sybels Hist. Ztschr. XLVII: Rietsch-1, Hist. Vierteljahrschr. 1893.

33047. Mottig C., Gesch. d. Stadt Riga, mit Ansichten und Plänen, Riga 1897, *zob.* Nr. 24159.

33048. Arhuson u. v. Nottbeck. Revaler Stadtbücher, por.: Schiemann T., Sybels Hist. Ztschr. LXXIV. str. 492

33049. Sohm R., Die Entstehung d. deutschen Städtewesens, Leipz. 1890; — Below G., Die Entstehung d. deutschen Stadtgemeinde, 1889; — Tenze, Der Ursprung d. deutschen Stadtverfassung, 1892

33050. Uhlirz K., Neuere Litteratur über deutsches Städtewesen, Mitth. d. Inst. f. öster. Gesch. Forsch. 1898 XX., *zob.* Nr. 17380.

33051. Eberstadt R., Der Ursprung d. Zunftwesens u. d. älteren Handwerkverbände d. Mittelalters, Leipz. 1900 (por.: Below G., Lit. Centralbl. 1900).

33052. Czołowski Al., O potrzebie badania i gromadzenia zabytków municypalnych, cechowych i brackich. Pam. III. zjazdu hist. pol. 1900.

33053. Warschauer A., Die mittelalterlichen Innungen zu Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1885.

33054. Chmiel A., Cechy miasta Kazimierza, zob. Nr. 17353 (por.: Pazdro Zb., Kwart. hist. 1900).

33055. Pazdro Zb., Uczniowie i towarzysze cechów krakowskich od drugiej połowy w. XIV. do połowy w. XVII. (Studia nad hist. prawa polsk. pod red. Balzera t. I. zes. 4.), Lwów 1900.

33056. Ustawy cechu malarzy w Krakowie, Rastawiecki, Słownik malarzy I. (w dod.).

33057. Dawne cechy Piotrkowa trybunalskiego, ich prawa i zwyczaje, Tydzień, Piotrków 1883 Nr. 35.

Prawo niemieckie (dzieła ogólne i zbiory źródeł), zob. Nr. 28910—28924.

33058. Statut Przemysława II, ks. wielkopolskiego, tyżący się prawa niemieckiego w ziemi kaliskiej z r. 1283, zob. Nr. 29136; — Statut Mieszka i Przemysława, książąt opolsko-raciborskich, org. najwyższy sąd prawa niem. w Raciborzu r. 1286, zob. Nr. 29139; — Kazimierz W. zakłada sąd wyższy niem. w Krakowie r. 1361, zob. Nr. 29190; — Dekret Wład. Jag. o toku instancij w prawie niem. z r. 1399, zob. Nr. 29217; — Statut Kaz. Jagiell. o nadawaniu prawa miejskiego r. 1449, zob. Nr. 29323.

Zob. Nr. 29145, 29270, 29438.

33059. **Piekosiński Fr.**, Przywilej Kaz. W. w przedmiocie założenia sądu wyższego prawa niem. na zamku krakowskim, Rozpr. hist. fil. Akad. XXXV., Odb. Krak. 1897, zob. Nr. 29190.

33060. D. M., Do ist. nimeckoho prawa na Rusy litowskiej (r. 1469), Zap. Tow. Szewcz. t. IX.

Zbiory praw, zob. Nr. 28915, 28919 do 28921.

Ortyłe, zob. Nr. 28925.

Wilkarze, zob. Nr. 28923.

Akta i księgi, zob. Nr. 28859, 28932.

33061. Winiarz AL, Co uczyniono dotąd w Galicyi dla ratowania archiwaliów gmin miejskich i wiejskich i co jeszcze do zrobienia pozostaje, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

Konfederacye miast, zob. Nr. 29161, 29166, 29182.

33062. **Prawa religii katolickiej**, zob. *Kościół* Nr. 32351—32377 (także Nr. 15773 i 15798).

33063. **Prawa wyznania unickiego**, zob. Nr. 32334—32579; wschodniego, zob. tamże, zwłaszcza Nr. 32579.

33064. **Przywileje Ormian w Polsce**, zob. Nr. 32658—32661.

33065. **Prawa dla Żydów**, zob. Nr. 32772 do 32788.

33066. Bolek I. ks. świdnicki daje przywilej żydom 1295 r., zob. Nr. 29144; — Henryk III. ks. głowski r. 1299, zob. Nr. 29147; — Bolek ks. świdnicki zatwierdza r. 1328 przywilej z r. 1295, zob. Nr. 29171; — Witołd daje przywilej żydom litewskim r. 1338, zob. Nr. 29207; r. 1408, zob. Nr. 29258; — Kazimierz Jagiell. daje przywilej żydom trockim r. 1441, zob. Nr. 29309; potwierdza r. 1453 (nie: 1447) przywilej żydowski z r. 1264, zob. Nr. 29332; — Aleksandra przywilej dla żydów trockich r. 1492, zob. Nr. 29393.

33067. Edykt z r. 1492 protyw żydiw, zob. Nr. 29394; Laudum lwowskie w sprawie kupców żydów w r. 1499, zob. Nr. 29106.

33068. Bloch Ph., Ein hebräischer Schuldschein v. J. 1485, zob. Nr. 29386.

Regesta do historyi żydów w wiekach średnich, zob. Nr. 260.

Zob. Nr. 3245, 3349, 4665.

Pieczęce żydowskie, zob. Nr. 28479.

33069. **Schorr M.**, Organizacya żydów w Polsce od najdawniejszych czasów aż do r. 1772, zob. Nr. 17437; Odb. Lwów 1899.

R: Zahorski J., Głos 1900 Nr. 15.

Nr. 17438: **Bierszadski S. A.**, *Litowskije (nie: Kłowskije) jewrei*.

33070. Andrijczuk, Kłopoty miasta Lwowa s kahałom żydiwskim w połowiny XVII. w., Dilo, Lwów 1886 Nr. 67, 68.

33071. Glatman L., Jak żydzi zrywali sejmy, szkic hist. z w. XVIII., Głos narodu 1897 Nr. 87—88; Niwa 1897 Nr. 17 i n.

33072. Koehler KL., Dwie daniny żydowskie, kozubał i opłata z cmentarza, Roczn. tow. przyj. nauk pozn., Poznań 1900 XXV.

33073. Galant I. W., K' istorii posielenia jewrejw w Polsce i Rusi woobszcze, i w Podolii w czasnosti, Woschod 1897 VIII. i IX.

33074. **Lustracye żydów w latach 1765 do 1791**, Archiw jugo-zap. Rossii V. 2., zob. Nr. 28833.

Nr. 17444: zob. Nr. 16004 (nie: 10004).

33075. Sembrzycki J., Die Schotten und Engländer in Ostpreussen und die „Brüderschaft Gross-Britannischer Nation“ zu Königsberg, Altpreuss. Mntsch. 1892 i 1893 XXIX. i XXX.

R: Koneczny F., Kwart. hist. 1898.

33076. Prochaska A., Przywileje dla cygańskiej starszyny w Polsce, Kwart. hist. 1900.

33077. Tarnowski St., Stan i charakter literatury politycznej w wieku XVII., Pam. I. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

33078. **Pisarze polityczni.** Uzupełnienie spisu chronologicznego, zob. Nr. 17478:

XV. w.: Paweł Włodzimierz, zob. Nr. 30546;

— Henryk z Góry, zob. Nr. 30575;

— Aeneas Sylvius, zob. Nr. 30589;

— Długosz J., zob. Nr. 30609;

— Kallimach F., zob. Nr. 30624;

XVI. w.: Modrzewski A. Frycz, zob. Nr. 30681;

— Bielski M., zob. Nr. 30687;

— Orzechowski St., zob. Nr. 30694;

— Rozmowa Polaka z Litwinem 1564, zob. Nr. 30721;

— Górnicki Ł., zob. Nr. 30735;

— Wolan A., zob. Nr. 30740;

— Przestroga, zob. Nr. 30743;

— Rzeczy krótkie, potrzebne, zob. Nr. 30794;

— Paprocki B., zob. Nr. 30795 i 30885;

— Philopolites, zob. Nr. 30799;

— Deliberacya o spółku, zob. Nr. 30812;

— Karnkowski St. (Exorbitancye), zob. Nr. 26178;

— Górski J. (Rada państwa), zob. Nr. 30817;

— Recepta, zob. Nr. 30819;

— de Lesno Raphael, zob. Nr. 30821;

— Unia brzeska, zob. Nr. 32555 i n.;

XVII. w.: Widawski P., zob. Nr. 30837 i 30967;

— Votum szlachcica (1606), zob. Nr. 30848;

— (W sprawie moskiewskiej), zob. Nr. 30851;

— Potkański K. X., zob. Nr. 30859;

— Korektura prawa, zob. Nr. 30859;

— Tuliowski A., zob. Nr. 30860;

— Elthaf (Oelhaf) J., zob. Nr. 30861;

— Dencicius J. R., zob. Nr. 30866;

— Zdanie na sejmiki 1608, zob. Nr. 30867;

— Skarga P., zob. Nr. 30883 i 32733;

— Chabielski M., zob. Nr. 30890 i 31057;

XVII. w.: Różycki J., zob. Nr. 30913;

— Exorbitancye, zob. Nr. 30931;

— Rota S., zob. Nr. 30931;

— Moderatio abusuum, zob. Nr. 30934;

— List szlachcica pruskiego, zob. Nr. 30940, 30966;

— Deliberatio, zob. Nr. 30942;

— Smogilecki M., zob. Nr. 30943;

— Siemek G., zob. Nr. 30944 i 30950;

— Starowski Sz., zob. Nr. 30945;

— Żabczy J., zob. Nr. 30948;

— Piątkowski W. G., zob. Nr. 30955;

— Obodziński A., zob. Nr. 30969;

— Rozmowa plebana o sejmach, zob. Nr. 30970;

— Dyskurs szlachcica o sejmie, zob. Nr. 30978;

— Łochowski St., zob. Nr. 30991;

— Priwat Polską kieruje, zob. Nr. 30998;

— Chokier J., zob. Nr. 30999;

— Opaliński Krz., zob. Nr. 31006;

— Frangepani, zob. Nr. 31028;

— Opaliński Ł., zob. Nr. 31033;

— Dobracki M. G. usunąć;

— Chwałkowski J. J., zob. Nr. 31042;

— Charzewicz M., zob. Nr. 31047;

— Kochowski W., zob. Nr. 31053;

— Fredro A. M., zob. Nr. 31066;

— Zawadzki K., zob. Nr. 31072 i 31113;

— Hartknoch Chr., zob. Nr. 31096;

— Chwałkowski M., zob. Nr. 31110;

— Lament ojczyzny, zob. Nr. 31129 i 31157;

— Lubomirski St., zob. Nr. 31130 i 31146;

— Koryciński A., zob. Nr. 31131;

— Wendt G., zob. Nr. 31131;

— Laskowski P., zob. Nr. 31138;

— Rozmowa uczona, zob. Nr. 31139;

— Rutka B., zob. Nr. 31143;

XVIII. w.: Karwicky St. D., zob. Nr. 31156;

— Chrościński W., zob. Nr. (31129) 31157;

— Czapski P. J., zob. Nr. 31185;

— Sentiment, Commerce, zob. Nr. 31185;

— Rozmowa pewnego ziemianina, zob. Nr. 31185;

— Drei polit. Gedichte, zob. Nr. 31191;

— Gespräche im Reiche d. Todten, zob. Nr. 31195;

- XVIII. w.: Garczyński St., *zob.* Nr. 31121;
 — Wężyk W., *zob.* Nr. 31238;
 — Uwagi ziemianina, *zob.* Nr. 31238;
 — Obserwacye, *zob.* Nr. 31238;
 — Pyrrhis de Varille, *zob.* Nr. 31239;
 — Branicki J. Kl., *zob.* Nr. 31228;
 — Sleczkowski A., *zob.* Nr. 31244;
 — Jabłonowski J., *zob.* Nr. 31275;
 — Zanowicz, *zob.* Nr. 31279;
 — Carosi J. F., *zob.* Nr. 31285;
 — Rousseau, *zob.* Nr. 31286;
 — Przestroga, *zob.* Nr. 30056;
 — Bogusławski K., *zob.* Nr. 31295 i 31308;
 — Niepodobieństwa, *zob.* Nr. 31296;
 — Sen republikanta, *zob.* Nr. 31297;
 — Odpowiedź o trybunale, *zob.* Nr. 31306;
 — Głos Polaka, *zob.* Nr. 31306;
 — Uwagi względem poddanych, *zob.* Nr. 31313;
 — Morski T., *zob.* Nr. 31313;
 — Myśli patrioty, *zob.* Nr. 31316;
 — Krzywkowski L., *zob.* Nr. 31316;
 — Olizar Wołodkowicz L., *zob.* Nr. 31316;
 — Czacki M., *zob.* Nr. 31319;
 — Powieści polityczne, *zob.* Nr. 31323;
 — Kołłataj H., *zob.* Nr. 31330;
 — Co też to się dzieje, *zob.* Nr. 31331;
 — Jezierski Fr. S., *zob.* Nr. 31333;
 — Civibus varsav., *zob.* Nr. 31336;
 — Co myśli Polak, *zob.* Nr. 31337;
 — Niemcewicz J. U., *zob.* Nr. 31350;
 — Job cierpiący, *zob.* Nr. 31351;
 — Ossoliński J. M., *zob.* Nr. 31368;
 — Mostowski T., *zob.* Nr. 31368;
 — Eipeldauerbriefe, *zob.* Nr. 31371;
 — Dmochowski Fr. X., *zob.* Nr. 31382.

17479—17718.

33079. **Zamoyski A.**, Zbiór praw sądowych, *zob.* Nr. 27644 i 30063.

Pomniki sądowe, zob. Nr. 28926, 28928, 28929, 29518, 29542.

33080. **Winiarz A.**, Polskie prawo majątkowe małżeńskie w wiekach średnich, *zob.* Nr. 17501 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1893).

33081. **Duchnowski H.**, Wyposażenie za dawnych praw polskich, Gaz. sądowa, Warsz. 1889.

33082. **Kokorudz I.**, O stanowiąszczy żeńszczyzny wstarynim zakonodatelstwi ruskim, Zoria, Lwów 1886 Nr. 9, 10; Tenże, O własności i jej naruszenia w starynim zakonodatelstwi ruskim, tamże 1837 Nr. 4—6.

33083. **Wołkoński A. W.**, *zob.* Nr. 17542 (por.: Gaz. sądowa, Warsz. 1892).

33084. **Ostrożyński Wł.**, Ostatni projekt reformy prawa i procesu w Polsce, *zob.* Nr. 17562 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1890).

33085. **Krzymuski E.**, Józef Szymanowski, *zob.* Nr. 17563 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1891).

33086. *Ne byłoły w samom dili korołubijcew w Polsce? Słowo, Lwów 1866 Nr. 27.*

Zamach na St. Augusta, zob. Nr. 31260.

33087. **Kraushar Al.**, Lament Hrehorego Ościka r. 1580, *zob.* Nr. 29605.

33088. **Kubala L.**, Proces Radziejowskiego, *zob.* Nr. 26527; — Kostka Napierski, *zob.* Nr. 26514.

Sprawa Dogrumowej, zob. Nr. 5206 i 27667.

33089. **Szczepkowski A.**, O zabójstwie w dawnym prawie mazowieckim, Gaz. sąd., Warsz. 1888.

33090. **Antoni J. (Rolle)**, Sprawa Tarnowska, opowiad. z drugiej połowy XVI. w. (zatarg ks. Wasila Ostrogskiego z St. Tarnowskim o Tarnów), *zob.* Nr. 17586; także: Opow. ser. IV. t. II.

33091. **Papée Fr.**, Zajazd Sobieskiego na starostwo stryjskie r. 1660, *zob.* Nr. 29329.

33092. **Kraushar Al.**, Zatarg Imci pana Łukasza Konopki z miastem Toruniem, kartka archiwalna, 1742—1756, Krak. 1892.

33093. **Kantecki Kl.**, Samozwanka, *zob.* Nr. 17600; także: Szkice i opow., Poznań 1883.

33094. **Mycielski J.**, Z klasztoru porwana, kartka z obyczajów XVII. w. w Polsce, Prz. polski 1885 (nie: 1887), Odb. Krak. 1886.

R: B., Prz. powz. 1886 I.

33095. **Kraushar Al.**, Barbara Brezianka, obrazek z XVII. w., Warsz. 1892.

R: Szarlowski A., Kwart. hist. 1899.

Pojedynek A. Turły z K. Poniatowskim, zob. Nr. 27302.

33096. **Pojedynek Kazanowy z Branickim**, Pam. warsz. 1822 II.

33097. **Kraushar A.**, Niesoszły pojedynek ks. Józefa Poniatowskiego ze Szczęsnym Potockim, Dla powodźian, książka zbior. 1900.

33098. **Kraushar Al.**, Katastrofa kargowska 1793, Roczn. tow. przyj. nauk, Poznań 1900 XXVII.

33099. Cełewycz J., Nicznyj napad na dim Markijanowoho dida o. Romana Awdykowskocho w Pidlisiu r. 1794, Zorja, Lwów 1887 Nr. 21-22.

33100. **Semkowicz Wł.**, Nagana i oczyszczenie szlachectwa w Polsce XIV i XV w., *zob.* Nr. 17610.

R: W r. 1899: Dąbkowski Prz., Prz. prawa i adm.; A. R., Ateneum III; Al. Rembowski, Słowo, Warsz. Nr. 212; — w r. 1900: Kutrzeba St., Kwart. hist.

33101. Wawrzeński M., Proces o czary r. 1721, II, Wiśła 1899; — Ehrenberg H., Ein Hexenprocess in Polen v. J. 1638 (nie: 1618), *zob.* Nr. 17626; — Pietsch P., Die Durchwörter Hexenverbrennung v. J. 1775, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen 1899.

O czarownicach, zob. Nr. 32067.

33102. Forma processus iudicarii anno 1533 conscripta, ed. Ulanowski B., *zob.* Nr. 28880.

33103. **Czaradzki G.**, Processus (por.: E. XIV.).

33104. **Zawisza Jakub z Kroczoza**, Wskroczenie prawnego procesu koronnego 1613, wyd. Winiarz A., Bibl. pis. pol. Akad., Krak. 1899, *zob.* Nr. 30881.

17719—17914.

33105. **Hock C.**, Der österreichische Staatsrath (1760—1848), Abth. 1. Wien 1868, 2. u. 3. fortg. v. H. J. Bidermann, Wien 1871 do 1879.

33106. **Beidtel J.**, Über die Entstehung der neuern österreichischen Justizgesetzgebung, Sitzungsber. d. Akad., Wien 1851 i Odb.; —

Tenže, Über die Justizreform unter Kaiser Leopold II., tamże 1853, *zob.* Nr. 17732.

33107. Finkel L., Memoriał hr. Pergena o stanie Galicyi, *zob.* Nr. 27597.

33108. Kordasewycz L., Błahodijanija awstrijskich monarchow dla Rusynow, Zorja hał, Lwów 1860; Do wewnętrznych dziejów Galicyi, Gaz. nar. 1865 Nr. 240 i n.

33109. Polek J., Die Vereinigung der Bukowina mit Galizien im J. 1786, Jahrb. d. Bukowinaer Landesmuseums 1900 VIII, Odb. Czernowitz 1900.

33110. **Prümers R.**, Das Jahr 1793, Urkunden u. Aktenstücke zur Gesch. der Organisation Südpreußens, *zob.* Nr. 27840.

33111. Kraszewski K., Homagium w Królewcu 1798 r., z współczesnej relacyi, *zob.* Nr. 28021 i Bibl. warsz. 1887 IV.

33112. Suphan B., Vorschlag zur Einführung der deutschen Sprache in Polen (ein unbekannter publ. Versuch Goethes), Goethes Jahrbuch 1892 XIII.

Zob. Nr. 27842.

33113. Schottmüller K., Zur Geschichte des alten General-Kommandos in Posen, Hist. Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 3.

33114. Leszczyński R., 50 Jahr, Geschichte des kön. preuss. 2. Posenschen Infant. Regiments Nr. 19, 1813 do 1863, Brück 1863.

33115. Ukaz 31. stycznia 1809, O cenzurze, b. m. DS., *zob.* Nr. 30183.

33116. **Pisarze polityczni** (uzupełnienie):

Kościuszko, Essai sur la nouvelle constitution, 1807, *zob.* Nr. 27926;

Biernacki Ign. G., Uwagi nad rządem Polski, 1812, *zob.* Nr. 30192.

2. Stosunki ekonomiczne.

17915—18332.

33117. Girard E., Hist. de l'économie sociale jusqu'à la fin du XVI. siècle, Paris 1900; — Cossa L., Histoire des doctrines économiques, trad. p. Bonnet A. (Bibl. d'écon. politique), Paris 1899; — Rambaud J., Hist. des doctrines économiques, Paris 1899.

33118. **Schmoller G.**, Grundriss d. allg. Volkswirtschaftslehre, Leipzig 1900 I. część (por.: Simmel G., Einige Bemerkungen, Beil. z. Allg. Ztg. 1900 Nr. 222).

33119. Dłopiowski Wł. P., H. Kollataja Porządek fizyczno-moralny, Przew. nauk. lit., Lwów 1900.

33120. Grabski St., Der polnische Nationalökonom Graf Friedrich Skarbek, Ztschr.

f. Volkswirtschaft, Socialpolitik und Verwaltung t. VIII.

R: Głabiński St., Kwart. hist. 1900.

33121. Gawroński Rawita Fr., Pogląd na historię rolnictwa w Polsce, *zob.* Nr. 17980; także: Studya i szkice hist., Lwów 1900 ser. II.

33122. Pauli Ż., Krzysztof Moniwid Dorohostajski, *zob.* Nr. 18059; Wiad. numizm. archeol. 1894, Odb. Krak. 1894.

33123. **Kucharzewski F.**, Bibliografia polska techniczno-przemysłowa (do r. 1874 włącznie), Warsz. 1894.

Przemysł artystyczny, zob. Nr. 22372 do 22562.

Wyrób papieru, zob. Nr. 28466.

33124. Podolynskij S., Remesła i chwafrky na Ukraini, Lwów 1880.

33125. **Hipler F.**, Die Rolle der Tuchmachergesellen in Wormditt, Ztschr. f. d. Gesch. u. Alterthumsk. Ermlands XII.

33126. **Wuttke K.**, Schlesiens Bergbau u. Hüttenwesen Urkunden 1136—1528, Cod. dipl. Silesiae, Vratisl. 1900 XX., *zob. Nr. 28683.*

33127. **Cohn G.**, Nationalökonomie d. Handels u. Verkehrswesens, Stuttgart 1898.

33128. **Schulte Al.**, Gesch. d. mittelalterlichen Handels u. Verkehrs, Leipz. 1900.

33129. **Sokołowski M.**, O znaczeniu i potrzebie badań nad historią handlu w Polsce, Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

33130. **Encyklopedia handlowa**, Warsz. 1890, *zob. Nr. 28632.*

33131. **Sadowski J. N.**, Przyczynek do historii handlu wschodniego w wiekach średnich, Sprawozdanie o nowo odkrytym skarbie w Łążyńce pod Lubawą, Bull. de l'Acad., Crac. 1889.

33132. **Tomkowicz St.**, Włosi kupcy w Krakowie w XVII. i XVIII. w., Rocznik krak. 1899, Odb. Krak. 1899.

33133. **Dawid Lucas**, Handel der Preussen mit den Polen und Masuren im XIII. Jahrh., Preussische Chronik, Königsb. 1812.

Handel Gdańska, zob. Nr. 23975.

33134. **Hipler F.**, Gesch. des Weinhandels in Ermland, Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1895 XI.

33135. **Przywileje handlowe** Ludwika węg. 1372 i 1379 r., *zob. Nr. 29197*; — Statut Wład. Jagiełły o drogach handl. do Wołoszczyzny i Tatar, *zob. Nr. 29251*; — Statut handlowy zakroczyński, Bandtkie, Jus pol.; — Dekret Wład. Warn. o drogach handlowych i cłach na Rusi, *zob. Nr. 29297*; — Dekret Kaz. o drogach handl. na Rusi z r. 1450, *zob. Nr. 29326*; — Stat. handlu z Prusami, *zob. Nr. 29318*; — Dekret Kaz. Jag. o drogach handl. z r. 1455, *zob. Nr. 29336*; — Dekret Kaz. Jag. w sprawie handlu wołami z r. 1484, *zob. Nr. 29384.*

33136. **Laudum krakowskie o żegludze na Wiśle** z r. 1450, *zob. Nr. 29327.*

33137. **Edykt królewski zakazujący handlu Polski z Zakopem** r. 1518, *zob. Nr. 29473*; — **Edykt zakazujący handlu z Słaskiem** z r. 1524, *zob. Nr. 29484*; z r. 1527, *zob. Nr. 29491.*

33138. **Pazdro Zb.**, Statut czeladzi kuźpieckiej krakowskiej z XVII. w., Prz. prawa i adm. 1899.

33139. **Ant. J. (Rolle)**, Początek handlu polskiego na morzu Czarnem i żegluga po Dniestrze (przy końcu XVIII. w.), Opowiad. ser. IV. t. I.

Żegluga, zob. Nr. 10498.

33140. **Lindner Th.**, Die deutsche Hanse, Leipzig 1898.

33141. **Brun F.**, Lübecks Handelsstrassen am Ende d. Mittelalters, Hans. Geschichtsb. 1896.

Zob. Nr. 23377, 24190 i 28351.

33142. **Frensdorff F.**, Das statutarische Recht der Deutschen Kaufleute in Nowgorod, 2 Abth., Abh. d. Ges. d. Wiss., Göttingen XXXIII., XXXIV., Odb. Göttingen 1886, 1887; — **Riesenkampff N. G.**, Der Deutsche Hof zu Nowgorod bis zu seiner Schliessung im J. 1494, Dorpat 1854.

33143. **Tichomirow I.**, Torhowyja snoszenia russkich kniażestw z Liwoniej w XIII. wiekie, *zob. Nr. 24160.*

33144. **Wiebe G.**, Zur Gesch. d. Preisrevolution d. XVI. u. XVII. Jahrh., Leipz. 1895 (Staats u. socialwiss. Beiträge, hrsg. v. Miaskowski II. 2).

33145. **Szelągowski A.**, Przesilenie picniężne za Zygmunta III., Kwart. hist. 1900.

33146. **Edykt ustanawiający cenę towarów** w Krakowie 18. stycznia 1524, *zob. Nr. 29484.*

33147. **Schmidt E.**, Zur Gesch. des Wartheverkehrs in der polnischen Zeit, Hist. Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900.

Nr. 18249: Aksakow (autor).

33148. **Lamprecht K.**, Münze, Mass und Gewicht, *zob. Nr. 28631.*

33149. **Simson P.**, Gesammelte Beobachtungen über das Werthverhältniss verschiedener Münzsorten zu einander im XVI. und XVII. Jahrh., *zob. Nr. 28635.*

Mennictwo, zob. Numizmatyka (Nr. 28562 do 28642).

Zob. Nr. 29195, 29215, 29254, 29256, 29260, 29341, 29496, 30938, 31022, 31029, 31276.

33150. Estreicher St., Ustawy przeciw zbytkowi w dawnym Krakowie, *Rocznik krak.* 1898, Odb. Krak. 1898.

33151. Danziger Armenordnung (z r. 1525), *zob.* Nr. 29485 i (z r. 1551) 29534.

33152. Tobien, Das Armenwesen d. Stadt Riga, Riga 1891.

33153. Ca., Einzelne Nachrichten über ehemalige Wohlhabenheit Polens (Wierzynek, Morsztyn), *Vorzeit und Gegenwart*, Posen 1828.

33154. Czerkawski Wł., Metoda statystyki historycznej polskiej, *Pam. III. zjazdu hist. pol.*, Krak. 1900.

33155. Stawiariski I. Fr., Myśli o statystyce krajów Polski i Litwy, *Rocz. tow. przyj. nauk warsz.* VIII., Odb. Warsz. 1812; — Myśli o dziele Ign. Stawiariskiego, tamże 1812 VIII.

IV. Oświata.

1. Historia obyczajowa.

18333—18870.

33156. Broysig Kurt, Kulturgeschichte der Neuzeit, I. Bd. Aufgaben u. Massstäbe, Berlin 1900.

33157. Lippert J., Historia cywilizacji w zarysach, *zob.* Nr. 18352; przeł. H. K...i, część I.: Pożywienie, odzież, mieszkanie, część II.: Rozwój społeczny ludzkości, Warsz. 1892 i 1893.

33158. Mayer C., Der Aberglaube des Mittelalters, Basel 1884; — Schindler H. B., Der Aberglaube des Mittelalters, ein Beitrag zur Culturgesch., Breslau 1858.

33159. Grün K., Kulturgeschichte d. XVIII. Jahrh., *zob.* Nr. 18363.

33160. Undset J., Orientalische Einflüsse innerhalb der ältesten europäischen Civilisation, *Ztschr. f. Ethn.* 1891 t. 23.

33161. Sokołowski M., Wpływy Scytyi na pierwotną kulturę Polski, *Spraw. kom. dla hist. sztuki Akad. I.*

33162. Famin cyn, Drewno-arijskije i drewno-semitskije elementy w obyczajach Sławian, *Etnogr. obozrenija* 1895 II.

33163. Swierżbiński R., Wiera Słowian, ich byt domowy i społeczny, *zob.* Nr. 12449.

33164. Jastrzębowski W., Obraz kultury powszechnej powieży z życia dawnych Sławian i objawiony jako myśli siedziby i uczelni wiejskiej, Warsz. 1867.

33165. Smirnow I., Oczerk kulturnej istorii jużnych Sławian, *Uczenija zap. Kazansk. uniw.* 1899.

Kultura Słowian, zob. Nr. 19985—20027.

33166. Gloger Z., Encyklopedia staropolska ilustrowana, Warsz. od r. 1900 (dzieło obliczone na 4 tomy), *zob.* Nr. 18392.

33167. Martynowski F. K., Z domu i świątyni, szkice i obrazy z przeszłości Polski (*Bibl. now.*), Lwów 1880.

33168. Pisma odnoszące się do hist. kultury, *zob.* Nr. 18398; nadto:

Verinius, *zob.* Nr. 30675;

Boemus, *zob.* Nr. 30708;

Novicampianus, *zob.* Nr. 30713;

Albertus z woyny, *zob.* Nr. 30882;

Pszonka J., *zob.* Nr. 30903;

Żabczyc, *zob.* Nr. 30948;

Bembus, *zob.* Nr. 31014;

Pasek J., *zob.* Nr. 31101;

Gentilhomme écosais, *zob.* Nr. 31215;

Matuszewicz, *zob.* Nr. 31245.

33169. Pamiętniki z XVIII. wieku, Poznań, nakład Jana K. Żupańskiego, 1860—1875, *zob.* Nr. 30293.

33170. Małecki A., Wewnętrzny ustrój w pierwotnej Polsce, *zob.* Nr. 20741.

33171. Obraz Polski pod koniec XVII. w., Ze zbioru podróży ogłoszonych w Hadze 1705 r., *zob.* Nr. 31148.

33172. Mieczkowski D., Obrazy historyczne z czasów Stan. Leszczyńskiego, króla pol., z odcieniami obyczaju i charakteru ludzi, *zob.* Nr. 27099.

33173. Miliokow P., Oczerki po ist. ruskoj kultury, *zob.* Nr. 18456; cz. I. (nasilenie, ekonom. gosudarstwo i słołowny byt) Petersb. 1896, cz. II. (wiera, tworczestwo, obrazowanie) Petersb. 1897.

33174. Hołowackij J. T., Czerty domaszniacho byta russkich dworjan na Podlaszi, *zob.* Nr. 18459.

R: *Zurn. min. nar. prosw.* 1888 Nr. 5; *Russk. fil. Wiestn.* 1888 Nr. 2; *Istor. Wiestn.* 1888 Nr. 6.

33175. O. Ł., Pan prieres (iz wspomnianij podolskawo szliachtyca), Kij. Star. 1898 IV.

33176. J. O., Wołyńska bywalszczina, Kij. Star. 1884—1887.

33177. Kisilewicz Ł., Wymirajuszczje typy ukraińskiej derewni, Kij. Star. 1884.

33178. Froelich X., Beiträge z. Kulturgeschichte v. Polnisch-Preussen 1473 bis 1686, *zob.* Nr. 18476 (por.: Perlbach M., Kwart. hist. 1892).

33179. Borowski, Über die allmähliche Fortschritte der Cultur Preussens, 1793 DS.

Zob. Nr. 16306.

33180. Manteuffel G., Cywilizacya (nad Bałtykiem), *zob.* Nr. 18481 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1898).

33181. Helbig K. G., Eine fürstliche Ehe des XVI. Jahrhunderts, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1862 IV.

33182. Lipiński T., Wiadomość o dworze królowej Bony i królewien w 1518 r., Bibl. warsz. 1846 IV., *zob.* też Nr. 30649.

33183. Litawor, Z życia prywatnego w XIV. w., Aten. 1894 IV.

33184. Krzyżanowski Adr., O rodzinach społecznych i zażytych w Krakowie z Kopernikami, Bibl. warsz. 1841 III.

33185. Tomaszewski St., Obrazek z lwowskiego życia w sered. XVII. w., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.

33186. Chmiel Ad., Marcin Oracewicz, mieszczanin krak., opowiad. z przeszłości Krakowa (Bibl. krak. Nr. 1), Krak. 1897.

33187. Peplowski St., Jak bawił się Kraków? Gaz. lw. 1895 Nr. 208—210.

33188. Ułaszyn H., Kontrakty kijowskie, *zob.* Nr. 28032; — Groza A., Mozaika kontraktowa, Wilno 1857; — N. M., Publicznija uweselenija i pozoriszczia w Kiewie sto let temu nazad, Kij. Star. 1897 I., *zob.* Nr. 28033.

33189. N. P., Burda sąsiedzka, wyjątek z niewiadomych wspomnień litewskich, Czas 1864 Nr. 218 i n.

33190. Sobieszczański F. M., Kiedy powstało oświecenie uilo w Warszawie, Tyg. ill. 1869 IV.

33191. Dubiecki M., Jeden dzień z życia Piotrkowa w XVIII. w. (Wjazd Małachowskiego Joach. na starostwo w Piotrkowie 1753 r.), Obrazy i studia hist. i lit., Warsz. 1884 I.

33192. Dwór, wspaniałość, powaga, rzędy Stan. Lubomirskiego pokazane światu 1691 przez Stan. Czarnieckiego, podstolego Żytomirskiego, Pszczółka polska 1828 II.

33193. Opisanie aktu pogrzeb. Kryst. z Abramowiczów Ogińskiej 9. marca 1739 DS., *zob.* Nr. 29983.

33194. Bilinski P., O używaniu parnych kupelin u narodów sławiańskich, Tarnopol 1896, *zob.* Nr. 18605.

33195. Krasinski T., Pragmatographia de usu ambrozji tureckiej, t. j. opisanie sposobu używania kawy tureckiej, Warsz. 1769 DS., *zob.* Nr. 31225.

33196. Matejko J., Ubory w dawnej Polsce, Warsz. 1900, *zob.* Nr. 18614.

33197. Eljasz-Radzikowski W., Ubory w Polsce i u sąsiadów w w. XIV., ogólnego zbioru część III., Krak. 1899, *zob.* Nr. 18618.

33198. Gloger Z., Zabawy, gry, zagadki, Warsz. 1900 (wyd. nowe); — Tenże, Rok polski w życiu tradycyi i pieśni, Warsz. 1900.

33199. Gorzkowski M., Chorojmanija, *zob.* Nr. 18720; Warsz. 1869.

R: Kolberg O., Bibl. warsz. 1869 IV.

33200. Jelski A., Karcjarstwo i gry hazardowe u nas, Petersb. 1899.

33201. Dubiecki M., Miłość wieków dawnych, Obrazy i studia hist., Warsz. 1884 I. serya.

33202. Kraushar Al., Romans szlachcica szkockiego w Polsce z połowy XVIII. w., Drobiazgi hist. 1891 I., *zob.* Nr. 31215.

33203. Kaczkowski Z., Kobieta w Polsce, *zob.* Nr. 18748.

R: W r. 1894: Żywicki K. R. Prawda str. 567; H. S., Słowo Nr. 250; Jeske-Choiński, Przegląd Nr. 285.

33204. Prokesch Wł., Pierwsza emancypantka polska w XV. w., Kraj. 1900 Nr. 21.

33205. Ilńska M., Mieszczanka XVI. i XVII. wieku, Błuszcz, Warsz. 1890 Nr. 36—37.

33206. Szujski J., Patryotyzm niewieści, Niewiasta 1860—1861.

33207. Kamiński J. M., O prostytutcy, Warsz. 1882.

33208. Glatman L., Kachna Strusiówna, obraz hist.-obycz. z XVII. w., Nowy Sącz 1900; — Antoni J., Hanna z ks. Sokolskich Borzobohata Krasieńska z XVII. w., Niwa 1881 i Opowiadania hist.; — Kraushar Al., Barbara Brezianka, obrazek z XVII. wieku, Warsz. 1892 (por.: P. A., Prz. powsz. 1893 t. II.); — Tenże, Starościna Rawska, nowy

przyczynę do życiorysu Teresy z Rostrowa Żałuskiej, oratorki polskiej (XVIII. w.), Drobiazgi hist. 1891 I.

33209. Giedroyć Fr., *Mór w Polsce w wiekach ubiegłych, zarys hist., rzecz drukowana w Kronice lekarskiej, Warsz. 1899.*

33210. Schellin Emil, *Die Malaria in der Provinz Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. Prov. Posen 1895.*

33211. Kraushar Al., *Podróż obywatela warszawskiego do Persyi w r. 1602 (Muratowicza), zob. Nr. 26256.*

2. Wychowanie i szkolnictwo.

18871—19520.

33212. *Chartularium Universitatis Parisiensis collegit Denifle H., zob. Nr. 29112.*

33213. Kaufmann G. et Caro J., *Eine unbekannte Redaction der Statuten der Universität Padua, Centralblatt f. Bibl. Wesen 1892 IX. (w bibl. kapit. gnieźnieńskiej).*

33214. Zawadzki Wł., *Pogląd na dzieje szkolnictwa w Polsce, Szkoła, Lwów 1875.*

33215. Karbowski A., *Stan badań na polu dziejów szkół, Pam. III. zjazdu hist. pol. Krak. 1900.*

33216. Karbowski A., *Szkoły diecezyjne chełmińskiej w wiekach średnich, Roczn. nauk. w Toruniu 1899, Odb. Krak. 1899; — Tenże, Szkoła katedralna kujawska w wiekach średnich, Kwart. hist. 1898.*

33217. Chodyński St. ks., *Szkoła katedralna wrocławska, szkic hist. na podstawie akt kapitułnych, Wrocław 1900.*

R: Karbowski A., Kwart. hist. 1900.

33218. Bauch G., *Protokoll über die Stellung des Rektors der Pfarrschule zu St. Elisabeth in Breslau zu dem Domscholasticus, Mitth. d. Ges. f. deutsche Erziehung und Schulgesch., Berlin 1899 IX.*

R: Karbowski A., Kwart. hist. 1900.

33219. Hipler Fr., *Christliche Lehre und Erziehung in Ermland und im preussischen Ordensstaate während des Mittelalters, por.: Altpreuss. Mntsch. XIV.*

33220. Morawski K., *Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, średnie wieki i odrodzenie, z wstępem o Uniwersytecie Kazimierza W., Krak. 1900 t. 2; — Tenże, Histoire de l'université de Cracovie, Moyen âge et renaissance, Paris, Crac. 1900 t. 1.*

33221. Bąkowski Kl., *Dzieje wszechnicy krak. od r. 1364—1400 i 1400—1900 (Bibl. krak. Nr. 16), Krak. 1900; — Sobieski W., Przeobrażenia i przełomy na wszechnicy krak., Prz. tyg. 1900; — Krzemiński St., Uniwersytet krakowski, Prawda 1900; — Baudouin de Courtenay R., Uniwersytet Jagielloński, Kraj 1900 Nr. 21; — Hahn W., Zapomniana niem. broszura o Akad. krak., Muzeum 1900.*

33222. Wojciechowski K., *Uniwersytet Jagielloński i jego dzieje (Bibl. Macierzy pol. Nr. 8), Lwów 1900.*

33223. Czermak W., *Uniwersytet Jagielloński w czterech ostatnich wiekach, Prz. pol. 1900 II., Odb. Krak. 1900; — Tenże, Uniwersytet Jagielloński w wiekach średnich, Tyg. ill. 1900 Nr. 22; — Tenże, Uniwersytet Jagielloński w nowszych czasach, tamże 1900 Nr. 23 i n.*

33224. Zaleski St., *Z przeszłości Uniwersytetu Jagiellońskiego, Szkoła 1900 Nr. 22 i nast.; — S. D., Ze wspomnień „Almae Matris”, Kraj 1900 Nr. 21; — Z dziejów prastarej wszechnicy, Tydzień 1900 Nr. 22 i n.; — Zahorski J., Uniwersytet Jagielloński (1400 do 1900), Głos 1900 Nr. 20—21.*

33225. Sokalski Br., *W pięćsetną rocznicę (kartka z dziejów Uniwersytetu Jagiellońskiego), Szkoła 1900 Nr. 22; Jubileusz Uniwersytetu Jagiellońskiego, tamże 1900 Nr. 23—24; Waliszewski K., W pięćsetną rocznicę, Kraj 1900 Nr. 22; Porębowicz Ed., Pięćsetletni jubileusz odnowienia Uniwersytetu Jagiell., Prz. polski 1900; Rydel L., Jubileusz Uniwersytetu Jagiell., w Krakowie, Bibl. warsz. 1900 II.; Die 500-jähr. Jubelfeier der Universität Krakau am 7 u. 8. Juni 1900, Mitth. d. antrop. Ges. 1900.*

Codex dipl. Univ. Crac., zob. Nr. 28714.

Album studiosorum, zob. Nr. 28956.

Liber diligentiarum, zob. Nr. 28955.

Acta rectoralia, zob. Nr. 28954.

33226. Brückner Al., *Jezyk narodowy w Uniwersytecie krak., Kwart. hist. 1900.*

33227. Morawski K., *Początki studyów greckich na Uniwersytecie krak. w XVI. w., Bull. de l'Acad., Crac. 1889.*

33228. Rostafiński J., *Medycyna na Uniwersytecie Jagiellońskim w XV. w., Krak. 1900.*

33229. Bujak Fr., *Geografia na Uniw. Jag., Księga pam. uczniów Uniw. Jag., Krak. 1900.*

33230. Morawski K., *Z dziejów uniwersytetu Jagiell., Stopnie uniwersyteckie, Prz. powsz. 1900 II.*

33231. Estreicher St., Sądownictwo rektora krakowskiego w wiekach średnich, *Rocznik krak.* 1900; — Winiarz Al., Sądownictwo rektora Uniwersytetu krak. w wiekach średnich, *Księga pamiątkowa Uniw. lwowsk.*, Odb. Lwów 1900.

33232. Karbowski A., Obiady profesorów Uniwersytetu Jagiell. w XVI. i XVII. wieku (*Bibl. krak.* Nr. 13), Krak. 1900.

R: Zdziarski St., Muzeum 1900.

33233. Ptaśnik J., Obrazki z życia żaków krakowskich w XV. i XVI. w. (*Bibl. krak.* Nr. 15), Krak. 1900; — Tenże, Z życia uczniów krakowskich w XV. i XVI. wieku, *Księga pam. uczniów Uniw. Jagiell.*, Krak. 1900, Odb. Krak. 1900.

R: Karbowski A., *Kwart. hist.* 1900.

33234. Fijałek J., O początkach i znaczeniu Uniwersytetu Jagiell. w XIV.—XV. w., *Księga pam. Uniw. lw. dla Uniw. Jag.*, Lwów 1900 i Odb.

Zob. Nr. 33453.

33235. Krzyżanowski St., Poselstwo Kazimierza W. do Avinionu i pierwsze uniwersyteckie przywileje, *zob. Nr. 28437*

33236. Leniek J., Założenie Akademii krakowskiej w r. 1364 i jej reforma w r. 1400, *Muzeum 1900, zob. Nr. 18998.*

Zob. Nr. 29245.

33237. Krzyżanowski St., Najstarsze karty metryki uniwersyteckiej, *Prz. pol.* 1900 II.

Mateusz z Krakowa, zob. Nr. 20757 i 33460.

33238. Morawski K., Zbigniew Oleśnicki i Uniwersytet Jagielloński, *Prz. polski* 1900 II.

33239. Fijałek J., Mistrz Jakób z Paradyża i Uniwersytet krakowski w okresie soboru bazylejskiego, *Krak.* 1900 t. 2.

Zob. Nr. 32527.

Albertus de Brudzewo, zob. Nr. 19944, 20793 i 33469.

Kopernik Mikołaj, zob. Nr. 20917 i 33515.

Konrad Celtes, zob. Nr. 20775 i 33465.

33240. Werner Maria Rich., Murner in Krakau, *Vierteljahrschrift f. Literaturgesch.* 1893 VI.

33241. Karbowski A., Rozpróśnienie młodzieży szkolnej krakowskiej w r. 1549 (*Bibl. krak.* Nr. 14), Krak. 1900.

R: Zdziarski St., Muzeum 1900.

33242. Karbowski A., Ułamek pamiętnika profesora Uniwersytetu krak. z początku XVII. w. (1573—1606), *zob. Nr. 30817.*

33243. Bukowski J., Adam Opatovius, dawny akademik krak., kartka z dziejów Uniwersytetu krak., z portretem, *Prz. katol.*, Warsz. 1900 i Odb.

33244. Naymann Krz., Praesenti publico instrumento cunctis patent (contra Jac. Vi-tellium, Ad. Opatovium, Jac. Ustiensem), *Krak.* 1645; — Tenże, De usurpatis in ex-communicando clavibus ad Sedem Apostol. appellatio, b. m. 1645; — Powaga kościelna zniszczona, Naymanów sprawy usprawiedli-wienie, ded. Wład. IV., *Krak.* 1645; — Anno 1646 13. April intimatio quatuor litterarum contra Naymann Krz. procuratorem, 1646; — *Authoritas ecclesiae convulsa Najmannorum causa instituta*, (Crac.) 1646; — *Justificatio Najmanovicii, Romae* (zmyślone miejsce, E.) 1646; — *Relatio intimatae citationis contra Dom. Phil. Borovichium spectab. Christ. Naymann ad instantiam Universit. Crac.*, Crac. 1646; — *Piotrowski Łuk., Brevis in-formatio in causa Universit. Crac. cum Chr. Naimann, Crac.* 1646; — *Strzegocki Venc., Vera justificatio Acad. crac. opposita Christ. Nayman justificationi*, Crac. 1646; — *Wid-mann Chr., Literae cum Univers. crac. qua-ternae ad process. Chr. Naymann*, 1646; — *Aliud exemplar literarum Romae missarum de falsificatione typographi ad iniuriam Acad.*, Crac. 1647 (DS), *zob. Nr. 19039.*

33245. Temberski St., *Roczniki 1647—1656*, wyd. Czermak W., SS. rr. polon. XVI., *Krak.* 1897, *zob. Nr. 26465.*

33246. Rękopism Bieżanowskiego, histo-ryografa Akademii krak. z XVII. w., *zob. Nr. 31120.*

33247. Rogowski K., *Oratio sub auspiciis magni no-minis in Alma Acad., Vilnae 1762 DS.*

33248. *Applausus XIII. candidatis prima philosophiae laurea decoratis exhibitus*, Crac. 1788 DS.

33249. *Gospodynin domu mądrości Alma Mater Univ. Crac. (E. b. r.) DS.*

33250. Herbest B., *Cracoviensis scho-lae apud S. Mariae templum, Institutio*, Crac. 1559, *zob. Nr. 30711.*

33251. *Chronik des Gymnasiums* (w Kra-kowie, spisano do r. 1777), według Muczko-wskiego, *Jahresh. d. vollst. Gymn. in Kra-kau* 1853.

33252. *Odorum centuria I.* (ad Vlad. IV. in Colleg. Karnkovicianum), b. m. ir. (1640), *zob. Nr. 19113.*

33253. *Veritas in fundo per Ziemovitum Plocensium ducem veneno potum reperta, a juven. Coll. Carncov. S. J. promulgata 1720 DS.*

Historia Jezuitów, zob. Nr. 32504—32519.

33254. *Ratio studiorum, zob. Nr. 19127; vol. III. (do r. 1600), vol. IV. (do r. 1773),*

hrsg. v. Pachtler G. M., MM. Germ. paedagogica hrsg. v. Kehrbach t. IX, XVI., Berlin 1894; — Duhr B., Studienordnung d. Ges. Jesu, zob. Nr. 32513.

33255. Horbaczewskij (Jezuickie szkoły), Trudy kijewskiej duch. Akad. 1869 Nr. 2—4.

33256. Bieliński J., Uniwersytet wileński 1579—1831 (Fontes historiarum scholarum superiorum in Polonia illustrantes II.), Krak. 1899—1900 t. 3.

R: Karbowiak A., Kwart. hist. 1900; Janowski L., Kraj 1900 Nr. 45.

33257. Golański, O zakładzie i dalszym wzroście Akad. wileńskiej, Wilno 1803.

33258. Prieźnaja wileńska akademiia, Siewiernaja pczela 1862 Nr. 307.

33259. Kraszewski J. I., Szkoły wileńskie, w t. IV. dzieła: Wilno, Wilno 1840.

33260. Historia collegium wileńskiego (podług Rostowskiego), Wiz. i roztrz. nauk. 1841 XXII.

33261. Poliński i Homolicki, Rektorowie uniwersytetu wileńskiego (1578—1774), Wiz. i roztrz. nauk. 1843 XXIV.

33262. Poszakowski, Kalendarz jezuicki na r. 1740 (12 dod. rekt. Akad. wileńskiej i koll. polockiego i nieświsieckiego); Catalogus professorum Vilnensis et Zamojsensis Academiarum, Mizleri Acta lit. 1766 (DS.).

33263. Zerkowski Joh., Laura academica, Vilnae 1633; — Olszewski, Tryumf Akad. wileńskiej, zob. Nr. 29754; — Zieniewicz Andr., Plausus Apollinis et Musarum, Vilnae 1638; — Kaczyński Kaz., Prima laurea philosophica, Vilnae 1640 (DS.).

33264. Dwa listy Aug. III. z r. 1737 i 1738 w interesie Akad. wileńskiej, Ostrowski, Swada polska 1745 str. 74 i 80.

33265. Łopaciński, Dekret odczywisty w sprawie Akad. wileńskiej, 1753 DS., zob. Nr. 4765.

33266. Universitas Vilnensis et Academia olim a Valeriano Protasiewicz condita, Vilnae 1781, zob. Nr. 30068; — Naruszewicz K., Mowa przed ogłoszeniem lekcji, Wilno 1781.

33267. Bądzkiewicz, Obserwatorium astronomiczne w Wilnie, Tyg. ill. 1877; — Jundziłł S., Gabinet hist. naturalnej i ogród botaniczny, Bibl. warsz. 1850 I., zob. Nr. 33298.

33268. Jocher A., Berło Uniwersytetu wileńskiego, Wiz. i roztrz. 1843 XXIV.

33269. Wadowski J. A., Wiadomość o profesorach Akademii zamojskiej, rękopis z wieku XVII., z wstępem (Materiały i opracowania dotyczące hist. wyższych zakładów nauk. w Polsce I.), Warsz. 1899—1900.

R: Karbowiak A., Kwart. hist. 1900.

33270. Kochanowski J. K., Dzieje Akademii Zamojskiej (1594—1784), z wykazem druków zamojskich (Fontes et commentationes historiarum scholarum superiorum in Polonia illustrantes VII.), Krak. 1899—1900.

R: Karbowiak A., Kwart. hist. 1900.

Konarski St., zob. Nr. 21068.

33271. Bauch G., Aktenstücke zur Gesch. des Breslauer Schulwesens im XVI. Jahrh., Jahresb. d. evang. Realschule II. zu Breslau 1893 (uzupełn. Nr. 19329).

R: Miaskowski K. X., Kwart. hist. 1900.

33272. Petermann K., Beiträge z. Gesch. d. Schule in Crossen, Crossen 1862, zob. Nr. 19336.

33273. Westling G., Mittheilungen über den Volksunterricht in Esthland 1561—1710, Beitr. z. Kunde Est-, Liv- u. Kurlands 1899 V.

Dorpat, zob. Nr. 29064.

33274. Chałampowicz K., Zapadno-russkija prawosławnae szkoły, zob. Nr. 19421; — Łotockij A., Zapadno-russkija prawosławnae szkoły XVI i nacz. XVII. w., por.: W. D., Kij. Star. 1899 I.

33275. Jabłonowski Al., Akademia kijowsko-mohilańska, zarys hist. na tle rozwoju ogólnego cywilizacji zachodniej na Rusi (Fontes et commentationes historiarum scholarum superiorum in Polonia illustrantes V.), Krak. 1899—1900 (popr. Nr. 19425).

R: Bidło J., Česk. čas. hist. 1900 Nr. 3; Karbowiak A., Kwart. hist. 1900.

33276. Pierieć W. N., K' istorii Kijewo-Mogilanskoj kollegii, Panegiryki i stychi B. Chmielnickomu, I. Podkowie i arch. Łazarju Baranowiczu, Cztenienija w ist. obszcz. Nestora lietop. 1900.

33277. Bułaszew G., Iz istor. cerk. prihodskich szkol w kijewsk. gub., Trudy kij. duch. Akad. 1894, zob. Nr. 19435; — Hołowackij J., Porjadok szkolnyj, zob. Nr. 19436; wyd. Hałyczanin, Łyt. shorn., Lwów 1863.

33278. Informacja o loteryi na dokonczenie szkoły kawalerskiej i szpitalu generalnego na ubogie dzieci 1743, zob. Nr. 31254 (uzupełn. Nr. 19460).

33279. Malinowski J., Corps des cadets de Varsovie, Bull. pol., Paris 1895 Nr. 86.

33280. Wagilewicz M., Porównanie organizacji dzisiejszych gimnazjów austriackich z gimnazjami w Polsce przez Komisję edukacyjną zaprowadzonymi, Spraw. gimn. w Drohobyczu 1885, 1886.

33281. Murray E. N., *De l'état des études*, Pamiętnik, *zob.* Nr. 9375.

33282. Baudeau Mik., *Programma des prix proposés par le Conseil Souverain de l'éducation nationale en Pologne* (traduit du pol.), b. r.; Gieysztor Dom., *Urządzenie edukacji i komisji*, b. r.; Strzałkowski Franc., *Mowa od Stanów do egzaminu Kom. eduk. deleg.*, Warsz. b. r. (E.) (DS.).

19521—19817.

33283. Chotkowski Wł., *Ost. lata Benedyktynów w Tyńcu*, przyczynek do dziejów Wszechnicy Jagiellońskiej. *zob.* Nr. 28082.

33284. Finkel L. i Starzyński St., *Historia uniwersytetu lwowskiego*, *zob.* Nr. 19554.

R: Rosenbaum R., *Deutsche Literaturztg.* 1896 Nr. 26; Kij. Star. 1896 II.

33285. Starzyński St., *Udział rektorów lub reprezentantów Uniwersytetów Jagiellońskiego i lwowskiego w sejmach porozbiorowych*, Księga pam. uniw. lwowsk., Lwów 1900.

33286. *Uniwersytet ruskij wo Lwowie*, Słowo, Lwów 1866 Nr. 13, 14.

33287. *Nomina juvenum in Caes. Regio Scholarm Piarum Opoliensi Gymnasio*, *zob.* Nr. 30162.

33288. Zieglaue Fr., *Die Entwickelung des Schulwesens in der Bukowina seit der Vereinigung des Landes mit Österreich 1774—1899*, Rede, Czernowitz 1900.

33289. Karbowski A., *Materyały do dziejów wychowania i szkół w ziemi chełmińskiej 1808—1814*, Z archiwum Szczanieckich Nawraczyńskiego, Odb. Toruń 1900.

33290. *Szkoły w Bojanowie*, Popis z r. 1805, 1807, 1810 i 1811, *zob.* Nr. 30165.

33291. *Sbornik materiałow dla ist. proswieszczenia w Rossii*, *zob.* Nr. 19627; Petersb. 1893—1897, t. II. (1803—1804) 1898, III. (1805—1807), *zob.* Nr. 30148.

33292. Suchomlinow, *Materyały dla istorii proswieszczenia pri Aleksandrie I.*, *Istori-czeskaja monografia 1889 t. I.*

33293. Krackowski, *Sotrudniki kniazia Czartoryskawo*, *Russkoje obozrienije 1890 t. I.*

33294. Helleniusz (Iwanowski), *Rozmowy o polskiej koronie*, t. II.: *Edukacya w zaborze rosyjskim*, Krak. 1873.

33294. Bieliński J., *Historia Uniwersytetu wileńskiego*, *zob.* Nr. 33256.

33295. Kryżanowski, *Uczebno-proswietielnoje dzieło nakanunie posledniej reformy wilenskawo uniwersitetu*, Petersb. 1899.

33296. *Dziwienia w bywaszem wilenskum uniwersitetie w pierwych godach XIX. w.*, Kijewlanin 1875 Nr. 75—76.

33297. Żukowicz, *Ob ustrojstwie gławnoj seminarii pri wilensk. uniwersitetie*, *Chri-stianskoje cztenie 1887 Nr. 3—4*; — Tenże, *O professorach bogosłowskawo fakultietu wilenskawo uniwersitetu*, tamże 1883 Nr. 3—4.

33298. Skimborowicz, *Życie Poczebuta oraz dzieje obserwatorium wileńskiego*, *Kalendarz Jaworskiego 1861*; — *Gusiew*, 100-letnieje suszczestwowanie wileńskiej obserwatorii (1753—1853), *Pam. książka wileńskiej gub. 1853*, *zob.* Nr. 33267.

33299. Kumelski A., *Rejestr minerałów uniwersytetu wileńskiego*, Wilno 1828.

Towarzystwo naukowe związane z Uniwersytetem, *zob.* Nr. 21263 i 33610

33300. *Zadania do nagrody podane od Uniw. wileńskiego 1805 DS.*

Jan i Jędrzej Śniałeccy, *zob.* Nr. 21141, 21142, 33579 i 33581.

33301. Rudomina J. G., *zob.* Nr. 19647 (por.: Przyj. ludu, 1839 i odpowiedź w: *Wiz. i roztr. XVI.*).

33302. *Dowód postępów w wileńskim gimnazjum 1803—1811*, corocznie; — *Wykład materyi 1812 r.*, *zob.* Nr. 19677.

33303. *Mowa Czackiego T. z 20. paźdz. 1803*, *Biesiada krzemieniecka*, Paryż 1858, *zob.* Nr. 30163; — *Mowa w r. 1805*, *zob.* Nr. 30165; — *Merczyng H.*, *Fundusz Lerneta*, *Rocz. zbior. prac nauk.*, Warsz. 1879.

33304. Kamiński A., *Wyciąg z pamiętników*, *Kłosy 1886 str. 37* (Boruńska szkoła pow. OO. Bazylianów).

33305. *Treść nauk dawanych uczniom w Dombrowickiej szkole powiatowej OO. Pijarów*, 1809—1810.

33306. *Szkoła powiatowa Drohiczyńska OO. Pijarów*, *Wołyniak*, *Kilka słów o dwóch szkołach*, *zob.* Nr. 19606.

33307. Moszyński A., *Kolegium w Międzyrzeczu koreckim*, *Krak. 1876*, *zob.* Nr. 19727.

33308. *Szkoła powiatowa Ołycka*, *Wadowski*, *Wiad. o profesorach Akad. Zamojskiej*, *zob.* Nr. 33269.

Potocki, *zob.* Nr. 13828.

33309. *Gozdawa M.*, *Zakłady naukowe w Romanowie na Wołyniu*, *Księga jubil. na uczczenie Mickiewicza*, Odb. *Krak. 1898*.

R: *Muzeum 1899*.

33310. *Grodzieńskie gimnazjum w Świsłoczy*, *Lach z Lachów* (Leon Zienkiewicz), *Wieczory*.

33311. Brensztein E. M., *Szkoła OO. Bernardynów w Telszach* (1797—1868), *Przew. nauk. i lit. 1900*.

33312. *Szkoła powiatowa wileńska*, *Wołyniak*, *Prz. powsz. 1893 III*.

Zob. Nr. 30111.

33313. Podolskie gimnazjum w Winnicy, Antoni J., Skromni pracownicy, Opowiad. ser. V.; Heleniusz, Rozmowy o polskiej koronie, Krak. 1873, *zob.* Nr. 19740.

Pensyony prywatne, zob. Nr. 30189.

33314. Szaniawski F. K., Organizacja notaryuszów i szkół prawa, Warsz. 1897; — Tenże, O szkole prawa i administracji nauk w Warszawie, *zob.* Nr. 16029; — Kowalski J. K., Rzecz o potrzebie nauki prawa krajowego, *zob.* Nr. 16030.

33315. Lubomirski Ant., Do Stanów Rzeczyp. suplikacya o approbacya szkoły rzemieślniczej, b. r. (E.), *zob.* Nr. 19789.

33316. **Fijałek J.**, Polonia apud Italos scholastica saeculum XV., fasciculus I., Crac. 1900.

33317. Windakiewicz S., Informacya o aktach Uniwersytetu bolońskiego, Bull. de l'Acad., Crac. 1892, *zob.* Nr. 19797.

33318. Windakiewicz St., Materyały do historii Polaków w Padwie, Bull. de l'Acad., Crac. 1892, *zob.* Nr. 19801.

33319. A. O., O herbach polskich w Padwie, Szkice nauk. lit., Krak. 1887, *zob.* Nr. 28484.

33320. Biegański St. ks., Wiadomość o Polakach, którzy kształcili się w kolegium Nazareńskim XX. Pijarów w Rzymie, Kwart. hist. 1897.

33321. **Danysz A.**, Młodzi Tuczynscy w Ingolstadtzie w latach 1654—1659 (*zob.* Nr. 19808); Szkoła 1899 Nr. 26, Kurj. pozn. 1899 Nr. 190 i nast. i Odb. Pozn. 1899.

33322. Töppen R., Zu Perlbachs Prussia scholastica, Altpreuss. Mntschr. 1897, *zob.* Nr. 19814.

33323. **Kutrzeba St.**, Polacy na studiach w Paryżu w wiekach średnich, Bibl. warsz. 1900 II.

19818—19945.

33324. Répertoire des ouvrages pédagogiques du XVI. siècle (Bibliothèques des Paris et des Départements), Paris 1886.

33325. Bałaban J., Bibliografia pedagogiczna polska w ostatnim dziesięcioleciu 1890—1900, Kal. Szkoły na r. 1901, Lwów 1900.

33326. Aeneas Sylvius, Tractatulus ad regem Bohemiae Ladislaum de educatione puerorum, Col. 1470, *Udm.* Chmiel, Gesch. Kaiser Friedrichs IV., Hamb. 1843 II. str. 795 do 812.

33327. **Danysz A.**, O wychowaniu królewicza, traktat humanistyczno-pedagogiczny z r. 1502, Szkoła, Lwów 1900 Nr. 19 i nast., Odb. Lwów 1900, *zob.* Nr. 19819.

33328. Roterodamus Er., De construct. libellus c. scholiis H. Primaeci et G. Listrii de figuris, Crac. 1553 DS., *zob.* Nr. 19823.

33329. Dresser Math., De ordine discendi consilium, Tiguri 1592 (por.: E. XV.) DS.

33330. Mylius Mart., Nomencl. rerum schol., Gorlic., Dantisci 1600 (E. VIII.) DS.

33331. **Kvacsala J.**, Des Comenius Aufenthalt in Lissa, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen VIII., *zob.* Nr. 19855.

33332. **Danysz A.**, Jan Amos Komeński, przyczynki do jego działalności w Polsce (por.: Kvacsala J., Hist. Mntsb. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 1), *zob.* Nr. 19858.

33333. Jan Amos Komeński, Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; Tyg. ill. 1862 II.; Hasło, Lwów 1866 Nr. 46; Spička P., Vlast' 1892.

33334. Danysz A., Instrukcyje wychowawcze Jakóba Sobieskiego, Kurjer pozn. 1899 Nr. 149 i n., Odb. Pozn. 1899.

33335. Chwałkowski Mik., Principum occupationes, ded. Alex. i Konstant. synom Jana III., Vars. 1690 DS., *zob.* Nr. 31110.

33336. Wernsdorff Gottlieb, Dissert. hist. crit. de moribus juventutis scholasticae defendent Wernsdorff et Joan. Schultzius, 1758 DS., *zob.* Nr. 31223.

33337. **Filozofia, zob. Nr. 19932; — Glogoviensis I., De 8 partibus orat. pol. lat., Crac. 1559; — Zieliński F., Logika Śmigleckiego (z r. 1618), Bibl. warsz. 1876 I.; — Krzyżanowski St., Logika Śmigleckiego (1618), tamże 1876 IV.**

33338. **Retoryka-poetyka, zob. Nr. 19939; — Erasmus Rotherodamus, Absolutissimus de octo orationis partium Constructione libellus emendatus, Crac. 1540, 1548 DS.**

33339. Thesaurus orationum, meditationum ex authoribus, Vilnae 1580 (E. VIII.) DS.

33340. Elucidarius dial. theol. stud. perutilis, Crac. 1549, 1655; Elucidarius dialogicus (J. Wolcziński), Crac. 1655 (DS.).

33341. Modus regulariter accentuandi lectionis Matutinalis prophetias nec non epistolas et evangelia, Crac. 1525 DS.

33342. **Historia i geografia, zob. Nr. 19940; — Eutropiusz, Kronika p. E. Glicznera, Grodzisk 1581; — Justynus, historyk, Ksiąg XXXIII., zebrał krótko X. Wargocki Andrzej, Krak. 1607; — Tenże, Historiarum liber II. ad usum juventutis Acad. schol. Novodvorscianarum, b. r. (druk XVIII. w.); — Rudomina And., I. ed. p. t.: O odmianie państw, Wilno 1652; Fortuna państwa i panujących, Wilno 1738; — Rudimenta historica sive brevis, facillique methodus juventutem**

orthodoxam notitia historica instruendi, opusculum IV. Leopoli 1745 (Calissii 1745); — Methode artificielle pour apprendre l'histoire à la jeunesse, Lublin 1752; — Zebranie krótkie historyi rzymskiej, Połock 1788; — Skrzetuski Kaj. J., Historia powszechna dla szkół narodowych, przez komisję edukacyjną podana na klasę III., dzieje assyryjskie obejmująca, Wilno 1804, 1809, Berdyczów 1812, Warsz. 1819, *zob.* Nr. 19940; — Skrzetuski Wincenty (popr. Nr. 19940), Historia powszechna dla szkół narodowych na klasę IV., dzieje greckie zawierająca, Wilno 1806, 1810, Krzemieniec 1819; — Skoraszewski J. M., Geografia albo zbiór wiadomości dla wygody szkół krajowych, wydziałowych, (Łowicz) 1803; — Szybiński X. kan., Krótka wiadomość o monarchiach starod., Warsz. 1790 (DS.).

33343. **Prawo.** Nierembergiusz J. E. X. Dictamina seu scita variae doctrinae polit. Calissii 1740 DS., *zob.* Nr. 19861.

33344. **Matematyka**, *zob.* Nr. 19942; — Damczewski J. K., Arytmetyka ułożona dla użytku sposobiących się do nauk matematycznych, Wilno 1808 DS.

33345. **Historia naturalna**, *zob.* Nr. 19943; — Morozewicz, Przegląd historyczny podręczników mineralogicznych w Polsce, wstęp do miner. Tscherinaka, Warsz. 1900.

33346. **Fizyka**, *zob.* Nr. 19944; — Verneurus Joan., De triangulis sphericis, ded. R. J. Rheticus Ferdinando Regi, Crac. 1557; — Döttler Remigius, Elementa physicae mathematico experimentalis in usum auditorum suorum, Viennae 1812 (DS.).

3. Literatura.

19946—20240.

33347. **Mickiewicz A.**, Wykłady o literaturze (Bibl. Słowa polskiego), Lwów 1900 I—III., *zob.* Nr. 19993.

33348. **Janocki J. D. A.**, Kritische Briefe an vertraute Freunde, Dresden 1745; — Tenże, Litterarum in Polonia instaurores, h. m. i r. (1744); — Tenże, Litterarum in Polonia propagatores, Dantisci 1746; — Tenże, Nachricht von denen in der Hochgräflichen Załuskischen Bibliothek raren poln. Büchern, Dresden 1747, 2. cz. 1749, 3. cz. 1753, 4. cz. 1753, 5. cz. 1753; — Tenże, Specimen Catalogi codicum manuscr. Bibl. Załuscianae, Dresdae 1752; — Tenże, Polonia litterata nostri temporis, Vratisl. 1750; — Tenże, Lexicon derer itzlebenden Gelehrten in Polen, Bresslau 1755; — Tenże, Polnischer Bücher Saal, darinnen der Gelehrten zu Polen angezeigt, Breslau 1756 (por.: Acta lit. 1755); — Tenże, Bibliographia Załusciana, Berdyczowiae et Varsaviae 1763, 1764, 1765 et 1766; — Tenże, Excerptum polon. literat., Vratisl. 1764, *zob.* Nr. 20030; — Tenże, Musarum Sarmaticarum specimina nova, Vratisl. 1771; — Tenże, Sarmaticae litteraturae nostri temporis fragmenta, Vars. et Lips. 1773; — Tenże, Janociana sive clarorum atque illustrium Poloniae auctorum mecenatumque memoriae miscellae, Vars. et Lips. I. 1776, II. 1779, III. ed. Linde S. Th., Vars. 1819 (por.: E. t. XVIII.) (DS.), *zob.* Nr. 9557, 20030, 20120, 21162 i 31304.

33349. Jabłonowski Józef, Patriae Reipubl. litterariae Sarmatis amazonibusque eruditus, Leop. 1752 DS., *zob.* Nr. 31275.

33350. **Załuski J. A.**, Biblioteka historyków, prawników i innych autorów polskich lub w Polsce piszących, z przypisami Józ. Minasowicza, wyd. Muczkowski J., Warsz. 1832, *zob.* Nr. 20032.

33351. Dubois J. B., Essai sur l'histoire littéraire de Pologne, *zob.* Nr. 9470.

33352. Sobolewski L., Katalog dzieł przez Bentkowskiego opracowanych, Dz. wileński 1819 I.; — Rejestr ksiąg ominionych w Bentkowskim, tamże V.; — Chłędowski A. T., Spis dzieł polskich opuszczonych lub niedokładnie oznaczonych w Bentkowskiego Historii literatury polskiej, Pam. lwowski 1818, Odb. Lwów 1818, *zob.* Nr. 20037.

33353. Majorkiewicz Jan, Stanowisko, jakie obrać należy dla pokazania rozwoju literatury naszej, Pisma pomm., Warsz. 1852 t. I., *zob.* Nr. 20048; — Głiszczyński M., Żywot i pisma Jana Majorkiewicza, Roz. nauk. i liter., Warsz. 1859 V.

33354. Król K. i Nitowski J., Podręcznik do historyi lit. polskiej, Warsz. 1899; — Kurpiel A. M., Podręcznik (Bibl. powsz.), Złoczów 1900.

33355. **Chmielowski P.**, Historia literatury polskiej, *zob.* Nr. 20080; t. VI. Warsz. 1900; — Tenże, Metodyka historyi literatury polskiej, Warsz. 1900.

R: W r. 1897: Gaz. warez. Nr. 510; Ik., Tyg. ill. Nr. 48; w r. 1899: Chrzanowski Ign., Kurjer codz.; Dz. polski Nr. 257; Flajshaus J., Narod. Biety Nr. 259; H. G., Słowo warsz. Nr. 177.

33356. **Tarnowski St.**, Historia literatury polskiej, Krak. 1900 t. 5.

33357. **Brückner A.**, O najważniejszych postulatach hist. lit. polskiej, Lwów 1900.

Biografie autorów, *zob.* Nr. 23508—23532.

33358. Quenstedt J. A., Dialogus de patriis illustr. doctrina (1691), *zob.* Nr. 31112; Tromler, De Polonis lat. doctis 1776, *zob.* Nr. 5629.

33359. Echard et Quetif, Scriptores ordinis Praedicatorum, Paris. 1719 t. 21, *zob.* Nr. 32473.

33360. Arndt A., Bibliothèque des écrivains de la Comp. de Jésus, *zob.* Nr. 32511.

33361. Bielski Sz., Vita et scripta quorundam e congregatione Cler. Reg. Scholarum Piarum in prov. Polona, qui operibus editis nomen suum memorabile fecerunt, Vars. 1812, *zob.* Nr. 32499.

33362. Jaszowski S.; Niektóre miejsca pamiętne urodzonym, siedzibą lub śmiercią uczonych mężów Galicyi, Lwowianin 1841, *zob.* Nr. 20110.

Nr. 20113: *Hipler F., Braunsberg 1872.*

33363. **Gelehrte Preussen**, Thorn 1722 do 1723, *zob.* Nr. 31164, *zob.* też Nr. 31171.

33364. Meisner J., De notabilibus et curiosis Thorunensibus, Thorun. 1697, *zob.* też Nr. 31170; — Napierski, Chronologisches Conspekt der lettischen Litteratur von 1587—1830, Mitau 1831; — Manteuffel G., Cywilizacya, literatura i sztuka w odwiecznej kolonii zachodniej nad Bałtykiem, *zob.* Nr. 18481.

33365. Brykcyński A. ks. (z Płocka), Druki polskie XVI. w. nieobjęte bibliografią K. Estreichera, Bibl. warsz. 1878 IV.

33366. **Wisłocki Wł.**, Incunabula typographica Bibliothecae Universitatis Jagellonicae Cracoviensis inde ab inventa arte imprimendi usque ad a. 1500 secundum Haini „Repertorium bibliographicum“ una cum conspectu virorum, qui libros olim habuerant, benefactorum Bibliothecae, ligatorum Cracoviensium (Munera saecularia Univ. Crac. vol. III.), Crac. 1900, *zob.* Nr. 28299.

33367. Żebrawski T., Dodatki do bibliografii piśmiennictwa polskiego z działu matematyki i fizyki, oraz ich zastosowań, wyd. w r. 1873, Krak. 1886.

33368. Na cześć Jana Gutenberga drukarze krakowscy, Krak. 1900 (zawiera: Jan Gutenberg, przez Bol. Prysaka; Wynalazek druku; Wykaz drukarni krakowskich 1465—1900).

33369. Różycki K., Über zwei Buchhändlerinventarien aus den Jahren 1547 u. 1551 (na podstawie: Benis A., Materyały, *zob.* Nr. 20146), Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1893 X.

33370. Tomanović S., Die erste slavisch-cyrillische Buchdruckerei (w Czarnogórze), Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1900 XVII.

33371. Estreicher K., Günter Zainer i Świętopełk Fiol, Warsz. 1867, *zob.* Nr. 20158.

33372. Heinrich, Das Geschlechterbuch des Konrad Haller, Arch. Ztschr. 1877 II.

33373. Siennicki St., Dawna drukarnia częstochowska, *zob.* Nr. 20166.

R: Perlbach M., Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1888 V.

33374. Jolowicz J. (Żywot i zasługi księgarza i nakładcy poznańskiego z w. XVI., Jana Patruusa), treść odczytu podaje: Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1898.

33375. **Lohmeyer K.**, Gesch. d. Buchdrucks u. d. Buchhandels im Herzogthum Preussen, *zob.* Nr. 20187.

R: Altpress. Mtschr. 1897.

33376. Buchholtz A., Gesch. der Buchdruckerkunst in Riga 1588—1888, Riga 1890, *zob.* Nr. 20192.

R: Wetzel, Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1891 VIII

33377. Willems A., Les Elzevier, Bruxelles 1880; — Berghmann G., Etudes sur la bibliographie Elzevierienne basée sur l'ouvrage de Willems, Stockholm 1885 (por.: Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1886 III).

Drukarnia żydowska w Krak., zob. Nr. 33629.

33378. Wierzbowski Teod., Biblioteka zapomnianych poetów i prozaików polskich XVI.—XVIII. w., *zob.* Nr. 30297.

33379. **Biblioteka** pisarzy polskich, wyd. Akad., *zob.* Nr. 30298.

33380. **Brückner A.**, Źródła do dziejów literatury i oświaty polskiej, *zob.* Nr. 20215.

R: Wasilewski L., Wisła 1892.

33381. Smolka St., W dzień otwarcia zjazdu historyczno-literackiego imienia Jana Kochanowskiego, Czas 1884 Nr. 123.

20241 - 20555.

33382. **Schrader O.**, Reallexicon der indogermanischen Altertumskunde, Strassburg (wychodzi od r. 1900).

33383. **Schleicher A.**, Kratkij очерк доисторической жизни сiewiero wostocznawo otdieła indo-germ. jazyków, Petersb. 1865.

33384. Hanusz J., O dobie litewsko-słowiańskiej w stosunku do prajęzyka indoeuropejskiego, Roz. filol. Akad. XI, Odb. Krak. 1885.

33385. **Leskien A.**, Die Declination im Slavisch-Litauischen u. Germanischen, Lipsk 1876.

33386. **Florinskij T.**, Lekcyi po słowianskomu jazykoznaniju, Kijew 1895—1897 t. 2.

R: Dobrzycki St., Prace filol. V: N, Věstn. slov. star. 1899; Flajšhaus, Čes. mus. filol. 1898; Smetanka E., Slov. Přehl. 1899.

33387. Kucharski A., O przekładach Piśma św. na języki słowiańskie, *zob.* Nr. 12650.

33388. Codex Suprasliensis, Laibach 1896 (w 4ce str. 236 fotogr.).

33389. Prusik Fr., Slavische Miscellen, Ztschr. f. vergl. Sprachforsch. 1898 N. F. XV.

33390. Szule Jan Parum, Słownik języka połańskiego, wyd. Kalina A., Roz. filol. Akad. XVIII, Odb. Krak. 1892.

33391. Pfuhl Ch. T., Pomniki Połobian Stowianszcinae, w czasop. Maciej z r. 1863—1864.

33392. Uhlenbeck C. C., Die germanischen Wörter im Altslawischen, por.: K, Wiestnik sławianstwa 1896 X. str. 93.

33393. Simonyi S., Germanisch-slavische Lehnwörter im Magyarischen, Nyelotudományi közlemények 1895

33394. Damroth K., Die älteren Ortsnamen Schlesiens, ihre Entstehung und Bedeutung mit einem Anhang über die schlesisch-polnischen Personennamen, Beiträge z. schlesischen Geschichte und Volkskunde, Beuthen 1896.

R: W. r. 1897: M., Prz. powz. IV.; Radzikowski St., Lud; Strzala, Dz. pozn., przedr. w Tygodniku Nr. 36—37.

33395. Drzażdżyński S., Die slavischen Ortsnamen Schlesiens, I. Th. Kreis Leobschütz, Program d. kath. Gimn., Leobschütz 1895/6.

R: Kalina A., Lud 1896; Müller R., Österr. Literaturbl. 1897 Nr. 2.

33396. Kuehnelt P., Die slavischen Orts- und Flurnamen der Oberlausitz, Neues Lausitz. Magazin 1899, Odb. Leipzig 1399 (5 zeszytów).

33397. Kammer W., Ortsnamen der Provinz Brandenburg, I. Wissensch. Beilage z. Jahresb. d. IX. Realschule zu Berlin, Ostern 1894.

33398. Milkowicz W., Über die Volksnamen: Wälsche (Italiener), Walach, Wlach (Rumäne) und Lach (Pole), Beil. zur Allgem. Ztg. 1897 Nr. 24 i n.

33399. Stankiewicz M., Studya bibliogr. nad liter. litewską (Bibliografia litewska 1517 do 1601), zob. Nr. 20336.

R: W. P., Ateneum 1891 I; Ark. L-nko, Kij. Star. 1892 I. (por.: Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890).

33400. Zur litauischen Bibliographie, von Thomas, J. Konciewicz und A. Bezenberger, Mitth. litauischen liter. Ges., Heidelberg 1893; — Wolter E., Zur litauischen Bibliographie, tamże 1894; — Brückner A., Lituanica, Kwart. hist. 1893.

33401. Bezenberger A., Zur lith. Literaturgeschichte, zob. Nr. 12186.

33402. Teobald, Litewsko-jazyczeskija oczerki, Wilno 1890 (por.: J. Ł., Kraj 1900 Nr. 41).

33403. Bystron J., Katechizm Ledesmy w przekładzie wschodnio-litewskim, z wyd. wileńskiego 1605, Roz. filol. Akad. XIX, Odb. Krak. 1890 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1889); — Brückner A., Der litauisch-poln. Catechismus v. J. 1508, Arch. f. slav. Phil. 1891.

R: J. Ł., Prz. liter., dod. do Kraju 189) Nr. 18.

33404. Bezenberger A., Ein litauisches Mandat vom Jahre 1589, zob. Nr. 29631.

33405. Różycki K., Über die litauische Bibel, Übersetzung des Chyliniski 1663, Centralbl. f. Bibl.-Wesen 1894 XI.; — Paczkowski J., Die s. g. Chyliniski'sche Bibel, tamże 1895 XII.; — Trepka M. E., Biały kruk bibliograficzny (Chyliniski, Biblia litewska), Kraj 1896 (?) Nr. 29.

Zob. Nr. 12166, 12180, 12190.

33406. Wiedemann O., Handbuch der litauischen Sprache, Grammatik, Texte, Wörterbuch, Strassburg 1896 (popr. Nr. 20360).

33407. Akielewicz M., Gramatyka języka litewskiego, I. Głosownia, Poznań 1890 (por.: Brückner A., Arch. f. slav. Phil. XIII).

33408. Brückner A., Einige slavische Lehnwörter im Litauischen und Lettischen, Arch. f. slav. Phil. 1899 XX.

33409. Mikkola J. J., Litauische Lehnwörter im Slavischen, Beiträge z. Kunde d. indogerm. Sprachen 1895 XXV.; — Tenze, Baltische Etymologien, II., tamże 1899 XXV.

33410. Kalwaitis W., Ältere Ortsnamen im preussischen Litauen, Mitth. d. litauisch-literar. Ges. 1895.

33411. Porżiezinskij W. K., Iz lekcii prof. F. T. Fortunatowa po fonietikie litowskawo jazyka, Russk. filol. wiest. 1897.

33412. Znaczenije nekotorych imen litowskich kniaziej i nazwanij mestnostiej Litwy, Żurn. min. nar. prosw. 1850 LXVI.

33413. Berneker Erich, Die preussische Sprache, Texte, Grammatik, Etym., Wörterbuch, Strassburg 1896.

33414. Töppen M., Einige Reste der alt-preussischen Sprache, Altpreuss. Mntschr. IV.; — Nesselmann G. H. F., Forschungen auf dem Gebiete der preussischen Sprache, tamże VII., VIII., zob. Nr. 20331; — Pierson W., Nachtrag zur Erklärung altpreussischer Wörter, tamże IX.; — Maroński St., Einige linguistisch-historische Bemerkungen und Excurse, tamże 1389 XVII.

33415. Brückner A., Preussisch und Polnisch, Arch. f. slav. Philol. 1899 XX.

33416. Pierson W., Elektron oder über die Vorfahren, die Verwandtschaft und den Namen der alten Preussen, ein Beitrag zur ältesten Gesch. des Landes Preussen, Berlin 1869.

R: Altpreuss. Mntschr. VI. str. 532—535.

33417. Nesselmann G. A. F., Über altpreussische Ortsnamen, Neue preuss. Prov. Bl., Königsb. 1846 V., zob. Nr. 20378; Gersz, Einige Bemerkungen dazu, tamże; Neumann, Über den Ortsnamen Sammeran und veränderten, nebst Nachtrag v. Nesselmann, tamże.

33418. Bender, Über den Namen Preussen, Ztschr. f. Gesch. Ermlands I.; Beckmann, Über den altpreussisch-litauischen Bernsteinamen Gintares oder Gintaras, tamże.

33419. Pisański J. Kr., Commentatio historico critica de tribus linguis Reg. Prussiae, 1767 DS.

Zob. Nr. 10459, 10894.

33420. Bodouin de Courtenay (W sprawie run), Izw. kazanskawo Uniw. 1876 I.

33421. Śreżniewskij, Słiedy głągolicy w pamiatn. X. w., Izw. II. otd. petersb. Akad. VII., *zob. Nr. 20394 i 24490.*

33422. Bielicz A. I., K dwojstwiennomu czysłu w starosławjanskom, Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1900 IV.

33423. Uljanow, Znaczenija głąhonych osnow w litewsko-sławjanskim jazyki, Petersb. 1895 (por.: J. V., Arch. f. slav. Philol. 1895), *zob. Nr. 20403.*

33424. Karłowicz J., Śródkowość polszczyzny, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900; Wisała 1900.

33425. Malinowski Fr. ks., Krytyczno-porównawcza gramatyka języka polskiego, *zob. Nr. 20434.*

R: Baudouin de Courtenay, Niwa 1875 str. 47.

33426. Małecki A., Gramatyka języka polszkolna, wyd. VIII., Lwów 1890 (por.: Kalina A., Muzeum 1891).

33427. Cz. W. ks., Praktyczny podręcznik gramatyki języka polskiego, Krak. 1891 (por.: Witkowski St., Prz. powsz. 1891 IV.).

33428. Kryński A., Gramatyka, *zob. Nr. 20436; 2. wyd. Warsz. 1900.*

33429. Karłowicz J., Słownik gwar polskich, Krak. 1900 I.

33430. Łopaciński H., Przyczynki do słownika języka polskiego, Prace filol. V., Odb. Warsz. 1900.

33431. Rostański J., Materyały do staropolskiego słownictwa botanicznego, Spraw. Akad. um., Krak. 1896.

33432. Ulanowski B., Kilka aktów polskich z archiwum krajowego w Krakowie, *zob. Nr. 55.*

33433. Bystroń J., O pisowni i języku ksiąg ustaw polskich, Roz. filol. Akad., Krak. 1899.

33434. Nehring Wł., Rozkwit języka polskiego w XVI. w., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33435. Legenda o św. Alexym, wiersz polski z r. 1454, wyd. Wiśłocki Wł., Roz. filol. Akad., Krak. 1876 IV.

33436. Pieśń o św. Annie z końca XV. w., Wierzbowski T., Prace fil. 1896 t. V.

33437. Hipler F., Bogarodzica, *zob. Nr. 20547* (por.: Dobrzycki St., Prz. powsz. 1900 III.).

Bogarodzica, zob. Nr. 220, 24957, 30365.

33438. Wigilie za umarłe ludzkie r. 1520, *zob. Nr. 20519* (por.: Nehring W., Arch. f. slav. Phil., Berlin 1884 VII.).

33439. Zabytek języka polskiego z początku w. XVI., z rękopisu biblioteki Uniw. w Erlangen, wyd. Malinowski L., Roz. filol. Akad., Krak. 1900 XIII.

Nr. 20551: Gałka z Dobczyzna (nie: Dobryzn).

20556—20727.

33440. Charakter piśmiennictwa polskiego, Głos, Lwów 1861 Nr. 25, *zob. Nr. 20568.*

33441. Treliak J., Podział historyi literatury polskiej na okresy, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33442. Treliak J., Żywioł ruski w literaturze polskiej, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33443. Gubrynowicz Br., W sprawie poetyki polskiej, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33444. Kolessa Al., Ukraińsko-ruska i polska rytmika, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33445. Krcek Fr., Przyczynki do drugiego wyd. „Księgi przysłów“ Adalberga, Lud 1900, *zob. Nr. 20647.*

33446. Katalog dzieł treści przysłowiowej składających bibl. Ign. Bernsteina, Warsz. 1900.

33447. Hube R., O dawnych pisarzach prawa karnego w Polsce, *zob. Nr. 16032.*

33448. Kucharzewski F., Historia astronomii w Polsce, Pam. tow. nauk ścisłych w Paryżu 1872 II.; — Jędrzejowicz, Kosmografia, Warsz. 1889 (wstęp hist. astronomii Merczynga).

33449. Kościński, Słownik lekarzy polskich, Warsz. 1883—1885 t. 2.

Zaraza morowa, zob. Nr. 33209.

20728—20762.

33450. Brückner A., Polska literatura średniowieczna, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900; Wisała 1900.

33451. Stenzel G. A., Über den Einfluss der Deutschen auf die Kultur Polens bis Wladislaus Jagello (rozpr. uwieczniona nagr. przed r. 1815), por.: E.

33452. **Tadra E.**, Kulturni styky Čech s cizinou až do válek husitských, Praga 1897.

R: L., Sybels Hist. Ztschr. LXXXI.; Jastriebow N. W., Izw. otd. russk. jaz. i slov. 1898 III.; Vondrák W., Arch. f. slav. Philol. 1898 XX.

33453. Windakiewicz St., Znaczenie szkół i uniwersytetów dla oświaty i literatury łacińskiej w Polsce, Pam. III. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

33454. Historie rzymskie, wyd. J. Bystron, Bibl. pis. pol. Akad. XXIX. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1894), zob. Nr. 20735.

R: Kaindl F., Österr. Literaturblatt 1896.

33455. **Brückner A.**, Apokryfy średniowieczne, cz. I., Roz. filol. Akad. XXVIII., Odb. Krak. 1900 (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1900)

33456. **Brückner A.**, Średniowieczna poezja łacińska w Polsce, zob. Nr. 20748.

R: Morawski W., Muzeum 1892; Kraj 1895 Nr. 5

33457. Dobrzycki St., Polska poezja średniowieczna, Prz. powsz. 1900, Odb. Krak. 1900.

33458. **Brückner A.**, Kazania średniowieczne, cz. III., Roz. filol. Akad. XXV., Odb. Krak. 1896.

33459. Wojciechowski T., O życiu i piśmiach Wincentego z Kielc, zob. Nr. 6343.

33460. **Matthaeus de Cracovia**, zob. Nr. 20757; — Sommerfeldt, Ein Traktat Matheus von Krakau (Traktat powstał około r. 1405, zawiera narzekania na opłakany stan obyczajów księży), Ztschr. f. Gesch. d. Oberheins 1893 VII; — Scheuffgen, Beiträge zur Geschichte des grossen Schisma's (Sprawozdanie z dzieła omawiającego traktaty także Mateusza z Krakowa), por.: Bibliothèque de l'école des chartes 1890; — Brückner A., Mateusz z Krakowa, Ateneum 1900 II.; — Fijałek J., Mateusza z Krakowa kazanie z r. 1403 lub 1409, zob. Nr. 32527.

33461. Bujak Fr., Najstarszy opis Ziemi świętej polskiego pochodzenia, Wiad. num. archeol. 1900 Nr. 3—4, Odb. Krak. 1900.

33462. **Rostański J.**, Symbola ad historiam naturalem medii aevi. Plantas, animalia, lapides et cetera simplicia medicamenta quae in Polonia adhibebantur inde a XII. usque ad XVI. saeculum (Quattuor cum tabulis), Crac. 1900 części 2; — Majewski E. i Rostański J., Średniowieczna historia naturalna (Systema ad historiam naturalem m. aevi), Wiśła 1900 XIV., Odb. Krak. 1900.

Zob. Nr. 28343.

20763—20799.

33463. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, zob. Nr. 33220.

33464. **Grzegorz z Sanoka**, zob. Nr. 30634; — Sinko Th., De Gregorii Sanocei studiis humanioribus, Eos, Lwów 1900 VI.

33465. **Konrad Celtis**, zob. Nr. 20775; — Klüpfel E., De vita et scriptis Conradi Celtis, ed. Ruef J. C. et Zell C., Frib. (1813) 1827 części 2; — S. Fr., O Konradzie Celtis, akademiku krakowskim, Czasop. Bibl. Ossol. 1830 I.; — Koźmian St. E. (nie: Konnon), Konrad Celtis, Roczn. tow. przyj. nauk pozn., 1869 V., Odb. Pozn. 1869; — Bezold F., Konrad Celtis „Der deutsche Erzhumanist“, Sybels Hist. Ztschr. XLIX; — Hartfelder K., Konrad Celtis und der Heidelberger Humanistenkreis, tamże XLVII.

33466. **Andrzej Gałka**, zob. Nr. 20781; — O Jędrzeju z Dobrzyna Gałce, Pam. warsz. Bentkowskiego 1816.

33467. **Teologia**, zob. Nr. 20789; — Fijałek J., Nasza nauka krakowska o Niepokalanem poczęciu N. P. Maryi w wiekach średnich, zob. Nr. 32527.

33468. **Głogowczyk Jan**, zob. Nr. 20792; — O życiu i dziełach Jana z Głogowa, Warta 1886 Nr. 621; — Kopernicki J., O Janie z Głogowa, Roczn. tow. nauk. krak. 1870 XVIII.

33469. **Albertus de Brudzewo**, mag., Commentariolum super theoricis novas planetarum Georgi Purbachii in studio generali cracoviensi diligenter corrogatum a. D. 1482, post editionem principem mediolanensem a 1495 ad fidem codicum praesantissimorum denuo edendum curavit Birkenmajer A. L., Crac. 1900; — Zeissberg H., Zu Albert v. Brudzewo, dem Lehrer des Copernicus, Altpreuss. Mtschr. IX., zob. Nr. 20793.

20800—20948.

33470. Wierzbowski T., Materyały do dziejów piśmiennictwa, zob. Nr. 28966.

33471. **Morawski K.**, Historia Uniwersytetu Jagiellońskiego, zob. Nr. 33220.

33472. Hahn W., Najważniejsze dezyderaty w sprawie badań nad literaturą humanistyczną w Polsce, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33473. Chlebowski Br., Indywidualizm jako czynnik rozwoju artystycznego polskiego w w. XVI. (Humanisci, J. Kochanowski), Prawda, ks. zbior., Lwów i Petersburg. 1899.

33474. Morawski K., Z dziejów odrodzenia w Polsce, studia i notaty, Prz. polski 1884 I.

33475. Różycki K., Humanismus in Polen, *zob.* Nr. 20812 (por.: Hahn W., *Kwart. hist.* 1900).

Zob. Nr. 20580.

33476. Sas M., Przyczynek do poezyi polsko-łacińskiej XVI. w., *Roz. filol. Akad. XVIII.*, Odb. Krak. 1893.

R: Krętek Fr., *Kwart. hist.* 1894.

33477. Jezienicki M., Cenniejsze utwory łacińskie, Janickiego, Kochanowskiego i Sarniewskiego, ze wstępem i objaśnieniami, Lwów 1898 I, 1899 II, 1900 III.

33478. Bauch G., Rudolphus Agricola Junior, *zob.* Nr. 20813 (por.: Majchrowicz Fr., *Muzeum* 1893); — Ihm. G., Der Humanist Rudolph Agricola, sein Leben und seine Schriften, Sammlung der bedeutendsten pädagogischen Schriften, Paderborn 1893 Lief. 78, 79.

33479. O związkach Polaków z Erazmem z Rotterdamu, *Czasop. Bibl. Ossol.* 1830; — Miaskowski C., Erazmiana, Beiträge zur Korresp. Erasmus v. Rotterdam mit Polen, Paderborn 1900; — Kopera F., *Dary z Polski*, *zob.* Nr. 22450.

33480. Węclewski Z., Szlżacy w Polsce, I. Adam Schroeter, II. Andrzej Schoneus, *Przew. nauk. lit.* 1879, Odb. I, wów 1879, *zob.* Nr. 20813.

33481. Mułkowski A., De vita et scriptis Georgii Libani Lignicensis, Crac. 1836.

33482. Mecherzyński K., Wawrzyniec Korwin z Nowego Targu, poeta szlżski XV. w., Krak. 1878.

33483. Corvinus Laurentius Novoforensis (Lorenz Rab de Neumark), Fuldener, Schlesische Bibliothek 1731 (por.: E. XIV.).

33484. Paweł z Krosna i Jan z Wiślicy. Kruczkiewicz Br., O Pawle z Krosna i Janie z Wiślicy, *Warta* 1886 Nr. 611.

33485. Hussovianus N. Pelczar J., Mikołaj Hussowski, jego życie i pisma, *Spraw. gimn. św. Jacka* 1900, Odb. Krak. 1900 (por.: Jezienicki M., *Kwart. hist.* 1900).

33486. Krzycki Andrzej. Pszczółka krak. 1820 III.; — Sokołowski M., Stosunek A. Krzyckiego do sztuki, *zob.* Nr. 21784; — Dembitzer Z., De ratione quam A. Cricius in actione mutua exprimenda secutus sit, *Spraw. gimn. w Kołomyi* za r. 1900.

Nr. 20829: Węclewski Z., *zob.* Nr. 7062 (nie: 7962).

33487. Dantiscus Joannes, Analecta carm., ed. Gerlach, Brunsborgae 1841; — Ossoliński J. M., Dantyszek Jan, *Wiad. hist. kryt.*

t. IV.; — O Janie Gdańszczaninie, *Rozr. dla dzieci* 1827; — X. K., Sprostowanie i uzupełnienie, *Dz. warsz.* 1853 Nr. 213; — *Gaz. warsz.* 1856 Nr. 295; — Siemieński I. H., *zob.* Nr. 20821; także w: Kilka rysów z lit. i społ. I.

33488. Hosius St., Carmina, Crac. 1525 DS. (por.: E. XVIII.); — Hipler F., Der fünfzigste Psalm Miserere in der poetischen Umschreibung des Stanislaus Hosius, *Pastorblatt für Ermland, Frauenburg* 1894 Nr. z 6. czerwca; — Fijałek J., Nieznany wiersz Hozjusza z r. 1527, *zob.* Nr. 25878, 30656, 30763.

33489. Kromer Marcin. Cromers M. unbekannte Jugendgedichte, *Ztschr. f. Gesch. u. Alterth. Ermlands*, *zob.* Nr. 30707; — Hipler Fr., Monumenta Cromeriana, *zob.* Nr. 30705.

33490. Chrościeński Stan. Niger. Ćwikliński L., Żywoć i pisma Stanisława Nigra Chrościeńskiego, humanisty i lekarza pozn. w XVI w., *Księga pam. Uniw. lw.*, Lwów 1900.

Zob. Nr. 30666, 30720.

33491. Ptaszycki S., Powieść o nas przed 300 laty, *Upom. El. Orzeszkowej*, Krak.-Petersb. 1891.

33492. Marchoń, *Przyj. ludu*, *Leszno* 1819 VII.

33493. Estreicher K., Bonawentury „Żywoć Jezusa“ w przekładzie B. Opecia, *Tyg. ill.* 1868 2. I.

33494. Rey Mikołaj. M. A., Mikołaj Rej z Nagłowic, *życiorys*, *Warsz.* 1899 (str. 28); — Brzozowski Br., Mikołaj Rej z Nagłowic, *Warsz.* 1900.

33495. Kochanowski Jan. Kallenbach J., Książka ofiarowana Grzepskiemu przez Kochanowskiego, *Prz. polski* 1831 III.; — Głokke M., Rymotwornaja psaltry Simeona Połockawo i odnoszenie jeja k' polskiej psaltry J. Kochanowskawo, *Kijew* 1896; — Tenże, Jan Kochanowski i jego znaczenie, *Kijew* 1898; — Szydłowski M., Stosunek „Liryków“ Kochanowskiego do „Od“ Horacego, *Spraw. gimn. w Bochni* 1900, Odb. Krak. 1900; — Bartoszewicz J., Kasztelania połaniecka (nie: puławiecka), *Bibl. warsz.* 1853 III. (*zob.* Nr. 16559); — *Studia*, Krak. 1881 (nie: 1887) i *Dzieła IX.*, *zob.* Nr. 33499.

33496. Hoffmannowa z Tańskich, *Próbki dobrej literatury w. XVI* (Rej i Kochanowski), *Wrocław* 1838 t. 2.

33497. Groicki B., Pieśni duchowne, b. m. 1559, z 7 nutami muzycz. w tekście (są tu pieśni Groickiego, M. Reya, Trzycieskiego, Lubelczyka), *zob.* Nr. 23917.

33498. Samborczyk Grzegorz, Życie św. Stanisława, przeł. Stroka W., *Tyg. ill.* 1894; — Tenże, *Częstochowa*, z łac. przeł. Stroka W., *Krak.* 1896, *zob.* Nr. 30727.

33499. **Trzycieski A.**, zob. Nr. 30726; — Mecherzyński K., O poezjach A. Trzycieskiego, Aten. 1876 III.; — Löwenfeld A., Andr. Trzycieskiego wiersz na śmierć Kochanowskiego, Aten. 1883 I.

33500. **Szymonowicz Szymon.** Heck K., Szymonowiczana, I. Naenia funebris, II. Ojciec Szymonowicza, Eos 1900; — Listy Sz. Szymonowicza do Rady m. Lwowa, zob. Nr. 3419 i 29728.

33501. Stanu wdowiego teskliwego pohożne zabawy i pociechy, wyd. Celichowski Z., Roczn. tow. przyj. nauk XVIII, Odb. Poznań 1891.

33502. **Bielski M.**, Sejm niewieści, wyd. Wiślocki Wł. p. t. Satyry, Bibl. pis. pol. Akad. Nr. 4, Krak. 1889, zob. Nr. 30687; — Komedia Justyna i Konstancyi, Bibl. zapomnianych poetów i prozaików Wierzbowskiego T. t. VII.

33503. **Seklucyan J.**, Trzy nieznane dyalogi z w. XVI., wyd. Celichowski Z., Pozn. 1899 (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1900).

Zob. Nr. 28332.

33504. **Siarkowski Wł. ks.**, Ułamek tragedyi żebraćcej z 1552 r., Bibl. warsz. 1875 III.

33505. Kraushar Al., Improvizator z XVI. w., (Stan. Niegoszewski), Drobiazgi hist. 1891 I.

Zamoycki Jan, zob. Nr. 30845.

33506. **Nidecki A. P.**, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Morawski K., Andrzej Patrycy Nidecki, cz. I. (1884), por.: Popiel P., Prz. powsz. 1884; L. T., Gaz. lw. 1884 Nr. 215; mp., Aten. 1884 III.

33507. **Górski Jakób.** Orzechowski St., Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego, Bibl. polska Turowskiego zesz. 11. i 12., Sanok 1855 (w dodatku).

33508. **Padniewski Filip**, wiad. o życiu i listy jego do Zyg. Aug., Miesięcznik polski 1818 Nr. 2, 3; — Spraw. kom. hist. sztuki Akad. t. VI. str. XXXV. i LX.

33509. **Kuczborski Walenty.** Muczkowski J., Rozm. hist. bibliogr., Krak. 1845.

33510. **Sękowski Wojciech.** Ossoliński M. J., Dod. tyg. Gaz. lw. 1852 Nr. 17; Wiad. hist. kryt.

33511. **Skoryna Franciszek** (Mómacz Biblii na jez. białoruski). Władimirow W., Doktor Franciszek Skoryna, Petersb. 1888 (por.: Kij. Star. 1889; Stankiewicz M., Kwart. hist. 1889; P., Cas mus. kral. česk. 1889 LXII.); — Murko, Doctor Francisk Skorina, Arch. f. slav. Philol. 1889 XII.

33512. **Rysiński Salomon.** Chomętowski W., Wspomnienie o Salomonie Rysińskim i o jego przypowieściach z XVI. w., Kron. rodz. 1872.

33513. **Albertus z woyny**, 1. ed. Krak. 1596 (por.: E. XII.: ed. 1649); Wyprawa plebańska, Krak. 1590, zob. Nr. 30882.

33514. **Michał z Wrocławia**, matematyk. Jaroński F., De Michaele Vratislaviensi dia-tribe, Misc. Crac., Crac. 1814—1815 fasc. I. et II.

33515. **Kopernik Mikołaj.** Birkenmajer L. A., Mikołaj Kopernik, cz. I.: Studya nad pracami Kopernika oraz materyały biograficzne, Krak. 1900.

33516. Scharff Gottfr., Kurze Übersicht des copernicanischen Weltsystems nebst einer Nachricht vom Copernicus Leben, Thorn 1824 (toż przekł. polski, Warsz. 1826); — Krzyżanowski A., O rodzinach społecznych i zażytych w Krakowie z Kopernikami, Bibl. warsz. 1841 III.; — Feldmanowski, Jubileusz urodzin, Tyg. ill. 1871 2. VII.; — Sulimierski F., Życiorys, tamże 1873 XI.; — Dickstein S., Pojęcia o mechanizmie M. Kopernika, Prawda, Lwów-Petersb. 1899.

33517. Narodowość Kopernika, Bluszcz 1870 i 1873; Mikołaj A., O najslawniejszym uczniu Kollegium Jagiellońskiego, Szkoła 1900 Nr. 21—21.

33518. Hipler F., Die Porträts des Nicolaus Kopernikus, Braunsberg 1875, zob. Nr. 20927; — Wołyński A., Portrety Kopernika we Włoszech, Kłosa 1876 XXIII.; — Przyczynek, tamże; — Ostrowski Kr., Nieznany dotąd obraz Kopernika, Tyg. ill. 1877; — Wołyński A., O muzeum Kopernika w Rzymie, Bibl. warsz. 1876 III.

Medale, zob. Nr. 586.

33519. **Wołyński A.**, Stosunki Galileusza z Polską, Tyg. ill. 1878 3. V.

33520. Kucharzewski F., O narzędziach niwelacyjnych używanych w Polsce w XVI. w., Warsz. 1899.

33521. **Grzebski Stanisław** (Grzepski). Wiadomość o życiu Stan. Grzebskiego z dawnego polskiego rękop. wyjęta, Gaz. krak. 1802 Nr. 51; — Grabowski, Starożytności polskie I.; — Kraszewski J. I., Okruszyny (por.: E. XVII.), zob. Nr. 33495.

33522. Estreicher T., Globus Biblioteki Jag. z pocz. w. XVI., Roz. filol. Akad. XXXII., Odb. Krak. 1900.

33523. **Syreński Szymon.** Szopowicz H. E., Vita Simonis Syrenii Sacrani, Crac. 1841; — Grabowski, Starożytności; — P. K., Zorza, Warsz. 1844.

33524. **Spiczynski Hieronim**, Zieliński G. (wiadomość bibliograficzna), Bibl. warsz. 1879 I.

33525. **Bartoszewicz J.**, Czy Marcin Urzędów czy Marcin z Urzędowa? Dz. warsz. 1854 Nr. 176.

33526. **Struś Józef**, Öttinger, Josephi Struthii medici vita et duorum operum critica dispositio, Crac. 1843; — Struś, Polak, lekarz sułtana Solimana II., Gaz. codz., Warsz. 1853 Nr. 86; — O J. Strusiu, Rozr. dla dzieci 1827.

33527. **Kalendarze**. Przyborowski J., Kalendarz ścienny na rok 1525, Dod. do Tyg. ill. 1887 Nr. 209, Odb. Warsz. 1887 (układu archeologa Uniw. Jag. Mikołaja Procopiadesa z Szadka), zob. Nr. 28394.

33528. **Gazety**. Weller E., Die ersten deutschen Zeitungen, Tübingen 1872; — Tenże, Germania 1881; — Heyer A., Centralblatt f. Bibl. Wesen 1888 V., 1889 VI.; — Bahlmann P., tamże 1890 VII.; — Schmidt A., tamże 1892 IX.

20949—21044.

33529. **Brückner A.**, Literatura polska XVII. w., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900; — Tenże, Z literatury zapomnianej, Bibl. warsz. 1900 III.

33530. **Czermak W.**, Kilka słów o pamiętnikach polskich XVII. w., Aten. 1896 IV.

33531. **Tretiak J.**, Pieśń żołnierska z w. XVII, Aten. 1899 I.

33532. **Windakiewicz S.**, Pierwsze kompanie aktorów w Polsce, Bull. de l'Acad., Crac. 1893, zob. Nr. 20974.

33533. **Zbylitowscy Andrzej i Piotr**, Wójcicki K. W., Panorama 1836.

33534. **Wojeicki K. W.**, Stańczyk Helena, nieznana poetka za Zygmu. III., Sobótka 1870.

33535. **Miaskowski Kasper**, Zbiór rytmów, Krak. 1612 (1. wyd.), zob. Nr. 20985.

33536. **Arciszewski Krzysztof**, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Kraushar A., Krzysztof Arciszewski jako rymopis, Niwa 1892 Nr. 23.

33537. **Narbutt T.**, Sarbiewski K. M., Roz., Lwów 1823, zob. Nr. 20993.

33538. **Zimorowicz J. Bartłomiej**, Heck K., Józef Bartłomiej Zimorowicz, burmistrz, poeta i kronikarz lwowski, w trzechsetną rocznicę jego urodzin, Lwów 1897, zob. Nr. 30076.

33539. **Gawiński Jan**, Pieśni Jana Gawińskiego 1682 r., Czasop. Księg. Ossol. 1832.

33540. **Memorata Anna**, Anny Memoraty wiersze łacińskie 1640—1644, wyd. T. Wierzbowski, Bibl. zapomn. poetów i proz., zob. Nr. 30297.

33541. **Opaliński Krzysztof**, Bełcikowski A., Krz. Opaliński, Ze studyów, Warsz. 1836.

33542. **Twardowski Samuel ze Skrzypny**, Chlebowski B., Nadobna Pasqualina S. Twardowskiego, Tyg. ill. 1834.

33543. **Potocki Wacław**, Warta 1875; — Chotkowski Wł., Wacław z Potoka Potocki, Poznań 1876; — Bełcikowski A., zob. Nr. 8692 (por. rec.: Bluszcz 1869); — Poezycie niedrukowane, Bibl. Ossol. 1864 VI.; — Chmielowski P., Zapomniany poemat, Tyg. ill. 1881 3. XI; — Dwa nieznanne poematy do żałosnej korony polskiej po traktatach tureckich, wyd. Erzepki B., Roczn. tow. przyj. nauk poz. 1889 XXI. (por.: Brückner A., Kwart. hist. 1889); — Plehański J. K., Pieśni, zob. Nr. 21003 (por.: Aten. 1891 III); — Nabelak L., Argenida, Bibl. Ossol. 1863 II; — Merkuryusz, zob. Nr. 21603 (por.: Mazanowski, Muzeum 1889; S. T., Prz. pol. 1889 IV.); — Rychter J., Orfeusz, nieznanany poemat, Tyg. ill. 1884; — Chlebowski Br., W. Potocki jako autor Wojny chocimskiej, zob. Nr. 8692 (por.: Kłosy 1883); — Brückner A., Spuścizna rękopiśmienna po Wacławie Potockim, cz. 1—2 (por.: Heck K. J., Prz. powsz. 1900 IV.; Bull. de l'Acad., Crac. 1899); — Tenże, Język W. Potockiego, Rozpr. filol. Akad., Krak. 1900 XXXI.

33544. **Potocki W.**, Wojna chocimska w skróceniu, z wstępem i objaśnieniami J. Bączalskiego, Lwów 1900.

33545. **Kochowski Wespazjan**, zob. Nr. 31053; — Czubek J., Wespazjan z Kochowa Kochowski, Roz. filol. Akad. XXXII, Odb. Krak. 1900.

33546. **Morsztyn**, Światowa rozkosz 1624, Kraszewski J. I., Pomniki do hist. obycz. w Polsce w XVI i XVII. w., Warsz. 1843.

Fredro Andrzej M., zob. Nr. 31066.

Pasek J. Chr., zob. Nr. 31099.

Biechanowski A. J., zob. Nr. 31120.

33547. **Treter Maciej K.**, Brandowski A. ks., Maciej Kazimierz Treter nieznany a wzorowy stylistą polski XVII. w., Warta 1877 Nr. 165, Odb. Poznań 1877.

33548. **Błazewski Marcin**, Setnik przypowieści ucieśnionych, wyd. Bruchnański W., Bibl. pis. pol. Akad., Krak. 1897.

33549. **Stanisław Miński** surdus Nicolao Simeoni Samborzecki caeco (XVII. w.), Atheneum Krasz. 1841 I.

33550. **Wymowa**. Otto Gasp. Pedewils, Exercitium politico-oratorium, ded. Joan Leszczyński, Lugduni 1677; — Radau Mich., Orator extemporaneus per Ad. Motkowsky, Amstelod. 1684; Toż, Coloniae 1684; — Kwiatkiewicz J., Suada, 1. ed. Vrat. 1679, 2. ed. Cal. 1682; — Pisarski, 1. ed. 1668; — Boczyłowicz, 1. ed. 1674 (popr. Nr. 21012) (JS).

33551. **Filozofia.** Petrycy J. I., *zob.* Nr. 30972.

33552. **Pamiętniki.** Niemojewski St., *zob.* Nr. 30857.

33553. **Matematyka.** Krzyżanowski A., O życiu uczonem St. Solskiego, na pos. publ. król. warsz. uniw. d. 31. lipca 1822, Warsz. 1822 (Odb. z programu); — Franke J. i Jakubowski A., Maciej Głoskowski, matematyk polski XVII w., Roz. mat.-przyr. Akad., Krak. 1878 V.

33554. **Broscius (Brozek) J.** Franke J. N., *zob.* Nr. 21031 (por. rec.: Dickstein, Aten. 1885 II.).

33555. **Heweliusz Jan.** Wierzbicki D., Jan Heweliusz, astronom, Pam. fil.-hist. Akad. VII.

33556. **Gazety.** Heyer A., Reste periodischer Zeitschriften des XVII. Jahrh. in der Stadt- u. Universitäts-Bibliothek zu Breslau, *zob.* Nr. 30828.

21045–21192.

33557. **Chmielowski P.**, Literatura polska XVIII. w., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33558. **Smoleński Wł.**, Umiejętności polityczne i prawo na obiadach czwartkowych, *zob.* Nr. 21056.

33559. **Konarski St.**, *zob.* Nr. 4651, 9291, 19256–19260, 21068, 21876; — Wiadomość o St. Konarskim, Popis publ. w konwice warsz. XX. Pijarów 1817; — Łopacki J. X., O życiu i pismach, Pszczoła pol., Lwów 1820; — X. K., Dz. warsz. 1855 Nr. 143; — Szelewski A., Tyg. ill. 1861 III.; — Op. dom., Warsz. 1867; — Szczegóły o Konarskim, Tyg. wielkop. 1873; — Pamiętniki Huberta t. II. str. 273; — O St. Konarskim, w odp. Gazecie nar., Prz. lw. 1875 IX.; — Gomulicki W., Kraj 1900 Nr. 6 i n.; — Chlebo-wski Br., Ateneum 1900 II.; — Tr. Wł. Wę-drowiec 1900 Nr. 39; — J. Z., Stanowi-sko St. Konarskiego wobec literatury i na-rodu, Tyg. nauk, Lwów 1865; — Łagowski F., Konarski jako reformator szkół pu-blicznych, Prz. pedag. 1884; — Tenże, Col-legium nobilium, *zob.* Nr. 19256; — Wernic II., Życie i działalność wychowawcza (por.: Zdziarski St., Muzeum 1899; Offmański M., Prz. tyg. 1900 Nr. 20); — W dwusetną ro-cznicę urodzin, Szkoła 1900 Nr. 38; — Na-bielak I., Konarski St., Uwagi szlachcica polskiego, *zob.* Nr. 27329; — Biegański St., Poczet autorów, którzy o Konarskim pi-sali, Krak. 1900.

33560. **Wyjāti** z listów braci Konar-skich, Kronika rodz. 1886; — Pamiętki po Konarskim, Nowiny, Warsz. 1882 Nr. 201.

33561. **Pik J.**, List rektora ks. Pijarów w Krakowie rzucający światło na cały przebieg zaofiarowania serca Stan. Konarskiego konwentowi ks. Pijarów w Krako-wie, Gaz. polska 1882 Nr. 18; St. Dwa serca, Konar-skiego i Kołłątaja, Prawda 1882 Nr. 12.

33562. **Caroli T.**, Versiculi occasione obitus St. Ko-narski, 1773, *zob.* Nr. 21068.

33563. **Towarzystwo naukowe.** Wisłocki Wł., Krótka wiadomość o Towarzystwie lite-ratów w w. XVIII., Lwów 1869, *zob.* Nr. 27429; — Załuski I. J., Programma literarum (po polsku), Warsz. 1722 DS.

33564. **Biblioteka Załuskich**, *zob.* Nr. 28286, 33349.

33565. **Kantecki Kl.**, Satyry polskie XVIII. w., *zob.* Nr. 8788.

33566. **Naruszewicz A.** Rzętkowski S. M., Satyry Naruszewicza, Tyg. ill. 1871 VII., *zob.* Nr. 27420; — Kurpiel, Kilka słów o Ad. Naruszewiczu, *zob.* Nr. 21094 (por.: P., Ate-neum 1889 I.).

33567. **Krasicki Ignacy.** Bełcikowski, O Ign Krasickim, Dz. lit. 1869; Toż w dziele: Ze studyów, Warsz. 1886; — M. F., Ignacy Kra-sicki, biskup warmiński, jego bajki i inne pisma, dla młodzieży, Warsz. 1899; — Por-tret Ign. Krasickiego w młodym wieku, Kłosy 1876 XXIII.

33568. **Trembecki Stanisław.** Stein J., Nieznany wiersz St. Trembeckiego p. t.: Pieśń dla chłopów krakowskich przez Wisłę przepływających, 7. Septembra 1788, Mat. antr. archeol. i etnogr. Akad. 1897 II. (por.: Bull. de l'Acad. Crac. 1897); — Biegeleisen II., Udział St. Trembeckiego w sprawie Do-grumowej, Prawda, ks. zbior., Lwów 1899; — Ant. J. (Rolle), Dwór Tulczyński, Opowiad. hist.; — Lagarde, Tłóm. franc. Zofiówki, Wiedeń 1815; — Guide de Sophiówka, Al-bum Thermery'ego. Odessa 1846; — Treliak J., Mickiewicz i Trembecki, *zob.* Nr. 21104 (por.: Pilat R., Kwart. hist. 1887).

33569. **Woronicz Jan Paweł.** Pomnik gro-bowy J. P. Woronicza, Kłosy 1879 XXIX.

33570. **Bogusławski Wojciech.** Kantecki Kl., Kłopoty dyrektora teatru (Bogusławski od r. 1794), Szkice i opowiad., Poznań 1883.

33571. **Minasowicz Józef.** Zbiór rytmów polskich, Warsz. 1755–1756; Wiersz Muso-fila polskiego o poetach żyjących, E. b. r.; Inne, por.: Brown, Bibl. pis. asyst. pol. tow. Jezus. str. 276–280.

33572. **Ogiński M. K.** († 1833), La fête du jour de nom, comédie en cinq actes, tra-duite du polonais, umieszcz. w dziele: Chefs d'oeuvre des théâtres étrangers (przynawane ojcu jego Michałowi Kazimierzowi, hetma-nowi, ur. 1728, † 31. maja 1800).

33573. Poezya z XVIII. wieku, Pisma J. kóba Jasińskiego, jenerała inżynierii w b. wojsku litewskim, Krak. 1869 (por.: Czas 1870 Nr. 4), *zob.* Nr. 27899.

33574. Kossakowski J., Rys życia i pism Dawida Pilchowskiego, Nowy pam. warsz. 1804 XIV.

33575. **Jabłonowski Jan St.** Bartoszewicz J., Jabłonowski J. St. i jego dziełko: Skrupuł bez skrupułu, Księga świata 1859 II.; Studya hist. liter. III., Dzieła X., Krak. 1881, *zob.* Nr. 31178.

33576. **Kołataj Hugo**, Dzieła, Warsz. 1816—1820; — Badiński J., Nekrolog, Roczn. tow. nauk. krak. 1819 IV. (poprawić Nr. 21131); — Schmitt II., Kołataj i jego prześladowcy, Dz. lit. 1859, Odb. Lwów 1860; Świt 1872, Odb. Lwów 1873 (popr. Nr. 21131), *zob.* Nr. 21699.

33577. **Staszic Stanisław**, Prz. słowiański, Poznań 1881; — Szujski J., *zob.* Nr. 21133; także: Opow. i roztrząs. 1881, Dzieła V.; — Piórkiewicz J., Stanisław Staszic, życiorys (Bibl. dla młodzieży t. XXXVII.), Lwów 1898; — Dolejšek B., Stanislav Stazsic, Naše doba 1899 Nr. 18.

33578. Ieszczyński J. N., Elegia na zgon St. Staszica, Warsz. 1826; Supiński J., Pogrzeb St. Staszica, Warsz. 1826; Gaszyński Konst., Wiersz na zgon St. Staszica przez ucznia liceum warsz., Warsz. 1826.

Czartoryski Adam Kaz., *zob.* Nr. 27697.

Potocki Ignacy, *zob.* Nr. 27698.

33579. **Śniadecki Jan**, Rys życia, Gaz. polska, Warsz. 1831 Nr. 256; — Baliński M., *zob.* Nr. 21141 (por. rec.: Skimborowicz H., Pismo dod. do Gaz. porannej 1839 Nr. 93); — Pielgrzym, Warsz. 1842 III.; — Korzeniowski A., Rzut oka na uwagi J. P. Śniadeckiego umieszczone w Dzien. wil. 1805 r., Wilno 1806.

33580. Milikont, O Śniadeckich, Kurj. wil. 1860 Nr. 97.

33581. **Śniadecki Jędrzej**, Trynkowski L. G., Mowa pogrzebowa po ś. p. Jędrz. Śniadeckim, Warsz. 1840 (w Skimborowicza H. Życiorysie Jędrz. Śniadeckiego); — Śmierć Jędrzeja Śniadeckiego, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — Szokalski, O zasługach Jędrz. Śniadeckiego, Pam. tow. lek. 1876 LXXII.; — Gaz. warsz. 1858 Nr. 125; — Hryniewicz Talko, Dod. do Kraju 1858; — Bielinski O. A., Andrzej Śniadeckij, Wilno 1888; — Schnür-Pepłowski St., Lekarz-filozof, Gaz. nar. 1897 Nr. 333; — Kramsztyk Z., Jędrzej Śniadecki, jego życie i prace, Krak. 1898 (por.: Krytyka lekarska 1898); — Chmielewski P., Towarzystwo Szubrawców i Jędrzej Śniadecki, Tyg. ill. 1898, *zob.* Nr. 19902.

33582. **Wymowa**, Szwajkowski W. A., Rys życia i zasług Onufrego Górskiego, Roczn. tow. przyj. nauk X.

33583. **Historya**, Wiadomość o życiu i pismach Teodora Wagi i Teodora Ostrowskiego, Nowy pam. warsz. 1803 IX.; — O życiu i pismach Karola Wyrwicza, tamże 1803 XI. (por.: Wójcicki K. Wł., Konfederacya gołabska, Bibl. warsz. 1853 IV.), *zob.* Nr. 9641.

Lengnich G., *zob.* Nr. 31264.

33584. **Potocki Jan** jako podróżnik, Gomulicki W., Wędrowiec 1900 Nr. 39.

Pamiętniki XVIII. w., *zob.* Nr. 30293.

Janochi J. D., *zob.* Nr. 33349.

33585. **Jabłonowski J.** Vor hundert Jahren, Der polnische Fürst J. A. Jablonowski und die naturforschende Gesellschaft in Danzig, Altpreuss. Mntschr. IX.

33586. Batowski Al., Walenty Skorochod Majewski (lingwista), Ohryzki, pismo zb. 1859 II.

33587. **Encyklopedia**, Manifestatio Chmielewski ratione editae Nowe Ateuy, *zob.* Nr. 30008.

33588. **Poczuot Odlanicki Marcin**, Tomaszewski A., Kazanie za duszę Marcina Odlanickiego Poczuota 26. lutego 1810, Wilno 1810; — Baliński M., Teka wileńska Nr. 5; — Gołębiowski, Gabinet medali, Wrocław 1843 Nr. 568, *zob.* też Nr. 33298.

Nr. 21176: *Adamowicz A.*, *Józef Jun-dził (nie: Stanisław)*.

Gazety, *zob.* Nr. 8786.

21193 — 21274.

33589. Kallenbach J., Kilka uwag o niezadowolonych kwestjach literatury polskiej z pierwszej połowy XIX. w., Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33590. Helleniusz (Iwanowski), Rozmowy o polskiej koronie, Krak. 1873 t. 2.

33591. (Narcyz P.) Pamiętnik życia jednego ze znakomych Krzemieńczyków, (Odb. z „Świtu“) Tarnopol 1880.

33592. Golański F. N. X., Kopia autentyczna pewnej konferencji między dwoma pierwszymi z porządku w Rzeczypospolitej tej literalnej kolegami, Wilno 1899 DS. (Dziwaństwa językowe).

33593. **Kraushar Al.**, Towarzystwo warszawskie przyjaciół nauk 1800—1832, I. Czasy pruskie 1800—1807, Krak., Warsz., Pozn. 1900; — Gomulicki W., Warszawskie towarzystwo przyj. nauk, Tyg. ill. 1900 Nr. 37; — Cwietajew N., Historya towarzystwa przyjaciół nauk w Warszawie, Warsz. uniw. izw. 1900.

33594. Utworzenie towarzystwa naukowego w Krakowie, Pam. warsz. 1816 V., *zob.* Nr. 21205.

33595. **Murko M.**, Deutsche Einflüsse, *zob.* Nr. 21211 (por.: Zdziechowski M., Ztschr. f. vergleich. Liter. 1899 XIII.).

33596. **Ehrenberg Herm.**, Das posener Theater in Südpreußischer Zeit, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1894.

33597. **Wężyk Franciszek.** Wójciecki K. Wł., Tyg. ill. 1860 II.; — Siemieński L., Żywot, *zob.* Nr. 21224; Roczn. tow. nauk. krak. 1866 XI.; — Tarnowski S., O niewydanych poezjach, Roz. filol. Akad., Krak. 1875 III.

Nr. 21228. *usunąć: Sawicki Wł.*

33598. **Gorecki Antoni**, *zob.* Nr. 21230; Przyj. ludu, Leszna 1838 V.

33599. **Tomaszewski Dyzma Bończa** (autor Jagiellonidy). Antoni J. (Rolle), Opowiad. hist. I.

33600. **Wirtemberska księżna.** Siemieński L., *zob.* Nr. 21236; Dz. pozn. 1865 Nr. 170 i 171; Dz. mąd. Krak. 1872; także w: Kilka rysów z lit. i społ.

33601. **Kazania**, *zob.* Nr. 21241; — Karłowicz Michał, Przyj. ludu 1838 I.; — Golański Filip N., Zbiór mów żałobnych, Połock 1824; — Nekrolog Ilyacynta Starzeńskiego, Dz. wil. 1816.

33602. **Osiński Alojzy.** Pam. umysłowe Jana ze Śliwna, Wilno 1846 t. III.

33603. **Strojnawski Hieronim**, *zob.* Nr. 21244; — Wiad. o upominku Hier. Strojnawskiego, Wilno 1828; Tyg. ill. 1862.

33604. **Skarbek Fr.**, *zob.* Nr. 21245; — Pamiętniki Seglasy, z przedmową P. Chmielowskiego (Bibl. dzieł wyb. Nr. 37), Warsz. 1898.

33605. **Ant. J. (Rolle), Skromni pracownicy** (Gwalbert Stęczyński bibliograf, ks. Wawrzyniec Marczyński autor Statystyki gub. podolskiej, Henryk Jabłoński w XIX. wieku), Szkice i opowiad., Lwów 1887 ser. V.

33606. **Filozofia.** Bystrzycki J. X., O życiu i pismach X. Przeczytańskiego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1820 XIII.

33607. **Sapieha Aleksander.** Czarnecki F., Rys zasług naukowych księcia Aleks. Sapiehy, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1825 XVIII.

33608. **Lelewel Joachim**, Dz. pozn. 1861 Nr. 147—149; — Korotyński L. S., Piętnastoletni Joachim Lelewel jako pierwszy zbieracz piosnek ludu w r. 1801, por.: Zdziarski St., Wisła 1900.

33609. **Filologia klasyczna.** Węclewski Z., Wiad. o Grodku, *zob.* Nr. 21262 (por.: Prz. kryt. 1877); — Łopaciński, Przyczynęk do życia Grodka, w książce zbiorowej: Sami sobie, Warsz. 1900; — O Szymonie Żukowskim, Znicz, Wilno 1834 II.; — Urmowski Kl., Józef Sygiert, Almanach lubelski 1815.

33610. **Wileńskie towarzystwo uczonych**, Sprawozd. i recenzje, mowy, ruch naukowy, Gaz. liter. wileńska 1906.

33611. **Zahorski Wł.**, Zarys dziejów Towarzystwa lekarskiego w Wilnie (1805 do 1898), Warsz. 1898; — Biliński J., Obnoszeniach wileńskawo medycinskawo obščestwa k publikie s 1805 po 1831, Wilno 1909, *zob.* Nr. 21264; — 90-lecie wileńskawo medycinskawo obščestwa, Wilno 1896.

33612. **Adamowicz A.**, Krótki rys początków i postępu anatomii na Litwie, Wilno 1855; — Mianowski J., Zdanie sprawy z kliniki 1829—1830, Dziennik medycyny i chirurgii 1830; — Kuczkowski T., Historia rei medicae publicae in imp. Rutheno adumbratio, Collectanea medico-chirurg. Vilmensis 1833 I.; — Wolfgang J. F., Uwagi hist. nad stanem farmacji, Wilno 1816; — Strzeziński, Oftalmologia na Litwie w pierwszem 25-leciu XIX. w., Nowiny lek. 1896 Nr. 3.

33613. **Frank Józef.** Adamowicz, Rimembranza 1842; — Przyj. ludu 1843; — Kurjer wil. 1843 Nr. 32; — Gaz. lek. 1868 V. (jego teoria lekarska); — Pam. tow. lek., Warsz. 1870 LXIII.; — Druh zdrowia 1872; — Homolicki M., Kurjer wil. 1861 Nr. 25—26; — Pamiętnik jego: „Na dziś“, Krak. 1872; — Zahorski, Krytyka lekarska 1901 Nr. 4—6.

33614. **Leitzman B.**, Forster's Briefe und Tagebücher, *zob.* Nr. 30150.

21275—21549.

33615. **Kolessa Al.**, Pohľad na suczasnyj stan istorycznych rozslidiw ukrajskoruskoj literatury, Starynnyj period, Pam. III. zjazdu hist. pol., Krak. 1900.

33616. **Pypin A. N.**, Istorija russkoj literatury, t. I.—II.: Drevnaja pismennost', Petersburg. 1898, *zob.* Nr. 21279.

R: Franko I., Zap. Tow. Szewcz. XXVI.

33617. **N-ko W.**, Omieljan Ogonowski (niekrolog), Kij. Star. 1894 IV.

33618. **Basztowyj I.**, Ukrainstwo na literaturnych pozwach z moskowszczynaju, Lwów 1891 (por.: Diło 1891 Nr. 65—86).

33619. **Partycyk E.**, Persza hazeta ruska w Hałycezi, Hazeta szkołna, Lwów 1878 Nr. 15.

33620. **Kolessa A.**, Główne kierunki w rozwoju językoznawstwa ruskiego w XIX. w., I. (por.: N., Věstn. slov. star. 1899).

33621. **Jagič V.**, Einige Streitfragen, Berlin 1898 (por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI.).

33622. **Chałanskij M. G.**, Iz zamietok po istorii russkawo literaturnawo jazyka, I., Izw. otd. russk. jaz. i słow. 1899 IV.; —

Łoboda A. M., Russkij jazyk i jewo jużnaja wiewt (por.: Kopacz I., Zap. tow. Szewcz. 1899 XXX.).

33623. Brückner A., Kleine russisch-polnisch-litauische Beiträge, Arch. f. slav. Phil. 1900.

33624. Srezniewskij I. J., Materiały, zob. Nr. 21344; t. II, 1898.

33625. Markow, Materiały i isledowanija po starinnoj russkoj literatury, Petersb. 1890 zeszyt 1.

Polnoje sobranije listopisej, zob. Nr. 30231.

Zob. Nr. 30396 i 30494.

33626. Franko I., Warlaam i Joazaf, Zap. Tow. Szewcz. VIII, X., XVIII, XX. (uzup. Nr. 21456); — Soholiewskij A. I., Nieizdannoje proizwiedienije Warlaama Jasinskawo, Cztenija w istor. obszcz. Nestora 1900.

33627. Sumcow M., Uwagi o ukraińskich dumach i wierszach duchownych, zob. Nr. 21479 (por.: Łopaciński II., Wisła 1896).

33628. Petrow K. U., Oczerki istorii ukraińskiej lit. XIX. stol., Kijew 1884; — Nawrocki W., Ukraina, Il movimento letterario Ruteno in Russia e Galizia (1798–1872), Rivista, Europea, Firenze 1873 (por.: Przewda, Lwów 1873 Nr. 7, 10, 14–16).

21550 – 21563.

33629. Friedberg B., Geschichte der hebräischen Typographie in Krakau von 1530 bis auf die Gegenwart, Krakau 1900 (drukowane w języku hebrajskim z dodaniem na okładce drugiego tytułu po niemiecku).

33630. Dembitzer Ch. N., Kilath Jofi, Gedichte der berühmtesten Rabbiner und Schriftsteller von Polen und Lithauen, nebst kritischen Anmerkungen, Krak. 1893, zob. Nr. 15941.

4. Sztuka.

21564 – 21708.

33631. Broecker M., Grundriss d. Kunst-Geschichte, 4. wyd. Göttingen 1899; — Frantz Erich, Handbuch der Kunstgeschichte, Freiburg i. B. 1900.

Nr. 21606: Bucher Br. (nie: Buchera).

Nr. 21695: Otte II. (nie: Otto).

21709 – 21977

33632. O(staszewski) A., Szkice naukowo-literackie z zakresu sztuki i archeologii, Krak. 1887 (Płaskorzeźba znaleziona w Bolonii, tablica na cześć Jarosława Bogorył Skotnickiego, pogląd na sztukę włoską w Polsce i t. p., por. rec.: T.-z., Kwart. hist. 1887).

33633. Zbiory krajowe. Muzeum XX. Czatoryskich w Krakowie, zob. Nr. 21722 (por.: J. M., Gaz. lw. 1892 Nr. 135–138; J. M., Prz. pol. 1892 II.); — Katalog broni w Muzeum im. Lubomirskich, Lwów 1876 (por.: Bibl. warsz. 1878); Toż, Lwów 1877 (por.: Bibl. warsz. 1878); — Muzeum dyecyjne w Tarnowie, Spr. hist. szt. V.

33634. Inwentarze, zob. Nr. 22447, 29675, 29738, 29885, 30389; — Inw. zamku Żółkiewskiego z r. 1726, Spr. hist. szt. V.; — Lubomirski F. ks., Regestra skarbcza książąt Ostrogskich w Dubnie spisane r. 1616, zob. Nr. 21727 (por.: Lepszy L., Prz. powsz. 1906 IV.).

33635. Wystawy. Polkowski I., Monety i medale, sztychy, rękopisy, dokumenta i druki na wystawie pamiątek Sobieskiego, Czas, Odb. Krak. 1884, zob. Nr. 21731; —

Sokołowski M., Wystawa staupigialna we Lwowie 1888–1889, Kwart. hist. 1889, zob. Nr. 22580.

33636. Vogel Z., Zbiór widoków sławniejszych pamiątek narodowych, jako to zwalisk, zamków, świątyń, nagrobków, starożytnych budowli i miejsc pamiętnych w Polsce (toż po franc.), Warsz. 1806 (zawiera: widok Tarnowa, widok Krzeszowic, widok rozwalin zamku Tenczyńskiego, widok Pieskowej skały, widok Łobzowa, wieża w Radziejowicach, nadgrobek Kaz. Wielkiego w kośc. św. Stanisława w Krak., widok wniścia do zamku Ujazdowskiego, kaplica Gotska w Arkadyi przy Nieborowie, widok kaplicy św. Ducha w Wislicy, nagrobek Jana Kochanowskiego w Zwoleniu, widok zamku w Ojcowie, widok Puław, pałac w Jabłonowie i pałac w Mokotowie, widok zamku w Kazimierzu, widok świątyni w Arkadyi, widok kościoła św. Anny w Wilnie, widok galerii gotyckiej w Wilanowie, widok świątyni Sybilli w Puławach).

Sztuka przedhistoryczna, zob. Nr. 31909 do 31912 i 32039.

33637. Album widoków przedstawiających miejsca historyczne ks. Poznańskiego i Prus zachodnich, Krak. 1889, zob. Nr. 10230.

Nr. 21803: Kohte J. (nie: Kothe).

33638. Przewodnik ilustrowany po c. k. kolejach państw. (zesz. 28–32: Galicya), nap. Smółski G., Obogi O., Inlender A., Wiedeń b. r.

33639. Czołowski A., Ruś czerwona (Pogląd na jej zabytki przedhistoryczne i pomniki sztuki), *zob.* Nr. 21839 (druk. także w: Dod. lit. Dz. pol., Lwów 1887, marzec do maja).

33640. Verdon J. L. de, Przewodnik ilustrowany po Busku i okolicy, Kielce 1900.

33641. Kramski L., Z dziejów małego miasteczka (Czechów), Świat 1885.

33642. Gniezno. Povondra C. E., Über die Alterthümer von Gnesen und dessen Umgebung, Vorzeit und Gegenwart, Posen 1823 II.; — Gdeczyk St., Geschichtliche Merkwürdigkeiten der Stadt Gnesen und ihre Kirchen, Gnesen 1893 (por.: Chmiel A., Kwart. hist. 1894).

33643. Karwowski St., Grabów w dawnej ziemi wieluńskiej, Poznań 1891 (por.: Papée Fr., Kwart. hist. 1893).

33644. Łepkowski, O zabytkach archeol. w okolicach Jarosławia, Prz. nauk. lit. 1873 I., *zob.* Nr. 11255; — Tenże, Z podróży archeologicznej po Jasielskiem, Czas 1852 Nr. 235 i n.

33645. Album malownicze Kijowa przez Romana Raczynskiego i Kamila de Belier (30 widoków, z planami i herbem miasta), tekst przejrzany przez Bartoszewicza J., Warsz. 1861 zeszyt 1. (zapowiedziano 5 zeszyt.), *zob.* Nr. 22604 i 22605.

33646. Kościński K., Kilka słów o wsi Komorsku w powiecie świeckim w Prusach zachodnich z powodu 600-letniej fundacyi kościoła, Grudziądz 1896.

33647. Kraków. Pruszczyk P. H., *zob.* Nr. 31034 (Klejnoty, 1. wyd. 1603); — Mikulski Fr., Opis Krakowa i jego okolic, *zob.* Nr. 10264; — Żebrawski T., Nasze zabytki, Krak. 1865 (zeszyt 1. zawiera: Kościół Wszystkich świętych); — Neuwirth I., Krakau zur Zeit des Mittelalters, ein Städtebild, Kunstgesch. Charakterbilder aus Oesterreich-Ungarn, Wien 1893 (z rycinami), *zob.* Nr. 21891; — Krakau und Wieliczka, Wissensch. Beilage der Leipziger Zeitung 1895 Nr. 79; — Ilustrowany przewodnik po Krakowie i jego okolicach, Krak. 1875 (por.: W W., Bibl. warsz. 1875 IV.); — Przewodnik po Krakowie, wyd. Tow. miłośników historii i zabytków Krakowa, Krak. (1900), fol. str. 8, z planem miasta.

Zob. Nr. 17240, 25678.

33648. Lublin. Zieliński Wł. K., Opis Lublina, Lublin 1876 (por.: R., Bibl. warsz. 1876 I.).

33649. Łęczycza. Ciemniowski H., Łęczycza, Tyg. ill. 1867 XV.

33650. Malborg. Fischer P., Der Marienb. illustr. Führer durch d. Gesch. u. Räume d. bedeutendsten deutschen Kulturstätte d. Ostmark, Graudenz 1897.

33651. Warschauer A., Gesch. d. Stadt Mogilno, Ztschr. d. hist. Ges. f. Posen 1898.

33652. Heuman St. ks., Wiadomość o parafii i kościele parafialnym w Mucharzu w dekanacie suskim dyec. krak., Krak. 1899.

33653. Narwa. Lilliegran Ephr., Urbis Narvae ortus, situs, aedificia, vicissitudines, Narvae 1691, *zob.* Nr. 24157.

33654. Kościński K., Kościoły i kaplice w Nowem, w pow. świeckim Prus zachodnich, Gdańsk 1896.

33655. Olsztyn. Gawarecki, Niezapomniani, nowor., Warsz. 1847; — R. Z., Tyg. ill. 1863 (por.: Wójcicki), Bibl. warsz. 1863 III.); — Dylewski E., Tydzień, Warsz. 1885.

33656. Fudalewski W. ks., Miasto Opaków, *zob.* Nr. 21915 (por.: Łopaciński H., Wisła 1896).

Nr. 21924: Kohte (nie: Kothe).

Poznań, zob. Nr. 12959.

33657. Puławy. Milewski K., Puławy i ich okolice, Pam. hist., Warsz. 1848.

33658. Tarnów. Herzig Fr., Katedra, niegdys kollegiata w Tarnowie wraz z krótką wzmianką o innych kościołach tarnowskich, Tarnów 1900.

Toruń, zob. Nr. 24015–24021.

33659. Warszawa. Wójcicki K. Wł., Cmentarz Powązkowski, *zob.* Nr. 628 i 28658; — Gomulicki W., Opowiadania o starej Warszawie, z ilustracyami (Bibl. dzieł wyborowych Nr. 153), Warsz. 1900.

21978–22051.

33660. Zubrzycki Jan Sas, Filozofia architektury, jej teoria i estetyka, Krak. 1894.

33661. Łuszczkiewicz Wł., Die Architektur, w dziele: Oesterr.-ung. Monarchie in Wort u. Bild, Galizien, Wien 1898.

33662. Schulz Al., Die Architekten u. Bildhauer Breslaus, Mitth. Centr. Comm., Wien 1863 VIII.; — Tenże, Die wälschen Maurer in Breslau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1868 IX.

33663. Łuszczkiewicz Wł., Architektura romańska kościoła św. Andrzeja w Krakowie, *zob.* Nr. 22045; — Tenże, Reszty romańskiej architektury dawnego opactwa cysterskiego w Wąchocku, *zob.* tamże; — Tenże, Dwa zagubione pomniki naszej romańszczyzny w Płocku i Jędrzejowie, *zob.*

tamże; — Tenże, Kościół kolegiacki św. Marcina w Opatowie, Zabytek romański z XII. stul. w Polsce, *zob. tamże*.

33664. Kirkor A. H., Bazylika litewska, Prz. powiesz. 1886.

33665. Wawrzenicki M., Dzwonnice, Wista 1900.

33666. Kohte J., Das Bauernhaus in der Prov. Posen, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen, Ztschr. d. hist. Ver. f. d. Prov. Posen 1899 XIV.

33667. Adler F., Mittelalterliche Backstein-Bauwerke des preussischen Staates, Berlin 1862.

R: Schnasse K., Mitth. d. Centr. Commission, Wien 1863 VIII.

33668. Merklas W., Das Zipserhaus, Mitth. d. Centr.-Comm., Wien 1865 X.

33669. **Budowle kościelne**, *zob. Nr. 22045*; — Kohte J., Urkundliches zur Gesch. der evangelischen Pfarrkirche in Bomst (Babimost), Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895; — Góra, *zob. Nr. 28431*; — Inowrocław, *zob. Nr. 21147*; — Kraków: Eljasz-Radzikowski W., Nowa karta z przeszłości katedry na Wawelu, Reforma 1899, Odb. Krak. 1899; Krukowski J., O kościele św. Krzyża, *zob. Nr. 22045* (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1887); Strzelichowski P. ks., Zapiski do kroniki kościoła św. Mikołaja na przedmieściu Wesoła, Mansyonarya w kościele św. Mikołaja, Kalendarz bractwa, Odb. Krak. 1899; — Baugeschichte des Klosters Oliwa, *zob. Nr. 6499*; — O starodawności fary i parafii słuckiej, Dzieje dobroczynności kraj. i zagran. 1821; — Kościół ewangelicki w Warszawie, *zob. Nr. 14950*; — Wrocław, *zob. Nr. 29187*.

33670. **Budowle świeckie**, *zob. Nr. 22046*; — Lewyckij E., Kripost hałycka i jej okrestnost (opysanije zamka po inwentariju iz 1767 h.), Zorja hał., Lwów 1852 Nr. 77, 79; — Cieszewski St., O zamku ojcowskim, Wista 1890; — Gustawicz Br., Baszta Pietniczańska, Prz. archeol., Lwów 1888 IV; — Milewski K., Zamek Podhorce, Pam. hist., Warsz. 1848; — Milewski K., O Trenczynie, Piszczanach i zamku zwanym Batorych, Bibl. warsz. 1844 IV.

33671. Kopia odpowiedzi na list z Wilna o fabryce ratuszowej, E. b. r.

33672. **Dwory wiejskie**, *zob. Nr. 22048*; — Szymbark, dwór (zameczek) szlachecki, Spr. hist. szt. t. IV. str. XCH.

33673. Gerson W., Gospody szewska i ciesielska w Gdańsku, Tyg. III. 1866 XIII.

33674. Statut Wład. Łokietka dotyczący się mostu w Kaliszu, *zob. Nr. 29145*.

22052—22106.

33675. **Sokołowski M.**, Malerei u. Plastik, *zob. Nr. 22115*.

33676. Sołtyk M., Series monumentorum ecclesiae cathedralis, Crac. 1785, *zob. Nr. 32392*.

33677. Rzeźba rromańska w Nowem mieście na cmentarzu, Spr. hist. szt. VI.

33678. **Kopera F.**, Grobowiec króla Jana Olbrachta i pierwsze ślady odrodzenia na zamku krakowskim, Prz. polski 1895 III. (por. rec.: Lepszy L., Kwart. hist. 1896).

33679. **Zabytki rzeźbiarstwa i snycerstwa**. Kraków: Kościół katedralny, Ambona w szkiecach Chiavariego, Spr. hist. szt. VI; — Kазalnica turecka w Kamieńcu podolskim, Kłosy 1879 XXIX; — Łępkowski J., O krzyżach, Wildta J., Kalendarz powiesz. z r. 1856.

33680. **Wit Stwosz**. Sokołowski M., Zagadkowy nagrobek katedry gnieźnieńskiej, Wit Stwosz i marmury naszych pomników XV. i XVI. w., Spr. hist. szt. VI.

33681. **Pomniki i nagrobki**. Pomnik Mieczysława i Bolesława w Poznaniu, *zob. Nr. 22090*; — Raczynska Konst., Obrona Edwarda hr. Raczynskiego, Poznań 1845; — Szule D., Pisma (O nagrobku Bolesława Chrobrego), Warsz. 1854, *zob. Nr. 23650*; — Cymbarka, córka Ziemowita IV., żona arcyksięcia Ernesta żelaznego, Spr. hist. szt. IV; — Napis nad grobem królowej Barbary Radziwiłłówny, Krak. 1558 DS; Warsz. 1830; — K. S., Nagrobki Jana Kazimierza, *zob. Nr. 26615*; — Pomnik Józefa Poniałowskiego w Lipsku, *zob. Nr. 28243 i 28244*.

Nr. 22091: Potocki Aleks. (nie: Wł.).

33682. A., Z dziejów Warszawy, Grobowiec carów Szujskich, Krak. 1894 (por.: Chmiel A., Kwart. hist. 1896); — Cwietajew D. W., Car Wasilij Szujskij w Polsce, Istoria Moskowskoj kaplicy w Warszawie, *zob. Nr. 26294*.

33683. Pomniki polskie w Padwie, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848.

33684. **Pomniki przydrożne**. Koczałkowski J., O starożytnym pomniku granicznym pomiędzy Polską a Prusami wschodnimi, Bibl. warsz. 1845 III; — Pomnik traktatu szwedzkiego w Kielcach, *zob. Nr. 26340*; — Milewski K., Pomnik w Hodowie, Pam. hist., Warsz. 1848.

33685. Lepszy L., Jan Jakób Caraglio i jego dzieła (złotnik i medalier), Spr. hist. szt. V. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898).

33686. **Piekosiński Fr.**, Pieczęcie polskie wieków średnich, przy współudziale Diehla E., *zob.* Nr. 28468.

33687. Roehl E., Über die Bildnissiegel der schlesischen Fürsten im XIII. u. XIV. Jahrh., *zob.* Nr. 28470.

22107–22319.

E: Malarstwo (usunąć: i rytownictwo).

Malarstwo z czasów starosłowiańskich, zob. Nr. 31912.

33688. **Dürer Hans**, *zob.* Nr. 22148; — Sokołowski M., Kilka słów o Hansie Dürerze, *Spr. hist. szt. V.* (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1891).

33689. **Monte Jan (de)**. Sokołowski M., Contribution à la biographie de Jean de Monte, Bull. de l'Acad., Crac. 1898 (por.: Spr. hist. szt. V.).

33690. **Smuglewicz Franciszek**. Szachin F. S., Do Jana Sniadeckiego z okol. śmierci Franciszka Smuglewicza, b. m. i r., *zob.* Nr. 21142.

33691. Sokołowski M., Miniatury włoskie biblioteki Jagiellońskiej i modlitewnik francuski biblioteki Dzikowskiej, Bull. de l'Acad., Crac. 1892.

33692. **Kopera F.** Miniatury rękopisów polskiego pochodzenia w bibliotece w Petersburgu, *Spr. hist. szt. VI.*; — Ł. St., Miniatura z XVI. w., *Aten.* 1893.

33693. **Codex picturatus**, *zob.* Nr. 22264; — Eitelberger R. v., Balthasar Beheim Codex picturatus 1505, Mitth. d. k. k. Central-Commission, Wien 1855 III., 1856 IV.

33694. Bartoszewicz J., O biblji reimskiej (1010–1040), *Studia hist. i lit. I.*, Dzieła VIII., Krak. 1880, *zob.* Nr. 24504 i 32268.

33695. **Evangelarium Emeramskie**. Wollmann Al., Das Evangelarium Heinrichs V. in der Krakauer Schlosskathedrale, Mitth. d. k. k. Centr.-Comm., Wien 1887 N. F. XIII., *zob.* Nr. 22269.

33696. **Codex aureus**, *zob.* Nr. 22270; — Polkowski I. ks., Słów kulka o księdze Ewangelii pisanej złotem literami na pergaminie, a znajdującej się w kościele metropolitalnym Gnieźnieńskim i zwanej powszechnie mszałem św. Wojciecha, Bibl. warsz. 1876 II.

33697. R., Modlitewnik króla Zyg. I., Bibl. warsz. 1874 IV., *zob.* Nr. 22277.

33698. Obraz na drzewie na tle złotem w Policznej w Radomskiem, *Spr. hist. szt. IV.*

33699. Lorédan Larchey, Les grands costumes héraldiques du XVI. siècle, *zob.* Nr. 28483.

Zob. Nr. 316 i 28492.

33700. Kremer J., O tryptyku z wyst. arch. krakowskiej, Wilno 1860.

33701. Mycielski J., Kongres wiedeński z r. 1515, *Kwart. hist.* 1890.

33702. Głębocki A., Kilka słów o malarstwie w Częstochowie, *Wiek* 1874 Nr. 24–28; — Adameczek J. ks., Obrazy w sali rycerskiej na Jasnej Górze w Częstochowie, Warsz. 1900.

33703. Popowski St., Wystawa retrospektywna nieżyjących malarzy polskich w Warszawie, Bibl. warsz. 1898 II., *zob.* Nr. 22116; Krótkie wzmianki o nieżyjących malarzach polskich na wystawie retrospektywnej w Warszawie, Warsz. 1898.

33704. **Obrazy religijne**, *zob.* Nr. 22296; — Obrazy w krużgankach w kościele Paulinów na Skatce (XVI. w.), *Spr. hist. szt. VI.*; — Podczaszyński B., Obraz ścienny w św. kaplicy w Paryżu z XIII. w., Bibl. warsz. 1852 I.

33705. **Portrety**. Portret króla Kazimierza Jagiellończyka, *Czas* 1881 Nr. 12, Odb. Krak. 1881; — Jenike L., Obraz przedstawiający Jana III. i jego rodzinę (dop. hist.), *Tyż. ill.* 1862 VI., *zob.* Nr. 26738.

33706. Portret St. Strojnowskiego, hetmana Lisowczyka, *zob.* Nr. 26309; — Gerson W., Z powodu portretu Zółkiewskiego w Kłosach, *Prz. bibl. archeol.* 1881 II.; — G-yj O. i M. G., Portrety Chmielnickocho, *Zap. Tow. Szewcz.* XXIII.

33707. Sapożnikow D., Zagadoczniji portrety, Kij. Star. 1884.

Zob. Nr. 23511, 23531.

33708. Koelitz Karl, Hans Suess von Kulmbach (Beiträge zu. Kunstgeschichte XII.), Leipzig 1891, *zob.* Nr. 22317.

22320–22371.

33709. **Rastawiecki E.**, Słownik rytowników, por.: Kołaczkowski J., *Kwart. hist.* 1887.

33710. **Ryciny**. Moller Henr., Imaginum liber, Gedani 1566; — Icones sive imagines virorum litteris illustrium recensente Reissner Nic., Icon. curante Jobino Bernardo, Argentorati 1587; — Pourtraicts (1178 portraits, contient 45 portr. des rois de Pologne), *zob.* Nr. 23467; — Neugebauer S., Icones principum, *zob.* Nr. 7845.

33711. Valeggio Fr., Nuova raccolta di citta, *zob.* Nr. 7427; Alnpech Jan, w dziele Bruina, *zob.* Nr. 3.841.

33712. Sprawozdanie z publikacji obrazów osób historyi polskiej w XVIII. w., *Gaz. lw.* 1878 Nr. 20; — Minter K., Zbiór portretów ludzi sławnych za Stan. Augusta, *Zob. Nr.*

27389; — Bartoszewicz K., Album portretów, rycin i widoków odnoszących się do konst. 3. maja, Krak. 1892, *zob.* Nr. 27758.

33713. Wojsko polskie Kościuszki w r. 1794, 16 tablic obejmujących 105 figur, z natury rysowanych przez Mich. Stachowicza, malarza krak., *zob.* Nr. 27892.

33714. Żywoty narodowe z ostatnich lat stu ozdobione portretami, rękorysami i pomnikami, *zob.* Nr. 27390.

33715. Kołaczkowski J., Spis rycin Antoniego Oleczyńskiego, Bibl. warsz. 1880 II., *zob.* Nr. 22357.

33716. **Drzeworytnictwo**, *zob.* Nr. 22365; — Pawiński A. i Gerson W., Drzeworytnictwo polskie, Tyg. ill. 1878 3. VI.; — Teofila Sobieska z synami, drzeworyt, tamże 1862 II.; — Jan Sobieski, podług współczesnego drzeworytu, tamże 1878 3. V.; — Widok ogólny Krzemieńca, drzeworyt, tamże 1866 XIV.

22372—22562.

Nr. 22378: 1893 zeszyt 3—6 (nie: 4).

33717. O zbieraczu kosztowności Michale Walickim za Stan. Augusta, Wiek 1879 Nr. 212.

33718. Kołaczkowski J., O artystycznych wyrobach Kościuszki, Dla Stryja, książka zbior., Lwów 1886, *zob.* Nr. 27930.

33719. Hafty polskie (na dworze Zyg. Aug.), Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848.

33720. Wł. W., Karola X. Gustawa, króla szwedzk., trofea i sprzęty zdobyte przez St. Czarnieckiego r. 1656, Dz. warsz. 1856 Nr. 68, *zob.* Nr. 26557.

33721. Lepszy L., L'incrustation, fragment de l'histoire d'orfèvrerie et du sabre, Bull. de l'Acad., Crac. 1889.

33722. **Spis klejnotów** znajdujących się niegdyś w skarbcu koronnym z roku 1676, Invent. Rykaczewskiego, *zob.* Nr. 28490.

33723. Miniatura Kościuszki (w pierścieniu), *zob.* Nr. 27932.

33724. **Kielichy** Dąbrówki, św. Wojciecha, Kazimierza W. i Wład. Jagiełły, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI., *zob.* Nr. 6148.

33725. **Pastorały**, *zob.* Nr. 22442; — Pastorale srebrny z napisem: Johannes, filius Venceslai secundi, regis Bohemiae et Poloniae, Čas. mus. kral. česk. 1890.

33726. Bag. Wal., Dawne guziki polskie, *zob.* Nr. 18085.

33727. Schrenke P. u. Lange K., Die Silberbibliothek Herzog Albrecht v. Preussen u. seiner Gemahlin Anna Maria, Leipzig. 1894.

33728. Ebner Ad., Quellen und Forschungen z. Gesch. u. Kunstgesch. d. Missale

Romanum im Mittelalter, Iter Italicum, Freiburg i. Br. 1896.

33729. Ehrensberger H., Libri liturgici bibliothecae Vaticanae manuscripti, Freiburg i. Br. 1897.

33730. Behrson M., Księgozbiór katedry płockiej, Warsz. 1899, *zob.* Nr. 28328.

33731. Mierzyński A., Nuncius cum baculo, studium archeologiczne o krywuli, Wisła 1895.

33732. Antependyjum w Paczółtowicach (skóra), Spr. hist. szt. IV.

33733. Kamień warcabowy Stefana Batorego, drzeworyt, Tyg. ill. 1862 VI.; — Rewoliński, Kamienie warcabowe historyczne, Kłosy 1883.

33734. Wóz Sobieskiego kazalnica w Radaczu koło Szczecina, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848.

33735. Ujazdowski T., Karty polskie do grania 1580—1591 (z mon. Warsz.), *zob.* Nr. 18735.

33736. Karty Jana Rustema, *zob.* Nr. 18736.

22563—22655.

33737. **Nowickij A. P.**, Istoria russkawo iskustwa, Moskwa 1899, *zob.* Nr. 22569; — Kusmin E. (Zadania sztuki poł. ruskiej), Kij. Star. 1900.

33738. **Zbiory**, Petrow I. I., Ukazatel cerk. archeol. muzeja pri kij. duchownoj Akademii, Kijew 1897.

33739. **Sokołowski M.**, Spuścizna po Dożyteuszu, metropolicie suczawskim, Spr. hist. szt. IV. (por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1889); — Tankow A., Rospis i rejestr mołdawsk. mitropol. Doziteja, por.: Zap. Tow. Szewcz. XXV. (Kronika 21); — Ziegler F., Johannes Novi von Suczawa, Bukowiner Nachrichten-Kalender 1897 (por.: Kaindl R. F., Kwart. hist. 1900), *zob.* też Nr. 14615.

33740. Sułtanow J., Obrazci drewnoruskawo zodiacstwa, Pam. drewn. pism. 1881.

33741. **Susłow W. W.**, Pamiatniki russkawo zodiacstwa, *zob.* Nr. 22588 (por.: Zebielew S. A., Żurn. min. nar. prosw. 1898).

33742. **Daszkiewicz P. A.**, Kijewskaja architektura X.—XII. wieku, Kijew 1874; — Jaremicz S. (Zabytki XVI. i XVII. w. w kij. Ławrze), Kij. Star. 1900.

33743. M(a)łynowski M.), O kamennych cerkwach w Hałyccii, Zorja hał., Lwów 1852 Nr. 71; — Tenże, Istoryczna widomost o kryłosach w Hałycczi, Lwowi i Peremyszi, Russkij Sion, Lwów 1876—1878; — Bidous T. I., Dalszii dokazy rewnosty iły neradnija w diłach cerkownych, Prybawienie

k soczyneniju o cerkwach russkich w Hałycii i Bukowyni, Kołomyja 1878, *zob.* Nr. 22595; — Połowackij J. T., Ob izslidowanija pamiatnikow russkoj staryny, sochranjwszyschia w Hałyczyni i Bukowyni, Słowo, Lwów 1872 Nr. 67—77.

33744. Łotockij Ot., Soborni kryłosy na Ukraini ta Biłej Rusy w XV.—XVI. w., Zap. Tow. Szewcz. IX.

33745. Longinow A. W., Czerwenskie goroda, *zob.* Nr. 24329.

Zob. Nr. 10393, 10401, 24345.

33746. **Cerkwie i monastery.** Rużencew W., Lietopis o cerkwi, priczcie i prichodie s. Berezy, bielskawo ujezda, smolenskoj jep., Smolensk. jep. wied. 1870; — Wołyniak, O Bazylianach w Humanii, *zob.* Nr. 32647; — Materiały dla istorii driennych prawosławnych cerkiewi w Grodnie, Pam. kn. grodn. gub. 1866; — Kołozskaja cerkow (w Grodnie XII. stol.), Grodniensk. gub. wied. 1865; Toż, Wiestnik zap. Rossii 1865; — B. u., O restauracji starynnoj cerkwy w horodi Hałyczii, Słowo, Lwów 1887 Nr. 3, *zob.* Nr. 32626; — Semencow, Kijew, jewo swiatyni i drewnosti, Kijew 1899; — Sw. Andrzej w Kijowie, Batkiwczyna, Lwów 1891, Nr. 25; — Cerkiew monasteru św. Cyryla w Kijowie, freski, Spr. hist. szt. IV.; — Mozajki soboru Sołijskiego, tamże; — Pietrow N. I., Kijewskaia Rożdestwo-Predteczenskaja cerkow, Kijew 1896; — Tenże (Malowidła ściennie w Ławrze), Kij. Star. 1900; — Korytko J., Dywne czudo w cerkwy Krystynopolskoj r. 1772, Słowo, Lwów 1865 Nr. 83; — Cerkow sw. Juria (we Lwowie), Batkiwczyna, Lwów 1891 Nr. 25; — Petrowycz P. A., Hadka z Kołomyjskoho (szczo do postrojki wtorej horodskoj cerkwy wo Lwowi), Zorja hał., Lwów 1850 Nr. 34; — Ignatiew R., Archeologiczeskoje obozrienije cerkiewi g. Minska, Minsk. jep. wied. 1877, 1878; — Pasternackij E., Predistowije k' lietopisi Mirskoj Nikołajewskoj cerkwi, tamże 1869; — Drużiłowskij F., Iz cerkownoj lietopisi Kuliamickoj Swiato-Nikolajewskoj cerkwi, tamże 1874; — Rudeskij W., Ist.-stat. opisanije cerkwi i prichoda siola Mosznia, hałtskawo ujezda, Podol. jep. wied. 1872; — Ist. stat. opisanije cerkwi i prichoda miestieczka Piszczanki, olgopolskawo ujezda, podolskoj jeparchii, tamże 1873; — Cerkow Uspienskija Bożiej Matierj w gubernskom gorodie Suwałkach, Pamiatn. kn. Suwałtskoj gub. 1885; — Oswiaszczenie predieła w Preobrażenskom soborie w Wilnie, Litowsk. jep. wied. 1871.

33747. **Grody i zamki staroruskie.** Szneider A., Dzwinoigród pod Lwowem i jego historyczne znaczenie, Dod. Gaz. lw. 1872 t. III., *zob.* Nr. 24333; — Hruszewskij M.,

Zwenihorod halickij, Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXXI., XXXII.; — Petruszewicz A. S., O predhradii Hałyczza za rikoju Dnistrom, Wistn. Nar. doma, Lwów 1888 Nr. 62—67; — Tenże, Dopolnenija statii: Archeologiczeskii nachodki błyż horoda Hałyczza, tamże 1888 Nr. 69, 70; — Sauer A., Eine wiedererstandene Fürstenstadt, Allg. Zeitung, München 1883 Nr. 207; — Kijew, tiepiei i prezde, Kijew i Odessa 1889; — Putiewoditelj po Kijewi i jego okriestnostijam, 3. wyd. Kijew 1894; — Fiedorowicz N. J., Gorod Kriemieniec wołynskoj gubernii, por.: Kamnin I., Kij. Star. 1894 I., *zob.* Nr. 24420; — Petruszewicz A. S., Lingw.-istor. izsledowanija o naczatkach goroda Lwowa, por.: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. 1900 XXXVII.

33748. Lewickij Or., Istrieblienije drienawo zamka na Podolii, Kij. Star. 1899 III.

33749. Rowinskij D. A., Podrobnij słowar russkich grawerow XVI.—XIX. wiewkow, por.: Sobolewskij, Żurn. min. nar. prosw. 1896.

Zob. Nr. 33706.

22656—22675.

33750. Suchystaw Gab., „Macewet Kodesz“ (pomniki żydowskie lwowskie), *zob.* Nr. 28660.

22676—22734.

33751. **Eitner R.**, Biographisch-bibliographisches Quellen-Lexicon der Musiker u. Musikergelehrten (do połowy XIX. w.), Leipz. 1900 t. I.

33752. Istomin Fedor, Po powodu toniczskoj teorii w sławianskom narodnom tworczestwi, Sbornik statej po sławianow. W. Lamskowskij, Petersb. 1833.

33753. **Samotulski W.**, muzyk polski w połowie XVI. w., Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848.

33754. **Karasowski M.**, Rys historyczny opery polskiej, Bibl. warsz. 1858 II., 1859 II., Odb. Warsz. 1859, *zob.* Nr. 22725 (por.: Kaszewski K., Bibl. warsz. 1859 IV.).

Zob. Nr. 20632.

33755. **Bażańskij P.** (popr. Nr. 22729), Pryhrobnij spiwy w ruskij duchownij seminarii wo Lwowi, Diło, Lwów 1883 Nr. 46.

33756. **Juszkiewicz A.**, Melodye ludowe litewskie, wyd. J. Baudouin de Courtenay, *zob.* Nr. 22734; — Baudouin de Courtenay, Jan Juszkiewicz, badacz litewski, Kraj 1896 Nr. 29 31.

V. Historia polityczna.

1. Historia powszechna.

22735—22994.

33757. Zarański St., Dzieje powszechne zewnętrzne i wewnętrzne, *zob.* Nr. 22813; t. I. Wiedeń 1855 (nie: 1856); t. II. (1000 do 1500) Krak. 1867 (Toż po niem.: Wien t. I. 1855—1857, II. 1864).

33758. Szybiński D., Krótka wiadomość o znakomit-
szych w świecie monarchiach, dla młodzieży uczącej się,
Wilno 1813—1814 t. 2.

33759. Szrek J. M. (Schroeck), Historia powszechna,
z niem. języka na polski przez X. Pawła Kotowskiego,
potrzebnymi dodatkami pomnożona, do r. 1813 dopro-
wadzona, Wilno i Warsz. 1813 t. 3; Sawicki St. (ksiądz),
Rys krótki chronologiczny historii powszechnej do r.
1815, Warsz. 1815 (kilka wydań); Smaragdow S., Krótki
rys historii powszechnej, dla początkującej młodzieży,
podług... ułożył P. Skrzypiński, Warsz. 1851 (7 wydań
do r. 1865).

33760. Zakrzewski W., Historia po-
wszechna, *zob.* Nr. 22822

R: Mieczysławski St., Aten. 1892 I.; Rozmowski Cz.,
Prz. pol. 1892 I.

33761. Rübs Fr., Rys dziejów wieków średnich, przeł.
z niem. Jan L. Sienkiewicz, Wilno 1839 t. 3.

33762. Schlosser Fr. Krz., Historia XVIII.
i XIX. w., *zob.* Nr. 22846 i 28037.

33763. Kilka słów o Szlosserze i jego Historii
powszechnej, Gaz. nar. 1872 Nr. 229.

33764. Blok P. J., Gesch. van het Neder-
landsche Volk, *zob.* Nr. 22919; Groningen
1896 t. III. (1559—1609).

33765. Müller D., Gesch. d. deutschen
Volks in kurzgefasster übersichtlicher Vor-
stellung, besorgt von Junge F., Berlin 1897.

33766. Tuttle H., History of Prussia to
the accession of Frederick the Great, 1134
do 1740, 2. wyd. Boston 1884.

33767. Malmström C. G., Sveriges po-
litiska hist. fran konung Karl XII. död till
statshvälfningen 1772, Stockholm 1897 t. III.

2. Historia Słowiańszczyzny.

22995—23327.

33768. Rakowiecki B., O stanie cywilnym
Słowian, Roczn. tow. warsz. przyj. nauk XIV.,
Odb. Warsz. 1820.

33769. Bogusławski E., Historia Słowian,
zob. Nr. 23002.

R: W r. 1899: Gorzycki K. J., Tydzień Nr. 86;
N., Věst slov. starož z. 3.; Wachowski K., Aten.
IV.; Włostowski K., Wędrowiec Nr. 47; w r. 1900:
Brückner A., Arch. f. slav. Phil. XXII.

33770. Zap K. VI., Česko-moravská
kronika, Praga I. 1862 do VII. 1898 (popr.
Nr. 23010).

33771. Dvořák Rud., Dějiny Moravy, Berno
1899.

33772. Bogusławski W., Dzieje Słowiań-
szczyzny, *zob.* Nr. 23022.

R: Majewski E., Światowit 1899 I.

33773. Giesebrecht L., Wendische Ge-
schichten aus den Jahren 780—1182, Berlin
1843, *zob.* Nr. 23023; — Ulrici A., Die Völ-
ker am Ostseebecken bis zu Anfang des XII.
Jahrhunderts, eine hist.-geogr. Abh., Hall.
Diss. 1875.

Nr. 23025: Käufler Chr. Gottlieb (nie
Käufler), Görlitz 1802 i 1804.

33774. Jentsch H., Literaturbericht, betr.
die Niederlausitz, Mitth. d. niederl. Ges. 1892.

Zob. Nr. 28417.

Por.: Zibrť Č., Bibliografie české hist. II. Nr.
5115—6880 (Zarysy hist. Czech i Moraw), 6434—6583
(Zużyte i Miśnia).

33775. Słowianie południowi, Tyg. lw.
1867.

33776. Itowajskij D., Istorija Rossii, *zob.*
Nr. 23069; 2. wyd. Moskwa 1895—1896.

33777. Braun T., Razyskanija w oblasti
goto-sławiańskich odnoszenij, Petersb.
1899 (por.: Wesołowski A. N., Izw. otd.
russk. jaz. i słow. 1900 V.; Soboliewskij A.,
Věstnik slov. starož. 1900 Nr. 4; Niederle L.,
tamtę), *zob.* Nr. 23124.

33778. Henning R., Die Germanen in ihrem
Verhältnis zu den Nachbarvölkern, Westd.
Ztschr. VIII.

33779. Müllenhoff K., Deutsche Altertums-
kunde, *zob.* Nr. 23128; Berlin 1900 t. IV.

33780. Hunowie, *zob.* Nr. 23135; Referat
Itowajskiego o narodowości Hunów, Prz.
bibl. arch., Warsz. 1882 III., *zob.* Nr. 24470; —
Hirth Fr., Über Wolga-Hunen und Ungarn,
Sitzungsb. phil.-ph. Kl. bayer. Akad. 1899 II.

33781. Niederle L., O původu Slovanů,
Praga 1896 (por.: Miljukov P., Etnogr. obozr.

1898 Nr. 37; János M., *Ethnographia* 1898 IX. str. 335; B. W. Kor., *Swiatowit* I.; Dobrzycki St., *Prz. powsz.* 1899; Niederle L., *Věstn. slov. star.* 1899; — Tenze, *Über d. Ursprung d. Slaven*, Globus 1897; — Rhamm K., *Noch einmal der Ursprung d. Slaven*, tamże.

33782. Szulc Casimir aus Posen, *Über die Ureinwohner zwischen Weichsel u. Elbe*, *Parlamentar* 1839, Odb. Wien 1839.

33783. Papacek P., *O predslovanské době v Čechách* (por.: N., *Cesky lid* 1893 II.; Grabowski Br., *Wisła* 1893).

33784. Mareticz T., *Slaveni u davni, por.: Grabowski Br., Wisła* 1890.

33785. Schelz Th., *Waren germanische oder slavische Völker Ureinwohner der beiden Lausitzen, Görlitz* 1842; — Andree R., *Slavische Gänge durch d. Lausitz. Unsere Zeit* 1872 N. F. VIII.

33786. Heinrich, *Gehörte Pribus zur Lausitz?* *Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens* XXVI. (por.: Wagner A., *Kwart. hist.* 1893).

33787. Biester J. E., *Waren die Bewohner der preuss.-brand. Länder an der Ostsee Deutsche oder Slaven?* *Abh. k. preuss. Akad.*, Berlin 1804—1811.

33788. Sepp J., *Ansiedlungen Kriegsgefangener Slaven in Altbayern*, *zob. Nr.* 23217; *München* 1897.

33789. Hey G., *Die slavischen Siedlungen*, *zob. Nr.* 23218 (por.: Lubicz R., *Wisła* 1893).

33790. Schulze Ed. O., *Die Kolonisierung und Germanisierung der Gebiete zwischen Saale und Elbe* (*Preisschriften d. fürstl. Jablonowski'schen Ges.* XXXIII.), *Leipz.* 1896; — Heil, *Die Gründung der nordostdeutschen Kolonialstädte und ihre Entwicklung bis zum Ende d. XIII. Jahrh.*, *Wiesbaden* 1896; —

Guttman B., *Die Germanisierung der Slaven in der Mark*, *Forsch. z. brand. u. preuss. Gesch.* IX., Odb. Berlin 1895 (por.: Brückner A., *Kwart. hist.* 1899).

33791. Hilferding A. O., *Borba Sławian z Niemcami na bałtyjskom Pomorze w srednie wieku*, *Petersb.* 1861; — Sommerfeld W., *Geschichte der Germanisierung des Herzogtums Pommern*, *zob. Nr.* 23896; — Kochanowski J. K., *Pierwotna germanizacya Słowian pomorskich*, *Bibl. warsz.* 1897 I.; — Baldow Willy, *Die Ansiedelungen an der mittleren Oder*, *Inaug. Diss.*, Halle, *Wittenberg* 1886.

33792. Schuch H., *Historische Nachrichten über die Landschaft um Beureut und die Anfänge ihrer Germanisirung*, *Ztschr. d. west-preuss. Gesch. Ver.*, Danzig 1884.

33793. Bartoszewicz J., *Chazarowie i Połowcy*, *zob. Nr.* 24474; — Hołubowski P. W., *Połowcy w Wenhrii, Czten. ist. obszcz. Nestora, Kij.* 1888 II.

33794. Wenelyn J., *Drewnie i ninisznije Bołhary*, *Moskwa* 1829, 2. wyd. 1856.

33795. Jablonowski J. Al., *De Sarmato-Bulgara et Cosaca gente*, *Jablonoviana t. V. sectio III.*

33796. Jatwahy, *Istoryczeski spominki o tychże i jacych małoruskim, Otczestw. Sborn.*, *Wiedeń* 1858 Nr. 7—8.

33797. Meitzen Aug., *Siedlungen*, *zob. Nr.* 23284 (por.: Peisker J., *Východisko Meitzenova líčení agrárních dějin germ. a slov.*, *Česk. čas. hist.* IV., Odb. *Praga* 1898).

33798. Kadlec K., *Rodinný nedil*, *zob. Nr.* 23285 (por.: Balzer O., *Kwart. hist.* 1899).

33799. Peisker J., *zob. Nr.* 23286 (por.: Balzer O., *Kwart. hist.* 1899).

Monety słowiańskie, *zob. Nr.* 28576 i 28577.

Por.: Zibrť Č., *Bibl. české II. Nr.* 6772—7045.

3. Historia Polski.

23328—23703.

33800. Gacki J., *Zabawa historyczna z dziejów polskich w sposobie loteryi ułożona*, *Warsz.* 1827.

Souvenir de la Pologne (1833), *zob. Nr.* 10176.

33801. Boreau V., *Histoire de Pologne*, *Bruxelles* 1838—1848 6 wyd.

33802. (Kalinka W.), *Jaką była dawniej Polska, napisał włościanin z nad Wisły ku nauce i przestrodze braci swoich*, *Krak.* 1848 (str. 28).

33803. Marles M. (et Lacroix J.), *Histoire de Pologne* (*Bibl. de la jeunesse chrétienne*), *Tours* 1851, 1861, 1865, 1877.

33804. Sozański, *O potrzebie nowej hist. polskiej Wagi*, *Tyg. pozn.* 1862.

Zob. Nr. 10470.

33800. Dmochowski Fr. S., *zob. Nr.* 23421 (por.: P. W., *Wiek* 1878 Nr. 146).

33806. Caro J., *Geschichte Polens*, *zob. Nr.* 23425 (por.: Warnka St., *Profesor Caro i jego dzieje Polski*, *Dz. lit.* 1869; Przyborski, Dr. Jakób Caro i jego historia polska, *Prz. tyg.* 1875).

33807. Tatomir L., *Dzieje Polski w zarysie*, *zob. Nr.* 23435.

R.: Gorzycki K. J., *Przew. nauk. lit.* 1893; *Gaz. lw.* 1898 Nr. 261; N. J. K., *Muzeum* 1894.

33808. **Bobrzyński M.**, Dzieje Polski, *zob.* Nr. 23442 (por.: Pawiński A., *Revue hist.* 1879 IX. (*Chronique et bibliographie*); Liske X., *Sybhels hist. Ztschr.* 1879 XLIII.).
33809. **Kalinka W.**, O książce Bobrzyńskiego, *zob.* Nr. 23443; także w: *Dziełach*, Krak. 1900 t. XI.
33810. **Lewicki A.**, Dzieje narodu polskiego w zarysie, Warsz. 1899, *zob.* Nr. 23449.
R: J. T. H., *Prawda* 1899 Nr. 39; B. Br., *Słowo warsz.* 1899 Nr. 183.
33811. **Bogusławski E.**, Historia Polski, *zob.* Nr. 23454 (por.: Smolka St., *Kwart. hist.* 1890).
33812. **Adamowicz S.**, Zarys dziejów polskich, *zob.* Nr. 23460 (por.: Boc. A., *Prz. powsz.* 1894 II.).
33813. **Pieniążek Cz.**, Opowiadania z dziejów kraju rodzinnego, *zob.* Nr. 22462 (por.: Dziama L. M., *Prz. powsz.* 1894 I.).
33814. **Grzymałowski Wł.**, Dzieje Polski w krótkim zarysie, *zob.* Nr. 23466 (por.: J. T. H., *Prawda* 1899 Nr. 39).
33815. **Pisarze zarysów historii polskiej.** Uzupełnienie Nr. 23467:
w. XVII.: **Connor R. B.** (1698), *zob.* Nr. 31124;
w. XVIII.: **Bircken Z.** (1718), *zob.* Nr. 31157;
— **Ięgnich G.**, *zob.* Nr. 31264;
— **Schmidt Fr. A.**, Dzieje król. polskiego, przedruk Lwów 1846;
— **Stritter J. G.**, *Memoria popu-
lorum*, Petropoli 1771;
— **Polen hist. geogr. stat.**, *zob.* Nr. 10914.
33816. **Askenazy Sz.**, Studya historyczno-krytyczne, *zob.* Nr. 23468.
R: Kurpiel A. M., *Prz. powsz.* 1894 IV.; Al. K., *Tyg. lit.* 1897 Nr. 48; Bieńkowski A., *Przów. nauk.* lit. 1897; Rembowski A., *Kurj. warsz.* 1898 Nr. 104.
33817. **Darowski A.**, Szkice historyczne, *zob.* Nr. 23477 (por.: Gajsler J. F., *Głos* 1898 Nr. 35).
33818. **Doliwa Z.**, Szkice historyczno-społeczne (Wyd. Zjednoczenia tow. młodzieży polskiej za granicą), Zurych 1898.
33819. **Gawroński Rawita Fr.**, Studya i szkice historyczne, *zob.* Nr. 23480 (por.: L. K., *Prawda* 1906 Nr. 40).
33820. **Jarochowski K.**, Nowe opowiadania hist., *zob.* Nr. 23483 (por.: Smoleński Wł., *Prawda*, Warsz. 1882); *Opowiadania i studya*, *zob.* tamże (por.: Badeni X., *Prz. powsz.* 1884 III.).
33821. **Kalicki B.**, Zarysy, *zob.* Nr. 23484 (por.: Tatomir L., *Dz. liter.* 1869; *Czas* 1869 Nr. 40).
33822. **Kalinka W.**, Dzieła, *zob.* Nr. 23485.
R: Koneczny F., *Prz. pol.* 1895 I.; Kaindl R. F., *Österr. Literaturblatt* 1895.
33823. **Karnowicz E. P.**, Oczerki i rozkazy iz starinnawo byta Polshi, Petersburg. 1873.
33824. **Kraushar A.**, Drobiazgi historyczne, *zob.* Nr. 23489.
R: nit., *Nowa Ref.* 1891 Nr. 250; B., *Prz. powsz.* 1892 I.
33825. **Rolle J.**, Opowiadania hist., *zob.* Nr. 23499 (por.: Smoleński Wł., *Prawda*, Warsz. 1882).
33826. **Świderska M.**, Opowiadania hist. dla młodzieży, Warsz. 1898 wyd. 2.
33827. **Louis Wawel J.**, Okruszyny historyczne (por.: Kaindl, *Allgem. Litteraturbl.* 1899 Nr. 19).
33828. **Potocki P.**, *Saeculum bellatorum et togatorum seu Centuria elogiorum clariss. virorum Polonorum et Lithuanorum*, Crac. 1670, 1702 i w: *Opera omnia*, Vars. 1747.
33829. **Krasicki I.**, Życia zacnych mężów, Dzieła, Warsz. 1829 t. VIII, IX i X.
33830. **Norejko Al.**, Biografie mężów znakomitych, Wilno 1847; *Książeczka złota*, Sławni ludzie w dziedzinie sztuk, przemysłu, nauki i czynów wojennych (według dzieł niem.), Warsz., Lipsk 1876.
33831. **Zienkowicz L. J.**, *Usque ad finem*, Żywoty narodowe z ostatnich lat stu, ozdobione portretami, rękopismami i pomnikami, Paryż 1859; — *Tenże*, *Wizerunki polityczne dziejów państwa polskiego*, Lipsk 1864.
33832. **Lelewel J.**, Uwagi nad dziejami Polski i ludu jej, Polska, dzieje i rzeczy jej, *zob.* Nr. 23561 (także Nr. 16152).
33833. **Śniadecki J.**, Uwagi dotyczące dziejów Polski nad dziełem p. Villers, Warsz. 1823 (po franc., Paris 1804).
33834. **Poniatowski St. ks.**, *Observations d'un Polonais sur le résumé de l'hist. de la Pologne (dans la) Revue encyclopedique*, Florence 1830.
33835. **Kurzweil E.**, *Idée de la république de Pologne et son état actuel*, Paris 1840.
33836. **Krzyżanowski A.**, *Dawna Polska*, *zob.* Nr. 23566; 2. wyd. Warsz. 1857.
33837. **B.**, *Myśli do dziejów słowiańskich, szczególnie polskich*, *Tyg. lit.*, Poznań 1841 IV.; *O posłannictwie dziejowem narodów, tamże 1842—1844*; *Bauer Le R. P.* *Marie Bernard*, *La Pologne devant l'histoire et devant Dieu*, *Discours prononcé à Paris dans l'église de la Madeleine le 22. mars 1867*, Paris 1868.

33878. Bakunin M., *La Pologne et la Russie, jugées par un Russe, Discours prononcé à Paris le 29. novembre 1847*, Paris 1847; Toż po pol.: Sąd Rosyanina o Polsce i Rosyi, tłóm. Kalinka W., Krak. 1848.
33839. Śnitko J., *Nowocześni pogromcy narodu polskiego i jego przeszłości w literaturze historycznej*, Prz. pozn. 1894 Nr. 8—15; — Kozłowski L., *Kwestya polska w literaturze rosyjskiej*, Prz. polski 1880 II.
33840. Polanin Zb., *Walka Rusinów z Rusinami, uwagi nad broszurą: Polityka Polaków względem Rusi*, zob. Nr. 23630; — Gregorowicz G., *La Pologne et la Ruthénie dans le passé et dans le présent*, Bull. litt. et scient. de l'association de l'école polonaise, Paris 1884.
33841. Maciejowski Fr., *Badania dziejów polskich*, Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.
33842. Koniec średniowiecznej dążności w historii polskiej, Tyg. lit., Poznań 1840 III.
33843. Czy pan Franciszek Palacky słusznie sądzi polsk. historyków, Tyg. lit. 1843 VI.
33844. O fałszach szerzonych przez Przegląd poznański, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.
33845. A. z S. K..., *Niektóre sprostowania historyczne*, Czas 1859 Nr. 166.
33846. Rzewuski St., *Myśli o zastosowaniu fizjologii do historii, mianowicie polskiej (wyjątek z Pam. fizycznych, matem. i statyst. umiejętności, 1830)*, Warsz. 1830.
33847. Nowosielski A., *O pracach hist. Rogalskiego i Dziekońskiego*, Dz. warsz. 1853 Nr. 296.
33848. Maciejowski W. A., *Słówek o badaniach historycznych St. Kaczkowskiego*, Bibl. warsz. 1845 II.
33849. Siemiński L., *Żywot i prace naukowe Józefa Muczkowskiego*, Dod. Czasu rok III. t. 12.
33850. **Liske Xawery**, zob. Nr. 23666; — Nittman J. K., *Xawery Liske*, Świat 1890; — Dobrowolski Ad., *Kurj. polski* 1895 Nr. 60; — Balzer O., *Prz. sąd. i adm.* 1891 (por.: *Prawnik* 1891 Nr. 12).
33851. **Łaguna Stosław**, *Winiarz Al.*, *Stosław Łaguna*, *Kwart. hist.* 1900; — *Askenazy Sz.*, *Stosław Łaguna*, *Bibl. warsz.* 1900 III.
33852. *Zegota Pauli*, *Kwart. hist.* 1896.
33853. **Pawiński Adolf**, zob. Nr. 23668; — *Rembowski Al.*, *Charakterystyka*, Tyg. ill. 1896.
33854. *Die neupolnische Geschichtsschreibung*, *Allg. Ztschr.* 1892 Nr. 183—188.
33855. Garbiński A., *La France et les Polonais*, zob. Nr. 23688 (por. rec.: *Aten.* 1876 I.).
33856. Čechofil, *Príspevek k dějinám polsko-české vzájemnosti*, *Slov. Přehl.* 1899.
33857. Szczebalskij (Rosсыjska polityka i rosyjskie stronnictwo w Polsce), *Wiestnik russkij*, Moskwa 1864.
33858. Kojałowicz M. Osyp, *Etudes historiques sur la Russie occidentale, Introduction aux documents servant à éclaircir l'histoire des provinces occidentales de la Russie, ainsi que de leurs rapports avec la Russie et la Pologne, avec trois cartes coloriées*, Petersb. 1865.
- Stosunki z Szwecyą*, zob. Nr. 29062.
33859. Krzyżanowski A., *Dziejowość bojowych zapasów chrześcijaństwa z potęgą turecką* (Odb. z Kalendarza Strąbskiego), Warsz. 1850; — Chodźko A., *Tureckie źródła do dziejów Polski*, Prz. pozn. XVI., zob. Nr. 29087.
33860. Lovcsányi Gyula, *Adaléoh a magyar-lengyel érnksesésh történeséhes a mohácsi vész előtt* (Dodatek do historii węgiersko-polskich stosunków), *Századok* 1876.
33861. **Szląsk**. Curaeus Joachim, *Gentis Silesiacae annales* (1571), zob. Nr. 30732; — Schieckfuss I., *Neu vermehrte Schlesische Chronica*, Leipzig 1625; — Henelius, zob. Nr. 23784; *Silesiographia*, 1. wyd. Francof. 1633 (por.: *Markgraf*, *Ztschr. f. Gesch. Schlesiens* 1891 XXV.); — Crusius Dan. (Krause), *Miscellanea Silesiaca, Lignitiae et Lips.* 1722, continuata, tamże 1728; — Sommer Fried. Wilh., *Regnum Vannianum antiqu. Silesiam complectens*, Vratisl. 1722; — Rosicki Z. X., *Chronica seu gesta diversa in Silesia et alibi*, Földner, *Bibliogr. Silesiaca* 1731 I. (DS.).
33862. Pachaly F. W., *Versuch*, zob. Nr. 23791; *Breslau* 1777; — Tenze, *Über Schlesiens älteste Gesch.*, *Breslau* 1783; — Tenze, *Sammlung*, zob. Nr. 23791; *Breslau* 1790 I. 1801 II.
33863. (Menzel K. A.), *Gesch. Schlesiens*, *Breslau* 1802; 2. wyd. 1811—1812; — Worbs J. G., *Gesch. Schles.*, *Sagan* 1818; — Heinrich Alb., *Schlesien unter den Piasten*, 1163 do 1327, *Wolny, Taschenbuch f. Gesch. Mährens u. Schles.* 1829 III.
33864. **Morgenbesser M.**, *Gesch. Schlesiens*, zob. Nr. 23800; 1. wyd. 1829, 2. wyd. 1833.

33865. **Boniecki M.**, Szkice historyczne, zob. Nr. 23795 (por.: Kętrzyński W., Aten. 1876 I.).

33866. Stosunki szlaskie za czasów książąt udzielnych Piastowskich, Światło, Bytom 1894.

33867. Mähren und Schlesien, w dziele: Österreichische Monarchie in Wort u. Bild, Wien 1897.

33868. Wahner E., Zur Gesch. der Ständesherrschaft Beuthen, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schles. 1887 XXI.; — Sláma Fr., Dějiny Těšínska (Maticе lidu č. 3–4), Praga 1889; — Prasek V., Dějiny knížectví Těšínského až do roku 1433, Opawa 1894, zob. Nr. 23815.

33869. Minsberg F., Gesch. der Stadt und Festung Gross-Glogau, Glogau 1853 t. 2.

33870. Volkmer F., Die Litteratur über die Grafschaft Glatz (Kladzko), Glatzer Vierteljahrschrift 1888 VIII., 1889 IX.; — Nürnberger A., Beiträge z. Gesch. der Grafschaft Glatz in der zweiten Hälfte d. XIV. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1877–1881 XIII.–XV.; — Ulanowski B., zob. Nr. 23821; Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1882 XVI. (nie: 1881 XV.); — Geschichtsquellen der Grafsch. Glatz, hrsg. v. Volkmer u. Hohaus, Glatz 1883–1891 (por.: Glatzer Vierteljahrschr. 1881–1900).

Nr. 23823: Weltzel A. (nie: Wetzel), 2. wyd. 1887 (nie: 1885).

33871. Moller J., Historiae ducum Liegnitensium, Glogoviae 1621; — Chronick von Liegnitz, hrsg. v. Sammtler A., Liegnitz 1861 I.; II. Th. 1. Abth. (do r. 1547), Liegnitz 1868; 2. Abth. (1547–1675), hrsg. v. Kraffert A. H., Liegnitz 1871; III. Th. (1675–1815), Liegnitz 1872; IV. Th. Liegnitz 1873.

Nr. 23830: Haeusler W. (nie Haensler),

33872. Sinapius Joh., Olsnografia oder Beschreibung des Oelsuischen Fürstenthums, Leipzig u. Frankf. 1707 t. 2; — Görlitz J. E., Neueste Olsnographie, Oels 1837; — Pfotenhauer, Der Adel des Fürstenth. Oels im XVI. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1887 XXI.

33873. Tiller Fr., Beiträge zu Troppaus Gesch., D'Elvert Schriften 1856 IX.; — Dudik B., Des Herzogthums Troppau ehemalige Stellung zu Mähren, Wien 1857; — Lepař J., Čas. česk. mus. 1860; Troppauer Ztg. 1862–1863 i Odb. p. t.: Beiträge zur älteren Gesch. d. Herzogth. Schlesien; Pam. arch. 1863 V.; — Biermann G., Gesch. d. Herzogth. Troppau u. Jägerndorf, Troppau 1874; — Prasek V., Dějiny kraje Holasovského čili Opavského, Opawa 1891.

33874. Idzikowski Fr., Gesch. d. Stadt Oppeln, Oppeln 1863; — Frycz, Opole na

Ślasku, Tyg. ill. 1863 VII.; — Wahner E., Zur Gesch. d. Stadt Oppeln, Progr. Gymn., Oppeln 1890, zob. Nr. 32+36.

33875. Weltzel Aug., Besiedelungen d. nördlich der Oppa gelegenen Landes, Leob-schütz 1891.

R: Wagner A., Kwart. hist. 1893.

33876. Klose W., Die Schanze zu Złonitz, Kr. Oppeln, Schlesiens Vorzeit in Bild u. Schrift 1899 VII.

33877. Temple R. (nie: A.), Stadt- u. Herzogth. Oświęcim, D'Elvert Schriften 1859 XII. [por. też: Notizenblatt 1869, 1870, 1871 (artykuły Templego)]; — Biermann G., Zur Gesch. der Herzogth. Zator u. Ausschwitz, Sitzungsber. Wiener Akad. 1869 XL. (por.: Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VI.).

33878. Kosmann J. W. A., Die Gesch. d. Stadt Schweidnitz, Breslau 1786; — Schmidt Fr. J., Gesch. d. Stadt Schweidnitz, Schweidnitz 1846 I., 1848 II.

33879. Heyne J., Urkundliche Gesch. der Stadt u. d. Fürstentums Wohlau, Wohlau 1867.

33880. Bürkner R. u. Stein J., Gesch. d. Stadt Breslau, Breslau 1851–1852 cz. 3; — Markgraf II., Gesch. Schlesiens (nie: Polens) u. besonders Breslaus, zob. Nr. 23839.

33881. Worbs J. G., Gesch. des Herzogth. Sagan, Züllichau 1793; — Dorst v. Schatzberg L. u. Leipelt A., Der Saganer Kreis, Sagan 1850–1852; — Leipelt A., Gesch. d. Stadt u. d. Herzogth. Sagan, Sorau 1853.

Starsze zarysy historyi Śląska, por.: Złot Ć., Bibliografie české historie II. Nr. 5881–6433

Monety szlaskie, zob. Nr. 28613.

33882. Worbs, Urgeschichte Schlesiens, Schles. Provinzhl. 1814, 1816 (uzupełn. Nr. 23842).

33883. Adler H., Zur ältesten Gesch. Schlesiens, Breslau (Progr. Real.) 1856.

Zob. Nr. 10279.

33884. Buckisch G. F., Prolegomene schlesischer Kirchenhistorien, wie das Christenthumb in Schlesien von poln. Monachen introduciret, Neyss 1685; — Sinapius J., Silesiae conversio, Liegnicii 1708; — Leopold B., Initia religionis Christ., Halle 1758; — Worbs, Über d. Anfang des Christenthums in Schlesien, Schles. Prov. Bl. 1812; — Herber C. J., Silesiae sacrae origines, Breslau 1821.

33885. Smolka St., zob. Nr. 23850; — Tenze, Herzog Heinrich des Bärtigen auswärtige Beziehungen, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1874 XII.

33886. Soński W., Stosunki wewnętrzne Śląska przed kolonizacją niemiecką, Światło, Bytom 1894; Tenze, Pierwsi niemieccy koloniści, tamże.

33887. Weinhold K., Die Verbreitung und Herkunft des Deutschen Schlesiens, Forsch. z. deutschen Landes u. Volkskunde, Stuttgart 1887; — Schulte W., Die Anfänge der Kolonisation, Silesiaca, Festschrift, Breslau 1898 (por.: Winiarz Al. Kwart.hist. 1899); — Tenze, Beiträge, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1900 XXXIX.

33888. Neuling H., Die schlesischen Castellaneien, 1250—1280, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1878 XIV.

33889. Löschke Th., Die Politik Ottokars II. gegenüber Schlesiens, *zob.* Nr. 25142; — Milkowitsch W., Heinrichs IV. Aufenthalt bei Ottokar nach 1266, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1884 XVIII, *zob.* Nr. 23861.

33890. Gruenhagen C., König Johann v. Böhmen und Bischof Nanker v. Breslau, Sitzungsber. Wiener Akad. 1864 XLVII. (por.: Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VI.); — Tenze, Schlesien unter Carl IV., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1883 XVII; — Tenze, Die Correspondenz d. Stadt Breslau mit Carl IV., Arch. f. österr. Gesch. 1865 XXXIV.; — Tenze, Carl IV. in seinem Verh. zur Breslauer Domgeistlichkeit, *tamże* XXXIX. (por.: Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens VIII. i IX.).

33891. Temple R., Herzog Johann von Auschwitz 1324—1370, Neues Blatt 1882.

33892. Gruenhagen C., Schlesien nach dem Hubertsburger Frieden, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1891 XXV.

Zob. Nr. 11731, 20111.

33893. Pomorze. Kannegiesser K. Fr. L., Geschichte von Pommern, Die heidnische Zeit, Greifswald 1824 I. (jedyny; tu się mieści: Viertes Buch: Nachrichten über Kassubien und Pommern bis zur Unterwerfung dieser Länder durch die Polen).

33894. Schurtzfleisch, Origines Pomoraniae, 1707; — Giesebrecht, Die Einwanderung der Pommern, Pomm. Provinzbl. 1828.

33895. Szulc D., O Pomorzu zaodrzańskiem, Warsz. 1850 (z mapą), *zob.* Nr. 10500; — Iwanowski, O Pomorzu, *zob.* Nr. 10501.

33896. Spahn M., Verfassungs u. Wirthschaftsgesch. des Herzogth. Pommern von 1478—1625, *zob.* Nr. 17968.

Monety pomorskie, zob. Nr. 28609.

33897. Prusy. Auszug der preuss. Chroniken (autor Daubmann), Königsberg 1566, 1587, *zob.* Nr. 7255.

Nr. 23934: Schütz C., zob. Nr. 7237.

33898. Leo Joan., Historia Prussiae, *zob.* Nr. 31114 (przełożyc przed Nr. 23935).

33899. Toeppen M., Antiquarische Aufsätze zur Gesch. Preussens, *zob.* Nr. 16293; — Beiträge zur preussischen Geschichte und Alterthumskunde von Rethwisch, v. Mülverstedt, Bergau, Strehke, Töppen, Mannhardt, por.: Toeppen M., Altpreuss. Mntsch. V.

33900. Danckelmann Fryd., Dissertatio hist. politica de rebus Prussorum, *zob.* Nr. 31153.

33901. Heinel's Geschichte Preussens, por. rec.: Landien E. F., Altpreuss. Mntsch. X.

33902. Friedeberg, Bilder aus Ostpreussen, einst und jetzt, 300 jähr. Erinnerung, Tilsit 1885.

33903. Perlbach M., Materialien zur Geschichte Pomerellens hauptsächlich während Ordenszeit, Altpreuss. Mntsch. 1900.

33904. Förstemann Foe E., Das nördliche Pomerellen und seine Alterthümer, Kreis Danzig, Königsberg 1851 zeszyty 2.

33905. Toeppen M., Geschichte Masuriens, ein Beitrag zur preussischen Landes- und Kulturgeschichte, Danzig 1870.

33906. Toeppen M., Das Elbinger Kriegsbuch, Altpreuss. Mntsch. 1899.

33907. Töppen M., Die Niederung bei Marienwerder, historisch-chorograph., Altpreuss. Mntsch. X.; — Flauss R., Die Marienwerderer Amts-Niederung, Ztschr. d. hist. Ver. f. den Reg.-Bezirk Marienwerder 1897 zeszyt. 35.

33908. Joachim E. u. Niesen P., Repertorium zur Gesch. d. Neumark, *zob.* Nr. 24007 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1896).

33909. Maercker H., Gesch. d. Schwetzer Kreises, *zob.* Nr. 24011 (por. rec.: Froelich X., Westpreuss. Ztschr. 1894 XXXIV.).

33910. Schmitt F. W. F., Gesch. d. Stuhmer Kreises, Thorn 1868.

33911. Bender, Über die vorgeschichtliche Zeit und den Namen Ermlands (Warmia), Ztschr. f. Gesch. u. Alterthumsk. Ermlands I., *zob.* Nr. 10492; — Röhrich V., Die Kolonisation des Ermlandes, *tamże* 1899; — Tenze, Ein Bauernaufbruch im Ermland 1440—1442, Rössel 1894, *zob.* Nr. 17154; — Prochaska A., Warmia z czasów 13 letniej wojny, Kwart. hist. 1893, *zob.* Nr. 32430.

33912. Hipler Fr., Braunsberg in der Schwedenzeit, Braunsberg 1884.

33913. Szulc D., O znaczeniu Prus dawnych, Warsz. 1846.

33914. Pierson W., Elektron oder über die Vorfahren, die Verwandtschaft und den Namen der alten Preussen, *zob.* Nr. 33416.

33915. Nettelhorst W. Chr., Dissertatio historica de originibus prussicis, Regiom. 1674; Danckelmann Fr., De origine et moribus gentis Borussiae, *zob.* Nr. 31153

Joseph du Fresne de Franchville, Dissertation sur l'origine du peuple Prussien. Abh. d. k. preuss. Akad. d. Wiss. 1749; Gatterer J. Krz., De Prussorum Lithuanorum origine (Comm. Societ. Goettingensis, 1792-1795), Gött. 1799.

33916. Beckhenn C., Bewaffnung und Ausrüstung: der heidnisch-preussischen Krieger und einige andere Gegenstände des preussischen Heerwesens, Altpreuss. Mntsch. 1896.

Zob. Nr. 10462, 12506.

33917. Kętrzyński W., Nazwy miejscowe polskie Prus zachodnich, wschodnich i Pomorza, *zob. Nr. 10894.*

33918. Schubert, Das Land Preussen vor der Ankunft des Deutschen Ordens, Königsberger deutsche Ges. 1834 II.

33919. Zych Franc., Powołanie Krzyżaków do Polski, Spraw. gimn. w Przemyślu za r. 1887, Przemyśl 1887 i Odb.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1888.

Zob. Nr. 6293.

33920. Usadowienie Krzyżaków w Prusiech, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.

33921. Reh P., Zur Klarstellung über die Beziehungen des Deutschen Ordens zum Bischof Christian von Preussen, *zob. Nr. 13068 i 24048*; — Froelich G., Das Bistum Kulm und d. Deutsche Orden, *zob. Nr. 13072.*

33922. Wagner P., Nachrichten von der Kreuzfahrt rheinischer Herrn nach Preussen, 1321-1322, Altpreuss. Mntsch. 1889 XXVI.

R: Bostel F., Kwart. hist. 1890.

33923. Goll J., Čechy a Prusy w Sředověku, por.: Bidlo J., Časop. muz. kral. čes. 1897, *zob. Nr. 23949.*

33924. Żychliński L., Marchia brandenburska za Askańczyków, Prz. powz. 1885 II.

33925. Weber L., Preussen vor 500 Jahren in culturhist., statist. und milit. Beziehung, *zob. Nr. 10461* (por.: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1879).

33926. Liske X., Graf Bismarck's Rede gehalten am 18. März 1867 in der Sitzung des Norddeutschen Reichstages vom Standpunkte der Geschichte beleuchtet, Berlin 1867 str. 31 (wyd. bezimiennie).

Nr. 24054: R: Perlbach M., Kwart. hist. 1896 (nie: 1899).

33927. Schlözer K., Die Hansa und der deutsche Ritterorden, Berlin 1851, *zob. Nr. 18174.*

Zob. Nr. 10768.

33928. Faber, Die Theilnahme Preuss. an d. Kriege wider die Türken, Beitr. z. Kunde Preuss. 1825 VII.

33929. Pisański J. K., Nachricht vom Einfalle der Tartaren in Preussen, Königsberg 1764.

33930. Albrecht I., Bock Fr. Samuel, Grundriss von dem Leben Fürsten Albrecht

d. Ältern, Königsberg 1745; — Skrodzki E., Ustęp z życia Alberta Hohenzollern-Anspach, lennika w Prusiech polskiego, Bibl. warsz. 1878 I; — Lohmeyer C., Albrecht Bibliographie, Altpreuss. Mntsch. 1896, *zob. Nr. 24076.*

33931. Philippi R., Freiherr Johann v. Schwarzenberg in Preussen, ein Beitrag zu seiner Biogr., Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver., Danzig 1880.

33932. Reusch A., Vor drei hundert Jahren, Altpreuss. Mntsch. VII.

33933. D'Oleires de Chambrier, Memoire sur Casimir margrave de Brandebourg-Beireuth, Abhandl. d. kön. preuss. Akad. d. Wiss. 1801, 1803.

33934. Hasenkampf X. v., Ostpreussen unter dem Doppelaar, Hist. Skizze der russ. Invasion in den Tagen des 7 jährigen Krieges, Königsberg 1866.

33935. Stein, Erinnerungen aus Litauen in Preussens Unglückszeit auf Grund Kirchenurkundlicher Mittheilungen, Mitth. d. litauischen Literat. Ges. 1894.

33936. Kole'a wzrostu monarchii pruskiej, Czas 1870 Nr. 170 i n.; Początek i wzrost Prus, Dz. lit. 1870; Żychliński L., Rzut oka na dzieje utworzenia państwa pruskiego, Kurjer poz. 1881 (26. listop. do 23. grudn.).

Zob. Nr. 29051.

33937. Inflanty i kraje nadbałtyckie, *zob. Nr. 8187, 10532, 12310, 31144, 31192*; — Bergmann Balth., Fata Livoniae, Vinariae 1755, Ruyni 1794 (por.: Winkelmann. B. L. Nr. 501).

33938. Manteuffel G., Inflanty polskie poprzedzone krótkim rzutem oka na średniowiekową przeszłość całych Inflant, z przedmową J. I. Kraszewskiego, Poznań 1879.

R: Bibl. warsz. 1879 II.

33939. Schiemann Th., Russland, Polen u. Livland bis ins XVII. Jahrh., *zob. Nr. 23451.*

33940. Tidiebiel A., Oczerki estońskawo nasilenija w pribaltijskom kraje, *zob. Nr. 12314.*

33941. Hausmann R., Das Ringen der Deutschen und Dänen um den Besitz Estlands bis 1227, Leipz. 1870; — Trusman J., O proischozdenii Korsy (Kuron), *zob. Nr. 12316.*

33942. Rhanäus Samuel, Diatribe historica prior. Curlandiae originem recens., Respond. Joh. Chr. Ernesti, Wittenbergae 1683 DS.

33943. Tideböh, Die kurischen Könige, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1856 VIII.

33944. Kantecki Kl., Potomkowie Krzyżaków (Dzieje Kurlandyi aż do Maurycyego Sa-skiego), Przew. nauk. liter. 1881.

- Monety Kurlandyi, *zob. Nr. 28608.*

33945. Howajskij D., Wodworjenje Niemcew w Liwonii, *Żurnał min. nar. prosw.* 1879 CCII., *zob.* Nr. 24169.

33946. Berends A., Die Auflösung des deutschen Ordens in Livland, *Balt. Mntshr.* 1900 XLIX.

33947. Bergegrün A., Herzog Christoph v. Mecklenburg, letzter Koadjutor d. Erzbist. Riga, *Bibl. livl. Gesch. v. Seraphin E.* Nr. 2, Reval 1898 (por. też: *Balt. Mntshr.* 1898 XLV.).

R: Schirren C., *Deutsche Lit. Ztg.* 1899 Nr. 14.

33948. Rytlich A., Pribałtijskij kraj, XV., XVII., XVIII., *Petersb.* 1873, *zob.* Nr. 10532.

33949. Prochaska A., Kazimierz Jagiellończyk a Inflanty, *Kwart. hist.* 1898.

Nr. 24198: r. 1559 (*nie*: 1554).

33950. Karwowski St., Odpowiedź na krytykę rozprawy: Wcielenie Infant 1528—1561, *Bibl. warsz.* 1874 IV., *zob.* Nr. 24199 i 25921.

Kettler, *zob.* Nr. 28546.

33951. Manteuffel G., Upadek państwa inflanckiego, *zob.* Nr. 24200 (por. rec.: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1898).

33952. Schwartz Ph., Beziehungen des Zaren Boris Godunow zu Riga, *Sitzungsb. d. Ges. f. Gesch. der Ostseeprov.* 1898.

33953. Seraphin A., Obersten Both Anschlag auf Livland (1639). Beitrag z. Gesch. Kurfürst Georg Wilh. v. Brandenburg, 1895.

33954. Manteuffel G., Książę Jakób, *zob.* Nr. 24215; — Tenże, Przewroty w dziejach księstwa kurlandzkiego, *Krak.* 1896 (por. rec.: Prochaska A., *Kwart. hist.* 1898).

Bironowie, *zob.* Nr. 28540.

33955. Ruś, *zob.* Nr. 24258—24628; — Linniczenko I. A., Racjonalizm polsko-łatyńskich historyków w przedaci sobytij russkoj istorii, *Czten. istor. obszcz. Niestora, Kijew* 1888.

33956. Zapyski nauk. Tow. im. Szewczenka, *zob.* Nr. 24262 (Pokazczyk do t. XXI.—XXVI., *Zapyski t. XXVI.*).

33957. Cztenija w istoriczieskom obszczestwie Niestora lietopisca, Kijew 1873—1898, *knig XI.* (por.: Zasiadanije istoriczieskaho obszczestwa Nestora lietopysca, *Słowo, Lwów* 1881 Nr. 77; *Uł., Kwart. hist.* 1891, 1898; *Ist. Wiestnik* 1890 Nr. 10; *Bestużew-Riumin K., Żurn. min. nar. prosw.* 1890; *J. Z., Kij. Star.* 1898 IV.).

Nr. 24271: *Milinkow (nie: Milinkow), zob.* Nr. 33173.

33958. Zubryckij D., Kritiko-istoriczieskija powiest wremiennych liet Czerwiennoj ili halickoj Rusi, *perew. z polskawo O. Bodianskoj, Moskwa* 1845, *zob.* Nr. 24312.

33959. Szaranewycz I., *Geogr. istor. statij, Lwów* 1875—1876, *zob.* Nr. 10306.

33960. Kalicki B., Lachy na Rusi, szkic historyczny według Latopisu Nestora, *Prz. polski* 1869 I.

33961. Płoszczańskij W. M., Hrancyi między Łytwoju i Władymirom za ruskich kniaziej, *Ruś, dod. do Słowa, Lwów* 1885 Nr. 3.

33962. Kownacki, O Mścislawie, ks. halickim, *Pam. nauk.* 1837 II.

33963. Zdanow Iw., Pisni o kniazie Romanie, *zob.* Nr. 11876.

33964. Papée Fr., Najważniejsze dezyderaty odnośnie do dziejów Rusi czerwonej za czasów Rzeczypospolitej, *Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów* 1890.

Biskupstwa łac. na Rusi halickiej, zob. Nr. 13119.

33965. Słotwiński K. i J. N. D., Bitwa pod Stubnem (1390), *Czasop. księgozb. Ossolińskich* 1832.

33966. Rusin Prawdolub, Kto był pierwszym łatinizatorem Czerwonej Rusi, *szkie hist., Gaz. nar.* 1862 Nr. 2.

33967. Petrowicz J., Sandeckaja Ruś, *istoryczeskii zamietki, izd. O. A. Markowa, Lwów* 1893 str. 19.

33968. Szaraniewicz I., Rys wewnętrznych stosunków Galicji wschodniej w drugiej połowie XV. w., *Lwów* 1869.

R: Liske X., *Sybel's H. Z.* XXV.

Monety, zob. Nr. 28591.

33969. Ukraina. Jabłonowski Al., *Ziemie ruskie, zob.* Nr. 24451.

R: Rembowski A., *Bibl. warsz.* 1894 t. III.; w r. 1897: Tenże, *Kurj. warsz.* Nr. 203; *Bibl. warsz.* IV.; *Kozłowski B., Głos* Nr. 33.

33970. Liaskoronskij W., *Istor. peryasławskoj zemli do poł. XIII. stoletija, Kiew* 1897 (por.: Tichomirow, *Żurn. min. nar. prosw.* 1898 CCCXVII.; *Ist. Wiest.* 1898 I.; *Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz.* 1893 XXII.).

33971. Storozhenko A. W., *Oczerki peryasławskoj stariny, Kiew* 1900.

33972. Antonowicz W. B., *Jepizod iz istorii brack. Ukrainy, Kij. Star.* 1888.

Kolonizacya Ukrainy, zob. Nr. 17168.

33973. Pogodin, *Chronologiczeskoj ukazatel drownej russkoj istorii, Učení zapiski II. otd. Akad. nauk.*

33974. Filewicz J., Ist. drownej Rusi, I. Territorija i nasilenie, Warsz. 1896 (por.: Howajskij, Russkij arch. 1896); — Storożew W., Russkaja ist. s drowniejszych wremien do smutnawo wremieni (Bibl. dla samoobra-zowania), Moskwa 1896; — Pawłow N., Russkija istor. od drowniejszych wremien 863–1362, Moskwa 1896.

33975. Wilczyński O., Naczało Rusi, zob. Nr. 24485.

33976. Stasow W., Zamitki o „Rusach“ Ibn Tatlana i drugih arabskich pisatelej, Żurn. min. nar. prosw. 1881.

R.: Jagić V., Arch. f. slav. Phil. VI.

33977. Debołskij N. N., Drownerusskija mezdjkniażeskija odnoszenija po dogovorom, Istor. ohozr. 1892.

Jaroslawa monety, zob. Nr. 28612.

Medal Jaropółka Władym., zob. Nr. 28649.

33978. Linniczenko T., Wzajemnyja odnoszenia Rusy i Polshi do połowiny XIV. stol., Kijew 1884, zob. Nr. 24501.

Zob. Nr. 16285.

Nr. 24528: Jaruszciewicz A. (nie: Jaru-szewicz), Wilno 1898.

33979. Kozacy zaporoscy. Gliszczyński M., Znaczenie i wewnetrzne życie Zaporozja podług Skałkowskiego, Warsz. 1849; — Ewar-nickij D. I., Istor. zaporozskich Kozakow, zob. Nr. 24535; 2. wyd. I. Moskwa 1900 (por.: Łazarewskij A. M., Cztenija obszcz. Nestora 1896 X.).

33980. P. S. K., Istoryczni bajki p. Mari-jana Dubečko (krytyka jego teoryi o po-czątkach Zaporozja), Prawda, Lwów 1888.

33981. Józef z Warszawy, Daszkowic Ostafij, obrazek z dziejów Zaporozja (Wyd. ludowe ks. Bażyńskiego), Poznań 1866.

33982. Żuk S., Zrujnowanie Baturyna, piśla M. Kostomarowa, Watra, wyd. Łukycz W., Stryj 1887, zob. Nr. 34537.

33983. Einhorn W., (Stosunki między du-chowieństwem małoruskiem a rządem mo-skiewskim za Aleksego Michajłowicza), Czten-ia obszczestwa dla ist. i drown., Moskwa 1892–1899, Odb. Moskwa 1899.

33984. A. L., K' woprosu o Grabiankinojo lietopisi, Kij. Star. 1897 I. (Lietopis Hadiac-kawo pałkownika Grigorija Grabjanki, Kijew 1853).

33985. Chmielnicki Bogdan, Przyj. ludu, Leszno 1834 I., do Nr. 24556; — Mołczano-wskij N. (Relacya wenecyanina Alberta Vi-mina o Kozakach i Chmielnickim), Kij. Star. 1900.

Łazarewskij A. M., zob. Nr. 24259.

33986. Istoryczeskoje (o polsko-kozackich wojnach), Zorja hał., Lwów 1861 Nr. 50–64, 66.

33987. Wołynicy jako pereselenicy w wostocznoju Rossiju w epochu Bohdana Chmelnyckoho, zob. Nr. 24438.

33988. Jabłonowski A., Kresy ukraińne po „Licholeciu“ do „Ruiny“, zob. Nr. 10388.

33989. Gorlenko, Kniaź A. Dabiża, Kij. Star. 1897.

33990. Umaniec T. M., Gietman Maziepa, Petersb. 1897, zob. Nr. 24597 (por.: Hrusze-wskij M., Zap. Tow. Szewcz. XXI.).

33991. Gołubiew S., Gedeon Odorski, rektor Akad. kijowskiej, Trudy Akad. kij. 1900.

33992. Materyały do historyi Zaporozja w XVIII. w., Zapiski odesskawe obszczestwa istorii 1897 XX.

33993. Chizniakow W., Czernigowskaja Starina (1765–1810), Kij. Star. 1899 II.

33994. Litwa, zob. Nr. 24629–24763; — Aeneas Sylvius, De Lithuania, zob. Nr. 30589.

Kojatowicz W., zob. Nr. 8524.

33995. Orłowski F., Osnowanie goroda Grodna i jewo ist. do 1241 (Trudy IX. archeol. sjezda w Wilnie 1893 II.), Moskwa 1897, zob. Nr. 24669.

33996. Danilewicz W., Oczerk ist. Po-łockoj zemli, zob. Nr. 24687 (por.: Ticho-mirow, Żurn. min. nar. prosw. 1897 CCCXII.).

33997. Keussler F., Das Livische und Lettische Dünagebiet und die Fürsten von Polozk, Gerzike und Kokenhausen Ende d. XII. u. Anfang d. XIII. Jahrh., Mitt. a. d. Livl. Gesch. XV.

33998. Czumiłow A., O torgowle ganzej-skich gorodow s Nowgorodi u Moskwoju i Szweccii s Rossiej, Cztenija imp. obszcz. ist. i drown. ross. pri moskowsk. Uniw. 1898 CLXXXIV.; — Pomjałowski M., Po woprosu o moskowsko-nowgorodskich odnoszenijach XV. i XVI. w., Żurn. min. nar. prosw. 1898 CCCXV.

33999. J. Q., Początki narodu litewskiego, Dziennik wil. 1817 II.; — X. Bohusza odpo-wiedź względem początków narodu lite-wskiego, Pam. warsz. 1817 (grudzien); — Lelewel J., Wiadomość o narodach lite-wskich, Pisma rozm., Pozn. 1863; — Krauze A. G., Lithauen und dessen Bewohner in Hinsicht der Abstammung, Königsb. 1834; — Jaroszewicz J., O Herulach, pobratymcach Litwinów, Wilno 1840; — Onaciewicz Ż., Rzut oka na pierwotne dzieje Litwy, Podbe-reskiego. Roczn. lit. 1846 III.; — Raczkiewicz Winc., Jeszcze o Litwie starożytnej, Wilno 1875, zob. Nr. 18472.

34000. Pobłocki L., Kritische Beiträge zur ältesten Geschichte Litauens, zob. Nr. 5853

(por.: Kętrzyński W., Przew. nauk. lit. 1880); — Pogodin A., Iz drevniejszej istorii litowskawo plemieni, *zob.* Nr. 24706 (por.: N., Věstn. slov. staroż 1899).

Nr. 24731: *Pam. wydz. hist. fil. Akad. VII, Krak. 1889 (nie: VIII, 1888).*

34001. **Witold**, *zob.* Nr. 24740; — Kochanowski J., Witold, wielki książę litewski, Lwów 1900.

34002. Boriczewskij, Otrywok iz litowskorusskoj istorii, Żurn. min. nar. prosw. 1845 XLVIII.

34003. **Wołoskie kraje**. Cantemir D., Descriptio antiqui et hodierni status Moldaviae, Bucuresti 1872, *zob.* Nr. 19354.

34004. **Xenopol A. D.**, Istoria Românilor, Buc. 1889—1893 t. 6; w skróceniu franc.: Hist. des Roumains, Paris I. (513 przed Chr. do 1633), II. (1633—1659).

34005. **Urechia V. A.**, Istoria Românilor, Buc. do r. 1895 t. 7 (hist. do r. 1800); — Tenże, Istoria Românilor (1800—1821) t. 2, Buc. 1897 (w obu dziełach liczne dokumenty).

34006. **Spiz**, Melzer, Das Zipser Comitát (1821), Csaplovics, Arch. des Königr. Ungarn II.

34007. Maciejowski W. Al., Przyczynęk do historyi kraju Spiskiego, *zob.* Nr. 32829.

34008. Dzieduszycki M., Spiz, Przew. nauk. lit. 1876.

34009. **Krones F.**, Zur Geschichte des Volksthums im Karpathenlande, mit besonderer Rücksicht auf die Zips und ihr Nachbargebiet, Graz 1878.

34010. Weber S., Zipser Geschichts- und Zeitbilder, *zob.* Nr. 23478; — Tenże, A luboi vár, Századok 1886 (O twierdzy Lubomli i o polsk. kastelanach od 1412 do 1772).

24800 24865.

34011. Czermiński Jul., Rozprawa o potrzebie poszukiwania historyi początkowej przodków naszych, Roczn. tow. nauk. krak. 1829 XIII.

34012. Jabłonowski J. Al., Lechii et Czechii adversus scriptorem novissimum vindiciae, Lipsiae 1771, 2. wyd. 1775 (popr. Nr. 24834).

Nr. 24834: *Kleczewski Stanislaus (nie: P. L.).*

34013. Papanek, De Lecho et Czecho, Historia gentis Slavae 1780; Klaić, Vjekoslav Prića o Čehu, Lehu i Mehu, Zagreb 1889.

34014. **Potkański K.**, Jeszcze o Piaście, Kwart. hist. 1900, *zob.* Nr. 24857.

24866 - 24969.

34015. Morzycki, Dawna Polska jako naród i jako państwo (Dzieje początkowe), Warsz. 1858; Dłużniewski M., Pierwsza epoka dziejów narodu polskiego, Niewiasta 1861—1861.

34016. Komarnicki Z., Mickiewicza Pierwsze wieki hist. polskiej (*zob.* Nr. 23381), Op. dom., Warsz. 1872.

34017. Zarański St., Pierwiastki dziejów ojczystych w ich organicznym rozwoju (do r. 1543), Krak. 1886.

R: A. S., Muzeum 1886; W., Prz. powsz. 1836.

34018. **Szujski J.**, Dzieje oświaty w Polsce przed Kazimierzem W., Opow. i rozstrz., Krak. 1888 t. IV., Dzieła ser. II. t. VIII.; — Tenże, Kraków aż do początku XV. w., tamże 1888 t. III., Dzieła ser. II. t. VII.

34019. M. J., Jakie były pierwiastki na rząd za dynastji Piastów, *zob.* Nr. 16340.

34020. Świeżawski Fr., Znakomici mężowie i kobiety w Polsce od X. do XII. w., *zob.* Nr. 20742.

34021. Kętrzyński W., Przyczynki do historyi Piastowiczów i Polski piastowskiej, I. Czy Piastowie nosili zarost, Roz. fil. hist. Akad. XXXVI, Odb. Krak. 1899.

R: Walery Eljasz Radzikowski, Kwart. hist. 1900; por.: Bull. de l'Acad., Crac. 1898.

34022. **Piekosiński Fr.**, Moneta polska w dobie piastowskiej, *zob.* Nr. 28582.

34023. Bohrzyński M., Wisła w wiekach średnich (odczyt), 1879, *zob.* Nr. 10732.

34024. Świeżawski S. H., Pierwsze wskazówki pobytu Żydów w Polsce, *zob.* Nr. 15960.

34025. **Jacob G.**, Der nordisch-baltische Handel der Araber im Mittelalter, Leipzig 1887, *zob.* Nr. 18147.

34026. Szajnocha K., Słowianie w Andaluzyi, Szkice hist. t. II.

34027. Sieniawski E., Niklot, der Obotritenfürst, Gymn. Progr., Düsseldorf 1881.

34028. Schwarz S., Anfänge des Städtewesens in den Elb- und Saale-Gegenden, Inauguraldiss., Kiel 1892; — Koetzschke P. R., Das Unternehmertum in der ostdeutschen Kolonisation des Mittelalters, Inaug. Diss., Leipzig 1894.

34029. Heil, Die Gründung der Nordost-deutschen Kolonialstädte u. ihre Entwicklung bis zum Ende des XIII. Jahrh., Gymn. Progr., Wiesbaden 1896.

R: Perlbach M., Kwart. hist. 1898.

34030. **Abraham Wł.**, Początek biskupstwa kapituły katedralnej krakowskiej, *zob.* Nr.

32393; — Potkański K., Granice biskupstwa krak., *zob.* Nr. 32394 (por.: Abraham Wł., Kwart. hist. 1900).

Wielko-morawskie państwo i św. Cyryl i Metody, por.: Zibrt Č., Bibl. hist. česk. II. Nr. 7483–8714.

Zob. Nr. 29093.

34031. Potkański K., Kraków przed Piastami, *zob.* Nr. 24925.

R.: Peluť J., Čas časop. hist. 1897; w r. 1898: Hruszewskij M., Zap. Tow. Szewcz. XXVI.; Bibl. warsz. III.; Gorzycki K., Lud; Rembowski A., Kur. warsz. Nr. 154; w r. 1899: Gajslar J. F., Prawda Nr. 20; Věstn. slov. staroř. Nr. 2.

34032. Czerny F., Zawiazki Czech, Polski i Węgier, *zob.* Nr. 24927.

R.: Czas 1872 Nr. 148; Świętochowski, Prz. tyg. 1873; Niwa 1873; Prz. lwowski 1874; Liske X., Sybels Hist. Ztschr. XXXI.

34033. Małeckie A., Rewizya dziejów polskich w pierwszych wiekach politycznego istnienia, 962–1146, Przew. nauk. lit. 1875 i w dziele: Z przeszłości dziejowej pisma pomniejsze, Krak. 1897 I.

34034. Mieszko I. Brückner A., Beiträge zur ältesten Geschichte der Slaven und Li-tauer, I. Misaca, rex Licavicorum, II. Die Galindensage, Archiv f. slav. Philol. 1899 XXI.

34035. Kaczkowski St., O mniemanym trybucie i hołdownictwie Polski cesarstwu niem., Bibl. warsz. 1845 I., *zob.* Nr. 16187.

34036. Wójcicki K., Biała niewiasta, Kłosy II.

34037. Dwór Mieszka I. (z Słowian w Andaluzji Szajnochy, *zob.* Nr. 34026), Gaz. lw. 1878 Nr. 207.

Denar Miecz. I., *zob.* Nr. 28585.

34038. Fechner H., Leben des Erzbischofs Wichmann v. Magdeburg, Forsch. z. deutschen Gesch., Göttingen 1865 V.; — Winter F., Erzbischof Wichmann v. Magdeburg, tamże 1873 XIII.

34039. Kalousek J., O rozsahu říše české za Boleslava II., Sbornik hist. 1883, Odb. Praga 1883, *zob.* Nr. 24949.

34040. Kaindl R. F., Beiträge zur älteren ungarischen Gesch., Wien 1893 (por.: Semkowicz Al., Kwart. hist. 1894); — Tenże, Studien zu den ungarischen Geschichtsquellen, Arch. f. österr. Gesch. 1899 LXXXVIII.

34041. Chryst Stefana I., króla węg., Tyg. ill. 1886 I.

Zob. Nr. 6211.

34042. Nachricht von Boleslav I., Poln. Bibl. 1718.

24970–25086.

34043. Smolka St., Gniazdo Tęczyńskich, Szkice, Warsz. 1883 II.

34044. Wedekind E. L., Quellenmässige Darstellung d. Gesch. des Krieges zwischen Heinrich II. und Boleslaus Chrobri von 1002 bis 1018, Neues Lausitzer Magazin 1855–1856 XXXII. i XXXIII.

34045. Neumann J. W., Unrichtigkeit der Ansicht, dass die poln. Herzoge im Anfange d. XI. Jahrh. eine Zeit lang Landesherren der Niederlausitz gewesen, Beiträge zur Gesch. u. Alterthumskunde d. Niederlausitz, Lübben 1835 IV.

34046. Tomek W. W., Die Einnahme Prags durch Oldřich gegen Boleslav Chrabry, Sitzungsber. d. Böhm. Ges. d. Wiss. 1849; toż po czesku: Čas. čes. mus. 1849 II.; — Jak byl Boleslav Chrabry se svými Poláky z Čech vyhnán, Mikeř, Beseda v Praze 1864.

34047. Boleslav III. Ryšavý a Boleslav Chrabry, Mikeř, Beseda v Praze 1861; Boleslav Chrabry, Národ 1861.

Por.: Zibrt Č., Bibliogr. hist. české II. Nr. 9802 do 9831.

34048. Zeissberg H., Deutschlands Politik gegen Polen, Ztschr. f. österr. Gymn. 1868, *zob.* Nr. 24979 i 30420.

34049. Kętrzyński W., De bello cum Henrico, *zob.* Nr. 24981 (por.: Liske X., Dz. liter., Lwów 1869).

34050. Karłowicz J., Wyprawa kijowska, *zob.* Nr. 24985 (por.: Swit 1872).

34051. Piekosiński Fr., Nieznana moneta pamiątkowa Bolesława Chrobrego, *zob.* Nr. 28585.

34052. Richter Fr., Herzog Bretislaus, Fürst v. Mähren und Gesetzgeber am Grahe d. heil. Adalberts zu Gnesen, Hormayr's Archiv 1815 VI., *zob.* Nr. 25005.

34053. Komarek Em., Die polnische Colonie der Hedečané in Böhmen, Abh. d. Böhm. Ges. d. Wiss. 1869 VI.; — Erben K. J., Dějiny Chodů, Květy 1868 III.; — Loserth J., Der Grenzwald Böhmens, 4. Die Choden, Mitth. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen 1883 XXI.

Por.: Zibrt Č., Bibliogr. hist. česk. II. Nr. 10003 do 10016 i 10030–10041.

34054. Gleissembergius Virg. (nie: Golański, *zob.* Nr. 25025, por.: E. XVII.), Boleslaus II., Rex Poloniae, S. Stanislaus occisor, Crac. 1735 (Tenże, Boleslaidos libri VI, poema, Ratisbonae 1722).

34055. O wygnaniu Bolesława II. po zabiciu św. Stanisława, Tyg. lit., Poznań 1842 V.; — Skorski A., Gallus i Kadłubek o św. Stanisławie, Tyg. wielkop. 1873, *zob.* Nr. 6242.

34056. Bachmann Ad., Beiträge z. Böhmens Geschichtsquellen, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. 1900 XXI. (Cosmas u. d. Urkunde K. Heinrichs über d. Umfang des Prager Bistums), *zob.* Nr. 25040 i 34030; — Spangenberg H., Die Kaiserkrönung Wratislavs v. Böhmen, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. Forsch. 1899.

34057. Gumplowicz L., Hipotezy w dziejopisarstwie, Prawda 1900 Nr. 32–34, *zob.* Nr. 25045.

34058. Piekosiński Fr., Denary palatyna Sieciecha, *zob.* Nr. 28587.

34059. Paciorewski Br. Gryf, Głogowa i Trembowla, dwa fakty dziejowe, Warsz. 1900.

34060. Tomek V. V., O mistě bitvy na Trutině r. 1110, Pam. Arch. (Praga) 1857 II.; — Jirěček H., Ještě slovo o vpádu polském do Čech r. 1110, tamže 1862 V. (por.: Zibrť Č., Bibliogr. hist. česk. II. Nr. 10256).

Po Nr. 25064 přeniesť Nr. 25076.

34061. Grot K., Iz istorii Czechii i sławianstwa w XII. w., 1141–1173, Warsz 1839.

34062. Dunin Piotr za Kazimierza II., Pezczółka polska 1823, *zob.* Nr. 22001 i 25073.

34063. Władysław II., Tydz. lit., Lwów V.

34064. Rahe M. Fr., Jaczo von Copnic, Eroberer der Feste Brandenburg, kein Slavenhäuptling in der Markt Brandenburg, sondern ein polnischer Heerführer, hist. Forsch. mit 2 darauf bezügl. Beilagen, Berlin 1856.

34065. Niemeyer I., Das Slavenland unter Herzog Heinrich dem Löwen, Progr., Meldorf 1881–1882 części 2; — Bahr P., Studien zur Nordalbingischen Geschichte im XII. Jahrh., Leipz. Diss. 1885.

34066. Heinrich, Schlesien unter den Piasten 1163–1327. Wolný, Taschenbuch f. Gesch. Mähr. u. Schlesiens 1829.

34067. Grünhagen C., Boleslaus der Lange, Herzog v. Schlesien, 1163–1201, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens 1871–1872 XI.

34068. Bloch H., Forschungen zur Politik Kaiser Heinrichs VI. in den Jahren 1191 bis 1194, Berlin 1892.

34069. Gruszeuskij M. (Hruszewskij), Wołyński wopros 1097–1102, *zob.* Nr. 24433.

25087–25154.

34070. Ulanowski B., Wnuk Mieszka Starego (syn Wierzchosławy, córki Mieszka, Mateusz biskup z Toul), Ateneum 1884 I.

34071. Ketrzyński W., Henryk Brodaty, Dla Stryja, Lwów 1886, *zob.* Nr. 33835.

Krzyżacy, *zob.* Nr. 33919.

34072. Latzke E. G., De primis Tartarorum vestigiis, Wolfenbüttel 1750.

34073. Šembera A. V., Vpád Mongolů do Moravy, Holomouc 1841, 2. vyd. 1842; — Polemika proti Schvammelovi (*zob.* Nr. 25127), Moravske Noviny 1860 Nr. 27; — Wattenbach W., Zum Mongolensturm, Forsch. z. deutschen Gesch. 1872 XII.; — Ficker J., Über eine irreleitende Datirung aus der Zeit der Mongolengefahr, Mitth. d. Inst. f. österr. Gesch. 1883 III.

34074. Bachfeld G., Die Mongolen in Polen, *zob.* Nr. 25128.

R: Goll J., Athen. 1890 VII.; Loserth, Mitth. f. d. Gesch. d. Deutschen in Böhmen XXVIII.

34075. Strakosch-Grassmann G., Der Einfall der Mongolen, *zob.* Nr. 25129.

R: Kaindl, Mitth. aus d. hist. Lit. 1894 XXII.

Por.: Zibrť Č., Bibliogr. hist. české No. 10666 do 10765.

34076. Wertner M., Die Regierung Belas IV. Ung. Revue 1893.

34077. K...j N., Pihaja Orda, Zorja hal., Lwów 1856 Nr. 51; B. W. A. T., Zolotaja Orda, tamže 1856 Nr. 52.

Grobowiec Bolesława Wstydlivego, *zob.* Nr. 22091.

34078. Ottokar Przemysł, *zob.* Nr. 25142; — Lorenz O., Gesch. König Ottokars II., Wien 1866; — Goll J., Čechy a Prusy ve středověku, *zob.* Nr. 23949; — Gottsched Chr. B., De Ottocaro II. rege Bohemiae, primo Regiomonti conditore, Lipsiae 1721; Inne, por.: Zibrť, Bibliogr. hist. české II. Nr. 11006 do 11023, *zob.* Nr. 33889.

34079. Luchs H., Heinrich IV., Herzog v. Schlesien-Breslau, Krakau und Sandomir (1266–1290) und seine Gemahlin Matilde v. Brandenburg (1279–1290), Breslau 1869; — Palm H., Bernhard von Kamenz, Kanzler Heinrich IV., Schles. Prov. Blatt 1865.

34080. Büsching, Das Grabmal Herzog Heinrich IV. von Breslau, Breslau 1826.

34081. Quandt, Die Landesvertheilung in Pommern im J. 1295, *zob.* Nr. 23908.

25155–25329.

34082. Döbner R., Über Schlesiens auswärtige Beziehungen vom Tode Heinrich IV. bis zum Aussterben der Premysliden in Böhmen 1290–1306, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1876 XIII.

34083. Potkański K., Walka o Poznań, *zob.* Nr. 25184.

R: Semkowicz Al., Kwart. hist. 1900.

34084. Kozłowski K., Z Awignonu do Polski (Stosunki z Polską), Niwa 1875 VIII.

34085. Grünhagen C., König Johann v. Böhmen und Bischof Nanker v. Breslau, Sitzungsber. Wien. Akad. hist.-phil. Cl. 1864 XLVII., Odb. Wien 1864 (por.: Ztschr. f. Gesch. Schlesiens VI.).

34086. Bitwa na Pomorzu z Krzyżakami, Kłosy 1877 XXIV.

34087. Gregorowicz J. K., Wincenty z Szamotuł, Obrazki hist., Warsz. 1863.

O drukatach Wł. Łokietka, *zob.* Nr. 28590.

34088. Kazimierz W. Lewicki A., Kilka przyczynków do dziejów Kaz. W., *zob.* Nr. 30607; — Semkowicz Al., Adelajda, Krysztyna, Jadwiga, żony Kaz. W., Kwart. hist. 1898.

34089. Rezek A., Kazimír Velký král polský v Praze, Lumír 1882 X., str. 424.

34090. Gruenhagen C., Über die Chronologie des letzten Kreuzzuges König Johans gegen die Littauer 1345, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1882 XVI.

34091. O przyaresztowaniu ks. Karola Luksemb., margrafa morawskiego, w Kaliszu, Kaliszanie 1882 Nr. 65—68.

34092. Zarewicz L. i Łuszczkiewicz Wł., Spicimír czyli Spytek z Melsztyna (1312 do 1352) i Monogr. Melsztyna, Czecha Kalend. krak. 1898 i Odb.

34093. Powody, z jakich Kazimierz W. na utworzenie arcybiskupstwa halickiego zezwolił, zob. Nr. 13121.

34094. Wierzynek, z rękop. Jana Świnki Polaka po niem. r. 1659, Pszczółka krak. 1821 I.; — Wierzynek, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.

34095. Karel IV. a Alžběta Pomořanská, Sedlaček, Hradý 1889 VI. (por.: Zibrť Č., Bibliogr. hist. české II. Nr. 12995 13001).

34096. Nitman K. J., Gencza kwestyi oryentalnej i jej rozwój aż do bitwy pod Mohaczem w r. 1526, Spraw. IV. gimn. 1896, Odb. Lwów 1896 (por.: Błociszewski J., Prz. lit. 1897 Nr. 3).

Zarysy historyi węgierskiej, zob. Nr. 22970—22977.

34097. Z. F., O dwóch groszach łanowych, zob. Nr. 16474.

34098. Breiter E., Władysław ks. Opolski, zob. Nr. 25276.

R: Gorzycki, Ognisko 1889; Składny, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1891; Linniczko N., Żurn min nar. prosw. 1891 III.

25330 — 25619.

34099. Smolka St., Szkice historyczne, zob. Nr. 23501.

34100. Cieszkowski Aug., Materyały do hist. Jagiellonów z archiwów weneckich, zob. Nr. 28383.

34101. Goll J., Čechy a Prusy ve středověku, zob. Nr. 23949 (3. Udział Czechów w wojnach pruskich 1410—1414).

34102. Kantecki M., Kilka uwag o rękopisie odnoszącym się do soboru konstańckiego, zob. Nr. 12697.

34103. Lewicki A., Ein Blick in die Politik Königs Sigismund, zob. Nr. 35408.

R: Prochaska A., Ateneum 1887 III.

34104. Klecanda J., Polen u. Böhmen z. Zeit d. hussitischen Kriege, Program d. Realgimn. Příbram 1891 i 1893 (por.: Mitth. d.

Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1896 XVII.), zob. Nr. 25410.

Nr. 25412: Ulanowski B., *Laudum Varlense przeniesić pod r. 1434.*

Nr. 25413: Balzer O., *Laudum Cracoviense przeniesić pod r. 1435.*

34105. Brandenburg E., König Sigmund und Kurf. Friedrich I., Diss. inaug., Berlin 1891, zob. Nr. 25416.

34106. Prochaska A., Dwa związki antyhusyckie, Kwart. hist. 1897, zob. Nr. 14840.

34107. Halban Blumenstok A., Nieznany list Władysława Jagiełły, zob. Nr. 29281.

Nr. 25431: Korytowski ks., *Zbigniew Oleśnicki przeniesić pod panowanie Kazimierza Jagiełły* (po Nr. 25489).

34108. Faber, Über eine berühmte Fürsten-Zusammenkunft in älterer Zeit, Beiträge z. Kunde Preussens II. H. 5. (Zjazd w Łucku 1429, zob. Nr. 25434).

Monety Wł. Jagiełły, zob. Nr. 28595.

34109. Plodw F., Pokuszenie pap k' podczinieniu russkiej cerkwi swojej włości, z XV. st. (1431—1461), zob. Nr. 14126.

34110. Pierling P., Les Russes au concile de Florence, Revue des questions historiques 1892, juillet, zob. Nr. 14127; toż w dziele: La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896.

34111. Karge P., Die Reise der russischen Concilgesandten durch die Ordenslande, Altpreuss. Mtschr. 1895 XXXII.

34112. Fijałek J., Mistrz Jakób z Paradyża, zob. Nr. 33239.

Nr. 25455: *Powstanie (nie: Powitanie).*

34113. Ulanowski B., *Laudum Varlense*, zob. Nr. 25412.

34114. Balzer O., *Laudum Cracoviense*, zob. Nr. 25414.

34115. Prochaska A., Konfederacya Spytka z Melsztyna, Przew. nauk. lit. 1887, Odb. Lwów 1887 (uzupełnić Nr. 25456).

34116. Huber Alf., Kriege mit den Türken, zob. Nr. 25461 (por.: Kwiatkowski S., Kwart. hist. 1887).

34117. Milewski K., Historia Władysława III. króla polskiego, zob. Nr. 25469; także w dziele: Pamiętniki historyczne, Warsz. 1848.

34118. Andosilla Rudesindos, Praefatio in dissertationem Juliani Caesarini, ad Ladislaum regem Poloniae legatum, Florentiae 1762.

34119. Endlicher, Aus den Denkwürdigkeiten d. Helene Kottanerin 1439, 1440, Leipz. 1846.

Piotr z Szamotuł (1443–1447), zob. Nr. 33013.

34120. Lew, R., Burmistrz lwowski Piotr z Lubina i jego pierwszy wyrok 1419 r., Gaz. nar. 1890 Nr. 36.

Materyały w archiwach węgierskich do dziejów Polski w drugiej połowie XV. w., zob. Nr. 28381.

Św. Jan Kapistran, zob. Nr. 30580.

34121. Pierling P., La Russie et l'Orient, Mariage d'un Tsar au Vatican, Paris 1891; także w dziele: La Russie et le Saint-Siège, Paris 1896.

R: Stekint J., Kraj 1891 Nr. 47; S. T., Prz. pol. 1891 IV.; Lewicki A., Kwart. hist. 1892.

34122. **Wojna z Zakonem.** Runaw Dion, Historia des 13 jähr. Krieges in Preussen im 1454 J. angefangen, Wittemberg 1582, zob. Nr. 30783.

34123. Poltzin Simon Andr., Constantiam Choneciae ordini equitum teutonicorum variis bellis probatam, praeside Mart. Böhm disput., Thorun 1699 DS.

34124. Brüning, Staedtekrieg 1456–1466, Altpreuss. Mntschr. 1891 XXXII.; Röhrich, Ztschr. f. Gesch. Ernlauds 1895 XI.

34125. Rachfall F., Der Stettiner Erbfolgestreit 1464–1472, Breslau 1890, zob. Nr. 23911 i 30620.

34126. Brock J. A., De controversiis, quae post pacem Thorunensem exortae sunt, zob. Nr. 24069.

34127. **Ostroróg Jan**, zob. Nr. 25540 i 30594; — Rembowski Al., Czy reformy polityczne zawarte w Monumencie Ostroroga noszą piętno XV. czy XVI. stulecia, Pam. II. zjazdu hist. pol., Lwów 1890.

34128. Lebiński Wł., De nuntiorum terrestrium in Polonorum Rep. origine, conditione, rebus gestis, Diss. inaug., pars I. (1463–1668), zob. Nr. 16482.

34129. Karge P., Die ungarisch-russische Allianz von 1482–1490, Quidde's Deutsche Ztschr. f. Gesch. Wiss. 1892 VII.

R: Papée Fr., Kwart. hist. 1894.

34130. Milewski K., Wyjaśnienie przyczyn zawartego pomiędzy Janem Albertem i Aleksandrem, królem polskim, a Achmetem, hanem Tatarów zawołańskich, Pam. hist., Warsz. 1848.

Bogusław X. Pomorski, zob. Nr. 23912 i 23994.

25620–26182.

34131. **Pierling P. S. J.**, La Russie et le Saint-Siège, Etudes diplomatiques, Paris 1896.

R: W r. 1897: Lewicki A., Kwart. hist.; Avril A., Revue des questions hist. (lipiec); K. Walszewski, Kraj Nr. 39–40; R. G. L., Polybiblion; w r. 1898: Je. K., Kij. Star. II.

Nr. 25662: Les medailles de Pologne.

34132. **Łaski Jan**, zob. Nr. 25697; Lwowianin 1836 II.; Kłosy t. IV.; — Maroński St., Jan Łaski, prymas, Bibl. warsz. 1884 III. i IV., zob. Nr. 32383; — Zeissberg, Johannes Łaski (por.: Prz. kryt. 1874/5).

Starowski Szymon, De rebus Sigismundi Primi, zob. Nr. 30945.

34133. Gorski K., Obrona granic od Tatarów, Bibl. warsz. 1891 II. i III. (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1896).

34134. **Joachim E.**, Die Politik des letzten Hochmeisters in Preussen Albrecht von Brandenburg, zob. Nr. 25749; Th. II. 1517 do 1521, Leipz. 1894; Th. III. 1521–1525, Leipz. 1895, zob. Nr. 24077.

34135. **Bostel F.**, Die Piotrkower Constitution v. J. 1525, zob. Nr. 28973.

34136. Petruszewycz A. S., Janusza Króla Uhorskiego posłanie wtoroje czrez swojeho Łohofeta k protu światyja hory Atońskija i po wsemu soboru ich, Stowo, Lwów 1873 Nr. 21–23.

Nr. 25855: Barwiński E., Karta z dziejów sejmowania, należąca pod r. 1596.

Nr. 25858: Memoriał paryski o Polsce z r. 1574 (nie: 1547).

34137. Bel Math., Aparatus historiae Hungariae (Hist. arcana Jar. Łaski), Posonii 1745 DS.

34138. Antoni J. (Rolle), Senatorska dola (Dzieje Wasila Zahorowskiego, możnego pana na Wołyniu z w. XVI., zmarłego w niewoli tatarskiej), Opow. hist. ser. IV. t. I.

34139. Lelewel J., Ostatnie lata panowania Zygmunta I., zob. Nr. 25362.

R: Dziennik wileński 1822.

34140. Bespräche zwischen Christiano und Sigismund I., Leipz. 1732 DS.

34141. O koronacji Zygmunta Augusta, króla polskiego, Zbieracz literacki i polityczny (red. Józ. Mączyński) 1838 II.

Monety i medale Zyg. Augusta, zob. Nr. 28596 i 28646.

34142. Sigismundi Augusti Mantum adeptis protectio ac triumphus ex archetypo Julii Romani, Romae 1680 DS.

34143. Neubauer E. R., Versuch einer Darstellung nach Quellen für die Beziehungen zwischen Polen und Oesterreich zur Zeit

Kaiser Maximilians II. und seines Sohnes Maximilian des Deutschmeisters, Czernowitz. Obergymn. Progr. 1870, zob. Nr. 25947.

Sejm r. 1565, zob. Nr. 16488.

34144. Antoni J. (Rolle), Jak się żyło na kresach ukraińskich przed inkrusją kozacką (dzieje r. 1570: utworzenie wództwa bractwskiego, zatarg Kociuby Jakuszyńskiego z Mikulińskimi), Opow. hist. II.

Iwan Groźny, zob. Nr. 30786.

34145. Worobiew G., Poselstwo Teodora Zienkowicza Woropaja do cara Iwana Groźnego, Kraj 1896 Nr. 36.

34146. Kraushar A., Memoriał paryski o Polsce 1574, Kwart. hist. 1895 (mylnie umieszczony pod Nr. 25858).

34147. Kraushar A., Z weneckiego archiwum (od r. 1574—1718), Drobiazgi hist. 1891 I.

34148. Nollac P. de et Solerti A. H., Viaggio in Italia di Enrico III., Torino 1890, zob. Nr. 26003.

34149. Przed 300 laty, Gaz. lw. 1875 Nr. 193—198.

34150. Hipler F., Andreas Bathory und Pierlingi Palestrina, Ztschr. f. d. Gesch. Ermlands 1895 XI, Odb. Braunsberg 1895.

R: Fij. X., Prz. pol. 1895.

34151. Szadeczky L., Kovacsoczy Farkas Levelei (1577—1594), Történelmi Tár 1893.

34152. Rathlef G., Der Fall Wendens (Kiesia 1577 r.), Balt. Mntsch. XXXV.

R: Manteuffel G., Kwart. hist. 1891.

34153. Grajnost J., Historia o sławnym Gabryelu Holubku, op. z dziejów pol., Krak. 1871.

34154. Stekint Jan, Trzechsetna rocznica, Kraj 1886 Nr. 51.

34155. Zibrt Č., Piotr Hrehorowicz (Grzegorzewicz), „komornik“ Rudolfa II. ve Lvově, Český časopis his. 1896 II.

34156. Caro J., Aus den Tagen der Königin Elisabeth von England (John Dec, Albrecht Łaski, Giordano Bruno Shakespeare), Ztschr. f. Kulturgesch., hrsg. v. G. Steinhausen, Berlin 1894 IV.

34157. Barwiński E., Karta z dziejów sejmowania w Polsce, Roczn. Koła art. lit. we Lwowie I, Odb. Lwów 1897 (błędnie umieszczony pod Nr. 25855).

34158. Ostatnia Stuart i ostatnia Jagiellonka, Kurjer poranny 1882 Nr. 29.

34159. Antoni J. (Rolle), Tron książęcy za kobietę (hosp. wołoski Bohdan Leposzano, którego Krzysztof Zborowski, brat Samuela, pozbawia tronu za to, że mu siostry nie dał za żonę), Opow. hist. I.

34160. Werwing J., Sigismunds och Carl IX. historien, zigt af A. Sliernman, Stockholm 1746 I, 1747 II.

26183 26916.

34161. Theiner A., Versuche und Bemühungen des heiligen Stuhles in den letzten drei Jahrhunderten, die durch Ketzerei und Schisma von ihm getrennten Völker des Nordens wiederum mit der Kirche zu vereinen, zob. Nr. 1632.

34162. Pierling S. J., Un protagoniste du Panславisme au XVII. siècle, Revue des questions historiques 1896.

Zob. Nr. 28285 i 28292.

Monety Zygmunta III, zob. Nr. 28598.

34163. Roźdiestwenskij S., Izwiestija o Rossii w istoryczeskom sbornikie „Theatrum Europaeum“, Żurn. min. nar. prosw. 1891 (Systematyczna bibliografia z podaniem treści i dat pism. dokumentów i t. p.; osobny rozdział poświęcony stosunkom z Polską).

Bisaccini Masolino, zob. Nr. 31003.

34164. Kostomarov N., Kto był pierwszy Łeżdymitryj, Istor. izsledowanie, Petersburg 1864; — Tenże, Licznosty smutnawo wremeni (Michaił Skopyn, Szujskij, Pożarskij, Minin, Susanyn), Istor. monogr., Petersb. 1881 XIII; — Tenże, Kto winował w smutnom wremeni, tamże, zob. Nr. 26263.

34165. Platonow S. T., Oczerki po istorii smuty, zob. Nr. 26267 (por.: Ikonnikow, Żurn. min. nar. prosw. 1900 CCXXVII.).

34166. Zabiłyn I., Minin i Pożarskij, Moskwa 1883.

34167. Talko J., Maryna Mniszczówna nad Wołgą, Kwart. hist. 1890.

Medal Dymitra i Wasyla Szujskiego, zob. Nr. 28649.

34168. Wierzbowski T., Wojna z Polszeją w 1609—1611 g., Mat. po ist. mosk. gosud. w XVI. i XVII. w., Warsz. 1898.

34169. Palicyn Ab., Skazanie o osadzie troickiego Sergiewa monastyra ot Poliakow i Litwy, Moskwa 1784 (por.: Dod. Czasu 1858 XI.).

34170. Kozłowski K., Przed rokoszem (1598—1605), rzecz podług współczesnych źródeł rękopiśmiennych, Warsz. 1866.

Zbaraski Krz., zob. Nr. 7758.

34171. Bethlen Gabor, zob. Nr. 26315; — Schmidt Vilmos, Báthory Gábor és Bethlen Gábor risznya a lengyel koronához (Sto-

sunek Betlen Gabora do Polski), Századok 1887; — Krünes, Bethlen Gabor, Sitzungsab. hist.-phil. Cl., Wien CXI.

34172. Forst H., Der türkische Gesandte in Prag 1620 und der Briefwechsel des Winterkönigs mit Sultan Osman II., Mitth. d. Inst. f. österr. Geschichtsforsch. 1895, *zob.* Nr. 26318.

34173. Poselstwo Krzysztofa X. Zbarskiego do Turcyi w r. 1622, Dz. wil. 1827, *zob.* Nr. 3613 (nie: 3611).

Konfederacya lwowska, 1622, zob. Nr. 3614 i 16528.

34174. Gołębiowski S., Szahin Giraj i Kozaey, Bibl. warsz. 1852 II.

34175. **Potocki Stefan**, Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Bartoszewicz J., Snoppek literacki, Pozn. 1857.

34176. Kondratowicz L., Samuel Korecki, Przyczynki do hist. domowej w Polsce, Wilno 1858.

34177. Antoni J. (Rolle), Na posterunku (Samuel Koszko, starszy wojsk zaporskich, ulubieniec St. Żółkiewskiego, 1620 do niewoli pod Cecorą. wraca 1622), Szkice i opowiad. ser. V.

34178. Rudel, Die Lage Pommerns vom Beginn des 30 jährigen Krieges bis zum Eintreffen Gustav Adolfs (1620—1630), Balt. Studien XL.

34179. Bienemann Fr., Gustav Adolf und Livland, *zob.* Nr. 24221.

34180. Greiffenhagen, Das schwedisch-polnische Waffenstillstands-Colloquium zu Kardina am 18. u 19. Mai 1621 (por.: Sybels Hist. Ztschr. XLIII. str. 556).

Zob. Nr. 29737.

34181. Opel J. O., Der niedersächsisch-dänische Krieg, Magdeburg 1873 I., 1878 II., 1894 III.

34182. Scholz, Hainaus Schicksale während des 30 jährigen Krieges, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens II.

34183. **Szelągowski A.**, Układy królewicza Władysława i dyssydentów z Gustawem Adolfem w r. 1632, *zob.* Nr. 26356 (por.: Zahorski J., Głos 1900 Nr. 15).

Nr. 26360: zob. Nr. 3700.

34184. Antoni J. (Rolle), Z przeszłości Polesia kijowskiego (dzieje ziemi Owruckiej z XVII. i XVIII. w.), Opow. hist. ser. IV. t. II.; — Tenże, Palestyrant z XVII. w. (Stefan Didkowski, kartka z dziejów Owruckich), tamże ser. IV. t. I.

34185. Bujdecki F. A., Życie Macieja Lubieńskiego, arcyb. gniezn. (1572—1652), podług życiorysu z łac. przez L. U., Leszno 1857.

Axel Oxenstierna, zob. Nr. 29063.

34186. Antoni J. (Rolle), Dyablica (Zofia z domu Opalińska, 1° Koniecpolska, 2° ks. Korecka), Szkice i opow. hist. ser. V.

Krystyna, królowa szwedzka, zob. Nr. 29065.

34187. Dubiecki M., Kudak, twierdza kresowa i jej okolice, *zob.* Nr. 16796, Odb. Krak. 1879 i Warsz. 1879; wyd. nowe, przejr. rzane, Warsz. 1900, *zob.* Nr. 32952; — Tenże, Dwie chwile z dziejów polskiej kolonizacyi na Niżu (1638 i 1648), Prz. powsz. 1890 III. (por.: Czerniak W., Kwart. hist. 1891).

34188. Milewski K., Jan Tarło, Pam. hist., Warsz. 1848.

34189. **Łaszcz Samuel**, *zob.* Nr. 26378; — Antoni J. (Rolle), Szkice i opow. ser. V.

34190. Bartoszewicz Jul., Paweł Potocki, Snoppek lit., Poznań 1857.

34191. Hirsch F., Die Ersten Anknüpfungen zwischen Brandenburg und Russland unter d. Grossen Kurfürsten, Progr. Realg., Königsb. 1897; — Forsten G. (Najstarsza polityka wielkiego elektora Fryd. Wilh. I.), Żurn. min. nar. prosw. 1900.

34192. Stacewicz Marc. X., Zebranie ciekawości za panów. Jana Kaz. i M. Wiśniowieckiego, z J. Chrapowickiego wyjęte w Wilnie 1787, *zob.* Nr. 31031.

34193. Ot redakcii (Niskołko słow g. Korzonu), Kij. Star. 1893 I., *zob.* Nr. 26492.

34194. Antoni J. (Rolle), Jeden z wielu (dzieje Żuka-Skarszewskiego, 1618, w czasach kleski korsuńskiej i piławieckiej), Opow. hist. t. II.

Nr. 26451; Gaz. nar. 1890 (nie: 1891).

34195. **Potocki Stanisław Rewera**, Bartoszewicz J., Tyg. ill. 1860 I.; — Grochowski W., tamże 1864 IX., *zob.* Nr. 26452.

34196. **Radziwiłł Bogustaw**, *zob.* Nr. 26455; — Kondratowicz L., Przyczynki do hist. domowej w Polsce, Wilno 1858.

34197. **Czarnecki Stefan**, *zob.* Nr. 26457; — Milewski K., Ocalenie miasta Wizny i zwycięstwo Stefana Czarneckiego, Pam. hist., Warsz. 1848; — Plebański K., Dz. powsz. 1862 Nr. 25; — Jenike L., Wjazd Stefana Czarneckiego do Warszawy, Tyg. ill. 1861 III.

34198. Kantecki K., Poselstwo moskiewskie w Warszawie, 1650, Sobótka, Lwów 1875, zob. Nr 26512.

Nr. 26537: *Damus R. (nie: F.)*.

Nr. 26542: (*Hedenström A.*) dodać: *Marburg, Diss. inaug. 1869.*

34199. Darowski A., Zatargi o starostów pogranicznych, 1618—1654, Szkice hist., Petersburg 1897 III.

34200. Morawski Szczęsny, Szwedzi w Nowym Sączu, Dod. Czasu 1859 XIII.

34201. Antoni J. (Rolle), Kozacy na Polesiu kijowskim w drugiej połowie XVII. w., Bibl. warsz 1881 IV.

34202. Antoni J. (Rolle), Iwan Bohun, Szkice i opow. ser. V.; — Tenże, Pan Balcer z Godzimira Wilga (regimentarz wojsk na Polesiu kijowskim, komisarz wojsk zaporożskich, walczył pod Wiedniem 1683, potem z buntem Paleja, † 1709), Opow. hist. ser. IV. t. I. (por.: Czas 1882).

34203. S. Fr., Wiadomość o Woyciechu Jakisie z Bobowey Bobowskim, czyli Hali-Bein Terdziumanie Paszy Machometa IV., Czasop. księgoz. im. Ossol. 1823.

34204. Hożowski K., Żywot Andrzeja Zawiszy Trzebickiego (1607—1679), biskupa krak. i księcia siewierskiego, Krak. 1861, zob. Nr. 32398.

34205. Antoni J. (Rolle), Wzięcie Kamieńca przez Turków 1672, Opow. hist.; — Tenże, Pod krzyżem (Wywiezienie Matki Boskiej ormiańskiej z Kamieńca, odzyskanie Kamieńca 1699 r.), Nowe opow. hist.; — Tenże, Pod półksiężycem, Opow. hist., zob. Nr. 26647.

34206. Lew R., Doroszenko z Kozakami pod Lwowem w r. 1672, Gaz. nar. 1890 Nr 47; Tenże, Ścisłe Roberta Wojniły we Lwowie na rynku 1673, tamże Nr. 57.

Obrońca Trembowli, zob. Nr. 34059.

34207. **Marya Kazimiera**, zob. Nr. 26709; — L. G. P., Un cadeau pontifical en 1699 (envoyé par le pape à la reine de Pologne, Marie d'Arquien), La Correspondance historique et archéologique 1894 Nr. 14; — Cztery portrety królowej Marysienki, zob. Nr. 22499.

34208. **Sobieski Jakób**, zob. Nr. 26717; — Glatman, Listy Jakóba, z Muzeum Czartoryskich, Opowieści i wspominki, Krak. 1895.

34209. **Marya Klementyna**, zob. Nr. 26721; — Polka, matka pretendentów angielskich, Wędrowiec 1886; — St. J., O wnuczkę Jana III., Kraj 1895 Nr. 14.

34210. Darowski A., Rezydent na dworze polskim w XVII. w., Szkice hist., Petersb. 1894 I. (W. M. Tiapkin, 1674—1677) (poprawić Nr. 26610).

34211. Gawroński Rawita Fr., Przypoda Imię Pana Józefa Siemkiewicza, namiestnika chorągwi tatarskiej, Studya i szkice hist., Lwów 1900 ser. II.

34212. Petruszewycz A., Polskij korol Joann III. i Mołdawija, Wremennik 1898, Odb. Lwów 1898.

34213. Antoni J. (Rolle), Bunt Palejowej (1688—1702), Przew. nauk. lit. 1878.

Nr. 26857: *Faucher L. P. Chr.*, zob. Nr. 31273.

34214. K., Kandydat do tronu (Jan Odrowąż Pieniążek, po śmierci Jana III.), Przew. nauk. lit. 1881.

Monety Augusta II., zob. Nr. 28603.

34215. **Kantecki Kl.**, St. Poniatowski, Poznań 1880 t. 2, zob. Nr. 26898 (por.: Tyg. powsz., Warsz. 1880 str. 790; Kalinka W., O książce Kl. Kanteckiego, Prz. lwowski 1883 III; Smoleński Wł., Prawda, Warsz. 1881).

26917—28036.

34216. (Kluczycki F.), Abrys domowej nieszczęśliwości przez jedną zakonną osobę A. 1720 (dzieje 1696—1721), Krak. 1899 (por.: T. W., Prz. pol. 1900 II.).

34217. Antoni J. (Rolle), Na szpakowym szlaku (opow. z początku XVIII. w., Szpakiem przezwany się Teodor Biłocki). Opow. hist. ser. IV. t. I. (także: Czas 1882); — Tenże, Nieszczęśliwy władca (Dymitr Zabokrzycki, episkop łucki, † 1714 w Syberyi; jest tu wiele o Mazepie), tamże ser. IV. t. II.

34218. Finkel L., Zajazd mieszczkański, zob. Nr. 17590.

34219. Kunik E., Ukazatel k' istocznym historii Petra W., Wyciąg z protok. działu hist. filolog. w ces. Akad. um. 1872.

34220. W. W., Rossija i Francja w pierwszej połowie XVIII. wieku, Russkaja Star. 1898; — Aleksandrienko W. P., Russkije diplomaticzeskie agenty w Londynie w XVIII. w., por.: Tichomirow Iw. A., Żurn. min. nar. prosw. 1899 (luty).

34221. Ein Blatt aus der Gesch. der ersten Beziehungen Russlands und Preussens im Anfang des vorigen Jahrhunderts, Russ. Revue, Petersb. 1878 t. XII.

34222. Solowiew S., Początek walki Rosji z Turcyą, Dz. warsz. 1854 Nr. 105; Siemieński Wł., Zabiegi Mołdawy nad Dunajem i Bosforem (1711—1866), Kraj. 1869.

Karola XII. listy, zob. Nr. 29066.

Nr. 26981: *Mewius (nie: Meurius)*.

34223. Waddigton Al., L'acquisition de la couronne royale de Prusse, zob. Nr. 27076 (por.: Fr. M., Sybels Hist. Ztschr. LXII.).

34224. Komu elektorowie brandenburgscy koronę królewską zawdzięczają? Kraj, Krak. 1872 Nr. 299.

34225. Rodyna Rakocznych w zamku Munkackim, Diło 1892 Nr. 52-78.

34226. Zechlin H., Die Schlacht bei Frau stadt, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1896.

34227. Żuk S., Zrujnowanie Baturyna (1708), zob. Nr. 33982.

Fryderyk Wilhelm I., zob. Nr. 29042.

Nr. 27135; zob. Nr. 4432 (nie: 4482).

34228. Jarochowski K., Próba emancypacyjna polityki Augustowej, zob. Nr. 27153; także: Nowe opow. i studia hist. 1882.

34229. Gauthier-Villars Henry, Le mariage de Louis XV. d'après des documents nouveaux et une corresp. inédite de Stanislas Lecziński, Paris 1900, zob. Nr. 27176.

34230. Brückner A., Die Kaiserin Katharina 1725—1727, III.: Die kurländische Frage, übersetzt aus dem Wiestnik Jewropy 1894 von G. Otto, Sitzungsber. d. kurländ. Ges. f. Kunst u. Liter. 1895. zob. Nr. 27179.

34231. Flathe T., Die Verhandlungen über die den Kurfürsten Fr. August III. von Sachsen angebotene Thronfolge in Polen und der sächsische Geheime Legationsrath von Essen, Pr. (?) 1870.

34232. Choński H., Collection des relations de voyage de Stanislas, de Danzig a Marienverder, Paris 1833.

34233. Antoni J. (Rolle), Sawa Czalenko (buntownik kozacki 1734), Szkice i opow. V.

34234. Huebner C., Zur Geschichte der kursächsischen Politik beim Ausbruche des österreichischen Erbfolgestreites, Inaugural-dissertation, Leipzig-Reudnitz 1892.

34235. Guerre de la succession d'Autriche 1742—1748, Paris 1893 t. 2, zob. Nr. 29047.

34236. Wolf A. und Zwiedeneck Südenhorst H., Oesterreich unter Maria Theresia, Joseph II. und Leopold II., 1740 do 1792, Oncken, Allgem. Gesch. in Einzeldarstellungen III. 9.

34237. **Pojedynek Tarły A.** z W. Poniatowskim 1744, Tyg. lit. 1838 I., zob. Nr. 27302; — Kondratowicz I., Adam Tarło, Przyczynki do hist. domowej w Polsce, Wilno 1858.

34238. Antoni J. (Rolle), Wpływowa kobieta (Tymanowa, 2° voto Bystrowa, kochanka Jerzego Fleminga, ojca ks. Adamowej Czar-toryskiej), Szkice i opow. ser. V.; — Tenże,

Gospodarstwo naszych prababek (Maryanna Tarłowa w XVIII. w. w Zbrzyziu), Opow. hist. II.

34239. Glatman L., Spór dwóch kościołów, szkic hist. z XVIII w., Przew. nauk. lit. 1898.

34240. Grzegorzewska z Gostkowskich S., Pamiętnik o Maryi Wessłówniej, królewiczo-wej Konstantowej Sobieskiej († 1761), Warsz. 1887.

R: Hordyński Z., Kwart. hist. 1887.

34241. **Czartoryscy.** Kisielewski W. T., Książęta Czartoryscy, zob. Nr. 14948 i 27348 (por.: Gaz. nar. 1880 Nr. 230).

34242. **Kalinka W.**, Ostatnie lata panowania St. Augusta, zob. Nr. 27362; 2. wyd. Dzieła, Krak. 1891 I.—II.

34243. **Korzon T.**, Zamknięcie dziejów Stan. Augusta, zob. Nr. 27365 (por.: R-e M., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXX.).

34244. Antoni J. (Rolle), Starościna Ope-ska (z domu Strutyńska, 1° Ciechanowska, 2° Manuzzi, kochanka Stan. Augusta, † 1778; walka stronnictw ks. Czartoryskich i Radzi-wiła przed 1772), Szkice i opow. hist. ser. V., zob. Nr. 27374.

Dukaty St. Augusta, zob. Nr. 28604.

34245. **Jakubowski W.**, zob. Nr. 27409; — Łoski J., Wojciech Jakubowski, marszałek wojsk pol. franc., Bibl. warsz. 1873, Odb. Warsz. 1873.

34246. **Bielawski J.** Obraz życia Józefa Bielawskiego, niegdyś generała adjutanta bu-ławy wielkiej W. X. Lit., Warsz. 1806.

34247. **Jabłonowska Anna** z Sapiechów (autorka dzieła: Ustawy powszechne dla dóbr moich rządzców, Siemiatycze 1785 t. 8, 2. wyd. Warsz. 1786—1787). Księga świata 1860; — Sobieszczański F. M., Kalendarz ilustrowany J. Jaworskiego 1877; — Barto-szewicz J., Studya hist. i lit. III., Dzieła, Krak. 1884 X.

34248. **Przyczyny upadku Polski**, zob. Nr. 27431—27467; — D'Alembert à Frédéric II. sur le demembrement de la Pologne, po franc. i niem. (wyd. Fischer K.), Amsterd. 1808.

34249. Uwagi nad listami do dziejów Polski ściaga-jącemi się w dziele Villersa z r. 1804, napis. przez Jana Śniadeckiego w Paryżu po franc., przekład Szopowicza, Peczółka krak. 1821 I.

34250. Lengyelország hitomazsori felosztása és vé-gromlása (o podziałach Polski), Klio 1832 I. (z mapą).

34251. **Raumer Fr. L. G.**, Auch ein Wort über Friedrich II. und Friedrich-Wilhelm II. Politik in Polens Unfällen oder Bemerkungen über Polens Untergang, Leipzig 1833; — Schepeler u. Oberst, Auch ein Wort über

Friedrichs II. und Friedrichs Wilhelm II. Politik in Polens Unfällen oder Bemerkung über Polens Untergang von Gr. Raumer, Aachen u. Leipzig 1833.

34252. Jantzen Chr., Tilbageblik ouver Polens politiske Stilling fra Freden til Hubersburg indtil Napoleons Fald, Kjöbenhavn 1838.

34253. Polens leztes triennium, W obrobie polityki rossyjskiej podczas podziałów (przeciw Komarzewskiemu), Der Warschauer Correspondent 1834.

34254. Colson F., De la Pologne et des Cabinets du nord, Paris et Leipzig 1841 t. 3.

34255. Wnutriennyya prycziny padienija Polszy (pierwiod s polskoj rukopisi), Russk. Star. 1900.

34256. Jaszowski, Poznanie Wielohorskiego, kuchm. kor., z J. I. Russem, Rozm., Lwów 1829, zob. Nr 27463.

Nr. 27475: *Doniesienie hr. Solm'a (nie: Soh'm'a)*.

34257. Manso J. C. F., Geschichte des Preussischen Staats von Hubertsburger Frieden bis zur zweiten Pariser Abkunft, Frankfurt a. M. 1819, 1820 (bezmiennic), 2. wyd. popr. 1835, 1836, 3. wyd. Leipzig 1839.

34258. Reimann E., Neuere Geschichte des preussischen Staates vom Hubertsburger Frieden bis zum Wiener Kongress, I.: Geschichte der europäischen Staaten, Gotha 1882; — Tenże, Friedrich der Grosse und Kaunitz, Sybels Hist. Ztschr. XVII.

Gustaw III., zob. Nr. 29067.

34259. Andrejewskij A., Barskie konfidenty w Turcji i Krymi, 1765—1768, Cztenia ist. obszcz. Nestora, Odb. Kiew 1894.

Nr. 27510: *Listy z lat 1763 i 1766 (nie: 1763—1766)*, zob. Nr. 4856 i 8563.

34260. Przystąpienie do konf. Barskiej ks. Zatorskiego i Oświęcimskiego, Tyg. lit. 1842 V.; — Pożegnanie Stanów wyjeżdżającego w poselstwie do Turcji J. W. Czarnego, chorążego zatorskiego i oświęcimskiego, marszałka konfederacji województwa krakowskiego, Przyj. ludu, Leszno 1843 X.

34261. Maczyński J., Jenerał de Choisi, Czas 1857 Nr. 69.

34262. Antoni J. (Rolle), Straszny Józef (Stempkowski, walczy przeciw Barskiej konf.), Opow. hist. I.; — Tenże, Gospodarstwo pana Skarbnika czerwonogrodzkiego w Kamienieckiej warowni (Stefan Makowiecki, Barszczanin), tamże ser. IV. t. I.; — Tenże, Na kresach (konfed. Barska 1768), tamże.

34263. Makaruszka O., Suplika sukcesorów Gonty i Żeleźniaka, pamflet politycznyj perszoho rozboru Polszczy, Zap. Tow. Szewcz. 1895 VI.

34264. Łoziński Br., Z historyi Galicyi (1763—1780, Sprawozd. z IV. t. dzieła Ar-netha, zob. Nr. 27291), Przew. nauk. i liter. 1879.

34265. ... Szewski Piotr, Opisanie życia ces. Józefa II., Wiedeń 1838.

34266. Ziemie polskie pod panowaniem pruskiem, Dz. liter. 1862.

34267. Baer Max, Die Bamberger bei Posen, zugleich ein Beitrag zur Gesch. der Polonisationsbestrebungen in der Provinz Posen, Posen 1882.

Zabór pruski, zob. Nr. 28965.

34268. Antoni J. (Rolle), Przed wiekiem, Gaz. lw. 1876 Nr. 281—291.

34269. Antoni J. (Rolle), Szahin Girej gościem, Gaz. lw. 1889 Nr. 6 i n.

34270. Antoni J. (Rolle), Odwiedziny monarsze (w Kamieńcu 1781), Opow. hist.

34271. Deiches E., Sprawa żydowska w czasie sejmu wielkiego, zob. Nr. 16004 (por.: Margasz Wł., Kwart. hist. 1892).

34272. *Potemkin Grz.* Privatleben des Fürsten Potemkin, Leipzig u. Gratz 1793 DS., zob. Nr. 27678.

34273. Antoni J. (Rolle), Na kresach (8. marca 1789), Gaz. radomska 1886 Nr. 45.

34274. Rose, The revolutionary and napoleonic era 1789—1815, The Academy 1894 10. nov.

34275. Heigel D., Verhältnis Oesterreichs u. Preussens gegenüber d. poln. Staatstreich am 3. Mai, Sitzungsber. d. Akad., München 1897 (str. 304 wzmianka), zob. Nr. 27779.

34276. Antoni J. (Rolle), Antoni Nowina Złotnicki (rotm. konfed. Barskiej, dworzanin Szcz. Potockiego; podolski marszałek konf. Targowickiej, wydaje 1793 Kamieniec), Opow. hist. I.; — Tenże, Benedykt z Drozden Nowina Hulewicz (Targowiczanin), tamże I.

34277. *Damus R.*, Die Stadt Danzig gegenüber der Politik Friedrichs d. Grossen u. Friedrich Wilhelms II., zob. Nr. 24114 (por.: Korzon T., Kwart. hist. 1888), zob. też Nr. 23972; — Tietzen J., Zum vierundzwanzigsten Januar 1893, zob. Nr. 24023 (por.: Perl-bach M., Kwart. hist. 1893).

34278. *Kościuszko Tadeusz*, zob. Nr. 27843. (E. S. Creasy) Bentley, II. 30 : 441; Same art. Ecl. M., 25 : 53; Finis Poloniae, Historical Forgeries, Macmill, 19 : 164; Last Years of (T. Johnson), Harper, 37 : 478; Life of, For. Q., 15 : 108; Anal. M., II. : 423; Mus. 3 : 529; Niles's Reg., 13 : 383; Reminiscens of (X. Zeltner), U. S. Serv. M., 4 : 136 (wedle bibliografii czasopism angielskich).

34279. *Prozor Karol*, zob. Nr. 27900; — Antoni J. (Rolle), Opow. hist. I.

34280. **Barss Franciszek**, Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XIX., *zob.* Nr. 31270.
34281. Schmitt Fr., Suworow und Polens Untergang, *zob.* Nr. 27902 (por.: Dz. powsz. 1864 Nr. 138).
34282. Kleinschmidt Ar., Rosalie Fürstin Lubomirska, Westermanns Illustr. deutsche Monatshefte, Braunschweig 1900 (czerwiec), *zob.* Nr. 27946.
34283. Antoni J. (Rolle), Czartoryscy i Repnin (Adam, Jerzy i Konstanty), Opow. hist. I.
34284. De Pule, Poslednij polskij korol w Grodnie i Litwa w uschodzie XVIII. w., w książce: Osmnadcaty wiek, Moskwa 1869 (por.: Antoni J., Przew. nauk. lit. 1875, *zob.* Nr. 27959).
34285. Kaiser Paul u. d. Metropolit Siestrzenczewicz-Bohun, Balt. Mntschr. 1898 XLV.
34286. Bąkowski Kl., Pierwszy pobyt Austriaków w Krakowie, 1796—1809, Krak. 1892.
- R: Dembiński Br., Kwart. hist. 1893.
34287. Jarochoowski K., Wspomnienie z czasów Prus południowych, Opow. hist., Poznań 1860, *zob.* Nr. 27839.
34288. Antoni J. (Rolle), Materiały po ist. gub podolskiej, 1792—1796, Kraj, Petersb. 1886 Nr. 11.
34289. Guenther, La campagne de 1800, por.: Rev. crit. 1893 Nr. 49, *zob.* Nr. 28036.
34290. L., Łalki francuskie. Gaz. lw. 1874 Nr. 151—158; *ens.*, Grzeczni dyplomaci XVIII. w., tamże 1879 Nr. 216.
- 28037—28261.**
34291. De Castro, Storia d'Italia, 1799 do 1814, Milano 1881.
34292. Debidour A., Histoire diplomatique de l'Europe, 1814—1878, Paris 1892 (por.: Askenazy Sz., Bibl. warsz. 1893 III.).
34293. Grunskij N., Napoleon I. w ruszkiej chudożestwiennej literaturie, *zob.* Nr. 21631.
- Fryderyk Wilhelm III.*, *zob.* Nr. 29051.
34294. **Dełicki L.**, Z kroniki politycznej Puław od r. 1796—1806, Przew. nauk. lit. 1884; — Tenże, Cesarz Aleksander w Puławach r. 1804, Czas 1885 Nr. 180 i n.; — Tenże, Między Warszawą a Puławami, Gaz. lw. 1887 Nr. 55, *zob.* Nr. 9900 i 27395.
34295. **San Domingo**, *zob.* Nr. 28104; — Małachowski K., Wiadomość o wyprawie części legionów polskich na wyspę San Domingo 1803, Dod. Czasu 1856 II.; — Nervins, Memorial, Paris 1896.
- Nr. 28168: *Erfurt*, *zob.* Nr. 5670.
34296. Serra J. K., Commentarius de bello sarmatico (1806—1807), Tübingen 1812; — Rachel P., Die Belagerung von Danzig 1807, *zob.* Nr. 23988.
34297. **Fryderyk August**, król saski, Mag. powsz. 1837 IV.
34298. Konic H., Trybun ludowy z czasów ks. warszawskiego (Józef Godlewski), Prawda, ks. zbiorowa, Lwów, Petersb. 1899.
34299. **Wojna 1812 r.** Margueron, Campagne de Russie, Paris 1900 t. I. (Préliminaires, do 31. stycznia 1812).
34300. Weitzel, Ein Beitrag zur Gesch. d. 2. poln. Krieges, Rheinisches Arch. 1812 VIII.
34301. Gołkowski Ant., Polityka Prus podczas wyprawy Napoleona I. do Moskwy aż do traktatu wrocławsko-kaliskiego, Spraw. gimn. w Rzeszowie, Rzeszów 1882.
34303. Przełowski O. A., Książę Ksawery Drucki Lubecki 1777—1846, Echo 1882.
34304. Bezzenberger A., Aktenstücke über die Belagerung der Stadt Danzig im J. 1813, *zob.* Nr. 23988.
34305. Askenazy Sz., Napoleon a wojsko polskie, 1813, Kwart. hist. 1899, *zob.* Nr. 30200.
- Monety po upadku Rzeczypospolitej*, *zob.* Nr. 28606.

OSOBY.

OSOBY I MIEJSCOWOŚCI.

OSOBY.

(Skrócenia: arch. = archiwa i biblioteki; chr. = chronologia; dok. = dokumenty; dyp. = dyplomatyka; ek. = ekonomia; ep. = epigrafika; etn. = etnografia; geog. = geografia; her. = heraldyka; hp. = historia polityczna; K. = Kościół; kr. = kroniki; lit. = literatura; num. = numizmatyka; ob. = obyczaje; pr. = prawo; sfrag. = sfragistyka; szk. = szkoły; szt. = sztuka; D. po cyfrze = Dodatek).

- Aaron, arcyb. krak., dok. 1669, K. 12987.
 Aaron, rabin z Kazimierza, K. 15967.
 Abbeville Sanson de, kr. 8394, geog. 10910.
 Abel K., hp. 22848 (pod r. 1707).
 Abelin J. Ph., kr. 30898 D.
 Abendmahl H., K. 15608.
 Abicht J. H. [Neubig H. Abicht einer der tiefsten Denker Deutschlands, Bayr. 1843].
 Abraamko, latopisiec, lit. 21460.
 Abraham, kopista dominik., szt. 22147.
 Abramowicz Ant. ks., dok. 4798, 4850, 4857, 5142, 29994 D.
 Abramowicz (Abrahamowicz) Jan, wda smołeński, ek. 18235 [Oracya na żałosną śmierć i pogrzeb, 1602, por.: E. XII].
 Abramowicz Mik. [Zaleski Sam. Szyeik X., Strzały wyborne na pogrz. Dor. Wołowiczówny Abramowiczowey, ded. Mik. Abramowiczowi, 1636 (por.; E.)].
 Abassewin Kl. Cypr., K. 15820.
 Abrek Andrzej, kr. 8069, 8086, 8087, K. 12894 [por.: E. XII].
 Absalon Dawid, poseł Telekiego do Polski, dok. 4115.
 Abu Ali (Ibn Dasta), kr. 6113.
 Achacyusz von Zemen, dok. 2639.
 Achbaur F., kr. 9307.
 Achenwall Tom., dok. 4695.
 Achery L. de, kr. 5800.
 Achinger Zebald, dok. 2939.
 Achmet, han tatarski, hp. 34130 D.
 Achmet III, sułtan, dok. 4431.
 Achmet IV., dok. 4569.
 Ackerbaum G. [Carmina in nuptias G. Ackerbaum, Thoruni 1590 DS].
 Ackord L., kr. 9544.
 Acquaviva Klaud., zob. Aquaviva.
 Acutheis, kr. 6644.
 Acxtelmeier, kr. 8766.
 Adalbertus S., zob. Wojciech św.
 Adalbertus, advoc. crac., zob. Albert, wójt krak.
 Adam X. [† 1246, Rozm. krak. 1834].
 Adam (zbiór redemcyi), dok. 29862 D., K. 32498 D.
 Adam, kr. 8155.
 Adam z Bremy (Adamus Bremensis), kr. 6181.
 Adam Klemens, kr. 7213.
 Adamus John A. M., kr. 9666.
 Adelajda, żona Kaz. W., ob. 18485, szt. 22091, 22299, hp. 34088 D.
 Adelphus Jan, kr. 6882.
 Adelt Mart., K. 15797.
 Adelong J. Chr., zob. Indeks autorów.
 Adlerfeld Gustaw, dok. 4348, kr. 8935, 31160 D., hp. 26974, 27124.
 Adlerhold German, kr. 8829, 31146 D., geog. 10466.
 Adlersteen Jor., komisarz Karola XII., dok. 4365.
 Ado, arcyb., hp. 22848 (pod r. 874).
 Adolf Chrystyan ks., dok. 29823 D., kr. 8227 [por.: E. 1682: Wende G.].
 Adolf Nassauski, hp. 25178.
 Adryan IV., papież, dok. 1693.
 Adryan VI., papież, hp. 25782.

- Adryan, patryarcha Moskwy, dok. 3799.
 Aegidius in Brunswik S., hp. 22848.
 Aeneas Sylvius Piccolomini, dok. 1974, 2163, 2213, 5821, kr. 6680—6692, 9050, 30589 D., K. 12570, szk. 33326 D., hp. 23467, 25532, 33994 D., *zob.* Pius II.
 Aequa Jędrzej dell', pr. 16846.
 Aesticampianus, K. 12961.
 Affaita, włoski architekt XVIII. w., szt. 21992.
 Affaita Izidor, dok. 3935.
 Agnelius Lud., geog. 10048.
 Agnieszka, żona malarza krak. Mikołaja, szt. 22144.
 Agricola G., kr. 7069.
 Agricola Rudolf junior, dok. 2569, szk. 19012 lit. 20813, 33418 D. [por.: E. XII].
 Agrippa (1375), lit. 21468.
 Agrippa Henr. Korn., kr. 30298 D., ob. 18763
 Agyas Ayas A., kr. 7506.
 Ahorn Andrzej, szt. 22197.
 Aichler Stan., kr. 7074.
 Aigner P., dok. 5324, etn. 11368, pr. 16589 16902, ek. 18053, 18054, szt. 22197 [Kurj warsz. 1825 Nr. 128, 1827 Nr. 239, 1841 Nr. 215].
 Aitone Armeno, hp. 22965.
 Aitzema (Aetsema, Aysma) Leo (Lieuwe) por.: E. XII.
 Ajchingier, dok. 3155.
 Alanus Hier. [Wszółkowski Mat., Epos gratulatorium II. Alami, Crac., por.: E. 1613]
 Aland Jerzy Dan., kr. 9192.
 Alaryk, hp. 23140.
 Albani Ann., kr. 9051.
 Al Bekri, kr. 6125—6127, 30344 D., geog. 10160, hp. 24938.
 Albericus, monachus Trium Fontium, hp. 22848 (pod r. 1252).
 Albert, arcyb., K. 13068.
 Albert, biskup inflancki, dyp. 210, dok. 1725.
 Albert, biskup poznański (1410), dok. 1993.
 Albert, biskup Rygi, dok. 29132 D., hp. 24178, 24179 [Busse, Erörterungen über den Geschlechtsnamen des Bischofs Albrecht von Riga mit angehangten Urkunden und Beweisstücken, Mitth. aus d. Gesch. Liv-, Esth- u. Kurl. 1847 IV., Riga 1847].
 Albert, biskup wileński, por.: E. Dod. IV. do t. VIII. i IX. r. 1518: Simon J. Siculus.
 Albert, legat pap., dok. 1738.
 Albert, opat, dok. 2260, K. 13330.
 Albert, wójt krak. (r. 1311), kr. 6452, pr. 17193, lit. 20753, hp. 25182, 25183.
 Albert Achilles, *zob.* Albrecht A.
 Albertrandy Antoni, szt. 22197.
 Albertrandy Jan, *zob.* Spis autorów.
 Albertus, architector, szt. 21992.
 Albertus de Brudzewo, *zob.* Brudzewski.
 Albertus J. C., hp. 23088.
 Albertus, murator, szt. 21992.
 Albertus de Siegburg, hp. 22848 (pod r. 1455).
 Albertus Stadensis, hp. 22848 (pod r. 1240).
 Albertus Val., *zob.* Spis autorów.
 Albi Jan, dok. 1941.
 Albiczowa Katarzyna [Prośba Katarzyny z Siemaszków Albiczowy do sejmujących stanów Rzpltey, E. b. r.].
 Albimontanus Sz. (Białogórski) [Pruszczy Hiac., Żywot Szym. Albimontana (Krak.), E. 1615].
 Albin K., szt. 22045.
 Albinowski An., *zob.* Gedroń Mich.
 Albizius, her. 383.
 Albrecht I., cesarz, dok. 1796, 1973, 2119, 2134, 29156 D., kr. 6614, hp. 25178.
 Albrecht II., austr. cesarz, dok. 2134, 29306 D hp. 24754, 25461—25463.
 Albrecht III., aust. książę, hp. 24052.
 Albrecht Achilles, margrabia, dok. 2299, 29042 D.
 Albrecht I., ks. pruski, dok. 1403, 2516, 2600, 2639, 2647, 2648, 2649, 2697, 2779, 2791, 2865, 2881, 2904, 2972, 29042 D., 29459—29461 D., 29489 D., 29538 D., kr. 6951, 7011, 7111, 7124, 7254, 7413, 30645 D., K. 14982, 14983, 15189, 15227, 15275, lit. 20843, 20926, szt. 22466, 33727 D., hp. 24074—24077, 24079—24084, 24086, 24088, 24089, 25748, 25749, 25797—25800, 25854, 33930 D., 34134 D. [Brentius Joh., Von der Rechtfertigung Fürsten Albrechten, Königsb. 1551 (por.: E.); — Albrechten des Eltern Ausschreiben, Königsberg 25. Martii 1553; — Recessus Alberti senioris, marchionis Brandenburgii, Prussiae etc. promulgatus, Königsbergae XXIII. Sept. a. 1554, Regiomonti (por.: E. XII); — Falck Mich., Oratio panegyrica saecularis in Albert. I., Regiom. 1644 (por.: E. XII)].
 Albrecht Fryderyk, ks. pruski, dok. 2649 [Rogge A., Tileman Heshusius, der Streittheolog und Albrecht Friedrich, der blöde Herr, ein Sittenspiegel aus der Zeit der Pfaffenherrschaft in Preussen, Altpreuss. Mntsch. XI.].
 Albrecht, arcyksiążę, wielkorządca Niderlandów, szt. 21992.
 Albrecht, ks. sasko-cieszyński, hp. 27949.
 Albrecht III., ks. sasko-koburski, hp. 26836.
 Albrecht J. H., dok. 5158, kr. 9404, K. 15851.
 Albutius P., K. 15490.
 Aldana Bernard, kr. 7201.

- Aldobrandini Hipolit, nuncyusz, dok. 3250 [Schoeneus Andr., *De pace sarmatica*, 1589 (por.: E.)].
- Aldona, żona Kaz. W., hp. 25196.
- Aldrovandus Pomp., dok. 4550 (błędnie: Aldrovardus), kr. 31013 D.
- Aleand, nuncyusz (1538), dok. 29077 D.
- Aleander, nuncyusz, dok. 29081 D.
- Alegambe F. X., K. 13827, lit. 20108.
- Aleksander III., papież, dok. 1652, 1695, K. 12559, hp. 25079.
- Aleksander IV., papież, dok. 1750, 1764, 28769 D., 29109 D.
- Aleksander VI., papież, dok. 2456, 2463.
- Aleksander VII., papież, dok. 3911, 3917, 3975, 3977, 3993, 4343, K. 12732, szk. 19162.
- Aleksander VIII., papież, hp. 26841.
- Aleksander I. Jagiellończyk, król polski, num. 28590 D., dok. 1028, 2373, 2379, 2381, 2386, 2387, 2388, 2395, 2396, 2399, 2402, 2418, 2441, 2455, 2458 - 2503, 26967 D., 29392 D., 29393 D., 29398 D., 29432 do 29452 D., kr. 6904, geog. 10934, pr. 16487, 17504, 32919 D., szk. 33066 D., hp. 24637, 24758, 24791, 25203, 25332, 25478, 25589, 25591, 25608, 25691, 25700, 25702, 25710, 25712, 34130 D. [Corvinus, *Epicedium in Alexandrum regem*, Crac. 1506 (por.: E. XVI.); — Vitellius Er., *Obedientia*, 1505; — Salblingen, *Concentus vocum*, 1545 (E.)].
- Aleksander Karol Waza, kr. 8052.
- Aleksander, królewicz, dok. 4380 [Glossa na manifest Alexandra królewicza, E. b. r.; — Fortuna słowem królewskiem przywrócona po zwycięstwach królewiczowi Alexandrowi od młodzi scenami wyrażona, Warsz. 1684 (E. D. IV.)], zob. Sobieski.
- Aleksander, cesarz bizant., dok. 1656.
- Aleksander I., car ros., dok. 923, 940, 1477, 5543, 5544, 5580, 5589, 5590, 5603, 5618, 5646, 5648, 5664, 5669, 5719, 5720, 5733, 5741, 5746, 5758, 5763, 5771, 5788, 28797 D., 28808 D., 29042 D., 30149 D., 30154 D., kr. 9744, 9771, 9804, 9871, 9897, 9898, 9907, 9911, K. 14777, pr. 17841, ek. 18312, szk. 19629, 19672, 33292 D., hp. 28030, 28072—28075, 28083, 28084, 28093, 28122, 28160, 28164, 28194, 28260, 28261, 34294 D.
- Aleksander II., car, dok. 940, 5719, 28808 D.
- Aleksander, ks. bełzki, hp. 24394.
- Aleksander, ks. kurlandzki († 1686), kr. 8624 [Weier L., *Naenia Alexandri ducis Curl. Region.*, E. b. r.].
- Aleksander, ks. mazowiecki, szt. 22091.
- Aleksander, ks. słucki, szk. 19843.
- Aleksander I., wda mołdawski, dok. 2117, 2240, 29277 D., hp. 24789.
- Aleksander IV., wda woł., dok. 2870, 2888, 2928.
- Aleksander Jarosławicz, Newskij ks. hp. 24519.
- Aleksander, Conte di Montenegro, hp. 24549.
- Aleksander z Ostroga, kr. 8351.
- Aleksander, malarz (w. XVII.), szt. 22159.
- Aleksander, malarz lwowski (r. 1646), szt. 22159.
- Aleksander (syn Ławrysza), malarz lwowski, szt. 22147.
- Aleksandra Słucka, dok. 2626.
- Aleksandrin Stanisław, malarz (r. 1645), szt. 22159.
- Aleksandrowicz, hp. 23512.
- Aleksandrowicz, marszałek, szt. 22091.
- Aleksandrowicz Fabian, dok. 5413, 5420.
- Aleksandrowicz Hieronim, dok. 5194, 5269, 5306.
- Alexandrowicz J. A., dok. 5140.
- Aleksandrowicz Stanisław, szt. 22159.
- Aleksiewicz Fiedor, kr. 8535.
- Aleksy św., kr. 6648, lit. 20785, 33435 D.
- Aleksy I. Komnenos, K. 14113.
- Aleksy Michajłowicz, car, dok. 1632, 3812, 3893, 3904, 3915, 3938, 4154, 29785 D., 29832 D., kr. 8492, K. 14240, hp. 24595, 26426, 26576, 26597, 26600, 26601, 26762, 33983 D.
- Aleksy, carewicz (syn Piotra W.), hp. 26960 [Alexis, filius imper. Russiae, por.: E. 1710: Jamborski].
- Alemanus, architekt, szt. 21992.
- Alembekowie [Barącz Sadok ks., *Wiadomość o Alembekach*, Prz. bibl. arch., Warsz. 1881 t. I.].
- Alembek Fr., K. 15609 [Radziechowski Jan, *Applausus natalibus terris Frid. Alembek, I. Krzyżanowski, M. Radymiński, Viviano*, Crac. 1634; inne por.: E. XII.].
- Alembek Jan (Alnpech), kr. 7546, 7694, 30841 D., 30900 D., szt. 33711 D. [Szolc K., *Hymen nuptiale*, 1624; inne por.: E. XII.].
- Alemepek Walery [Fatowicz N., *Icon virtutis et laboris Valerii Alemepek, Nic. Słowiński, Joan. Nossowski*, Crac. 1638; inne por.: E. XII.].
- Alembert Jan de, kr. 9417, hp. 34248 D.
- Alenbrok Jan (Lachrymae in excessum J. v. Alenbrok, Rigae 1640 (por.: E.)].
- Alerac Fr. P. d', dok. 4086, kr. 8712, 8713, 31123 D.
- Alexander, zob. Aleksander.
- Alexswang Mar, kr. 7368.
- Alfons d'Este, kand. do korony pol. r. 1575, dok. 3117.

- Alfons III., król Leonu i Asturyi, hp. 22848 (pod r. 912).
- Alfred I. Wielki, król angielski, kr. 5822, 6096—6098, 30335 D., hp. 22803, 24912.
- Alithophilus Callinder, K. 15234.
- Allard C., geog. 10911.
- Allart Lud. Nic., dok. 4352.
- Allemani D., dok. 3012, 3277.
- Almodovar Marquès del, poseł hiszp., dok. 30016 D., hp. 27328.
- Alnpech Jan, zob. Alembek.
- Alnpeke Ditleb v., kr. 6419—6421, 30489 D.
- Alojzy Gonzaga św., zob. Gonzaga Alojzy.
- Aloy de, pułkownik, kr. 31241 D., hp. 24248, 27612.
- Alphons Al., zob. Spis autorów.
- Alphonsus a Carthagera, hp. 22848 (pod r. 1455).
- Altaich Herman von, kr. 6440.
- Alten-Bockum Frydr. Jerzy, dok. 5089.
- Alten Bokum von, szt. 22303.
- Altomonte Marcin, malarz, szt. 22160, 22296, 22299, 22303.
- Alton Ryszard, kr. 31325 D.
- Alvarus E. (Alvarez Emanuel), szk. 19933 [por.: E. XII].
- Alvera J. B., kr. 8768.
- Alvisio, szt. 21992.
- Amalia, królowna polska, królowa neapolit., kr. 9129.
- Amandus, ojciec, lit. 20529.
- Amasaeus Romulus, dok. 30706 D.
- Amatus Jan, dok. 29615 D.
- Ambianensis Mikołaj, hp. 22848.
- Amblet de, szk. 19265.
- Amboise de, kard., dok. 1514.
- Ambranowicz Józef, dok. 3183.
- Ambrosius, murator, szt. 21992.
- Ambrosius M., her. 316, 383.
- Ambroski M. Ostroróg, pr. 17671.
- Ambrożewicz J. J., szk. 19064.
- Amenda St., por.: E. XII.
- Ameryk M., K. 15605.
- Amicinus Stan., kr. 7368.
- Ammelung Jan Jak., pr. 16321.
- Ampzing S., kr. 7991.
- Amsel, pr. 17409.
- Amurat IV., dok. 3721, 3751, 3765, kr. 8041, hp. 26390 [por.: E. XII].
- Anastazy, dok. 29093 D., K. 12646.
- Anastasius Bibliothecarius, kr. 30339 D.
- Anastazya ks., żona Bolesł. Kędz., szt. 22465.
- Ancuta Jerzy K., dok. 2852, 4477, 4521, K. 15757.
- Anczowski Marc., dok. 4052, 4108, 4142, kr. 8454.
- Anders Jan, pr. 17591.
- Andomarensis Lambertus, hp. 22848 (pod r. 1120).
- Andosilla, K. 12727 (błądnie: Androsilla), szk. 19153.
- Andosilla Rudesindus, hp. 34118 D.
- Andreanus J., dok. 3776.
- Andreas, architekt, szt. 21992.
- Andreas (malarz tego imienia), szt. 22147.
- Andreas v. Bach, szt. 21992.
- Andreas Jakób, kr. 7223, K. 15224.
- Andreas, presbyter Ratisbonensis, hp. 22848 (pod r. 1439).
- Andreas a Spiritu, kr. 9456.
- Andrejewicz Iwan, dok. 2337.
- Andriejewskij Aleksy, protojerej (1789 r.), K. 14274.
- Andronicus Tranquillus Dalmata, kr. 7059, 7096.
- Andrychowicz Seb., K. 13661.
- Andrykiewicz, dok. 5316.
- Andrzej I., król węg., hp. 25006.
- Andrzej Bogolubski ks., hp. 24509.
- Andrzej Michajłowicz, kurbski kniaź, dok. 2929, 2930.
- Andrzej Włodzimierzowicz (r. 1446), dok. 2169.
- Andrzej, kardynał, dok. 29595 D., hp. 26051.
- Andrzej, biskup kurlandzki (r. 1259), dok. 1756.
- Andrzej, biskup poznański (r. 1420, 1460) dok. 1014, 1295, 2033, 2260.
- Andrzej, biskup wileński (r. 1398), dok. 1942.
- Andrzej, mnich, kr. 6894.
- Andrzej, wójt (r. 1430), dok. 2083.
- Andrzej de Comitibus [Krótkie zebranie z życia Andr. de Comitibus, b. r. (por.: E. 1724: Bieliński Seweryn i b. r.)].
- Andrzej z Kobylina, lit. 20942.
- Andrzej z Leszna, dok. 3913.
- Andrzej de Palatio, dok. 2158, kr. 6625.
- Andrzej von Stirland, dyp. 209, dok. 1263.
- Andrzej z Wrocławia [Schoneus, Conventus duorum virorum Andreae Vratisl. et Hieronymi a Rozdrażew, E. b. r.].
- Andrzejkiewicz Jan, kr. 8406.
- Andrzejkowicz Tad. Butofft [Kazanie podczas żałobn. naboż. za Tad. But. Andrzejkowicza, prezydenta 2. dep. gub. Grodzieńskiej, w kośc. OO. Bernardynów 1817 d. 11. stycz., b. m. i r.].
- Andrzejowicz Albert, szt. 22159.

- Andrzejowski Antoni [Kremer A. A. K., *Żywoty przyrodników krajowych, Żywot Antoniego Andrzejowskiego, Spraw. kom. fizyogr. 1868, Odb. Krak. 1869; — Sobieszczański, Tyg. ill. 1869*].
- Angel F. ks., dok. 5359.
- Angelo (ab) frater, rytownik (błędnie: Angel), geog. 10911 [por.: E. XII.].
- Angelus Joannes, K. 32724 D.
- Angelus Silesius, lit. 20995.
- Angelłowicz A., metropolita lwowski, dok. 5609, 5612, 5661, 5677, 5756, 30138 D., 30140 D., 30164 D., K. 14764 [Ordnung und Ceremonien bei der Einführung S. Excell. d. H. H. A. Angelłowicz gr. kat. Metrop. auf seinen Metropoliensitz in Lemberg am 25. Sept. 1808, Wien 1808 (jest tu jego mowa łacińska do Rusinów); toż po pol., Lwów (jest tu przemowa łacińska Mich. Harasiewicza, oficyna!); — Uczucie z powodu uroczystego wjazdu na metropolię J. Exc. J. W. X. Ant. Angelłowicza 25. września 1808, Lwów 1808].
- Anglosaski pieśniak, kr. 6089.
- Angoulesme Charles de Valois, książę, dok. 1517, kr. 7355 [autor: Mémoires pour servir à l'hist. d'Henry III., roy de France et de Pologne et d'Henry IV., Paris 1662 1667, 1706, 1756, 1759 (por.: E. XII., popr. Nr. 7355)].
- Anhalt, książę (r. 1686), dok. 4196.
- Anibal z Kapui (r. 1587), dok. 3229, 3230.
- Anjou (ród), her. 28533 D., dok. 893, 895⁷ 896.
- Ankrykowicz Prokop (r. 1564), dok. 2990.
- Ankwiczowie h. Habdank, her. 28557 D.
- Ankwicz A., dok. 5792, kr. 9438.
- Ankwicz Józef, dok. 5058, 5153, 5188, 5219, 5269, 5295, 5327, 5329, 5413, szk. 19514 [Głos piosła wdztwa krak. 17. Julii (r. 1793 ?), por.: E. XII.; — Głos przy podniesieniu starej laski marszałk. 17. czerwca 1793, b. r.]
- Ankwicz Stanisław, dok. 5575, ob. 18731 [por.: E. XII.].
- Anna św., lit. 33436 (pieśń).
- Anna Jagiellonka, zob. Jagiellonka Anna.
- Anna, królowa, żona Zyg. III., dok. 3287, kr. 7540, 7617, 30820 D., szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 26162 [por.: E. XII.].
- Anna Wazówna, siostra Zyg. III. († 1625), kr. 8061 (popr. str. 447), ob. 18767, hp. 26132 [por.: E. XII.].
- Anna Katarzyna Konst., córka Zyg. III., kr. 8115, ob. 18506, hp. 26371 [por.: E. XII.].
- Anna, żona Ferdynanda I., hp. 25814 – 25820, zob. Ferdinand I.
- Anna Iwanówna, carowa, dok. 4587, 4612, 4625, 4642, 4661, 28798 D., 28801 D., 28803 D., kr. 9111, 9112, 29972 D., 29981 D., hp. 27243, 27244.
- Anna, w. ks. rosyjska (r. 1810), hp. 28194.
- Anna Agnieszka, córka Jarosława I., hp. 24504.
- Anna, ks. krak. (?), kr. 5822, szt. 22091.
- Anna, ks. kurlandzka (r. 1566), dok. 29569 D., hp. 24206.
- Anna Karolina Dorota, ks. kurlandzka, hp. 24250, 27375.
- Anna, księżna mazowiecka, hp. 25807.
- Anna Marya, żona Albrechta I., ks. pruskiego, szt. 33727 D.
- Anna, księżna szlaska, kr. 5822, 6319, 6362 do 6364, 30469 D., hp. 23856, 25120, 33436 D.
- Anonymus, Belae regis Hung. notarius, kr. 6261.
- Anonim (medalier), szt. 22063, 22104.
- Ansbach d', margrabiowie, her. 28538 D.
- Anschel Rabi, K. 15972.
- Anselmus Gemblacensis, opat, hp. 22848 (pod r. 1136).
- Anserinus, Stan. (r. 1554), dok. 2884.
- Antonello, dok. 4818.
- Antoni Krasniański św., K. 13971.
- Antonij Peczerskij św., K. 14599.
- Antoni św. (Litwin, męczennik), K. 14125 [Stradanie świętych męczennik Antonija, Joanna i Eustafia postradowskich w Wilnie 1342 g., Wilno 1839, 1848, 1856, 1865].
- Antoni II., arcybiskup halicki [Dzieje dobroczynności kraj. i zagr. 1824 IV.].
- Antoni Augustyn, biskup Taragoński, lit. 20823.
- Antoni, kuśnierz (r. 1443, 1454, 1463), dok. 2153.
- Antonin Jan, kr. 6962.
- Antoninus, archiep. Florentinus, hp. 22848 (pod r. 1459).
- Antonius Almanus Vernensis, szt. 21992.
- Antonius Eugeniusz, vicecomes Visconti, dok. 4870, 4897.
- Antverpiensis Mikołaj, kr. 8054.
- Anzelm, biskup warmiński [P(er)lbach) M., Zum Itinerar Bischof Anselms von Ermeland, Altpreuss. Mntschr. IX. str. 593 – 594].
- Apel O., geog. 10913.
- Apelblad J., kr. 9254.
- Apostoł Dan., zob. Daniel Apostoł.
- Apraxin Szcz. (r. 1757), dok. 4793.
- Aquaviva Claud., K. 15350, 15450.
- Aquensis Jacobus, hp. 22848.
- Aquino Karol de, kr. 8711.

- Arakel, K. 14789.
- Arania Conde de, poseł hiszp. w Polsce 1760–1762, dok. 30016 D., hp. 27328 [(Konarski St.), Ode ad Comitem Aranda (sic) nomine civitatis Vars., Vars. 1762 (por.: E.)].
- Aranus Dan., pr. 17410.
- Arator Stefan S. J., hp. 26041.
- Arim Jerzy, kr. 7971.
- Arcangelo Valerius, kr. 7747.
- Arcani Gasparo, szt. 21992.
- Archenholtz J. W., zob. Spis autorów.
- Archetti J. A., dok. 5086, 5192 [por.: E. XII].
- Arciszewscy h. Habdank, her. 28557 D.
- Arciszewski Eljasz [Socinus F., De Jesu Christo servatore, 1594; — Opitz Mart. (Apotius), Gener. Eliae Arciszewski conjugii causa in Holsatia eunti, Thorun. 1636 (por.: E. XII.)].
- Arciszewski Elias (syn), K. 15125 [Przyj. ludu, Leszno 1834 I.].
- Arciszewski Jakób [por.: E. 1521: Dubravius].
- Arciszewski Krzysztof, dok. 3752, 3753, kr. 8077, 8078, 8170, K. 15125, pr. 16767, lit. 20991, 33536 D., hp. 26505, 26506 [Choeffelius Andr., Epistola de podagra et epist. Chr. Arciszewski], Amsterdami 1643, Gorlicii 1644; — Pam. warsz. 1809 III.; — Lech 1823; — Dz. wileński 1827 II.; — Przyj. ludu, Leszno t. I, VI, X.; — Bibl. Ossol. 1848 I.; — Życiorysy znak. ludzi 1851 II.; — Mrówka pozn. II.; — Tyg. ill. 1869; — Dzwonek lwowski 1869].
- Arckenholtz J., zob. Spis autorów.
- Arcon (Arconatus) Hier. [Seren. electo Poloniae Archiduci Maximiliano et Adol. Schwarzenbergio post victoribus et Hieronymo Arcono Andr. Calagius, Vratisl. 1598 (por.: E.)].
- Arcudius Pet. (Arkadyusz), K. 14181, 32751 D.
- Ardalesius Leon (błędnie S.), K. 15521.
- Arent Tobiasz, K. 15750.
- Aretinus Leonardus, szk. 19932.
- Aretius Bened., K. 32714 D.
- Argenteau Marcy de, hp. 27685.
- Argenté Car. du Plessis, kr. 8969.
- Argentus Jan S. J., kr. 7894, 30923 D., K. 13833, 15454, 15550.
- Ariosto, lit. 20854, 20986.
- Arisia J., kr. 6355.
- Arkadyusz P., zob. Arcudius.
- Armasz, rotmistrz, dok. 29871 D.
- Armi Mik. X. (r. 1684), dok. 4175.
- Arnaud Fr. Th. M. de, kr. 9198, 9228.
- Arnay de, szk. 19938.
- Arnd Jan, kr. 8918.
- Arndt, bankier, dok. 5292.
- Arndt J. G., num. 490, szk. 19403, hp. 24167.
- Arnestus, biskup pragski, kr. 6581.
- Arnim Hans Georg von, hp. 26350.
- Arnold Krzysztof, K. 15754.
- Arnold D. H., K. 14891, 14980.
- Arnold G., zob. Spis autorów.
- Arnold J. C., zob. Spis autorów [Czajkowski P., Pochwała życia i zasług J. C. Arnolda, Roczn. tow. nauk. krak. 1831 XIV.].
- Arnoldi Fil.; K. 15506.
- Arnoldus A., K. 15410.
- Arnoldus Lubecensis, kr. 6272, 30430 D., 30431 D.
- Arnoldus Nicol. Polonus, K. 15050, 15681, zob. Komensky.
- Arnoldus Valentinus, pr. 16548, szk. 19373.
- Aron, zob. Aaron.
- Arpadowie, her. 28533 D., dok. 892, 894, 905, zob. Babenbergowie.
- Arquien d', markiz, dok. 4229, 4366.
- Arquien d', margrabianka, 'kr. 8305, zob. Marya Kazimiera.
- Arrakański książę [Z dziejów Pokucia, Dz. warsz. 1859 Nr. 106].
- Arrigha Franc., szt. 22090 (pod Kraków), 22091.
- Artemedes Seb., kr. 7513.
- Artenijew Piotr, K. 13986.
- Arteimonides, dok. 4415.
- Arteński Raf. Kaz., kr. 8756 [por.: E. XII].
- Arthus Goth. Dantiscanus, kr. 7766, 7829.
- Artois de, dok. 5748.
- Artoniusz Ch. [Schaufisius Jędrz., Medyk chrześcijański na pogrz. Chrys. Artoniusza, Toruń 1638 (por.: E.)].
- Arundinensis J. (Jan z Trzciany), K. 15269.
- Aryc Lejb, miniaturzysta, szt. 22666.
- Aschenborn D., dok. 3801.
- Aschenborn M., kr. 7968, zob. Ostrorog Sam. G.
- Aschwellius Georg X., K. 15705.
- Asenheimer Leonard, wódz szlaski 1442–1446, hp. 25471.
- Asmanicki Jan, num. 28575 D.
- Asperla Pacella, szt. 22090 (pod Warszawą).
- Assemann St. E., kr. 9307.
- Assemani Jos. Sim., kr. 5949, 9051.
- Astexanus [Canones penitentiales, Crac. 1521, 1533, 1534, 1538 (popr.: K. 12775)].
- Astolfi Fel., K. 13965.
- Attyla, kr. 6839, 6840, 30624 D., hp. 23135, 23136, 23138, 23272.
- Aubaine d', dok. 30062 D.

- Aubert A., kr. 9345, hp. 27089.
 Aubery du Maurier Ludwik, kr. 9117, 31196 D.
 Aublet de Maubny, kr. 9346, hp. 27167.
 Audiffret J. B., *zob.* Spis autorów.
 Audykowskij R., *zob.* Awdykowskij.
 Auerbach Chr. *zob.* K. 14978.
 Auersperg, dok. 5474.
 Augiensis Herimannus, hp. 22843.
 Auglade d', markiz, hp. 26832.
 August II., król polski, num. 566, 28603 D., 28608 D., dok. 1390, 1391, 1396, 1409, 1454, 4082, 4267, 4269—4315, 4341 do 4575, 4578, 4580, 4768, 29888—29965 D., kr. 8738, 8744, 8748, 8749, 8756, 8757, 8775, 8793, 8797, 8829, 8932, 8933, 8968, 8986, 8997, 9000, 9001, 9011, 9016, 9023, 9026, 9050, 9051, 9054—9059, 9064, 9133, 31131 D., 31196 D., 31215 D., 31264 D., geog. 10911, 31818 D., K. 12738, 32767 D., pr. 16254, 16511, 16756, 16757, 16763, ek. 17961, ob. 18430, 18515, 18532, szt. 22063, 22091, 22220, 22460, 22515, hp. 23467, 23637, 23734, 24763, 26703, 26850, 26859—26916, 26958, 27051—27192, 27195, 34214—34230 D. [Druki b. r., pochwały, dedykacye i t. p., por.: E. XII.: August II.].
 August III., król polski, num. 530, 566, dok. 1458, 4277, 4319, 4580, 4582, 4591—4862, 4876, 4916, 4971, 29966—30019 D., kr. 8943, 9062, 9076, 9091—9093, 9098, 9108, 9120, 9128, 9136, 9161, 9177, 9202, 9212, 9220, 9231, 9235, 9275, 9294, 9298, 9306—9308, 9310, 9311, 9432, 9435, 9610, 9674, 9675, 30293 D., 31231 D., 31234 D., 31236 D., etn. 33264 D., K. 32767 D., pr. 16423, ob. 18433, 18434, 18519, 18630, 18713, szk. 19163, 19276, 19462, 19463, szt. 22046, 22726, hp. 23467, 23736, 27006, 27042, 27198, 27200, 27204—27353, 34231—34237 D. [Druki b. r., pochwały, dedykacye i t. p., por.: E. XII.: August III.].
 Augustin, pictor, szt. 22147.
 Augustinus, malarz lwowski, szt. 22147.
 Augustyn Aureliusz Hiponeński św. (r. 354 do 430), K. 13556—13561, 15192, szt. 22709 [por.: E. XII.].
 Augustodunensis Honorius, hp. 22848.
 Aujezdecki Aleks., kr. 7253.
 Auman Er., kr. 6931.
 Auratus J., kr. 7261, 7368.
 Aurifaber And., kr. 7132, szk. 19357 [Veranung an die Pfarrer wegen sterbens-leufft. Joh. Aurifaber, Doctor, Königsh. 1564 (por.: E.)].
 Aurimontanus Eliseus, kr. 8203, K. 15630.
 Aurimontanus Hier., szk. 19103, 19932, lit. 20946.
 Auswicz Ant., kr. 8825.
 Austen Paweł G., pr. 16172.
 Auxiron Cl. Fr. J. D., kr. 9356.
 Avaux de hr., dok. 1520, 1526, 3654, 3728, 3795, 4131, 29869 D., hp. 26411.
 Aviano Marco de, dok. 4165, 4167.
 Avril Filip, kr. 8657, 8658, 31106 D., hp. 26831.
 Awaryn Paweł, radca stanu w Ks. warsz., dok. 5763.
 Awdykowskij Roman ks., dok. 31367 D., pr. 33099 D.
 Awecuda Klemens, szt. 22535.
 Awedyk Konst., kr. 9262.
 Awedyk Michał, dok. 4746.
 Awraamko, kr. 30231 D.
 Axamitowski W., Mason, K. 15884.
 Axel Sparre, hp. 26422.
 Azarycz Leonard, dok. 5066.
 Azulewicz Mac., Tatar (r. 1812), dok. 5733.
 Azzolino, kardynał (r. 1666—1668), dok. 29065 D.
 Babecki A., kr. 8051.
 Babenbergowie, her. 28533 D.
 Babikoff (r. 1655), kr. 8261.
 Babiski Dymitr, kr. 8533, lit. 21040.
 Babymojski, dok. 3912.
 Baccelli Mat., szt. 22198.
 Baccellini M., pr. 16843.
 Bacciarelli Marcelli, szt. 22199, 22230, 22232, 22240, 22244, 22247—22249.
 Bachem Jacobus de Colonia, szt. 21992.
 Backer J. Bruxeltensis, kr. 8595.
 Bączalski Sew., kr. 7747.
 Baceński Bartłomiej, szt. 22063.
 Baczyński Andrzej, biskup munkacki [Dowhobycz W., Epicedion super obitu, Cassov. 1810; — Tenze, Inscriptiones occasione exequiarum, Cassov. 1810].
 Baczyński Stanisław, kaligraf (r. 1677) [Spraw. kom. dla hist. szt. t. V. str. XXVI.].
 Badeniowie h. Bończa, her. 28557 D.
 Badeni St., dok. 4880.
 Badowicz Grzeg. (r. 1666, 1669), dok. 3994, 4034.
 Badurski A. (r. 1777), kr. 9464.
 Bądryński Ant., dok. 5101.
 Baer Fr. Ch., kr. 9198.
 Bagiński, rządcą Baru (ok. 1550), dok. 2831.
 Bagiński Franc. S., kr. 9447.
 Bagiński Wojc. Winc. Kanty ks., kr. 9484, 9527 [Wypis z manuskryptu księdza Bagińskiego, Przyj. dom., Lwów 1855 V.].
 Bagnacabalensis Jac., K. 13491.

- Bagniewscy, her. 28557 D.
 Bagniewski [Do JW. konsyliarza cyw. lit. wileńsk. gubernatora Bagniewskiego, 1806 i 1807, fol. (E.)].
 Baireuth, margrabiowie, her. 28538 D., *zob.* Hohenzollern.
 Baissen Scibor de (r. 1460), dok. 2261.
 Bajewski Teodor, kr. 8148.
 Bajkowie Grzegorz i Małgorzata (r. 1698), dok. 29898 D.
 Bajurak Wasył, zbój, pr. 17579.
 Baka Józef ks. [Porównanie życia Szurlo-wskiego i Baki, na wzór Plutarcha, Tyg. wil. 1820; — Kraszewski J. I., Wędrowniki 1839 str. 33—47; — (Bartoszewicz J.), Księga świata 1851 (por.: E. XII.)].
 Bakałowicz Jan, kr. 9465, pr. 16872.
 Bąkowski J. J. (r. 1675), kr. 8480.
 Bąkowski Jan W. K. [Nekrolog Jana Winc. Ks. Bąkowskiego (ur. ok. 1760), Roz., Lwów 1827].
 Bakoczy (Bakocs) Tomasz, arcyb. w Granie [Stosunek z Łaskim (1515), Kaplica w Granie. Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI.].
 Bakszaj (Bakschay) Abr., sekretarz Olbrachta Łaskiego, kr. 7262.
 Balaczewoj E. A. [Filipczenko, Mocnogorodiszczenskoje iminie E. A. Balaczewoj, kij. gub., por.: N. M., Kij. Star. 1897 I.].
 Balarino Giorgio de Ostravia (wiek XVII.), szt. 21992.
 Balazy Alb., K. 15550.
 Balbi Hieronim (r. 1516), dok. 29469 D.
 Balbicki Mat., dok. 3990.
 Balbinus B., dok. 826, *zob.* Spis autorów.
 Baldacci Antoni von, hp. 27791.
 Baldacer Fr. Antoni, dok. 5397.
 Baldi Julius, szt. 21992.
 Baldner Oswald, szt. 22483.
 Baldovinus (Baldvinus) Franc., dok. 3086.
 Balduin, legat papieski dla Infant (r. 1232), dok. 1730.
 Balduin Fr., K. 15530.
 Balduinus Ninoviensis, hp. 22848 (pod r. 1294).
 Baldung Grien Hans, szt. 22329.
 Balicki, hp. 23512.
 Balin Jakób (w. XVII.), szt. 21992.
 Baliński Jan (r. 1519), dok. 2595, 29499 D.
 Baliński Stan., dok. 29499 D. [O życiu Stan. Balińskiego, Dz. wil. 1817].
 Balke Hermann, mistrz krzyżacki, hp. 24043.
 Ballexserd J., szk. 19883.
 Baltazzani Ramzes vulgo Winiarski, K. 32767 D.
 Baltrami G. B., kr. 6371.
 Baluze St., *zob.* Spis autorów.
 Bałaban Aleks., dok. 4146.
 Bałazy Alb., dok. 28891 D., 32365 D.
 Bałaban Dyonizy, K. 14243, 14488.
 Bamberg F., hp. 22803.
 Bamberg X. J. Ph., dok. 4267.
 Bandini A., dok. 4349.
 Bandura, *zob.* Stupski.
 Banfii Fabricio (r. 1641), dok. 3781.
 Bank Maciej (r. 1432), dok. 2093.
 Bankłowa Urszula (r. 1443—1463), dok. 2153.
 Bańkowscy h. Junosza, her. 28557 D.
 Banner G. (r. 1600), dok. 3401.
 Barabasz ks., szt. 22296.
 Barabasz, hetman kozacki, hp. 24593.
 Barail Ksaw., kr. 9496.
 Baran Stanisław, szt. 21992.
 Baranowicz, dok. 5143.
 Baranowicz Łazarz, arcyb. czernichowski (r. 1593—1693), K. 14226, 14228, lit. 21496, szk. 33276 D. [Pisma preoswiaszczennawo Łazaria Baranowicza, 2. wyd. Czernigów 1865; — O Łazarzu Baranowiczu, biskupie ruskim, Mrówka pozn. 1821, 1822 (por.: E. XII.)].
 Baranowscy h. Łódzia, her. 28557 D.
 Baranowski, szt. 22047 (pod Kazimierz miasto).
 Baranowski, towarzyszy wypr. 1683, dok. 4167.
 Baranowski Michał, K. 12748.
 Baranowski Piotr T., dok. 4427.
 Baranowski Wojciech, prymas, dok. 3293, 3356, 3441 [Pam. mor. rel. 1861 VIII.; — Tyg. ill. 1864 (por.: E. XII.)].
 Barbara św., lit. 21506, szt. 22093 [Translatio et miracula s. Barbarae, SS. rr. pruss. II.].
 Barbara Radziwiłłówna, królowa, dok. 1413, 2391, 2571, 2816—2819, 2821, 2850, 2851, kr. 6916, 6933, 6934, 7114, 7123, 7127, ob. 18499, 18513, szt. 22046 (pod Wilno), 22090 (pod Wilno), 22091, hp. 25889, 25890.
 Barbara, księżna saska [Spiegel der hochlöbl. Bruderschaft des Rosenkranz Marie, uff begere Fürstin Barbara gebor. auf kön. Stamm czu Poln, Leipzig 1514].
 Barbara, malarka lwowska (r. 1611), szt. 22161.
 Barbara z Rożnowa (p. Tarnów), szt. 22090.
 Barbara z Tenczyna (p. Tarnów), szt. 22090.
 Barbarus-Scaligeri, hp. 22848.
 Barbazanis Maduis Michał D., kr. 6474.
 Barbe Mart., kr. 8495.
 Barberini Antoni, kard. [Relacya festu, który odprowywał kardynał Barberyn Antoni, Rzym. 1639 (por.: E. XII.)].

- Barberinus Fr., kr. 30467 D.
 Barberini Karol, kard., dok. 4261, 4715, kr. 8711, 8801.
 Barberio J. Chr., kr. 30579 D.
 Barbey Ant., her. 383.
 Barbier de Blignières bar., kr. 9425.
 Barclay J. († 1621), kr. 7313, 30925 D., 30926 D. [por.: E. XII.].
 Barklay de Tolly, dok. 5731, 5742.
 Bardewick G., kr. 8587.
 Bardewik Albrecht von, kr. 6436.
 Bardi Girolamo, hp. 22848 (pod r. 1581).
 Bardili Jan W. M., kr. 8869, 31193 D.
 Bariczka Alb., K. 15635.
 Bardziński X., biskup († 1813) [por.: E. VII.: Raczyński I.].
 Bardziński Jan A. [Dz. wileński 1820 I.; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. I.; — Rychter Ign., Wiadomość o życiu i pracach naukowych X. Jana A. Bardzińskiego, Popis uczniów szkoły wydz. warsz. u XX. Dominikanów 1826, Odb. Warsz. 1827 (por.: E. XII.)].
 Bardziński Klem. (r. 1776), dok. 5055.
 Bardziński Wojc., kr. 8395 [por.: E. XII.].
 Baret Jan, kr. 7896.
 Barezzo-Barezzi, dok. 3459, kr. 7714.
 Bari Andrzej de, dok. 3178.
 Bariensis J. Fr., kr. 7074.
 Barletius Scodrensis, kr. 6711, 30596 D.
 Barklay de Tolly, zob. Barclay.
 Barlacus Kasp., kr. 8170.
 Barlaam, lit. 21456.
 Barna Michał, dok. 5502.
 Barnikel, geog. 10911.
 Baroffius C., kr. 7784.
 Baronius Cezar, dok. 1645, 6793, 7616, 7683, 8826, 30599 D., 30958 D., K. 12720, 32749 D. [por.: E. XII.].
 Baronius Mart., kr. 30457 D., 30599 D., K. 12720.
 Barschius Zach. [Mestnar Joan., Propemtion in discessum Zach. Barschii Poloni medic., Lipsiae 1583 (E.)].
 Barski Adam (sfingowane nazw.), ob. 18795.
 Barss Franciszek, dok. 1478, 5296, 5359, 5470, 5537, kr. 9449, 31270 D., pr. 17607, ek. 18077, hp. 34280 D.
 Barszcz Jan [Dąbrowski J., Funebr. laudatio J. Barszcz, Vilnae 1595 (por.: E. XII.)].
 Barszcz Jerzy, dok. 4588.
 Barszczewski Fr., dok. 4632.
 Barszczewski Jan, dok. 4647, K. 13455.
 Bartel Ranisch (r. 1695), dok. 4256.
 Bartelinus T., dok. 5148.
 Barten J., K. 15260.
 Barth Michał, kr. 7208.
 Barthol-Hoeneke, kr. 6492.
 Barthold (r. 1700), dok. 4358.
 Bartholdus Gotfr., dok. 4267.
 Bartholinus Riccardus, kr. 6932.
 Bartholinus Stan., kr. 7700.
 Bartholomaeus, mularius, szt. 21992.
 Bartkowski Mat., kr. 7872.
 Bartłomiej z Bydgoszczy, lit. 20442.
 Bartłomiej z Przemyśla, K. 13995.
 Bartłomiej z Sącza (r. 1486), szt. 22548.
 Bartłomiej z Żelaznej, szt. 22047.
 Bartłomiejowicz G., K. 13175.
 Bartochowski Wojciech, kr. 8595, 8621, 31091 D.
 Bartolan H., kr. 7679.
 Bartold Karol, kr. 8948, 9030, 31162 D., hp. 23467.
 Bartoli Dan., kr. 7759.
 Bartoś z Drahonic, kr. 6621, 30246 D., 30563 D., 30564 D.
 Bartosch, pictor, szt. 22145.
 Bartosz z Wissemburga, hp. 25277.
 Bartoszewicz Antoni X., szt. 22200.
 Bartoszewicz J., historyk, hp. 23660 [Wójcicki K. Wł., Julian Bartoszewicz, Kłosa IV.; Bibl. warsz. 1871 I.; — Gl... Zygmunt, Bartoszewicz Julian, jego prace i żywot, 1821—1870, Prz. polski 1871 III., IV., Odb. Krak. 1871], zob. Spis autorów.
 Bartoszewicz W., ob. 18710.
 Bartoszewski Walenty, kr. 7773, 7977, K. 12792, 12873 [Kuryer warsz. 1829 Nr. 227; — Wizerunki i roztrz. 1843 t. LX. (por.: E. XII.)].
 Bartsch Fr., K. 15388, 32742 D.
 Bartsch Henr., kr. 8630.
 Bartsch Jan, lekarz w Krakowie (1765—1823) [Bandtkie J. S., Nekrolog Walentego i Jana Bartschów, Roczn. tow. nauk. krak. 1827 XII.].
 Bartsch Walenty, senator [Życiorys, Pszczółka polska 1823 i zob. Jan Bartsch].
 Baryczka Marcin, hp. 25253 [Baronius M., Vita et gesta beati Stanisłai Poloni, Crac. 1609; — Tyg. ill. 1864 (por.: E. XII.)].
 Barzo Piotr, kr. 30712 D., 30720 D. [por.: E. XII.].
 Barzo Stanisław [Samboritanus Vig. Greg., Carm. in grat. S. Barzy, ded. Nic. Herborto, Crac. 1571 (por.: E.)].
 Barzyna Dorota [Pamiętka roczna i wieczna Doroty Barzynej, wojewodziny krak., Krak. 1614 (por.: E. XII.)].

- Basaeus Scebrzesinensis Albertus, K. 13317, 15256, szk. 19933.
- Basarabas Matein-Voda, hp. 26373.
- Basarhu Dmytro, lit. 21506.
- Basilikos Jakób Heraclides, hp. 24793, 25930.
- Basnage T. J., *zob.* Spis autorów.
- Bassani A., kr. 8301.
- Bassano Antonio (r. 1556), dok. 2905.
- Bassano H. B. M. ks. de, dok. 5748, 30197 D.
- Basseus Alb., K. 15256.
- Bassewicz, dok. 4454.
- Bassius K., K. 12598.
- Baszko Godziszław Pasek, kr. 6377-6379, 30473-30476 D., lit. 20758, hp. 23467.
- Baszniawski Ignacy, kr. 9859.
- Bathiany Vinz., kr. 31400 D.
- Bątkowski Stan. [Smieszkowicz Laur., In funere Bątkovii, Crac. 1617; — Buczkowski Mat., Affectus lugubris in exeq. St. Bątkovii, Crac. 1617 (por.: E. XII.)].
- Batorowie, her. 391, 28541 D., 28557 D.
- Batorówna Elżbieta [Ilosvanus Bened., Epitalamium Nadasdi et Elisabeth. de Bathor., Crac. 1571 (por.: E.)].
- Batorówna Gryzelda, kr. 7469 [por.: E. XII.].
- Batory Andrzej, biskup warm., dok. 3256, 3357, kr. 7645, hp. 24797, 34150 D. [Wójcicki K. Wł., Andrzej Batory, biskup warm., Kłosy XIII.; — Pam. hist. mor. t. XIV., XX., XXII. (por.: E. XII.)].
- Batory Gabryel, lp. 26036, 34171 D.
- Batory Krzysztof, dok. 2170 [Uncius Leon, Elegia de morte Christ. Batory ad J. Zamojski, Krak. 1584 (por.: E. XII.)].
- Batory Stefan, król polski, her. 391, 28501 D., num. 439, 539, dok. 1139, 1362, 1385, 1387, 1389, 1422, 1423, 3065, 3107, 3121 do 3237, 3249, 3311, 29585 D., 29591 do 29619 D., 29625 D., kr. 7377-7379, 7382, 7397, 7400, 7402, 7411, 7420, 7421, 7425, 7432-7434, 7439-7442, 7456, 7463, 7464, 7480, 7487, 7488, 7493, 7499, 7510, 7511, 7609, 7647, 30734 D., 30757 D., 30765 D., 30766 D., 30782 D., 30789-30792 D., 30874 D., K. 15097, 15277, 15327, 15342, 15348, 15351, 15362, 15377, 15384, 15950, 32737 D., pr. 16604, 16622, 16925, 17009, ob. 18501, 18502, 18820, szk. 19274, lit. 20894, szt. 22045, 22047 (pod Grodno), 22090 (pod Kraków), 22091, 22299, 22334, 22517, 33733 D., hp. 23357, 23402, 24532, 25989, 26005, 26008, 26019-26119, 26149, 34150-34156 D. [Dedykacje, panegiryki, mowy pogrzebowe i t. p., por.: E. XII.].
- Batory Zygmunt, dok. 3256, 3297, 3304, 3311, hp. 26058, 26181 [Kathay de Lugas Franc., Elogia versu et prosa in laudem Sigism. Bathori, Olomuncii 1597; — Syncharma in vellum aureum Sigism. Bathori, 1597 (por.: E.)].
- Batowski Al. (r. 1791), dok. 5359 [Wzmianka o Aleks. hr. Batowskim, Przyj. ludu, Leśszno 1846 XIII.].
- Batu-Chan, hp. 25122.
- Bauch F., kr. 9280.
- Baudarth Paweł (w. XVII.), szt. 21992.
- Baudeau Mik. X., dok. 4993, kr. 9402, szk. 33282 D.
- Baudier M., kr. 7975.
- Baudis W. H., kr. 9050, 9092.
- Baudory, szk. 19895.
- Baudouin Gabr. P., dok. 4728, kr. 9360, 31254 D., K. 13915 [Korniłowicz X., Miśsyonarz X. G. Baudouin, Tyg. petersb. 1837 XVI.; — Gloger Z., List ks. Baudouina, Kurj. warsz. 1898 Nr. 58], *zob.* Boduen.
- Baudouin de Courtenay Jan, kr. 31312 D. [Skarży się przed sądem sejmowym za aresztowanie siebie, b. r. (por.: E. XII.)].
- Baudouin de Courtenay [Kontrakt gubernera Baudouina de Courtenay z Anną Zielińską w Warszawie 1811, Wiek 1887 Nr. 58].
- Bauer, malarz, szt. 22161.
- Bauhofferowie, dok. 5306.
- Baumelle Ia, pr. 16700.
- Baumgarten A., pr. 16434.
- Baumgarten-Crusius, hp. 22848 (pod r. 1768).
- Baumhauer Chr., K. 14872.
- Bausius Dan., kr. 8840.
- Baworowscy, arch. 28323 D., her. 28557 D.
- Baworowski Szymon (r. 1700, 1706), dok. 4355, 4405.
- Baworowski Wacław, dok. 4405.
- Bayer Rupert, szt. 21992.
- Bayerski Adam, kr. 8759, pr. 16333, 17030, 17521.
- Baykowski Mik., dok. 5066.
- Baym Martin Thomas Sir, dok. 28996 D.
- Bazanowicz J., K. 15493.
- Bazilowicz Jan, dok. 5529.
- Bazylewski, szt. 21723.
- Bazyli, malarz, szt. 22161.
- Bazyli św. Wielki, dok. 2557, 2646, K. 14526 do 14532.
- Bazylik Cyprian, her. 408, kr. 30624 D., K. 15251 [por.: E. XII.].
- Bażeńscy (Bażyńscy), her. 28541 D.
- Bażeński Hieronim, podskarbi, pr. 16632.
- Beata z Kościelskich, księżna z Ostroga, dok. 2804, hp. 25899.
- Beatryx, królowa węg., kr. 6890.
- Beaujeu, kr. 8581-8583.

- Beau-Lieu Kar., kr. 8553.
 Beaumarches Caron M. de, kr. 9776.
 Beaumelle Ia, dok. 5270.
 Beaumont d'Eon, zob. Eon de Beaumont.
 Beaumont X. Krz. (r. 1773), dok. 5010.
 Beauplan Wilhelm le Vasseur, kr. 8191—8193,
 30299 D., 30993 D., geog. 10910, 10379,
 ob. 18708, hp. 24444 [por.: E. XII.].
 Beausobre Charles Louis (nie: St.), K. 13868,
 15770, hp. 25446.
 Beauvillier P. L. hr. de, hp. 28206.
 Bebechow Wasyl, dok. 5733.
 Behius Filip, K. 15503.
 Becal Jakób, dzierzawca ceł za Jana III.,
 hp. 26732.
 Becanus, zob. Bekan.
 Beccaria Hip. M., dok. 3303.
 Bechini Piotr, hp. 22848.
 Bechmann Mat., kr. 7541,
 Bechon Karol, szt. 22200.
 Beckenstein L., kr. 7756, 7765.
 Becker Herm., kr. 8307, 31144 D., etn. 12272,
 K. 12513, hp. 24163, 31144 D.
 Becker J. G., pr. 17409.
 Becker J. N., K. 13753.
 Becker Maciej, geog. 10048.
 Beckher D., kr. 8054.
 Beckmann M., kr. 7617, K. 15327.
 Becmann Chr., K. 15151.
 Becmann Joh. Chr., hp. 22848 (pod r. 1673).
 Becu A. [Porcyanko, Dz. wil. 1825 i Odb.].
 Becz, szt. 22090.
 Beda venerabilis, kr. 6083, 6217, hp. 22848.
 Bednarski M., dok. 5369.
 Będziński, lit. 21038.
 Beham Bernard, szt. 22104.
 Beham (Beheim) Hans, szt. 22104, 22483.
 Beham Tomasz, szt. 22104.
 Behem (Beheim) Balt., arch. 48, dok. 1188,
 2496, szt. 22264, 33693 D.
 Behm, dok. 4530.
 Behm Gottfr., kr. 8902.
 Behm J., K. 15506, 15531, 29720 D.
 Behm Mich., kr. 8393.
 Behr Aug., geog. 10102.
 Behr Krzysztof, kr. 8506, 8568, 8711, 8757.
 Behr Ulrich, K. 32445 D.
 Beichlingen von, dok. 4386.
 Bekan Mar. X., K. 15141, 15169, 15451, 15615,
 32754 D.
 Bekierski Jan, dok. 5357.
 Bekiesz Kasper, hp. 23512, 26038.
 Bekiesz Władysław [por.: E. XII.].
 Bekleszow, dok. 5504.
 Bęklewski Onufry, dok. 4967.
 Bekwarek, szt. 22712.
 Bel, szk. 19923.
 Bel Math., kr. 9607, 34137 D.
 Bela I., król węg., hp. 25021.
 Bela II., król węg., kr. 6261, hp. 25075.
 Bela IV., król węg., kr. 6308, 30485 D.,
 34076 D.
 Belcour Thesby de, dok. 4965.
 Beletto J. U. D., dok. 1307, K. 13218.
 Belfortius Franc. [Firmanus Annib. Adam,
 Panegyris in funere Franc. Belfortii ducis
 reimpressa, Vilnae 1744 (E.)].
 Bellarmin R. Fr., kr. 7892, 30901 D., K. 15436,
 15444, 32741 D., 32756 D., szk. 19930
 [por.: E. XII.].
 Bellet Abbé, kr. 9346.
 Belli And. Hier. [Kropski St. J., Vita magn.
 virtutum Andr. Hier. Belli, Crac. 1703;
 inne, por.: E. XII.].
 Belli Konst., kr. 8626.
 Bellièvre Brothers de, dok. 28998 D.
 Bellièvre M. de, dok. 1516.
 Bellmann J., kr. 8797.
 Belotti Bernard (zw. Canaletto), szt. 21992,
 22201, 22329.
 Belzebub (pseud.), kr. 9670.
 Belza, her. 391.
 Belzecki Aleks., kr. 8012, 8054.
 Belzecki J. A. (pseud. Podlęskiego M.), kr.
 31046 D.
 Bem Just, szt. 21992.
 Bembus Mat. ks., kr. 8663, 31014 D., K. 12830,
 14209, 14799, 15510, szk. 19153 [Przyłęcki
 St., Dz. lit., Lwów 1854 Nr. 23—31 (por.:
 E. XII.)].
 Bembus Petrus, card., dok. 2560 [por.:
 E. XII.].
 Bencke Joach, kr. 8359.
 Benckiey Bartł., dok. 31038 D.
 Bendandus H., ob. 18777.
 Bendelius Joach. [Moller Henr., Elegia ad
 Joachimum Bendelium Strigaeum, Dan-
 tisci 1566 (por.: E.)].
 Benedictus, murator, szt. 21992.
 Benedictus Jan, kr. 7230, 30730 D., lit. 20946
 [Wizerunki i roztrz. 1839 XLVIII.; —
 Roczn. tow. przyj. nauk pozn. VII.; —
 Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.
 str. 331 (por.: E. XII.)].
 Benedykt św., K. 13260—13270, 13285, 13289
 do 13296 [por.: E. XII.].
 Benedykt IX., papież, dok. 1669.
 Benedykt XI., papież, dok. 1798, 28769 D.

- Benedykt XIII., papież, dok. 4512, 4513, 4527, 4534, 4563, kr. 8968, K. 12742, 15757, 29158 D.
- Benedykt XIV., papież, dok. 1309, 4665, 4668, 4680, 4694, 4715, 4724, 4739, 4746, 4762, 4770, 4777, 4786, 4792, 4799, 5108, K. 12746, 12750, 12910 [por.: E. XII.].
- Benedykt, biskup poznań., dok. 2841.
- Benedykt a Cosmin, lit. 20824.
- Benedyktowicz Floryan, malarz, szt. 22161.
- Benemann Gottfr. [Lengnich Gottfr., Gottfr. Benemanns Gedächtniss, Dantzig 1734 (por.: E.)].
- Benessius Krabice de Weitmül, *zob.* Benesz.
- Benesz Krabice z Weitmühl, kr. 6517, 30246 D., 30525 D., 30526 D.
- Benesz z Hołowic, kr. 30245 D., 30479 D.
- Benetti Fr., szt. 22161.
- Beneventano Marcus, geog. 10909.
- Benger M., K. 13563.
- Beni Dwornyk, bojarzyn, dok. 29277 D.
- Beniowski Maurycy Aug. hr., dok. 4946, kr. 9555, 9556, 30094 D., 31301—31303 D., ob. 18862—18864, hp. 27535 [por.: E. XII.].
- Benisławska Konstancya, lit. 21108 [Dzieje dobrocz. 1824 IV.].
- Benisławski Konst. X., kr. 9492.
- Benkendorf, dok. 3311.
- Beńko (r. 1386), dok. 1908.
- Bennet T., K. 14956.
- Benningsen, bar., generał, kr. 9765 [Nowicki W., Na akt zaślubin bar. Benningsena z p. M. Andrzejkowiczówną, podstarościanką pow. Grodzieńskiego, 1803].
- Benoe, szt. 21727.
- Benoit A., pr. 16809, szk. 19449.
- Benoit G., dok. 4801, 4867, 4918, 4941, 4991, 5006, 5060.
- Bentivolius G., dok. 3716.
- Bentkowski, dok. 5024, szk. 19482.
- Bentzur J., dok. 674.
- Benzelius E., dok. 2678.
- Berbellini M. A., kr. 7966.
- Berchhoff Jan Gothard, szt. 22161.
- Bercsényi Mik. hr., hp. 27030.
- Berecci Bartłomiej, szt. 21992, 22045 (pod Kraków), 22047 (pod Kazimierz).
- Berek Joselowicz, kr. 9795, hp. 27926, 28187.
- Berengani Mik., kr. 8717, 8791, 31140 D.
- Berezowski Piotr Paweł [Czas. księg. Ossol. 1834].
- Bergan M., K. 14992.
- Bergen Röttger, kr. 8054.
- Bergenhiehm Joh., kr. 8798.
- Berger, kr. 5869.
- Bergesson Fr. Wilh. Reinh., dok. 5241.
- Berggold C. S., dok. 4766.
- Berghe M. G., kr. 7919.
- Bergius J., K. 15596.
- Bergmann K. Chr., kr. 8627.
- Bering Joachim, szt. 22147.
- Berkenmayer P. L., hp. 22848.
- Berkeley Jerzy, kr. 9243.
- Berłowski Kaz., K. 13332.
- Bernard św. z Clairvaux, lit. 20527, K. 32491 D., hp. 25070 [por.: E. XII.].
- Bernard IV., arcyb. halicki [Dzieje dobrocz. kraj. i zagr. 1824 IV.].
- Bernard, biskup płocki, dok. 1848.
- Bernard z Bononii, K. 13635.
- Bernard (Bernat) z Krakowa, kr. 7344.
- Bernard z Lublina [Muczkowski J., Bernard z Lublina, Dz. lit., Krak. 1844 I., Odb. Rozm. hist. bibliogr., Krak. 1845].
- Bernard z Wąbrzeźnia, szt. 22690 (pod Lubin).
- Bernardon Jan Marya z Como (w. XVII), szt. 21992.
- Bernardus Iterii, hp. 22848.
- Bernat, *zob.* Bernard z Krakowa.
- Bernat Jakób, K. 15500.
- Berndt, geog. 10911.
- Berndt K. X., kr. 8751.
- Bernhard v. Weimar, hp. 26395.
- Bernhard v. Zinnenberg, hp. 25520.
- Bernino Dom., kr. 8612.
- Bernis de Card., dok. 1530.
- Bernoldus, monachus S. Blasii, hp. 22848 (pod r. 1088).
- Bernouilly J. v., dok. 4311, kr. 5998, 9462, hp. 27059.
- Bernouilly J., dok. 4403, kr. 9462, hp. 27059 [Bibl. im. Ossol. 1848 I.].
- Bernowicz Mich., dok. 1057, 5151, 5292, 5295, 5337, 5352, 5359, 28461 D.
- Bernstein Ign., lit. 33446 D.
- Bernstorff, baron, dok. 1535, 4744.
- Beroaldus F., lit. 20946 [Eckius Val., Elegiacum carmen in laudem Ph. Beroaldi, ad Rudolphum suum Agricola, Accessit ejusdem Beroaldi de modo epistolandi a Rud. Agricola, Crac. 1512 (por.: E.); — Paprocki B., Testament starca, 1578 (por.: E. XII.)].
- Bertelli P., geog. 10909.
- Berthier F., dok. 1478.
- Bertholdus, kr. 5822, hp. 22848 (pod r. 1088).

- Bertilius Laur., kr. 8530.
 Bertling Ernest Aur., kr. 9306.
 Bertram Joh. Fr., K. 15028, 32696 D.
 Bertuch J. Fr., *zob.* Cagliostro.
 Berville J. J., *zob.* Leven.
 Berwick James de, dok. 4586.
 Berwiński Teofil, historyk [Węclewski Zyg., Tyg. ill. 1871].
 Berzevicius Marcin [Epithalamia *Martini Berzevicii, regis Stephani per Transylvaniam cancellarii et Cath. Dameraviae de Woiano, Crac. 1578 (por.: E. XII.)].
 Berzevichy Piotr [Opis nagrobku Piotra Berzevichy'ego († 1432 lub 1433), nadzupana spiskiego, który w sprawach węgiersko-polskich często jeździł do Polski, wraz z krótką tegoż biografią, Ung. Revue 1891 roźdz. VII. str. 180—184].
 Bessarion, kr. 30625 D.
 Bessat Franc., kron. 9454, hp. 23467.
 Bestużew Rjumin Al., dok. 4788.
 Betański Antoni Wacław, dok. 5158, 5172, 5184, 5192, 5200, 5203, 5213, 5299, szt. 22202 [por.: E. XII.].
 Bethlen Gabor, dok. 3543, 3558, 3584, hp. 26315, 34171 D.
 Bethune de, margrabiowie [Du Mesne, Histoire généalogique de la maison de Béthune, Paris 1639; — Jabłonowski Jan St., Zabawa chrześcijańska, Lwów 1700 (genealogia Bethunów w dedykacji do zony)].
 Bethune Franc. Gaston de, margr., dok. 1517, 4079, 4217, 4226, kr. 8505, 9037.
 Betmann Seweryn, szt. 22090 (pod Kraków), 22091.
 Beyreuth, margrabina, hp. 27287.
 Beyrlin J., kr. 7755.
 Beza Teodor, K. 15011, 15095, 15342.
 Bezborodko A. A., dok. 940, 28808 D., 30024 D.
 Bezout, szk. 19942.
 Białkowski And. [por.: E. XII.].
 Białkowski Jan (r. 1467), dok. 2297.
 Białkowski Jan X., kr. 8110.
 Białozorowie h. Wieniawa, her. 28557 D.
 Białozor Józef, dok. 5413.
 Białobłocki B., dok. 5535.
 Białobłocki Maciej, dok. 3508.
 Białobocki Jan, kr. 8224, 8232, lit. 20985 [por.: E. XIII.].
 Białobrzęski Marcin (1522—1586), kr. 7325, K. 32728 D. [Pam. relig. mor. VI; — Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII; — Tyg. ill. 1864 X. (por.: E. XIII.)].
 Białopiotrowicz, dok. 5155, 5276, 5306, K. 13731.
 Białozor, *zob.* Białozor.
 Białuski Jan J., K. 32718 D.
 Bianchi Andrea, szt. 21992.
 Bianchi Pietro, szt. 21992.
 Biasowska Katarzyna, dok. 2608.
 Biber, predykant luterski, K. 32743 D.
 Bibików D. G. [K charakteristické D. G. Bibikowa, Kij. Star. 1882].
 Bibliander Teodor, hp. 22848.
 Bibrowicz X., hp. 27933.
 Bicharoni Piotr, poseł wenecki w Polsce r. 1411—1412, dok. 2000.
 Bichius Coel., szk. 19042.
 Bicki Jerzy, dok. 4539.
 Biclarensis Johannes, hp. 22848.
 Biczynski F., dok. 4777.
 Bidermann Jakób, ob. 18730.
 Bidziński Stefan, dok. 3929, 4310 [por.: E. XIII.].
 Bieber Paweł, kr. 7849.
 Biecz Ign., K. 13474.
 Bieczynski Teofil, dok. 5399, hp. 27795.
 Biedrzychowski G. (Kasper), dok. 3600, K. 12726.
 Biegaczewicz Wojciech, dok. 4901, szk. 19059, 19070 [por.: E. XIII.].
 Biegańscy h. Prawdzic, her. 28557 D.
 Bieleński Piotr ks., biskup lwowski, dok. 5140, 5299, 5332, 5375, 5453, 30066 D., 30069 D., 30073 D., 30080 D., 30082 D., 30096 D., 30126 D., 30140 D., K. 14763 [por.: E. XIII.].
 Bielatowski Adryan, kr. 31188 D.
 Bielawscy, dok. 2592.
 Bielawski G., dok. 5636.
 Bielawski Józef, generał, dok. 5356, 5359, 5439, kr. 9560, 9608, 9616, lit. 21081, 21109, hp. 27542, 34246 D. [Bełcikowski A., Józef Bielawski, Ze studyów, Warsz. 1886 (por.: E. XIII.)].
 Bielecki Marc., dok. 4267, kr. 8697, 8756.
 Bielefeld Fryd. (r. 1789), dok. 5310.
 Bielejowski Jer., kr. 8097.
 Bielicki Leon T., dok. 5352.
 Bielicki Stan. ks., kr. 8704.
 Bieleńscy h. Junosza, her. 28557 D.
 Bieleńscy h. Szeliga, her. 28557 D.
 Bieleński F., nadzorca ceł (r. 1679), dok. 4130.
 Bieleński Franciszek, marszałek w. k. (1683 do 1766), dok. 4478, 4500, 4525, 4567, 4574, 4643, 4659, 4679, 4690, 4751, 4761, 4798, 4834, 4836, 4865, 4904, 29998 D., kr. 9446, 31269 D., ek. 18089.

- Bieliński J., hp. 27530.
 Bieliński Kaz. Ludwik, dok. 4268.
 Bieliński Paweł Junosza [Siemoński L.,
 Mowa pogrzebowa na pogrzebie Pawła
 Junoszy Bielińskiego prezydenta miasta,
 13. lipca 1807, Warsz.].
 Bieliński Sew., kr. 5985.
 Bieliński Stan., dok. 5412.
 Bielke Ture (r. 1600), dok. 3401.
 Bielikiewicz, malarz, szt. 22202.
 Bielowski August, historyk, hp. 23660 [Prz.
 nauk. lit. 1842—1844; — Szujski J., Mowa
 na pogrzebie d. 15. paźdz., Czas 1876 Nr.
 239; Dzieła, Krak. 1839 ser. I. t. VII.; —
 Tenże, Wspomn. pośmiertne, Prz. polski
 1876 IV.; — Czas 1876 Nr. 253; — Świe-
 żawski Ernest, Bibl. warsz. 1877 I.; —
 Kętrzyński W., Aten., Warsz. 1877 IV.].
 Bielowski M., kr. 7747.
 Bielska Magdalena, lit. 21101.
 Bielski Jan ks. († 1768), dok. 4874, 4938,
 kr. 9287, 9316, 31229 D., pr. 16141,
 32822 D., szk. 19939.
 Bielski Joachim, dok. 3348, kr. 7157, 7158,
 7377, 7397, 7487, 7507, 7540, 7592—7594,
 7596, 7597, ek. 18266, szk. 19163, lit.
 20883, hp. 23467.
 Bielski K. X., szk. 19170.
 Bielski Marcin, her. 328, kr. 7152—7160,
 30297 D., 30609 D., 30687 D., 30688 D.,
 30689 D., pr. 16831, szk. 19005, lit. 20883,
 33502 D., hp. 23467.
 Bielski Paweł, podst. chełm. [Gąsiorowski J.,
 Mowa pogr., Lublin 1808 (por.: E. VII.)].
 Bielski Samuel, kr. 7770.
 Bielski Sz. X., arch. 102, K. 12533, 13695,
 32499 D., szk. 19255, 19930, 19942, lit.
 33361 D. [Lech 1823 II.; — Dz. wileński
 1825; — Kur. warsz. 1826 Nr. 5; — Roczn.
 tow. przyj. nauk warsz. X. i XX.].
 Bieniewski Stan. Kaz., dok. 3932, 4005.
 Bienko (r. 1402), dok. 1976.
 Bienkowski, dok. 5306.
 Bienkowski Sew., dok. 5410, 5413.
 Bienkuński F., dok. 5337.
 Biennigsen L. L. gr., hp. 28118.
 Biergel J., arch. 28286 D.
 Biernacka z Małachowskich Konstancja, ka-
 sztelanowa sieradzka, geog. 10088, hp.
 23330 [Biernacki C., Biernacka K. z Ma-
 łachowskich, Kłasy 1882 XXXV.].
 Biernacki, dok. 5058, 5219.
 Biernacki Jan Kaz., K. 13479, 13504.
 Bierzyński O., dok. 5058.
 Bierzyński R., dok. 4946.
 Biesiekierski A., dok. 5006.
 Biesiekierski J. X., K. 15512.
 Biester J. E., kr. 5998, 9606, 9673, 33787 D.
 Bietkowicz A. X., K. 13893.
 Bieza Januszko, hp. 26426.
 Biezanowski Jan, kr. 30884 D.
 Biezanowski Stan. Józef ks. (1628—1693)
 (błędnie: Adam Józef), kr. 7818, 8182,
 8216, 8247, 8330, 8370, 8411, 8503, 8589,
 8595, 31120 D., 31121 D., szk. 33246 D.
 [por.: E. XIII.].
 Bignon Ludwik P. B., dok. 5539, 30191 D.,
 kr. 9808, hp. 28061, 28227.
 Bilińscy, her. 391.
 Biliński, K. 13039.
 Biliński F., dok. 5418.
 Billiewicz, dok. 5276.
 Billiewicz Tadeusz, dok. 5163.
 Biłocki Teodor, hp. 34217 D.
 Biłozierski N. M., hp. 24280.
 Binet Kl., kr. 7361.
 Binet Stef., kr. 7759.
 Bink J., kr. 8969.
 Binovius Simon, szk. 19939.
 Biondo Flavio z Forli, hp. 22848 (pod r.
 1440).
 Biörenklau (Biörenklou) Mat., dok. 3920,
 3946, 3956, kr. 8322.
 Bircken, zob. Birken.
 Birkel H. L., dok. 3561, pr. 16357.
 Birken Zyg., kr. 31158 D., hp. 33815 D.
 Birkowski Adam Fabian ks., dok. 1367, 3269,
 kr. 7617, 7758, 7817, 7918, 7936, 7937,
 7964, 7985, 7995, 7998, 8064, K. 14209,
 lit. 21015 [Dz. wil. 1820 I.; — Program
 gimn. Dominik., Warsz. 1828; — Szele-
 wski, Pam. rel. mor. VII.].
 Bironowie ks., her. 28541 D.
 Biron Ernest Jan hr., ks. kurlandzki, dok.
 940, 1517, 4641, 4718, 4793, 4852, 4872,
 4906, 4935, 4984, 28808 D., 30041 D.,
 kr. 9101, pr. 16372, hp. 24239, 24240,
 24241, 27263.
 Biron Karol (r. 1725, generał rosyjski), dok.
 4625; (r. 1773, ks. kurlandzki) dok. 5023,
 5273, 5354, kr. 30109 D.
 Biron Piotr, dok. 5365, hp. 24249.
 Bisaccioni Majolino, kr. 7738, 7998, 8235,
 8236, 31003 D.
 Biskupski Józef, K. 15509.
 Biskupski Wierzbęta P., dok. 3474, 3507,
 3523, 4215.
 Bismark, generał (r. 1735), dok. 4625, hp.
 27259.
 Bismark Otto, hp. 33926 D.
 Bisovon u. z. Siningen (r. 1648), dok. 3854.

- Bissendorf Joh., K. 15563.
 Bisterfeld Joh. Henr., K. 15632.
 Bitschen Ambroży z Lignicy, kr. 6715, 30530 D., 30598 D.
 Bitschin Konrad, kr. 6612, 30503 D. [Polemika w sprawie Bitschina przez Töppena M. i Schultza Fr. w: *Altpreuss. Mntschr.* t. XIII.].
 Bizardiére M. D. de la, dok. 4605, kr. 8739, 8740, 31128 D., hp. 26853.
 Bizari Petrus, kr. 7261.
 Bizozeri Simpl., kr. 8669, 31109 D.
 Blaeu Wilh. i Jan (Blaevius, Blasius), geog. 10048, 10910.
 Blagay de (rodzina węgierska), dok. 28778 D.
 Blakston Wilh., pr. 17561.
 Blanc Th., K. 15171.
 Blanchard Jan Piotr Franc., dok. 5271, 5297.
 Bland L., szt. 22329, 22364.
 Blandrata G., K. 15097, 15098, 15336, 15684.
 Blank Antoni, szt. 22202.
 Blank P., dok. 5394.
 Blasius, pictor, szt. 22147.
 Blechowski Marcin, rzeźbiarz, szt. 22063, 22161.
 Bleiling Joannes, szt. 21992.
 Bleszyński, dok. 5345.
 Blherintzius Aaron, kr. 8195, 8211.
 Blomberg Kar. Jan, kr. 8807, 8842, 31145 D., geog. 10522, hp. 24133.
 Blondel D., K. 15014.
 Blossius Mat., kr. 8052, K. 15144.
 Blum Kar. Ludw., dok. 5403, kr. 9636.
 Blumenau Wawrzyniec, kr. 6650, 6651.
 Błażej św., lit. 20531.
 Błażewski (Błażowski) Marcin, kr. 7747, 30298 D., lit. 20967, 33548 D.
 Błądowski S. J., dok. 5359.
 Błądowski Tadeusz, dok. 5219.
 Błaszczynski Fr. Xaw., dok. 5413.
 Błaszcyński h. Oksza, her. 28557 D.
 Błaszcyński Hip., dok. 5676.
 Błocka Anna z Meleniewskich [Ant. J., *Kłosa* 1883 XXXIV.].
 z Błonia Nic., K. 12773, 12898 [Ulanowski B., *Roz. hist.-fil. Akad.* Krak. 1888 XXIII. i Odb., *zob.* Nr. 12774].
 Błoiński Teodor, dok. 5305.
 z Bnina Piotr, szt. 22091.
 Bnińscy h. Łodzia, her. 28557 D.
 Bniński Hier., kr. 8830.
 Bniński Jan hr., hp. 26053.
 Bniński Łuk., dok. 5323, 5399.
 Bobola Andrzej, kr. 7870, 8178, 31013 do 31016 D. [Kajsiewicz H., *Życiorys Boboli, Pisma ze Zgrom. Zmartwychwstania Pańskiego*, Krak. 1870—1872 t. II.; — *Żywyot bł. Andrzeja Boboli*, kapłana T. J., przez schizmatyków zamęczonego 1657, Bochum 1894; — *Publikacya dekretu kanonizacyi św. Andrzeja Boboli*, Pam. relig. mor. ser. I. t. XXV.; — *Kiejnowski Wł. ks., Życie i męczeństwo błog. Jędrzeja Boboli*, Lwów 1854, 2. wyd. 1855 (por. E. XIII.)].
 Bobola Jan, K. 15593.
 Bobowski Jaxa z Bobowej Albert, kr. 31044 D., hp. 34203 D. [Winiarski Ant., *Księga świata* 1852 II.].
 Bobowski Józef [Wyjętek z rękopisu J. Bobowskiego, chorążego sanockiego, *Dz. liter.*].
 Bobrownicki Kaj., dok. 5413.
 Bobrowski Cyryl ks., paroch cerkwi wołczańskiej († 1824) [por.: E. VI.: Kosteiewicz A.].
 Bobrykowicz Józef, biskup mścisławski, orszański i mohilewski [Echo żalu na głos lamentującego po śmierci Józ. Bobrzykowicza, episkopa, Wilno 1635 (por.: E.); — Kossow Sylw., *Oherubin przy akcie pogrzeb. Jos. Bobrykowicza, episc.*, 1638].
 Bobrzycki Leszek (pod Warną 1444 r.) [Przyj. ludu, *Leszno* 1848 XV.].
 Bocheński K. ks., szk. 19760.
 Bochnowski Joannes, pictor r. 1650, szt. 22161.
 Bock A., kr. 7501.
 Bock Franc. Sam., kr. 31222 D., K. 15065, 15079, hp. 24074, 33930 D.
 Bock Jan G. [Pisański J. Krz., *Das Leben des Rektors d. Königsb. Univ. Joh. G. Bock*, Regiom. 1762 (por.: E.)].
 Böckelmann T., K. 15731.
 Bockerodt Jan Bog., kr. 8980.
 Böcler Joh. H., hp. 22848 (pod r. 1680).
 Boczkowski Jan Fr. [Przyj. ludu, *Leszno* 1842 IX.].
 Boczykowski St., kr. 8083.
 Boczyłowicz Jakób, kr. 8595, 8711, lit. 21012, 33550 D. [por.: E. XIII.].
 Bodecker, kron. inflancki, kr. 30963 D.
 Bodenehr Gabriel, kr. 31174 D.
 Bodocki (Bodockerus) Wawrzyniec, kr. 8120, K. 15628.
 Boduen (Boduin) Piotr Gabr. ks., ob. 18832 [Gawarecki W. H., *Wiadomość o życiu i czynach księdza Piotra Gabryela Boduina Warsz. 1818 i Pisma histor.*; — *Walczakiewicz Br., Ksiądz Piotr Gabriel Boduin*, Warsz. 1889; — Sob. F. M., *Historja policzka ks. Boduena*, Tyg. ill. 1872 2. IX.], *zob.* też Baudouin.

- Bodurkiewicz, dok. 30035 D.
- Boduszyński W. J., prof. med. w Krakowie od 1811 r. [Majer J., Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.].
- Bodzanta, biskup krak., dok. 1852, 29189 D.
- Bodzanta z Jankowa (Jankowski), biskup [Kłósy X. str. 155].
- Boecler J. H., pr. 16351.
- Boeheim (Boehmius, Behem) Balt., dok. 1152, 1188, pr. 16732, 32937 D., szt. 22524.
- Boehm (Boem) Mar., her. 412, 421, num. 566, geog. 10728, K. 13762, 15723, 15739, pr. 16313, 16405, hp. 34123 D.
- Boehme (Boehmius) J. G., dok. 3955, 28618 D., K. 13936, hp. 23030.
- Boehmius Jan E., kr. 9202.
- Boemellin (Boemeln) Henr., kr. 7978, 8040, 8054.
- Boemus Jan Aubanus, kr. 7197, 30708 D., 30709 D.
- Boerger Jak., kr. 8503, 8514.
- Boethius, chr. 28394 D.
- Bogatko Ign., pr. 16868.
- Bogatko Wojc., dok. 4834.
- Bogdan, zob. Bohdan.
- Bogdanowicz R. S., dyp. 180.
- Bogdański Gabriel Grzegorz, kr. 8972.
- Bogdański M., kr. 9804.
- Bogislav Ign., K. 14935.
- Bogucy h. Krzywda, her. 28557 D.
- Boguchwał, kr. 5821, 5822, 6347, 6377, 6378, 6381.
- Bogucki Józef Kanty Nep., szk. 19075 [Muczkowski J., Dwutyg. liter. 1844 I., Rozm. hist. bibliogr., Krak. 1845 (por.: E. XIII.)].
- Bogucki Kasp., dok. 5413.
- Bogufał, zob. Boguchwał.
- Bogumił św., arcyb. gnieźn., kr. 8205, 31000 D., szt. 22090 (pod Uniejów), 22091 [Sokołowski Bartł., Historia życia błog. Bogumiła, Kalisz 1748 (por.: E.); — Wielowiejski, Życie 1778; — Bogumił bł., biskup gnieźn., Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Drzewiecki (proboszcz z Dobrowa w dyec. kaliskiej), Żywot błog. Bogumiła, arcyb. w Dobrowie, z dod. o jego cudach, Warsz. 1873; — Chodyński A., Błog. Bogumił, arcyb. gnieźn., życiorys, Warsz. 1879; — Witanowski M. R., Żywot bł. Bogumiła, arcyb. gnieźn., Koło 1895].
- Bogusław X., ks. pomorski, dok. 29391 D.
- Bogusławski Karol Andr. [Bogusławski v., Lebensabriss des Generalmajors Carl Andreas v. Boguslawski, 1758—1817, Berlin 1891; Militär. Wochenblatt, Beiheft 1891].
- Bogusławski Konst. Józef, dok. 30196 D., kr. 9581, 9814, 31295 D., 31308 D., szk. 19216, 19896, 19941, lit. 20688, 21097, 21240, hp. 23509 [Kuryer litewski 1810 Nr. 45; — Dzieje dobrocz. 1820; — Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XVI.].
- Bogusławski Łuk., dok. 5749.
- Bogusławski Wojciech, dok. 5513, lit. 21120, 21121, 26619, 33570 D., szt. 22220 [Pam. warsz. 1809; — Gaz. lit., Warsz. 1821 Nr. 41; — Pszczółka krak. 1821 Nr. 1; — Kuryer warsz. 1825 Nr. 223; — Rozm. lwowskie 1829 Nr. 34; — Czasop. Bibl. Ossol. 1830 i 1834; — Goszczyński S., Pam. powsz. nauk. 1835; — Rocz. emigr. polsk. 1836; — Ordownik 1841 Nr. 46; — Szymanowski W., Dz. warsz. 1855 Nr. 51 (por.: E. XIII.)].
- Bogusz, szk. 19512.
- Bogusz, pictor Armenus, szt. 22147.
- Bogusz Jerzy Bened., kr. 8052.
- Bogusz Paweł, malarz, szt. 22161.
- Boguszewski Krzysztof Aleks., szt. 22161.
- Boguszowicz Grzegorz, malarz, szt. 22161.
- Boguszowicz Szymon, malarz, szt. 22159, 22161.
- Boguszowicz Tomasz, malarz, szt. 22161.
- Bohdan V., wda woł. (r. 1506—1512), dok. 2499, 2500, 2518, 2538, hp. 25745.
- Bohdan VI., wda woł. (r. 1572), kr. 7299, 7300.
- Böhm M., zob. Boehm Mar.
- Böhmer J. H., K. 12603.
- Bohn Gottfr. Christ., kr. 8995.
- Bohomolec Franc. ks., kr. 5970, 7231, 7606, 7705, 7708, 8217, 9220, 9235, 9236, 9398, 30845 D., etn. 11581, szk. 19185, 19868, lit. 20850, 21092, 21190, hp. 25980, 26375.
- Bohomolec Jan, dok. 4890 [Dz. wil. 1815 I.; — Rocz. tow. przyj. nauk warsz. I.; — Pam. relig. mor. XXVI. i XXXI.; — Tyg. ill. 1862 VI. (por.: E. XIII.)].
- Bohowitynowicz Bohusz, dok. 2431.
- Bohowitynowie h. Korczak, her. 28557 D.
- Bohun Iwan, hp. 24575, 34202 D.
- Bohusze, her. 28540 D., 28541 D.
- Bohusz Ignacy, hp. 26881, 27528 [Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1858 I.].
- Bohusz Ksawery Michał, dok. 1233, 4798, 4857, 5154, 5156, 5337, kr. 5830, 5831, lit. 20341, 21171, hp. 27401, 33999 D. [Pam. warsz. 1809 II.; — Tyg. wil. 1820 IX.; — Dzieje dobrocz. 1820; — Kossakowski I., Rocz. tow. przyj. nauk warsz. 1824 XVII. (por.: tamże VIII. 78, X. 63, XIII. 146, XIV. 12); — Dziennik podróży Bohusza ks., Kronika rodz. 1885 (por.: E. XIII.)].

- Bohusz Sistrzenciewicz, *zob.* Sistrzenciewicz.
 Bohuszewicz, książę korecki, *zob.* Korecki.
 Boim Michał, szt. 22045 (pod Lwów) [Zakrzewski, Lwowianin 1840].
 Boisselin de Cucé Rajm. Jan, kr. 9345.
 Boissard J., kr. 7766.
 Boissy d'Anglas, dok. 5473.
 Bojan, lit. 21438.
 Bojanowscy h. Junosza, her. 28557 D.
 Bojanowski (r. 1581), dok. 3184.
 Bojanowski (r. 1792), dok. 5381.
 Bojanowski J., kr. 7915 [Kłosy t. VI. (por.: E. XIII.)].
 Bojanus Ludwik Henr. [Eichwald, Memoria L. H. Bojani, Vilnae 1835; — Adamowicz, Tyg. petersb. 1835 XII; — Wiz. i roztrząs. 1836 II; — Magazin f. die gesammte Thierheilkunde 1839].
 Bojer L., kr. 7743.
 Bolcewicz J., dok. 5413.
 Bolemovius F., *zob.* Rutscius Joan.
 Bolesław I. Chrobry, dyp. 188, 189, 195, num. 453, 579, 28585 D., ep. 625, 28650 D., dok. 1662—1664, 29099—29103 D., kr. 6159, 6167, 6198, 30363 D., 30372 D., geog. 10803, K. 12687, 14081, pr. 32933 D., ob. 18605, szt. 22045 (pod Poznań), 22090 (pod Poznań), 22091, 22452, 22513, 33681 D., hp. 24501, 24933, 24953—24994, 25176, 34042—34051 D.
 Bolesław II. Śmiały, dok. 1671—1677, kr. 6341, 6344, 30457 D., szt. 22091, hp. 25014—25037, 34054 D., 34055 D.
 Bolesław III. Krzywousty, dok. 1682—1685, 29103—29105 D., kr. 6204, 6730, 29117 D., geog. 10165, pr. 16400, 17008, 32886 D., 32940 D., szk. 19274, szt. 22090 (pod Płock), 22091, 22556, hp. 25038, 25041, 25043, 25052—25065, 25071, 25074, 34059 D., 34060 D.
 Bolesław IV. Kędzierzawy, dok. 1690—1694, 29106 D., 29321 D., 29329 D., kr. 6730, pr. 32863 D., szt. 22465.
 Bolesław V. Wstydliwy, dyp. 207, 28428 D., dok. 1723—1774, 29127—29133 D., K. 32395 D., szt. 22090 (pod Kraków), 22091, hp. 25132, 25133.
 Bolesław (Bolko), ks. cieszyński (r. 1426), dok. 2069.
 Bolesław Pobożny, ks. kaliski, hp. 25136.
 Bolesław, ks. lignicki (r. 1257), dok. 1750.
 Bolek, ks. lignicki (r. 1323), dok. 29169 D.
 Bolesław, ks. mazowiecki, dyp. 213, dok. 1772.
 Bolesław V., ks. mazowiecki, dok. 29370 D., 29379 D., 29382 D.
 Bolesław, ks. opolski (r. 1452), dok. 2201.
 Bolesław (Bolek) I., ks. świdnicki, dok. 29144 D., 29171 D., 32983 D., 33066 D.
 Bolesław Wysoki, ks. szlaski, sfrag. 28470 D., hp. 23847—23849, 25082, 34087 D.
 Bolesław, ks. wielkop. (r. 1262), dok. 1759.
 Bolesław II. (czeski), hp. 24949, 24950, 34039 D.
 Bolesław III. Ryšavy (czeski), hp. 34047 D.
 Bolesław z Ustronia [Kartka z pamiętnika Bolesława z Ustronia, Gaz. lubelska 1882 Nr. 151].
 Bolesztrazycki Samuel Swatopełk, pr. 17587, hp. 26351.
 Bolesz Kaz., dok. 5153.
 Boletto J. U. D., dok. 1307, K. 13218.
 Bolimowski, generał, dok. 4862.
 Bolinbroke, dok. 1501.
 Bolkenhein Martin von, kr. 6622, 6623.
 Bolognetti Alb., kardynał, dok. 3204, 3212, 3227, hp. 26090 [Calori Cesis, II Cardinal Bolognetti e sua nunziatura, 1861 (por.: E. XIII.)].
 Bolsec (Bolsek) H., K. 15011, 15013.
 Bombelles de, markiz, dok. 29015 D.
 Bomhouver (Bomhower) Christ., dok. 2539.
 Bona Sforza, królowa, dok. 2583—2585, 2777, 2811, 2831, 2883, 2891, 2905, 2907, 2939, 3044, 3046, 29499 D., 29543 D., kr. 6945 do 6947, 6958, 7114, 7199, 30649 D., 30666 D., pr. 16642, ek. 17958, ob. 18495, 18715, 33182 D., szt. 21783, 22046 (pod Płock), 22090 (pod Kraków), 22091, 22277, 22459, 22710, hp. 24404, 25768, 25769, 25909 [Les amours de Bonne Sforza, Reyne de Pologne, Leide 1682 (po ang., 1684); — Dedykacye, por.: E. XIII.: Bona].
 Bonagarsus D., kr. 7698.
 Bonamicus Lasar, dok. 2895 [por.: E. XIII.].
 Bonaparte, *zob.* Napoleon I.
 Bonar, *zob.* Boner.
 Bonawentura św., K. 33493 D. [por.: E. XIII.].
 Bonay Piotr (w. XVII.), szt. 21992.
 Bonefonius J. Arv., kr. 7361.
 Boner (Bonar) (r. 1569), dok. 2631.
 Boner Henryk, dok. 3386.
 Boner Izajasz B., kr. 8709, 30599 D., szt. 22045, 22090 (pod Kraków), 22091 [Przyj. dom., Lwów 1865; — Sutor Aug., De I. Bonero, Catalogus, Crac. 1885; — Tenże. Żywot, Krak. 1885; — Tenże. Dowody czci oddawane Bonerowi, Krak. 1891 (por.: E. XIII.)].
 Boner Jakób, dok. 2448.
 Boner Jan, dok. 2447, kr. 30720 D., pr. 16661 [Ossoliński, Wiad. hist. kryt. IV.].

- Boner Seweryn, dok. 2640, 2796, 2839, 2904, 3010, 29483 D., pr. 32920 D., szt. 21783 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. VII.; — Tyg. ill. 1867 (por.: E. XIII.)].
- Boner Stanisław, dok. 2447.
- Boneventano Marcus, geog. 10909.
- Bonfinius Antoni, kr. 6890, 30635 D.
- Bongiovanni Bernard, dok. 2946, kr. 7225.
- Bonhauer Chr., kr. 6884.
- Bonieccy h. Bończa, her. 28557 D.
- Bonifacy św., K. 12644, hp. 24917.
- Bonifacy VIII., papież, dok. 1781, 1798, 28769 D., K. 12565, hp. 25157.
- Bonifacy IX., papież, dok. 1925, 28776 D., 29245 D.
- Bonifacy, Bernardyn, ceglarny (XVII. w.), szt. 21992.
- Bonioanus Bernard, kr. 7168.
- Bonkowski J., dok. 5295.
- Bonkowski Piotr, dok. 5413.
- Bonneau, konsul franc., hp. 27784.
- Bonnet (r. 1719), dok. 4481.
- Bono (r. 1775), dok. 5052.
- Bonsy Pierre de, dok. 4007, hp. 26603.
- Bontani, szt. 22532.
- Bonvisi, *zob.* Buonvisi.
- Bonwicz Daniel (r. 1660), dok. 3959.
- Böön (r. 1700), dok. 4347.
- Boot Abr., dok. 3654 [Przyj. ludu, Leszno XVI.].
- Bophorn Marcus Sueris, hp. 22848.
- Boplan, *zob.* Beauplan.
- Borastus G., dok. 3585, kr. 7784, 8238, szk. 19153 [por.: E. XIII.].
- Boratini, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
- Boratini (Boratyni) Tytus Livius, num. 566, dok. 3889, kr. 8393, szt. 21992, lit. 21027 [Prz. bibliogr. 1881 str. 402—403].
- Boratynski Piotr, dok. 2880, szt. 22090 (pod Kraków), 22091, hp. 23512, 25882.
- Boratyni T. L., *zob.* Boratini T. L.
- Boravius (Borawski) Jan, kr. 30909 D. [Dz. warsz. 1851 Nr. 248].
- Borbonius N., szk. 19826.
- Borchowie, dok. 5306.
- Borch Jan Józef, dok. 4852, 4904, 4917, 4943.
- Borch M. J., dok. 30083 D., kr. 9616, 9646, hp. 24247, 27246.
- Borek Ph. G. (mylnie: Borch, Borek), pr. 17508, 17521, 17547.
- Borcke de hr., dok. 5320.
- Borde Jan de la, dok. 4777, 4786, kr. 9227.
- Bordewisch Herm., pr. 16431.
- Bordini Laur. (r. 1594), dok. 3301.
- Borecka Marta, hp. 25551.
- Borecki Job, K. 14179, 14211.
- Borejko Franc. (r. 1776), dok. 5058.
- Borejko St., dok. 5337, 5359.
- Borek Michał, K. 15630.
- Borek Stan., szt. 22090, 22091.
- Boremczuk Wasył, aryanin, K. 15077.
- Boreyko, *zob.* Borejko F.
- Borgenii Kaspar, kr. 6815.
- Borgia Aleks., dok. 4511.
- Borgia Fr., kr. 7759.
- Borgo Pozzo di hr., dok. 5779.
- Borgomius Puzel Stan., szt. 22161.
- Borkowicze, her. 391.
- Borkowicz Maciej, pr. 16526, hp. 25251, 25252.
- Borkowscy Duninowie h. Łabędź, her. 391, 393, 28557 D.
- Borkowscy h. Junosza, her. 28557 D.
- Borkowski [Wiersz do Borkowskiego, chorążego Sandomierskiego, Pam. Sandom. 1829 t. II.].
- Borkowski Alb., K. 15110.
- Borkowski Ol. X., K. 15139.
- Borkowski Wawrz., kr. 7675, 7693.
- Borlach Jan Gottfr., kr. 8944, 9275, 31161 D.
- Bornbach Stan., kr. 7397.
- Borołowicz Michał, pułk. hadziacki, hp. 24591.
- Bornemisa, *zob.* Burnemisa.
- Bornschein Ernest, *zob.* Spis autorów.
- Borovichius Phil., hp. 33244 D.
- Borowik Teodozy X., K. 13966.
- Borowsky, dok. 5205.
- Borowski, hp. 33179 D.
- Borowski Gaspar, szt. 22202.
- Borowski Leon, lit. 20739 [Wspomnienie, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Chodźko Dom., Athen. 1847 I.; — Tyg. ill. 1867; — Uziębło L., Księga pam. na uczcz. Mickiewicza 1899 II.].
- Borowski Piotr, kr. 8710 [por.: E. XIII.].
- Borowsky L. E., kr. 9558.
- Borstell Karol H. L., generał pruski, hp. 28229.
- Bortkiewiczowie h. Lubicz, her. 28557 D.
- Bortuński Dymitryj (r. 1715), szt. 22730.
- Boruch, mosiężnik, szt. 22484.
- Borucki Grzegorz, malarz, szt. 22161.
- Borusławski Józef, *zob.* Boruwlaski.
- Borussus F., K. 15278, 32743 D.
- Boruta, żona Kiejstuta, hp. 24729.
- Boruwlaski Józef, kr. 9579, 31299 D.

- Borys św., K. 14114, lit. 21425, 21525, hp. 24509, 25076.
- Borys Aleks., ks. twerski (r. 1449), dok. 2183.
- Borys Godunow, *zob.* Godunow.
- Borysławscy h. Szreniawa, her. 28557 D.
- Boryszewski A., szt. 22090 (pod Gniezno), 22091.
- Borzaga Baltazar, prof. Uniw. lwowskiego [Annalen d. Rechtsgelehrs. Rozbierskiego 1812].
- Borzęccy, dok. 5066.
- Borzęcki Aleks., dok. 4870, 4895, 4896, 5066.
- Borzęcki Hier. (r. 1776), szk. 19940.
- Borzęcki Maciej [Applikacya polityczna J. P. Maciejowi Borzęckiemu oddana, 1739].
- Borzewski A., kr. 9771.
- Borzykowski J. G., K. 15979.
- Borzymiński J. M. (r. 1757), dok. 4792.
- Borzymowski J. G., kr. 9131, K. 15625, 15933.
- Borzymowski Marc., kr. 8385.
- Boscamp, dok. 5321.
- Boscher J., geog. 10048, 10909.
- Boscovich Józef Roger, kr. 9305, 9317, 9394, 31233 D.
- Bose, dok. 940.
- Bose E. G., hp. 23088.
- Bossard, K. 14007.
- Bossi, hp. 22348 (pod r. 1500).
- Bossi Anzelmo, szt. 21992.
- Bossi Giulio, szt. 21992.
- Bossi Pietro, szt. 21992.
- Bossuet Jacques Ben., kr. 9667, K. 14853, szk. 19930, 19940, hp. 22848.
- Boter Jan Benessius, kr. 7361, 7775, 7956, 30870 D.
- Both, pułkownik (r. 1639), hp. 24224, 33953 D.
- Both G., dok. 5627.
- Bothmer hr. (r. 1721), dok. 4498.
- Botsaccus Jan, K. 15119, 15608, szk. 19369.
- Bouchart, kr. 9345.
- Boucicaud Geoffrey le Meingre, kr. 30555 D.
- Boucicaud Jean le Meingre, kr. 6596, 6597, 30554 D., 30555 D.
- Bouffałowie h. Kościesza, her. 28557 D.
- Boufał Franc, dok. 5055, 5058, 5101.
- Boufonidor, dok. 30065 D., kr. 9476.
- Bouillon de, książę (r. 1777), dok. 5090, kr. 6021.
- Bouillon Marya z Sobieskich, dok. 3823, 4643.
- Boulaye le Gonz Angevin, kr. 8234.
- Bouquoy, kr. 7889, 7922, 30902 D.
- Bourbon Antoni, dok. 1514.
- Bourboni, *zob.* Burboni.
- Bourdillon Józef (pseud. Voltaire'a), kr. 9179, 9352, K. 14267, 15829, *zob.* Voltaire.
- Bourgeois Fr., hp. 27382.
- Bouscheseiche J. B., kr. 9673.
- Bouschke Chr., kr. 9008.
- Boussu Gil. Jos., hp. 25296.
- Bovadilla Franc., dok. 2627.
- Boviula, kr. 30472 D.
- Bowery (Boverius) Zyg., K. 13630.
- Boy Adolf, malarz, szt. 22161.
- Boy N. J., K. 12898.
- Boyen Herrmann v., kr. 9656, hp. 28110.
- Boykowski Nic. E., dok. 5066.
- Boym, *zob.* Boim.
- Boym Michał Piotr [Sehr werthe neue Zeitung von katol. Glaubeu des Königs in China und von Mich. Boym, Priester polnischen Nation, 1653 (por.: E. XIII.); — Zakrzewski, Wspomnienie życia i pism M. Boyma, uczonego w. XVII., Czasop. nauk. Ossol. 1830 II.; — Lwowianin 1840 (por.: E. XIII.)].
- Boym P. B., K. 14225.
- Bozantinus, pr. 17654.
- Bozdarzewski Hier., kr. 7994.
- Bożęta (r. 1668), dok. 4017.
- Brachelius (Brahel) Jan Adolf, kr. 8227, 8284.
- Brachucki M., dok. 5162, 5165, szk. 19080.
- Brackenhause Jan Jakób, kr. 9083.
- Braciński skarbnikowicz [Krzyżanowski S., Rapularz Imię P. Skarbnikowicza Bracławskiego, Krak. 1870].
- Brahe Eryk, dok. 3236, 3335.
- Brahe Mikołaj, dok. 3920.
- Branca Alaleone Paolo (r. 1582—1638), kr. 30962 D.
- Brancovan Konstantyn, kr. 31154 D.
- Brand Adam, kr. 8765.
- Brand Hans, szt. 21992.
- Brand Jan Arnold, kr. 8807.
- Brandes, kr. 5874.
- Brandis C. G., pr. 17521, 17547, 17581, 17688.
- Brandmüller J., K. 15365.
- Brandon, hp. 22848.
- Brandt Michał (r. 1695), dok. 4254.
- Brandt H., kr. 9786.
- Brandt Jan S. J., muzyk, szt. 22713.
- Braniccy, kr. 9908, hp. 27397.
- Braniccy h. Korczak, her. 28557 D.
- Branicki Franciszek Ksaw., dok. 4865, 4880, 4945, 5006, 5008, 5040, 5055, 5058, 5153, 5160, 5201, 5219, 5269, 5295, 5302, 5307, 5399, 30026 D., 30053 D., kr. 9586, pr. 16825, 17606, hp. 27396, 27559, 27628 [Dedykacye, por.: E. XIII.].

- Branicki Jan Klemens († 1771), dok. 1385, 4719, 4761, 4768, 4769, 4800, 4836, 4842, 4850, 4865, 4890, 4943, 4987, kr. 9241, 9343, 9409, 31228 D., 31261 D., pr. 16869, 16884, 33096 D., szt. 22303, hp. 23512, 27223, 27336 [Dedykacye, por.: E. XIII.].
 Branicki Józef (r. 1639), kr. 8087.
 Branicki Stefan (r. 1669), kr. 8435.
 Branicka Izabella z Poniatowskich, żona Jana Klemensa, dok. 4985, 5314, szt. 22303, hp. 27347.
 Branicka Katarzyna [Kmita Achacy, Treny na śmierć Kr. Branickiej, b. m. 1588 (por.: E.)].
 Brański starościc, ob. 18551.
 Brant, zob. Brandt.
 Braschius Martinus, dok. 3359.
 Brascy de Lyon Jan Mik., kr. 9117, 31196 D., ob. 18693.
 Bratkowicz Adryan X., K. 15595 [por.: E. XIII.].
 Braun Ch. D., dok. 5241.
 Braun D., num. 443, 444, 28579 D., kr. 5828, 9135, pr. 16415, 16432, 16477, 17582, lit. 20083.
 Braun Ern., pr. 16858.
 Braun Jerzy, zob. Braunius.
 Braun Henryk, dok. 2596.
 Braun L., kr. 8922.
 Braune C., szk. 19010.
 Braunius (Braune, Bruinus) Jerzy, kr. 7304, 7880, 30900 D.
 Braunkowie, her. 28557 D.
 Braunsberger O., K. 32512 D.
 Bravius, kr. 8746.
 Bredenbach(ius) Tillmann B., kr. 7216, 7246, K. 32731 D.
 Bredetzky S., geog. 10324, 10609, etn. 12341, 12342, ek. 18296 [Bredetzky Sam., Zwei Gelegenheitspredigten (zu Podgorze und Krakau gehalten), Krakau 1805; — Am Grabe des Samuel Bredetzky, Predigers der evang. Kirche zu Lemberg (wiersz), Lemberg 1812].
 Bredford duke of, dok. 1502.
 Bredow Gabr. Gottfr., dok. 5547, hp. 22848 (pod r. 1794).
 Brégy S., poseł franc. (r. 1644—1648), dok. 3795.
 Breithkopf, geog. 10911.
 Brementis Adamus, zob. Adamus.
 Brenius Dan., socynianin, kr. 8103, K. 15982 (błądnie: Brentius), 32715 D.
 Brenna, malarz, szt. 22202.
 Brenner M., kr. 31044 D.
 Brennius (Brentz) Joan., kr. 7210, 7228, K. 15224, 15239, 15242, 15425, zob. Albrecht I.
 Brereton Henry, kr. 7730, 7825.
 Bresinensis Jerzy, kr. 7493.
 Bresler (Bressler) Daniel (błądnie: Dawid), her. 363, geog. 31818 D.
 Bret (Le Bret) J. Fr., K. 14263.
 Brettschneider J., szk. 19841 [por.: E. XIII.].
 Breu M., szk. 19387.
 Brezowie, her. 28557 D.
 Breza Stan., dok. 5359.
 Brezianka Barbara, pr. 33095 D., ob. 18781, 33208 D.
 Briccus (Brictius) Jan X., kr. 8848, 8954, K. 15993.
 Brictius J. (r. 1587), dok. 3238.
 Brienne de, kr. 8364.
 Briesinger Daw., kr. 31163 D.
 Briesmann Jan, kr. 6978, K. 15203.
 Brigido J., dok. 5166, 5342.
 Brincken Fryd. Ern., dok. 5366.
 Brincken Henr. Ben., dok. 4906, 4920, 4943, 4953.
 Brincken Wilh. Fryderyk, kr. 31192 D.
 Brion de la Tour, geog. 10912.
 Brissmann J., kr. 30653 D., K. 15203.
 Brisson, szk. 19944.
 Britius Andr. (r. 1748), dok. 4724.
 Brocchi Ignazio (w. XVIII.), szt. 21992.
 Brochocki (Jędrzej), hp. 23512.
 Brochowski A., dok. 3899.
 Brochwicz Sobek I. [Athenaeum 1845 II.].
 Bröcker Fr. B., pr. 16078, 17481.
 Brockhausen Paweł, burm. ryski, hp. 24234.
 Brockhuizen G. V., kr. 8820.
 Brocki Maciej, kr. 8465.
 Brodericus Stefan, kr. 6998.
 Brodnicy h. Łodzia, her. 28557 D.
 Brodowicz Teodozy (r. 1789), dok. 5290, kr. 9598, K. 14273.
 Brodowski Antoni, szt. 22203.
 Brodowski Grzegorz [Vitellius Jak., Lachrymae in funere Greg. Brodowski, Crac. 1617 (por.: E.)].
 Brodowski Ignacy, K. 12834.
 Brodowski S., dok. 1210, 1211, kr. 9479 pr. 16815, 16869, szk. 19457.
 Brodziński Kazimierz, kr. 9854, 9886, 9887, 9901, K. 32768 D., ob. 18722, szk. 19551, lit. 20093, 20409, 20450, 20559, 21015, 21112, 21237, 21238, hp. 23598 [uzupełn.: Kurier polski 1830 Nr. 213; — Bełcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886].
 Brodzki Józef [Brodzki Eug., O śmierci Józ. Brodzkiego, Czasop. księg. Ossol. 1828].
 Broeker St., kr. 9784, hp. 28170.

- Broeman (r. 1789), dok. 5306.
 Broen Hier., pr. 32826 D.
 Broen Jan Hier., K. 12891, pr. 17508.
 Broglie Karol Franc. hr. de, dypl. francuski, dok. 1529, 4594, 4754.
 Bromirski M., szk. 19203.
 Brompton Johannes, hp. 22848.
 Bronic Ignacy, dok. 5369.
 Bronikowscy, her. 28557 D.
 Bronikowski Ad., dok. 4941, 5425.
 Bronikowski M., dok. 3588.
 Broniowski Marcin, dok. 3630, 29619 D., kr. 7287, 7558, 7895, 30734 D.
 Broniowski Sebastyan (r. 1572), dok. 3065.
 Bronisława św., kr. 6359, 6367 [Tełczyński Wawrz. Żywot, 1789; — Kanonizacya bł. Bronisławy w Krakowie, Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Krótka wiadomość, tamże 1846 XIII.; — Floryan O. Kapucyn, Życie i cześć bł. Bronisławy, Krak. 1896].
 Bronisz Piotr Jakób, dok. 4372, 4388, 4431, 29936 D.
 Broński Krz. F., K. 14129, 14179.
 Brosciusz (Broscyusz), *zob.* Brożek.
 Brosciusz Mik., lit. 21042.
 Brovne (Brown) Jerzy de, gubern. infl., dok. 30048 D., hp. 24247, 27246, 27609.
 Brózda, wójt łobzowski, hp. 25254.
 Brożek (Broscius) Jan, chr. 170, dok. 3775, kr. 7807, 30882 D., geog. 10769, K. 12332, 15516, 15578, szk. 19029, 19153, 19942, lit. 20921, 21031, 33554 D. [por.: E. XIII.].
 Bruc Kl. M., K. 13723.
 Bruce P. H., kr. 31287 D.
 Bruce Wilhelm, Szkot, kr. 6727.
 Bruckenthal, dok. 4411.
 Brückmannowie, her. 28557 D.
 Bruckmann F. Ern., kr. 9143, geog. 10607.
 Brudni Marcin, szt. 21992.
 z Brudzewa Wojciech, szk. 19944, lit. 33469 D. [por.: E. XII.].
 Bruecks Guidon, kr. 30839 D.
 Brüggemay Herm. von (r. 1547), dok. 3152, 29526 D.
 Brühlowie, arch. 26, her. 391, dok. 4985, 5345.
 Brühl Alojzy Fryderyk Józef, pr. 16882, hp. 27219.
 Brühl Henryk hr., her. 391, dok. 1586, 4788, 4801, 4822, 28541 D., 29970 D., 30011 D., kr. 9295–9297, 9308, szt. 21727, 22379, hp. 27205, 27217, 27218, 27326 [Grabowski M., Przewdziecki A., Malinowski, Źródła, *zob.* Nr. 1362 II.; — Testament i bibliot. (r. 1762), Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. VI. str. CXXXI.; — Dedykacye, por.: E. XIII.].
 Brühl Maryanna, dok. 4895.
 Bruin, *zob.* Braunius.
 Brulig B. (r. 1683), dok. 4167.
 Brun le, rzeźbiarz, szt. 22063.
 Brunetti Cosimo (błędnie: E.), sekretarz kr. Jana III., kr. 8506 [(r. 1675), Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. VI. str. XXVI. oraz nota 3 (por.: E. XIII.)].
 Brunewilerski mnich, kr. 5822.
 Brunon św., dok. 1664, kr. 5892, 6154–6159, 30351 D., 30366–30368 D., K. 13648, 13650, hp. 24984, 25019.
 Brunswick Juliusz ks. (r. 1577), dok. 3151.
 Brunus J., kr. 7546, 30808 D.
 Brunus Jerzy, dok. 3236.
 Brussius Guilh., Scotus, kr. 7555, 7619, 29637 D.
 Brutus Jan Michał (Bruto János Michály), dok. 1426, 3133, kr. 7378, 7439, 7440, 7538, 30770 D., 30771 D., K. 15113, hp. 26040, 26071.
 Bruyn Abr., geog. 10048.
 Brygida św., K. 32501 D.
 Brygido hr., gubernator Galicyi, dok. 5213, 5249.
 Brygierski A., szt. 22204.
 Bryl, *zob.* Brühl.
 Brytankowski [Korwin Br., Jak z Brytanką urośł Brytankowski, obrazek z pocz. bież. stul., Wędrowiec 1898 Nr. 11].
 Brzechwa ks., K. 15094.
 Brzekwiński D., kr. 6338.
 Brzeski W. St. († 1653), K. 15570.
 Brzetysław, ks. czesko-morawski, hp. 25022, 34052 D.
 Brzezak z Biały (r. 1455), dok. 2231.
 Brzezina Wawrzyniec de, kr. 6581, 6601.
 Brzeziński B., szk. 19115.
 Brzeziński Pafnucyusz, K. 13576.
 Brzeźnicki Jakób, dok. 3212.
 Brzezyna zwany Staszkiem, szt. 21992.
 Brzeżański Al., dok. 3952.
 Brzostowscy h. Strzemię, her. 391, 28541 D., 28557 D.
 Brzostowski (r. 1656), dok. 929.
 Brzostowski Karol, szk. 22091.
 Brzostowski Konst. Kaz., dok. 4245, 4250, 4404, 4423, 4439, 4463 [por.: E. XIII.].
 Brzostowski Ksawery, dok. 5242, 5306.
 Brzostowski Michał, dok. 5255, 5269, 5295, 5327, 5337, 5359 [por.: E. XIII.].
 Brzostowski Paweł, her. 391, 28541 D., dok. 5371, kr. 9584, szt. 22295, hp. 23512 [por.: E. XIII.].
 Brzostowski Robert, dok. 5369.

- Brzostowski St., dok. 4941.
 Brzostowska, dok. 4149.
 Brzostowska z Ogińskich Kaz., dok. 5337.
 Brzozowicki Grzeg., kr. 8086.
 Brzozowscy h. Belina, her. 28557 D.
 Brzozowski, malarz, szt. 22204.
 Brzozowski Kaz., kr. 8985.
 Brzozowski Maciej (r. 1561), kr. 7232.
 Brzozowski Tad. (r. 1788), dok. 5285.
 Brzuchański Jacek, hp. 26551.
 Brzuchowiecki Marcin, hp. 24583.
 Brzyski Ludwik X., kr. 9487.
 Buccella Nic., dok. 3224.
 Buccio Pietro, kr. 7369.
 Buccius Th., K. 15405.
 Bucenius Józef (w. XVII.), szt. 21992.
 Bucer, dok. 29042 D.
 Buchanan Jerzy, lit. 20857, 20889.
 Buchau Dan., Leopoliensis, kr. 8571.
 Buchholtz Er. Sig., pr. 17409.
 Buchholtz Ludwik, poseł pruski w Polsce, dok. 5155, 5263, 5403.
 Buchholtz Teod. (r. 1716), dok. 4454.
 Buchlerus J., pr. 16614.
 Buchowiecki Ign., lit. 21096.
 Buchowiecki Jan, dok. 5359, 5413.
 Buchowscy h. Sas, her. 28557 D.
 Buchowski, muzyk, szt. 22722.
 Buchowski And. Stan., kr. 8631, 8697, 8756, 9050 [por.: E. XIII.].
 Buchowski Benign., kr. 8972.
 Bucki N., szk. 19934.
 Bucki T., zob. Buccius.
 Buckingham Earl of, dok. 28993 D.
 Buckisch G. F., hp. 33834 D.
 Bucquoy, zob. Boucquoy.
 Buczaczy, her. 391.
 Buczacki Jakób, biskup płocki († 1541), K. 12775.
 Buczacki Jan (r. 1476), dok. 2331.
 Buczacki Michał, szt. 22090 (pod Lwów, Płock), 22091.
 Buczkovius Mateusz, szk. 19027 [Dz. warsz. 1827 X. (por.: E. XIII.)], zob. Bątkowski St.
 Budberg L., geog. 10101.
 Budaeus Jan Chr. Got., kr. 9053.
 Buddeus Joh. O. Fr., kr. 8921, K. 15070, 32709 D.
 Budiszyn, pr. 17508.
 Budnaeus S., zob. Budny.
 Budny Bieniasz [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. I. (por.: E. XIII.)].
 Budny Szymon, kr. 7370, K. 15099—15101, 15259, 32274 D., pr. 16548.
 Budowicz (Budowitz) Wacł., kr. 7428.
 Budziński (r. 1753), dok. 4768.
 Budziński J., kr. 8436.
 Budziszewscy h. Grzymała, her. 28557 D.
 Budzyński St., pr. 16548.
 Buesching, zob. Büsching.
 Bugajski Franc. [Łańcucki J. W., Pochwała Franc. Bugajskiego, obywatela m. Krakowa, 5. listop. 1813].
 Bugenhagen Jan, geog. 10494, hp. 23880.
 Buharewicz (r. 1778), dok. 5108.
 Bühler, dok. 5349, 5399.
 Bühlow, zob. Bülow.
 Bujalski Ant. Bon. [Pam. relig. mor. XXV. (por.: E. XIII.)].
 Bujniński Stan., dok. 5337.
 Bukar Adam, dok. 5058, 5270, kr. 9938.
 Bukata Ant., dok. 5508.
 Bukowieccy h. Drogosław, her. 28557 D.
 Bukowski A. (r. 1791), dok. 5369.
 Bukowski K., dok. 4578, 4632.
 Bukowski Tad. X., dok. 5477, 5518.
 Bukshewden, generał rosyjski r. 1795 [Uwiadomienia i uniwersały, por.: E. XIII.].
 Bulifon Ant. (r. 1683), kr. 8597.
 Bullart I., lit. 20921.
 Bullingerus Henryk, K. 15215.
 Bulovius Levin, dok. 3299, 3307.
 Bülow Fr. Goth., dok. 4529, 4603.
 Bülow, generał, dok. 29810 D.
 Bułhak J., dok. 5337, 5619.
 Bułhak Jerzy († 1769) [Czarkowski Mich., Zodiacus infulatus duodecim pinscensium antistitum Georg. Bułhak, episc. pinscensi, Supraśl 1739 (por.: E.)].
 Bułhakow Jakób, dok. 5359, 5383, 5504, 5519, 28808 D., 30024 D., hp. 28206.
 Bułharyn (r. 1804—1806), kr. 9755.
 Buniak (postać legendarna), etn. 11958.
 Buonacorsi F., zob. Callimachus.
 Buonvisi (Bonvisi) Franc., nuncyusz papieski, dok. 4061, 4194.
 Burattini, zob. Boratini.
 Burbalius Psorius, szk. 19944.
 Burboni (ród), her. 28557 D., hp. 27793, 28022, 28023, 28250.
 Burhard Franc., kr. 7257.
 Buria A., kr. 9533.
 Burke Edm., lord, dok. 1502, 5351, 30107 D.
 Burleigh, dok. 1493.

- Burlej Gwalter, kr. 7160.
 Burłajowie [Szczerbina W., Sud'ba odno-
 znatnoj kozackoj familii, Kij. Star. 1891 IV.].
 Burnett Georg, kr. 9760.
 Burnomissa Jerzy, kr. 7599.
 Burreugh, kr. 7284.
 Burski (Burscius) Ad., dok. 3128, pr. 16126,
 szk. 1993⁹ [Sierpiński Z., Nadwiślanin,
 Warsz. 1841 (por.: E. XIII.)].
 Burski S., dok. 1171.
 Burski T. (r. 1791), dok. 5369.
 Burszowicz M., pr. 17670, 17671 [por.:
 E. XIII].
 Bury Sebastian, pr. 17578.
 Burzyńscy h. Trzywdar, her. 28557 D.
 Burzyński Ignacy, dok. 5219.
 Burzyński Stanisław, dok. 1090, 4650, szk.
 19155, 19191, 19201, 19276.
 Büsching Ant. Fryd., dok. 4586, kr. 9288,
 9347, 9519, 9589, 9619, 31230 D., geog.
 10911, K. 14938, 14948, 32667 D., hp.
 34080 D.
 Busser Jan B., kr. 31246 D.
 Bussier S. J. X., szk. 19940.
 Buszczyńscy h. Strzemie, her. 28557 D.
 Buszczyński Gastold Aleks., kr. 8513.
 Buszydłowski Ambroży, szk. 19935.
 Buthler Th., kr. 8435.
 Buthner Adam, kr. 8040.
 Büthner B., K. 15528.
 Butius Andr. W., K. 12748.
 Butkiewicz Aleks., dok. 5464.
 Butler Aleks. (błędnie: Buller), dok. 5051.
 Butrymowicz Mat., dok. 5269, 5295, 5296,
 5324, 5327, pr. 17447.
 Buttate G., geog. 10913.
 Buturlin, pułk. ros., hp. 28198.
 Butwiłł D. X., K. 15642.
 Bützkow J. H., dok. 4982.
 Buxhewden, dok. 5461.
 Buydecki Flor., kr. 6279, K. 12541, 32385 D.
 Buydecki Mat. (r. 1775), dok. 5044.
 Bużeński Hier., kr. 30720 D. [Spraw. kom.
 hist. szt. Akad. t. II. str. 21 (por.: E. XIII.)].
 Bużeński Paweł i Piotr [Bużeński Piotr, De
 gener. Pauli Buzenii ortu, Crac. 1576; —
 Tricesius Andr., Epith. Petri Buženii,
 Crac. 1580 (por.: E. XIII.)].
 Bużeński St. X., K. 12916.
 Bużeński T. (r. 1627), dok. 3649.
 Bużinskij Gawryił, kr. 31170 D., hp. 27148.
 Bybintzin Anna Mgr., kr. 8828.
 Bychowiec Aleks., kr. 6896, 30636 D.
 Bychowiec J., dok. 5676.
 Bydgoski kasztelan (Niemojewski Andrzej,
 r. 1696—1698), dok. 29888 D.
 Bye Jakób de, komisarz gen. Stanów holend.,
 dok. 4348.
 Bye Mikołaj de, rezydent polski w Hadze,
 r. 1660, dok. 3948 [por.: E. XIII.].
 Bylica Marcin z Olkusza, lit. 20795.
 Bylina Krz. [Żabczye I, Płaczliwe noema
 na śmierć Krz. Byliny, 1617 (por.: E.)].
 Bylina Mich. X., dok. 5243.
 Bylinowie (ród), her. 28541 D., dok. 28931 D.
 Bütner Andr., kr. 8154, 8182.
 Byliński Izidor, K. 15193.
 Byliński St., dok. 2667.
 Bystroń, dok. 5337.
 Bystry Józef, kaszt. brzeski, hp. 27228 [Bar-
 toszewicz J., Wieniec Jachowicza t. I.].
 Bystrzonowski (1727 r.), dok. 4533.
 Bystrzonowski Kajetan, dok. 5101.
 Bystrzonowski Lud. X [Kazanie 30. czerwca
 na pogrzebie Mich. Bystrzonowskiego
 w Węgłoszynie 1790 (por.: E. XIII.)].
 Bystrzonowski Wojciech X., dok. 1350, kr.
 9146, K. 13813, szk. 19942, lit. 21146.
 Bystrzycki J. F., astronom XVIII. w., dok.
 4890.
 Bystrzycki J. X., dok. 5799, szk. 19780, lit.
 33606 D.
 Byszewscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Byszewska Ludwika, dok. 5411, kr. 9539,
 szk. 15975, 19897.
 Byszewski Ant. (r. 1752), dok. 4760.
 Byszewski Arnold, hp. 26993, 27400.
 Byszewski Franc., dok. 5051, 5288.
 Byszewski T., dok. 5672, 5710.
 Byszkowski, szt. 22204.
 Bytner, zob. Büthner.
 Bytomski Jan, kr. 8199 (błędnie: Bytowski),
 K. 15641, szt. 22167.
 Bzowski (Bzovius) Abraham, dok. 2444,
 3448, kr. 6355, 8072—8074, 30464 D.,
 30466 D., 30492 D., 30958 D., K. 12777,
 13420, 15533, 15544, 15560.
 Bzowski Hyac., dok. 5219, 5356, 5658, szk.
 19083.
 Cabrit Jacques (r. 1700—1704), hp. 27060.
 Caccii, górnicy, dok. 3528, 3633, 3710.
 Caché de, poseł cesarski, dok. 5263, 5289,
 5403.
 Cadiat, kr. 9385.
 Cadogans, lord, dok. 4498.
 Caelius G., K. 13556.

- Caesar Jan, K. 15658.
 Caesarini Jul., legat, hp. 34118 D.
 Caffarelli, dok. 4420, K. 12881.
 Cagliari, nuncyusz, dok. 3160, hp. 26065.
 Cagliostro Aleks., kr. 9470, 9558, 31284 D.,
 lit. 21061, hp. 27647.
 Cahill bar. de, hp. 26697.
 Caillet, dypl. francuski, dok. 3972.
 Cailleu N., K. 13397.
 Calay Mich., K. 32718 D.
 Calignon (r. 1777), dok. 5090.
 Caligario Jan Jędrzej, nuncyusz, dok. 3168.
 Caliński Sawa, zob. Sawa Caliński.
 Calisius W., K. 15389, szk. 19245.
 Calixtus Georgius, dok. 3799, kr. 8138,
 K. 15652.
 Callières Franc. [Callières Fr., La veritable
 politique des personnes de qualité à l'usage
 des Pieuses Écoles à Vars., Vars. 1752,
 1754, 1761, 1788; toż po pol.: Polityka
 ludzi szlachejnych, tłum. Glicery Baxter,
 1788].
 Callimachus, zob. Kallimach.
 Callot Klaudyusz, szt. 22090 (pod Wrocław),
 22091, 22162.
 Caloen D., K. 13291.
 Calovius Abr., K. 15121, 15631, 15658.
 Calvinus Joh., zob. Kalwin Jan.
 Całczyński Jan Chr. (r. 1791), dok. 5357.
 Camblak Grz., metr. kij, K. 32547 D., hp. 25391.
 Camerarius Joach., kr. 7711, 30678 D.,
 K. 15037, szk. 19843 (por.: E XIV)].
 Camerarius L., dypl. 28460 D.
 Camerini, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
 Camerota J., K. 15461.
 Camillus, architekt, szt. 21992
 Camotti Thom., K. 12876.
 Campanella Tomasz, kr. 7904 [Campanella
 i jego sonet o Polsce, Przyj. ludu, Leszno
 1847 XIV.].
 Campbell John, hp. 22848.
 Campianus E., zob. Kampianus.
 Camuset Jakób Emil, kr. 9125.
 Canales Fr. F., ob. 18813.
 Canaparius Joannes, kr. 6138, 6140, 30351 D.
 Canavesi F., szk. 19232.
 Canavesi Giorgio, szt. 21992.
 Canavesi Hieronimus (junior), szt. 21992.
 Canazilles, dok. 3882.
 Cancellieri Franc., kr. 9394.
 Candianus P. V., dok. 3151, pr. 17608.
 Candidus Veronensis, kr. 8875.
 Canevesi F., kr. 8051.
 Canevesius Th., K. 15622.
 Cange du Fresne Domini du, dypl. 229.
 Cangerle v. Gangirle (w. XVII.), szt. 21992.
 Canisius H., kr. 5800.
 Canisius Piotr S. J., K. 32512 D.
 Cannonherius P. A., ep. 607.
 Cantelmi (Cantelmus) Jacobus, nuncyusz
 (r. 1688), dok. 4210, 4315.
 Cantimir Dymitr, kr. 31154 D., hp. 22962.
 Capelli J., K. 15564.
 Capelli L. Alojzy, dok. 5625, kr. 9850, szk.
 19660 [Kraszewski J. I., Rachunki, 1868; —
 Zubko, Russkij Wiestnik 1864; — Stroy-
 nowski, Ded. p. Capelli, por.: E. VII.].
 Caper Jan, K. 15283, 15408.
 Capesi Zygm., kr. 8853.
 Capistrano Jan de, kr. 6657, 30577—30580 D.
 Capo d'Istria, dok. 28808 D.
 Capreola M. X., szt. 22045 (pod Lublin).
 Caprus Joannes [Herberger, In Joann. Ca-
 prum, pastorem, qui a. 1588 mersus est,
 1588 (por.: E. J.)].
 Capuano Alojzy, dok. 5249, szk. 19558.
 Caraccioli Fr. M. (r. 1681), dok. 3960.
 Caraccioli L. A., dok. 4969, 5330, kr. 9394
 [Athen. Krasz. 1845 IV. (por.: E. XIV.)].
 Caraccioli P., K. 15863.
 Caracaventius Hiamariet, kr. 848?.
 Caraffa, dok. 3240.
 Caraffa, zob. Paweł IV., papież.
 Caraglio Jan Jakób, szt. 21797, 22330, 33685 D.
 Caraglio Ludwik, szt. 22330.
 Caratti Martino, szt. 21992.
 Carbo Kor., kr. 7501.
 Cario Joachim, kr. 7035.
 Carion Joh., hp. 22848.
 Carlanas Juvenal de, lit. 20664.
 Carlerius Aegid., kr. 5808, 6607.
 Carlisle, dok. 29846 D., hp. 26601.
 Carmichel Andr., kr. 8485.
 Carncovius Stan., zob. Karnkowski St.
 Carniolus Joan. Ant., K. 15630.
 Carnot Łazarz, generał, dok. 29022 D, pr.
 17889.
 Carolath Karol, dok. 4870.
 Caroli Teofil Jerzy X., dok. 5364, 5518, kr.
 9644, K. 12805, lit. 33562 D.
 Carolus, zob. Karol.
 Carosi Jan Filip, kr. 9493, 31285 D.
 Carpentier, dypl. 229.
 Carpino de Plano Jan, kr. 6311—6314.
 Carra Jan Ludwik, hp. 24768.

- Carrara Hubert (błędnie: Albert), kr. 8423, 8727.
- Carsi Ch. (r. 1573), dok. 3086.
- Carthagena J., K. 13518.
- Carvatus Ludw., K. 15183.
- Cary Henr. Franc., kr. 9662.
- Caryophilus Math., K. 15598.
- Casanata Girolamo, kard., dok. 4100, K. 12734, 12936, 13090.
- Casanova, kr. 9343, 9431.
- Casas B. las, kr. 8800.
- Casati Alfonso, dok. 29705 D.
- Casati Girolamo, dok. 29705 D.
- Casaubonus Isaacus [Smalcus Val., Ad Isaacum Casaubonum, Racov. 1614 (por.: E.)].
- Caspar, pictor, szt. 22147.
- Caspar, serifex (r. 1524), szt. 22484.
- Caspari K. J., K. 12511, pr. 16311, 32878 D.
- Cassander, kr. 8741.
- Cassani Józef, kr. 7759.
- Casseburg G. B., arch. 28315 D.
- Cassiodorus, kr. 30252 D., hp. 22848 (pod r. 557).
- Cassius B. D., geog. 10913.
- Cassius Mik., kr. 8756.
- Castaldi, geog. 10909.
- Castaniza J., K. 15651.
- Castelane Marechal de, kr. 31434 D.
- Castelareagh, lord, dok. 28997 D., hp. 28248, 28252.
- Castellana A. de, K. 12730.
- Castelli Andrzej (w. XVII.), szt. 21992.
- Castelli Dan., kr. 8407.
- Castelli Mik., kr. 8679.
- Castera J. H., kr. 9683.
- Castiglione Mikołaj de, szt. 21992.
- Castillon Ph., kr. 9085, 31248 D., hp. 27089.
- Castro Jan Hisp. de, K. 14744.
- Cattenburg A., K. 15171.
- Caulaincourt M. de, dok. 30173 D., hp. 28160, 28194, 28248.
- Caulonius Val., dok. 3543.
- Cavelli Hugo Magnetius, K. 15560.
- Cawinus J. D., zob. Kalwin J.
- Cebrowski Andr. Kaz. [Goski Paul, Divus Andreas ad And. Cebrowski, Crac. 1641 (por.: E.)].
- Cecylia Renata, żona Wład. IV., królowa polska, dok. 3748, kr. 8065, 8132, 30954 D., 30979 D., szt. 22165, hp. 26398 [Dedykacye, por.: E. XIV.].
- Cecylia, królowna szwedzka, hp. 25927.
- Ceder, syn Swantostawa (r. 1287), dok. 1778.
- Cedrenus Georgius, hp. 22848 (pod r. 1057).
- Cedrowski, kr. 8391, ob. 18585.
- Cefali Seb., dok. 3986.
- Celejowicz P., zob. Chełmski M.
- Celestyn III., papież (r. 1193), dok. 1697.
- Celestinus J. F. († 1572), K. 32730 D.
- Celetus Michał, K. 15489.
- Celichowski A., kr. 6762.
- Celińscy h. Zarembo, her. 28557 D.
- Cella Ancelmus, kr. 31669 D.
- Cellarius Andrzej, kr. 8313, 31020 D., geog. 10910, K. 14419, hp. 23467.
- Cellarius Krzysztof, kr. 8756, 31818 D., geog. 10911, pr. 32826 D., hp. 22848.
- Celtes Konrad, geog. 10733, lit. 20775, 33465 D.
- Cema Fab. [Opitz Mart., Laudatio funebris Fab. a Cema, Cast. Culm., Thor. 1636].
- Cemblak, metropolita, zob. Camblak.
- Centino, hp. 24329.
- Centner Godefrid R., kr. 31267 D., pr. 17002, 17206, szk. 19384, 19400, hp. 24014.
- Centorio Hor. Asc., kr. 7270.
- Centurione Paoletto de, hp. 25635.
- Cerasinus, ob. 18712.
- Ceriola Fr. Furius, kr. 7634, 30817 D., K. 15420.
- Cernota Krz., kr. 7082.
- Cerquer Lud., kr. 30843 D.
- Certa Tomasz (w. XVII.), szt. 21992.
- Cervini Marcello, kr. 6793.
- Cervus J. Tuchol., K. 12775, pr. 17508 [por.: E. XIV.].
- Cesare Amadeusz di, K. 14814.
- Cetnerowie h. Przerowa, her. 28557 D.
- Cetner Ignacy, dok. 4862.
- Cezary Fr. J., pr. 16966.
- Cezary Jan Paweł, kr. 8295.
- Chabielski Mik., kr. 7853, 8496, 30891 D., 31057 D.
- Chajut Is., K. 15972.
- Chalcedonius Norindus, dok. 4944, K. 15828.
- Chalcocondylas Laonicus, kr. 6676, 30585 D.
- Chalgrin Mme, zob. Lubomirska Rozalia.
- Challe Charles M. A., kr. 9345.
- Champagny J. Chr., minister franc., hp. 28194.
- Chancellor R., kr. 30699 D.
- Chaneńko Mikołaj, kr. 9248, 9249.
- Chanollet Robert de, kr. 7361.
- Chanut de, poseł franc. w Szwecyi (r. 1649 do 1652), dok. 1524, 3864.
- Chapelle; pułk. franc. (r. 1812), hp. 28203.
- Chapelle (La) Saint Amand de, kr. 9133.
- Chapuzeau Sam., kr. 8410.

- Charczewski Karol (Łoś Ant., Mowa na pogrzebie Kar. Charczewskiego, kasztel., d. 10. listopada w Przemyślu 1752 (por.: E. XIV.)).
- Chardini Jan, kr. 31095 D.
- Charkiewicz J., kr. 9389, ob. 18360.
- Charłestcy h. Bończa, her. 28557 D.
- Charłęski Ant. [Wierciński Bart. Krz., Stan sprawy kryminalnej przeciw Ant. Charłęskiemu o zamordowanie Flor. Trawińskiego, przeora Dominik., E. b. r.].
- Chartwit, kr. 6317.
- Charzewicz Marc., dok. 4147, kr. 31047 D.
- Chasdaj Ibn-Szaprut, kr. 5822, 6114.
- Chasseloup, generał franc., kr. 9726.
- Chassepol, kr. 8508, 8626.
- Chateau-Neuf de, dok. 4252.
- Chateaugiron René, kr. 9712.
- Chaudon L. Maieul, kr. 9511.
- Chaulieu G., dok. 4078.
- Chaumeton P. F. [Anguis P. R., Notice historique sur la vie et les voyages de P. F. Chaumeton (z Memoires de la Societé royale des Antiquaires 1821 t. III., rzecz o Włoszech, Hollandyi i Polsce)].
- Chaussend, poeta franc., kr. 9661, hp. 27847.
- Chavagnac Kasper de (r. 1688, 1699), dok. 4210, kr. 8432.
- Chazet A. R., kr. 9812.
- Chełkowscy h. Wczele, her. 28557 D.
- Chelöicky Piotr, K. 14837.
- Chelli F., kr. 30464 D.
- Chełchowski Henr. X., dok. 3720, kr. 8030, 8269, K. 15612.
- Chełmicki, hp. 23512.
- Chełmscy h. Ostoja, her. 28557 D. [Tabella do successyi po Chełmskich, b. r.].
- Chełmski Marcyan Remigiusz, K. 15094 [błęduje: „Socini” zamiast „Locinii”] [Chełmski M. S., Lessus ad mausolium Marciani Chełmski, 1641 (por.: E. XIV.)].
- Chełmski Marcyan, oboźny w. k. i pułkownik [Celejewicz P., Ecclipsis in funere, 1698; — Opisanie pogrzebu 1700 (por.: E.)].
- Chełmski Maryan [Kowalicki Franc., Kazanie na pogrzebie Mar. Chełmskiego, Krak. 1691 (por.: E.)].
- Chełmski St., ek. 18031.
- Chełstowski D. ks., kr. 30457 D.
- Chemnitius J., K. 15596.
- Chéré Benoit, szt. 22104.
- Chesterfield Fil. D., szk. 19905.
- Chetardie Joach. Jakób de la, ob. 18694.
- Chevalier Pierre, kr. 8354, 31027 D.
- Chevreau Urb., hp. 22848 (pod r. 1685).
- Chevremont Jan Chrzcz., kr. 8810, 9391.
- Chevrières J. G., kr. 9085, 9086, 31248 D., hp. 27089.
- Chiakor Jerzy, dok. 3224, kr. 30789 D., hp. 26019.
- Chiarello G. Balt., dok. 4193, kr. 8626.
- Chiaveri Gaetano, szt. 21793, 21992 (XVIII. w.), 22039, 33679 D., hp. 26910.
- Chilemont, kr. 8821.
- Chincofschi Giovanni (XVII. w.), szt. 21992.
- Chladenius (Chladny) Ern. Marc., arch. 28.
- Chlebowicki Mikołaj, kr. 30720 D.
- Chlebowicz Jan Mikołaj, K. 15254.
- Chlebowscy h. Poraj, her. 28557 D.
- Chlebowsi Paweł, kr. 9406.
- Chlebowsi Wawrzyniec, chr. 171, kr. 7747, 7776, 7784, 7791, 7888, 7896, 7950, 8112.
- Chlebowsi Krzysztof Wilhelm [Szaniawski X., Rocz. tow. przyj. nauk warsz. 1812 VIII.].
- Chlewski A., kr. 7851 [Przyj. ludu, Leszno t. X.].
- Chłapowscy h. Drya, her. 28557 D.
- Chłapowski Dezydery, kr. 31453 D., 31454 D., hp. 28145, 28146.
- Chłapowski J., dok. 5072, 5153.
- Chłędowski Adam Tomasz, zob. Spis autorów.
- Chłopicki (r. 1594), dok. 3304.
- Chłopicki Jan, kr. 9836.
- Chłopicki Józef, kr. 9787, 9836, hp. 28147, 28173.
- Chmara Adam, dok. 5129, 5269 [Zbiór mów Adama Chmary, Wilno 1786; — Kuryer litewski 1810 Nr. 48; — Opisanie aktu pogrzebowego A. M. S. Chmary, wojewody mińskiego, Wilno 1810].
- Chmielecki Stefan, kr. 7935 [Gołębiowski Sew., Bibl. warsz. 1853 II.; — Przyłęcki, Ukrainne sprawy, V. 101—120 (por.: E. XIV.)].
- Chmielewski Balcer, stronnik Dymitra Samozwańca, hp. 26279.
- Chmielewski J. [Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.].
- Chmielewski Maciej, kr. 9796.
- Chmielewski Mich. Roch (r. 1776), dok. 5066.
- Chmielewska Petronela z Kałowskich (r. 1776), dok. 5066.
- Chmielnicki Bohdan, dok. 966, 3835, 3837, 3839, 3840, 3842, 3853, 3893, 3926, 28791 D., 29789 D., 29793 D., kr. 8291, 8384, 8407, 30996 D., 31017 D., szk. 33276 D., lit. 21509, szt. 22303, 22604 (pod Subbotów), 33706 D., hp. 24263, 24295, 24438, 24445, 24461, 24525, 24550, 24554, 24556—24569, 24571, 26491—26493, 26495, 26496, 26501, 26503, 26507, 26510, 26511, 33985 D., 33987 D.

- Chmielucki Fr., dok. 3899.
- Chmielnicki Jerzy, dok. 3965, hp. 24263, 24578, 24579 [Antoni J. (Rolle), *Książę Sarmacyi* (Jurko Chmielnicki w Niemirowie), Op. hist.].
- Chmielnicki Michał, ojciec hetmana, hp. 24556.
- Chmielnicki Tymofiej dok. 3926, hp. 24576.
- Chmielowski Ben., her. 338, dok. 30001 D., kr. 9167, 9168, 31205 D., lit. 21167, 33587 D., hp. 23467.
- Chmielowska Teofila, wojewodzina kijowska [Dr. Antoni J., *Kłasy 1881 XXXIII.*].
- Chobrzyński W., dok. 5281.
- Chochłowski St. X., dok. 4050.
- Chocimirski Wojciech, kron. 8086.
- Chocimowski J. J., pr. 17547.
- Chodakowski Z. D., *zob.* Czarnocki.
- Chodani Jan Kanty Kalikst, prof. wileński [Pam. warsz. 1803; — *Kuryer litewski* 1811 Nr. 75; — Malinowski M., *Dzieje dobrocz.* 1823 II.; — Roz., Lwów 1823].
- Chodkiewiczowie, her. 392, 403, 28542 D., 23557 D.
- Chodkiewicz Adam Tad., wojewoda brzeski († 1745) [Podoski, Teka IV.; — *Kuryer polski* 1745 Nr. 455; — Kossakowski, *Monografie I.* (por.: E. XIV.)].
- Chodkiewicz Aleksander (r. 1565–1626), kr. 30720 D.
- Chodkiewicz Aleks. hr. (r. 1776–1855) [Rzuchowski B. D., *Skarbiec pol. Kamińskiego*, Lwów 1859], *zob.* Spis autorów.
- Chodkiewicz Aleks. Krzysztof, biskup inflancki († 1676) [Wiz. i roztrząs. 1842 LXXXIX.].
- Chodkiewicz Andrzej, kr. 30720 D.
- Chodkiewicz Hieronim, kasztelan wileński († 1561), dok. 2899, kr. 30720 D.
- Chodkiewicz Hieronim, syn Jana Karola († 1613), dok. 3431.
- Chodkiewicz Jan (r. 1468), dok. 2301.
- Chodkiewicz Jan, star. żmudzki († 1792), dok. 4959.
- Chodkiewicz Jan Karol († 1621), dok. 1367, 1385, 3052, 3089, 3093, 3113, 3162, 3429 do 3431, 3450, 3494, 3499, 3536, 3577, 29576 D., 29580 D., kr. 7699, 7700, 7918, 8025, 30906–30908 D., K. 13865, hp. 26151, 26152, 26253 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XI.; — *Dzieje Jobroc.* 1820; — *Bibl. warsz.* 1852; — *Dedykacye*, por.: E. XIV.].
- Chodkiewicz Jan W., szt. 22446.
- Chodkiewicz Jerzy, starosta żmudzki († 1595), dok. 3314, kr. 30720 D., 30809 D. [Brandt J. S. J., *Kazanie na pogrzebie Jerzego Chodkiewicza*, Wilno 1596 (por.: E. XIV.)].
- Chodkiewicz Krzysztof Hier., kasztelan wileński († 1652), kr. 7759, 7760 [*Dzieje dobrocz.* 1820; — Pam. Sandom. II. (por.: E. XIV.)].
- Chodkiewiczowa Anna, wojew. wil., dok. 3821 [*Życie ku podziwieniu chwalebne Ostrogskiej Anny Alojzyi Chodkiewiczowej*, Krak. 1698; — *Zorja hał.*, Lwów 1850 Nr. 53 (por.: E. XIV.)].
- Chodkiewiczowa Zofia [Antoni J., Zofia z Korbaczewskich 1° v. Rożyńska, 2° v. Chodkiewiczowa, kasztel. wileńska, Muzeum, Krak. 1881].
- Chodorowski Franc., kr. 8086.
- Chodorowski Jerzy (r. 1460), dok. 2264.
- Chodowie, her. 392.
- Chodowiecki Daniel Mikołaj, her. 383, dok. 4890, szt. 22205, 22331, hp. 27254.
- Chodowiecka Zofia, córka Daniela, szt. 22205.
- Chodykiewicz Kl., kr. 6355, K. 13424, 13433, 13966, 14485 [Barącz Sadok, *Słowo o ks. Klemensie Chodykiewiczu*, Dz. lit. 1853].
- Chodźkiewicz Ign. (r. 1780), dok. 5129.
- Chodźko Borejko Jan, dok. 5737 [Chodźko Dominik, Teka wileńska 1557–1858].
- Chodźko Leonard, historyk [Czas 1871 Nr. 81 i n.; — *Gaz. nar.* 1871 Nr. 132], *zob.* Spis autorów.
- Choiseul ks. de, dok. 1533, 1535, 4594.
- Choiseul-Gouffier Zofia, kr. 9911.
- Choisi de, generał, hp. 34261 D.
- Choisnin Jan, kr. 7340, 7342, hp. 25972.
- Chojecki Hil. (r. 1792), dok. 5359.
- Chojecki Jan (r. 1791), dok. 5359.
- Chojecki Jan Nep. [Iwanowski A. E., *Wspomnienie*, Dz. warsz. 1852 Nr. 187 i w dziele: *Kilka rysów i pam.*, Poznań 1860].
- Chojecki Karol Lubicz, dok. 5329, kr. 6312, 9457, 31256 D., 31272 D., ob. 18841, hp. 27533.
- Chojecki Kazimierz (r. 1753), dok. 4768.
- Chojeński (Choiński) Jan, biskup krak. (r. 1487–1538), szt. 22090 (pod Kraków), 22091, 22301, 22303, hp. 25834 [Gacki, Pam. relig. mor. 1862 ser. II. t. IX.; — *Dedykacye*, por.: E. XIV.].
- Chojnacki Dominik, szk. 19930.
- Chojnicki Józef, szt. 22206.
- Chojnowski Józef (r. 1793), dok. 5413.
- Chokier Jan, kr. 30999 D.
- Cholewski Fabian, dok. 5185, 5219.
- Chołodeccy h. Białynia, her. 28557 D.
- Chołoniewscy h. Korczak, her. 28557 D.
- Chołoniewski Ksaw., dok. 5398, pr. 17447.
- Chołoniewski Jan hr., kr. 9859.
- Choma, pictor, szt. 22163.

- Chomętowscy h. Bończa, her. 28557 D.
 Chomętowscy h. Lis, her. 28557 D.
 Chomentowski Al., K. 15359.
 Chomentowski Stan. [Sagitta virtutum in mortem Stan. Chomentowski, Leopoli 1729; — Zacięty Starza o strzałę śmiertelną Stan. Chomentowskiego reprezentowany, Lwów 1729; — Facies plorantis ecclesiae in funere Stan. Chomentowski adumbrata, 1729 (por.: E. XIV.)].
 Chomentowski Stan. K., dok. 4569, 5006, 5437.
 Chomińscy h. Lis, her. 28557 D.
 Chomiński Fr. Ks., generał, dok. 4857, 5123, 5188, 5226 [Mowy Chomińskiego, marszałka sejmowego, Warsz. 1784 (por.: E. XIV.)].
 Chomiński Ign., dok. 5219, 5269, 5337.
 Chomińska Woj., dok. 5594.
 Chomka, malarz, szt. 22163.
 Chompré P., szk. 19937.
 Chomutow Mik., dok. 4867.
 Chowański, moskiewski wódz (r. 1659), dok. 3978.
 Choynicki W., szk. 19944.
 Choyseul du Plessy, biskup Tournay († 1689), kr. 9169.
 Chrapowiccy h. Gozdawa, her. 28557 D.
 Chrapowicki Eust. (r. 1781), dok. 5143.
 Chrapowicki Jan Ant., dok. 30108 D., kr. 8585, 8586, 8648, 31081 D., pr. 32903 D., hp. 34192 D.
 Chrapowicki Józef, marsz. Rady nieust., dok. 5217, 5345, 5352, hp. 34192 D.
 Chrapowicki Mikołaj (r. 1758), dok. 4804, 5276, 5306.
 Chrapowicki, starosta starodubowski, dok. 5295.
 Chrapowicka Anna [Odynec C. X., Exorta na pogrz. Anny z Łuskinów Chrapowieckiej, brygadierowej rosyjskiej, 27. maja 1802].
 Chrapowieckij A. W., gen. ros., dok. 5263, kr. 9627, 31342 D.
 Chreptowicz Jan, K. 15370.
 Chreptowicz Joachim, kanclerz w. lit., dok. 4890, 5006, 5053, 5295, ek. 18311, hp. 27401 [Turgot A. R. J., O składaniu się i podzieleniu majątków, dodane pismo Joachima Chreptowicza, kanclerza lit., o reprodukcji corocznej krajowej, Warsz. 1802; — Pam. warsz. 1815 I.; — Dzieje dobrocz. 1820; — Teka wil. 1858 V.; — Kronika rodz. 1890 Nr. 20 (Pamiętniki) (por.: E. XIV.)].
 Chreptowicz Karol (błądnie: Kaz.), dok. 4943.
 Chreptowicz Litawor hr., arch. 28286 D., 28336 D.
 Chreptowicz Meletij, archim. kijowski, K. 14458.
 Chresnecopherus N., dok. 3443.
 Christiani Wilhelm Ernest, dok. 4944, K. 15823.
 Christof, Christophorus, zob. Krzysztof.
 Christoporski, zob. Krzysztoporski.
 Chromański St. Henr., dok. 5438.
 Chromiński Kaz., dok. 5296, kr. 30734 D., lit. 20556, 20826, zob. Kossakowski Józef, biskup.
 Chronicz Bernard, kr. 8404.
 Chrościcki J., kr. 8069.
 Chrościński Stan. Niger, lit. 33490 D.
 Chrościkowski Samuel K. ks., kr. 9479, szk. 19932, 19941, 19944, lit. 21153.
 Chrościński Izydor, kr. 31354 D., szk. 19577.
 Chrościński Wojciech St., kr. 8595, 8727, 31157 D., lit. 21009.
 Chrościszewski S., szk. 19280.
 Chroszczewski, kr. 7071.
 Chruszczew, gen. (r. 1794), dok. 5436.
 Chrysostom, doktor [dobrodziej skarbcia dominikańskiego krak. (XVII. w.)], Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI.].
 Chrystyan, biskup pruski, K. 13068, 13784, hp. 24042, 33921 D.
 Chrystyan, ks. lignicko-brzeski, dok. 3623, 3738, 3957, 4002, 4037.
 Chrystyan II. duński, hp. 24074.
 Chrystyan V., król duński, dok. 29074 D.
 Chryzanty z Bracławia, K. 13630.
 Chrzanowscy h. Korab, her. 28557 D.
 Chrzanowski Wojc., generał, kr. 9791, 9827, geog. 10931, hp. 28200.
 Chrzanowska Antonina, dok. 5142, pr. 17602.
 Chrzanowska Zofia, hp. 26748.
 Chrzastowscy h. Łodzia, her. 28557 D.
 Chrzastowski Andrzej, kaznodzieja zboru birżańskiego († 1612), K. 15399, 15400, 32741 D.
 Chrzastowski Zygm., szt. 22090 (pod Łekno), 22091.
 Chrzaszczewicz (r. 1658), dok. 3939.
 Chrzczonowski Mik., rotmistrz (r. 1790), dok. 5265, 5318.
 Chrzeliński Chr., kr. 9763.
 Chrzostowski A., K. 15523.
 Chuchrecki Wał., K. 15561.
 Chudzyński Fr., K. 13530.
 Chulber Chr., dok. 2569.
 Chwalczewski Franc. [Hubner Joh., Epicedium in obitum Franz Chwalczewski, Goricii 1566 (por.: E. XIV.)].

- Chwałczewski (Falczewski) St., dok. 2872, kr. 7221—7224, ob. 18579, hp. 23467 [por.: E. XIV.].
- Chwalibóg Jan [Kmita I. A., Threny na śmierć syna Jana Chwaliboga, Krak. 1624 (por.: E.)].
- Chwalibóg Józef, dok. 5006, 5219, 5356, 5357, 5368, 5394, 5434 [Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.].
- Chwalibóg Stan. [Kwiatkiewicz And. Stan., Okręt chwały Stan. Chwaliboga i Just. Joannelanki, Krak. 1691 (por.: E. XIV.)].
- Chwaliboski, K. 15427.
- Chwałkowski Jan Jerzy, kr. 31042 D., pr. 16859, 32956 D.
- Chwałkowski Łukasz, kr. 7505, 7538 [Rocz. tow. nauk. krak. I.].
- Chwałkowski Mikołaj, dok. 1077, 28893 D., kr. 5828, 8413, 8623, 8624, 8671—8673, 31110 D., 31111 D., pr. 16136, 32821 D., szk. 33335 D., hp. 23467.
- Chwedko, malarczyk, szt. 2163.
- Chybiński L. X., dok. 658, K. 12910.
- Chyliński Benignus, K. 13273.
- Chyliński Bogusł. Samuel, lit. 20356, 33405 D.
- Chyliński Jędrzej, ek. 18032.
- Chyliński Raf., K. 12757 [Acta beatificationis Raph. Chyliński, Romae 1766 (por.: E. XIV.)].
- Chytraeus Dawid, kr. 7648—7652, 30323 D., K. 15334, 15542 [Sturcius Christ., Oratio in obitum Daw. Chytraei, Rostochii 1600 (por.: E. XIV.)].
- Chytraeus N., ep. 607, kr. 30822 D.
- Ciacor G., kr. 30789 D.
- Ciampoli Jan, dok. 3694, 29812 D., kr. 8179, 8414 [Feldmanowski H., Bibl. Ossol. 1868 XI.; — Tyg. ill. 1869].
- Ciapiński J. X., szk. 19261 [Dz. wil. 1825 I.; — Wiz. i roztr. 1838].
- Ciappi (Ciappus) Marc Antonio, dok. 3073, kr. 30791 D.
- Ciati Paweł, kr. 6798.
- Ciboni Ch. J., zob. Cyboni Krz.
- Cichocki Kasper (błędnie: A.), K. 15512 [Przyj. ludu, Leszno 1834 I.].
- Cichoń Jan, szt. 21992.
- Cichovius, zob. Cichowski.
- Cichowski Mikołaj, kr. 8358, K. 12876, 14223, 15115, 15152, 15153, 15643 [Dz. wil. 1825 II. (por.: E. XIV.)].
- Cicognini J., kr. 7944.
- Ciechanowiec h. Dąbrowa, her. 28557 D.
- Ciechanowiecki (r. 1790), dok. 5337.
- Ciechanowski (r. 1598), dok. 3356.
- Ciechanowski Ferdynand, biskup (r. 1812), dok. 5710, 5736 [Tarnawski M., Kazanie na poświęcenie na biskupa chełmskiego Ferd. Ciechanowskiego, Lwów 1810, 8. października].
- Ciechanowski W., szk. 19104.
- Ciechanowska, starościna opeska, ob. 18523, hp. 27241.
- Ciecierski ks. (r. 1797—1801), kr. 9723, K. 13464.
- Cieciszewski Wojc., kr. 6793, 8201.
- Cieciszowski Adam, pisarz w. k., dok. 5056, 5101, 5172 [por.: E. XIV.].
- Cieciszowski Jan [Nowowiejski J. Hip., Kazanie na pogrzeb Jana Cieciszowskiego 13. listop. 1809, Warsz. 1810].
- Cieciszowski Kasp. Kaz., arcyb. mohylewski, dok. 5153, 5158, 5192, 5203, 5272, 5295, 5299, 5327, 5364, 5486, 5506, 5520, 5534, 5592. K. 14008, szk. 19701, 19725, szt. 22045, hp. 27703 [Dzieje dobrocz. 1821; — Sufczyński, Bibl. Ossol. 1865 VI.; — Tyg. ill. 1861, 1864; — Lelewel Prot., Dzieło o arcyb. Kasprze Cieciszowskim, por.: Prz. katol. 1882 Nr. 48 (por.: E. XIV.)].
- Cieciura, wódz mosk. (r. 1660), dok. 3953.
- Ciekanowski Stan. Kasper, geog. 10769, lit. 21042.
- Ciekliński Dob. († 1653), kr. 8001, K. 15583 [Rysiński Andr., Satyr polski na twarz dworską, ded. Dob. Cieklińskiemu, b. r.].
- Ciekliński Piotr, kr. 30298 D. [Ant. Kr., Wędrawiec 1892 Nr. 11].
- Cieleccy h. Zaremba, her. 28557 D.
- Cielecki Hieronim, biskup [por.: E. XIV.].
- Cielecki Zygmunt [Pigłowski Z., Kazanie na pogrzebie, 1632; — Ratułowski I., Sylogia Perill. S. Cielecki, Poznań 1636 (por.: E. XIV.)].
- Cielo Merkury (r. 1574), kr. 7369.
- Ciemniewski And., dok. 5413 [Głos Andrzeja Ciemnowskiego, posła księstwa mazowieckiego, ziemi różanieckiej, miany po wywiezieniu Polaków z Grodna Tyg. liter. t. III. Nr. 2].
- Cieńscy h. Pomian, her. 28557 D.
- Ciesielski Andrzej, num. 566, kr. 7332, 7337.
- Ciesielski Mikołaj, (r. 1414), dok. 2017.
- Cieszkowscy h. Dołęga, her. 28557 D.
- Cieszkowski Ludwik, kr. 9661, 31364 D., hp. 27883.
- Cieszkowski Michał, dok. 5430 [Bujno ks., Kazanie na pogrzeb Cieszkowskiego, kasztelana lwowsk., Warsz. 1803].
- Cikowski St. (r. 1568), dok. 3017, 29570 D., pr. 16703 [Rozm. nauk., Krak. 1828; — Niemcewicz, Zbiór pam. II.].

- Cilli Alesandro da Pistoia, kr. 30854 D., 30855 D.
- Ciołkowie, kr. 6944.
- Ciołek (Vitellio), optyk w XIII. w., lit. 20761 [por.: E. XIV.].
- Ciołek Andrzej [Lelewel, O Andrzeju Ciołku i braciach jego, Pam. warsz. Bentkowskiego 1821].
- Ciołek Erazm († 1524), dok. 1427, 2463, 2473, 2492, 2588, 2539, 2599, kr. 6944, 6981, szt. 22266, hp. 25698, 25727 [por.: E. XIV.].
- Ciołek Stanisław, biskup poznań., dyp. 285, dok. 654, 2023, kr. 6944, K. 32388 D., hp. 25393.
- Ciosek Jan, malarz, szt. 22163.
- Circinianus N., K. 15370.
- Cisnowski L., K. 13670.
- Cisowski Kazimierz, malarz, szt. 22163.
- Ciswicki P., kr. 8091.
- Citus Fr. G., hp. 25635.
- Cizemski And. Remig., kr. 8330.
- Clagius (Klage) Tom. ks., K. 15636, szk. 19377.
- Clar Fr., kr. 8969.
- Clareta P., K. 13302.
- Clarke Wilham, dok. 28990 D.
- Claramontensis Adamus, hp. 22848 (pod r. 1272).
- Claude Fr., hp. 22848 (pod r. 1768).
- Claudius A., K. 12533, 13481.
- Claudius, Taurinensis episcopus, hp. 22848 (pod r. 816).
- Claus, pixidarius, szt. 22483.
- Clausewitz Karol, generał, zob. Spis autorów.
- Clavone Zofia [Dr. J., Gaz. lw. 1874 Nr. 147].
- Clemens Romanus, K. 15268.
- Clemens Ven., kr. 7979 [Prz. nauk., Warsz. 1847 VIII.].
- Clementinus Daniel, minister zboru helweckiego († 1644), K. 15115, 15118, 15559, szk. 19153.
- Clenardus Nicolaus, szk. 19933.
- Clenchen Rudolf (r. 1576), dok. 3144.
- Clercq Jan le, dok. 1522.
- Clerfait (Clerfayt), dok. 1598, hp. 27820.
- Cloche Ant., gen. magister ord. Praedicatorum (1623—1720) [Laskowski Dom., Adorea Laureatae virtutis Ant. Cloche, Crac. 1689 (por.: E. XIV.)].
- Cluverus Jan, kr. 8066, hp. 22848.
- Cobencelius J. (r. 1577), dok. 3152.
- Cobenzl, zob. Kobenzl.
- Coccei de, generał (1767—1775), dok. 4937, 5040.
- Coccejus J., K. 15139.
- Coccinus J., szk. 19153.
- Cochalewski, dok. 3799, kr. 8138.
- Cochlaeus Jan († 1552), K. 14833, 15196.
- Coelius Sec. C., kr. 30701 D.
- Coelln Fryd. G. W., kr. 9752, 9773, gecg. 10282.
- Coger Fr. Maria, kr. 9346.
- Cokalewski Stan. [Łaszcz Sam., Lachrymae in funere Stan. Cokalewski, Posn. 1637 (por.: E.)].
- Cola Rienzi, dok. 29157 D.
- Colalto, dok. 1574.
- Colbe J., K. 14991.
- Colbius, K. 13074.
- Colbert Karol Joach., dok. 1567.
- Coleti M., dok. 1254, kr. 30281 D.
- Coletus Mich., kr. 7555, K. 15489.
- Colle B., kr. 6793.
- Collina B., kr. 6157.
- Collison Jan, malarz, szt. 22163.
- Colovius A., K. 15655.
- Columpna Johannes de, hp. 22848.
- Côme de, kardynał, dok. 3190, 29604 D.
- Comes Nat., kr. 7800.
- Comitibus Jędrzej de, kr. 8935 [Krótkie zebrawanie z życia Andr. de Comitibus, por.: E. XIV.].
- Commendone Jan Franc., dok. 2978, 3080, 29561 D., kr. 7244, 30719 D., 30874 D., K. 12708, 12709, hp. 25938 [Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1853; — Przyj. ludu, Poznań II; — Plater, Zbiór pam. III; — Adamowicz A., Tyg. il. 1863 VIII.].
- Concius A. M., kr. 8279 [Pisański J. Kw., Leben und Schriften, Leipzig 1750].
- Condé de ks. (r. 1661), dok. 3960.
- Condillac St., szk. 19932.
- Condorcet M. J., dok. 5416.
- Connor Ryszard Bern., kr. 8487, 8715, 8716, 31124 D., hp. 23467, 33815.
- Conradus de Kalw., pr. 17547.
- Conradi M., hp. 26864.
- Conringius Herm., dok. 4530, kr. 8395, 31071 D., K. 15672 [Mecherzyński K., Roczn. tow. nauk. krak. XIII.].
- Consalvi, kardynał, K. 32343 D.
- Constantinus VII. Porphyrogenitus, kr. 6100 do 6102, 30337 D.
- Contant d'Orville And. Willh., kr. 9377, szk. 19940.
- Contarini Ambr., dok. 2321, 2322, kr. 6717, 30690 D.
- Contarini Cam., kr. 8639, 8669.
- Contarini Gasparo, hp. 25833.

- Conti Franc. Ludwik Bourbon de, dok. 3960, 4267, 4279, 4280, kr. 8748, 8751, 8753, 8754, 9056, hp. 26856 [por.: E. XIV.].
- Conti, księżna, hp. 26856.
- Coc Jakób, kr. 9512.
- Copes, dok. 3948.
- Corbin J., K. 13651.
- Corcephicius Vitus, K. 15219.
- Cordara, K. 13812.
- Corderius Math., K. 15124.
- Cordubensis Ant., K. 13471.
- Corell Samuel (r. 1669), dok. 4031, kr. 8514.
- Coritius Jan (r. 1514), dok. 2563.
- Corner Hermannus, hp. 22848 (pod r. 1437).
- Cornicius St., K. 13905.
- Corticelli Szymon de [Odpowiedź na uczyniony u dworu wiedeńskiego zarzut, jakoby był pensjonowany, b. r.; — Bartoszewicz J., Szymon de Cortecella, Dz. warsz. 1851 Nr. 127; — Bibl. warsz. 1854 I.].
- Corvinus C., kr. 6946, 10281.
- Corvinus Wawrzyniec Novoforensis, kr. 6852 do 6854, 6904, 30627 D., geog. 10281, K. 15193, szk. 19933.
- Cosma, kardynał, dok. 3618.
- Cosmas Pragensis, zob. Kosmas.
- Cosmius (z Kozmina) J. A., kr. 7117, K. 15209.
- Cosnowsky Mat. And., dok. 4127, kr. 8502.
- Cossart G., dok. 1254.
- Costa Lorenzo, szt. 22316.
- Coster J. L., kr. 9345.
- Costin Mikołaj, syn Mirona († 1712), kr. 31116 D.
- Costin Miron, kr. 31116 D., 31117 D., lit. 21008, hp. 26735.
- Cotte, szk. 19944.
- Ćoturius Jul. Caes., K. 15646.
- Courtin Ant. (r. 1656), dok. 3912.
- Courton, malarz, szt. 22206.
- Coxe William, dok. 1590—1502, kr. 9520, 9521, 31292 D., hp. 26935.
- Coxus Leonard, kr. 6913, pr. 17531, szk. 19013, 19932 [por.: E. XIV.].
- Coyer Gabr. Fr. X., kr. 9506, 9507, hp. 26660.
- Coyet P. I., dok. 29826 D.
- de Cracovia Matthaeus, zob. z Krakowa Mateusz.
- Cracovita Nic. Fr., kr. 30638 D., K. 13364.
- Cracovita G., szk. 19017.
- Cramer Dan., K. 14893, 15445.
- Cramer J. J., szk. 19364.
- Crantz Alb., zob. Krantz A.
- Cranz Jan Jerzy, kr. 9382.
- Craschowicze Jan de, malarz, szt. 22147.
- Crassau, generał, dok. 4416.
- Crato, lekarz (r. 1561), dok. 29557 D.
- Craven Elisab., kr. 9591, geog. 10409.
- Crellius Jan Fr., kr. 8563, K. 15113, 15114, 15147, 15155, 15169, 15627, 15631, 15632, 15702, 32708 D. [por.: E. XIV.].
- Crescentyn (Crescentus de) Piotr, ek. 17993.
- Creusevalle Jan Giani, szt. 22163.
- Creutz, baron (r. 1706), dok. 4397.
- Cricius, zob. Krzycki.
- Crissenius, pr. 16396.
- Crittonius Jerzy, kr. 7361.
- Croissy M., dok. 4449.
- Croix Fr. de la, kr. 8651.
- Cromvell, dok. 1499.
- Crosnensis P., zob. z Krosna Paweł.
- Crouset (r. 1806), kr. 9756.
- Cruceius Chr., kr. 7233.
- Crusius Dan. (Krause), hp. 33861 D.
- Crutius G., K. 15518.
- Cudnicki, K. 13594.
- Cubero Don Pedro Sebast., kr. 8554.
- Cupiner de Lobau, szk. 19011.
- Cuppenierius Krz., szk. 19011.
- Curaeus Achatius, kr. 7257.
- Curaeus Joachim, kr. 7285, 7286, 30732 D., hp. 33861 D.
- Curas Hilmar, hp. 22848 (pod r. 1722).
- Curicke Georg Reinh., dok. 3742, kr. 8630, 8653, 8757, 31105 D.
- Curne (de Saint Palaye) la, pr. 17000.
- Curti Pietro, kr. 8638.
- Curtius Amadeusz (r. 1587), dok. 3224.
- Curtius Hier., hp. 23467.
- Cuspinianus Jan Spiesshaymer, kr. 6927, 6928, 30644 D.
- Cussigne de, kr. 9100.
- Custine, gen. franc., hp. 27790.
- Custos Dominik (r. 1680), szt. 22364.
- Cuthenus Marc., kr. 7000.
- Cuvier, lit. 21032.
- Ćwierzowicz Fr. Ant., K. 12786, pr. 17000, szk. 19058 [por.: E. XIV.].
- Cyboni Krz. Jan, dok. 4297, kr. 8595, 8756 [por.: E. XIV.].
- Cybowicz Raf. (r. 1790), dok. 5337.
- Cybulski (r. 1773), dok. 5012.
- Cybulski ks., szk. 19792.
- Cygański M., ob. 18676.
- Cymbarka, córka Ziemowita maz., szt. 22299, 33681 D.

- Cyncius C., dok. 29635 D.
- Cynerski Jan Rachtamowicz, kr. 7966, 7996, 8040, 8051, 8054, szk. 19033, 19037, szt. 22165 [por.: E. XIV.], zob. Czarnkowski Fr. K. i Gelasinus K.
- Cyprian metrop., K. 14703.
- Cyprian a S. Maria, K. 13532.
- Cyprianus Ernest Salamon, dok. 2664.
- Cyriak Martyni (r. 1669), kr. 8436.
- Cyrillus Joan., senior Braci czeskich w Lesznie [Lachrymae super inspirato obitu, Leszno 1632 (por.: E. XIV.)].
- Cyrinus Hermes, K. 15645.
- Cyrus A., kr. 8138.
- Cyryl św., dok. 1653, 1654, 29093 D., kr. 6103, 6105, 6106, 6109, 6110, 8603, 30339 D., K. 12623—12630, 12632, 12634, 12635, 12637, 12639, 12640, 12642—12644, 12646, 12648, 14024, 14202, lit. 20399, hp. 24916 do 24922, 34030 D.
- Cytardus Maciej X. († 1571), K. 15274.
- Cywiński B., dok. 5306.
- Czaccy h. Świnka, her. 28557 D.
- Czaccy (w Boremli), szt. 22300.
- Czacki Feliks († 1790), num. 446, dok. 4836, 4870, 4896, 4917, 5006, 5269, pr. 17480, ob. 18651, hp. 27728 [Iwanowski, Kilka rysów i pamiątek, przez Helleniusza, Poznań 1863; — Kossakowski, Monografie I.].
- Czacki Franciszek, strażnik w. kor. [Mowy na pogrzebie miane w Boremli 13. lutego 1788; — Podhorodeński Jan K., Kazanie na pogrzebie w cerkwi boremskiej, Poznań 1788 (por.: E. XIV.)].
- Czacki Michał († 1745), dok. 5123, 5269, 5270, 5295, 5327, 5329, 5359, 5399, kr. 9621, 31318 D., 31319 D., pr. 16617.
- Czacki Tadeusz († 1813), dok. 658, 1105, 1119, 1476, 4870, 4890, 5201, 5225, 5262, 5278, 5329, 5345, 5350, 5352, 5355, 5359, 5555, 5564, 5592, 5604, 5618, 5625, 5647, 5666, 5689, 5706, 5721, 5746, 5760, 30163 D., 30165 D., kr. 6280, 9737, 9859, ob. 18799, szk. 19633, 19683—19690, 19696—19700, 19705, 19706, 19708, 19720, 33303 D., lit. 21131, 21139, 21140, 21156, 21234, 21242, 21262, szt. 21741, hp. 23357 [Dwa listy Tadeusza Czackiego do Mik. Wolskiego (Jan Zamojski, Sigonius, Jonston, Hosiusz, Przyłuski i i.), z notatami Mikołaja Malinowskiego, Wolfgang Ks., Ondyna Druksienickich źródeł, Grodno 1846 (por.: E. XIV.)]; Dzieła Czackiego, zob. Spis autorów.
- Czacka Beata z Potockich, malarka, szt. 22206.
- Czac Dorota (r. 1409), dok. 1989.
- Czabrowski (Czachrowski) A. (r. 1597), dok. 3347, kr. 7599.
- Czajkowski Franc., hp. 23094 [Rys życia, przez X. Szaniawskiego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1822 XV.].
- Czajkowski Grzegorz X., szt. 22206.
- Czajkowski Stan., dok. 5399.
- Czaki Antoni de Kierentszek, dok. 5240, 30088 D., kr. 9568.
- Czalenko Sawa, zob. Sawa Czalenko.
- Czaplic Celestyn (r. 1766), dok. 4917.
- Czaplic M., pr. 16434.
- Czaplic St. († 1648), dyp. 180, pr. 17671.
- Czapliński (Czaplicki) Daniel, podstarosta czechryński, hp. 24556.
- Czapscy, her. 28557 D., szt. 21721.
- Czapski Ant., pr. 16932.
- Czapski Franc. († 1802), dok. 4850, 4917, 5269, 5270, 5327, 5368, ob. 18793.
- Czapski Jan A., podskarbi w. kor. († 1742), dok. 4637, 4647, 4654.
- Czapski Paweł Tad., dok. 4896.
- Czapski Piotr Jan († 1737), dok. 4582, 4604, 4609, 4859, kr. 9103, 31185 D. [Autobiografia, wyd. Schmidt Jakób w Knyszynie 1737 (por.: E. XIV.)].
- Czapski Tomasz [Opisanie zuchwałych postępów, które magistrat gdański wykonywał i procederu z Czapskim, b. r.].
- Czapski Walenty, biskup przemyski († 1737), dok. 4746.
- Czaradzki Grzeg., dok. 1065, 1066, kr. 7920, 7958, 30928 D., pr. 17658, 33103 D.
- Czarliński h. Sówka, her. 28557 D.
- Czarliński Bonaw., kr. 7918.
- Czarneccy h. Prus. her. 28557 D.
- Czarnecki Edward ks. († 1831), kr. 9763, lit. 21202, 33607 D., hp. 23597.
- Czarnecki Karol, dok. 5194.
- Czarnecki St., dok. 5280.
- Czarnecki Stan., podstoli żytom., ob. 33192 D.
- Czarnecki Wawrz. (r. 1775), dok. 5051.
- Czarnewski J. M., K. 13226.
- Czarnecki Stefan, dok. 3755, 3835, 3847, 3878, 3899, 3912, 3913, 3919, 3927, 3936, 3937, 3939, 29805 D., kr. 8277, 8308, 8407, szt. 22048, 22090 (pod Tykocin), 22091, 22303, 22382, 22501, 22525, 33720 D., hp. 26456—26459, 26557, 26578, 26581, 26582, 34197 D. [Staszic St., Po zdobyciu Krakowa przez wojska polskie, mowa pod posągiem Czarnieckiego w Tykocinie, Warsz. 1816 (por.: E. XIV.)].
- Czarnecka Zofia (r. 1689), dok. 4219.
- Czarnków Jan Paweł, K. 15581.
- z Czarnkowa Janko (Czarnkowski Jan), dok. 29175 D., kr. 6532—6536, lit. 20758, hp. 23467, 25281.

- Czarnkowscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Czarnkowski Adam Sędziwoj († 1627), szk. 19176 [Dzieje dobroczynności 1820; — Przyj. ludu, Leszno VIII. (por.: E. XIV.)].
- Czarnkowski Andrzej (Jędrzej), biskup pozn. († 1562), kr. 6978.
- Czarnkowski Andrzej Ks. (r. 1549), dok. 29531 D., hp. 25892.
- Czarnkowski Andrzej (r. 1584), ob. 18645.
- Czarnkowski Franc. (r. 1688), dok. 4215.
- Czarnkowski Fr. Kaz., kaszt. pozn. (r. 1620) [Cynerski I., Sreniawa Nałęcziana Fr. Casim. Czarnkowski et Const. Lubomirskae, Crac. 1637 (por.: E. XIV.)].
- Czarnkowski Jan, sędzia pozn. [Przyborowski I., Wiad. hist. o krwawym dyable, Pismo zbior. wileńskie 1859 I.; — Szajnoch K., Dyabeł wenecki, Dz. lit. 1852; Szkice hist. IV.].
- Czarnkowski Jan, kaszt. międzyrzecki [Hincza H., Stopnie do sławy na śmierć Czarnkowskiego, Pozn. 1619 (por.: E. XIV.)].
- Czarnkowski Maciej, szt. 22090.
- Czarnkowski Stan. († 1602), dok. 29539 D.
- Czarnkowska F., dok. 3755.
- Czarnkowska M. A., ob. 18650.
- Czarnkowska z Opaleńskich Katarzyna, szt. 22090.
- Czarnecki Adam (Chodakowski Zoryan Dołęga), etn. 11106, 11107, hp. 23160 [Nekrolog Z. D. Chodakowskiego, Roz. nauk., Krak. 1828 I.; — List Chodakowskiego, Athen. Krasz. 1842; — Zoryan Chodakowski (Czarnecki) w Krakowie, Czas 1866 Nr. 141; — Bagalej D. J., Pismo Chodakowskawe k Z. J. Barniejewu (List z Homeli pod Bielcą 18. czerwca 1819), Kij. Star. 1891 II.; — Gawroński Rawita Fr., Zoryan Dołęga Chodakowski, jego życie i praca, Przew. nauk. lit. 1897, Odb. Lwów 1898 (por.: xl., Tyg. ill. 1899 Nr. 19)]; Dzieła Czarnockiego, zob. Spis autorów.
- Czarnecki Alojzy Ks., szk. 19942.
- Czarnecki E., szk. 19758.
- Czarnecki J. (r. 1791), dok. 5369.
- Czarnołozki Adam (r. 1791), dok. 5359.
- Czarny Iwan, hp. 25812 [Smolka St., Czas 1882 Nr. 36].
- Czarny, choraży zatorski i oświec. (r. 1769), hp. 34260 D.
- Czartoryscy, arch. 26, 52, 28286 D., 28362 D., her. 392, 28557 D., dok. 2146, 4601, 5090, 28842 D., kr. 8789, 9908, pr. 16498, szt. 21722, 22395, hp. 27216, 27348, 27351, 27352, 27948, 34241 D., 34244 D., 34294 D. [F. S., O Czartoryskich, Roz., Lwów 1827; — Przyj. dom., Lwów 1863; — Janowski Jan Nep., Książęta Czartoryscy, krótki rys hist., Pozn. 1873].
- Czartoryski Adam Jerzy ks. († 1861), dok. 1477, 5543, 5545, 5552, 5689, 5721, 5735, 5779, 5780, 28808 D., 30171 D., kr. 9897 do 9900, 9903, 9936, 31444 D., 31445 D., K. 32605 D., pr. 16164, 17054, 17132, szk. 19453, 19636, 19891, 19931, 33293 D., lit. 21100, 21115, 21118, hp. 25293, 27350, 28084—28095, 28260, 34253 D. [Kajsiewicz H. ks., Mowa pogrzeb. po ś. p. ks. Adamie Czartoryskim, powiedziana 15. stycznia 1862 w Paryżu, Pozn. 1862; — Książę Adam Czartoryski, Prz. lw. 1881].
- Czartoryski Adam Kaz., generał ziem podolskich († 1821), dok. 4845, 4868, 5006, 5139, 5142, 5154, 5206, 5219, 5226, 5269, 5308, 5327, 5329, 5354, 5437, 5733, 5735, 30098 D., 30192 D., kr. 9277, 9433, 9616, 9721, 9880, 9901, 9902, 9904, 31442 D., K. 13330, pr. 16810, 16889, lit. 20456, 21109, 21135, 22694, hp. 27005, 27348, 27697 [Łoziński Wład., Xiąże humorysta (Adam K. Czartoryski), obrazek obyczajowy z XVIII. w., Dod. Gaz. lw. 1873 I.; — Siarczyński F., Mowa żałobna na śmierć Ad. Kaz. Czartoryskiego, Lwów 1822; — Dedykacye i t. p., por.: E. XIV.].
- Czartoryski Antoni [Profecki Gabr., Trabea ducalis meritorum Ant. Czartoryski, Crac. 1696 (por.: E. XIV.)].
- Czartoryski August Aleks., dok. 4494, 4826, 4895, 4904, 5158, 30073 D., kr. 31289 D.
- Czartoryski F. (r. 1621), K. 15546.
- Czartoryski Floryan Kaz., arcybiskup gnieźn. († 1674), dok. 4034, 4068, 4137, 4152, 4393.
- Czartoryski Fryd. Michał († 1775), dok. 4826, 4836, 4850, 4904, 4972, kr. 31268 D. [por.: E. XIV.].
- Czartoryski Józef Klemens, stolnik litewski († 1810), dok. 5263, 5269, 5289, 5308, 5359, 30078 D., szt. 22303, 22540 [Do księcia, wiersz, Wilno 1803 (por.: E. VII.); — Woronicz Jan Paweł, Mowa w czasie obrządku pogrzebowego J. O. ks. Józefa Czartoryskiego, stolnika W. X. Lit., w kościele XX. Kapucynów 20. lutego 1810 w Warszawie, Warsz. 1810].
- Czartoryski Kazimierz, podkanclerzy litewski († 1741), dok. 4413.
- Czartoryski Konstanty, hp. 34283 D. [Wieladko Wojc. Winc., Oda do J. O. ks. Konstantego Czartoryskiego, gen. majora wojsk ros., w miesiącu lipcu 1804].
- Czartoryski Michał, wda sandom. († 1692), dok. 3741.
- Czartoryski Teodor K., biskup płocki i pozn. († 1768), dok. 4655, 4680, 4731, 4778, 4777, 4785, 4818, 4865, 4917, kr. 9359 [Żołędziowski Ant. Jos., Princeps catedrae Posnaniensis Theod. Cas. Czartoryski, 1739; Inne, por.: E. XIV.].

- Czartoryska z Flemmingów (Elżbieta) Izabella, arch. 91, dok. 5552, kr. 9601, 9906, 31443 D., ob. 18702, lit. 21235, szt. 22303, hp. 27697, 28096 [Hassencamp Rob., Ein Briefwechsel zwischen der Fürstin Elisabeth Czartoryska und einem französischen Dichter des XVIII. Jahrh., Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1894 (por.: E. XIV.)].
- Czartoryska z Poniatowskich Konstancja [Zapomniana, Tyg. ill. 1897].
- Czartoryska Marya ks. Wirtemberska, kr. 31446 D., hp. 27697, 28096.
- Czasso L., kr. 8407.
- Czaykowski, her. 392.
- Czaykowski B. J., dok. 5329.
- Czech (postać legendarna), kr. 7476, lit. 21242, hp. 24828, 24834, 24841, 24845, 34013 D.
- Czech Aleks., K. 15202.
- Czech Józef, szk. 19705 [Słowacki Erazm, O życiu i pracach Józefa Czecha, Wilno 1811].
- Czech Mart., szt. 21992.
- Czechorod J. Pessina, kr. 8385.
- Czechowicz (r. 1790), dok. 5337.
- Czechowicz Jan, kr. 7996.
- Czechowicz Jakób, pr. 17664, 17697 [Maciejowski Fr., Bibl. warsz. 1844 XV.].
- Czechowicz Marcin ze Zbąszyna († 1613), K. 15054, 15099, 15102, 15323, 15346, 15429 [Rozm. nauk., Krak. 1829; — Posiedzenie publ. Uniw. warsz. 1829; — Poliński, Wiz. i roztr. nauk. 1840 XLIX. (por.: E. XIV.)].
- Czechowicz St., K. 15257, szt. 22293.
- Czechowicz Szymon, szt. 22090 (pod Warszawą), 22091, 22207, 22296.
- Czechowski (r. 1750), dok. 4750.
- Czechowski Fiedotow A. A. [Kaszt. bract. Was. Zagarowski w połonie u tatar, Kij. Star. 1887].
- Czechowski Tadeusz (r. 1790), dok. 5337.
- Czechucki Franc., kr. 8595.
- Czczot Baz. (r. 1545), dok. 2805.
- Czczotka, szt. 22047 (pod Kazimierz).
- Czekanowski Sylw., kr. 7273, ob. 18556.
- Czekierski Józef, lekarz († 1827) [Przemówienie Młacza i pochwała s. p. Czekierskiego, Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. 1830 XXI; — Tyg. ill. 1864].
- Czempiński P., szk. 19943.
- Czeniszew Jan (r. 1778), dok. 5110.
- Czeński P. S., kr. 9053.
- Czepański Jan Wawrz., dok. 4306, K. 12737, 14231.
- Czerleniewski Tadeusz, dok. 5293.
- Czermiński (z XVI. w.), dok. 2766.
- Czernecki J., kr. 9658.
- Czerniakowski M. A., K. 15567.
- Czernichowie, her. 28542 D.
- Czernichowski (r. 1791), dok. 5359.
- Czerniecki St., ek. 18040.
- Czernieński Hyac. Luc., dok. 4423, K. 13142.
- Czerniewicz St., dok. 5251.
- Czerniewski Dawid, dok. 29828 D., kr. 8324.
- Czerniowski J., K. 15561.
- Czerniszew Jan, dok. 5110.
- Czerniszew, Graf, generał wojsk ros., dok. 5000, 5110, 28088 D., kr. 9443, 9467.
- Czerny Jerzy [Kmita J. Ach., Phoenix, Do Jerzego Czernego z Witowic, Krak. 1619 (por.: E.)].
- Czerny Mik. [Wolf, Elegia in obitum Adol. Nic. Czerny in opp. Plescov, b. m. 1581 (por.: E.)].
- Czerny Stan. (r. 1541), dok. 2768.
- Czernyszenko Michał, hp. 24621.
- Czerski Piotr (r. 1791), dok. 5369.
- Czerski Stan. ks. [Bartoszewicz Z., Ks. St. Czerski, kan. żmudzki, Podbereskiego Pam. nauk. lit. 1850].
- Czerwiakowski Józef Rafał [Jaroński T., J. R. Czerwiakowski, prof. Akad. krak., Gaz. krak. 1816 Nr. 56; — Woźniakowski J., Pochwała J. R. Czerwiakowskiego, Roczn. tow. nauk. krak. 1818 III.].
- Czerwiński J., kr. 7872.
- Czeska Zofia, K. 32503 D.
- Czeszejko, pr. 17595.
- Czetwertyński Ant. Stan., dok. 4845, 5006, 5047, 5049, 5219, 5269, 5359.
- Czetwertyński Jan Sam., kr. 9562.
- Czetwertyński Janusz Tomasz, dok. 5049, 5101, 5269, 5295, 5324, 5327, 30102 D.
- Czetwertyński Kajetan (r. 1775), dok. 5049, 5058.
- Cziessowski Martinus, szt. 22474.
- Czilli, hp. 26268.
- Czimmermann Joh., dok. 8766.
- Czipser Jerzy, szt. 21992.
- Czocher, szt. 22483.
- Czochron Seb. J., K. 12785, szk. 19904, 19942 [Janowski X., Nekrolog J. Czochrona, Roczn. tow. nauk. krak. 1825 XI.].
- Czopowski Sew. (r. 1791), dok. 5465.
- Czorn Michał, szt. 21992.
- Czosnowscy h. Roch, her. 28557 D.
- Czosnowska Helena, dok. 5306.
- Czudowski Tad. (r. 1793), dok. 5413.
- Czwordowicz, dok. 4751, pr. 16958.
- Czwocherowicz Georgius, malarz, szt. 22163.

- Czyahrowsky Adam de Czyahrow, dok. 29647 D.
- Czygan Jan ze Słupska, dok. 3289.
- Czyż Fr. (r. 1774), dok. 5025.
- Czyż Jan (r. 1790), dok. 5337.
- Czyż Kasper (r. 1789), dok. 5295.
- Czyżewski, murarz (XVIII. w.), szt. 21992.
- Czyżewski Piotr, dok. 3556.
- Czyżowski Stan. (r. 1596), dok. 3335.
- Daberhuett Christ, pr. 32826 D.
- Dabiza A., kniaź, hp. 33989 D.
- Dąbrowiczowie h. Dąbrowa, her. 28557 D.
- Dąbrówka, żona Mieszka I., kr. 6148, ob. 18759, szt. 22090 (pod Gniezno), 33724 D., hp. 24937.
- Dąbrowowie h. Dąbrowa, her. 28557 D.
- Dąbrowscy, her. 28557 D.
- Dąbrowski, instygator (r. 1780), szk. 19482.
- Dąbrowski [Maczyński Józef, Vaticinia czyli przepowiednie Dąbrowskiego, prof. Akad. Jag. w Krakowie, Czas 1856 Nr. 64 i n.].
- Dąbrowski Antoni ks. [Garbiński K., Życie i prace księdza Ant. Dąbrowskiego, Posiedz. król. warsz. uniw. 1826, Odb. Warsz. 1826; — Szaniawski Ksaw., Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1830 XXI.].
- Dąbrowski J. A. ks., dok. 5616, 5782.
- Dąbrowski J. Henryk, dok. 1478, 5470, 5509, 5525, 5566, 5628, 30143 D., kr. 9653, 9726 do 9730, 9763, 9845, 9856, 30293 D., 31383 D., 31398 D., hp. 23511, 23739, 27804, 27916, 27995, 28005, 28006, 23239.
- Dąbrowski K. (r. 1775), dok. 5943.
- Dąbrowski Ksawery, kr. 9685, hp. 27431, 28003.
- Dąbrowski Samuel X., K. 14928, 15553, 32760 D., lit. 21147, szt. 22208 [Beiträge z. schles. Prov. Blättern 1810; — Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Orędownik 1843; — Angerstein W. P., Głosy kościelne, Łódź 1886 Nr. 18; — Sembrzycki J. K., Przegląd 1887 str. 36—37; — Bernstein P., Samuel Dombrowskis Geburtsort, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1895 (por.: E. XV.)].
- Dąbrowski St., górnik, dok. 4065.
- Dąbrowski St. (r. 1739), pr. 16932.
- Dąbrowski Sz. ks. (r. 1595), kr. 7556, 7563.
- Dąbscy, her. 393.
- Dąbscy h. Godziemba, her. 28557 D.
- Dąbski Stanisław Kaz., biskup († 1700), dok. 4182, 4262, 4266, 4267, 4270, 4280, 29891 D. [Dzieje dobrocz., Wilno 1820 I.; — Pam. relig. mor. 1842 III. (por.: E. XV.)].
- Dąbski Stan., wojewoda (r. 1773—1792), dok. 5006, 5394, 5399.
- Dachnowski Jan Karol Ślepowron, her. 332, dok. 28513 D., kr. 7984, 8197 [por.: E. XV.].
- Daczymiński Jerzy [Gawarecki W. H., Mowa przy ekspoz. zwłok ś. p. Jerzego Daczymińskiego, pułkownika wojsk pol. w Płocku d. 2. czerwca 1820, Płock 1823].
- Dadler, hp. 26591.
- Dahlberg E. J. von, dok. 4351, 4352, 4365, geog. 10910, 10913.
- Daleki J., kr. 9837.
- Dalerac Fr. P., dok. 4086, kr. 8712, 8713 [Dz. powsz. 1862 Nr. 200].
- Dalimil, kron. czeski, kr. 6454, 6455, 30499 D., 30500 D.
- Damalewicz Stef., dok. 658, 1705, kr. 8205, 31000 D., K. 12914, 12976, 13047, 32378 D. [Chodyński A., X. St. Damalewicz, historyk, Poznań 1874; — Tenże, Kaliszanie 1885 Nr. 78—80].
- Damascenus J. S. P., szk. 19939.
- Damaskin Jerodiakon, K. 14243.
- Dambrowski, zob. Dąbrowski.
- Damel Krzysztof, szt. 22208.
- Damian J., kr. 9735.
- Damiani Piotr, kr. 6173, 6174.
- Damm J., kr. 8679.
- Dampmartin, szk. 19917.
- Danckelmann Fryd., kr. 31153 D., geog. 10763, hp. 33900 D., 33915 D.
- Danckert J., geog. 10910, 10913.
- Danckerts de Ry Piotr, malarz, szt. 22164.
- Danglowie, her. 28557 D.
- Daniecki J., kr. 7747.
- Daniel Apostoł, wódz Kozaków, dok. 4545.
- Daniel, król Rusi halickiej, dok. 1764, kr. 8506, szt. 22604, hp. 24357—24359, 24362.
- Daniel Jan, szt. 22208.
- Danił, igum. [Sachorow Iwan, Putieszestwia russkich ludiej (Igumiena Daniła po światym miastom w naczali XII. st.), Petersburg. 1837—1839].
- Daniłłowicz, zob. Daniłowicz.
- Daniło (ruski), zob. Daniel.
- Daniło Zatocznik, lit. 21423.
- Daniłowicz Ignacy, historyk [Krupowicz, Tyg. ill. 1871]; Dzieła Daniłowicza, zob. Spis autorów.
- Daniłowicz Jan Mikołaj, podstoli i podskarbi kor. († 1650) [por.: E. XV.].
- Daniłowicz Mik., dok. 3386, ek. 18108 [Paprocki B. X., Prytaneum gloriae N. Daniłowicz, Zamość 1624; — Tersovius Jan X., Kazanie na mszy zadusznej Mik. Daniłowicza, Zamość 1624 (por.: E. XV.)].

- Daniłowicz St., dok. 3580 [Koniecpolski And., Lachrymae in obitum Stan. Danilovii, Graecini 1638 (por.: E. XV.)].
- Daniłowiczowa Helena [Foltynowicz M., Thren na pogrzeb Daniłowiczowej, Zamosć 1621 (por.: E. XV.)].
- Daniłowiczowa Konst., szt. 22090 (pod Żurów), 22091.
- Daniłowiczowa Teofila, dok. 29722 D.
- Daniłowiczówna Konstancja [Szaraniewicz I., Pomnik Konst. Daniłowiczówny w kościele obrz. łac. w Żurowie, Prz. arch., Lwów 1882 I.]
- Danguart Balt. ks., dok. 4306, kr. 8392, K. 12907.
- Dante, lit. 20590.
- Dantiscanus D. (r. 1697), kr. 8755.
- Dantiscanus Jan (r. 1734), kr. 9103.
- Dantiscus Joach. Cirembergius, pr. 17309.
- Dantyszek Jan, dok. 2678, 2712, 2717, kr. 6916, 6922, 6932, 6949, 7026, 7027, 7056, 7105, 7401, K. 15204, lit. 20821, 20917, 33487 D., hp. 25767 [por.: E. XV.].
- Dantjai Karol (r. 1573), dok. 3089.
- Dargodzki M., kr. 8047.
- Darowski Aleks. Weryha [Kłasy XVIII; — Antoni J. (Rolle), Przew. nauk. lit. 1874; — Stecki T. J., Wiek 1874 Nr. 114]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Darowski J. (r. 1775), dok. 5049.
- Darowski Sz. (r. 1764), dok. 4867.
- Daszczyński S., szk. 19048.
- Daszkiewiczowie h. Korybut, her. 28557 D.
- Daszkiewicz Ign., dok. 5359, 5399.
- Daszkiewicz Ostafi, etn. 12000, hp. 24526, 24537, 25765, 33981 D.
- Daszków, księżna, ob. 18788.
- Daszyński P., szk. 19098.
- Daub Wacław de, poseł Rudolfa II. do Zgromuntu III., dok. 3311.
- Daudet, chevalier (r. 1725), dok. 4519 [por.: Słowo, Warsz. 1832 Nr. 203].
- Davia J. A. (r. 1697), dok. 4267.
- Davides Fr., K. 15232.
- Davoust Ludwik M., hp. 28167.
- Dawid Lucas († 1583), kr. 7467, ek. 33133 D.
- Dawid Mściśławicz, książę na Łucku, hp. 24422.
- Dawidowski Jan (r. 1447), dok. 2176.
- Daynowski W. (r. 1790), dok. 5337.
- Deale J., pr. 17434.
- Dębiński Andrzej, szt. 22710.
- Dębiński J. (r. 1727), dok. 1350, 4083.
- Dębiński Jakób (r. 1473), dok. 2317.
- Dębiński Maciej (r. 1585), dok. 3217.
- Dębiński Walenty, kasztelan krak. [W., Kłasy III.].
- Dębołęcki And., dok. 1076, kr. 7735, 8037, 8040.
- Dębołęcki W., zob. Dembołęcki W.
- Dębsey h. Prawdzic, her. 28557 D.
- Dębski (r. 1598), dok. 3356.
- Dębski Jan N. ks. (r. 1791, 1794), dok. 5370, 5438 [Bardzka J. z Jaworskich, Dębski J. Nep. X., kazanie na pogrz., Poznań 1800].
- Dec John, hp. 34156 D.
- De Cachet, zob. Cachet.
- Decius Jodocus Lud., zob. Decyusz Just. Lud.
- Deckerius J., kr. 7703.
- Decolonia D., szk. 19939.
- Decors, dok. 5734.
- Decyusz Just. Ludwik, her. 383, dok. 2447, 2616, 2825, 2901, kr. 6945, 6948, 6957 do 6961, 7003, 30648 D., 30666 D., K. 12930, ek. 18252, hp. 25728 [Prażmowski, Pam. warsz. 1815; — Czermiński, Rocz. tow. nauk. warsz. XIII. (por.: E. XV.)].
- Dedekind Fr., ob. 18691.
- Dederka S., dok. 5565.
- Dederkowie, her. 28557 D.
- Dederko J, biskup miński (r. 1809), dok. 5688.
- Deffiles du (r. 1723), dok. 4813.
- Dęga Stanisław, szt. 21992.
- Dekiert (Dekert) Jan († 1790), dok. 5291, 5323, 5329, kr. 9604, 31318 D., pr. 17209, 17221, hp. 27710, 27769 [por.: E. XV.].
- Delbare, kr. 6021.
- Del Bene, malarz, szt. 22161.
- Delfino, nuncyusz papieski, dok. 29077 D., 29552 D., hp. 25926.
- Delicourt L. A., szk. 18938, 19583, hp. 27537.
- Delisle, hp. 27655.
- Della Bella Stefan, rytmownik flor. (r. 1610), dok. 3706, szt. 22332.
- Dellamola Domenico, szt. 21992.
- Dell' Aqua Jędrzej [Ossoliński M., Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 12].
- Dembicki, zob. Dębicki.
- Dembicki O. (r. 1658), dok. 3899.
- Dembińscy h. Nieczuja, her. 28557 D.
- Dembińscy h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Dembińscy h. Rawicz, her. 28557 D.
- Dembiński Feliks (r. 1809), dok. 5676.
- Dembiński H., lit. 21256.
- Dembiński Ign. (r. 1778), dok. 5101, pr. 16617.
- Dembiński J. (r. 1617), szk. 19120.
- Dembiński J. (r. 1727), dok. 1350, 4083.

- Dembiński (Dembieński) Walenty, kasztelan krak. († 1585), dok. 3011, kr. 30720 D., szt. 22047 (pod Kraków).
- Dembołęcki (Dębołęcki) And., dok. 1076, kr. 7735, 8037, 8040.
- Dembołęcki (Dębołęcki) Wojciech, kr. 7932, 7934, 8037, 30916 D., 30917 D., hp. 26309 [Weteran, Pozn. 1825; — Bartoszewicz J., Bibl. warsz. 1854 LIII; — Pam. relig. mor. t. VI.].
- Dembovius M., K. 15764.
- Dembowski Aleks. (r. 1790—1792), dok. 5328, 5352.
- Dembowski Ant. S. ks. († 1763), dok. 1298, 4622, 4649, 4659, 4688, 4701, kr. 9259, 9392, K. 13041 [por.: E. XV.].
- Dembowski Fel. (r. 1786), dok. 5223.
- Dembowski Jan Seb., dok. 1478, 5356, 5361, 5400, 5440, 5710, 5711, 5713, 5735, kr. 9797, ek. 18098, szk. 19766 [Rocz. tow. nauk. krak. III, X, XIII.].
- Dembowski Leon, kr. 9655, 9869, 31436 D., hp. 27919.
- Dembowski Mik., biskup kamieniecki († 1757), dok. 4786, 5069.
- Dembowski Tadeusz, dok. 5673, 5691 [Wójcicki K. Wł., Tyg. ill. 1862 V.].
- Demereto Laurentius de Santo (w. XVII.), szt. 21992.
- Demetrius J., kr. 7715.
- Demitrowicz P., kr. 7946, hp. 23467 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XIX.].
- Denhoffowie, her. 28557 D.
- Denhoff A. J. (r. 1696), dok. 4259.
- Denhof Ernest Magnus, her. 28543 D. [Wasenberg Ever., Oratio funebris in exequiis Ern. Dönhoff, palat., Elbing. 1642 (por.: E. XV.)].
- Denhoff Gerh., wda pomorski († 1649), kr. 8130.
- Denhoff J. Fryd. (r. 1643), kr. 8124.
- Denhoff Jan Kaz., kardynał († 1697), dok. 3806, 3807, 4150, 4165, 4251, 4291, 4838 (przedruk 1762 r.), hp. 26729 [por.: E. XV.].
- Denhoff Jerzy Albrecht, biskup kamieniecki († 1702) [Karśnicki And. Józef, Kazanie na wyprowadzenie ciała Jerzego Olbr. Denhoffa, Krak. 1702 (por.: E. XV.)].
- Denhoff Kasper, K. 15615.
- Denhoff Mik. († 1736), dok. 4462.
- Denhoff Stan. († 1728), dok. 4383, 4406, 4416, 4431, 4510, kr. 8970, 8971, 8973, ob. 18645 [Załuski Józef And., Mowa na pogrzebie Stan. Dönhoffa, z mapą genealog., Warsz. 1730 (por.: E. XV.)].
- Denhoff Zyg., szk. 19035.
- Denisko Mikołaj, poseł sejmowy (r. 1776) dok. 5058, 5101.
- Denisko Szymon (r. 1588), dok. 3254.
- Denisowicz A., K. 14598.
- Derdacki [Praenobili viro Dercacio, praesidi Magistratus c. r. urbis Cracoviae, ... tribuni plebis nomine populi Cracoviensis validicunt die 17. Febr. 1805].
- Dersław (r. 1405), dok. 1981.
- Dersław z Rytwian (r. 1471), dok. 2312 [Jeż T. T., Słódko krytyki historycznej a propos Dersława z Rytwian, Prz. tyg. 1874].
- Dersznyak Jan (r. 1553), kr. 7149.
- Derwisz-Effendi (r. 1755), dok. 4779.
- Deséze Raymond, dok. 5416.
- Desfontaines Piotr Fr. Guyot († 1745), kr. 9064.
- Despius Sebastyan, szt. 21992.
- Desportes Filip († 1606), kr. 7361, 7368.
- Desroches Jan de Partenay († ok. 1766), hp. 26859.
- Dessaix, generał [Historya generała Dessaix, z notatami, uwagami i anegdotami jego dotyczącymi się, z franc. przeł. T. Biesiekierski, Wilno 1810].
- Dessewffy (Dezföffy) A., dok. 677, 4992, hp. 27585.
- Destrem J., hp. 28104.
- Deszert Józef, sekr. Stan. Augusta, dok. 30139 D., hp. 27376.
- Deszko A. N., etn. 11918, hp. 23245, 32182 D.
- Dethier F. A., dok. 1665, hp. 24930.
- Detko Dmytro, starosta lwowski (r. 1341), dok. 1828, hp. 24371.
- Detleff Alfeld (r. 1658), dok. 3936.
- Detlefsen, kr. 6054.
- Detmar, kronikarz Lubeki, kr. 6537, 6538, 30532 D.
- Detmerski J., dok. 673, lit. 20376.
- Detremandzul Augustyn (XVII. w.), szt. 21992.
- Detten G., szk. 18918.
- Detzel H., szt. 21698.
- Deubler Jan Jerzy, dok. 29934 D.
- Deutschländer J. G., kr. 9005.
- Dewerdeck, num. 510.
- Dewischeit C., szt. 22024.
- Dewitz K., szk. 19115.
- Dewlet Gerej, han tatarski (r. 1713), dok. 4276, 4440.
- Dexippus, hp. 22848 (w. III).
- Dexter, hp. 22848 (pod r. 425).
- Dezföffy A., zob. Dessewffy.
- Diakowski (r. 1791), dok. 5369.
- Diceto Radulphus de, hp. 22848.
- Dicius Mik. († 1629), K. 15369.

- Dickenson Jan, poseł ang. (r. 1615), dok. 3543.
- Didascalus Jakób, kr. 30874 D., K. 12246.
- Diderot D., dok. 28808 D., hp. 27496, 27606.
- Didkowski Stefan, palestrant, hp. 34184 D.
- Didymus Faventinus, K. 15196.
- Didziudes Floryan (XVII. w.), szt. 21992.
- Diehl Karol (r. 1810), dok. 5710.
- Diesseldorf Jan Gotf., kr. 8757.
- Dietmar, *zob.* Thietmarus.
- Dietrich I. z Wrocławia, biskup, kr. 6535.
- Dietrich Fr. Krzysztof, szt. 22332.
- Dilaczkowicz C. Maciej, szt. 22483.
- Dilbaum Sam., kr. 30811 D.
- Dilger Arnold, pr. 16314.
- Dilger Daniel, K. 15542.
- Dilger Nathanael, kr. 8299, 8436, K. 15655.
- Dilthey Phil., dok. 1317.
- Điodor, hp. 22848.
- Dionysius Halicarnasseus, szk. 19939.
- Diotallevius Franc., nuncyusz [Wierzbowski Stan., Charisterion in adventum Franc. Diotallewii, Crac. 1614 (por.: E. XV.)].
- Dipolt Jerzy, górnik (r. 1474), dok. 2320.
- Distelmayer Cleoph., K. 32746 D.
- Dithardus, opat oliwski, kr. 30518 D.
- Ditleb v. Alnpeke, kr. 6419, 6421, 30489 D.
- Ditmar, *zob.* Thietmarus.
- Ditrich, biskup z Wirland [Maoyer in Minden, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. II.].
- Dittmann J. G., pr. 17312, hp. 24014.
- Dittmann Marcin Seb., K. 13345.
- Diyllos z Aten, hp. 22848.
- Długolecki Mat., dok. 5295, 5296, 5306, 30110 D.
- Długosz Jan, her. 326, dok. 658, 1320, 1348, 1646, 2222, 2296, 2316, 23478 D., 28950 D., 29184 D., kr. 5818, 5822, 5968, 6222, 6282, 6320, 6335, 6423, 6426, 6514, 6534, 6549, 6728—6780, 6837, 7149, 30222 D., 30223 D., 30609—30616 D., K. 12913, 12953, 12973, 12984, 13011, 13033, 13046, szt. 22047 (pod Kazimierz), hp. 23467, 34366, 24748, 24971, 25266, 25396, 25553, 25489 [por.: E. XV.].
- Długosz Michał Ernst (r. 1684), kr. 8595.
- Długosz Paweł (r. 1453), dok. 2214.
- Dłuski Math., kr. 31045 D., pr. 16943, 32956 D.
- Dłuski Seb., star. Łukowski († 1808), dok. 5295, 5296, 5305, 5324, 5327.
- Dłuski Tomasz, podkomorzy łubelski († 1800), dok. 4720, 4747, 4768, 5329, 5355, 5359, 5399, K. 13745, pr. 16943 [Łoś W., Ostatni podkomorzy łubelski, Przew. nauk. lit. 1891].
- Dołżniewscy (r. 1790), dok. 5337.
- Dmitr, malarz (r. 1642), szt. 22166.
- Dmochowski Alojzy, sędzia bractwański [Nowosiewicz B., Mowa przy obchodzie za duszę Alojzego Dmochowskiego 15. lipca 1815, Połock 1815, Wilno 1816].
- Dmochowski Franc. Ksawery († 1808), dok. 5270, 5296, 5303, 5305, 5308, 5309, 5339, 5355, kr. 5837, 9587, 9609, 9717, 9718, 9735, 31382 D., szk. 19292, 19500, 19884, lit. 21063, 21097, 21098, 21121, 21134, 21140, 21190, 21237, 21273, szt. 22045, hp. 27431, 27741 [Osiński L., O życiu i pismach, Pam. warsz. 1809 I.; — Rocz. tow. przyj. nauk warsz. 1812 VIII; — Rozm., Warsz. 1825; — Rozm., Lwów 1825; — Gaz warsz. 1856 i 1857 (por.: E. XV.)].
- Dmuszewski Lud. Adam, lit. 21231.
- Dobenek (Dobenacki) Hiob v., biskup pomezański, K. 13078.
- Dobereck, *zob.* Cochlaeus J.
- Dobiecki And. (r. 1792), dok. 5220, 5359.
- Dobiecki Wojciech, pułkownik, kr. 9817, 31348 D.
- Dobiesław, biskup płocki (r. 1374), dok. 1878.
- Dobiesław z Zerawicy (r. 1473), dok. 2317.
- Dobiński, her. 393.
- Doblinus Ad., pr. 16968.
- Dobowski Tomasz [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.].
- Dobracki M. G. († 1681), dok. 3291, kr. 9280, pr. 17478, 33078 D.
- Dobraszewski Seb. Mich., kr. 8069.
- Dobrocieski Mikołaj († 1608), dok. 3473, 3583, szk. 19153 (błędnie: Dobrosiecki) [por.: E. XV.].
- Dobrogost, biskup poznański (r. 1388), dok. 1916.
- Dobrogost Czarny (r. 1411), dok. 2003.
- Dobrogost Marcin (r. 1525), kr. 6933.
- Dobrogoyscy h. Grabie, her. 28557 D.
- Dobroszański Paweł, szt. 22474.
- Dobrowidzki O. (r. 1606), kr. 7747.
- Dobrowiejski Gabryel (r. 1753), K. 15809.
- Dobrowsky Józef, *zob.* Spis autorów.
- Dobrzański Jerzy (r. 1765), szk. 19110.
- Dobrzański Czech ks. [Nekrolog, Rozm., Lwów 1827].
- Dobrzycki Mikołaj, kr. 9873 [Dobrzycki M-Pamiętnik (więzienie w Zamościu i Górze Kalwaryi), Lwów 1875].
- Dochtorowicz Fab. († 1766), dok. 4693 [por.: E. XV.].
- Doering Matthias, hp. 22848 (pod r. 1469).
- Dogiel Andrzej Cyryna P., dok. 5338.

- Dogiel Maciej, dok. 640, 641, 644, 2607, 4790, 28662 D., kr. 9270, geog. 10800, lit. 21156, hp. 23467, 27050.
- Doglioni Giannicolo, hp. 22848 (pod r. 1594 i 1606).
- Dogrumowa (Dugrumoffa) Anna Marya, dok. 5206, lit. 33568 D., hp. 27667.
- Dohm Krz. W., dok. 4990, 5180, 5779, kr. 9553, 9750.
- Dohna Fabian von (r. 1550—1621), hp. 24095.
- Döjmer G., dok. 4132.
- Dolabella Tomasz, szt. 22165.
- Dolińscy h. Sas, her. 28557 D.
- Doliński Łukasz, szt. 22208.
- Doliwski M., kr. 8102.
- Dollor T., geog. 10911.
- Dolski Jan Karol († 1695), dok. 4156, 29873 D. [Relacya życia Jana Kar. Dolskiego, marszałka W. X. Lit. (r. 1695? (por.: E.))].
- Dolska Anna (r. 1695), dok. 4255.
- Dołwnar Ign. (r. 1790), dok. 5337.
- Domaniewski J. Fr., K. 15560.
- Domaniewski Stan., kr. 8180, 8182.
- Domańscy, dok. 5337.
- Domański Kr., kr. 6359.
- Domański W., kr. 9653.
- Domaradzki Mateusz, malarz (r. 1671), szt. 22165.
- Domaszewski Teodor, K. 32637 D.
- Domaszewska Ewa, K. 32637 D.
- Dombrowski, zob. Dąbrowski.
- Dombsdorff Achatius (r. 1633), kr. 7998.
- Domerus J., K. 15508.
- Domiccello Guarino (r. 1764), kr. 9308, hp. 27205.
- Domiechowski Przem. X. († po 1680), K. 13897.
- Dominico Wincenty, poseł genuński (r. 1483), dok. 2343.
- Dominicus Pater a Jesu Maria (r. 1620), K. 15598, hp. 26312.
- Domna Rozanda, dok. 3835, 3884, hp. 24576, 26523, 26525.
- Domżałski Walenty Stan. [F. X., Westchnienia ceniom referendarza w Radzie stanu Walentego Domżałskiego, Warsz. 1830].
- Donalitus Chr. (Donalis Krystyn), poeta litewski (r. 1714—1780), etn. 12177, lit. 20357 [Fetzner F., Christian Donalitus, Altpreuss. Mntschr. 1897].
- Donatus Aelius, gramatyk, szk. 19933.
- Dönhof, zob. Denhoff.
- Donolinus G., kr. 8179.
- Donoszewicz Bogusz, szt. 22147.
- Dorau Jan (r. 1791), dok. 5437.
- Dorigny Jan S. J. († 1731), dok. 3191, kr. 7438, 30768 D., hp. 26033.
- Doring, szt. 21992.
- Dorland P., K. 13651.
- Dorneth T. E., geog. 10145.
- Dornfeld Fr. (r. 1812), dok. 5727.
- Dorohostajscy h. Leliwa, her. 28557 D.
- Dorohostajski (nie: Drohostajski) Krzysztof Moniwid, kr. 7796, ek. 18059, 33122 D. [Zygrowiusz J. X., Kazanie na pogrzebie Monwida Dorohostajskiego, Lubcz. 1616 (por.: E. XV.); — Ossoliński J., Wiad. hist. kryt. t. II.; — Wizer. i roztrz. nauk. 1839 XLVIII].
- Doroszenko Michał († 1628), hp. 24551.
- Doroszenko Piotr († 1698), dok. 4004, 4035, 4097, hp. 24589, 26650, 34206 D.
- Dorota św. z Montowy, kr. 6587—6589, 30548 D., 30549 D., hp. 25325 [Kalicki, Zarysy historyczne, Lwów 1869 (por.: E. XV.)].
- Dorota, kasztelanowa czzechowska (ok. 1467) [Lubomirski I. T., Bibl. warsz. 1860 II.].
- Dorota, żona Albrechta I., ks. pruskiego, hp. 24039 [Sabinus Georg., Oratio habita in funere Dorotheae, conj. princ. Alberti, Regiom. 1547 (por.: E.)].
- Dorronius, kr. 7369.
- Dorscheus J. G., K. 15656.
- Dorsten Johannes de, hp. 22848.
- Döttler Remigius, szk. 33346 D.
- Douglas (r. 1658), dok. 3934.
- Dowbuszczuk Ołeksza, dok. 30002 D., pr. 17579 [Diło 1888 Nr. 149, 150, 152].
- Dowgiałłowie h. Zadora, her. 28557 D.
- Dowgird Bened., kr. 30907 D.
- Dowgird Stan. (r. 1790), dok. 5337.
- Dowhałeckij Mytrofan, lit. 21482.
- Dowhobyecz W., zob. Baczyński And.
- Dowie M. A., geog. 10152.
- Dowmont, w. ks. lit., K. 14524, szt. 22046 (pod Wilno), hp. 24719.
- Dowmont Franc. (r. 1694), kr. 8697.
- Downarowicz Dom., dok. 5337.
- Doziteusz, metrop. suczawski, dok. 29885 D., K. 14740, szt. 22641, 33739 D.
- Dragat Jan (r. 1790), dok. 5337.
- Draheim (Dragheim) Jan Ben. (r. 1668), dok. 4011.
- Drahonicz Bartł., kr. 6621, 6678.
- Draski A., kr. 7983.
- Draskowicki Walenty, biskup przemyski (r. 1565), dok. 2979.
- Drażyński Andrzej, kr. 6965.
- Drélinecourt Ch., K. 15011.
- Drescher, dok. 819.

- Dreschler, szt. 22104.
 Dreschreiber, geog. 10731.
 Dresner Tomasz († 1616), dok. 28886 D., pr. 17494, 17651.
 Dresser Laur. (r. 1587), kr. 30796 D.
 Dresser Mat. († 1607), dok. 3128, kr. 7570, K. 15436, szk. 33329 D.
 Dreux de Radier, hp. 26863.
 Drewnowski Flor. Krz. Junosza, dok. 5004, 5005, 5269, 5295, pr. 16943.
 Drews Jan († 1710), kr. 9014, 9043, 31179 D., K. 13836.
 Drexelius Hier. (Jeremi, † 1638), K. 15591.
 Drieschius Jerzy Konr., dok. 4491.
 Drobysch, pictor, szt. 22145.
 Droghi Ant. (r. 1667), kr. 8411.
 Drohojewski Jan, *zob.* Drojowski J.
 Drohojewski Jan Krzysztof († 1606) [Orationes in argentinensi Academia, 1594 (por.: E. XV.)].
 Drohojowscy h. Korczak, her. 28557 D.
 Drohojowski Józef, chorąży [Mowa do Stan. Aug. przy oddaniu projektu powiększenia intrat królewskich i korektury trybunału w Warszawie 18. września 1764 (por.: E. XV.)].
 Drohostajski, *zob.* Dorohostajski.
 Drojowski J., K. 15211.
 Dromler P. D. X. (r. 1746), dok. 4701.
 Drost M. Er., ek. 18020.
 Drozdowicz (r. 1789), dok. 5306.
 Drozdowicz J., K. 12765.
 Drozdowski M., pr. 16499 (Dissertatio de constitutionibus ecclesiasticis — należy przenieść do Kościoła).
 Drucki-Lubecki, *zob.* Lubecki.
 Drusus Fr., pr. 16316.
 Druszkiewicz Stan., stolnik parnawski (r. 1677), kr. 8509.
 Druszkiewicz Zygm. [Pamiętniki Zygmunta Druszkiewicza, stolnika parnawskiego, Dz. lit. 1857].
 Drużbacka Elżbieta, lit. 21089.
 Drużbacki Michał (r. 1745), dok. 5325.
 Drużbicki Ant. Kasp. S. J. († 1662), kr. 7818, K. 12890, 15604, szk. 19153 [Pawłowski Dan., Vita Gaspari Drużbicki, Calissii 1670, 1682; — Wierna relacya życia, 1700; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII. (por.: E. XV.)].
 Drzewicki (Drzewiecki) Adam, kr. 8070.
 Drzewicki Andrzej [Chrzastowski C. X., Kazanie przy ost. posłudze And. Drzewieckiego, Poznań 1629 (por.: E. XV.)].
 Drzewicki G., dok. 5418.
 Drzewicki Jan (r. 1650), kr. 8216.
 Drzewicki (Drzewiecki) Maciej, arcyb. gnieźn. († 1534), dok. 2376, 2519, 2525, 2581, K. 12916—12920, 15196, hp. 25726 [Janowski J. Dan., Vitae trium archiep. gneznsens., Acta literaria 1755; — Metlewicz, Pam. relig. mor. VI. (por.: E. XV.)].
 Drzewiecki Felician [Roman od św. Kazim., Kazanie na pogrzebie Fel. Borsza Drzewieckiego, podkom., Lublin 1793].
 Drzewiecki Józef, dok. 1478, kr. 9724, 9901, 31397 D., hp. 27697, 28012.
 Dubiecki M. W. (r. 1805), dok. 5610, kr. 9804, 30164 D. [Komar E., Kanonikowi krak. Dubieckiemu, b. m. i r. (Krak. 1813); — Tenże, Wiersz na pochwałę X. Dubieckiego 21. września 1815].
 Dubingowicz Stan., *zob.* Wolan Andrzej.
 Dubiński Jan (r. 1763), kr. 9306.
 Dubiński Piotr, burmistrz wileński, dok. 1193, 5113, 28729 D., 29237 D., pr. 33029 D.
 Dubois, kr. 6021.
 Dubois Jan B. († 1808), kr. 9470, 31278 D., lit. 33351 D., hp. 23467.
 Dubowicki Jan, K. 14296.
 Dubowicz Aleksy ks. [Protestacya, Pach (?!) (Pac?), Orański, Alexy Dubowicz o Unii i Jan Wężyk, 1635 (por.: E. 1635 i XV.)].
 Dubowicz Jan, chr. 170, kr. 2148, K. 14221.
 Dubravius Jan, biskup ołomuniecki († 1553), kr. 6962, 7161, 30692 D., 30693 D., pr. 17179.
 Dubravius Rodericus (r. 1511), dok. 2445.
 Dubrawsky Michał, lit. 21042.
 Du Cange, *zob.* Fresne.
 Duchamel du Monceau, ek. 18017.
 Duchesne A., kr. 5935.
 Duclos, pam. franc., kr. 6021.
 Dückert, szt. 22046 (p. Warszawa).
 Dudkowicz Jan (w. XVII.), szt. 21992.
 Dudkowska Ewa, ob. 18795.
 Dudycz (Dudith, Dudicz) Andrzej († 1589), dok. 2979, 3007, 3063, 3132, 29428 D., K. 15084, 15095, hp. 25949 [Stieff Carl B., Versuch einer Geschichte vom Leben Andr. Dudith, Bischof, Breslau 1756 (por.: E. XV.)].
 Dudziński M. X., szk. 19933.
 Duellius R., K. 13753.
 Dugrumoffa, *zob.* Dogrumowa.
 Dufresnoy, geog. 10911.
 Dugay-Trouin, pam. franc., kr. 6021.
 Dulicz, skarbnik pow. wilkomirskiego (r. 1789), dok. 5306.
 Dumas de Fores J., kr. 8241.
 Dumouriez Ch. Fr., dok. 5385, kr. 9374, hp. 27538, 27539, 27790, 30293 D.

- Duńczewski Stan. († 1767), her. 338, num. 566, kr. 9218, 31219 D., 31220 D., pr. 16141, ek. 18008, 18046, szk. 19187 (por.: E. XV.).
- Dunikowscy h. Habdank, her. 28543 D., 28557 D.
- Duninowie, her. 393 [Poniatowski Stef., Morze niezbrodzone Duninów, ded. Krzysz. Duninowi, Warsz. 1694].
- Dunin Antoni (r. 1734), dok. 4610, 4611.
- Dunin Hier., pr. 17661.
- Dunin Piotr Stan. S. J. († 1704), kr. 6144, 8704.
- Dunin Piotr Włast, hp. 34962 D. [Mitis Tom., Narratio de P. Dunini gestis e M. Cromeri hist. desump., Praga 1575; — Neues Schlesisches Archiv 1824 II.; — Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; — Przyj. dom., Lwów 1862].
- Dunin Rup., dok. 5006, 5047, 5123, 5399.
- Duns J., K. 15544 [por.: E. XV.].
- Duntz M., chr. 28402 D.
- Duodo Piotr, poseł wenecki w Polsce (r. 1592), dok. 3288.
- Dupont Filip, dok. 1385, kr. 8714.
- Duracz Hyacenty, Karmelita, K. 13965.
- Duraeus Jan († 1678), dok. 3727.
- Durand U., dok. 1649, 1710, 1713, 1971, kr. 5805.
- Durejewski A., her. 398.
- Dürer Hans, szt. 22148, 33688 D.
- Durewicz Feliks († 1642) [Brandowski A., Warta 1880 Nr. 326, 1883 Nr. 475].
- Durich Fortunat, lit. 20267.
- Durini Ang. M., nuncyusz († 1793), dok. 4978 [Biegański, S. Duriniego wybrane poezye, 1885 (por.: E. XV.)].
- Durink Stan., szt. 22145.
- Dürr J. C. (r. 1673), K. 15692.
- Durry Fr., kr. 9251.
- Dusburg Piotr de, kr. 6467—6470, 6498, 6612, 30503 D.
- Dussiatski Jan, szt. 22090 (p. Nowogródek).
- Dussiatski Jerzy, szt. 22090 (p. Nowogródek).
- Duszewski K. (r. 1697—1703), dok. 4288.
- Du Val, geog. 10910.
- Dwernicki Józef, lit. 21235.
- Dworeckij W., szt. 22604 (p. Kijów).
- Dyakowski Mikołaj, dok. 4167, kr. 31082 D., 31083 D.
- Dyamentowski Przybysław, kr. 9440, 30473 D.
- Dyblński Wojciech, szk. 19944.
- Dybowski Seb., kr. 80720 D.
- Dychn hr. de (r. 1784), dok. 5194.
- Dydacki Sylen. (r. 1790), dok. 5329.
- Dydyńska z Lipowskich K. (r. 1653), dok. 3890.
- Dydziniński Ludwik Cel., dok. 5207.
- Dyer Sam. († 1772), K. 15371.
- Dyjakiewicz Marc., minister zboru kalwińskiego, K. 15742.
- Dykar Karol, generał ros., kr. 31282 D.
- Dymidowicz Michał [Łańcucki Winc., Wspomnienie Mich. Dymidowicza, Pszczółka polska 1823].
- Dymitr Iwanowycz Doński, w. ks., hp. 25288.
- Dymitr I. Samozwaniec, dok. 1434, 3458 do 3464, 3486, 28649 D., 28815 D., 29677 D., kr. 7716—7730, 7735, 7738—7740, 30851 D., 30852 D., 30854 D., 30855 D., 30869 D., 31003 D., szt. 22303, hp. 26257—26266, 26268—26271, 26274, 26275, 26279, 34164 D. [Dedykacye, pisma ulotne i t. p., por.: E. XV.].
- Dymitr II. Samozwaniec, dok. 28815 D., 29682 D., kr. 7725, 7729.
- Dymitr z Chodorowego stawu (r. 1417), dok. 2023.
- Dymitr z Urmanii (r. 1445), dok. 2167.
- Dymitrij, metrop. rostowski [Żitije sw. Dymitrija mitropol., Rostowskawe czudotworca, 9. wyd. Moskwa 1857].
- Dytmar, zob. Thietmarus.
- Dziaduski Jan, biskup († 1559), dok. 2904.
- Działyński h. Ogończyk, her. 28557 D.
- Działyński A. W., dok. 3533.
- Działyński Augustyn, wda kaliski (r. 1743), kr. 31211 D.
- Działyński Ignacy, wda kaliski (r. 1768—1792), dok. 4954, 4995, 5348, 5359, pr. 16871, szk. 19187.
- Działyński Kasper, biskup chełmski i pomezjański (r. 1640), dok. 3775, kr. 8130, geog. 10199 [Strachocki, Kazanie na konsekr. 1714, Dzieje dobrocz. 1820 (por.: E. XV.)].
- Działyński Ksawery, pr. 16871.
- Działyński Michał, wda chełmiński († 1687), K. 15698 [por.: E. XV.].
- Działyński Michał, kaszt. kujawski († 1713), kr. 8901.
- Działyński Stan., wda chełm. († 1614), dok. 3335, 3344, 3533.
- Działyński Tom., wda chełm. († 1714), dok. 4220, 4375.
- Działyński Zygmunt [Kazanie na pogrzebie Zyg. Działyńskiego, 1686 (por.: E.)].
- Działyńska Gabriela [Wiersz na żałobną pamiątkę J. P. Gabr. Działyńskiej w Pradze 1813 d. 6. grudnia].
- Działyńska Iz., szt. 21721.
- Dzianik Al., malarz, szt. 22165.

- Dzianott Ignacy, sędzia pow. radomskiego († 1824) [por.: E. VII.: Stawiarski].
- Dzianotti, burmistrz krak. (r. 1791), dok. 5357.
- Dzieduszyccy h. Sas, arch. 75, her. 393, 28557 D., hp. 26899, *zob.* Dzieduszycki Jerzy St.
- Dzieduszycki Jerzy Stan., koniuszy w kor. († 1730), dok. 4277, kr. 9029, geog. 10787, hp. 26899 [Dzieduszycki Jerzy i Zamoy-ska Maryanna (z rodowodem domu Dzieduszyckich), Lwowianin 1836; — Przyłęcki Stan., Pam. gospod. 1851 Nr. 50; — Dzieduszycki M., Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 21—31].
- Dzieduszycki Maurycy, historyk [Czas 1877 Nr. 93; — Szujski Józef, Prz. polski 1877; Dzieła, ser. I t. VII., Krak. 1889]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Dzieduszycki Mikołaj [O Mikołaju Dzieduszyckim, Rozr. dla dzieci 1823].
- Dzieduszycki Tadeusz Gerw., dok. 4868, 4917, hp. 27529.
- Dzieduszycki Waleryan hr. († 1832), dok. 5213, 30104 D., pr. 17115 [Przyj. ludu, Leszno X.].
- Dzieduszycka Rozalia (r. 1683), dok. 4174.
- Dzięgielowski, dok. 1057.
- Dziekoński Antoni, podskarbi W. X. Lit. (r. 1786), dok. 5219.
- Dziekoński Bartłomiej, ek. 18030.
- Dzierdziejewski, budowniczy (w. XVIII.), szt. 21992.
- Dzierzanowski (r. 1595), her. 383.
- Dzierzek Krz., kr. 30776 D.
- Dzierzgowski Mikołaj, arcyb. († 1559), kr. 7206, K. 12916—12920, 15204.
- Dzierzkowie h. Nieczuja, her. 28557 D.
- Dzierzkowscy (r. 1518), dok. 2592.
- Dzierzkowski Józef, adwokat († 1830) [Wiesiołowski X., O życiu Józefa Dzierzkowskiego, Czasop. nauk. księgozb. Ossol. 1830].
- Dzierzwa (Dzierswa), kr. 5821, 6406—6408, 30484 D., hp. 23467.
- Dziewałkowski Jan, starzec 116 letni [Czasop. nauk. księgozb. Ossol. 1829].
- Dziewanowski, pułkownik (r. 1812), kr. 9818, pr. 17887.
- Dziewatyński Bartł. S. J. (r. 1727), kr. 8996.
- Dziublewski, her. 402.
- Dziurda (r. 1377), dok. 1883.
- Dziurkiewicz K., lit. 21042.
- Dzwonkowski J. (r. 1625), dok. 3635, pr. 17577.
- Dzwonowski J., kr. 7920.
- Dzwonowski Zacharyasz, szt. 22165.
- Ebbo, kr. 30410 D.
- Ebendorfer Tomasz v. Haselbach, kr. 5808, 6679, 30587 D., 30588 D.
- Eberhardt z Ratybhony, kr. 6440.
- Ebert Joan. Jac., K. 15739.
- Eberti Joh. Caspar (nie: D. Ern.), K. 14934.
- Ebstorfer, geog. 10979.
- Eccardus J. G., kr. 5889, 30250 D.
- Eccart Daniel (r. 1711), K. 15739.
- Echard Laurenty († 1730), kr. 9502, K. 13414, 32473 D., 33359 D., szk. 19940.
- Eck (Eckius) Jan Dr., dok. 2682, kr. 6994.
- Eckius (Ecchius) Val., kr. 6922, 6948, 6956, K. 15181, 15192, szk. 19939, *zob.* Bervaldus F. [por.: E. XVI].
- Eck W. H. (r. 1734), dok. 4606.
- Eckhardus M. P. J., etn. 11370.
- Ecker d'Eckhoff, hp. 27253.
- Eckmühl de, ks., gen. franc. (r. 1810), dok. 30185 D.
- Edling d', szk. 19454.
- Edmund a S. Cruce X., K. 13328.
- Edward VI., król angielski, dok. 1484, 1486.
- Edwards Jonath., K. 15169.
- Efendi-Derwisz, poseł turecki (r. 1755), dok. 4779.
- Efimów z Krzemieńczuka, kupiec (r. 1791), dok. 5372.
- Egermann J., gen. austr. (r. 1809), dok. 5676.
- Eggebert Aeg. Ern., K. 15798.
- Eggerer A., K. 13563.
- Eggers, gener., pr. 16873.
- Egier Melchior (w. XVII.), szt. 21992.
- Eginhard, *zob.* Einhard.
- Egoszyja, syn rabina lwowsk. (r. 1648), dok. 3842.
- Ehrenstein Warnefridus, kr. 8299.
- Ehrhardt S. J., dok. 681.
- Eichstadt Wawrz. († 1660), kr. 8183, 8203, lit. 21042 [por.: E. XVI].
- Eickstet Val. († 1579), her. 390.
- Einhard, kr. 6090—6093, 30330—30332 D., hp. 22848.
- Einhorn Paweł, dok. 3791, 29774 D., kr. 8159, 8187, K. 15252.
- Ekart M. J., K. 12814 [por.: E. XVI].
- Ekkehardus Urangiensis, hp. 22848 (pod r. 1125).
- Elben C. G., K. 13753.
- Elbing Ludwik, K. 13480 [por.: E. XVI].
- Eldad Danid, podróżnik XI. w., kr. 30347 D.
- Elena, kochanka Mazepy, hp. 24597.
- Eleonora, królowa, żona Michała K. Wiśniowieckiego, dok. 4043, 4052, 4070, 4071,

- 4073, 4133, 4267, 29851 D., kr. 8768, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 26635, 26658 [Dedykacye i t. p., por.: E. XVI].
- Eleonora ks. Mantuy (r. 1580), dok. 3179.
- Eleonora, królowa szwedzka (r. 1729), dok. 4551.
- Eleuthericus Iren. Philalet, kr. 8100.
- Elfen Nic. († 1706), K. 15728 [por.: E. XVI].
- El Hadzi Ahmet Deftedar (r. 1755), dok. 4779.
- Elhaf J. (Oelhaf), kr. 30861 D.
- Eliaco (Elica) Piotr de, szk. 19932, 19944.
- Elias, wda wołoski (r. 1437), dok. 2114, 2145.
- Elias, wda wołoski (r. 1536), dok. 2736.
- Eliaszewycz Juryj, senior Stauropigii Iwowskiej (r. 1723—1735), K. 14643, lit. 21536.
- Ellenbogen Erch., num. 28640 D.
- Ellenhardus, hp. 22848 (pod r. 1304)
- Elleon, biskup tuloński, dok. 5453.
- Elmi Giuseppe (r. 1673), kr. 8462.
- Elsner Eph. Fr. (r. 1801), dok. 5572.
- Elsner J., muzyk, szt. 22717.
- Elsner J. P. (r. 1754), K. 15041.
- Elsner Jakób, dok. 1409.
- Elsner Jan Gott., K. 15810 [Pam. sandom. 1829 I. (por.: E. XVI)].
- Elveri Hier. († 1624), kr. 7795.
- Elyan Caspar, drukarz wrocławski, lit. 20184.
- Elzanowski Tomasz X., K. 14209.
- Elżbieta, królowa, żona Kazimierza Jagiell., dok. 2211, 2353, kr. 6888, 6889, 30633 D., pr. 17248, szk. 19819, szt. 22299, hp. 25486, 25487.
- Elżbieta, królowa, żona Zyg. Augusta. dok. 2777, kr. 7082, 7095, szt. 22090 (p. Wilno), 22091, hp. 25850 [por.: E. XVI].
- Elżbieta z Pilicy Granowska, żona Wład. Jagielly, kr. 6777, hp. 25396.
- Elżbieta, królowa węgierska, matka Ludwika węg., dok. 1823, 1874, hp. 25260, 25280.
- Elżbieta Jagiellonka, zob. Jagiellonka Elżb.
- Elżbieta, królowa ang., dok. 1484, 1486, 3051, 28982 D., hp. 22803, 25950, 26075, 26187, 34156 D.
- Elżbieta, królowa czeska (r. 1310—1330), hp. 25189.
- Elżbieta, carowa ros. (1741—1761), dok. 1534, 4674, 4689, 4696, 4725, 4793, 4801, 4808, 4829, 28798 D., 29972 D., kr. 9431, K. 14234, 14398, 14667, hp. 26969, 27293, 27294, 27493, 27640.
- Elżbieta, ks. halicka, hp. 24352.
- Elżbieta, ks. Ostrogska, zob. Halszka z Ostroga.
- Elżbieta, ks. pomorska, żona cesarza Karola IV., ob. 18645, hp. 34095 D.
- Elżbieta z Kępińskich, ks. sasko-koburgska (r. 1638), hp. 26836, zob. Lubomirska Izab. z ks. Czarłortyskich.
- Emerich Jan (r. 1617), dok. 29699 D.
- Emericus sanctus, kr. 30376 D.
- Emmerich Jak. van, kr. 8287, 31017 D.
- Emyer H. G. G., dok. 4793.
- Endersch J. Fr., geog. 10911, 10912, K. 13091.
- Endler O. (r. 1651), dok. 3879.
- Enasz Sylwiusz, zob. Aeneas S. Piccolomini.
- Enenkl J. (r. 1120—1250), kr. 6333, 30455 D., hp. 22848 (pod r. 1250).
- Engel Jan Chr., zob. Spis autorów.
- Engel Paweł Mat. Gedanensis, dok. 4353, K. 15732, 15988.
- Engel Samuel, dok. 676, 4992.
- Engelhardt Jan (medalierzy), szt. 22103.
- Engelhard Mikołajewicz Lew, kr. 9633, 30293 D.
- Engelhusius Theodoricus, hp. 22848 (pod r. 1434).
- Engelke Adryan de Temporibus (błędnie: Andr.), K. 15670.
- Engelke Fryd. (r. 1603), kr. 7691.
- Engelke Jakób (r. 1734), kr. 9105.
- Engelke Joh. Ben., pr. 16863.
- Engeströmowie, her. 28557 D.
- Engeström Wawrzyniec hr. († 1825), dok. 1386, 4890, 5259, 5320, 5354, kr. 9603, 30293 D., hp. 27824 [Siemieński L., Prz. polski 1867].
- Eobanus Helius Hesus († 1540) [Krause K., Helius Eobanus Hesus, Leben u. Werke, Gotha 1879 t. 2 (por.: E. XVI)].
- Eon de Beaumont Kaz. L., kr. 9059, 9317, 9444, 31237 D., ek. 18076, hp. 23467.
- Ephraim M., kr. 9231.
- Epifanij, mnich, lit. 21468.
- Eppen J. B., szk. 19007.
- Erazm z Leżajska, szt. 22167.
- Erazm z Rotterdamu, dok. 2447, 2622, 2681, 29427 D., K. 15182, szk. 19823, 19933, 19939, lit. 21099, 33479 D., szt. 22450, hp. 25645, 25690 [Czerminski, Roczn. tow. nauk. krak. XIII.; — Przyj. ludu, Leczno 1834 I.; — Wiz. i roztrząs. nauk. 1837 XVI.; — Czasop. Ossol. 1850 (związki z Łaskim, por.: E. XVI)].
- Erazmus Fr. (r. 1684), kr. 8607.
- Erbstorfer, geog. 10906.
- Erdödy-Raczyńska Ter. hr., szt. 22507.
- Erdödy Wład. Ad. (r. 1720), dok. 4491.
- Erdölyi I., ob. 18848.
- Erenstern Warn., zob. Ehrenstern W.
- Erhard A. Fried. (r. 1767), K. 15826.

- Ericus S. (r. 1584), kr. 7475.
 Ernatellus Chr. Henr., geog. 10771.
 Ernest, arcyks. austr. (r. 1590), kr. 7538.
 Ernest, ks. austr. (r. 1412), dok. 2009, szt. 33681 D.
 Ernest, ks. kurlandzki, *zob.* Biron.
 Ernest, landgraf Hessyi, K. 15672, 15682.
 Ernesti Joh., dok. 4394, K. 15716.
 Ernouf, dok. 5627, kr. 9785, 9819, hp. 28170.
 Erpen J. B., dyp. 233.
 Erxleben Lichtenberg, szk. 19944.
 Eryk XIV., król Szwecyi, hp. 25953, 26128.
 Eschenloer Piotr, dok. 2266, kr. 6781—6786, 30617 D.
 Espion de Thomas Kauli-Kan I, kr. 9178.
 Essen, saski rezydent w Polsce, dok. 4943, 5289, hp. 34231 D.
 Essich J. Gerh., hp. 22848 (pod r. 1707).
 Este Alfons de (r. 1575), dok. 3117, hp. 26015.
 Este Mich., geog. 10910.
 Esterka, ob. 18485, szt. 22047 (p. Kazimierz), hp. 25221, 25222.
 Esticampianus J. (Sommerfeld), szk. 19939.
 L'Estocq von, generał, hp. 28117.
 Estocq Jan L. I, pr. 16102, 16311, szk. 19377.
 Estoile Piotr I, kr. 30745 D., hp. 25992.
 Estradis hr. de, dok. 1525.
 Estrées de, kardynał (r. 1689), dok. 4079, 4217, kr. 6021, hp. 27170.
 Estreicher Dominik, szt. 22209.
 Estreicher T., szk. 19933.
 Estville d', pam. franc., kr. 6021.
 Eufemij św. [Żitije sw. Eufimija, archijepi-skopa nowgorodskawo, Petersb. 1875].
 Eufaksya św., lit. 20532.
 Eufrozyna św. [Stebelski I., Dwa wielkie światła na horyzoncie połockim, czyli żywoty św. Eufrozyny i Paraskewii, 1. wyd. 1781, 2. wyd. 1866 t. 3].
 Eufrozyna, ks. kujawsko-łęczyska, hp. 23745, 25115.
 Eufrozyna, ks. pomorska, hp. 25115.
 Eugeniusz, metr. kij., K. 32602 D., lit. 20092.
 Eugeniusz IV., papież, dok. 1974, 2102, 2119, 2125, 2139, 2157, 28771 D., 29243 D., K. 12569, 32342 D., hp. 25448.
 Eugeniusz, ks. sabaudzki, dok. 1581, 4178, 4397, 29045 D., 29874 D., hp. 26949, 27202.
 Eugippus, kr. 30252 D.
 Euler, astronom, hp. 27550.
 Eusebius, Caesariensis episcopus, hp. 22848.
 Eustafij św. [Stradanije sw. muczyniwi: Antonija, Joanna i Eustafia, postrada-
 wszich w Wilnie 1342 g., Wilno 1839, 1848, 1856, 1865].
 Eustafi, malarz (r. 1647), szt. 22167.
 Eustrafij Peczerskij św., K. 14599.
 Eutropius Flavius, szk. 19940, 33342 D.
 Ewaldt Beniam., pr. 32826 D.
 Ewalt G., K. 15041.
 Eydziatowiczowie h. Łuk napięty, her. 28557 D.
 Eysymat (Eysymont) Marcin († 1814), dok. 5337 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. X.; — Dz. wileński 1825 I.].
 Faber Andrzej (r. 1534), K. 15197.
 Faber Antoni (r. 1697), kr. 8738.
 Faber Jakób Stapulensis († 1537), dok. 2526.
 Faber Jan i Bogumiła (r. 1789), dok. 5306.
 Faber Jan († 1541), kr. 7016.
 Faber Samuel († 1716), kr. 8933.
 Fabian Robert, hp. 22848 (pod r. 1516).
 Fabiani L. B., biskup warmiński [Opitius M., Laudatio funebris Fabiani L. B., Thorn 1630 (por.: E.)].
 Fabricius D., hp. 24130.
 Fabricius J., K. 15455.
 Fabricius Paulucius, kr. 8756.
 Fabricius Wincenty († 1667), num. 566, dok. 3801, 3858, 3913.
 Fabronius Joseph [Jaroński F., Miscel. Crac. 1815].
 Faciolati J., szk. 19867.
 Facius Bartholom., hp. 22848.
 Faden W., geog. 10910, 10912.
 Fagginoli Jan Chr., kr. 8661 [por.: E. XVI.: Fagioli].
 Fagnanus Prosper (r. 1663), dok. 3977.
 Falari Jak., kr. 7888.
 Falbozius Al. (r. 1636), kr. 8269.
 Falck Michał, *zob.* Albrecht I.
 Falckenberg Jak. (r. 1574), kr. 7361, 7367.
 Falconius J. (r. 1566), K. 15287.
 Falczewski St., *zob.* Chwalczewski.
 Fałęcki (Falencki, r. 1663), dok. 3976, kr. 8362.
 Faletus Hier. († 1558), kr. 7107.
 Falibog Stan. [Kmita J. A., Akatargaston, t. j. utracenie Stan. Faliboga, Krak. 1622 (por.: E.)].
 Falibogowski Krz. Fr., kr. 7948, ek. 18270 [por.: E. XVI.].
 Fałimierz Hieronim, ek. 18047 (błędnie: St.), lit. 20934 [Wizer. i roztrząs. nauk. 1839 XLVII.].

- Falk, sztycharz, szt. 21736, 22329, 22333, 22364.
- Falkenberg J. M., *zob.* Falckenberg.
- Falkenberg Jan, kr. 6583, 6584, hp. 25390.
- Falkonet, dok. 940, 28808 D.
- Falkowski Jakób, Dominikanin [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].
- Falkowski Jakób Z. (r. 1811), szk. 19759 [Korniłowicz A., Tyg petersb. 1837 XV.; — Nowicki Wład. ks. Jakób Falkowski, Warsz. 1875; — Tenże, Tyg. ill. 1875 XV.; — Lesser, Kłoso XVI.; — Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1875 III.; — Obchód setnej rocznicy urodzin ks. Jak. Falkowskiego, założyciela Instytutu głuchoniemych i ociemniałych, Pam. warsz. Inst. głuch. 1875, Odb. Warsz. 1876; — Szczygielski J., tamże 1884 XV.].
- Falkowski Jerzy (r. 1786), dok. 5226.
- Falkowski Wal. (r. 1620), dok. 3596.
- Fallopianus Gabr. [Zamojski Joanes, Oratio in fun. Gabr. Fallopii, Patavii, Venetiis 1562 (por.: E.)].
- Faneli Mikołaj (r. 1589), dok. 3271.
- Fantacci Giac. (r. 1661), dok. 3960.
- Fara Mikołaj de, socius Joh. de Capistrano, kr. 6657.
- Färber Marcin, murarz, szt. 21992.
- Fare la, pam. franc., kr. 6021.
- Farensbach Jerzy, dok. 3560, 3577, kr. 7395, 7396 [Pszczółka polska 1823 t. II.], *zob.* Hilchen D.
- Fareti, szk. 19860.
- Farkas And. (r. 1538), kr. 7072.
- Farnovius Stan. (r. 1573), K. 15319.
- Fassmann Dawid († 1744), kr. 9055, 9228, 31183 D., hp. 26860, 26941.
- Fatowie N., kr. 8169, *zob.* Alempke Walery.
- Fatyma, siostra Zofii Potockiej [Ant. J., Gaz. radomska 1886 Nr. 84].
- Faucher P. Chr., *zob.* Spis autorów.
- Faunteus Ant. Wawrz. S. J. († 1591), K. 12829, 15338, 15465, 15595, 32371 D. [Rocz. tow. nauk. krak. I.].
- Faubach M., szk. 19160.
- Fauré J. A., kr. 6355.
- Faust, etn. 11623, ob. 18816, *zob.* Twardowski, czarnoksiężnik.
- Faust Bern. Krz., szk. 19943.
- Faustinus J. S., K. 15163.
- Favrat F. A., dok. 5433, kr. 9656.
- Febronius (Hontheim J. Mik.), dok. 5127.
- Feder H., num. 566, dok. 3718, kr. 30938 D., szk. 19363.
- Fedko, malarz (r. 1600), szt. 22169.
- Fedko (Fedorius), malarz, szt. 22169.
- Fedko, pictor (r. 1554), szt. 22149.
- Fedko Jarema z Młodowa (r. 1444), dok. 2162.
- Fedor III. Aleksiejewicz, car († 1682), hp. 26699.
- Fedorowicz Filip, pictor, szt. 22148.
- Fedorowicz Iwan, *zob.* Fiedorow I.
- Fedorowiczowie h. Oginiec, her. 28557 D.
- Feierabend Krzysztof (r. 1669), kr. 8436.
- Felbiger J. I., szk. 19540.
- Felbinger Jeremiasz († 1690), K. 15164.
- Felgenhaber P., K. 15160.
- Feliński Alojzy, dok. 5439, szk. 19682, lit. 21225.
- Felkel R. X., K. 13567.
- Felkerzamb Adam, poseł z Infant (r. 1786), dok. 5218, 5219.
- Felle F. Wilh. († 1710), K. 15689, 15713.
- Feller Fr., kr. 31400 D.
- Felwinger Jan Paweł, K. 15627.
- Fendius Chr., K. 15784.
- Fénin Piotr de, pam. franc., kr. 6021.
- Fer N. de, geog. 10910.
- Fera Jirich, geog. 10910.
- Ferber J. C. (r. 1722), pr. 16633, 17508.
- Ferchius M. (r. 1620), K. 15544.
- Ferdynand, malarz wileński, szt. 22169.
- Ferdynand I., cesarz, dok. 1544, 2676, 2682, 2692, 2704, 2709, 2755, 2763, 2835, 2927, 2932, 2959, 2969, K. 15190, 15305, szk. 33346 D., hp. 25814, 25815, 25817, 25896.
- Ferdynand II., cesarz, dok. 1571, 3519, 3574, 3706, 3738, 3748, kr. 8129, 30901 D., pr. 16793, hp. 26056, 26189, 26313, 26315, 26345.
- Ferdynand III., cesarz, dok. 3737, 3925, kr. 8129, hp. 26396.
- Ferdynand Katol., król hiszp., hp. 22911.
- Ferdynand, arcyks. austr. (r. 1574), dok. 3109, hp. 26009, 26010.
- Ferdynand d'Este, arcyks. (r. 1809) dok. 5676, kr. 9796.
- Ferdynand Karol, królewicz polski, *zob.* Karol Ferdynand.
- Ferdynand, ks. kurlandzki (r. 1641), dok. 4433.
- Ferinarius Jan, kr. 30732 D.
- Fermer (Fermor) W. (r. 1758), dok. 4801.
- Ferning Teofila de, adjutant Dumourieza, kr. 9374.
- Ferrariensis Bartholomaeus, hp. 22848 (pod r. 1390).
- Ferrarius Jan Al. (r. 1667), K. 15685.
- Ferreri Zacharyasz, legat papieski († 1528), dok. 2612, 29478 D., kr. 6792, 6953, K. 15180, hp. 25778.

- Ferrovore Tomasz, szt. 21992.
- Ferry Mikołaj [O M. Ferry, karle Leszczyńskiego (tł. z włosk.), Dz. wil. 1817 I.].
- Fersen Jan hr., gen. ros. (r. 1794), dok. 5436.
- Fessler Ign. Aur., *zob.* Spis autorów.
- Feuerlin J. G., K. 14260.
- Feule J., szk. 19904.
- Feuquieres de, dok. 1517.
- Feurbornii J., K. 15588.
- Feville Daniel de la, geog. 10911.
- Feyerabend Karol Bor., kr. 9692, hp. 23337.
- Feyol Świepold, górnik (r. 1489), dok. 2361.
- Fiałkowski Antoni Melchior (ur. 1778, † 1861) [Muchliński, Pam. relig. mor. 1859 I.; — Bibl. warsz. 1883 I.].
- Fiałkowski (Fijałkowski) Józef Tad., dok. 5296, 5308.
- Fiałkowski Marcin, szk. 19898.
- Fiamming, szt. 21674.
- Fibiger Michał Józef, K. 14961.
- Ficinus Marsilius († 1499), dok. 2360.
- Fickler J., K. 15221.
- Fieczkiewicz Stan. M., K. 12785, 12823 [por.: E. XVI.].
- Fidler Feliks, kr. 7549, 7824, 30877 D.
- Fiedor Lubartowicz (r. 1386), dok. 1906.
- Fiedor Aleksiewicz, kr. 8535.
- Fiedorow Iwan, drukarz ruski, lit. 20173 do 20175, 21301.
- Fiedorowicz Michał (r. 1790), dok. 5337.
- Fiedorowicz P., kr. 7670, K. 14129.
- Fiedorowicz W., szt. 21721, 21722.
- Fieschi Maurycy (r. 1697), kr. 8756.
- Fiesole Antoni da, szt. 21992.
- Fiesole Filip da, szt. 21992.
- Fihauserowie, her. 28557 D.
- Fijałkowski, *zob.* Fiałkowski.
- Filalet Christofor, K. 14179.
- Filaret, metr. mosk., kr. 7729, hp. 26295.
- Filaret, archirej, K. 14012, 14050, 14379.
- Filaret (Humilewskij), K. 14661, lit. 20023.
- Filaret, jeromonach, K. 14695.
- Filicaia Vincenzo de (r. 1683), kr. 8594 (błądnie: Filical), hp. 26740.
- Filip IV. Piękny, król franc., dok. 1798.
- Filip II., król hiszp., dok. 1542, 1544, 1553, 1568, 1636, 29039 D., 29620 D., kr. 7620, K. 12576, hp. 22803, 22911, 26187.
- Filip IV., król hiszp. [Makowski Szym. St., Memoriali alla Filippo Quarto sopra negocii di Napoli, (Madrid?) 1647 (por.: E.)].
- Filip V., król hiszp., hp. 26928.
- Filip (Hohenstauf), król niem., hp. 24178.
- Filip, landgraf heski, dok. 29042 D.
- Filip II., ks. pomorski (r. 1610—1619) [Doe-ring O., Des Augsburger Patriciers Ph. Hainhofer Beziehungen z. Herzog Philipp II. v. Pommern-Stettin, Wien 1894 (por.: Wehrmann M., Kwart. hist. 1894)].
- Filip Wilhelm, palatyn neoburski (r. 1642), kr. 8115, hp. 26371.
- Filip, biskup Firmiano, legat pap. (r. 1264 do 1279), dok. 1761, 1773.
- Filipecki And. ks. († 1792), K. 13966.
- Filipecki Józef († 1810) [Szaniawski ks., Rys życia, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1813 t. X.].
- Filipkowicz (Filipowicz?) Baz., kr. 8903.
- Filipowicze (Filip, Jan, Teodor, r. 1608), dok. 3488.
- Filipowicz Jan ks. (r. 1791), dok. 5375.
- Filipowicz Jan, rytownik (r. 1752), szt. 22334.
- Filipowicz Wawrzyniec, szt. 22149.
- Filipowicz (Filipowicz) Afanazy, K. 14243 [Dniwnik Afan. Filippowicza, Russk. istor. Bibliot. t. V. (por.: Kostomarov, Monograf. XIV. i Słowo 1880 Nr. 36)].
- Filonardi M., nuncyusz pap. (r. 1639), dok. 3763.
- Filotej, patriarcha konstant. (r. 1370), dok. 1866.
- Finch Edw., poseł ang. (r. 1725), dok. 4513.
- Finck Herm. Krz., poseł kurl. (r. 1726), dok. 4529.
- Finck Sal., kr. 7788.
- Fincke Joh. Paul, chr. 154.
- Finckenstein hr. de (r. 1772), dok. 4999.
- Finsinger Joh., prof. uniw. lwowsk. (r. 1787), K. 12533.
- Finx Franc. Erazm (r. 1666), kr. 8399.
- Fiol Świętopełk, lit. 20158, 33371 D. [Bibl. warsz. 1867 III. (por.: E. XVI.)].
- Firlejowie h. Lewart, dok. 3186, her. 28557 D. [Adami M., Encomium genealogicum, 1602 (por.: E. XVI.)].
- Firlej Andrzej, wda sandom. († 1650), kr. 7752, pr. 16841 [por.: E. XVI.].
- Firlej Henryk, arcyb. gnieźn. († 1626) [Dzieje dobrocz. 1820 (por.: E. XVI.)].
- Firlej Henryk, biskup przemyski i poznański († 1635), dok. 3722, 3742, 29760 D. [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV. (por.: E. XVI.)].
- Firlej Jan, podskarbi w. kor. († 1614), dok. 3113, 3137, 3271, szk. 19845.
- Firlej Jan de Dambrowicza (r. 1604), lit. 21021.
- Firlej Mikołaj, num. 590, K. 15374 [por.: E. XVI.].

- Firlejowa Agnieszka [Wójcicki K. Wł., Kłosy III.],
 Firlejowa z Tarnowskich, szt. 21727.
 Firlejówna (r. 1637), hp. 26399.
 Firmanus A. A., *zob.* Belfortius Fr.
 Fischer C. G. († 1751), kr. 8914.
 Fischer Laurenz, kr. 8436.
 Fischer Reinhold, kr. 80941 D.
 Fischer Stan., generał († 1812), dok. 5676.
 Fixtum (r. 1702), dok. 29918.
 Flak Stan., szt. 21992.
 Flaminus Silvan, kr. 30649 D.
 Flatt Jerzy B., kr. 9790.
 Flemmingowie, her. 28557 D.
 Flemming August, kr. 8984.
 Flemming Jakób Henryk († 1728), dok. 4365, 4440, 4447, 4449, 4454, 4455, 4460, 4481, 4603, 4788, kr. 8984, 9039, 15521 (r. 1716), pr. 16864 [Schultz Joh. Chr., Auf den in Wien Hintritt Jac. H. Flemming, Stallmeister, 1728 (por.: E. XVI.)].
 Fleming Jan Jerzy, kr. 9039, ob. 18517, hp. 27220, 34238 D. [por.: E. XVI.].
 Flesch Seb. (r. 1591), K. 15402.
 Fleurange, pam. franc., kr. 6021.
 Fleury Claud. ks. († 1723), K. 12533, 16007, szk. 19930.
 Fleury Andrzej, kard. († 1744), dok. 4587, hp. 26897, 26926, 27292.
 Fleury Cuviller, hp. 27372.
 Fliz de la (r. 1812), kr. 31427 D., hp. 28218.
 Flodoardus, hp. 24848 (pod r. 966).
 z Florencyi Jan, *zob.* Jan.
 Florentczyk Wilhelm, budowniczy, szt. 21992.
 Florentius Wigorniensis, hp. 22848 (p. r. 1118).
 Florian, hafciarz, szt. 22411.
 Florkowski Józef (r. 1785), kr. 9535.
 Floryan św., kr. 6258, 7160, 30357 D., szt. 22437.
 Floryan z Druszkowa (r. 1361), dok. 1857.
 Flotner Piotr, szt. 22063.
 Flotow Ern. Bog., pułkownik (r. 1744), dok. 4695.
 Focysz, patryarcha konst., dok. 2019, 29094 D., kr. 6111, 30341 D., K. 14107, 14108, 14314, lit. 21465, hp. 24490.
 Fogel Jan (r. 1475), dok. 2326.
 Fogel (Voget?) P. (r. 1659), dok. 3946.
 Fogelweder S., poseł polski w Hiszp. (r. 1577), dok. 3153.
 Fol, szt. 22474.
 Folin(o) B., geog. 10911.
 Folistow, *zob.* Tołstow.
- Foltinowicz Marcin († 1663), szk. 19231 [por.: E. XVI.].
 Fonnes Hanusz, malarz, szt. 22169.
 Fonseca Dam., K. 13245.
 Fontaine Leop. la, ob. 18827.
 Fontaine Sim., K. 14850.
 Fontana, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
 Fontana Albin (XVII. w.), szt. 21992.
 Fontana Gomez (r. 1684), kr. 8603.
 Fontanus Walenty, lekarz († 1618), pr. 16118 [por.: E. XVI.].
 Fontenay-Mareuil, pam. franc., kr. 6021.
 Fonteny J., hp. 24829.
 Fontailles, pam. franc., kr. 6021.
 Forbin de J. T. (r. 1674), dok. 4072, kr. 6021.
 Forcatulus (r. 1573), kr. 7361.
 Foresta, hp. 22848 (pod r. 1520).
 Foresti Ant., hp. 22848, 23467.
 Forgách Feréncz, kr. 30739 D.
 Formankowicz Dam., K. 12815.
 Formankowicz J. St., pr. 17661.
 Formey J. H., dok. 4577.
 Forster Jerzy Jan, prof. († 1792), dok. 5179, 30150 D., szk. 19210, szt. 33614 D. [Gaz. polska 1863 Nr. 85; — Bibl. warsz. 1858 IV.; — Tyg. ill. 1865].
 Förster Jan (r. 1552), K. 15216.
 Forster Jan Karol, kr. 9108.
 Forsyth Wilh. (r. 1791), ek. 18039.
 Fortia de Piles Alf. (r. 1797), kr. 9672.
 Foryani J. C., szk. 19118.
 Fowler J. (r. 1656), kr. 8286.
 Fox(ius) J. († 1636), K. 12726, 15587.
 Frackiewicz (r. 1790), dok. 5337.
 Franchis Lauratus de, K. 12896.
 Franciscanus Thorunensis, kr. 6575, 30542 D.
 Francisciades J. P. (r. 1608), kr. 7769.
 Francisco de S. Joseph (r. 1743), K. 13965.
 Franciscus Erasmus († 1694), kr. 31088 D.
 Franciscus, malarz lwowski (r. 1535), szt. 22149.
 Franciscus a s. Sylv., szk. 19279.
 Franciscus Italus, szt. 21992.
 Franciscus Pragensis, kr. 6510, 30521 D., 30246 D.
 Franciscus S., pr. 17521.
 Franciszek św., dok. 4489, K. 13466.
 Franciszek II., cesarz (Franciszek I., cesarz austr.), dok. 1587, 4735, 5452, 5455, 5474, 5477, 5493, 5528, 5576, 5596, 5683, 5702, 5774, 30156 D., 30164 D., kr. 30380 D., ek. 18299, hp. 27787, 28189, 28235 [Kuralt M., Das Kennzeichen eines österr. Patrio-

- ten, bei Gelegenheit als Kaiser Franz II. Joseph II. eine Statue verfertigen liessen, Lemberg 1800].
- Franciszek I., król Francyi, dok. 15.
1515, 2675, 29006 D., 29081 D., hp. 25777.
- Franciszek II., król franc., dok. 1507, 1511.
- Franciszek, ks. Mantuy, dok. 29537 D.
- Franciszek Ludwik, książę biskup wrocławski (r. 1692), dok. 4235, 4239.
- Franciszek, malarz († 1565), szt. 22149.
- Franciszek z Pragi, zob. Franciscus Pragensis.
- Franciszek z Torunia, zob. Franciscus Thorunensis.
- Franciszek, Włoch, budowniczy pałaców na Wawelu, szt. 21992.
- Francius Piotr († 1704), kr. 8621.
- Franck Mikołaj (r. 1642), kr. 8115, 8159.
- Francke Henryk Gottl., her. 28535 D., kr. 9177.
- Francken Chr., K. 15333, szk. 19138.
- Franckenberger Ant., K. 15296, szk. 19358.
- Franconius Math., dok. 2873, kr. 7056, 7069, 7071, 7079, 7082, 7085, 7095, 7107, K. 15191, lit. 20946.
- Francus Jakób, kr. 7564, 7583, 7900, 8167, 8253, 8374, 8703, 8909, 30850 D.
- Frangepani (r. 1661), kr. 31028 D.
- Frank (r. 1581 nobilitowany), dok. 3178.
- Frank Filip Jakób, K. 14958.
- Frank Franc. Georg (r. 1765), dok. 4906.
- Frank Jakób Józef Leibowicz († 1791), dok. 4821, kr. 31392 D., 31393 D., K. 15943 do 15948, 32783 D. [Nachricht von d. Tode des in Offenbach niedergelassenen Pohlen, Baron von Frank (1791, por.: E. XVI.)].
- Frank Jan Piotr, profesor († 1821), dok. 4890, 5617, 5666, 5746, kr. 31392 D., szk. 16639, 19658, 19669, lit. 21268.
- Frank Jerzy, szt. 22483.
- Frank Piotr, miedziorytnik, dok. 29601 D., szt. 22334.
- Frank Sebastian z Donauwörth, kr. 7034, hp. 22848 (pod r. 1531).
- Frankenberg Fr. L. (r. 1675), kr. 8499, hp. 27557.
- Frankenstein Jan, architekt, szt. 21992.
- Franko Karol z Olyki († 1622) [Kownacki I., Życie Karola Franko, ded. Kar. St. Radziwiłłowi, 1703].
- Frankopan (Frangepane) Franciszek de, dok. 3979.
- Frankowic Marcin Ign. X. († 1720), kr. 6426.
- Frankowicz, ludwisarz, szt. 22483.
- Frankowicz Andrzej, szt. 22483.
- Frankowicz Jan, szt. 22483.
- Frankowicz Kasper, szt. 22483.
- Frankowski Józef (r. 1793), dok. 5410, 5413.
- Frantzius W. (r. 1622), K. 15508.
- rasquetus, hp. 22848 (pod r. 1272).
- Fraudenhamer, geog. 10910.
- Freculphus, hp. 22848 (pod r. 853).
- Fredegar Scholasticus, kr. 6030, 30252 D., 30323 D., hp. 22848 (pod r. 660).
- Freder Henryk, burmistrz gdański († 1654), dok. 3755, K. 15542.
- Frederus Henricus (r. 1694), pr. 32826 D.
- Fredrowie h. Bończa, her. 386, 394, 28557 D.
- Fredro Aleks. († 1876), kr. 31452 D.
- Fredro Aleks. Antoni, biskup przemyski († 1734), szk. 19270 [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV. (por.: E. XVI.)].
- Fredro Andrzej Maksym. († 1697), dok. 3829, 3880, 3992, 3995, 4023, kr. 8428, 8541 do 8549, 30292 D., 30736 D., 31066 D., pr. 16854, 32956 D., lit. 20636, 21010, hp. 25992 [por.: E. XVI.]
- Fredro Konst. (r. 1734), dok. 5192.
- Freher Marquard († 1614), dok. 1710, kr. 5883, 5889, 5935, 30250 D.
- Freiberg(k) Joh., kronikarz pruski XVI. w., kr. 6950, 7110.
- Freig Jan, hp. 22848 (pod r. 1590).
- Freisleben, K. 12603.
- Freislich Jan B. Chr. (r. 1754), kr. 9212.
- Freitag Adam († 1650), geog. 10769, pr. 16849, lit. 21042.
- Freitag (Freitag) Chr., hp. 25992.
- Frencel (Frentzel) Salomon († 1605), kr. 7506, 7624.
- Frencking Fil. (r. 1618), K. 15532.
- Frenkl J., hp. 22848 (pod r. 1244).
- Frentzel Michał († 1706), K. 12463.
- Fresne Domini du Cange du, dyp. 229, 28445 D.
- Fresne de Franchaille Joseph du, hp. 33915 D.
- Freude Ad. Gott. (r. 1757), K. 15813.
- Freudenhamer Jerzy z Wschowy (r. 1645), geog. 10910.
- Frey Jak., kr. 7922, 30818 D.
- Freyberger S. (r. 1656), kr. 8265.
- Freyer Hier., hp. 22848 (pod r. 1724).
- Freytag, zob. Freitag.
- Fridevald(us) Michał (r. 1569), kr. 7411, 7412, 7501, 30729 D., 30758 D., lit. 20797 [Alex-wang Mart., Gratul. de fel. e Polonia adven. in Prussiam Mich. Fridewaldi, Crac. 1574; — Ossoliński J. M., Rozm. nauk. 1828 I. (por.: E. XVI.)].
- Friebe W. Chr., zob. Spis autorów.
- Friedeborn, kr. 7822.

- Friedel, konsylarz sądowy (r. 1779), dok. 5119.
 Friedemann, arch. 28300 D.
 Frieder G., geog. 10912.
 Friedewald M., *zob.* Fridevaldus M.
 Friedlander Dawid, budowniczy (XVIII. w.), szt. 21992.
 Friedling H. (r. 1792), K. 15862.
 Friese Chr. Gottlieb (ojciec, † 1798?), K. 14874, 14937, 14948.
 Friese Chr. Gottlieb (syn, † 1795?), kr. 9284, K. 32439 D. [Gaz. warsz. 1798 z 23. kwietnia; — Dzieje dobrocz. 1824 IV. i V. (Metrop. lwowska) (por.: E. XVI)].
 Frigidianus, budowniczy (XVII. w.), szt. 21992.
 Friekacz Mik. (r. 1638), kr. 8069, 8199.
 Frischmann Jan (r. 1656), kr. 8265 [por.: E. XVI].
 Frisel Jan, wicegub. litewski (r. 1797), dok. 5504, 5533.
 Frisen Hen. (r. 1686), kr. 8624.
 Frisius Gasp., szk. 19843.
 Fritsch Th., hp. 22848 (pod r. 1709).
 Frizon Leon (r. 1675), kr. 8480.
 Frizon N., kr. 8768, hp. 26635.
 Froben Jan, kronikarz, kr. 6909.
 Froissart, pam. franc., kr. 6021.
 Froelich, błazen nadworny, ob. 18532.
 Frölich, generał szwedzki (r. 1704), dok. 4385.
 Frontin Juliusz, szk. 19938.
 Fröschel Jakób, malarz, szt. 22169.
 Froschel Jan, szt. 22474.
 Fruoff Hans, szt. 21992.
 Fryderyk I. Barbarossa, dok. 1651, 1694, kr. 30412 D., hp. 25077, 25078.
 Fryderyk II. (Hohenstauf), cesarz, dok. 1710, 1737, 1973, hp. 25089, 25090.
 Fryderyk (III.) austriacki, król niem. (1314 do 1340), dok. 1796.
 Fryderyk III. (IV.), cesarz (1440—1493), dok. 1606, 1793, 1973, 2348, 2354, kr. 6681, 6692, 30589 D., 30640 D., hp. 22848, 25468, 25529, 25533, 25467, 25577, 25760.
 Fryderyk Jagiellończyk, królewicz, arcyb. kardynał, dok. 2378, 2396, 2409, 2465, K. 12916—12920, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22443, 22454; hp. 25578, 25594.
 Fryderyk Chrystyan, syn Augusta III., kr. 9144, 9170.
 Fryderyk I., król duński, dok. 1627.
 Fryderyk III., król duński, dok. 3923, 3924, 3936.
 Fryderyk IV., król duński, hp. 26982.
 Fryderyk I., król pruski (1688—1713), dok. 4166, 4358, hp. 27067 [por.: E. XVI].
 Fryderyk Wilhelm I., król pruski (1713 do 1740), dok. 4435, 4474, 4482, 4513, 4564, 29042 D., 29950 D., etn. 12349, szk. 19594, hp. 26941, 27155, 27189 [por.: E. XVI].
 Fryderyk II. Wielki, król pruski (1740—1786), dok. 940, 1590—1594, 4669, 4670, 4695, 4703, 4709, 4788, 4793, 4841, 4962, 4990, 4999, 5019, 5053, 5079, 5096, 5119, 5236, 5320, 28808 D., 29042 D., 29046 D., 29984 D., 29985 D., 29987 D., kr. 9417, 9552—9554, etn. 12336, 12350, K. 13027, 15801, pr. 17817, 17819, hp. 22803, 22847, 23797, 23986, 24114, 26476, 26664, 26974, 27272 do 27274, 27276—27289, 27292, 27297, 27304, 27317, 27319, 27472—27475, 27478, 27568, 27573, 27575, 27599, 27601, 27602, 27604, 27605, 27620, 27669, 27672—27674, 27823, 33766 D., 34248 D., 34251 D., 34258 D., 34277 D. [por.: E. XVI].
 Fryderyk Wilhelm II., król pruski (1786 do 1797), dok. 5313, 5399, 5478, kr. 9691, hp. 23986, 24114, 27605, 27656, 27670, 27671, 27685, 27823, 27949, 34251 D., 34277 D. [por.: E. XVI].
 Fryderyk Wilhelm III., król pruski (1797 do 1840), dok. 5413, 5425, 5426, 5436, 5518, 5531, 5675, 29042 D., 29051 D., 30149 D., 30170 D., hp. 28020, 28074, 28164 [por.: E. XVI].
 Fryderyk August, król saski i ks. warsz., dok. 5361, 5652, 5672, 5691, 5692, 5708, kr. 9756, 9770, 9796, 9804, pr. 17901, hp. 26853, 27154, 28131, 28237, 34297 D.
 Fryderyk I., król szwedzki (r. 1729), dok. 4551.
 Fryderyk I., elektor brandenb. (1415—1440), dok. 2043, hp. 25375, 25416, 34105 D.
 Fryderyk II., elektor brandenb. (1440—1470), dok. 2116, hp. 25458.
 Fryderyk Wilhelm, elektor brandenb. (1640 do 1688), dok. 1576, 1578, 1758, 3768, 3777, 3913, 3922, 3933, 3948, 4011, 4175, 4196, 29769 D., 29811 D., kr. 8231, 8701, pr. 17806, hp. 24227, 26479—26483, 26627, 26640, 26754, 26944, 34191 D. [por.: E. XVI].
 Fryderyk, elektor Palat. (r. 1573), hp. 25997.
 Fryderyk, elektor Palat. („król zimowy“), dok. 3264, 3479, 3519, kr. 7922, 30901 D., hp. 34172 D.
 Fryderyk August I., elektor saski, *zob.* August II., król polski.
 Fryderyk August II., elektor saski, *zob.* August III., król polski.
 Fryderyk II. Bitny, ks. austr., hp. 22848, 25127.
 Fryderyk, ks. austr. (r. 1412), dok. 2009.
 Fryderyk, ks. brzesko-lignicki (r. 1499), dok. 2419.

- Fryderyk, ks. kurlandzki (r. 1605, 1620), dok. 3450, 3585.
- Fryderyk Kazimierz, ks. kurlandzki (r. 1691, 1736), dok. 4633, kr. 8679.
- Fryderyk Wilhelm IV., ks. Orański, dok. 1593.
- Fryderyk Ludwik, ks. pruski (r. 1797), dok. 5502.
- Fryderyk, margr. brandenb. (r. 1455, 1487), dok. 2230, 2354.
- Fryderyk II. (? r. 1577), kr. 7401.
- Fryderyk, architekt (r. 1548), szt. 21992.
- Frydrychowicz Dominik († 1716), kr. 6355, 8878, 8922, K. 12717, 13900, 32763 D. [por.: E. XVI.].
- Frydewald Michał, *zob.* Fridevaldus M.
- Frykacz M., *zob.* Frikacz M.
- Fryzel J., *zob.* Frisel.
- Fuchs Gottl., K. 12586, 14889, 14936, 14963.
- Fuchs Kar. Dan., kr. 9160, pr. 16366.
- Fuga Ferdinando (w. XVII.), szt. 21992.
- Fugger (rodzina), hp. 25637.
- Fugger J. I., kr. 7178.
- Fulda Hannes von, szt. 21992.
- Földner (Földener) Jos. Jac., kr. 5859, 5864, 6399, 6527, 6812, 6854, 30240 D., 30627 D., lit. 33483 D., hp. 23784, 33861 D.
- Fules G., dok. 1332, K. 14916.
- Fulko, arcyb., dok. 1731, 1749, 12916–12923.
- Fumaeus Klemens (r. 1574), kr. 7363.
- Funccius Fr. Chr. Aug., kr. 8504, 31059 D.
- Funccius J., chr. 154, 28394 D.
- Funk (Funck) J., dok. 2721, 2881, K. 15275.
- Fürstenburg Wilh. von, dok. 2936, hp. 24202.
- Furius Ceriola, *zob.* Ceriola.
- Fuski Jakób, murarz krakowski [Zbiór prac nauk., Warsz. 1888].
- Fusselius Mart., K. 15506.
- Fyczeusz, malarz, szt. 22145.
- Gaetano (Caetano) Henryk, kardynał, nuncyusz († 1599), dok. 3343 [Dz. warsz. 1827 IX.].
- Gagatkiewicz Walenty, lekarz († 1805) [Mowa na pochwałę, Nowy Pam. warsz. 1805 XIX.; — Roczn. tow. przyj. nauk warsz. XII i XV.].
- Gaiani, pam. franc., kr. 6021.
- Gajewscy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Gajewski Krzysztof (r. 1619), kr. 7883.
- Gajowski Kaz. (r. 1695), kr. 8709.
- Gajsruck Jan Jakób hr., gubernator Galicyi († 1801), kr. 30153 D. [v. Kurlat, Epit., Lwów 1801 (por.: E. VI.)]; — Jakubowski G. X., Przemowa okazująca cnotliwe urzędowanie JW. hr. Jana Geisruka, gubernatora Galicyi wsch., Lwów 1801; — Stanisławski J. X., Mowa na urocz. egz. na Gaizrucka, Lwów 1801; — Zgierski, Kaz. na pogrzebie Geisruka, 1801].
- Galani Cl., K. 14780, 14788, 32658 D.
- Galasi Vinc. (r. 1683), dok. 4169.
- Galatowski Joannicyusz († 1700), kr. 8389, 8493, 31037 D., K. 12463, 14227, 14228, 14231, 15166, 32603 D., lit. 21498, hp. 24587, 24593.
- Galeazzi (Galuzzi) Franc., kr. 8282.
- Galeotus (Galeotti) Marc. († 1478), kr. 6723, 30605 D.
- Galetti P. L., dyp. 208, dok. 1757.
- Galiatowski Joannykij, *zob.* Galatowski Joannicyusz.
- Galiberto Cas. (r. 1740), K. 15796.
- Galiczyn Aleks., generał (r. 1769), dok. 4962.
- Galileusz (Galileo, Galilei), dok. 3388, lit. 20928, 33519 D., hp. 26381.
- Gallaeus Ph., geog. 10909.
- Galle Franc. Eliasz, kamieniarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Gallerani Cecylia, szt. 21796, 22316.
- Gallicus Alexander, szk. 19933.
- Gallus (Anonymus, Baldwin) Marcin, dok. 5821, 5822, kr. 6203–6209, 6211, 6212, 6280, 30224 D., 30398 D., 30401 D., pr. 16979, lit. 20758, hp. 23467, 24503, 25045, 25054, 25055, 25058, 25064, 34055 D.
- Gallus Jan, malarz, szt. 22149.
- Galon Piotr (w. XVII.), szt. 21992.
- Galuzzi, *zob.* Galeazzi.
- Gałaska Stan., autor rejestru Stat. litewsk., dok. 1101, 4237 [Gaz. lit., Warsz. 1822 Nr. 25; — Dz. wil. 1823 II.].
- Gaławatyj Iwan, sędzia zaporoski, hp. 24593.
- Gałecka Agata z Michałowskich (r. 1783), dok. 5160.
- Gałęzowski Winc., poseł lubelski (r. 1793), dok. 5413.

- Gałka Andrzej z Dobczyzna, dok. 2185, K. 14831, 14841, lit. 20551, 20781, 33466 D.
 Gamalski Ser. X († 1733), dok. 4680.
 Gambula Jan (r. 1463), dok. 2275.
 Gamon de, pam. franc., kr. 6021.
 Gamperus J., szk. 19410.
 Gamrat Piotr, biskup, dok. 2793, K. 12916 do 12920, 12931, szt. 22045, 22090 (pod Kraków), 22091, 22301, 22303, 22460, hp. 25836 [Acta liter. 1755; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. I; — Gacki J., Pam. relig. mor. XXXIII; — Wójcicki K. Wł., Kłasy III; — Bartoszewicz J., Tyg. ill. 1864 IX; — Wielisław, Pokuta Gamrata, Kłasy 1882 XXXIV; — Dedykacye, mowy i wiersze pogrzebowe, por.: E. XVII.].
 Ganganelli Fr. W., zob. Klemens XIV.
 Ganzenstein Jan de (w. XV.), kr. 6581.
 Gara Mikołaj (r. 1354), dok. 1902.
 Garampi Józef, nuncyusz († 1786), arch. 28, dok. 5011, 5022, 5044, 5069, K. 15842.
 Garbowiecki Stan. (r. 1633), kr. 8595.
 Garczyńscy h. Sas, her. 28557 D.
 Garczyński (r. 1688), dok. 4215.
 Garczyński (z czasów ks. warsz.), kr. 31415 D., hp. 28130.
 Garczyński Andrzej Stefan, wda poznański († 1755), dok. 4579, 5090, kr. 9243—9245, 31221 D., hp. 27316.
 Gardie de la hr., arch. 28286 D.
 Gardie Axel hr. de la (r. 1700, 1701), dok. 4351, 4361.
 Gardie Gabryel Magnus de la († 1686), dok. 3899, 3913, 3914, 29804 D., 29806 D., 29816 D., 29823 D.
 Gardie Gustaw de la († 1652), dok. 3536.
 Gardie Pontus de la († 1585), dok. 3612, 29687 D.
 Gardie Potusson de la (r. 1614), dok. 3536, 29064 D.
 Gardiner William, poseł ang. (r. 1793), dok. 5383, 5403.
 Gardinerus Sam. (r. 1681), K. 15704.
 Garkusza Siemion [Koszuwicz K., Kijewska Starina 1883].
 Garlicki Tomasz ks. (r. 1768), dok. 30035 D., kr. 9364.
 Garnysz Michał ks. († 1789), dok. 5153, 5220, 5269, 5330.
 Garran C. J. F. (r. 1794), dok. 5440.
 Garsias E., K. 12775.
 Gartenberg, Sadogórski baron (r. 1774), dok. 5030.
 Garthener Jak. (r. 1524—1527), kr. 6979.
 Garycki Bonifax († 1822) [Sołtykowicz Józ., O życiu i zasługach, Roczn. tow. nauk. krak. 1826 XI. (por.: E. XVII.)].
 Garwocki Stan., kaszt. płocki (r. 1602), dok. 3428.
 Gąsianowski J. D. (r. 1793—1794), kr. 9653.
 Gąsiewska Róża (r. 1691), dok. 4232.
 Gąsiewski J. M., szk. 19039 [por.: E. XVII.].
 Gąsiewski K., poseł do Francji r. 1640, dok. 3769.
 Gąsiewski Krzysztof, wda smoleński, szt. 22090 (p. Wilno), 22091 [Pomnik, Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI. str. 78, 80].
 Gąsiorek Jan (r. 1632), K. 13886.
 Gąsiorowscy h. Ślepowron, her. 28557 D.
 Gąsiorowski Wilhelm, szt. 21741.
 Gaspari Krz. (r. 1724), dok. 4513.
 Gastaldi Girolamo, kardynał († 1685), dok. 4111, szk. 19154.
 Gaston, duc d'Orleans, pam. franc., kr. 6021.
 Gaston Phoebus (r. 1357), hp. 24051.
 Gasztold Olbracht, wda wileński, dok. 2617, 2712, hp. 26155.
 Gasztoldowie h. Habdank, her. 28557 D.
 Gasztoldowicz (r. 1522), dok. 29481 D., pr. 17545.
 Gatey Piotr, ob. 18695.
 Gatterer J. Krz. († 1799), kr. 9333, hp. 22848, 23120, 24469, 33915 D.
 Gauch Jakób (r. 1660), kr. 8357.
 Gauchon (r. 1777), dok. 5090.
 Gaudenty z Vellitri, dok. 29093 D., K. 12646.
 Gautier de Salgues Piotr (r. 1775), dok. 5052.
 Gavantus Bart., K. 12728.
 Gawareccy, her. 395.
 Gawarecki Winc. Hip., historyk [Uwagi nad pismami Winc. Hip. Gawareckiego, Lech 1823]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Gawath Jakób († 1679), chr. 170.
 Gawiński Jan, lit. 20999, 33539 D. [Pam. warsz. 1822 III; — Chłędowskiego Pszczoła polska I, II; — Ziemiomysł 1830 I; — Roczn. tow. przyj. nauk warsz. X., XVI; — Grabowski Ambr., Bibl. warsz. 1855 II; — Bibl. warsz. 1873 IV.].
 Gawlikowski Piotr Paweł (r. 1715), K. 13904.
 Gawrońscy, bracia (r. 1599), kr. 7646.
 Gawroński Andrzej Rawa, biskup krak. († 1813), dok. 5361, 5609, 5610, 5644, 5736, 5750, szk. 19942 [Guillot, Ill. ac Rev. Andr. e Comitibus a Gawroński in episc. nominato die Dec. 1804, Vindob. 1804; — In die solemninaugurationis, Crac. 1805; — Kuszell Fr., Pieśń oryginalna, 9. marca 1805; — Badeni I., Powitanie podczas urocz. wjazdu (wiersz), Krak. 1805; — Miłobęcki, W dzień wjazdu, 1805; — Lgocki Fr., Oda w dzień urocz. wjazdu d. 5. maja 1805; — Mayer P., Odae, Crac.

- 1805; — Miękiński M., *Carmen ad Andr. Gawroński, episc.*, 30. Novembr. 1806, Krak.; — Przyj. ludu, Leszno 1838 IV.].
 Gawroński, pułkownik (r. 1809), kr. 9794, 9873.
 Gazzotti Pietro, kr. 8569.
 Gdacijs Ad. X., pr. 17000, 17607.
 Gebhardi Ludwik Albrecht († 1802), kr. 9473, 31309 D., hp. 22952, 23020, 23034, 23467, 24137, 24153, 24309.
 Gębicki, zob. Gembicki.
 Gehl, opat wrocławski (r. 1684), dok. 4176.
 Giedroyc, zob. Giedroyc.
 Gedwillo T. (r. 1812), dok. 5733.
 Gedymin, w. ks. lit., her. 360, 361, 28515 D., dok. 1790, 1812, 1962, K. 12667, hp. 24049, 24637, 24713, 24717, 24721, 24723, 24725, 24733, 25187.
 Gedyminowiczowie h. Pogoń litewska, her. 28557 D.
 Gedyminowie-Koryat, her. 360.
 Gehema J., her. 334 (usunąć).
 Geilsheim Rembert [Busse, Rembert Geilsheim, eine hist.-biogr. Skizze, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1840 II.; Nachträge, tamże 1848 IV.].
 Geisler A. F. (r. 1781), kr. 9494 [Gaz. codz., Warsz. 1860 Nr. 32].
 Geisruk J., zob. Gajsruk J.
 Geiza (r. 1141—1161), hp. 25075.
 Gelasinus Kasp. († 1637) [Cynerski I., Professor academicus in funere Gasp. Gelasini, Crac. 1637 (por.: E. XVII.)].
 Gelenius Aeg., kr. 6177, hp. 25001.
 Gelli Fabri, anabaptysta, K. 32696 D.
 Gembart: Aleks. (r. 1742), dok. 4685 [por.: E. XVII.].
 Gembiccy h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Gembicki Andrzej, biskup łucki († 1655), dok. 3775, szk. 19100 [por.: E. XVII.].
 Gembicki Piotr, biskup krak. († 1657), dok. 3494, 3558, 3655, 3702, 3784, 3788, 3874, K. 13141, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 26352 [Pam. relig. mor. XXIV.; — Tyg. ill. 1860 I. (por.: E. XVII.)].
 Gembicki Wawrz., arcyb. gnieźn. († 1624), dok. 3449, 3557, 3606, 3615, 29300 D., kr. 30876 D. [Bibl. warsz. 1853 IV. (por.: E. XVII.)].
 Gembicki Wawrz. (r. 1635), kr. 8054.
 Gemlabburitzky (r. 1659), kr. 8430 [Gacki J., Bibl. warsz. 1846 I. str. 308].
 Gemont de (r. 1667), dok. 4006.
 Genebrardus Gilb. (r. 1569), K. 15300.
 Genez, kr. 9607.
 Gengell Jerzy († 1727), K. 15745.
 Genlis S., dok. 5418.
 Gennadij, arcyb. nowogr., K. 32633 D.
 Gennadius, scholarius (r. 1582), K. 15353.
 Gent J. S. (r. 1633), kr. 8587, hp. 23467.
 Gentilis, legat (r. 1307—1311), dok. 28859 D., 29164 D., K. 12690, 12764, hp. 25180.
 Gentilis Jan Wal., aryanin († 1565), K. 15295, 32714 D.
 Gentillet Jun. (r. 1574), kr. 7363.
 Gentz Fr. v., dok. 1603, 5627, kr. 9417, hp. 28069, 28107, 28191, 28235.
 Geoffrin mme T., dok. 1463, 4879, 28808 D., hp. 27372, 27373 [Barbey d'Aureville J., Le roi Stanislas Poniatowski et mme Geoffrin, w dziele: XIX. siècle, série 2.: Les oeuvres et les hommes, Paris 1892].
 Geographus Bawarus, kr. 6094, 30333 D.
 Georg Izrael, K. 15042.
 Georgiewicz Bart., kr. 6924, 7109, 30812 D. [Baudouin J., Das Slavische in Werken B. Georgewicz, 1887 (por.: E. XVII.)].
 Georgius, pergamista krak., szt. 22149.
 Georgius, pictor (r. 1606), szt. 22170.
 Georgius, pixidarius, szt. 22483.
 Georgius Maior, K. 15232.
 Georgius Monachus, hp. 22848 (pod r. 842).
 Georgius Syncellus, hp. 22848 (pod r. 810).
 Gérard, kr. 9414.
 Gerbert, zob. Sylwester II.
 Gerdes Daniel († 1765), K. 14871.
 Geret And., lit. 20407.
 Geret Samuel L. v., arch. 96, dok. 3694, 4880, 4910, 4939, 4952, 4957, 4964, 5110, 5147, 5304, 5426, 29746 D., 30038 D., kr. 31377 D., K. 14917, hp. 27553 [List p. Geret z Torunia do przyjaciela (1778); — Informatio in causa Geret contra Cameram thorunensem, b. r. (por.: E. XVII.)].
 Gerhard (r. 1336—1345), dok. 1797.
 Geringa Jacobus, szt. 21992.
 Gerlach Benjamin, szk. 19373, 19607, 19790.
 Gerlach Jer. (r. 1669), dok. 4024.
 Gerlacus, abbas Milovicensis, kron. czeski († 1228), kr. 30438 D., 30439 D.
 Germain St. hr. de, dok. 1530.
 German Marcin, kr. 7854.
 Gero, margrabia, kr. 30350 D., hp. 24944.
 Gerrardi Ant. R. (r. 1644), dok. 3793.
 Gerson, hp. 25335.
 Gerstmann Marcin v., biskup wrocł., K. 32411 D.
 Gertich (błędnie: Gerlach) Gracyan Marcin, K. 15431, 15638.
 Gertner Tomasz, szt. 22210.
 Gerupoldi Ant. (r. 1686), kr. 8622.

- Gervasius Tilberiensis, hp. 22848 (pod r. 1214).
 Gerwazy Jan (r. 1398), dok. 1943.
 Gerwazy, biskup perejasławski, K. 14261, 32624 D.
 Gessée J. la (r. 1573), kr. 7361.
 Geswald(us) Fil. X. († 1619), K. 15513.
 Geteten Augustinus v. [Berkholz, Der rigasche Domherr Augustinus von Geteten, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl. 1868 XI.].
 Getzki Michał, szk. 19936.
 Gewold K., K. 15533.
 Ghise T., *zob.* Giso.
 Ghisterius Fr. M., szk. 19153.
 Giannotis Jan de, architekt, szt. 21992.
 Giano Jordan de (r. 1242), kr. 6315, 6316, 30446 D.
 Gianotis Bernardino de, szt. 21992, 22045.
 Giattini, K. 12598.
 Giedroycowie (r. 1786), dok. 5306.
 Giedroyć Ignacy [Zajączkowski Wojc., Wiersz na herbowne zaszczyty Giedroyców z okoliczności związku między Ign. Giedroycem i Mar. Grabińską, E. b. r.].
 Giedroyć Ksawery, dok. 5535.
 Giedroyć Melchior, biskup Żmudzi († 1608) [Buszyński J., Tyg. ill. 1861 IV.].
 Giedroyć Michał, błogosławiony [Compendium życia Mich. Giedroyca, kanonika, Wilno 1741 (Inne żywoty, por.: E. XVII.)].
 Giedroyć Jan Stefan († 1803), dok. 4978, 5327.
 Giełdziński, szt. 21721, 21722.
 Giełgudowie h. Działosza, her. 28557 D.
 Giełgud Antoni (r. 1685), dok. 4182.
 Giełgud Antoni (r. 1786, 1788), dok. 5226, 5276.
 Giełgud Michał (r. 1778, 1790), dok. 5101, 5337.
 Gierbinij Jan, K. 14596.
 Giercke Jakób, zegarmistrz, szt. 22474.
 Giering (Gier yng) Ant. (r. 1703), K. 15988.
 Giering Jan Samuel [Arnold Georg, Denkmal dem um die Evangelische Gemeinde zu Warschau wohlverdienten Joh. Sam. Gierings, Warschau 1790].
 Gieryk Adam († 1809), dok. 5324, szt. 22335.
 Giesel Jan Ludwik, szt. 22210.
 Gilbert E. (r. 1641), kr. 8099.
 Gilbertus, hp. 22848.
 Gilenius Joh. (r. 1656), kr. 8266.
 Gilibert Jan Emanuel, lekarz, profesor wileński († 1814), dok. 5087 [Sainte-Marie St., Eloge de J. Emm. Gilbert, Lyon 1814; — Mollet J., Eloge historique, Lyon 1816; — Tyg. wileński 1820 II. (por.: E. XVII.)].
 Gille, geog. 10016.
 Gillot Jacq., pam. franc., kr. 6021.
 Gilowski P. († 1595), K. 15102, 15407.
 Giniewski Krzysztof, malarz (r. 1636), szt. 22170.
 Ginowski Dom. (r. 1779), dok. 5110.
 Gintyło Jan Chryz. (ur. 1789) [Muchliński, Pam. relig. mor. 1958 I.; — Prz. pozn. 1858 I.].
 Giorgio Polacco (r. 1650), K. 15664.
 Giovani, legat pap., kr. 7489.
 Giovanni, ob. 18807.
 Giovannini Paulus Al. (r. 1565), dok. 29563 D.
 Girardus de Avernia, hp. 22848 (pod r. 1272).
 Girardus de Tracheto, hp. 22848 (pod r. 1271).
 Girs Aeg., kr. 7953 (błędnie: Aug.), 8726, 31125 D.
 Girtler, kr. 9553.
 Girtler Seb. (r. 1792), dok. 5387.
 Gise Tid., *zob.* Giso.
 Gisel In., *zob.* Gizel.
 Gisilher, biskup merseburski, hp. 24941.
 Gisius Aleks. [Wilhelmi Bart. Oratio de vita Alex. Gisii, Thorun. 1606 (por.: E. VIII.)].
 Giska Mikołaj (r. 1381), dok. 1885.
 Giskra Jan z Brandysu, dok. 2187, hp. 25470.
 Gislebertus, kr. 30252 D.
 Gislenus J. Chr. (r. 1669), dok. 4024 [Gisleni Balt., Distinto raguaglio delle cose nella Dieta dell' Elezione del Re di Polonia Michael Korybuth Wisniwiecki, Roma 1669 (por.: E. XVII.)].
 Gislo (błędnie: Gisto) Jac., chr. 154.
 Giso (Ghise) Tidemann (ur. 1480), kr. 6983 [Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III. (por.: E. XVII.)].
 Gisz J. (r. 1646), dok. 3814.
 Giudice Dominico, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
 Giulanus (Gyulay) Paulus († po r. 1585), kr. 7425, 30765 D.
 Giustiniani M. (r. 1667), dok. 3989.
 Giustiniani Pietro, kr. 7364.
 Giustiniani Seb. (r. 1500), dok. 2457.
 Gizel E. (r. 1628), kr. 7968.
 Gizel Innocenty († 1684), kr. 8535, K. 14223, hp. 23157, 24593 [Rogalski, Dz. wileński 1822 III.; — Kurj. pozn. 1884 Nr. 256].
 Giziński Paweł (r. 1778), dok. 5108.
 Gizowscy, dok. 4750.
 Giżyccy h. Gozdawa, her. 28557 D.
 Giżycki Bartł., kaszt. wyszogrodzki († 1768), dok. 4954.

- Giżycki Bartł. († 1826) [Dubiecki T., Mowa miana w Dubnie 1813, Pochwała Bartł. Giżyckiego, marsz. gub. wołyńskiej (druk krzemieniecki lub poczajowski, por.: E. V.)].
- Giżycki Franc. Ks., *zob.* Spis autorów.
- Giżycki K. F., dok. 4954.
- Giżycki W., stolnik wieluński (r. 1650), dok. 3870.
- Glaber Andrzej z Kobylina († ok. r. 1548), kr. 30298 D., szk. 19830, lit. 20942 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Roczn. tow. przyj. nauk warsz. XI.; — Sobieski, Bibl. warsz. 1869 II. (por.: E. XVII.)].
- Glagovius Michał (r. 1668), dok. 4019.
- Glaize Jaques, szk. 19563.
- Glareanus Henr. D. († 1563), kr. 7039, 30563 D., K. 32700 D., szk. 19933.
- Glasenap Franc. (r. 1696), K. 15719.
- Glassbach C. B., geog. 10911.
- Glaubicz, K. 15555.
- Glave Kobielski Karol Fr. († 1831), dok. 5324, 5366.
- Glayre Maurycy, dok. 30022 D., 30049 D., hp. 27613.
- Gleb św., *zob.* Hlib.
- Gleditsch Jan Ludwik († 1741), kr. 8738, 8790, 31141 D.
- Gleissembergius Virg., hp. 34054 D. [por.: E. XVII.].
- Gley Gerard, dok. 5698, 30185 D., kr. 9811.
- Gliczner Erazm († 1603), kr. 7591, 7610, K. 15271, ek. 17994, ob. 18723, szk. 19830, 19833, 19835, 33342 D., hp. 23467 [Dz. warsz. 1826 III. (por.: E. XVII.)].
- Glinczyzna Bog. z Mostowskich, podk. łomżyńska († 1802) [Mowa pogr., por.: E. VII.: Choromański].
- Glinka Teodor, *zob.* Spis autorów.
- Gliński Fab. (r. 1779), dok. 5113.
- Gliński Michał, książę, dok. 2501, kr. 7229, hp. 25742, 25743.
- Gliszczyński Antoni († 1835), dok. 5359, 5628, 5698, 5711, kr. 9799, pr. 16666, 17905, ek. 18302.
- Glitzner, *zob.* Gliczner.
- Glogoviensis Joh. († 1507), K. 12893, 12898, szk. 19932, 19933, 19944, 33337 D., lit. 33468 D. [Linde, Pam. warsz. 1815 III.; — Marcinowski, Posiedz. publ. tow. biblijnego, Wilno 1819; — Program Pijarów na Zoliborzu w Warsz. 1829; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. polit.; — Lwówianin 1836; — Poliński, Wiz. i roztrząs. nauk. 1839; — Przyj. ludu, Poznań V. (por.: E. XVII.)].
- Glosemeyer J., szk. 19373.
- Glower J. S. J., dok. 29935 D., szk. 19161.
- Glycas Michael, hp. 22848 (pod w. XII.).
- Gładko O. M., hp. 24593.
- Gładysz, malarz (w. XVII.), szt. 22170.
- Gładysz Jan, górnik († 1368), dok. 1863.
- Gładysz Jan, malarz (w. XVIII.), szt. 22210.
- Głębecki And. († 1634), kr. 8044.
- Głębocki Aleks. X. (r. 1641), szk. 19105.
- Głębocki Jędrzej [Napisy alegoryczne w czasie egzekwii ś. p. Jędrzeja Głębockiego, udział Lipiński Tymoteusz, Bibl. warsz. 1843 III.].
- Głębocki Michał (r. 1776—1793), dok. 5066, 5226, 5410.
- Głogowczyk Jan, *zob.* Glogoviensis J.
- Głogowscy [Gawarecki W. H., Mag. powsz. 1839 VI.].
- Głogowski Jerzy, szt. 22210.
- Głogowski Paweł, szt. 22090 (p. Płock), 22091.
- Głoskowski Maciej († 1658), kr. 8180, lit. 33553 D. [Kwart. nauk., Krak. 1836 I.; — Franke J. N. i Jakubowski A., M. Głoskowski, matematyk polski XVII. wieku, Roz. mat. przyr. Akad. V., Odb. Krak. 1878 (por.: E. XVII.)].
- Głostowski Piotr (r. 1568), dok. 29571 D.
- Głowacki Ign., dok. 658, kr. 31168 D., K. 15773 [Dzieło Głowackiego: „Immunitas Ecclesiastica jure tum divino tum humano in aliquibus etiam statutis Regni Poloniae adversus impugnatores suos olim propugnata, Calissii 1758“ jest wzięte całe z dzieła: „Gladius Evanginatus“ (1725), dodrukowano tylko kilka kartek, por.: E. XVII.].
- Głowacki Józef, szt. 22210.
- Głowacki Wojciech Bartosz (r. 1794), dok. 5435, hp. 27912.
- Głowacz J., ob. 18745.
- Głowiński Sam., K. 12745 [por.: E. XVII.].
- Głuchowski Dominik [Mowa Dom. Głuchowskiego, cześnika i delegata słońskiego do króla (1792, por.: E. XVII.)].
- Głuchowski Jan [Ikones książąt i królów Polski X. Jana Głuchowskiego, proboszcza płockiego, Krak. 1605 (por.: E. XVII.)].
- Głuchowski Wacław (r. 1700), kr. 8835, K. 15729.
- Gnatowscy, dok. 5306.
- Gneisenau Aug., gen. pruski, hp. 28168.
- Gniewczyński P. (r. 1794), K. 12898.
- Gniewkow Floryan, iluminator, szt. 22149.
- Gniewosz z Dalewic [Pszczółka polska 1823].
- Gniewosz Jan z Oleksowa, dok. 29630 D.
- Gniewosz Michał (r. 1782), dok. 5162.
- Gniewosz Mikołaj Albert, biskup kujawski († 1654), dok. 29800 D. [Ziemomysł (czasopismo) 1830 I., II.].

- Gniński Jan, kanonik warsz. († 1626) [Racławski A., *Pro summi cineri J. Gniński*, Poznań 1626 (por.: E. XVII.)].
- Gniński Jan, podkanclerzy kor. († 1685), dok. 3955, 4031, 4036, 4058, 4173, 4182.
- Gniński Jan Chryz. Ben. († 1715), dok. 4090, 4182, 4173, K. 13341.
- Gnoińscy, her. 395, 408.
- Gobel S. (r. 1590), kr. 7539.
- Gobelinsowie (r. 1578), num. 566.
- Gobinet Karol († 1690), szk. 19874.
- Godaczewski Jakób (r. 1793), dok. 5413.
- Godebski Cyprian, dok. 1478, 5258, 5634, kr. 9700, 9731, 9763, pr. 17890, lit. 21228, 21273, 21434, 33597 D., szt. 22090 (pod Warszawa), 22091.
- Godebski Hier. (r. 1695), kr. 8704.
- Godecki Inn., K. 13660.
- Godefridus Viterbiensis, hp. 22848 (pod r. 1196).
- Godefroy, pam. franc., kr. 6021.
- Godefroy J. (r. 1631), K. 15223.
- Godefroy Th., kr. 6597.
- Godemann Jakób (r. 1604), dok. 3403.
- Godlewscy h. Gozdawa, her. 28557 D.
- Godlewski Józef (r. 1811), dok. 5710, hp. 34298 D.
- Godlewski Mikołaj (r. 1766), dok. 4927.
- Godlewski Stan., kasztelan podlaski († 1704), dok. 4134, 4250.
- Godlewski (Wojciech), sędzia ziemski, poseł nurski (r. 1789), dok. 5295, pr. 17573 [Wyłuszczenie. Ważność elekcyi ur. Godlewskiego, sędziego grodzkiego nurskiego do pisarstwa ziemskiego dowodzące, b. r.; — Odpowiedź na wyłuszczenie, b. r. (por.: E. XVII.)].
- Godunow Borys, dok. 3397, 3464, hp. 26096, 33952 D.
- Godysław Paweł, zob. Baszko.
- Goebelius Sev., geog. 10574.
- Goerz (Görtz) Jerzy Henryk, generał, dok. 4390, 4408, 29910 D., kr. 8866.
- Goess P., gubernator Galicyi (r. 1813), dok. 5755, 5757.
- Goeteeris A. (r. 1615—1616), dok. 29690 D.
- Goethe Teodor, kr. 9847.
- Goetz J. Ph. (r. 1696), kr. 8748.
- Goezius Franc. Rysz., kr. 9220.
- Gogoliński Jakób (r. 1608), dok. 3488.
- Golański Filip Nereusz ks. († 1824), dok. 1367, 5176, 5197, 5208, 5221, 5275, 5373, 5589, 5590, kr. 31291 D., szk. 19292, 19657, 19679, 19933, 19939, 33257 D., lit. 21139, 33592 D., szt. 22241, 33601 D. [Kuryer litewski 1809 Nr. 54; — Pam. warsz. 1802 V., 1803 XII., 1809 III.; — Dz. wil. 1815 II., 1816 III., 1817 V.; — Dzieje dobrocz. 1824 IV.; — Zbiór mów żałobnych na pogrzeble ś. p. ks. Filipa Nereusza Golańskiego, prof. uniw. wil., Połock 1824 (por.: E. XVII.)].
- Goldast Melch. († 1635), dok. 826, kr. 30250 D., pr. 16185.
- Goldonowski Andrzej, kr. 8116, 8117, 30975 D., 30976 D., K. 13556, 13572, 13902.
- Golejewski, poseł podolski (r. 1767 i 1784), dok. 4943, 5188.
- Golicynowie, książęta [Kosiński Ad. Am., *Nadesłane (o książce: Materyały do dokładnej monografii rodziny książąt Golicynów)*, Wiek 1880 Nr. 276].
- Golicyn Dymitr ks., gen. ros. (1809), dok. 940, 5676, 28808 D.
- Golicyn Wasyl (r. 1619), hp. 26295.
- Golicyn Wasyl ks. (r. 1643—1713), hp. 26973.
- Golinus, zob. Goliński.
- Golińscy h. Zabawa, her. 28557 D.
- Goliński Bazyli († 1625), dok. 3269, kr. 7501, szk. 19019, 19027, 19122, 19153 [por.: E. XVII.].
- Goliusz Jan, prof. zamojski, kr. 30994 D., szk. 19233.
- Goltz Aug. Fryd., poseł pruski (r. 1791), dok. 5349.
- Goltz(en), generał ros. (r. 1709), dok. 4415.
- Golub (v. Gołub) Wojciech, iluminator, szt. 22149.
- Gołańczewski Maciej, biskup, szt. 22090 (p. Włocławek), 22091.
- Gołaszewski Ant., biskup przemyski († 1824), dok. 5223, 5239, 5332, 5568 [Nekrolog A. Gołaszewskiego, bisk. przemysk., Rozm., Lwów 1824; — Siarczyński Fr., *Kazanie na pogrzebie*, 1824; — Dwie rzadkości bibliogr.: list ks. bisk. Gołaszewskiego, Prz. lw. 1873 V.].
- Gołaszewski Jacek (r. 1790), dok. 5328.
- Gołaszewski J. Kl., biskup wigierski (r. 1814), dok. 5764.
- Goławiński, poseł kijowski (r. 1782), dok. 5153.
- Gołębiowski (Gołembowski) J. Chr., K. 15726.
- Gołębiowski Łuk., historyk (r. 1773—1849) [Zaleski Wacł., *Wiadomość o dziełach Ł. Gołębiowskiego*, Rozm., Lwów 1832; — Gołębiowski S., *Pamiętnik o życiu Łuk. Gołębiowskiego*, Warsz. 1852]; *Dzieła*, zob. Spis autorów.
- Gołek (r. 1794), dok. 5437.
- Gołogórski Mikołaj (r. 1389), dok. 1921.

- Gołubski Jan (pseudonim), *zob.* Sawicki Kasper.
- Gołuchowscy, arch. 28286 D., dok. 5276.
- Gołuchowski Józef, cześnik chełmiński (r. 1759), dok. 4815.
- Gołuchowski Józef hr. (r. 1813), dok. 5752.
- Gołuchowski Piotr (r. 1644), dok. 3797.
- Gołuchowski Wacław (r. 1864), dok. 1857.
- Goły Jan [Salicida, civis Cracoviensis, 1566, Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. IV. str. XXXIX].
- Gołyński Łukasz, poseł czernich., dok. 5410, 5413, 5420, 30050 D.
- Gomoleński (Gomolski) Dan. (r. 1742), kr. 9155.
- Gomoliński Ignacy, poseł łęczycki, dok. 5327, 5337, 5359.
- Gomoliński Jan Paweł, biskup kij. († 1711), dok. 4296.
- Gomółka Mikołaj († 1609), szt. 22090 (pod Jazłowiec), 22091, 22711.
- Goniec (z Goniądza) Piotr († ok. 1581), lit. 20797 [Rozm. nauk., Krak. 1828 Nr. 1 (por.: E. XVII.)].
- Gonta Jan, dok. 4949, 4950, hp. 24622, 24623, 34263 D.
- Gonzaga Alojzy św., kr. 7760, 7761, pr. 16867 [Guhra P., Żywot św. Alojzego Gonzagi (Róm.), Leszno 1845; — Kozłowski F. M., Żywot św. Alojzego Gonzagi, Leszno 1854, Wrocław 1869 (por.: E. XII.: Alojzy św.)].
- Gonzaga Fr. (r. 1587), K. 13467.
- Gonzaga Katarzyna, szt. 22462.
- Gonzaga Marya Lud., *zob.* Marya Ludwika Gonzaga.
- Gonzaga de Nevers (r. 1574), hp. 25994.
- Gonzalves G., dok. 29615 D.
- Gora Henryk Zbigniew, dok. 2227, kr. 6652.
- Goraj Jan, malarz, szt. 22149.
- Goraj Joachim, malarz, szt. 22149.
- Gorajski Adam [Panegyricum Magn. Adami Gorayski de Goray, Patroni literarum literaturumque pientissimi, Crac. 1598 (por.: E. XVII.)].
- Gorajski Józef Korczak (r. 1812 i 1813), kr. 9818.
- Gorajski Zbigniew († 1655), dok. 3791, K. 15426 [Węgierski T., Eufemia in nupt. Sbig. Gorayski et Theod. Leszczyniae, Baranów 1629; — Korczak Zbigniew Gorajski, kasztelan chełmski, Lwowianin 1836 II; — Grochowski W., Tyg. ill. 1863 VIII. (por.: E. XVII.)].
- Gorczyń Jan Al. († 1661), her. 334, kr. 8180, 8360, 31030 D., 31031 D., szt. 22335 [So-bieszczański, Bibl. warsz. 1844 III; — Grabowski Ambr., tamże 1855 IV., 1857 III. (por.: E. XVII.)].
- Gorczyń Piotr, kr. 7883, ob. 18688 [Bibl. warsz. 1842 III; — Grabowski Ambr., tamże 1849 III.].
- Gorczyńska, szt. 21721.
- Gorczyński (r. 1659), dok. 3952.
- Gorczyński A. M., K. 13301, 13362.
- Gorczyński Jan [Siarczyński Fr., Czasop. nauk. księgozb. Ossol. 1828].
- Gordan J. A. (r. 1679), szk. 19273.
- Gordonowie, her. 28557 D.
- Gordon Fr., agent angielski (r. 1632), dok. 3691.
- Gordon Karol [O Karolu Gordonie, pułkowniku wielkopolskim, byłym dowódcy milicyi rzecyp. krak., urodzonym 1742 z Piotra Gordona i Urszuli z Jaszewskich, zmarłym 19. grudnia 1820, Pszczółka krak. 1821 I.].
- Gordon J. Patric. († 1699), kr. 8366—8369, 31032 D., hp. 26529.
- Gordonówna (r. 1659), dok. 3952.
- Gorecki Antoni, kr. 9829, lit. 21229, 21230, 33598 D. [Wspomnienie o Antonim Goreckim, Niewiasta 1860—1861].
- Gorecki Leonard, kr. 7301—7303, 7402 [por.: E. XVII.].
- Gorecki Stan. (ok. 1515), dok. 2445.
- Gorecki Walenty (r. 1786, 1790), dok. 5226, 5337.
- Gören de (r. 1786), dok. 5306.
- Goritius S., *zob.* Gorycki Szymon.
- Goriński Piotr, dok. 1117.
- Górkowie h. Łodzia, her. 28557 D.
- Górka Andrzej († 1551), dok. 2874.
- Górka Andrzej († 1584), kr. 7345, 30787 D. [Pam. sandom. 1830 II; — Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.].
- Górka Łukasz, kaszt. pozn. († 1542), kr. 7198, K. 15235, szt. 22091 [Pam. warsz. 1819 XIII; — Dzieje dobrocz. 1820; — Górski St., Pam. relig. mor. VI; — Kłasy III. (por.: E. XVII.)].
- Górka Stanisław († 1592), dok. 3211, 3290, K. 15308 [Pszczółka polska 1823 II; — Rozm. nauk. 1829 Nr. 2 (por.: E. XVII.)].
- Gorkowski And., dok. 4307.
- Gorlicki Tomasz, dok. 4917, kr. 9438.
- Górnicki Łukasz († 1602), dok. 2766, 2884, 2959, 2999, 3164, 3219, 3306, 3419, 5275, kr. 7305—7323, 30735—30737 D., pr. 16410, ob. 18682, lit. 20432, 20860, 20899, hp. 25886 [por.: E. XVII.].
- Górsy h. Nałęcz, arch. 28285 D., her. 28557 D.
- Górski Ad. (r. 1790), dok. 5066, 5316, 5338.

- Górski Jan (r. 1785, 1791), dok. 5205, 5360.
 Górski Józef Adalbert, biskup kielecki, dok. 5653, 5764, K. 14003 [Carmen III. ac Rev. D. Josepho de Boża Wola Górski, 23. April. 1804].
 Górski Jakób, kan. krak. († 1652), K. 12833, 12855, pr. 17547, 17671.
 Górski Jakób († 1585), kr. 7463, 30298 D., 30817 D., K. 15266, 15377, 15378, 32727 D., szk. 19018, 19932, 19939, lit. 20895, 33507 D.
 Górski Klemens (r. 1776), kr. 9467.
 Górski Konstanty, historyk [Jabłonowski Al., Ateneum 1898 II.; — Rembowski A., Historyk wojskowości polskiej, Bibl. warsz. 1898 I.]; *Dzieła*, zob. Spis autorów.
 Górski Onufry, Pijar († 1806), lit. 33582 D.
 Górski Stanisław († 1572), dyp. 249, dok. 1383, 2508—2510, 2789, 29455 D., kr. 6905, 7063, 7065, 7067, 30668 D., hp. 25733, 25839 [Kętrzyński W., Stanislaus Górski, canonicus von Plock und Krakau, und seine Werke, Altpreuss. Mntsch. VIII.].
 Górski Stanisław, poseł żmudzki (r. 1788 do do 1790), dok. 5269, 5295, 5359.
 Górski Walenty (r. 1764), dok. 4898.
 Gorycki Szymon, K. 15290.
 Goryński P., zob. Goriński P.
 Gorzałka, szt. 22090 (p. Krzeszów), 22091.
 Gorzeńscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Gorzeński Al. Nic. (r. 1748), dok. 4727.
 Gorzeński Augustyn, poseł pozn. (r. 1780 do 1792), dok. 5123, 5153, 5219, 5269, 5327, 5354.
 Gorzeński Makary, kaszt. kamieniecki [Głos w materyi o władzy nad wojskiem (1788), E. b. r.].
 Gorzeński Nicefor, poseł kaliski (r. 1791), dok. 5359.
 Gorzkowski (spisek 1796 r.), dok. 5490.
 Gorzkowski P., szt. 21721.
 Gościecki Franc., poseł do Turcyi (r. 1712 do 1714), dok. 4569.
 Gosiewski Al., wda smoleński († 1639), dok. 3732, K. 13879, szt. 22091, 22303 [por.: E. XVII.].
 Gosiewski Franc. (r. 1776), dok. 5066.
 Gosiewski Wincenty, hetman († 1663), dok. 3913, 3983, 29835 D., kr. 8397, 31035 D., pr. 17588, hp. 26460, 26605 [Bartoszewicz J., Tyg. ill. 1862 VI. (por.: E. XVII.].
 Goski Kasper, lekarz († 1578) [Bibl. warsz. 1847 III. (por.: E. XVII.].
 Gösler Onufry (r. 1691), kr. 8679.
 Goślicki Wawrzyniec († 1607), dok. 3365, 3688, kr. 7235, 7245, 7271, 7272, szt. 22090 (p. Mogiła), 22091 [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. II.; — Dz. wileński 1823 III.; — Roczn. tow. nauk. krak. I.; — Bibl. warsz. 1873 III. (por.: E. XVII.].
 Gośławski Adam (r. 1607), K. 15108, 15115.
 Gośławski Andrzej, K. 15115.
 Gośławski Bog. (r. 1709), dok. 4420.
 Gośławski Franc. (r. 1578), kr. 7378, 7415.
 Gośławski Ign., poseł sandom. (r. 1793), dok. 5413, 5432.
 Gośławski Onufry (r. 1793), dok. 5399.
 Gośławski W. (r. 1467), dok. 2291.
 Gostinius, zob. Gostyński.
 Gostkowski Paweł, poseł ciechanowski (r. 1793), dok. 5410.
 Gostkowski Wojciech, pr. 16682, ek. 18108.
 Gostomski Anzelm († 1588), dok. 3578, ek. 17941, 17996 [Bibl. Ossol. 1844 X.; — Wójcicki K. W., Bibl. star. pis. 1843 III.; — Rembowski, Niwa 1891].
 Gostomski Jan, dok. 29637 D. [Starowski Sz., Mellifluus Bernardus oratio ad J. Gostomski, Crac. 1622 (por. E. XVII.].
 Gostumiowski Jan, geog. 10769, lit. 21042.
 Gostyński A., szk. 19018.
 Goszczowski Aleksander, malarz, szt. 22170.
 Goszkowski (r. 1793), dok. 5410.
 Gosztowt Tomasz (r. 1789), dok. 5293.
 Gotard (r. 1240), dok. 1734.
 Gotfryd Henryk (r. 1596), dok. 3339.
 Gothard z Falenic (r. 1426), dok. 2071, 29282 D.
 Gotheske (r. 1589), kr. 7513.
 Gothus O. J., geog. 10910.
 Gotifredus Viterb., kr. 30252 D., hp. 22848 (pod r. 1196).
 Gottfried Joh. Lud. et Mar. Matth. (r. 1638), kr. 8076.
 Gottfrier Joh. Ludw. ze Stassburga, hp. 22848 (pod r. 1630).
 Gotthard, książę kurlandzki, K. 15004.
 Gottsched Jan Krzysztof (r. 1766), kr. 9050, szk. 19935, lit. 20921, hp. 34078 D.
 Goulart S. (r. 1573), dok. 3083.
 Gourville, pam. franc., kr. 6021.
 Govoni P. Fr. (r. 1685), kr. 8612.
 Goworek, kr. 31333 D., hp. 25100.
 Gozdawa Krystyn z Ostrowa, K. 13121.
 Gozdzi Bern. († 1770), dok. 4865.
 Goziałowicz Teod., dok. 5529.
 Gozimirscy (r. 1771), dok. 4985.
 Grabe S., arch. 26.
 Grabia Stan. Stef., K. 13558.
 Grabiankowie h. Leszczyc, her. 28557 D.
 Grabianka Grigorij, hp. 33984 D.

- Grabianka Leszczyc Tadeusz († 1807), hp. 27241.
- Grabianka Teresa z Stadnickich, hp. 27241.
- Grabiański Ludwik, szt. 22063.
- Grabiecki Fr., dok. 3897, K. 15150.
- Grabiński, poseł podolski (r. 1791), dok. 1478, 5359.
- Grabiński Aleks. [Wassenberg E., Oratio in inauguratione Alex. Grabiński, abbatiss Olivensis, Dantisci 1639 (por.: E.)].
- Grabiński Jan, opat oliwski, kr. 8130.
- Grabowicz Franc. (r. 1676), kr. 8485.
- Grabowiecki Sebast. († 1609), kr. 30298 D., K. 15375, lit. 20886 [Jabczyński, Arch. teolog. 1836 I.].
- Grabowscy—Goetzendorfowie h. Zbiświcz, her. 28557 D.
- Grabowscy h. Oksza, her. 28557 D.
- Grabowski Stefan, generał († 1844), kr. 9822, 9829, lit. 21230.
- Grabowski Ad. St., biskup warm. († 1766), dok. 4660, 4679, 4680, 4693, 4897, K. 13091, 13105 [In funere Stan. Grabowski, episc. Varmiensis (Brunsb. 1767), por.: E. XVII.].
- Grabowski Ambroży, historyk [Estreicher Karol, Grabowski Ambroży, Kółko rodzinne 1860, Odb. Lwów 1860; — Nowakowski J. F., Ambr. Grabowski, Warsz. 1862; — Wójcicki K. Wł., Kłasy VII.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Grabowski Andrzej (r. 1776), dok. 5079.
- Grabowski Franc. (r. 1705), dok. 4388.
- Grabowski Ignacy, dok. 5269, 5329, 5332.
- Grabowski Jan († 1784), dok. 4943.
- Grabowski Jędrzej (r. 1791), dok. 5356, K. 13245.
- Grabowski Jan Henryk (r. 1742), kr. 9144.
- Grabowski Jędrzej ks. (r. 1792), dok. 5356.
- Grabowski Maciej (r. 1744), dok. 4693, 4707.
- Grabowski Michał, historyk [Grabowski Tad., Michał Grabowski, jego pisma i pojęcia polityczne, Prz. polski 1900 III., Odb. Krak. 1900].
- Grabowski Mr. (r. 1789), dok. 5306.
- Grabowski Paweł, generał († 1824), dok. 4941, 5219 [wydał pisemko bez tyt. zaczynające się: Dans une de ces longues soirées de l'Avent., z podpisem: Un Voyageur, Krak. około 1810—1811].
- Grabowski Piotr ks. († 1625), kr. 7575—7577, K. 15422, pr. 16838 [Rocz. tow. nauk. krak. I.; — Dz. warsz. 1851 Nr. 233].
- Grabowski Tomasz (r. 1767), dok. 4942.
- Grabowski Wacław (r. 1611), kr. 7792, K. 15976.
- Grabowski Wojciech (Albert, r. 1539), K. 13304, 15199.
- Grabowska Magdalena, dok. 5276.
- Grabowska z Tarnowskich Olga, K. 13240, 13722.
- Grabscy h. Wczele, her. 28557 D.
- Gracian B. T. J., ob. 18689.
- Gracyan A. M., zob. Gratiani A. M.
- Gracyan, gospodar, dok. 3575.
- Gracyan Marcin, K. 32748 D., zob. Gertich.
- Gradowski (Gradovicius) Franc. (r. 1582), kr. 30779 D.
- Gradowski M. X. (r. 1616), K. 15517.
- Grądzki Sam., zob. Grondski.
- Graff, malarz, szt. 22210, 22303.
- Graffenauer Jan Filip, kr. 9774.
- Graffówna J. (r. 1683), dok. 4189.
- Grajewski, poseł lubelski (r. 1786), dok. 5219.
- Gralath Dan. († 1809), pr. 17299, 17407, 17409, 33045 D., szk. 19373, hp. 23965.
- Gralath Teod. Ludwik (r. 1760), kr. 9268.
- Grammont (r. 1656), dok. 3912, kr. 6021.
- Granowski [Rokosz gliniański za powodem Gran., Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].
- Granowski Kaz., wda rawski († 1774), dok. 4865, 5005.
- Granowska Elżbieta, zob. Elżbieta.
- Granvella, dok. 1543, 29031 D.
- Granville A. B., geog. 10098.
- Graser K. († 1630), K. 15542.
- Grashoff Carl Fried. (r. 1796), kr. 9667.
- Grassenius, geog. 10769.
- Grassi Józef, szt. 22210.
- Grathus J. U., kr. 9626.
- Gratiani Ant. Maria († 1611), dok. 2974, 29587 D., kr. 7244, 30719 D., 30874 D., K. 12710, 15340, hp. 25938, 25992 [por.: E. XVII.].
- Graudentinus Jan, kr. 8861, hp. 23467.
- Graun (r. 1779), dok. 5119.
- Graunersdorf Krzysztof (r. 1590), kr. 7539.
- Graverus A., K. 15112.
- Gravina Dom. (r. 1628), K. 13243.
- Gravingellius J. R. (r. 1563), kr. 7239.
- Gray J., kr. 31309 D., hp. 22848 (pod r. 1764).
- Graziani A. M., zob. Gratiani.
- Gre Dominik de (w. XVII), szt. 21992.
- Grebenitz El., K. 15697.
- Grebel A. Ign., kr. 9588.
- Greczyn Lucyan, szk. 19603.
- Grefenij, archimandr., lit. 21468.
- Grefflinger Joh. Georg († ok. 1677), kr. 8314, 8328, 31021 D.
- Gregander, kr. 9102.

- Gregorius, murator (r. 1527), szt. 21992.
 Gregorius, pictor (r. 1622), szt. 22170.
 Gregorius M., K. 15533.
 Gregorius Nasarensis, K. 14529, 14530.
 Gregorius Torunensis, kr. 30252 D.
 Gregorovius Tym. Bogumił († 1739), kr. 9222, pr. 32878 D.
 Gregorowicz Bazyli, geog. 10095.
 Grek M., K. 14188 [Kralicki Anat., Maxym Grek († 1498), Słowo ruskie, Lwów 1864 Nr. 45; — Tichowski, Russka Starina 1895 I. str. 250].
 Grekowycz Antoni, K. 14653.
 Grell H. Wawrz., hp. 24829.
 Greppo Pietro Antonio (w. XVIII.), szt. 21992.
 Gretser Jakób X. († 1625), K. 13811, 32757 D., szk. 19933.
 Gretz Gruell Teod. Franc. (r. 1791), dok. 5369.
 Grevenbruch G., kr. 7719 [Archiw ist. 1863].
 Grewerus A. (r. 1615), K. 15111.
 Griażew (r. 1799), hp. 28036.
 Griciew Miast. [Kamanin I., Kij. Star. 1894].
 Grien Hans Baldung, szt. 22149, 22329.
 Griesheim Karol, pr. 16878 [Kraj, Petersb. 1894 Nr. 40].
 Grigoriew Justin (r. 1737), dok. 4610.
 Grigoryj, namiestnik kamieniecki (r. 1500), dok. 29435 D.
 Grigorowicz S., szk. 19039.
 Grill P., kr. 6325.
 Grimm Fryd. Melchior, dok. 940, 28808 D., kr. 9766, hp. 27496.
 Grimoard (błądnie: Grimsard) Filip Henryk, generał († 1815), dok. 29709 D., hp. 26338.
 Grimza W. Dawid, kr. 8053.
 Griselda Batorówna Zamoyska, dok. 29612 D.
 Gritti Ludwik (r. 1535), hp. 25832.
 Gritti, poseł wenecki (r. 1585), dok. 3213.
 Groblicki Ben., K. 12878.
 Grocholscy h. Syrokomla, her. 28557 D.
 Grocholski Fr., poseł bractwowski (r. 1790), dok. 5327, pr. 17675.
 Grocholski Józef [Osiński Al., Przemowa do Iłkiewicza M. i Grocholskiego Józefa, 1817].
 Grocholski Paweł (r. 1793), dok. 5399.
 Grochowalski Andrzej X. (r. 1791), kr. 31325 D.
 Grochowski Achacy, biskup Łucki († 1633) [Starowski Szym., Ill. A. Grochowski gratulatio, Jarosław 1625; — Inscriptio ad iconem, Ostrowski, Svada lat. 1747 II. str. 29 (por.: E. XVII.)].
 Grochowski Stan. († 1612), dok. 3775, kr. 6793, 7595, 7617, 7671, 7713, 7724, 30851 D., 30869 D., K. 15429, lit. 20984 [Sobolewski, Dz. wil. 1819; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. I; — Wężyk Wł., Pielgrzym Ziemieckiej 1843; — Gaz. warsz. 1859 Nr. 303; — Bełcikowski A., Prz. polski 1893 (rec. Windakiewiczza); — Grochowski Miecz.; Muzeum, Lwów 1895 (por.: E. XVII.)].
 Grocki J., szk. 19023.
 Grocysz, zob. Grotius Hugo.
 Grodeck Benjamin († 1778), arch. 36.
 Grodeck Gabryel († 1709), kr. 5828, pr. 16422, lit. 21164.
 Grodeck Gotfryd Ernest († 1826), dok. 5553, kr. 9747, szk. 19653, lit. 21262, 33609 D.
 Grodecki Stanisław (r. 1654), szt. 22170.
 Grodecki Wacław, kr. 7429, geog. 10909 [por.: E. XVII.].
 Grodelecki, zob. Hoppius Joach.
 Grodwagner Jan, num. 566, kr. 30938 D.
 Grodzicki, poseł krak. (r. 1793), szk. 19482.
 Grodzicki A., szt. 22090 (p. Poznań), 22091.
 Grodzicki Faustyn, pr. 16868 [por.: E. XVII.].
 Grodzicki Józef Ben. († 1783), dok. 4871 [por.: E. XVII.].
 Grodzicki K. (r. 1636), dok. 3738.
 Grodzicki Paweł, artilleriae Regni praefectus [Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. V. str. CXXXI, CXXXII.].
 Grodzicki (Grodziecki) Stan. († 1613), chr. 28402 D., kr. 7747 (błądnie: A. X.), K. 15393, 15399, 15460.
 Grodziecki Adam Drya (r. 1637), dok. 3271, kr. 8047 [Nowakowski Fr., Źródła do dziejów Polski, Berlin 1841 I.].
 Grodziecki Jan [Hipler Fr., Grodziecki Joannes, Bischof von Olmütz, nach ermländischen Archivalien, Wien 1874].
 Grodziński J. N. (r. 1792), dok. 5394.
 Grodziński Mik. († 1643), her. 3 0.
 Grodziński (Grodzeński) Mikołaj, K. 13537 [Dzieje dobrocz. 1820 (por.: E. XVII.)].
 Groeben Otto (r. 1694), kr. 8696.
 Groelinger Jerzy (r. 1645), kr. 8147.
 Groicki Bartłomiej († 1599), dok. 1157—1166, 28917 D., 28920 D., pr. 16963, 17403, 17549, 17715, 17716, 32963 D., lit. 33497 D. (por.: E. XVII.)].
 Gröll Karol (r. 1770), szt. 22335.
 Gröll Michał, lit. 20200, 21059 [por.: E. XVII.].
 Gromis Mikołaj, dok. 28683 D., 29296 D.
 Grompo, szt. 22398.
 Grondski Samuel († 1676), kr. 8507, 31060 D.
 Groning(ius) Joh. (r. 1701), kr. 8796.
 Gronvelle Ph. Ant. (r. 1790), pr. 17609.
 Grootius H., K. 15143.
 Grosse E. (r. 1794), dok. 5435.

- Grosser Sam. († 1736), kr. 5910.
 Grosz Mikołaj, szt. 22470.
 Groot Hugo de, *zob.* Grotius H.
 Grooten J., geog. 10048.
 Grot Adolph (r. 1725), kr. 8983, 9571.
 Grot Jan, biskup krak. († 1848), dok. 1817.
 Grot J. Chr., K. 14936.
 Groth Floryan, pr. 16614.
 Grothus J. U., *zob.* Grotthus.
 Grothuss O. (r. 1633), dok. 3702.
 Grotius (Groot de) Hugo, dok. 1555, K. 15113, 15143, 32716 D., lit. 20893, *zob.* Jaski I.
 Grotkowski Jan, lit. 20997 [Tyg. ill. 1867].
 Grotowski Grzegorz, poseł rawski (r. 1791), dok. 5359.
 Grotthus Joh. Ulr., Kurlandczyk († 1815), dok. 4852, 5225 5333, 5365.
 Grotto (r. 1556), dok. 2905.
 Groulard, pam. franc., kr. 6021.
 Gruber Gabryel X, szt. 22210.
 Gruber Jan Daniel († 1748), kr. 6296, *zob.* Lettus Henricus.
 Grudzielscy h. Korab, her. 28557 D.
 Grudzieńscy (r. 1793), dok. 5412.
 Grudzińscy h. Grzymała, her. 28557 D.
 Grudziński Jan, starosta rawski (r. 1712), hp. 27136.
 Grudziński Mik. (r. 1634), kr. 8043.
 Grudziński Stefan (r. 1789), dok. 5307, 5354.
 Grujowie h. Prawdzic, her. 28557 D.
 Gruja, poseł wołyński (r. 1766), dok. 4917.
 Grumbkow, dok. 29042 D.
 Grummert Ern. Michał (pseudonim), *zob.* Heyking.
 Grün Hans Baldung, *zob.* Grien H. B.
 Grunau (Grunavius) Simon, kronikarz pruski (do 1529 r.), kr. 7022 7024, 30295 D., 30661 D.
 Grünpeck (Grünbeck) Józef, kron. austr. (do 1503 r.) kr. 30640, 30641.
 Grus Mart., K. 15738.
 Gruszczyński Adam [Protestacya wdztwa poznańskiego i kaliskiego przeciwko wydaniu głosu Ad. Gruszczyńskiemu, b. r. (por.: E. XVII.)].
 Gruszczyński Jan, biskup krak., potem arcyb. gnieźn. († 1473), dok. 2308, szt. 22090 (p. Gniezno), 22091 [Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. V. str. XC. i t. VI. str. 95, 156 do 159, 166–168, LXXXIV.].
 Gruszczyński Jan Belina (autor: Powinności dobrego towarzystwa, Krak. 1581) i Walenty, brat jego (autor: Lament ciężko żałowanego oycy, b. m. 1586) [Rocz. tow. przyj. nauk. warsz. XVI. (por.: E. XVII.)].
 Gruszczyński Waleryan X. (r. 1777), szk. 19889.
 Gruszecki Antoni, szt. 22210.
 Gruszecki Hier. X., K. 15795.
 Grüttner Sam. Fr., pr. 16316, 32865 D.
 Grzewishcy h. Lubicz, her. 28557 D.
 Grygier, szt. 32063.
 Grymosz Marcin Bog. († 1708), K. 12911.
 Gryphius Andrzej, hp. 24835.
 Gryphius Chr., dok. 732.
 Grzebski Stan., *zob.* Grzepski St.
 Grzegorz, metropolita (r. 1458), dok. 2251.
 Grzegorz św., etn. 11627, K. 14783.
 Grzegorz I., papież, K. 15239.
 Grzegorz VII., papież, dok. 1652, 1676, K. 12557, 32341 D., hp. 25018.
 Grzegorz IX., papież, dok. 1713, 1730, 28769 D., 29109 D., kr. 6310, K. 12562, 13210.
 Grzegorz X., papież, dok. 1867, 28769 D., 29109 D., K. 12564.
 Grzegorz XIII., papież, dok. 3073, 3120, 3171, 3180, 3187, 3204, 29615 D., kr. 7436, 30791 D., K. 12713, 13330, hp. 26026, 26085.
 Grzegorz XV., papież, dok. 3604, 3618, K. 12726.
 Grzegorz z Sanoka, dok. 2214, 2224, kr. 6828 do 6830, 30223 D., 30624 D., lit. 20771, 33464 D., hp. 25490.
 Grzegorz z Żarnowca († po r. 1601), K. 15351, 15352, 15383, 15401, 15403 [Wizer. i roztrząs. nauk. 1837 XVII.].
 Grzegorzewicz, *zob.* Hrehorowicz.
 Grzegorzewski Al., poseł plocki (r. 1793), dok. 4647, 5410, 5413.
 Grzegorzewicz Piotr, kr. 7799, 7851 [Dz. wileński 1818; — Dz. warsz. 1827 X.].
 Grzembki Stanisław [Annales jurispr. Rozbierskiego, Lwów 1811].
 Grzebski (Grzebski) Stanisław († 1570), kr. 30731 D., K. 15970, szk. 19942, lit. 33495 D., 33521 D. [por.: E. XVII.].
 Grzybiński Szymon (r. 1792), dok. 5394.
 Grzybowski Franc. (r. 1704), dok. 29926 D.
 Grzybowski Jan, star. warsz. (r. 1639), kr. 8086, K. 15511.
 Grzymała Łukasz (r. 1629), pr. 17496.
 Grzymała Wincenty († 1824), dok. 5325, 5692.
 Grzymała Wojciech, dok. 5782, kr. 9912.
 Grzymiśława, żona Leszka Białego, hp. 25116 [Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Kłósy t. XI.].
 Grzymułtowska Kat. (r. 1680), dok. 4142.
 Grzymułtowski Jan (r. 1612), dok. 3521.

- Grzymułtowski Krzysztof, wda pozn. († 1687), dok. 1387, 1450, 4150, 4172, 4190, 4192, 4193, 29875 D., K. 14279, hp. 26828, 26829.
- Gualdo Piorato Galeazzo († 1678), kr. 8167, 8446.
- Guarient Ign. Chr. (r. 1698), dok. 4296.
- Guarini, poseł (r. 1575), dok. 3117, hp. 26015.
- Guarnacci, dok. 4046, 4349.
- Guarnieri G., kr. 6371.
- Gucci Aleksander (w. XVI.), szt. 21992.
- Gucewicz, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
- Gucewicz Wawrzyniec, profesor († 1798) [Żywot, Posiedz. publ. uniwersyteckiego 1823; — Dz. wil. 1816 II.; — Podczaszyński, tamże 1823 III.; — Przybylski, Tyg. ill. 1864].
- Gucki, emaliomistrz (r. 1440) [Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. IV. str. 56].
- Guczy Jan (r. 1637), ob. 18691.
- Gudicanus Augustinus Borussus, kr. 8306, 8313, 31019 D., hp. 23467.
- Guebriant, hrabina, dok. 3785, hp. 26407.
- Guellius Wal. (r. 1574), kr. 7361.
- Guendeville M., chr. 154, geog. 10048, 10911.
- Guénoe Ant., Pabbé († 1803), dok. 4968, K. 15997 [E. XVII. podaje nazwisko: Guénée, Lettres de quelques Juifs à Mr. de Voltaire].
- Guerinus Ignacy X. (r. 1699), kr. 8756.
- Guesclin, pam. franc., kr. 6021.
- Guessefeld F. L., dok. 5406, geog. 10912, 10916.
- Guettard Jean St. († 1786), geog. 10558, 10761.
- Guevara Antoni († 1544), ob. 18490.
- Guibert M. de (r. 1772), dok. 4989.
- Guiche, pam. franc., kr. 6021.
- Guiciardini Galeotti, szt. 21992.
- Guido, kard., legat (r. 1265—1267), chr. 158, dok. 1763, 1765.
- Guido de Bazochiis, hp. 22848 (pod r. 1203).
- Guido Longobardus, hp. 22848 (pod r. 1100).
- Guidotti J. J., K. 12758.
- Guiglaris L. (r. 1665), szk. 19362.
- Guil Marcelli (r. 1748), kr. 31209 D.
- Guilbert Th. Jacq., kr. 9417.
- Guilelmus Godellus, hp. 22848 (pod r. 1273).
- Guilelmus de Nangiaco, hp. 22848 (pod r. 1303).
- Guillén de San Clemente don (r. 1581—1608), dok. 29033 D., 29620 D., hp. 26110.
- Guillieri de Santo Clemente (r. 1587), dok. 3229.
- Guillotiere Franc. (ok. r. 1584), kr. 7339.
- Guistiniacci (r. 1661), dok. 3960.
- Guise Henri de, pam. franc., kr. 6021.
- Gulbicki Paweł, prok. z Wilna (r. 1597), dok. 3349.
- Güldenstern (Gyllenstern) Aug. v. (r. 1710), dok. 4365, 29932 D.
- Gumkowski Marcin X. (r. 1794), kr. 9662.
- Gumowski Tom. (r. 1676), 30750 D.
- Gundelius Filip z Padwy, kr. 7107, 30357 D., 30720 D.
- Gundling (r. 1735), kr. 9102.
- Gundulicz Jan, kr. 30960 D., 30961 D.
- Günther, dok. 1796.
- Günther J., lit. 20608.
- Günther Samuel (r. 1645), dok. 29778 D., K. 15789.
- Günter Zainer, lit. 33371 D.
- Guozon P., ek. 18060.
- Gurczyn (Gorczyn) Dan. (r. 1706), kr. 8853.
- Gurowscy h. Wczele, her. 28557 D.
- Gurowski Aleks., poseł koniński († 1790), dok. 5006.
- Gurowski Nep. (r. 1775), kr. 9446.
- Gurowski Rafał, kaszt. przemyski († 1797), dok. 5006, 5058, 5219.
- Gurowski Rafał Nepomucen († 1791), dok. 5219.
- Gurowski Władysław († 1790), dok. 5006, 5101, 5125, 5162, 5219, 5237, 5240, 5295.
- Gurski Flor. (r. 1669), kr. 8428.
- Gurski J. Ks., K. 15105, 15138.
- Gurski, zob. Górski.
- Gürtler Hier. v. Wildenburg, K. 14967.
- Gusowius Jan Godofred († 1785), dok. 5196.
- Gussfeld, zob. Guessefeld.
- Gustaw I. Waza, król szwedzki († 1560), dok. 1613, 29060 D.
- Gustaw II. Adolf, król szwedzki († 1632), dok. 1494, 1618, 1619, 3510, 3536, 3560, 3606, 3612, 3625, 3632, 3637, 3633, 3646, 3653, 3672, 3673, 3686, 29687 D., 29709 D., 29720 D., 29742 D., kr. 7921, 7947, 7953, 7963, 7972—7974, 7998, 31003 D., 31005 D., pr. 32879 D., hp. 24105, 24221, 26195, 26338—26340, 26356, 26369, 34178 D., 34179 D., 34183 D. [Ossoliński Jerzy, Co za pożytki korona polska odniosła z wojny z Gustawem, E. b. r.; — Dedykacye, panegiryki i t. p., por.: E. XVII.].
- Gustaw III., król szwedzki († 1792), dok. 1623, 5264, 29067 D., kr. 31334 D., 31381 D., hp. 27374, 27481, 27583, 27636 [(Bielawski Józef), Wiersz na śmierć Gustawa III., króla szwedzkiego, Berdyczów 1792 (por.: E. XVII.)].
- Gustaw, syn Eryka XIV., króla szwedzkiego, hp. 25953.

- Gustmayer Fab., num. 566 (przenieść pod r. 1669), kr. 3430, 31022 D.
- Gutakowscy, her. 28557 D.
- Gutakowski Ludwik Szymon, poseł orszański (r. 1783—1791), dok. 5269, 5327, 5337, kr. 9810 [Staszic St., Pochwała Ludwika Gutakowskiego, Warsz. 1816].
- Gutenberg Jan, lit. 20136, 20139, 33368 D.
- Gutherer Jerzy (r. 1568), kr. 30720 D.
- Guthrie Wilhelm, kr. 9533, 31309 D., geog. 10410, hp. 22848 (pod r. 1764).
- Gutkowski Fr. X., K. 14792.
- Gutkowski W., pr. 17889.
- Gutowski Wojciech, kr. 9733, lit. 21273, szt. 22210.
- Gutry W., *zob.* Guthrie.
- Guttler, szt. 21727.
- Guy du Faur, *zob.* Pibrac Guy.
- Guy Joly, pam. franc., kr. 6021.
- Guzowski Tomasz (r. 1788), kr. 9585.
- Gwagnin Aleksander, dokk. 1346, kr. 5818, 5966, 7452—7461, 30774 D., 30775 D., K. 14159, hp. 23467 [por.: E. XVII.].
- Gwalter Jos., kr. 7881.
- Gwar Albert, szt. 21992.
- Gwoźdź Marcin, malarz (r. 1632), szt. 22170.
- Gyllenstern, *zob.* Gölldenstern.
- Gynrikovits Jerzy (r. 1598—1614), kr. 30830 D.
- Gysaeus Joannes, kr. 30798 D., *zob.* Lissa.
- Gyulafi Eustachy, sekr. Stef. Batorego, dok. 29625 D., hp. 26111, 26566.
- Gyulay Paweł, *zob.* Giulianus P.
- Gyziel Innokentij, *zob.* Gizel.
- Gzowski Jan ks., kr. 30862 D.
- Haag** Kryst. Gotl. (r. 1771), dok. 4982.
- Haake de Bopfing J. J. (r. 1709), kr. 8874.
- Haare Van (r. 1656), dok. 29805 D.
- Haas G., geog. 10912.
- Haase J. L. (r. 1746), szk. 19371.
- Habdankowie, her. 396.
- Haberkorn Petr. (r. 1652), K. 15672.
- Haberschrak Miclasch, szt. 22145.
- Habisz, kapelusznik, ek. 18087.
- Habsburgowie, her. 28533 D., dok. 845—847, 905, 29624 D., hp. 26143, 26348.
- Habspert N. ks. (r. 1636), K. 15620.
- Hacker Franc. (r. 1794), dok. 5444.
- Hacki Michał Ant., kr. 8663, 8727, 8748, K. 14231.
- Hacquet Balt. († 1815), kr. 9602, geog. 10607.
- Haderschlieffius Jakób (r. 1680), dok. 4135.
- Hadik Andrzej (r. 1772), dok. 4998.
- Hadmasch A., pr. 17809.
- Hadryan II., papież, dok. 29093 D., hp. 24921.
- Hadryan IV., papież, dok. 1693, K. 32405.
- Hadryan VI., papież, dok. 1542, 2621, 2622, K. 12573, hp. 25782.
- Hadziewicz Piotr (r. 1748—1762), num. 566, dok. 4723, 4820, 4837, kr. 9342, szk. 19163.
- Hagecius, *zob.* Hajek.
- Hagen Lor. (r. 1709), dok. 4408, hp. 27059.
- Hagenau (Hagenov) Szymon, K. 13885.
- Haidinger Karol († 1797), kr. 9534.
- Hailes, poseł ang. w Polsce (r. 1791), dok. 5349.
- Hainhofer Filip, *zob.* Filip II. pomorski.
- Hájek z Libočan Wacław, kron. czeski, kr. 30690 D., 30691 D., hp. 23019.
- Hajewski Dan. X., kr. 9480, 9662, hp. 23467.
- Hakluyts R., kr. 5811, 6311, 6554, 7213, 7284, 30535 D.
- Hali-Bein Terdziuman Pasza, hp. 34203 D.
- Halicius Simon († 1625), K. 15549, szk. 19027, 19153 [por.: E. XVIII.].
- Haller Jan, drukarz, lit. 20160, szt. 22366.
- Haller Konrad, her. 28544 D., lit. 33372 D.
- Haller K. L., dok. 1601.
- Hallmann J. G. (r. 1736), hp. 23467.
- Halszka z Ostroga, dok. 2878, hp. 24523, 25899.
- Hamel P. J., geog. 10781.
- Hamilton, dok. 1498.
- Hammonds C. T. E., kr. 9561.
- Hammerdörfer Karol, pr. 16772, hp. 23331.
- Hanacius (Hanack) Chr. (r. 1733), kr. 9051.
- Hancke (Hankius) Martinus († 1709), K. 12478, lit. 20112, 20467, hp. 24830 [por.: E. XVIII.; Hankius].
- Handlowa Zofia (r. 1596), dok. 3340.
- Haneńko M. (r. 1669), dok. 4035 [Bodianskij, Czenija, Kijów 1856 I., *zob.* Nr. 9249].
- Haneńko Mikołaj, *zob.* Chaneńko.
- Haneńko Paweł [Antoni J. (Rolle), Zemsta kozacza, Gaz. lw. 1876 Nr. 154—164; Nowe opow. hist., Lwów 1878].
- Hangvicius Jan Bar. (r. 1575), kr. 30693 D.
- Hanko z Zakliczyna (r. 1381), dok. 1885.
- Hannenberg Godef. († 1729), dok. 4513, kr. 8968, 31167 D., K. 15774.
- Hanns, snycerz, szt. 22063.
- Hannus, cyngulator (r. 1386), szt. 22409.
- Hannus von Cöln (w. XV.), szt. 21592.
- Hanow Michał Krzyszt. († 1773), dok. 1180 (błędnie: W.), 28694 D., kr. 6472, K. 12513, ek. 18232, lit. 20189 [por.: E. XVIII.].

- Hansi Math., szk. 19049, 19325.
 Hanusowicz Stan., dok. 29481 D., pr. 17545.
 Hanusz, cantrifusor, szt. 22483.
 Hanzl Lang (r. 1381), dok. 1884.
 Happ Kasper († 1619), kr. 30787 D., K. 15436 [Pam. relig. mor. XXX. (por.: E. XVIII.)].
 Happelius Eberh. Guerner († 1693), dok. 4417, kr. 8638, 8684, 31098 D.
 Haraburda Jan [Gravini Adryan, Harmonia żałobna Jana Haraburdy, syna Michała, kasztelana mińskiego, Wilno 1613 [por.: E. XVII.]].
 Haraburda Michał, kasztelan miński, poseł do Moskwy, dok. 3080 [Relacya 1573 r., także w: Ośrodku, Poznań 1844; — Bibl. warsz. 1860 II.].
 Haraburda Wasyl, K. 14676.
 Harasiewicz Michał, *zob.* Angellowicz A.
 Harboe Ludwik, K. 15028.
 Hardenberg Karol August von, ks. († 1822), dok. 1595, 5627, hp. 27949, 28070, 28163.
 Harder J. J., geog. 10165, 10518, K. 12513, hp. 24717.
 Hardouin J., dok. 1254.
 Hardt H., dok. 2015, kr. 30544 D., K. 12592, 14849.
 Harksen, hp. 27251.
 Harlay Chr. de (r. 1602—1605), dok. 29008 D.
 Harlen Massa de, *zob.* Massa.
 Harmotolos (z X. w.), lit. 21468.
 Hartknoch Krzysztof Jan († 1687), dok. 1978, 28893 D., kr. 5839, 8633—8637, 31096 D., 31097 D., geog. 10465, K. 12505, 13767, 13774, 14890, 15810, pr. 16135, 16362, 16553, 32820 D., lit. 20372, hp. 23467, 24151 [por.: E. XVIII.].
 Hartlieb Sam. († 1662), kr. 8298 [por.: E. XVIII.].
 Hartmann Ad. Samuel (r. 1657—1659), kr. 31012 D., K. 32632 D.
 Hartmann Filip Jakób († 1707), kr. 8499, 8624, 8779, hp. 23892.
 Hartmann v. Heldrungen, w. mistrz krzyżacki (r. 1242), dok. 29128 D., K. 13799.
 Hartnaccius Daniel, kr. 8626, 31145 D., geog. 10521., hp. 24133.
 Hartwich Abr. († 1720), kr. 8958, hp. 23467.
 Hase Joh. Mat. z Augsburga, hp. 22848 (pod r. 1740).
 Haseldorf Fryderyk, biskup dorpacki (r. 1268 do 1289), K. 32446 D.
 Hasenkamp Hermann v. Brügenau (r. 1577), dok. 3152.
 Hasenmüller, K. 15423.
 Hasfer Odert (r. 1597), dok. 3344.
 Hasiusz Jak. ks. († 1629), kr. 30907 D.
 Hasse Fr. Chr. Aug., kr. 9774.
 Hastfer Jakób Jan hr., hp. 24216.
 Haubertus Hispalensis, hp. 22848 (pod r. 912).
 Hauenstein Jan Henryk, dok. 1177, 4554.
 Haug B. Stargrad, K. 15732.
 Haugwitz hr. (r. 1755), dok. 4778, kr. 9223.
 Haumann, generał [i rodzina A. Malczewskiego, Bibl. warsz. 1887 IV.].
 Haur Jakób Kaz., ek. 18006, szt. 22255 [Mitzler, Acta litter. 1756; — Filipowicz January, Lud i czas, pismo liter., Wilno 1845 (por.: E. XVIII.)].
 Hausen de, pułk. saski (r. 1734), dok. 4610.
 Hausman K. (r. 1787), dok. 5242.
 Hauteville de (pseudonim), *zob.* Tende G.
 Hauteville de, *zob.* Johnes Stef.
 Haüy, szk. 19944.
 Havenstein J. H., *zob.* Hauenstein.
 Hawelke Jan [Prümer S., Joh. Hawelke im J. 1681 über die poln. u. preuss. Meile, Ztschr. d. Ges. f. Gesch. Posen 1889 V.].
 Hayder, rajca z Warszawy, dok. 29786 D.
 Hayes des, dok. 1627.
 Hayfler E. Ch., pr. 17748.
 Hayn Sal., pr. 32826 D.
 Hazowie z Radlic, her. 28557 D.
 Hearne Th., kr. 5922, 6015.
 Hebdowski K., generał (r. 1809), dok. 5671, 5676.
 Heberer (błądnie: Hebener) v. Bretten (r. 1610), kr. 7775.
 Hecker Joh. (r. 1665), kr. 8394.
 Hederich Benj. († 1748), szk. 19942.
 Hedio Caspar, hp. 22848 (pod r. 1528).
 Heere, pr. 16331.
 Hegendorfinus Christoph. († 1540), kr. 7030, 7038, szk. 19822, 19825, 19939 [por.: E. XVIII.].
 Hegewisch D. H., hp. 22848 (pod r. 1794).
 Heidanus Abr. († 1678), K. 15070.
 Heidenstein Jan Reinhold Soll., kaszt. gdański, kr. 7995, 8053.
 Heidenstein Reinhold Soll. († 1620), dyp. 281, dok. 1132, 3128, 29612 D., kr. 7441 do 7443, 7468, 7602—7609, 7705, 7708, 30813 D., 30814 D., 30876 D., pr. 16548, 16563, 32912 D., hp. 26071.
 Heilsberg v. Vogelsang Henryk, biskup warm. (r. 1401—1415), K. 32429 D., hp. 25368.
 Heimo, hp. 22848 (pod r. 1139).
 Heince Jan Tobiasz, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
 Heineccius J. Chr. († 1791), pr. 17483.
 Heineccius J. M., kr. 30250 D.
 Heinrich (imię), *zob.* Henryk.

- Heinsius van, dok. 1558.
 Heisler Jan Dawid (r. 1798), dok. 5511.
 Heisler Zygm. (r. 1636), kr. 8620.
 Helcel Antoni Zygmunt, historyk [Debicki L. Z., Prz. polski 1870 II., Odb. Krak. 1870; — Szujski J., Z. A. Sternshtyn Helcel, wspomn. pośm., tamże i Dzieła ser. I. t. VII., Krak. 1839; — Wójcicki K. Wł., Kłosy VIII; — Maciejowski W. Al., A. Z. Helcel jako prawnik-historyk, Roz. hist. filoz. Akad. VI., Odb. Krak. 1876 (por.: R., Bibl. warsz. 1877 II.); — Lisicki H., A. Z. Helcel, Lwów 1882 (por.: Tarnowski St., Czas 1882 Nr. 196 i n.); — Popiel P., Prz. polski 1882 IV.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Helduaderus Mik. († 1634), chr. 154.
 Helena (czyli Jolanta) błog., kr. 6429.
 Helena Iwanówna, żona Aleksandra, króla polsk., dok. 2477, 2480, 2531, K. 14131, ob. 18760, hp. 24758, 25608.
 Helena, żona sułtana Mahometa, hp. 24549.
 Helena, kochanka Mazepy, zob. Elena.
 Helinandus, hp. 22848 (pod r. 1227).
 Hellbling Krz., szt. 22047 (p. Kazimierz) [Spraw. kom. hist. szt. Akad. t. V. str. 5, 11, 12].
 Heller, rezydent pruski (r. 1756), dok. 4788.
 Heller Jonathan (r. 1760), dok. 4825.
 Helmmicht Wład. (r. 1648), szk. 19107.
 Helmold(us), kr. 6241—6246, 6273, 30252 D., 30414—30416 D.
 Helms Joach. Andr. (r. 1711), dok. 4426.
 Helt(us) Casp. (r. 1555), K. 15245.
 Helwich Krystyan († 1740), kr. 6144, K. 15720, hp. 22848.
 Helyot, K. 13234.
 Hempel Chr. Fryd. († 1757), kr. 9101, hp. 24239, 27251, 27263.
 Hencejus Laur. (r. 1580), K. 15341.
 Henelius ab Hennenfeld Mikołaj († 1656), kr. 7803, 30240 D., 31582 D., geog. 10231, hp. 23784, 33861 D. [Markgraf, Leben und Werke N. Henel de H., 1582—1656, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1891 XXV.].
 Henne, trefniś Witołda, ob. 18532, hp. 24751.
 Henneberger Kasper, pastor królewiecki († 1600), dok. 3308, kr. 7473, 7559, geog. 10465, 10909.
 Hennin (r. 1789), dok. 5296.
 Henning F. E. (r. 1790), dok. 5341.
 Henning Jakób, kaznodzieja wyzn. augsb. (r. 1710), kr. 8882.
 Henning Sal. († 1589), her. 383, kr. 7527 do 7529, 30850 D., K. 15314.
 Henning Simon (r. 1630), kr. 7977, lit. 21040.
 Henricens (Henricci) Jonas, K. 15603 [por.: E. XVIII.].
 Henrichmann Jakób, szk. 19933.
 Henrichsdorff G. (r. 1706), her. 412.
 Henricpetrus Adam (r. 1577), kr. 7405, 7548.
 Henricsonius Jona Meldorpianus Ditmarsus (r. 1604), K. 12721.
 Henriquez Chr., K. 13327, 13331.
 Henryk I., cesarz, dok. 1651, 29091 D., hp. 24903.
 Henryk II., cesarz, dok. 1651, 1664, hp. 24908, 24977—24981, 34044 D., 34049 D.
 Henryk III., cesarz, dok. 1651, 1670, 1676, kr. 30381 D., hp. 25004—25006.
 Henryk IV., cesarz, dyp. 212, dok. 1651, K. 12557, hp. 25017, 25018, 25020, 34056 D.
 Henryk V., cesarz, szt. 22269, 33695 D., hp. 25017, 25060.
 Henryk VI., cesarz, dok. 1651, hp. 34068 D.
 Henryk VII., cesarz, dok. 1796, 29156 D., K. 12566, hp. 25178.
 Henryk Waleyzusz, król polski, dok. 1419, 3068, 3069, 3076, 3078, 3082—3108, 3118, 3303, 29584—29590 D., kr. 7334, 7341, 7343, 7345, 7346, 7355, 7359—7365, 7367 do 7370, 7452, 7537, 8541, 8542, 30745 D., 30774 D., K. 13319, 14932, szk. 19274, szt. 21992, 22548, hp. 23467, 25976, 25989 do 26004, 26006, 26011, 34148 D. [por.: E. XVIII.].
 Henryk IV., król angielski (Derby hr.), dok. 29212 D., hp. 23977, 24054.
 Henryk VII., król angielski, dok. 28979 D.
 Henryk VIII., król angielski, dok. 1485, 1492, 28980 D., K. 14927.
 Henryk I., król franc., hp. 24504.
 Henryk II., król franc., dok. 1511, 2868.
 Henryk III., król franc., zob. Henryk Waleyzusz.
 Henryk IV., król franc., dok. 1507, 1516, 3319, 3479, 29003 D., K. 13851, hp. 22803, 26187.
 Henryk, ks. mazowiecki, hp. 23778.
 Henryk, ks. sandomierski, hp. 25080.
 Henryk I. Brodaty, książę szląski, dok. 1727, 3330, 29115 D., 29124 D., 29126 D., K. 13330, 32461 D., 32464 D., pr. 32933 D., szt. 33885 D., hp. 23850, 23851, 25117, 34071 D.
 Henryk (II.) Pobożny, książę szląski, szt. 22090 (p. Wrocław), 22091, hp. 25120, 25123, 25125.
 Henryk III., książę szląski (głogowski), dok. 1754, 1780, 29146 D., 29147 D., pr. 33066 D.
 Henryk IV. Łagodny (Probus), książę szląski (wrocławski), K. 32429 D., szt. 22090

- (p. Wrocław), 22091, hp. 23821, 23861 do 23863, 25142, 25154, 33889 D., 34079 D., 34080 D., 34082 D.
- Henryk V., książę szląski (wrocławski), dyp. 266, 28457 D., szt. 22269, 33695 D.
- Henryk (XI.) Piast, książę szląski, hp. 25967.
- Henryk Żelazny, książę zęgański, hp. 25223.
- Henryk, książę brunświcki (r. 1556—1563), dok. 2907, 2943.
- Henryk, ks. kurlandzki (r. 1259), dok. 1756.
- Henryk, książę meklenburski (r. 1259), dok. 1756.
- Henryk Lew, książę saski i bawarski, hp. 24175, 34065 D.
- Henryk (II.), arcyb. gnieźn. [Bandtkie Jerzy Sam., Hinrich II., Erzbischof v. Gnesen, Breslau 1802].
- Henryk (III.), biskup warm., dok. 1302.
- Henryk (IV.), biskup warm., hp. 25368.
- Henryk von Plauen, w. mistrz zakonu krzyżackiego, dok. 2001, 2228.
- Henryk hr. Derby, *zob.* Henryk IV., król angielski.
- Henryk Łotysz (Leticus), *zob.* Lettus Henricus.
- Henryk Zbigniew z Góry, kr. 5822, 6652, 30575 D., hp. 25515.
- Henryk, dworzanin Zyg. I., dok. 2515.
- z Henrykówki Jan [Antoni J. (Rolle), Obrazek bez tytułu, Kalend. ill. Ungra 1883].
- Hensel (r. 1764), K. 14962.
- Hentschel Chr. B., kr. 9170, 9212, 9228.
- Henzelius Z. A. (r. 1736), dok. 4632.
- Heraklides Jakób Bazylikos, kr. 30874 D., hp. 25930 [Legrand Emil, Deux vies de Jacques Basilikos, Paris 1889].
- Herberstein Zyg. († 1566), her. 383, dok. 2579, 2869, kr. 6949, 7006—7014, 30658 do 30660 D., 30720 D., hp. 24074, 25766 [por.: E. XVIII.].
- Herberger, *zob.* Caprus Joh.
- Herbest Benedykt († 1593), dok. 2396, kr. 7615, 30711 D., K. 13895, 14160, 15249, 15266, 15284, 32727 D., szk. 19833, 19942, 33250 D., lit. 20908 [Jabczyński, Arch. teol. 1836 I.; — Szelewski, Pam. relig. mor. VI.; — O nazwiskach Syreniusa i Herbesta, o ich przepolsczeniu, Index lect. Univ. Jagell. 1838—1839 (por.: E. XVIII.].
- Herbest Jan († 1601), szk. 19830 [O Janie Herbeście, Miesięcznik połocki 1818; — Trębicki, Bibl. warsz. 1843 IV. (por.: E. XVIII.].
- Herbinus Joh. († 1676), kr. 8441, K. 14932, 14935, 14942, 32491 D.
- Herbord(us), biograf Ottona Bamberskiego, dok. 29103 D., kr. 30410 D.
- Herburtowie, her. 396, K. 14587, szt. 22046, 22090, 22300 [Orły Herburtów i gminna cudowność, Tyg. lit., Poznań 1840 III.].
- Herburt (Herbert) Andrzej, dok. 2448.
- Herburt Jan, kaszt. sanocki († 1578), dok. 1063—1065, 3086, 3120, 3133, 28383 D., 29438 D., kr. 7292—7294, K. 15294, pr. 16124, 16125, lit. 20868, hp. 23467 [Pauli Ż., Star. galicyjskie; — Wójcicki K. Wł., Bibl. star. pis. 1843 I.; — Bibl. warsz. 1862 I.; — Sobieszczański F. M., Tyg. ill. 1864 X. (por.: E. XVIII.].
- Herburt Szczęsny Jan, syn Jana († 1616), dok. 3483, 3523, kr. 6728, 7469, 9017, 30860 D., K. 15453, 32755 D.
- Herburt Mikołaj (r. 1518), dok. 2593.
- Herburt Stanisław (r. 1579), dok. 3173.
- Herburt Walenty, biskup przemyski († 1572), dok. 2979, K. 15290.
- Herburtówna Konst. (r. 1642), dok. 3824.
- Herden Jakób (r. 1697—1702), dok. 4287, 4365, kr. 8756, pr. 17661.
- Heredes H., geog. 10913.
- Heremiaszewicz Jan, malarczyk (r. 1671), szt. 22171.
- Herimannus, *zob.* Hermann.
- Hering J. S. (r. 1603), kr. 7757.
- Herka Klemens Stanisław († 1759), szk. 19117.
- Herle Lenart, szt. 22483.
- Herlen Friedrich, malarz, szt. 22149.
- Hermann, biskup dorpcki [Bienemann, Über Hermann, Bischofen Leal Dorpat, Mitth. Liv-, Esth- u. Kurl., Riga XI.].
- Hermann, biskup sambijski [Gerss Fr., Zu Hermann, Bischof von Samland, und Wiebold, Bischof von Culm, Altpreuss. Mntschr. XIII.].
- Hermann, pictor, szt. 22149.
- Herrmann A. (r. 1766), hp. 27211.
- Herrmann Altaichensis (v. Altaich), kr. 6385, 6440, hp. 22348 (pod r. 1275).
- Herrmann v. Brüngenay, mistrz inflancki (r. 1577), dok. 3152.
- Herrmann Balke, mistrz krzyż., *zob.* Balke.
- Herrmann Daniel († 1601), dok. 3416, kr. 7263, 7420, 7463, 7487, 7501 [por.: E. XVIII.].
- Herrmann Jan z Neidenburga, ek. 18005.
- Herrmann von Reichenau, Augiensis monachus, kr. 6175, 30378 D., hp. 22848 (pod r. 1054).
- Herrmann v. Salza, *zob.* Salza Hermann von.
- Hermannides R., geog. 10519.
- Herrmannus Januensis, hp. 22848 (pod r. 1320).

- Hermannus, Minorita, hp. 22848 (pod r. 1320).
- Hermannus W., K. 15656.
- Hermanus C. G., K. 15176.
- Hermanowie, dok. 5306.
- Hermaut G., K. 14530.
- Hermelinus Olaus, dok. 4351, 4352, 4361, 4365, 4399, 29914 D., hp. 24163.
- Hernando de Castillo, K. 13412.
- Herodot, kr. 6039—6044, 30301—30304 D., hp. 22848, 23092, 23094, 23096, 23100, 23106, 23107, 23167, 23252.
- Herold Jan Bazyli, kr. 7202, K. 14810.
- Herrenschwand, szk. 19069.
- Herrera (Herrerros, r. 1718), K. 12881.
- Herschel S. G. (r. 1651), K. 15985.
- Hersfeldensis Lambertus, *zob.* Lambertus.
- Herstopscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Herstopski Lud. (r. 1766), dok. 4917.
- Hertzberg E. Fryd. hr. († 1795), dok. 4999, 5263, 5289, kr. 9415, 9553, hp. 27675, 27685.
- Hertzberg Frydr., dok. 5517, geog. 10467.
- Hertzfeld Karol von, *zob.* Löschern.
- Hervett, dok. 1324, K. 15223.
- Hervordia Henricus de, hp. 22848 (pod r. 1370).
- Herzog Hans V., kr. 6801.
- Heshusius (r. 1574), K. 15322.
- Hess C. J. I., K. 13761.
- Hessen Ludwik de (r. 1734), dok. 4610.
- Hessus Eob., *zob.* Eobanus.
- Hesz Jan, reformator wrocławski, K. 14969.
- Heszewicz (r. 1760), dok. 4824.
- Heubel Jan Henryk, *zob.* Nordberg G.
- Heumann Chr., K. 15171.
- Hevelius Jan († 1687), her. 405, dok. 5341, kr. 8670, geog. 10048, lit. 21034, 33555 D. [Pam. warsz. 1809; — Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. XII; — Bibl. warsz. 1843 I; — Seidemann, Progr. Realschule in Zittau 1894 (por.: E. XVIII.)].
- Heweliusz, stolarz, szt. 22555.
- Heydeck Fryderyk von, reformator pruski, hp. 24085.
- Heyden Jakób van, szt. 22336.
- Heyden Sebald Gyermeki, hp. 25830.
- Heydlowie, her. 28557 D.
- Heyer, geog. 10047.
- Heyking Dietr. Er. († 1781), dok. 1145, 4639, 4852, kr. 9272, pr. 16370.
- Heyking F. K. (r. 1795), dok. 5443.
- Heyking Fryd. Wilh. († 1772), dok. 4829.
- Heyking Henr. Ben. Kar. († 1809, pseud. Grummert E. M.), dok. 4633, 4935, 5204, 5225, 5300, 5333, 5334, 5359, 5365, 5389, 5399, 5419, 30095 D., kr. 31294 D., 31374 D., K. 13225, pr. 16385, hp. 27313, 27918.
- Heylin Peter z Burford, hp. 22848 (pod r. 1621).
- Heyman H. (r. 1808), dok. 5667.
- Heyneccyusz, dok. 28898 D.
- Hiamarietz Caraclaventius (r. 1674), kr. 8482.
- Hieremias, patryarcha konstantynop. (r. 1582), K. 14160.
- Hieronim, król westfalski (r. 1812), hp. 28225.
- Hieronim, biskup kreteński (r. 1463), dok. 2272.
- Hieronim, nuncyusz pap. (r. 1721), dok. 4495.
- Hieronim z Pragi, dok. 2006, K. 14834, 14838, 32664 D., lit. 20766, hp. 25341.
- Hieronymus, hp. 22848 (pod r. 420).
- Hieronymus Dawid z pod Lwowa (r. 1677), K. 15986.
- Hieronymus de Utino, kr. 6657.
- Higden Ranulphus, hp. 22848.
- Hilarion, stolarz (r. 1641), szt. 22548.
- Hilarion, kr. 6793.
- Hilarianus O. Julius, hp. 22848 (pod r. 397).
- Hilaryon X., K. 13542.
- Hilbrand J. F. (r. 1649), kr. 8179.
- Hilchen Dawid († 1610), dok. 3132, 3261, 3305, 3360, 3402, 3403, 3468, kr. 7396, 7554, 7703, 7706, 7709, szk. 19226, 19409, hp. 24212, 26157 [por.: E. XVIII.].
- Hildebrand, *zob.* Grzegorz VII.
- Hillebrand Michał (r. 1542), kr. 7079, pr. 17547.
- Hillel Benjamin, architekt (w. XVIII.), szt. 21992, 22660.
- Hills J., *zob.* Marschal J.
- Hilzen, *zob.* Hylzen.
- Himmelreich M. P. († 1582), kr. 30757 D.
- Himonowski Ant. (r. 1792), dok. 5356, szk. 19083, 19759.
- Hincza Marc. X. († 1682), K. 15629.
- Hintz Jan (r. 1700), pr. 32865 D.
- Hippolitus Thebanus, hp. 22848 (w. X.).
- Hirschvogel Veit, szt. 22547.
- Hirt Lenart, szt. 22483.
- Hisla, brat Matyldy Szwabskiej (r. 1027), dok. 1665.
- Hispanowicz Nicolaus, malarz (r. 1617), szt. 22171.
- Hitzgern Józef (r. 1792—1793), dok. 5399.
- Hlebigi Józefowicz, *zob.* Józefowicz.
- Hlebowicz (r. 1633), dok. 29751 D.
- Hlebowicz Jan († 1593), dok. 3253 [por.: E. XVIII.].

- Hlebowicz Jerzy, star. smoleński (r. 1493), dok. 2386.
- Hlib św., K. 14114, lit. 21425, 21525, *zob.* św. Borys.
- Hłasko (r. 1688), dok. 4215.
- Hoche Łazarz, generał, hp. 27790.
- Hocheiselt D. Fr. (r. 1716), pr. 17547, 17565.
- Hochfelder, hafciarz, szt. 22411.
- Hock A. F. (r. 1668), hp. 24829.
- Hocke N. (r. 1683), kr. 8590.
- Hodebskij Teofil, unicki biskup włodzimierski, K. 32619 D.
- Hodynowicz Starza, etn. 11948.
- Hoe Maciej (r. 1620), K. 15543.
- Hoepken D. N. (r. 1714), dok. 4446 [por.: E. XVIII.].
- Hoey M. van, dok. 1561.
- Hofbauer Klemens, K. 13713.
- Hoffman (r. 1806), geog. 10599.
- Hoffmann Ch. G. (r. 1719), kr. 5908, 30250 D.
- Hoffmann Franc. Henryk, dok. 5530, 5569, 5610, szk. 19523.
- Hoffmann Jakób Fryd. († 1830), szk. 19069.
- Hoffmann J., kr. 7990 [mapa Torunia prze-rysowana w: Przyj. ludu, Leszno IX].
- Hoffmann Jan Chr. (r. 1812), szk. 19530.
- Hoffman Jan Franciszek, dok. 5213 [Powita-nie wikaryusza gener. i proboszcza kapi-tuły podczas instalacji, Krak. 1805].
- Hoffmann Jan Daniel († 1766), num. 444, 487, dok. 2287, kr. 8138, 9185, 9216, 30433 D., 31208 D., 31218 D., K. 12505, 13752, 13766, szk. 19069, 19351, 19386, lit. 20141, 20407, hp. 23960, 24881, 28234, *zob.* Hohenlohe [por.: E. XVIII.].
- Hoffmann Joh. Jac. (r. 1706), hp. 22848 (pod r. 1667).
- Hoffman Karol, historyk [Pawiński A., Tyg. ill. 1875 XVI.; — Wspomnienie, Gaz. nar. 1875 Nr. 165].
- Hoffmann Piotr, pułkownik (r. 1788), dok. 5276.
- Hofmański Michał (r. 1611), kr. 7789.
- Hogenberg Fr., kr. 7304, 30900 D.
- Hogendorf hr., generał (r. 1812), dok. 5737.
- Hogrove (Hogrewe) P., pr. 16390.
- Hohenlohe Henryk [Hoffmann J. D., De Hen-rico de Hohenlohe, magistro ord. Teuto-nici, Elbingae 1757].
- Hohenzollernowie, her. 855, 28537—28539 D., K. 32686 D., hp. 26878, 27067.
- Höhn, medalier, hp. 26591.
- Hoitius Błażej X., Karmelita, K. 13528.
- Hojerus Andr. L. Pomeranus, K. 15564, szk. 19362.
- Höll Maxym. († 1792), szk. 19942.
- Holmann J., geog. 10092.
- Holmdorff Karol de (r. 1789), dok. 5288.
- Holsche Aug. Karl, kr. 9629, geog. 10470.
- Holstein Staël (r. 1783—1799), dok. 1537.
- Holszańscy książkowie, her. 396, 23521 D.
- Holszański ks. Algimutowicz Paweł [Tyg. ill. 1872 ser. 2. t. X.].
- Holtay Franc. (r. 1802), dok. 5576.
- Holtorpius Bern (r. 1546), kr. 7095.
- Hołowczycze Szcz. (r. 1782), dok. 5161, szk. 19485.
- Hołowczyński Aleksander, wda mściśławski († 1617) [Laudański Wojc. X. (Laudan-cyusz), Kazanie przy pogr. Al. Hołow-czyńskiego, Wilno 1617].
- Hołowka Kaz. Alojzy ks. († 1767), kr. 9184, 9208, 31217 D., geog. 10911, ek. 18006, hp. 23467.
- Hołubek Gabryel († 1588), hp. 34153 D.
- Hołuby (rodzina), her. 396.
- Hołyńscy h. Klamry, her. 28557 D.
- Hołyński, ob. 18368.
- Homan Jan B., kr. 8007, geog. 10911.
- Homanniani heredes, geog. 10048, 10913.
- Homer, lit. 20586, 20589.
- Hommel Jan Fryd. (r. 1698), pr. 17010.
- Homolicki, rektor uniw. wileńskiego, szk. 33261 D.
- Honaert Van der, dok. 3955, 29827 D.
- Hondius Wilhelm, szt. 22337, 22364 [Hondius wydał: Nova paludum Polesiae tabula, Gedani 1650 i Delineatio specialis Ukrai-nae, Gedani 1650 (por.: Rembowski, Bibl. ord. Krasińskich 1895 XIII. i E. XVIII.)].
- Höniger N. (r. 1598), kr. 7621.
- Honorius Augustodunensis, *zob.* Augusto-dunensis.
- Honorius Filip (r. 1617), kr. 7874.
- Honoryusz III., papież, dok. 1713, 29109 D., 29117 D.
- Honoryusz IV., papież, dok. 28769 D., 29109 D.
- Honter(us) J. Coronensis († 1549), szk. 19933 [por.: E. XVIII.].
- Hontheim Jan Mikołaj, *zob.* Febronius.
- Hoornbeeck J., K. 15154.
- Höpfner, dok. 28898 D.
- Hopital de le, markiz, dok. 1534.
- Höpken A. J. (r. 1758), dok. 4801.
- Hoppe (Hoppiusz) Izrael († 1679), kr. 7952, 30924 D., hp. 24103, 26544 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
- Hoppe Jakób Aug. (r. 1792), hp. 24309, 27585.
- Hoppe (Hoppiusz) Jan († 1565), szk. 19103.

- Hoppe (Hoppius) Joachim († 1712), pr. 16548, 17496.
- Hoppe (Hoppius) Samuel Joachim, kr. 5828, 30222 D., 30609 D. [Schließ Wal., Beiträge zu Sam Joach. Hoppii und Groledeckii schediasma de script. pol., Gedani 1707 (por.: E.)].
- Hoppen J. (r. 1495), dok. 2399.
- Horacy, lit. 33495 D.
- Horain Aleks., biskup żmudzki, potem wileński († 1774), dok. 4439, 4624.
- Horain J. N., prezydent Wilna (r. 1812), dok. 5737.
- Horanyi A., K. 13694, szk. 19254.
- Horbowski Kaz., star. żmudzki (r. 1713), dok. 4438.
- Hörlein Leonhard, malarz, szt. 23149.
- Horn (r. 1812), kr. 9822.
- Horn Arwid (r. 1704), dok. 4380.
- Horn F. C. (r. 1637), K. 15626.
- Horn Georg (r. 1675), kr. 8499.
- Horn Karol (r. 1640), kr. 8091.
- Horn Wincenty [Annales der Rechtsgelehr. Rosbierskiego 1813].
- Horneck Ottokar von, zob. Ottokar.
- Horner Tomasz (r. 1551), kr. 7128.
- Hornicaeus (r. 1665), dok. 3964.
- Hornowski (r. 1790), dok. 5337.
- Hornuff (r. 1790), kr. 9602.
- Hornung And. (r. 1685), K. 13795.
- Horodyski Andrzej [Markiewicz A., Do J. W. Andrzeja Horodyskiego, referendarza cyw. wojsk. 1808 w Krakowie; — Czermiński J., To samo, Krak. 1809].
- Horodyski Jerzy (r. 1763), dok. 4858.
- Horst Joh. Rutger, dyp. 281, kr. 8436, 8485.
- Horta Salvator de, zob. Salvator
- Hortensius de Saint Albin, kr. 9688, 30296 D.
- Hosius (Hozyusz) Stan., kardynał († 1579), dyp. 222, dok. 1348, 1389, 1414, 1415, 2661—2663, 2665, 2666, 2837, 2895, 2926, 2985, 3044, 3091, 3104, 3133, 3153, 29077 D., 29428 D., 29486 D., 29549 D., 29552 D., kr. 7117, 7196, 7210, 7228, 7416—7418, 30656 D., 30759—30763 D., K. 13098, 13102, 15026, 15204, 15221—15227, 15239, 15268, 15312, szk. 19131, lit. 33488 D., hp. 23515, 24074, 24089, 25877, 25878, 25891, 25926 [Roth F. W. E., Ein Brief d. Stan. Hosius, Bischof von Warschau (!) 1558, Centralblatt f. Bibliothekswesen 1896 XI. (por.: E XVIII.)]
- Hosius (Hozyusz) Stan. Józef, biskup pozn. († 1738), dok. 4580, 4610, 4622, 4624, 4649, 4687, 29965 D., 29978 D., kr. 8711, 31188 D. [por.: E. XVIII.].
- Hosiusz Wojciech (r. 1660), kr. 8338.
- Hospinianus R. (r. 1619), kr. 7891.
- Hostowsky Bal., K. 15222.
- Hoszkiewicz K. (r. 1806), dok. 30168 D.
- Hoszowsky h. Sas, her. 28557 D.
- Hoszowski Ludwik (r. 1766), szk. 19164.
- Hovel (Hovelius) Jan († 1652), kr. 7998.
- Höveln J. (r. 1642), kr. 8115.
- Howell James († 1666), dok. 29801 D.
- Howell William, hp. 22848.
- Howen Otto Krz. († 1775), dok. 4352, 4906, 4920, 4953.
- Hoym Ch. H., poseł saski w Paryżu (r. 1694 do 1736), dok. 4275.
- Hoym Karol Henryk (r. 1727), dok. 29961 D.
- Hoym Ludwik Ant. hr., minister pruski, dok. 5436, 5453, 5478, 5483, 5550, 30086 D., kr. 9575, geog. 10281.
- Hozyusz, zob. Hosius.
- Hrabecius Georg (r. 1711), K. 15739.
- Hrebnicy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Hrebnicki Flor., metrop. kijowski († 1762), dok. 4728, 4777.
- Hrehorowicz (Grzegorzewicz) Piotr, hp. 34155 D.
- Hross, książ, lit. 21537.
- Hrycko, kobzar, etn. 11870.
- Hrycko z Pomorzan (r. 1454), dok. 2224.
- Hrycykowie (r. 1767), dok. 4940.
- Hryniewicz Ign., dok. 5030, 5337, 5369.
- Hryniewiecki Kajetan, kaszt. kamien., wda pozn., dok. 5058, 5359.
- Hryniewiecki Modest J. X. († 1823), szk. 19559 [Clarissimo Modesto Hryniewiecki, theol. doctori in univ. Leop., gratitudinis die, 1803; — Kompaniewicz, Życie M. Hryniewieckiego, prof. lwowsk. wszechn., Lwowianin 1835].
- Hube Michał Jan († 1807), geog. 9977, szk. 19944, ek. 18011 [Lerski Józef, Rys życia Michała Hubego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1818 XII].
- Hübel Łukasz, szt. 22211.
- Huber J. X., K. 15459.
- Huber Jörg z Passawy, szt. 22063.
- Hubert, kapelmistrz, ek. 18087.
- Hubert le Blanc, hp. 26956.
- Hubicki Szymon Aleks., K. 15951.
- Hübner F. J., rytownik, szt. 22338.
- Hubner Joachim, poseł brandenb. (r. 1601), dok. 3510.
- Hubner Joh., zob. Chwalczewski Fr.
- Hübner Joh., her. 376, hp. 22848 (pod r. 1700).
- Hübner Nicol. († 1693), pr. 16548.
- Huet A. (r. 1593), dok. 3297.

- Hugo a s. Victore, kr. 30252 D.
Hugo de Bilhonio, Dominikan, kard. († 1297), K. 15129.
Hugo C. L., kr. 5805, K. 13392.
Hugo Floriacensis, monachus, hp. 22848 (pod r. 1135).
Hugo Novant, hp. 22848 (pod r. 1197).
Huhn (r. 1783), hp. 26778.
Huittes (r. 1770—1780), hp. 27556.
Hulewiczowie h. Nowina, her. 28557 D.
Hulewicz Benedykt († 1817), dok. 5219, 5269, 5320, 5324, 5327, 5328, 5359, 5378, kr. 9596, hp. 34276 D. [Dz. wil. 1817 V.; — Pam. krak. I.; — Dworek pana Hulewicza, z opowiadań starca, Ozas 1867 Nr. 181, 190; — Antoni J. (Rolle), Hulewicz Benedykt Drożdź Nowina, Prz. polski 1880 III.].
Hulewicz Leon (r. 1786), dok. 5219.
Hülsemann Jan Hier. (r. 1646), dok. 3799, kr. 8138 [por.: E. XVIII.].
Hulsius Lewin († 1606), kr. 7584, 30818 D.
Humański Jan (r. 1732), kr. 9046.
Humieccy, her. 28544 D. [Antoni J. (Rolle), Spuścizna po Humieckich u ściany mułtańskiej, Kron. rodz. 1887].
Humiecki Ignacy (r. 1753), ob. 18651.
Humiecki Stefan († 1736), her. 396, dok. 4262, 4289, 4309, 4376, 4611, geog. 10807, hp. 27083.
Humiecka, żona Humieckiego W., kaszt. kamien., hp. 26647.
Humiecka z Rzewuskich Anna, dok. 5160.
Hunia Dymitr, watażka kozacki (r. 1638), hp. 24550.
Hunniadus (Hunniadinus) Fr. (r. 1586), kr. 7487 [por.: E. XVIII.].
Hunnius Aeg. († 1604), K. 15465.
Hunolstein hr. de, szt. 21723.
Hunyady Jan, dok. 900, 2157, 2187.
Hupel Aug. Wilh. († 1819), geog. 10524, pr. 16772, 17826, hp. 24119.
Huraltus (Hurault) Filip (r. 1573), dok. 3087 (błądnie: Huraltus), kr. 6021.
Hurwicz (Hourwitz) Zalkind († 1812), dok. 5483, kr. 9547 [Gaz. warsz. 1806 Nr. 65, 1812 Nr. 18; — Gaz. koresp., Warsz. 1809 Nr. 16; — Hamburg. Zeitung 1809; — Kurjer lit. 1809 Nr. 69, 1812 Nr. 19; — (Hallische) Allg. Lit. Ztg. 1813 Nr. 47 (por.: E. XVIII.)].
Hus Jan, dok. 2006, 2008, 2016, kr. 6581, 6582, 6603, K. 14828, 14830, 14832—14836, 14838, 14839, hp. 25335—25338, 25341, 25388.
Husarzewski Tomasz († 1807), szt. 22241 [Pohl Jed., Życie Tom. Husarzewskiego, misjonarza, b. m. i r. (por.: E. XVIII.)].
Hushesius (r. 1574), K. 15322.
Hussovianus (Hussowski) Mik., kr. 30464 D., lit. 20819, 33485 D.
Hutorowicz Ign. Dom. (r. 1790), dok. 5337.
Hüttel Szymon, kronikarz Truthowa, kr. 30247 D.
Hutter F., geog. 10916.
Hutzing Enoch. († 1678), K. 15640, lit. 21040
Huysen Henryk, konsyliarz cara Piotra, dok. 1412, kr. 8355, 8876, szk. 19050.
Hylas aus Latusia (pseudonim. r. 1650), szk. 19813.
Hylzen Jan Aug. († 1767), arch. 28, her. 28512 D., dok. 4541, 4574, 4578, 4622, 4632, 4659, 4679, 4850, 4994, kr. 9271, 31226 D., 31227 D., geog. 10523, hp. 26993, 27229.
Hylzen Jerzy Mikołaj, biskup smoleński († 1775), dok. 4708.
Hylzen Józef († 1786), dok. 4836, 4857.
Hylzen Krzysztof (r. 1789), dok. 5292.
Hynkelius (r. 1632), kr. 7974.
Hyperius Andrzej, ob. 18531.
Hysrie Henryk M. z Chodów (r. 1604), kr. 30840 D.
Ibn Dasta, kr. 6113.
Ibn Foschlan, kr. 6112.
Ibn-Szaprut al Dzjami († 990) [List jego do Chazarów, Bielowski, MM. Pol. I.].
Ibn Tadlan, hp. 33976 D.
Ibrahim, sułtan († 1648), kr. 31044 D.
Ibrahim-Ibn Jakób, zob. Al-Bekri.
Ibrahim Strasz, w. wezyr, hp. 25823.
Idatius, hp. 22848 (pod r. 470).
Idliński Elias, Franciszkanin († 1748), dok. 658, K. 12782.
Idzi, legat papieski (r. 1105), dyp. 192, 194, dok. 1682, 1683.
Idzi ks. (r. 1803), szk. 19623.
Idziński, oficer (r. 1794), dok. 5436.
Ignacy Lojola św., zob. Lojola Ignacy.
Ignatij z Lubarowa, K. 32645 D.
Ignatij Smoljanin, lit. 21468.
Ignatius Bogislaus, K. 14935, 15810.
Igor Swiatosławowicz, w. ks. kijowski, dok. 1657, lit. 21433—21437.
Ihnilat, lit. 21506.
Igelstrom Józef Andrzej, dok. 5441 [Wiersz z okazji listu Igielströma, b. r.; — Rozhowor imperatrici z Ilhierstromom lysto-

- wny d. 28. apryła 1794 DS; — Składnia o despotycznych czynnościach w Polsce z pobudką do wojny, b. r. (por.: E. XVIII.)).
- Ilińscy h. Lis, her. 28557 D.
- Iliński Stanisław, gen. kawaleryi (r. 1791), dok. 5276, 5359.
- Ilkiewicz M., zob. Grocholski Józef.
- Illarion, metrop. kij., lit. 21421.
- Illicinus Petrus, K. 15348, szk. 19828.
- Illicz Reginald (r. 1746), kr. 9161.
- Ilnicki And. (r. 1794), dok. 5436.
- Ilnicki Bazyli (r. 1760), dok. 4824.
- Ilnicki Jakób (r. 1760), dok. 4824.
- Ilnicka Antonina z Twarowskich (r. 1760), dok. 4824.
- Iluzano Bernardo, szt. 21992.
- Iłowecy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Iłowiecki Konstanty (r. 1759), K. 13332.
- Iłowski Daniel, pr. 17581 [por.: Czacki T., O litewskich i polskich prawach t. II. str. 123].
- Iłowski Stanisław [autor dziełka: De laudibus jurisprudentiae oratio, Bononiae 1565; — Bandtkie J. S., Dopełnienie wiadomości o Stanisławie Iłowskim i Fr. Masłowskim, Dz. warsz. 1826 III. (por.: E. XVIII.))].
- Imieliński Jerzy (r. 1636), kr. 8047 [autorem jest Grodziecki Adam, por.: E. XVII. str. 393].
- Ines Albert S. J. († 1658), hp. 23467 [1. wyd. 1655, 2. wyd. 1680, 3. wyd. 1733 (por.: E. XVIII.))].
- Innocenty II., papież, dyp. 28426 D., dok. 29104 D., K. 12688.
- Innocenty III., papież, dok. 1713, 1716, 29117 D., K. 12561, hp. 25018, 25087.
- Innocenty IV., papież, dok. 1713, 1738, 1742, 28769 D., K. 15950.
- Innocenty VI., papież, dok. 1798, 1848.
- Innocenty VIII., papież, dok. 2364, 2376, kr. 6833, 6834, K. 32339 D.
- Innocenty X., papież, dok. 3810, K. 12730.
- Innocenty XI., papież, dok. 4158, 4166, 4168, 4175, 4191, 29860 D., k. 8595, K. 12736, 12900, 15711, 32343 D., hp. 26763.
- Innocenty XII., papież, dok. 4229, 4245, 4267, 4281, 4289, 4343, K. 12725, 12738.
- Innocenty XIII., papież, dok. 4495, 4502, 4507.
- Irzycki Jakób, malarz lwowski, szt. 22172.
- Isaak Rabi, K. 15967.
- Isajkowski (r. 1647), dok. 3821.
- Isakowicz Josafat (r. 1628), kr. 7937 [prze-druk w Poczajowie 1748].
- Isidorus Hispalensis, hp. 22848 (pod r. 627).
- Iskra Gawryił, szk. 19440.
- Islam Girej (r. 1649), dok. 3954.
- Isle de Sales Jean de P., z Lyonu, hp. 22848 (pod r. 1779).
- Isle Wilhelm de P., kr. 8820 (mapa), geog. 10910.
- Ismailow Lew, gen. rosyjski (r. 1733), dok. 4583, 4612.
- Israel Georg, pastor Braci czeskich, K. 15046.
- Isselot M., kr. 7485.
- Issiora (Iszora) Mikołaj (r. 1594), K. 15400 (błędnie: Isioria).
- Isthuanfius Mikołaj, historyk węgierski, kr. 50846 D.
- Iszl J. (r. 1508 – 1520), geog. 10769.
- Italicius Zach. Stan., kr. 7070.
- Iwach A. X., her. 378.
- Iwan III, w. ks. moskiewski, dok. 2348, 2380, 2381, 2386, 2395, 2455, 28808 D., K. 32551 D., hp. 25536.
- Iwan (IV.) Groźny, dok. 3041, 3069, 3080, 3144, 3152, 3162, 3169, 3188, 3191, 29567 D., kr. 30786 D., K. 14291, 14542, hp. 25914, 25946, 26071, 26073, 26075, 26084, 26085, 26087, 34145 D.
- Iwan (VI.), car, dok. 4661, hp. 26969, 27335, 27493.
- Iwan Rościszawicz, ks. berłański, hp. 24512.
- Iwan Teodorowicz, ks. rjański, dok. 2239.
- Iwan, malarz lwowski, szt. 22149.
- Iwan, malarz lwowski (r. 1600), szt. 22172.
- Iwan, syn Ławrysza, malarz, szt. 22149.
- Iwanek J., K. 13892.
- Iwanicki Paweł, pr. 16174.
- Iwanko, malarz lwowski (r. 1600), szt. 22172.
- Iwanowicz Chrin, malarz lwowski, szt. 22149.
- Iwanowski E. A. (Helleniusz), zob. Spis autorów.
- Iwanowski Marcin, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Iwański S. (r. 1807), kr. 9763.
- Iwaszkiewicz Franciszek (r. 1790), dok. 5337.
- Iwo Odrowąż, zob. Odrowąż.
- Iwon, hosp. wołoski, dok. 3071, kr. 7302, 7303, 7371 [Oratio Iwoniae, palatini Valachiae, ad milites Polonos adversus Turcas in proelium ducendos 1573, Lünig, Orationes t. I. str. 438 (por.: E. XVIII.))].
- Izabella, królowa hiszpańska, hp. 22911.
- Izabella, ks. aragońska, matka Bony, dok. 2584.
- Izabella Jagiellonka, żona Zapolyi, zob. Jagiellonka Izabella.
- Izdzieński Jan (r. 1590), kr. 7534.
- Izydor, metrop. ruski (r. 1439), dok. 2125.
- Iżycki S. P., szk. 19494.

- Jabłkowski Józef, poseł sieradzki (r. 1780 i 1782), dok. 5123, 5125, 5153.
- Jabłonowscy h. Prus, arch. 26, her. 397, 28557 D., dok. 5065, 28845 D., kr. 9033, hp. 26894 [Anecdota de Jablonoviorum domo, Mitzler, Acta lit. 1756; — Wołyński Artur, Książęta Jabłonowscy, Tyg. ill. 1886].
- Jabłonowski Andrzej Grzymała [Kałyrowskij O., Kniaź Jabłonowski, Zorja, Lwów 1883 Nr. 18; — Celewicz Jul., Starosta i kasztelan polanieckij Andrij Grzymała Jabłonowski pisma autobiografii, Diło 1888 Nr. 143—146].
- Jabłonowski Antoni Chryzostom († 1807), dok. 4850 (błędnie: Jabłoński), 4865, 4908, 5006, 5359, 30033 D., kr. 9362, hp. 27402 [Zawadzki Wład., Jabłonowski Antoni, Kłosy XIX.].
- Jabłonowski Jan Kajetan, wda bractwowski († 1764), dok. 4798, 4865.
- Jabłonowski Jan Aleks., syn Stanisława, hetmana, kr. 8614.
- Jabłonowski Jan Stanisław, miecznik kor. († 1648), dok. 3835, hp. 26380.
- Jabłonowski Jan Stanisław, syn Stanisława, hetmana († 1731), dok. 4406, 4416, 4433, 4466, 4505, kr. 8614, 8703, 8763, 9034 do 9037, 31117 D., 31127 D., 31178 D., K. 13966, lit. 21129, 33575 D., hp. 26894, 27138, zob. Bethune de [Mitzler, Acta litter. V.; — Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. X; — Szajnocha K., Gaz. codz. 1860 Nr. 14—15; — Bibl. Ossol. 1862 I. (por.: E. XVIII.)].
- Jabłonowski Józef X. z Prus (r. 1786), dok. 5219.
- Jabłonowski Józef Aleks. († 1777), arch. 26, her. 310, 336, 397, dok. 770, 4707, 4750, kr. 5820, 9468 (błędnie: Jan), 30357 D., 30482 D., 31275 D., pr. 16139, 16875, lit. 20033, 20084, 21163, 21191, 33349 D., 33588 D., hp. 23087, 23377, 23467, 23534, 33795 D., 34012 D. [Lipiński Tym., Życiorys księcia Józefa Al. Jabłonowskiego, Bibl. warsz. 1842 II.; — Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. X., XIX., XXI.; — Kraszewski J. I., Pamiętnik anegdotyczny; — Stecki T., Kłosy 1872; — Rolle, Tyg. powsz. 1882 (por.: E. XVIII.)].
- Jabłonowski Maciej, starosta kowelski, dok. 5101 [Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.].
- Jabłonowski Roch Michał, kasztelan wiślicki († 1780), dok. 4798, 4826, 4835, 4927, 4943.
- Jabłonowski Stanisław, poseł pozna. († 1786), dok. 5219.
- Jabłonowski Stanisław, poseł wołyński, poseł do Berlina († 1822), dok. 5269, 5326, 5733.
- Jabłonowski Stanisław Jan, hetman w. kor. († 1702), dok. 4085, 4105, 4117, 4146, 4179, 4185, 4236, 4240, 4247, 4254, 4264, 4269, 4285, 4309, 29340 D., kr. 8614, 8615, 8803, 8815, 8816, 8817, 9439, 31122 D., pr. 16860, szt. 22046 (p. Okopy św. Trójcy), 22090 (p. Lwów), 22391, hp. 26726, 26727, 26843 [Mitzler, Acta litt. 1755; — Duńczewski, Kalendarz z r. 1762; — Pam. Sandomierski I. (list) (por.: E. XVIII.)].
- Jabłonowski Stanisław Winc. († 1755), dok. 4679 (błędnie: J. Aleks.), kr. 8614 (Pamiętnie uprowadzenie wojska) [Kiełczewski S. X., Życie wiekopomnej pamięci J. O. Stan. Winc. Jabłonowskiego, Częst. 1755 (por.: E. XVIII.)].
- Jabłonowski, wojewodzie nowogrodzki [Kilka słów o księciu Jabłonowskim, wojewodzie nowogrodzkim, zwanym powszechnie „Książę Kozak“ (z pamiętników ś. p. Micowskiego), Bibl. warsz. 1855 I.].
- Jabłowska Anna z Sapiechów, wojewodzina bractwowska († 1800), dok. 5211, pr. 17117, hp. 27403, 34247 D. [Wilkońska Paulina, Czas 1859 Nr. 232 i n.; — Księga świata 1860 I.; — Wójcicki K. Wł., Bluszcz 1876; — Sobieszczański F. M., Kalendarz M. J. Jaworskiego 1877].
- Jabłowska Anna z Siemieńskich [Stadnicki Ant., Czasop. nauk. księgozb. Ossol. 1828].
- Jabłowska Jadwiga (r. 1680), dok. 4142.
- Jabłowska Marya Anna z Kazanowskich († 1687) [Berent Mik., Obraz życia Maryi Anny Jabłonowskiej z Kazanowskich, Lwów 1696 (por.: E. XVIII.)].
- Jabłowska Teresa ks., hp. 26727.
- Jabłoński Bol., szt. 22091.
- Jabłoński Daniel Ern. († 1741), dok. 1326, 1327, 4513, kr. 9138, K. 14908, 14934, 15737, lit. 21025, hp. 23732.
- Jabłoński Franciszek († 1699), her. 343 [Życie i pisma Franciszka Jabłońskiego, Franciszkana, Pam. Sandomierski 1829 I.].
- Jabłoński H. (r. 1807—1809), kr. 9763, 9796.
- Jabłoński Hyacent X. (r. 1737), kr. 6574.
- Jabłoński Henryk, lit. 33605.
- Jabłoński Jan (r. 1735), kr. 9139.
- Jabłoński Kaz. (r. 1735), kr. 9139.
- Jabłoński Paweł Ernest, K. 12533.
- Jacek św., ep. 629, kr. 5822, 6352—6359, 30463—30465 D., szt. 22091 [Pamiętnik uroczystości poświęcenia św. Jacka w Wilnie 22. sierpnia 1843 (z dod. o dziejach zakonu XX. Dominik), Warsz. 1844; — Głosy u kolebki i grobu św. Jacka, Czas 1857 Nr. 174; — J. M., Święty Jacek z pirogami, tamże 1857 Nr. 182 (por.: E. XVIII.)].
- Jacha Antiochijskij, hp. 24494.

- Jachim, murarz (XVII. w.), szt. 21992.
- Jachimowicz Bazyli (r. 1748), dok. 4729.
- Jachimowski Marek, dok. 3060, kr. 30915 [Majeranowski, *Historya Marka Jachimowskiego*, Pszczółka krak. 1822].
- Jachimowski Szymon (r. 1686), szk. 19144, 19158.
- Jachnowicz Jan S. J. († 1668), K. 13903, 15451.
- Jäck C., geog. 10912, 10934.
- Jackowski Andrzej, malarz lwowski, szt. 22173.
- Jackowski Michał (r. 1807—1809), kr. 9792, hp. 28148.
- Jacobinus J (r. 1595), kr. 7566.
- Jacobus, pictor (r. 1443), szt. 22145.
- Jacobus, pictor (r. 1573), szt. 22149.
- Jacobus, pictor (r. 1648), szt. 22173.
- Jacopo dei Barbari, szt. 21795.
- Jacyna Adam Antoni X., profesor († 1822) [Nekrolog, Pam. warsz. 1822 II].
- Jaczo von Copnic (ok. r. 1157), hp. 34064 D.
- Jadwiga św., księżna szląska († 1243), kr. 5822, 6319—6330. 7811. 30450—30454 D., ob. 18760, lit. 20499, 20500, 20502—20504, szt. 22190 (p. Trzebnica), 22091, 22093, 22437, hp. 22119 [Życie i uczynki, Pam. relig. mor. XXVII.; — Jadwiga Teresa, Święta Jadwiga, dla młodzieży, Warsz. 1900].
- Jadwiga, żona Łokietka, sfrag. 301.
- Jadwiga, żona Kazim. W., ob. 18485, hp. 34088 D.
- Jadwiga, żona Jagielly, królowa, dok. 1903. 1909, 1914, 1925, 1939, 2029, 2063, 2235, 23666 D., 29204 D., 29208 D., 29213 D., 29230 D., kr. 5326, 6560, 6561, 30539 D., geog. 10165, pr. 16619, 32913 D. szk. 18999, lit. 20744, szt. 21891, 22046, 22090 (p. Kraków), 22091, 22382, 22469, 22498, hp. 23385, 24724 24829, 25164, 25293 do 25299, 25301—25303, 25305, 25314, 25317.
- Jadwiga Elżbieta Amalia, żona Jakóba Sobieskiego, dok. 4235, kr. 8678, 8960.
- Jadwiga Jagiellonka, zob. Jagiellonka Jadwiga.
- Jadwiga Księżka, córka Jaska na Melsztynie (w. XV.) [Mikrot Walenty, Prz. polski 1877 III].
- Jaenichius Piotr (r. 1738), arch. 96, 28337 D., kr. 8920, szk. 19392, lit. 20407.
- Jaenichen Sam. Frid, kr. 31176 D.
- Jagielloni, arch. 28383 D., her. 28533 D., 28536 D., num. 28 93 D., dok. 29221 D., pr. 32897 D., hp. 25975, 34100 D.
- Jagielloni: Aleksander, Fryderyk, Kazimierz, Władysław (Jagiello), Władysław Warneńczyk, zob. pod imionami.
- Jagiellonka Anna († 1596), córka Zygm. Starego, żona Stefana Batorego, dok. 2830, 2943, 3031, 3053, 3069, 3072, 3091, 3112, 3181, 3235, 3285, 3299, 3306, 3338, kr. 7326, 7377—7379, 7617, 30315 D., ob. 18675, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22299, hp. 25952, 25995 26012—26014, 26037, 34158 D. [por.: E. XII.].
- Jagiellonka Elżbieta, córka Kaz. Jagiell. († 1517), dok. 2499, 2500.
- Jagiellonka Izabella, żona Jana Zapolyi († 1559), dok. 2747, 2788, 2811, 2831, 2890, 2898, 2907, kr. 7074, hp. 25343, 25896 [por.: E. XVIII.].
- Jagiellonka Jadwiga, córka Zygm. Starego, margr. brandenburska († 1573), dok. 2732, 2761, 2908, 3069, kr. 7052, hp. 25562, 25563.
- Jagiellonka Katarzyna, córka Zygm. Star., królowa szwedzka († 1592), dok. 2943, 2966, 3018, 3030, 3044, 3071, 3538, kr. 7281, 7475, 30298 D., 30703 D., szt. 22091, hp. 26131.
- Jagiellonka Zofia, córka Zygm. Starego, ks. brunświcka († 1575), dok. 2396, 2908, 3069, 3100, kr. 7200, ob. 18846, szt. 22299.
- Jagiello, zob. Władysław Jagiello.
- Jagminowie h. Pelikan, her. 28557 D.
- Jagodyński Stanisław Serafin, her. 330, ob. 13503 [Dz. wileński 1819 I.; — Bibl. star. pisarzy Wójcieckiego 1843 III.; — Bełcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886 (por.: E. XVIII.)].
- Jagużyński Paweł, poseł rosyjski (r. 1683 do 1736), dok. 4612 [Genealogia Pawła Jagużyńskiego, gener. państwa ros., polaka, dworskim stylem wywiedziona, b m. 1727 (E. XVIII. podaje nazwisko: Jagużyński)].
- Jaha Basza (r. 1755), dok. 4779.
- Jahja, sułtan (późniejszy Mahomet IV.), hp. 24549.
- Jaillot, geog. 10910.
- Jakimowski Marek, zob. Jachimowski M.
- Jakiński Józef Antoni, kr. 30603 D.
- Jakiński Józef Saryusz (r. 1764), dok. 4868, kr. 9193.
- Jakób, królewicz polski, zob. Sobieski Jakób.
- Jakób I, król angielski, dok. 1486.
- Jakób II, król ang., dok. 23998 D., hp. 22856.
- Jakób III. Stuart, król angielski, dok. 4483, kr. 9344, hp. 26721, 27093.
- Jakób, książę kurlandzki, dok. 3791, 3893, 3913, 3934, 3966, 3998, 29769 D., hp. 24215, 24227, 26406, 33954 D.
- Jakób, arcybiskup gnieźn. (r. 1285—1309), dok. 1777, 1779, 1803.
- Jakób (z Sienny), arcybiskup gnieźn., zob. z Sienny Jakób.

- Jakób (de Strepa) błąg., arcybiskup halicki, *zob.* Strepa Jakób de.
- Jakób, biskup płocki (r. 1410, 1420), dok. 1997, 2038.
- Jakób de Kurdwanow, biskup płocki, dyp. 28465 D.
- Jakób z Kobylan, kaszt. gnieźn., hp. 25373.
- Jakób z Paradyża, K. 32526 D., szk. 33239 D., hp. 34112 D. [por.: E. XVIII.].
- Jakób z Velletri, legat papieski (r. 1248, 1251), dok. 1740, 1742.
- Jakób, dzierzawca młyna (r. 1354), dok. 1842.
- Jakób, kamieniarz (w XVII.), szt. 21992.
- Jakób, malarz krakowski (r. 1397), szt. 22144.
- Jakób, malarz krakowski, szt. 22145.
- Jakób, malarz sądecki, szt. 22145.
- Jakób, żyd z Beżyc, K. 15102.
- Jakowicki (r. 1790), dok. 5337.
- Jaksa z Miechowa, szt. 22303, hp. 34064 D. [Jasso v. Copnic] [Jaksa Gryf, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV.; Bartoszewicz J., w: Książce zbiorowej dla K. Wł. Wójcickiego].
- Jakszan Jan Stan. (r. 1649), kr. 8182.
- Jakubowski Gabryel X. († 1819), dok. 5318, *zob.* Gajsruck J. J.
- Jakubowski Józef († 1814), kr. 9593.
- Jakubowski Paschalis (r. 1809), dok. 5672.
- Jakubowski Wincenty X. († 1826), dok. 5518, kr. 9756 szk. 19759 [Kuryer warsz. 1826 Nr. 233].
- Jakubowski Wojciech, generał († 1784), dok. 1365, 4800, ob. 18796, lit. 21068, hp. 27410, 34245 D. [Suppl. do Gaz. warsz. 1784 Nr. 98; — Zabawy przyj. i pożył. XIII.; — Łoski J., Jakubowski Wojciech, marszałek polny wojsk franc., Tyg. ill. 1873 XII.].
- Jakusz z Kostczy (r. 1383), dok. 1891.
- Jakuszek Biez, poseł do Moskwy (r. 1646), dok. 29785 D., hp. 26436.
- Jakuszyński Kociuba, *zob.* Kociuba.
- James J. T. (r. 1813–1814), kr. 9640.
- Jameson Wilh., K. 15084.
- Jan św., męczennik na Litwie, K. 14125.
- Jan z Dukli św. († 1484), K. 12744 [Acta canonisationis, Romae 1732; — Relacya introdukcji et plausus B. Joannis de Dukla, (Leopoli) 1737; — Transsumpta ex historicis de Joan. Duclano (ost a. 1699), b. r. (por.: E. XV.: Duklanus i XVIII.: Jan de Dukla); — Jan z Dukli, lwów 1819; — Jan z Dukli błąg. w kościele OO. Bernardynów lwowskich, Lwów 1832; — Życiorys błąg. Jana z Dukli, Lwów 1861, 1862, 1866; — Przyj. dom., Lwów 1865; — Golichowski N., Żywot błąg. Jana z Dukli, lwów 1878].
- Jan Kanty św. († 1472), dok. 4555, 4932, 4960; kr. 7966, 7967, 30223 D., 30601 do 30603 D., szt. 22437, hp. 26993 [Sacranus Joan., Vita J. Cantii, Crac. 1520; — Acta beatificationis et canonisationis, Romae 1675, 1676, 1769; — Cracoviensis Canon. Responsio (Romae 1675), Crac. 1676, 1739, 1743, 1764, 1765; — Summarium canonizationis J. Cantii, b. r.; — Sacra rituum congregatio, Franc. Albani Canonisationis Joh. Cantii, Romae 1675, 1730, 1733, 1739, 1743, 1762, 1764, 1765, 1766; — Decretum Cracov. canonizationis, Romae 1767; — Doniesienie kanonizacyi, b. r.; — Compendium vitae et mirac. nec non actorum in causa canonizationis J. Cantii, Romae 1764; — Excerpta ex historicis variis de Joanne Cantio, b. r. (por.: E. XVIII.: liczne pisma odnoszące się do życia i kanonizacyi); — Benoit E., Vie de Saint Jean de Kanti, Paris 1862; — Mieczkowski Domicyan, Opis życia i cudów św. Jana Kantego, w: Stuletnią rocznicę kanonizacyi. Krak. 1867; — Pol W., Legendy o św. Janie Kantym, Krak. 1863; — Bukowski J., O dacie urodzenia św. Jana Kantego, Prz. powsz. 1889 i Odb. (por.: Papée Fr., Kwart. hist. 1890); — Benoit E. i Bukowski J. ks., Żywot św. Jana Kantego, Krak. 1890 (por.: Fijałek J., Kwart. hist. 1894); — Arndt Aug. S. J., De loco et anno nativitat. nec non anno obitus et de reliquis s. Joannis Kant, Analecta Bollandiana Bruxellis 1889 VIII.].
- Jan Kapistran św., *zob.* Capistrano Jan de.
- Jan Nepomucyn św. († 1393), [Budiłowicz A., O Janie Niepomuckom, jezuitsko-habsburskom swiatom, Woł. jep. wied. za r. 1879, Odb. Począjów b. r. (por.: E. XVIII.].
- Jan Złotousty św. (Chrzostom), K. 14-94, lit. 21412 [por.: E. XVIII.].
- Jan VIII, papież, dok. 29093 D., K. 15252.
- Jan XV., papież (r. 985), dok. 1661.
- Jan XXI, papież, dok. 29109 D., K. 12564.
- Jan XXII., papież, dok. 1812, 1813, K. 12567, hp. 25188.
- Jan Kazimierz Waza, król, num. 525, 593, 28573 D., 28601 D., dok. 1364, 1380, 1390, 1391, 3748, 3781, 3790, 3794, 3821, 3830, 3832 4021, 29764 D., 29791 29847 D., 29849 D., kr. 7965, 8179, 8180, 8182, 8203, 8211, 8220, 8222, 8225, 8233, 8240, 8247, 8266, 8267, 8288, 8297, 8299, 8332, 8333, 8392, 8399, 8419, 8424, 8425, 8428, 8461, 8467, 8468, 8559, 8567, 8585, 8644, 8722, 30992 D., 30995 D., 31033 D., geog. 10934, 31043 D., K. 13330, 13545, 14603, 15664, pr. 16494, 16850, 17437, 17571, ek. 18251, ob. 18437. 18505, 18628, szk. 19163, szt. 21727, 22091, 22162, 22163, 22392, 22452, 22453, 33681 D., hp. 23467, 23476, 26433–26629, 34192–34202, D. [Brocki

- Eug., Najświetniejsza epoka Kepliniec (Jan Kaz. 1649 tamże), Haliczanin Chłędowskiego 1830 I; — Dedykacye, pochwały, druki b. r., por.: E. XVIII.].
- Jan Olbracht, *zob.* Olbracht Jan.
- Jan III. Sobieski, *zob.* Sobieski Jan III.
- Jan, syn Wacława II., króla Czech i Polski, szł. 33725 D.
- Jan Albert Waza, syn Zyg. III., kardynał biskup († 22. grudnia 1634), kr. 8051 [Bartoszewicz J., Królewicze biskupi, Warsz. 1851 (por.: Przewdziecki A., Bibl. warsz. 1851 I.)].
- Jan Luksemburczyk, król czeski, dok. 1797, 1821, 1837, hp. 24726, 25189, 25199, 25284, 33890 D., 34085 D., 34090 D.
- Jan I., król neapolitański, dok. 29157 D.
- Jan III. (Waza), król szwedzki, dok. 1632, 3020, 3030, 3080, kr. 7281, 8726, 30298 D., 30703 D., hp. 26088, 26128 – 26130.
- Jan, król węgierski, *zob.* Zapolya Jan.
- Jan Zygmunt, *zob.* Zapolya Jan Zygmunt.
- Jan Kazimierz, książę bawarski (r. 1559), dok. 3264.
- Jan Zygmunt, elektor brandenburski (r. 1608 do 1619), dok. 3508, 3559, 23970 D., 29684 D., 29691 D., kr. 7788, 30877 D., hp. 24102, 24104.
- Jan, ks. mazowiecki (r. 1387), dok. 1912.
- Jan Albrecht, ks. meklenburski, hp. 24205.
- Jan, ks. opolski, K. 32436 D.
- Jan, książę oświęcimski (r. 1324—1370), hp. 33891 D.
- Jan Adolf, ks. saski (r. 1735), dok. 4582, 4620.
- Jan Jerzy II., elektor saski († 1680), pr. 16303, hp. 26485.
- Jan Jerzy III., elektor saski († 1694), dok. 4166, hp. 26783.
- Jan Jerzy, książę szląski [Fritschius Joh., Elogiae funebres, Additum et epicendion Joh. Georg., ducis Silesiae, Francof. 1594].
- Jan Chrystyan, książę szląski (lignicko-brzeski), dok. 3537, 3567, 3573 [Lauban Mel., Ad principem Joann. Christianum, ducem Silesiae Coronarium, Lignici 1609].
- Jan Fryderyk, książę szląski [Lauban M., prof. w Gdańsku, Oratio in Joan. Frid. Lignitii 1602 (por.: E.)].
- Jan Albrecht, margrabia brandenb. (r. 1520), K. 32410 D., hp. 25780.
- Jan, margrabia brandenb. (r. 1547), hp. 25854.
- Jan, kardynał, legat papieski (r. 1250), dok. 1742.
- Jan, legat, biskup tuskulański (r. 1287), dok. 29140 D.
- Jan, arcyb. gnieźn. (r. 1153), dok. 1692, K. 32379 D.
- Jan III. h. Kotficz, arcyb. gnieźn., *zob.* Janislaus.
- Jan, arcyb. lwowski (r. 1423), *zob.* Rzeszowski J.
- Jan (Lutecus), biskup krak. (r. 1467), dok. 2296.
- Jan, biskup pomezański, kr. 6525.
- Jan (IV. de Lessen), biskup pomezański, kr. 6565.
- Jan (de ducibus Lithuaniae), naturalny syn Zyg. I., biskup wileński i poznański († 1538), dok. 2690, kr. 7071, K. 13172, 32389 D. [Bartoszewicz J., Królewicze biskupi, Warsz. 1851 (por.: Przewdziecki A., Bibl. warsz. 1851; por.: E. XVIII.)].
- Jan, biskup wrocławski (r. 1419), dok. 2027.
- Jan, kasztelan wiślicki (r. 1146), dok. 1689.
- Jan, starosta ruski (r. 1371), dok. 1868.
- Jan, sekretarz (r. 1455), dok. 2230.
- Jan, wójt wielicki (r. 1386), dok. 1908.
- Jan a Divo Antonio (r. 1732), K. 13482.
- Jan z Czarnkowa, *zob.* z Czarnkowa Janko.
- Jan z Cziciany (Trzciany, r. 1545), dok. 2801.
- Jan z Czyżowa (r. 1440), dok. 2135.
- Jan z Florencyi, rzeźbiarz, szł. 22063.
- Jan a Jesu Maria, Karmelita (r. 1645), K. 13525.
- Jan Karol na Dolsku, kr. 8809.
- Jan z Kikullewa, *zob.* Kikullew J. de.
- Jan z Kobylan, *zob.* z Kobylan Jan.
- Jan z Komorowa, *zob.* z Komorowa Jan.
- Jan z Kościelca, *zob.* z Kościelca Jan.
- Jan z Łodzi, *zob.* z Łodzi Jan.
- Jan od św. Maryi Magdaleny (r. 1646), szk. 19252.
- Jan z Obrowca, *zob.* z Obrowca Jan.
- Jan z Ocieszyna, *zob.* z Ocieszyna Jan.
- Jan de Plano Carpino, *zob.* Carpino.
- Jan z Raguzy, *zob.* z Raguzy Jan.
- Jan z Śliwna, *zob.* z Śliwna Jan.
- Jan z Służewa, *zob.* z Służewa Jan.
- Jan z Stobnicy, *zob.* z Stobnicy Jan.
- Jan z Świsłoczy, *zob.* z Świsłoczy Jan.
- Jan z Szamotuł, *zob.* z Szamotuł Jan.
- Jan z Targowiska, *zob.* z Targowiska Jan.
- Jan z Tęczyna, *zob.* Tęczyński Jan.
- Jan z Warszawy, *zob.* z Warszawy Jan.
- Jan z Wislicy, *zob.* z Wislicy Jan.
- Jan z Woźnik, *zob.* z Woźnik Jan.
- Jan z Wrocławia, *zob.* z Wrocławia Jan.
- Jan z Żredna, *zob.* z Żredna Jan.

- Jan, archit. kapł. św. Jacka w Krakowie, szt. 21992.
- Jan, malarz krak. (ok. r. 1608), szt. 22173.
- Jan (Wielki), malarz krakowski (r. 1451), szt. 22145.
- Jan, pomocnik mal., szt. 22173.
- Jan, zob. Joan, Johannes.
- Janczar, Polak, kr. 6849.
- Jandołowicz Marek ks., zob. Marek ks.
- Jandowski Mat. (r. 1793), dok. 5413.
- Jani de Luca, K. 13000.
- Jani Nicius Erythraeus, dok. 29428 D.
- Janicius (r. 1549), K. 15208.
- Janicki Jan Alb. (r. 1669), dok. 4031, kr. 8595 [por.: E. XVIII.].
- Janicki Klemens († 1543), dok. 29519 D., kr. 7079, 7082, 7083, 30677 D., 30678 D., K. 15208, lit. 20822, 33477 D., hp. 23467 [Sygiertth L., Almanach lubelski 1815; — Pam. nauk. 1819; — Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. XVI.; — Athen. Kraszewskiego 1847; — Lisowski, Bibl. warsz. 1850 (por.: E. XVIII.)].
- Janidło (Janidlovius) Jakób († 1619), K. 12855, pr. 17654, szk. 19091, 19110 [Jabczyński, Arch. teolog. 1836 I. (por.: E. XVIII.)].
- Janikowski (r. 1782), dok. 5153.
- Janikowski Krz. St., fałszerz dokumentów, dyp. 224, 225.
- Jänischen (r. 1721), chr. 154.
- Janisław, arcyb. gnieźn. (r. 1326), dok. 1814, 1816.
- Janiszewicz J., drukarz (r. 1590), dok. 3278.
- Janiszewscy, dok. 3953, 4008.
- Janiszewski Leon, szt. 22339.
- Janiszowski (r. 1809), kr. 9796.
- Janiszowski Antoni (r. 1781), dok. 5140.
- Janitsch Emilian (r. 1812–1814), kr. 9862.
- Jankiel Moszko (r. 1812), dok. 5739.
- Jankiewicz O. F. (r. 1766), ek. 18197.
- Janko z Czarnkowa, zob. z Czarnkowa Janko.
- Jankowicz (Jankovich) Józef (r. 1790), dok. 5332.
- Jankowski Ambroży, marsz. pow. oszmiańskiego († 1828) [por.: E. VI.: Jakubowski W.].
- Jankowski And., K. 15271.
- Jankowski Jakób (r. 1616), K. 15521.
- Jankowski Jakób Ignacy (r. 1639), kr. 8087.
- Jankuła, hosp. mołd. (r. 1582), dok. 29610 D.
- Janocki (Janozki) Jan Daniel And. († 1786), arch. 27, 28287 D., kr. 5829, 9321, 9557, 31304 D., lit. 20030, 20087, 20120, 21069, 21162, 33348 D., hp. 25697, 25726 [Czarnecki Ks., Roczn. tow. przyj. nauk warsz. XIV.; — Prz. pozn. 1858 Nr. 68–74; — Estreicher K., Jan Andrzej Janocki, Krak. 1869 (por.: E. XVIII.)], zob. Drzewicki M.
- Janowicz A. (r. 1762), dok. 4837.
- Janowski Floryan A., K. 13982 [Juszyński H., Kazanie na pogrz. J. X. Floryana Amanda Janowskiego, bisk. tarnowskiego, d. 7. stycznia 1801, Tarnów b. r.].
- Janowski Mikołaj, malarz, szt. 22212.
- Janowski Mikołaj ks., prof. uniw. († 1836), [Gładyszewicz M., Rys życia i zasług ks. M. Janowskiego, kanonika katedr., Roczn. tow. nauk. krak. 1843, Odb. Krak. 1842].
- Janowski Walenty, wójt m. Kazimierza (r. 1791), dok. 5357.
- Janowski Walenty, malarz, szt. 22212.
- Janowski Wojciech, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Janowski X. (r. 1790), dok. 5320.
- Janowskij Paisyj, archim., szt. 32637 D.
- Jansenius Jan (r. 1683), kr. 8506.
- Jansenius Korn., K. 15745.
- Jansonius Doccomenis (Mich. Tselt), kr. 7584, 30745 D.
- Jansonius Joannes (r. 1643), pr. 16929.
- Jansson Jan Wilhelm (r. 1652), kr. 8306, geog. 10910.
- Jansson Wilhelm, kr. 7802, geog. 10414, 10910.
- Janthesijs Gasp. (r. 1640), dok. 3773.
- Januensis, zob. Hermannus J.
- Janussius, arcyb. gnieźn. (r. 1271, 1300), dok. 1771, 1799.
- Janusz, książę mazowiecki, dok. 2655, 2656, 29213 D., 29247 D., 29263 D., 29445 D., K. 15188, hp. 23779, 25805.
- Janusz, książę oświęcimski (r. 1457), dok. 2242, 2244.
- Janusz, książę zatorski (r. 1494), dok. 2391.
- Janusz, dziedzic (r. 1508), dok. 2526.
- Janusz z Frydrychowic (r. 1410), dok. 1998.
- Januszowicz Bartł. (r. 1644), K. 12833 [Dz. warsz. 1827 X.].
- Januszowski Jan ks. († 1623), dok. 1070, 3223, 3311, 3353, 28387 D., 29618 D., kr. 7666, 7754, 7797, 7798, K. 13896, pr. 17652, lit. 20432, 20860, hp. 26301 [por.: E. XVIII.].
- Janvier (r. 1774), geog. 10912.
- Jaraczewscy h. Zaremba, her. 28557 D.
- Jarane Mikołaj (r. 1550), dok. 2849.
- Jarkowski (r. 1620), dok. 3586.
- Jarkowski Antoni, prof. liceum w Krzemieńcu († 1826), dok. 5619, szk. 19733 [Tyg. ill. 1868].
- Jarkowski W. (r. 1805), dok. 5619.
- Jarmański Bonaw., K. 12766.

- Jarmundowicz Kaz. Franc. (r. 1755), num. 566, szt. 22045 (p. Łąd).
- Jarmuntowicz Wojciech (r. 1734), dok. 4603.
- Jarmasiewicz Jan, szt. 22212.
- Jarochowscy h. Przerowa, her. 28557 D.
- Jarochowski Kazimierz, historyk, hp. 23664; *Dzieła, zob. Spis autorów.*
- Jaroński F. (r. 1802), kr. 30156 D.
- Jaropołk Władimirowicz, w. ks. kijowski (r. 1132–1138), num. 28649 D.
- Jaroslavicius M. (r. 1524), kr. 6978.
- Jarosław I. Mądry, w. ks. kijowski, num. 505, 28612 D., K. 14027, pr. 16265, hp. 24456, 24502.
- Jarosław Ośmomyśl (Ostromyśl), ks. halicki, hp. 24351.
- Jarosław, arcyb. gnieźn. (r. 1330), dok. 29172 D.
- Jarosław, arcyb. gnieźn. (r. 1357, 1361), dok. 1848, 1856, 29191 D.
- Jarosław, kronikarz, arch. 28312 D., kr. 7025.
- Jaroszewicz Floryan X, K. 12617, 13535, hp. 24933.
- Jars P. (r. 1776), ek. 18054.
- Jaruchowski (r. 1786), dok. 5233.
- Jaryczew, generał (r. 1785), kr. 9533.
- Jaryna Józef, prof. Uniw. lwowsk. († 1817), kr. 9910 [Mauß Józef, Wspomnienie, Pam. lwowski 1818 I.].
- Jarzemski Adam (r. 1643), kr. 8121, szt. 21960, 21992 [Czasop. księgozb. Ossolińskich 1830 str. 116; — Ziemiomysł I.].
- Jasiński Mikołaj, dok. 5296, 5352, 5359, pr. 16655.
- Jasiński (r. 1785), dok. 5205.
- Jasiński Jakób, generał polski († 1794), hp. 27899, lit. 33573 [E. XVIII. podaje: Jasiński Jakób, Do exulantów polskich, O stałości, Grodno 1793; — Nagrobek Jasińskiemu, Nowy pam. warsz. Dmochowskiego 1805].
- Jasiński Kamil († 1651), dok. 3892, 3934, K. 12730, 12816, 13429 [por.: E. XVIII.].
- Jasiński Ksawery, dok. 1057, 28878 D.
- Jasiński, malarz dek., szt. 22212.
- Jasinskij Warłaam, prof. akad. duch. i metropolita kijowski († 1707), K. 14594, lit. 33626 D.
- Jaski And. Köhne (r. 1674), kr. 8465.
- Jaski Izrael [Grotius Hugo, Epistolae ad Izraelem Jaski, Dantisci 1670 (por.: E)].
- Jaskier Mikołaj († ok. 1560), dok. 1152, 1153, 28916 D. [Halban, *zob.* Nr. 17391; — Taranowskij T. W., *zob.* Nr. 17392].
- Jaskiewicz Jakób (w. XVIII.), szt. 21992.
- Jaśko z Czulic (r. 1393), dok. 1932.
- Jasłowski And. (r. 1647), kr. 8158.
- Jastrzębiec Wojciech, arcyb. gnieźn. († 1436), dok. 2038, 2034.
- Jastrzębski Ant. (r. 1768), pr. 16943.
- Jastrzębski Stan. (r. 1667), kr. 8412.
- Jastrzębski Stefan, szt. 22173.
- Jastrzębska z Sierakowskich Joanna († 1780), dok. 30066 D.
- Jaubert, kr. 9432, pr. 16531.
- Jávorka Adám, archiwaryusz Rakocznych, hp. 27080.
- Jawa, biskup perejaśławski (r. 1776), K. 14261.
- Jawnuta, syn Gedymina, hp. 24723.
- Jawornik Hilarion [Woliński Piotr, Kazanie przy zwłokach exprowincyała prowincyi ruskiej, Berdyczów 1806].
- Jaworski F. N. (r. 1811), dok. 5716.
- Jaworski Józef (r. 1763), pr. 16943.
- Jaworski Stan. ks. († 1782) dok. 4724, kr. 9353, pr. 16395, szk. 19112, 19158.
- Jaworski Stefan, metropol. razański († 1772), K. 15799, 15889, lit. 21533, hp. 24597.
- Jaworski Znaczkó Melchizedech, archimandryta († 1869), dok. 967.
- Jazłowiec (Hieronim i Mikołaj) [Dzierżanowski And., Manes Jazłowieciani, ded. Ilir. Jazłowiecki, Crac. 1595 (por.: E.)].
- Jazłowiecki Mikołaj, szt. 22090, 22091 [por.: E. XVIII.].
- Jazumowicz Tad, szt. 22091.
- Jeannin, président (r. 1656), dok. 1517, kr. 6021.
- Jędrzej, syn Szczęsnego, malarza, szt. 22149.
- Jędrzejowski Jan, K. 14187.
- Jefferson Tomasz, dok. 5434, hp. 27862.
- Jekel Franc. Józef († 1816). *zob. Spis autorów.*
- Jeleński Gedeon, kaszt. nowogrodzki, konsyl. Rady nieust. († 1793), dok. 4685, 5123, 5153, 5201.
- Jeleński Jan (r. 1789), dok. 5308.
- Jeleński Józef (r. 1773), dok. 5006.
- Jeleński Konst. Ludwik (r. 1790), dok. 5327.
- Jelińscy (r. 1730), dok. 5129.
- Jelski Franc. (r. 1784), dok. 5194.
- Jelski Kazimierz, szt. 22063.
- Jelski Stan. (r. 1791), dok. 5359.
- Jełowiccy, her. 28557 D.
- Jemielski Marcin (r. 1634), kr. 8047.
- Jemiołowski Mikołaj († 1693), kr. 8539, 8540, 31064 D., 31065 D.
- Jenke Jan Henryk (r. 1780), dok. 5310.
- Jenkinson A. (r. 1557, 1571), kr. 7213, 7284.
- Jeremi, patriarcha konst., dok. 3208, 3261, 3283, 29630 D., K. 14487.

- Jerlicz Joachim, kr. 8478, 8479, 31056 D.
 Jerodjakon Georg, szt. 22339.
 Jeroschin Mik. von, kronikarz krzyżacki (ok r. 1341), kr. 6143, 6471, 6472, 30351 D., 30504 D.
 Jerzmanowski Franc., poseł łęczycki, dok. 5006, 5066, 5123, 5219, 5269, 5295, 5327, 5354, 30102 D.
 Jerzowski Albert, szt. 22173.
 Jerzy (z Podjebradu), król czeski, dok. 2191, 2192, 2262, 2265, 2267, kr. 6664, 6725, 6783, 6784, 30582 D., hp. 25526, 25527, 25531, 25548, 25553.
 Jerzy I. (r. 1699), dok. 4347.
 Jerzy III., król angielski, dok. 1486, 1502, 2988 D., 30065 D.
 Jerzy, ks. Bawaryi, mąż Jadwigi Jagiellonki, hp. 25562.
 Jerzy, książę brzesko-lignicki (r. 1499), dok. 2419.
 Jerzy II. Wsiewołodowicz, książę ruski (r. 1189 1212), K. 14115, hp. 24367, 24368.
 Jerzy (Juryj I.), ks. bełzki, hp. 24367.
 Jerzy II. (Juryj II.), książę ruski (r. 1338), dyp. 28434 D., dok. 29177 D.
 Jerzy, książę ruski (r. 1359), dok. 1854.
 Jerzy, margr. brandenb., hp. 25753.
 Jerzy Fryderyk, margr. brandenb. (r. 1583), dok. 29612 D.
 Jerzy Wilhelm, elektor brandenb. (r. 1619 do 1640), dok. 3730, hp. 33953 D.
 Jerzy Jan, palatyn (r. 1578), hp. 24209, 26072.
 Jerzy, ludwisarz, szt. 22483.
 Jessen D. (r. 1704), dok. 4381.
 Jetze Franc. Chr. (r. 1755), szk. 19399.
 Jeverus I. (r. 1729), K. 15777.
 Jewgienij, mitrop., szt. 22604 (p. Kijów).
 Jewłaszewski Teodor, kr. 7696, 7697, 30299 D., 30842 D.
 Jezierscy h. Nowina, her. 28557 D.
 Jezierski Ant. (r. 1778), dok. 5101.
 Jezierski Franc. S., dok. 5329, kr. 30349 D., 31323 D., 31333 D., pr. 16236, 16418, hp. 25954, 27700 [por.: E. XVIII.].
 Jezierski Jacek, kaszt. Łukowski († 1805), dok. 4868, 5005, 5219, 5269, 5276 5295, 5296, 5324, 5327, 5352, 5355, 5361, 5339, 5401, K. 12844, pr. 16167, 16397, 16617, 16657, 16638, 16717, ob. 18703 [por.: E. XVIII.].
 Jezierski Stan. Rajmund, biskup bakowski († 1782), dok. 4927.
 Jezierski Szymon, dok. 5217, pr. 16720.
 Jeziorkowska Krystyna, hp. 26647.
 Jeziorowski Józef (r. 1808), dok. 5657, szk. 19774.
 Jeżowski Wł. Stan. (r. 1638), kr. 8082, 30298 D., 30964 D., ek. 18003, ob. 18779.
 Joachim I., elektor brandenb. (r. 1499—1535), kr. 7052, hp. 25781 [por.: E. XVIII.].
 Joachim II., elektor brandenb. (r. 1535—1571), pr. 16303, hp. 25846.
 Joachim Fryderyk, elektor brandenb. (r. 1598 do 1608), dok. 3451, hp. 24104.
 Joachim Jan Fryd. († 1767), kr. 9318.
 Joakim, patriarcha, K. 14439.
 Joan Włodzimierz, w. ks. ruski, dok. 1657.
 Joann II., metrop., K. 14308.
 Joann VII., patriarcha, lit. 21350 [Wasilewskij W., Patriarch Johann VII. gramatyk i Rus. Dromity u Simeona magistra, Żurn. min. nar. prosw. 1890].
 Joannikij, prawosław. archipastir podolski (r. 1795), K. 32656 D.
 Joannitius (Johannicius) Gabriel (ok. r. 1645), chr. 28402 D., kr. 7082.
 Job, otec, założyciel stauropeigii lwowskiej, K. 32645 D.
 Job, zob. Jow.
 Jobinus Bernardus, szt. 33719 D.
 Jodłowski Albert Józef, K. 12897, pr. 16172.
 Jodłowski Stan. (r. 1642), szk. 19040.
 Jodocus Decius, zob. Decyusz Just. Ludwik.
 Jodocus, opat (ok. r. 1429), kr. 6606.
 Jodocus, tympanista, szt. 22710.
 Joel, hp. 22848 (pod r. 1200).
 Joffroi, szt. 22468.
 Johannes, zob. Jan.
 Johannes (r. 1506), geog. 10769.
 Johannes Antiochenus O. C., hp. 22348 (pod r. 530).
 Johannes Biclarensis, zob. Biclarensis.
 Johannes, architector (r. 1557), szt. 21992.
 Johannes, architekt (r. 1565), szt. 21992.
 Johannes Erasmus Socynianin (r. 1584), K. 15130.
 Johannes Italus (r. 1582), szt. 21992.
 Johannes, historiographus, hp. 22848 (pod r. 1350).
 Johannes, introligator, szt. 22561.
 Johannes, lapicida italicus (r. 1524), szt. 21992.
 Johannes Malalas, hp. 22848 (pod r. 565).
 Johannes, pictor, szt. 22144.
 Johannes, sculptor, szt. 22063.
 Johannes Sigm. z Naudersz w Tyrolu, szt. 21992.
 Johannes, socius artis pictoriae, szt. 22149.
 Johannes de Tayster, hp. 22848 (pod r. 1266).

- Johannes de Thilrode, hp. 22848 (pod r. 1298).
- John Augustyn (r. 1678), szt. 22339.
- John Fryderyk (r. 1769), szt. 22340.
- John von Collas (w. XVIII.), szt. 21992.
- Johnes Stefan (de Hauteville, † 1827), kr. 9666, hp. 23467.
- Johnsdorf Bened. (ok. r. 1470), kr. 6606.
- Johnson John, geog. 10089.
- Joinville, pam. franc., kr. 6021.
- Jolanta błog., kr. 6429, 6430, K. 13718, szt. 22090, 22437.
- Jolli (Joly) J. G., kr. 8738, 8771.
- Jomini Henryk, generał franc., dok. 5737, hp. 28045.
- Joneman J. (r. 1811), szk. 19783.
- Jonesnau Józef, dok. 5181, 28731 D., kr. 9516, pr. 17223.
- Jonsac G. F., dok. 4085, kr. 8815, 9439, hp. 26726.
- Jonsdorff Benedykt, kron. czeski (r. 1471 do 1490), kr. 6803.
- Jonston Jan († 1675), kr. 8500, K. 15600, lit. 21029, 21032, 21033, hp. 23467 [Zdanie Cuviera o Jonstonie, Gaz. pol., Warsz. 1830 Nr. 202; — Arnold, Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. VII.; — Tyg. ill. 1860 I.].
- Joosten Jakób, kr. 8202, 8229, 8293.
- Joppincourt (Joppecourt) Charles (r. 1620), kr. 7898.
- Jordanowie [Zasługi rodziny Jordanów w Polsce, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].
- Jordan Adam, dok. 4794, 4820, 4850, 4905, szk. 19056, 19163, 19281.
- Jordan Andrzej ks., K. 13492.
- Jordan E. (r. 1687), dok. 4206.
- Jordan Jan Christophorus (r. 1745), hp. 23157.
- Jordan Jan z Zakłeczyna (r. 1788–1789), dok. 5269, 5295, 5327.
- Jordan Klauđ. ks., dok. 8734, 8735 [Rubon 1842 i n.].
- Jordanis (Jordanes, Jornandes), kr. 5822, 6064–6071, 30252 D., 30315–30317 D., hp. 22848, 23167, 23184.
- Jordanus a Jano (Giano), zob. Giano.
- Jornandes, zob. Jordanis.
- Joselowicz Berek, zob. Berek Joselowicz.
- Joseph le père, poseł franc., hp. 26202, 26391.
- Jouvençy, K. 13812.
- Jove, Włoch, szt. 21799.
- Jovius Paweł († 1552), dok. 2646, kr. 6844, 7017–7019, 30812 D.
- Jow, biskup perejaśławski, K. 32624 D.
- Jow, igumen poczajowski, K. 14610.
- Joxius P. (r. 1621), dok. 3600.
- Jozafat św., zob. Kuncewicz Jozafat.
- Jozafat a S. Casimiro (r. 1760), K. 13530.
- Józef ks., zob. Joseph le père.
- Józef, metrop. litewski, K. 14778.
- Józef I., cesarz († 1711), kr. 8631, 8902, hp. 26936, 27109.
- Józef II., cesarz († 1790), arch. 28283 D., dok. 1587, 1589, 4990, 5135, 5148, 5166, 5184, 5213, 5235, 5249, 5263, 29013 D., kr. 9494, 9571, 31325 D., K. 32654 D., szk. 19542, hp. 22803, 27272, 27406, 27503 do 27505, 27573, 27649, 27653, 27656 do 27658, 27668, 27682, 27685, 34236 D., 34265 D., zob. Franciszek II., cesarz [por.: E. VI.: Kuralt i E. XVIII.].
- Józef z Sochaczewa, zob. z Sochaczewa Józef.
- Józefowicz - Hlebicki W., poseł orszański (r. 1789), dok. 5295, 5327, 5359.
- Józefowicz Jan Tomasz († 1728), kr. 8666 do 8663, 31108 D.
- Juan Maria, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Judaus G., geog. 10048, 10909.
- Judycki (r. 1791), dok. 5337.
- Judycki Bazyli, pr. 16427 [E. XVIII. podaje tytuł: Ceremonie i porządek w koronowaniu Maryny de Medices, królowej francuskiej i t. d., na polski Basili Judycki przełożył].
- Judyta, matka Bol. Krzywoust., hp. 25043.
- Juengling Christian Thomas, kr. 9321, szk. 19057, 19163.
- Juglaris Alojzy († 1653), ep. 616.
- Jugowski J. C., K. 12890.
- Jugżyński Paweł, poseł rosyjski (r. 1683 do 1736), hp. 27258.
- Julianus, fr. ord. Praed. (ok. r. 1240), kr. 6318, 30449 D.
- Julich-Berg ks. von (ok. r. 1435), hp. 24189.
- Julius Karol (r. 1779), pr. 17572.
- Julius Romanus, hp. 34142 D.
- Juliusz II., papież, dok. 2492, K. 12571, 32339 D., hp. 25703.
- Juliusz III., papież, dok. 2864, kr. 7167, K. 15209.
- Juliusz (Caesarini), kardynał (r. 1444), dok. 2156, 4037, hp. 34118 D.
- Jullien M. A., dok. 1367, kr. 9661, hp. 27847.
- Juncker G. F. W. (r. 1735), kr. 9092.
- Jundziłłowie h. Łabędź, her. 23557 D.
- Jundziłł Bonifacy Stanisław († 1847), geog. 10772, szk. 19189, 19943, 33267 D., lit. 21176, 21272 [Dz. wileński 1805–1806; — Roczn. tow. przyj. nauk warsz. XV i XVII; — Prz. pozn. 1350 V.; — Artykuł Adamowicza w Kłosach 1877 odnoszący się do Józefa Jundziłła, zob. Nr. 21176].

- Jundziłł Ignacy, ob. 18835.
 Jung (r. 1659), kr. 8319.
 Jung (r. 1747), dyp. 28414 D.
 Jung Abraham, Szkot (r. 1604), dok. 3445.
 Jungius Adryan († 1607), K. 15361, 15396, 15408.
 Jungschultz Jan Zyg., kr. 8859, 9122, szk. 19347, hp. 26892.
 Juniewicz J. X. (r. 1733), kr. 9090.
 Juniewicz Mik. Kar. ks., K. 12840, 13576.
 Junius Joh., K. 15149.
 Junius Melchior, dok. 1427, 3133.
 Junosza, pr. 16682, *zob.* Gostkowski.
 Juraha (Giedroyć) Jan, szk. 19201.
 Jurewicz, poseł (r. 1696), dok. 4262.
 Jurgiewicz Andrzej († 1640), K. 15277, 15383 [Pam. Sandom. 1829 I. (por.: E. XVIII.)].
 Jurkowski Andrzej (r. 1782), dok. 5165.
 Jurkowski Jan, kr. 7703, 7723, 7747, 8180, 30851 D. [Brückner A. (o Tragedyi Jurkowskiego), Archiv f. slav. Philologie 1890 XIII. (por.: E. XVIII.)].
 Jurkowski Michał († 1830), kr. 31329 D. [Kuryer litewski 1814 Nr. 70; — Gazeta liter. wileńska 1816 V.; — Gazeta liter., Warsz. 1821 Nr. 23].
 Jurkowski Stan. ks. († 1669), kr. 7996, 8132, szk. 19042 [por.: E. XVIII.].
 Jurkowski W. (r. 1805), szk. 19698.
 Juryj, książę, *zob.* Jerzy.
 Justelle, dok. 1324.
 Justinianus, *zob.* Giustiniani.
 Justinus, arch. 28300 D., szk. 33342 D.
 Justyn ks., Kameduła, K. 12540.
 Juszyński Hieronim historyk literatury (r. 1760—1830) [Pam. warsz. 1802 VII.; — Weteran, Poznań 1825; — Pam. relig. mor. IX.; — Roczn. tow. nauk. krak. VII.; — Gliszczyński, Gaz. codz. 1860 Nr. 279; — Grabowski A., Bibl. warsz. 1861 (por.: E. XVIII.)]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
 Jutta św., kr. 6587.
 Juvénal des Ursins, pam. franc., kr. 6021.
 Juventius (Jouvancy) Józef († 1719), szk. 19158, 19939.
 Kaal W. (r. 1590), K. 15394.
 Kabryt Fryd., bankier, dok. 5276, 5292, 5430, 5511.
 Kachowski, generał rosyjski, dok. 28801 D., 28808 D.
 Kącki Andr. M., *zob.* Concius.
 Kątski (Kantski) Krzysztof, kr. 7545, K. 12974.
 Kącki (Kątski) Marcin, generał artylerji († 1710), pr. 16767 [Illustr. Dni M. Kątski, palatini, singularia in fortunato provinciae aditu post vindictam Podoliam, Leopoli 1699; — Kazania na pogrzebie Kąckiego, 1710 (por.: E. XIX.)].
 Kącki Walenty, pr. 17177, ek. 18045.
 Kącka Dorota, szt. 22303 [por.: E. XIX.].
 Kaczanowska Kryst. (r. 1790), dok. 5337 (2 razy).
 Kaczorkiewicz Ant. ks. (r. 1807), kr. 9763.
 Kaczorkowski (r. 1789), dok. 5308.
 Kaczorowscy h. Jelita, her. 28557 D.
 Kaczorowski (r. 1598), kr. 30357 D.
 Kaczwiński Michał, szk. 19942.
 Kaczyński Kaz., szk. 33263 D.
 Kadłubek Wincenty, dok. 4159, 5818, 5821, kr. 6276—6288, 6290—6292, 6406, 8018, 30432—30437 D., 30945 D., lit. 20758, hp. 23467, 24846, 24854, 34055 D. [Żywot błog. Wincentego, syna Kadłubka, Gaz. kościelna 1846 str. 145; — Przeniesienie relikwii, tamże 1846 str. 127 (por.: E. XIX.)].
 Kado Michał, prof. architektury w Wilnie († 1824) [Garbiński Kaj., Rys życia i prac ś. p. Michała Kado, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1825 XVIII. i Odb.].
 Kahl Jakób (r. 1616), K. 15521.
 Kajetan, kardynał, *zob.* Gaetano.
 Kajetan a Luceoria (Ziller Józef), K. 13639
 Kakasch Stef. (r. 1609), kr. 7775.
 Kakowski Hier. ks. (r. 1630), K. 13458.
 Kaldenbach Krzysztof († 1698), kr. 30971 D.
 Kaldherberger Piotr (w. XIV.), szt. 21992.
 Kaleczyccy Sasinowie, her. 28546 D.
 Kalicki Bernard, historyk [Tarnowski St., Wspomn. pośmiertne, Prz. polski 1884 IV.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
 Kalikst II., papież, dok. 29092 D.
 Kalikst III., papież, dok. 2250, K. 32339 D.
 Kalikst I., patr. konst. [Arsenij, archim., Oczerk żizni i diejatielnosti Kallista I., patriarcha konstantinopolskawo, b. m. 1873].
 Kalinowscy, her. 398, dok. 5269.
 Kalinowski Adam († 1638) [Okolski Sz. X., Pojedynek męża walecznego przy pogrz. Ad. Kalinowskiego, Crac. 1638 (por.: E.)].
 Kalinowski Adam († 1781), dok. 30069 D.
 Kalinowski Antoni, biskup [Jarocki F. P., Do Antoniego Kalinowskiego, bisk. cynneńskiego, w dzień imienia, 1814].
 Kalinowski Marcin, hetman polny kor. († 1652), hp. 26497 [Vernulaeus Nic., Rhetorum orationes, Col. 1671 (por.: E. XVIII.)].

- Kalinowski Math. (r. 1789), dok. 5306 (błę-
dnie: Kaliczowski).
- Kalinowski Samuel (r. 1643), kr. 7966.
- Kalinowski Stanisław († 1727), kr. 8754.
- Kalinowski Wal. Aleks. [Vernulaeus N.,
Rhetorum orationes (Nic. Sapiaha, Valer.
Alex. Kalinowski), Colon. 1671 (por.: E.)].
- Kaliński Jan Damasc. († 1726), kr. 8591
[Trębicki, Bibl. warsz. 1843 IV. str. 324].
- Kaliński Tom., kr. 8057.
- Kaliński Wilhelm ks. († 1789), dok. 5188,
szk. 19300, 19943 [Kaliński W., Kazania
i mowy, Wilno 1805 t. 2; — O Kaliń-
skim: Korniłowicz A, Dz. wileński 1829
i Odb.; Wiz. i roztrząs. 1836 I.; Gaz.
warsz. 1861 Nr. 43 (por.: E. XIX.)].
- Kaliski (Calisius) Wojciech, K. 15389.
- Kaliszewski Celestyn ks. († 1767), dok. 4819,
kr. 9233, K. 16167, szk. 19870.
- Kalk Jan (r. 1794), dok. 5436.
- Kalksteinowie h. Koss, her. 28557 D.
- Kalkstein Jerzy (r. 1794), kr. 9651, hp. 27878.
- Kalkstein Ludwik von (r. 1670 - 1672), dok.
4048, hp. 26639, 26640.
- Kallimach Filip (Callimachus Buonacorsi,
† 1496), dok. 2312, 2323, 2338, 2360, 2364,
2375—2377, 2393, 2398, 2403, kr. 5822,
6336, 6825—6829, 6831—6839, 6841, 6842,
6845—6848, 7203, 30223 D., 30624 D., lit.
20774, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp.
25597—25599.
- Kalnofojski Atanazy, K. 14598, szt. 22610.
- Kalnyszewskij Piotr, ataman, K. 14427, hp.
24608 [T. N., Rodina Kalniszewskawo,
Kij. Star. 1892 II.].
- Kalwin (Calvinus, Cauvain) Jan († 1564),
dok. 2856, kr. 7232, K. 15010—15013,
15018, 15023, 15027, 15081, 15084, 15196,
15273, 15342, 15387, 15419, 15503, 15531,
15745, 32677 D., 32695 D., 32754 D.
- Kałaj Daniel (r. 1671), kr. 8485, 8506, K.
15687 [Wiz. i roztrząs. nauk. 1836 III.; —
Krzyżanowski, Roczn. dla archeol., Krak.
1869—1874].
- Kałowski Marcin (r. 1724), K. 13966 [Pia-
secki ks., Pam. relig. mor. VII.].
- Kałudzki C. Ferd. (r. 1643), dok. 3788.
- Kałuski Wawrz. († 1802), dok. 5141.
- Kałużyński Józef i Krystyna (r. 1761), dok.
4834.
- Kamenz Bernhard von, kanclerz Henryka IV.
śląskiego, hp. 34079 D.
- Kamerton, zob. Potocki Leon.
- Kamieniecki Dominik (r. 1792), dok. 5398.
- Kamieniecki Marcin (r. 1626), dok. 3650, kr.
30293 D.
- Kamiński Adolf († 1781), kr. 9446, szk.
19880, 19930.
- Kamiński F. hr., generał (r. 1810), dok.
5692, 5693.
- Kamiński Jan (r. 1740), K. 13473.
- Kamiński Jan, dok. 5655, 5672, 30178 D.,
pr. 17497, 17903.
- Kamiński Kajetan ks. († 1842) [Rościszew-
ski, Wspomnienie o ks. Kaj. Kamiń-
skim, prow. OO. Pijarów, z wizer., Bibl.
Ossol. 1842 II.; — Przyj. ludu, Leszno
1839 VI.; — Roczn. tow. przyj. nauk
warsz. I. i X.; — Gaz. warsz. 1857 Nr.
91 (por.: E. XIX.)].
- Kamiński Mikołaj, pułkownik, hp. 28149.
- Kamiński Petroniusz ks. (r. 1642), K. 13421.
- Kamiński Stan. Kostka (r. 1776), dok. 5066.
- Kamiński Tadeusz Aleksy, kapitan, dok.
5771, kr. 9796, 9804, 9863, lit. 21119.
- Kamińscy, her. 398.
- Kamiński J. (r. 1679), dok. 4134.
- Kamiński Jan Nep. (r. 1777—1865), lit. 21221
[Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; — Estrei-
cher K., Tyg. ill. 1863 VII.].
- Kamiński Kazimierz (r. 1728), dok. 4546.
- Kamińska, kasztelanowa [Antoni J. (Rolle),
Kilka rysów z życia, Gaz. lw. 1875 Nr. 68],
zob. Kossakowska Kat.
- Kamocki Antoni (r. 1793), dok. 5413.
- Kamocki, rotmistrz husarski [Kłosy XVI.].
- Kamodziński Onufry (r. 1766), dok. 4917.
- Kampanhausen (r. 1807), kr. 9752.
- Kampanhausen J. Michał († 1742), pr. 16882
(wyd. r. 1737).
- Kampian Edmund S. J. († 1581), dok. 3387,
K. 15318, 15358.
- Kamryn Erasm, szt. 22341, 22433.
- Kanaparyusz Jan, zob. Canaparius.
- Kanecki Piotr (r. 1627), dok. 3657.
- Kanewez J., zob. Canevesi.
- Kanicki (r. 1792—1793), dok. 5399.
- Kanicz Fryd. (r. 1585), dok. 3217.
- Kaniewski Paweł (r. 1788), dok. 5276.
- Kaniszewski J. (r. 1639), szk. 18966.
- Kanold Jan (r. 1713), dok. 4442, lit. 21185.
- Kanon Andrzej X. († 1683), kr. 8095, 8154,
8180, 8182, 8216, szk. 19180, 19939, lit.
21012.
- Kant Im., kr. 31375 D.
- Kanteli Bonifacy, sekr. królewski (r. 1674),
dok. 4095.
- Kanter Jan Jakób (r. 1770), geog. 10911.
- Kątski, zob. Kącki.
- Kanty Jan, zob. Jan Kanty św.
- Kantymir Basza (r. 1624), kr. 8064.
- Kantymir, zob. Cantimir Dymitr.
- Kapiński Andrzej. szt. 22174.

- Kapistran Jan św., dok. 2195, 2212, kr. 6657, 30577—30580 D., hp. 25511.
- Kapostas Jędrzej (Kaposztas Andrzej), dok. 5270, pr. 17370, ek. 18080.
- Kapp J. E., dok. 1565.
- Kapustowie, kniaziowie, her. 398.
- Kara Marcin, szt. 21992.
- Kara Mustafa, kr. 8612, szt. 22525, hp. 26777.
- Karabasz Basza (r. 1621), kr. 7927.
- Karaiczai, pułkownik austr. (r. 1788), dok. 5283.
- Karamzyn Mik. Michajłowicz, *zob.* Spis autorów.
- Karaś Kazimierz, kr. 9696, hp. 26993, 27230.
- Karasiewicz Paweł Ant., dok. 5162, kr. 9471.
- Karcz Stan. (r. 1639), kr. 8086.
- Karczewski Jan, pr. 16885.
- Karczewski Józef (r. 1701), dok. 4363.
- Karczewski Józef (r. 1766), dok. 4917.
- Karlewicz (r. 1789), dok. 5306.
- Karliński Kasper, szt. 22552, hp. 26115 [Rozm., Lwów 1820].
- Karlshoff Wilhelm (r. 1812), dok. 5733.
- Karmanadenz Jan ks. (r. 1616), lit. 21562.
- Karmanowski Olbracht, lit. 20990 [Poezye Albr. Karmanowskiego z XVII. w., Pam. Sandom. 1829 II.].
- Karnicki Justyn, szt. 21721.
- Karniewski, pisarz z Rożańskiego (r. 1776), dok. 5066 [por.: E. XIX.].
- Karnkowscy h. Junosza, her. 28557 D.
- Karnkowski, poseł płocki (r. 1771), dok. 5101 [Głos na sesji sejmowej d. 23. paźdz. 1778 w Izbie senatorskiej, por.: E. XIX.].
- Karnkowski Jan, biskup wrocławski († 1538), szt. 22090 (p. Włocławek), 22091.
- Karnkowski Stan., arcyb. gnieźn. († 1603), dok. 1268, 1271, 1348, 1418, 1427, 3348, 3070, 3079, 3094, 3196, 3228, 3292, 3293, 3298, 3331, 3341, 3305, 3416, 5672, 29350 D., 29619 D., kr. 7372, 7684, 30720 D., K. 12996, 15293, 15338, 15376, 15408, 15687, 32737 D., pr. 16309, szk. 19148, 33252 D., 33253 D., lit. 20906, szt. 21799, 22090 (p. Kalisz), hp. 26178 [Acta literaria 1756; — Bogusławski J. K., Życia sławnych Polaków. *zob.* Nr 23509; — Pam. Sandom. 1830 II.; — Dziennik warsz. 1827 IX.; — Przyj. ludu, Poznań I; — Piasecki, Pam. relig. mor. VI.; — Tyg. il. 1863 VII (por.: E. XIX.)].
- Karnkowski Stan., poseł (r. 1809), dok. 5672.
- Karol Boromeusz św., dok. 2978, 3256, 29595 D., hp. 26051.
- Karol Wielki, cesarz, kr. 6090, 30330 D., 30332 D., hp. 22803, 22848, 23132, 24899, 24901, 24903, 24911.
- Karol IV., cesarz, dok. 1796, 1820, 1821, 1829, 1831, 28744 D., 29156 D., 29179 D., kr. 6489, 6490, 6551, 30514 D., 30515 D., hp. 22843, 25225—25228, 25271, 33890 D., 34091 D., 34 95 D.
- Karol V., cesarz, dok. 1542, 1566, 1568, 2590, 2622, 2685, 2699, 2704, 2708, 2787, 2788, 2835, 2899, 29053 D., hp. 22848, 25633, 25653, 25774—25777, 25782, 25853, 25906.
- Karol VI., cesarz, dok. 4585, 4642, 4671, hp. 26917, 26938, 27102, 27271.
- Karol I., król angielski, dok. 1486, 1496, 3739, 29731 D., kr. 8207, hp. 26474.
- Karol II., król angielski, dok. 1486, 1496, 28987 D., 28998 D., 29846 D., hp. 26601.
- Karol VII., król franc., dok. 1974, kr. 6021.
- Karol VIII., król francuski, dok. 29004 D.
- Karol IX., król francuski, dok. 3083, hp. 25985.
- Karol III., król hiszpański, dok. 30065 D., K. 12752.
- Karol IX. (Sudermański), król szwedzki († 1611), dok. 1632, 3300, 3335, 3359, 3360, 3424, 3426, 3493, 3653, 29674 D., 29673 D., kr. 8521, hp. 24214, 24216, 24226, 24231, 26166, 26251, 26287, 34160 D., [por.: E. XIX.].
- Karol X. Gustaw, król szwedzki († 1660), dok. 3899, 3912, 3913, 3919, 3924, 3925, 3955, 3956, 3966, 29674 D., 29804 D., 29805 D., 29815 D., 29823 D., 29826 D., kr. 8288, 8295, 8298, 8323, 8328, 8700, szt. 22525, 33720 D., hp. 26535, 26557, 26574 [Karola Gustawa lamentowna дума nad pobitymi w Polsce regimentarzami (z niemieckiego), druk. w Rawie 1657, b. m. (por.: E. pod: Duma); — Wesołe echo pikiety wojennej i dumy Karola Gustawa, Krak. (1657) b. r.; — Duma króla Karola Gustawa, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI. (por.: E. XIX.)].
- Karol XI., król szwedzki († 1697), dok. 1631, 4099, kr. 8760.
- Karol XII., król szwedzki († 1718), num. 602, dok. 1622, 4325, 4348, 4365, 4369, 4372, 4380, 4381, 4383, 4389, 4397, 4399, 4401, 4417, 4425, 4431, 4440, 29066 D., 29909 D., 29919 D., 29928 D., 29932 D., kr. 8811, 8821, 8829, 8832, 8851, 8852, 8870—8873, 8883, 8910, 8917, 8933—8937, 8940, 8941, 9006, 31152 D., 31154 D., 31159 D., 31161 D., 31183 D., hp. 26870, 26881, 26895, 26955, 26956, 26974—26982, 26984, 26985, 26987, 27051, 27064, 27072, 27103, 27105, 27114, 27115, 27120, 27128, 27132, 33767 D. [por.: E. XIX.].
- Karol, arcyks. austr., biskup wrocławski († 1624), dok. 3552, 3668, 29700 D.
- Karol, arcyks. austr. († 1847), dok. 5676, hp. 27788, 28069, 28107, 28178.

- Karol V., książę lotaryński († 1690), dok. 4024, 4072, 4166, kr. 8769, hp. 26775.
- Karol, książę neoburski (Neuburg, r. 1669, 1696), dok. 4024, 4267.
- Karol Chrystyan, syn Augusta III., książę kurlandzki, dok. 1456, 4807, 4839, 4852, 4994, 5023, 5128, 29795 D., kr. 9235, 9258, szk. 19277, hp. 24243—24245, 27324.
- Karol Ferdynand, syn Zygmunta III., biskup wrocławski († 1655), num. 592, dok. 3579, 3623, 3629, 3782, 3788, 3789, 3830, 29717 D., kr. 8134, 8180, K. 13025, 15647, hp. 23871, 26345 [Bartoszewicz J., Królewicze biskupi, Warsz. 1851 (por.: Przeddzieki A., Bibl. warsz. 1851 I.; por.: E. XIX.)].
- Karol Fryd., książę badeński (r. 1783—1806), dok. 29049 D.
- Karol Jan, następca tronu szwedzkiego (r. 1808—1814), hp. 28164.
- Karol de Nassau, *zob.* Nassau Karol de.
- Karol Robert, król węgierski, dok. 1819, 29175 D.
- Karol, złotnik z Przemyśla, szt. 21727.
- Karolath K., poseł pruski (r. 1764), dok. 4870, pr. 17012.
- Karolina Brunszwicka, hp. 25850.
- Karolingowie, dyp. 174.
- Karoliński Stan. (r. 1732), dok. 5162.
- Karp Jozafat Michał, biskup żmudzki († 1739), dok. 4640 [por.: E. XIX.].
- Karp Maurycy Franciszek, poseł żmudzki († 1817), dok. 5276, 5327, 5359, 5361, 30101 D. [Nekrolog Maur. Franc. Karpa, Dz. wil 1817].
- Karpik, murarz (r. 1571), szt. 21992.
- Karpino de Plano Jan, *zob.* Carpino.
- Karpiński Franciszek († 1825), dok. 5329, kr. 8731, 9578, 9893, 9894, 31441 D., pr. 16417, szk. 19900, lit. 21112, 21113, 21153 [por.: E. XIX.].
- Karpowicz Leontij († 1620), K. 14243, 32637 D. [Smotrycki Mel. X., Kazanię na czestny pogreb Leonija Karpowicza, episk., Wilno 1620 (por.: E. XIX.)].
- Karpowicz Michał Franc. († 1803), her. 400, dok. 4886, 5049, 5160, 5174, 5176, 5194, 5356, 5378, 5438, 5488, kr. 9739, szk. 19214, 19289, lit. 21241, 33601 D. [Czasop. księgozb. Ossol. 1830 I.; — Szelewski, Pam. relig. mor. VIII.; — Przyj. ludu, Leszno 1838 V. (por.: E. XIV.)].
- Karsch (Karschin) Anna Ludwika († 1791) [Heinze, Anna L. Karschin, Anklam 1866; — Gedlicke A., Die märkische Dichterin Anna Luise Karsch, geborene Dürbach, Die Karschin in der Provinz Posen, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen 1894 zes. 2.].
- Karski Antoni, poseł płocki (r. 1793), dok. 5413.
- Karski J., poseł radziejowski (r. 1809), dok. 5672.
- Karski Kaz., poseł sandomierski (r. 1786 do 1791), dok. 5219, 5327, 5359, 5511.
- Karski Paweł († 1645), kr. 30880 D., K. 13035.
- Karśnicki A. († 1844), kr. 9687, hp. 28016.
- Karśnicki Ludwik Fundament, poseł sejmowy, dok. 5129, 5219, 5269, 5288, 5295, 5296, 5370.
- Karszniewicz Stefan (r. 1774), dok. 5030.
- Karwat Wójcikiewicz (Wokiewicz) Sew. ks. († 1758), dok. 3930, kr. 7996, 8157, 8215, 8266, 8297.
- Karweysze Jakób (r. 1492), kr. 6588.
- Karwicki (r. 1688), dok. 4207.
- Karwicki (r. 1759), dok. 4812.
- Karwicki Józef (r. 1790), dok. 5337.
- Karwicki Krzysztof, poseł wołyński (r. 1788 i 1789), dok. 5259, 5295, 5359.
- Karwicki Stanisław Dunin, kr. 8894, 8895, 31156 D., hp. 26881.
- Karwosiecki Piotr, koadj. bisk. bakońskiego (r. 1774), dok. 5022, 30052 D.
- Karwosiecki Tomasz Antoni (r. 1755), dok. 4781, szk. 19221.
- Karwowscey h. Pnieinia, her. 28557 D.
- Karwowski Stanisław, poseł sejmowy (r. 1761), dok. 4826.
- Karyński (Kariński) Wawrz. Alfons, K. 12855, pr. 17671.
- Karzyński Stanisław (r. 1643), kr. 8189.
- Kasimowcey h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Kasiński Jan, malarz (w. XVII.), szt. 22174.
- Kasparowicz Borkowskij Was., gen. oboźny (r. 1640—1702), hp. 24552.
- Kaspary Jan, prezydent Krakowa (r. 1790), dok. 5323.
- Kassiodor, *zob.* Cassiodorus.
- Kassius Ad (r. 1621), kr. 7924.
- Kastryota-Skander-Beg, *zob.* Skanderbeg.
- Kaszowcey h. Janina, her. 28557 D.
- Katarzyna Jagiellonka, *zob.* Jagiellonka.
- Katarzyna Mantuańska, królowa polska, żona Zyg. Augusta, dok. 2876, 29537 D., kr. 7176, 7177, ob. 18500, szt. 21727, 22466, hp. 25897.
- Katarzyna, księżna mazowiecka (r. 1462), dok. 29354 D.
- Katarzyna I., żona Piotra W., dok. 4491, kr. 8978, hp. 27179, 34230 D.
- Katarzyna II., carowa, her. 422, dok. 923, 940, 1315, 1587, 4326, 4852, 4853, 4870, 4878, 4892, 4893, 4913, 4948, 4960, 4962,

- 4990, 5020, 5034. 5097, 5133, 5136, 5214, 5251, 5263, 5285, 5314, 5349, 5383, 5399, 5401, 5403, 5427, 5428, 5446, 5462, 5463, 5465, 5484, 5488, 28797 D., 28801 D., 28808 D., 28811 D., 28850 D., 29993 D., 30024 D., 30048 D., kr. 9167, 9387, 9425, 9467, 9568, 9683, 31305 D., K. 13552, 13555, 13983–13985, 13989, 14030, 14288, 14399, 14401, pr. 17138, 17841, 17854, szk. 19430, hp. 22803, 24246, 24608, 24616, 24619, 27245, 27472–27474, 27480–27492, 27494–27496, 27506, 27546, 27568, 27606, 27609, 27610, 27649, 27679, 27682, 27686, 27732, 27818 [Dedykacye i t. p., por.: E. XIX.; — Bernard de Saint Pierre (Oeuvres wyd. 1820 w IV. tomie) opisuje mowę starego włościanina polsk. do Kat. II. po jej koronacji, por.: Dz. powsz., Warsz. 1864 Nr. 163].
- Katarzyna de Médicis, królowa francuska, dok. 1507, 3083.
- Katarzyna, żona wójta wielickiego (r. 1386), dok. 1908.
- Kathay de Lugas Fr., *zob.* Batory Zygmunt.
- Katona Stefan, *zob.* Spis autorów.
- Kątski, *zob.* Kącki.
- Kątska, *zob.* Kącka.
- Kattenbring J. (r. 1754), szk. 19167.
- Kauderbach, minister Augusta III. w Hadze (r. 1756), dok. 4788.
- Kaufmann Henryk, Oberst Lieut., szk. 19458 [por.: E. XIX.].
- Kaulfuss Aleks. (r. 1808), kr. 9777.
- Kaulfuss Joh. Christian, dok. 5339 [Profesor Kaulfuss, Do ziomek ojczyznę miłujących, b. m. i r. (por.: E. XIX.)].
- Kaulfuss Joh. Sam. Ph. († 1832), dok. 5797, kr. 9669, 9742, szk. 19775, lit. 20409, 21260.
- Kaunitz Wacław, książę, kanclerz austriacki († 1794), dok. 1587, 1589, 28808 D., 29013 D., 29048 D., 30044 D., 30098 D., hp. 27310, 27635, 27779, 34358 D.
- Kausch Jan Józef († 1825), kr. 5998, 9606 (błędnie: Kautsch) [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. VIII. X. (por.: E. XIX.)].
- Kautz Nath. Fryd., K. 12653, 14932.
- Kawczyńska (r. 1599), dok. 3366.
- Kayserling H. K., *zob.* Keyserling H. K.
- Kayzer Mikołaj, pr. 16901.
- Kazanowa (Casanova), ob. 33096 D., *zob.* Casanova.
- Kazanowski Adam († 1649), dok. 3720, kr. 8043, 30300 D. [por.: E. XIX.].
- Kazanowski Aleks. (r. 1638), kr. 8080.
- Kazanowski Jan (r. 1564), K. 15273.
- Kazanowski Zygmunt († 1634), kr. 7996, 8043, 30941 D.
- Kazikierey, chan, kr. 30823 D.
- Kazimierczyk Jakób, szt. 21992.
- Kazimierczyk Stanisław († 1489), K. 13304 [por.: E. XIX.].
- Kazimiński, starościc, hp. 26997.
- Kazimiński (Kazimierzski) T. (r. 1791), dok. 5373, 5401.
- Kazimierz św., kr. 6792–6795, hp. 25558, 25559 [Golański Filip Nereusz X., Kazanie na dzień św. Kazimierza w katedrze wileńskiej, Wilno 1790, 1811; — Św. Kazimierz, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Pallan St., Św. Kazimierz, Tarnów 1893; — Żywoty dawniejsze, kazania, pieśni i t. p., por.: E. XIX.].
- Kazimierz I. Mnich (Odnowiciel), dok. 1388, kr. 6400, lit. 20749, hp. 25007–25012.
- Kazimierz II. Sprawiedliwy, ob. 18484, szt. 22299, hp. 25084, 34062 D.
- Kazimierz III. Wielki, dyp. 216, num. 464, 538, dok. 762, 1020, 1024, 1026, 1027, 1784, 1819–1869, 2076, 2091, 2095, 2243, 5162, 28435 D., 28437 D., 28438 D., 28589 D., 28866 D., 28867 D., 29174 do 29195 D., kr. 6148, 6501, 9216, 30607 D., K. 12695, 13121, 14068, 14122, 15914, 15961, pr. 16342, 16460, 16470–16473, 16818, 16911, 16912, 16959, 17440, 17639, 17706, 17707, 32873 D., 32894 D., 32895 D., 32983 D., 33058 D., ek. 18107, ob. 18485, szk. 18953, 18973, 19080, 33220 D., 33235 D., szt. 21777, 22047 (p. Kraków), 22090 (p. Kraków), 22091, 22452, 22552, 22662, 33636 D., 33724 D., hp. 23746, 24312, 24372, 24522, 24788, 24829, 25177, 25196, 25203–25267, 25280, 34018 D., 34088–34096 D. [por.: E. XIX.].
- Kazimierz Jagiellończyk, dyp. 233, dok. 658, 1921, 1100, 2120, 2136, 2145, 2165, 2170 do 2374, 2441, 28703 D., 28967 D., 29309 D., 29319–29391 D., kr. 6694, 6695, 6889, 30579 D., geog. 10934, K. 12992, 32367 D., pr. 16214, 17195, 17246, 32919 D., szk. 19007, 32931 D., 33058 D., 33066 D., 33135 D., szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22299, 33705 D., hp. 24069, 24637, 24757, 25332, 25478–25585, 33949 D., 34120 do 34129 D.
- Kazimierz, książę kujawski (r. 1248), dok. 1741.
- Kazimierz, książę łęczycko-kujawski (r. 1252), dok. 29130 D.
- Kazimierz, książę opolski (r. 1215), dok. 29117 D.
- Kazimierz, elektor Palatynatu (r. 1576), kr. 7381.
- Kazimierz, margrabia brand. Beireuth, hp. 33933 D.
- Kazinezy Ferenz, lit. 20163.
- Kazy Aga (r. 1661), dok. 3965.

- Kazy Gierej (r. 1690—1697), dok. 4223.
 Każyński Maciej, dyr. teatru (r. 1811), lit. 21218.
 Keckermann Bartł. († 1609), K. 15108, 15507, pr. 16170 [por.: E. XIX.].
 Kędziński Barnaba († 1803), K. 13966.
 Keiser Ph., K. 13202.
 Keith S. R., dok. 1502.
 Kelch Christian († 1710), kr. 8662, 8856, 31150 D., hp. 24132.
 Kelch Michał, kr. 31166 D., hp. 24111.
 Kelemessius, poseł węgierski (r. 1595), dok. 3311.
 Kemal Pascha Zadeh (r. 1526), hp. 25810.
 Kemény Jan, książę siedmiogrodzki, hp. 26570.
 Kempieński Mikołaj, szt. 22090 (p. Zbyszcyce), 22091.
 Kenisskij Georgij, arcybiskup białoruski, K. 2634 D.
 Keppler Jan, lit. 20928 [por.: E. XIX.].
 Kéralio Ludwik Feliks de († 1795), hp. 29262.
 Kerszdorf Franko von, hp. 24189.
 Kery Jan, dok. 4701, K. 12739, 13245.
 Kesselthal Georgius (r. 1693), pr. 32826 D.
 Kęsowski Aleks. (r. 1641), K. 13357.
 Kęszyccy h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Kęszycki Franc. Ks., dok. 5058, 5160.
 Kettlerowie, her. 398.
 Kettler Gothard, mistrz inflancki później ks. kurlandzki, dok. 2954, 2972, 4953, 4984, 28846 D., kr. 30716 D., pr. 16368, hp. 24202, 242 4.
 Kettner Carolus Ern., kr. 9095, pr. 16522.
 Keyserling (Kaiserling) Ernest Fryd., major pruski († 1822), dok. 4948 (r. 1768).
 Keyserling Henryk Chr., Kurlandczyk († 1787), dok. 4852, 4971, 5007, kr. 9415 [por.: E. XIX.].
 Keyserling Herman Karol, dyplomata ross. († 1764), dok. 940, 1142, 4625, 4633, 4725, 4852, 4870, 4873, 28808 D., hp. 27329, 27347.
 Kéza Simon de, kronikarz węg., kr. 6413, 6414, 30487 D.
 Khevenhüller Lud. And. († 1744), pr. 16869.
 Kiciński Pius, poseł sejmowy († 1828) dok. 5188, 5228, 5269, 5295, 5303, 5327, 5359 [Przvj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Tyg. ill. 1864 X.].
 Kieckelbusch Jan D. (r. 1737), kr. 9100.
 Kicki August, poseł zakroczymski (r. 1735), dok. 4622, szk. 19187.
 Kicki Ferd. Onufry, arcyb. lwowski († 1797), dok. 5166, K. 13250.
 Kicki Jan, starosta lwowski (r. 1772), dok. 4998.
 Kicki Kajetan Ign., arcyb. lwowski († 1812), dok. 5513, 5644, 5703, kr. 9715 [In diem anniversarium, Leopoli 1800; — Ill. ac rev. dum Almae Univ. Josephinae Leop. Rector. magn. introduceretur, 23. Nov. 1800; — Elegia dedicata, Lwów 1801; — Łopieński K.. Powitanie Ignac. Kickiego, arcyb. lwowskiego, Lublin 1807].
 Kicki Onufry († 1818), dok. 5305.
 Kicki Wojciech (r. 1615 i 1630), kr. 7853, K. 14209 [por.: E. XIX.].
 Kiechel Samuel z Ulmu, podróżnik (r. 1585 do 1589), kr. 30802 D.
 Kiedrzyński Franc. Ks. (r. 1813, 1815). dok. 5752, 5785.
 Kiejstut, syn Gedymina, książę trocki († 1382), her. 360, num 465, K. 12669, pr. 16230, hp. 24725, 24729—24731, 24733, 25309.
 Kiełiński Marc. Albr. (r. 1650), kr. 30357 D.
 Kiełczewscy h. Pomian, h. 28557 D.
 Kiełczewski S. ks., zob. Jabłonowski St. Winc.
 Kiełkowski Maurycy (r. 1723), K. 13504.
 Kiełpsz Michał ks. († 1765), dok. 4807, -kr. 9202.
 Kierdej Józef († 1706), dok. 4404.
 Kierdey Tomasz (r. 1641), szk. 19145.
 Kierdej Władysław (r. 1639), dok. 3762.
 Kierentszek Czaki Antoni de, zob. Czaki.
 Kierscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Kierski Józef ks., oficyał dyec. przemyskiej († 1895) [Czarnołuski J., Mowa pogrzebowa, por.: E. VII.].
 Kierski Józef Tadeusz, biskup przemyski († 1783), dok. 5069, 5158 [por.: E. XIX.].
 Kiersnicki A. (r. 1717), kr. 8922 (błądnie: Kiernicki).
 Kierziński Jan (r. 1576), kr. 7380.
 Kiesewetter (r. 1711), dok. 29935 D.
 Kiessinger C., górnik (r. 1415), dok. 2018.
 Kiessling Jan Rudolf (r. 1776). K. 15054.
 Kieszkowski Tomasz (r. 1649), kr. 8179.
 Kiedlicz Henryk, arcyb. gnieźn, hp. 25107.
 Kiewierzowicz Waśko, malarz lwowski (wiek XVII), szt. 23174.
 Kiewlicz Alojzy (r. 1799), dok. 5535.
 Kieżgayło Stanisław, podczaszy litewski [Buszynski J., Tyg. ill. 1862 V.].
 Kikullew Joh. de (Jan de Kikelló), archidyakon, kr. 6529.
 Kilath Jofi, rabin, lit. 33630 D.
 Kilian z Łatoszyna, zob. z Łatoszyna Kilian.
 Kiliński Jan, kr. 9550, 31355 D., hp. 27914, 28005.
 Kiltyński (r. 1789), dok. 5294.

- Kimbar Józef, poseł upitski (r. 1793), dok. 5413.
- Kinga św., dok. 1744, 1753, 3975, kr. 5822, 6422–6429, 6737, 6738, 30491–30493 D., K. 15793, ob. 18759, 18760, szt. 22046, 22437, hp. 25131, 25134, 25135.
- Kinnerus Cyprianus (r. 1649), her. 383, kr. 8425 (błędnie: Kinn).
- Kiński (Kinsky) Franc. Józef († 1805), pr. 16882.
- Kinsky, poseł austr., dok. 1583.
- Kinspark, starosta brand. (r. 1455), dok. 2230.
- Kiparski Maciej (r. 1640), dok. 29770 D.
- Kipping Henryk, hp. 22848 (pod r. 1665).
- Kirby Krzysztof (r. 1667), kr. 8410.
- Kirchbach Jan Adolf (r. 1693), kr. 8523 (błędnie: Kirschbach), pr. 32865 D. [por.: E. XIX.].
- Kirschbaum D. (r. 1793), dok. 5444, szk. 19558.
- Kirchstein z Podzamcza Wacław, szt. 21992.
- Kirsteyn Joan. Cerasinus, dok. 28918 D., pr. 17401, ob. 18712.
- Kirył, arcybiskop, K. 14684.
- Kiryło II, lit. 21452.
- Kisielowie Kiślańscy h. Światodycz, her. 28557 D.
- Kisiel Adam († 1653), dok. 3862, 29727 D., 29747 D., kr. 8238, szt. 22091, hp. 26450 [Tyg. petersb. 1843].
- Kisiel Ostafi, K. 14211.
- Kiszkowie h. Dąbrowa, her. 28557 D. [Bar-toszewski W., Emblema cnót panów Ki-szków, Wilno 1614 (por.: E.)].
- Kiszka Janusz, wda płocki († 1653), ek. 18060.
- Kiszka Lew, metropolita Rusi († 1728), dok. 3326, kr. 7820, K. 32680 D., hp. 26903 [Żagielski Józef Antoni, Vita et res ge-stae L. Kiszka, Supraśl 1747 (por.: E. XIX.)].
- Kiszka Mikołaj, wda mściłowski (r. 1637), kr. 8065 [Dzieje dobrocz. 1820; — Nowa-kowski Fr., Źródła do dziejów t. II.].
- Kiszka Samoіл, etn. 12001.
- Kiszka Stanisław, biskup żmudzki († 1626) [In primo adventu gratulationes, Vilnae 1618; — Wiz. i roztrz. nauk. 1841 (por.: E. XIX.)].
- Kitchin Th., geog. 10912.
- Kitowicz Jędrzej ks. († 1804), kr. 9674 do 9676, 31372 D., 31373 D., ob. 18434, hp. 27532 [Wójcicki K. Wł., Kitowicz ks. Ję-drzej, Tyg. ill. 1860 I.]
- Kittel J. Gott (r. 1734), dok. 4610.
- Klage Tomasz, zob. Clagius.
- Klaban Krzysztof, muzyk, szt. 22722.
- Klaczko Oser Kałmanowicz, dok. 5226.
- Klara św., kr. 6426.
- Klauzowicz Wojciech (r. 1802), kr. 31396 D.
- z Klecka Marcin (r. 1610), dok. 1173.
- Kleczewski Stan. ks. († 1799), kr. 9261, 31234 D., K. 13703, 15816, lit. 20407, hp. 23088, 24834.
- Kleczkowski Antoni (r. 1793), dok. 5413.
- Kleczkowski Stanisław (Hieronim), hetman wojska Lisowskiego [wita Ferdynanda II., Pisarski, Mowca polski 1676 II.; — Mowy wyborne, Lublin 1759 (por.: E. XIX.)].
- Kleczyński Józef S. J. († 1725), pr. 16931 [por.: E. XIX.].
- Klein Jak. Teodor († 1759), kr. 9031, geog. 10746.
- Klemens św., papież, K. 12631, 12646.
- Klemens III., papież (r. 1087), dok. 1676.
- Klemens IV., papież (r. 1265–1268), dok. 28769 D., 29109 D., K. 12564.
- Klemens V., papież (r. 1305–1314), dok. 1798, 1805, 28768 D., K. 12566, hp. 25178.
- Klemens VI., papież (r. 1342–1352), dok. 1798.
- Klemens VII., papież (r. 1523–1534), dok. 1631, 2645, 2646, 2703, 2727, 29158 D., K. 12574, 12704, hp. 25782.
- Klemens VIII., papież (r. 1592–1605), dok. 3282, 3303, 3320, 3343, 29677 D., kr. 30823 D., K. 12717, 12719, 14168, 15503, hp. 24534, 26156, 26168, 26270, zob. Aldo-brandini H.
- Klemens IX., papież (1667–1669), dok. 4013.
- Klemens X., papież (r. 1670–1676), dok. 4002, 4049, 4050, 4090, 4127, K. 12733, 12876, szk. 19044.
- Klemens XI., papież (r. 1700–1721), dok. 4346, 4357, 4380, 4392, 4393, 4403, 4406, 4419, 4430, 4431, 4436, 4473, 4480, kr. 8819, K. 13893, 15733.
- Klemens XII., papież (r. 1730–1741), dok. 1313, 4563, 4568, 4582, 4589, 4609, 4610, 4634, 4640, 4649, 4655, 4746, 5108, K. 12743, szk. 19298.
- Klemens XIII., papież (r. 1758–1769), dok. 4799, 4806, 4838, 4843, 4851, 4871, 4897, 4905, 4919, 4932, 4952, kr. 9307, K. 12752, 12753, 13823.
- Klemens XIV., papież (r. 1769–1774), dok. 4960, 4969, 4970, 4978, 5010, 5011, 5022, 30052 D., K. 12685, 12755, 12756, 13823, 13901.
- Klemens, metropolita (w. XII.), lit. 21426.
- Klepaczewscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- z Kleparza Mateusz, szt. 21992.
- Klerik Stanisław (r. 1539), kr. 7074
- Kliccy (r. 1310), dok. 5699.

- Klicki J., pr. 17531.
- Klinkowström hr., generał pruski (r. 1794), dok. 28701 D., kr. 9656.
- Klityński Bonawentura (r. 1791), dok. 5326, 5369.
- Klobowie Jan i Dorota (r. 1467), dok. 2297.
- Klocki Kasper (r. 1671), kr. 8456.
- Kłodawski, *zob.* Clodavius.
- Klonowicz Sebastian Fabian († 1602), dok. 3272, kr. 7478, 7567, 7642, 30788 D., geog. 10310, 10735, K. 13263, 15355, szk. 19132, 19823, 19827, lit. 20580, 20876, 20877, szt. 22090 (p. Lublin), 22091, hp. 23467 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XVI; — Mierzyński K., Rocz. tow. nauk. krak. XXVIII; — Mierzyński, Gaz. warsz. 1860 Nr. 83; — Gacki X., Pam. relig. mor. 1861 VIII; — Zdziarski St., Klonowicz i Pamflet przeciw Jezuitom, Bibl. warsz. 1900 II. (por.: E. XIX.)].
- Klonowski Józef (r. 1722), K. 13835.
- Kloppmann Ewald (r. 1804), dok. 4467, 4829, 4906, 4920, kr. 9268, pr. 16368.
- Klose S. B. v. († 1798), dok. 822, kr. 6323, 6786, hp. 23839, 25501.
- Kloska M. (r. 1639), K. 14213.
- Klug Dawid (r. 1661), K. 32762 D.
- Kluk Krzysztof ks. († 1796), ek. 18038, 18103, 18106, szk. 19943, lit. 21175 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. IV., XVII; — Tyg. ill. 1869; — Pełowski, Gaz. lw. 1896 Nr. 150].
- Kluszewski L. (r. 1773), dok. 5006.
- Kluwer, komtur (r. 1574), dok. 3152.
- Kluwer F. (r. 1694), geog. 10910.
- Kluverus J., *zob.* Cluverus.
- Kłagiewicz Jędrzej Benedykt, biskup wileński († 1841) [Kurier wil. 1842 Nr. 3; — Powitanie J. B. Kłagiewicza, biskupa, imieniem duchownej akademii wileńskiej i wspomnienie o nim, Wiz. i roztrząs. nauk., Wilno 1843 poczet nowy XXI. i XXIV; — Siemaszko, Kraj 1834 Nr. 24].
- Kłoczewski (w. XVI.), dok. 2766.
- Kłodawski Jan Paulin (r. 1639), kr. 8089, K. 13562.
- Kłodziński Maciej, protonot. Stolicy Apost. († 1616), dok. 3120, kr. 7326, 7346.
- Kłockocki Jan Józef (r. 1786), dok. 5306.
- Kłockocki Stanisław (r. 1778), szk. 19456.
- Kłopocki Andrzej, prof. zamojski (r. 1633), kr. 8682, szk. 19224 [por.: E. XIX.].
- Kłos Tomasz, lit. 20915 [Dziwiński Placyd, Muzeum, Lwów 1888].
- Kłosowicz St. (r. 1616), szt. 21727.
- Kłosowicz Wojc., kan. warsz. (ok. r. 1750), K. 14575, szk. 19871.
- Kłossowski Walenty (r. 1792), ek. 18079.
- Kłot A. (r. 1790), dok. 5337.
- Kłymient, metropolita (XII. w.), lit. 21426.
- Kmita Filon, dok. 2999, 3090, kr. 30720 D. [Bogusławski J. K., Życia sławnych Polaków, *zob.* Nr. 23509].
- Kmita Achacy Jan († 1674), dok. 2975, 3420, kr. 7501, 7643, 7644, 7758, 8103, 8104, 8189, 30298 D., K. 15981, lit. 20884, 20981, hp. 23467 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. XII. i XVI. (por.: E. XIX.)], *zob.* Brannicka Katarzyna, Chwalibóg Jan, Falibóg Stan.
- Kmita Piotr z Wiśnicza († 1553), dok. 2447, 2726, 2750, kr. 7066, 7149 - 7151, ek. 18074, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22385, hp. 25837, 25840.
- Knapiański Wawrzyniec, snycerz (w. XVIII.), szt. 22063.
- Knapski (Cnapius) Grzegorz († 1638), szk. 19936, lit. 20443, 21023.
- Knauthen Christ, arch. 28293 D., lit. 29111, 20185.
- Knesebeck Karol Fr., generał pruski, hp. 28229.
- Kniahynicki Job, K. 14192.
- Kniahiński Iwan, K. 14243.
- Kniaziewicz Jerzy Grzeg. († 1804), kr. 9558, 9643, 31346 D., ek. 18019, *zob.* Lacombe.
- Kniaziewicz Karol, generał († 1843), dok. 1478, 30143 D., kr. 9713, 9731, hp. 28905, 28007, 28008 [E. podaje jako dzieło Kniaziewiczza: Legie polskie i Code penale czyli Artykuły wojskowe francuskie z przyłączeniem niektórych artykułów polskich auxyliarnych Rzplitey Cisalpińskiej służące, Rzym 1798].
- Kniażnin Franc. Dyon. († 1807), kr. 9524, 9900, lit. 21110, szt. 22090 (p. Końska wola), 22091 [Poln. Bibliothek, Warschau 1787; — Pam. warsz. 1817 VIII., 1819 XIV., 1822 III., 1823 V; — Podwysocki Konst., Rusałka wyd. przez Grozę 1840 III; — Dębicki L., Przew. nauk. lit. 1888 (por.: E. XIX.)].
- Knittel (r. 1812), geog. 10916.
- Knobelsdorf Eustathius († 1571), kr. 7069, 7105, 7107, K. 15243 [Kastner, Schlesisches Kirchenblatt 1858 Nr. 16; — Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III. (por.: E. XIX.)].
- Knochius Andreas (r. 1652), kr. 8233.
- Knoff Georg, kr. 7398 [por.: E. XIX.].
- Knöffel, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
- Knorring Bohdan F., generał ros. (r. 1794), dok. 5436, 5463.
- Knothe ks., szt. 22296.
- Knutel Janusz, kr. 8112, K. 15606, *zob.* Zopeski J.

- Knytowicze (r. 1790), dok. 5337.
- Kobenzl Jan, poseł cesarski do Moskwy (r. 1577), dok. 3152, 29591 D., hp. 26061.
- Kobenzl Filip hr., dyplomata austr., dok. 1559, 5403, 29048 D., hp. 27652, 27820, 27822, 28069, 28107.
- Koberwein (r. 1809), dok. 5676.
- Kobielski Franc. Ant., biskup łucki i brzeski († 1754), dok. 4680, 4693, 4694, 4701, 4746, 4752, kr. 9050.
- Kobielski Glawe Karol, *zob.* Glawe.
- Kobiernicki Marcyan (r. 1589), lit. 20871.
- Kobierski Józef (r. 1622), kr. 7931.
- Kobierzycki Józef (r. 1755), dok. 4777.
- Kobierzycki Stanisław († 1655), kr. 8342 do 8346, 30292 D., hp. 26370 [por.: E. XIX.].
- Kobilka Mathias, murator (r. 1565), szt. 21992.
- Koblański Józef S. J. (r. 1773), lit. 210 8.
- Kobryński h. Pogoń lit., her. 398, 28557 D.
- Kobylan Jan (r. 1529), dok. 2700.
- Kobyliński, pułkownik Napoleoński, kr. 9831.
- Koc (r. 1748), dok. 29993 D.
- Kochowie (r. 1791), dok. 5306.
- Koch Ignacy de, baron, sekr. Maryi Teresy, dok. 29048 D.
- Koch Jan Ludwik, pr. 17811.
- Koch Józef (r. 1786), dok. 5228 [Głos w obecności J. K. Mei podczas exekwii Pana de Witte, generała leutnanta, komendanta Kamieńca Podolskiego].
- Koch Ludwik, dok. 5357, 5388.
- Kochanowski Andrzej († 1596), dok. 3280 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. IX.; — Kuryer warsz. 1851 Nr. 71; — Ehrenberger, Aten. 1888 (por.: E. XIX.)].
- Kochanowski Andrzej († 1667), kr. 8404, 8412, lit. 20986.
- Kochanowski Jan († 1584), dok. 2711, 3061, 5987, kr. 7242, 7270, 7278, 7420, 7463, 7469, 7476, 7478, 30677 D., 30.31 D., K. 15266, pr. 16559, lit. 20211, 20239, 20432, 20609, 20822, 20850—20866, 33473 D., 33477 D., 33495 D., 33496 D., 33499 D., szt. 21732, 21736, 22048, 22090 (p. Zwolen), 22091, 33636 D., hp. 24828, 25885 [por.: E. XIX.].
- Kochanowski Karol ks., *zob.* Korniański K Fr.
- Kochanowski Krzysztof, poseł do Turcji (r. 1601), dok. 3318, 3415.
- Kochanowski Ksaw., kaszt. zawich. (r. 1776), dok. 5058.
- Kochanowski Mateusz Hier. (r. 1765), K. 15996.
- Kochanowski Michał, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5327, 5364, 5677, 5692, 30091 D.
- Kochanowski Piotr, lit. 20986, szt. 22091 [Piasecki, Pam. relig. mor. IV.; — Krasicki Aleks., Bibl. Ossol. 1843 VI.; — Tyg. ill. 1868 (por.: E. XIX.)].
- Kochanowski Sebastyan, lit. 20854.
- Kochanowski Stanisław, kaszt. połaniecki (r. 1735), dok. 4623.
- Kochański Adam, matematyk († 1700), lit. 21025 [Dz. powsz. 1862 Nr. 38; — Dickstein, Prz. filozof. 1897 I. str. 71].
- Kochański Michał Andrzej, lit. 21043.
- Kochlewski, *zob.* Cochalewski.
- Kochnowski Melchior Jan († 1788), dok. 4831, kr. 9153, szk. 19163.
- Kochowski Michał, generał rosyjski (r. 1792), dok. 5399, kr. 9443, szk. 19166.
- Kochowski Wespazyan H. († 1699), her. 28535 D., dok. 4029, 4207, kr. 8435, 8466 do 8476, 8583, 31053—31055 D., K. 13576, lit. 21004, 33545 D., hp. 26631, 28535 [por.: E. XIX.].
- Kociekowski Michał, dok. 5219, szk. 19940.
- Kociek Józef, poseł oszmiański (r. 1789), dok. 5142, 5269, 5295, 5327, 5436.
- Kociek Michał Kaz. (r. 1764), dok. 4898.
- Kociek Tadeusz (r. 1758), dok. 4804.
- Kociuba Jakuszyński (ok. r. 1570), hp. 34144 D.
- Koczorowscy h. Rogala, her. 28557 D.
- Kodesch Franc., prof. uniw. lwowsk. (r. 1813), dok. 5757, szk. 19563.
- Koefel Dominik Sig., prof. uniw. lwowsk. (r. 1791), pr. 17736.
- Koeler J. D., dypl. 28414 D.
- Koenig Joh. Ulrich (r. 1734), dok. 4606, kr. 9051.
- Kognowicki Kazimierz († 1825), her. 405, 28553 D., dok. 3380, 4332, hp. 26153 [Bibl. warsz. 1862 III.; — Tyszkiewicz, Kłosa 1869 IX. (por.: E. XIX.)].
- Kohel Zyg. (r. 1608), K. 13399.
- Köhler Jan Dawid (r. 1735), lit. 21034.
- Kohn Tobiasz [Bersohn M., Tobiasz Kohn, lekarz pol. (XVII. w.), Warsz. 1872].
- Kojałowicz Kazimierz Wijuk († 1674), kr. 8132, 8154, 8435, K. 12902 [E. XIX.: Sacra politica, prawdopodobnie rękopis].
- Kojałowicz Wojciech (Adalbert, † 1677), her. 330, 331, 404, 28504 D., dok. 28674 D., 29237 D., kr. 8083, 8095, 8195, 8524—8531, 30292 D., 31052 D., K. 13165, 13833, 15617, szk. 19193, hp. 23467, 24635, 26370 [Malinowski, Bibl. warsz. 1847 III.; — Pilchowski D. w dziele Balińskiego: Dawna Akad., *zob.* Nr. 19188 (por.: E. XIX.)].
- Kokcej, generał, *zob.* Coccei [por. także: Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1851 Nr. 190].
- Kokoszka, szt. 22047 (p. Kraków).
- Kola Dym. Franc. († 1766), her. 310.
- Kolanowicz Maciej (w. XVII.), szt. 21992.

- Kolberg Oskar, etnograf, etn. 11109 [Slawko-
vię J., Oskar Kolberg, Literární listy 1890];
Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Kolczycki Waleryan (r. 1675), kr. 8484.
- Koleciński (r. 1790), dok. 5337.
- Kolenda Tomasz (r. 1790), dok. 5337.
- Kolendowicz Mat. J. (r. 1724), kr. 8972.
- Kolert Franc. († 1751), K. 13966.
- Koliński P. H. (r. 1553), dok. 1207.
- Kollacz Paweł († 1788), kr. 9553.
- Kollar Ad. Fr., kr. 5804, 6631.
- Kolschitzky, *zob.* Kulczycki, kawiarz.
- Kolumb Krzysztof, lit. 20802, 20930.
- Kołaciński Albert, Karmelita (r. 1604), dok. 658,
K. 13528.
- Kończkowski Klemens, generał, kr. 31455 D.,
hp. 28150.
- Końataj Antoni, porucznik († 1794), kr. 9662.
- Końataj Hugo († 1812), dok. 1476, 5084,
5210, 5270, 5296, 5303, 5323, 5329, 5355,
5359, 5378, 5394, 5399, 5404, 5436, 5555,
5698, 5726, 30128 D., kr. 9464, 9609–9614,
9648, 9775, 30293 D., 31330 D., 31347 D.,
K. 12800, pr. 16081, etn. 17933, 33119 D.,
szk. 18935, 19075–19077, 19097, 19462,
19496, 19683, 19684, 19903, lit. 21131,
21132, 21177, 33561 D., 33576 D., hp.
23357, 27024, 27422, 27431, 27699, 27700,
27705, 27741, 27771, 27810, 27814, 27896
[Grabowski, Tyg. petersb. 1844 XXX.; —
J. L., Kilka słów o miejscu spoczynku
serca Końataja, Gaz. radomska 1899 Nr.
61; — Dedykacye, literaturę i t. p., por.:
E. XIX.].
- Koło Jan (r. 1470), dok. 2306.
- Kołodski Piotr (r. 1611), kr. 7785.
- Kołodzki Augustyn († 1720), dok. 1079, kr.
8861, hp. 23467.
- Kołodzki Szymon († 1656) [Dzieje dobrocz.
1820; — Pam. relig. mor. XXXI. (por.:
E. XIX.)].
- Komar Erazm (r. 1791), dok. 5401, *zob.* Du-
biecki M. W.
- Komarek Jakób Jan (r. 1683), dok. 4168.
- Komarowski Ewgraf hr. († 1843) [Wyjutki
ze wspomnień generał-adjutanta hr. Ko-
marowskiego, od r. 1800 komendanta Ka-
mienica pod., por.: Antoni J., Polonica,
Roz. hist. fil. Akad. XI. str. 273–382].
- Komar W. (r. 1791), dok. 5361.
- Komarzewski Jan Ignacy, dok. 4974, 5206,
kr. 9599, geog. 10663, pr. 16883, hp. 26993,
27404, 27431, 34253 D. [Hallische Allg.
Lit. Ztg. 1808 Nr. 75; — Przyj. ludu,
Leszno 1841 VIII.; — Roczn. tow. przyj.
 nauk warsz. I.; — Rozm., Lwów 1825; —
Wolski, Roczn. tow. hist. II.].
- Komeniusz (Komensky, Comenius) Jan Amos
(† 1670), dok. 3782, kr. 7951, K. 15038,
15039, 15050–15052, 15161, 15681, szk.
19854–19859, 33331–33333 D. [Vindica-
tio famae Joh. Comenii a calumniis Ni-
colai Arnoldi Poloni, Lugduni 1659; —
Reusch A., J. A. Comenius in Elbing,
Altpreuss. Mntsch. XIV. (por.: E. XIX.)].
- Komierowscy h. Pomian, her. 28557 D.
- Komierowski (r. 1790), dok. 5329.
- Komendon, *zob.* Commendone.
- Komoniecki Andrej, malarz (XVIII. w.), szt.
22214.
- Komoniecki Józef, malarz (XVIII. w.), szt.
22214.
- Komorowo Joh. de (Jan z Komorowa), kro-
nikarz († 1536), kr. 5322, 7055, K. 13487.
- Komorowscy h. Korczak, her. 398, 28557 D.
- Komorowski (r. 1616), szt. 22475.
- Komorowski Adam Jan (r. 1630), kr. 7983.
- Komorowski Ad. Ign., arcyb. gnieźn. († 1759),
dok. 4655, 4739, 4746, 4757, 4768, K. 12938,
hp. 27225 [Lwowianin 1837 II. (por.: E.
XIX.)].
- Komorowski Cyprian a S. Marco († 1755),
dok. 4762, K. 13691.
- Komorowski J. (r. 1791), dok. 5368.
- Komorowski Jakób, ojciec Gertrudy († 1781),
dok. 5014.
- Komorowski Jan (r. 1550), dok. 2859.
- Komorowski Józef ks. hr., kanonik chełmski,
dok. 5114, 5160, 5328.
- Komorowski Kaz. hr., szt. 21721, 21722.
- Komorowski (Piotr, r. 1463), dok. 2275 [Lwo-
wianin 1837 II.].
- Komorowski Samuel, major (r. 1658), dok.
29809 D.
- Komorowski Zygmunt ks. (r. 1632), kr. 8000.
- Komorowska Gertruda, dok. 4975, 5014, hp.
27412 [Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz.
1853 I.; — Skiba, Op. dom., Warsz. 1871.].
- Komparski Jan (r. 1593), kr. 7544.
- Konač Mikołaj, pisarz czeski († 1546), kr.
30589 D.
- Konarscy h. Gryf, her. 28557 D.
- Konarscy, bracia (r. 1795), dok. 5471, lit.
33560 D.
- Konarski Adam, biskup poznań. († 1574), dok.
2982, kr. 7388 [Przyj. ludu, Leszno 1836
III.; — Jabczyński, Arch. teolog. 1836 I.
(Synod) (por.: E. XX.)].
- Konarski Jan, biskup krak. († 1525), dok.
2537, 2641 [Gundelius Philip., Oratio in
mortem J. Conarscii, Crac. 1525 (por.:
E. XX.)].
- Konarski (Conarius) Jan ks., Jezuita († 1614),
K. 15306, 15343, 32735 D.

- Konarski J. K. Firlej (r. 1679), dok. 4129.
 Konarski Józef (r. 1797), dok. 5507.
 Konarski Michał, opat oliwski (r. 1639): kr. 8130 [Wassenberg Evethard, Oratio in obitum Mich. Konarski, abbatis Oliv., Gedani 1641 (por.: E. XX.)].
 Konarski Michał († 1861), lit. 21104 [Tyg. ill. 1862 Nr. 150].
 Konarski Stanisław ks. († 1773), her. 403, num. 567, 597, dok. 816, 1052, 3087, 4577, 4581, 4597, 4651, 4655, 4690, 4836, 4864, 4895, 4959, 5276, 28978 D., 29967 D., 29980 D., kr. 8789, 9066, 9267, 9289, 9290, 9291, 9357, 9404, 9406, 31185 D., 31199 D., 31254 D., K. 13915, 15833, pr. 16368, szk. 19201, 19250, 19256—19260, 19282, 19297, lit. 20620, 21068, 21146, 33559 D., 33560—33562 D., szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 23511, 27238, 27270, 27353, 27771, 27385 [Dedykacye i t. p., por.: E. XX.], zob. Arania.
 Konarzewscy h. Wręby, her. 28557 D.
 Konaszewicz Sahajdaczny Piotr († 1622), dok. 3558, hp. 24546, 24547 [Bibl. warsz. 1855 IV. str. 299; — Sakowicz Kassyan, Wiersze na żałosny pogreb Petra Konaszewicza, Kijów 1622 (por.: E. XX.)].
 Konecki, zob. Kącki.
 Kończowie h. Ogończyk, her. 28557 D.
 Kondusz Ludwik ks., dok. 3960, hp. 26471, 26583, 26624, 26625, 28024.
 Kondyllak S. B., kr. 9387, 9553, szk. 19932.
 Koniecz Tad., malarz, szt. 22213.
 Koniecpolscy h. Półbóg, her. 398, 28557 D., dok. 1441, 3645, kr. 7657.
 Koniecpolski Aleks., wda sieradzki († 1609), hp. 26330.
 Koniecpolski Aleksander, wda sandomierski († 1659), hp. 26330 [por.: E. XX.].
 Koniecpolski Krzysztof (r. 1646), kr. 8157.
 Koniecpolski Stan., hetman w. kor. († 1646), dok. 3623, 3630, 3636, 3644, 3653, 3670, 3693, 3721, 3754, 3793, 3815, 29747 D., 29782 D., kr. 7961, 7962, 8042, 8054, 8086, 8156, 8157, szt. 22303, hp. 26330, 26427 [Gołębiowski Sew., Bibl. warsz. 1854 II.; — Dedykacye, panegiryki i t. p., por.: E. XX.].
 Koniecpolski Stefan († 1629) [Jackowski Jan, Kamoena żałosna na śmierć Stef. Koniecpolskiego, Krak. 1629 (por.: E. XX.); — Wojciecki K. Wł., Zarysy domowe, Warsz. 1843 III.].
 Koniecpolska Zofia Izabella, hp. 34186 D.
 Königshofen (r. 1410), kr. 6577.
 Königsmark Maria Aurora hr., dok. 29805 D., 29918 D., hp. 26879.
 Konischyn Agnieszka (r. 1453), dok. 2212.
 Koniski (Koniński) Jerzy (Georgij), arcyb. białoruski († 1795), dok. 4903, 4905, 4919, 4944, K. 14911, szk. 19440, lit. 21537.
 Konkowski Aleks. Karol (r. 1811), szk. 19942.
 Konkowski Józef [Jabłoński S., Cantata composée à l'honneur de Père Joseph Konkowski, Leopol 6. Janvier 1809].
 Konobka Stanisław, murator (r. 1565), szt. 21992.
 Konopacey, her. 28557 D.
 Konopacki Ant. (r. 1792), dok. 5378.
 Konopacki Jan Karol, biskup warmiński († 1643), K. 13886 [Starowski Szymon, Kazanie na pogrz. Jana Kar. Konopackiego (1643), b. r.; — Wassenberg Everhard, Congratulatio. 1644; — Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1860 I. str. 511 (por.: E. XX.)].
 Konopka, dok. 1478.
 Konopka K. M. E. (r. 1782), dok. 5158.
 Konopka Łukasz, dok. 4682, 29989 D., pr. 17317, 33092 D.
 Konrad, pixidarius, szt. 22483.
 Konrad I. frankoński, król niemiecki (r. 911 do 918), dok. 29091 D., hp. 24904.
 Konrad II., cesarz (1024—1039), dok. 1651, hp. 25002, 25003.
 Konrad III., król niem. (1138—1152), hp. 25068.
 Konrad, książę krak. i łeczycki (r. 1241), dok. 1736.
 Konrad I., książę mazowiecki (r. 1199—1247), dyp. 197, dok. 1714, 1717, 1718, 1720, 1734, 1739, 29120 D., K. 13748, szt. 22299, 22436, hp. 23776, 25109, 25110.
 Konrad III., ks. mazowiecki (r. 1454—1503), dok. 29370 D., 29400 D., K. 32435 D., hp. 23900.
 Konrad, biskup wrocł., dok. 1288, 2325, kr. 30571.
 Konrad Wallenrod, zob. Wallenrod.
 Konradzki Paweł († 1699), kr. 8595.
 Konstancya, królowa, żona Zyg. III., dok. 3552, kr. 7989, 7995, szt. 22390 (p. Kraków), 22091, hp. 26281 [Dedykacye, panegiryki i t. p., por.: E. XX.].
 Konstancya, żona Lwa, księcia Rusi czerw., hp. 24360.
 Konstancya, siostra (r. 1527), lit. 20504.
 Konstantinus Porphyrogenitus, dok. 1656, kr. 6100—6102, 30337 D., 30338 D.
 Konstanty Pawłowicz, w. ks. († 1831), dok. 4434, 5731, 5763, 28808 D., kr. 9863, 9922.
 Konstantynowicz Michał, zob. Janczar Polak.
 Kontarowski Fiołofej (r. 1764—1767), K. 14262.
 Kontrym Kazimierz († 1834), geog. 10097, lit. 21272.
 Kopciowie Jan († 1684), pr. 32891 D,

- Kopczyński Onufry ks. († 1817), kr. 9463, 9467, 9596, 9796, K. 13697, szk. 13945, 19473, 19780, 19930, 19933, lit. 20409, 20433, 21166 [Pam. warsz. 1805; — Rozmaitości do Gaz. codz. 1835 Nr. 32; — Wienerki Ant., Księga świata 1851 cz. II. (por.: E. XX.)].
- Kopeć Bazyli, kasztelan nowogrodzki († 1637), dok. 3699 [Wituński Aug. X., Wieczny woni Róża na śmierć Bazylego Kopcia, Lublin 1637 (por.: E. XX.)].
- Kopeć Jan Karol, wda płocki (r. 1679), dok. 4133.
- Kopeć Józef, generał, kr. 9654, 31356 D.
- Kopecki Jan, malarz (XVII. w.), szt. 22174.
- Kopernicki Izidor, etnolog, etn. 11108; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Kopernikowie (rodzina), ob. 33184 D., lit. 33516 D.
- Kopernik Mikołaj († 1543), arch. 28370 D., num. 560, 561, 586, dok. 2302, 2449, 2450, 2737, 5784, kr. 7045, 7087, 7191, K. 15709, ob. 18411, 18412, lit. 20917—20933, 20947, 21142, 33469 D., 33515—33518 D., szt. 21724, 22047 (p. Toruń), 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 25685 [por.: E. XX.].
- Kopysteński (Kopisteński) Zacharyasz, K. 14195, lit. 21490.
- Kopystyński (Kopisteński) Zacharyasz Michał, biskup przemyski i samborski, dok. 3472, K. 15469.
- Koralewicz Aleksy (r. 1722), kr. 8962.
- Korb Joh. Georg (r. 1699), dok. 4296.
- Korczewski Ant. (r. 1687), dok. 4200.
- Korczewski Wit. (r. 1553), K. 15219 [Rozmowy, wyd. Karłowicz J., Warsz. 1889; — S. T., Prz. pol. 1889 IV.], zob. Corcephicius V.
- Korczyński, generał (r. 1788), dok. 5270.
- Korczyński Kassyan ks. († 1784), K. 14437, lit. 21147, szt. 22045.
- Kordecki Augustyn ks. († 1673), dok. 3899, 29809 D., kr. 8255—8258, szt. 22090 (pod Krasiczyn), 22091, hp. 26552, 26553 [Pam. Sandom. 1829; — Tyg. ill. 1862 VI.; — Data urodzenia ks. A. Kordeckiego, Gaz. warsz. 1882 Nr. 35 (por.: E. XX.)].
- Korecki Bohusz ks. (1567), dok. 3021.
- Koreccy, książki [Szaraniewicz I. i Widmann K., Tablica geneal. Bohuszwicza X. Kordeckiego, Prz. arch. 1888 IV.].
- Korecki Jan Karol, kaszt. wołyński († 1633) [Skibicki And., Namiot ciała K. Kordeckiego, (Lublin) 1633; — Tenże, Rycerz namiotu na pogr. J. Kar. Kordeckiego, ded. Sam. Kordeckiemu, 1634 (por.: E. XX.)].
- Korecki Samuel Karol, kr. 7396, 30908 D., hp. 26326, 34176 D. [Bogusławski J. K., Życia sławnych ludzi, zob. Nr. 23509; — Wójcicki K. Wł., Wilkońskiego Aug. Dzwon literacki, Warsz. 1846—1847 I.; — Kondratowicz L. (listy), Gaz. warsz. 1854 Nr. 221—228; — Komarnicki Ign., Bibl. warsz. 1855 IV., 1856 I.; — Przyj. dom., Lwów 1864, 1865], zob. Korecki Jan Karol.
- Korecka Zofia ks., hp. 34186 D.
- Koreywa Jan Aleks (r. 1632), kr. 7999, 8002 [Dzieje dobrocz. 1820].
- Korff Jan Alb. († 1766), arch. 125, dok. 4633, hp. 24721.
- Korff Józef (r. 1791), dok. 5337.
- Korff Tad. (r. 1782), dok. 5160.
- Korfiński Emanuel, fabrykant złotogłowi (r. 1645), szt. 22389.
- Korner Hermann (r. 1416), kr. 6598.
- Korniaktowie, her. 25546 D.
- Korniakt Karol Franc. († 1672) [Kochanowski Kar. X., Kompania nieba i ziemi przy exekwiach Kar. Fr. Korniakta i Al. Joan. Ossolińskiej, Krak. 1672; — Bonawentura od św. St., Prezent znamiennych cnót Karola Franc. Korniakta, Lwów 1672 (por.: E. XX.)].
- Korniakt Konstanty (r. 1603) [Lwowianin 1840; — Merunowycz K., Wrem. Inst. Stawrop., Lwów 1866; — Russkoje Słowo 1891].
- Korona Marek ks., kr. 8069, 8103, K. 13497, 15982.
- Korsakowie, K. 13966 (p. Różany Stok).
- Korsak (r. 1745), dok. 4693.
- Korsak A. (r. 1773), dok. 5006.
- Korsak Floryan (r. 1790), dok. 5308, 5317.
- Korsak Jan ks. S. J. († 1789) [Dz. wileński 1818 II. (por.: E. XX.)].
- Korsak Józef (r. 1774), dok. 5028.
- Korsak Rajmund († 1817) [Przyj. ludu, Lwów 1840 VII.; — Bibl. warsz. 1880 II.].
- Korsak Samuel [Prośba pułkowa jazdy do króla, b. r.; — Na wzięcie orderu Sam. Korsaka od dobrego patrioty, Warsz. b. r. (ok. 1790) (por.: E. XX.)].
- Korsak Tadeusz († 1794), dok. 5337, 5399 [S. L., Najjaśn. Królu (O nagrodzenie Korsaka, Rejtana i Bohuszwicza, E. b. r.)].
- Korsakowski Jan (r. 1738—1789), dok. 5269.
- Kortisycusz (Kortyski) Wojc. X. († 1637), K. 14211.
- Kortum Ernest Traugott († 1811), dok. 5209, 5342, kr. 9669, K. 16008, hp. 27431.
- Kortum Karol Ludwik († 1808) [autor dzieła: Von der Kirchenverwaltung der Evang. Gemeinde Augsburg. Confession in Warschau von 1778 bis 1782, Warschau, por.: E. XX.; — Szaniawski X., O Karolu Kortumie, Roczn. tow. przyj. nauk, Warsz. 1816 IX.].

- Kortyczeli Sz., dok. 5278, *zob.* Corticelli.
- Korunka Jan, malarz (XVII w.), szt. 22174.
- Korwin Gracyan († 1822), ek. 17946.
- Korwin Maciej, *zob.* Maciej Korwin.
- Korwin Wawrzyniec z Nowego Targu, *zob.* Corvinus.
- Koryat Gedyminowicz, her. 28515 D., hp. 24723.
- Koryatowicz Aleksander (r. 1375), dok. 1877.
- Koryatowicz Teodor [Basilawits J., Brevis notitia fundationis Theodoris Koryatowicz, olim ducis de Munkacs, Cassovii 1799 do 1800].
- Korybutowicze, hp. 24734 D.
- Korybut Michał Wiśniowiecki, *zob.* Wiśniowiecki Michał, król.
- Korybut Zygmunt, *zob.* Zygmunt Korybut.
- Korycińscy, her. 398, 28546 D., kr. 8186.
- Korycińscy (B. i M., r. 1595), dok. 3318.
- Koryciński Andrzej, kr. 8232, 30820 D., 31131 D.
- Koryciński Krzysztof († 1636), num. 28647 D. [Łepkowski, Roczn. tow. nauk. krak. XXVIII. str. 114].
- Koryciński Mikołaj (r. 1571), kr. 7291.
- Koryciński Stefan, kanclerz kor. († 1658), dok. 3888, 3913 [Pamięć wieczna Stef. z Pilce Korycińskiego, kancl. kor., b. r. (1658); — Leszczyński Bog. do J. M. P. Stef. Korycińskiego, Ostrowskiego Swada 1745 (por.: E. XX.)].
- Korycki Hier. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Korycki Jan, *zob.* Coritius J.
- Korycki Michał S. J. († 1781), dok. 5136, kr. 9438, 9490.
- Korytkowie h. Jelita, her. 28557 D.
- Korytkowski Jan ks., historyk († 1838) [Jarochowski K., Prace ks. Jana Korytkowskiego, Prz. polski 1882 I; — Chotkowski Wł., Nekrolog, tamże 1888 II; — Tyg. ill. 1838]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Korytowski J. (r. 1775), dok. 5006, 5174.
- Korytyński Onufry († 1769), kr. 8794 (błędnie: Korystyński) [Smoleński W., Aten. 1893 IV.].
- Koryzna Karol (r. 1782), dok. 5160.
- Korz Nikita, kozak, kr. 31390 D.
- Korzeniowski Dyon. Erazm (r. 1792), dok. 5378.
- Korzeniowski Jan (r. 1667), dok. 4001.
- Korzeniowski Józef, szk. 19682.
- Korzeniowski Kajetan (r. 1776), dok. 5058.
- Kościa Hyc. (r. 1782), dok. 5160.
- Kościa Mikołaj [Rewoliński Wł., Wiad. num. archeol. 1893 Nr. 2 i 3].
- Kościakowski Tadeusz, poseł wiłkomirski, dok. 5055, 5058, 5269, 5295, 5327, 5359, 30091 D., kr. 9404, 31271 D.
- z Kościeca Jan, wda innowrocławski (r. 1460), dok. 2261.
- Kościelecki Andrzej, dok. 2506, 2534, pr. 16621, 16627.
- Kościelecki Janusz (r. 1556), dok. 2910 [Spr. kom. hist. szt. Akad. t. IV str. LVI.].
- Kościelecki (Kościełski) Łukasz, biskup poznański († 1547), kr. 7404, K. 12963 [por.: E. XX.].
- Kościelecka Beata, dok. 2878, *zob.* Beata Ostrogska z Kościeleckich.
- Kościelcy h. Ogończyk, her. 28557 D.
- Kościuszkowie, her. 398, 28546 D., hp. 27877 [Świeżawski Ernest, Kilka szczegółów o nazwie i rodzie Kościuszków, Wędrowiec 1879].
- Kościuszek Jan (r. 1768), dok. 4949.
- Kościuszek Mikołaj (r. 1754), dok. 4776.
- Kościuszek Tadeusz, arch. 145, num. 28605 D., 28648 D., dok. 1367, 1386, 1475, 1478, 5159, 5368, 5385, 5400, 5433 - 5436, 5439, 5631, 5739, 30128 D., 30129 D., 30131 D., 30143 D., 30161 D., 30169 D., 30176 D., kr. 9659, 9660 - 9662, 9832, 31358 D., 31359 D., pr. 16901, 16904, 17127, 32948 D., 33116 D., szt. 22090, 22214, 22364, 22382, 33713 D., 33718 D., hp. 23511, 24252, 27526, 27699, 27843 - 27944, 27957, 28005, 33723 D., 34278 D.
- Koseccy h. Rawicz, her. 28557 D.
- Kosecki (r. 1763), dok. 4857.
- Kosielski Kajetan (r. 1812), dok. 5737.
- Kosińscy, her. 28546 D.
- Kosiński (r. 1789), dok. 5308.
- Kosiński Amikar Antoni, generał († 1823), dok. 1480, 5470, 5541, 5676, 5733, kr. 9864, hp. 28005, 23013.
- Kosiński Jan (Krzysztof), hetman kozacki († 1593), hp. 26167.
- Kosiński Józef, malarz (w. XVIII.), szt. 22214.
- Kosiński Stanisław († 1657), kr. 7937.
- Kositz J. (r. 1595), dok. 3311.
- Kosler Erazm, szt. 22433.
- Kosmas z Pragi, kronikarz czeski, kr. 6216 do 6219, 6238, 6259, 6405, 30404 D., 30405 D., hp. 34056 D.
- Kośmierowski F. ks. (r. 1801), szk. 19732.
- z Koźmina Jan, *zob.* Cosmius J. A.
- Kosmoski Stanisław, kr. 9677, 30293 D., hp. 27354.
- Kosnowski M. A., *zob.* Cosnowsky A.
- Kossakowscy h. Ślepowron, her. 347, 398, 28557 D., dok. 5306, hp. 27796 (Korwin).

- Kossakowski, viceregent grodzki buski (r. 1767), dok. 4940, 5441.
- Kossakowski Ant. Kaz. Korwin (r. 1771), kr. 9404 (błędnie: J.).
- Kossakowski Jan Nep. Korwin, biskup wileński († 1808), dok. 5356, 30159 D., 30179 D., kr. 31321 D., 31338 D., 31407 D., szk. 19890, lit. 20267, 21272, 33574 D., szt. 22090 (p. Wilno), 22091, hp. 27990 [Bogusławski Józef Konst., Do bisk. wil. Kossakowskiego, Wilno 1802 (wiersz); — Tenże, Kazanie na pogrzebie d. 26. listop. 1808, Wilno 1808; — Chromiński Kaz. Br., Do J. W. Jana X. Slepownon Kossakowskiego, bisk. wil., dnia 16. maja 1806 (wiersz); — Tenże, Wiersz o zgonie Kossakowskiego, bisk. wil., Wilno 1808; — Gazeta warsz. 1795 Nr. 86; — Pam. warsz. 1802 VIII., 1803 XII.; — Kuryer wileński 1808 Nr. 98; — Roczn. tow. przyj. nauk warsz. IV., VII., X., XII.; — Tyg. ill. 1865 II. (por.: E XX.)], zob. Bohusz Ks. Michał.
- Kossakowski Jerzy (r. 1789), dok. 5306.
- Kossakowski Józef, pułkownik wojsk lit., hp. 27901.
- Kossakowski Józef Kaz. Korwin, biskup inflancki († 1794), dok. 5143, 5269, 5295, 5327, 5329, 5333, 5356, 5399, 5418, kr. 31310 D., ob. 18824, hp. 27405, 27796, 27800, 27901 [por.: E. XX.].
- Kossakowski K. (r. 1791), dok. 5399.
- Kossakowski Leonard (r. 1793), dok. 5413.
- Kossakowski Michał, dok. 5295, 5327, hp. 27800.
- Kossakowski Nikodem, szt. 22091.
- Kossakowski Szymon, hetman w. lit. († 1794), dok. 5160, 5337, 5399, 5441, hp. 27796 (Korwin), 27800 [por.: E. XX.].
- Kossakowska z Potockich Katarzyna, dok. 1386, 4888, 5421, kr. 9597, 9720, hp. 27406 [Siemieński L., Tyg. ill. 1862 V. str. 161], zob. Kamińska kasztelanowa.
- Kossecki Ksawery, gen., num. 516, K. 15884.
- Kossobuczki Mikołaj (r. 1573), dok. 3079.
- Kossow Sylwester († 1657), kr. 8057, K. 14598, szk. 19427 [Rogalski, Dz. wil. 1822 (por.: E. XX.)].
- Kossowski Józef (r. 1807), dok. 30175 D.
- Kossowski Roch, podskarbi w. kor., dok. 5287, 5345, 5379.
- Kostecki, superior Bazylianów (r. 1758–1764), kr. 9312.
- Kostecki S. (r. 1704), dok. 4380.
- Kostitz Jan (r. 1595), dok. 3311.
- Kostkowie, her. 398.
- Kostka J. (r. 1752), pr. 16870.
- Kostka Jan, kaszt. gdański († 1581), dok. 2665, 2766 [Dz. wil. 1815 II.; — Dzieje dobrocz. 1820].
- Kostka Paweł (r. 1606), dok. 3466.
- Kostka Piotr, biskup chełm. († 1595), dok. 3137.
- Kostka Stanisław św. († 1568), dok. 4542, kr. 7759–7764, 9015, 30862–30864 D., lit. 20868 [Congregatione sacrorum rituum Romana seu Polona Canonizationis beati St. Kostka S. J. Positio super dubio, Romae 1675; — Compendium vitae, virtutum nec non miraculorum St. Kostka, Romae 1726; — Galuzzi Fr. Mar., Vita S. Stanislai Kostka cum actis canonizationis, Romae 1726, 1826; — Ridolfo di S., St. Kostka, Roma 1726; — Descriptio solemnitate St. Kostka et Al. Gonzagae neo-canonizatorum a patribus S. J. in Polonia, Crac. 1727 (por.: E.); — Gawarecki W. H., Wspomnienie o św. Stan. Kostce, Alleluja 1840; — Sprawa św. Stanislawa Kostki, Warta, tygodnik poświęcony nauce, Poznań 1876–1877 III.; — Życie St. Kostki, św. patrona młodzieży, Warsz. 1880; — Ubaldini, Vita et miracula s. Stanislai Kostkae, Analecta Bollandiana 1894; — Liczne żywoty, opisy cudów, modlitwy i t. p., por.: E. XX. i E : Wiek XIX.].
- Kostkiewicz Andrzej Gabryel, pr. 17760.
- Kostkowski J. Grzeg. (r. 1711), kr. 8887 (błędnie: Kostomski).
- Kostrowicki Michał (r. 1790), dok. 5337.
- Kostrowski Stefan (XVII. w.), kr. 8731.
- Kostrzewski J., ek. 18062.
- Koszarscy h. Wąż, her. 28557 D.
- Koszcycowie h. Poraj, her. 28557 D.
- Koszczyk Antoni, dok. 4970, 5337, K. 13684.
- Koszczyk Barbara (r. 1790), K. 13684.
- Koszko Samuel, ataman, hp. 26169, 34177 D.
- Koszuccy (Koszućscy) h. Leszczyce, her. 28557 D.
- Koszućki (Koszućski) Ignacy, dok. 5293, 5298, K. 14276.
- Koszućki (Koszućski) Mik. (r. 1774), dok. 5006.
- Koszućki Paweł (r. 1632), pr. 16315.
- Koszućki (Koszućski) Sebastian (ok. r. 1632), dok. 5006, K. 15604, szk. 19032, 19153, 19837.
- Koszućki (Koszućski) Stanisław (r. 1550), dok. 2850 [Dz. warsz. 1826 VI.; — Wiz. i roztrząs. 1842 LIX. (por.: E. XX.)].
- Koszycki G. F. (r. 1683), dok. 4167.
- Kotficki Benedykt ks., kr. 8997, K. 13497, hp. 24833 [Dz. wil. 1819 II.].
- Kotficz Augustyn, szt. 22090 (p. Kraków), 22091.
- Kotkowski Stan. (r. 1764), dok. 4867,

- Kotlarewskij Iwan P. († 1838), lit. 21540.
 Kotowicz Aleks. M. (r. 1685), dok. 4183.
 Kotowicz Hrehory (r. 1701), dok. 4356.
 Kotowski, szt. 22397.
 Kotowski Jacek (r. 1768), kr. 9364.
 Kotowski Marcin (r. 1813), kr. 9863.
 Kotowski Paweł ks. (r. 1814), chr. 149, hp. 33759 D.
 Kotszubej Wasilij Leontowicz (r. 1708), hp. 27121.
 Kott M. K. (r. 1718), dok. 4471.
 Kottanerin Helena (r. 1439), hp. 34119 D.
 Kotwicius (Kotwicz) Mikołaj (r. 1505), dok. 2489.
 Kotwitz Balt. Abrah. (r. 1700), her. 383.
 Kotyński Jan (r. 1634), kr. 8040.
 Kotzebue Fryd Aug. († 1819), kr. 9749, *zob.* Spis autorów.
 Kowachich M. H., *zob.* Spis autorów.
 Kovacsoczy (Kowatschyovius) Stef. (r. 1615), dok. 3543.
 Kovacsoczy (Kovaciocius) Wolfgang, kanclerz siedmiogrodzki (r. 1587), dok. 29622 D., kr. 30765 D., hp. 34151 D. [por.: E. XX.].
 Kowalczewski K. B., K. 12806, pr. 17508.
 Kowalewski C., pr. 16492.
 Kowalicki Franciszek († 1730), *zob.* Chełmski Maryan.
 Kowalow, kupiec w Grodnie (r. 1804), dok. 5606.
 Kowalsey h. Wierusz, her. 28557 D.
 Kowalski Kajetan (r. 1808), dok. 5665.
 Kowalski Leon Wierusz (r. 1793), dok. 5417.
 Kowalski Wiktoryn (r. 1596), dok. 3340.
 Kownaczy Józef, Tadeusz i Antoni (r. 1772), kr. 9411.
 Kownacki Hipolit (1761—1854), *zob.* Spis autorów.
 Kownacki Ignacy (r. 1703), *zob.* Franko Karol.
 Kownacki Walenty (r. 1602), kr. 7679.
 Koyrelewicz Józef (r. 1657), dok. 3928.
 Kozakowski Adam, poseł kowieński, dok. 5101, 5413 (błędnie: Kozakiewicz).
 Kozel mgr. de, kr. 9059.
 Kozicki Jan Chr. (r. 1731), dok. 4563.
 Koziebrodzcy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Kozieł Kalasanty (r. 1790), dok. 5369.
 Koźlewski Franciszek X. (r. 1750), dok. 4743.
 Koźłowsky h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Koźłow (Koźłowski), dok. 3074 [Oratio Koźłowi, deputati Moscovitici, ad exercitum Cosacicum, ut potius intra Ukrainae limites hostes Polonos operiatur quam ipsi obviam eat, Lünig, Orationes II. str. 219 (por.: E. XX.)].
 Koźłowski Józef (r. 1744), pr. 16867.
 Koźłowski Kajetan (r. 1814), dok. 5768.
 Koźłowski Mateusz († 1839) [O Mateuszu Koźłowskim, prof. Akad. krak., Przyj. ludu. Leszno 1840 VII.].
 Koźłowski Michał (r. 1789), dok. 5293.
 Koźłowski Paweł S. J. (r. 1645), K. 13888, 14612.
 Koźma, *zob.* Kosmas.
 Koźmianowie h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Koźmian Andrzej Alojzy (r. 1787), dok. 5242.
 Koźmian Kajetan († 1856), kr. 9796, 9878 do 9883, 9904, 9921, 31281 D., lit. 21223, hp. 25826, 27408, 27696, 28005.
 z Koźmina Benedykt, kr. 7052 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Kierski, Tyg. ill. 1864 X. str. 323 (por.: E. XX.)].
 z Koźmina Mikołaj, *zob.* Mikołaj z Koźmina.
 Koźminczyk Jan, *zob.* Cosmius.
 Koźuchowski Błażej Franc. S. J. († 1705), kr. 8847.
 Koźuchowski Stan. X. († 1744), dok. 1084.
 Koźuchowski Stan. Kaz., dok. 26926 D., kr. 8356, 8380.
 Kraft, rzeźbiarz, szt. 22063.
 Kraińscy h. Jelita, her. 28557 D.
 Kraiński Krzysztof, superintendent († 1618), K. 15512 [Liczne pisma, por.: E. XX.].
 Krajewscy h. Leliwa, her. 28557 D.
 Krajewski Michał Dymitr († 1817), dok. 5269, ob. 18794, szk. 19838, hp. 25099, 26439, 26456, 27407 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. IX., X. i XII.; — Tyg. ill. 1864 IX. (por.: E. XX.)].
 Krajewski Jan (ok. r. 1615), chr. 162, kr. 7747, 7781, 7783, 7789, 30391 D.
 Krajewski Stanisław (r. 1776), dok. 5066.
 z Krakowa Mateusz, *zob.* Mateusz.
 Krakowczyk Bernat (r. 1576), kr. 7344, 7499 [Grabowski Ambr., Starożytności].
 Krakowianka Anna [Athen. Kraszewskiego 1844; — Skimborowicz, Anna Krakowianka i Anna z Krakowa, Dz. lit., Krak. 1844 Nr. 207].
 Krakowsky h. Trąby, her. 28557 D.
 Krakowski Ignacy (r. 1766), kr. 9340.
 Krakus, hp. 24836, 24851, 24853, 27935.
 Kral Daniel, pixidarius (r. 1595), szt. 22483.
 Krall Jerzy (r. 1655), dok. 3939.
 Kramer Daniel, *zob.* Cramer D.
 Kramer J. (r. 1649), K. 15661.
 Krampholz Jan, ludwisarz lwowski (r. 1645), szt. 22483.
 Krantz Albertus, kr. 6940—6942, 30646 D.
 Krantz Gottlob, hp. 22848 (pod r. 1740).

- Krasiecy. h. Rogala, her. 25546 D., 28557 D.
 Krasicki Ignacy († 1801), her. 339, dok. 4390, 4895, 5175, 5189, 5480, kr. 9334, 9462, 9517, 9582, 9597, 9718, 31340 D., pr. 16944, ob. 15600, lit. 21075, 21097—21103, szt. 22091, 22303, 33567 D., hp. 22848, 23511, 26993, 27421, 33829 D. [Dedykacye, pisma ulotne i t. p., por.: E. XX.].
- Krasicki Jerzy (r. 1876), kr. 8503.
 Krasicki Karol Józef [Zorzewski Anioł X., Portret K. Krasickiego, Zamość 1717 (por.: E. XX.)].
- Krasicki Stan. (r. 1789), dok. 5295.
 Krasicka Anna z Potockich [Wiesiołowski Fr. ks., Czasop. księgozb. Ossol. 1829].
 Krasicka Urszula, dok. 4125.
 Krasieńska-Borzobohata Hanna z ks. Sokol-skich, hp. 33208 D.
 Krasieńskij-Borzobohatij Joann, episk. włodz. wołyński, K. 14457.
- Krasieńscy h. Ślepowron, arch. 23, 28286 D., her. 396, 28557 D., dok. 1384, 1835, 5337, kr. 5993, 6220, 6500, hp. 26138.
- Krański Adam Stan., biskup kamieniecki († 1800), dok. 4865, 5201 (przeniesie pod r. 1789), 5295, 5296, 5327—5329, 5352, 30042 D., kr. 9596, hp. 27527, 27681 [Kur-ryer polski 1760 Nr. 5; — Rzewuski Sew., Odpis na list przyjaciela względem listu Krańskiego, h. r. (2 ed., 1790); — Przyj. ludu, Leczno X.; — Dz. powsz. 1863 Nr. 210 (por.: E. XX.)].
- Krański Aleksander, her. 396.
 Krański Andrzej, szt. 22090 (p. Krasne), 22091.
- Krański Franciszek, biskup krak. i pod-kanczerzy († 1577), dok. 1334, 2766, 2918, 2958, 3038, kr. 7325, 30720 D., K. 12996, szt. 22301, 22303 [Dzieje dobrocz. 1820; — Dz. warsz. 1826 VI.; — Gawarecki, Pam. płocki 1830 II.; — Grabowski Ambr., Starożytności II.; — Onaciewicz z., Bibl. warsz. 1849 III.; — Tyg. ill. 1867 XVI. (por.: E. XX.)].
- Krański Jan Andrzej, kanonik krak. († 1612), kr. 7217, 7333, 7334, 7346 [Gawarecki, Pam. płocki 1830 II. (por.: E. XX.)].
- Krański Jan (r. 1697), dok. 4292 [por.: E. XX.].
- Krański Jan hr. († 1790), dok. 5269, 5295, 30091 D.
 Krański Jan Kazimierz, podskarbi w. kor. († 1668), dok. 3970.
 Krański Józef hr. († 1845), kr. 9923, 31456 D.
 Krański Kazimierz († 1802), dok. 5158, kr. 9596.
 Krański Michał Hier. († 1784), dok. 4946, 4971, 5009.
- Krański Stanisław Bonifacy, archidyakon († 1590) [Gawarecki, Pam. płocki 1830 II. (por.: E. XX.)].
- Krański Stanisław († 1717), kr. 8345, ob. 18658.
- Krański Wincenty († 1858), dok. 5552, 5761, szt. 22246, hp. 23151, zob. Vogel Zygmunt.
- Krańska Franciszka, księżna kurońska, żona Karola ks. kurlandzkiego († 1796), dok. 4336, 5490, 30039 D., hp. 27375 [Tyszkiewicz Eust., Źródła do dziejów Kurlandyi i Semigalii, Krak. 1870; — Falkowski J., Obrazy, zob. Nr. 9835 t. I.; — Pułaski Kaz., Z życia księżnej kurońskiej, Warsz. 1890 zob. Nr. 27375 (por.: Bibl. warsz. 1891 I.; Tyg. ill. 1891; Prawda 1891; Gozdawa M., Ziarno 1891 Nr. 7); — Fragments du journal de Françoise Krańska, Le Correspondant 1895 25. mars].
- Krańska Marya, szt. 22090 (p. Krasne), 22091 [Antoni J., Babka poety, Czas 1889].
- Krański Ludwik (r. 1791—1792), dok. 5359.
 Krasnołębski Adam († 1702), K. 12910.
 Krasnołębski Jan, poseł podlaski (r. 1788 do 1790), dok. 5269, 5295, 5327, 5329, 5413.
- Krasnopolscy h. Topór, her. 28557 D.
 Krasnowski Jerzy, dok. 4428, 5016.
 Krassowski Michał, kan. przemyski (r. 1776), K. 13587, 15017, lit. 20702.
- Krassowski Jan, arcyb. połocki i łucki, K. 32634 D.
 Krassowski Mikołaj, senior Stauropigii lw. (r. 1692—1697), K. 14643, lit. 21536.
- Kraszewscy h. Jastrzębiec, her. 398, 28557 D.
 Kraszewski Antoni Józef Dan. († 1788), K. 13398.
- Kraszewski Jan Aleks., generał-major, dok. 4826, 4868, 5058, 5153, 5219.
- Kraszewski Józef Ignacy, historyk († 1887) [Dębicki L., J. I. Kraszewski, szkice biograficzno-krytyczne, Krak. 1887 (por.: Hordyński Źdź., Kwart. hist. 1887); — Chmielowski P., J. I. Kraszewski, zarys hist.-liter., Krak. 1888 (por.: Łoziński Wł., Kwart. hist. 1888)]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Kraszewski Mat. X. (ok. r. 1760), K. 13556.
 Kratter Franciszek († 1830), kr. 9546 [Gaz. lit., Warsz. 1821 Nr. 1; — Mnemosyne 1831 Nr. 45 (por.: E. XX.)].
- Kraus Albert, malarz lwowski (r. 1644), szt. 22174.
- Krause Dan., zob. Crusius D.
 Kraus J. Gottlob, kr. 5902, 30222 D.
 Krause Jan, malarz lwowski (r. 1654), szt. 22174.

- Krebel Gottl. Fryd., podróżnik (XVIII. w.),
kr. 9445, 9619.
- Krechowieccy h. Sas, her. 28546, 28557 D.
- Kreczelnikow Piotr Michał, generał rosyjski
(† ok. r. 1792), dok. 4947, 4948, 5385,
5403, 5427, 28808 D., kr. 9370, 9632,
30293 D., hp. 27837.
- Kreczmer Jan, kan. warm. († 1604), K 14221
[Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands I.
str. 363 (por.: E. XX.)].
- Kreglianovich-Albinoni (r. 1809), hp. 23045.
- Kreitz (Kreitzen) Karol S. J. († 1660), K.
15661, 15727 [por.: E. XX.].
- Krentzheim Leonard (r. 1574), K. 15322.
- Kretkowski (r. 1764), dok. 4898.
- Kretschmann, pr. 16351.
- Kretschmar Edward (r. 1810), kr. 9804.
- Kreus L., *zob.* Kreuza.
- Kreysig G. Ch., dok. 1791.
- Kreutz, baron, *zob.* Creutz.
- Kreuza (Kreus) Leon Rzywuski Beyda († 1639),
kr. 7875.
- Krieg Jan († 1707), kr. 8506.
- Kries Jan Albin, dok. 2286, kr. 9214, szk.
19400, hp. 25512.
- Krobski Adryan Kazimierz († 1708), kr. 8465.
- Krobski Franc. Józef (r. 1696), kr. 8748.
- Krokisius Jan Chr. (r. 1767), kr. 31249 D.
- Królikowski Grzegorz (r. 1620), dok. 3596.
- Kromer Marcus, her. 420, dok. 1427, 2663,
2664, 2765, 2766, 2771, 2824, 2844, 2926,
2927, 2965, 2985, 3015, 3017, 3057, 3079,
3114, 29513 D., kr. 6971, 7043, 7051, 7106,
7169, 7180, 7196, 30702 – 30707 D., 30762 D.,
geog. 10909, K. 12996, 13101, 13102, 15223,
15228, 15229, 15247, ob. 18423, lit. 33489 D.,
szt. 22047 (p. Biecz), hp. 23467, 25567,
25879, 25913, 25969 [por.: E. XX.].
- Kropidło Jan, biskup kujawski, dok. 1992,
K. 32436 D., hp. 25375.
- Kropińscy, hp. 27231.
- Kropiński Ludwik, dok. 4946, 5564, kr. 9901,
lit. 21234.
- Kropski Stefan Józef, pr. 17632, *zob.* Belli
And. II.
- z Krosna Paweł (Crosnensis P.), kr. 6911,
6916, 6917, 6922, lit. 20817.
- Krosnowski Mikołaj, arcyb. lwowski († 1654)
[Dzieje dobrocz. 1824 V.].
- Krosnowski Mikołaj, wda czernichowski
(† 1723) [Zieliński L., Lwowianin 1835
str. 200].
- Krosnowski Wład. (r. 1697), dok. 4279.
- Krotowiczysz Jan, K. 15347, 32734 D. [Jab-
czyński, Arch. teolog. 1837 II.].
- Krotowscy h. Leszczyc, her. 28557 D.
- Krowicki Marcin († 1573), dok. 2864, K.
15217, 15254, 32720 D., pr. 16548 [Osso-
liński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.; —
Brückner A., Aten. 1899 IV. str. 305 – 323].
- Kruciniński T. J. (r. 1740), K. 14801.
- Krueger Jan Konrad (r. 1773), szt. 22341.
- Krueger Zygmunt († 1710), kr. 8678.
- Krug Ludwik, medalier, szt. 22104.
- Krukowiecki, pułkownik (r. 1808), kr. 9822.
- Krupecki Andrzej Grzegorz († 1725), K.
12855.
- Krupka Stan. (r. 1590), dok. 3271.
- Krusiński Jan Tadeusz († 1756), kr. 9250,
9251, 31175 D., 31225 D. [Zieliński F.,
Bibl. warsz. 1841 IV.; — Muchliński,
Pam. relig. mor. 1861 VIII. (por.: E. XX.)].
- Krusius Dan. v. Phil. Lacki, kr. 7972, K.
15630, hp. 33861, *zob.* Aurimontanus E.
- Krusius Daniel Kaz. (r. 1638), pr. 17671
[Quaestio de visione beata, kwestya teo-
logiczna].
- Krusius Jac. And., dok. 29804 D.
- Kruszelniccy (r. 1395), dok. 1933.
- Kruszelnicka Eufrozyna (r. 1635), dok. 4206.
- Kruszewski Daniel X. (r. 1748), dok. 4724.
- Kruszewski Ludwik (r. 1773), dok. 5006.
- Kruszewski St. Junosza (r. 1792 – 1793), dok.
5398.
- Kruze, poseł do Infant (r. 1559), hp. 24204.
- Kruzyusz Chr. (r. 1802), geog. 10877.
- Kryski Feliks, kanclerz w. kor. († 1618), kr.
30695 D. [por.: E. XX.].
- Kryspin Roman, pr. 17595.
- Krystyn I., arcyb. halicki [Dzieje dobrocz.
1824 IV.].
- Krystyan, *zob.* Chrystyan.
- Krystyna, żona Kazimierza W., ob. 18485,
hp. 34088 D.
- Krystyna Eberhardyna, żona Aug. II. († 1727),
kr. 31172 D., hp. 26378 [por.: E. XX.].
- Krystyna Eleonora, królowa szwedzka († 1689),
dok. 1620, 3697, 3719, 3728, 3803, 29065 D.,
kr. 8282, 8283, K., 15707, hp. 26372.
- Kryszpin Jędrzej (r. 1693), dok. 4237.
- Krzaczek Jędrzej, murarz (r. 1645), szt. 21992.
- Krzakowicz Jan (r. 1699), dok. 29898 D.
- Krzakowicz Wawrzyniec (r. 1699), dok.
29898 D.
- Krzepińska Joanna (r. 1772), dok. 4993.
- Krzewski Abraham (r. 1589), kr. 7501.
- Krzewski Jan (r. 1734), dok. 5197.
- Krzisbestita Anz. (r. 1667), kr. 8404.
- Krzucki Ignacy, poseł wołyński, dok. 5101,
5359, 5361, pr. 16657 (będnie: Jan),
16839 [por.: E. XX.].

- Krzucki Wojciech (r. 1595), dok. 3318.
 Krzusi Jan (r. 1593), K. 15406.
 Krzycey h. Kotwicz, her. 28557 D.
 Krzycki Andrzej, dok. 2447, 2554, 2584, 2635, 2673, 2731, kr. 6911, 6916, 6917, 6922, 6933, 6946, 6966, 6977, 6982, 7002, 7005, 7029, 7031, 7056, 7061, 7062, K. 15186, 15196, 32717 D., lit. 20820, 21784, 33486 D., szt. 22045 (p. Płock) [Mitzler, Acta litt. 1755 (Vita trium archiep.); — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.; — Kantecki Ks., Przyczynek do biografii, Warta, Poznań 1874—1875 I.; — Dedykacye i t. p., por.: E. XX.].
 Krzycki Franc. (r. 1782), dok. 5162.
 Krzycki Kottfic, poseł gnieźn. (r. 1791), dok. 5359.
 Krzykowski I. (r. 1792), dok. 5394.
 Krzykowski Krzysztof (r. 1678), geog. 10769, lit. 21042.
 Krzykowski Wacław († 1660), K. 12834.
 Krzyszkowski Wawrzyniec († ok. 1573), K. 15047, 32706 D. [por.: E. XX.].
 Krzysztanowicz Stanisław († 1617), dok. 3132, kr. 7755, 7956, K. 15370, pr. 17519.
 Krzysztof, ks. meklenburski, koadjutor arcyb. Rygi, hp. 25923, 33947 D.
 Krzysztof Henryk, książę kurlandzki (r. 1669), dok. 4024.
 Krzysztofowicz S. ks. (r. 1763—1808), kr. 9800.
 Krzysztoporscy h. Nowina, her. 28557 D.
 Krzysztoporski (Christoporski) Mik., pr. 17001.
 Krzysztoporski (Christoporski) Piotr (r. 1574), kr. 7365.
 Krzywiccy h. Lubicz, her. 28557 D.
 Krzywkowski Jan (r. 1791), dok. 5361.
 Krzywkowski Leonard (r. 1790), dok. 5330, kr. 31316 D.
 Krzywodebski (błędnie: Krzywogębski) Adr., szk. 19863.
 Krzyżanowscy h. Dębno, her. 398, 28557 D.
 Krzyżanowski Adryan (ur. 1788, † 1852) [Bartoszewicz J., Życiorys, Dz. warsz. 1855 Nr. 57]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Krzyżanowski Andrzej (r. 1790), dok. 5781.
 Krzyżanowski Hieronim († 1572), K. 15058, 15221, 15260.
 Krzyżanowski Teodor (r. 1776), dok. 5066.
 Ksawery, królewicz, syn Augusta III., kr. 9235, szk. 19276.
 Księżka Jadwiga, zob. Jadwiga Księżka.
 Księżki (Xięski) A. (r. 1757), dok. 4794.
 Kubalewicz Kazimierz, lit. 21042.
 Kubieszowski Kaz. ks. (r. 1807), dok. 5648, kr. 9771.
 Kubitkowicz Jakób, K. 12834, szk. 19036.
 Kubliccy h. Krzyż i Miecz, her. 28557 D.
 Kubliccy Piottuchowie, her. 28557 D.
 Kublicki Stanisław, pułkownik († 1808), dok. 5269, 5287, 5295, 5327, K. 14279.
 Kucharski Aleksander, malarz († 1820), szt. 22215, 22303.
 Kucharski Andrzej, malarz, szt. 22215.
 Kuchler (Cuchler, r. 1566), kr. 7254.
 Kuchlewski (ok. r. 1637), dok. 3753.
 Kuchmeister Mich., w. mistrz krzyżacki (r. 1414—1422), hp. 24062.
 Kuczankiewicz Maciej (r. 1677), kr. 8514.
 Kuczarski Walenty († 1572), K. 15328, lit. 20900, 33509 D. [Index lectionum in Univ. Jagiell. 1844/5; — Muczkowski J., Dz. lit., Krak. 1844 II.; — Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III. str. 363].
 Kuczewski Józef (r. 1793), dok. 5413.
 Kuczowski A. (r. 1771), szk. 19187.
 Kuczowski Jan (r. 1780), kr. 9490.
 Kuczmarewicz Marcin († 1696), dok. 3862, kr. 8200 [Gaz. polska 1863 Nr. 162].
 Kuczyński, art. malarz, szt. 22296.
 Kuczyński Dominik (r. 1809), dok. 5672.
 Kuczyński Stefan (r. 1766), dok. 4919.
 Kudlicz Bonawentura, aktor († 1848) [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
 Kudrickij (r. 1764—1767), K. 14262.
 Kuhn Paweł S. J. († 1649), kr. 8040, 8054, 30965 D., zob. Leszczyński Stefan, Lipski Jan.
 Kujtowiec Ign. (r. 1790), dok. 5337.
 Kujtowiec Jan (r. 1790), dok. 5337.
 Kukiel (r. 1790), dok. 5337.
 Kukiewicz Tadeusz (r. 1815), dok. 5043.
 Kukolnik Bazyli († 1821), kr. 9733, ek. 17934, 18295, lit. 21273.
 Kulczyccy, her. 398.
 Kulczycki Jakób [Annales jurisprudentiae Rosbierskiego 1810].
 Kulczycki Innocenty, metropolita [Zubrzycki Dyon., Rozm., Lwów 1841].
 Kulczycki (Kolschitzky) Jerzy Franciszek, kawiarz wiedeński (r. 1683), dok. 4167 [Zakrzewski M., Czasop. nauk. zakł. im. Ossol. 1831 I.; — Przyj. ludu, Leszno 1842 IX. (por.: E. XX.: podaje literaturę niemiecką)].
 Kulczyński Ignacy († 1747), dok. 1313, 2529, 4326, kr. 9180, K. 14255, 14574 [Przyj. ludu, Leszno 1834 I.].
 Kulczyński Kazimierz (r. 1733), K. 13904.
 Kulczyński Maryan (r. 1702), dok. 4367.
 Kulesza Jan Alojzy († 1706), K. 14253.
 Kuligowski Mat. Ignacy X. (r. 1675), kr. 8480.

- Kuligowska Martyna [Kazanie na pogrzebie przełoż. Sióstr Miłosierdzia w Żytomierzu, Wilno 1806].
- Kulmbach Hans Sues von, *zob.* Sues Hans von Kulmbach.
- Kulpiński Remigi Józef (r. 1697), kr. 8756.
- Kulwa Abraham Juszkiewicz († 1546) [Wiz. i roztrząs. nauk. 1836 XI. (por.: E. XX.)].
- Kulwer F., *geog.* 10910.
- Kulwiec Józef, poseł oszmiański (r. 1793), dok. 5410, 5413.
- Kunczewicz Jozafat św. († 1623), dok. 3622, kr. 7937, 30918—30921 D., K. 14204—14208, 14610, lit. 21456, hp. 26335 [por.: E. XX.)].
- Kuncz Jan, stolarz (r. 1574), szt. 22548.
- Kundziec Tadeusz (r. 1789), dok. 5311.
- Kunegunda św., *zob.* Kinga.
- Kunegunda, żona Henryka II. cesarza, hp. 24977.
- Kunicki, hetman kozacki, dok. 4171 [Copia litterarum ducis Cosacorum Kunicki ad dom. Potocki, castell. crac., die 7. decembris 1683 Tehinia urbe Valachiae, Ratisbonae b. r.; toż po pol.: Excerpt z listu hetmana kozackiego i t. d., b. m. i r. (por.: E. XX.)].
- Kunicki Franciszek (błędnie: J.), poseł chełmski (r. 1793), dok. 5413 [por.: E. XX.: Mowa z r. 1734 i 1786].
- Kunicki Michał (r. 1748—1750), dok. 4724, 4739 [Żołędziowski Ant. Jos., Imago magni praesulis Mich. Kunicki dum iusta funebria persolverentur, Crac. 1751 (por.: E. XX.)].
- Kunicki Wacław, kr. 7852, 8101, 8485.
- Kunigk Jan Jerzy († 1719), dok. 1176, K. 13105 [Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III.].
- Kunikowski Jakób, kr. 7806, *zob.* Paszkowski M.
- Kuntz Jan, budowniczy (XVI. w.), szt. 21992.
- Kuntze Tadeusz, *zob.* Konicz.
- Kupiński Jan (r. 1703), szk. 19153.
- Kurakin B. J., książę (r. 1676—1727), kr. 8993.
- Kurakin F. A., książę, dok. 28808 D., 28810 D.
- Kuralt Marcin (błędnie: Kuratt), dok. 5497, *zob.* Gajsruck J. J., Franciszek II., Kicki Kaj., Pflège A., Skorodyński M., Szymonowicz J., Swert Sporks, Urmenyi J.
- Kuraszewski Giacomo, budowniczy (XVIII. w.), szt. 21992.
- Kuratyński Krzysztof (r. 1652), K. 13669.
- Kurbski Andrzej Michajłowicz, książę, dok. 2929, 2930, 29551 D., hp 25936.
- Kureyus Franciszek, ek. 18062 [por.: E. XIV.].
- Kurcz Kasper, malarz (w. XVII.), szt. 22174.
- Kurcz Stefan, wda brzeski lit. († 1702), dok. 4206.
- Kurdwanow Jacob de, biskup płocki († 1425), K. 12845.
- Kurdwanowski Jan Franc. († 1729), dok. 1301 [Eichhorn, Ztschr. f. Gesch. Ermlands III. str. 151].
- Kurdwanowski Kajetan, generał-major, poseł sejm. (r. 1782), dok. 5153, 5269, 5295.
- Kurdwanowski Makary (r. 1766), dok. 4917 [Włyński Zygim., Na śmierć M. Kurdwanowskiego, podkom. bełż., b. r. (por.: E.)].
- Kurella J. H. (r. 1743), pr. 16967.
- Kuricke Georg Reinhold, *zob.* Curicke.
- Kuricke Reinhold († 1667), dyp. 180.
- Kurkowiec Wojciech Chryz. (r. 1623), kr. 7927 (błędnie: Seb.), pr. 17671.
- Kurnatowscy h. Łodzia, her. 28557 D.
- Kurońska księżna, *zob.* Krasieńska Franc.
- Kuropatnicki Andrzej Ewaryst († 1788), her. 340, kr. 9545, 31298 D., *geog.* 10321 [Gaz. warsz. 1788 Nr. 229; — Pam. galicyjski 1821 II.; — Gaz. lw. 1879 Nr. 122 (por.: E. XX.)].
- Kuropatnicka Katarzyna († 1797) [Życie, Pam. galic., Lwów 1821].
- Kurosza Hyacynt ks. (r. 1802), dok. 30156 D.
- Kurowski Fr. Ksaw., *zob.* Spis autorów.
- Kurowski Mikołaj, arcyb. gnieźn. (r. 1406), dok. 1983.
- Kurowski Teodor Stan., *geog.* 10912.
- Kurozwęcki Piotr (r. 1501), dok. 2465.
- Kurpiński Karol, muzyk († 1857), szt. 22720.
- Kurpski A., malarz (w. XVII.), szt. 22175.
- Kurski Mat. Mar. X. († 1681), K. 15689.
- Kuryłowicz (błędnie: Kuryłowski) Antoni ks., dok. 5243 [Odpis ks. Antoniego Kuryłowicza, Lublin 1788].
- Kurzeniecki Ignacy, poseł piński (r. 1773 do 1786), dok. 5006, 5007, 5123, 5188, 5219, 5276.
- Kurzeniecki Wiktor, poseł piński (r. 1793), dok. 5413.
- Kuszel Franciszek, *zob.* Gawroński Andrzej.
- Kuszelewski B. (r. 1790), dok. 5337.
- Kuszelewski Józef (r. 1776), dok. 5058.
- Kuszelewski K. (r. 1790), dok. 5337.
- Kuszewicz Paweł, dok. 1174, 1175, 28921 D.
- Kuszewicz Samuel Kaz., dok. 3965 (przekład w: Pam. o dawnej Polsce Niemcewicz t. II.), kr. 7928, 30997 D., pr. 17402, ob. 18569 [Bibl. Ossol. 1847 II.; — Bostel F., Podróż Polaka z Wenecyi do Rzymu w 1644 r. Sam. Kuszewicza, Świat 1892 Nr. 2].
- Kuszlowie (r. 1812), dok. 5727.

- Kusznir Mijew Dan. (r. 1776), K. 14272.
- Kuthen Marcin, kr. 7000, 30657 D., *zob.* Cuthenus M.
- Kutlinowski Stanisław, pr. 17694.
- Kutuzow Michał, generał ros. (r. 1812), dok. 5741.
- Kuuk Paweł Jan († 1730), szk. 19106.
- Kuźma Jan (r. 1773), dok. 5012.
- Kuźmiczowicz Iwan, malarz (w. XVII.), szt. 22174.
- Kwaśniewski Walenty (r. 1793), dok. 5413.
- Kwaśniewski X. (r. 1786), dok. 5219.
- Kwaszkiewicz Jan Ben. (r. 1642), ob. 18656.
- Kwiatanowski Krzysztof, malarz (XVI w.), szt. 22149.
- Kwiatkiewicz Andrzej Stan., *zob.* Chwalibóg Stanisław.
- Kwiatkiewicz Jakób (r. 1696), dok. 4259.
- Kwiatkiewicz Jan ks. († 1703), dok. 4949, kr. 6574, 8169, 8435, 8485, 8503, 8516, 8707, 8727, 8858, K. 15123, szk. 19047, 19939, lit. 21012, 33550 D. [Dz. wileński 1819 II. (por.: E. XX.)].
- Kwiatkiewicz Marcin (r. 1681), K. 13281 (2. ed. 1690).
- Kwiatkowski Kajetan (ur. 1769, † 1852), dok. 5329, 5361, szt. 22090, hp. 26361 [Rocz. tow. przyj. nauk warsz. X. str. 78, XI. str. 273, XX. str. 7 (por.: E. XX.)].
- Kwiatkowski Marcin, her. 383, kr. 6003, 7264, 30673 D., geog. 10516, 10542, ob. 18583, szk. 19388, 19839 [Przyj. ludu, Leszno 1842 VIII.; — Brückner A., Kwart. hist. 1890 str. 127; — Celichowski Z., Przyczynek do życia M. Kwiatkowskiego, Arch. do dziejów liter. Akad. VI., Odb. Krak. 1890 (por.: Sembrzycki J., Altpreuss. Mntsch. 1890)].
- Kwiczisz Stanisław (r. 1646), kr. 8155.
- Kwiecki F. A. (r. 1790), dok. 5327.
- Kwileccy h. Szreniawa z krzyżem, her. 28557 D.
- Kwilecki Adam, dok. 5233.
- Kwilecki Franciszek Antoni, poseł pozn., dok. 5005, 5269, 5295, 5336, pr. 16691.
- Kwilecki Łukasz, kaszt. łędzki (r. 1741), dok. 4676.
- Kwinta Karol (r. 1789), dok. 5306.
- Kwitka Oslowianenko Hrehory, et. 11839, lit. 21543.
- Kyau Fryd. Wilh., gen. saski († 1733), kr. 9102.
- Kyburg Konrad (r. 1397), dok. 1938.
- Laboreto Giovanni de, murator (r. 1594), szt. 21992.
- Laboureur Jan († 1675), kr. 8151.
- Lachnicki Ant. Dyzma (r. 1809), dok. 5686.
- Lachnicki Ignacy (r. 1815), kr. 9864.
- Lachnicki Ignacy Emanuel, *zob.* Spis autorów.
- Lacki P. C. (r. 1642), her. 28542 D.
- Lackowicz Tomasz (w. XVII.), szt. 21992.
- Lacombe Jakób († 1801), chr. 154, kr. 9303, hp. 24153 [Abrégé chron., przeł. na język polski Kniaziewicz Grzeg. i wyd. 1766 r.].
- Lacroix de Fr. Jan († 1738), kr. 8651.
- Lacroix Sylw. Franc. († 1843), szk. 19942.
- Lacy (Lascy) Piotr, gen. ros. († 1751), dok. 4578, 4625, 28801 D., 29979 D., 30130 D.
- Laelius L., *zob.* Recalchi Jul.
- Laelius Peregrinus, *zob.* Peregrinus L.
- Lagardie, *zob.* Gardie de la.
- Lagierkiewicz Andr., kr. 7760.
- Lagiewnicki Luc. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Lago (r. 1809), hp. 23045.
- Lagomarsini Hieron. (w. XVI.), dok. 29428 D., K. 12710, 13826.
- Laharpe Jan Franc. († 1803), dok. 28808 D.
- Lainez Jakób, gen. Jezuitów († 1565), K. 32510 D.
- Laitner Jan (w. XVII.), szt. 21992.
- Lalli D. (r. 1730), kr. 9028.
- Lambecius (Lambeck) Piotr († 1680), kr. 5804.
- Lamberg Jan Filip ks. († 1712), dok. 4267.
- Lambert, biskup krak. (r. 1074–1082), dok. 1676.
- Lambert de (r. 1764), szk. 19872.
- Lambertus Andomarensis, *zob.* Andomarensis.
- Lambertus Hersfeldensis, kronikarz niem. († ok. 1100), kr. 6184, 30253 D., 30384 D., 30385 D., hp. 22848.
- Lamberty de, dok. 1582, 4272.
- Lampi Franciszek, malarz (XVIII. w.), szt. 22216.
- Lampi Jan Chrzecieli, malarz (XVIII. w.), szt. 22216.
- Lamy (r. 1723), K. 15064.
- Lanciciensis (Lancicius) Nic., *zob.* Łęczycki Mikołaj.
- Lanckoroński J. (r. 1649), kr. 8182.
- Lanckoroński Maciej, wda bractawski († 1789), dok. 4836, 4850, 5219 [Grochowski And. X., Kazanie na pogr. Macieja Lanckorońskiego, Krak. 1790 (por.: E. XVII.)].
- Lanckoroński Mikołaj (r. 1517), dok. 2582.
- Lanckoroński Przecław († 1531), hp. 24526, 25765.
- Lanckoroński Samuel (r. 1669), dok. 8435.

Labauume (r. 1812), kr. 9816.

Labbé Filip († 1667), dok. 1254, kr. 5803.

Łabenholf Pankracy, odlewnik, szt. 22483.

- Lanckoroński Stanisław († 1657), dok. 3899, 4101.
- Lanckorońska Justyna [W. P., O śmierci Justyny z Laszek Lanckorońskiej, Roz., Lwów 1829].
- Lanckorońska Maryanna [Życie Maryanny z Świdzińskich Lanckorońskiej (z wiz.), Rozr. dla dzieci 1825].
- Landensis Mateusz (r. 1605), K. 15452.
- Landrianus Glic. (r. 1646), szk. 19252.
- Landsbergius (r. 1652), kr. 7953.
- Landulfus de Columna, hp. 22848 (p. r. 1320).
- Lang Hanzl (r. 1381), dok. 1884.
- Lang (Langus) J., kr. 7079, 7082, 7095, 7107, 7126, 7176, 30674 D., 30678 D., ob. 18712.
- Lang Maciej, biskup gurceński, dok. 2569, 29469 D.
- Lang N. (r. 1683), her. 412.
- Lang Wilrych, hafciarz (r. 1478), szt. 22411.
- Langallery (r. 1743), kr. 9059.
- Langbein L. G. (r. 1754), lit. 20992.
- Lange Jan, rektor gimn. elbląskiego (XVIII. w.), kr. 9307, etn. 12293, pr. 16561, szk. 19349, 19350, 19352, lit. 21164.
- Lange L. (r. 1698), kr. 8757.
- Lange Piotr (r. 1660), kr. 8328.
- Langebek Jakób († 1775), kr. 5933, 30274 D.
- Langen, major (r. 1700), dok. 4352.
- Langhans F. (r. 1792), pr. 17834.
- Langierowicz Wojciech, murarz (XVII. w.), szt. 21992.
- Langius, *zob.* Lange.
- Langner (r. 1775), geog. 10912.
- Langner Jan (r. 1657), kr. 8304.
- Languet(us) Hubert († 1581), dok. 3084, 29585 D.
- Lanhaus Jakób ks. (r. 1768), kr. 31255 D., K. 13315.
- Lankaster (Lancaster) Józef († 1838), szk. 19536, 19923.
- Lannoy Guilbert de, podróżnik (XV. w.), kr. 6595, 30552 D. [Przeździecki Al., Bibl. warsz. 1844 IV.; — Lelewel J., Gilbert de Lanoy i jego podróże, Poznań 1845].
- Lans Jan S. J. († 1591), K. 15391, szk. 19133.
- Lansius Tom. (r. 1620 i 1635), dok. 3585, kr. 8055.
- Lapie Piotr (r. 1812), geog. 10916.
- Lapczyński A. Chr., *zob.* Łapczyński.
- Laporte I., pam. franc., kr. 6021, 9460.
- Larchier Franc. (r. 1618), kr. 7879.
- Larisch (ród), her. 23540 D.
- Larisch Karol, baron (r. 1809), hp. 28120.
- Larissenus (r. 1632), dok. 3691.
- Las Casas, *zob.* Casas.
- Lascovius, *zob.* Laskowski.
- Lascy, *zob.* Lacy.
- Lasitius, *zob.* Łasicki.
- Laskarysowie (Antoni i Anna z Zabiełłów), dok. 5142 [Zabiełłowa, Sprawa przeciwko Laskarysom, b. r. (1784); — Tyszkiewicz Winc., Sprawa przeciw Laskarysom, b. r. (1787, por.: E.); — Ostatni Laskarysowie w Polsce i nieskończona ich sprawa z bankiem Monte di Pieta w Rzymie, Kłasy 1876 XXII.].
- Laskiewicz J. K. (r. 1765), kr. 30435 D.
- Laskowiczowie [Zaleski Michał, wojski lit., Sprawa Laskowiczów z Wilbikami (1799), b. r. (por.: E.)].
- Laskowski Dom., *zob.* Cloche Ant.
- Laskowski Jan Korab (r. 1793), dok. 5414, ob. 18634.
- Laskowski M. (r. 1677), kr. 8520, hp. 25525.
- Laskowski (Lascovius) P. (r. 1584), kr. 31138 D, K. 15367.
- Lasoccy h. Dołęga, her. 399, 28557 D.
- Lasocki A. (r. 1635), kr. 8616.
- Lasocki Adam, poseł sejm. (r. 1776, 1788), dok. 5058, 5226, 5269.
- Lasocki Jan, prefekt łomżyński (r. 1812), hp. 28215.
- Lasocki Mikołaj, biskup kujawski († 1450), dok. 2106, 2142, 2184, 2188, 29330 D.
- Lasopolski Karol de Boscamp, *zob.* Boscamp.
- Lassota von Steblau Erich (r. 1580–1584), kr. 5999, 7653, 30824 D.
- Laszkiewiczówna Pelagia (r. 1592) [Jasowski Stan., Roz., Lwów 1830].
- Latałski Jan, arcyb. gnieźn. († 1540), K. 12961 [Struthius. Ad Joan. Latałski, episc. Posn., elegia, Crac. 1530 (przy: Hegendorfinus, Declamatio); — Hegendorfinus Chr., Ad rev. Latałski epistolae, 1536; — Mitzler, Vitae trium episc. Gnesn, Acta liter. 1755].
- Latałski Jerzy (r. 1583), kr. 7463.
- Latałski Stan. hr. (r. 1594), ob. 18650.
- Latałska Marya Anna, żona Czarnkowskiego Andrż. (r. 1584), ob. 18645, 18650.
- Laterna Marcín S. J. († 1598), kr. 7487, 7818, K. 15409 [Niegoszewski Stan., Laterna polonice sive in mortem M. Laternae lachrymae, Crac. 1599; — Przew. nauk., Wilno 1819 I; — Terlecki Cypr., Żywot Marc. Laterny, Warsz. 1829].
- Latkowski S. (r. 1581), dok. 3186.
- Latomi(us) Sig., kr. 8674, 8841, hp. 23467.
- Latos (Latosinius) Jan, astronom († ok. 1600), chr. 170, 28402 D., kr. 7590, K. 15354.

- z Łatoszyna Kilian, rycerz łożogrobski (r. 1534), dok. 2725.
- Lauba E. S. (r. 1636), kr. 8047.
- Lauban Melchior, *zob.* Jan Chrystyan i Jan Fryderyk, ksiądz szlasy.
- Laubat, gen. franc. (r. 1801), kr. 9726.
- Lauber Karol, pastor warsz. (w. XIX.), kr. 9853, 9911, szk. 19626.
- Laubich Blas., pam. franc., kr. 6320.
- Laudański (Laudancyusz) Wojc. ks. (r. 1621), dok. 3600, *zob.* Hołowczyński Aleks.
- Laudinus (r. 1512), dok. 2555.
- Laudismann C. (r. 1617), szk. 19027.
- Launitz J. M. († 1809), kr. 9652.
- Launoy J. (r. 1658), K. 13397.
- Laur Romanus, miedziorytnik (ok. r. 1603), dok. 3128.
- Laurencyusz D., kan. płocki († 1614), kr. 7692 [Gawarecki, Pisma hist., Warsz. 1824].
- Laurentius de Brzezina, *zob.* Brzezina Wawrz.
- Laurentius L. (r. 1565), K. 15048.
- Laurentius, murator (1563), szt. 21992.
- Laurentius, pictor, szt. 22149.
- Laureo (Lauri) Wincenty, nuncyusz papieski (r. 1576), dok. 1420, 3097, 3127.
- Laurentanus Mich. (r. 1584), dok. 29615 D.
- Laurier P. (r. 1782), dok. 5157.
- Laurinowicz Mik. X. (r. 1633), kr. 8069.
- Lauro (Laurus) Jak. (r. 1642), kr. 8111, 30835 D., geog. 10910.
- Laurus Chr. (r. 1683), kr. 31084 D.
- Lauterbach S. A. (r. 1788), dok. 1331.
- Lauterbach Sam. Fryd. († 1727), kr. 8995, 9008, K. 14887, 15072, 15740, ob. 18416.
- Lauterwald Math. (r. 1552), K. 15216.
- Lauxmin Zygm. S. J. († 1670), kr. 8040, K. 12533, szt. 22715.
- Lauzun Armand de (Biron Arm. Ludw. de Gontaut, † 1794), dok. 4718, hp. 27268.
- Lavalle Milon de (r. 1739), kr. 9134.
- Lavaux Ludwik de (ur. 1784, † 1850), *zob.* Spis autorów.
- Lawentödter M. (r. 1568), kr. 30729 D.
- Laziardus Johannes, hp. 22848 (pod r. 1467).
- Lazias Wolf (r. 1566), kr. 7202.
- Lealand William (r. 1751), dok. 4745.
- Leander Albert, kr. 6353.
- Leander J. (r. 1545), kr. 7095.
- Le Bret, *zob.* Bret.
- Lebrun Karol, art. malarz († 1690), szt. 22303.
- Lebrun Vigée, malarka (XVIII. w.), szt. 22216.
- Lech, kr. 7453, 7476, 7747, hp. 23330, 23385, 23467, 24828, 24829, 24831—24835, 24841, 24845, 34013 D.
- Ledesma Jakób D. (r. 1605), lit. 33403 D.
- Ledóchowscy h. Szaława, her. 28557 D. [Barącz Sadok, Pamiętnik Ledóchowskich, Lwów 1879].
- Ledóchowski Antoni, poseł sejm. (r. 1790 do 1792, † 1835), dok. 5327, 5359, K. 15875.
- Ledóchowski Marcin, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5295.
- Ledóchowski Stanisław, marszałek konfed. tarnogrodzkiej († 1725), dok. 4454, 5058, 29945 D. [Ambrosius, Trophaeum Stanislao Leduchowski erectum, 1725 (por.: E.)].
- Leduchowski A. D. (r. 1716), K. 15751.
- Lefebure Franc. Józef, gen. franc. (r. 1809), dok. 5678.
- Lefebure de S. Remy, pam. franc., kr. 6021.
- Legowiczowie (r. 1790), dok. 5337.
- Lehenmann Ch., dok. 1565.
- Lehmann Chr. (r. 1696), pr. 16862.
- Lehmann T., sztycharz, szt. 22342.
- Lehndorff aus d. Hause Dolieven (r. 1630 do 1682), dok. 29735 D.
- Lehnensis Val. Alb., hp. 25125.
- Lehnsdorf Ahasuerus von (r. 1665—1671), kr. 8453.
- Leibnitz Gottfr. Wilh. († 1716), dok. 635, kr. 5889, 5907, 8427, 30250 D., pr. 16413, lit. 19980, 21025, hp. 22920, 26957.
- Leichius J. H., kr. 6102.
- Lejkowicz (r. 1790), dok. 5337.
- Lekszycki (Lexycki) Franc. († 1668), szt. 22176, 22296 (p. Kalwarya).
- Lekszyccy h. Warnia, her. 28557 D.
- Lekszycki Józef, historyk [Warschauer A., Ein Posener Geschichtsforscher, Hist. Mntsb. f. d. Prov. Posen 1900 nr. 1]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Lelewelowie, her. 399.
- Lelewel Joachim, historyk († 1861), lit. 21256, 33603 D.; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Lelewel Prot (r. 1813), kr. 9845, hp. 28239.
- Lemka (Lemke) Grzegorz, żawnik lubelski (r. 1608), kr. 8000, pr. 16132.
- Lemoine, rzeźbiarz franc. († 1778), szt. 22063.
- Lenartowicz Kazimierz ks., dok. 5746, K. 13702, szk. 19736.
- Lenartowicz Kaz. Albin, konfederat barski, kr. 31373 D., hp. 27532.
- Lenartowicz Wojciech. murarz (XVII. w.), szt. 21992.
- Lenc Georgius, murarz (XVII. w.), szt. 21992.
- Lencicius, *zob.* Łęczycki.
- Lenckfeld J. G. (r. 1707), dok. 875, kr. 30250 D.
- Lencz Michał z Kitzingen, malarz (XVI. w.), szt. 22149.

- Lenczowski Tomasz, podkomorzy krzemieniecki [Osiński A., Kazanie na pogrzebie, Krzemieniec 1808].
 Lenet, pam. franc., kr. 6021.
 Lenglet du Fresnoys Mikołaj († 1755), kr. 31349 D.
 Lengnich Gotfryd (Bogumił, † 1774), her. 421, dok. 1056—1088, 1134, 1135, 4559, 4580, 4830, 4867, 4900, 4910, 23693 D., kr. 6406, 9007, 9050, 9091, 9095, 9355, 9434, 9435, 31264 D., 31265 D., K. 12653, 14983, pr. 16072, 16129, 16310, 16321, 16423, 16433, 16522, 16616, 16633, 17632, 32866 D., szk. 19370, lit. 21158, hp. 23467, 23936, 24832, 27200 [Ingler, Beiträge zur jurist. Biographie III. str. 283; — Bibl. Ossol. 1842 I.], *zob.* Benemann G.
 Lengnich Karol Benj. († 1795), arch. 36, num. 444, 445, kr. 6810, K. 15844.
 Lenkiewicz Wiktor [Zaborowski Tymon, Wiadomość o Wiktorze Lenkiewiczu, Ćwicz. nauk. 1818 II.].
 Lenko, starosta sądecki (r. 1424), dok. 2064.
 Lentschommata Cyr. (r. 1602), K. 15443.
 Lentulus C. Elbingensis (r. 1655), pr. 16169.
 Leo Grammaticus, hp. 22848 (pod r. 1013).
 Leo Jan, historyk pruski († 1691), dok. 28941 D., kr. 8981, 31114 D., K. 13092, hp. 22932, 22937, 33898 D.
 Leocrochtanus Aretius (r. 1577), pr. 17598.
 Leon IX, papież (r. 1049—1054), K. 12556.
 Leon X., papież (r. 1513—1521), dok. 1630, 2560, 2561, 2563, 2574, 2577, K. 12572, 12703, 15179, hp. 25755, 25757.
 Leon VI., cesarz bizant. († 911), dok. 1656.
 Leon, książę ruski, *zob.* Lew.
 Leonardus, pixidarius, szt. 22483.
 Leonfiero (r. 1574), kr. 7369.
 Leonhardi F. G. (r. 1785), dok. 5209.
 Leopold I., cesarz († 1705), dok. 1579, 3920, 3946, 3955, 3985, 4043, 4114, 4130, 4138, 4158, 4165—4167, 4217, 4267, 4296, 4360, 29832 D., 29851 D., kr. 8446, 8628, 8847, pr. 16870, szt. 22091, hp. 26571, 26589, 26600, 26766, 26806, 26808, 27109.
 Leopold II., cesarz, przedtem ks. tokański († 1792), dok. 1586, 1587, 5263, 5342, 5343, 5375, 5392, 5397, 30113 D., K. 32529 D., pr. 33106 D., hp. 22803, 27685, 27734, 27779, 34216 D. [Schlemmer de Ehrenrang Nep. Medicus, De pio Leopoldo II. publica vox, Vars. b. r., por.: E. VI.: Kuralt (Lwów 1801)].
 Leopold, książę austriacki (w. XIV.), kr. 6551.
 Leopold V., arcyks. austr. (r. 1620—1623), dok. 29705 D., pr. 16793.
 Leopold Wilhelm, arcyks. austr. (r. 1650), pr. 16353.
 Leopold, książę lotaryński (r. 1697), dok. 4267.
 Leopoliensis, *zob.* Lwowiec.
 Leopolda Gabryel ks. († 1649), K. 15534 [O dziełach H. Gabryela Lwowiec, Dominikanina, Pam. Sandom. 1829].
 Leopolda Jan, *zob.* Lwowiec Jan.
 Lepiecki Floryan, prof. Akad. krak. († 1653), kr. 8133, 8169, 8247.
 Leposzano Bohdan, hospodar wołoski (koniec XVI. w.), hp. 34159 D.
 Leppert J. M. (r. 1757), kr. 9235.
 Lern Mikołaj, rzeźbiarz, szt. 22063.
 Lernet Jan Nep. († 1820), dok. 5369, szk. 19709, 33303 D. [Osiński A., Kazanie pogrzebowe w Krzemieńcu, por.: E. VI.].
 Lesiowski Jan S. J. († 1633), K. 15474.
 Leski Ad. (r. 1741), dok. 4668.
 Leski Wojciech Stanisław, biskup chełmiński († 1758), dok. 4746.
 Leslie W. (r. 1656), kr. 31007 D.
 Leśniowski Franc. Michał S. J. († 1798), dok. 5192, K. 15860.
 Leśniowski J. (r. 1634), kr. 8040.
 Leśniowski Marcin, kasztelan podlaski, poseł do Szwecyi († 1599), dok. 3252.
 Leśniowscy h. Gryf, her. 28557 D.
 Leśniowski Maciej, kaszt. bełzki († ok. 1640), szt. 22303.
 Lessen Jan de, *zob.* Jan, biskup pomezański.
 Lesseur Wincenty, malarz (XVIII. w.), szt. 22217.
 Lessing G. E., lit. 21099.
 Lessing W. C. (r. 1812), kr. 9819.
 Lessius Leonard (r. 1606), K. 15458.
 Lesur Karol Ludwik (r. 1813), pr. 16775, hp. 24444, 24535.
 Leszczyc W., *zob.* Skarszewski W.
 Leszczyńscy, her. 399, dok. 5220, hp. 27087 [Wieruszewski K., Europa in Leszczyńorum domo, Calissi 1726 (por.: E.)].
 Leszczyński, poseł sejmowy (r. 1788—1792), dok. 5269, 5295, 5327, 5359.
 Leszczyński A. (r. 1668), dok. 4010, kr. 31138 D.
 Leszczyński Andrzej (Jędrzej), arcyb. gnieźn. († 1658), dok. 3807, kr. 8132.
 Leszczyński B. J. (r. 1767), dok. 4944, K. 12842.
 Leszczyński Bogusław, podkanclerzy kor. († 1660), num. 566 (r. 1650), dok. 3774, 3868, 3929, 3952, 4018 [Quidquid mortale fuit haec tumba conditor caetera ejusdem aeternitatis habet domus Leszczyńia su-spexit, h. r. (1660? por.: E.)].

- Leszczyński (Leszczeński) Bogusław z Zdun (r. 1685), kr. 8618.
- Leszczyński Jan (r. 1677), lit. 33550 D.
- Leszczyński Kaz. Jan (r. 1681), kr. 8553.
- Leszczyński Paweł, malarz lwowski (r. 1647), szt. 22177.
- Leszczyński Rafał, biskup płocki († 1527), dok. 2565.
- Leszczyński Rafał, poseł sejm. (r. 1562), dok. 2964.
- Leszczyński Rafał, wdowa bełzki († 1636), K. 15576 [Głoskowski M., Sława potomna JW. Rafała Leszczyńskiego, ded. Jędrz., Raf., Bogusł., Wład. Leszczyńskim i Teod. Gorajskiej. 1636; — Opitius Mart., Panegyricus honori Raph. Leszczyński, Thoruni 1636; — Suspiria Leschnensium musarum super Raph. in Leschno, Lesnae 1636; — Węgierski T., Kazanie o śmierci Leszczyńskiego, Baranów 1637 (por.: E.)].
- Leszczyński (Leszcziński) Rafał z Zdun (r. 1685), kr. 8618.
- Leszczyński Rafał, podskarbi w. kor., gen. wielkop. († 1703), dok. 4156, 4182, 4307, 4345, 29908 D., kr. 8827, 31051 D., pr. 16627, hp. 27097 [Orbi par caput Raph. Leszczyński salutatus, (Kalisz) 1692; — Margowski And. Rud., Capitulum triumphale, Pozn. 1692; — Jaworski Stan. Józ., Utraczką honorów, Pozn. 1692; — Głębocki Flor., Caput genere gloria, Pozn. 1692; — Caput omnis fato sublimius, Pozn. 1703; — Tortowski Seb., Collectio dolorum, Pozn. 1703 (por.: E.)].
- Leszczyński Samuil (r. 1674), kr. 31051 D.
- Leszczyński Seb. Jan (r. 1680, 1698), kr. 8556, 8756.
- Leszczyński Stanisław I., król, num. 596, dok. 4319, 4322, 4325, 4381, 4383, 4385, 4388, 4389, 4392, 4397, 4399, 4406, 4416, 4431, 4440, 4519, 4573—4580, 4582, 4583, 4585, 4602, 4604, 4607, 4609, 4613, 4619, 4624, 4630, 4645, 4652, 4657, 4784, 4797, 4843, 4930, 4944, 5769, 29926 D., 29936 D., 29966 D., 29967 D., 30206 D., kr. 8830, 8831, 8885, 8889, 9064, 9066, 9068—9086, 9092, 9190, 9345, 9346, 9377, 9394, 31154 D., 31185 D., 31186 D., 31248 D., pr. 16627, ob. 33172 D., szk. 19163, lit. 21151, szt. 22091, 22303, hp. 23467, 23515, 26863, 26870, 26875, 26892, 27065, 27086, 27089 do 27101, 27103, 27197, 27199, 27201, 27253—27255, 27266—27268, 34229 D., 34232 D. [Ostatnia chwila życia i śmierć St. Leszczyńskiego, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Procès verbal de la fête funebre, Juin 1814; — Relation de cérémonies de l'inauguration de la statue de Stanislas à Nancy, Nancy 1834; — Pług Ad., Gdzie spoczywają zwłoki króla Stanisława, Kłosy 1884; — Tenże, Jeszcze o zwłokach, tamże 1884; — H. L., Miejsce zwłok (czy w Nancy, czy w Petersburgu), Tyg. ill. 1884; — Kirkor A. H., Gdzie spoczywają szczęty, Prz. powsz. 1884 II.; — Tenże, Jeszcze słówko o zwłokach, Kraj 1884 Nr. 22; — Pamiętki po St. Leszczyńskim, Tyg. ill. 1886].
- Leszczyński Stefan [Plinius Polonicus S. J., Oratores in honorem Steph. Leszczyński (orat. J. Rywocki, Adr. Pikarski, Paul Kuhn), Calissii 1639, 1667, 1669].
- Leszczyński Wacław, arcyb. gnieźn. († 1666), dok. 3960.
- Leszczyńska Katarzyna, żona króla, kr. 31207 D.
- Leszczyńska Marya, królowa franc. († 1768), dok. 1529, 4322, 4519, 4958, 29967 D., kr. 9089, 9090, 9346, szt. 22091, 22303, hp. 27167—27174, 27176, 27178, 27268, [Normand Ch., Marie Lezczinska, Mme de Pompadour et la statue de Louis XV., L'Article 1894 t. II.].
- Leszczyńska Teodora, zob. Gorajski Zbigniew.
- Leszek Biały, książę krak. (r. 1206—1227), dyp. 28427 D., dok. 1716—1720, 29117 do 29122 D., pr. 32928 D., szt. 22299, hp. 23336, 25099, 25103—25112, 25116.
- Leszek Czarny, książę krak. (r. 1279—1288), dok. 1773—1778, 29135—29137 D., szt. 22090 (p. Kraków), 22091, hp. 25132, 25144—25150, 34078—34079 D.
- Leszek, książę michałowski (r. 1304), dok. 1801.
- Leszkowski Paweł, malarz (XVII. w.), szt. 22177.
- Leti Gr. (r. 1754), hp. 26098.
- Lettus (Łotysz) Henryk, kronikarz infl. (ok. r. 1227), kr. 6296, 6297, 30440 D., 30441 D., Leucht Chr. L. (r. 1700), pr. 16414.
- Leunclavius (Levenclavius) Jan († 1593), kr. 7213, 7444, hp. 22962.
- Leupold B. (r. 1758), hp. 33884 D.
- Levcocochtanus Aretius (r. 1577), K. 15329.
- Levenclavius Jan, zob. Leunclavius.
- Levesius Aug., nuncyusz pap. w Szwecji (r. 1702), dok. 4365.
- Lew Daniłowicz, ks. ruski († 1301), dyp. 200, 28429 D., dok. 1766, 29133 D., hp. 24360, 24361.
- Lew Konrad (r. 1595), kr. 7565.
- Lewa hen Bezabel (r. 1583), K. 15972.
- Lewa Judas (r. 1583), K. 15972.
- Lewanda, kij. protojerej (r. 1794), dok. 30132 D., K. 14767.
- Lewandowski, radny żytomierski (r. 1791), dok. 5357.
- Lewartowscy h. Lewart, her. 28557 D.

- Lewek K. J. (r. 1738), dok. 4547, kr. 9151.
 Lewenhaupt, *zob.* Löwenhaupt.
 Lewicki (r. 1809), dok. 5676.
 Lewicki A. J. (r. 1807), kr. 9771, szk. 19666.
 Lewicki Jan (r. 1795), szt. 22343.
 Lewiński Stefan, biskup łucki († 1806), dok. 5299 [Michałewski J., Wiersz żałobny po śmierci Stef. Lewińskiego, bisk. łuckiego, 1806].
 Lewiński v. Lewin J. (r. 1790), dok. 5343.
 Lewkes Mikołaj, Węgier (r. 1411), dok. 2002.
 Lewkowicz Ant. S. (r. 1790—1794), dok. 5337, 5381, 5438.
 Lewkowicz Sykstus, lekarz († 1838) [Wdzięczność opisująca czyny, Krak. (1838)].
 Lexycki, *zob.* Leksycki.
 Leymbach G. (r. 1498), lit. 20799.
 Lezana J. B. (r. 1656), K. 13518.
 Leżeński Marc., poseł sejm. (r. 1790—1791), dok. 5327, 5350 [Mowa na sejmiku przed-sejmowym asesora konfeder. podolskiej, b. r. (por.: E.)].
 Lgoccy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Lgocki Fr., *zob.* Gawroński Andrzej.
 Lhermot du Caila P., pułk. (r. 1734), dok. 4610.
 Lhuillier Szymon, matematyk († 1810), szk. 19942.
 Libanus Jerzy z Lignicy († 1544), kr. 7056, K. 12900, lit. 33481 D., szk. 19821, szt. 22709.
 Libenwald Bartłomiej (w. XV.), kr. 6674.
 Libitowski Kazimierz, malarz (w. XVII.), szt. 22177.
 Liborius Naker, *zob.* Naker.
 Lichocki Filip, prezydent Krakowa († 1806), kr. 9570, 9660, 30293 D., 31361 D., hp. 27904 [Do W. JMP. Filipa Nereusza Lichockiego d. 26. maja 1801].
 Lichowski (r. 1790), dok. 5307.
 Lichtenstein, poseł ces. (r. 1691), dok. 4229.
 Lichtenstein J. M. v., geog. 10916, 10988, 10999.
 Licinius Jan Namyslovius, *zob.* Namysłowski.
 Licinius Piotr, kr. 6996, *zob.* Rysiński P.
 Lidicius Joh. (ok. r. 1560), K. 13218.
 Lidl Jan Jak. († 1748), K. 13680.
 Liébaud (ok. r. 1794), dok. 5440.
 Liebe, szambelan (r. 1789), dok. 5306.
 Liebeskind Jan Henryk (r. 1794), kr. 9664.
 Lienhart J. (r. 1771), K. 13402.
 Liesganig J., geog. 10322, 10916, 10984, 10987.
 Liffmann, pastor (r. 1677), K. 15695.
 Liffel Seb. (r. 1607), kr. 7717.
 Liffen-Liezensky J. Fr. (r. 1778), dok. 5100.
 Ligezowie, szt. 22091.
 Ligeza G. K. (r. 1628), kr. 7997.
 Ligeza Mikołaj Spytek, kaszt. sand. († 1637), dok. 3292, 3670, 3701, 3724, 3746, szt. 22090, 22091.
 Lignamine J. Ph. de, hp. 22848 (pod r. 1469).
 Ligne Helena, *zob.* Massalska H.
 Ligne Karol ks. de († 1814), kr. 9861, hp. 27665.
 Lignicensis Georgius, *zob.* Libanus.
 z Lignicy Maciej, lit. 20789.
 Lilia Piotr, teolog († 1606), K. 12964, 32736 D.
 Lilienhock A., poseł szwedzki (r. 1675), dok. 4098, 4123.
 Lilienthal Michał († 1750), arch. 28315 D., num. 28643 D., dok. 692, 4513, kr. 5869, 6539, 8914, 8968, 31097 D., 31171 D., pr. 16313, szk. 19332, lit. 20116, 21164, szt. 22045.
 Lilliegran Ephr. (r. 1691), hp. 24157, 33653 D.
 Linage de Vauciennes (XVII. w.), kr. 8490, 8519.
 Linda Andrzej Adryan (r. 1702), kr. 6589.
 Linda Łukasz († 1660), kr. 8306, 8460.
 Lindau W. (r. 1553), K. 15220.
 Lindau Jan, pisarz gdański († 1480), dok. 2203, 29328 D., kr. 6706.
 Linde (r. 1659), dok. 3946.
 Linde Jan Ernest, dok. 1323, 3988, K. 14909 15744, ek. 18052.
 Linde Sam. Bogumił († 1847), dok. 5556, 5601, 5614, 5624, 5640, 5654, 5680, 5724, 5766, 5781, kr. 9549, ek. 18106, szk. 19599, 19600, 19779, lit. 20263, 20375, 20445, 21261, 33348 D.
 Lindenblatt J., *zob.* Posilge Joh. v.
 Lindembrog Erp. (r. 1609), kr. 5889.
 Lindsey, *zob.* Mirabeau.
 Liniewski St. (r. 1651), kr. 7937.
 Linowski Aleksander († 1820), dok. 5255, 5327, 5359, 5436, 5733, 5763, kr. 9889, hp. 27699, 27896, 28141.
 Linowski Wojciech (r. 1771), szk. 19491.
 Linowski Zygmunt ks. († 1808), dok. 5414, kr. 9667, szk. 19623, 19875, 19940.
 Lińska hr. (zmyślone nazwisko), kr. 9134.
 Lionne Hugues de, dok. 1521.
 Lipczyński Marek E. (r. 1791), dok. 5373.
 Lipiewicz Andrzej, prof. Akad. Krak. († 1778), dok. 4974, 4903, 5050, pr. 16637, 16687, szk. 19163.
 Lipiewicz M. (r. 1764), K. 12888.
 Lipiewicz Wł. ks. (r. 1777), szk. 19097.
 Lipiński Antoni (r. 1786), dok. 5223.
 Lipiński Augustyn Karol S. J. († 1814), dok. 5337, 5339, 5364, 5764, kr. 9805, K. 12817.

- Lipiński Gracyan Sew. (pseudonim), *zob.* Linde J. E.
- Lipiński Józef († 1828), dok. 5064, 5327, 5328, 5637, 5640, 5654, 5695, 5724, 5751, 5781, kr. 9829, 9852, szk. 18933, 19785, hp. 27804 [Brodziński K., O życiu i piśmiach, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1830 XXI.].
- Lipiński K. J. (r. 1786), dok. 5216.
- Liplański D. X. (r. 1688), kr. 8651.
- Lipman (r. 1616), szt. 22397.
- Lipnicki (r. 1799), dok. 5535.
- Lipnicki Andrzej (r. 1644 i 1648), kr. 8133, 8180.
- Lipnicki Jan (fund. Lipnicka, r. 1647), ob. 18837.
- Lipomanus Aloys, *zob.* Lippoman A.
- Lipowski Błażej (r. 1660), kr. 8547, pr. 16855.
- Lipnyzacus Notianus (r. 1717), kr. 8919.
- Lippa Krzysztof (r. 1621), K. 13247.
- Lippert P. D. (r. 1739), kr. 9132.
- Lippoman Alojzy, nuncyusz pap. († 1559), dok. 2894, 2914, kr. 7205, 30211 D., K. 15233, 15234, 15236, 15239.
- Lippoman Hieronim, poseł wenecki († 1591), dok. 3114, 3116.
- Lippoman Jan († 1832), kr. 9372.
- Lips (Lipsius) Justus († 1606), dok. 3132, K. 15425.
- Lipscy (r. 1800), dok. 5562.
- Lipscy h. Grabie, her. 28557 D.
- Lipski A. (r. 1646), dok. 3799, 3817.
- Lipski A. (r. 1726), K. 15774.
- Lipski Andrzej (Jędrzej), biskup krak., kancel. w. kor. († 1631), dok. 2448, 3473, 3551, 3599, kr. 7568, 7936—7988, 8689, 8691, 30936 D., 30937 D., 30941 D., pr. 16564, 17496, hp. 26160 [Orationes in argentinensi Academia, Argent. 1594 (mowa Lipskiego); — Starowolski Sz., Adorea III. A. Lipski (2 ed.), Crac. 1617 (inne por.: E.)].
- Lipski Feliks Aleks., kaszt. sieradzki († 1702), dok. 4279, 4365.
- Lipski Jan, arcyb. gnieźn. († 1641), dok. 3748, 3764, 29698 D., kr. 7972, 7995, 8052 [Panegiryki, por.: E. 1632: Dębski J.; 1636: Plemecki Jan.; 1639: Sławieński St.; Schlichünk Jerzy, Wjazd do Gniezna Jana Lipskiego, Krak.; Kuhn P. X. S. J.; Suprema meta honoris Joan. Lipski, Calis.].
- Lipski Jan, gen. bryg. († 1786), kr. 9472, pr. 16876, hp. 27641.
- Lipski Jan Skarb (r. 1714), dok. 29939 D.
- Lipski Jan Aleksander, kardynał († 1746), dok. 4537, 4563, 4578, 4580, 4583, 4591, 4603, 4619, 4623, 4640, 4643, 4647, 4651, 4655, 4658, 4668, 4676, 4680, 4681, 4687, 4688, 4694, 4701, 4704, kr. 9066, 9128, 9169 [Jactura immortales principe facto J. A. Lipski, Crac. 1746 (por.: E.)].
- Lipski Józef, kasztelan łęczycki [Bielski Jan, Kazanie na pogrzebie Józefa Lipskiego, kasztelana, w Lublinie 1753 (por.: E.)].
- Lipski Konstanty, arcyb. lwowski († 1698) [Dzieje dobrocz. 1824 V.].
- Lipski Maciej (r. 1631), kr. 7988.
- z Lipy Michał, *zob.* Michał z Lipy.
- Lipski Tadeusz, kaszt. łęczycki († 1796), dok. 4836, 4865, 4920, 5058, 5265, 5269, 5359.
- Lipstorpheus Dan. (r. 1653), lit. 20921.
- Liricius (Lirycius) Hipolit ks. (w. XVII), dok. 3514, K. 13906, 15513.
- Lirinensis (Lirineus) Winc., K. 15198, 32752 D.
- Lisański H. (r. 1730), K. 13966.
- Lisicki Mat. (r. 1647), K. 15657.
- Lisiecki (Liszewski) Andrzej († 1639), kr. 7948, pr. 16928.
- Lisikiewicz Józef, szk. 19944.
- Liske Ksawery, historyk († 1891), hp. 23666, 33850 D. [Liske X., Korespondencya (przeciw zarzutom K. Jarochońskiego), Aten. 1880 I. str. 399—402; — Sawczyński H., Xawery Liske, wspomnienie pośmiertne, tamże 1891 I.; — Nekrologi: Gaz. narod. 1891 Nr. 52; Dz. pozn. 1891 Nr. 50]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Lismanin Franciszek, socynianin († 1566), K. 15093.
- Lisola Fr. Paweł, poseł cesarski (r. 1655 do 1660), dok. 1577, 3901, 3955, hp. 26532.
- Lisowscy h. Jeź, her. 28557 D.
- Lisowski Aleksander Józef, pułk. Lisowczyków, hp. 26309.
- Lisowski Stanisław, historyk († 1852) [Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1852 Nr. 272]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Lisowski Walenty (r. 1805), pr. 17603.
- Lissa (Gysaeus) Jan (r. 1588), kr. 30798 D.
- Lissenheim D. (r. 1703), dok. 4369.
- Lissingen v., kapitan (r. 1812), hp. 28203.
- Listrui G. (r. 1553), szk. 33328 D.
- Liszewski Andrzej, *zob.* Lisiecki.
- Liszewski Jerzy, portrecista († 1750), szt. 22218.
- Liszewski Krzysztof (syn Jerzego), szt. 22318.
- Liszka Jan Krz., malarz (w. XVII), szt. 22177.
- Liszkowicz Adam, malarz (w. XVII), szt. 22177.
- Liszynski, *zob.* Łyszczynski.
- Litaworowa Jadwiga, z domu Holszańska, żona Litawora Chreptowicza (za Kazim. Jagiell. i Olbrachta) [Bobowski Mik., Pani Litaworowa, Z ksiąg Metryki litewskiej,

- Kuryer pozn. 1892 Nr. 229–249, Odb. Pozn. 1893 (por.: Prochaska A., Kwart. hist. 1894)].
- Litwin M., *zob.* Michajło Litwin.
- Litwinek Stanisław, murarz (w. XVII), szt. 21992.
- Litwinkiewicz St. (r. 1706), dok. 4405.
- Litwiński Jan (r. 1753), kr. 9513.
- Litwiński Walenty, rektor szkoły głównej krak. [Wiersz na imieniny 14. lutego 1815, Krak. 1815; — Czaykowski Paweł, Mowa na pogrzebie, Roczn. tow. nauk. krak. 1824 IX.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Liven Jerzy (r. 1748), dok. 4726.
- Liwen (Lieven) J. Henryk (błędnie: Fr.) v. (r. 1705), dok. 4391.
- Liwet Jan (Bentkowski Fel., O życiu Jana Liweta), Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1817 X.].
- Lizmanin, *zob.* Lismanin.
- Lizniewicz F. (r. 1652), szk. 19041.
- Lobanow-Rostowski, hp. 28194.
- z Lobedau Jan św., kr. 6587.
- Lobkowicz, pr. 17596.
- Lobkowitz Wład. Franc. Eug., minister Leopolda I. († 1677), hp. 26589.
- Locci Augustyn, budowniczy krak. (w. XVII), szt. 21992.
- Locher Jakób (r. 1502), kr. 6968, hp. 25295, 25562.
- Loechius Andr. Scotus (w. XVI.), kr. 7549, 7784.
- Lochmann Aug. (r. 1690), K. 13670.
- Lochmann K. X. (r. 1783), dok. 5153, 5172.
- Lochner J. II. (r. 1737), num. 570.
- Lochner Konrad, płatnerz, szt. 22483.
- Lochowski St., pr. 16856, 17670.
- Locke Jan († 1704), szk. 19890, 19932.
- Loenbom Sam. (r. 1763), dok. 4099.
- Logau Jerzy von, humanista, lit. 20813.
- Loggan Dawid, rytownik (w. XVII), szt. 22344.
- Logus G., Silesius (r. 1529), kr. 30666 D.
- Lojola Ignacy św. († 1556), K. 13817–13819, 32510 D., 32676 D. [Ribadeneira Piotr, Żywot błog. Ignacego Lojola, włom. Szafarzyński Józef, Krak. 1593; Toż przez Wysockiego Szym. ks., Krak. (1588) 1600 (por.: E.: Wiek XVI.)].
- Loisiewicz Szymon (w. XVI.), szt. 22149.
- Lombard Jan Wilhelm (r. 1797–1810), hp. 28020.
- Lombardi Tullio, rzeźbiarz, szt. 22063.
- Lombres de, *zob.* Lumbres de.
- Lomenius Lud. H. (r. 1652–1655), kr. 8249.
- Long le (r. 1738), kr. 9084.
- Longobardus Guido, *zob.* Guido.
- Longschamps, geog. 10912.
- Longueville Saint Paul hr. de, poseł franc. (r. 1672), dok. 4046, hp. 26638.
- Lonicer Filip (r. 1578), kr. 7203, 30291 D., 30524 D.
- Lonsonius, geog. 10913.
- Lopez Domingo (r. 1714), K. 13680.
- Lopez Joan (r. 1612), K. 13412.
- Lora Franciszek della, architekt (w. XVII.), szt. 21992.
- Lorch C. (r. 1606), kr. 7749.
- Lorencowicz Aleks. ks. S. J. († 1675), kr. 8435, lit. 20996 [Ossoliński M. J., Dod. tyg. Gaz. lw. 1852 Nr. 22].
- Lorencowicz Jan Julian, rajca lwowski (r. 1640), K. 15642.
- Lorens Italus (w. XVI.), szt. 21992.
- Lorentz, kapelusznik, ek. 18087.
- Lorentz J. M. (r. 1750), kr. 9198.
- Loria Sal. (r. 1581), K. 15972.
- Lorichius Reinhard (w. XVI.), szk. 19830, 19837.
- Lorraine Francois de, pam. franc., kr. 6021.
- Löscher Walenty Ernest, superintendent († 1749), dok. 1565, kr. 8968, K. 15759.
- Löscher Karol G. von Hertzfeld (r. 1702), dok. 4365.
- Lotaryusz III., cesarz (r. 1125–1137), dok. 1651, hp. 25060, 25068, 25069.
- Lotaryński ród, her. 28533 D., *zob.* Habsburgowie.
- Lotaryński książę, *zob.* Karol, ks. lotaryński.
- Lotharingius, Cardin. (r. 1573), kr. 30742 D.
- Lotryng Jerzy, ludwisarz, szt. 22483.
- Lotter T. Conr., geog. 10911, 16913, 10999.
- Lotti Lotto (r. 1683), kr. 31091 D.
- Louis, architekt (w. XVIII), dok. 5073, szt. 21992.
- Lovenstein Theod. (r. 1635), K. 15615.
- Lów J. Chr. (r. 1720), pr. 17662.
- Lowczowski Mikołaj (r. 1546), dok. 2807.
- Löwendalowa Barbara z Szembeków (r. 1747), dok. 4719.
- Löwenhaupt Adam Ludwik, gen. szwedzki († 1719), dok. 4385, 4391, 4398, 4407, 4411.
- Löwenwarde (r. 1733), dok. 4578.
- Loyola Ignacy, *zob.* Lojola.
- Lubart, syn Gedymina, hp. 24723, 24734.
- Lubartowicz Fiedor, *zob.* Fiedor.
- Lubbe Jakób, kron. gdański (od r. 1460), kr. 6989, 6990.
- Lubeccy-Druccy, her. 28557 D.

- Lubecki (ks. Drucki – Lubecki) Franc. Ksaw. († 1846), hp. 28227, 34303 D.
- Lubelczyk Andrzej (w. XVI), kr. 7079, 7093, 7209, K. 14792, 14793, 15201.
- Lubelczyk Jakób, poeta za Zyg. Aug., lit. 33497 D.
- Lubelczyk (de Lublino) Samuel († 1608), K. 15749.
- Lubelczyk (z Lublina) Walenty, lekarz (w. XVI), pr. 16118 [Czacki; Wiz. i roztrząs. nauk. 1839 XLVIII. str. 136; — Majer J., Kilka wiad. o Walentym z Lublina i Walentym Fontanie, Roczn. wyd. lek. uniw. Jagiell. 1845 VIII.].
- Lubeski Świętosław [Pamiętnik ślubu Ś. Lubeskiego, komor. tarnowsk., z Ramuńtówną r. 1808, Lwów 1808].
- Lubieniecki Andrzej (Jedrzej, † 1622), kr. 7867, K. 15106, hp. 25871, 25992.
- Lubieniecki Bogdan, sztycharz († po r. 1729), szt. 22178.
- Lubieniecki Bog. Wilh., zob. Leibnitz.
- Lubieniecki (Lubieniecius) Krzysztof (r. 1681), K. 15706, 15119 [por.: E. 1638: Paschalis P.].
- Lubieniecki Stanisław starszy († 1645), K. 15106.
- Lubieniecki Stanisław młodszy, minister Socynianów († 1675), dok. 3799, 3905 (błędn.: M.), kr. 8138, 8396, 8485, K. 13545, 14869, 15663 [Brant Joh., Clarorum virorum epistolae centum (et ad Stan. Lubieniecki), Amstelod. 1702 (por.: E. III.)].
- Lubieński, zob. Lubieński.
- Lubievius Paweł A. (r. 1668), dok. 4004.
- Lubinus Seb., prof. Akad. krak. († 1604), szk. 19024.
- z Lublina, zob. Lubelczyk.
- Lublinensis, zob. Lubelczyk.
- Lubomirscy h. Szreniawa, arch. 66, her. 28557 D., dok. 5066, 5226, szt. 21721, 22300 [Hadziewicz G., Prezerwatywa honoru Lubomirskich cesarskim faworem, 1703; — Fluvius regnator aquarum Lubomirsciorum domus, 1703 (por.: E.)].
- Lubomirski Aleksander († 1703) [Navis patriae inter concess. diluvii naufraga dum Alex. Lubomirski adiret, Crac. 1703 (por.: E.)].
- Lubomirski Aleksander, wda krak. († 1676), szk. 19849.
- Lubomirski Aleksander (r. 1781, 1798), dok. 5522, 30067 D.
- Lubomirski Antoni, kaszt. krak. († 1782), dok. 4654, 4658, 4676, 4681, 4688, 4735, 4747, 4757, 4768, 4776, 4794, 4807, 4828, 4850, 4865, 4867, 4868, 4917, 5063, 5158, pr. 16691, szk. 33315 D.
- Lubomirski Antoni (r. 1786, 1788), dok. 5219, 5269.
- Lubomirski Ben. Ant. (r. 1741), kr. 9153.
- Lubomirski Franciszek († 1774), dok. 4768.
- Lubomirski Henryk [Kamieński T. A., kapitan, W dzień imienia Henr. ks. Lubomirskiego, prefekta depart. krak., 12. lipca 1810 (por.: E.)].
- Lubomirski Hieronim Augustyn, hetman w. kor. († 1706), dok. 4382, 4383, 29929 D. [Loschi, Compendio storico, ded. Girol. Agost. Lubomirski, Bologna 1669 (por.: E.)].
- Lubomirski Jan Alb. (r. 1709), kr. 8872.
- Lubomirski Jerzy (r. 1731), dok. 4565.
- Lubomirski Jerzy Dominik, wda krakowski († 1727), dok. 4365, 4372, 4375, 4461, 4513.
- Lubomirski Jerzy Marcin (r. 1766–1792), dok. 4962, 5006, 5024, 5058, 5066, 5130, 5138, 5242, 5324, 5325, 5329, 5354, kr. 9399 [Chomętowski Wład., Przygody księcia Marcina Lubomirskiego według autentycznych źródeł, Warsz. 1867 (oddruk z Kółka domowego)].
- Lubomirski Jerzy Sebastyan († 1667), dok. 3791, 3824, 3888, 3919, 3946, 3955, 3975, 3980, 3981, 3995, 29809 D., 29839 D., kr. 8155, 8284, 8365, 8399, 8404, 8407, 8470, 31023 D., pr. 17046, 17571, ob. 18548, szk. 19849, szt. 22090 (p. Kańcut), 22091, hp. 26444, 26461, 26599, 26607, 26608.
- Lubomirski Joachim († 1610), szt. 22090 (p. Rzeszów), 22091.
- Lubomirski Józef Karol, marszałek w. kor. († 1703), dok. 4064, 4225.
- Lubomirski Józef, podstoli litewski (r. 1755), dok. 4619, kr. 9225 [Wesele Lubomirskiego, Pszczółka polska 1823 II.].
- Lubomirski Józef (r. 1776), dok. 5066.
- Lubomirski Konstanty († 1663) [por.: E. 1637: Gasiewski J. M. Metemorphosis; 1638: Joannes a Jesu Maria X.; 1676: Puncterne uppa hwilka freden emellan Pohlen och ottomaniske Porten (za udziałem Konst. Lubomirskiego), Stockholm].
- Lubomirski Ksawery, generał wojsk ros. (r. 1789, 1793), dok. 5293, 5427.
- Lubomirski Mikołaj (XVI. w.), dok. 1060.
- Lubomirski Sebastyan, kasztelan wojnicki († 1613), dok. 3279 [por.: E. 1613: Ciosek Stan., Epicedion; Czaradzi Greg., Naenia ad funus; Oratio funebris; Poema lugubre, Crac.; Piotrowski Wesp., Żale pogrzebowe; Tenże, Pocięcha na żal serdeczny Anny Lubomirskiej].
- Lubomirski Stanisław, wda krak. († 1649), dok. 3749, kr. 7906 [por.: E. 1619: Miernikowicz Alex. (Panegyricus); 1630: Cynerski Jan, Fluminis impetus; 1638: Sponowicz Joach., Utraque divis; b. r.: Smieszkowicz Laur., Gelanius Daphnaeus, Virtuti ac meritis civis optimi].

- Lubomirski Stanisław († 1755) [Lubieński Mac. Józef X., Kazanie na zgon X. Stan. W. Lubomirskiego, wdy rawskiego. Lwów 1755 (por.: E)].
- Lubomirski Stanisław, marszałek w. kor. († 1783), dok. 4676, 4704, 4719, 4922, 4933, 4983, 5058, 5066, 5092, 5101, 5104, 5110, 5113, 5123, 5153, 5337, kr. 9428, pr. 16444, lit. 21080.
- Lubomirski Stanisław Herakliusz, marsz. w. kor. († 1702), dok. 3975, 4040, 4056, 4081, 4120, 4144, 4155, 4156, 4158, 4207, 4215, kr. 8310, 8503, 8596, 8818, 31130 D., 31146 D., ob. 33192 D., lit. 20637, 21128 [Czerwiecki Stan., Dwór, wspaniałość, powaga i rządy St. Lubomirskiego, 1697; — Cenotaphia funeri St. H. et Theod. Lubomirscis, Vars. 1702 (por.: E)].
- Lubomirski Teodor, wda krak. († 1745), dok. 4471, 4548, 4567, 4578, 4580, 4588, 4609, 4618, 4620, 4679, kr. 8697.
- Lubomirska, marszałkowa (r. 1704, 1727), dok. 4537, 29927 D.
- Lubomirska Anna z Branickich, żona Sebastjana [por.: E. 1628: Mościcki Mik.; 1630: Makowski Adam; 1632: Drexelliusz J., Droga; 1634: Charzewski Jan Kaz.; 1639: Kmita Mikołaj, F. a Spiritu S. X.; Mijakowski Jac. X.].
- Lubomirska Eleonora [Maczyński J., Pojawienie się Eleonory Lubomirskiej, spoczywającej w grobach św. Trójcy w Krakowie, Krak. 1858].
- Lubomirska Izabella z Czartoryskich, dok. 5184, hp. 28096 [Kamieński T. A., W dzień imienin, Krak. 1805; — Kolanowski K., Do J. O. Księżny, Warsz. 1809; — Kamieński T. A., Ku pamiętce, zmarłej w Wiedniu 25. listop. 1816; — Wawel Louis J., Dwie Polki zmarłe na obczyźnie: Elżbieta z Kępińskich ks. sasko-koburska i Izabella z Czartoryskich Lubomirska, Prz. polski 1898 I.]
- Lubomirska Konstancja, szt. 22303.
- Lubomirska Magdalena, żona Józefa, podstolego lit., kr. 9225.
- Lubomirska Rozalia z Chodkiewiczów ks., dok. 30067 D., hp. 27946, 34282 D.
- Lubomirska Teofila (r. 1701), dok. 4361.
- Lubomirska Urszula, szt. 22303.
- Lubomirska Zofia († 1623) [por.: E. 1623: Ostrowski J., Żał pogrzebowy; Piekarski A. X., Smetny wyjazd z Połonnego; Suchodolski J. X., Żał pogrzebowy; 1636: Mikołaj od św. Ducha (Kmita), Kazanie przy ekzekw. Lubomirskiej].
- Lubomirska z Sosnowskich, dok. 5434.
- z Lubomirskich Krystyna († 1699), zob. Połocka Krystyna.
- Lubomlczyk (Lubomlusz) Seweryn († 1612), kr. 6355, 30463 D. [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. I.]
- Lubowidzki Stefan, generał (r. 1790—1795), dok. 5318, 5337, 5399, 5464.
- Lubowiecki, poseł do Turcyi (r. 1672), dok. 4059.
- Lubowiecki Piotr, poseł sejmowy (r. 1766 i 1782), dok. 4917, 5153.
- Lubowiecki Władysław, marsz. sejm. (r. 1658), dok. 3929.
- Lubrański Jan, biskup poznań. († 1520), dok. 2598, szk. 19113—19115, 19118.
- Lubstowski Bened. (r. 1786), K. 13332.
- Luca Ign. de (r. 1791), kr. 9607, ek. 18293.
- Lucaris Cyrillus, patriarcha konst. (ok. r. 1600), K. 15835, 32572 D.
- Lucas Dawid, historyk pruski († 1582), dok. 1708, 1964, kr. 30781 D., hp. 23933.
- Lucas, diac. Tudensis, hp. 22848 (p. r. 1249).
- Lucas, malarz we Lwowie (w. XV.), szt. 22145.
- Lucas de Pothok ex Ungaria, malarz (r. 1571), szt. 22149.
- Lucas, pictor (r. 1570), szt. 22149.
- Lucas, pictor, filius Simonis, szt. 22149.
- Luchesini Hieronim, dyplomata pruski († 1835), dok. 1595, 5259, 5349, 5399 [Lucchesini Girolamo, Sulle cause egli effetti della confederazione renana, Firenze 1819 do 1823 t. 3].
- Lucius (r. 1666), kr. 30505 D.
- Lucius Ludwik (r. 1614), K. 15142.
- Lucius P. (r. 1593), K. 13520.
- Luongeli (r. 1574), kr. 7363.
- Lucyan (Lukianos), lit. 21099, hp. 23100.
- Lucyan ks. (r. 1792), dok. 5386.
- Luder B. (r. 1737), sfrag. 28492 D.
- Ludewig Jan Piotr († 1743), dok. 684, 1791, 1819, 29923 D., kr. 5805, 5906.
- Ludgarda, żona Przemysława († 1293), hp. 25151 [K., Warta 1875 Nr. 26].
- Lüdinghausen Wolff v., zob. Wolff v. Lüdinghausen.
- Ludolf, opat z Żegania († 1422), kr. 6602, 30556 D.
- Ludturg J. P. (r. 1692), K. 12463.
- Ludwik I. Pobożny, cesarz (r. 814—840), hp. 24901, 24904.
- Ludwik IV. bawarski, cesarz (r. 1314—1347), dok. 29156 D., K. 15333, hp. 25188—25191.
- Ludwik XI., król franc. (r. 1461—1482), dok. 1507, 1509.
- Ludwik XII., król franc. (r. 1498—1515), dok. 1509, 1514.

- Ludwik XIII., król franc. (r. 1610—1643), dok. 1507, 1509, 3240, 3578, 3761, 3769, kr. 6021, 8572, hp. 26200, 26201.
- Ludwik XIV., król franc. (r. 1643—1715), dok. 1507, 1509, 4166, 4267, 29009 D., kr. 8751, 8913, 9090, hp. 22803, 26419, 26470, 26472, 26477, 26720, 26763, 26841, 26926, 26984 [Panegiryki wyd. w Polsce, por.: E. 1685: Petiot Steph.; 1686: Lémodie P. Steph.; 1717: Porrée; 1741: Petiot Steph.; 1747: Suada lat. Ostrowskiego].
- Ludwik XV., król franc. (r. 1715—1774), dok. 1507, 1509, 1529, 1534, 4519, 4587, 4594, 4595, 4645, 4653, 4674, 4726, 4838, 29005 D., kr. 9236, hp. 27169, 27170, 27174, 27177, 27268, 27294, 27311, 34229 D., *zob.* Leszczyńska Marya i Leszczyński Stanisław.
- Ludwik XVI., król franc. (r. 1774—1793), dok. 1507, 1509, 1536, 4595, 5362, 5416, 5417, 30065 D., kr. 31347 D., hp. 27632, 27634, 27790 [Mowa za Ludwika XVI., Warsz. 1793 (por.: E.)].
- Ludwik XVIII., król franc. (r. 1814—1824), dok. 1509, hp. 28253.
- Ludwik I. Wielki, król węgierski i polski (r. 1342—1382), dok. 887, 1796, 1841, 1843, 1871, 1873, 29196 D., kr. 6501, 6529, pr. 16401, ek. 33135 D., szt. 22299, 22451, hp. 25227, 25232, 25233, 25268—25271, 25296.
- Ludwik II., król węgierski (r. 1516—1526), num. 469, dok. 365, 2674, 29469 D., kr. 6997, hp. 25582, 25584, 25633.
- Ludwik Wilhelm, margr. badeński († 1707), dok. 1580, hp. 26824.
- Ludwik I., książę na Brzegu (r. 1358—1398), dypl. 28439 D., dok. 29188 D.
- Ludwik, margrabia Hessyi (r. 1724), kr. 9116.
- Ludwik Starszy, syn Ludwika IV., cesarza, margrabia brandenb. (r. 1323—1354), hp. 25195.
- Ludwik, książę brandenb. (r. 1732), dok. 4570.
- Ludwik, książę orleański (ok. r. 1374), hp. 25284.
- Ludwik, książę wirtemberski, *zob.* Wirtemberski Ludwik.
- Ludwika (Luiza) Marya, żona Napoleona I., *zob.* Marya (Luiza).
- Ludwika (Luiza), królowa pruska, żona Frydr. Wilh. III., dok. 29042 D., 30149 D., hp. 28164.
- Ludwika Karolina, księżna kurlandzka, dok. 3966, 29769 D., hp. 24227.
- Ludwika, księżna sabaudzka (Louise de Savoie), pam. franc., kr. 6021.
- Ludwika z Kęt [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.].
- Luetiens G. Fr. (r. 1745), K. 14260.
- Luft (r. 1719), K. 15992.
- Luidgarda, *zob.* Ludgarda.
- Luidprandus, hp. 22848 (pod r. 972).
- Luiza, *zob.* Ludwika.
- Lukarys, *zob.* Lucaris.
- Lukas Ant. (r. 1797), dok. 5494.
- Lukini Jan Ant. (r. 1721), szk. 19051.
- Luksemburgowie, dok. 28533 D.
- Lumbres de, poseł franc. za Jana Kaz., dok. 3924, 29809 D.
- Lundorp(ius) M. C. (w. XVII.), dok. 1571, 3519.
- Lungwitiu M. (r. 1632), kr. 7998.
- Lünig Jan Chrystyan († 1740), dok. 684 835, 1609, 2448, 3376, 3345, 4322.
- Lureński Walenty (r. 1725), K. 12821.
- Lutecus Jan, *zob.* Jan, biskup krak.
- Luter Marcin, dok. 2612, 2613, 2622, 2635, 2649, 29478 D., kr. 6978, 6983, 7098, K. 14839, 14846, 14848, 14852, 14918—14924, 14927—14931, 14983, 14997, 14999—15001, 15100, 15123, 15179—15182, 15185, 15186, 15191, 15194, 15196, 15219, 15228, 15253, 15336, 15342, 15375, 15387, 15395, 15448, 15548, 15553, 15564, 15620, 32678 D., 32686 D., 32717 D., 32726 D., lit. 20926, hp. 24079, 24197, 25778.
- Luth P. (r. 1773), kr. 9345.
- Automierski Jerzy (r. 1680), K. 15697.
- Automirski Jan, kasztelan sieradzki († 1563), kr. 30720 D.
- Automirski Stanisław († 1575), dok. 2904 (błędnie: Lubomirski), K. 15237, 32673 D., hp. 25901.
- Automscy h. Szeliga, her. 28557 D.
- Lux Kazimierz († 1846), dok. 5642, kr. 9731.
- Luxemburgowie, *zob.* Luksemburgowie.
- Luyenes Karol de, connétable († 1621), hp. 26201.
- Luyken Kasper, malarz (w. XVIII.), szt. 22179.
- Luzatus Jan (r. 1564), kr. 7248.
- Lwowczyk Gabryel, *zob.* Leopolda.
- Lwowczyk Jan (r. 1549), kr. 7117.
- Lwowczyk Marcin († 1539) [Wójcicki K. Wł., Bibl. star. pis. pol. V.].
- Lwowczyk (Lwowianin) Stanisław, K. 15230, 15968.
- Lwowczyk Tomasz (w. XVI.), szt. 21992.
- Lwowicz Fedor (r. 1442), dok. 2145.
- Lydicus J. (r. 1677), kr. 8523.
- Lynar R. F. hr., dyplomata (XVIII. w.), dok. 30043 D., hp. 27569.
- Lyricus H., *zob.* Litricus.
- Lyseck Ad., poseł cesarza do Moskwy (ok. r. 1676), dok. 29865 D.

- Lysimachus Stan. (pseudonim, r. 1683), dok. 4158.
- Lysius H., K. 15751 [Rogge Adolf, D. Heinrich Lysius in Litauen und Masuren, Altpreuss. Mntsch. 1881 XVIII].
- Lyttfyn Joannes, murarz (w. XVI.), szt. 21992.
- Lyvocha Martinus, budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Łabatowa (Łabecka) Barbara z Dawidowskich (r. 1466), dok. 2290.
- Łabecki Adam S. J. († 1818), kr. 9714, 31312 D., K. 13856, szk. 19589, hp. 26741.
- Łabecki Szymon (r. 1747), ob. 18694.
- Łabędz Andrzej (r. 1435), dok. 29300 D.
- Łabędzianka Urszula, ochmistrzyni za Zygmunta III., dok. 3655, hp. 26352.
- Łąccy h. Korzbok, her. 28557 D.
- Łącki Adam, generał-lejtn. († 1784), pr. 16892.
- Łącki Franciszek, archidyakon poz. (r. 1597), dok. 25952 D.
- Łącki Jan, kaszt. kaliski († 1694) [Tarczewski Jan Stan., Purpura Senatoris lugubri mortis in Joanne Łącki, ded. Joan. Alex. et Vlad. Łącki et Jacobo Szczawiński, Pozn. 1694 (por.: E.)].
- Łącka Helena (r. 1672) [Jaszowski St., Roz., Lwów 1831].
- Łączyński Ludwik Kaz., poseł ros. († 1751), dok. 4689.
- Ładowski Maciej Maryan († 1668), dok. 1057, 1367, 4087 [Mitzler, Acta lit. 1756].
- Ładowski Remigiusz († 1798), pr. 32797 D., szk. 19907, 19941, 19943.
- Ładziński Józef (r. 1509), kr. 6910, 30642 D.
- Łaganowski Stefan Jan (r. 1681), kr. 31074 D.
- Łaguna Stosław, historyk († 1900) [Winiarz Al., Działalność naukowa Stosława Łaguny, Kwart. hist. 1900].
- Łabodowski Al. (r. 1620), kr. 7903, K. 16133.
- Łańcucki Wincenty Józef († 1841), dok. 5710, 5763, kr. 9716, 9796, 9829 [Ślotwinski, O bajkach X. W. Łańcuckiego, Czasop. księgozb. Ossolińskich 1832], zob. Bugajski Fr.
- Łańcucki Wojciech († 1686), K. 12837, pr. 17544, 17547.
- Łańskij Bazyli, gen. gubernator († 1851), dok. 5763.
- Łaniewski Samuel Wołk (r. 1767), dok. 4941.
- Łapczyński (r. 1580), dok. 3178.
- Łapczyński Antoni Chryzanty (ok. r. 1720), dok. 4513, kr. 8880, 8919, 8948, 31162 D., hp. 23467.
- Łapiński S. (r. 1790), dok. 5322.
- Łappa Tomasz (r. 1791), dok. 5359.
- Łasicki Jan († 1605), kr. 7299, 7300, 7409, 7389—7394, 30754—30756 D., etn. 11848, K. 15040, 15095, 15368, 32316 D.
- Łascy, kr. 6438, 6935, hp. 25635 [Zakrzewski W., Przew. nauk. lit. 1882, Ōdb. Lwów 1882].
- Łaski Albrecht, zob. Łaski Olbracht.
- Łaski Antoni (r. 1786), dok. 5226.
- Łaski Hieronim Jarosław († 1542), dok. 2485, 2623, 2624, 2637, 2699, kr. 7111, 30662 D., hp. 25786, 25821, 25822, 34137 D.
- Łaski Jan, arcyb. gnieźn. († 1531), dok. 735, 1038, 1039, 1266, 1267, 1319, 1404, 1409, 2447, 2485, 2487, 2488, 2502, 2503, 2536, 2559, 2561, 2690, 28949 D., 29428 D., kr. 6922, 7032, 7033, K. 12898, 12927, 12928, 12930, 32383 D., szt. 22091, hp. 25697, 25827 [Stosunek z Erazmem Rotterdamczykiem, pieczęć, pomnik, nagrobków zamówienia, fundacye i medalion od papieża w Łasku, żywot, Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI.], zob. Bakoczy Tomasz.
- Łaski Jan, reformator relig. († 1560), dok. 2680, 2790, kr. 7101, 7113, 7227, K. 15026 do 15033, 15215, 15223, 15247, 32696 do 32702 D., hp. 25786, 34132 D.
- Łaski Mikołaj (r. 1594), K. 15400.
- Łaski Olbracht (Albrecht, † 1597), dok. 1427, 3021, 3100, 3136, kr. 7267, 7282, 7298, 30720 D., 30874 D., K. 15310, 15311, pr. 16831, hp. 25930, 25983—25985, 34156 D. [Tyg. ill. 1863; — Kłosy VI.].
- Łaski Samuel (r. 1598), dok. 3359.
- Łaski Stanisław († 1550), dok. 2767, 2821, kr. 7059, 7119, hp. 25786 [Holtorpius Bern., De peregrinatione Stanislai a Lasco, palatini siradiensis, Liber primus, Acad. Regii montis 1548, 2. ed. Rostochii 1577 (por.: E. XVIII.); — Warszawicki St., Oratio de Stan. a Laskey, Palat. Siradiensi, Wittemb. 1551 (por.: E.)].
- Łaski Stanisław (r. 1599), kr. 7644.
- Łaszcz D., koadjutor bisk. kij. (r. 1744), dok. 4694.
- Łaszcz Józef, koadjutor chełmski († 1748) [Soles, principes regni Lechiae vice regia tribunalis majestate in libro Themidis eminenti Josephi Łaszcz nec non St. Russocki, 1731 (por.: E.)].
- Łaszcz Marcia S. J. († 1615), K. 15400.
- Łaszcz Samuel, strażnik koronny († 1649), hp. 24555, 26373, 34189 D. [Darewski (Darowski) W. A., Samuel Łaszcz, strażnik w. kor., op. hist., Kijów 1865], zob. Cokalewski Stanisław.
- z Łaszczów Anna, zob. Potocka Anna.

- Łaszkiewiczowie [Ród Łaszkiewiczzej i dziennik adnowo iz nich, Kij. Star. 1887].
- Ławrysze, malarze lwowscy (r. 1583—1600), szt. 22149.
- Łażnińscy h. Jelita, her. 28557 D.
- Łazowski Feodozy, biskup wołyński (ok. r. 1565), K. 14457.
- Łęczycy (Lencicius) J. R. (r. 1608), kr. 30866.
- Łęczycy (Lancicius) Mikołaj († 1652), dok. 3688, pr. 16929 [Nicolai Lancicii a S. J. Opera omnia, Ingolstadt 1724 t. 7; — Kojalowicz Kaz., Vita venerabilis Patris N. L., 2. ed. Praga 1690 (po niem.: Monachium 1701); — Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
- z Łęczycy Sebastyan, poeta (w. XVI.) [Trebecki Wł., Bibl. warsz. 1843].
- Łeński, szt. 22090 (p. Łekno), 22091.
- Łempiccy h. Junosza, her. 28557 D.
- Łempicki Józef, poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
- Łempicki, Cysters (w. XVIII.), etn. 11581.
- Łepkowski Józef, hist. sztuki, szt. 21741; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Łęczy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Łęski Fr. Stanisław, malarz, szt. 22219.
- Łęski Józef Fr., prof. Uniw. Jagiell. († 1825), dok. 4890, 5636 (błędnie: Łęcki), pr. 16890, szt. 22236, 22331 [Józefowi Łęskiemu hołd wdzięczności od słuchaczów astronomii w r. 1821, b. m. i r. (Krak. 1821); — Dubiecki M. W., Łęski Joseph, astronomiae in Univers. profesor, Crac. 1821; — Hube K., Nekrolog J. Łęskiego, Roczn. tow. nauk. krak. 1831 XIV.].
- Łęski W. Stan. (r. 1745), K. 13329.
- Łętowski (r. 1651), dok. 29797 D.
- Łętowski (r. 1782), dok. 5160.
- Łętowski Ludwik, zob. Spis autorów.
- Łeżeński M., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Łobarzewski Fortunat (r. 1804), kr. 30164 D.
- Łobarzewski Ignacy Łada († 1822), dok. 5296, 5409, 5410, 5413, kr. 9696.
- Łoboda, hetman kozacki (r. 1596), hp. 26169.
- Łobżyński (Łobziński) Jan Dyon. (ok. r. 1650), kr. 8182, 8222, K. 13576.
- Łochocki, star. osiecki, poseł sejm. (ok. r. 1750), dok. 4895, 4917.
- Łochowski Stanisław († 1650), dok. 28891 D., kr. 8101, 30991 D., pr. 16484, 17495, 17683.
- z Łodzi Jan, biskup poznań., szt. 22707.
- Łodziński Stefan (r. 1669), kr. 8435.
- Łojko Feliks († 1779), dok. 675, 706, 4992, 30043 D., pr. 16344, 16347, ek. 17945, lit. 21186, hp. 26993, 27419, 23921.
- Łokietek, zob. Władysław.
- Łopaciński h. Lubicz, her. 28557 D.
- Łopaciński (wysłany do Moskwy r. 1578), dok. 3177.
- Łopaciński Ignacy, kc. 9298 [Dyaryusz życia drukowany także w: Bibl. warsz. 1855 III. Dz. warsz. 1855 Nr. 289 i Gaz. codz., Warsz. 1856].
- Łopaciński Jan Dominik, biskup żmudzki († 1778), dok. 30000 D., szk. 33265 D.
- Łopaciński Mikołaj († 1778), dok. 5071.
- Łopacki Jacek Augustyn, lekarz († 1761) [Przyj. ludu, Leszno 1843 X.].
- Łopeski J. C. (r. 1633), kr. 8112, K. 15606.
- Łopieński Kajetan X. (r. 1807), dok. 5644, zob. Kicki Kaj. Ign.
- Łopuchinówna Eudoksya, żona Piotra W., hp. 26959.
- Łopuski Stanisław, malarz (r. 1645), szt. 22180.
- Łopuszański Al. (r. 1679), dok. 4134.
- Łopuszański Grzegorz (r. 1698—1702), dok. 4367, 29898 D.
- Łopuszański Konstanty (r. 1702), dok. 4367.
- Łopuszański Karol, aktor († 1818) [Chłędowski, Pam. lw. 1818].
- Łosiowie h. Dąbrowa, her. 28557 D.
- Łoś Ant. Feliks, poseł sejm. (r. 1786, 1792), dok. 5184, 5219, 5269, 5397, zob. Charczewski Karol.
- Łoś Michał, marszałek sejm. (r. 1748), dok. 4723.
- Łoś Władysław, wda malborski, podskarbi ziem pruskich († 1694), dok. 3995, kr. 8408, 8409, 31040 D., pr. 16572, 16634, hp. 24110, 26731, 26900 [Radomski Ad., Liber in conceptu prohibitus ad ingressum Vlad. Łoś, Gedani 1684 (por.: E.)].
- Łoski Franciszek z Łosia, podkomorzy warszawski, regent kor. († 1728), dok. 4525 [Szajnocha K., Dz. liter. 1852; — Łoski J., Bibl. warsz. 1864 II. (por.: E. 1727: Łoski Alojzy)].
- Łotysz Henryk, zob. Lettus H.
- Łowczowski Dobek Jan, szt. 22090 (p. Sącz Nowy), 22091.
- Łowicz Stanislaus (r. 1539), K. 13313.
- Łowziński (r. 1807), kr. 9767.
- Łoyko-Rzędziejowscy, her. 28547 D.
- Łoyko, zob. Łojko.
- Łoza Stanisław, suffragan łucki († 1639) [Mirowski P., Gratulatio perill. St. Łoza, Leopoli 1633; — Theoris seu votiva navis oblata, Lublin 1635 (por.: E.)].
- Łuba Jan Faustyn Samozwaniec (r. 1643 do 1646), hp. 26409.
- Łuba Marcin (r. 1759), dok. 4814.

- Łubieńscy h. Pomian, her. 28557 D.
- Łubieński Feliks Walenty, minister ks. warsz. († 1848), dok. 5194, kr. 9914, 31449 D., geog. 10664, hp. 28138 [Kossowicz A., JW. Fel. hr. Łubieńskiemu, ministrowi spr. ks. warsz., w dzień imienin, b. m. i. r.].
- Łubieński Kazimierz, biskup krak. († 1719), dok. 4430, K. 12785, 12818, szk. 19045.
- Łubieński L. (r. 1759), dok. 4811.
- Łubieński Maciej, arcyb. gnieźn. († 1652), dok. 3715, 3784, 3788, 3809, 3838, K. 12934, 13055, 13312, 32385 D., hp. 34185 D. [por.: E. 1631: Skvarski J.; 1625: Gniatkowicz W.; 1627: Alcantara; Jastrzębski J. W.; 1628: Hypanteis; 1633: Kornecki; 1642: Goski Paweł, Primatus Regni Pol. Mat. Łubieński].
- Łubieński Maciej Józef (r. 1753 i 1754), dok. 4761, 4769, szk. 19867, *zob.* Lubomirski Stanisław.
- Łubieński Stanisław, biskup płocki († 1640), dok. 3513, 3574, 3618, 3716, 3725, kr. 6747, 7745, 7746, 7995, 8090, K. 13034 [por.: E. 1618: Buszkovius M., Panegirikos i Gratulationes; Vincentius, Gratulatio; 1623: Smieszkowice Laur., Oda; 1628: Magnuski Stan.; — Łopacki, Pszczoła polska 1820; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.; — Gawarecki, Alleluja 1842; — Mężowie pamiętni w dziejach płockich, Korespond. płocki 1886 Nr. 85].
- Łubieński Stan. And. (r. 1664), kr. 8392.
- Łubieński Stefan ks., sufragan gnieźn. († 1808), dok. 5332, 5355 [por.: E. VII.: Raczynski J.].
- Łubieński Tomasz hr., gen. wojsk polskich [Tyg. Wanda IV. Nr. 33; — Kłosa XI.].
- Łubieński Władysław Aleks., arcyb. gnieźn. († 1767), dok. 4731, 4793, 4799, 4818, 4826, 4828, 4836, 4850, 4851, 4852, 4860, 4863, 4917, 4919, kr. 9141, 9313, 31232 D., 31235 D., pr. 16407, szt. 22091, hp. 23467, 26993, 27345—27347 [Łubieński Wład., Mowy a. cyb. lwowsk. podczas wjazdu swego miłane (1758?), b. r.; — Szaniawski Tom X., Kazanie na sejmie convocationis Wład. Łubieńskiemu oddane, Łowicz 1766; — Kaszowski St., Kondolencya kasnodziejska, Łowicz 1767; — Żal polskiej ojczyzny nad śmiercią Wł. Al. Ł. przez senatorów oświadczony, (Łowicz) 1767 (por.: E.)].
- Łubieński Wojciech (Albert), kanonik († 1640), K. 15586.
- Łuczyński Jan, prof. liceum krzemienieckiego († 1820) [Nekrolog, Pam. warsz. 1822 I.].
- Łuczyński Franc. Jan Kanty (r. 1743), geog. 10261, pr. 16935.
- Łukasz, malarz z Łowicza (w XVII.), szt. 22180.
- Łukasz, ślusarz krak. (r. 1674), szt. 22484.
- Łukaszewiczowie h. Łuk, her. 28557 D.
- Łukaszewicz Iwan, malarz (r. 1647), szt. 22180.
- Łukaszewicz J. (r. 1791—1792), dok. 5328, 5357, 5391.
- Łukaszewicz Jozafat Ign., malarz († 1850), szt. 22219.
- Łukaszewicz Józef, historyk († 1873) [Korotyński W., Tyg. ill. 1873 XII.; — Józef Łukaszewicz, wspomnienie pośm., Pozn. 1873 (por.: W., Bibl. warsz. 1874 IV.); — Tarnowski St., Nekrolog, Prz. polski 1873 t. I.; — Bartoszewicz Kaz., Notatka biograficzna, tamże 1873 III.].
- Łukaszewicz Łukasz, malarz (r. 1665), szt. 22180.
- Łukawski Walenty (ścięty r. 1773), dok. 5012.
- Łukawska Marya (r. 1773), dok. 5012.
- Łukomski, poseł do Aug. II. (r. 1698), dok. 4294.
- Łukomski And., K. 15538 (błędnie: Łukowski) [Wieżowski Laur., Panegyris in laudem And. Łukomski, Crac. 1636].
- Łukomski Mikołaj, opat Cyst., dok. 4668, szt. 22303.
- Łukomski, rytownik, szt. 22345.
- Łukomskij Stefan (ok. r. 1733), kr. 31187 D.
- Łuniewski Krzysztof (r. 1617), K. 13304.
- Luskińska Szczepan ks. († 1793), dok. 5399, kr. 9645, szk. 19240, lit. 21102, 21187, 21190, hp. 26993.
- Łuszczewski Jan Nepom († 1812) [Mowa na pogrz. sędziego pokoju w Sochaczewie, 1812; — Duchnowski Jan X., Mowa na pogrz. d. 5. września 1812].
- Łuszczewski Jan Paweł, minister ks. warsz. († 1812), dok. 5294, 5359, 5672, 5691, 5710, 5724, 5736, pr. 17874, szk. 19757.
- Łuszczkiewicz Wł., historyk sztuki († 1900), szt. 21741; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Łuszczynscy h. Korczak, her. 28557 D.
- Łuszkowska Jadwiga (r. 1637), dok. 3755, *zob.* Wypyski.
- Łyczko Marcin ks., szt. 22-90 (p. Tarnów), 22091.
- Łysowski Teodor (r. 1709—1722), hp. 24605.
- Łyszczynski Kazimierz (ścięty r. 1689), dok. 4218, 29380 D., K. 15715, 32764 D., pr. 17574 (błędnie: Zyg.), hp. 26839.
- Łyszkiewicz Mac., bankier (r. 1790—1799), dok. 5326, 5511.
- Łyszkiewicz On. (r. 1790), dok. 5337.

- Mabillon** Jan († 1707), dyp. 173, kr. 5802, 6157.
- Mably** Gabryel Bennot († 1785), dok. 5068, 5329, 30023 D., kr. 9498, pr. 16145, hp. 27463.
- Macchiavelli** Mikołaj († 1527), kr. 30683 D., K. 15446, hp. 22985, 25883, 26026.
- Machator** Jan († 1665), szk. 19035.
- Machiavelli**, *zob.* Macchiavelli.
- Machiewicz** (r. 1660), dok. 3953.
- Machmet** Girej, chan tatarski (r. 1515—1523), dok. 29467 D., hp. 25765.
- Machnitzky** Karol Zygm. (r. 1732), K. 15785.
- Machomet**, *zob.* Mahomet.
- Maciej**, cesarz (r. 1612—1619), dok. 1304, 3518, 3519, 3538, 3543.
- Maciej** Korwin, król węgierski (r. 1458—1490), dok. 893, 904, 2330, 28776 D., 28783 D., 29378 D., kr. 6663, 6723, 6804, 6890, szt. 21781, hp. 25524, 25555, 25556, 25572, 26306.
- Maciej**, malarz krak. (w. XVII.), szt. 22149.
- Maciej** z Drzewicy, *zob.* Drzewicki M.
- Maciej** z Lignicy, *zob.* Lignicensis.
- Maciej** z Rożana, *zob.* z Rożana M.
- Maciejowski** Bernard, arcyb. gnieźn., kardynał († 1608), dok. 3132, 3275, 3293, 3347, 3414, 3454, 3476, 3484, 29428 D., 29771 D., kr. 7679, 7769, K. 13157, 13888, hp. 26147 [por.: E. 1600: Dobrocieski, Oratio in adventu; Skidziński P.; Dębołęcki; Rialtus; 1602: Modus accedendi; 1604: Clodubius I.; Fox I.; Kamieniecki; Krzepicki I. et P., Gratulatio; Oborski; 1627: Rochmainus And. X.].
- Maciejowski** Kasper (r. 1568), kr. 30720 D.
- Maciejowski** Michał ks., Pijar († 1832), dok. 5587, 5614, 5746, 5799, szk. 19604, 19709, 19711, 19741.
- Maciejowski** Mateusz († 1614) [Żędzianowski A., Epicedion in exequias Mat. Maciejowski, Crac. 1614 (por.: E.)].
- Maciejowski** Samuel, biskup krak. († 1550), dok. 2746, 2778, 2808, 2811, kr. 7098, 7106, 7126, szt. 22090 (p. Kraków), 22301, 22303, hp. 25860 [por.: E. 1540: Mielieski Aug. Rot., Inauguratio; 1543: Miliński Krz., Gratulacio; 1545: Przyłuski Jak., Gratul. carmen; Franconius Math., Carm. grat.; Royzius P., Ad Ep. Crac.; 1547: Illicius P., Idillum in laudem; — Bartoszewicz J., Maciejowski Samuel, Tyg. ill. 1861 III.].
- Maciejowski** Stanisław (r. 1568), kr. 30720 D.
- Maciejowski** Wacław Aleksander, historyk († 1883), pr. 16048 [Moraczewski, Myśli po przeczytaniu pamiętnika Maciejowskiego, Tyg. lit., Pozn. 1838 II.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- z* Maciejowskich Katarzyna, *zob.* Wapowska K.
- Maciekiewiczowie** h. Pobóg, her. 28557 D.
- Mackiewicz** Franc. Borgiasz, biskup kamieniecki († 1842), szk. 19709.
- Mackiewicz** Piotr (r. 1780), dok. 5129.
- Macquereau**, pam. franc., kr. 6021.
- Macret**, rytownik, szt. 22346.
- Maczeński**, wójt krak. (r. 1791), dok. 5357, 30115 D.
- Maczinsky** Joh., *zob.* Maczyński Jan.
- Maczka** Maciej, cieśla (r. 1466), szt. 21992.
- Maczusi** Franc. (r. 1789), kr. 9591.
- Maczyński** (r. 1790), dok. 5337.
- Maczyński** (Macinius. Maczinsky) Jan, filolog († 1587), kr. 7487, K. 15309, szk. 19936.
- Maczyński** Marcin (r. 1790), dok. 5337.
- Madaliński**, ob. 18550.
- Madaliński** Wojciech, prawnik († 1657), dok. 1057, 28878 D.
- Madaliński** Antoni Józef, gen. polski († 1805), dok. 5219, 5295, 5327, pr. 23511, 27894 [Przyj. dom., Lwów 1864].
- Madaliński** Bonawentura, biskup kujawski († 1691) [por.: E. D. IV. 1691: Korpałewski].
- Madaliński** Jan, opat lendzki [por.: E. 1629: Potocki Świętosł., Vomer infulatus; 1636: Wieżowski Laur., Horoscopus].
- Madaliński** Wojciech (r. 1626), kr. 30929 D.
- Madejski** Idzi (Aegidius), Pijar († 1746), dok. 28895 D., kr. 9023, K. 13691.
- Maduis** de Barbazan Michał, *zob.* Barbazanis.
- Madzarski** Jan, paśnik, szt. 22409.
- Maerlant** Jakób van, hp. 22848 (pod r. 1300).
- Maffei** Jan Piotr S. J. († 1603), dok. 3073, K. 13817.
- Magalon** (r. 1807), kr. 9751.
- Magier** Ant., prof. liceum warsz. († 1837), dok. 4889, lit. 21154 [Sobieszczański F. M., Bibl. warsz. 1848].
- Magier** Wincenty (r. 1774), dok. 5028, szk. 19493.
- Magnavacca**, malarz (w. XVII.), szt. 22181.
- Magni** Waleryan († 1661), K. 15672, 15682.
- Magnus** Gabryel (r. 1656), dok. 3914.
- Magnus** z Holsztynu ks. (r. 1561), dok. 3239, hp. 24207.
- Mahartney**, lord (r. 1792—1794), kr. 31341 D.
- Mahomet**, etn. 32056 D.
- Mahomet** II., sułtan (r. 1451—1481), dok. 2555.
- Mahomet** III., sułtan (1595—1603), hp. 22962.
- Mahomet** IV., sułtan (r. 1648—1687), dok. 4004, 4051, hp. 24549, 26641, 34203 D., *zob.* Jahja, sułtan.

- Mahomet Giercy (r. 1711), dok. 4431.
- Maidelius (r. 1656), dok. 3912.
- Maimburg Ludwik († 1686), kr. 8767, K. 14093, 14852, 15061.
- Maingre, pam. franc., kr. 6021.
- Maintenon Franciszka de († 1719), kr. 9059.
- Maire F. J. (r. 1790), geog. 10985.
- Maistre Józef hr. de († 1821), dok. 5719.
- Maitre le (r. 1776), szk. 19930.
- Majchrowicz Szymon ks., Missyonarz († 1798), kr. 9514.
- Majell Gerard, Redemptorysta, K. 13713.
- Majer M. (r. 1792), dok. 5387.
- Majer P. (r. 1772), dok. 4988.
- Majeranowski Konstanty (r. 1790—1851), zob. Spis autorów.
- Majerówna Józefa (r. 1791), dok. 5374.
- Majewski Jac. (r. 1763), dok. 4862.
- Majewski Walenty Skorochód, filolog († 1835), arch. 2, dyp. 177 (Rzecz o sztuce dypl.), dok. 5436, ek. 18329, lit. 33586 D., hp. 23161, 24803 [Wójcicki K. Wł., O życiu i pismach, Niezapominajki, noworocznik, Warsz. 1842].
- Majmon Salomon, filozof (ur. 1754 w Nieświeżu, † 1800) [Urmowski K., Rzecz o Salomonie Maimonie, filozofie polskim, Posiedz. Uniw. warsz. 1821, Odb. Warsz. 1821; — Kaszewski K., Bibl. warsz. 1862 I.; — Tyg. ill. 1861 IV.; — Rembieliński A. Salomon Majmon, przyczynek do dziejów filozofii w Polsce, Warsz. 1881 (por.: R. B., Niwa 1881; Bem A. G., Prawda, Warsz. 1881); — Barine Arvéde, Le juif polonais, Revue des deux mondes 1889 IV.].
- Makary św., metrop. kij. (r. 1495—1497), K. 14414.
- Makary, antioch. patriarcha (w połowie w. XVII.), K. 14433, lit. 21513.
- Makary, metrop. kij. i halicki (r. 1549), dok. 2845.
- Makary Tuczapski, biskup halicki, dok. 2756, 2845.
- Makiewiczze (r. 1790), dok. 5337.
- Makowiecki Stanisław (r. 1674), dok. 4059, kr. 8458, 8486.
- Makowiecki Stefan, konfed. barski, hp. 34262 D.
- Makowski (r. 1700—1750), geog. 10663.
- Makowski Adam S. J. († ok. 1682), kr. 8038, 8040, 8042, lit. 21015, zob. Lubomirska Anna.
- Makowski Hier. X. (r. 1638), kr. 8070.
- Makowski (Macovius) Jan, teolog ewang. († 1644) [Dzieła jego wyszły p. t. Macovius redivivus, Franeker 1654, Amsterd. 1659 (por.: E. 1635: Serenius Joannes)].
- Makowski Szymon Stanisław, teolog († 1683), kr. 8169, K. 12844 [por.: E. 1681: Brocki Mat., Lux Academiae], zob. Filip IV., król hiszp.
- Makowski Tomasz (za Zyg. III.), kr. 7828, geog. 10910, szt. 23346, 23364.
- Maksymilian I., cesarz (r. 1493—1519), dok. 1564, 1606, 1973, 2394, 2454, 2557, 2571, 2589, 2591, 2592, kr. 6863, 6864, 6927 do 6929, 30640 D., 30641 D., 30797 D., szt. 22278, bp. 22803, 25467, 25533, 25574, 25577, 25585, 25758—25760, 25763, 25771.
- Maksymilian II., cesarz (r. 1564—1576), dok. 1569, 2763, 2985, 3009, 3062, 3109, 29567 D., kr. 7261, 7380, K. 15305, hp. 25946—25950, 34143 D. [Lauterbach J., Carmina ad coron. Maxim. II., Basil. 1574 (por.: E.)].
- Maksymilian, arcyks. austr., syn Maks. II. († 1619), dok. 3233, 3262, 29640 D., kr. 7506, 7507, 7512, hp. 24101, 26112—26114, 26116, 26144, 26179, 34143 D. [por.: E. VIII. 1591: Bassengius Aegid.; 1598: Arcon H.; 1606: Loacchius Ambr.; 1621: Freidenreich, Panegyricus].
- Maksymilian II. Emanuel, elektor bawarski (r. 1679—1726), dok. 4373, kr. 8697, 8869 do 8871, hp. 26720, 26847, 27082, 27109, 27111.
- Maksymilian III. Józef, elektor bawarski (r. 1745—1777), dok. 4717.
- Maksymowicz I. [Sbornik swiedenij o rodie Maksymowycz, por.: A. Ł., Kij. Star. 1898 I.].
- Maksymowicz Waśko, malarz (r. 1600), szt. 22191.
- Makulski Franciszek Jaksyc (ok. r. 1790), dok. 5270, 5322, 5329, 5331, 5356, 5363, 5439, kr. 31360 D.
- Malacha Fedko, malarz, szt. 22181.
- Malagonelli Ant. (r. 1697), kr. 8688, K. 15721.
- Malalas Johannes, hp. 22848 (pod r. 565).
- Malapertius Karol (r. 1625), K. 15569.
- Malatesta G. B. (r. 1633), dok. 3694.
- Malawski Antoni (r. 1805), dok. 5618.
- Malczewscy, her. 28548 D. [Antoni J. (Rolle), Rodzina Malczewskiego, Sylwetki i szkice hist. i lit., Krak. 1893 IX.].
- Malczewski Adam S. J. († 1754), szk. 19177.
- Malczewski Adam, kaszt. rogoziński (r. 1776 do 1789), dok. 5058, 5219, 5296.
- Malczewski Ant. († 1826), dok. 4975, hp. 27412.
- Malczewski Franciszek Skarbek, arcyb. warszawski († 1819), lit. 21247.
- Malczewski J. (r. 1778), szk. 19209.
- Malczewski Karol [Marylski Ant., Roczn. filarecki, Krak. 1886].
- Malczewski Leon (r. 1785), dok. 5205.
- Malczewski Stan. J. (r. 1696), dok. 4260.

- Malespina Germanico, nuncyusz (r. 1594 do 1598), dok. 3301, 3333, 3351, kr. 7489.
 Maleszewski Piotr Paweł († 1828), hp. 23363, *zob.* Zaborowski Ignacy.
 Maletius, *zob.* Małecki.
 Malicki Bartłomiej Kazimierz († 1706), szk. 19933, 19935.
 Malickij Jerstej, metrop. kij., K. 32602 D.
 Malina Jan, teolog ewang. († 1672), K. 15639.
 Malinowski, notaryusz pozn. (r. 1811), pr. 17903.
 Malinowski A. (r. 1781–1792), dok. 5142, 5356, 5438.
 Malinowski D. J. (r. 1673), kr. 7937.
 Malinowski Kazimierz (r. 1683), dok. 4157, kr. 8580, 8782, lit. 21005.
 Malinowski Mikołaj, historyk [Wójcicki K. Wł., Kłosy I.]; *Dzieła, zob.* Spis autorów.
 Maliński Fr., poseł sejm. (r. 1782), dok. 5153, 5272.
 Maliszewski L. (r. 1783), dok. 5174.
 Malkot Franc (r. 1622), kr. 7918.
 Mallechich K. (r. 1708), K. 13566.
 Mallet du Pan Jakób de († 1800), dok. 5447.
 Malombra Bartol. (r. 1574), kr. 7369.
 Malte-Brun Konrad, geograf († 1826), dok. 30177 D., kr. 31494 D., geog. 9985, 10168, 10174, 10179, 31556 D., hp. 23334, 28176.
 Małachowscy, her. 400, 28548 D.
 Małachowscy h. Grzymała, her. 28557 D.
 Małachowscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Małachowski Adam, krajczy w. kor. († 1766), dok. 4719, hp. 26993, 27232 [Miciński Wojc. Ant., *Fasces honoris* Ad. Małachowski, Crac. 1726 (por.: E.)].
 Małachowski Adam Wojc. (r. 1674), kr. 8485, 8496.
 Małachowski Antoni, poseł sejm. (r. 1776 do 1792), dok. 5058, 5101, 5130, 5153, 5188, 5295, 5328, 5359.
 Małachowski D. (r. 1806–1809), kr. 31408 D.
 Małachowski Jacek, kanclerz kor. († 1821), her. 28548 D., dok. 4890, 4895, 4908, 5058, 5153, 5219, 5269, 5295, 5359, ek. 18111, lit. 21240, hp. 27325.
 Małachowski Jan, biskup krak., podkancl. († 1699), dok. 4235, 4264 [por.: E. 1686: Skotnicki Fr. B., Vita; Zawadzki Bened., *Infula cracoviensis*; 1689: Bieżanowski Stan.; 1699: Mroczek Stan. X., *Mowa przy wypr. ciała*; — Prz. pozn. XVII.].
 Małachowski Jan, kanclerz w. kor. († 1768), dok. 4622, 4654, 4681, 4693, 4812, 4826.
 Małachowski Jan Nep. († 1822), dok. 5269, 5437, pr. 16887, hp. 23511 [*Mowa przy odebraniu łaski od ziemstwa lubelskiego, b. r. (por.: E.)*].
 Małachowski Joachim (r. 1753), ob. 33191 D.
 Małachowski Kazimierz, generał († 1845), kr. 31383 D., hp. 27996, 34295 D. [Kazimierz Małachowski, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].
 Małachowski Mikołaj (r. 1776), dok. 5058.
 Małachowski Piotr, wda (r. 1788), dok. 5269.
 Małachowski Piotr Nałęcz (r. 1790), her. 341, 28505 D., pr. 32970 D.
 Małachowski Stanisław, wda pozn. († 1699), dok. 4226, 4296, 4307, 29897 D. [por.: E. 1695: Trąbczyński Mac. X., *Orbis meritis*; 1699: *Depozyt oycowskich zasług*; *Bella exarmata*].
 Małachowski Stanisław († 1809), dok. 4917, 5006, 5142, 5226, 5242, 5270, 5286, 5289, 5295, 5296, 5315, 5316, 5323, 5327, 5329, 5344, 5345, 5355, 5357, 5359, 5365, 5383, 5399, 5400, 5403, 5421, 5632, 5635, 30186 D., kr. 9596, 9616, 9621, 9805, 9921, 31411 D., pr. 17231, ob. 18857, szt. 22091, hp. 27696 [por.: E. b. r.: Małachowski St.; — O St. Małachowskim, *Rozr. dla dzieci* 1828].
 Małachowski Stanisław, poseł do Stambułu, dok. 5289, kr. 9920.
 Małachowski Stefan, kanonik krak. (r. 1666), dok. 3996.
 Małachowska Katarzyna z Działyńskich († 1814) [Łącki M., *Kazanie na pogrzebie 12. grudnia 1814*; — Nowowiejski J. H., *Mowa na pogrzebie*].
 Małecki (Maletius, Jan i Hieronim), dok. 3542, kr. 7129, K. 15309.
 Małgorzata błog., kr. 6429.
 Małgorzata, królowa, żona Ludwika I. węg., lit. 20514.
 Małgorzata austriacka, córka Maksym. I., cesarza († 1530), dok. 1542, 1549, 1564.
 Małgorzata de Valois, *zob.* Marguerite.
 Małgorzata z Żębocina, *zob.* z Żębocina M.
 Małowieski Bonawentura, dok. 5006, 5433, kr. 9799 [Tegoż, *Pisma różne*, Warsz. 1803].
 Małyńscy h. Poraj, her. 28557 D.
 Małyшко Th. A. (r. 1756), K. 18281.
 Mamaj, rozbójnik czechryński, etn. 11988.
 Mambrino Roser (r. 1583), kr. 7470.
 Mamczyński Stan. Seb. († 1769), dyp. 180, pr. 16946, 17547, *zob.* Markiewicz Stan.
 Mamrowicz Jan, budowniczy (w. XVIII.), szt. 21992.
 Mamrowicz P. (r. 1639), kr. 8087.
 Manasses, hp. 22848 (pod r. 1143).
 Mancinellus Veliternus A., gramatyk, szk. 19933.
 Mandel Kasper X. (r. 1709), K. 15738.
 Mandina B. (r. 1596), dok. 3333.

- Mangard P. (r. 1744), lit. 20921.
 Mankisch Joh. (r. 1660), K. 15683.
 Maiko Maciej (r. 1447), dok. 2176.
 Mańkowiezowie (r. 1592), dok. 3286.
 Mańkowscy h. Zaremba, her. 28557 D.
 Mańkowski, malarz, szt. 22220.
 Manlius Jacob, hp. 22848 (pod r. 1526).
 Manolesso Em. Mar. (r. 1573), kr. 7338, 7361.
 Manoury, generał Norbertanów (r. 1774), dok. 5022.
 Manrique (ok. r. 1650), K. 13323.
 Mansfeld Jan (r. 1605), dok. 3450.
 Mansi J. D., dok. 1255, 1652, kr. 30216 D.
 Mansi Józef (r. 1693, 1698), dok. 4238, 4290.
 Mański J. S. (r. 1803), kr. 9736.
 Manstein (r. 1727—1744), dok. 4586, hp. 24240.
 Manteuffel Karol (r. 1788—1791), dok. 5276, 5300, 5354, 5365.
 Manugiewicz J. (ok. r. 1800), szk. 19630.
 Manutius P. (ok. r. 1584), dok. 3133.
 Manuży, starosta opeski (r. 1789), dok. 5306.
 Manyoki Adam, malarz Aug. II., szt. 22220.
 Manżet Ludwik, generał, dok. 5437.
 Manzim (r. 1574), kr. 7369.
 Maracci Ludwik (r. 1683), dok. 4168.
 Marbot, generał franc. za Nap. I., kr. 31432 D.
 Marcellinus Comes, hp. 22848 (pod r. 534).
 Marchand P. (r. 1637), K. 13471.
 Marchantius J. (r. 1651), K. 15667.
 Marchocki Ignacy Scibor (ok. † 1829), dok. 5491, 5605, 30204 D., ek. 18313.
 Marchocki Mikołaj Scibor (r. 1607—1612), kr. 7736.
 Marchocki Paweł († 1631), dok. 3660.
 Marciejewski Augustyn ks. († 1827), kr. 9739, 9805.
 Marcin V., papież (r. 1417—1431), dok. 1974, 2028, 2034, 2041, 2055, 2062, 2075, 2077, 2080, 2085, K. 32339 D., 32547 D., hp. 25391.
 Marcin, biskup wrocławski, dok. 29614 D.
 Marcin, kronikarz, zob. Gallus.
 Marcin Floryanowy (r. 1377), dok. 1883, 1939.
 Marcin, heretyk (r. 1720), dok. 4490.
 Marcin z Klecka, lekarz (w. XVII.), K. 15464, lit. 21040.
 Marcin Polak (Polonus recte Oppaviensis, † 1279), kr. 6392—6396, 6406, 30479 do 30480 D., 30252 D., 30619 D., K. 12772, hp. 22848.
 Marcin Teofil Polak, malarz (w. XVII.), szt. 22182.
 Marcin z Urzędowa, zob. z Urzędowa M.
 Marcinkowski Jan (r. 1637), kr. 8157, szk. 19101.
 Marcinkowski Walenty (r. 1674), dok. 4072.
 Marcinowski Antoni (r. 1781—1855), zob. Spis autorów.
 Marciszowski (Marciszewski) Jakób Michał, dok. 4789, 4918. K. 12316, pr. 16434, szk. 19118.
 Marciszewski Józef († 1838), dok. 5657.
 Marck de la, pam. franc., kr. 6021.
 Marco Polo, zob. Polo M.
 Marcus Maximus, hp. 22848 (pod r. 619).
 Marczinecz Martinus, szt. 22437 (p. Kraków).
 Marczyński Wawrzyniec († 1845), geog. 10353, lit. 33605 D.
 Mardefeld, poseł pruski u Piotra W., dok. 28808 D.
 Maréchal S. (r. 1788), ob. 18632.
 Marefiesco, kardynał (r. 1772), K. 12757.
 Marek ks., Karmelita († 1801—1806), dok. 4946, kr. 9365, hp. 27530 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
 Marek z Lizbony (Ulizbony), kr. 8962, K. 13478.
 Marek, żyd (ok. r. 1640), K. 15980.
 Maret Hugo, ks. Barsano († 1839), hp. 28248.
 Marescotti G., nuncjusz (r. 1668—1669), dok. 4013, 4024, 4042.
 Mawarewicz Wincenty († 1822), dok. 5217, 5356, 5391, kr. 9582.
 Margeret J., podróżnik w Rosyi (r. 1606), kr. 7741, 30808 D.
 Margier [W. K., Śmierć Margiera, Tyg. ill. 1875 str. 230].
 Margiewicz Józef (r. 1812), dok. 5733.
 Margowski Andrzej Rudolf, rajca poznański († 1699), kr. 8697, 8756 [por.: E. 1693: Tarczewski Jan St.; 1699: Ceypler Cas. Joan.], zob. Leszczyński Rafał.
 Marguerite de Valois, pam. franc., kr. 6921.
 Maria Fr. (r. 1622), dok. 3618.
 Mariana Juan, historyk hiszpański († 1623), hp. 22905.
 Marianus Scotus, hp. 22348 (pod r. 1086).
 Marienwerder Jan († 1417), kronikarz pruski, kr. 6587, 30536 D., 30548—30550 D., hp. 25325.
 Marignola Jan de (r. 1338—1362), kr. 6511, hp. 22848.
 Marinus Barletius, zob. Barletius.
 Marinius Franc., zob. Sachs Hans.
 Mariscotti B. (r. 1634), kr. 8040.
 Marius, hp. 22848 (pod r. 594).
 Maria, zob. Marya.
 Markiewicz Andrzej († ok. 1814), dok. 5733, kr. 9796, szk. 19522, zob. Horodyski And.

- Markiewicz Dominik ks. [Kozłowski Mat. ks., Nekrolog, Roczn. tow. nauk. krak. 1821 V.].
- Markiewicz Jan, kanonik († ok. 1680), dok. 3994, K. 12876, 15152, 15673 [Arch. teol. Jabczyńskiego 1837].
- Markiewicz Jan, kupiec krak. (r. 1613—1677), kr. 8532, 31063 D., lit. 21030.
- Markiewicz Roman, fizyk († 1842), kr. 31341 D., lit. 20925 [Wspomnienie, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
- Markiewicz Stanisław [Mameczyński Stan. Seb., Nowa honoris eminentia, Stanislaus Markiewicz, Crac. 1729 (por.: E.)].
- Markiewicz T. (r. 1799), dok. 5337.
- Markonowicz Jan, paśnik, szt. 22409.
- Markowicz Ign. ks., bakałarz, szt. 22303.
- Markowicz Jakób (r. 1717—1767), kr. 31250 D.
- Markowski, poseł sejm. (r. 1766—1780), dok. 4917, 5058, 5123.
- Markowski Ignacy (r. 1791), dok. 5374.
- Markowski Jakób (r. 1805), szk. 19713.
- Markowski M. (r. 1790), dok. 5337.
- Markowski Piotr (r. 1592), kr. 7543.
- Markowski T. (r. 1790), dok. 5337.
- Markowski Wład. (r. 1784), dok. 5194.
- Marlborough Jan, wódz angielski († 1722), dok. 1500, 1561, hp. 27114.
- Marlianus Ambr. (w. XVII.), kr. 8587, 8683, 30984 D.
- Marlupino Romano (r. 1592), kr. 7540.
- Maroniusz M. ks. (r. 1635), lit. 21014.
- Marperger P. J. (r. 1717), pr. 16719.
- Marquardt J. (r. 1792), dok. 5401.
- Marquart Andrzej (r. 1617), K. 12785.
- Marresius Samuel, K. 15155.
- Marschal J. (Hills), podróżnik (r. 1768—1770), kr. 9393.
- Marsowie h. Noga, her. 28557 D.
- Marstella Andrzej, złotnik (w. XVI.), szt. 22432.
- Marsupin Jan, poseł austr. w Polsce (r. 1543), dok. 2777, hp. 25850.
- Marszewski Sebastian (w. XVI.), kr. 7074, 7079.
- Marte Ben. Mose (r. 1675), K. 15694.
- Marteau Ludwik, malarz Stan. Augusta, szt. 22221.
- Martelli Franciszek, nuncyusz († 1717), dok. 4154, 4215.
- Marten Vilhelmus, lapicida (w. XVII.), szt. 21992.
- Martène Edm. († 1739), dok. 1649, 1710, 1713, 1971, kr. 5805.
- Martens Jerzy Fryd. († 1821), zob. Spis autorów.
- Martialis a S. Joanne Bapt. (r. 1730), K. 13521.
- Martin, szt. 22364.
- Martin, heretyk (r. 1157 w Kijowie), K. 14412.
- Martinengo, nuncyusz w Polsce (r. 1548), dok. 2836.
- Martini A. J. (r. 1645), dok. 3801.
- Martini Jakób (r. 1631), K. 15599.
- Martini L. X. (r. 1671), kr. 7759.
- Martinière de la (r. 1741), hp. 26860.
- Martinus Fuldensis, hp. 22848 (pod r. 1379).
- Martinus Martini (w. XVII.), kr. 8212, 8371.
- Martinovics Ignacy D. J., prof. Uniw. lwowskiego († 1795), hp. 25017.
- Martinus, pictor (r. 1617), szt. 22183.
- Martinus Gallus, zob. Gallus.
- Martinus Italus (r. 1573), szt. 22389.
- Martinus Polonus, zob. Marcin Polak.
- Martinuzzi (Utiešenović), kardynał († 1561), dok. 2748, hp. 25844.
- Maruszewski Feliks († 1853), zob. Spis autorów.
- Marx de Paula Franciszek, prof. Uniw. lwowskiego († 1809) [Ann. jurispr. Rosbierskiego 1810].
- Marxen C. (r. 1763), K. 12882.
- Marya I., królowa angielska (r. 1553—1558), dok. 1434, 1486.
- Marya, córka Ludwika węg., żona cesarza Zyg. I., dok. 1889, 1892, 1904.
- Marya, żona Ludwika II. węg., dok. 29503 D.
- Marya Antonina, królowa franc. († 1793), dok. 1588, 29014 D., hp. 27632, 27731.
- Marya Eleonora, królowa pol., zob. Eleonora.
- Marya Joanna, księżniczka saska (r. 1697), dok. 29893 D.
- Marya Józefa, żona Aug. III., królowa pol. († 1756), dok. 4481, 4529, 4623, 4717, 4769, kr. 9108, 9161, 9228, hp. 27184, 27211.
- Marya Kazimiera Sobieska, żona Jana III., królowa polska († 1716), dok. 3833, 4079, 4162, 4191, 4247, 4301, 4302, 4361, 4445, 29781 D., 29894 D., kr. 8514, 8727, 8728, 8801, 8965, 9050, ob. 18509—18511, szt. 22279, 22299, hp. 26444, 26709—26716, 34207 D.
- Marya Klementyna, wnuczka Jana III., hp. 26721, 34209 D.
- Marya Krystyna, arcyks. austr., żona Zyg. Batorego, ks. siedmiogrodzkiego, hp. 24797, 26181.
- Marya Krystyna, arcyks. austr., żona Alberta, syna Aug. III., dok. 1596, 5263, 5354 [Marie Christine, Princesse royale de Pologne, por.: E. 1783; Robert Ch.].

- Marya Leszczyńska, królowa francuska, *zob.* Leszczyńska Marya.
- Marya Ludwika de Nevers Gonzaga, żona Wład. IV. i Jana Kaz., królowa polska († 1667), dok. 1443, 3801, 3835, 3858, 3898, 3921, 3950, 29836 D., kr. 8152 do 8155, 8365, 8411, 31041 D., ob. 18505, hp. 26602, 26414–26421, 26440, 26558 [por.: E. D. IV. do t. VIII. i IX. pod r. 1649: Remonstrances de la reine de Pologne touchant le déplaisir qu'elle a de voire combattre les polonais contre les Français, Paris; 1663: Billaut Adam, Le villebrequin, Poesies (sur le départ de la princesse Marie, reine de Pol.), Paris].
- Marya Luiza, żona Napoleona I., dok. 30196 D., hp. 28193.
- Marya Modeńska, żona Jakóba II. ang., dok. 28998 D.
- Marya Stuart, († 1587), dok. 1505.
- Marya Teresa, cesarzowa (r. 1740–1780), dok. 1587, 4661, 4670, 4683, 4764, 4990, 4998, 5005, 5018, 5032, 5095, 5135, 28808 D., 29047 D., 29048 D., 29987 D., 30066 D., kr. 8697, 9467, 9553, pr. 17774, 17788, szk. 19540, hp. 22803, 25813, 27290 do 27292, 27309, 27317, 27504, 27574, 27632, 34261 D. [Mariae Theresiae, Augustiss. Imperatrici, Univers. Zamoscensis carmen lugubre (1780?), E. b. r.].
- Marycki Szymon († 1575), kr. 7147, 7148, szk. 19830, 19832.
- Maryna Mniszchówna, *zob.* Mniszchówna M.
- Marzęcki Antoni (r. 1721), szk. 19305.
- Marzenado Santa Cruz (r. 1743), pr. 16866.
- Mas Diego (r. 1601), kr. 30464 D.
- Mascardi V. (r. 1635), kr. 8052.
- Mascarinus D. P. (r. 1636), kr. 8062.
- Maschenbauer J. A. E. (w. XVIII.), geog. 10911.
- Mascov(ius) Jan Jakób († 1761), dok. 4580, hp. 27200.
- Masini Krz. hr., poseł włoski (r. 1674), dok. 4072.
- Masiorski Fr. Br. (r. 1754), K. 12785.
- Masko, pictor (r. 1573), szt. 22149.
- Masłowska Elżbieta (r. 1470), dok. 2306.
- Masłowski Franciszek, pisarz ziemi wieluńskie, (w. XVI.), *zob.* Ilowski Stanisław.
- Masłowski Franc., paśnik, szt. 22303, 22409.
- Mason (Brat Mason), K. 15884.
- Massa de Harlen Izaak (r. 1601–1610), kr. 7726, 30855 D., geog. 10910, hp. 26268.
- Massalscy, her. 400, 28557 D.
- Massalski Aleks., marsz. tryb. († 1614) [por.: E 1614: Grącki A., Kazanie na pogrzebie, Wilno].
- Massalski Ign. Jakób, biskup († 1794), dok. 4845, 4856, 4871, 4919, 4932, 4978, 5006, 5011, 5042, 5045, 5158, 5192, 5219, 5337, 5399, 5413, 5417, kr. 9447, 9463, K. 12747, 13183, hp. 27409 [por.: E. 1753: Ciapiński Jerzy X., Kazanie podczas prymicyi; 1769: Na dzień koronacyi; 1777: Wiersz; 1783: Gratulatio].
- Massalski Józef [por.: E. 1750: Abramowicz A. X., Kazanie przy powitaniu trybunału za łaski J. M.].
- Massalski Michał Józef, hetman w. lit. († 1768), dok. 4578, 4579, 4677, 4865 [por.: E. b. r.: Raczyński Raf., Pierwszy w lit. xięstwie (do xcia Massalskiego)].
- Massalski Michał Cypr. († 1622) [por.: E. 1622: Demitrowicz Paweł, Pamiątka żywota].
- Massalska Chrystyna z Sapiechów (r. 1759), dok. 30612 D.
- Massalska Helena, zamężna ks. de Ligne, kr. 9408, ob. 18791.
- Massarello A., dok. 1633, 29083 D.
- Massari Aleksander (r. 1610), pr. 16843.
- Masseeuw Christian z Flandryi, hp. 22848 (pod r. 1540).
- Massenbach C. v. (r. 1808), dok. 5627.
- Massilon M. ks. (r. 1773), K. 15841.
- Masson Fr. Inn. (r. 1687), K. 13649.
- Massono P. (r. 1620), dok. 3104.
- Massuet Piotr ks. († 1776), dok. 4586, kr. 9060, 9061, 9308, hp. 23467.
- Maszkiewicz Bogusław (r. 1643–1649), kr. 8185, 30299 D.
- Maszkiewicz Samuel, pułkownik (r. 1594 do 1619), kr. 7836, 7887.
- Maszkowski Andrzej (r. 1739), her. 400.
- Maszkowski Zyndram [Jaszowski St., Rozm., Lwów 1822].
- Maszyński Hieronim, Anna i matka ich Jadviga (r. 1545), dok. 2799.
- Matczyński h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Matczyński Marek, wda ruski († 1697) [por.: E. 1687: Olympiae soleatae virtutis in Palatinatus ingressu Marco Matczinski, Zamość].
- Matęjkowie [Chmiel Ad., O rodzinie Jana Matęjki (Odb. z Czasu), Krak. 1894].
- Materski Franciszek [por.: E. 1729: Pałasowski J. J., Quantitas meritorum in d. Franc. Materski, Crac.].
- Matesillani Jan Karol, rezyd. polski w Rzymie (r. 1683), dok. 4167, 4175.
- Mateusz, biskup z Toul, wnuk Mieszka Starego, hp. 34070 D.
- Mateusz, trzeci arcybiskup halicki (r. 1377) [Dzieje dobroc. 1824 IV.].
- Mateusz z Krakowa, *zob.* Matthaeus.

- Mateusz z Paryża, *zob.* z Paryża Mateusz.
 Mathesius J. B. (r. 1727), kr. 8997.
 Mathes Gebel, medalier, szt. 22104.
 Mathias (imię kilku archit. w. XVI.), szt. 21992.
 Mathias, pictor, szt. 22145, 22149.
 Matielli Lorenzo, rzeźbiarz, szt. 22063
 Matthaeus (r. 1588), dok. 1713.
 Matthaeus de Cracovia, K. 32527 D., lit. 20757, 33460 D. [Spr. hist. szt. t. IV. str. 70].
 Matteo di Nicolo de Prussia (r. 1431), szt. 22411.
 Matthias Christian z Meldorp, hp. 22848 (pod r. 1618).
 Matuszewicze, dok. 5242, 5306.
 Matuszewicz Jan Herculanus ks. (r. 1720), K. 13303.
 Matuszewicz J., poseł sejm. (r. 1740, 1744), dok. 4659, 4693.
 Matuszewicz Marcin, kaszt. brzeski († 1773), dok. 4845, 4940, kr. 9329, 9330, 31245 D., lit. 21090, hp. 26911, 26912.
 Matuszewicz Stanisław (r. 1789), dok. 5306.
 Matuszewicz Tadeusz, minister ks. warsz. († 1819), dok. 5269, 5295, 5296, 5327, 5355, 5359, 5710, 5715, 5722, 5735, hp. 28139.
 Matuszewiczowa Konst. z Mickiewiczów (r. 1789), dok. 5306.
 Matyasz Niemiec, snycerz (r. 1673), szt. 22063.
 Matylda, księżna szwabska (r. 1027), dyp. 28423 D., dok. 1665, 29100 D., hp. 24999.
 Matylda Brandenburska, żona Henryka IV., ks. szląskiego, hp. 34079 D.
 Matylda Toskańska († 1115), dok. 1665, 1666.
 Maukisch Jan (r. 1656), kr. 8267.
 Maupertuis Piotr Lud. († 1759), dok. 29042 D.
 Mauritius C. (r. 1669), K. 15162.
 Mauritius v. Reval, Dominikanin, K. 13462.
 Mauritius Sax, *zob.* Maurycy Saski.
 Maury Jan, kardynał († 1817), dok. 29023 D.
 Maurycy św., szt. 22514
 Maurycy, książę heski, dok. 1516.
 Maurycy saski, syn Augusta II († 1750), dok. 1532, 4529, 4673, 4689, kr. 9197 do 9201, 31214 D., hp. 24154, 27181—27184, 33944 D.
 Mauss Józef, prof. Uniw. lwowsk. († 1856), *zob.* Jaryna Józef.
 Mäusson J. (r. 1644), geog. 10745.
 Mauvillon (r. 1741), hp. 26860.
 Maxymowicz Waśko, malarz (r. 1592 - 1599), szt. 22149, 22620.
 Maydel bar. (r. 1704), dok. 4335.
 Mayen (r. 1577), kr. 7399.
 Mayer G. A. (r. 1692), K. 13719.
 Mayer Joh. Fried. (r. 1705), dok. 4392.
 Mayer P., *zob.* Gawroński Andrzej.
 Mayer T., geog. 10911, 10912.
 Mayerberg Augustyn Mayer bar. († 1688), kr. 8422, 8652, hp. 26600.
 Mayerer Hannesz, żołtnik krak. (r. 1478) [Spraw. kom. hist. szt. Akad. V. str. 102].
 Mayers Tobiasz, geog. 10911.
 Maylan von (w. XIV.), kr. 6551.
 Mazarin(i) Juliusz († 1661), dok. 1507, 1518, 3795, 3796, 29003 D., kr. 8373, pr. 16171, hp. 26470.
 Mazepa Jan, hetman kozacki († 1709), dok. 1362, 3978, 4334, 29901 D., kr. 8873, lit. 21533, szt. 22652, hp. 24263, 24597, 27106, 33990 D., 34217 D. [Sziurajew G. N., Mo-giła Maziepy, Ist. Wiestnik 1892 I.].
 Mazurkiewicz Benedykt, malarz (w. XVIII.), szt. 22223.
 Mazurkowicz Wal. Jan (r. 1667, 1669), kr. 8411, 8435.
 Mazzolarius J. M. (r. 1749), dok. 4735.
 Meazzi Ambrogio Mediolanensis (w. XVI.), szt. 21992.
 Meazzi Jakób (r. 1596), szt. 21992.
 Mech, brat Lecha, hp. 24845.
 Męcińscy h. Poraj, her. 28557 D.
 Męciński Andrzej, *zob.* Męciński Krzysztof.
 Męciński Józef, Reformaat († 1813), dok. 5295, lit. 21241 [Grabowski, Starożytności].
 Męciński Krzysztof († 1590) [Thobolius Ad., Epitaphia Christoph. Meczini i a Kuro-zwęki a quibusdam viris, cum praef. ad Andr. Meczinium, Argent. 1599 (por.: E.)].
 Męciński Stanisław (błędnie: K.) (r. 1784), dok. 5194.
 Męciński Wojciech S. J. († 1663), kr. 8370 [Pam. relig. mor. 1854 XXVII; — Tanner Math., Compend. narratio vitae et mortis Alb. Męciński, b. r. (por.: E.); — Przyj. ludu, Leszno 1838 V; — Czer-miński M. ks. T. J., Wyrok banicyjny na ks. Wojc. Męcińskiego, Prz. powsz. 1894, Odb. Krak. 1894].
 Meczyszewski Kasper, pułk. wojsk polskich († 1804), dok. 5357, pr. 17483.
 Medeksa Stefan Fr. z Prószyca (r. 1654 do 1668), dok. 1388, 29802 D., 29833 D., 29334 D., 29841 D., kr. 8415, hp. 25559.
 Medem E. I. (r. 1791), dok. 5365.
 Medem Otto Ernest, deleg. kurlandzki w War-szawie, dok. 4872, 4906, 4935 [Tegoż, Briefe an d. v. Grothus, Mitau 1764].
 Meder B. G. (r. 1699), kr. 8776.
 Meder II. (r. 1718), dok. 1083, pr. 16137.

- Medici (Medyceusze), hp. 22990.
- Medici Matiasz (r. 1569), dok. 3043, hp. 25968.
- Medici M., ks. tokański (r. 1659), dok. 3950.
- Medicis Katarzyna de, *zob.* Katarzyna, królowa francuska.
- Medina Ant. von, radca gub. w Galicyi († 1799), dok. 5424, 5530.
- Mediobarbi Fr. (r. 1637), num. 595.
- Mędrzecki Adam, prawnik († 1832), dok. 5291, 5296, 5354, 5381, pr. 17218.
- Mędrzecki Jędrzej († 1830), *zob.* Spis autorów.
- Medunieccy h. Ślepowron, her. 28557 D.
- Medwidew Sylwester (w. XVII.), K. 14242, 14281.
- Medyceusze, *zob.* Medici.
- Medycki Władysław, malarz (r. 1704), szt. 22222.
- Meerbeek Adrian van z Antwerpii, hp. 22848 (pod r. 1620).
- Meerheim G. (r. 1795), hp. 24835.
- Meermann J., podróżnik (1797—1800), kr. 31384 D.
- Megner H. (r. 1593), K. 13751.
- Méhée de la Touche Jan Klaudyusz Hipolit († 1826), kr. 9620, 9776, 31405 D.
- Mehmet Gieriej, chan tatarski (XVII. w.), dok. 3981.
- Meibohm (Meibomius) Fryderyk († 1660), dok. 3799, 3801, kr. 8180.
- Meibom Henryk jun. († 1700), kr. 5889, 30544 D.
- Meiern J. G. (w. XVIII.), dok. 1575, 1607.
- Meiller Ans. (r. 1739), kr. 6229.
- Meilof J., prawnik, pr. 16379.
- Meinhard, apostoł Infant, hp. 24177 [Bischof Meinhard's Grabmal, Mitth. Liv-, Esth-u. Kurl. 1852 VI.].
- Meisnerus Balt. (r. 1635), K. 15115 [por.: Jocher A., *Obraz bibliogr. hist.* III. Nr. 9571].
- Mejer Paulus, dok. 4970, K. 14269.
- Mela Pomponius, geograf rzymski (w. I. po Chr.), kr. 5821.
- Melanchton Filip († 1560), dok. 2649, 2710, 2917, K. 14925, 14983, 15195, 15196, 15201, 15207, 15216, 15342, 32677 D., 32579 D., szk. 19933, lit. 20809, 20821.
- Melano Stella Giovani da (w. XVII.), szt. 21992.
- Melcher (r. 1507), szt. 21992.
- Melchizedek Znaczk-Jaworski, archimandryta († 1809), dok. 967, K. 14284, 14432.
- Melecysz (Mełetej), patriarcha aleksandr. (r. 1598), dok. 3325, hp. 29777.
- Melesander Jan (r. 1685), kr. 31094 D.
- Meletius Syrigus (w poł. XVII. w.), K. 14215.
- Melisch St. (r. 1659), kr. 8317.
- Melius Piotr (w. XVI.), dok. 3063, K. 15097.
- Mellen Jac. Lubecensis (r. 1679), hp. 23088.
- Meller Jan Wilh. (r. 1737), dok. 5240.
- Mellifluus Bern. (r. 1623), kr. 8025, 30945 D.
- Mellilambius Ambr., *zob.* Schuppiss Joh. Balt.
- Melsztyńscy, her. 400 [MM. Poloniae III.].
- z Melsztyna Spytko, *zob.* Spytko z Melsztyna.
- Mełdzyński Sebastyan, marsz. ziem pruskich (r. 1733), dok. 4583 (J. P. znaczy: generał pruski), 4604.
- Meleszko, *zob.* Mieleszko.
- Mełetej, *zob.* Melecysz.
- Membra Fil. (r. 1572), kr. 7288.
- Memorata Anna, poetka (w. XVII.), kr. 30297 D., 30540 D. [Utwory jej wydruk. w dziele: C. T. Schosseri Aemiliani lauri foliorum sive Schediasmatum liber VII., Leszno 1636].
- Menbaum A. (r. 1784), dok. 5194.
- Mencelius Hier. (r. 1558), K. 32723 D.
- Mencken(ius) Jan Burkhard († 1722), dok. 1412, 2822, 4481, hp. 26104.
- Mendli Gerej, chan perekopski († 1515), dok. 2300, 2301, 2315, 2336, 2350, 2518, hp. 25496, 25550.
- Mendog, w. ks. lit. († 1263), dok. 1743, kr. 6541, hp. 24717, 24718.
- Mendzeli Jan (r. 1629), kr. 7973.
- Menechini And. (r. 1574), kr. 7569.
- Menecius J. (w. XVI.), K. 12512.
- Meniński (właściwie: Mesgnien) Franciszek, filolog polski († 1628), szk. 19935 [autor: Grammatica seu institutio polonicae linguae, Dant. 1649, 2. ed. Leop. 1747; — Biografia, Rozm., Lwów 1827].
- Menius Oktaw (r. 1574), kr. 7369.
- Menius Fryd. (ok. r. 1630), kr. 7980, 30935 D., geog. 10745, pr. 32879 D., szk. 19406, hp. 24163.
- Menniti P. (r. 1764), K. 14571, szk. 19313.
- Menżykow (Menszikow) Aleksander († 1729), dok. 4415, hp. 24597, 24606 [Kleinschmidt, Le prince Alex. Daniłowicz Menżykow, 1672—1729. Histor. Taschenbuch 1890 6. Folge, Jhrg. X.].
- Mercator Bernard (r. 1692), K. 13515.
- Mercator Gerard, geograf († 1594), geog. 10048, 10910.
- Mercede Ignacy a S. Maria de (r. 1793), K. 13245.
- Mercy d'Argentaui, poseł austr. w Paryżu (r. 1789), dok. 28808 D., 29013 D., hp. 27685.

- Mereau J. (r. 1804), dok. 5598.
 Meretor Laur. de Sene in Grisonia, architekt (w. XVII.), szt. 21992.
 Mergery de, pam. franc., kr. 6021.
 Merle Paweł von, hp. 22848 (pod r. 1614).
 Merle St. de, pam. franc., kr. 6021.
 Merlin J. (r. 1570), kr. 7283.
 Merlini, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
 Merrem Bl. (r. 1781), kr. 6055.
 Merz (r. 1628), K. 13397.
 Meser Fr. (r. 1783), dok. 30078 D.
 Mesgnien Fr., zob. Meniński Fr.
 Mesmes Jan Jakób, ojciec Klaud. de Mesme d'Avaux, dok. 1520, 3764, zob. d'Avaux.
 Mesne du, zob. Bethune de, margrabiowie.
 Mesnard Ph. (r. 1709), K. 15087, 32707 D.
 Messenius Jan (ok. r. 1610), her. 383, kr. 30894 D., K. 15480.
 Mestnar J., zob. Barschius Z.
 Mestwin II, ks. pomorski (1268—1296), dok. 1770.
 Metastazy Piotr (r. 1750), kr. 9202.
 Metody św., dok. 1653, 1654, 29093 D., kr. 5822, 6103—6119, 30339 D., 30340 D., K. 12623—12632, 12634, 12635, 12637, 12639 do 12644, 12646—12648, 14024, hp. 24916 do 24921, 34030 D., zob. Cyryl św.
 Metternich Klemens ks., kanclerz austr. († 1859), dok. 1603, 5542, hp. 28189, 28190, 28235, 28236.
 Metzburg Jan [Biografia (urzędował w Galicyi i Krakowie 1802—1808), Mnemosine, Lwów 1839].
 Meurer Th. (r. 1605—1609), dok. 30850 D., 30868 D.
 Meusel J. G. (r. 1800), lit. 19947.
 Meusnier de Querlon Anne Gabriel (r. 1734), kr. 31189.
 Mevius D. (r. 1658), dok. 3899.
 Meyenreiss S. (r. 1731), K. 16138 [Fabricius Joh., Entwurf des Lebens des Sigism. Meyreisen, Elbings Bürgermeister, b. r. (por.: E.)].
 Meyer A. (r. 1684), ek. 18175.
 Meyer A., podróżnik (r. 1777), kr. 31274 D., geog. 10525.
 Meys Jan, hacziarz (r. 1646), szt. 22411.
 Meysztowiczowie h. Rawicz, her. 28557 D.
 Meza T. (r. 1790), szk. 19909.
 Mezer Franciszek (r. 1783), szt. 22540.
 Mezula Javan (ok. r. 1648), kr. 8226.
 Mezzo Pietro, Italus, murator (r. 1581), szt. 21992.
 Miaczyński h. Suchekomnaty, her. 400, 28557 D.
 Miaczyński Atanazy, wda wołyński, podskarbi w. kor. († 1725) [Łoski J., Kłasy 1883].
 Miaczyński Ignacy († 1809), dok. 5422, K. 14590 [Wiersz Ign. Miacz., staroście kamienopolskiemu, od klasztoru Bazylianów podhoreckich 31. lipca 1804, Lwów 1804].
 Miaczyński Ignacy († 1840), dok. 5711, 5787, kr. 9809, K. 12867, ek. 13325.
 Miaczyński Józef, gen. franc. († 1793), dok. 5414, kr. 31300 D., pr. 16881, hp. 27539 [Mémoire au roi de France (1794), b. r.; — Seconde mémoire au roi, b. r. (por.: E.)].
 Miaczyński Kajetan, Targowiczanin, dok. 5058, 5153, 5190, 5381, 5410.
 Miaczyński Piotr, gen. ziem ruskich († 1776), dok. 4826 [Echo vocalis tubae ad palatini honoris ascensum P. Miaczyński in Collegio Vladimiriensi, Leopoli 1728 (por.: E.)].
 Miakowicz Fil. (r. 1409), dok. 1989.
 Mianowski Antoni, murarz lubelski (XVIII. w.), szt. 21992.
 Mianowski Ant. Winc. (r. 1776, 1791), dok. 5067, 5368.
 Miaskowscy h. Bończa, her. 28557 D.
 Miaskowscy h. Leliwa, her. 23557 D.
 Miaskowski Andrzej [Żałosna rozmowa Caliopey, Poznań 1618 (por.: E.)].
 Miaskowski Antoni Franc. Ks. (r. 1746 do 1766), dok. 4707, 4785, 4794, 4954.
 Miaskowski Ignacy, pułkownik (r. 1810), dok. 5693.
 Miaskowski J., biskup warszawski (r. 1800), dok. 5561.
 Miaskowski Kasper Melchior, poeta († 1620), lit. 20985, 33535 D. [Gaz. codz., Warsz. 1838 Nr. 2040].
 Miaskowski Kazimierz (r. 1790), dok. 5327.
 Miaskowski Krzysztof (r. 1791), dok. 5359.
 Miaskowski Wojciech, poseł do Turcyi (ok. r. 1650), dok. 1362, 29795 D.
 Miałkowski Ł. (r. 1620), dok. 3586.
 Miałkowski Wojciech (r. 1640), dok. 3770, hp. 26404.
 Micanus S. (r. 1573), lit. 20946.
 Micewicz (r. 1783), dok. 5205.
 Michael de Vratislavia, zob. z Wrocławia Michał.
 Michael, żyd, K. 15974.
 Michajłowicz Aleksy, car, zob. Aleksy Mich.
 Michajło (Michalón), Litwin (w. XVI), kr. 7068, etn. 12386.
 Michalewski Julian, Bazylianin (r. 1805), kr. 9746, zob. Lewiński Stefan.
 Michalewski Sz. (r. 1790), dok. 5325.
 Michalscy (r. 1790), dok. 5337.

- Michalski Michałko, hp. 26540 [L. P., Michałko Michalski, rotmistrz wojsk polskich cudzoziemskiego autoramentu (ustęp z wojen szwedzkich), Dz. lit. 1863].
- Michał Korybut Wiśniowiecki, *zob.* Wiśniowiecki Michał Korybut.
- Michał Fiedorowicz Romanow, car (r. 1613 do 1645), dok. 3560, 28794 D., hp. 26299.
- Michał, wielki książę kijowski (r. 1240), lit. 21439, hp. 24514.
- Michał Waleczny, gospodar wołoski (r. 1593 do 1601), hp. 26180—26182.
- Michał, metrop. kijowski (r. 1133—1147), K. 14412, 32600 D., lit. 21427.
- Michał, burgrabia (r. 1412), dok. 2010.
- Michał z Górki (r. 1408), dok. 1988.
- Michał, książdz (r. 1523), dok. 2631.
- Michał Konstantynowicz, *zob.* Janczar, Polak.
- Michał z Lipy, opat Benedykt, szt. 22090, 22091.
- Michał Litwin, *zob.* Michałto.
- Michał, sołtys z Zorzowa (r. 1428), dok. 2076.
- Michał z Wrocławia, *zob.* z Wrocławia M. Michałko, *zob.* Michalski.
- Michałowicz (r. 1559), K. 15245.
- Michałowicz Grzegorz (r. 1624), dok. 3622.
- Michałowscy, her. 28285 D.
- Michałowski Antoni, podkomorzy krak. (w. XVIII.), dok. 5153, 5201, 5240, 5269.
- Michałowski Jacek († 1650) [Otrebusz D., Clavis aurea Jacobo et Hiacynto Michałowski, Crac. 1639 (por.: E.)].
- Michałowski Jakób, kasztelan biecki (r. 1661), dok. 1446, 3834, hp. 29791, *zob.* Michałowski Jacek.
- Michałowski Józef (r. 1837) [Życiorys, Zbiór lit. i polit. 1837 II.].
- Michałowski Melchior († 1605), dok. 3455.
- Michaud, *zob.* Spis autorów.
- Michelozzo Michelozzi, medalier, szt. 22104.
- Michniewicz B. (r. 1667), kr. 7938.
- Michonius Mart. (r. 1633), kr. 8051.
- Miciński A. A. (w. XVIII.), dok. 1080, 28896 D.
- Miciński Wojciech, kanonik krak. († 1754), K. 12803 [Testament, Prz. bibl. 1882].
- Mickiewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Mickiewicz Adam, *zob.* Spis autorów.
- Mickiewicz Fr. B. (r. 1814), dok. 5777.
- Mickiewicz Józef X., prof. Uniw. wileńsk. († 1817), szk. 19679 [Golański N. F., Dz. wil. 1817 II.].
- Mickiewicz Konstancya (r. 1789), dok. 5306.
- Micler Wawrz., *zob.* Mitzler.
- Micowski, *zob.* Jabłonowski, wojewódzki nowogrodzki.
- Micraelius Jan († 1658), K. 15063, hp. 22848 (pod r. 1633), 23880.
- Miczyński Sebastyan (w. XVII.), kr. 7747, K. 15976.
- Middendorpius Jakób (r. 1572), kr. 7304.
- Miechowita Maciej († 1523), kr. 6920, 6969 do 6975, 30650 D., lit. 20946, hp. 23467, 25565.
- Mieczkowski, poseł sejm. (r. 1782—1793), dok. 5155, 5410, 5413.
- Mieczyński W. († 1680), dok. 4142.
- Mieczysław, *zob.* Mieszko.
- Miedzileksi W. (r. 1521), dok. 2616.
- Miedzilewscy (r. 1518), dok. 2592.
- Miedzwiedzki C. M. (r. 1766), dok. 4922.
- Miedzwiedzki K. (r. 1609), K. 13541.
- Międzyborski, *zob.* Rościszewski.
- Miękiński M., *zob.* Gawroński Andrzej.
- z Mielca Klemens, organmistrz (r. 1534), szt. 22710.
- Mielęccy, her. 28557 D.
- Mielecki [Burzyński, Vinculum genth. Mielecki, Olomunci 1601 (por.: E.)].
- Mielecki Jan, kaszt. wiślicki († 1561), dok. 2807.
- Mielecki Mikołaj, hetman w. kor. (r. 1578 do 1580), kr. 7299.
- Mieleusius (Mielicki) Augustinus Rotundus (r. 1581), dok. 4687, 29608 D., K. 15345.
- Mieszko Iwan (r. 1589), dok. 3259, 29629 D.
- Mieszko (r. 1631), dok. 3679.
- Mielkicius And. (r. 1548), kr. 7167.
- Mielnicki St. (r. 1786), dok. 5228.
- Mielżyńscy h. Nowina, her. 28557 D.
- Mielżyński Franc. Wal. (r. 1694), kr. 8697.
- Mielżyński Maciej [Poniński Franc. S. J., Nowina na świat głośna, życie i śmierć Mac. Mielżyńskiego, ded. Katarz. z Mycielskich Mielżyńskiej, Pozn. 1697 (por.: E.)].
- Mielżyński Maciej († 1800), dok. 5219, 5327, 5359.
- Mielżyński Prokop († 1800), dok. 5336.
- Miełoński Hier., przeor Domin. (r. 1710), K. 13430.
- Mier (rodzina), her. 28557 D.
- Mier Józef, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Mieroszewski (Mieroszewski) Jan († 1867), szt. 21721.
- Mieroszewski (Mieroszewski) Stanisław, poseł sejmu r. 1788 († 1824), dok. 5328, 5359, 5378, 5738 [Czajkowski P., Pochwała zasług i życia, Roczn. tow. nauk. krak. 1826 XI.].
- Mierzejewski J., poseł sejm. (r. 1774—1778), dok. 5031, 5188, 5219, 5269, 5295, ek. 18104.
- Mierzwa, *zob.* Dzierzwa.
- Mierzwiński K. ks. (r. 1791), dok. 5355.

- Mieszko (Mieczysław) I., ks. polski († 992), num. 579, 28535 D., dok. 1657—1662, 29096 D., kr. 6125—6128, 30344—30350 D., szt. 22045 (p. Poznań), 22090 (p. Poznań), 22091, 33681 D., hp. 23328, 23417, 24800, 24929—24952, 34033—34040 D.
- Mieszko II. Gnuszny, król polski (r. 1025 do 1034), dok. 1665—1668, 28423 D., 29100 D., kr. 6169, szt. 22275, hp. 24995—25006.
- Mieszko III. Stary, ks. polski (r. 1173—1201), dyp. 251, dok. 1680, 1681, pr. 16981, hp. 25072, 34070 D.
- Mieszko, książę opolsko-raciborski (r. 1286), dok. 29139 D., pr. 33058 D.
- Mietelski Teodor ks. (r. 1808), kr. 9739, 9763, 31395 D.
- Miguel del Verms, pam. franc., kr. 6021.
- Mijakowski Jacek ks. († 1647), kr. 7999, K. 15650, *zob.* Lubomirska Anna.
- Miklaszewski J., masson (r. 1815), dok. 5787; Inne, *zob.* Spis autorów.
- Miklaszewski W. F. (r. 1791), dok. 5360 [Lustracya skarbu koronnego przez Miklaszewskiego r. 1770, Niemcewicz Zbiór pam. III.].
- Miklaszewicz Matkowski B. (r. 1790), dok. 5317.
- Miko Franciszek ks. (r. 1638), K. 15629.
- Mikołaj IV., papież (r. 1288—1292), dok. 28769 D., 29109 D.
- Mikołaj V., papież (r. 1447—1455), dok. 2142, 2175, 2177, 2184, 2187, 2190, 2222, 29330 D., K. 32343 D.
- Mikołaj I., car rosyjski (r. 1825—1855), dok. 28808 D., geog. 10919, K. 13989, hp. 26961.
- Mikołaj, książę opolski († 1497), kr. 6855, 6856, lit. 20776.
- Mikołaj, biskup lubecki (r. 1448), dok. 2181.
- Mikołaj, biskup przem. (r. 1492), dok. 2382.
- Mikołaj, biskup ryski, dyp. 28440 D., K. 13210.
- Mikołaj, cieśla z Poznania, szt. 21992.
- Mikołaj, malarz krak., szt. 22144.
- Mikołaj (Nicolaus), złotnik, szt. 21727.
- Mikołaj z Błonia, *zob.* z Błonia Mikołaj.
- Mikołaj z Brześcia, inkwizytor (r. 1437), dok. 2115.
- Mikołaj z Dzierzkowa, biskup wileński († 1468) [Kłasy XII.].
- Mikołaj z Kamieńca (r. 1516), dok. 2577.
- Mikołaj z Kobylan (r. 1529), dok. 2700.
- Mikołaj z Koźmina wielkiego (r. 1463), kr. 5822, 6788.
- Mikołaj z Kostczy (r. 1383), dok. 1891.
- Mikołaj z Krakowa, kr. 30223 D.
- Mikołaj z Popielowa, *zob.* z Popielowa Mik.
- Mikołaj z Wilkowiecka, *zob.* z Wilkowiecka Mikołaj.
- Mikołajew Daniel (r. 1600), K. 15435.
- Mikołajewicz Magnus, gen. leitn. (r. 1804), dok. 5605.
- Mikołajewski Daniel, superintendent wielkop. († 1633), K. 15132, 15406.
- Mikołajowski J. (r. 1790), dok. 5328.
- Mikorscy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Mikorski Dyon., poseł sejm. (r. 1792 1814), dok. 5399, 5413, 5436, kr. 9853.
- Mikorski Józef, poseł sejm. (r. 1788—1791), dok. 5295, 5324, 5325, 5327, 5345.
- Mikosza Józef, dragoman polski († 1787), kr. 9549.
- Mikowski, poseł sejm. (r. 1778), dok. 5101.
- Mikucki A., Pijar († 1811), kr. 9452, hp. 23467.
- Mikulicz (r. 1790—1799), dok. 5337, 5535.
- Mikulińscy (r. 1570), hp. 34144 D.
- Mikurda Matyasz, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Milbacherowa Urszula [Jakubowski Gabr. ks., Pochwała połączona z hańbą dla rodziców i młodzieży przy pogrzebie Ursz. Milbacherowej, Przemyśl 1802].
- Milcz Mikołaj (r. 1567), dok. 3021.
- Milecki P. (r. 1683), dok. 4167.
- Milejus Aleks. (r. 1629), kr. 7973.
- Milewscy (Milewzki), *zob.* Mieleścius (Mielicki).
- Milewscy h. Ślepowron [Milewscy herbu Ślepowron, Krak. 1900 (odbito tylko 5 egzemplarzy)].
- Milewski Stanisław (r. 1657), dok. 29813 D.
- Milhaud (r. 1806), dok. 5628.
- Milifowie Ernest i Ferdynand, znalazcy wykopalisk [Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI.].
- Miller Ludwik Krzysztof (r. 1637), szk. 19035.
- Miller Wawrzyniec, *zob.* Müller Wawrz.
- Milliam Michał (r. 1757), dok. 4792.
- Millot, pam. franc., kr. 6021.
- Millot Klaud. Franc., hist. franc. († 1785), hp. 22859.
- Milo v. Minden, biskup (r. 993), dyp. 28420 D., dok. 29098 D., kr. 30351 D.
- Milowicze h. Mikuliński, her. 28557 D.
- Miłobęcki Jan Korwin ks., *zob.* Gawroński Andrzej.
- Miłodrocki (Miłodroski) H. (r. 1603), K. 15446.
- Miłopolski Jan (pseudonim, r. 1600), dok. 29679 D., K. 13739.
- Miłodrowicz Andrzej, gubernator czernig. (r. 1794), dok. 30132 D., K. 14767.

- Minasowicz Józef Epitani († 1796), arch. 28287 D., dok. 30131 D., kr. 6006, 6355, 9842, 9357, 31066 D., K. 14801, lit. 33350 D, 33571 D., hp. 25769 [Prz. nauk. lit. 1842 do 1844].
- Mindowe, *zob.* Mendog.
- Mingn Poliark (ok. r. 1576), dok. 3137.
- Minifie M. (r. 1780), kr. 9483 hp., 23467.
- Minin, wódz ros. (r. 1612), hp. 34164 D., 34166 D.
- Minio P., poseł wenecki (r. 1620), dok. 3589.
- Minocki Franc., prof. Akad. krak. (r. 1799), K. 12855, 12896, pr. 17665.
- Minojko (r. 1788), dok. 5276.
- Miński Stanisław, podkancl. († 1607), dok. 3303, 28961 D., kr. 7495, K. 12680, lit. 33549 D.
- Minucci Paweł, poseł tokański (r. 1659), dok. 3950, hp. 26583.
- Minwid S. ks. (r. 1641), kr. 8104.
- Mioduski Jak. (r. 1811), dok. 5710.
- Mirabeau Gabriel Honoryusz († 1791), dok. 5362, 30118 D.
- Mirabeau Wiktor Riquetti († 1789), dok. 5271, kr. 9414, hp. 27431, 27563.
- Miraeus Aub. (w. XVII.), kr. 7804, 7831, K. 13262, 13322, 13391, 13399.
- Mirbach Emeryk Zygmunt von, Kurlandczyk (w. XVIII.), dok. 5389, 5419, 5443, 5466. K. 13391.
- Mirecki Stanisław (r. 1738), K. 13267.
- Mirolicky Jan (r. 1592), kr. 7539.
- Mirowski Paweł [por.: E. 1631: Czołhański I., Symbolum virtutis; 1636: Tański I., Phtongus famae].
- Mirsey h. Białynia, her. 28557 D.
- Mirski B., poseł sejm. (r. 1776, 1791), dok. 5058, 5359.
- Mirys Sylwester de, malarz, szt. 22223.
- Misiorowicz Dominik, paśnik, szt. 22409.
- Miske Ludwik, Franciszkanin [autor dzieła: Wzór troisty doskonałości trzech zakonów św. Franciszka, Poznań 1736, i żywotów świętych].
- Mislenta Celestyn (w. XVII.), dok. 1131, K. 15565.
- Misławskij Samuel, metrop. kij., K. 14767.
- Miszewski, poseł sejm. (r. 1773—1775), dok. 5006.
- Misztołd Antoni Alojzy S. J. († 1740), her. 405.
- Mitarnowscy h. Prus, her. 28557 D.
- Mitasz Stefan, mieszcz. wileński (r. 1629), dok. 3669.
- Mithob(ius) Hector Jan († 1696), kr. 8228.
- Mitis Tomasz, *zob.* Dunin Piotr Włast.
- Mitrofan, metrop. kij. (r. 1728—1733), K. 14256.
- Mittag J. Gotfryd, kr. 9054, hp. 26859.
- Mittarelli J. B. (w. XVIII.), kr. 5950, K. 13658.
- Mittendorf Fil. (r. 1611), kr. 7780.
- Mitterpacher L. (r. 1787), ek. 18027.
- Mizler Wawrzyniec de Koloff († 1770), arch. 27, dok. 750, 5075, kr. 5821, 5969, 8528, 9207, 9321, 9428, 30222 D., ob. 18549, szk. 18966, 19054, lit. 21071, *zob.* Haur Jakób Kaz., Jabłonowscy, Jabłonowski J. St. i Stan. Jan, Latański Jan.
- Mladenowicz Piotr de (w. XV.), kr. 6581.
- Mleczkowie h. Doliwa, her. 28557 D.
- Mleczkowie h. Korczak, her. 28557 D.
- Młocki T. (r. 1765), szk. 19284.
- Młodeccy h. Półkożic, her. 28557 D.
- Młodecki Józef [Żądania co do praw lennych na dobra Koszowatę (1776?), b r. (por.: E.)].
- Młodecki Kazimierz (r. 1814), dok. 5772, kr. 9864.
- Młodowski Ad. Ant., biskup brzesko-kujawski (r. 1769), dok. 4960.
- Młodzianowski Andrzej (Jędrzej) S. J. († 1685) *zob.* Pac Kazimierz i Michał.
- Młodziejowski Andrzej Stanisław ks. († 1780), biskup poznań, kanclerz, dok. 4863, 4907, 4972, 4974, 4982, 5006, 5011, 5022, 5044, 5058, 5060, 5069, 5086, 5101, 5134, 30066 D., ob. 18837.
- Młodzianowski J. (r. 1752), dok. 4757, pr. 17596.
- Młodzianowski, poseł sejm. (r. 1793), dok. 5410, 5413.
- Młodzianowski Tomasz ks., kaznodzieja († 1686), lit. 21016.
- Młokosiewicz Franc., kapitan wojsk polskich († 1845), kr. 9781.
- Mnich Jakób, lit. 21428.
- Mniszchowie h. wł. arch. 26, 28286 D., her. 28557 D., geog. 10676, szt. 22300, hp. 26907.
- Mniszech J. (r. 1771), ek. 18055.
- Mniszech Jerzy August, marszałek nadw. († 1778), dok. 4684, 4768, 4812, 4826, 4836, 4850, 5030, 5108, szk. 19866 [Splendor gloriae Georg. Aug. Wandal Mniszek cum Amalia Brühl, Vars. 1750 (por.: E.)].
- Mniszech Józef, marszałek w. kor. († 1744), dok. 4396, 4619, 4622, 4658, 4659, 4667, 4679, 4684, szk. 19866.
- Mniszech Michał Jerzy, marszałek w. kor. († 1806), dok. 1091, 4807, 4874, 5169, 5188, 5190, 5201, 5219, 5269, 5270, 5274, 5295, 5301, 5327, 5335, 5356, 5359, 5420,

- 30077 D., szk. 19700, hp. 25204, 27666 [Osinski A., Kazanie na pogrzebie 13. marca 1806; — Bartoszewicz J., Michał Jerzy Mniszech, Bibl. warsz. 1852 IV.; — Tenże, Tyg. ill. 1863 VIII.].
- Mniszech Mikołaj (r. 1606), dok. 3468, szk. 19816 (błędnie: S.).
- Mniszech Stanisław († 1645), dok. 3734, 3797.
- Mniszech Zygmunt († 1613), dok. 3465.
- Mniszek W. J. (r. 1738), her. 405.
- Mniszczowa Konstancya, żona Józefa [por.: E. 1740: Tworkowski Rajm., Sarmacka heroina].
- Mniszczowa Marya Aniela z Brühlów, żona Jerzego Augusta, szt. 22090.
- Mniszczowa Urszula, żona Michała, marszałkowa, dok. 5243.
- Mniszczówna Maryna, dok. 3453, 3460, 3463, 29677 D., kr. 7727, szt. 22303, hp. 26258, 26261, 26262, 34167 D.
- Mniszkwie h. Poraj, her. 28557 D.
- Mnobożisznij D., hetman kozacki (r. 1669 do 1672), hp. 24588.
- Mochinger Jan, Dantiscanus († 1652), dok. 3132, 3731, 3858, kr. 8179.
- Mochnacki Bazyli, prawnik († 1844), pr. 16116.
- Mocki J. (r. 1793), kr. 8965.
- Moczarski Antoni (r. 1592), kr. 7540.
- Moczydłowski h. Nowina, her. 28557 D.
- Moczydłowski S. (r. 1791), dok. 5357.
- Moderski książę (r. 1659—1600), hp. 26583.
- Moderna, rzeźbiarz, szt. 22063.
- Modlibowscy h. Drya, her. 28557 D.
- Modlibowski G. (r. 1737—1745), dok. 4639, 4647, 4679, 4700.
- Modlicki L. [Michałowski Tom., Na pamiątkę śmierci L. Modlickiego, Krak. 1581 (por.: E.)].
- Modliński G. M. (r. 1631), kr. 7988.
- Modrzejowski Andrzej, podskarbi w. kor. († 1683), dok. 4108 [Opis poselstwa do Turcyi r. 1676, wydrukowany w przypisach Bartoszewicza J. do Święckiego Hist. pamiątek t. I. str. 371].
- Modrzewski Andrzej Frycz († 1569), kr. 7102, 7133—7146, 7232, 30681—30683 D., K. 15099, 15210, szk. 19830, hp. 25540, 25883.
- Modrzewski Konst. (r. 1741), dok. 4675, pr. 17521.
- Modrzyński Gabr. (r. 1637), kr. 8070.
- Modzelewski Nikod. A. (r. 1789), dok. 5306.
- Modzelewski Zach. S. J. († 1710), K. 13860.
- Moeler Arvid (r. 1756), geog. 10523.
- Moellendorf Wichard Joachim Henryk, gen. pruski († 1816), dok. 5425, kr. 9656.
- Moeller J. W. (r. 1780), kr. 9485, hp. 24444.
- Moeller, zob. Möller.
- Moeresius Jan Jerzy (r. 1651), kr. 8222.
- Moerlin Joach., biskup sambijski, K. 13202.
- Mogiliański Arsenij, metrop. kij. (r. 1757 do 1771), K. 14427, 32606 D.
- Moguński Aleksander (r. 1697), dok. 4279.
- Mohilanka Raina ks. Wiśniowiecka, hp. 23601.
- Mohyla (Mohiła) Jeremi (r. 1596), dok. 3328.
- Mohyla (Mohiła) Piotr, metrop. kij. († 1646), dok. 4088, kr. 8044, 8148, 30986 D., K. 14211, 14215—14217, 14417, 14717, 32574 D., 32601 D., lit. 21493, hp. 26402 [por.: E. 1647: Kalimon Józef].
- Moibanus A. (r. 1541), pr. 17547.
- Moithey, geog. 10911.
- Mojecki Przemysław ks. (r. 1617), kr. 6738, K. 15951.
- Mokiejowski (r. 1790), dok. 5329.
- Mokronowski Andrzej, wda mazowiecki († 1784), dok. 1475, 5057, 5058, 5101, 5433, 5436, 30076 D., kr. 9402, hp. 27408 [Potocki Stan., poseł lubelski, Mowa przy obchodzie pamiątki And. Mokronowskiego, Warsz. b. r. (por.: E.)].
- Mokronowski Stanisław, gen. polski († 1821), hp. 27408, 27856.
- Mokrski Floryan, biskup krak. († 1380), dok. 1872 [Tyg. ill. 1871].
- Molé Mateusz († 1656), dok. 3502 [Mémoires, ed. Champollion Figeac, Paris 1854 do 1856 t. 3].
- Molingre Ch., (r. 1683), kr. 8075.
- Möllendorf, zob. Moellendorf.
- Möller Antoni, malarz gdański (w. XVI), szt. 22150.
- Moller Henryk († 1567), kr. 7236, szt. 33710 D. [Curaeus A., Epicedion de morte Henrici Mollerii Hess poetae, Dantisci 1567 (por.: E.)], zob. Bendelius J.
- Moller J. (r. 1621), hp. 33871 D.
- Möller Jan Bog., Gdańszczanin (w. XVII), kr. 8312, 30415 D., K. 15312.
- Möller J. J. (r. 1684), kr. 8601, pr. 16772.
- Molski Marcin († 1822), dok. 5733, 5780, kr. 9679, 9885, lit. 21232.
- Mołodziński Kazimierz, malarz (w. XVIII), szt. 22224.
- Monald, mincarz, szt. 22483.
- Monaldi Jakób z Medyolanu, rzeźbiarz, szt. 22063.
- Monck Jerzy, generał ang. († 1670), dok. 28990 D.
- Mondovi, biskup z Mondovi, nuncyusz (r. 1576), dok. 3127.
- Mongin J. (r. 1790), dok. 5337.

- Monier F. M., kr. 9665, hp. 23333.
 Moniuszkowie, her. 28548 D., szt. 22721 [Wędrowiec 1879 II.].
 Monkornet B., geog. 10910.
 Monomach, *zob.* Włodzimierz II.
 Monsignani E. (r. 1715), K. 13519.
 Monstrellet, pam. franc., kr. 6021.
 Mont J. du, dok. 636.
 Montalembert Marek Renat de († 1800), dok. 1530, 4803.
 Montani Franc. (r. 1597), K. 15429.
 Montani G. (r. 1621), kr. 7919.
 Monte Jakób de, Italus (w. XVI.), szt. 21992.
 Monte Jan de, malarz (w. XVI.), szt. 21799, 22151, 33689 D.
 Monte Robertus de, hp. 22548 (pod r. 1186).
 Montealcina A. (r. 1594), kr. 6355.
 Montecuccoli Rajmund († 1681), dok. 29810 D. hp. 26577.
 Montelupi Rafael, rzeźbiarz, szt. 22063, 22091.
 Montelupi Wal. (r. 1611), kr. 7784.
 Montereul Jean (r. 1645–1648), dok. 28998 D.
 Montgaillard M. J. R. de (r. 1812), kr. 9816.
 Montglat, pam. franc., kr. 6021.
 Monti de, markiz, poseł franc. (r. 1734), dok. 4588, 4607, kr. 9090, 9114.
 Montluc Jan de, poseł franc. († 1579), dok. 3081, kr. 6021.
 Montowt Hanna (w. XVI.), ob. 18772.
 Montpensier, pam. franc., kr. 6021.
 Montraye A., podróżnik (r. 1726), kr. 8991.
 Montrésor, pam. franc., kr. 6021.
 Montwid Jerzy (r. 1812), dok. 5733.
 Montvill M. (r. 1790), dok. 5337.
 Monwid, syn Gedymina, her. 28515 D., hp. 24723.
 Mora Columella Dominicus (r. 1595), kr. 7555.
 Morachowski Mikołaj, malarz (w. XVII.), szt. 22183.
 Moraino, malarz, szt. 22220.
 Moraczewski Jędrzej, historyk († 1855) [Libelt K. Fr., Żywot Jędrzeja Moraczewskiego i zdanie Joachima Lelewela o Dziejach Rpltej polskiej J. Moraczewskiego, Poznań 1855; — Jarochowski Kaz., Jędrzej Moraczewski (wspomnienie pośm.), Pozn. 1855].
 Morawscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
 Morawski Andrzej (r. 1733), kr. 9050.
 Morawski Franciszek, generał († 1861), kr. 9853, 9882, lit. 21223, 21229, hp. 28244 [Kajsiewicz ks., Mowa żałobna, Prz. pozn. XXXII.; — Jenerał Fr. Morawski, Nowiasta 1860—1861].
 Morawski Ignacy († 1786), dok. 4845.
 Morawski Jan S. J. († 1700), K. 15760, szk. 19932.
 Morawski J. ks. (r. 1783), kr. 9513.
 Morawski Stanisław, fałszerz dokumentów, dyp. 226.
 Morawski Stanisław, szt. 22228.
 Morawski Teodor, historyk († 1879) [Biographie universelle, Paris 1826—1831; — Br. Z., Czas 1879 Nr. 283 i n.; — Tarnowski Stan., Wspomn. pośm., Prz. polski 1879 IV.].
 Morawski, rzeźnik z Gniezna (konfed. barski), hp. 23737.
 Morawska M. (r. 1801), dok. 5575.
 Morawska Teofila z Radziwiłłów, żona Ignacego, dok. 4907, 5337.
 Morchinger J. (r. 1633), kr. 7996.
 Mordasson Piotr, malarz (w. XVII.), szt. 22183.
 Moreau Jan Wiktor, generał franc. († 1813), kr. 9687, hp. 28016.
 Morełowski Józef S. J. († 1845) [Prz. pozn. XIX.].
 Moreus Michał Józef (r. 1740), kr. 9144.
 Morgenbesser Aleksander, historyk [Ćwik Wal., Aleksander Morgenbesser, życiorys (Odb. z Gaz. polskiej), Czerniowiec 1893].
 Morgenstern Benedykt, teolog ewang. (w. XVI.), kr. 5931, K. 15048, 15292.
 Morison Fynes, podróżnik (r. 1593), kr. 30807 D., 30897 D.
 Mörlin Joachim (r. 1554), kr. 30700 D., K. 15216.
 Mornay Phil. du Plessis (r. 1573), dok. 3083.
 Morochowski Eljasz Joachim († 1631), kr. 7937, K. 14105, 14184.
 Morolski Jan Dominik, poeta XVII w. [Bełcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886].
 Morone, nuncyusz pap. w Niemczech (r. 1536 do 1538), dok. 29077 D.
 Moroni Jan, kardynał († 1580), dok. 2951, 3144.
 Morosi Antoni, budowniczy krak. (r. 1562), szt. 21992.
 Morosini G. Fr., nuncyusz w Polsce (r. 1573), dok. 3088.
 Moroszewicz (r. 1798), dok. 5523.
 Morotius J. (r. 1681), K. 13649.
 Moroz L. X. (r. 1781), dok. 5145.
 Morozenko, pułk. korsuński, hp. 24593.
 Mors Dytrych (w. XV.), K. 12569.
 Morski J. K., Dominikanin (r. 1652), dok. 3881.
 Morski Onufry, kasztelan kamieniecki, poseł (r. 1790), dok. 5219, 5269, 5295, 5296, 5327, 5359.

- Morski Tadeusz († 1825), dok. 5329, 5361, 5511, kr. 31313 D., 31314 D., pr. 17124, szk. 19912 [Obywatel T. M. (także karta tytułowa bez liter i nazwiska), Warsz. 1788 (por.: E.); — Morski T., Lettre à M. l'abbé de Pradt ci-devant ambassadeur en Pologne, Vars. 1815, Paris 1815, Leipzig 1815].
- Morski Zygmunt [Choroszczowicz Ad. Kanty, Colossus immortalis gloriae Sigismundi Morski, Crac. 1731 (por.: E.)].
- Morska Urszula, szt. 22090 (p. Warszawa), 22091.
- Morskowski P. (r. 1745), K. 13903.
- Morsztynowie, lit. 21006.
- Morsztyn Andrzej, podskarbi w. kor. († 1693), dok. 3899, 3952, 3955, 3957, 4007, 4150, 4157, lit. 21005, szt. 22046 (p. Warszawa) [Belcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886].
- Morsztyn Antoni, wda inflancki [por.: E. 1725: Eucharisticon].
- Morsztyn Hieronim († ok. 1655), ob. 18688, 18780, lit. 21006, 33546 D.
- Morsztyn Jan (r. 1673), dok. 4069.
- Morsztyn Krzysztof (r. 1681), dok. 4148.
- Morsztyn Michał Waleryan (r. 1727, 1783), dok. 4533, 4552 [por.: E. 1688; Paczygiewski Alb. Cas.].
- Morsztyn (Morstejn) Stanisław (r. 1456), dok. 29341 D., ek. 33153 D.
- Morsztyn Stanisław (r. 1524), dok. 2644.
- Morsztyn Stanisław († ok. 1725), kr. 8632, lit. 21006.
- Morsztyn Tobiasz († 1664), dok. 3983.
- Morsztyn Zbigniew (w. XVII.), kr. 8463, 8464, lit. 21006, hp. 26744.
- Morsztynowa Barbara z Lanckorońskich (r. 1798), dok. 5511.
- Morsztynowa z Potockich Helena, żona Antoniego, hp. 26881, 26901 [por.: E. 1700: Malicki W.].
- Mortezini Fryd. (r. 1783), dok. 5183.
- Morykoniowie h. wł., her. 28557 D., dok. 4875.
- Morykoni (r. 1780, 1788), dok. 5123, 30091 D.
- Morykoni Benedykt, dok. 5337, pr. 16639.
- Morykoni Fryd. († ok. 1764), dok. 4875.
- Morykoni Michał (r. 1759—1760), dok. 4812, 4823, 4995.
- Morzkowski Ludwik († 1822) [O zgonie L. Morzkowskiego, byłego szambelana, Kras. Dod. do Prz. krak. 1822].
- Morzkowski Piotr (r. 1632), K. 15118.
- Mosantzi D., prawnik gdański (r. 1722), pr. 17508, 17521, 17547.
- Mościcki (z Mościsk) Melchior, Dominikanin († 1591) [Abendblatt Gab., Mnemosyne, Lwów 1824].
- Mościcki Michał ks., przeor Domin. († 1599), K. 12726, 13556, 15129.
- Mościcki Mikołaj, Dominikanin († 1632), K. 13736, zob. Lubomirska Anna.
- Mosellanus P. (r. 1521), K. 32397 D., szk. 19822.
- Moser Jan Jakób († 1798), dok. 4352, 4689, hp. 26428.
- Mosiewicz Jan Aleksander, wda mściśławski [por.: E. 1691: Ruzewski Tom, Fastigium palatinum i Złote jabłko godności senatorskiej].
- Moskorzewski Andrzej (r. 1657), dok. 3920.
- Moskorzewski Jarosz Hieronim, Socynianin († 1615), kr. 7672, 30799 D., K. 15060, 15084, 15086, 15105, 15529, 32753 D., pr. 17001 [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. I.].
- Moskorzowski Stanisław (r. 1648), kr. 8179.
- Mośkowicz Hanowerski Natan (r. 1653), kr. 8226.
- Mossovin Jan (ok. r. 1620), K. 15522.
- Mosswid Waitkun M. (r. 1549), lit. 20355.
- Mostowscy h. Dołęga, her. 28557 D.
- Mostowski J. (r. 1806), szk. 19921.
- Mostowski Paweł, wda mazowiecki († 1781), dok. 4917, 5031, 5130.
- Mostowski Tadeusz Antoni, minister ks. warsz. († 1842), dok. 5327, 5359, 5473, 5739, kr. 5971, 31368 D., lit. 21273, hp. 23328 [Biographie univers. p. Michaud; — Tyg. ill. 1860].
- Mosvidius Marcin (r. 1549), K. 14927.
- Moszczeńscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Moszczeński Adam, Targowiczanie († 1823), num. 444, dok. 4636, 4850, 4863, 5123, 5153, 5188, 5219, 5327—5329, kr. 9311, 30293 D.
- Moszczeński Andrzej (r. 1774), dok. 5006.
- Moszczeński Marcin ks., Pijar († 1798), dok. 1087, kr. 31264 D., pr. 16909.
- Moszczeński W., komisarz wojskowy wielk. sejmu, pr. 16885.
- Moszcenczye Waško (r. 1400), dok. 1976.
- Moszenko W. (r. 1407), dok. 1986.
- Moszkiewicz Ksaw. (r. 1790), dok. 5337.
- Moszkowski (r. 1789), dok. 5298 [Odpowiedź przeciw paszkwiłowi Moszkowskiego czerniąc honor gener. Koszutkiego, b. r., (por.: E.)].
- Moszyńscy h. Łodzia, her. 28557 D.
- Moszyński (r. 1784), ob. 18697.
- Moszyński Aug. hr. († 1786), kr. 9369, hp. 26993, 27411.

- Moszyński Fryderyk († 1817), dok. 5006, 5269, 5295, 5296, 5306, 5303, 5327, 5329, 5345, 5359, 5420, 5430, 5437, kr. 6012, hp. 26993, 27411 [Moszyński Fryd. Józef, Odpowiedź na zarzuty przez oskarżycielów w sądzie kryminalnym (1794), b. r. (por.: E. b. r.; tamże inne druki odnoszące się do Moszyńskiego F.)].
- Moszyński Hieronim (r. 1545), dok. 2799.
- Moszyńska Anna (r. 1545), dok. 2799.
- Moszyńska Jadwiga (r. 1545), dok. 2799.
- Mothius J. (r. 1665), kr. 8395.
- Motkowski Ad., lit. 33550 [1. ed. 1673].
- Motowidło Adam (r. 1759), dok. 4815.
- Motteville mme de, pam. franc., kr. 6021.
- Moulin (r. 1627), hp. 26351.
- Mounsey James (r. 1748), kr. 9187.
- Mouskès, hp. 22848 (pod r. 1244).
- Mowczan Michał, assauła kozacki, hp. 24593.
- Moykowski K. ks. (r. 1784), dok. 5194.
- Możarowscy, K. 13187.
- Mroziński Józef, generał († 1839), kr. 9783, hp. 28172.
- Mrozowicki, zob. Morożenko.
- Mrozowicki Konst. [por.: E. 1695: Gołębiowski Stan., Intromissio honoris; Gomółkowski Jan Ant., Crux gentilitiae].
- Mrozowicz Andrzej, malarz (r. 1633), szt. 22183.
- Mruczyński Jan (r. 1631, 1633), kr. 7988, 8040.
- Mściśław, ks. halicki (w. XIII.), hp. 33962 D.
- Mściśław Dawidowicz, ks. smoleński, dok. 1657.
- Mściśław Udałyj, książę, hp. 24511.
- Mściśławscy ks., her. 28854 D..
- Mściwój, książę pomorski (r. 1282), dok. 214. 1775, hp. 25153.
- Mucha (r. 1798) dok. 5523.
- Mucha Mikołaj, malarz (r. 1637), szt. 22183.
- Muchawiecki Tom. (r. 1812), dok. 5733.
- Mucini Franciszek (w. XVII.), szt. 21992.
- Muczkowski Antoni, historyk literatury [Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1852 Nr. 217; — Gliszczyński, Roz. nauk. i lit., Warsz. 1860 t. VI.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Muhummed-Agi, poseł (r. 1758), dok. 4802.
- Mulik, hp. 24600.
- Müllendorff Jan Erd. (r. 1735), kr. 9112.
- Müller Dawid [Opitz Mart., Auf Herrn Daw. Müllers Abschiedt, Thorn 1636 (por.: E.)].
- Müller Ernest (r. 1662), dok. 3966.
- Müller Filip (r. 1623), pr. 16358.
- Müller Fr., geog. 10912, 10913.
- Müller J. J. (r. 1713), dok. 1606, 1966.
- Müller Joachim, hp. 25562.
- Müller Sebastyan (r. 1611), kr. 7788.
- Müller Stefan Jan (ok. r. 1767), dok. 4932, 4944, K. 15325.
- Müller Wawrzyniec (w. XVI.), kr. 7479, 7480, 7765.
- Müllerin Marya [Witkins Joh. Fr., Bey dem Grabe Mar. Müllerin, Sr. Kön. in Pohlen Factoris Ehefrauen, Breslau 1715].
- Multanus Michał (r. 1601), kr. 7679.
- Münich Burhard, gen. ros. († 1767), dok. 4588, 4606, 4625, 4642, 28801 D., kr. 9101, hp. 26664, 27248, 27251, 27252.
- Münster Caspar von, inflancki marszałek (r. 1556), dok. 2910.
- Münster E. F. H. hr. (r. 1815), hp. 28253.
- Münster Sebastyan († 1552), kr. 7174, 7175, geog. 10909, 10913, etn. 12091.
- Münzer Tomasz († 1525), K. 15056.
- Murad-chan (r. 1578), dok. 3162.
- Murad, sułtan, zob. Amurat IV.
- Muraszkiewicz (r. 1760), dok. 4824.
- Muratori Ludwik Antoni († 1750), dok. 29096 D., kr. 5805, 5950, 30282 D., hp. 22978.
- Muratowicz (r. 1790), dok. 5337.
- Muratowicz Sefer, dworzanin Zygmunta III. (r. 1602), dok. 3434, kr. 30834 D., ob. 33211 D., hp. 26256.
- Mureł (Muretus) Marek Antoni († 1585), dok. 3016, 3133, 3212, lit. 20893 [O M. A. Murecie, Czasop. nauk. Bibl. Ossol. 1830 III.].
- Murinius (Murzyński) Marcin (koniec w. XVI.), kr. 7465, 30780 D., K. 15374.
- Murmelius Jan († 1527), szk. 19936.
- Murner Piotr Tomasz († 1537), szk. 33240 D.
- Muromec Ilia, kozak, hp. 24593 [Łowajski, Russ. Arch. 1893].
- Murray Emil N. († 1822), dok. 5563, 30035 D., kr. 9375, 9376, szk. 18938, 33281 D., hp. 27537.
- Murzynowski Stanisław (w. XVI.) [auto dziełka: De iustificatione et iustitia fidei Regiom. 1552; — Glogier Z., Bibl. warsz 1879 IV.], zob. Ocieski Jan.
- Murzyński M., zob. Murinius.
- Musaeus (r. 1556), K. 15238.
- Musaeus J. (r. 1701), K. 15169.
- Musantius J. (r. 1724), chr. 154, szk. 19940.
- Muscenius (r. 1601), kr. 30332 D.
- Musculus Andr. (r. 1556), K. 15235.
- Musiałowicz J. (r. 1791), dok. 5357.
- Muskata Jan, biskup krak. († 1320), dok. 29164 D., K. 12691, hp. 25179, 25180.

- Muśnicki Nikodem († 1805) [Richardot Dezeryusz S. J., Wiadomość o życiu i pismach, Miesięcznik połocki 1818 I].
- Mustafa I., sułtan (r. 1622), dok. 3613.
- Mustafa III., sułtan (r. 1757—1774), dok. 4307, 4948.
- Mustafa, zob. Kara Mustafa.
- Muszyński Adam ks. (r. 1668), dok. 4014.
- Muszyński Antoni (r. 1787), dok. 5240.
- Muszyński Józef Jan Kanty ks., prof. Akad. krak. (koniec XVIII. w.), kr. 9453, szk. 19118, 19265, 19940, hp. 23467.
- Muzydłowski Andrzej ks. (r. 1629), K. 14182.
- Mycielscy h. Dołęga, her. 28557 D.
- Mycielski Aleksander (ok. r. 1715), dok. 4452, 4485.
- Mycielski Aleksander (r. 1780), dok. 5123.
- Mycielski Erazm, pułk. wojsk pol. († 1808), dok. 5655.
- Mycielski J. (za króla Jana III.), ob. 18586.
- Mycielski Piotr (r. 1573), kr. 30743 D.
- Myconius Fr. († 1546), K. 14847, 15007.
- Mykita, król [Liske X., Ruch lit. 1876 str. 79].
- Mylius Arnold († 1605), kr. 7552, hp. 23467.
- Mylius Jan (r. 1568), kr. 7245, 30720 D.
- Mylius Jerzy, teolog witemb. († 1607), K. 15428, 32747 D.
- Mylius Marcin (r. 1600), szk. 33330 D.
- Mylius Michał (ok. r. 1630), dok. 3731, kr. 7998, 8180, K. 15507, szk. 19343.
- Mylonius (r. 1580), K. 15344.
- Mymerus Franc., Silesius (w. XVI.), szk. 19822.
- Mynsicht Chr. (pseud.), zob. Finx Franc. Er.
- Myszkowski (r. 1806), K. 13489.
- Myszkowscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D., dok. 1383, 2592, 3439 [Sarnecki Sw., Celebris marchionatus Gonsagarum Jos. Myszkowski, Crac. 1701].
- Myszkowski Franciszek [por.: E. 1728: Paraszcowski Cas. Stan., Plus ultra ad honorem].
- Myszkowski Jan [por.: E. 1591: Ostrowski Jak., Epicedion na śmierć].
- Myszkowski Piotr, gen. starosta ruski (r. 1499), dok. 2416, 28962 D., 29405 D., hp. 25614.
- Myszkowski Piotr, biskup krak. († 1591), dok. 2786, 2953, 3061, 3079, 3087, 29428 D., 29589 D., kr. 30720 D.
- Myszkowski Piotr, wda rawski († 1601), dok. 3439 [Mirowski Andr., Carmen in obitum Pet. Miscovii de Mirow, Palat., Crac. 1601 (por.: E. D.)].
- Myszkowski Stanisław (r. 1556), kr. 30720 D., K. 15235 [por.: E. 1540: Heggendorfinus Chr.].
- Myszkowski Władysław, margrabia, wda krak. († 1658), kr. 8408.
- Myszkowski Zygmunt, marsz. w. kor. († 1615), kr. 7703 [Zabęcki Stan., Oratio funebris Sigism. Myszkowski, Crac. 1615 (por.: E. 1608: Panciatichi Vinc., Canzone)].
- Mysznic Piotr (r. 1436), dok. 2113.
- Nadasdy Franciszek († 1671), dok. 3979.
- Nadasi Joh. (r. 1715), K. 15747.
- Nafalski Marcin ks., Pijar († 1809), szk. 19874.
- Nafanał, ihumen, K. 14198, lit. 21492.
- Naftali C. Jacob z Gniezna (r. 1654), K. 15952.
- Nagajew A. (r. 1757), geog. 10746.
- Nagel Dietrich, kan. w Rydze (r. 1463), dok. 29132 D.
- Nagel M. J. (r. 1714), szk. 19935.
- Nagonius Mich., zob. Wapowski Piotr.
- Nagórski J. (r. 1790), dok. 5276, 5337.
- Nagórski Kajetan (r. 1793), kr. 31349 D.
- Nagotth W. (r. 1631), pr. 17581.
- Nagrodus Sebastian († 1617) [por.: E. 1617: Herbert J. L., Gesta; Janidlovius I.].
- Nagurczewski Ignacy S. J. († 1811) [Nagurczewski I., Wiersz do J. K. M. od korpusu kadetów, b. r. (por.: E.); — Koźmian Kaj., Mowa o życiu i pismach, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1816 IX.].
- Nagurski Dominik [Do J. W. Nagurskiego Dom., gubernii litewsko-wileńskiej pow. szawelskiego marszałka, w dzień elekcji 1805, Wilno 1805 (wierszem)].
- Nagurski Samuel (r. 1696), dok. 4270.
- Naiman Chr., prof. Akad. krak. (r. 1644), K. 15555.
- Nain le (r. 1696), K. 13324.
- Najburski ks., zob. Neuburski.
- Najmanowicz, zob. Naymanowicz.
- Naker Liborius (r. 1497), kr. 5998, 6859.
- Nakielski Samuel († 1651), dok. 767, kr. 6611, 8223, K. 13311.
- Nakwaski, poseł sejm. (r. 1718), dok. 4471.
- Nakwaski, poseł sejm. (r. 1792), dok. 5359.
- Nakwaski Franciszek (r. 1815), pr. 17204.
- Nakwaska Anna z Krajewskich († 1851), dok. 5739, kr. 9839, 9873, 31417 D., lit. 20135, 20926.
- Nakwaska Karolina z Potockich († 1875), kr. 9838, hp. 28153 [Karolina z hr. Potockich Nakwaska, biografia, Dz. pozn. 1876, Odb. Poznań 1876].

- Naldus J. (r. 1650), K. 12876.
- Nalewajko Semen, hetman kozacki († 1597), dok. 3337, etn. 12090, hp. 26169.
- Naliflâtre F. (r. 1803), kr. 9735.
- Nałęcz Jędrzej z Moszna (w pierwszej połowie XVII. w.) [Lwowianin 1836 str. 57].
- Nałęcz Piotr, szt. 22045 (p. Lublin).
- Namossius P. (r. 1573), dok. 3104.
- Namysłowski Jan Licinius, K. 14209, 15134, 15401, 15429 [Stanbulewicz M., Goniec P. J. L. Namysłowskiemu, Wilno 1615 (por.: E.)].
- Nankier, biskup krak. potem wrocł. († 1341), dok. 1809, szt. 22090 (p. Wrocław), 22091, hp. 33890 D., 34085 D.
- Nanowsy (r. 1760), dok. 4824.
- Napierski Joh. Gottfr. (r. 1750), K. 15803.
- Napierski Kostka (za Jana Kaz.), dok. 3876, 29797 D., hp. 26443, 26514.
- Napiórkowski (r. 1789), dok. 5294.
- Napiórkowski Balt. [por.: E. 1619: Szczekocki St., Wiersz żałobny].
- Napoleon I. Bonaparte, dok. 1233, 1538, 4524, 5294, 5540, 5627—5629, 5632, 5635, 5655, 5676, 5677, 5731, 5733, 5734, 5739, 5741, 5748, 5755, 5761, 28800 D., 28959 D., 30144 D., 30174 D., 30194 D., 30200 D., kr. 9643, 9714, 9756, 9762, 9763, 9804, 9814, 9817, 9818, 9820, 9821, 9823, 9828, 9848, 9873, 9911, 31346 D., 31434 D., 31435 D., K. 14775, pr. 16030, 16054, 17486, 17537, 17902, 17903, 32949 D., lit. 21142, 21534, hp. 26303, 27926, 28004, 28036, 28045, 28047—28060, 28062—28065, 28073, 28102, 28104, 28106, 28108, 28109, 28118—28120, 28122, 28143, 28145, 28158, 28160, 28165, 28193, 28194, 28198, 28200, 28204, 28207, 28210, 28213—28217, 28219, 28224, 28235, 28236, 28238, 34252 D., 34274 D., 34293 D., 34301 D., 34305 D. [wiersze na cześć Napoleona, por.: E. III. str. 204].
- Napolski Piotr, wierszopis (w. XVII.), kr. 30904 D., 30980 D.
- Napragi Dymitr N., biskup siedmiogr., poseł (r. 1595), dok. 3311, 29637 D.
- Naramowski Adam ks. S. J. († 1736), dyp. 281, 28952 D., kr. 8967, 8989, K. 32437 D., hp. 23467.
- Narbonne Lara Ludwik hr. († 1813), kr. 9820, 9828.
- Narbutt Aleksander (r. 1793), dok. 5413.
- Narbutt J. (r. 1773), dok. 5006.
- Narbutt Kazimierz ks., Pijar († 1807), szk. 19932, lit. 21152.
- Narbutt Teodor, historyk († 1864), hp. 23656 [Życiorys, Dz. warsz. 1853 Nr. 162; — Tyg. ill. 1860; — Listy, Kron. rodzinna 1888]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Narbutt Wojciech, paż Stan. Aug. († 1837), kr. 9696 [Jundziłł J., Nekrolog, Tyg. petersb. 1837 XV.].
- Nardy (Nardus) Izidor (r. 1738), K. 13966.
- Narębski Jaśko [Przyj. ludu, Leszno 1829 VI.].
- Narkiewicz (r. 1789), dok. 5306.
- Narkiewicz Jodko Antoni, historyk sztuki († 1882), szt. 21741.
- Narmunt Wacł. (r. 1683), hp. 24661 zob. Pac Kar.
- Narolski A. ks., Bazylianin (r. 1759), dok. 4806.
- Naropiński Stanisław (ok. r. 1550), kr. 6220, 7120.
- Narssius Jan (ok. r. 1630), dok. 3637, kr. 7947, 7974, 7998, 30930 D.
- Naruszewiczowie h. Wadwicz, her. 28557 D.
- Naruszewicz Adam († 1796), dok. 1709, 1790, 3430, 3899, 4880, 4890, 4995, 5072, 5204, 5206, 5240, 5295, 5327, 5329, 5355, 5359, 5417, kr. 9404, 9442, 9494, 9526, 9565, 9567, 31294 D., geog. 10409. 10934, K. 12765, 13159, pr. 17099, lit. 21075, 21094 do 21099, 21104, 21156, 21191, 33506 D., szt. 22221, hp. 23328, 23329, 23357, 24800, 24836, 25262, 25768, 26151, 26253, 26993, 27420 [O Ad. Naruszewiczu, Rozr. dla dzieci 1827; — P. A. Ks. z W., Adam Naruszewicz, Prz. katol. 1898 Nr. 5 i 6; — Bełcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886].
- Naruszewicz Aleksander (r. 1609), pr. 16842.
- Naruszewicz Kazimierz ks. († 1809), kr. 9438, szk. 33266 D.
- Naruszewicz Krzysztof († 1631) [Koleǳki Flor., Kazanie na pogrz. Krz. Naruszewicza, Wilno 1631 (por.: E.)].
- Naruszewicz Mikołaj († 1615) [por.: E. 1597; Madaleński Nicol.; 1615: Dmosicki Stan.].
- Naruszewicz St. Samuel, brat Adama, dok. 4890.
- Naruszewicz Sz. ks. (r. 1644), kr. 8132.
- Narwoysz J. Franc. ks., matematyk († 1819) [Życki T., Wiadomość o życiu i pracach J. F. Narwoysza, prof. w Uniw. wileńskim, Dz. wil. 1820, Odb. Wilno 1822].
- Narymunt, syn Gedymina († 1348), her. 28515 D., hp. 24723.
- Narzymiski J., wda pozn. (r. 1742), dok. 4681.
- Nassau-Katzenellenbogen Jan hr. (r. 1601 do 1602), hp. 24214.
- Nassau-Siegen Karol de, książę († 1805), dok. 5289, 28808 D., 30079 D., kr. 9492, szt. 22046 (p. Warszawa), hp. 26993, 27374, 27664 [Russkaja Starina 1871 III., 1872 IV.; — Denassow, książę, Kron. rodz. 1894 str. 65].
- Natalis Antoni S. J. (r. 1732), K. 13857.
- Natalis Wacław, prezydent poznański († 1796), dok. 5479.

- Nattan (r. 1679), K. 15987.
- Naclerus (właściwie: Vergen Hans) Jan († 1510), kr. 6879, 6880, 30631 D., 30632 D., hp. 22848.
- Nauke K. E. (r. 1800), kr. 9712.
- Naumański Jan (w. XVIII.), kr. 9020, 9022, 9041, hp. 23467.
- Nauntelius R. (r. 1595), K. 15423.
- Nauseas Fryd. (r. 1545), kr. 7095.
- Naustadt Jerzy (r. 1462—1469), kr. 6712.
- Nawrocki Feliks (r. 1800), szk. 19724.
- Naylies J. J. de (r. 1808—1811), kr. 9781.
- Naymanowicz (Nayman, Nejman) Jakób, rektor Uniw. krak. († 1641), K. 12833, 12855, 15556, pr. 17547, szk. 19031, 19032, 19039, 19153 [O życiu i pismach, por.: Muczkowski J., *zob.* Nr. 18965].
- Naymanowicz (Naymann) Krzysztof, brat Jakoba, rektor († 1651), dok. 3805, K. 12836, szk. 19039, 33244 D. [Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.; — Majer J., *Rocz. tow. lek.* VIII.].
- Nebaba, kozak, hp. 27549.
- Nebaba, pułkownik kozacki (r. 1651), dok. 3875.
- Nedeczky Al. (r. 1810), hp. 27926.
- Neè de la Rochelle (ok. r. 1710), kr. 6597, 7740.
- Néel L. B. (r. 1752), kr. 9201, hp. 27181.
- Negowicz Adam (w. XVII.), szt. 21992.
- Neimpts J. (r. 1793), her. 358.
- Nekanda (w. XVIII.), kr. 9706.
- Nemnich Ph. A. (r. 1799), kr. 9702, ek. 18292.
- Nemorecki Jan (r. 1646), pr. 17410.
- Nemours de la duchesse, pam. franc., kr. 6021.
- Neoburgus F. (r. 1731), ob. 18518.
- Neoburski, *zob.* Neuburski.
- Neothebel Walenty (r. 1581), K. 15346.
- Neplacho, opat z Opatowa († 1371), kr. 6516, 30524 D.
- Neplujew Jan (r. 1794), dok. 5446.
- Neplujew L. R. (r. 1704), hp. 24597.
- Neptunus Polonus, geog. 10911.
- Nereo (r. 1574), kr. 7369.
- Neresius E. (r. 1704), dok. 4385.
- Nerger Jan Gottfryd († 1799), dok. 5333, 5365.
- Nersesowicz Deodat ks. (r. 1684), kr. 8595.
- Nesselrode hr., poseł ros. w Berlinie (r. 1790), dok. 5320.
- Nesselrode Karol Robert, kanclerz rosyjski († 1862), hp. 28250.
- Nestesuranøj Iwan, kr. 9500, hp. 23054, *zob.* Roussel.
- Nestor, kronikarz ruski, kr. 5322, 6188—6202, 6247, 6269, 7040, 8501, 30390—30396 D., geog. 10164, K. 14538, lit. 21425, 21438, hp. 23204, 24491, 33960 D.
- Neta Nathan, *zob.* Mezula Javan.
- Nettelblatt Krzysztof († 1775), dok. 713, kr. 9109.
- Nettelhorst W. Chr., K. 15810, hp. 33915 D.
- Neuberth (Neunherk), malarz (w. XVII.), szt. 22184.
- Neuburski dom książęcy, her. 28536 D.
- Neuburski książę (r. 1669), dok. 4024.
- Neüdeck Jan Henryk (r. 1722), kr. 8960.
- Neufchâtel ks. de (Bertier Fl.), gen. franc., dok. 5737.
- Neugebauer Salomon († 1615), kr. 7506, 7844—7848, szk. 19317, szt. 33710 D., hp. 23035, 23467.
- Neugebohrn Franc. Filip (w. XVIII.), kr. 8954, 9045, 9131, K. 15993.
- Neuhauser Fr. (r. 1797), kr. 9697, lit. 21267.
- Neuherz Jerzy Wilh., malarz (w. XVIII.), szt. 22225.
- Neumann W. (r. 1788), dok. 5276.
- Neumarkt (Noviforensis) Jan von, biskup ołomuniecki, kanclerz Karola IV. (1364 do 1380), dok. 29156 D.
- Neumeister Erdm. (r. 1735), kr. 9139.
- Neuville P. K. Fr. (r. 1780), K. 13851.
- Nevers Gonzaga Ludwik Duc de (r. 1574), dok. 3103, kr. 7352, 7353, hp. 25994.
- Newton Izaak († 1727), lit. 20928.
- Neyfeld E. J. (r. 1756), geog. 10598.
- Neymann Józef, pułk. wojsk pol. (r. 1806 do 1815), dok. 5525, 5783, kr. 9728 [Neymann J., *Korespondencya w materyach obraz kraju i narodu rozjaśniających*, Warsz. 1807].
- Nicanor And. (r. 1656), dok. 3899, 29805 D.
- Nicephorus, patriarcha, hp. 22848 (p. r. 829).
- Nicholas Jeremi (r. 1642), kr. 8099.
- Nicholson Wil. (r. 1680), geog. 10048.
- Nicol, fusor campanarum (r. 1382), szt. 22483.
- Nicolai Henryk, prof. filozofii w Gdańsku († 1660) [por.: E. 1632: Bergen Röttger, *Res sacra*].
- Nicolai I. P. (r. 1780), kr. 9490.
- Nicolai Wawrzyniec S. J. († 1622), K. 15443, pr. 17633.
- Nicolai St. (r. 1651), K. 15669.
- Nicolaides T. (pseud.), *zob.* Smalcyzus Teofil.
- Nicolarts Laur. (r. 1733), K. 15790.
- Nicolaus, murator (r. 1557), szt. 21992.
- Nicolaus, pictor, szt. 22152.
- Nicolaus de Fara (w. XV.), kr. 6657.
- Nicziński Sebastyan (r. 1648), kr. 8159.
- Niczko, murarz (r. 1384), szt. 21992.

- Nidecki Andrzej Patrycy († 1586), kr. 7397, 7420, 7430, 7463, K. 15325, lit. 20894, 33506 D., hp. 26048.
- Niebaba, *zob.* Nebaba.
- Nieborackowski Jadam [Animusz Jadama Nieborackowskiego z Chudejwoli, b. r. (w. XVII.) (por.: E.)].
- Niebylski Mik. (r. 1621), kr. 7933.
- Niechworowski starosta (r. 1791), dok. 5354.
- Nieczajew A. (r. 1788), geog. 10912.
- Niedbałowicz Michał, rytownik, szt. 22347.
- Niedrajew Matwii Gawr., pielgrzym do Jerozolimy (r. 1710), kr. 8952.
- Niedrwieli Prawdzic (r. 1606), kr. 30849 D. (jest to satyra na Luteranów, wierszem).
- Niedzielski Alipi ks. († 1827), K. 13555 [Wyjătki z hist. Augustyanów w: Gaz. warsz. 1857].
- Niedzielski W. (r. 1514), dok. 2564.
- Niepolewscy h. Grzymała, her. 28557 D.
- Niepolewski Andrzej [por.: E. 1638: Regulus Alb J].
- Niepolewski Andrzej, pułkownik wojsk pol. († 1857), kr. 9782, hp. 28152, 28173, 28174.
- Niepolewski Marcin (r. 1565), K. 15271.
- Niegoszewski Stanisław († 1599), dok. 7430, 7501, 7507, K. 15425, lit. 33505 D., *zob.* Laterna M., Ostrogski J.
- Niegowiecki Jakób Fr., prof. Akad. krak. (ok. r. 1760), her. 414.
- Niem Teodoryk de (w. XV.), kron. 6580, 30544 D.
- Niemcewiczowie h. Rawicz, her. 5242, 28557 D.
- Niemcewicz Julian Ursyn († 1841), her. 418, num. 562, dok. 658, 1353, 1699, 5153, 5194, 5269, 5337, 5359, 5389, 5398, 5401, 5642, 5733, 5737, 5972, 30121 D., 30181 D., 30186 D., kr. 9412, 9536, 9596, 9661, 9684, 9731, 9768, 9796, 9802, 9842, 9889, 9899, 9930—9936, 31350 D., 31360 D., geog. 10087, ek. 18130, lit. 20853, 21114—21117, 21133, 21136, 21137, 21141, 21272, hp. 23344, 23357, 23511, 26121, 27526, 27615, 27696, 27698, 27919, 27925, 28008, 28088, 28141.
- Niemcewicz Stanisław Ursyn, dok. 30090 D., pr. 16998 [Falkowski Jakób, Kazanie przy objęciu władzy gubernatorskiej w Grodnie przez Stan. de Ursin Niemcewicza miane w kościele XX. Dominikanów, Grodno 1816].
- Niemcewicz Mistres, Amerykanka, lit. 21115.
- Niemczewscy (r. 1790), dok. 5337.
- Niemczewski Zacharyasz, prof. mat. w Wilnie († 1820) [Dz. wil. 1821 I.; — Poliński w dziele: Lacroix, Traktat różniczkowy i całkowy, Wilno 1824].
- Niemczyński K., poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295.
- Niemierowiczowie (r. 1518), dok. 2592.
- Niemirzyccy (Niemierycze), her. 28549 D.
- Niemirycz G. (r. 1612), kr. 8036.
- Niemierzyc H. (r. 1786), dok. 5226.
- Niemirycz J., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Niemierzyc Jerzy, podkom. kijowski († 1660), hp. 26462.
- Niemierzyc Stefan, podkom. kij. († 1648), dok. 3942.
- Niemierzyc Stefan, syn Stefana, wda kij., szt. 22280.
- Niemierzycowa Antonina z Jełowickich († 1780) [O życiu i pismach, Pszczoła polska, Lwów 1820].
- Niemierzycowa Helena z Krasickich, ob. 18789.
- Niemiryczowa, chorążyna owrucka (r. 1766), dok. 5066.
- Niemojewscy (Niemojowscy) h. Wierusz, her. 28557 D.
- Niemojewski Andrzej, dok. 4270, *zob.* Bydgoski kasztelan.
- Niemojewski Jakób, teolog kalwiński († 1584), kr. 7198, K. 15249, 15284, 15306 [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.].
- Niemojewski Jan, teolog aryański († 1598), K. 15316, 15330, 15340, 15373 [Ossoliński J. M., Rozm. nauk. krak. 1829 VI.].
- Niemojewski Józef, gen. wojsk pol. († 1839) [Wójcicki K. Wł., Tyg. ill. 1862 VI.].
- Niemojewski Stanisław, kasztelan chełmiński (r. 1606—1608), dok. 3464, kr. 7728, 30856 D., lit. 33552 D. [por.: E. 1603: v. Karabat].
- Niemojowska Barbara z Czermina (r. 1576), dok. 3147.
- Nieprzecki Jan S. J. († 1754), geog. 10416, 10911, 10916, pr. 17847.
- Nierembergiusz J. E. X. (r. 1740), szk. 33343 D.
- Nieri Giorgio, kamieniarz (r. 1574), szt. 21992.
- Nierychły Stan., budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Nierot, generał szwedzki (r. 1704) dok. 4389.
- Niesiecki Kasper ks. († 1744), dyp. 278, her. 335, 351, 403, kr. 9018, 9162, 31201 D., hp. 23467 [Zieliński I., Żywot, Lwowianin 1835].
- Niesiołowscy, her. 28549 D.
- Niesiołowscy [Niesiołowski Kaz., Originum Niesiołowscianum, Warsz. 1746 (por.: E.)].
- Niesiołowski Józef, wda nowogrodzki (koniec XVIII. w.), dok. 5055, 5058, 5195, 5336.
- Niesiołowski Kazimierz, kaszt. smoleński (za Aug. III.), dok. 3586, 28977 D., 29656 D.

- Nieśniowski Jakób, snycerz (r. 1673), szt. 22063.
- Nieśniowski Jan, malarz (r. 1673), szt. 22184.
- Nieświdzcy h. Korybut, her. 28557 D.
- Nieszporkowicz Ambroży Fr. ks., Paulin (ok. r. 1683), her. 402, kr. 8570, K. 13573. 13579.
- Nietyk J. i K. (r. 1790), dok. 5337.
- Nieuwstadt (Neuville) N., podróżnik (r. 1699), kr. 8765, 8862.
- Niewiadomski (r. 1789 i 1794), dok. 5297, 5440.
- Niewiarowski Andrzej (r. 1632) [por.: E. 1626: Chuchrecki Wal.; Jackowski J.].
- Niewiarowski Paweł, pułkownik [por.: E. 1622: Kleczkowski Paweł].
- Niewiarowski Stanisław (r. 1634), kr. 8040.
- Niewiarowski Stefan (r. 1790), dok. 5316.
- Niewieściński F. A. X. (r. 1783), dok. 5175.
- Niewieski Franc. (r. 1707), kr. 8864.
- Niewieski Stan. (r. 1684), kr. 8591, lit. 21042.
- Niezabitowski Jan (r. 1772, 1782), dok. 4997, 5165.
- Niezabitowski Jakób (w. XVI.) [Lwowianin 1836 str. 77].
- Niezabitowski Michał (r. 1790), dok. 5337.
- Niezabitowski Stefan (r. 1772, 1793), dok. 4997, 5413.
- Nieżychowscy h. Pomian, her. 28557 D.
- Niger D. (r. 1590), dok. 3274.
- Niger Fr. (r. 1559), K. 15245.
- Niger Marius (r. 1557), kr. 6853.
- Niger Stanislaus, zob. Chrościeński St.
- Nigra Jan de (r. 1619), K. 13301.
- Nigrinus Jakób (r. 1665), kr. 8394.
- Nigroni Jul. (r. 1594), kr. 30464 D.
- Nikifor, metrop. kijowski († 1121), lit. 21429, hp. 24922.
- Nikifor, eksarch (w. XVII.), K. 14246.
- Nikifor, patryarcha, kr. 30233 D.
- Niklot, wódz Obotrytów, hp. 34027 D.
- Nikon, patryarcha mosk. († 1681), K. 14218 do 14220, 14240, 14672.
- Nilson J. E. (r. 1766), dok. 4923.
- Nimsgart D. G. (r. 1697), pr. 17409.
- Ninicki (Ninicius) Wojciech (r. 1553), K. 15245.
- Niniński Stanisław (r. 1584), K. 15254.
- Niresius B. J. (r. 1676), pr. 16363.
- Niszczycki Krzysztof, wda bełzki (za Stef. Batorego), dok. 1209, 2944.
- Niszczycki Krzysztof Karol, kanonik gnieźn. (r. 1611), szk. 19026.
- Niszczowski Jan Fryderyk, prof. Uniw. wil. († 1819) [Mianowski M., Dz. wil. 1816; — Szydłowski, Wiz. i roztr. 1841; — Girsztown, Tyg. ill. 1865].
- Nitri Maur. (r. 1666), kr. 8402.
- Niwicki Świętosław Zygmunt S. J. († 1702), kr. 31050 D.
- Nixdorff Jan, pr. 16926, 17660.
- Noailles de (za Ludw. XV.), dok. 1529, 4519.
- Noble le (r. 1778), szk. 19889.
- Noël J. N. A., oficer francuski (r. 1812), kr. 31434 D.
- Nogawski Józef Wilhelm (r. 1733), kr. 9066.
- Nolano H. (r. 1699), kr. 8769.
- Nolde Magn (r. 1587), kr. 7530.
- Nolin J. B. (w. XVIII.), geog. 10910.
- Nolten R. A. (r. 1739), kr. 5847.
- Norbert św., K. 13395.
- Norblin Jan Piotr (w. XVII.), ob. 18607, szt. 21992, 22226, 22286.
- Norblin Józef (w. XVIII.), szt. 21992.
- Nordberg Jerzy, historyk szwedzki († 1744), dok. 4348, kr. 8934, 31159 D., hp. 26974.
- Nordmann A., geog. 10916.
- Noris Henryk de, kardynał (r. 1634—1696), hp. 26826.
- Nornicki U. (r. 1790), dok. 5337.
- z Norymbergi Melchior, muzyk, szt. 22710.
- Nosarzewski Jan, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5359, pr. 16655.
- Noskowiec Jan, kanonista (w. XVII.), K. 12355, 15619.
- Noskowski Andrzej, biskup płocki († 1567) [Agenda ecclesiast. Cathedr. Plocensis cura Andr. Noskowski episc. (z ryc. z r. 1539), wyd. Wac. Zambrzewski, Krak. (1550), 1554; — Święcicki Andr., Vita A. Noscovii, Vars. 1637 (por.: E.)].
- Nossowski Jan [Gelasinus G., Corona Palladis Joan. Nossowski et J. Wolffowic, Crac. 1635 (por.: E.)], zob. Alempik Wal.
- Nostitz (ród), her. 401.
- Nostitz G. E. (r. 1767), her. 401.
- Nostitz Kasper (r. 1578), hp. 24100.
- Notarius Belae, regis Hungariae, zob. Anonymus.
- Notmann Eric. (r. 1707), kr. 8830.
- Nottbeck Ad. Jan (r. 1768), kr. 9371.
- Noüe de la, pam. franc., kr. 6021.
- Nougaret P. J., zob. Spis autorów.
- Novant Hugo, zob. Hugo.
- Novi Johannes von Suczawa, szt. 33739 D.
- Novicampianus, zob. Nowopolski.
- Noviforensis Joh., zob. Neumarkt J. von.

- Nowaczyński Tadeusz, Pijar († 1794), szk. 19933.
- Nowakowski A. (r. 1633), K. 15629.
- Nowakowski P. (r. 1648), dok. 3857.
- Nowakowski Wojciech (r. 1649), kr. 8179.
- Nowicki Agnell X. (r. 1795), dok. 5453.
- Nowicki Ignacy, dok. 30157 D.
- Nowicki Jan (r. 1798), dok. 5513.
- Nowicki Szczesny Stanisław (r. 1465, 1786), dok. 4915, 5219.
- Nowicki W., *zob.* Benningsen.
- Nowickij I. T., pułk. kozacki, hp. 24593.
- Nowiński Tomasz (r. 1785), K. 12787 [Klauzowicz W., Wiersz na powitanie Tom. Nowińskiego, proboszcza i infułata miechowskiego, deputata na sejm. warsz., w grudniu 1811].
- Nowodworski Adam, biskup poz. († 1634), szk. 19093.
- Nowodworski Bartłomiej († 1624), dok. 3269, kr. 7936, szk. 19088–19093, 19122, lit. 20954, 20938, hp. 26335 [por.: E. 1617: Smieszkowie Laur., Mnema facti; 1619: Buczkovius Mat.; Papencovius Jak.; 1622: Mycielski R.; 1625: Birkowski F. X., Krzyż kawalerski pamięć B. Nowodworskiego; Rzeszowski M.; 1631: Czarnkowski Fr.; Goliński G.; b. r.: Wielohorski Kilian, Oda na śmierć Bartł. Nowodworskiego].
- Novoforensis Laur., *zob.* Corvinus Laur.
- Nowokracki Cadosian (r. 1649), kr. 8206, lit. 20970.
- Nowomiejski E. (r. 1775), dok. 5051.
- Nowopolski Wojciech (Novicampianus Albertus), prof. Akad. krak. († 1558), kr. 30713 D., K. 15231 [Majer J., O Wojciechu Nowopolskim, Roczn. wydz. lek., Krak. 1840 I.; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.].
- Nowosilcow Mikołaj († 1838), dok. 28809 D.
- Nowowiejski Felicyan, Dominikanin († 1762), dok. 5058, K. 13422.
- Nowowiejski Wojciech (r. 1648), kr. 8180. *zob.* Opaliński Al.
- Noyers Piotr des, dok. 3398, 4139, hp. 26554.
- Nuberus Conr. (r. 1625), K. 15351.
- Nucerinus Alb. (r. 1623), K. 13528.
- Nucerinus (Nuceryn) Sebastian († 1635), K. 12997, szk. 19025 [por.: E. 1635: Cynerski Jan; Tylicki Jak.; Vitellius I.; 1636: Dembiński Jan].
- Nufer Fried. (r. 1795), dok. 5472.
- Nurkiewicz Gabr. Józef (r. 1739), her. 383.
- Nurski Jan, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Nycz Jan (r. 1640), szk. 19037.
- Nyenstede Fr., kron. inflancki (r. 1609), kr. 30875 D., hp. 24130.
- Nykłaszewski Krzysztof (r. 1627), K. 13670.
- Nynotek (r. 1376), dok. 1880.
- Obarzankowski Michał (r. 1789), dok. 5306.
- Obermeyer (Obermayer) Fulgencyusz, Pijar († 1783), K. 16167, lit. 21069.
- Obiezierscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Obniński Franciszek, poseł sejm. (r. 1793), dok. 5381, 5413.
- Obodziński Aleksander, wierszopis (w. XVII.), kr. 8120, 30969 D., hp. 23467.
- Obodziński Samuel, brat Aleksandra, kr. 8096 [wydał też: Promptuarium epistolographicum, t. j. listopistwa politycznego model, b. m. i r.].
- Oborski A. G. (Andrzej Hrehory? r. 1679), pr. 16439.
- Oborski Aleksander (r. 1812), dok. 5729.
- Oborski Marcin, wda podlaski († 1699), kr. 8133, 30979 D. [por.: E. 1693: Magnuszewski Alexy od N. P. Maryi, Panegyris cum electus Mareschallus; Aquila grandis].
- Oborski Mikołaj Stan. S. J. († 1646), kr. 7759.
- Oborski Mikołaj ks. († 1639) [por.: E. 1689: Sienkiewicz Piotr, Columna domus Oborscianae].
- Oborski Paweł, poseł liwski, pr. 16691.
- Oborski Tomasz ks. († 1645) [por.: E. 1615: Breve enconium; Tylicki P., bisk.; 1629: Szembek Fryd.].
- Obrecht(us) G., *zob.* Siemiech Jan.
- z Obrowca Jan (r. 1326), dok. 1815.
- Obryński Kazim. Bog., Franciszkanin († 1678), kr. 8220.
- Obryński Stan. Flor. († 1636), kr. 8046.
- Obuchowicz Filip, wda smoleński († 1658), kr. 8416, 8417.
- Obuchowicz Michał Leon, pułkownik, syn Filipa, kr. 8417.
- Obuchowicz M. (r. 1790), dok. 5337.
- Ochabowicz Wojciech, Dominikanin (r. 1731), dok. 4616.
- Ochino Bernard († 1564), K. 15091, 15092, 15129, 32712 D.
- Ochmichen J. N. (r. 1722), pr. 17508.
- Ochocki Fr., malarz, szt. 22227.
- Ochocki Gabryel, prof. Akad. krak. († 1673), szk. 19039.
- Ochocki Jan († 1837), kr. 9937.
- Ocieski (z Ocieszyna) Jan, kanclerz w. kor. († 1563), dok. 2846, 2910 [Ocieski J., Mowa czyli odpowiedź na mowę Jana z Tar-nowa, Mowy wyborne. *zob.* Nr. 1352; —

- Murzynowski Stanisław, Ad Magn. Dnum Joannem Oczyesky, r. P. Canc., elegia, Gedani 1552 (por.: E. 1560: Albinus)].
- Ocieski Joachim († 1613) [Birkowski F. ks., Syn korony albo na pogrzebie W. P. Joachim Ocieskiego kazanie, Krak. 1613 (por.: E. XIII.); 2. wyd. Bibl. pol. Turo-wskiego 1859].
- Oczko Wojciech, lekarz († 1608), lit. 20945, 21035.
- Oczosalski (Oczessalski, r. 1663), dok. 3976.
- Odachowski Adam (r. 1553–1559), dok. 29539 D.
- Oderborn Paweł († 1604), kr. 7420, 7513, 30778 D., 30786 D., K. 15131.
- Odeschalci P. B., nuncynsz (r. 1697), dok. 4267, kr. 8738.
- Odlanicki Poczobut. zob. Poczobut.
- Odonicz, zob. Władysław Odonicz.
- Odorski Gedeon, rektor Akad. kij., hp. 33991 D.
- Odrawążowie, her. 402 [por.: E. 1573: Bened-ictus Joan. Solpha].
- Odrawąż (Odrovansius) Czesław błog. († 1242), kr. 8073, 30466 D., 30467 D. [por.: E. 1702: Barberinus Fr., Canonisatio].
- Odrawąż Iwo, biskup krak. († 1229), K. 13419, szt. 22090 (p. Kraków), 22091 [Kłasy XVI.].
- Odrawąż Jan, arcyb. lwowski († 1450) [Dzieje dobrocz. kraj. i zagr. 1824 V.].
- Odrawąż Jan (r. 1792–1793), dok. 5399.
- Odrawąż Karol, hr. Siedlnicki, zob. Siedlnicki.
- Odrawąż Piotr, wda podolski († 1450), dok. 2107.
- Odrawąż ze Sprowy Stanisław († 1546), kr. 7059.
- Odyńcowie, her. 28557 D.
- Odyniec C. X., zob. Chrapowicka Anna.
- Odyniec J. (r. 1790), dok. 5337.
- Oebzelwitz, podpułk. (r. 1770), dok. 4946.
- Oechsner Jerzy († 1832) [Zehumark L. E., Auf das Bild des Vicepraesid. Oechsner, wiersz. b. r. (por.: E.); — Nekrolog pre-zesa sądu szlach. lw., Rozm., Lwów 1832].
- Oecolampadius Jan, reformator szwajc. († 1531), K. 15007.
- Oeder Jerzy Ludwik, teol. prot. († 1760), K. 15090.
- Oeder Jerzy Wilhelm, rektor gimn. toruńsk. (r. 1752), szk. 19398.
- Oedmann Lam, podróżnik (r. 1800), kr. 9647.
- Oehmichen J. N. (r. 1722), ek. 18223.
- Oelhaf Adam Joachim, lekarz († 1630), K. 15542 (należy usunąć z działu: Kościół, bo dotyczy się zarazy morowej).
- Oelhaf Piotr († 1654), pr. 17496, ek. 18004.
- Oelrichs Jan Karol Konrad († 1798), dok. 698, 1039.
- Offerhaus Leonhard aus Hamm († 1779), hp. 22348.
- Offenberg Henryk († 1765), dok. 4906.
- Ogier (Ogerius) Franciszek (r. 1648), hp. 26411.
- Ogier (Ogerius) Karol, brat Franciszka († 1654), dok. 3728, kr. 8263, 8264.
- Ogiński h. Oginię, her. 402, 28557 D., dok. 5306, 5337.
- Ogiński A. (r. 1790), dok. 5337.
- Ogiński Andrzej, wda trocki († 1787), dok. 5057, 5058.
- Ogiński Antoni (r. 1757), kr. 9237.
- Ogiński August (r. 1776), dok. 5058.
- Ogiński Aleksander, kasztelan trocki († 1653) [por.: E. D. IV. do t. VIII. i IX. 1667: Trophaeum].
- Ogiński Bohdan († 1625) [por.: E. 1635: Orenographe albo opisanie żywota; Bo-brykowicz Józef X., Kazanie].
- Ogiński Grzegorz, hetman w. lit. († 1709), dok. 4370, 4385.
- Ogiński Hryhory (r. 1782), dok. 5152.
- Ogiński Ignacy, marsz. w. lit. († 1774), dok. 4536.
- Ogiński J. (r. 1790), dok. 5337.
- Ogiński Jan, hetman p. lit. († 1684), dok. 4150.
- Ogiński Karol [Castiglione B., Honestus homo ex gallico Faretii versa a Car. Ogiń-ski, ded. Sam. Ogiński, Franckerae 1643 (por.: E. D. IV. do t. VIII. i IX. 1692: Białozor P.)].
- Ogiński Ludwik [por.: E. 1718: Bazylewicz S., Portus meritorium et gloriae].
- Ogiński Marceyan, kanclerz w. lit. († 1690), dok. 4036, 4180.
- Ogiński Marceyan Michał, wda witebski († 1740) [por.: E. 1731: Kościeszka Dom., Panegyricus].
- Ogiński M. (r. 1790), dok. 5337.
- Ogiński Michał Kazimierz, hetman w. lit. († 1800), dok. 4609, 5058, 5060, 5219, 5265, 5296, 5359, kr. 9596 [Michał Ogiń-ski, hetman w. lit., Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.].
- Ogiński Michał Kleofas († 1833), dok. 5269, 5295, 5410, 5413, 28093 D., kr. 9685, 9675 do 9877, 30293 D., 31437 D., lit. 33572 D., hp. 23357, 26276 [Hertz N., Canticum laudis, Bychow 1806].
- Ogiński Samuel, zob. Ogiński Karol.
- Ogiński Tadeusz Józef, wda trocki († 1737), dok. 4505.
- Ogiński Tadeusz, pisarz w. lit. († 1783), dok. 4693, 4836, K. 13901 [Mowy jego w: Swada

- Ostrowskiego, *zob.* Nr. 1351; — Dogiel Mathias, *Actus triumphalis* Tade. Ogiński, Vilnae 1740].
- Ogiński Teodor [por.: E. 1635: Speronowicz Joach., *Gratulatio*; Canevesi T., *Syncharma*].
- Ogińska Aleksandra (r. 1791), dok. 5345.
- Ogińska z Abramowiczów Kryst. († 1739), dok. 29983 D., ob. 33193 D.
- Ogińska Eleonora [Tomaszewski A., *Kazanie na pogrzebie Eleonory Ogińskiej* 22. m. 1809, Wilno 1809].
- Ogińska Izabella z Radziwiłłów [por.: E. D. IV. do t. VIII. i IX. 1761: *Żałować*].
- Ogińska Jadwiga z Załuskich (r. 1768), K. 13901.
- Ogińska Teresa z Brzostowskich [por.: E. 1621: Romanowski R. X., *Żal nad żalę*].
- Ogrodzki Jacek, sekr. kor. († 1780), dok. 4985, 5101, 30066 D.
- Ohlius J. H., pr. 16315, 16351.
- Okecki Ant. Onufry, biskup poznański i kanclerz w. kor. († 1793), dok. 5006, 5011, 5069, 5108, 5114, 5192, 5223, 5388.
- Okolski Szymon, Dominikanin († 1653), her. 333, dok. 3750, kr. 8245, 8246, 30299 D., K. 13160, 13422, 13432, 32439 D., *zob.* Kalinowski Adam.
- Okołowicz Krzywiec Mikołaj, sędzia apel. król. pol. (r. 1814), dok. 5768.
- Okuń Krzysztof, kr. 7326 [1. ed. 1600].
- Olaus J. (r. 1652), geog. 10806.
- Olaus Magnus (ok. r. 1650), kr. 7945, 8227, 30983 D.
- Olbracht Jan, król polski (r. 1492—1501), dok. 2367, 2375—2420, 2441, 2454—2468, 28962 D., 29392—29407 D., 29432—29438 D., kr. 6957, 6969, 7041, 7050, geog. 10934, pr. 16487, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 33678 D., hp. 25332, 25478, 25586—25619, 26345, 34130 D. [A. S., Jan Olbracht, roi de Pologne, Bull. pol., Paris 1894 Nr. 71].
- Olchowski J. X. (r. 1632), K. 13913, 32617 D.
- Oldenburg F. Andr. (r. 1675), kr. 8499.
- Oldrzych, ks. czeski (ok. r. 1000), hp. 34046 D.
- Olearius (Oelschläger) Ad. O. († 1671), kr. 8167, 8280.
- Olearius Jan († 1713), K. 15167.
- Olechnowicz Aleksander (r. 1780), dok. 5122.
- Olechowski Józef ks., admin. bisk. krak. († 1809), dok. 5011, 5127, 5158, 5172, 5240, 5299, kr. 9478, geog. 31590 D., K. 12787, 12865 [por.: E. 1783: Olechowski J. X.; b. r.: Petrus de Riga, Josepho Olechowski archidiacono (Crac.); — Lgocki T., *Do Olechowskiego, snuffragana*, 19. marca 1801].
- Oleńczyc h. Rawicz, her. 28557 D.
- Oleński Andrzej (r. 1789), dok. 5306.
- Oleński Franciszek († 1828), dok. 5721, szk. 19707.
- Oleg, w. książę ruski (r. 879—912), dok. 1656, 1657, 1678, hp. 24488.
- Olelkowicze, kr. 7446.
- Olelko(wicz), książę kijowski († 1454), hp. 24522.
- Olelkowicz Jerzy (r. 1584), dok. 3211.
- Olelkowicz Szymon, książę († 1593), szt. 22046 (p. Wilno) [por.: E. 1593: Wysocki Sz., *Kazanie na pogrzebie*].
- Oleski Jan, ob. 18710 [wymieniony w: *Auctionarium libr. prohibitorium* r. 1617, por.: Jocher III. str. 190].
- Oleski Mikołaj [por.: E. 1625: Mstovius Jak., *Eulogium epidicticon*].
- Oleśniczy h. Dębno, her. 28557 D., szt. 22091.
- Oleśnicki Jan [por.: E. 1637: Więckowicz Mich., *Xenion Soterion*].
- Oleśnicki Mikołaj, wd. lubelski († 1629), kr. 7727 [por.: E. 1609: Boter J. B.].
- Oleśnicki Zbigniew, kardynał († 1458), dyp. 28442 D., dok. 658, 2055, 2069, 2106, 2107, 2111, 2144, 2150, 2168, 2175, 2181, 2184, 2185, 2187, 2195, 2213, 2222, 2296, kr. 6654—6656, 6749, 6750, 6831, 30223 D., 30579 D., K. 13603, szk. 33238 D., lit. 20773, szt. 22303, 22437, hp. 23515, 25427 do 25430, 25432, 25456.
- Oleśnicki Zbigniew II., arcyb. gnieźn. († 1493), dok. 2312, 2338, 29402 D., kr. 6816, K. 12916—12920, szt. 22090, hp. 23431.
- Oleszewski Jan, Bazylianin (r. 1699), kr. 31137 D.
- Oleszkiewicz Józef, malarz († 1830), szt. 22227.
- Olexa (r. 1506), dok. 2501.
- Olga, w. księżna ruska († 969), K. 14080, 14083, 14085, 32540 D., szt. 22611, hp. 24489.
- Olgierd, w. książę litewski († 1377), her. 360, K. 14027, hp. 24717, 24725, 24733.
- Olgierd M. (r. 1760), her. 408.
- Olgierdowa, księżna (r. 1383), dok. 1887.
- Olinda Joachim [Wejnert A., J. O., *wojak polski XVII. w. w Ameryce*, Tyg. powsz. 1878].
- Olivarius Razzalii (r. 1597), kr. 30464 D.
- Olivellus J. (r. 1614), K. 13475.
- Olivier de la Marche pam. franc., kr. 6021.
- Oliwiński Ignacy (r. 1550), K. 14945.
- Olizarowie h. Radwan, her. 28557 D.
- Olizar Filip Nereusz (r. 1792), dok. 5359.
- Olizar Gustaw (r. 1798—1865), kr. 31451 D., szt. 22091.
- Olizar Iwan (r. 1565), dok. 2999.

- Olizar J. K., poseł sejm. (r. 1791—1792), dok. 5359.
- Olizar Józef, poseł wołyński (r. 1771), dok. 4983.
- Olizar K., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
- Olizar L. Wołczkiewicz (koniec XVIII. w.), dok. 5296, 5361, 5399.
- Olizarowa F. z Debian (r. 1645), dok. 3806.
- Olizarovius A. (r. 1651), szk. 19861.
- Olmo Franc., hist. włoski (r. 1628), kr. 7974.
- Oloff Ephraim († 1735), arch. 96, K. 12897, lit. 20031, 20608, szt. 22718.
- Olszański K. ks. (r. 1782), dok. 5160.
- Olszewski Adam (r. 1759), dok. 4815.
- Olszewski Andrzej, kan. krak. (r. 1705), dok. 4394.
- Olszewski Ignacy, zob. Wiśniowiecki Janusz Korybut.
- Olszewski J. A. (r. 1644), K. 12730.
- Olszewski Jakób S. J. († 1634), dok. 29754 D., kr. 7942, 7959, 7996, 8040, szk. 33263 D. [Zbiorowe wydanie jego kazań, por.: E. 1645].
- Olszewski Jan, Bazylianin († 1720), dok. 3197, 4728, szk. 19170.
- Olszewska Teresa (r. 1759), dok. 4815.
- Olszowski Andrzej, arcyb. gnieźn. († 1677), arch. 46, dok. 658, 1705, 1789, 1970, 3920, 3980, 4025, 4031, 4037, 4040, 4043, 4044, 4057, 4091, 4105, 29864 D., kr. 8288, 8426, 8461, 8516—8518, 31061 D., K. 12811, 12821, 12915, 12916, 12935, lit. 21016, hp. 26637.
- Olszowski Waleryan, szt. 22091.
- Oldakowski Ignacy, prof. Uniw. wil. († 1821) [Daniłowicz Ign., Wiadomości o życiu i pracach, Dz. wil. 1822 I, Odb. Wilno 1822].
- Oltażewski Paweł (r. 1637), kr. 8086, K. 15624.
- Oltażewski Stanisław (r. 1637), kr. 8070, 8087.
- Oltażewska Ewa (r. 1748), dok. 4730.
- Onacewicz Ignacy (Żegota), historyk († 1845) [Pam. umiej. 1830 IV.; — Roczn. wileński 1846]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Onéfiejowicz Szymon (r. 1677), dok. 4119.
- Onisko, malarz (XVI. w.), szt. 22152.
- Onoszko Franciszek (r. 1812), dok. 5733.
- Onoszków Ignacy (r. 1790), dok. 5337.
- Onoszków Tadeusz (r. 1790), dok. 5337.
- Opaccy h. Prus, her. 28557 D.
- Opacki Chryzanty, kasztelan wiski († 1806), ek. 17944.
- Opacki Jan (r. 1644), kr. 8133.
- Opacki Krzysztof (r. 1788 i 1789), dok. 5276, 5306.
- Opacki Władysław († 1702) [por.: E. 1689: Bieżanowski St., Trophaeum victoriosae crucis].
- Opacki Zygmunt [Otrebusz Dan., Merces historica S. Opacki (1636), b. r. (por.: E.)].
- Opaliński (Opaleńscy) h. Łodzia, her. 28550 D., 28557 D., szt. 22091.
- Opaliński Aleksander († 1648) [por.: E. 1637: Duński S. D., Navis gentilitia; 1640: Nowieyski A., Felicitas nuptialis].
- Opaliński Andrzej, marsz. w. kor. († 1593), dok. 3290, 29545 D. [por.: E. 1559: Botticher, Gratulatio; 1593: Epicedia in obitum Andreae Opaleński, Posn.].
- Opaliński Andrzej, biskup poz. († 1623), szk. 19115 [por.: E. 1605: Potamander I.; 1614: Rader M., Viridarium (D. IV. do t. VIII. i IX.); 1621: Łukaszewicz F., Gratulatio; Biskupski L.].
- Opaliński Andrzej († 1624) [por.: E. 1623: Rozdrażewski H.; 1624: Baranowski M., Elegia; Bembus Mat., Żałoba aho kżanie].
- Opaliński Jan, gen. wielkop. († 1684), dok. 4130, 29869 D. [por.: E. D. VIII. 1675; v. Redwitz Joan.].
- Opaliński Krzysztof († 1655), dok. 3755, 3794, 3801, 3835, 3883, 29739 D., 31066 D., kr. 8268—8272, lit. 21000, 33541 D., szt. 22280, hp. 26454.
- Opaliński Łukasz, marsz. w. kor. († 1654), dok. 3756, kr. 8154.
- Opaliński Łukasz, marsz. nadw. kor. († 1662), kr. 8376, 8377, 30926 D., 31033 D., pr. 32909 D., lit. 21001 [Mowy Ł. Opalińskiego w dziele: Mowca polski (1683); listy w: Grabowskiego Starożytnościach].
- Opaliński Piotr, kanonik poz. (XVI. w.), dok. 2445.
- Opaliński Piotr, wda poznański († 1624) [por.: E. 1620: Łukaszewicz T.; 1621: Chlebowski Stan., Gratulatoria; 1624: Lessus musarum Lubrancianorum (in fun. Petri Opaliński); Margonius Alb.; Turski F. X., Kazanie na pogrzebie].
- Opaliński Piotr [por.: E. 1636: Stanczewicz Fr., Meum et tuum in justitia ad Pet. Opaliński, Poznań].
- Opaliński Wojciech, wda mazowiecki († 1775), dok. 4904.
- Opaliński, chorąży [w szkicach Chiaveriego, Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI. str. 79, 81].
- Opalińska Katarzyna († 1747) [por.: E. 1747: Poucet de la Rivière Math., Oraison funèbre de Cathar. Opalińska, reigne de Pologne, Paris], zob. Leszczyńska Kat.
- Opalińska Zofia 1° voto Koniecpolska, 2° voto Korecka, hp. 26427, 34186 D.
- Opanas, kobiernik, szt. 22387, 22389.

- Opatowczyk (Opatovius) Adam ks. († 1647), kr. 6370, 7679, 7966, 30601 D., pr. 17717, szk. 19023, 33243 D., 33244 D. [por.: E. 1628: Vitellius I.; 1635: Canevesi T.; 1637: Stokowski Stan.; 1638: Speronowicz Joach.].
- Opec Baltazar, lit. 20152, 20831, 33493 D. [Długolecki K. R., Opecia żywot, wyd. nowe, Prz. powsz. 1385 V.].
- Opeska starościna, z domu Strutyńska, 1° voto Ciechanowska, 2° voto Manuzzi, hp. 34244 D.
- Opitz Gottfryd (ok. r. 1740), kr. 9142.
- Opitz Marcin († 1639), dok. 4749 (położone błędnie p. r. 1751), kr. 8054, 8061, 30952 D., hp. 23088 (usunąć: Merkwürdige Nachrichten, które są Godfryda Opitza), zob. Cema Fab., Fabiani L. B., Leszczyński Rafał, Müller Dawid.
- Opmeer Piotr z Amsterdamu, hp. 22848 (pod r. 1611).
- Opocki (w. XVII.) [Pam. Sandom. 1829 I.].
- Opolczyk, zob. Władysław Opolczyk.
- Opolski Antoni, prof. Akad. pozn. (ok. r. 1785), dok. 5207, kr. 9544, K. 13433, 16003.
- Opolski J. (r. 1615), kr. 7852 [Łażnia przykrogrąca człowieka w powszedniem grzechu umierającego, który odszczepiency od Kościoła katolickiego nie przyznawaia, Krak. 1615 (por.: Jocher Nr. 4007)].
- Oporowski Władysław, arcyb. gnieźn. († 1453), K. 12916—12922, szt. 22436.
- Oraciewicz Marcin, mieszczanin krak., ob. 33156 D.
- Oraczowski Feliks, rektor Akad. krak. († 1805), dok. 5006, 5058, 5150, 5221, 5240, 5247, szk. 19081, 19486, 19520, lit. 20878, hp. 27785.
- Oraczowski J. (r. 1634), pr. 16943.
- Oranus J. (r. 1603), K. 15446.
- Orchowski, nauczyciel Sobieskich, dok. 3825, szk. 19848.
- Orchowski Alojzy († 1832), dok. 5636, kr. 8593, hp. 24801.
- Orczykowski Paweł (r. 1809), kr. 9795.
- Oriandini N. (r. 1715—1750), K. 13812.
- Origanus Dawid (r. 1629), K. 32786 D.
- Origanus D. (r. 1654), kr. 8239.
- Orléans Pierre Joseph (r. 1712), kr. 7759.
- Orlik Filip, hetman kozacki (w. XVIII.), dok. 4325, kr. 8873, 8917, hp. 24614.
- Orlik St., szt. 22090 (p. Kraków), 22091.
- Orłow Grzeg. ks. († 1783), dok. 940, 28808 D.
- Orłowsy h. Lubicz, her. 28557 D.
- Orłowski Adam ks. (r. 1783), dok. 4213, K. 13678.
- Orłowski Aleksander, malarz († 1832), szt. 22228.
- Orłowski Józef, generał (r. 1794), dok. 5359, 5436 [Ant. J., Niwa 1886].
- Orłowski Karol Nepom. († 1769), dok. 4715, 4724, K. 32438 D.
- Orłowski Łukasz, malarz, szt. 22229.
- Orłowski M. (r. 1735), kr. 9116.
- Ormiński T. Fr. (r. 1691), lit. 21042.
- Orosius Paweł, hp. 22848 (pod r. 417).
- Orosz Fr. (r. 1747), K. 13563.
- Orphinin Paweł, mularz (r. 1600), szt. 22185.
- Orronville de, pam. franc., kr. 6021.
- Orselen Werner von, wielki mistrz Zakonu niem. (r. 1324—1330) [Faber, Die Ermordung d. Hochmeisters Werner Orselen, Beitr. z. Kunde Preuss. 1818 t. I.].
- Orsini H. (r. 1653), kr. 6793.
- Orsini Wirginiusz, kardynał, protektor Polski († 1676), dok. 3912.
- Ortelius A., kartograf, geog. 10048, 10516, 10909.
- Ortelius H. (r. 1623), kr. 7927.
- Ortlieb, Benedyktyn z Zwifalten (ok. r. 1140), kr. 5822, 6249, 30418 D.
- Ortlöb Jan Fryd., lekarz Aug. II. († 1700) [por.: E. 1700: v. Klose, Ortlöb].
- Orville Contant, zob. Contant.
- Oryszewski Jan, hetman kozaków za Bato-rego, hp. 24532.
- Orzechowski (r. 1799), dok. 5535.
- Orzechowski J. (r. 1690), dok. 4326.
- Orzechowski Paweł († 1632), K. 15102, pr. 16548, 17495 [por.: E. 1583: Czechowicz Mar.; 1632: Węgierski Alb., Threnodia].
- Orzechowski Stanisław ks. († 1567), dok. 1367, 1407, 2864, 2895, 2940, 2966, 2993, 3001, 28973 D., 29428 D., 29522 D., 29556 D., 29561 D., 29568 D., kr. 7065, 7080, 7092, 7098, 7106, 7137, 7149, 7163—7169, 7171, 7172, 7176, 7204, 7231, 7232, 7242, 7252, 30297 D., 30694—30698 D., 30718 D., 30724 D., K. 12805, 15211, 15212, 32721 D., lit. 20898, 33507 D., hp. 25826, 25839, 25847—25849, 25932.
- Orzelscy, her. 28550 D.
- Orzelski Świętosław z Borzejowic († 1598), kr. 7383—7386, 7809, 30752 D., 30753 D., K. 15406.
- Orzelska Anna hr., córka nat. Augusta II. († 1769), dok. 4276, ob. 18588, hp. 26880, 26993.
- Orzelska Elżbieta, kr. 31182 D.
- Orzeszko Gabryel (r. 1800), dok. 5562.
- Orzeszko Jan Tadeusz (r. 1775, 1780), dok. 5042, 5129.
- Orzeszko Ludwik (r. 1788), dok. 5276.

- Orzeszkowa Anna z Szujskich (r. 1780), dok. 5129.
- Orzeszkowicz (r. 1798), dok. 5523.
- Osavszky Michał M. (r. 1769), dok. 4960.
- Ościkowie h. Trąby, her. 28557 D.
- Ościk Hrehory († 1580), dok. 29605 D., kr. 7423, pr. 33087 D., hp. 26079.
- Osiander Andrzej († 1552), kr. 30700 D., K. 15216.
- Osiński Alojzy ks., Pijar († 1842), dok. 5647, 5666, 5706, 5746, kr. 9722, 31442 D., K. 13168, pr. 16045, szk. 19702, 19705, 19944, lit. 20900, 20907, 21166, 21225, 21242, 33602 D., hp. 27697, 27698.
- Osiński Józef Henryk, fizyk († 1802), dok. 5600, kr. 9542, ek. 18111.
- Osiński Ludwik († 1838), kr. 9717, 9885, szk. 19603, lit. 20621, 21136, 21139, 21226 [Gaz. codzienna, Warsz. 1838 Nr 2328 (z Kur. warsz.)], *zob.* Dmochowski Fr. ks.
- Oskierkowie h. Murdelio, her. 28557 D., dok. 5337.
- Oskierka, syndyk Bernardynów, K. 13603.
- Oskierka (Oskierko) Antoni (r. 1787—1791), dok. 5238, 5345, 5348, 5354, 5369 [Niesiecki, Herbarz polski, podaje nazwisko: Oskierka; inne pisma procesowe: Oskierki por.: E. b. r. sub voce: Oskierko].
- Oskierka L. (r. 1790), dok. 5337.
- Oskirscy (r. 1790), dok. 5337.
- Ośliński Marcin (r. 1684—1711), kr. 8595, 8678, 8756, 8891, K. 15741.
- Osman II., sułtan (r. 1608—1622), dok. 3605, hp. 34172.
- Osmiałowski J. (r. 1773—1793), dok. 5012, 5058, 5359.
- Osnowianenko Kwitka, *zob.* Kwitka.
- Ossat de, kardynał (r. 1624), dok. 1517.
- Ossędowski St., prof. Akad. krak. († 1680), kr. 8065, K. 12894 [por.: E. 1638: Sieniewski A. H.; 1638 i 1640: Zdziwojski J. I.; 1640: Auliński Adam].
- Ossolińscy h. Topór, arch. 26, 62—65, her. 402, 28557 D., dok. 2959, 3393, szt. 22300, 22509.
- Ossoliński A. G. (r. 1634), kr. 8040.
- Ossoliński Aleksander (r. 1789), dok. 5308.
- Ossoliński Franciszek Kandyd, biskup kijowski († 1784), dok. 5022, 5045, 5069.
- Ossoliński Franciszek Maksymilian, podsk. w. kor. († 1737), dok. 4500, 4510, 4548, 4578, 4582, 4604, 4609, 4610, 4618, 4619, 4637, 4645, 29966 D., pr. 16627, hp. 26902.
- Ossoliński Hieronim, starosta żydaczowski († 1650) [por.: E. 1638: Płaskowski Jak., Powinszowanie Hier. Ossolińskiemu i Euf. Czuryłównie; — Ossoliński J. M., Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 23; Wiad. hist. kryt. IV.].
- Ossoliński J. ks. (r. 1771), szk. 19187.
- Ossoliński Jan Onufry (r. 1789), dok. 5308.
- Ossoliński Jerzy, kanclerz w. kor. († 1650), dok. 3386, 3607, 3658, 3675, 3695, 3705, 3706, 3737, 3741, 3749, 3756, 3762, 3765, 3766, 3763, 3791, 3794, 3799, 3800, 3801, 3807, 3817, 29745 D., 29749 D., 29778 D., 29779 D., kr. 8033, 8047, 8213—8218, 8240, K. 15652, hp. 26365, 26375, 26387, 26397 [por.: E. 1633: Clagius T. X., Fidus comes; D. III. do t. VIII. i IX. 1634: Bruin; Tarnow Joannes; 1635: Hemsing Belgerus; 1639: Dybliński And.; 1644: Cententus applaudentis famae; 1645: Łobżyński Jan Dyon.; b. r.: Tarnowski Raf. Jan, Bellerophon Sarmaticus (1633); Inscriptio sepulchralis; Scato Ant., Panegyris], *zob.* Gustaw II. Adolf.
- Ossoliński Jerzy, chorąży nurski (?) [por.: E. 1687: Kruszyński Marc. Kaz. Heliade].
- Ossoliński Józef Kanty, wdowa wołyński († 1780) [Bartoszewicz J., Ossolińscy Józef i Teresa (z Stadnickich), Tyg. ill. 1864 IX.].
- Ossoliński Józef Maksym., historyk († 1826), dok. 5282, 5473, kr. 31368 D., lit. 21254 [Siarczyński Fr., Wspomnienie zasług i dzieł (ze sztychem medalionu), Czasop. nauk. księgozb. Ossol. 1828; — Kuryer polski 1830 Nr. 221; — Przyj. ludu, Leszno 1838 V.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Ossoliński Józef Salezy (r. 1755—1788), dok. 4782, 4915, 5105, 5110, 5269, 5276.
- Ossoliński Kazimierz [por.: E. 1700: v. Lachermandt].
- Ossoliński Kazimierz hr. (r. 1809, 1815), dok. 5683, 5785.
- Ossoliński Krzysztof, wdowa sandom. († 1645) [por.: E. 1615: Epithalamium; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.].
- Ossoliński Krzysztof Baldwin († 1649) [por.: E. 1634: Ossoliński Chr. Bald., Corona civica Vlad. IV. oblata; 1636: Gębowski A., Echo; 1637: Krzyżanowski Joannes, Calcar virtutis dum Ratisbonam discederet].
- Ossoliński Mikołaj (r. 1621), geog. 10733.
- Ossoliński Stanisław hr. (r. 1812), dok. 5727.
- Ossoliński Władysław, kanonik krak. (r. 1646), kr. 8154.
- Ossoliński Zbigniew († 1623), dok. 3319, kr. 7938, 7939, hp. 26333 [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.].
- Ossolińska (r. 1808), szt. 22045 (p. Wietrzychowice).
- Ossolińska, kanclerzanka (r. 1645), dok. 3806.
- Ossolińska, (r. 1734), dok. 4602.
- Ossolińska Anna z Firlejów (r. 1595), dok. 3319.
- Ossolińska Anna (r. 1812), dok. 5727.

- Ossolińska Katarzyna, szt. 22091.
- Ossolińska Teresa z Stadnickich, *zob.* Ossoliński Józef.
- Ossowicz Przyjazny Stefan, snycerz (r. 1643), szt. 22063.
- Ossowski Andrzej [por.: E. 1666: Saxen J., Memoriae Andr. Ossovii, gubernatoris Wschowiensis].
- Ossowski J. ks., dok. 5292, 5361.
- Ossowski Kazimierz (r. 1659), dok. 4216.
- Ossowski Mar. (r. 1770), K. 13245.
- Ossowski Michał ks. (koniec XVIII w.), dok. 5270, 5329, 5359, pr. 16617, 16637, hp. 27709.
- Ostaszek z Dawidowa (r. 1410, 1422), dok. 1998, 2050.
- Ostaszewscy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Ostaszewski T., biskup płocki (r. 1791, 1811), dok. 5369, 5712.
- Ostermann Aleks., gen. ros. († 1857), dok. 5443.
- Ostermann Andrzej hr., min. ros. († 1747), dok. 4636, 29977 D.
- Ostermeyer G. (r. 1775), K. 12505.
- Osterod Krzysztof, Socynianin († 1611), K. 15107, 15500.
- Ostowiecki Michał (r. 1693), her. 405.
- Ostrjancja, kozak (r. 1638), hp. 24550.
- Ostrogscy, książęta, her. 402, 28550 D., 28557 D., dok. 3592, 4064, 4492, 4494, 4768 (Ordynacya), szt. 21727, 22447, 33634 D., hp. 24528.
- Ostrogski Adam Konstanty († 1618) [por.: E. 1615: Ostrogski K., Charistyrion ob felicem reditum; Komorowic A., Panegiris; 1618: Śliwski J. X., Kazanie na pogrz.].
- Ostrogski Aleksander, książę († 1603), dok. 3326, kr. 8351 [Lament domu książąt Ostrożeńskich, druk r. 1603, por.: Sobolewskij A., Dwie bibliograficzne riedkosti, Kijew 1898; — por.: E. 1615, 1623: Śliwski J. X., Kazania na annivers.; 1630: Górski Jan; 1636: Paprocki B. X.; 1682: Echo nieśmiertelnej sławy].
- Ostrogski Fedor, książę († ok. r. 1410), hp. 26177 (błędnie położony w w. XVI, należy do końca w. XIV.).
- Ostrogski Jan Maciej [In promotionem Joh. Math. Ostrog, Stetini 1597 (por.: E.)].
- Ostrogski Janusz, książę († 1620), dok. 3466, 3592, K. 15496 [por.: E. 1597: Epithal. Janussii Ostrog et Cath. Lubomirska, Crac.; 1598: Lubomirski; Niegoszewski; 1612: Śleszkowski Seb., Oratio paneg.; 1613: Melchiorowicz Al.; Skowrotka; 1617: Wresnanus B., Theolesia; 1619: Pietas; 1621: Ostrowski J. X., Pamiątka pogrzebowa].
- Ostrogski Jerzy ks. († 1636) [por.: E. 1613: Majkowski Stan., Arma sapientiae, Ingolstadt; 1636: Piotrkowczyk A. X.; Guczy J., Heliades przy pogrzebie].
- Ostrogski Konstanty Iwanowicz ks. († 1530), dok. 2527, 2547, 2567, 2626, 2717, szt. 22091, 22303, hp. 24528, 25729.
- Ostrogski Konstanty Wasil (Bazyli) Konstantynowicz ks. († 1608), dok. 2863, 3021, 3286, 3228, 3466, K. 14174, 14175, 14192, 14641, 32539 D., 32645 D., pr. 33090 D., szt. 22091, 22303, 22307, hp. 24528, 26156, 26167 [por.: E. 1553: Colosvarinus Emericus, De Tarnoviensibus nupciis oratio, Crac.; 1602: Czasosłow; — Hlebowicz A. B., Ks. Konstantyn Konstantynowicz Ostrogski, Dz. wil. 1821; — Fundacja kn. Konstantyna Ostrożskoho w Ternopoli, Słowo, Lwów 1885 Nr. 88; — Grodieckij D., O wremeni smerti K. K. Ostrożskawo, Kij. Star. 1885].
- Ostrogska Anna z Kostków, księżna, żona Aleksandra († 1635), dok. 29859 D. [por.: E. 1636: Ostrogska Anna; Czarnocki W. X., Malogranat abo kazanie przy exequ.; Hincza M. X., Złota korona albo kazanie na pogrzebie; Galemski K., Smutnych łez otarcie; Wapowski R., Monumentum gloriae; Wieżowski Laur., Nieśmiertelności nadgrobek; 1639: Kmita Mikołaj F. a Spiritu S. X., Kazanie przy exekw.].
- Ostrogska Anna Alojza, *zob.* Chodkiewiczowa Anna.
- Ostrogska Beata, *zob.* Beata.
- Ostrogska Halszka, *zob.* Halszka z Ostroga.
- Ostrogska Teofila ks., dok. 3617, 4157.
- Ostrogska Zofia, *zob.* Lubomirska Zofia.
- Ostropolski Aleks. ks. (r. 1648), kr. 8180.
- Ostrogowie h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Ostroróg Jakób († 1568) [por.: E. 1566: Wojnowski Jeremi, Carmen; 1568: Gorecki P., De morte Jacobi Ostrorogi, Francof.].
- Ostroróg Jakób [por.: E. 1598: Amplius J., Panegyry, Lugduni].
- Ostroróg Jan, wda poznański († 1501), dok. 2291, 2397, 2408, 2466, kr. 6694–6704, 30591–30594 D., pr. 17074, ek. 18154, hp. 25540, 34127 D. [Otto Leop., Zwiastun ewangeliczny 1863].
- Ostroróg Jan, star. stężycki († 1582) [por.: E. 1582: Artomius Piotr, Kazanie pogrzebowe].
- Ostroróg Jan, wda pozn. († 1622), dok. 1385, 3592, kr. 7793, 7865, 7906, 7913, 7914, 30911 D., 30912 D., K. 15277, 15976, pr. 17177, ek. 15045, ob. 18677, szt. 22169, hp. 26332 [Ostroróg Jan, Epistola ad filios admonitoria contra fraudulentium scripti monita privata S. J., Leop. 1615 (podana pod Nr. 3592; inne dziełka pod tym Nr.

- są Janusza Ostrońskiego, jak poprawiono w Dod., *zob.* Nr. 29706); — por.: E. 1583: Praetorius Ad.; Rybiński Jan, Wiersze na żywot i sprawy; 1622: Polikowski Anioł, Virtus cineri superstes; 1624: Dominik W.; b. r.: Wielewicki Jan ks., Joan. Comiti ab Ostróg, rog. Palatino Posnan.].
- Ostroróg Mikołaj († 1652). dok. 3721, 3913, 29748 D., kr. 7865, 8267.
- Ostroróg Samuel Gracyan († 1621) [por.: E. 1621: Aschenborn Mich., Monumentum exequiale].
- Ostroróg Sędziwój [por.: E. 1594: Lescinius Vences., Epithal.; 1620: Richter Mat.; 1624: Perski Paul., Justa funebria Send. Ostrorog, Bytom].
- Ostroróg Stanisław († 1568), dok. 2584, kr. 7269, K. 15235, 15239, szt. 22091.
- Ostroróg Stanisław (r. 1590), pr. 16834.
- Ostrovicius Marcin (r. 1648 i 1650), dok. 3849, 3869.
- Ostrowscy h. Rawicz, her. 402, 28141 D., 28557 D.
- Ostrowski Antoni Jan († 1845), kr. 9890 [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Ostrowski Antoni Kazimierz, arcyb. gnieźn. († 1784), dok. 4850, 4865, 4910, 4970, 5048, 5059, 5086, 5114 [Pam. relig. mor. 1842 IV.].
- Ostrowski Daniel B. (r. 1566), K. 15286.
- Ostrowski F. ks. (r. 1788), ek. 18037.
- Ostrowski Jakób ks., kaznodzieja († 1637), kr. 8052, K. 32733 D. [por.: E. 1621: Buczkowski Mat., *zob.* Lubomirska Zofia.
- Ostrowski Jan, ewangelik († 1644), K. 15639.
- Ostrowski Danejkowicz Jan, sekr. Jana III., ep. 28654 D., dok. 1351, lit. 21012.
- Ostrowski Michał, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
- Ostrowski Stanisław Zdziezsek († 1610), K. 15133.
- Ostrowski Teodor, prawnik i historyk († 1802), dok. 1057, 1095, 1096, 5270, 5271, 5440, K. 12610, pr. 16074, 17481, 17561, lit. 33583 D.
- Ostrowski Tomasz, podskarbi nadw. kor. († 1817), dok. 5004, 5056, 5058, 5101, 5269, kr. 9888, 9889, 31440 D., hp. 28141 [Tyg. ill. 1863].
- Ostrowski W. (r. 1789), kr. 9597.
- Ostrożskij-Łachwickij (r. 1771—1846), kr. 9937.
- Oświęcimowie, szt. 22091, hp. 26379.
- Oświęcim Stanisław z Kunowy († 1654), kr. 8160, 8162—8165, 30987 D., ob. 18854, hp. 26379.
- Oświęcimówna Anna, kr. 8163—8165.
- Oświęcimski S. (r. 1791), dok. 5359.
- Oszczepalski (r. 1660), kr. 8362.
- Oter norwegijski (przed r. 900), kr. 6099.
- Otfinowski, *zob.* Otwinowski.
- Otrebusz Daniel (r. 1633), kr. 8040, 39947 D.
- Otrembus (Otrebus) Jan (r. 1680), K. 15698.
- Ottens J., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911.
- Ottieri Fr. M. (r. 1728), kr. 8974.
- Ottokar II., król czeski, *zob.* Przemyśl Otto-kar II.
- Ottokar v. Horneck, kronikarz († 1318), kr. 6445, 6446, 30497 D., 30498 D.
- Otton św., biskup z Bambergu († 1139), dok. 1635, 29103 D., kr. 5822, 6227—6233, 6894, 30251 D., 30410 D., 30411 D., geog. 10496, K. 12661, 12662, hp. 25061, 25062.
- Otton I. Wielki, cesarz (r. 936—973), dok. 1651, 29091 D., hp. 24908.
- Otton II., cesarz (r. 973—983), dok. 29091 D., hp. 24908.
- Otton III., cesarz (r. 983—1002), dok. 29099 D., kr. 30363 D., K. 32342 D., hp. 24908, 24963, 24965—24968.
- Otton IV., cesarz (r. 1198—1218), dok. 1710.
- Otton, biskup chełm. († 1349), dok. 29180 D., K. 32424 D.
- Otton z Freisingen († 1158), kr. 6339, 6240, 30412 D., 30413 D., hp. 22848.
- Otwinowscy, her. 402.
- Otwinowski Erazm (w. XVI.), dok. 2919, 3296, 3374, 29547 D., kr. 7207, 30710 D., hp. 25912.
- Otwinowski Erazm († 1728), kr. 9011—9013.
- Otwinowski Jarosz, sekr. król. († 1620), kr. 7678.
- Otwinowski Samuel (w. XVI.—XVII.), dok. 1385.
- Owaniszewicz Jan (r. 1683), kr. 8595.
- Owaniszowicz Aug. (r. 1639), kr. 8087.
- Owczyn Dan., komend. warsz. (r. 1734), dok. 4612.
- Owidzki Jacek (r. 1789—1811), dok. 5329, kr. 9809.
- Owidzki Joachim († 1830), dok. 5329, 5710.
- Owsiński Jan i Stanisław (r. 1680—1748), kr. 8992, 9188.
- Owsiński Kazimierz, aktor († 1799) [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.].
- Oxenskierna Axel († 1654), dok. 1619, 3638, 3672, 29063 D., 29838 D., K. 15479.
- Oxenskierna B. (r. 1660), hp. 26595.
- Oxenskierna Eryk, dok. 29805 D., hp. 26392.
- Oyrzyński (r. 1786), dok. 5219.
- Ozagowski Stanisław, murarz (XVIII. w.), szt. 21992.
- Oziębłowski Jan, poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
- Ozimiński B. (r. 1611), kr. 7783.

- Ożarowscy h. Rawicz, her. 28557 D., dok. 5276.
 Ożarowski Jerzy, oboźny w. kor. († 1741), dok. 4574, 4587, 5269, kr. 9153, hp. 26397, 26993.
 Ożarowski Paweł (r. 1789), dok. 5306.
 Ożarowski Piotr, hetman w. kor. († 1794), dok. 5269, 5295, 5327, 5346., 5354, 5360, 5398, 5399, hp. 27809 [Poniatowski X. Józef, List do Ożarowskiego, gen. leitnanta, b. r. (por.: E.)].
 Ożarowski Stan. (r. 1788), dok. 5271.
 Oża Piotr (w. XVII.), dok. 3386, 3575.
 Oża Jan Samuel, biskup kijowski i czernichowski († 1756), kr. 9050 [Prusinowski Jan, Tyg. ill. 1364 IX.].
-
- Pacowie h. Gozdawa, her. 403, 28557 D., hp. 26224 [Czernak W., Pacowie według monografii Wolffa, Gaz. lw. 1885 Nr. 285 (Rec. dzieła Wolffa: Smoleński Wł., Prawda, Warsz. 1885; Kirkor, Prz. powsz. 1885 VII.); — O nazwie Paców, Wędrowiec 1879].
 Pac Jan, wda miński († 1611) [por.: E. 1611: Mieczysław Seb., Oratio in funere Pacz; Tenże, Nadgroby dla wdów mińskiego].
 Pac Eustachy (r. 1633), kr. 30947 D.
 Pac Ignacy (r. 1761), dok. 4833.
 Pac Kazimierz, biskup żmudzki († 1692) [Młodzianowski And. X., Domestica Samogitiae ornamenta in venerationem Cas. Pac, Mitawa 1668 (por.: E. 1679: Narmunt Wł.)].
 Pac Krzysztof, kanclerz w. lit. († 1684), dok. 3955, 4134.
 Pac Ludwik (r. 1778), dok. 5110.
 Pac Michał [por.: E. 1596: Służka Aleks., Epicedium na pogr. Mich. Paca, Wilno].
 Pac Michał Jan, marsz. konfed. litewskiej (r. 1769), dok. 4962, 4971, 4981, 4982, 5009.
 Pac Michał Kazimierz, hetman w. lit. († 1682), pr. 16822 [por.: E. 1671: Młodzianowski And., Suppetiae militares Mich. Pac ex divis polonae gentis tutelariibus, Wilno].
 Pac Mikołaj, podkomorzy brzesko-litewski [por.: E. 1595: Jurowiusz A., Pogrzyb Mik. Paca, Krak.].
 Pac Mikołaj, biskup kijowski († 1580), dok. 3261, K. 15332.
 Pac Mikołaj, biskup żmudzki († 1619) [por.: E. 1612: Loechius A.; 1613: Śmieszkowicz W.; 1614: Broscius Joh.].
 Pac Mikołaj Stefan, biskup wileński († 1684), dok. 4032, 4152, K. 13178 [por.: E. 1682: Wojniłowicz Michał].
 Pac Piotr, wda trocki († 1670), [por.: E. 1642: Słęski J.].
 Pac Stefan, podkancl. lit. († 1640), dok. 3756, 29721 D., 29751 D., kr. 7941, 7942, ob. 18852 [por.: E. 1640: Pogirski L., Imago].
 Pac (Pacz) Teofil (r. 1608), kr. 7772.
 Pacelli Asperli (Asprilio), muzyk († 1623), szt. 22091.
 Pachaly F. W., hp. 23791, 33862 D.
 Pachner J. J. v. Eggenstorf (w. XVIII.), dok. 1607.
 Pachniewscy h. Rawicz, her. 28557 D.
 Pachołowiecki Stanisław (r. 1579), dok. 3169, 3178, 3186.
 Pachomius Logothetos, kr. 30394 D.
 Pacianus Ern. (r. 1655), dok. 3899.
 Pacichello J. B. (r. 1685), kr. 8609.
 Paciorkowscy h. Gryf, her. 28557 D.
 Paciorkowski M. (w. XVIII.), pr. 17534, 17683.
 Paczygiewski Alb. Cas., zob. Morsztyn Michał Wal.
 Paczyński Maciej (r. 1626), kr. 7960.
 Paderewski, malarz (w. XVIII.—XIX.), szt. 22230.
 Padniewski Filip, biskup krak. († 1572), dok. 2995, kr. 7297, K. 32728 D., lit. 33508 D., hp. 25880 [por.: E. 1562: Gostyński A., Gratulatio; 1566: Herbest; 1572: Samboritanus, Naenia de morte Padniewii, Crac.].
 Padovano Jan Marya (w. XVI.), num. 28645 D., szt. 21992, 22063.
 Pagett Wil., poseł ang. (r. 1699), dok. 4307.
 Pagius (Le Paige, r. 1633), K. 13390.
 Pagowscy h. Pobóg, her. 28557 D.
 Pagowski Józef, poseł sejm. (r. 1790), dok. 5327, 5359.
 Paige J. le, zob. Pagius.
 Paizyj, patryarcha, K. 14240.
 Pakosław, kasztelan krak. († 1222), K. 13336, szt. 22090 (p. Jędrzejów), 22091.
 Pakosławski Jan (r. 1782), dok. 5150.
 Pakostka Wojciech (r. 1618), K. 13339.
 Pakoszowie h. Prawdzic, her. 28557 D.
 Palacky Franciszek, historyk czeski († 1876), hp. 33843 [Grabowski B., Tyg. ill. 1876 II.].
 Palaeologus Jakób (w. XVI.), dok. 3216, K. 14161, 15101.
 Palafox y Melzi, książę Saragosa († 1847), dok. 5678.
 Palatio Andrzej de (r. 1444), dok. 2158, kr. 6625, hp. 25475.
 Palczowski Krzysztof (r. 1618), kr. 7883.
 Palczowski Paweł (za Zyg. III.), dok. 3494, 3503, kr. 7771, szk. 19844.
 Palczowski J. (r. 1561), dok. 1067.

- Palej Semen, dowódzca kozaków (r. 1703 do 1712), dok. 4377, hp. 24603, 34202 D., 34213 D.
- Palemon, legend. postać, etn. 12154, hp. 24704.
- Paleonydorus (r. 1570), K. 18516.
- Paleottus G. (r. 1562), dok. 1633.
- Palestrina, zob. Pierluigi J. P.
- Palicyn Ab. (r. 1784), hp. 34169 D.
- Pallavicini, nuncyusz w Polsce (r. 1683), dok. 4166.
- Pallavicini Sforza, historyk sob. tryd., dok. 1635, K. 12598, 15364.
- Pallavicini Stefan (r. 1744), kr. 9161.
- Pallotto, nuncyusz pap. (r. 1628), dok. 29077 D.
- Palma Cayet, pam. franc., kr. 6021.
- Palma (r. 1770), hp. 22970.
- Palmaburgo de, zob. Stoboeus de P.
- Palmerius Matthaeus, hp. 22848 (pod r. 1475).
- Palmerius Matthias (Pisanus), hp. 22848 (pod r. 1483).
- Palugya Jan de (r. 1385), dok. 1904.
- Pałaszewski Jakób (r. 1785), dok. 5205.
- Pałaszowski J. I. (r. 1729), zob. Materski Fr.
- Pałucki (r. 1787), dok. 5240.
- Pandtke A. (r. 1713), K. 14974.
- Paneczek Jan, rzeźbiarz (r. 1763), szt. 22063.
- Paniewski (z Paniowa) Feliks, kasztelan łowski (r. 1488), szt. 22090 (p. Poznań).
- Panin Petrowicz Nikita hr. de († 1783), dok. 940, 4941, 28308 D., 28812 D., 30024 D., kr. 9371, hp. 24623.
- Pannach Karol (r. 1808), kr. 9770.
- Pannonius Sylv. Jan (r. 1531), szk. 19936.
- Pannonius Venc. a Springenberg (r. 1586), K. 32739 D.
- Pansmouser G. de Rayneval J. M. (pseudonim), dok. 5492, kr. 9413, 9417, hp. 2743, 127563 D.
- Pantałejmon św., lit. 21449.
- Paoletto Centurione, zob. Centurione.
- Paolucius Kamil, nuncyusz pap. (r. 1734), dok. 4604.
- Paprowie, her. 403, 28557 D.
- Pape de St. Auban, pam. franc., kr. 6021.
- Pape D. (r. 1717), K. 15171.
- Papencovius J. (r. 1619), szk. 19092.
- Papendorf Tempelmann (r. 1700), dok. 4350.
- Pappo von Osterna (r. 1241), hp. 24047.
- Paprocki Bartłomiej († 1614), her. 327, 328, 403, dok. 1699, 3290, kr. 7371, 7374, 7463, 7498, 7507, 7555, 7833—7843, 30298 D., 30795 D., 30885—30890 D., K. 12913, 15441, pr. 16126, 16833, lit. 20849, hp. 23467, zob. Beroaldus F., Ostrogski Al.
- Paprocki Franciszek ks. († 1790), dok. 4884, 4972, kr. 9209, 9219, 9240, 9256, 9258, 9260, 9300, 9400, pr. 16640, hp. 23467, 24152.
- Paprocki Wacław (r. 1642), K. 12396.
- Paraccianus S. (r. 1757), dok. 4792, szk. 19055.
- Paradin G. (r. 1572), kr. 7354.
- Paraeus D. (r. 1615), K. 15514.
- Paraszowski J. J. X. (r. 1735), K. 12896.
- Parcewich Piotr von, poseł cesarski do Chmielnickiego († 1674), dok. 3837, hp. 26511 [rozprawa Pajacevicha ogłoszona w: Archiv f. österr. Gesch. i Odb. Wien 1880].
- Parczewscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Pardubiczy, her. 403.
- Paricius Abr. Ad. (r. 1649), kr. 8180.
- Paris Matthaeus, Benedyktyn († 1259), kr. 6317, 30448 D.
- Parisiensis Jan, hp. 22848 (pod r. 1351).
- Paris-Duverney, dok. 1530.
- Parival J. M. (r. 1653), kr. 8234.
- Parkosz Jakób, gramatyk († 1455), lit. 20429.
- Parler Henryk, budowniczy (XIV. w.), szt. 21992.
- Parler Piotr, budowniczy (XV. w.), szt. 21992.
- Parmenius L. (r. 1531), kr. 7029.
- Partenay Desroches J. Chr. de († ok. 1766), kr. 9056, 9057, hp. 26859.
- Partenopeńczyk (Parthenopeus) Rajmund, prawnik (XIV. w.), pr. 16118.
- Parthenius (r. 1643), K. 14215.
- Parthenius Bernard (r. 1574), dok. 3104 [por.: E. 1584].
- Parthenopeus Suavius (w. XVI), kr. 30649 D.
- Paruszewscy h. Rogala, her. 28557 D.
- Paruszewski (r. 1789), dok. 5294.
- Parys Piotr, malarz (w. XVIII.), szt. 22230.
- Pascha M. (r. 1602), chr. 170.
- Paschali, kardynał (r. 1574), dok. 3104.
- Paschalis Piotr (r. 1638), zob. Lubieniecki Krzysztof [Dz. wil. 1819 I. str. 444].
- Paschalius Valentinus (r. 1622), kr. 7737, 30852 D.
- Pasek Jan Chr. (ok. r. 1690), dok. 3847, kr. 8586, 8644—8650, 31099—31104 D., lit. 21011, hp. 26463, 26464, 26579, 26580 [Bystrzycki J., Jan Pasek i jego pamiętniki, dla ludu (Odb. z Krakusa), Krak. 1893].
- Pasquier Stefan Dyon. († 1862), hp. 28253.
- Pasquini G. C., muzyk za Aug. III., kr. 9161, szt. 22726.

- Pastorius Joachim ab Hirtenberg († 1681), dok. 3879, 3946, 3955, 4025, kr. 5827, 8182, 8198, 8392, 8435, 8461, 8506, 8516, 8557 do 8568, 8929, 31068—31070 D., szk. 19345, 19940, lit. 21021, hp. 23467.
- Paszczykowski (r. 1697), kr. 8756, *zob.* Cas-sius Mik.
- Paszkiewicz Dyonizy († 1831), arch. 26, dok. 5354, etn. 11144, 11160, 12161, ek. 17989, szt. 21721.
- Paszkowski Franciszek, generał wojsk pol. († 1856), kr. 9882; *Dzieła, zob.* Spis autorów.
- Paszkowski Marcin, wierszopis († 1620), kr. 7455 (łom.), 7767, 7799, 7806 (pseud. Kunikowski), 7883, 7897 [Paszkowski M., Wenecja, bezimiennie wyd. 1572, 2. ed. 1587, 3. ed. Wierzbowski T. w.; Bibl. zapomn. poetów i prozaików, *zob.* Nr. 6001].
- Patelski Stan. Michał (w poł. XVIII. w.), ep. 624, 28657 D., szk. 19066, 19936, szt. 22090.
- Pater Paulus (r. 1683—1716), kr. 8598, 8686, 8918 [por.: E. 1691].
- Paterek Dr., *zob.* z Szamotuł Jan.
- Paterson (Peterson) D. (r. 1625), dok. 1133.
- Patina C. C. (r. 1683), dok. 4169.
- Patkul Jan Reinhold († 1707), dok. 4311, 4350, 4351, 4390, 4391, 4408, 29911 D., kr. 8866, 9462, hp. 23733, 24229, 24230, 26975, 27055—27059, 27103.
- Patricius Justus, *zob.* Borek Michał.
- Patricius Quar (r. 1584), dok. 3133.
- Patridophile E. (pseud. Łojki F.), dok. 706, 4992.
- Patruus Jan, księgarz poznań. (w. XVI.), lit. 33374 D.
- Patrykiewicz Iwan (r. 1492), dok. 2381.
- Pauholtz de Operchoven, hp. 22848 (pod r. 1483).
- Paulerinus Paulinus, arch. 48.
- Pauli Grzegorz z Brzezina, arianin († 1591), K. 15013, 15096, 15101, 15529, lit. 20797 [Pauli Grzegorz, Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. IV.].
- Pauli M. S. de Praga, szk. 19004.
- Pauli Theodoricus, hp. 22848 (pod r. 1489).
- Paulinus L. (r. 1636), kr. 7995.
- Paulmiers, opat (r. 1672), dok. 4046, hp. 26638, *zob.* Longueville.
- Paulmy, min. franc. (r. 1759, 1764), dok. 4809, 4864.
- Paulo Paweł de (r. 1371—1407), kr. 6570.
- Paulucci, markiz, gubern. Rygi (r. 1812), dok. 5748.
- Paulucci Camil (r. 1733), dok. 4582, 29963 D.
- Paululiński Ant. X., K. 13883, 13905.
- Paulus, architekt (r. 1557), szt. 21992.
- Paulus a Lauda (r. 1661), K. 13495.
- Paulus Diaconus (Paweł Dyakon, ok. r. 797), kr. 6084, 30326 D.
- Paulus Vladimiri, *zob.* Paweł syn Włodzimierza.
- Pauszowie, her. 28551 D.
- Pauwęgłowa Katarzyna (r. 1467), dok. 2297.
- Pavillon (r. 1573), kr. 7361.
- Paweł II., papież (r. 1461—1471), dok. 2291.
- Paweł III., papież (r. 1534—1549), dok. 2760, K. 15950.
- Paweł IV. Caraffa, papież (r. 1555—1559), dok. 2926, K. 12575, 15129, 15239.
- Paweł V., papież (r. 1605—1621), dok. 3448, 3463, 3508, 3525, kr. 30958 D., K. 12722, 12723, 15129.
- Paweł I., car (r. 1797—1801), dok. 940, 4501, 5484, 5503, 5508, 28798 D., 28808 D., 29972 D., kr. 9467, K. 13989, 14401, pr. 17841, hp. 26969, 27926, 28029, 28030, 28036, 28071, 28103, 34285 D.
- Paweł (Legenbort), biskup warmiński († 1471), dok. 29359 D., K. 32431 D.
- Paweł, Bernardyn, rzeźbiarz (w. XVII.), szt. 22063.
- Paweł Dyakon, *zob.* Paulus Diaconus.
- Paweł, kowal we Lwowie (r. 1647), szt. 22484.
- Paweł z Krosna, *zob.* z Krosna Paweł.
- Paweł z Przemankowa, *zob.* z Przemankowa Paweł.
- Paweł, syn Włodzimierza (Paulus Vladimiri), rektor Uniw. krak. (w. XV.), kr. 6583, 6584, 30546 D., hp. 25390.
- Pawiński Adolf, historyk († 1896), hp. 23668, 33853 D. [Rajski D., Polski historyk Pawiński, Siewiernyj Wiestnik 1896 IV.; — Rembowski Al., Bibl. warsz. 1896 IV.; — Bluszczyński 1896]; *Dzieła, zob.* Spis autorów.
- Pawlikowscy, arch. 28324 D.
- Pawlikowski Jan Gwalbert (ur. 1792, † 1852) [Dz. warsz. 1852 Nr. 65]; *Dzieła, zob.* Spis autorów.
- Pawlikowski P. (r. 1790), dok. 5327, kr. 9668.
- Pawłowski Daniel, *zob.* Drużbicki Ant. Kasp.
- Pawluk, przywódca kozaków (r. 1637), hp. 26401.
- Pawluskiewicz Ignacy Józef J. K. (r. 1771), szk. 19878.
- Pawłowic I. (r. 1589), kr. 30801 D.
- Pawłowscy h. Wierzbna, her. 28557 D.
- Pawłowski ks. (r. 1616), K. 15519.
- Pawłowski Franciszek (r. 1761), dok. 4833.
- Pawłowski Józef (r. 1758), dok. 4804.
- Pawłowski Stanisław (r. 1422), dok. 2048.

- Pawłowski Stanisław, biskup ołomuniecki († 1598), dok. 3231, 3233, 3304, 3311, 29621 D., hp. 26195 [Lechner K., Nachtrag z. Olmützer Agende des Bischofs St. P., Centralblatt f. Bibl. Wesen 1897 XIV.].
- Paxillus J. Brzezek (Kolek, r. 1616), K. 15520.
- Payen, podróżnik (r. 1660), kr. 31024 D., hp. 26594.
- Paytowicz J. E. ks. (r. 1630), K. 15595.
- Pazdanowski T., poeta (XVI w.), lit. 20839.
- Pecalchus L. L. (r. 1660), lit. 21040.
- Pecalides (pseud.), zob. Pękałski Szymon.
- Peccarvius Stanisław (r. 1607), kr. 7747.
- Pechan I. P. (r. 1792), dok. 5391.
- Pęcherzyński A. (r. 1694), lit. 21042.
- Peckenstein, zob. Beckenstein.
- Peczerskij Antonij, zob. Antonij.
- Pedewils Otto Gasp. (r. 1677), lit. 33550 D.
- Pegenau Karol (r. 1714), dok. 4444.
- Peima J. J. W. (r. 1714), kr. 8908.
- Peinius Joachim (r. 1592), kr. 7540.
- Pękałski (Pecalides) Szymon (r. 1600), kr. 7668.
- Peletier (r. 1697), kr. 8738.
- Pelikan Franciszek, malarz (w. XVIII.), szt. 22230.
- Pelletier le (r. 1687), K. 12603.
- Pellicier Guillaume, poseł franc. w Wenecyi (r. 1540), dok. 29007 D.
- Pello Ludwik, budowniczy (r. 1594), szt. 21992.
- Pelzel Fr. M., zob. Spis autorów.
- Pęczyński Piotr, malarz (w. XVIII.), szt. 22230.
- Pełka, biskup krak. (r. 1186—1207), K. 12988, szt. 22303, hp. 25085, zob. Fulko.
- Pempowski Ambr., budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Penczaur Simon, budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Penn Wilhelm, kwakr († 1718), dok. 4103.
- Penzel Abr. J. (r. 1781), arch. 28300 D., lit. 21031.
- Pepłowski Kasper (r. 1611), kr. 7791.
- Perandi Raimund, legat pap. (1486—1505), hp. 25575.
- Perdiccaro J. X. (r. 1644), kr. 7759.
- Peregrim Damian (r. 1596), kr. 7600.
- Peregrinus Laelius (r. 1594), dok. 3303.
- Peres (?) (r. 1743), hp. 24833.
- Pergavius Chr. (r. 1652), kr. 8231.
- Pergen J. Ant. hr., gubernator Galicyi (r. 1772), dok. 4993, 5018, 30044 D., pr. 33107 D., hp. 27597.
- Peringskiöld Jan (r. 1715), kr. 8912.
- Peripateticus, zob. Przechadzki.
- Perkowicz Tomasz, teolog i mowca († 1720) [Ossoliński M. J., Dod. Gaz. lw. 1853 Nr. 20—28].
- Pernisten (r. 1602), kr. 7681.
- Pernot A. (r. 1745), K. 13329.
- Pernstein, poseł czeski (r. 1573), dok. 3080.
- Perrimezzi Jos. Maria (r. 1727), kr. 9001.
- Perrin (r. 1785—1806), kr. 5937.
- Perschkius J. (r. 1712), dypl. 281.
- Perski Paweł (r. 1624), zob. Ostroróg Sędz.
- Persona Gobelinus, hp. 22848 (pod r. 1451).
- Perthées Karol de, geograf St. Aug. († 1817), dok. 5406, geog. 10663, 10912.
- Perzynski Kasper (ok. r. 1548), kr. 6564, 7075.
- Peszkar K. (r. 1791), dok. 5369.
- Peschwitz G. (r. 1659, 1673), dok. 3946, kr. 8465.
- Pessenti Aleksander, muzyk na dworze Bony, szt. 22710.
- Pestalozzi Jan Henryk († 1827), szk. 18897, 19921.
- Peszka Józef, malarz († 1831), szt. 22231.
- Peszyński (r. 1771), hp. 27557.
- Petit Pierre (r. 1647), dok. 3820.
- Petiot Stefan (r. 1680), kr. 8572, zob. Ludwik XIV.
- Pętkowski G. (r. 1600), kr. 7670, K. 14129.
- Petrachnowicz Morachowski Mikołaj, malarz (r. 1646), szt. 2186.
- Petrijus Jan (r. 1642), kr. 8118.
- Petreus Pet. de Erlesanda (r. 1620), kr. 30852 D.
- Petreus Th. (r. 1609), K. 13653.
- Petreni Giovanni Battista, murarz (XVII w.), szt. 21992.
- Petricius, zob. Petrycy.
- Petricovius A. (r. 1615), dyp. 180.
- Petrini Giovanni Battista, murarz (w. XVI.), szt. 21992.
- Petroselinus Cow. Ephr. (r. 1727), K. 13060.
- Petrus Carolus Conc. Varad. (r. 1572), K. 15095.
- Petrus, murator de Septemeastris (r. 1505), szt. 21992.
- Petruszewycz Hryhoryj, arch. 28322 D.
- Petruszewycz St. (r. 1801), szk. 19559.
- Petrycy Jan z Chomranic, kaznodz. ewang. (ok. r. 1600), K. 15105, 15106, 15434.
- Petrycy Jan Innocenty († 1641), kr. 7929, 8106, 8108, 30972 D., 30973 D., geog. 10593, pr. 17581, lit. 21040, 33551 D. [por.: E. 1639: Rolski A.; 1641: Canavesi Th., Bustum I. I. Petricii, Crac.].

- Petrycy Sebastyan († 1626), dok. 3481, kr. 7954, 7955, 8107, 30972 D., 30977 D., lit. 20946 [por.: E. 1609: Petrycy Seb., Horacyusz Flaccus w trudach; 1621: Śmie-zkowic W., Ode; 1623: Probołowicz I. L.].
- Petrykowski A. [por.: E. 1619: Goliński G., Panegyris; 1622: Słowacki Fr., Epithalamium].
- Petrykowski Franciszek (pseud. ks. Atanazego Dońskiego, Pijara, † 1751), kr. 6426, 30491 D.
- Petrykowski Paweł (r. 1619), kr. 8157.
- Petrykowski X. (r. 1790), dok. 5329.
- Petterson, *zob.* Paterson.
- Peucer Kasp. († 1602), kr. 7241.
- Peuchet I. (r. 1807), kr. 9751.
- Peuski G. (r. 1715), pr. 17717.
- Peyraco Aymericus de, hp. 22848 (pod r. 1400).
- Pez B. (r. 1721—1729), dok. 1649, 1651, kr. 5805, 5899.
- Pfanner T. (r. 1694), dok. 1608, hp. 26428.
- Pfau, geog. 10911, 10913.
- Pfeffel Fr. Fr. (r. 1765), pr. 17384.
- Pfennig J. (r. 1640), kr. 8068.
- Pfister Jan, rzeźbiarz, szt. 22063.
- Pfleger Antoni, prof. Uniw. lwowsk. († 1820) [Kuralt M., Clarissimo viro Antonio Pfleger in Acad. Josephina, Leopoli 1801].
- Pfuel Ernest, generał († 1866), kr. 9824, 28212.
- Phaedrus Sig. (r. 1548), kr. 7107.
- Phedor, pictor (w. XVI.), szt. 22152.
- Philaeth Chr. (pseud.), dok. 3325, *zob.* Broński Krzysztof (czy Smotrzycki Mel.).
- Philaet Guilhelmus (psend.), *zob.* Żydowski Mateusz.
- Philaeta Oxoniensis, K. 32744 D.
- Philaetes R. P., *zob.* Pielgrzymowski Elias.
- Philarchus Th. (r. 1658), dok. 3934.
- Philaret Ignacy (r. 1798), dok. 5428.
- Philelphus Franc. († 1481), szk. 19939.
- Philemerus J. Elis. (r. 1657), dok. 3934, K. 8315.
- Philippi de, pam. franc., kr. 6021.
- Philippus (r. 1537), K. 15966.
- Philippus a S. Trinitate (r. 1656), K. 32486 D.
- Philipsen M. (r. 1621, num. 566).
- Phillipowicz Paweł, malarz (r. 1621), szt. 22186.
- Philosanus Probus (r. 1588), K. 15386.
- Phoebus, *zob.* Gaston Phoebus.
- Piasecki Adam (r. 1784) dok. 5194.
- Piasecki J. (r. 1788), dok. 5276,
- Piasecki Jan [Przyj. ludu, Leszno 1834 I.].
- Piasecki Paweł, biskup przemyski († 1649), dok. 3698, kron. 6412, 7870, 8171—8177, 30988—30990 D., K. 12814, hp. 26334, 26370.
- Piasecki Stefan, kanonik warsz. (r. 1632), dok. 3698.
- Piasczyński Aleksander, kaszt. kamieniecki († 1646), dok. 3598, 3671, 3679, 3707, 3720, 3732.
- Piasczyński Jerzy (w XVII. w.), szk. 19184.
- Piasczyński Wawrz., podk. bract. za Zyg. III., dok. 3254, 3433.
- Piaskowski Felicyan Junosza (r. 1693—1727), kr. 9033 [Pamiętnik Felicyana Junoszy Piaskowskiego, podstolego podlaskiego, Przyj. dom., Lwów 1865].
- Piaskowski J. N. (r. 1779), dok. 5115.
- Piaskowski Jan (r. 1568), kr. 30720 D.
- Piaskowski Mikołaj (r. 1785—1790), dok. 5210, 5276, 5329, *zob.* Potocki Piotr.
- Piasoczyński (ok. r. 1704), dok. 4384.
- Piastowie, her. 379—381, 388, 28527—28531 D., 28533 D., 28539 D., ob. 18482, 18483, hp. 24879—24889.
- Piast, hp. 24829, 24838, 24850, 24856—24858, 24928, 34014 D.
- Piątkowski (r. 1620), chr. 171.
- Piątkowski W. G. (r. 1637), kr. 30955 D.
- Piatoli (Piateli) Scypio ks. († 1809), hp. 27762.
- Piazzoli S. Just. (r. 1756), dok. 4786.
- Pibrac Guy du Faur, dypl. franc. († 1584), kr. 7356, 7357, hp. 25993.
- Piccarti M. Fr. (r. 1610), pr. 16439.
- Piccinardi G. (r. 1670), kr. 8442.
- Piccolomini Aeneas Sylvius, *zob.* Aeneas S. Piccol. i Pius II.
- Piccolominus Fr. (r. 1651), szk. 19149.
- Piccolomini Jakób, kardynał († 1679), kr. 6725, 30608 D.
- Picconi H., szt. 22047 (p. Kraków).
- Pico de Mirandola, kardynał (r. 1732), K. 12744.
- Pico R. (r. 1623), kr. 6425, 6793, 30492 D.
- Piechowski Józef (r. 1777), dok. 5039.
- Piechowski Michał († 1723) [autor dzieła: Cornucopiae Infulae Chełmensis, Zamość 1717 (przywileje bisk. chełmskiego)].
- Pieczęński Ambrosius, architekt (r. 1563), szt. 21992.
- Pieczykowski St. (r. 1637), K. 15624.
- Pieglówscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Pieglowski August, superintend. (r. 1788), dok. 5262, lit. 21139,

- Piekarski Adam, Dominikanin († 1625), lit. 21014, *zob.* Lubomirska Zofia.
- Piekarski Hadryan (r. 1663), kr. 8493, K. 14227.
- Piekarski Franc. Borgiasz ks. († 1834), K. 13881, [ogłosił także: „Zbiór praw polsk. i W. Ks. litewskiego od r. 1347 sejmku wiślickiego aż do r. 1786 podług Heynecyusza i Höpfnera, prawników, porządkiem ułożony, Kraków, 1813].
- Piekarski Krzysztof, wda brzeski (r. 1662) [przetłumaczył z hiszp.: Cnoty cel nie ów, do którego zmierza Machiawel i inni politycy, Warsz. 1662 I. część].
- Piekarski Michał († 1620), dok. 3594, 5107, kr. 7902, pr. 17566, hp. 26322.
- Piekarski Wojciech, budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Pieknorzecki J. (pseud.), *zob.* Szembek F.
- Piekoszowczyk J. (r. 1629), kr. 7962.
- Pielecki Krzysztof (r. 1558), dok. 2939.
- Pielgrzymowski Elias († 1611), dok. 3398, kr. 30810 D. (pseud.: Philaletes R. P.).
- Pieniążkowie h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Pieniążek Jan (r. 1520), szt. 22090 (p. Krużłowa), 22091.
- Pieniążek Jan (1593), dok. 3295.
- Pieniążek Jan, poseł sejm. († 1710), her. 402, dok. 3992, 4207, 4262, 4277, 4341, 4364, 4369, hp. 27086, 34214 D.
- Pieniążek H. Odr., (r. 1791—1792), lit. 21190.
- Pieniążek Krzysztof, rotmistrz za St. Bat. i Zygm. III., kr. 7754 (błądnie: L.), 7647, ek. 18059.
- Pieniążek Prokop († 1620), dok. 3120 [Nadgroda sukcesorom Prok. Pieniążka pozostałym, E. h. r.].
- Pieniążek Stanisław Jan [(por.: E. D. VIII.) 1560 i 1587: Apulejus, Opera, Lugduni].
- Pieniążek Stanisł. (r. 1791, 1815), dok. 5369, 5782.
- Pieniążek Stan., z Witowic (r. 1488), dok. 2358.
- Pierellio G. (r. 1700), kr. 31091 D.
- Pierluigi de Palestrina Jan Piotr, muzyk († 1594), hp. 34150 D.
- Pierre d'Ailly, hp. 25335.
- Pietrasz, starosta halicki (r. 1400), dok. 1976.
- Pietraszewicz St. (r. 1799), dok. 5529.
- Pietraszkiewicz A. (r. 1780), ek. 18060.
- Pietrowicz Ignacy ks. (r. 1756—1763), kr. 9228, 9307.
- Pietrzekiewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Pievo Bernardo, lapicida (r. 1574), szt. 21992.
- Pigas Melecycusz, patriarchy aleksandr. (r. 1596), K. 14196.
- Pigłowski Jan Wojciech († 1670), dok. 8927, kr. 8133, K. 15642.
- Pigłowski Z., *zob.* Cielecki Zyg.
- Pignatelli Ant. ks. (r. 1667), K. 15684, *zob.* Innocenty XII.
- Pignatelli Fr. (r. 1703), dok. 4371.
- Pikarski Adryan ks. (r. 1657), kr. 8301, 8411, 31011 D., hp. 26565 [Ossoliński J. M., Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 2], *zob.* Leszczyński Stef.
- Pikulski Gaud. ks. (r. 1760), dok. 4795, kr. 9262.
- Pil Iwan, pułk. ros. (r. 1775), kron. 9467.
- Pilchowski Dawid ks. († 1802), dok. 5296, lit. 33574 D. [Kuryer lit. 1803 Nr. 97; — Kosakowski Józef, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1807 IV; — Kossakowski, Nowy pam. warsz. 1804; — Golański F. N. X., Kazanie podczas żałobnego nabożeństwa, Wilno 1805].
- Pilczyński Jan [por.: E. 1616: Minor L., Sargophag].
- Pilecki Otto (r. 1381), dok. 1884.
- Piles Fortia Alf de (r. 1796), kr. 9672.
- Pilgram A. (r. 1781), chr. 147.
- Pilham de (r. 1697), kr. 6596, 30555 D.
- Pillement Jan z Lugdunu, malarz za St. Aug., szt. 22232.
- Pillorowie, lit. 20194.
- z Pilzna (Pilsnensis) Tomasz, kr. 8150.
- Piltowski (r. 1787), dok. 5242.
- Pimatkowski Iwan Andrejewicz (r. 1658 do 1673), hp. 24581.
- Pingeron Jan Klaud., inżynier (r. 1771), kr. 9402.
- Pinińscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Piniński Wojciech, poseł sejm. (r. 1784, 1790), dok. 5186, 5324, pr. 16655.
- Pinocci (Pinoccius) Hieronim († 1676), num. 567, dok. 3870, 3935, 29820 D.
- Piórko Piotr z Krzyszowic (r. 1423), dok. 2057.
- Pióro Józef (r. 1786), dok. 5226.
- Piotr I. Wielki, car († 1725), dok. 924, 940, 1632, 3312, 4349, 4352, 4359, 4365, 4383, 4390, 4406, 4408, 4411, 4433, 4435, 4461, 4474, 4501, 4512, 4513, 4524, 28798 D., 28801 D., 28808 D., 28810 D., 28350 D., 29922 D., kr. 8766, 8878, 8911, 8964, 8976—8980, 9387, 31154 D., geog. 10919, K. 14020, 14039, 14389—14391, 14713, 14723, ek. 18314, hp. 22803, 24234, 24608, 24613, 26882, 26396, 26914, 26948—26968, 26971, 26979, 27070, 27119, 27124, 27135, 27146, 27150, 27640, 34219 D.
- Piotr III. car († 1762), dok. 4662, 4840, 4893, kr. 9303, hp. 24240, 26969, 27332—27335, 27491, 27493.
- Piotr (Biron), ks. kurlandzki (r. 1769—1795), dok. 5128, 5241, 5273, 5333, 5365, 5443, 5466, pr. 16372, szk. 19407, hp. 24249.

- Piotr, hosp. mołdawski (r. 1887), dok. 1910, 29206 D.
- Piotr, gospodar mołdawski (r. 1444, 1456), dok. 2160, 2240.
- Piotr IV., gospodar wołoski, dok. 2693, 2706, 2720, kron. 7029, 7070.
- Piotr III., arcyb. gnieźn. (r. 1172—1182), szt. 22303.
- Piotr, bisk. poznański (r. 1244), kr. 6317.
- Piotr, bisk. wrocławski (XV. wiek), dok. 1288, 2325, kr. 30571 D.
- Piotr, bisk. żmudzki (r. 1455), dok. 2232, K. 13201.
- Piotr, kan. gnieźn. (r. 1146), dok. 1689.
- Piotr, syn Włodzimierza, dok. 1686, 1690, 1697, hp. 25073, 34062 D., *zob.* Dunin Piotr Włast.
- Piotr Włoch, murarz (r. 1568), szt. 21992.
- Piotr z Biecza, snycerz (r. 1507), szt. 22063.
- Piotr z Bnina, *zob.* z Bnina Piotr.
- Piotr z Goniądza, K. 15057, *zob.* z Goniądza P.
- Piotr z Hodowic, dok. 1863.
- Piotr z Ilkusza (r. 1486), lit. 20430.
- Piotr z Lubina, burm. lwowski (r. 1449), hp. 34120 D.
- Piotr z Rygi, *zob.* z Rygi.
- Piotr z Szamotuł, *zob.* z Szamotuł.
- Piotr z Zittau, *zob.* z Zittau.
- Piotr z Żatca, *zob.* z Żatca.
- Piotrkowczyk Al. ks. (r. 1652), dok. 1043, *zob.* Ostrowski Jerzy.
- Piotrkowszczykowa Jadwiga z domu Prężykówna (ok. r. 1663), lit. 20164.
- Piotrowicki J. (r. 1612), kr. 7799, 7959.
- Piotrowicz Ben. (r. 1634), kr. 8043.
- Piotrowicz Jakób, paśnik, szt. 22409.
- Piotrowin [Mikuszyc S., Tyg. ill. 1869 2. IV.].
- Piotrowscy h. Junosza, her. 28557 D.
- Piotrowski (r. 1504), dok. 2486.
- Piotrowski (r. 1592), K. 15404.
- Piotrowski Adam (r. 1784), dok. 5194.
- Piotrowski Gracyan († 1785), dok. 4909.
- Piotrowski Jan ks. (r. 1581), kr. 7432, 7433, 30766 D., hp. 26080.
- Piotrowski Józef (r. 1696), kr. 8711, 8748.
- Piotrowski Łukasz († 1679), szk. 19933, 19936, 33244 D.
- Piotrowski Marcin (r. 1592), kr. 7543.
- Piotrowski Szymon Sycianowicz (Symeon Połockij) (w. XVIII), K. 14241, lit. 33495 D.
- Piotrowski Wespazyan (r. 1639), kr. 8070, *zob.* Lubomirski Seb.
- Pipan Jerzy, rektor uniw. krak. [por.: E. 1590: Carmina; 1633: Borczyński Bened., Kolenda triumphalna; 1639: Życzewski W., Hymenaeus].
- Piper Karol, dyplomata szwedzki († 1716), dok. 29919 D.
- Pipinus Franciscus, hp. 22848 (pod r. 1314).
- Piramowicz Grzeg. ks., dok. 5042, 5064, 5084, 5106, 5113, 5125, 5139, 5170, 5201, 5221, 5277, 5348 kr. 9563, 9719, szk. 19477, 19492, 19884, 19938, lit. 21134.
- Pirawski Tomasz, bisk. sufr. lwowski. († 1626), dok. 1322, K. 13126 [por.: E. 1618: Panegyris virtutis].
- Pirromali Paweł, Dominikanin († 1667), kr. 8440.
- Pisan Christine de, pam. franc., kr. 6021.
- Pisander M. (r. 1593), szk. 19132.
- Pisanello, medalier, szt. 22104.
- Pisański Jan Krzysztof († 1790), kr. 9273, etn. 12248, 12252, K. 13078, pr. 16057, szk. 19333, lit. 20117, 21164, 33419 D., hp. 23931, 23992, 33929 D., *zob.* Bock Jan G., Concius A. M.
- Pisański Chr. G. (r. 1797), K. 15177.
- Pisanus Alf. S. J. [† 1598], K. 15373, 32737 D.
- Pisanus M. (r. 1740), K. 13632.
- Pisarski Jan Stefan († w końcu XVII. w.), dok. 1349, 3382, szk. 19939, lit. 21012, 33550 D. [poprawić daty wyd.: Tom I.: Kalisz 1663; Suplement do t. I.: 1676; 2 wyd.: 1693; Supl. do t. I.: 1684 (dwie edycje); 3. wyd. tytułowe: 1689; 4. wyd.: 1756].
- Pisarski A. J. (r. 1788), K. 15087.
- Piscator Joh., K. 15378 [por.: E. 1617: Vortius Contr. Amica amplicatio ad Joh. Piscatoris respons, Goudae].
- Piscatore Nic. Joh. (w. XVII.), geog. 10910.
- Pisecius T., *zob.* Pizecki T.
- Pisetzki Adam (w. XVII.), K. 15689, pr. 17005, 17496.
- Piskorski Sebastyan, prof. Akad. krak. († 1706), dok. 4170, kr. 6371, pr. 17670, szk. 18971, 19045.
- Piskorzewski Mateusz († na początku XVII. w.), kr. 7325, 7469, 7487, 7617.
- Piskowski Hilary (r. 1758), K. 12542, 13417.
- Piso Damian (r. 1514), kr. 6923.
- Piso Jakób, nuncyusz w Polsce († 1527), dok. 2563, kr. 30678 D.
- Pistoia di Matteini (r. 1785), lit. 20921.
- Pistor G. K., gen. rosyjski (r. 1794), kr. 9656 (wyd. Paris 1806), 30293 D.
- Pistorius Jan N. († 1608), her. 383, dok. 1345, 28882 D., kr. 5817, 5889, 5965, 6338, szk. 19843.
- Pithou P. (r. 1588), kr. 5935.
- Pitt Moses (r. 1680), geog. 10048.

- Pitt William († 1806), dok. 1502, hp. 27685.
 Pitschmann Józef Fr. Jan, malarz (r. 1758 do 1834), szt. 22233.
 Pittoni Giovanni Battista, malarz wenecki (r. 1767), szt. 22234, 22296.
 Pius II., papież (r. 1458—1464), dok. 1974, 2251, 2256, kr. 6691, 6784, K. 12570, 32339 D., hp. 25527, 25532, *zob.* Aeneas Sylvius Piccolomini.
 Pius III., papież (r. 1503), dok. 1974.
 Pius IV., papież (r. 1559—1565), dok. 2965, K. 12576, 32724 D., hp. 25939.
 Pius V., papież (r. 1566—1572), dok. 3003, 3004, 3016, 3026, kr. 8903, K. 12377.
 Pius VI., papież (r. 1775—1798), dok. 5044, 5157, 5158, 5234, 5272, 5289, 5299, 5417, K. 12579, 12759, hp. 27654.
 Pius VII., papież (r. 1800—1823), dok. 5565, 5574, 5762, K. 12581, 32343 D.
 Pius VIII., papież (r. 1829—1830), K. 13634.
 Pius IX., papież (r. 1846—1878), kr. 30920 D., K. 13634.
 Piwarski J. F., rytownik († 1859), szt. 22091.
 Piwnicki Ign., poseł na Sejm., pr. 16655.
 Piwnicki Waleryan, poseł sejm. (r. 1764 i 1766), dok. 4895, 4917.
 Pizecki T. (r. 1610), K. 15477, 15536.
 Place la, (r. 1770), kr. 9394.
 Place Pierre de la, pam. franc., kr. 6021.
 Placid Francesco, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
 Placotenius J. (Dantiscanus, r. 1566), szk. 19840.
 Planche Regnier de la, pam. franc., kr. 6021.
 Plano Carpino, *zob.* Carpino.
 Płaskowski Fab. ks. (r. 1745), dok. 4701.
 Płaskowski Jak. (1638), *zob.* Ossoliński Hier.
 Plastwig (Plastwicus) Jan (ok. r. 1464), kr. 7516, K. 12976, 13084.
 Platerowie h. wł., her. 28557 D., dok. 5306.
 Plater Jan And. [por.: E. 1695: Aedes Palatinae domus Plater].
 Plater Kaz. Konst. de Brühl, podkancl. lit. († 1807), dok. 4917, 4921, 5219, 5269, 5270, 5295, 5296, 5311, 5327, 5328, 5352, 5359, 5389, 5403, 5410, 5413, 30101 D., kr. 9569, 9623, pr. 16374, ob. 18866.
 Plater Ludwik († 1846), geog. 10223.
 Plater Stanisław († 1851), geog. 10529, 10550.
 Plater St. H., geog. 10921, pr. 16749.
 Platon, metrop. moskiewski (r. 1805), K. 14015.
 Plauen Henryk von, w. mistrz krzyżacki (r. 1410—1413), dok. 1994, 2001, hp. 24061.
 Plauen Henryk von (r. 1453), dok. 2228.
 Plebański Jan Kazimierz, historyk († 1897) [Rembowski A. J., Wspomnienie, Bibl. warsz. 1897 III.; — Okolski A., tamże 1897 IV.; — Kraushar Al. J., Tyg. ill. 1897; — Okolski A., tamże; — Gaz. warsz. 1897 nr. 221; — Prawda 1897 nr. 35].
 Plemiecki Daniel, *zob.* Lipski Jan.
 Plemieński Fabian (ok. r. 1600), K. 12713, 15484.
 Plersch Jan Bogumił, malarz († 1817), szt. 22235.
 Plessis S. du (r. 1756), dok. 4788, kr. 6021.
 Pletenieckij Elizej [por.: E. 1625: Kopistyński Zach., Kazanije na pogrebie Eliseja Pletenieckaho].
 Plattenberg Walter von, landmistrz inflancki (r. 1500—1525), hp. 24193—24196, 25751 [Plattenberg's Denkmal in der Kirche zu Wenden. Mitth. Liv.-Esth.-Kur. 1856 VIII.].
 Pleydenwurf Hans, malarz norymb. [obraz w Szczepanowie (z XV. w.), Spraw. kom. hist. szt. Akad. VI., str. LIX.].
 Pleyer Otto Ant., poseł austr. w Rossyi (r. 1692—1711), kr. 8980, hp. 26842.
 Plichowski Daw. ks. (r. 1798), dok. 5520.
 Plichta Jan (r. 1811), num. 478, dok. 5711, ek. 18331.
 Plichta Kazim. (r. 1793), dok. 5410, 5413, pr. 16892.
 Plinius Bar. (r. 1605), kr. 7700.
 Plinius Secundus (r. 23—79 po Chr.), arch. 28300 D., kr. 6051—6055, 30307 D., 30308 D.
 Plinius Polonicus S. J., *zob.* Leszczyński Stefan.
 Pliscius Adr. (r. 1593), dok. 3302.
 Plozzinius Bł., K. 13860.
 Plutarch († 120 po Chr.), szk. 19821.
 Plomisco Joan. (r. 1524), geog. 10769.
 Plotho K. (r. 1811), pr. 16774.
 Płachecki Bartłomiej, kamieniarz (XVII. w.), szt. 21992.
 Płaczkowski Wincenty, porucznik gwardyi Nap. I., kr. 9818, 31419 D.
 Płaszczkiewicz (r. 1789), dok. 5308.
 Płaszczkiewicz J. Fr. (r. 1757), dok. 4795.
 Płaza Jan [por.: E. 1615: Paszkowski M., Smutne kamoeny].
 Płaza Tomasz († 1593), dok. 2766, K. 15342.
 Płochocki Józef († 1766), K. 13898.
 Płocki M. [por.: E. 1618: Śmieszkowicz Laur., Ode in funere].
 Płocki Wojciech (r. 1623), K. 13269.
 Płosiński Michał, malarz († 1812), szt. 22236.
 Pniewski Mar. Kod. (r. 1626), lit. 21040.
 Pniewski Wincenty (r. 1722), dok. 4502.
 Pocięgowie h. Waga, her. 400, 403, 28557 D.

- Pociej Aleks., wda trocki († 1769) [por.: E. 1770: Kossakowski; Kossobudzki; Romer].
- Pociej Aleksander Kazimierz, wda witebski († 1728) [por.: E. 1729: Dolor (aeternus); Żal bez miary].
- Pociej Antoni (r. 1735), dok. 4624.
- Pociej Hipacy († 1613), dok. 3326, 3328, 3418, 3435, kr. 7820, K. 14129, 14164, 14165, 14171, 14175, 14181, 14415, 32568 D., 32569 D., lit. 21147.
- Pociej Ludwik (r. 1767), dok. 4942, 30034 D.
- Pociej Ludwik Konst. († 1730), dok. 4439, 4456.
- Pococke Rich., podróżnik (r. 1771), kr. 9402.
- Pocołojewski Kornel (r. 1791), K. 12861.
- Poczobutt Marc. Odlanicki ks., astronom († 1810), dok. 4890, 5144, 5175, 5176, 5311, 5606, szk. 19212, 19215, 19671, 33298 D., lit. 21171, 21190, 33588 D., hp. 27771.
- Poczobut Wład. Jan Odlanicki (r. 1640—1684) dok. 1385, kron. 8605, 8606.
- Poczta Jakób, murarz (r. 1398), szt. 21992, 22045.
- Podczaszyński Bolesław Paweł, archeolog († 1876) [Szujski Józef, Prz. polski 1877 I.], Dzieła, zob. Spis autorów.
- Podczaszyński Karol, historyk sztuki († 1860), Kur. wileński 1860 nr. 20; — Szrejer, Noworocz., Wilno 1861, Dzieła, zob. Spis autorów.
- Podewils Henryk hr., dypl. pruski (r. 1746 do 1748), dok. 1585.
- Podhorodecki Jakób, dyr. szkół barskich (r. 1804), dok. 5605.
- Podhorodeński Jan K. ks. (r. 1790—1805), dok. 5332, 5356; szk. 19698.
- Podhorodeński L. W., kaszt. czernichowski (r. 1776), dok. 5058, 5066, pr. 16570.
- Podhorsey h. Brodzie, her. 28557 D.
- Podhorski (r. 1764), dok. 5098, 30020 D.
- Podhorski Adam, poseł woł. sejm. (r. 1793), dok. 5410, hp. 27833.
- Podjebrad Jerzy, zob. Jerzy z Podjebradu.
- Podkowa Iwan (ścięty 1582 r.), kr. 30885 D., szk. 33276 D., hp. 24795, 26064.
- Podłodowski Stan. Lupa, poseł sejm. (r. 1548), dok. 2808, 2850.
- Podłęski Chrystyan [por.: E. 1621: Janicki Klemens; Kmita Jan Achacy, Osculum mortis].
- Podłęski Marcin, zob. Bełzecki I. A.
- Podolanka (pseudon.), kr. 9528, ob. 18794.
- Podolecki Jerzy, malarz (XVII. w.), szt. 22090, 22186.
- Podoliński Michał, sztycharz, szt. 22349.
- Podoski Gabr. Jan, arcyb. gnieźn. († 1777), dok. 1455, 4320, 4830, 4932, 4970, 4995, 5022, 5044, 5048, 5086, K. 12939, hp. 27399.
- Podoski, kasztelan (r. 1803), dok. 5588.
- Podretti Józef Karol, malarz (XVIII. w.), szt. 22230.
- Podściński J. (r. 1782), dok. 5166.
- Podstatzky R. (r. 1720), kr. 8922.
- Podziemski Paweł, malarz (XVII. w.), szt. 22186.
- Poelnitz Karol Ludwik, dok. 4717, kr. 9059, hp. 26879.
- Poene Henricus von, architekt (XVII. w.), szt. 21992.
- Pogiani J. L. (XVI. w.), dok. 29428 D., K. 12710.
- Pogirski L., zob. Pac Stefan.
- Pogorscy h. Ogończyk, her. 28557 D.
- Pogorzecki Tomasz Talko (r. 1639), kr. 8033.
- Pogorzelski St. (Pograbius, Pogradus), kartograf (XVI. w.), geog. 10909.
- Pogorzelski Piotr [por.: E. 1616: Dachnowski Jan K., Łzy żałobne].
- Pogorzelski Stan. [por.: E. 1628: Czyrzliecki Stan.].
- Pogrecki Mat. (r. 1633), her. 392, 403, dok. 3676, 3704.
- Pohl Adrzej J. ks. († 1820) [Pamiętka życia And. Pohla, pierwszego w państwie ros. gener.-wizytatora ks. Misyonarzów i Sióstr Miłosierdzia, Wilno b. r.], zob. Husarzewski Tom.
- Pöhlmann J. P. (r. 1799), pr. 16772.
- Pohorecki F. ks. (r. 1761), dyp. 180.
- Poiret P. (r. 1721), K. 15761.
- Poitiers Diane de († 1566), dok. 1514.
- Poklatecki Franciszek, podkom. pozn. (w. XVIII.), dok. 4723, kr. 9157, 31211 D., hp. 27098, zob. Radzewski Fr.
- Pokorski Innocenty, ks. († 1740), K. 13570.
- Pokrzywnicey h. Grzymała, her. 28557 D.
- Pokrzywnicki Jan [por.: E. 1695: Kałuski Stan., X.].
- Pol Klemens (r. 1596), kr. 7611.
- Polacco Giorgio, zob. Georgio.
- Polak Benedykt (r. 1246), kr. 6312.
- Polak Marcin († 1279), zob. Marcin Polak.
- Polak Marcin Teofil, malarz, zob. Marcin Teofil.
- Polak Stanisław, drukarz w Hiszpanii (r. 1491 do 1503), lit. 20149.
- Polanco de Alph., sekr. Ign. Lojoli (r. 1554), K. 32504 D.
- Polanowski Aleksander, hp. 26464 [por.: E. 1687: Msza żałobna].

- Polański J. (r. 1614), pr. 17554.
 Polański W. (r. 1639), kr. 8087.
 Pole Paweł, kronikarz pruski (r. 1422—1532),
 kron. 6934.
 Polejowski Piotr, architekt (XVIII. w.), szt.
 21992.
 Polentz Jerzy von, bisk. sambijski († 1550),
 kron. 6978, K. 32425 D., hp. 24080, 25803
 [Georg v. Polenz, Leben G. v. Polenz,
 Halle 1858].
 Poletika Andriejewicz (Grigorij, r. 1750—1784),
 lit. 21531.
 Poletika Wasyl, pr. 17028.
 Poletyłowice h. Trzywdar, her. 28557 D.
 Poletyło W., poseł sejm (1789), dok. 5295.
 Polewic Jan Chryzostom (r. 1640), K. 12855.
 Polheim Maks. von (r. 1568), dok. 3030.
 Polidamus Walenty, lekarz i historyk (ok. r.
 1535), kr. 7053, 30679 D.
 Polignac Melchior de, kard. i dypl. franc.
 († 1741), dok. 1453, 4252, 4262, 4275,
 4280, 29888 D., kr. 8754, 31273, hp. 26857.
 Polikarp, mnich kijowski (ok. r. 1231), kr.
 5822, 6302.
 Polikowski Anioł († 1621), *zob.* Ostroróg Jan.
 Poliński Michał Pełka († 1848), szk. 19195,
 33261 D., lit. 20150 [Fell. S., Bibl. warsz.
 1848 IV.].
 Poliark Mingne, dok. 3137.
 Politowicz J. D. (ok. r. 1640), K. 12947, pr.
 17521, szk. 19105.
 Pölitz Karol Henr. Ludw., *zob.* Spis autorów.
 Poliwszyński J. J. Dł., (r. 1775), dok. 5042.
 Polkowski (r. 1772), dok. 4997.
 Pollacz (r. 1743), K. 13576.
 Pollak Ignacy, prof. uniwersytetu lwowskiego († 1825),
 dok. 5757.
 Polner Niclas, murator, szt. 21992.
 Polo Marco († 1323) [Pauthier, Le livre de
 Marco Polo, Paris 1865].
 Poltzn Simon Andr. (r. 1699), hp. 34123.
 Poloszy Walenty, murarz (XVII. w.), szt.
 21992.
 Polus Th., comes (r. 1700), dok. 4351, 29911 D.
 Polyander a Kerkhoven J. (r. 1640), K. 15147.
 Polybios, hp. 22848.
 Polydeukes Juliusz, hp. 22848 (pod X. w.).
 Polzer (r. 1807), K. 13753.
 Połockij Szymon, *zob.* Piotrowski Szymon.
 Połotyński-Was Walenty, kotlarczyk lwowski
 (r. 1579), dok. 3177, hp. 26077.
 Połubiński Aleks. Hilary marsz. w. l. († 1679),
 dok. 4105.
 Połubiński Dominik [por.: E. 1681: Applausus
 reverso in patriam].
 Połubiński Hier. Konst. († 1640), kr. 8053
 [por.: E. 1635, 1637: Kotyński Jan, Gra-
 tulatio; 1640: Zdanowicz Jan, Poema na
 pogrzeb].
 Połubiński J. (r. 1795), dok. 5464.
 Połubotok Paweł, pułk. czernigowski (r. 1738
 do 1724), hp. 24608.
 Pomadello Giovanni Maria, medalier (XVI. w.),
 szt. 21723, 22104.
 Pomann Michał, rzeźbiarz (XVII. w.), szt.
 22063.
 Pomarnacki Ant. Mich. (r. 1790), dok. 5256.
 Pomaszkant At. (r. 1812), K. 13695.
 Pomeramius Joh. (r. 1552), K. 15216.
 Pomereschius J. (r. 1649), pr. 17496.
 Pomian H. (r. 1750), dok. 4741.
 Pomian Wład. (r. 1812), dok. 5733.
 Pomorski Stan., prawnik (ok. r. 1619), K.
 12894, pr. 17547, 17670.
 Pompeius Trogus, *zob.* Trogus.
 Pompeo, architekt (XVII. w.), szt. 21992.
 Pomponne M., poseł franc. w Polsce (r. 1666),
 dok. 3997, 4030.
 Ponętowski Jan, polityk (XVI. w.), dok. 3037,
 kr. 7277, 7327, 7574.
 Ponętowski Mikołaj († 1598), szt. 22091.
 Pongráva (rodzina węgierska), dok. 28778 D.
 Poniatowscy h. Ciołek, her. 403, 28551 D.,
 dok. 5308, 30010 D., hp. 27367 [por.: E.
 1777: Kopczyński Onufry; — O nazwie,
 Wędrowiec 1879 II.].
 Poniatowski, partyzant (r. 1608), dok. 3487.
 Poniatowski Andrzej [Jędrzej], kaszt. krak.
 († 1773), dok. 5011, hp. 27221.
 Poniatowski Franciszek (dziad St. Augusta?),
 hp. 27363.
 Poniatowski Jakób [Fragmenta z listu p. Ja-
 kóba Poniatowskiego, kasztelana brze-
 skiego, do syna swego do Włoch (z rękopi-
 su niewyd.), Dod. Muzy nadwiślańskiej
 (r. 1823 t. I.) p. t.: Pielgrzym z Tenczyna].
 Poniatowski (Poniatovius) Julian, pastor
 († 1623), K. 15543.
 Poniatowski Józef ks. († 1813), dok. 5385,
 5399, 5436, 5632, 5671, 5676, 5677, 5740,
 5763, kr. 9562, 9597, 9791, 9794, 9796, 9804,
 9816, 9851—9855, pr. 33097 D., szt. 33681
 D., hp. 27804—27809, 28005, 28182, 28243,
 28244 [do J. O. Józ. Poniatowskiego, puł-
 kown. wojsk austriackich (1789? (por.: E.
 b. r.); — Lagarde, Les troubad. franç. au
 tombeau, 1817 (por.: E. VI.); — R. T.,
 Czaprak księcia Józefa, Kraj. 1900 Nr. 3],
zob. Ozarowski Piotr.
 Poniatowski Kazimierz, podkom. kor. († 1800),
 dok. 4917, 5269, kr. 9164, pr. 16670, hp.

- 26993, 27222, 27236, 27302, 34237 D., [por.: E. b. r.: Poniatowski Cas.; Tarło Adam, Lettera in risposta al conte Poniatowski, 1734], *zob.* Tarło Adam.
- Poniatowski Michał Jerzy, prymas († 1794), dok. 4880, 4907, 5011, 5045, 5069, 5108, 5158, 5172, 5175, 5192, 5203, 5212, 5219, 5223, 5239, 5240, 5269, 5272, 5295, 5296, 5359, 5364, 5373, 5388, 5417, kr. 9541, 9562, 31348 D., K. 12912, 12916, hp. 27369 [por.: E. 1784, 1785 i b. r.: Poniatowski Mich. Jerz. X.; 1791: Koźmiński G., Celsias].
- Poniatowski Stefan (r. 1694), *zob.* Duninowie.
- Poniatowski Stanisław, ojciec króla († 1762), dok. 4510, 4541, 4585, 4601, 4602, 4609, 4612, 4675, kr. 8941, 9066, 9095, 9246, 9247, 31161 D., hp. 26898 [Copia der freywill. türkischen Offerte einer Freundschaft an Carolum XII. überbracht von General Piatowsky, auszum arabischen übers. (3 ed.) 1710, (por.: E. D. IV. do t. VIII. i IX., 1725, 1753 i b. r.: Poniatowski Stan.)].
- Poniatowski Stanisław, syn Kazimierza, generał († 1833), dok. 5265, 5269, kron. 9582, 31288 D., szt. 22091, hp. 33834 D., 34215 D., [por.: E. b. r.: Poniatowski Stanisław; Krasicki Ign., Do J. O. Ks. Stanisława Poniatowskiego, objeżdżającego Polskę. (Warsz. 1788); Radecki Kaz. Mikulicz, Wiadomość sprawy i żądania naprzeciw Stan. Poniatowskiemu (1790?)].
- Poniatowski Stanisław, *zob.* Stanisław August, król.
- Poniatowska Izabella, *zob.* Branicka.
- Poniatowska Krystyna, córka Juliana († 1644), kr. 7969, 7970, 8887, hp. 26353.
- Poniatowska Matylda, her. 28551 D.
- Ponickau J. G. (r. 1756), dok. 4788.
- Ponikiewscy h. Trzaska, her. 28557 D.
- Ponińscy h. Łodzia, her. 403, 28557 D.
- Poniński Adam († 1798), dok. 4814, 5005, 5009, 5036, 5048, 5066, 5113, 5133, 5156, 5171, 5237, 5242, 5256, 5262, 5297, 5294, 5295, 5306, 5307, 5326—5328, pr. 16388, hp. 27715, 27896 [por.: E. b. r.: Poniński Adam].
- Poniński Antoni, wda pozn. († 1744), dok. 4580, 4606, 4610, 4618, 4620, 4623, 4631, 4659, 4717, [por.: E. 1747], kr. 8997, 9016, 9129, 9149, 9161.
- Poniński Franc. S. J. († 1714), *zob.* Mielżyński Maciej.
- Poniński Franciszek, star. kopanicki († 1740), dok. 4380, 4461, 4610, hp. 26882, 26896, 27150, 27256.
- Poniński Hieronim (r. 1705), kr. 8830 [por.: E. 1688: Poniński Karol, Bieg życia Hier. Ponińskiego, starosty].
- Poniński Józef, podskarbi kr. († 1770), dok. 4942 [por.: E. 1728: Poniński Józef].
- Poniński Kalikst (r. 1766—1789), dok. 4917, 5290, 5307 [por.: E. b. r.: Poniński Kalikst].
- Poniński Stanisław (r. 1754), dok. 4769.
- Poniński Wład. (r. 1711), dok. 4431.
- Pont Chartrain, pam. franc, kr. 6021.
- Pontanus Andr. Claud. (r. 1634), K. 12998.
- Ponte Karol, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
- Pontis de, pam. franc, kr. 6021.
- Pontus de la Gardie, *zob.* Gardie.
- Popiel, legend. książę polski, hp. 24829, 24835, 24340, 24847, 24850, 24855, 24856.
- z Popielowa Mikołaj, podróżnik (koniec XV. w.), dok. 2349, kr. 6789, 6790, hp. 25576.
- Popiołek Józef G. X. († 1773), kr. 8727, K. 12839.
- Popławski Antoni († 1786), dok. 5125, 5132, kr. 9446, ek. 17931, szk. 19499, 19881, 19931, 19941, lit. 21060.
- Popławski Mikołaj, teolog (r. 1711), dok. 4238, 4404, 4713.
- Popławski P. N. (r. 1802—1895), K. 12943.
- Popowicz Aleksiej, lit. 21479.
- Pöppelmann, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
- Populari F. (r. 1658), kr. 8309.
- Poradowski K. (r. 1634), her. 316.
- Porcacchi Tom. (r. 1574), kr. 7369.
- Porębiński Sebastyan († 1822) [Nekrolog, Pam. warsz. 1822, T. II. str. 239].
- Porębscy (Porembscy), her. 403.
- Porębski (Porembius) J. (r. 1634), kr. 7540.
- Porębski Jan (r. 1788), dok. 5276.
- Porębski Łukasz, malarz (w. XVII.), szt. 22186.
- Porębski Melch. [por.: E. 1634: Boboviensis Cas.; 1635: Okrassa Mart.; 1638: Nie-wiarowski Stan.].
- Porfirij, episkop uspeńskij, K. 12645.
- Porphirogenitus, *zob.* Konstantinus Porph.
- Porphirius (filozof III. w.), szk. 19932.
- Porrée (r. 1717), kr. 8913, *zob.* Ludwik XIV.
- Porróni Annib., gen. major w Polsce (r. 1676), pr. 16857.
- Porscius Stan. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Portantius Jan (r. 1570), kr. 7265, geog. 10516.
- Portia Bartholomaeus v., nuncyusz w Niem-czech (r. 1573), dok. 29077 D.
- Portico Wincenty, nuncyusz w Polsce (r. 1569), dok. 3039.
- Porzecki Tom. Talko S. J. († 1657), kr. 8083.
- Posadowski, rezydent pruski (r. 1720), dok. 29950 D., hp. 27153.
- Posicanin J. (r. 1660) dok. 3959.

- Posilge Joh. v. (zwany także: Lindenblatt J.), kronikarz pruski († 1405), dok. 1996, kr. 6590.
- Posnaniensis, *zob.* Poznańczyk.
- Possell E. L. (r. 1795—1820), dok. 5547.
- Possevino Antoni S. J. († 1611), arch. 28295 D., dok. 3179, 3187—3192, 3213, 3229, 29604 D., kr. 7435—7438, 15368, 30767—30769 D., K. 12714, 14158, 15277, 15342, 15436, hp. 26083, 26085—26088, 26129.
- Postl J. B. (r. 1791), dok. 5375.
- Poszakowski Jan S. J. († 1755), kr. 9148, 31209 D., K. 14931, 15018, 15370, 15786, 15811, szk. 33262 D.
- Potaczewski M. A. (r. 1768), szk. 19068.
- Potamander J. (r. 1605), *zob.* Opaliński Andrż.
- Potapski [Scandalum magnatum or Potapski's case, A satyr, London 1682 (por.: E.)].
- Potemkin Grzegorz, feldmarsz. ros. († 1791), dok. 5263, 5293, 5314, 5351, 5401, 28801 D., kr. 9588, hp. 27495, 27678, 27684, 34272 D. [por.: E. 1790: Potemkin; 1791: Lipsius Justus].
- Potitt J. N. (r. 1775), szk. 19935.
- Potkańscy h. Brochwicz, her. 28557 D.
- Potkański A., star. radomski (r. 1779), dok. 5101, 5113.
- Potkański Florentyn, Pijar († 1749), her. 409.
- Potkański Franciszek, ks. biskup († 1789), dok. 4806, 4818, 4828, 4905, 4932, 5158, 5299.
- Potkański Krzysztofks. (r. 1608), dok. 28888 D., kr. 30859 D.
- Potoccy h. Pilawa, her. 403, 28551 D., 28557 D., dok. 4601, 5398, K. 13457, szt. 22300, 22721 hp., 27216 [Potoccy, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII; Waligórski Fr. Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 3.; — Kilka słów genealog. Tyg. wielkop. 1872 (por.: E. 1693: Dzielski A.)].
- Potocki A. [por.: E. 1638: Sokołowski Stan. X., Fausta omina].
- Potocki Adam, pułk. wojsk ks. warsz. († 1812), kr. 9838, hp. 28153.
- Potocki Aleksander, min. policyi ks. warsz. († 1812), dok. 5328, 5359, 5614, 5632, szk. 19602.
- Potocki Andrzej, het. pol. kor. († 1691), dok. 4171, 4180, *zob.* Kunicki, hetm. koz.
- Potocki Antoni Michał, wda bełzki († 1765), dok. 4706, 4805, 4812, 30003 D., kr. 31186 D., hp. 27199.
- Potocki Artur († 1832), hp. 26261.
- Potocki Dominik, starosta sokolnicki († 1803) [Antonowicz Antoni de Bołoz, Mowa na pogrzebie dnia 17. stycznia 1803 w Tyśmienicy, Lwów].
- Potocki Eustachy, gen. artyl. († 1768), hp. 26993, 27414 [por.: E. 1745: Potocki E.].
- Potocki Feliks, *zob.* Potocki Szczesny Kazimierz i Szczesny Stanisław.
- Potocki Franciszek Piotr, star. szczyrzecki, poseł w Turcyi (r. 1790), dok. 5101, 5263, 5269, 5320, 5359, 30097 D., szt. 22303, hp. 27720 D. [por.: E. 1791: Opisanie].
- Potocki Franc. Salezy, wda kijowski († 1772), dok. 4865, 4949, hp. 27412, *zob.* Komorowska Gertruda.
- Potocki Ignacy, starosta kaniowski (r. 1754), dok. 30003 D.
- Potocki Ignacy († 1809), dok. 1386, 4889, 5028, 5123, 5125, 5155, 5188, 5206, 5219, 5269, 5295, 5293, 5327, 5356, 5359, 5399, 5436, 5471, 30181 D., kr. 9303, 9596, 9609, 9802, 31278 D., szk. 19495, lit. 20034, 21115, 21136, hp. 23511, 27698, 27741, 27771.
- Potocki J. († 1627), kr. 7963 [por.: E. 1627: Turnowski J.].
- Potocki J. (r. 1635), dok. 3733.
- Potocki J. (r. 1779), dok. 5115.
- Potocki Jakób, wda bracławski († 1612), dok. 29671 D., 29685 D.
- Potocki Jan (r. 1674), kr. 8486.
- Potocki Jan (r. 1719), dok. 4486.
- Potocki Jan, Kapucyn (r. 1788), dok. 5262.
- Potocki Jan, historyk i podróżnik († 1815), num. 464, dok. 5294, kr. 6043, 9592, etn. 31913 D., pr. 16079, ob. 18365, lit. 21159, 33584 D., szk. 19495, hp. 22995, 23090, 24398, 24430.
- Potocki Jerzy Michał, poseł do Szwecyi († 1791), dok. 5123, 5194, 5219, 5269, kr. 31381 D., *zob.* Potocki Stanisław.
- Potocki Joachim, pułk. artyl. k. († 1764), dok. 4779.
- Potocki Józef, hetman w. kor. († 1751), dok. 4249, 4325, 4382, 4388, 4397, 4406, 4411, 4431, 4572, 4582, 4619, 4622, 4643, 4689, 4743, 29926 D. [por.: E. 1751: Potocki Józef; Błocki Józef, Dyaryusz czterodniowego pogrzebu w Stanisławowie; Mowy na pogrzebie (Jerz. Mniszcha, Sew. Rzewuskiego, Ant. Lubomirskiego); Rafał X. od śś. Aniołów Trynit., Mowa; Russyan Henr. X., Kazanie; Tyszkowski Wenanty X.; Waksmański Hier. Dominik; Zabielski Wojc., Kazania].
- Potocki Józef, krajczy († 1802), dok. 4572, 5009, 5060 [por.: E. 1791 i b. r.: Potocki Józef, krajczy kor.]. *zob.* Potocki Prot.
- Potocki Kajetan hr. kanonik, krak. († 1814) [Wierzbaczewski Piotr, wiersz żałobny 24. kwietnia 1814, Lwów].

- Potocki Krzysztof [por.: E. 1638: Razinowski J. X., Potok roskoszy przez śmierci wiatry Krzysz. Potockiego, Leszno].
- Potocki Leon (pseud. Kamerton, † 1865), kr. 9943, *zob.* Spis autorów.
- Potocki M. (r. 1791), pr. 16896.
- Potocki Michał, wda wołyński († 1749), dok. 4219, 4297, 4611, 29947 D. [por.: E. 1686: Leszczyński Seb. Jan; 1639: Argo Czarnieciana, dum Soph. Czarniecka Michaeli Potocki desponsaretur; — D. IV. b. r. Opisanie pogrzebu JW. Potockich, wojew. wołyńsk.].
- Potocki Michał, podstoli litewski [por.: E. D. IV. 1703: Crux Potocciana cum Mich. Potocki et Barb. Duninówna connubio jungerentur a resid. Novograd. S. J.].
- Potocki Mikołaj, hetman w. k. († 1651), dok. 3878, szt. 22303.
- Potocki Mik. B. (r. 1730), kr. 9030, hist. 23467 (w. XVIII.).
- Potocki Mikołaj Bazyli, starosta kaniowski († 1782), K. 14585, hp. 27413 [L. Siemieński, Tyg. ill. 1860 I. str. 205, 226].
- Potocki Paweł, kaszt. kamieniecki († 1674), her. 403, kr. 8489, szk. 19163, hp. 33828 D., 34190 D.
- Potocki Piotr, konf. barski (r. 1760, 1774), dok. 4820, 5030, szk. 19163.
- Potocki Piotr, star. szercezecki, poseł w Turcji, *zob.* Franciszek Piotr.
- Potocki Prot (Protazy) Antoni, wda kijowski († 1801), dok. 5292, 5294, 5373, 5399, 5411, 5430, 5511, pr. 16720 [por.: E. b. r.: Potocki Prot; Piaskowski Mik. Junosza, Nota pko komisji P. Potockiego; Potocki Józef, krajczy kor., Odpowiedź na czyjaś notę; Piaskowski M. J., Nota na odpowiedź Józefa Potockiego].
- Potocki Seweryn, poseł na sejm 1788 († 1829), dok. 5269, 5295, 5327.
- Potocki Stanisław Rewera, hetman w. kor. († 1667), sfrag. 302, dok. 3899, 3968, 3976, kr. 8412; 31023 D., hp. 26452, 26599, 34195 D.
- Potocki Stanisław († 1683 pod Wiedniem) [por.: E. 1634: Lesiowski Wojc. Kazim., Monumentum Stan. Potocki].
- Potocki Stanisław, wda betzki († 1732), szt. 22091 [por.: E. 1693: Acies palladis Jagiellonicae Stan. et Georg. Potoccis; 1730: Annus trigesimus inter Poloniae saecula Stan. Potocki].
- Potocki Stanisław, wda poznański († 1760), dok. 4510, 4572, 4818.
- Potocki Stanisław, chorąży kor. [por.: E. b. r.: Wyznaczenie sądu Rzpltej do sprawy cho-
- rażego kor. z Czerniszeffem (1778); Wyłączenie z pod prawa o komissyach praw Potockiego, chorąż. kor.].
- Potocki Stanisław Kostka († 1821), dok. 4886, 5014, 5058, 5100, 5101, 5110, 5151, 5153, 5188, 5190, 5228, 5269, 5295, 5296, 5298, 5327, 5329, 5359, 5361, 5399, 5614, 5654, 5656, 5676, 5699, 5724, 5781, kr. 9596, 9609, 9616, 9719, 9796, 9802, 9853, 9859, 9892, K. 15880, pr. 16657, 16953, ob. 18633, lit. 20036, 20409, 20800, 21098, 21137—21139, hp. 23511, 27408, 27627, 27659, 27698, 27741, 28139 [por.: E. b. r.: Potocki Stan., List do publiczności o rozrzuconych przeciw niemu paszkwilach; Świrski Mich., Gratulatio Clavae ducalis St. Potocki; Fritsche J., O Stanisławie hr. Potockim, Popisy szkoły depart. kaliskiej z r. 1816 i 1817, *zob.* Mokronowski Andrzej].
- Potocki Stanisław Szczesny, *zob.* Szczesny.
- Potocki Stefan († 1648), dok. 29766 D., hp. 34175 D.
- Potocki Stefan, marsz. nadw. († 1730 we Lwowie) [por.: E. 1730: Justitia coronata].
- Potocki Świętosław (r. 1637), *zob.* Madaliński Jan.
- Potocki Szczesny Kazimierz (Feliks), hetm. w. kor. († 1702), dok. 4264.
- Potocki Szczesny (Stanisław Szcz.), marsz. konf. targowickiej († 1805) her. 28557 D., num. 599, dok. 5122, 5153, 5189, 5209, 5219, 5228, 5269, 5280, 5286, 5290, 5295, 5320, 5328, 5348, 5363, 5398—5401, 5434, 30120 D., 30133 D., kr. 9524, 9536, 9596, 9746, pr. 33097, hp. 27759, 27797, 27798, 34276 D. [por.: E. b. r.: Potocki Stan. Szczesny; Krasicki Ignacy, Biskup warmiński Potockiemu, wojew. ruskiemu; Michalewski J., Bazyliani, Mowa pogrzebowa w Tulczynie w kość. XX. Dominikanów, 31. marca 1805; — Biographie universelle, Paris 1826—1831; — Czernecki W., Szczęstny Potockij i Chrystyna Komorowska, Izd. obszczestwa Kaczkowskocho, Lwów 1885], *zob.* Komorowska Gertruda.
- Potocki Szczesny († 1810 we Francji), kr. 9829 [Prażmowski A., Kazanie na pogrz., Warsz. 1811], *zob.* Potulicki Michał.
- Potocki Teodor, arcyb. gnieźn. († 1738), dok. 4445, 4448, 4493, 4512, 4521, 4560, 4567, 4578, 4580, 4582, 4604, 4606, 4609, 4619, 4622, 4632, 4634, 29942 D., kr. 8972, K. 12937, 15757, lit. 20182, szt. 22045, 22091 [por.: E. b. r.: Kopie listów do Theod. Potockiego; 1725: Kiełkowski Maurycy, Altitudo gloriae; 1725: Fortuna Regni seu Theod. Potocki; Damascen Jan Kaliński, Dzielność tryumfującego znaku Pilawitów].

- Potocki Wacław, poeta († 1693), her. 334, kr. 8689—8695, 31118 D., 31126 D., lit. 21003, 33543 D., 33544 D., hp. 26325.
- Potocki Wincenty, podkomor. w. kor. († 1825), dok. 5016, szt. 22293.
- Potocki Włodzimierz, pułk. artyl. († 1811), kr. 9829, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22303.
- Potocki Wojciech (r. 1812), dok. 5733.
- Potocka A. (r. 1683), dok. 4174.
- Potocka Aleksandra z Lubomirskich, żona Stanisława Koski (r. 1810), dok. 5699 [Bibl. księg. Ossol. 1830].
- Potocka Anna z Rysińskich, żona Andrzeja († 1692), dok. 4249.
- Potocka Anna z Łaszczów, żona Stanisława, wdy pozn. († 1772), dok. 4486, kr. 9420 [Korytko J., Pochoron Anny z Łaszczow Potockoj, protektorki monasterja OO. Wasylijan Krystynopolskocho w. r. 1772, Słowo, Lwów, 1864 Nr. 101].
- Potocka Anna (Wasowiczowa), autorka pam. (r. 1794—1820), kr. 31450 D., hp. 28066 [Potocka A., Voyage d'Italie, 1826/7 (por.: Caro J., Deutsche Litteraturzeit. 1899 Nr. 18; F., Czas 1899 nr. 107)].
- Potocka Elżbieta (r. 1687), dok. 4206.
- Potocka Gertruda, zob. Komorowska Gertruda.
- Potocka Helena, żona Wincentego, zob. Masalska Helena.
- Potocka Krystyna z Lubomirskich, żona Szczęsnego Kaz. († 1699), dok. 5471 [por.: E. 1699: Jabłonowski Jan, Mowa na pogrzebie; — J. S., Przyj. dom., Lwów 1864].
- Potocka Ludwika z Mniszchów († 1785), żona Józefa, hetm. w. kor., dok. 4782, 30082 D.
- Potocka Marya, szt. 22091.
- Potocka Maryanna z Ogińskich, żona Michała, wdy woł. [por.: E. XVIII.: Callières, La veritable politique], zob. Callières Fr.
- Potocka T. (r. 1685), dok. 4189.
- Potocka Wiktoria z Leszczyńskich, żona Józefa, hetm. w. kor., dok. 4382, 29766 D.
- Potocka Zofia, rozwódka (Wittowa), żona St. Szczęsnego, hp. 27797, Bersohn Mathias, Kłosy VII.; [Prekrasnaja Fanariotka, Rusalka, Lwów 1868, Nr. 2.; — Gaz. warsz. 1895 Nr. 172, 173], zob. Fatyma.
- Potoczki J. A. (r. 1784), K. 12533.
- Pott H. A. G. (r. 1808), K. 13794.
- Potuliccy h. Grzymała, her. 28557 D.
- Potulicki Jan Jakób († 1726), kr. 8795, hp. 26862, 26986.
- Potulicki Michał († 1805) [Potocki Feliks (Szczęsny), Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1810 VI.].
- Potulicka Teofila z Działyńskich († 1791) [por.: E. 1791: Giecy J. X., Kazanie żałobne].
- Poturski Marc. (r. 1634), kr. 8315.
- Potworowscy h. Dębno, her. 28557 D.
- Poucet de la Rivière Math., zob. Opalińska Katarzyna.
- Pouget, baron, gener. (r. 1812), 31434.
- Powalski Lewał Fr. (r. 1669), kr. 8428, 9066, pr. 16946.
- Powalski Łukasz, architekt (XVIII. w.), szt. 21992.
- Powodowski Baltazar, zob. Powodowski Hieronim.
- Powodowski Hieronim, ks. teolog († 1613), K. 12996, 13347, 15102, 15128, 15330, 32734 D., lit. 20909 [por.: E. 1570: Czechowicz Mac., Epistomium na wędzidło X. Hier. Powodowskiego; 1585: Podębski Raf., Ad Hier. et Balt. Povodovios luctus].
- Powskiński (r. 1722), kr. 8954, K. 15993.
- Poznańczyk (Posnaniensis) Casim. (r. 1593), K. 12703.
- Poznańczyk (Posnaniensis) Piotr (w. XVII.), kr. 30720 D., K. 15573.
- Poźniak (r. 1789), dok. 5306.
- Pozzo di Borgo Karol Andrzej, dyplomata († 1842), dok. 5779, 28898 D., hp. 28250, 28259.
- Pożarskij Dymitr Michajłowicz, książę, wódz ros. († 1642), dok. 3520, kr. 7787, hp. 26298, 34164 D., 34166 D. [Malinowski A., Denkwürdigkeiten aus dem Leben des Fürsten Dymitri Michailovitsch Posharski, Moskwa 1826; — Cieczagow, Żizń, Petersburg 1845; — Smirnow, Biografia, Moskwa 1851].
- Pradt Dominik Dufourde, dyplomata franc. († 1837), dok. 5732, 30208 D., hp. 28102, 28253, zob. Morski Tad.
- Prądyńscy h. Grzymała, her. 28557 D.
- Præclaudes, zob. Przeclawski J. M.
- Praetorius Ad. (r. 1614), K. 15506.
- Praetorius Efraim († 1723), kr. 8780, 8928, szk. 19356.
- Praetorius Mateusz († 1707), dok. 693, kr. 8595, 8641, 8678, 8697, K. 12509, 15711, 15729, lit. 20372.
- Prahl (r. 1790), dok. 5337.
- Prakovius (r. 1594), K. 15415.
- Prandocianka Bronisława (XIII w.), kr. 6367.
- Prandota bł. z Białaczowa, bisk. krak. († 1266), dok. 658, 1650, 1701, 1746, 29117 D., 29121, D., kr. 6365, 6366, 6368, K. 12990, hp. 25102 [Prandota, bisk. krak., Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].

- Prasse P. [por.: E. 1756: Nota seu pamięć dla Im. P. Prasse, król. pol. sekretarza w Petersburgu].
- Pratanus, *zob.* Pré du Maurice.
- Praun (r. 1784), num. 444.
- Prawdecky Krz. (r. 1647), kr. 8138.
- Prawdziej z Jasnej Góry, K. 32750 D., *zob.* Klonowicz Seb.
- Prawdziej Efr. (r. 1606), kr. 7747.
- Prawdziej Zygmunt (pseud., r. 1765, 1789), dok. 5289, kr. 9325, lit. 21190.
- Pray Jerzy, hist. węgierski († 1801), dok. 903, 911, kr. 6171, 30262 D., hp. 22970.
- Prażmowscy h. Belina, her. 28557 D.
- Prażmowski A. B. X. (r. 1668), num. 566, dok. 4022.
- Prażmowski Adam, biskup płocki († 1836), dok. 5751, 5780, kr. 5832, 9805, 9810, 9853, K. 15285, 32735 D., ob. 18384, szk. 19780, lit. 21137, hp. 23094, 23562, *zob.* Potocki Szcz., Reptowski J. X.
- Prażmowski Andr., kalwin († 1592), K. 15343.
- Prażmowski Franciszek, biskup kijowski i łucki († 1701) [por.: E. 1697: Pantheon virtutum; Splendor meritorum].
- Prażmowski Mikołaj, arcyb. gnieźn. († 1673), dok. 3957, 3960, 3993, 4010, 4024, 4040, 4056, 4057 [por.: E. 1664: Kanon A. Solennis inauguratio i D. IV. 1667: Dove Thom.].
- Pré du Maur. (Pratanus, r. 1627), K. 13391.
- Prechac (r. 1722), ob. 15693.
- Prechl Józef X., malarz, szt. 22237.
- Preclaides, *zob.* Przecławski J. M.
- Preiss J. Fr. (r. 1714), ek. 18189.
- Preiss Mel. (r. 1710), kr. 8882.
- Premoli Vict. (r. 1690), K. 12900.
- Preschel J. F. († 1803 w Busku) [Mnemosyne, Lwów 1839].
- Pretficzowie, her. 28551 D.
- Pretwicz Bernard, star. trembowelski († 1562), kr. 7121, hp. 25894.
- Pretorius, *zob.* Praetorius.
- Preuschhoff Jan Antoni S. J. († 1721), szk. 19198.
- Preussius J. (ok. r. 1624), K. 15565.
- Preuttin G. (r. 1634), kr. 8040.
- Pribenius Winc. (r. 1532), kr. 7036, hp. 23157.
- Pribevo Winc. (r. 1595), kr. 7560, hp. 23157.
- Presiowski Idzi, pr. 16478.
- Presutti P., dok. 29109 D.
- Preuss E., K. 12599.
- Preuss Fr. D., pr. 16544, szk. 19611, hp. 23299, 24114, 27304, 27575, 27599, 27627.
- Preuss Th., *geog.* 31675 D., 31734 D.
- Primaeus H. (XVI. w.), szk. 33328 D.
- Primus Truber, *zob.* Truber.
- Pripocius Sam., *zob.* Przypkowski Sam.
- Prisbachius Volf. (r. 1573), K. 15320.
- Pristaff G. S., fałszerz źródła (XVIII. w.), dyp. 224.
- Proboszczowicz Piotr, astrolog za Zyg. Aug., kron. 7089, *geog.* 10769.
- Probst (w. XVIII.), *geog.* 10912.
- Prochnicki Jan Andr., arcybisk. lwow. († 1633), dok. 3132, kr. 7667. K. 15496 [por.: E. 1613: Świdnicki Jakób, Gratulatio; 1614: Wilczek D.; 1615: Vota, gratulationes].
- Procopius Caesariensis (VI. w.), kr. 6073–6075, 30319 D., 30320 D.
- Progubicki Jan (r. 1648), K. 15660.
- Prokop św. († 1055), lit. 20298.
- Prokop z Cezaryi, *zob.* Procopius.
- Prokop, kupiec (r. 1755), kr. 9223.
- Prokopczyc M. (r. 1790), szk. 19910.
- Prokopowicz Mikołaj, *zob.* z Szadka Mikołaj.
- Prokopowicz Teofan, doradca Piotra W. († 1736), dok. 4944, 5114, 29929 D., kr. 88 8976, 31253, K. 14266, 14290, 14598, 15800, szk. 19428, lit. 21501 [Czestowicz J., Teofan Prokopowicz, jewo wriemija, b. r. i m. (por.: Jabłonowski Aleks., Akademia kijowsko-mohilańska str. 196)].
- Prokosz, zmyślony kronikarz polski, kr. 9440, 9441, *zob.* Dyamentowski Prz.
- Prölaeus A. (r. 1625), K. 15146.
- Proniewska Karolina, szt. 22091.
- Prosińska z Łuczycich Krystyna (r. 1583), dok. 3203.
- Proski Samuel, dypl. polski za Jana III. [por.: E. D. IV. 1694: Copia Schreibens so die königl. Maj. in Pohlen an envoyé Graf. Prosky 4. Nov. 1674 abgelaassen].
- Proskura Suszczyński Kaj., *zob.* Suszczyński.
- Prosper, hp. 22848 (p. r. 463).
- z Proszowa Stanisław, Bernardyn [Tyg. ill. 1862 V.].
- Proszowski Jan, malarz (XVII. w.), szt. 22186.
- Proszowski Marcin, malarz (XVII. w.), szt. 22186.
- z Proszowic Rafał błog. († 1535) [por.: E. 1686 i 1691: Vita Raphaelis Proszoviani; Chodyński Adam, Żywot sługi bożego, błog. Rafała z Proszowic, Łęczyska 1862].
- Prószyński Ant. (r. 1790), dok. 5337.
- Prószyński St. (r. 1789), dok. 5308.
- Protasiewicz (Protaszewicz) Suszkowski Walerian, bisk. wileński († 1580), dok. 30068

- D., szk. 33266 D. [por.: E. 1580: *Epicedia in funere*; Grajewski, *Epicedion in exequias*; 1588: *Laterna M.*, S. J., *Oratio in exeq.*; — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
- Prowanowie (r. 1557), dok. 2924.
- Proyart l'abbé Bonawentura († 1808), kr. 9089, 9345, hp. 27167, 27089.
- Prozorowie h. Prozorowski, her. 28551 D., 28557 D.
- Prozor Karol, oboźny lit. († 1841), dok. 5043, hp. 27900, 34279 D.
- Prtorski Stan. (r. 1674), kr. 8482.
- Pruńscy [Genealogia, por.: E. 1615: Michaiło, *De moribus*], zob. Michaiło Litwin.
- Prüschenk Zyg. († 1500), dok. 1973.
- Prusimscy-Ostrogowie, her. 28557 D.
- Prusiński Sebastyan [por. E. 1638: *Dębołęcki And.*, *Pogrzebne żale*].
- Pruski Andrzej [por.: E. 1728: *Sol praesulei honoris*].
- Pruski Franciszek († 1808) [Hoszkiewicz K., *Kazanie w dzień rocznicy śmierci dzie-dzica Starogrodu*, Rawicz 1809].
- Pruski (Prussus) Jerzy (r. 1652), kr. 8231.
- Pruski Michał (r. 1731), dok. 4532, K. 12719.
- Pruss Hannes de Vilna, murator (XVI. w.), szt. 21992.
- Pruss Mathias, murator (XVI. w.), szt. 21992.
- Pruszek W. Aleks. (r. 1812), dok. 5727.
- Pruszanowski, poseł sejm. (r. 1773), dok. 4944, 5006.
- Pruszcz Piotr Jacek († 1668), kr. 7688, 7689, 8378, 31034 D., K. 13304, szt. 21888, 22045, 33647 D. [por.: E. 1647: *Brzeski Aleks.*].
- Pruszyńscy h. Rawicz, her. 28551 D.
- Pruszyński Ludwik [Wiliński X. Piotr, *Kazanie przy zwłokach*. 1806].
- Prymowicz Michał, archiprezb. lw. († 1783), dok. 30080 D.
- Pryssmann Henryk, poseł do Moskwy (r. 1597), dok. 3344.
- Przebendowski Franc., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058, 5066.
- Przebendowski Jan Jerzy, podskarbi w. kor. († 1729), dok. 4369, 4381, 4434, 4461, 4510, 29919 D., kr. 8877, hp. 26895 [Liske X., *Studia XVI. w.*, str. 288].
- Przebendowski W. (r. 1776, 1791), dok. 5057, 5354.
- Przeborowski Dobiesław [por.: E. 1621: *Matheus X. Warszaviensis*, *Kazanie na pogrzebie*].
- Przechadzki (Peripateticus) Krz. (r. 1560), K. 15251, 32740 D.
- Przecziszewski Ign., chorąży (r. 1790), dok. 5316, 5337, 5338.
- Przecziszewski Ludw. (r. 1778), dok. 5102 [por.: E. b. r.: *Rościszewski Fab.*, *Odpowiedź na pismo p. t.: Żądanie przez Lud. Przecziszewskiego podane*].
- Przeclawski (Przeclawowicz, Praeclaudes) J. M. (r. 1625), K. 15555, szk. 19153 [por.: E. 1635: *Vitellius J.*, *Immortalis memoria*].
- Przeclawski K. J. (r. 1789), dok. 5295.
- Przeczytański Patrycy ks. († 1817), lit. 33606 D.
- Przedborowski J. (r. 1616), K. 15521.
- Przedborski (r. 1765), K. 12883.
- Przedwojewski Ant. (r. 1768), K. 12938.
- Przekora A. (r. 1453—1460), kr. 30583 D.
- z Przemankowa Paweł, bisk. krak. († 1296), dok. 1776, 29137 D., hp. 25146, 25147.
- Przemiankowska Fel. El. (r. 1772), dok. 4993.
- Przemyslidzi, her. 28533 D., hp. 34082 D.
- Przemysł Ottokar II., król czeski († 1278), dyp. 214, sfrag: 300, dok. 1388, 1711, 1712, 1746, 1780, kr. 6403, pr. 25142, 25143, 25151—25153, 33889 D., 34078 D.
- Przemysław II., ks. wielkopolski, król polski († 1296), dypl. 28432 D., dok. 1780, 29134 D., 29136 D., 29138 D., pr. 33058 D., hp. 25151 25152.
- Przemysław, ks. opolsko raciborski (r. 1286), dok. 29139 D., pr. 33058 D.
- Przemysław, ks. cieszyński (r. 1374), dok. 1876.
- Przeński F. (r. 1773), duk. 5012.
- Przerębski Jan, arcyb. gnieźn., († 1562), dok. 3640, 29540 D., K. 15253.
- Przetocki Jacek, ks. (ok. r. 1640), K. 15556, szk. 19153.
- Przeuscy h. Sulima, her. 28557 D.
- Przewodowski Hier. z Brzan (XVI. w.), kron. 32721 D.
- Przewórski F. (r. 1671), arch. i bibl. 46.
- Przedzieccy h. Roch., arch. 26, 105, 28286 D., her. 28557 D.
- Przedziecki Aleksander, historyk († 1871) [Czas 1871 Nr. 298; — Gaz. nar. 1872 Nr. 8; — Grochowski W., Tyg. ill. 1872; — Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1872 II. i Odb.; — Tenże Kłasy XIV.; — Szujski J., Prz. polski 1871 I.; — Łepkowski Józef, tamże; — Łepkowski Karol, Bibl. warsz. 1887 II., Odb. Warsz. 1887 (z spisem bibliogr. prac przez Walewskiego C.), por.: *Hordyński Zdż.*, Kwart. hist. 1888].
- Przedziecki Ant., podkancl. litewski († 1772), dok. 4895, 5036.
- Przedziecki Józef (r. 1789), dok. 5306.

- Przeddziecki Mich. (r. 1790), dok. 5337.
- Przeddziecki Mikołaj Wład., kasztelan nowogrodzki (r. 1678), dok. 4035, hp. 26730.
- Przybianska ks. (r. 1447), dok. 2176.
- Przybylski Ignacy ks. († 1838), szk. 19933, 19938, lit. 21118 [Chodyński A. Ks., Ignacy Przybylski, rektor szkół pozn., plockich, kaliskich, Kalisz 1876].
- Przybylski Jacek Idzi († 1819), dok. 5247, 5309, 5447, 5497, kr. 9513, 31380 D., ek. 18027, szk. 19933, 19938, lit. 21122, 21191.
- Przybyłowski Kaz. Stan. (r. 1696), kr. 8748 [por.: E. 1696: Bellina Michał (Bylina). Armilustrum Casim. Przybyłowski].
- Przybysław (r. 1146), dok. 1689.
- Przyjemski (r. 1638), dok. 3756.
- Przyjemski Aleksander [por.: E. 1692: Concursus astrorum; Wosiński Antoni Piotr].
- Przyjemski Andrzej, marsz. nadw. [por.: E. 1620: Barsky Chr., Oratio in obitum].
- Przyjemski Krzysztof, (ok. r. 1655), dok. 3899, 3920, 3993.
- Przyjemski Stanisław († 1643) [por.: E. 1621: Myrtus nuptialis; 1624: Acroama poetium in ingressu; b. r.: Virtus honorata, Powinszowania wjazdu na województwo].
- Przyjemski Tomasz, poseł sejm. (r. 1773), dok. 5006.
- Przyjemski Władysław († 1699), dok. 4144, 4266 [por.: E. 1699].
- Przyjemską Anna z Czarnkowskich [por.: E. 1621: Przyjemski Stan.].
- Przykora A. (r. 1457—1459), kr. 6666.
- Przylepski Jan (r. 1592), K. 15404.
- Przyłbica Jan (r. 1812), dok. 5733.
- Przyłęcki [por.: E. 1640: Puczyński St., Applausus meritorum].
- Przyłęcki Achacy [por.: E. 1638: Sarnowic Alb., Phoebe post nubila Achacii Przyłęcki et Barb. Korycińska].
- Przyłęcki Marcyan, kaszt. ościecki († 1643), [por.: E. D. IV. 1643: Parznicki K.].
- Przyłęcki S. (r. 1777), dok. 5087.
- Przyłęcki Stanisław, historyk († 1868) [Wojcicki K. Wł., Kłasy III.].
- Przyłuscy h. Lubicz, her. 28557 D.
- Przyłuski Jakób, prawnik († 1554), dok. 1059, 2838, 2864, 28882 D., kr. 7079, 7095, 7098, 7107, 30680 D., pr. 16209, zob. Maciejowski Samuel.
- Przyłuski Jan K. (r. 1792), dok. 5399.
- Przyłuski Józef (r. 1786), dok. 5219.
- Przymiski (Przimski) Krzysztof (r. 1656), dok. 3599.
- Przyrkowski Jan [por.: E. 1758: Pułanowicz Józ. Al., Revolutio vitae Joan. Przyrkowski].
- Przyrkowski (Przircovius) Samuel, Socynianin, († 1670), dok. 3765, kr. 8135, K. 14211, 15087, 15120, 32759 D.
- Przysiecki Tad. (r. 1790), dok. 5337.
- Przystanowski Michał (r. 1767), dok. 4942.
- Przytułowicz (r. 1647), her. 383.
- Psarski (r. 1735, 1767), dok. 4622, 4943.
- Psarski Fryd. Jak., poseł sejm. (r. 1776—1792), dok. 5058, 5219, 5359, 5394, 5433.
- Pstrokoński Balcer (Bartłomiej), kan. gnieźn. († 1780), kr. 9488, K. 12940 [por.: Balcera Pstrokońskiego autobiografia, Oredownik, Pozn. 1842].
- Pstrokoński Maciej, bisk. kujawski, kanclerz w. kor. († 1609), kr. 8090, K. 12896 [por.: E. 1608: Starczewski W., Votum M. Pstrokoński; — Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. IV.].
- Pstrokoński Jan Spytek, kaszt. brzesko-kuj. († 1685), dok. 4180.
- Pszonka Adam († 1677), ob. 18685.
- Pszonka Jakób († 1622), kr. 30903 D., ob. 18685.
- Pszonka Mikołaj, ojciec Stanisława (?) [Muza nadwiślańska 1823; — Tyg. lit., Pozn. 1842 V.].
- Pszonka Stanisław, fundator Rzeczypospol. Babińskiej († 1580), ob. 18685 [Przyj. ludu Leszno 1838 V.].
- Ptaszyński A., major (r. 1769—1793), kron. 9631, 31344 D., hp. 27534.
- Ptolomeusz Klaudyusz (II. w.), kr. 6060—6062, 30312—30314 D., geog. 10909, hp. 23110, 23112.
- Pubiczka Fr., hist. czeski († 1807), hp. 23019.
- Puchalski Bazyli, malarz (XVII. w.), szt. 22186.
- Puchalski Waleryan (r. 1690—1718), kr. 8925.
- Puciłowski T. (r. 1787—1799), dok. 5242, 5535.
- Puczek Joannes (r. 1697), dok. 4286.
- Puczyński J. ks. (r. 1774), kr. 9423, szk. 19940.
- Pudłowski Melchior, sekr. Zygm. Augusta, kr. 7231, 7235, 30297 D., 30298 D., lit. 20873, 20982.
- Pudłowski Melchior, syn Melchiora (r. 1580), dok. 3178 [por.: E. 1617: Abramowicz A., Elegia funebris; Jarochoowski Andr. Łzy smutne].
- Pudłowski Stanisław (r. 1634), pr. 16614, 17671.
- Pufendorf Ezajasz († 1689), dok. 29851 D.
- Pufendorf Samuel († 1694), chron. 154, kr. 8699—8702, hp. 23467.

- Pugaczew Emiljan, samozwaniec († 1775), dok. 28808, kr. 9457, hp. 27629.
- Pugeat Ant. de, pam. franc., kr. 6021.
- Puibusque M. L. G. (r. 1812), kr. 9816.
- Pukalius (Pukało) Paweł X. (r. 1619), K. 13302.
- Pula de (r. 1796), kr. 9693.
- Pulka Piotr de (na soborze kost. r. 1415), dok. 2016.
- Pulkawa Přibík z Radenina, kron. czeski († 1380), kr. 6523, 30245 D., 30246 D., 30527 D., 30528 D.
- Pułascy h. Ślepowron, her. 28551 D., 28557 D., hp. 27523.
- Pułaski Antoni, generał kaw. († po r. 1815), dok. 5101, 5328, 5399.
- Pułaski Franciszek Sz. († 1738), dok. 4331, kr. 9137, pr. 16495.
- Pułaski Józef, starosta warecki († 1769?), hp. 27525.
- Pułaski Kazimierz († 1779), dok. 4946, 4989, 5012, 28648 D., kr. 9364, 9387, hp. 23511, 27526, 27940, 28005 [Pulaski (Pułaski) vindicated from insupportet charge (przeciw Elizie Beccke), Baltimore 1824; — S. M., Ostatnie chwile Kazimierza Pułaskiego, Kurj. stanisławowski 1891 Nr. 258].
- Purbachius Georgius (r. 1482), lit. 33469 D.
- Pusch Tomasz, murarz (XVI w.), szt. 21992.
- Pusłowski, poseł słońimski na sejmie 4-letnim, pr. 16257.
- Pusłowski Wojciech (r. 1795), dok. 5464.
- Pusz A. X. (r. 1753), K. 14992.
- Puszet J. de Puget ks. (r. 1788), dok. 5271, szk. 19908.
- Puszkín, poseł moskiewski (r. 1650), dok. 3871, hp. 26443, 26512.
- Putanowicz Józef Alojzy, prof. Akad. krak. († 1788), kr. 9211, geog. 10261, szk. 19056, 19068, 19072, zob. Przypkowski Jan.
- Puteanus Eryk (Putten Henryk, † 1646), dok. 2443, 3386.
- Puteanus Kazimierz X. (r. 1753), dok. 4795.
- Puttkamer Krystyan Henryk, poseł kurlandzki (r. 1669), dok. 4024.
- Puttkamer, poseł miński, dok. 5101, K. 14531 [por.: E. b. r.: Głos 4. Febr. na sessyi sejm.].
- Puttkamer Wawrzyniec († 1850) [Estreicher Karol, Przew. nauk. i lit. 1880, Odb., Lwów 1880].
- Puzynowie h. Oginiec, her. 28557 D.
- Puzyna (r. 1720), dok. 4492.
- Puzyna Ignacy (r. 1787), dok. 5242.
- Puzyna J. [por.: E. 1622: Wysocki A. W., Epithalamium].
- Puzyna J. D. X. (r. 1740), dok. 4694.
- Puzyna Józef (r. 1789), dok. 5288.
- Puzyna Mik. X. (r. 1784), dok. 5188.
- Puzyna Stanisław (r. 1765), dok. 4916.
- Puzyna Stefan († 1740), kr. 9140, 31200 D.
- Pyrenius, zob. Herbest Benedykt.
- Pyrhis de Varille (r. 1764—1790), dok. 4870, 4962, 4993, 5296, kr. 9233, 9292, 9402, 9491, 31239 D., hp. 27331.
- Pyrser Maciej, szlżak († 1560), kr. 6977, 7005, K. 15181.
- z Pyskowic Paweł (r. 1447), K. 32527 D.
- Pytyasz z Massylli (ok. r. 330 przed Chr.), geog. 10159, hp. 23084, 23128.
-
- Quaden A. Joach. (r. 1669), K. 15122.
- Quadrantinus Fabian S. J. († 1605), kr. 7617, K. 15223.
- Quadro da Lugano Jan Bapt., architekt (XVI w.), szt. 21992.
- Quaesvitiu J. (r. 1588), K. 13396.
- Quarantolli L. (r. 1762), dok. 4838.
- Quenstedt J. A. (r. 1691), kr. 31112 D., lit. 33358 D.
- Quesnel Pasquier († 1719), K. 15733.
- Quetif Jakób ks., Domin. († 1698), K. 13414, 32473 D., lit. 33359 D.
- Quintianus J. (r. 1574), kr. 7369.
- Quirinus Ang. M. (r. 1749), dok. 4731.
-
- Rab Lorenz de Neumark, zob. Corvinus Wawrz. Novoforensis.
- Rabaut le Saint-Etienne Jean Paul (r. 1794), kr. 31357 D.
- Rabbi Samuel (r. 1725), kr. 8954.
- Rabe (Rab, Rabbe) Justus S. J. († 1612), K. 15361, 15481 [Jaroński Feliks, Miscell., Crac. 1815].
- Rabi Isaak, zob. Isaak.
- Rabutin, pam. franc., kr. 6021.
- Racianek Szymon (r. 1651), szk. 19149.
- Raciborski Anzelm [por.: E. 1633: Raciborski Chryz., Colossus gratitudinis].
- Raciborski Bonawent. (r. 1759), dok. 4814.
- Raciborska Anna z Grabianków [Antoni J., Opowiadania z końca zeszłego wieku, Czas 1882, Kron. rodz. 1882].
- Racki J. ks., prof. Akad. krak. († 1682), kr. 8133, 8182, szk. 19038.

- Racławowski A., *zob.* Gniński Jan.
- Raczyńscy h. Nałęcz, arch. 26, 86, her. 28557 D.
- Raczyński (r. 1673), kr. 30862 D.
- Raczyński Daniel S. J. († 1662), kr. 8092.
- Raczyński Gab. X. (r. 1742), geog. 10770.
- Raczyński Edward hr., historyk († 1845), szt. 33631 D., [W., Tyg. petersb. 1845 XXXI;— Rozm., Lwów 1845]; Dzieła i wydawnictwa, *zob.* Spis autorów.
- Raczyński Ignacy, arcyb. gnieźn. († 1823), dok. 5165, 5639, 5653, 5674, 5712 [Biografia (z Gaz. pozn.), Rozm. Lwów 1823;— Ostatnie dni życia, wyjęte z listu rektora Collegii Soc. Jesu pisanego d. 11. marca 1823 r.;— Ks. J. P. Krótki rys życia arcyb. Ignacego hr. Raczyńskiego, Bibl. Ossol. 1344 IX., Odb. Lwów 1844], *zob.* Lubiński Stefan.
- Raczyński Kazimierz, marsz. nadw. kor. († 1824), dok. 663, 5005, 5269, 5356, 5381, 5420, ob. 18622 [O marszałku Raczyńskim, Dz. mód 1847].
- Raczyński L. (r. 1751), dok. 4748, szk. 19789.
- Raczyński Rafał, *zob.* Massalski Michał Józef.
- Radau Michał ks. S. J. († 1687), lit. 21012, 33550 D.
- Radawiecki Andrzej X., Dominikanin († 1634), kr. 8050, K. 13930, 13932, pr. 17001.
- Radawski Alb. (r. 1611), kr. 7784.
- Ráday Paweł (r. 1710), hp. 27080.
- Radecki Mikulicz K. (r. 1787, 1790), dok. 5242, 5337 *zob.* Poniatowski Stan.
- Rader Mateusz S. J. († 1634), *zob.* Opaliński Andrzej.
- Radetzky Józef Wacław, feldmarsz. austr. († 1858), hp. 28248.
- Radlicz Teodat (r. 1730), dok. 4558.
- Radliński Jakób Paweł ks. († 1762), arch. 28, dok. 4828, kr. 9045, K. 13556, 15760.
- Radocki M. (r. 1651), dok. 29797 D.
- Radolewski Rafał (r. 1789), dok. 5313.
- Radolińscy h. Leszczyce, her. 28557 D. [Hoffmann Friedr., Uebersicht d. Familiengeschichte d. Leszczyce Grafen v. Radolin-Radolinsky, Dresd. 1873].
- Radomczyk T. (r. 1640), szk. 19037.
- Radomiczy h. Kotwicz, her. 28557 D.
- Radomicki Jan Antoni, wda inowrocławski [por.: E. 1728: Popiołek Joan Greg., Fontes doloris].
- Radomicki Maciej, wda poznański († 1728) [por.: E. 1729: Jarmundowicz Cas., Liber tristium].
- Radomicki V. (r. 1688), szk. 19095.
- Radomicki Wład., wda poznański († 1738) [por.: E. 1729: Popiołek Jos. Greg., Sernum Lechicum exortum].
- Radomiński Jan Alojzy (r. 1815), dok. 5797.
- Radomiński Fr., K. 12863.
- Radońscy h. Jasieńczyk, her. 28557 D.
- Radońscy (r. 1785), dok. 5205.
- Radoński Aleks. (r. 1634), kr. 8040.
- Radoszewski Bogusław, biskup kijowski i Łucki († 1638) [por.: E. 1618: Dąbrowski Jan., Caméene; 1634: Ascia Radoszowiana; Wileki Chr., Harmonia lyrica; Sulikowski Mik.].
- Radoszewski Jerzy [por.: E. 1618: Dąbrowski Jan, Parentalia Georg. Radoszowski].
- Radulphus de Diceto, *zob.* Diceto.
- Raduł VIII, gospodar mołdawski (r. 1537), dok. 2741.
- Radwanowie, her. 28557 D.
- Radwan J. (r. 1588), kr. 7544.
- Radwan Wojc. z Łazów (r. 1649), kr. 8200.
- Radwański (r. 1768), dok. 4943.
- Radwański Andrzej, malarz (XVIII. w.), szt. 22238.
- Radwański Ben., budowniczy (XVI. w.). szt. 21992.
- Radwański Feliks, architekt († 1861), szt. 22350.
- Radymiński Marcin, prof. Akad. krak. († po r. 1660), arch. 48, kr. 8363, szk. 18965, 19162 [por.: E. 1634: Radziechowski Jan, Applausus].
- Radywiłowski Antoni (XVIII. w.), lit. 21499.
- Radzewscy h. Łódzia, her. 28557 D.
- Radzewski Franc., podk. poznański († 1748), kr. 9157, *zob.* Poklatecki F.
- Radzicki, poseł sejm. (r. 1734), dok. 5188.
- Radziejowscy, her. 404.
- Radziejowski Andrzej (r. 1644), kr. 8132.
- Radziejowski Hieronim, podkanclerzy kor. († 1666), dok. 3335, 3883, 3899, 3912, 4004, 29799 D., kr. 8405, hp. 26283, 26443, 26453, 26526—26528, 26611.
- Radziejowski Michał Stefan, arcyb. gnieźn., kardynał († 1705), dok. 4207, 4262, 4267, 4279, 4279, 4280, 4289, 4357, 4361, 4369, 4380, 4383, 4388, 4395, kr. 8721, 8748, 8859, 8860, 9081, 9122, hp. 26592, 27108 [Bayle P., Reponse d'un provincial, Rotterdam 1707].
- Radziejowski Mikołaj (r. 1652), dok. 29799 D. [Mowy, listy w: Ostrowskiego J. Danejkowicza Swadzie, *zob.* Nr. 1351].
- Radziejowski R. (r. 1652), dok. 29799 D.

- Radziejowski Stanisław, wda Łęczycki († 1633) [por.: E. 1626: Jansenius M.; 1632: Hospes grati animi].
- Radziejowska Elżbieta z Słuszków, 1° v. Kazanowska, żona Hieronima, dok. 3835, 3899, hp. 26453, 26526.
- Radziewoński († 1866), szt. 22293 (p. Kraków).
- Radziłowski Anastazy, archiman. uniejowski (r. 1549), dok. 2845.
- Radziwiłł h. Lubicz, her. 28557 D.
- Radziwiłłski, gen. (r. 1815), dok. 5780.
- Radziwiłłski Adam (r. 1813), kr. 9859.
- Radziwiłłski Adryan S. J. († 1625), K. 15403, 15404.
- Radziwiłłski Józef, wda gnieźn., senator ks. warsz., dok. 5295, 5623, 5780.
- Radziwiłłska Kryst. Frąckiewiczowa [por.: E. 1620: Zygmunt Jan X., Żywot wieczny i śmierć].
- Radziwiłłska Krystyna († 1803) [Osiński A., Kazanie na pogrzebie, Warsz. 1803].
- Radziwiłłska Maryanna, szambelanka [Osiński A., Kazanie na pogrzebie w Wiszniowcu 29. kwietnia 1808].
- Radziwiłłski (r. 1707), chron. 154.
- Radziszewski Jędrzej (r. 1644), kr. 30979 D.
- Radziszewski Michał, poseł sejm. (r. 1783), dok. 5269, 5295, 5399.
- Radziwiłłowie h. Traby, arch. 26, 28286 D., her. 404, 28557 D., num. 600, dok. 1388, 1428, 3129, 3380, 3773, 3899, 5066, 5123, 5205, 5265, 29584 D., kr. 7695, 9743, ob. 18092, szt. 22405. hp. 26223, 26328, 27019 [por.: E. 1614: Rysiński P., Monumenta posita (in Radivillos); 1618: Jagodyński, Grosz pod zastoną skrzydeł Radziwiłłów 2. wyd. Kraków 1704; 1724: Droga orla na niebie domów Radziwiłłów i Sanguszków; 1725: Aquila regnatix Radziwiłłowego orla; por. też: E. b. r.: Radziwiłłowie; — Eichhorn Karol Fryd., Das Verhältniss des hochfürstl. Radziwillschen Hauses zu den Fürstenhäusern Deutschlands, b. r.; po polsku: Stosunek książęcego domu Radziwiłłów do domów książęcych w Niemczech, ze stanowiska praw niemieckich politycznych i książęcych, przeł. Ryszczewski L., Warsz. 1843; — M. R., Stosunki Radziwiłłów z dworem rosyjskim i pruskim, Przew. nauk. lit. 1888; — Die historische Stellung des Hauses Radziwiłł, Berlin 1892; — Książowie nieświescy (notatka genealogiczna), Gaz. warsz. 1897 nr. 146 i nast.; — Kołtubaj Edw., O medalach Radziwiłłowskich, w dziele: Galeria Nieświeska portretów Radziwiłłowskich, Wilno 1857].
- Radziwiłł Albert, biskup wileński († 1519) [Wizer. i roztrząs. nauk., Wilno, poczet 2. t. IX.].
- Radziwiłł Albert, marsz. w. ks. l. († 1592), kr. 7544 [por.: E. 1592: Preusschhof J.; 1593: Bartholanus Stan.; Rakwie Joan.; Threnodiae in obitum; 1594: Rakwie J.].
- Radziwiłł Albrecht, star. rzezczycki († 1762), dok. 28923 D., 29994 D., pr. 17402.
- Radziwiłł Albert (Albrecht) Stanisław, kanclerz lit. (ur. 1597, † 1656), dok. 3696, 3720, 3806, kr. 8220, 8273—8275, 31010 D., K. 15641, lit. 20954, hp. 26328, 26370, 26399 [por.: E. 1625: Radziwiłł Al. Stan., Victoria coronae spinae Christi; 1630: Drexelius H.; 1637: Łaski Jan; 1639: Dyczkowski Stef.; b. r.: Babiński A., Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Raczynski Edw., Żywot, Poznań 1840; Żywoty sławnych Polaków (popr. Nr. 8275); — Sobieszczański F. M., Tyg. ill. 1863 VIII.].
- Radziwiłł Albert Władysław, kaszt. wileński († 1636) [por.: E. 1628: Pompa nuptialis; 1636: Siedm cudów świata przy pogrzebie; Rywocki J. X., Monumentum gloriae; Zalewski K. X., Dokonanie pobożne].
- Radziwiłł Antoni, rytownik, szt. 22350.
- Radziwiłł Antoni Henryk († 1833), dok. 5796.
- Radziwiłł Bogusław († 1669), dok. 3912, 3939, kr. 8437—8439, szt. 22091, hp. 26455, 34196 D.
- Radziwiłł Dominik, syn Alberta star. rzezc. († 1789), dok. 4903, szk. 19187.
- Radziwiłł Dominik, syn Marcina († 1803), dok. 5507, 5523.
- Radziwiłł Dominik, syn Karola Stanisława († 1813), kr. 9823 [Cieciszowski Kasper Kaz., Mowa do ks. D. Radziwiłła w kościele ołyckim 8. sierpnia r. 1835].
- Radziwiłł Hieronim († 1787), dok. 5066.
- Radziwiłł Hieronim Floryan, chorąży w. ks. l. († 1760) [por.: E. 1737: Radius Illustrioris principis; 1740: Amor sponsus, Czarny charakter, Czas 1875 Nr. 118; — Bartoszewicz J., Gaz. lw. 1880 Nr. 47].
- Radziwiłł Ignacy Mikołaj (r. 1789), dok. 5288.
- Radziwiłł J. (r. 1791), dok. 5369.
- Radziwiłł Jan († 1551) [por.: E. 1553: Agrippa Wac., Orat. fun.].
- Radziwiłł Jan Albr. († 1626) [por.: E. 1627: Lwowiec Ad. X., Kazanie na rocznicy].
- Radziwiłł Jan Jerzy, kaszt. trocki († 1625), dok. 3639, 3660 [por.: E. D. IV. 1625: Sestrencius Pet., Laudatio funebris].
- Radziwiłł Jan Mikołaj, wda nowogrodzki († 1729), dok. 4358.

- Radziwiłł Janusz** († 1620), dok. 3513, 3514, 3523, 3560, kr. 7785, 7924 [por.: E. 1613: Loaechius A., Witanie; 1621: Dambrowski Sam. X., Kazania pogrzebne; Demitrowicz Paw.; Kochlewski P.; Mellemanus Georg.; Szwykowski Stef.; Zygrowiusz J. X.; E. D. IV. 1597: Plater F.].
- Radziwiłł Janusz**, hetm. w. lit. († 1655), dok. 3798, 3835, 3875, 3879, 3890, kr. 8276, hp. 26377, 26399 [por.: E. 1638: Siestrzenciewicz P. b. r.: Apollonia pro quondam Palat. Vilnen.].
- Radziwiłł Jerzy**, bisk. wil. i krak., kardynał († 1600), dok. 3192, 3254, 3282, 3293, 29608 D., kr. 30297 D., 30746 D., K. 13174, 13885, 15345, szt. 22303, hp. 25908 [por.: E. 1581: Gratulationes; 1591: Alnpeck J. Ciesielski Mateusz; 1592: Schoneus A., Ode; 1600: Jurgiewicz, Oratio de vita et moribus; Niger Dan.; 1601: Foxius L., Przyj. ludu, Leszno 1840 VI.].
- Radziwiłł Jerzy**, wda trocki († 1613) [por.: E. 1601: Siestrzenciewicz Grz., Laudatio; Volanus A. et Knogler K., Nuptiae; 1613: Honor funeris].
- Radziwiłł Jerzy** († 1757), kr. 9238.
- Radziwiłł Jerzy Józef**, wda trocki († 1689), dok. 4196.
- Radziwiłł Karol Stanisław** († 1719), dok. 4416 [por.: E. 1692: Radziwiłł Karol; 1694: Bielicki; 1700: Dunin Piotr], zob. Franko Karol.
- Radziwiłł Karol Stan.** („Panie Kochanku“), † 1790), dok. 1467, 4850, 4854, 4857, 4887, 4907, 4942, 4943, 4945, 5066, 5090, 5110, 5226, 5276, 5288, 5294, 5475, 29990 D., kr. 9367, 9368, 9596, K. 16001, hp. 26910, 27415, 34244 D. [por.: E. 1790: Jakubowski Gabr. X., Kazanie na pogrzebie w kościele parafialnym, Warsz. 1790; b. r.: Radziwiłł Karol].
- Radziwiłł Krzysztof**, hetman w. lit. († 1641), dok. 3481, 3513, 3514, 3517, 3577, 3595, 3601, 3606, 3612, 3632, 3637, 3702, 3707, 3749, 3752, 3766, 29732 D., kr. 7482, 7832, 8104, hp. 26328 [por.: E. 1641: Siestrzenciewicz (Sestrencus) P., Laudatio funebr.; Tomaszewski Sam. X., Kazanie nad ciałem; — Przyj. ludu, Leszno 1836 III.].
- Radziwiłł Krzysztof Mikołaj**, wda wil., hetm. w. lit. († 1603), dok. 3265, kr. 30779 D., lit. 20857 [por.: E. 1584: Volanus A., Oratio gratul.; 1592: Sapieha Jędrz., Sława na zwycięstwo; 1604: Moller Cyr., Epihedion in mortem, Rysiński Sal., Rerum ab C. Radivillio epitome].
- Radziwiłł L.** [por.: E. 1630: Przyłuski Balt., Carmen funebre].
- Radziwiłł Maciej**, kaszt. wileński († 1821), dok. 5337 [por.: E. 1791: Marewicz W. J.].
- Radziwiłł Mateusz** († 1818), kron. 9467.
- Radziwiłł Michał** (r. 1698), dok. 4289.
- Radziwiłł Michał** (Hieronym), wda wileński († 1830), dok. 5005, 5036, 5337, szt. 22293 (p. Warszawa), 22536 [por.: E. b. r.: Odpowiedź Mich. Radziwiłła wojew. Maciejowi Kasztelanowi; — Wieladko Wojc. Winc., Głos prawdy w dzień imienin dn 29. września 1813; — Kimbar M., W dzień imienin 1818; — Koźmian And. Edw., Rys życia ks. Michała Radziwiłła, Poznań 1848].
- Radziwiłł Michał Kazimierz**, podkancel. lit. († 1680), dok. 3966, 4036, 4123, 4138, 4144 [por.: E. 1666: Pożniak Al., Notarida Viln., Senator consularibus aquilis signatus; 1674: Benet Jak., Virtus in virtute Polonorum].
- Radziwiłł Michał Kazimierz** († 1762), dok. 1212, 4487, 4639, 4692, 4741 [por.: E. 1736: Radziwiłł Michał].
- Radziwiłł Mik.** Czarny, kanclerz lit. († 1565), dok. 1413, 2820, 2821, 2841, 2889, 2894, 2941, 2958, 2965, 2966, 2980, 2985, 2987, 29525 D., kr. 7210, K. 15239, 15245, 15263, 15281 [Przyj. ludu, Leszno 1836 III.].
- Radziwiłł Mikoł.** Rudy, hetman w. lit. († 1584), dok. 2819, 2850, 3035, 3113, 29576 D., 29580 D., kr. 7270, 7544, 30720 D. [por.: E. 1584: Volanus A., Oratio funebris; — Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.].
- Radziwiłł Mikołaj** († 1692), kr. 8685.
- Radziwiłł Mikołaj**, gen. porucznik wojsk. lit. († 1795), szt. 22090 (p. Szydłowiec).
- Radziwiłł Mikołaj Faustyn** († 1746) [por.: E. b. r.: Dyaryusz pogrzebu śp. Mik. Faust. Radziwiłła (1748)].
- Radziwiłł Mikołaj Franciszek** († 1672), kr. 8442.
- Radziwiłł Mikołaj** (Józef), wda trocki († 1813), dok. 4868, 5049, 5354, 5369, ek. 18005 [por.: E. D. IV. 1788: Radziwiłł Mikołaj].
- Radziwiłł Mikołaj Krzysztof** (Sierotka) († 1616), dok. 3053, 3314, 29580 D., 29613 D., kr. 7855—7860, 30892 D., 30893 D., ob. 18661, 18848, hp. 26153 [por.: E. 1597: Grutinius; 1598: Koryciński Krz., In felicem reditum; Volan A., Panegyricus; 1601: Propemptica dies; 1615: Threnodiae; Trapezyński J. X., Kazanie; 1616: Widzewicz Marc. X., Kazanie; Loaechius And., Pietas Nic. Radivili et invidia Leon. Sapiehae anagrammatisms (D. IV.); 1617: Alaud J. X., Pamiątka].
- Radziwiłł Stanisław**, marsz. lit. († 1599), szt. 22090 (p. Wilno), 22091 [por.: E. 1599: Dambkowski, Lacrymae in mortem].

- Radziwiłł Stanisław, marsz. lit. († 1690), dok. 4226, hp. 26328.
- Radziwiłł Stan., krajczy w. ks. lit. († 1768), dok. 4857.
- Radziwiłł Udalryk Krzysztof († 1765), dok. 4707, 4732, 4741, 4870, 4873 hp. 27224, [Bartoszewicz J., Pismo zbiorowe wileńskie 1859 II. 133].
- Radziwiłł Wilhelm, num. 516.
- Radziwiłłowa Anna z Kurlandyi [por.: E. D. IV. 1600: Wysocki Sz.].
- Radziwiłłowa Anna z Mycielskich (r. 1760), kr. 9276.
- Radziwiłłowa Anna, szt. 22091.
- Radziwiłłowa Eleonora [por.: E. b. r.: Meritum interressu J. O. Eleon. z Kamińskich Radziwiłłowej, Udalryka małżonki].
- Radziwiłłowa Elżbieta z Szydłowieckich, żona Mik. Czarnego (r. 1568), kr. 30720 D., szt. 22090.
- Radziwiłłowa Euf. Kryst. [por.: E. 1636: Radziwiłł St. Albr.].
- Radziwiłłowa Franciszka Urszula z Wiśniewieckich, żona Mich. Każ. († 1753), lit. 21093, hp. 27415 [por.: E. 1753: Radziwiłłowa Fr. Urszula; — Jaszowski St., Pszczoła Polska 1820; — A. Mał. Lwowianin 1840].
- Radziwiłłowa Helena z Przezdzieckich, żona Michała, wdy wil., arch. 29, hp. 27416.
- Radziwiłłowa Joanna ks. (zbiory), szt. 21721, 21722.
- Radziwiłłowa Katarzyna de Threnczyn († 1592) [por.: E. 1592: Grodzicki Stan., Kazanie na pogrzebie; Threni in exequiis].
- Radziwiłłowa Katarzyna z Sobieskich († 1694), dok. 4224, kr. 8704 [por.: E. 1694: Piskorski Seb., Exequiae].
- Radziwiłłowa Krystyna [por.: E. 1580: Gysaeus (Gisus), Christina Radivill].
- Radziwiłłowa Ludwika († 1836) [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.].
- Radziwiłłowa Marta, krajczyzna W. Ks. Lit. († 1812) [Wielądko Woj. Winc., Epicedion z 13. września 1812 (por.: E. b. r.: Radziwiłłowa)].
- Radziwiłłowa Regina [por.: E. 1637: Supremus honor Reginae ab Eisenreich Radivillae].
- Radziwiłłówna Anna († 1556), dok. 2742.
- Radziwiłłówna Anna († 1614) [por.: E. 1614: Pociecha duchownych; Piekarski A. X., Kazanie na pogrzebie].
- Radziwiłłówna Barbara, królowa, zob. Barbara.
- Radziwiłłówna Halszka (r. 1559), dok. 2943.
- Radziwiłłówna Katarzyna Hlebowiczowa († 1672), dok. 29751 D.
- Radziwiłłówna Ludwika Karolina (1° v. za Ludw., margr. brand., 2° za Karolem Filipem, ks. neub.), arch. 115, dok. 4145, 4202, 4214, 4570, hp. 26834 [Schiemann T., Luise-Charlotte Radziwill., Markgräfin von Brandenburg, Forsch. z. Brand u. Preuss. Gesch. 1890. III.].
- Radziwiłłówna Zofia (Chodkiewiczowa, r. 1594), kr. 30809 D. [por.: E. 1595: Międzybóż And., Tren].
- Radzki Jan Wilh. ks., prof. Uniw. krak. († 1682) [por.: E. 1682: Arteński R. Kaz., Praetiosus lapis e Corona capitis Univers. Crac.].
- Raęsowie h. wł., her. 28557 D.
- Rafael Santi, szt. 22316, 22392
- Rafał z Leszna (r. 1598), kr. 30821 D.
- Rafał z Proszowic, zob. z Proszowic R.
- Raguzinskij Saw. (za Piotra W.), hp. 26966.
- z Raguzy (Ragusio) Jan de (r. 1431—1432), kr. 5808, 6607, 30558 D.
- Rainal, zob. Raynal.
- Rahoza Michał, metr. kij. († 1599), kr. 30805 D. K. 14169.
- Raigecourt de, markizowie, dok. 29015 D.
- Rajecki (r. 1790), dok. 5337.
- Rajmund Parthenopeus, zob. Partenopeńczyk.
- Rajski S. N. ks. (r. 1779), dok. 5115.
- Rajski Stanisław (r. 1548), dok. 2639.
- Rajski Tomasz [Ann. d. Rechtsgelehrte, Rosbierskiego 1812].
- Rakoczowie, dok. 893, hp. 27080, 34225 D.
- Rakoczy Franciszek II. († 1735), dok. 4373, 29925 D., kr. 31151 D., szt. 22222, hp. 26441, 26847, 26882, 27079, 27082.
- Rakoczy Jerzy I. († 1648), hp. 26315 [por.: E. 1649: Treter Mik., Lessus parentalis Georg. Rakocy praesentatus].
- Rakoczy Jerzy II. († 1660), dok. 1519, 3919, 29808 D., kr. 8284, 8301, 8365, 31011 D., hp. 24580, 26563—26566, 26563, 26569, 27079—27081.
- Rakowiecki Ign. Ben. († 1839), dok. 5761; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Rakowski ks. (r. 1648), dok. 3850.
- Rakowski Marcin, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359, 5399, pr. 16657.
- Rakowski Olbracht [por.: E. 1617: Loaechius And., Żaloba sowita].
- Rakowski Stanisław (ok. r. 1635), kr. 8051, ob. 18664.
- Rakowski W. (r. 1630), kr. 7896.
- Rakowski Wawrzyniec, rotmistrz († 1729), kr. 8393.

- Raleigh Walter († 1618), hp. 22848 (pod r. 1614).
- Ram J. de, kartograf (XVIII. w.), geog. 10910.
- Rambach Jan Jakób, teolog († 1735), K. 15173.
- Rambaldis Benevenutus de, hp. 22848 (pod r. 1391).
- Ramis Jerzy (r. 1563), kr. 7240.
- Ramusio G. B. (r. 1574), dok. 2322.
- Rammusius Paweł (r. 1549), dok. 2895.
- Ramsay Andrzej Mich. († 1743), szk. 19938.
- Ramułtowie h. wł., her. 28557 D.
- Ramułt J. z Zabłojcia (r. 1576), szk. 19842.
- Ramułt S. (r. 1574), kr. 7365.
- Ranft Michał, historyk (XVIII. w.), kr. 9039, 9080, 9200, 9348.
- Rangs M., hist. pomorski (r. 1707), dok. 28701 D., hp. 23880, 23892.
- Ranisch Augustyn, malarz (XVII. w.), szt. 22187.
- Ranizowski Stan. (r. 1606), K. 15460.
- Ranzaus Piotr, hist. weg. (r. 1428—1492), kr. 6806, 30622 D.
- Ransleben, pruski konsylarz (r. 1779), dok. 5119.
- Rapagelan(us) Stan., prof. królewiecki († 1545), kr. 7097. K. 15263. [por.: E. 1545: Holtorpius B. Elegia de obitu].
- Rapocki, muzyk (r. 1616), szt. 22714.
- Raphael de S. Joanne, Karmelita (r. 1737), K. 12816.
- Rappe Chr., kanclerz pruski (r. 1609), dok. 29684 D., hp. 24218.
- Raspe G. (r. 1778), dok. 5103.
- Rastawiecki Edward, historyk sztuki († 1874), szt. 21741 [Jaworski Wład. Leop., Młodość Edw. Rastawieckiego (1804—1832), Pam. słuch. Uniw. Jagiell., Krak. 1887 (por.: Hordyński Zdz., Kwart. hist. 1888)]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Rasticucci, kardynał (ok. r. 1583), dok. 3204.
- Raszewscy H. Grzymała, her. 28557 D.
- Räteln Henryk (koniec XVI. w.), kr. 7474, 7511, 7571.
- Ratołd z Kostezy (r. 1383), dok. 1891.
- Ratułowski J. (r. 1636), zob. Cielecki Zygm.
- Rauch A. (r. 1793), kr. 5899.
- Rauffseysen D. A. (r. 1722), pr. 17547.
- Raurus M. (r. 1630), K. 15086, 15172.
- Rautenstrauch Józef (r. 1814), dok. 5768.
- Rauttenstrauch Winc. (r. 1596), kr. 7571.
- Ravaton (r. 1786), pr. 17891.
- Ravensperg H. (r. 1621), K. 15112, 15145.
- Raynal Wilh. Tomasz († 1796), dok. 5289, kr. 9515.
- Raynaldi Oderyk (w. XVI.), dok. 1713, 1967, 2444, 29119 D., 29313 D.
- Rayneval, zob. Pansmouser J. M. de.
- Razański (Jan), książę (r. 1521), dok. 2615.
- Razin Stefan, kozak doński († 1671), kr. 8777 [Popow, Istoria St. R., Moskwa 1857; — Kostomarow, Bunt St. R., 2. wyd. Petersb. 1859].
- Razinowski J. X. (r. 1638), zob. Potocki Krzysztof.
- Razumowski Cyryl hr., hetm. kozacki († 1803), dok. 5721, K. 14427, hp. 24620 [Wasilczykow, Razumowskijskie, Petersburg 1880 do 1887 t. 4.].
- Rebiczkowicz Awran, podskarbi lit. (początek XVI. w.), pr. 16631, hp. 24760, 25701.
- Recalchi Jul. (pseud. Laelius L., r. 1600), lit. 21040.
- Rechac Giffre (r. 1643), kr. 30464 D.
- Recke Char. Elis. Konst. (r. 1787), kr. 9558.
- Recke Thier von der, komtur (ok. r. 1560), hp. 24204.
- Reddig Józef ks., kaznodzieja († 1828), dok. 5625, 5720, 30154 D., 30160 D., 30179 D., pr. 17861, szk. 19619, 19660, lit. 21139.
- Redeke (r. 1593), kr. 7547.
- Redern hr. (r. 1764), dok. 4875.
- Redern N. S. (r. 1724—1734), dok. 869.
- Redux hr., hp. 28099, zob. Marchocki Ignacy.
- Redwitz Jan (r. 1674), kr. 8485, zob. Opałiński Jan.
- Redyk A. (r. 1800), szk. 19527.
- Rędziejowscy, zob. Łoyko-Rędziejowscy.
- Regaliusz (r. 1588), geog. 10769.
- Regent C. (r. 1723), kr. 6325.
- Regensburski P., żyd, podróżnik (XII. w.), kr. 30347 D.
- Regino, kronikarz niem. († 915), kr. 30253 D.
- Regiomontanus Jan (właściwie: Müller Jan z Królewca, † 1476) [por.: E. 1500: Regiomontanus].
- Regius Nicolaus (r. 1584), K. 32736 D.
- Regnard Jan Franciszek, komedyopisarz franc. († 1709), kr. 8584, 31079 D., 31080 D.
- Regulski Jan, medalier i rzeźbiarz († 1809), dok. 1478.
- Regulus W. (r. 1647), pr. 17717, zob. Niegolewski Andrzej.
- Rehbinder (r. 1773), dok. 940.
- Reiche (r. 1806), dok. 635, 772.
- Reichersberg Gerhoh v., mnich († 1169), dok. 29108 D.

- Reimer G. (r. 1762), kr. 6273.
 Reimmann J. F. (r. 1721), lit. 19947.
 Reinbeck G., podróżnik (r. 1805), kr. 9740.
 Reineccius (r. 1534), kr. 30514 D.
 Reinhard Chr. Gottl. (r. 1747), kr. 9178.
 Reinhard G. (r. 1562), kr. 7236.
 Reinhard Jan (r. 1563), kr. 7239.
 Reinhard Jan Paweł, (r. 1754), kr. 9222.
 Reinhard M. H. (r. 1735), kr. 9097, pr. 16137.
 Reinhardus L. (r. 1737, 1745), K. 15174.
 Reinholdus E., kartograf (XVI. w.), geog. 10909.
 Reinold (r. 1376), dok. 1880.
 Reisacher Bart. (r. 1543, 1553), kr. 7082, 7177.
 Reiser Nic. (r. 1587), szt. 33710 D.
 Rejowie h. Oksza, her. 28557 D.
 Rej Józef Michał, poseł sejm. (r. 1773—1776), dok. 5006, 5058.
 Rej Marcelli (r. 1609), pr. 16548, 17547.
 Rej Mikołaj z Nagłowic († 1563), her. 329, dok. 2711, kr. 7081, 7268, 30298 D., 30725 D., K. 32719 D., ob. 18418, szk. 19829, lit. 20841 do 20849, 33494—33497 D.
 Rej Władysław (r. 1707, 1736), kr. 8865, 9119.
 Rejtan Tadeusz († 1780), dok. 5009, 5307, kr. 9412, hp. 23511, 27615—27617 [por.: E. b. r.: Wdzięczność narodu pamięci Rejtana], zob. Korsak Tadeusz.
 Rejzner Jan, malarz Jana III, szt. 22187.
 Reklewski Wincenty, poeta († 1812), lit. 21227 [Brodziński K., Wiadomość o W. Reklewskim, Pam. warsz. Bentkowskiego 1815].
 Rekowscy h. wł., her. 28557 D.
 Rekuc Al. (r. 1621), szk. 19115.
 Relatyński Diofanes Kilian (r. 1743), kr. 9157.
 Rema P., malarz (XVI. w.), szt. 23149.
 Rembieliński Rajmund, intendent wojsk polskich 1809 r. († 1841), dok. 5676 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
 Rembieliński Stanisław, prawnik (XVIII. w.), num. 566, dok. 4870, 4917, pr. 16679.
 Rembrandt († 1669), szt. 22318.
 Remdowski Leon (r. 1635), K. 15612.
 Remer Jul. St. († 1803), hp. 22848 (pod r. 1771).
 Remiszowski Aleksander, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269.
 Remmerson Fr. G. (r. 1755), dok. 4780.
 Remondi Flor. (r. 1614), kr. 7830, K. 14867.
 Rendziny St., kartograf (r. 1810), geog. 10916.
 Reneville (r. 1787), kr. 9345, 9562.
 Renner J. (r. 1716), pr. 16715.
 Renner Jan, hist. inflancki († 1583), kr. 6493, 30784 D., hp. 24130.
 Repnin Mik. ks., poseł rosyjski († 1801), dok. 940, 4870, 4917, 4918, 4941, 4942, 4943, 4948, 5349, 5447, 5463, 5485, 5504, 28808 D., 30024 D., 30027 D., 30036 D., 30135 D., kr. 30293 D., hp. 27501, 27502, 27515, 27943, 28194.
 Reptowski J. X. (r. 1766), K. 12842 [Prażmowski Adam, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1807].
 Rerus Tomasz (r. 1583), K. 15360.
 Rescio Ludovicus Vordinganians (r. 1518), dok. 2584.
 Rescius St., zob. Reszka St.
 Resmi-Efendi (r. 1763), dok. 4855.
 Reszka (Rescius) Stanisław († z końcem XVI. w.), dok. 3134, kr. 6355, 7343, 7416, 7514, 30759 D., K. 15277, 15372, 15406, 15743, 32744 D., 32749 D., szk. 19133, lit. 20896.
 Retz Jan Franc. de kard., pam. franc. († 1679), kr. 6031, K. 12766.
 Retza (r. 1726), dok. 4530.
 Reuchlinius Andr. (r. 1614), K. 15111.
 Reusner(us) Mikołaj, dyplomata brand. († 1602), dok. 3311, 3352.
 Reuss J. (r. 1762), kr. 9286.
 Reuss J. G. W. (r. 1683), kr. 31084 D.
 Reuter Ferd. [Wierzbachowski X., Nekrolog, Rozm., Lwów 1832].
 Rewitzki, poseł austr. w Polsce (r. 1773 do 1775), dok. 4991, 5002, 5006, 5060.
 Rey, zob. Rej.
 Reyger Arn. (r. 1611), kr. 7738.
 Reyk Adam, rzeźbiarz (r. 1678), szt. 22063.
 Reytan, zob. Rejtan.
 Rezik J. (r. 1696), kr. 8710.
 Rhanäus Samuel, historyk kurlandzki († 1740), her. 357, etn. 12271, 12287, hp. 33943 D.
 Rhegius Urb. (r. 1543), K. 15203.
 Rheticus Joachim Jerzy (von Louchen), astronom († 1576), kr. 30747 D., 30748 D., geog. 10463, 10769, lit. 20917, 20921.
 Rhetz Jan [por.: E. 1729: Decret zwischen Erben Joh. Rhetz, Dantzig].
 Rhode J. (r. 1719), hp. 25324.
 Rialtus Ant. (r. 1600), zob. Maciejowski Bern.
 Ribadeneira Piotr, S. J., († 1611), kr. 7759, K. 13817, 13827, 15446, 32511 D. [por.: E. D. VIII. 1603: Poloniae et Sueciae rex], zob. Lojola Ignacy.
 Ribotus Ph. (r. 1607), K. 13517.
 Ricardi (r. 1777), dok. 5090.
 Ricardus, Dominikanin (ok. r. 1240), kr. 6310.
 Ricaut P. (r. 1709), kr. 8511, hp. 22962.

- Ricci Wawrzyniec, generał Jezuitów († 1775), dok. 4919.
- Riccus Chr. (r. 1636), pr. 16419, 16428.
- Riccus E. (r. 1691), pr. 17695.
- Riccus J. A. (ok. r. 1620), K. 12724, 12768, 12831.
- Richard J., podróżnik (r. 1780), kr. 9486.
- Richardus Cluniacensis, hp. 22848 (p. r. 1162).
- Richardus de S. Germano, kronikarz (ok. r. 1243), kr. 6306, 30443 D., 30444 D., hp. 22843 (p. r. 1240).
- Richardot Dezyderyusz, S. J., († 1849), szk. 19940 [autor: Krótkie zebranie hist. od założ. Rzymu, Połock 1795; Hist. o monarchiach assyr. i babil., tamże 1813 i 1815; Hist. grecka na IV. klasę, tamże 1814], zob. Kuśnicki Nikodem.
- Richelieu Armand Jan, kardynał († 1642), dok. 1507, 3761, hp. 26200 - 26202, 26342, 26391 [por.: E. b. r.: Synopsis Joannis Armandi Plessaei Richelii vitae (Crac.); Suada łac. Ostrowskiego J. Danejkowicza (zob. Nr. 1351): Elogium cardinalis; Testamentum; Epitaphium].
- Richelieu-Arnauld d'Andilly, pam. franc., kr. 6021.
- Richelieu German Eman. Armand duc de († 1822), dok. 28808 D., hp. 28073.
- Richemond, pam. franc., kr. 6021.
- Richenthal Ulrich von, kron. soboru w Konstancyi (r. 1414—1419), kr. 6535. 30547 D.
- Richer (r. 1755), kr. 9252.
- Richius A. (r. 1567), K. 15291.
- Richter D. H. (r. 1742), K. 14943.
- Richter Gr. (r. 1615), ek. 17999.
- Richter Mateusz (r. 1624), zob. Ostroróg Sędziwoj.
- Richter Ohnef J. G. (1740), K. 12464.
- Richeza, zob. Ryksa, królowa polska.
- Ricobaldus Gervas, hp. 22848 (p. r. 1312).
- Ridolfo de S. (r. 1726), zob. Kostka Stan. św.
- Riedel J. K. (r. 1772), dok. 4999.
- Riedesel, Freiherr von (r. 1760—1762), dok. 1586.
- Rieger G. C. (r. 1734—1740), K. 15041.
- Riesch, szambelan St. Aug. (r. 1781), kr. 9495.
- Rieule Stefan di (r. 1765), dok. 4923, 5228, ek. 18012.
- Rigwicz Paulus, murator (XVI. w.), szt. 21992.
- Rimpler M. Fl. (r. 1697), kr. 6325.
- Ring Z. T. (r. 1703), K. 15730.
- Ringeltaube Bogumił (Gottl.), pastor warsz. († 1824), dok. 5183.
- Ringeltaube Sylwester Wilhelm, superint. ewang. († 1785), K. 14935, 14944, 14948, lit. 20660.
- Ripoll (r. 1737), K. 13413.
- Rippen Henr. Fr. (r. 1676), pr. 16261, 17496.
- Ritor Manuił, K. 32550 D.
- Ritscher Jean de (r. 1512), dok. 29460 D.
- Ritter Karol (ur. 1779), zob. Spis autorów.
- Ritterhelm (r. 1700), dok. 4416.
- Ritterhusius (r. 1658), her. 383.
- Rivius J. (r. 1541), K. 13773, szk. 19226.
- Rizinger Gaspar, górnik (r. 1502), dok. 2471.
- Rizzardi C. (r. 1775), kr. 9431.
- Robert, król węgierski, zob. Karol Robert.
- Robert, biskup wrocławski (r. 1139), dok. 1686.
- Robert, opat (r. 1418), kr. 6592.
- Robert Albert, prezyd. warsz. (r. 1787), dok. 5240.
- Robert Ch. (r. 1783), zob. Marya Krystyna, arcyks. austr.
- Robert Jan (r. 1795—1796), dok. 30136 D. hp. 27959.
- Robertson Wilhelm, archidyak. poznański († 1760), dok. 4603, 4622, kr. 8956.
- Robertus, canonicus S. Mariani Autissiodor. hp. 22848 (p. r. 1212).
- Robertus de Monte, hp. 22848 (p. r. 1186).
- Robinson Hugo († 1655), hp. 22848 (p. r. 1677).
- Robore Tom. de, budowniczy (XVI. w.), szt. 21992.
- Rocchegiano (r. 1574), kr. 7369.
- Rocco Bened. (r. 1573), kr. 7361.
- Rochaert J. F. (r. 1790), dok. 5320.
- Rochehouart, pam. franc., kr. 6021.
- Rochefort, pam. franc., kr. 6021.
- Rochefort Albert (r. 1672), kr. 8424.
- Rochefoucauld la, pam. franc., kr. 6021.
- Rochelle Neé de la, zob. Neé.
- Rochmainus And. X. (r. 1627), zob. Maciejowski Bern.
- Rochowicz Stan. (r. 1622), kr. 30907 D.
- Rochwald ks., szt. 22091.
- Rodecki Aleksy, drukarz († 1595), dok. 3216.
- Rodion Grigoriewicz Dmitraszko, pułk. perejasławski, hp. 24593.
- Rodkiewicz Ars. ks. (r. 1784), K. 12533.
- Rodkiewicz Michał (r. 1741), kr. 9149.
- Rodrasen Fr. X., zob. Rozdrażewski.
- Roe Tomasz, poseł angielski (r. 1620—1630), dok. 1494, 3590, 28986 D.
- Roepell Ryszard, historyk († 1894), hp. 23658
- Dzieła, zob. Spis autorów.

- Roesler, szt. 22047 (p. Warszawa).
- Rogalińscy h. Łódzia, her. 28557 D.
- Rogaliński Ant., superyor Pijarów (w. XVIII.), lit. 21068.
- Rogaliński Gaspar, wda inflancki († 1787), dok. 4895, 5006, 5101, 5123.
- Rogaliński Józef ks. († 1802), dok. 5101, 5358, szt. 21981 [Wiadomość o życiu i pismach, Nowy pam. warsz. 1803 X.].
- Rogalius Tomasz (r. 1583), K. 15363.
- Rogalla J. Chr. (r. 1711), kr. 8891.
- Rogalski Leon, historyk († 1878), hp. 33847 D. [Marcinkowski A. (Nowosielski), Pisma kryt. i filozof., Wilno 1857 t. I.].
- Rogawski Karol, archeolog, szt. 21741.
- Rogawski Z. (r. 1636), dok. 3738.
- Roger Józef (r. 1770), kr. 9394.
- Rogeri G. (r. 1669), K. 12578.
- Rogerus, mag. can. Varadiensis († 1266), kr. 6308, 30445 D.
- Rogerus de Wendover, hp. 22848 (pod r. 1236).
- Rogniat Józef († 1840), kr. 9780 (pod r. 1814).
- Rogowski Fr. (w. XVII.), szk. 19155.
- Rogowski Hincza (r. 1474), dok. 29372 D., szt. 21727.
- Rogowski Iwan Onufry, bisk. kamieniecki [Weinreich Franc., Kazanie na pogrzebie 30. stycznia 1806 w kościele katedralnym w Chełmży].
- Rogowski Kazimierz, prof. Akad. wileńskiej († 1810), dok. 4843, szk. 19207, 33247 D., szt. 22097.
- Rogowski Maciej, rotm. konf. barskiej († 1828), kr. 9363.
- Rogusio Błażej de, górnik (r. 1474), dok. 2320.
- Rohan, kardynał (r. 1725), dok. 4519.
- Rohan, pam. franc. kr. 6021.
- Rohrer Józef, statystyk, prof. uniw. lwowsk. († 1820), kr. 9735, geog. 10323, pr. 17784, ek. 18298.
- Rohozowie (r. 1790), dok. 5337.
- Roik Zygm. ks. (r. 1774), K. 13966.
- Rokicki M. (r. 1778), dok. 5110, kr. 9476 [por.: E. b. r.: Zudra, Mowa imieniem trybunału w. ks. lit. na pogrz. Mich. Rokickiego].
- Rokitnicki J., poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
- Rokossowski Al., poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
- Rokossowski Józef (r. 1786), dok. 5226, 5242.
- Roksolana, sułtanka († 1558), hp. 25895.
- Roksolańczyk Seweryn, architekt (XVI. w.), szt. 21992.
- Rolewink (Rolfink) Werner († 1502), hp. 22488, (pod r. 1474).
- Rollin Karol, historyk franc. († 1741), kr. 9252, 9446, szk. 19874.
- Rolski A. (r. 1639), zob. Petrycy Jan Jun.
- Roman Mściśławicz, ks. halicki († 1205), etn. 11876, hp. 24353, 33963 D.
- Roman, hosp. mołd. (r. 1390), dok. 1922.
- Roman od św. Kazim. († 1793), zob. Drzewiecki Felician.
- Roman, malarz (r. 1600), szt. 22187.
- Roman, malarz (r. 1623), szt. 22187.
- Romanów (ród) zob. Michał Fiedorowicz, car.
- Romanowicz Franc., poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5327.
- Romanowski R. X. (r. 1621), zob. Ogińska Teresa.
- Romanus, pictor (r. 1620), szt. 22187.
- Romanus Franc. (r. 1623), pr. 16358.
- Romaszkiewicz (r. 1640), dok. 3770.
- Romerowie (r. 1789), dok. 5306.
- Romer(ius) Adam ze Steżycy, prof. Akad. krak. (w. XVI.), kr. 7544, szk. 19939.
- Romer Michał, prezydent Wilna (r. 1812), dok. 5737.
- Romer Stefan (r. 1770), zob. Pociąg Aleks.
- Römerowie h. wł., her. 28552 D., 28557 D.
- Römer (r. 1792), dok. 5361.
- Römer Jan [por.: E. 1783: Przełożenie sprawy; Decretum judiciorum inter Joan. Römer et Carolum Tomatys].
- Romułd św. († 1027), kr. 6173, 6174, 30377 D.
- Romulus Amasaesus, zob. Amasaesus.
- Roncaglia (r. 1718), kr. 8847.
- Roncalius D. (r. 1633), kr. 8004.
- Ronchi (Aleksander, Antoni, Mikołaj, Piotr), murarze (w. XVI.), szt. 21992.
- Ronikierowie h. Gryf, her. 28557 D.
- Roniker M. (r. 1790), dok. 5337.
- Ronlt Piotr, budow. (XVI. w.), szt. 21992.
- Rönne Karol (r. 1770), dok. 4971.
- Ronquillo Pietro don, poseł hiszp. w Polsce (r. 1674), dok. 4070, hp. 26658.
- Ronsard Piotr, poeta franc. († 1585), lit. 20858.
- Rosanus (r. 1561), kr. 7288.
- Rosbierski Antoni, wiceprez. sądu szlacheckiego († 1815), pr. 17763, 17768, lit. 21273.
- Rościśław Mściśławicz (r. 1150), dok. 1691.
- Rościśzewski Adam Junosza z Rościśzowa, pisarz († 1843) [Czasop. ks. Ossol. 1833;—Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.].
- Rościśławski Feliks (r. 1788), dok. 5269.
- Rościśzewski Jan Ant., poseł sejm. (r. 1773, 1788), dok. 5006, 5269.
- Rościśzewski Jan Kanty (r. 1814), dok. 5763, 5780.

- Rościszewski Tomasz (r. 1639), K. 15635.
- Rościszewski Wojciech (pseud.: Miedzyborski) S. J. († 1649), chr. 28402 D., dok. 3539, K. 15136, 15503, 15768.
- Rosciusz (r. 1590), dok. 3275.
- Roscoe Wiliam († 1831), K. 12572.
- Rosellus Pymander Mercurius Trismeg (r. 1584), K. 32737 D.
- Rosenberg (Roźmberk) Wilh., poseł cesarski (r. 1573), dok. 3080.
- Rosenberg A. G. (r. 1767), K. 14962.
- Rosenberg Alb. (r. 1701, 1712), dok. 4435, pr. 16315, 16434, 32826 D.
- Rosenhibel And. (r. 1790), dok. 5324, pr. 16869.
- Rosenmüller J. G. (r. 1790), K. 14947.
- Rosentretter Maciej, kaznodz. ewang. (r. 1610), K. 15485.
- Rosenwald A. (r. 1640), szk. 19197.
- Rosicki (Rosicz, Rositius) Zygmunt ks. († ok. 1470), kr. 5821, 6713, 6714, 30240 D., 30597 D., K. 13010, hp. 33861 D.
- Rösner (Rösener, Rössner) Jan Gotfr., burmistrz toruński († 1724), dok. 4513, kr. 8968, 31167 D. [por.: E. 1725: Wieruszewski Kaz. ks.].
- Rössner J. Chr. (r. 1791), dok. 5356.
- Rosołcki Łukasz († 1752), szk. 19201.
- Rosołkiewicz J. (r. 1790), dok. 5337.
- Rossadowski (r. 1763), dok. 4857.
- Rostenscherus J. Chr. (r. 1700), dok. 4353.
- Rostenscher Natan (ok. r. 1645), kr. 8154, K. 13083.
- Rostkowski Adam Fr. K., biskup sufr. łucki († 1738), dok. 658, 1705, 4542, kr. 8891, 9016, 9066, K. 12825.
- Roztocey (r. 1790), dok. 5337.
- Rostocki Teodozy X., metrop. kijowski († 1805), dok. 5332.
- Rostopczyn Teodor hr., generał ros. (r. 1812), kr. 9828, hp. 28211.
- Rostowski Stanisław S. J. († 1782), dok. 3327, kr. 31263 D., K. 13847, szk. 33260 D.
- Roszczewicz Adam, rektor Uniw. krak. (r. 1660), dok. 3958, szk. 19043.
- Roszkowski Lud. Ant. (r. 1749), pr. 17402.
- Roszyński Stan. (r. 1625, 1632), kr. 7918, 7994.
- Rota Seb. Krz. (r. 1628), kr. 30931 D.
- Röter Jeremiasz (r. 1616), szk. 19935.
- Roth Jan, biskup wrocławski († 1506), szt. 22090 (p. Wrocław), 22091.
- Roth Rud. Eb., hp. 22848 (pod r. 1707).
- Röther M. E. (r. 1693), K. 15717.
- Rotkiewicz Sylwester († 1703), K. 13302.
- Rotompan Jerzy (r. 1465), dok. 2282.
- Rotter Fr. Ksaw. (r. 1759), K. 13573.
- Rotterdamus Erazm, *zob.* Erazm z R.
- Rouge Ludwik le, geograf (w. XVIII.), kr. 9335, geog. 10911.
- Rousseau Jan Jak. († 1778), dok. 30023 D., kr. 9471, 9497, 9613, 31286 D., szk. 19490, hp. 27463, 27705, 34256 D.
- Rousseau de la Valette M. (r. 1679), kr. 8461.
- Roussel Jak., poseł Gust. Adolfa (r. 1630), dok. 3672, 3685.
- Roussel Wiliam (r. 1607), kr. 7718.
- Rousset Jan de Missy (w. XVIII.), dok. 1528, 4349, 4595, 4636, 29995 D., kr. 9221, 9500, pr. 16180, hp. 23054.
- Rowieńska Marya (r. 1515), dok. 2575.
- Roy Jakób Galus (r. 1629), dok. 3666, kr. 7903.
- Roye (r. 1566), K. 15288.
- Rozyzys Ruiz Piotr, prawnik i poeta († 1571), dok. 2976, kr. 7082, 7107, 7126, 7127, 7177, 7231, K. 12767, 15236, pr. 16123, lit 20823, *zob.* Maciejowski Samuel.
- Rozbierski Antoni, *zob.* Rosbierski.
- Rozanda, *zob.* Domna Rozanda.
- Rozborski W. ks. S. J. (r. 1706), dok. 4405.
- Rozdrażewski, *zob.* Rozrażewski.
- Rozenberg (r. 1712), dok. 4435.
- Rozrażewscy (z Rozdrażewa) h. Doliwa, her. 28557 D., dok. 3174.
- Rozrażewski (a Rosdrażew) Franciszek, kapucyn (Czech, † 1658), K. 15540, 15579.
- Rozrażewski H. (r. 1623), *zob.* Opaliński Andrzej.
- Rozrażewski Hier., bisk. kujawski († 1600), dok. 3220, 28952 D., K. 32420 D., 32722 D., hp. 26043 [por.: E. 1591: Schoneus, Conventus duorum virorum Andreae Vratislaviensis et Hieronymi a Rozdrażew; 1600: Sistinius Mat., Luctus in obitum].
- Rozrażewski Jan († 1585), dok. 3174, K. 32722 D., hp. 26043 [por.: E. 1766: Will Georg. Ant., Erläuterung der Lebensgeschichte des poln. oder böhm. Grafen Johann Rosdraszew, Altdorf].
- Rozrażewski Jakób Hier., wda inowr. (r. 1659), dok. 3694.
- Rozrażewski Krzysztof († 1583), hp. 26043.
- Rozrażewski Stanisław, kaszt. rogoz. († 1564), K. 32722 D., hp. 26043.
- Rozrażewska L. (r. 1635), dok. 4189.
- Roztworowscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Rozwadowski A. (r. 1754), dok. 30003 D.
- Rozwadowski Antoni († 1855) [Pamiętniki (od r. 1809) Prz. (Lwów) 1889 Odb. Lwów 1889 [por.: Czołowski Aleks., Kwart. hist. 1890].
- Rozwadowski M. (r. 1622), pr. 16345.
- Rozwadowska T. (r. 1791), dok. 5369.

- z Różana Maciej, kan.warsz. (r.1450), dok.1118.
 Roźniatowski A. (r. 1612), kr. 7800.
 Różniecki Aleks., generał (r. 1809), dok. 5676.
 z Rożnowa Barbara, szt. 22091 (nagrohek).
 Rożnowie h. Gryf, her. 28557 D.
 Rożnowscy h. Nowina, her. 28557 D.
 Różnowski Antoni, poseł sejm. (r. 1788),
 dok. 5269, 5295.
 Różycki (r. 1717), dok. 4461.
 Różycki J. (r. 1622), kr. 30913 D.
 Rożnowscy - Połowcowie, her. 28552 D.,
 pr. 32976 D.
 Ruarus Marcin, arianin († 1657), K. 15172,
 15702, 15706, 32715 D. [por.: E. 1681:
 Ruari Mart. nec non aliorum virorum
 epistolarum centuria].
 Ruban Wasilij Grigoriewicz (w. XVIII.),
 lit. 21522.
 Rubinkowski Jakób Kaz. (za Jana III.
 i Aug. II.), her. 337, dok. 1367, kr. 8724,
 8725, 8968.
 Rucińscy h. Ogończyk, her. 28557 D.
 Rucki (rodzina), her. 28540 D.
 Rucki Welamin Józef, metrop. kijowski
 († 1637), dok. 4763, K. 14187, 14301, 14527,
 lit. 21489 [por.: E. 1614: Kolenda Enoch,
 Enthronismum; 1637: Porzecki T., Spes
 altera Russiae; Chotkowski Lic. ks., O W.
 R. i jego testamentie, Warta 1875 Nr. 1].
 Rückmann von, min. ross. (r. 1794), dok. 5443.
 Rudalski M. (r. 1697), kr. 8711.
 Rudawiecki Andrzej ks., Dominik, (r. 1626),
 dok. 3649.
 Rudawski Jan Wawrzyniec († 1690), dok. 4040,
 4057, kr. 8331—8335, 31025 D., hp. 26438.
 Rudecki Jakób (r. 1801), dok. 5575.
 Rudelstaedt z Gotlandyi Piotr, rytownik,
 szt. 22350.
 Rudniccy h. Lis, her. 28557 D.
 Rudnicki Dominik ks. S. J. († 1739), kr. 9149,
 K. 13966.
 Rudnicki Józef (w kom. skarbu 1790—1793),
 dok. 5262, 5294, 5399, 30084 D., kr. 9872,
 pr. 32924 D.
 Rudnicki Szymon, biskup warm. († 1621),
 dok. 28941 D., kr. 8149, 8400, 30935 D.,
 K. 13104, 13105 [por.: E. 1604: Sadorski
 St., Oratio; 1617: Melcerus S.; 1621: Legion
 episcopale; 1622: Tomisławski Stan. X,
 Kazanie na pogrzebie].
 Rudnicki-Lubieniecki Sylwester, biskup łucki
 († 1778), dok. 1312, 4970, 5022, K. 14319.
 Rudnicki-Lubieniecki Teodozy, metrop. kijow.
 († 1751), dok. 4701.
 Rudolf I. z Habsburga, cesarz (r. 1273—1291),
 dok. 1710, 29156 D., hp. 25156, 25178.
 Rudolf II., cesarz (r. 1576—1612), dok. 1570,
 1710, 3155, 3233, 3297, 3304, 3311, 3377,
 hp. 24534, 26055—26057, 26144, 26168,
 26306, 34155 D.
 Rudolf, ks. austr., król czeski (r. 1311),
 hp. 25173.
 Rudolf z Rüdesheimu, biskup wrocławski
 († 1483), dok. 1288, 2325.
 Rudolf Jan, malarz (r. 1597), szt. 22152.
 Rudolfino Dominik, pułkownik (r. 1580—1585),
 dok. 29606 D., hp. 26039.
 Rudolph v. Ems († 1250), hp. 22848.
 Rudomicz Bazyli (r. 1650), kr. 8225.
 Rudominowie h. Trąby, her. 28557 D.
 Rudomina Andrzej S. J. († 1732), kr. 30999 D.,
 szk. 33342 D.
 Rudomina Jan, dok. 3505 [por.: E. 1622:
 Borkowski Mich., Memoriae aeternae J.
 Rudomina Dusiatskij].
 Rudomina Dusiatski M. (r. 1778), szk. 19889.
 Rudowski Wójc. Jan (r. 1670), dok. 4040.
 Rudycowie (r. 1389), dok. 1921.
 Rudykowskij Eustafij Pietrowicz, lit. 21542.
 Rudzieński Antoni (r. 1742), K. 12780.
 Rudzieński Kaźmierz (ok. r. 1750), her. 391,
 dok. 4625, 4768.
 Rudzieński M. (r. 1762), dok. 4836.
 Rudziński (r. 1799), dok. 5535.
 Rudzki M. Jan (r. 1675), pr. 16134, 16929.
 Rudzki Kaz., poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269,
 5295.
 Rue (Rueaus) C. X de la (r. 1672, 1715),
 kr. 8461, 8913.
 Ruff M. (r. 1588), geog. 10769, lit. 20946.
 Rupin W. (r. 1604), kr. 6574.
 Ruggieri Fulwiusz, nuncyusz pap. (r. 1565),
 dok. 2994, 3025, kr. 7249.
 Rühle (r. 1765), hp. 24239, 27263.
 Ruini, nuncyusz pap. (r. 1612), dok. 3515.
 Rulhière Klaud. Karloman († 1791), kr. 9386,
 9387, 9469, 31259 D., hp. 27332, 27355,
 27431, 27432 [Wómczenie I. t. „Historji
 bezrządu Polski“ wyszło w Warsz. 1808
 uzupełn. dodatkami].
 Rulikowscy h. Korab, her. 28557 D.
 Rulikowski K. (r. 1752), dok. 4760.
 Rulikowski Kaz. Józef († 1860), kr. 9941.
 Rulikowski Michał, poseł sejm. (r. 1768),
 dok. 4943.
 Rumiancowie, arch. 129, 130, hp. 23117.
 Rumiancow Piotr Aleksander hr., gen. ros.
 († 1796), dok. 940, 4829, 4950, 28801 D.,
 28808 D., 30024 D., hp. 24622, 24623,
 27684 [por.: E. 1775: Geret Samuel; 1784:
 Gajewski Jak.].

- Runaw Dion. (r. 1582), kr. 30783 D., hp. 34122 D. [por.: E. 1571: Friccius Klem., Carmen nuptiale Dionisio Runavio et Dorot. Hellingiae, Dantisci].
- Runge C. (r. 1712—1717), kr. 5864.
- Rupiecka Anna, przeorysza czarnowęska (r. 1643), dok. 3789.
- Rupniewscy h. Szreniawa, her. 28557 D.
- Rupniewski Stefan Bogusław, biskup łucki († 1731), dok. 1305, 4463, 4502, 4507, K. 13966 [por.: E. 1722: Portus tranquillae Poloniae].
- Ruprecht, antycesarz (r. 1400—1410), dok. 1973, 29242 D.
- Ruryk, założyciel dynastyi ks. ruskich, hp. 23065, 24477.
- Rus, (legendarny), hp. 24841, 24845.
- Rusdorf J. J. (w. XVII.), dok. 3728.
- Rusieccy hr. (zbiory), szt. 21721.
- Rusiecki Jan (r. 1637), K. 15624.
- Rusiecki Kanuty, sztycharz (w. XIX.), szt. 22350 [Podbereski, Roczn. lit. 1844].
- Rusiecki Michał [por.: E. 1639: Fryzueker Ant., Insigne solidi honoris].
- Russanowscy h. Trąby, her. 28557 D.
- Russel Aleksander, szt. 22090 (p. Szydłowiec), 22091.
- Russinovius [por.: E. 1600: Plemieński Fabian, In obitum Russinovi].
- Russocki, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Russocki Mikołaj (r. 1810), dok. 5692.
- Russocki Stan. (r. 1731), zob. Łaszcz Józef.
- Russocki Tomasz [Ku czci chwalebnej pamięci W. JP. Tomasza Russockiego, niegdyś pisarza ziemskiego krakowskiego, Kraków 1804].
- Russow Baltazar, kron. inflancki (r. 1577), kr. 7407, 7408, hp. 24129, 26071.
- Russowski Gelasius (r. 1603), kr. 7670, K. 14129.
- Rustem Jan, malarz († 1835), ob. 18736, szt. 22239, 33756 D.
- Rusyan Rafał Józef z Worochty (r. 1737), dok. 4646.
- z Ruszczyc Klemens (r. 1252), dok. 1744.
- Ruszel Ksawery, Dominikanin (r. 1641), dok. 658 [Tryumf na dzień chwalebny Jacka św., Wilno 1641 (por.: Jocher Ad., Obraz bibliogr. hist. II. str. 645)].
- Ruswel Paweł X. (r. 1649), kr. 8182.
- Ruszewski T. (r. 1691), zob. Mosiewicz Jan Aleks.
- de Ruszkonibus Antoni, gen. Braci mniejszych, dok. 2222 (ma być: r. 1442—1443).
- Ruszkowski Andrzej [por.: E. D. VIII. 1609: Bratkowski Alb., Panegyricus].
- Ruszkowski Mikołaj ks., kan. warsz. († 1651), kr. 7963, K. 15563, szk. 19153.
- Ruszkowski Waleryan ks. (r. 1622), K. 15549, szk. 19153.
- Rutka Teofil (Bogumił) S. J. († 1700), kr. 8318, 8552, 8803, 31143 D., K. 14230 [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. IV.].
- Rutkowsy h. Pobóg, her. 28557 D.
- Rutkowski Andrzej (r. 1648), dok. 3831.
- Rutkowski M. (r. 1790), dok. 5328.
- Rutkowski W. ks. (r. 1809), dok. 5677, kr. 9804.
- Rutlich M. ks. († 1728), hp. 26904.
- Rutlinga Hugo de, hp. 22848 (pod r. 1358).
- Rüts Leopold (r. 1794), dok. 5456.
- Rutski Welamin Józef, zob. Rucki J. W.
- Rużyńscy, kniaziowie, her. 28552 D., pr. 17275.
- Rwackowski (r. 1594), kr. 7553.
- Rybakowski T. (r. 1644), dok. 3799, kr. 8138.
- Rybczyński Mik., zwany hetmanem ruskim (XVI. w.) [Lwowianin 1836 Nr. 96].
- Rybicki Hieronim (r. 1807), kr. 9763.
- Rybiński Jan, poeta (w. XVI.), kr. 7507, 7540, szk. 19359, zob. Ostroróg Jan, Sapieha J. i Leon, Sierakowski St.
- Rybiński Jan (r. 1616—1620), szk. 19847.
- Rybiński Jan Nep., poseł sejm. (r. 1786—1792), dok. 5219, 5269, 5295, 5327, 5359 (por.: E. b. r.: Rybiński Jan Nep. i Mianowski Stan., Prośba do króla i prymasa o usunięcie pułku rosyjsk. konsyst. w wojew. kijowsk.).
- Rybiński Jakób Zygm., wda chełmiński († 1725), dok. 4435 [por.: E. 1724: Rybiński Z. wird Marschall des Tribunals; Starzyński Jan X., Królewska trybunału powaga].
- Rybiński Józef ks., biskup kujawski (od r. 1776), dok. 5086, 5108, 5114.
- Rybiński Maciej, kaznodzieja († 1612), K. 15535.
- Rychlicy h. Sas, her. 28557 D.
- Rychlicki Michał, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Rychłowski Józef (r. 1747), dok. 4717.
- Rychłowski Jarosz (r. 1784—1789), dok. 5190, 5217, 5293 [por.: E. b. r.: Rychłowski J.].
- Rycki Maciej (r. 1695), dok. 29837 D.
- Rydellius And. (r. 1711), kr. 8889.
- Rydulski P. J. C. (r. 1777), szk. 19887.
- Rydzewski Wojciech, starosta rajgrodzki († 1808) [Chłomański Stan. Hen. Lubicz, Mowa przy obrządku pogrzebu w Szczu-cinie].
- Rydzewska Aniela († 1811) [Falkowski J. Z., Mowa na pogrzebie].

- Rydzińska Anna [por.: E. 1622: Obicie za-
łobne; Sułkowski Nic., Lachrymae].
- Rydzynscy h. Wierzbna, her. 28557 D.
- z Rygi Piotr [Dümmler Ern., Zu Petrus v.
Riga, Neues Archiv d. Gesell. f. ältere
deutsche Geschichtskunde 1895 t. XX.].
- Rykaczewski Erazm Edward, historyk († 1873)
[Polkowski Zyg., Tyg. ill. 1873 t. XII.];
Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Rykalski Kasp. [por.: E. 1636: Niewieski
Adamian, Honor eruditae virtutis].
- Ryksa, żona Mieszka II. († 1063), num. 28586 D.,
dok. 1667, 1670, kr. 6176, 6177, szt. 22091,
hp. 25001.
- Rylski J. (r. 1608), pr. 16434.
- Ryńko Maks. ks., biskup przemyski († 1783),
dok. 1314, 5192, 5203, 5223, 30126 D.,
K. 14039 [Przyj. ludu, Leszno 1849].
- Rymarzewski Stan. (r. 1785), kr. 9535.
- Rymer Th. (w. XVIII.), dok. 1481.
- Rymsza Andrzej (w. XVI.), chr. 28402 D.,
kr. 6910, 7482, ob. 18849.
- Ryngold, w. ks. litewski (w. XIII.), hp. 24715.
- Rypińscy (r. 1790), dok. 5337.
- Rys Andrzej, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Rysiewicz Roman [Wójt Kapliniec, Przyj.
dom., Lwów 1855 V.].
- Rysiński Andrzej, satyryk (w. XVII.) [Bełci-
kowski A., Ze studyów, Warsz. 1886], *zob.*
Ciekiński Dob.
- Rysiński Krzysztof [por.: E. D. IV. 1629:
Kaczkowski Jan St., Wiersz na śmierć].
- Rysiński (Risinius) Piotr (w. XVI.), kr. 6996,
K. 13576, *zob.* Licinius, Radziwiłłowie.
- Rysiński Salamon, zbieracz przysłów († 1625),
kr. 7832, 7924, lit. 20968, 33512 D. [Prze-
druk Przypowieści. Wójcicki K. Wł.: Bibl.
star. pisarzy t. II.], *zob.* Radziwiłł Krzy-
sztof.
- Rytgier K. (r. 1600), num. 441, 566.
- z Rytwian Dersław, *zob.* Dersław z Rytwian.
- Rywocki Jan ks. S. J. († 1666), kr. 7995,
8040, 8053, 8149, 8181, 8400, 8401, 30965 D.,
K. 15618, szk. 19196, lit. 20993, *zob.* Le-
szczczyński Stefan, Radziwiłł Alb. Wł.,
Sapieha Leon.
- Ryxowie h. Pierścień, her. 28557 D.
- Ryx Franciszek, kamerdyner St. Aug. († 1799),
dok. 5206, 5303, lit. 21084, hp. 27667.
- Ryza Kasper (r. 1707), kr. 8864.
- Rzaczynski Gabryel S. J. († 1737), her. 334,
kr. 8955, geog. 10770, lit. 21163.
- Rzechowski Adam (r. 1781), dok. 5142.
- Rzechowski M. (r. 1685), chr. 170.
- Rzeczkowski Stanisław, zdrajca (r. 1648),
dok. 3853.
- Rzeczycki Andrzej, prawnik (r. 1585), kr. 7472.
- Rzeczycka Elżbieta (za Augusta III),
dok. 4602.
- Rzepnicki Hipolit († 1640) [por.: E. 1640:
Kojałowicz Kaz. Alb., Panegyricus in
funere].
- Rzepnicki Franciszek S. J. († 1780), kr. 9293,
K. 12917.
- Rzeziński, prawnik (r. 1544), pr. 17693.
- Rzeziński Jan Kanty, historyk prawa († 1855)
[Czas 1855 Nr. 146, 1856 Nr. 108]; Dzieła,
zob. Spis autorów.
- Rzeszotarski Józef, poseł sejm. (r. 1782),
dok. 5153 [por.: E. b. r.: Rzeszotarski J.].
- Rzeszowscy, szt. 22091.
- Rzeszowski Jan, arcyb. lwowski († 1436),
dok. 2045, 2057.
- Rzeszowski H. (r. 1569), K. 33729 D.
- Rzeszowski M. (r. 1622), *zob.* Nowodworski
Barł.
- Rzętkowski Wal. (r. 1773, 1791), dok. 5012,
5359.
- Rzewuscy h. Krzywda, arch. 26, her. 404,
28557 D., hp. 27799.
- Rzewuski Adam Wawrzyniec, kaszt. witebski
(† 1825), dok. 5101, 5153, 5163, 5169, 5188,
5219, 5288, 5321, 5329, 5359, 5746,
szk. 19720 [por.: E. b. r.].
- Rzewuski Franciszek, marsz. nadw. kor. (do
r. 1783), dok. 5058, 5101, 5126, 5337.
- Rzewuski Jan Nep. (r. 1790), dok. 5359.
- Rzewuski Józef, gen. major, dok. 5328 [Ne-
krolog, Pam. warsz. Bentkowskiego 1816].
- Rzewuski Kaz., pisarz polny kor. († 1830),
dok. 5218, 5219, 5226 [por.: E. b. r.].
- Rzewuski (Rzywuski) Leon Kreuza, arcyb.
smoleński unicki, *zob.* Kreuza.
- Rzewuski Michał, wda podolski (od r. 1762),
dok. 4611.
- Rzewuski Seweryn, podczaszy koronny († 1754),
dok. 4566, 4578, 4769 [por.: E. 1751: Pala-
tinus honor glorie].
- Rzewuski Seweryn, hetm. p. kor. († 1811),
dok. 4943, 5055, 5058, 5163, 5296, 5324,
5323, 5355, 5399, 5403, 30108 D., 30120 D.,
kr. 9226, 9322, 9433, pr. 16418, lit. 21146,
hp. 27799 [por.: E. b. r.: Rychter J. II.,
Hetman Seweryn Rzewuski jako poeta,
Tyg. ill. 1884], *zob.* Krasinski Adam Stan.
- Rzewuski Stanisław Ferdynand, konfederat
barski, dok. 4865, 4943.
- Rzewuski Stanisław Mateusz, hetm. w. kor.
(† 1728), dok. 4384, 4434, kr. 8817 [por.:
E. D. IV. 1690: Rzewuski et Ceterowa
Dor.; E. 1696: Polonia superbum orientem
et conjuratum plebem triumphans; 1728:
Krzywda Królestwa polskiego przez śmierć;
1730: Barszczewski And.: Krok ostatni do
honorów; Relacya pogrzebu].

- Rzewuski Wacław, hetman w. kor. († 1779), her. 28557 D., dok. 4578, 4611, 4647, 4655, 4700, 4768, 4776, 4794, 4826, 4836, 4845, 4850, 4865, 4867, 4917, 4943, 5055, 5058, 5072, 5269, kr. 9050, 9226, 9442, 9479, 31280 D., lit. 21091, 21146, hp. 23511, 27398 [por.: E. 1751: Rzewuski Wacł., *Salutatio*; b. r.: Wiscowich Fr. Dolci; Zapolski Cypr. Piotr, *Żałobne poema*].
- Rzewuski Wacław Emir († 1831), dok. 5685.
- Rzewuski Walery [Kleczkowski Antoni, Walery Rzewuski, obywatel miasta Krakowa, rys jego życia i działalności publicznej na podstawie dokumentów i zebranych materyałów, Krak., 1895].
- Rzewuska z Potockich Antonina, żona Seweryna, podczaszego (r. 1731), dok. 4566.
- Rzewuska Dorota, zob. Rzewuski Stan. Mat.
- Rzewuska Franciszka († 1783), dok. 30080 D.
- Rzewuska J. (r. 1685), dok. 4189.
- Rzewuska Ludwika z Kunickich, żona druga Stan. Mateusza [por.: E. 1723: Dokument wywieziony z cesarzów; — Nowakowski Wacław, Kapucyn, Podhorce: O zamordowaniu Ludwika z Kunickich Rzewuskiej, wojewodziny bełskiej, h. w. k., przez Edwarda z Sulgostowa (Odb. z Reformy), Krak. 1896].
- Rzewuska Rozalia z Lubomirskich, żona Wacława Emira [Sprostowanie wieści o sposobie uwolnienia z więzienia paryskiego, Tyg. ill. 1866 XIII.], zob. Lubomirska Rozalia.
- Rzezawski Fr. E. X. (r. 1713), dok. 4438.
- Rzymowski Jan (r. 1776), dok. 5068.
- Rzyszczewscy h. Pobóg, her. 28557 D.
- Rzyszczewski Leon hr., historyk († 1882) [Wspomnienie pośmiertne, Prz. polski 1882 IV]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Rzyszczewski Adam, kaszt. lubaczowski († 1809), dok. 5153, 5222, 5269, 5295, 5327, 5328.
- Saad Eddin (r. 1444), hp. 25474.
- Saady z Szirazu, poeta perski († 1291), dok. 1385.
- Sabatowicz Jan, rytownik (w. XVII.), szt. 22351.
- Sabellius Marcus Ant. († 1506), kr. 6S97, 30637 D., hp. 22848.
- Sabinus Georgius, rektor Uniw. królewieckiego († 1580), dok. 2792, kr. 7052, 7124, ob. 18845, hp. 24096 [por.: E. 1563: Sabinus G.; 1580: Haslobius A. Mic., *De vita et obitu carmen*; 1588: Albinus Pet., *Vita Georgii Sabini* (2 ed. Lignitiae 1724)], zob. Dorota, żona Albrechta I.
- Sablowsky (r. 1758), kr. 9241.
- Sacchinus Fr. X. (r. 1609), kr. 7759.
- Sacharinus Stanislaus (r. 1531), kr. 7029.
- Sachini (r. 1621), K. 13811, 13812.
- Sachs Jan (pseud.: Marinus Fr.), sekr. m. Torunia († 1680), dok. 4530, kr. 8395, 9103.
- Sacken Chr. Fr. (r. 1741), dok. 4673.
- Sacranus Jan z Oświęcimia, prof. Akad. krak. († 1527), kr. 6884, K. 14133, pr. 16118, zob. Jan Kanty św.
- Sacrobusto Jan dc, matematyk (r. 1511), szk. 19942.
- Sacuto Abr. (r. 1530), K. 15904.
- Sadebeck, (pseud.: Sirisa August koniec XVIII. w.), kr. 9665, 9695, 31368 D., geog. 10467, 10912.
- Sadecius Gabryel Eutorp. (r. 1583), K. 15361.
- Sadkowski Wiktor, prawosł. biskup, K. 14275.
- Sadok błogosł., Dominikanin († 1260) [por.: E. b. r.: Krótki zbiór życia B. Sadoka i towarzyszyów jego].
- Sadoletus Jacobus (r. 1561), K. 32725 D.
- Sadowscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Sadowski Ignacy (r. 1722), dok. 29953 D.
- Sadowski Kasper [por.: E. 1625: Miszczyński Mich., *Życzliwe winszowanie*].
- Sadowski Leonard (r. 1718), dok. 29948 D., pr. 16521.
- Sadowski Renald, kaszt. brzeski (r. 1710), dok. 29893 D., 29933 D., 29938 D., pr. 16560, 16578.
- Sadowska Konst. z Leduchowskich [por.: E. b. r.: Z Brześcia 24. Julii, O pogrzebie JM. Konst. z Leduchowskich Sadowskiej].
- Safanowycz Teodosij, lit. 21506.
- Safft Mich. (r. 1732), kr. 9435.
- Saganowski Jan Stef. (r. 1686), kr. 8620.
- Sagatyński Jan, paź St. Augusta († 1849), kr. 9696 [Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.].
- Saidet-Girej (r. 1524), dok. 2643.
- Saint-Amand Mar. Ant. Gerard (ok. r. 1650), kr. 8210, 8247.
- Saint-Aubin (r. 1807), kr. 9764.
- Saint-Didier (r. 1680), dok. 1525.
- Saint-Julien hr. (r. 1800), hp. 28069.
- Saint Maurice de Saint Leu (r. 1776), pr. 16377.
- Saint Pierre Bernard, zob. Katarzyna II.
- Saint-Simon Ludwik, książę († 1755), dok. 1527, kr. 8753, hp. 26856 [Mémoires complets et authentiques, Paris 1829—1830 t. 21, nowe wyd. 1884 t. 30].
- Saint Sophorin (r. 1766), dok. 4918.
- Sainte Mathe (r. 1670), kr. 8444.
- Sakowicz F. X. (r. 1776), szk. 19456.

- Sakowicz Kassyan († 1647), chr. 170, kr. 8044, 30974 D., K. 14213—14215, 32761 D., lit. 21012, *zob.* Konaszewicz Sahajd. Piotr.
- Salamonowie (Ern. M. i Piotr), szt. 22091.
- Salaroli, Teatyn (r. 1717), szt. 22063.
- Salchow M. K. (r. 1780), ek. 18062.
- Saldern de (r. 1771), dok. 4980.
- Salernitanus Romuald, hp. 22848 (p. r. 1181).
- Salignac B. de, dok. 1514, kr. 6021.
- Salinarius Wojciech (r. 1615), K. 15514.
- Salmon Tomasz, historyk (w. XVIII.), kr. 9027, 9096, 9118.
- Salmours J. Ant. (r. 1733), dok. 4580.
- Salomea św. († 1268), królowa halicka, dok. 1769, kr. 5822, 6369—6373, 30357 D., 30470 D., 30471 D., szt. 22090, 22091, hp. 25106 [por.: E. 1673: *Compendio della vita*; 1735: Piskorski Seb.; 1745: *Flos mysticum*; 1758: Kazanie o błog. Salomei; 1759: Korczyński].
- Salomea, matka Mieszka Starego, dok. 1680.
- Salomo [Mieroszwowski, Die Salomo, frühere Besitzer von Myslowitz, Ztschrft. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens XII.].
- Salomon J. J. (r. 1762), num. 485.
- Salomon z Gdańska, malarz (w. XVII.), szt. 22188.
- Salomonek (awanturnik za Jana III. i Mazepy), hp. 24597.
- Salomonowicze (r. 1790), dok. 5337.
- Saluzzo F. M. di Corigliano, nuncyusz papieski (1789—1793), dok. 5263, 5289, 5403.
- Salwator de Horta (r. 1725), kr. 8985.
- Salvio, margr., podróżnik (r. 1806), kr. 9749.
- Salza Hermann v., w. mistrz krzyż. († 1239), dok. 1718, kr. 6293, 6294, hp. 23947, 24043, 25109.
- Sałszewicz Waw. (r. 1746), kr. 31206 D.
- Samborczyk (Samboritanus) Grz., poeta (w. XVI.), kr. 7759, 30712 D., 30727 D., lit. 20868, 33498 D., *zob.* Barzo St., Padniewski Filip.
- Samborski Albert (r. 1638), K. 15635 [por.: E. 1637: *Konopnica Seb.*, *Syncharma*].
- Samborzecki Mikołaj Szymon († 1610), lit. 33549 D.
- Samczewskij Józef (r. 1800—1880), *zob.* Spis autorów.
- Samo, ks. słowiański (w. VII.), kr. 30324 D., hp. 23291, 23292.
- Samoiłowicz J., hetm. kozacki (r. 1672—1687), hp. 24590.
- Samosatianus Paweł (r. 1590), K. 15336.
- Samostrzelecki Tomasz (r. 1577), kr. 7397.
- Samotulski W., muzyk (w. XVI.), szt. 33753 D.
- Samowidec, kron. ruski (r. 1648), kr. 8196.
- Samson(ius) H. (r. 1615, 1632), kr. 7998, K. 15512.
- Samuel, żyd (r. 1536), K. 15967.
- Samuel a St. Floriano (r. 1740), szk. 19939.
- Samuił, metropolita (r. 1817), K. 14594, szt. 22604.
- Samuski Szymon z Narwy, emajler (w. XVI.), szt. 22479.
- Sander H. (r. 1786), ek. 18027.
- Sander Jan, infl. kron. (ok. r. 1484), kr. 6791.
- Sanders M. (r. 1591), kr. 7416, K. 15370.
- Sandini (r. 1739), dok. 4049.
- Sandius Krzysztof, teolog aryański († 1680), dok. 1659, K. 12802, 15062, 15703, 15704.
- Sandart Jak. (r. 1687), kr. 8652.
- Sanguszkowie h. Pogoń lit., arch. 26, her. 405, 28557 D., dok. 649, 28667 D. [por. rec.: Kwiatkowski S., *Kwart. hist.* 1889, 1892; Gorczak Br., *Rodowód ks. Olgerdowiczów Sanguszków, Sławuta 1899*], *zob.* Radziwiłłowie.
- Sanguszko (Fedkowicz, r. 1433), dok. 2097.
- Sanguszko (r. 1516), dok. 2556.
- Sanguszko Adam Aleks., wda wołyński († 1653) [Bartoszewicz Jul., *Tyg. ill.* 1864 X.].
- Sanguszko Dymitr († 1554), szt. 22091, hp. 25899, *zob.* Halszka z Ostroga.
- Sanguszko Eustachy Erazm (r. 1844), dok. 5269, 5295, kr. 9884, hp. 27897 [Biographie universelle, Paris 1826—1831;—K. A. (Kłodziński), *Nekrolog*, 1846 (por.: E. VI.);—Romanowski Leon, *Kłosy* 1879 XXIX.;—Szujski J., *Opow. i roztr.*, Krak. 1886 II. *Dzieła ser. II. t. VI.*].
- Sanguszko Hieronim, wda wołyński († 1812), dok. 5058, 5219, pr. 16691.
- Sanguszko Janusz Aleks., marsz. nadw. lit. († 1775), dok. 4768, 4997, pr. 16868 [por.: E. 1731: *Anchora spei publicae*].
- Sanguszko Józef Paulin, marsz. lit. († 1781), dok. 4850, 4865, *zob.* Sanguszko Paweł Karol.
- Sanguszko Paweł Karol, marsz. lit. († 1750), dok. 4632, 4720 [por.: E. 1751: *Sanguszko Paw. Kar.*, *Mowy na pogrzebie w Lublinie* (Zafuski Ant., Lubomirski Ant. Ben., Małachowski, Reytan, Sanguszko Józef); *Relacya pogrzebu serca w kościele Lubartowskim*; *Eques in veste candida*; *Annibal ad portam aeternitatis*; *Nadgrobek*; *Śliwicki Piotr Hyac.*, *Kazanie*; *Tokarski A. X.*, *Kazanie*; *Wołłowicz Ant. X.*, *Droga do nieśmiertelności*; b. r.: *Sanguszko P. K.* i *Bieg życia Paw. Kar. Sanguszki* przez X. G. S. J.].
- Sanguszko Roman, hetm. pol. lit. († 1571), dok. 29558 D., 29576 D., hp. 25934, 25935 [Bartoszewicz J., *Tyg. ill.* 1862 VI.; Bykowski J. P., *tamże* 1881].

- Sanguszko Samuel Szymon, wda witebski († 1638), szt. 22263 [por.: E. 1599: Sanguszko Kowelski, In nuptias Leonis Sapihæ; 1639: Dygoń Tom. X., Przemiana koni pod lektykę; Mokrski And. Hączel, Pogonia].
- Sanguszkowa Barbara z Skrzynna Duninowa, żona Pawła Karola († 1791), kr. 9578, ob. 18786 [por.: E. 1791: Agnell X.].
- Sanguszkowa Karolina z Gozdskich, żona Janusza Modesta, kr. 9492, hp. 27374.
- Sanguszkowa Klementyna z Czartoryskich, żona Eustachego († 1852) [Nekrolog, Dz. warsz. 1852 Nr. 87].
- Sannders Józef, sztycharz, szt. 22351.
- Sanson d'Abbeville Mikołaj († 1667), zob. Abbeville de.
- Sansovino Franc., hp. 22962 [por.: E. 1570: Sansovino Fr., Gli anuali d' principi della casa Othomana. (dedic. Petro Zborowski), Venezia].
- Santa-Croce Andrzej, nuncyusz w Polsce za Jana III., kr. 8661 [Dyaryusz pobytu w Polsce] [por.: E. 1690: Stachowicz Dom. X., Orationes, odae et elegiae in laudem].
- Santa-Croce Antoni, nuncyusz w Polsce († 1641) [por.: E. 1630: Vitellius J., III. et Rev. Cardinali Ant. Santacrucio felicem Cracoviam adventum gratulatur].
- Santi, włoch, murarz, szt. 21992.
- Santini Wincenty ks., nuncyusz (r. 1722—1728), hp. 26881, 27157.
- Sanuto Marino, sekr. doży weneckiego († 1537), dok. 1642, 29085 D.
- Sanutus Aleks. (r. 1571), kr. 7288, 7291, pr. 17243.
- Sapalski Szymon, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359, 5399.
- Sapecki Cyprian, Dominikanin († 1724), dok. 4448, K. 13401, 15748, 32518 D.
- Saphirstein H. (r. 1815), dok. 5780.
- Sapiehowie h. Lis, książęta, arch. 28286 D., her. 405, 28553 D., 28557 D., dok. 3380, 4332, 4356, 28964 D., 29593 D., kr. 9586, 30969 D., pr. 32976 D., szt. 22300, 22517, hp. 26153, 26593, 27069, 27701 [Hist. domus Sapiehanæ, Suada latina 1747, zob. Nr. 1351;—Ożarowski, Les Sapieha, Wilno 1872].
- Sapieha A. (r. 1672), dok. 4056.
- Sapieha Aleksander, biskup wil. († 1671), dok. 4007, 4032.
- Sapieha Aleksander, podróżnik († 1812), ek. 18233, ob. 18869, lit. 33607 D.
- Sapieha Aleksander Michał, hetm. pol. lit., kanclerz († 1793), dok. 3380, 4836, 4857, 5049, 5160, 5305, 5308, 5355, 5398, 5399 [por.: E. b. r.: Sapieha Aleks.; 1791: Mariewicz, Satyra na J. O. X. A. Sapiehe, kanclerza, Wilno].
- Sapieha Aleksander Paweł, marsz. w. lit. († 1734), dok. 4487.
- Sapieha Andr., wda smoleński († 1621), dok. 30720 D. [por.: E. 1565: Pancer Franc.], zob. Radziwiłł Krz. Mik.
- Sapieha Benedykt, podsk. litewski († 1707), dok. 4036, 4072, 4105, 4180, 4406.
- Sapieha Fr. (r. 1707), dok. 4406 [por.: E. 1700: Dunin], zob. Sapieha Jan Kaz.
- Sapieha Franciszek Ksawery, wda smoleński († 1808), dok. 5123 [Pierożyński, Głos od zwłok Ksaw. ks. Sapiehy, wdy smoleńskiego, por.: E. VII.].
- Sapieha Franciszek Stefan († 1686), dok. 4120.
- Sapieha Ignacy, podskarbi nadw. lit. († 1758), dok. 4711 [por.: E. b. r.].
- Sapieha Iwan Siemonowicz († 1519), dok. 2531.
- Sapieha J., ob. 18867 [por.: E. b. r.].
- Sapieha J., [por.: E. 1600: Rybiński J., Witanie J. Sapiehy, Toruń].
- Sapieha Jan Fryderyk, pisarz pol. kor. († 1664), dok. 3824, 3950, 3957, 3983.
- Sapieha Jan Fryderyk, kanclerz lit. († 1752), her. 28553 D., dok. 4300, 4369, 4438, 4452, 4455, 4459—4461, 4464, 4469, 4471, 4479, 4498, 4507, 4528, 4548, 4549, 4622, 4632, 4634, 4643, 4647, 4649, 4651, 4663, 4676, 4681, 4693, 29963 D., kr. 9026, 9149, 9157, 9205, K. 13580, 13888, 13966, pr. 16448, ob. 18859, hp. 27233 [por.: E. 1729: Włocki Jan Franc., Sława sprawiedliwości trybunału; 1752: Sapieha Jan Fryd., Joannes quo nemo cecidit maior; Jasność imienia na exequiach; 1753: Kułiński Józef X., Śmiertelne zwłoki z Podola do kościoła kodeńskiego, dedyk. Konst. z Radziwiłłów Sapieżynie; — Przyj. ludu Leszno 1839 VI.; — Bartoszewicz J., Autor Swady Danejkowicza (Jan Fr. Sapieha), Prz. lit. i art. 1883 Nr. 14—17 zob. Nr. 1351].
- Sapieha J. K. (r. 1735), dok. 4621.
- Sapieha Jan Kaz., hetman w. lit. († 1730) [por.: E. 1730: Chełmicki Mac. X., Publiczne żale, ded. Piotr., Franc., Paw. Sapiehom].
- Sapieha Jan Stanisław, marsz. lit. († 1635), dok. 3724 [por.: E. 1621: Hymenodora honore Joan. St. Sapieha et Annae Chodkiewicz; 1635: Sarbiewski Kaz., Laska marszałkowska].
- Sapieha Jerzy Stanisław, wda trocki († 1732) [por.: E. D. IV. 1686: Sapieha Geor. et Połubińska Isab.].
- Sapieha Józef, krajczy lit. († 1792), szt. 22303 [Bartoszewicz J., Pismo zb. wileńskie 1859 I.].
- Sapieha Józef Fryderyk († 1732) [por.: E. 1732: Kazanie na pogrzebie].

- Sapieha Józef Stanisław, biskup sufr. wileński († 1754), dok. 4693 [Twarowski L. J., Pantheon Sapieharum domus D. Josepho, 1732 (por.: Sapiehowie (zob. Nr. 28553) III. str. 266).
- Sapieha K. (r. 1709), dok. 29930 D.
- Sapieha K. J. (r. 1744), dok. 4697.
- Sapieha Kazimierz Jan, hetman w. lit. († 1720), dok. 4150, 4169, 4190, 4199, 4206, 4215, 4250, 4278, 4304, 4360, 4372, 4385, hp. 23511.
- Sapieha Kaz. Leon, podkanclerz lit. († 1656), dok. 3720, 3723, 3724, 3831, 3885, 29759 D., kr. 8222, 8406, ek. 18004, lit. 20993 [por.: E. 1635: Połubiński Hier. Cons.; 1639: Myśliński F. X., Wieniec z trzech kwiatów z Teodorą z Tarnowa; E. br.: Sapieha K. L.].
- Sapieha Kazimierz Nestor, gen. artyl. († 1798), dok. 1473, 5015, 5101, 5153, 5188, 5201, 5219, 5242, 5269, 5286, 5289, 5294 do 5296, 5308, 5315, 5324, 5327, 5344, 5354, 5359, 5383, 5399, 5413, kr. 9616, ob. 18861, hp. 27701 [por.: E. h. r.: Sapieha Kaz. Nestor].
- Sapieha Kaz. Władysław († 1703), dok. 29924 D.
- Sapieha Krzysztof Mikołaj († 1631), dok. 3386 [por.: E. 1631: Trophaeum gloriae, ded. Kazim. Sapieże; Olszewski Jak. X. Grono winne; 1632: Radziwiłł Krz., Mowa na pogrzebie].
- Sapieha Leon (Lew), hetman w. lit. i kanclerz († 1633), dok. 3188, 3334, 3386, 3398, 3441, 3447, 3593, 3606, 3622, 3637, kr. 7600, 8401, hp. 26153 [por.: E. 1598, 1599: Hilchen; Loechius; 1607: Rybiński Jan, Ku czci; 1614: Statut; 1623: Capitulum perennitatis; 1637: Łajszczewski J. X., Dwa lwi kleynot.; 1645: Rywocki L., Idea magni herois Sapieha; 1663: Vernulaeus Nic.; 1790: Golański Philippus Nerius, Leo Sapieha, olim Palatinus Alexandro Sapieha pronepote;—Kognowicki K., Życie Lwa Sapiehy, Życia sławnych Polaków, wyd. Mostowski S. T. Warsz. 1805 i Bibl. polska J. K. Turowskiego, Sanok 1855;—Busse, Leo Sapieha, vorzüglich mit Hinsicht auf seine Thätigkeit in Livland, Mitt. Liv-, Ehst- u. Kur. III. 2 str. 231 do 304], zob. Sanguszko Samuel Szymon.
- Sapieha Leon (r. 1693), dok. 4237 [por.: E. 1700: Dunin].
- Sapieha Łukasz († 1626) [por.: E. 1626: Wojnicz Ambr. X., Theothelimerernia].
- Sapieha M. (r. 1749), pr. 17402.
- Sapieha Michał (r. 1634), dok. 3720.
- Sapieha Mikołaj, wda miński († 1644), dok. 3335, 3782, 3790, kr. 8040.
- Sapieha Mikołaj (r. 1683), dok. 4156.
- Sapieha Mikołaj Krzysztof, pisarz pol. lit. († 1639), kr. 7959, K. 15629.
- Sapieha P., poseł sejm. (r. 1762), dok. 4836.
- Sapieha Paweł, podkanclerzy litew. († 1635) [por.: E. 1635: Korona Mar. X., Krzyż strzelisty Sapiehów].
- Sapieha Paweł Franciszek, biskup żmudzki († 1715), dok. 4336, 4445, 4446, 4450.
- Sapieha Paweł Jan, hetman w. lit. († 1665), dok. 3511, 3512, 3724, 3908, 29739 D., kr. 8406, szt. 22303.
- Sapieha Sew. (r. 1681), kr. 31073 D.
- Sapieha Tomasz, oboźny litewski († 1654), dok. 3830, 3839.
- Sapieha Władysław Józefat, wda brzeski († 1733), dok. 4364, 29919 D.
- Sapieżanka A. [por.: E. 1627: Olszewski J. X., Kazanie na pogrzebie].
- Sapieżanka C. (r. 1697—1703), dok. 4288.
- Sapieżanka Eliż. Kat. [por.: E. 1636: Ciechanowicz Wojc., Harmonia upominków].
- Sapieżanka Karolina 1° v. Teod. Potocka 2° v. Stan. Sołtykowa (r. 1803), dok. 30176 D.
- Sapieżanka L. (r. 1637—1697), dok. 4206, 4288.
- Sapieżyna [por.: E. 1616: Paszkowski M., Threny żałobne na śmierć].
- Sapieżyna Anna z Cetnerów, dok. 4956, 5205, zob. Sapieha Kazimierz Nestor.
- Sapieżyna Anna z Chodkiewiczów, zob. Sapieha Jan Stan.
- Sapieżyna Gryzelda z Wodyńskich († 1633) [por.: E. 1633: Olszewski J. X.].
- Sapieżyna Kassylda z Załęskich, żona Franc. Ks. († 1807) [Pierożyński, Nagrobek por.: E. VII.].
- Sapieżyna Konstancja z Radziwiłłów, zob. Sapieha Jan. Fryd.
- Sapieżyna Teodora z Tarnowskich, zob. Sapieha Kaz. Leon.
- Sapieżyna Teodora z Sołtanów († 1774) [por.: E. 1774: Wiadomość i nagrobek imieniem Wal. Wołczarskiego].
- Saracinelli Ferd. (r. 1625), kr. 7944.
- Sarbiewski Maciej Każ. S. J. († 1640), dok. 3723, 3742, 29759 D., kr. 7760, 8961, 30677 D., K. 13865, szk. 19196, lit. 20832, 20992—20994, 33477 D., 33537 D., zob. Sapieha Jan. Stan.
- Sarbiewski Rafał, kaszt. bractawski († 1715) [por.: E. 1691: Sarbiewska Marya].
- Sarbiewski Stan., wda mazow. (r. 1648), dok. 3829.
- Sarkander Jan błog. († 1620) [Żmijka Jan X., Żywot i męczeństwo błog. Jana Sarkandra ze Skoczowa, Bielsk i Cieszyn 1860].
- Sarmata Albert (pseud.), zob. Turski Wojciech.
- Sarnacki, poseł sejm. (r. 1766), dok. 4917.
- Sarneccy H. Ślepowron, arch. 26, 31, her. 25557 D.

- Sarnecki Daniel ks. (r. 1814), dok. 30207 D.
 Sarnecki Sw. (r. 1701), *zob.* Myszkowscy.
 Sarnicki Stanisław († w końcu XVI w.),
 her. 383, dok. 1069, kr. 6730, 7227, 7250,
 7375, 7490—7494, 30792 D., K. 15096,
 15264, 15285, pr. 16836, hp. 23467.
 Sarnowski Stefan (r. 1668), dok. 4010.
 Saroni, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
 Sarpi Paolo, historyk włoski († 1623), dok.
 1635, K. 12597.
 Sarrasin Pierre de, pam. franc., kr. 6021.
 Sarteschi Karol, nuncyusz pap., kr. 7489.
 Sartorius Jan († 1720), her. 383, kr. 8678,
 8697, K. 15719, pr. 16431, 16434, szk. 19346,
 lit. 21026.
 Sartorius J. A. (r. 1735), kr. 9112.
 Sartorius Jerzy, *zob.* Spis autorów.
 Sartory Mmc (de), née de Wimpfen (koniec
 XVIII. w.), kr. 9908.
 Saryczew Gabriel, podróżnik ros. († 1831),
 geog. 10916.
 Sassenhag M. (r. 1651), kr. 8222.
 Satanow Mendel de (w. XVIII.), K. 16005.
 Satryan J. (r. 1804), dok. 5602.
 Sattelsdorf Joan. (r. 1701), dok. 4363.
 Saulus T. (r. 1656), K. 15158.
 Saul Wahl, *zob.* Wahl S.
 Saunders J., rytmownik († 1830), szt. 22207.
 Saunier Pet. (r. 1652), dok. 3881.
 Sauromanus Georg. (r. 1528), kr. 7005.
 Sauvigny X. (r. 1787), hp. 25992.
 Savary, generał franc. († 1833), dok. 28808 D.
 Savry Salomon, rytmownik, szt. 22351.
 Sawa św. († ok. 1234), lit. 21448.
 Sawa - Caliński (Czaleńko), konfederat, kr.
 31258 D., hp. 24623, 34233 D. [Wójcicki
 K., Tyg. ill. 1861 IV. str. 221; — Tyg. lit.,
 Pozn. 1839 VI.].
 Sawicki (r. 1570), dok. 3053.
 Sawicki Kasper S. J., (pseud.: Gołubski Jan,
 † 1620), kr. 7851, K. 15513, 15482, 15504.
 Sawicki K. X. (r. 1754), kr. 9213.
 Sawicki Melchior Stan., wda hrzeski (r. 1653),
 dok. 3890.
 Sawicki Stefan ks., Pijar († 1818), hp. 33759 D.
 Sawiczewski Józef († 1824), dok. 5677, 5773,
 szk. 19537 [Lewkowicz Syxt, Nekrolog,
 Roczn. tow. nauk. krak. 1829 XIII.].
 Sawiczewski Julian Józef († 1854), pr. 16591.
 Sawiński (r. 1789), dok. 5306.
 Saxen J. (r. 1661), *zob.* Ossowski Andrzej.
 Saxo Grammaticus († ok. 1204), kr. 6271,
 6273, 30428 D., 30429 D., hp. 23893.
 Sayve Aug. (r. 1812), kr. 9816.
 Sbąski, *zob.* Zbąski.
 Scalichius (Scaliger) Paweł (w. XVI.), dok.
 3017, kr. 7251, K. 15282, 15313 [por.: E.
 D. 1563: Zeellius Heinr., Geneal. impera-
 torum item sermo Pauli Scalichii de
 Scaligerorum origine, Regiom.].
 Scaligeri Anonymus, *zob.* Baribarus.
 Scamozzi Vincenzo, architekt (w. XVIII.),
 szt. 21992.
 Scato Antoni, *zob.* Ossoliński Jerzy.
 Schabtai Cohen (r. 1648), kr. 30996 D.
 Schachmann Łukasz, burmistrz toruński [por.:
 E. 1578: Steinberg Nic., Epicedium].
 Schack Bern. de, kanonik warm. (r. 1716),
 K. 15751.
 Schade Jan (r. 1724), dok. 4513.
 Schaevus H. (r. 1660), szk. 19389.
 Schaffgotsch, poseł cesarski (r. 1669), dok.
 4024.
 Schafirow Piotr (r. 1717), kr. 8911.
 Schannat J. F. (r. 1759—1790), dok. 28934 D.
 Scharczek Hanus v. Gwetel, murator (w. XVI.),
 szt. 21992.
 Schard(ius) S. (w. XVI.), kr. 5889, 8477,
 30250 D., 30544 D.
 Scharnhorst Gerhard Dawid, gen. pruski
 († 1813), hp. 28168.
 Schau Fr. Aleks. (r. 1697), kr. 8756.
 Schäufolein, malarz (w. XVI.), szt. 22152.
 Schauflisius Jędrz. (r. 1638), *zob.* Artoniusz Ch.
 Schaumell (r. 1614), kr. 7735.
 Schaur Piotr (r. 1683), kr. 8595.
 Schaurroth C. W. (ok. r. 1750), dok. 1607.
 Schedel Hartmann († 1495), kr. 6338, 6807
 do 6809, 30623 D., hp. 22848.
 Schedel Krzysztof, drukarz krak. († 1654)
 [por.: E. 1629: Żabczye Jan, Tren na
 śmierć syna Krzyszta Schedla].
 Scheffer, *zob.* Angelus Silesius.
 Schegk J. (r. 1566), K. 32713 D.
 Scheidemantel Henryk Gotfryd († 1787)
 dok. 1329, 1330, K. 14915.
 Scheidemantel Jan Jakób, K. 15666, 15836.
 Scheidt Franciszek, prof. Akad. krak. († 1807)
 † Osiński A., Mowa na obchód pamięci,
 Krzemieniec b. r.; — Roczn. tow. przyj. nauk
 warsz. 1807; — Bergonzoni M., O życiu
 i pismach, tamże 1816 IX].
 Schelvoocke G. (r. 1729), pr. 16853.
 Schelwig (Schelguigius) Samuel (ok. r. 1700),
 arch. 36, dok. 4363, 4368, kr. 8665, 8711,
 K. 15712, pr. 16313.
 Schenking O. (r. 1614), K. 13224.
 Schenkus P., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911.
 Schentywani X. (r. 1784), ek. 18023.

- Schepper Korn. Duplicius de, poseł Karola V., dok. 2676.
- Scherer H., kartograf (w. XVII.), geog. 10910.
- Scherer Jan Benedykt, historyk francuski (w. XVIII.), kr. 6192, 9628, pr. 16772, hp. 24444, 24535.
- Scherfer (r. 1664), her. 383.
- Scherzer J. A. (r. 1672), K. 15165.
- Schieckfuss J., kronikarz szląski (r. 1625), hp. 33861 D.
- Schiemonsky Jerzy, rezydent austr. (r. 1694), dok. 4247.
- Schiller Fr., kr. 9730, hp. 28006.
- Schilter J. (r. 1702), kr. 5889.
- Schimmelfennig J. E. (r. 1742), pr. 17521.
- Schiopul Piotr (Piotr kulawy), gospodarz moldawski († 1594), hp. 24796.
- Schinner, kardynał [Krzesiński ks., Kardynał Schinner, szkic hist. z XVII. w., Kurjer pozn. 1892 Nr. 108—114].
- Schirmer K. (r. 1811), szk. 19597.
- Schlachcinius (r. 1587), kr. 7501.
- Schladen, pruski dyplomata (około 1800), dok. 1604, 1595, 5365, 5627.
- Schlegel Jan (r. 1534), dok. 29506 D.
- Schlegel Chr., podróżnik (r. 1796), kr. 31384 D.
- Schleissing Jerzy Adam (r. 1688), kr. 8652, 31115 D.
- Schlemmer de Ehrenrang Nep. (r. 1792), zob. Leopold II.
- Schleugner Sebastian († 1572) [Soffner J., Sebastian Schleugner, Domherr und Domprediger zu Breslau, Breslau 1888 (por.: Wagner A., Kwart. hist. 1889)].
- Schlichting Albert (r. 1569), dok. 3041, K. 15116.
- Schlichting Jerzy (r. 1629), dok. 3668, zob. Lipski Jan.
- Schlichting Jonas a Bucowiec, arianin († 1661), dok. 3808 (błędnie: D.), 3915, kr. 8040, K. 15115, 15665, 15702, 32708 D.
- Schlichting Zygmunt, K. 15116.
- Schlieben J. A. (r. 1683), K. 13084.
- Schlieff Borys G. (r. 1716), pr. 17547.
- Schlieff J. L. (r. 1686), pr. 17547.
- Schlieff Wal., dok. 694, 1179, 28921 D., kr. 9024, K. 14944, szk. 19355, lit. 20141, 20189, zob. Hoppe Sam. Joach.
- Schlippenbach Krzysztof Karol hr. (r. 1655 do 1660), hp. 26538.
- Schlippenbach Ulryk Gustaw, kurlandczyk († 1826), dok. 5731, kr. 31439 D.
- Schlippenbach Wolmar Anton von, generał szwedzki (r. 1702), dok. 4365.
- Schlitz, minister (za Karola XII.), dok. 29910 D.
- Schlözer August Ludwik, historyk († 1809), dok. 5180, kr. 5830, 9333, 9403, 31309 D., etn. 12310, pr. 16416, 17835, 32851 D., ek. 18130, 18266, hp. 22848, 23053, 24636, 24834.
- Schmid J. F., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911, 31819 D.
- Schmid (Suerier) J. (r. 1704), kr. 8840.
- Schmidt-Ciążyński (zbiory), szt. 21721.
- Schmid Karol Henr. Wilh., pastor warsz. (r. 1792), dok. 5358, 5386, K. 15861.
- Schmidt Fryd. Aug. (w. XVIII.), chr. 154, kr. 9338, szk. 19940, hp. 23467, 27206, szt. 33815 D.
- Schmidt H. (r. 1718), K. 14933.
- Schmidt J. Andrzej (r. 1707), K. 15735.
- Schmied Jan Ernest (r. 1693), kr. 7105.
- Schmieden C. Fr. (r. 1676), kr. 8503.
- Schmieden Jan Ernest (r. 1681 i 1691), kr. 8553, 8678, 31043 D., zob. Sobieski Jak.
- Schmith Tomasz, prow. Dom. (r. 1681), dok. 4147.
- Schmitt Henryk, historyk († 1883), hp. 23661; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Schneberger Antoni, lekarz († 1531), K. 15341, pr. 16830, 32956 D.
- Schneidemantel J. (r. 1651), K. 15666.
- Schneider J. G. (r. 1790), ek. 18057.
- Schneider J. J. (r. 1794), ek. 18056.
- Schneller A. D. (r. 1751), kr. 9198.
- Schober M. Huldreich (r. 1594), K. 15412, 15413.
- Schoell (r. 1815), dok. 5779.
- Schoenheer Wacław, arch. 126.
- Schokholcz Kasper, stolarz (r. 1446), szt. 22548.
- Scholarius Gennadius, zob. Gennadius.
- Scholc, zob. Szolc.
- Schöllen Henryk (r. 1639), kr. 8085.
- Scholten Conr. (r. 1714), pr. 17544.
- Schomerus Just. Chr. (r. 1706), K. 15170.
- Schoner A. V. J. (r. 1540), lit. 20921.
- Schoneus (r. 1628), K. 15590.
- Schoneus (Schoeneus) Andrzej, prof. Akad. krak. († 1615), dok. 3132, kr. 7507, 7567, lit. 33480 D. [por.: E. 1602: Lipsius J., Ad A. Schoneum epistola, Crac., zob. Aldobrandini, Andrzej z Wrocławia, Radziwiłł J., kard., Rozrażewski Hier.
- Schönberg (Schomberg) Mikołaj v., Dominkanin, legat pap. (r. 1518), hp. 25773.
- Schönfels J. X. (r. 1632), kr. 7996, 8040.
- Schongauer Marcin, rytownik, szt. 22351.
- Schönknecht Piotr (r. 1712), dok. 4442.
- Schönwald Sam. Teodor (r. 1755), dok. 29585 D., szk. 19399.
- Schöpflin Jan (r. 1725), dok. 4519.
- Schopper(us) (r. 1614), K. 15112.

- Schossor Aemilianus (r. 1636), *zob.* Memorata Anna.
- Schott A. (r. 1603), kr. 5947, 6024, hp. 22905.
- Schott Andrzej († 1759), her. 421, kr. 7186 (Hómaczył Schott A.), K. 12659, 14988, szk. 19370 [por.: E. 1732: Schott Andrzej, Monumentum pietatis post reditum in patriam, Gedani].
- Schotten(ius) Herman (w. XVI.), kr. 30298 D., ob. 18582, szk. 19827.
- Schöttgen Ch. (w. XVIII.), dok. 703, 1791, kr. 5873, 9120, hp. 24469.
- Schrader Chr. (r. 1715), chr. 154.
- Schrader Jan Henr. (r. 1694), kr. 8697, pr. 17702, 32826 D.
- Schrämbel F. A., kartograf (w. XVIII.), geog. 10912.
- Schramius J. (w. XVIII.), her. 389.
- Schraudolf, malarz (w. XVII.), szt. 22161.
- Schraut T. (r. 1801), kr. 9697.
- Schreck (Schreckius) Wal. (w. XVI.), kr. 7254, K. 15472, szk. 19360.
- Schreiber J. Fr. (r. 1740), kr. 9125, 31216 D., lit. 21180.
- Schreibern J. C., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911.
- Schreiter Chr. (r. 1807), hp. 23159.
- Schreiter J. (r. 1613), K. 15073.
- Schröckh J. Maciej, historyk Kościoła († 1808), K. 12531, 14863, hp. 22848, 33759.
- Schroder (r. 1629), kr. 7971.
- Schröder Ch. H. (r. 1722, 1742), pr. 17508, 17521.
- Schroeder Eliaszk Konst. (r. 1669), kr. 8425, 8436.
- Schröder F. R. (r. 1716), pr. 16715.
- Schröder Jan Ern. (r. 1637), kr. 8068.
- Schrot M. (r. 1573), dok. 28492 D.
- Schröter Adam († 1572), kr. 7176, 7179, geog. 10704, lit. 33480 D.
- Schröter F. (r. 1755), pr. 16316.
- Schröter J. (r. 1603), K. 15452.
- Schrötter, kartograf (w. XVIII.), geog. 10916.
- Schubert Adam (r. 1669), dok. 4024.
- Schuer Jan Lodewyk (r. 1705), kr. 9104.
- Schulenburg Jan Maciej v., gen. saski († 1747), dok. 4397, 29910 D., hp. 27104.
- Schulenburg - Kehnert Frydr. Wilhelm v. (ok. r. 1800), pr. 17806.
- Schultes J. (r. 1599), K. 15432.
- Schultes Jakób (r. 1770), kr. 9364, 9399.
- Schultz Daniel Jerzy, malarz († 1686), szt. 22188.
- Schultz Grz. Daniel, rytmownik, szt. 22351.
- Schultz Jan († 1710), kr. 8697, 8711.
- Schultz(ius) Jan (r. 1758), kr. 31223 D., szk. 33336 D.
- Schultz Jan Chr. (r. 1670), dok. 29851 D.
- Schultz Jerzy Piotr († 1753), dyp. 281, kr. 9002, 9103, 9302, 31184 D., K. 15752, pr. 16173, 16567, 32836 D., szk. 19332, 19401, lit. 20115, 21164 [por.: E. 1711: Schultz Georg Peter, prorektor szkoły toruńskiej].
- Schultz Krz. (r. 1676), pr. 16553.
- Schultz S. (r. 1722, 1742), pr. 17508, 17521.
- Schulz Daniel Thorun. (r. 1638), pr. 17521.
- Schulz Joachim Krz. Fr., kurlandczyk († 1798), dok. 5339, kr. 9630, 31343 D.
- Schulz K., bankier (r. 1789—1790), dok. 5292, 5430, 5511.
- Schuman Urban, stolarz (r. 1519), szt. 22548.
- Schuppis Joh. Balt. (pseud.: Mellilambius Ambr., r. 1657), dok. 3918, 3946, 29809 D.
- Schurzfleisch Konr. Sam. († 1708), kr. 8447, 8756, 8777, K. 13751, hp. 22848, 23157, 23467, 33894 D.
- Schütz C. (r. 1682), K. 15707.
- Schütz J. B. (r. 1809), kr. 31410 D.
- Schütz J. P., kr. 9505, 9513.
- Schütz J. H. (r. 1692), dok. 28921 D.
- Schütz K. (r. 1676), dok. 28921 D.
- Schütz K. (r. 1792), K. 15858.
- Schütz(ius) Kasper M., historyk pruski († 1594), dok. 2205, 2443, 29426 D., kr. 7237, 7238, 7409, hp. 23934.
- Schütz Konst. (r. 1707), kr. 8830.
- Schwalbe Ab. (r. 1588), kr. 7499.
- Schwandtner J. G. (r. 1746), kr. 5913, 30376 D.
- Schwanenfeld Sartorius H. v. (r. 1793), dok. 5419.
- Schwartz J. Chr. (r. 1790), dok. 1726, pr. 17411.
- Schwartz Albr. G. (r. 1745), kr. 9165.
- Schwartz Izidor ks. (r. 1774), K. 13267.
- Schwartz Joh. Frid. (r. 1732), kr. 31181 D.
- Schwartz Fr. I. (r. 1784), K. 15070.
- Schwarze, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
- Schwarzenberg Johann von (w. XVI.), her. 405, hp. 33931 D.
- Schwarzenberg Karol Filip, książę, gen. austriacki († 1820), hp. 28216, 28235.
- Schweidnitz Nic., murarz (w. XVI.), szt. 21992.
- Schweinichen Hans († 1616), kr. 7676, 7677, 30833 D.
- Schweinichen Jan Ludwik (r. 1737), kr. 9120.
- Schwerin hr. (w. XVII.), dok. 1578.
- Schwizen Franc. Ksawery (r. 1732), kr. 9048, hp. 23467.
- Ścibor z Poniedza (r. 1458), dok. 2249,

- Sciborius M. [por.: E. 1641: Grodziński M., Bonus civis seu Mar. Sciborius].
- Ściborski M., dyr. gimn. wołyńskiego (r. 1812), dok. 5746.
- Scipio [Scipio czy Nadobowicz (Indygienat), Piekosiński Fr., Herold polski I., VIII. do XII.].
- Scipio del Campo Ignacy (r. 1760), dok. 4817.
- Scipio Jan, kaszt. smoleński (†1738), dok. 4578.
- Scipio(n) Józef, syn Jana, dok. 4659, 4679.
- Scipio Ludwik (r. 1719), dok. 4482.
- Scipion Jerome (r. 1739), dok. 4652.
- Seisto, malarz (w. XVIII.), szt. 22240.
- Seitowie (rodzina, r. 1518), dok. 2592.
- Scopuli X. W. (r. 1711), kr. 9150.
- Scott J., historyk inflancki (w. XVII.), kr. 8084, hp. 24130.
- Scotti Antoni, malarz, szt. 22240.
- Scottus J. D., K. 15560, 15573.
- Scotus Guilelmus, hp. 22848 (pod r. 1316).
- Scribonius Grapheus Corn. (r. 1645), kr. 30983 D.
- Scepio, *zob.* Scipio.
- Sczanieccy h. Ossorya, her. 28557 D.
- Sebaldu, malarz (w. XVI.), szt. 22152.
- Sebastianus, presbyter de Felstin, muzyk (w. XVI.), szt. 22709.
- Sebregondis Niccolo, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Secchinus Jan [por.: E. 1636: Sarnowiec Alb., Fama laureata].
- Seckendorf Wit. Ludwik († 1692), K. 14848.
- Secovius Mik. (r. 1582), kr. 7187.
- Secygniewski J. (r. 1621), num. 566.
- Sedliński K. J. (r. 1756), num. 566, dok. 4785.
- Sedlitz (r. 1716), dok. 29943 D.
- Sędziwój, rocznikarz (do 1360), kr. 6508, 30520 D.
- Sędziwój (r. 1702), dok. 4365.
- Sędziwój (Sendivogius) Michał, alchemik († 1636), dok. 3137, K. 15755 [Dzieła Sędziwoja: Cosmopolitani novum lumen chymicum (12. wyd., Genewa 1702); — Chymische Schriften (2. wyd., Wiedeń 1749); — Tractatus de sulphure (4. wyd., Lipsk 1682); — Dialogus Mercurii (4. wyd., Strassb. 1659); — Epistolae apographae (55 listów) w: Mangeta Bibliotheca chemica II. Nr. 103 (por.: Orgelbranda Encykl. powsz.); por.: E. D. IV. 1660: Sendivogius Mich., Sudum philosophicum d. i. ein haiterer Tag; — b. r.: Micigno Poliarcho, Vita di Mich. Sendivog (1683 ?); 1653: Toż po niem.: Michaelis Sendivogii Leben gegeben durch J. Lange, Harburg; — Brincken Jul., Bibl. warsz., 1846, II.; — Szymanowski W., Tyg. ill., 1862; — Peszke Fryd., Swietozor (Praga) 1874, Nr. 40; — Wiek, Warsz. 1875 Nr. 19].
- Sędziwój Adam z Czarnkowa [por.: E. 1593: Gratulationes; Rogalski Ben.].
- Sędziwój Andrzej z Czarnkowa [por.: E. 1593: Gratulationes].
- Sędziwój Stanisław z Czarnkowa (r. 1600), dok. 3404.
- Sędziwój z Ostroga [por.: E. 1625: Aschenborn Mich., Lachrymae super obitu].
- Sędziwój Pałuka z Szubina, wda kaliski († 1401), hp. 25279.
- Seferkaza Aga, wezyr (r. 1654), dok. 3894.
- Seger Jerzy, lekarz († 1678), arch. 36.
- Seghel Tom. (r. 1611), kr. 7784.
- Seglas, *zob.* Skarbek Fryd.
- Segovia Johannes de, hist. soboru Bazylejskiego, dok. 29295 D., kr. 30559 D., 30560 D.
- Ségur Paweł Filip, generał († 1873), dok. 5731, hp. 26948, 28054, 28198.
- Seidel Chr. (r. 1758), szk. 19372.
- Seiler Jerzy Dan., *zob.* Seyler.
- Seklucyan Jan († 1578), kr. 7100, 7116, 30297 D., 30686 D., K. 15182, 15202, 33503 D., ek. 17941, 17992, lit. 20191, 20841, 20885.
- Sękowski Józef, historyk i orientalista († 1858) [O podróży Józefa Sękowskiego na Wschód, Pam. warsz. 1820; — Roz., Lwów 1820]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Sękowski Wojciech, Dominikanin († 1609), lit. 33510 D.
- Selim III., sułtan (r. 1789—1807), dok. 4894.
- Sellius Adam (r. 1736), kr. 9113.
- Semion, pictor Ruthenus (r. 1588), szt. 22152.
- Semler Her. (r. 1765), kr. 9333.
- Semler Jan Salamon († 1791), kr. 5829, 31125 D., hp. 23052, 24834.
- Semusovius Starykoń J. (r. 1568), kr. 7270.
- Senckenberg H. Ch. (r. 1734—1742), dok. 29498 D., kr. 5805, 30250 D.
- Senckenberg R. K. v., hp. 22920.
- Senckler J. C. (r. 1701), K. 15730.
- Senensis A., K. 13414.
- Senes Wawrzyniec, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992, 22046 (p. Krzyżtopór).
- Senis Jan de, architekt (w. XVI.), szt. 21992.
- Seńko Diak (r. 1396), dok. 1937.
- Serafinowicz (r. 1708), dok. 4411.
- Serafinowicz Jan (r. 1635), szk. 19033.
- Seraphinus Prior, *zob.* Andrychowicz Seb.
- Serapion Władymirskij (w. XIII.), K. 14715.
- Serbelloni, nuncyusz (r. 1740), dok. 4660.
- Seredy (pomnik), szt. 22090, 22091.

- Serenius Joannes (r. 1635), *zob.* Makowicz Jan.
- Serenius S. (r. 1590), K. 15397.
- Sergiewicz Iwan (r. 1312), dok. 5733.
- Serieys A. (r. 1790), hp. 27059.
- Serny Bartłomiej (r. 1582), dok. 3178.
- Serny Jan (r. 1638), kr. 8069, 8087.
- Serra J. K. (r. 1806—1807), hp. 34296 D.
- Serra (la) Piotr (r. 1663), kr. 8397, *zob.* Go-siewski W.
- Serstotter (r. 1781), K. 15041.
- Servien (r. 1650), dok. 1520.
- Serwacy, mistrz odlewacz, szt. 22483.
- Serwet Michał († 1553), K. 15015.
- Seufft von Pilsach, minister saski (r. 1806 do 1813), kr. 9334.
- Seume Jan Gotfryd († 1810), kr. 9657, 9658.
- Seutter Math., kartograf (w. XVII.), geog. 10910.
- Severianus Klemens (r. 1587), dok. 3233, 3236.
- Severinus Lubomilius (r. 1594), kr. 30464 D.
- Seweryn św. († 482), kr. 30252 D.
- Seweryn, syn Jurka, topiarza z Neusol, ucz. A. Marstelli (r. 1544) [Spraw. kom. dla sztuki IV. str. 53].
- Seweryn Wasil. (r. 1803), kr. 9725.
- Seweryn z Wyszkowa, szt. 22090.
- Sevoa F. H. (r. 1793), K. 12898.
- Seydel (r. 1717), pr. 17670.
- Seydlitz (r. 1812), dok. 5731.
- Seyler Jerzy Daniel († 1765), arch. 34, num. 444, dok. 4218, kr. 9031, 9081—9083, 9103, 9302, 31125 D., 31248 D., pr. 16316, szk. 19338, 19348, lit. 20118, hp. 26692, 27089.
- Sfondrato, kardynał (r. 1547), hp. 25853.
- Sfortia Mutius (r. 1587), dok. 3236.
- Sforza, *zob.* Bona Sforza.
- Shadek Nic., *zob.* z Szadka Mikołaj.
- Shakespeare W., *zob.* Szekspir W.
- Siarczyński Antoni, prawnik († 1820), dok. 5256, 5373.
- Siarczyński Franciszek ks. († 1829), dok. 5277, kr. 9596 [Wiadomość o życiu i pi-smach. Czasop. nauk. im. Ossol. 1830 I.; — Słotwiński K., Lwówianin 1835 Nr. 175]: *Dzieła*, *zob.* Spis autorów.
- Sibeth S. C. (r. 1740), kr. 6144.
- Sibilsky (r. 1758), dok. 4801.
- Sicardus, hp. 22848 (pod r. 1215).
- Sichtenius Aleks. (w. XVI.), K. 15282.
- Siciński Władysław, poseł upicki (r. 1652), hp. 26521, 26522.
- Sickingen Franc. von († 1523), hp. 24078.
- Siebmacher J. (r. 1604), her. 306, 28480 D.
- Sicki (Sickius) M. Piotr (r. 1572), K. 15313.
- Siculus Sylvius, *zob.* Sylvius.
- Sieciech, palatyn Wład. Hermana, num. 28587 D., hp. 34058 D.
- Sieciński S., biskup przemyski († 1619) [por.: E. 1609: Fredro J. N., Gratulatio].
- Siedlnicki Karol J. Odrowąż, podskarbi w. kor. († 1761), num. 566, dok. 4723, 4747, 4817, 4917.
- Siegburg Albertus de, hp. 22848 (r. 1455).
- Siejkowski Michał, *zob.* Sieykowski M.
- Siekierkowie, her. 405.
- Siekierzyński T. X. (r. 1767), num. 566, dok. 4931, szk. 19942.
- Sielawowie, her. 28557 D.
- Sielawa Jozafat [por.: E. 1747: Bychowiec Lud. X., Wizerunek dobrego życia Jozafata Siellawy, Wilno].
- Sielawa Anastazy, metrop. kijowski unicki († 1655), kr. 7937, K. 32459 D.
- Sielawa Antoni [por.: E. D. IV. 1642: Korsak Dan., Genuina sagitta salutis].
- Sielicki, poseł sejmowy (r. 1744), dok. 4693.
- Sielicki Antoni, kasztelan (połocki), poseł sejm. (r. 1788—1790), dok. 5269, 5295, 5337.
- Siemek Kasper, prof. Akad. krak. († 1632), kr. 7988, 30944 D., 30950 D., szk. 19853.
- Siemian, malarz (r. 1600), szt. 22188.
- Siemianowski Euzebi, pułkownik († 1841), kr. 9795.
- Siemianowski H. (r. 1809), dok. 5676.
- Siemiek Jan (Obrechtus G., r. 1592), pr. 16835 [por.: E. h. r.: Ostroróg Stan., Disputationes II. juridicae].
- Siemienowicz Kazimierz, artylerzysta (r. 1650), pr. 16853.
- Siemieński Lucyan Hipolit († 1878) [Zathey II., Nekrolog, Prz. polski 1878; — Tarnowski St., Roczn. Akad. 1878; Prz. polski 1878 III., Odb. Krak. 1879; — Duchńska S., Wspomnienie pośmiertne, Krak. 1878; — Bełcikowski A., Lucyan Siemieński, Bibl. warsz. 1878 III., IV., Odb. Krak. 1879; — Walczak Fr., Lucyan Siemieński i jego stanowisko w literaturze polskiej, Spraw. gimn. w Bochni za r. 1899, Odb. Krak. 1899 (por.: Zdziarski St., Ateneum 1900 II.)]; *Dzieła*, *zob.* Spis autorów.
- Siemieński M. (r. 1638), kr. 8069.
- Siemieński Marcin (r. 1801), dok. 734, 28656 D., szk. 19523.
- Siemieński Teodor (r. 1777), dok. 5086.
- Siemieński-Lewicki W., (zbiory), szt. 21721.
- Siemiginowski, malarz (w. XVII.), szt. 22167.
- Siemiginowski M. (r. 1791), szk. 19934.

- Siemiński (r. 1689), dok. 4215.
- Siemiński Ign. (r. 1790), dok. 5337.
- Siemiński, pułkownik (r. 1791), dok. 5373.
- Siemoński Ludwik (r. 1807), *zob.* Bieliński Paweł J.
- Siemczycki Tomasz [por.: E. 1610: Jacsovius Joan., Thomae Siemczycki licentiatio, doctoratus gratulatio].
- Sieniawscy h. Leliwa, ep. 615, szt. 22091, 22300 [por.: E. 1619: Gawath I., Carmen in gratiam Sieniawiorum].
- Sieniawski Adam Mikołaj, hetman w. kor. († 1726), dok. 4289, 4406, 4411, 4416, 4427, 4455, 4532, 29931 D., 29937 D., kr. 8998, hp. 27119 [por.: E. 1687: Aspectus felicitatis A. N. Sieniawski et Isab. Lubomirska; Gemma Poloniae; Owaniszewicz Jan Augenty; b. r.: Sieniawski A. M.].
- Sieniawski Adam Hieron., podczaszy koronny (r. 1616), [por.: E. 1593: Szymonowicz Szymon, Sliub opisany; 1600: Tenże, Philenon; 1620: Stanisław Karmelita X., Kazanie na pogrzebie; 1638: Osseǳowski Stan., Aurora natalium; Tuszyn Tom., Pamiątka narodzenia; 1640: Wojtowicki A.].
- Sieniawski Aleksander, syn Adama Hieronima [por.: E. 1622: Paprocki Bartł. Soc. J. (Łudziński Prokop), Luna in obitu, Księżyc płaczący].
- Sieniawski Hieronim Adam, pisarz pol. kor. († 1650), szk. 19035 [por.: E. 1638: Romer Tom. X.].
- Sieniawski Mikołaj, hetman w. kor. († 1569), dok. 2958, 3023.
- Sieniawski Mikołaj, podczaszy kor. († 1636) [Luna Sieniawiorum pronuba, Nic. Sieniawski et Urs. Krotowska].
- Sieniawski Mikołaj, hetman p. kor. († 1633), dok. 4142, 29859 D.
- Sieniawska Elżbieta [por.: E. 1629: Susliga X., Żywot El. Sieniawskiej].
- Sieniawska Eufrozyna, żona Prokopa [por.: E. 1628: Falibogowski Krz.].
- Sieniawska Jadwiga, *zob.* Tarłówna.
- Sieniawska Katarzyna (r. 1640), dok. 3773.
- Sieniawska Katarzyna (r. 1698), K. 15984.
- Sieniawska Zofia [por.: E. 1617: Szymonowicz Sz., Elegia na pogrzebie].
- Sieniawska Zofia, córka Mikołaja Adama, ostatnia z rodu, kr. 8970, ob. 18645.
- Sienicki Szczepan (r. 1764), kr. 8789, 9318.
- Sienieńscy h. Dębno, her. 28557 D.
- Sienieński z Sienny Jakób, arcyb. gnieźn. († 1480), K. 32380 D., szt. 22097, 22303 [błędnie wydrukowano: Sieniawski]. hp. 25535 [F. M. S., Tyg. ill. 1873 XI.].
- Sienieński J(akób) († 1638), kr. 7851 [por.: E. 1620: Silski I., Applausus; 1639: Łaskarzewiusz Sim.].
- Sieniński Jan († 1580), szt. 22090 (p. Rymańów), 22091.
- Sieniński Paweł [por.: E. 1632: Jemielski Mar., Rozprawa hymena na weselu Paw. Sienińskiego i Helż. Tarnowskiej].
- Sienieński Stan. (r. 1637), K. 15624.
- Sieniński Stanisław X. († 1754), dok. 4578, 4579.
- Sienieńska (z Sienna) Elżbieta [por.: E. 1622: Kmita I. A., Monodia, abo pocałowanie śmierci].
- Sieniutowie, szt. 22090, 22091.
- Sienkiewicz Bernard, Pijar († 1752), kr. 8972, K. 13002, hp. 24831.
- Sienkiewicz Józef, namiestnik chorągwi tatar. (r. 1685), hp. 26734, 34211 D.
- Sienkiewicz Piotr (r. 1689), *zob.* Oborski Mikołaj.
- Sienko, pictor (r. 1573), szt. 22152.
- Sienkiewicz Fedor, malarz (r. 1630), szt. 22188.
- Siennik Marcin, lekarz i botanik (w. XVI), lit. 20934 [por.: Leleweł J., Ksiąg bibl. dwoje I. str. 175; — Waga A., Bibl. warsz. 1841 I.].
- Siepmann Al. H. (r. 1736), dok. 4632.
- Siepreius Alb. († 1620), K. 15397.
- Sierakowscy h. Ogończyk, her. 28557 D. [por.: E. b. r.: Sierakowscy].
- Sierakowski Jan, referendarz koronny, wda łączycki († 1589), dok. 1062 [Mowa Sierak. z r. 1548, Wiszniewski, Hist. lit. IX. str. 414, z r. 1552, Pam. Sandom. 1830].
- Sierakowski Józef, poseł do Turcyi (r. 1732), dok. 4569, hp. 27190.
- Sierakowski Józef, generał (r. 1794), kr. 9653, hp. 27916.
- Sierakowski Józef (r. 1812), dok. 5737.
- Sierakowski Kajetan, kasztelan słoński († 1841), dok. 5194, 5269, 5325, 5355, 5359, 30116 D., hp. 27741.
- Sierakowski Maks., podkom. płocki, poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058 [por.: E. b. r.: Sierakowski M.].
- Sierakowski Michał [por.: E. 1700: Ceypler Kazimierz].
- Sierakowski Michał Roman, biskup łatycki i kamieniecki († 1808), dok. 5506, 5534.
- Sierakowski Sebastian S. J., proboszcz krak. i rektor Akad. († 1824), dok. 5724, 5788, szk. 19945, 19528, 19529, 19536, 19923, szt. 21984, 22090, 22445 [por.: E. b. r.].
- Sierakowski Stan., kaszt. łędzki († 1596) [por.: E. 1593: Rybiński Jan, Gęśli różnobarwnych ks. I. (dedykacya)].

- Sierakowski Stefan (r. 1590), K. 15394.
- Sierakowski Wacław ks. († 1806), dok. 5352, 5565 ek. 18098, szk. 19862, lit. 21215 [Grabowski Ambr., *Rzecz o zasługach obywatelskich i naukowych*, Rocz. tow. nauk. krak. 1849 IV.].
- Sierakowski Wacław Hier., arcyb. lwowski († 1784), dok. 4600, 4618, 4619, 4649, 4680, 4762, 4799, 4828, 4871, 4895, 4905, 4931, 4943, 4952, 4970, 4978, 4982, 4988, 5011, 5022, 5031, 5069, 5086, 5108, 29947 D., kr. 9487, K. 12764, 13130, 13131, 13142, hp. 27226.
- Sierapijon, metrop. kij., K. 14422.
- Sierawski Jan Kanty Julian, generał († 1849) [Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.].
- Sierocki Stanisław (r. 1617), kr. 7869.
- Sieroszewski, gener. adjutant, poseł sejm. (r. 1780), dok. 5123.
- Sierpski Andrzej, wda rawski († 1572); szt. 22091.
- Sierpski Feliks, lekarz († 1578) [por.: E. 1564: Sierpski F., O morowej zarazie; E. (wiek XVI.) pod: Syepreius F., *Examen thetatum* D. Stanisłai Zawacii Pici, Crac. 1563].
- Sierpski Wojciech, zob. Sieprcius Albert.
- Sierpotowski Wal. (r. 1636), K. 15622.
- Siesiccy Dowmontowie h. Hippocentaurus, her. 28557 D.
- Siestrzeniewicz Grzegorz (r. 1601), zob. Radziwiłł Jerzy i Radziwiłł Krzysztof.
- Siestrzeniewicz Piotr (r. 1641), kr. 8104, zob. Radziwiłł Jan Jerzy i Janusz.
- Siestrzeniewicz Bohusz Stanisław, arcybiskup mohylowski, metropolita († 1826), dok. 5069, 5097, 5192, 5427, 5520, kr. 9486, K. 13196, 14007, pr. 17845, hp. 23091, 24470, 28029, 34285 D. [Brezewski Stan., *Mowa miana nad grobem* dn. 15. grudnia 1826 r., Wilno 1827; — *Parczewski St., Mowa nad grobem, Wilno 1827* (toż po franc.); — por.: E. VI.: Łaszkiewicz; — Stachowski Franc. X., *Rys życia i prac nauk. St. Siestrzenewicza*, Krak. 1839; — Rocz. tow. nauk. krak. 1841; — Darowski Weryha Aleks., *Młodść St. Bohusza, Krzyż, rocz. dla archeol.* 1870, Krak. 1872].
- Siestrzewiowski J. (r. 1637), K. 15624.
- Sievers Jan Jakób, dyplomata rosyjski († 1808), dok. 5399, 5403, 5427, 30122 D., kr. 9636, 30293 D., hp. 27816.
- Siewierski Floryan (Piotr), Dominikanin (r. 1728), dok. 4542 [por.: E. 1729: Birkowski Fraz. Pius, *Admodum rever. Petro Flor. Siewierski, provinciali utriusque ordin. praedic.*].
- Sieyész Emanuel Józef († 1836), dok. 5271, 5363.
- Sieykowski Michał, Dominikanin († ok. r. 1750), kr. 9182, K. 13423, szk. 18966, 19053 [Sieykowski M., *Dni roczne Świętych, Błogosł. Zakonu kaznodziejskiego*, Krak. 1743 (wiele rzeczy do hist. Dominikanów w Polsce); — Tenże, *Świątnica Pańska, tj. kościół OO. Dominikanów w Krakowie*, Krak. 1743 (str. 310 o historykach Zak. kazn. w Polsce)].
- Sifridus, presbyter de Balnhusin, hp. 22848 (pod r. 1308).
- Sigebertus Gemblacensis, hp. 22848 (p. r. 1112).
- Sigonius Daniel ks. († 1638), K. 15393 [por.: E. 1628: Goliński G., *Epicrotesis*; 1638: Canevesi Thom., *In funere*].
- Sigonius Karol (r. 1566, 1577), kr. 7259, szk. 19939.
- Sikorski (r. 1799), dok. 5535.
- Sikorski A. X. (r. 1657), dok. 3927.
- Sikorski B. X. (r. 1767), K. 13970.
- Sikorski J. X. (r. 1661), dok. 3963, szk. 19162.
- Sikorski J. X. (r. 1754), K. 15808.
- Sikorski Kazimierz, Pijar († 1780), szk. 19886.
- Sikorski Marjan, od św. Stanisława, Trynitarz († 1763), dok. 4213, K. 13678.
- Sikorski W. X. (r. 1702), dok. 4367.
- Silesius (Scheffer), zob. Angelus Silesius.
- Simanowski Piotr, kozak († 1809), kr. 9331.
- Simeon Magister, lit. 21350.
- Simeon Metaphrastes, hp. 22848 (p. r. 969).
- Simeon Połockij, zob. Piotrowski Szymon.
- Simler(us) Josias (r. 1561—1575), K. 15259.
- Simolin (r. 1761), dok. 4829.
- Simon, pictores (r. 1549, 1597), szt. 22152.
- Simonetti Franciszek, nuncyusz w Polsce († 1613), dok. 3463, kr. 7784.
- Simonetto de Fano Ces. (r. 1573), kr. 7361.
- Simonides S., zob. Szymonowicz Szymon.
- Simonin (r. 1637), dok. 3621.
- Simonis Giov. di, murator (r. 1590), szt. 21992.
- Simonius Szymon, lekarz († 1602), dok. 3224.
- Simson Edward († 1651), hp. 22848.
- Sinapius Joh. (r. 1707), hp. 33872 D., 33884 D.
- Sincerus Basilides Treumund (r. 1704), dok. 4383, kr. 8866.
- Sincerus Const. (r. 1638), K. 15630.
- Singer Jan (r. 1787), dok. 5249.
- Singlerus Mart. (w. XVIII.), K. 15736.
- Siradiensis Laurencius (r. 1563), K. 15266.
- Siradius Seb. [por.: E. 1617: Śmieszkowicz Laur., *Elegia in funere*].
- Sirakowski Martinus de Bogusławice (r. 1587), dok. 3238.
- Siri Vittorio (r. 1652), kr. 8227.
- Sirigatti Wawrz. (r. 1625), kr. 7944.

- Sirisa, *zob.* Sadebeck.
- Sirko Dmitriewicz Iwan, ataman kozacki (w. XVII.), szt. 22303, hp. 24593.
- Sirletum, kardynał, nuncyusz (r. 1576—1586), dok. 3127.
- Sirmiensi Georgius (w. XVI.), kr. 30655 D.
- Sirmondus Joh. (r. 1646), kr. 8154.
- Siruć Bernard Maciej, Pijar († 1784), szk. 19942 [Ułomaczył Solignaca „Historii polskiej“, *zob.* Nr. 9087].
- Sisinius Matth., kan. kujawski (r. 1604), K. 15448, *zob.* Rozrażewski Hier.
- Siwicki J., poseł sejm. (r. 1790—1792), dok. 5327, 5359.
- Siwicki S. (r. 1791), dok. 5359.
- Skaławscy h. Nałęcz, her. 28557 D.
- Skanderbeg (Iskanderbeg), wł. Jerzy Kastrjota († 1468), kr. 6711, 30596 D.
- Skarbek Fryderyk Floryan hr. († 1866), kr. 9830—9833, 9901, 31413 D., pr. 16540, 16602, 16605, ek. 17935, 17947, 33120 D., lit. 21194, szt. 22203, hp. 28124, 28184, 33604 D.
- Skarbek J., hp. 23467 (pod r. 1743).
- Skarbek I., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Skarbek Jan, poseł sejm. (r. 1766), dok. 4917.
- Skarbek Jan (r. 1476), dok. 2331.
- Skarbek Jan, arcyb. lwowski († 1733), dok. 4433 [por.: E. 1696: Czołhański Michał, Fortuna archidioecesis leopolitanae].
- Skarczewski Józef Tadeusz (r. 1812), dok. 5733.
- Skarga Piotr († 1612), dok. 3210, 3254, 3384, 3385, 3411, 3412, 3427, 3446, 3499, 4442, kr. 6338, 6426, 7612, 7614, 7747, 7783, 7810, 7811, 7817, 7819, 7851, 30603 D., 30883 D., K. 12539, 12617, 13882, 13922, 14158, 14181, 14227, 14904, 15317, 15318, 32566 D., 32733 D., 32753 D., ob. 18424, lit. 20900, 20901, hp. 26123 [Jaroński Feliks, Vita Petri Skargae, Miscell., Crac. 1815 II.].
- Skarjatin G. T. (w. XIX.), hp. 27797.
- Skarszewski K., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
- Skarszewski Stanisław, kaszt. wojnicki († 1683), dok. 4102 [por.: E. 1624: Palma tryumfalna: 1692: Juglaris Aloj., Inscriptiones, epitaphia et elogja].
- Skarszewski Wojciech, arcyb. warsz. († 1827), dok. 5108, 5270, 5296, 5307, 5342, 5359, 5388, K. 12843, 12868, 12889 [Wierzbowski Michał hr., Kazanie, Warsz. 1827].
- Skarzyńscy h. Bończa, her. 28557 D.
- Skarzyński Seweryn [por.: E. b. r.: Zbiór mów żałobnych na pogrzebie Sew. Skarzyńskiego].
- Skarzyński Szczepny ks. (r. 1584), kr. 7475.
- Skarzyński Tad. Sz., poseł sejm. (r. 1791, 1793), dok. 5359, 5413.
- Skaszewski (r. 1646), dok. 3807.
- Skibicki And. (r. 1633), *zob.* Korecki Jan Karol.
- Skibiński Grzegorz (w. XVII.), K. 13986.
- Skidziński P. (r. 1600), *zob.* Maciejowski Bern.
- Skinder, poseł lidzki (r. 1793), dok. 5410.
- Skinder, basza (r. 1617), dok. 3558, 29695 D.
- Skirmuntowie h. Dąb, her. 28557 D.
- Skirmunt, poseł sejm. (r. 1773, 1793), dok. 5006, 5413.
- Skirniowski Michał ks. (r. 1796—1808), dok. 5665, 30151 D., pr. 17845, 17861, lit. 21244.
- Skirulski R. X. (r. 1621), kr. 30907 D.
- Sklerkowski M. (r. 1608), K. 15471.
- Skoł Jędrzej, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Skolimowski Ign. (r. 1791), dok. 5369.
- Skolimowski Rafał ks., matematyk (r. 1781 do 1848) [Bartoszewicz J., Krótki rys życia. Dz. warsz. 1854 Nr. 30].
- Skonieczny Fab. (r. 1634), kr. 8043.
- Skopyn Michał (początek w. XVII.), hp. 34164 D.
- Skoraszewski Józef Maks. (r. 1792—1805), dok. 30165 D., szk. 19625, 33342 D., lit. 20738.
- Skórkowski Alb. Kaz., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5269, 5359, pr. 16887 [por.: E. b. r.: Skórkowski Alb. Kaz.].
- Skórkowski Józef T. Mich. (r. 1812), dok. 5743, kr. 9385.
- Skorobohaty Aleks. Dyonizy († 1699), kr. 8088.
- Skorodyński Mik., biskup gr.-kat. lwowski († 1805), dok. 5494, 5529, K. 14763.
- Skoropacki Jan, hetman kozacki (r. 1711), hp. 24610.
- Skoroszewski Władysław [por.: E. 1695: Dunin Piotr S. X., Kazanie na pogrzebie].
- Skórski Jan X. (r. 1727), kr. 8997.
- Skórski Kaz., poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295.
- Skorupka Michał, poseł sejm. (r. 1790), dok. 5327.
- Skoryna Franciszek (w. XVI.), K. 14674, 14675, lit. 21300, 33511 D.
- Skórzewscy h. Drogosław, her. 28557 D.
- Skórzewski Fryderyk (r. 1814), kr. 9864.
- Skórzewski Michał (r. 1767), dok. 4941.
- Skórzewski Paweł, poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295, 5359.
- Skotnicki Chr. (r. 1635), kr. 8051.
- Skotnicki Bogorya, *zob.* Jarosław, arcyb. gnieźn.

- Skotnicki Fr. B. (r. 1686), *zob.* Małachowski Jan.
- Skotnicki Krz. X. (r. 1788), dok. 5270.
- Skotnicki Onufry X. (r. 1786, 1809), dok. 5219, 5676, 5677.
- Skotnicki Tomasz Bogorya († 1700) [por.: E. 1700: Taube Jan S.J., Vox lamentationis].
- Skotnicka Elżb. Magd. [por.: E. 1638: Drexelliusz].
- Skoworoda Hryhoryj, pisarz ruski († 1794), lit. 21539.
- Skowrotka (r. 1613), *zob.* Ostrogski Janusz.
- Skrobiszewski Jakób, kan. lw. († 1628), kr. 7976, K. 13123.
- Skrobkowicz Ludwik ks. († 1659), kr. 30618 D.
- Skródzki Stanisław (r. 1616), dok. 1208, 1388, 3550.
- Skronecy, her. 405.
- Skrzekowicz Adam, kamieniarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Skrzetuski Chr. Adryan (r. 1715), K. 15746.
- Skrzetuski Jakób Hieronim (r. 1697, 1709), kr. 8711, szk. 19390, 19864.
- Skrzetuski Józef, marsz. tryb. lubel. (r. 1746), dok. 4711, 4720 [por.: E. b. r.: Rzczycki And.].
- Skrzetuski Kajetan Józef, Pijar, historyk († 1805), dok. 5012, 5350, kr. 8711, 9421, szk. 19390, 19864, 19914, 19931, 19940, 33342 D., hp. 23467.
- Skrzetuski Rafał, drukarz wiedeński († 1568) [Rozm., Lwów 1822; — Ossoliński J. M., Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 18; Wiad. hist. kryt. t. IV.].
- Skrzetuski Wincenty, historyk i prawnik († 1791), dok. 1093, 1094, 5007, pr. 16073, 16130, szk. 19291, 33342 D.
- Skrzydlewscy h. Samson, her. 28557 D.
- Skrzynecki Rafał S. J. († 1788) [autor dzieła: Żywot wiel. ks. Wojciecha Męcińskiego, św. męczennika japońskiego, Kalisz 1781].
- Skrzynecki Wilhelm (nagrobek), szt. 22090 (p. Królewiec), 22091.
- Skrzyńscy h. Zaremba, her. 28557 D.
- Skrzyński Ig. ks. (początek w. XVIII.), K. 14280.
- Skrzypiński (po r. 1805), pr. 17603.
- Skrzywkowski (r. 1791), dok. 5356.
- Skumin Jan (r. 1592), pr. 16835.
- Skuminowicz Teodor (w poł. w. XVII.), chr. 170, K. 14221.
- Skupniewski Kasper (r. 1634), kr. 8038.
- Skwarski Jakób [por.: E. 1620: Rodyszewski St.; Radoszycki Paw.; 1639: Fatowicz U. J.], *zob.* Żubieński Maciej.
- Skwernowski Krzysztof (r. 1609), kr. 7775.
- Skytte J., pisarz szwedzki (za Zyg. III.), dok. 3438, 3585, 3560.
- Skytte Karol G. v. (r. 1704), dok. 4385.
- Slachtowiec W. A. (r. 1628), kr. 30918 D., K. 14205.
- Ślaski, szambelan, poseł sejm. (r. 1786, 1788), dok. 5219, 5269, 5295.
- Ślaski Szymon (r. 1606), kr. 7700.
- Słeczkowski Andrzej, prof. Akad. krak. († 1786), kr. 31244 D., szk. 19074.
- Sleidanus Jan († 1556), K. 14847, 14850 hp. 22848.
- Ślepownoński Andrzej [por.: E. 1621: Świeżkowicz Jak., Ode epithalamica].
- Ślęski J. (r. 1642), *zob.* Pac Piotr.
- Sleszkowski Sebastyan († 1648), dok. 4795, kr. 8189, K. 15977, 32786 D., lit. 21040 [por.: E. 1623: Laszkowski Zygm., Hypostemmaticon], *zob.* Ostrogski Janusz.
- Slieff Joh. D. (r. 1689), pr. 32826 D.
- Śliwicki Piotr (r. 1768), kr. 9360, *zob.* San-guszko Paweł Karol.
- Śliwicki Walery, rysownik, hp. 23511.
- Śliwnicki Maciej, prawnik († 1551), dok. 1155, 1156, 1383, pr. 16122.
- Śliwowski (r. 1790), dok. 5337.
- Śliwski Jakób ks. († 1630), dok. 29725 D., K. 15552, *zob.* Ostrogski Adam Konst., Ostrogski Aleksander.
- Śliźniowie (r. 1789), dok. 5306.
- Ślizień B., stolnik starodubski (r. 1779), dok. 5115.
- Ślizień Stefan Jan (r. 1674), kr. 8462.
- Ślawczyński J. A. (r. 1796), dok. 5479.
- Ślawecki Wincenty, malarz (w. XVIII.), szt. 22240.
- Ślawieński St. (r. 1739), *zob.* Lipski Jan.
- Ślawiński (r. 1782), szk. 19942.
- Ślawiński X. (r. 1813), geog. 10704.
- Ślawiński D. (r. 1716), pr. 17547, 17633.
- Ślawosz Adalb. Gabr. (r. 1679), K. 15696.
- Ślonimski (r. 1773), dok. 5012.
- Ślonka Mikołaj (r. 1386), dok. 1908.
- Śłoński Gabryel, architekt krak. (w. XVI.), szt. 21992 [por. rec.: Lepszy L., Kwart. hist. 1892].
- Śłoński M. (r. 1765), dok. 1066, 28897 D., kr. 31243 D.
- Ślotwiński Feliks Leliwa († 1862), *zob.* Spis autorów.
- Ślotwiński Konstanty († 1846) [Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.]; *Dzieła*, *zob.* Spis autorów.

- Słowacki Euzebiusz († 1814), dok. 5666, 5706, 5743, kr. 9850, szk. 19675, 19703, lit. 21258 [Borowski Leon, Wiadomość o życiu i pismach, Dz. wileński 1815 I.; — Pam. lw. 1816 I.; — Lwówianin 1838 t. III.].
- Słowacki Fran. (r. 1622), *zob.* Petrykowski A.
- Słowacyusz P. (r. 1583), chr. 28402 D.
- Słowakowicz Józ. X. (r. 1732), kr. 9045.
- Słowakowicz St. (r. 1663), geog. 10769, lit. 21042.
- Słowicki Łukasz (r. 1697), kr. 8756.
- Słowikowski J. (r. 1654), dok. 29803 D.
- Słowikowski Mik. (r. 1638), *zob.* Alempke Wal.
- Słowski Piotr (nagrobek), szt. 22090 (p. Biecz).
- Słucki książę Aleksander (r. 1580), K. 15127, *zob.* Olelkowicz.
- Słucki Tomasz Józef (r. 1732), K. 13912.
- Sługocka K. (r. 1778), dok. 5100.
- Słupecki J. (r. 1643), dok. 3791.
- Słupecki Jerzy, star. pilzn. (r. 1643), K. 15426 [por.: Jocher, Obraz bibl. hist. III. Nr. 9810 i 9811].
- Słupecki Szczesny, kaszt. lubelski († 1617) [por.: E. 1617: Kruszyński J.; Szaniawski D. X., Kazanie na pogrz.].
- Słupski Stanisław z Rogowa (r. 1618), kr. 30298 D., etn. 11558, ek. 18001.
- Słupski Wojciech (r. 1607), K. 15137.
- Słupski Wawrzyniec Bandura, kandydat do korony (r. 1573), hp. 25979.
- Słuszkowie [por.: E. 1634: Wysocki Aleks. Waler., Niebo gwiazdeczne Słuszków].
- Słuszkwa Aleksander, kaszt. trocki [por.: E. 1639: Damascen Jan], *zob.* Pac Michał i Słuszkwa Bogdan Wład.
- Słuszkwa Bogdan Władysław (Dadzib), syn Aleksandra († 1630) [por.: E. 1630: Walerian X. Dom.; 1631: Andrzejowie W. X., Kazanie na pogrzebie Dadzib. Słuszki, ded. Aleks. Słuszce i Zofii Kon. Zienowiczównie].
- Słuszkwa Dominik Michał, wda połocki († 1700), dok. 4215.
- Słuszkwa Józef Bogusław, hetman pol. lit. († 1701), dok. 4264 [Jaworski Balt., Synopsis albo zebranie życia Józ. Bog. Słuszki, Brunsh. 1702].
- Słuszkwa Krzysztof, wda inflancki [por.: E. 1618: Bartoszewski Wal., Dowody processyi].
- Słuszczańska Elżbieta, żona Adama Kazanowskiego (r. 1634), kr. 8043.
- z Służewa Jan (r. 1571), dok. 3061.
- Służewski Józef P. (r. 1792—1793), dok. 5399, 5413.
- Smalcus Walenty (pseud.: Nicolaides Teophilus), Socynianin († 1622), K. 15110, 15112, 15145, 15151, 15508, 32753 D. *zob.* Casaubonus Isaak.
- Smer Jan [Baraniecki Adr., O Janie Smerze, mniemanym lekarzu polskim, Rozpr. czytana na posiedz. Tow. lek. podolsk. 1860 r. Warsz. 1862].
- Smera Jan (w. X.), dok. 1659.
- Śmiarowski Jakób, poseł do Bohd. Chmielnickiego, hp. 26507.
- Smidelinus J. A. (r. 1568), K. 32731 D.
- Smielnickij G. (r. 1748), K. 14262.
- Smieszkowicz Wawrzyniec, prof. Akad. krak. († 1646), dok. 3269, 3621, kr. 7919, 8040, 8148, 30901 D., K. 12727, szk. 19040, *zob.* Bąłkowski Stan., Lubomirski Stan., Lubieński Stan., Nowodworski Bartł., Pac Mikołaj, Petrycy Sebastian, Płocki M., Siradius Seb., Szyszkowski M.
- Śmigielski Adam, star. gnieźn. (za Augusta II.), hp. 27077, 27078.
- Śmiglecki Marcin S. J., († 1618), K. 12877, 14185, 15103, 15105, 15111, 15112, 15132, 15134, 15403, 15431, 15508, 15563, 32748 D., 32753 D., pr. 17547, 17617, szk. 33337 D.
- Smith Adam († 1790), ek. 17920.
- Smith F. (r. 1605), kr. 7712.
- Smith T. (r. 1716), kr. 8916.
- Smogorzewski Jazon Junosza, metrop. ruski unicki († 1788), dok. 4978, 5160, 5172, 5202.
- Smogulecki Maciej († 1617), dok. 3619, kr. 7890, 30943 D.
- Smogulecki Mikołaj S. J. († 1648) [napisał: Odae quinque in laudem Sigism. III., Romae 1629].
- Smoleniec B. (r. 1795), dok. 5477.
- Smolik Piotr, dowcipniś († 1637), lit. 20971.
- Smolikowski Mikołaj (r. 1511), dok. 2543.
- Smolikowski Andrzej († 1839), dok. 5713.
- Smoliński (r. 1789), dok. 5294.
- Smoliński J. (r. 1606), kr. 7700.
- Smolukowski Franc. (r. 1676, 1718), dok. 750, 4117.
- Smotrzycki Harasim († 1601), chr. 28402 D.
- Smotrzycki Melecjusz (Philalet), arcyb. połocki († 1633), dok. 3325, 3326, kr. 7669, 8034, K. 14129, 14179—14182, 14184, 14211, 14296, 32570 D., lit. 21489, *zob.* Karpowicz Leontij, Philaleth Chr.
- Smuglewicz Antoni, malarz, szt. 22241.
- Smuglewicz Filip, malarz, szt. 22241.
- Smuglewicz Franciszek, malarz († 1807), dok. 5401, kr. 6282, lit. 21142, szt. 22202, 22241, 22296 (p. Płock), 33690 D.
- Smuglewicz Konstanty, malarz, szt. 22241.

Smuglewicz Lucyan, malarz, szt. 22241.

Smuglewicz Łukasz, malarz († 1780), szt. 22241.

Snell K. Ph. (r. 1794), geog. 10526.

Śniadeccy, lit. 33580 D.

Śniadecki And. Bossantinus, prof. Akad. († 1604), szk. 19024 [por.: E. D. VIII.: *Lacrymae in funere*].

Śniadecki Jan (r. 1606), K. 32524 D.

Śniadecki Jan († 1830), dok. 5084, 5227, 5303, 5552, 5554, 5706, 5721, 5778, K. 32524 D., pr. 16045, szk. 19075, 19076, 19496, 19632, 19646, 19672, 19685, 19901, 19902, 19942, lit. 20090, 20665, 20925, 21131, 21141—21143, 21171, 21252, 22091, 33579 D., szt. 33690 D., hp. 33633 D., 34249 D.

Śniadecki Jędrzej († 1838), dok. 5393, szk. 19649, 19918, lit. 21143—21145, 21272, 33581 D., szt. 22090 (p. Horodniki), 22091.

Śniatyński Sebastyan (r. 1648), dok. 3853.

Soarius C. (r. 1730), szk. 19939.

Soave Polano Piotr, zob. Sarpi Paolo.

Sobańscy h. Junosza i h. Radlica, her. 405, 25557 D.

Sobański (r. 1799), dok. 5535.

Sobański Bernard (r. 1811), dok. 5716.

Sobarri, zob. Spis autorów; Kirkor Ad. H.

Sobiecki Józef (r. 1787), dok. 30087 D.

Sobieniowski (r. 1632), kr. 8030.

Sobiepan Tomasz, budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.

Sobiescy h. Janina, arch. 105, 127, her. 405, 28553 D., num. 595, kr. 7912, hp. 26724, 27018 [Korotyński W., *Dom Sobieskich w Rzymie*, Tyg. ill. 1886].

Sobieski Aleksander Benedykt, syn Jana III. († 1714), dok. 4314, kr. 8748, szk. 33335 D., szt. 22091, hp. 26719.

Sobieski J. (r. 1790), dok. 5336.

Sobieski Jakób, kaszt. krak., ojciec Jana III. († 1646), dok. 3619, 3643, 3644, 3658, 3763, 3506, 3823—3825, 29706 D., 29762 D., kr. 7907—7912, ob. 18851, 18853, lit. 20988, hp. 26368, 26682, por.: E. 1624: Wodyński Andr., *Epiphonema*; 1638 (D. VIII.): Czerniakowski Franc., *Clypeus patriae sive Janina Sobesciana*; 1644: Abrek Andr., *X. Octobris Anni 1621 seu Monumentum, ded. Jacobi Sobieski filius*].

Sobieski Jakób Ludwik, syn Jana III. († 1737), dok. 4170, 4202, 4214, 4224, 4228, 4261, 4267, 4314, 4380, 4470, 4514, 4517, 4578, 4643, 4692, 29902 D., kr. 8678, 8748, 8960, 9158, ob. 18514, szk. 19848, 33334 D., szt. 22090 (p. Magierów), 22091, 22299, hp. 23531, 26331, 26717, 26718, 26835, 27084, 34208 D. [por.: E. 1682: *Sława kwitnącej*

młodości w królewicu Jakóbie na scenę; 1691: Waschlager Georg. In nuptias; 1744: Mocki Georg. *Clypeus fortium*; b. r.: *Rex cordium Amor*; Schmieden Joan. Ern.].

Sobieski Jan III., król polski (r. 1674—1696), arch. 26, dyp. 223, 274, her. 405, num. 474, 595, dok. 1050, 1051, 1364, 1382, 1383, 1386, 1389—1391, 1448, 1449, 1451, 1453, 1454, 3835, 3838, 3884, 3996, 4030, 4038, 4044, 4051, 4057, 4059, 4063, 4069, 4072, 4075—4263, 4276, 4283, 4315, 4463, 4517, 5172, 5176, 29829 D., 29856—29887 D., 29892 D., 29894 D., kr. 6627, 7909, 8375, 8423, 8449, 8459, 8483—8485, 8488, 8496, 8502, 8503, 8506, 8509, 8514, 8553, 8582, 8585, 8591, 8593—8598, 8616, 8620, 8621, 8626, 8644, 8652, 8659, 8660, 8663, 8667, 8669, 8681, 8688, 8694, 8698, 8711—8714, 8718—8732, 8740—8743, 8748, 8925, 8974, 9050, 9056, 9506, 9507, 30299 D., 31069 D., 31072 D., 31082 D., 31087 D., 31136 D., 31140 D., 31257 D., 31312 D., geog. 10048, 10084, K. 12737, 13641, 13671, 13968, 14800, 15689, 15711, 15713, pr. 16254, 16515, 16634, 16753, 16786, 33091 D., ek. 18086, ob. 18437, 18507—18509, 18511, 18512, 18532, 18534, 18535, 18586, 18701, szk. 19848, lit. 21007, 21030, 21072, szt. 21725, 21731, 21736, 21790, 22046 (p. Podhorce), 22047 (Lwów), 22048, 22090 (p. Kraków, Warszawa, Żurawno), 22091, 22122, 22160—22162, 22187, 22299, 22303, 22309, 22382, 22477, 22517, 22520, 22661, 22726, 31635 D., hp. 23515, 23877, 24763, 25487, 26444, 26445, 26593, 26630, 26632, 26635, 26643, 26650, 26656, 26660—26853, 26870, 26871, 27211, 33705 D., 33716 D., 33734 D., 34207—34214 D. [por.: E. 1674: Schmieden Joan. Ern.; 1678: Anczewski M., *Salutatio*; 1683: Leszczyński Raf., *Powitanie*; Strauch Aegid.; 1686: Gniński Jan Chryz. X.; 1687: Jouvancy Jos.; 1688: Chreptowicz Mich.; 1693: Żochowski C. X.; 1695: Jan III.; 1697: Buchowski And. Stan.; E. b. r.: Sobieski Jan; Lubomirski Stan. Herakliusz, *Muza polska na tryumfalny wjazd Jana III. na koronację (1676?)*; — Pastoryusz Joach. ab. Hirtenberg, *Aegis Palladia in Joan. III., Gedani (1676?)*; Szemiót Joan.; Wachschrager Georg.].

Sobieski Konstanty Władysław, syn Jana III. († 1726), dok. 4470, ob. 18514, lit. 33335, hp. 26717, 27084.

Sobieski Marek, brat Jana III. († 1652), dok. 3791, 29630 D., szk. 19094, hp. 26682 [por.: E. 1639: Chrośceicki Jan].

Sobieska Jadwiga Elżb., żona Jakóba, królewicza, zob. Jadwiga Elżbieta Amalia.

Sobieska Marya Józefa z Wesslów († 1761), kr. 9003, hp. 26723, 34240 D. [por.: E. 1750: Włocki J. Fr.].

Sobieska Marya Kaz., żona Jana III., zob. Marya Kazimiera.

- Sobieska Marya Klementyna, żona Jakóba Stuarta, dok. 4483, kr. 8961, 9044, hp. 26721, 26722, 34209 D. [por.: E. 1735: Paoli Sebas., Solenni esequie].
- Sobieska Teofila z Daniłowiczów, matka Jana III., szt. 22303, 33716 D.
- Sobieska Teresa Kunegunda, córka Jana III., żona Maks. II. Emanuela, elektora baw., dok. 29902 D., szt. 22091, hp. 26720, 27109.
- Sobieszczański Al. ks. (r. 1750), kr. 31015 D.
- Sobieszczański St. (r. 1790), dok. 5328.
- Sobociński M. (r. 1796), ob. 18394.
- Sobolewski Antoni [Staruszkiewicz L., Kazanie na pogr. A. S., chorążego wołyńskiego, Łuck 1803].
- Sobolewski Maciej, kaszt. warsz. († 1804), dok. 5276 [Wieladko Wojc., Epicedion 2. lipca 1804 w Warszawie].
- Sobolewski Piotr (r. 1807), dok. 5633.
- Scholewski Walenty (r. 1789), dok. 5293, 5301.
- Sobotkowicz Andrzej (r. 1608), kr. 7747.
- Socyn Faustyn († 1604), dok. 2941, kr. 7702, 30701 D., K. 15063—15070, 15075—15077, 15079, 15083—15088, 15095, 15097, 15120, 15122, 15130, 15133, 15148, 15149, 15154 do 15177, 15323, 15330, 15333, 15621, 15705, 15736, 32708 D., 32709 D.
- Socyn Laelius († 1562), K. 15081, 15082.
- Soemering (r. 1749), kr. 9194.
- Sohm hr., poseł pruski w Rosyi (r. 1763 do 1766), hp. 27475.
- Sohner J. G. (r. 1730), K. 15779.
- Sokolniccy h. Nowina, her. 28557 D.
- Sokolniczy Michał, generał († 1816), dok. 4524, 5131, 5219, 5352, 5359, 5393, 5676, 5769, 30206 D., kr. 9129, 9853, 9857, 9858, geog. 10756, pr. 16655, hp. 23511, 25151, 26953, 28010.
- Sokolnicki P., poseł sejm. (r. 1778, 1789), dok. 5098, 5101, 5269, 5270.
- Sokolnicki Piotr, pułkownik (r. 1733—1742), dok. 4575, 4676.
- Sokołowa Katarzyna (r. 1437), dok. 2297.
- Sokołowski Bartł. ks., (w poł. w. XVIII), K. 13966, zob. Bogumił św.
- Sokołowski Baz., burmistrz wileński (r. 1788), dok. 5276.
- Sokołowski J. R., poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269.
- Sokołowski S., poseł sejm. (r. 1772—1791), dok. 4995, 5058, 5100, 5327, 5359, 5360.
- Sokołowski St. (r. 1632), pr. 17508.
- Sokołowski Stanisław ks., kanonik krak. († 1593), dok. 3137, 3208, kr. 6353, 7540, 30777 D., K. 12620 (1. wyd. 1599), 12788, 13929, 14160, 15349, szk. 19021, lit. 20904 [Dzieła wyszły p. t. Opera, Crac. 1591; — por.: E. 1593; Schoneus, Odae funebres; —
- Słomiński K. ks., Ks. St. Sokołowski, studjum do dziejów kaznodziejstwa XVI w., Prz. powsz. 1892 II., III. por. rec.: Koneczny F., Kwart. hist. 1893], zob. Potocki A.
- Sokołowski Stanisław († 1753) [por.: E. 1753: Cezary od Najsw. M. P. Karmelita, Koronacya całemu niebu słowna senatora Stanisł. Sokołowskiego, kasztelana, przy złożeniu ciała w kościele Zakrzewskim].
- Sokołowski W. (r. 1790), dok. 5329.
- Sokołowski Wojciech J. ks., szk. 19073, 19491, 19523.
- Sokulski (r. 1719), K. 15757.
- Solański Fil. N. (r. 1783), dok. 5177.
- Solari Franciszek i Jakób, architekci (w. XVII.), szt. 21992.
- Soldenkoff, generał (r. 1788), dok. 5281.
- Solecki Grzegorz ks., Karmelita [por.: E. 1629: Burszowiec Mat., Oculus onomasticus].
- Solecki Maciej (r. 1621), dok. 3609, kr. 7920.
- Solidus Jan, Cracoviensis (r. 1508), dok. 2526.
- Solignac Piotr Józef, historyk († 1773), dok. 4671, kr. 9068, 9087, 9088, 9345, hp. 23467.
- Solikowski Jan Dym., areyb. lwowski († 1603), dok. 1427, 3108, 3132, 3134, 3340, 3365, 3402, kr. 7242, 7256, 7325, 7348, 7519 do 7525, 30292 D., 30803—30804 D., K. 13885, 15282 [por.: E. 1598: Holzschuher Balt., Ode; 1602: Klonowicz Seb., Honus paternus; 1603: Sisinius M., Adjunctum testamenti Solikowski; 1604: Hilchen D., Carmen in obitum; — Zapacki, Pszczola polska 1819].
- Soliman II., sułtan turecki (r. 1520—1566), dok. 2607, 2969, lit. 33526 D.
- Soliman, szach perski (r. 1683), dok. 4166.
- Soliman II., sułtan (r. 1697), dok. 4282.
- Solis Fr. (r. 1572), kr. 7358.
- Solms hr., poseł pruski w Rosyi (r. 1763 do 1766), dok. 28808 D.
- Solo Mahomet (r. 1640), dok. 3770.
- Solski Jan (r. 1683), kr. 8596.
- Solski Stan. S. J. († 1701), lit. 33553 D., szt. 21980, 21992.
- Sołohub Jan, podskarbi w. lit. (r. 1734), dok. 4612.
- Sołohub Józef, wda witebski († 1780) [por.: E. 1753: Bohomolec Franc., Applausus].
- Sołtanowie, her. 28557 D. [Arch. kom. hist. I. 373].
- Sołtan Józef, metrop. kijowski († 1519), K. 14406.
- Sołtan St. (r. 1778—1792), dok. 5110, 5269, 5381.
- Sołtan W. (r. 1811), kr. 9807.
- Sołtykowie h. wł., her. 28557 D.

- Sołtyk Fel. (r. 1782), dok. 5160 [por.: E. 1773: Przyspieszenie sprawy Fel. Sołtyka z sukcesorami Jędrz. Tarła (projekt do prawa)].
- Sołtyk Kaj. Ign., biskup krak. († 1788), dok. 4758, 4799, 4806, 4818, 4826, 4828, 4833, 4836, 4838, 4850, 4851, 4870, 4895, 4909, 4917, 4919, 4924, 4932, 4943, 4985, 5011, 5044, 5069, 5086, 5108, 5114, 5140, 5153, 5158, 5272, 5330, 30042 D., kr. 9337, 9427, K. 12912, 15956, szk. 16060, 19060, 19061, szt. 21721, 22090 (p. Sławków), 22091 [por.: E. b. r.: Sołtyk K. J.; — Potocki St., Mowa w sprawie Sołtyka, biskupa, Pochwały, Warsz. 1812 II.].
- Sołtyk Józef Franciszek, kaszt. lubelski († 1735) [por.: E. 1732: Aquila].
- Sołtyk Maciej, biskup margerytański († 1741) [por.: E. 1729: Aquila pro Deo et patria].
- Sołtyk Maciej, wda sandom. (r. 1779), dok. 5116.
- Sołtyk Michał, kaszt. sand. († 1749), kr. 9195.
- Sołtyk Michał ks., dziekan katedry krak. († 1815), dok. 5177, 5205, 5226, 5330, 5362, 5453, 5610, 5750, kr. 9337, K. 32392 D., szt. 21721, 33676 D. [Kamiński T. A., Na imieniny del. d. 29. września 1815 (wiersz.) fol.; — Dubiecki M. W., Lessus in obitum, Crac. 1815].
- Sołtyk Michał Aleksander (r. 1734), dok. 4604.
- Sołtyk Roman, generał († 1843), dok. 5676, kr. 9791, 9818, geog. 10177, hp. 23367, 28154, 28182, 28200.
- Sołtyk Stanisław, senator, kasztelan († 1833), num. 516, dok. 4985, 5296, 5327, 5329, 5330, 5352, 5359, 5361, 5368, 5600, pr. 16655, 16657, 16697, 17211 [por.: E. b. r.: Sołtyk Stan., poseł krak.; — Biographie universelle, Paris 1826—1831].
- Sołtyk Tomasz, wda łączycy († 1773), dok. 4850.
- Sołtykowa Salomea z Brzozowskich (r. 1782), dok. 5160 (por.: E. b. r.).
- Sołtykowicz Józef, prof. Akad. krak. († 1831), dok. 5329, 5361, 5363, 5395, 5401, pr. 17054, 17212, szk. 18964, 19085, 19911, lit. 20040.
- Somkowiczowie h. Sas, her. 28557 D.
- Sommer Fried. Wilh. († 1724), her. 389, hp. 33861 D.
- Sommer Kasp. (r. 1687), kr. 8628.
- Sommerfeld J. (r. 1531), lit. 20946, szk. 19939, zob. Esticampianus.
- Sommerfeld Piotr, budowniczy (w. XV.), szt. 21992.
- Sommersberg Fryderyk Wilh., hist. szląski (w. XVIII.), dok. 684, 29169 D., kr. 5819, 5858, 5859, 6377, 30597 D.
- Songayło Bened. (r. 1812), dok. 5733.
- Sonnenfels Josef v. († 1817), szk. 19542.
- Sonntag K. G., kurlandzki historyk (koniec XVIII. i XIX. w.), zob. Spis autorów.
- Sopikow Bazyli, bibliograf rosyjski († 1815), zob. Spis autorów.
- Sophianus Arsenius (r. 1703), K. 15122, zob. Wiszowaty And.
- Soroka, konfederat barski, kr. 31258 D.
- Soroka Hieronim (r. 1790), dok. 5337.
- Soroka Ignacy (r. 1790), dok. 5337.
- Soromenus, presbyter Pistoriensis, hp. 22848 (pod r. 1458).
- Sorniz Chr. Theof. L. (r. 1698), kr. 30292 D.
- Sosnowicz Mikołaj, zakonnik († 1682) [por.: E. b. r.: Pamiątka śmierci Mik. Sosnowicza].
- Sosnowski Józef, hetman pol. lit. († 1783), dok. 4868, 5081 [Bartoszewicz J., Pismo zb. Ohryzki 1859 I.].
- Sosnowska K. i L. (r. 1770), ek. 18018.
- Sossius Gul., hist. franc. (r. 1627), kr. 7360.
- Soszyk Jakób (r. 1639), szk. 19100 [por.: E. 1635: Canevesi T., Votum].
- Soszyński Jan Amplia (r. 1619), dyp. 281.
- Sotrean Józef (r. 1808), dok. 5655.
- Sotwell (Sotuello) Nathanael S. J. (r. 1676), K. 13827, 32511 D.
- Sotzmann D. F., kartograf (r. 1793—1830), dok. 5492, geog. 10912, 10916, 10939, 10969, 10985.
- Souches de, gen. austriacki (r. 1659), dok. 3946.
- Sowczyński Wal. (r. 1737), K. 13905.
- Sowiński Tomasz Jan (r. 1696), szk. 19046.
- Sowizrrzał Jan (pseud.), K. 15527, lit. 20969.
- Soxo Benedykt de (r. 1648), szk. 19197.
- Spaetgens, radca szląski (r. 1700), dok. 4400.
- Spaeth Fryderyk [Dziarkowski H. A., Biografia życia ś. p. Fryderyka Spaetha, Warsz. 1813].
- Spalatin (Burckhardt) Jerzy († 1545), K. 14847.
- Spangenberg E., Socynianin (r. 1610), K. 15109.
- Spangebrinus (Spangenberg) Johannes (w. XVI.), K. 12776, 12995, szk. 19944.
- Spangenberg Pr. (r. 1562), K. 15224.
- Spankau Jan (r. 1754), kr. 9215.
- Spannocchius Horatius, sekr. nuncyusza (r. 1583—1587), dok. 3204, 3229, 29617 D., K. 15380, pr. 16411.
- Sparkes John, podróżnik (r. 1566), kr. 7284.
- Sparre Axel, poseł szwedzki w Polsce (r. 1645), dok. 3803.
- Sparre Erich, poseł szwedzki (r. 1587), dok. 3236, 3401.
- Specht St., kr. 7980, 30935 D. (błędnie: Nic.).
- Spee Fryderyk (r. 1647), pr. 17625.
- Spee H. X. (r. 1680), dok. 4137, pr. 17625.

- Spendowsky h. Pobóg, her. 28557 D.
- Sperański Michał, ros. mąż stanu († 1839), dok. 28808 D., pr. 16275.
- Speratus Paul von Rällen (w. XVI.), K. 32684 D.
- Speronowicz Joachim (w. XVII.) [por.: E. 1637 : Stokowski Stan.], zob. Lubomirski Stanisław, Ogiński Teodor, Opatowczyk Adam.
- Spezza Andrzej, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Spicimir h. Leliwa, hp. 25313, 34092 D. [tytuł rozprawki Turkawskiego brzm.: Spicimir, herbu Leliwa, kasztelan krakowski, założyciel Tarnowa i Melsztyna, Lwów 1876; — Zarewicz L., Leliwita Spicimir, kasztelan krakowski, praojciec Melsztyńskich i Tarnowskich 1312—1352, oraz monogr. Melsztyna, Kalendarz Czecha na r. 1890, Odb. Krak. 1896, z tablicą geneal. Melsztyńskich (R.: J., Przegl. powsz. 1890 III.).
- Spieżyński Hieronim, lekarz Zyg. Augusta, lit. 20934, 33524 D.
- Spielmann, austr. dypl. (r. 1779—1792), dok. 29048 D.
- Spiera Franciszek (w. XVI.), kr. 30686 D. [por.: E. 1550: Murzynowski St., Historia o Franc. Spierze].
- Spieshaymmer Jan, zob. Cusprianus J.
- Spigellius [por.: E. 1623: Broscius Joh., Car-men in honorem].
- Spinola, nuncyusz (r. 1710), dok. 4424.
- Spinola J. D. (r. 1615), dok. 3543.
- Spitygniew (r. 1248), dok. 1741.
- Splawski Aleks. (r. 1638), kr. 8080.
- Splawski Jan (r. 1789), dok. 5296.
- Splawski Jędrzej, biskup łucki (r. 1431—1436), dok. 2190.
- Spontoni Ciro (r. 1638), kr. 8075.
- Sporn Marcin (r. 1540), K. 15200.
- Springer Jan Teod. (r. 1656), kr. 7458.
- Sprottus Thomas, hp. 22848 (p. r. 1274).
- ze Sprowy Odrowąż, zob. Odrowąż.
- Sprowski Odrowąż Jan, arcyb. gnieźn. († 1453), dok. 1263 [Wójcicki K. Wł., Kłosy t. XV.].
- Spruszyński B. X. (r. 1669), kr. 8436.
- Spytecki M. (r. 1765), dok. 4908.
- Spytek, kasztelan krak. (r. 1350), dok. 1835.
- Spytek z Melsztyna (r. 1396), dok. 1937, hp. 25313.
- Spytek z Melsztyna († 1439), her. 400, dok. 2124, kr. 6539, pr. 16527, hp. 25456, 25457, 34115 D. [Baliński M., Spytko z Melsztyna i ród jego, Bibl. warsz. 1844 III. (zob. Nr. 25457); — Sokołowski Aug., Ostatni obrońca husytyzmu w Polsce, Prz. polski 1870 I.].
- Spytkowa z Szydłowieckich Barbara, szt. 22090, 22091.
- Squarcialupi Marc. [por.: E. 1585 : Simonius, Suplex ad incomparab. virum].
- Szredziński F. P. (r. 1810), dok. 5691, pr. 17875.
- Stablewscy h. Oksza, her. 28557 D.
- Stacewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Stacewicz Marc. X. (r. 1787), hp. 34193 D.
- Stachórski Jan, generał major (XVIII. w.) [Dz. war. 1855 Nr. 257].
- Stachowicz Dom. (r. 1690), zob. Santa-Croce Andrzej.
- Stachowicz Michał, malarz († 1835), etn. 11771, szt. 22242, 22304, 27892, 33713 D.
- Stachowski Franc. J. Ksawery S. J. († 1850), K. 12788, lit. 21141.
- Stackelberg Otto Magnus, poseł ros. w Polsce († 1800), dok. 4385, 4990, 5002, 5006, 5060, 5190, 5263, 5289, 5320, kr. 9467.
- Stadensis Albertus, zob. Albertus.
- Stadniczy h. Szreniawa, her. 405, 28557 D.
- Stadnicki, poseł w Turcyi (r. 1735), dok. 4626, hp. 27260.
- Stadnicki A., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Stadnicki Andrzej († 1614) [por.: E. 1614 : Radawiecki A. X., Prawy szlachcic na pogrzebie (dalsze wyd. 1625, 1632)].
- Stadnicki Antoni (r. 1809), dok. 5650, szk. 19535.
- Stadnicki Franciszek, poseł sejm. (r. 1776 do 1786), dok. 5058, 5219.
- Stadnicki Jan (r. 1637), K. 15624.
- Stadnicki Jan, wda wołyński († 1713), dok. 29939 D.
- Stadnicki Jan Kazim. († 1645) [por.: E. 1633: Kalinowski Sam. Georg. Lutnia parnaska].
- Stadnicki M. (r. 1760), szk. 19187.
- Stadnicki Marek (r. 1554), dok. 2891.
- Stadnicki Mikołaj (r. 1554), dok. 2891.
- Stadnicki Mikołaj († 1629) [por.: E. 1620 : Ochocki G., Epithalamium; 1630 : Rada-wiecki And. X., Prawy ojcowie (kazanie na śmierć)].
- Stadnicki Mikołaj Hieronim († 1620), dok. 3527 [por.: E. 1620 : Kazanie na pogr.].
- Stadnicki Stanisław (r. 1563), K. 15265, 32721 D.
- Stadnicki Stanisław (Dyabeł Łańcucki, † 1610), dok. 3244, 29680 D., pr. 17570, hp. 26286 [Stadnicki St. przedaje popostwo w Lisku r. 1594, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 1].
- Stadnicki Stanisław (r. 1622), dok. 3616, pr. 17713.
- Stadnicki Zygm. (r. 1622), dok. 3616, pr. 17713.
- Stadnicka, żona kaszt. przemysk. (r. 1611), dok. 3512.
- Stadnicka Ewa (r. 1644), dok. 3797.

- Stadnicka Helena, poetka za Zyg. III., lit. 33534 D.
- Stadtweg Johann, hp. 22848 (p. r. 1441).
- Stael - Holstein Anna Ludwika († 1802), dok. 1537, kr. 6021, szk. 19925.
- Stagg A. (r. 1794), dok. 5446.
- Staindel Johann z Patawy, hp. 22848 (r. 1568).
- Stanbulewicz M. (r. 1615), *zob.* Namysłowski J. I.
- Stancewicz Fr. (r. 1636), *zob.* Opaliński Piotr.
- Stancel, malarz (w. XV.), szt. 22145.
- Stanczyk, błazen Zyg. I., hp. 25708, 25841, 25842 [Wójcicki K. Wł., Obrazy starodawne, Warsz. 1843 I.].
- Standius Krzysztof (r. 1668), kr. 8420.
- Staniewicz (r. 1788), dok. 5276.
- Staniewicz (r. 1780), K. 13663.
- św. Stanisław Szczepanowski, biskup krak. dok. 1742, kr. 5622, 6212, 6320, 6334—6342, 6734, 6735, 6836, 30357 D., 30456—30460 D., K. 13005, 13953, etn. 32134 D., szt. 22089 do 22091, 22437, 22438, 22440, 22525, hp. 25024, 25026, 25028, 25030—25033, 34054 D., 34055 D. [por.: E. 1519: Agricola R., Himmus; 1520: Benedictus Posnaniensis, Vita; 1543: Marszewski Seb., Vita; 1604: Zymiciusz A., Historia; 1607: Grochowski Stan., Żywot; 1609: Baronius Cez., Vita; 1618: Vernulaeus N.; 1626: Betkowski Aleks., Żywot; — Chlebowski Waw., Żywot; 1628: Considerazioni Nove; 1644: Parznicki Krz., Effigies vera; 1651: Paprocki Jan Aleks., Pasterska dobroć; 1687: Koziński Alb. Ant., Petra firmissima; 1639: Dunin Piotr t., Nomen gloriae; 1693: Sotarevius Balt., Byssus et purpura; 1753: Compedio de la vita].
- Stanisław August Poniatowski, król polski († 1798), chr. 28287 D., ep. 28604 D., num. 597, dok. 1090, 1391, 1458, 1462 do 1464, 1466, 4319, 4510, 4592, 4793, 4852, 4863, 4864, 4868, 4870, 4876—4449, 5510, 5560, 5925, 28808 D., 30020—30135 D., 30139 D., kr. 9066, 9163, 9308, 9311, 9320—9323, 9327, 9328, 9340, 9355, 9357, 9395, 9404, 9405, 9447, 9449, 9458, 9463, 9467, 9476, 9490, 9513, 9516, 9517, 9526, 9535, 9549, 9562—9566, 9568—9570, 9585, 9626, 9629, 9644, 9659, 9675, 9677 do 9682, 9696, 9739, 30293 D., 31240 D., 31260 D., 31312 D., 31355 D., geog. 10070, 10663, 10817, K. 15839, 15851, pr. 16531, 16604, 16871, 16872, 16952, 17079, 17115, 17228, 17444, 17567, 32924 D., ek. 17962, 17987, 18071, 18217, ob. 18437—18439, 18520—18523, 18527, 18568, 18787, 18788, 18801, szk. 19059, 19060, 19242, 19282 do 19284, 19287, 19497, 19793, lit. 21053 do 21055, 21062, 21073, 21074, 21106, 21151, szt. 21722, 21725, 21791, 21992, 22104, 22124, 22197, 22202, 22217, 22221, 22223, 22226, 22232, 22235, 22293, 22299, 22319, 22387, 22402, 33712 D., 33717 D., hp. 23336, 23338, 23342, 23382, 23391, 23417, 23467, 23654, 27010, 27339, 27340, 27342, 27343, 27354—27962, 34242, 34277—34284 D. [por.: E. b. r.: Stanisław August].
- Stanisław I. Leszczyński, *zob.* Leszczyński.
- Stanisław, ks. mazowiecki († 1524), dok. 29445 D., hp. 23779, 25805.
- Stanisław z Chodca (r. 1471), dok. 2313.
- Stanisław, Franciszkanin, autor żywotu św. Salomei, kr. 6369, 6426.
- Stanisław Kazimierczyk, *zob.* Kazimierczyk.
- Stanisław z Krakowa, autor żywotu św. Jacka, kr. 6352, 6358 [por.: E. 1525: Hosius Stan.].
- Stanisław, malarz (r. 1633), szt. 22188.
- Stanisław, opat oliwski, kr. 30518 D.
- Stanisław Polak, *zob.* Polak.
- Stanisław, sculptor (r. 1634), szt. 22063.
- Stanisław z Szkarbimierza, *zob.* z Szkarbimierza.
- Stanisław z Szczodrkowic, *zob.* z Szczodrkowic.
- Stanisławowicz Franciszek (r. 1567), dok. 3021.
- Stanisławski Bogusław (r. 1756), kr. 9228, 9307.
- Stanisławski Jan (r. 1613), kr. 7800.
- Staniszewski F. (r. 1788), dok. 5276.
- Staniszewski Józef ks. (r. 1801), dok. 30153 D.
- Staniszewski Tomasz, poseł sejm. (r. 1762, 1788), dok. 4336, 5410, pr. 16889.
- Stankar Franciszek († 1574), dok. 3017, kr. 7099, 7232, K. 15206, 15207, 15209, 15232, 15246, 15247, 15259, 15324, szt. 22710.
- Stannton Jerzy Leonard, podróżnik († 1797), kr. 31341 D.
- Staphylus Fr. (r. 1553), K. 15216.
- Stapulensis Jacobus (r. 1522), szk. 19932.
- Starcewski K. (r. 1605), kr. 7703.
- Starzewski Marcin († 1652), K. 12896 [napisał w dodatku do dzieła Pstrokońskiego M. jego żywot].
- Starzewski Wawrzyniec († 1641), kr. 7772, *zob.* Pstrokoński Maciej.
- Starhemberg Ernest Rüdiger hr., gen. austriacki († 1747), dok. 29870 D., hp. 26772, 26826.
- Starhemberg Guido von, gen. austr., obrońca Wiednia († 1737), hp. 26772.
- Starkowsky (r. 1759) dok. 5297.
- Starodobrski Winc. Konst. (r. 1711), dok. 3988.
- Staropolski R., pr. 17014.
- Starowieyscy h. Biberstein, her. 28557 D.
- Starowolski Szymon († 1656), num. 566, ep. 604, 605, dok. 1274, 3642, 5415, kr. 5827, 6279, 7108, 7918, 7995, 8003, 8005—8030.

- 8041, 8051, 8063, 8069, 8070, 8135, 8145, 8146, 8251, 8310, 30945, 30946 D., K. 12583, 12778, 12886, 12910, 12975, 13660, 13888, pr. 16851, 16852, 17495, szk. 18966, lit. 20082, 21018, 21021, hp. 23467, 23508, *zob.* Gostomski Jan, Grochowski Achacy, Kopacki Jan Karol, Lipski Andrzej.
- Starykonie (rodzina), dok. 1861.
- Starzeńscy (Starzyńscy), arch. 28285 D.
- Starzeńscy h. Lis, her. 28557 D.
- Starzeński J. (r. 1789), dok. 5306.
- Starzeński Jacek, Dominikanin († 1816), lit. 33601 D.
- Starzewski J. (r. 1728), K. 12779.
- Starzewski M. (r. 1646), K. 13568.
- Starzyńscy, num. 516, *zob.* Starzeńscy.
- Starzyński J., poseł sejm. (r. 1782), dok. 5153.
- Starzyński Jan X. (r. 1723), kr. 8964, *zob.* Rybiński Jakób Zygm.
- Staszewiczowie - Świcy h. Kuszaba, her. 28557 D.
- Staszewski Józef (r. 1782, 1790), dok. 5150, 5337.
- Staszic Stanisław († 1826), dok. 5296, 5321, 5329, 5401, 5405, 5636, 5672, 5681, 5695, 5714, 5726, 5766, kr. 9537, 9613, 9625, 9777, 9797, 9892, 9912, 31447 D., 31448 D., geog. 10559, 10560, 10592, 10599, 10606, 10656, 10820, szk. 19780, ek. 18332, lit. 21133, 21202, 33577, 33578 D., hp. 25980, 27463, 27702, 27705, *zob.* Czarniecki Stefan, Gutakowski Lud. Sz.
- Statius Achilles (r. 1574), kr. 7346.
- Statius Martinus (r. 1626), K. 15574.
- Statorius, *zob.* Stoiński.
- Staverius (r. 1606), dok. 3463.
- Stawiarski Ignacy Franciszek († 1835), dok. 5633, 5735, kr. 9763, 9815, geog. 10822, pr. 17537, 17822, 17823, 17905, ek. 18329, 33155 D.
- Stawiński D. (r. 1713), pr. 17521.
- Stawiski M. H. (r. 1559), K. 15248.
- Stay Ben. (r. 1764), kr. 9307.
- Stebelski Ignacy, Bazyljanin († 1790). chr. 154, dok. 1388, K. 32570 D., 32637 D. [Ostatnie ks. Stebelskiego prace, z autografu wydał, wstępem i przypisami objaśnił Seredyński Wł., Akad. Arch. hist. 1877 I. (mieści spis biskupów ruskich w Koronie i na Litwie)], *zob.* Eufrozyna św.
- Stech Andrzej, rytownik, szt. 22351.
- Stecy h. Radwan, her. 405, 28557 D.
- Stecki, kaw. maltański, dok. 4768, 5066, 30020 D.
- Stecki Józef [R. S., Dowód przychylności życzeń 19. marca 1802 okazany w Bychowie, Lublin; — Tenże, Elegia na wyjazd z Galicyi zachodniej JW. hrabiów Józefa i Tekli z hr. Wilgów Steckich po przeżęciu klucza Bychowskiego, Lublin 1803].
- Stechno Mikołajewicz Stef. (r. 1774), K. 15840.
- Steczewicz J. K. (r. 1668), dok. 4014.
- Stefan św., król węgierski († 1038), kr. 6170, 6171, 6211, 6215, 30374 — 30376 D., 30388 D., hp. 34041 D.
- Stefan Batory, *zob.* Batory.
- Stefan, gospodarz mołdawski (r. 1396), dok. 1935.
- Stefan, hosp. mołdawski (r. 1437), dok. 2117.
- Stefan Wielki, hosp. mołdawski († 1504), dok. 2274, 2295, 2310, 2340, 2345, 2373, 2387, 2402, 2415, 2469, 2474, hp. 25573.
- Stefan, hosp. mołdawski (r. 1512, 1519, 1522), dok. 2553, 2601, 2625.
- Stefan VIII., woj. wołoski, (r. 1551), dok. 2863.
- Stefan, malarz lwowski (w. XVI.), szt. 22152.
- Stefan, murator (r. 1518), szt. 21992.
- Stefan (Steinmetz w. XV.), szt. 21992.
- Stefani Xaw. i Anna z Szarów (r. 1789), dok. 5306.
- Stefanit, lit. 21506.
- Stefanowicz (nobiletacya r. 1580), dok. 3178.
- Stefanowicz Antoni (r. 1666), K. 13492.
- Stefanowicz Daniel, ludwisarz lwowski (w. XVI.), dok. 3178.
- Stefanowicz Samuel Cyryl, arcyb. lwowski orm. († 1858) [Baracz Sad. X., Żywot, Dod. tyg. Gaz. lw. 1859 Nr. 27—37].
- Stefanowski II. (pseud.: Żagiel, r. 1560), K. 15250.
- Stefanowski H. (r. 1611), K. 15250.
- Stefanowski Jan Albert, malarz (r. 1575), szt. 22152, 22299.
- Stefański Melchior, *zob.* Stephanides.
- Stegeman, podróżnik (r. 1814), kr. 9860.
- Steger Tob. (r. 1590), kr. 7532.
- Steger Lamb. (r. 1654), kr. 31004 D.
- Stegman(i) Joachim, arianin († 1678), K. 15119, 15608.
- Stegmann Bernt, kronikarz Hanzy (ok. r. 1525), kr. 6985, 6986.
- Stein Barł., *zob.* Sthenus.
- Stein Henryk Fryderyk Karol, mąż stanu († 1831), dok. 5779, hp. 28161, 28253.
- Stein(us) S. (r. 1607), dok. 3478.
- Steinbach L. (r. 1783), hp. 20778.
- Steinberg M., kron. szląski (ok. r. 1558), kr. 7219.
- Steinberg Nic. (r. 1578), *zob.* Schachmann Łukasz.
- Steinhock, *zob.* Stenbock.

- Steinbruck J. J. (r. 1792), K. 12480.
- Steiner Chrystyan Bogumił († 1811), dok. 5586, pr. 16149, 17496, 17506, 17538, lit. 21191 [red.: Polnische Bibl. 1787—1788] [Żywot Steinera, prezesa trybunału kryminalnego departamentu płockiego i bydgoskiego, Pam. warsz. 1816 V.].
- Steingraber Ch. (r. 1793), dok. 5422.
- Steinhauser Jan Benjamin, dok. 5154 [1. wyd., Manheim 1759, 2. wyd. 1772].
- Steinwehr Wolfgang Balt. (r. 1758), kr. 9353, pr. 16395.
- Stella Erazm († 1511), kr. 5821, 6912, 30643 D., geog. 10462.
- Stella Giovani da Melano, architekt (w. XVII.), szt. 21992.
- Stella Jul. Caes. (r. 1594), kr. 30464 D.
- Stella Marc. (w. XVI.), kr. 7078.
- Stellanowicz Krz. (r. 1660), kr. 8321.
- Stempel Maciej (r. 1674), K. 15691.
- Stempkowski, poseł do Moskwy (r. 1645), dok. 29780 D.
- Stempkowski Józef Gab., regimentarz konf. barskiej, dok. 4962, 5006, hp. 34262 D.
- Steinbock (Steinbock) G. O., gen. szwedzki (r. 1656, 1659), dok. 3913, 3949.
- Stenbock (Steenbock, Steinbock) Magnus, gen. szwedzki († 1717), dok. 4365, 4380, 4440, kr. 8938.
- Stender G. Fr. (r. 1783), K. 12513.
- Stengel K. X. (w. XVII.), K. 13269.
- Stephanides A. (r. 1611), szk. 19026.
- Stephanides (Stefański) Melchior ks. († 1638), dok. 3441, kr. 7784, 30907 D., lit. 21014 [por.: E. 1627: Żywiczki I, Prophonema syncharmaticum].
- Stęplowski Kaz., rektor Uniw. krak., dok. 4955, szk. 19063 [por.: E. 1772: Słeczkowski Andr., Vita, Crac.].
- Stesi Antoni de, wyr. majolik (r. 1584), szt. 22535.
- Stetkiewicz, komendant (r. 1787), dok. 5242.
- Stewart Charles Sir, margr. Londonderry († 1854), hp. 28252.
- Sthenus (Stein) Bartł. (ok. r. 1512), kr. 6914, 6915, geog. 10281.
- Stief B. G. (r. 1715), pr. 17670.
- Stieff Carl B. (r. 1756), zob. Dudycz Andrzej.
- Stiege Laur. Christ. (r. 1699), K. 15723.
- Stiermann A. A. (r. 1746), dok. 1612, 3300.
- Stirland Andrzej von, mistrz Zak. (r. 1263), dyp. 209, 28430 D., dok. 1760.
- Stobbe Samuel (r. 1644), kr. 8137, szk. 19377.
- z Stobnicy (Stobnicensis) Jan († 1530), kr. 6919, szk. 19932, 19933.
- Stoboeus de Palmaburgo J. de (r. 1749), dok. 4733.
- Stocki Stanisław, kanonik († 1819) [Nekrolog, Rozm., Lwów 1820].
- Stockmann P. (r. 1719), K. 14814.
- Stoinius J. (r. 1684), kr. 31093 D.
- Stoiński (Stojeński, Statorius) Jan, arianin († 1654), K. 13528, 15104.
- Stoiński Ksawery, poseł lubelski (r. 1793), dok. 5410, 5413, pr. 16697.
- Stoiński (Stojeński, Statorius) Piotr, arianin († 1591), dok. 2948, kr. 7212, K. 15247.
- Stoiński (Stojeński, Statorius) Piotr, arianin († 1605), kr. 7702, K. 15085, 15103, 15403, 15404.
- Stojecki J. (r. 1621), K. 13247.
- Stojeński, zob. Stoiński.
- Stoka Jan (r. 1564), kr. 30298 D., lit. 20874.
- Stokowski, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
- Stokowski M. (r. 1791), dok. 5357.
- Stokowski Stan. (r. 1638), zob. Opatowczyk Adam, Speronowicz Joach.
- Stolcensis Stanisław, malarz (w. XVII.), szt. 22188.
- Stolterforth Gotfr., historyk (w. XVIII.), kr. 9308, 9355, pr. 16312, hp. 23467.
- Stoss Michał, szmuklerz, szt. 22483.
- Strabon, geograf, kr. 6046—6049, 30305 D., 30306 D.
- Strachocki (r. 1714), zob. Działyński Kasp.
- Strachota, zob. Metody św.
- Strachwitz Maur., biskup wrocł. (r. 1772), dok. 4988.
- Strada Famian S. J. (r. 1621), dok. 3681, K. 15018.
- Stradomski Aleksy (w. XVI.), dyp. 28446 D., dok. 1061, 28868 D.
- Stradomski Mik. (r. 1636), K. 15622.
- Strahlheim R., oficer napoleoński, kr. 9915.
- Strakwitz G. (r. 1674), dok. 4096.
- Strandmann Gustaw (r. 1769—1771), kr. 9407, 9469.
- Strassoldo hr. (ok. r. 1772), hp. 27655.
- Strasz (Strotski) Ibrahim Beg., dyplom. turecki († 1571), dok. 2969, K. 15262, hp. 25823.
- Strasz Michał Odrowąż, poseł sejm. (r. 1788 do 1792), dok. 5269, 5295, 5327, 5359.
- Straszowa Magdalena z Sołtyków [Wieladko Woj. Winc., Epicedion Strasza, generała wojsk pol. małżonce 1808 25. maja, Warsz.].
- Straszewiczowie h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Straszewski (r. 1766), dok. 4924, szk. 19065.
- Straszyński Kazim. Wacław [por.: E. 1693: Podgórski Sam. Joan., Ultima memoria].
- Strattmann Melch. (r. 1587), kr. 7501.

- Strauch Aegid., dok. 4094, K. 15694 [por.: E. 1674: Strauch Aeg., *zob.* Sobieski Jan III.
 Strawiński Stanisław (r. 1773), dok. 5012.
 Stredowski J. G. (r. 1710), K. 12624.
 Streicher J. (r. 1796), dok. 5477.
 Strener Laurentius, murator (w. XVII.), szt. 21992.
 Streit Kar. Konr. (r. 1776), lit. 21164.
 Strepa Jakób h. Strzemię, arcyb. halicki († 1411), dok. 1946, 5103, szt. 22442 [por.: E. 1778, 1790: Życie Jakóba Strzemię, arcybiskupa, Lwów; b. r.: Kędziński Barnaba X., Illus. Math. Pruski Canon, Summarium processus (B. Jacobi Archiep. Halic.) offert. (Leopoli 1798); — Dzieje dobroczynności 1824 IV.; — Wiśniewski Łukasz, Żywot i cuda bł. Jakóba de Strepa, arcyb. lwowskiego, Lwów 1890].
 Strieleckij Sawa, K. 14252.
 Strimesius Samuel (r. 1704), K. 14934.
 Stritter Jan Gotthilf, historyk († 1801), hp. 22996, 23034, 23039, 33315 D.
 Stroband J. [por.: E. 1586: Epicedia in obitum; Schober, Elegia].
 Strobel G. Th. (r. 1795), K. 15056.
 Strobiński, kapelusznik, ek. 18087.
 Strobl, malarz, szt. 22296.
 Strokij Joann., protopop (w. XVIII.), K. 32609 D., hp. 24617.
 Stroiński S. L. ks., Pijar (r. 1804), dok. 5604, kr. 9737.
 Stroiński Stanisł., malarz lwowski (w. XVIII.), szt. 22243.
 Strojnowski Hieronim, biskup wileński († 1815), dok. 5327, 5510, 30154 D., pr. 32797 D., ek. 17947, szk. 19647, lit. 21244, szt. 22091, 33603 D. [Golański F. N. X., Kazanie na egzekwacjach, Wilno 1815; — Rudomina Jan Gwał., Żywot, Wilno 1839 [por. rec.: Skimborowicz H., Pismo, Dod. do Gaz. porannej 1839 Nr. 93; — Bartoszewicz J., Tyg. ill. 1862 IV.], *zob.* Capelli L. A.
 Strojnowski Stanisław (r. 1609), ek. 17179 (1. wyd. 1609, 3. wyd. 1636).
 Strojnowski Stanisław, wódz Lisowczyków (r. 1621), pr. 16793, szt. 33706 D., hp. 26309.
 Strojnowski Waleryan, poseł sejm. († 1834), dok. 5295, 5269, 5327, 5356, 5378, 5665, 5668, kr. 9777, ek. 17932, szk. 19218.
 Strokirch M. (r. 1703), dok. 4372.
 Stronczek z Osieczna, *zob.* Bank Maciej.
 Stronczyński Kazimierz, archeolog († 1896) [Sadowski H., Kazim. Stronczyński, Tyg. illustr. 1896 Nr. 47; — W. N., Kazimierz Stronczyński, Kraj 1896 Nr. 48]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
 Stroński Adolf (r. 1788), dok. 5281.
 Stroński J. (r. 1789, 1804), pr. 16898, szk. 19697.
 Strotscheritius Er. (r. 1574), dok. 3109.
 Strotski Ebrahim, *zob.* Strasz Ibrahim.
 Stroynowski, *zob.* Strojnowski.
 Strozzi (r. 1640), dok. 3621.
 Strubicz Baltazar (r. 1637), dok. 3748.
 Strubicz Maciej († po r. 1578), kr. 7403, geog. 10516, 10909, 10911.
 Strucius, *zob.* Struś.
 Strumieński Olbrycht (r. 1573), kr. 30298 D., pr. 17179.
 Strumiński A., ek. 18034.
 Struś (ród), her. 28540 D.
 Struś Jakób (r. 1589), kr. 7594, lit. 20871.
 Struś (Strucius, Struthius) Józef, lekarz (w. XVI), lit. 20941, 33526 D., *zob.* Lałalski Jan.
 Strusiówna Kachna (w. XVII.), lit. 33208 D.
 Strutunioski Stan. (r. 1621), kr. 7917.
 Strutyńscy (r. 1760), dok. 4824.
 Strutyński Ambr., star. horodelski (r. 1736), dok. 4638.
 Strutyńska, *zob.* Opeska starościna.
 Struve (Struvius) Burkhard Gotthelf († 1738) kr. 5805.
 Struys J. J., podróżnik (w. XVII.), kr. 31052 D., geog. 10520.
 Stryjewicz Seb. Fab., astronom († 1681), kr. 8180.
 Strykowski Maciej, historyk († po r. 1580), her. 385, kr. 6491, 7365, 7373, 7445—7451, 30772—30773 D., K. 15059, hp. 23467, 24635, 25509 [por.: E. 1610: Świętkowicz Paw., Królów i cesarzów tureckich dzieła (Waw. Chlebowski i Strykowski), Przyj. ludu, Leszno 1836 III.].
 Strzałkowski (r. 1790), dok. 5337.
 Strzałkowski Fran., poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219, szk. 33282 D.
 Strzębski Marcin, *zob.* Marcin Polak.
 Strzegocki Wacł. (r. 1646), szk. 33244 D.
 Strzeleccy h. Oksza, her. 28557 D.
 Strzelecki Antoni (r. 1805), dok. 5618, 30165 D.
 Strzelecki Kasper (r. 1762), dok. 4848.
 Strzemię Jakób, *zob.* Strepa.
 Strzemscy h. Lubicz, her. 405.
 Strzępiński (z Strzempina) Tomasz, biskup krak. († 1460), dok. 2253, pr. 16118.
 Strzeszowski J. (r. 1636), szk. 19035.
 Strzeż Jan Ludw. (r. 1667), dok. 4008, kr. 8133.
 Stuartowie, her. 405, dok. 4483, 28998 D., hp. 26203, 27793.
 Stuart Jakób, hp. 26721.
 Stuart Marya Klementyna, *zob.* Marya Klementyna, wnuczka Jana III.

- Stubielewicz Stefan, prof. Uniw. wileńsk. († 1814), szk. 19663 [Szymkiewicz, Dz. wil. 1815 II.].
- Stuck G. H. (r. 1784), kr. 5816.
- Studziński Stanisław, rotmistrz wojsk pol. (w. XVIII.) [Kraszewski J. I., Atheneum VI. t. 6].
- Sturcius (Sturtius) Chr. (r. 1596—1609), dok. 3402, kr. 7488, 7572, 7698 [E. 1604 podaje: Stur. Az.], *zob.* Chytraeus David.
- Sturm(ius) Jan, pedagog († 1589), dok. 2980, K. 15281, szk. 19843 [por.: E. 1589: Schöberus Huldr., Threni].
- Stutterheim K. Frhr. v., gen. austr. (r. 1809), dok. 5675, hp. 28178.
- Stwosz Stanisław, złotnik i rzeźbiarz († 1530), szt. 22069, 22431.
- Stwosz Wit († 1533), szt. 22064—22068, 22089, 22090 (p. Gniezno).
- Stwosz Wit (syn), szt. 22090 (p. Ząbkowice), 22091.
- Styczynski Jan Gwalbert († 1845), *zob.* Spis autorów.
- Stylla Ad. (r. 1675), szk. 19935.
- Succatori Jan, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Sucharszewski Jan Kanty (r. 1764), kr. 9314.
- Suchecki Gabr. Poray (r. 1786), dok. 5226.
- Suchecka Anna (r. 1786), dok. 5226.
- Suchenwirth Piotr, poeta niem. († ok. 1396), kr. 6541, 6551, etn. 12299.
- Suchocki (r. 1726), dok. 4527.
- Suchodolec Franciszek (r. 1781), dok. 5143.
- Suchodolski Antoni, poseł sejm. (r. 1778, 1788, 1793), dok. 5101, 5295, 5413.
- Suchodolski J. X. (r. 1623), *zob.* Lubomirska Zofia.
- Suchodolski K. L. (r. 1790), dok. 5327.
- Suchodolski Wojciech, poseł sejm. (r. 1788, † 1826), dok. 5115, 5123, 5153, 5269, 5295, 5296, 5307, 5327, 5399, kr. 9596, pr. 16892 [por.: E. 1789: Napis na portret W. Suchodolskiego].
- Suchorzewski Jan, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5219, 5269, 5270, 5295, 5296, 5307, 5324, 5327, 5329, 5355, 5359 [por.: E. b. r.].
- Suchten Krzysztof (r. 1514), kr. 6922.
- Suchywilk Jan ze Strzelec († 1382) [Hoszowski Konstanty, Jan ze Strzelec, Suchywilk zwany, kanclerz w. koronny Królestwa polskiego i arcybiskup gnieźnieński (Odh. z Gaz. krak.), Krak. 1883].
- Sudet Joh. (r. 1615), hp. 23157.
- Sudrowski (Sudrovius) Stan., kalwin († 1600), K. 32745 D.
- Suerier, *zob.* Schmid J.
- Sues Hans von Kulmbach, malarz (w. XVI.), szt. 21795, 22296, 22299, 22317, 33708 D.
- Suffczyński Ant. (r. 1793), dok. 5413.
- Suffczyński Michał X. († 1740), dok. 4850, 4865.
- Sugayłło Ign. (r. 1790), dok. 5337.
- Suhin P. (r. 1792), kr. 30274 D.
- Suknica Walenty, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Sulibowski A. (r. 1607), dok. 3473.
- Suligostowski Mik. (r. 1615), K. 15512.
- Sulikowski Mikołaj [por.: E. 1638: Niszczeycki Steph., Lechopoedeia seu oratio per Nic. Sulikowski oblata; 1670: Castelli Dan., Imago virtutum], *zob.* Radoszewski Bogusław, Syxt Tomasz.
- Sulima Mikołaj (r. 1568), kr. 30720 D.
- Sulimenko Piotr, malarz (w. XVII.), szt. 22188.
- Sulimirski (r. 1717), dok. 4460.
- Sulistrowscy h. Lubicz, her. 28557 D.
- Sulistrowski (r. 1716), dok. 4456.
- Sulistrowski Alojzy (r. 1794), dok. 5337, 5436.
- Sulistrowski Józef (r. 1734), kr. 9078.
- Sulistrowski Krzysztof [por.: E. 1629: Mithau St. J., Tryumph Apollina].
- Sulkon, kaszt. krak. (r. 1243), sfrag. 299.
- Sulmirski J. (r. 1665), dok. 3984.
- Sulna Jan (r. 1268), dok. 1768.
- Sulpicius Severus, hp. 22848 (pod r. 365).
- Sulw Wawrzyniec († 1578), hp. 22848.
- Sulzer Jan Jerzy († 1749), dok. 5028, 30054 D.
- Sulziński Łukasz (koniec w. XVIII.), K. 14562.
- Sułkowscy h. Sulima, her. 28557 D., dok. 5178.
- Sułkowski Aleks. Józef, minister Augusta III., kr. 9295.
- Sułkowski Antoni, generał wojsk kor. († 1796), dok. 5006, 5071, 5101, 5154, 5178, 5226, 5338, 5399, 5403.
- Sułkowski August, wda poznański († 1786), dok. 5178 [por.: E. 1786: Pomorzkanat Atanazy Józ., (Rede bei Leichenbegängnisse); 1791: Łoborzewski P. (Sekretna konferencya między s. p. Sułkowskim a Gurowskim w wieczności) i E. b. r.: Sułkowski].
- Sułkowski Franciszek († 1822), kr. 9489, pr. 16876.
- Sułkowski Józef, generał († 1799), kr. 9688, 9689, 30296 D., 31376 D.
- Sułkowski Mikołaj (r. 1622), *zob.* Rydzińska Anna.
- Sułowski Stan. (r. 1621), kr. 7919.
- Sułtan Seraskier (r. 1739), dok. 4657, 29982 D.
- Sułyma Christofor, biskup ukraiński, K. 32610 D.
- Sumiński P., poseł sejm. (r. 1764), dok. 4895.
- Supan Kazy Aga (r. 1661), *zob.* Kazy Aga.

- Suprigan Jakób, murarz (w. XVI.), szt. 21992.
 Supruńczyk Piotr, malarz (w. XVII.), szt. 22188.
 Sur-Auraze de (pseud., r. 1791), dok. 5351, 5401.
 Surgant (r. 1790), dok. 5337.
 Surlus Wawrzyniec, Kartuz (†1578), kr. 5801, 6321, 30211 D.
 Surowiecki Jak. Ant. J. (r. 1719), K. 12813, pr. 32889 D.
 Surowiecki Karol, Reformator († 1824), dok. 5361, kr. 9690, 31325 D., etn. 11581, K. 15874, 15882, hp. 28015 [O księdzu Surowieckim, reformacie, Dziennik warsz. 1852 Nr. 268; — Nowodworski M., Przegl. kat. 1870, Odb. Warsz. 1870].
 Surowiecki Wawrzyniec, historyk († 1827), dok. 5636, 5781, ek. 17947, lit. 21250; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Susanyn (z czasu Dymitrów), hp. 34164 D.
 Suski J. (r. 1791), dok. 5369.
 Suski Jędrzej ks. (ok. r. 1610), dok. 1074, 28888 D., kr. 30878 D., pr. 17655.
 Suski P. (r. 1606), kr. 7753.
 Susliga Wawrzyniec S. J. († 1640), kr. 30844 D., K. 15509, zob. Sieniawska Elżbieta.
 Susza Jakób Jan, biskup un. chełmski († 1687), kr. 8034, 8604, K. 13966, 14204, 14224, 14465, hp. 26336.
 Suszczyński-Proskura Kajetan, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5327, 30075 D.
 Suszycki J. ks. (r. 1781), dok. 5141.
 Suszycki Remigiusz ks. († 1705), kr. 8516.
 Sutowski Krzysztof. (r. 1644), pr. 16484.
 Suworow — Rimiński Aleksander, gen. ros. († 1800), dok. 1602, 5436, 5446, 5465, 5468, 5534, 28801 D., 30135 D., kr. 9668, 31366 D., hp. 27684, 27902, 28036, 34281 D.
 Svenkfeldius J. (r. 1600), K. 15439.
 Swach Adam, malarz (w. XVI.), szt. 22154.
 Swach Ad. Franc., malarz (w. XVIII.), szt. 22243.
 Swach Antoni, snycerz († 1709), szt. 22351.
 Swerts-Sporck Filip († 1809) [Ziegler J. T., Oratio funebris in exequiis, Krak. 1809].
 Swerts Sporck Józef, rektor Uniw. lw. (r. 1799) [Kuralt M., Ad Dominum Josephum a Swerts Sporck, Leop. 1799].
 Świątkowicz P. (r. 1608), kr. 7966.
 Świątkowski M. (r. 1765), szk. 19873.
 Światopółk, w. ks. kij., hp. 24507, 24512.
 Światosław Igorowicz, w. ks. kijowski († 972), dok. 1658, kr. 30393 D., hp. 24491.
 Światosław Jarosławowicz, w. ks. kijowski († 1076), dok. 1074, 29101 D., kr. 6178, pr. 16271, 32852 D., lit. 21418.
 Świczkowicz Śmiałcki Wawrzyniec (r. 1626), kr. 7936.
 Świderscy h. Lubicz, her. 28557 D.
 Świderski, marsz. konfed. wojsk. (r. 1663), dok. 3976, kr. 8362, hp. 26606.
 Świderski Jędrzej, podpułk. wojsk. ks. warsz., kr. 9796, 9854.
 Świdnicki Jakób (r. 1613), zob. Próchnicki Jan Andrzej.
 Świdrygiełło Bolesław, w. ks. lit. († 1452), dok. 1964, 2085—2087, 2092, 2096, 2113, 2166, 29286 D., 29288 D., hp. 24637, 24752, 24753, 25437.
 Świdzińscy, arch. 26, 28286 D.
 Świdziński Kajetan († 1814) [Nowowiejski J. H., Mowa pogr. na śmierć kasztelanica radomskiego 10. listop. 1814, Warsz. 1815].
 Świdziński Konstanty († 1855), arch. 104, dok. 1381—1383, 1385, 28958 D.; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Świdziński M., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
 Świebocki Ł. (r. 1774), dok. 5030.
 Świeca Piotr (za Łokietka), dok. 1782, hp. 25200.
 Święcicy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
 Święcicki Andrzej († 1631), kr. 5969, 8045, geog. 10214, zob. Noskowski Andrzej.
 Święcicki Jerzy, kan. wileński († 1617), dok. 3441, kr. 6793.
 Święcicki Mikołaj, bisk. poznań. († 1709), dok. 4289, 4369.
 Święcicki Stanisław Jacek, bisk. chełmiński († 1696), dok. 4156, 4234, 4258, 4297, kr. 8705.
 Święciecki Wojc., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
 Święcki Tomasz, historyk († 1837), lit. 21251 [Kłosy t. XVIII.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Świejkowski W. (r. 1783—1789), dok. 5174, 5219, 5242, 5294.
 Świerżawski Karol B., komik († 1806), lit. 21088 [Bogusławski W., Dzieła dram., Warsz. 1821 V.; — Przyj. ludu, Leszno 1835 II.].
 Świeszkowicz Jakób (r. 1621), zob. Ślepowroński A.
 Swieten Gerhard van († 1772), dok. 4990.
 Świątkowicz Mat., kamieniarz (w. XVI.), szt. 21992.
 Świątkowicz Samuel, kamieniarz (w. XVII.), szt. 21992.
 Świątkowski Szymon, malarz (w. XVII.) szt. 22188.
 Świetlicki Paweł (r. 1731), kr. 9031.
 Świętopełk II., ks. pomorski († 1266), dok. 1723, pr. 16340, hp. 23899, 25114.
 Świątosław błog. [Ubyszewski M., Żywoć bł. Świątosława, Krak. 1609, 1615, 1679; — Pękalski Piotr ks., Żywoć świętobliwego Świątosława, misjonarza przy kościele N. P. Maryi, Warsz. 1879].

- Świętosław (r. 1287), dok. 1778.
- Świętosław z Wojcieszyna, *zob.* z Wojcieszyna Świętosław.
- Świętosławski Wojc., poseł sejm. (r. 1786), dok. 5269, 5295, 5327, 5359, 5398.
- Świnarscy h. Poraj, her. 28557 D.
- Świnarski Th. Ern. († 1641) [por.: E. 1641: Cynerski Joan., Veneranda senectus in funere].
- Świniarski Ad., matematyk (w. XVI.), chr. 28402 D.
- Świnkowie, her. 405.
- Świnka (r. 1690), dok. 4220.
- Świnka Jakób, *zob.* Jakób, arcyb. gnieźn. (r. 1285, 1309).
- Świnka Jan (r. 1659), hp. 34094 D.
- Świrgowski (Świrczowski Jan [Grzegorz], hetm. Ukrainy (r. 1570—1573), etn. 12000 [Kostomarow N. I., Iwan Swirgowskij, ukraiński hetman w. XVI., Moskwa 1855].
- Świrscy (r. 1790), dok. 5337.
- Świrski Mikołaj, historyk († 1673), dok. 3953, kr. 8361, 8379.
- Świrski Michał (w. XVIII.), *zob.* Potocki Stan. Kostka.
- Świrski W. (r. 1787), dok. 5242.
- Świrszczewski Jędrzej ks. (r. 1807), szk. 19922.
- Śwйтkowski G. (r. 1790), dok. 5317, 5337.
- Śwйтkowski Piotr ks. († 1793), kr. 9508, 9519, ek. 18025, 18053, lit. 21190, 21191.
- Sworc Hanusz, pixidarius (r. 1537), szt. 22483.
- Swoszowski Jan (r. 1453), dok. 2214.
- Swoszowski Jan, podkom. lwowski (za Zygmunta III), dok. 3421, 3540, pr. 17657.
- Swoszowski Jan (r. 1720), dok. 4493.
- Swoszowska Małgorzata (r. 1601), dok. 3421.
- Sygfryda, córka Eryka XIV., króla szwedzkiego, hp. 25953.
- Sygiert Józef, filolog (w. XIX.), lit. 33609 D.
- Syklowski Antoni (r. 1791, 1812), dok. 5368, 5733.
- Sykstus IV., papież (r. 1471—1484), dok. 2329, 2330, K. 32339 D., hp. 24523.
- Sykstus V., papież (r. 1585—1590), dok. 1636, 1713, 3204, 3213, 3220, 3226, 3229, 3275, K. 12578, 12715, 12716, 15379, hp. 26098.
- Sylvester János (r. 1531), hp. 25830.
- Sylvius Aeneas, *zob.* Aeneas Syl. Piccol. i Pius II.
- Sylvius (Sylwiusz) Bartł. ks. (r. 1638), kr. 8069.
- Sylvius Konst. (r. 1550), kr. 7123.
- Sylvius Siculus Jan, lit. 20809.
- Sylwester II. (Gerbert), papież (r. 999—1003), dok. 1652, 29092 D., kr. 8073, K. 12555, 32342 D., hp. 24963.
- Sylwester III., papież (r. 1044), K. 33342 D.
- Sylwester, arcyb. ryski (r. 1449), dok. 29325 D., K. 13216.
- Sylwester, metrop. kijowski (r. 1652), K. 14357.
- Sylwestrowicz, łowczy wileński (r. 1789), dok. 5306.
- Symon J. K. (r. 1775), ek. 18020.
- Symonolewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Symonowicz Jan Jakób, arcyb. ormiański († 1816) [Kuralt M., In illustr. ac Rever. 1801, Lwów].
- Symonowicz Tym. X. (r. 1621), K. 15541.
- Synakiewicz Feliks ks. (koniec w. XVIII.), dok. 5188, kr. 9564, lit. 21096.
- Synapius (r. 1720), her. 370.
- Sypniewscy h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Syreński (Syreniusz) Szymon, przyrodnik († 1611), lit. 33523 [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
- Syrigus Meletius, *zob.* Meletius S.
- Syruciowie h. Doliwa, her. 28557 D.
- Syruc L., poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
- Syruc Szymon, kaszt. wileński († 1773), hp. 27234.
- Syxt (Sykstus) Erazm, lekarz († 1635) [por.: E. 1603: Cynerski Jan Rachmatowicz, Proteleja in nuptiis].
- Syxt (Sykstus) Tomasz [por.: E. 1629: Sulikowski Nicol., Corona Palladis].
- Szabel Józef Tom., rektor Uniw. krak. († 1809), dok. 5339.
- Szabl Leon [Wspomnienie przez K., Pszczółka, Krak. 1821 t. 2].
- Szabliński G. (r. 1790), dok. 5329.
- Szachin F. S. (r. 1807), lit. 21142, 21145, szt. 33690 D.
- Szachin M. (r. 1804), dok. 5605.
- z Szadka Mikołaj Prokopowicz (Procopiades), astronom († 1564), geog. 10769, lit. 20947, 33527 D.
- Szadkowski Andr. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Szadkowski Wiktor, episkop miński (r. 1793), hp. 27837.
- Szadurscy h. Ciołek, her. 28557 D.
- Szafałkowicz A. (r. 1724), dok. 4514.
- Szafarzik Paweł Józef († 1861), lit. 20392, 21354, hp. 23298; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Szafarzyński Józef (r. 1593), *zob.* Łojola Ignacy.
- Szafirow Piotr, mąż stanu ros. († 1738), dok. 4352.
- Szafraniec H., szt. 22047 (p. Kraków).
- Szafraniec Piotr (r. 1392), dok. 1929.
- Szafraniec Stan. [por.: E. b. r.: Farnovius St., Libri contra pacificationem Luslaviensem Stan. Szafrancio inscripti (1579)].

- Szafraniec Zuzanna, szl. 22090 (p. Sułoszowa), 22091.
- Szahin Giraj (w. XVII), hp. 34174 D.
- Szahin Girej, chan krymski (r. 1783), hp. 27662.
- Szajnocha Karol, historyk († 1868), dok. 3834, 29791 D., pr. 16474, hp. 23446, 23662 [Prace historyczne Szajnochy, Prz. pozn. XXVI.; — Łoziński Wł., Dz. lit. 1868; — Kalicki Bern., Wspom. pośm., Prz. polski 1867—1868]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Szajowski Karol, biskup (r. 1783), dok. 5172.
- Szakinowski (r. 1790), dok. 5337.
- Szałapski Stanisław ks. (r. 1638), kr. 8069.
- Szamocki (r. 1774), dok. 5005.
- Szamocki Adam i Franc (r. 1786), dok. 5226.
- Szamotulski (z Szamotuł) Grzegorz, prof. Akad. krak. († 1551), dok. 2735, K. 12893, pr. 17547, 17647, szk. 19015 [por.: E. 1536: Hegendorphinus, Querelaj].
- Szamotulski Piotr, kaszt. pozn. (r. 1456), dok. 2241, pr. 33013 D.
- Szamotulski (z Szamotuł) Jan, magister, zwany Dr. Paterkiem (ok. r. 1523), lit. 20509 [Kętrzyński W., Roz. filolog. Akad. Krak. 1874 t. I.].
- Szamotulski (z Szamotuł) Sebastian (w. XVI), K. 15347, 32734 D.
- Szamotulski (z Szamotuł) Wacław, muzyk i prawnik († 1572), kr. 7074, 7082, 7095 [Poliński Aleks., Echo muzyczne, Warsz. 1882].
- z Szamotuł Wincenty (za Łokietka), hp. 23724, 25201—25202, 34087 D.
- Szaniowski Daniel ks. (r. 1720), dok. 4487.
- Szaniowski Dominik [por.: E. 1629: Francus Gabr., Engcharena honoris], zob. Słupecki S.
- Szaniowski Filip Nereusz (r. 1789), dok. 5306.
- Szaniowski Franciszek Ksawery, prawnik († 1830), dok. 5355, 5782, kr. 9729, 9799, 9889 [Bibl. Ossol. 1831; — Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Szaniowski Jan Feliks, biskup chełmski († 1733), dok. 29966 D.
- Szaniawski Józ. Kalasanty († 1843), dok. 5636, kr. 9728, 9759, szk. 19920, lit. 21246, 21247.
- Szaniawski Konstanty Fel., biskup krakowski († 1732), dok. 4436, 4455, 4489, 4521 [Grochowski W., Tyg. ill. 1864 X.].
- Szaniawski Konst. Prokop, Pijar († 1710), kr. 31206 D.
- Szaniawski Tomasz X. (r. 1766), zob. Łubieński Wład.
- Szaniawska Ludwika z Załuskich (r. 1789), dok. 5306.
- Szaniecki Jan Olrych, prawnik († 1840), dyp. 236 [Biographie polonaise par Sarrut et Saint Eden, Paris 1836; — Krótki rys życia J. O. Szanieckiego 1840].
- Szantyr Stanisław, prałat († 1840), dok. 5582, 30154 D., K. 13987.
- Szaprut Chasdaj Ibn., zob. Chasdaj.
- Szarffenberger, drukarz krak. (w. XVI), lit. 20161.
- Szarzyński h. Junosza, her. 28557 D.
- Szarzyński [O Szarzyńskim, figlarzu warszawskim za króla St. Augusta, Przyj. ludu, Leszno 1846 XII.].
- Szarzyński Sęp Mikołaj, poeta († 1581), lit. 20867.
- Szasler Wincenty [Kostecki Franc., Nekrolog, Rocz. tow. nauk. krak. 1823 VIII.].
- Szaul Judycz Wahl, zob. Wahl.
- Szaumanowie-Szumscy, her. 28557 D.
- Szauman (r. 1789), dok. 5306.
- Szawłowski L. M. (r. 1768), dok. 4954.
- Szczampach Zdenko [por.: E. 1640: Malicki Jan Kamil X., Złota wolność śmierci].
- Szczanieccy, arch. 28286 D.
- Szczaniecki, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Szczaniecki Łukasz († 1810) [Kozłowski W., Kazanie w dzień roczn. śmierci sędziego pokoju, Poznań 1811].
- Szczaniecki Szczepan S. J. († 1736), K. 15757, szk. 19150.
- Szczawiński h. Prawdzic, her. 28557 D.
- Szczawiński Antoni Szczuka (r. 1709), kr. 8875.
- Szczawiński Jakób († 1673), zob. Łacki Jan.
- Szczawiński T. (r. 1792), dok. 5361.
- Szczawińska Marta (r. 1762), dok. 4848.
- Szczekocki Jan, starosta halicki (r. 1404), dok. 1989.
- z Szczekarzew Otton, muzyk, szl. 22710.
- Szczepanowski Gabr. (r. 1792), dok. 5393.
- Szczepanowski Józ. (r. 1776), dok. 5074.
- Szczepanowski Stanisław św., zob. Stanisław św.
- Szczepańscy h. Dołęga, her. 28557 D.
- Szczerbicz Jan, wójt wielicki (r. 1608), dok. 3481, 3500, pr. 16127.
- Szczerbicz Paweł, prawnik († 1609), dok. 1073, 1167—1170, 28919 D., 28920 D., pr. 16126, 16436.
- Szczerbina D., ataman (r. 1790), her. 28502 D., dok. 5316, 5326 [por.: E. 1790: Opisanie dzieł Szczerbiny atamana].
- z Szczodrkowicz Stanisław (w. XVI), kr. 7117, 30298 D., 30685 D.
- Szczucki Bartłomiej [por.: E. 1616: Dachnowski Jan K., Rytmu żałobne na pogrzebie].

- Szczuka Antoni Stanisław, podkancl. lit. († 1710), dok. 4220, 4303, 4344, 4399, 29911 D., kr. 8892 [por.: E. 1695: Szczuka Stan., Contractus sponsalatiui; — Bartoszewicz J., Tyg. il. 1862 VI.].
- Szczuka Marcin [por.: E. 1728: Echo nieśmiertelnych żalów].
- Szczur, wybraniec (r. 1633), dok. 3713.
- Szczurnowski, mieszczanin poznań. (r. 1791), dok. 5357.
- Szczygielski Stanisław, Benedyktyn († 1687), dok. 809, 810, 4100, kr. 7747, 8418, K. 12821, 13263, 13270, 13277.
- Szczygielski Stanisław (r. 1727), dok. 4533.
- Szczygielski Szymon, malarz, szt. 22243.
- Szczygielski Sz. J. (r. 1766), pr. 17000.
- Szczytowie - Niemiryczowie h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Szczytowie-Zabielscy h. Radwan, her. 28557 D.
- Szczyt Józef, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5337.
- Szekely, pułkownik (r. 1764), dok. 4902.
- Szekely Majlath Józef [Excellentissimo ac illustrissimo D. D. Josepho Mailath Szekely, Magistratus regius Cracoviensis obsequiose applaudit 1800].
- Szekspir (Shakespeare) W., lit. 20591, 20592, 21087, hp. 34156 D.
- Szeliga (ród), her. 28540 D.
- Szeliga J. (r. 1618), K. 15534, zob. Leopolda Gabryel.
- Szelling, żupnik olkuski (r. 1658), dok. 3931.
- Szeludywy Buniak (postać legendarna), etn. 11859.
- Szembekowie h. wł., her. 405, 28557 D. [por.: E. 1640: Ciszowski Mat., Comitia florum prosapia Szembeciana].
- Szembek Antoni F. [por.: E. 1729: Guglielmo R. P. D., Pro J. Lopunskyński (facti) contra Ant. F. Szembek, Roma].
- Szembek Franciszek, wd. inflancki († 1764), dok. 4632, 4865, 4868.
- Szembek Fryderyk S. J. (pseud.: Pięknorzecki J., † 1644), dok. 3747, kr. 6587, 6589, 7791, 7961, 8141, 8142, 30435 D., K. 12832, 12910, 15578, szk. 19153, zob. Oborski Tomasz, Tylicki Piotr.
- Szembek H. (r. 1715), dok. 4450.
- Szembek Jan, kanclerz kor. († 1731), dok. 4512, 4513 [por.: E.: Naramowski Adam X., Głowa i serce publ. dobra; Szembek J., Cancellarius supremus].
- Szembek Jan Krzysztof, biskup warmiński († 1740), dok. 4444, 4463, 4507, 4512, 4527, 4534, 4555, 4640, 4649, kr. 31114 D.
- Szembek Józef Eustachy, biskup płocki († 1758), dok. 4693, 4731, 4752, 4762, 4768.
- Szembek K. (r. 1755), dok. 4776.
- Szembek Krzysztof Ant., arcyb. gnieźnieński († 1748), dok. 4489, 4622, 4623, 4647, 4685, 4708, 4715, kr. 9181 [por.: E. 1719: Polonia in flore id est Szembek Chr.].
- Szembek Krzysztof Hilary, biskup płocki († 1797), dok. 5042, 5269, 5295, 5359, 5480, 5500, hp. 26993, 27235.
- Szembek Stanisław, arcyb. gnieźnieński († 1721), dok. 4406, 4416, 4423, 4455, 4473, 4489, 4568, kr. 8956, K. 32503 D., szt. 22303 [por.: E. 1700: Panegyricus; 1710: Kallimachos Jan Dam., Poema heroiczne in ingressu].
- Szemberg Teofil (r. 1620), dok. 3586, hp. 26320.
- Szemet Stanisław [por.: E. 1622: Korona Mar. X., Kazanie na pogrzeb Szemeta].
- Szemiot Mik. Kazimierz, podkom. wendeński († po r. 1669), her. 408, dok. 4031, kr. 8131, K. 15686, zob. Wiśniowiecki Jeremi.
- Szenking, kaszt. wendeński († 1605), kr. 7709.
- Szenrath M. J. (r. 1652), K. 12784.
- Szepsi Csombor Marton (r. 1620), kr. 7830.
- Szepsius Georg. Macer (r. 1557), szk. 19018.
- Szeptyccy h. wł., her. 28557 D.
- Szeptycki Atanazy, metropol. kij., bisk. lwowski († 1746), dok. 4694, 5030, 29944 D., 29951 D., K. 14491.
- Szeptycki Barlaam (Warałaa), władca lwowski († 1713) [por.: E. 1692: Stawrowiecki Kirył Franhwilion, Zercało bohosłowija, Uniejew].
- Szeptycki Hieronim Antoni, biskup płocki († 1772), dok. 4850, 4865, 4895, 4917, 4982, 5011.
- Szeptycki Leon Ludwik, metropol. kij., biskup lwowski († 1799), dok. 4988, 5011, 5022, 5069, 30046 D., 30064 D., K. 14483.
- Szeptycki M. (r. 1717), dok. 4463, K. 14322.
- Szeptycki M., proboszcz wieluński (r. 1791), dok. 5364.
- Szeptycki, starosta (r. 1791), dok. 5368.
- Szeptycka Ludwika z Dzieduszyckich [D. R., Czasop. księg. Ossol. 1829].
- Szeremetiew (Szeremeta) Bazyli, wódz ros. (r. 1658), dok. 3953, kr. 8419.
- Szeremetiew Borys, wódz rosyjski († 1719), dok. 940, 4349, 4365, 4369, 4391, 4372, 4385, 4426, kr. 8764, 28793 D., 28801 D.
- Szeremetiew Piotr (r. 1773), dok. 5020.
- Szeymen Sam. (r. 1812), dok. 5733.
- Szewski Piotr (r. 1808), hp. 34265 D.
- Sziszczicz, murator (r. 1539), szt. 21992.
- Sziszackij Warlaam, archijer. mohil., K. 14768.
- Szkaradkiewicz (r. 1776), szk. 19942.
- Szkarbimierz Stanisław (r. 1399), kr. 6561.

- Szlachtowski Jan Kanty, historyk († 1871), [Estreicher K., Tyg. ill. 1872 IX.]; *Dzieła, zob. Spis autorów.*
- Szlaray Mihály (r. 1550), K. 15213.
- Szlawski (r. 1790), dok. 5331.
- Szlązak Anioł, *zob. Angelus Silesius.*
- Szłubowscy h. Słepowron, her. 28557 D.
- Szłyków, dyr. policyi w Wilnie (r. 1813), dok. 5758.
- Szmidt-Ciażyński Konst., szt. 22468.
- Szmyt K. H. W., pastor warsz. (r. 1791), dok. 5356.
- Szoanę Jan, *zob. Chojsnin.*
- Szober St. (r. 1618), K. 12831 [por.: E. 1638: Szober Stan., Żal serdeczny Anny Szoborowej (wiersz), Krak.].
- Szoblewicz Jacek (r. 1812), dok. 5733.
- Szöge (r. 1789), dok. 5300.
- Szolc Kasper dr. [por.: E. 1636: Kuczkowski H., Amaranth albo wieniec Kasp. Scholca i Zuz. Kampionówny, Lwów], *zob. Alembek Jan.*
- Szolc (Wolfowicz) Józef, malarz (w. XVII.), szt. 22188, *zob. Wolfowicz.*
- Szolcowicz Josephus Wolf, malarz (r. 1591), szt. 22152.
- Szołdrscy h. Łodzia, her. 28557 D., dok. 5562.
- Szołdrski Andrzej, biskup poznański († 1650), dok. 3736, 3784, kr. 8179 [por.: E. 1636: Gowarczewski G., Bina gratulatio in ingressu; Grzymułtowski Krz., Echo virtutum; Politiā, Sacro civilis ex honoribus Szołdrski, Calissi; Żędzianowski J., Gratulatio; 1640: Wojtowicki Alb.; 1645: Mieszkowski J., Summa brevis meritorum; 1649 (D. IV.): Szołdrski Andr., episc. et Stan. Szołdrski]; *zob. Torres J.*
- Szołdrski Jakób (r. 1761), dok. 4826.
- Szołdrski Ludwik Władysław, wda innowrocł. († 1756), dok. 4487, 4711 [por.: E. 1729: Classis honoraria; Jarmundowicz Cas., Navalis corona gratitudinis].
- Szot St., rusznikarz (r. 1596), dok. 3339.
- Szpak Stanisław, malarz (r. 1590), szt. 22155.
- Szpakowski A. X., her. 402.
- Szpańczyk Kasper, malarz (r. 1596), szt. 22155.
- Szpaniel Mikołaj, malarz (w. XVII.), szt. 22188.
- Szpinek K. i T. (r. 1790), dok. 5337.
- Szpot Piotr Dunin (r. 1590), kr. 7533.
- Szrek J. M. (Schroeck, r. 1813), hp. 33759 D.
- Sztáray (rodzina), dok. 28778 D.
- Szteyn (r. 1793), dok. 5413.
- z Szubina Sędziwoj, *zob. Sędziwoj.*
- Szujscy, książęta rosyjscy, szt. 22091, 33682 D., hp. 26294.
- Szujski Józef, historyk († 1883), hp. 23577, 23663 [Smolka Stanisław, Czas 1883 Nr. 31 i n.; — Koźmian St., Wspom. pośm., Prz. polski 1883 I.; — Tarnowski St., Szujskiego lata szkolne, tamże 1885 I., II.]; *Dzieła, zob. Spis autorów.*
- Szujski Józef (r. 1784), dok. 5194.
- Szujski K. (r. 1687), dok. 4206.
- Szujski, książę (r. 1794), dok. 5435.
- Szujski Wasyl, car († 1612), num. 28649 D., dok. 3512, 29686 D., kr. 7733, 7771, 30869 D., szt. 33682 D., hp. 26278, 26294, 34164 D.
- Szukiewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Szukszta Ign. (r. 1788), dok. 5276.
- Szulakiewicz Isajasz (r. 1793), dok. 5428.
- Szułecki Bartłomiej [Szaniawski X., Pamiętka Bartłomieja Szułeckiego, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1811 VII.].
- Szulc Dominik, historyk († 1860) [Tyg. ill. 1861].
- Szultz Michał, budowniczy († 1812), dok. 1478.
- Szumburski Filip Fel., bisk. chełmski († 1851) [Dwa listy, Gaz. kościelna 1844].
- Szumińscy (r. 1798), dok. 5523.
- Szumlańscy h. Korczak, her. 28557 D.
- Szumlański Józef, biskup lwowski unicki († 1708), dok. 29885 D., K. 14490, 32630 D. [Kompaniewicz K. i Zieliński L., Lwowianin 1841].
- Szumlański Józef, pułkownik (r. 1798), kr. 9687, 9902.
- Szumowski, poseł do Turcyi (r. 1672), dok. 4059.
- Szumowska J. (r. 1690), dok. 4226.
- Szumski Adryan (nagrobek), szt. 22090 (p. Przasnysz).
- Szumski Tomasz († 1840), kr. 9809, szk. 19758, 19933, lit. 20035, 21274.
- Szurłowski, *zob. Baka Józef.*
- Szuszkowski Waleryan, *zob. Protasiewicz Suszuskowski.*
- Szuyski, *zob. Szujski.*
- Szwankowski Jan, malarz Zygm. III., szt. 22156.
- Szwarc Jerzy, stolarz (w. XVI.), szt. 22548.
- Szwarzenberg (Schwarzenberg, ród), her. 405.
- Szwejkowski Jan (r. 1792), dok. 5378.
- Szwejkowski Wojciech Anzelm, Pijar († 1838), dok. 5633, 5657, szk. 19753, lit. 21166, 33582 D. [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.].
- Szwefeld (r. 1738), lit. 20608.
- Szwern Jan Ulryk [por.: E. 1638: Giełgud Kaz., Potomna sława].
- Szwykowski Ign. (r. 1791), dok. 5357, 5399.

- Szwykowski Kasper [por.: E. 1619: Zygro-wiusz Jan X., Czyściec chrześcijański na pogrzebie].
- Szwykowski Michał, poseł sejm. (r. 1782), dok. 5'53.
- Szwykowski Stefan (r. 1621), zob. Radziwiłł Janusz.
- Szybalscy h. Prus, her. 28557 D.
- Szybiński Dominik, Pijar († 1799), kr. 9424, szk. 19938, 19940, 33342 D., hp. 33758 D.
- Szyc, konfed. barski, kr. 9364.
- Szycik X. (r. 1636), zob. Abramowicz Mik.
- Szydłowiec (r. 1727), num. 444.
- Szydłowiec h. Odrowąż, her. 405, szt. 22091, 22300.
- Szydłowiecki Jakób, kaszt. sandom. († 1510), szt. 22090 (p. Szydłowiec).
- Szydłowiecki Krzysztof, kanclerz kor. († 1532), dok. 2447, 2506, 2554, 2709, 29469 D., 29489 D., kr. 6977, szt. 22090 (p. Szydłowiec), 22303, hp. 25731, 25800 [por.: E.: Rotterdamus 1526].
- Szydłowiecki Mikołaj, podsk. w. kor. († 1532), hp. 25731.
- Szydłowiecki Paweł ks., kustosz krak. († 1505), dok. 2445 [por.: E. 1497, 1517: Beroaldus].
- Szydłowiecki Piotr, podk. krak. (ok. r. 1502), szt. 22090.
- Szydłowiecki Stanisław, podskar. kor. (r. 1473), dok. 2316.
- Szydłowiecka Elżbieta, dok. 29525 D., zob. Radziwiłłowa Elżbieta.
- Szydłowski (r. 1696—1727), hp. 24599 [por.: E. 1617: Kmita J. A., Apotheosis familiei Szydłowskiego].
- Szydłowski Adam (r. 1786, 1793), dok. 5228, 5413.
- Szydłowski Albert [por.: E. 1617: Wresnanus B., Mortis iudicium].
- Szydłowski Ant. (r. 1788), dok. 5276.
- Szydłowski Jan (r. 1606), kr. 7755.
- Szydłowski Karol (r. 1797), dok. 5501.
- Szydłowski Seb., murarz (r. 1596), szt. 21992.
- Szydłowski Szymon, poseł sejm. (r. 1773 do 1793), dok. 5006, 5058, 5101, 5410, 5413.
- Szydłowski Wojc. Ant. (r. 1729), kr. 9023.
- Szydłowski Zygmunt [por.: E. 1618: Macud-kowicz M., Poemation epithalamicon].
- Szykowski Krystyn ks., obrońca Przemyśla (r. 1672) [Odwaga Szykowskiego, Reformata, Rozm., Lwów 1830; — Hauser Leop., Znaczenie pomnika gwardyanowi O. O. Reformatorów, Przemyśl 1877].
- Szyłowicz Olizar (r. 1450), dok. 2189.
- Szymach Mik. [por.: E. 1619: Jascius Ambr. X., Różgi na grzbiecie Mik. Szymacha, Poznań].
- Szymak Grzegorz, Dominikanin (r. 1755), K. 13422.
- Szymanowski Józef, wierszopis († 1801), dok. 4942, 5269, 5295, 5327, pr. 17000, 17562, 17563, 33085 D., lit. 21075 [O życiu i pismach, Nowy pam. warsz. 1801 I.; — Potocki St., Pochwała, Rocz. tow. przyj. nauk warsz. 1802 I. i w tegoż: Pisma różne, Warsz. 1803; — Rozr. dla dzieci 1826; — Wójcicki K. W., Tyg. ill. 1862 V.].
- Szymanowski Józef, generał (r. 1806—1814), kr. 31429 D., hp. 28155.
- Szymkiewicz And., konf. barski, dok. 5205.
- Szymkiewicz Jakób, lekarz († 1818), pr. 17891.
- Szymkowski Jan R. (r. 1790), dok. 5337.
- Szymon Połockij, zob. Piotrowski Szymon.
- Szymon a Spir. S. (r. 1650), K. 13532.
- Szymon, malarz (r. 1664), szt. 22188.
- Szymon, szklarz (r. 1610), szt. 22063, 22547.
- Szymon z Lipnicy, błog. († 1482), kr. 30618 D. [por.: E. 1563: Symona z Lipnice żywot; 1703: Kozikiewicz Er.; 1725: Gorczycki Paweł Józef; 1733: Wizerunek doskonałości; 1767: Szymon z Lipnicy, Życie; — Jaroszewicz F., Żywot, Bochna 1848; — A. B., Przyj. dom., Lwów 1864; — Goli-chowski Norbert, Bł. Szymon z Lipnicy, Krak. 1898].
- Szymon z Proszowic (r. 1557), dok. 2917.
- Szymonowicz Szymon, pielgrzym (r. 1322), lit. 21468.
- Szymonowicz Szymon Simonides († 1629), dok. 3132, 3296, 3384, 3419, 29728 D., kr. 7471, 7540, K. 12717, 15378, szk. 19227, lit. 20878, 33500 D., zob. Sieniawski Adam Hieronim, Sieniawska Zofia.
- Szymonowski Sam. H. (r. 1642, 1651), kr. 8119, ob. 18687.
- Szymoński Bernard [Zarewicz L., O. Bernard Szymoński, typ ascety, Odb. z kalendarza katol., Krak. 1839].
- Szypiński B. (r. 1764), dok. 4867.
- Szyrma Paweł, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5295.
- Szyrwid Konstanty, filolog († 1631), dok. 3707, szk. 19936 (I. wyd. 1629).
- Szyrwiński Franc. (r. 1697), kr. 8756.
- Szyrynowie, her. 28557 D.
- Szyska J. (r. 1793), dok. 5413.
- Szyszkow Aleksander, admirał (r. 1812), kr. 9820.
- Szyszkowski A. (r. 1626), K. 15572.
- Szyszkowski Marcin, biskup krak. († 1630), dok. 3596, 3668, K. 12896, 15144, 15392, szk. 19027, lit. 20720 [por.: E. 1595: Gesualdus Ph.; 1602: Iłżycki; Maciejowski B.; 1616: Papencovius J.; 1617:

- Garliński St.; Halicius S, Gratulationes; Krzystek B. X. Divi tutelares; Rybkowicz J. A.; Smieszkowicz Laur., Pean; Starowski Sz., Eucharisticon; Vitellius Jak., Plaudens Apollo; 1618: Ad episc. Szyszkowski, Paneg. Ingolstadt; 1621: Smieszkowicz W., In diem natalem; 1623: Laurinowicz Nic., Oratio; 1624: Kangowski I. Votum; 1628: Blossius Math. (E. VIII.); 1629: Stracz Sig., Auspicatissimus adventus].
- Szyszkowski Mikołaj, biskup warmiński († 1643) [por.: E. b. r.: Spes Prussiae de Nicolao Szyszkowski; 1639: Justinelli P. X.; 1644: Skrobkowicz Lud., Peregrinacya szczęśliwa dwóch biskupów, Mik. Szyszkowski, Jak. Zadzik, Warsz.].
- Szyszkowski Piotr, kaszt. wojnicki [por.: E. 1629: Grochowski Achatio, Oratio gratulatoria].
- Szyszo J. (r. 1790), dok. 5337.
- Taconet Touissaint Gaspard (r. 1768), kr. 9346.
- Tacyt (Publius Corn. Tacitus, † 117), kr. 6056—6058, 30307—30311 D., K. 12484, hp. 23186, 23208.
- Taczalski H. (r. 1613), pr. 17659.
- Taczanowscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Taczanowski Józef (r. 1780), dok. 5129.
- Tagoborski, zob. Tęgoborski.
- Taibout (r. 1725), dok. 4519.
- Talleyrand Karol Maurycy, dyplomata († 1838), hp. 28062, 28253.
- Tambroni Gius. († ok. r. 1807), hp. 23333.
- Tanerbach, szt. 21727.
- Tannenberg C. J. (r. 1742), K. 15798.
- Tannenberg Jan Jerzy (druga połowa w. XVIII.), dok. 5224, 5308, 5422.
- Tanner Bernard Leopold S. J. (r. 1678), dok. 4122, ob. 18856, hp. 26759.
- Tauner Maciej S. J. († 1692), K. 13834, zob. Męciński Wojc.
- Tański Antoni, pułk. kijowski (r. 1712—1734), hp. 27137.
- Tański Ignacy, wierszopis († 1805), dok. 5290, 5322 [Rozr. dla dzieci 1828].
- Tański Jan (r. 1656), kr. 8288.
- Taranowski Andrzej, dyplomata (w. XVI.), dok. 3374, kr. 30710 D., hp. 25912.
- Tarcagnola Jan z Gety, kr. 30782 D., hp. 22848 (pod r. 1562).
- Tarczewski Jan Stanisław (r. 1691—1699), kr. 31055 D., lit. 21042, zob. Łącki Jan, Margowski Andrzej R.
- Tardieu F. (r. 1812), geog. 10916.
- z Targowiska Jan, rocznikarz (do r. 1491), kr. 6437, 6800.
- Tarkowski Stefan, kaszt. brzesko-lit. (ok. r. 1749), dok. 4554, 4622.
- Tarło (r. 1770), kr. 9399.
- Tarło Adam, wda lubelski († 1719), dok. 4404.
- Tarło Adam, wda lubelski († 1744), dok. 4597, 4609, 4679, 4698, kr. 9164, hp. 27222, 27236, 27302, 27303, 34237 D. [Hubert, Pam. historyczne t. II.], zob. Poniatowski Kaz.
- Tarło Andrzej (r. 1410), dok. 1998.
- Tarło Andrzej (r. 1538), dok. 2751.
- Tarło Andrzej [por.: E. 1618: Buczkovius Mat., Andreothesia genethliaca].
- Tarło Franciszek, kaszt. lubelski († 1731), dok. 4461, 4565.
- Tarło Jan (r. 1649), K. 15152.
- Tarło Jan (zginął przy wzięciu Grudziądza r. 1659), hp. 34188 D.
- Tarło Jan, wda sandomirski (r. 1665—1670), dok. 3990, 4045, 29841 D. [por.: E. 1628: Żędzianowski J., Illus. Nicol. et Joan. Tarło gratulatio].
- Tarło Jan, wda sandomierski († 1753), dok. 4507, 4512, 4585, 4597, 4619, 4651, 4693, 4707, szt. 22047 (p. Kraków), 22090 (p. Warszawa), 22091, hp. 27270 [por.: E. 1708: Fortuna bellorum; 1736: Bieratowski Andr., Panegyris; Fasces palatini; Pantheon Aitolurum; 1753: Jezierski St. Rajmund X., Życie pańskie pańską śmiercią].
- Tarło Karol, podkanclerzy kor. († 1703), dok. 4207, 4285, K. 15168.
- Tarło Karol [por.: E. 1749: Majewski Hyac., Struktura sytuacji].
- Tarło Kazimierz [por.: E. 1688: Ormiński].
- Tarło Michał hr. [Order od Ludwika XV. (1725), Spraw. kom. dla hist. sztuki Akad. VI. str. LXXXIII.].
- Tarło Michał Bartłomiej, biskup poznański († 1716), dok. 4423, 4439.
- Tarło Mikołaj († 1632) [por.: E. 1632: Vitellius J., Mnemosynon], zob. Tarło Jan.
- Tarło Paweł, arcybiskup lwowski († 1575), K. 15269 [por.: E. 1561: Samboritanus Gregor., Ecloga].
- Tarło Piotr, biskup poznański († 1722), dok. 4495, 4502 [por.: E. 1687: Petro Tarło, Ascia ad petram].
- Tarło Zygmunt [por.: E. 1636: Kalnicki J. C., Applausus; Wierowski Laur., Caelatura Phoebi].
- Tarłowa Helena [por.: E. 1621: Kazanie na pogrzebie żony Mik. Tarły].
- Tarłowa Maryanna (w. XVIII.), hp. 34238 D.
- Tarłowa Teresa (r. 1709), dok. 4420.

- Tarłówna Jadwiga (potem Sieniawska), lit. 20867, hp. 25971.
- Tarnawski M. (r. 1810), *zob.* Ciechanowski Ferd.
- Tarnowscy h. Leliwa, arch. 28286 D., her. 28557 D., szt. 22090, 22091, 22300 [por.: E. 1551: Rothes Petrus, Liber funerum domus Tharnov., Vienn.], *zob.* Ostrogski Konstanty i Spicimir h. Leliwa.
- Tarnowski Antoni (†1815) [Antoni i Zuzanna z Jełowickich Tarnowscy, por.: E. VI.: Kojaszewicz].
- Tarnowski Gabryel, star. krak. (†1632), dok. 3537 [por.: E. 1621: Dambrowski P. Gratulatio; Buczkowski Mat., Belliger sarmata; 1632: Gądkowski Georg., Certamen planetarum].
- Tarnowski Jan, hetman w. kor. (†1561), dok. 2672, 2692, 2841, 2859, 2868, 2966, 28884 D., 29428 D., 29520 D., 29540 D., kr. 5975, 7119, 7150, 7231, 30715 D., pr. 16829, 33019 D., lit. 20910, 33507 D., szt. 22090, 22091, hp. 25729, 25826, 25829 [por.: E. 1545: Benedictus J. (Ded.); 1550, 1555: Caelius (Coelius); 1559: Carmen; 1561: Kochanowski Jan, O śmierci J. Tarnowskiego; Royzius, Carmen in obitum; Pułdowski M., Eleg. in mortem; Szczawiński, Carmen; — Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Gościnność Jana Tarnowskiego, tamże 1846 XIII.].
- Tarnowski Jan (herbu Rolicz), arcyb. gnieźn. (†1605), K. 15417 [por.: E. 1598: Tarnowski Jan, Oratio; 1604: In primo Eccl. gnesn. adventu; Scrobissevius J., Panegyricus; b. r.: Metra gratulatoria; — Vita, Acta literaria 1756].
- Tarnowski Jan (w. XVII.) [por.: E. 1614: Wresnanus B., In natalem diem; 1620: Tokarzewski (Tocarewius); Carmen; 1633: Karatan Jan, Votum nuptiale; 1635: Grabiecki Woj.; 1640: Dobraszowski Seb. M., Inauguratio], *zob.* Ossoliński Jerzy.
- Tarnowski Jan [por.: E. 1724: Sprawiedliwość Areopagu polskiego za prezyd.].
- Tarnowski Jan Amor, kaszt. krak. (†1500), szt. 22090, 22091.
- Tarnowski Jan Amor, wda sandom. (†1515), szt. 22090, 22091.
- Tarnowski Jan Amor (r. 1755), kr. 9220, szk. 19868, lit. 21153.
- Tarnowski Jan Feliks, senator i pisarz (†1842) [Kozmian Kaj., Bibl. Ossol. 1842 III.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Tarnowski Jan Krzysztof, syn hetmana (†1567), dok. 2966, 2990, K. 15256.
- Tarnowski Jan Rafał (r. 1633), kr. 8033.
- Tarnowski Michał Stan. († ok. r. 1650) [por.: E. 1635: Siemek Gasp. (ded.), *zob.* kr. 30980 D.].
- Tarnowski P. (r. 1625), K. 15148.
- Tarnowski P. (r. 1690), dok. 4226.
- Tarnowski Piotr Paweł (†1658) [por.: E. 1640: Jastrzębski Woj. Kaz., Nowy miesiąc Leliwów].
- Tarnowski Rafał (†1412), szt. 22090 (p. Przeworsk), 22091.
- Tarnowski Rafał (†1803) [por.: E. b. r.: Do Tarnowskich hrabstwa Rafała i Urszuli (1790?); — Woronicz Jan Paweł, Mowa na pogrzebie Rafała, 1803].
- Tarnowski Stanisław (r. 1570, 1585), dok. 3215, kr. 7282, hp. 33090 D.
- Tarnowska Anna z Szamotuł, szt. 22090, 22091.
- Tarnowska Barbara, szt. 22090 (p. Tarnów).
- Tarnowska Elżb. z Podbereskich [por.: E. (D. IV. do t. 8 i 9) 1645: Schrober J. F.].
- Tarnowska Prudencja Zofia [por.: E. 1640: Lacki Kasp., Mowa pogrzebowa].
- Tarnowska Urszula z Ustrzyckich (w. XVIII), dok. 1386, kr. 9745, *zob.* Tarnowski Rafał.
- Tarnowska Walerya z Strojnowskich (†1849), szt. 22244.
- Tarnowska Zuzanna z Jełowickich, *zob.* Tarnowski Antoni.
- Tartarottus (w. XVIII.), kr. 5955.
- Tarycha Wasyf Effendi, dziejopis turecki, kr. 5973.
- Tarzymieński (r. 1616), K. 15512.
- Tasso Torquato (†1595), lit. 20896, 20986.
- Taszycki Gabryel, prawnik (†1809), dok. 5328, pr. 17521.
- Taszycki Mikołaj, prawnik za Zyg. Starego, dok. 1058, 2715, 2724.
- Taszycki Stanisław, Socynianin (za Batorego), dok. 3216, 29608 D. [por.: E. 1605: Szafrańiec St., List do St. Taszyckiego].
- Tatarkiewicz Jakób, rzeźbiarz (r. 1798), szt. 22063.
- Tatiszczew Wasili, historyk ros., doradca Anny Joannówny (†1750), hp. 27243.
- Taube Konrad (w. XVI.), hp. 24204 [Mitth. Liv-, Esth- Kurl. 1856 VIII.].
- Taubach Sebastian, stolarz (w. XVI.), szt. 22548.
- Tavannes de, pam. franc., kr. 6021.
- Tavanti (r. 1804), dok. 5044.
- Tebaldi Giovanni (r. 1582), hp. 26087.
- Techmann Arn. (r. 1662), kr. 8381.
- Tecno J. (r. 1597), K. 15428.
- Tecnów G. X. (r. 1613), dok. 3524.
- Tectander G. (r. 1608), kr. 7765.
- Tęczyńscy h. Topór, her. 28554 D., dok. 2685, 2959, pr. 17035, hp. 34043 D.

- Tęczyński Andrzej, kaszt. wojnicki († 1461),
kr. 5822, 6669—6671, pr. 17583, lit. 20782,
hp. 25534.
- Tęczyński Andrzej, kaszt. krakowski (za Zyg.
Starego) [por.: E. 1535: Proszovianus
Simon, Ad Andream de Thenczyn, Cast.
Crac; 1536: Valerianus Math., In laudem
A. de Thenczyn].
- Tęczyński Andrzej, kaszt. wiślicki († 1613)
[por.: E. 1591: Grutinius And.; 1599: Niger
(Ded.), 1613: Fałęcki Krzysz., Epicedium
in funus].
- Tęczyński Gabryel, wda lubelski († 1617)
[por.: E. 1591: Grutinius And.; 1618: Mar-
gonius Alb., Carmen funebre].
- Tęczyński Gabryel, syn Gabryela, wdy lub.
(† 1629) [por.: E. 1629: Puteanus Er., De
morte, Lovaini; Isidorus a S. Jesu,
Oratio funehr., Bruxella].
- Tęczyński (z Tęczyna) Jan, kaszt. wojnicki
(r. 1574), dok. 3099.
- Tęczyński Jan, wda krakowski († 1638)
[por.: E. 1591: Grutinius And.; 1601, 1603:
Schoneus A., Fidus comes; 1602: Lipsius
J., Epistolae].
- Tęczyński Jan Chrzcziciel, wda bełzki († 1562),
ob. 18844, hp. 25881, 25927 [Wojcicki K.
Wł., Kłosa IV.].
- Tęczyński Stanisław (r. 1533), dok. 29503.
- Tęczyński Stanisław († 1634), szt. 22047 (p.
Kraków).
- Tęczyńska Barbara († 1521), szt. 22090, 22091.
- Tęczyńska Izab. [por.: E. 1636: Goldonowski
And. X.].
- Tege Franciszek, poseł pruski (w. XVI.),
dok. 2516.
- Tęgoborski (Tągoborski) A. [por.: E. 1614:
Sornatowicz M., Epithalamium].
- Tęgoborski Ignacy (r. 1789), dok. 5306.
- Tęgoborski Kajetan X. (r. 1786), dok. 5223,
szk. 19164.
- Tęgoborski Waleryan, szambelan St. Aug.
(† ok. r. 1820), kr. 9535.
- Teil de (r. 1689), dok. 4217.
- Tekely (Tököly) Emeryk († 1705), kr. 8638.
- Teleki de Szék (rodzina), dok. 4115, 28778 D.
- Teleki Michał († 1691), dok. 4115, 4177.
- Teleżyński Wawrzyniec (r. 1790), K. 13443,
zob. Bronisława św.
- Temberski Andrzej S. J. († 1726), szk. 19939.
- Temberski Stanisław, historyograf Akad. krak.
(† 1679), chr. 162, dok. 4024, 28961 D.,
kr. 8133, 8180, 8411, 8435, 8442, 30294 D.,
31008 D., 31009 D., K. 13576, szk. 33245 D.,
hp. 26465.
- Tempelfeld Mikołaj z Brzegu (r. 1458), kr.
6664, 30582 D.
- Tempesti (r. 1754), hp. 26098.
- Temprowski M. (r. 1746), pr. 16496.
- Tende Kasper (de Hautville) († 1697), dok.
4394, kr. 8608, 8738, 9666.
- Tenduzzi Michał, mistrz majolik, szt. 22535.
- Tengnagel (r. 1611), kr. 5800.
- Tenzel (r. 1698), lit. 21042.
- Teodor Jan, ep. 621.
- Teodor Koryatowicz, zob. Koryatowicz Teodor.
- Teodor, król tytularny Korsyki (w. XVIII.),
hp. 27093.
- Teodorowicz Jan, pierwszy drukarz ruski
[Kałajdowicz, Pam. warsz. Brodzińskiego
1823].
- Teodozjusz Peczerskij, K. 14599, kr. 30392 D.,
30394 D., lit. 21419, 21420.
- Teofanes Isauricus (Magnus), dziejopis bizan-
tyński († 817), kr. 6086—6088, 30328 D.,
hp. 22848, K. 14200.
- Teofilakt Simokatta (ok. r. 639), kr. 6077,
6078, 30321—30322 D.
- Teoktyst, metropolita suzawski (r. 1465),
dok. 2282.
- Tepper Fergusson Piotr, bankier († 1794),
dok. 5196, 5292, 5295, 5308, 5345, 5422, 5430,
5511, pr. 16720 [por.: E. b. r.: Tepper; —
Szp. M. Scibor, Pożegnanie P. Teppera,
Warsz. 1791].
- Tercier, generał (1770—1816), kr. 31434 D.
- Teresa Kunegunda, żona Maks. Em. II. ele-
ktora bawarskiego, zob. Sobieska T. K.
- Terlecki Cyryl, biskup łucki i ostroski († 1607
czy 1608), dok. 3321, K. 14166, 14167.
- Terlecki Fiedko (r. 1572), dok. 3065.
- Terlecki Semion, malarz ruski (w. XVII.),
szt. 22189.
- Terlecki Włodzimierz, archimandryta (od r.
1808), kr. 9945.
- Terlon, chevalier de (r. 1651—1661), dok. 3910,
kr. 8365.
- Terszowski Albert, malarz (w. XVII.), szt.
22189.
- Tertulianus Aquilius (r. 1662), kr. 8358, 8360.
- Tessino di Pieve Roman Giovanni, sztycharz,
szt. 22352.
- Tetera Paweł, hetman Kozaków (r. 1663 do
1665), dok. 3978, 3981, hp. 24586.
- Tetmajer F. (r. 1808), kr. 9771.
- Tetsch Karol Ludwik, historyk kościelny
(† 1771), K. 14895.
- Tetsch Krzysztof Ludwik (r. 1735—1793),
pr. 16371, 16440.
- Tetzloff J., prawnik (r. 1722), pr. 17521, 17633.
- Tham Jan, mincmistrz (r. 1655—1658), num-
28639 D., ek. 18252.

- Thamnitus Konr., Toruńczyk (w. XVII.), dok. 3801, kr. 8203, 8211, 8222, 8231, 8240, 31006 D.
- Theiner Augustyn, historyk († 1874) [Kalinka W. X., Czas 1874 Nr. 188]; *Dzieła*, zob. Spis autorów.
- Theobolius Adam (r. 1590), zob. Męciniński Kizysztof.
- Theodoli Józef (r. 1652), kr. 7739.
- Theodoricus de Niem, zob. Niem T.
- Theodoricus Pauli, zob. Pauli.
- Theophanes, zob. Teofanes.
- Thesby de Belcour, pułkownik (r. 1774), dok. 4965, hp. 27521.
- Thevenetus Stef. (r. 1573), kr. 7361.
- Thevenot (r. 1663), kr. 8384.
- Thier von der Recke, zob. Recke.
- Thilen Joh. Frid. (r. 1713), kr. 8904.
- Thietmarus (Ditmar), biskup merseburski (r. 1018), kr. 5822, 6156, 6160—6166, 6537, 30253 D., 30369—30372 D., 30532 D., 30533 D., hp. 24492, 24956, 24982.
- Thietpald (r. 996), dok. 1663.
- Thilo Gotfryd (w. XVII.), her. 405, hp. 24829.
- Thilo Wal. (w. XVII.), dok. 3879, kr. 8054, 8137, 8179, 8182, szk. 19377.
- Thilrode Johannes de, hp. 22348 (p. r. 1298).
- Thlan Fab. (r. 1696), K. 15988.
- Thomas J. S. (r. 1759, 1811), dok. 4809, kr. 9807.
- Thomas Kr. Z. (r. 1750), K. 14935.
- Thomasius Jac. (r. 1737), kr. 31198 D., hp. 23467.
- Thomasz Roman L. ks. (r. 1615), K. 13399.
- Thorunensis Franciscanus, zob. Franciscanus.
- Thou (Thuanus) Jakób August de, historyk franc. († 1617), kr. 6021, 7350, 7351, 30744 D.
- Thugt Franc., dypl. austr. († 1818), dok. 1598, hp. 27320, 28107.
- Thur Aleksander [por.: E. 1639: Wdziekoński Szym. (Obuchowicz X.), Memoria eruditiae].
- Thungen Mikołaj, biskup warmiński (r. 1479), dok. 24381 D., K. 32431 D.
- Thuring (r. 1571), dok. 3060.
- Thurneisser Leonard (r. 1578), dok. 3164.
- Tiapiński W. N., lit. 21551.
- Tiapkin W. M., poseł ros. (r. 1674—1677), hp. 26610, 34210 D.
- Tichtel Jan (r. 1477—1495), kr. 30626 D.
- Ticzinensis Georg. (r. 1537, 1543), kr. 7095, 30470 D.
- Tiebault Paweł, gen. Napoleoński, kr. 31433 D.
- Tieden Ditericus, kurlandzki poseł (r. 1791), dok. 5359, 5365.
- Tieden G. (r. 1737), K. 12785.
- Tiedemannus, episc. Varm. [por.: E. 1566: Widenbergius].
- Tiedwitz E., kurlandczyk (r. 1789), dok. 5300.
- Tiefen Jan von, w. mistrz krzyżacki (r. 1497), dok. 2407, kr. 6559.
- Tielcke J. Gh. (r. 1792), pr. 16890.
- Tiepolo J., poseł wenecki (r. 1647), dok. 3318.
- Tierard J. (r. 1776), szk. 19930.
- Tiesenhausenowie, zob. Tyzenhaus.
- Tiesenhausen Bartholomaeus von, wasal inflancki (w. XIV.), hp. 24186.
- Tietz Jan Dan. (w. XVIII.), kr. 9307, pr. 16396, szk. 19140, hp. 25743.
- Tilberiensis Gervasius, zob. Gervasius.
- Tileman Heshusius (ok. r. 1525), zob. Albrecht Fryderyk.
- Tiling J. N., kurlandczyk (r. 1787—1793), dok. 5241, 5389, 5419.
- Tillemont S. de, kartograf (w. XVII.), geog. 10910.
- Tilly Jan, wódz († 1632), hp. 26195.
- Tilman, Luksemburczyk, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Timaio, hp. 22848.
- Tincher Jan, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
- Tiraboschi A. G. († 1784), szt. 21635.
- Tirellus C. (r. 1641), K. 15643.
- Tissier B. (w. XVII.), kr. 5803, K. 13321.
- Tissot (r. 1777), szk. 19943.
- Titius J. D., zob. Tietz J. D.
- Titius Jan Piotr, Szlżak, prof. gdański († 1659), kr. 8359, 8436, 8442, 8465, 8485, 8494, 8514, 8595, 8664, 8665.
- Titius Jan Piotr (r. 1754), dok. 4780, kr. 9215.
- Tłuczkwicz Jan (r. 1735), kr. 9115.
- Tłuczynski Maciej Ignacy S. J. († 1634), kr. 7818, lit. 20900.
- Tobias A. (r. 1673), K. 13576.
- Tobolski (r. 1754), dok. 750.
- Tochtamysz, chan Złotej Ordy (r. 1392—1399), num. 466, dok. 955, 1928.
- Toczyski M., porucznik wojsk pol. (od r. 1803), kr. 9944.
- Tokarski A. X. (r. 1751), zob. Sanguszko Paweł Karol.
- Tokarski Mateusz, malarz (w. XVIII. i XIX.), szt. 22244.
- Tolckemit Aleks. Mikołaj (r. 1733), szk. 19338.
- Tolckemit Krzysztof Mikołaj (r. 1731), kr. 9031, pr. 16314, szk. 33037 D.
- Toletus Franc., kapelan nuncjusza (r. 1572), K. 15316, 15340.

- Tolgsdorf E. X. (r. 1615), K. 15512.
- Tolibowski Wojciech, bisk. poznański († 1665) [Przyj. ludu, Leszno 1834 I.]
- Toliszkow (r. 1512—1516), geog. 10769.
- Toll de, poseł szwedzki (r. 1793), dok. 5403.
- Toll Karol hr. von, generał ros. († 1842), dok. 5731.
- Tolman Andrzej, architekt (w. XVI.), szt. 21992.
- Tołoczko (r. 1788, 1789), dok. 5276, 5306.
- Tołoczko Adam ks. († 1793), szk. 19874.
- Tołoczko J. (r. 1770), K. 32754 D.
- Tołstoj Piotr, dypl. ros. († 1729), dok. 4425, kr. 31134 D.
- Tołstoj Piotr, gen. ros. († 1844), dok. 28808 D.
- Tomas Italus, budowniczy (w. XVI.), szt. 21992.
- Tomasi Giorgio (r. 1609), kr. 7488.
- Tomasseus Ch. (r. 1698), dok. 4299.
- Tomasz, architekt zamku niepołomskiego (w. XVI.), szt. 21992.
- Tomasz, malarz (r. 1673), szt. 22189.
- Tomasz I., biskup wrocławski († 1267), dyp. 211.
- Tomaszewicz (r. 1790), dok. 5337.
- Tomaszewicz B. D., poseł sejm. (r. 1776, 1782), dok. 5055, 5153.
- Tomaszewski Alb. (r. 1739), dok. 4656.
- Tomaszewski Augustyn, Bazylianin († 1814), dok. 5665, lit. 33588 D., szk. 19667, 19671, zob. Ogińska Eleonora.
- Tomaszewski Dyzma Bończa, sekr. konfed. łagowickiej († 1825), dok. 5317, 5355, 5399, 5401, hp. 27801, lit. 33599 D. [por.: E. 1791: Do Tomaszewskiego Dyzmy, Warsz.; b. r.: Komar Erazm, Między Dyzmą Tomaszewskim a anonimem (1791)].
- Tomaszewski I. (r. 1689), K. 15168.
- Tomaszewski M. (r. 1791), dok. 5364.
- Tomaszewski Sam. X. (r. 1641), zob. Radziwiłł Krzysztof.
- Tomatis Karol (koniec w. XVIII.), dok. 5174, 5306, 5433, pr. 17717 [por.: E. b. r.: Tomatis], zob. Römer Jan.
- Tombeur N. de (r. 1787), dok. 5296, kr. 9564.
- Tomi, presbiter smoleński (w. XII), lit. 21426.
- Tomicki Mikołaj († 1524), szt. 22090 (p. Tomice), 22091.
- Tomicki Piotr, biskup krakowski († 1535), dok. 1403, 2445, 2447, 2565, 2569, 2686, 2732, 2974, 29428 D., 29499 D., kr. 6905, 6977, 7054—7057, szt. 22300, hp. 25732 [por.: E. 1526: Coxus Leonardus, De erudienda iuventute ad P. Tomicium; 1530: Ursus Joan., Oratio paneg.; 1532: Prossavianus & Sim., Ad P. Tomicium; 1534: Polidamus Val.; Salomo; 1535: Cassa-
- viensis Ant. Joan., In mortem; Libanus; Wrandt Michael, Elegia; 1537: Wrontius And. Dalmata, Elegiae].
- Tomicki Mikołaj († 1586) [por.: E. 1586: Hap Gasp., Epicedion in funere].
- Tomisławski Stanisław (r. 1622), zob. Rudnicki Szymon.
- Tomitanus (r. 1574), kr. 7369.
- Tomkowiczowie-Woynekowie h. Topacz, her. 28557 D.
- Tomorowicz Jan († 1831), dok. 5784, pr. 17891.
- Tomsiczek (Tomsik) Stanisław z Lednicy (r. 1381, 1389), dok. 1885, 1921.
- Tomża (ścięty we Lwowie 1563), dok. 2974, hp. 25931.
- Toński Jan, matematyk († 1663), szk. 19942.
- Topińscy, her. 28557 D.
- Topiński G. (w. XVIII.), pr. 17521, 17547.
- Topolski Maciej, malarz (w. XVIII.), szt. 22244.
- Toporczycy (Toporowie, r. 1366), dok. 1861.
- Torck Gerhard (r. 1651), K. 15668.
- Torey Jan Bapt. († 1746), kr. 6021.
- Torelli L. (r. 1659), K. 13554.
- Tormassow Aleks., generał ros. († 1819), dok. 5504.
- Torquati (r. 1680), dok. 4138.
- Torres de Kosmas, nuncyusz za Zyg. III. († 1642), dok. 3603, 3698, 3720.
- Torres Jan de, nuncyusz za Wład. IV. († 1663), dok. 3309, 3811, 3862, kr. 8148, K. 12910 [por.: E. 1646: Szołdrski And. X., Praesidium Turrianum].
- Tortowski Seb. (r. 1703), zob. Leszczyński Rafał.
- Torwaldsen, szt. 22090 (p. Lwów).
- Toryani J. K. (r. 1778), dok. 4087.
- Tosen E. (r. 1785), kr. 9531, pr. 16146.
- Tott, baron (r. 1769), dok. 4966, kr. 9388.
- Tottien Krzysztof Ant., Kurlandczyk (r. 1790), dok. 4852, 4906, 4920, 4972.
- Touche Mehée de la, zob. Mehée.
- Toulmin Joshua (r. 1778), K. 15087.
- Towgin And. (r. 1812), dok. 5733.
- Trąba Mikołaj, arcyb. gnieźn. († 1422), dok. 2027, 2038, 2047, K. 12926, hp. 25392.
- Trąbczyński ks. (r. 1774), szk. 19934.
- Trąbczyński Mac. X. (r. 1695), zob. Małachowski Stan.
- Trąbski N. M. (r. 1769), szk. 19096.
- Tradel(n) G. (r. 1596), K. 15107, 15135.
- Traffarski Łukasz (r. 1806), dok. 5628.
- Tragus Anselm (r. 1562), dok. 2953, kr. 7233.
- Trajan, cesarz (wał Trajana), etn. 11389.
- Tralles, za Stan. Augusta, dok. 4890.

- Tranquillus Bened. (r. 1656), dok. 3901.
 Trąpczyńscy (r. 1786), dok. 5220.
 Trąpczyński J. X. (r. 1616), *zob.* Radziwiłł Mik. Krzysztof.
 Traska, roznikarz (do r. 1343), kr. 6220, 6462, 6487, 30406 D.
 Trauersi Piotr, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
 Traunpaur Alfr. Henr. (r. 1786), kr. 9547.
 Trauttmansdorff hr. (r. 1699), dok. 4305.
 Travasa K. M. (r. 1752), K. 14814.
 Trawiński Flor., przeor Dominikanów [por.: E. b. r.: Wierciński Bart. Krz., Stan sprawy kryminalnej przeciw Ant. Charleickiemu o zamordowanie Flor. Trawińskiego, przeora Dominikanów].
 Trębicki (r. 1540), dok. 2766.
 Trębicki Antoni, poseł sejm. (r. 1790 † 1842), dok. 1097, 5327, 5352, 5355, 5359, 5437, pr. 16076, 16657, 17482.
 Trębicka Franciszka z domu Corri (pamiętniki), kr. 9915.
 Trębiński Jacek (r. 1783, 1785), dok. 5174, 5205.
 Trebnie Jerzy, Dominikanin (w. XVII.), dok. 3677, K. 15550.
 Trebuchovius N., *zob.* Trzebuchowski Mik.
 Trency Krz. (r. 1566), K. 15239.
 Treffler Aeg. W. (r. 1774), pr. 17243.
 Trembecki Stanisław, poeta († 1812), dok. 4680, 4890, 5331, 5415, lit. 21075, 21104, 21105, 33568 D., hp. 27667 [por.: E. b. r.].
 Trembicki, *zob.* Trębicki.
 Tremenzol Jakób de, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
 Trenck Friedr. (r. 1773), dok. 5007.
 Trepka (Trebka) Ostafi (w. XVI.), K. 15091 [Ułomaczył także: Brencyusza Jana „Katechizm“].
 Tressan de (r. 1755, 1767), dok. 4784, kr. 9345.
 Treterowie h. Szreniawa, her. 28557 D.
 Treter Maciej Kaz., stylista (w. XVII.), lit. 33547 D.
 Treter Mik. (r. 1649), kr. 8180, *zob.* Rakoczy Jerzy I.
 Treter St., poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295.
 Treter Tomasz, kanonik warmiński († 1610), dok. 1300, 3302, kr. 7024, 7416, 7777, 30872—30873 D., K. 12954, 13081, 13541, 15370, 15957, szt. 22157, hp. 23467.
 Treug J. (r. 1685), pr. 17010.
 Triciusz Jan, malarz (w. XVI.), szt. 22158.
 Triciusz Krzysztof (nobilitacja r. 1580), dok. 3178, 3186.
 Trifon Korobejnikow, pielgrzym (z końca w. XVI.), lit. 21468.
 Trigwat Mikołaj X. (r. 1616), kr. 7863 [tytuł cały brzmi: Nowiny chińskie z włoskiego tłumaczone przez X. Szymona Wysockiego].
 Trisatorus G. U. (r. 1620), dok. 3585.
 Tritermius (Trichtemius) J., Karmelita (r. 1643), K. 13516.
 Trizna, *zob.* Tryzna.
 Troester Jan, geograf (r. 1666), kr. 8442, 31039 D.
 Trogus Pompejus, hp. 22848.
 Trojanowski Feliks (r. 1780), dok. 5124.
 Trojanowski J. (r. 1790), dok. 5338.
 Trojden, ks. czerski (r. 1313—1341), hp. 23768, 24732.
 Tromby P. B. (r. 1773), K. 13650.
 Tromler Karol Henryk (r. 1776), kr. 5829, lit. 20666, 33358 D.
 Trommhold Zyg. (r. 1793), K. 15730.
 Troper(us) Andr. (r. 1560), kr. 7038, szk. 19018.
 Troschel Jakób, malarz (w. XVII.), szt. 22158, 22189.
 Troschel P., rytownik (w. XVII.), szt. 22353.
 Trotz M. A., filolog (w. XVIII.), szk. 19935, lit. 20085.
 Troyes Jan de, pam. franc., kr. 6021.
 Trubeccy (r. 1611), dok. 3512.
 Truber Primus, reformator w Krainie (w. XVI.), dok. 2985, lit. 20157, 21302.
 Truchonowicz Fr. ks. (r. 1739), dok. 4650, szk. 19201, 19207.
 Truchses v. Wetzhausen Albrecht (r. 1565), kr. 7251.
 Truczehorski Adam, Pijar (r. 1787), dok. 5244.
 Trusius X. Y. (r. 1604), K. 15448.
 Truskolawski Ed. ks., Pijar († 1794), dok. 5318, szk. 19890.
 Trwały Jakób, rzeźbiarz, szt. 22063.
 Trycyusz, malarz krak. (w. XVI.), szt. 22158.
 Trypolski, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 5295.
 Tryzna Marcyan, podkancl. lit. († 1643), dok. 3766.
 Tryzna Mikołaj, podskarbi w. lit. († 1640) [por.: E. 1640: Łobżyński J. X., Trzy skarby z Mik. Tryzną do grobu złożone, ded. Marc. Gedeon. i Teof. Tryznom].
 Tryzna Piotr, stolnik litewski († 1639) [por.: E. 1621: Winter H., Liliger Hymen].
 Trzeciński Andrzej, prof. Akad. krak. († 1823), szk. 19084.
 Trzeciński H. Bh. von Rohr (r. 1764), ek. 18011.
 Trzeciński J. (r. 1767), lit. 20664.
 Trzeciński J. P., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359, pr. 16618.

- Trzeciński Józef [por.: E. 1729: Bieliński Sew., Sprawiedliwość można].
- Trzeciński K. (r. 1779), dok. 5115.
- Trzeciński Krzysztof (ok. r. 1629), K. 13888, 13905 [por.: E. 1614: Słupski A., Epikrotus Chr. Trzecieński].
- Trzeciński Mik. (r. 1779), dok. 5115, 5242.
- Trzeciński Stan. Wł. And. (r. 1627), kr. 7968.
- Trzeńska Anna [por.: E. 1630: Piątkowski Wal.; 1640: Dziedzic W.].
- Trzebiecki Andrzej, podkancel. kor., bisk. krak. († 1679), dok. 3788, 3887, 29805 D., kr. 8090, K. 15540, 32398 D., 32503 D., pr. 17363, lit. 21012, hp. 34204 D. [por.: E. 1680: Woźniowski Wojc. Kons., Śmierć księżęcia Jędrz. Trzebieckiego, Krak.; — Czas 1860 Nr. 242 (rec. zob. Nr. 32398)].
- Trzebiecki Józef Prokop, kan. krak. (r. 1705), dok. 4393.
- Trzebiński Aleks., biskup przemyski († 1644), dok. 3386, pr. 17402.
- Trzebiński Benedykt ks. († 1802), dok. 5359, 5369, 5394 [Chodani Jan Kanty, Do B. Trzebińskiego d. 21. marca 1800 (wiersz); — Tenże, Cieniom Bened. Trzebińskiego, kustosa katedr. krakowsk., opata koprywnickiego 1802].
- Trzebiński Jerzy, żupnik (r. 1675), dok. 4101.
- Trzebiński St., żupnik (r. 1638), dok. 3758.
- Trzebińska Maryanna (r. 1699), dok. 4312.
- Trzebuchowski J. (ur. r. 1753), kr. 9736.
- Trzebuchowski Mikołaj, kaszt. gnieźn. († 1563), dok. 2889, 30720 D.
- Trzeciak, chorąży żytomierski (r. 1776), dok. 5072.
- Trzeciecki Andrzej, zob. Trzycieski.
- Trzeciecki Augustyn, pułk. wojsk pol. († 1813) [por.: E. b. r.: Nekrolog (bez tytułu); Mowa nad grobem (Krak. 1813)].
- Trzeciecki Stefan (r. 1807), dok. 5651, kr. 9763.
- Trzeszczowski Gaspar (r. 1761), szk. 19299.
- Trzyprztycki M. (Trzyprztycki) (r. 1650), kr. 8209.
- Trzycieski (Trzeciecki, Tricesius) Andrzej, poeta († 1583), kr. 7005, 7268, 7269, 7326, 7365, 7463, 30726 D., K. 15233, lit. 20843, 33497 D., 33499 D.
- Trzycki (Tricius) Aleks. Jan, malarz (w. XVII.), szt. 22189.
- Tschamtschenanz, historyk Armenii (r. 1774), K. 14781.
- Tscherning Dawid, miedziorytnik (w. XVII.), szt. 22352.
- Tscherning P. (r. 1660), dok. 3956.
- Tubero Ludwik Dalmata, hist. węgierski (r. 1490—1522), kr. 6963.
- Tuccius St. (r. 1585), K. 12713.
- Tucholczyk (Tucholiensis) Jan Cervus, gramatyk († 1557), szk. 19933.
- Tuchołkowie h. Kurzbok, her. 28557 D.
- Tuczapski Makary, władyska lwowski († 1549), dok. 2845.
- Tuczyński (r. 1654—1659), szk. 19808, 33321 D.
- Tuczyński Jan zw. Czocher, puszkarz (r. 1629), szt. 22483.
- Tuczyński Piotr [por.: E. 1591: Udrycki Stan., Epicedia in obitum].
- Tuczyński Stanisław, kaszt. gnieźnieński († 1695) [por.: E. 1695: Kozuchowski Błażej Franc. X.].
- Tudelskij Benjamin, żyd, podróżnik (w. XI.), kr. 30347 D.
- Tulibowski Andrzej (r. 1607), dok. 3639, 4471, kr. 30860 D. [Deklaracya konfed. zwraca się przeciw konfederacyi po śmierci Zyg. Augusta, której bronili dyssydenci].
- Tumliński Balt. (r. 1632), K. 12806.
- Tungen Mikołaj, biskup warmiński († 1489), kr. 6722, hp. 25549 [por. Papée Fr., Kwart. hist. 1898 str. 403].
- Tunnunensis Victor, hp. 22848 (p. r. 534).
- Tupniak Jan (r. 1684), dok. 4181.
- Tupolski A. ks. (r. 1805), dok. 5619.
- Tuppius N. (r. 1565), dok. 2980, K. 15281.
- Tuppo T. A. (r. 1791), dok. 5369.
- Turczyn W. (r. 1789), dok. 5295.
- Turenne, pam. franc., kr. 6021.
- Turgot A. R. J., zob. Chreptowicz Joachim.
- Türinger v. Königshofen, hp. 22348 (r. 1420).
- Turley W. (r. 1705), her. 28535 D.
- Turner Kob. (r. 1602), dok. 2448, 3133.
- Turnley Ach. (r. 1684), kr. 8595.
- Turnow Jerzy (r. 1790), dok. 5337.
- Turnowie h. Trzy Kotwice, her. 28557 D.
- Turnowa Krystyna z Szembeków († 1803) [Gniewczyński Piotr X., Kazanie pogrzebowe stolnikowy poznański, generałowy wojsk ruskich, Warsz. 1803].
- Turnowski Jan, z Braci czeskich († 1629), dok. 3534, 3549.
- Turnowski Teofil Szymon, z Braci czeskich († 1608), K. 15411.
- Turobiński (Turobinus) Jan, rektor Akad. krak. († 1575), K. 12775, 13245.
- Turocz Jan, kronikarz węg. (ok. r. 1490), kr. 6798.
- de Turonis Joh., kr. 5808.
- Turoscajus M. (r. 1605), K. 15454.
- Turowski Cyryl (w. XII.), lit. 21424.
- z Turrecrematy Jan, Dominikanin († 1468), lit. 20790.

- Turriani Franc. S. J. (ok. r. 1570), K. 15307, 15312.
- Turski F. (r. 1624), dok. 8269.
- Turski Feliks Paweł, bisk. krak. († 1800), dok. 4821, 4943, 5006–5008, 5011, 5022, 5045, 5058, 5069, 5158, 5172, 5239, 5269, 5364, 5388, 5417, 5475, 5495, kr. 9596, 9716, K. 12523 [por.: E. 1789: Powinszowanie nowego stopnia; 1791: Trzebiński B. X., Powitanie; 1801: Zderkiewicz P., Kaz. na pogrz.].
- Turski Mikołaj (r. 1511), dok. 2543.
- Turski Stanisław [Kilka słów o ks. St. Turskim, Pijarze, Ath. Kraszewskiego t. VI.].
- Turski Wojciech (pseud. Sarmata Albert), publicysta († 1820), dok. 5307, 5329, 5401, 30133 D.
- Turski Ksawery, poseł sejm. (r. 1784), dok. 5188.
- Turzellino Orazio z Rzymu, hp. 22848 (p. r. 1598).
- Turzonowie, her. 28554 D., kr. 30666 D., ek. 18256, 18257, szt. 22091, hp. 25682 [por.: E. 1519: Ecchius Val., De Thursonorum origine; 1529: Logus G. Silesius; — Nagrobki Turzonów z Lewoczy, Spraw. kom. hist. sztuki Akad. VI.].
- Turzo Aleksander [por.: E. 1520: Ecchius (Ekus) Val.; 1527: Pyrser M., Epistola].
- Turzo Jan, biskup wrocławski († 1520), dok. 1289, 2447, 2548, 29462 D., kr. 6955, K. 13023, 32409 D. [por.: E. 1520: Wernherus Georg., De Thurzonis episcopi Vratislav. obitu, Crac.].
- Turzo Jerzy, palatyn (r. 1610), K. 15522.
- Turzo Stanisław (w. XVI.), dok. 2447.
- Tuszowski W. (r. 1680), kr. 8556.
- Tuszyn Tom. (r. 1638), *zob.* Sieniawski Adam Hier. 1638.
- Tutulmin Tym. J., min. rosyjski (r. 1793–1795), dok. 5427, 5446, 5463.
- Twardochlebowicz Albertus, malarz (w. XVII.), szt. 22189.
- Twardowski, czarnoksiężnik, arch. 48, etn. 11623, 32075 D., ob. 18818.
- Twardowski J. (r. 1594), K. 15415.
- Twardowski Józef, rektor Uniw. wileńsk. (w. XIX.), szk. 19640, hp. 28807.
- Twardowski K. (r. 1619), chr. 171.
- Twardowski Kasper, wierszopis (w. XVII.), kr. 7948, 7973, 7989.
- Twardowski Samuel ze Skrzypny, poeta († 1660), arch. 48, kr. 7928, 8039, 8052, 8067, 8093, 8195, 8347–8353, lit. 21002, hp. 26370, 33542 D. [Bełcikowski A., Ze studyów, Warsz. 1886].
- Twardowsky h. Ossorya, her. 28557 D.
- Twarowski I. J. (r. 1732), *zob.* Sapieha Józef Stan.
- Tworowski Rajm. (r. 1740), *zob.* Mniszchowa Konstancya.
- Tworzyński Piotr (r. 1704), dok. 4383.
- Tworzydło M. (pseud.), *zob.* Łaszcz Marcin.
- Tycho de Brahe, astronom († 1601), lit. 20928.
- Tychsen Olaus Gerhard, oryentalista († 1815), dok. 5685.
- Tydrak Beruskij, lit. 21441.
- Tykel L. (r. 1813), kr. 9852.
- Tyler Al. (r. 1685), kr. 8719.
- Tylicki Jakób (r. 1635), *zob.* Nucnerinus Seb.
- Tylicki Piotr, biskup krak., podkanclerzy († 1616), dok. 3293, kr. 7866 [por.: E. 1601: Duncius, Gratulatio; 1604: Krzecki Jos., Gratulatio (D. IV.); 1607: Brilliades Urban; Tarło And. i Zyg., Ingressus; 1616: Czerny St., In funere; Jovius Jan, Lachrymae 2 ed. 1632; Miczyński Seb.; Śmieszkowicz Waw.; 1616: Szembek Fr. X., O śmierci list (2 ed. 1617); Wresnanus B.; Zabczyc I., Śmierć krwawa; 1617: Halicius S., Oratio], *zob.* Oborski Tomasz.
- Tylkowski Wojciech S. J. († 1695), kr. 31210 D., K. 15710, pr. 16856, szk. 19932, 19942 [napisał także: Tractatus de re agraria, Olivae 1681].
- Tyman (r. 1792), dok. 5354.
- Tymanowa, kochanka Jerzego Fleminga, hp. 27220, 34238 D.
- Tymieniecki Wojciech X. (r. 1719), dok. 4485 [por.: E. 1723: Tymieniecki Wojc. X., Poseł wielki z instrukcją do Trybunału podczas wotywy].
- Tymofiejowicz Mikołaj, malarz (w. XVII.), szt. 22189.
- Tymowscy h. Sas, her. 28557 D.
- Tymowski Kantorberg Tomasz, wierszopis († 1854), dok. 5733, 5743, kr. 9788, 9814, 9885.
- Tymuszowski, murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Tyniecki Jan ks. (r. 1613), kr. 7851, K. 15499.
- Tyniecki J. J. (r. 1669), dok. 4024.
- Tynkhaus Marc. (r. 1791), dok. 5369.
- Typotius Jak. (ok. r. 1600), dok. 3299, kr. 7710, 8521.
- Tyrol Mikołaj, murarz (w. XV.), szt. 21992.
- Tyszka Andrzej (ok. r. 1617), ob. 18636, 18658.
- Tyszkiewiczowie h. Leliwa, arch. 28286 D., her. 406, 28557 D.
- Tyszkiewicz Aleks. Skumin (r. 1765), kr. 9321.
- Tyszkiewicz Eustachy, badacz historyczny († 1873), [Wójcicki K. Wł., Kłosa II; — Korotyński W., Tyg. ill. 1873; — Krzyżanowski S., Eustachy hr. Tyszkiewicz i jego prace, Lwów 1873]; *Dzieła, zob.* Spis autorów.

- Tyszkiewicz Grzegorz [por.: E. 1641: Alembek A. J. X., Synharma gratulatorum].
- Tyszkiewicz Jan Eustachy (Ostafi), wda brzeski lit. († 1631), [por.: E. 1631: Słachtowicz Wal. Aleks., Marsz żałobny; 1637: Janczyński (Jęczyński) Raf., Erectia planktów Tyszkiewiczowskich na pogrz. Jana Eust. Tyszkiewicza, ded. Jerz. Tyszkiewiczowi; 1642: Wizerunek Tyszkiewicza J., wdy (?) (około 1642)].
- Tyszkiewicz Janusz († 1642), dok. 3637, kr. 7827, K. 15483, 15484 [por.: E. 1631: Faustum omen Patriae; 1639: Zawadzki Mich. Aleks., Klejnot drogi].
- Tyszkiewicz Jerzy S. J. († 1624), K. 15483.
- Tyszkiewicz Jerzy, biskup żmudzki († 1656), dok. 3736, szk. 19157 [por.: E. 1628: Jędrzejewski C., Panegyricus G. Tyszkiewicz, Vilnae; 1634: Luna nova et plena in primo adventu, Vilnae].
- Tyszkiewicz Józef (r. 1790), dok. 5337.
- Tyszkiewicz Ludwik, marszał. lit. konf. Targowickiej († 1808), dok. 4995, 51v1, 5123, 5129, 5288, 5295. 5327 (?), 5379, 5403 (?) [Tomaszewski A., Kazanie na pogrz. Ludwika hr. Tyszkiewicza 23. czerwca 1808, Wilno].
- Tyszkiewicz Teodor, wda nowogrodzki († 1616) [por.: E. 1616: Loaechius And., Suprema memoriae; 1618: Monumentum virtuti].
- Tyszkiewicz Winc. (r. 1787), zob. Laskarysowie.
- Tyszkiewiczówna Eufr. (r. 1790), dok. 5337.
- Tyszkowski Walenty, zob. Potocki Józef.
- Tyszyński Aleksander, historyk literatury († 1880) [Kaszewski K., Tyg. ill. 1866 XIII.; — Wojcicki K. Wł., Kłósy III.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
- Titlowski (r. 1622), kr. 7930.
- Tyzenhausowie h. Bawół, her. 28554 D., 28557 D., K. 13222 [Manteuffel G., Przyczynek do historyi rodu Tyzenhausów, Kłósy 1877 XXV.].
- Tyzenhaus (r. 1805), dok. 5594.
- Tyzenhaus A. (r. 1789, 1790), dok. 5308, 5337.
- Tyzenhaus Antoni, podskarbinadw. lit. († 1783), dok. 4917, 4959, 5048, 5058, 5066, 5126, 5138, 5143, 5171, 5226, pr. 16627, ek. 18081, hp. 27417 [por.: E. b. r.: Tyzenhaus Ant. (liczne akta procesowe); — Bohusz ks., Tyg. wileński 1820; — Bartoszewicz J., Gaz. warsz. 1851 Nr. 136—143].
- Tyzenhaus G. (r. 1594), kr. 7555.
- Tyzenhaus Jan (wda mściśławski) (r. 1733), dok. 4578.
- Tyzenhaus Konstanty, ornitolog (ur. 1786, † 1853) [Adamowicz Adam, Notice sur le comte Tyzenhaus, Moscou 1853; — Nowiny, Lw. 1854; — Waga A., Tyg. ill. 1862 V.].
- Tyzenhaus Jadwiga Elżbieta [por.: E. 1694: Plater Joh. Heinrich, Leydklagende Trauer Elegie über Hintritt].
- Ubal dini Jan (r. 1678), dok. 4117.
- Ubal dini Urbano (z hist. lwowa XVI. wieku) [Gaz. lw. 1873 Nr. 208, 209].
- Ubermanowicz Sebastyan, kaznodzieja († 1764), kr. 6144.
- Uberus Jan (r. 1604), K. 15449, zob. Świętosław bł.
- Ubieleski (Ubeleski) Aleksander, malarz (w. XVII.), szt. 22190.
- Ubiszewski M. (r. 1615), K. 12540.
- Uchanon Pauli von Prag (r. 1581), K. 15971.
- Uchańscy, szt. 22091.
- Uchański Jakób, arcyb. gnieźn. († 1581), dok. 2840, 2951, 3004, 3072, 3196, 29528 D., kr. 7167, 7232, 30720 D., K. 12707, 12932, 13054, 15207, 15324, hp. 25875, 25876 [por.: E. 1559: Cureus Achacius, Elegia].
- Uchański Paweł, proboszcz drohobycki (r. 1579), dok. 3171 [por.: E. 1598: Ciophani Here.].
- Udąba Kachna, wdowa po Janie Udąba (r. 1397), dok. 1939.
- Udalryk, ks. meklemburski (r. 1563), dok. 2972.
- Udalricus, dok. 848.
- Udrycki Stanisław (r. 1591), zob. Tuczyński Piotr.
- Ughelli (w. XVII.), kr. 30281 D.
- Uglickij Teodozj, arch. czernigowski († 1696), K. 32611 D.
- Ugonius P. (r. 1613), dok. 3525.
- Uhlich Gotfryd, prof. Uniw. lwow. († 1794), dyp. 180, num. 444, kr. 31326 D., hp. 26778.
- Ujejski Stanisław z Rupniewa (r. 1660), kr. 8338.
- Ujejski Tomasz z Rupniewa, biskup kijowski (ok. r. 1677), kr. 8848.
- Ukłański Emil T., podróżnik († 1816), kr. 9761.
- Ulatowscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Ulatowski Andr. (r. 1649), kr. 8179.
- Ulenberg († 1597), K. 14851.
- Ulfeld Jakób, poseł duński do Moskwy (r. 1575), dok. 3656, kr. 7376.
- Ulrich von Richenthal, zob. Richenthal.
- Ulrych, poseł do Maksym. (r. 1571), dok. 3062.
- Ulryka Eleonora, królowa szwedzka († 1741), dok. 4348, hp. 26398 [por.: E. 1736: Stierner Cath.].
- Ulrykiewicz G. (r. 1636), pr. 17670.
- Umiastowski T., prawnik (koniec w. XVIII.), pr. 17667.
- Umiastowska Anna (r. 1754), dok. 4771.

- Umiński Jan Nep., gener. polski († 1851),
kr. 9814, hp. 28156.
- Uncius Leonch. (r. 1579), kr. 7422, *zob.* Ba-
tory Krzysztof.
- Ungar K. (r. 1776—1788), kr. 5888, 30248 D.
- Unger Aleks. [por.: E. 1624: Arnold Zygm.,
Wirydarze cztery].
- Uniatycki, poseł sejm. (r. 1736), dok. 4632.
- Uniatycki Stefan (r. 1747), dok. 4715.
- Unicki L. (r. 1809), kr. 9799.
- Unicki Leon (r. 1683), kr. 8594.
- Uniechowski (koniec w. XVIII.), szk. 19482.
- Unrugowie, her. 28557 D.
- Unrug Zygmunt (r. 1715—1740), dok. 4451,
5289, kr. 8923, 8924, pr. 17575, hp. 27142.
- Unselst Jan D. (r. 1735), kr. 9103.
- Uphagen Jan (r. 1774), kr. 30227 D.
- Urangiensis Ekkhardus, *zob.* Ekkhardus.
- Urbach J. (r. 1514), pr. 17646.
- Urban, papier, kr. 6926, lit. 20530.
- Urban II., papier (r. 1088—1099), K. 12558.
- Urban IV., papier (r. 1261—1264), dyp. 208,
dok. 1757, 28769 D., 29101 D., K. 12560, 12564.
- Urban V., papier (r. 1362—1370), dok. 29157 D.
- Urban VI., papier (r. 1378—1399), dok. 1910,
1916, K. 12568.
- Urban VIII., papier (r. 1623—1644), dok. 1354,
3621, 3681, 3705, 3706, 3716, 3776, 3789,
3790, 29749 D., kr. 8033, 30467 D., K. 12727,
12910, 13568, 13902, szk. 19153, hp. 26337
[por.: E. 1624: Smieszkowicz Laur.; 1634:
Urban VIII., Ad perp. rei memoriam
(Acad. krak.); 1639: Margonius Alb.; —
Ostrowskiego Danejkowicza Swada, *zob.*
Nr. 1351].
- Urban Fr. K., Kurlandczyk (r. 1792), dok. 5369.
- Urban ze Starzycy (r. 1455), dok. 2231.
- Urbanowicz Krzysztof (za Stan. Augusta),
hp. 27100, 27418.
- Urbański Mikołaj [Łanencki J. W., Kazanie
na pogrzebie konsyl. apel. 1805; Annalen
Rosbierskiego 1812].
- Urbański Wojciech Kaź. [por.: E. 1693:
Krzyżkiewicz Ignacy od św. Franciszka,
marszałek tryb. głównego przy grobowem
pożegn.].
- Urbevetanus Leo, hp. 22848 (pod r. 1314).
- Urech G., hist. mołdawski, kr. 7550, hp. 26180.
- Uriel, biskup poznań. (r. 1482), dok. 1296.
- Urmenyi Józef, gubernator Galicyi [por.:
Kuralt M., Ilustr. Dr. J. Urmenyi, Lwów
1801].
- Urmowski Klem. († 1827) [Szaniawski X.,
Posiedz. Uniw. warsz. 1828].
- Ursińscy, her. 407.
- Ursinus J. (r. 1615), dok. 29562 D.
- Ursinus (Niedzwiedzki) Jan, lekarz († 1525),
dok. 2342, 2374, 2375, 2381, 2382, 2393,
2446, lit. 20944.
- Ursyn (Bär) Jan Leopolda († 1613), dok. 20944,
szk. 19933.
- Ursus J. (r. 1530), dok. 29499 D., *zob.* Tomicki P.
- Ursyn, kardynał (r. 1656), dok. 3909.
- Urszula, margr. brandenb. żona Henryka,
syna Jerzego Podiebrada, hp. 23821, 25557.
- z Urzędowa Marcin, botanik (w. XVI.), lit.
33525 D.
- z Urzędowa Michałowicz Jan, budowniczy
(w. XVI.), szt. 21992.
- Uścicki (Ustiensis) Jakób, prof. Akad. krak.
(† 1649), K. 15572, szk. 19039, 33244 D.
[por.: E. 1639: Woytowicki Alb., Vivax
virtus].
- Usher James, hp. 22848 (p. r. 1650).
- Usingen Barth. (r. 1524), K. 32717 D.
- Ustrzycki Andrzej Winc., opat mogiński († 1710),
kr. 8620, 8727, K. 14870, 15061.
- Ustrzycki K. (r. 1772), szk. 19287.
- Ustrzycki Kazimierz, poseł sejm. (r. 1778),
dok. 5101.
- Ustrzycki Mateusz (r. 1774), dok. 5005, K. 13745.
- Ustrzycki S. A. (r. 1782), kr. 9504.
- Ustrzycki Sebastyan, Pijar, matem. († 1783),
szk. 19942.
- Utenes, ks. litewski, hp. 24720.
- Utenhovius (Utenhofen) Joh. Gandavus (r. 1560),
kr. 7227, K. 15251.
- Utiešenović Jerzy, *zob.* Martinuzzi.
- Uwarow A. S. (zbiory), etn. 11269, szt. 21723.
- V**
- Vaczlawowicz, *zob.* Wacławowicz.
- Vadianus (de Watt) Joach., poeta († 1551),
dok. 2569, 2570, kr. 6946, 6948, lit. 20890.
- Vadovius, *zob.* Wadowski.
- Vaglicius Bazyli, *zob.* Waglicki.
- Vahlen Ern. Frid. (r. 1699), kr. 31131 D.
- Val du, kartograf (w. XVII.), geog. 10910.
- Val Wiktor du (r. 1573), kr. 7361.
- Valeggio Fr. (r. 1580), kr. 7427, szt. 33711 D.
- Valenciennes Henri de, pam. franc., kr. 6021.
- Valenti, kardynał (r. 1604), dok. 3444.
- Valentia Gr. (r. 1580—1586), K. 15127.
- Valentini H. Fr. hr. v. (r. 1809), dok. 5675,
hp. 28178.
- Valentinis Andr. de, lekarz Zyg. Starego
[por.: E. 1540: Polidamus].
- Valentinus Baz. (r. 1718), K. 15755.
- Valentinus Cezar, poseł Ferrary (r. 1478),
dok. 29378 D.

- Valentinus, murator (r. 1537), szt. 21992.
 Valentinus Posnaniensis, *zob.* Wrobel.
 Valerianus Magni, *zob.* Magni.
 Valerianus Matthias (r. 1537), kr. 7060, *zob.* Tęczyński And.
 Valerius Maximus, arch. 28300 D.
 Valk Gerard i Leonard, kartografowie (w. XVII.), geog. 10910.
 Valla Wawrzyniec († 1457), K. 12594.
 Vander P., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911.
 Vanel (r. 1686), kr. 8625.
 Vaneu P., rzeźbiarz, szt. 22091 (pod Jan III.).
 Vanloo Karol Andrzej, malarz († 1771), szt. 22245, 22303.
 Vanozzi di Pistoja Bonifacy (w Polsce 1596), dok. 3332.
 Varadus Sam. (r. 1635), dok. 3733.
 Varillas de (r. 1689), K. 14853, hp. 25992.
 Varille Pyrhis de, *zob.* Pyrhis de Varille.
 Varisius Chr., kr. 6657.
 Vartensis Mich. (r. 1585), K. 32738 D.
 Vasari Jerzy († 1574), szt. 21629.
 Vasco, malarz lwowski (r. 1553), szt. 22158.
 Vattel Ernest († 1767), dok. 4852, hp. 26955.
 Vaugondy R., kartograf (w. XVIII.), geog. 10911.
 Vaunting St. (r. 1645), dok. 3804.
 Vautrin Hubert († 1812), kr. 9760.
 Vega Emanuel († 1648), K. 15278, 15336.
 Veldenar Jan, hp. 22848 (pod r. 1480).
 Velius Ursyn Kasper, poeta łac. (w. XVI.), kr. 6922, 6932, 6946, 30655 D.
 Velling O. (r. 1700), dok. 4351.
 Velthem Lodewijk van, hp. 22848 (p. r. 1316).
 Venator J. C. (r. 1677), K. 13751.
 Vendius Jerzy (r. 1703), K. 15731.
 Venediger, biskup pomezański (r. 1563), dok. 29572 D., 32422 D.
 Venetus G. (r. 1552), K. 15216.
 Ventura Comin. (r. 1600), dok. 3229.
 Venturmini (r. 1809), dok. 5548.
 Veranzio F. (r. 1606), hp. 23157.
 Verbüczy St., dok. 28777 D.
 z Verdun Mikołaj, rzeźbiarz, szt. 22063.
 Verespisus H. (r. 1644), K. 13430.
 Vergen Hans, *zob.* Naclerus Jan.
 Vergennes Karol Gravier, franc. dypl. († 1787), hp. 27634.
 Vergeris (Vergerius) Piotr Paweł († 1565), dok. 29077 D., kr. 7210, 7211. 30675 D., K. 15239—15241, 15307, szk. 19836, lit. 20891, hp. 25902.
 Verginius Adryan, pastor w Odenpee, kr. 8857.
 Verini(us) Michael (r. 1541), kr. 30675 D.
 Vernantis P. (r. 1681), K. 15709, lit. 20921.
 Vernerus Jan (r. 1557), szk. 33346 D.
 Vernulaeus Nic. (r. 1649), ek. 18004, *zob.* Kalinowski Marcin i Wal. Aleks., Sapieha Leon, Stanisław św.
 Vernrund (r. 1704), dok. 4381.
 Verry (De) Gabr. Ant. [por.: E. b. r.: Prośba o indigenat].
 Verpoorten A. M. (r. 1736), kr. 9105 [por.: E. (D. IV.) 1750].
 Verronius Seb. (r. 1599), kr. 7618.
 Versch (r. 1717), K. 12785.
 Versor Jan (r. 1488), K. 12773.
 Vertot René Aubert, hist. franc. († 1735), kr. 8795.
 Vestrius Marc. (r. 1591), dok. 3275, K. 12713.
 Veygti J., dok. 1478.
 Vicecomas J. (r. 1753), szk. 19134.
 Vicentino d'Andrea, malarz (r. 1574), hp. 26004.
 Vicini Ant. (r. 1793), dok. 5426.
 Vicini Józefa (r. 1793), dok. 5426.
 Victoriensis (Victring) Johannes, opat w Karynty († 1347), kr. 6486, 30512 D., 30513 D.
 Vidania Diego Winc. (r. 1684), kr. 8597.
 Vieilleville, pam. franc., kr. 6021.
 Vien Józef, malarz franc. († 1809), szt. 22245.
 Vigenaire de Blaise (r. 1573), kr. 7336, 8386.
 Vignan (r. 1687), kr. 8627.
 Vignier Nic. († 1596), hp. 22848 (p. r. 1587).
 Villa-Dei Aleksander, gramatyk średniowieczny, szk. 19933.
 Villani Jacobus, murarz (w. XVI.), szt. 21992.
 Villars, pam. franc., kr. 6021.
 Ville de la (r. 1606), dok. 3464.
 Ville Hardouin, pam. franc., kr. 6021.
 Villegas y Pinutelli M. (r. 1736), kr. 9111.
 Villeneuve markiz de, poseł franc. w Turcyi (r. 1728—1740), dok. 4543, kr. 6021, hp. 27295.
 Villeroy Mikołaj († 1617), pam. franc., kr. 6021.
 Villers Karol, pisarz franc. († 1815), hp. 27816, 33833 D., 34249 D.
 Vimina du Ceneda Alb. (r. 1671), kr. 8302, 8457, 31049 D., hp. 33985 D.
 Vincentius, *zob.* Kadłubek Wincenty.
 Vincentius (r. 1618), *zob.* Zubiński Stan.
 Vincentius Bellovacensis, hp. 22848 (p. r. 1264).
 Vinci Leonardo da, szt. 21796, 22316.
 Vindel Aug., kartograf, geog. 10913.
 Vinno, pierwszy mistrz inflancki, hp. 24181.
 Vintrellinus Aleks. (ok. r. 1580), K. 15101.
 Vio Tomasz Kajetan (r. 1534), kr. 7037, K. 15197.

- Violanty T. (r. 1760), ob. 18785.
- Viomenil Ant. Karol, oficer franc. († 1792), dok. 1470, 4979.
- Vircho D. (r. 1764), pr. 17310, 17409.
- Virdungus Joh. (r. 1490—1524), geog. 10769.
- Viscardo G. And. (r. 1592), kr. 30745 D.
- Visch Karol de (r. 1656), K. 13321.
- Vischer Hans i Herman, odlewnicy, szt. 22483.
- Vischer Jerzy, poseł kurlandzki (r. 1648), dok. 3630, kr. 30968 D., geog. 10542, pr. 16361.
- Vischer Piotr, odlewacz, szt. 22483, 22488.
- Visconti Ant. Eug., nuncyusz w Polsce (r. 1760—1766), dok. 4818, 4917, 4919.
- Visconti Honorat Honoryusz, nuncyusz w Polsce (r. 1630—1635), dok. 3675, 3691, 3735.
- Visconti Józ. (r. 1649), kr. 8179.
- Visnensis Jan ks. (r. 1626), dok. 3646.
- Vitalis Thom. (r. 1646), kr. 8145, 8147.
- Vitellescus Mutius (r. 1617), K. 15524.
- Vitellio, optyk (w XIII w.), zob. Ciołek.
- Vitellius Jakób, prof. Akad. krak. († 1648), kr. 7866, 7919, 7966, 7988, 8040, 8074, 30618 D., K. 15555, szk. 19028, 19039, 19153, 33244 D. [por.: E. 1638: Spernowicz Joach.], zob. Brodowski Grz., Nucrinus Seb., Opatowczyk Adam, Przecławski J., Santa-Croce Antoni, Szyszkowski Mar., Tarło Mik.
- Viterbiensis, zob. Godefridus.
- Vitrelinus Max. (r. 1579), K. 15331.
- Vitus, faber de Clepardia, r. 1524 [Spraw. kom. hist. szt. Akad. I. str. 26, 30].
- Vladimiri Paulus, zob. Paweł, syn Włodzimierza.
- Vogel Zygmunt, rysownik i akwarelista († 1826), szt. 22246, 33636 D.
- Vogellius J. (r. 1617), K. 15112.
- Vogelsang Heilsberg, zob. Heilsberg.
- Vogelvedrius Petrus, senat. crac. [por.: E. Dod. IV. do t. 8. i 9. 1575: Sturmius Joan.].
- Vogelweder Stan. (r. 1571), dok. 3061.
- Voget Piotr (r. 1661), dok. 3946, 29821 D., kr. 8359.
- Voidovius Andr. (r. 1600), K. 15107.
- Voigt Jan, historyk pruski, zob. Spis autorów.
- Voisin J. (r. 1647), K. 15659.
- Volanus Andrzej, zob. Wolan.
- Volgacius Pratensis (r. 1508), dok. 2526.
- Volgenszteiner Tobiasz, murarz (w. XVII.), szt. 21991.
- Volkelius Jan, Socynianin († 1618), K. 15113, 15114, 15147, 15155, 15529.
- Volkmar (r. 1681), K. 15699.
- Volney Konst. Franciszek, pisarz francuski († 1820), dok. 5442, kr. 9630.
- Voltaire Fr. M. († 1778), dok. 4962, kr. 8940, 8941, 9352, 9471, K. 14267, 15829, lit. 21099, 21106, 21151, 21246, hp. 22848, 26974, 27463, 31339 D. [por.: E. 1781: Przybylski J.], zob. Bourdillon.
- Volz Joh. Chr. († 1783), hp. 22848.
- Vopelius G. (r. 1597), kr. 7584.
- Vorbek Mathias Litawer (Lettow), lekarz Wład. IV., lit. 21036, hp. 26382.
- Vorrath Henryk, burm. Gdańska, hp. 23979.
- Vorstius Conr. (r. 1617), zob. Piscator Joh. K.
- Vorstius St. (r. 1611), K. 15478.
- Voss (Vossius), dok. 1713.
- Voss. baron de. minister pruski (r. 1803), szk. 19601.
- Voss(ius) Gerhard († 1689), K. 15533, hp. 25992.
- Voxius Japon, leg., K. 12723.
- Vrancius (r. 1543), kr. 7082.
- Vratislaviensis de Vratislavia zob. Wrocławczyk.
- Vroughton, poseł ang. (r. 1766), dok. 4918.
- Vuimann N. (r. 1573), geog. 10743.
- Vulcanius B. (r. 1597), kr. 5946.
- Vulturnius Pankracy, Szlązak (r. 1506), kr. 6898.
- z Wąbrzeźnia Bernard, błogosł., szt. 22091.
- Wachalski Jan [Ossoliński J. M., Dod. tyg. Gaz. lw. 1852 Nr. 20].
- Wacheniusz Piotr (r. 1617), K. 15536.
- Wąchocki Szym. Dom. (r. 1649), kr. 8197.
- Wachschlager Jerzy (r. 1703), kr. 8822, zob. Sobieski Jakób Ludw., Sobieski Jan III.
- Wackerbart Józef A., generał saski († 1734), dok. 4580, 4618, kr. 9050, 9098.
- Wacław I., święty, książę Czech († 935), kr. 6832, K. 12652, hp. 24915.
- Wacław II., król czeski i polski († 1305), dok. 29143 D., szt. 22261, hp. 25169.
- Wacław IV., król czeski (cesarz, † 1419), dypl. 28456 D., dok. 1796, 1977, kr. 6535, hp. 22848, 25287, 25306, 25315.
- Wacław, ks. cieszyński (r. 1442), dok. 2144.
- Wacław, ks. oświęcimski (r. 1447), dok. 2174.
- Wacław, biskup wrocławski (r. 1410), dok. 1291, 1991.
- Wacław diet. Clepacz, budowniczy (w. XIV.), szt. 21992.
- Wacław Kazimierz, malarz (r. 1654), szt. 22191.

- Wacław z Oświęcimia, szt. 22158, 22296 (p. Kraków).
 Wacławowicz Jan Oktaw, prof. Akad. krak. († 1640), K. 12822.
 Wadding L., kr. 6412, 30522 D., 30578 D., K. 13465, 32480 D.
 Wadłowski Łukasz (r. 1616), K. 15517.
 Wadołkowski J. N., poseł sejm. (r. 1790), dok. 5327.
 Wadowski (Wadowita, Vadovius) Marcin († 1641), K. 15572, 15609.
 Waga Stef. (r. 1739), pr. 16175.
 Waga Teodor, Pijar († 1801), dok. 1057, 28878 D., kr. 9349, 9680, 31252 D., geog. 10927, pr. 16075, 17668, szk. 19940, hp. 23357, 23467, 27206, 27356, 33583 D. [Biographie universelle, Paris 1826—1831].
 Wagan Charles (r. 1722), kr. 8961.
 Waghenaer L. J. (r. 1596), geog. 10743.
 Waglicki (Vaglicius) Bazyli X. (r. 1648), K. 15984.
 Wagner, Jezuita (r. 1765), dok. 4907.
 Wagner C. (r. 1774), dok. 716, hp. 24799.
 Wagner Daniel Ern., historyk († 1800), kr. 9444, hp. 22932, 23467, 23938, 24153, 24636.
 Wagner Erhard (r. 1621), kr. 7925, etn. 12091.
 Wagner Fr. S. J. (r. 1756), szk. 19936.
 Wahl Andrzej (r. 1697), kr. 8756.
 Wahl Saul [Bloch Ph., Die Sage v. Saul Wahl dem Eintagskönig in Polen, Ztsch d. Ver. f. d. Prov. Posen 1889].
 Wahrmond Dastschmann (r. 1703), kr. 8821, 8792, pr. 16863.
 Waisselius Mat. (r. 1599), kr. 7623, szt. 22726.
 Wajdewut, mityczny król pruski, etn. 12257.
 Wakkehart (r. 1795), hp. 24835.
 Wakułenko Siemien, setnik kozacki (r. 1696 do 1720), hp. 24598.
 Waksmański Hier. Dom. (r. 1751), zob. Potocki Józef.
 Wal de (r. 1784), K. 13753, 13754.
 Wal Saul-Judycz (za Stef. Batorego), hp. 26042.
 Walawski Konst. Jord. (r. 1730), dok. 4556.
 Walch(ius) Chr. Wilh. Fr., teolog prot. († 1784), kr. 5805, K. 12586, 14815, 14873, 14918, 32678 D.
 Walch J., kartograf (w. XVIII.), geog. 10912.
 Waldeck Jerzy Fryderyk v. († 1692), dok. 1584.
 Waldemar I., król duński (r. 1157—1182), hp. 23893.
 Waldemar IV., król duński (r. 1340—1375), hp. 25198.
 Waldemar, margr. brand. (r. 1308—1319), dok. 1791, 1805.
 Waldhauser Konr., poprzednik Husa († 1369), kr. 6581.
 Walenty, pixidarius, szt. 22483.
 Walentynowicz Józef, poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
 Waleryan X. Dom. (r. 1630), zob. Słuszką Bogd. Wład.
 Walewscy h. Roch, her. 28557 D.
 Walewski (r. 1767), pr. 16943.
 Walewski A. (r. 1790—1791), dok. 5337, 5369.
 Walewski Anastazy, szambelan St. Aug., poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058, 5329.
 Walewski Antoni, prof. historyi († 1876), hp. 23582, 23663 [Sąd Zarnkiego o Walewskim, Tyg. pozn. 1862; — S. G., Pan Walewski, Szkice społ. i lit., Krak. 1875; — Szujski J., Mowa na pogrzebie, Czas 1876 Nr. 281; Dzieła, Krak. 1889, ser. I. t. VII.; — Tenże, Nekrolog, Prz. polski 1877 I. i Dzieła ser. I. t. VII.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Walewski Cyprian, historyk lit. († 1873) [Wójcicki K. Wł., Nekrolog, Wiek 1873 Nr. 126; Bibl. warsz. 1874 I.; Kłosa XVII.: — Chlebowski Br., Tyg. ill. 1876]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Walewski (Jan Franc.?) [por.: E. 1638: Żeromski Wład. Math., Columna aucta].
 Walewski Kasper, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269, 30091 D. [por.: E. b. r.].
 Walewski Ksawery, poseł sejm. (r. 1773, 1793), dok. 5006, 5399.
 Walewski Michał, wda sieradzki (r. 1791), dok. 5271, 5399, 30120 D., pr. 16693.
 Walewski Stefan Juliusz, poseł sejm. (r. 1780, 1788), dok. 5123, 5269.
 Walewski W., poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295.
 Walewska Marya, kochanka Napoleona, hp. 28065.
 Walewska T. (r. 1783), szk. 19892.
 Walezy Henryk, zob. Henryk.
 Walezyusze, dok. 1513.
 Walgierz (Walter) Wdały, kr. 6384, 30477 D.
 Walicki J. ks. (r. 1720), K. 13580, 13966.
 Walicki K., poseł sejm. (r. 1778), dok. 5101, 5287.
 Walicki Michał, kolekcjoner († 1828), dok. 33717.
 Walicki Bazyli, wda rawski (r. 1790), dok. 5316, 5326.
 Walkendorf Krzysztof, duński namiestnik Infant (r. 1560), dok. 2953.
 Wall Józef, malarz (w. XVIII.), szt. 22247.
 Wallenrod Jan, arcybiskup Rygi (r. 1393 do 1418), K. 13214.
 Wallenrod Konrad, mistrz krzyżacki († 1393), hp. 25320—25325.

- Wallenrodt M. (r. 1629), K. 15593.
- Wallenstein (Waldstein) Albrecht von (†1634), dok. 1574, kr. 8049, hp. 26315, 26343, 26344, 26393.
- Wallhausen Joh. Jac. (w. XVII.), pr. 16844, 32944 D.
- Wallingford Johannes, hp. 22848 (p. r. 1258).
- Walpole Horacy († 1791), dok. 1501.
- Walsperger Andrzej, kartograf (r. 1448), geog. 10047.
- Walter-Scott († 1832), hp. 28045.
- Walther A. B. (r. 1741), dok. 680.
- Walther J. L. (r. 1740), dyp. 28414 D., dok. 1575.
- Walther M. (r. 1753), K. 15175.
- Walther S. (r. 1732), dok. 875.
- Wanda, mityczna królowa polska, hp. 24829, 24831, 24835—24837, 24840, 24851, 24856, 24935.
- Wangen P. (r. 1610), K. 15481.
- Waniek J. (r. 1803), dok. 5576, pr. 17748.
- Wańkiewicz Józef, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
- Wańkiewicz Tad. (r. 1782, 1790), dok. 5160, 5337, K. 13684 [Gędzwiłło Szymon ks., Kazanie na pogrzebie podczaszego byłego w. mińskiego, Wilno 1810].
- Wapowski Bernard z Rachtałowic (†1535), dok. 1388, 1963, 2449, kr. 6971, 7041—7051, 30664 D., hp. 23467, 25566, 25722, 25999.
- Wapowski Piotr (r. 1504, 1512), dok. 2484, 2556 [por.: E. 1537: Nagonius Mich., Orat. ad Petr. Vapovium].
- Wapowski R. (r. 1656), zob. Ostrogska Anna.
- Wapowska z Maciejowskich Katarzyna, hp. 25999 [por.: E. 1606: Wysocki Szymon, Kształt pobożności].
- Warchowitzy Chr. (r. 1597), dok. 29637 D.
- Warda Piotr de (r. 1490—1498), dok. 2366.
- Warecki Malcher (r. 1594), K. 13905.
- Wargoński Andrzej ks. (pocz. XVII. w.), K. 15456, szk. 33342 D., lit. 21190.
- Warkerbarth [por.: E. b. r.: Frigander, Leben u. Thaten des Königs von Pohlen Minister Aug. Chr. Warkerbarth].
- Warmund Friedlieb (r. 1735), kr. 9100.
- Warnery K. Eman., gener. kaw. (r. 1770), kr. 9384, pr. 16899.
- Warosz Tomasz, budow. (w. XVI.), szt. 21992.
- Warszawczyk (Varsaviensis) Mateusz (r. 1621), zob. Przyborowski Dobiesław.
- Warszawczyk Tadeusz O. (r. 1789), K. 13639.
- Warszewicki Krzysztof, mowca i pisarz († 1603), dok. 1427, 3087, 3109, 3134, 3145, 3212, 3228, 3233, 3297, 3299, 3405, 3432, kr. 7231, 7380, 7464, 7483, 7487, 7540, 7567, 7617, 7620, 7625—7641, K. 15357, 32736 D., pr. 16168, hp. 23157, 23467, [Tarnowski St., Krzysztof Warszawicki, Roz. filolog. Akad. um., Krak. 1874 (por.: Kwart. hist. 1887 str. 444—450)].
- Warszewicki Stanisław, teolog († 1591), dok. 3071, kr. 7421, K. 12540, 15286 [por.: E. 1534, 1619: Heliodorus, Oetiopicae historiae S. Warszawicki interpr.], zob. Łaski Stanisław.
- Warszewicz Józef (pomnik, †1866), szt. 22091.
- Warszycki Jerzy, wda łączycy († 1733) [por.: E. 1695: Jagieliński Waler., Prezent muzy polskiej na weselny akt].
- Warszycki Stanisław, wda podlaski († 1616) [por.: E. 1616: Stempkowski Wł., Lacrymae].
- Warszycki Stanisław, wda mazowiecki († 1680) [por.: E. 1640: Brzezewski Sam. X.; 1689: Krzywański Kaz., Pane-gyris].
- Warszycki Stanisław [por.: E. b. r.: Do Stanisława Warszawskiego potomka Jana Kaz. Warszawskiego].
- Warszycki W. (r. 1782), her. 340.
- Warszycka Domicela, żona Jana Kazimierza [por.: E. 1695: Słowakowic Jan Ant., Wieża na obronę ojczyzny].
- Wartberge Herman de, kron. litewski (w. XIV.), kr. 6520, 6521, K. 13213.
- Wartenberg Fr. W. hr. v. (r. 1621—1631), dok. 29042 D.
- Wartmann Fr. (r. 1656), kr. 8289.
- Waryski Stanisław (r. 1702), kr. 8804, 8813.
- Wąs Walenty, zob. Połotyński Wąs.
- Washington Jerzy († 1799), num. 28648 D., hp. 26459.
- Wasilewscy h. Drzewica, her. 28557 D.
- Wasilewscy h. Ostoja, her. 28557 D.
- Wasilewski, dok. 1478.
- Wasilewski Ant. (r. 1790), dok. 5337.
- Wasilewski Jozafat (r. 1790), dok. 5337.
- Wasili II. Bołgarobójca, cesarz bizant., K. 14113, hp. 24494.
- Wasili II., w. ks. moskiewski († 1462), dok. 2183.
- Wasili III., w. ks. moskiewski († 1533), dok. 2557, 2683, 28808 D., K. 32551 D., hp. 25744.
- Wasili IV., car moskiewski (†1612), dok. 2683, hp. 25757, 25758, 25804.
- Wasili IV. (Szujski), car, zob. Szujski Wasili.
- Wasilij, pielgrzym, lit. 21468.
- Wasiliewicz Joan, presbyter [por.: E. 1628: Andrejewicz Dawid, Liament na otcu Joannie Wasiliewiczzu Presbiteru, Łuck].

- Wasilko, ks. Trembowelski, hp. 24351.
 Wasko Maksymowicz, malarz (w. XVIII.), szt. 22191.
 Wąsowiczowie h. Dunin, her. 408, dok. 5276 (r. 1788).
 Wąsowiczowie - Duninowie h. Łabędź, her. 28557 D.
 Wąsowicz A. X. (r. 1711), kr. 8892.
 Wąsowicz Józef (r. 1705), dok. 4388.
 Wąsowicz Józef († 1816) [Gacki T. ks., Kazanie na pogr. radcy pow. radomskiego, rektora szkół radomskich, Warsz. 1816].
 Wąsowicz Krzysztof, rotmistrz (w. XVII), kr. 8278.
 Wąsowicz Maksymilian [por.: E. 1700: Kwiatkowski M.].
 Wąsowski (r. 1600), ek. 17999.
 Wąsowski Bartłomiej (r. 1678), szt. 21979.
 Wassenaer Kl. (r. 1622), kr. 8031.
 Wassenberg Ewerhard, historyk († 1644), dok. 3791, kr. 7885, 8079, 8115, 8125 do 8127, 8129, 8130, hp. 26370, zob. Denhoff Ern., Grabiński Aleks., Konarski Michał, Konopacki J. K.
 Wassirfurer Jan, murarz (w. XIV.), szt. 21992.
 Wasyl, zob. Wasili.
 Wasylewicz Filip (r. 1558), dok. 2939.
 Watson Robert J. (za Stan. Augusta, dok. 30022 D., hp. 27377.
 Watzelrode Łukasz, biskup warmiński († 1512), dok. 2378, 2409, 2413, 2525, K. 13096, lit. 20925, hp. 24070, 25600.
 Wawelli (r. 1621), dok. 29706 D.
 Wawrzecy h. Rola, her. 28557 D.
 Wawrzecki Tomasz, generał polski († 1816), dok. 4857, 4941, 5269, 5295, 5327, 5359, 5780, 30091 D., szt. 22090 (p. Wilno), 22091 [Bieńkowski A., Mowa na pogr. T. Wawrzeckiego, ministra, Warsz. 1816; — Wspomnienie o Tomaszu z Krzetuszcza Wawrzeckim, senatorze wojewodzie, Wilno 1829 (por.: E. VI.: Łachnicki; VII.: Wawrzecki)].
 Wawrzyniec, malarz (r. 1582), szt. 22158.
 Wayman (r. 1659), dok. 3948.
 Wayneknecht P., kr. 30556 D.
 Wazowie, her. 28533 D., dok. 28724 D.
 Wazówna Anna, zob. Anna.
 Ważyński A. (r. 1790), dok. 5337.
 Ważyński Antoni Skarbek, podkom. oszmiański († 1813) [por.: E. VI.: Łapiński D.].
 Ważyński Bartłomiej (za Zyg. III.), dok. 3240.
 Ważyński Porfiry ks., biskup chełmski († 1804), kr. 9738, hp. 24390.
 Ważyńska Elżbieta [por.: E. 1629: Gawath J. X., Kazanie na pogr.].
 Weber C. E., rytmownik, szt. 22354.
 Weber Fryderyk [por.: E. 1739: Hedehofer Fr., Das gnäd. Andenken bei Leichen Best. des Fried. Webers der Kirchen in Gros Pohlen Consenioris].
 Webster Sinclair (r. 1787), kr. 9572.
 Weddigen (r. 1796), dok. 5263.
 Wedel v., hrabiowie, dok. 28765 D.
 Wedel M. A. (r. 1722), pr. 17521.
 Wedemejer Henryk Jan (r. 1667, 1733), kr. 8410, hp. 23467.
 Wędrogowski Albert (r. 1568), kr. 30720 D.
 Wędrzychowski Jan (w. XVIII.—XIX.), dok. 4836, 4870, 4895, pr. 16681, 17000.
 Wędrzychowski L. (r. 1800), dok. 1223, pr. 17758.
 Wedykowski Sew. (r. 1785), kr. 9535.
 Weger P. (r. 1636), dok. 3731.
 Węgierski Andrzej, historyk ewangelicki († 1649), kr. 8138, 8188, K. 14868, 15576, 15679, 32758 D., szk. 19314, 19351 [por.: E. 1619: Węgierski Wojc., Wiersz do Andrzeja Węgierskiego; 1622: Węgierski Andr., Gametia; 1629: Epithalamia votiva in nupt. And. Węgierski; b. r.: Epitaphia in obitum (1649)].
 Węgierski Mateusz [por.: E. 1638: Nomizomanon manibus ab amicis, Baranów].
 Węgierski Kajetan, poeta († 1787), dok. 4974, 5243, kr. 9576, lit. 21075, 21106, 21107.
 Węgierski Tomasz († 1653), K. 15537 [por.: E. 1620: Węgierski Andr., Epithalamium], zob. Gorajski Zbigniew, Leszczyński Rafał.
 Węgierski Wacław (r. 1634), kr. 8046.
 Węgierski Wojciech, kaznodzieja i poeta († 1660), kr. 8807, 8814, K. 14952 [por.: E. 1633: Vota gratulatoria], zob. Orzechowski Paweł, Węgierski Andrzej.
 Węgierski M. [por.: E. 1640: Justa funebria, Baranów].
 Węgleński Franc., minister sprawiedl. († 1820), dok. 5710.
 Węgleński Jan, minister skarbu († 1835), dok. 5709, kr. 9896.
 Węgleński Józef (r. 1775), szk. 19942.
 Węgleńska Anna z Dąbskich [Gasiowski J. ks., Kazanie na pogrzebie Anny z Dąbskich Węgleńskiej, starościny chełmskiej, Krak. 1806].
 Wegner Leon, historyk († 1873), [Kłosy XVII.]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Wegner Salomon, malarz (w. XVII.), szt. 22191.
 Węgrzecki M. (r. 1792), dok. 5359.
 Węgrzecki Stanisław, prezydent Warszawy († 1845), dok. 5345, 5632, 5652, 5763, 5780, kr. 9793, 9864, pr. 16540, hp. 27742, 28142.

- Węgrzyn Mojżesz (w. XI.), kr. 6302.
 Węgrzynkiewicz Jan (r. 1623), K. 13269.
 Węgrzynowicz Gabr. (r. 1679), pr. 17363.
 Węgrzynowicz M. (r. 1777), K. 13966.
 Węgrzyński Szymon, malarz (w. XVII.), szt. 22191.
 Weickmann Joach. G. (r. 1765), pr. 16329.
 Weidnerus Gregor. (r. 1552), K. 15206.
 Weigel Chr., kartogr., geog. 10910, 10911, 10913.
 Weier L. (r. 1686), *zob.* Aleksander, ks. kurlandzki.
 Weiher Wład. [por.: E. 1611: Czartoryski J., Mors martia Vlad. Weiheri; Trzczański, Mors martia].
 Weikmann Joach. Sam. (r. 1760), dok. 4825, 29828 D.
 Weingarten (r. 1690), dok. 732.
 Weinreich Kasp., kron. gdański (r. 1461—1495), kr. 6820.
 Weis Jan, lekarz (w. XV.), lit. 20796.
 Weisbach Jan Bern., poseł ros. (r. 1730, 1734), dok. 4557, 4606, hp. 27188.
 Weissenhorn G. (r. 1725), K. 15070.
 Weiss(ius) M. (r. 1684), kr. 8601, pr. 16772.
 Weissenfels (r. 1734), dok. 4610.
 Weissenhoffowie h. Łabędź, her. 28557 D.
 Weissenhof, poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269.
 Wejmar, generał-porucz. (r. 1770), dok. 4946.
 Welce, szt. 22090 (p. Lwów), 22091.
 Welczek G. (r. 1734), dok. 4580.
 Welingius (r. 1706), dok. 4399.
 Wellington Artur Wellesley († 1852), dok. 28997 D., hp. 28251.
 Wenanty (Pater Venantius), malarz (w. XVII.), szt. 22191.
 Wenck F. A. W. (r. 1781), dok. 636.
 Wend Jerzy (r. 1698), kr. 31131 D.
 Wende J. (r. 1702), num. 476.
 Wendel M. W. Dietrich (r. 1698), kr. 8766.
 Wendler(us) Joh. Chr. (r. 1713), K. 15743, 32749 D.
 Wenzel Jan (r. 1797), dok. 5493.
 Wenzel Jan Babt. (r. 1670), dok. 4040, 29850 D.
 Werda Jan (r. 1645), her. 421, kr. 30982 D., K. 15653, pr. 17030.
 Werde (r. 1780), kr. 9492.
 Werdenhagen J. A. (r. 1635), kr. 8058.
 Werdum Ulryk, podróżnik (r. 1672), dok. 1388, 4051, kr. 5998, 8449—8452, 31048 D., hp. 26643.
 Wereszczakowie (r. 1790), dok. 5337.
 Wereszczaka Bog., poseł sejm. (r. 1793), dok. 5413.
 Wereszczyński (r. 1789), dok. 5306.
 Wereszczyński Józef, bisk. kijowski († 1599), dok. 3213, 3228, 3304, 3347, kr. 7477, 7555, 7579—7581, pr. 16837, lit. 20845.
 Werner, biskup płocki (r. 1171), kr. 6361, 30468 D. [Relacya ks. Jana, dziekana płockiego o śmierci i cudach błogosł. Wernera, biskupa płockiego, Warta. 1885 nr. 577].
 Werner, her. 385.
 Werner Fr. (r. 1755), K. 15810.
 Werner J. (r. 1722), K. 14932.
 Werner L. R. (r. 1750), dyp. 223, kr. 5829, 30549 D., hp. 23925.
 Wernick G. (r. 1758, 1761), dok. 4801, 4830.
 Wernicke Gotthilf (r. 1763), dok. 4859, 30013 D.
 Wernicke J. Chr. Lud. (r. 1783), pr. 16713.
 Wernsdorf Gottlieb T. (w. XVIII.), dok. 3956, 4825, kr. 9215, 9307, 31223 D., pr. 17409, szk. 19354, 19372, 33336 D.
 Wernyhora, hp. 27531.
 Werowski Ignacy, artysta dram. († 1841) [Przyj. ludu, Łesno 1839 VI.].
 Werpechowski B. (r. 1790), dok. 5329, 5336.
 Werpechowski Sz. (r. 1790), dok. 5336.
 Werter Jakób, rzeźbiarz (w. XVI.), szt. 22063.
 Werther (r. 1704), dok. 4380.
 Werwing Jon. (r. 1746), dok. 3300, hp. 34160 D.
 Weselewna E. [por.: E. 1615: Bartoszewski W., Threnodiae na zejście, Wilno].
 Węsierscy h. Belina, her. 28557 D.
 Wessel Aug. Adam, biskup inflancki († 1735) [por.: E. b. r.: Optima episcopi forma].
 Wessel Stan. [por.: E. b. r.: Gratianus sui aevi imperatoris coronatus mytris (circa 1730—1737)].
 Wessel Teodor, podskarbi w. kor. († 1775), num. 566, dok. 4679, 4826, 4837, 4869, 4933, pr. 16629 [por.: E. b. r.].
 Wesselenyi (rodzina) [Palotás Miklós, Adalék a Wesselényiek lengyelországi birtoklásához, Századok 1872 (Przyczynek do hist. posiadłości Wesselenyich w Polsce)].
 Wesselini Fr. (r. 1590), dok. 3279.
 Wessenberg Jan Filip, dyplomata austr. († 1858), hp. 28253.
 Wessenfeld książę (r. 1733), dok. 4578.
 Wessłowna, *zob.* Sobieska Marya Józefa.
 Westphalus Joachim (r. 1552), K. 15026, 15027.
 Weyssenhoff, poseł sejm. (r. 1789), dok. 5295.
 Weyssenhoff (nagrobek), szt. 22091, 22293.
 Weytemberg (r. 1775), dok. 5049 [por.: E. b. r.].
 Wężyk, generał (r. 1764), dok. 4898.
 Wężyk Franciszek, poeta († 1862), dok. 5733, 5743, kr. 9814, 9866, 9882, 9885, geog. 10262, lit. 21223, 21224, 33597 D., hp. 25175, 26163.

- Wężyk Jakób, malarz (w. XIV.), szt. 22144.
 Wężyk Widawski Jan, arcybiskup gnieźn. († 1638), dok. 1271, 3599, 3659, 3688, 3715, 4200, 29771 D., kr. 9227, K. 15577, szk. 19034, 19126 [por.: E. 1620: Cerasinus S. G., Ad ingressum; 1624: Triumphus virtutum; 1627: Iwiński Piotr, Uranoscopia; 1636: Żeromski Wł., Votum pietatis; 1638: Rożycki Jan X.]; zob. Dubowicz Aleksy ks.
 Wężyk Widawski M. (r. 1635), szk. 19034.
 Wężyk Mikołaj [Mikołaj Wężyk i pewien starzec, Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.].
 Wężyk Widawski Piotr (w. XVII.), kr. 7522, 7687, 30837—30838 D., 30967 D., ek. 18271, lit. 20987 [por.: E. 1591: Cristinus, Pomensy St. Chr. In diem faustam nuptiarum; 1601: Musonius Joan., Carmen cum icone Petri Widawski; 1635: Kwiatkowski A. D. O. M., Akademia Widawska, Krak.].
 Wężyk Walenty, biskup przemyski († 1765), dok. 4870, K. 15808.
 Wężyk Wojciech (r. 1764, 1789), dok. 5269, 30020 D., kr. 31238 D.
 Wężyk Agnieszka [Przyj. dom., Lwów 1865].
 Wiałbutowie (r. 1790), dok. 5337.
 Wiażewicz Piotr Kazimierz, poseł do Moskwy (r. 1634), dok. 3720.
 Wiażewicz ks. (r. 1792), dok. 5401.
 Wiażewicz J. (r. 1795), ek. 18044.
 Wiażewicz Jerzy († 1628) [por.: E. 1628: Pażkowski Aleks., Funebris apparatus].
 Wibald, opat w Stabho i Korwei († 1157), dok. 29108 D.
 Wicelino (Wicelinus) Jerzy (r. 1532), kr. 7037, K. 15194.
 Wichert, stolnik mściśławski (r. 1787), dok. 5248.
 Wichert Antoni (r. 1785), dok. 5205.
 Wichert Hier. ks. (r. 1789), dok. 5314.
 Wichert Michał Ignacy S. J. († 1802), szk. 19913, 19930.
 Wichmann, arcybiskup magdeburski (w. X.), hp. 34038 D.
 Wiclef (Wiclif) Jan († 1384), dok. 29240 D., K. 14824—14829, 14831, hp. 25336, 25338.
 Wicquefort A. (r. 1675), kr. 31958 D.
 Widawski Wężyk, zob. Wężyk.
 Widekind J., hist. szwedzki (r. 1672), kr. 8454, hp. 26338.
 Widmann Chr. (r. 1646), szk. 33244 D.
 Widukind, kronikarz saski (w. X.), kr. 5822, kr. 6128—6134, 30348—30350 D.
 Widz J. (r. 1700), kr. 8792.
 Widziewicz Marc. (r. 1616), zob. Radziwiłł Mik. Krz.
 Wiebold, biskup chełmiński, zob. Hermann, biskup sambijski.
 Więckowicz Michał (r. 1637), zob. Oleśnicki Jan.
 Wieczorkowski Stan. (r. 1642), K. 12855.
 Wieczorkowski Wawrz. (r. 1731), kr. 9030, hp. 23467.
 Wiedt Ant., malarz gdański, szt. 22158.
 Wieladko Wojciech Wincenty, heraldyk († 1821), her. 342, 5446, dok. 5465 [Nekrolog, Dz. wil. 1823], zob. Radziwiłł Michał Hieronim, 1813; Radziwiłłowa Marta, 1812; Sobolewski Maciej; Straszowa Magdalena.
 Wielewicki Jan S. J. († 1639), dok. 1388, 28961 D., kr. 7893, 30294 D., 30902 D., K. 13864, zob. Ostroróg Jan († 1621).
 Wielewiewski Stefan (r. 1735), K. 12541, zob. Bogumił św.
 Wielhorski Józef, dok. 1478, 5470, 5566, 5735, hp. 28227.
 Wielhorski Kilian (r. 1624), zob. Nowodworski Bartł.
 Wielhorski Michał, kuchmistrz w lit. († 1790), dok. 4917, 4971, 5037, 5328, 5329, 5337, 5342, kr. 9498, szt. 22303, hp. 34256 D.
 Wieliczko Samuel, kronikarz ruski (r. 1720), kr. 8949.
 Wielkołucki (r. 1580), dok. 3178.
 Wieloch (r. 1580), dok. 3178.
 Wielogłowski h. Starykoń, her. 28557 D.
 Wielogłowski Hier. Kaz. (r. 1764), dok. 4871, zob. Wodzicki Michał.
 Wielogłowski J., poseł sejm. (r. 1788), dok. 5269.
 Wielogłowski Stefan (r. 1727), dok. 4533.
 Wielogórski Wojc. (r. 1612), kr. 30879 D. [por.: E. 1614: Wielogórski W., Błogosławieństwo potomstwu, Krak.].
 Wielopolscy h. Starykoń, her. 28557 D.
 Wielopolski (r. 1693), dok. 4237.
 Wielopolski, cześnik (r. 1744), dok. 4693.
 Wielopolski Franciszek, wda krakowski († 1732) [por.: E. 1727: Triumphus meritum].
 Wielopolski Franciszek († 1809) [por.: E. IV. 1761: Wielopolski Fr. et Bielińska E.].
 Wielopolski Hieronim (r. 1746), dok. 4712.
 Wielopolski Jan (r. 1487), dok. 2356.
 Wielopolski Jan, wda krak. († 1668) [por.: E. 1610: Jurkowiecki W., Carmen].
 Wielopolski Jan, podkancl. koronny († 1687), dok. 4120, 4153, 4184, 29876 D., kr. 8462.
 Wielopolski Jan, wda sandomierski († 1773), dok. 4836 [por.: E. 1751: Geminum suffragium utrumque maximum ad palatinam purpuram; 1752: Biegaczewicz Alb., Auspicia; — Radoszewski Wojc. X., Całość ojczyzny na mądrych mężach wsparta].

- Wielopolski Karol, chorąży w. kor. [por.: E. b. r.: Epitaphia na marmurowym grobowcu wyrte].
- Wielopolski Ludwik, cześnik k. († 1688) [por.: E. 1688: Gołyński Marc. X.].
- Wielopolska (r. 1785), szk. 19930.
- Wielopolska Anna (r. 1696), dok. 4257.
- Wielopolska Anna z Lubomirskich (r. 1734), dok. 4609.
- Wielopolska Urszula z Potockich [Łabęcki A., Przemowa przy złożeniu ciała 21. maja 1806].
- Wieluński ks. (r. 1654), dok. 3891.
- Wielżyński Józef (r. 1782), szt. 22303.
- Wieniawski Ign., komendant Krakowa (r. 1794), dok. 5435, 5436.
- Wientzławski G. (r. 1718), K. 12785.
- Wieprzowski Karol (r. 1794), ek. 18080.
- Wierciński Bartł., *zob.* Charleski Ant., Trawiński Fl.
- Wieruszewski Kaz., kaznodzieja († 1744), her. 399, kr. 8959, 8968, lit. 21146, *zob.* Leszczyńscy, Rösner J. G.
- Wieruszewski P. (r. 1737), dok. 4513.
- Wierzbicki Bazyli Piotr [Wyciąg z pamiętników Wierzbickiego, ułożył Leon hr. Potocki, Bibl. warsz. 1847 I.].
- Wierzbicki Jakób [por.: E. 1619: Śliwski I., Kubek wody (na pogr. Jak. Wierzbickiego)].
- Wierzbicki Kazimierz O. (r. 1734), szk. 19199.
- Wierzbicki M. X. (r. 1767), dok. 4940.
- Wierzbietta (r. 1420), szt. 22296.
- Wierzbietta-Biskupski, *zob.* Biskupski P.
- Wierzbietta Jakób, dworzanin Jana Tarnowskiego, hetm. w. kor., kr. 30715 D.
- Wierzbietta Maciej, drukarz († 1604), kr. 30298 D., ek. 17997, ob. 18768, lit. 20841.
- Wierzbowicz T. (r. 1811), dok. 5716.
- Wierzbowski Łukasz (r. 1694), kr. 8697.
- Wierzbowski Stan. (r. 1614), *zob.* Dietallivius Fr.
- Wierzbowski Stanisław († 1728), kr. 8654, 8656, hp. 26606.
- Wierzbowski Stefan, nominat arcyb. gnieźn. († 1687) [autor dzieła: Vineae Christi sive iura et privilegia antiquitus Gora, Vars. 1680 (por.: E. 1664: Mazurkiewicz Wal. Jan, Imago heroicarum virtutum Steph. Wierzbowski, et carm. Andr. Stradomski)].
- Wierzbaczewski Piotr (r. 1814), *zob.* Potocki Kajetan.
- Wierzbosława, córka Mieszka Starego, hp. 34070 D.
- Wierzynkowie, her. 28555 D.
- Wierzynek Mikołaj († 1368), dok. 1822, 1832, ob. 33153 D., szt. 22449, hp. 25261, 25262, 34094 D.
- Wiesiołowscy h. Ogończyk, her. 28557 D., dok. 5338 [por.: E. b. r.].
- Wiesiołowski Krzysztof, marsz. w. lit. († 1637) [por.: E. 1637: Withuński Aug. X., Pierścień nieśmiertelności i Kamień wystawiony śmiercią; 1638: Niewiarowski Stan.], *zob.* Wiesiołowski Tomasz.
- Wiesiołowski Krzysztof, archeolog († 1826), num. 464, geog. 10782, etn. 11368, K. 12438.
- Wiesiołowski Tomasz [por.: E. 1628: Melos Parnassium, ded. Christ. Wiesiołowski].
- Wiesiołowski W., K. 13922.
- Wieszyński, podst. brześciański (r. 1745), dok. 4706.
- Wieżowski Wawrzyniec (r. 1636), *zob.* Łukomski And., Madaliński Jan, Ostrogska Anna.
- Wigand Funck (drukarni w. XVII.), lit. 20169.
- Wigand Jan, historyk kościelny († 1587), kr. 7232, K. 14932, 15053, 15126, 15255, szk. 19377.
- Wigand z Marburga, kronikarz krzyżacki (r. 1394), kr. 6541–6546, 6779, 30534 D.
- Wigandt M., dok. 1478.
- Wigdorowicz Sam. (r. 1785), dok. 5205, 5207, 5248.
- Wigelus Mikołaj, Szlajak (r. 1427), kr. 6603.
- Wigorniensis, *zob.* Florentius W.
- Wigura ks., paroch wiazowieński (r. 1767), dok. 4949.
- Wigura Franciszek (r. 1807), kr. 9763.
- Wikhayło (za Witołda, w. ks. lit.), dok. 1953.
- Wiktor Adam (r. 1615), dok. 3547.
- Wiktor Adam (r. 1724), dok. 4517.
- Wiktoryn, iluminator (r. 1536–1543), szt. 22158.
- Wilamowski J. (r. 1790), dok. 5325.
- Wilamowski Jakób, poseł do Turcyi (r. 1542), dok. 2772.
- Wilbikowie, *zob.* Laskowiczowie.
- Wilcki Waleryan (r. 1632), K. 14209.
- Wilczek z Mojkowic (r. 1423), dok. 2057.
- Wilczek, starosta, pielgrzym do ziemi św., ob. 18843.
- Wilczek Aleksander [por.: E. 1640: Choynowski Franc., Luctus funebris].
- Wilczek D. (r. 1614), *zob.* Próchnicki Jan Andrzej.
- Wilczek Wincenty (w. XVIII.—XIX.), kr. 9874.
- Wilczewscy (w. XVIII.), lit. 21107.
- Wilczewski Franc., poseł sejm. (r. 1773), dok. 4859, 5006.

- Wilczogórski Jan (Montelupi) [por.: E. D. IV.: 1633: Joanni Alberto prosphoegma Apollinis acad. Joan. Wilczogórski].
- Wilczogórski (Montelupi) S. [por.: E. 1616: Smieszkowic Waw., Epithalamium].
- Wilczogórski (Montelupi) Wal. (r. 1634), kr. 7996, *zob.* Montelupi Wal. [por.: E. 1638: Bielecz Marc., Flos candidus].
- Wilczopolski (r. 1791), dok. 5356.
- Wilczyńska Zuzanna z Redlow (1763—1837 ochmistrzyni inst. wych. panien) [Muz. dom. 1838 I.].
- Wilde P. E. (r. 1778), szk. 19403.
- Wildemann Jan (r. 1632), dok. 3691.
- Wilden J. (r. 1613), kr. 7821.
- Wilga Balcer z Godzimira, regimentarz (ok. r. 1683—1709), hp. 26733, 34202 D.
- Wilga L. (r. 1785), dok. 5205.
- Wilhelm II., król sycylijski (†1189), kr. 30443 D.
- Wilhelm, ks. austriacki, narzeczony Jadwigi (†1406), kr. 6551, hp. 25298.
- Wilhelm V., elektor bawarski (r. 1600), dok. 3405.
- Wilhelm, ks. kurlandzki (†1642), dok. 3585, 29684 D., hp. 24218.
- Wilhelm I., ks. orański (†1584), dok. 1551.
- Wilhelm III., ks. orański, król ang. (†1702), dok. 1584, 28987 D.
- Wilhelm Ferdynand, ks. brunświcki, hp. 26664.
- Wilhelm, arcyb. Rygi (r. 1557), K. 13218.
- Wilhelm Bart. (r. 1606), *zob.* Gisius Aleks.
- Wilhelm H. C. (r. 1717), ek. 18232.
- Wilhelm Joh. (†1725), hp. 22848 (p. r. 1712).
- Wilhelm Samuel, burmistrz malborski (r. 1696 do 1726), kr. 31169 D., hp. 23999, 24109.
- Wilhelm z Modeny (w. XIV.—XV.), kr. 6541, K. 13068.
- Wilhelm de Syracusis, wikary gen. Franciszkanów (r. 1534), dok. 2725.
- Wilicki W. (r. 1627), K. 15577.
- Wiliński X. Piotr (r. 1806), *zob.* Pruszyński Ludwik.
- Wilkus J. (r. 1713), lit. 20921.
- Wilkońscy h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Wilkoński T. (r. 1772), dok. 30042 D.
- Wilkoszowski A. Fr. (r. 1744, 1759), K. 12841, pr. 17607.
- z Wilkowiecka Mikołaj ks. (w. XVI.), kr. 6735, 30298 D., lit. 20888.
- Wilkowski Chr. (r. 1636), kr. 8269 [por.: E. 1636: Sagittarius Elias; 1640: Opiatowicz G.].
- Wilkowski H. (r. 1613), kr. 7799.
- Wilkowski (r. 1733), dok. 4578.
- Wilkowski Kasper (r. 1583), K. 15330, 15362, 32761 D. [Grabowski Ambr., Starożytności].
- Wille Georg Ant. (r. 1766), kr. 6810, *zob.* Rozrażewski Jan.
- Willebrandt J. P. (r. 1748), kr. 9185.
- Willemson Marcin, murarz (w. XVII.), szt. 21992.
- Willenberg J. Fr. (r. 1720), pr. 16321.
- Willenberg Samuel Franc. (r. 1736), kr. 9105, pr. 16314, 16633.
- Willer Tom. (r. 1707), K. 16172.
- Williams J. (r. 1780), kr. 9481, pr. 16144.
- Williamson (za Kromwella), dok. 1499.
- Willichius Jodocus (r. 1546), kr. 7086.
- Willifranchi G. (r. 1737), kr. 8737.
- Willmann Michał, malarz (w. XVII.), szt. 22192.
- Wilski Chr. (r. 1634), *zob.* Radoszewski Bogusław.
- Wilson Robert T., generał angielski (†1849), dok. 5731, kr. 9753, hp. 28200.
- Wimpffen Fr. Ludwik (r. 1786), kr. 9548.
- Wilicki Balc. [por.: E. 1727: Starzyński Jan, Do Balc. Wilickiego, Tryb. koron. prezydentaj].
- Wincenty z Kielc, kr. 6343, lit. 33459 D.
- Wincenty Lirinensis, *zob.* Lirinensis.
- Wincenty Mistrz, *zob.* Kadłubek W.
- Wincenty z Pragi, kronikarz czeski (r. 1140 do 1167), kr. 6250, 6260.
- Winckler D. (r. 1657), her. 389, hp. 23811.
- Windecke Eberhart (†1440), kr. 6618, 6620, 30561—30563 D.
- Windert Seb. (r. 1515), dok. 2569.
- Wingler Apollo Vratislaviensis (r. 1553), szk. 19017.
- Winhold Kornel [por.: E. 1622: Arae votivae; 1635, 1638: Łabęcki Balt.].
- Winkler Kasper [por.: E. 1692: Hauicki Joan.].
- Winkler Marc. (r. 1667—1674), kr. 8411, 8435, 8485 [por.: E. 1700: Daszczyński].
- Winogrodzki W. (r. 1637), szk. 19304.
- Wińscy h. Lubicz, her. 28557 D.
- Winter II. (r. 1621), *zob.* Tryzna Piotr.
- Wirionowie h. Leliwa, her. 28557 D.
- Wirmser Roch., kupiec wileński (r. 1789), dok. 5306.
- Wirtemberski Ludwik ks. (r. 1789—1791), dok. 5294, 5295, 5320, 5327, 5348, lit. 21236.
- Wirtemberski Maksymilian Emanuel ks. (†1709), dok. 4556, kr. 8869—8871.
- Wirtemberska ks. Marya z Czartoryskich (†1854), dok. 4946, 5739, kr. 9905, lit. 21236, 33600 D.

- Wirtz P., gubernator szwedzki (r. 1657), dok. 3918.
- Wiscowich F. Dolci (w. XVIII), *zob.* Rzewuski Wacław.
- z Wiślicy Jan (Vislicensis r. 1516), kr. 6937 do 6939, lit. 20817, 20818, 33484 D.
- Wiślocki (zbiór starożytności) szt. 21721.
- Wiślocki Władysław, historyk literatury († 1900) [Morawski K., Przegl. polski 1900 III].
- Wiśniecki Baltazar (r. 1812), dok. 5727.
- Wiśniewski Aleksander (r. 1742—1760), chr. 154, dok. 4755, kr. 9269, K. 13691.
- Wiśniewski Antoni X., matematyk († 1774), K. 13691.
- Wiśniowieccy, książęta, arch. 26, 110, her. 408, 28557 D., dok. 4416, 28840 D., hp. 25730, 26664 [Łazarewski A., Żubieńszczyzna i kniaziowie Wiśniowieccy, Kij. Star. 1896 I.—III. (por. rec.: Wołyniak, Kwart. hist. 1896)].
- Wiśniowiecki Dymitr Jerzy, kasztelan krak. († 1682), dok. 3838, kr. 7928 [por.: E. 1635: Twardowski Sam., Pobudka cnoty].
- Wiśniowiecki J., syn Michała Serwacego (r. 1695), dok. 4255 [por.: E. 1728: Olszewski Ignacy, Vox doloris].
- Wiśniowiecki Jan M., koniuszy kor. († 1636), kr. 7928 [por.: E. 1637: Czarliński Bonif. X., Wizerunek Xcia katol. Giżycki Stef. X., Mitra honor; Fatowicz Mik., Głos lamentujący; 1638: Tenże, Odmiana żalu; 1646: Twardowski Sam., Książę Wiśniowiecki Janusz].
- Wiśniowiecki Janusz Antoni, kaszt. krak. († 1741), dok. 4566, 4619, 4622, kr. 8809, 9050 [por.: E. 1704: Kreyda Flor., Poema; 1727: Luna in senatus lechici poloj].
- Wiśniowiecki Jeremi, wda ruski († 1651), dok. 29783 D., kr. 8087, 8119, 8224, 8721, hp. 26444, 26451 [por.: E. 1639: Abrek And.; Czarnecki W. X., Kazanie w d. ślubu; — Łoski Aleks., Chorus musarum; 1649: Białobocki J., Klar męstwa; Pochodnia sławy; — Szemiot Mik. Kaz., O przeważnych wojennych dziełach wielkiego rycerza ks. Jeremiego Michała Korybuta Wiśniowieckiego, b. m. i r.].
- Wiśniowiecki Krzysztof (r. 1622), kr. 7928.
- Wiśniowiecki M., syn Michała Sew. (r. 1695), dok. 4255.
- Wiśniowiecki Michał, kaszt. kijowski († 1584) [por.: E. 1585: Epicedion, to jest wiersz].
- Wiśniowiecki Michał Korybut, król († 1673), chr. 162, her. 408, num. 594, dok. 1049, 1364, 1390, 3807, 4012—4069, 29848 do 29856 D., kr. 8096, 8097, 8431, 8432, 8435, 8436, 8454, 8465, 8469, 8585, 8644, 8680, 9032, 31046 D., 31050 D., pr. 16751, szt. 22090 (p. Kraków), 22091, 22162, hp. 26583, 26617, 26618, 26620, 26621, 26628 26654, 34192 D. [por.: E. 1632: Mirowski P., Ill. Princ. Michaeli Korybut Wiśniow. i E. b. r.; — Piekosiński Fr., Pieczęć majestatuwa króla Michała, Herold polski, Krak. 1899 II.].
- Wiśniowiecki Michał Serwacy, hetman w. lit. († 1744), dok. 4255, 4385, 4406, 4487, 4510, 4525, 4560, 4580, 4610, 4618, 4619, 4622, 4637 [por.: E. 1736, 1745: Wiśniowiecki M. Serw.; 1737: Czapski J. Piotr, Autobiografia przeciw Xciu Wiśniowieckiemu; — Stan majątku Wiśniowieckich, Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 t. I.].
- Wiśniowiecki Michał Tomasz [por.: E. 1640: Serny Jan ze Strzyżowa, Votum retrogradum; — Sydus musarum carmine, Zamość].
- Wiśniowiecka ks. (r. 1529), dok. 2700.
- Wiśniowiecka A. K. (zamężna Ogińska, r. 1722), dok. 4505.
- Wiśniowiecka z Zamoyskich Gryzelda ks. († 1673), kr. 8465.
- Wiśniowiecka H., dok. 3824.
- Wiśniowiecka Kat. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Wiśniowiecka Teofila z Leszczyńskich, żona Janusza Antoniego [por.: E. 1680: Dyaryusz obłuczyn kasztelanówny (?), Krak. in supplementum pierwszego dany].
- Wissemberk Jan [por.: E. 1636: Wieżowski Laur., Hymaenaeus nuptiarum].
- Wissenberg, budowniczy (w. XV.), szt. 21992.
- Wissenburgensis J. L. [por.: E. (D. VIII.) 1523: Roterodamus Er., Precatio dominica in VII. p. distributa, ded. J. L. Wissenburgensi Polon. Regis a secretis].
- Wiszeńskij, *zob.* Wysznieńskij.
- Wiszniewscy, her. 408.
- Wiszniewski Grzeg. Wojc. (r. 1697), kr. 8756.
- Wiszniewski Stan. z Łuczławic (r. 1572), K. 32732 D.
- Wiszowaty Andrzej, teolog aryański († 1678), kr. 8537, K. 15074, 15117, 15122, 15702.
- Wiszowaty Krzysztof (r. 1625), K. 15117.
- Wiszowaty Wiktor, poseł sejm. (r. 1776), dok. 5012, 5058, kr. 8885.
- Wit, błogosławiony († 1269) [Narbutt T., Obrys żywota błogosławionego Wita, bisk. lubczańskiego, Pam. um. J. ze Śliwina, Wilno 1846 III.].
- Wit Stwosz, *zob.* Stwosz.
- Witkins Joh. Fr. (r. 1715), *zob.* Müllerin Marya.
- Witkowicz Marcin, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.

- Witkowski Kasper [J. M. Ossoliński, Dod. Gaz. lw. 1852 Nr. 25].
- Witkowski Stanisław, wierszopis za Zyg. III., dok. 3523, kr. 7773, 7784, 7920, pr. 16847 [por.: E. 1635: Łukowski Vlad., Aglaia nuptialis].
- Witołd, w. ks. litewski († 1430), dyp. 218, num. 466, 467, dok. 648, 662, 1879, 1893, 1938, 1948, 1950, 1952, 1953, 1987, 2009, 2034, 2080, 2083, 2085, 29207 D., 29250 D., 29258 D., 29273 D., kr. 6553, 6559, 6777, 30568 D., etn. 12192, K. 32225 D., pr. 16249, 33066 D., ob. 18532, hp. 24055, 24637, 24740 - 24744, 24746 - 24751, 25310, 25327, 25365, 25376, 25433, 25434, 34001 D.
- Witosławski J., poseł sejm. (r. 1773 - 1792), dok. 5006, 5123, 5219, 5359.
- Witoszyński Ignacy, nadw. kaznodzieja St. Aug. († 1809), dok. 5348, 5438, 5488, szk. 19882.
- Witowski A., kanonik włocł. (r. 1575), dok. 28952 D.
- Witowski Stan. (r. 1609, 1637), dok. 3500, szk. 19304 [por.: E. 1640: Szadziński Paweł, Eudoxia].
- Witt Fr., kartograf (w. XVIII.), geog. 10910.
- Witt Jan de, wielki pensyonarz († 1672), dok. 1558, 3882.
- Witt Jan (r. 1717), dok. 4466, 4508.
- Witte J. de, komendant Kamieńca (r. 1777 do 1779), dok. 1474, 30960 D., zob. Koch Józef.
- Witte P. (r. 1655), K. 15157.
- Witte v. Witternheim Gedeon de, Kurlandczyk (r. 1787 - 1791), dok. 5241, 5273, 5333, 5365.
- Wittelsbachowie, dok. 29043 D.
- Wittenberg, gen. szwedzki (r. 1656), dok. 3899, 3912.
- Wituński Augustyn (r. 1637), zob. Kopeć Bazyli, Wiesiołowski Krz.
- Witwicki Stan. J., biskup pozna. († 1697), dok. 4176, 4216, kr. 8514, K. 12737 [por.: E. 1688: Witwicki Jan Stan.].
- Wizemberk M. z Obrazowic, górnik (r. 1638), dok. 3758.
- Wizemberk Anna [por.: E. 1637: Wieżowski Wawrz., Cyprys albo naenia].
- Wizgird [por.: E. 1622: Wysocki A. W., Ostatnia posługa].
- Wizichius Chr. (r. 1702), kr. 8819.
- Wizław III., książę Rugii, hp. 23890.
- Władycz (Władicze), malarz (w. XIV.), szt. 22144.
- Władysław I. Herman, ks. polski (r. 1079 do 1102), dok. 1676 - 1678, kr. 6730, szt. 22090 (p. Płock), 22091, hp. 25038, 25046, 34033 D., 34058 D.
- Władysław II., ks. krak. (syn Krzywoustego, r. 1138 - 1146), dok. 1686 - 1689, kr. 6730, szt. 22090 (p. Płock), hp. 25071 - 25074, 34063 D.
- Władysław III. Laskonogi, ks. krak. (1202 do 1206, † 1231), dok. 1714, 1715, 29115 D., 29116 D., 29123 D., hp. 25103, 25104.
- Władysław I. Łokietek, król polski (r. 1306 do 1333), dyp. 215, sfrag. 301, num. 460, 28589 D., 28590 D., dok. 1783, 1785, 1803 do 1818, 29145 D., 29164 - 29173 D., geog. 10582, szt. 22090 (p. Kraków, Wislica), 22091, 33674 D., hp. 24049, 25174 - 25203, 34083 - 34087 D. [Wittig W., Kilka słów w sprawie autentyczności dukatów Wł. Łokietka, Ateneum 1892 II.].
- Władysław II. Jagiełło, król polski (r. 1386 do 1434), dyp. 262, 268, her. 360, num. 580, 28595 D., ep. 28666 D., dok. 955, 1026, 1027, 1790, 1903 - 2100, 29202 - 29291 D., 29343 D., kr. 6148, 6609, 6777, 30557 D., geog. 10165, K. 14841, 32546 D., 32547 D., pr. 16249, 16475, 16476, 16619, 17690, 32918 D., 33058 D., ek. 33125 D., ob. 18403, 18622, 18674, 18745, szk. 18973, 19000, lit. 20415, 20744, 33451 D., szt. 21778, 21891, 22089, 22090 (p. Kraków), 22091, 22299, 22444, 22518, 33724 D., hp. 23515, 24724, 24731, 24733, 24736, 24742, 24743, 24829, 25164, 25299 - 25437, 34099 - 34108 D.
- Władysław III. Warneńczyk, dyp. 261, 270, dok. 658, 2099, 2102 - 2154, 2156, 2162, 3694, 29245 D., 29293 - 29314 D., kr. 6627, 6661, 6825 - 6827, ek. 33135 D., szt. 22091, 22276, 22299, hp. 25438 - 25477, 34117 D., 34118 D.
- Władysław Warneńczyk, samozwaniec, hp. 25477.
- Władysław IV. Waza, król polski (r. 1632 do 1648), num. 28599 D., 28600 D., dok. 1354, 1390, 1436, 3165, 3388, 3465, 3517, 3557, 3615, 3623, 3633, 3639, 3691 - 3828, 29742 - 29790 D., 29812 D., kr. 7567, 7675, 7760, 7772, 7854, 7871, 7872, 7892, 7919, 7941, 7943, 7944, 8002, 8003, 8038 - 8043, 8053, 8054, 8065, 8081, 8109, 8119, 8125, 8131, 8154, 8179 - 8181, 8240, 8331, 8332, 8335, 8342 - 8343, 8347, 8401, 8407, 8414, 8466, 8468, 8559, 8585, 30952 D., 30960 D., 30962 D., 30965 D., 30971 D., 31030 D., 31377 D., K. 13576, 14221, 14587, 15573, 15652, 16323, pr. 16651, 16983, 17046, ob. 18437, 18504, szk. 19031, 19037, 19094, 19196, 19252, 19816, 33244 D., 33252 D., lit. 20857, 20953, 20973, 20974, 20998, 21036, szt. 21992, 22164, 22170, 22181, 22299, 22364, 22411, hp. 23333, 23730, 26292, 26293, 26356, 26359 - 26431, 26438, 26506, 34183 - 34190 D. [por.: E. 1605 (D. III. do t. VIII. i IX.): Suslyga And.; Czerny J. M., Enconium; 1615: Malapert Kaz. X., Poemata (1620); Saracinielli Ferd., La liberazione; 1630: Rotegius de

- Bergen Livonus, Gratulatio; 1633: Bogurski St., Votum Sarmatiae in Coronatione; — Jurkowski Stan., Na szczęście po odgromie tureckim; Męrawski W. X., Lucerna perfectionis; Speronowicz Joach., Applausus; — Smieszkowicz Laur., Laeta Lechia; — Slichlink (Schliting) J. G., Acclamatio; 1635 (D. VIII.): Cramer Joh. Jac., Vladislaus rex in hieroglyph. Figuren als er Einzug zu Dantzick gehalten; 1637: Loaechius And.; 1638: Sulikowski M., Manipulus revirescens; 1639: Chondzyński Joan. X., Florae lukiscanae amoenitas; 1641: Munarius Teod., Dawid contritus; 1644: Dies natalis; 1646: Hospitalitas literaria Mercuri; 1647: Piazza Pas., La fama reale, por. też E. b. r.: Vladislaus IV].
- Władysław II., król czeski (r. 1158), dok. 1694.
- Władysław Pogrobowiec, król węgierski i czeski († 1457), dok. 2134, 2245, kr. 6661, hp. 23839, 25501, 25523, 25528.
- Władysław II. Jagiellończyk, król Czech i Węgier († 1516), dyp. 221, dok. 2307, 2308, 2365, 2366, 2388, 2457, 2494, 2520, 2558. 2571, 29378 D., kr. 6892, 6927, 6929, 30223 D., szk. 33326 D., szt. 21781, hp. 23006, 23632, 25552, 25582, 25584, 25759.
- Władysław Biały, ks. gniewkowski († 1388), dok. 1870, szt. 22091, hp. 23746, 25273, 25274.
- Władysław, ks. kaliski (r. 1211—1213), dok. 29117 D.
- Władysław, ks. mazowiecki (r. 1455), dok. 2230, 29329 D., 29346 D.
- Władysław Odonicz, ks. wielkopolski († 1239), dok. 1747, szt. 22299, hp. 23723, 25140.
- Władysław Opolski (Opolczyk, † 1401), num. 468, dok. 1849, 1871, 1877, 1880, 1883, 1902, 2065, K. 13446, pr. 16281, szt. 22299, hp. 24374, 25275, 25276, 34098 D.
- Władysław Pobożny, szt. 22090 (p. Kraków), 22091.
- Władysław, drukarz w Sewilli (w. XVI), lit. 29149.
- Władysław z Gielniowa, błogosł. († 1505) [por.: E. 1612: Morawski W. X., Opisanie żywota; 1623: Lucerna perfectionis; 1705: Wierzbowski St., Okólnik o proces. obrazu; 1730, 1746, 1747: Ladislaus de Gielniow; 1749: Gielniow, Sacra Rituum congregatione; Acta canonizationis; 1751: Władysław z Gielniowa, nowo błogosławiony; 1768: Lectiones].
- Władysławowski Gabryel, nauczyciel Wład. IV. († 1631) [por.: E. 1640: Rzeszowski F., Argo Jasonis sarmatici].
- Włast Piotr Dunin, dok. 1686, 1690, 1697, kr. 5822, 6234, 6901—6903, szt. 22000, 22090 (p. Wrocław), 22291, hp. 25073, 34062 D., zob. Dunin Piotr.
- Włocki Jan Franc., Pijar († 1773), zob. Sapieha Jan Fr., Sobieska Marya Józefa.
- Włoczkowicz (r. 1567—1625) [Pamiętnik krakowski 1866].
- Włodarczyk Stanisław, murator (w. XVII), szt. 21992.
- Włodek, poseł sejm. (r. 1793), dok. 5410, 5413.
- Włodek J. (r. 1814), szk. 19924.
- Włodek Stanisław [por.: E. b. r.: Szymonowicz (Simonides) Szymon, Epithalamion Stan. Włodek et Hedv. Oleśnicka (1598?)].
- Włodzimierz W. św., książę ruski († 1015), num. 28612 D., dok. 1659, 1660, K. 14024, 14069, 14070, 14074, 14081—14087, 14089, 32540 D., pr. 33026 D., szt. 22604 (p. Kijów), 22611, hp. 24349, 24494—24499.
- Włodzimierz Monomach, ks. kijowski (r. 1113 do 1125), dok. 1657, kr. 5822, pr. 16265, hp. 24508.
- Włodzimirko, ks. halicki, hp. 24351.
- Włoskowie Seb., malarz (w. XVII), szt. 22193.
- Włoszko Jan, malarz (w. XVII), szt. 22193.
- Włyński Zygm. Aleks. († 1831), szk. 19875, zob. Kurdwanowski Mak.
- Wobeser Paweł (r. 1566), kr. 7258.
- z Wocieszyna Świętosław, prawnik (w. XV.), dyp. 28446 D., dok. 1027, 28868 D.
- Wodoracki (Mikołaj) [por.: E. 1629: Wornowicz St., Żałoba na śmierć].
- Wodyński Andrzej (r. 1624), zob. Sobieski Jakób.
- Wodziecyc h. Leliwa, her. 28557 D.
- Wodzicki (r. 1602), chr. 28402 D.
- Wodzicki Elias, generał wielkopolski (r. 1783), dok. 5174, 5175.
- Wodzicki J., poseł sejm. (r. 1792—1793), dok. 5399.
- Wodzicki Józef, dok. 5348, hp. 28144.
- Wodzicki Michał X., podkancl. kor. († 1764), dok. 4640, 4708, 4719, 4828, 4839, 4852, 4865 [por.: E. 1764: Wielogłowski Hier. Kaz., Processus pro suffragio animae].
- Wodzicki Stanisław († 1843), dok. 1152, kr. 9929 [Komar E., Do J. W. St. hr. Wodzickiego (wiersz), Krak. 1811; — Opis uroczystości narodowej z powodu zatwierdzenia na prezostwie S. Wodzickiego i Kantaty, Pszczółka krak. r. 1821 IV.; — Rys życia, Przyj. ludu, Leszno 1845 XII.; — Kepieński M. K., St. hr. Wodzicki, przyczynek do dziejów Krakowa, Bibl. warsz. 1883 IV].
- Wodzicka, podczaszyna warszawska (r. 1697), szt. 22160.
- Wodzińscy h. Jastrzębiec, her. 28557 D.
- Wodziński Feliks ks., kan. warsz. (r. 1763 do 1792), dok. 4857, 5114, 5188, 5219, 5360, 5373.

- Wodziński Karol († 1814), dok. 4695.
- Wodziński Maciej († 1848) [Szymanowski Józef, *Necrolog Math. v. Wodzyński, Wojewode d. Königr. Polen, Drezden 1848*].
- Wodzyński Gabriel, biskup smoleński († 1788), dok. 5006.
- Wodzyński M., poseł sejm. (r. 1811), dok. 5710.
- Wogan de (rodzina), hp. 26722.
- Wogan Karol (r. 1712), kr. 8726.
- Wogen (r. 1771), K. 12464.
- Wohlfeil Kazim., wizytator szkół († 1817), szk. 19523, 19560, 19935.
- Wohlmann M. (r. 1794), dok. 5435.
- Woina Ordin Naszczokin (w. XVII.), lit. 21512.
- Wojakowski (r. 1727), dok. 4533.
- Wojakowski Jerzy (r. 1747), kr. 9176.
- Wojakowski M. ks. (r. 1809), dok. 5677.
- Wojaszkowski M. [por.: E. 1634: Sulikowski Mik., *Honor academiae*].
- Wojcicki J. (r. 1791), dok. 5360.
- Wójcicki Kazimierz Władysław, historyk lit. († 1879), hp. 23638 [K. Wład. Wojcicki, *Bibl. warsz. 1888 III.*, (por. r.: Hordyński Zdz., *Kwart. hist. 1890*)]; *Dzieła, zob. Spis autorów*.
- Wojcicki Stanisł. (r. 1684), dok. 4175.
- Wojciech św. († 997), dyp. 28420 D., dok. 1663, 29098 D., kr. 5822, 6135—6150, 30351—30365 D., K. 12909, 13955, lit. 20758, szt. 21724, 22067, 22090 (p. Gniezno), 22092, 22270, 22437, 33696 D., 33724 D., hp. 24034, 24957—24960, 24984, 34052 D. [por.: E. 1668: *Boleluczky Mat. Ben., Rosa Boemica sive vita S. Wojciechi; 1784: Minasowicz Joseph, Epiphan. S. Adalbertus*].
- Wojciech, wójt krakowski, *zob. Albert*.
- Wojciech z Brudzewa, *zob. Brudzewski*.
- Wojciechowski, hafciarz (r. 1683), szt. 22411.
- Wojciechowski K., *zob. Spis autorów*.
- Wójcik Stan., murarz (w. XVIII.), szt. 21992.
- Wojczyński T. S., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5324, 5327, 5328, pr. 16657.
- Wojda (Wojdius) Balt. (r. 1636—1648), dok. 7371, kr. 8040, 8182.
- Wojda Karol Fryderyk, prezyd. Warszawy († 1846), kr. 9649, 9686, 30293 D. hp. 27878.
- Wojdat (r. 1620), dok. 3595.
- Wojęński Stanisław, biskup kamien. († 1685), dok. 4179.
- Wojewódka Bernard, drukarz i matematyk (w. XVI.), lit. 20916.
- Wojewódzki Jan Paweł, prof. Akad. krak. [por.: E. 1691: *Prokopowicz Casim., Colossus immort. gloriae; 1693: Lukini Jan Ant., Vita*].
- Wojkowski (Wujkowski) Jan Kostka (r. 1737), K. 15794.
- Wojna Abraham, biskup wileński († 1649), dok. 1306, 3704, K. 14221 [por.: E. 1613: *Symbola adgratulatoria; 1631: Sarbiewski Mac. Cas., Oratio qua excepit; Echo lyrical*].
- Wojna Benedykt, biskup wileński († 1615), dok. 3524 [por.: E. 1600: *Gratulatio; 1615: Białozor J. K., Justorum theatrum; Woyna S. C.*].
- Wojna Franciszek, dypl. polski († 1815), dok. 5493.
- Wojna Gabriel, podkancl. lit. († 1615) [por.: E. 1615: *Białozor J. K., Honor academicus; Gracki A., Kazanie; Theodory Stef., Suprema albo ostatnia postęga; Widziwicz M. X., Kazanie*].
- Wojna Paweł (r. 1609), kr. 7772 [por.: E. 1619: *Korzeniowski Adr., Panegyricus nuptialis*].
- Wojna Wawrzyniec, podsł. w. lit. († 1583), dok. 3215.
- Wojna Wł., her. 408.
- Wojnar S. [por.: E. 1626: *Passerowicz Stan., Encomium matrimonii*].
- Wojnatowicz, malarz (w. XVII.), szt. 22193.
- Wojniakowski Kazimierz, malarz (w. XVIII.), szt. 22248.
- Wojnicki (r. 1751 czy 1764), K. 15805.
- Wojnicz Ambr. ks. (r. 1626), *zob. Sapieha Łukasz*.
- Wojniłowiczowie, her. 28557 D.
- Wojniłowicz, dok. 5535.
- Wojniłowicz Adam, poseł sejm. (r. 1776), dok. 5058.
- Wojniłowicz Michał (r. 1628), *zob. Pac Mikołaj Stefan*.
- Wojniło Robert (r. 1673), arch. 34206 D.
- Wojnowski Jeremiasz, filolog (w. XVI), kr. 7498, *zob. Ostroróg Jakób*.
- Wojnsznarowicz Kazimierz Jan, kaznodzieja († 1680), kr. 7937, 8180, ob. 18691, lit. 21012.
- Wójt Jac. (w. XVIII.), szk. 19341, 19347.
- Wojtkiewicz S. ks. (r. 1815), szk. 19714.
- Wojtowski Alb. (r. 1640), *zob. Sientawski Adam Hier., Szołdrski Andrzej*.
- Wojtyński J. (r. 1798), dok. 5525.
- Wolan Aleksander (r. 1772), dok. 4997.
- Wolan Andrzej, pisarz polemiczny († 1610), her. 404, dok. 3079, 3263, kr. 7252, 7328 do 7330, 7484, 7544, 7747 (*Dubingowicz St., pseud.*), 30740 D., K. 15055, 15084, 15277—15279, 15307, 15342, 15368, 15383, 15388, 15503, szk. 32733 D., 32742 D. [por.: E. 1610: *Sieścieńciewicz P., Laudatio And. Volani; zob. Radziwiłł Jerzy, Krzysz. Mikołaj, Mik. Rudy, Mik. Krzysztof*].
- Wolan Jan (r. 1634), K. 15613.
- Wolan Kazimierz (r. 1772), dok. 4997.

- Wolański Jan (r. 1789), dok. 5306.
 Wolański Karol, poseł sejm. (r. 1764), dok. 4895.
 Wolański Piotr (r. 1784), dok. 5196.
 Wolański Tadeusz z Wolan hr., archeolog († 1865) [Krzyżanowskiego Roczn. dla arch. 1871, Krak. 1874]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
 Wolf H. (r. 1733), dok. 4580.
 Wolf(ius) J. (r. 1559), K. 15095.
 Wolf S. S. (r. 1582), kr. 7463.
 Wolferde M. (r. 1654), K. 15156.
 Wolff Fil. (r. 1555), K. 15963.
 Wolff Fryd. (r. 1685), kr. 8616.
 Wolff J. G. (r. 1705), kr. 8844.
 Wolff J. Krzyszt. v. Lüdinghausen, kurlandczyk († 1801), dok. 5333, 5359, 5365, 5389, 5419, 5443.
 Wolff Teodor [por.: E. 1711: Antasz Klem., Pax regnorum sub auspiciis Theodori Wolff, Cracov.].
 Wolffowicz J. (r. 1635), *zob.* Nossowski Jan.
 Wolframsdorf J. Fryd. (r. 1707), kr. 8861.
 Wolfgang Jan F., botanik i farmakolog († 1859), lit. 33612 D. [Adamowicz A., Kurj. wileń. 1859 Nr. 40; — Chodźko Dom., Prz. europejski 1863].
 Wolfowicz (r. 1607), dok. 3481, *zob.* Szole Wolfowicz.
 Wolfowicz Andr. Hyac. [por.: E. 1635: Canevesi Thom.; 1638: Tenże, Nubes Hippocratis i Ode; Grynowaldt J., Paterna felicitas; 1640: Samborski Al., Sylva Dodonaea].
 Wolfowicz Marcin Stanisław [por.: E. 1635, 1636: Canevesi T., Calcar virtutis, Crac.; Rap Stan., Flosculus; 1638: Alupek Wal., Dona gratiarum].
 Wolfowicz Zelman, etn. 11577, K. 14252 [Wienckowski D., Zelman Wolfowycz, dokumenty k' istorii horoda Drohobycz, Ruś prykarpatskaja 1885; — Zych Fr., Zelman Wolfowicz, Odb. z Gaz. Nar., Lwów 1896].
 Wolfram E. W. A. (r. 1804), dok. 5599, 5614, szk. 19593, 19615, 19753, 19771.
 Wolicki, proboszcz Bodzanowa (r. 1791), dok. 5353.
 Wolicki Tomasz (r. 1792), dok. 5378.
 Woliński Piotr (r. 1806), *zob.* Jawornik Hilaryon.
 Wolmann M. (r. 1792), dok. 5337.
 Wolney K. F. *zob.* Volney.
 Wolsey Tomasz, kard. († 1530), hp. 25782.
 Wolski, malarz, szt. 22293.
 Wolski Ign. X. (r. 1765), kr. 9321.
 Wolski Franciszek, Reformator († 1685), kr. 8310.
 Wolski (Wolscius, Bielski) J., szk. 33340 D.
 Wolski J. (r. 1693), her. 393.
 Wolski Jan (r. 1808), szk. 19738
 Wolski Konstanty, pedagog († 1810), szk. 19603 [Czarnecki Edw., O życiu i pismach, Roczn. tow. przyj. nauk warsz. 1816 IX.].
 Wolski Marcin (r. 1544, 1548), dok. 2788, kr. 7107, *zob.* Bielski Marcin.
 Wolski Mikołaj, marsz. w. kor. († 1630), dok. 3651, 29682 D., 29738 D., kr. 8025, K. 13888, hp. 26279, 26327 [por.: E. (IV.) 1596: Loeaechius Andr., Eudoxia; 1615: Germannus; 1620: Rybkowicius; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.].
 Wolski Mikołaj, szambelan St. Augusta († 1803), dok. 5355, kr. 9696, pr. 16435, lit. 21140, hp. 27361 [por.: E. 1791: Dmochowski, Z okoliczności pisma do T. Czackiego i M. Wolskiego].
 Wolski Piotr Dunin, kanclerz w. kor. († 1590), K. 15136 [por.: E. 1588: Gambara Laur., Carmen].
 Wolski Stanisław X., Benedyktyn (r. 1738), K. 13261.
 Wolski Tomasz Stanisław, admirał floty pańskiej († 1734), kr. 9136, pr. 16808 [Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Gaz. warsz. 1854 Nr. 276].
 Wolski W. (r. 1692), lit. 21042.
 Wolsogenius Ludw., aryanin, K. 32708 D.
 Wolson Tomasz (r. 1783), K. 15879.
 Wolstein J. B. (r. 1732), ek. 18062.
 Wolters St. (r. 1693), K. 15717.
 Wolthir Henr. (r. 1746), kr. 9169.
 Wolthuss von Herse Johann, mistrz inflancki (r. 1470—1471), hp. 24191
 Woltmann Karol Ludwik, K. 14863, hp. 22848 (p. r. 1794).
 Wolzner Oktawian [Ossoliński J. M., Wiad. hist. kryt. t. I.].
 Wołczek, żyd (r. 1424), dok. 2063.
 Wołczek Chodźkowy (r. 1393), dok. 1932.
 Wołczek Tadeusz (r. 1792), dok. 5394.
 Wołczkiewicz L. Olizar, *zob.* Olizar.
 Wołczyński Mat. (r. 1655), kr. 7250.
 Wołkoński H., książę, lit. 21537.
 Wołkoński Michał ks., dok. 4971, hp. 27561.
 Wołczarski Wal. (r. 1744), *zob.* Sapieżyna Teodora.
 Wołowiczowie (Wołowiczowie) h. Bógorya, her. 408, 28557 D.
 Wołowicz A. [por.: E. 1614: Młodyński Steph., Monodia ad exequias].
 Wołowicz Aleks., chorąży litewski († 1660) [por.: E. 1633: Zawadzki Jan, Pharetra apollinowa na weselu].

- Wołłowicz Andrzej (r. 1767), szt. 21982.
 Wołłowicz Antoni Erazm, bisk. łucki († 1770),
 dok. 4818, 4828, 4850, 4919, *zob.* Sanguszko
 Paweł Aleks.
 Wołłowicz Eustachy (Ostrafij), kanclerz lit.
 († 1584 czy 1586), dok. 3132, 3188, kr.
 30720 D. [por.: E. 1570: Czechowicz Marc.,
 Apologia; Sumaryusz].
 Wołłowicz Eustachy, biskup wileński († 1630),
 kr. 7313 [por.: E. (D. IV.) 1614: Rader M.,
 Syntagma; 1616: Wojna Wład.; En-
 thronismus; 1622: Dominis (de) Mar. Ant.
 (Antonius M., arcyb. spalatyński), Swego
 zwrócenia się z Anglię radę przedkłada
 z rozk. E. Wołłowicza (po r. 1622: por.:
 E. b. r.); 1626: Frusius J. X.; 1629: Duns
 Scotus; 1629: Kołakowski Jacek, Carmen
 gratulatorium; 1630: Olszewski J. X.,
 Kazanie na pogr.; — Rochmanowicz Chr.,
 Mausoleum aeternitatis].
 Wołłowicz Józef, poseł sejm. (r. 1788), dok.
 5269, 5295, pr. 17554.
 Wołłowicz Kaz., poseł sejm. (r. 1762), dok.
 4836.
 Wołłowicz Paweł ks. (r. 1599), K. 15132,
 15431 [por.: E. 1603: Hilchen].
 Wołłowicz Wincenty (r. 1776), kr. 9452.
 Wołłowicz X. [Pac Stef., Mowa na pogrzebie
 X. Wołłowicza (r. 1680); Swada Ostrow-
 skiego Danejkowicza, *zob.* Nr. 1351].
 Wołłowiczowa Elżbieta [por.: E. 1636: Jan-
 czeński Raf., Prawdziwy sędzia na exeg.;
 Withuński Aug. X., Chorągiew miłości].
 Wołodar, ks. przemyski († 1124), hp. 24351.
 Wołodko K. (r. 1790), dok. 5337.
 Wołodkowiczowie (Wołodkiewiczowie) h.
 Łabędź i h. Radwan, her. 28557 D., dok.
 5129, 5306.
 Wołodkowicz (Wołodkiewicz) Chryzostom
 († 1616), kr. 6793, 7778.
 Wołodkowicz Fel. Filip, metrop. kijowski
 († 1778), dok. 4792, 4919, 4926, 4970, 4982,
 4988, 5011, 5022, 5044, 30064 [por.: E. b. r.:
 Status causae z strony F. Wołodkiewicza,
 metropolity].
 Wołodkowicz H. (za St. Augusta), dok. 4890.
 Wołodkowicz Józ. (r. 1759), dok. 4823.
 Wołodkowicz P. [Przyj. ludu, Leszno 1840 VII].
 Wołodzyjowski Jerzy (r. 1672), hp. 26647.
 Wołodymyrko, *zob.* Włodzimirko.
 Wołosz Feliks, górnik (r. 1626), dok. 3648.
 Wołowski Aleks., oficer napoleoński, kr. 9821.
 Wołucki Filip, wda rawski († 1642), dok.
 3639, 3671.
 Wołucki Paweł, biskup kujawski († 1622)
 [por.: E. 1613: Tarłowski Wojc. X., In
 felicem adventum; 1617: Sisinus M., Oratio].
 Wołucki Sebastyan [por.: E. 1623: Sphinx
 samsonica in nupt.].
 Wołucki A. (r. 1733), K. 13966.
 Wonzel P. (r. 1788), kr. 9588.
 Woodstok Th. (r. 1391), kr. 6554.
 Worcell, poseł sejm. (r. 1776), dok. 5068, 5322.
 Worein (r. 1574), K. 13102.
 Worenicz Konrad (r. 1400), dok. 1976.
 Wornowicz St. (r. 1629), *zob.* Wodoracki.
 Worocki J. (r. 1621), kr. 7916.
 Woroncow, książ. (zbiory), arch. 129, 144,
 dok. 925, 28809 D.
 Woroncow Michał, kanclerz († 1767), dok. 4801.
 Woronieche, dok. 5220.
 Woroniec Jan Paweł, arcyb. warsz. († 1829),
 dok. 5175, 5295, 5299, 5327, 5364, 5384,
 5557, 5561, 5633, 5672, 5733, 5735, 5788,
 30180 D., kr. 9541, 9853, pr. 32883 D.,
 lit. 21118, 21119, 33569 D., szt. 22047,
 hp. 27933, 27990 [Dubiecki M. W., Wo-
 roniec J. Paulus, Episcop. Crac., Crac.
 (r. 1815); Stachowski J. F. X., Kazanie
 przy zwłokach, Krak. 1829], *zob.* Tarno-
 wski Paweł.
 Woronieccy, her. 28557 D.
 Woroniecki, poseł sejm. (r. 1774), dok. 5005.
 Woroniecki J. ks. (r. 1783), hp. 27661.
 Woroniecki Mateusz (r. 1586), dok. 3222.
 Woroniecki Stefan zwany Wojną (w w. XVI.)
 [Lwopianin 1830 Nr. 100].
 Woronowicz Jan (r. 1635), dok. 4183.
 Woronowski Ben. M., S. J., filolog († 1790),
 szk. 19936.
 Woropaj, *zob.* Zienkowicz.
 Worotyński Szymon (r. 1492), dok. 2381.
 Wosiński Antoni Piotr (r. 1692), *zob.* Przy-
 jemski Aleksander.
 Wosiński Stan., lekarz (w. XVII.), lit. 21037.
 Wośłokow A. (r. 1793), kr. 9632.
 Wośniowski Wojc. Konst. (r. 1680), *zob.* Trze-
 bicki Andrzej.
 Woszczyłowicz Paweł, malarz, szt. 22193.
 Woyczyński, *zob.* Wojczyński.
 Woyda Karol, *zob.* Wojda.
 Woydat, *zob.* Wojdat.
 Woyna, *zob.* Wojna.
 Woynar S., *zob.* Wojnar.
 Woyniłowicz, *zob.* Wojniłowicz.
 z Woźnik Jan (r. 1568), K. 15297.
 Wozuczyński Hier. (r. 1638), kr. 8069.
 Wozuczyński Konst. J. [por.: E. 1680: Lesz-
 czynski Seb. Jan, Gratulatio J. Cons. Wo-
 zuczyński dum episcopus consecraretur].
 Wrandt Michał, Dalmata (w. XVI.), kr. 7056
 7074, *zob.* Tomicki Piotr.

- Wrangell Jürgen, dok. 29526 D.
- Wrangl Karol Gustaw, gen. szwedzki († 1676), dok. 29805 D., 29815 D., hp. 26574
- Wraszcz J. (r. 1774), szk. 19511.
- Wratisław II., król czeski († 1093), dok. 1676, 1677, hp. 25040, 34056 D.
- Wraxall N. W. (r. 1779), kr. 9461.
- Wresnanus B. (r. 1619), *zob.* Ostrogski Janusz, Szydłowski Albert, Tarnowski Jan.
- Wróbel Walenty (Valentinus Posnaniensis, r. 1536), kr. 30671 D.
- Wróbl Masco, malarz (w. XVI.), szt. 22158.
- Wróblewski (koniec w. XVIII.), kr. 31389 D.
- Wróblewski J. (r. 1580), K. 15337.
- Wróblewski Jan, malarz (w. XVII.), szt. 22193.
- Wróblewski R. (r. 1750), kr. 9203, K. 13490.
- Wrocławczyk (Vratislaviensis) Andr. (r. 1591), *zob.* Rozrażewski Hier.
- Wrocławczyk (z Wrocławia) Jan, budowniczy (w. XV.), szt. 21992, 22045.
- Wrocławczyk (Vratislavia) Michał, matematyk († 1533), K. 15192, szk. 19932, lit. 33514 D. [Jaroński Feliks, De Michaelae Vratislaviensi, Miscell. Cracov. Crac. 1814, 15].
- Wronski Józ. [por.: E. 1570: Lubomlezyk Sever., Carmen super stemma Jos. Wronii, b. m. i r. (1570)].
- Wrontius Jan Dalmat. (r. 1537), *zob.* Tomicki Piotr.
- Wrowicki (Wrovicius) Mik. (r. 1568), kr. 30720 D.
- Wrzaszowski Flor. (r. 1631), K. 15701.
- Wrześniowski (Wrześnianin) Bartłomiej [Grabowski Ambr., O Wrześniowskim, pocie z XVI. wieku, Pam. warsz. 1818].
- Wszerecz Wawrzyniec de, kr. 30609 D.
- Wszółkowski Mat. (r. 1613), *zob.* Alamus Hier.
- Wujek Jakób, S. J. († 1597), K. 15084, 15102, 15284, 15306, lit. 20907.
- Wujkowski Jan Kostka (r. 1737), K. 15794.
- Wuk Serbin, pułk. perejasławski (r. 1675 do 1682), hp. 24591.
- Wulfowicz Abel (r. 1758, 1788), dok. 4804, 5276.
- Wulfowicz Sz. (r. 1790), dok. 5329.
- Wulfstan (przed r. 900), kr. 6099, 30241 D.
- Wunderer J. D., podróżnik (r. 1539), kr. 30802 D.
- Würben Henryk von, bisk. wrocławski (r. 1306 do 1316), dok. 1293.
- Wurmser Dag. Zygm., gener. austr. († 1797), dok. 1593, hp. 27820.
- Württemberg, *zob.* Witemberski ks.
- Würtz Paweł, gener. szwedzki (r. 1656), dok. 29805 D., 29809 D.
- Wybicki Józef († 1822), num. 567, dok. 1478, 5068, 5106, 5107, 5124, 5154, 5329, 5359 do 5361, 5436, 5509, 5628, 5633, 5734, 5735 30194 D., kr. 9624, 9756, 9395, K. 12843 pr. 17114, szk. 19209, 19940, hp. 28009.
- Wybranowscy h. Poraj, her. 28555 D., 28557 D.
- Wybranowski Flor. Ign., poseł sejm. (r. 1788), dok. 5226, 5295, 5327, 5329, 5355, 5369.
- Wybranowski M. (r. 1791), dok. 5364.
- Wybranowski Marcin († 1638), dok. 29713 D. [por.: E. 1629: Żarski Piotr X., Dar wiekopomny; 1638: Laurikowicz Mik. X., Róża przesadzona na pogrzebie Marc. Wybranowskiego, przypis. Zygm. Wybranowskiemu].
- Wybranowski Roman, gen. wojsk polsk., kr. 9793, 9822, 9939.
- Wybranowski Wojciech [por.: E. 1632: Biesiekierski J. X., Szlachcic polski starożytny na pogrzebie].
- Wybranowski Zygmunt, *zob.* Wybranowski Marcin.
- Wychowski, hetman, *zob.* Wyhowski.
- Wychowski ks. (list o Mazepie), dok. 4384.
- Wyclif, *zob.* Wiclif.
- Wyczechowski Onufry († 1859), dok. 5711, kr. 9809.
- Wyczółkowski Marcin (r. 1765), dok. 4903.
- Wydźga Jan Stefan, arcyb. gnieźn. († 1685), dok. 4113, 4153, 4180, kr. 8336—8339, 8721, 31026 D., K. 13082.
- Wyganowscy h. Łódzia, her. 28557 D.
- Wyganowska, podkomorzyna (r. 1789), dok. 5306.
- Wygonowski Kaz., poseł sejm. (r. 1793), dok. 5308, 5413.
- Wyhowscy h. Habdank, her. 28557 D.
- Wyhowski Jan, hetman kozacki († 1664), dok. 966, 3926, 3932, 28791 D., hp. 24263, 24578.
- Wyhowski Sz. (r. 1778), dok. 5106.
- Wykowski Felicyan ks., matematyk († 1803) [por.: E. b. r.: Najj. Panie, udarowany medalem dzięki czyni (1783)].
- Wykowski Jan Kanty (r. 1764), kr. 9321.
- Wyleżyński J. N. (r. 1805), dok. 5618.
- Wyleżyński J. P., pr. 17595.
- Wyleżyński Tad. Konst., pułk. wojsk polsk. († 1844), kr. 9849.
- Wylliam Stan. z Kaliszan (r. 1649), kr. 8182.
- Wylliamówna Anna [por.: E. 1640: Monile quo per conjugem Słupeckium Anna Wylliamówna donat. Gym. Bełzycianum].
- Wypyski Jan, chorąży nurski (r. 1637), dok. 3755, *zob.* Wypyski Stanisław.

- Wypyski Stanisław [por.: E. 1640: Kunciewicz Mich. X., Dobry a pobożny ziemianin Stan. Wypyski, ded. Jan. Wypyskiemu].
- Wyrwicz Karol ks., historyk i geograf († 1793), dok. 4874, 5123, kr. 9261, 9280, 9316, 9339, 9509, 9639—9641, 31345 D., szk. 19940, lit. 33583 D., hp. 22848 [Nowy Pam. warsz. Dmochowskiego 1803;—Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
- Wysłouch, pisarz tryb. w. ks. lit. (r. 1763), dok. 4857.
- Wysłouch Z. (r. 1790), dok. 5296.
- Wysoccy h. Odrowąż, her. 28557 D.
- Wysocki A. (r. 1650), dok. 28892 D.
- Wysocki Alb. (r. 1602), dok. 28892 D., K. 15444, szk. 19803.
- Wysocki Aleks. Wal. (r. 1634), *zob.* Słuszkowie.
- Wysocki Andrzej [Bzinkowski X. Bernard, Kazanie pogrzebowe d. 5. maja 1801, Krak.].
- Wysocki Samuel († 1771), K. 15793, szk. 19275.
- Wysocki Szymon X., kaznodzieja († 1622), kr. 7790, K. 15013, *zob.* Łojola Ignacy, Olekiewicz Szymon, Radziwiłłowa Anna z Kutlandyi, Trigwat Mikołaj.
- Wysz (Wisz) Piotr, bisk. krak. († 1414), dok. 1934, 1981, 28961 D.
- Wyszeński Iwan, K. 14192—14194, 32571 D., lit. 21491.
- z Wyszehradu Wilhelm, dziekan (w. XV.), kr. 6581.
- Wyszkowski Franciszek, major (r. 1794), dok. 5385, kr. 9653, hp. 27916.
- Wyszkowski Michał, pisarz († 1830) [Pam. umiej. mor. i lit. 1830 I.; — Kr. Łach Szyma, Rocz. tow. przyj. nauk. warsz. 1830 XXI.].
- Wyszuka Dr. ks. (w. XVI.), kr. 7160, szk. 19005.
- Wyszyński A. (r. 1558), K. 15245.
- Wyszyński Józef (r. 1810), kr. 9796.
- Wytyszkiewicz (r. 1793), dok. 5422.
- Wyżycki K. (r. 1735), dok. 4622.
- Wyżycki Mikołaj J., arcyb. lwowski († 1756), dok. 4640, kr. 9227.
- Zabarella Jakób (r. 1587), her. 383, K. 15384.
- Zabczy, *zob.* Żabczy.
- Zabiela Iwan Pietrowicz, towarzysz wojskowy (r. 1665—1703), kr. 8824.
- Zabielski St. X. (r. 1624), K. 12823.
- Zabielski Wojc. X. (r. 1751), *zob.* Potocki Józef.
- Zabiellowie h. Lis i h. Topór, her. 28557 D.
- Zabiello Henryk, malarz († 1850), szt. 22249.
- Zabiello Józef, helm. pol. lit. († 1794), dok. 5219, 5399.
- Zabiello Szymon, brygadier (r. 1786, 1788, 1793), dok. 5219, 5269, 5295, 5413.
- z Zabiellów Anna (r. 1782), dok. 5142, *zob.* Laskarysowie.
- Ząbkowic St. (r. 1614), pr. 17625.
- Zablerus Jakób (r. 1713), szk. 19392.
- Zabłoccy h. Łada, her. 28557 D.
- Zabłocki A. Z. (r. 1791), dok. 5361.
- Zabłocki Bernard (r. 1790), dok. 5326.
- Zabłocki Franciszek, komedjopisarz († 1781), dok. 4890, lit. 21111.
- Zabokrzycki Dionizy, władysław Łucki († 1714), K. 14461, hp. 27066, 34217 D.
- Zaborowski Ignacy, matematyk († 1903) [Maleszewski P. P., Mowa na obchód pam., Rocz. tow. przyj. nauk. warsz. 1803].
- Zaborowski Jan Aleksandrowicz, pułk. rosyjski [por.: E. 1773: Muza z przybycia do Zakretu radość swą oświadczał].
- Zaborowski J. X. (ok. r. 1615), K. 14200, 15511.
- Zaborowski P. (r. 1588), K. 15385.
- Zaborowski Rafał, metrop. kijowski († 1747), dok. 4640, K. 14425, 14439.
- Zaborowski Stanisław, prawnik i gramatyk († ok. 1530), kr. 6906, 6907, 7021, K. 15191, pr. 16641, szk. 19933, 19942, lit. 20431, hp. 25764.
- Zabrzezińscy h. Leliwa, her. 28557 D.
- Zabrzeziński Jan (r. 1492), dok. 2381.
- Zaccaria Franc. Ant., archeolog włoski († 1780), kr. 5805, K. 12598.
- Zach Franciszek, astronom († 1832), dok. 5598.
- Zacharkiewicz Wojc. (r. 1789), kr. 9596, 9597.
- Zacharyasiewicz Franciszek Ksawery, bisk. przemyski († 1840) [Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Zacharyasiewicz Grzegorz, biskup († 1814), lit. 21068.
- Zachnowicz Krzysztof Zacharyasz, malarz (w. XVII.), szt. 22194.
- Zaczus Szymon z Proszowic (r. 1559), K. 15245.
- Zaczkowic Paulin, gwardyan w Ołomuńcu (r. 1642—1650), kr. 8204.

Xawery, królewicz, *zob.* Ksawery.
 Xięski A., *zob.* Księski.
 Xylander Ern. (r. 1632), kr. 7996.

Yorck (kron. franc.), kr. 6021.
 York, generał pruski († 1831), dok. 5731, 5748.
 Youngowie h. Lénie, her. 28557 D.

- Zadarnowski (r. 1800), dok. 5562.
- Zadora M. (r. 1612), kr. 7806, 30895 D., pr. 32956 D.
- Zadzik Jakób X., kanclerz w. kor. († 1642), dok. 3533, 3721, kr. 8025, 8105, K. 15567, 15629 [por.: E. 1616: Chlebowski, Eucomium; 1625: Augurium in adventu, (Toruń); Paprocki Bartł. (D. IV); 1635: Rudzki A. M., Sacra virtutum adorea; Popielski Fl. X.; 1636: Assertiones; Gelasinus Charbicki, Navis, Modliński, Otrebusz; Vitellius J.; Hincza M. X., Rex dolorum; 1642: Kucharski A., Exemplar optimi patriae civis; Kuszewicz S. E., Debitum pietatis; 1644: Starowski Szym., Magni antistitis], *zob.* Szyszkowski Mikołaj.
- Zagajski Fr. (r. 1715), szk. 19236.
- Zagórny Jakób [por.: E. 1634: Jurgiewicz Jan, Na chwałebny akt weselny].
- Zagórski, marszałek konf. kijowskiej (r. 1767), dok. 4942.
- Zagórski, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
- Zagórski Ant. (r. 1777), dok. 5084, pr. 16366, szk. 19481.
- Zagórski M. (r. 1767), num. 566.
- Zagórski P. [por.: E. 1700: Tyciński 1700].
- Zagórski S. (r. 1774), pr. 17547, 17669.
- Zahorowscy, hp. 26704.
- Zahorowski Hieronim, autor broszury: „Monita secreta“ († 1634), kr. 8448, K. 15495, 15835.
- Zahorowski Piotr [por.: E. 1638: Rudomicz B., Ode gratulatoria].
- Zahorowski Wasyl, kaszt. bractawski (r. 1580), hp. 34138 D.
- Zahorski K. i M. (r. 1790), dok. 5337.
- Zajaczek Józef, generał pol. († 1826), dok. 5219, 5359, 5436, 5437, kr. 9648, 9660, 9818, 30293 D., hp. 23511, 27431, 27895.
- Zajaczek Piotr (r. 1346), dok. 1832.
- Zajackowski Józef, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219, 5337.
- Zajackowski Wojciech († 1593), K. 15414 [por.: E. 1593: Threnodiae in exequiis], *zob.* Giedroyc Ignacy.
- Zaklika Mikołaj, kanclerz w. kor. (r. 1378), num. 28647 D., szt. 22106.
- Zakolius, poseł węgierski (r. 1595), dok. 3311.
- Zakrewskij A. A., dok. 28808 D.
- Zakrzewscy h. Trzaska i h. Wyskota, her. 28557 D.
- Zakrzewski, starosta († 1823), kr. 9373 [Ciechoński Jakób, Pan starosta Zakrzewski, wyd. Michał Grabowski, Kijów 1860].
- Zakrzewski Antoni, poseł sejm. (r. 1762), dok. 4836.
- Zakrzewski F. S. (r. 1623), szk. 19153, 19176.
- Zakrzewski Ignacy, prezydent Warszawy († 1802), dok. 5006, 5058, 5219, 5269, 5327, 5328, 5352, 5356, 5359, 5435, 30005 D., kr. 31399 D., hp. 23511, 27915 [por.: E. 1792: Oda z okoliczności elekcyi na prezydenta miasta, Warsz.].
- Zakrzewski Seb. Krz. (r. 1627), kr. 7961.
- Zakrzewski Stanisław (ok. r. 1618), dok. 3562, K. 15554, 15555, pr. 16614.
- Zalasowski Franc. [por.: E. 1640: Biderman J., Evergetes conjugibus, Crac.; War-dziński K., Echo parnaskiej harmonii].
- Zalasowski Marcin [por.: E. 1629: Sulikowski Nicol., Lutnia Apollinowa na wesele].
- Zalasowski Mikołaj, prawnik († 1703), dok. 1081, 1082, 28896 D., K. 12515, pr. 16128, 16687 [por.: E. 1689: Solary Pius X.].
- Zalescy h. Lubicz i h. Prawdzie, her. 28557 D.
- Zaleski Bronisław, pisarz hist. († 1880) [Kalinka Wal., Życiorys, Prz. polski 1880 I.]; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Zaleski Kazimierz, poseł sejm. (r. 1786, 1793), dok. 5217, 5413, pr. 16957.
- Zaleski Michał, poseł sejm. (r. 1782–1792), dok. 5153, 5219, 5269, 5295, 5327–5329, 5355, 5434, 5535, kr. 9622, *zob.* Laskowiczowie.
- Zaleski Mik., poseł kijowski, pr. 16691.
- Zaleski Sam. Szyck X. (r. 1636), *zob.* Abramowicz Mik.
- Zalewski K. X. (r. 1636), *zob.* Radziwiłł Alb. Wład.
- Zaliwski Kasper [por.: E. 1618: Burczak Andr., Laura stagirica].
- Zalutynscy h. Bielina, her. 28557 D.
- Załuscy h. Junosza, arch. 26–28, 28287 D., her. 409, 28557 D., dok. 5174, 5325, lit. 33564 D. [por.: E. 1750: Boehmius Jan Ehren., Illustr. genti Załuskianae grates i E. b. r.: Załuscy; Genealogia; Nadgroda za bibliotekę].
- Załuski Andrzej Chryzostom, bisk. warm., kanclerz kor. († 1711), her. 28553 D., dok. 1452, 3987, 4083, 4125, 4142, 4149, 4174, 4189, 4203, 4207, 4219, 4226, 4232, 4238, 4261, 4262, 4264, 4267, 4270, 4279, 4289, 4303, 4344, 4357, 4364, 4427, 4525, 29915 D., kr. 7912, 8750, 8890, 8891, 8988, 8999, 30862 D., 31155 D., K. 12888, 15730, pr. 16173, lit. 21127, 21147.
- Załuski Andrzej Stanisł., bisk. krak., kanclerz kor. († 1758), arch. 28, dok. 4668, 4708, 4715, 4724, 4731, 4739, 4746, 4762, 4769, 4777, 4786, 4792, 4799, kr. 8954, 30457 D., K. 12754, 12900, 15991, pr. 16869, 16946, hp. 25024 [por.: E. 1747: Ankiewicz And., Mowa kaznodziejska przy instalacji; 1752: Biegaczewicz Alb., Vertices laureis verticibus], *zob.* Sanguszko Paweł Karol.

- Załuski C. (r. 1732), dok. 4582.
- Załuski Franciszek (r. 1630), kr. 8553.
- Załuski Ignacy, starosta chęciński (r. 1774), dok. 5005.
- Załuski Józef, generał napoleoński († 1866), kr. 9817, hp. 23158 [Iwanowski, O poświęceniu się Józefa Załuskiego, w dziele: Kilka rysów i pam. przez Helleniusza, Poznań 1860].
- Załuski Józef Andrzej, bisk. kijowski († 1774), arch. 28, 28387 D., her. 397, dok. 1057, 1275, 4552, 4637, 4678, 4701, 4707, 4731, 4798, 4818, 4826, 4827, 4836, 4838, 4865, 4868, 4871, 4590, 4895, 4905, 4917 do 4919, 4932, 5011, 30023 D., kr. 5329, 6036, 9000, 9095, 9436—9438, 30482 D., 31266 D., K. 12781, 12826, 13162, 13164, 15781, pr. 16044, 16180, 17456, 32399 D., ob. 18839, szk. 19202, lit. 20032, 20086, 20120, 21069, 33350 D., 33563 D., hp. 23467, 26751, 27237, 28158 [por.: E. b. r.: Janocki Jan And., Vita J. And. Załuski episc. Kijov.; Korecki Mich., S. J., Elegia in mortem], zob. Denhoff Stan.
- Załuski Ludwik Bartłomiej, bisk. przemyski († 1721), dok. 4434.
- Załuski M. (r. 1774), dok. 5005.
- Załuski Marcin, sufragan płocki († 1696), dok. 4276.
- Załuski Marcin ks., S. J. (r. 1734—1739), dok. 4606, 4619, 4806.
- Załuski P. (r. 1649), kr. 8180.
- Załuski Roman (r. 1808), kr. 9787, hp. 28173 [Czas 1865 Nr. 78].
- Załuski Teofil, kaszt. buski († 1831), dok. 5269, 5337, 5359, 5413.
- Załuski W. (r. 1790), dok. 5337.
- Załuska z Szaniawskich Ludwika (r. 1759), dok. 5306.
- Załuska Teresa z Roztworowa (w. XVIII.), ob. 33208 D. [Pszczola polska 1820].
- Załuskowski, chr. 154, hp. 23467.
- Zambone N. (r. 1574), kr. 7369.
- Zambrzewski Wac. (r. 1554), zob. Noskowski Andrzej.
- Zambrzuski Wal. [por.: E. 1773: Sumaryusz; b. r.: Justyfikacya].
- Zambrzycki S., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359, 5410, pr. 16657.
- Zamegna Bern. (r. 1787), kr. 31233 D.
- Zamelius G. (r. 1651), szk. 19344.
- Zamelius Jan (r. 1602), dok. 3436.
- Zamell Fryd. (r. 1635), kr. 7998, K. 15614.
- Zamojscy (Zamoyscy) h. Jelita, arch. 28339 D., her. 408, 25557 D., szt. 21721.
- Zamojski Aleksander, strażnik k. (r. 1639), kr. 8087, zob. Zamojski Tomasz.
- Zamojski Aleks. August, ordynat († 1800), dok. 5066, 5085 [Żypowski Józefat X., Wiersz żałobny czasu pogrzebu r. 1800, grudnia 20. w Zamościu].
- Zamojski Andrzej (Jędrzej), kanclerz w. kor. († 1792), dok. 1092, 4826, 4833, 4836, 4845, 4850, 4865, 4863, 4870, 4904, 4959, 5107, 5124, 5271, 5354, 5412, 30063 D., kr. 9537, 9624, 9625, 31329 D., pr. 17480, 33079 D., hp. 27644, 27645 [por.: E. 1792: Chyliński J.: Mowa; Krzeszowski W., Odgłos wdzięczności].
- Zamojski Fortunat, łowczy łomżyński (herbu Grzymała) [por.: E. 1688: Gralewski X, Pacis foedera].
- Zamojski Jan, kanclerz i hetm. w. kor. († 1605), num. 539, dok. 1354, 1424, 1426, 3085, 3086, 3128, 3132, 3133, 3173, 3218, 3262, 3266, 3267, 3272, 3276, 3280, 3296, 3320, 3331, 3332, 3341, 3347, 3359, 3365, 3393, 3406, 3419, 3424, 3428, 3444, 3446, 3455, 28975 D., 29584 D., 29606 D., 29612 D., 29625 D., 29632 D., 29635 D., 29645 D., 29673 D., 29674 D., 29678 D., kr. 5988, 7468, 7469, 7498, 7507, 7518, 7573, 7605, 7705—7708, 8069, 30345 D., K. 15102, 15357, 15405, pr. 17037, szk. 19020, 19220, 19222, 19230, 19232, 19234, 19240, 19803, hp. 25980—25982, 26058, 26182 [por.: E. 1583: Brutus J. Mich.; 1583 (D. IV.): Schrenckius J.; 1587: Czernius P., Ded.; 1600: Hermann Dan., Ad illustr.; Zawicki; Zieliński Jan; 1603: Kłobucki J., Magno heroi; Skrobiszewski J., Gratulatio; 1604: Opatovius A., Ad Ill.; 1605: Bartholinus Stan., In obitum; Birkowski J., Kazanie na pogrzeb (Jozue za kolebę dany, Krak. 1613); Epistola de obitu ad filium; Grochowski St., Żyzy smutne; Hilchen Daw., Honori herois; Tenze, Luctus in obitum; Schoeneus And., Oratio; Skrobiszewski J., Piis manibus; Szydłowski J., Lugubris laudatio; 1606: Bidziński K., Tren; Bursius A. (Burski), Oratio funebris (2 ed. 1619); Chalecki K., Panegyricus; Rogożeński J., Epikidion; Stephanides Mel. X., Kazanie przy obchodzie pamięci; Zapartowicz Paweł, Żałoba; 1608: Zamoyskiego J. Króciuchna pamiątka; 1617: Baianus Andr., Lusitanus et Laurus Jacobus, Memoriae rerum gestarum panegyricus, Romae (Patavii 1651); 1619: Juvetus memoriae, Zamość; Podorecki J., Nais Smistrowa; Roszyński St., Epos funebre; Stadnicki St., Planctus musarum; 1628 (D. III.): Zernicki Wences., Encomium; 1735 (D. IV.): Schrenck Jac., Imperatorum, regum, nec non nobilium imagines (Zamojski); — Jan Zamoyski na kazaniu Melchiora Mościckiego, Rozr. dla dzieci 1825], zob. Fallopius Gabr.

- Zamojski Jan herbu Grzymała, arcyb. lwowski († 1614), dok. 1323, K. 13126 [por.: E. 1612: Ad J. Zamoyski Archiepisc., Zamość].
- Zamojski Jan, ordynat, wda sandom. († 1665), dok. 3919, kr. 8305 [por.: E. 1639: Bytomski Jan, Monumentum lapidis; Lessus III. adolescentis; 1640: Opatowicz G.; 1649: Schultz Gasp. (Sulcius), Epistola].
- Zamojski Jan, ord., wda podolski († 1789), dok. 5329 [por.: E. 1743: Skorulski Antoni, Trophaeum gloriae; Podziomkiewicz Clem. Cant., Panegyricus; 1745: Ożga Al., Panegyris].
- Zamojski Jan Franciszek, star. bolimowski († 1699) [por.: E. 1699: Wentoun Jan Ant., Dolor].
- Zamojski Jędrzej, *zob.* Zamojski Andrzej.
- Zamojski Jerzy, biskup chełmski († 1620), lit. 20878.
- Zamojski Jerzy [por.: E. 1626: Puławski Jan, Epithalamium].
- Zamojski K. (r. 1789), dok. 5288.
- Zamojski Marcin, podskarbi w. kor. († 1689) [por.: E. 1674: Niewieski Stan., Magna splendoris Zamoscianae revolutio ad ingressum; 1689: Bieniecki Antoni; Mikołajski M., Żałobna parnassu nenia; — Łaski J., Marcin ordynat Zamojski, wojewoda lubelski, podskarbi, T'yg. ill. 1832].
- Zamojski Stefan (r. 1639), kr. 8086.
- Zamojski Stanisław Kostka, ordynat († 1837), hp. 28157 [Barthélemy Hadot, Stanislas Zamoiski ou les illustres Polonais par Madame B. H., Paris 1810—11 (w „Oeuvres“)].
- Zamojski Tomasz, kanclerz w. kor. († 1638), dok. 3132, 3133, 3455, 3608, 3725, 3745, 29655 D., 29713 D., 29716 D., 29723 D., 29731 D., 29741 D., 29757 D., kr. 8025, 8069—8071, 30957 D., szk. 19228, 19234, hp. 26376 [por.: E. 1593: Oratio dominica; 1607: Dresser M., Epistola; 1609: Douza; 1617: Bryllius U., Perifanestatio; Obuchowius F., Eis epipepothenenon aponostes; Zamoyski Aleks., Agama in peregrinationem; Applausus in reditum; 1619 (D. IV.): Międzybórz A.; 1620: Mruczyński J., Epithalamium; Paczyński Mac., Juno prouba; Próchnicki A., Przemowa w Jarosławiu przy ślubie; Szymonowicz Sz., Ode in nuptias; 1633: Sierakowski And.; 1624: Szornel Georg.; 1628: Runowski A., Panegyricus; Mostowski Ben., Trias; Goliński G., Felix ingressus; 1633: Teressa św.; 1636: Pietas Academiae Zamosciensis; — Grabowski, Starożytności].
- Zamojski Tomasz Józef, ord., pułk. wojsk († 1725), dok. 4532 [por.: E. 1703: Krohski Fran., Ratio status; 1725 (D. IV.): Leguecki Józ., Relacya apparencyi pogrzebowej].
- Zamojska, ordynatowa (r. 1764), K. 13725.
- Zamojska Anna z Działyńskich († 1719), [por.: E. 1719: Jugowski J., Mowa na pogrzebie; — Malczewski F., Życie, Toruń 1720].
- Zamojska Gryzelda, żona Jana, kancl. i het., dok. 3824, 29612 D., kr. 8087.
- Zamojska Katarzyna z Ostrogskich, żona Tomasza, szk. 19230 [por.: E. 1625: Abramowicz And.; 1636: Hincza M. X., Dziecie].
- Zamojska z Czartoryskich Zofia, kr. 9934, szt. 22091 [Bukiet dla Zofii z ks. Czartor. Zamojskiej 22. maja 1814].
- Zamość, malarz nadworny (koniec w. XVI), szt. 22158.
- Zamoyski, *zob.* Zamojski.
- Zanko (r. 1469), dok. 2303.
- Zannoni-Rizzi J. A., geog. 10911, 10913, 10916.
- Zantfliet Cornel, hp. 22848 (po r. 1462).
- Zantyr St. v., ks. (w. XVIII), ob. 18597.
- Zapis Adam, murarz (w. XVI), szt. 21992.
- Zapis Szymon, murarz (w. XVI), szt. 21992.
- Zapolski Abraham [por.: E. 1620 i 1625: Dacznowski Jan Kaz., Thalmodia].
- Zapolski Aleksander [por.: E. 1694: Poniński Franc. X., Ślady cnych przodków].
- Zapolski Cyprian Paweł (w. XVIII), kr. 9479, ek. 18027, *zob.* Rzewuski Wacław.
- Zapolya Jan, król węgierski († 1540), dok. 2551, 2675, 2692, 2699, 2868, 3050, 29505 D., hp. 25582, 25754, 25825, 34136 D.
- Zapolya Jan Zygm., ks. siedmiogr. († 1571), kr. 7074, K. 15231, hp. 25896.
- Zapolya Barbara, królowa, żona Zygmunta Starego († 1515), dok. 2550, ob. 18767, hp. 25754.
- Zapolya Izabella, *zob.* Jagiellonka Izabella.
- Zapotocki (r. 1760), dok. 4824.
- Zarembowie (Zarębowie) h. Zarembo, her. 28557 D.
- Zarembo (r. 1787), dok. 5242.
- Zarembo A. X. (r. 1626), K. 15571.
- Zarembo Fel. (r. 1767), dok. 4941.
- Zarembo Jan, poseł sejm. (r. 1780), dok. 5123.
- Zarembo Józef, marsz. konf. wielkop. (r. 1771), dok. 4982, kr. 9364, pr. 17606, hp. 27559.
- Zarembo Mateusz (r. 1639), kr. 8086.
- Zarembo Stanisław (r. 1568), kr. 30720 D.
- Zarembo Stanisław, kr. 8404, pr. 16614 [por.: E. 1646: Amphion novus divae Claramontanae sub auspiciis].
- Zarembianka Zofia, pr. 17594.
- Zarembski Piotr P. (r. 1736), K. 12542 [por.: E. 1736: Bęhnowski Il., Historia o SS. Męczen. sandom. z inkwizycyi Piotra P., Zarembskiego wyjęta].

- Zarlino Giuseppe (r. 1579), K. 13631.
- Zaruckij Atanazy, panegirzysta ruski (w. XVII. do XVIII.), lit. 21502.
- Zarzecki Iwan, mieszczanin wileński (r. 1561), dok. 2959.
- Zarzecki H., ek. 18136.
- Zarzecki Stanisław, prezydent Krakowa (r. 1812), dok. 5725 [Do prezyd. municyp. wolno handlowego m. Krakowa w dzień imienin 17. listopada 1811].
- Zasławscy, książęta, her. 28557 D. [por.: E. 1631: Otrębosz Dan., Affekt radośny książ. na Zasławiu].
- Zasławski Aleksander, wda kijowski (†1629), dok. 3326, 3521, K. 14182.
- Zasławski Jan (r. 1568), kr. 30720 D.
- Zatocznik Daniłło, lit. 21423.
- Zatorski P. (w. XVIII), szk. 18793.
- Zawadowski Piotr, minister rosyjski († 1813), dok. 5687, szk. 19632, 19689.
- Zawacki Jan Henr. (r. 1575), kr. 30745 D.
- Zawacki Stanisław Picus (r. 1572), dok. 3065, zob. Sierpski Feliks.
- Zawadzey h. Lis, h. Rogala i h. Ślepowron, her. 23557 D.
- Zawadzki, pleban gr. kat. (r. 1634), dok. 3722.
- Zawadzki Benedykt, kaznodzieja († 1705), kr. 8748, zob. Małachowski Jan.
- Zawadzki Jan, wda parnawski († 1645), dok. 3709, zob. Wołowicz Feliks.
- Zawadzki Jerzy, wierszopis († 1625) [por.: E. 1625: Perski Paw.; Jonston I.; Wę-gierski A., Monumentum exeginale].
- Zawadzki Józef, księgarz (r. 1806), kr. 9748.
- Zawadzki Kazimierz, historyk (w końcu w. XVII.), kr. 8436, 8680, 8681, 30292 D., 31072 D., 31113 D.
- Zawadzki Michał (r. 1639), kr. 8086.
- Zawadzki Stanisław, budowniczy za St. Aug., dok. 5293, 5337.
- Zawadzki Teodor, adwokat († ok. r. 1636), dyp. 275, her. 363, dok. 1072, 1075, kr. 30298 D., pr. 16553, 17493, 17653, ek. 18000, hp. 23467.
- Zawadzki Wacław (r. 1694, 1697), kr. 8698, 8710.
- Zawicki Jan, poeta za Zyg. III., lit. 20889.
- Zawisza z Falkensteina, pan czeski († 1290), hp. 25169.
- Zawiszowie h. Łabędź i h. Zadora, her. 28540 D., 28557 D.
- Zawisza (ostatni), szt. 22091.
- Zawisza Czarny († 1428), hp. 25394, 25395.
- Zawisza Barnaba, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5283, 5359.
- Zawisza Ign., marsz. nad. lit. († 1736), dok. 4385, 4612, 4625, kr. 31194 D.
- Zawisza Jakób z Krocze-wa (r. 1613), dok. 28889 D., kr. 30298 D., 30581 D., pr. 17656, 33104 D.
- Zawisza Jerzy [por.: E. 1622: Orzechowski Bartł., Żołd męstwa].
- Zawisza Krzysztof, mowca (†1721), dok. 4226, 4278, 4461, 4487, kr. 8727, 8838, 8946, [por.: E. 1730: Stanihurst Wilh., Odgłos śłodko brzmiącej melodyi z sejmowych mów wydany; Mowy, Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.].
- Zawiszanka A. [por.: E. 1619: Śliwicki M. X., Kazanie na pogrzebie].
- Zbaraski Jerzy, książę, kaszt. krak. († 1631), dyp. 250, her. 408, dok. 1388, 1435, 3602, 3619 [por.: E. 1631: Grodziński Nicol., Viva mors seu virtus].
- Zbaraski Krzysztof, książę, poseł do Turcyi († 1627), dok. 3579, 3613, kr. 7758, 7923, 7964, 8349, hp. 26329, 34173 D. [por.: E. 1631: Sobieski Jakób, Mowa na pogrzebie; 1639: Twardowski Sam., Przeważna legacya].
- Zbąscy (Sbąscy) h. Nałęcz, her. 25517 D.
- Zbąski Abraham (w. XVI.) [por.: E. 1558: Coelius; 1594: Orationes in argentinensi Acad.].
- Zbąski Jan (r. 1559), dok. 1367, 2940, 2993.
- Zbąski Jan Stanisław, biskup warmiński († 1696), dok. 4250, 4258 [por.: E. 1629: Coronata Varmiae felicitas; Fascia virtutum et meritorum].
- Zbiczynski, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
- Zbierzchowscy (r. 1790), dok. 5337.
- Zbigniew, brat Krzywoustego, hp. 25046.
- Zbigniew z Nasiechowic, archidyakon krak. (r. 1339), kr. 6540.
- Zbigniewski Prokop (r. 1621), kr. 7906.
- Zbijewscy h. Rola, her. 28557 D.
- Zbijewski Roch, poseł sejm. (r. 1762), dok. 4836.
- Zboiński Jan Nepomucen, poseł sejm. (r. 1732 do 1792), dok. 5115, 5153, 5269, 5295, 5327, 5352, 5354, 5359.
- Zbojeński, poseł sejm. (r. 1744), dok. 4693.
- Zborowscy h. Jastrzębiec, her. 28556 D, dyp. 223, sfrag. 302, dok. 1425, 2996, kr. 7747.
- Zborowski ks. (w. XVI.—XVII.), K. 15112, 15206.
- Zborowski Andrzej, marsz. nadw. († por. 1589) kr. 7282.
- Zborowski Krzysztof, brat Samuela († po r. 1591), dok. 3205, kr. 7472, pr. 17668, 17669, hp. 25999, 26093 — 26095, 34159 D.

- Zborowski Marcin, kaszt. krak. († 1565),
dok. 2350, [por.: E. 1614: Miczyński
Seb., Sboroviamnema encomiasticon Mart.
Zborovii].
- Zborowski Piotr, poseł do Turcyi († 1581),
dok. 3374, kr. 7207, 7280, *zob.* Sansovino,
Franc.
- Zborowski Samuel (święty r. 1534), dok. 3069,
3128, 3205, kr. 7472, pr. 17568, 17569,
17608, hp. 26093—26095, 34159 D. [por.:
E. 1535: Zborowski Antoni, De Samuele
Zborowski].
- Zborowski Stanisław [por.: E. 1619: Flores
soluti et serti Stan. Zborowsky, Ingolst.].
- Zborzewski Wojciech, naturalista polski
(w. XIX.), lit. 21265.
- Zbrozius (Zbrożek) J. (r. 1592), K. 12814.
- Zbrożek (r. 1631), K. 15598.
- Zbylitowski Andrzej, poeta (w. XVI.), kr. 7501,
7507, 7549, 7567, 30297 D., 30298 D.,
30806 D., ek. 17998, ob. 18675, lit. 20983,
33533 D.
- Zbylitowski Piotr, wierszopis (w. XVI.), kr.
7704, ob. 18627, 18688, lit. 33533.
- Zbyszewicz Jędrzej (r. 1553), K. 15220.
- Zbyszewski (r. 1794), kr. 31365 D., hp. 27924.
- Zbytniewicz A. (r. 1594), K. 15415.
- Zdanowicz Jan (r. 1640), *zob.* Połubiński
Hier. Konst.
- Zdanowicz Jerzy (w. XVII.), kr. 30989 D.
- Zdanowicz Michał, Dominikanin († 1817),
dok. 30151 D, pr. 17861.
- Zdanowski (r. 1651), dok. 29797 D.
- Zdanowski Antoni Larys, konfederat barski,
kr. 31256 D., K. 13906, hp. 27516.
- Zdanowski Michał [por.: E. 1694: Podgórski
Samuel Joan., Summa libertas].
- Zduński Jan (r. 1640), dok. 29770 D.
- Zdzański K. (r. 1749), szt. 21981.
- Zdziewojski Grzeg. Jan [por.: E. 1639: Kwiat-
kowski Paul., Epidesmion; Ossędowski
Stan., Philakai Zdziewscanae domus], *zob.*
Ossędowski St.
- Zdzitowiecki K. (r. 1791), dok. 5360.
- Zebaldus, pictor (r. 1524), szt. 22158.
- Zebrzydowscy [por.: E. 1606: Dąbrowski M.,
Effigies domus Zebrzydovianae].
- Zebrzydowski Andrzej, bisk. krak. († 1560),
dok. 1389, 1410, 2447, 2806, 2915, 29543 D.,
K. 12851, 15217, 15218, 32396 D., 32720 D.
hp. 25851, 25852 [Stos. z human. (1527
do 1528), Spraw. hist. szt. Akad. VI.].
- Zebrzydowski Barł., wda brzesko-kujawski
(r. 1583), K. 15362.
- Zebrzydowscy Floryan i Franciszek [por.: E.
1634: Burszowicz M., Quaestio].
- Zebrzydowski Jan, miecznik koronny († 1641)
[por.: E. 1632: Siemek Casp., Civis bonus;
1634: Roźniatowski; b r.: Kazanie na po-
grzebie].
- Zebrzydowski Józef (r. 1658), kr. 8639 [por.:
E. 1686: Eruditi fori actio: 1689: Pama
rediviva].
- Zebrzydowski Michał, wda krak. († 1667)
[por.: E. 1648: Zabłocki Paweł].
- Zebrzydowski Mikołaj, wda krak. († 1620),
dok. 3133, 3339, 3472, 3474, 3497, 28959 D.,
29679 D., kr. 30854 D., 30865 D., K. 13737,
32517 D., pr. 16524, hp. 26283—26285
[por.: E. 1614: Zebrzydowski (?), Błogo-
śławieństwo potomstwu].
- Zebrzydowska z Herbułtów, żona Mikołaja
[por.: E. 1625: Gissa Jan X, Kazanie na
śmierć].
- Zech B. (r. 1674), kr. 8499.
- Zech Lud. Adolf (r. 1732), dok. 4603.
- Zeellius Henryk (r. 1563), *zob.* Scalichius
Paweł.
- Zeffiri Alfons (r. 1670), kr. 8442.
- Zehmen Achatius von, wda malborski (r. 1485
do 1595), dok. 2639, hp. 24072.
- Zehmen Fabian, *zob.* Cema Fab.
- Zehnmark Ludwik Edward, prof. Uniw. lwow.
(† 1814), *zob.* Oechsner Jerzy.
- Zeig, malarz (w. XIX.), szt. 22249.
- Zeiller Jan Wilh. (r. 1656), kr. 8281.
- Zeiller Marcin, geograf († 1661), kr. 7993, 8166,
8230.
- Zeisinger, drzeworytnik, szt. 22356.
- Zeissberg Henryk, historyk († 1599), hp. 23670;
Dzieła, *zob.* Spis autorów.
- Zeitter J. W. (r. 1653), her. 28533 D.
- Zelach Paweł (r. 1631), szk. 19366.
- Zelecki W. (r. 1694), lit. 21042.
- Zelencka Aleksandra (r. 1690), dok. 4226.
- Zelencka Ludwika (r. 1681), dok. 4149.
- Zellius H. (r. 1570), kr. 30733 D., geog. 31667 D.
- Zellner Krzysztof, kronikarz († 1637), kr. 7690,
szt. 22090.
- Zelman Wolfowicz, *zob.* Wolfowicz.
- Zeltenberg Konst. (r. 1679), kr. 8550.
- Zeltner Piotr Józef, przyjaciel Kościuszki,
hp. 34278 D.
- Zeltner G. G. (r. 1737), K. 14258.
- Zembkowicz St. (r. 1624), pr. 17613.
- Zembrzusi Wal. (r. 1773), dok. 5012.
- Zenge (r. 1566), dok. 3008.
- Zeno A. (r. 1772), kr. 6844.
- Zeno Antoni, legat papieski (r. 1421), dok. 2041.
- Zenowiczowie, her. 28557 D. [Płaszycy S.,
Z dziejów starego rodu (Zenowiczów),
Charitas, pismo zbiorowe].

- Zenowicz J. (za Władysł. IV.), szk. 19037.
 Zenowicz Jerzy, pułk. Napoleona (r. 1812), kr. 9813.
 Zenowicz Krzysztof, wda brzesko-litewski († 1630) [Tragedya albo początek upadku znacznego w W. X. Litewskim domu (spór Krzysztof Radziwiłła z Hier. Chodkiewiczem), z rękop., Athenaeum 1845 III.].
 Zenowicz Michał (r. 1794), kr. 9653, hp. 27916, 27933.
 Zenowicz Mik. Juriewicz († 1621), K. 15089 [por.: E. 1601: Zenovicus N., Theses politicae de rerum publicarum mutatione; 1622: Hasiusz Jan X., Kazanie na exequie].
 Zenowiczowa z Ogińskich Kornella († 1803) [Jarmołowicz ks. S. J., Kazanie na pogrzebie Zenowiczowej, Połock 1803].
 Zepernick W. (r. 1794), pr. 16203.
 Zergoll Ign., prof. Uniw. lw. († 1801) [Kuralt M., Epitaph, Lwów 1801].
 Zerkowski Jan (r. 1633), szk. 33263 D.
 Zernau Sim., Rector Lissae [por.: E. (D. IV.) 1674: Zernau].
 Zernecke Jan Henr., historyk toruński († 1723), dok. 4289, 4513, kr. 8397—8899, pr. 16862.
 Zeromski, zob. Żeromski.
 Zerzyński Jan [por.: E. 1626: Groblicki Łuk, Cupressus feralis].
 Zgierski W., ks. (r. 1801), kr. 30153 D.
 Zgliczyński, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
 Zgłobicki Fel. [por.: E. 1594: Orationes].
 Ziałowski E. J. (r. 1681), K. 14231.
 Ziarnko Jan, malarz i rytownik (w. XVII.), szt. 22195.
 Ziboui, ludwisarz lwowski, szt. 22483.
 Zichy de Visonkeōi (rodzina), dok. 25778 D.
 Ziegendorf (r. 1625), K. 12852.
 Ziegenhorn Ch. G., prawnik kurlandz. (r. 1772), dok. 1144, pr. 16370, 16373.
 Ziegler H. A. (w. XVII.), kr. 8706, 8791.
 Ziegler H. Rotenburg (r. 1562), hp. 24829.
 Ziegler J. T. († 1852), dok. 5549, 5661, zob. Swerts-Sporck Józef.
 Zielaski v. Zielawski Jacek, kamieniarz (w. XVII), szt. 21992.
 Zieleniewicz Jan (r. 1668), kr. 8419.
 Zieleniński L., poseł sejm. (r. 1739), dok. 5295.
 Zieleniński Tomasz († 1585) [por.: E. 1622: Powodowski Hier. X., Żywot pobożnych cnót człowieka (2 wyd. 1644)].
 Zieliński, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
 Zieliński Aleks., poseł sejm. (r. 1776, 1788), dok. 5058, 5060, 5269, 5295, 5327.
 Zieliński Antoni, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
 Zieliński Feliks, ludwisarz lwowski (r. 1577), szt. 22483.
 Zieliński J., poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359.
 Zieliński Józ. Const. [por.: E. 1694: Capitulum honoris infulati].
 Zieliński Konstanty, arcyb. lwowski († 1714), kr. 8436.
 Zieliński St. (r. 1731), K. 15732.
 Zieliński Tomasz (zbiory, † 1858), arch. 40, szt. 21721, 21722.
 Zieliński W., stolnik łomżyński (r. 1790), dok. 5325.
 Zielińska Anna (r. 1811), zob. Baudouin de Courtenay.
 Zielińska Dorota [por.: E. 1622: Kamomilla Franc. X., Kazanie na pogrzeb].
 Zielińska Kaz. (r. 1776), dok. 5066.
 Zielonka, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5123.
 Zielpolski Andr. (r. 1697), dok. 4286 [por.: E. 1697: Banaszewicz Ad. Kaz., Oculus episcopi].
 Zieman Adam (r. 1776), dok. 5075.
 Ziemięcki Ant. (r. 1767 i 1786), dok. 4942, 5219.
 Ziemięcki Fr. (r. 1814), dok. 5768.
 Ziemięcki (Ziemecki) M. (pseud. Tyszkiewicz Jerzego), kr. 8963, 9017, K. 15453, 15479, 15483.
 Ziemowit, syn Piasta, hp. 24849.
 Ziemowit III, ks. mazowiecki († 1381), dok. 1846, 1882, 29195 D., hp. 23777, 25292.
 Ziemowit IV, ks. mazowiecki († 1426), dok. 1911, 1988, 2014, 2040, 2071, 29213 D., 29272 D., 29273 D., 29276 D., szk. 33253 D., szt. 22299, 33681 D.
 Ziemowit VI, ks. mazowiecki († 1462), dok. 29346 D.
 Zieniewicz And. (r. 1638), szk. 33263 D.
 Zienkowiec Michał Jan, biskup wileński († 1762), dok. 4624, 4694 [Mowa z powodu śmierci, Wiad. literackie, dod. do Kuriera litewskiego r. 1762].
 Zienkowiec Tomasz, sufragan wileński († 1790), dok. 5332 [por.: E. 1790: Kossakowski Jan, Kazanie na pogrzebie].
 Zienkowiec Woropaj Teodor, poseł do Iwana Groźnego, hp. 34145 D.
 Ziericzee Amandus de, hp. 22848 (p. r. 1534).
 Zierniewicz, rotmistrz (r. 1579), hp. 26078.
 Zierowski J. Ch., rezydent cesarski (r. 1679 do 1682), dok. 4130, 4153.
 Ziller Józef (r. 1773), zob. Kajetan a Luceoria.
 Zimmerman Jan, burmistrz toruński (r. 1712), dok. 4442, kr. 30411 D., K. 15988.
 Zimmermann Jerzy, rzeźbiarz (r. 1762), szt. 22063.

Zimnos (r. 1604), chr. 170, 28402 D.
 Zimorowicz Józef Bartłomiej († 1682), dok. 29786 D., kr. 7915, 7933, 8454, 8573—8577, 31075 D., 31076 D., K. 15551, szk. 19109, lit. 20998, 33538 D., hp. 24332, 26389.
 Zimorowicz Szymon, poeta († 1629), lit. 20998.
 Zinken J. (r. 1727), pr. 16167.
 Ziółkowski Wacław (r. 1792), K. 13266.
 z Zittau (Zittaviensis) Piotr, kr. 5808, 6480, 6481, 6607, 30509 D., 30510 D.
 Złoba Wawrz. Józef (r. 1754), kr. 9321, K. 15808.
 Złotkowski Jan ks., malarz (w. XV.), szt. 22145.
 Złotnicki Ant. Nowina, poseł sejm. (r. 1791), dok. 5359, hp. 34276 D.
 Złotnicki Franciszek (r. 1748), dok. 4723.
 Złotnicki Mikołaj (r. 1648—1698), kr. 8763, 31135 D.
 Złotopolski Adam, sędzia wojskowy (r. 1620), dok. 3586.
 Znatowiczowie h. Grzymała, her. 28557 D.
 Zoar Jan, budowniczy (w. XVII.), szt. 21992.
 Zohler J., Toruńczyk (r. 1719), K. 15753, lit. 20691.
 Zofia, królowa, żona Wład. Jagiełły († 1461), dok. 2058, 2176, lit. 20522, hp. 25426.
 Zofia z Paleologów, żona Iwana III., K. 32551 D., hp. 25536, 26701.
 Zofia, córka Witolda, żona Wasyla. w. ks. mosk. († 1453), hp. 24750.
 Zofia Jagiellonka, zob. Jagiellonka Zofia.
 Zofia, księżna hannowerska, dok. 29042 D.
 Zofia, ks. słucka (r. 1595—1603), dok. 3314.
 Zöllner J. F. (r. 1792), kr. 9619.
 Zonaras Jan, hp. 22848 (po r. 1118).
 Zopf J. II., hp. 22848 (po r. 1729).
 Zorzewski Anioł X. (r. 1717), zob. Krasicki Karol Józef.
 Zozima, inok. (r. 1419—1432), lit. 21468.
 Zredna Jan de, dok. 2164, kr. 6642.
 Zrinyi Mikołaj († 1664), dok. 28778 D.
 Zrinyi Piotr († 1671), dok. 3979, 29837 D.
 Zrzeczyski (Zrzeńczyński) Jan, kr. 7839, 30901 D., K. 15182, ob. 18653 [Wiadomość literacka. Przyj. ludu, Leszno 1849 XVI.].
 Zschokke II. (r. 1796), hp. 26020.
 Zubirowskij Rafał, metrop. kij. (w. XVII.), K. 32602 D.
 Zubrzycki Dionizy, historyk († 1862) [Pałanów S. N., D. I. Zubreckij, Petersb 1862; Besida 1891]; Dzieła, zob. Spis autorów.
 Zucchi Antonio, architekt (w. XVIII.), szt. 21992.
 Zuchowski Stef. (ok. r. 1710), dok. 4428, 4435, K. 15953.

Zugehoer (r. 1785), dok. 5225, 5226, kr. 31294 [por.: E. b. r.: Tomatys Zugehoer].
 Zudra (r. 1778), zob. Rokicki M.
 Zugh P. (Szymon Bog. Amad.), budowniczy Aug. III. († 1807), kr. 9529 [Sobieszczański F. M., Kalendarz powsz., Warsz. na r. 1848].
 Zuppis Kaź. de, dok. 2197, 29328 D.
 Zurita Hieronim, hist. hiszp. († 1589), hp. 22905.
 Zuzmanowiczowie (r. 1790), dok. 5337.
 Zwan (r. 1777), dok. 5086.
 Zwicker(us) Daniel, Gedan. († 1679), dok. 29803 D., geog. 10781, K. 15121, 15161.
 Zwingli Ulryk, reformator († 1531), K. 15006 do 15009, 15317, 15745, 32694 D.
 Zyberk Jan, poseł sejm. (r. 1786), dok. 5219.
 Zyberleus Hianus, rzeźbiarz (w. XVII.), szt. 22063.
 Zygmunt św. († 524), szt. 22437.
 Zygmunt Luksemburski, cesarz († 1437), dok. 1965, 1973, 2002, 2004, 2009, 2043, 2049, 2075, 2080, 2085, 2087, 2101, 28744 D., 29053 D., 29242 D., kr. 6551, 6618, 6619, 30561 D., 30562 D., K. 14841, hp. 24059, 25373—25375, 25383, 25397, 25408, 25411, 25459, 34103 D., 34105 D.
 Zygmunt I. Stary (r. 1506—1548), arch. 28274 D., 28235 D., num. 525, 583, 584, 28646 D., dok. 1014, 1040, 1154—1156, 1238, 1383, 1406, 2447, 2494, 2495, 2504—2815, 2829, 2831, 3367, 28872 D., 28874 D., 29435 do 29526 D., kr. 6922, 6927, 6928, 6932, 6945, 6946, 6948, 6949, 6957, 6958, 6976, 6977, 6982, 6991, 6994, 7027, 7043, 7044, 7070, 7080, 7106—7108, 7136, 7169, 7868, 30664 D., 30945 D., K. 14500, 15184, 15305, pr. 16178, 16606, 16747, 32920 D., ob. 18414, 18415, 18491, 18493, 18512, 18517, szk. 19015, lit. 20421, szt. 21783, 22062, 22091, 22145, 22277, 22299, 22391, 22440, 22467, 22504, 22548, 33697 D., hp. 25595, 25714—25862, 25868, 34131—34140 D.
 Zygmunt II. August (r. 1548—1572), dyp. 222, num. 539, 563, 587, 588, 28596 D., 28646 D., dok. 977, 1354, 1383, 1387, 1412, 1413, 2604, 2607, 2619, 2701, 2732, 2739, 2777, 2778, 2801—2805, 2813, 2816—3082, 3095, 3102, 4405, 28730 D., 28874 D., 29527 do 29582 D., kr. 6916, 6917, 6996, 7031, 7052, 7082, 7083, 7113, 7122, 7127, 7169, 7176, 7177, 7225, 7243, 7245, 7254, 7269, 7305, 7324—7326, 7344, 7382, 7383, 7519—7521, 7602, 7603, 8739, 8749, 9063, 30666 D., 30729 D., 31333 D., K. 13173, 14912, 14932, 15222, 15261, 15973, pr. 16352, 16420, 16621, 16643, 16747, 16912, 17284, ob. 18422, 18493, 18498, 18499, 18681, szk. 19376, lit. 20804, 20854, 20870, 33508 D., 33719 D., szt. 21727, 21736, 21783, 22091, 22102, 22151, 22319, 22392, 22458, 22466, 22518, 22548, hp. 24093, 24099, 24198, 24214,

- 25850, 25862–25972, 25976, 34141 do 34144 D., 34160 D. [por.: E. 1529: Francionius Math., Ad inclyt. Sig. Aug. elegia; 1538: Nausaeus Blausicampianus Fr. (Ded.); 1549: Calvinus Joan., Comment. in epist. ad Hebr., dedic. Sig. Aug. IV.; 1552 (D. IV.): Gauricus Luc., Tract. astrologicus (horosc. Sigismundo R. Pol.); 1557: Rhodus Franc., Michaeas propheta carmine, Cum elegia ad Sigism. Aug.: 1559: Erizzo Seb. (Dedicat.); 1569 (D. III): Curaeus Achat., Elegia ad Sigism. Aug. legatorum abitum; 1577: Tomicki Pet., Ad Sig. Aug. epist., druk z r. 1577, list z r. 1535, *zob.* Nr. 2732; 1578: Niegoszewski St.; 1600: Okuń, Chwały Zyg. Augusta nowo przedrukow.].
- Zygmunt III. Waza (r. 1587–1632), dyp. 228, her. 28485 D., num 471–473, 539, 591, 28573 D., 28593 D., 28599 D., 28636 D., dok. 1399, 1632, 3133, 3224, 3225, 3228, 3230, 3237–3691, 3703, 3753, 4493, 29620–29742 D., kr. 7498–7501, 7513, 7518, 7540, 7541, 7547, 7549, 7567–7569, 7647, 7660, 7663, 7679, 7700, 7703, 7737, 7743, 7779, 7784, 7788, 7824, 7870, 7895, 7903, 7914, 7917, 7973, 7974, 7977, 7986, 7988, 7995–7997, 7999, 8008, 8025, 8178, 8240, 8274, 8342, 8468, 8521, 8722, 8921, 9210 30298 D., 30806 D., 30823 D., 30877 D., 30914 D., 30923 D., 30932 D., 30936 D., 30941 D., K. 12718, 12830, 13886, 14653, 14454, 15516, 15591, 32751 D., pr. 16515, 16569, 16623, 16673, 16747, 16761, 17111, 17713, ek. 33145 D., ob. 18425, 18437, 18536, szk. 19362, lit. 20990, 20949, 20952, 20972, 20983, 20984, 33534 D., szt. 21992, 22050, 22090 (p. Kraków, Warszawa), 22091, 22121, 22156, 22158, 22161, 22169, 22434, 22436, 22460, hp. 23654, 23871, 24611, 25299, 26103, 26104, 26120–26358, 26346, 26357, 26358, 26741, 33145 D., 34160 do 34183 D. [por.: E. 1587: Beckmann Martin (Ded.); 1593: Krzewski A., Evodicon Sigm. III.; 1597: Lilia P., Oratio ad Sig. III. in reditu ex Suec.; 1599: Grochowski St., Wielkiemu monarsze; Niger D., Oratio; 1602 (D. IV.): Salomon Jos., Ad Seren. Sigismundum; 1604: Lillius V.; 1605: Susliga Andr.; 1606: Loaechius Ambr.; Bartolom Stanisław; 1614: Laurus Jak.; 1618: Wilczek D., Euchopodosis; 1619: Loytz. (a) Stef., Augustum omen; 1625: Fonseca Rod.; 1631: Officia propria SS. Patronorum Sueciae], *zob.* Smogulecki Mikołaj.
- Zygmunt Kazimierz, syn Wład. IV. († 1647), kr. 8169 [por.: E. 1642: Dasypodius].
- Zygmunt Kiejstutowicz, w. ks. lit. (r. 1432 do 1440), dok. 2037, 2039, 2096, 2114, 2118, 29306 D., hp. 24637, 24754, 25463.
- Zygmunt Korybut, ks. litewski († 1435), K. 14840, hp. 24734, 25403, 25405, 25410.
- Zygmunt, mnich (r. 1614), K. 13332.
- Zygrowski (Zigrovius) Jan, teolog kalwiński († 1624), K. 15470, *zob.* Dorohostajski Krz., Radziwińska Krystyna, Radziwiłł Janusz, Szwykowski Kasp.
- Zymiciusz Andrzej (r. 1604), *zob.* św. Stanisław.
- Zyniew, K. 13186.
- Zyr, wojewoda (r. 1186), dok. 1696.
- Zyzanija Stefan (właściwie: Tustanowski, † ok. 1596), K. 14178.
- Zyzanija Wawrzyniec (właściwie: Tustanowski, † ok. 1628) K. 14188, 14680.
- Żabowie h. Kościesza, her. 28557 D.
- Żaba Tadeusz, wda połocki († po r. 1795), dok. 5226, 5337 [por.: E. b. r.: Użalenie się obywatelów wojew. połockiego na wojewodę T. Żabę].
- Żabczy Jan, wierszopis (w. XVII.), kr. 7724, 30851 D., 30948 D., pr. 16847, ob. 18503, 18688, *zob.* Schedel Krz., Tylicki P.
- Żabicki N. (r. 1644), kr. 8133.
- Żagiel Marcin, ks. (r. 1600), K. 15435 [Fundacye pobożne księdza Marcina Żagiella, Dzieje dobroczynności kr. i zagr. 1820].
- Żagielski Józef Antoni (r. 1750), K. 13192, *zob.* Kiszka Lew.
- Żardecy h. Ciołek, her. 28557 D.
- Żarnkowski H. St. (r. 1598), dok. 3359.
- z Żarnowca Grzegorz [por.: E. 1624: Lukomski And., Examen Grz. Żarnowca, Krak.].
- z Żatca Piotr, *zob.* z Zittau.
- z Żehocina Małgorzata, kr. 8885 [D. M., Tyg. lit., Poznań 1842 V.].
- Żebrowski Al. (r. 1737), dok. 4644.
- Żebrowski Szcz. (r. 1595), K. 14178, 15429.
- Żędzianowski A. (r. 1614), *zob.* Maciejowski Mat. [por.: E. 1639: Vernulaeus, Ułarczka abo Sporka, W. A. Żędzianowski].
- Żędzianowski J. (r. 1636), *zob.* Szołdrski Andrzej, Tarło Jan.
- Żeglić Arnulf († 1766), dok. 1057, kr. 31204 D., lit. 20636.
- Żegocki Krzysztof, bisk. chełmski († 1673), dok. 3913 [Koehler Klemens. Krzysztof Żegocki, ustęp z obszerniejszego rysu, Odb. z Kuryera pozn., Poznań 1897].
- Żegocki Mikołaj [por.: E. 1690: Ślad sławy i cnoty].
- Żelański P. (r. 1607), kr. 7750.
- Żelazowski Jakób [por.: E. 1693: Podgórski Sam. Joan., Privilegium immortalitatis].
- Żelechowscy h. Ciołek, her. 28557 D.
- Żelechowski Ben. (r. 1614), K. 12821, 12894, pr. 17402, 17521.

- Żelechowski Jan a Jesu X. (r. 1731), K. 15782.
 Żeleński Fr., poseł sejm. (r. 1773 - 1791),
 dok. 5006, 5359, 5368.
 Żeleński Zb. (r. 1639), kr. 8087.
 Żeleźniak Maksym., wódz hajdamaków, dok.
 4949, hp. 24623, 34263 D.
 Żeliborski Grzegorz [por.: E. 1615: Płacz po
 Gregorju Żeliborskomu].
 Żeliezo Jow, K. 14610.
 Żerański Piotr [por.: E. 1624: Czerniakowski
 Nicol. Fausta gratulatio].
 Żeromski L. (r. 1790), dok. 5337.
 Żeromski Marcin (a Sanctissima Trinitate
 r. 1753), dok. 4213, K. 13678.
 Żeromski Wład. Math. (r. 1638), *zob.* Walew-
 ski Jan Franc., Wężyk Widawski Jan.
 Żmijewski J. (r. 1666), K. 12980.
 Żochowski Cyprian, metropolita kijowski
 (†1693), dok. 4137, kr. 7937, 8436, K. 15806,
zob. Sobieski Jan III.
 Żołądziowie h. Syrokomla, her. 28557 D.
 Żółciński Jan (r. 1576), kr. 7326.
 Żołędziowski Antoni, ks. (†1783), dok. 5184,
 szk. 19075, *zob.* Kunicki Michał.
 Żółkiewscy, ep. 631, szt. 22090 (p. Żółkiew).
 Żółkiewski Adam, obożny (†1615) [Wójcicki
 K. Wł., Zarysy domowe, Warsz. 1842 III.].
 Żółkiewski Jan, syn Stanisława, hetm. (†1633),
 szt. 22090 (p. Żółkiew) [por.: E. 1622:
 Bałaban Jerzy, Gratulatio].
 Żółkiewski Stanisław, hetman w. kor. (†1620),
 dok. 3207, 3314, 3365, 3383, 3386, 3487,
 3494, 3512, 3535, 3545, 3558, 3562, 3575,
 3586, 3587, 29695 D., 29697 D., 29703 D.,
 kr. 7731 - 7734, 7895, 30857 D., szt. 22090
 (p. Lwów, Magierów, Żółkiew), 22091,
 22303, 22517, 33706 D., hp. 26143—26150,
 26303, 26317, 26318, 28207, 34177 D. [por.:
 E. 1605: Hilchen Daw., Votum nuptiale;
 1606: Szymonowicz Sz., Trophaeum; 1621:
 Sobieski Jakób, Mowa na pogrzebie; Płacz
 grobowy; 1639: Puteanus Fryk, Pompa
 prosphonetica; 1640: Sobieniowski, Lau-
 retum; — Szabla Żółkiewskiego w Berlinie,
 Spraw. kom. hist. szt. VI. str. XLIX].
 Żółkiewska Regina z Herburtów (†1625),
 dok. 3587 [por.: E. 1635: Ghiza Wojc. X.,
 Kazanie żałobne].
 Żółtowsy h. Ogończyk, her. 28557 D., num.
 606.
 Żórawski Krzysztof (w poł. w. XVIII.), dok.
 1276, 1279, 1311.
 Żórawski Mikołaj, filolog († po r. 1603),
 K. 13548.
 Żuchowski Marc. Cyryl (r. 1767, 1793), dok.
 4932, 5424.
 Żuchowski Stefan (†1726), dok. 4300, 5016
 [por.: E. 1700: Manni].
 Żuk-Skarszewski (r. 1648), hp. 34194 D.
 Żukowski Szymon, filolog (†1834), lit. 33609 D.,
 szk. 19933 [Jocher, Znicz 1835: — Uziębło,
 Kalend. petersb. 1899].
 Żuliński Ciołek Mich. (r. 1762), szk. 19057.
 Żurakowski (r. 1532), dok. 2716.
 Żurkowski Stanisław (†1648), dok. 29655 D.,
 kr. 9625, 30957 D., hp. 26376.
 Żurowska Tekla (r. 1794), dok. 5434.
 Żurowscy h. Leliwa, her. 28557 D.
 Żychlińscy h. Szeliga, her. 28557 D.
 Żychliński Franc., major (r. 1814), kr. 9862.
 Żychliński Piotr (r. 1697), dok. 4266.
 Życki Tomasz, matematyk (†1839), szk. 19217,
zob. Narwoysz J. Fr.
 Życzewski W. (r. 1639) *zob.* Pipan Jerzy.
 Żydowscy, her. 409.
 Żydowski A. (r. 1579), dok. 29602 D.
 Żydowski Adam [por.: E. 1633: Lemka
 Georg., Erotica die natali].
 Żydowski Andrzej, podstarości krak. (†1707),
 dok. 4406, 29894 D., 29921 D., 29927 D.,
 29937 D., 29940 D., ob. 18796, szk. 19915.
 Żydowski Mateusz (Philalet Guil.), K. 15406.
 Żyliński, prałat (zbiory), szt. 21721, 21722.
 Żyliński Wacław, arcyb. mohilewski (†1863),
 K. 14009.
 Żypowski Józef X., *zob.* Zamojski Aleksander
 Aug.
 Żyszkiewicz M. (r. 1647), kr. 8169.
 Żywicki (w. XVIII.), geog. 10048.
 Żywiecki J. (r. 1626), kr. 7955, *zob.* Stepha-
 nides Mel.
 Żyżniew, poseł sejm. (r. 1773), dok. 5006.
 Żyżnowscy h. Leszczyc, her. 28557 D.
 Żyżnowski Stan. (r. 1649), kr. 8176, 8182.
 Żyżemscy, dok. 5005.
 Żyżka Jan (†1424), hp. 25400.

Uzupełnienia

[*zob.* (bez żadnego dodatku) oznacza: zobacz w głównym spisie działu: „Osoby“].

- Abramowicz And. (r. 1617), *zob.* Pudłowski Melchior, Zamojska Katarzyna.
 Abramowicz Andrzej, kasztelan brzesko-lit. († 1762), dok. 4798, 4850, 4857.
 Abramowicz Ant. ks. (r. 1750), *zob.* Massalski Józef.
 Abrek Andrzej, *zob.* Sobieski Jakób, Wiśniowiecki Jeremi.
 Adam z Bremy (Bremensis), kr. 30382 D., 30383 D.
 Adami M. (r. 1602), *zob.* Firlejowie.
 Adryan, papież, *zob.* Hadryan.
 Agnell X. (r. 1791), *zob.* Sanguszkowa Barbara.
 Agricola R. (r. 1519), *zob.* św. Stanisław.
 Ailly Peter, *zob.* Peter.
 Aland J. X. (r. 1617), *zob.* Radziwiłł Mik. Krzyszti.
 Albanus Franc. (r. 1675), *zob.* Jan Kanty św.
 Albert, wójt krak., pr. 17245.
 Albertrandy Jan, historyk († 1808), lit. 21130; Dzieła, *zob.* Spis autorów.
 Albertus Magnus, szk. 19932.
 Albinus Georgius (r. 1560), *zob.* Ocieski Jan.
 Albinus Petrus (r. 1588), *zob.* Sabinus Georgius.
 Albrecht II., hp. 23963.
 Alcantara (r. 1627), *zob.* Łubieński Maciej.
 Aleksander I., car, kr. 9467.
 Aleksander Koryatowicz, *zob.* Koryatowicz.
 Aleksy Michajłowicz, car, K. 14028.
 Alembek A. J. X. (r. 1641), *zob.* Tyszkiewicz Grzegorz.
 Alembek Jan, *zob.* Radziwiłł Jerzy, kard.
 Alempok Wal. (r. 1638), *zob.* Wolfowicz Marcin Stan.
 Alexwang Mart. (r. 1574), *zob.* Fridevald(us) M.
 Alfons d'Este, hp. 26015.
 Altomonte Marcin, szt. 21799.
 Amasaus Romulus, dok. 29513 D., kr. 30706 D.
 Ambrosius (r. 1725), *zob.* Ledóchowski Stan.
 Amplius J. (r. 1598), *zob.* Ostrońóg Jakób.
 Amurat IV., dok. 3804.
 Ancz W. (r. 1808), *zob.* Miejscości: Wilno.
 Anczewski M. (r. 1678), *zob.* Sobieski Jan III.
 Andrejewicz Dawid (r. 1628), *zob.* Wasiliewicz Joń.
 Andrejowicz W. X. (r. 1631), *zob.* Słuska Bogd. Wład.
 Andrejowski Antoni [wydał: Ramoty starego Deltuka o Wołyniu, Wilno 1861—1862 4 t.].
 Angellowicz A., metrop. lwowski, dok. 5477.
 Angoulême, pam. franc., kr. 6021.
 Ankicz And. (r. 1747), *zob.* Załuski Andrzej Stan.
 Anonim gnieźniński, *zob.* z Czarnkowa Janko.
 Antasz Klem. (r. 1711), *zob.* Wolff Teodor.
 Antonij Peczerskij, lit. 21419, 21420.
 Antonowicz Antoni de Bołoz (r. 1803), *zob.* Potocki Dominik.
 Anuszewicz Piotr, *zob.* w uzup.: Sieniawscy
 Aramus Dam., pr. 17410.
 Archenius Claus. (r. 1690), *zob.* w uzup. Gardie Pontus.
 Argenteau Mercy, dok. 28808 D., 29013 D., hp. 27685.
 Arnauld Pabbé, pam. franc., kr. 6021.
 Arnold Georg. (r. 1790), *zob.* Giering J. Sam.
 Arnold Zym. (r. 1624), *zob.* Unger Aleks.
 D'Arquien Ludwik de la Grange, brat Maryi Kaz. Sobieskiej, dok. 29781 D.
 Arteni Raf. Kaz. (r. 1682), *zob.* Radzki Jan Willh.
 Artomius Piotr (r. 1582), *zob.* Ostrońóg Jan.
 Aschenborn Michał (r. 1621), *zob.* Ostrońóg Samuel Gracyan, Sędziwój z Ostroga.
 Aubigne T. A. de, pam. franc., kr. 6021.
 Auliński Adam (r. 1640), *zob.* Ossędowski St.
 Avaux de, hr., dok. 3764.
 Babiński Aleks. (w. XVII.), *zob.* Radziwiłł Albert Stan.
 Badeni Ign. (r. 1805), *zob.* Gawroński Andrzej.
 Bagieński Franc. A. (r. 1775), *zob.* Miejscości: Wolborz.
 Baianus Andr. (r. 1617), *zob.* Zamojski Jan kanclerz.
 Balde Jakób (Weichselmann) [Progr. Gimn. in Laibach 1864].
 Balke Hermann, hp. 23947.
 Bałaban Jerzy (r. 1622), *zob.* Żółkiewski Jan.
 Banaszewicz Ad. Kaz. (r. 1697), *zob.* Zielpolski Andr.
 Baranowski M. (r. 1624), *zob.* Opaliński Andrzej.
 Barbara Radziwiłłówna, królowa, szt. 33651 D.
 Barbara, królowa, żona Zygmunta Starego. *zob.* Zapolya Barbara.
 Barbazanis M. M., kr. 30505 D.
 Barbellini M. A. (r. 1678), kr. 7966.
 Barberinus Fr. (r. 1702), *zob.* Odrowąż Czesław.
 Baroniusz Cezar, *zob.* św. Stanisław.
 Barrière, pam. franc., kr. 6022.
 Barsky Chr. (r. 1620), *zob.* Przyjemski Andrzej.
 Barss Franciszek, dok. 5404.
 Barszczewski And. (r. 1730), *zob.* Rzewuski Stan. Mateusz.
 Barthélemy Hadoł, *zob.* Zamojski Stan. Koska.
 Bartoszewski Walenty, *zob.* Kiszkwie, Słuska Krzysztof, Weselewna E.
 Bartolanus (Bartholimio) Stan. (r. 1593), *zob.* Radziwiłł Albert, Zamojski Jan, kanclerz, Zygmun III. Waza.

- Baryczka Jerzy, *zob. Miejscowość*; Warszawa
 Basilawits J. (r. 1799), *zob. Koryatowicz*
 Teodor.
 Basilikos Jakób, kr. 30874, *zob. Heraclides*.
 Basompierre, pam. franc., kr. 6021.
 Bassengius Aeg. (r. 1591), *zob. Maksymilian*,
 arcyks.
 Bayard, pam. franc., kr. 6021.
 Bayle P. (r. 1707), *zob. Radziejowski Michał*
 Stefan.
 Bazylewicz S. (r. 1718), *zob. Ogiński Ludwik*.
 Beata z Kościelskich, dok. 2878, 29539 D.,
 hp. 25984 D.
 Bębnowski R. (r. 1736), *zob. Zarembski*
 Piotr P.
 Beckmann Marcin (r. 1587), *zob. Zygmunt III*.
 Waza.
 Behm Wilhelm (r. 1707), dok. 4406.
 Bekwark, sławny lutnista Zyg. Star. [Poliński
 Aleks., *Echo muzyczne* 1887].
 Bellay du, pam. franc., kr. 6021.
 Belinia (Bylina) Michał (r. 1696), *zob. Przy-*
byłowski Kaz. Stan.
 Bembus Mat., *zob. Opaliński Andrzej*.
 Benedictus Jan. *zob. Tarnowski Jan*.
 Benet Jak. (r. 1674), *zob. Radziwiłł Mich. Kaz.*
 Berent Mik. (r. 1696), *zob. Jabłonowska Ma-*
rya Anna.
 Bergen Röttger (r. 1632), *zob. Nicolai Henryk*.
 Beroaldus (r. 1497, 1517), *zob. Szydłowiecki*
 Paweł.
 Berthod, pam. franc., kr. 6021.
 Bertier A., dok. 5737.
 Bertier Fl., *zob. Neufchâtel ks.*
 Berville J. J., kr. 9124.
 Berwick, pam. franc., kr. 6021.
 Besenal Jan Wiktor, gen. franc. († 1730),
 hp. 27114.
 Betkowski Aleks. (r. 1626), *zob. św. Stanisław*.
 Białłozor J. K. (r. 1615), *zob. Wojna Bene-*
dykt i Gabryel.
 Białłozor P. (r. 1692), *zob. Ogiński Karol*.
 Białłobocki J. (r. 1649), *zob. Wiśniowiecki*
 Jeremi.
 Biderman J. (r. 1640), *zob. Zalasowski*
 Franc.
 Bidziński K. (r. 1606), *zob. Zamojski Jan*,
 kanclerz.
 z Biecha Piotr, *zob. Piotr z Biecha*.
 Biegaczewicz Wojc. (r. 1752), *zob. Wielopol-*
ski Jan, wda saud., Załuski Andrzej
Stanisław.
 Bielawski Józef, *zob. Gustaw III. król*
szwedzki.
 Bielecz Marc. (r. 1638), *zob. Wilczogórski*
 (Montelupi) Wal.
 Bielicki Stan. (r. 1694), *zob. Radziwiłł Karol*
 Stan.
 Bieliński Sew. (r. 1729), *zob. Trzeciński Józef*.
 Bielińska E. (r. 1761), *zob. Wielopolski Franc.*
 Bielski Jan X., *zob. Lipski Józef*.
 Bielski Marc., *zob. Wołski Marcin*.
 Bieniecki Antoni (r. 1689), *zob. Zamojski*
 Marcin.
 Bieratowski Andr. (r. 1736), *zob. Tarło Jan*.
 Biernacki Ign. G., poseł ostrzeszowski, dok.
 5058, 5219, 30192 D., kr. 31423 D.
 Biesiekiński J. X. (r. 1632), *zob. Wybrano-*
wski Wojciech.
 Biez Jakuszko, dok. 29785 D., hp. 26426.
 Bieżanowski Stan., *zob. Małachowski Jan*.
 Billant Adam (r. 1663), *zob. Marya Ludwika*.
 Birkowski Fabian X., *zob. Nowodworski*
 Paweł, Ocieski Joachim i w uzup.: *Srze-*
dziński Zyg.
 Birkowski Franc. Pius (r. 1729), *zob. Sie-*
wierski Floryan.
 Birkowski J. (r. 1605), *zob. Zamojski Jan*,
 kanclerz.
 Biron Armand Ludwik, *zob. Laurin Arm. L.*
 Biron Piotr, *zob. Piotr, książę kurlandzki*.
 Biskupski L. (r. 1621), *zob. Opaliński Andrzej*.
 Blosius Math. (r. 1628), *zob. Szyszkowski*
 Marcin.
 Błocki Józef (r. 1751), *zob. Potocki Józef*.
 z Błonia Nic., lit. 20528, 20789.
 Bobrykowicz Józef X., *zob. Ogiński Bohdan*.
 Boczkowski Ad. Fr., *zob. w uzup.: Kiszka*
 Krzysztof.
 Boehme (Boehmius) Jan (r. 1750), *zob. Za-*
łuscy h. Junosza.
 Bogislav Ign., K. 15810.
 Bogurski St. (r. 1633), *zob. Władysław IV*.
 Bogusław X., ks. pomorski, hp. 23912.
 Bogusławski Wojciech, *zob. Swierżawski*
 Karol B.
 Bohomolec Franc. (r. 1753), *zob. Sołmohub*
 Józef.
 Bohusz ks., *zob. Tyzenhaus Antoni*.
 Bohuszewicz, *zob. Korsak Tadeusz*.
 Bolelurczy Mat. Ben. (r. 1663), *zob. Woj-*
ciech św.
 Bolesław (Bolek) I., ks. świdnicki, hp. 23838.
 Bona, królowa [por.: E. 1529; Logus G.].
 Bonamy, pam. franc., kr. 6021.
 Bonawentura od św. Stan. (r. 1672), *zob. Kor-*
niakt Karol Franc.
 Borczyński Bened. (r. 1633), *zob. Pipan Jerzy*.
 Borkowski Michał (r. 1622), *zob. Rudomina*
 Jan.
 Borzobohata Anna, *zob. Krasieńska*.
 Botticher (r. 1559), *zob. Opaliński Andrzej*.
 Bouchet Jan, pam. franc., kr. 6021.
 Boucicaut J. le Meingre, kr. 6021.
 Bourgeois Louise de, pam. franc., kr. 6021.
 Bourgeois de Paris, pam. franc., kr. 6021.
 Brahe Tycho, *zob. Tycho*.
 Brandt, J., S. J. (r. 1596), *zob. Chodkiewicz*
 Jerzy, Lubieniecki Stan.
 Branicka z Poniatowskich Izabella [Łapin-
 kiewicz St. S., *Mowa na pogrzebie* 17.
 lutego 1808].
 Brantôme, pam. franc., kr. 6021.
 Bratkowski Alb. (r. 1609), *zob. Ruszkowski*
 Andrzej.
 Braunius Jerzy (r. 1634), *zob. Ossoliński*
 Jerzy.
 Brentius Jan, *zob. Trepka Ostafi*.

- Brienne, pam. franc., kr. 6021.
 Brillades Urban (r. 1607), *zob.* Tylicki Piotr.
 Brocki Maciej (r. 1681), *zob.* Makowski Sz. St.
 Brodziński Kazimierz, *zob.* Lipiński Józef, Reklewski Wincenty.
 Broniewski Seb. [por.: E. 1594: Orationes].
 Bronisława św., hp. 23855.
 Brożek (Broscius) Jan. *zob.* Pac Mikołaj, Spigellius.
 Brühl Aloj. Franc., dok. 5040.
 Brühl Amalia, *zob.* Mniszech Jerzy August.
 Brunetti Jakób, nuncyusz, kr. 7489.
 Bruno Giordano, hp. 34156.
 Brutus J. Mich. (r. 1583), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
 Bryllius U. (r. 1617), *zob.* Zamojski Tomasz.
 z Brześcia Mikołaj, *zob.* Mikołaj.
 Brzeski Aleks. (r. 1647), *zob.* Pruszczy Piotr Jacek.
 Brzewski Sam. X (r. 1640), *zob.* Warszucki Stanisław, wda mazowiecki.
 Brzezina Wawrz., kr. 30246 D.
 Brzeżek J., *zob.* Paxillus.
 Brzostowski Karol, *zob.* *Miejscowości:* Krasnybór.
 Brzostowski Ks. [por.: E. 1695: Zbąski Stan. ks.].
 Buchon, pam. franc., kr. 6021.
 Buchowski And. Stan. (r. 1697), *zob.* Sobieski Jan III.
 Buczkovius (Buczkowski) M., *zob.* Łubieński Stan., Nowodworski Bartł., Ostrowski Jakób, Tarło Andrzej, Tarnowski Gabryel.
 Bugenhagius Jan, hp. 23913.
 Bujno ks. (r. 1803), *zob.* Cieszkowski Michał.
 Buonaparte Jakób, pam. franc., kr. 6021.
 Burekhardt Jerzy, *zob.* Spalatin.
 Burczak Andr. (r. 1618), *zob.* Zaliwski Kasper.
 Burski (Bursius) Ad. (r. 1606), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
 Bursowicz M. *zob.* Solecki Grzegorz, Zebrzydowscy Floryan i Franciszek.
 Burzyński (r. 1681), *zob.* Mielecki.
 Bychowiec Lud. X. (r. 1747), *zob.* Sielawa Józefat.
 Bytomski Jan (r. 1639), *zob.* Zamojski Jan, ordynat, wda sand.
 Bzinkowski X. Bernard (r. 1801), *zob.* Wysocki Andrzej.
-
- Caboche, kron. franc., kr. 6023.
 Caesarini Jan, legat, dok. 2156, 4087.
 Campion, pam. franc., kr. 6021.
 Canevisi T. (nie: F.) (r. 1635), *zob.* Ogiński Teodor, Opatowczyk Adam, Petrycy J. J., Sigonius Daniel, Wolfowicz Andr. Hyc., Wolfowicz Marcin Stanisł.
 Capistrano Jan de, dok. 2195, 2212. hp. 25511.
 Carolath Karol, pr. 17012.
 Caroli Teofil Jerzy, kr. 5594.
 Carpino de Plano, kr. 30447 D.
 Casanova, hp. 33096 D.
- Cassaviensis Ant. Joan. (r. 1535), *zob.* Tomicki Piotr.
 Cassiodorus, kr. 6071.
 Castelli Dan. (r. 1670), *zob.* Sulikowski Mik.
 Castelnau, pam. franc., kr. 6021.
 Castiglione B. (r. 1643), *zob.* Ogiński Karol.
 Caylus Mme de, pam. franc., kr. 6021.
 Cema Achacy, *zob.* Zehmen Achatius.
 Cerasinus, *zob.* Kirsteyn.
 Ceypler Cas. Joan. (r. 1699), *zob.* Margowski Andrzej R., Sierakowski Michał.
 Cezary od Najśw. M. P., karmelita (r. 1753). *zob.* Sokołowski Stanisław.
 Chalecki K (r. 1606), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
 Charbiński (r. 1636), *zob.* Zadzik Jakób X.
 Chazewski Jan Kaz. (r. 1634), *zob.* Lubomirska Anna.
 Chastelein, pam. franc., kr. 6021.
 Chastre de la, pam. franc., kr. 6021.
 Chaverny, pam. franc., kr. 6021.
 Cheverny, pam. franc., kr. 6021.
 Chełmicki Mac. X. (r. 1730), *zob.* Sapieha Jan Kaz.
 Chlebowicz Jan [por.: E. 1594: Orationes].
 Chlebowski Stan. (r. 1621), *zob.* Opaliński Piotr.
 Chlebowski Waw. (r. 1610), *zob.* Strykowski Maciej, św. Stanisław, Zadzik Jakób X.
 Chlebowski Waw., *zob.* w uzup.: Przyrębski Stan.
 Chodani Jan Kanty (r. 1800), *zob.* Trzebiński Benedykt.
 z Chodcza Stanisław, *zob.* Stanisław.
 Chodkiewicz Hieronim, *zob.* Zenowicz Krzysztof.
 Chodkiewiczowa Anna, hp. 26151 [Lewickij O. J., Kij. Star. 1883; Diło, Lw. 1884 Nr. 92—101].
 Chojsin Jan, pam. franc., kr. 6021.
 Choisy Pabbé de, pam. franc., kr. 6021.
 Chondzyński Jan X. (r. 1639), *zob.* Władysław IV.
 Choromański Stan. Hen. (r. 1808), *zob.* Rydzewski Wojciech.
 Choroszczowic Ad. Kanty (r. 1731), *zob.* Morski Zygmunt.
 Choynowski Franc. (r. 1640), *zob.* Wilczek Aleksander.
 Chreptowicz Mich. (r. 1688), *zob.* Sobieski Jan III.
 Chreptowiczowa Jadwiga, *zob.* Litaworowa.
 Chresnecephorus Mik., kr. 7779.
 Chromański (r. 1802), *zob.* Glinczyzna Bog.
 Chromiński Kaz. Br. (r. 1806), *zob.* Kossakowski Jan Nep.; w uzup.: Stryjeński Jan Chrz.
 Chrościcki Jan (r. 1639), *zob.* Sobieski Marek.
 Chrystyan IV., król duński, dok. 1627.
 Chrzastowski C. X. (r. 1629), *zob.* Drzewicki Andrzej.
 Chuchrecki Wal. (r. 1626), *zob.* Niewiarowski Andrzej.
 Chyliński J. (r. 1792), *zob.* Zamojski Andrzej.
 Ciapiński Jerzy X. (r. 1753). *zob.* Massalski Ign. Jakob.

- Ciechanowska, hp. 34244 D.
 Cieciszowski Kasper Kaz. (r. 1805), *zob.* Radziwiłł Dominik.
 Ciesielski Mat. (r. 1591), *zob.* Radziwiłł Jerzy, kard.
 Ciophani Herc. (r. 1593), *zob.* Uchański Paweł.
 Ciosek Stan. (r. 1613), *zob.* Lubomirski Sebastian.
 Ciszowski Mat. (r. 1640), *zob.* Szembekowie.
 Clagius T. X. (r. 1633), *zob.* Ossoliński Jerzy.
 Cobencelius J., dok. 29591 D., hp. 26061.
 Cochalewski (Kochlewski P.) (r. 1621), *zob.* Radziwiłł Janusz.
 Coelius (r. 1550), *zob.* Tarnowski J., Zbąski Abraham.
 Coligny, pam. franc., kr. 6021.
 Colosvarinus Emericus (r. 1553), *zob.* Ostrogski Konstanty.
 Comines, pam. franc., kr. 6021.
 Condé, pam. franc., kr. 6021, *zob.* Kondeusz.
 Condillac, *zob.* Kondilac.
 Contrart, pam. franc., kr. 6021.
 Corcephicius W., *zob.* Korczewski Wit.
 Coritius Jan [por.: E. 1529: Logus G.].
 Corticelli Szymon de, dok. 5278.
 Corvinus Wawrzyniec Novoforensis, dok. 2667, lit. 33482 D., 33483 D. [Mecherzyński K., Roz. filolog. Akad., Krak. 1878 VI.].
 Curaeus Achacius, *zob.* Moller Henryk (†1567), Uchański Jakób, Zygmunt II. August i w uzup. Virsibinsky Stan.
 Curicke G. Reinh., dyp. 180, ek. 18223.
 Curti dr. [Łoziński Wład., Leopolitana, Kwart. hist. 1890].
 Crusius Dan., kr. 7972.
 Cosnowsky Mat. And., dok. 4104.
 Coxus Leonard (r. 1526), *zob.* Tomicki Piotr.
 Cramer Dan., K. 15449.
 Cramer Joh. Jac. (r. 1635), *zob.* Władysław IV.
 Cristinus (r. 1591), *zob.* Węzyk Widawski Piotr.
 Cuthenus Marc., kr. 30657 D.
 Cynerski Aleks. (r. 1630), *zob.* Lubomirski Stan.
 Cynerski Jan., *zob.* Nucnerinus Seb., Swinarski Th. Ern., Syxt Erazm.
 Czapski J. Piotr (r. 1737), *zob.* Wiśniowiecki Michał Serwacy.
 Czaradzki Grzeg., *zob.* Lubomirski Sebastian.
 Czarkowski Mich. (r. 1739), *zob.* Bułhak Jerzy.
 Czariński Bonif. (r. 1637), *zob.* Wiśniowiecki Jan M.
 Czarniecki W. X. (r. 1639), *zob.* Wiśniowiecki Jeremi.
 Czarniecka Zofia (r. 1689), *zob.* Potocki Michał.
 z Czarnkowa Janko, kr. 5822.
 Czarnkowski Fr. (r. 1631), *zob.* Nowodworski Bartł.
 Czarnocki W. (r. 1636), *zob.* Ostrogska Anna.
 Czarnoński J. (r. 1805), *zob.* Kierski Józef.
 Czartoryscy, dok. 5404.
 Czartoryski J. (r. 1611), *zob.* Weiher Wład.
 Czechowicz Marcin, *zob.* Orzechowski Paweł, Powodowski Hier., Wołłowicz Eustachy, kanclerz.
 Czermiński J. (r. 1809), *zob.* Horodyski Andr.
 Czerniakowski Franc. (r. 1638), *zob.* Sobieski Jakób.
 Czerniakowski Mikołaj (r. 1624), *zob.* Żerański Piotr.
 Czerniecki Stan. (r. 1697), *zob.* Lubomirski Stan. Hier.
 Czerniszew, *zob.* Potocki Stanisław, chorąży.
 Czernius P. (r. 1587), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
 Czerny J. M. (r. 1605), *zob.* Władysław IV.
 Czerny St. (r. 1616), *zob.* Tylicki Piotr.
 Czerwonka (r. 1455), dok. 2228.
 Czesław błog., hp. 23855.
 Czołhański Michał (r. 1696), *zob.* Skarbek Jan.
 z Czulic Jaśko, *zob.* Jaśko.
 Czyszczewski Stan. (r. 1628), *zob.* Pogorzelski Stan.
 z Czyżowa Jan, dok. 2135.
 Dąbrowski J. (r. 1595), *zob.* Barszcz Jan, Radoszewski Bogusław i Jerzy.
 Dąbrowski M. (r. 1606), *zob.* Zembrzydowsy.
 Dąbrowski J. (r. 1621), *zob.* Tarnowski Gabr.
 Dąbrowski Samuel X., *zob.* Radziwiłł Janusz.
 Dachnowski Jan K. (r. 1616), *zob.* Pogorzelski Piotr, Szczucki Bartłomiej, Zapolski Abraham.
 Damascen Jan (r. 1639), *zob.* Słuska Aleks.
 Dambkowski (r. 1599), *zob.* Radziwiłł Stan.
 z Damborza Włodko, kasztelan nakielski, hp. 23922.
 Danejkowicz Jan Ostrowski, *zob.* Ostrowski Danejkowicz.
 Daniłło Zatochnik, *zob.* Zatochnik.
 Daszczyński (r. 1700), *zob.* Winkler Marc.
 z Dawidowa Ostaszek, *zob.* Ostaszek.
 Dawidson J. J. (r. 1755), *zob.* Miejscowości: Ujazdów.
 Dębski J. (r. 1636), *zob.* Lipski Jan.
 Decyusz J. Ludw. [por.: E. 1529: Logus G.].
 Dembiński Jan (r. 1636), *zob.* Nucnerinus Seb.
 Dembołęcki And., *zob.* Maciejowski Bern., Prusiński Seb.
 Demitrowicz Jerzy (r. 1621), *zob.* Radziwiłł Janusz.
 Demitrowicz Paweł, *zob.* Massalski Michał Cypr.
 Desroches Jan de Partenay, kr. 9056, 9057.
 Dmochowski Fr. Ks. (r. 1791), *zob.* Wolski Mikołaj, szambelan.
 Dmosicki Stan. (r. 1613), *zob.* Naruszewicz Mik.
 Dobiecki Andrzej, podkom. sandom. [Nowomieyski Józ. Hip. X., Mowa żałobna, 1803].
 Dobranowski Seb. M. (r. 1640), *zob.* Tarnowski Jan.
 Dobrocieski Mik., *zob.* Maciejowski Bern.
 Dogiel Maciej, *zob.* Ogiński Tadeusz.
 Dominis (de) Mar. Ant. (r. 1622), *zob.* Wołłowicz Eust., bisk. wileński.

- Doński Atanazy, ks. Pijar († 1751), *zob.* Pe-trykowski Franciszek (pseud.).
 Douza (r. 1609), *zob.* Zamojski Tomasz, kanclerz.
 Dove Tomasz (r. 1667), *zob.* Prażmowski Mikołaj.
 Dresser M. (r. 1607), *zob.* Zamojski Tomasz, kanclerz.
 Drexellius H., *zob.* Radziwiłł Alb. Stan., Lubomirska Anna, Skotnicka Elżb. Magd.
 Drohojewski Krzysztof [por.: E. 1594: Orationes].
 Drzewicki Maciej (r. 1528), dok. 2688.
 Dubiecki M. W. (r. 1815), *zob.* Sołtyk Michał.
 Dubowicz Aleksy (r. 1651), *zob.* *Miejsco-wości*: Żyrowice.
 Duchnowski Jan X. (r. 1812), *zob.* Łuszczewski J. N.
 z Dukli Jan, *zob.* Jan z Dukli.
 Duclos, pam. franc., kr. 6021.
 Du Mont, dok. 636.
 Duncius (r. 1601), *zob.* Tylicki Piotr.
 Duńczewski Stan. [Sierpiński, Przegl., Warsz. 1841, t. I.], *zob.* Jabłonowski Stan. Jan.
 Dunin Piotr (r. 1700), *zob.* Radziwiłł Karol Stan., Sapieha Fr., Skoroszewski Wład., św. Stanisław.
 Dunin Piotr Wład., *zob.* Piotr, syn Włodzimierza, Wład. Piotr.
 Duns Scotus (r. 1628), *zob.* Wołłowicz Eust., bisk. wil.
 Duński S. D. (r. 1637), *zob.* Opaliński Aleks.
 Dybliński And. (r. 1639), *zob.* Ossoliński Jerzy.
 Dygoń Tom. X. (r. 1639), *zob.* Sanguszko Samuel Sz.
 Dymitrij, metrop. rostowski, św., K. 14239, 14600, lit. 21500.
 Dziaduski Jan [por.: E. 1540: Polidamus Val.].
 Dziarkowski II. A. (r. 1813), *zob.* Spaeth Frydr.
 Dziedzic W. (r. 1640), *zob.* Trzecińska Anna.
 Dzielski A. (r. 1693), *zob.* Potoccy.
 Dzierzanowski And. (r. 1595), *zob.* Jazłowieccy.
 z Dzierżkowa Mikołaj, bisk. wileński, *zob.* Mikołaj.
 Dziewszyce, dok. 2575.
 Dżanbegerej, poseł turecki (r. 1619), dok. 3575.
- Eck Walenty [por.: E. 1529: Logus G.], Turzonowie, Turzo Aleksander.
 Erazm z Rotterdamu, K. 32715 D., szk. 33328 D., 33333 D., *zob.* Łaski Jan, Szydłowiecki Krzysz., Wissenburgensis J. I.
 Erizzo Seb. (r. 1559), *zob.* Zygmunt II. August.
 Ernesti Joh. Chr., kr. 8810, hp. 33942 D.
 Eschenloer Piotr, hp. 23865.
 Esprinchar, hp. 22962.
 Esticampianus, *zob.* Sommerfeld.
 Eudoksy, żona Piotra W., *zob.* Łopuchówna.
- Faber Joh. ab Hailbrunn, *zob.* w uzup. Waltburg de comes.
 Fabricius Joh. (r. 1731), *zob.* Meyenreiss S.
 Fałęcki Krzysz. (r. 1613), *zob.* Tęczyński Andrzej.
 Falibogowski Krz. Fr. (r. 1628), *zob.* Sie-niawska Eufrozyna.
 Falkowski Jakób Z. (r. 1811), *zob.* Rydzewska Aniela.
 Fara Nicolaus de, *zob.* Nicolaus Fara.
 Farnovius Stan., K. 15102, *zob.* Szafranec Stan.
 Fatowicz Mik. (r. 1637), *zob.* Skarski Jakób, Wiśniowiecki Jan M.
 Fedor, *zob.* także Fiedor.
 Fedor Aleksiejewicz, dok. 1632, kr. 8535, hp. 26699.
 Fedor Iwanowycz (r. 1592), dok. 3319, 29633 D.
 Fedor Iwowicz, *zob.* Lwowicz.
 Ferber Eberhard, burm. Gdańska, hp. 23981.
 Ferber Konstanty (senior), burm. Gdańska, hp. 23984.
 Filaret, *zob.* Philaret.
 Filelfo, *zob.* Philadelphus.
 Flemming Jan Jerzy, hp. 23922.
 Fölkersam Jürgen, dok. 29526 D.
 Fonseca Rod. (r. 1625), *zob.* Zygmunt III. Waza.
 Fontanus Walenty, *zob.* Lubelczyk Walenty.
 Forro Paweł (r. 1595), *zob.* w uzup. Zokoli Mikołaj.
 Foxius J. (r. 1623), dok. 29725 D., *zob.* Maciejowski Bern., Radziwiłł Jerzy, kard.
 Franciszek Seraficki św., K. 13637.
 Franciszek Otto, książę saski (r. 1543), K. 13204.
 Franconius Math., *zob.* Maciejowski Sam., Zygmunt II. August.
 Francus Gabr. (r. 1629), *zob.* Szaniawski Dominik.
 Frankenberg (r. 1771), hp. 27557 (mylnie pod.: Franckenberg Fr. L.).
 Fredro J. N. (r. 1619), *zob.* Sieciński S.
 Freidenreich (r. 1621), *zob.* Maksymilian, arcyksiążę.
 Freschot Cas. (r. 1697), kr. 8738.
 Friccus Klem. (r. 1571), *zob.* Runaw Dion.
 Friese Gottlieb, dyp. 203.
 Frigander, *zob.* Warkerbarth.
 Fritschius Joh. (r. 1594), *zob.* Jan Jerzy, ks. szląski.
 Frusius J. X. (r. 1626), *zob.* Wołłowicz Eust., bisk. wil.
 Fryderyk II., król pruski, hp. 23879.
 Fryderyk, elektor Palat. (król zimowy), hp. 23872.
 Fryderyk Wilhelm, ks. neuburski (r. 1609), dok. 4024.
 Fryzneker Antoni (r. 1689), *zob.* Rusiecki Michał.
 Fulko, arcyb., *zob.* Pełka.

- Gądkowski Jerzy (r. 1632), *zob.* Tarnowski Gabryel.
- Gaetano Henryk, kardynał (r. 1597), dok. 3341.
- Gajewski Jakób (r. 1784), *zob.* Rumiancow Piotr Aleks.
- Galemski K. (r. 1636), *zob.* Ostrogska Anna.
- Galeazzi (Galuzzi) Fr. Mar. (r. 1726), *zob.* Kostka St. św.
- Gambaza Laur. (r. 1588), *zob.* Wolski Piotr Dunin.
- Gamrat Piotr, bisk. krak., dok. 29523 D, K. 12764 [por.: E. 1540: Polidamus Val.].
- Gardie Pontus de la, dok. 3052 [por.: E. 1690: Archenius Claus., Vita].
- Garliński St. (r. 1617), *zob.* Szyszkowski Marcin.
- Gąsiewski J. M. (r. 1637), *zob.* Lubomirski Konst.
- Gąsiorowski J., ks. (r. 1806), *zob.* Węgłęńska Anna z Dąbskich.
- Gauricus Luc. (r. 1552), *zob.* Zygmunt II. August.
- Gawath J. (r. 1619), *zob.* Sieniawscy, Ważyńska Elżbieta.
- z Gdańska Salomon, *zob.* Salomon.
- Gębkowski A. (r. 1636), *zob.* Ossoliński Krz.
- Gędzwiłło Szymon ks. (r. 1810), *zob.* Wańkowicz Tad.
- Gelasius Kasp. (r. 1635), *zob.* Nossowski Jan, Zadzik Jakób X.
- Geret Samuel, *zob.* Rumianców Piotr Aleks.
- Germannus (r. 1615), *zob.* Wolski Mikołaj, marsz. w. k.
- Gerstmann Martin von, biskup wrocławski, hp. 23869.
- Gessner Konrad (r. 1565), *zob.* *Miejscowości*: Wieliczka.
- Gesualdus Ph. (r. 1595), *zob.* Szyszkowski Marcin.
- Ghiza Wojc. X. (r. 1625), *zob.* Żółkiewska Regina.
- Giecy J. X. (r. 1791), *zob.* Potulicka Teofila.
- z Gielniowa Ładysław, *zob.* Władysław z Gielniowa.
- Giełgud Kaz. (r. 1638), *zob.* Szweryn Jan Ulryk.
- Girej Szahin, *zob.* Szahin.
- Gisius (Gysaeus) (r. 1580), *zob.* Radziwiłłowa Krystyna.
- Gissa Jan X. (r. 1625), *zob.* Zebrzydowska z Herburtów.
- Giżycki Stef. X. (r. 1637), *zob.* Wiśniowiecki Jan M.
- Glave Kobielski Karol, hp. 27741.
- Głębocki Flor. (r. 1692), *zob.* Leszczyński Rafał.
- Głoskowski M. (r. 1636), *zob.* Leszczyński Rafał.
- Gnapheus Wilh., pierwszy rektor gimn. elbląskiego [Reusch A., *Altpreuss. Monatschr.* XIV.].
- Gneisenau Aug., hp. 28248.
- Gniatkowic W. (r. 1625), *zob.* Łubieński Maciej.
- Gniewczyński Piotr X. (r. 1803), *zob.* Turnowa Krystyna.
- Gniński Jan Chryz. (r. 1686), *zob.* Sobieski Jan III.
- Golański F. N., *zob.* Mickiewicz Józef, Pilchowski Dawid ks., Sapieha Leon, Strojnowski Hieronim.
- Goldonowski And. X. (r. 1636), *zob.* Tęczyńska Izabela.
- Golicyn Aleks., *zob.* Galiczyn Aleks.
- Golicyn Wasyl, książę [por.: E. 1619: Karłowicz Leont., Kazanie na pogrzebie].
- Goliński G. (w. XVII), *zob.* Nowodworski Bartł., Petrykowski A., Sigonius Dan., Zamojski Tomasz, kanclerz.
- Gołębiowski Stan. (r. 1695), *zob.* Mrozowski Konst.
- Gołyński Marc. X. (r. 1638), *zob.* Wielopolski Ludwik.
- Gomółka Mikołaj [Poliński Aleks., Gomółka i jego psalmy, *Echo muzyczne* 1880].
- Gomółkiewicz Jan Ant. (r. 1695), *zob.* Mrozowski Konst.
- Goniec (z Goniądza) Piotr, K. 15057 [Ossoliński J. M., *Wiad. hist.-kryt.* IV.].
- Gonzaga de Nevers, dok. 3103, kr. 7352, 7353.
- Gorczycki Paweł Józef (r. 1725), *zob.* Szymon z Lipnicy.
- Gorecki P. (r. 1568), *zob.* Ostroróg Jakób.
- Górka Łukasz [por.: E. 1540: Polidamus Val.].
- Górka Uriel, bisk. pozn., *zob.* Uriel.
- z Górki Michał, *zob.* Michał.
- Górski Jan (r. 1630), *zob.* Ostrogski Aleks.
- Goski Paweł (r. 1642), *zob.* Łubieński Maciej.
- Gostyński A. (r. 1562), *zob.* Padniewski Filip.
- Gowarczewski G. (r. 1636), *zob.* Szołdrski Andrzej.
- Grabianka Grz., dok. 3839.
- Grabiecki Woj. (r. 1640), *zob.* Tarnowski Jan.
- Gracki A. (r. 1614), *zob.* Massalski Aleks., Wojna Gabryel.
- Grajewski (r. 1580), *zob.* Protasiewicz Szuszkowski W.
- Grajewski Mikołaj, bisk. przemyski (r. 1492), *zob.* Mikołaj.
- Gralewski X. (r. 1688), *zob.* Zamojski Fortunat.
- Griselda Batorówna, *zob.* Zamoyska.
- Groblicki Łuk. (r. 1626), *zob.* Zerzyński Jan.
- Grochowski And. (r. 1790), *zob.* Lanckoroński Maciej.
- Grochowski Achacy (r. 1629), *zob.* Szyszkowski Piotr.
- Grochowski Stan. *zob.* św. Stanisław, Zamojski Jan, kanclerz, Zygmunt III. Waza.
- Grodzicki Stan. (r. 1592), *zob.* Radziwiłłowa Katarzyna de Threnczyn.
- Grodziński Mik. (r. 1631), *zob.* Zbaraski Jerzy ks.
- Grudczyński Jan, starosta rawski [Wójcicki K. Wł., *Dz. warsz.* 1827 VII.; — *Rozm.*, Lwów 1827].
- Grutinius Andrzej (r. 1597), *zob.* Radziwiłł Mik. Krzysztof, Tęczyński Andrzej, Gabryel, Jan.
- Grzymułtowski Krz. (r. 1636), *zob.* Szołdrski Andrzej.

- Grynwaldt J. (r. 1638), *zob.* Wolfowicz Andr. Hyac.
- Guczy Jan (r. 1636), *zob.* Ostrogski Jerzy.
- Guettard J. St. (r. 1762), *zob.* *Miejscowości*: Wieliczka.
- Guglielmo R. P. D. (r. 1729), *zob.* Szembek Antoni F.
- Gundelius Filip (r. 1525), *zob.* Konarski Jan.
- Gurowski (Aleks.?), *zob.* Sułkowski August.
- Gustaw II. Adolf, hp. 23975.
- Gustaw, syn Eryka XIV., kr. 8281.
- Hadziewicz G. (r. 1703), *zob.* Lubomirscy.
- Hahn Lewin Fryd. (r. 1700), kr. 8797.
- Halicius Simon (r. 1617), *zob.* Szyszkowski Marcin, Tylicki Piotr.
- Halszka z Ostroga [Wanda 1820 I.; — Bielowski Aug., Dz. mód paryskich, Lwów 1843].
- Hanicki Jan (r. 1692), *zob.* Winkler Kasper.
- Hap Gasp. (r. 1586), *zob.* Tomicki Mikołaj.
- Hasiusz Jan X. (r. 1622), *zob.* Zenowicz Mik. Juriewicz.
- Haslobius A. (r. 1580), *zob.* Sabinus Georgius.
- Hedelhofer Fr. (r. 1739), *zob.* Weber Fryderyk.
- Hegendorfinus Chr. (r. 1536), *zob.* Latański Jan, Myszkowski Stanisław, Szamotulski Grzegorz.
- Heliodorus (r. 1619), *zob.* Warszawicki Stan.
- Hemzing Belgerus (r. 1635), *zob.* Ossoliński Jerzy.
- Hennequin (r. 1779), *zob.* *Miejscowości*: Warszawa.
- Henryk Waleyzus III., król franc., pam., kr. 6021.
- Henryk IV. (hr. Derby), król angielski, hp. 23977.
- Henryk IV., pam. franc., kr. 6021.
- Henryk (II.) Pobożny, ks. szląski, hp. 23859.
- Henryk III., ks. szląski, hp. 23839, 23860.
- Henryk III., książę szląsko-wrocławski, syn Henryka Pobożnego, hp. 23839.
- Henryk IV., szląski, hp. 23839, 23861—23863.
- Henryk V. z Wrocławia, hp. 23839.
- Herbest Benedykt (r. 1566), *zob.* Padniewski Filip.
- Herburt J. G. (r. 1617), *zob.* Nagrodziusz Seb.
- Hermann Dan. (r. 1600), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Hermelinus Olaus, hp. 27126.
- Herse Wolthuss von, *zob.* Wolthuss.
- Hertz N. (r. 1806), *zob.* Ogiński Michał Kleofas.
- Hilchen Dawid, *zob.* Sapieha Leon, Solikowski Jan Dym., Wołowicz Paweł, Zamojski Jan, kanclerz, Żółkiewski Stan.
- Hincza M. X. (r. 1636), *zob.* Ostrogska Anna, Zadzik Jakób X., Zamojska Katarzyna.
- z Hodowic Piotr, *zob.* Piotr z Hodowic.
- Hoffmann Fr., (r. 1762), *zob.* *Miejscowości*: Szkło.
- Holtorpius Bern., *zob.* Łaski Stanisław, Rapagelanus Stan. (r. 1545).
- Holzschuhen Bal. (r. 1593), *zob.* Solikowski Jan Dym.
- Hoszkiewicz K. (r. 1809), *zob.* Pruski Franciszek.
- Hoszkowski Ludwik ks. († 1802) [Jakubowski Gabr. ks., Pochwała na pogrzebie, Przemysł 1802].
- Hosius St. (r. 1525), *zob.* Stanisław z Krakowa.
- Hoym Ludwik Ant., hp. 26890.
- Hube Michał Jan [Łęski Józef, nie: Lerski].
- Hulewicz J. (r. 1753), *zob.* *Miejscowości*: Sambor.
- Ibrahim Strasz, *zob.* Strasz.
- z Ilkusza Piotr, *zob.* Piotr z Ilkusza.
- Illicius P. (r. 1547), *zob.* Maciejowski Sam.
- Ilżycki (r. 1602), *zob.* Szyszkowski Marcin.
- Isidorus a S. Jesu (r. 1629), *zob.* Tęczyński Gabryel.
- Iwan Fedorowicz, ks. riaszański (r. 1456, 1521), dok. 2239, 2615.
- Iwan Rościławowicz, ks. bertadzki, lit. 21430.
- Iwiński Piotr (r. 1627), *zob.* Wężyk Widawski Jan.
- Jabłonowski Jan (r. 1699), *zob.* Potocka Krystyna.
- Jabłoński S. (r. 1809), *zob.* Konkowski Józef.
- Jacek św., kr. 30958 D., hp. 23855.
- Jackowski Jan (r. 1629), *zob.* Koniecpolski Stefan, Niewiarowski Andrzej.
- Jaczovius Joan. (r. 1610), *zob.* Siemczycki Tomasz.
- Jadwiga św., księżna śląska, hp. 23857.
- Jagieliński Waler. (r. 1695), *zob.* Warszzycki Jerzy.
- Jagiellonka Anna [por.: E. 1707; Bayle P., Reponse d'un provincial (Anne Jagiell.), Rotterd. 5 Vol.].
- Jagiellonka Zofia, dok. 2876, 29545 D.
- Jagodyński Stan. (r. 1618), *zob.* Radziwiłłowie.
- Jakubowski Gabryel ks. (r. 1802), *zob.* w uzup.: Hoszkowski Ludwik, Milbacherowa Urszula, Radziwiłł Karol Stan.
- Jan Kazimierz, *zob.* *Miejscowości*: Żyrowice.
- Jan I., ks. żegański, hp. 23840.
- Jan, ks. opolski, hp. 23908.
- Jan Albert Waza [por.: E. 1632: Ostrowski Jak., Żałosne słońce].
- Jan ks., dziekan płocki, *zob.* Werner, bisk. płocki.
- Jancyński (Jączyński) Raf. (r. 1637), *zob.* Tyszkiewicz Jan Eustachy, Wołowiczowa Elżbieta.
- Janicki Klemens, *zob.* Podłęski Chrystyan.
- Janidlovius I. (r. 1617), *zob.* Nagrodziusz Seb.
- Janocki Jan And., *zob.* Żalusi Józef Andrzej.
- Jansenius M. (r. 1626), *zob.* Radziejowski Stanisław.

- Jarmołowicz ks. S. J. (r. 1803), *zob.* Zeno-wiczowa z Ogińskich Kornella.
- Jarmundowicz Kaz. (r. 1729), *zob.* Radomicki Maciej i Władysław, Szoltdski Ludw. Wład.
- Jarochowski Andrzej (r. 1617), *zob.* Pudłowski Melchior.
- Jaromir, ks. czeski, hp. 25899.
- Jarosław, arcyb. gnieźn., szt. 33632 D.
- z Jarosławia Rafał († 1409), s. t. 22090, 22091.
- Jascius Ambroży (r. 1619), *zob.* Szymach Mik.
- Jastrzębiec Wojciech, dok. 2068.
- Jastrzębski J. W. (r. 1627), *zob.* Łubieński Maciej.
- Jastrzębski Woj. Kaz. (r. 1640), *zob.* Tarnowski Piotr Paweł.
- Jaworski Balt. (r. 1762), *zob.* Słuska Józef Bog.
- Jaworski St. Józ. (r. 1692), *zob.* Leszczyński Rafał.
- Jaworski Znaczo Mel., K. 14284, 14432.
- Jędrzejewski C. (r. 1628), *zob.* Tyszkiewicz Jerzy.
- Jemielski Mar. (r. 1632), *zob.* Sieniński Paweł.
- Jerzy z Podjebradu, hp. 23865
- Jerzy Wsiewołodowicz, książę, K. 14027.
- Jezierski St. Rajm. (r. 1753), *zob.* Tarło Jan.
- Joanna d'Arc, pam., kr. 6021.
- Joannes a Jesu Maria (r. 1676), *zob.* Lubomirski Konst.
- Johannes de Ragusio, *zob.* Ragusio J. de.
- Joly Claude, pam. franc., kr. 6021.
- Jordan Spytek, dok. 2850, szt. 22090 (p. Kraków).
- Jouvancy Jos. (r. 1687), *zob.* Sobieski Jan III.
- Jovius Jan (r. 1616), *zob.* Tylicki Piotr.
- Juglaris Alojzy (r. 1692), *zob.* Skarszewski Stanisław.
- Jugowski J. (r. 1719), *zob.* Zamojska Anna.
- Jurgiewicz (r. 1600), *zob.* Radziwiłł Jerzy, kardynał.
- Jurgiewicz Jan (r. 1634), *zob.* Zagórny Jakób.
- Jurkowiecki W. (r. 1610), *zob.* Wielopolski Jan, wda krak.
- Jurkowski Stan. (r. 1633), *zob.* Władysław IV.
- Jurowiusz A. (r. 1595), *zob.* Pac Mikołaj.
- Justinelli P. (r. 1639), *zob.* Szyszkowski Mikołaj.
- Kaczkowski Jan St. (r. 1629), *zob.* Rysiński Krzysztof.
- Kalimon Józef (r. 1647), *zob.* Mohyla Piotr.
- Kalicki W. (r. 1700), *zob.* Morsztynowa Helena.
- Kalinowski Al. [por.: E. 1663: Vernulaeus Mik.].
- Kalinowski Sam. Jerzy (r. 1633), *zob.* Stodnicki Jan Kaz.
- Kaliński Jan Damasc. (r. 1726), *zob.* Potocki Teodor, Szembek Stanisł.
- Kalnicki J. C. (r. 1636), *zob.* Tarło Zygmunt.
- Kalwin Jan, *zob.* Zygmunt II. August.
- Katalski Stan. (r. 1695), *zob.* Pokrzywnicki Jan.
- z Kamieńca Mikołaj, *zob.* Mikołaj z Kamieńca.
- Kamieniecki (r. 1604), *zob.* Maciejowski Bernard.
- Kamieński T. A. (r. 1810), *zob.* Lubomirski Henryk, Lubomirska Labella, Sołtyk Michał.
- Kamomilla Franc. X. (r. 1622), *zob.* Zielińska Dorota.
- Kangowski I. (r. 1624), *zob.* Szyszkowski Marcin.
- Kanon A. (r. 1664), *zob.* Prażmowski Mik.
- Kanut W., hp. 23893.
- Kapnist Wasyli, hp. 27783.
- Karabat von (r. 1603), *zob.* Niemojewski Stan.
- Karatan Jan (r. 1633), *zob.* Tarnowski Jan.
- Karol, ks. neoburski (r. 1697), dok. 4267.
- Karol, ks. v. Bernstadt, hp. 23830.
- Karol Fryderyk, ks. z Oleśnicy, hp. 23830.
- Karoli Teofil (r. 1803), *zob.* Miejscowości: Drohiczyn.
- Karolius Petrus (r. 1572), *zob.* Petrus K.
- Karpowicz Leont. (r. 1619), *zob.* Galicyn Wasyl.
- Kaszowski Stan. (r. 1767), *zob.* Łubieński Wład.
- Katarzyna II., carowa, dok. 4840.
- Katarzyna de Medicis, dok. 29003 D.
- Kazanowska Elżbieta, *zob.* Słuszczańska.
- Kazimierzcyk Stanisław [por.: E. 1617: Łoniewski Krz. X., Żywot; — Błachut Aug., Vita Stanisłai Casimiritani, canonici regularis Lateranensis, Beati nuncupati, Crac. 1900].
- Kazimierz III. Wielki, hp. 23909.
- Kazimierz, ks. oświęcimski, hp. 23835.
- Kędzierski Barnaba X. (r. 1798), *zob.* Strepia Jakób.
- z Kielc Wincenty, *zob.* Wincenty.
- Kiełkowski Maurycy (r. 1726), *zob.* Potocki Teodor.
- Kierski Józef Tadeusz [por.: E. 1739: Sewczynowicz Jan Chr.].
- Kimbar M. (r. 1818), *zob.* Radziwiłł Michał Hier.
- Kirsteyn (Cerasinus) S. G. (r. 1620), *zob.* Wężyk Widawski Jan.
- Kiszka Krzysztof [por.: E. 1655: Boczkowski Ad. Fr., O śmierci wojew. witebskiego].
- Klauzowicz W. (r. 1811), *zob.* Nowiński Tomasz.
- Kleczkowski Andr. (r. 1772), *zob.* Stęplowski Kaz.
- Kleczkowski Paweł (r. 1632), *zob.* Niewiarowski Paweł.
- Klefelt Jerzy, hp. 23953.
- Klonowicz Sebastyan, *zob.* Solikowski Jan Dym.
- Klose (r. 1700), *zob.* Ortlob J. Fr.
- Kłobucki I. (r. 1604), *zob.* Maciejowski Bern., Zamojski Jan, kanclerz.

- Kmita Achacy Jan, *zob.* Podłęski Chrystyan, Sienieńska Elżbieta, Szydlowscy.
 Kmita Mikołaj (r. 1639), *zob.* Lubomirska Anna i Zofia, Ostrogska Anna.
 Knogler K. (r. 1601), *zob.* Radziwiłł Jerzy.
 z Kobylan Mikołaj, *zob.* Mikołaj.
 Kochanowski Jan (r. 1561), *zob.* Tarnowski Jan.
 Kojałowicz Kaz. Alb. (r. 1640), *zob.* Rzepnicki Hipolit.
 Kolanowski K. (r. 1809), *zob.* Lubomirska Izabella.
 Kolenda Enoch (r. 1514), *zob.* Rucki Welamin.
 Koledzki Flor. (r. 1631), *zob.* Naruszewicz Krzysztof.
 Kofakowski Jacek (r. 1629), *zob.* Wołłowicz Eust., bisk. wil.
 Kołyński Jan (r. 1637), *zob.* Połubiński H. K.
 Komar Erazm (r. 1791), *zob.* Tomaszewski Dyzma Bończa, Wodziecki Stanisław.
 Komorowicz A. (r. 1615), *zob.* Ostrogski Adam Konst.
 Konarski Stanisław [Nowakowski Fr., Konarskiego Stan. Tragedya Epaminondy, wyd. w: Arch. dla dziejów oświaty i lit. Akad. II. (1882)].
 Koniecpolska Zofia Izabella, hp. 26427.
 Konopnica Seb. (r. 1637), *zob.* Samborski Alb.
 Konrad III., ks. pomorski (r. 1233—1241), hp. 23900.
 Konstantinus Porphyrogenitus, kr. 5822.
 Kopczyński Onufry, *zob.* Poniatowscy.
 Kopzyński Zach., *zob.* Pletenieckij Elizej.
 Korczyński (r. 1759), *zob.* Salomea św.
 Korecki Mich., S. J. (r. 1774), *zob.* Załuski Józef Andrzej.
 Korceka Zofia, hp. 26427.
 Kornecki (r. 1633), *zob.* Łubieński Maciej.
 Korona Mar., ks. (r. 1635), *zob.* Sapieha Paweł, Szemet Stanisław.
 Korpalewski (r. 1691), *zob.* Małaliński Bonaw.
 Kortum Ernest Traugolt [Mnemosyne, Lemberg 1839].
 Koryciński Krzysztof (r. 1598), *zob.* Radziwiłł Mik. Krz.
 Korycińska Barbara (r. 1638), *zob.* Przyłęcki Achacy.
 Korzeniowski Andr. (r. 1619), *zob.* Wojna Paweł.
 Kościeszka Dom. (r. 1731), *zob.* Ogiński Marcyan Michał.
 Kossakowski Jan, *zob.* Pociąg Aleks., Zienkiewicz Tomasz.
 Kossakowski Józef, *zob.* Pilchowski Dawid.
 Kossakowska Katarzyna z Potockich [Łopacki Jan, Oda na dzień wstawiony imieninami (ok. r. 1790)].
 Kossobudzki (r. 1770), *zob.* Pociąg Aleks.
 Kossowicz A. (w. XIX), *zob.* Łubieński Fel. Wal.
 z Kostezy Mikołaj, *zob.* Mikołaj.
 Kostka Stanisław, lit. 33498 [Ubal dini Urb. F., Analecta Bollandina 1891;—Arndt A., Vita et miracula s. Stanislai Kostkae, conscripta a Urbano Ubal dini, tamże 1892;—Gruber M., S. J., Wunderbares Leben des hl. Stanislaus Kostka, tamże 1897].
 Koszucki, generał (r. 1789), *zob.* Moszkowski.
 Kowieński F. (r. 1812), *zob.* Miejscowości: Krynica.
 Kozikiewicz Er. (r. 1703), *zob.* Szymon z Lipnicy.
 Kosiński Alb. Ant. (r. 1687), *zob.* św. Stanisław.
 Kozłowski W. (r. 1811), *zob.* Szczaniecki Łukasz.
 Koźmian Kajetan, *zob.* Nagurczewski Ign., Tarnowski Jan Feliks.
 Koźmiński G. (r. 1791), *zob.* Poniatowski Michał Jerzy.
 z Koźmina Benedykt [por.: E. 1535: Prossowienis Martin.].
 Koźuchowski Błażej Franc. (r. 1695), *zob.* Tuszyński Stanisł.
 Krajewski Jan, kr. 7806.
 z Krakowa Mikołaj, *zob.* Mikołaj.
 z Krakowa Stanisław, *zob.* Stanisław.
 Krasiński Ignacy, *zob.* Poniatowski Stanisław, Potocki Szczesny.
 Kretschmar Sam. (r. 1750), *zob.* Miejscowości: Spisz.
 Kreyda Flor. (r. 1704), *zob.* Wiśniowiecki Janusz Antoni.
 Krobbsi Fran. (r. 1703), *zob.* Zamojski Tomasz Józef.
 Kropidło Jan, biskup kujawski, hp. 23833.
 z Krosna Paweł, lit. 33484.
 Krupiński Jędrzej, *zob.* Miejscowości: Koziny.
 Kruszyński J. (r. 1617), *zob.* Słupski Szczesny.
 Kruszyński Marc. Kaz. (r. 1687), *zob.* Ossoliński Jerzy, chorąg. nurski.
 Krzecki Jos. (r. 1604), *zob.* Tylicki Piotr.
 Krzepicki I. i P. (r. 1604), *zob.* Maciejowski Bern.
 Krzeszowski W. (r. 1792), *zob.* Zamojski Andrzej.
 Krzewski A. (r. 1593), *zob.* Zygmunt III. Waza.
 Krzystek B. X. (r. 1617), *zob.* Szyszkowski Marcin.
 Krzywański Kaz. (r. 1689), *zob.* Warszycki Stanisław, wda mazowiecki.
 Krzywicki [por.: E. 1663: Vernulaeus Mik.].
 Krzyżanowski Jan (r. 1637), *zob.* Ossoliński Krzysz. Bal.
 Krzyżkiewicz Ignacy (r. 1673), *zob.* Urbański Wojciech Kaz.
 Ksawery, królewicz, dok. 29011 D.
 Kucharski A. (r. 1642), *zob.* Zadzik Jakób X.
 Kuczkowski H. (r. 1636), *zob.* Szolc Kasper.
 Kulczyński Ignacy (r. 1732), *zob.* Miejscowości: Żyrowice.
 Kuliński Józef X. (r. 1753), *zob.* Sapieha Jan Fr.
 Kuncewicz Michał X. (r. 1640), *zob.* Wypyski Stanisław.
 Kuralł M. (r. 1801), *zob.* Zergoll Ign.

Kuszewicz S. E. (r. 1642), *zob.* Zadzik Jakób X.
 Kwiatkiewicz Jakób (r. 1768), dok. 4949
 (poprawić w spisie głównym).
 Kwiatkowski A. D. O. M. (r. 1635), *zob.*
 Wężyk Widawski Piotr.
 Kwiatkowski M. (r. 1700), *zob.* Wąsowicz
 Maksymilian.
 Kwiatkowski Paweł (r. 1639), *zob.* Zdziwowej-
 ski Grzeg. Jan.

Lachermandt v. (r. 1700), *zob.* Ossoliński
 Kazimierz.
 Lachnicki Ign., *zob.* Wawrzecki Tomasz.
 Lacki Kasp. (r. 1640), *zob.* Tarnowska Pru-
 dencya.
 Laelius L. (r. 1600), *zob.* Recalchi Jul.
 Lafontaine L. (r. 1789), *zob.* Miejscowości:
 Krzeszowice.
 Lagarde (r. 1817), *zob.* Poniatowski Józef ks.
 Lagus Konrad [por.: E. 1548: Hoppius J.,
 De obitu].
 Lange J. (r. 1683), *zob.* Sędziwoj Michał.
 Laterna M., S. J. (r. 1583), *zob.* Protasiewicz
 Szuszkowski W.
 Laurikowicz Mik. X. (r. 1638), *zob.* Wybra-
 nowski Marcin.
 Laurinowicz Nic. (r. 1620), *zob.* Szyszkowski
 Marcin.
 Lauro Jak. (r. 1614), *zob.* Zamojski Jan,
 Zygmunt III. Waza.
 Lauterbach J. (r. 1574), *zob.* Maksymilian II.,
 cesarz.
 La Place, *zob.* Place La.
 Laszkowski Zyg. (r. 1620), *zob.* Sleszkowski
 Seb.
 Latański Mikołaj [por.: E. 1594: Orationes].
 Laviers A. des (r. 1777), dok. 4322.
 Lawski Stanisław, wda mazowiecki (†1576),
 dok. 2949.
 Laynez, *zob.* Lainez.
 Legenhof Paweł, *zob.* Paweł, bisk. warmiński.
 Legucki Józ. (r. 1723), *zob.* Zamojski Tomasz
 Józef.
 Lemka Georg (r. 1633), *zob.* Żydowski Adam.
 Lémodie P. Stef., *zob.* Ludwik XIV.
 Leonardo da Vinci, *zob.* Vinci.
 Leopolda Jan Ursinius, *zob.* Ursinius.
 Leperski (r. 1742), dok. 4674.
 Lesiowski Wojc. Kaz. (r. 1684), *zob.* Potocki
 Stanisław.
 Leszczyński Bogusław (r. 1745), *zob.* Kory-
 ciński Stefan.
 Leszczyński Rafał [por.: E. 1594: Orationes].
 Leszczyński Raf. (r. 1683), *zob.* Sobieski
 Jan III.
 Leszczyński Seb. Jan (r. 1686), *zob.* Potocki
 Michał, Wozuczyński Konst. J.
 Leszczyński (Lescinius) Wacł. (r. 1594), *zob.*
 Ostroróg Sędziwoj.
 Leszczyńska Katarzyna, *zob.* Opalińska Ka-
 tarzyna.
 z Leszna Rafał, *zob.* Rafał.

z Leszna Wacław [por.: E. 1594: Orationes].
 Lgocki T. (r. 1801), *zob.* Olechowski J. X.
 Libanus Jerzy (r. 1535), *zob.* Tomicki Piotr.
 Lilia Piotr (r. 1597), *zob.* Zygmunt III.
 Lillus V. (r. 1604), *zob.* Zygmunt III.
 Lipiewicz Andrzej. Dom. (r. 1749), *zob.* Miejs-
 scowości: Kraków.
 z Lipnicy Szymon, *zob.* Szymon.
 Lips(ius) Justus (r. 1602), *zob.* Schoneus
 Andrzej, Tęczyński Jan.
 Lipsius Justus (r. 1791), *zob.* Potemkin Grzeg.
 Litawer (Lellow), *zob.* Vorbek.
 z Lizbony Marek, *zob.* Marek.
 Loechius (Loecheius) A., *zob.* Maksymilian,
 arcyks., Pac Mikołaj, Radziwiłł Janusz
 i Mik. Krzysztof, Rakowski Olbracht, Sa-
 pieha Leon, Tyszkiewicz Teodor, Włady-
 sław IV., Wolski Mikołaj, Zygmunt III.,
zob. Miejscowości: Wieliczka.
 Logus G. Silesius (r. 1529), *zob.* Turzonowie
 i w uzup.: Bona, Coritius, Decyusz, Eck
 W., Zyg. August.
 Lopunzzyński (r. 1729), *zob.* Szembek Ant. F.
 Loschi (r. 1669), *zob.* Lubomirski Hier. Aug.
 Loytz (à) Stef. (r. 1619), *zob.* Zygmunt III.
 z Lubina Piotr, *zob.* Piotr.
 Lubomirski Antoni (r. 1751), *zob.* Potocki
 Józef.
 Lubomirski Ben. Ant. (r. 1751), *zob.* San-
 guszko Paweł Karol.
 Lubomirski Mikołaj (r. 1598), *zob.* Ostrogski
 Janusz.
 Lubomirski Stan. Herakl., *zob.* Sobieski
 Jan III.
 Lubomlczyk Sewer (r. 1570), *zob.* Wroński
 Józ.
 Lukini Jan. Ant. (r. 1693), *zob.* Wojewódzki
 Jan Paweł.
 Lusitanus (r. 1617), *zob.* Zamojski Jan,
 kanclerz.
 Lwowiecusz Ad. X. (r. 1627), *zob.* Radziwiłł
 Jan Albr.

Łabęcki A. (r. 1806), *zob.* Wielopolska Urszula.
 Łabęcki Balt. (r. 1638), *zob.* Winhold Kornel.
 Łabęcki Stanisław (r. 1615), *zob.* Myszkowski
 Zyg.
 Łacki M. (r. 1814), *zob.* Małachowska Kata-
 rzyzna.
 Ładysław z Gielniowa, *zob.* Władysław.
 Łajszczewski J. X. (r. 1637), *zob.* Sapieha
 Leon.
 Łaniencki J. W. (r. 1805), *zob.* Urbański Mik.
 Łapinkiewicz St. S. (r. 1808), *zob.* Branicka Iz.
 Łapiński D. (r. 1813), *zob.* Ważyński Antoni
 Skarbek.
 Łaskarzowius Sim. (r. 1639), *zob.* Sienieński
 Jakób.
 Łaski (Lasco) Jan [por.: E. 1540: Polidamus
 Val.].
 Łaski Jan (r. 1637), *zob.* Radziwiłł Alb. Stan.

- Łobżyński Jan Dyon. (r. 1645), *zob.* Osso-
liński Jerzy.
- Łojko F., *zob.* Patridophile (pseudonim)
[por.: E.].
- Łopacki K. Jacek Aug., archipresb. P. Maryi
w Krakowie (w. XVIII.) [Kalendarz krak.
Czechy 1890].
- Łoś Władysław, wda pomorski, hp. 23922.
- Łoski Aleks. (r. 1639), *zob.* Wiśniowiecki
Jeremi.
- Łudziński Prokop (Paprocki Bartł., S. J.)
(r. 1622), *zob.* Sieniawski Aleks.
- Łukaszewicz F. (r. 1631), *zob.* Opaliński An-
drzej Piotr.
- Łukomski And. (r. 1624), *zob.* z Żarnowca
Grzegorz.
- Łukowski Wład. (r. 1635), *zob.* Witkowski
Stanisław.
-
- Maciej Korwin, król węgierski, hp. 23839,
23865.
- Maciejowski B. (r. 1602), *zob.* Szyszkowski
Marcin.
- Macudkowicz M. (r. 1618), *zob.* Szydłowski
Zyg.
- Madaleński Mik. (r. 1597), *zob.* Naruszewicz
Mik.
- Magni Waleryan, dok. 29812 D., K. 15119,
15161, 15599.
- Magnuski Stan. (r. 1628), *zob.* Lubieński Stan.
- Magnuszewski Aleks. (r. 1693), *zob.* Oborski
Marcin.
- Majewski Hyac. (r. 1749), *zob.* Tarło Karol.
- Majkowski Stan. (r. 1613), *zob.* Ostrogski
Jerzy.
- Malapert Kaz. X. (r. 1615), *zob.* Władysław IV.
- Maksymilian II. Emanuel, ks. wirtemberski,
kr. 8869—8871 (podane mylnie pod: Maks.
Em. elektorem bawarskim).
- Malczewski F. (r. 1720), *zob.* Zamojska Anna.
- Maleszewski P. P. (r. 1803), *zob.* Zaborowski
Ignacy.
- Malicki Jan Kamil (r. 1646), *zob.* Szecham-
pach Zdenko.
- Małachowski (r. 1751), *zob.* Sanguszko Paweł
Karol.
- Manni (r. 1700), *zob.* Żuchowski Stefan.
- Manteuffel Erazm v. Arnhausen, bisk. ka-
miński, hp. 23913.
- Marczewski M. (r. 1700), *zob.* Miejscowości:
Tarnowiec.
- Marewicz Winc. (r. 1791), *zob.* Sapieha
Aleks. Michał, Radziwiłł Maciej.
- Margonius Alb. (r. 1624), *zob.* Opaliński Piotr,
Tęczyński Gabryel, Urban VIII.
- Marseille J. M. (r. 1796), kr. 9672.
- Marszewski Seb. (r. 1604), *zob.* św. Stanisław.
- Marszycki Ksawery [Bartoszewicz J., Dz.
warsz. 1855 Nr. 331].
- Marya Amalia, córka Augusta III., kr. 9129.
- Marya Klementyna, wnuczka Jana III., dok.
4483, kr. 8961, 9044.
- Marya Ludwika, królowa, kr. 8386 [por.: E.
1707: Bayle P., Reponse d'un provincial.].
- Mazurkowicz Wal. Jan (r. 1664), *zob.* Wier-
bowski Stefan.
- Męciński Wojciech ks., *zob.* Skrzyniecki Rafał.
- Melcerus S. (r. 1617), *zob.* Rudnicki Szymon.
- Melchiorowicz Al. (r. 1613), *zob.* Ostrogski
Janusz.
- Melleman Georg (r. 1621), *zob.* Radziwiłł
Janusz.
- Melsztynscy, *zob.* Spicimir h. Leliwa.
- Mestwin II., ks. pomorski, hp. 23899, 23901,
23902; *zob.* też Mściwój.
- Metodij Patarskij, lit. 21423.
- Mianowski Stan. (r. 1789), *zob.* Rybiński
Jan Nep.
- Michał Waleczny (Woda), hp. 24796.
- Michalewski J., Bazyljanin (r. 1805), *zob.*
Potocki Szczesny.
- Michałowski Tom. (r. 1581), *zob.* Modlicki L.
- Miciński Wojc. Ant. (r. 1726), *zob.* Mała
chowski Adam.
- Miczynski (Mieczynski) Seb. (r. 1611), *zob.*
Pac Jan, Tylicki Piotr, Zborowski Marcin.
- Miedzyborz And. (r. 1595), *zob.* Radziwiłł-
wna Zofia, Zamojski Tomasz, kanclerz.
- Mielieski Aug. Rot. (r. 1540), *zob.* Maciejow-
ski Sam.
- Miernikowicz Aleks. (r. 1619), *zob.* Lubo-
mirski Stan.
- Mieszkowski J. (r. 1645), *zob.* Szołdrski Andr.
- Mikołajski M. (r. 1689), *zob.* Zamojski Marcin.
- Miliński Grzegorz (r. 1543), *zob.* Maciejowski
Samuel.
- Minasowicz Józef [wydał: Tetrasticha vitas
archiep. leopol. designantiae, Augustae
Masoviae 1762], *zob.* Wojciech św.
- Minor L. (r. 1616), *zob.* Pilczyński Jan.
- Mirowski Andrzej (r. 1601), *zob.* Myszkowski
Piotr.
- Mirowski P. (r. 1632), *zob.* Wiśniowiecki
Michał, król.
- Miszczyński Michał (r. 1625), *zob.* Sadowski
Kasper.
- Mithau St. J. (r. 1629), *zob.* Sulistrowski
Krzysztof.
- Młodyński Steph. (r. 1614), *zob.* Wołłowicz A.
- Mniszech Jerzy (r. 1751), *zob.* Potocki Józef.
- Mocki Jerzy (r. 1744), *zob.* Sobieski Jakób
Ludw.
- z Modeny Wilhelm, *zob.* Wilhelm.
- Modliński (r. 1636), *zob.* Zadzik Jakób X.
- Mokrski And. Hącel (r. 1639), *zob.* San-
guszko Samuel Sz.
- Moller Cyr. (r. 1604), *zob.* Radziwiłł Krz.
Mikołaj.
- Monte Henryk, hp. 23947.
- Modelupi Wal., kr. 7946.
- Morawski W. X. (r. 1612), *zob.* Władysław
z Gielniowa, Władysław IV.
- Morsztyn Andrzej, podskarbi w. kor., hp.
26823.
- Mościcki Melchior, *zob.* Zamojski Jan, kancl.
- Mostowski Ben. (r. 1628), *zob.* Zamojski Tom.

Moszczeński Marcin, szk. 19935.

Mroczek Stan. X. (r. 1699), *zob.* Małachowski Jan.

Mruczyński J. (r. 1620), *zob.* Zamojski Tom.

Mstovius Jak. (r. 1625), *zob.* Oleski Mikołaj.

Mühlenfels (za Karola XII.), hp. 26984.

Müller Jan († 1476), *zob.* Regiomontanus Jan.

Munarius Teod. (r. 1641), *zob.* Władysław IV.

Murzynowski St. (r. 1550), *zob.* Spiera Franc.

Musonius Joan. (r. 1601), *zob.* Wężyk Wiadawski Piotr.

Mycielski R. (r. 1622), *zob.* Nowodworski Bartł.

Mysliński F. X. (r. 1639), *zob.* Sapieha Kaz. Leon.

Myszkowski Piotr, bisk. krak. († 1591) [por.: E. 1583: Sokołowski Stan.].

Naramowski Adam (r. 1731), *zob.* Szembek Jan.

Narbut Kazimierz [Moszyński A., Wiadomości, Roczn. tow. nauk. Krak. 1843].

z Nasięchowicz Zbigniew, *zob.* Zbigniew.

Nausaeus Blaiccianus Fr. (r. 1538), *zob.* Zygmunt II. August.

Niedźwiedzki Jan, *zob.* Ursinus Jan.

Niegoszewski Stan. (r. 1578), *zob.* Zygmunt II. August.

Niewiarowski Stan. (r. 1638), *zob.* Porębski Melch., Wiesiołowski Krzysztof.

Niewieski Adamian (r. 1636), *zob.* Rykowski Kasper.

Niewieski Stan. (r. 1674), *zob.* Zamojski Marcin.

Niger Dan. (r. 1600), *zob.* Radziwiłł Jerzy, kard., Zygmunt III.

Nil Sorski († 430), K. 14556.

Niniewski Adam (r. 1627), K. 15581.

Niszczyci Stef. (r. 1638), *zob.* Sulikowski Mikołaj.

Norblin Jan (w. XVII.), szt. 21992; Norblin Jan Piotr (w. XVIII.); Norblin Józef (w. XVII.): poprawić w spisie głównym.

Nowomiejski Józ. Hip., *zob.* Dobiecki Andr.

Nowowiejski J. H. (r. 1814), *zob.* Małachowska Kat., Świdziński Kajetan.

z Nowego Miasta Wojciech, K. 15182.

Oborski (r. 1604), *zob.* Maciejowski Bern.

Obuchowicz F. (r. 1639), *zob.* Thur Aleks., Zamojski Tomasz.

Ochocki G. (r. 1620), *zob.* Stadnicki Mikołaj.

Odrawąż Jan ze Sprowy, *zob.* Sprowski Jan.

Ogiński A. (r. 1806), *zob.* Mniszek Michał Jerzy.

Okrassa Mart. (r. 1635), *zob.* Porębski Melch.

Olelkowicz Aleks., *zob.* Stucki Aleksander.

Olizar L. Wołczkiewicz, dok. 5329, kr. 31316 D.

Olszewski Jak. X. (r. 1631), *zob.* Sapieha Krzysz. Mikołaj, Sapieżyna Gryzelda, Wołłowicz Eust., bisk. wil.

Opatowczyk (Opatovius) A. (r. 1604), *zob.* Zamojski Jan.

Opiatowicz G. (r. 1640), *zob.* Wilkowski Chr., Zamojski Jan, ordynat, wda sand.

Orłowski Piotr St. (r. 1700), *zob.* Miejscowości: Tarnowiec.

Orzechowski Bartł. (r. 1622), *zob.* Zawisza Jerzy.

Osiński Alojzy (r. 1808), *zob.* Radziwińska Maryanna, Scheid Franc.

Osmólski Jan z Powiednik, K. 15365.

Ossędowski Stan. (r. 1638), *zob.* Sieniawski Adam Hier., Zdźewojski Grzeg. Jan.

Ostroróg Stan. (r. 1592), *zob.* Siemek Jan.

Ostrowski Jakób (r. 1591), *zob.* Myszkowski Jan, Ostrogski Janusz, Jan Albert Waza.

z Oświęcimia Jan, *zob.* Sacranus Jan.

z Oświęcimia Wacław, *zob.* Wacław.

Otrebusz Daniel (r. 1639), *zob.* Michałowski Jacek, Opacki Zygm., Zadzik Jakób X., Zastawscy książęta.

Owaniszewicz Jan (r. 1687), *zob.* Sieniawski Adam Mikołaj.

Ozga Al. (r. 1745), *zob.* Zamojski Jan, wda podolski.

Pac Michał Kazimierz [por.: E. 1674: Benet Jak.].

Pac Stef. (r. 1680), *zob.* Wołłowicz X.

Paczyński Mac. (r. 1620), *zob.* Zamojski Tomasz.

Palej Semen, hp. 27075.

Pancer Fr. (r. 1565), *zob.* Sapieha Andr.

Paoli Seb. (r. 1735), *zob.* Sobieska Marya Klem.

Papencovius Jak. (r. 1619), *zob.* Nowodworski Bartł., Szyszkowski Marcin.

Paprocki Bartł. (r. 1625), *zob.* Zadzik Jakób X.

Paprocki Łukasz (r. 1650), *zob.* Miejscowości: Czerwińsk.

Paraskewia św., *zob.* Eufrozyna św.

Paraszowski Kaz. Stan. (r. 1728), *zob.* Myszkowski Franc.

Parźnicki K. (r. 1643), *zob.* Przyłęcki Marcyan, Stanisław św.

Passerowicz Stan. (r. 1626), *zob.* Wojnar S.

Pastoryusz Joach. ab Hirtenberg, *zob.* Sobieski Jan III.

Paszkowski M. (r. 1615), *zob.* Płaza Jan, Sapieżyna.

Paterek D., *zob.* Szamotulski Jan.

Pażkowski Aleks. (r. 1628), *zob.* Wiązewicz Jerzy.

Perski Paw. (r. 1625), *zob.* Zawadzki Jerzy.

Petrycy J. J. (r. 1635), *zob.* Miejscowości: Drużbak.

Piątkowski Wal. (r. 1630), *zob.* Trzcinka Anna.

Piazza Pas. (r. 1647), *zob.* Władysław IV.

Piekarski Adam (r. 1614), *zob.* Radziwiłłówna Anna.

- Pierozżyński (r. 1807), *zob.* Sapieżyna Kas-sylda.
- Piotr Kulawy (Schiopul), hosp. mołdawski († 1594), *zob.* Schiopul.
- Piskorski Seb. (r. 1694), *zob.* Radziwiłłowa Katarzyna z Sobieskich, Salomea św.
- Plater F. (r. 1597), *zob.* Radziwiłł Janusz.
- Plater Jan Henryk (r. 1694), *zob.* Tyzenhaus Jadwiga.
- Plemieński Fabian (r. 1600), *zob.* Russinovius.
- Pliscius Baz. (r. 1595), *zob.* *Miejscowości:* Ryga.
- Płocki Wojc. (r. 1635), *zob.* w uzup. Wojna Mich.
- Podgórski Sam. Joan. (r. 1693), *zob.* Straszyn-ski Kaz. Wacław, Zdanowski Michał, Że-lazowski Jakób.
- Podłębski Raf. (r. 1585), *zob.* Powodowski Hier.
- Podorecki J. (r. 1619), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Podziomkiewicz Clem. Cant. (r. 1743), *zob.* Zamojski Jan, ord., wda pod.
- Poliarcho Micigno (r. 1683), *zob.* Sędziwoj Michał.
- Polidamus Val. (r. 1535), *zob.* Tomicki Piotr, Valentinis Andr. i w uzup. Dziaduski, Gamrat, Górka Łukasz, Łaski.
- Połyński-Was [Mnemosyne, Lemberg 1828].
- Połuński Hier. Konst. (r. 1635), *zob.* Sa-pieha Kaz. Leon.
- Pomensy St. Chr. (r. 1591), *zob.* Wężyk Wi-dawski Piotr.
- Poniński Franc. X. (r. 1694), *zob.* Zapolski Aleksander.
- Popielski Fl. X. (r. 1635), *zob.* Zadzik Jakób X.
- Popiołek Józ. Grz. (r. 1728), *zob.* Radomicki Jan Ant.
- Pomorzant Atan. Józ. (r. 1791), *zob.* Suł-kowski August.
- Porzecki Tom. (r. 1637), *zob.* Rucki Welamin.
- Potocki Stanisław Kostka, *zob.* Sołtyk Kaj. Ign., Szymanowski Józef.
- Potocka Helena z Massalskich [Kron. ro-dzinna 1888].
- Potocka Wiktorya, dok. 4249.
- Powodowski Hier. X. (r. 1622), *zob.* Zieleń-ski Tomasz.
- Poznańczyk (Posnaniensis) Bened. (r. 1520), *zob.* św. Stanisław.
- Poźniak Al. (r. 1666), *zob.* Radziwiłł Michał Kaz.
- Praetorius Ad. (r. 1583), *zob.* Ostroróg Jan († 1622).
- z Pragi Wincenty, *zob.* Wincenty.
- z Prażmowa Wawrzyniec, pr. 16095.
- Prażmowski (r. 1697), *zob.* *Miejscowości:* Lwów.
- Preusschhof J. (r. 1592), *zob.* Radziwiłł Albert.
- Probołowicz I. L. (r. 1623), *zob.* Petrycy Seb.
- Prochnicki A. (r. 1620), *zob.* Zamojski Tomasz.
- Prokopowicz Kazim. (r. 1691), *zob.* Wojewódzki Jan Paweł.
- z Proszowic Szymon, *zob.* Szymon.
- Proszowski Marcin, *zob.* (w uzup.) z Koź-mina Ben.
- Protasiewicz Waleryan, dok. 3001.
- Przebysław, ks. meklemburski, hp. 23906.
- Przemysł Ottokar II., hp. 23861.
- Przemysław II., ks. wielkopolski, hp. 23907.
- Przemysław, ks. oświęcimski, hp. 23835.
- Przybylski Jacek, *zob.* Voltaire.
- Przyłuski Balt. (r. 1630), *zob.* Radziwiłł L.
- Przyrębowski Stan. [por.: E. 1621: Chlebowski Waw., Smutne treny].
- Pudłowski M. (r. 1561), *zob.* Tarnowski Jan.
- Puławski Jan (r. 1626), *zob.* Zamojski Jerzy.
- Puszyński Stan. (r. 1640), *zob.* Przyłęcki.
- Puteanus Er. (r. 1629), *zob.* Tęczyński Ga-bryel, Żółkiewski Stanisław.
- Pyrhis de Varille, szk. 19869.
- Pyrser M. (r. 1527), *zob.* Turzo Aleksander.
- Radawiecki Andrzej (r. 1614), *zob.* Stadnicki Andrzej i Mikołaj.
- Rader M. (r. 1614), *zob.* Wołłowicz Eustachy, biskup wil.
- Radoszewski Wojc. X. (r. 1752), *zob.* Wielo-polski Jan, wda sand.
- Radoszycki Paweł (r. 1620), *zob.* Skwarski Jakób.
- Radziechowski Jan (r. 1634), *zob.* Radymiń-ski Marcin.
- Radziwiłłowie, *zob.* Zenowicz Krzysztof.
- Radziwiłł, exstarosta powiatu rzeczyckiego (r. 1791), ek. 18005.
- Radziwiłł Janusz († 1620) [por.: E. b. r.: Rasius Adam, Justa funebria].
- Radziwiłł Krzysztof (początek XVII w.), *zob.* Zenowicz Krzysztof.
- Radziwiłłowa Elżbieta, dok. 29525 D.
- Rafał X., od św. Aniołów Trynitarz (r. 1751), *zob.* Potocki Józef.
- Rakwiec Jan (r. 1593), *zob.* Radziwiłł Albrecht.
- Rap Stan. (r. 1636), *zob.* Wolfowicz Marcin Stanisław.
- Rasius Adam, *zob.* (w uzup.) Radziwiłł Ja-nusz.
- Reytan (r. 1750), *zob.* Sanguszko Paweł Karol.
- Rhodus Franc. (r. 1557), *zob.* Zygmunt II. August.
- Ricaud (r. 1764), *zob.* *Miejscowości:* War-szawa.
- Rochmanowicz Chr. (r. 1630), *zob.* Wołło-wicz Eust., bisk. wil.
- Rodyszewski St. (r. 1620), *zob.* Skwarski Jakób.
- Rogalski Ben. (r. 1693), *zob.* Sędziwoj Adam.
- Rogożeński J. (r. 1606), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Romer Tom. X. (r. 1638), *zob.* Sieniawski Hier. Ad.
- Rościszewski Fab. (r. 1778), *zob.* Przeci-szewski Ludw.
- Rosenberg Wilh., dok. 3109, hp. 26010.
- z Rostkowa Przybysław (r. 1246), dok. 1739.

- Roszyński St. (r. 1619), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Rotegius de Bergen Livonus (r. 1630), *zob.* Władysław IV.
- Rothus Petrus (r. 1551), *zob.* Tarnowscy.
- Royzius Ruiz Piotr (r. 1561), *zob.* Tarnowski Jan.
- Roźniatowski (r. 1534), *zob.* Zebrzydowski Jan.
- Różycki Jan X. (r. 1638), *zob.* Wężyk Władysław Jan.
- Rudomicz Baz. (r. 1638), *zob.* Zahorowski Piotr.
- Rudomina J., dok. 3605 (nie: 3505).
- Rudzik A. M. (r. 1635), *zob.* Zadzik Jakób X.
- Runowski A. (r. 1628), *zob.* Zamojski Tomasz.
- Russyan Henr. X. (r. 1751), *zob.* Potocki Józef.
- Rybkovicus (r. 1620), *zob.* Wolski Mikołaj.
- Rzeczycki And. (r. 1746), *zob.* Skrzetuski Józef.
- Rzeszowski F. (r. 1640), *zob.* Władysławowski Gabryel.
- Rzewuski Antoni (r. 1751), *zob.* Potocki Józef.
- Rzewuski Wacław, hetman [Psalmu pokutne przekładu Wacława Rzewuskiego i życiorys tego przez Żegotę Paulego, Berlin 1861].
- Sadowski Stan. (r. 1604), *zob.* Rudnicki Szym.
- Sagittarius Elias (r. 1636), *zob.* Wilkowski Chr.
- Salomon Jos. (r. 1602), *zob.* Zygmunt III. Waza.
- Samborczyk Grz. (r. 1561), *zob.* Tarło Paweł.
- Samborski Al. (r. 1640), *zob.* Wolfowicz Andr. Hyac.
- Sandyusz Krzysztof (r. 1669), dok. 1659.
- Sapieha Kaz. [por.: E. 1695: Zbąski Stan.].
- Sapieha Kaz. Leon [por.: E. 1663: Vernulaeus Mik.].
- Sapieha Leon (Lew) (r. 1616), *zob.* Radziwiłł Mik. Krzyszł.
- Saracinelli Ferd. (r. 1620), *zob.* Władysław IV.
- Sarbiewski Maciej Kaz. [Weichselmann (Jakób Balde) und Sarbiewski, Progr. Gimm. in Laibach 1864], *zob.* Wojna Abraham.
- Sarnowie Alb. (r. 1638), *zob.* Przyłęcki Achacy.
- Scheinvogel Karol (r. 1797), *zob.* *Miejscowości:* Birze.
- Schlichting J. G. (r. 1633), *zob.* Władysław IV.
- Schmieder Jan Ern. (r. 1678), *zob.* Sobieski Jan III.
- Schober M. Huldr. (r. 1589), *zob.* Sturm(ius) Jan.
- Szołdrski Andrzej (r. 1747), *zob.* *Miejscowości:* Warszawa.
- Schomacher, kronikarz pomorski, hp. 23912.
- Schoneus Andrzej (r. 1593), *zob.* Sokołowski Stan., Tęczyński Jan, Zamojski Jan, kanclerz.
- Schrenckius J. (r. 1583), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Schrenk Jac. (r. 1735), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Schrober J. F. (r. 1645), *zob.* Tarnowska Elż.
- Schroeter A. (r. 1553), *zob.* *Miejscowości:* Wieliczka.
- Schultz Gasp. (r. 1649), *zob.* Zamojski Jan, ordynat.
- Schultz Jan Krz. (r. 1728), *zob.* Flemming Jak. H.
- Schrockh J. Maciej, *zob.* także Szrek.
- Sehner J. L. (r. 1764), *zob.* *Miejscowości:* Gdańsk.
- Serny Jan ze Strzyżowa (r. 1640), *zob.* Wiśniowiecki Michał Tomasz.
- Sewczynowicz Jan Chr., *zob.* (w uzup.) Kierski Józ. Tad.
- Siemek Kasper (r. 1635), *zob.* Tarnowski Michał Stan., Zebrzydowski Jan.
- Sieniawscy [por.: E. 1623: Anuszewicz Piotr, De ludo stremiael].
- Sierakowski And. (r. 1623), *zob.* Zamojski Tomasz.
- Sierakowski Wacław, *zob.* *Miejscowości:* Kamieniec, Sambor.
- Siestrzenciewicz Piotr (r. 1610), *zob.* Wolan Andrzej.
- Silski (r. 1638), *zob.* Sienieński Jakób.
- Sisinius M. (r. 1603), *zob.* Solikowski Jan Dym., Wołucki Paweł.
- Skorulski Antoni (r. 1743), *zob.* Zamojski Jan, ord., wda podolski.
- Skarga Piotr [Życie Skargi, Kalendarz krak. Czecha 1838; Polkowski I., Życie, 1884].
- Skarszewski, *zob.* Żuk Skarszewski.
- Skrobiszewski Jakób (r. 1604), *zob.* Tarnowski Jan, arcyb., Zamojski Jan, kanclerz.
- Skoczyński Piotr (r. 1747), *zob.* *Miejscowości:* Boćki.
- Skrobkowicz Lud. (r. 1644), *zob.* Szyszkowski Mikołaj.
- Slachtowicz Wal. Aleks. (r. 1631), *zob.* Tyśzkiewicz Jan Eustachy.
- Śliwski I. (r. 1619), *zob.* Wierzbicki Jakób.
- Śliwicki M. X. (r. 1619), *zob.* Zawiszanka A.
- Słowakowice Jan Ant. (r. 1695), *zob.* Warszzycka Domicela.
- Słupski A. (r. 1614), *zob.* Trzebiński Krzyszł.
- Śmiałcki, *zob.* Świczkowicz.
- Śmieszkowicz Waw. (r. 1616), *zob.* Tylicki Piotr., Urban VIII., Wilczogórski (Montelupi) S., Władysław IV. i *Miejscowości:* Lwów.
- Smołukowski Franc., *zob.* *Miejscowości:* Kraków.
- Sobieniowski (r. 1640), *zob.* Żółkiewski Stan.
- Sobiescy-Stuartowie [Jenner A., The Sobieski Stuarts, Genealog. Mag. 1897, z 1. maja].
- Sobieski Jakób (r. 1631), *zob.* Zbaraski Krzysztof ks., Żółkiewski Stanisław.
- z Sochaczewa Józef, stolarz (r. 1534), szt. 22548.
- Sokołowski Stanisław, *zob.* (w uzup.) Myszowski Piotr.

- Solary Pius X. (r. 1689), *zob.* Zalasowski Mikołaj.
- Solecki G. (r. 1629), *zob.* *Miejscowości*: Lwów.
- Solpha Ben. Joan, *zob.* Odrowążowie.
- Soltykowicz Józef, *zob.* Garycki B.
- Sornatowicz M. (r. 1614), *zob.* Tęgoborski A.
- Sperowicz Joach., *zob.* Vitellius Jakób.
- Sotarevius Balt. (r. 1693), *zob.* św. Stanisław.
- Speronowicz Joach. (r. 1633), *zob.* Władysław IV.
- Srzedziński Zyg. S. [por.: E. 1623: Birkowski Fabian X. (przedruk w: Bibl. polskiej Turzowskiego 1859)].
- Stachowski J. F. X. (r. 1829), *zob.* Woronicz Jan Paweł.
- Stadnicki St. (r. 1619), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Stanihurst Wilh. (r. 1730), *zob.* Zawisza Krzysztof.
- Stanisław August, *zob.* *Miejscowości*: Wclborz.
- Stanisław Karmelita (r. 1620), *zob.* Sieniawski Adam Hier.
- Starowski Szymon, *zob.* Szyszkowski Marcin, Zadzik Jakób X.
- Staruszkiewicz L. (r. 1803), *zob.* Sobolewski Antoni.
- ze Starzycy Urban, *zob.* Urban.
- Starzyński Jan (r. 1727), *zob.* Wilicki Balc.
- Stawrowiecki K. Fr. (r. 1692), *zob.* Szeptycki Barlaam.
- Stempkowski Wł. (r. 1616), *zob.* Warszucki Stanisław, wda podlaski.
- Stephanides Mel. X. (r. 1606), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Sturmianus Joan. (r. 1575), *zob.* Vogelvedrius Petrus.
- Stierner Cath. Mar. (r. 1736), *zob.* Ulryka Eleonora.
- Stracz Zyg. (r. 1629), *zob.* Szyszkowski Marcin.
- Stryjeński Jan Chrz., generał gwardii konnej litewskiej (Chromiński Kaz., Wiersz do... 24. czerwca 1815).
- Stwosch Wit, szt. 33680 D.
- Sulikowski Mikołaj (r. 1638), *zob.* Władysław IV., Wojaszowski M., Zalasowski Marcin.
- Sushiga And. (r. 1605), *zob.* Władysław IV., Zygmunt III. Waza.
- Świętkowicz Paweł (r. 1610), *zob.* Strykowski Maciej.
- Sykst Erazm (r. 1617), *zob.* *Miejscowości*: Szkło.
- Syracensis de, *zob.* Wilhelm de S.
- Szadziński Paweł (r. 1640), *zob.* Witowski Stan.
- Szaniawski Józef Kal., *zob.* Urmowski Kl.
- Szafraniec St. (r. 1605), *zob.* Taszycki St.
- Szczawiński (r. 1561), *zob.* Tarnowski Jan.
- Szczur wybraniec, dok. 3713.
- Szembek Fr. X. (r. 1616), *zob.* Tylicki Piotr.
- Szemiot Jan, *zob.* Sobieski Jan III.
- Szemiot Mik. Kaz. (r. 1649), *zob.* Wiśniowiecki Jeremi.
- Szornel Georg. (r. 1624), *zob.* Zamojski Tom.
- Szulc M. Söbör (r. 1791), *zob.* Tepper Fer-gusson.
- Szydlowiecka Zofia z Pleszowa, szt. 22090 (p. Szydlowiec).
- Szydlowski J. (r. 1605), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Szymanowski Józef, gen. († 1867), *zob.* Wo-dziński Maciej.
- Szymon z Proszowic, *zob.* Tęczyński Andr., Tomicki Piotr.
- Szymonowicz Szymon, *zob.* Włodek Stanisł., Zamojski Tomasz, kanclerz, Zółkiewski Stan.
- Tarło Andrzej (r. 1607), *zob.* Tylicki Piotr.
- Tarło Jędrzej (r. 1773), *zob.* Sołtyk Fel.
- Tarło Zygmunt (r. 1607), *zob.* Tylicki Piotr.
- Tarłowski Wojc. X. (r. 1613), *zob.* Wołucki Paweł.
- Taube Jan, S. J. (r. 1700), *zob.* Skotnicki Tomasz.
- Theodozy Stef. (r. 1615), *zob.* Wojna Gabryel.
- Tirregaille P. de (r. 1762), *zob.* *Miejscowości*: Warszawa.
- Tokarzewski (r. 1620), *zob.* Tarnowski Jan.
- Tomaszewski A. (r. 1808), *zob.* Tyszkiewicz Ludwik.
- Tomatys Zügehoer, *zob.* Zügehoer.
- Tomicki Piotr, *zob.* Zygmunt II. August.
- z Trydentu Szymon, K. 32784 D.
- Trzczański (r. 1611), *zob.* Weiher Wład.
- Trzebiński B. X. (r. 1791), *zob.* Turski Feliks Paweł.
- Tustanowski, *zob.* Zizania.
- Twardowski Sam. (r. 1635), *zob.* Wiśniowiecki Dymitr Jerzy, Wiśniowiecki Jan M., Zharaski Krzysztof ks.
- Tyszkiewicz Jerzy, *zob.* Ziemiecki M.
- Urbański Marcin [Annalen d. Rechtsgel. Ros-bierskiego 1812].
- Vadianus J. (r. 1605), *zob.* *Miejscowości*: Bochnia.
- Vernulaeus Mik. (r. 1639), *zob.* Żędzianowski A. i w uzup. Kalinowski Al., Krzy-wicki, Sapieha Kaz. L.
- Virsiński Stan. [por.: E. D. III. do t. 8. i 10.: 1568: Curaeus Achat.].
- Vladislavius Ad. (r. 1608), dok. 3486.
- Vitellius Jakób (r. 1636), *zob.* Zadzik Jakób X.
- Walthburg de, comes ambassad. Cracoviae [por.: E. D. IV. do t. 8. i 9.: 1548: Faber Joh. ab Hailbrunn].

- Wardziński K. (r. 1640), *zob.* Zalaszwowski Franc.
- Weinreich Franc. (r. 1806), *zob.* Rogowski Iwan Onufry.
- Węgierski Andr. (r. 1620), *zob.* Węgierski Tomasz, Zawadzki Jerzy.
- Węgierski Wojc. (r. 1619), *zob.* Węgierski Andrzej.
- Weichselmann, *zob.* Balde Jakób.
- Wentoun Jan Ant. (r. 1699), *zob.* Zamojski Jan Franc.
- Wernherus Georg. (r. 1520), *zob.* Turzo Jan.
- Weyher E. [por.: E. 1617].
- Widenbergius (r. 1566), *zob.* Tiedemannus.
- Widzewicz M. X. (r. 1615), *zob.* Wojna Gabr.
- Wielogłowski Hier. Kaz. (r. 1764), *zob.* Wodzicki Michał X.
- Wierowski Laur. (r. 1636), *zob.* Tarło Zyg.
- Wierzbowski St. (r. 1705), *zob.* Władysław z Gielniowa.
- Wieżowski Wawrz. (r. 1636), *zob.* Wissemberk Jan, Wizemberk Anna.
- Wilczek D. (r. 1618), *zob.* Zygmunt III.
- Withuński Aug. X. (r. 1637), *zob.* Wiesiołowski Krzysztof, Wołłowiczowa Elżb.
- Wnorowski, bisk. lubelski (†1885), szt. 22091.
- Wojna Michał [por.: E. 1635: Płocki Wojc.].
- Wojna Wład. (r. 1616), *zob.* Wołłowicz Eustachy, bisk. wil.
- Wojtowicki Alb. (r. 1639), *zob.* Uścicki Jakób.
- Wornowicz St. (r. 1629), *zob.* Wodoracki Mikołaj.
- Wrandt Michał (r. 1535), *zob.* Tomicki Piotr.
- Wresnanus B. (r. 1616), *zob.* Tylicki Piotr.
- Wysocki A. W. (r. 1622), *zob.* Wizgird.
- Wysocki Szymon (r. 1606), *zob.* Wapowska Katarzyna.
- Zabłocki Paweł (r. 1648), *zob.* Zebrzydowski Michał
- Załuski And. Chr., dok. 4425.
- Zapartowicz Paweł (r. 1606), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Zawadzki Mich. Aleks. (r. 1639), *zob.* Tyszkiewicz Janusz.
- Zawicki (r. 1600), *zob.* Zamojski Jan, kancl.
- Zbąski Stanisław, bisk. warmiński [por.: E. 1695].
- Zborowski Antoni (r. 1585), *zob.* Zborowski Samuel.
- Zernicki Wacław (r. 1628), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Zderkiewicz Piotr X. (r. 1801), *zob.* Turski Feliks Paweł.
- Zgierski (r. 1801), *zob.* Gajsruck J. J.
- Zieliński Jan (r. 1600), *zob.* Zamojski Jan, kanclerz.
- Zokoli Mikołaj de Kisvarda, poseł do Zyg. III. [por.: E. 1595: Forro Paweł].
- Zoliolo Aleks. (r. 1642), *zob.* Miejscowości: Smoleńsk.
- Zygmunt August [por.: E. 1529: Logus G.].
- Żabczyc J. (r. 1608), *zob.* Miejscowości: Dubiecko.
- Żarski Piotr X. (r. 1629), *zob.* Wybranowski Marcin.
- Żypowski Józefat X. (r. 1800), *zob.* Zamojski Aleks. August.

MIEJSCOWOŚCI

(Nazwy geograficzne: gór, rzek, krajów, państw, miast i t. p.).

(Skrócenia: arch. = archiwa i biblioteki; chr. = chronologia; dok. = dokumenty; dyp. = dyplomatyka; ek. = ekonomia; ep. = epigrafika; etn. = etnografia; geog. = geografia; her. = heraldyka; hp. = historia polityczna; K. = Kościół; kr. = kroniki; lit. = literatura; num. = numizmatyka; ob. = obyczaje; pr. = prawo; sfrag. = sfragistyka; szk. = szkoły; szt. = sztuka; D. po cyfrze = Dodatek; — m. = miasto; mko = miasteczko; pow. = powiat; w = wieś).

Aa, rzeka, geog. 10675.

Aachen, *zob.* Akwizgran.

Adelnau, *zob.* Odolanów.

Adryanopol, m. (r. 1667), dok. 4004.

Agłona, mko w Infantach, K. 13460.

Agra, *zob.* Jager.

Aix-la-Chapelle, *zob.* Akwizgran.

Akerman, m. (Białogród), dok. 2342, geog. 10113.

Altranstadt (pokój r. 1706), dok. 4399, 4400, 4406, hp. 26886, 27113, 27114, 27117, 27118.

Altsorge, *zob.* Starekwiecie.

Alwernia, mko, pow. chrzanowski, szt. 21861, hp. 24345.

Akwileia, m., kr. 30317 D.

Akwizgran (Aix-la-Chapelle, Aachen), m., dok. 30081 D., kr. 9240, szt. 22451, hp. 27292, 27308, 27309, 28250.

Albania, hp. 23045.

Albendorf, *zob.* Wamberzyce.

Aleksota, w., pow. maryampolski, etn. 12166.

Allenstein, *zob.* Olsztyn.

Alpy, góry, geog. 10119, 10610; — alpejskie kraje, hp. 23232: — Alpy dalmatyńskie, hp. 23267.

Alsen, wyspa, dok. 3936, hp. 26457, 26581, 26582.

Altaich, klasztor, kr. 6151, 6179, 6180, 6415.

Altenberg, w., etn. 11133.

Altenburg, w. w Kurlandyi, dok. 29460 D.

Altenburg, *zob.* Głogów.

Altmark, *zob.* Marchia Stara.

Alzacya, szt. 21799, hp. 27790.

Amerstein (bitwa r. 1627), dok. 3653.

Ameryka (Stany Zjednoczone), kr. 9364, hp. 22868—22870, 22873, 27526, 27877.

Amsterdam, m., dok. 940.

Andaluzya, etn. 12401, hp. 23223, 34026 D., 34037 D.

Andruszów (pokój r. 1667), dok. 979, 4005, 4175, 29843 D., hp. 26610.

Andrychów, mko, pow. wadowicki, dok. 5575, etn. 32150 D., hp. 24345.

Andrzejów, w., dawniej mko (r. 1576), dok. 3138, kr. 6439, 6562, szt. 22604.

Anglia (W. Brytania), arch. 23, dok. 919, 940, 1085, 1481—1506, 1512, 1553, 1578, 1640, 2472, 3215, 3344, 3709, 4307, 4481, 4513, 4607, 4918, 5296, 5321, 5329, 5361, 5403, 5779, 28806 D., 28808 D., 28982 D., 28983 D., 28998 D., 29002 D., 29008 D., 29039 D., 30203 D., kr. 5922, 5923, 6015, 6317, 7213, 7227, 7648, 8207, 8234, 8383, 8444, 8684, 8845, 9040, 9096, 9240, 9344, 9702, 9807, 30252 D., 30266 D., geog. 9997, K. 15031, 15251, 15356, 15371, pr. 16140, ek. 18158, 18194, 18292, ob. 18344, 18435, lit. 21048, hp. 22750, 22795, 22803, 22849—22863, 23685, 23686, 25706, 26098, 26166, 26201, 26473, 26474, 26601, 26932, 26971, 27005, 27139, 27297, 27304, 27581, 27685, 28029, 28255.

- Anhalt, *zob.* Hołodunów.
 Anklam, *zob.* Nakło.
 Ankona, m., arch. 143.
 Annopol (dawniej Kropica) pod Mińskiem, szt. 21722.
 Antokol, *zob.* Wilno.
 Antonin (Radziwiłłowski), w., szt. 22046.
 Antwerpia, m., dok. 1548.
 Arabia (handel), ek. 18147.
 Aragonia, hp. 22905.
 Arkadya, w., pod Łowiczem, arch. 29, 28331 D., geog. 10088, szt. 21722, 22046, 22286, 22536, 33636 D., *zob.* Łupia.
 Arkona na Rugii, K. 12466, hp. 23229 [Pol. W., Obrazy z życia i podróży („Na wyspie“);—Matuszewski Ign., Ostrów Boży, Rugia 1892].
 Armenia, kr. 7093, K. 14780—14791.
 Arys, *zob.* Orzysz.
 Artyszczów, w., pow. gródecki [Płoszczańskij W. M., Dla monohrafiy mistności w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
 Assyrya, hp. 22803.
 Astrachan, m., dok. 1658, ob. 18865, hp. 24491.
 Athos, święta góra, K. 12630, 14536—14541, 14618, szt. 22563, 22637, hp. 34136 D.
 Atterwasch, *zob.* Wytrzosz.
 Auerstädt (bitwa r. 1806), hp. 28110.
 Augsburg, m., dok. 2565, 29077 D., szt. 22309.
 Augustenhof, *zob.* Dąbrówka.
 Augustów, m. i pow. (gub. suwalskiej), dok. 5306, geog. 10125, 10126, 10197, 10198, etn. 11223 (archeolog.), 11693, 11822, szt. 22604 [Tyrawski, Seyny i gubernia aug., Gaz. warsz. 1857 Nr. 68;—Jaruntowski J., Miasto Aug., Bibl. warsz. 1863 II].
 Augustów (w Galicyi), *zob.* Mosty wielkie.
 Augustowo (w Rydzynie), dok. 5178.
 Augustówka, w., pow. brzeżański [Płoszczańskij B., W sprawie opisu Hałyczyny, Słowo 1862 Nr. 18].
 Augustowski kanał, geog. 10760.
 Auschwitz, *zob.* Oświęcim.
 Aussig, *zob.* Osiek.
 Austrya, arch. 16, 126, 28270 D., 28271 D., 28346 D., her. 28535 D., dok. 844—847, 905, 1148, 1507, 1523, 1562—1610, 1897, 2004, 2009, 2133, 2134, 2193, 2587, 3036, 3109, 3232, 3237, 3346, 3946, 3949, 4130, 4211, 4671, 4695, 4854, 4870, 4990, 4991, 5005, 5007, 5060, 5135, 5283, 5320, 5342, 5349, 5403, 5447, 5492—5494, 5607, 5612, 5627, 5675, 5708, 5779, 28806 D., 29041—29056 D., 29851 D., 30044 D., kr. 5899—5901, 6034, 6199, 6333, 6405, 6444, 6551, 6679, 6681, 6890, 7366, 7839, 7941, 7957, 8083, 8382, 8395, 9161, 9177, 9239, 9693, 9761, 9794, 9795, 30260 D., 30497 D., 30644 D., geog. 10028, 10302, 10316—10319, 10341, 10348, 10812, 10902, 10916, 10985, 31599 D., 31803 D., 31845 D., etn. 11142, 11480, 11481, 31897 D., K. 12886, 13030, 13403, 32454 D., 32460 D., 32529 D., 32654 D., pr. 16792, 17120, 17720—17789, 33105 D., 33106 D., ek. 18106, 18170, 18173, 18293, szk. 18880, 18943, 18980, 19541, 19542, 19544, 33280 D., 33288 D., lit. 20107, szt. 21740, 21814, 21832, hp. 22752, 22795, 22803, 22824, 22874—22885, 23232, 23687, 23839, 24786, 25142, 25338, 25461, 25528, 25573, 26107, 26119, 26142, 26144, 26161, 26188, 26281, 26282, 26300, 26311, 26531, 26571, 26572, 26577, 26589, 26636, 26765, 26825, 26842, 26935, 26939, 27109, 27113, 27118, 27290, 27292, 27298, 27309, 27310, 27315, 27323, 27566, 27631, 27633, 27636, 27649, 27651, 27653, 27668, 27684, 27685, 27716, 27723, 27779—27781, 27791, 27822, 27949, 27953, 27986, 28069, 28076, 28107, 28108, 28166, 28178, 28179, 28183, 28186, 28188, 28192, 28216, 28231, 28235, 34143 D., 34234 do 34236 D., 34275 D., 34286 D.
 Austrya Niższa, dok. 3584, lit. 20322.
 Austrya Wyższa, dok. 3538.
 Austryacki Zabór, dok. 4998, 5148, 5166, 5184, 5200, 5213, 5235, 5249, 5282, 5312, 5342, 5375, 5397, 5424, 5444, 5450, 5474, 5477, 5493, 5512, 5528, 5558, 5567, 5576, 5584, 5595, 5608, 5621, 5643, 5660, 5683, 5702, 5705, 5717, 5744, 5755, 5774, 30113 D., geog. 10331, 10913, pr. 17728, 17729, hp. 27585, 27591, 27596, 27655, 28026, *zob.* Galicya.
 Austerlitz (Sławków, bitwa r. 1805) kr. 31432 D., hp. 28108.
 Avignon, m., arch. 28371 D., dyp. 28437 D., dok. 1789, 29158 D., 29192 D., K. 12563, 12692, szk. 33235 D., hp. 25158, 25259, 34084 D.
 Aweninken, w. w Prusach, etn. 11398.
 Awerewce, w. (r. 1403), dok. 1978.
 Azów, m., hp. 27062.
 Azowskie morze, geog. 31517 D.
 Babia góra, geog. 10615, 10616, 10620, 31718 D., 31719 D., etn. 11250.
 Babice, mko, pow. przemyski, dok. 2883, etn. 11218, 11251.
 Babimost (po niem. Bomst), m. i powiat, geog. 10837, 31835 D., etn. 11196, 11382, szt. 21803, 33669 D. [Tyg. ill. 1876 Nr. 37].
 Babin, w., pow. kałuski [Płoszczańskij, W., W sprawie opisu Hałyczyny, Słowo 1862 Nr. 18.]

- Babin, w., pow. lipowiecki [Stecki Tad. Je-
rzy, Listy z zabużańskich okolic, Wiek
1880, Nr. 196, 201].
- Babin, w., pow. lubelski, ob. 18684—18686.
- Babycza (Babicz), dopływ Dniepru (bitwa
r. 1708), dok. 29928 D.
- Baczmanów (Baczmanówka), w., pow. za-
sławski, szt. 22604.
- Baden, m. pod Wiedniem, kr. 8081, hp. 26368,
26874.
- Bagemühl, w. na Pomorzu, etn. 11449.
- Bakczysaraj, w gub. taurydzkiej [Zoria ha-
łyckaja, Lwów 1856 Nr. 45; — Dombrow-
skij, Istor. i stat. oczer. Bachezisaraja,
Odesa 1848; — Liwonow F., Bakczysaraj
i jewo dostoprimieczatielnosti, Moskwa
1874].
- Bakota, w., dawniej m., na Podolu, num.
28628 D., pr. 33028 D., hp. 24362.
- Bakońskie, biskupstwo, dok. 5022, 30052 D.
- Baków, w. w Łowickiem [Dowgird T., Zbiór
wiad. do antrop. Ak. um. Krak., 1887 t. XI].
- Baków, *zob.* Bogorya.
- Bala (Balla), w. w Augustowskiem, ob. 18602.
- Balaton, jezioro, etn. 12397.
- Balbierzyska (r. 1734), dok. 4610.
- Balga, gród krzyżacki [Rogge, Altes und
Neues aus dem Amt Balga. Altpr. Mntschr.
IV. str. 374—377].
- Balice, w. pod Krakowem, szt. 22046.
- Balice (Balicze), w., pow. mościski, etn.
31931 D. (archeol.), hp. 24345.
- Baligród, mko, pow. Lisko, hp. 24345.
- Balin, mko, pow. kamieniecki i starostwo,
dok. 5146, 5325, 5338 [por.: E XII.: Balin].
- Bałkański półwysep, geog. 10341, 31600 D.
- Bałoszyce (Belschwitz), w., etn. 11425.
- Bałtyckie morze, kr. 8068, geog. 10121, 10155,
10157, 10498, 10743—10752, 10912, 10916,
30490 D., 31525 D., 31532 D., 31758 D.,
31759 D., 31761 D., etn. 11414, 11427,
12243, 12269, 32024 D., pr. 16805, 16806,
ek. 18135, 18139, szk. 18481, 33180 D.,
lit. 33364 D., szt. 21821, 21856, hp. 23083,
23226—23228, 24862, 25915, 25916, 25924,
25969 [por.: E. XII.: Bałtyk].
- Bałtyckie pejezjerze, geog. 31753 D.
- Bamberg, m. w Bawaryi i biskupstwo, dok.
848, kr. 5805, K. 13116, etn. 11373.
- Banat, hp. 24542.
- Bandrów, w., pow. Lisko, dok. 3409.
- Bannicha (star. sanockie), Dod. tyg. Gaz.
lw. 1860 Nr. 39.
- Bar (m. i starostwo), num. 28628 D., dok.
2630, 2831, 5024, 5066, 28680 D., 28709 D.,
28833 D., 29424 D., 30069 D., kr. 8491,
30293 D., geog. 31633 D., pr. 16581, 17628,
17272, 32916 D., szk. 19710, szt. 22046,
hp. 24406, 24408; [jako siedziba konfede-
racji, dok. 1386, 1465, 1470, 4880, 4945,
4946, 4948, 4962, 4965, 4971, 4982, 4989,
5125, kr. 9363, 9366, 9370, 9375, 9414,
9555, pr. 17049, hp. 27516, 27517, 27519
do 27522, 27529, 27537, 27540, 27541,
34259 D., 34260 D., 34262 D., 34276 D.].
- Baranów, w., pow. tarnobrzeski, szt. 22045,
22046, hp. 24345; — [Z. I., Lwowianin 1840,
Przyj. ludu, Leszno 1843 X.].
- Baranów, w., pow. ostrzeszowski [Fabisz P.
W., Kronika parafialna baranowska od
1433 do 1853, Wrocław 1853].
- Barchlin, w., pow. kościański, etn. 11214.
- Barciany (Barten), m., pow. rastemberski
[Weber Lotar, Ueber die Gränzen von
Barten, Altpr. Mntschr. XIII.].
- Bardyów (weg. Bartfa, niem. Bartfeld), mko,
dok. 658, 2049, 2495, szt. 21775, 21862,
22045, 22089, 22090, 22296 [Łepkowski
Józef, Bardyów, Teka wileńska 1858; —
Janota Eug., Hist. topograf. wiadomość
o wodach lekarskich bardyowskich, Kra-
ków 1858; — Tenże, Bardyów, opis miasta
i okolicy, z mapką i planem, Kraków
1862 [por. rec.: Wojcicki K. Wł., Bibl.
warsz. 1864 II.]].
- Bartenstein, *zob.* Bartoszyce.
- Bartodzieje (Bartelsee), w., pow. wagro-
wiecki, etn. 31925 D.
- Bartoszyce (Bartenstein), m. w Prusach, her.
23558 D.
- Baryca (Barycz), rzeka, etn. 11195.
- Basiówka, w. pod Lwowem, dok. 2088.
- Bąszowa, w. dok. 2351.
- Batów (Batóg, Batoh), w. (bitwa r. 1652), hp.
26525.
- Baturyn, mko, pow. konotopski, hp. 33982 D.,
34227 D.
- Batzlaff, w. na Pomorzu, etn. 11425.
- Bautzen, *zob.* Budziszyn.
- Bawarya, dok. 4373, 4671, kr. 6809, szt. 21725,
hp. 22795, 23217, 26486, 26847, 27646,
28108, 28111, 33788 D.
- Baworów, w., pow. tarnopolski, hp. 24345
[Tyg. ill. 1877].
- Bazylea, m., szk. 19806, szt. 22450; siedziba
soboru, dok. 2084, 2139, 2150, 2161, 2168,
29243 D., 29295 D., 29296 D., kr. 5808,
6607, 6680, 30558 D., 30559 D., 30587 D.,
K. 12593, 12699, 12700, 32346 D., szk.
33239 D., hp. 25446—25449; pokój z r.
1795, hp. 27949.
- Bebel, zamek w Inflantach, dok. 3217.
- Będków (Bętków), w., przedtem mko., pow.
brzeziński, dok. 5160, szt. 22045, 22047,
22097.

- Będzin (Będzyna), m. i pow., geog. 31536 D., 31708 D., K. 15928, szt. 22045, 22046, 22296 [F. M. S., Tyg. ill. 1864 i 1873; — Notatka hist., Tydzień, Lwów 1883]; pakta będzinskie r. 1589, dok. 3262, 3263.
- Bejsce, w., pow. pińczowski, szt. 22045, 22089, 22090, 22296.
- Bekieszówka (Bekieszowa góra pod Wilnem) [Przyj. ludu, Leszno 1838 t. II.; — Kraszewski J. I. (wyj. z t. IV. hist. Wilna) Biruta, Wilno 1838 II.].
- Bela, *zob.* Biała węgierska.
- Belgrad (na Pomorzu), *zob.* Białogród.
- Belgia, dok. 1547, 1600, 3709, 4173, 4361, 5447, 29034—29037 D., 29040 D., 30130 D., kr. 5925, 5926, 6029, 7237, 7941, 9735, 30268 D., 30269 D., K. 15053, 15251, hp. 22753, 22795, 22798, 27790, 27793, 27953, 28249.
- Belgrad (Białogród serbski), m., kr. 31326 D. [L. J., Tyg. ill. VII. 1863 (por.: E. XII.: Opisanie 1739)].
- Belschwitz, *zob.* Bałoszyce.
- Bełchatów, w., pow. piotrkowski, K. 13503.
- Bełkują, w., pow. śniatyński, szt. 22605.
- Bełz, m. księstwo i województwo, dok. 2266, 2628, 3467, 4943, 29356 D., pr. 17269, 17270, szt. 21775, 21862, 22045, 22605, hp. 24392, 24393, 24395 [Płoszczańskij, Bełz w Hałycyi, Ruś przykarpatskaja, Lwów 1885].
- Bełżyce (Bełżyn), w., pow. lubelski, K. 15331, szt. 22045.
- Bendery (Bender), m., w Bessarabii, dok. 4431, kr. 8869, 8883 [por.: E. XII.].
- Berdyczów, m. i powiat, num. 577, dok. 4732, 4905, 5158, 5240, 5506, kr. 9365, K. 13547, 13966, 14403, ek. 18195, lit. 20165 [Berdyczewskoe duchownoje prawlenije 1795 g., Wiestn. Zap. Ross. 1862 (por.: Jocher, Obraz bibliogr. III. 470 (kościół) i E. XII.)].
- Berehy, w., pow. Lisko, dok. 2718.
- Beremiany, w., pow. zaleszczycki [Hołowackij J., O jaryczeskom kładbyszczu w Beremianach, Słowo. Lwów 1885 Nr. 134, 135].
- Berent, *zob.* Kościerz.
- Beresteczko, mko (bitwa r. 1651), dok. 3875, kr. 8220, geog. 31641 D., szt. 22045, hp. 26443, 26515—26518 [Widok w Albumie Ordy (por.: Jocher III. str. 470 (kościół) E. XII.)].
- Bereza kartuzka nad Jasiołdą, m., pow. prużański, K. 13657, szt. 22045, 33746 D.
- Bereźne, mko, nad Szuczą [Romania B., Obrazy miejsc wołyńskich, Tyg. ill. 1871].
- Bereźnica, mko na Polesiu wołyńskim, szt. 22604.
- Bereźnica mała (niższa), w., pow. Lisko, szt. 22604.
- Berezow, sybirskij horod na Ukraini [T. II. Słowo, Lwów 1873 Nr. 81].
- Berezyna, rzeka, kr. 9823, 9825, 31432 D., geog. 10434, 10676, hp. 28203, 28213, 28314.
- Berlin, stolica Prus, arch. 115, 23347 D., dok. 4522, 4544, 4716, 4930, 5326, 5366, 30208 D., kr. 9461, 9600, 9602, geog. 10981, etn. 11129, 11161, 11451, K. 15301, lit. 20319, szt. 21723, 22331, 22402, 22410, hp. 27306, 27783 [Kościół katolicki św. Jadwigi w Berlinie, Przyjaciół ludu 1847 t. I. (por.: E. XII.)].
- Berlin, w., pow. brodzki [Płoszczańskij, Dla monografii mistnośtej w Hałycyi, Słowo, Lwów 1875].
- Bełohy, *zob.* Perłohy.
- Berno (Brno, Brünn), m., dok. 29044 D.
- Berszada, mko, pow. olhopolski (monastyr), K. 14585, szt. 22604.
- Berwinkowa, w. nad Czeremoszem, pow. kossowski [Płoszczańskij, Dla monografii mistnośtej w Hałycyi, Słowo, Lwów 1875].
- Besikiery, *zob.* Biesikiery.
- Beskiły, góry, geog. 10096, 10567, 10615, 10646, 31604 D., 31720 D., 31722 D., etn. 11793, 11805, 11806.
- Besko, w., pow. sanocki [Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 14, 48—50].
- Bessarabia, num. 28628 D., dok. 911, kr. 31410 D., geog. 10354, 10394, 10602, 10911, 10953, 31628 D., K. 32637 D., pr. 16391, hp. 24782.
- Beurent, hp. 33792 D.
- Beuten (Beuthen), *zob.* Bytom.
- Beutnitz, koło Krosna brand., etn. 31927 D.
- Bezno, dok. 5006 (starosta beznicki).
- Biała, rzeka, dok. 2356.
- Biała, m. w Galicyi, dok. 4509, 4981, 5145, K. 14979.
- Biała (Radziwiłłowska), m. i powiat (ziemia bialska), na Podlasiu, dok. 5294, 5325, 5326, 5727, 29438 D., etn. 11689, K. 13705, szk. 19100, szt. 22045, 22046, 22090 [Kraszewski J. I., Atheneum 1844 I. i w Orazach z życia i podróży, Wilno 1842 I.; — Tyg. ill. 1871 2. VIII. (rys kościoła); — Kłosy 1876 XXII.].
- Biała węgierska (Bela), sfrag. 28478 D.
- Białacerkiew (Białocerkiew), mko, pow. wasylkowski, dok. 3875, etn. 11970, K. 14227, pr. 16577, lit. 21178, szt. 22045, hp. 27628 (starostwo) [Kostomarow N. I., Pojezdka w Białaju Cierkow, Kij. Star. 1882 (por.: E. XII.)].
- Biała Góra (bitwa r. 1620), dok. 3584, hp. 26312, 26314.
- Biała Ruś, *zob.* Ruś Biała.

- Białoboki (pod Przeworskiem), szt. 22046.
- Białobrzegi, w., pow. łądecki, dok. 4315 [Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 20].
- Białocerkiew, *zob.* Białacerkiew.
- Białogon, w., pow. kielecki [Bobrowski E., Tyg. ill. 1861 III.].
- Białogród, *zob.* Akermann.
- Białogród serbski, *zob.* Belgrad.
- Białogród (Belgard), m. na Pomorzu, etn. 11352.
- Białohród, mko, pow. lidzki na Litwie (Przyj. dom., Lwów 1866).
- Białoleka, w., pow. warszawski, dok. 5727.
- Białopol(e), mko, pow. hrubieszowski, etn. 31935 D.
- Białostok, *zob.* Białystok.
- Białowieska puszcza, geog. 10124, 10793, 31521 D., 31781 D., 3179 D., ob. 18675 [Przybylski Wacław, Gaz. warsz. 1860; — Stan obecny, Czas 1860 Nr. 271; — Wiskniakow E. P., Bielewiczskaja puszcza, nabroski pierom i fotografieju, Petersburg 1894].
- Białozierze (Biełozierje), horodyszczce na Dnieprze, geog. 31725 D., etn. 11392.
- Biały kamień, mko, pow. łeczowski, pr. 17595, szt. 22046 [Siemieński L. H., Olesko i Biały kamień, Wieczornice t. II.].
- Białyniec, m., pow. mohilewski, K. 13966, 32528 D., szt. 22045 [por.: Jocher III. str. 471 (kościół) i E. XII.].
- Białynin, w., pow. skierniewicki, szt. 22045.
- Białystok (Białostok), m. i powiat, dok. 4769, 5587, 5648, 5746, kr. 9771, K. 13972, 14585, szk. 19510, 19604—19606, 19650, 19711, szt. 21722, 22046, 22604.
- Biebrza, rzeka, geog. 10700, 31522 D., etn. 11365.
- Biecz, m., pow. gorlicki, dok. 718, 1933, 1946, 2107, 2176, 2194, 2317, 2495, 2575, 2766, 2846, 3316, 28932 D., etn. 11794, K. 13922, pr. 17503, szt. 21863, 22045, 22047, 22089, 22090, 22285, 22296, 22475, 22480, 22503, 22515, 22553 [Przyj. ludu, Leszno 1836 III. i 1842 IX.; — Lwowianin, 1837 II.; — Galicia, Ztschr., Lwów 1840; — Dzwonek Lw. 1869 XX. (Moskale w Bieczu); — Kotowicz Ant., Flora Bieczy, Spraw. kom. fizyogr. IX.].
- Biegonice, w., pow. sądecki, szt. 22089, 22097, 22296.
- Bielany, w. pod Krakowem, num. 525, K. 13659, 13660, 13662, szt. 22045, 22235, 22293, 22435 [Międzyński, Czecha Kalendarz, Kraków 1848; — Aunczyc Wł. L., Tyg. ill. 1866 XIII.; — Kłosy t. XIX.].
- Bielany, w. pod Warszawą, num. 602, szt. 22045, 22538 [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Przegl. nauk. lit. 1842—1844; — Wój-
- cicki K. Wł., Atheneum 1850 II.; — Tyg. ill. 1860; — Dz. warsz. 1851 Nr. 68; — Sobółka, Poznań 1871; — Tyg. powz. 1881; — W Zielone Świątki, Kłosy t. XVIII.].
- Bielczarów, w., dok. 2718.
- Bielsk, mko, pow. płocki, her. 28521 D., dok. 5122.
- Bielsk podlaski, m. i powiat (ziemia), dok. 2683, 2399, 2462, 2467, 2738, 2813, 5326, 5328, 29213 D., geog. 10220, 31574 D., szk. 19512, szt. 22046 [Jaroszewicz Józ., List z Bielska, Bibl. warsz. 1845 IV.; — Miasto, tamże 1867 IV., 1863 I.; — Ziemia, tamże 1873 III.; — Fund. kościoła, Gaz. warsz. 1854 Nr. 180 por.: E. XIII.].
- Bielsko (Bielsk, Bielitz), m. na Szląsku, dok. 719, 4609, szt. 22089.
- Białozierze, *zob.* Białozierze.
- Bieniszewo, w., pow. słupecki, K. 13665, szt. 22045, [Tyg. powz., Warsz. 1882].
- Bierzgłowski zamek, *zob.* Birgłowy.
- Biesiekiry (Besiekiry), w., pow. łączycki, geog. 31536 D., szt. 22045, 22046.
- Bieszczad samborski, góry, geog. 10134.
- Bieździatka, w., pow. jasielski, szt. 22385, 22389.
- Biezdiedza, w., pow. jasielski, szt. 22045.
- Bieżeń k. Płocka, w., przedtem m. [Historia dóbr bieżuńskich, koresp. z Płockiego, Wiek 1878 Nr. 167; — Synoradzki M., Koresp. płocki 1884 Nr. 31—33].
- Bilcze, jaskinia, pow. zaleszczycki, geog. 10580, etn. 11362, 31950 D. [Miscellen, Lwów 1822 Nr. 60; — Hormayers Archiv 1823 Nr. 57].
- Biłgoraj (Bielgoraj), m. w Lubelskiem, dok. 5175, kr. 9517, geog. 31578 D. (powiat) [Bibl. warsz. 1842 II.].
- Biłka szlachecka, w., pow. lwowski, dok. 2141, 2224, szt. 22045 [Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów (por.: E. VII.: Parafia)].
- Biłokernycja (Białokiernica), przysiółek na Bukowinie, K. 32771 D.
- Binarowa, w., pow. gorlicki, dok. 2317, szt. 22045, 22089, 22285, 22303, 22436, 22489, 22503, 22553.
- Birgłowy (Bierzgłowski zamek), koło Torunia, szt. 22046.
- Birnbaum, *zob.* Międzychód.
- Birsztany, mko, pow. trocki [Gaz. codzienna, Warsz. 1860 Nr. 117, 258, 259; — Nowakowski F., Wycieczka, Tyg. ill. 1869 2 IV.; — Kłosy 1879 XXVIII.].
- Biruty góra, geog. 10662.
- Birze, mko na Litwie, dok. 3912, 4369, 4385, 5192, geog. 10570, szt. 22046, hp. 25328, 27070 [Hoppen M. L., O wodach

- birzańskich 1791; — Scheinvogel Karol, *Traité des eaux minérales*, Mitau 1797; — Ludkiewicz, *O zamkach*, Teka wileńska 1858].
- Biskupice (Bischwitz), w. na Szląsku, pr. 33035 D.
- Biskupice, mko, pow. lubelski, szt. 22045.
- Biskupice szlacheckie, w., pow. włodzimierski, num. 28628 D.
- Bitom (wieś?), geog. 10581.
- Biuciszki (?), szt. 22604.
- Bizancjum, cesarstwo, dok. 1656, kr. 5928, 5929, 5931, 30270—30273 D., 30338 D., K. 14110, 14112, 14113, 14553, pr. 16113, ek. 18148, szk. 19413, lit. 19976, szt. 22563 do 22567, 22583, 22638, hp. 22782, 22803, 22886, 22888—22890, 22892, 22893, 22996, 24484, 24489—24491, 24500, 24902, 25064, *zob.* też Konstantynopol.
- Bledzew (Blesen), m., pow. międzychodzki, dok. 4905, K. 13379—13381, szt. 22045.
- Bludniki, w., pow. stanisławowski, dok. 2010.
- Blumberg, w., w Górnych Łużycach, etn. 11386.
- Błociszewo, w., pow. śremski, num. 28628 D.
- Błonie, m. pod Warszawą, szt. 22045.
- Błony, pow. ihumeński, szt. 22604.
- Błotnica, w., pow. radomski, szt. 22045.
- Błyszczowody, w., pow. żółkiewski, num. 28624 D.
- Bnin, mko, pow. śremski [Kierski E., Tyg. ill. 1863 str. 211].
- Bobelwicko (Bobelwitz), w., pow. międzyrzecki, K. 15080.
- Boberka, w., pow. Turka, dok. 2742.
- Bobolice, w., pow. będziniński, szt. 22046 [Tyg. ill. 1874].
- Bobowa, mko, pow. grybowski, szt. 22045, 22047, 22089.
- Bobra, rzeka, dok. 2107.
- Bóbrka, m. [Magudziński W., *Wiadomość o Bóbrce*, Jasło 1871].
- Bobrowniki, w. [Sobótka, Pozn. 1871; — Kłosy I. str. 229].
- Bobrujsk, m., szt. 22045.
- Bochara, hp. 22960.
- Bochnia, m. i żupy, dok. 1745, 1863, 1931, 1944, 2353, 2975, 3420, 3498, 3967, 4286, 4733, 5644, kr. 6565, 6636, geog. 31706 D., etn. 11780, 32143 D., K. 15981, szk. 19568, 19569, szt. 22045 [Symbola officialium Zuppae Bochnensis accedit: Vadianus I., De salisfodinis Bochnensibus, Crak. 1600 (Vadianus 1605); — Fodinae Bochnenses lucubrationibus poeticis illustratae, w dziele: Kanon A., *Liber poematum*, Crac. 1643; — Philosophical Transactions 1760, Juli, Nr. 61; — Gehlens Journ. f. Chemie u. Phys. II.; — Zejszner L., Po-
- miały barometryczne, Bibl. warsz. 1843; — Kiedy kopalnie wielkie i bocheńskie odkryto, Przyjaciel ludu, Leszno 1846; — Hauch A., *Lagerungsverhältnisse*, Geol. Jahrb. 1851 II.; — Machnicki II., *Z przeszłości miasta Bochni*, Spraw. gimn. w Bochni za rok 1887 (18 dok.) (por. rec.: Papée Fr., *Kwart. hist.* 1888; por. *Słownik geograficzny* (Bochnia) i E.: XII.] *zob.* Wieliczka.
- Bochotnica (mała), w. k. Kazimierza [Tyg. ill. 1879 VIII.].
- Boćki, mko na Podlasiu [por.: E. 1747: Skoczyński Piotr, *Regalizacya dwukoronna czyli podwójna koronacya kościoła boćkowskiego*, Warsz.].
- Bodenhagen (koło Kołobrzegu), etn. 32010 D.
- Bodzanów, mko, pow. płocki, dok. 5353.
- Bodzentyn, m., pow. kielecki, geog. 31540 D., ob. 18612, szt. 22046, 22089.
- Bogorya, w., pow. sandomierski [por.: E. 1725: *Dyaryusz wprowadzenia szkaplerza*].
- Bogorya górna, w. [Dowgird P., *Bogorya górna i Baków w Łowickiem*, *Zb. wiad. do antrop.* Akad., Krak. 1887 XI.].
- Bogucice, w., pow. pińczowski, szt. 22045.
- Bogusław (Bohusław), m., pow. kaniowski, K. 14585.
- Bogusza, w., pow. grybowski, dok. 2793.
- Bogusze, w., pow. szczuczyński, szt. 22092.
- Bohenia, na Wołyniu, num. 28628 D.
- Bohorodeczany, m., K. 14742, szt. 22625.
- Boiska, w., etn. 11252.
- Bojanowo, m., pow. krobki, dok. 5640, 5695, 5713, 30165 D.
- Bojanowo, szk. 19607, 33290 D. [Gerlach, *O wystawieniu biblioteki przy szkołach miejskich, program szkoły w Bojanowie*, 27. września 1810, Rawicz].
- Bolechów, m., pow. Dolina, etn. 32026 D. [Gaz. lw. 1831 Nr. 21; — *O soli bolechowskiej*, por.: *Słownik geograficzny*].
- Bolesław, w., pow. olkuski, ek. 18113.
- Bolesławiec, w., pow. wieluński, dok. 1819 [Gawarecki W. H., *Wilkoński Aug*, *Dzwon literacki oddz. II. t. II.*].
- Bolkoburg (Bolkowice?), na Szląsku, pr. 17294.
- Bolonia (Bologna), m., arch. 143, dok. 2449, 5509, szk. 19796—19800, 33317 D., lit. 20926, szt. 33632 D.
- Bolonia, wieś pod Chęcunami [B. Ol., Tyg. ill. 1877 str. 247].
- Boła (?), szt. 22045.
- Bołhan, w. na Bessarabii, etn. 11287.
- Bołochów (księstwo ruskie?) [Kto były Bołochowskie kniazy, *Słowo*, Lw. 1877 Nr. 94; — Hruszewskij M., *K' woprosu*

- o Bołuchowie, Kij. Star. 1894 [por. rec.: Prochaska A., Kwart. hist. 1894].
- Bołszowce, mko, pow. rohatyński, K. 13966, szt. 22045.
- Bomst, zob. Babimost.
- Bonasen, w Grudziąckiem, etn. 32010 D.
- Bonin, na Pomorzu, etn. 11365.
- Bononica, K. 15315.
- Bonów, w., pow. jaworowski [Płoszczańskij, Dla monohrafiy mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875 Nr. 87].
- Borek (nowy i stary), w., pow. rzeszowski, dok. 1834, 3203, K. 13453 [Czas 1862 Nr. 3].
- Borek, m., obwód i parafia, w Poznańskiem, dok. 3900, geog. 10235, K. 12951, 15845, szt. 22045, 22063, 22285, hp. 20053.
- Borek tyczyński [por.: E. XIII.].
- Boremia (Boremel), pow. dubieński, kr. 9429, K. 13966, szt. 22300, 22604 [por.: E. XIII.: Boremelski P. Jezus].
- Borki dominikańskie, k. Lwowa, dok. 3421.
- Borodino (bitwa r. 1812), hp. 28210.
- Boroniawa (monastyr), szt. 22604.
- Borszczów, mko [Paniak J. ks., Lwowianin 1841 Nr. 64].
- Bortkuski, w., pow. wileński, szt. 22089.
- Bortnicz, w., K. 14738.
- Boruny, mko, pow. oszmiański, szk. 33304 D. [Boruńskiej Matki Boskiej cuda czyli morze łask, Supraśl 1712; — A. P., Kłasy 1879, XXVIII.].
- Borynicze, w., pow. Bóbrka [Monogr. hist. statystyczne, Borynicze, Dod. do Gaz. lw. 1872 I.].
- Borysław, w., pow. drohołycki [Geol. Jahrbuch 1859; — Idzikowski A., Spraw. kom. fizyogr. tow. nauk., Krak. 1870 IV.; — Kłasy XVI.].
- Borysławice, w., pow. kolski, szt. 22436 [Przyj. ludu., Leszno 1842 IX.].
- Borysów, m. i powiat, geog. 10434, etn. 12202, pr. 32846 D. [Kraszewski J. I., Okręszyny I.].
- Boryszew, w, pow. nowomiński, dok. 29250 D.
- Borzyska, dok. 5090.
- Bosfor, cieśnina, hp. 23111, 27261, 34222 D.
- Bośnia, dok. 911, K. 12648, hp. 23034, 23041, 23042.
- Bracław, m. i powiat (województwo), dok. 3253, 3984, 4941, 5296, 5317, 5325, 5328, 5354, 5399, 5427, 5463, geog. 10886, 31644 D., K. 14276, 14772, 32624 D., pr. 16924, 17022, 32960 D., szt. 22602, hp. 22444, 24451, 24452, 24573, 24602, 24622, 24623, 26232, 33972 D., 34144 D., zob. Osoby: Bracławski Skarbnikowicz.
- Braha, nad Dniestrem, szt. 22046, hp. 26232.
- Brahiłów, m., dok. 5399, K. 14585.
- Brandenburg(ia), m. i prowincja w Prusiech, dok. 849—855, 1213, 1576, 2112, 2230, 3730, 3768, 3777, 3903, 3920, 3922, 3933, 3948, 4011, 4023, 4047, 4098, 4108, 4123, 4211, 4295, 4344, 28697 D., 29042 D., 29684 D., 29788 D., 29804 D., 29805 D., 29821 D., kr. 5869, 5902—5904, 7788, 8230, 8239, 8766, 8807, 8879, 9204, 9254, 9462, 31141 D., geog. 10466, 10804, etn. 11133, 11240, 11334, K. 13974, 15275, pr. 16300, 16301, 16303, 16338, 16339, 16800, 17790, 17793, 17801, 32874 D., ek. 13117, lit. 20316, 20317, szk. 20319, 33397 D., hp. 22760, 22786, 23903, 23904, 23963, 24031, 24091—24094, 24224, 24227, 24942, 25195, 25227, 25415, 25416, 25458, 25557, 25781, 25801, 25802, 25846, 25874, 26347, 26394, 26403, 26480, 26482, 26541—26543, 26571, 26596, 26642, 26825, 26895, 26915, 27296, 33924 D., 34064 D., 34191 D., 34224 D.
- Brandwica (?), num. 28628 D.
- Brańsk (ross. Briańsk), dok. 2337.
- Brańszczyk, w. nad Bugiem, pow. ostrowski, szt. 22045.
- Bratyan (Bratyańskie Łąki), w., pow. lubawski [por.: E. XIII. i Jocher. III. str. 572].
- Braunsberg, zob. Brunsberga.
- Brazylia, kr. 8077, 8170, etn. 12403, K. 15125, 32506 D., hp. 26506.
- Brda, zob. Stary dwór.
- Brdowo (pod Czeszewem), w., pow. wągrowiecki, geog. 31536 D., szt. 22048.
- Breda twierdza w Holandyi, kr. 7535.
- Brema, m., dok. 856, 857, 28750 D., kr. 5905, 6181, 6444, K. 13805, hp. 24173.
- Brest (blokada r. 1803—1805), dok. 28995 D.
- Brieg, zob. Brzeg.
- Briesen, zob. Wąbrzeźno.
- Brochów, w., pow. sobaczewski [Bartoszewicz J., Tyg. il. 1860 I.].
- Brocz (Brotzen), w., pow. wałecki [Bruemmer Gustav, Die Goltzen Herrschaft Brotzen, geschichtliche Darstellung der Entwicklung eines ländlichen Bezirkes, mit Urkunden, Abhandl. zur Landeskunde Westpreussen, Danzig 1894 VI.].
- Brodnica, (niem. Strassburg) w zach. Prusiech, dok. 29720 D., ek. 18087, szt. 22046 [Zerrmann F. M., Chronik der Stadt Strassburg in Westpreussen, Strassburg b. r.].
- Brody, m., dok. 3670, 3815, 4610, szk. 19101, szt. 21865, 22046, 22389, 22399, 22407, 22409, 22411, 22417, 22605, 22661. hp. 27925 [por.: E. b. r.: Uniwersał, mocą którego

- Brody commercialiter wylacza się i w handlu wolności używać ma (po polsk. i niem., 1779?); — Lebracht M., Der Brand von Brody, Mnemosyne, Lwów 1835; — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Galicia, Ztschr. 1841; — Lipiński Tym., Bibl. warsz. 1851 I. Odb., Warsz. 1853; — Hubert L. (rec. dzieła S. Baracza, zob. Nr. 21865), Bibl. warsz. 1865 IV.; — Płoszczańskij W. M., Nauk. Sborn. hał-rusk. Matycy, Lwów 1869].
- Brohe, rzeka w Estonii, geog. 10677.
- Brok, probostwo, dok. 3961.
- Bromberg, zob. Bydgoszcz.
- Bronczyn, w., pow. kaliski, num. 28628 D.
- Bronisław, w., pow. nieszawski, dok. 4415.
- Bronowice, w., pow. kozienski, szt. 22046.
- Brudzewice, w., pow. opoczyński, szt. 22045.
- Bruksela, m., num. 28568 D., kr. 5927, etn. 11165, szt. 21723, 22299, hp. 23655.
- Brunsb erga (Braunsberg), m., arch. 28288 D., num. 28626 D., dok. 4749, 33912 D., K. 13873, 13911, 15764, szk. 19135, 19136, 19335, lit. 21101, szt. 22045, 22046, hp. 26545 [por.: E. XIII.: Brunsb ergense i E. b. r.: Relation von der Bekanntmachung des von Aug. III. der Stadt Brunsb erg verliehenen Gnadenbriefes].
- Brunświk, m. i księstwo, dok. 1632, 3151, 29042 D., kr. 5907, hp. 27790, 28220.
- Brunwilar, klasztor, dok. 1670, kr. 6176, 30379 D.
- Brüx, zob. Hniewin.
- Brykula, w., pow. trambowelski, etn. 11288.
- Brytania (Wielka), zob. Anglia.
- Brzeg (Brieg), m. na Szląsku, dok. 722—724, 4672, 4976, geog. 31588 D., K. 14975, szk. 19326, szt. 21866, 22046, hp. 23809, 23810, 26394.
- Brzegi, w., w Galicyi, num. 28628 D.
- Brześć kujawski, m. i ziemia, dyp. 28441 D., dok. 1244, 2104, 2109, 2271, 2272, 2925, 5306, 29357 D. [por.: E. b. r.: Prośba miasta Brześcia kujaw.].
- Brześć litewski, m. i powiat (województwo), dok. 720, 947, 1305, 3617, 3886, 3890, 4176, 4232, 4364, 4388, 4460, 4650, 4928, 5024, 5294, 5398, 5399, 5617, 5666, 5690, 29278 D., kr. 9329, geog. 10131, 10428, 31575 D., K. 12764 (pod r. 1684), 13159, 13430, 14243, szk. 19712, 19713, hp. 25423; unia brzeska r. 1596, dok. 3320—3322, 3327, 3328, 29603 D., kr. 7614, 7813, K. 14156, 14169 (Synod r. 1597), 14172, 14179, 14318, 14471, 14472, 14510, 32556 D., 32559 do 32563 D., hp. 26171—26177 [por.: E. b. r.: Prośba miasta Brześcia litew.; — Plan de la ville de Brześć litewski et du bourg de Terespol, 1823, kart IX.; — Fundacye kościołów, Gaz. warsz. 1854 Nr. 180 (por.: E. XIII.)].
- Brześciany, w., pow. samborski, dok. 4300.
- Brzeście (Brzeszcze), pow. bialski w Galicyi, dok. 1863.
- Brzesko, mko i powiat, etn. 32147 D.
- Brzeziny, m. w Piotrkowskiem, szt. 22045, 22436.
- Brzeziny, w., pow. ropczycki, etn. 11797.
- Brzeźnica, w., pow. noworadomski, dok. 1692, 5338.
- Brzeżany, m., ep. 615, dok. 4294, K. 15077, szk. 19567, szt. 21727, 22045, 22046, 22090, 22298 [Przyj. ludu, Leszno 1837 IV. i VI.; — Galicia, Ztschr., Lwów 1841; — Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1843; — Widman K., Tyg. ill. 1860 II.; — Zb. najpiek. i najint. okolic Galicyi, Lwów].
- Brzostek, m., pow. pilzneński, dok. 3722, geog. 10581 [Mysłowski M. N., Dzieje miasta Brzostka, Jasto 1871].
- Brzózka, w., pow. kozienski [Gacki J., Pam. relig.-moral. XIX.].
- Brzozdowce, mko, pow. Bóbrka, K. 32528 D.
- Brzozów, m. w Galicyi, dok. 1854, 5172, etn. 11829 [Prochaska A., Z przeszłości Brzozowa, Przew. nauk. lit. 1883 (por. rec.: Bostel F., Kwart. hist. 1889)].
- Bubniszcze, w., pow. Dolina, etn. 11390, szt. 22046.
- Bubnów, m. gub. półtawska, dok. 29630 D.
- Buczacz, m., dok. 4097, K. 14585, 32637 D., szt. 22046, 22047, 22296, 22604, 22625, 22644, hp. 26641 [Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — Milewski K., Trembowla z przyległymi zamkami, Pam. hist., Warsz. 1848; — B. L., Zoria hałyckaja 1854 Nr. 27, 28; — M. H., Słowo 1864 Nr. 47 (por.: E. XIII.)].
- Buczyna, w., pow. brodzki, szt. 22605.
- Budapeszt, arch. 116, dok. 1773, 1843, 2464, 4194, geog. 10302, etn. 11165, K. 15852, szt. 21723, hp. 26827.
- Budzanów, m., pow. czortkowski, dok. 2975 [Milewski K., Trembowla z przyległymi zamkami, Pam. hist., Warsz. 1848].
- Budzyszyn, w. [Wieś Budziszyn albo Zbudyszyn w ziemi drohickej, Pam. sandomierski 1829 L.].
- Budziszyn (Budyszyn, Baucen), m., w Łużycach górnych, kr. 9848 [por.: E. XIII.].
- Bug, rzeka, her. 373 (szlachta nad Bugiem), dok. 4813, geog. 10678, 10679, 10755, 10756, etn. 11680 (Buzanie), 11691, 12161, 31950 D., 31960 D., pr. 17027 [por.: E. XIII.].
- Bugaj, w., pow. piotrkowski, szt. 22045.
- Bujanów, w. [Płoszczańskij, Słowo rus. 1864].
- Bukareszt, m., szt. 21723.

- Bukowina, arch. 28290 D., her. 28506 D., dok. 912, kr. 8206, 8614, 9607, 31400 D., geog. 10061, 10093, 10335, 10337—10339, 10348—10352, 10564, 10592, 10596, 10876, 10878, 10880, 10882, 10992—10995, 31512 D., 31620—31623 D., 31718 D., 31741 D., 31844—31846 D., etn. 11450, 11761, 11764, 11930, 12366, 12384, 12396, 31874 D., 31952 D., 31953 D., 32174 D., 32188 D., 32282 D., K. 14493, 14494, 14615, 14740, 14766, 17739, 17777, 32996 D., ob. 33109 D., szk. 33288 D., szt. 22037, 22580, 22595, 22597, 22598, 22606, 33743 D., hp. 24764, 24784—24786, 27631, 27656, 27668.
- Bukowska hora, monastyr, szt. 22604.
- Bułgarya, dok. 911, lit. 20019, 20597, hp. 23038 23044, 23270, 24491.
- Bursztyn, m., pow. rohatyński [Przyj. ludu, Leszno 1836 II.].
- Burtneck-See (Burtnekszer), w Inflantach, etn. 11406.
- Busk, m., pow. Kamionka Strumiłłowa, K. 13451, szt. 22605 [Schneider Ant., Dz. lit., Lwów 1866; — Płoszczański W. M., Zyt., Sborn. hał.-rusk. Matcy, Lwów 1872].
- Busk (Busko), w. i kąpiele, pow. stopnicki, szt. 33640 D. [Gaz. polska, Warsz. 1829; — Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Szabrański, Bibl. warsz. 1842 III.; — Grygowicz Karol, Opis Buska wraz z zakładem kąpielowym, Warsz. 1849; — Lubieńska Adela, Krótki opis, Warsz. 1842; — Woroszyło H., Zdroje mineralne w Busku, Tyg. ill. 1864; — Kłosy VIII i XXXIII; — Tyg. powsz. 1879 (o wodach buskich, por. literaturę podaną w Słowniku geograf.) (por.: E. XIII.)].
- Buszcze, w., pow. brzeżański, szt. 22045.
- Bütow, zob. Bytow.
- Butyny, w., pow. żółkiewski [Płoszczański, Dla monohrafij mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Bützendorf, zob. Obiezierze (pow. chojnicki).
- Butzke na Pomorzu, etn. 32010 D.
- Bużenin, szyb w żupach wielickich, dok. 2989.
- Bychawa, w., pow. lubelski (Baranowski Jan, Tabelle ruchu ptastwa, Bibl. warsz. 1846, 1849).
- Bychnów, w. (ad Secemin), dok. 1929.
- Bychów, m. i pow., w gub. mohilewskiej, szt. 21775, 22045.
- Byczyna (niem. Pitschen), m., na Szlasku, dok. 3246, kr. 7506, 7507, hp. 26116—26119.
- Bydgoszcz (Bromberg), m. i pow., num. 442, dok. 2603, 3533, 4954, 5053, 5650, 29805 D., geog. 10707, 10969, etn. 11329, 31835 D., 32010 D., K. 13862, 14987, 32492 D., pr. 16821, 17323, 17905, szk. 19137, 19748, 19760, szt. 22046, hp. 23739, 24107, 26575, 27916 [Podanie gminne o założeniu, Przyj. ludu, Leszno 1844 XI.; — Kuehnast L., Hist. Nachrichten über die Stadt Bromberg, Berlin 1837 (por. rec.: Tyg. literacki, Pozn. 1838 I. Nr. 2); — Kierski E., Tyg. ill. 1864 X.; — Trelewski W., tamże 1868 z. II.; — Uhle Th., Wiss. Beil. der Leipz. Zeit. 1892 Nr. 126; — Schmidt Dr., Die Gründung der Stadt Bromberg, Jahrb. d. hist. Gesellsch. f. d. Netzedistr. zu Bromb. 1896/7 (por.: E. XIII.: Bydgoskie Kollegium)].
- Byków, w. w Galicyi [Płoszczański, Dla monohrafij mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Byksadzki monastyr, szt. 22604.
- Bystrzanowice, w., pow. częstochowski, dok. 2351.
- Bystrzyca, w., pow. drohobycki [Płoszczański, Dla monohrafij mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Bystrzyca (Habelschwerdt), m. w hr. kładzkim, hp. 23822.
- Byszów, w., pow. sokalski, dok. 1988.
- Byszewo, w., pow. bydgoski, kr. 6266, 9121, K. 13348.
- Byten, mko, pow. słonimski, K. 14585.
- Bytom (Beuthen), m. na Szlasku, dok. 721, geog. 31588 D., szt. 22045, hp. 23812, 33868 D.
- Bytom (?), pow. łatyczowski, num. 28628 D.
- Bytów (Bütow), m. pow., dok. 2668, 2671, 3922, 29490 D., 29809 D.
- Byzancyum, zob. Bizancyum.
- Bzowica, w., pow. złoczowski [Płoszczański, Dla monohrafij mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Cajenna, kr. 9731.
- Cambray, m., dok. 1528, 4595, hp. 25746.
- Cammin, zob. Kamień.
- Campo-Formio (pokój 1797 r.), hp. 27791, 28019.
- Carogród, zob. Gerzike i Konstantynopol.
- Carthaus, zob. Kartuzy.
- Cecora (bitwa 1620 r.), dok. 3586, 29703 D., kr. 7895, szt. 22091, hp. 26317, 26319 do 26321, 34177 D.
- Cegłów, w. pod Warszawą, szt. 22045, 22094.
- Celejów, w., pow. husiatyński, dok. 3147.
- Ceniów, w., powiat kołomyjski [Płoszczański W. M., Słowo rusk. Lw. 1875 Nr. 27].
- Cerekwica (Zirkwitz), w., pow. złotowski, dok. 2216 (Statuta), 2223.
- Cetnerówka, zob. Lwów.
- Cetula, w., pow. jarosławski, etn. 11828.

Chabne, mko, pow. radomyski [Bolesław z nad Dniepru, Tyg. ill. 1885 II.].

Charków, m. i gubernia, arch. 117, num. 600, dok. 25844 D., geog. 10602, etn. 31901 D., K. 14586, 14618, ob. 18464, szk. 19439, lit. 21314, szt. 21723, hp. 24542, 28177 [L. Sz., Kościół katolicki w Charkowie, Wędrowiec 1883].

Charłupia mała, nad Wartą, w., pow. sieradzki, szt. 22436.

Châtillon (kongres r. 1814), hp. 28248.

Cheb (Eger), m. w Czechach, dok. 28741 D., kr. 30247 D.

Chęcho, w., pow. olkuski, szt. 22045.

Chęciny, m., pow. kielecki, dok. 1244, 1816, 2280, 2369, 2544, 2858, 2901, 3059, 5354 (powiat), geog. 31540 D., K. 13503, szt. 22046, 22435, 22436 [Piąg A., Kłasy 1874 XXVIII. str. 298].

Chełm, m. i pow. (ziemia), arch. 30, dok. 1314, 3441, 3628, 3807, 4107, 4258, 4427, 4463, 4578, 4752, 5011, 5355, 5388, 5399, 5436, 28823 D., 28846 D., kr. 8604, 9050, 9653, geog. 31576 D., 31625 D., etn. 11931, 32191 D., K. 12764 (pod r. 1583), 13148, 13149, 13152–13155, 13966, 14155, 14464 do 14469, 14586, 14699, 14737, 15247, 15971, 32614–32618 D., szk. 19263, szt. 22045, 22046, hp. 27983 [Miasta Chełm i Sawin, Fjolek, Warsz. 1845]; Biskupstwo, *zob. Osoby*: Piechowski Michał [por.: E. XIV.: Jocher III., str. 572], *zob. Ruś chełmska*.

Chełm (koło Halicza), szt. 22604.

Chełm (Klein-Chełm), w. na Szląsku, hp. 23836 (kościół, por.: Jocher III. str. 453); — [Lompa J., Historia o pobożnej Petroneli, pustelnicy na górze Chełm u św. Anny w Górnym Szląsku, Koźle 1855].

Chełmce, w., pow. kaliski, szt. 22045.

Chełmica, w., pow. lipnowski, kr. 9195.

Chełmiec, w., pow. sądecki, szt. 22045, 22089, 22285, 22296.

Chełmno (Culm, Kulm), m. i powiat (województwo, ziemia), arch. 28286 D., 28289 D., dok. 725–727, 1303, 1720, 1995, 2411, 1704, 1781, 2328, 2984, 3449, 3534, 3775, 4525, 4701, 4731, 28691 D., 28913 D., 28921 D., 29611 D., kr. 6266, 8643, 9401, 9848, geog. 10199, 10200, 10482, 10908, etn. 11330, 11365, 11425, 11663, 11664, 32098 D., K. 12764, 13070–13073, 13388, 13389, 13507, 13964, 32423 D., pr. 17320, ob. 18413, szk. 19102–19104, 19131, 19784, 33216 D., 33289 D., lit. 29315, szt. 21867, 22045, hp. 23958, 25519, 26231, 27812, 33921 D.; prawo t. zw. chełmińskie, dok. 1174–1182, pr. 17404–17406, 17409, 17761 [por.: E. b. r.: Historia occisorum in Culm; — Seemann, Die Culmer Pfarr Kirche, Program gymnazjum, Culm

1856; — Schultz F., Die ursprüngliche Lage der Stadt Culm und ihre Translocation, Altp. Mtschr. XI.; — Tenze, Die Frauen Culms, tamże XII; — Opiekun domowy, Lwów 1868; — L. P., Gdańsk i Chełmno, Kron. rodzinna 1877 (por.: E. XIV.: Chełmno i Culm)].

Chełmska Ruś, *zob. Ruś Chełmska*.

Chełmza (Kulmsee), m., pow. toruński, szt. 22045, 22089, 22437.

Chęciny, *zob. Chęciny*.

Cherson, m. i gubernia, dok. 5240, 28945 D., kr. 9485, geog. 10413, etn. 31974 D., K. 14443.

Chlewiska, w. w gub. radomskiej, szt. 22045.

Chliw (cerkiew chliwecka), szt. 22604.

Chmielnik, m., pow. stopnicki, szk. 19138.

Chobienice [por.: E. XIV. i Jocher III.: 453].

Chochołów, w., pow. nowotarski, etn. 11803 [por.: literaturę w Słowniku geogr. i Pam. tow. tatrzańskieggo].

Chocim, m. i twierdza, dok. 1355, 1439, 2289, 3605, 4033, 4067, 4179, 5283, 29706 D., 29856 D., kr. 7906–7903, 7915, 8462, 8463, 8480, 8485, 8689, 8691, 8693, 8725, 9551, 31051 D., 31119 D., hp. 26319, 26323, 26324, 26743, 26744 [por.: E. XIV.].

Chociszewo, w., szt. 22045.

Chocznia, w., pow. wadowicki, dok. 2859, 3713.

Chod, *zob. Hdečany*.

Chodel, mko, pow. lubelski, etn. 31935 D., szt. 22045 (por.: E. XIV.).

Chodorów, mko, pow. Bóbrka, dok. 2264.

Chodzież, m. pow. w ks. poznań, szt. 22045.

Chojnice (Konitz), m. w Prusach zach., dok. 3913, 4019, 29805 D., geog. 10488, pr. 17294, 17545, szk. 19139, 19140, hp. 23959, 26459 [Preuss. Provinzbl. 1829 II, 1845; — Ledeburs Archiv 1835, XVIII.; — Przyj. ludu, Leszno 1836 III.].

Choroszcza, *zob. Horoszcza*.

Choroszewski monastyr, K. 14586.

Chorwacya (Kroacya), dok. 28781 D., kr. 30505 D., 30818 D., hp. 23034, 23038 do 23040, 23233, 23234, 23236, 23250, 24347, 25338.

Chorzele, w., przedtem mko, pow. przasnyski, szt. 22045.

Chotel czerwony, w., pow. pinczowski, kr. 6564, szt. 22045, 22097.

Chotelek, w., pow. stopnicki, szt. 22045.

Chroberz, w., pow. pinczowski, szt. 22045.

Chromogorska eparchia, dok. 28815 D.

Chruszczyna wielka, w., pow. piński, szt. 22048.

Chrzanów, m. i powiat, geog. 10343, 31608 D., szt. 21838, 21868, hp. 23747 [Exposé über die Herrschaft Chrzanów, Krakau 1873 str. 11].

- Chrzastowice, w.; pow. wadowicki, dok. 29570 D.
- Chupków, *zob.* Huhków.
- Chynów, w., pow. grójecki, szt. 22045.
- Chyrów, m., pow. starosamborski, dok. 2694, 2751, geog. 10646, szt. 22504.
- Chyrwatowa wola, w., dok. 1862, 2405.
- Ciążyń, w. (nad Wartą), pow. słupecki, szt. 22046 [Kierski E., Tyg. ill. 1866 XII.].
- Ciechanów, m. i pow. gub. płockiej, num. 28627 D., 28628 D., szt. 22045, 22046 [X. F. J., Korespondent płocki 1882 Nr. 20].
- Ciechocinek, w., pow. nieszawski, geog. 10727, szt. 22045 [Mieczkowski L., Ciechocinek pod względ. hist. i leczniczym, Warsz. 1873; — Kłosy XII. i XIII.; — Tyg. ill. 1869, 1872 2. X., 1876 (por. liter. o kąpielach w: Słowniku geogr.)].
- Ciecierów, w., dok. 3540.
- Ciecierzyn, mko, pow. mohilewski, dok. 3893.
- Cieleśnica, w., pow. konstantynowski [Łoski J., Tyg. ill. 1878 3. V.].
- Ciemierzyniec, w., pow. przemysłański, dok. 1921.
- Ciepielów (Cieplew), w., przedtem mko, pow. iłżecki, szt. 22045, 22046, 22048.
- Ciepr, w. Słuckiem, K. 14586.
- Cieszyn (Teschen), m., arch. 28283 D., num. 566 (pod r. 1654), dok. 5038, 28808 D., kr. 8243, geog. 10294, etn. 11735, K. 14966, pr. 17023, szt. 22046, hp. 23815, 26412.
- Cieszyńskie księstwo, etn. 11736, 11751, K. 14976, hp. 23813—23815, 23832, 33868 D.
- Clairvaux (klasztor), K. 13325.
- Cluny (klasztor), K. 13258, 13273, hp. 24962, 25007.
- Conitz, *zob.* Chojnica.
- Conradswalde, *zob.* Koniecwałd.
- Copoty (Soboty, Zoppot), geog. 10509, 31681 D. [Raczyński W., Przewodnik po Copotach, Gdańsku i okolicy, Gdańsk 1892].
- Corbei, *zob.* Korweja.
- Cordova, dok. 1658, hp. 24491.
- Crossen, *zob.* Krosno.
- Cudnów, mko, pow. żytomierski, dok. 3953, 28962 D., kr. 31023 D., hp. 26599 [por.: E. XIV.].
- Ćwików, w., pow. dąbrowski, szt. 22045.
- Cylichów (Züllichau), w. Brandenburgii, szk. 19315.
- Cypr (wyspa), kr. 7288.
- Czacz, w., pow. kościański, szt. 21725.
- Czajków, w., szt. 22046.
- Czaplinek (Tempelburg), w., pow. szczeciński, na Pomorzu, lit. 20320.
- Czarnahora, *zob.* Czarnohora.
- Czarna Kamionka, w., pow. humański, dok. 5110.
- Czarna Ruś, *zob.* Ruś Czarna.
- Czarnecka góra, geog. 31539 D.
- Czarne Morze, kr. 30304 D., geog. 10753, 10754, 10757, 31649 D., 31762—31764 D., 31830 D., pr. 16805, 17152, ek. 18164, 33139 D., hp. 23090, 23197, 24490.
- Czarnikau, *zob.* Czarneków.
- Czarneków, m. i pow. W. Ks. Pozn., geog. 31701 D., etn. 11658, ek. 18146, K. 32681 D., szt. 22090 [Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Callier E., Słów kilka o Czarńkowie, szkic historyczny, Dz. pozn. 1892 (Nr. 137—140: por. rec.: Chmiel, A., Kwart. hist. 1894)].
- Czarnohyl, mko, pow. radomski, K. 14637, hp. 24624.
- Czarnogóra (Montenegro), lit. 33370 D., hp. 23046, 23049.
- Czarnohora, (pasmo Karpat wschodnich), geog. 10652—10655, 31722 D., 31723 D., etn. 11925.
- Czarnokozińce, mko, pow. kamieniecki, arch. 31, szt. 22046 [Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 t. II.].
- Czarnolas, w., pow. kozienicki, ob. 18418, lit. 20854—20856, szt. 22048 [Wójcicki K. Wł., Kłosy XV.; — Jastrzębowski St., Czarnolas i Poliszna, notatki etnograf., Wisła 1896 (por. lit. w Słowniku geogr.)].
- Czarnowas (Czarnowanż), w., pow. opolski, dok. 728, 3789, K. 13410, 32470 D.
- Czarnożyły, w., pow. wieluński, szt. 22048.
- Czartowiec, w., pow. brodnicki, lit. 20469.
- Czartowska Skała, góra pod Lwowem, geog. 10662.
- Czatkowice, w., pow. chrzanowski, szt. 22092, — 22094.
- Czchów, mko, pow. brzeski w Galicyi, szt. 22045, 22046, 22307, 33641 D. [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Zawadzki Wł., Czchów, Tyg. ill. 1865 XI.; — Krasuski L., Świat, Krak. 1890 (poprawić Nr. 33641)].
- Czechy, królestwo, arch. 23, 126, chr. 165, dyp. 178, 236, her. 403, 28534 D., dok. 675, 825—831, 1496, 1610, 1677, 1797, 1800, 1820, 1821, 2087, 2122, 2191, 2262, 2267, 2281, 2292, 2307, 2454, 2682, 3311, 3566, 3573, 3574, 3584, 4778, 4992, 28733 D., 28734 D., 28738 D., 28739 D., 28741 D., 29054 D., 29055 D., 29142 D., 29241 D., 29987 D., kr. 5883—5888, 6216—6219, 6332, 6405, 6455, 6510, 6516, 6523, 6581, 6607, 6621, 6645, 6649, 6664, 6678, 6682, 6725, 6803, 6809, 6901, 7000, 7053, 7161, 7393, 7532, 7583, 7711, 7775, 7838, 7839, 7889, 7922, 7951, 8167, 8374, 8688, 9807,

- 30245—30249 D., 30314 D., 30339 D., 30404 D., 30405 D., 30438 D., 30500 D., 30551 D., 30574 D., 30587 D., 30589 D., 30657 D., 30669 D., 30690 D., 30692 D., 30818 D., 30870 D., geog. 10910, etn. 11237, 11515, 11537, K. 12457, 12635, 12644, 12649, 12695, 13640, 13680, 13834, 14066, 14824, 14839—14841, 14901, 14972, 15034—15050, 15053, 15244, 15678, 32703 D., pr. 16063, 16189, 16746, 16908, 16997, 17123, 17187, 17707, 17708, 17735, ob. 18619, 18721, 18741, lit. 20007—20013, 20745, 33452 D., hp. 22754, 22783, 22795, 23004—23015, 23018, 23157, 23207, 23208, 23216, 23286, 23616, 23873, 23949, 24806, 24915, 24927, 24949, 24950, 25003, 25005, 25013, 25022, 25128, 25142, 25154, 25168, 25170, 25173, 25178, 25189, 25225, 25230, 25337—25340, 25367, 25400, 25402, 25405—25410, 25425, 25459, 25471, 25526, 25527, 25530, 25531, 25547, 25548, 25552—25555, 25815, 26055, 26307, 26313, 26405, 33783 D., 33856 D., 33923 D., 34032 D., 34039 D., 34046 D., 34053 D., 34056 D., 34060 D., 34061 D., 34078 D., 34101 D., 34104 D., *zob.* Praga.
- Czechy, w., pow. brodzki, etn. 31950 D.
- Czchrzyn, m. i pow., kr. 8513, K. 14586, ob. 18782, szt. 22604, hp. 24556, 24575.
- Czekanów, w., pow. sokołowski, etn. 11214.
- Czekarzewice, w., pow. iłżecki, dok. 4597, hp. 27236.
- Czemierowska cerkiew, na Litwie, szt. 22604.
- Czereja, mko, pow. sieński [Tradycya nowa o starodawnym obrazie N. P. Maryi, Królewicz 1764 por.: Jocher III., (str. 474 i 624)].
- Czerepin, w., pow. łwowski, dyp. 223, dok. 1998.
- Czerkasy, w., pow. tomaszowski, K. 14441, 24692 [por.: E. XIV.].
- Czerknieckie jezioro, geog. 10741.
- Czerlany, w., pow. gródecki [Płoszczańskij W. M., Słowo rusk., Lwów 1875 Nr. 57].
- Czerna (pod Krakowem), w., pow. chrzanowski, etn. 11362, szt. 22045, 22050 [Kłosy XVI.].
- Czernelica, mko, pow. horodeński, szt. 22046.
- Czerniaków, w., pod Warszawą, szt. 22046 [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Wójcicki K. Wł., Album lit. Wójcickiego 1848; — Tyg. ill. 1860 I.; — Kłosy II.; — Warmiński J. (pseud.), Pamiętka z Czerniakowa, Warsz., 1861; — Odpust. Opiekun domowy, Warsz. 1869].
- Czerniatyn na Podolu, pow. starokonstantynowski, szt. 22046 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.].
- Czernice Borowe, w., w Płockiem, pow. przasnyski, szt. 22045, 22296.
- Czernichów, m. gub., *zob.* Czernihów.
- Czernichów, w., pod Krakowem, etn. 32130 D.
- Czernichowo, w., pow. kościński, szt. 22045 [Wasilewski, Baba z Czernichowa, Tyg. lit., Poznań 1841 IV.].
- Czernięcin, w., pow. krasnostawski [Wieniarowski A., Tyg. ill. 1860 II.].
- Czerniejewo, m., pow. gnieźnieński, szt. 22296 [Chołomski W., Tyg. ill. 1861 III.].
- Czernihów (Czernichów, ross. Czernigow), m. gubernia i eparchia, arch. 32, dok. 28847 D., 28848 D., geog. 10408, 31647 D., etn. 31962 D., K. 13160, 14442, 14586, szk. 19440, szt. 22045, 22604, 22605, hp. 26702, 33993 D. [Kozłowski A., O pierwiastkowem założeniu, Tyg. wileński 1817 III.; — Nikolin hieromonach, Naczoło czern. jerarchii, Wiad. gub. czern. 1856; — Tenże. Jepiskopy czern., tamże; — Makarów, O dostopamiętnościach Czernigowa, Petersb. b. r.), *zob.* Kuryłówki.
- Czerniowce (Czernowitz), m., na Bukowinie, arch. 28299 D., geog. 31521 D., etn. 32010 D. [Galicia, Ztschr. 1841; — Wickenhauser F. A., Bohotin oder Geschichte der Stadt Czernowiz, Wien 1874; — Widok, Kłosy XVII. i Zb. najpiek. i najint. okol. Galicyi, Lwów].
- Czernobyl, *zob.* Czarnobyl.
- Czersk, w., przedtem m. i księstwo czerskie, dok. 1243, 1979, 5325, 5317, 5329, 29263 D., 29400 D., etn. 11672, 11686, 11687, etn. 32085 D., szt. 22046, hp. 23759, 23767, 23769, 24732 [Kłosy XIII., Kwartalnik Kłósów II. 104].
- Czerteż, w., pow. sanocki [Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 7].
- Czerwińsk, w., przedtem mko, nad Wisłą, pow. płoński, dok. 2046, kr. 6439, 6604, geog. 10219 [Gawarecki W. H.], K. 13308, 13309, 32469 D., szt. 21869, 22046, 22296, 22437, 22444, 22518 [por.: E. 1650: Paprocki Łuk., O łaskach i cudach w kościele P. M. Czerwińskiej; — Gawarecki W. H., Opis miasta Czerwińska, Mag. powszechny 1840 VII.; — F. M. Sob., Tyg. ill. 1863 VII.; — Wiek 1887 Nr. 206].
- Czerwona Ruś, *zob.* Ruś Czerwona.
- Czerwień (Czerwienski), gród ruski, hp. 24493, *zob.* Czerwonogród.
- Czerwonogród, w., pow. zaleszczycki, szt. 22090 [Frankowski, Roz., Lwów 1831; — Zb. najpiek. i najint. okol. Galicyi].
- Czerzin, w. (w sieradzkim(?) r. 1342), dok. 1830.
- Częstochowa, m. (Jasna Góra), arch. 33, dok. 729, 3899, 3916, 3918, 4555, 4971, 5226, 5294, 5296, 5338, 5352, 5378, 5403, 5415, 29809 D., 30199 D., kr. 7060, 8116, 8255—8260, 8344, 8442, 8570, 8922, 31174 D., geog. 10365, 10583, 31530 D., etn. 11226, 11815, K. 13572—13592, 13732, 13902, 13966, 32490 D., 32528 D., pr. 32954 D., lit. 20166, 33373 D., 33498 D., szt. 21775,

- 21870, 22040, 22045, 22089, 22296, 22435, 22436, 22442, 22604, 33702 D., hp. 26550 do 26552 [Muchliński A., Pielgrzymka, Pam. relig. mor. ser. 2. t. V. str. 51; — Baliński Michał, Pielgrzymka, rec. Kostrowiec Z., Tyg. petersb. 1846 XXXIV. (por.: Jocher III. str. 474—479 i E. XIV.)].
- Czeszewo, w., pow. wrzesiński, w Poznańskiem, etn. 11365, 11423, szt. 22045, 22048 [O budowlach nawodnych, Czas 1865 Nr. 2467; — Tyg. wielkopolski 1871 Nr. 1 do 5; — Dwór, Tyg. ill. III. Nr. 56; — Gaz. polska, Warsz. 1878 Nr. 144].
- Czierspitz, *zob.* Cierspice.
- Człochów, *zob.* Człuchowo.
- Człopa, *zob.* Stopanowo.
- Człuchowo (Człochów), m., w Prusach zach., szt. 22490.
- Czołha (obóz r. 1684), dok. 4179.
- Czorsztyn, w., pow. nowotarski, dok. 3822, szt. 22046, hp. 25395 [Przyj. ludu, Leszno II; — Przejazdźka, Album malownicze 1849; — Dzierzkowski J., Tyg. ill. 1862 V; — Śmigiełska, Kal. ill. dla Polek, Warsz. 1864; — Tyg. powsz. 1881; — Gustawicz Br., Wycieczka w Czorsztynskie, Warsz. 1881 (por. rec.: K. J., Prawda, Warsz. 1881) (por. literaturę w Słowniku geograficznym)].
- Czortków, m. i pow., num. 502, 28628 D., dok. 4779, etn. 11252, szt. 22046 [Galicia, Ztschrft., Lwów 1841].
- Czyhiryn, *zob.* Czelhryn.
- Czystohorb, w., pow. sanocki [Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 32].
- Czyżewo, w. (okolica szlachecka) pow. ostrowski, dok. 5270, 5412, szt. 22045.
- Czyżyków, w., pow. lwowski, num. 28628 D.
- Dąbrowa, m. pow. w Galicyi, dok. 1998, 5364, szt. 22046 [por.: E. 1618: Ligeza M.].
- Dąbrowa, w., koło Wielunia, szt. 22495.
- Dąbrowa górnicza, w., pow. będziński, ek. 18113 [Sławiński W., Tyg. ill. 1869 III.].
- Dąbrowica, w., pow. lubelski, szk. 19761, 33305 D., szt. 22046 [Dąbrowica, Dz. warsz. 1855 Nr. 10].
- Dąbrowica nad Horyniem, *zob.* Dubrowica.
- Dąbrówka (Augustenhof), w., pow. wyrzyski, etn. 31925 D.
- Dąbrówka polska, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 5].
- Dąbrówka ruska, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 5].
- Dąbrowno, m., pow. ostródzki (bitwa r. 1410), dok. 1993, kr. 6577, *zob.* Grunwald.
- Dacya (starożytna), hp. 23120, 23122, 23123.
- Daleszowa, w., pow. Horodenska, szt. 22625.
- Dalmacya, dok. 28781 D., kr. 6644, 8508, 8594, 9607, 30505 D., 31309 D., K. 14494, hp. 23034, 23045—23047, 23157, 23267.
- Damery (Dąbrowo, Damerow), etn. 11340.
- Dania, dok. 1035, 1626, 1627, 1802, 2953, 3019, 3020, 3089, 3300, 3510, 3728, 3923, 3936, 3937, 4513, 4918, 23808 D., 29071 D., 29076 D., 29818 D., 29821 D., 29827 D., kr. 5933, 5934, 6271, 6541, 6940, 8263, 8300, 8309, 8383, 8647, 8795, 9481, 9520, 9754, 30252 D., 30274 D., 30275 D., 30382 D., 30429 D., 30802 D., 31292 D., geog. 9997, 10048, 10916, 31516 D., K. 12721, pr. 16140, hp. 22755, 22795, 22952—22955, 23893, 24187, 24207, 25246, 25969, 26339, 26441, 26457, 26464, 26578—26580, 26982, 27116, 33941 D., 34181 D.
- Danków, w., pow. częstochowski, w wojew. kaliskiem, dok. 3920 [Pam. sandomierski 1829; — Lwowianin 1837 II.].
- Danzig, *zob.* Gdańsk.
- Darkiany (Darkiejmy, po niem. Darkemen), m., pow. w Prusach wsch., geog. 10484.
- Darmstadt, m., dok. 5297.
- Darów, w., pow. sanocki [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Darżlub, w., pow. wejherowski, etn. 11425.
- Darzyno (Darss), w., pow. słupecki, na Pomorzu, geog. 10572.
- Dawidów, w., pow. lwowski, dok. 2176, 2290.
- Dębice (Dambitzen), w., pow. elbląski, etn. 11340.
- Dębiki, w., pow. wielicki, szt. 22063.
- Dębno, w., pow. Nowy Targ, szt. 22045, 22046, 22284, 22285, 22296 [August III. zachowuje wybrańców we wsi Dębno przy wybrańictwie (r. 1748), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37; — E. Kierski, Tyg. ill. 1862].
- Dębno, w., pow. pliszewski nad Wartą, szt. 22285, 22436 [Warta 1886 Nr. 630].
- Dembe (Debe), w., pow. kaliski, etn. 11214, 31925 D.
- Dembówko (Eichenhagen), w., pow. wyrzyski, etn. 11423.
- Demninek (Demmin), w., pow. człuchowski, etn. 11446.
- Derło, w., pow. konstantynowski, K. 13430.
- Dermań, w., pow. dubieński, dok. 977, 2556, 3345, K. 14587.
- Deutschkrone, *zob.* Wałcz.
- Diatłowo (ros.), *zob.* Zdzięcioł.
- Dievenow (Dievenau), w., geog. 10572.
- Dijon, szt. 22091 (pod: Wład. Biały). hp. 23746.
- Dirschau, *zob.* Tczew.

- Dłużyna (Dluschin), w., pow. kościański, etn. 11436.
- Dmytrowice, w., w Galicyi, dok. 1857, 1904.
- Dniepr, rzeka (Naddnieprzańskie okolice), kr. 9821, geog. 10405, 10681—10683, 10755, 10797, 31725—32728 D., etn. 11286, 11392, 11402, 11864, 12371, 31967 D., 31970 D., 31975 D., ek. 18150, hp. 23122, 24483 [Pawliszczew, O progach dniewprowych, Bibl. warsz. 1847 (por.: E. XV.)].
- Dniestr, rzeka (Naddnieprzańskie okolice), dok. 4813, kr. 8619, geog. 10111, 10113, 10346, 10685, 10686, 10757, 10764, 31729 D., etn. 11246, 11248, 11391, 11864, 11906, 31887 D., 31975 D., 31978 D., ek. 18164, 33139 D. [por.: E. XV. i Słownik geog.].
- Dobczyce, mko, pow. wielicki, dok. 1826, 3596 [Zarewicz L., Dobczyce, monogr. hist., Kal. krak. na r. 1878, Odb., Krak. 1878].
- Dobczyzna na Spizu, *zob.* Lewocza.
- Dobelsberg, w Kurlandyi, etn. 11355.
- Doberlug Nowy, K. 13380, *zob.* Bledzew.
- Dobieszewko, w., pow. szubiński, etn. 11215, 11378, 11423, szt. 21802.
- Dobra, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Dobre (Doberau), na Szląsku, K. 13366.
- Dobraczyń [Płoszczańskij W. M., Słowo rus. 1864].
- Dobromil, m. i pow., kr. 7658, K. 14587, pr. 16125, szt. 21871, 22045, 22046, 22285, 22293, 22298, 22300, 22303, 22604 [Jaszowski St., Miasta w Galicyi, Rozm., Lwów 1831; — Tradycya o pułkowniku Porayu, Podberskiego Roczn. lit. 1843 (por.: E. XV.: Dohromilski kościół)].
- Dobropol (grób Nebaby), hp. 27549.
- Dobrostany, w., pow. gródecki, szt. 22605.
- Dobrysłów, w., pow. chełmski [D. Chr., Zorja, Lwów 1887 Nr. 7].
- Dobryszyce, w., pow. noworadom., etn. 11214.
- Dobrzechów, pod Strzyżowem, w., pow. rzeszowski, arch. 28285 D.
- Dobrzyca (Dobberschütz), w., pow. krotoszyński, szt. 22046.
- Dobrzyń, m., nad Wisłą i ziemia, dok. 1389, 1395, 1790, 5057, 5328, 29253 D., geog. 10201—10203, etn. 11667, K. 13507, 13543, pr. 16510, 32838 D., szk. 21806, hp. 23743, 25276 [por.: E. b. r.: Prośba obywateli ziemi dobrzyńskiej i E. XV.: Romanowski, Poszukiwania, Bibl. warsz. 1856—1857; — Zieliński Gust., Wiad. archeol. 1874].
- Dobrzyń nad Drwęcą, w., pow. rypiński [Korespondent plocki 1877 Nr. 11—36].
- Dolina, mko pow. w Galicyi, dok. 2303, 3055.
- Dolsk, m., pow. śremski, dok. 658, 1705, 1789, 1970 [Jabczyński J. Nep., Rys historyczny miasta Dolska i jego okolic, Poznań 1857 (por. rec.: Czas 1857 Nr. 33)].
- Dołha, w., pow. kałuski, dok. 2749.
- Dołholiska, w., pow. włodawski, szt. 22090.
- Dołżyce, w., pow. sanocki, dok. 2859 [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 36].
- Domaszów, w., pow. rawski w Galicyi, dok. 4225, 29763 D., K. 14587.
- Domatschine [Rolle G. Rob., Gesch. der Dörfer Domatschine und Sibyllenort, Kreis Oels in Schlesien, Oels 1884].
- Dombrowa, *zob.* Dąbrowa.
- Domingo-San, wyspa, dok. 5583, kr. 9731, hp. 28104, 28105, 34295 D.
- Dominikowo, w., pow. gorlicki, arch. 28285 D.
- Domosławice, w., pow. brzeski, szt. 22045, 22296, *zob.* Melsztyn.
- Don, rzeka, etn. 11842, K. 15891.
- Doniec, rzeka, dok. 3899.
- Dora, w., pow. Nadworna, geog. 10714.
- Dorohosów, *zob.* Dorozów.
- Dorohi, mko, dok. 3529.
- Dorohobuż, m. gub. smoleńskiej, K. 14587.
- Dorozów, w., pow. samborski, dok. 3939 [Płoszczańskij W. M., Słowo rus., Lwów 1875 Nr. 37].
- Dorpat (ros. Jurjew), arch. 28286 D., dok. 3052, 4385, kr. 7408, geog. 10112, K. 13461, szk. 19141, 19404—19406, szt. 22045 [Mag. powsz. 1839 VI; — Gernet A., Verfassungsgeschichte des Bisth. Dorpat bis zur Ausbildung der Landstände, Verhandl. d. gelehrten estnischen Gesellsch. 1897 XVII.].
- Dowspuda, w., pow. augustowski, szt. 22046.
- Draganowa, w., pow. krośnieński, dok. 1862, 1883, 2405.
- Dragomirna, w., na Bukowinie, szt. 22604.
- Dramburg (Dravenburg) w Nowej Marchii, pr. 33043 D.
- Drauser-See, *zob.* Elbląskie jezioro.
- Dreglin (Dreglin), pow. sierpecki, etn. 11687.
- Drezdenko (niem. Driesen), m., nad Notecią, dok. 1981.
- Drezno, m., arch. 26, 118, 28348 D., 28349 D., dok. 4464, 4529, 4610, 4648, 5331, 5691, kr. 6810, 8766, 8942, 9108, 9461, pr. 17342, szt. 22309, 22714, 22448, 22460, 22510, 22517, hp. 27060, *zob.* Saksonia.
- Drobin, mko, pow. plocki, szt. 22090.
- Drohiczyn, m. i Drohiczyn podlaski, przedmieście jego (Drohicka ziemia), dok. 2462, 2576, pr. 16519.
- Drohiczyn, m., pow. bialski, dok. 5276, 5308, 5594, 5648, 29213 D., 29438 D., etn. 11313, szk. 19142, 19510, 33306 D., szt. 22046, hp. 24359 [por.: E. b. r.: Odgłos serc wdzie-

- cznych (1753);—Karoli Teof. Mowa (1803);—Kraszewski J. I., Obrazy z życia i podr., Wilno 1843 II.; — Jaroszewicz Józef, Ateneum 1847 t. IV.; — Przyj. dom, Lwów 1855 V.; — L. Z., Tyg. ill. 1870 2. V.; — F. M. Sob., tamże 1873 2. XI.]
- Drohobuż, *zob.* Dorohobuż.
- Drohobycz, m. i pow., dok. 2064, 3856, etn. 11830, 31948 D., 32183 D., szt. 22045, 22604 [Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 25 do 31; — Płoszczańskij B. M., Nauk. Sborn. Lwów 1867, 1868 i Odb., Lwów 1868; — Doboszevska J., Kłosy XVI.], *zob.* Osoby: Wolfowicz Zelman.
- Drohowyże [J. E., Wycieczka, Kłosy I.]
- Druja, Druha, dawniej Sapieżyn, m., w pow. dziśńewskim, kr. 8838.
- Druskieniki, mko, pow. grodzieński, szt. 21848, hp. 24668 [Narbutt T., Druskieniki i okolice, wspom. hist., v. Wolfgang Ks., Ondyna Drukienieckich źródeł, Grodno 1844; — Ateneum 1843 I.; — Pilecki J. Dr., Gaz. warsz. 1857 Nr. 28; — Sołtan A., Tyg. ill. 1868 2. II.; — Glogier Z., List z Druskiennik, Kron. rodz. 1872; — Kłosy 1876 XXII.; — Korotyński, Druskieniki, Tyg. powsz., Warsz. 1878 (por. o wodach mineralnych lit. podana w Słowniku geograf.)].
- Druzno (Drausensee), jezioro [Döhning H., Preussische Provinzialblätter 1844 IV.]
- Drużkopol, szt. 22045 [por.: Jocher III. 479].
- Družbaki, w., na Spizu [por.: E. 1635; Petrycy J. I. i Słow. geog.]
- Drwały, w., pow. plocki, etn. 11383.
- Drwęca, rzeka, geog. 10687.
- Drybin, mko, gub. mohylewska, etn. 12082.
- Drzewica, w., dawniej m., kr. 6944, szt. 21871, 22045, 22046, 22090, 22407, 22437.
- Dubiecko, mko, pow. przemyski, dyp. 184 [por.: E. 1608: Zabczyc I., Na pożar D.; — Zawadzki Al., Pam. gal., Lwów 1831 II.; — Miscellen zur Belehr. u. Unterh., Lemberg 1822; — Wildt Jul., Kalendarz pow., Kraków 1860; — Tyg. powsz. 1882].
- Dubienka, m. (bitwa r. 1792), dok. 5385.
- Dubissa, rzeka, geog. 10688 [Burzyński I., Dubissa, Wilno 1871].
- Dubno, m. i pow., dok. 5337, 5399, lit. 33634 D., szt. 21727, 22046, 22604, 22293, 22300, 22303, 22397, 22399, 22447, 22475, 22509, 22523, 22553, 22561 [Kraszewski J. I., Dubno w czasie kontraktów, Obr. z życia i podr., Wilno 1843 I.]
- Dubnitz w Węgrzech (komitat trenczyński), kr. 6501, 6724.
- Dubrowica, mko, nad Horyniem (księstwo na Wołyniu), geog. 10371.
- Dubrownik, *zob.* Raguza.
- Dudyń, w., pow. brodzki [Płoszczańskij, Słowo rusk., Lwów 1875 Nr. 56].
- Dukla, mko, pow. krośnieński, dok. 1862, 1883, 2405, szt. 22090 [Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Zawadzki A., Galicia, Ztschrft., Lwów 1841; — Richthofen, Höhenmessungen in der Gegend von Dukla, Geol. Jahrbuch 1858 (por.: E. XV.)].
- Dulwich, pod Londynem (zbiory sztuki), szt. 21723.
- Düna, *zob.* Dźwina.
- Dunaj, rzeka, geog. 10341, etn. 12404, 32055 D., pr. 16392, hp. 23034, 23089, 23138, 28016, 28178, 34222 D.
- Dunajec, rzeka, geog. 10689, pr. 17163, 32997 [Brzegi Dunajca, Tyg. ill. 1874].
- Dunajec biały, rzeka, geog. 10639.
- Dunajec biały, w., pow. nowotarski, dok. 1715.
- Dunajec czarny, w., pow. nowotarski, dok. 1715.
- Dunamünde, *zob.* Dyament.
- Dürschwitz, *zob.* Dyszłowiec.
- Dwernik, w., pow. liski, dok. 2722.
- Dworce, w. w Galicyi, dok. 4143.
- Dyaków, w., pow. zasławski, szt. 22045.
- Dyament (Dynamind, Dünamünde), pod Rygą, dok. 1733, 1802, 3450, kr. 6437, 6491.
- Dybowo, w., nad Wisłą, pow. toruński, num. 28628 D., szt. 22046.
- Dymice, w., pow. nieszawski, dok. 5100.
- Dymitraszkówka, w., pow. olhopolski, szt. 22604.
- Dyneburg (błędnie Dynaburg), m. i pow., dok. 4541, 4574, 4578, K. 13879, szt. 22046 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; — Plater A., Hist.-chron. wiad. o Dynaburgu, Rubon 1842].
- Dynów, mko [Hruszewskij M., Nadanie magd. prawa 1596, Zap. tow. Szewcz. XXV.]
- Dyszłowice (Dürschwitz), w., na Szlasku, etn. 11424.
- Działoszyce, w., pow. pińczowski [Winczakiewicz Al. ks., Dawne i nowe dzieje miasta Działoszyce, Warsz. 1899].
- Działoszyn, mko, pow. wieluński, szt. 22045.
- Dzikanowice, w., pod Dobczycami, pow. wielicki, szt. 22045.
- Dziemierzycy, w., pow. miechowski, etn. 11214.
- Dzierażnia, w., pow. pińczowski, szt. 22045.
- Dzierżanowice, w., etn. 11795.
- Dzierżgów, w., nad Nidą, pow. włoszczowski [Olszyński Bolesław, Tyg. ill. 1879 3. VII.]
- Dziesławice, w., pow. stopnicki, etn. 31930 D.
- Dziewieszewo, w., pow. gnieźnieński, szt. 22045.
- Dzikie pola, hp. 24444, 24468, 24537.
- Dzików, w., pow. tarnobrzski, dok. 1028, 4609, 28868 D., szt. 21721, 21722, 22046,

- 22302, 33691 D., hp. 27257 [Siemieński L., Podhorce-Dzików, Wildt Jul., Kalendarz pow. 1856 (por.: Jocher III. str. 479 i E. XV.)].
- Dzisna (ros. Disna), m. i pow. w gub. wileńskiej, etn. 32226 D. [por.: E. b. r. Memoryał miasta JKM. Dzisny do deputacyi].
- Dźwina (niem. Düna, ros. Zapadnaja Dwina), rzeka, okolice naddźwięńskie, dok. 964, 1538, 4361, 5742, geog. 10690—10696, 31659 D., 31730 D., etn. 11455, 12165, ek. 18181, ob. 18481, hp. 24176, 24685, 25097, 33997 D.
- Dźwiniacz, w., pow. Turka [Suszycki Z., Pokłady siarki, oleju i wosku ziemnego w Dźwiniaczu, Spraw. kom. fizyogr. Akad., Krak. 1876 X.].
- Dźwinogród (Zwinyhorod), mko, pow. borszczowski, etn. 31950 D., szt. 22605, hp. 24342.
- Dźwinogród, pod Lwowem, pow. bóbrecki, szt. 33747 D., hp. 24330.
- Dźwińsk, zob. Dynaburg.
- Długa, góra na Żmudzi, pow. teleszewski, etn. 11314.
- Dżurków, w., pow. kołomyjski, dok. 1943.
- Eczmiażyn, w gub. erywańskiej, K. 14807.
- Eger, zob. Cheb.
- Egipt, dok. 5540, kr. 9592, 9687—9689, 30:93 D., ob. 18865, hp. 22803, 28056.
- Eichenhagen, zob. Dembówko.
- Elba, zob. Łaba.
- Elbląg (niem. Elbing), m. i pow., arch. 34, dyp. 205, num. 483, 486, 487, dok. 1995, 2237, 2246, 2650, 3024, 3047, 3646, 3731, 3879, 3897, 3913, 3918, 3969, 4040, 4295, 4344, 4372, 4465, 4508, 4515, 4616, 4735, 4910, 4941, 4999, 29809 D., 29825 D., 29949 D., kr. 8040, 8180, 8267, 8834, 9100, 9307, 30247 D., 30295 D., 30296 D., 30757 D., 31147 D., geog. 10485, 10806, 10912, etn. 11331, 11340, 11724, 12376, 32001 D., K. 13104, 15791, 15677, 15683, pr. 16319, 17324—17327, 17700, ob. 18564, szk. 19337—19340, 19342, 19344, 19346, 19349, 19352, lit. 20118, szt. 22427, hp. 23932, 23960—23963, 24111, 26915, 33906 D. [por.: E. b. r.: Dank und Freuden, Predigt über den Einzug Vladislai IV. in Elbing; — Wspomn. z podróży r. 1847, Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 26; — Himmereich P., Friedwald Elbingisch. preuss. Gesch., Lpzg. 1881; — Gronau A., Zur Gesch. des Gymn. Program szkolny, Elbing 1899 (por.: E. XVI.)].
- Elbąskie jezioro (Drausen-See), etn. 11340.
- Elchs, w Prusach zach., geog. 31785 D.
- Elisabeth Thown (list Niemcewicza). dok. 5642.
- Ellernitz, zob. Lniska.
- Elzanowo (Elsenu), etn. 11425.
- Elk albo Łek (niem. Lyck), dyp. 223, etn. 11365, szk. 19381 [Horch, Chronik der Stadt Lyck, Progr. gimn., Elk 1859].
- Embachstrom, rzeka w Inflantach, geog. 10697.
- Emden, m. w Fryzyi wschodniej, dok. 2790.
- Erfurt, m., dok. 2177, 5670, szk. 19815, hp. 28160, 28168.
- Erla, w Inflantach (r. 1657), dok. 3918.
- Erlangen, m. w Bawaryi, lit. 33439 D.
- Escorial, miasto w Hiszpanii, dok. 1541.
- Essling, w. pod Wiedniem (bitwa 1809 r.), kr. 31432 D.
- Estonia (Estland), sfrag. 28471 D., dok. 707 do 715, 1767, 1793, 1802, 2953, 3206, 28703 do 28706 D., 29804 D., geog. 10518, 10524, 10526, 10527, 10530, 10536—10539, 10677, 10859—10861, 10895, 10896, 10898, 10911, 10916, 31841 D., etn. 11134, 11159, 11357, 12268, 12310, 12311, 12314, 12317—12323, 12330—12332, 32014—32017 D., 32022 D., K. 13211, 13227, 14997, 15005, 32689 D., pr. 16105, 16348, 16350, 16376, 16377, 16382, 32316 D., szk. 33273 D., lit. 20718, szt. 21520, 22036, 22428, 22550, hp. 23554, 24116, 24120—24122, 24124, 24131, 24137, 24141, 24145, 24147—24150, 24158, 24160, 24165, 24187, 33940 D., 33941 D. (por.: Winkelmann, Bibl. Livoniae).
- Eylau, zob. Rawa.
- Falkowo, w., pow. grybowski, szt. 22045.
- Fastów nowy, m., num. 28628 D.
- Felin (Fellin), m. i pow. w Inflantach, szt. 22046 [Kriese, Einige Blicke in d. Gesch. Fellins, Parnawa 1837 1843; — Holst, Die Entwicklungsgesch. der Stadt Fellin, Dorpat 1864 (por.: lit. w Słow. geogr.)].
- Felsztyn (Fulstzyn), mko, pow. starosamborski, dok. 2883, szt. 22045, 23090.
- Fenicja, hp. 22803, 23128.
- Ferrara, m. we Włoszech, K. 14129.
- Fidlichów, w., pow. sieradzki, (?) num. 28628 D.
- Finlandya, dok. 4496, geog. 10248, 10827, hp. 22795, 23079, 27902.
- Firlejów, mko, w Galicyi [Płoszczańskij, Słowo rus. 1864].
- Flamandya, szt. 21685.
- Flandrya, dok. 5320, kr. 5925, 6021, 6569, 30253 D., geog. 10098, ek. 18193, szt. 21677, 21799, 22063.
- Fłatow, zob. Złotowo.
- Flensburg, m., w pruskiej regencyi szlachezkiej, dok. 3933.
- Florencyja, m., arch. 143, dok. 926, 2126, 4735, kr. 5957, 7669, 7670, 30285 D., K.

- 12594, 14127—14129, 32345 D., 32549 do 32551 D., 32659 D., lit. 21466, szt. 22091 (p. Poniatowski), hp. 22848, 22985, 25453, 25454, 34110 D.
- Floryna, w., pow. olhopolski, num. 28628 D.
- Florów, monaster, K. 14588.
- Fokoru, na Węgrzech, etn. 31949 D.
- Francya, arch. 28350 D., dok. 919, 940, 1389, 1442, 1444, 1451, 1453, 1507—1538, 1599, 1639, 2454, 2580, 2587, 2623, 2638, 3083, 3108, 3769, 3795, 3843, 3882, 3919, 4077, 4115, 4158, 4184, 4217, 4235, 4262, 4275, 4280, 4337, 4374, 4582, 4587, 4606, 4613, 4657, 4842, 4965, 5283, 5326, 5401, 5405, 5412, 5429, 5442, 5447, 5473, 5477, 5494, 5515, 5539, 5549, 5607, 5612, 5634, 5694, 5737, 28508 D., 29004 D., 29009 D., 29012 D., 29013 D., 29042 D., 29050 D., 29086 D., 29827 D., 30040 D., kr. 5935 do 5944, 6016—6023, 7369, 7370, 7381, 7405, 7536, 7537, 7548, 7565, 7831, 7900, 8126, 8127, 8382, 8734, 8748, 8845, 8907, 9100, 9531, 9574, 9672, 9686, 9701, 9709, 9731, 9754, 9822, 9824, 9867, 9868, 30134 D., 30137 D., 30149 D., 30276—30278 D., 30555 D., geog. 10105, K. 13676, 13851, 15869, 15872, pr. 16191, 16213, 16307, 17913, ek. 18188, ob. 18340, 18854, szk. 19128, lit. 19978, szt. 21622, 21624, 21647, 22386, 22453, hp. 22756, 22795, 22894 do 22904, 23300, 23609, 23688, 23690, 23691, 23975, 25284, 25618, 25783, 25990, 26199, 26200, 26410, 26470, 26485, 26615, 26752, 26840, 26890, 26925—26928, 26956, 27004, 27139, 27266, 27269, 27506, 27536, 27580, 27632, 27634, 27670, 27685, 27722—27730, 27732, 27733, 27785, 27786, 27789—27792, 27794, 27822, 27926, 27950, 27993, 28036, 28046, 28056, 28061, 28063, 28067, 28073, 28109, 28178, 28181, 28194, 28203, 28234, 28238, 28248—28250, 28259, 33855 D., 34220 D.
- Frankfurt nad Odrą, dok. 28762 D., K. 15785, szk. 19805.
- Frankonia, hp. 22848, 23231, 23258, 24901 do 24905, 24907.
- Fraustadt, *zob.* Wschowa.
- Frauenberg, *zob.* Fromb.
- Fredrowce, *zob.* Frydrowce.
- Friedeberg, mko, na Szląsku, pr. 33036 D.
- Friedeck, *zob.* Frydek.
- Friedrichswartha, na Szląsku, etn. 11367.
- Frombork (Frauenburg), m., w Warmii, arch. 35, K. 15751, lit. 20926, szt. 22045.
- Frydek, m. pow., na Szląsku, szt. 22045.
- Frydląd Pruski (Friedland), m., pow. człuchowski, dok. 5627 [Brennecke P., Urk. der Stadt Preussisch Friedland bis zum J. 1650, Progr. Gymn., Pr. Friedland 1885].
- Frydrowce. w., pow. kamieniecki [Przedziecki Al., Podole, Wilno 1841 t. II].
- Frysztak, mko, pow. jasielski, szk. 19316.
- Fryzya, dok. 1557, geog. 10911.
- Führen, wyspa, dok. 3936.
- Fulda, m., w regencyi pruskiej Kassel, dyp. 28421 D., dok. 858—860, 5748, 30200 D., kr. 9873, 30253 D.
- Fulsztyn, *zob.* Felsztyn.
- Füssen (pokój r. 1745), hp. 27304.
- Gabin (Gumbinnen), m. i pow. w Prusach, dok. 5488, geog. 10911, szt. 22045, 22661.
- Gablaucken, w., pow. morąski w Prusach wsch., etn. 11340.
- Galacz (bitwa 1789 r.), dok. 5312.
- Galicya, arch. 14, 15, 17, her. 344, 350, 28506 D., num. 526, 28628 D., ep. 613, dok. 670, 676, 1047, 1215—1227, 1355, 4992, 4998, 5018, 5095, 5118, 5135, 5140, 5166, 5184, 5200, 5213, 5223, 5235, 5249, 5282, 5312, 5329, 5342, 5343, 5375, 5397, 5444, 5455, 5474, 5493, 5512, 5548, 5549, 5567, 5576, 5584, 5643, 5660, 5676, 5677, 5755, 28681 D., 29570 D., 30045 D., 30057 D., kr. 8617, 9473, 9545—9547, 9607, 9673, 9692, 9697, 9735, 9741, 9749, 9793, 9794, 9796, 9807, 31278 D., 31307 D., 31309 D., geog. 10072—10074, 10082, 10093, 10095, 10102, 10104, 10129, 10152, 10268, 10317—10347, 10349, 10557, 10563, 10564, 10580, 10591, 10592, 10596, 10600, 10603, 10612, 10617, 10643, 10655, 10658, 10673, 10765, 10776, 10777, 10840, 10842, 10844, 10845, 10876—10883, 10913, 10916, 10936, 10984—10995, 10999, 31534 D., 31599 do 31606 D., 31703 D., 31704 D., 31710 D., 31712 D., 31741 D., 31748 D., 31766 D., 31801 D., 31803 D., 31843 D., 31844 D., 31845 D., etn. 11164, 11241—11248, 11368, 11388, 11389, 11407, 11433, 11450, 11543, 11761—11770, 11835, 11880—11882, 11886, 11889, 11895, 11897—11899, 11903, 11904, 11912, 11913, 11919, 11930, 12341, 12342, 12344, 12346, 12347, 12366—12368, 12375, 12377, 12392, 12394, 31942—31949 D., 32025 D., 32122—32125 D., 32166—32168 D., 32174 D., 32269 D., 32279 D., 32283 D., K. 12470, 12614, 12870, 13977, 13978, 14068, 14075, 14270, 14325, 14481, 14482, 14484 do 14486, 14493, 14532—14584, 14604, 14757, 14758, 14760, 14761, 32493 D., 32494 D., 32655 D., pr. 16281, 16536, 16984, 17105, 17106, 17139, 17266, 17352, 17399, 17526, 17720—17789, 33061 D., 33107—33109 D., ek. 17954, 17990, 18293 do 18303, ob. 18610, 18808, 18887, 19546 do 19549, 19551, 19566, lit. 20194, 21200, 21271, 21277, 21317, 21332, 21342, 21519, 21540, 21545—21549, 33362 D., 33619 D., 33628 D., szt. 21739, 21762, 21830, 21831, 21833, 21834, 21837, 22019, 22374, 22549,

- 22593, 22595, 22598, 22645, 22650, 22670, 33638 D., 33743 D., hp. 23459, 23467, 24309, 24311—24319, 24322, 24323, 24344 do 24346, 24356, 24383, 24384, 24782, 25231, 25497, 26736, 27406, 27585, 27586, 27590—27597, 27655, 27656, 27668, 27735, 27736, 27877, 27925, 27981, 27982, 27984, 27985, 28004, 28026, 28027, 28080, 28186, 33968 D., 33264 D. [Malinowski M., Mne-mosine, Lemberg 1836; — Pełowski St., Galicyana (por. rec.: Koneczny Fr., Przegl. powsz. 1897; M. P. Zap. tow. Szewcz. XVIII.) (por.: E. XVII.)], *zob.* Austriacki zabór, Małopolska, Ruś Czerwona i Ha-licka.
- Gałoszowice, w., pow. mielecki, dok. 4420.
- Gamalijskij monastyr, K. 14569.
- Gapowo, w., p. Stężycza, pow. kartuski, etn. 32010 D.
- Gardzienice, w., pow. krasnostawski, szt. 22048 [Rogowicz J., Wędrowiec 1900].
- Garwolin, m. i pow., etn. 11214, szt. 22545.
- Gasawa, m., pow. szubiński, etn. 11378, szt. 21802, hp. 25112, 25113.
- Gdańsk (Danzig), m., arch. 36, 28271 D., 28291 D., 28292 D., 28349 D., her. 412, num. 483—485, dok. 731, 1183—1185, 1387, 1538, 2207, 2249, 2273, 2653, 2654, 2668, 3044, 3047, 3061, 3141, 3142, 3148, 3625, 3646, 3718, 3731, 3801, 3858, 3880, 3892, 3912, 3913, 3918, 3928, 3946, 3991, 4019, 4035, 4094, 4103, 4116, 4128, 4132, 4135, 4141, 4148, 4231, 4256, 4276, 4280, 4293, 4348, 4353, 4363, 4368, 4369, 4379, 4380, 4383, 4388, 4435, 4444, 4446, 4465, 4476, 4484, 4492, 4513, 4550, 4553, 4559, 4573, 4582, 4583, 4584, 4588, 4604, 4606, 4607, 4617, 4625, 4673, 4738, 4745, 4788, 4813, 4822, 4825, 4830, 4859, 4900, 4929, 4941, 5016, 5029, 5048, 5180, 5196, 5320, 5321, 5329, 5350, 5361, 5403, 5425, 5445, 5517, 5748, 5777, 28922 D., 28952 D., 29485 D., 29487 D., 29559 D., 29678 D., 29720 D., 29755 D., 29805 D., 29809 D., 29848 D., 29849 D., 29967 D., 30013 D., 30029 D., kr. 6146, 6220, 6439, 6600, 6820, 6858, 6987, 6990, 7189, 7247, 7257, 7389, 7395, 7397—7400, 7402, 7409, 7410, 7547, 7873, 7974, 7979, 8002, 8140, 8152, 8153, 8183, 8203, 8240, 8264, 8266, 8267, 8297, 8299, 8300, 8312, 8359, 8410, 8460, 8514, 8517, 8555, 8630, 8780, 8918, 8950, 9024, 9031, 9066, 9078, 9079, 9100, 9103—9105, 9215, 9228, 9230, 9307, 9735, 9764, 9840, 9862, 30654 D., 30932 D., 31105 D., 31165 D., 31189 D., 31293 D., geog. 10067, 10088, 10121, 10498, 10502, 10506—10510, 10806, 10911, 10912, 10975, 31525 D., 31680 D., 31681 D., etn. 11184, 11340, 11447, 11717, 11719, 11724, K. 12764, 13782, 13956, 14988, 14989, 15489, 15500, 15630, 15661, 15670, 15671, 15683, 15759, 32468 D., 32762 D., pr. 16319, 16329, 16333, 16710 do 16713, 16800—16802, 16844, 16858, 16958, 17299, 17300—17309, 17408, 33040 D., ek. 18143, 18186—18190, 18225, 18276, 33151 D., szk. 19143, 19144, 19353, 19355 do 19358, 19362, 19364, 19365, 19367 do 19370, 19372, 19374, lit. 20118, 20189, 20978, 20979, 20989, 21034, 21180, 21190, 33585 D., szt. 21721, 21722, 21874, 22045—22047, 22050, 22090, 22293, 22331, 22325, 22367, 22407, 22411, 22435, 22471, 22551, 33673 D., hp. 23899, 23965—23984, 24099, 24105, 24114, 25367, 25517, 25787, 25789—25791, 25966, 26062, 26165, 26420, 26594, 26882, 27243—27250, 27254, 27605, 27823, 27825, 28117, 33904 D., 34232 D., 34277 D., 34296 D., 34304 D. [por.: E. h. r.: Prüfung der Schrift: Kurtze Nachricht vom Mischlichkeiten in Dantzig; O Gdańsku (1791?); 1605. Laubanus Mel., Sprotavius, Epos ad Senat. Dantiscanum; 1668: Nicolai Henr., Panegyricus designatis consulibus; 1684: Summum in emporio gedanensi pretium oratio in laudem Urbis, Gedan; 1755: Unterredung; 1764: Sehner I. L., Beschreibung v. der Stadt Danzig, Amsterd.; — Adressbuch fürs J. 1800; — Wspomn. z podróży r. 1847, Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 26; — Neumann Max, Das Recht der Nor- und Anbauten-besitzer in Dantzig, Dantzig 1862 (por.: Altpreuss. Mntsch. t. I.); — Tenze, De foenore redituum annuorum emtionis, Hal. Sax. 1864 (por.: rec. Labaud, Altpreuss. Mntsch. t. I.); — Pawłowski J. N., Der Kapellenberg in der Vorstadt St. Albrecht bei Dantzig, Altpreuss. Mntsch. t. V.; Tenze, Verzeichniss der Münzen, welche in der Vorstadt St. Albrecht bei Dantzig gefunden worden sind, tamże; — L. P., Kronika rodzinna 1872/3; — Raczyński Wiktor, Przewodnik po Copotach, Gdańsku i okolicy, Gdańsk 1892; — Koenig Rob., Dantzig vor hundert Jahren, Daheim 1893 XXXIX. Nr. 31; — Friedrich E., Die Dichte der Bevölkerung im Regierungsbezirk Dantzig (odb. z. Schriften der Naturforsch. Gesellsch. in Danzig), Gdańsk i Lipsk 1895 (por.: E. XV.: Danzig; XVII.: Gdańsk i Gedanum)], *zob.* Langfur.
- Gdów, mko, pow. wielicki, etn. 32143 D.
- Genewa, m, K. 15081, szt. 22472,
- Genua, m., dok. 1633, 2269, 2343, 29083 D., kr. 31432 D., ek. 18151, szt. 22299, hp. 22299, 222986.
- Georgenburg, w., pow. wystucki (zamek krzyżacki) [Zschokke, Ueber Georgenburg bei Insterburg, Neue preuss. prov. Blätter 1848 VI.; — Töppen, Berichtigung, tamże 1849 VIII.].
- Georgia (Gruzja), kraj Kaukazu, kr. 9873.
- Gersdorf, *zob.* Kerhatice.

Gerzike (Carogród), dobra w pow. dźwińskim, hp. 33997 D.

Getynga (Göthingen), m., szk. 19815.

Gidle, w., pow. noworadomski, geog. 31536 D., K. 13458, 13656, 13966, 32479 D., szt. 22045 [Dzwonek, Lwów 1862 VII. (por.: Jocher III. 481 (kościół) i E. XVII.)].

Gieblo, w., pow. olkuski, gmina Pilica, szt. 22045.

Giecz (Gedetsch), w., pow. średzki, szt. 22045 [Przyj. ludu, Łesno 1836 II.; — Kierski E., Tyg. ill. 1862 VI.].

Giedlarowa, zob. Gilarowa.

Gielnica (węg. Gölniczbanya, niem. Gölnitz), mko, na Spizu [Schwab E., Historische Skizzen, Brünn 1864; — Stark A., Beiträge z. Gesch. von Gölnitz 1870 (por.: Słownik geograficzny)].

Gieraszków (Gieraszwice), w., pow. sandomierski, dok. 1857, 1863.

Giersz, w., pow. łódzki, etn. 11700.

Gierszwałd, zob. Jerzwałd.

Giessen, m., w Wyższej Hessyi, szk. 19815.

Gilarowa (Giedlarowa), w., pow. łańcucki [August III. zachowuje wybrańców przy wybrańectwie (r. 1748), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37].

Giżyce, w., pow. kaliski [Chod., Giżyce, Kaliszczanin 1885 Nr. 15].

Glanów, w., pow. olkuski, num. 28586 D., hp. 25001.

Głatz, zob. Kłodzko.

Glewo, w., pow. lipnowski, dok. 1722.

Glinaj (Gleinau), w., pow. wołowski na Szląsku, etn. 11231.

Gliniany, mko, pow. przemyślański, dok. 4911, 5444 [Jaszowski St., Miasta w Galicyi, Rozm., Lwów 1831 (por.: E. XVII.)].

Gliniecki monaster, w kij. eparchii, K. 14589.

Glinisko [Płoszczańskij W. M., Słowo rus. 1864].

Gliwice (Gleiwitz), m., na Szląsku, geog. 31588 D., hp. 23816.

Głazów, w., pow. sandomierski, szt. 22604.

Głębockie (wykopalisko), num. 528.

Głębokie (ross. Глубокие), mko, pow. dziśnieński, szt. 22604.

Głębokie, w., pow. krakowski, dok. 2925, 3964 (bitwa r. 1661).

Głębokie, w., pow. sanocki [Olszewski K., Rozbiór wody mineralnej, Spraw. kom. fizyogr. Akad. um., Krak. 1881 XV.].

Głębowice, w., pow. wadowicki, szt. 22538.

Głogów (Głogowa górna i dolna, niem. Glogau), m., na Szląsku (księstwo głogowskie), num. 489, dok. 732, 733, 1791, 2389, 3902, 29494 D., kr. 6485, 6814, 6815, 7285, geog. 10981, etn. 11386, 11451, 11740, K.

14971, pr. 16219, 32632 D., ek. 18118, hp. 23817, 33869 D., 34059 D. [Geissler Rob., Album von Glogau, Glogau 1872; — Zacharias, Inschrift. an Häusern in Glogau und Altenburg, Ztschr. f. Ethn. 1885].

Głósce (Głojisce), w., pow. krośnieński, dok. 1862, 1883, 2405.

Główienka, w., pow., krośnieński, dok. 4112, 4315 [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 19].

Głuchów, m., pow. w gubernii czernichowskiej, szt. 22048, hp. 24581.

Głupczyce (Leobschütz), m., na Górnym Szląsku, geog. 10983, lit. 33395 D., hp. 23825 [Minsberg, Gesch. d. Stadt Leobschütz, Neisse 1828].

Gnichwitz, w., pow. wrocławski, etn. 11231.

Gniew (Mewe), m., pow. kwidzyński, etn. 11425 [Preuss. Prov. Blätt. 1830 i 1845].

Gniezno, m., dyp. 28426 D., ep. 614, 28656 D., dok. 658, 734, 735, 1242, 1244, 1261—1272, 1319, 1455, 1661, 1705, 1731, 1734, 1738, 1789, 1970, 1985, 2036, 2055, 2278, 2368, 2596, 2680, 3101, 3158, 3196, 3260, 3293, 3423, 3506, 3579, 3583, 3599, 3620, 3659, 3788, 3809, 3962, 4100, 4200, 4480, 4489, 4731, 4777, 4820, 5287, 5332, 5388, 5653, 28871 D., 28936 D., 28945 D., 28951 D., 29096 D., 29104 D., 29145 D., 29161 D., 29276 D., 29298 D., 29308 D., 29366 D., 29385 D., 29401 D., 29462 D., 29472 D., 29492 D., 29805 D., kr. 6222, 6223, 6237, 6402, 6430, 6459, 6565, 6665, 6743, 7088, 7836, 8205, 8638, geog. 10193, 10204, 31525 D., 31835 D., etn. 11197—11199, 11376—11378, 32029 D., K. 12757, 12764, 12811, 12812, 12819, 12913—12939, 12942 do 12945, 12947, 12950, 13315, 13504, 13718, 13920, 13939, 13955, 15439, 32360 D., 32364 D., 32433 D., ek. 18287, szk. 19105, 19106, 19592, 19802, szt. 21802, 21876, 22040, 22045, 22046, 22076, 22089, 22090, 22097, 22270, 22435, 22437, 22488, 33642 D., 33680 D., 33696 D., hp. 23737, 23739, 24936, 24967, 24968, 25107, 25697, 26345, 34052 D. [Pożar Gniezna r. 1819, Przegl. nauk. lit. 1842—1844; — Łepkowski J., Gniezno i Trzemeszno, Krak. 1863 (rec.: Wójcicki K. Wł., Bibl. warsz. 1864 I.); — Łukowski A., Tyg. ill. 1866 XII.; — Gdeczyrz, Przewodnik (rec.: Prz. kryt. 1877); — Kortowicz E. S., Gniezno, szkic topograficzny. Roczn. tow. przyj. nauk. pozn. 1887 XV.; — Uhle Th., Wiss. Beil. der Leipz. Zeit. 1892 Nr. 126—128; — Karwowski Stan., Gniezno, Odb. z XIX. rocznika towarzystwa przyj. nauk. pozn., Poznań 1892 (por.: E. XVII.)].

Goczalkowice, w., pow. pszczyński [Trycz J. M., Zakład kąpielny, Tyg. ill. 1862 VI.].

Gogolin (Goglin), w., pow. wielkostrzelecki, etn. 11425.

- Goldberg, *zob.* Złotorya.
 Golenein, *zob.* Jelenów.
 Golesz, *zob.* Gródek olski.
 Goldynga, *zob.* Kuldyga.
 Golice, w., pow. łęczycki, num. 537.
 Golub (niem. Gollub), m., w Prusach zach., kr. 6264, 6925 [por.: E. XVII.].
 Gołab, w., nad Wisłą, pow. nowoaleksandryjski, dok. 3912, 4057, 4370, 5348, 9640, 9641, 31417 D., pr. 16529, hp. 26652.
 Gołańcz (niem. Gollantsch), m., pow. wągrowiecki, etn. 11378, szt. 21802 [Przyj. ludu, Leszno 1842 II.; — Sobótka 1871].
 Gołków, w., pow. grójecki, dok. 5436.
 Gołonóg, w., pow. będziński, szt. 22045 [Wiślicki A., Tyg. il. 1862 VI.].
 Gołubicze, *zob.* Hołubicze.
 Gołuchów, w., pow. pleszewski, szt. 21721, 21722, 21877, 22447 [Przyj. ludu, Leszno 1838 V., 1842 IX.; — Park w Gołuchowie, Ogródnik polski, czasopismo, 1880 za maj].
 Gołymin, w., pow. ciechanowski, kr. 9751, hp. 28113.
 Gomeł, *zob.* Homel.
 Gomółin, w., pow. piotrkowski [Przyłuski A., O wsi Gomulinie pod Piotrkowem, Tydzień, Petrokow 1873—1877].
 Gonczyn (Gonczyce?), dok. 3306.
 Goniądz, mko, pow. białostocki, szt. 22047.
 Gopło, jezioro, num. 529, etn. 11375, 11423.
 Góra Kalwarya, m., nad Wisłą, pow. grójecki, dyp. 28431 D., dok. 730, szk. 19264, szt. 33669 D. [Gawarecki, Alleluja czasop. 1842; — Lipiński Tym., Bibl. warsz. 1842 IV.; — Trippin L., 1845 IV.; — Góra Kalwarya czyli Nowy Jeruzalem, Warsz. 1854 (por.: Jocher III. str. 480 (Górski kościół) i E. XVII.)], *zob.* Osoby: Wierzbowski Stefan.
 Góra, w., pow. łęczycki, dok. 1673, szt. 22045.
 Góra Łysa, *zob.* Łysa Góra.
 Góra, w., pow. stopnicki, etn. 31930 D.
 Góra (Guhrau), m., na Szląsku, pr. 33035 D.
 Goraj, w., dawniej mko, pow. zamojski, dok. 2524.
 Górcze, w., pow. warszawski [Wiek 1883 Nr. 218].
 Gorenice, w., pow. olkuski, etn. 11122.
 Górka (Görr'g, Görrchen), w., pow. krobiski, etn. 11423, *zob.* Osoby: Górka.
 Górka lubieńska, w. [por.: E. 1754: Cuda Najśw. Panny, Poznań].
 Gorkau, *zob.* Jirkov.
 Gorlice, m. i pow., szt. 21837, 22077.
 Görlitz, *zob.* Zgorzelec.
 Górnot, pow. sieradzki, num. 28628 D.
 Gorodeczno, *zob.* Poddubie.
 Gorodiszczce, *zob.* Horodyszczce.
 Gorodok, *zob.* Horodek.
 Gorczanów (grób Turczynek), szt. 22090.
 Gorzów, pod Oświęcimem, w., pow. chrzanowski, num. 28628 D., etn. 31948 D.
 Gorzyce, w., w Galicyi (pow. tarnobrzeński (?)), dok. 2405.
 Gorzyca stara (Alt Görtzig), w., pow. międzychowski, etn. 11365.
 Goscar, w., pow. Krossen, etn. 31927 D.
 Gosławice, w., pow. koniński, szt. 22045.
 Gosprzydowa, w., pow. brzeski, szt. 21878, 22045, 22285, 22296, 22437.
 Gostomie, w., pow. kartuski, etn. 11398.
 Gostyń (stary i nowy), m., pow. krobicki (ziemia gostyńska), dok. 2266, 5287, 29272 D., 29352 D., 29380 D., geog. 31563 D., 31835 D., etn. 11200, 11413, K. 13690, pr. 32538 D., szt. 21803, 21878, 22045, 22046, 22089, 22285, 22553 (por.: Jocher III. str. 480: Kościół)].
 Gotha, m., ks. Sachsen-Gotha, szt. 22299.
 Gozdowo, w., teraz pow. sierpski [Gawarecki W. H., Wieś Gozdowo w powiecie płockim, Bibl. warsz. 1852 IV.; — Sнопек lit., Poznań 1857].
 Goździków, w., pow. opoczyński [Kitajewski prof., O wodach goździkowskich, Pam. warsz. 1821; — Roczn. tow. przyj. nauk. warsz. 1822 XV. (por. lit. w: Słowniku geograficznym)].
 Graboszyce, w., pow. wadowicki, szt. 22046.
 Grabów, m., pow. ostrzeszowski, K. 13504, etn. 31930 D.
 Grabowo (Alt Grabau), w., pow. kościerski, etn. 11436.
 Grabowo, w., pow. ostrołęcki, etn. 32082 D.
 Grabowo, w., pow. wieluński, szt. 33643 D.
 Gradyżsk, m., pow. krzemienieczucki gub. połtańskiej, K. 14589.
 Gran, *zob.* Ostrzyhom.
 Graziowa, w., pow. dobromilski, dok. 4367, 29598 D.
 Greblin (niem. Gremblin), w., pow. kwidziński [Flank R., Gesichte westpreussischer Güter, Ztschr. f. den Reg.-Bezirk Marienwerder 1895 zes. 33].
 Grebocin (Gremboczin), w., pow. toruński, dok. 4682.
 Grecya, kr. 8234, geog. 10155, 10157, 10964, 31496 D., etn. 11042, ek. 18138, 18139, hp. 22795, 23082, 23083, 23085, 23111, 23149, 23237.
 Greifswald, *zob.* Gryfia.
 Grekowo, w. (r. 1465), dok. 2282.
 Grocholice, w., pow. piotrkowski, etn. 11214.
 Gródek, m. i pow. obecnie: Gródek Jagiełłoński, geog. 31609 D., szt. 21833, 21878

- [Gaz. pol., Warsz. 1839 str. 113; — Plan der Umgebungen von Grodek aufgenommen, Lemberg 1837].
- Gródek goleski (sąd leński w grodzie Golez pod Kołaczycami), dok. 1014, 1248, 1930, 2432, 29233 D.
- Grodno, m. i pow. (grodzieńska gubernia), arch. 12, dok. 983, 947, 2738, 2872, 4130, 4207, 4237, 4300, 4309, 4389, 4411, 4460, 4471, 4478, 4525, 4548, 4647, 4648, 4693, 4782, 5066, 5115, 5142, 5185, 5187, 5189 do 5191, 5194, 5287, 5294, 5306, 5308, 5393, 5398, 5399, 5403, 5407, 5409—5412, 5415, 5447, 5449, 5463, 5606, 5719, 28849 D., 29207 D., 29638 D., 30124 D., 30135 D., 30159 D., kr. 8761, 9526, 9696, 9740, 31174 D., geog. 10124, 10131, 10425, 10440, 10441, 10570, 10702, 10741, 10852, 10853, 31655 D., etn. 12071—12073, 12075, 12198, 31915 D., K. 13874, 14628, 32647 D., pr. 16503, ob. 18459, szk. 19145, 19717, 19650, 19716, 33310 D., lit. 21190, szt. 21857, 21873, 22045—22047, 22407, 22436, 22534, 22538, 22604, 33746 D., hp. 24669, 26100, 27829—27835, 27959, 33995 D., 34284 D. [Glogier Z., Kołoza w Grodnie, Tyg. ill. 1878 3. V.; — Pożar w Grodnie r. 1753, Kłosy 1885 II. (por.: E. XVII.: Grodno; Jocher III. str. 480: Kościół P. Maryi)], zob. Kołoza.
- Grodzieńska puszcza, pr. 16647.
- Grodziec, w., pow. będziński, dok. 1727, szt. 22046.
- Grodzisk (Grätz), m., pow. bukowski, K. 32681 D., ek. 18030, szt. 22045, 21803.
- Grodzisko, w., pow. sokołowski [Ziemiński T., Zbiór wiad. antrop. Akad. krak. 1882 do 1884 VI.—VIII.].
- Grodzkie stare, w., pow. mazowiecki, etn. 11384.
- Grojec (dawniej Grodziec), pod Warszawą, m. i pow., dok. 3385, K. 13922, szt. 22045, 22046 [F. M. Sob., Grójec, Tyg. ill. 1867 XV.].
- Gromnik, w., pow. tarnowski, dok. 2356.
- Groty, w., pow. warszawski, dok. 4314.
- Grubno, w., pow. chełmiński, etn. 32010 D.
- Gruczn, w., pow. świecki, etn. 32010 D.
- Grudziadz (niem. Graudenz), m. i pow., arch. 28294 D., dok. 3946, 4367, 29809 D., geog. 10486, etn. 11341, 11348, 11442, 12337, K. 13772, 14990, pr. 17322, 33041 D., ob. 18564, szk. 19146, szt. 22307, hp. 23709, 23989 [Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Schaefer E., Plan v. d. Stadt Graudenz, Graudenz 1888].
- Grunwald (niem. Gruenfelde), dok. 1993, 2055, szt. 22089, hp. 23940, 24741, 24746, 25376 do 25384.
- Gruszówka (Gruszówek), w., pow. wielicki, dok. 2405.
- Gruzya, zob. Georgia.
- Grybów, m. i pow., etn. 11796, szt. 21837, 21878, 22089, 22285, 22296 [Stadnicki Aleks., Rys hist. miasta Grynowa i starostwa grybow., Bibl. warsz. 1855 III.].
- Gryfia (Greifswald), m., szk. 19805, 19815.
- Grylewo, w., pow. wągrowicki, szt. 22045.
- Grywałd (dawniej Grynwałd), w., pow. nowotarski, dok. 4705, 4940, 29770 D., 29813 D., 29837 D. [Przywilej dla Milewskiego Stan. na łan wybraniecki z r. 1653, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 30].
- Gryzobor (Grüssau), w., pow. kamieniogórski na Szląsku, kr. 6635.
- Gryzów (Greisau), w., pow. nissański na Szląsku, kr. 6264, 6448, 6453, K. 13333.
- Grzegorzowice, w., pow. opatowski, szt. 22045.
- Grzybów, w., szt. 22045.
- Grzybowice, w., pow. lwowski, szt. 22604, 22625.
- Grzymałów, mko, pow. skałacki, szt. 22046 [Przyłęcki St., Album J. D. Borkowskiego. Lwów 1848].
- Gubiny (niem. Gubin), w., pow. grudziącki, kr. 31908 D., etn. 11232, 11425, 11436, szk. 22497.
- Gumbinnen, zob. Gąbin.
- Gumienice, w., pow. stopnicki, dok. 4129.
- Guminiec, w., pow. kamieniecki, szt. 22604.
- Guminiec, w., pow. koźmiński, K. 14954.
- Gustyński monastyr, kr. 7589, K. 14589.
- Guttentag (po polsku: Dobrydzień), m., pow. lubliniecki [Weltzel Augustin, Geschichte der Stadt und Herrschaft Guttentag, Ratibor 1882].
- Guzianka (Guszianka), w., pow. żądzborski na pruskich Mazurach, pr. 17531.
- Guzów, w., pow. radomyski(?) [Anczyz W. i Schuppe Alfr., Krajobrazy polskie, Zesz. I., Warsz. 1863 (Dąb w Guzowie)].
- Gwoździec, mko, w. Galicji, dok. 4134.
- Habelschwerdt, zob. Bystrzyca w hr. kładzkim.
- Hacółowice, w., w ziemi przemyskiej (r. 1456), dok. 2241.
- Haczów, nad Wisłokiem, w., pow. brzozowski, dok. 4112, 4315.
- Hadziacz (Hadjacz), m. i pow., dok. 3932, K. 14614, szt. 22604.
- Haga (Haag, La Haye), m., w Hollandyi, dok. 3948, 4352, 4561.
- Hajna, pow. borysowski (hajeńskie starostwo), dok. 5306.

- Hajnów (Hainau), m., na Szląsku, hp. 34182 D.
[Scholz Cantor, Die ältesten Urkunden der Stadt Hainau, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1864 VI.]
- Halberstadt, m. w Prusach, regencya magde-burska, dok. 861, 862, 28752 D., 29042 D.
- Halczynce, w., pow. mohylewski, dok. 5152.
- Halicka Ruś, *zob.* Ruś Halicka.
- Halicz, m., pow. staniśławowski, dyp. 200, dok. 675, 1246, 1825, 2103, 3839, 4992, 29301 D., 29314 D., 29362 D., kr. 6431, etn. 11253, K. 13120, 13121, 13509, 14481, 14485, 32626—32628 D., pr. 16532, szt. 21775, 21879, 22045—22047, 22604, 22605, 22633, 22642, 33670 D., 33743 D., 33746 D., 33747 D., hp. 24282, 24310, 24325—24328, 24354, 24355, 24357—24359, 25351, 34093 D. [Ziemięcki T., Zbiór wiad. do antrop., Akad. krak. 1882 VI.—VIII. (por.: lit. w: Słowniku geograficznym i E. XVIII.)], *zob.* Ruś Halicka.
- Halickie księstwo, *zob.* Ruś Halicka.
- Halle an d. Saale, m., dok. 1149, kr. 8756, szk. 19815.
- Halmágy w Siedmiogrodzie (r. 1579), dok. 3170.
- Hamburg, m., dok. 4348, 28751 D., kr. 5895, 6181, 9117, hp. 22848, 24173, 27140.
- Hanza czarna, rzeka, etn. 12200.
- Hannower, m., dok. 29042 D., kr. 5805, hp. 23211.
- Hanzłówka, w. (r. 1381), dok. 1884.
- Haraj, wzgórze pod Żółkwią, geog. 10662.
- Hartowiec (Czartowiec), w., pow. lubawski, lit. 20469.
- Hasan, *zob.* Uszawa
- Hauslagen, w., pow. kołobrzski, etn. 32010 D.
- Hawelsburg (Hohola), m. i biskupstwo (w. IX.), hp. 24942.
- Hdečany w Czechach, hp. 34053 D.
- Hebdów pod Brzeskiem, w., pow. miechowski, szt. 22045, 22089, 22553 [Sob. F. M., Tyg. ill. 1860 I.].
- Heidelberg, m., w ks. badenickim, dok. 3604, K. 15267, szk. 19807, lit. 33465 D.
- Heidenberg, w Warmii [Kabath, Der Heidenberg oder heilige Berg, Ztschr. f. Geschichte Ermlands II.].
- Heilsberg (po polsku Lelbark), m. w Warmii, dok. 5627, kr. 6721, szt. 22046.
- Hejbudy (Heubuden), w., pow. malborski, geog. 10509.
- Hela, półwysep w Prusach zach., pr. 33045 D.
- Helenówka, w., pow. wasylkowski, etn. 11289.
- Helsingborg, m. w Szwecyi, hp. 23899.
- Helwecya, *zob.* Szwajcarya.
- Henryków (Heinrichau), w., na Szląsku, dok. 736, 1724, kr. 6220, 6348, 6349, 6375, 6376, 6435, 6458, 6456, 6571, 6624, K. 13367 13368, 32464 D., pr. 17090 [Szajnocha K., Przed sześciuset laty, Szkice historyczne].
- Hercegowina, K. 12648, hp. 23046.
- Hermannstadt, *zob.* Sybin.
- Hersfeld (opactwo benedyktyńskie w Hessyi), kr. 6151 [Hafner, Die Reichsabtei Hersfeld bis z. Mitte d. XIII. Jahrh., Hersfeld 1889].
- Hessya, prowincya pruska, dok. 29042 D. kr. 9116.
- Heylsberg, *zob.* Heilsberg.
- Hildesheim, m. i regencya pruska, dok. 864, 865, 28753—28755 D., kr. 6151, 6172, 6606.
- Hiszpania, arch. 28352 D., dok. 1487, 1507, 1512, 1539, 3153, 3223, 4070, 4587, 4613, 4870, 4932, 5326, 28983 D., 28985 D., 29010 D., 29030 D., 29082 D., 29033 D., 29082 D., 29620 D., kr. 5947, 5948, 5999, 6024—6026, 7755, 7904, 8309, 8684, 9781, 9782, 9785—9789, 9819, 30801 D., ek. 18188, ob. 18844, lit. 19979, hp. 22756, 22795, 22848, 22905—22915, 22969, 23608, 23975, 25477, 25634, 26098, 26183, 26337, 26751, 26923, 26927, 26939, 27067, 27685, 28056, 28169—28173, 28175.
- Hlinica, w., na Bukowinie, etn. 31952 D.
- Hljadki, w., w Galicyi, pow. kołomyjski, szt. 22605.
- Hłotków (monaster), K. 14590.
- Hniewin (Gniewin, Brůx), w Czechach, dok. 28741 D.
- Hnizdyczów, w., pow. żydaczowski, dok. 4629.
- Hoczów (Hoczew), w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. łw. 1860 Nr. 16, 17].
- Hodel, w Sandomierskiem, szt. 22045.
- Hodów, w., pow. złoczowski, szt. 22090, 33684 D.
- Hodowice(ca), w., pow. lwowski, dok. 1863.
- Holacensis provincia, na Szląsku, geog. 10295.
- Holad Pruski (Preuss-Holland), m., w Prusach wsch. [Preuss. Provinzialblätter 1838].
- Hollandya, arch. 119, dok. 940, 1526, 1556, 1557, 3904, 3913, 4131, 4295, 4466, 4561, 5326, 5540, kr. 8077, 8237, 9066, 9893, 9952, 9735, geog. 10910, 10911, ek. 18054, 18165, szt. 21677, 21685, hp. 22753, 27298, 28056, *zob.* Niderlandy.
- Holszany (Olszany), mko, pow. oszmiański, *zob.* Osoby: Holszańscy kniaziowie.
- Holsztyn, księstwo, dok. 4449, geog. 10661, hp. 22956.
- Holsztynek, *zob.* Olsztynek.
- Hołdunów (Anhalt) [Wunster Carl, Die Gründung der Parochie Anhalt in Oberschlesien im Jahre 1770, Breslau 1880].
- Hołowczyna, mko, pow. mohilewski, dok. 4411.
- Hołubica, w., pow. brodzki, dok. 4517, K. 14590.

- Hołubicze (Gołubicze), pow. olhopolski, szt. 22604.
- Hołubne, w., pow. rówieński [Stecki Tad. J., Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881, Nr. 133 i 139].
- Homel, m. i pow., gubernia mohilewska, etn. 12080
- Homuh, góra k. Wieliczki, dok. 1921.
- Horbasów, w., pow. latyczowski, num. 28628 D.
- Horec (monastyr), szt. 22604.
- Horeniec (r. 1773), szt. 22045.
- Horeckie, w. (r. 1403), dok. 1978.
- Horochoń, mko, pow. włodzimierski, dok. 5665, 5668, szt. 22389 [Skirniewski M., Kazanie przy poświęceniu kościoła w Horochowie, Łuck 1808].
- Horodec, mko, pow. kobryński [Stecki J., Kłasy 1877 XXV. str. 147].
- Horodek (ross. Gorodek), m. i pow., gubernia witebska, etn. 31959 D.
- Horodenka, m. i pow. w Galicyi, num. 530, etn. 32183 [K. A., Nowy cerkwy w Horodenci, Słowo rus., Lwów 1878 Nr. 124].
- Horodło, w., przedtem m., pow. hrubieszowski, her. 28500 D., dok. 2011, 2089, 4638, 29262 D., pr. 16250, hp. 25386.
- Horodnica, w., pow. husiatyński, dok. 4405.
- Horodnica nad Dniestrem, w., pow. horodeński, etn. 11124, 11254, 31950 D. [por.: E. b. r.: Wywód natury wsi Horodnicy i Sułkowie].
- Horodnica, m., pow. zwiahelski, num. 28628 D.
- Horodnie (zamek), szt. 22046.
- Horodniki, w., pow. oszmiański, szt. 22090.
- Horodno, w., pow. lidzki [por.: E. b. r.: Dzwody od UU. dziedziców Herodna].
- Horodyszcze, szt. 22604, 22605 [por.: Słownik geograficzny].
- Horoszcza (Choroszcza), w., pow. białostocki, szt. 22048.
- Horoszk, w., pow. żytomierski [Ossowski G., Horoszk i jego hiperyty, Tyg. ill. 1867 IV. (por. lit. w Słowniku geograficznym)].
- Horyń, rzeka, geog. 10698, 31520 D.
- Hoszów, w., pow. doliniański, K. 14590, szt. 22604.
- Hromówka, w., pow. starokonstantynowski, num. 28628 D.
- Hrubieszów, m. i pow., w gubernii lubelskiej, geog. 31580 D., etn. 11827, 32159 D., szt. 22499.
- Hryców, mko, pow. zasławski, num. 531.
- Hubertsburg, zamek myśliwski w regencji lipskiej (pokój r. 1763), dok. 4854, kr. 9552, hp. 27309, 27337, 27477, 33692 D., 34252 D., 34257 D., 34258 D.
- Hubków (Chupków), w., pow. rówieński, szt. 22046.
- Huczwa, dawniej Hoczew, rzeka, etn. 11293.
- Humań, m. i pow., sfrag. 302, dok. 4949, 4950, kr. 9373, K. 14590, 32637 D., szk. 19309, lit. 21105, szt. 22604, 33746 D., hp. 24453, 24622, 27542.
- Humersztyn (Amerstyn, Hammerstein), kr. 7961.
- Hummelsburg, zamek, na Szlasku, szt. 22046.
- Husiatyn, m. i pow., szt. 22604.
- Hyżne, w., pow. rzeszowski [por.: Jocher III. str. 481: wizyta kościoła r. 1751].
- Iglawa, m., w Morawach, dok. 29378 D.
- Ihumiń, mko i pow., w gub. mińskiej, etn. 11315.
- Ikwa, rzeka, geog. 31638 D., ob. 18443, hp. 24442.
- Ilkusz, zob. Olkusz.
- Ilirya, hp. 23121, 23236, 23266.
- Ilnik, w., w Galicyi, dok. 2726, 4824.
- Iława (Deutsch-Eilau), m., pow. suski, etn. 11397.
- Iława pruska (Iławka, Preussisch-Eylau), mko, pow. królewiecki, dok. 5627, kr. 9763, 31432 D., hp. 28117.
- Iława nad Preglem, zob. Welau.
- Iłów, w., przedtem mko, pow. sochaczewski, K. 14955.
- Iłża, m. i pow. w gubernii radomskiej, geog. 31540 D., szt. 21880, 22045, 22046.
- Indye wschodnie, dok. 29001 D., kr. 31095 D., K. 32506 D., hp. 22803 [por.: E. XVIII.].
- Inflanty (Livonia, Livland), arch. 5, 36, 125, 129, 130, 28324 D., 28379 D., chr. 159, 160, 28398 D., dyp. 210, sfrag. 28471 D., her. 356, 28512 D., num. 490, 28608 D., dok. 707—715, 964, 965, 1139, 1140, 1307, 1401, 1402, 1430, 1431, 1707, 1725, 1726, 1730, 1733, 1793, 1802, 1818, 2087, 2101, 2339, 2478, 2698, 2910, 2923, 2927, 2932 do 2934, 2936, 2953—2956, 3052, 3089, 3144, 3152, 3162, 3179, 3185, 3194, 3206, 3239, 3305, 3360, 3402, 3416, 3494, 3524, 3606, 3913, 3914, 3918, 3934, 4123, 4132, 4311, 4347, 4350, 4351, 4361, 4365, 4385, 4398, 4411, 4426, 4496, 4764, 4897, 5218, 5328, 5390, 5615, 28703—28706 D., 28831 D., 28976 D., 29128 D., 29299 D., 29581 D., 29659 D., 29674 D., 29804 do 29806 D., 29809 D., 29823 D., 29838 D., 29932 D., kr. 5877—5882, 6296, 6297, 6419—6421, 6491—6493, 6520—6522, 6538, 6541, 6547, 6548, 6552, 6791, 6884, 7128,

- 7216, 7217, 7233, 7246, 7264, 7265, 7284, 7289, 7403, 7407, 7415, 7419, 7434, 7436, 7454, 7455, 7474, 7479, 7537, 7555, 7570, 7623, 7624, 7679, 7680, 7699, 7709, 7778, 7918, 7980, 8084, 8159, 8228, 8306, 8309, 8504, 8550, 8624, 8662, 8672, 8735, 8777, 8804, 8807, 8829, 8842, 8856, 8966, 9186, 9222, 9271, 9273, 9533, 9664, 9692, 9712, 9749, 30244 D., 30441 D., 30489 D., 30490 D., 30517 D., 30784 D., 30802 D., 30823 D., 30875 D., 30963 D., 31052 D., 31144 D., 31145 D., 31192 D., 31274 D., 31309 D., geog. 10090, 10107, 10128, 10165, 10516, 10518, 10520—10531, 10535, 10540, 10541, 10698, 10804, 10862—10864, 10895, 10897, 10898, 10909, 10911, 10913, 10916, 10947, 31651 D., 31685 D., 31687 D., 31689 D., 31755 D., 31777 D., 31817 D., 31841 D., etn. 11089, 11134, 11135, 11317, 11353, 11356, 11357, 11406, 11470, 12267, 12268, 12272—12295, 12299—12315, 12323, 12325, 12351, 12372, 12391, 12395, 32014 do 32021 D., 32262 D., 32280 D., K. 12512, 12513, 12663, 13206, 13207, 13209, 13211, 13212, 13215, 13220, 13223, 13228—13230, 13460, 13794—13805, 14279, 14894, 14996 do 14999, 15005, 15437, 15940, 33368 D., 32443 D., 32444 D., 32692 D., 32747 D., pr. 16098, 16102, 16105, 16253, 16311, 16348, 16350—16353, 16355, 16356, 16358, 16361, 16365, 16370, 16375—16380, 16382, 16383, 16517, 17155, 17156, 17335, 17411, 17682, 32816 D., 32878 D., 32879 D., 32880 D., 32882 D., 32884 D., ek. 18139, 18194, 18229, 33143 D., ob. 18478, 18479, szk. 19402, 19403, 19815, lit. 20718, 21164, szt. 21820, 21822, 22044, 22428, 22550, hp. 22803, 23076, 23451, 23554, 23915, 24115—24117, 24119—24122, 24126—24139, 24141, 24145 do 24149, 24160, 24161, 24163, 24167 do 24172, 24175, 24177, 24179—24181, 24191 do 24201, 24203, 24205, 24207, 24208 do 24216, 24221, 24224—24232, 24236, 25246, 25536, 25568, 25751, 25917, 25920—25923, 26071, 26072, 26157, 26251, 27055, 27063, 33937—33939 D., 33945—33951 D., 33953 D., 33997 D., 34179 D. [por.: E. XVIII. i Winkelmann L., Bibl. Livoniae hist.].
- Ingolstadt, m., w Bawarii, szk. 19808, 33321 D.
- Inowłódz nad Pilicą, w., przedtem mko, pow. rawski, szt. 21860, 22045, 22046, 22539.
- Inowrocław (Vladislavia Junior, niem. Inowrazlaw), m. i pow. (województwo), dok. 737, 4345, 5293, geog. 10836, 10871, etn. 11202, 11378, 32778 D., szt. 21802, 33669 D. [Jenike L., Tyg. ill. 1860 I.; — Sobótka, Poznań 1869; — Adressbuch von Inowrazlaw nebst Ortschafts-Verzeichniss vom Kreise, Inowrazlaw 1878]; Dyecezya zwana także inowrocławską, zob. Włocławek.
- Interburg, zob. Wystruć.
- Irlandya, dok. 1459, 28999 D., hp. 22866, 23610.
- Irządze, w., pow. włoszczowski [Bol. Ol., Tyg. ill. 1878 3. V.].
- Iskań. w., pow. dobromilski, dok. 3797, K. 13922.
- Iskorość nad Uszą, mko, pow. owrucki, etn. 11215 [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 t. II.].
- Iskrzynia (Iskrzynia), w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 18].
- Istrya, hp. 23045.
- Iwangrod (Dęblin), forteca, geog. 10131.
- Iwankowo, w., pow. jampolski, num. 28628 D.
- Iwankowce, w., pow. herdyczowski, szt. 21723, 22293.
- Iwla, w., pow. krośnieński, dok. 1862, 1883, 2405.
- Iwonicz, w., pow. krośnieński, dok. 2608, 2631, etn. 32148 D., 32149 D. [Torosiewicz, Mnemosyne, Lwów 1838; — Galicia, Ztschr. 1841; — Lwowianin 1840; — Przyj. ludu, Leszno 1840; — Przyj. dom., Lwów 1857; — Chłędowski, Tyg. ill. 1866 XIV.; — Strzecha 1869 i 1878; — Kłasy XIV. (literaturę o wodach iwonicznych por. w Słowniku geograficznym)].
- Iwński monastyr, dok. 28S15 D.
- Izabielńska cerkiew, szt. 22604.
- Izasławska gubernia, dok. 5463.
- Izdehki, w., pow. brzozowski, szt. 22045.
- Jabłoczyński monastyr, K. 14591, szt. 22604.
- Jabłoń, w., pow. radzyński, szt. 22046.
- Jabłonka, w., pow. rówieński [Stecki T., Jerzy, Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133 i 139].
- Jabłonna nad Wisłą, pow. warszawski, szt. 33636 D.
- Jabłonne, w., pow. rówieński [Stecki T. J., Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133 i 139].
- Jabłonów, mko, pow. kołomyjski, szt. 22661.
- Jabłonów, w., pow. husiatyński, dok. 2017.
- Jabłonowo, w., pow. brodnicki [A. K., Tyg. ill. 1867 str. 92].
- Jaćmierz, mko, pow. sanocki, etn. 32155 D.
- Jadowniki mokre, w., pow. brzeski, etn. 31948 D.
- Jadowniki podgórne, w., pow. brzeski, dok. 3279.
- Jager (Agra, Erlau), kr. 7599.
- Jägerndorf, zob. Karniów.
- Jagodne, w., pow. łukowski, etn. 11631, 11825, ek. 18100 [por. rec.: Bem. A., Prawda 1889 Nr. 43; Lubicz R., Życie 1889 Nr. 43].

- Jakobsztat nad Dźwiną (Jakubowo, Jakobstadt), m., pow. zęburski, dok. 5353, 5365.
- Jakubowice, w., pow. miechowski, szt. 22048.
- Jakubowice murowane, w., pow. lubelski [Marynicz, Tyg. ill. 1873 XII.].
- Jalec (Jeltsch), w., na Szląsku, szt. 22046.
- Jamnica, w., pow. stanisławowski, szt. 22604.
- Jampol, mko, pow. krzemieniecki, szt. 22090.
- Janczewo, num. 28628 D.
- Janiszew (Janischau), w., pow. kwidziński [Flank R., Geschichte westpreussischer Güter, Ztschr. f. den Reg. Bezirk Marienwerder 1895, zes. 33].
- Janiszewek, w., pow. włocławski, etn. 11202.
- Janów, w., przedtem mko, pow. konstantynowski, lit. 21095.
- Janów, mko, pow. gródecki, dok. 3514, 3540, 4493, 4911, etn. 11908 [Udziela M., Janów pod względem hist. i jako latowisko przyszłości, Lwów 1896; — Schnür-Pełowski St., Janów pod Lwowem, Lwów 1897 (por.: rec.: Papée Fr., Kwart. hist. 1898; Koneczny F., Prz. powsz. 1897)].
- Janów biskupi lub podlaski, w., pow. konstantynowski [Podlasiak J. K., Janów biskupi czyli podlaski, Krak. 1898 (por. rec.: B. M., Przegl. powsz. 1898; Gozdawa M., Gaz. warsz. 1898 Nr. 261)].
- Janów lubelski, przedtem ordynacki, m. i pow., szt. 22045, hp. 27940.
- Janów, w., pow. trembow. [Przyłęcki St., Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1848].
- Janowiec, nad Wisłą, w., pow. kozienicki, szt. 22045, 22046 [Baliński M., Przywilej miasta Janowca, Bibl. warsz. 1841 IV.; i Pisma hist., Warsz. 1843 IV. dodatek].
- Janowo, w., pow. przasnyski [Osiecki ks., Korespondencya z Przasnyskiego (hist. osady Janowo), Wiek 1878 Nr. 82—85].
- Jańsbork (Johannsburg), w Prusach, dok. 4295.
- Januszkowice, w., pow. jasielski, dok. 3722.
- Januszpol, mko, pow. żytomierski, szt. 22389.
- Japonia, dok. 29615 D., kr. 9555, 30843 D. [por.: E. XVIII.: Japończycy].
- Jarmolińce, w., pow. proskurowski [Przedziecki A., Podole, Wilno 1841 II.].
- Jarocin (Jarotschin), m., pow. pleszewski, num. 532, geog. 31568 D., 31835 D., szt. 21803 [Warta 1886 Nr. 629].
- Jarosław, m. i pow., arch. 37, 28330 D., dok. 1877, 2133, 4246, kr. 7950, 8802, etn. 11255, 11823, K. 13144, 13296, 13452, szt. 21881, 22045—22047, 22051, 22663, 33644 D., hp. 24331 [Rozm., Lwów 1831; — Lwowianin 1840; — Przyj. ludu, Leszno 1844; — Piątkowski ks., Najśw. Marya u Dominikanów, Jarosław 1864; — Steinrelief an der Kirche, Mitth. d. Central-Komm., Wien III. i IV.; — Płoszczańskij W. M., Nauk. Sbor. Matycy 1868 i Łyt. Shorn., Lwów 1887 (por.: E. b. r.: Historia cudów i E. XVIII.; lit. por. w Słowniku geograficznym)].
- Jarosław, m. i gubernia, dok. 5427.
- Jarosławiec, w., koło Łucka, szt. 22604.
- Jaryłowice, w., w Samborczyźnie (r. 1396), dok. 1937 [Zygm. I. potwierdza zamianę wsi (r. 1535), Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 30, 31].
- Jaryńówka, w., pow. rówieński [Stecki T. Jerzy, Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133, 139].
- Jarząbkowo, w., pow. gnieźnieński, szt. 22045.
- Jasieniec, w. pod Szczecinem [Przyj. ludu, Leszno 1847 t. II.].
- Jasiołda (Jaselda), rzeka, geog. 10231, 31731 D.
- Jaśkowa dolina (Jaschkenthal), w., koło Gdańska, geog. 10509.
- Jaśkowce, w. [Dzwonek, Lwów 1865 XII.].
- Jaślany, w., pow. mielecki [August III. zachowuje wybrańców w Padwi i Jaślanach przy wybraniectwie (r. 1757), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 37].
- Jaśliska, mko, pow. sanocki, szt. 22046 [Prochaska A., Jaśliska, Przew. nauk. lit. 1889 (por. rec.: Bostel Ferd., Kwart. hist. 1890)].
- Jaśło, m. i pow., num. 28628 D., dok. 4619, etn. 11255, szt. 21881, 22045, 33644 D. [por.: E. 1734: Olszowski Ign. Łuk., O Najśw. Pannie jasielskiej informacya; — Vaterländische Blätter für Oesterreich 1811 Nr. 76; — Dod. Gaz. lw. 1811 Nr. 43; — Czas 1852 Nr. 235; — W., Jaśło i jego okolice, Tyg. ill. 1879 3. VII. (por. lit. w Słowniku geograficznym)].
- Jasna Góra, zob. Częstochowa.
- Jaśniska, w., pow. gródecki, dok. 3421.
- Jassy, m., w Rumunii, dok. 5399, kr. 7260.
- Jastkowice, w., pow. tarnobrzski [August III. zachowuje wybrańców w Jastkowicach przy gruntach wybranieckich (r. 1754), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36].
- Jastrząb, w., pow. radomski [Fritz J. M., Zdrojowisko w Jastrzębiu, Tyg. ill. 1865 str. 224].
- Jastrzębice (po rusku Jastrubyczy), w., pow. sokalski [Płoszczańskij W. M., Dla monohrafii mistnoŃej w Hałycy, Słowo, Lwów 1864].
- Jastrzębie, w., pow. święci, etn. 31930 D.
- Jastrzębik, w., pow. sądecki [Olszewski K., Rozbiór chemiczny wód mineralnych z 16 źródeł (z mapą), Spraw. kom. fizyogr. Akad., Krak. 1882 XVI.].
- Jaszczurówka, cieplica, k. Zakopanego, geog. 10633 [por. lit. w Słowniku geograficznym].

- Jasień, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 38].
- Jaszuny, mko, pow. wileński, szt. 22048.
- Jaurów (Jawor, Jauer), na Szlasku, dok. 738, 2072, K. 13506 [Die Streitigkeiten zwischen Adel und Städten der Fürstenthümer Schweidnitz und Jauer, Ztschr. d. Ver. für Gesch. Schlesiens X.].
- Jawora, w., pow. turczański, dok. 2726.
- Jawornik (Jauering), m. i pow., na Szlasku, szt. 22045.
- Jawornik, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 34].
- Jawornik, w., pow. myślenicki [Janota Eug., Pam. krak. 1866].
- Jaworów, m. i pow., w Galicyi, dok. 3211, 4085, 4098, 4126, 4153, 4235, K. 14591, szt. 22048, 22090, hp. 26692, 26730, 26753 [Jaszowski St., Miasta w Galicyi, Rozm., Lwów 1831 (por.: E. XVIII.)].
- Jaworowa (obóz r. 1663), dok. 3976.
- Jaworowa Wola, w., pow. sanocki, dok. 2608.
- Jaworze (Ernsdorf), m., na Szlasku [A. P., Tyg. ill. 1877 III. str. 314].
- Jaworzna, w., pow. limanowski, szt. 22045.
- Jaworzyna, w., na Spizu [Anczyc Wł., Tyg. ill. 1864 IX.].
- Jazłowiec, mko, pow. buczacki, dok. 4928, 28710 D., 29657 D., K. 13598, szt. 21881, 22090, 22605, 22669 [Jaszowski St., Rozm. Lwów 1831; — Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów (por.: E. XVIII.)].
- Jazowsko, w., pow. sądecki, kr. 9188.
- Jedlińsko, w., dawniej mko, pow. radomski, szk. 19107 [Zorza, czasop. 1870 Nr. 20 do 22].
- Jedlna (Jedlnia), w., pow. kozienicki, dok. 658, 29285 D., pr. 33006 D., szt. 22045.
- Jedlna (Jelna), w., pow. sądecki [August III. zachowuje wybrańców we wsiach przy wybraniectwie (r. 1748), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37].
- Jędrzejów, w., dawniej mko, pow. kielecki, dok. 1687, 3121, 4107, kr. 6281, 6282, 30437 D., etn. 11809, K. 13336, 13337, szk. 21775, 21881, 22045, 22089, 22090, 22285, 22469, 22585, 33663 D. [Kościół, por.: Jocher III. str. 482].
- Jelenów (Golenein), k. Poznania, etn. 11423.
- Jeleśnia, w., pow. żywiecki, szt. 22045.
- Jena, m. (bitwa r. 1806), dok. 5629, kr. 9756, szk. 19815, hp. 28110, 28112, 28163.
- Jerozolim a i królestwo Jeroz., dok. 29110 D., kr. 7855, 30272 D.
- Jeruzalem nowe, zob. Góra Kalwarya.
- Jerzów, zob. Jeżów.
- Jerzwałd (Gietrzwałd), K. 13966 [Lauryszewiczowa Z., Pielgrzymka do Gierszwałdu. Lwów 1877].
- Jeziorna, w. (akt rokoszu r. 1607), dok. 3474.
- Jeziorosy, zob. Nowoaleksandrowsk.
- Jezupol, dok. 28711 D., szt. 22046.
- Jeżów pod Bobową, w., pow. grybowski, dyp. 213, dok. 1772, 2241, szt. 21775, 21881, 22045, 22046 [Jeżów i jego okolice, Wędrawiec 1883 Nr. 25, 26].
- Jirkov (Gorkau), na Pomorzu, hp. 23906.
- Jodłowa, mko, pow. pilżeński, dok. 3670, 3952, 4008, szt. 22089.
- Jodłownik, w., pow. limanowski, szt. 22436.
- Johannsburg, zob. Jańsbork.
- Józefpol, mko, pow. bałcki, num. 533.
- Julin, zob. Wollin.
- Jungerhof, dobra w Kurlandyi, dok. 4351.
- Jurborg, w., pow. rossieński, szt. 22661.
- Jurewice, mko, w woj. mińskim, K. 13966.
- Jurjew, zob. Dorpat.
- Jurkowszczyzna, na Wołyniu, etn. 11966, 32197 D.
- Jurów (Jurowa), w., pow. tomaszowski, num. 28628 D.
- Kacice, w., pow. miechowski, szt. 21775, 22045.
- Kaczyce, w., pow. sandomierski [por.: E. b. r.: Notanda z przywilejów wsi Kaczyc].
- Kadłubiska, w., pow. brodzki [Płoszczański W. M., Dla monohrafiy mistnostej w Hazyeyi, Słowo, Lwów 1875].
- Kadłobna, w., pow. kałuski [Płoszczański W. M., Dla monohrafiy mistnostej w Hazyeyi, Słowo 1864].
- Kadzyn, mko, gub. witebska, dok. 4036, 4172.
- Kaffa, nad Morzem Czarnem, dok. 2269, ek. 18151, hp. 25564.
- Kahlenberg, pod Wiedniem (r. 1683), hp. 26816.
- Kahujów, w., pow. rudecki, dok. 2276.
- Kainardza, zob. Kuczuk-Kainardza.
- Kaintz, zob. Chojnica.
- Kair, m., w Egipcie, kr. 9689.
- Kąkolniki, w., pow. rohatyński, dok. 2045.
- Kalifornia, kr. 9555.
- Kalisz, m. i pow. (ziemia, województwo, gubernia), arch. 38, num. 464, 534, 535, ep. 616, dok. 742, 743, 1186, 1245, 1396, 1831, 1983, 1990, 2036, 2037, 2397, 2406, 3563, 3913, 3928, 4356, 4397, 4922, 4941, 5122, 5131, 5174, 5276, 5403, 5628, 5724, 5748, 5766, 5781, 29117 D., 29136 D., 29145 D., 29161 D., 29252 D., 29261 D., 29268 D., 30112 D., kr. 7761, 9841, 9842, 9855, geog. 10193, 10207, 10208, 10209, 31828 D., etn. 11203, 11410, 11413, 11647,

- K. 12764, 13307, 13504, 13514, 13706, 13708, 13863, 13967, 15927, pr. 16511, 16667, 17637, 17892, 33004 D., 33058 D., ek. 18154, 18325, szk. 19147, 19148, 19513, 19608, 19762, 19785, lit. 20168, 21267, szt. 21728, 21775, 21882, 22047, 22050, 22296, 33674 D., hp. 23710, 23734, 23739, 25243, 25414, 26882, 26891, 27076, 27112, 28163, 28219, 28230, 34091 D. [por.: E. b. r.: List obywatela z prowincyi, 20. lipca z Kalisza (r. 1789); — Fritsche J., Krótki rys hist. m. Kalisza, Popis publ. uczniów kaliskiego korpusu kadetów 1817; — Bywalski, Śty Jan w Kaliszu, Tyg. pol., Warsz. 1818 III.; — Reise nach Kalisz, Das Palatinat und die Stadt Kalisch hist.-statist., 2. Aufl., Berlin 1835; — Rynek, Przyj. ludu, Leszno 1835 II.; 1842 IX.; — Biernacki C. A., Opis m. Kalisza, Przegl. nauk. lit. 1848 II.; — Stawecki E., Album kaliskie (zeszytów 4), Warsz. 1855; — Biernacki C., Ustęp z hist. opisu m. Kalisza, Przyczynek do rozprawy: Jezuita w Kaliszu, Bibl. warsz. 1859 II.; — Maleszewski W., Plac św. Józefa, Tyg. ill. 1861 III.; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1868 II.; — Chodyński A., Kalisz (park, alea Józefiny), Noworocznik kaliski 1875; — Wolle O., Wiad. hist. wraz z 3 planami miasta r. 1785, 1825 i 1878, Kalisz 1878; — Z złotej księgi miasta, Kaliszanie 1883 Nr. 97—100; — Chodyński A., O komisji dobrego porządku, Tamże 1884 Nr. 5 do 9; — Tenże, Z dziejów Kalisza, tamże 1885 Nr. 102; — Biernacki C., Przyczynek do kroniki miasta, tamże 1886 Nr. 79; — Marszałkowski L. X., Opis pogorzeli r. 1792, tamże 1886 Nr. 27; — Stare bruki (z r. 1408), Wiek 1887 Nr. 199 (Wiad. bież. kraj.); por.: Dziennik urzędowy wojew. kaliskiego 1816—1845, od r. 1868 Kaliszanie; E. XIX.; Jocher III. str. 182 i lit. w Słowniku geograficznym].
- Kalmar, m. szwedzkie, pr. 16248.
- Kalne, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Kalwarya Góra, zob. Góra Kalwarya.
- Kalwarya kostyńska [por.: E. XIX.].
- Kalwarya pałacowska, pod Przemysłem, w., pow. dobromilski [J. obeski, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 32; — Przyj. dom., Lwów 1860; — Czas 1877 Nr. 142 (por.: E. XIX.)].
- Kalwarya zębrzydowska, etn. 11255, K. 13616, szt. 21883, 22045, 22046, 22059, 22285, 22296 [Chłędowski, Pam. lwowski 1817; — Przyj. ludu, Leszno 1837 II., 1838 IV.; — Galicia, Ztschr., Lemberg 1840; — B(ek-dowski) F. X., Lwowianin 1841; — K. Z., Czas 1853 Nr. 154, 1862 Nr. 113; — Przyj. dom., Lwów 1855 V.; — Łepkowski Józef, Listy z podróży archeol. po Galicyi, Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 20, 21; Tenże, Kalwarya zębrzydowska Wildt Jul., Kalendarz pow., Kraków 1856 i Odb.; — Historia Kalwaryi, Cieszyn 1861; — Siemieński L., Tyg. ill. 1861 III.; — Tyg. lwow. 1868; — J. S., Czech J., Nowy kalend., Krak. 1866; — Dzwonek, Lwów 1872 IV.; — Wójcicki K. Wł., Kłosa XIV. (por. Jocher III. str. 482; E. XIX. i lit. w Słowniku geograficznym)].
- Kalwarya, na Żmudzi, K. 13459.
- Kałka, rzeka, kr. 6300, hp. 24513.
- Kaługa, m. gubernialne, dok. 4985.
- Kałusz, mko. i pow., w Galicyi, dok. 4057, geog. 10584, 31706 D., etn. 11267, szt. 22045 [O minerałach kałuskich, por. lit. w Słowniku geograficznym].
- Kałuszyn, m., pow. nowomiński, szt. 22089, 22489.
- Kamczatka, półwysep w Azji wsch., kr. 9555, hp. 27535.
- Kamenz, zob. Kamieniec na Szlasku.
- Kamień (Camin, Kamin), na Pomorzu, m., pow. złotowski, dok. 1771, 28938 D., 29116 D., 29434 D., geog. 31682 D., etn. 11397, 11425, K. 13114, 13115, 13117, 13118, 32432—32436 D., szt. 22045, hp. 23887, 23900, 23908, 23913 [por. lit. w Słowniku geograf.].
- Kamień konarski (?) [Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.].
- Kamienica, w., pow. limanowski, szt. 21436.
- Kamieniec (Kamenz), na Szlasku, dok. 744, kr. 6220, 6224, 6248, 6707, K. 12764, 13375, 13378, szt. 22046.
- Kamieniec, w., pow. łepelski, dok. 28628 D.
- Kamieniec litewski, mko, pow. brzeski, dok. 947, 28849 D., K. 13188 [Tyg. ill. 1877 3. III.].
- Kamieniec podolski, m. i pow. (województwo), arch. 28296 D., dok. 1355, 1474, 2152, 2401, 2577, 2990, 3598, 3721, 4059, 4171, 4179, 4195, 4247, 4309, 4440, 4611, 4948, 4962, 4971, 5057, 5067, 5098, 5155, 5177, 5196, 5216, 5291, 5326, 5592, 5604, 5605, 5777, 28855 D., 29931 D., 29935 D., 29988 D., kr. 8458, 8742, 8775, geog. 31534 D., etn. 11831, K. 13145, 13146, 13253, 13681, 14475, 14486, 14592, pr. 16819, 17271, szk. 18575, 19718, szt. 21884, 22046, 22604, 22670, 22672, 33679 D., hp. 23734, 26646—26648, 27021, 27131, 27714, 27837, 34205 D., 34262 D., 34270 D., 34276 D. [por.: E. 1742: Edicta et Ordinationes Venc. Hier. Sierakowski de a. 1742; 1758: v. Kleyn (Żydzi); — Przyj. ludu, Leszno 1835 I., 1841 VIII., 1847 XV.; — Lwowianin 1836; — Belke, Quelques mots sur le climat et la faune, Moscou 1853; — Tenże, Esquisse de l'hist. naturelle, tamże 1853; Toż, Bibl. warsz. 1858 II. i Odb., Warsz. 1859; — O zwyczajach rolniczych, Bibl. warsz. 1867 IV.; — Antoni J. (Rolle), Prz. polski 1872 (poprawić Nr. 13253); — Prz. lwowski 1873; — Cmentarz, Dz.

- warsz 1853 Nr. 231; — Josyf iz Pokutia, Zorja hał., Lwów 1854 Nr. 2, 3; — Opiekun dom, Warsz. 1867 (Pam. panowania tureckiego); — Antoni J., Widoki, Tyg. powsz., Warsz. 1881 (por.: E. XIX.), zob. Podole.
- Kamieńsk(o) (wykopaliska), etn. 11214.
- Kamionka, w., pow. rówieński [Stecki Tađ. J., Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133 i 139].
- Kamionka nad Dniestrem, mko, pow. olhopolski [Kłósy XXIX. 1879 str. 6; — Przybyłowski A., Tyg. ill. 1880 3. X.].
- Kamionka Strumiłowa, m. i pow. (starostwo niegrodowe), num. 28628 D., dok. 4911, szt. 22661, geog. 31610 D.
- Kamionka wołoska, w., pow. Rawa ruska [K. W., Hałyczany 1862; — Płoszczański W. M., Słowo rus., Lwów 1864].
- Kamionna, w., pow. włocławski (r. 1733), dok. 4580.
- Kaniów, m. i pow., gubernia kijowska, dok. 5240, kr. 9568—9570, geog. 10662, etn. 31974 D., K. 14592, hp. 27680, zob. *Osoby*: Potocki Mikołaj Bazyl.
- Kaplińce, w., pow. brzeżański [Brocki E., Mnemosyne 1824 Nr. 33—35; — Haliczanin, Lwów 1830 I. (Brocki E., Najświętsza epoka Kapłanic, powieść), zob. *Osoby*: Ryszewicz Roman].
- Karczówka, góra pod Kielcami (klasztor Bernardynów), arch. 39, geog. 31540, szt. 22093.
- Kardina (rozejm polsko-szwedzki r. 1621), hp. 34180 D.
- Kargów, w., pow. stopnicki, szt. 22045.
- Kargowa (niem. Karge, Unruhstadt), m., pow. babimojski, pr. 33098 D., zob. *Osoby*: Unrug Zygm.
- Karłowice (Karłowitz), m., na Węgrzech (pokój r. 1699), dok. 4161, 4296, 4307, 4308, ob. 18857, hp. 26766, 26916.
- Karniów (niem. Jägerndorf, mor. Krnow), m. i pow. (księstwo), dok. 4976, etn. 11387, hp. 33873 D. [Biermann, Jägerndorf unter der Regierung der Hohenzollern, Ztschr. d. Ver. f. d. Gesch. Schlesiens XI.].
- Karpacka Ruś, zob. Ruś Karpacka.
- Karpaty, góry, kr. 9602, 30313 D., geog. 10006, 10051, 10093, 10096, 10106, 10108, 10119, 10129, 10152, 10559, 10587, 10588, 10606 do 10616, 10643, 10646—10650, 10666, 10740, 31523 D., 31691 D., 31710 D., 31713 D., 31717 D., 31774 D., 31845 D., etn. 11414, 11793, 11804, 11916, 11919, 11922, 12345, 32024 D., 32181 D., K. 12635, 14075, 15440, pr. 17096, 17161, 17162, 33002 D., szt. 22019 (kościół drewniane), hp. 23110, 23241—23245, 23267, 26820.
- Karsznica, w., w Poznańskim, geog. 10231.
- Kartuzy (Kartuzya, Carthaus, Karthaus), w., pod Gdańskiem na Kaszubach, geog. 10480, 10481, etn. 11340, 11343, K. 13655, pr. 17531, hp. 23991.
- Karyntya, kraj, kr. 6486.
- Kasina, w., pow. limanowski, szt. 22436.
- Kaski [por.: E. 1727: Pieśń nowa o Najśw. Pannie kaskiej].
- Kastylia, dok. 1545.
- Kaszczorek (klasztor), w., pod Toruniem [Kujot ks., O Beghardach w K., Warta 1875 Nr. 32].
- Kaszuby (Cassubia), ziemia Kaszubów, geog. 10511, etn. 11721—11728, 32104—32108 D., hp. 33893 D., zob. Pomorze [por. Słownik geograficzny].
- Katowice (Kattowitz), m., pow. na Szląsku, geog. 31588 D., pr. 17294, hp. 23819.
- Katzenstein, na Szląsku, szt. 22046.
- Kaukaz, kraj i góry, kr. 9873, geog. 10954.
- Kawnice, w., pow. koniński, szt. 22045.
- Kazań, m. i gubernia, dok. 940, kr. 9555, etn. 11166, 12359, pr. 16518, hp. 26534 [K...y N., Kazań i jego dostoprymiczelnosty, Zoria hałyczaja, Lwów 1856 Nr. 31—34].
- Kazimierz (dolny), nad Wisłą, m., pow. nowoaleks. (wojew. lubelskie), dok. 5241, 5357, 5369, kr. 6565, 6718, 8136, geog. 31539 D., pr. 17249, 17250, szt. 22045, 33636 D. [Przyj. dom., Leszno 1834 I.; — J. P., Jutrzenka, nowor. Brodzińskiego 1834; — Gawarecki W. H., O mieście Kazimierzu dolnym, Mag. powsz. 1840 VII.; — Wójcicki K. W., Kłósy IV.; — A. P., tamże 1881; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1865 XV.; — Tyg. ill. 1868 2. I. str. 100; — Tyg. powsz., Warsz. 1883; — Gaz. lubelska 1885 Nr. 42; — Skwarc M., Kurjer codzienny 1886 Nr. 213; — Kaszewski K., Gaz. polska, Warsz. 189? Nr. 173, 174 (por.: E. XIX.)].
- Kazimierz, przedmieście Krakowa, pr. 17353, szt. 22047, pr. 33018 D., 33053, zob. Kraków.
- Kazimierz, w. Kaliskiem, szt. 22045.
- Każmierz (Neudorf bei Samter), w., pow. szamotulski, etn. 11443, szt. 22089.
- Kazimierz biskupi, w., przedtem mko, pow. słupecki, szt. 21885, 22045.
- Kazimierza wielka, w., pow. pińczowski, szt. 22293.
- Kazimirka (Kazimierzów), mko, pow. rówieński [Stecki Tađ. J., Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133 i 139].
- Kcynia (niem. Exin), m., pow. czubiński, etn. 11378, szt. 21802 [por.: E. 1756: De miraculosa cruce Kcynensi, Poznań].
- Kędzierz (Kędzie), w., pow. pilzneński, geog. 10231.

Kempen, Kempno, *zob.* Kępno.

Kępa, w ziemi wyszogrodzkiej, szt. 22045.

Kępno (Kempen), nad Samicą, m., pow. ostrzeżowski, K. 12951, 14954, 32681 D., szt. 21803, 22045, hp. 23711 [Pietsch, Beiträge zur Geschichte d. Stadt Kempen in Posen, Program gimn. kępińskiego 1894 do 1896 4 części {por. rec.: Kleinwächter, Ztschr. d. hist. Gesell. f. d. Prov. Posen 1896; Kujot, Kwart. hist. 1897}].

Kęty, m., pow. białski, dok. 1857, 1927, 2339, K. 13707, pr. 17596, szk. 19570.

Kiejdany, mko, pow. kowieński, dok. 3890, geog. 10706, K. 14592, szk. 19719, *zob.* Niewiaża.

Kiejków (rus. Kijków), w., pow. złoczowski [Płoszczańskij W. M., Dla monografii miastowej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].

Kielary (Kellaren), w., pow. olsztyński, etn. 32010 D.

Kielce, m., pow. i gubernia, arch. 40, dok. 4521, 4715, 4731, 4746, 4762, 4792, 5432, 5653, kr. 8038, geog. 10601, 31536 D., 31540 D., 31828 D., etn. 11219, 11809, 11810, 31928 D., K. 14003, pr. 16516, 17251, szk. 19763, 19764, 21721, 21722, 21886, 22045—22047, 22089, 22090, 22296, szt. 22504, 22555, 33684 D., hp. 26340, 27911 [Pam. sandomierski 1829; — Lwowianin, 1838 t. III.; — Sobieszczańskij F. M., Kłosa XIII.; — Gaz. kielecka 1883 Nr. 35, 90 (Gazeta kielecka wychodzi od r. 1870)].

Kiełpin, w., pow. kartuski, szt. 22045.

Kiena (Kieny), w., pow. wileński, dok. 5129.

Kiernów, mko, pow. wileński [Tyszkiewicz, Tyg. petersb. 1840 XII.].

Kieś (Kiesia, Wenden), w Inflantach, dok. 3506, 4369, kr. 7419, *zob.* Osoby: Plettenberg Walter.

Kietrz (Katscher), mko, pow. głupeczycki, etn. 32110 D.

Kijewo (Schönfeld), w., pow. chełmiński, etn. 31926 D.

Kijów (Kijew), m. i pow., gubernia (księstwo, województwo, dyeczeja), arch. 41, 42, 28297 D., 28364 D., dyp. 244, 277, 28459 D., num. 536, 28612 D., 28624 D., 28628 D., 28630 D., dok. 952, 967, 970, 971, 976, 977, 984—987, 1657, 2305, 2578, 2605, 2805, 3255, 3294, 3712, 3893, 4326, 4367, 4715, 4724, 4739, 4777, 4806, 4818, 4833, 4838, 4949, 4955, 4962, 5011, 5066, 5287, 5317, 5323, 5328, 5346, 5354, 5355, 5373, 5379, 5399, 5469, 5522, 5647, 5746, 28712 D., 28850 D., 28851 D., 29224 D., 29398 D., 30018 D., 30030 D., kr. 5842, 6188—6202, 6302, 7579, 7905, 7923, 8044, 8056, 8148, 8245, 8786, 30394 D., 31388 D., geog. 10094, 10131, 10148, 10389—10393, 10395, 10397, 10401, 10847, 10887, 31518 D., 31625 D., 31644 D., 31698 D., etn. 11284, 11290,

11291, 11293, 11392, 11974, 11982, 11998, 12004, 12007, 12011, 12012, 31890 D., 31901 D., 31969 D., 31971 D., 31972 D., K. 12764, 13160—13164, 14071, 14084, 14155, 14190, 14223, 14245, 14256, 14276, 14296, 14298, 14378, 14406—14439, 14485, 14569, 14590, 14593—14597, 14600, 14608, 14633, 14660, 14735, 14736, 14767, 14779, 15937, 32438—32440 D., 32599 D., 32637 D., 32648 D., pr. 16259, 16280, 16571, 17275, 17276, 32862 D., 32960 D., 33027 D., ek. 18149, 18228, ob. 18732, 33188 D., szk. 19424—19428, 19432—19435, 19696, 19720, 33275—33277 D., lit. 21303, 21305, 21420, szt. 21846, 22040, 22046, 22479, 22604, 22605, 22610, 22624, 33645 D., 33742 D., 33746 D., 33747 D., hp. 24444, 24451, 24454—24462, 24481, 24499, 24522, 24549, 24597, 24603, 24606, 24607, 24619, 24623, 24985, 24987, 24988, 24990, 25551, 26245, 26702, 27555, 28032, 28033, 28218, 34050 D. [Mołczanowski N., Budżety g. Kijewa w sriedinie w. XVIII. (por.: O. C., Zap. Tow. Szewcz. 1898 XXVI.); — Plan Kijewa, sstawlennyj w 1695 g., Kijew 1893; — Storożenko A., Kijew trista liet nazad, Kij. Star. 1894 I.; — Chanenko B. J., Drevnyszej plan horoda Kiewa 1638 goda (por.: Szczerbyn W., Kij. Star. 1896 IV.); — Gołubiew S., O drevniejszem planie g. Kijewa 1638 g. (por. rec. W. J., Zap. Tow. Szewcz. 1899 XXIX.); — Spisok nasielannyh miest kijewskoj gub., wyd. kij. gub. stat. komiteta, Kijów 1900 (por.: Ułaszyn H., Kwart. hist. 1900) (por.: E. XIX. i lit. w Słowniku geograf.)], *zob.* Ruś.

Kijowskie Polesie, *zob.* Polesie kijowskie.

Kilia, w., gubernia bessarabska, dok. 2342.

Kirchholm, w Inflantach (bitwa r. 1605), dok. 3450, kr. 7701, hp. 26254 [por.: E. XIX.].

Kiryłów, m. i pow., w Nowogrodzkiej gubernii, geog. 10435.

Kistrzyn (Küstrin), nad Odrą, mko, w Prusach, kr. 9602.

Kiszpork (Dzierżgow) [Gawarecki, Opiekun domowy, Warsz. 1866], *zob.* Dzierżgow.

Kleck, mko, pow. słucki, dok. 2872, 4397, pr. 16647, szt. 22602, hp. 25713.

Klecko, m., pow. gnieźnieński [Dydyński Józ. ks., Wiad. hist. o mieście Klecku, Gniezno 1858].

Kleczew, w., przedtem mko, pow. słupecki, dok. 3284, etn. 31936 D., pr. 17111, szt. 22045.

Kleinschnellendorf, *zob.* Przydroże małe.

Klemensowa góra, pod Lędzinem, pow. pszczyński, etn. 11759.

Klemmen, na Pomorzu, etn. 11397.

Klenczkowo (Klinzkau), w., pow. chełmiński, etn. 11344.

- Kleszczele, na Podlasiu, w., pow. bialski, dok. 5217, 5242 [Sankiewicz Ign., Miasto Kleszczele na Podlasiu, z przydaniem wiadomości o Jadzwingach, Bibl. warsz. 1845 III.].
- Kleszczew, *zob.* Kleczew.
- Klimontowo (Klimuntow), pow. sandomierski, dok. 4034, geog. 31540 D., szk. 21775, 22045 [Dz. warsz. 1853 Nr. 49].
- Klinkowce (Klinsberg), m., na Szlasku, etn. 11753, hp. 23820.
- Kliszów (Klisów), w., pow. pińczowski (bitwa r. 1702), dok. 4365 [por.: E. XIX].
- Klosterneuburg, m., w N. Austrii, kr. 6444.
- Kluczborek (Kreuzburg), m. i pow., na Szlasku, geog. 31588 D.
- Kluczewo, w., pow. klimborski, na Szlasku, etn. 11423.
- Kładzko (Glatz), m. i pow. (hrabstwo), na Szlasku, dyp. 255, dok. 739—741, 1837, 4695, geog. 31693 D., etn. 11387, K. 13561, szt. 21812, hp. 23821, 23822, 23861, 33870 D.
- Kłajpeda (Memel), m. pow. i port, w Prusach, geog. 10147, 10975, hp. 24003 [Sembrzycki J., Der Oberpräsident von Schön und die Stadt Memel, Altpr. Mntsch. 1900 Nr. 3—4].
- Kłobuck(o), w., dawniej mko, pow. częstochowski, dok. 5226, 5295, 5338, K. 13587 [Historia, Tydzień, Petrokow 1873—1877 (por.: E. XIX.: Kłobuck, Kłobuckie starostwo)].
- Kłodno, w., pow. kartuski, dok. 1912.
- Kłotno, w., pow. włocławski, szt. 22045.
- Kłuszyn, w., pow. dziśnieński (bitwa r. 1611), kr. 7730, hp. 26291.
- Kniaziołuba, w., pow. Dolina, dok. 1891.
- Kniaża hora, między Piekarami a Kaniowem, geog. 10662.
- Knychówek (dawniej Knychów), w., pow. sokołowski, szt. 22045.
- Knyszyn, m., pow. białostocki, dok. 2957, 3023, hp. 25972.
- Kobelaki, w., pow. zwinogrodzki, ek. 17967, hp. 24542.
- Köben, nad Odrą, mko, pow. stynawski, na Szlasku, etn. 31941 D.
- Kobielnik, w., pow. wielicki, dok. 3488.
- Kobiernice, w., pow. bialski, szt. 22046.
- Kobierzyn, w., pow. wielicki, szt. 22553.
- Kobryń, m. i pow. (starostwo, ziemia), her. 28521 D., dok. 947, 2950, 2971, 3346, 4763, geog. 10431, 10432, K. 14301, pr. 16580, 16647, szt. 22604, hp. 28220.
- Kobylany, w., pow. krakowski, dok. 1883, 2405, K. 13966,
- Kobyłe, w., pow. sądecki, dok. 1862.
- Kobylna, w., pow. winnicki, dok. 29452 D.
- Kobylnica, w., pow. cieszanowski, szt. 22604.
- Kobyłka, w., pow. radzyński, szt. 22045, 22407.
- Kochawina, w. [por.: E. 1764: Matka ukochna N. Marya P. w Kochawinie, Lwów; — Zb. najp. i najint. okol. Galicyi, Lwów].
- Kocierzew (Kocierzów), w., pow. łowicki, szt. 22045.
- Kociubińczyki, w., pow. husiatyński, szt. 22045, 22046.
- Kock, w., przedtem m., pow. łukowski, pr. 17113, szk. 19317, hp. 28187.
- Kodeń, nad Bugiem, w., przedtem m., pow. bialski, her. 405, 4962, K. 13580, 13966, szt. 22045, 22300, 22303, 22604 [Kraszewski J. I., Kodeń nad Bugiem, Athen. 1841; Obrazy z życia i podr., Wilno 1842 I.; — Łoski J., Zabytki i wspomnienia, Kłasy 1876 XXIII.; — Podlasiak, Kodeń Sapiechów, (por.: M., Przegl. powsz. 1899 maj, Rolle M., Gaz. lw. 1899 Nr. 25) (por.: Jocher III. str. 483 i E. XIX.: Kodeński, obraz)]; *zob.* Placencya i *Osoby*: Francisco de S. Joseph.
- Kokenhuza (Kokenhausen), w., pow. ryski, w Infantach, hp. 33997 D. [Privilegia Der Stadt Kokenhusen, Mitth. Liv-Ehst.-u. Kurland 1837 I.].
- Kolberg, *zob.* Kołobrzeg.
- Kolbuszowa, mko i pow., w Galicyi, num. 537, dok. 4225, 4609.
- Kolmar, m., dok. 3359, kr. 6444.
- Kolno (Köllen), w., w Warmii, dok. 4607.
- Kolonia (Köln), m., nad Renem, arch. 28351 D., dok. 1667, 2177, 4006, 29077 D., kr. 6255, 6304, 30442 D., K. 13333, 13976, szk. 19809.
- Kołbice [Wutke K., Zur Gesch. des Bergbaus bei Kolbnitz, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1898 XXXII.].
- Kołdyczewskie jezioro, pow. nowogrodzki, geog. 31756 D.
- Koło, nad Wartą, m. i pow., dok. 2234, 2247, 29340 D., etn. 11215, szt. 22045, 22046 [Struve, Kłasy XIX.].
- Kołobrzeg (Colberg), m., na Pomorzu, dok. 3946, 4829, geog. 31839 D., szt. 21819.
- Kołomyja, m. i pow., dok. 3054, 29314 D., 29335 D., geog. 31531 D., etn. 11929, hp. 25573 [Statyst. wiad. o cyrkuł, Gaz. lw. 1812 str. 288; — Obrazki z cyrkułu, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 1—39; — M., Hołos narod., Kołomyja 1866 Nr. 6—9; — Wajgel L., Kołomyja (monografia); Tenże, Flora, Spr. gimn., Kołomyja 1882; — Tarnowski St., Z Kołomyi, Prz. polski 1880; — Narodna Czasopys, Lwów 1891 Nr. 143—145 (por. lit. w Słow. geogr.)], *zob.* Pokucie.

- Kołoza, przedmieście Grodna, K. 14601, szt. 22604 [Opiekun domowy 1875 str. 123; — Kłasy XV.; — Tyg. ill. 1878].
- Komańcza, mko, pow. święciański, w gub. wileńskiej [Tyg. ill. 1878 3. VI.].
- Komańcza, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 33].
- Komarno, m., pow. rudecki, pr. 17177, ek. 18045.
- Komarowicze, w., pow. mozyrski, etn. 12064.
- Komierowo, w., pow. złotowski, szt. 22045.
- Kommerau, zob. Wosek.
- Komorsk, w., w Prusach zach., szt. 33646 D.
- Konieczpol(e), mko, pow. noworadomski, dok. 4411, szt. 22045.
- Konieczwałd (Konradswalde), w., pow. sztumski [Toeppen R., Gründungsurkunde, Alt-preuss. Mntsch. 1899 XXXVI.].
- Konieczna, w., pow. gorlicki, dok. 4971.
- Königsberg, zob. Królewiec.
- Konin, m. i pow. gubernii kaliskiej, dok. 2904, szt. 21887, 22045, 22046, 22092 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.].
- Konitz, zob. Chojnica.
- Koniusza, w., pow. miechowski, szt. 22045.
- Koniusza góra, na drodze z Krakowa do Proszowic, geog. 10662.
- Konotopy, w., pow. sokalski, dok. 3953.
- Końskie, m. i pow. gub. radomskiej, szt. 22045 [por.: E. h. r.: Stan. August, Wiersz do Najj. Pana w czasie jego przejazdu przez Końskie; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1876 3. I.].
- Końskowola (Konińska Wola), mko, pow. puławski, pr. 17054, szt. 22090.
- Konstancja (Kostnica), m., W. ks. badeńskie, her. 28500 D., dok. 2015, 2016, 2020, 29243 D., kr. 6581, 6585, K. 12592, 12697, 12698, 32344 D., hp. 22848, 25335, 25387 do 25389, 34102 D.
- Konstantynopol (Stambuł), m., arch. 28380 D., dok. 1900, 3146, 3208, 3613, 3770, 4252, 4345, 4569, 5289, 5320, 5412, 28808 D., 29773 D., kr. 6021, 6689, 7287, 8098, 9305, 9591, 9760, 30502 D., 30662 D., K. 14107, 14109, 14112, 14295, ob. 18809, szk. 19793, lit. 21410, szt. 22408, hp. 24490, 24491, 24533, 24544, 25507—25510, 25912, 27065, zob. Bizancjum, Turcyja.
- Konstantynów, mko, w gubernii siedleckiej, etn. 11932 [Łoski J., Kłasy 1876 XXII.].
- Konstantynów fabryczny, w., przedtem mko, pow. łódzki, szt. 22045.
- Konstantynów Nowy, mko, pow. lityński, dok. 5399.
- Konstantynów Stary, m. i pow., dok. 5399, szt. 22604 [Kozietulski Aug., Kłasy XVI.].
- Kopceżyńce, mko, pow. husiatyński [Zawadzki A., Reisebemerkungen, Miscel. zur Bel. u. Unterh., Lemberg 1823].
- Kopenhaga, m., w Danii, dok. 731, 3937, 5289, 5349, 28814 D., 28815 D., etn. 11165, hp. 27721.
- Koprzywnica, w., przedtem mko, pow. san-domierski, kr. 6274, etn. 11220, K. 13360, 13361, szk. 19767, szt. 21775, 21887, 22089, 22090, 22094, 22285.
- Korabniki, w., pow. włocławski, dok. 2990.
- Korczyn, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Korczyn, Nowe miasto, pow. stopnicki, dok. 2235, 2279, 2314, 2324, 2335, 4365, 29328 D., 29353 D., 29363 D., K. 13503, szk. 19155, szt. 21775, 22045, 22046, 33677 D., hp. 25369 [Kościół, Kłasy XVII.].
- Korczyn Stary, w., pow. pińczowski, szt. 21887.
- Kordowa, zob. Cordova.
- Kórnik, zob. Kurnik.
- Koronowo, zob. Byszewo.
- Koronowo, dok. 4439, kr. 9121, K. 13348.
- Korosteszów, mko, pow. radomski, dok. 2999 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Przędziecki A., Podole, Wilno 1841 t. II.].
- Korsuń, mko, pow. kaniowski, kr. 8197, K. 14601, szt. 22604, hp. 26498, 34194 D.
- Korweja (Korvei), opactwo benedyktyńskie, nad Wezerą, dok. 866, 29108 D., kr. 6151.
- Korzec (rus. Korec), mko, na Wołyniu, szt. 22540 [Przędziecki A., Nocleg w Korcu, Rusałka, Wilno 1840; Podole, Wilno 1841 I.].
- Korzenica (Korenycia), w., pow. jarosławski [Płoszczańskij W. M., Łyt. Sborn., Lwów 1887].
- Korzenna, w., pow. grybowski, szt. 22296.
- Kosarzewo, mko, pow. drysieński [Hołdziejewski Kar., Miesięcz. połocki 1818 III.].
- Kościan (Kosten), m. i pow., dok. 1242, 3912, 5317, 5378, 29219 D., 29248 D., 29284 D., 29292 D., 29805 D., geog. 10236, 31568 D., 31835 D., etn. 11204, 11436, pr. 17347, szt. 21803, 22089, 22456 [por.: E. XX.].
- Kościejów, w., pow. lwowski, dok. 1945, 1946, 2065.
- Kościelec, pod Innowrocławiem, etn. 11378, szt. 21802, 21887, 22089, 22090, 22553 [Łepkowski J., Ku pamiętce tysiąclecia piastowskiego, Bibl. warsz. 1863 IV.].
- Kościelec, pow. pińczowski, szt. 22045.
- Kościeliska, dolina w Tatrach, geog. 10632, 31703 D. [Kłasy XIII.].
- Kościelna Wieś, w., pow. kaliski, szt. 22045.
- Kościierz (Kościierzyna, po niem. Berent), m. i pow., w Prusach zach., dok. 3392, 29660 D., etn. 11340, 11436, 31998 D., pr. 17531.

- Kosięcin (niem. Kostenthal), w., pow. kozielski, geog. 10231.
- Kosniszcze, w., pow. włodzimierski, etn. 32196 D.
- Kosowe pole (bitwa r. 1389), hp. 25318.
- Kossów (Kosów), m. i pow., w Galicji, geog. 31531 D.
- Kossowa, w., pow. wadowicki, arch. 43, dok. 29570 D., 29683 D., 29719 D. [Wybranowski Al., Przewod. nauk. i lit. 1873 II.].
- Kostarowce, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 11].
- Kosten, zob. Kościan.
- Koszalin (Köslin), m., na Pomorzu, szt. 21819.
- Koszkiew (Korzkiew), w., pow. olkuski, szt. 22046.
- Koszowata, mko, pow. taraszczański, etn. 12010
- Kosztów (Kostau), w., na Szląsku, hp. 23836.
- Koszyce, m., na Węgrzech, dok. 2002, 5529, 29197 D., pr. 16474, hp. 25282, 25283.
- Koszyki, przedtem w., obecnie dzielnica Warszawy, szt. 22045 [Starożyk J., Cmentarz na Koszykach w Warszawie, Tyg. ill. 1883; — Kościół na Koszykach, Tyg. powsz. 1883].
- Kotłów, w. Wielkopolsce, w., pow. ostrzeszowski, szt. 22045.
- Kotroczenia, monastyr, w Rumunii, szt. 22604.
- Kowal (Kowale), w. przedtem mko, pow. włocławski, dok. 5338.
- Kowalewki, w. gub. połtawskiej, szt. 22604.
- Kowalówka, w., pow. braclawski, num. 28574 D.
- Kowalówka, w., pow. kołomyjski, etn. 11929.
- Kowel, m. i pow. (starostwo), na Wołyniu, dok. 5326, szt. 21887, 22604.
- Kowno, m., pow. i gubernia, arch. 12, dok. 962, 988—990, 3329, 5211, 5242, 5306, 5317, 5337, 28852 D., 29807 D., 31807 D., geog. 10126, 10131, 10137, 10253, 10442, 10443, 10445, 10455, 10457, 10570, 10700 do 10702, 10851, 10890, 10946, 31656 do 31658 D., 31697 D., etn. 11320, 11396, 12031, 12072, 12201, 31984 D., K. 13200, 13549, 14608, 15891, pr. 17278, 17686, szk. 19721, szt. 21854, 22046, 22437, 22604, hp. 24670 [por.: E. b. r.: Prośba m. Kowna do Naji. Pana; — Mag. powsz., Warsz. 1839 VI.; — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
- Kozanki małe, w., w Wielkopolsce, etn. 11214.
- Kozia, nad Oltą, monastyr, szt. 22604.
- Koziegłowy stare, w., przedtem mko, pow. będziański, szt. 22045.
- Kozielec, m. i pow., gub. czernihowskiej, K. 14601.
- Kozienice, m. i pow. gub. radomskiej, dok. 5051, 5165, hp. 25738.
- Kozin, mko, pow. krzemieniecki [Krupiński Jędrzej, Opisanie wód koziańskich (por.: E. XX.)].
- Koźle (Kosel), na Szląsku, etn. 32120 D., hp. 23823.
- Koźłów, mko, pow. brzeżański, dok. 29630 D., szt. 22605.
- Koźmin (Koschmin), m. i pow., geog. 31568 D., 31835 D., szk. 19318, szt. 21803, 22089 [Widok Koźmina w r. 1772, Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Koźmin, tamże 1843 IX.].
- Koźminek, w., przedtem mko, pow. kaliski, dok. 2952, szt. 22045.
- Koźnice, w. (XVII. w.), dok. 3471.
- Kozobaba, geog. 10231.
- Kozowa, mko, pow. brzeżański, szt. 21837.
- Kozy, w., pow. bialski, dok. 2839, szt. 22045, 22285.
- Kra, rzeczka, etn. 12161.
- Kraina, kraj, hp. 23050, 23051.
- Kraków, m. i pow. (ziemia, województwo dyeczya), arch. 23, 44, 49, 50, 54, 56—60, 28271 D., 28298—28300 D., 28307 D., 28308 D., 28310 D., 28311 D., dyp. 185, 206, 217, 335, 243, 28428 D., 28438 D., 28454 D., 28466 D., her. 374, 412, num. 491, 538, 28601 D., 28638 D., ep. 617, 619, 28655 D., dok. 648, 658, 745—750, 1014, 1019, 1033, 1187—1190, 1228, 1235, 1236, 1239, 1240, 1244, 1253, 1265, 1270, 1285 do 1287, 1320, 1333—1335, 1344, 1359, 1716, 1751, 1752, 1768, 1784, 1794, 1847, 1850, 1855, 1859, 1875, 1885, 1903, 1913, 1914, 1975, 1977, 2020, 2094, 2131, 2137, 2143, 2154, 2161, 2173, 2177, 2185, 2198, 2215, 2353, 2383, 2487, 2495, 2496, 2521, 2537, 2610, 2628, 2632, 2634, 2641, 2679, 2686, 2703, 2714, 2730, 2744, 2752, 2753, 2757, 2774, 2778, 2785, 2795, 2799, 2844, 2875, 2880, 2970, 3067, 3092, 3095, 3159, 3181, 3186, 3210, 3228, 3246, 3248, 3287, 3293, 3307, 3311, 3338, 3339, 3349, 3436, 3437, 3442, 3454, 3472, 3516, 3582, 3617, 3661, 3688, 3699, 3702, 3714, 3727, 3766, 3788, 3801, 3805, 3829, 3853, 3861, 3899, 3913, 3918, 3920, 3949, 4022, 4055, 4092, 4111, 4129, 4170, 4262, 4270, 4277, 4365, 4380, 4388, 4400, 4406, 4428, 4430, 4441, 4468, 4502, 4514, 4516, 4531, 4555, 4563, 4578, 4603, 4604, 4609, 4619, 4623, 4633, 4640, 4655, 4668, 4724, 4746, 4765, 4786, 4792, 4799, 4810, 4827, 4831, 4874, 4895, 4909, 4924, 4955, 4967, 4989, 5027, 5039, 5050, 5065, 5067, 5074, 5108, 5111, 5117, 5122, 5127, 5132, 5158, 5177, 5192, 5201, 5216, 5223, 5240, 5246, 5278, 5289, 5296, 5309, 5317, 5326, 5339, 5345, 5346, 5357, 5358, 5361, 5378, 5380, 5387, 5388, 5394,

5395, 5399, 5406, 5423, 5433, 5435, 5436,
5439, 5456, 5477, 5514, 5517, 5569, 5597,
5622, 5662, 5680, 5683, 5692, 5695, 5713,
5725, 5733, 5771, 5773, 5779, 5788—5790,
28713 D., 28714 D., 28926 D., 28933 D.,
28944 D., 28951 D., 28954 D., 28956 D.,
28961—28963 D., 29117 D., 29127 D.,
29190 D., 29215 D., 29234 D., 29257 D.,
29265 D., 29303 D., 29322 D., 29324 D.,
29326 D., 29327 D., 29341 D., 29372 D.,
29415 D., 29419 D., 29420 D., 29441 D.,
29457 D., 29462 D., 29484 D., 29500 D.,
29565 D., 29672 D., 29804 D., 29818 D.,
30115 D., kr. 6187, 6220, 6222, 6223, 6225,
6226, 6252, 6267, 6279, 6404, 6407, 6411,
6418, 6438, 6439, 6452, 6475, 6531, 6565,
6567, 6594, 6668, 6671, 6744, 6745, 6748,
6808, 6818, 6922, 7073, 7082, 7083, 7086,
7103, 7291, 7362, 7496, 7540, 7545, 7587,
7646, 7688—7690, 7711, 8014, 8026, 8057,
8076, 8114, 8182, 8310, 8328, 8424, 8434,
8502, 8580, 8607, 8619, 8640, 8676, 8761,
8764, 8770, 8812, 8876, 8944, 9182, 9187,
9211, 9275, 9314, 9315, 9364, 9375, 9501,
9562, 9565, 9566, 9570, 9578, 9660, 9661,
9794, 9814, 9855, 30409 D., 30506 D.,
30711 D., 30900 D., geog. 10096, 10114,
10148, 10241, 10261—10264, 10335, 10339,
10557, 10565, 10604, 10631, 10645, 10780,
10823, 10843, 10877, 10880, 10882, 10912,
10944, 10996, 31696 D., 31802 D., 31845 D.,
etn. 11118, 11119, 11158, 11217, 11256,
11362, 11378, 11420, 11574, 11771—11791,
31948 D., 32131 D., 32132 D., K. 12764,
12769, 12896, 12972—12988, 12993—13004,
13007, 13008, 13256, 13275, 13301, 13318,
13411, 13434, 13436—13438, 13500—13502,
13537—13539, 13559, 13595, 13612, 13613,
13642, 13674, 13677, 13704, 13707, 13716,
13864, 13890, 13901, 13905, 13918, 13948,
13953, 13954, 13957, 13979, 14952, 14981,
15270, 15321, 15397, 15512, 15546, 15568,
15907, 15917, 15932, 32393—32395 D.,
32399 D., 32400 D., 32516 D., 32635 D.,
pr. 16611, 16661, 16663, 16667, 16696,
16959, 16960, 17107, 17189, 17217, 17240
do 17248, 17354—17360, 17541, 17583,
17687, 17728, 17740, 17750, 32828 D.,
32914 D., 32958 D., 33015—33017 D.,
33055 D., 33056 D., 33058 D., 33059 D.,
ek. 18049, 18098, 18136, 18162, 18179,
18241, 18252, 18268, 18273, 18291, 18294,
33132 D., 33138 D., 33146 D., 33150 D.,
ob. 18448, 18565—18568, 18605, 18623,
18645, 18803, 18833, 18834, 33154 D.,
33187 D., szk. 18950, 18954, 18964—19099,
19122, 19151—19155, 19163, 19175, 19239,
19240, 19265, 19514, 19519—19537, 19765,
19791, 19838, 33220—33251 D., lit. 20158,
20159, 20197, 20421, 20701, 20762, 20796,
20798, 20923, 20926, 21082, 21138, 21141,
21142, 21190, 21219, 21272, 33066 D.,
33368 D., 33467 D., 33516 D., 33561 D.,
33594 D., 33629 D., szt. 21721, 21722,

21727, 21728, 21731, 21738, 21756, 21770,
21775, 21793, 21795, 21796, 21799, 21802,
21824, 21825, 21888—21893, 21900, 21998,
22004, 22005, 22009, 22020, 22029, 22032,
22040, 22045—22047, 22058, 22067, 22076,
22084, 22086, 22089, 22090, 22096, 22118,
22119, 22129, 22134, 22135, 22145, 22264,
22269, 22265, 22287, 22289, 22293, 22296,
22301, 22303, 22304, 22309, 22310, 22316,
22319, 22324, 22365, 22385, 22389, 22394,
22407, 22410, 22412, 22413, 22418, 22419,
22435—22438, 22441, 22444, 22445, 22447,
22449, 22475, 22478, 22482, 22486, 22489,
22491, 22492, 22494, 22498, 22500, 22514,
22515, 22560, 22604, 22657, 22665, 22705,
33633 D., 33636 D., 33647 D., 33663 D.,
3-669 D., 33678 D., 33679 D., 33695 D.,
33704 D., hp. 23754, 23756, 24840, 24864,
24877, 24925, 25116, 25133, 25138, 25183,
25219, 25257, 25258, 25278, 25413, 25505,
25534, 25579, 25580, 25709, 25792, 25953,
26114, 26138, 26230, 26244, 26459, 26548,
26594, 26803, 26813, 26814, 26821, 27540,
27541, 27559, 27586, 27594, 27763, 27904,
27906, 27933, 27934, 27981, 28025, 28026,
28186, 34018 D., 34030 D., 34031 D.,
34114 D., 34286 D. [Lipiewicz Andr.
Dom., Compendium albo zebrań chronolo-
gii Krakowa 1749; — Smółkowski Franc.,
Opisanie praw, przywilejów miastu Kra-
kowowi, b. r. (por.: E. b. r.: Kraków); —
Do historii miasta Krakowa w d. 28.
sierpnia 1802 (wiersz), Kraków; — Kraków
i jego okolice, Kal. krak. r. 1811; — Spot-
kanie i rozmowa dwu obywateli przed-
mieści Krakowa (wierszem), 1813; —
Podział m. Krakowa i jego okręgu na
gminy miejskie i wiejskie, zatwierdzony
p. komis. org. 9. grudnia 1815; — Geo-
graficzne położenie, Pam. warsz. 1816; —
Opis Krakowa z okragiem, Kalendarzyk
polityczny, Kraków 1819; — Piorun w Kra-
kowie r. 1212, Rozr. dla dzieci r. 1827
(Toż, Zbieracz lit. pol., Kraków 1837); —
Bełcikowski K. i Spindler A., Mapa kraju
krakowskiego, Kraków 1827 i 1833; —
Mogiła Wandy, Gaz. pol., Warsz. 1829
str. 196; — Epoki Krakowa, Czech J.,
Nowy kalendarz krak. na r. 1832; — Ma-
czyński J., Wspomn. hist. Krakowa na
każdy dzień roku, Kraków 1834; — Rys
statystyczny Krakowa, Kalendarzyk pol.,
Kraków 1834; — Majeranowski K., Prze-
wodnik krakowski na rok 1835, Kraków
1835; — Plan m. Krakowa w obrębie
okopów, Kraków 1836 (Toż wraz z okrę-
giem); — Przyj. ludu, Leszno 1836 III; —
Pożar bursy Jeroz., Galicia 1841; — Kaempf
Rud., Krakau u. ein Blick über seine
Gränzen, Leipzig 1844; — Kubalski M. A.,
Notice hist. et statist. sur la ville de
Cracovie 1846; — Die Stadt Krakau, ihre
nächste u. entferntere Umgegend, Krakau
1846; — Die Freistadt Krakau bis z. J.

- 1845 u. die Salinen zu Wieliczka, Krakau 1846; — Krakau bis z. J. 1846, Krakau; — Krakus czyli założenie Krakowa, Przyj. ludu, Leszno 1847 XIV; — Kalinka W., Listy o Krakowie przez Pencławskiego, Poznań 1850; — Tenże, Historia pożaru miasta Krakowa, Kraków 1850; — Pożar Krakowa, Dod. lit. do Czasu 1850 Nr. 19; — B. H., Der Brand von Krakau, Lwów 1850; — Pożar Krakowa, Czech J., Kalendarz nowy, Kraków 1852; — Zawrowskij Joan., Grecko-katol. parochia, Otieczest. Sbornyk, Wiedeń 1855 Nr. 32—35; — Mażyński J., Kilka podań, Krak. 1855; — Kościoły krak. w stalorytach, Kraków 1855; — Die Stadt Krakau u. ihre Umgegend, Krakau 1846 i 1856; — Zieleniewski Michał, Gesundbrunnen im Krakauer Regierungs-Bezirk, Krakau 1858—1860; — Do historyi Krakowa, Szkice K. Szajnoch; — Wójcicki W. K., Wycieczka do Krakowa, Pismo zb. Ohryzk 1859 I; — Opis Krakowa i jego okolic, z rycinami, Krak. 1862 (wyd. 2. z opisem pałacu bisk. 1872); — Obrazek Krakowa, Niewiasta 1863; — Anczyc Wł., O przedmieściu Kaźmirzu, Tyg. ill. 1863 VIII; — Kraków dawny i teraźniejszy, Dzień liter. 1865; — Antoniewicz X., Czech J., Nowy kalend., Krak. 1865; — Anczyc Wł., Ogród botaniczny i obserwatorium astron., Tyg. ill. 1866 str. 4; — Turski, Bibl. Jagiell., Opiekun domowy, Warsz. 1866; — Wejnert Aleks., Najdawniejsza taryfa domów, Bibl. warsz. 1868 I; — Szujski J., Historyczna wędrowka po Krakowie, Prz. pol. 1872 I—II. (uzup. Nr. 21888); — Grassauer, Ersch u. Gruber Real-Encyklop. II. 227—236; — R., Kazimierz przedmieście, Kłasy XI; — Dzieduszycki Maur. hr., Z wycieczki, Przegl. lwowski 1873 VI; — Plan wraz z wykazem gmachów, Kraków 1875; — Łuszczkiewicz W., Ill. przew. po Krakowie i jego okolicach, Kraków 1875; — Nowolecki Aleks., Wykaz ulic, placów, kościołów i domów, Kraków 1878; — Szujski J., Kraków do początku XV. w. (por. rec.: Przegl. lwowski 1878 XVI.); — Z dziejów, Dz. polski 1880 z stycznia; — Miltner H. O., Führer durch Krakau und Umgegend, Krakau 1880; — Bartoszewicz, Warszawa i Kraków, Tyg. powsz., Warsz. 1881; — Plan najnowszy Krakowa, Krak. 1881; — Łacki Wł., Kraków, Słowo 1883 Nr. 160; — Kraków i Krakowianie, Echo 1883 Nr. 141, 142; — Roza, Z Krakowa, Tyg. ill. 1886 str. 164, 389; — Zarewicz L., Skatka (Odb. z Kal. Czecha), Krak. 1889; — L. J. (Wawel-Louis J.), Przechadzka kronikarza po rynku krak., Kraków 1890 215 ryc. (por. rec.: Tomkowicz St., Kwart. hist. 1891); — Woerl, Führer durch Krakau u. Umgegend, 4. wyd., Würzburg 1891; — Krzyżanowski St., Słowo o dziejach Krakowa, Odb. z Przew. po Krakowie, Krak. 1891 (z widokiem Krakowa z XVI. w.); — Fijałek J., Zamierzona osada zakonu kaptciańskiego w pałacu spiskim na rynku w Krakowie 1683/5, Kwart. hist. 1893; — Uhl Gustaw, Warschau u. Krakau, Aus allen Welttheilen 1893 XXIV; — Kleczyński Józ., Statystyka miasta Krakowa, Krak. 1891 do 1900 zeszyt. I—VII; — Tenże, Krakau (Odbitka z Österreichisches Städtebuch), Wien 1894 str. 35; — Krakau u. Wieliczka, Wiss. Beil. d. Leipziger Ztg. 1895 Nr. 79; — Peplowski St., Obrazy z przeszłości Galicyi i Krakowa (por. rec.: Koneczny F., Przegl. powsz. 1897; K. Pl., Zap. Tow. Szewcz. XIX.); — Plan stol. król. miasta Krakowa z przyległemi gminami, Kraków 1899; — A. W., L'arbre de Cracovie, Prz. polski 1882 I; — Toż, Kurj. warsz. 1882 Nr. 3 i 11; — Wójcicki K. Wł., Konik zwierzyniecki, Kłasy XIV. 372], zob. Kazimierz, Wieliczka (krakowskie saliny) (por.: E. XX.).
- Krašem, pow. West-Sternberg, etn. 32010 D.
- Krasiczyn, mko, pow. przemyski, szt. 21894, 22046, 22089, 22090, 22300 [Zawadzki Al., Reisebemerkungen: Krasiczyn, Dubiecko, Miscellen, Lemberg 1822; — Wieniarski A., Tyg. ill. 1860 II; — Tyg. lwowski 1868; — Strzecha 1869; — Mrówka 1871; — Galicya w obrazach zeszyt. VII; — Orda Nap., Album widoków ser. VI. (por. lit. w Słowniku geograficznym)].
- Krasław (po Łotewsku Krostowa), mko, w Inflantach, K. 13230.
- Krasne, w., pow. ciechanowski, dok. 2973, szt. 22090.
- Krasne, w., pow. sądecki, szt. 22436.
- Krasne, m. i pow., na Litwie, szt. 22604. hp. 28203.
- Krasnik, m., pow. janowski, szt. 22045 [T. J. Bibl. warsz. 1847 III; — Czajkowski A. i Gawarecki H., Pam. relig. moralny 1844; — Zieliński K., Tyg. ill. 1871 str. 135].
- Krasnopol, mko, pow. żytomierski [Bolesław z nad Dniepru, Tyg. ill. 1880 3. X.].
- Krasnopuszcza, w., pow. brzeżański, szt. 22604. hp. 26692.
- Krasnostaw, zob. Krasnystaw.
- Krasnybór czyli Sztabin i Karol hr. Brzostowski, Dz. lwowski 1868 Nr. 122.
- Krasnybród, w., dawniej m., pow. zamojski, szt. 22604.
- Krasnybrzeg, w., pow. bobrujski [Łojko Mik., Opisanie folwarku, Mińsk 1855].
- Krasnystaw (Krasnostaw), m. i pow., gub. lubelska, dok. 3912, 5399, 29377 D., 29630 D., pr. 32983 D., szt. 22046, 1894, 22296, 22604 [F. M. Sob., Krasnystaw, Tyg. ill. 1871 str. 254; — Koskowski Bol,

- Powiat krasnostawski, Przegl. tygodn. 1896 Nr. 51 (dod. miesięcz.).]
- Krechów, w., pow. zółkiewski, etn. 11908, K. 14601, szt. 22604 [Kretowicz, Rozm., Lwów 1830 Nr. 1 i 37; — Wildta Kalendarz 1860; — Słowo rusk., Lwów 1863 Nr. 76. 1872 Nr. 67 (por. lit. w Słowniku geograficznym)].
- Kreuzburg, zob. Kluczborek, Krzyż, Krzyżbork.
- Krewo, m., pow. oszmiański, szt. 22046, hp. 24671 [Suryń, Tyg. ill. 1873; — Orda Nap., Album].
- Kroacya, zob. Chorwacya.
- Krobanów, w., pow. sieradzki, num. 28628 D.
- Krobia (Kröben), m. i pow., szt. 22045, 22089 [Warta 1886 Nr. 631].
- Kroki, zob. Wiesenburg
- Krokowo, w., pow. wejherowski [Beccherrn C., Altpruss. Mtschr. 1893 XXX.].
- Królewiec (Königsberg), m. i regencya, arch. 26, 28271 D., 28312—28315 D., 28349 D., 28355 D., dyp. 256, 28465 D., her. 412, 28558 D., num. 28574 D., dok. 752, 753, 1748, 2127, 2670, 2792, 2938, 3492, 3580, 3634, 3703, 3918, 4132, 4363, 4432, 4547, 4609, 4610, 4619, 4630, 4636, 4673, 4791, 4801, 29347 D., 30141 D., kr. 6399, 7025, 7130, 7588, 7994, 8054, 8137, 8630, 8914, geog. 10068, 10573, 10700, 31693 D., etn. 11398, 11724, K. 14991, 15720, 15939, pr. 17329—17332, 33075 D., 33111 D., ek. 18191, szk. 18962, 19375, 19376, 19378 do 19380, 19814, 19815, lit. 20190, 21190, szt. 21895, 22046, 22050, 22090, 22327, hp. 23992—23996, 24096, 25379, 27135, 34078 D. [Pam. lit. Szlacheckiego 1856 Nr. 26 (Wspomnienia z podróży 1847); — Uniwersytet, Opiekun dom., Warsz. 1866 (por.: E. XIX.: Königsberg i XX.: Królewiec)].
- Królowa ruska, w., pow. grybowski, szt. 22604.
- Kronstadt, m. i port w Rosyi, arch. 109.
- Kronstadt, m., w Siedmiogrodzie, kr. 30790 D.
- Kropica, zob. Annopol.
- Kropiwnik, w., pow. drohobycki [Płoszczańskij W. M., Dia monohrafiy mistnostej w Hałycy, Słowo rus. 1864].
- Krościenko, mko, pow. nowotarski [Przyj. ludu 1839; — Trembecki, Wiad. o Krościenku i jego wodach, Kraków, 1859 (Lit. odnoszącą się do wód krośc. por.: Słownik geograficzny)].
- Krościenko niżne i wyżne, w., pow. krośnieński, dok. 2968, 4112, 4315, szt. 21894, 22045, 22046, 22489, 22553 [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 23; — Kłósy 1877 XXIV.].
- Krościenko (rus. Korosno, Korostno), w., pow. dobroński, dok. 2903.
- Krośniczyn (Kraśniczyn), w., pow. krasnostawski, dok. 2097.
- Krośniewice, w., przedtem mko, pow. kutnowski, K. 12951.
- Krosno, m. i pow., dok. 2039, 2259, 2264, 2351, 2631, 2846, 3046, 3102, 3245, 3435, 4315, 4493, kr. 6564, 6822, 5165, 8276, geog. 31611 D., K. 13646, 13865, ek. 18237, szk. 19156, szt. 21775, 21838, 21894, 22014, 22045, 22046, 22047, 22090, 22285, 22293, 22504, hp. 23748 [Jaszowski St., Miasta w Galicyi, Rozm., Lwów 1831; — P., Lwowianin 1837 I.; — Przyj. ludu, Leszno 1833 V.; — Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 3; — Łepkowski J., Okolice Krosna, Skarbczyk domowy, Kraków 1863; — Tyg. ill. 1866 XIII. (por.: E. XX.)].
- Krosno (Crossen), nad Odrą, m. i pow., etn. 11436, pr. 33042 D., szk. 19336, 33272 D.
- Krotoszyn, m. i pow., w W. ks. Poznańskim, geog. 10210, 10235, etn. 11205 (może Kr. na Szlasku), K. 13688, szt. 21803, hp. 23712 [P. Ł., Skimborowicz, Piśmiennictwo krajowe, Warsz. 1841].
- Krotoszyn, w., pow. lubawski, etn. 10981, 11905.
- Krotoszyn, w., pow. lwowski, dok. 1945, 1946, 5199.
- Kroże, na Żmudzi, pow. rossieński, szk. 19157, 19722, hp. 24672 [Burzyński I., Kroże, Wilno 1872 (por.: Jocher III. 489: Koll. krożskie)].
- Kruchowo, w., pod Trzemesznem, etn. 11215, 11255, 11447, 31925 D.
- Kruhel, w., pow. przemyski [Niedźwiedzi J., Jahrb. d. geolog. Reichsanstalt 1876].
- Krupe, w., pow. krasnostawski, szt. 22046 [Strzelecki K., Tyg. ill. 1883].
- Krupickij monastyr, K. 14601.
- Kruszelnica, w., pow. stryjski, dok. 1933, zob. Osoby: Kruszelniccy.
- Kruszwica, nad Gopłem, geog. 31525 D., etn. 11375, 11378, 32028 D., K. 13051, szt. 21802, 21896, 22045, 22046, 22271, hp. 24936 [Smólski G., Z notatnika podróznego, I. Ziemia kujawska: Kruszwica, Mysza wieża, Kraj 1896 Nr. 45].
- Kruszyna, w., pow. noworodamski [Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Kłósy VII.].
- Krużłowa, w., pow. grybowski, szt. 21896, 22045, 22090, 22285.
- Kryg, w., pow. grybowski, dok. 2176 [Ziemiecki T., Zbiór wiad. do antrop. 1882 do 1884 VI.—VIII.], zob. Halicz.
- Kryłós, szt. 22605 (pod Halicz).
- Kryłów, w., przedtem mko, pow. hrubieszowski, szt. 22046.
- Krym, półwysep (gub. taurycka), dok. 940, 3433, 3540, 3906, 4336, 5270, 28808 D.,

- 28817 D., 29979 D., kr. 8193, 9486, 9533, 9565, 9591, 31410 D., geog. 10409—10413, etn. 11388, 11389, 11394, 12333, 12396, K. 32541 D., ob. 18847, szt. 22091, hp. 22961, 23091, 23124, 24535, 24551, 34359 D.
- Krynica, miejsce kąpielowe w Galicji [Kowienński F., Bekanntmachung in Betreff der Krynicer Heilbrunnen 1812; — Gaz. polska, Warsz. 1829 str. 770; — Zawadzki A., Galicia, Ztschr., Lwów 1841; — Zieloniewski Michał, Tyg. ill. 1861 IV.; — Tenże, Przyczynek do hist. zakładu. Gaz. lekarska 1869 Nr. 1 i 3, Odb., Warsz. 1869; — Tenże, Tyg. ill. 1871 2.VIII.; — Tenże, Materiały do hist., Kraków 1875, 1877; — Tenże, Ilustrowany opis, Kraków 1880 (podaje dokładną bibliografię); — Kaszewski K., Kłasy II; — Hausser A., Der Kurort Krynica, Wien 1879; — Olszewski K., Rozbiór chemiczny wód, Spraw. kom. fizyogr. Ak. um., Krak. 1882 XVI.; — Bełza Wł., Krynica, w stuletnią rocznicę, Lwów 1893; — Jubileusz stuletni Krynicy, Czas 1893, Odb. Krak. 1893 str. 13; — Widok kąpeli w Krynicy, Zh. najp. i najint. okol. Galicji, Lwów].
- Krask, w., pow. płoński, szt. 22045.
- Krystynopol, mko, pow. sokalski, kr. 9420, 9945, K. 14601, szt. 33746 D. [Dz. polski, Lwów 1883 Nr. 159; — Płoszczańskij W. M., Zyt. Sborn., Lwów 1887].
- Krystynów, kr. 9659.
- Krzyżbork (Kreuzberg), mko, w Inflantach, szt. 22046.
- Krzyżtopór, zob. Krzyżtopór.
- Krzemieniec, m. i pow., na Wołyniu, dok. 977, 1119, 2776, 4768, 5030, 5122, 5317, 5380, 5412, 5618, 5689, 5799, kr. 31410 D., geog. 10774, etn. 11277, K. 14237, 14724, 2649 D., pr. 16115, szk. 19630, 19681, 19691, 19692, 19695, 19706, 19708, 19709, 33303 D., lit. 21139, 21204, 21225, szt. 21722, 21895, 22046, 22604, 33716 D., 33747 D., hp. 24420 [Lubomirski Henryk (zamek), Słowianin 1839 II.; — Przyj. ludu, Leszno 1842; — Athen. 1845 II.; — Bibl. warsz. 1848 II., 1863 II.; — Strzecha 1869; — Gazeta polska 1879 sierpień; — Bożywoj, Tyg. powsz. 1879 (por.: E. XX.)].
- Krzepice, mko, pow. częstochowski, szt. 22293 [Historia miasteczka Krzepice, Tydzień, Petrkow 1873—1877].
- Krzeszów, mko, pow. biłgorajski, szt. 22090.
- Krzeszowice, pow. chrzanowski, dok. 5184, szt. 22045, 22046, 33636 D. [Lafontaine L., Opisane skutków kąpeli w Krzeszowicach, Krak. 1789; — Opis wód mineralnych w Krzeszowicach d. 1. maja 1803; — Pszczółka krakowska 1822 I.; — R. K., Pszczółka pol. 1823; — Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — Lissowski M., Krzeszowice, Krak. 1845; — Majeranowski Konst., Pa-
- miątka z Krzeszowic czyli zbiór wszystkich opisów tego ustronia wierszem i prozą, Krak. 1846; — Czas 1866 Nr. 170; — Sciborowski Wł., Opis Krz., Krak. 1878 (por.: E. XX.)].
- Krzewin, w., pow. ostrogski [Przedziecki A., Podole, Wilno 1841 t. I.].
- Krzywca, mko, pow. przemyski, dok. 3657.
- Krzywo-Wola, w., pow. chełmski, etn. 11825.
- Krzyż (Krzyżbork, Kreuzberg), m., Prusy wschodnie, szt. 22045, hp. 23824.
- Krzyża świętego klasztor, zob. Łysa góra.
- Krzyżanowice, w., na Szląsku, pr. 17699, szt. 21775.
- Krzyżtopór, zamek na gruntach wsi Ujazd w gub. radomskiej, szt. 21896, 22046, 22089, 22285, 22287, 22475 [Tomkowicz St., Krzyżtopór, twierdza magnacka XVII. w. i architekt jej, Wawrz. Senes, Spraw. kom. dla hist. sztuki Akad. V.]
- Książ (Xiaż), w., przedtem mko, pow. miechowski, dok. 2750, 5378 [Kościół por.: Jocher III. 489].
- Kuczbork, w., pow. mławski, szt. 22045.
- Kuczuk-Kainardzi (pokój r. 1774), hp. 27579, 27630.
- Kudak, twierdza na Ukrainie, pr. 16796, 32952 D., szt. 22046, hp. 34187 D.
- Kudyńce, mko, pow. borszczowski, dok. 2583, 4247.
- Kudynowce, w., pow. złoczowski, etn. 11909.
- Kuhajów, w., pow. lwowski, dok. 2162.
- Kujawy, ziemia kujawska, dok. 667, 1298, 1388, 1394, 2271, 5293, 29266 D., 29357 D., kr. 6220, 6264, 6519, 6637, 9655, geog. 10117, 10211, 10312, 31532 D., etn. 11206, 11668—11673, 31922 D., 31923 D., 32085 D., pr. 16509, 32838 D., szt. 22021, hp. 23741, 23742, 25273, 25276, 25671, 26234, 27916 (por.: E. XX.)], zob. Inowrocław, Kruświca i Włocławek.
- Kulaszne, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 30; — L. S. W., Tyg. ill. 1881 3. XII.]
- Kuldya (Goldynga, Goldingen), m. i pow., w Kurlandji, hp. 26581 [por.: E. b. r.: Status causae pro ordine equestri districtus Goldingensis].
- Kulików, mko, pow. zółkiewski, arch. 17, pr. 17266, lit. 21440, hp. 25288, 25289.
- Kulm, zob. Chełmno.
- Kulparków, w., pow. lwowski, etn. 11259.
- Kumanowce, w., pow. lityński [por.: E. b. r.: Remonstracya praw].
- Kumejki, w., pow. czerkaski, kr. 8067, 30956 D.
- Kunice, w., pow. bocheński, dok. 1832.

- Kunów, nad Kamienną, w. [Fudalewski Wł. ks., Kunów nad Kamienną, w powiecie opatowskim, gubernii radomskiej, Warsz. 1900].
- Kupiatyczne, w., pow. piński, szt. 22604.
- Kurkowskiej monastyr, w Bessarabii, K. 32637 D.
- Kurlandya, her. 357, 358, num. 28608 D., dok. 707—715, 1141—1146, 1456, 1728, 1737, 1756, 1793, 3032, 3549, 3561, 3606, 3638, 3666, 3791, 3799, 3819, 3913, 3914, 3934, 3966, 3998, 4024, 4124, 4328, 4361, 4369, 4372, 4398, 4407, 4467, 4482, 4529, 4535, 4579, 4596, 4633, 4641, 4662, 4673, 4689, 4713, 4725, 4764, 4771, 4807, 4829, 4839, 4850, 4852, 4872, 4906, 4920, 4935, 4953, 4961, 4972, 4984, 4994, 5023, 5070, 5089, 5128, 5173, 5193, 5204, 5225, 5241, 5273, 5300, 5333, 5354, 5365, 5389, 5419, 5436, 5443, 5466, 28703—28706 D., 2909 D., 29553 D., 29574 D., 29659 D., 29817 D., 29823 D., 29959 D., 30003 D., 30031 D., 30041 D., 30142 D., kr. 5877, 7527, 7528, 7530, 7623, 7888, 8504, 8672, 8679, 8804, 8807, 8874, 8884, 8945, 8983, 9109, 9258, 9272, 9460, 9462, 9486, 9503, 9533, 9664, 30802 D., 30968 D., 31192 D., 31274 D., 31290 D., 31309 D., 31374 D., geog. 10090, 10091, 10107, 10145, 10253, 10525, 10530, 10542, 10543—10549, 10570, 10865, 10867, 10899, 10910—10913, 10916, 31702 D., 31841 D., etn. 12287, 12311, 12313, 12316, 12318, 32014—32017 D., 32023 D., K. 13200, 14895, 14997, 15004, 15314, 15668, 15691, 15940, 32578 D., pr. 16102, 16105, 16311, 16348, 16350, 16354, 16357—16364, 16366—16374, 16376, 16377, 16381, 16384, 17157, 17179, 32816 D., 32877 D., 32881 D., 32883 D., lit. 20373, 20718, szt. 21730, 21820, 22044, 22428, hp. 23554, 24116, 24120—24123, 24137, 24141, 24145, 24147, 24148, 24151—24155, 24158, 24160, 24183, 24215, 24218, 24220, 24222, 24223, 24227, 24237, 24238, 24240, 24242—24246, 24248—24257, 26338, 27185, 27186, 27313, 27324, 27329, 27918, 27954, 33941—33944 D., 33954 D., 34230 D. [por.: E. XX.;—Winkelmann, Bibl. Livoniae hist. i Słownik geograf.], *zob.* Semigalia.
- Kurnik (Kórnik), m., pow. śremski, dok. 1025, 2070, 4705, etn. 11657, pr. 17351, lit. 20554, szt. 21722, 21992, 22027, 22045, 22046 [Biblioteka kurnicka, Raczyński, Wspomnienia Wielkopolski, *zob.* Nr. 10193].
- Kurońska mierzeja (Kurische Nehrung), geog. 10133, 31690 D.
- Kuryłówka, w., pow. łańcucki [August III. zachowuje wybrańców we wsiach przy wybraniectwie (r. 1748), Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37].
- Kutkora, w., pow. złoczowski, dok. 4538, szt. 22407.
- Kutzuk-Kainardzi, *zob.* Kuczuk-Kainardzi.
- Kuźmin, *zob.* Koźmin.
- Kwaczała, w., pow. chrzanowski, etn. 11218, 11251 [Kłasy XIX. str. 110].
- Kwaśniów, w., pow. olkuski, dok. 5692. ✓
- Kwassitz, na Morawach, szt. 22315.
- Kwedlinburg, *zob.* Quedlinburg.
- Kwerfurt, *zob.* Querfurt.
- Kwiatków, w., etn. 11422.
- Kwidzyna (niem. Marienwerder), m. i pow., arch. 28325 D., dok. 3946, kr. 6437, 9078, 9079, geog. 10489, etn. 11345, pr. 16755, 17333, hp. 24001, 24002, 25325, 33907 D., 34232 D. [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.].
- Kwieciszewo (na Kujawach), m., pow. mogiłnicki, etn. 31925 D.
- Lachowce, mko, pow. ostrogski, dok. 4750, szt. 22045 [Stecki, Lachowce i uczony Jabłonowski, Kłasy XV.].
- Lachowicze, mko, pow. słucki, szt. 22604.
- Lachowicze, w., pow. piński(?), num. 539, dok. 5281.
- Lackie, w., pow. złoczowski [Zbiór najp. okolic Galicyi, Lwów].
- Łą, nad Wartą, w., pow. słupecki, dok. 754, 755, 4291, 4705, 4905, kr. 6439, 6562, 7274, K. 13338—13342, 13645, szt. 21775, 21897, 22089, 22301, 22303, 22436 [por.: Jocher III. str. 490].
- Lady, w., na Białej Rusi, K. 14602 [por.: E. b. r.: Plenipotenci guinów z Lady i z Ładewaj].
- Łanckoroń, mko [Żukotyński, Z pamiętników, Nabycie miasteczka Łanckoronia w pow. Kamieniec na Podolu, Kraków 1885].
- Łanckorona, mko, pow. wadowicki, kr. 8321, szt. 22046 [Jaszowski, Rozm., Lwów 1831;—Przyj. ludu, Leszno 1836 III.;—Lwowianin 1838 III.;—Przeg. nauk., Warsz. 1842 III.;—Anczyz Wł. L., Tyg. ill. 1867 XVI;—Beschreibung der Herrschaft Lanck. u. Myslenice, Jahresschrift d. westgalic. Forst-Vereines 1857 (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Landfried (Hummelsburg), zamek, szt. 22046 (pod: Remerz).
- Langres, m., we Francyi, hp. 28248.
- Langfur (Langfort), przedmieście Gdańska, dok. 4606.
- Lasota, góra pod Krakowem, dok. 3451.
- Laszki murowane, w., pow. starosamborski, szt. 21897, 22046, 22089, 22285, 22298, 22300, 22437, 22503 [Przyj. dom., Lwów 1861].
- Laszki królewskie, w., pow. złoczowski [Zbiór najpięk. okol. Galicyi, Lwów;—Z. L., Lwowianin 1840 str. 73].
- Laszwitz, *zob.* Łasocice.

- Latarnia (twierdza gdańska), szt. 22046 (pod: Gdańsk).
- Latoszyn, w., pow. ropczycki, dok. 1778.
- Latowicz, w., przedtem mko, pow. nowomiński, dok. 5360.
- Latyczów, m. i pow., na Podolu, dok. 5317, 5325, 5369, K. 13966, szt. 22045 [Iwanowski, w dziele „Kilka rysów i pam. przez Helleniusza“, Poznań 1860; — P. Marya Latyczowska, Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — K. P., Tyg. ill. 1872 z. X. (por. Słow. geogr.)].
- Lautern, *zob.* Lutry.
- Lębork (Lauenbork, Lauenburg, Luneburg), dok. 2668, 2671, 29490 D., lit. 20317.
- Lebietowo (Lüptowsee), jezioro, na Pomorzu, etn. 11365.
- Lebus, *zob.* Lubusz.
- Lec (Lece, niem. Lötzen), m., pow., w Prusach wsch., etn. 11344, 11365 [Weiss, Preussisch-Lituanen u. Masuren 1878 (por. Słownik geograficzny)].
- Leckbark, *zob.* Hailsberg.
- Lechnica (Lechniz), w., na Spiżu, K. 13654.
- Ledna góra (Lenna góra), w., pow. gnieźnieński, etn. 11375 [Przyj. ludu, Leszno 1843 t. I.].
- Lednica, w., pow. wielicki, dok. 1891, 1921.
- Lednica, jezioro, w okolicy Gniezna, geog. 10741, etn. 11198, 11379, 11380, szt. 21993, 22046.
- Lejda, *zob.* Leyda.
- Lelów, mko (dawniej i pow.), pow. włoszczowski, dok. 5378, szt. 22296 [Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Olszewski B., Tyg. ill. 1876 3. II.; — Tyg. rolniczy 1852].
- Lelowice, w., pow. miechowski, etn. 31929 D.
- Leluchów, w., pow. sądecki, geog. 10141.
- Lend, Lenda, *zob.* Łąd.
- Lembark (Lemberg), w., pow. brodnicki [Ossowski, Zbiór wiad. do antrop. kraj. Akad. III. 81].
- Lenina (rus. Linynka), w., pow. starosamborski [Naukowyj Sbornyk, Łwów 1866 str. 65 (por. Słownik geograf.)].
- Lennagóra, *zob.* Ledna góra.
- Lenzen, *zob.* Łęczno.
- Leoben, m., w Styryi (rozejm 1797), hp. 28019.
- Leobschütz (Leobszyce), *zob.* Głupczyce.
- Leohain, w., pow. wejherowski, etn. 32010 D.
- Leopoldsborg, pod Wiedniem (r. 1683), hp. 26316.
- Lepietnica, w. (Cystersów szczyrzyckich), dok. 1715.
- Lesienice, pod Lwowem, w., geog. 10662 [Der Teufelsfels im Walde bei Lesienice, Lemberger Pilger 1822; Toż po pol.: Pielgrzym lwowski 1822; — Kuhn, Die Umgebungen Lembergs, Lemberg 1838; — Leseblätter 1844 Nr. 117–119; — Zbiór najpięk. widoków Galicyi, Lwów].
- Leśna, w., pow. konstantynowski, na Podolu, K. 13600, 13966 [Podlasiak, Historia cudownego obrazu Matki Boskiej w Leśny, Przegl. powsz. 1899].
- Leśnicze, w., pow. olhopolski, szt. 22604.
- Leśniczówka, w., pow. bałcki [W Leśniczówce, Kłasy XVI.].
- Leśniki, w., pow. kijowski [Maksymowicz, Kiewlanin 1841 str. 47 (por. Słow. geogr.)].
- Leśniów, pod Żarkami, w., pow. będziński, K. 13597.
- Leszczyn(a), w., pow. bobrecki, dok. 1862, 1833, 2405.
- Lesznik, w., w Krakowskiem, kr. 7207.
- Lesznów (Leśniów), mko, pow. brodzki, szt. 21897, 22045, 22043, 22604, 22661.
- Leszna, w., pow. sanocki [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Leszno (niem. Lissa), m., pow. wschowski, arch. 23271 D., dok. 3782, 4385, 4406, 4411, 4823, 5326, 5338, kr. 7951, 7969, 8317, geog. 31563 D., 31835 D., K. 13546, 13785, 32682 D., 32705 D., szk. 13243, 19244, 19857, 33331 D., lit. 20169, 20170, szt. 21803, hp. 23713 [Karwowski St., Kronika miasta Leszna, Poznań 1877].
- Letanowce (Lethensdorf), w., na Spiżu [Zipser Anzeiger 1866 str. 29; — Weber S., Zipser Geschichts- u. Zeitbilder, Leutschau 1880 (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Leubus, *zob.* Lubiąż.
- Lewartów, *zob.* Lubartów.
- Lewkowce, w., pow. proskurowski, num. 28628 D.
- Lewocza (Leutschau), m., na Spiżu, dok. 28708 D., szt. 22090, 22385 [Merklas W., Die Stadtpfarrkirche St. Jacobi major in Leutschau 1862; — Baltagi Aladar. Die Kunstdenkmale Leutschaus, Litter. Berichte aus Ungarn 1879 III.; — Bruckmann F. E., Memorabilia Leutschoviensia et Dobschinensia in Epist. Itiner. Nr. 87; — Maurus Szegfi, Aus den Blütentagen, Zipser Bote 1883 (tamże inne artykuły, por. lit. w Słowniku geograf.)].
- Lewoczki, część Krzywego w Kamionce wołoskiej (objaśn. Słow. geogr.), dok. 30090 D.
- Leyda (Leyden), m., w Hollandyi, dok. 5026, szk. 19515.
- Leżajsk, m., pow. łańcucki, dok. 2631, 2644, 2939, 3734, 4249, 4572, 4915, etn. 11255, 11257, K. 13966, ek. 18141, szt. 22045 [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX; — August III. zachowuje wybrańców przy wybraniectwie, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37; — Podgórski Ma., Żawica Leżajska, Jasło 1879; — Jabłoński W., Flora L., Spraw.

- kom. fizyogr. 1867; — Ziemiński T., Zbiór wiad. do antr. Akad. 1882—1884 VI. — VIII.]
- Lgota, na Szlasku [Ujazd u. Lgota, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens 1891 XXV.]
- Libawa (Libau), m. i port, w Kurlandyi, dok. 4348, 4373 [Wegner A., Geschichte der Stadt Libau (por.: Łopaciński H., Wisła 1900].
- Libusza, w., pow. gorlicki, dyp. 223, dok. 1834, 1857, 2107, 2176, szt. 21897, 22045, 22089, 22285, 22436, 22489, 22502, 22553.
- Licheim, szt. 22045.
- Lida, m. i pow., dok. 4817, geog. 10449, etn. 11316, 12077, 12199, 32214 D., pr. 17022 [Dz. lit. 1863; — Tyg. ill. 1876 Nr. 7].
- Lichenau, *zob.* Lignowy.
- Liebenthal, w., pow. malborski, etn. 11425.
- Lignica (Liegnitz), m. i pow. (księstwo), arch. 28271 D., her. 387, dok. 758—760, 1735, 1750, 3995 („Legonica“), 4037, 4909, 4976, 29178 D., kr. 6900, geog. 10296, 10297, etn. 31941 D., 14977, pr. 17294, lit. 20789, szt. 21811, 21898, 22046, hp. 23826, 25123—25125, 26394, 33871 D.
- Lignowy (Liebenau), w., pow. kwidzyński, K. 12881, 13787 [Flank R., Geschichte westpreussischer Güter, Ztschr. f. den Reg. Bezirk, Marienwerder 1895 zes. 33].
- Limany, *zob.* Odessa.
- Linda, w., pow. chełmiński, dok. 4522.
- Lipa gniła, rzeka, geog. 10655.
- Lipieck, m. i pow. gub. tambowskiej [Kłosy XI.].
- Lipki pod Krakowem [A. B., Tyg. ill. 1877].
- Lipków, w., pow. warszawski, szt. 22407.
- Liłpas, w., pow. wielicki, hp. 27927.
- Lipnica, mko, pow. bocheński, dok. 4143, szt. 22045.
- Lipnik, w., pow. wielicki, dok. 3435.
- Lipno, m. i pow., gubernia plocka, szt. 22045 [Pam. relig. moralny 1860: — Kłosy XV.; — Sławenko - Sławiński, Lipnowskie pod względem hist., statyst. i archeol., Warsz. 1856; — Sob. F. M., Ulica Tasiemkowa w Lipnie, Tyg. ill. 1871 2. VIII.].
- Lipno, pod Nowogrodem, w., pow. zwiahelski, szt. 22604, 22623.
- Lipno, w gub. siedleckiej, etn. 31935 D.
- Lipowica, w. [Treszczakowski L., Seło Zypowycia, Kołom. 1865].
- Lipowiec, m. i pow. gub. kijowskiej, arch. 78.
- Lipowiec, ruiny zamku, pow. chrzanowski, szt. 21899, 22046, 22047 [Przyj. ludu, Leszno 1843 X.].
- Lipsk (Leipzig), m., arch. 120, kr. 8756, 8776, 9103, 9349, 9850, 9856, 9868, pr. 16358, szk. 19805, 19810—19813, 19815, szt. 21723, hp. 28242, 28243, 33631 D.
- Lipstadt, w Prusach wsch. (r. 1659), dok. 3946.
- Lisionka, pod Czerną (grota), etn. 11362.
- Lisko (właściwie Lesko), m. i pow., dok. 2883.
- Lisowice [Tyg. ill. 1885 4. V.].
- Lissa, *zob.* Leszno.
- Lissersdorf, m., dok. 5184.
- Liszków, nad Niemnem, w., pow. sejneński, szt. 22045 [Narbutt T., Wiad. hist. o Liszkowie, niegdyś Nowogródku nadniemnym czyli Nauenpille, w dziele: Wolfgang ks., Ondyna druckiemieckich źródeł, Grodno 1846; — Gloger Z., Tyg. ill. 1876 3. II.; — Giegużyński, Kłosy VII.].
- Litewska Ruś, *zob.* Ruś litewska.
- Litki (ros. Lietki), w., pow. łatyczowski, K. 32651 D.
- Litwa, arch. 8—11, chr. 153, dyp. 271—273, 28403 D., 28451 D., sfrag. 292, 293, 301, her. 315, 331, 349, 359, 379, 384, 385, 28500 D., 28516 D., 28531 D., num. 492 do 494, 567, 28596 D., dok. 640, 641, 646, 658, 659, 661, 929, 940, 946, 953, 958, 1099, 1100—1115, 1206, 1332, 1378, 1399, 1417, 1737, 1910, 1942, 1950—1953, 1957, 1959, 2089, 2171, 2268, 2298, 2349, 2352, 2371, 2379, 2385, 2386, 2414, 2459, 2494, 2497, 2505, 2507, 2552, 2563, 2619, 2695, 2696, 2698, 2782, 2800, 2824, 2909, 2930, 2937, 2942, 2962, 2970, 3001, 3022, 3023, 3032, 3126, 3159, 3183, 3261, 3273, 3329, 3475, 3478, 3505, 3522, 3530, 3531, 3544, 3548, 3549, 3593, 3597, 3619, 3665, 3779, 3787, 3831, 3848, 3852, 3860, 3867, 3872, 3875, 3891, 3893, 3899, 3905, 3913, 3941, 3960, 3970, 4001, 4040, 4062, 4105, 4113, 4120, 4122, 4156, 4182, 4209, 4220, 4237, 4303, 4304, 4342, 4356, 4357, 4365, 4369, 4370, 4385, 4391, 4397, 4406, 4413, 4416, 4422, 4434, 4438, 4454, 4459, 4460, 4471, 4487, 4506, 4510, 4525, 4574, 4576, 4578, 4611, 4632, 4648, 4654, 4659, 4693, 4698, 4726, 4733, 4783, 4840, 4857, 4867, 4868, 4895, 4917, 4918, 4921, 4940, 4941, 4943, 4972, 5001, 5004, 5024, 5036, 5043, 5053, 5056, 5066, 5083, 5100, 5126, 5143, 5152, 5156, 5192, 5194, 5222, 5262, 5270, 5288, 5291, 5292, 5294, 5317, 5318, 5323, 5337, 545, 5354, 5361, 5398, 5409, 5412, 5422, 5430, 5463, 5487, 5504, 5533, 5572, 5575, 5623, 5646, 5666, 5686, 5737, 5759, 28674 D., 28675 D., 28808 D., 28823 D., 28826 D., 28827 D., 28849 D., 28859 D., 28878 D., 28898 D., 28901—28903 D., 2920 D., 29152 D., 29202 D., 29205 D., 29224 D., 29239 D., 29246 D., 29258 D., 29271 D., 29283 D., 29291 D., 29304 D., 29316 D., 29334 D., 29407 D., 29414 D., 29438 D., 29598 D., 29631 D., 29646 D., 29804 D., 30073 D., 30111 D., 30195 D., kr. 5818, 5821, 5835, 5848, 5852—5854, 5857, 5967, 5969, 6501, 6628, 6630—6634, 6687, 6717,

- 7041, 7044, 7068, 7122, 7131, 7175, 7197,
7243, 7245, 7286, 7394, 7434, 7445—7447,
7454, 7455, 7490, 7521, 7538, 7571, 7590,
7778, 7803, 7828, 7918, 7925, 8007, 8166,
8195, 8254, 8415, 8489, 8524, 8526, 8529,
8531, 8652, 8718, 8734, 8738, 8761, 8869,
8871, 8968, 9096, 9209, 9218, 9256, 9270,
9288, 9300, 9304, 9327, 9354, 9391, 9444,
9468, 9532, 9577, 9664, 9692, 9693, 9696,
9712, 9821, 9909, 30566—30568 D., 30589 D.,
30636 D., 30669 D., 30708 D., 30709 D.,
30927 D., 31002 D., 31141 D., 31145 D.,
31193 D., 31219 D., 31246 D., 31290 D.,
31309 D., geog. 10048, 10056, 10072, 10090,
10108, 10111, 10115, 10116, 10118, 10120
do 10123, 10127, 10128, 10138, 10145,
10190, 10367, 10414—10459, 10569,
10595, 10793, 10800, 10804, 10809, 10812,
10814, 10822, 10852, 10857, 10909—10913,
10916, 10934, 10963, 31552 D., 31553 D.,
31651—31665 D., 31675 D., 31777 D.,
31819 D., etn. 11130, 11131, 11153, 11167,
11303—11324, 11395, 11404, 11434, 11485,
11613, 11858, 12031, 12037, 12042, 12063,
12065, 12071, 12084—12243, 12264, 12266,
12278, 12294, 12332, 12349, 12370, 12391,
31979—31993 D., 32058 D., 32192 D.,
32227—32245 D., 32249 D., 32270 D.,
K. 12436, 12442, 12482—12503, 12656,
12664—12663, 12866, 12887, 13165, 13172,
13182, 13303, 13332, 13426, 13430, 13499,
13526, 13659, 13661, 13666, 13680, 13702,
13847, 13848, 13858, 13965, 14006, 14011,
14027, 14035, 14123—14125, 14135, 14146,
14147, 14171, 14232, 14236, 14237, 14568,
14778, 14914—14946, 14959, 15022, 15073,
15443, 15491, 15650, 15697, 15756, 15777,
15895, 15910, 15919, 15934, 15941, 16010,
32315 D., 32317—32322 D., 32488 D.,
32494 D., 32552 D., 32558 D., 32575 D.,
32594 D., 32626 D., 32667 D., 32773 D.,
pr. 16075, 16079, 16097—16099, 16103,
16115, 16117, 16221—16257, 16355, 16404,
16406, 16444, 16552, 16624, 16635, 16647,
16653, 16670, 16679, 16706, 16720, 16886,
16930, 16940, 17024, 17025, 17031, 17036,
17129, 17131—17135, 17141, 17159, 17167,
17211, 17277, 17386, 17389, 17392, 17414,
17432, 17438, 17441, 17491, 17500, 17596,
17615, 17645, 17667, 17679, 17839, 17847,
17861, 32814 D., 32840—32847 D., 32858 D.,
32972 D., 33060 D., 33066 D., ek. 17948,
17959, 17989, 18073, 18152, 18194, 18218,
18233, 18310, 18312, 33155 D., ob. 18423,
18465—18469, 18471, 18472, 18477, 18487,
18581, 18597, 18641, 18669, 18675, 18757,
33189 D., szk. 18932, 18999, 19193, 19261,
19299, 19442, 19447, 19468, 19509, 19594,
19635, 19653, 20335—20339, 20341—20361,
lit. 20693, 21084, 21201, 21272, 33399 do
33412 D., 33612 D., 33623 D., 33630 D.,
szł. 21849—21851, 22006, 22043, 22733,
22734, 33664 D., 33756 D., hp. 22848 (pod
r. 1764), 23278, 23299, 23341, 23404, 23409,
23439, 23467, 23942, 24029, 24050, 24055,
24164, 24194, 24263, 24278, 24283, 24293,
24299, 24306, 24435, 24436, 24445, 24629
do 24763, 24806, 24809, 25137, 25185,
25199, 25236, 25249, 25272, 25311, 25316,
25327, 25359, 25365, 25493, 25538, 25569,
25739, 25751, 25921, 25946, 25954, 25955,
25958, 25959, 25964, 25965, 26140, 26172,
26597, 26703, 26813, 26871, 27025, 27050,
27069, 27530, 27607, 28224, 28233, 33915 D.,
33935 D., 33961 D., 33994 D., 33999 do
34002 D., 34034 D., 34090 D., 34169 D.,
34284 D.
- Litwinów, w., pow. podhajecki, dok. 2331.
- Liw, w., przedtem mko, pow. wegrowski,
geog. 31541 D., szł. 22045, 22046.
- Liwiec, rzeka, geog. 31541 D.
- Lniska (Ellernitz), w., pow. gdański, etn. 11340.
- Löbau, zob. Lubawa.
- Lobenstein (na Szlasku), szł. 22046.
- Lodomerya, zob. Galicya.
- Lolin, w., pow. doliniański, etn. 11914.
- Londyn, m., arch. 28353 D., 28363 D., kr.
9486, K. 14956, hp. 34220 D., zob. Anglia.
- Lorenzdorf, zob. Wawrzencice.
- Loretto, m., we Włoszech, hp. 26742.
- Losanna, m., w Szwajcaryi, dok. 2177.
- Losdy, zob. Salzwedel.
- Löslau, zob. Wodzisław.
- Lotaryngia, dok. 4024, 4072, 4133, 4602, hp.
27266—27263.
- Lötzen, zob. Lec(e).
- Louvain (niem. Löwen, łac. Lovanium), m.,
w Belgii, K. 15204.
- Löwenberg (Lwów szlaski), m., dok. 764 [S.,
Lwów szlaski (Löwenberg), Tyg. ill. 1886
str. 121, 67].
- Lubar, mko, pow. Nowograd wołyński, hp.
26518 [Wołyn. guber. wiadomości 1862; —
A. I., Tyg. petersb. 1841 XXIV.].
- Lubartów (Lewartów), m. i pow., szk. 19245,
K. 15404.
- Lubasz, w., pow. czarnkowski, etn. 11413,
szł. 22045 [Lubaska Krasna góra, cudami
Naj. P. Maryi wstawiona, 1632; 2 wyd.
przez ks. Siatkiewicza, Pozn. 1762 do
1768; — Kierski E., Tyg. ill. 1863 VIII].
- Lubatówka, w., pow. krośnieński, dok. 2405.
- Lubawa (Löbau), m. i pow., w Prusach zach.,
dok. 29170 D., geog. 10487, hp. 23997.
- Lubcz, mko, pow. nowogrodzki [Kirkor,
Opiekun domowy 1875 (por. lit. w Słow.
geograf.)].
- Lubecz, mko, pow. horodnicki, gub. czerni-
chowska, K. 14603.
- Lubeka (Lübeck), m. wolne, arch. 28292 D.,
28354 D., dok. 873, 28722 D., 28759 D.,
29165 D., kr. 5905, 6599, ek. 18193, 33141 D.,
hp. 26604, 28110.

- Luben, gród, w Połtawskiej gubernii, etn. 31976 D.
- Lubiąż (niem. Leubus, Lubens), mko, na Szlasku, dyp. 196, dok. 756, 757, 1668, kr. 6401, 6441, 6457, 6643, K. 13344–13347, 32462 D., szt. 22045.
- Lubień wielki, w., pow. gródecki, etn. 11258 [Salamon K., Rozm., Lwów 1823; — Miscellen z. Bel. u. Unterh., Lemberg 1823; — Strzecha, Lwów 1870; — Tyg. ill. 1871 2. VIII.]; — Schneider A., Monografia wsi Lubienia, Lwów 1877 [Lit. o wodach mineralnych, por. Słownik geogr.].
- Lubieszów, mko, pow. piński, K. 13700, szk. 19266, szt. 22045, 22046, hp. 26063.
- Lubin, w., pow. kościański (opactwo), kr. 6220, 6224, 6251, 6254, 6264, 6267, 6389 do 6391, K. 13286, 13287, 13289, szt. 21775, 21899, 22045, 22090, 22296, 22538.
- Lublin, m. i pow. (ziemia, województwo, gubernia), num. 442, dok. 765, 1247, 1808, 2316, 2498, 2628, 2713, 3000, 3001, 3045, 3569, 3824, 3905, 4118, 4137, 4147, 4297, 4300, 4370, 4388, 4404, 4406, 4452, 4454, 4460, 4681, 4706, 4711, 4720, 4723, 4747, 4753, 4794, 4867, 4908, 4927, 5028, 5066, 5117, 5132, 5142, 5174, 5177, 5194, 5226, 5228, 5242, 5277, 5287, 5305, 5308, 5317, 5328, 5352, 5369, 5388, 5394, 5423, 5643, 5713, 5724, 5766, 5781, 5782, kr. 6565, 6857, 7060, 7266, 7751, 8209, 9189, 9879, 30900 D., geog. 10117, 10148, 10271, 10912, 31576 D., 31577 D., 31724 D., 31828 D., etn. 11822–11825, 31932 D., 32162 D., 32163 D., K. 12728, 13150, 13151, 13153, 13447, 13488, 13505, 13545, 13617, 13643, 13893, 13966, 13972, 14261, 15077, 15103, 15403, 15511, 32787 D., pr. 16667, 16819, 16931, 16939, 16943, 17252–17254, 17361, 17616, 17639, ob. 18838, 32932 D., szk. 19158, 19304, 19515, 19768, lit. 20715, szt. 21900, 21991, 22046, 22047, 22090, 22420, 22502, 22604, 33648 D., hp. 25711, 26760 [Lubelska unia (r. 1569), dok. 1417, 2962, 3032–3037, 29575 D., kr. 7277, pr. 16247, 16248, 16252, hp. 24520, 24639, 24650, 25954–25967] [por.: E. b. r.: Lublin, Demonstracja prawdziwa i rzetelna królowi przywilejów Lublina (176.); Prośba miasta Lublina; — Rozm., Lwów 1825; — Gaz. pol., Warsz. 1829 str. 578; — Przyj. ludu, Leczno 1837 IV.; — Lwowianin 1837 I. i 1840 str. 190; — Sierpiński, Obraz m. Lublina, Warsz. 1839; 2. wyd. (z dodatkami), Warsz. 1843; 3. wyd. 1869; — Kraszewski J. I., Obrazy z życia i podr., Wilno 1842 I.; — Lerne S., Album lubelskie, Warsz. 1857, 2. wyd. 1859; — Gawarecki, Wizerunek w trybunale, Opiekun domowy, Warsz. 1865; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1871 2. VIII.; — Zieliński Wł., Opis Lublina jako przewodnik. Lublin 1876; — Tenże, Monografia Lublina, t. I.
- Dzieje miasta, Warsz. 1878 (por. rec.: Aten. 1878 III.); — Ze starej księgi m. Lublina, Gazeta lubelska 1883 Nr. 251; — Wereżyński G., Notatki z przeszłości Lublina, tamże 1886 Nr. 64, 81–119, 231 [Kościół lubelskie por. Jocher III. str. 491].
- Lubomirka, w., na Wołyniu [z Gub. Wołyn. Wied., Gaz. warsz. 1854 Nr. 152].
- Luboml, mko, pow. włodzimierski, dok. 5399, szt. 22045.
- Lubomla, zob. Lubowla.
- Lubostroń, w., pow. szubiński [Przyj. ludu, Leczno 1835 II.].
- Lubowa(?) [Przyj. dom., Lwów 1861].
- Lubowla (Lubomla), m., na Spiżu, dok. 2005, szt. 22046, hp. 34010 D. [Gerson W., Tyg. ill. 1880 3. X. (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Lubraniec, mko, pow. włodawski [Kłasy Nr. 801 (por. Słownik geogr.)].
- Lubranka(?) [Kłasy 1880 XXX.].
- Lubstow(o), w., pow. kolski [Tyg. ill. 1875 2. XV.].
- Lubusz (Leubus, Lebus), nad Odrą, mko i pow., w marchii brandenburskiej (dycezyja lubuska), num. 28637 D., dok. 871, 872, K. 13062–13065, szt. 21901, 22045, hp. 23828.
- Lubycza, w., pow. Rawa [Zieliński L., Obrazy historyczne, Lwowianin 1842 z. 2].
- Lucyn (niem. Lutzen), m., w Inflantach [Manteuffel G., Prz. powsz. 1884 I.].
- Luizina (gub. witebska), etn. 31991 D.
- Luksemburg, m. i księstwo, kr. 5925, K. 12566.
- Luneburg, zob. Lawenbork.
- Lunéville, m., we Francji, dok. 4652, szk. 19449, hp. 27201, 27267, 28106.
- Lussowo, w., pow. poznański, etn. 11423.
- Lüptow-See (Lepno), na Pomorzu, etn. 11365.
- Lutomierski, nad Nerem, w., przedtem mko, pow. łaski, szt. 22661.
- Lutowiska, w., pow. samborski, dok. 4686.
- Lutry (Lautern), w., w Warmii, etn. 11344.
- Lwów (rus. Lwiv, niem. Lemberg), m. i pow. (ziemia, starostwo, dycezyja), arch. 23, 61, 62, 67, 70, 71, 74, 76, 77, 28271 D., 28316 D., 28323 D., dyp. 242, 276, num. 516, ep. 620, 28660 D., dok. 647, 658, 761–763, 977, 1246, 1314, 1322, 1369, 1787, 1790, 1840, 1847, 1877, 1917, 1944, 1945, 1962, 1982, 2044, 2057, 2083, 2088, 2097, 2117, 2123, 2128, 2137, 2160, 2186, 2240, 2274, 2277, 2295, 2347, 2423, 2526, 2545, 2602, 2643, 2845, 2859, 2878, 2939, 2971, 2974, 2983, 3102, 3208, 3221, 3293, 3421, 3570, 3614, 3712, 3722, 3723, 3734, 3754, 3775, 3806, 3836, 3840, 3848, 3963, 3974, 3976, 3977, 4052, 4059, 4097, 4118, 4119, 4142, 4146, 4179, 4187, 4213, 4253,

- 4317, 4383, 4406, 4531, 4660, 4734, 4768, 4810, 4815, 4820, 4827, 4831, 4838, 4843, 4851, 4871, 4895, 4905, 4911, 4926, 4998, 5022, 5069, 5135, 5166, 5200, 5230, 5235, 5444, 5450, 5454, 5476, 5494, 5496, 5497, 5515, 5559, 5569, 5585, 5598, 5611, 5622, 5645, 5662, 5676, 5684, 5705, 5757, 5794, 28682 D., 28715 D., 28716 D., 28929 D., 28962 D., 29200 D., 29209 D., 29231 D., 29360 D., 29396 D., 29399 D., 29406 D., 29577 D., 29728 D., 29756 D., 29783 D., 29793 D., 29999 D., 30045 D., 30046 D., kr. 6267, 6433, 6491, 6497, 6566, 6636, 6883, 7276, 7296, 7694, 7895, 7940, 8060, 8225, 8308, 8341, 8363, 8496, 8574—8576, 8666, 8668, 8737, 8744, 8761, 8832, 9262, 9332, 9371, 9510, 9794, 9795, 9806, 9945, 30900 D., 31409 D., geog. 9977, 10313, 10326, 10346, 10566, 10567, 10997, 31521 D., 31534 D., 31696 D., 31845 D., etn. 11163, 11259, 11264, 11908, 12365, 31881 D., 32288 D., K. 12745, 12764, 13122—13129, 13132, 13133, 13297, 13298, 13444, 13445, 13446, 13510, 13544, 13552, 13622, 13671, 13685, 13699, 13730, 13871, 13896, 13905, 13921, 13966, 14047, 14132, 14134, 14213, 14249, 14265, 14483—14490, 14492, 14603, 14639 do 14643, 14675, 14741, 14762, 14803, 14804, 14808, 15933, 32629 D., 32637 D., 32646 D., 32655 D., 32779 D., 32785 D., pr. 16282, 16527, 16528, 16576, 16579, 16648, 16804, 16943, 17078, 17257—17263, 17362, 17428, 17703, 17787, 32828 D., 32862 D., 33022—33025 D., 33067 D., 33070 D., ek. 17953, 18155, ob. 18563, 18569, 18651, 18733, 33185 D., szk. 18956, 19108—19110, 19159—19164, 19239 do 19241, 19267, 19436, 19437, 19543, 19552 do 19557, 19561—19565, 33284—33286 D., 33342 D., lit. 20171, 20173—20175, 20198, 20993, 21038, 21085, 21190, 21191, 21200, 21221, 21222, 21272, 21273, 21305, 21472, 33500 D., szt. 21721, 21722, 21728, 21733, 21734, 21738, 21775, 21787, 21902, 21990, 22015, 22040, 22045—22047, 22085, 22089, 22092, 22096, 22130, 22136, 22285, 22293, 22296, 22381, 22389, 22399, 22407, 22411, 22421—22423, 22435—22437, 22445, 22442, 22455, 22456, 22482, 22493, 22504, 22505, 22509, 22523, 22579—22581, 22604, 22605, 22620, 22625, 22627, 22647, 22649, 22661, 22663, 22670, 22673, 33633 D., 33635 D., 33743 D., 33746 D., 33747 D., hp. 23559, 24332—24337, 24597, 24795, 25497, 25506, 25541, 25679, 26064, 26218, 26222, 26241, 26389, 26500—26504, 26549, 26555, 26641, 26649, 26650, 26745, 26746, 26849, 27105, 27587, 27598, 27655, 27658, 27877, 27983, 28186, 34155 D., 34206 D. [por.: E. b. r.: Leopolis i E. 1619: Alempchius T., Xenium civitati leopol.; Śmieszkwice Laur., Ode ad Leopolim; 1629: Solecki G., Monita seu Insigne civit. Leopoliensis; 1697: Prażmowski, Splendor. Leopoli;
- 1758: Friese, La metropolitaine de Leopold; 1765: Ziembicki Success. X. Franciszkan, Kazanie na przeniesienie cudownego obrazu N. M. P.; 1784: Almanach oder Lemberger Kalender; — Alnpech Jan, Opisanie m. Lwowa, Pam. Lwow. 1816 I.; — E. B., Szlachetny czyn Lwowianin (1672), Pam. gal. Lwów 1821 II.; — W... i, Przechadzka po okolicach Lwowa, Rozm., Lwów 1825; — Jaszowski St., Wie wurde Lemberg genannt, Mnemosyne. Lwów 1827; — Chodynicki Ign., Historia miasta Lwowa, Lwów 1829, 2. ed. tytułowa Lwów 1865 (por. rec.: P. I. S., Czasop. ksiąg Ossol. r. 1829; Uwagi nad rec., Rozm., Lwów 1829); — Piszal J., Uwagi nad dziełem Chodynickiego, Lwów 1833; — Uhle, Berichtigungen, Hormayers Archiv 1830; — Plan miasta Lwowa, Lw. 1835; — Lwów z ryciną, Mag. powsz. 1835 II., — Tangl K. i Schiesler, Auf den Rathaus-thurm, Mnemos. 1835; — Zieliński L., Lwihord 1613 i Lwów 1833, Lwowianin 1835; — Kuhn A. J., Lembergs schöne Umgebungen Lemberg 1836; — Podania hist., Lwowianin 1837; — Części okolicy Lwowa, 1837 (mapa): — Lateinische Benennung. Mnemosyne, Lwów 1838; — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI., 1846 XIII.; — Zubrzycki D., Ułamki kroniki miasta Lwowa, Bibl. warsz. 1841 III; — Rozm., Lwów 1841, 1844; — Griech.-kath. Kirche in Lemberg, Galicia Ztschr., Lemberg 1841: — Ältere Zustände, Posener Provinzbl. 1846 t. II.; — Zubrzycki D., Kronika miasta Lwowa, zob. Nr. 761 (por. rec.: Baliński M., Bibl. warsz. 1846 I.); — Zb(orowski) W., Ratusz, Wistn. Wied. 1852 Nr. 63; — Bohdan, Wspominka o Narodnom Domi, Otcieczestwiennyj sbornik, Lwów 1854 Nr. 11—13, 15—16; — Plan Lwowa w XVIII. wieku (przed r. 1775), Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 18; — Szaranewicz Isydor, Wistka o starodawnym Lwowie, Lwowianyn, Lwów 1861; — Śieżiński, Skorowidz 1863; — Morawski Sew., Małe seminarium, Tow. Duch. kat., Tarnopol 1864; — Heleniusz, List ze Lwowa (wiad. hist. o Lwowie), Czas 1864 Nr. 70 i n.; — Lwowscy chaldejscy, Tyg. kat., Grodzisk 1869 X.; — Do hist. uniwersytetu, Dod. Gaz. lw. 1867/8 Nr. 33, 34; — L. D., Nieco o Lwowie, Czas 1867 Nr. 277 i n.; — Hł. W., Sobótka, Pozn. 1871; — Do hist. Lwowa, Gaz. nar. 1873 Nr. 298, 1875 Nr. 107; — Bełza Wł., Cmentarz żydowski, Strzecha 1873; — Sznneider Antoni, Przewodnik po mieście Lwowie, Lwów 1871, 2. wyd. 1875; — Skorowidz nowych i dawnych nazw ulic i placów, Lwów 1872; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1873 2. XII. str. 61; — Zawadzki Wł., Kłasy X., XIX; — Romanowicz T., Wiadomości statystyczne o mieście Lwowie,

- Lwów 1874 I., 1876 II. (por. rec.: W., Bibl. warsz. 1876 IV.); — Merunowicz Teof., Rozwój miasta Lwowa, uwagi i wnioski, Lwów 1877; — Plan Lwowa 1877 (1:7200); — Kunasiewicz St., Przewodnik po Lwowie z zarysem historii miasta, Lwów 1878; — Hołowackij J. T., Lwów i Mohylew wzajemnyja snoszenija, Słowo, Lwów 1879 Nr. 125; — L., Obrona Lwowa, Gaz. lw. 1885 Nr. 217, 218; — Andrijczuk, Kłopoty Lwowa z kahałom żydowskim r. 1664, Diło 1886 Nr. 67; — W. iz. S., Zhadki iz semynarskoho żytja u Lwowi, tamże 1888 Nr. 72—286; — Lew R., Wspomnienia hist., Gazeta nar. 1890 Nr. 28 i n.; — Peplowski St., Rozmaitości lwowskie, Dz. pol. 1890 Nr. 251 do 253; — Złota księga Lwowa, tamże 1892 Nr. 66; — Ostaszewski-Barański K., Wiadomości statystyczne o mieście Lwowie, Lwów 1892—1895 I.—VI.; — Czołowski Al., Z przeszłości Wysokiego Zamku, Muza, kal. na r. 1893; — Kniazewycz M., Zap. Tow. Szewcz. XII. (o religii pogańskiej Lwowa); — Lemberg, Odbitka z Österreichisches Städtebuch, Wien 1894; — Hollender A. J., Ilustrowany przewodnik po Lwowie, Lwów 1894; — Łoziński Wł., Lwów starożytny, zob. Nr. 17261 (por. rec.: A. R., Niwa 1890 Nr. 5; Sokołowski M., Przegl. pol. XXIV. t. III.); — Czołowski Al., Pomniki dziejowe Lwowa I., zob. Nr. 28715 (por. rec.: Lisiewicz Z., Kwart. hist. 1892); — Miasto Lwów, Cetnerówka, Pohulanka, Zbiór najpięk. i najinteres. okolic Galicyi, Lwów (Kościół, por.: Jocher III. str. 443; XX. Arcybiskupi, zob. Osoby (uzup.): Minasowicz Józef)], zob. Pohulanka.
- Lwów szląski, zob. Löwenberg.
- Lyck, zob. Elk.
- Łaba (Elba), rzeka, her. 28493 D., geog. 10703, 10729, 10758, 10760, 31738 D., etn. 11419, pr. 17385, hp. 23021, 23210, 23211, 23216, 25094, 28233, 33782 D., 33790 D., 34023 D.
- Łabiszyn (niem. Labischin), m., pow. szubiński, dok. 658, hp. 27916 [Polkowski Ign., Historia majątności Łabiszyńskiej, Pozn. 1873; — Tyg. ill. 1878 3. IV.].
- Łabuń, mko, pow. zasławski, dok. 5141, 5337.
- Ładawa (Ladawa), w., pow. mohylowski, etn. 11267.
- Ładinskij monastyr (połtawska gub.), K. 14603.
- Ładowska cerkiew, szt. 22604.
- Łagiewniki, w., pow. łódzki, K. 13505, 13966, szt. 22045 [Grabowski G., Pamiętka z Łagiewnik, Warsz. 1874; — Kłosy t. XV.; — Rowiński W., Tyg. ill. 1896].
- Łagiewniki, w., pow. kościański, etn. 11365.
- Łagiewniki, w. Wieluńskim, etn. 11665.
- Łahodów, w., pow. przemysłański, szt. 22605 [Łahodowska mogiła, Przyj. domowy 1863; — Galicya w obrazach zesz. VIII.; — Kosmos, Lwów 1880 str. 127 i Verhandl. der geol. Reichsanstalt 1880].
- Łąki, w., pow. Rawa ruska, dok. 2405.
- Łąki bratyańskie (niem. Lonk), w., pow. lubawski [Losiowicz Michał, Pastwa słowa Bożego na obrazem Bogarodz. w Łakach bratyańskich, Toruń 1708].
- Łańcut, m. i pow., dok. 4383, ob. 18548, szt. 21721, 21722, 21903, 22045, 22046, 22090, 22298, 22441 [Horodyski, Z podróży: Stara Wieś, Łańcut, Przeworsk, Rozm., Lwów 1822].
- Łanowce, w., pow. horszczowski, dok. 29452 D.
- Łanowice, w., pow. samborski, szt. 22045, 22089.
- Łany, w., pow. stanisławowski [Kosmos, Lwów VI.].
- Łany (pod Narajowem), w., pow. brzeżański [Łomnicki M., Kosmos, Lwów V.].
- Łany wielkie, w., pow. olkuski, szt. 22504.
- Łapczyce, w., pow. bocheński, szt. 22045.
- Łapin(o), w., pow. kartuski, K. 32468 D.
- Łasin (niem. Lessen), mko, pow. grudziąski [Frölich, Gesch. des Kraises Graudenz, zob. Grudziądz].
- Łask, m. i pow., gub. piotrkowska, szt. 22045, 22267.
- Łasocice (niem. Laschwitz), w., pow. prądnicki (?), K. 32705 D.
- Łaszców, w., pow. tomaszowski, etn. 32275 D.
- Ławoczne, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Ławrów (rus. Ławriw), w., pow. starosamborski, K. 14603, 14742, szt. 22604 [Lwówianin 1842; — Peremyszlanyń misiacosłow 1853, 1854, 1857; — Szematyzm Bazylianów 1867 str. 23 (por.: Słownik geogr.)].
- Łazany, w., pow. wielicki, szt. 22045.
- Łazy, w., pow. warszawski (?) [Papłowski J., Gaz. warsz. 1856 Nr. 19, 20].
- Łązyn (niem. Londzin), w., pow. lubawski, ek. 33131 D.
- Łęczna, m., pow. lubartowski, w. gub. lubelskiej, geog. 10148 [Jarmark w Łęczny, Kłosy XIX.].
- Łęczno (Lenzen), w., pow. elbląski, etn. 32010 D.
- Łęczycza, m. i pow. (ziemia, starostwo, województwo), dok. 1121, 1244, 1284, 1695, 1749, 1777, 2024, 2047, 2061, 2100, 3965, 4176, 5051, 5055, 5328, 5329, 5354, 5361, 5425, 28928 D., 28945 D., 28967 D., 29107 D., 29203 D., 29280 D., 29308 D., 29333 D., 29350 D., 29364 D., 29387 D.,

- 29464 D., 29479 D., 29492 D., 29514 D., etn. 11647, K. 12764, 13409, pr. 16917, 17211. ob. 18547, lit. 20472, szt. 21775, 21904, 22045, 22046, 22089, 33649 D., hp. 23714, 25083 [por.: E. b. r.: Łęczyskie, Rozmowa obywatela ziemianina wojew. Łęczyckiego z mieszczaninem Łęczycy; — Tyg. ill. 1867].
- Łęczyn, w., pow. rowieński [Stecki Tad. Jerzy, Listy z zabużańskich okolic (VIII.), Wiek 1880 Nr. 196, 201].
- Łedyńce (zamek ?) [W. K., Zamok Łedyńc i okrestnoś', Otczestwiennyj shornyk, Lwów 1854 Nr. 18, 19].
- Łęgowo, w., pow. węgrowski, etn. 31925 D.
- Łęk (Lyck), zob. Elk.
- Łęki dolne i górne, w., pow. pilzneński, w Galicyi, dok. 1862, 1883, 29871 D., szt. 22048.
- Łekno (niem. Lekno), m., pow. węgrowski, kr. 6565, 6616, K. 13343, szt. 21775, 22045, 22090, hp. 24036.
- Łężyny (Łęzyny), w., pow. jasielski, dok. 2405.
- Łobzów, w., pow. krakowski, dok. 3215, szt. 21905, 22046, 22285, 33636 D., hp. 25254 [Kalend. krak. 1812 (por. lit. w Słowniku geogr.)].
- Łobżenica (Łobza, niem. Lobsens), m. i pow., num. 442 [Łącki Jan Korzbok, Przywilej miasta Łobżenicy, Poznań 1883].
- Łódź, m. i pow., kr. 7658, szk. 19769, szt. 21905, 22477 [Flatt O., Tyg. ill. 1866 XIII.; — Wiślicki Ad., Obecny wzrost, Kłasy I.].
- Łodzinka, w., pow. dobromilski [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 52].
- Łohojsk, mko, pow. borysowski, szt. 22410 [Tyszkiewicz Konst., Teka wileńska 1858; — Moskaiewicz R., Mińskie eparch. wied. 1870; — Kirkor A., Opiekun domowy 1875 Nr. 24; — Tyg. ill. 1883 Nr. 47].
- Łomazy, w., przedtem mko, pow. bialski, dok. 4060.
- Łomnica, szczyt w Tatrach, geog. 10628, 10629.
- Łomża, m. i pow. (ziemia, starostwo, gubernia), dok. 1208, 3550, 5047, 5326, 5360, 5412, 5417, 5655, etn. 11207, 11689, K. 12860, 13972, szk. 19165, lit. 21272, szt. 22045, hp. 23771, 28215 [Przeźniowski Leon, Dawna i teraźniejsza Łomża, Warsz. 1861; — Worobjew G. A., Łomża, Istor. Wiestnik 1900 listopad].
- Łoniów, w., pow. sandomierski, szt. 22045.
- Łopatyn, mko, pow. brodzki [Strzelecki Hen., Opisanie lasów łopatyńskich, Roz. galic. Tow. gospodarskiego, Lwów 1857 XXI.].
- Łopienno, w., pow. węgrowski, szt. 22045.
- Łopusznica, w., pow. dobromilski, dok. 2718.
- Łosznów, w., pow. trembowelski, dok. 4355.
- Łoszkowice, zob. Wołoszkowice.
- Łowicz, m. i pow., dok. 4057, 4389, 5086, 5680, 5698, 5713, geog. 31573 D., etn. 11208, K. 12764, 12918, 12948, 12949, ek. 18093, szk. 19609, 19770, szt. 21903, 22045, 22047, 22097, hp. 23715 [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Dz. warsz. 1851 Nr. 178; — Wejnert Al., Tyg. ill. 1879 3. VII. (por.: Jocher III. str. 491)].
- Łozina, w., pow. gródecki, dok. 3797.
- Łubnie (Łubny), m. i pow., gub. połtawska, K. 14603, hp. 26451.
- Łuck (łac. Luceoria), m. i pow. (ziemia), arch. 78, num. 28628 D., dok. 977, 1304, 1305, 2078, 2113, 2189, 2776, 3182, 3476, 3599, 3757, 3775, 4176, 4290, 4701, 4731, 4820, 5022, 5074, 5084, 5308, 5317, 5323, 5369, 5378, 5399, 5520, 5592, 5604, 5665, 28839 D., 29283 D., 29603 D., 29636 D., 29641 D., K. 12764, 13156—13159, 13960, 14297, 14455, 14459, 14462, 14645, pr. 17861, 32862 D., 32960 D., szk. 19697, 19724, lit. 21244, szt. 21722, 22046, 22604, 22661, hp. 24421—24424, 25434, 26068, 27737, 34108 D. [Stecki, Łuck starożytny, Krak. 1876 por. rec.: Prz. kryt. 1876]; — Bibliografię podaje: Ukazatel k' izd. wrem. komisii kijew. 1883 II. 449—460 (por.: Jocher III. str. 493)].
- Łuczanowice, w., pow. krakowski, szt. 22090 [Gustawicz Br., Mogilnik w Łuczanowicach, Prz. arch. 1888 IV.].
- Łuka, w., na Podolu, num. 28628 D.
- Łuki wielkie, zob. Wielkie Łuki.
- Łukiszki, przedmieście Wilna, K. 13463 [Tyg. ill. 1872].
- Łukoml(a), mko, pow. sieński, gub. mohilewska [Tekę wileńską 1857 I.].
- Łuków, m. i pow. (ziemia), dok. 2871, 5226, 5276, 5317, geog. 10377, K. 13618, pr. 16645, szt. 22045 [Łapczyński Kaz., O Łukowskiem płaskowzgórzu i jego roślinności, Pam. fizyograficzny I.].
- Łukówek, w., pow. chełmski, dok. 5160.
- Łukowiec, w. Mazowieckiem, w., pow. nowomiński, etn. 11685.
- Łukowiec, w., pow. garwoliński, etn. 11827, 32086 D.
- Łukwa (Łukiew), rzeka, hp. 24326.
- Łupia, w., pod Łowiczem, przezwana Arkadyą, dok. 5100, zob. Arkadya.
- Łupków, w., pow. Lisko, geog. 10646 [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 34].
- Łużyce górne i dolne (Lusatia, niem. Lausitz), margrabstwo, arch. 121, dyp. 28417 D., num. 28620 D., dok. 682, 867—870, 1821'

- 2267, 3584, 28684 D., kr. 5908—5910, 6622, etn. 11230, 11235, 11260, 11386, 11409, 32121 D., K. 12457, lit. 20111, 20315, 20316, 33396 D., hp. 23025, 23028, 23029, 23873, 25519, 25527, 33774 D., 33785 D., 33786 D., 34045 D. [por.: Koner, Repertorium Nr. 2373—2423 i lit. w Słown. geograf.].
- Łykoszyn, w., pow. tomaszowski [por.: Słownik geograficzny: Dokument z r. 1447].
- Łysa Góra, albo Świętokrzyska (Łysiec), opactwo, pow. opatowski, dyp. 189, dok. 658, 1662, kr. 6220, 6236, 6282, 6565, 7060, geog. 10662, K. 13280—13283, 32456 D., szt. 22045, 22090, 22287, 22437 [Rufin Wojciech, Historia o drzewie Krzyża św., Krak. 1604, 1610; — Pam. sandom. 1829 II.; — Opiekun domowy, Warsz. 1869 (por. Joher III. str. 495)].
- Łysiański monastyr, K. 14590.
- Łysobody, na Podolu, szt. 21722.
- Machnówka, mko, pow. berdyczowski (r. 1796 do 1800 m. powiatowe), dok. 5356, szk. 19726, etn. 11293 [Dz. wileński 1819 II. str. 555; — Groza Aleks., Rusałka 1839].
- Maciejowice, w., przedtem mko, pow. garwoliński (bitwa r. 1794), kr. 9655, 9661, 9662, 30293 D., hp. 27919, 27920.
- Maczyn (obóz rosyjski r. 1791), dok. 5349.
- Madagaskar, wyspa, hp. 27535.
- Madryt, m., K. 15616.
- Magdeburg, m., arch. 28355 D., dyp. 259, 28453 D., dok. 874—876, 28761 D., kr. 5904, 6257, 6667, 30419 D., K. 12958, pr. 17400, hp. 22848, 23810, 24941, 26542; magdeburskie prawo, dyp. 234, dok. 1149—1152, 1157—1161, 1163, 1170, 1172, 1194—1198, 2578, 28912 D., 28925 D., pr. 17390, 17392, 17393, 17398, 17401, 17512, 17761].
- Magierów, mko, pow. rawski, szt. 21731, 21722, 22090, 22092.
- Magórzycza, w. Sanockiem [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Majdanówka, w., pow. zwinogradzki, etn. 31974 D.
- Majnicz (rus. Majnycz), w., pow. samborski, szt. 22605.
- Maków, mko, pow. kamieniecki [Przeździecki A., Podole, Wilno 1841 II.].
- Makowiska, w., pow. jasielski, dok. 1862, 1883, 2405.
- Malborg (Malborg, niem. Marienburg), arch. 28271 D., dok. 2249, 2261, 3393, 3646, 3850, 3912, 3946, 4369, 4380, 4476, 4531, 4929, 28717 D., 29218 D., 29805 D., kr. 7961, geog. 10121, 10490, 10508, etn. 11345, 11425, K. 13772—13780, 14992, 15005, pr. 16667, szt. 21907, 22045, 22046, 22306, 33650 D., hp. 23998—24000, 24057, 24072, 24109 [por.: E. 1714: Marienburgi 8. Febr. (o pogłosce znalezionych skarbów); — Przyj. ludu, Leszno 1838 V.; — Voigt, Neue preuss. Provinzial. Blätter 1850, 1856; — Witt A., Marienburg das Hauptschloss des Ritterordens, Königsberg 1854; — Dormann, Gesch. d. Kreises Marienburg, Danzig 1862; — Moraczewski Maciej, Zamek krzyżacki w Malborgu dziś a przed 500 laty, Lwów 1882].
- Malczyce, w., pow. gródecki, dok. 1986, 2176.
- Malickowice, w., pow. lwowski, dok. 2526.
- Malinowska jaskinia (w Beskidach) [Hoff, Wycieczka do jaskini, Tyg. ill. 1886].
- Malmitz, w., pow. szprotowski, etn. 11438.
- Małe Kopane, w., pow. dniewowski, etn. 31977 D.
- Małkowie (rus. Małkowyczy), w., pow. gródecki [Płoszczański W. M., Dla monografii mistnotej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875 Nr. 57].
- Małogoszcz, mko, pow. jędrzejowski, szt. 22045.
- Małopolska, dok. 648, 665, 1387, 2131, 2135, 2430, 2855, 4289, 4954, 5108, 5255, kr. 6220, 6462, 6579, 9313, geog. 10190, 10260, 10912, etn. 11217, 11760, 11778, K. 15020, 15847, 32494 D., szt. 21823, np. 23747, 23757, 25456.
- Małorossya, zob. Rosya, Ruś Mała, Ukraina.
- Maniawa, w., pow. bohorodczański, dok. 3389, K. 14604, 14614, 14742, szt. 22625 [Wodospad w Maniawie, Zb. najpięk. i najint. okol. Galicyi, Lwów].
- Manieczki, w., pow. śremski, etn. 11215.
- Maniówka, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 36].
- Mańkowce, w., pow. lityński, K. 13958.
- Mantua, m., we Włoszech, dok. 3432, 3802, 29010 D., kr. 9700, 31090 D., hp. 34142 D.
- Marchia (Stara Marchia, Altmak), kraj między Łabą a ks. magdeburskiem, hp. 24035, 33790 D.
- Marchia nowa (Neumark), zob. Nowa Marchia.
- Marcinkowice, w., w Galicyi, dok. 1932, 1943.
- Marienburg, zob. Malbork.
- Marienfeld, zob. Mszano.
- Marienwald (w Nowej Marchii), etn. 11382.
- Marienwerder, zob. Kwidziń.
- Markuszka, w., pow. jasielski, dok. 2495.
- Marsylia, m., we Francyi, kr. 9655.
- Marszkiewice (r. 1590), dok. 3279.
- Martynów, w., pow. rohatyński, dok. 2306 [Lewickij Iwan Em., Porażenie Tatarów pod Martyniowem w r. 1624, Lwów 1883].
- Maryampol, mko, pow. stanisławowski, kr. 8496.

- Maryampol, m. i pow., gub. suwalska [Giejsztor J., Powiat, Prz. tyg., Warsz. 1894].
- Maryenhauz (Marienhausen), mko, w Inflantach, etn. 11345.
- Marymont, pod Warszawą, hp. 27302 [Mieczysławski A., Tyg. ill. 1869 2. III.; — Wójcicki K. Wł., Kłasy 1876 XXIII.].
- Maszkienice, w., pow. brzeski, etn. 32145 D.
- Mazew, w., pow. łęczycki [Maciejowski W. A., Bibl. warsz. 1857 I.].
- Mazołowski monastyr, K. 14605.
- Mazowsze, her. 375, dok. 666, 667, 1022, 1023, 1117—1120, 1388, 1882, 2061, 2100, 2743, 3140, 3228, 3967, 4768, 4870, 5354, 5369, 5380, 5435, 5436, 28904 D., 28906 D., 28960 D., 29276 D., 29279 D., 29318 D., 29412 D., 29496 D., kr. 5969, 6263, 6513, 6578, 6992, 7692, 8045, 8954, 30223 D., 30557 D., geog. 10214—10218, 10823, 31534 D., 31542 D., 31562 D., 31674 D., etn. 11311, 11654, 11674—11681, 11685, 11686, 11700—11711, 12234, 12373, K. 13043, 14986, 15188, 15847, pr. 16093, 16095, 16208, 16220, 16534, 17017, 17021, 17158, 17199, 17692, 32836 D., 32872 D., ek. 18220, ob. 18496, hp. 23753—23765, 23772, 23780 do 23783, 25109, 25805—25808, 25831, 27073, 33905 D. [Paciorkowski Br., Opowiadanie hist. o księstwie mazowieckiem, Warsz. 1900].
- Mecklenburg, zob. Meklemburg.
- Męczenie, w., pow. sandomierski, lit. 20469.
- Medewitz (na Pomorzu), etn. 11397.
- Medyka, w., pow. przemyski, szt. 21722 [Błażek, Spis roślin ogrodu medycznego, Lwów 1834—1841, corocznie; — Cielplarnia, Rozm., Lwów 1834; — Kamiński J. A., Mnemosyne, Lwów 1836; — Przyj. ludu 1835 I., 1840; — Biblioteka, Rozm., Lwów 1836; — Galicya w obrazach, Lwów 1838; — Zawadzki Wł., Tyg. ill. 1864 X.; — Dobieszewska I., Miasto Przemysł i wieś Medyka, tamże 1873].
- Medyolan, arch. 28356 D., hp. 22987.
- Mehlanken, w., pow. labiawski [Horn A., Altpr. Mutschrift XI.].
- Meklemburg (Mecklenburg), dwa księstwa w Niemczech, num. 522, dok. 877, 878, 3044, 4689, 28764 D., etn. 11238, 11239, K. 13221, 13334, 13804, lit. 20316, 20322, 20327, hp. 25094.
- Meksyk, kraj, w Ameryce, kr. 9670.
- Melno, jezioro, pow. grudziąski, dok. 2060, hp. 24710.
- Melsztyn, w. i zamek, pow. brzeski, dok. 4597, szt. 22046, hp. 27236, 34092 D. [Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Żegota Pauli, Lwowianin 1837 II.; — Smoleński S. ks., Melsztyn, o zamku i jego panach, o kościele i plebanach, z dod. o Domostawicach, Kraków 1888 (por. rec.: Papée Fr., Kwart. hist. 1889)]; zob. Osoby: Spicimir h. Leliwa (por. lit. w Słown. geogr.).
- Mełchów, w., pow. włoszczowski, num. 28628 D.
- Memel, miasto, zob. Kłajpeda.
- Memel, rzeka, zob. Niemen.
- Menkin, na Pomorzu, etn. 11449.
- Merecz, nad Niemnem, mko, pow. trocki, geog. 10443, 10741, szt. 21854 [Ł. L., Kraj 1900 Nr. 38].
- Merecz, w., pow. wileński, zob. Pawłowo.
- Mereczowszczyzna, w., pow. słońimski, zob. Siechnowice.
- Mereczanka, rzeczka, etn. 31981 D.
- Merseburg, nad Salą, m, dok. 28763 D.
- Merseburg, kr. 6164, 6166, 6460, 6483, szt. 22548, hp. 24941, 25003 [Przeddziecki Aleks., Bibl. warsz. 1863 III.].
- Meseritz, zob. Międzyrzecz.
- Mewe, zob. Gniew.
- Mgarski monastyr, K. 14605.
- Mianów, w., pow. łódzki, num. 28628 D.
- Miasto nowe, zob. Korczyn i Nowe miasto.
- Michajeszczce, w., na Wołoszczyźnie, dok. 2282.
- Michałków, nad Dniestrem, w., pow. borszczowski, etn. 11260, 31949 D.
- Michałpol, w., pow. noworadomski, szt. 22604.
- Michałowska ziemia, geog. 10200, etn. 11663.
- Michałowskoje, w., dok. 28811 D.
- Michnowiec (Michnowice, rus. Myhnowce), w., pow. turczański [Dod. Gaz. lw. 1872 II. str. 53 i 248].
- Michocin, nad Wisłą, w., pow. tarnobrzski, szt. 22045.
- Michowa Wola (dawniej Mijowa), mko, pow. liski [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 37].
- Miechów, m. i pow., gub. kielecka, dok. 767, 3243, 4932, 5045, kr. 6220, 6224, 6253, 6610, 6611, 8223, geog. 10869, 31703 D., etn. 31932 D., K. 13311—13314, szk. 18975, szt. 21908, 22045, 22437.
- Miedniki, mko, pow. wileński, dok. 1308, 3736 [Album Nap. Ordy].
- Miedziana góra, pow. kielecki, dok. 4890.
- Międzybórz, mko, pow. sycowski, na Dolnym Śląsku, szk. 19328.
- Międzybóż (Międzybuże), mko, pow. łatycki, num. 28628 D., dok. 5689, kr. 8491, szt. 22046, 22407 [Liwski, Tyg. ill. 1867 XV.; — Pułaski Kaz., Kłasy XV.].
- Międzybrodzie, w., pow. sanocki [Rewiza dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 12].
- Międzychód (Birnbäum), m. i pow., etn. 11423, szt. 21803.

- Miedzyhorce, w., pow. rohatyński (Mieży-horskiej monastyr), szt. 22604.
- Miedzygórz, w., pow. sandomierski, K. 14605.
- Mieżyrcz (Meseritz), m. i pow., w Po-znańskim, dok. 766, 3086, kr. 30366 D., pr. 17229, 33012 D., szt. 21803, 22046 [Sobótka, Pozn. 1871; — Sarg A., Mate-rialien zur Gesch. (Kirche, Schule, Mate-rielle Verhältnisse), Progr. gymn., Tremes-sen 1877, 1881, 1882; — Zachert, Chronik der Stadt Meseritz, hrsg. von Warschauer Ad., Posen und Breslau 1883].
- Mieżyrcz korecki, mko, pow. rówieński, dok. 5713, 5724, 5760, 5778, 5799, K. 13701, szk. 19268, 19494, 19610, 19727, 33307 D. [Stecki T. J., Z dziejów wołyńskiego gródka (Mieżyrcz korecki), Prz. powsz. 1887, Odb., Krak. 1888].
- Mieżyrcz ostrogski, mko, na Wołyniu her. 28522 D., etn. 11965, pr. 17022, szt. 21775, 22045, 22046, 22604.
- Mieżyrcze (Nieder Kurzwald), w., pow. bielski, na Szląsku, szt. 22089.
- Miejsce, w., pow. krośnieński (r. 1496: Miesce), dok. 2405.
- Mielec, m. i pow., w Galicyi, K. 14605 [Mielec dawny i teraźniejszy, monografia, Czas 1868 Nr. 164 i n.].
- Mielejcie, miasto (?) (r. 1789), dok. 5293.
- Mielnica, mko, pow. kowelski [Stecki, Obrazki polskie, Kłasy XIV.].
- Mielnicz, w., pow. żydaczowski [Płoszczau-skiej W. M., Dla monografii miastostej w Galicyi, Słowo 1864, 1875].
- Mielnik, nad Bugiem, mko, pow. bielski (ziemia i starostwo grodowe), dok. 2459, 5317, 5326, 29213 D.
- Mielżyn, mko, pow. gnieźnieński [Koszuński H. ks., Obrazek hist. Mielżyna (Odb. z Wielkopolanina, Pozn. 1887)].
- Mielżynek, w., pow. gnieźnieński, szt. 22045.
- Mieroszów, w., gub. kielecka, etn. 31929 D.
- Mierzączka, w., pow. wielicki, dok. 2846.
- Mierzwica, w., pow. zółkiewski, dok. 2065, 2317, 4911.
- Mierzyn, w., pow. piotrkowski, num. 540.
- Mikołajew, w., pow. miechowski, gub. kaliska, num. 28628 D.
- Mikołajew, w., pow. łaski, num. 28628 D.
- Mikołajów (Nikołajew), w., pow. oszmiański, szt. 22604.
- Mikołajów, mko, pow. żydaczowski, w Gali-cyi, etn. 12369.
- Mikorzyn, w., W. Ks. Poznańskie (kamienie mikorzyńskie), etn. 11458, 11461, 11463 do 11467, lit. 20390 [Gazeta W. Ks. Po-znańskiego 1856 Nr. 158; — Tyg. ill. 1873].
- Mikulińce, mko, pow. tarnopolski, num. 28628 D., dok. 30017 D. [Zawadzki Al., Reisebemerkungen, Miscellen, Lemberg 1823; — Przyłęcki St., Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844].
- Mikułowie kościelne (dawniej Wojciecho-wice), w., pow. opoczyński, szt. 22097.
- Milatyn, w., pow. kamionecki, szt. 22045 [Źródło żywota wiecznego czyli historia o początkach wstawienia się Pana Jezusa w obrazie w Milatynie, Lwów 1757; — Siarczyński Fr., Okolice Galicyi (widok kościoła)].
- Miłosław, m., pow. wrzesiński, K. 15463 [Kierski E., Tyg. ill. 1866 XII.].
- Mińkowce, mko, pow. uszycki, dok. 5491, 5575, 5605, 5651, ek. 18313 [Antoni J. (Rolle), Gaz. warsz. 1883; — Kłasy 1884], zob. Osoby: Marchocki Ignacy Ścibor.
- Mińsk (litewski), m. pow. i gubernia (woje-wództwo), arch. 12, 78, dok. 991—993, 4304, 5043, 5205, 5325, 5337, 5427, 5462, 5463, 5646, 28853 D., geog. 10144, 10425, 10433, 10738, 10855, 10391, etn. 11315, 11317, 12066—12070, 12202, 31985 D., K. 13193, 13194, 13972, 14503—14506, 14605, 14614, 14646, 15891, 15895, szk. 19650, 19728, lit. 21272, szt. 21857, 22604, hp. 24686, 27933, 33746 D. [Syro-komla Wł. (Kondratowicz), Teka wileńska 1857—1858; — Leplian W., Notata do kro-niki Mińska, tamże].
- Miodobory, góry, etn. 11264.
- Mirów, w., pow. częstochowski, szt. 22046 [Chłopicki Ed., Częstochowskie strony, Tyg. ill. 1874 (rysunek ruin zamku)].
- Miśnia (Meissen), margrabstwo (w Saksonii), dyp. 28422 D., dok. 879, 28757 D., geog. 10981, szt. 22541, hp. 23030, 25003.
- Mitarza (w r. 1410), dok. 1998.
- Mitawa (Mitau), m., w Kurlandyi, arch. 79, 28326 D., dyp. 28440 D., sfrag. 305, dok. 768, 3612, 3934, 4348, 4361, 4391, 4398, 4433, 4529, 4839, 4852, 4941, 5365, 5389, kr. 8319, 9558, geog. 10674, szk. 19407, szt. 21730, 22046, hp. 24219, 28023, zob. też: Kurlandya.
- Mizuń, w., pow. doliński, dok. 2990.
- Mława, m. i pow. (starostwo), etn. 11208, pr. 16576, szt. 22045, 22047 [Dębski W., Tyg. ill. 1872 2. IX.].
- Młodzieszyn, w., pow. sochaczewski (staro-stwo niegrodowe), dok. 5293.
- Młynsk (Mehlken), w., pow. kartuski, etn. 32019 D.
- Mników, w., pow. krakowski, etn. 11362, 11441.
- Mniszki, w., pow. łęczycki, num. 28624 D.

- Modena, m., we Włoszech, num. 28645 D., szt. 21635.
- Modlin (urzędownie Nowogeorgiewsk), forteca nad Wisłą, hp. 28241.
- Modliszewice, w., pow. konecki [Bartoszewicz J., Prz. nauk. lit. 1848 II.].
- Modlnica wielka i mała, w., pow. krakowski, dok. 3199, kr. 7466, 30364 D. [Strzelichowski Piotr ks., Zapiski do kroniki kościoła parafialnego w Modlnicy wielkiej, Krak. 1899].
- Mogielnica (Mogilnica), w., pow. trembowelski [Przyłęcki St., Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844; — Płoszczański W. M., Dla monografii mistności w Hałycy, Słowo 1864].
- Mogilany, w., pow. wielicki, dok. 3233 [Kopka Józef, Wieś Mogilany, monografia, Krak. 1885].
- Mogilnica, rzeczka, w. Poznańskim, etn. 11382.
- Mogilno, m. i pow., w reg. bydgoskiej (klastorz Benedyktynów), dyp. 191, dok. 1671, 1672, 1680, 28718 D., kr. 6224, 6796, geog. 10218, etn. 11378, 11423, K. 13235, 32458 D., pr. 33011 D., szt. 21775, 21802, 21908, 33651 D. [Warschauer A., Gesch. der Stadt Mogilno, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Pos. 1898 XIII.].
- Mogiła (Clara Tumba), w., pow. krakowski (opactwo cysterskie), dok. 769, 4828, 4834, kr. 6267, K. 13362—13364, 13966, 32460 D., 32463 D., szt. 21775, 21908, 22045, 22089, 22090, 22286, 22301, 22439 [Gorczyński Adam, Pogląd na położenie Mogiły, Odb. z monografii Mogiły, Krak. 1866, zob. Nr. 13362].
- Mogiła, pod Łegonicami, nad Pilicą, szt. 21908, 22045.
- Moguncya (Mainz, Mayence), m., nad Renem, hp. 27790.
- Mohacz, w. Węgrzech (bitwa r. 1526), dok. 2674, 2675, kr. 6997, 6998, hp. 25653, 25810, 25811, 25816, 25818, 26035, 34096 D.
- Mohylew, nad Dnieprem, m., pow. i gubernia, arch. 12, dok. 1008, 2480, 3905, 5136, 5168, 5417, 5427, 5520, 5582, 5649, 5665, 5721, 28824 D., 28854 D., 30154 D., kr. 9467, geog. 10131, 10450, 10856, etn. 12036, 12078—12082, 12371, 31986 D., 31987 D., K. 13196, 13197, 14007, 14514, 14516, 14605, 14647, 14768, 32638 D., pr. 16276, szk. 19438, 19729, szt. 22604, hp. 27649 [Wiadomość statystyczna o archidiecezyi mohilewskiej rzymsko-kat., Mohilew 1823; — Tyg. ill. 1863 2. I.; — Suryna F., Wspomnienie, tamże 1871 2. VIII.; — Szarłowski A., Kilka rysów z dziejów Mohilewa, Prz. polski 1875 II.; — Hołowacki J. T., Lwów i Mohylew, wzajemnyja znośnienia, Słowo, Lwów 1879 Nr. 125].
- Mohylew, nad Dniestrem, m. i pow., na Podolu, arch. 80, szt. 22045, 22091 (pod: Żółkiewski Stanisł.); — [Mag. powszechny 1840 VII.; — Rolle J., Zameczki podolskie, Krak. 1880; — Kietliński F. F. (Wracz), 76 dnjej na Wostokie, cz. III.: Mogilew podolskij, Petersburg 1894].
- Mokotów, w., pow. warszawski, szt. 22045, 33636 D.
- Mokrsko górne i dolne, w., pow. jędrzejowski, szt. 22046.
- Mokrzyszów, w., pow. tarnobrzeczski, etn. 11215.
- Moldyty (niem. Molditten), w., pow. rzeszelski [Ztschr. f. Gesch. Ermlands 1880].
- Moldawia, kraj [także Multany, Wołoszczyzna, Rumunia], arch. 131, dok. 657, 908 do 915, 1355, 1387, 1353, 1899, 1910, 1922, 1935, 1954, 1955, 1956, 2005, 2096, 2114, 2117, 2137, 2160, 2180, 2240, 2274, 2289, 2295, 2310, 2340, 2345, 2370, 2373, 2387, 2402, 2406, 2424, 2469, 2474, 2499, 2500, 2518, 2530, 2553, 2601, 2691, 2704—2706, 2720, 2736, 2849, 2863, 2888, 2974, 3071, 3128, 3170, 3312, 3334, 3407, 3436, 3521, 3566, 3589, 4171, 4185, 4195, 4431, 28784 do 28787 D., 28808 D., 29251 D., 29277 D., 29670 D., 29695 D., 29800 D., kr. 5921, 5989, 6539, 7027, 7029, 7070, 7260, 7299, 7300, 7302, 7550, 7564, 7572, 7583, 7598, 7815, 7895, 7893, 7913, 8031, 8046, 8374, 8414, 8512, 8619, 8774, 8939, 9500, 9685, 30265 D., 30818 D., 30831 D., 30885 D., 31116 D., 31154 D., 31400 D., 31410 D., geog. 10056, 10353, 10354, 10599, 10911, 31619 D., etn. 12357, K. 15437, pr. 16388 do 16392, 16797, ek. 33135 D., lit. 20193, hp. 22992, 23181, 23204, 23267, 24764 do 24798, 25255, 25346, 25610, 25615, 25656, 25745, 26064, 26180—26182, 27134, 28003, 34003—34005 D., 34212 D.
- Moldoczno, mko, pow. wileński, K. 13901.
- Monachium, m., w Bawaryi, arch. 28357 D., szt. 21723, 22393.
- Monaster (Münster, pokój r. 1648), dok. 1522, hp. 26411.
- Mondchütz, w., pow. wołowski, etn. 11439.
- Montenegro, zob. Czarnogóra.
- Montfermeil, we Francyi, hp. 28087.
- Morawia (Morawy), margrabstwo i kraj koronny austriacki, arch. 28283 D., dok. 825, 832—834, 3584, 28733 D., 28734 D., 28742 D., kr. 5862, 5887, 6103, 6106, 6456, 7279, 7711, 7838, 7901, 9807, 30889 D., geog. 10327, 10593, 31534 D., 31587 D., 31842 D., etn. 11237, 11515, K. 12624, 12635, 15037, 15041—15043, 32703 D., pr. 17123, ob. 18721, lit. 20007, 20014, szt. 22019, 22598, hp. 23010, 23016—23018, 23274, 23295, 23873, 23876, 24913—24915, 24923, 24924, 24950, 25127, 25128, 25527, 33771 D., 33867 D., 33873 D., 34030 D., 34073 D.

- Morawica, w., pow. krakowski [Łepkowski, Przegląd zabytków okolic Krakowa, Roczn. nauk. krak. 1861; — Leśniowska, Wildt Jul., Kalendarz powsz., Krak. 1861].
- Mordy, w., pow. siedlecki [Kłósy XIV.].
- Morskie Oko, w Tatrach, geog. 10625, 10634, 10635, 31526 D., 31715 D., hp. 23755 [Reitingier J., Spór o Morskie Oko, Krak. 1893; — Czołowski Al., Sprawa sporu, zob. Nr. 23755 (por. rec.: Ateneum 1894 III.; Prochaska A., Kwart. hist. 1894 (obu rozpraw)].
- Morszyn, w., pow. stryjski, dok. 2749 [Lit. o wodzie morszynskiej por.: Słownik geograficzny].
- Mosarz, mko, pow. dzisieński, num. 28624 D., hp. 27381.
- Mosaz, w Wileńskim (zamek), szt. 22046, 22537.
- Mościska, m. i pow., w Galicyi, dok. 2686, 2883, 4761, 29312 D., szt. 22045 [Rozm., Lwów 1821].
- Moskiewskie, Wielkie księstwo (do r. 1700, dalsze zob. Rosyja), num. 595, dok. 656, 916—945, 1429, 1432, 1807, 1899, 1956, 2183, 2268, 2348, 2349, 2352, 2385, 2386, 2414, 2415, 2442, 2476, 2478, 2563, 2586, 2615, 2643, 2783, 2802, 2812, 2877, 2900, 2909, 3005, 3021, 3027, 3041, 3051, 3062, 3111, 3144, 3152, 3168, 3169, 3177, 3185, 3187 do 3190, 3191, 3213, 3234, 3300, 3315, 3323, 3329, 3344, 3378, 3398, 3408, 3457, 3464, 3486, 3495, 3527, 3558, 3568, 3591, 3707, 3720, 3732, 3733, 3836, 3846, 3863, 3872, 3893, 3904, 3914, 3915, 3953, 3964, 3966, 3974, 3978, 3982, 4005, 4013, 4058, 4109, 4118, 4122, 4138, 4154, 4193, 4205, 4267, 4296, 28788—28822 D., 28959 D., 28962 D., 29201 D., 29355 D., 29470 D., 29502 D., 29676 D., 29690 D., 29692 D., 29701 D., 29752 D., 29753 D., 29809 D., 29823 D., 29832 D., 29833 D., 29842 D., kr. 5842, 5843, 5850, 5851, 5981, 6009, 6043, 6717, 6921, 6922, 6953, 7006, 7007, 7016, 7017, 7175, 7197, 7213—7215, 7233, 7239, 7270, 7289, 7376, 7415, 7419, 7424—7426, 7428, 7430—7435, 7439, 7443, 7444, 7446, 7452, 7457, 7462, 7463, 7474, 7479, 7531, 7604, 7716—7742, 7765, 7771, 7772, 7783, 7784, 7787, 7800, 7815, 7846, 7919, 7931, 8031, 8036—8040, 8075, 8076, 8107, 8202, 8226, 8241, 8290, 8302, 8314, 8343, 8350, 8366, 8422, 8444, 8454, 8489, 8492, 8571, 8622, 8639, 8652, 8669, 8684, 8688, 8734, 8736, 8765, 8766, 8774, 30230—30237 D., 30658 D., 30660 D., 30664 D., 30699 D., 30708 D., 30712 D., 30778 D., 30802 D., 30854 D., 30808 D., 30818 D., 30851 D., 30852 D., 30870 D., 30925 D., 30949 D., 30977 D., 31002 D., 31023 D., 31032 D., geog. 10048, 10156, 10157, 10180, 10909, 10963 (inne z geogr. i z etn., zob. pod: Rosyja; Ko-
- ściół, zob. pod: Ruś), pr. 16194, 16414, 32827 D., ek. 1802, 18206, ob. 18423, 18461, 18856, lit. 20857, 20861, 21464 (literatura, zob. pod: Rosyja; sztuka, zob. pod Rosyja i Ruś), hp. 23052 do 23073, 23467, 23681, 23696—23699, 24170, 24180, 24192, 24194, 24273, 24438, 24563, 24581, 24582, 24587, 24655, 24659, 24755, 24779, 25247, 25500, 25508, 25536—25538, 25560, 275568—25571, 25577, 25635, 25744, 25751, 25760, 25766, 25937, 25946, 26017, 26050, 26059, 26061, 26071, 26074, 26075, 26082, 26085, 26087, 26093, 26257—26279, 26290, 26292, 26293, 26298, 26299, 26304, 26316, 26338, 26388, 26482, 26488, 26530, 26531, 26542, 26598 do 26601, 26651, 26699, 26701, 26759, 26761, 26782, 26488, 26531, 26542, 26699, 26701, 26830, 26842, 26916, 33973 D., 33974 D., 33977 D., 33983 D., 33987 D., 33998 D., 34121 D., 34129 D., 34109, 34131 D., 34163 D., 34168 D., 34191 D., 34198 D.
- Moskwa, miasto, arch. 122, 28279 D., 28358 D., 28359 D., num. 28615 D., dok. 934, 943, 2615, 2741, 3008, 3021, 3177, 3398, 3464, 3486, 3495, 3720, 4005, 4122, 4154, 4474, 4764, 4953, 5504, 5733, 5737, 29868 D., kr. 7006, 7427, 7435, 7463, 7717—7719, 7726, 7727, 7786, 7787, 8280, 8417, 9740, 9822, 9876, geog. 10094, 31518 D., etn. 11094, 11163, 11166, K. 14412, 14418, 14420, 14421, 14439, 14548, 14659, 14672, pr. 16274, ek. 18203, 18209, 18286, 18856, lit. 20857, 20861, 21305, hp. 25804, 26061, 26261, 26276, 26280, 26299, 26303, 26426, 26762, 27120, 27555, 28207, 28211, 28214, 28219, 33993 D.
- Mosty Wielkie, Augustów, mko, pow. żółkiewski, dok. 2859, 3529, 4815, 29883 D. [Zygmunt III. potwierdza dok. z r. 1550 i 1583, Dod. Gaz. lw. 1858 Nr. 40—49].
- Moszczana (Moszczona), w., pow. kowelski, dok. 5051.
- Moszczaniec, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 27].
- Moszniagi, w., pow. bałcki, szt. 33746 D.
- Mozyrz (Mozyr), m. i pow., gub. mińska, num. 541, etn. 12064, szt. 22046 [Tyg. ill. 1865 XI.].
- Możajsk, m. i pow., gub. moskiewska, kr. 9823.
- Możyrsk, zamek na Rusi, szt. 22046.
- Mrzygłód (dawniej Tyrawa), mko, pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 51].
- Mścibow, mko, pow. wołkowyski (starostwo), dok. 5242, 5306.
- Mścislaw, m. i pow. (dawniej księstwo i starostwo), gub. mohylewska, dok. 4918, geog. 31654 D., etn. 12081, K. 14279, 14612, hp. 24734 [Suryňa F., Tyg. ill. 1872 2. X.; — Tydzień, Piotrków 1873 Nr. 9].

Mstów, mko, pow. częstochowski [F. M. Sob., Tyg. ill. 1872 2. X.; — Głębocki A., Mstów i podania z nim związane, Kłasy 1876 XXXIII.].

Mstyczew, w., pow. łucki, szt. 22604.

Mszana, mko, pow. łimanowski, dok. 1862, 2405, 5327.

Mszaniec, w., na Wołyniu (?), dok. 4336.

Mszanka, w., pow. gołlicki, dok. 4517, 4730.

Mszano (Marienfeld), w., pow. świecki, szt. 22287.

Muchacz, w., pow. wadowicki, szt. 33652 D.

Muchowiec, rzeczka, geog. 10756.

Mühlberg, w., pow. suski, dok. 4556.

Mukaczewskij monaster, szt. 22604.

Mukarów stary i nowy, w. pow. uszycki, szt. 22045 [Antoni J. (Rolle), Tyg. pow., Warsz. 1880].

Multany, *zob.* Mołdawia.

Munkacz, m. i forteca, na Węgrzech, dok. 4373, 5529, hp. 34225 D.

Münster, *zob.* Monaster.

Murzynowa, w., pow. lipnowski [por.; E. b. r.: Approbacya transakcyi; — Jaworecki W., Ofrowo i Murzynowo, opis topogr.-hist.; — Wilkoński August, Dzwon lit. Od. II. t. I.].

Muszyna, mko, pow. nowosadecki, dok. 1014, 1249, pr. 32927 D., szt. 22046.

Myków (Mików), w., pow. sanocki [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].

Myślenice, m. i pow., w Galicyi, dok. 3295, 5644, pr. 33020 D., szt. 22045, 22296 [Jaszowski St., Rozm., Lwów 1829; — Leśniowska, Wildt Jul., Kal. pow., Kraków 1860; — Tyg. ill. 1881 3. XI.], *zob.* Lanc-korona.

Mysłowice (Mysłowitz), nad Przemszą, pow. katowicki, Szląsk [Lustig I., Geschichte der Stadt Mysłowitz in Ober-Schlesien, Mysłowitz 1867; — Tenże, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens IX. i XI.].

Myszków, w., pow. czortkowski, etn. 11252, 11261.

Naborowo, w., pow. płoński, dok. 5325.

Nadwórna, m. i pow., w Galicyi, geog. 10650.

Nadziejów, w., pow. doliński, num. 542, etn. 11215.

Nahorce (Nahirci), w., pow. żółkiewski [Płoszczańskij, Słowo rus., Lwów 1875 Nr. 58; — Kociuba I., Nowa cerkow. Ruskij Sion, Lwów 1878 Nr. 12].

Nakło (niem. Nakel), m., pow. bydgoski, geog. 10205, 31732 D., hp. 24004.

Nakło (Anklam), m., na Pomorzu [Ohleżenie Nakła, Przyj. ludu, Leszno 1833 V.; — Taeglichsbeck, Die Belagerung der Stadt Anklam, Balt. Stud. 1893].

Nakwasin, w., pow. plocki (w ziemi wyszogrodzkiej), etn. 11216.

Nakwasza (Nakwosz), w., pow. brodzki, num. 602.

Nałęczów, w. i kąpiele, pow. puławski [Przewodnik po Nałęczowie i jego okolicy, Warsz. 1881; — Tyg. powsz. 1881].

Namysłów, m. i pow. (ziemia), na Szląsku, dok. 1829, 29169 D., kr. 6909, pr. 32930 D.

Nancy, m., we Francyi, szt. 21723, 22091 (pod: Leszczyński St.).

Nanowa, w., pow. dobromilski, dok. 2718, 5199.

Narew (Narwa), rzeka, geog. 10699, 10700, 10705, etn. 11691.

Narocz, jezioro, na Litwie [Wróblewski W., Pam. fizyograficzny III.; — Swir i Narocz, Wędrowiec 1882].

Narwa, m. (dawniej twierdza), pow. jamburski, gub. petersburska, dok. 3400, 4372, 4385, kr. 7531, 8797, ek. 18194, szt. 22047 (pod: Ryga), 33653 D., hp. 24157, 24214.

Nasielsk, m., pow. pułtuski, szt. 22661.

Nassau (bitwa r. 1813), kr. 9849.

Nastasów, mko, pow. tarnopolski [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistnostej w Hałycyi, Słowo, Lwów 1864].

Nauen, w Brandenburgii, hp. 21005.

Neapol, m., we Włoszech, arch. 23360 D., dok. 3153, 4661, 29010 D., kr. 9749, etn. 12401, hp. 22988, 25769.

Neisse, *zob.* Nisa.

Ner, rzeka, etn. 11214.

Netze, *zob.* Noteć.

Neuburg, obecnie księstwo (w Bawaryi), dok. 4024, 4503, K. 15666.

Neuburg, twierdza (r. 1638), kr. 7961.

Neudorf bei Samter, *zob.* Kazimierz.

Neuenburg (Żółkowski Jaunpils), w Kurlandyi [Manteuffel G., Prz. powsz., Krak. 1884 (por. lit. w Słow. geogr.)].

Neumark, *zob.* Nowa Marchia.

Neumarkt, m. i pow., na Szląsku, geog. 31583 D., hp. 23829.

Newa, rzeka, hp. 26956.

Nibork (Neidenburg), m. i pow., w Prusach wsch., etn. 11344 [Gregorovius J., Die Ordensstadt Neidenburg, Marienwerder 1883].

Nicea, m., w Małej Azyi, K. 12590, 32737 D.

Nicko, góra, w Półkciem [Wiślicki A., Tyg. ill. 1864 II.].

Nida (Nieden), w., pow. jańsborski, w Prusach wsch., pr. 17531.

Niderlandy, kraj, dok. 1552—1554, 3344, 3708, 3769, 3904, 4508, 4772, 29033 D., 29039 D., 29616 D., 29827 D., kr. 6030—6032, szt. 21638, 21674, hp. 22795, 22848, 22916,

- 22916, 24035, 26099, 28248, 33764 D., zob. Hollandya.
- Nieborów, w., pow. łowicki, arch. 82, zob. Arkadya pod Łowiczem.
- Niechworoszcz (starostwo), w., pow. żytomierski (r. 1791), dok. 5354.
- Niedzica (Nedec, Netzdorf), zamek, na Spizu [Gustawicz, Einiges über das Dunajeczer Schloss, Zipser Bote 1831 Nr. 22, po polsku: U stóp Pienin, Bibl. warsz. 1882 II, III. (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Niedzieliska, w., pow. przemysłański, dok. 1715.
- Niepolewo, w., pow. bukowski, szt. 22090, hp. 28173, 28174.
- Niemcy, królestwo i cesarstwo, arch. 16, 28270 D., 28271 D., dyp. 175, sfrag. 28475 D., num. 28631 D., dok. 684, 835—882, 1147, 1148, 1495, 1562—1609, 1649, 1651, 1664, 1901, 2358, 2676, 3152, 3574, 3673, 3709, 3737, 5540, 28745 D., 28748 D., 28806 D., 28910 D., 28914 D., 28915 D., 28934 D., 29041—29078 D., 29091 D., 29108 D., 29140 D., 29156 D., 29242 D., 29524 D., 29552 D., kr. 5889—5907, 6033—6035, 6062, 6070, 6071, 6685, 6717, 6773, 7228, 7406, 7539, 7564, 7755, 7831, 7889, 7900, 7922, 7941, 7953, 7993, 7994, 8129, 8160, 8163, 8309, 8374, 8385, 8481, 8555, 8581, 8587, 8593, 8845, 8869, 8909, 8969, 9040, 9165, 9192, 9222, 9240, 9445, 9455, 9486, 9664, 9672, 9702, 9740, 9774, 9840, 9860, 30250—30258 D., 30381 D., 30416 D., 30420 D., 30429 D., 30796 D., 30850 D., 31287 D., 31378 D., geog. 10045, 10048, 10086, 10250, 10528, 10534, 31567 D., 31773 D., 31808 D., 31832 D., etn. 11007, 11011, 11041, 11042, 11112, 11162, 11476, 11477, 11478, 11482, 11485, 11515, 12335, 12339—12348, 12351, 31907 D., K. 12429, 12430, 12432, 12436, 12644, 12695, 12698, 12709, 12730, 12764, 12768, 13096, 13097, 13216, 13237, 13273, 13326, 13335, 13403, 13749—13751, 13755—13768, 13781—13784, 13788—13792, 13834, 14824, 14859, 14860, 14863, 14867, 14918—14927, 15031, 15053, 15493, 15850, 32454 D., 32459 D., 32508 D., 32675 D., 32680 D., 32764 D., pr. 16011, 16184, 16186—16188, 16294, 16297, 16337, 16351, 16400, 16731, 17042, 17171, 17315, 17376—17382, 17384, 17386, 17488, 33062 D., 33049 D., 33050 D., ek. 17977, 18173, 18174, 18184, 18201, 18292, 33140 D., 33142 D., ob. 18362, 18396, 18412, 18554, 18868, 18872, szk. 18880, 18895, 18911, 18914, 18915, 18920, 18922, 18924, 18928, 18929, 19128, lit. 19980, 20595, 33451 D., szt. 21622, 21625, 21686, hp. 22741, 22742, 22758, 22785, 22795, 22803, 22920—22942, 23101, 23116, 23127—23134, 23186, 23213, 23215, 23219—23221, 23224, 23225, 23232, 23255—23261, 23284, 23323—23327, 23467, 23692, 23708, 23954, 23975, 24806, 24599, 24900, 24906, 24908, 24909, 24913, 24926, 24945—24947, 24965, 24966, 24977—24981, 25004, 25006, 25017, 25020, 25048, 25060, 25067, 25068, 25075, 25088—25094, 25143, 25156, 25178, 25244, 25247, 25248, 25315, 25445, 25460, 25527, 25532, 25533, 25604, 25626—25628, 25630, 25642, 25903—25907, 26056, 26183—26186, 26199, 26306, 26307, 26339, 26396, 26429, 26476, 26477, 26808, 26933, 26934, 26947, 26971, 27139, 27279, 27317, 27365, 27650, 27672—27674, 27723, 27725, 27780, 28001, 28039, 28041, 28056, 28067, 28068, 28108, 28109, 28163, 28232, 28234, 28253, 33765 D., 33791 D., 33941 D., 33945 D., 34048 D., zob. Austria, Prusy, Saksonia i t. d.
- Niemcz(a) (Nimptsch), w., pow. bydgoski, etn. 11233.
- Niemen, rzeka, kr. 6559, 7179, 9864, 31426 D., geog. 10118, 10126, 10148, 10150, 10700 do 10704, 10758, 10760, 31538 D., 31677 D., 31733—31735 D., etn. 11864, 12161, 12165, 12166, 12215, 12243, 31981 D., szt. 21856, hp. 28209.
- Niemen (miejscowość k. Lidy), geog. 10231.
- Niemenczyn, mko, pow. wileński, szt. 22045, [Lipiński A., Akt konsekracji kośc. niemenczyńskiego, Wilno 1856].
- Niemiacz, w., pow. brodzki [Płoszczańskij W. M., Słowo rusk., Lwów 1875 Nr. 56].
- Niemieckie morze, geog. 10121, 31760 D., etn. 12243.
- Niemierzyńce, w., pow. proskurowski [Antoni J., Tyg. powsz., Warsz. 1881].
- Niemirów, m., pow. bractawski, szk. 19730, szt. 22604, hp. 27265 [Stadnicka Lucyana, Niemirów podolski niegdyś i dziś, Gazeta lubelska 1884 Nr. 221—223].
- Niemirów, mko, pow. Rawa ruska, dok. 3634 [Seidel, Über die kalte salinische Schfelfquelle in N., Wien 1837; —Torosiewicz T., Schwefelquelle, Mnemosyne, Lwów 1832; — Liter. Sbornyk, Lwów 1874].
- Niepoczłowice (Wahlendorf) [por.: E. 1674: Kleschen Dan., Warh. Beschreibung der unschuld. Gefängniß in Wahlendorff Polnischen Pfand-Gebieths, Dantzig 1674].
- Niepołomice, m., pow. bocheński, ep. 622, dok. 3028, 3211, pr. 16620, szt. 21909, 22027, 22045, 22046, 22089, 22436, 22475, 22489, 22491, 22493, 22538 [Beschreibung d. Niepolomicer Staatsforsten, Jahresber. d. westgal. Forstvereines, Krak. 1858; — Chodorowicz Jul., Tyg. ill. 1882].
- Nieśwież, m., pow. słucki, num. 600, dok. 948, 3380, 4741, 5093, 5336, kr. 9696, K. 13972, 15096, szk. 19167, 19516, szt. 21721, 21722, 21910, 22046, 22389, 22407, 22509, 22524, hp. 26223 [Przędziecki A., Atheneum, Krasz. 1844 I., — Syrokomla, Wędrowki po moich okolicach, 1853].

- Nieszawa, nad Wisłą, m. i pow., gub. warszawska, dok. 5100, geog. 10213, etn. 11209, K. 13507, pr. 17625 [Nieszawski przywilej, dok. 1034, 1035, 2384, hp. 25522].
- Nietulisko duże, w., pow. opatowski, szt. 22046.
- Niewiadoma, w., pow. sokołowski, etn. 11214.
- Niewiaża, rzeka, dopływ Niemna, geog. 10706.
- Niewirków, w., pow. rówieński [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 I; — Bielska Romania, Tyg. ill. 1871 2. VIII; — Stecki Jerzy, Wiek 1884 Nr. 184; — Czas 1887 Nr. 253].
- Niewoźne, w., pow. słucki, szt. 22538.
- Nieżyn, m. i pow., gub. czernihowska, K. 14606 [Kaszewski K., Nieżyn, Tyg. ill. 1861 IV; — Biereżkow M., Grod Nieżyn w naczale XIX. w. (por.: II-ij O. Zap. Tow. Szewcz. 1897 XIX.)].
- Nikolsburg (kongres r. 1638), dok. 29762 D., hp. 26368.
- Nikołow, zob. Obertyn.
- Nikopolis (bitwa r. 1496), hp. 25475.
- Nimwega (Nimwegen), m. (pokój r. 1678), dok. 1525, 1559.
- Nimptsch, zob. Niemcz.
- Niniów (Nyniew), w., pow. doliniański [Płoszczański W. M., Dla monografii mistnośtej w Hałycy, Słowo, Lwów 1864].
- Nissa (niem. Neisse), rzeka, dopływ Odry, geog. 10981, etn. 11436.
- Nissa (Neisse), m. i pow., na Szlasku pruskim [Paur Th., Zur Gesch. von Neisse in der ersten Hälfte der XVII. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesiens I.].
- Nitawa, zob. Mitawa.
- Noć, w., pow. nieszawski, pr. 17677.
- Nogat, odnoga Wisły, dok. 4531, geog. 10490, 10730.
- Norwegia, kraj, dok. 29058 D., 29069 D., 29070 D., kr. 6099, 6940, geog. 10916, hp. 22952, 23393, zob. Szwecya.
- Norymberga (Nürnberg), m., dok. 2237, 2639, kr. 6810, szt. 21795, 21799, 21891, 22064, 22065, 22299, 22488.
- Nosków, w. Łużycach, etn. 11214.
- Noteć, rzeka, dok. 4999, 5053, 5613, 5623, geog. 10512, 10707, 10916, 31732 D., etn. 11427, pr. 17809, 17817, ek. 18309, hp. 27601—27603.
- Nowa góra, mko, pow. chrzanowski [J. R., Miasteczko Nowa góra i pobyt w niej, Stanisł. Augusta, Czas 1866 Nr. 170].
- Nowa Marchia (niem. Neumark), część marchii brandenburskiej granicząca z Polską, arch. 23314 D., dok. 2009, 4992, geog. 10513, 31673 D., K. 32439 D., pr. 16347, 33043 D., szk. 19611, lit. 20321, hp. 24006—24009, 25521.
- Nowa wieś, pow. nieszawski, pr. 17677.
- Nowe (Neuenburg), m., pow. świecki, w Prusach zach., szt. 22045, 33654 D.
- Nowe Jeruzalem, zob. Góra Kalwarya (w gub. warsz.).
- Nowe miasto, m., pow. dobromilski, szt. 22069, 22090.
- Nowe miasto, m., pow. rawski (Chodorowicz J., Tyg. ill. 1875 2. XVI; — Przewodnik zakładu przyrodo-leczniczego w Nowem mieście nad Pilicą, Warsz. 1878].
- Nowe miasto Korczyn, zob. Korczyn.
- Nowe miasto, zob. Wejherowo (Neustadt).
- Nowica, w., pow. kałuski, dok. 1863.
- Nowoaleksandrowsk, m., pow. kowieński [Kamiński Mściśław, Tyg. ill. 1864].
- Nowo-Aleksandrya, zob. Puławy.
- Nowodwór, w., pow. garwoliński, dok. 5024, 5084, kr. 7988, szk. 19482, szt. 22045.
- Nowogród, m., pow. łomżyński, num. 28628 D. [Jarnutowski J., Bibl. warsz. 1889 III.].
- Nowogród (Wielki), m. i gubernia, dok. 1767, 2086, 2136, 2304, 2305, 3315, 29581 D., kr. 5842, 6617, 7275, 7295, 8905, K. 14064, pr. 16260—16263, 16267, ek. 18202—18208, 33142 D., hp. 23314, 24697—24701, 25551, 33998 D. [Makarov, Archeolog. opisanije N. 1860 t. 2].
- Nowogród Niżny, m. i gubernia, dok. 28815 D. [Podbereski, Tyg. petersb. 1839 XX; — Szostakowski A., Kościół katolicki, Tyg. ill. 1870 2. V; — Kłosy XVIII; — Biliński J., Przegl. katolicki 1883].
- Nowogród siewierski, m. i pow., gub. czernihowska, K. 14606.
- Nowogród wołyński, m. i pow., K. 32637 D.
- Nowogródek, m. i pow., gub. mińska, dok. 770, 4406, 4611, 5326, 5669, 5707, geog. 10416, 31532 D., 31643 D., K. 15132, 15134, 15414, 15517, 32528 D., szk. 19731, szt. 21856, 21857, 21910, 22046, 22090, 22296, 22604, hp. 24673, 23225 [Przyj. ludu, Leczno 1841 VIII; — Wojniłowicz Ł., Bibl. warsz. 1841 II; — Sejmik w Nowogródku, Przyj. dom., Lwów 1355 V; — Chłopicki E., Dom. Mickiewiczów, Tyg. ill. 1862 V; — Ł. Ł., tamże 1872 2. IX; — Kirkor Ad., Opiekun domowy 1875; — Gub. wied., Mińsk 1877 Nr. 25—29; — Pawłowicz Ed., Tyg. ill. 1883; — Tenże, Gaz. lw. 1898 Nr. 28 (por.: Jocher III. str. 496)].
- Nowosielce, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 10].
- Nowosiółka, w., pow. borszczowski [Płoszczański W. M., Dla monografii mistnośtej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Nowosiółki, pow. ihumeński, szt. 22604.

- Nowosiółki, w., w Lubelskiem [Mag. powsz., Warsz. 1839 VI.].
- Nowosiółki zatrockie, gub. wileński, etn. 12076.
- Nowotarska dolina, geog. 10637.
- Nowy port (Neufahrwasser), port gdański, geog. 10509.
- Nowy Sącz, *zob.* Sącz Nowy.
- Nowy Targ (łac. Neoforum, niem. Neumarkt), dok. 3295, 3760, 3822, geog. 10617, szt. 22045, 22296 [Przyj. ludu, Leszno 1840 VII.; — Galicia, Ztschr., Lemberg 1841; — Anczyc W. i Schouppe Alfr., Krajobrazy polskie, Warsz. 1863 zes. I.].
- Nowy Tomyśl, *zob.* Tomyśl nowy.
- Nozdrzec, w., pow. brzozowski, szt. 22045.
- Nur, nad Bugiem, mko, pow. ostrowski, szt. 22045.
- Nürnberg, *zob.* Norymberga.
- Nyen, m., dok. 4369.
- Nystad, m. (pokoń r. 1721), dok. 4349, 4496.
- Obertyn (przezwaný 1553 Nikołów), mko, pow. horodyński (bitwa r. 1531), dok. 2883, 4712, kr. 7029, szt. 22604, hp. 25829.
- Obiezierz (Bützendorf), w., pow. chojnicki, pr. 17545.
- Objezierze, w., pow. obornicki, szt. 22045, 22437.
- Obolce (Obolec), w., pow. orszański, dok. 1912.
- Oborniki, m. i pow., W. ks. poznańskie, geog. 10231, etn. 11210, szt. 21803.
- Obra, rzeka, geog. 10703.
- Obra, w., pow. babimski, K. 13369.
- Obrażowice, w., pow. miechowski, dok. 3758.
- Obrzycko, nad Wartą, w., pow. szamotulski, num. 543, szt. 22045.
- Ochmatów, w., pow. humański, kr. 8131.
- Ochowo, w., pow. piński, szt. 22604.
- Oczakow, m., pow. odeski, dok. 4642, kr. 9588, hp. 24530.
- Odechów, w., pow. radomski, szt. 22045.
- Odessa, m. i pow., gub. chersońska, arch. 123, dok. 980, 994, 28843 D., geog. 10094, 10411, 10686, etn. 11166, pr. 17851; Odeskie limany, geog. 31764—31755 D. [Lwowianin 1835; — Kościół kat., Tyg. ill. 1861 III; — Pietkiewicz Z., Odessa w swem stuleciu, Prz. tyg., Warsz. 1892].
- Odnów, *zob.* Udnów.
- Odolanów (niem. Adelnau), m. i pow., W. ks. poznańskie, geog. 31535 D., szt. 21803.
- Odra, rzeka, her. 28493 D., geog. 10703, 10709, 10758, 31736—31738 D., etn. 11419, hp. 23210, 33791 D.
- Odra (Ottwitz), w., na Szląsku, etn. 31941 D.
- Odrował, w., pow. opoczyński, szt. 22045, 22089, 22296.
- Odrzechowa, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Gaz. lw. 1860 Nr. 25].
- Odrzykoń, w., pow. króśnieński, szt. 22046, 22296 [Galicia, Ztschr., Lemberg 1841; — Zieliński L., Eremberg, Kamieniec czyli Odrzykoń, Lwowianin 1841; — Czernicki G., Odrzykoń, Tyg. ill. 1866 XIV.].
- Oels, *zob.* Oleśnica, m.
- Oelsnitz, *zob.* Oleśnica, w.
- Oesel, wyspa na morzu Bałtyckiem, geog. 10864, 10897, etn. 11470 [por. lit. w Słow. geograf.].
- Ofen, *zob.* Budapeszt.
- Offenbach, m., w ks. heskiem, K. 32783 D.
- Ogiński-kanal, geog. 10760, *zob.* Osoby: Ogiński Michał Kazimierz.
- Ogrodzieniec, w. przedtem mko, pow. olkusi szt. 22046 [Sobótka, Poznań 1871; — Kłósy XIII.].
- Ogrodzona, w., szt. 22089.
- Ojbina (ruiny zamku), szt. 22046.
- Ojców, w. i zamek, pow. olkusi, geog. 10582, 31529 D., 31535 D., 31539 D., 31703 D., etn. 11121, 11122, 11226, 11363, 11811, 31935 D., 32026 D., szt. 22045, 22046, 33636 D., 33670 D. [Kalendarz kieszonkowy warsz. na r. 1832; — Światowid, Warsz. 1835 I; — Anczyc Wł., Tyg. ill. 1860 I, 1868 2. II; — Sobótka, Poznań 1869; — Plenikiewicz, Teraźniejszość i przyszłość, Tyg. ill. 1883; — Dygasiński A., Kurjer warsz. 1884 Nr. 2176; — Gaz. kielecka 1885 Nr. 68; — Jurkiewicz Karol, W obronie Ojcowa, Wędrowiec 1891 Nr. 40; — Międzyński Z., Ojców, uzdrowisko klim. leśno-górskie, Ojców 1895; — Album Ojcowa: Ojców, zakład hydropatyczny i stacya klimatyczna, Krak. 1895 (por. lit. w Słow. geogr.].
- Okopy św. Trójcy, w., pow. borszczowski, dok. 4440, 4962, szt. 22046, hp. 26845 [Rolle J., Okopy św. Trójcy, Zameczki podolskie, Krak. 1880].
- Oksza, w., pow. jędrzejowski, szt. 22045.
- Okumin [Dom w Okuminie, w którym spał Napoleon I. 23. grudnia 1806, Kłósy 1881 XXXIII.].
- Olawa (niem. Ohlau), m. i pow., na Szląsku, szt. 22046, hp. 23831.
- Olchowce, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 6].
- Oldenburg, księstwo niemieckie, hp. 24942.
- Olesko, mko, pow. złoczowski, dok. 2911, 2925, 4301, 29289 D., K. 13646, szt. 21911, 22046, hp. 25436 [Zawadzki A., Galicia, Ztschr., Lemberg 1841; — L. Z., Lwowianin 1841; — Barącz S., W Towarzy-

- stwie duchowieństwa katolickiego, Tarnopol 1864 I.; — Siemieński L. H., Wierczornice t. II.; — Wieniarski A., Tyg. ill. 1860 I.; — Zbiór widoków Galicyi (por. lit. w Słow. geogr.).
- Oleśnica (Oels), m. i pow., na Szlasku (dawniej księstwo), arch. 28271 D., dok. 771, 2861, geog. 31588 D., K. 13292, 14889, 14978, szk. 18958, hp. 23830, 25394, 33872 D.
- Oleśnica (Oelsnitz), w., pow. chodzieski, dok. 772, pr. 17294.
- Oleśno (niem. Rosenberg), m. i pow., na Szlasku pruskim [Lompa J., Gesch. Darstellung der merkwürdigsten Ereignisse in der königl. Kreistadt Rosenberg (Ein Fragment zur Gesch. Schlesiens), Cosel 1855].
- Oleszno, w., pow. włoszczowski, szt. 22045.
- Oleszowa, w., szt. 22045.
- Oleszyce, m., pow. cieszanowski, dok. 3773.
- Olhopol, m. i pow., na Podolu, etn. 11287.
- Olita, nad Niemnem, mko, pow. kalwaryjski, etn. 32229 D.
- Oliwa, pow. gdański (opactwo Cystersów), num. 28646 D., dok. 773, 1447, 3955, 3956, 4182, 4513, 4618, 4825, 29827 D., 29828 D., kr. 6266, 6267, 6469, 6494—6499, 7094, 8130, 8325, 8331, 8332, 8337, 8567, 8751, 8752, 30241 D., 30518 D., 30519 D., 30679 D., geog. 10121, 10509, K. 13353, 13355—13358, 14279, 15823, 15831, 16142, szt. 21775, 21912, 22089, 33669 D., hp. 26539, 26554, 26587—26591, 26596 [por. lit. w Słow. geogr.].
- Olkieniki, mko, pow. trocki, dok. 1362, 4342.
- Olkusz, m. i pow. (ziemia). gub. kielecka (kopalnie olkuskie), dok. 1874, 2067, 2326, 2346, 2361, 2369, 2412, 2484, 2493, 2540, 2640, 2842, 2922, 2989, 2998, 3147, 3154, 3163, 3265, 3277, 3338, 3546, 3816, 3931, 4054, 4093, 4110, 4241, 4248, 4354, 4362, 4912, 5122, geog. 10266, 31707 D., etn. 11808, ek. 18112, 18113, lit. 20430, szt. 21913, 22089 [Lwowianin 1837 II.; — Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Waśkowski W., Z przeszłości Olkusza, 43 aktów dypl., Sprawozd. gimn. w Bochni 1891 (por. rec.: Kwiatkowski Sat., Kwart. hist. 1892; Rolny W., Muzeum 1891)], zob. Tarnowice.
- Olszanica, w., pow. jaworowski, dok. 2241.
- Olszanka, w., Król. polskie, dok. 2882.
- Olszewnica, w., pow. warszawski, dok. 5106.
- Olsztyn, mko i zamek, powiat częstochowski, geog. 10583, etn. 11812, szt. 22045, 22046, 33655 D., hp. 26115 [Tyg. ill. 1863 VII.; — Kłosy XVII.; — Tyg. powsz. 1884].
- Olsztyn (Allenstein), m. i pow., w Warmii, kr. 6672.
- Olsztynek (Holsztynek, Hohenstein), mko, w Prusach wsch., etn. 11342.
- Ołobok (Hołobok), w., pow. odolanowski, K. 13387, 32466 D., szk. 19612 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Kierski E., Tyg. ill. 1861 III.; — Callier E., Warta 1885 Nr. 582].
- Ołomuniec (czes. Olmouc, niem. Olmütz), m., w Morawii, kr. 8204, ob. 18343, hp. 24924, 25127.
- Ołyka, mko, pow. dubieński, kr. 8351, szk. 33308 D. [Dzieje dobroczynności III.; — Pernus, Tyg. ill. 1860 II.; — Stecki T. J., Radziwiłłowska Ołyka, Prz. powsz. 1887 (por. rec.: Gorczak Br., Kwart. hist. 1888); — Pieregowski, Woł. gub. wied. 1869; — Sendulski, Woł. eparch. wied. 1878; Plan miasta Ołyki przed pożarem 1833].
- Ombyski monastyr, gub. czernihowska, K. 14607.
- Omelanik, w., pow. łucki [Przeździecki Al., Athen. 1844].
- Omowza, rzeka, zob. Embachstrom.
- Omsk, m. gub. [Kościół kat., Kłosy XVI.].
- Oneda, star. zamek, w Prusach, szt. 22046.
- Onikszty (po żmudzku Anikszcezej), mko, pow. wilkomierski, szt. 22604.
- Opa, rzeka, na Szlasku, hp. 33875 D.
- Opatkowice, w. opactwa tyńskiego (dziś Zakliczyn), dok. 1842, 2925.
- Opatów, m. i pow. (ziemia), gub. radomska, dyp. 28443 D., dok. 4380, 4388, 4555, 5150, 5328, 5445, geog. 10273, 31540 D., etn. 32160 D., szt. 21915, 22045, 22047, 22089, 22090, 22265, 33656 D., 33663 D., hp. 25731 [Kłosy XV.].
- Opatówek, mko, pow. kaliski, dok. 5354, ek. 18098 [Bibl. warsz. 1848 I. (artykuł p. t. Opis podróży po kraju)].
- Opatowiec, mko, pow. pińczowski, dok. 2318, 29136 D., K. 32476 D.
- Opawa (niem. Troppau), m. i pow. (księstwo), arch. 21, 83, 28283 D., sfrag. 28540 D., dok. 774, 775, 2520, geog. 10293, 10804, hp. 23832, 33873 D.
- Opinogóra, w., pow. ciechanowski, szt. 22046.
- Opoczno, m. i pow., gub. radomska, dok. 5380, etn. 11221, szt. 21916, 22047, 22093, 22445, 22493 [Sobieszczański F. M., Kilkanaście dni w pow. opocz., Warsz. 1853; — Kłosy XVIII.].
- Opole, m. i pow. (księstwo), na Górnym Szlasku, dok. 2120, 2201, 2890, 29319 D., 30162 D., kr. 6146, geog. 10875, 31588 D., K. 13031, 13966, pr. 17294, szk. 33287 D., szt. 21811, 22045, 22046, hp. 23833, 33874 D., 33876 D. [Trycz, Tyg. ill. 1863 VII. (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Oporów, w. dawniej mko, pow. kutnowski, K. 13594, szt. 22046.

- Oporzec (Opór, r. 1591), w., pow. stryjski, dok. 3286, szt. 22605.
- Oppersdorf, w., pow. nissański, na Szląsku, pr. 16219, ek. 18118.
- Orawa, hrabstwo i zamek, na Spiżu, geog. 10300, szt. 22046.
- Oreł Tatrzański, na Spiżu, szt. 22599.
- Orenburg, m. i gubernia [Kościół kat., Kłosa XIX.].
- Orjawczyk (?), szt. 22605.
- Orle jezioro, na Kujawach, pow. niezawski [Kłosa XV.].
- Orłów, w., pow. frysztański, na Szląsku, dok. 1244, kr. 6705, K. 13279, szt. 22045.
- Orłowo [Jaworecki W., Opis topograf.-historyczny: — Wilkoński August, Dzwon literacki II., 1].
- Orsowa, szt. 22045.
- Orsza, m. i pow., gub. mohylewska, dok. 4411, K. 14607, szt. 22091 (pod: Rochwald ks.), 22092, 22525].
- Orszymowo, w., pow. płocki [Gawarecki W. H., Pam. płocki I.; — Mag. powsz. 1840 VII.].
- Orzyc, rzeka, geog. 10710 [O błotach rzeki Orzyca, Korespondent płocki 1880 str. 56].
- Orzysz (Arys-See), jezioro, pow. jańsborski, w Prusach wsch., etn. 11365, 11397.
- Osieczna (Storchnest), mko, pow. wschowski, K. 32681 D.
- Osieck, mko, pow. garwoliński, dok. 5201.
- Osień, mko, pow. sandomierski, dok. 3072, 5146, K. 15504, 15512.
- Osień wielki, pod Brodnicą, szt. 22296.
- Ośławica, w., pow. sanocki [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Osnabryga (Osnabrück), m. (pokój r. 1648), dok. 1522.
- Ossolin, w., pow. sandomierski, geog. 31540 D., szt. 22046.
- Ossówka (w Wielkopolsce), etn. 31935 D.
- Ossyń, w Karyntyi, szt. 22091, hp. 25035.
- Ostałowice, w., pow. przemysłański [Zbiór najpięk. i najint. okolic Galicyi, Lwów].
- Ostapkowce, nad Bohem, pow. bractawski [S., Zamiętko o „krieposti“ przy s. Ostapkowcach, Kij. Star. 1887].
- Ostapowce, w., pow. proskurowski, num. 28628 D.
- Ostaszyn(o), w., pow. nowogrodzki, szt. 22048.
- Ostoje, w., pow. siedlecki [Stasiak L., Tyg. ill. 1900].
- Ostołopów, w., pow. hajsyński (na pograniczu bractawskiego), etn. 11293.
- Ostr., m. i pow., gub. czernihowska [Aleksandrowicz M., Osterskij ujezd, Kiew 1881].
- Ostrawa polska, fabryczne mko, pow. frysztański, etn. 11379.
- Ostród (Osterode), m. i pow., w Prusach wsch., etn. 12261.
- Ostróg, na Wołyniu, m. i pow. (księstwo i ordynacya), dok. 2736, 3058, 3321, 4064, 4257, 4492, 4768, 5022, kr. 7918, etn. 11274, K. 13745, 14649, 14742, pr. 17038, ek. 18032, szk. 19422, 19423, lit. 21306, szt. 21916, 22045—22047, 22090, 22504, 22604, 22661 hp. 23834, 27314 [Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Radziwiński Z., Tyg. ill. 1862 V., 1863 VII.; — Konopacki Sz., Bibl. warsz. 1873 II.].
- Ostrołęka, m. i pow., gub. łomżyńska, dok. 3366, 3498, 5108, szt. 22045.
- Ostropol, nad Słuczą, mko, na Wołyniu, szt. 22661 [Kompański M. A., Kij. Star. 1893 IV.].
- Ostroróg, mko, pow. szamotuński [Callier E., Ostroróg, monografia, Roczn. tow. przyj. nauk, pozn. XVIII. (por. rec.: Koneczny F., Przegl. powsz. 1891 III.; Bostel F., Kwart. hist. 1892)].
- Ostrów, pod Drohobyczem (r. 1424), dok. 2064.
- Ostrów, w., na Podolu [Biblioteka hr. Wład. Stadnickiego (por.: Kłosa 1884 Nr. 97)].
- Ostrów, w., gub. pskowska, K. 14612.
- Ostrów (Sobrośt, Werder), w Prusach, etn. 11365.
- Ostrów Boży, zob. Arkona [Matuszewski J., Ostrów Boży wydr. także w Dod. do Przeglądu tygodniowego, Warsz. 1892].
- Ostrów czarny, w., pow. proskurowski [Przedziecki Al., Podole, Wołyń, Ukraina, Wilno 1841 i.].
- Ostrów lednicki, wyspa na jeziorze Lednica, zob. Lednica.
- Ostrów tomaszewski, hp. 24535.
- Ostrowo (Ostrów), m. i pow., w Poznańskim, geog. 10871, 10981, 31835 D., szk. 19318, 19613, szt. 21803, 22045 [Brandt H., Beiträge zur Gesch. der Stadt Ostrowo in süd. preussischer Zeit, Ostrowo 1895].
- Ostrowiec, m., pow. opatowski [Kłosa XIV.].
- Ostrowsko, w., pow. nowotarski, dok. 1715.
- Ostrzeszów, m. i pow., w Poznańskim, geog. 10239, szt. 21803.
- Ostryhom (Gran, Strigonium), m., na Węgrzech, dok. 4169, hp. 26820.
- Oświęcim (Auschwitz), m., w Galicyi (niegdyś oświęcimskie księstwo i starostwo), arch. 28327 D., dok. 675, 776, 796, 2363, 2405, 2174, 2218, 2242, 2244, 2780, 2903, 2977, 2986, 3013, 4810, 4908, 4992, 29320 D., 29342 D., 29351 D., 29406 D., 29511 D., 29533 D., 29890 D., geog. 10267, 10335, 10909, etn. 12344, pr. 16215, 16217, 16534, 16918, 32830 D., 32831 D., szk. 19163

- szt. 22046, hp. 23535, 33877 D., 34260 D. [Jaszowski St., Miasta sławniejsze w Galicyi, Rozm., Lwów 1831; — Przyj. ludu 1846; — Tyg. ill. 1868 XIV., 1872 2. X.].
- Oszmiana, m., pow., gub. wileńska, dok. 3746. geog. 31665 D., etn. 11317, 32246 D., szt. 21860, hp. 24674 [N. M., Błagoczynije (Dominowskoje i Oszmianskoje) w 1784 roku, Litow. eparch. wied. 1869; Miasto litewskie, Dz. liter. 1863].
- Otroków, w., pow. uszycki, szt. 22046 [Anton J. (Rolle), Po małych drogach, Kłasy 1884].
- Otmachowo (Odmuchów, Otmachau), m., pow. grotkowski, na Szląsku, szt. 22045.
- Ottynia, mko, pow. tłumacki, szt. 22045.
- Otwock, w., pow. nowomiński, dok. 4761, szt. 22046.
- Owidypol, mko, pow. ananiewski, gub. chersońska, geog. 10113.
- Owruć, m. i pow. (ziemia), na Wołyniu, her. 375, K. 13875, 14607, pr. 17022, szt. 22604, hp. 34184 D. [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 II.; — Tyg. ill. 1860 I., 1863 VII., 1864 IX.; — Sendulskij, Woł., eparch. wied. 1876].
- Ozorków, m., pow. łęczycki, szt. 22045.
- Ożanna, w., pow. łanucki, dok. 3722.
- Ożeńsko (Ożenna) (?), w., pow. krośnieński, dok. 2076, 2167.
- Pabianice, m., pow. łaski, etn. 32161 D. [Bartkiewicz Wł., Tyg. ill. 1870 2. II.].
- Paczkowo (Patschkau), w., pow. średzki, dok. 778.
- Paczołtowie, w., pow. chrzanowski, szt. 21917, 22045, 22089, 33732 D. [Louis Józef, Wieś Paczołtowie (monografia). Czas 1874 Nr. 189 i n., Odb. Krak. 1884 (por. rec.: W., Bibl. warsz. 1875 t. II.)].
- Padew, w., pow. mielecki [R. 1757, August III. zachowuje wybrańców Padwi przy wybraniectwach, Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 37].
- Padrojen, w., pow. wystrucki, etn. 12249.
- Padwa, m., we Włoszech, ep. 634, dok. 2449, szk. 19222, 19800—19804, 33213 D., 33318 D., 33319 D., lit. 20923, szt. 21723, 22091 (pod: Jan III.; pod: Ponętowski), 33683 D., hp. 25980, 26034, 26102 [L. B., Słowno o kaplicy w Padwie, Wędrowiec 1899, Nr. 32].
- Pahonia, w Galicyi (?), szt. 22605.
- Pajęczno, mko, pow. noworadomski, dok. 3435.
- Pakość, nad Notecią, mko, pow. mogilnicki, etn. 11378, szk. 19307, 19748, szt. 21802.
- Palewnis, klasztor, na Żmudzi, K. 13459.
- Pałuki, w., pow. ciechanowski, arch. 92 [Wiek 1881 Nr. 183; — Prz. katol. 1881 Nr. 49].
- Paniowce nad Smotryczem, w., pow. kamieniecki, szt. 22046 [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 t. II.; — Rolle J., Paniowce nad Smotryczem, Kłasy 1880 Nr. 761; Odb., Warsz. 1880; — Widok ruin, Kłasy XVI.].
- Pankracowa wola, w Galicyi, dok. 1862, 2405.
- Paplin, w., pow. skierniewicki, szt. 22043.
- Paradyż (Paradies), w., pow. międzyrzecki (opactwo cysterskie), dok. 777, 2223, 2404, 4336, 4514, kr. 6555, K. 13370—13372, 13655, szk. 19620, hp. 23735, 27296 [Kothe J., Aus Kloster Paradies, IIist. Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900 Nr. 3].
- Paraszka, las, koło Szklą [Peremyszlany 1853; — Słowo rus., Lwów 1863 Nr. 71].
- Paraszka, pasmo górskie, pow. stryjski [Hueckel E., Botanische Ausflüge, Verhandl. d. k. d. zoobotan. Gesell., Wien 1865, 1866].
- Parchatka, nad Wisłą, w., pow. nowoaleksan., [Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.].
- Parchilowce, w., pow. bractawski, num. 28628 D.
- Parczów (Parzew), m., pow. włodawski, dok. 3289.
- Parkany, m., na Węgrzech, dok. 4169, kr. 8591, hp. 26820.
- Parma, m., we Włoszech, dok. 29010 D., kr. 5952, 30285 D.
- Parnawa (niem. Pernau, ross. Pernow), m. i pow., gub. ryska, kr. 7780, hp. 26289.
- Parny-le-Monial, m., we Francyi, szt. 22402.
- Paryż, m., arch. 124, 28361 D., 28363 D., dok. 2143, 2177, 3801, 4555, 4664, 4835, 5321, 28808 D., 29112 D., kr. 7351, 7537, 9560, 9574, 9593, 9620, etn. 11009, 11047, 12771, 13851, ek. 18080, szk. 19052, 19816, 19817, 33212 D., 33323 D., szt. 21723, 22519, 33704 D., hp. 25988, 26421, 26686, 26761, 26958, 27520, 27785, 27877, 27945, 27946, 28208, 28254, 34257 D.
- Pasieczna, w., pow. nadworniański [Widok wodospadu w Pasiecznie, Zbiór najpięk. okol. Galicyi, Lwów (por. lit. w Słowniku geograf.)].
- Pass (Passy), w., pow. błoński, num. 28628 D.
- Patrykozy, w., pow. sokołowski, szt. 22046.
- Pawia, m., we Włoszech (bitwa r. 1525), hp. 25782.
- Pawłów (dawniej Merecz), w., pow., wileński, dok. 5371, kr. 9584, pr. 17114.
- Pawłowie, w., pow. poznański, arch. 84, etn. 11215.
- Peczeniżyn, mko, pow. kołomyjski, dok. 4928 [P. K., Gaz. nar. 1886 Nr. 237].
- Peerd na Rugii, hp. 23229.
- Peibs (r. 1702), dok. 4365.
- Peisern, zob. Pyzdry.

Peiskretscham, *zob.* Piskowice.

Pełczyńska, w., pow. pinczowski, num. 544.

Peplin (Peplin), mko, pow. starogrodzki (opactwo cysterskie), kr. 6320, 6432, 6433, 30496 D., etn. 31995 D., K. 13365, 13366, szt. 22089, 22149 [por. lit. w Słow. geogr.].

Peltew, rzeka, geog. 31740 D.

Pempów, w., pow. krobowski, num. 28628 D.

Pepaków, szt. 22045.

Perejasław, m., pow. (Perejasławska ziemia), gub. połtawska, geog. 31643 D., K. 14261, 14441, szt. 22604, hp. 23251, 33970 D., 33971 D.

Perejasław Zaleski (Suzdalskij), kr. 30233 D.

Perekop, m. i pow., gubernia taurycka, kr. 9713.

Peresofowice, w., pow. hrubieszowski, szt. 22499.

Peresopnica, w., pow. rowieński (Peresopnickie księstwo), dok. 658, geog. 10371 [Senzdalskij, Woł. eparch. wied. 1880].

Perewłoczna, mko, pow. przyłucki, gub. połtawska, dok. 4415.

Perkowo, w., pow. wschowski, etn. 11215.

Perłohy, w., pow. kałuski, [Płoszczanski, Słowo 1875 Nr. 53—54].

Persanzig, w., pow. szczeciński, Pomerania, etn. 11347, 11425.

Persya, państwo, dok. 2322, 2431, 3240, 3434, 4175, 25796 D., kr. 7682, 7722, 7768, 9250, 30834 D., 31095 D., 31175 D., 31225 D., pr. 16199, ob. 18850, 33311 D., hp. 22803, 23692, 24545, 26256.

Peschiera, mko i forteca, we Włoszech, kr. 9726.

Pesławice (Prenzlauitz), w., pow. grudziącki, etn. 32010 D.

Peszt, *zob.* Budapeszt.

Petersburg, m., arch. 125, 28364—28367 D., dok. 916, 917, 1536, 4528, 4853, 5125, 5251, 5405, 5412, 5471, 5733, 23808 D., 30208 D., kr. 8951, 9118, 9623, 9628, 9684, 9703, 9740, geog. 10135, 10911, K. 14023, ek. 18286, ob. 18859, 18866, 18867, lit. 20506, szt. 21723, 22303, 33692 D., hp. 27152, 27496, 27566, 27926, 23093, 28329, [Kościół kat. św. Katarzyny, Kłasy XIII; — X. Kluczewski Br., Toż, Charitas, książka zbiorowa str. 123].

Peterswaldau, w., pow. rychbachowski na Szląsku [Lammers B., Gesch. des Ortes Peterswaldau am Eulengebirge im Kr. Reichenbach, Reichenbach 1884].

Petryków, mko, pow. mozyrski, dok. 4828.

Petryków, w., pow. łumacki [Płoszczańskij W. M., Słowo, Lwów 1875 Nr. 55].

Pforta, klasztor cysterski w pruskiej regencji merseburskiej nad Małą Saalą, kr. 6442.

Piasieczna (pow.?) (kościół) [Opiekun dom., Lwów 1868].

Piasieczna (Piaseczno), nad Niemnem, mko, pow. ihumeński, szt. 22604 [Opis Nadniemna Piaseczńskiego, Kłasy Nr. 882].

Piasieczno, mko, pow. warszawski, szt. 22046.

Piasiek Wielki (pod Stobnicą), w., pow. stonicki, szt. 22045.

Piatyhorsk, m. i pow., gub. stawropolska [Dawid Win., Piatihorsk i jego okolice, Dz. war. 1853 Nr. 50].

Pieczęłówka, w., pow. rówieński [Stecki Tad. Jerzy, Listy z Zabuzzańskich okolic, Wiek 1881 Nr. 133 i 139].

Pieczersk, w., pow. mścisławski, dok. 4367.

Piekary, w., pow. hytomski na Szląsku górnym, K. 13966, szt. 22045, 26692.

Piekary, w., pow. czerkawski, geog. 10662.

Piekary, w., pow. sandomierski [por.: E. 1726: Matka przedziwna w Piekarach, Sandomierz; — Antoniewicz Karol Bołoz, Jeden dzień w Piekarach, Lwów 1849]

Piękoszów (Piękoszewo), w., pow. kielecki, szt. 22046.

Piemont, we Włoszech, dok. 1643.

Pieniny, góry, geog. 10620, 10628, 10630, 10641 do 10643, 31721 D., K. 13654.

Pierszna (Terra Persna), ziemia na Pomorzu [Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. X. 106—113].

Pierzchowiec, w., pow. bocheński [Kępieński Miecz., Pierzchowiec i Winogóra, opow. hist., Tyg. ill. 1882].

Pieski, w., pow. międzyrzecki(?) [Kłasy XIV.].

Pieskowa Skała, zamek i dobra, pow. olkuski, geog. 10556, szt. 22046, 33636 D. [Światowid, Warsz. 1835 I.; — Przyj. ludu, Leszno 1835 I.; — Soh. F. M., Tyg. ill. 1861 IV.; — Sobótka, Pozn. 1869].

Pietniczany, w., pow. bobrecki, szt. 33670 D.

Pietniczany nad Bohem, w., pow. winnicki [Drwęca Radziwiński Zyg., Pietniczany i ich dziedzice, Krak. 1878].

Pikul, szczyt górski w Karpatach wschodnich [Słowo, Lwów 1862 Nr. 27 i 28; — Partycki, Czytanka dla III. klasy szkół średnich, Lwów 1886 str. 112 (por. Słow. geogr.)].

Pilawa mko, pow. lityński (zamek), szt. 22046.

Pilawce (Piławce), w., pow. lityński, (kleska 1648 r.), kr. 8232, hp. 26497 26499, 34194 D., szt. 22504.

Pilcza, *zob.* Pilica.

Pilica, rzeka, geog. 10601, 10711.

Pilica (Pilcza), mko, pow. olkuski, dok. 3995, etn. 11420, 11821, szt. 22046 [Park, Kłasy XII. (por. Jocher III. str. 497)].

Pilica, miejscowość(?), geog. 31625 D.

Pilkały (Pillkallen), wsch. Prusy, etn. 12243.

Pillnitz, zamek (konwencja 1791 r.), hp. 27782.

- Piltyń (niem. Pilten), mko, pow. windawski, w Kurlandyi (Piltyńska ziemia lub pow.), arch. 85, dok. 3561. 3913, 3966, 3998, 4033, 4198, 4687. 4713, 4913, 4936. 5070, 5089, 5193, 5334, 5366, 5390, 5467. K. 13224, 13225, pr. 16385 - 16387, hp. 24156 [por.: E. b. r.: Pilten i Winkelmann, Bibl. Livoniae].
- Pilzno, m. i pow. w Galicji, dok. 1194, 2076, 2756, kr. 6565, 7104, 7658, K. 13905, pr. 17363 (Kościoł, por. Jocher III. str. 497); — [Zawadzki A., Die Pilsner Heilquellen, Mnemosyne, Lwów 1836 i Odb.].
- Pilzno m., w Czechach, dok. 28741 D.
- Piła (Schneidemühl), m., pow. chodzieski, etn. 31926 D.
- Piła (niem. Pillau), m. i forteca, pow. rybacki, Prusy wsch., kr. 31174 D., geog. 10147 [Faber, Das Merkwürdigste aus der Chronik der Stadt Pillau, Beitr. z. Kunde Preuss. 1824 VI.].
- Pińczów, m. i pow., gubernia kielecka, num. 545, dok. 2897, 2917, 2941, 2948, 2952, kr. 7137, 7232, etn. 11809, 32156 D., K. 15206, 15270, szk. 19247, szt. 21918 [Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII., 1847 XIV.; — Sob. F. M., Rynek, Tyg. ill. 1865 XI.].
- Pińsk, m. i pow. (księstwo, starostwo), gub. mińska, dok. 995, 2872, 2950, 4397, 5344, 5354, 5364, 29636 D., kr. 9659, geog. 10428 do 10430, 10713, 31521 D., 31654 D., etn. 12035 - 12028, K. 13192, 13513, 14608, pr. 16647, szk. 19732, szt. 21775, 22385, 22604, hp. 24696 [Kontrym Kaz., Ekskursya 1882; — Przyj. ludu, Leszno 1838, V.; — Moszyński A., Athen. Kraszewskiego 1841 VI.; — Tenże, Kronika Lubieszowska, Pińsk i Pińczyszczyna; — Narbutt T., O górach Owidowych w Pińczyszczynie, Wolfgang Ks., Ondyna Druskie-nieckich źródeł, Grodno 1845; — Kirkor A., Opiekun domowy 1875; — Jelski Al., Tyg. powsz. 1880 (por. lit. w Słowniku geogr.)].
- Piotrków, m. pow. (starostwo) i gubernia, num. 28628 D., dok. 1032, 1384, 1417, 1833, 1918, 1984, 2118, 2155, 2170, 2235, 2252, 2384, 2481, 2533, 2541, 2594, 2609, 2628, 2636, 2719, 2743, 2771, 2781, 2808, 2832, 2848, 2867, 2885, 2892, 2893, 2961, 2962, 2991, 2992, 3014, 3015, 3123, 3600, 3783, 4300, 4475, 4720, 4794, 4799, 4898, 4908, 5024, 5076, 5115, 5129, 5142, 5236, 5242, 5276, 5277, 5308, 5337, 5357, 5369, 28967 D., 28870 D., 28873 D., 29210 D., 29219 D., 29315 D., 29348 D., 29479 D., 29497 D., 29501 D., 29504 D., 29725 D., 30165 D., kr. 7059, 7711, 9799, geog. 10601, 31828 D., etn. 11423, K. 12764, 12902, 13448, 13449, 13504, 13608, 13666, 13939, 15260, 15285, 15300, 15552, 15587, pr. 16460, 16473, 16488, 16678, 16934, 16943, 16948, 17649, 32934 D., 33057 D., ek. 18240, 18241, ob. 33191 D., szk. 19111, 19112, 19269, 19270, 19625, lit. 21237, szt. 21805, 22045 - 22047, 22089, 22197, 22286, hp. 25370, 25371, 25473, 25485, 25861, 25901, 25929, 27022, 27325, 34135 D. [por.: E. b. r.: Piotrków; — Kuczyński Jan, Mag. powsz. 1841 - 1842 VIII.; — Flatt Oskar, Opis Piotrkowa trybunałskiego pod względem hist. i statyst., Warsz. 1850 (por. rec.: Sobieszczański F. M., Bibl. warsz. 1850 IV.); — Tyg. ill. 1862 IV., V., 1866 XII., XIII. 1872 IX., 1877 3. III.; — Rocznik piotrkowski 1870 - 1871; — K. B., Wydatki i ciężary miasta, Tydzień, Piotrków 1878 do 1877; — Korzon T., Kłasy 1868 (zamek), 1870 (kościół); — Rzecznikowski L., Tyg. ill. 1877 3. III.; — Dubiecki M., Jeden dzień z życia, tamże 1879 3. VII.; — Martynowski F. K., Tydzień, Piotrków 1880; — Prz. archeol. 1881; — Kański J., Ryz statyst. miasta 1882 r.; — Tenże, Szkoły piotrkowskie 1884; — Kronika piotrkowska, Tydzień piotrkowski 1882 Nr. 50, 53; — Rychter K., Wycieczka, Wędrowiec 1883 (por.: Słow. geogr.)].
- Piotrkowice, w., pow. pińczowski, szt. 22045.
- Piotrowice, w., pow. lubelski, arch. 26, szt. 22045.
- Piotrowin, w. kapituły krak., K. 13005, szt. 22045, hp. 25032, zob. Osoby: Piotrowin.
- Pirna, m., w Saksonii, dok. 4783.
- Piskowice, zob. Pyskowice.
- Piszczanka, w., pow. olhopolski, na Podolu, szt. 33746 D.
- Piszczany, na Węgrzech, szt. 33670 D.
- Pitschen, zob. Byczyna.
- Piwniczna, mko, pow. nowosądecki, dok. 1834, 4730, 4735, 5075, 29877 D. [R. 1726. August II. potwierdza dokument dla Piwnicznej z r. 1687, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 5 - 13, 15].
- Placencya [Łoski J., Placencya, niegdyś rezydencya Sapiechów w Kodnie, Kłasy 1876 XXII.], zob. Kodeks.
- Pleśniany, w., pow. złoczowski, K. 14608.
- Pleśnisno, południowa część Podhorzec [Morawski Szcz., Rzut oka na szczytki hist. grodu, Bibl. Ossol. 1847 zes. XI; — Szaranewycz I., Zorza, czytanka, ułożony Partekij O., Lwów 1870; — Ziemięcki T., Zbiór wiad. do antrop. Akad. um., Krak. 1882 - 1884 VI. - VIII.], zob. Podhorzec.
- Pleszew (Pleschen), m. i pow., W. ks. Poznańskie, geog. 31563 D., 31835 D., etn. 11211, 11657, K. 32631 D., szt. 21803.
- Plewnik, w., pow. łęczycki, dok. 5234.
- Pławie, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Pławno, mko, pow. noworadomski, szt. 22296.
- Płock, m. pow. (ziemia, województwo, gubernia, dyeczya), arch. 28328 D., dyp.

- 197, 198, dok. 779, 780, 1388, 1714, 1734, 1911, 2871, 3293, 3441, 3684, 3788, 3810, 4238, 4527, 4762, 4770, 4942, 5022, 5069, 5108, 5114, 5337, 5353, 5417, 5633, 28940 D., 28951 D., 28952 D., 28962 D., 29183 D., 29226 D., 29274 D., 29276 D., 29339 D., 29439 D., 29444 D., 29448 D., 29450 D., kr. 6222, 6267, 6270, 6464, 6505, 6566, 6746, 6747, 8090, 8134, 8846, 30569 D., geog. 10217, 10219, 10790, 10823, 31541 D., etn. 11163, 11212, 11226, 31917 D., K. 12764, 12769, 12360, 12983, 13032—13043, 13290, 13443, 13870, 13972, 32412 D., pr. 17021, 17239, szk. 19163, szt. 21728, 21775, 21920, 22045—22047, 22089, 22090, 22296, 22436, 22437, 22466, 33663 D., 33730 D., hp. 23760, 23770, 23772 [Grabowski M., Obłężenie Płocka, Orędownik, Poznań 1840—841; — Wójcicki K. Wł., Kłosy I., XV. (por. lit. w Słow. geogr.; Jocher III. 497)].
- Płocka wielka lub kościelna, pow. mazo-
wiecki, szt. 22049.
- Płońsk, m. i pow., gub. płocka, etn. 32091 D.
- Płowce, w., pow. nieszawski (bitwa r. 1331),
dok. 4125, hp. 25202.
- Płowce, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr
królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 8].
- Pobereże, połudn. część wojew. bractawskiego,
her. 28521 D., dok. 5063, geog. 10128,
etn. 11961, hp. 24427 [Przeddziecki A.,
Podole, Wilno 1841 II.; — Tyg. ill. 1861
III.; — Tyg. powsz. 1884].
- Pobiedziska, m., W. ks. Poznańskie [Podanie
o Lennej górze pod Pobiedziskami, Przyj.
ludu, Leszno 1843 I.].
- Pobikry, w., pow. bielski, gub. grodzieńska,
szt. 22045.
- Pocijów [Szymanowski Wł., Tyg. ill. 1866
XII.].
- Począjów, mko, pow. krzemieniecki, arch.
28297 D., dok. 977, 3345, 4097, K. 14565,
14609—14611, 14650, 32637 D., 32639 D.,
szk. 19311, lit. 21307, szt. 22604, 26749
[Kij. Star. 1882; — Chołmskij Kalendar
1887 (por.: lit. w Słow. geogr. i Jocher
III. 498)].
- Podbrzeźce, w., pow. lwowski, dok. 2224,
szt. 22045.
- Poddebice, mko, pow. łączycki, szt. 22046.
- Poddubie, w., pow. bobrujski (bitwa r. 1812),
hp. 28216.
- Podgórze karpackie, etn. 12343.
- Podgórze, pod Krakowem, m., pow. podgórski,
szt. 21893, 22045.
- Podgrodzie, w., pow. opatowski, szt. 22046.
- Podhajce, m. i pow., w Galicyi, dok. 4297,
szt. 21838.
- Podhale, stoki górskie, geog. 10617, 31607 D.,
etn. 11799, 11801, 32135 D., 32138 D.,
32140 D., pr. 32998 D., hp. 23754.
- Podhanów, koło Łucka, num. 28629 D.
- Podhorce, w., pow. złoczowski, dok. 4517,
kr. 9479, R. 14612, szt. 21722, 21922,
22046, 22475, 22604, 33670 D. [Rychlicki
Fr., Rozm., Lwów 1819 Nr. 113, 1828
Nr. 279, 1857 Nr. 70; — Kompaniewicz
W., Lwowianin 1838; — Galicia, Ztschr.
1841; — Chołomewski St., Sen w Pod-
horcach, Wilno 1842; — Przyj. domowy
1857; — Siemieński L., Podhorce-Dzików,
Wildt Jul., Kal. powsz. 1856; — Postęp,
Wiedeń 1861 Nr. 1; — Wójcicki K. Wł.,
Kłosy XV.; — Słowo rus., Lwów 1867
Nr. 48; — Szkoła, Lwów 1879 str. 234; —
Zygmunt L., Gaz. nar. 1883 Nr. 205; —
Wiek 1883 Nr. 202; — Galicya w obrazach,
Lwów; — Album widoków Nap. Ordy (por.
lit. w Słow. geogr.), zob. Pleśnik.
- Podkamień, mko, pow. brodzki, num. 602,
ep. 623, dok. 658, 2694, K. 8044, K. 13454
do 13457, 13966 [Opis Podkamenia, z ry-
ciną, Lwów 1841; — Strzecha, Lwów
1872 (por. lit. w Słow. geogr. i Jocher
III. 499)].
- Podlasie (ziemia, województwo podlaskie),
her. 375, dok. 2993, 3617, 4365, 5114,
5328, 5329, kr. 31367 D., geog. 10095,
10122, 10222, 31536 D., etn. 11223, 11363,
11576, 11688, 11691, 31934 D., 32164 D.,
K. 14466, 14775, pr. 17017, 17026, ob. 13459,
18547, 33174 D., szk. 19142, 19510, 19606,
szt. 21807.
- Podlesie (Pidlisie), w., pow. złoczowski,
pr. 33099 D.
- Podobin, zob. Podolin.
- Podole (ziemia, województwo gubernia),
arch. 28281 D., her. 371, 28518 D., dok.
658, 674, 996—999, 1355, 1363, 1387, 2268,
2628, 3372, 4093, 4059, 4397, 4611, 4845,
4942, 4950, 4992, 5063, 5122, 5216, 5254,
5325, 5352, 5469, 5647, 5799, 28855 D.,
28960 D., 29286 D., 29316 D., 29343 D.,
29399 D., kr. 5356, 7517, 7564, 7583, 7598,
7806, 7853, 7896, 8261, 8512, 8619, 8652,
9277, 9598, 9692, 9744, 30891 D., geog.
10102, 10132, 10143, 10332, 10343, 10355
do 10566, 10393, 10550, 10556, 10563,
10568, 10569, 10602, 10655, 10660, 10685,
10764, 10885, 10910, 10911, 10913, 10953,
10959, 31628 D., 31629 D., 31631—31634 D.,
31806 D., etn. 11124, 11244, 11245, 11248,
11267, 11278, 11279, 11287, 11391, 11831,
11866, 11954—11958, 12333, 31962 D.,
31964 D., 32183 D., 32192 D., 32194 D.,
32285 D., K. 12470, 13147, 14004, 14005,
14251, 14273, 14473—14479, 14796, 32623 D.,
32656 D., 32781 D., pr. 16207, 16259, 16650,
16690, 16797, 17145, 17391, 17433, 17439,
17622, 32862 D., 33073 D., ob. 18453, 18598,
szk. 19443, 19697, 19700, lit. 21181, 21201,
szt. 21840—21842, 21845, 22042, 33748 D.,
hp. 24396—24403, 24405, 24407, 24409,
24410, 24436, 24603, 25435, 26705, 27543,

- 27837, 34288 D. [Guldmann W., Nasjelj. miasta podolskiej gub., Kam. Podolski 1893 VI. (por.: Kij. Star. 1894 IV.)].
- Podolin (Podobin), w., pow. limanowski, dok. 3367.
- Podoliniec (niem. Pudlein), m., na Spiżu, dok. 4743.
- Podorosko, w., pow. wołkowyski, num. 28628 D.
- Podpieczary, w., pow. tłumacki [Płoszczańskij W. M., Dla monografij mistnostej w Hałycy, Słowo 1864].
- Podrzewie, w., pow. szamotulski, kr. 9762, hp. 28119.
- Podubis, na Żmudzi, K. 14608, 14612.
- Pogrzebin, w., pow. raciborski, na Szląsku [Weltzel A., Chronik der Parochie Pogrzebin, Ratibor 1888 (por. rec.: Wagner A., Kwart. hist. 1889)].
- Pogrziszdów, w., pow. rzeszowski [por.: Jocher III. str. 499].
- Pohost (Pogość), mko, pow. dzisieński, szt. 22604.
- Pohrebiszczce, w., pow. borysowski, szt. 22484, 22661.
- Pohulanka, pod Lwowem [Zbiór najpięk. i najint. okolic Galicyi, Lwów; — Bąkowski, Kosmos 1881; — Łomnicki M., tamże 1882].
- Pokasowce, w., pow. stanisławowski (r. 1412), dok. 2010.
- Pokrzywnica, w., pow. jędrzejowski (?), dok. 3225.
- Pokucie, ziemia, dok. 2370, 2474, 29635 D., kr. 30726 D., geog. 10343, 10344, 10804, 31521 D., etn. 11126, 11249, 11927, 11928, hp. 24791, 24798, 25710, zob. Kołomyja.
- Polana, w., pow. Lisko, dok. 2722.
- Polanica, w., pow. Dolina, etn. 11266, 32026 D. [Bielowski A., Przyj. ludu 1839; — Ziewonia, ks. zbiorowa, Strassburg 1839; — Gołowackij J., Słowo, Lwów 1872 Nr. 67; — Kirkor A. H. i Przybysławski Wł., Zbiór wiad. do antropologii 1879 III.].
- Polanowo, w., gub. smoleńska, dok. 3702, hp. 26388.
- Polaszkij (Alt-Paleschken), w., pow. kościerski, etn. 11340.
- Polesie, pas kraju po obu brzegach rzeki Prypeci, her. 375, geog. 10055, 10097, 10367, 10373, 10377, 10781, 31642 D., 31663 D., 31757 D., 31769 D., 31805 D., etn. 11280, 12019—12024, pr. 17022, hp. 24444, 24463—24465; Polesie białoruskie, etn. 32210 D., kijowskie, etn. 32208 D., pr. 16786, 17029, 17168, ob. 18464, hp. 24466, 24602, 24603, 34184 D., 34201 D., 34202 D.; litewskie, geog. 10426, etn. 12063, 12065, 12124; wołyńskie, geog. 10369, etn. 11967.
- Policzna, w., pow. kozienicki (w Radomskim), lit. 20855, szt. 33693 D., zob. Czarnolas.
- Polna, w., pow. grybowski, szt. 22296.
- Polskie królestwo kongresowe, dok. 1381, 5540, 5733, 5735, 5737, 5738, 5740, 5780, geog. 10243—10247, 10254—10256, 10258, 10561, 10792, 10829, 10936, 10951, 31517 D., 31777 D., K. 13992, 14000, pr. 17101, 17104, 17869, szk. 19749.
- Połaga, mko nadmorskie, w Kurlandyi, geog. 10662 [por.: E. b. r.].
- Połaniec, mko, w Sandomierskiem, dok. 5435, 5441.
- Poławy, w., w Galicyi(?) (r. 1572), dok. 3075.
- Północne Morze, zob. Niemieckie Morze.
- Połock, m. i pow. (księstwo, ziemia, województwo, gubernia (1777—1866) potem witebska, dok. 1000, 2263, 2372, 3168, 3178, 3197, 3978, 4728, 4867, 5136, 5251, 5706, 5746, 5778, 23856 D., kr. 7239, 7419, 7420, 7937, 9139, geog. 31662 D., K. 13877, 14507 do 14512, 14612, 14621, 14651, pr. 16573, 16644, szk. 19169—19171, 19734—19736, lit. 20361, szt. 22045, 22090, 22334, 22633, hp. 24687, 24700, 26076, 33996 D., 33997 D. [por.: E. b. r.: Połock; — Jenike L., Tyg. ill. 1862 VI.; — Tyg. powsz. 1880 Nr. 13].
- Połom, w., pow. brzeski(?), dok. 1857.
- Połoneczka, mko, pow. nowogrodzki, szt. 22410.
- Połonna, w., pow. łucki, dok. 5427.
- Połonne, mko, na Wołyniu, kr. 9225, K. 14612, szt. 22046.
- Połowinniki, na Wołyniu, w., pow. starokonstantynowski, num. 546, 28628 D.
- Połtawa, m. i gub., dok. 4415, 4416, 23857 D., 29572 D., 29929 D., kr. 8869, 8881, 8891, 8935, geog. 10602, etn. 11294, K. 14440, 14612, 15512, pr. 17023, 17375, 33000 D., lit. 21540, szt. 22604, hp. 24467, 26232, 26870, 27124 do 27130, 27201, 28857 [L. A., Pojezdka w Połtawu, Kij. Star. 1897 II.].
- Pomerania, prowincja królestwa Pruskiego, dok. 1303, 30043 D., 33903 D., 33904 D., zob. Pomorze i Prusy.
- Pomezania, prowincja i biskupstwo w Prusach, dok. 782, 2220, 4992, 28719 D., K. 13074—13076, 13785, 32122 D. [Fankidejski ks., Utracone kościoły str. 143 do 154].
- Pomorzan, mko, pow. złoczowski, szt. 22046 [Zamorski Br., Kronika pomorzańska, Lwów 1867].
- Pomorze, kraj (księstwo, województwo pomorskie), arch. 23, dyp. 214, sfrag. 292, 28475 D., her. 390, num. 483, 495, 522, 28609 D., dok. 697—706, 727, 1770, 1791, 1805, 2112, 2219, 3449, 3946, 4148, 4432, 4449, 4999, 5108, 28699—28702 D., 29393 D., 28952 D., 29042 D., 29391 D., 29468 D.,

- 29788 D., 29796 D., 29932 D., kr. 5872 do 5875, 6230, 6266, 6437, 6438, 6557, 6565, 6590, 6886, 6952, 8781, 8915, 9254, 9281, 9462, 30227 D., 30930 D., geog. 10060, 10121, 10146, 10483, 10494—10505, 10571, 10572, 10661, 10804, 10894, 10975, 10977, 31678 D., 31679 D., 31700 D., 31777 D., 31838 D., 31840 D., etn. 11132, 11327, 11335—11337, 11340, 11349, 11350, 11352, 11365, 11397, 11425, 11437, 11440, 11446, 11715, 11716, 11718, 11720, 11722, 32006—32009 D., 32102—32104 D., K. 12480, 12661, 12662, 12763, 12764, 13058, 13059, 13113, 13334, 14893—14995, 32419—32421 D., 32478 D., 32489 D., 32688 D., pr. 16104, 16334 do 16346, 16572, 16978, 17305, 17628, 32873 do 32876 D., 33044 D., ek. 17968, 18051, ob. 18477, 18551, szk. 18963, lit. 20468, szt. 22025, 22044, hp. 22848, 23225, 23880 do 23992, 25023, 25041, 25094, 25112, 25114, 25197, 25230, 25245, 25458, 25546, 25933, 26349, 26350, 26489, 26754, 27321, 28233, 33791 D., 33893—33896 D., 33903 D., 33904 D., 34081 D., 34086 D., 34178 D.
- Pomusie, w., pow. wileński, etn. 31990 D.
- Poniec, m., pow. krobki, hp. 26882, 27103.
- Poniewież, m. i pow., gub. kowieńska, dok. 5080, 5288, geog. 10149, 10442, 31658 D., szt. 22604.
- Ponikowica mała, w., pow. brodzki, szt. 22604 [Barącz Sadok, Cerkiew, Tyg. kat., Grodzisk 1865 VI; — Tenże, Wiadomości o Ponikowicy małej, Warta 1886 Nr. 616, Odb. Pozn. 1886; — Płoszczańskij W. M., Ponikowycia małaja, Słowo rus., Lwów 1886 Nr. 69, Odb. Lwów 1886].
- Poniszowice, w., pow. łoszecko-gliwicki, na Szląsku, szt. 22045.
- Popowce, w., pow. brodzki [Płoszczańskij W. M., Słowo rus., Lwów 1875 Nr. 56].
- Popówka, w., pow. taraszczańsk(i?), etn. 11295.
- Poppschütz, w., pow. prądnicki, na Szląsku, etn. 11233.
- Poprad, rzeka, pr. 32997 D.
- Poręba, w., pow. bialski, etn. 11362.
- Poronin, w., pow. nowotarski [Dura I. X., Sposrzczenia meteorologiczne, Spraw. kom. fizyogr. tow. nauk., Krak. 1863 I; — Pam. tow. tatrzńskiego].
- Portugalia, państwo, dok. 1523, 1546, kr. 59:9, 5999, 6027, 6028, 8684, 9278, ek. 18188, hp. 22759, 22795, 22906, 22914, 22915, 22975, 33751.
- Porudno, w., pow. jaworowski, dok. 1880.
- Poryck, mko, pow. włodzimierski, kr. 9859.
- Posada, w., pow. sanocki, dok. 3075 [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 3].
- Posada rybotycka, w., pow. dobromilski, szt. 22604.
- Posadowo, w., pow. bukowski, W. ks. Poznaniańskie, dok. 4301.
- Posonia, zob. Preszburg.
- Postany, w., gub. wileńska, szt. 22533.
- Postawa, w., pow. tarnobrzeczski, num. 28628 D.
- Potoczany, w., pow. brzeżański, dok. 1849.
- Potok, w., pow. krosnieński [Steller, Die Gasquelle von Potok bei Krosno, Mnemosyne, Lwów 1832].
- Potok wielki, w., pow. starsamborski, dok. 3165, 4824 [August III. zachowuje kilka osób w posiadaniu wójtostwa w Potoku wielkim (r. 1754), Dod. Gaz. lw. 1855 Nr. 44].
- Potok złoty, mko, pow. buczacki, etn. 11363.
- Potruka, koło Póławy (bitwa r. 1709), dok. 4415.
- Poturzyca, arch. 75.
- Potylicz, mko, pow. rawski, dok. 3866 [Chodakowski Zor., Pam. nauk., Krak. 1837 III; — Bibl. warsz. 1866 II. str. 178; — Hornickij E., Zapiski topogr.-istor., Zoria 1890 Nr. 10—15].
- Powązki, zob. Warszawa.
- Powidzkie jezioro, na południe od Gopła, geog. 10741.
- Powiercie, w., pow. kolski, etn. 11215.
- Powiśle, zob. Wisła.
- Poworsk, w., pow. kowelski, dok. 2527.
- Pozamcze, szt. 22046.
- Poznań, m. i pow. (województwo, dycecezya), arch. 86, 88—90, 28271 D., 28329 D., sfrag. 28475 D., num. 442, 496, 28625 D., ep. 624, 625, dok. 782, 783, 1242, 1250, 1251, 1266, 1270, 1277, 1396, 1706, 1745, 2319, 2406, 2535, 2598, 2951, 2982, 3172, 3599, 3624, 3784, 3912, 4014, 4130, 4216, 4356, 4383, 4397, 4423, 4439, 4440, 4447, 4489, 4495, 4609, 4610, 4649, 4768, 4789, 4799, 4806, 4831, 4874, 4922, 4941, 4978, 5058, 5145, 5192, 5197, 5223, 5310, 5329, 5357, 5479, 5599, 5629, 5652, 5701, 5713, 5749, 5766, 5796, 5797, 28945 D., 28951 D., 29145 D., 29161 D., 29182 D., 29260 D., 29292 D., 29818 D., 29931 D., 29935 D., 29943 D., 30168 D., kr. 6220, 6265, 6388, 6397, 6437, 6484, 6741, 6885, 7038, 7112, 7461, 7777, 7789, 7827, 7977, 8269, 9126, 9603, 9762, 30481 D., 30511 D., 30900 D., geog. 10193, 10223, 10227, 10662, 10767, 10835, 31517 D., 31525 D., 31586 D., 31819 D., etn. 11193, 11409, 11660, 12338, K. 12764, 12819, 12921, 12924, 12925, 12952—12957, 12959—12970, 13050, 13442, 13504, 13540, 13541, 13550, 13604, 13729, 13734, 13740, 13867, 13884, 13976, 14886, 14946, 15045, 15360, 15376, 15436, 15476, 15502, 15558, 15926, 32364 D., 32705 D., pr. 16511,

- 16667, 16818, 17224–17227, 17364, 17443, 17626, 17807, 17810, 33010 D., 33014 D., 33053 D., 33113 D., 33114 D., ek. 18290, ob. 18451, 18711, 18726, szk. 18934, 19113, 19116, 19117, 19119, 19163, 19172–19177, 19588, 19590, 19592, 19614 do 19618, 19771, 19773–19775, lit. 20139, 20178, 20216, 21083, 21199, 21220, 21272, 33596 D., szt. 21722, 21803, 21924, 32047, 22050, 22090, 22131, 22296, 22310, 22424, 22488, 22502, 22516, 33631 D., hp. 23716, 23734, 23739, 25184, 25750, 26882, 26891, 27057, 27103, 27131, 27145, 27600, 28115, 28119, 28131, 34083 D., 34266 D. [por.: E. 1707: Stragona abo miasto Poznań i E. b. r.: Przełożenie najpokorn. prośby od konfratern. m. Poznania; — Czem był Poznań przed stu laty, Przyj. ludu, Leszno 1834 I.; — O nazwisku i początku, tamże 1835 II., 1847 XIV.; — Łukaszewicz J., Opis hist. stat. (zob. Nr. 17224) (por. rec.: Mag. powsz. 1838 V.; Tyg. lit., Pozn. 1833 I.); — Łukaszewicz J., Historisch-statistisches Bild der Stadt Posen, Lissa u. Gnesen 1846, Posen 1880–1881; — Biblioteka Raczyńskich, Nowiny, Lwów 1856 Nr. 86; — Oehlenschlaeger E., Posen. Kurz gefasste Geschichte und Beschreibung, Posen 1866; — Kierski, Tyg. ill. 1866 XIII.; — E. K., Z wspomnień, Dz. pozn. 1871 Nr. 203; — P. M. ks., Opiekun domowy, Warsz. 1871; — Uhle Th., Wiss. Beil. der Leipz. Zeit. 1892 Nr. 126–128; — Meyer, Die städ. Arch. der Provinz Posen insb. das Urk.-Arch. der Stadt Posen (regesta 1254–1499), Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Posen 1884 III.; — K. W., Widoki Poznania, Tyg. ill. 1886; — Plany (por.: E. VII.); — Kurnatowski W., Plan m. Poznania, Poznań; — Gotzhein u. Rösler, Posen 1864; — Neuster Plan und Fremdenführer, 2. verb. Auflage, Posen 1880; — Evert E. u. Hinz A., Plan der Stadt Posen, Posen 1896, fol. wielkie, 1:5000 (por.: Jocher III. 500)], zob. Wilda.
- Poznańskie wielkie księstwo** (1772–1815 księstwo), prowincja królestwa pruskiego, arch. 18, 19, her. 410, num. 547, 28620 D., 28621 D., dok. 695, 783, 1277, 4992, 4999, 5425, 5550, 5570, 5796, 28673 D., 28678 D., 28965 D., 29154 D., 29166 D., geog. 10053, 10072, 10223–10235, 10241, 10286, 10775, 10833, 10834, 10838, 10870, 10871, 10916, 10936, 10968–10973, 10977, 31509 D., 31566 D., 31567 D., 31694 D., 31695 D., 31709 D., 31771 D., 31777 D., 31798 D., 31831 D., etn. 11158, 11179, 11180, 11183, 11190–11192, 11194, 11196, 11198, 11382, 11405, 11409, 11415, 11423, 11466, 11647, 11657, 11659, 31914 D., 31919 D., 31920 D., 32034 D., 32087 D., K. 13973, 13975, 14953, pr. 17108, 17109, 17797, 17905, 17825–17827, 32988 D., 32989 D., ek. 18304, 18305, 18307, ob. 33210 D., szk. 19586, lit. 20703, szt. 21803, 21804, 22026, 22504, 33637 D., 33666 D., hp. 23551, 23705–23708, 23724, 23725, 23733, 23740, 27320 [Der Bericht des Konserwators der Denkmäler für die Provinz Posen über die Staatsjahre 1897/8 und 1898/9, Histor. Monatsbl. f. d. Prov. Posen 1900], zob. Pruski zabór.
- Pożajście**, nad Niemnem, pow. kowieński, K. 13666, szt. 22045, 22287, 22554 [Maleyszewski, Tyg. ill. 1860 I.; — W., Góra pod Pożajściem, Kłosy II.].
- Pracka Wola**, w., pow. grójecki, dok. 5436.
- Prądnik**, w., pow. krakowski, etn. 11385, szt. 22436.
- Praga**, stolica Czech, arch. 126, dok. 829, 830, 1676, 2627, 4369, 4580, 4582, 28735 do 28737 D., 28740 D., 29818 D., kr. 6148, 6275, 6403, 6581, 30537 D., K. 15962, szk. 15999, szt. 21777, 22402, hp. 27297, 34046 D., 34056 D., 34089 D., 34172 D. [Anczyc Wł., Kościół Tyn w Pradze czeskiej, Tyg. ill. 1860 II. (por.: Zibrť Č., Bibliografie české historie), zob. Czechy.
- Praga (dzielnica warszawska)**, her. 412, dok. 5110, 29805 D., etn. 11226, szt. 22045, hp. 27923 [Relacya krótka o domeczku nazareńskim N. Panny w Pradze, Warsz. 1642; — Słowaczynski J., Praga, rys hist., Paryż 1836; — Kościoły, Pam. relig. moralny, Warsz. 1854 XXVI.; — Weinert, Założenie, Gaz. warsz. 1854 Nr. 33–35; — Sułkowski W., tamże 1854 Nr. 243–248; — Wiad. archeol., Warsz. 1873; — Targ koński na Pradze, Kłosy X.; — Jenike L., Praga nowa, przedmieście Warszawy, Tyg. ill. 1867 XV.], zob. Warszawa.
- Prandocin**, w., pow. miechowski, szt. 21925, 22045, 22092.
- Pregoła (Pregel)**, rzeka, w Prusach wsch., geog. 31733 D.
- Presburg** (łac. Posonium, węg. Pozsony), m., na Węgrzech, kr. 6268, 30427 D., K. 12690, hp. 25181, 26956, 28110.
- Prosiek**, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 9].
- Proskurów**, m. i pow., gub. podolska [Orłowski, Podols. eparch. wied. (por.: Słow. geogr.)].
- Prostki (Proske)**, w., pow. łęcki, dok. 3913.
- Proszowice**, mko, pow. miechowski, dok. 3225, 3228, 3687, 3688, 3766, 3829, 4022, 4270, 4578, 5255, 5328, 5378, kr. 7748, etn. 11807, K. 15505, 15835, szk. 19056, szt. 22045.
- Protiszowice** (r. 1374), dok. 1878.
- Pruska Hawa**, zob. Hawa.
- Prusy**, nad Bystrzycą, w., pow. samborski, dok. 2344, 4815.

Prusy (Preussen), obie części, wschodnia i zachodnia, arch. 23, 53, 28306 D., 28423 D., sfrag. 292, num. 548, 28579 D., 28610 D., dok. 693, 854, 855, 1122—1138, 1645, 1708, 1964, 2205, 2206, 2443, 4084, 4576, 28673 D., 28690—28698 D., 28749 D., 28914 D., 29106 D., kr. 5818, 5828, 5829, 5866—5871, 6000, 6146, 6156, 6220, 6264, 6443, 6575, 6640, 6686, 6687, 6820, 6878, 6911, 6912, 6984, 7022, 7110, 7129, 7131, 7191, 7209, 7236, 7237, 7255, 7372, 7454, 7455, 7473, 7559, 7623, 7673, 7952, 7978, 8046, 8054, 8141, 8167, 8294, 8303, 8309, 8374, 8383, 8504, 8523, 8633, 8635, 8636, 8684, 8777, 8778, 8779, 8829, 8958, 8981, 8982, 9007, 9021, 9031, 9100, 9185, 9302, 9304, 9434, 9435, 9445, 9462, 9503, 9664, 9712, 30241 D., 30295 D., 30507 D., 30534 D., 30535 D., 30572 D., 30589 D., 30590 D., 30628 D., 30661 D., 30700 D., 30733 D., 31096 D., 31114 D., 31125 D., 31153 D., 31171 D., 31218 D., 31246 D., 31247 D., 31249 D., 31290 D., 31377 D., 31408 D., geog. 10459 do 10462, 10465—10473, 10768, 10806, 10811, 10892, 10902, 10909—10912, 31666 D., 31667 D., 31791 D., 31809 D., etn. 11311, 11333, 11335, 11398, 11701, 12120, 12134, 12143, 12231—12240, 12242, 12246—12249, 12251—12255, 12257—12259, 12266, 12333, 12373, 12415, 32255 D., K. 12442, 12504—12512, 12636, 13066 do 13068, 13211, 13332, 13343, 13356, 13976, 14890, 15025, 15079, 15313, 15447, 15531, 15723, 15766, 15773, 15807, 32489 D., 32687 D., 32711 D., pr. 16102, 16293, 16294, 16296, 16308—16333, 16351, 16633, 17298, 17798, 32863—32870 D., 33037 D., ek. 18144, 18145, 33133 D., ob. 18477, 18518, 33179 D., szk. 19332—19334, 19814, 33322 D., lit. 20115—20117, 20186, 20372 do 20382, 20691, 21164, 21182, 21190, 33363 D., 33413—33419 D., szt. 22034, 22044, 33667 D., hp. 22932—22941, 23467, 23923—23951, 23960, 24029, 24033, 24034, 24037, 24823, 24958, 24959, 24984, 24999, 25194, 25517, 25519, 25629, 26186, 26338, 26478, 26479, 26484, 26840, 27165, 33766 D., 33787 D., 33897—33901 D., 33913—33918 D., 33920—33936 D., 34078 D.

Prusy Zakonne, arch. 28284 D., 28324 D., 28345 D., dyp. 201—203, 28450 D., sfrag. 28477 D., num. 497, 498, dok. 688—696, 1123, 1645, 1707, 1708, 1718, 1811, 2101, 2250, 2443, 2647, 28690 D., 29365 D., 29470 D., 29596 D., kr. 5866—5871, 6293, 6294, 6434, 6467, 6471, 6472, 6478, 6497, 6541, 6554, 6575, 6586, 6589, 6590, 6640, 6731, 6750, 7125, 7412, 7465, 7467, 8672, 9214, 9216, 30241 D., 30518 D., 30783 D., geog. 10974, K. 13752, 13764—13768, 13784, 13787—13790, 13804, 32583 D., pr. 16294, 17296, 17297, 33038 D., ob. 18475, szk. 19331, lit. 20188, hp. 22932—22936, 23940—23942, 23945—23948, 24038—24062,

24070, 24073, 24077—24081, 25110, 2511, 25248, 25517, 25518, 25760, 25792, 25798, 33921 D., 33922 D., 33927 D., 34101 D., 34122 D.

Prusy Wschodnie (książęce do r. 1700), arch. 18, 28376 D., her. 28558 D., num. 549, 581, dok. 1124, 1127, 1130, 1131, 1214, 1387, 2648, 2652, 2668, 2638, 2754, 2881, 2938, 3200, 3492, 3652, 3903, 3913, 3922, 3933, 3946, 4217, 4295, 5053, 5572, 5623, 28692—28696 D., 28970 D., 29051 D., 29410 D., 29644 D., 29684 D., 29720 D., 29806 D., 29809 D., kr. 6000, 6937, 6938, 6982, 6984, 7674, 7788, 7961, 7963, 8523, 8672, 8879, 30729 D., 30877 D., 30929 D., 30971 D., 31431 D., geog. 10059, 10475, 10893, 10894, 10916, 10943, 10977, 31668 D., 31669 D., 31699 D., 31771 D., 31777 D., 31836 D., etn. 11332, 11699—11702, 11714, 12241, 12244, 12245, 12254, 12259, 12362, 31912 D., 31994 D., 31999 D., 32000 D., 32003—32005 D., 32249—32251 D., 32254 D., K. 14981, 14982, 14991, 15189, 15227, pr. 16236, 16297—16304, 16325, 16332, 16768, 16967, 17153, 17170, 17414, 17416, 17491, 17500, 17530, 17795, 17796, 17821, 32868 D., 33075 D., ek. 18220, 18306, szk. 19334, 19586, 19591, lit. 20187, 20468, 33375 D., 33410 D., szt. 21740, 21815, 21817, 33684 D., hp. 22940, 23694, 23923, 23924, 23950, 23952, 24067, 24074—24092, 24097—24100, 24102—24104, 24106, 24107, 24113, 25749, 25788, 25792—25802, 25914, 26070, 26141, 26484, 26754, 27321, 28165, 23233, 33902 D., 33917 D., 33934 D., 34134 D.

Prusy Zachodnie (królewskie, polskie), arch. 18, 28377 D., her. 363—365, 421, 28513 D., num. 549, 581, 28626 D., dok. 1122—1138, 1995, 2025, 2208, 2219, 2220, 2284, 2288, 2328, 2332, 2367, 2392, 2611, 2688, 2702, 2745, 2762, 2769, 3063, 3166, 3195, 3214, 3307, 3308, 3694, 3728, 3731, 3755, 3851, 3880, 3913, 3918, 4379, 4476, 4484, 4554, 4606, 4623, 4725, 4780, 4808, 4859, 4867, 4910, 4939, 4957, 5156, 5287, 5613, 28673 D., 28691 D., 28907 D., 28908 D., 29051 D., 29259 D., 29365 D., 29496 D., 29516 D., 29991 D., kr. 6820, 7256, 8863, 9214, 9216, 9328, 9415, 31184 D., geog. 10059, 10143, 10230, 10470, 10475—10480, 10492, 10661, 10804, 10893, 10894, 10916, 10934, 10943, 10973, 10977, 31518 D., 31533 D., 31668—31671 D., 31699 D., 31771 D., 31777 D., 31836 D., 31837 D., 31840 D., etn. 11182, 11183, 11325—11328, 11332, 11336, 11405, 11428, 11436, 11444, 11712 do 11714, 11726, 12241, 12250, 12256, 12350, 31909 D., 31994 D., 31996—31998 D., 32003 D., 32087 D., 32099—32101 D., 32252 D., 32253 D., K. 14985, 33711 D., pr. 16101, 16236, 16295, 16305—16308, 16311—16333, 16514, 16755, 17030, 17031, 17300, 17409, 17414, 17416, 17491, 17513, 17530, 17660, 17714, 17795, 17821, 32868 D.,

- 32869 D., 33003 D., 33039 D., ek. 18307, ob. 18476, 33178 D., szk. 19131, 19334, 19586, 19591, 19596, lit. 20468, szt. 21816, 22035, 22044, 22940, 33637 D., hp. 23923—23927, 23950, 23953, 23954 do 23957, 23966, 24032, 24065, 24066, 24068 do 24072, 24107, 24114, 25512—25514, 25543—25545, 25578, 25966, 26544, 27575, 27599, 27621, 28117, 28233, 33917 D., 33931 D.
- Pruskie królestwo, arch. 20, 28368 D., her. 362, 28514 D., dok. 695, 706, 1213, 1214, 1277, 1604, 4387, 4482, 4504, 4515, 4522, 4614, 4642, 4671, 4695, 4703, 4788, 4793, 4808, 4854, 4855, 4867, 4918, 4990, 4991, 4992, 4999, 5005, 5007, 5060, 5080, 5113, 5149, 5180, 5263, 5289, 5320, 5349, 5399, 5403, 5410, 5412, 5447, 5478, 5492, 5498, 5503, 5550, 5627, 5634, 5663, 5701, 5779, 28749 D., 28808 D., 29042 D., 29046 D., 29051 D., 29767 D., 29913 D., 29923 D., 30025 D., 30137 D., 30149 D., 30170 D., kr. 5871, 9097, 9239, 9273, 9333, 9415, 9417, 9418, 9434, 9435, 9505, 9590, 9692, 9694, 9695, 9751, 9752, 9774, 9816, 9862, geog. 10064, 10089, 10098, 10463, 10469, 10471, 10473, 10474, 10812, 10858, 10975, 10976, 31833 D., 31534 D., K. 14891, 14930, 14934, pr. 16715, 17120, 17790—17794, 17823, 17824, 17827, 17828, 32835 D., ek. 18232, 18234, szk. 19594, hp. 22760, 22786, 22795, 22932—22941, 23972, 24023, 25416, 26477, 26478, 26479, 26945—26947, 26983, 27067, 27122, 27129, 27274, 27275, 27282, 27287, 27297, 27304, 27306, 27309, 27317, 27322, 27333, 27476, 27477, 27479, 27506, 27566, 27567, 27651, 27670 do 27674, 27635, 27686, 27706, 27717, 27718, 27725, 27779, 27790, 27791, 27825 do 27827, 27841, 27903, 27993, 28020, 28056, 28070, 28074, 28108—28110, 28121, 28162, 28153, 28180, 28219, 28228, 28231, 28266, 33936 D., 34221 D., 34223 D., 34257 D., 34258 D., 34275 D., 34287 D., 34301 D.
- Pruski Zabór (Prusy nowo wschodnie, Prusy południowe, 1793—1807), dok. 1137, 1214, 4990—4992, 4999, 5018, 5033, 5053, 5079, 5096, 5119, 5149, 5167, 5236, 5250, 5284, 5313, 5376, 5425, 5445, 5458, 5459, 5478, 5480, 5498, 5516, 5517, 5531, 5550, 5560, 5570, 55586, 5599, 5613, 5623, 5796, 30070 D., 30127 D., kr. 9671, 9695, 9778, geog. 10467, 10470, 10339, 10913, 10916, 10969, etn. 12232, K. 13030, 13973, 17790—17829, ek. 33110 D., szk. 19582—19587, 19590, lit. 21201, 21273, hp. 23740, 24660, 27599, 27838—27840, 27842, 27987, 34266 D.
- Pruszków, w., koło Płocka, geog. 10780.
- Prut, rzeka, geog. 10344, 10714, 31741 D., hp. 26956.
- Prużana (Prużany), m. i pow., gub. grodzieńska [Kraszewski J. I., Tyg. petersb. 1837 XVI.; — Obrazy z życia i podr., Wilno 1842 I.; — Kłosa XI.].
- Prylwiec (Prillwitz), w., w Meklenburgii, etn. 11454.
- Prypeć, rzeka, her. 373, geog. 10712, 10713, pr. 17027.
- Przasnysz, m. i pow., gub. płocka, dok. 1739, etn. 32090 D., K. 13607, szt. 22045, 22090.
- Przebieczany, w., pow. wielicki, etn. 32151 D.
- Przeciszów, w., pow. wadowicki, szt. 22436.
- Przecław, w., pow. obornicki, koło Szamotuł, K. 15951.
- Przedborz, w., pow. konecki [Sob. F. M., Szczątki zamku, Tyg. ill. 1863 VII.; — Od strony Pilicy, tamże 1871 VII.; — M. K., tamże 1876 3. II.; — Kłosa 1876 XIV.].
- Przedrzymiechy, w., pow. żółkiewski, dok. 1908.
- Przegonia, w., pow. olkuski [Wójcicki K. Wł., Kościół i olbrzymia lipa, Tyg. ill. 1862 VI.].
- Przegonia duchowna, w., pow. krakowski, etn. 11362.
- Przemęt (Priment), w., pow. babimowski, etn. 11162, K. 13382.
- Przemsza, rzeka, geog. 10601.
- Przemysł, m. i pow. (księstwo, ziemia, starostwo, dyecezya), arch. 23, 28271 D., 28330 D., dok. 784—787, 1246, 1314, 1892, 2108, 2410, 2420, 2519, 2859, 2883, 2886, 2911, 3055, 3349, 3435, 3599, 3616, 3784, 3994, 4244, 4507, 4735, 4828, 4831, 5013, 5223, 28720 D., 28945 D., 28961 D., 28968 D., 29204 D., 29301 D., 29368 D., 29399 D., 29463 D., 29466 D., 29474 D., 29488 D., 29857 D., 30138 D., geog. 10998, 31845 D., etn. 11905, 31943 D., K. 12764, 13135—13143, 13511, 13966, 14249, 14299, 14495—14500, 32629 D., pr. 17264, 17614, 17713, 32828 D., 32862 D., szk. 19163, 19178, 19571, 19572, lit. 20179, szt. 21926, 22045—22047, 22069, 22137, 22189, 22285, 22424, 22482, 22646, 22703, 33743 D., hp. 24338—24341, 24351, 26562, 27766 [Jaszowski St., Rozm., Lwów 1830; — Przyj. ludu, Leczno 1837 IV.; — Lwowianin 1840; — Dobrzański Antoni, Peremyszlany 1852 (por. rec.: Dz. lit. 1852; — Bibl. warsz. 1852 II. i odp., Peremyszlany 1853); — Dz. lit. 1859 Nr. 1; — Przyj. domi., Lwów 1864; — Niedźwiedzki J., Jahrb. d. geolog. Reichs Anstalt 1867; — Tenże, Kosmos 1876 I.; — Dod. Gaz. lw. 1868 Nr. 21—25; — Płoszczkański W. M., Nikotory mistnoty Peremyszlaskoho okruha, Nauk. Sborn. hał.-rusk. Matcy, Lwów 1869; — Chmielewski J. (X. Wojciech z Zaleszczań), Przemysł i jego okolice, Nowy Sącz 1872 (por. rec.: Gaz. nar. 1872 Nr. 112); — Dobieszewska

- I., Tyg. ill. 1873 XI.; — Szaraniewicz I. Prz. archeol. 1882; — A. P., *Kłasy* 1882 XXXV.; — Sulimierski F., rec.: Hausera L. Monografi, Bibl. warsz. 1883 I. (por.: Jocher III. 501)].
- Przemysłany, m. i pow., w Galicyi [Bakowski, Spraw. kom. fizyogr. 1879 XIII].
- Przemysław (Prenzlau), w., pow. gdański, hp. 23112.
- Przeworsk, m. i pow., w Galicyi, dok. 2686, 3529, kr. 6438, 6539, etn. 32153 D., 32183 D., K. 13620, szt. 21775, 21927, 22046, 22090, 22289, 22406, 22407, 22489, 22491, 22503, 22526, 22661 [Horodyski A., Z podróży, Rozmaitości, I. wów 1822; — Łepkowski J., Tyg. ill. 1866 XII].
- Przewóz (Priebus), w., pow. rozborski, pr. 33035 D., hp. 33786 D.
- Przybyszów, w., pow. noworadomski, dok. 5436.
- Przybyszówka, w., pow. rzeszowski, dok. 30157 D., szt. 22045.
- Przytuki, w., w Sanockiem [Rewizya dóbr Królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 38].
- Przysucha (Przysusza), w. dawniej m., pow. opoczyński, szt. 22045.
- Przyszowa, w., pow. limanowski, szt. 22049.
- Psie pole (Hundsfield), m., pow. oleśnicki, na Szląsku, hp. 25059.
- Psków (Pleskow, Pleskau), m. i gub., dok. 1001, 2136, 2339, 2372, 2872, 3178, 3185, 3186, kr. 7432, 7434, 7774, 8208, geog. 10112, 31661 D., 31752 D., etn. 11357, K. 14520—14525, 14612, szt. 22045, hp. 24688, 24697, 26080, 26031.
- Pszczyna (Pless), m. i pow., na Szląsku, geog. 31588 D., etn. 11322, K. 14521, hp. 23836 [Lustig, Verhältniss der Herrschaft Myslowitz zur Herrschaft Plesz, Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schlesien 1868 IX., Breslau 1863].
- Ptaszkowa, w., pow. grybowski, szt. 22089.
- Ptkanów, w., pow. opatowski, szt. 22045 [*Kłasy* 1886].
- Puck (kaszubski Peck), m. i pow. [Nesselmann, Preuss. Prov. Blätter 1853 II.; — Pielgrzym 1881 Nr. 114].
- Puławy (urzęd. Nowa Aleksandrya), m. i pow., arch. 91, 28331 D., dok. 1354, 5087, 5490, 5739, 30058 D., 30197 D., kr. 9907, lit. 20517, 21057, 21075, 21095, 21195, 21198, 21235, szt. 21928, 22045, 22382, 33636 D., 33657 D., hp. 27349, 27395, 27642, 28079, 34294 D. [Poczet pamiątek zachowanych w domu gotyckim w Puławach, Warsz. 1828; — Kretowicz Aug., Puławy, Lwów 1831; — Widulińska J., Kalendarzyk nowy polit., Warsz. 1830; — Lerne A., Album Puław, b. r.; — Tyg. ill. 1868, 1869, 1877 3. IV. str. 158, 163, 178; — Sobótka, Pozn. 1871; — *Kłasy* III.; — Zieliński Wł., Cienista w Puławach, *Kłasy* 1882 XXXIV., 1883 XXXV.; — Kaszewski Kaz., Z wybieczki, Słowo, Warsz. 1883 Nr. 260—266; — Winkler A., Wędrowiec 1883; — Spraw. kom. dla hist. sztuki VI. (Rezydencya Czartoryskich, XCVII.; Zbiory masek pośmiertnych 48)].
- Pułtawa, zob. Połtawa.
- Pułtusk, m. i pow., gub. łomżyńska, arch. 28332 D., dok. 4369, 4619, 5042, 5316, 5354, 5627, kr. 8837, 9751, 31432 D., K. 13290, szk. 19120, 19621, szt. 22045 do 22047, hp. 23717, 28113 [por. E. b. r.: Pułtusk miasto, Prośba do króla i stanów; — Szczepankowski Mich., Wiad. hist. miasta P., wydał Gawarecki H., Warsz. 1826; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1860 II., 1865 IX., 1867 XV.].
- Pustomyty, w., pow. lwowski [Nowacki L., Pustomyty (zakład kąpielowy), Lwów 1891; — Wąsowicz D. M., Rozbiór chem. wody siarczanej, Spraw. kom. fizyogr. Ak. um., Krak. 1881 XV.].
- Pustotew i Pustotewska Wola (r. 1552), dok. 2882.
- Putna, w., pow. radowiecki, na Bukowinie, szt. 22641 [Spraw. kom. dla hist. sztuki Akad. krak. (zabytki ruskie), IV. str. 101 i 102].
- Pyskowice (Peiskretscham), m., pow. łoszeckogłowicki na Szląsku, pr. 33035 D. [Chrzaszcz, Urkundliches über Peiskretscham aus dem XIII. Jhdt., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schles. 1897 XXXI].
- Pysznica, w., pow. Nisko, etn. 32153 D.
- Pyzdry (niem. Peisern), mko, pow. słupecki, dok. 1242, 4571, 29145 D., 29161 D., 29182 D., 29805 D., geog. 10206, K. 13504, pr. 17592 [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1863 VII.; — Sobótka, Poznań 1869].
- Quedlinburg, m., regencya magdeburgska (opactwo), dok. 880, kr. 6168.
- Rabka, w. i kąpiele, pow. myślenicki, etn. 11805 [Tyg. ill. 1867 XVI., 1871 2. VIII.; — Zdrojowiska w Rabce, Wildt Jul., Kalendarz pow., Kraków 1864 (por.: E. VI. i Kopernicki)].
- Rabsztyn, w. i ruiny zamku, pow. olkuski (starostwo rabsztyńskie), dok. 2471, 3010, pr. 16580, ob. 18588, szt. 22046 [Tyg. powsz. 1884].
- Raciaz (niem. Retz), pow. tucholski, na Pomorzu (kasztelania), geog. 10221, etn. 11209, szt. 22046, hp. 23773 [Baltische Studien 1885 I.].

- Raciażek, mko, pow. nieszawski [Filipowicz H., Tyg. ill. 1869 2. IV].
- Racibórz (niem. Ratibor), m. i pow. (księstwo), na Szlasku Górnym, dok. 790, 791, 2042, 5388, 29139 D., kr. 6677, geog. 10875, etn. 11233, K. 13441, pr. 17294, 33058 D., hp 23833, 23837, 23877, 25404.
- Racławice, w., pow. miechowski (bitwa r. 1794), kr. 30293 D., hp. 27854, 27873, 27886, 27906 - 27910.
- Radacz (koło Szczecina), szt. 33734 D.
- Radecznica, w. i klasztor, pow. zamojski [Wieniarski A., Tyg. ill. 1861 III.].
- Radewitz, w., Saksonia, dok. 4556.
- Radlin, w., pow. pleszewski, W. ks. Poznańskie [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.; - Raczyński E., Wspom. Wielkopolski, zob. Nr. 10193; - Kierski E., Tyg. ill. 1862 VI.].
- Radłów, mko, pow. brzeski, w Galicji, szt. 22045, 22047, 22092, 22097 [Martynowski P. K., Radłów w Tarnowskiem, Szkice społ. i lit., Krak. 1876].
- Radoczyński monastyr, K. 32637 D.
- Radojewice, w., pow. inowrocławski, etn. 11116.
- Radom, m., pow. i gubernia (ziemia i województwo), num. 576, dok. 788, 789, 1037, 1241, 2491, 2711, 3045, 4460, 4475, 4541, 4553, 4677, 4823, 5305, 5388, 28721 D., geog. 10148, 10275, 10601, 31540 D., 31578 D., 31797 D., 31828 D., etn. 11163, 11222, 11816, 31933 D., K. 13614, pr. 16526, 16667, 17256, ek. 17966, 32932 D., szk. 19271, szt. 21722, 21728, 21828, 21929, 22045, 22489, hp. 23749; Radomska konfederacja, dok. 4942, 29198 D., kr. 9370, 30293 D., hp. 27515 [por.: E. b. r.: Stan. August, Do St. Aug. na przejazd przez Radom; - Deklaracya radomskiego trybunału dla informacyi podana; - Pam. relig. moralny 1855, 1857, 1858, str. 148; - Radomianin, Warsz. 1848; - Tyg. ill. 1864 X., 1866 2. VIII.; - Przyborowski S., Radom i jego okolice, tamże 1880 3. IX.; - Polkowski Ign., Ze starej przeszłości, Gazeta radomska 1884; - Tyg. powsz. 1885].
- Radomicko, w., pow. kościański [Erectio Eccl. Parochialis in Radomicko, Gaz. kościelna 1844].
- Radomsk, m. i pow., gub. piotrkowska, dok. 1030, 1894, 4611, etn. 11661, K. 13503, szt. 22045, hp. 25291.
- Radomyśl, w., pow. łucki, dok. 2973, 5113.
- Radomyśl, m. i pow., gub. kijowska, geog. 10395.
- Radomyśl, mko, pow. mielecki, w Galicji [Skoczek Alojzy, Historia Radomyśla nad Sanem przez K. z T. (Z materiałów ks. Zyg. Wołka), Krak. 1871].
- Radowce (Radautz), m. i pow., na Bukowinie, dok. 2608, K. 14615.
- Radymno, mko, pow. jarosławski [Prochaska A., Radymno, miasteczko i klucz biskupów przemyskich, Przew. nauk. lit. 1891].
- Radziejów, mko, dawniej m. i pow., dok. 3995, 5796, K. 13507.
- Radziejowice, w., pow. błoński, szt. 22046, 33636 D. [Tyg. ill. 1863 VIII., 1869 2. IV.].
- Radzimin, na Wołyniu, etn. 11128, 11296 [Radziwiński L. Z., Zb. wiad. do antrop. Ak. um., Krak. 1882 t. VI.].
- Radzymin, m. i pow., gub. warszawska [Bokiewicz Ł., Opis radzyńskiego powiatu, Warsz. 1872].
- Radzyń, m. i pow., gub. lubelska, etn. 32039 D., szt. 22046, 22090.
- Ragneta (Ragnit), nad Niemnem, m. i pow., na pruskiej Litwie, ek. 18310, szt. 22046.
- Raguza (Dubrownik), m., w Dalmacji, dok. 893, lit. 20018, hp 23048.
- Raj, w., pow. brzeżański, arch. 26 [Widman K., Brzeżany i Raj, Tyg. ill. 1860 str. 397].
- Rajgród, m., pow. szczuczynski [Ossorya Marcin, Rajgród, opowiadanie, Wolfgang Ks. Ondyna druskienieckich źródeł, Grodno 1845].
- Rakoniewice (Rakowitz), m., pow. babimski, K. 32681 D.
- Raków, m., pow. opatowski, K. 15090, 15106, 15112, 15145, 15152, 15735, szk. 19248.
- Rakowiec, w., pow. horodeński, szt. 22046 [Płoszczańskij W. M., Słowo, Lwów 1875 Nr. 26].
- Rama, kraj, w południowej Słowiańszczyźnie, hp. 23034, 23041.
- Ramm, na Pomorzu, etn. 32010 D.
- Ramozy wielkie (Ramsowo, niem. Gross. Ramsau), pow. olsztyński, w Warmii, etn. 11347.
- Rapperswyl, w Szwajcaryi, arch. 127, 128, 28369 D., lit. 20927, szt. 21724, hp. 23545 [Rivista Europea 1871 za lipiec].
- Rastawica, rzeka, dok. 3576.
- Rastadt (Rastatt), m., ks. badeńskie, dok. 1601, 3845, hp. 27139, 27791, 28034.
- Rastembork (Rastenburg), m. i pow., w Prusach wsch., etn. 11397.
- Raszków, mko, pow. olhopolski, dok. 4431.
- Raszkowice (Raschewitz), w., pow. brzeski, na Szlasku górnym, etn. 31941 D.
- Raszyn, w., pow. warszawski (bitwa r. 1809), dok. 5196, etn. 11420, hp. 28184, 28185.
- Ratajnica, w. (r. 1204), dok. 1715.
- Ratno, mko, pow. kowelski (starostwo), dok. 2097, pr. 32916 D.

- Ratyzbona (Regensburg), m., w Bawarii, dyp. 28458 D., dok. 1608, 3737, 4380, 4613, 29077 D., pr. 16351, ek. 18149, hp. 22848, 26375.
- Raudań (Rawdan), nad Niemnem, w., pow. kowieński, szt. 22046 [Widok zamku, Album Nap. Ordyl].
- Rauden, dobra w Prusach zach. [Flank R., Geschichte westpreussischer Güter, Ztschr. f. den Reg. Bezirk Marienwerder 1895 zesz. 33].
- Rawa, m. i pow. (księstwo, ziemia, województwo), dok. 4270, 4279, 4280, 4454, 5287, 5317, 5328, 5399, 5406, 29352 D., geog. 10912, pr. 32838 D., szt. 21929, 22046, 22089 [Gawarecki W. H., Wiad. hist. o mieście Rawie, Mag. powsz. 1840 VII.].
- Rawa ruska, m. i pow., w Galicyi, geog. 10346, etn. 11262 [Zieliński L., Obrazy historyczne, Lwowianin 1842; — Roman Z., Anielska czyli Djabelska Góra pod Rawą (?), Stadło 1849 Nr. 6].
- Rawicz, m. i pow., W. ks. poznańskie, dok. 3760, geog. 31568 D., 31835 D., szt. 21803.
- Rędziny, w., pow. częstochowski (?) [Witanowski-Rawicz M., Po bocznych drogach, Rędziny, Wędrowiec 1899 Nr. 14].
- Redz-Raczans, w Prusach, geog. 10490.
- Regensburg, *zob.* Ratyzbona.
- Rehden, *zob.* Radzyń.
- Rehna, klasztor (r. 1270), dok. 1756.
- Reichenbach, w., na Szląsku pruskim (konwencya r. 1790), hp. 27782.
- Reims, m., we Francyi (r. 1574), kr. 7269; [Biblia reimska, szt. 22268, 33694 D.].
- Rejowiec, mko, pow. chełmski, szt. 22045.
- Rembów, w., pow. pińczowski, etn. 11226 [Siarkowski Wł., Zb. wiad. do antrop. Ak. um., Krak. 1886 X.; — Osiecki, Z dziejów, Koresp. płoeki 1883 Nr. 52—60].
- Remenów, w., pow. lwowski [Płoszczańskij W. M., Słowo, Lwów 1864, 1875 Nr. 40].
- Remerz, na Szląsku, szt. 22046.
- Remizowce, w., pow. złoczowski, dok. 2167.
- Ren, rzeka, kr. 9687, pr. 16727, hp. 23216, 28016, 28233.
- Rentzin (Radoszyn), na Pomorzu, etn. 32010 D.
- Retów, mko, pow. rossieński [Gloger Z., Kłósy 1879 XXVIII str. 111].
- Retra, m., stolica Lutyków, etn. 11369, K. 12464.
- Rewel (Reval), m., gub. estońska, arch. 28333 D., dok. 792, 3469, 4352, 4426, 28815 D., 28816 D., 29932 D., kr. 6491, 7233, 7415, geog. 10897, 10911, etn. 11447, K. 13462, pr. 17340, 17341, 33048 D., ek. 18194, szt. 21722, 21930, 22046, 22047, 22435, hp. 24158, 24204, 24233, 27123, *zob.* Estonia.
- Robaków, w., pow. pleszewski, etn. 11201.
- Rodecznica, w., pow. zamojski, K. 13619.
- Rodowthal, na Pomorzu, etn. 32010 D.
- Roeskilde, m., na duńskiej Zelandyi (pokój r. 1658), dok. 3937.
- Rogalin, w., pow. szremski, szt. 22045, 22509 [Przyj. ludu, Leszno 1837 IV.; — Kierski E., Tyg. ill. 1862 V.; — Sobótka, Poznań 1869].
- Rogi, w., pow. krośnieński, dok. 2405, 4315.
- Rogóżnik, w., pow. będziński, dok. 1715, 3318.
- Rogożno (Rogusen), m., pow. obornicki, etn. 11378, pr. 17181, 17364, szt. 21802, hp. 23718.
- Rohacze, w., pow. skwirski, dok. 5242.
- Rohaczew, m. i pow., gub. mohylewska [Mohil. gub. wied. 1873].
- Rohatyn, m. i pow., w Galicyi [Wasowicz M. Dunin, Rohatyn, miasto królewskie, Krak. 1869].
- Rokietnica, w., pow. poznański, geog. 10231.
- Rokitno, pow. błoński, gub. warszawska, szt. 22296.
- Rokosowo, w., pow. krobowski, szt. 22046 [Sobótka, Pozn. 1871].
- Romanów, mko, na Wołyniu, szk. 19319, 33309 D., szt. 22047, 22627 [Kraszewski J. I., Obrazy z życia i podr., Wilno 1842 I.].
- Romanów, w., pow. włodawski, na Podlasiu [Łoski J., Kłósy 1876 XXIII; — Przyroda i przemysł 1880 Nr. 13].
- Romanówka, w., gub. kijowska, etn. 11297.
- Rombin (Rąbin), w., pow. kościański, szt. 22045.
- Rominten, w., pow. gołdapski, etn. 32010 D.
- Romiszwice, w. (r. 1342), dok. 1830.
- Romowe (świątynia pogańska w Prusach), kr. 6147, 32322 D.
- Ronneburg, zamek, pow. wendeński, Inflanty, kr. 6491.
- Ropa, w., pow. gorlicki, szt. 21931, 22045, 22385.
- Ropczyce, m. i pow., w Galicyi, dok. 3454, etn. 11797.
- Roś, mko, pow. wołkowyski, szt. 21722, 22303.
- Rościszewo, w., pow. sierpski (?), etn. 32092 D.
- Rosenberg, *zob.* Oleśnik.
- Rosenblat, w Inflantach (r. 1585), dok. 3217.
- Rosińsko, *zob.* Rożyńsk.
- Roszbach (bitwa r. 1757), hp. 28110.
- Rossienie, m. i pow., gub. kowieńska, dok. 5276, K. 13459, geog. 10455 [Mag. powsz., Warsz. 1839 VI.].

Rosyya, państwo (do r. 1700, *zob.* Moskiewskie wielkie księstwo).

Rosyya, arch. 114, 137, 28270 D., 28333 D., 28359 D., 28364 D., chr. 160, 28398 D., 28399 D., dyp. 179, 186, 219, her. 366—368, num. 494, 499, 500, 502, 503, 506, 28612 D., dok. 657, 914, 916—945, 1206, 1315, 1317, 1318, 1325, 1534, 1594, 1602, 4326, 4347, 4349, 4352, 4365, 4369, 4385, 4390, 4391, 4397, 4406, 4411, 4415, 4431, 4435, 4501, 4585, 4586, 4588, 4598, 4599, 4606, 4612, 4619, 4625, 4636, 4642, 4673, 4674, 4710, 4724, 4755, 4779, 4793, 4801, 4839, 4840, 4852, 4865, 4870, 4892, 4893, 4918, 4943, 4948, 4963, 4971, 4990—4992, 5005, 5007, 5013, 5025, 5060, 5080, 5097, 5100, 5125, 5135—5137, 5168, 5173, 5190, 5214, 5251, 5263, 5264, 5270, 5285, 5289, 5294, 5296, 5314, 5320, 5321, 5329, 5350, 5372, 5383, 5384, 5399, 5401, 5403, 5412, 5427, 5436, 5446, 5461—5464, 5468, 5478, 5494, 5492, 5503, 5510, 5519, 5520, 5533, 5537, 5544, 5546, 5593, 5607, 5664, 5676, 5731, 5779, 28788—28823 D., 28832 D., 28833 D., 28900 D., 29010 D., 29423 D., 29424 D., 29529 D., 29661 D., 29663 D., 29692 D., 29752 D., 29904 D., 29932 D., 30025 D., 30047 D., 30147 D., 30148 D., kr. 5842, 5843, 5850, 5851, 6009, 6010, 7213, 7214, 8791, 8796, 8800, 8829, 8878, 8907, 8937, 8949, 8966, 8975, 8980, 9100, 9111, 9113, 9114, 9124, 9142, 9191, 9252, 9273, 9281, 9333, 9347, 9348, 9350, 9371, 9378, 9380, 9381, 9385, 9386, 9393, 9437, 9445, 9457, 9462, 9481, 9491, 9500, 9520, 9521, 9531, 9533, 9551, 9558, 9571, 9588, 9590, 9591, 9608, 9628, 9632, 9633, 9636, 9672, 9683, 9693, 9694, 9702, 9709, 9725, 9744, 9753, 9760, 9769, 9785, 9786, 9807, 9812, 9815, 9818, 9819, 9824, 9826, 9840, 9846, 9860, 9876, 9903, 31246 D., 31259 D., 31287 D., 31290 D., 31292 D., 31305 D., 31424 D., 31425 D., 31427 D., 34301 D., geog. 9997, 10057, 10058, 10069, 10076, 10077, 10092, 10098, 10101, 10107, 10109, 10115, 10121, 10129, 10132, 10142, 10149, 10180, 10242, 10243, 10246—10250, 10253, 10255, 10257, 10259, 10354, 10394, 10402, 10419, 10426, 10433, 10528, 10533, 10534, 10540, 10561, 10659, 10739, 10759, 10763, 10805, 10808, 10810, 10812, 10827, 10848, 10849, 10884, 10888, 10901, 10902, 10911—10913, 19919, 10920, 10936, 10940, 10948—10954, 10958, 10960, 10962, 10964, 10985, 31516 D., 31517 D., 31628 D., 31692 D., 31701 D., 31703 D., 31775 D., 31777 D., 31792 D., 31793 D., 31804 D., 31805 D., 31811 D., 31819 D., 31825 D., 31827 D., etn. 11042, 11089, 11093, 11094, 11096, 11110, 11111, 11129, 11166, 11268—11272, 11305, 11306, 11354, 11407, 11475, 11833, 11834, 11838, 11852, 11900, 11933—11942, 11944, 11969, 11998, 12030, 12037, 12068, 12096, 12108, 12109, 12247, 12264, 12265, 12267, 12278, 12310,

12348, 12361, 12371, 12411—12414, 31898 D., 31913 D., 31954—31956 D., 31974 D., 32013 D., 32025 D., 32060 D., 32080 D., 32165 D., 32281 D., K. 12714, 13680, 13852, 13853, 13984—13999, 14011—14038, 14049—14092, 14220, 14241, 14243, 14289 do 14404, 14408, 14545, 14546, 14548, 14552, 14556, 14558, 14559, 14562, 14563, 14564, 14594, 14601, 14624, 14662, 14666, 14667, 14748, 14770, 14773, 14777, 14778, 14806, 14839, 14936, 15024, 15887—15892, 15895, 15896, 15923, 32493 D., 32530 D., 32531 D., 32551 D., 32596 D., pr. 16069, 16071, 16194—16196, 16255, 16277, 16288, 16772, 16774, 16791, 17120, 17136, 17138, 17340, 17492, 17638, 17830—17864, 32973 D., 32993 D., ek. 18121, 18134, 18152, 18194, 18201, 18203, 18212, 18292, 18314—18316, ob. 18410, 18455, 18518, 18530, 19627, 19630, 33808—33812 D., 33274 D., 33291 D., lit. 20022, 21283, 21290, 21294, 21298, 21360, 21513, 21518, 21557, szt. 21712, 22569—22572, 22603, 22609, hp. 22761, 22795, 22803, 22999, 23003, 23052 do 23073, 23090, 23107, 23163, 23252, 23270, 23301, 23309, 23314, 23315, 23317, 23375, 23393, 23399, 23405, 23451, 23554, 23555, 23613, 23615, 23618, 23621, 23625, 23681, 23696—23699, 24140, 24148, 24235, 24240, 24241, 24254, 24409, 24535, 24542—24544, 24612, 24680, 24709, 25247, 25508, 25536, 25538, 25560, 25635, 25766, 25937, 26050, 26059, 26075, 26257—26279, 26336, 26482, 26488, 26531, 26542, 26699, 26701, 26761, 26830, 26842, 26916, 26951, 26956, 26957, 26961, 26964, 26970—26972, 27134, 27244, 27245, 27262, 27263, 27312, 27321, 27323, 27328, 27332—27334, 27431, 27436, 27476, 27481, 27488, 27497—27500, 27506, 27546, 27551, 27552, 27563, 27569, 27608, 27610, 27622, 27649, 27679, 27684 do 27686, 27716, 27733, 27837, 27950, 28024, 28029, 28031, 28036, 28056, 28063, 28069, 28071—28074, 28083, 28100, 28103, 28107, 28121, 28160, 28166, 28170, 28181, 28186, 28194, 28198, 28204, 28208, 28212, 28216, 28218, 28220, 28229, 28234, 28258, 33776 D., 33838 D., 33839 D., 33857 D., 33858 D., 33934 D., 33939 D., 33973 D., 34163 D., 34191 D., 34220—34222 D., 34253 D., 34293 D., 34299 D., *zob.* Ruś, Ukraina.

Rosyya Mała (Małorosyya), *zob.* Ruś, Ruś kijowska, Ukraina.

Rosyjski Zabór, dok. 5000, 5020, 5034, 5080, 5136, 5168, 5214, 5251, 5255, 5314, 5446, 5462, 5484, 5503, 5519, 5533, 5563, 5573, 5580, 5589, 5603, 5615, 5625, 5646, 5664, 5686, 5705, 5719, 5735, 5737, 5746, 5758, 5777, 5798, K. 13993, 14573, szk. 33294 D., hp. 27606.

Rostock, m., w Meklenburgii, dok. 3359, etn. 11239, szk. 19815.

Rostow wielki, m. i pow., gub. jarosławska, dok. 28815 D.

- Rów, potok, pow. biłgorajski, geog. 10387.
- Rów (rowski okręg), star. barskie, geog. 31633 D.
- Rowień na Okoliszczach, pow. turczański (r. 1541), dok. 2768.
- Równo (Równie), m. i pow., na Wołyniu, geog. 10570 [L. J., Tyg. ill. 1872 2. IX.; — Stecki T. J., Miasto Równe, kartka z kroniki Wołynia, Niwa 1880, Odb. Warsz. 1880j].
- Rowy, w., pow. radomyski (?) (r. 1776), dok. 5057.
- Rozdół, mko, pow. żydaczowski, szt. 22604, 22627.
- Rozdziałów, w., pow. sokalski, dok. 4119.
- Rozembark, w., pow. gorlicki, szt. 21931, 22045, 22285.
- Rozemberk (Rosenberg), w., pow. gdański, etn. 11425.
- Rozhórcze (Rozhurecze), w., pow. stryjski, szt. 22605 [Wagilewicz J., Casopis česk. Muzeum 1836; — Przyj. dom., Lwów 1853; — Peremyszlany 1857 str. 127; — Wildt Jul., Kalendarz pow., Krak. 1860; — Trudy l. archeol. sjezda 1869; — Haličzanin, kalend. 1861; — Lit. Sbornyk 1870; — Słowo rusk., Lwów 1872 Nr. 67; — Kirkor A. H., Zb. wiad. do antrop. Akad. krak. 1879 III.; — Kuryer stryjski 1880 Nr. 1; — Album dla Stryja, Lwów 1886].
- Rozkosz (miejscowość hist.) [Łoski J., Tyg. ill. 1876 2. III.].
- Rozotnica, w., w. ks. poznańskie, geog. 10231.
- Rozwadów, m., pow. tarnobrzewski, etn. 31948 D., szt. 22300.
- Rozwadów, w., pow. żydaczowski [Płoszczańskij W. M., Dla monografij mistnostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Rożan, nad Narwią, mko, pow. makowski, dok. 5417, K. 12860 [Gawarecki W. H., Pam. płocki 1830].
- Rożana, mko, pow. słońimski, szt. 22407.
- Rożanka, nad Bugiem, w., pow. włodawski [Wieniarski Ant., Rożanka i Włodawa, Bibl. warsz. 1860 III.].
- Różańcowa Góra, dok. 4356, 4357, K. 13966.
- Różany Stok, koło Grodna (klasztor Dominikanów), K. 13966 [por. Jocher III. 502; — Iwanowski, Kilka rysów i pam., Pozn. 1860].
- Rozental (Rosenthal), w., pow. starogardzki [Pielgrzym 1879 Nr. 5; — Kujot ks., Opactwo pelplińskie].
- Rożnów, nad Dunajcem, w., pow. nowosądecki, K. 15122, szt. 22046.
- Rożyńsk (Rosińsko), w., pow. jaśborski, szt. 22045.
- Różyszcz, mko, pow. łucki, dok. 4970.
- Rubieżewicze, mko, pow. miński, szt. 22604.
- Ruda (Gross-Rauden), na Szląsku, pow. rybnicki, K. 13376, 13377, 32465 D.
- Ruda, w., pow. wieluński, szt. 21931, 22089, 22090 [Gawarecki, Pam. relig. mor. 1854 XXVI.].
- Ruda wyższa, dok. 5160.
- Rudawa, rzeka, etn. 11217.
- Rudawa, w., pow. chrzanowski, kr. 31163 D., etn. 11791, szt. 22045, 22412, 22503 [Przyj. ludu, Leszno 1848; — Łepkowski J., Roczn. nauk. krak. 1861].
- Rudki, mko i pow. w Galicyi, K. 13966.
- Rudniki, w., pow. podhajecki (?), w Galicyi, dok. 3147 [Zb. najpięk. okolic Galicyi, Lwów].
- Rudniki, w., na Litwie [Litow. jep. wied. 1873].
- Rudzk, w., pow. kobryński, gub. mińska, etn. 32154 D., 32221 D.
- Rügenwalde (pol. Dyrtów), m. portowe, w Pomeranii [Böhmer F., Das Urpherdebuch von Rügenwalde, Baltische Studien 1896].
- Rugia, wyspa, dok. 881, 1791, kr. 8915, geog. 10514, 31679 D., 31683 D., 31634 D., etn. 11338, 11339, 32011 D., pr. 32876 D., hp. 23033, 23229, 23230, 25880, 23883, 23884, 23890, 23891, 24130.
- Rulcza (na Wołyniu (?)), num. 28628 D.
- Rumunia, zob. Mołdawia.
- Runö, w. ryskiej zatoce, etn. 32021 D.
- Rupin nowy, w. Poznańskim, etn. 11158, 11423, 11446, szt. 21722.
- Ruś (ziemie ruskie w ogólności), dyp. 237, sfrag. 303, her. 28532 D., num. 28629 D., dok. 1116, 1311—1314, 1324, 1325, 1387, 1429, 1655—1660, 1674, 1678, 1738, 1807, 2019, 2089, 2151, 2236, 2329, 2539, 3242, 3259, 3763, 3811, 4137, 4490, 4649, 4753, 4763, 4988, 5326, 5399, 28953 D., 28960 D., 29095 D., 29101 D., 29224 D., 29271 D., 29272 D., 29282 D., 29294 D., 29313 D., 29412 D., 29414 D., 29422 D., 29689 D., kr. 5342 do 5857, 5981, 6188—6202, 6209, 6302, 6314, 6884, 7092, 7129, 7175, 7197, 7616, 8034, 8194, 8731, 8871, 8921, 9180, 9286, 30230 do 30237 D., 30341 D., 30344 D., 30390 do 30397 D., 30708 D., 30778 D., geog. 10160, 10164, 10308, 10651, 10798, 31598 D., 31625 D., etn. 11089, 11105, 11602, 11605—11607, 11613, 11619, 11630, 11643, 11832—12083, 12197, 12370, 31957 D., 32165—32226 D., K. 12461—12471, 12479, 12697, 12868, 13422, 13424, 13425, 13497—13499, 14011 do 14779, 14796, 15885—15896, 15910, 15919, 32488 D., 32534—32657 D., 32773 D., pr. 16069, 16070, 16114, 16193, 16258 do 16292, 16648, 16650, 16771, 16919, 17026,

- 17027, 17033, 17132, 17134—17137, 17140, 17432, 17438, 17439, 17492, 17638, 17859, 32808—32812 D., 32814 D., 32842—32846 D., 32848—32857 D., 32925 D., 33052 D., ek. 18148, 18202, 18206, ob. 18453—18457, 18605, 18639, 18640, 18727, 33173 D., 33174 D., szk. 18961, 19415, 19416, 19420, lit. 20020—20024, 21275—21549, 33442 D., 33444 D., 33615—33628 D., szt. 22563 do 22655, 22727—22732, 33737—33749 D., hp. 23080, 23120, 23179, 23199, 23316, 23409, 23439, 23627—23632, 23695, 24180, 24258—24623, 24639, 24659, 24806, 24973, 24985—24987, 25064, 25437, 25607, 25955, 26173—26176, 27025—27027, 33840 D., 33955—33978 D., 34109—34111 D.
- Ruś Biała**, arch. 13, dok. 950, 954, 3893, 5000, 5020, 5043, 5080, 5136, 5168, 5192, 5214, 5270, 5428, 5551, 5646, 5746, 28808 D., 28829 D., kr. 9443, 9543, 9820, 31410 D., geog. 10090, 10101, 10111, 10116, 10369, 10377, 10417—10419, 10422, 10427, 31652 D., etn. 11306, 11309, 11314, 12029—12083, 12111, 32210—32226 D., K. 13426, 13824, 13850, 14366, 14508—14511, 14578, 14602, 14776, 15023, 32632 D., pr. 16255, 16513, szk. 19418, lit. 21550—21553, szt. 21851, 22578, 33744 D., hp. 24577, 24679, 24681, 24682, 24694, 27607, *zob.* Litwa, Ruś litewska.
- Ruś Chełmska** (nad i zabużańska), dok. 29414 D., K. 14465, 14466, 14469, etn. 11680, pr. 17027, szt. 21842, 22577, hp. 24385—24389, 24391, 27988, *zob.* Chełm, Ruś Czerwona i Ruś Mała, Ruskie ziemie.
- Ruś Czarna**, geog. 10116.
- Ruś Czerwona** (księstwo halickie, województwo ruskie, Ruś przykarpacka), dyp. 200, 238, 276, 28436 D., num. 504, 28591 D., dok. 647, 668, 671, 673—677, 1026, 1246, 1314, 1323, 1787, 1871, 2135, 2137, 2151, 2236, 2628, 2740, 2883, 2971, 3006, 3259, 3841, 4490, 4795, 4826, 4911, 4992, 5325, 5529, 28679 D., 28720 D., 28929 D., 28948 D., 28968 D., 29129 D., 29185 D., 29270 D., 29282 D., 29297 D., 29313 D., 29326 D., 29339 D., 29343 D., 29349 D., 29356 D., 29442 D., 29564 D., 29689 D., 29794 D., kr. 5843 do 5857, 6002, 6188—6202, 6302, 6314, 6534, 7551, 8871, 9419, 9490, 30390—30397 D., geog. 10111, 10260, 10303—10315, 10907, 31594 D., 31595 D., 31597 D., 31598 D., etn. 11157, 11243, 11389, 11763, 11769, 11832—11932, 12343, 32285 D., K. 13119, 13422, 13424, 13497—13499, 14011—14779, 15910, 15919, 31624 D., 32185 D., 32534 do 32657 D., pr. 16100, 16258, 16281, 16285, 16576, 16643, 16670, 16817, 16920, 17139, 17141, 17165, 17192, 17526, 17535, 17710, 17783, 32854 D., 32859 D., 32862 D., 32925 D., 32930 D., 33135 D., szk. 18458, ob. 19436, 19437, lit. 20876, 21275—21549, szt. 21839, 22018, 22041, 22046, 22563—22655, 33639 D., 33737—33749 D., hp. 23245, 23253, 23449, 23626—23633, 24258—24395, 24461, 24515, 24518, 24528, 24625, 25084, 25105, 25231, 25235—25242, 25250, 25276, 25317, 25963, 26170, 26402, 26747, 27585, 33958 D., 33964 D., 33966 D., *zob.* Bełż, Galicya, Halicz, Przemysł, Ruś, Ruś Mała, Ruskie ziemie.
- Ruś Kijowska**, *zob.* Kijów, Ruś Mała.
- Ruś litewska** (zachodnia, zapadna, siewiero-zapadna), dyp. 237, 272, her. 28500 D., dok. 946—963, 1116, 1302, 1807, 2096, 2257, 2315, 2329, 2418, 3159, 4764, 28825—28828 D., 29201 D., 29224 D., 29271 D., 29294 D., 29414 D., kr. 5842 do 5857, 6188—6202, 6629, 6631, 6633, geog. 10414—10458, 10963, etn. 11304, 11395, 11933, 12029—12083, 12133, K. 13849, 14011—14779, 15075, 15385—15896, 15910, 32534—32657, pr. 16099, 16223—16225, 16228, 16242, 16245, 17277, 17392, 17438, 32814 D., 32842—32846 D., szt. 21849, hp. 24290, 24294, 24528, 24653, 24679—24702, 24738, 34002 D.
- Ruś Mała** (Małorossya, Ruś południowa, jużna), arch. 28282 D., her. 325, 367, 373, 28503 D., num. 505, 506, dok. 678, 929, 966—981, 1352, 1380, 1738, 3636, 3840, 3893, 4204, 4818, 4950, 4952, 5379, 28679 D., 28828 D., 28829 D., 28837 D., 28858 D., 28902 D., 29095 D., 29224 D., 29957 D., kr. 5842—5857, 6043, 6044, 6188—6202, 8067, 9331, 9350, 9351, 9657, 30235 D., 30299 D., 30303 D., geog. 10101, 10382, 10389—10408, 10797, 10915, 31628 D., 31630 D., 31646 D., etn. 11127, 11833, 11838, 11839, 11841 do 11847, 11851, 11855—11857, 11861, 11866, 11868—11871, 11875, 11891, 11933—12028, 12080, K. 12474, 14011—14779, 15937, 32534—32657 D., pr. 16193, 16255, 16264, 16283, 16286, 16512, 16772, 16779, 16798, 17027, 17028, 17140, 17142, 17143, 17149, 17150, 17166, 17169, 17393, 17454, 17593, 17678, 32858 D., 32861 D., 33000 D., 33073 D., 33275 D., ek. 18158, 18168, ob. 18580, 18717, 18825, szk. 19419, 19421, 19430, lit. 20901, 21275—21544, 33615 do 33628 D., szt. 22563—22635, 22729, hp. 24258—24323, 24365, 24444, 24448, 24454, 24469—24628, 24659, 24780, 25570, 26402, 26833, 27513, 27546, 33983 D., *zob.* Kijów, Ruś, Ukraina.
- Ruś węgierska**, geog. 10311, 31625 D., etn. 11881, 11898, 11899, 11926, K. 14765, pr. 17161, lit. 21486, hp. 23240, 23243, 24313.
- Russ**, uroczysko [Narbutt T., Tyg. wileński 1817].
- Russa**, rzeka, geog. 10715.
- Russakowicze**, w., pow. ihumeński, szt. 22293.
- Ruszcza**, w., pow. krakowski, szt. 22296, [Łepkowski J., Roczn. tow. nauk. krak. 1861; — Wzory sztuki średniowiecznej, *zob.* Nr. 21755].
- Ruszcza**, w., pow. sandomierski, etn. 11225.

- Ruszczyń, w., pow. piotrkowski, etn. 11214.
- Rybitwy, w., pow. wielicki, dok. 1862, 2405, 4334.
- Rybna, w., pow. krakowski, etn. 11362.
- Rybnik, m. i pow. na Szląsku, pr. 17294, ek. 17991.
- Rybnik, w., pow. drohobycki, K. 14613.
- Rybno, w., pow. kossowski [Płoszczańskij W. M., Dla monohrafij mistnoŃej w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Rychłowska pustynia (monastyr), K. 14613.
- Rydzewo, w. na pol.-pr. Mazurach, pow. lecki, szt. 22092.
- Rydzyna, m. i zamek, pow. wschowski, dok. 5132, 5173, szt. 22046.
- Ryga, m., w Inflantach, arch. 53, 28334 D., her. 412, num. 442, 28611 D., dok. 703, 793—795, 964, 1657, 1707, 1805, 1813, 1845, 1926, 2997, 3020, 3197, 3198, 3305, 3403, 3493, 3606, 3857, 3914, 3964, 3966, 4119, 4188, 4260, 4348, 4351, 4361, 4365, 4369, 4385, 4426, 4913, 28722 D., 28923 D., 29165 D., 29347 D., 29806 D., 29809 D., 29824 D., 29838 D., kr. 6436, 6541, 7947, 7971, 8319, 8838, 9630, 30910 D., 30963 D., geog. 10675, 10911, 31688 D., etn. 31901 D., K. 12764, 13206, 13208, 13213—13219, 13221, 13222, 13461, 13738, 13800, 13801, 13878, 14038, 15000—15003, 15131, 15668, pr. 16098, 17336—17339, 17365, 17411, 33046 D., 33047 D., ek. 18194, 18195, 18197, 18269, 18276, 33153 D., szk. 19179, 19408, 19410, 19411, lit. 20192, 21041, 33376 D., szt. 21722, 21730, 21932, 22045, 22047, 22429, hp. 24159, 24160, 24176, 24182, 24188, 24190, 24197, 25329, 25923, 26096, 26252, 26576, 26956, 33947 D., 33952 D. [por.: E. 1595: Plisius Baz., Encomium Rigae; 1687: Vormünder-Ordnung; b. r.: Beschreibung wie die Stadt Riga, Breslau; — Mettig C., Zur Gesch. des Rigaschen Gewerbes im 13. u. 14. Jahrh., Riga 1883; — Girgensohn, Baltische Ztschr. 1886 XXVIII; — Geuter Karl P., Riga und seine Umgebung, ein Geleit- und Gedenkbuch, 4. Aufl. (Städtebilder und Landschaften aus aller Welt, Nr. 148 u. 149), Linz 1895; — Steda W. u. Mettig C., Schragen der Gilden und Ämter der Stadt Riga bis 1621, Gesellsch. f. Gesch. u. Alterthumskunde der Ostseeprovinzen Russlands 1896 (por. rec.: Bulmenrincq, tamże 1897—1898); — Mettig C., Geschichte der Stadt Riga, Riga 1897 (por.: Winkelmann, Bibl. Liv., Nr. 7185—7298)].
- Rykijew (Rekijow), pow. szawelski, na Żmudzi, dok. 5296, 30101 D.
- Rymanów, mko, pow. sanocki, szt. 22090.
- Rypin, m. i pow., gubernia płocka [Sławiniński A., Rypin (hist. stat. arch.), Pam. relig. mor. 1856, Odb. Warsz. 1856].
- Rypinek, w., pow. kaliski, szt. 22045, 22092.
- Ryswyk (pokój 1697 r.), dok. 1559.
- Rytwiany, w., pow. sandomierski, geog. 31536 D., szt. 21933, 22045, 22090 [Powidaj L., Rytwiany i ich dziedzice, Prz. polski 1880 IV., Odb. Krak. 1881].
- Ryżanówka, mko, pow. zwinogradzki, num. 28628 D., etn. 11298.
- Rządź (Rondsen), w., pow. grudziądzki, etn. 11348.
- Rzeczycza, m. i pow., gub. śnińska, dok. 4411, 5326.
- Rzegocin, w., pow. ropczycki, szt. 22045.
- Rzepież, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 33].
- Rzepnik biskupi, w., pow. krośnieński, szt. 22045.
- Rzęsna polska, w., pow. lwowski, geog. 10997.
- Rzeszów, m. i pow., geog. 10345, etn. 32183 D., szk. 19573, szt. 21934, 22045, 22046, 22089, 22090, 22303, 22424, 22661 [por.: E. 1763: Opisanie koronacy statuy M. Boskiej w kość. Bernardynów; Kazanie podczas koronacy; — Rozm., Lwów 1830; — Bielowski A., Rzeszów i jego okolice, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844].
- Rzeżyca (Rositen), m. i pow., gub. witebska [Tyg. illstr. 1880 (por. Słownik geogr.)].
- Rzucewo (Rucewo, niem. Rutzau), w., Prusy, etn. 31995 D.
- Rzym starożytny, geog. 10155, 10157, ek. 18138—18140, hp. 22803, 23083, 23085.
- Rzym, m., rezydencya papieży (Watykan), arch. 132—134, 28370—28375 D., ep. 633, dok. 646, 883—886, 919, 1254—1259, 1523, 1629—1632, 1636, 1768, 2463, 2622, 2664, 2812, 3604, 3705, 3706, 4080, 4138, 4158, 4175, 4184, 4302, 4513, 4613, 4736, 4843, 5297, 5299, 28766—28771 D., 28961 D., 29077—29084 D., kr. 5951, 6211, 7495, 8764, 9319, 9749, 30285 D., 30286 D., K. 12544—12602, 12634, 12675, 12680, 12701, 12706, 12712, 12749, 12756, 13111, 14250, 14574, 14756, 32339—32350 D., szk. 33320 D., lit. 20927, 33454 D., 33518 D., szt. 21724, 21799, 22295, 22411, hp. 22795, 22848, 22989, 23115, 23116, 23681, 23682, 24358, 24845, 25703, 25756, 26375, 26387, 26435, 26715 [por.: E. 1717: Kościół nacyi polskiej pod tyt. św. Stanisława (w Rzymie); — Kościół Gesu, Spraw. kom. dla hist. sztuki Akad. krak. t. IV. str. XLIII.], zob. Osoby: pod imionami papieży.
- Rzyszczów, mko, pow. kijowski [Bolesław z Ukrainy, Tyg. ill. 1863 VII.].
- Rżew, m. i pow., gub. twerska, dok. 2337.

- Saala, rzeka, pr. 17385, hp. 23216, 25094, 33790 D., 34028 D.
- Saaz, *zob.* Zatec.
- Sabanka, w., pow. sanocki, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39.
- Sabaudya, kraj, dok. 1643, 3120, 29010 D.
- Sabier-Gebiet, *zob.* Zaborska ziemia.
- Sachnowka, w., pow. kaniowski [Podwysokij N., Seło Sachnowka i kn. P. P. Łopuchin, Kij. Star. 1897 III.].
- Sackrau, *zob.* Zakrzewo.
- Sącz Nowy (Nowy Sącz), m. i pow. (Sądeczyna), dok. 796, 1753, 1998, 2010, 2275, 22495, 3440, 5644, 28723 D., 28724 D., kr. 8252, geog. 10106, 10617, 10268, etn. 32141 D., K. 14501, 14502, pr. 33021 D., szt. 21775, 21935, 22045—22047, 22062, 22077, 22090, 22132, 22296, 22299, 22424, 22482, 22493, 22515, 22661, hp. 23750, 34200 D. [Jaszowski St., Rozm. Lwów 1830; — Przyj. ludu, Leszno 1836 III.; — Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów].
- Sącz Stary (Stary Sącz), m., dok. 1774, 1804, 1850, 2148, kr. 30493 D., etn. 11628, 32141 D., K. 13715, szt. 21935, 22045, 22046, 22089, 22090, 22096, 22285, 22293, 22296, 22303, 22437, 22491, 22493, 22504 [Gorczyński A., Stary Sącz w podgórzu karpackim, Tyg. ill. 1860 II., 1867 XVI.].
- Sadagóra, mko, pow. czerniowiecki, Bukowina, num. 28574 D.
- Sądeczyna, *zob.* Sącz Nowy.
- Sadki, w., pow. jasielski, dok. 1862, 1883, 2405.
- Sadlno (Saldno), w., pow. niezawski, szt. 22045.
- Sadowa Wisznia, mko, pow. mościcki, dok. 2883, 4022, 4632, 4896, 29335 D., szt. 22045 [Der Tartarenhügel bei S. W., Galicia, Ztschr. 1840 Nr. 40; — Płoszczańskij W. M., Słowo, Lwów 1855, Słowo rus., Lwów 1864 Nr. 74 i 1875 Nr. 25].
- Sadowie, w., (stary dwór), szt. 22048.
- Sagan, *zob.* Żegań.
- Saint-Germain (opactwo we Francyi), hp. 26615.
- Saksonia, kraj, her. 383, dok. 861—882, 940, 1632, 2267, 2487, 2729, 3086, 4161, 4167, 4267, 4269, 4270, 4274, 4275, 4294, 4351, 4383, 4388, 4397, 4399, 4400, 4406, 4438, 4454, 4497, 4580, 4582, 4583, 4603, 4606, 4609, 4612, 4620, 4636, 4671, 4695, 4702, 4703, 4788, 4793, 4864, 4943, 4988, 5627, 5717, 5731, 5779, 28757 D., 28911 D., 28916 D., 29932 D., kr. 6128—6130, 6132, 7570, 7650, 8102, 8756, 8805, 8812, 8986, 9010, 9059, 9093, 9098, 9132, 9148, 9178, 9198—9201, 9235, 9299, 9303, 9751, 9756, 9761, 9773, 9796, 9804, 9807, 9819, 9834, 9847, 30259 D., 30823 D., geog. 10821, 31818 D., etn. 12399, 12400, K. 13469, 15989, pr. 17396, lit. 20321, hp. 22795, 22848, 22942, 23218, 24911, 26393, 26394, 26485, 26589, 26802, 26365, 27011, 27115, 27117, 27118, 27297, 27305, 27322, 28056, 28131, 28220, 34181 D.
- Sala, rzeka, *zob.* Sala.
- Saldno, *zob.* Sadlno.
- Salzburg, m. i księstwo, kr. 6444, etn. 12349, K. 14959.
- Salzwedel (Losdy), w., pow. margrabowski, pr. 17400.
- Sambia (Sambien), terytoryum Prus wsch. (biskupstwo), num. 548, kr. 6437, 6479, 6491, K. 13076.
- Sambor (Nowy), m. i pow. (ekonomia samborska), arch. 28335 D., dok. 797, 1883, 1937, 3866, 4102, 4167, 4264, 5249, 28725 D., 28859 D., 29777 D., kr. 6565, 6861, 6866, 7638, etn. 11425, K. 13512, 14496, 14614, pr. 16649, 32926 D., szt. 22625 [por.: E. 1753: Hulewicz J., Kazanie przy pośw. kość.; — Jaszowski St., Miasta znakomite, Rozm., Lwów 1830; — Przyj. ludu, Leszno 1845 XII.; — K...skij, Wistnyk, Wied. 1859 Nr. 68; — Dobrzański A., Zorja hał. Lwów 1860; — Dziennik podróży z Sambora do Moskwy J. Mniszcha, gdy odwoził córkę w r. 1606, wydał Przyjędki St. Lwów 1863, *zob.* Osoby: Mniszczek; — Płoszczańskij W. M., Prykarpatsk. Ruś, dod. do Słowa, Lwów 1835 Nr. 1; — Budzynowski M., Kronika m. Sambora, Sambor 1891 (por. rec.: Dziedzicki L., Kwart. hist. 1892) (por. lit. Słown. geogr.)].
- Sambor Stary (Stare miasto), m., dok. 2050, 2833, 3046, 3175, 4039, 4143, kr. 9604, geog. 31614 D., szt. 21838 [August III. zachowuje wybrańców we wsiach... przy wybraniectwie (r. 1748), Dod. tyg. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37].
- Samborzec, w., pow. sandomierski, szt. 22045.
- Samhorodek, mko, pow. herdyczowski [Popowski B., Zb. wiad. d. antrop. Ak. um., Krak. 1882 VI.].
- Samland, *zob.* Żmudź.
- Sammerau, w Prusach, lit. 33417 D.
- Samogitia, *zob.* Żmudź.
- Samosierra, *zob.* Somo Sierra.
- Samostrzel, w., pow. wyrzyski, koło Nakła [Żychliński T., Tyg. ill. 1864 IX.].
- Samter, *zob.* Szamotuły.
- San, rzeka, her. 373, geog. 10716, etn. 11906, 32184 D., 32185 D., pr. 17037, ek. 18141, hp. 24346.
- Sandomierz, m. i pow. (ziemia, województwo), dyp. 223, dok. 658, 2334, 2462, 2623, 3028, 3172, 3319, 3486, 3596, 3674, 3881, 3912, 3990, 4045, 4217, 4262, 4365, 4380, 4388, 4389, 4406, 4422, 4430, 4584, 4607,

- 4609, 4715, 4867, 5006, 5150, 5199, 5317, 5328, 5347, 5357, 5359, 5380, 5393, 5435, 5436, 5676, 28726 D., 28727 D., 29131 D., 29578 D., 29805 D., kr. 6281, 6762, 7610, 7711, 7938, 8782, 9138, 9139, 9459, 9571, 9794, 30557 D., geog. 10117, 10148, 10272 do 10274, 10823, 10912, 31540 D., 31579 D., etn. 11225, 11813, 11816, 11818, 11819, 32157 D., K. 13295, 13439, 13709, 13857, 13966, 15305, 15953, 32475 D., pr. 16667, 17255, 32828 D., szk. 19180, szt. 21727, 21775, 21936, 22045—22047, 22063, 22089, 22090, 22092, 22285, 22286, 22299, 22435, 22437, 22504, 22548, hp. 25131, 28186; [Consensus Sandomiriensis, dok. 1326, 3049, K. 14908, 14934, 15306, 15411; Ćwicz. nauk. 1818 I.; — Opisanie Sandomierza (broшуra przedrukowana), Pam. Sandomierski 1829 II.; — O S. i okolicy, Pam. powsz. 1835 II.; — Buliński St., Mapa dyecezyj sandomierskiej, Warsz. 1840; — Sandomierz, Opisanie, b. m. i r.; — Chądzyński J. N., Hist. stat., opisy miast w ziemi sand., Warsz. 1855 t. 3; — Lewartowski W., Wycieczka, Krak. 1857; — Sob. F. M., Sandomierz, Tyg. ill. 1866 XII. (także 1870, 1878, 1880); — Buliński M. ks., Monografia m. Sandomierza, Warsz. 1879; — Tyg. powsz. Warsz. 1883; — K. Fr. ks., Krótka wiadomość o Sand., Warsz. 1887 (por. lit. w Słowniku geogr.).]
- San Domingo, *zob.* Domingo.
- Sanoczek, w., pow. sanocki, dok. 2405.
- Sanok, m. i pow. (ziemia, starostwo), dok. 798, 1244, 1246, 1862, 1865, 2051, 2214, 2224, 2608, 2631, 2846, 2971, 3075, 3358, 4014, 4899, 4911, 28720 D., 28929 D., 28968 D., 29287 D., 29446 D., kr. 6528 do 6530, 7294, etn. 11263, 32142 D., K. 14496, pr. 16515, 16580, 16648, 16671, 17527, 17612, ek. 17954, ob. 18407, lit. 20771, szt. 21937, 22046, 22424 [Przyj. ludu, Leszno 1843 X.; — Sanockie Przedmieście, Rewizya dóbr królewskich, Dod. tyg. Gaz. lw. 1860 Nr. 3; — Gordon Jakób, Obrazki galicyjskie, Sanok, z czasop. Mrówka, Lwów 1869].
- Sanowiec, ruiny zamku, szt. 22046.
- Santok, w., w Nowej Marchii, dok. 1854, szt. 22046.
- Sapieżyn, *zob.* Druja.
- Saragossa, m., w Hiszpanii, kr. 9779, 9780, 9783, hp. 22905, 28169, 28172.
- Saratow, m. i gubernia, etn. 12004.
- Sarbiewo, w., pow. płoński, szt. 22090.
- Sardynia, wyspa, dok. 4587, 29010 D.
- Sarmacya, nazwa starożytna krajów półn.-wsch. Europy, kr. 6043, 6045, 6062, 6808, 6901, 6973, 6974, 7390, 7391, 7454—7456, 7506, 7958, hp. 23081, 23087, 23088, 23090, 23091, 23093, 23094, 23098, 23102, 23106, 23110, 23112, 23114, 23116, 23117, 23157.
- Sarnów, w., pow. proskurowski, szt. 22046.
- Sarya, w., pow. drysieński, szt. 22045.
- Sasów (Sassów), mko, pow. złoczowski [Grzegorzewski J., Sassów i jego okolice, Gaz. nar. 1872 Nr. 126—128, Odb. Lwów 1872 (por. Słownik geogr.)].
- Satanów, mko, pow. proskurowski [Przedziecki A., Podole, Wilno 1841 II.; — Antonowicz Wł., Kij. Star. 1882 I. (treść pamiątnika monasteru Satanowskiego)].
- Sawin, mko, pow. chełmski [Miasta Chełm i Sawin na Rusi Czerwonej, Fjolek, Warsz. 1845; — Łazowski J. K., Noworocznik lubelski z r. 1846].
- Schievelbein, na Pomorzu, etn. 11349.
- Schiewenhorst, w., k. Gdańska, geog. 31744 D.
- Schildberg, *zob.* Ostrzeszów.
- Schlawe, *zob.* Sławno.
- Schleissheim, w., koło Monachium (Galerya obrazów), szt. 21724, 22293, 22299.
- Schlüsselburg, m. i forteca, gub. petersburska, hp. 24597.
- Schnellendorf (Klein), na Szląsku, hp. 27299.
- Schönau, *zob.* Szundów.
- Schönbrunn, dok. 5676.
- Schöneck, *zob.* Skarszewy.
- Schönfeld, *zob.* Kijewo.
- Schönlanke, *zob.* Trzcianka.
- Schüchtern (bitwa), hp. 28063.
- Schwaneburg, w., Estonia K. 15005.
- Schwenneuz (na Pomorzu), etn. 32010 D.
- Schwerin a. d. Warthe, *zob.* Zwierzyń.
- Schwetz, *zob.* Świecie.
- Ściborowice, w., pod Krakowem, szk. 19039.
- Ściborzycze, w., pow. olkuski, dok. 1744.
- Scytia, nazwa starożytna krajów wschodniej Europy, kr. 6043, 6045, 6055, ek. 18141, ob. 33161 D., hp. 23081, 23090, 23094 do 23096, 23099, 23101—23107, 23109, 23113, 24865.
- Sczyrzec, *zob.* Szczyrzec.
- Sebestyńce (dobra (?), dok. 5369.
- Secemin (Secymin), mko, pow. włoszczowski, dok. 1929, 2904, szt. 22045.
- Sędzin, w. pow. szamotulski, etn. 31925 D.
- Sędziszów, mko, pow. ropczycki, Galicya, dok. 3670.
- Sejny (Seyny), m. i pow., gub. suwalska, etn. 12138, 12203 [Kłosy VI.] *zob.* Augustów.
- Sękowa, w., pow. gorlicki, szt. 21937, 22045, 22089.
- Selełów, w Prusach, etn. 11349.
- Semenów, w., pow. trembowelski [Płoszczańskij, Słowo rusk. 1875 Nr. 26].

- Semigalia (po Łotewsku: Žemgals), wyższy kraj kurlandzki, dok. 1143, 1144, 1456, 1737, 3032, 4328, 4407, 4579, 4596, 4850, 4852, 5070, 5128, 5354, 5389, 5419, 30008 D., kr. 9258, geog. 10542, 10543, K. 13226, pr. 16361, 16363, 16366—16368, 16370, 16373. hp. 24151—24153, 24243, 27324. *zob.* Kurlandya.
- Semkowa Wola, w., w Galicyi, dok. 2390.
- Sennenstein, w Saksonii (?), hp. 26596, 27256, *zob.* Osoby: Poniński Franc.
- Serbia, państwo, dyp. 28417 D., dok. 911, lit. 20016, 20597, hp. 23026, 23034, 23038, 23043, 23233.
- Serby, w., pow. mohylowski, etn. 11984.
- Seret, rzeka, *zob.* Dniestr.
- Seret, m., na Bukowinie [Prelicz W., Gesch. d. Stadt. Sereth u. ihre Alterthümer (por. Słow. geog.)].
- Sergiewska osada, gub. moskiewska, hp. 34169 D.
- Serock, mko, pow. pułtusk, dok. 5293, szt. 22045 [Pamiętka założenia kościoła serockiego 1791 (por.: Jocher III. str. 502); — Korespondent plocki 1881 Nr. 101].
- Serpin, w., pow. elbląski, etn. 32010 D.
- Sewilla, w Hiszpanii, lit. 20149.
- Sibyllenort, *zob.* Domatschine.
- Sidorówka, w., pow. suwalski (?), etn. 11226.
- Sidra, mko, pow. sokulski (k. Grodna), ob. 18679.
- Siechnowice, w., pow. kobryński, hp. 27877 [Glogier Z., Kłasy 1887 i 1888], *zob.* Merczowszczyzna i Osoby: Kościuszko T.
- Sieciechów, mko, pow. kozienicki, dok. 658, 5370, 5417, K. 13284, szt. 21775, 22045 [Gaz. świętecz. 1884 Nr. 50—52].
- Sieciechów, w., pow. lwowski, dok. 4911.
- Siedlce, m. i pow. (gubernia). dok. 502, 5175, 5345, geog. 31576 D., 31828 D., etn. 11224, 11932, ob. 18459, szt. 22045, 22047 [Tyg. ill. 1860 II., 1864 X., 1866 XII., 1874 z. XIV.].
- Siedlec Nowy, w., pow. chrzanowski (?), dok. 1880.
- Siedlimowo, w., pow. inowrocławski, etn. 31926 D.
- Siedliska, w., pow. krasnostawski (Lubelskie), szt. 22604.
- Siedliszowice, w., pow. olkusk, etn. 11226.
- Siedmiogród (Siebenbürgen, Transylvania), kraj, arch. 28381 D., dok. 887—889, 893, 1920, 2309, 2383, 2675, 3216, 28773 D., 28779 D., 29056 D., kr. 5911, 7535, 7598, 8075, 8191, 8402, 30836 D., 31400 D., geog. 10590, 10599, etn. 12384, K. 13440, 15348, 32477 D., hp. 22975, 24797, 25280, 25896, 26058, 26131, 26315, 26566, 27079.
- Siekierki, w., pow. średzki, etn. 11435.
- Sielce, w., pow. warszawski, dok. 5420 [por.: E. 1788: Pieśń spiewana na obiedzie w Sielcach d. 7. września 1788].
- Sieluń, w., pow. makowski (Sieluńskie księstwo), dok. 5353, 5364, geog. 10240 [Smołęński Wł., Mazowiecka szlachta w poddaństwie proboszczów plockich, *zob.* Nr. 13043].
- Siemiatycze, mko, pow. bielski, gub. grodzieńska, dok. 5211, szt. 22604, hp. 34277 D.
- Siemiezewo, mko, pow. słucki [Sciepora Fel., Mińskie epar. wied. 1880 Nr. 16 i 17].
- Siemków, w., pow. miński [Święcicki T., Hist. pamiętki II.].
- Siemkowice, w., pow. wieluński, szt. 22045 [Prz. katolicki 1830 Nr. 31, 1886 Nr. 35].
- Sieniawa, m., pow. jarosławski, etn. 12369, szt. 22045 [Ziemiecki T., Zb. wiad. d. antrop. Ak. um., Krak. 1882—1884 VI. do VIII.].
- Sieniawszczyzna, część przedmieścia Lwowa, etn. 11264, *zob.* Lwów.
- Sieniutowo, dok. 1331.
- Siennica, w., pow. krasnostawski, num. 551.
- Siennica, w., pow. miński, szt. 22604.
- Sienna, mko, pow. iłżecki, szt. 22089.
- Sienna, m. i pow., gub. mohylewska [Mohyl. gub. wied. 1869 (por. Jocher III. str. 503)].
- Siepraw, w., pow. wielicki, K. 13966.
- Sieradz (Siradia), m. i pow. (księstwo i województwo), arch. 93, dok. 1244, 1758, 2405, 4242, 4277, 4369, 4540, 4623, 5317, 5403, 5628, 29219 D., kr. 8157, geog. 10238, etn. 11666, szt. 21728, 21938, 22045, 22435, hp. 23719 [por.: E. b. r.: Respons na deliberatorie wojew. sieradzkiego; — Kempicki Max., Opis powiatu sieradzkiego, Kaliszanie 1877; — Tenże, Opis więzienia, tamże (por. Kaliszanie 1885 Nr. 4 i 5)].
- Sieraków, m., pow. międzychowski, szk. 19246, 19930, szt. 22089 [por.: E. b. r.: Obrona Najj. królowom francuskim z dóbr Sierakowa służących].
- Sierpe, m. i pow., gub. plocka. etn. 11687, szt. 22045 [Sob. F. M., Tyg. ill. 1873 z. X.].
- Siesiki, w., pow. wilkomierski [Tyg. powsz. 1880 Nr. 48].
- Siewierz, mko, pow. bedziński (księstwo siewierskie), dok. 2144, 2147, 2202, 2341, 4008, 5316, 5324, 5329, 5354, 5406, kr. 7783, geog. 10269, 10421, 10424, 10804, 10912, 31590 D., etn. 11821, K. 13006, pr. 16316, 16259, 16262, szt. 21939, 22045—22047, 22296, szk. 22491, 22493, 22532, hp. 24659 [Śmigielska S., Kal. ill. dla Polek, Warsz. 1864 (por. Jocher III. 503)].
- Siewzor, w., w Siewierskim księst., dok. 2202.
- Sinkowce, na Litwie (cerkiew), szt. 22604.

- Skalmierz (Szkalmierz, Skalbmierz, Skarbi-
mierz), mko, pow. pińczowski, num. 602,
etn. 1817, szt. 22045 [Pobóg St., Opis
kościół, Gaz. kielecka (por. Słow. geogr.)].
- Skała, m., pow. borszczowski, dok. 3054,
szt. 22046.
- Skała, mko, pow. olkuski [Przyj. dom., Lwów
1857 VII].
- Skałat, m. i pow., Galicya [Przyłęcki St.,
Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie
tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego,
Lwów 1844].
- Skandynawia (półwysep skandynawski), dok.
1611, kr. 6036, geog. 9997, etn. 11174,
31907 D., pr. 16165, hp. 23101, 24475.
- Skarbeniec, w., pow. Żnin, etn. 11436.
- Skarbmierz, *zob.* Skalmierz.
- Skarszewy (po niem. Schöneck), mko, pow.
kościelski, w Prusach zach., pr. 17334
[Treichel A., Schönecker Schöffenenkten
von 1748, Ztschr. f. den. Reg.-Bezirk Ma-
rienwerder 1895 zesz. 33].
- Skaryszów, mko, pow. radomski, dok. 5337.
- Skawa, rzeka, geog. 10717.
- Skepe, mko, pow. lipnowski, dok. 3058, K.
13609, 13966.
- Skierniewice, m. i pow., gub. warszawska,
dok. 4818, szt. 22045, 22296 [Bartoszewicz
J., Księga świata 1859 II.; — Sob. F. M.,
Tyg. ill. 1872; — Wędrowiec 1883 (por.:
Jocher III. str. 503)].
- Skniłówek, w., pow. łwowski, szt. 22089.
- Skoki, m., pow. węgrowski, szt. 22048.
- Skole, mko, pow. stryjski, dok. 29714 D.,
geog. 10314, szt. 22046 [Schneider, Fels-
bildungen und Eisenstein Bergbau in den
Karpathen bei Skole, 1837; — Zb. najpięk.
okolic Galicyi, Lwów; — Papée Fryd.,
Skole i Tucholszczyna, Przew. nauk. lit.,
1890, Odb., Lwów 1890 (por. rec.: Lewicki
A., Przegl. pol. 1891 II.; Dzień. pol.
1891 Nr. 94; Nowa Ref. 1891 Nr. 199;
Bostel F., Muzeum 1892)].
- Skole, w., pow. wileński, szt. 22545.
- Skomorochy, w., pow. buczacki [Płoszczań-
skij W. M., Dla monografii miastostej
w Haliycy, Słowo rus., Lwów 1864].
- Skomorochy, w., pow. sokalski, num. 28628 D.
- Skopów, w., pow. przemyski, dok. 29634 D.
- Skorocice, w., pow. pinchowski, K. 15077.
- Skotniki, w., pow. sandomierski, szt. 21939,
22045.
- Skrzynka, w., pow. wielicki, dok. 1854.
- Skrzynno wielkie, mko, pow. opoczyński,
dok. 3017, szt. 22045.
- Skrzysów, w., pow. tarnowski, dok. 2807,
szt. 21939, 22045, 22089.
- Skutari, m., w Albanii, kr. 6711.
- Skwirzyna (Skwierzyna), m. i pow., W. ks.
Poznańskie, szt. 21803.
- Skytia, *zob.* Scytya.
- Śląsk, *zob.* Szląsk.
- Slawonia, *zob.* Sławonia.
- Slesin (Sleszyn), mko, pow. koniński [Olech
Grud., Dz. warsz. 1851 Nr. 70].
- Śliwniki, w., pow. odolanowski (Ostrowo)
[Szeliga, Sobótka, Pozn. 1871].
- Sławinek, w. i kąpiele, pow. lubelski [Tyg.
ill. 1880; — Kłósy 1889; — O wodach
mineralnych (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Sławków, mko, pow. olkuski, dok. 2786,
5676, etn. 11808, szt. 22090, 22092 [Ko-
wnacki Ilip., O starożytności kopalń czyli
robót górniczych w kluczu sławkowskim,
Warsz. 1791; — Widok miasta, Tyg. ill.
1862 V.].
- Sławków, w Morawii, *zob.* Austerlitz.
- Sławno (Schlave), m. i pow., w Pomeranii,
(ziemia sławnińska), dok. 800, 28728 D.
- Sławonia (Slawonia), kraj korony węgierskiej,
dok. 5095, 28781 D., kr. 9607, K. 14868,
hp. 23034.
- Sławoszew (Słaboszewo), w., pow. mogil-
nicki, etn. 11117, 11214.
- Sławsko, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Sławuta, mko, pow. zasławski, her. 405,
dok. 649, 28667 D. [Tyg. ill. 1873 2. XI.; —
Karwicki Dunin J., Kłósy 1881 XXXII.].
- Słoboda (bitwa r. 1704), dok. 4384.
- Słoboda Rungurska, w., pow. kołomyjski
[Szajnocha W., Kosmos, Lwów 1881; —
Zuber R., tamże 1882; — P. K., Gaz.
nar. 1886 Nr. 237].
- Słobódka, w., w Galicyi [Płoszczańskij W.
M., Dla monografii miastostej w Haliycy,
Słowo rus., Lwów 1875].
- Słobódka, w., pow. kamieniecki, num. 28628 D.
- Słomniki, mko, pow. miechowski, dok. 2887,
5435.
- Słona, w., pow. brzeski, dok. 1715.
- Słonim, m. i pow., gub. grodzieńska, dok.
28823 D., 29938 D., etn. 11317, 12204,
32214 D., pr. 16257, szt. 22389, 22604
[Kłósy t. XIX.].
- Słońsk, w., pow. niezawski, geog. 31539 D.,
hp. 23744 [Gawarecki Winc. Hip., Słoi-
czykowie, wiad. topogr. hist., Bibl. warsz.
1857 III.].
- Słopanowo (Człopa, niem. Schloppe), mko,
Prusy zach. [Heinemann O., Zur Gesch.
d. Stadt Schloppe, Ztschr. d. hist. Ges. f.
d. Prov. Pos. 1898 XIII.].
- Słowaczyna (ziemie zamieszkane przez
Słowaków w półn. Węgrzech), lit. 20015
[Zawiliński Rom., Słowacy, Warsz. 1899].

Słuck, m. i pow. (księstwo), gub. mińska, arch. 28286 D., dok. 799, 3314, 3806, 3895, 4807, 4941, 5354, 5721, geog. 31643 D., etn. 11317, K. 14586, 14614, ek. 18092, 18273, szk. 19181, 19737, 19843, lit. 20180, szt. 21857, 21940, 22405, 22407, 22409, 33669 D. [por.: E. b. r.: Przywrócenie praesidii garnizonom w Słucku (Projekt); — Fara, Kłasy 1879 XXVIII.; — Plan Słucka, por.: E. VII.].

Słucz, rzeka, hp. 24441.

Słupca, m. i pow., gub. kaliska, ek. 18322.

Słupna (za Augusta III.), szt. 22046.

Słupi-róg (niem. Säulen-Horn), skała nad Dźwina, w Kurlandji [Manteuffel G., Słupi-róg i jego stosunek do poezji ludowej naddziwińskiej, Krak. 1885].

Słupno, w., pow. płocki [Klasztor Norbertanek, Prz. katol. 1887 Nr. 44].

Służewo, mko, pow. nieszawski, dok. 1734.

Smardzewice, w., pow. opoczyński, K. 13505.

Smazew(o), dok. 658 [Chybiński L. (czy Chyliński), Historia klasztoru Smazewskiego pod tytułem św. Anny istniejącego, Warsz. 1731 (por.: E. XIV. i Jocher III. str. 504)].

Smielin, w., pow. wyrzyński, hp. 23836.

Smiełów, szt. 22946.

Śmigiel, zob. Szmigiel.

Śmiła, mko, pow. czekawski, szt. 22045 [Fisch Zenon Leon (Padalica Tad., pseud.), Wiad. historyczne o śmiłańskim kościele parafialnym, Wilno 1850; — Bobryński Aleksy, Kurhany i słuczajnyja archeol. nachodki bliz m. Smiłow, Petersb. 1887].

Smidowice, mko, pow. ihumeński [Tyg. ill. 1873].

Smogorzewo, w., pow. krobki, szt. 22045 [Żychliński Teod., Smogorzewo i Strzelcze, Tyg. ill. 1864 X.].

Smogorzów (niem. Schmograu), w., pow. namysłowski, na Szląsku, etn. 11758.

Smogorzów, w., pow. opoczyński [Przyj. ludu, Leszno 1846 XIII.; — Tyg. ill. 1873].

Smolany, mko, pow. orszański, szt. 22045.

Smoleń, w., pow. olkuski, szt. 22046 [Tyg. ill. 1877 3. IV.].

Smoleńsk, m. i pow. (województwo, gubernia), arch. 12, num. 28628 D., dok. 1002, 1657, 1691, 2210, 2386, 3486, 3493, 3496, 3502, 3512, 3513, 3707, 3720, 3776, 3789, 5337, 5359, 29449 D., 29465 D., kr. 7731, 7753, 7754, 8038, 9822, 9829, 31388 D., geog. 10437, 31752 D., 31819 D., etn. 11323, 12083, 32224 D., K. 13195, 14517—14519, 14614, 14622, pr. 17160, 32346 D., ek. 18073, szk. 19446, szt. 22045, 22435, 22604, 22625, hp. 24690, 24691—24693, 25744, 26290, 26291, 26388, 26702, 28210 [por.:

E. 1642: Ziliolo Alex., Istoria memorabile (Presia di Smoleńsko dal Sigismundo III.), Venetia; — Stierskanc, Wojen.-stat. obozr. smolen. gub. 1852; — Szestakow, Geografija smol. gub., Pamiat. kniżka na r. 1857].

Smolnik, w., pow. Lisko [Rewizja dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 35].

Smolnik (niem. Schmoellnitz), na Spiżu [por. lit. w Słow. geogr.].

Smotrycz, rzeka, geog. 10365.

Smotrycz, mko, pow. kamieniecki [Książęta podolscy i Tatarzy, Przeddzieki A., Podole, Wilno 1841 I.].

Śniatyn, m. i pow., dok. 3339, geog. 31612 D., szt. 21838 [Galicja, Ztschr., Lemberg 1841], zob. Horodenka.

Snipiszki, przedmieście Wilna, szt. 22092.

Sobień, zamek Kmitów, pow. Lisko, szt. 22046.

Sobieszyn, w., pow. garwoliński [Kościół, Prz. katolicki 1886 Nr. 49].

Sobótka, w., pow. łęczycki, dok. 5352.

Sobótka, pod Wrocławiem, w., pow. świdnicki, szt. 22496 [Zmorski R., Tyg. ill. 1862 V.].

Sobotów, w., pow. stanisławowski, hp. 24557.

Soboty, zob. Copoty.

Sochaczew, m. i pow. (kasztelania), gub. warszawska, dok. 2048, 2066, 5269, 5287, 29375 D., kr. 6222, 6673, szt. 22046 [Gawarecki H. W., Pam. hist. płocki 1830 II.; — Krynicki K., Wędrowiec 1884].

Sochocin, mko, pow. płoński, dok. 5276 [por.: E. b. r.: Sprawa o starostwo sochocińskie].

Soczawa, zob. Suczawa.

Soczawica, zob. Suczawica.

Sofia, m., w Bułgarii, kr. 6437, 6716, 6908, 7040, K. 14435, 14436.

Sohrau, zob. Żary.

Soissons (kongres r. 1729), dok. 1583, 4543, 29962 D., hp. 27187.

Soitz, na Pomorzu przednim, etn. 11425.

Sokół, m. i pow., dok. 1988, 3367, 3409, geog. 31613 D., K. 13623, 13966, pr. 32903 D., szt. 21836, 21838, 21941, 22045, 22092, 22407, 22436, hp. 26508 [Ruszczyński Mik. ks., Historia m. Sokala, Lwowianin 1842; — Czerneckij Wasyl, Litopisnii materyaty do istorii mista Sokala od jeho osnovania do 1890 roku, Diło 1891 Nr. 118—124 (por.: Jocher III. str. 504)].

Sokolniki, w., pow. lwowski, dok. 4363.

Sokolniki, pow. średzki [Götze A., Die Schwedenschanze von Sokolniki bei Gultowy, Kreis Schroda, Prov. Posen, Nachrichten über deutsche Alterthumsfunde 1893, zob. Nr. 23731].

- Sokół (dziś Sokoliszczce), zamek, pow. połocki, szt. 22334.
- Sokółka, m. i pow. gub. grodzieńska, etn. 12075, 32214 D., 32219 D.
- Sokołów, m. i pow., gub. siedlecka, szt. 22407.
- Sokołów, mko, pow. kolbuszowski, szt. 22532.
- Sokołów, w., koło Włocławka, etn. 11423.
- Sokołówka, w., pow. złoczowski, hp. 26457.
- Sokołowo, etn. 11266, *zob.* Polanica.
- Sól wielka (r. 1290), dok. 1780.
- Sola, rzeka, dopływ Dniepru, her. 28493 D.
- Solben, *zob.* Żołwina.
- Solec (starostwo soleckie), m., pow. bydgoski, dok. 4018.
- Solec, dawniej mko, potem przedmieście Warszawy, szt. 22208, 22293.
- Solec, w., pow. stupnicki, szt. 22045, 22046 [Gaz. pol. 1829 str. 1172; — Wielogłowski W., Bekanntmachung von der Mineralquelle zu Solec, Breslau 1830; — Tyg. ill. 1868 III.; — Kłosa XVI.].
- Solinka, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 38].
- Solka, mko, pow. radowiecki, Bukowina, dok. 803, szt. 22604.
- Solura, w. Szwajcaryi, hp. 27854, 27926.
- Sółkowie, w. (r. 1706), dok. 4405.
- Sółtwin, mko, pow. bohorodczanski, num. 28628 D. [Płoszczański W. M., Prykarp. Ruś, Dod. do Słowa, Lwów 1885 Nr. 3].
- Sółwiecki monaster, gub. archangielska, szt. 22604.
- Somosiera, wawóz, w. Hiszpanii (r. 1808), kr. 9782, 9787, hp. 28173—28175.
- Sonnenstein, w. Saksonii, dok. 4610.
- Sońsk, w., w. Płockiem, szt. 22045.
- Sopoty, *zob.* Copoty.
- Sorocko, w., pow. skałacki, dok. 4405, 4417.
- Sorohi, w., pow. bobrujski, na Litwie [Zaścianek kozacki, Spr. kom. hist. szt. Akad. VI. str. 239].
- Sosnowa, w., pow. wielicki, etn. 11807.
- Sosnowice (Sosnowica), w., pow. radomski [Kraszewski K., Sosnowice i wspomnienie o Kościuszcze, Kłosa 1884].
- Sosnowiec (cementarzysko pogańskie), etn. 11264.
- Sozań (Sozania), w., pow. starosamborski, dok. 1937, 2050, 2891 [R. 1535. Zygmunt I. potwierdza zamianę wsi Sozań za Jaryłowice z r. 1392, Dod. Gaz. lw. 1859 Nr. 30, 31].
- Spalato (słow. Split), m., w. Dalmacyi, kr. 6644.
- Spas, w., pow. starosamborski, szt. 22604 [Kamień w Spasie, Dzwonek, Lwów 1864 (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Spiz (łac. Scepusium, niem. Zips), dok. 716, 717, 796, 915, 3045, kr. 9188, 28707 D., 23478 D., geog. 10300, 10301, etn. 12345, pr. 16667, 32829 D., 32997 D., szt. 22313, 22314, 22599, 33668 D., hp. 24799, 34006 do 34010 D. [por.: E. 1750: Kretzschmar Sam., Kurze Beschreibung der Sauer Brunnen in Starostei Zips, Danzig; — Bibl. warsz. 1854 III., 1855 III., 1859 III.; — Dzeduszycki Maur., Przew. nauk. lit. 1876 (por. bibliografię podaną w Słown. geogr. XI. str. 142—143)].
- Srem, *zob.* Szrem.
- Sroczyce, w., pow. starokonstantynowski, dok. 3471.
- Środa, m. i pow., dok. 3228, 3807, 4372, 4609, 4647, 4700, 4826, 5328, kr. 7748, K. 15505, pr. 16670, 32983 D., szt. 21803, 22045, hp. 23731, 23739, 24514 [Żychliński Teod., Tyg. ill. 1864 IX.].
- Śródziemne morze, pr. 16805.
- Sromowce niżne, w., pow. nowotarski, szt. 22045.
- Stambuł, *zob.* Konstantynopol.
- Stamirowice, w., pow. grójecki, szt. 22537.
- Staniątki, w., pow. bocheński (klasztor Benedyktynów), dok. 805, K. 13293, 13294, szt. 21775.
- Stanisław św., w., pod Haliczem, szt. 22045.
- Stanisławczyk, w., pow. brodzki, dok. 5016.
- Stanisławów, m. i pow., her. 28551 D., dok. 4435, kr. 31409 D., geog. 10315, K. 13686, pr. 17265, szk. 19182, 19574, 19575, szt. 21943, 22046, 22407, 22409, 22604, hp. 28186 [Jaszowski St., Miasta znakomitsze w Galicyi, Rozm., Lwów 1830; — Łewyckij E., Dopys iz Hałycza (o horodi Stany-sławowi), Zorja hał., Lwów 1851 Nr. 11; — Waligórski Józ., Dod. Gaz. lw. 1854 Nr. 3—44; — Bielowski Aug., Pokucie, Dod. Czasu 1857 IV.; — Baracz S., Pamiętnik m. Stan., Lwów 1858; — Główniejsze miasta w Galicyi, Dod. Gaz. lw. 1869 Nr. 4—26; — Płoszczański W. M., Nauk. Sborn. hał.-rusk. Matcy, Lwów 1869; — Or. M. J., Rys z dziejów wojen tureckich i hist. m. Stanisławowa, Gaz. nar. 1876 Nr. 224; — Szański Al., Stanisławów i powiat stanisławowski z planem Stanisł., 1887; — Tenże, Rys hist. m. Stanisł., Spraw. gimn. w Stan. 1887 i Odb. (por. rec.: Tatomir L., Gaz. lw. 1887 Nr. 166; Prz. powsz. 1887; Sawczyński H., Kwart. hist. 1888; R. A., tamże 1889); — Geologiczne stosunki, por.: Słow. geogr.]
- Stanisławówka, w., pow. latyczowski, num. 28628 D.
- Stańków, w., pow. miński, szt. 22410.
- Stany Zjednoczone, *zob.* Ameryka.
- Stara Marchia, *zob.* Marchia stara.
- Starasól, m., pow. starosamborski, pr. 17266.

- Starawieś (?), dok. 5090.
- Stara wieś, pow. brzozowski, K. 13966 [Hodorodyski, Z podróży, Rozmaitości, Lwów 1822], *zob.* Brzozów.
- Starczanów, w., pow. średzki, num. 28628 D.
- Starekwiecie (Altsorge), w., pow. czarnkowski [Posen. Provinzbl. 1846 II.].
- Stare miasto, *zob.* Sambor Stary.
- Staremiasto, w., pow. koniński (dawny obszar Konina), szt. 21944, 22045, 22046, 22089, 22437.
- Stare sioło, w., pow. bobrecki, szt. 22046 [Sznneider A. (pseud. Sartoryusz A.), Dod. Gaz. lw. 1872, Odb. Lwów 1872].
- Stargard, *zob.* Starogard.
- Starodub (Starodup), m. i pow., gub. czernihowska, dok. 972, 5115, pr. 17423, ek. 18098, hp. 28177.
- Starogard (Stargard), m. i pow., Prusy zach., hp. 24012.
- Starogród, w., pow. krotoszyński, szt. 22045.
- Starogród, (Stargard), m., na Pomorzu m. i pow., Prusy zach., etn. 11340, 11440, 32010 D.
- Starokonstantynów, *zob.* Konstantynów.
- Starunia, w., pow. bohorodczański, dok. 2716.
- Stary dwór, koło Koronowa, nad Brdą [Schemel, Der Burgberg Stary dwór bei Crone an der Brahe, Jahrb. der hist. Gesellsch. f. d. Netzedistr. zu Bromb. 1896/7], *zob.* Koronowo.
- Stary dworek (Althoefchen), w., pow. międzychodzki, num. 550.
- Stary Sącz, *zob.* Sącz Stary.
- Stary Wiśnicz, *zob.* Wiśnicz Stary.
- Starzawa, w., pow. mościcki, dok. 3065 [Przyłęcki, Dniestrzanka 1841].
- Starzyca, w., pow. ihumeński, dok. 2231.
- Starzyska, w., pow. jaworowski [Batowski Al., Czasop. Ossolińskich 1833].
- Staszów, mko, pow. sandomierski, dok. 3949 [Tyg. ill. 1881 3. XI.].
- Stauchau, na Pomorzu, etn. 11346.
- Staw, osada, pow. kaliski [Chodyński A., Kaliszanie 1883 Nr. 38—42].
- Stawczany, w., pow. koczański, dok. 2097, 2214.
- Stawiszyn, w., pow. kaliski, szt. 22045, 22089.
- Stawno (?), dok. 5272.
- Stawropol, m. i pow., gub. samarska, etn. 11299.
- Stebłów, nad Rosią, mko, pow. kaniowski, num. 553 [Tyg. ill. 1868; — Bolesław z nad Dniepru, tamże 1878 3. V.; — Orda Nap., Album].
- Stepań, nad Horyniem, mko, pow. rówieński, pr. 17366, hp. 24428 [Kraszewski J. I., Wspomnienie Polesia, Wołyńia i Litwy].
- Stępuchowo, w., pow. wągrowiecki, etn. 31925 D.
- Sterdynia, w., pow. sokołowski, arch. 28285 D.
- Stężycza, mko, pow. garwoliński, dok. 3045, 5346, 5378, pr. 16667.
- Stirnian (Stirnen), w. Kurlandyi, et. 11357.
- Stobnica (Stopnica), m. i pow., gub. kielecka, szt. 21945, 22045 [Lipiński Tym., Stobnica czy Stopnica, Bibl. warsz. 1854 III.; — Tyg. ill. 1873].
- Stockholm, *zob.* Sztokholm.
- Stoki, w., pow. bobrecki, dok. 2023.
- Stokliszki (starostwo), mko, pow. trocki, dok. 5276 [Syrokomla, Wycieczki po Litwie I. 136—153].
- Stołbce, w., pow. radomyski, geog. 10702.
- Stołowicze, mko, pow. nowogrodzki [Mińskie eparch. wied. 1886].
- Stołp, etn. 11349.
- Stołpce, mko, pow. miński [Syrokomla, Wędrówki po Litwie 196—201 (por. Słow. geogr.)].
- Stopnica, *zob.* Stobnica.
- Storchnest, *zob.* Osieczno.
- Stożek, w., pow. krzemieniecki [Stecki, Wołyń II. 90—93; — Sendulskij, Woł. eparch. wied. 1873].
- Stracówka (r. 1603), dok. 3435.
- Stracz (Stradcz), w., pow. grodecki, dok. 2021, geog. 10579, szt. 22605 [Zaleski Wacł., Pielgrzym lwowski 1823; — Mnemosyne 1837; — Słowo rusk., Lwów 1863 Nr. 70; — Zbiór najpięk. i najint. okolic Galicyi, Lwów].
- Stradecka góra, pow. grodecki, geog. 31723 D., *zob.* Stracz.
- Stradom, w., pow. częstochowski, etn. 11815, 32158 D.
- Stradom, przedmieście Krakowa, K. 13612, *zob.* Kraków.
- Stradomka, w., pow. bocheński, dok. 1715.
- Stralsund, m., w. król. pruskiem, dok. 4788, 28701 D., kr. 7961, geog. 10514 (por. lit. w Słow. geograf.)].
- Strasniów (Strasznów), w., pow. stopnicki, dok. 4129.
- Strassburg (Strassberg), w. Alzacyi, arch. 28378 D., dok. 29720 D., pr. 17342.
- Strassburg, w. Prusach zach., *zob.* Brodnica.
- Strelitz, *zob.* Strzelno.
- Stronibaby, w., pow. złoczowski [Płoszczański B., W sprawie opisu Hałyczyny, Słowo, Lwów 1862].
- Stróże Wielkie i Małe, w., pow. grybowski, dok. 2405.

- Struga (Strugga) w., pow. kościerski, etn. 11340.
- Strumiłka, w., gub. kowieńska, num. 28628 D.
- Strusów, mko, pow. trembowelski [Przyłęcki St., Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844; — Milewski K., Pam. hist., Warsz. 1848].
- Strwiążek, w., pow. Lisko, dok. 2532.
- Stryj, m. i pow. (starostwo), dok. 2023, 29829 D., kr. 7658, etn. 11390, 11914, pr. 33091 D., ek. 18301 [Płoszczańskij W., Słowo, Lwów 1886 Nr. 51; — Kawczyński M., Co znaczy nazwa Stryj, Dla Stryja, Lwów 1886; — Finkel L., Z dziejów Stryja, tamże; — Bostel F., Z dziejów Stryja, tamże; — Tenże, Z przeszłości Stryja i starostwa stryjskiego, Przew. nauk. lit. 1886; — Zyzma, Stryj, Kraj 1886 Nr. 17; — Załozieckij W. D., Czerw. Ruś 1890 Nr. 41].
- Strypa, rzeka, geog. 10655, 10718.
- Strzegocin, w., pow. pułtusi, K. 13610.
- Strzelce nowe (Neu-Strelitz), w., pow. chodzieski, etn. 11454.
- Strzelce (Strzelcz), w., pow. krobki [Żychliński Teodor, Smogorzewo i Strzelce, Tyg. ill. 1864 X.].
- Strzelno, m. i pow., dok. 2072, 4176, kr. 6267, etn. 11378, K. 13403, 13409, 32471 D., szt. 21802, 21946, 22000, 22071, 22089.
- Strzecz (Strepsch), w., na Kaszubach [Verh. d. berliner. anthrop. Gesch. 1888 str. 321 do 323; — West. preuss. Volksblatt 1888 Nr. 202 (por. Słown. geogr.)].
- Strzeszyn, mko, pow. sochaczewski, K. 13188.
- Strzygłów (Strigau), m. i pow., na Szlasku, etn. 11386; — Filla J., Chronik der Stadt Striegau, Striegau 1889 (por.: rec. Wagner A., Kwart. hist. 1890)].
- Strzyżów, mko, pow. rzeszowski, dok. 4712, szt. 21947, 22045, 22089.
- Stubno, w., pow. przemyski, kr. 9433, hp. 33965 D..
- Studziennica, mko, pow. uszycki [Antoni J. (Rolle), Losy kresowego miasteczka, Przew. nauk. lit. 1876, Odb. Nowe Opowiad. hist.].
- Studzieniczna (Osada studzieniecka), w., pow. augustowski, szt. 22045.
- Studzieniec, osada, pow. skierniewicki [Maternicki J., Tyg. ill. 1875 2 XV.; — Kłosy 1879; — Roczniki tow. osad rolnych 1889].
- Studziona (r. 1411), dok. 2003.
- Studzionka nad Berezyną, w., pow. borysowski [Ihnatjew, Minskie gub. wied. 1877 (por. Słow. geogr.)], zob. Berezyna.
- Stuhm, zob. Sztum.
- Stuhmsdorf, zob. Sztumska Wieś.
- Stumpen, w. Infantach, dok. 3217.
- Stupnica, w., pow. samborski, sfrag. 28473 D.
- Stuttgart, m., król. Wirtemberskiego, kr. 6033.
- Stynawa, w., pow. stryjski, dok. 3023.
- Styr, rzeka, etn. 31960 D.
- Styrya, kraj, kr. 6333, hp. 25142.
- Subieński, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1890 Nr. 37].
- Subotów (Subbotów), w., pow. czehryński, szt. 22604, zob. Osoby: Chmielnicki Bohdan.
- Sucha, nad Skawą, w., pow. żywiecki, geog. 10717, szt. 21721, 21722, 22046.
- Sucha Wola, w., pow. gródecki, dok. 3797, 29777 D.
- Suchedniów, w., pow. kielecki, geog. 31539 D., szt. 22045.
- Suchodół, w., pow. krośnieński, dok. 4112, 4315 [Opryszki w Suchodole, Galicia Ztschr. 1841; — Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 21].
- Suczawa, w., pow., na Bukowinie, dok. 804, 2282, szt. 22604 [Opis, Rozm., Lwów 1831; — Schmidt Wihl., Suczawa's Denkwürdigkeiten von der ersten historischen Kenntniss, Czernowitz 1876].
- Suczawica, w., pow. radowiecki, na Bukowinie, K. 14615, szt. 22604, 22635, 22641 [Twardowski K., Gaz. nar. 1886 Nr. 181].
- Sulejów, mko, pow. piotrkowski (opactwo Cysterów), K. 13349—13352, szt. 21775, 21948, 22045, 22089, 22090, 22094, 22285, 22299, 22303 [Bartoszewicz J., Księga świata 1855; — Tenże, Nagrobki, Kronika, czasopismo 1858, Nr. 225; — Kłosy 1886].
- Sulików, w., pow. włoszczowski, dok. 2202.
- Sulimskij archiw., arch. 26, 28286 D.
- Sulisławice, w., pow. sandomierski, K. 13966, szt. 22045 [J. Cz. ks., Tyg. ill. 1860 I. str. 315].
- Sulistrowa, w., pow. krośnieński, dok. 1862, 1883, 2405.
- Sułkowice, w., zob. Horodnica.
- Sułoszowa, w., pow. olkuski, szt. 22090.
- Supraśl, mko, pow. białostocki, K. 14616, 14617, 20299, 33388 D.
- Suraż, dok. 29213 D. [Bobrowski, Opis gubernii grodzieńskiej, II. 1022—1033; — Batuszkow, Biełorussija i Litwa 137—141 (por. Słown. geogr.)].
- Suraż, w., pow. krzemieniecki [Sendulskij, Wołyn. eparch. wied. 1873 (por. Słownik geogr.)].
- Surdiejskij monastyr, K. 14618.
- Susk, w., na Wołyniu, arch. 94, dok. 4257.
- Susz (niem. Rosenberg), m. i pow., w Prusach zachodnich, K. 13966 [Fankidejski ks., Utracone kościoły str. 153].

- Suwałki, m. i gub., geogr. 10126, 10198, 10438, 10570, 10701, 10854, etn. 12205, 12206, szt. 21858, 22045, 33746 D., hp. 24675 [Zdziarska J., Tyg. ill. 1870 2. V.; — Pamiątnia książka gub. suwalskiej 1872; — Spis miejscowości, tamże 1878; — Giedroyć ks., Pam. fizyograficzny 1886 VI. (por. Słownik geogr.)].
- Swarzędz, m., pow. poznański, K. 14955.
- Świder, rzeczka, dopływ Wisły, etn. 11213.
- Świdnica (Schweidnitz), m. i pow. (księstwo), na Szlasku, dok. 2072, 4153, 4801, kr. 6712 6979, 9234, 30239 D., geog. 10875, K. 14823, hp. 23838, 33878 D., zob. Jaurów.
- Świebodzin (niem. Schweibus), m., w Brandenburgii [Kniepel A., Gesch. d. Stadt Schweibus (por. Słown. geogr.)].
- Świeca, rzeka, geog. 10649.
- Świecie (Schwetz), m. i pow., w Prusach, hp. 24010, 24011, hp. 33909 D. [por. Słownik geogr.].
- Święcin (niem. Schwetzen) w., pow. pucki, etn. 12207.
- Święta, rzeka (bitwa r. 1435), dok. 2105, 29299 D., hp. 24189.
- Świeże, w., pow. borysowski, hp. 24682.
- Świętokrzyskie góry, geog. 31539 D., 31540 D., 31784 D., etn. 31931 D.
- Świętokrzyski klasztor, zob. Łysa Góra.
- Świętokrzyska ziemia, geog. 10276.
- Świnice wartskie, w., pow. Turka, szt. 22045.
- Świnka (ruiny zamku), szt. 22046.
- Świr, mko i jezioro, pow. święciański, dok. 3168 [Wędrowiec 1882 Nr. 43], zob. Narocz.
- Świrz, mko, pow. przemysłański, szk. 19320.
- Świsłocz, mko, pow. bobrujski, szk. 19738, 33310 D. [Kraszewski J. I., Obrazy z życia i podr., Wilno 1842 I.; — W. M., Kłasy 1879 XXIX.].
- Świteż, jezioro, geog. 10741, 31756 D., etn. 12155.
- Swoszowice, w., pow. wielicki, dok. 3355, ek. 18119 [R. K., Pszczółka pol. 1823; — Galicia, Ztschr. 1841; — Anczyc Wł. L., Tyg. ill. 1862 VI. 1871; 2. VIII.].
- Sybin (Hermannstadt), m., w Siedmiogrodzie, kr. 30790 D.
- Syberya, kraj., dok. 5205, 30158 D., kr. 6312, 9457, 9654, 9701, 9723, 31256 D., 31301 D., geog. 10092, etn. 31938 D., K. 13464, pr. 17824, hp. 23399, 27521, 27533, 28246.
- Sycow (Wartenberg), m. i pow., na Szlasku [Franckowski J., Die Herren von Braun als Besitzer der freien Herrschaft Wartenberg, Ztschr. f. Gesch. Schlesiens XXIV. (por. rec.: Wagner A., Kwart. hist. 1890)].
- Sycylia, wyspa, kr. 30443 D.
- Sycyna, w., pow. kozienicki [Gwiazdziej, Kłasy 1882 XXXV.], zob. Kochanowski Jan.
- Syeny, zob. Augustów.
- Szade, m., pow. samborski, dok. 3065, 3500.
- Szadek, mko, pow. sieradzki (starostwo), szt. 22045 [Parczewski J. S., Monografia Szadku, Warsz. 1870 (por. rec.: Bibl. warsz. 1871 II.)].
- Szaflary, w., pow. nowotarski, num. 442 [Klemsch J. C., Skałka bei Szaflary, Galicia, Lemberg 1840].
- Szamos-Ujwar, w Węgrzech, hp. 26570.
- Szamotuły (niem. Samter), w. i pow., W. ks. poznański, dok. 806, geog. 31568 D., 31835 D., etn. 11211, pr. 33013 D., szt. 31803, 22046 [por.: E. 1744: Hymn de B. Virg. Szamotulensi; — A. P., Kłasy 1879 XXIX.].
- Szamrajewk, w., pow. wasylkowski, szk. 19441.
- Szaniec, w., pow. stopnicki, K. 13668, szt. 22045.
- Szarogród, m., pow. mohylowski, dok. 5277, K. 32625 D. [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 II. (tamże Przywilej Witolda, dany Wasyłowi Karaczewskiemu na założenie Szarogrodu z r. 1333; — Dobrowolski J., Tyg. ill. 1872 2. IX.; — Antoni J. (Rolle J.), Zameczki podolskie, Krak. 1880)].
- Szawle, m. i pow., na Żmudzi, dok. 5435 [Magazyn powsz., Warsz. 1839 VI.; — Onnowski Stan., Wycieczka do Szawel (Wilno, Werki), Wiek 1879 Nr. 210—221].
- Szarowica, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 26].
- Szawulicha (Szawulichy), mko, pow. humański, dok. 5352, 5354.
- Szczara, rzeka [Zieliński, Mat. dla geogr. i stat. mińskiej gub. I. (por. Słown. geogr.)].
- Szczawne, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 31].
- Szczawnica, geog. 31524 D., 31721 D. [Zawadzki, Szczawnica, Mnemosyne, Lwów 1832; — Herbiech Fr., Wiadomość o znajdującym się w Galicyi źródle zdrowia w Szczawnicach, z niem., przez ks. Winc. Balickiego, plebana w Lisigorze, Tarnów 1831; — Żejnszner L., Geognostische Beschreibung, Leonhard's Jahrbuch 1835; — Kratter H., Galicia Ztschr. 18, 41; — Dz. liter. 1862 str. 460; — Tyg. ill. 1864 X.; — Winkler O., tamże 1870 2. V.; — Fesner, Przyj. dom., Lwów 1871; — W., Kłasy III.; — Tyg. ill. 1872 2. IV.; — Radziszewski Br., Wypadki rozbioru chemicznego źródła „Wandy“, Spraw. kom. fizyogr. Ak. um., Krak. 1879 XIII.; — Tyg. powsz., Warsz. 1880; — Estreicher K., Gaz. polska 1882 Nr. 207; — Olszewski K., Rozbiór chemiczny, Spraw. kom.

- fizyogr. Akad., Krak. 1882 XVI.; — Sciborowski Wł., Szczawnica, zakład zdrojowo-kąpielowy i klimatyczny, sprawozdanie z r. 1892, Krak. 1893; — Wiśniewski F., Szczawnica w Galicyi, zakład zdrojowo-klimatyczny, Krak. 1893].
- Szczeczeszyn, m., pow. zamojski, dok. 4057.
- Szczecin (niem. Stettin), m., na Pomorzu, arch. 135, dok. 1685, 3057, 3899, 4118, 4383, 4431, kr. 7757, 7822, 7864, 8244, 8522, 30620 D., geog. 31839 D., etn. 11346, K. 12480, pr. 16333, hp. 23383, 23911, 25041, 25539, 25933, 25969, 34125 D. [Heering J. S. Historische Nachricht von Alt-Stettin, Stett. u. Frankf. 1726, zob. Nr. 7757; — Plan der Stadt Stettin auf dem linken Oderufer, 1:4500, chromolitogr., Stettin 1877; — Schody na placach miejskich, Spr. kom. hist. sztuki Akad. I. str. 51].
- Szczekociny, mko, pow. włoszczowski, dok. 5436, kr. 30293 D., szt. 22605, hp. 27907 [Wieniarski A., Szczekociny i pani starościna wolbromska, Tyg. ill. 1862 V.].
- Szczekotowo, w., pow. mozyrski, szt. 22605.
- Szczepanów, w., pow. brzeski, kr. 30460 D., etn. 32134 D., szt. 21949, 22045, 22089, hp. 25032, zob. *Osoby*: Pleydenwurf Hans.
- Szczepanowice, w., pow. miechowski, etn. 31935 D.
- Szczerbice, w., pow. rybnicki, szt. 21949.
- Szczerzec, m., pow. lwowski, dok. 3570, 5101, 5263, etn. 11907, 12377.
- Szczorsze, w., pow. nowogrodzki, arch. 28296 D., 28336 D.
- Szczucin, mko, pow. dąbrowski, szk. 19759.
- Szczuczyn, m. i pow., gub. łomżyńska, geog. 31565 D.
- Szczurowice, mko, pow. brodzki, arch. 17, pr. 17266.
- Szczyrzyce, w., pow. limanowski, dok. 1744, 1815, K. 13373, 13374, 13624, 32460 D., szt. 21775, 21949, 22045.
- Szedława (Schedlau), na Szląsku, arch. 21.
- Szegiedyn, w Węgrzech, hp. 26343.
- Szekluki [Paprzyca H., Kopiec w Szeklukach (gub. warsz.), Wisła 1899].
- Szeląg, w., pod Poznaniem, num. 28628 D.
- Szełków, w Łomżyńskim (?), etn. 31884 D.
- Szenderoska, w., pow. kaniowski, dok. 5354.
- Szepinki, zob. Szypinki.
- Szeradów, szt. 22045.
- Szeszory, w., pow. kossowski [Bielowski A., Dod. Czasu 1857 VI. str. 667].
- Szeszot, K. 13905.
- Szewna, pod Ostrowcem, pow. opatowski [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.].
- Sziget, na Węgrzech, kr. 7261.
- Szkalmierz, zob. Skalmierz.
- Szkoło, w. i kąpiele, pow. jaworowski [Sixtus Erazm, O ciepłach w Szkle, Zamość 1617, Lwów 1780 (po polsku i po łac.); — Hoffmann Fr., Sur les eaux minérales à Szkoło, Memoires de l'academie, Paris 1762; — Miscellen, Lemberg 1823; — Zakrzewski Mar., Czasop. nauk. ks. Os. ol. 1828; — Torosiewicz, Mnemosyne, Lwów 1835 (po polsku: Pam. farmaceutyczny 1835 i Źródła mineralne w Galicyi i na Bukowinie, Lwów 1849); — Petermanns Geograph. Mitth. 1862 str. 31].
- Szklów, m., pow. mohylewski, dok. 4411, 5508, kr. 9443 [Tyg. ill. 1872].
- Szkocya, kraj, dok. 1504, 1506, 1512, 1632, 3445, 28998 D., hp. 22865.
- Szląsk, kraj, arch. 21, 115, 28293 D., 28343 D., 28377 D., chr. 165, dyp. 252, 253, 265, 267, 28449 D., 28462 D., sfrag. 222, 296, 298, 28470 D., 28475 D., her. 324, 369, 370, 386, 389, 411, 28529 D., 28559 D., num. 507—509, 553, 28613 D., epigr. 23651 D., dok. 651, 658, 679—687, 721, 722, 740, 772, 819, 834, 1632, 1645, 1707, 1763, 1792, 1821, 1837, 1972, 2134, 3109, 3150, 3246, 3404, 3477, 3509, 3552, 3573, 3584, 3738, 3902, 4098, 4153, 4406, 4671, 4672, 4695, 4703, 4801, 5627, 28683—28689 D., 29042 D., 29160 D., 29238 D., 29296 D., 29484 D., 29491 D., 29810 D., 30086 D., kr. 5819, 5824, 5858, 5859, 5860, 5862—5865, 5887, 6008, 6062, 6220, 6267, 6325, 6327, 6328, 6330, 6331, 6360—6364, 6398, 6399, 6416, 6459, 6458, 6503, 6506, 6507, 6614, 6622, 6623, 6638, 6789, 6812, 6853, 6898, 6901, 6914, 7285, 7286, 7756, 7765, 7803, 7901, 8073, 8424, 9172, 9224, 9336, 9561, 9575, 9692, 9752, 9807, 30289 D., 30240 D., 30732 D., geog. 10054, 10087, 10102, 10121, 10278—10299, 10327, 10577, 10593, 10766, 10778, 10794, 10304, 10873—10875, 10906, 10910, 10978—10983, 31519 D., 31582—31589 D., 31591 D., 31592 D., 31709 D., 31771 D., 31777 D., 31842 D., etn. 11158, 11181, 11227—11229, 11233, 11386, 11387, 11403, 11416, 11432, 11582, 11648, 11729—11759, 12340, 31937 do 31941 D., 32109—32121 D., K. 12477, 12478, 12654, 12655, 12689, 12693, 13030, 13252, 13255, 14888, 14907, 14941, 14960—14973, 15734, 15965, 32404 D., 32451 D., 32452 D., 32520 D., 32521 D., 32533 D., 32686 D., 32777 D., pr. 16096, 16212—16214, 16716, 17123, 17123, 17285, 17286, 17294, 17374, 17395, 17417, 17442, 17546, 17620, 32830 D., 32833—32835 D., ek. 17991, 18099, 18109, 18117, 18160, 18219, 33126 D., 33137 D., ob. 18473, 18474, 18621, 18721, szk. 19049, 19324, 19328, 19536, 19799, lit. 20111, 20183, 20465, 20467, 20608, 20692, 20760, 20813, 21164, 33394 D., 33395 D., szt. 21740,

- 21772, 21785, 21809—21811, 21813, 21814, 22013, 22019, 22023, 22033, 22046, 22055, 22056, 22059, 22078, 22089, 22101, 22299, 22593, 33687 D., hp. 23029, 23212, 23467, 23550, 23784—23879, 24830, 25081, 25123, 25128, 25142, 25154, 25171, 25191, 25228, 25399, 25471, 25501, 25527, 25572, 25681, 26057, 26307, 27289, 27297, 27304, 27620, 27656, 28111, 28114, 28120, 28233, 33661 do 33892 D., 34066 D., 34082 D., *zob.* poszczególne księstwa szląskie.
- Szlezwig-Holsztyn, pruska prowincya, geog. 10661, hp. 22956.
- Szmeks (pol. Szczawy Sławkowskie, węg. Tatraffred) [Maleszewski Wład., Tyg. ill. X.; — Tyg. powsz. 1879; — Muelndner H., Pam. tow. tatrzańskiego 1876 (por. lit. w Słown. geograf.)].
- Szmigiel (Śmigiel, niem. Schmiegel), m. i pow., geog. 31568 D., 31835 D., K. 15128, szt. 21803.
- Szodrowo, w Poznańskim, etn. 31925 D.
- Szpanów, w., pow. rówieński [Przedzieki A., Podole, Wilno 1841 I.]
- Szpegawsk (Spengawskén), w., pow. starogardzki, etn. 11398 [Fakidejski ks., Utraczone kościoły str. 247].
- Szrem (Śrem, niem. Schrimm), m. i pow., geog. 31835 D., etn. 11255, szt. 21803.
- Szreńsk, mko, pow. mławski, szt. 22090.
- Sztabin, *zob.* Krasnybór.
- Sztokholm, m., w Szwecyi, dok. 3493, 4431, 4513, etn. 11043, 11165, 31901 D., szt. 21736, *zob.* Szwecya.
- Sztum (Stuhm), m. i pow., Prusy zachodnie (rozejm 1629 r.), etn. 11347, hp. 33910 D.
- Sztumska Wieś (Stumsdorf), w., pow. sztumski (pokój 1635 r.), dok. 3729.
- Szubienice (nazwy osad), lit. 20469.
- Szubin, m. i pow., hp. 25279.
- Szumbar, w., pow. krzemieniecki [Stecki, Wołyń str. 71—73].
- Szumiacz, w., pow. Turka, dok. 4848.
- Szumlis (niem. Adlig-Schoenhof), w., pow. kościerski [Rocz. tow. przyj. nauk. pozn. 1871 str. 175; — Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Ver. XV. str. 175].
- Szumsk, mko, pow. krzemieniecki [Stecki, Wołyń II. 38—51 i 428—411].
- Szunów (Schoenau), m. i pow., na Szląsku pruskim [Karwowski, Die Schönaauer Salz-führen, ein Process aus dem XVIII. Jahrh., Ztschr. d. Ver. f. Gesch. Schles. 1895, Odb. Breslau 1895].
- Szwajcarya (Helwecya, Schweiz, Suisse), kraj, arch. 28270 D., 28378 D., dok. 4847, kr. 5960, 7941, 30287 D., 30283 D., K. 13403, 15665, 15690, 32454 D., hp. 22762, 22795, 22943, 23222, 27926, 28248.
- Szwajcarya kaszubska [Preuss. Prov. Bl. 1845; — Prz. polski 1883].
- Szwajcarya Saska, geog. 31716 D.
- Szwecya, arch. 136, 137, 28379 D., dyp. 28460 D., her. 28536 D., dok. 1519, 1523, 1524, 1556, 1611—1623, 1632, 2071, 2294, 2307, 2339, 2900, 2936, 2967, 3019, 3020, 3030, 3179, 3190, 3206, 3251, 3298—3301, 3315, 3335, 3343, 3359, 3362, 3379, 3443, 3451, 3468, 3469, 3478, 3492, 3510, 3585, 3612, 3637, 3638, 3646, 3652, 3666, 3672, 3673, 3709, 3728, 3796, 3803, 3819, 3820, 3864, 3877, 3882, 3898—3901, 3904, 3912, 3913, 3918—3920, 3924, 3925, 3933—3937, 3946, 3955, 3956, 3964, 3966, 4000, 4024, 4091, 4098, 4123, 4132, 4140, 4311, 4325, 4347, 4351—4353, 4361, 4365, 4369, 4370, 4372, 4380, 4381, 4383, 4389, 4397—4399, 4401, 4406, 4411, 4415, 4417, 4425, 4432, 4435, 4449, 4513, 4536, 4551, 4673, 4788, 4801, 4943, 5264, 5289, 5320, 28801 D., 28808 D., 29025 D., 29042 D., 29044 D., 29057—29068 D., 29674 D., 29692 D., 29709 D., 29720 D., 29737 D., 29740 D., 29788 D., 29804 D., 29805 D., 29809 D., 29811 D., 29817 D., 29819—29837 D., 29831 D., 29926 D., kr. 5962, 5963, 6940, 7479, 7505, 7531, 7534, 7549, 7622, 7710, 7746, 7779, 7805, 7921, 7952, 7961, 7971, 7995, 7996, 7998, 8061, 8100, 8204, 8228, 8235, 8252, 8256, 8257, 8263—8265, 8267, 8278, 8281, 8283, 8285—8287, 8289, 8292, 8293, 8296, 8299, 8309, 8310, 8314, 8318, 8319, 8321, 8323, 8327—8330, 8336, 8366, 8383, 8454, 8481, 8518—8521, 8699, 8722, 8795, 8799, 8811, 8829, 8853, 8866, 8898, 8911, 8932, 9117, 9333, 9394, 9481, 9520, 9531, 9571, 9590, 9754, 9840, 31071 D., 31292 D., geog. 10048, 10499, 10519, 10916, 31516 D., etn. 11358, K. 12718, 13655, 15677, 15707, ek. 13161, 18203, hp. 22763, 22795, 22946 do 22951, 23261, 23393, 23731, 24103, 24107, 24219, 24220, 24229, 24580, 25969, 26130, 26136, 26166, 26251, 26255, 26338 do 26340, 26348, 26391, 26393, 26394, 26405, 26412, 26441, 26487, 26488, 26513, 26535, 26537, 26538, 26542—26544, 26546, 26548, 26554, 26593, 26700, 26975, 26977, 26979, 26982, 26983, 26988, 27051, 27055, 27063, 27113, 27116, 27129, 27578, 27826, 28164, 23257, 33767 D., 33993 D., 34180 D.,
- Szydłów, mko, pow. stopnicki [Tyg. ill. 1861 III.; — Kłosy VIII.].
- Szydłów, mko, pow. rossieński, szt. 22045.
- Szydłów(ce), w., pow. husiatyński, dok. 1976.
- Szydłowiec, m., pow. konecki, szt. 21828, 21949, 22045—22047, 22089, 22090, 22285, 22293, 22296, 22396, 22407, 22447, hp. 25731 [Anczyc W. i Schoupe Alfr., Krajobrazy polskie, z. I., Warsz. 1863 [Zamek]].
- Szymbark, w., pow. gorlicki, szt. 22046, 33672 D.

Szymon (niem. Simonsdorf), w., pow. malborski [O parafii szymońskiej, *Gaz. lecka* 1877; — Fankidejski ks., *Klasztory żeńskie* str. 231].

Szynwałd (Gross Schoenwalde), w., pow. grudzicki [Fankidejski ks., *Klasztory żeńskie* str. 173—178].

Szypinki, w., pow. mohylowski, dok. 5152.

Tadanie, w., pow. kamionecki, szt. 22046.

Taganrog, m. portowe nad morzem Azowskim [Przyj. ludu, *Leszno* 1841 VIII.].

Taliadowski monaster, szt. 22604.

Tannenberg, w., Prusy wschodnie (bitwa r. 1410), kr. 6577, szt. 22045, hp. 24059, 25377, 25380, 25384, *zob.* Łąbrowno i Grunwald.

Tarczek, w., pow. iłżycki; szt. 22045.

Targ Nowy, *zob.* Nowy Targ.

Targowica, mko, pow. humański (jako siedziba konfederacji), dok. 5398, 5399—5401, 5410, 5412, 5413, 5437, 30120 D., 30121 D., kr. 9670, 31352 D., hp. 27699, 27795 do 27797, 27810, 34276 D.

Tarnawa, w., pow. bocheński, szt. 21950, 22045, 22090.

Tarnawa, w., pow. dobromilski, szt. 22046, *zob.* Dobromil.

Tarnawa, w. Lubelskiem, szt. 22604.

Tarnobrzeg, m. i pow., etn. 11813, 31948 D., 32147 D.

Tarnogóra, mko, w. Lubelskiem, szt. 22045.

Tarnogród, mko, pow. biłgorajski, dok. 3268; jako siedziba konfederacji: 4319, 4447, 4459, pr. 16330, hp. 27144, 27145.

Tarnopol, m. i pow., arch. 17, num. 23628 D., dok. 2859, 3046, 3745, 4665, 4692, 5705, 5795, 29714 D., 29853 D., *geog.* 10568, 10742, 10987, 31615 D., 31616 D., pr. 17266, 17267, 17676, ek. 18087, szt. 21951, 22045, 22046, 22604, 22648, 22661 [Zawadzki Al., *Reise-Bemerkungen, Miscellen zur Bel. u. Unterh., Lemberg* 1823; — Jaszowski Stan., *Miasta sławniejsze w Galicji, Rozm., Lwów* 1831; — Galicia, *Ztschr.* 1841; — Przyłęcki St., *Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album Borkowskiego, Lwów* 1844; — Kalendarz stanisławowski na r. 1848; — *Zoria hałycka* 1852 Nr. 82 i 83; — *Przyj. dom, Lwów* 1861; — *Dod. Gaz. lw.* 1868 Nr. 48—52; — *Prawo przez królewicza Jakóba Ludwika, Dod. Gaz. lw.* 1874 III.; — *Satke Wład., Roczny i dzienny przebieg wiatrów, Spraw. kom. fizyogr. Akad. um., XXVIII., Odb. Krak.* 1893; — *Rocznik*

Kółka naukowego tarnopolskiego, Tarnopol 1892—1894 I.—III.].

Tarnoruda, mko, pow. skałcki, szt. 22045.

Tarnoskała, dwór i folwark Maleszowa, pow. stopnicki [Kalicki K. F. *Prawdzic, Oko lice Tarnoskały, Warsz.* 1843].

Tarnów, m. i pow., arch. 23, dok. 3994, 5213, 5454, 5476, 5569, 29520 D., 29956 D., kr. 7252, 7658, 8744, 8808, 31354 D., *geog.* 10141, 10645, etn. 11233, K. 12981, 13615, 13893, 13980—13982, 32401 D., 32495 D., pr. 17586, 33019 D., 33090 D., szk. 19121, 19576 do 19578, szt. 21935, 21952, 22045, 22047, 22089, 22090, 22096, 22285, 22289, 22293, 22296 (Terlikówka), 22300, 22385, 22436, 22489, 22509, 22515, 33633 D., 33636 D., 33658 D., hp. 23751, 25825 [por.: E. 1700: *Relatio hist. de S. felicissima in ecd. Tarnoviensi; b. r.: Jurispatronatus ecclesiae tarnoviensis; — Rozm., Lwów* 1829; — *Jaszowski St., tamże* 1830; — *Balicki Winc., Miasto Tarnów pod względem hist., statyst., topograf. i nauk., Tarnów* 1831 (por. rec.: *Siarczyński K., Czasop. nauk. bibl. Ossol.* 1832 III.); — *Przvj. ludu, Leszno* 1835 II.; — *Dod. Gaz. lw.* 1868 Nr. 32 do 47; — *Eliasz W., Wspomnienie o Tarnowie, Album w Raperswyłu, Lwów* 1876 (por.: *Jocher III. str.* 505)].

Tarnowice (Tarnowitz), w., pow. Brzeg, na Szlasku [Szulc M., *Bemerkungen über das Vorkommen des Bleiglanzes bei Tarnowitz in Schlesien (jest tu o Olkuszu i górach Sandomirskich), Hammelen* 1813 str. 226].

Tarnowiec, w., pow. jasielski, K. 13966 [por.: E. 1700: *Marczewski M., Relacya albo opisanie introdukcji SS. Męczenników w Tarnowcu przez Piotra St. Orłowskiego*].

Tarnowo (Tharlang), w., pow. wschowski [Prümer R.: *Dienstregister des Dorfes Tharlang im J. 1758, Ztschr. d. hist. Ges. f. d. Prov. Posen* 1896].

Tartaków, mko, pow. sokalski, dok. 4187, szt. 22045 [Stęczyński M., *Okolice Galicji, Lwów* 1847 str. 121; — *Barącz S. X., Warta, Pozn.* 1890 Nr. 813—820; — *Czerneckij W., Istor. wiadomosti pro Tartakiw i czudotwornu ikonu Matery Bożej, Lwów* 1890].

Tatarya, kr. 7287, *zob.* Krym.

Tatarzyn, w., pow. kamieniecki, num. 28628 D.

Tatarzyska, w., pow. uszycki, num. 28628 D.

Tatry, góry, *geog.* 10537, 10609, 10617—10632, 10636, 10639, 10644, 10645, 10689, 31523 D., 31526 D., 31529 D., 31534 D., 32537 D., 31713 D., 31714 D., 31716 D., 31721 D., 31779 D., 31845 D., etn. 11799, 12393, 32138 D., hp. 26344 [por.: *Pam. tow. tatrzańskiego t. 21 (do r. 1900) i lit. w Słowniku geograf.*].

- Taurogi (niem. Taurogen), mko, pow. rosieński, dok. 5748, hp. 28228 [Kraj, Petersb. 1834 Nr. 10].
- Tauryka, *zob.* Krym.
- Tczewo (niem. Dirschau), m. i pow., dok. 3913, 29809, etn. 11117, pr. 17321, hp. 24013.
- Tęczyn (zamek Tęczynskich), geog. 10662, szt. 22046, 33636 D., hp. 34043 D. [Przyj. ludu Leszno 1836 III.; Lwówianin 1837 II.; — Smoczyński W. X., Kartka z dziejów Tęczyna, Kalend. Czecha na r. 1888 i Odb. Krak. 1888 (por. rec.: A. N., Prawda warsz. 1888)], *zob.* Osoby: Tęczynscy.
- Tęczynek, w., pow. chrzanowski [Smoczyński Winc., Kopia dokumentu włożonego do gąłki kościoła w Tęczynku, 1879].
- Tejputy, w., szt. 22092.
- Telacze, w., pow. podhajecki [Zbiór najp. i najnt. okolic Galicyi, Lwów].
- Teligół, rzeka i jezioro, gub. chersońska (bitwa z Turkami 1614), dok. 3535.
- Telsze, m. i powiat, dok. 5326, geog. 10457, 31658 D., etn. 11320, szk. 19739, 33311 D. [Wołyniak (Giżycki M.), Luźne kartki z przeszłości Telsz, Przegl. powsz. 1893 I.], *zob.* Żmudź (dyecyzja telszewska zwana żmudzką).
- Temerowce, w., pow. stanisławowski [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistnośtej w Hałycy, Słowo rus., Lwów 1864].
- Temeszwar, m., w Węgrzech, hp. 26843.
- Tempelburg, *zob.* Czaplinek.
- Teofilpol, mko, pow. starokonstantynowski [Stecki J., Tyg. ill. 1878 3 V.].
- Terespol, nad Bugiem, m., pow. bialski, hp. 27220, *zob.* Brześć litewski.
- Terlikówka, przedmieście Tarnowa, *zob.* Tarnów.
- Terło, w., pow. starsamborski [Nauk. Sbornyk 1886 str. 325].
- Ternawka, pod Haliczem, szt. 22605.
- Ternowa wyżna i dolna, w., w Galicyi, dok. 2160, 2303.
- Terszaków, w., pow. rudecki [Naukowy Sbornyk 1866 str. 323].
- Teterów, rzeka, dopływ Dniepru, etn. 11421.
- Tichwinskij monaster, kr. 7805.
- Tilsit, *zob.* Tylża.
- Tłumacz, m. i pow., dok. 1943.
- Tłumaczyk, w., pow. kołomyjski, szt. 22605.
- Toki, w., pow. zbaraski, szt. 22046, 22396.
- Tomaszów, m. i pow., gub. lubelska, geog. 10277, szt. 21829 (por.: Jocher III. str. 586).
- Tomaszów Rawski (Mazowiecki), m., pow. brzeziński [Ostrowski Ant., Pomysły o potrzebie reformy towarzyskiej w ogólności, a mianowicie co do Izraelitów w Polsce przez założyciela miasta Tomaszowa Maz., Paryż 1834; — Dzień. łódzki 1885; — Tyg. piotrkowski 1891 Nr. 4 i n.].
- Tomice, w., pow. poznański, szt. 22090.
- Tomsk, m. i gub. [Pr. K., Kościół parafialny w Tomsku, Tyg. ill. 1873 2. XII.].
- Tomyśl nowy, m. i pow., W. ks. Poznańskie, szt. 21803.
- Topola, w., W. ks. Poznańskie, num. 554.
- Topolno, w., pow. świecki, etn. 31936 D.
- Torczyn, mko, pow. łucki, dok. 4752.
- Torczynowice, w., pow. samborski, dok. 4102, 4782.
- Toropiec, m. i pow. [Szczukin W., Istoriko-statystyczeskij oczerk goroda Toropca pskowskoj gubernii, Petersb. 1892].
- Torres Vedras, w Portugalii (1810 r.), 31432 D.
- Tortosa, m., w Hiszpanii, kr. 9780.
- Toruń (niem. Thorn), m. i pow., arch. 95, 96, 28271 D., 28337 D., dyp. 204, 28464 D., sfrag. 28476 D., her. 412, num. 473, 483, 511, 28600 D., ep. 626, dok. 807, 808, 1126, 1131, 1191, 1192, 1729, 1828, 1995, 2246, 2288, 2611, 2745, 3140, 3238, 3313, 3644, 3731, 3798—3800, 3851, 3903, 3935, 3947, 4008, 4130, 4365, 4372, 4416, 4421, 4435, 4442, 4503, 4513, 4558, 4569, 4582, 4610, 4619, 4654, 4682, 4759, 4941, 4964, 4967, 5110, 5304, 5320, 5321, 5425, 5426, 5517, 29162 D., 29365 D., 29809 D., 29821 D., 29955 D., 29989 D., kr. 6576, 6693 6819, 6852, 7711, 7748, 7827, 7990, 8138, 8143, 8203, 8237, 8240, 8410, 8567, 8825, 8837, 8897—8900, 8918, 8968, 9103, 9194, 9215, 9279, 9550, 9602, 31165 D., 31267 D., 31324 D., 31377 D., geog. 10482, 10981, K. 1274, 12764, 13299, 13868, 13912, 14877, 14993, 15132, 15400, 15416, 15502, 15504, 15505, 15652, 15752, 15753, 15768, 15770, 15771, pr. 16319, 16803, 17312, 17314—17319, 33092 D., ek. 18192, 18193, szk. 19382 do 19385, 19387, 19392—19396, 19400, 19401, 19776, lit. 20919, 20923, 20925, 20926, 20932, 20933, 20946, 21164, 21190, 33364 D., szt. 21953, 22045, 22047, 22089, 22090, 22428, hp. 23923, 23987, 24014—24024, 24069, 25542, 25544, 26413, 26586, 27087, 27158—27160, 27162—27164, 27190, 27825, 27841, 34126 D., [por.: E. b. r.: Toruń: Dem Fürsten des Lebens das Hertz des Thornischen Zions; — Szulc Dom., O Tarnowie mazowieckim (Thorn) do Kopernika, Pam. relig. moral. 1843 I., Odb. Warsz. 1843; — Fankidejski ks., Utracone kościoły str. 25—39; — Toruń, wsp. z podróży z r. 1847, Pam. lit. Szlachtowskiego 1850 Nr. 26; — Tyg. powsz. 1879; — Woerl, Führer durch Thorn u. Umgebung, Würzburg 1891 (por.: Jocher III. str. 506)].
- Toruńskie jezioro, geog. 31754 D.

- Toskana, kraj, dok. 1507, 3043, hp. 22795, 22990, 25968.
- Toszek (niem. Tost), m., pow. toszczycko-gliwicki, na Szląsku, pr. 33035 D.
- Touste, mko, pow. skałacki, etn. 11264.
- Trąbki, w., pow. garwoliński, dok. 5325 [Tyg. ill. 1868].
- Trąbki, pow. kwidzeński, *zob.* Trumieje.
- Tracya, kraj, hp. 23119, 23121.
- Trapezunt, m., kr. 30272 D.
- Trembowla, m. i pow., dok. 3586, 4117, geog. 31617, etn. 31948, K. 14619, szk. 19321, szt. 21838, 21954, 22045, 22046, 22605, hp. 24330, 24342, 24343, 24351, 24375, 26743, 26745, 26746, 26748, 34059 D. [Malczewski K., Lwowianin 1835; — Przyłęcki St., Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844; — Mielewski K., Pam. hist., Warsz. 1848; — Ruiny zamku, Tyg. ill. 1875].
- Trenczyn, m., na Węgrzech, szt. 33670 D. [Tyg. ill. 1871 2. VII.].
- Trepcza, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr król., Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 7].
- Tresnovec-horni (Ober-Johnsdorf), etn. 31941 D.
- Trikaten, w., pow. wendeński, Inflanty, szt. 22046.
- Travendal (pokój 1700 r.), dok. 4348.
- Trojanów, mko, pow. żytomierski, szt. 21722 [Witanowski-Rawicz M., Po bocznych drogach, Wędrowiec 1900 Nr. 52].
- Trójca św., *zob.* Okopy.
- Troki, m. i pow. (województwo), dyp. 218, dok. 962, 1953, 3329, 4708, 4715, 29309 D., 29393 D., geog. 10439, etn. 12076, 12154, K. 13176, 14619, 14621, pr. 17278, 33066 D., szt. 22045, 22046, 22287, hp. 24676 [por.: E. 1718: Butrymowicz i Minkiewicz; — Tyszkiewicz, Troki, Tyg. petersb. 1840 XXII. (por.: Athen. 1841 V.); — Syromkła W., Wycieczki po Litwie I. 37 do 122; — Okulewicz, Wiestn. zapad. Rosyi 1867 (por.: Jocher III. str. 506)].
- Tropie, w., pow. nowosądecki, szt. 22045.
- Troppau, *zob.* Opawa.
- Trościaniec, w., pow. jaworowski, dyp. 223, dok. 1989, 5325.
- Trościaniec, w., pow. złoczowski, etn. 11264, 11430.
- Turnieje albo Trąbki Wielkie (Gross Tromnau), w., pow. kwidzyński, kr. 31197 D.
- Truskawiec, w. i kąpiele, pow. drohobycki [Koch M., Die Mineralquellen, Wien 1842; — Torosiewicz T., Maschek, Koliński M., Mnemosyne, Lwów 1836, 1837; — Galicia, Ztschr. 1841; — Turek Fr., Dod. Gaz. lw. 1850—1853 (sprawozdania); — Przedzymirski, Truskawiec z okolicami, opisał
- Mikołaj z Maćkowic, Lwów 1850; — Tyg. ill. 1872 str. 2 IX.; — Chłapowski Franc., Kłasy 1884 (por. Słown. geogr.)].
- Truskolasy, w., pow. częstochowski, dok. 3010, szt. 22045.
- Truso (zaginiona miejsc.), [Preuss. Prov. Bl. 1854 II. str. 290 i 300; — Anger Ueber die Lage von Truso und über die Möglichkeit, dieselbe wiederaufzufinden, Altpr. Mntschr. XIV.], *zob.* Elbląg.
- Trutíně, w Czechach (bitwa r. 1110), hp. 34060 D.
- Trutnov (niem. Trautenau), m., w Czechach, kr. 30247 D.
- Trydent (Trento, Trient), m. włoskiego Tyrolu [sobór trydencki, dok. 1633—1635, 2979, 2980, 29083 D., 29084 D., 29562 D., K. 12595—12601, 12711, 15205, 15281, 15655, 32348 D., hp. 25939—25941].
- Tryest, m., hp. 23045.
- Trygorski monastyr, K. 14619.
- Trypol (Tripolca), mko, gub. kijowska, etn. 31973 D.
- Trzanowice niżne, w., pow. cieszyński, na Szląsku, szt. 22045.
- Trzciana, w., pow. rzeszowski, szt. 22090.
- Trzcianka (Schönlanke), m., pow. czarnkowskiego, ek. 18098.
- Trzcianka (Zawadka), [R. 1487. Dokument lokacyjny na prawie wołoskiem, Prochaska, Jaślicka, Przew. nauk. i lit. 1889].
- Trzebinia, mko, pow. chrzanowski, dok. 2018, 2640.
- Trzebnica (Trebnitz), m. i pow. (klasztor cysterek), kr. 6264, 6325, 6374, geog. 10981, K. 13384—13386, szt. 21955, 22045, 22090, 22437.
- Trzebuszowica, *zob.* Zarzycka Wola.
- Trzebień, w., pow. plocki, num. 555.
- Trzek, w., pow. średzki, hp. 23731.
- Trzemeszno, m., pow. mogilnicki, arch. 97, dok. 3810, 5022, 5051, 5294, kr. 6883, 6964, 6993, 78 9, etn. 11215, 11378, 11447, K. 13305, 13306, szk. 19302, szt. 21775, 21803, 21955, 22437 [Raczyński i E., Wspomnienia wielkopolskie, *zob.* Nr. 10193; — Przyj. ludu, Leszno 1840 VII., 1842 IX., 1849 XVI.; — Wzory sztuki, *zob.* Nr. 21755; — Wójcicki K. Wł., Gniezno i Trzemeszno, Wiadomości zebrane przez Józefa Łepkowskiego, Bibl. warsz. 1864 I. 125; — Werner Al., Zur Geschichte von Tremessen und Umgegend, Vortrag, Tremessen 1892].
- Trzeźniów, w., pow. brzozowski, dok. 3500, 4112.
- Tuchla (i Tucholszczyzna), w., pow. stryjski, dok. 3617, 29714 D., geog. 10314, *zob.* Skole.

- Tuchola (Tuchel), m. i pow., dok. 3918 [por. Słownik geog.].
- Tucholka, w., pow. stryjski, szt. 22605.
- Tucholszczyzna, *zob.* Tuchla.
- Tuchów, mko, pow. tarnowski, dok. 2276, 2486, 2602, szt. 22293 (por. Jocher III. 507).
- Tuczno, jezioro i w., pow. inowrocławski [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.].
- Tuhanowice, w., pow. nowogrodzki [Chłopicki E., Dom Mickiewiczów, Tyg. ill. 1862; — Kłasy 1876 XXIII.].
- Tulczyn, m., pow. braclawski, dok. 5398, 30088 D., pr. 17116, ob. 18598, szt. 22045, 22048 [Stecki T., Tulczyn i Zasław, Gaz. warsz. 1857 Nr. 128, 130; — Krzyżanowski S., Tulczyn (monografia, oddr. z Czasu), Krak. 1862].
- Tulewo-See, pow. ełcki, etn. 11365.
- Tum, w., pow. łączycki, szt. 21955, 22045, 22047, 22435—22437, 22491, 22553 [Mętlewicz ks., Pam. relig. moralny 1849; — Łuszczkiewicz Wł., Kościół w Tumie, Spraw. kom. hist. sztuki, Akad. I.; — Prz. katol. 1887 Nr. 27].
- Tumlin, w., pow. kielecki, geog. 31539 D.
- Tur, folwark, k. Wieliczki, dok. 1908.
- Turajsk, w. (wykopalisko monet), num. 28625 D.
- Tureya, państwo Osmańskie, chr. 171, dok. 657, 893, 940, 1355, 1356, 1563, 1899, 1956, 2142, 2265, 2322, 2323, 2342, 2364, 2376, 2406, 2417, 2420, 2456, 2464, 2515, 2555, 2564, 2607, 2707, 2755, 2772, 2819, 2969, 3213, 3223, 3297, 3304, 3333, 3352, 3374, 3399, 3415, 3521, 3535, 3575, 3586, 3590, 3613, 3631, 3660, 3671, 3679, 3733, 3765, 3770, 3837, 3887, 3894, 3925, 4004, 4035, 4051, 4059, 4108, 4118, 4158, 4159, 4175, 4184, 4193, 4285, 4296, 4307, 4308, 4325, 4376, 4417, 4425, 4431, 4440, 4569, 4626, 4642, 4894, 4963, 5263, 5270, 5289, 5412, 5526, 28808 D., 29087 D., 29355 D., 30040 D., 30093 D., kr. 5964, 5973, 6676, 6859, 6882, 6923, 6963, 6976, 7034, 7050, 7069, 7078 do 7080, 7109, 7202, 7203, 7207, 7253, 7280, 7288, 7371, 7419, 7424, 7471, 7472, 7502, 7517, 7518, 7539, 7553, 7555, 7565, 7574, 7575, 7579, 7626, 7776, 7806, 7821, 7897, 7915, 7917, 7918, 7920, 7927, 7958, 7975, 8023, 8041, 8042, 8098, 8106, 8145, 8160, 8202, 8349, 8390, 8445, 8462, 8463, 8486, 8496, 8510, 8513, 8552, 8588, 8591, 8592, 8595, 8600, 8612, 8613, 8621, 8626, 8627, 8638, 8651, 8669, 8774, 8791, 8911, 8929, 9096, 9378, 9381, 9384, 9385, 9398, 9549, 9550, 9551, 9592, 9619, 9754, 30291 D., 30811 D., 31098 D., 31152 D., geog. 10047, 10086, 10103, 10307—10310, 10964, K. 13640, 14535, 15440, pr. 16197, 16198, 16751, 16785, 16819, 16829, 16839, ob. 18530, 18809, szk. 18854, 18857, 18865, lit. 21514, hp.
- 22764, 22795, 22803, 22912, 22962—22969, 23405, 23700, 23701, 24534, 24542, 24559, 24779, 24794, 25438, 25461, 25507, 25597, 25612, 25634, 25697, 25810, 26054, 26092, 26135, 26145, 26146, 26164, 26168, 26183, 26206, 26318, 26366, 26390, 26404, 26424, 26611, 26641—26645, 26705, 26743, 26765 do 26769, 26771, 26773, 26774, 26776, 26779 do 26821, 26824, 26985, 26989, 27064, 27065, 27083, 27132, 27190, 27262, 27264, 27286, 27507, 27551, 27552, 27684, 27686, 27719, 27720, 28166, 33859 D., 33928 D., 34116 D., 34173 D., 34222 D., 34259 D., 34260 D.
- Turek, m. i pow., gub. kaliska [Kruszyński Leon L., Turek, monografia miasta, Łowicz 1892].
- Turgiele, mko, pow. wileński [(Brzostowski Paweł ks.), Rozmýslania we wsi Turgielach, Wilno 1811].
- Turka, m. i pow., dok. 2726 [Rozm., Lwów 1834 str. 25].
- Turów, mko, pow. mozyrski (księstwo turowskie), num. 556, etn. 11323, hp. 24696 [Minskie guber. wiadomości 1877; — Druh Naroda 1878 Nr. 18; — Astrachan. epar. wiedz. 1880 Nr. 49; — Miński listop. 1886 Nr. 28; — Pamięt. książka, minsk. gub. 1878; — Kalend. Minsk. lista na r. 1880; — Kalend. Siewierozapadn. kraja na r. 1889 (por.: Kraj 1889 Nr. 16 i Słown. geogr.)].
- Turów, w., gub. siedlecka, etn. 32164 D.
- Turowa, w., pow. radzyński, etn. 32093 D.
- Tursk, w., pow. pleszewski, szt. 22296 [Cedrowicz A., Kazanie przy przeprowadzeniu obrazu N. Maryi Panny w Tursku, Kalisz 1786; — Chociszewski J., Pielgrzymki do miejsc wstawionych obrazami N. P. Maryi, Poznań 1882].
- Turyn, m., we Włoszech, kr. 9749.
- Turyngia, kraj, dok. 28757 D., 28758 D., hp. 22848.
- Turynka, w., pow. żółkiewski [Czerneckij W., Turynka i cerkiew turyńska, Diło 1892].
- Tustań, zamek i gród ruski, szt. 22605.
- Tuszyn, mko, pow. łódzki [Dziennik łódzki 1884 Nr. 222].
- Twer, m. i gubernia, dok. 2183, 2362, geog. 31752 D.
- Tworki, w., pow. warszawski [Tyg. ill. 1891].
- Tychomł, w., pow. ostrogski [Stecki J., Wołyń II. 15—19; — Sendulskij, Wołyń. eparch. wiedz. 1870].
- Tyczyn, mko, pow. rzeszowski, K. 13901.
- Tyflis, m. i gub., etn. 11166.
- Tykocin, m., pow. mazowiecki, dok. 3095, 3912, 4389, kr. 7323, etn. 11226, 11690, K. 13922, szk. 19322, szt. 22045, 22047, 22090 [(por.: E. b. r.: Odnowienie szpi-

- tala tykocińskiego, Projekt; — Niezapomnianki, noworocznik na r. 1843; — Jarnutowski Jan, Tykocin, miasto w dawnej ziemi bielskiej, Bibl. warsz. 1885 IV.]
- Tylża (Tilsit), m., Prusy wschodnie, arch. 28271 D., dok. 5635, 30173 D., kr. 9760, geog. 10916, 31735 D., ek. 18310, szk. 19412, hp. 28110, 28121, 28122, 28160, 28162, 28163 [Erleutertes Preussen, Königsb. 1728 IV.; — Thiel, Stat.-topograph. Beschreibung 1804; — Schneider Th., Geschichte Tilsits 1852; — Bartsch Chr., Skizzen zur Gesch. Tilsits 1888; — Aus Tilsits Vergangenheit, Tilsit 1888—1894 4 t.; — Sylla, Der Stadtname Tilsit, Mittheil. d. litau. litter. Ges. 1899 (por. Słownik geograf. 208)].
- Tymawa (Tymau), w., pow. kwidziński, K. 13806.
- Tyniec, w. (ruiny opactwa benedyktyńskiego), dyp. 183, 183, 190, 192, dok. 809—812, 1662, 1682, 1683, 1727, 1732, 1736, 1755, 1778, 1822, 1842, 2276, 2975, 3722, 4423, 30167 D., kr. 8418, etn. 32133 D., K. 13267, 13276—13278, 15094, 32457 D., szk. 33283 D., szt. 21775, 21956, 22045, hp. 28028, 28082 [Jaszowski St., Miasta sławniejsze w Galicji, Rozm., Lwów 1831; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1864 X.; — Kłosy 1871 XIII. (por. lit. w Słown. geograf.)].
- Tynna, w., dawniej mko, pow. uszycki, her. 28544 D., szt. 22045 [Przedziecki A., Podole, Wilno 1841 II.; — Orłowski M., Podolskiej Listok 1881 Nr. 83].
- Tyrawa, zob. Mrzygłód.
- Tyrawa solna, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr król., Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 24].
- Tyrol, kraj, kr. 9688, 30293 D.
- Tysmienica, m., pow. kłumacki [Przyj. dom., Lwów 1855 V.; — Baracz S., Pam. dziejów polskich, Lwów 1855].
- Tysowce, mko, w hrabstwie goemerskiem, szt. 22605.
- Tyszowce, mko, pow. tomaszowski [Wiek 1887 Nr. 206; — Tyszowiecka konfederacja, hp. 26554].
- Uchanie, mko, pow. hrubieszowski, szt. 22045, 22090.
- Uciana, mko, na Żmudzi, hp. 24720.
- Uckermark, zob. Wkrzeńska ziemia.
- Udaba, w., pow. sandomierski, dok. 1857, 1883, 1939, zob. Gieraszów.
- Udnów (Odnów), w., pow. żółkiewski, arch. 81.
- Uherce Mineralne z Kostrykiem, w., pow. Lisko [Uherce u. sein Schwefelbad, Mnemosyne, Lwów 1837].
- Uhnów, mko, pow. Rawa ruska, dok. 2270, szt. 22407, 22604 [Dod. Gaz. lwow. 1854 Nr. 9 i 10].
- Uhria (Ugra, Monster), szt. 22604.
- Uhryń, w., w Galicji, geog. 10584.
- Ujazd, w. i ruiny zamku, geog. 31540 D., szt. 22046, 22285, 22300, 33636 D., zob. Krzysztopyry.
- Ujazdów, dawniej w. i dwór, dziś część Warszawy, kr. 9705 [por.: E. 1755: Dawidson J. J., Kalwarya w Ujazdowie; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1868 2. II.; — Kłosy XVI.].
- Ujków, w., pow. olkuski, dok. 2540, 2862.
- Uście (Uście), m., pow. chodzieski (r. 1655), dok. 3899, hp. 23731.
- Uście biskupie, zob. Uście.
- Ukraina (Niż, Zaporozże), arch. 28281 D., her. 371, 28520 D., 28532 D., dok. 658, 966 do 1013, 1363, 1387, 1441, 2439, 3372, 3750, 3840, 3842, 4097, 4377, 4411, 4732, 4736, 4949, 4950, 4986, 5137, 5228, 5240, 5290, 5322, 5399, 28679 D., 28840 D., 28841 D., 25960 D., 28968 D., 29412 D., 29644 D., 29665 D., kr. 7580, 7653, 7767, 7853, 8191, 8192, 8490, 8508, 8527, 8600, 8619, 8652, 8677, 8686, 8871, 9096, 9125, 9249, 9372, 9393, 9485, 9561, 9565, 9568, 9744, 30234 D., 30993 D., 31216 D., 31410 D., geog. 10117, 10148, 10355, 10359, 10361, 10362, 10378—10388, 10464, 10406, 10407, 10797, 10808, 10913, 10959, 31528 D., 31645 D., etn. 11281 do 11283, 11289, 11389, 11842, 11866, 11970 do 12018, 31965 D., 31966 D., 31974 D., 32173 D., 32200—32206 D., K. 14004, 14250, 14268, 14572, 14633, 15894, 15937, 32532 D., 32605 D., 32609 D., 32653 D., pr. 16286—16292, 16650, 16772—16794, 16821, 17140, 17146—17151, 17164—17169, 17391, 17630, 32854 D., 32860 D., 32950 D., ek. 17986, 18156, 18171, 18249, 33124 D., ob. 18464, 18599, 33177 D., lit. 21180, 21201, 21276, 21280, 22281, 21233, 21319, 21336, 21351, 21358, 21376, 21381, 21389, 21470, 21523, 21525, 33615 D., 33618 D., 33627 D., 33628 D., szt. 21712, 21840, 21845, 21846, 22570, 22580, 22634, 22731, 22732, 33744 D., hp. 23249, 23633, 24263, 24272, 24279, 24282, 2430a, 24307, 24403, 24444 do 24453, 24525—24628, 25683, 26442, 27548, 27550, 27989, 28099, 33969—33993 D., 34144 D., zob. Ruś, Małoruś.
- Ulanów, mko, pow. niski, dok. 3555.
- Ullersdorf, zob. Woldrisz.
- Ulm, m., w Bawaryi, hp. 28108.
- Unia, w., pow. wrzesiński, etn. 11423.
- Uniejów, nad Wartą, mko, dawniej m., pow. turecki, K. 13966, szt. 22045, 22046, 22090 [Przyj. ludu, Leszno 1838 V., 1842 IX.; — Raczyński, Wspom. Wielkopolski, zob. Nr. 10193; — Witkowski L. P., Uniejów

- szkic hist.-stat., Bibl. warsz. 1855 II., Odb. Warsz. 1855].
- Uniów, w., pow. przemysłański (monaster i archimandrya), dok. 2773, 2845, szt. 22604 [Zoria jako album 1860].
- Uniż, w., pow. buczacki, etn. 31949 D.
- Upita, w., dawniej m., pow. poniewieski, dok. 5150, 5288.
- Urmań, w., pow. brzeżański, dok. 2167 [Bibl. Ossolińskich 1863 III. str. 35].
- Urycz, w., pow. stryjski, etn. 11389, szt. 22046, 22605 [Dz. mód paryskich, Lwów 1846; — Grabiński St., Tyg. il. 1871 2. VIII. str. 76; — Smolka St., Pam. tatrzański 1878 III. i Odb.; — Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów (por. lit. geologiczną w Słown. geograf.), zob. Truskawiec.
- Urzeczce Radziwiłłowskie, w., pow. bobrujski, ek. 18099, szt. 22504, 22545 [Huta szklana, Athen. 1845 VI. 192; — Pamiętnik Ewy Felińskiej I. 171; — Syrokomla, Wędrówki str. 167].
- Urzyckie Jary (Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 II.).
- Uście, nad Dniestrem, w., pow. kamieniecki [Przeddziecki A., Podole, Wilno 1841 II.; — Rolle J., Zameczki podolskie, Krak. 1880].
- Uście biskupie, mko, pow. borszczowski, etn. 11391.
- Uście solne, mko, pow. bocheński, geog. 10144.
- Usti, nad Łabą (Aussig), w Czechach, 28741 D.
- Ustron, mko, na Szląsku, pow. bielski, K. 14979 [Bad Ustron in den Beskiden, Abh. d. hist. Vereins f. Schlesien 1876].
- Ustrzyki, mko, pow. Lisko, dok. 2532.
- Uszacz, mko, pow. lepelski, szk. 19517.
- Uszawa (niem. Hasau), rzeka, w Kurlandyi, etn. 11354.
- Utoropy, w., pow. kosowski, dok. 1863.
- Utrecht, m. (pokój 1714 r.), dok. 1528, 1559, 4595, hp. 27139.
- Uwista, w. pow. husiatyński, dok. 3147, etn. 11125.
- Uzda, mko, pow. ihumeński [Walicki i Staniewicz, Kilka słów o Uzdzie i drukarni, Świat, Krak. 1889 II.].
- Valmy (bitwa r. 1792), hp. 27790.
- Vettersfelde, Dolne Żużyce, etn. 11260.
- Wąbrzeźno (Briesen), m. i pow., Prusy zach., szt. 22090 (por. Lubin), hp. 24020 [Chwaliszewski, Matka świętych, Polska II. str. 284; — Tenże, Żywot i cuda O. Bernarda z Wąbrzeźna, Pozn. 1881; — Fankidejski ks., Cudowne obrazy str. 122].
- Wachlin, na Pomorzu, etn. 11350.
- Wąchock, w., dawniej mko i opactwo, pow. iłżecki, gub. radomska, geog. 31540 D., K. 13359, szk. 19777, szt. 21775, 21957, 22045, 22089, 22285, 33663 D.
- Wadlew, w., pow. piotrkowski [Tydzień, Piotrków 1882 Nr. 39].
- Wadowice, m. i pow., arch. 99, geog. 10270, 31618 D., etn. 11265, 11780, szt. 21958, hp. 23752, zob. Oświęcim i Zator.
- Wąglikowice (niem. Funkelkau) [Fankidejski ks., Utracone kościoły str. 237].
- Wąglczew, w., pow. sieradzki, szt. 22045 [Piątkowska Ign., Opis kościoła, Kaliszana 1885].
- Wag (niem. Waag), rzeka [Stur, Verh. d. k. k. Geologischen Reichsanstalt 1858, 1859, 1860, 1868; — Zejszner, Rocz. tow. nauk. krak. 1858; — Majewski, Geograph. Rundschau 1887; — Rehmann A., Geogr. szkice z Karpat (por. Słownik geograficzny)].
- Wagram (bitwa r. 1809), dok. 5737.
- Wągrowice, m. i pow., W. ks. Pozn., num. 28623 D., etn. 31921 D., K. 13343, pr. 17626, 17829, szt. 21958 [Hockenbeck, Progr. d. Gymn. Wongrowitz 1879, 1880, 1883].
- Wahlendorf, zob. Niepoczyłowice.
- Wahlstadt (Dobre pole), w., pow. lignicki (bitwa z Tatarami 1241 r.), hp. 24047.
- Wakijów, w., pow. tomaszowski [Historia Wakijowa w rękopiśmie ks. Dyakowskiego, unity, Wiek 1887 Nr. 206].
- Walencya, prowincya Hiszpanii, kr. 9389, ob. 18860.
- Walk, m. i pow., w Inflantach (bitwa r. 1657), dok. 29809 D.
- Wallewona, grodzisko staropruskie [Beckherra C., Die Wiesenburg, Wallewona mit Kroki, Altpreuss. Mntschr. 1893 XXX.], zob. Wiesenburg.
- Wałcz (Deutschkrone), m. i pow. Prusy zach., geog. 10237, lit. 20320 [Schmitt, Gesch. d. Deutsch. Croner Kreises, Thorn 1867; — Ztschr. d. westpreuss. Gesch. Vereins 1886 XVI. str. 114 (por. lit. w Słow. geogr.)].
- Wama, w., pow. kimpoluński, Bukowina, szt. 22092.
- Wambergów, gródek, szt. 22048.
- Wamberzyce (Albendorf), w., pow. Neurode, na Szląsku, pr. 33035 D.
- Wańkowa (dawniej Wienkówie), w., pow. Lisko [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 6].
- Wapa, rzeka, dok. 3544.
- Waplewo (niem. Gross Waplitze), w., pow. sztumski, Pomesania, szt. 22293.

Waradyn wielki, m., w Węgrzech, dok. 2188.
 Wareż, mko, pow. sokalski, dok. 4694 [Teka konserwatorska, Lwów 1892 str. 140].
 Warka, m., pow. grójecki, dok. 3912, K. 13505, hp. 26556 [Gawarecki W. H., Opis m. Warki nad Pilicą, Pielgrzym 1845 III., Odb. Warsz. 1845].
 Warka stara, w., pow. grójecki [Grodzisko, Tyg. ill. 1870 Nr. 107].
 Warmia (niem. Ermland), ziemia i dyecezya w Prusach, arch. 98, ep. 637, dok. 813, 814, 1299—1303, 2378, 2530, 2546, 2666, 2764, 2765, 2837, 3302, 3516, 4156, 4512, 4527, 4588, 4640, 4679, 4798, 4952, 5189, 5192, 5258, 28941 D., 29135 D., 29249 D., 29365 D., 29566 D., 29592 D., 29609 D., kr. 5876, 6147, 6266, 6568, 7024, 7193, 7196, 7228, 7516, 7777, 8337, 30242 D., 30243 D., geog. 10491—10493, etn. 12263, 12415, 12508, 32002 D., K. 12764, 13079 do 13110, 13873, 32426—32430 D., pr. 17154, 17172, 32815 D., ek. 33134 D., szk. 19330, 19331, 19380, 19596, 19814, 33219 D., lit. 20113, 20925, 33418 D., szt. 21818, 22044, 22326, hp. 23553, 24026 do 24031, 24064, 25185, 25368, 25517, 25549, 25578, 25591, 27621, 33911 D. [por.: Ztschr. für. Gesch. u. Alterthumskunde Ermlands do r. 1899 t. 12].
 Warna, m., w Bułgarii (bitwa r. 1444), dok. 1355, 2157—2159, kr. 6625, 6626, 6825, 6826, 7241, pr. 16770, szt. 22091 (p. Wład. III.), hp. 25469, 25474—25476 [Pola Warneńskie, Kłasy 1892].
 Warnica, pod Benderem, hp. 27133.
 Warnitz, koło Królewca, etn. 11398
 Warszawa, m. stołeczna, pow. i gub., arch. 9, 27, 100, 101, 103, 105, 28338 D., 28339 D., dyp. 263, her. 412, num. 442, 28573 D., ep. 628, 629, dok. 1047, 1241, 1367, 1417, 1594, 2012, 2013, 2258, 2314, 2912, 2949, 2962, 2970, 2975, 2977, 2987, 2988, 3047, 3048, 3076, 3092, 3115, 3139, 3156, 3157, 3172, 3183, 3194, 3225, 3228, 3236, 3258, 3273, 3281, 3291, 3292, 3330, 3350, 3413, 3422, 3475, 3489, 3505, 3506, 3522, 3548, 3557, 3562, 3571, 3581, 3584, 3597, 3619, 3621, 3627, 3635, 3643, 3651, 3658, 3663, 3664, 3682, 3689, 3714, 3715, 3724, 3725, 3746, 3756, 3774, 3776, 3783, 3787, 3798, 3801, 3807, 3808, 3817, 3829, 3859, 3860, 3867, 3880, 3887, 3891, 3896, 3899, 3912 do 3914, 3929, 3941, 3942, 3944, 3960, 3970, 3999, 4001, 4009, 4010, 4022, 4040, 4050, 4056, 4062, 4071, 4072, 4088, 4105, 4113, 4116, 4127, 4136, 4156, 4182, 4185, 4215, 4217—4221, 4247, 4262, 4267, 4268, 4270, 4277, 4283, 4289, 4292, 4303, 4305, 4313, 4341, 4348, 4356, 4361, 4364, 4365, 4369, 4380, 4381, 4383, 4388, 4389, 4406, 4416, 4422, 4434, 4433, 4447, 4459, 4470, 4473, 4478, 4480, 4507, 4510, 4513, 4521,

4523, 4548, 4567, 4578—4580, 4603, 4609, 4610, 4612, 4616, 4618, 4620, 4622, 4625, 4628, 4632, 4654, 4691, 4694, 4698, 4707, 4717, 4738, 4760, 4765, 4769, 4788, 4801, 4805, 4806, 4808, 4823, 4826, 4829, 4834, 4836, 4841, 4845, 4846, 4850, 4852, 4865 do 4868, 4870, 4895, 4898, 4899, 4906, 4917, 4919, 4940, 4942, 4943, 4953, 4957, 4971, 4983, 4991, 4995, 5004, 5005, 5056, 5067, 5072, 5086, 5093, 5099, 5102, 5106, 5110, 5113, 5120, 5121, 5133, 5141, 5151, 5152, 5175, 5182, 5196, 5197, 5201, 5203, 5211, 5215, 5217, 5221, 5222, 5224, 5226, 5231, 5240, 5242, 5244, 5256, 5258, 5268, 5270, 5271, 5273, 5276, 5277, 5287, 5288, 5291, 5294, 5296, 5301, 5309, 5310, 5326, 5328, 5329, 5331, 5335, 5336, 5344, 5345, 5354, 5356, 5357, 5362, 5368, 5373, 5381, 5383, 5387, 5391, 5398, 5399, 5402, 5410, 5420, 5422, 5430, 5435, 5439, 5441, 5460, 5461, 5472, 5478, 5480—5482, 5499, 5561, 5578, 5579, 5599, 5600, 5614, 5620, 5632, 5638, 5640, 5652, 5653, 5676, 5679, 5682, 5695, 5708—5710, 5724, 5726, 5732, 5735, 5740, 5753, 5763—5766, 5779, 5784, 5786, 28641 D., 28646 D., 28946 D., 28945 D., 28951 D., 28962 D., 29263 D., 29445 D., 29555 D., 29681 D., 29851 D., 29975 D. 30192 D., kr. 7148, 7222, 7232, 7242, 7331, 7348, 7498, 7610, 7682, 7691, 7733, 7751, 7788, 7897, 7949, 8094, 8121, 8153, 8411, 8431, 8442, 8488, 8678, 8739, 8744, 8761, 8793, 8804, 8836, 8926, 8947, 9042, 9050, 9090, 9125, 9137, 9147, 9202, 9220, 9228, 9257, 9260, 9264, 9284, 9301, 9324, 9426, 9461, 9466, 9517, 9519, 9529, 9558, 9577, 9582, 9586, 9596, 9597, 9605, 9623, 9630, 9646, 9647, 9671, 9707, 9708, 9717, 9740, 9756, 9763, 9770, 9773, 9804, 9863, 9873, 9876, 9907, 9913, 9935, 30900 D., 31174 D., 31284 D., 31365 D., 31387 D., geog. 10065, 10100, 10135, 10140, 10148, 10217, 10727, 10761, 10762, 10771, 10823, 10824, 10916, 10945, 31535 D., 31541 D., 31571 D., 31572 D., 31696 D., 31828 D., etn. 11158, 11163, 11682—11684, 12397, 31881 D., 31883 D., 32088 D., 32089 D., K. 12764, 13291, 13450, 13505, 13551, 13596, 13605, 13606, 13629, 13641, 13663, 13687, 13710, 13713, 13722, 13725, 13726, 13730, 13869, 13893, 13915, 13916, 13966, 13972, 14001, 14002, 14948—14950, 15021, 15316, 15372, 15856, 15929—15931, 32418 D., 32497 D., pr. 16029, 16370, 16590, 16659, 16679, 16693, 16698, 16699, 16882, 16965, 17180, 17210, 17211, 17212, 17230—17238, 17367 do 17369, 17371, 17372, 17428, ek. 18072, 18080, 18087, 18088, 18137, 18240, 18243, 18324. ob. 18445, 18450, 18497, 18552, 18570, 18571, 18638, 18657, 18665, 18701, 18708, 18724, 18739, 18866, 33190 D. szk. 19123—19125, 19153, 19184, 19186, 19187, 19272—19275, 19285, 19288, 19289, 19291 do 19295, 19303, 19371, 19452, 19558 do

19600, 19622, 19778, 19780, 19782, 33279 D., 33314D., lit. 20181, 20199, 20469, 20619, 20700, 20717, 20932, 21039, 21045, 21061, 21080, 21081, 21180, 21184, 21190, 21191, 21193, 21203, 21217, 21266, 21272, 21273, 33593 D., szt. 21721, 21722, 21728, 21959—21962, 22040, 22045—22047, 22050, 22059, 22090, 22092, 22288, 22293, 22318, 22319, 22363, 22371, 22382, 22384, 22399, 22403, 22411, 22425, 22426, 22436, 22447, 22457, 22463, 22476, 22502, 22536, 22661, 22670, 33659 D., 33669 D., 33632 D., 33703 D., hp. 23760, 23774, 23775, 23873, 25970, 25980, 26108, 26138, 26229, 26276, 26294, 26386, 26408, 26416, 26447, 26448, 26537, 26547, 26558 do 26561, 26610, 26758, 26850, 26881, 26910, 27020, 27048, 27060, 27072, 27102, 27103, 27107, 27146, 27147, 27153, 27191, 27259, 27327, 27508, 27556, 27557, 27575, 27647, 27752, 27771, 27913, 27914, 27924, 28014, 28022, 28023, 28080, 28223, 28243, 28261, 34197 D., 34198 D., 33294 D. [por.: E. b. r.: (liczne druki odnoszące się do Warszawy), dalej r. 1730: Erdtel H., *Var-savia phisica illustrata*, Dresd.; 1747: Szołdrski Andr., *Informatio de imagi-ne crucifixi Jesu Chr., per Georg. Baryczko Varsaviam invecata*, Posu. (por. też Jocher III. 508—510); — Przewodnik warsz. 1774, 1783, 1789, 1790, 1791; — Bernouilly, *Reisen*, zob. Nr. 9462; — Merckel Gottl., *Reise eines Liflânders nach Warschau*. Berlin 1796; — Gronau, *Stadt-rath, Über den Verfall Warschaus*, *Econo-mia* 1802 II., Odb. Warsz. 1804; — Kra-siński J. W., *Guide du voyageur*, Vars. 1820 (toż po polsku 1821); — Gołębiowski Łukasz, *Opisanie m. Warszawy*, Nowy kalend. polit. na r. 1826, oddzielnie pomnożone, Warsz. 1827; — Glücksberg Jan, *Guide de Varsovie ou nomenclature des principales adresses de Varsovie*, Warsz. 1826; — Opis historyczny (z Rozm. warsz.), Rozm., Lwów 1826; — Krótka wiadomość hist. o Warszawie, Warsz. 1839; — Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Goeh-ring E., *Warschau, eine russische Haupt-stadt*, Leipzig 1844 t. 4; — Wejnert A., *Starożytności Warszawy*, Warsz. 1843 do 1855 VI., zob. Nr. 17231 (por. rec.: Macie-jowski W. A., *Athen* 1848); — Sobiesz-czański F. M., *Rys hist. stat. wzrostu i stanu Warszawy*, Bibl. warsz. 1848, Odb. Warsz. 1848; — Tenże, *Przewodnik*, Warsz. 1857 (toż po niem. i franc.): — Tenże, *Warszawa*, Warsz. 1867 (Odb. z En-cyklopedyi powsz. XXVI.); — Tenże, *Opo-wiadanie o Warszawie, jej przeszłości i pamiątkach miasta*, Bibl. warsz. 1872 I.—IV., Odb. Warsz. 1872; — Dubrowski P., *Opisanie Warsz. i jej okresnostei*, Warsz. 1850; — Kucz K., *Pamiętnik m. Warszawy z r. 1853*, Warsz. 1854; — Bartoszewicz J., *Historycy W.*, Bibl. warsz. 1853; —

Tenże, *Wyjątki z „Hist. Warszawy“*, Dz. warsz. 1855, *Kalendarz Ungra 1855*, 1856, *Księga świata 1855*, Warszawa i Kraków, Dzieła t. X.; — Gregorowicz J. K., *War-szawa pod względem topogr.-hygien.-geol.*, Warsz. 1862; — Sobótko, Pozn. 1871; — Fryze Fel. i Chodorowicz Ign., *Przewo-dnik po W. i jej okolicach*, z mapą i drze-worytami, Warsz. 1873. — Gomulicki i Szmidberg, *Ilustrowany przewodnik po Warszawie*, z planami i widokami, Warsz. 1880; — Czajewski W., *Ilustr. przewodnik*, Warsz. 1892; — Martynowski F. K., *Warsz. i jej osobliwości*, *Przewo-dnik kolej. W. Rakowskiego z r. 1892*; — Czarnowski S. J., *Album krajowe*, *Widoki Warszawy i jej okolic*, Warsz. i Krak. 1892; — Jackowski Eryk, *Ilustr. przew.*, Warsz. 1893; — Uhl Gustav, *Warschau*, *Aus allen Welttheilen* 1893 XXIV.; — Małcużyński Witold, *Rozwój terytoryalny miasta Warszawy*, Warsz. 1900, z tabelami i planami (por. rec.: K., *Prawda* 1900 Nr. 50); — Albertrandy, *O początkach Warszawy*, Pam. warsz. 1809 I.; — Wójcicki K. W., *O początkach i wzroście W.*, Dz. warsz. 1829 XV.; — Tenże, *Stare mia-sto*, Mag. powsz. 1837 IV.; — Sobiesz-czański F. M., *Pochodzenie nazwisk pa-laców, kamienic itd.*, *Kalendarz na r. 1856 i Odb.* — Tenże, *Pogląd na postać m. W.*, b. m. i r. (Oddruk z taryfy Świątkow-skiego); — Tenże, *Ulica Miodowa*, b. m. i r. (Oddruk z *Wienca dla Jachowicza* III.); — Karassowski M., *Szwajcarska dolina*, Tyg. ill. 1860 II.; — Sob. F. M., *Królikarnia*, tamże 1862 VI.; — Szyma-nowski W., *Staremiasto*, tamże 1864 IX.; — Tenże, *Wody mineralne w Saskim ogro-dzie*, tamże 1866 XII.; — Sob. F. M., *Park Łazienkowski*, tamże 1866 XIV.; — Tenże, *Ogród saski*, tamże 1869 2. IV.; — Tenże, *Ogród botaniczny*, tamże 1869 2. IV.; — Jenike L., *Dolina szwajcarska*, tamże 1870 2. V.; — Sob. F. M., *Dwa najda-wniejsze opisy*, tamże 1876 3. II.; — Wój-cicki K. W., *Marywil, Kłosy II.*; *Saska kępa*, tamże III.; *Skwer na Krakowskiem*, tamże III.; *Pociejąw*, tamże III. (por. rec.: tamże IX.); *Nowa pomarańczarnia w Łazienkach*, tamże XI.; *Ogród saski*, tamże XI.; *Panorama*, tamże IX., XI.; *Warszawa*, tamże XII.; *Targi*, tamże XIII.; — Biernacki C., *Wykusze*, tamże XXXIII.; — Krupiński F., *Dwana-ście kościołów warsz.*, *Kalend. Jawor-skiego na r. 1876*; — Wejnert Aleks., *Wyjaśnienie co do dawnych ulic War-szawy jako odpowiedź na krytykę Kolberga*, *Wiek* 1877 Nr. 73—76; — *Possesya zwana hotelem angielskim*, tamże 1880 Nr. 59; — Nowolecki A., *Dwanaście żywotów błog. i świętych niewiast polskich*, oraz dwa najdawniejsze kościoły w Warszawie, kościół katedralny św. Jana i kośc. św.

- Marcina, kl. Augustyanów, Krak. 1879; — Przedmieście św. Jana, szkic geogr.-hist., Warta 1885 Nr. 578; — W., Z przeszłości Warszawy, Kurjer codz. 1882 Nr. 38; — Martynowski F. K., Bazyliśzek w Warszawie, Kurjer warsz. 1884 Nr. 1056; — Koleżak W., Posąg króla Zyg. III., Warsz. 1887; — Gomulicki W., Przechadzki po Starem Mieście, Tyg. ill. 1892 II.; — Chlebowski Br., Początki Warszawy, Ate-neum 1892 III. str. 9—30; — Starożyk J., Z przeszłości Warszawy, Niwa 1896 Nr. 38; — Munt A., Rozwój Warszawy, Dod. Dzien. polsk. 1896 Nr. 51; — Gomulicki W., Kamienice w Rynku staromiejskim w Warszawie, Bibl. warsz. 1900 IV.; — Wejnert Al., Najdawniejszy cmentarz pod Warszawą, Bibl. warsz. 1856 II.; — Wój-cicki K. Wł., Cmentarz Powązkowski oraz cmentarze katolickie i innych wyznań pod Warszawą i w okolicach tego miasta, Warsz. 1858 (por.: Kłosy XII.); — Tar-czyński H. B., Dawny cmentarz przy kość. św. Barbary, Przegl. bibl. arch., Warsz. 1882 III.; — Korzeniewskij J., Na-pisy na cmentarzu wolskim, Warsz. 1887 (po ros.); — Sobieszczęński F. M., Bi-bliografia planów i widoków Warszawy, Ungera Kalend. warsz. na r. 1876; — Tenże, Widoki Warszawy rytowane w XVI. — XVIII. w., Tyg. ill. 3. II.; — Varsavia, nobile in Polonia oppidum, Amsterd. b. r. (koniec XVI. w.); — De-lineacja miasta Starej i Nowej Warszawy, wykonał Augustyn Locci stosownie do uchwały sejmu, 1686; — Ricaud de Tir-regaille S. de, Plan de la Ville de Varso-vie, 1762; — Tenże, Abrys m. Warszawy na rozkaz Bielińskiego marszałka, zro-biony, w 4 kartach, 1764; — Delineacya miasta Warszawy pod rządem laski Stan. Lubomirskiego, 1771; — Plan Warszawy w r. 1772 (por.: Zanon-Rizzi Atlas, zob. Nr. 10911); — Hennequin, Plan de la ville de Varsovie, Planta m. Warszawy, Dres-den 1779; — Plan: w Hist. geneal. Ka-lender auf d. J. 1796, Berlin; — Bach, Plan miasta Warszawy, Drezno 1809 (toż z tytułem niem.); — Plan général de Var-sovie, Warsz. 1822; — Ruchacz, Plan miasta Warszawy, Warsz. 1827; — Plan miasta Warszawy, w litografii kwat-ermistrzostwa general., fol. 1 tabl.; — Plan des environs de Varsovie, publié de l'armée royale polonaise 1829; — Grund-riss der Stadt Warschau, 1831, fol.; — Ex-plication du plan de Varsovie, Petersb. 1842; — Karte von Warschau in 4 Blät-tern (mapa); — Kolberg Wilh., Plan mia-sta stołecznego Warszawy, Warsz. 1848, 1850, 1868, 1873; — Świątkowski inżynier, Plan ogólny, b. r.; — Witkowski pułko-wnik, Plan m. Warszawy i okolic z dod. planiku miasta w r. 1656; — Plan 1:16800 pod kier. Lindleya, Warsz. 1888 (por.: bi-bliografię źródeł i opracowań w Słown. geograf. XIII. str. 85—96); zob. Koszyki, Solec, Ujazdów, Żoliborz.
- Warszawskie Księstwo (r. 1807—1814), dyp. 28455 D., dok. 1231—1234, 5635, 5637 do 5639, 5652, 5671, 5676, 5679, 5691, 5693, 5697, 5698, 5708, 5717, 5722, 5741, 5749, 5752, 5763, 5768, 5779—5781, 5796, 30169 D., 30178 D., 30180 D., 30185 D., 30188 D., kr. 9774, 9790, 9794, 9796, 9798, 9809, 9810, 9830, 9837, 9838, 31413 D., 31415 D., geog. 10664, 10320, 10831, 10916, pr. 17865 do 17913, ek. 18318—18332, ob. 18445—18446, szk. 19747—19759, lit. 21190, 21191, 21194, 21201, hp. 23341, 23766, 28123—28252, 34297—34305 D. [Karte von Grossherzog-thum Warschau u. den angrenzenden Ge-bieten Russlands u. Oesterreichs, Berlin 1808; — Carte de la partie méridionale du Grand Duché de Varsovie].
- Warta, rzeka, kr. 9794, geog. 10719, etn. 11195, 11649, ek. 33147 D.
- Warta, m., pow. sieradzki, dok. 1033, 2035, 2052, 2053, 3995, 5636, K. 13611, pr. 16476, szt. 22293, hp. 25412, 34113 D. [Chodyń-ski Ad., Bibl. warsz. 1860 III.; — Tenże, Rafał z Proszowic (hist. miasteczka Warty), Kaliszanin 1895 Nr. 18]; — Tyg. ill. 1862, 1863; — Kłosy 1876 XXIII.; — Biesiada lit. XIII.]
- Wartenberg, zob. Syców.
- Warynka, w., pow. łyczowski, num. 23628 D.
- Wasiliszki, mko, pow. lidzki, szt. 22604.
- Wasiuczyn, w., pow. rohatyński [Towarzysz duchow. kat. 1869 I.]
- Wasyłków, m. i pow., geogr. 10403, 10847, etn. 11289, szk. 19441 [Ananiew P. A., K^o przedstojaszczemu stolietiju goroda Wasilkowa kijewskoj gubernii (por.: H-a., Zap. Tow. Szewcz. 1897 XXI.)]
- Waszkiewicz, w., pow. lidzki, dok. 5242.
- Waterloo (bitwa 1815 r.), kr. 31432 D., hp. 28249.
- Watykan, zob. Rzym.
- Wąwolnica, mko, pow. nowoaleksandryjski, szt. 22045.
- Wawrzencice (Lorenzdorf), w., na Szlasku, etn. 31941 D.
- Węgoborek (niem. Angerburg), m. i pow., Prusy wschodnie [Schmidt, Der Angerburger Kreis, 1860; — Braun, Alte und neue Bilder aus Masuren, Angerburg 1887].
- Węgrów, m. i pow., gub. siedlecka, dok. 5127, 5158, geog. 31541 D., K. 15847, 15849, szt. 22045 [Lewicki Feliks, Węgrów, Obrazek historyczny, Stanisławów 1881 (por.: Jo-cher III. 510)].
- Węgry, państwo, arch. 126, 139, 28302 D., 28381 D., dypl. 221, her. 28524 D., num. 559, dok. 674, 675, 677, 890—907, 911,

- 1259, 1340, 1563, 1892, 1920, 2056, 2132, 2168, 2179, 2365, 2388, 2457, 2494, 2520, 2558, 2676, 2699, 2748, 2763, 2873, 3130, 3304, 3311, 3574, 3589, 3919, 4285, 4373, 4409, 4466, 4661, 4778, 4843, 4992, 5008, 5342, 5343, 28773—28788 D., 29962 D., 29033 D., 29056 D., 29482 D., 29620 D., 29925 D., 29987 D., 30172 D., kr. 5912—5920, 6170, 6213—6215, 6217, 6261, 6308, 6310, 6349, 6413, 6501, 6504, 6529, 6661, 6663, 6792, 6798, 6806, 6825, 6890—6892, 6929, 6932, 6997, 6998, 7072, 7078, 7079, 7201, 7262, 7422, 7502, 7532, 7556, 7570, 7599, 7622, 7766, 7922, 8035, 8089, 8167, 8308, 8330, 8374, 8390, 8402, 8581, 8607, 8612, 8625, 8631, 8638, 8770, 8791, 9143, 9223, 9381, 9415, 9473, 9741, 9760, 30261 D., 30262—30264 D., 30338 D., 30374 D., 30386—30388 D., 30427 D., 30447 D., 30581 D., 30635 D., 30669 D., 30670 D., 30770 D., 30772 D., 30811 D., 30816 D., 30818 D., 30850 D., 31089 D., 31098 D., 31116 D., 31151 D., 31309 D., 31317 D., 31400 D., geog. 10045, 10052, 10302, 10316, 10318, 10319, 10324, 10327, 10590, 10599, 10607, 10609, 10613, 10909, 10910, 31523 D., 31819 D., 31845 D., etn. 11800, 11881, 11898, 11899, 11926, 12397, 12398, 32139 D., 32174 D., 32186 D., 32187 D., 32294 D., K. 12730, 13403, 14765, 14867, 15433, 15545, 15923, ek. 18166, 18257, hp. 22765, 22879, 22881 do 22883, 22970—22977, 23181, 23238—23340, 23273—23276, 23702, 24073, 24356, 24534, 24727, 24806, 24923, 24926, 24927, 25006, 25020, 25042, 25063, 25075, 25105, 25227, 25232, 25233, 25242, 25281, 25338, 25438, 25441, 25464—25469, 25524, 25529, 25571, 25577, 25582, 25583, 25653, 25707, 25746, 25753, 25810, 25811, 25813, 25816, 25820, 25824, 25845, 26029, 26035, 26058, 26168, 26206, 26765, 26956, 27079, 27080, 27315, 27585, 28069, 28179, 33793 D., 33860 D., 34032 D., 34040 D., 34129 D., 34137 D., *zob.* Siedmiogród.
- Węgierska Ruś, *zob.* Ruś Węgierska.
- Węgrzce wielkie, w., pow. wielicki, num. 28628 D.
- Węgrzynowice, w., pow. rawski, kr. 8649.
- Wejherowo (Wejrowo, Nowe miasto, niem. Neustadt), m. i pow., Prusy zach., etn. 11425 [Pielgrzym 1871 Nr. 19, 1878 Nr. 117—119; — Prutz, *Gesch. d. Kreises Neustadt, Danzig 1872*; — Westpreuss. Volksblatt 1886 Nr. 276 i n (por. lit. w Słown. geogr.)].
- Welawa (Hawa nad Preglem, niem. Wehlau), (traktat r. 1659) dok. 3922, etn. 11132, 11133, 32010 D., K. 13786.
- Welehrad, niegdyś stolica wielkiego księstwa Morawskiego, K. 12628, 12636.
- Węldzisz, w., pow. doliniański [Starzyński Leop., *Lowicz, Lwów 1890 str. 91*].
- Wenden, *zob.* Kiesia.
- Wenecya, m. i państwo, arch. 140, 28382 do 28384 D., dok. 1542, 1562, 1638, 1640—1642, 1999, 2000, 2129, 2322, 2376, 2456, 2947, 3083, 3104, 3116, 3213, 3288, 3432, 3448, 3589, 3818, 4139, 4175, 4184, 4285, 4786, 29041 D., 29085 D., 29086 D., kr. 6038, 7225, 7364, 7369, 7485, 7630, 8226, 8669, 8774, 30285 D., szk. 19862, hp. 22991, 25707, 25980, 26183, 27508.
- Wenecya, w., pow. szubiński (Żnin) [Zwalska zamku, Raczyński, *Wspom. wielkop., zob. Nr. 10193*; — Przyj. ludu, Leszno (rok?); — Album Nap. Ordę; — Przyborowski, *Wiad. hist. o Krwawym Djable, Pismo zbior. Wileński 1859* (por.: Słownik geogr.)].
- Werbiz (w dok. Werbeża), w., pow. rudecki, dok. 2063.
- Werchrata, w., pow. Rawa Ruska, szt. 22604, 22625.
- Werder, *zob.* Ostrów.
- Wereszyca, w., pow. gródecki [Słowo rus., Lwów 1863 Nr. 72].
- Werki, w., pow. wileński [Gaz. warsz. 1856 Nr. 114—119; — Tyg. il. 1872 i 1887; — Tyżkiewicz, *Wilnia str. 275* (por.: Słown. geogr.)], *zob.* Szawle.
- Wernigerode, m. i hrabstwo, arch. 28340 D.
- Weronia, m., we Włoszech, kr. 30285 D.
- Wesoła, pow. brzozowski, etn. 11829, 32076 D.
- Westfalia, prow. pruska (królestwo r. 1807 do 1813, pokój westfalski r. 1648), dok. 378, 1444, 1575, 3845, 4337, 29042 D., kr. 31208 D., etn. 12399, pr. 16163, hp. 22795, 24144, 24175, 25906, 26339, 26428, 28168.
- Wezera, rzeka, hp. 28233.
- Wiatka, m. i gubernia, hp. 24697.
- Wiborg, m., w Finlandyi, ek. 18194.
- Wichuła (?), etn. 11236.
- Wiciów (Wiczów), w., pow. starsamborski, dok. 3046.
- Widawa, mko, pow. łaski, pr. 17606, hp. 27559.
- Wiedeń, m., arch. 141, 142, chr. 147, num. 566, 28616 D., dok. 1355, 1367, 1386, 1389, 1533, 2571—2573, 3050, 3086, 3146, 3432, 4138, 4158—4169, 4431, 4513, 4594, 4788, 5157, 5176, 5320, 5349, 5397, 5447, 5451, 5515, 5675, 5676, 5702, 5779, 5780, 29847 D., 30054 D., 30208 D., kr. 5804, 6444, 6581, 6627, 6681, 6928, 6929, 6932, 7178, 8588, 8590—8594, 8596, 9869, 9870, 9875, 30626 D., 31082—31087 D., 31091 D., 31385 D., geog. 9963, 10094, 10241, 10302, 10812, 10877, 10986, K. 13968, 14762, 15854, 32654 D., pr. 16752, 17752, ob. 18494, szk. 19543, szt. 21724, 21731, 22046, 22091 (pod: Potocki St.), 22309, 22403, 22447, 22510, 22525

- 22604, 33701 D., hp. 22848, 25653, 25759 do 25763, 25997, 26002, 26583, 26636, 26662, 26668, 26669, 26671, 26763—26821, 27201, 27211, 27267, 27446, 27477, 27654, 27735, 27779, 27926, 28033, 28166, 28179, 28188, 28248, 28253—28258, 28260, 28261, 34202 D., 34258 D.
- Wieleń, m. i pow., W. ks. poznańskie [Kierski E., Tyg. ill. 1863 VII.].
- Wieliczka, m. i pow., kopalnia, dok. 815, 1780, 1822, 1832, 1856, 1857, 1864, 1883, 1885, 1891, 1908, 1921, 1932, 1939, 1943, 1945, 1989, 2079, 2093, 2153, 2176, 2198, 2278, 2297, 2317, 2327, 2363, 2405, 2545, 2556, 2575, 2644, 2799, 2846, 2866, 2874, 2903, 2989, 3013, 3102, 3154, 3155, 3163, 3175, 3255, 3315, 3339, 3481, 3500, 3754, 3967, 4017, 4441, 4733, 4923, 5131, 5708, 5717, kr. 7086, 7179, 7653, 7854, 7931, 8136, 8250, 8444, 8944, 9197, 9275, 9534, 9607, geog. 10096, 10590, 10631, 31706 D., etn. 11797, 11798, pr. 32929 D., ek. 18327, szt. 22089, 22435, 22436, 33647 D. [Watt Joachim de, Commentariolum przy wyd. dzieła Pomponiusza Meli (przedruk w Boczkowskiego: „O Wieliczce“, por.: Słownik geogr.); — Willichius Jodocus Rosselianus, De salinis cracoviensibus observatio, Crac. 1543, 2. ed. 1645, 3. ed. Mizler, Collectio, zob. Nr. 5321; — Schroeter A., Salinarum Vielic. joconda et vera descriptio carmine, Crac. 1553, 1564, 1565; — Tenze, Iter Salinarum Sarmaticum, Pistorii Pol. Hist. Corpus I.; — Gessner Conrad, De rurum fossil. liber, ded. Andr. Szadkovic, Salin. crac. notario, Tiguri 1565; — Loacchius Ambr., Muza gór wielickich, Krak. 1606; — Schober Physik, Nachricht von d. poln. Salzgruben, Hamburger Magazin 1753; — Guettard J. St., Mémoires sur les mines de sel de Wieliczka, Mémoires de l'Acad., Paris 1762 (por.: E. 1770: v. Rouge (Le) i b.r.: Wieliczka); — Opisanie żupy solnej, Nowy pam. warsz. 1802 VIII.; — Beschreibung der Salinen in technischer Rücksicht, Hesperus Ztschr. 1813 Nr. 42, 1816 Nr. 1; — Beudant Fr. Sulp., Mémoires sur les environs de W., Journal de physique 1819; — O kopalni soli, z Wanderingera, Rozm., Lwów 1821; — Pawłowicz M. A., Pam. warsz. 1823 IV.; — Thürnagel, Karstens Arch. 1827 XII.; — Vivian, Remarks (1825), Transactions of the royal geological Society of Cornwall 1828; — Engelhardt, Prachtwerke der Unterwelt, Wien 1828; — Przykos (jeziro podziemne), Przyj. ludu, Leshno 1838 V., 1846 XIII.; — Badanstałt, Mnemosyne, Lwów 1839 Nr. 42; — Torosiewicz, Galicia, Ztschr. 1841; — Łabęcki A., zob. Nr. 16660; — Hrdina J. Nep., Geschichte der Wieliczkaer Saline, Wien 1842; — Boczkowski Felix, O Wieliczce pod względem historyi naturalnej, dziejów i kapieli, Bochnia 1843 (por. rec.: Roczn. kryt. lit. Lewestama 1842 Nr. 63); — Zejszner L., Krótki opis W., 1843; — Przyj. ludu, Leshno 1845 XII.; — Dz. lit., Lwów 1852; — Wildt Jul., Kalendarz powsz., Krak. 1860; — Czech J., Nowy kalendarz, Krak. 1866; — Anzyce Wł., Tyg. ill. 1863 VIII.; — Rzętkowski St., tamże 1869 2. III.; — Wójcicki K. Wł., Kłasy, VIII., IX.; — Turski, Opiekun dom., Warsz. 1867; — Tyg. lw. 1867; — Miailovich K., Krak. 1875; — Niedzwiedzki J., Stos. geologiczne, Lwów I. 1883, II. 1884, III. 1886; — Tenze, Zur Geologie von Wieliczka, Lemberg 1892. (Inne rozprawy geologiczne, por. Słownik geogr.).
- Wieliczki, w., pow. olchowski [O jubileuszu 200-letnim w Wieliczkach w kreyzie olchowskim, Gaz. Iecka, Dod. 1876].
- Wielka Wola, zob. Wola wielka.
- Wiekie Łuki, m. i pow., gub. pskowska, dok. 3177, kr. 7424, 7430, K. 14620, 14621, hp. 26079.
- Wielkie mosty, zob. Mosty wielkie.
- Wielkie Oczy, mko, pow. jaworowski [Rozm., Lwów 1859 str. 43].
- Wielkopolska, num. 440, dok. 658, 663, 664, 1242, 1329, 1331, 1360, 1387, 1788, 1889, 1924, 1968, 2090, 2234, 2397, 2430, 3001, 3329, 3899, 4087, 4130, 4365, 4372, 4380, 4383, 4388, 4397, 4454, 4578, 4623, 4711, 4941, 4954, 4992, 5320, 5399, 5406, 5438, kr. 6380—6383, 6430, 6451, 8830, 9142, 9203, 9313, 9364, 9410, 9472, 9655, geog. 10037, 10148, 10190, 10193—10240, 10212, 10913, 31562—31567 D., etn. 11189—11216, 11645—11687, 12335, K. 12764, 12946, 13495, 13721, 13919, 14586, 14887, 15042, 15044, 15046, 15076, 15638, 15767, 15952, 32500 D., pr. 16670, 16697, 16914, 16972, 17351, 17528, ek. 17957, 17965, 18098, 18154, ob. 18416, lit. 20698, 21199, 21201, 21220, hp. 23704—23746, 25495, 25673, 26543, 26546, 27087, 27296, 27811, 27916, zob. Kujawy, Mazowsze.
- Wielogłowy, w., pow. sądecki, szt. 21963, 22045, 22089.
- Wieluń, m. i pow. (ziemia wieluńska), num. 468, dok. 2036, 2059, 3233, 3912, 4215, 5057, 5272, 5308, 29275 D., etn. 11661, 11662, 11665, 12243, szt. 22045, 22047, hp. 25276 [Wolle O., Plan miasta r. 1799 i 1823, Warsz. 1879; — Kłasy XI.].
- Wieniawa, w., pow. radomski, szt. 22296.
- Wieprz, rzeka, her. 373, pr. 17027.
- Wiermejówka, w., niegdyś w starostwie sanockiem [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 39].
- Wieruszów, w., dawniej mko, pow. wieluński, pr. 17695 [Kłasy XXVIII. Nr. 51].
- Wierzawice, w., pow. jańcucki [August III. zachowuje wybrańców przy wybrańiec-

- twie (r. 1748), Dod. tyg. Gaz. lw. 1854 Nr. 36, 37].
- Wierzbiał (rus. Werbiż), w., pow. sokalski, dok. 2088.
- Wierzbie, w., gub. siedlecka, etn. 11224.
- Wierzbiick. w., pow. lipnowski [Gaz. Polska 1887 Nr. 245].
- Wierzbnik, mko, pow. iłżecki, geog. 31539 D.
- Wierzchno, w., pow. łeczycki, dok. 5234.
- Wierzchowska górna (jaskinia), etn. 11363.
- Wiesenburg [Beckherrn C., Die Wiesenburg, Wallewona, mit Kroki, Altpreuss. Mntschr. 1893 XXX.].
- Wiesensee, m., pow. żniński, pr. 17171.
- Wietryno, mko, pow. lepelski, szt. 22604.
- Wietrzychowice, w., pow. dąbrowski, dok. 5665, szt. 22045.
- Więzica (Wierzycza), rzeka, geog. 10723, etn. 11325.
- Wigry, osada kościelna wśród jeziora Wigry, pow. suwalski, szt. 21964, 22089 [Tyg. ill. 1862 IV., 1871 VII.; — Kłosy VII.; — Tyg. powsz. 1880; — Winkler A., Wędrowiec 1883 (por. lit. w Słown. geogr.)].
- Wilanów, *zob.* Willanów.
- Wilczyńska, w., pow. grybowski, szt. 21963, 22045, 22089, 22553.
- Wilda, w., pod Poznaniem (przedmieście Poznania), pr. 33014 D.
- Wilejka, rzeka, geog. 10722.
- Wilja, rzeka, geog. 10700, 10720, 10721, etn. 12217, szt. 21854.
- Wilkanowska Łąka, *zob.* Nakwasin.
- Wilkokłaz, w., pow. janowski, szt. 22045.
- Wilkomierz, *zob.* Wiłkomierz.
- Wilkowyski, *zob.* Wiłkowyski.
- Willanów, w., pow. warszawski, num. 28617 D., kr. 6378, szt. 21722, 21965, 22045, 22089, 22286, 22293, 33636 D. [Rozm., Lwów 1830; — Przyj. ludu, Leszno 1835 II., 1849 XVI.; — Wójcicki K. Wł., Tyg. ill. 1863 VII., 1866 XIV.; — Wejnert Al., Wiadomość o Wilanowie pod Warszawą z 1338 r., Bibl. Warsz. 1870 II. i Odb.; — Kłosy XVIII., XIX.; — Skimborowicz H., Willanów (tekst i rysunki), Warsz. 1876 do 1877; — Czajewski W., Willanów, przewodnik po Warszawie i okolicach, Warsz. 1893].
- Willin, na Pomorzu, etn. 32010 D.
- Wyborg, *zob.* Wiborg.
- Wilno, m., pow. i gubernia (województwo, dyeczya), arch. 12, 106, 107, 109, 28286 D., 28341 D., 28342 D., sfrag. 302, num. 28573 D., ep. 630, dok. 660, 816, 947 do 949, 952, 957, 961—963, 1003—1007, 1193, 1306, 1916, 1953, 2329, 2529, 2617, 2626, 2689, 2690, 2824, 2874, 2889, 2902, 2917, 2959, 3035, 3060, 3167, 3192, 3209, 3259, 3261, 3276, 3329, 3349, 3423, 3447, 3524, 3596, 3657, 3669, 3676, 3680, 3704, 3712, 3742, 3760, 3762, 3771, 3786, 3821, 3895, 3899, 3908, 3915, 4032, 4088, 4123, 4150, 4152, 4156, 4169, 4183, 4250, 4270, 4342, 4361, 4365, 4433, 4447, 4453, 4456, 4463, 4485, 4499, 4528, 4589, 4611, 4612, 4622, 4624, 4643, 4649, 4678, 4694, 4729, 4798, 4828, 4842, 4850, 4857, 4867, 4874, 4938, 4972, 5025, 5028, 5050, 5105, 5106, 5108, 5144, 5177, 5195—5197, 5207, 5226, 5228, 5229, 5244, 5248, 5276, 5277, 5296, 5306, 5308, 5309, 5326, 5332, 5337, 5357, 5359, 5364, 5369, 5378, 5391, 5394, 5395, 5398, 5399, 5423, 5435, 5464, 5504, 5505, 5521, 5535, 5536, 5563, 5573, 5575, 5581, 5589, 5606, 5617, 5619, 5625, 5646, 5665, 5666, 5669, 5686, 5687, 5689, 5705, 5706, 5719, 5721, 5734, 5737, 5741, 5746, 5747, 5760, 5764, 5778, 5798, 5799, 28729 D., 28823 D., 28830 D., 28942 D., 29205 D., 29237 D., 29599 D., 29707 D., 29754 D., 29784 D., 29980 D., 30000 D., 30068 D., 30165 D., 30179 D., 30190 D., 30210 D., kr. 6862, 7114, 7387, 7513, 7544, 7781, 7782, 7937, 8040, 8083, 8102, 8144, 8276, 8648, 9196, 9279, 9306, 9389, 9539, 9646, 9723, 9747, 9821, 9824, 9909, 31174 D., geog. 10126, 10130, 10135, 10137, 10143, 10425, 10444 do 10447, 10570, 10704, 10850, 10859, 10946, 31518 D., 31659 D., etn. 11158, 11307, 11308, 11318, 11319, 11396, 12072, 12076, 12154, 12208—12214, 12217, 12374, 131989 D., 32239 D., K. 12749, 12764, 13166 do 13180, 13184—13190, 13300, 13464, 13513, 13542, 13626, 13672, 13674, 13689, 13696, 13732, 13872, 13899, 13905, 13922, 13966, 13972, 14006, 14010, 14125, 14178, 14294, 14596, 14621, 14652, 14653, 14778, 14957, 14958, 15132, 15245, 15401, 15410, 15431, 15435, 15488, 15575, 15607, 15633, 15652, 15693, 16002, 32441 D., 32448 D., 32637 D., 32640 D., 32650 D., 32787 D., pr. 16933, 17278—17283, 17848, 33029 D., ek. 18162, 18286, ob. 18788, 18835, 18836, 18859, 18860, 18867, szk. 19188—19213, 19296, 19297, 19312, 19627—19679, 19743, 19744 33256—33268 D., 33294—33302 D., 33312 D., lit. 20354, 20677, 20690, 20702, 21040, 21084, 21120, 21169, 21170, 21190, 21198, 21204, 21264, 21268, 21272, 21273, 33610 D., 33611 D., szt. 21721, 21775, 21852, 21853, 21857, 21966—21968, 22040, 22045—22047, 22089, 22090, 22137, 22256, 22296, 22339, 22424, 22435—22437, 22454, 22459, 22482, 22546, 22604, 33636 D., 33671 D., 33746 D., hp. 23557, 24523, 24661—24667, 24721, 24745, 25617, 25661, 25736, 25925, 26069, 26296, 26813, 27666, 28086, 28208, 29210 [por.: E. b. r.: Wilno, Wilda; — Dzwon wielki kościoła św. Jana w Wilnie, Kuryer pol. 1740 Nr. 104 (przedruk: Wizer.

- i roztrząs. nauk. XVI. 2. 149); — Baliński M., *Historia miasta*, zob. Nr. 17280 (por. rec.: Tyg. petersb. 1835 XI.; Tyg. lit., Pozn. 1838 I.); — *Souvenir pour l'arrivée à Vilna de notre auguste empereur Alexandre I.* (wiersz), Wilna 1802; — Ancz W., *Progulka dew. ili okresnosti goroda Wilna*, Petersburg. 1808; — Kraszewski J. I., *Wilno od początków jego do r. 1750*, Wilno 1840–1842 IV. (wyjątki, Tyg. lit., Pozn. 1828 I.); — *Opisanie położenia geogr. i temperatury Wilna*, Dz. wil. 1815, Odb. Wilno 1815; — *Przyjacieli ludu*, Leczno 1837 IV., 1846 XIII.; — Zieliński L., *Lwowianin* 1841; — Kraszewski J. I., *Wspomnienie Wilna*, *Obrazy z życia i podr.*, Wilno 1842; Kirkor A. H., *Ludność miasta W.*, *Teka wil.* 1858 Nr. 3; — Syrokomla Wł., *Marcin Studziński*, *kartka z historii miasta Wilna*, Wilno 1859 (por.: Bibl. warsz. 1859 IV.); — *Miasta litewskie*, Dz. lit. 1863; — *Ukazetel goroda Wilno*, sost. po rozporząd. gław. naczelnika kraja, Wilno 1864; — Murawjew A. N., *Russkaja Wilna*, Wilno 1865; toż po franc., *Vilno Russe*, Vilno 1865 (por.: Zap. russk. miesiacosłow 1865; Wil. Wiestn. 1868 i Antoni J., *Polonica*, Roz. fil. hist. Akad. XII.); — Jakowlew S., *Pojezdka w Wilnu*, Sowrem. Lietop. 1866 Nr. 10; — *Epizod iz ist. prawosławnoy Wilny*, Wil. Wiestn. 1870; — *Kijewskij Telegraf* 1875 Nr. 52; — *Przejażdżka Jurewiczowej*, *Opiekun dom.*, Warsz. 1866; — Kraszewski J. I. i Syrokomla Wł., *Kronika Ostrej bramy*, *Olta-rycz okostrobamski*, Paryż 1871 wyd. 2.; — L. R., *Ogród botaniczny*, Tyg. ill. 1871 2. VII.; — Chłopicki, *Panorama okolic*, tamże 1872 2. IX.; — Kirkor A. H., *Przewodnik historyczny po Wilnie i jego okolicach*, Wilno 1880; — W., *Przyczynek do wspomnień*, *Kraj* 1884 Nr. 6, 7; — Sidorow II., *Okolnoy dorogoj*, Petersburg. 1891; — *O planach Wilna*, jakie było w XVI w., *Wizer. i roztr.* nauk. 3. XXIV.; — *Widok dawnego Wilna z krótkim objaśnieniem* (jest on dziełem Bodenehra); — *Karta topograficzeskaja okresnostej Wilny* (na polskom jazykie) 1820; — Czarnowski S. J., *Album krajowe: Widoki Wilna*, Warsz. i Krak. 1892 (por. lit. w *Słowniku geogr.* XIII. str. 332; *Jocher* III. 510–514; E. XII. [Antokol]), zob. Łukiszki, *Śnipszki* (przedmieście), *Śzawle*.
- Wilsnack, w Brandemburgii, K. 32467 D.
- Wiłkomierz, m. i pow., gubernia kowieńska, dok. 3807, 4823, geog. 31658 D., etn. 11324, 11217, szt. 21969 [Mag. powsz., Warsz. 1839 VI.; — Tyg. ill. 1863 VII., 1864 VIII.; — Hukowski H. (Opis powiatu), *Pamięć. książka kowieńskiej gub.* 1890 i Odb. 1890].
- Wiłkowyżki (Wyłkowyszki), m. i pow., gub. suwalska, dok. 5734, szt. 22045, hp. 24677 [Wojciechowski L., *Wspomnienie historyczne o Wiłkowyszkiach*, Bibl. warsz. 1854 II., Odb. Warsz. 1854].
- Wineta, gród Lutyków, nad Bałtykiem, kr. 6273.
- Winnica, m. i pow., gub. podolska, dok. 3598, 4768, 5141, 5399, szk. 19740, 19741, 33313 D., szt. 22604, hp. 26232 [Bykowski P. J., Tyg. ill. 1850 3. X.].
- Winniki, mko, pow. lwowski [Zawadzki A., *Reise Bemerkungen*, Miscell. zur Bel. u. Unterr., Lemberg 1823; — Mnemosyne, Lwów 1835; — *Zbiór najp. okolic Galicyi, Lwów*], zob. Lesienie.
- Winnogóra (Winna góra), w., pow. średzki [Krzywosąd-Kepiński, Tyg. ill. 1883].
- Winogóra, zob. Pierzchowiec.
- Winograd, mko, pow. zwinogradzki, K. 14622.
- Wirtembergia (Württemberg), król. w Niemczech, dok. 5386, kr. 8869, etn. 12333, K. 15349, hp. 22795.
- Wiska ziemia, zob. Wizna.
- Wiślica, w., niegdyś m. (w województwie sandomierskim), pow. pinczowski, dok. 1014, 1020, 1024, 1025, 1244, 1659, 1833, 3225, 28565 D., 28867 D., 28869 D., 28893 D., kr. 6438, 6726, 6787, pr. 16461 do 16470, 16473, 17072, 17525, 17704, lit. 20317, szt. 21970, 22045, 22090, 22097, 22435, 33636 D.
- Wisła, rzeka, dok. 4614, 4980, 5019, 29327 D., kr. 8494, 9821, 30317 D., geog. 10150, 10490, 10601, 10703, 10724–10735, 10757, 10758, 10910, 10916, 31532 D., 31733 D., 31742–31749 D., etn. 11116, 11178, 11213, 11217, 11362, 11383, 11427, 11716, pr. 16800, 17185, 17390, ek. 33136 D., hp. 23082, 23122, 23210, 26063, 33782 D., 34023 D. [por. lit. w *Słown. geogr.*].
- Wisła, w., pow. bialski, na Szlasku austr., etn. 32120 D. [Świdzki Zdz., *Wiś Wisła*, Świat 1889].
- Wisłoujście albo Minda (Weichselmünde), w., pow. gdański, dok. 4096.
- Wiśnicz, mko, pow. bocheński, kr. 8157, szt. 21970, 22045–22047, 22089, 22604 [Jaszowski St., *Miasta sławniejsze w Galicyi*, Rozm., Lwów 1831; — *Lwowianin* 1835; — Sob. F. M., Tyg. ill. 1860 I., 1866 XIV., 1867 XV., 1868 z. I.; — *Czas* 1874 Nr. 70–74; — *Kłosy* VI., XIII. i XXXIX; — Ehrenberg J. K., *Świat*, Krak. 1889].
- Wiśniowa, w., pow. strzyżowski dok. 4700.
- Wiśniowczyk, w., pow. podhajecki [Przyłęcki St., *Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim*, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844].

- Wiśniowiec Nowy i Stary, mka, pow. krzemieniecki, arch. 110, dok. 2554, 4611, 5239, kr. 6917, 8096, szt. 21722, 22046 [Mniszech Wandalin K. hr., Lwówianin 1841; — Przędziecki A., Podole, Wilno 1841 I.; — Stecki J., Wołyń t. II.; — Tyg. ill. 1870; — Wycieczka, Gaz. narod. 1877 N. 236; — Kretschmer Zyg., Gaz. lwow. 1934 Nr. 300].
- Wissenbourg (bitwa), hp. 27790.
- Wisznia Sądowa, zob. Sądowa Wisznia.
- Wiszniew, mko, gub. wileńska, etn. 32220 D.
- Wiszów, w., pow. słońimski, etn. 11131.
- Witebsk, m., pow. i gubernia, (księstwo, województwo), arch. 111, her. 28517, dok. 1008—1010, 2528, 2813, 3978, 4611, 5326, 5359, 28730 D., 23824 D., 29443 D., kr. 8535, geog. 10377, 10449, 31660 D., etn. 11322, 12286, 32223 D., K. 14619, 14622, pr. 16276, 17284, 32846 D., szt. 21721, 21722, 21859, 21970, 22045, 22604, hp. 24694 [Dzieła rosyjskie: Stuckenberga J., Opis gubernii witebskiej, Petersb. 1859; — Sementowskij A., Etnograficzny pogląd na witebską gubernię, Petersb. 1872; — Witebska gubernia, wyd. z polecenia ks. Dołgorukiego, Witebsk 1890; — Sapunow, Witebskaja Starina t. 5 (por.: Kraj 1883 Nr. 35); — Witebskie wied. guber. od r. 1858 (por. lit. w Słowniku geog. i Jocher III. 514)].
- Witów, w., pow. piotrkowski, dok. 4724.
- Witowice, w., pow. sądecki, dok. 2358.
- Wittenberg, m., dok. 2728, 4544, K. 15377, szk. 19815, hp. 23982, zob. Osoby: Luter Marcin.
- Wittow, na Rugii, hp. 23229.
- Witulín, w., pow. konstantynowski [Łoski, Tyg. ill. 1876 3. I.]
- Witwica, w., pow. doliniański, szt. 22605.
- Wizna, mko, dawniej m. i gród (Wizka ziemia), num. 28642 D., dok. 29133 D., 29439 D., 29445 D., 29451 D., hp. 34197 D.
- Wkrzeńska ziemia (nad rzeczką Wkrą, Uckermark), w. Pomeranii, etn. 32010 D.
- Włochy (Italia), arch. 143, 23352 D., 28373 D., 28374 D., 28376 D., dypl. 175, num. 534, dok. 1628—1643, 2323, 2425, 2450, 2536, 2905, 3536, 3605, 3821, 4072, 4030, 5470, 5540, 5541, 5627, 28772 D., 29157 D., kr. 5949 do 5956, 6037, 7405, 7548, 7795, 7941, 7994, 8035, 8160, 8161, 8234, 8382, 8969, 9061, 9495, 9658, 9731, 9749, 9816, 30231—30286 D., 30293 D., 31052 D., 31383 D., geog. 10520, 10920, 31496 D., etn. 12401, 12402, K. 12768, 13257, 15223, pr. 17463, ek. 18183, ob. 18362, 13410, 18845, 18854, 18863, 18870, szk. 33316 D., lit. 19981, 20930, 20932, 33518 D., szt. 21618, 21672, 21677, 21712, 21799, hp. 22766, 22787, 22795, 22803, 22978—22984, 23149, 23703, 23975, 24549,
- 25199, 25635, 26003, 27995, 27996, 28001, 28005, 28013, 28056, 28108, 34148 D., 34291 D., zob. Florencyja, Wenecya, Rzym i t. p.
- Włocin albo Włoczyn, w., pow. sieradzki, etn. 11214.
- Włocławek (Vladislavia), m. i pow., gub. warszawska (dycezyja włocławska, zwana kujawska), dok. 1297, 1321, 1734, 3364, 5108, 28939 D., 28951 D., 28952 D., 28961 D., 29226 D., 29458 D., 29462 D., 29472 D., 29477 D., 29600 D., 29614 D., 29628 D., 29643 D., 29710 D., kr. 6223, 6439, 6488, 6512, 6740, 30408 D., 30533 D., etn. 11423, K. 12764, 13044—13050, 13052—13055, 13057, 13348, 13972, 32412—32417 D., pr. 17677, szk. 33216 D., 33217 D., szt. 21722, 21970, 22045—22047, 22050, 22089, 22090, 22267, 23296, 22435, 22436, 22437, 22442, 22457, 22661, hp. 23833, zob. Inowrocław, Kruświca, Kujawy.
- Włodawa, m. i pow., gub. siedlecka, kr. 8046, geogr. 10038, K. 13599, szt. 22045 [Wiśniarski Ant., Bibl. warsz. 1860 III.; — Tyg. ill. 1870 VI. i 1871 VII.], zob. Rożanka.
- Włodzimierz (Władymir), m., pow. i gubernia (księstwo ruskie), dok. 977, 1787, 1825, 2776, 3064, 3220, 3476, 3599, 3659, 3715, 4439, 4952, 4992, 5132, 5240, 5337, 554, 29398 D., kr. 6534, geog. 10907, etn. 11275, 11860, 11969, K. 13120, 14165, 14455 do 14460, 14706, 17292, 32619—32631 D., szk. 19742, szt. 22045, 22604, hp. 24310, 24317, hp. 24425, 25351, 33961 D. [por. Słown. geogr. XVI. 169].
- Włosienica, w., pow. białski, Galicya, dok. 2874.
- Włostów, w., pow. sandomierski 22045.
- Włostowice nad Wisłą, w., pow. puławski (bitwa r. 1656), dok. 3913.
- Włoszakowice, w., pow. wschowski, etn. 11214 [Kierski E., Tyg. ill. 1862 VI].
- Włoszczowa, m. i pow., gub. kielecka, szt. 22045.
- Wnory, w., pow. mazowiecki, etn. 11384.
- Wodzisław (Löslau), m., na Szląsku pruskim, hp. 23827.
- Wojahowa, w., pow. brzeski, dok. 1857.
- Wojciechów, w., pow. krasnostawski [Kłosy 1883 Nr. 958].
- Wojciechów, w., pow. lubelski, szt. 22045.
- Wojciechowice, w., pow. opatowski, zob. Miłkowie kościelne.
- Wojniów, mko, pow. kałuski, dok. 5327 [Słowo rus., Lwów 1864 Nr. 73; — Wremennyyk Staurop. 1872; — Łomnicki M., Kosmos VI.].
- Wojśław, w., pow. mielecki, dok. 4832.
- Wojślawice, w., pow. sokalski, dok. 2057.
- Wojtkuski, m., pow. wilkomierski [Kłosy 1869 IX.].

- Wójtowski folwark, pow. sanocki [Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 47].
- Wola wielka, pod Warszawą, dok. 4579, 4870, pr. 16421, szt. 22046 [por.: E. 1778: Wędrykowski; Bartoszewicz J., Dz. warsz. 1853 Nr. 182].
- Wola korościeńska, w Galicji, dok. 2975.
- Wola postołowska, w., pow. Lisko, dok. 2882.
- Wola raniszewska, w. pow. kolbuszowski, dok. 29898 D.
- Wola sucha, w., pow. lwowski, dok. 29777 D.
- Wola zdunska, m., pow. sieradzki, szt. 22045, 22089.
- Wola zarzycka, w., pow. łańcucki, dok. 3165. 29756 D. [Podgórski M. ks., Wola zarzycka, streszczona kronika kościelna, Jasło 1878].
- Wolborz, mko, pow. piotrkowski, dok. 3973, 5086, szt. 22046 [por.: E. 1775: Bagieński Franc. A., Na powrót Najj. Pana z Wolborza 9. czerwca 1775; — Gryglewski, Rocznik piotrkowski 1872; — Dylewski E., Wolborz (a vol d'oiseau), Tydzień 1883 Nr. 29, 30].
- Woldenberg, m., w Nowej Marchii, pr. 33043 D.
- Woldrisz (Ullersdorf), w., na Szląsku, hp. 23822.
- Wolica Nowa, w., pow. lwowski, dok. 2241, 29777 D.
- Wółka pod Lwowem (obecnie przedmieście) [Przyj. dom. 1863 str. 381].
- Wółka zaborowska, pod Warszawą, num. 28623 D.
- Wollin, wyspa przy ujściu Odry z miastem Wollin (zwanem dawniej Julin), etn. 11351, 32010 D., hp. 23893.
- Wolsztyn (Wollstein), mko, pow. Babimost, etn. 11163.
- Wołczek Chodźkowy (r. 1393), dok. 1932.
- Wołczyn, mko, pow. brzeski, gub. grodzieńska, ek. 18037, szt. 22604.
- Wołczyniec, w., pow. berdyczowski, szt. 22604.
- Wołek, gród starożytny, koło Kęt, w ks. oświęcimskim, szt. 21972, 22538.
- Wołga, rzeka, geog. 10676, hp. 34167 D.
- Wółkorabiszki, w., pow. wileński, dok. 5129.
- Wółków, na Pomorzu, etn. 11446.
- Wółkowysk, m. i pow., gub. grodzieńska, dok. 1012, 3891, geog. 10436, etn. 32214 D., szt. 22604.
- Wołoczyska, mko, pow. starokonstantynowski [Stecki T. Jerzy, Wołoczyska i rodzina Moszyńskich, Kłasy 1871 XIII. 236].
- Wołogda, m., pow. i gubernia, etn. 12154.
- Wołosianka, w., w Galicji, szt. 22632.
- Wołostów, koło W. Nowogrodu, szt. 22604.
- Wołoszatka, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr król., Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 38].
- Wołoszcza, w., pow. samborski, szt. 22605 [Płoszczańskij W. M., Słowo rus., Lwów 1864 Nr. 69].
- Wołoszczyna, zob. Mołdawia.
- Wołoszkowice, czyli Łoszkowice [Przyj. ludu, Leszno 1842 IX.].
- Wołów (Wohlau), m. i pow. (wołowskie księstwo na Szląsku), etn. 11439, hp. 33879 D. [por.: E. b. r.: Koellner, Wolaviographia oder Historie der Stadt Wolau].
- Wołyń, kraj., arch. 22, 28381 D., dyp. 272, her. 371, 372, 28519 D., num. 531, 546, 28628 D., dok. 658, 967, 977, 1011, 1363, 1387, 2268, 2857, 2930, 3258, 3310, 3372, 4578, 4917, 4950, 4983, 5055, 5098, 5287, 5289, 5296, 5317, 5323, 5328, 5336, 5359, 5378, 5399, 5435, 5486, 5592, 5618, 5625, 5646, 5666, 5689, 5706, 5720, 5721, 5746, 5760, 5778, 5799. 28353 D., 28960 D., 29316 D., 29438 D., 30160 D., kr. 6431, 8619, 8652, 9485, 9598, 9692, 9697, 9701, 9744, 9910, geog. 10151, 10332, 10355, 10357, 10361, 10362, 10367—10377, 10393, 10550, 10568, 10569, 10605, 10774, 10846, 10913, 10959, 31527 D., 31628 D., 31629 D., 31636 D., 31637 D., 31639 D., 31640 D., 31697 D., etn. 11128, 11273, 11276, 11959—11963, 12008, 12019, 12372, 31958 D., 31961 D., 31964 D., 32171 D., 32195 D., 32198 D., K. 13119, 14004, 14056, 14083, 14273, 14444—14457, 14470, 14565, 14570, 14623, 14631, 14649, 14742, 32612 D., 32613 D., 32622 D., 32781 D., pr. 16259, 16513, 16584, 16646, 16650, 16389, 16924, 17028, 17145, 17146, 17366, 17391, 17853, 17861, 32846 D., 32862 D., 32960 D., 32995 D., ek. 18312, ob. 18453, 18550, 18772, 18799, 33176 D., szk. 19444, 19650, 19694, 19696—19698, 19700, 19702, lit. 21201, szt. 21840, 21842 do 21845, 21847, 22600, 22601, hp. 24355, 24403, 24407, 24412—24419, 24428—24440, 24443, 25249, 25936, 27543, 28097, 28217, 33987 D., 34069 D., 34138 D.
- Wormacya, m., w Niemczech, dok. 29081 D.
- Worochta, w., pow. nadwórniański, dok. 4646.
- Woroneż, m., pow. i gubernia, dok. 1013.
- Woroniec (Woranetz), w., pow. suczawski na Bukowinie, szt. 22538, 22604, 22635.
- Worosicze, w., pow. bobrujski, K. 13188.
- Worskła, rzeka (bitwa 1399 r.), kr. 6559, etn. 12192, hp. 24637.
- Wosek (Kommerau), w., pow. święcki, etn. 11344.
- Woziłów, w., pow. buczacki, num. 28623 D.
- Woźniki, w. (pow. ?), dok. 5042, K. 15297, etn. 11214, 11215, 11423.
- Wróblewo, w., pow. szamotulski [Kłasy 1838].
- Wróbliek, w., pow. sanocki, dok. 3488, 3797, 4112, 4181, 4315, 4396 [Rewizya dóbr król., Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 15].

- Wróblowice, w., pow. drohobycki, arch. 28286 D., dok. 1386 [Kłosa 1880].
- Wrocanka, w., pow. jasielski, dok. 4112.
- Wróciszew, w., pow. grójecki, K. 12881.
- Wrocław (łac. Vratislavia, niem. Breslau), m., stolica Śląska pruskiego, arch. 112, 28271 D., 28343 D., 28344 D., chr. 158, dypl. 221, 254, 266, num. 508, dok. 658, 817—822, 1266, 1270, 1288—1294, 1636, 1693, 1697, 1727, 1763, 1765, 1930, 1991, 1992, 2026, 2027, 2038, 2072, 2140, 2192, 2200, 2245, 2255, 2286, 2308, 2325, 2376, 2398, 2419, 2569, 2674, 2684, 3148, 3246, 3252, 3342, 3477, 3579, 3629, 3738, 3789, 4153, 4176, 4197, 4235, 4365, 4394, 4406, 4431, 4539, 4724, 4801, 4890, 5022, 5054, 28912 D., 29141 D., 29159 D., 29163 D., 29167 D., 29173 D., 29187 D., 29264 D., 29317 D., 29371 D., 29390 D., 29403 D., 29603 D., 29776 D., kr. 6222, 6223, 6264, 6265, 6363, 6376, 6450, 6476, 6515, 6528, 6535, 6606, 6664, 6712, 6713, 6739, 6740, 6781, 6782, 6786, 6811, 6852, 6915, 6925, 6943, 7286, 7711, 7878, 8138, 9740, 30239 D., 30408 D., 30422 D., 30423 D., 30531 D., 30541 D., 30576 D., 30604 D., 30828 D., geog. 10281, 10292, 31588 D., 31835 D., etn. 11123, 11158, 11387, K. 12763, 12764, 12924, 13009—13029, 13404, 13405, 13440, 13560, 13717, 13746, 13830, 14969, 32313 D., 32402 D., 32403 D., 32405—32411 D., 32477 D., 32686 D., pr. 17123, 17287 do 17292, 17374, 17398, 33030—33034 D., ek. 18159, 18198—18200, szk. 18957, 19329, 33218 D., 33271 D., lit. 20112, 20184, 20816, 33556 D., szt. 21722, 21811, 21973, 22047, 22078, 22079, 22089, 22090, 22138, 22296, 22424, 22426, 22504, 22702, 33662 D., 33669 D., hp. 23839, 23865, 25416, 25501, 25556, 25561, 25581, 25680, 25780, 26345, 26394, 28219, 33880 D. [Markgraf H., Der Breslauer Ring und seine Bedeutung für die Stadt, Mitth. aus Stadtarchiv, Breslau 1894 I.; — Tenze, Die Strassen Breslaus nach ihrer Geschichte und ihren Namen, tamże 1896 II. (por. lit. w Słow. geogr. XIV. 47—49)], *zob.* Śląsk.
- Wroców, w., pow. gródecki, dok. 3797.
- Września (niem. Wreschen), m. i pow., etn., 11423, szt. 21803 [Stablewski ks., O kościołach wrzesińskich, Kurjer poz. 1882].
- Wschowa (niem. Frau(en)stadt), m. i pow. (niegdyś ziemia wschowska), num. 442, 488, dok. 1709, 2093, 3172, 4372, 4397, 4573, 4639, 4643, 4654, 4982, 5181, 5269, 5354, 5378, 5710, 29731 D., 29166 D., 29254 D., 29466 D., 29639 D., kr. 9516, geog. 31672 D., etn. 1214, 1215, K. 15322, 15740, pr. 16667, 17228, szk. 19323, 19783, szt. 21803, hp. 23720, 23739, 27110, 34226 D. [por.: E. b. r.: (Wschowa) Stan miasta (1783); — Ledeburs Arch. 1834 XV.].
- Würzburg, m., w Bawarii, K. 15683.
- Wyłkowyski, *zob.* Wiłkowyski.
- Wysocice, w., pow. miechowski, szt. 22045.
- Wysocko, w., pow. brodzki, etn. 31950 D.
- Wysoha (niem. Wittstock), Prusy zachodnie, dok. 1839.
- Wysoki brzeg, Białoruś [Kraj 1900 Nr. 28].
- Wysokie (?), K. 15078.
- Wysokie litewskie, mko, pow. brzeski, gub. grodzieńska [Kłosa XXIV.], *zob.* Osoby: Jabłonowska Anna z Sapiehow.
- Wysokie Mazowieckie, mko, pow. mazowiecki, szt. 22661.
- Wysokin, w., pow. opoczyński, dok. 2003.
- Wystruć albo Instruć (niem. Instertburg), m. i pow., dok. 29763 D., ek. 18410 [Sobótka, Pozn. 1871].
- Wyszatyce, w., pow. przemyski, dok. 3722, 4315, 4750, 4940.
- Wyszehrad, nad Dunajem, na Węgrzech (zjazd r. 1335 i 1339), dok. 1819, hp. 25229.
- Wyszków, mko, pow. pułtuski, szt. 22090 [Seweryn B., Miasto Wyszków, w dziele: Skimborowicz, Piśmiennictwo krajowe, Pozn. 1871].
- Wyszogród, mko, na Mazowszu (ziemia wyszogrodzka), dok. 4150, 4364, 4656, 4954, 5672, 29445 D., kr. 9573, geog. 10219, etn. 11215, 11216, 11383, K. 13503, szt. 22661, hp. 27103 [por.: E. b. r.: Opisanie obchodu rocznicy elekcyi królewicza w Wyszogrodzie].
- Wyszogród (pomorski), gród, pow. bydgoski, hp. 23389.
- Wyszyna, w., pow. koniński, szt. 22046.
- Wytrzewasz (Atterwasch), w. Brandenburgii, etn. 31903 D.
- Wyżgródek (Wyszogródek, Wyszhorodek), w., pow. krzemieniecki [Stecki T. J., Wołyn II. 388—392; — Sendulskij, Wołyn. eparch. wied. 1880].
- Wyżniany, w., pow. przemyski, dok. 1976 [Henzel A. Kaz., Historyczne wspomnienia o Wyżnianach, Czas 1862 Nr. 289].
- Wyżyce, w., pow. bocheński, szt. 22436.
- Zabierzów, mko, pow. krakowski [Zabierzów i Skala Kmity, Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII.; — Kłosa XV. 174].
- Ząbkowice (niem. Frankenstein), m. i pow., na Śląsku, szt. 22090.
- Ząbłocie, w., pow. sanocki [Rewizya dóbr królewskich, Dod. Gaz. lw. 1860 Nr. 8].
- Ząbłudów, mko, pow. białostocki, szt. 21975, 22661.

- Zaborowo, w., W. ks. poznańskie, etn. 11162, 11214.
- Zaborska ziemia (Sabirsgbiet), część komturstwa tucholskiego, nad rzeką Brdą, geog. 10490, hp. 23773.
- Zabory, *zob.* austriacki, pruski, rosyjski zabór.
- Zadarów, w., pow. buczacki, szt. 22604.
- Zadnieprze, *zob.* Ukraina.
- Zadubrowce, w., pow. śniatyński [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistności w Hałycy, Słowo, Lwów 1875].
- Zady, w., pow. rohatyński [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistności w Hałycy, Słowo, Lwów 1864].
- Zagajecki monaster, na Wołyniu, K. 14623.
- Zagdańsk (Zagnańsk), w., pow. kielecki, geog. 31539 D.
- Zagórz, w., pow. sanocki, szt. 22045, 22307.
- Zagórze, w., w Galicyi, dok. 1862, 1883, 2405 [Ślady Kazimierza Wielkiego w Zagórz, Gaz. nar. 1878 Nr. 98].
- Zagrobela, w. i pałac pod Tarnopolem, szt. 22046.
- Zahajce, w., pow. krzemieniecki, dok. 977, 3345.
- Zahńce, w., pow. latyczowski [Tyg. ill. 1880 3. IX.].
- Zahnitków, mko, pow. olhopolski, szt. 22604.
- Zahorowski monaster, K. 14623.
- Zajączków, w., pow. kielecki, dok. 2879.
- Zajaczyce, w., pow. włodzimierski, dok. 29630 D.
- Zakliczyn, w., pow. wielicki, dok. 1885.
- Zakliczyn, m., pow. brzeski, K. 13966, *zob.* Opatkowice.
- Zakopane, w., pow. nowotarski, geog. 10148, 10640, 31511 D., etn. 11799, 11802, 11804, szt. 21769 [Ponikło Stan., Zakopane in der polnischen Tatra in Galizien als klimatische Höhenstation, Wien 1893; — Jelinek E., Zakopane w polskich Tatrach, Praha 1893 (por. lit. w Słown. geogr.)], *zob.* Tatry.
- Zakręt, w., pow. wileński, kr. 9467 [Tyg. ill. 1872].
- Zakroczym, m., pow. płoński (ziemia zakroczymska), dok. 1244, 29183 D., 29379 D., 29382 D., K. 13644, pr. 16534 (p. r. 1426), ek. 33135 D., szt. 22045 [Tyg. ill. 1865 VII.; — Wiek 1875 Nr. 27—30; — Koresp. płoński 1884 Nr. 14 i n.].
- Zakrzew(o), *zob.* Osoby: Sokołowski Stanisław.
- Zakrzewo (niem. Sackrau), w., pow. niborski, etn. 11234, 32010 D.
- Zalasowa, w., pow. tarnowski, etn. 32146 D.
- Zalesie, w., pod Warszawą, dok. 3092.
- Zaleszany, w., pow. tarnobrzeczski, num. 28628 D.
- Zaleszczyki, m. i pow., dok. 4775, etn. 11261 [Arnold Georg, Das Kreuz bei Zaleszczyki (Volkssage), Mnemosyne, Lemberg 1827; — Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów].
- Zalewańszczyzna, w., pow. winnicki, etn. 11910.
- Załęże, w., pow. sądecki, dok. 2405.
- Założce (Załoście), mko, pow. brodzki, szt. 22046.
- Założki, w., pow. nowogrodzki, dok. 4818.
- Załużce, w., pow. miński, szt. 22048 [Athen. Kraszewskiego 1847 III., wiersz Syrokomli L. „O moim starym domku“; — Tyg. ill. 1860 I.; — Tyg. powsz. 1884].
- Załużkiew, w., pow. stanisławowski, szt. 22605 (p. Halicz).
- Załużczyn (przywilej na założenie 1731 r.), dok. 4276.
- Załuże, w., pow. jaworowski, dok. 2241.
- Załuże, w., pow. zbaraski, szt. 21975, 22604.
- Zamarstynów, w., pow. lwowski [Torosiewicz T., Mnemosyne, Lwów 1837; — Tyg. rol. przem., Lwów 1841 Nr. 92, 1842 Nr. 46 (por. lit. w Słowniku geogr.)].
- Zambrów, mko, pow. łomżyński, szt. 22045.
- Zameczek, w., pow. wileński [Tyg. ill. 1872].
- Zameczek, w., pow. żółkiewski [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistności w Hałycy, Słowo 1864].
- Zamość, m. i pow. (ordynacya), arch. 28320 D., dok. 823, 3218, 2267, 3268, 3596, 3626, 3842, 3918, 4074, 4105, 4367, 4454, 4490, 4721, 4742, 4781, 4810, 4831, 4874, 5117, 5329, 5454, 5569, 5577, 5611, 5676, 5692, 29809 D., kr. 6298, 7554, 8199, 8556, 8682, 9733, geog. 31581 D., etn. 11827, K. 14300, 14586, 14623, 14654, 14699, 32635 D., szk. 19163, 19192, 19219—19242, 19579—19581, 33262 D., 33269 D., 33270 D., lit. 21273, szt. 21974, 22604, hp. 26507, 23186 [por.: E. b. r.: Zamość; — Wilcke Joh. Alb., Buerger in Zamość, Bekanntmachung eines neu entdeckten Mineral-Wassers in der Stadt Zamość in Ost-Galizien, Zamość 1809 (czy 1803); — Zamość, Kalendarz krak. 1811; — Przyj. ludu, Leszno 1839 VI.; — Bielowski A., Album lwowskie wyd. Nowakowskiego 1862 str. 231—249; — Progimnazjum, Słowo, Lwów 1867 Nr. 78; — Strzelecki K., Ratusz, Tyg. ill. 1871 2. VIII.; tamże 1878 3. V.; — Tyg. powsz. 1882; — Budiłowicz A., Chołm. warsz. eparch. Wiestnik 1883 (por.: Jocher III. 515 i Słownik geograf. XIV. str. 379)].
- Zaniemyśl (niem. Santomischl), m., pow. średzki, num. 557 [Przyj. ludu, Leszno

- 1836 III.; — Kierski E., Tyg. ill. 1863 str. 75].
 Zanów, mko, Pomerania, K. 14623.
- Zaosie, w., pow. nowogródzki [Korotyński W., Kilka szczegółów o rodzinie, miejscu urodzenia i młodości A. Mickiewicza, Wilno 1861; — Pawłowicz Ed, Tyg. ill. 1883; — Dybowski Ben., Nowogródek czy Zaosie, Kurjer lw. 1890 Nr. 183; — Małeki Ant., Tyg. ill. 1886].
- Zapole, w., pow. mozyrski [Jeleńska E., Wiśła 1892 V.], *zob.* Komarowicze.
- Zapolski Jam (pokój r. 1582), hp. 26082.
- Zapolskie cmentarzysko, etn. 11301.
- Zaporoże, *zob.* Ukraina.
- Zarników, na Pomorzu, etn. 11352.
- Zarszyn, mko, pow. sanocki, dok. 4405.
- Zarubnice, w., pow. skałacki [Przyłęcki St., Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844].
- Zarudce, w., pow. lwowski, dok. 1908, 1976.
- Zarudzie, w. (?), dok. 5160.
- Zarwanica, w., pow. złoczowski [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistnościej w Halcyci, Słowo, Lwów 1875].
- Zarwij (?), etn. 11175.
- Zarzeczce, w., pow. jarosławski, w Galicyi [Przyj. ludu, Leszno 1848 XV.; — Zawadzki Wł., Tyg. ill. 1864 X.].
- Zarzycka Wola albo Trzeboszowica, *zob.* Wola Zarzycka.
- Zasław (litewski), mko, pow. miński [Hausman M., Mińskie gub. wied. 1847 Nr. 49; — Tyszkiewicz K., Teka wileńska VI; — Kirkor Ad., Kurjer wil. 1864 Nr. 58 do 62; — Słupskij (Monografia Zasławia), Mińsk 1887 (por. rec.: Prz. lit. Kraju 1888 Nr. 16; Opiekun dom., Warsz. 1875)].
- Zasław (wołyński), m. i pow., dok. 4720, etn. 11288, 11301, K. 13627, 15955, hp. 24426 [por.: E. 1760: Przeczdzicki, Kopia tabelli summ i pretensyjów o hrabstwo Zasławskie; 1777: Biernacki, (N. P. Marya); — Stecki T., Gaz. warsz. 1857 Nr. 128, 130 (i w dziele: Wołyń I. 304—346); — Sendulskij, Woł. eparch. wied. 1875; — Tyg. ill. 1881; — Kłosy XVII.; — Tyg. powsz. 1882], *zob.* Tulczyn.
- Zaszków, w. Dominikanów lwowskich, dok. 1946, 2065.
- Zator, m., pow. wadowicki (niegdys księstwo zatorskie), arch. 28327 D., dok. 675, 776, 2174, 2218, 2391, 2977, 2986, 4388, 4810, 4868, 4908, 4917, 4992, 29220 D., 29397 D., 29406 D., 29511 D., 29533 D., 29890 D., geog. 10267, 10335, 10804, 10909, pr. 16215, 16217, 16534 (r. 1457), 16918, 32830 D., 32831 D., szk. 19163, szt. 22045, 22046, hp.
- 23835, 33877 D., 34260 D. [Jaszowski St., Miasta sławniejsze w Galicyi, Rozm., Lwów 1831; — Czas 1852 Nr. 201, 255; — Sobótka, Pozn. 1871], *zob.* Oświęcim.
- Zawada, w. (?), szt. 22046.
- Zawadole, w. (r. 1366, 1496), dok. 1862, 2405.
- Zawale, w., pow. śniatyński (?) [Płoszczańskij W. M., Żyt. Shorn. hał. rusk. Matycy, Lwów 1872].
- Zawałów, mko, pow. podhajecki, dok. 4146, szt. 22046 [Harasiewicz M., Lwowianin, Lwów 1837 II.].
- Zawichost, m., pow. sandomierski, dok. 1759, K. 13486, 13505, szt. 21775, 21975, 22046, 22047, 22089 [Kłosy t. XI.].
- Zawieprzycze, w., pow. lubartowski [Tyg. ill. 1862 VI.; — Wójcicki K. Wł., Kłosy XV.].
- Zawkrzeńska ziemia, nad Wkrą, województwo płockie, dok. 29439 D., 29448 D.
- Zawodzie, w., pow. kaliski, szt. 22045, 22296.
- Zawołoczce, w Rosyi, dok. 3177.
- Zbaraż, m. i pow. (księstwo), dok. 3862, 5760, 5778, 29795 D., kr. 8200, 8349, geog. 10568, etn. 11911, K. 13625, szk. 19746, szt. 22045, 22046, hp. 26443, 26509, 26510 [Lwowianin 1841; — Przyłęcki St., Opisy znakomitszych miejsc w obwodzie tarnopolskim, Album J. D. Borkowskiego, Lwów 1844].
- Zbąszyń (niem. Beutschen), m., pow. międzyrzecki, szt. 22045 [Żychliński Teod., Tyg. ill. 1863 VIII.; — Sobótka, Pozn. 1869].
- Zboiska, w., pow. lwowski, szt. 22092.
- Zborów, m. i pow., dok. 3862, 5745, 29795 D., kr. 8199, 8201, szt. 22046, hp. 26443, 26509, 26510 [Zawadzki Al., Reise Bemerkungen, Miscell. zur Bel. u. Unters., Lemberg 1823; — Czasop. nauk. bibl. Ossol. 1833 I.—V.; — B. L., Zoria hałyckaja, Lwów 1857 Nr. 3, 4].
- Zbrucz, rzeka, etn. 11372, 11882, 11888, K. 12466.
- Zbrzyż, mko, pow. kamieniecki, hp. 34238 D.
- Zbylitowska Góra, w., pow. tarnowski, szt. 22090.
- Zbyszyce, nad Dunajcem, w., pow. sądecki, szt. 21975, 22045, 22089, 22090.
- Zduńska Wola, *zob.* Wola.
- Zduny, mko, pow. krotoszyński, dok. 1331, kr. 8618, K. 14954 [Ztschr. d. Ges. f. Gesch. d. Prov. Posen 1890].
- Zduny-See, jezioro, pow. starogardzki, etn. 11398.
- Zduszyce, w. (istniała w XV. w.), dok. 1877, 2182.
- Zdzieciół (urzędownie Działowo), mko, pow. słonimski, etn. 12080, szt. 22045, 22046.

- Zdzień albo Zdziesz, w., pow. koźmiński, K. 13966, szt. 22045, 22296, hp. 26814.
- Zebrzydowice, w., pow. wadowicki, etn. 11820, szt. 22045.
- Zedlitz, w., pow. stynawski, na Szląsku [Wechmar Carl, Ztschr. d. Vereins f. Gesch. Schlesiens t. XII. (Beilage)].
- Zegrze (dawniej Zegrz), w., pow. pułtusi, dok. 5354.
- Zeicz, opactwo, na Węgrzech, kr. 6349.
- Zeithayn, w Saksonii, dok. 4556.
- Zelwa albo Zielwa, mko, pow. wołkowyski [Jarmark zelwiański, Ath. Kraszewskiego 1843 IV.].
- Zembocin (Zębocin), w., pow. miechowski, szt. 22045, 22046.
- Zembrzyce, nad Skawą, w., pow. wadowicki, K. 13966, 32528 D., szt. 21975.
- Zemsko, w., pow. bukowski, K. 13380.
- Zgierz, m., pow. łódzki [Kłasy XIV., — Tydzień piotrkowski 1895 (numer gwiazdowy)].
- Zgłobień, w., pow. rzeszowski, dok. 1806.
- Zgłowiączka, w., pow. wrocławski [Świeżawski E., Kopalnie soli w XIV. w., Przyroda i przemysł 1879 Nr. 20].
- Zgorzelice albo Zgorzelec (niem. Görlitz), m. i pow., na Szląsku, arch. 28293 D., geog. 10931, 31586 D., etn. 11373, K. 32485 D., pr. 17293, 33035 D., szt. 22045, 22047 [Tyg. ill. 1863, 1875; — Knothe H., Ein Görlitzer Hofgerichtsbuch v. 1406 bis 1423, N. Lausitzer Magas. 1898 LXXIV.].
- Zhar, rzeka, prawy dopływ Bohu, geog. 10387.
- Zibołki albo Dziwołki, w. [Płoszczańskij W. M., Dla monografij mistnoŃej w Hałycy, Słowo, Lwów 1876].
- Zielona Góra (Gruenberg), m. i pow., na Szląsku [Wolff O., Gesch. d. evang. Stadt- u. Landgemeinde Gruenberg, Gruenberg 1841].
- Ziemliówka, w., pow. (?) [Zbiór najpięk. okolic Galicyi, Lwów].
- Zimna Woda, w., pow. lwowski, dok. 2214, 3193, szt. 22045.
- Zittau, m. i pow., na Łużycach, dok. 4791.
- Zjednoczone Stany, zob. Ameryka.
- Zlönitz, na Szląsku, etn. 31941 D., hp. 33876 D.
- Złe mięso (niem. Boesenfleisch), w., pow. chojnicki [Hirschfeld, Ztschr. d. hist. Ver. f. Marienwerder 1877 str. 77, Wykopaliska].
- Złoczów, m. i pow., dok. 23682 D., 28732 D., etn. 11430, 11909, szt. 22046, 22660, 22661 [Zawadzki Al., Reise Bemerkungen, Miscell. zur Bel. u. Unters., Lemberg 1823; — Jaszowski St., Rozm., Lwów 1827 i 1830; — Galicia, Ztschr. 1841; — Galicya w obra-
- zach, wyd. Pillera z. 7; — Przyj. ludu, Leszno 1844; — Kalendarz stanisławowski 1848; — Tyg. ill. 1862 VI.; — Płoszczańskij W. M., Zyt. Sborn. hał. rusk. Matcy, Lwów 1872].
- Złojec, w., pow. zamojski, szt. 22604.
- Złota Góra albo Złotorya (Goldberg), m. i pow., na Szląsku, szt. 19327, hp. 23818.
- Złota Górka, cmentarz pod Mińskiem, szt. 22045 [Mińskij Listok 1890 Nr. 59].
- Złotniki, w., pow. podhajecki [Milewski K., Trembowla z przyległymi zamkami, Pam. hist., Warsz. 1848].
- Złotopol, mko, pow. czechryński, szt. 22045 [Padalica J., Złotopol (Stanica hulajpolska), Tyg. ill. 1862 V.].
- Złotowo, w., W. ks. poznańskie, etn. 11214.
- Złotowo (niem. Flatau), m. i pow., Prusy zachodnie, geog. 10483, hp. 23964.
- Złoty Potok, zob. Potok Złoty.
- Zniesienie, pod Lwowem, szt. 22604.
- Zobłyna (?), szt. 22045.
- Zofiówka, ogród pod m. Humanem, lit. 21105 [por.: E. VII.: Plan de Sophiovka; — Przyj. ludu, Leszno 1334 I.; — Groza S., Opis Sofijówki, Rimembranza, Wilno 1843; — Opiekun dom., Warsz. 1867; — Kłasy XV.; — Themery T., Guide de Sophiovka, Odessa 1876].
- Zołotonosza, m. i pow., gub. połtawska, K. 14623, 32637 D.
- Zomkowisko, pod Gostoniem, pow. kartuski, etn. 11398.
- Zoppot, zob. Copoty.
- Zorndorf (bitwa 1758 r.), dok. 4801.
- Zorzów, w., pod Skawiną, dok. 2076.
- Zubrza, w., pow. lwowski, szt. 22504.
- Zuckau, zob. Żuków.
- Zurych, m., w Szwajcaryi, hp. 27767.
- Zwierzyń (Schwerin a. d. Warthe), dok. 801, etn. 11239.
- Zwierzyniec, pod Krakowem, K. 32469 D., szt. 21775, 21976, 22045, 22089, 22303.
- Zwiniać, w., pow. czortkowski, dok. 2763.
- Zwinogorod, zob. Dźwinogrod.
- Zwoleń, mko, pow. kozienicki, szt. 21976, 22045, 22090, 22489, 33636 D.
- Żabokruki, w., w Galicyi, dok. 1908.
- Żamberka, K. 15036.
- Żarki, mko, pow. będziński, etn. 11521, K. 13597, szt. 22045 [Jenike L., Tyg. ill. 1860 I.; — Tydzień, Piotrków 1894 Nr. 20 i 30].
- Żarnów, mko, pow. opoczyński, dok. 3318, szt. 21976, 22045, 22046, 22039, 22093, 22285.

Żarnowiec, mko, pow. olkuski, szt. 22045.

Żarnówiec (niem. Zarnowitz), w., pow. pucki, kr. 6565, 6616.

Żary (niem. Sohrau), m., pow. rybnicki, na Szląsku, etn. 11235 [Weltzel Aug., Geschichte der Stadt Sohrau in Oberschlesien, Sohrau 1888 (por. rec.: Wagner A., Kwart. hist. 1889)].

Żatec (Saaz), m., Czechy, dok. 28741 D.

Żegań (niem. Sagan), m. i pow., na Szląsku, kr. 6266, 6558, 6801, 6802, 7862, hp 23838, 23840, 33881 D.

Żegiestów, w. i kąpiele, pow. nowosądecki [Muhr K., Uwiadomienie o wodzie mineralnej, Krak. 1849; — Gogojewicz Zdziśław, Źdroje lekarskie w Żegiestowie, Wrocław 1861; — Tenże, Balneografia krajowa, Żegiestów, Krak. 1865; — Anczyz Wł. L., Tyg. ill. 1862 V., 1872, 2. IX., 1895; — Tyg. powsz. 1881 (por. lit. w Słow. geogr.)].

Żelazne nogi (Żeleznica), w., pow. konecki, dok. 1544.

Żerków, m., pow. jarociński [Łukaszewicz Maks. ks., Pam. relig. moralny 1856].

Żerniki, w. (zabytki archeol.), etn. 31930 D.

Żmigród, m., pow. jasielski, dok. 2891, szt. 22407.

Żmudź (łac. Samogitia, niem. Samland), kraj, dypl. 23433 D., her. 375, 28523 D., num. 28621 D., dok. 1308, 2232, 2379, 2696, 4216, 4624, 4640, 4725, 5276, 5296, 5435, 28691 D., 29996 D., kr. 7175, 7390, 7391, 9484, 30709 D., 30754 D., geog. 10075, 10115, 10120, 10128, 10131, 10145, 10417, 10451—10454, 10457, 10458, 10570, 10688, 31664 D., etn. 11160, 11310—11312, 11404, 12102, 12109, 12112, 12125, 12126, 12218 do 12230, 12233, 12240, 12391, 31993 D., 32247 D., 32248 D., K. 12494, 12764, 13074, 13077, 13198—13205, 13459, 14571, 14608, 14612, 32425 D., 32442 D., pr. 17178, 17681, lit. 20335, 20351, hp. 23467, 24635, 24678 [por. lit. w Słowniku geogr.], zob. Rossienie, Szawle, Telsze.

Żnin, m. i pow., W. ks. poznańskie, geog. 10838, etn. 11373, 11436, szt. 21802, 21976, 22047.

Żolibórz, wzgórze nad Wisłą, na obszarze Warszawy, dok. 5751. kr. 7148, szk. 19624 [Sobieszczański F. M., Tyg. ill. 1860 II.].

Żółkiew, m. i pow., arch. 17, num. 28624 D., ep. 631, dok. 658, 804, 824, 4692, 5676, 29960 D., kr. 9159, geog. 10346, 10662, etn. 11908, pr. 17266, szt. 21727, 21977, 22045, 23046, 22090, 22293, 22298, 22299, 22303, 22424, 22447, 22661, 33634 D., hp. 26666, 26692, 26717 [Jaszowski St., Miasta znakomitsze w Galicyi, Rozm., Lwów 1830; — Przyj. ludu, Leszno 1841 VIII., 1844 XI., 1849 XVI.; — Zieliński L., Lwo-

wianin r. 1842; — Milewski K., Pam. hist. Warsz. 1848; — Płoszczańskij W. M., Nauk. Sborn. hał.-rusk. Matycy, Lwów 1869; — Anczyz Wł., Tyg. ill. 1863 VII.; — Kłosy X.; — Uroczyste posłuchanie w Żółkwi, Bies. lit. 1882; — Haraj, Gebirgs-Abhang bei Żółkiew, ehemals königl. Forst, Lemberg 1875 (por. bibliografię w Słowniku geogr. XIV. 820—821)], zob. Haraj.

Żółkiewka, mko, pow. krasnostawski, szt. 22045.

Żółte wody, rzeczka (bitwa 1648 r.), dok. 3853, hp. 26497.

Żółwin (niem. Solben), w., pow. międzyrzecki, etn. 31925 D.

Żudar, przylądek na Rugii, hp. 23229.

Żudwinie (kraj Jadźwingów), etn. 11692.

Żukoborska cerkiew, szt. 22604.

Żukotyń, w., pow. Turka, dok. 3959.

Żuków (niem. Zuckau), w., pow. kartuski (klasztor Norbertanek), dok. 2404, kr. 6267, szt. 22045 [Fankidejski ks., Klasztory żeńskie str. 18—63; — Katholisches Wochenblatt, Danzig 1857 str. 273; — Ztschr. d. westpr. Gesch. Ver. VI.].

Żulin, w., pow. stryjski, szt. 22045.

Żuławy (niem. das Werder), geog. 10729, 10730, K. 13775, zob. Gdańsk i Wisła.

Żurawica, w., pow. przemyski, dok. 2167 [Przyj. ludu, Leszno 1839].

Żurawienko, w., pow. rohatyński [Płoszczańskij W. M., Dla monografii mistrzostej w Hałycy, Słowo, Lwów 1864].

Żurawniki, w., pow. lwowski [Zawadzki Al., Reisebemerkungen, Miscell. z. Bel. u. Unterh., Lemberg 1823].

Zurawno, mko, pow. żydaczowski, dok. 4108, kr. 8509, szt. 22090, hp. 26755, 26756 [Strzecha, Lwów 1878].

Żuromin, mko, pow. sierpecki, K. 13901.

Żurów, mko, pow. rohatyński, szt. 22090.

Żwaniec, mko, pow. kamieniecki, dok. 3888, 4962, hp. 26443, 26524 [Przedziński A., Podole, Wilno 1841 II.; — Pawłowski, Podol. eparch. wied. 1869; — Antoni J. (Rolle J.), Zameczki podolskie, Krak. 1880 III.; — Kłosy 1887; — Tyg. powsz. 1882].

Żychlin, mko, pow. kutnowski, na Mazowszu, szt. 22045.

Żydaczów, m. i pow. (starostwo grodowe), dok. 2545, 28962 D., etn. 12365, szt. 22090, 22663.

Żydatycze, w., pow. lwowski, dok. 2536.

Żyrarka, w., pow. lwowski, szt. 22089.

Żyrowice, mko, pow. słonimski, K. 13966, 14623 [por.: E. 1651: Dubowicz Aleksy,

Złota godzina Janowi Kazim. w cerkwi żyrowickiej, Wilno; 1732: Kulczyński Ign., Signum magnum, serenissima coelorum Maria di Żyrowice, Roma (toż po wło-sku); — Lit. eparch. wied. 1880 (por. Joher III. 516-517)].

Żytno, w., pow. noworadomski, szt. 22045.

Żytomierz, m., pow. i gubernia, dok. 4763, 5011, 5022, 5201, 5203, 5276, 5287, 5317, 5328, 5357, 5378, 5465, 5486, 5524, 5616, 5706, 5782, etn. 11302, K. 12764, 13876, 13930, 14454, pr. 16286, ob. 18790, szt. 22045, 22047, 22604 [Wierzbickij, Kratkoje opisanije goroda Żytomira, Żytomir 1837; — Polkowski, Ath. Kraszewskiego VI.; —

Kraszewski J. I., Żytomierz, Tyg. ill. 1861 IV.; — Prusinowski J., Skała Czackiego pod Ż., tamże 1863; — Tenże, Góra Ochrymowa w Ż., tamże 1863 VIII.; — Pierogowski, Wołyn. gub. wied. 1878, 1880; — Rafalskij, Wołyn. eparch. wied. 1887; — Tyg. powsz. 1883; — Kłosa 1884; — Plan specjalny goroda Żitomiera, Kijów 1879].

Żywiec (niem. Saybusch), m. i pow., Galicya, geog. 10347, etn. 11793 [Przyj. dom., Lwów 1855 V.; — Komonieczki Andr., Dziejopis żywiecki, podany do druku przez Radwańskiego Jana, Krak. 1866; — Krauss Stan., Latopis miasta Żywca, Bibl. warsz. 1852 III.].

Uzupełnienia

(zob. (bez żadnego dodatku) oznacza: zobacz w głównym spisie działu: „Miejscowości“).

Athos, święta góra, dok. 2741.

Batzdorf, na Szląsku, szt. 22045.

Bawarya, dok. 29019 D.

Bawół, pod Krakowem, szt. 22663.

Bobrowniki, w., dok. 28931 D.

Bubniszcze, w., pow. Dolina [Ołieczęstwienie Sbornyk, Wiedeń 1854].

Copoty [Notzel O., Wegweiser für Zoppot und den Olivaer Wald, Danzig 1877].

Dyrłów, zob. Rugenwalde.

Dargun, na Pomorzu, K. 13334, 25094

Grodno, zob. Różany Stok.

Jabłonów [Torosiewicz T., Mnemosyne, Lwów 1837].

Kieś (Wenden), dok. 1307.

Mińsk, zob. Złota Górka.

Mołdawia, dok. 2691, 2693, kr. 7899, 7900.

Przysiek, zob. Wiesenburg.

Rabin, zob. Rombin.

Radoszkowice [Miasta litewskie, Dz. liter. 1863].

Siekierzyńce, na Wołyniu [Breza A., Zb. wiad. d. antrop. Ak. um., Krak. 1887 XI.].
Stołpów [Stecki Tad. Jerzy, Listy z gubernii wołyńskiej (Archiwum stołpowskie), Wiek 1874 Nr. 223—260].

Wisłoboki, w., pow. lwowski [Płoszczańskij W. M., Słowo, Lwów 1875 Nr. 41].

SPIS AUTORÓW XIX. WIEKU

(PO ROKU 1815).

SPIS AUTORÓW XIX. WIEKU

(PO ROKU 1815).

(Nazwiska autorów z wieków poprzednich znajdują się w dziale bibliografii: *Osoby*).

(Numery podane po literze: *r.* oznaczają rzeczywiste; *zob.* Miejsca: *zob.* Miejscowości).

- Abczyński J., *r.* 16537.
 Abdank St., 22090.
 Abel, 11833.
 Abel Ch., 6171.
 Abert Fr., 12569.
 Abicht R., 20299, 20402, 20983.
 Abłamskij N. D., 21380.
 Abraham Wład., 133, 2037, 12658, 12690,
 12691, 12770, 12794, 12820, 12874, 13022,
 16913, 17611, 24873, 24940, 25083, 25108,
 25180, 25181, 25193, 25414, 28375, 28449,
 28672, 28771, 28859, 28961, 29119, 29150,
 29156, 29159, 29164, 29168, 29222, 29268,
 32353, 32356, 32372, 32393, 34030; *r.* 133,
 1028, 1279, 1283, 12591, 12700, 12771,
 12846, 13050, 13113, 13288, 14203, 14318,
 16039, 24963, 24984, 28465, 28939, 28951,
 29319, 30411, 32352.
 Abramowicz Dm. J., 21450, 30396, 32196.
 Abramowicz, *r.* 23304, 23898.
 Abramowicz W., 14585.
 Abrantes (księżna Józ. de Junot), 26261.
 Abrenz E., 20890.
 Abromeit J., 31777.
 Abt, 15497.
 Acccherson P., 11230.
 D'Accosta P., 22680.
 Achellis H., 14304.
 Achellis Th., 11014, 31849.
 Achmatow A., 10948, 31826.
 Achszarumow Wł., 12174.
 Adair Robert sir, 5627, 28166.
 Adalberg Samuel, 20647, 33445.
 Adam E., 27769.
 Adam Paweł, 22558.
 Adamczeski J., 22286.
 Adamczewski Jakób, 18827.
 Adamczyk J. ks., 33702.
 Adamek Karol, 22065.
 Adametz L., 10788.
 Adamowicz A., 18576, 21881, 25973, 28723,
 30704, 32028; *r.* 328, 380, 1375, 3085,
 6162, 7119, 8172, 8946, 12676; *zob.* *Osoby*:
 Commendone, Tyzenhauz Konstanty, Wolf-
 gang Jan F.
 Adamowicz Adam Ferdynand, 14957, 20693,
 31393, 33612, 33613; *zob.* *Osoby*: Bojanus
 L. H.
 Adamowicz Aleksander (pseudonim), *zob.*
 Wojda Karol Fryderyk.
 Adamowicz Stanisław, 23460, 33812.
 Adams Ch. K., 22735.
 Adams H., 28104.
 Adamski W., 17949.
 Adamy H., 10287, 10982, 20465, 31585.
 Adamy R., 21664.
 Adelung Fryderyk, 6009, 6314, 7012, 10367,
 10901, 25766.
 Adelung Jan Krzysztof, 18338, 27271.
 Adler, 12277.
 Adler C., 16153, 18391, 27562.
 Adler F., 33667.
 Adler Georg, 18096.
 Adler H., 33883.
 Adnaw O., 11906.
 Aegidi F. K., 28106.
 Aegidi L. K., 28229.
 Aelschker E., 30513.
 Aenedicti Luk., 10999.
 Afanasiew D., 989, 10077, 10253, 11513.
 Afanasiew-Czużbinskij, 21321.
 Agricola (pseud.), 26816.

- Agricola O., 27443.
 Ahlén Abr., 3020.
 Ahrens Henryk, 16016.
 Ais (pseud.), r. 21221.
 Ajdukiewicz Zygm., 27867, 27931.
 Ajnałdow D., 22624.
 Akajemow N. F., 23742.
 Akelewicz J., 20368.
 Akielewicz Mikołaj, 12113, 12497, 26702, 33407.
 Akorońko J., 22604.
 Aksaków M., 11478, 23324.
 Alberi E., 1638.
 Albanus Aug., 19402.
 Albers G. Br., 13274.
 Albert L', 30464.
 Albert E., 15036.
 Albert Paweł, 19978.
 Albertrandy Jan Chrzyciel, 569, 1379, 5303, 5329, 5480, 5481, 5500, 5571, 5578, 5656, 10934, 12814, 18009, 19490, 29203, 21068, 21130, 21191, 21202, 21240, 23115, 23357, 25300, 25478, 25586, 25691, 25863, 25989, 26005, 26019, 27381; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Albowskij Z. A., 24542.
 Albrecht O., 24197.
 Alcaile Ibięca, 28169.
 Alcyata Jan, 23571.
 Aldona N., 13758.
 Alięksandrenko W. P., 28029, 34220.
 Aleksandrowicz N., 14631; *zob. Miejsc.*: Ostr.
 Aleksandrowicz P., 11960.
 Aleksandrowski J., 20330.
 Alexandre A., 21669, 21678.
 Alexius Jakób, 28381.
 Alicjew W., 14390.
 Alin Oskar, 29068.
 Alison Archibald, 28252.
 Alkar (pseud.), *zob. Kraushar Aleksander*.
 Allen Karol Ferdynand, 22755, 22955.
 Allen R., 24963.
 Allerhand D., 32268.
 Alletz Pons Augustyn, 125-6, 18827.
 Allies M. H., 3-343.
 Allquist, 26128.
 Almgren O., 32035.
 Alphons Al., 9843.
 Alsberg M., 11054.
 Altenburger G., 28524.
 Alter Franc. Karol, 178.
 Alth Alojzy, 10564, 10566, 10578, 10584, 10592, 10623, 10632, 10765, 11120, 11267.
 Altmann, 398, 12309.
 Altmann J., 10827.
 Altmann W., 12700, 14903, 25452, 28744, 29242, 29296, 30561, 30562.
 Altmeyer Jean Jaques, 18157, 18176, 25639.
 Alwowskij Ewg., 2719.
 Alzog Jan, 12528.
 Almazow A. J., 21401.
 Amanton Claude Nicolas, 1870, 23746, 25273.
 Ambrassat A., 23952, 23956, 31669.
 Ambros H., 22680.
 Ambroży, archimandryta (Zertys Kamien-skiej), 14342, 14609.
 Amfilochij, archim., 14315, 20397, 21402.
 Ammon Krzysztof Fryderyk, 32764.
 Ampère Jean Jaques, 5942.
 Ananiew P. A., *zob. Miejsc.*: Wasylkow.
 Ancyporowicz Zenon Ludwik, 23392.
 Ancz W., *zob. Miejsc.*: Wilno.
 Anczyc Wład. L. (pseud. Góralczyk K.), 10582, 11773, 11778, 11799, 13411, 13589, 21133, 22045-22047, 22090, 22447, 23427, 23835, 25211, 25678, 26552; *zob. Miejsc.*: Bielany p. Krakowem, Guzów, Jaworzyna, Kraków, Lanckorona, Nowy Targ, Ojców, Praga (czeska), Swoszowice, Szydłowiec, Wieliczka, Żegiestów, Żółkiew.
 Anczykowski A., 11697, 32992.
 Anders F. G. C., 14964, 14965.
 Anderson Artur, 12349, 18122.
 Andersson, 22763.
 Andraszek Edmund, 19253, 21119.
 André M., 12608.
 Andreae C., 19855.
 Andreas Joannes, 16123, 20823.
 Andree Karol Teodor, 9994, 10168, 10174.
 Andree R., 10033, 11021, 11022, 11073, 11108, 20315, 23890, 33785.
 Andresen Andrej, 21686, 21637.
 Andriaszew A. T., 10376, 16259, 24416, 25249.
 Andrijewskij A. A., 21436, 24538, 24461, 27555, 27902, 28297, 34259.
 Andrijczuk, 27658, 33070; *zob. Miejsc.*: Lwów.
 Andrijewskij J., 18208, 24699.
 Andriolli Michał Elwir, 10148, 11605.
 Andruszkiewicz Elias, 14046, 32535.
 Andrysowicz (pseud.), *zob. Łukaszewicz Józef*.
 Andrzejowski A., 31964.
 Angeberg cte de, 1459, 4891, 5779, 28253; *zob. Noailles i Osoby*: Czartoryski Adam Jerzy.
 Anger S., 11340, 11348, 31936, 32010; *zob. Miejsc.*: Trüso.
 Angelucci, 11364.
 Angely M. von, 26824, 27264, 27788, 28108, 28178, 28216.
 Angerstein W. P., 14929, 25028; *zob. Osoby*: Dąbrowski Sam.
 Angyal D., 26036.
 Ankershofen Gottlieb, 23051.
 Ankiewicz Julian, 22001.
 Annegarn, 22801.
 Annenkow J., 14839.
 Annet H., 22293.
 Anninskij, 21436, 32660.
 Annorozij, archim., 32589.
 Ansart K. B. F., 10246.
 Anthin Fryderyk, 9668.
 Anton K. Gottl., 23153.
 Antonij, archimandr., 14101, 14778.
 Antoni I. Dr., *zob. Rolle*.
 Antoniewicz F., 10187.
 Antoniewicz Jan Bożoz, 20810, 20992, 21733, 21796, 22088, 22127, 22141, 22316, 22331, 22504, 22667, 22669, 30477, 32283; r. 17261, 19955, 20894.

- Antoniewicz Karol Bożoż, 6356, 6359, 6384, 6427, 13244, 13502, 13893, 31016; *zob. Miejsce*: Kraków, Piekary.
- Antoniewicz M., 24475.
- Antonowicz Włodzimierz B., 953, 979, 7697, 11284, 11290, 11392, 11890, 11912, 11949, 14032, 14274, 16226, 17275, 17626, 21369, 21508, 22605, 24263, 24266, 24281, 24457, 24593, 24597, 24622, 24633, 24652, 26277, 30299, 31103, 31698, 31901, 31915, 31956, 31967, 31969, 32860, 33972; *zob. Miejsce*: Satanów.
- Antypenko, 21277.
- Anuczyn D., 31752.
- Anuczyn N., 11105.
- Apollos, archim., 14240, 14612.
- Appel J., 424.
- Appel Karol, 12047, 20247, 20416, 20517.
- Arabazin K., 21237.
- Aragon de, 27664.
- Aramiński St., *zob. Fayard Artemi J.*
- Arbelles Andrzej de, 27431, 31401.
- d'Arbois de Jubainville Marya Henryk, 11077, 13325, 23075, 30303.
- Arbusow L., 24147, 28703, 33048.
- Archangielskij A. S., 12640, 14170, 14336, 20334, 21414, 21464, 27489.
- Archangielskij M., 14563.
- Archenholtz Jan Wilh., 27317.
- Arctowski Henryk, 20132, 20672.
- Ardant G., 17068, 17988.
- Ardaszew N. N., 24544.
- Aricescu C. D., 24764.
- Arisco C., 4049.
- Aristow N. Ia., 24510.
- Arckenholtz J., 1620, 3057, 8283.
- Armaille hr. z Segurów (de) (Drohojewska), 27171.
- Armaszewskij P., 31698.
- Armellini M., 12572.
- Arndt August S. J., 12702, 12799, 13136, 14902, 25508, 30602, 30863, 32511, 33360; *zob. Osoby*: Jan Kanty św.
- Arndt Ern. Maur., 5825.
- Arndt W., 24107, 26542, 28412.
- Arndts R. v. Arnesberg, 16019.
- Arneth Alfred von, 1562, 1587, 1588, 4178, 5263, 26772, 26938, 26940, 27291, 27310, 27504, 27632, 27646, 27649, 27652, 27685, 27822, 28253, 29013, 34264.
- Arnheim Fritz, 23919, 26128, 26595, 26982, 27471, 27826.
- Arnold F. K., 31788.
- Arnold Jerzy Chrystyan, 447, 14813, 20759, 21029, 21032, 26382; *zob. Osoby*: Jonston Jan; *Miejsce*: Żaleszczyki.
- Arnold Krz. Fr. Wilh., 17342.
- Arnold R., 25448, 28771, 31359, 32342.
- Arnold Robert F., 27011, 27203, 27466, 27939, 31191, 31371.
- Arnold W., 23129, 23131, 25093.
- Arnoult, 28045.
- Arseniew, 10115, 27179.
- Arseniew S. W., 21468.
- Arsenij, archim., 22604, 32550; *zob. Osoby*: Kalikst I. patr.
- Artaria, 31803.
- Artaud de Montor Aleksy Franc., 5565, 12545.
- Arteche y Moro, 28169.
- Aschbach Józef, 1965, 6619, 20775, 22905, 25373.
- Ascherson Paweł, 10129, 31773.
- Askenazy Szymon, 23467, 23560, 23654, 25895, 26876, 27045, 27153, 27198, 27288, 27303, 27328, 27329, 27344, 27347, 27351, 27415, 27463, 27475, 27717, 27723, 27827, 27945, 27950, 27951, 27980, 28062, 28073, 28084, 28195, 28196, 28227, 28301, 28810, 29985, 30023, 30106, 30184, 30191, 30200, 31232, 31301, 33816, 33851, 34292, 34305; *r.* 27343, 27486, 27488, 27724, 28075, 29990, 31450.
- Askoczenskij Wiktor, 14589, 19424.
- Assmann W., 22832.
- Aster C. H., 27322.
- Atkinson, 28999.
- Atreszkow P., 24507.
- Au Juliusz, 18069.
- Aubertin Karol, 26920.
- Aucoc L., 28101.
- Audin J. M., 12572, 14921, 15012.
- Auerbach Bertold, 26485.
- Aulard Franc. Wiktor Alfons, 27727, 27786, 28062, 28101, 29013, 29019.
- Aumale Henryk (Duc d'), 26418, 26471.
- Aunay Alfred de, 27447.
- Auning R., 12290.
- Auot P. N., 9735.
- Auriol Ch., 1538, 5731.
- Authin Fried., 9668.
- Authing, 27902.
- Auvrey L., 21634, 29109.
- Avenel Jerzy, 1507.
- Avezac de, 10447.
- Avril Adolf de, 12625; *r.* 34131.
- Awsiejenko W. G., 9351, 24619, 27513.
- Ayerbe de, marquis, 26110, 29033.
- Aymon de la Roche, 16735.
- Azbukin M., 21398.
- Azleckij A., 14600.
- Baasch, *r.* 28351.
- Baader, 22065.
- Baba ks., 25986.
- Babirecki J., 31560, 31821.
- Bahucke H. von, 10466, 19379.
- Bach A., 6325, 13386, 30454; *zob. Miejsce*: Warszawa.
- Bachem Konr. J., 159, 13759.
- Bachfeld G., 25128, 34074.
- Bachmann Adam, 2133, 27795, 23013, 23138, 25467, 25527, 25533, 29242, 30249, 30405, 30510, 30590, 34056; *r.* 25524.
- Bachmetiew A. N., 14062.
- Bachtarow A., 21301.
- Backiewicz B., 12131.

- Bączalski E., 33544.
 Baczko Fr., 12196.
 Baczko Ludwik Adolf, 695, 10469, 15056, 17328, 17796, 18306, 18475, 22932, 23938, 23993, 24636, 26661, 26780, 29259, 31431, 31517.
 Baczynski J., 26684.
 Baczynski Roman, 22679.
 Baczynskij E., 21381.
 Baczynskij F., 11960.
 Badenfeld W., 10326.
 Badeni Ignacy, 9612, 27699, 31417, 33576.
 Badeni Jan ks., 13818, 20992, 21131, 31534, 33520.
 Badeni Stanisław hr., 18672, 24898, 25393, 32388.
 Badura J. ks., 12534, 32334.
 Bądziejewicz, 13674.
 Bądkiewicz Antoni, 20857, 24696, 33267; r. 1385, 20065, 20075, 20853.
 Baeck A., 10224.
 Baer Karol Ernest, 11113.
 Baer Max, 12338, 23916, 29042, 34267; r. 15031.
 Baeumker, 20760.
 Bagaliej D. I., 10396, 11166, 16239, 16259, 17146, 17393, 18464, 21539, 24535, 24538, 24574, 24604, 28841, 29665, 32044.
 Bagieński J., 10435.
 Bahlmann P., 33528.
 Bähr Jan Krystyan Feliks, 6072, 6093.
 Bahr P., 30416, 34065.
 Bahrfeld E., 28568, 28609.
 Baier R., 11338, 31679, 32011.
 Bailleu P., 27650, 27675, 28051, 28062, 28109, 28164, 28230, 28253, 29042.
 Bailleul Jakób Karol, 25045.
 Bain Hamilton, 28999.
 Bain J., 27824, 28988, 28999.
 Bajer Karol, 22157.
 Bajew I., 10135.
 Bakaj N. N., 17028, 24604.
 Bąkowski J., 10653; *zob. Miejsce*: Pohulanka, Przemyślany.
 Bąkowski Klemens, 22029, 22047, 27540, 27763, 27904, 28025, 33017, 33221, 34286.
 Bakunin Michał, 33538.
 Balan Pietro don, 1631, 2622, 2727.
 Balbi Adrian, 9987, 12405, 31476.
 Balbinus Boh. (Balbinus, XVII. w.), 826, 5884, 30886.
 Balbo Cesare, 22983.
 Balcescu Mikołaj, 24796, 26180.
 Baldow Willy, 33791.
 Balduhn, 11365.
 Balfour H., 21678.
 Balgy, 32659.
 Balicki Wincenty, 23751; *zob. Miejsce*: Szczawnica, Tarnów.
 Baliński Karol, 11608, 27965.
 Baliński Michał, 400, 658, 1413, 1709, 2816, 3167, 3586, 4085, 7330, 7843, 10070, 10084, 10111, 13310, 13581, 13641, 15279, 16045, 16126, 17280, 18499, 19188, 19646, 19685, 20219, 21141, 21142, 21144, 21159, 21966, 22045, 22046, 22091, 23383, 23469, 23642, 24662, 24671, 24745, 24872, 25457, 25889, 26069, 26439, 26696, 28286, 33579, 33588; r. 1361, 7041, 10181, 10454, 11143, 15022, 20057, 25332; *zob. Osoby*: Spytek z Melstyna; *zob. Miejsce*: Częstochowa, Janowiec, Lwów, Wilno.
 Baltagi Aladar, *zob. Miejsce*: Lewocza.
 Baltzer M., 16801; r. 16800.
 Baluze Et. (XVII. w.), 1254, 1652, 5805, 29117.
 Balzani U., 30320.
 Balzer Oswald, 263, 1028, 1033, 2227, 2325, 16039, 16040, 16056, 16089, 16090, 16109, 16399, 16506, 16525, 16670, 16923, 16925, 16949, 17479, 17541, 17610, 17612, 17707, 17716, 17720, 18432, 20773, 22884, 23287, 23289, 23470, 23649, 23665, 23666, 23668, 23763, 23782, 24827, 24874, 24879, 24887, 25103, 25265, 25413, 25515, 25808, 25831, 25974, 26044, 26067, 27752, 27756, 28499, 28528, 28859, 28861, 28893, 28906, 29096, 29315, 29358, 29370, 29999, 30575, 31111, 32793, 32800, 32804, 32813, 32837, 32857, 32907, 32960, 32980, 33798, 33799, 33850, 34414; r. 270, 416, 647, 1033, 1074, 1166, 1198, 1208, 1339, 1240—1242, 1245—1247, 1394, 2430, 2498, 2614, 5822, 6704, 7332, 12791, 12849, 16053, 16092, 16110, 16593, 16608, 16913, 16918, 16991, 17068, 17361, 17382, 17448, 17552, 17555, 17562, 17706, 18241, 18485, 25027, 26766, 27005, 27365, 27463, 28465, 28839, 28927, 29412, 32818.
 Bałaban Józef, 10001, 33325.
 Bałtramajtis S., 10056, 12129, 20337, 20371, 24629, 24651.
 Banach M., 32183.
 Banasch R., 13469.
 Bancroft G., 22868.
 Bandrowski A., 3900.
 Bandrowski Juliusz, 31603.
 Bandtkie Jerzy Samuel, 44, 265, 457, 476, 480, 658, 1094, 1121, 1151, 1340, 1704, 1960, 6205, 6915, 12993, 13957, 16046, 16539, 17053, 17099, 18179, 20142, 20158, 20159, 20268, 20430, 20497, 20514, 20706, 20778, 20857, 21009, 21252, 21273, 22045, 23339, 23357, 23845, 23846, 25081, 25477, 26721, 28298, 28300; *zob. Osoby*: Bartsch Jan, Henryk II. arcyb. gnieźn., Mowski Stanisław.
 Bandtkie-Stężyński Jan Wincenty, 449, 1015, 1156, 1182, 11732, 11747, 12387, 16028, 16047, 16081, 16118, 16122, 16204, 16538, 16586, 16784, 16906, 16907, 16915, 17484, 17515, 17558, 21139, 21253, 25980, 29247.
 Bandtkie-Stężyński Kazimierz Władysław, 449.
 Bang V., 24207.
 Bańkowski E. ks., 24391, 27988.
 Bausemer J. M., 10925, 22046.
 Bantysz Kamienskij, *zob. Kamienskij Bantysz*.
 Bär M., *zob. Baer M.*
 Barabás D., 26570.

- Barabás Sam., 15522, 28778.
 Barabasz St., 22009, 22080.
 Barabaszew A. J., 5857, 24634.
 Barac G. M., 21455.
 Barącz Sadok ks., 37, 58, 658, 824, 1369, 3389, 3481, 4004, 4333, 4492, 4514, 4531, 5984, 6354, 11873, 13415, 13434, 13452 do 13454, 13598, 13601, 14612, 14730, 14794, 14800, 14805, 17268, 21561, 21865, 21881, 21923, 21943, 21977, 22045, 22046, 22139, 22619, 23471, 26707, 28321, 28710, 28715, 29657; *zob. Osoby*: Alembekowie, Chodykiewicz Kl., Ledochowscy, Stefanowicz Sam. Cyryl; *Miejsc.*: Olesko, Ponikowica mała, Stanisławów, Tartaków, Tyśmienica.
 Baradulin G., 32611.
 Baranow P. I., 924.
 Baraniecki Andr., *zob. Osoby*: Smer Jan.
 Baranowski Antoni, 20362.
 Baranowski B., 10000, 20172.
 Baranowski Jan, *zob. Miejsc.*: Bychawa.
 Baranowski Mieczysław, 19547, 19565.
 Baranowski St., r. 16733.
 Baranowskij St., 29944.
 Barański A., 17981.
 Barański Fr., 31844.
 Barański-Ostaszewski Kaz., 17215.
 Barańskij P., 22729.
 Barante Aimable Wilh., 27992.
 Baratyński A., 14059.
 Barbaszew A. I., 24741, 25380, 25433.
 Barberi G. M., 1257.
 Barberis, 16019.
 Barbey d'Aureville, *zob. Osoby*: Geoffrin T.
 Barbiche, 26922.
 Barbot de Marny N., 10332.
 Barchatcew S., 19651.
 Barchet, 1638.
 Barcikowski S., 22045, 22091, 22092.
 Barczewski St., 27774, 27909.
 Bardey E. G., 24005.
 Bardi Girolamo, 22848.
 Bardossy J., 717, 915.
 Bardt F., 28637.
 Barewicz W., r. 20618.
 Bariaud J. Bl. Ben., 31426.
 Barine Arvéde, *zob. Osoby*: Majmon Sam.
 Baristow, 6192.
 Baron P., 31835.
 Barozzi, 1638.
 Barral de, 28102.
 Barruel Aug., 15883.
 Barsch Chr., 12190.
 Barsow E. W., 12639, 14057, 14566, 14600, 21436, 29101; r. 14392, 21437.
 Barsow Mikołaj, 931, 10077, 10164, 30392.
 Barsow T. W., 14109, 14302, 14303, 14316, 14328.
 Barsuków A. P., 30, 17340.
 Barsuków N. P., 9627, 14065, 21413, 31342.
 Barszczewski Jan, 10417.
 Barszczewski Stefan Romuald, 27886.
 Barszewskij W. N., 1109.
 Bart Julian, 23922.
 Barta M. A., 10648, 10653.
 Bartels M., r. 21817.
 Barth R., 23973.
 Barthelemy, 1517, 26856.
 Barthold Fryd. Wilhelm, 1791, 18174, 23833.
 Bartieniew, 27609.
 Bartkiewicz Wł., *zob. Miejsc.*: Pabianice.
 Bartkiewicz Zdz. X., 10235, 13711, 22045, 26692.
 Bartkowski J., 25273, 25274.
 Bartoli i Dominik, 6105, 12637, 30339.
 Bartolomäus R., 18252, 25728, 31924, 32266; r. 23485, 28493.
 Bartholomew, 31503.
 Bartonec Fr., 10593.
 Bartoszewicz A. D., 13589, 18936.
 Bartoszewicz Julian, 273, 729, 1054, 2607, 4597, 4689, 6283, 7379, 8335, 8339, 8409, 8473, 8540, 8660, 8895, 9103, 9249, 9567, 9645, 10117, 10218, 10378, 11648, 11676, 12392, 12679, 12918, 13283, 13349, 13419, 13596, 13726, 14044, 14143, 14277, 14769, 16233, 16248, 16426, 16450, 16550, 16559, 16584, 16763, 16813, 16949, 17452, 18429, 18520, 20057, 20099, 20226, 20854, 20917, 20989, 21045, 21090, 21094, 21098, 21154, 21186, 21242, 21846, 21959, 22046, 22221, 22605, 23272, 23402, 23472, 23525, 23526, 23636, 23655, 23659, 23660, 23683, 23700, 24761, 24450, 24474, 24526, 24597, 24750, 24819, 25594, 25608, 25652, 25664, 25732, 25823, 25826, 25867, 25873, 25877, 25889, 25909, 25910, 25936, 25947, 25979, 26012, 26014, 26138, 26165, 26210, 26222, 26236, 26327, 26390, 26345, 26353, 26438, 26447, 26450, 26457, 26461, 26466, 26516, 26547, 26618, 26751, 26853, 26880, 26881, 26887, 26894, 26897, 26899, 26901, 26905, 26906, 26912, 26993, 27014, 27072, 27107, 27157, 27191, 27219, 27221, 27222, 27224, 27225, 27228—27235, 27237, 27239, 27341, 27346, 27378, 27391, 27400, 27403, 27404, 27407, 27411, 27414, 27419—27421, 27528, 27664, 27990, 28376, 28958, 29718, 30020, 30917, 31065, 31030, 31156, 31178, 31227, 32355, 32483, 32497, 32924, 32975, 33495, 33525, 33575, 33645, 33694, 33793, 34175, 34190, 34195, 34247; r. 974, 1052, 1337, 1369, 1370, 2930, 2978, 3517, 5835, 7185, 7334, 7436, 7606, 7908, 7941, 8469, 8654, 10403, 10500, 13336, 15070, 15916, 16779, 17073, 18994, 20052, 20445, 21561, 21743, 21888, 22045, 23469, 23503, 23759, 23793, 24637, 24733, 24811, 25653, 25664, 25670, 26006, 26630, 26834, 30800; *zob. Osoby*: Baka, Commendone J. Fr., Dembołęcki W., Gamrat Piotr, Gosiewski Wincenty, Jaksa z Miechowa, Jan Albert Waza, Jan de ducibus Lithuaniae, Karol Ferdynand, Krzyżanowski Adr., Lisowski Stanisław, Łukasiewicz Józef, Maciejowski Sam., Mniszech Michał Jerzy, Modrzejowski Andrzej, Muczkowski Antoni, Ossoliński

- Józef Kanty, Radziwiłł Hier. Floryan, Radziwiłł Udalryk Krz., Sanguszko Adam Aleks., Sanguszko Roman, Sapieha Jan Frydr., Sapieha Jan krajczyk, Skolimowski Rafał, Sosnowski Józef, Strojnowski Hier., Szczuka Ant. Stan., Tyzenhaus Antoni; *zob. Miejsce*: Brochów, Kraków, Modliszewice, Skierniewice, Sulejów, Warszawa, Wola wielka [*zob. Osoby*: Bartoszewicz Julian].
- Bartoszewicz Kazimierz, 18686, 20654, 21063, 21072, 23667, 27758, 30116, 33712; *r.* 18748, 20843, 20878, 30994.
- Bartoszewicz Z. Pomian, 20040, 21111.
- Bartrand P., 28062.
- Bartsch Adam, 21682.
- Bartsch Chr., *zob. Miejsce*: Tylża.
- Bartsch Karol, 30500, 30504.
- Bartynowski Maksymilian, 32065.
- Bartynowski Władysław, 18655, 21759, 22331, 22337, 22343, 27892, 28569; *r.* 22325, 22331, 22340, 27758.
- Baruch M., 27141, 29941.
- Barwiński Eugeniusz, 23654, 24530, 24532, 24534, 24577, 25555, 26168, 26300, 28735, 29638, 32556, 34157; *r.* 20843, 24101, 26144.
- Barwiński Aleksander, 14085, 14642, 21365, 21519, 24302, 24502, 24508, 24509, 26673, 32646; *r.* 21391.
- Barwiński B., 23112, 24520.
- Barwiński Wł., 24274, 24627, 27658.
- Basanovilse J., 12191.
- Basaroff, 14019.
- Baschet Armand, 1641, 25625.
- Baschin O., 31463.
- Basiński St., 20876, 23296.
- Basnage T. J., 5800, 14849.
- Bassanowicz J., 12196, 12485.
- Bastian Adolf, 11010, 11017, 11032, 31850.
- Bastian, *r.* 11833.
- Baszkircew N. D., 24535.
- Basztowij J., 33618.
- Bataillard P., 11450.
- Batir A., 12500.
- Batiuszkow P. N., 956, 10366, 10376, 10427, 10957, 12412, 21842, 21851, 22577, 24386, 24397, 24417, 24665, 24681, 27607, 31576; *zob. Miejsce*: Suraz.
- Batowski Aleksander, 65, 81, 183, 786, 2927, 3137, 7385, 7606, 7708, 7868, 16035, 21092, 22045, 25913, 26434, 30957, 33586; *zob. Miejsce*: Starzyska.
- Batowski Zygmunt, 21106.
- Battifol P., *r.* 28371.
- Bauch Gustaw, 266, 6085, 6854, 6899, 14967, 19327, 19329, 20813, 28457, 32408, 33218, 33271, 33478.
- Baudouin de Courtenay J. I. N., 1709, 5433, 5748, 11503, 12075, 12401, 20250, 20413, 20485, 20555, 23192, 23314, 24826, 26270, 28286, 28364, 31909, 32104, 32219, 32242, 33221, 33420, 33756; *r.* 10080, 20346, 33425; *zob. Osoby*: Georgiewicz Bart.
- Baudouin de C. Romualda, 145, 18082, 27865.
- Baudrillart A., 26928.
- Baudrillart Henryk Józef, 17922, 18264.
- Bauer, 7015.
- Bauer A., 6041.
- Bauer Bruno, 18355, 26919.
- Bauer Fr., 10686, 31400.
- Bauer J. C. A., 26975.
- Bauer Le R. P. Marie Bernard, 33837.
- Baum J. N., 32693.
- Baumann Joh. Fried., 9735.
- Baumbach, 16025.
- Baumeister A., 18877.
- Baumgarten G., 28201, 28234.
- Baumgarten Herman, 25776, 28041.
- Baumgartner A., 19962.
- Baur A., 15009, 32309.
- Baur C., 5675.
- Baur S., 27124, 27557.
- Baworowski Wiktor hr., 9367, 22045, 28323.
- Baye J. de, baron, 11067, 22605, 31965.
- Bayer T. S., 548, 28630.
- Bayer W., 6692, 30590.
- Bayet C., 22563.
- Bayger J. Al., 19321, 21838, 24343, 31617.
- Bazin A., 26200, 26470.
- Bażański P., 14746, 33755.
- Bażyński ks., 33981.
- Beaulieu-Marconnay C., 27337.
- Beauregard G. de, 17922, 27807.
- Beaurois E., 23755.
- Bebber W., 31494.
- Bębnowski J., 10275, 21828.
- Beccatini, 5044.
- Beccke Eliza, *zob. Osoby*: Pułaski Kazimierz.
- Bech F., 6472.
- Beck Joh. Ren. Gwil., 19614, 31418.
- Becker F., 6329.
- Becker F. C., 12143.
- Becker J., 800, 28728.
- Becker K. F., 22791, 28045.
- Becker R., 17396.
- Becker Wilh. G. E., 10316, 10590.
- Beckhaus H., 19613.
- Beckhaus W., 24229, 27055.
- Beckherrn C., 11532, 13782, 17298, 23904, 28558, 31699, 33916; *zob. Miejsce*: Krokowo, Wallewona, Wiesenburg.
- Beckmann, 18145, 30748, 33418.
- Beckmann Fr., 13094, 19330, 20928.
- Beckmann Jan, 30221.
- Bednarski Szcz., 20171.
- Bedrow S. W., 16269.
- Beer Adolf, 1587, 4990, 18123, 18898, 19538, 26933, 27298, 27308, 27505, 27573, 27633, 27646, 27649, 27685, 28069, 28076, 28107, 28166, 28179, 28188, 28192.
- Beer R., 29295, 32346.
- Beer W., 11066.
- Beerbohm W., 12162.
- Beesbards K., 12276, 12304.
- Begin August Emil, 28045.
- Beheim - Schwarzbach Max., 10707, 12336, 12349, 12351, 17809, 24855, 27601.

- Behla, 11230.
 Beidtel J., 17732, 27734, 33106.
 Beissel St., 21690.
 Beitzke H., 28200, 28232.
 Belejowska z Pomianowskich J., 12528.
 Belier Kamil de, 33645.
 Belière U., 32455.
 Belke, *zob. Miejsc.*: Kamieniec Podolski.
 Bella della Steph., 3706.
 Bellerode B., 23836, 28635.
 Bellier de la Chavignerie E., 21684.
 Belljustin J. S., 14327, 15895.
 Belmonte J., 516.
 Beloch J., 30306.
 Belokurow, 28831.
 Below G., 33049, 33051; *r.* 9223.
 Below, *r.* 17821.
 Below B., *r.* 21804.
 Beltz R., 32010.
 Bełcikowski Adam, 6761, 8692, 9567, 9839, 11623, 20232, 20574, 20635, 20853, 20857, 20951, 20963, 20984, 21005, 21054, 21089, 21092, 21094, 21112, 21731, 26246, 26454, 27392, 31417, 33541, 33543, 33567; *zob. Osoby*: Bielawski Józef, Brodziński K., Grochowski St., Jagodyński St. S., Morolski Jan Dom., Morsztyn Andrzej, Naruszewicz Adam, Rysiński Andrzej, Siemiński L. H., Twardowski Samuel ze Skrzypny.
 Bełcikowski K., *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Beldowski F. X., *zob. Miejsc.*: Kalwarya Zebrzydowska.
 Belza Stanisław, 10293, 31519.
 Belza Władysław, 20201, 22046, 28225; *zob. Miejsc.*: Krynica, Lwów.
 Bem Antoni Gustaw, 8271, 15989, 17574, 19476, 20771, 20841, 20850, 21000, 21104, 24956, 25490, 27638, 30372; *r.* 17184, 17575, 18820, 20073, 20232, 23424, 23442, 23454, 25150, 26457, 26648, 27688, 32783; *zob. Miejsc.*: Jagodne.
 Bem Józef, 155, 10180, 25560.
 Bémont, 22837.
 Benckendorff-Hindenburg, 10227.
 Bencher B., 12368.
 Bendella Teofil, 10349.
 Bender D., 10492.
 Bender F., 32002.
 Bender G., 498, 1192, 13075, 20922, 24018.
 Bender J. 12249, 12504, 12686, 13059, 13211, 14829, 24037, 28610, 33418, 33911.
 Benderow S. A., 21290.
 Benedetti F. A., 27582.
 Benedict Hieronim, 10956.
 Benfey Teodor, 20241.
 Bengescu G., 24789.
 Beni-Brocker, 1096.
 Benis Artur, 17555, 17718, 20146, 33369.
 Benkert A., 32261.
 Bennigsen-Förder, 10017.
 Benoît E., *zob. Osoby*: Jan Kanty św.
 Benoni K., 10000, 10685, 31483.
 Benrath Karol, 15092, 19135.
 Bensemer, 32272.
 Bentkowski Feliks, 8, 9, 413, 571, 3749, 5617, 6765, 9919, 16047, 16130, 17045, 17046, 17711, 20037, 20040, 20160, 20661, 21250, 21273, 23522, 26400, 33352; *r.* 335, 569, 1362, 18932, 25300; *zob. Osoby*: Liwet Jan.
 Bentkowski F. W., 19713.
 Bentkowski J., 22811.
 Bentkowski N., 20539.
 Bentkowski Władysław, 16479, 25354, 26843.
 Beraldi H., 21683.
 Berberich, *r.* 20925.
 Berbig Fr., 19336.
 Berch R., 3697.
 Bercht G. A., 6131, 22768.
 Berdau Feliks, 10330, 21176.
 Berendt Gottlieb, 10133, 11425.
 Berends A., 25923, 33946.
 Berens Ch. L., 13219.
 Berent G., 31735.
 Bereżkow M. N., 21537, 24498, 25608, 33026.
 Berg, 12174.
 Bergau R., 11328, 22065, 22488, 23975, 28626, 33899.
 Bergengrün A., 17336, 24118, 24213, 24224, 25923, 28722, 32445, 33947; *r.* 24159.
 Bergenroth 1487.
 Berger, 1713.
 Berger H., 31546.
 Berger J. B., 26668.
 Berger W., 25388.
 Bergh S., 26287, 29059, 29737.
 Berghaus H., 10031, 10041, 10503, 11660, 31501.
 Berghe Van der, 11066.
 Berghmann, *zob. Bergmann*.
 Bergius E., 32705, 33031.
 Bergmann Benjamin Balt., 3360, 7481, 10895, 13212, 24229, 26948, 27055, 27251, 33937.
 Bergmann E. W., 26166.
 Bergmann Fr. W., 23101.
 Bergmann G., 33377.
 Bergmann Gustaw, 12300, 24135, 26157.
 Bergmann Lib., 15002, 22045, 24235, 27608.
 Bergn van den, 1549.
 Bergner H., 21695.
 Bergonzoni M., *zob. Osoby*: Scheidt Franc.
 Bernhardt E. Otto, 6229.
 Berkholtz G., 4524, 5882, 7481, 30441; *zob. Osoby*: Geteten Aug.
 Berlicz Sas, *zob. Strutyński Jul. hr.*
 Berlière U., 13273, 13288.
 Berliński Maks Teod., 10450, 17276, 24462.
 Bermann J., 10989.
 Bernatowicz Feliks, 27697.
 Bernays J., 30332.
 Bernd Ch. S. T., 20253.
 Berneker Erich, 19331, 33413.
 Berner E., 22941, 26766, 27067.
 Bernfeld S., 21558.
 Bernhardt Th. v., 5731, 6079, 27284, 27317, 28103, 28201, 28258.
 Bernhardt W., 25068.
 Bernheim Ernest, 30332, 30413.

- Bernholz G., 30490.
 Bermington, 14827.
 Bernstein J., 14954, 32277.
 Bersohn Mathias, 13777, 18839, 19798, 21034, 21203, 21722, 22065, 22091, 22182, 22257, 22262, 22279, 22325, 22331, 22337, 22472, 22659, 23848, 25082, 26004, 26102, 28328, 33730; *zob. Osoby*: Kohn Tobiasz, Potocka Zofia.
 Berszadskij S. A., 952, 1919, 1952, 15934, 16240, 16243, 16631, 17438, 17441, 24760, 25701, 26042, 29207, 29309, 32843.
 Berthereau, 22811.
 Berthier J. J., 26763, 29860.
 Berti D., 20928, 29041.
 Bertin G., 27372.
 Bertling A., 731.
 Bertocci D. G., 22766.
 Bertolotti Dom., 30465.
 Bertouch E., 13741.
 Bertram Joh. Fr., 15028, 32696.
 Bertrand J., 12579, 20925, 20923.
 Bertrand P., 23062.
 Berwiński Ryszard Wincenty, 11570, 11580, 11601, 11653.
 Berwiński Teofil, 16232, 18471, 22816, 24711.
 Besch Th., 24085.
 Bess Bernh., 12588, 25387, 25390.
 Bessell W., 10159, 23084, 23124.
 Besser W., 10550, 10774.
 Bestużew-Rjumin K. J., 5851, 22761, 23067, 24308, 24741, 25920, 26266, 30392, 33957; *r.* 24655, 25236.
 Bethge R., 22930.
 Bettmann L., 6085.
 Beudant Fr. Sulp., *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
 Beyer Christoph., 6987.
 Beyer Karol, 413, 437, 470, 513, 514, 572, 11319, 11565, 17359, 18094, 21728, 22089, 22436, 22463, 22520, 22523.
 Beyersdorf, 20314, 20465.
 Bezobrazow M. W., 24922.
 Bezobrazow P., *r.* 14113, 14533, 19413, 23069, 24500.
 Bezold Fr. W. v., 14830, 14860, 22803, 25397, 32663, 33465.
 Bezold G., 21653.
 Bezrodnij A. W., 28029.
 Bezenberger Adalbert, 10459, 11332, 12118, 12133, 12186, 12196, 12483, 20350, 20386, 23988, 29598, 29631, 31994, 32000, 32010, 33400, 33401, 33404, 34304; *r.* 12214, 20381.
 Białecki Antoni, 6753, 11215, 16021; *r.* 11609.
 Bianu I., 24764.
 Bidermann Herman Ignacy, 18730, 19339, 27631, 33105.
 Bidlo J., 20766, 25410, 32664, 33923; *r.* 18979, 29529, 33275.
 Biechoński S., 22382, 26676.
 Biecknecki C., 21727.
 Biedenfeld, 13232.
 Biedermann K., 18517, 26886, 27156, 28089.
 Biefel, 11228.
 Bieganski St. ks., 19251, 19257, 21068, 27238, 28978, 33320, 33559; *zob. Osoby*: Durini Aug. M.
 Biegeleisen Henryk, 8650, 9291, 11109, 11588, 11622, 17007, 17474, 19210, 20077, 20723, 20857, 21068, 21077, 21089, 21092, 21104, 21118, 26463, 27270, 27406, 27667, 27771, 30612, 31452, 32301, 33568; *r.* 11090, 11541, 20647, 20878, 20894, 20999.
 Biegov von Czudnowski, 23951.
 Biek A. Ch., 29692.
 Biela, 11820.
 Bielajew D. T., 20398, 22566.
 Bielajew I. D., 14089, 14510, 17137, 18208, 24490, 24595, 24680, 24687, 24688, 24697.
 Bielaszewskij N., 10662, 14593, 19426, 22579, 24535, 28612, 28624, 31901, 31954, 31967, 31970.
 Bielaszewskij P., 31883.
 Bielawski St., 20878, 20992; *r.* 20878, 21002.
 Bielenstein August, 11555, 12282, 12285, 12291, 12297, 12303, 20384, 24161, 32018, 32021, 32259, 32260.
 Bielewicz, 14600.
 Bielickij J. J., 20334.
 Bielicz A. I., 33422.
 Bielikow W., 14030, 14399.
 Bielomicz Bol, 23473.
 Bielińska H., 22045.
 Bieliński Józef Szeliga, 19640, 19643, 19644, 20677, 20690, 21169, 21264, 26069, 29599, 33256, 33294, 33611; *r.* 22404.
 Bielinskij O. A., 33581.
 Bielkorukow, 30233.
 Bielow E., 24491.
 Bielow G. W., 17863.
 Bielowski August, 6, 24, 61, 191, 625, 658, 1646, 1672, 3333, 3384, 3586, 4384, 5822, 5836, 6119, 6135, 6166, 6231, 6284, 6289, 6293, 6327, 6408, 6663, 7686, 10114, 10344, 16258, 16625, 20490, 20378, 20992, 21104, 21434, 21954, 22090, 23173, 23660, 23657, 24317, 24342, 24477, 24811, 24815, 24996, 25043, 25061, 25119, 26169, 26641, 26747, 27106, 28527, 28650, 28664, 29088, 29901, 30351, 30432, 30474, 30857, 30903, 31026, 31064; *r.* 4, 660, 5824, 6276, 19937, 22605; *zob. Miejsc.*: Polanica, Rzeszów, Stanisławów, Szeszory, Zamość [*zob. Osoby*: Bielowski August].
 Bielski A., 17904, 18326.
 Bielska Romania, *zob. Miejsc.* Niewirków.
 Biełgorodskij A., 32602.
 Biełokurow Sergij A., 14281, 24692.
 Biełousowicz L., 14606.
 Biełozierskaja N. A., 21544.
 Biełusow, 42.
 Bienemann Fr., 1430, 2934, 5264, 10546, 24060, 24143, 24160, 24213, 24221, 25919, 29674, 32016, 34179; *r.* 17338; *zob. Osoby*: Hermann, bisk. dorpaki.
 Biener Chr. Gottl., 16203.
 Bieńkowski A. (*r.* 1816), *zob. Osoby*: Wawrzecki Tomasz.

- Bieńkowski Adam, 21721, 27771; *r.* 33816.
 Bieńkowski Piotr, *r.* 6939, 20818.
 Bierzozin W., 14611, 28297.
 Bierzozin-Szirajew J., 14612.
 Bierzozkow M., *zob. Miejsc.*: Nieżyn.
 Biermann Bogumił, 267, 776, 10295, 14966,
 23614, 23863, 33873, 33877; *zob. Miejsc.*:
 Karniów.
 Biernacki Cezary, 1388, 2614, 6149, 6412,
 13363, 16299, 19147, 20135, 22047, 22095,
 22296, 22436, 25779, 25793; *zob. Osoby*:
 Biernacka; *Miejsc.*: Kalisz, Warszawa.
 Biernacki Ign. G., 30192, 31423, 33116.
 Biernatki E., 31676.
 Bierzyński J. Mieczysław, 320, 17185.
 Bierzyński S. (świętosław?), 25438.
 Biesconow P., 12056.
 Biesel, 11432.
 Biesicki F., 17594.
 Bitaw Stan., 30700.
 Bitbasow W. A., 24242, 26270, 27486, 27496,
 27954, 28206, 30024, 31428.
 Bildt C. N. D., 29065.
 Biliaszewskij Nik., 11292, 11943.
 Biliński J., *zob. Miejsc.*: Nowogród Niżny.
 Biliński Leon, 16600, 17919, 17940.
 Biliński P., 31616, 33194.
 Bilow, 32876.
 Biłockij W., *r.* 14638, 21536.
 Biłous M. Iw., 21309.
 Biłous Teodor, 914, 10305, 14493, 14741,
 19568, 22595, 22604, 22625, 24528, 33743.
 Binder-Krigelstein, 28110.
 Binder W. Kr., 27438.
 Bippen M., 12040.
 Bippen W., 856, 28750.
 Birck M., 12569.
 Bircken, *zob. Birken*.
 Biré E., *r.* 31450.
 Birgiel Jul., 3895.
 Birk E., 2193, 30559, 30587.
 Birkenmajer Ludwik Antoni, 20762, 20795,
 33469, 33515; *r.* 20925.
 Biruta (pseud.), 12077, 32219, 32235.
 Bischoff Ferdynand, 48, 762, 1148, 1189,
 1201, 17387, 28301, 28320, 28924.
 Bischoff L. v., 28200.
 Bischoff M., 21785.
 Bischoffshausen S. v., 26841.
 Bisiekierski J., *zob. Osoby*: Dessaix gen.
 Biskupski Leon, 11727, 20790, 23259.
 Bittard des Portes, 28168.
 Bizański J. N., 22135.
 Bizonnét E., 27929.
 Blanc Ch., 21677.
 Blanc Hubert le, 26956.
 Blanc J., 22766.
 Blanchet J. A., 22891, 28565, 28568.
 Blank A., 22293.
 Blanqui Hier. Adolf, 17918.
 Blaramberg, 10902.
 Blasendorf, 31676.
 Blass F., 28269, 28406.
 Blatt Gustaw Gerson, 20859, 20883, 32152.
 Blau Aug., 21151, 27090, 28271, 28313, 28343.
 Bled du, 27665.
 Bleibtreu K., 28059, 28202, 28249.
 Blell-Tüngen T., 11436.
 Blesson L., 28198.
 Blind K., 30808.
 Bliwernitz J., 13774, 28477.
 Bloch F., 15926, 17433, 29386, 33068; *zob.*
Osoby: Wahl Saul.
 Bloch H., 34063; *r.* 25051.
 Bloch Jan, 5546, 17850, 28100, 29073.
 Block J. C., 22333, 22337.
 Block Maurycy, 18280.
 Block P. J., 22919, 33764.
 Blockville, 28167.
 Bloede Gottlieb, 10561, 10602.
 Blondel G., *r.* 30411.
 Bluhme F. R., 17377.
 Blümcke O., 18209, 23914, 25933.
 Blumenbach W. C. N., 10327.
 Blumenrincq J. V., 17843.
 Blumenstock Halban Al., *zob. Halban Al.*
 Blumhoff E., 16322.
 Blunt J. H., 14820.
 Bluntschli Jan K., 16024.
 Błachowicz P. X., 13966.
 Błagowieszczeńskij Al., 14696.
 Błażek, *zob. Miejsc.*: Medyka.
 Błażewski Jan, 17736.
 Błociszewski J., 34096.
 Błociszewski Kaz., 22811.
 Błonskij S., 14470.
 Błotnicki J., 537.
 Błudowa A. D., 14609, 26177.
 Błyszczynski, 16550.
 Bniński Aleks., 17885.
 Boberska z Wasilewskich Felicja, 18422,
 20062, 23655.
 Bobin R. A., 31100.
 Bobinski A., 31974.
 Bobowski Mikołaj, 13940, 19850, 20536, 20754,
 20779, 22700; *zob. Osoby*: Litaworowa Ja-
 dwiga.
 Bobrik H., 6042.
 Bobrowski E., 22045; *zob. Miejsc.*: Białogon.
 Bobrowskij G., 983, 10440.
 Bobrowskij P. O., 10077, 12204, 14617, 14777;
r. 14777; *zob. Miejsc.*: Suraz.
 Bobrynskij Aleksy, *zob. Miejsc.*: Śmiła.
 Bobrzyński Michał, 242, 318, 1014, 1032,
 1034, 1041, 1047, 1058, 1060—1062, 1195,
 1238, 2216, 2468, 3412, 6207, 6637, 6768,
 6907, 10732, 16037, 16487, 16960, 16979,
 16980, 17077, 17193, 17381, 17459, 17552,
 20853, 20854, 20901, 23442—23446, 23459,
 23584, 23642, 23673, 24000, 24319, 24821,
 25008, 25053, 25183, 25370, 25489, 25522,
 25591, 25723, 25764, 25842, 25885, 26465,
 26796, 27688, 28925, 29190, 29521, 29550,
 30616, 31009, 32959, 33808, 33809, 34023;
r. 647, 1243, 6877, 16092, 23647, 23679,
 26365.
 Bobykewycz K., 22605.
 Bocheński Ad., 17118.

- Bocher E., 21684.
 Bock Fr., 22451.
 Bock W., 31777.
 Boczek Antoni, 832, 30333.
 Boczkowski Feliks, *zob. Miejsc.: Wieliczka*.
 Bode Wilh., 21666.
 Bodemann E., 29042.
 Bodenehr Gabriel, 31174; *zob. Miejsc.: Wilno*.
 Bodensiedt F. M., 11992.
 Bodiński O. M., 90, 11512, 14234, 32051, 33958; *zob. Osoby: Haneńko*.
 Bodin T., 11073.
 Bodmann F. J., 1710.
 Bodynński Józef, 10994.
 Bodzantowicz (pseud.), *zob. Suffczyński Ka-jetan*.
 Boeck G. A., 5037.
 Boecler J. W., 12319.
 Böhm J., 11217.
 Boencourt, 9100.
 Boenisch P., 17128.
 Boesigk, 17113.
 Boeszoermeny R., 20919.
 Boethius S. J., 3362.
 Boetticher A., 21740, 21817, 21895.
 Boetticher P., 14981, 24081, 25792, 32683.
 Bogdalski Cz., 30493.
 Bogdan J., 24766, 28784, 30265.
 Bogdanowicz M. I., 5731, 5748, 26943, 27634, 28072, 28201, 28234.
 Bogiszić W., 1016, 3979, 29837.
 Bogorya J., 25377.
 Bogoslovsky, 14100.
 Bogosłowski K., 32530.
 Bogosłowski M. M., 24692.
 z Boguchwałowicz Wojciech, 28016.
 Bogucki W., 31565.
 Boguschelsky, 12288.
 Boguski Józef Ignacy, 21131, 21177.
 Bogusławski A. v., r. 26112.
 Bogusławski Edward, 23002, 23196, 23236, 23454, 33769, 33811; r. 23454.
 Bogiszyez A., 3979.
 Bogusławski Konstanty Józef, *zob. Osoby: Bogusławski K. J., Karnkowski St., Kurecki Samuel Karol, Kossakowski Jan N., Kmita Achacy*.
 Bogusławski Stanisław, 9852, 27804.
 Bogusławski Wilh., 18352, 23022, 23026, 28677, 30317, 33772.
 Bogusławski Władysław, 20629; r. 6162.
 Bogusławski Wojciech, *zob. Osoby: Bogusławski Wojciech*.
 Bohatta J., 28270.
 Bohdan, *zob. Miejsc.: Lwów*.
 Bohdanowicz A. B., 22045.
 Bohdanowicz A. E., 22215.
 Bohdanowicz-Dworzecki, 19933.
 Bohlen Piotr, 12172, 20377, 24214, 24218.
 Böhm C., 142, 1447.
 Böhm J., 11348.
 Bohman P., 13239.
 Böhmer Alb., 24941, 30416.
 Böhmer F., *zob. Miejsc.: Rügenwalde*.
 Böhmer Jan Fryderyk, 258, 837, 1651, 5875, 5890, 28744.
 Böhringer F., 14825.
 Bohusz Ksawery Michał ks., 1203°, *zob. Osoby*.
 Bois de Al., 21654.
 Boissard L., 14018.
 Boissimene de Campaigne, 31300.
 Boissy d'Anglas, 5473.
 Bojarski Aleksander, 1053, 1237, 2433, 17534.
 Bojarski W., 21039.
 Bokiewicz L., *zob. Miejsc.: Radzymin*.
 Boldakow J., 23811.
 Boldeny M. J., 23276.
 Boldt Fr., 24050, 24728, 25272, 25316.
 Boleśław z nad Uniepru, *zob. Liwski B*.
 Boleśław z Ukrainy, 13547, 14609, 22045, 22046, 24453; *zob. Miejsc.: Rzysszczów*.
 Boleśławita, *zob. Kraszewski J. I*.
 Boll Fr., 10514, 30313.
 Bolte J., 20978, 20979, 29390.
 Bołsunowski Karol, 458, 28403, 28472, 28585, 28612, 28630, 31901, 31957, 31983, 32039.
 Bołtyn I. N., 32851.
 B n le, 5310.
 Bonaini Franciszek, 1796.
 Bonawentura z Kochanowa (pseud.), *zob. Potocki Leon hr*.
 Boniecki Adam J., 303, 359, 17024, 28433, 28488, 23497, 28509; r. 271, 354, 355.
 Boniecki Michał, 23474, 23791, 23529, 33865.
 Bonk Hugo, 17296, 19378, 31809, 33038.
 Bońkowski Hieronim, 23007.
 Bonnechose Emil, 25335.
 Bonnefon P., 27538.
 Bonnell Ernst, 209, 1760, 6300, 24170, 24175, 24197, 24717, 28110, 23398, 28430.
 Bonnet A., 33117.
 Bonwetsch N., 24917, 30340; r. 24920.
 Boor de Carolus 24491, 30321, 30329, 32541.
 Bopp Franciszek, 20252, 20376.
 Boppe A., 1520.
 Bor P., 3344.
 Boratyński Ludwik, 25023, 31340.
 Borch M. J., 10690, 13209.
 Bordier, 29900.
 Boreau V., 33801.
 Borejko Wacław, 10368.
 Borgis E., 23727.
 Boretta A. E., 12857, 31643.
 Boriczewskij-Tarnawa J., 12294, 14035, 14356, 24715, 34002.
 Borisow J., 12657.
 Borkowskij A., r. 24559.
 Borkowski Jerzy Dunin hr., 355.
 Borkowski Józef Dunin hr., 10267.
 Borkowski St., 20514.
 Borkowsky E., 27304.
 Bormans, 20992.
 Borne, 31790.
 Bornemann Gust., 6730.
 Bornhak, 17807.
 Bornschein Ernest, 9803, 23335, 28159.
 Borowy A., 830.
 Borový Cl., 28736, 28738.

- Borowski Leon, *zob. Osoby*: Słowacki Euzebiusz.
 Borozdin, 28084.
 Borsakowski, 20174.
 Borucki Maksymilian, 10211, 11668, 21806, 23741.
 Boryczewskij, *zob. Boriczewsky*.
 Borzakowski D., 14385, 14399.
 Borzowski Antoni, 6972, 24791, 25565, 25613, 25710.
 Borzowski St., 20625.
 Borzowski W., 14372.
 Borzywoj, *zob. Korotyński Wincenty*.
 Bosakowski Tadeusz, 18332.
 Bösch Hans, 22433.
 Bose E., 21661.
 Bossakiewicz Aleks., 12835, 13998, 18941.
 Bossert G., 29529, 30411.
 Bossi Ludwik, 22978.
 Bostel Ferdynand, 163, 1036, 1037, 2468, 2498, 6338, 6970, 7065, 12365, 16301, 16625, 16671, 16918, 17579, 18241, 18496, 22046, 22136, 22422, 23666, 24092, 25565, 25602, 25702, 25711, 25301, 25807, 25839, 26000, 26070, 26089, 26355, 27171, 28547, 28554, 28873, 28962, 29351, 29356, 29402, 29406, 29446, 29511, 29565, 29590, 29645, 30594, 30702, 32831, 34135; *r.* 270, 1246, 2661, 5809, 5822, 6770, 7058, 7112, 7223, 7294, 7641, 7893, 14883, 16090, 16620, 17196, 17261, 17612, 18575, 19548, 21186, 22823, 22842, 23425, 23462, 23835, 25150, 25194, 25795, 25820, 25822, 25971, 26564, 28128, 28711, 2929, 30624, 30664, 33013, 33922; *zob. Osoby*: Kuszewicz Sam.; *Miejsc.*: Brzozów, Jasłiska, Ostroróg, Skole, Stryj.
 Boszniak A., 31439.
 Bothmer C., 23365.
 Bothowitynow E., 14662.
 Botta C., 22981.
 Böttiger C. W., 22795, 22942, 28131.
 Boucher J., 10121.
 Bouchot, 22559.
 Boudois P., 28051.
 Boué A., 10610.
 Bouffat Br., 31796.
 Bougeant G. H., 26423.
 Bougeault A., 19956.
 Bougenot E. S., 22756.
 Bouginé C. J., 19947.
 Bouillet N., 9982.
 Boulay de la Meurthe, 29024.
 Bourgeois du Chastenot, 25307.
 Bourgogne J. Fr., 31425.
 Bourgoing, 5044.
 Bourguignon, 31819.
 Bournaud F., 21612, 21700.
 Bourrienne, 29054.
 Bousset W., 32327.
 Boussu Gil. Jos., *zob. Osoby*.
 Boutaric, 1529.
 Boutmy E., 22864.
 Boy K., 32023.
 Boyé P., 27201, 27267.
 Boznański Leon, 9685, 28003.
 Bozyk P., 32598.
 Brachmann K. D., 14894; *r.* 12436.
 Brackel H. v., 11354, 24181, 25936.
 Braconnier Edw., 10002.
 Bradford W., 1566.
 Bradke P., 23147.
 Bradke T., 11080.
 Bradl V., 28742, 28743.
 Bradley H., 23125.
 Brafmann, 15935.
 Brailowski S. P., 11943, 14242, 14282.
 Branca G., 22740.
 Brandenburg E., 25375, 31890, 34105.
 Brandes Jerzy, 19974, 23606.
 Brandl Winc., 832, 12457; *r.* 16066.
 Brando A., 24204.
 Brandowski Aleksander ks., 391, 12951, 13966, 15845, 22045, 22296, 25251, 26053, 32674, 33547; *r.* 749, 6302.
 Brandowski Alfred, 1859, 6288, 7172, 18995, 20931, 24815; *zob. Osoby*: Durewicz Feliks.
 Brandowski Stanisław, *r.* 7460.
 Brandsch R., 25468.
 Brandstätter Fr. A., 6147, 10507, 10725, 11717, 17299, 23969.
 Brandstetter J. L., 22762.
 Brandt, 27603; *r.* 21804, 23707, 32705.
 Brandt A., 12268.
 Brandt C., 10112.
 Brandt H., *zob. Miejsc.*: Ostrowo.
 Branicki Ksawery, 23191, 24833, 25216, 28030.
 Braniš, 23295.
 Brann M., 28388.
 Branyk J., 21335.
 Bräss M., 32178.
 Bratczykow A., 10374, 10816.
 Brater K. L. T., 16024.
 Bratke E., 12523.
 Bratkowski Stanisław, 17435.
 Bratranek Fr. Th., 18937, 22045.
 Bratt Cl., 26339.
 Brault E., 21654.
 Braumüller J. G., 10757.
 Braun, *zob. Miejsc.*: Węgoborek.
 Braun F., 31670.
 Braun H., 11704.
 Braun J., 11505, 21703.
 Braun M., 32777.
 Braun T., 23126, 33777.
 Brauns, 10482, 23953.
 Braunschweig J. D., 19402.
 Brausewetter A., 22045.
 Bray F. G. de, 12268, 24138.
 Brbka Ant., 15051.
 Bréard Chr., 29011.
 Brecher, 10975.
 Brederlow G., 15173.
 Bréhier, 32544.
 Brehmer, 26604.
 Breitenbach, 23828.
 Breiter Ernest, 25276, 25277, 27765, 34098; *r.* 25235.
 Bremen W. v., 28242.

- Brendel F., 22677.
 Brendel R., 26312.
 Brennecke P., *zob. Miejsc.*: Frydład pruski.
 Brenner Dom., 27080.
 Brennsohn J., 11130.
 Brensztein M. E., 31993, 33311.
 Breska H., 6245, 30416.
 Bresslau Harry, 175, 1651, 24942, 25902, 26963.
 Bretholz B., 23017, 24950, 25127, 29044, 30340, 30510; *r.* 23875, 23949.
 Bretholz U., 20957.
 Brette A., 29017.
 Brevern G., 17335.
 Breyer Fr., 3566.
 Breyer R., 11344; *r.* 15092.
 Breysig Kurt., 25632, 29769, 33156.
 Breza Adam, 20075, *zob. Miejsc. (uzup.)*: Siekierzyńce.
 Breza Eugeniusz, 347.
 Briancew A., 32572.
 Briancew P. D., 16227, 24655, 24708.
 Brieger Th., 32678; *r.* 14918.
 Briker A. G., *zob. Brückner Aleksander G.*
 Brilliantow Eug., 14060.
 Brinckmeier E., 146, 230.
 Brinckmann, 31926.
 Brinken J., 10793, 10799.
 Brinken Jul., 15945; *zob. Osoby*: Sędziwoj Michał.
 Brischar J. N., 12525, 12561, 12598.
 Briwsemniaks F., 12307.
 Broca P., 11038, 11047, 11053, 23103.
 Broch O., 32186.
 Brock J. A., 2288, 24069, 25544, 31126.
 Brockhaus A., 22563.
 Brocki Eugeniusz, 10325, 13127.
 Brockmann F. J., 28335.
 Brocks E., 28325.
 Brodie R. H., 28980.
 Brodnicki B., 18305.
 Brodowicz T., 18987, 27712.
 Brodowski Józef, 12334, 19457, 22203, 22312.
 Brodzki Eug., *zob. Osoby*: Brodzki Józef, Jan Kazimierz; *Miejsc.*: Kaplińce.
 Broecker M., 33631.
 Broglie Duc de August Teod., 4670, 4754, 27300, 27311, 27506, 25062.
 Brohm K. Fr. A., 19382, 23341.
 Brolis (pseud.), *zob. Szołkowski M.*
 Bromirski Jan, 17934, 18394.
 Broniewski Wł., 18847.
 Broniewskij P., 30773.
 Bronikowski Al., 23354.
 Bronikowski Kazimierz, 20857, 20858; *r.* 22090.
 Bronikowski Ksawery, 124, 9792, 17054.
 Bronisch F., 32104.
 Bronisz P., 20315.
 Bronsz Maurycy, 12571, 22795, 22851, 25703.
 Brosien H., 6081, 22939, 30480.
 Brosset, 14782.
 Brossow A., 12502, 30317.
 Brotze J. Ch., 3606, 10541, 10863, 13798, 24119, 24210, 24244.
 Brown H., 28981.
 Brown X. J., 13861, 18801, 20108, 33571.
 Brown Rawdon, 1640, 1641.
 Browning A., 26979.
 Browning O., 27782.
 Broz J., 20018.
 Bruchmüller W., 32462.
 Bruchnalski Wilhelm, 20609, 20768, 20834, 20850, 20859, 25323, 30409, 33548; *r.* 7315, 18989, 19801, 20677, 20173, 20547, 20615, 20836, 20841, 20854, 20857, 21000, 28653.
 Brückmann, 32004.
 Brückmann F., *zob. Miejsc.*: Lewocza.
 Brückner Aleksander, 1196, 11535, 11593, 11624, 12084, 12427, 12453, 12468, 12501, 13927, 14843, 13399, 18417, 18542, 18960, 20215, 20236, 20293, 20312, 20313, 20349, 20439, 20480, 20506, 20508, 20335, 20603, 20648, 20740, 20748, 20756, 20765, 20783, 20833, 20842, 20857, 20867, 20870, 21002, 21003, 21406, 21487, 21553, 23126, 23214, 23326, 24706, 24858, 25602, 26272, 30431, 32043, 32046, 32068, 32104, 32227, 32565, 32701, 32710, 33226, 33357, 33380, 33400, 33403, 33405, 33415, 33450, 33455, 33456, 33458, 33460, 33529, 33543, 33623, 34034; *r.* 232, 1198, 6003, 6043, 7318, 11091, 11503, 11531, 11821, 12112, 12150, 12188, 12286, 12290, 12484, 16991, 18000, 18001, 18003, 18375, 19955, 19996, 19997, 20001, 20010, 20146, 20223, 20232, 20263, 20287, 20298, 20299, 20316, 20318, 20321, 20336, 20351, 20363, 20367, 20412, 20442, 20457, 20463, 20479, 20484, 20494, 20498, 20508, 20514, 20543, 20544, 20766, 20841, 20845, 20850, 20853, 20857, 20873, 20874, 20876, 20881 — 20883, 20895, 20886, 20888, 20895, 20957, 20967, 20983, 20990, 20999, 21003, 21009, 21282, 21405, 21480, 23002, 23022, 23196, 23202, 23216, 23218, 23229, 23451, 23535, 23575, 23896, 23897, 24307, 24475, 24652, 24703, 24855, 24920, 27488, 28336, 28869, 28966, 29522, 29529, 30297, 30298, 30735, 30756, 30856, 31099, 31912, 32083, 32106, 32303, 32305, 32307, 32315, 32317, 32319, 33407, 33503, 33543, 33790, 33769; *zob. Osoby*: Jurkowski Jan, Krowicki Marcin, Kwiatkowski Marcin.
 Brückner Aleksander G., 8368, 22795, 22803, 23072, 26761, 26952, 26970, 26973, 27179, 27485, 27555, 27679, 27685, 27732, 28812, 34230.
 Brückner C., 30350, 30371.
 Brückner M., 30320.
 Brueggeney dictus Hassenkamp Ks. Osk., 17073.
 Bruemmer Gustav, *zob. Miejsc.*: Brocz.
 Bruenneck W., 16332, 17530.
 Bruggemann L. W., 10497.
 Brüggem E. v., 10145, 18442, 24256, 27453, 27821, 27952, 27954; *r.* 5365, 26954.
 Brugmann Fryd. Karol, 12188, 20243, 20255.
 Bruiningk H. Baron, 28706, 32444, 32445.
 Brum P. J., 10394.
 Brümmer G., 20320.

- Brun F., 33141.
 Brunelli V., 30505.
 Brunier L., 10549.
 Brunk A., 11720.
 Brunn, 23106.
 Brunn J. A., 21691.
 Brünneck W. v., 17500, 17821, 18145, 32868.
 Brunner Henryk, 17379.
 Brunner P., 1589.
 Brunner S., 13403, 27653.
 Brunet G., 22559.
 Brunialti, 12352.
 Brünnig W., 13096, 24030, 32430, 34124.
 Bruzdowicz J., 12246.
 Bryan M., 21677.
 Bryce J., 22872.
 Brydak J., 22090.
 Brykczyński Ant., ks., 92. 11153, 11967, 13283, 13946, 13951, 20129, 22045, 22089, 22250, 22283, 22396, 22436, 33365; *zob. Miejsc.*: Sycyna.
 Brykczyński Józef, 20854.
 Bryl J., 22045, 22513; *r.* 11591, 22122.
 Bryła P., 19691.
 Bryna F., 10069.
 Brzeziński A. ks., 12601.
 Brzeziński Józef, 12633, 12702, 16183, 23684, 25666, 32356.
 Brzostowski J. V., 22067.
 Brzostowski Paweł ks., 18790; *zob. Miejsc.*: Turgiele.
 Brzoza B., 12158.
 Brzoza X. J. G., 22227.
 Brzozowski Br., 33494.
 Brzozowski Fr. K., 20649.
 Brzozowski K., 12166.
 Brzozowski R. X. S. J., 14067.
 Buber S., 15933, 32780.
 Buccelin jun. G., 32454.
 Bucharew D., 14114.
 Bucher A., *r.* 24786.
 Bucher Br., 17355, 21606, 21704, 21891.
 Bücher E., 18123.
 Buchholz A., 19815, 20192, 22428, 27056, 28045, 28543, 31730, 32010, 33376; *r.* 30411.
 Buchholtz F. B., 2127, 2676, 6185, 9731, 25814.
 Buchner A., 6062.
 Büchner Eug., 31781.
 Büchner M., 31857.
 Buchon J. A. C., 5939, 6019, 6021.
 Buchwald, 731.
 Bucinskij P. I., 24562.
 Buck W., 18207, 31016.
 Buckle Henryk Tomasz, 18344, 22858.
 Buczyński J., 26685.
 Budanow, *zob. Włodimirskij Budanow*.
 Budberg, 12311.
 Buddee W., 25773.
 Buddensieg R., 14827, 25336.
 Buddeus A., 10534, 12096, 12267.
 Buddie J. T., *r.* 21340.
 Buder, 4346.
 Budik P., 19971.
 Budiłowicz A. S., 11503, 14384, 14452, 14654, 20277, 20398, 21436, 23192, 23193, 23304, 23898, 32635; *r.* 19996, 19997, 21300; *zob. Osoby*: Jan Nep. św.; *Miejsc.*: Zamość.
 Büdinger Maks., 5888, 6244, 22848, 22875, 25020, 30220.
 Budinskij P. N., 24562.
 Budolicz A., 18375.
 Budrius G., 12169.
 Budziński A., 11207, 11223.
 Budzkiewicz B., 12497.
 Budzynowski M., *zob. Miejsc.*: Sambor.
 Budzynowskij W., 17990, 28725.
 Budzyński Wincenty, 23574.
 Bugajczyk W., 22697.
 Bugajskij, 24690.
 Bugge Sophus, 12431.
 Bugiel Włodz., *r.* 32202.
 Buisson, 18874.
 Bujack G., 13791, 24044, 24055, 25326, 28451, 29239.
 Bujack M., 1786.
 Bujak C., 24744.
 Bujak Fr., 25597, 30642, 31513, 31810, 32145, 33229, 33461.
 Bujdecki F. A., 12934, 34185.
 Bujnicki Kazimierz, 8735.
 Bujno ks., *zob. Osoby*: Cieszkowski Michał.
 Bukojemskij K., 14755, 22621.
 Bukowansky K., 11379.
 Bukowiecki St., 31796.
 Bukowski Henryk, 21736, 22333.
 Bukowski Julian ks., 14883, 22045, 22270, 25734, 26284, 29679, 33243; *r.* 16524; *zob. Osoby*: Jan Kanty św.
 Bülau Fr., 16022, 22795, 27251, 27332, 28103.
 Bulikowski F. B., 10594.
 Buliński Melchior, 12532, 12612, 13555, 28727, 31579; *zob. Miejsc.*: Sandomierz.
 Buliński St., *zob. Miejsc.*: Sandomierz.
 Bulle G., 22808.
 Bulmerincq August, 17338, 24217, 33046; *zob. Miejsc.*: Ryga (*r.*).
 Bülow C. F. von, 26990.
 Bülow H., 10152, 28108.
 Bülow W. v., 26372, 27492.
 Bułaszew G., 9910, 19435, 33277.
 Bułhakow A. J., 28206.
 Bułhakow Makaryj, *zob. Makaryj, metropolita*.
 Bułhakow O. J., 21506.
 Bułhakowski D. G., 1012, 10436, 12027.
 Bułharyn Tadeusz, 10115, 10249.
 Bumbke O., 10287.
 Bunge Fr. G., 707, 708, 712, 792, 3206, 6295, 10859, 13793, 16105, 16348, 16350, 16376, 16378, 24171, 24176, 28704.
 Buraczekow P., 10797, 23107.
 Burckhardt Jakób, 18362, 19970, 20806, 21618, 21650, 21668, 25640.
 Burdin E., 15088.
 Burgberg von, Graf, 11398.
 Burgener F., 12599.
 Burger K., 20137.
 Bürger R., 19324.
 Burghoff H., 13330.
 Burian Michał, 15098.

- Burkhardt D. Ed., 27879.
 Burkhardt K. A. H., 16, 28270.
 Bürkner R., 33880.
 Burmann K., 31586.
 Burmann Piotr, 4537.
 Burmeister, 24160.
 Burmeister C. C. H., 20327.
 Burmeister J. F., 15067.
 Burnouf Emil, 12418.
 Burnouf J., 30309.
 Bursian Konrad, 18929.
 Burzyński J., 10706, *zob. Miejsc.*: Dubissa, rzeka, Kroże.
 Burzyński Piotr, 16036, 16086, 17092, 17485, 17486, 17505, 17507, 17551, 18982, 18991, 20670; *r.* 646.
 Busch A. C., 6229.
 Busch N., 28440, 28463, 28471, 28706, 29155, 29165.
 Busch W., 25782.
 Buschan G., 11112, 23257, 23325.
 Büsching Jan G. T., 298, 11753, 12477, 23839.
 Bushnell Hart A., 22751.
 Buscke Th., 24061.
 Bustajew T. J., 186, 14678, 21402, 21506, 21423, 22568, 29101.
 Buss F. J., 13814.
 Bussau K., 24214.
 Busse Karol Henryk, 130, 2935, 3239, 6552, 12299, 13229, 13738, 24178, 24207, 28543; *zob. Osoby*: Albert, bisk. Rygi, Geilsheim R., Sapieha Leon.
 Bussler L., 22680.
 Bussion Arn., 30498.
 Busz S., *zob. Buszczyński Stefan*.
 Buszar L., 22113, 26457; *r.* 21755.
 Buszczyński Stefan, 10361, 18396, 18412, 22091, 23316, 23585, 23623, 25035, 27461, 27526, 27657, 27774, 27908; *r.* 9830, 23442.
 Buszyński Ignacy, 10455, 10688, 13459, 22045, 24672; *zob. Osoby*: Gedroyć Melchior, Kieżgajło Stan.
 Butbitowicz O., 24643.
 Buteau H., 24504.
 Butkiewicz P., 13989.
 Butkow P., 6193.
 Butowski, 19935.
 Buttner, 13799.
 Büttner A., 24184.
 Büttner J. G., 12274, 12302, 12308.
 Buturlin M. D., 434, 926, 10415, 14101.
 Bużeskuł, 24511.
 Bychowiec Józef Wład., 10242, 23094.
 Byczków Atanazy F., 8977, 26965, 30232.
 Bykowski A., 18849.
 Bykowski Piotr Jaxa, 9696, 12023, 18702, 24600, 25934, 27535; *zob. Osoby*: San-guszko Roman; *Miejsc.*: Winnica
 Bylicki Franciszek, 22692; *r.* 24817.
 Byłyński P. S., 22605.
 Bystron Jan, 20338, 20476, 20857, 28446, 33403, 33433, 33454; *r.* 20647.
 Bystry Karol, 28391.
 Bystrzycki J., *zob. Osoby*: Pasek Jan Chr.
 Bywalski, *zob. Miejsc.*: Kalisz.
 Cabany E., 21261.
 Cabassutio L., 12585.
 Caboche, 6023.
 Cabreza, 1544.
 Cadier L., 12564.
 Caetani L., 30962.
 Cahier C., 21617.
 Caillette de L'Hervilliers Edm., 30919.
 Caix de Saint-Aymour, 24504.
 Callier Edmund, 664, 5137, 10195, 10205, 10206, 10231, 10236, 10237, 10239, 10838, 12951, 13286, 22045, 22091, 23475, 24935, 24980, 27943, 27998, 28546, 28930, 32028; *r.* 10071; *zob. Miejsc.*: Czarnków, Ołobok, Ostroróg.
 Calmettes F., 31433.
 Calonne A. B. Vte, 28260.
 Calori Cesis F., 3204; *zob. Osoby*: Bolognietti Alb.
 Całczyński J. K., 24860.
 Camerländer C., 31737.
 Camesina A., 26767.
 Campenhausen, 31410.
 Campori C., 26577.
 Camus, 1510.
 Can F., 11745.
 Canestrini G., 31858.
 Cannabich J. G. F., 9984, 10247, 10263, 10472.
 Cantémir Dem., 10354, 34003.
 Cantor Maurycy, 20676, 20917.
 Cantù Cezary, 20930, 22797, 22982, 22987.
 Capefigue Jan B. H. R., 6093, 27480, 28280.
 Capelleti G., 3448, 22991.
 Cappe A., 556.
 Capponi G., 22985.
 Capranica L., 12578.
 Caputa J. ks., 27774.
 Carasoli F., 29157.
 Carayon, 13809.
 Cardauns H., 30379.
 Carini J., 28352, 28371.
 Carlblom P., 12288.
 Carlson E., 26983, 26984, 28257, 29066.
 Carlson F. F., 22795, 22948, 26977, 26981.
 Carlyle Tomasz, 27278.
 Caro Jakób, 262, 285, 654, 658, 1829, 2022, 2468, 6205, 6287, 6536, 6693, 6766, 13065, 15933, 16670, 17787, 22795, 23425, 24868, 25163, 25393, 25899, 26106, 27484, 29266, 30610, 32779, 33213, 33806, 34156; *r.* 5543, 17225, 24920, 25037, 27486, 29529, 30049; *zob. Osoby*: Potocka Anna z Wąsowiczów (*r.*).
 Caro Jecheskiel, 32735.
 Carove P., 21181.
 Carrière Maurycy, 14364, 19973, 2163, 23699.
 Carutti di Cantogno Dominik, 1643.
 Casany de Maret, 32060.

- Casse Albert de, 9816, 28045.
 Cassel J. Ph., 857, 23842.
 Castan E., 12548.
 Castro de, 34291.
 Catena G., 12577.
 Cathcart G., 5731, 28200.
 Cattalinich, 23046.
 Catteau-Calleville, 10747.
 Cauchie A., 32328.
 Cauer E., 18200.
 Cavaignac G., 23070, 28162, 28168.
 Cavalcaselle G. B., 21672, 21674.
 Cavalucci C. J., 21606.
 Cebrikow M., 1002, 10437.
 Cecchetti B., 28382.
 Čechofil (pseud.), 33856.
 Cegielski Hipolit, 20246.
 Čeh Drag, 23234.
 Čehŭyskij H., 32644.
 Čehulay J. X., 26665.
 Čejnova Stanisław Floryan, 11721, 32101.
 Čelakovský Jaromir, 28740, 32775.
 Čelakovský Fr. L., 20732, 21431.
 Celani E., 30286.
 Celewicz Julian, 3389, 4644, 14250, 14604, 17579, 24383, 24604, 26757, 30002, 31367, 33099.
 Celewicz O., 24589, 24798, 26388, 26679; *r.* 23498; *zob. Osoby:* Jabłonowski Andrzej.
 Celichowski Zygmunt, 652, 1068, 1785, 4012, 4021, 7020, 18769, 20355, 20719, 20830, 20835, 21960, 25186, 25809, 26621, 29494, 32358, 32719, 32832, 33501, 33503; *r.* 20191; *zob. Osoby:* Kwiatkowski Marcin.
 Celewycz, *zob.* Celewicz.
 Cépenville, 27678.
 Cercha M., 21892.
 Cercha Stanisław, 21892, 22262, 22531, 31986, 32151.
 Čereteli E., 25608.
 Čermak Klemens, 20314, 25367.
 Černý Adolf, 12457; *r.* 22452.
 Černý H., *r.* 27365.
 Černý Jan, 21261.
 Cerotti Fr., 30286.
 Certelew, 11946.
 Ceyringer, *r.* 23498.
 Chądzyński Jan N., 17255, 19695, 23727, 31579; *zob. Miejsca:* Sandomierz.
 Chaffers W., 21707.
 Chałasiński M., 11998, 12372, 33622.
 Chałkowiak J., 14080.
 Chałubiński Tytus, 20683.
 Chambay G. de, 28198.
 Chamiec Ksaw., 28968, 31901, 31966, 31969, 31971.
 Champeaux A., 21678.
 Champfleury (właściwie Juliusz Fleury), 21571.
 Champmann W. J., 14827.
 Champollion Figeac, 1507, 1512; *zob. Osoby:* Molé Mateusz.
 Chanenko B. J., 31967; *zob. Miejsca:* Kijów.
 Channing E., 22751.
 Chantepie de la Saussaye, 12416.
 Chantreau P. M., 17886.
 Chantrel, 12526.
 Chapt de Rastignac, 5401.
 Charap J. A., 32277.
 Charavay E., 29022.
 Charkiewicz W., 28213.
 Chałampowicz K., 19421, 19423, 33274.
 Charmoy, 30343.
 Charras J. B. A., 28232, 28249.
 Chartofulax, 21141.
 Charrière Ernest, 1507, 2580.
 Charton Edward, 22900.
 Charuzin N. N., 22571, 32013.
 Charvériat E., 15043, 26193.
 Chassant A. L., 290, 28412, 28413.
 Chatelain A., 29112.
 Chatiemkin A. G., 21444.
 Chaudoir St., 499.
 Chaulme A. B. la, 27173.
 Chavanne Józef, 9987, 10041, 19921.
 Chęciowski Fr., 20914.
 Chęłchowski Stanisław, 32090.
 Chęłmecki Jan ks., 13004, 13539, 15225, 18981, 26795.
 Chęłmicki Ignacy, 380.
 Chęłmoński M., 22046, 22047.
 Chęłmski St., 26959.
 Chénier, 28167.
 Cherbuliez V. (Valbert G.), 26411.
 Chernel, 1507, 1518.
 Cherrier C., 25066.
 Chérueil A., 26470.
 Chevalier U., 5314, 28269, 30319, 31471.
 Chevė Ch. Fr., 23418.
 Chipiez Ch., 21610.
 Chitrow I., 32632.
 Chizniakow W., 33993.
 Chłamtacz Marceł, *r.* 17552.
 Chłebowicz A., 14662.
 Chłebowski Bronisław, 8352, 8649, 8693, 17233, 18776, 20573, 20842, 2 845, 20853, 20854, 20857, 20858, 20878, 20986, 21259, 21782, 33542, 33543, 33559; *r.* 20857; *zob. Osoby:* Walewski Cyprian.
 Chłumecky P., 833.
 Chłapowski baron, 27074.
 Chłapowski Franciszek, 10053, 31509; *zob. Miejsca:* Truskawiec.
 Chłędowski Adam Tomasz, 9661, 20712, 22177, 22178, 22192, 33352; *r.* 6280, 27847; *zob. Osoby:* Gawiński Jan; *Miejsca:* Kalwarya Zebrzydowska.
 Chłędowski Kazimierz, 62, 4383, 5005, 17726, 18170, 18265, 18495, 21098, 21106, 25403, 25768, 27636, 27947, 28546; *zob. Miejsca:* Iwonicz.
 Chłędowski Walenty, 21271.
 Chłópicki Edward, 10128, 10265, 10401, 10407, 10430, 10698, 22046, 22091, 22517, 24462, 28549; *zob. Miejsca:* Mirów, Nowogródek, Tuhanowice, Wilno.
 Chłopowski, 21855.
 Chmł Józef, 258, 1564, 1973, 2137, 2193, 2394, 2985, 6387, 25467, 30640.

- Chmiel Adam, 13275, 17235, 17353, 18243, 18972, 22494, 27752, 28469, 28474, 28479, 28668, 28956, 28962, 29153, 29681, 33054, 33186, 33326, 33682, 33642; *r.* 16218, 17317, 18481, 19739, 21821, 22090, 24879, 28327, 28423, 28472, 28676, 28932, 32401, 33021; *zob. Osoby: Matejkowie; Miejsc.: Czarnków (r.).*
- Chmielecki Jan, 10580.
- Chmielewski J., *zob. Miejsc.: Przemysł.*
- Chmielewski M., 21240.
- Chmielowski Antoni ks., 7524, 20906.
- Chmielowski Piotr, 8695, 8732, 9299, 18753, 19819, 19830, 19649, 19688, 19961, 20080, 20105, 20233, 20598, 20631, 20854, 20857, 20878, 20984, 21072, 21094, 21099, 21111, 21112, 21237, 23532, 26740, 26813, 27724, 28066, 28124, 31413, 31441, 31450, 33355, 33543, 33557, 33581, 33604; *r.* 2827, 5554, 7115, 17575, 19683, 19955, 20069, 20071, 20075, 20200, 20237, 20618, 20646, 20822, 20845, 20853, 20860, 20863, 20984, 23490, 23645, 25117, 27453; *zob. Osoby: Kraśzewski J. I.*
- Chmyrow M. D., 26261.
- Chochołusko, 25318.
- Chociszewski Józef, 10192, 17067, 20081, 20101, 23439, 25959, 26676, 27863, 31558; *zob. Miejsc.: Tursk.*
- Chociszewski S., 18572.
- Chodakowski Zoryan Dołęga, *zob. Czarnocki Adam.*
- Chodkiewicz Aleksander, 601, 5552, 19698, 21068, 21098, 21115, 21136, 21137, 23511, 27389, 27526, 27615, 27698, 27701, 27847, 27894, 27895, 27915, 28005, 28010.
- Chodoręski Józef, 1137, 17818.
- Chodorowicz Ign., *zob. Miejsc.: Warszawa.*
- Chodorowicz Jul., *zob. Miejsc.: Niepołomice, Nowe miasto.*
- Chodorowski G. K., 11866.
- Chodyncki Ignacy, 18526, 20094, 24332, 28044; *zob. Miejsc.: Lwów.*
- Chodyński Adam Antoni, 1186, 2053, 3899, 10719, 13307, 13706, 13708, 15927, 16475, 20054, 21882, 22045, 31001; *zob. Osoby: Bogumił św., z Proszowic Rafał, Przybylski Ignacy; Miejsc.: Kalisz, Staw.*
- Chodyński St. ks., 22702, 28952, 29226, 32412, 32413, 32417, 33217.
- Chodyński Zenon ks., 1276, 2916, 3196, 12671, 12763, 13050, 13504, 20779, 28939, 28952, 29226, 32412, 32413.
- Chodźkiewicz Władysław, 22401, 31910.
- Chodźko Aleksander, 6627, 11526, 11997, 19991, 20285, 20734, 26740, 33559.
- Chodźko Dom., 13460, 19189, 21237; *zob. Osoby: Borowski Leon, Chodźko Jan, Wolfgang Jan F.*
- Chodźko Ignacy, 19468, 20726, 21120, 21171.
- Chodźko Leonard, 402, 5737, 5779, 9732, 9817, 9377, 10174, 10179, 10439, 10749, 10753, 10815, 10918—10920, 11107, 12144, 17006, 17120, 18385, 20042, 21256, 22968, 23357, 23358, 23360, 23423, 24638, 24676, 24737, 26964, 27390, 27526, 27703, 27851, 27995, 28005, 28141, 28260.
- Chodźko Michał, 27963.
- Choiński Jeske T., *r.* 6700, 23497, 32783, 33203.
- Choisseul-Gouffier (z Tyzenhauzów) Zofia, 25299.
- Chojceki Karol Edmund, 10410, 23602.
- Chojkowskij J. A., 23199.
- Chojnackij A. T., 14059, 14148, 14238, 14450, 14609, 14610, 14698, 14702, 14768, 22604, 26177, 30391, 32622.
- Chojnowskij J. A., 23030, 31968, 31974.
- Cholszczenikow P., 31958.
- Chołmogorow G. I., 32587.
- Chołodecki Józef, 16761, 16805, 18226, 23601; *zob. Osoby: Morgenbesser Aleks.*
- Chołomski W., *zob. Miejsc.: Czerniejewo.*
- Chołomowski St., *zob. Miejsc.: Podhorce.*
- Chomętowski Władysław, 1384, 1385, 2428, 3373, 6868, 7234, 7911, 9914, 11551, 11610, 17076, 17984, 18584, 18587, 18761, 20493, 20626, 20920, 21089, 25675, 26237, 26329, 26332, 26721, 26850, 26894, 27041, 28138, 31449, 33512; *r.* 6201, 13280, 20878, 24817, 26084; *zob. Osoby: Lubomirski Jerzy Marcin.*
- Choński Henryk, 34232.
- Choppin, 23963.
- Chołkowski Władysław ks., 14930, 14984, 17357, 17963, 19172, 21099, 25030, 27598, 27637, 28028, 28083, 28961, 30167, 30902, 32334, 32457, 33233, 33543; *r.* 14883, 19641; *zob. Osoby: Korytkowski J., Rucki Welamin.*
- Chotomski Wł., 21256, 23314.
- Chraniewicz K., 19444, 32613.
- Chraniewicz W., 14237, 14366, 14451, 14771, 32657.
- Chrapowicki E., 18523, 18788.
- Christiani T., 24208, 24226, 32692.
- Christoffel R., 32693.
- Chromecki T. ks., 13698, 19249, 27941.
- Chroust A., 25387, 29634, 30327, 30381.
- Chrucki Jan Kanty, 5657, 13330.
- Chruscewicz G., 14300.
- Chruszczow I. P., 5852.
- Chrzan J., *r.* 18993.
- Chrzanowski Bernard, *r.* 27365.
- Chrzanowski Ignacy, 20841, 20842, 20878; *r.* 18948, 20748, 20841, 33355.
- Chrzanowski Leon, 22998, 26810.
- Chrzaszcz J. P., 23855, 33035; *zob. Miejsc.: Pyskowice.*
- Chrzaszczewska Jadwiga, 31561.
- Chudziński A., 18087.
- Chuquet Artur, 27790, 28057; *r.* 27726.
- Chwolson D. A., 6113, 23270.
- Chyliczkowski Jan, 20135.
- Chyliński J., 17013.
- Chyliński Michał, 6584, 11916, 16532, 21131, 22046, 22604, 23442, 24327, 24820, 25390, 27699, 27810, 27896; *r.* 6699, 10491.
- Chyliński S., 27442.

- Chytil Józef, 832.
 Chytil Karol, 22258.
 Chwaliszewski, *zob. Miejsce*: Wąbrzeźno.
 Ciampi Sebastyan, 143, 1354, 1433, 2586,
 3229, 3458, 3790, 4080, 4154, 6396, 7225,
 10100, 16753, 18410, 20122, 20389, 21712,
 21792, 22965, 23352, 26257, 26762, 30759,
 30763, 30775; *r.* 6843.
 Ciampoli Dominik, 20003.
 Ciastowski Jakób, 18933.
 Cichowski Adolf, 124, 21721.
 Cichocki J., 22701.
 Ciechanowski S., 32123.
 Ciechoński Jakób, *zob. Osoby*: Zakrzewski,
 starosta.
 Cięciała A., 11751.
 Cieciszewski J., 23466.
 Cieciszewski Kasper, 27525.
 Ciemniowski E., 7696.
 Ciemniowski H., 33649; *r.* 23503.
 Ciesielski Wł., 15918.
 Cieślowski Wł., 11797.
 Cieszewski Karol, 9364, 27525.
 Cieszkowski August, 140, 1999, 5550, 28383,
 29221, 34100.
 Cieszkowski Henryk, 27728.
 Cieszkowski St. D., 16570, 17869, 28135,
 28455.
 Cieszkowski Zygmunt, 3117, 26015.
 Cikowski, 11462.
 Cimber, 1509.
 Cipolla C., 7450, 29156, 30285, 30317.
 Ciszewski St., 11629, 11808, 11811, 32050,
 32128, 33670.
 Clapier A. O., 27435.
 Clark W. C., 6041.
 Clausewitz Karol v., 5731, 26664, 27251,
 28110, 28200.
 Clauss C., 21637.
 Cleischy A., 6338.
 Clement, 1507, 3334.
 Clerc, 28255.
 Cloche A., 32369.
 Clouston W. A., 32166.
 Codrescu Th., 24767, 28785.
 Cogalniceanu M., 5921, 24766.
 Cohen, 31679.
 Cohn Ad., 6165, 17924, 24977, 24982, 27454,
 30371; *r.* 15903, 15922.
 Cohn G., 33127.
 Colberg, *zob. Kolberg*.
 Colescu V., 28784.
 Colfs J. F., 21664.
 Colland Fr., 18986.
 Colleyer d'Arcy, 26971.
 Collitz H., 20487.
 Collo F., 3399.
 Colloch Mc., 17920.
 Colson Feliks, 23617, 34254.
 Combes Fr., 16165.
 Comolli Aug., 21567.
 Comparetti, *r.* 6289.
 Conrad G., 17332, 29170, 29572, 32422.
 Conradi A., 10674.
 Cons H., 18124.
 Constanzi E., 20928.
 Contieri N., 30919.
 Contzen, 6132, 6150.
 Conventz H., 31998, 32003, 32010, 32013.
 Coore G. B. M., 14787.
 Coppé F., 28051.
 Coquelin, 17915, 17917.
 Cora G., 32291.
 Corbassière Alfred de Metz, 9868, 28063.
 Cordt B., 29064.
 Cornaro Fr., 26827.
 Cornelius Karol Adolf, 26306.
 Cornelius Karol Seb., 10009.
 Cornova Ignacy, 27503.
 Cornut R., 27463.
 Correa J. H., 23436.
 Corréard J., 27995.
 Costa Ludwik, 33117.
 Costa-Rossetti S. J., 13816.
 Coughy G., 21620.
 Courcelle-Seneuil Jan Gustaw, 17922.
 Courcelles de, 28386.
 Courret, 24490.
 Courrier, 20018.
 Courson Aurelian, 23568.
 Couteula C. le, 13647.
 Cox G. W., 12423.
 Cozza-Luzi G., 6049, 13257, 30305, 30306.
 Cramer, 781, 28719.
 Cramer Fr., 18890.
 Creasy E. S., 34278.
 Credner R., 31679, 31683, 31759.
 Créhange, 28071.
 Cremer F. G., 21679.
 Crétineau-Joly Jakób, 4969, 13808, 28102.
 Creux J. H., 27685.
 Criste O., 28034, 28235, 29047.
 Črnologar, 26817.
 Croeger C., 24141.
 Crome A. F. W., 9503.
 Cronholm A., 26339.
 Crotto W., 22686.
 Crowe Józef Archer, 21672, 21674.
 Čručić I., 20400.
 Crüger, 11329.
 Cruse K. W., 24155, 24254.
 Crusenstolpe Magnus J., 27444.
 Crusius, 27115.
 Csaplovics, 34006.
 Csetyrkin F., 14174.
 Csontos J., 28302.
 Culloch, 9978.
 Cunerth O., 31836.
 Cuno A. C. K., 31214.
 Cuno Jan Gust., 6045, 23104.
 Cuny G., 22035.
 Cuny Lud. Ant. ks., 31207.
 Curalina, 18266.
 Curtie M., 20761.
 Curtze L., 6058.
 Curtze Maks., 95, 20917, 20919, 20927, 28337,
 30748.
 Cussy F., 637, 4337.

- Cwietajew D. W., 15888, 26294, 33593, 33682.
 Cwik Walenty, *zob.* Chołodecki Józef.
 Cwikliński Ludwik, 247, 6352, 6358, 6903, 20588, 20823, 20865, 23666, 33490.
 Cybulski K., r. 21842.
 Cybulski Napoleon, 32122.
 Cybulski Wojciech, 11460, 20319.
 Cynk Ł., 21367.
 Cyryl, 10142.
 Cytrynowski J., 13966.
 Czacki F., 27728.
 Czacki Tadeusz, 295, 566, 12355, 12385, 12866, 16033, 16045, 16079, 16080, 16093, 16115, 16177, 16773, 17404, 17430, 17453, 17550, 18066, 18106, 18130, 18284, 18394, 20925, 21156, 23323, 23685, 23701, 24536; *zob.* Osoby: Czacki Tadeusz, Mowski Daniel, Lubelczyk Wal.
 Czajczenko Bazyli W. (pseud.), 22634.
 Czajewicz Hilary Filip, 13915.
 Czajewicz W., r. 19997.
 Czajewski Wiktor, 11635, 11696, 18072, 18142, 19295, 20012, 20842, 20845, 20846, 21080, 21088, 21961, 22045, 23452, 25984, 27048, 27430; r. 23499, 25984, 27365; *zob.* Miejs.: Warszawa, Willanów.
 Czajkowski J., r. 28823.
 Czajkowski Antoni, 16467; *zob.* Miejs.: Kraśnik.
 Czajkowski Józef Ant., 19569.
 Czajkowski K., 20929.
 Czajkowski Michał, 18750.
 Czajkowski Paweł, 20601, 21122, 22047, 22242, 23845, 27935; *zob.* Osoby: Arnold J. C., Litwiński Walenty, Mieroszowski St.
 Czapelski Tadeusz, 27369, 27877, 31348.
 Czapliński Leopold, 20646.
 Czapla J., 13966.
 Czaplicki, 20821.
 Czapski Emeryk Hutten, 502, 512, 23614.
 Czapski M., 10785, 14592.
 Czarkowski L., 11599, 32164.
 Czarkowski Piotr, 11506, 23409.
 Czarnecki, 22045, 22046.
 Czarnecki Edward ks., *zob.* Osoby: Czarnecki Ed., Janocki J. D. A., Wolski Konstanty.
 Czarneckij I., 32625.
 Czarniecki K. Łódzia, 278, 352.
 Czarnik Bronisław, 3164, 7319, 25886, 30737; r. 248, 1342, 7321—7323, 19175, 19806, 21221.
 Czarnocki Adam (Chodakowski Zoryan Dołęga), 12439, 18212, 18369, 23163, 24702; *zob.* Miejs.: Potylicz.
 Czarnowski Aleksander, 12363.
 Czarnowski Jan Nep., 20044, 23835, 24535, 25715, 27092.
 Czarnowski J. W., 16779.
 Czarnowski Stanisław Jan, 18134, 20195, 20714, 31703, 31932, 32026; *zob.* Miejs.: Warszawa, Wilno.
 Czarnowska Marya, 12045.
 Czartoryski Władysław ks., 22316, 28084.
 Czartoryski Zygmunt, książdz, 21768, 32071.
 Czaumikow, 18203.
 Czech J. (wydawca), 6359, 9364, 10662, 11560, 11777, 11790, 13283, 18728, 18818, 19942, 20725, 21142, 22046, 25209, 25266, 25959, 26369, 27091, 27413, 27849, 27858, 31419; *zob.* Miejs.: Wieliczka.
 Czechowicz Er., 10001.
 Czechowska A., 32154.
 Czechowska H., 32221.
 Czechowski Al., 21002.
 Czechot Jan, 11864, 12165, 32243.
 Czeczott Wit. ks., r. 20075.
 Czeczulin N. D., r. 27344, 27490.
 Czelcow J., 14692.
 Czemyrński K., 16636, 28682.
 Czerkaskij I., 17137, 17679, 24529, 32232.
 Czerkass A., 25877.
 Czerkawski Wł., 25674, 33154.
 Czermak E., 31842.
 Czermak Wiktor, 3936, 3981, 4007, 4519, 16743, 17467, 17571, 18504, 18509—18511, 19849, 20895, 20939, 20953, 20974, 20998, 21116, 23344, 23424, 23476, 23654, 23669, 24555, 25214, 25293, 26027, 26244, 26250, 26366, 26388, 26410, 26424, 26430, 26444, 26457, 26458, 26461, 26465, 26468, 26519, 26582, 26584, 26598, 26602, 26608, 26614, 26711, 26714, 27044, 28285, 28373, 28961, 28962, 29830, 29836, 30702, 30827, 31008, 31010, 31023, 31026, 31040, 31056, 31100, 32943, 33223, 33245, 33530, 34187; r. 1520, 1523, 1577, 3143, 3843, 4025, 4519, 5533, 7742, 8714, 18502, 18820, 23489, 23499, 26324, 26531, 26622, 26713, 26882, 27658, 27796, 29563, 29752, 30994, 31102; *zob.* Osoby: Pacowie..
 Czermiński Julian, 8729, 23596, 26685, 34011; *zob.* Osoby: Decyusz, Erazm z Rotterdamu.
 Czermiński M. ks., *zob.* Osoby: Męciniński Wojc.
 Czernecki Józef, 9658; r. 27203.
 Czerneckij W., 9945, 14601, 22625; *zob.* Osoby: Potocki Szczesny; Miejs.: Sokal, Tartaków, Turynka.
 Czerniawski, 18719.
 Czernicki Gustaw, 20538, 21237, 21728, 22047; *zob.* Miejs.: Odrzykoń.
 Czerniew N. P., 14600.
 Czerniewskij P. O., 24630.
 Czerny Alb., 30641, 32305.
 Czerny-Szwarcenberg Franciszek, 9974, 10022, 17956, 18128, 18408, 20802, 24927, 25589, 34032.
 Czerny J., 32226.
 Czernyszew N., 28850.
 Czerski Stanisław ks., 1108, 10452, 13198.
 Czertkow Aleks., 24491.
 Czerwiński Albert, 18718.
 Czerwiński Ignacy Lubicz, 10346, 13948, 18384, 18933, 25485, 25872.
 Czeszychin E., 24146, 27609.
 Czetwertyński Wł., 1108.

- Czetyrkin, 12462, 14645.
 Cziczagow, *zob. Osoby*: Pożarskij Dymitr.
 Cziczerin Borys, 23595.
 Czihak E., 18099, 22013, 22544.
 Czinar M., 891.
 Czistowicz I., 14017, 14426, 14668, 14777, 21303, 32539.
 Cziżewskij J., 14386.
 Czołowski Aleksander, 10635, 11157, 11243, 17258, 17259, 17362, 17953, 21839, 22041, 22046, 22575, 22605, 23755, 24333, 24333, 24788, 25255, 25329, 26305, 26321, 26449, 26501, 26562, 26745, 26747, 28711, 28715, 29231, 29793, 30905, 30922, 31715, 32785, 32953, 33022, 33024, 33052, 33639; *r.* 24783, 24787, 26506, 26648, 26845; *zob. Osoby*: Rozwadowski Antoni (*r.*); *Miejsc.*: Lwów, Morskie Oko.
 Czörnig K., 11480.
 Czosnowski A., 19008, 20805.
 Czövek István, 26020.
 Czubek Jan, 21003, 21011, 26463, 30795, 30813, 30885, 31103, 31607, 33545.
 Czubin, 11429.
 Czubiński P. P., 11096, 11843, 11933.
 Czuczynski Aleksander, 18291, 20900, 28962, 30032, 30766; *r.* 25235, 25236.
 Czudeckij P., 14562.
 Czudowski I., 22604.
 Czuhujewec P., 11870.
 Czuleński T., 22046.
 Czumiłow A. A., 28816, 29224, 33998.
 Czumiłow L., 137.
 Czuprykowski St., 32163.
 Czwalińska, 18934, 21098.
 Czyski Jan, 10249, 20925, 23371.
 Czystowicz J. T., 21501; *zob. Osoby*: Prokopowicz Teofan.
- Daae Ludwik, 30646.
 Dabazi A. W., 24597.
 Dabel R., 28289.
 Dąbkowski Przemysław, 17710; *r.* 28889, 33100.
 Dąbrowski Ksawery, 27431.
 Dąbrowski M. ks., 30919.
 Dąbrowski T. ks., 19574.
 Dachnowski Jan Karol, 332, 7984, 8197.
 Daendliker K., 22944.
 Daenell E. R., 18174, 18182, 25247, 25360.
 Dahlmann Fryderyk Krzysztof, 6041, 6073, 14926, 22758, 22795, 22954, 27317; *r.* 14859.
 Dahmann J., 31690.
 Dahms P., 31701, 31785.
 Dahn Ludwik Juliusz Feliks, 6072, 6076, 11536, 22795, 22803, 22924, 23130, 30317.
 Dahn G., 28204.
 Dähnert J. C., 703, 704.
 Dahnsdorf, 32010.
 Dalibor, *zob. Wagilewicz Jan*.
 Dallas, 13814.
 Dally, 11012,
- Dalman G. H., 12366.
 Dalton Herman, 15024, 15031, 29529, 32698.
 Dałmatów N., 10793, 14616.
 Damberger J. F., 12535.
 Dąmcewski J. K., 33344.
 Damitz v., 28248.
 Damroth Konstanty, 11750, 23957, 33394.
 Damas M., 17306, 23978.
 Damas R., 3599, 6273, 18188, 23975, 23986, 24114, 26537, 27605, 27823, 34277.
 Dan D., 12396.
 Dangel 17938.
 Daniel C., 19128.
 Daniel G. Brinton, 11033.
 Daniel H. A., 9990.
 Daniel le P. G., 22894.
 Danielak Michał, 27766, 27886.
 Danielewski I., 26808, 31671.
 Danielson J. R., 4400, 27117, 27307.
 Danilczenko N., 32194.
 Danilewicz W. E., 24464, 24687, 25249, 31662, 31987, 33996.
 Danilewski Ign., 25953.
 Danilewski G. P., 21534, 21543, 24449, 28108.
 Danilewskij I., 14080.
 Daniłło, *r.* 24640.
 Daniłowicz Ignacy, 138, 177, 245, 600, 660, 1106, 1111, 1421, 2479, 5848, 6623, 13924, 16048, 16097, 16235, 16275, 16596, 17453, 17539, 18272, 18830, 20270, 24634, 28452, 30233, 30567, 32857; *r.* 24663; *zob. Osoby*: Oldakowski Ignacy.
 Danjou, 1509.
 Dankowszky Grzegorz, 6042, 6262, 6414, 6799.
 Dannenberg Herman, 425, 495, 28562, 28609.
 Dantés (Alfred Langue), 19953.
 Dantier Henryk Alfons, 13257.
 Danysz Antoni, 19808, 19847, 19848, 19858, 20503, 30634, 33321, 33327, 33332, 33334.
 Danysz D., 22045.
 Daragan, 21319.
 Darcy, 28062.
 Daresté de la Chavanne Ant., 1534, 4793, 22901.
 Dargun Lotar, 1166, 17383, 17716, 21741, 33035; *r.* 17385, 17975.
 Darewski (Darowski) Werycha Aleksander, 303, 10140, 16289, 20642, 24447, 26323, 26451, 28503.
 Darowski Adam, 4091, 16582, 21724, 23477, 24597, 24535, 24622, 26216, 26279, 26293, 26295, 26316, 26367, 26388, 26435, 26533, 26610, 26644, 26701, 26750, 29701, 31310, 33817, 34199, 34210; *r.* 21714; *zob. Osoby*: Łaszcz Samuel, Siestrzenciewicz Bohusz.
 Daru Piotr, 22991.
 Daszkewycz, *zob. Daszkiewicz*.
 Daszkiewicz G. Korybut, 17160.
 Daszkiewicz N. P., 11847, 14120, 16224, 21540, 23267, 24263, 24358, 24653, 24712, 24761, 24780, 29129, 33742.
 Daszkiewicz T. H., 10190.
 Daszyńska Zofia, 17434, 18282; *r.* 17942.

- Dathe E., 31693.
 Daubmann, 33897.
 Daubrée, 20929.
 Daux P., 11068.
 Davent T. R., 28984.
 Dawid Wincenty, 21108, 26808; *zob. Miejsc.*:
 Piatyhorsk.
 Dawidow N., 14350.
 Dawidowicz B. S., 24439.
 Dawidson, *zob. Miejsc.*: Ujazdów.
 Davis R. F., 30309.
 Davis W. M., 31490, 31494.
 Dawkins W. B., 11360.
 Dayot A., 28051.
 Deák Farkas, 26570, 26725, 29708.
 Dean Am., 18347.
 Debes E., 10035.
 Dębicki L., 18106.
 Dębicki Ludwik, 5490, 5739, 9900, 9907,
 15877, 16050, 16501, 18448, 18563, 20850,
 21057, 21075, 21098, 21112, 21139, 21195,
 21198, 21235, 26511, 27349, 27395, 27460,
 27642, 27695, 27697, 28079, 28085, 28331,
 30098, 30197, 34294; *r.* 25311, 27973; *zob.*
 Osoby: Helcel A. Z., Książnin Fr. Dyon.,
 Kraszewski J. I.
 Dębicki N., 22047.
 Débidour Antoni, 34292.
 Debierre Ch., 11066.
 Dębiński Ks., 18734.
 Debolskij N. N., 33977.
 Dębski Władysław, 10710, 20571, 24245,
 25738; *zob. Miejsc.*: Mława.
 Dębski Zdz., 20517.
 Decker J., 10912, 23269.
 Decoudray G., 18354.
 Décsényi J., 28783.
 Deecke W., 31679, 31700, 31738, 32008.
 Degenhardt, 10981.
 Deguerry M. ks., 27520.
 Dehio G., 21646, 21653, 24173.
 Dehnicke P., 25018.
 Deiches, *zob. Łuniński Ernest*.
 Dejob Ch., 12600, 21623.
 Delaborde H., 21681.
 Delamarre C., 23315.
 Delarc O., 12556, 12557, 25018.
 Delaveaux Ludwik, 10259, 11793.
 Delaville le Roulx, 30555.
 Delbarre P. J., 290.
 Delbrück Bertold, 20241, 20255, 23146.
 Delbrück Hans, 6186, 27673.
 Delécluze, 30590.
 Delecourt, 29037.
 Delektorskij F., 21466, 25454, 32549.
 Delert X. J. B., 12534.
 Delisle L., 28371, 29109.
 Delius H., 10936.
 Delsol Jan Józef, 17902.
 Dembiński Bronisław, 133, 1388, 12576,
 12602, 12711, 12760, 17463, 23654, 23666,
 25647, 25901, 25941, 27292, 27467, 27508,
 27540, 27733, 27762, 27783, 27785, 27904,
 27953, 27955, 27962, 28000, 28050, 28363,
 30049, 30128, 32671; *r.* 14883, 25876,
 27501, 27582, 27776, 27871, 28062, 30049,
 31310, 34286.
 Dembiński M., 13938.
 Dembitzer Chaim Nat., 15941, 33630.
 Dembitzer Zacharyasz, 20819, 33486; *r.* 20876,
 20878.
 Dembowski B., 32135.
 Dembowski Ed., 16975, 23565.
 Dembowski I. B., 25474.
 Demczenko G., 16241, 28902.
 Demel J., 25127.
 Demelitsch F., 28189.
 Demetracopulus K. A., 14099.
 Demetrykiewicz Włodzimierz, 21709, 21738,
 21739, 21767, 22020, 22090, 31894, 31943,
 31948, 32030; *r.* 22077.
 Demianowicz A. N., 13852, 14236; *r.* 27713.
 Demidow A., 10410.
 Demidowskij W., 14365.
 Demkó Kálmán, 28708.
 Demmin August, 22507, 22529.
 Demogeot J., 19954.
 Denifle Henryk Fr., 13468, 18923, 28771,
 29112, 33212.
 Deniker J., 31861.
 Denis Ernest, 14836, 25396, 25527, 25553.
 Denisow J., 14015.
 Densusiannu N., 28784.
 Denys z Pokucia, *zob. Illicki Bazyli*.
 Denys z nad Seretu, *r.* 24316.
 Deotyma, *zob. Łuszczewska Jadwiga*.
 Depping Jerzy Bernard, 1507, 11939, 31424.
 Déprez E., 28770.
 Derdowski Hieronim, 20927.
 Derewińska A., 32235, 32250; *zob. Biruta*.
 Derschau E. G., 10545.
 Dersznia Stanisław, 13922.
 Derville Constant, 19940.
 Desenfans N., 22293.
 Desjardins Abel, 1507.
 Deskur Br., 17121.
 Deslavières J., 9345.
 Dézsi L., 25830.
 Diamand D., 5776.
 Diatelowicz J., 26604.
 Dickhuth, 28117.
 Dickstein Samuel, 20674, 20675, 20929, 21024,
 21025, 33516; *r.* 20676, 20677, 20763,
 20795, 33554; *zob. Osoby*: Kochański Adam.
 Didot A., 21569.
 Didykij Bohdan A., 1408, 14641, 21309, 21316,
 21434, 21436, 23322, 24280, 24296, 24370,
 24489, 24496, 26692.
 Diebold W., 11127.
 Dieck, 11174.
 Diederichs H., 24204, 28326, 31192.
 Diefenbach E., 23074.
 Dieffenbacher J., 20385.
 Diegerick A., 29038.
 Diehl Edmund, 28468, 28469, 33686.
 Diemar H., *r.* 23916.
 Dierauer J., 22795.
 Dierck, 19967.

- Dieter W., 21164.
 Dieterich J. 25003.
 Dietrich, 30383.
 Diewald J. N., 10936.
 Digneress V. des, 1529.
 Dilbaum Sam., 30811.
 Dimitz August, 23050.
 Dinsburg, 16802.
 Dionyzij z Krutylowa, 21333.
 Dissieux, 1516.
 Distel, 18532, 26873.
 Dittfurth M. Frhr. v., 23210.
 Ditiatin I. I., 32812.
 Dittes Fryderyk, 18896.
 Dittmar Henryk, 22818.
 Dittrich F., 14897, 21818, 24087, 25833, 26338, 27621; *r.* 29486.
 Dittrich P., 32112.
 Diuwernej A. L., 29101.
 Djaczan P., 21319.
 Djaczan Wł., 16279.
 Djaconow M. A., 14027.
 Długolecki K. R., *zob. Osoby*: Opeć Bal-tazar.
 Długosz J., 17548.
 Dłużniewski Marcei, 9418, 12616, 26126, 27464, 27584, 27956, 34015.
 Dmitriew M. A., 12049, 12055, 12155, 24673.
 Dmochowski Franc. Salezy, 18538, 20567, 20739, 23421, 33805; *r.* 20057.
 Dmóchowski Wł., 13591.
 Dmytro iz Ostry, 14599.
 Dober P., 11230.
 Döberl M., 24983.
 Dobiecki Wojciech, 26709.
 Dobieszewska Józefa, 22040, 23659; *zob. Miejsc.*: Drohobycz, Medyka, Przemyśl.
 Döbner G., 827, 6106, 24914.
 Dobosz, 16742.
 Dohratworskiej K., 24597.
 Dobriakow, 10963.
 Dobrianskij A., 14138, 14496, 20284, 24349, 24495, 28725, 31723; *zob. Miejsc.*: Przemyśl, Sambor.
 Dobrianskij F., 106, 109, 400.
 Dobroklonskij A., 32545.
 Dobronrawin K., 14786.
 Dobrosiecki M. ks., 15540, 19153.
 Dobrotworskij A., 14623.
 Dobrotworskij N., 11973, 27837.
 Dobrowolski Adam, 11108, 20271, 32159, 32978, 33850; *r.* 30994, 31288.
 Dobrowolski Fr., 9612, 9912, 21131, 21218, 27699.
 Dobrowolski J., 27364.
 Dobrowolski K., 13600.
 Dobrowolski P. M., 24535.
 Dobrowolski T. Nieczuja, 13980.
 Dobrowolski Z., *zob. Miejsc.*: Szarogród.
 Dobrowský (Doubrawski) Józef, 5885, 6106, 6192, 6518, 7843, 20007, 21489, 23296; *r.* 6064, 6280.
 Dobrzański, *zob. Dobrianskij*.
 Dobrzański J., 22090.
 Dobrzycki Stanisław, 20405, 26248, 32084, 33437, 33457, 33781; *r.* 33386.
 Dobrzyński, 31703.
 Dobszewicz T., 13161, 24489.
 Docen B. J., 30483.
 Doebner R., 21, 864, 23863, 25154, 28755, 32452, 34082.
 Doering G., 13944.
 Doering O., *zob. Osoby*: Filip II., ks. pomorski.
 Döhring H., *zob. Miejsc.*: Druzno, jezioro.
 Doerne Fr., 27158.
 Dolme R., 13335, 21614.
 Dohn A., 23694.
 Dohrn Marya z Baranowskich, 27688.
 Dokuchaev V. V., 31792.
 Dokuczajew N., 22604.
 Dolejšek B., 33577.
 Dolet E., 31683.
 Doleżan W., 20078; *r.* 18182.
 Doliński St., 22604.
 Doliwa Z., 17949, 32985, 32989, 33818.
 Doll, 6544.
 Dolleczek A., 16752, 16761, 16792, 22517, 26235, 26311, 26798.
 Dollen, 10146.
 Dolliner Th., 1711.
 Döllinger Jan Józef, 1568, 12595, 14818, 30480.
 Dolnicki Z., 10344.
 Dołęga, 19681.
 Dołgorukow P., 368.
 Dołężański L., 13657.
 Domagalski X., 23610.
 Domanickij W., 26270.
 Domanovszky Al., 30607.
 Domański M. L., 23356.
 Domaradzki, 541, 11215.
 Dombrowski E., 17172, 24028.
 Dombrowskij, *zob. Miejsc.*: Baczysaraj.
 Domeier, 25018.
 Domitrovich, 23838.
 Domosławski B., 12620.
 Donabaum J., 28263.
 Donaleitis Chr., 12177.
 Doncow G. W., 41.
 Doniol H., 29012.
 Dönniges G., 1796.
 Dönniges W., 17807, 24908.
 Dora d'Istria, 6314, 14019.
 Dorez L., 12564, 29109.
 Dorija (pseud.), 32184.
 Döring J., 11355.
 Döring S., 22704.
 Dormann E., 23998; *zob. Miejsc.*: Malbork.
 Dorn B., 11504.
 Dorn W., 23953.
 Dorner J. A., 32680.
 Dornet J., 12279.
 Dorofiewskij P., 31697.
 Dorr R., 11331, 30332, 32001, 32010.
 Dorożyński D., 26176.
 Dorst v. Schatzberg L., 369, 33881.
 Dorszewski Ksaw. ks., 21143, 22045 (p. Poznań).

- Doskowskij J., 21329.
 Doss Br., 31755.
 Dottain R., 24293.
 Douais, 18918.
 Dougdaris, r. 24639.
 Dove Alfred W., 22795, 25155, 27272.
 Dover Lord, 26339, 26663.
 Dovoina-Silvestraitis, 12196.
 Dowasser, 22046.
 Dowgird P., *zob. Miejsc.*: Bogorya górna.
 Dowgird Tadeusz, 11208, 11226, 11310, 11404;
zob. Miejsc.: Bakońskie biskupstwo.
 Dowkantas S., 12228.
 Downar-Zapolskij, *zob. Zapolskij-Downar*.
 Dowojna Sylwestrowicz, *zob. Sylwestrowicz*.
 Dragendorff E., 16351, 24172.
 Dragomanow M. P., 11856, 11949, 15894,
 16785, 17139, 21283, 21360, 21369, 21376,
 21523, 23621, 24280, 32057.
 Dragomanow Th., 32052.
 Drake August, 16807.
 Drane Aug. Th., 13743.
 Draper J. W., 18346.
 Drazdauskas A., 12191.
 Drażdżyński Stan., 23825.
 Drdacki M., 17739, 17779.
 Drechsler Ad., 26385.
 Drechsler P., 32110.
 Drescher K., 22023.
 Drescher R., r. 11734.
 Dressler O., 11052.
 Drewljańskij P. M., 12219.
 Dews D., 32679.
 Driault E., 28076.
 Drinow M., 12639, 24490.
 Droba L., 25105.
 Drobner H., 20074.
 Droese M., 11052.
 Drogoszewski A., r. 20631.
 Drohojowski M., r. 10336.
 Drohojowska hr. z Segurów, 27171.
 Dronke E., 858, 859, 28421.
 Dropiowski P. Wl., 31330, 33119.
 Droszewski P., 11458.
 Droysen Gustaw, 25904, 26395.
 Droysen Jan Gustaw, 5731, 6620, 7662, 8702,
 14899, 22803, 22938, 24112, 25629, 26186,
 26339, 26479, 26559, 26571, 26860, 27133,
 27189, 27269, 27275, 27297, 28232.
 Droz Fr., 27632.
 Drozdowskij-Mroczek P., 16268.
 Drożdżewicz J. X., 20984, 22662.
 Drude O., 31773, 31774.
 Druffel August, 1567, 1635, 25853, 29524;
 r. 25605, 29486.
 Druffel R., 29034, 32348.
 Drugelin W. C., 22358, 26259.
 Drumann Karol Wilh., 12565, 18341.
 Drummond R. B., 25645.
 Drużiłowskij F., 33746.
 Drużynin W. G., 15891.
 Drymmer K., 31780.
 Drynow M., 14664.
 Drzażdżyński S., 33395.
 Drzewicki Józef, 24946.
 Drzewiecki ks., *zob. Osoby*: Bogumił św.
 Dubiecki Maryan, 398, 6759, 10148, 10682,
 16796, 18151, 18426, 18767, 18775, 20073,
 22046, 23478, 23963, 24537, 24555, 24615,
 25426, 25564, 25655, 25754, 26131, 26132,
 26215, 26330, 26398, 26464, 26497, 26578,
 26597, 26915, 27022, 27325, 27900, 27935,
 28087 (pseud. Ogończyk J.), 30612, 32952,
 33191, 33201, 33980, 34187; r. 26675;
zob. Osoby: Woronicz Jan Paweł; *Miejsc.*:
 Piotrków.
 Dubiż A., 22652.
 Dubnow S. M., 22658, 32270, 32781.
 Dubois Alf., 14939.
 Dubois M., 30306, 31497.
 Dubois T. F., 12420.
 Dubrowskij, 7481.
 Dubrickij J., 20922.
 Dubrowin N. T., 27561, 28121, 28801.
 Dubrowski Piotr, 16746, 19992, 20514, 20900,
 23222; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Dubrowskij N., 14706.
 Duchński Franciszek H., 11110, 22999, 23314,
 24701, 32295.
 Duchńska Seweryna (Pruszkowa), 6010,
 9905, 20853, 20854, 21089, 26686, 26735,
 27697, 31117; *zob. Osoby*: Siemieński
 L. H.
 Duchnowski Hieronim, 16970, 33081.
 Ducor H., 28199, 31421.
 Dudik Beda, 14, 23, 6456, 13897, 23016, 26405,
 30425, 33873.
 Dudrak J. A., 22089.
 Dudrik J., 20925.
 Dufau Edw., 22895.
 Dufour A. H., 23358.
 Dufour P., 20147.
 Douglas Hip., 22859.
 Duhr B., 26198, 32513, 33254.
 Dühring E., 17918.
 Duisburg Fr. G., 23965.
 Dullo A., 18173.
 Dumas M., 28056.
 Dumesnil A. J., 12571.
 Dumesnil R., 21684.
 Dümge, 6218, 6394, 6620.
 Dümichen J., 22803.
 Dümmler E., 6107, 23047, 23231, 23258, 24907,
 24908, 30332; r. 30218; *zob. Osoby*: z Rygi
 Piotr.
 Dümmler F., 30339.
 Dunajewski Julian, 561.
 Duncker Dietr., 4476, 4484, 4515, 4522, 4614,
 5675.
 Duncker Maks., 24114, 26769, 27599, 27695,
 28229, 31839.
 Dunikowski Emil, 10567, 10600, 10603, 10685,
 10718, 12403, 31604, 31712.
 Dunikowski J., 28543.
 Dunin Karol, 15920, 16094; r. 17532, 17542,
 23447.
 Dünzelmann E., 30332.
 Duparcq de la Barre E., 25991.

- Dupleix Scipion, 22894.
 Duplessis G., 21564, 21569.
 Dupuis C., 23625.
 Dura I. X., *zob. Miejsc.*: Poronin.
 Durand de Laur H., 25645.
 Durm J., 21654.
 Durnor S., 16513.
 Duro F., 1544.
 Duruy Jerzy, 12575.
 Duruy V., 22833, 22839, 23902.
 Dutkiewicz S., 22090.
 Dutkiewicz Walenty, 1092, 16045, 16054, 16061, 16107, 17480, 17486, 17499, 27645.
 Dutlinger E., r. 17943.
 Dutuit E., 21681.
 Dvořák M., 30405.
 Dvořák Rud., 33771.
 Dwernickij E. N., 11275, 32620.
 Dyakowski ks., 31781; *zob. Miejsc.*; Wakijów.
 Dybowski Benedykt, 31756, 31772, 32062; *zob. Miejsc.*: Zaosie.
 Dybowski Wł., 12062, 31772, 31777, 31778.
 Dycalp John of (pseud.), *zob. Jankowski Placyd.*
 Dyck P., 28117.
 Dydyński Józef ks., 11176, 11418; *zob. Miejsc.*: Klecko.
 Dygasiński Adolf, 10967, 10994, 22046, 23314; r. 12150; *zob. Miejsc.*: Ojców.
 Dyk J. G., 26865.
 Dylewski Edmund, 5076, 7145, 16053, 17566, 22047, 25383, 33655; r. 20925, 30682; *zob. Miejsc.*: Wolborz.
 Dymitrij iz Ostry, 21419.
 Dzerowicz I., 29394.
 Działyński Tytus Adam, 314, 405, 1099, 1103, 1417, 1424, 20486, 25980, 28975, 29205, 29207, 29246.
 Dziama L. M., 20985, 21004, 21089, 21111, 21227, 31054, 33813; r. 19571, 19687, 20503, 20876, 20878, 20985, 20998, 21005, 21223, 21227, 28002, 31453, 32033, 32373.
 Dziatko K., 20184.
 Dzieduszycki Izidor, 24107, 26541.
 Dzieduszycki Klemens, 7293, 16124.
 Dzieduszycki Maurycy (pseud. Rychciński M. J. A.), 276, 393, 516, 658, 1282, 3384, 4600, 6340, 6656, 7819, 7935, 10300, 13130, 13133, 13603, 14904, 16248, 16576, 16739, 18283, 18424, 18437, 18740, 18801, 20900, 21049, 21190, 24334, 25024, 25429, 25664, 25960, 26123, 26322, 26310, 26372, 26899, 27014, 27023, 27221, 27226, 30455, 34008, *zob. Miejsc.*: Kraków, Spiż.
 Dzieduszycki Włodzimierz, 22357.
 Dzieduszycki Wojciech, 615, 6117, 10158, 11164, 14742, 20853, 21738, 22045, 22090, 22296, 22596, 22604, 22617, 22625, 23108, 23632, 24863, 27766; r. 14880.
 Dziedzicki B. A., *zob. Didyckij B. A.*
 Dziedzicki Ludwik, 10000, 24475; r. 37, 787, 12979, 13980; *zob. Miejsc.*: Sambor.
 Dziędzielewicz J., 10647.
 Dziekoński Józef Bogdan, 18030, 20682, 22045.
 Dziekoński Tomasz, 18945, 20657, 28054, 28060, 33847.
 Dzierożyński Damazy, 17560, 17873.
 Dzierżawski B., 11410.
 Dzierzek Krz., 31534.
 Dzierzkowski H. A., 30201.
 Dzierzkowski Józef, 26093; *zob. Miejsc.*: Czorsztyn.
 Dziewulski Eugeniusz, 10625.
 Dzikowski Mieczysław, 22046, 23314.
 Dziwiński Placyd, 20916; *zob. Osoby*: Kłos Tomasz.
 Ebbecke, 31831.
 Ebeling Adolf, 28062.
 Ebering E., 25195, 28211.
 Eberstadt R., 17342, 33051.
 Ebert Adolf, 19969.
 Ebner Ad., 33728.
 Ebrard Fr., 30332.
 Eccardt B., 23948.
 Eckardt Juliusz, 24236, 24253, 27954.
 Ecker Aleks., 11007, 11075, 11076, 11184.
 Eckert H., 10490, 13772, 23998, 33039.
 Eckert R. C., 12410, 12412.
 Eckermann, 12432.
 Eckstädt, 26769.
 Edalton, r. 10211.
 Eder J., 5911.
 Edzardi, 12156.
 Eelking, 1586.
 Efimenko A. J., 16286, 21539, 24535, 24571.
 Efimenko P. S., 117, 18825.
 Efrem, archim., 14585.
 Egelhaaf Gottlob, 22326, 23927, 25626.
 Eggendorfer, 17732.
 Egli J. J., 9933, 20265, 31475.
 Ehmek R., 856, 28750.
 Ehrenberg A., 25399.
 Ehrenberg Gustaw, 21099; r. 20057.
 Ehrenberg Herman, 3759, 17626, 18711, 21083, 21220, 21804, 21815, 28376, 28678, 28692, 28965, 29410, 33101, 33596; r. 21817, 22325, 24077; *zob. Osoby*: Kochanowski Andrzej.
 Ehrenberg J. K., 20876, 21892; *zob. Miejsc.*: Wiśnicz.
 Ehrenberg R., 25637.
 Ehrenfeucht F., 15077.
 Ehrenfeuchter E., 6180, 22739.
 Ehrenkron J., 14960.
 Ehrensberger H., 33729.
 Ehrenthal D., 22509.
 Ehrle Fr., 13468, 28371, 30555.
 Ehses St., 12574, 25732, 26109, 29078; r. 29552.
 Eichelmann O., 26971, 27648.
 Eichholz Eug. Rud. v., 32212.
 Eichhoff Fr. Gust., 19968, 19989, 20274.
 Eichhorn Antoni ks., 35, 2666, 2765, 7193, 7417, 13086, 13104, 13111, 20821, 25977, 25879; *zob. Osoby*: Benedictus Jan, Giso (Ghise) Tid., Knobelsdorf Eust., Kreczmer Jan, Kuczborski Wal., Kunigk Jan Jerzy, Kurdwanowski J. Fr.

- Eichhorn Jan Gottfryd, 18337, 19946.
 Eichhorn K. F., 17042, 17376; *zob. Osoby: Radziwiłłowie*.
 Eichhorn P., 12270.
 Eichler B., 31935.
 Eichwald Karol Edward, 10569, 23252; *zob. Osoby: Bojanus L.*
 Eicken H. v., 18361, 23838, 24969.
 Einhorn W. O., 14028, 21305, 21498, 21512, 24587, 33983.
 Eisenhart H., 17918.
 Eitelberg v. Edelberg, 21832.
 Eitelberger R. v., 21728, 33693.
 Eitner Robert, 22676, 33751.
 Ejsmont E., 12021.
 Ejsmond (Eysymont) F. M., 22046.
 Ekielski Eustachy, 54, 15932, 22047.
 Elditt H. L., 18145.
 Eleuter Jerzy, 22167.
 Elfert A., 10006.
 Elger G., 12292, 13237.
 Elias K., 27333.
 Eljasz A., Bazylianin, 32535.
 Eljasz-Radzikowski St., 10636, 21769, 31721, 32138, 32228; *r.* 23112, 33394.
 Eljasz-Radzikowski Walery, 6761, 10628, 11931, 18618, 22045, 22046, 22393, 22313, 22452, 22513, 27892, 28491, 31721, 33197, 33669; *r.* 34021; *zob. Miejsce: Tarnów*.
 Ellendorf J., 25070.
 Ellinger G., 22930.
 Elsner Gr. v., 324, 24014.
 Elsner H., 27877.
 Elster Ludwik, 17929.
 Elvert Chrystyan Fr., 834, 3566, 17732, 20014, 24924, 33873, 33977.
 Elwenspöck A., 31836.
 Ełagin I. P., 10418, 14544, 24735, 25608.
 Ekenew T., 19417, 21363.
 Ekeniewskij K. S., 14180.
 Ełeoniskij F., 10421, 14098, 14236, 14647.
 Ełpatiewskij K., 23070.
 Emin N. O., 14790, 14797.
 Emler Józef, 825, 828, 829, 5886, 29733, 28735, 29493, 30246, 30500.
 Enders, 32678.
 Endlicher M. L., 892, 5916, 30487, 34119.
 Endre V., 25896.
 Engel A., 108, 949, 28545.
 Engel B., 17315, 22090, 28476.
 Engel Jan Krystyan, 907, 2551, 5915, 16772, 22970, 23034, 23037, 23043, 24282, 24310, 24769, 25582, 25754.
 Engelhard, 6720.
 Engelhardt F. B., 10246, 10590, 10916, 31833; *zob. Miejsce: Wieliczka*.
 Engelhardt H. v., 24185, 32884.
 Engelhardt M. A., 20925.
 Engelhardt R., 31759.
 Engelmann, 160.
 Engelmann A., 12274, 24170.
 Engelmann Wilhelm, 9947, 16011, 17915, 18121, 18123, 22331.
 Engeström Wawrzyniec, 11165, 21741.
 Engler A., 10129, 31496, 31774.
 Entresz C. A. W., 10224, 23706.
 Epstein J., 22426, 22541.
 Erath A. U., 880.
 Erben Karol Jaromir, 825, 12470, 14832, 34053.
 Erben W., 24073.
 Erckert R. F., 11206, 11375, 11935, 16784, 24536.
 Erdmann D., 32686.
 Erdmann G., 8964.
 Erdmann T., 476.
 Erdmannsdorfer Bernard, 1576, 22803, 26476, 26933.
 Erhard Henryk August, 25642, 27202, 28404; *r.* 6064.
 Erhardt L., 30315.
 Erichson Alfred, 32695.
 Erler G., 19334, 30544, 30545; *r.* 30544.
 Erler K., 22930.
 Erlicki F., 18323.
 Erlikind D., 32080.
 Ermisch Hubert, 474, 2134, 6615, 23863, 23865, 25462, 25471, 25501, 28757.
 Ernest J., 30041.
 Ernst H., 25094.
 Ernst O., 10510, 31680.
 Ersch Jan Samuel, 16012, 22735.
 Erslev Kr., 30275.
 Erszow J., 14594.
 Erté II., 20713.
 Ertel A., 22604.
 Erzepki Bolesław, 11191, 11192, 11201, 11211, 16620, 20420, 20442, 20488, 20503, 20508, 20513, 31157, 31919, 32083, 32525, 33543; *r.* 20508.
 Esarcu Const., 24774.
 Esipow G. W., 27679, 27680, 31305.
 Espe, 21728.
 Esprinchard J., 22962.
 Essenwein August Ottmar, 18359, 21741, 21756, 21891, 22045, 24877.
 Estkowski Ewaryst, 18883.
 Estreicher Karol, 45, 11463, 11602, 20119, 20123, 20125, 20129, 20148, 20153, 20627, 20710, 21078, 21082, 21089, 21091, 21092, 21098, 21104, 21106, 21162, 21188, 21216, 21220, 21295, 21710, 22045, 22712, 28089, 28276, 28648, 31229, 33365, 33371, 33493; *r.* 20066, 21221; *zob. Osoby: Grabowski Ambroży, Janocki J. D. A., Puttkamer Wawrzyniec; Miejsce: Szczawnica*.
 Estreicher Stanisław, 18268, 21087, 28330, 32958, 33150, 33231.
 Estreicher Tadeusz, 33522.
 Eszewsckij S. W., 12100.
 Etienne L., 19981.
 Eubel Konrad, 13483, 29137, 29158, 32335, 32481.
 Eulenburg Fr., 17291.
 Evers G. G., 14924.
 Evert E., *zob. Miejsce: Poznań*.
 Ewald A. L., 13356, 23945, 24038, 24040, 25111.

- Ewald P., 12632, 28766, 29093.
 Ewans T. W., 27877.
 Ewarnickij D. I., *zob.* Jewarnickij D. I.
 Ewers Jan Filip G., 32808.
 Ewgenij, metrop., 14594, 24688.
 Ewłentiew K., 14612.
 Ewstigniejew M., 11623.
 Eyries J. J. B., 31343.
 Eysenblätter H., 32489.
-
- Faber K., 3646, 13785, 13789, 14983, 23925, 24016, 24061, 24074, 24080, 28696, 33928, 34108; *zob. Osoby*: Orselen Werner; *Miejsc.*: Piława.
 Fabisz Paweł Władysław ks., 1281, 12676, 12801, 12919, 12951, 12960, 14784, 18951, 19318, 20643, 22045; *zob. Miejsc.*: Baranów.
 Fabre P., 24963, 24974, 32352.
 Fabricio A., 5948.
 Fabricius C. G., 881, 16336, 17305, 23224, 23899, 23976.
 Fabricius K., 13440, 26040.
 Fagniez G., 26202, 26342, 26391.
 Faguet E., 25646.
 Fähr A., 21606.
 Fahne Antoni, 14998, 24144, 28512.
 Fain Agaton J. Fr. bar., 4595, 28054.
 Fairbairn A. M., 12420.
 Falck Niels, 16015.
 Faleński Felicyan, 20853, 20857, 20858, 20867, 20876; *r.* 20878.
 Faleński Józef, 23345.
 Falke J., 17961, 26877.
 Falkenhagen, 10925.
 Falkenstein K., 27845.
 Falkiewicz Karol, 21838, 21878, 25559, 27764, 27771, 31609.
 Falkiewicz L., 10222, 22539.
 Falkoni, 5436.
 Falkowski Juliusz, 5739, 9835, 9855, 9873, 18446, 19794, 23479, 28078, 28123, 31414; *zob. Osoby*: Krasińska Franc., Niemcewicz Stan. Ursyn.
 Faller G., 3621.
 Fallet Celina, 26668.
 Famincyn A. S., 11873, 33163.
 Famincyn M. S., 12460.
 Fankidejski Jakób, 12373, 13252, 13964; *zob. Miejsc.*: Pomezania, Susz, Szpęgawsk, Szymon, Szynwałd, Toruń, Wąbrzeźno, Wąglikowice, Żuków.
 Fant E., 5963, 24231.
 Fantin des Odoards Ant. Mik., 22895.
 Farcy L., 21706.
 Farges Piotr Marya Ludwik, 3844, 16191, 23689, 29010.
 Farina C. la, 22984.
 Farini M., 30492.
 Fasching, 23292.
 Faucher L. P. Chr., 26857, 31273.
- Faugère, 1527.
 Faulhaber C., 18109.
 Faulmann Karol, 20136.
 Fauriel, 23265.
 Favaro Ant., 2449, 20926, 21027.
 Fayard Artemi J., 27447.
 Faye, 22952.
 Fayot Alfred Fryd. Karol, 23360, 27847, 27920.
 Fechner G., 14987.
 Fechner H., 34038.
 Feddersen P., 27443.
 Federowski M., 11821, 32214.
 Fedkowicz J., 14707.
 Fedorow, 27837.
 Fedorowicz Kazimierz, 23756, 25278, 25304, 25349, 25445, 25664, 28454, 28962, 32914.
 Fedorowicz Władysław, 11264.
 Feit P., 26718.
 Feith 1619.
 Féjer Jerzy, 890, 891, 25268.
 Feilchenfeld, 17443.
 Feintuch M., 16914.
 Felber Elz., 21222.
 Feldmann Wilhelm, 27926, 28187; *r.* 32122.
 Feldmanowski Hieronim, 88, 11215, 11436, 20953, 33516; *zob. Osoby*: Ciampoli G. i J.
 Feldmanowski Wł., 26381.
 Feldmanowsky Fr., 11194.
 Feldner, *r.* 14878.
 Felicyan, *zob.* Faleński.
 Feliński Stanisław, 13584.
 Fell S., *zob. Osoby*: Poliński Michał.
 Fels A., 6053.
 Felsztynski H., 20998.
 Felten J., 12562.
 Fencyk E., 21394, 31595.
 Fendi F., 17135.
 Fer N. de, 8738, 10910.
 Fergusson J., 21652.
 Fernagus J. L., 9731.
 Ferrand Fr. Cl., 27432.
 Ferrari Cesare L., 26799.
 Ferrero, 1643.
 Fesner, *zob. Miejsc.*: Szczawnica.
 Fessler Ignacy Aureliusz, 22971.
 Fest P., 23831.
 Fétis Franc. Józef, 22682, 22683.
 Fetzner E., *zob. Osoby*: Donalitus Chr.
 Fey C., 27067.
 Feyerabend L., 11373.
 Fiałkowski R., 11778.
 Fichtel J. E., 10588.
 Fick August, 20258.
 Ficker Adolf, 11480, 19538, 27631.
 Ficker Juliusz, 174, 28405, 28744, 34073.
 Fidander L. G., 3362.
 Fiedler Józef, 1562, 1800, 2557, 3323, 6331, 14153, 15034, 16189, 19328, 25170, 25758, 27079, 29142.
 Fiedorowicz N. J., 24420, 24426, 33747.
 Fiedotow-Czechowski A. A., 14341, 14637, 16272, 24593.
 Fierich Franciszek Ksawery, 32802.
 Figaniere J. C., 22759.

- Fietzek J. A., 13966.
 Figuiet L., 11066.
 Fijałek Jan ks., 12652, 12792, 12809, 12895, 13048, 13052, 13704, 13839, 15180, 18555, 18979, 20789, 20895, 25778, 25795, 25878, 25942, 26110, 28310, 29033, 29478, 30625, 30962, 32361, 32419, 32493, 32526, 32527, 32537, 32594, 32655, 33234, 33239, 33316, 33460, 33467, 33488, 34112; r. 13049, 13707, 18980, 20186, 20757, 20790, 21915, 21975, 22045, 22296, 22457, 26109, 28952, 30215, 32360, 32494, 32496, 32710, 34150; zob. *Miejsc.*: Kraków.
 Filewicz Iwan P., 23240, 23634, 24260, 25236, 31625, 32999, 33974; r. 24741, 25235.
 Filimonow G. D., 11162, 22604, 22623.
 Filipowicz H., 22045.
 Filipczenko, zob. *Osoby*: Balaczewoj E. A.
 Filipowicz H., zob. *Miejsc.*: Raciążek.
 Filippi G., 29156.
 Filla J., zob. *Miejsc.*: Strzygłów.
 Filon K. A. D., 1533.
 Filon A., 19975.
 Findel J. G., 15871.
 Fink G., 26276.
 Finke C. B. L., 10224.
 Finke H., 12591, 12592, 25387, 29111, 30545, 32344, 32474.
 Finkel Ludwik, 3114, 4236, 4253, 4440, 4962, 6831, 6971, 7051, 7195, 7353, 8831, 9794, 12576, 12673, 17590, 19109, 19159, 19554, 20821, 20867, 21124, 21200, 22045, 22046, 22454, 22604, 22882, 23373, 23650, 23654, 23658, 23666, 23672, 25487, 25567, 25756, 25767, 25818, 25824, 25870, 25879, 25901, 25971, 25994, 26077, 26845, 26848, 26849, 27086, 27597, 27691, 27761, 27936, 28009, 28012, 28123, 28186, 28546, 28776, 29541, 29853, 29960, 30044, 30714, 31122, 32953, 33107, 33284, 34218; r. 283, 1214, 1246, 1523, 1579, 3116, 4061, 4077, 4161, 4194, 6770, 6970, 7049, 7066, 7495, 8152, 8188, 9835, 12696, 12715, 13191, 13750, 14865, 15019, 15025, 15241, 16923, 17261, 17463, 17730, 17869, 19510, 19553, 21733, 22842, 23449, 23451, 23485, 25719, 25834, 26870, 27759, 29409, 29454, 30393, 30624, 30705, 30706; zob. *Miejsc.*: Stryj.
 Finkelscherer I., 15942.
 Finkenstein hr. de, 5053.
 Finlay, 22892.
 Fiorillo J. D., 21680.
 Firlej R., 16912.
 Firnhaber Fr., 887, 2016, 2365, 2676, 25583.
 Firth C. H., 28990, 29002.
 Fischer, 9762, 28119; r. 30737.
 Fischer E., 23984.
 Fischer Ed., 31622, 31846.
 Fischer E. L., 32343.
 Fischer F., 10477.
 Fischer G., 23935.
 Fischer G. P., 14857.
 Fischer G. W. T., 14876, 15044.
 Fischer J. B., 24127.
 Fischer K., 13966, 25624, 34248.
 Fischer P., 33650.
 Fischer R., 2649, 11714, 24072, 24097, 30941.
 Fischer U., 30385.
 Fischer W., 24489, 24500.
 Fischrad D., 6620, 30562.
 Fisler, r. 26793.
 Fisz Zenon (pseud. Padalica T.), 10117, 10123, 11990, 12010, 18602, 22045, 22604, 26498, 32557; r. 967; zob. *Miejsc.*: Śmiła, Łotopol.
 Fiviziano Emanuel de, 7489.
 Flach Józef, r. 23468.
 Flajšhans V., 20011; r. 20077, 33355, 33386.
 Flammarion K., 20925.
 Flammermont J., 27685, 28062, 29013.
 Flank R., zob. *Miejsc.*: Gręblin, Janiszew, Lignowy, Rauden.
 Flasss R., 16755, 31197, 32871, 33907.
 Flassan Gaetan de R. de, 5539, 5779, 28253.
 Flathe Henryk Teodor, 22795, 22803, 22804, 28131, 34231; r. 5443.
 Flatt Oskar, 10727, 21905; zob. *Miejsc.*: Łódź, Piotrków.
 Flavigny de, comtesse, 30465.
 Fleckeisen A., 6041.
 Flegler, 5919, 6799.
 Fleischer F., 25368, 32429.
 Flemming, 10499, 22044.
 Flemming Karol, 31845.
 Flemming M., 17342.
 Flerow A. P., 20290.
 Flerov J. O., 3329, 14176.
 Fletcher J., 23360.
 Fleury-Lame, 22810.
 Fligier, 11081, 11466, 31946.
 Floderus G., 26975.
 Florez Henr., 6025.
 Florianus Matthias, 30263, 30374—30376, 30427, 30485, 30487.
 Florkowski, 11344, 11425.
 Floryan, Ojciec Kapucyn, zob. *Osoby*: Bronisława św.
 Florensow M., 21490.
 Florinskij T. D., 23303, 31901, 33386.
 Florinskij W. M., 23198, 31899.
 Fock G., 22746.
 Fock O., 15066, 23884.
 Foe Dan. de, 8844.
 Foerster, zob. Förster.
 Folusiewicz J., 21337.
 Fontane Th., 11240.
 Forchheimer P., 22565.
 Foresti L., 22986.
 Forges Louis, 1444.
 Fornier A., 27505.
 Forst H., 29042, 34172.
 Förstemann, 14844.
 Forstmann Foe E., 1565, 11335, 33904.
 Forsten G. W., 25537, 25657, 25856, 25915, 26217, 26488, 26700, 28292, 28354, 28819, 29548, 29662, 34191.
 Forstenau Chr., 13216.
 Förster A., 33035.
 Forster Ch., 27437.

- Förster Ernest Joach., 21625.
 Förster Fryderyk, 4273, 18515, 26866, 26917, 26937, 26941.
 Förster Gottfr., 23713.
 Forster Karol, 5489, 27845.
 Förster R., 25441, 25949.
 Forster W., 28986.
 Forszteter, 32124.
 Fortiński T. J., 14084, 21474, 32634.
 Fortunatow T. N., 12182, 20403, 33411.
 Foss R., 24709, 24942, 26752; *r.* 24032, 27085.
 Fotheringham J. G., 28998.
 Foucart Paweł, 9751, 28110, 28113.
 Fourneaux, 30309.
 Fournier August, 4778, 9223, 18166, 22927, 27315, 28049, 28069, 28107, 28235, 28248, 28260, 30513.
 Fournier M. L., 21794.
 Fousseut, 12433.
 Frackiewicz M., 18887.
 Fraenkel Joachim S., *r.* 15903.
 Frähn Krystyan Marcin, 6112.
 Fraknoi Vilmos, 4194, 25224, 25582, 25746, 25811, 26040, 26041, 28017, 28776, 29056, 30581, 30771.
 Francev V., 32075.
 Franci S., 9040.
 Franckowski J., *zob. Miejsc.*: Syców.
 Franczuk J., 21543.
 Frank Fr., 18873.
 Frank G., 27653.
 Franke Edm., 23812.
 Franke Jan Nep., 21031, 33553, 33554; *zob. Osoby*: Głoskowski M.
 Frankenstein, 18896, 32792.
 Franki A., 30340.
 Franklin A., 5944.
 Franklin O., 25416.
 Franko Iwan, 10082, 10304, 11643, 11767, 11901, 11914, 14172, 14191, 14194, 15950, 20573, 20585, 21003, 21283, 21366, 21386, 21405, 21407, 21409, 21434, 21449, 21456, 21471, 21479, 21480, 21485, 21491, 21503, 21506, 21507, 21532, 21539, 21540, 22581, 22605, 22626, 24383, 24566, 25966, 26175, 27027, 30166, 31878, 32034, 32056, 32170, 32179, 32278, 32567, 32571, 32577, 32642, 33626; *r.* 6200, 10308, 10406, 11728, 11805, 11869, 11923, 11927, 11964, 21334, 21404, 21409, 21455, 24318, 32143, 32643, 33616.
 Franko Olha, 32179.
 Frankowski Al., 24298; *zob. Miejsc.*: Czerwonogród.
 Frankowski Józef, 17892, 19785.
 Frantz E., 21671, 33631.
 Franzkowski J., 17991.
 Frauenstädt P., 17620, 24941.
 Freeman Edw. Aug., 10046, 22836, 31470.
 Fremke H., 31568.
 Frensdorf F., 28915, 33142.
 Frenzel O., 818.
 Frese J., 6093.
 Freskow, 5433.
 Frey P., 22309.
 Frey Th., 15923.
 Freytag G., 18276, 23982.
 Fricze Jan, 23710.
 Friebe M., 19323.
 Friebe W. Chr., 10526, 24127, 24137.
 Friedberg B., 33629.
 Friedberg E., 1258, 32349, 32350.
 Friedberg Jan Salomon, 23726, 25495, 32942.
 Friedeberg, 33902.
 Friedel E., 11436.
 Friedensburg F., 507, 22101, 28613.
 Friedensburg W., 29077.
 Friederich A. C. A., 10178, 23368.
 Friederici W., 6147, 11333.
 Friedersdorf Fr., 19412.
 Friedjung H., 30515.
 Friedländer E., 29042.
 Friedländer Jul., 543, 550.
 Friedlieb, 16015.
 Friedrich E., *zob. Miejsc.*: Gdańsk.
 Friedrich H., 12646, 20891, 25062, 29093, 30339.
 Friedrich J. Ch., 1291, 1991.
 Frierich M., 17541.
 Fries E., 3913, 26392, 27563.
 Frisch, 6186.
 Friese K., 26588.
 Friguet, 18126.
 Frimmel Th., 21670.
 Frins, 13814.
 Frisch J. L., 11483, 20282.
 Frisch K. F., 28164.
 Frieschbier H., 11710, 12254, 12259, 20382, 32251; *r.* 11704.
 Frischmann J., 26571.
 Fritsch A., 30301.
 Fritsch G., 11014.
 Fritsch Th., 15923.
 Fritsche J., 23710; *zob. Osoby*: Potocki Stan Kostka; *Miejsc.*: Kalisz.
 Fritz Chr. Th. Aen., 24059.
 Fritz F., 14819.
 Fritz J. M., 10285, 11739, 11744; *zob. Miejsc.*: Jastrzab.
 Froelich G., 12243, 13072, 25518, 32423, 33921; *r.* 23955.
 Froelich R., 30304.
 Froelich Xaver, 10486, 12337, 13772, 17322, 18476, 18564, 19146, 22046, 23709, 23989, 24011, 28294, 33041, 33178; *r.* 28691, 33909; *zob. Miejsc.*: Łasin.
 Froehner W., 22447.
 Froeltsch, 27840.
 Frommhold G., 16213, 17395.
 Froude A., 25645.
 Frycz J. M., 13347, 21866, 21973, 22045 do 22047.
 Frydrychowicz R., 4513, 13806, 15771, 27160.
 Fryxell A., 22947, 24231, 26976.
 Fryze Fel., *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Ftiwejskij P., 14015.
 Fuchs Ed., 31568.
 Fuchs M. B., 1602, 4999, 17326.
 Fuchs W., 6469, 6498.

- Fudalewski Władysław ks., 21915, 33656; *zob. Miejsce*: Kunów.
 Füger M. A., 5717.
 Füger-Wessely, 17776.
 Fühndrich v. Hündlowick, 32950.
 Fuhrmann W., 10488, 23959.
 Funduklej I. I., 10389.
 Funck-Bretano Fr., 12530, 29005, 32330; r. 26713.
 Fürst Julius, 15897.
 Fuss v., 10015.
 Füssli J. R., 21634.
 Gabalgio, 18281.
 Gabelentz Jerzy K., 20251.
 Gabeschus J., 22680.
 Gaborit P., 21693.
 Gabriac, 28168.
 Gachard Ludwik Prosper, 1540, 1542, 1551, 1552, 1560, 2622, 5927.
 Gacki Józef ks., 658, 2711, 13280, 13284, 13310, 19269, 20854, 22045, 22197, 26628, 33006, 33800; *zob. Osoby*: Chojeński Jan, Gamrat Piotr, Klonowicz F. S.
 Gacki T. ks. (1816), *zob. Osoby*: Wasowicz Józef.
 Gadon L., 28087.
 Gadon Wł., 10453, 10457.
 Gadowski W. J., 27937.
 Gaebel, 17229.
 Gaebler Ed., 10035.
 Gaede U., 23180.
 Gaedeke Arnold K., 1574, 26343, 26393, 26940.
 Gaffarel Paweł L., 28058.
 Gagarin Jan, 14404, 27244.
 Gagarin Gr., 21660.
 Gähtgens P., 23903, 25458, 32874.
 Gaigalat, 20355.
 Gail J. B., 6042.
 Gaillardin Klaudyusz, 26470.
 Gairdner Jakób, 28980.
 Gajsler Justyn Feliks, 22977, 23012, 33817; r. 11726, 11728, 18619, 18948, 20200, 20457, 24824, 24826, 24858, 26229, 34031.
 Galanta J. B., 17439.
 Galiawskij O., 21539.
 Galicyn, *zob. Golicyn*.
 Galiński Józef, 16675.
 Galiński Ludwik, 10327.
 Galle H., 10766, 25540, 30593, 30629; r. 20080, 20448, 23465.
 Gallois E., 18174.
 Gallois J., 10824.
 Gallus, 870.
 Galuzzi, 22990.
 Gałachow A. D., 20201.
 Gałagan G. P., 21385.
 Gałant I. K., 24622, 33073.
 Gałęzowski A., 5974, 20204.
 Gałęzowski Józef, 27941.
 Gamalija K., 12037.
 Gams Pius B., 5565, 28458, 32336.
 Gapanowicz P., 32637.
 Gapiński ks., 23859.
 Garbe E. L., 11719.
 Garbiński A., 23688, 33855.
 Garbiński K., *zob. Osoby*: Dąbrowski Ant.
 Garbiński Wł., 28157.
 Garcia de la Vega, 29036.
 Garden de, 16163.
 Gardiner Sam. Rowson, 15704, 22750, 22854, 26194, 26205, 26474, 28989, 28998.
 Gareis Karol, 16018.
 Gargas Z., 17942, 26242; r. 18268, 30683.
 Garkavi A. J., 6123.
 Görlich Fr., 6322.
 Garlicki T., 20876.
 Garnier J. J., 22895.
 Garollo G., 31474.
 Garszyński Gaspar Górka, 17545.
 Gartenberg M., 12366.
 Garucci Rafael, 21611.
 Gärtner C. W., 1575.
 Gąsiorowski A., 14928.
 Gąsiorowski Franciszek, 243, 9912, 21133, 21137.
 Gąsiorowski Ludwik, 12819, 18985, 20687.
 Gąsiorowski Wacław Jan, 658, 748, 17354, 22045; r. 20069.
 Gąsowski E., 10630, 10645.
 Gasparin Agénor de, 12535.
 Gastaldi, 11406.
 Gasztowt Wacław, 18938, 27463, 27767, 31534.
 Gaszyński Konstanty, 11771, 21104, 21112, 33578; r. 11638.
 Gatkin N., 12409.
 Gątkowski Jan Nep., 23835.
 Gaudentius, 13470.
 Gauniers A., 28208.
 Gaupp Ernest Teodor, 221, 1147, 1149, 1150.
 Gauthier G., 29781.
 Gauthier-Villais Henry, 27176, 34229.
 Gautier L., 24903, 25049.
 Gawalewicz Maryan, 21111, 21112, 21237.
 Gawarecki Wincenty Hipolit, 395, 658, 779, 1648, 1790, 6281, 7842, 10201, 10219, 10240, 11375, 11383, 11693, 12660, 12948, 13042, 13290, 13308, 13338, 13594, 13607, 17239, 17896, 21806, 21905, 21916, 21920, 22045, 22046, 23715, 23717—23719, 23744, 23770, 29276, 33655; *zob. Osoby*: Boduen, Daczymiński, Głogowscy, Kostka Stanisław sw., Krasiński Franciszek, Krasiński Jan Andrzej, Krasiński Stan., Laurencyusz D., Żubieński Stan.; *Miejsce*: Bolesławiec, Czerwińsk, Gozdowo, Góra Kalwarya, Kazimierz dolny, Kiszpork, Kraśnik, Lublin, Orszymowo, Pułtusk, Rawa, Rożan n. Narwia, Ruda na Szląsku, Słońsk, Sochaczew, Warka.
 Gawlikowski J., 20845.
 Gawriił, arcyp., 14806.
 Gawriłow Al., 14439.
 Gawriłow M., 22604.
 Gawriłow P., 21478.
 Gawroński-Rawita Franciszek, 5736, 9794, 11637, 11952, 17029, 17044, 17168, 17178,

- 17969, 17980, 18042, 18457, 18463, 19730, 19942, 21227, 23463, 23480, 24411, 24453, 24614, 24622, 24628, 26734, 27547, 27989, 28040, 28186, 28226, 28552, 31534, 31592, 32208, 32532, 32856, 32976, 33001, 33005, 33121, 33819, 34211; *r.* 11089, 11839, 17948, 20618, 24408. 32064; *zob. Osoby*: Czarnocki A.
- Gayet L., 14104.
- Gazda K., 15913.
- Gdeczyk Stanisław ks., 21876, 33642; *zob. Miejsc.*: Gniezno.
- Gebauer, 12226, 24074, 24089, 26338.
- Gebauer Jan, 30246.
- Gebauer K. E., 31664.
- Gebhardt B., 22930, 24636, 28253.
- Gebhardt O., *r.* 28359.
- Gebica W., 10319.
- Gebler W., *v.* 28216.
- Gebser, 24977.
- Gedelius A., 20168.
- Gedeonow S., 24475, 30392.
- Gedicke A., *zob. Osoby*: Karsch Anna L.
- Geffroy M. Aug., 1588.
- Gehrich G., 11397, 32299.
- Gehrke P., 30654, 33040.
- Geier E. G., 22795, 22948, 26339.
- Geiger Ludwik, 18362, 22803, 25644; *r.* 20809, 20820.
- Geikie Archibald, 10014, 31492.
- Geinitz E., 31762.
- Geisberg C., 24175.
- Geisler J. F., *r.* 20436.
- Geisler L., 20308, 21924.
- Geissler P., 10509.
- Geissler Rob., *zob. Miejsc.*: Głogów.
- Geitler L., 20348, 20391.
- Gelcich E., 31498.
- Geling K., 17131.
- Gelzer J. H., 22890.
- Gemeiner K. T., 1608.
- Génard P., 1548.
- Genersich Chr., 10609.
- Gengler H. G., 684, 1147, 6692.
- Gennadi G., 129, 14543, 14554, 20020, 21568, 22582.
- Genois St., 2676.
- Genthe H., 10133.
- Gentz Fryderyk, *zob. Osoby*.
- Georges Ét., 12560.
- Georgiewskij A., 22604.
- Georgii L., 6061.
- Gerando Attila de, 10613.
- Gerba R., 27202.
- Gerbaczewskij T., 14466.
- Gerber A., 30311.
- Gercken F. W., 849.
- Gerdes H., 22925.
- Geret P., 24014.
- Gergely S., 26569.
- Gergowicz Edmund Saturnin, 12447.
- Gérin Ch., 26763, 26841.
- Gerini M., 7489.
- Gerlach, 33487.
- Gerlach H., 12605.
- Gerland Jerzy, 11013, 11037.
- German, archim., 14124.
- German Ludomir, *r.* 20072.
- Gernberg Frenkel, 12359.
- Gernet A., 32884; *zob. Miejsc.*: Dorpat.
- Gersdorf G. E., 882, 6326, 23849, 23859, 24043, 24189, 28757.
- Gerson Wojciech, 11546, 11801, 16813, 18613, 21770, 22047, 22089, 22096, 22207, 22241, 22265, 26150, 28443, 29475, 33673, 33706, 33716; *r.* 21714, 22045; *zob. Miejsc.*: Lubowla.
- Gerss Fr., 24189, 29299; *zob. Osoby*: Hermann, bisk. sambijski.
- Gerss M., 31674, 32095.
- Gersz, 33417.
- Gerulis, 12130.
- Gervais E., 12092, 25060.
- Gervinus J. G., 5957, 19980, 28038.
- Gerye P., 4577, 27194.
- Gesterding, 704.
- Geuler K. P., 31688; *zob. Miejsc.*: Ryga.
- Geyder, 6623, 32864.
- Geyer Alb., 23801, 32117.
- Gfrörer A. F., 12531, 13557, 22383, 24904, 25018.
- Ghennadi, *zob. Gennadi*.
- Gherardi, 30285.
- Ghillany F. W., 639, 4337.
- Ghisi Cybo J., 30464.
- Giacommaria C. D., 11483, 28538.
- Giacomo S. de, 25769.
- Giannelia, 17774.
- Giannone Piotr, 22988.
- Gibbe N., 14240.
- Gibbon Edward, 22886.
- Giberr C. C., 13257.
- Gide K., 17927.
- Giedroyć A., 10570; *zob. Miejsc.*: Suwałki.
- Giedroyć Fr., 17350, 33209.
- Giejsztor Dom., 33282.
- Giejsztor Jakób Kaz., 10706; *zob. Miejsc.*: Maryampol.
- Giel Chr., 503.
- Gielgud (Gielgoud), 27767.
- Gieniusz Paweł, 13987.
- Giermański P., 10593.
- Giermański St., 330.
- Giers A., 24549.
- Gierużyński, *zob. Miejsc.*: Liszków.
- Giesebrecht L., 6118, 6135, 6183, 6230, 23023, 23171, 24910, 29096, 30411, 33773, 33894.
- Giesebrecht W., 1652, 6093, 6137, 6158, 22795, 22920, 24908, 24909, 24984, 25048.
- Gigalski B., 25019.
- Gilbert, 13238.
- Gilbert Ph., 20928.
- Gilius, 20362.
- Gille, 10916.
- Giller Agaton, 128, 21134, 23601, 27463.
- Gillet D., 29557.
- Ginal, 12538.

- Gindely Antoni, 831, 3566, 3584, 5887, 14901, 15034, 15043, 15051, 22819, 25530, 26055, 26191, 26307, 26312, 26315, 26343, 26348, 28738, 32703.
- Gineburg A. B., 16267.
- Ginzel J. A., 1653, 24916.
- Girard E., 33117.
- Girard H., 31857.
- Girardet F., 25969.
- Girault Cl., 1., 27514.
- Girgensohn J., 6774, 24174; *r.* 17338; *zob.* *Miejsc.*: Ryga.
- Girsztowt Polikarp, 13999, 22091; *zob.* *Osoby*: Niszkowski J. Fr.
- Girtler Jakób, 17388.
- Giry A., 28387, 28404, 28407, 28568.
- Gisevius E., 12155, 12237, 12255, 12503.
- Gizevius G., 12160.
- Giucci, 5565.
- Giżycki Franciszek Ksawery, 10380, 12611, 16210, 18067, 18131, 26630, 31410.
- Giżycki Marek J. (pseud.: Gozdawa, Michnowiecki, Wołyniak), 14571, 14602, 19142, 19309, 19312, 19319, 19606, 19716, 19719, 19734, 19739, 20177, 21307, 22045, 22604, 24257, 24427, 24696, 24734, 26268, 28206, 28521, 28530, 28555, 31575, 31654, 31653, 32578, 32637, 32649, 32976, 33309, 33312, 33746; *r.* 10395, 12029, 12521, 12703, 14268, 14444, 14475, 14616, 14771, 14884, 17279, 18952, 19423, 19627, 19680, 20680, 21305, 21307, 21842, 21860, 22604, 23496, 24242, 24409, 24425, 24441, 24685, 24687, 24703, 24925, 27501, 28493, 28667, 28823, 30855, 30963, 31462, 32246, 32621; *zob.* *Osoby*: Krasniński Fr. (r.), Wiśniowiec (r.); *Miejsc.*: Janów h. (r.), Telsze.
- Glagau H., 27789.
- Glasberger, 13476.
- Glaser Karol, 16023, 20018.
- Glasser, 19859.
- Glatman L., 21179, 23481, 26851, 33071, 33208, 34208, 34239.
- Glazarewicz M., 27877.
- Glebowicz A. B., 12488.
- Glinka Fr., 16854.
- Glinka Teodor, 9661, 9820, 27415, 27844.
- Glinkiewicz J., 20918.
- Gliniński Fr., 11611, 13612, 22604, 31789.
- Gliszczyński Michał, 1089, 3842, 6826, 6843, 10404, 16779, 20593, 24535, 24541, 33353, 33979; *zob.* *Osoby*: Juszyński Hier., Muczkowski Ant.
- Globonik, 17721.
- Glogau O., 12103, 12128.
- Gloger Zygmunt, 325, 375, 6772, 7323, 10220, 10700, 11101, 11169, 11170, 11226, 11274, 11317, 11345, 11365, 11383, 11401, 11553, 11556, 11560, 11577, 11583, 11614, 11631, 11633, 11634, 11670, 11673, 11689–11691, 11784, 12133, 16627, 16766, 16790, 17017, 17944, 17951, 18392, 18536, 18593, 18707, 19322, 20653, 21739, 22047–22049, 22382, 22501, 22661, 22721, 23771, 26457, 27199, 27397, 27417, 27523, 28400, 28521, 28546, 28551, 30737, 31186, 31522, 31560, 31574, 31749, 31906, 31950, 32027, 32324, 33166, 33198; *r.* 11192, 18070; *zob.* *Osoby*: Bartoszewicz Julian, Murzynowski Stan.; *Miejsc.*: Druskieniki, Grodno, Liszków, Retów, Siechnowice.
- Glocke M., 20853, 33495.
- Glotz K., 20701.
- Glozin C. D., 26879.
- Glücksberg Jan, *zob.* *Miejsc.*: Warszawa.
- Glücksberg Michał, 21710.
- Gluth O., 25815.
- Gluziński Józef, 375, 11827.
- Głabiński Stanisław, 16601, 17940, 22882, *r.* 16986, 17541, 17830, 18282, 33120.
- Gładyszewicz Mateusz ks., 658, 1650, 1701, 6366, 6368, 12990, 25102, 29117, 29121; *zob.* *Osoby*: Janowski Mikołaj.
- Głasczynski P. A., 14473.
- Głębocki Adryan, 629, 13539, 13608, 22045, 22090, 22253, 22435, 33702; *zob.* *Miejsc.*: Mstów.
- Głębocki F., 16729.
- Głębocki J. D., 1460, 16736.
- Głębocki Józef Teodor, 13918, 19448, 26535.
- Głoriantow N., 14694.
- Głowacki J. T., *zob.* Hołowacki J. T.
- Głuchowski, *zob.* Bem I.
- Głuchowski J. B., 10180.
- Głuchowska K., *r.* 26269.
- Głuszynski P., 5724.
- Gnecchi E., 26562.
- Gneist Rudolf H., 22563.
- Gniedowski I., 12031.
- Gobineau J. A., 31860.
- Gochlert J. Winc., 14766.
- Godebski Ksawery, 26, 7677, 16985, 24839, 31148, 32708.
- Godebski T., 14460.
- Godin A., 11527.
- Godowikow N., 2872.
- Gödtke, 13776.
- Goecke R., 28168, 29368.
- Goedecke K., 19980.
- Goedsche H., 11754.
- Goechlert J. V., 10349, 12375.
- Goehring E., 23353; *zob.* *Miejsc.*: Warszawa.
- Goehrich Fr. X., 30452.
- Goeje M., 6127.
- Goeppert, 10577, 11387.
- Goertz J. E., 4990, 27563, 27646.
- Goerigk E., 23913.
- Goetz L. K., 24920, 29093, 30340.
- Goette R., 23163.
- Goetze A., 31863, 32036.
- Gogojewicz Zdzisław, *zob.* *Miejsc.*: Żegiestów.
- Gogol N., 14101.
- Göhtgens P., 16338.
- Goldbeck J., 10471.
- Goldberg H., 25720.
- Goldberg J., 31871.
- Goldhammer L., 12099, 28200.
- Goldmann A., 996, 28271.

- Goldschmidt L., 16016.
 Goldschmidt P., 28232.
 Goldschmit J., 32783.
 Goleński Fr. A., 16665.
 Golichowski Norbert O., 25511, 32494; *zob. Osoby: Jan z Dukli św., Szymon z Lipnicy.*
 Golicyn N. S., 27317.
 Golicyń N. W., 14234, 14609, 26277.
 Golików, 26948.
 Goliński S., 19571.
 Goll Jarosław, 1525, 4400, 23292, 23949, 25411, 27113, 29241, 30246, 30405, 30563, 30564, 30590, 32703, 33923, 34078, 34101; *r.* 29230, 34074.
 Goltz C., 28110.
 Gołaszewski J. W., 19758.
 Gołda A. ks., 23697.
 Gołębiowski H. ks., 10480, 32105.
 Gołębiowski Łukasz, 223, 569, 582, 601, 658, 1898, 1959, 2441, 5833, 9918, 9919, 10264, 10323, 11538, 17230, 18406, 18595, 18606, 18666, 18742, 21139, 21959, 22045, 22531, 22659, 23353, 25332, 25731, 25800, 33588; *zob. Miejsce: Warszawa.*
 Gołębiowski Seweryn, 2829, 7150, 8071, 16205, 20958, 25867, 25996, 26148, 26151, 26182, 26309, 26376, 26451, 29670, 34174; *r.* 1326, 1926, 3230; *zob. Osoby: Chmielecki St., Gołębiowski Łukasz, Konieczpolski Stan.*
 Gołęmberski Wł., 28260.
 Gołkowski Antoni, 26795, 28219, 34301.
 Gołombiewskij A., 14396, 24597, 28459.
 Gołovine Iwan, 23615.
 Gołowackij J. T., *zob. Hołowackij J. T.*
 Gołowkin, 4612.
 Gołubiew J. S., 26402.
 Gołubiew K., 22604.
 Gołubiew S. T., 14180, 14190, 14217, 14451, 14594, 14600, 14629, 14635, 14656, 14679, 14751, 17166, 19426, 19431, 21293, 21383, 21489, 32538, 32573, 32574, 32601, 32640, 33991; *zob. Miejsce: Kijów.*
 Gołubinskij E. F., 12639, 14026, 14074, 24475, 24494.
 Gołubowskij P. W., 6166, 16259, 21393, 23070, 23251, 24492, 24510, 24542, 24689, 24691, 33793.
 Gołuchowski Agenor hr., 815.
 Gomperz Teodor, 30320.
 Gomulicki Wiktor Teofil, 10374, 22211, 21870, 21959, 21960, 22045, 22047, 22115, 33559, 33584, 33593, 33659; *r.* 31450; *zob. Miejsce: Warszawa.*
 Goncourt E. de, 27632.
 Goncourt J. de, 27632.
 Gonet Sz., 32150.
 Gonse L., 21615.
 Gonsiorowskij O. O., 21436.
 Günther K., 13358.
 Goodyear W., 21606.
 Göppert, *zob. Goeppert.*
 Góralczyk Kazimierz (pseud.), *zob. Anczyz Wł. Lud.*
 Gorbacewicz F., 22604.
 Gorbaczewskij N., *zob. Horbaczewskij N.*
 Gorbunow A. N., 14558.
 Gorczak Bronisław, 649, 665, 3960, 26612, 28667, 29223, 29413; *r.* 28676; *zob. Osoby: Sanguszkowie; Miejsce: Ołyka.*
 Gorczakow M., 14373; *r.* 14011, 14155.
 Gorczyński Adam, *zob. Miejsce: Mogiła, Clara Tumba, Sącz Stary.*
 Gordon Jakób, 22046, *zob. Miejsce: Sanok.*
 Gorecki J., 16647.
 Goremykin I. Ł., 17065, 32978.
 Gorlenko W. P., *zob. Gorlenko.*
 Görlich Fr., 6322, 13404.
 Görling A., 21668.
 Görnitz J. E., 33872.
 Gorzeńko W. P., 110, 11990, 14593, 21520, 24535, 24597, 33989.
 Górnik Piotr, 31707.
 Gorodeckij M. I., *r.* 12657.
 Gorosbańskij N., 11270.
 Górski Fr. ks., 13966.
 Górski Kazimierz, 24509, 25076, 25084.
 Górski Konstanty, 20736, 20853, 21099, 21112.
 Górski Konstanty, pułkownik, 16733, 16747, 16760, 16762, 16795, 24897, 25382, 25744, 25829, 26074, 26118, 26182, 26291, 26320, 26497, 26515, 26561, 26645, 26743, 26745, 27803, 32938, 32951, 34133; *r.* 8463, 26744.
 Górski Piotr, 17782.
 Górski Stanisław, *zob. Osoby: Górka Łukasz.*
 Górski Władysław, 22716.
 Górski Włodzimierz, 26, 1108, 22793.
 Gorkij S., 25936.
 Gorskij A. W., 14057, 14540, 14669.
 Görtz J. E., 1468.
 Gorzeński Z., *r.* 6699.
 Gorzkowski Maryan, 295, 367, 11359, 13241, 13425, 17027, 18720, 23629, 25379, 25762, 25804, 33199.
 Gorzycki Kazimierz Jan, 12695, 16342, 16557, 17676, 23287, 23652, 23650, 23909, 25230, 25235, 32873; *r.* 11036, 12009, 13126, 16993, 17090, 17358, 17701, 17942, 17943, 17980, 19554, 19747, 20857, 20993, 22045, 22822, 22823, 23003, 23457, 23462, 23465, 23489, 24332, 24408, 24788, 24824, 25116, 25150, 25710, 26300, 26745, 27784, 28493, 28867, 30229, 30476, 30766, 31611, 32495, 32560, 32980, 33769, 33807, 34031, 34098.
 Gostomski Walery, 19963, 20841.
 Goszczyński Seweryn, 10104, 20600; *zob. Osoby: Bogusławski W.*
 Goszkiewicz, 22046.
 Gothein E., 32676.
 Gotsch, 18338.
 Gölt, *r.* 11055.
 Götting, *r.* 9254.
 Gottingen, 15008.
 Gottlieb B., 16215, 23835.
 Gottlieb Th., 28273.
 Gottlob A., 25575.
 Gottschalk, 10459, 26338.
 Gottschall Rudolf, 19980.

- Gotz M., 10965, 10966.
 Götze A., 23731; *zob. Miejsc.*: Sokolniki.
 Götzhain, *zob. Miejsc.*: Poznań.
 Goujon A., 5540, 5627, 5675, 5731, 28198.
 Gourmand K., 28054.
 Gourney E. H., 22750.
 Goworski K., 15023, 30920.
 Gozdawa M. (pseud.), *zob. Giżycki Marek*.
 Grabieński Wł., 23465.
 Grabiński Kajetan, *zob. Osoby*: Kado Michał.
 Grabiński St., 11731; *zob. Miejsc.*: Urycz.
 Grabowski Ambroży, 295, 480, 491, 566, 571, 577, 1359, 1364, 1363, 2377, 5979, 5982, 5984, 10264, 10556, 11145, 11420, 13244, 16906, 18565, 18608, 20197, 20638, 20922, 21743, 21824, 21888, 22038, 22045, 22065, 22089, 22163, 22173, 22176, 22182, 22186, 22188, 22189, 22206, 22251, 22333, 22335, 22340, 22360, 22468, 23482, 25823, 31031, 33521, 33523; *r.* 24806; *zob. Osoby*: Gawiński Jan, Górczyn Jan Al., Juszyński Hier., Sierakowski Wacław, Wilkowski Kasper, Wrześniowski Bartłomiej, Zamojski Tomasz, kanclerz.
 Grabowski Bronisław, 1655, 8732, 11498, 11567, 11616, 13574, 18619, 18853, 20001, 20238, 21108, 22045, 23210, 32308, 33783, 33784; *r.* 1186, 12448, 18378, 20618; *zob. Osoby*: Palacki Fr.
 Grabowski Edward, 19961; *r.* 4070, 19959.
 Grabowski Fr., 26805.
 Grabowski G., *zob. Miejsc.*: Łagiewniki.
 Grabowski Ignacy, 18385; *r.* 10179.
 Grabowski L., 10711, 10727, 17938.
 Grabowski Michał, 1362, 1366, 5979, 5984, 10381, 10383, 18596, 18599, 20217, 20633, 20853, 21641, 21712, 24252, 24446, 29151; *zob. Osoby*: Kołataj Hugo; *Miejsc.*: Płock.
 Grabowski T., 21133; *zob. Osoby*: Grabowski Michał.
 Grabowski W., 27918.
 Grabowski Zygmunt (pseud.), *zob. Kozubowski Feliks*.
 Grabowskij, 16228.
 Grabski L., 20613.
 Grabski St., 33120.
 Grabski Włodz., 31796.
 Gradl H., 28741.
 Gradl M. J., 21704.
 Gradowskij 17134.
 Graebner P., 31773.
 Graesse Jan Jerzy Teodor, 6132, 19949, 22529, 30217.
 Graetz Henryk, 15901, 32772.
 Graetzer J., 20692.
 Graf A., 13976.
 Gräf C., 31842.
 Grajner Józef, 10122, 11584, 11618, 11661, 21112, 22045, 27078, 34153.
 Gralewski Mateusz, 20472.
 Gramer F., 721, 23812.
 Grandaur G., 30404.
 Grand-Carteret J., 18368.
 Granert W. H., 4012.
 Grangier de le Marinière L., 26558.
 Granier H., 29042.
 Grantoff F. H., 6538.
 Grantoff F. M., 18204.
 Grasl J., 17786.
 Grassauer Ferd., 10316; *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Grasse, *zob. Graesse*.
 Grassi, 12572.
 Grauert W., 26617.
 Grautoff F. H., 5905, 30532, 30620.
 Grave C. L., 5731, 12273.
 Gravin L. F., 9852, 31430.
 Grecz Mikołaj, 9911, 28072.
 Greef A., 30311.
 Green John Ryszard, 22853, 28987, 28991.
 Gregorovius Ferdynand, 12551, 22989, 26337.
 Gregorovius J., *zob. Miejsc.*: Nibork.
 Gregorowicz G., 33840.
 Gregorowicz Jan Karol, 18208, 25826, 26458, 26553, 34087; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Greiffenhagen W., 4426, 24211, 24233, 27123, 34180.
 Greim M., 517, 28573.
 Grempler W., 11234, 31941.
 Gren A., 12317.
 Grenard, *r.* 27486.
 Gressin, 153.
 Grethen R., 25782.
 Gretzmüllern, 16774.
 Grevenitz F. A., 17056.
 Grewingk C., 11171, 11306, 11355.
 Grienberger T., 30756, 32316.
 Grigorowicz N., 14400, 14562.
 Grigorowicz P. J., 14112.
 Grigorowicz W., 14082, 14535, 18376.
 Grimm Jakób, 6071, 12429.
 Grimm O. A., 12612.
 Grimm Th., 10411.
 Grisar H. S. J., 22989, 32340.
 Grisheim Kaz., 5296, 16758, 16878, 27707.
 Gritzner M., 28430.
 Grobe L. Fr., 23361.
 Grobbel Th., 28228.
 Gröber G., 19977.
 Grochowski Mieczysław, *zob. Osoby*: Grochowski St.
 Grochowski Wojciech, 6759, 6830, 6848, 7609, 11696, 20067, 20900, 20992, 21000, 21098, 21131, 21139, 21141, 21144, 22045, 25123, 25882, 26317, 26375, 26377, 26563, 27132, 27699, 30893, 34195; *r.* 20061, 23575; *zob. Osoby*: Gorajski Zb., Przędziecki Aleks.
 Grodecki Cyryl, 27470.
 Grodeckij D., 14591; *zob. Osoby*: Ostrogski Konst.
 Grodzicki J., *r.* 27776.
 Groeche L., 10875.
 Groen van Prinsteren, 1550.
 Grohmann K., 30693.
 Grollmann, 10225.
 Gromaczewskij S. G., 16286.
 Gromadzki J. Prosper, 18968, 20051.
 Gromakowskij A., 14071.

- Gromnicki Tadeusz ks., 1283, 6109, 12380, 12642, 14795, 18980, 24918, 28937, 29268, 32234; *r.* 1287, 12792, 12794, 12820, 13711, 31255.
- Gronau A., *zob. Miejsc.*: Elbląg, Warszawska.
- Gröne V., 12547.
- Grontoff F. H., 23220.
- Groote J. V., 12546.
- Grooten J., 10048.
- Gross J., 10324, 10999.
- Grossé L., 12699, 25449.
- Grossen, 23395.
- Gross-Hoffinger A. J., 17727, 27503, 27787.
- Grossmann F., 22930.
- Grossmann J., 26532, 26577, 26589, 27110.
- Grosspielsch J., 11940.
- Grot J. K., 23238, 23274, 24923, 25063, 27496, 34061.
- Grote H., 376.
- Grote O., 13237.
- Grotefend H., 147, 290, 386, 6240, 23789, 23838, 28887, 28476, 32338.
- Grove G., 22684.
- Groza Aleksander, 4949, 9365, 13966, 21098, 26323, 33188; *zob. Miejsc.*: Machnówka.
- Groza Sylwester, 11293; *zob. Miejsc.*: Zofiówka.
- Grozański J. J., 21468.
- Grube O., 11134.
- Gruber M. S. J., 30863.
- Grudziński Stanisław, 20867.
- Gruenbaum M., 21555.
- Gruhn K., 31568.
- Grün D., 11028.
- Grün K., 18363, 33159.
- Grünberg K., 17123, 25466.
- Gruner, 23423.
- Grünhagen Kolmar, 23, 60, 121, 196, 211, 252, 254, 683, 687, 722, 1645, 1668, 1930, 2026, 2032, 5863, 6323, 6324, 6399, 6442, 6476, 6527, 6535, 6812, 6902, 10280, 10794, 11387, 13027, 13344, 16212, 17289, 17417, 17313, 18473, 21810, 23786, 23797, 23839, 23847, 23866, 22879, 24726, 25171, 25228, 25399, 26057, 26307, 27289, 27297, 27656, 28353, 28449, 28539, 28686, 29238, 30086, 32533, 33890, 33892, 34067, 34085, 34090.
- Grünhagen D., 13020.
- Grunskij N., 21534, 34293.
- Grünstein L., *r.* 21225.
- Grupp R., 18920.
- Gruszczyński Stanisław, 21099, 21229.
- Gruszecki Artur, 8732, 11152, 11411, 21102, 22046, 22090, 26740, 32024; *r.* 10491, 23442, 23447, 23501, 23950, 25072, 25934, 27365, 27776, 32246.
- Gruszecki W., 22066.
- Gruszewskij M., *zob. Hruszewskij M.*
- Grützmacher, *r.* 24960.
- Gryf W. A. (pseud.), *zob. Jabłonowski Władysław.*
- Gryglewski J., 22045; *zob. Miejsc.*: Wolborz.
- Grygowicz Karol, *zob. Miejsc.*: Busk(o).
- Grynbergowa Z. Strzetelska, 21838, 31614.
- Grzegorz, metrop. petersb., 14102.
- Grzegorzewicz W., 11826, 20483, 32086.
- Grzegorzewski Jan, 10363, 11745, 12466, 15918, 17194, 22468, 28001, 31526; *zob. Miejsc.*: Sasów.
- Grzegorzewska Sabina, 9003, 9004, 21235, 21928, 26723, 34240.
- Grzybowski, 155.
- Grzybowski H., 14866.
- Grzymała Franciszek, 12311, 16988, 20925.
- Grzymała Wojciech, 21133, 26964.
- Grzymałowski Wł., 23466, 33814.
- Guandt, 23907.
- Gubernatis de, 19957.
- Guberti P. W., 28210.
- Gubrynowicz Bronisław, 21011, 21064, 21225, 21227, 21237, 22122, 23560, 27771, 31099, 33443.
- Güdemann M., 19787.
- Guédy T., 21677.
- Guenot Ch. X., 24535, 26668.
- Guépin Al., 14208, 32558.
- Guérager Pr., 13260.
- Guerard P., 6660.
- Guerin abbé, 12587.
- Guerin Leguay M. T., 27447.
- Guesdon Alex. Furry, 9816.
- Guglia E., 32347.
- Guhra P., *zob. Osoby*: Gonzaga Alojzy.
- Guldmann W., *zob. Miejsc.*: Podole.
- Guilhermy, 32508.
- Guillaume J., 29020.
- Guillaumin, 17915.
- Guillemont, 17917.
- Guillois, 28051.
- Guiraud J., 12564, 29109.
- Guizot Franciszek, 5937, 18340.
- Gukowskij K., 10149, 10442, 31658.
- Guleke H., 25060.
- Guliński A., 9.
- Gulski B., 20580, 20810.
- Gumplowicz Ludwik, 207, 1204, 1465, 1762, 4880, 4945, 5266, 17436, 17444, 21256, 22661, 25990, 27516, 29332, 32794, 34057; *r.* 24824.
- Gumplowicz Maksymilian, 24972, 25016, 25023, 25030, 25045, 25054, 30401, 32294.
- Gundel A., 24959.
- Gundling J. P., 28578.
- Günter K., 12958.
- Günther E., 31568, 31835.
- Günther O., 22367.
- Günther R., 34289.
- Günther Zygm., 10019.
- Günzel J. A., 6108.
- Guradze Fr., 17827, 32988.
- Gurlitt Korneliusz, 21650.
- Gurnik A., 28762.
- Gurword, 28251.
- Gusiew, 33298.
- Gussow I., 24647.
- Gustafson G., 28612.

- Gustawicz Bronisław, 10026, 10622, 10642, 10765, 11100, 11617, 11644, 31507, 31719, 31816, 32078, 32149, 33670; *zob. Miejsc.*: Czorsztyn, Łuczanaowice, Niedzica.
- Gusti Fr. ks., 14042, 32534.
- Guszałewicz J., *zob. Huszałewycz.*
- Guthe H., 9995, 31477.
- Güthling O., 30301.
- Gutsche O. von, 22927.
- Gutschmid A., 6289, 6291, 23119, 24846.
- Guttman B., 33790.
- Guttstadt, 11336.
- Gutwiński K., 10742.
- Gutzeit, 13800, 14038, 22046, 22047, 24160.
- Guyard E., 18357.
- Guyol, 10009.
- Guyon B., 30317.
- Gwiaźdźcic (pseud.), *zob. Brykczyński Antoni ks.*
- Gyaxic da Zara, 30960.
- Haacke P., 26872.
- Haag S., 6232.
- Haage, 23135.
- Haas A., 17638, 32102, 32103.
- Haas E., 28220.
- Habel E., 10343.
- Habenicht Herman, 10016; *r.* 10032.
- Haberkorn Piotr, 11129, 15672.
- Haberland C., 11074.
- Haberlandt M., 31857.
- Habura Fr., 25213; *r.* 16058.
- Hach, 6538.
- Hackelberg, 27251.
- Haczewski Józef, 10575, 18216.
- Hudaczek Karol, 31943, 31944, 31950.
- Haddon A. C., 31857.
- Haeckel E., 11041.
- Haehnel G., 26467.
- Haeser Henryk, 20688.
- Haeusler W., 23330.
- Hafner, *zob. Miejsc.*: Hersfeld.
- Häften A. v., 1576.
- Hagemann E., 3785, 26407.
- Hagemeister A., 1401, 2956, 10866, 12299, 12395.
- Hagen Aug. Ern., 5912, 22150, 22327, 22333, 24024, 28698, 30561.
- Hagen Karol, 25156.
- Hagenbach K. R., 12519, 12535, 14863.
- Hahn Chr., Ulr., 14817.
- Hahn F., 31477, 31479.
- Hahn Fr., 16200.
- Hahn H., 22930.
- Hahn Karol, 9207, 10324.
- Hahn Lewin Fryd., 8797.
- Hahn L. Er., *r.* 24920.
- Hahn Wiktor, 20581, 20875, 21000, 21099, 28339, 33221, 33472, 33475 *r.* 20077, 20631, 20761, 20857, 20873, 2098, 21000, 21093, 21004, 21011, 21224, 25899, 30698, 31099.
- Hain, 33366.
- Halban-Blumenstock A., 2534, 12613, 12771, 12847, 14023, 16608, 17391, 20745, 25108, 25711, 25741, 28365, 28961, 28962, 29281, 32357, 32386, 32456, 32477, 32905, 34107; *r.* 12507, 17382, 25181, 25265.
- Halem G., 27251.
- Halip T., 21276.
- Halka I., 11882, 11888.
- Halke H., 425, 28562.
- Hallama K., 28624.
- Hallendorff C., 26980, 27061, 27126; *r.* 27116.
- Haller J., 25447, 29295, 32346.
- Haller T., 14997.
- Hallerstein Haller v., 412.
- Hallier E., 18367.
- Halloy d., 11026.
- Halphen, 1516.
- Hałyckij A., 32556.
- Hamczuńko S., 11302.
- Hamel de Breuil du, 26698.
- Hameršmid J., 29093.
- Hamilton S. R. V., 28996.
- Hamilton W. D., 28987.
- Hammarškjöld A., 24216.
- Hammer, 10936, 20319.
- Hammer-Purgstall J., 5931, 22764, 22961, 22966, 27217.
- Hammerstein, 20327.
- Hammond R., 27506.
- Hamy E. T., 11047, 11066.
- Hamy P. A., 29530, 32509.
- Handelmann H., 25924.
- Handtke F., 10030, 10936, 10953, 10973, 10982.
- Hanel Jaromir, 16059.
- Hankewycz (Hankiewicz) J., 14762.
- Hankewycz (Hankiewicz) Kl., 20006, 22580, 23321, 32853; *r.* 21320, 21328, 21368.
- Hankiewicz Wł., 10653, 31723.
- Hann F., 9999.
- Hann J., 9993, 10031, 31493.
- Hannak E., 10318, 18894.
- Hanncke R., 18477, 23913.
- Hannenheim I., 25075.
- Hanotaux Albert Gabryel, 26203.
- Hänselmann L. v., 28220.
- Hansen G. v., 792, 22046, 28333.
- Hansen H. J., 24157.
- Hansen J., 29042, 29077.
- Hanshofer, 18280.
- Hanson G., 11159.
- Hanstein K. v., 22090.
- Hantsch V., 31554.
- Hanuš Ignacy Jan, 157, 11457, 11485, 12442, 18343, 20007.
- Hanusz Jan, 12383, 20244, 20263, 20299, 20304, 20333, 20347, 20417, 20508, 20515, 20772, 21560, 33384; *r.* 1198, 11664, 12449, 20255, 20263, 20336.
- Hapanowycz P., 22604.
- Happel, 12416.
- Harasewycz I., 32654.

- Harasewycz (Harasiewicz) M., 1314, 14040, 24284; *zob. Miejsc.*: Zawaków.
 Harasowsky, 17755.
 Harasymowicz K., 23302.
 Hardy J., 21256.
 Hardy T. D., 5924, 30267.
 Harkavy Abraham, 1653, 12362, 23271, 24491.
 Harkavy E., 32750.
 Harl J. P., 17876.
 Harnack Adolf, 13231.
 Harnack O., 24902, 28197.
 Hart J., 19964.
 Hartel A., 21663.
 Härtel R., 13013.
 Hartfelder K., 14925, 25645, 33465; r. 20820.
 Hartleben, 31500.
 Hartmann, 11423.
 Hartmann A., 31912.
 Hartmann O., 27902, 28036, 28203.
 Harttung J., 30335.
 Hartwig O., 28263.
 Hartzheim J., 12764, 13117, 28934, 29135, 29140, 29141, 29163.
 Harwot J., 10294.
 Harzen-Müller A. N., 32075.
 Hasaron, 15909.
 Hasdeu B. P., 131, 22994, 24764, 24765, 24772.
 Hase K. A., 14900, 24084, 32331.
 Haselbach K., 26107.
 Hasenkamp X., 11194, 17073, 27321, 33934.
 Hasenmueller J., 6043.
 Hasenöhr, 25006.
 Hashagen J., 30413.
 Hasse P., 30533.
 Hassel J. P., 4161, 10243, 26455, 26769, 27949, 28163, 29042, 30170.
 Hasselbach K. F. W., 699, 703, 3232.
 Hasselblatt A., 26342.
 Hasselblatt R., 13220, 24186.
 Hassencamp R., 3116, 3344, 7461, 12715, 17626, 20262, 26016, 26098, 26371, 26626, 32266.
 Hassert K., 31463.
 Hatvani M., 897, 25844.
 Hauch A., *zob. Miejsc.*: Bochnia.
 Hauffen C. R., 24093.
 Haufler, 10316.
 Haumant E., 26539.
 Haupt H., 25159.
 Haureau M. B., 23387.
 Haury J., 30319, 30320.
 Hauser L., 17264; *zob. Osoby*: Szykowski Krystyn; *Miejsc.*: Przemyśl.
 Hauser M., 31842.
 Hausermann R., 31821.
 Häusser W., 771.
 Hausmann M., *zob. Miejsc.*: Zasław.
 Hausmann J., 32019.
 Hausmann R., 3136, 6493, 7214, 7408, 22435, 26023, 32012, 33941.
 Hausser A., *zob. Miejsc.*: Krynica.
 Häusser Ludwik, 1594, 4841, 6093, 6132, 14855, 17264, 24339, 25626, 27277, 27478, 27672, 27722, 28063, 30014.
 Haussonville G. P., 26956.
 Haute pierre J. C., 23336.
 Hauterive Al. M., 4337.
 Hauvette A., 30302.
 Hawelski E., 13576.
 Hawryszkiewicz I., 24496.
 Havard H., 21657.
 Havass, 10052.
 Havelock H., 24535.
 Havet J., 29092.
 Haxthausen Aug., 16337, 23225.
 Hayes, 30301.
 Hazlitt, 28045, 28054.
 Hecht M., 31533, 31677, 31690.
 Heck Korneli J., 8577, 10313, 15551, 16579, 16648, 19109, 20216, 20332, 20376, 20993, 21089, 25322, 26389, 26463, 29577, 29728, 31076, 31104, 33500, 33533, 33543; r. 18155, 20231, 20824, 20985, 20992, 20998, 30693, 31099.
 Heck Walery, 99, 16217, 28327, 31821; r. 31618.
 Heckel, 32792.
 Hecker I. F. C., 25244.
 Hedenström A., 26542.
 Heder J. E., 20373.
 Heeren A. H. L., 6049, 6061, 22795.
 Heesen A., 14691.
 Hefele Karol Józef, 12588, 25334, 32330.
 Hefner Alteneck I. H., 18620.
 Hefner O. T., 350.
 Heffter M. W., 853.
 Heger C., 24957.
 Heger Fr., 31875.
 Hehn O., 23149.
 Hehn W., 31496.
 Heide G., 26571.
 Heideck F., 24196.
 Heidenreich, 29428.
 Heidrich Fr., 31476.
 Heigel D., 4373, 27082, 34275.
 Heigel K. T., 22927, 26423, 26429, 26436, 26847, 27674, 28068.
 Heil B., 33190, 34029.
 Heilborn A., 31857.
 Heimbrod, 11748.
 Heimbucher M., 32447.
 Hein W., r. 3217.
 Heine G., 1566.
 Heine H., 30368.
 Heine St. aus Jablonka, 18322.
 Heinel, 12508, 33901.
 Heinemann L., 30486, 30488.
 Heinemann O., 18645, 18650, 23905, 23908, 23910, 24944, 25068, 25197, 25245, 25546, 28756, 30350, 30411, 31124, 31925; *zob. Miejsc.*: Skopanowo.
 Heinicke S., 25980.
 Heinrich A., 23313, 28544, 33035, 33372, 33786, 34066.
 Heinrich Albion, 10617, 33863.
 Heinrich G. A., 19980.
 Heinze, *zob. Osoby*: Karsch Anna L.
 Henzel R., 30477.
 Heinzelmann E., 31746.

- Heisenberg A., 30411.
 Heiss A., 21667.
 Helbig K. G., 4235, 29851, 33181.
 Helcel Antoni Zygmunt, 115, 191, 1014, 1020, 1087, 1155, 1235, 1236, 1383, 1449, 1672, 1687, 1699, 4145, 12872, 13336, 16046, 16047, 16050, 16051, 16466, 16468, 17487, 17639, 18513, 21252, 26834, 28864, 29190, 29194, 29272, 31264; *r.* 3834; *zob. Osoby*: Helzel A. Z..
 Helfert Józef Aleks., 4161, 11084, 14834, 19539.
 Helfert J., 23698, 25029, 25341, 26773, 26819, 28034, 28193, 28235, 32531.
 Heliński J., 27767.
 Helleniusz E., *zob. Iwanowski Eust. Ant.*
 Heller, 1581.
 Heller J., 21682.
 Hellwald Fr., 10474, 11020, 11030, 11038, 11058, 18350, 18379, 31856.
 Hellwig W., 25782.
 Helm J. A., 8884.
 Helm O., 18143, 31997.
 Helmersen G., 10570.
 Helmolt H. F., 18336, 22807.
 Helms H., 26339.
 Helmsing I. Th., 14892, 14996, 15001.
 Helps A., 24241.
 Heltmann W., 161, 21256, 27749.
 Helwig J. J., 17834.
 Helwig M., 10979.
 Hempel Stanisław, 9822.
 Hendel Zygmunt, 22045, 22089.
 Hengstenberg F., 23740.
 Henke E., 5565, 12537, 14853.
 Henkel G., 10908.
 Henne-Am-Rhyn O., 18334, 18349.
 Henner J. H., 689.
 Hennin F., 9728, 28005, 31398.
 Henning J. E., 10704, 12257, 20372, 20383, 20924, 23277, 30781.
 Henning R., 23133, 33778.
 Henrion, 13235.
 Henry G., 15012.
 Henryot A., 25990.
 Hensche W., 17331, 22050, 23995, 28558.
 Henschel A., 14953, 15032.
 Henschel A. G., 6325, 28343, 30454.
 Henschel G. A. L., 229.
 Henschel P., 14954.
 Hensel A., 31664, 31674.
 Hensel P., 31925.
 Henzel A. Kaz., *zob. Miejsc.*: Wyżniany.
 Heppel H., 18921.
 Heppen Julian, 22207, 22241.
 Herbel N., 21434.
 Herbelot Alf., 27434.
 Herber C. J., 12654, 33884.
 Herbach Fr., *zob. Miejsc.*: Szczawnica.
 Herbst G., 11066.
 Herbst W., 22844.
 Herhurt M., 13167.
 Herhurt T., 13610.
 Herculano de Carvalho e Araujo Al., 22915.
 Herda R., 6549, 6771.
 Herder F., 31775.
 Hergenröther Józef, ks., 1630, 6111, 12530, 12550, 12572, 12538, 12602, 12607, 14107, 14831, 30342; *r.* 14094.
 Hering J. S., *zob. Miejsc.*: Szczecin.
 Herkner Józef, 10951.
 Hermani M., 23567.
 Hermes K. G., 27436, 27745.
 Herquet D., 13067.
 Herrich A., 31844, 31845.
 Hermann H., 23051.
 Herrmann A. L., 28253.
 Herrmann Ernest Adolf, 1597, 4347, 5349, 5403, 18194, 22795, 23062, 26951, 27055, 27211, 27779, 27815; *r.* 5981.
 Hertel G., 5904, 17400, 28761, 30528.
 Hertung J., 18183.
 Hertzberg G. F., 22795, 22803, 22804, 22889.
 Hertzberg H., 10014.
 Hervett E., 23314.
 Herz J. J., 17727.
 Herz Norb., 20928.
 Herzberg-Fränkell S., 24786.
 Herzel L., 27766.
 Herzig Fr., 22045, 33658.
 Herzog, 12522, 32325.
 Hess J. J., 18220, 25645.
 Hess S., 15008.
 Hesse L. F., 6185.
 Hessel Ign., 5343.
 Hesslein B., 27443.
 Het 1558.
 Hettner A., 31465.
 Hettner Herman, 19972, 19975, 26920.
 Heumann St. ks., 13966, 21975, 32528, 33652.
 Hey G., 12400, 20321, 23218, 30405, 33789.
 Heyck Ed., 28042.
 Heyd Wilh., 18125, 25049.
 Heydeck, 32010.
 Heydenreich G. H., 10897.
 Heyduk A., 32262.
 Heyer A., 10978, 30828, 33528, 33556.
 Heyer F., 11710.
 Heylmann Karol August, 16119, 17871.
 Heyne Jan, 822, 29187, 32403, 33879.
 Heyzmann Udalryk, 48, 1014, 1286, 1295, 12711, 17705.
 Hibl J., 16041.
 Hiekisch C., 30441.
 Hilarow F., 21410.
 Hildebrand E., 22763, 26166, 26339.
 Hildebrand H., 707, 795, 6299, 22949, 22950, 28703.
 Hildebrand K., 28190.
 Hildebrandt A., 13058.
 Hildebrandt G., 11437, 11470, 11933, 12135, 23395.
 Hildebrandt P. A., 106, 10421, 14251, 15395, 18848.
 Hildebrandog Albin, 1617.
 Hilferding Aleksander, 12102, 14081, 20317, 23032, 23038, 23226, 26177, 27498, 33791.
 Hilgenfeld Ad., 14812.

- Hilger B. J., 14816.
 Hill Burton John, 22865.
 Hillebrand K., 22795.
 Hilliger B., 26631.
 Hilscher A., 10871, 10981.
 Hinard Damos, 28047.
 Hinojos R., 12576.
 Hinschius P., 12606, 32350.
 Hinz A., 13956; *zob. Miejsce*: Poznań.
 Hinz J., 22045.
 Hipler Franciszek ks., 98, 627, 1415, 2449, 2764, 7087, 7196, 7418, 10463, 13099, 13101, 13108, 15223, 15225, 15228, 19331, 19380, 19814, 20113, 20547, 20821, 20917, 20919, 20925, 20926, 22326, 24107, 25335, 25877, 25891, 26545, 30243, 30359, 30536, 30548, 30550, 30705, 30762, 32426, 33125, 33134, 33219, 33437, 33488, 33489, 33518, 33912, 34150; *zob. Osoby*: Grodziecki Jan.
 Hirn J., 24101, 24796, 26009, 26144, 26179, 29640.
 Hirsch Ferdynand, 4025, 12254, 22930, 23827, 23975, 23987, 24535, 26482, 26532, 26542, 26622, 26640, 26944, 27734, 27825, 29848, 30338, 34191.
 Hirsch, *r.* 24099, 26531, 26713.
 Hirsch N., 25244.
 Hirsch R., *r.* 27061.
 Hirsch S., 6152, 24908.
 Hirsch Teodor, 731, 2207, 5866, 6497, 6820, 10481, 13353, 13655, 18184, 18188, 19353, 21912, 22045, 23968, 23983, 23991, 25877, 30519, 30534, 30610.
 Hirsch W., 20321.
 Hirschberg Aleksander, 2472, 2624, 2638, 6961, 7048, 8832, 16178, 25618, 25697, 25706, 25721, 25723, 25724, 25728, 25783, 25822, 25827, 26269, 26270, 26397, 27105, 28051, 28090, 28379, 30856; *r.* 7042, 11712, 24955, 26267.
 Hirschberger, 11233.
 Hirschfeld G., 11427; *zob. Miejsce*: Złe mięso.
 Hirschfeld O., 30310.
 Hirschler A., 31835.
 Hirsikron C., 6273, 30416.
 Hirth Fr., 33780.
 Hirth G., 13359, 21656.
 Hirth H., 11081.
 Hjærne H., 2900, 25269, 26143, 27056, 29061, 29624.
 Hjærne Thom., 24131.
 Hjelt A. J., 27578.
 Ilavinka Al., 29093.
 Ilebowicz Antoni Bolesław, 20092, 24740; *zob. Osoby*: Ostrogski Konstanty.
 Ilika, 24957.
 Hżasko Stanisław, 21970.
 Hnatewycz M., 22604.
 Hnatiuk W., 21377, 21444, 21473, 21523, 32181, 32186, 32187; *r.* 24261, 32210.
 Hoburg D., 23967.
 Hoberg K., 16803, 22046, 24022, 26062, 27249.
 Hoehger Fr., 18898, 19538.
 Hochstetter Ferdynand, 8778, 9993, 9999, 31479.
 Hock K., 33105.
 Hock K. F., 12555.
 Höck F., 31776.
 Hockenbeck H., 10729, 13333, 13343, 17171, 17626, 17829, 22007, 24036, 28623; *zob. Miejsce*: Wagrowice.
 Hodgkin T., 23137, 30322, 30329.
 Hodi J. T. (pseud.), *zob. Tokarzewicz Józef*.
 Hodinka A., 28778.
 Hodoli L., 11587.
 Hodos Nerva, 24764.
 Hoefler, *zob. Höfler*.
 Hoenig Fr., 22046, 26063.
 Hoeniger R., 25244.
 Hoernes Maurycy, 11065, 11142, 31863.
 Hoesick Ferdynand, 25558, 28007, 28172; *r.* 20853.
 Hoessliu R., 24024.
 Hoff Bogumił, 11735; *zob. Miejsce*: Malinowska jaskinia.
 Hoffbauer H., 31722.
 Höffer H., 28036.
 Hoffheinz G. Th., 17332, 17531, 22050, 23996.
 Hoffmann, 6363; *r.* 1291.
 Hoffmann A., 23802, 25529, 32117.
 Hoffmann D., 9846.
 Hoffmann Fr., *zob. Miejsce*: Szkoło.
 Hoffmann Fr., *zob. Osoby*: Radolińscy h. Leszczyc.
 Hoffmann F. L., 25645.
 Hoffmann G., 17294.
 Hoffmann Karol B. Aleks., 609, 16087, 16156, 16457, 17458, 18158, 22053, 22090, 23619, 23686, 25071, 26724, 27018, 27101.
 Hoffmann O., 32249.
 Hoffmann W., 9980, 31486.
 Hoffmanowa Klementyna z Tańskich, 20856, 22342, 23518, 33496.
 Höfken R., 28566, 28637.
 Höfler E., 5675, 23178.
 Höfler Karol, 2007, 2299, 4543, 12563, 12573, 12644, 12693, 14834, 23290, 24917, 25158, 25390, 25774, 25782, 25813, 26938, 27109, 27187, 29962.
 Hofrichter K., 10983.
 Hohaus W., 255, 739, 23821, 25557, 33870.
 Hohenegger L., 10604.
 Hohenstein, 17416.
 Höhlbaum K., 755, 6491, 6493, 6547, 24057, 24176, 28351, 28760, 30516, 30610.
 Höhnemann E., 31673.
 Hohol N., 31793.
 Hoiningen-Huene C., 32512.
 Holberg L., 22953.
 Holder Alfr., 30330, 30428.
 Holder-Egger O., 6071, 6088, 30384, 30385, 30429, 30562.
 Holewiński Wacław, 20930.
 Hollaenderski L., 15912.
 Hollak E., 32000, 32010.
 Hollander B. A., 28703.
 Holle, 28697.
 Hollender A. J., *zob. Miejsce*: Lwów.
 Hollmann G., 10092, 31771.

- Hollók Em., 23702.
 Holst H. E., 22873; *zob. Miejsc.*: Felin.
 Holt E. S., 14827.
 Holtz, 31679.
 Holtze Fr., 32687.
 Holtzendorff Franciszek, 16017.
 Holtzinger Henryk, 21665, 22583.
 Holtzmann A., 6058.
 Holtzmann M., 12519, 28270.
 Holub F., 23292.
 Holub J., 30310.
 Holzwarth F. J., 32801.
 Holdziewski Kaz., *zob. Miejsc.*: Kosarzewo.
 Hołowackij (Gołowackij) Jakób T., 76, 77.
 1787, 3221, 10078, 11837, 11881, 11898,
 11599, 11922, 12445, 14484, 14601, 14603,
 14641, 14655, 14675, 17026, 18459, 18639,
 19436, 20158, 20329, 21277, 21281, 21285,
 21300, 21317, 21331, 21436, 21455, 21540,
 21545, 21892, 22603, 22604, 22605, 22650,
 23622, 24347, 24521, 24542, 24592, 24784,
 26708, 26830, 27591, 29186, 29636, 30391,
 31594, 32174, 32591, 32644, 32857, 33174,
 33277, 33743; *zob. Miejsc.*: Beremiany,
 Lwów, Mohylew, Polanica.
 Hołowiński Ignacy (pseud. Kostrowicz J.),
 13145, 38318; *r.* 7041; *zob. Miejsc.*: Cze-
 stochowa.
 Hołowkiewicz Emil, 10345, 10637, 10776.
 Hołubowski S., 24306.
 Hommel P., 22803.
 Homolicki Michał, 13189, 22045, 33613.
 Homulicki, 949.
 Hondek V., 11534.
 Honneger J. J., 18351, 18367, 28039.
 Hopffgarten Heidler, 10969, 11214.
 Höpfner E., 5627, 25110.
 Hopp E. O., 22803, 22870.
 Hoppe Fr., 10892, 20330, 31809.
 Hoppen M. L., *zob. Miejsc.*: Birze.
 Hopper, 14689.
 Horawitz A., 6171, 25645.
 Horbaczewskij N., 12, 163, 237, 959, 26140, 33255.
 Horch, *zob. Miejsc.*: Etk.
 Horchland, 17859.
 Horcička A., 25173, 30551.
 Hordyński Zdzisław, 9837, 19551, 19649,
 21204, 21237, 23663, 23666, 31456; *r.* 9003,
 9905, 9926, 9940, 18941, 19466, 19636,
 20125, 26519, 27395, 31452, 34240; *zob.*
Osoby: Kraszewski J. I. (r.), Przędziecki
 Aleks., Rastawiecki Edw., Wójcicki K.
 Wł. (r.).
 Hormayer Józef, 3304, 28189, 30333.
 Horn A., 6577, 12157, 23996; *zob. Miejsc.*:
 Mehlanen.
 Hornickij E., *zob. Miejsc.*: Potylicz.
 Hórnik M., 20925.
 Horockij J., 22644.
 Horodyński B., 31571.
 Horodyski A., 18311; *zob. Miejsc.*: Łańcut,
 Przeworsk, Stara wieś.
 Horoszkiewicz Julian, 9662, 10183.
 Horoszkiewicz K., 27928.
 Horoy, 9950.
 Hörschelmann F., 9988.
 Hörschelmann W., 10897.
 Horwath H., 23173.
 Horváth Jenő, 25475.
 Horváth Michał, 23972.
 Hoschek Th., 25189, 30510.
 Hostmann Chr., 11057, 11066, 11070.
 Hoszowski Konstanty, 393, 436, 448, 469,
 471, 474, 592, 6931, 11435, 13362, 13363,
 13918, 22046, 22065, 25179, 25430, 25727,
 25877, 32393, 34204; *zob. Osoby*: Suchy-
 wilk Jan ze Strzelec.
 Hottenroth, 18620.
 Holtz R., 23118.
 Houcke L. van, 21654.
 Houssaye H., 28248.
 Houssonville, 27266.
 Hovedissen, 25178.
 Howelacque, 20241.
 Howitt Mary, 22947.
 Howorth H. H., 22764, 22959.
 Hozalek W., 5363.
 Hrabowycz I., 24698, 25551.
 Hrbáček F., 30340.
 Hrdina J. Nep., *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
 Hruby Jar., 11502.
 Hruszewskij Michał (pseud. Serhienko M.),
 16259, 16648, 16793, 17028, 17140, 17272,
 17959, 18110, 18456, 19416, 20333, 21358,
 21424, 21425, 21458, 21513, 21523, 21540,
 22042, 22946, 23153, 23202, 23205, 23250,
 24307, 24308, 24330, 24341, 24389, 24402,
 24406, 24433, 24456, 24475, 24494, 24511,
 24522, 24532, 24537, 24543, 24566, 24749,
 28473, 28532, 28612, 28650, 28712, 28720,
 29900, 29224, 29414, 29424, 29435, 29564,
 29663, 30234, 30495, 30568, 31598, 31632,
 31954, 32567, 32631, 32809, 32811, 32812,
 32814, 32843, 32849, 32851, 32854, 32356,
 32860, 32916, 32925, 32933, 33621, 33747,
 33970, 33990, 34069; *r.* 19976, 21340,
 21345, 21394, 21397, 21417, 21426, 21453,
 22586, 24268, 24269, 24276, 24346, 24408,
 24435, 24484, 24626, 24687, 24691, 25187,
 25435, 29220, 29412, 30393, 30394, 30396,
 32303, 32560, 32814, 34031; *zob. Miejsc.*:
 Bołochów.
 Hryhorowycz M., 22614.
 Hryhorowicz S., 21230.
 Hryhorowycz W., 19999.
 Hrynciewicz-Talko J., 11945, 12370, 14461,
 31852, 31974, 32192, 32201, 33581.
 Hryniewicz J., 27960.
 Hryniewicz M., 32442.
 Hubad F., 11493.
 Hubbenet, 14219.
 Hube Józef, 17509.
 Hube Karol (I.), 20925, 20928, 22219.
 Hube Karol (II.), 17540.
 Hube Romuald, 195, 282, 1019, 1035, 1237, 1252,
 1261, 1265, 1278, 1699, 1704, 1709, 1785,
 1795, 2044, 2053, 11238, 16032, 16052,
 16062, 16063, 16092, 16112, 16451, 16463,

- 16472, 16476, 16920, 17490, 17504, 17509, 17557, 17644, 17637, 17700, 17707, 17859, 25095, 25141, 25167, 25421, 25422, 25532, 28933, 29181, 29219, 29269, 29332, 33447; r. 811.
- Huber Alfons, 6240, 22795, 22880, 23292, 25105, 25232, 25461, 25396, 26188, 27310, 28744, 30413, 34116.
- Huber F., 27503.
- Huber J., 10936.
- Hubert Fr., 15241, 25902, 26153, 28185.
- Hubert H., 30329.
- Hubert Leopold, 86, 124, 1377, 3139, 4597, 5320, 13777, 16533, 18217, 18493, 22045, 22046, 25321, 25868, 26376, 26611, 27236, 27257, 27618, 29971, 33559; r. 3383, 7333, 9731, 10120, 10371, 11318, 27092; zob. *Osoby*: Tarło Adam; *Miejsc.*: Brody.
- Hubicki Roman, 22046.
- Hübler B., 25387.
- Hübner A., 12578.
- Hübner C., 34234.
- Hübner M., 1636, 10237, 26093.
- Hückel Edward, 10649; zob. *Miejsc.*: Paraszka.
- Hüffer G., 6139, 25070.
- Hüffer H., 27791, 27953, 28020, 28034.
- Hugo Wiktor, 28054.
- Hugues T., 6098.
- Huhn, 27266.
- Huillard-Bréholles, 1710.
- Hukowski H., zob. *Miejsc.*: Wilkomierz.
- Hulewicz M., 9858, 20926, 29010.
- Hüllmann K. B., 6041.
- Hüllmann K. D., 22946, 22953.
- Hülßen G., 13195.
- Hultsch, 25003.
- Human M., 21562.
- Humboldt Aleksander, 9964, 9969, 10007.
- Humboldt Wilhelm, 28353.
- Hume Dawid, 22849.
- Humeckij J., 21333.
- Humiecki, 396.
- Hummel A., 9994.
- Hummel Fr., 19855.
- Hunfalvy Paweł, 10136, 23273, 27653.
- Hupp O., 28475.
- Hüppe Zygmunt, 3118, 16085, 26006.
- Hurmu aki Eudoxin de, 3131, 23200, 24773, 24774, 28784, 31718, 31900.
- Hurst Fletcher J., 32330.
- Hurter Fryderyk Em., 12561, 15084, 25087, 26189.
- Hurynowicz A., 32231.
- Huszałowycz J., 14337, 14493, 21436, 24200, 24506.
- Huszewicz M., 963.
- Hýbl Fr., 24957, 24984, 30356; r. 24930.
- Hytrek A., 11741.
- Idzikowski Fr., 17294, 17991, 33874.
- Ifland I., 23900, 32435.
- Igel G., 10238.
- Ignacy, archimandr., 14063.
- Ignatiew R., 14605, 33746.
- Ihnatjew, zob. *Miejsc.*: Studzionka.
- Ignotus (pseud.), zob. Chłędowski Kaz.
- Ihering R., 23151.
- Ihm G., 33478.
- Ikonnikow W. S., 11338, 14405, 14542, 14552, 19432, 22761, 26266, 29676, 28858; r. 14011, 14362, 14550.
- Ilasiewicz St., 11836.
- Ilauvian A. P., 910.
- Ilanko A. K., 24690.
- Ilgen T., 28168.
- Ilm A., 10036, 31815.
- Ilinskij E., 14412.
- Iljaszczewicz W., 27797.
- Ilkiewicz G., 11904.
- Illgen Chr. Fr., 15082.
- Illelidus (pseudonim), 30594.
- Illicka Marya, 23463, 33205.
- Illyckij (Illicki), 21420.
- Illyckij (Illicki) Wasyl (pseud. Denys z Po-kucia), 22604, 22605, 24297, 24330, 24342, 24394, 24496, 24502, 24512.
- Ilwof F., 18235.
- Ilowski Jan, 22576, 25914.
- Ilowski Al. W., 23069.
- Ilowski D. I., 1397, 4736, 5407, 16480, 16503, 16505, 16512, 22517, 24263, 24269, 24305, 24475, 24593, 24652, 24738, 25962, 27747, 27832, 33776, 33780, 33945, 33974.
- Imeretiński I. K., 372, 17028, 24419, 28519.
- Immich M., 27286, 29079, 32343.
- Immisch M., 20315; r. 28240.
- Imama Sternegg K. T., 25092, 26429.
- Ingler, 31265; zob. *Osoby*: Lengnich G. B.
- Ingoald, r. 11191.
- Ingram K., 17913.
- Intender A., 10341, 33638.
- Irmr G., 26350, 26390, 29042.
- Isaacsohn S., r. 27453.
- Isajenko E., 14714, 14716.
- Isajewicz S., 9820.
- Isenkrahe C. T., 20929.
- Isiejew, 11066.
- Isnard A., 27263.
- Israel C. Chr., 12331.
- Isakowicz Izaak, 14902, 21147.
- Issaurat C., 18903.
- Istomin Fedor, 33752.
- Istomin G., 14399.
- Istomin M., 28335.
- Istomin W., 27546.
- Istrin W. M., 20292, 21423, 24544, 27775, 28399, 30237.
- Iversen E., 10896.
- Iwancewicz Wł., 5961.
- Iwakin I., 18556.
- Iwaniszew J. D., 17142.
- Iwaniszew Mikołaj, 244, 2930, 3328, 24431, 25936.
- Ibl Č., r. 20002.
- Ideler L., 146, 20925, 23885.
- Idzikowski A., 22045; zob. *Miejsc.*: Borysław.

- Iwaniw, 24434.
 Iwanow P. I., 939, 14743, 20019, 24432, 31640.
 Iwanow-Żeludkow W. P., 14167.
 Iwanowicz A. (Szaraniewicz Izidor?), 14584.
 Iwanowski Eustachy Antoni (pseud. Helleniusz E.), 658, 8353, 8691, 10117, 10189, 10203, 10217, 10386, 10501, 13583, 13677, 13841, 13971, 14590, 16159, 18447, 18464, 18599, 19465, 23760, 25955, 26706, 31459, 33294, 33313, 33590, 33895; *zob. Osoby*:
 Chojewski J. W., Załuski Józef, generał;
Miejsc.: Łalyczów, Lwów.
 Iwanowski M., 799, 27832.
 Iwanowskij W., 33812.
 Iwanowycz T., 21529.
 Iwaszkiewiczowa Emma, 12207.
 Izajewicz G., 24597.
 Izopolski Erazm, 8088, 9183, 10381, 12000, 21385, 21846, 24443.
 Izmailskij A. A., 31792.
 Izwiekow D. E., 14244.
 Izwolskij S., 24597, 27106.
 Iżycki Władysław, 23414.
 Jabczyński Jan Nep. ks., 658, 1280, 1705, 1706, 1789, 1970, 4737, 12790, 12962, 13286, 21147, 22516, 23725, 32664; *zob. Osoby*:
 Grabowiecki Konst., Herbest B., Janidło Jakób, Konarski Adam, Markiewicz Jan;
Miejsc.: Dolsk.
 Jabłonowski Aleksander, 655, 1387, 1954, 2424, 2857, 3372, 10357, 10388, 11568, 12009, 12404, 12913, 16287, 16646, 16650, 16994, 17145, 17147, 17167, 17957, 17986, 18156, 18288, 18453, 19425, 22046, 23031, 23668, 24379, 24399, 24403, 24406, 24437, 24451, 24527, 24537, 24596, 24777, 25346, 25386, 25499, 25656, 25672, 25683, 26245, 26829, 28496, 28500, 28960, 29412, 31593, 31619, 31644, 31645, 32916, 33275, 33969, 33988; *r.* 967, 8415, 24524, 24657, 28493, 28833, 29412, 31811; *zob. Osoby*: Górski Konst., Prokopowicz Teofan.
 Jabłonowski Władysław, 20565, 20617.
 Jabłoński J. T., 21632.
 Jabłoński K. St. 184, 22090, 27958.
 Jabłoński L., 16725.
 Jabłoński W., *zob. Miejsc.*: Leżajsk.
 Jacency K., 10428.
 Jacewicz L. A., 10454, 24678.
 Jachimowicz G., 28397.
 Jachontow I., 14243, 14721.
 Jäckel V., 31851.
 Jackowski Eryk, *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Jackowski Maksymilian, 23604.
 Jacob G., 18147, 20321, 21696, 23229, 23890, 31550, 34025.
 Jacobi Fr., 26413, 27164.
 Jacobi T., 1797, 6446.
 Jacobi W., 11476.
 Jacobs E., 18235, 28840.
 Jacobs T. A. L. van, 19989.
 Jacobson E., 10489.
 Jacobson H. Fr., 695, 773, 1277, 13076, 13208, 13388, 29280.
 Jacymyrskij A. I., 21301, 21404.
 Jaennicke Fr., 22530.
 Jaffé Filip, 885, 1649, 25068, 28766, 29092, 29108, 30251, 30410, 32010.
 Jäger B., 22825.
 Jäger G., 11038.
 Jäger O., 14825, 18907, 23039.
 Jagiś Watrosław, 77, 6110, 11941, 11951, 12452, 12467, 12648, 20018, 20281, 20301, 20304, 20322, 20324, 20331, 20334, 20396, 20401, 20475, 20517, 20533, 20841, 20843, 21354, 21402, 21423, 21432, 21433, 21436, 23233, 29093, 30314, 30500, 32055, 33621; *r.* 6201, 10161, 11469, 11497, 12017, 12425, 12450, 12460, 12641, 14664, 14691, 16069, 17709, 17831, 19997, 20002, 20004, 20255, 20279, 20286, 20298, 20346, 20391, 20397, 20436, 20514, 20845, 21659, 23001, 33976.
 Jagielski Ludwik, 20486.
 Jagiełło Ignacy, 12433.
 Jahlilnicki E., 22045.
 Jahn Al., 14532.
 Jahn J. G., 772, 17294.
 Jahn L., 5932, 6053, 6054.
 Jahner Alfred, 18886; *r.* 19554, 19565.
 Jähns M., 16724.
 Jakob A., 10009.
 Jakob L. H., 17376.
 Jakoby, *r.* 20369.
 Jakowicki, 24478.
 Jakowienko W. I., 24558, 24563.
 Jakowlew P., 14594.
 Jakowlew S., *zob. Miejsc.*: Wilno.
 Jakowlew W., 6303, 14410.
 Jaksza Gryf, *zob. Osoby*: Jaksza z Miechowa.
 Jaksch A., 30411, 30498; *r.* 25037.
 Jakubow K., 24171.
 Jakubowicz L., 17937.
 Jakubowicz Z., 10879.
 Jakubowski Adam, 19990, 33553; *zob. Osoby*:
 Głoskowski M.
 Jakubowski Leopold, 16027.
 Jankowski Placyd (pseud. Dycalp J.), 12095, 27413.
 James R. N., 21677.
 Jamiński Kl., 22467.
 Janasiński I., 11796.
 Janasuszek Leop., 13320, 32491.
 Jańczuk N. A., 11131, 11932, 12039, 12068, 31932, 32281, 32287.
 Jandaurek Julian, 10338.
 Jander A., 10297, 23326.
 Janecki M., 416, 28514.
 Janet Gustaw, 23358.
 Janet Paweł, 27722.
 Janicke K., 28754.
 Janicki Ignacy, 1384, 3161, 26066.
 Janik J., 14979.
 Janikowski Stanisław, 16592.
 Janiszewski Jan Chryzostom, 12804, 28090.
 Janiszewski T., 31511.

- Jankó J., 18863.
 Janko W. v., 26798.
 Jankolov, 20018.
 Jankowski Czesław, 21860, 22296, 24674, 27415, 28064, 29990, 31665, 32346; *r.* 21005.
 Jankowski J., 31529.
 Jankowski J. E., 18946.
 Jankowski P., 27413.
 Jankowskij L., 22604.
 Jankucz, 12016.
 Jankus M., 12191.
 Janochowa H., 27869.
 János M., 33781.
 Janota Eugeniusz, 653, 769, 10347, 10622, 10632, 11542, 13362, 17163, 20520, 21862, 22045, 32997; *zob. Miejsc.*: Bąrdyów, Jawornik.
 Janowicz A., 428, 475, 481; *r.* 514.
 Janowicz Aleksander, 17382.
 Janowicz Andrzej, 11421.
 Janowski Al., 31540.
 Janowski D., 30362.
 Janowski Jan Nep., 6290, 13840, 16117, 17559, 27749.
 Janowski L., *r.* 33256.
 Janowski St., 27665.
 Janowski St., *zob. Miejsc.*: Myślenice.
 Janowycz P. I., 20375.
 Janssen J., 1966, 2443, 4990, 6305, 14859, 18928, 25604, 25627, 26184, 27499, 27569.
 Jantzen Chr., 34252.
 Januszewicz M., 21966.
 Januskiewicz Eustachy, 21256.
 Janyckij A., 26748.
 Jaquet G., 11716.
 Jaremicz St., 22604, 22634, 33742.
 Jareš Fr., 15892.
 Jarmulski E. A., 27459.
 Jarmusiewicz J., 22697.
 Jarmutowski Jan, 22090, 23922; *zob. Miejsc.*: Augustów, Nowogród, Tykocin.
 Jarochowski Kazimierz (pseud. Przerowa Seweryn), 1396, 1455, 3136, 4048, 4440, 4447, 4461, 4466, 4606, 5436, 6005, 12939, 13974, 16511, 18185, 18516, 21199, 23483, 23731, 23733—23735, 24820, 25985, 26024, 26032, 26308, 26314, 26403, 26546, 26596, 26639, 26682, 26688, 26698, 26710, 26769, 26797, 26870, 26882, 26896, 26891, 26892, 26894 do 26896, 26958, 26960, 27057, 27071, 27076, 27081, 27084, 27087, 27108, 27110, 27112, 27117, 27118, 27180, 27131, 27136, 27138, 27145, 27150, 27153, 27159, 27174, 27201, 27250, 27256, 27275, 27287, 27296, 27399, 27638, 27839, 27918, 27953, 28080, 29152, 28190, 28553, 29931, 29950, 33820, 34228, 34287; *r.* 777, 4075, 4077, 4161, 4669, 4754, 5542, 5543, 6699, 8714, 9835, 13093, 15031, 22948, 23378, 23425, 25132, 25408, 25790, 26365, 26810, 27365; *zob. Osoby*: Korytkowski J., Liske X., Moraczewski Jędrzej.
 Jarocki Feliks Paweł, 4946, 10793, 27530; *zob. Osoby*: Kalinowski Antoni, Rabe
 Justus, Skarga Piotr, Wrocławczyk Michał.
 Jarockij K., 32191.
 Jarockij P., 21540.
 Jaroński Feliks, 9804, 20900, 21246, 33514.
 Jaroński Józef, 5772, 9864.
 Jaroński W., 6342, 25024.
 Jaroszewicz F., *zob. Osoby*: Szymon z Lipnicy.
 Jaroszewicz Józef, 11305, 12622, 16033, 16098, 16647, 18381, 18467, 19142, 22046, 23278, 24359, 24643, 32318, 33999; *zob. Miejsc.*: Bielsk podlaski, Drohiczyn.
 Jaroszeńska B., 31303.
 Jaroszyński Kaj., 30492.
 Jarry de Mancy A., 155, 20042, 23358, 25294.
 Jaruszewicz A., 24528.
 Jarykow, 30390.
 Jarzyna M. C., 8614.
 Jasięńczyk (pseud.), 21910; *r.* 2840, 7145, 9835, 14881, 17575, 27700.
 Jasięński E. P., 23592.
 Jasięński Henryk, 27589.
 Jasiewicz J., 27794.
 Jasiński A. N., 23898, 24201, 25923.
 Jasinski M. N., 16225, 24423, 26068, 28839, 32960.
 Jastrebów W. N., 11991, 20174, 24535, 27549, 32207; *r.* 23948, 25045, 33452.
 Jastrow J., 22927, 25067, 25088.
 Jastrzębiec A., 27885.
 Jastrzębowski Szcz., 11560, 11592, 11825, 22046, 31881; *r.* 31797; *zob. Miejsc.*: Czarny las.
 Jastrzębowski Wojciech, 10762, 33164.
 Jastrzębski St., 10779, 20855, 21722.
 Jasyński P., 14070, 24495.
 Jaszczurziński Chr., 11868, 12474, 21584, 21407.
 Jaszowski Stanisław, 10095, 10783, 12378, 13124, 16808, 18414, 18609, 18843, 20041, 20110, 20621, 21089, 21092, 21098, 21104, 21163, 21200, 22046, 22136, 24836, 25715, 32288, 33362, 34256; *zob. Osoby*: Laszkiewiczowa Pelagia, Łacka Helena, Maszkowski Zyndran, Radziwiłłowa Franc. Urszula; *Miejsc.*: Dobromil, Gliniany, Jaworów, Jazłowiec, Krosno, Lwów, Oświęcim, Przemysł, Sącz Nowy, Sambor, Stanisławów, Tarnopol, Tarnów, Tyniec, Wiśnicz, Zator, Złoczów, Żółkiew.
 Jatwahy, 33796.
 Jauffret, 27480.
 Jaworecki W., *zob. Miejsc.*: Murzynowa, Orłowo.
 Jawornicki A., 11618.
 Jaworskij J., 18808, 32034.
 Jaworski Wład. Leop., *zob. Osoby*: Rastawiecki Edward.
 Jazumowicz A., 13199.
 Jazumowicz W. ks., 13200.
 Jaźwiński Antoni, 155, 23396, 28395.
 Jazdzewski Władysław, 522, 532, 554, 11191, 11415, 23210.

- Jecht E., 28684.
 Jecht R., 17293, 23029.
 Jędrzejowicz Jan, 33448.
 Jeep L., 30329.
 Jekel Franc. Józef, 16077, 16150, 17512, 17744, 17761, 18129, 23332, 28531.
 Jeleńska E., 12064, 32208, 32286; *zob. Miejsc.*: Zapole.
 Jelenta C., 20618, 31758.
 Jelič L., 30340.
 Jelinek Edward, 392, 18800, 20323, 20596, 20853, 21928, 32228; *r.* 11517, 23002; *zob. Miejsc.*: Zakopane.
 Jellinek A., 27203.
 Jellinek Jerzy, 32794.
 Jengorn W. O., 32603.
 Jelski Aleksander, 10144, 18092, 18099, 22405, 22545, 27530, 28286, 28364, 32211, 32977, 33200; *r.* 24695; *zob. Miejsc.*: Pińsk.
 Jełojewski, 13966.
 Jełowicki Al., 25959, 26555, 28090, 28152.
 Jełowicki Wł., 473, 520, 531, 28596.
 Jenike Ludwik, 11670, 13377, 18616, 21166, 22045, 22046, 22090, 22091, 22504, 22520, 22556, 23963, 25001, 26116, 26455, 26556, 26581, 26738, 27877, 31178, 33705, 34197.
 Jensen, 11133; *zob. Miejsc.*: Inowrocław, Połock, Praga warsz., Warszawa, Żarki.
 Jenssen-Tusch G. F. v., 26975.
 Jentsch A., 31699, 32005.
 Jentsch H., 11230, 11232, 11425, 11436, 22497, 28620, 31908, 32037, 33774; *zob. Miejsc.*: Gubiny.
 Jerofej, preoświaszcz., 14587.
 Jérôme Amb., 31016.
 Jerzmanowski Józef, 11241, 19586, 28063.
 Jesares B., 11066.
 Jescht R., 33035.
 Jeszewski, 27293.
 Jewarnickij D. I., 978, 2439, 3839, 10406, 10797, 11284, 16290, 24535, 24593, 33979.
 Jeżek J., 24957.
 Jezep L., 30322.
 Jezienicki Michał, 6939, 20816, 20818, 20819, 20822, 20992, 30677, 33477, 33485; *r.* 6937, 7061, 20813, 20819, 20820, 20822, 20833.
 Jezierski F., 25474; *r.* 20857, 21224.
 Jezierski W., 31703.
 Jeznel J., 23283.
 Jeż T. T., *zob. Miłkowski Zyg.*
 Jeżowski M., 7148.
 Jičínský R., 23187.
 Jireček Hermeagild, 1016, 15962, 16066, 23739, 34060.
 Jireček Józef, 6124, 7155, 30499, 30500, 30689, 30691, 30388.
 Jireček Józef, *r.* 20514, 20539, 21433.
 Jireček Józef Konst., 20304, 23044.
 Jiriczek O., 32115.
 Joachim Erich, 6380, 24007, 24057, 24077, 24079, 25749, 28314, 28618, 28717, 29042, 29218, 29239, 29459, 30480, 33903, 34134.
 Joannissiany A., 14791.
 Joanne (guide), 10341, 31600.
 Jobez A., 26926, 27632.
 Jobst K., 22606.
 Jocher Adam Benedykt, 7746, 20123, 20663, 33268; *zob. Osoby*: Słupecki Jerzy.
 Jochmus Aug., 11992.
 Jodl Fr., 18333.
 Jöds, 12517.
 John, 18279.
 John of Dycalp, *zob.* Jankowski Placyd.
 Johnson T., 34278.
 Jolly J., 11022, 11505.
 Jolowicz H., 15899, 15939.
 Jolowicz J., 33374.
 Joly H., 21662.
 Joly N., 11066.
 Jonas R., 12156.
 Jonas S., 23429.
 Jonetz G., 21866.
 Jordan E., 29109.
 Jordan J., 6070, 25337, 25526.
 Jordan J. Chr., 23157.
 Jordan J. P., 23008, 23355.
 Jordan M., 6783, 30582.
 Jordan P., 10361.
 Jordan S., 12130, 12133.
 Jordan W., 12168.
 Jorga N., 24774, 24775, 24790, 24793, 24796, 25930, 28784, 29785, 29244, 30565.
 Jorry, 12561.
 Josyf, archim., 14563.
 Josyf iz Pokutia, *zob. Miejsc.*: Kamieniec Podolski.
 Jouast, 15872.
 Jouan Alojzy ks., 32334.
 Jounot L. P., 25293.
 Jourdan E., 12564.
 Józef z Warszawy, 33981.
 Józefowicz F., 25559.
 Józefowicz I., 32637.
 Jozefowicz M. W., 366.
 Jucewicz Ludwik Adam (pseud. Ludwik z Pokiewca), 11305, 12119, 12163, 12194, 12218, 12222, 12437, 18468, 18469, 24641.
 Jülg Ber., *r.* 6276.
 Julian B., 27957.
 Jullien P., 27874.
 Jumatow, 17064.
 Jung Juljus, 23670, 28043, 30320, 33022.
 Jung K., 22045, 32416.
 Jung Stilling, 10864.
 Jungfer T., 7224.
 Junghans W., 18177.
 Jüngling Fr., 3170.
 Jungmann B., 30342.
 Jungmann Józef, 20007.
 Jungnitz I., 22090, 23869, 32406, 32407, 32411.
 Junickij M., 19652.
 Junk A., 10359, 21845.
 Junker H., 19978.
 Junot Józefa de, *zob.* Abrantes.
 Junot Laura Permon, 18751.
 Jurewycz, 21511.
 Jurgiewicz Wł., 24475.
 Juritsch G., 6233, 25062, 25424; *r.* 30411.

- Jurkiewicz Karol, 31482, 31703; *zob. Miejsce*:
Ojców.
Jurkowski A. J., 13747, 13829.
Jurkschat C., 32240.
Jussieux L., 21640.
Juste, 159.
Justi F., 22803, 22804.
Juszczak J., 17343.
Juszkiewicz Antoni, 12244, 20363, 22734,
32234, 32242, 33756.
Juszkiewicz H., 13484.
Juszkiewicz J. A., 12179.
Juszkiewicz Jan, 33756.
Juszkiewicz W. N., 20371.
Juszkow A., 23792.
Juszyński Hieronim Michał, 20040, 20091,
20638.
Jutroskiński M., 7173.
Jüttner, 11740.
- Kabath, *zob. Miejsce*: Heidenberg.
Kabdebo H., 4159, 25828, 26819.
Kaczala Stefan ks., 23630, 24263, 24304, 26804,
27754.
Kaczanowicz M., 16260.
Kaczowski Karol, 9925, 10410, 24420.
Kaczowski L., 13829.
Kaczowski R., 13538.
Kaczowski Stanisław, 150, 12356, 13769,
16187, 18130, 18323, 23692, 25942, 24808,
27516, 33848, 34935.
Kaczowski Zygmunt, 18748, 20568, 33203;
r. 21221.
Kaczurba A., 21892.
Kaczyński R., 26656, 27460.
Kade K., 22046, 33012.
Kade R., 30351, 30366, 30368.
Kadees, 21960.
Kadlec Karol, 23086, 23255, 23286, 28900,
33738; *r.* 17501, 17710, 25265, 28582.
Kadłubowski A., 21399.
Kado Michał, *r.* 21984.
Kaemmel H. J., 18915, 18925, 25006.
Kaemmel O., 20322, 22802, 22925, 23219,
23232.
Kaemmerer L., 22331.
Kaempf Rud., *zob. Miejsce*: Kraków.
Kaerst J., 30313.
Kaffler Ad., 6714.
Kaindl R. P., 10352, 11877, 11886, 11893,
11913, 11925, 11930, 14766, 23257, 24786,
24957, 24984, 27631, 27668, 30264, 30351,
30352, 30368, 30387, 30405, 31512, 31620
do 31622, 31874, 31952, 32168, 32176,
32181, 32282, 32996, 33739, 34046; *r.* 19554,
20231, 20658, 21717, 24262, 24441, 24879,
24960, 25045, 26679, 27344, 27688, 27805,
27973, 28493, 30393, 30398, 30616, 30766,
32698, 32963, 32979, 32980, 33454, 33822,
33837, 34075.
Kainko E. W., 10072, 23348.
Kajdanow I., 22809.
- Kaje J. S., 10873.
Kajser A., 27879.
Kajsiewicz Hieronim (pseud. Świętomian
Ambroży), 17513, 30919, 31016.
Kajsiewicz H., *zob. Osoby*: Bobola And.,
Morawski Fr.
Kakowski Hier. ks., 11972, 13488.
Kalatay Fr., 5135.
Kalewipoeg, 12331.
Kalicki Bernard, 3848, 7659, 11741, 13154,
16489, 17009, 17076, 18419, 18552, 18759,
18771, 23438, 23446, 23484, 23662, 23663,
25325, 26024, 26045, 26212, 26364, 26377,
26399, 26455, 26565, 26653, 28501, 33821,
33960; *r.* 23503, 26423; *zob. Osoby*:
Dorota św., Szajnocha Karol.
Kalicki K. F., *zob. Miejsce*: Tarnoskała.
Kalina Antoni, 1197, 6110, 6145, 20283, 20296,
20399, 20412, 20423, 20476, 20543, 20650,
23153, 23803, 24957, 31880, 32069, 32133,
32562; *r.* 11723, 11805, 19997, 20488,
20506, 20857, 31615, 33395.
Kalinka Waleryan ks. (pseud. Kamieński B.),
59, 119, 124, 1466, 3379, 3877 4882, 5257,
5263, 5403, 6342, 9613, 13966, 14150, 14156
14208, 14278, 16127, 16500, 17472, 17728,
18294, 20044, 21062, 21133, 21591, 23443,
23485, 23665, 25024, 26255, 26487, 27362,
27369, 27463, 27481, 27586, 27686, 27688,
27699, 27705, 27706, 27713, 27716, 27735,
27752, 27780, 27818, 27952, 27981, 28026,
30092, 30293, 31454, 33802, 33809, 33822,
33838, 34215, 34242; *r.* 27365, 27700; *zob.*
Osoby: Theiner Augustyn, Zaleski Bro-
nislav; *Miejsce*: Kraków.
Kalinowski B., 26812.
Kalinowski K., 32518.
Kaliński Hieronim, 9854, 21137.
Kaliszewicz W., 14252.
Kaliński E., *zob. Kałytowski J. O.*
Kalk A., 11196, 11204, 11214.
Kalkoff P., 29031.
Kallay B., 23043.
Kallenbach Józef, 3160, 19806, 19809, 20770,
20811, 20854, 20857, 20858, 20872, 20878,
26065, 28356, 30431, 30994, 33495, 33589;
r. 6937, 19801, 20075, 20817, 20858, 20894,
20895.
Kallmeyer P., 159, 6055, 11354, 15004, 24183,
28705, 32445.
Kalousek Józef, 1677, 29949, 25143, 25172,
28588, 34039; *r.* 24950, 24960.
Kaltenbrunner F., 169, 886, 28766, 29093.
Kalusin T., 21421.
Kalwaitis W., 33410.
Kałacow N. W., 922, 934, 14293, 16265,
17833, 21451, 29095, 32351.
Kaładowicz K. T., 16263, 20158, 20270, 21423,
32851; *zob. Osoby*: Teodorowicz Jan.
Kałczyński, 6192.
Kałużniacki(j) Emil, 48, 77, 913, 1198, 6870,
11508, 11890, 14198, 20294, 20427, 20487,
21294, 21354, 21492, 24777, 28316, 28784,
28786, 29125.

- Kałyrowskij O. (Kalitowski E.), 17788; *r.* 14604, 21287, 22605, 24332, 24652; *zob. Osoby*: Jabłonowski Andrzej.
- Kamanin I. M., 944, 986, 15990, 21303, 24420, 24425, 24426, 24458, 24461, 24554, 24563, 24597, 24622, 28341, 28535, 31335, 32648, 33747; *r.* 458, 961, 967, 980, 19740, 21844, 28472, 28823; *zob. Osoby*: Griciew Miest.
- Kamienieckij D., 32204.
- Kamieniobrodzki, 26816.
- Kamieński ks., 19257.
- Kamieński B., *zob. Kalinka Waleryan*.
- Kamieńskij Bantysz D. N., 3840, 4230, 20107, 26255, 26487, 26513.
- Kamiński Bantysz Mikołaj, 4326, 4384, 14137, 16194, 23696, 26255, 26487, 26513, 27106, 28807, 28831.
- Kamiński Tomasz, 17857.
- Kamiński Antoni, 28392, 33304.
- Kamiński H. U., 17936.
- Kamiński Julian Aleksander, 62, 398, 1372, 17974, 20135, 21254, 21255, 22096, 23406, 26748; *zob. Miejsc.*: Medyka.
- Kamiński Jan Maurycy, 33207; *r.* 17357.
- Kamiński Mściśław, 11551, 11560, 11684, 12133, 12178, 12202, 12217, 13672, 13732, 22045, 22047, 22092; *zob. Miejsc.*: Nowo-aleksandrowsk.
- Kämmel, *zob. Kaemmel*.
- Kammer W., 33397.
- Kammerer E., 28778.
- Kamocka Józefa, 22091.
- Kampen Mikołaj G., 22916.
- Kampschulte F. W., 15012.
- Kamptz K. Alb., 16236, 17491, 17814.
- Kandidow A., 14036.
- Kannegiesser K. Fr. L., 33893.
- Kannegiesser Pt. F., 6229.
- Kański J., *zob. Miejsc.*: Piotrków.
- Kantecki Antoni ks., 12634, 20876; *zob. Osoby*: Krzycki Andrzej.
- Kantecki Klemens, 26, 65, 75, 79, 250, 403, 2906, 4082, 4535, 4548, 4601, 5397, 8783, 8788, 9162, 9247, 9661, 9696, 16192, 16627, 17600, 18429, 18526, 18551, 18788, 18854, 19682, 20932, 21076, 21114, 21221, 21225, 21239, 21252, 23486, 23662, 24238, 24250, 25390, 25396, 25404, 25552, 25911, 25961, 26525, 26837, 26884, 26898, 26901, 26907, 26985, 27056, 27063, 27964, 27073, 27086, 27094, 27132, 27185, 27195, 27219, 27220, 27240, 27255, 27348, 27367, 27368, 27375, 27376, 27402, 27406, 27527, 27576, 27681, 27735, 27883, 27959, 28286, 28318, 28320, 30139, 31152, 31161, 33093, 33565, 33570, 33944, 34215; *r.* 3602, 4075, 9603, 9831, 10535, 20069, 20226, 24559, 24945, 26881.
- Kantecki Maksymilian, 12697, 25065, 25030, 25123, 25391, 34102.
- Kanter J. J., 10911, 10941.
- Kápolnai A., 25810.
- Kapp A., 18888.
- Kapterjew N. T., 14362, 32585.
- Kapuściński M., 32130.
- Karácsonyi J., 28778.
- Karaczewskij-Wołk W. W., 24572.
- Karajan Teodor Jerzy, 2579, 30498.
- Karajew M., 25161.
- Karamzin Mikołaj, 945, 1787, 1807, 2442, 2529, 9725, 23057, 24489, 32637.
- Karásek J., 23815.
- Karasowski Maurycy, 20632, 20688, 22725, 33754; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
- Karaszewicz P., 14449.
- Karatajew I. P., 14655, 14657, 18121, 20156, 21293.
- Karazin W. N., 14091.
- Karbowiak Antoni, 2215, 18560, 18623, 18948, 18952, 18954, 18959, 18976, 18977, 18989, 18990, 19022, 19461, 19472, 19748, 19926, 19928, 19940, 19942, 24876, 25096, 25892, 25980, 28286, 29531, 30847, 32408, 32417, 33215, 33216, 33232, 33241, 33242, 33289; *r.* 19251, 19312, 19336, 19437, 19467, 19470, 19492, 19554, 19571, 19613, 19680, 19687, 19719, 19730, 21052, 22461, 24860, 25943, 28954, 30994, 33217, 33218, 33233, 33256, 33269, 33270, 33275.
- Karchowski D., 27874.
- Karge P., 23915, 24094, 25571, 25577, 25760, 25874, 26119, 34111, 34129.
- Kariejew N. I., 14884, 16482, 16987, 17470, 22843, 23647, 27039, 27424, 27456, 27490.
- Karliński Franciszek, 10673, 10765, 20680, 20925.
- Karłowicz Jan, 6198, 6384, 7139, 10445, 11098, 11103, 11494, 11554, 11560, 11561, 11604, 12141, 12150, 12213, 12236, 12398, 12486, 18346, 18594, 19807, 20346, 20356, 20448, 20457, 20460, 20469, 20470, 20644, 20857, 24985, 32104, 33424, 33429, 34050; *r.* 10154, 11094, 11525, 11531, 11596, 11634, 11647, 11698, 11726, 11769, 11905, 11931, 11964, 12020, 12024, 12280, 12448, 12449, 24857, 32128, 32143, 32147.
- Karłowicz Miecz., 31529.
- Karnanszenko P. B., 24270.
- Karnowicz E. P., 658, 18222, 27243, 33323.
- Károlyi Árpád, 4194, 26827.
- Karpeles Gustaw, 19960, 21556, 27942.
- Karpenko hr., 11988.
- Karpenko St. D., 14569, 21338.
- Karpiński Franc., 31711.
- Karpiński St., 18253.
- Karpow G. T., 656, 2268, 3893, 14155, 14343, 14354, 14418, 24564, 24565, 24755, 24758, 25500, 25558, 25606, 28858, 29470, 29502, 30235.
- Karskij E. T., 12047, 12070, 12076, 20290, 21354, 21403, 21460, 21550, 28416, 32211, 32216; *r.* 21341.
- Karsnicki K., 31695.
- Karszniewicz Ad., 17089, 32991.
- Karwicz Józef Dunin, 4345, 4532, 8971, 18443, 18550, 23487, 24442, 27065, 31461, 31520, 31638; *zob. Miejsc.*: Sławuta.
- Karwowski Stanisław, 26, 1666, 2937, 16219, 16253, 16363, 17197, 18118, 19859, 22046,

- 23713, 23817, 23823, 24199, 24984, 24999,
25576, 25631, 25921, 28541, 28931, 31255,
32120, 32466, 33643, 33950; *zob. Miejsc.:*
Gniezno, Leszno, Szunów.
- Karzinkin A. A., 28649.
- Kasimowski Br., 21111.
- Kasiski, 11184, 11346, 11347, 11425.
- Kasperek Franciszek, 16043, 20671.
- Kasperek J., 17740.
- Kasprowicz Jan, 27771, 32063.
- Kaszewski Kazimierz, 6215, 21005, 26317,
33754; *r.* 11610, 20044, 20224, 20618,
20669, 20822, 21005, 21824, 22075, 23501;
zob. Osoby: Majmon S., Tyszyński Ale-
ksander; *Miejsc.:* Kazimierz Dolny, Kry-
nica, Nieżyn, Puławy.
- Kaszirin, 14592.
- Kaszkarew P., 22604.
- Kaszmieński St., 14670.
- Kasznica Józef, 16042.
- Kaszprowski J. I., 17439, 25744.
- Katajew N., 14710.
- Katancsich P. M., 6055.
- Katanski A. L., 14101, 14117.
- Kateryna B., 24610.
- Katran A., *r.* 24302.
- Katschthaler J., 22635.
- Katterfeld H. S., 12302.
- Kattner, 11660.
- Katz Ben Zion, 32773.
- Kaubek J. P., 11900.
- Käuffer, 23025.
- Kauffmann W., 11345.
- Kaufmann, 18997.
- Kaufmann A., 23815.
- Kaufmann D., 15952, 27145.
- Kaufmann G., 18927, 23132, 23138, 24899,
30332, 33213.
- Kaulen F., 32326.
- Kaulfuss Roman St., 23170, 23291.
- Kaupert, 10026.
- Kausler F., 16730.
- Kawczyński Maksymilian, 235, 9977, 11078,
20751, 24856; *r.* 6817, 11785, 19955, 19976,
20630; *zob. Miejsc.:* Stryj.
- Kawczyński P., 24107, 26544.
- Kawerau G., 23975, 25791, 32331, 32665,
32700, 32702.
- Kayser E., 31491.
- Kayser W. J., 19855.
- Kayssarow A., 12437.
- Kazimierski T., 5373.
- Keane A. H., 31855.
- Kedrow N. J., 14391.
- Kedrow S. J., 28282.
- Kegel H., 31589.
- Kehler G. E. D., 27793.
- Kehr P., 24965, 28763; *r.* 12847.
- Kehrbach K., 18872, 19127, 33254.
- Keightley T., 22852.
- Keil A., 19594.
- Keilhach K., 10751, 31753.
- Kellen J. P. van der, 21685.
- Keller, 17285.
- Keller A., 28481.
- Keller F. C., 31521.
- Keller H., 31733, 31743.
- Keller L., 14861, 29042.
- Kellström, 27128.
- Kelsiew, 24782.
- Keltsch-Stein V., 23844, 32255.
- O'Kelly de Gaiwey A., 26722.
- Kelly W. K., 23065.
- Kemble J. M., 4348.
- Kemeny G., 25280.
- Kemény Janos, 26570.
- Kemke H., 31999, 32013.
- Kempen J. J., 10224, 23706.
- Kempf J., 21885, 25143.
- Kendzierskij, 21436.
- Kępieński M. K., *zob. Osoby:* Wodzicki Sta-
nisław; *Miejsc.:* Pierzchowiec, Sieradz.
- Keppen P., 12411.
- Kergomard J. G., 31497.
- Kern, 18904.
- Kern A., 16716, 18160, 23870, 25680.
- Kern T., 30562.
- Kerp H., 31467.
- Kerpen, 11344.
- Kervall L., 30580.
- Kervyn de Lettenhove Józef, 1553, 29039.
- Kerz, 12525.
- Kestner E., 807, 18188, 23975, 23981.
- Kestner K., 24017.
- Kętrzyński Stanisław, 25012, 25042, 25055,
29098, 30351, 30358, 30402; *r.* 24959,
25031, 25045, 30264, 30355, 30398.
- Kętrzyński Wojciech, 53, 64, 187, 190, 192,
197, 214, 226, 249, 397, 405, 420, 780, 812,
1029, 1388, 1662, 1683, 1684, 1714, 1775,
2208, 2509, 5490, 5823, 5867, 6140, 6147,
6361, 6365, 6369, 6391, 6463, 6498, 6524,
6560, 6573, 6613, 6665, 6669, 6818, 6965,
7067, 7191, 7939, 8786, 10482, 10802,
10894, 11699, 11700, 11712, 12244, 12798,
12987, 13010, 13037, 16293, 17158, 18483,
20468, 20469, 20773, 20821, 21190, 23212,
23216, 23776, 23907, 24033, 24816, 24821,
24948, 24951, 24957, 24981, 25042, 25056,
25110, 25153, 25712, 25733, 25880, 26333,
28306, 28317, 28319, 28323, 28425, 28541,
29090, 29162, 30229, 30351, 30353, 30366,
30375, 30388, 30422, 30476, 30478, 30518,
30531, 30538, 30540, 30541, 30557, 30569
do 30572, 30576, 30584, 30597, 30601,
30609, 31551, 32099, 33865, 33917, 33925,
34000, 34021, 34049, 34071; *r.* 201, 202,
5822, 5841, 6379, 6381, 6382, 6383, 10491,
12794, 16094, 18138, 18391, 20917, 20922,
23897, 23945, 25065, 25072, 25322; *zob.*
Osoby: Bielowski Aug., Górski Stanisław,
Szamotulski Jan.
- Kettler J., 31830.
- Keussen H., 28760.
- Keussler Fr., 31651, 31687, 33997; *r.* 24159.
- Keussler J., 17336.
- Keym Fr., 26940.
- Keyser T., 9984.

- Keyserlingk, 10545.
 Kibalczer T. W., 11286.
 Kibort J., 12192, 12227, 17178, 32247.
 Kiciński Bruno, 9662.
 Kicka Natalia, 295, 466.
 Kiechel S., 11724.
 Kiejnowski Wł., *zob. Osoby*: Bobola And.
 Kiejstut-Giedymyn Bernard, uczeń A. Mickiewicza, 20038.
 Kiel A., 17913.
 Kieleski Kaj. Winc., 516, 10039, 10043, 10286, 10936, 10960, 22102, 31504, 31827.
 Kierski Emil, 10235, 11657, 13381, 13604, 13734, 13867, 16446, 17047, 21015, 21931, 21130, 21252, 22045—22047, 22091, 24075, 26131, 27192, 31121, 32028; *r.* 10210; *zob. Miejsc.*: Bnin, Bydgoszcz, Ciążyn, Dębno, Giecz, Lubasz, Miłosław, Ołonok, Poznań, Radlin, Rogalin, Włoszakowice, Zaniemyśl.
 Kiesselbach, 18125.
 Kieszkowski J., 21828, 22207.
 Kietliński F., *zob. Miejsc.*: Mohylów.
 Kiewning H., 18309, 22331, 25854, 27840, 29077, 31787; *r.* 23331.
 Kihn A., 12518.
 Kijarin D., 11889.
 Kijany (pseud.), 21337.
 Kilian E., 25017.
 Kiliński Teodor, 20044, 23403.
 Killisch J., 20319.
 Kimak W., 21419.
 Kink R., 19543.
 Kinojosa R., 29082.
 Kiński G. W., 16382, 17885.
 Kipferling K. J., 10999.
 Kiprianowicz G. J., 14237, 24713, 32575.
 Kirchhoff Adolf, 9969, 11016, 11029, 31463, 31480.
 Kirchhoff Jan Wilh. Adolf, 6041, 6049, 30350.
 Kirczow Paweł, 10651.
 Kirkor Adam Honory (pseud. Jan ze Śliwna i Sobarri), 494, 963, 4085, 9909, 11059, 11115, 11124, 11150, 11158, 11217, 11218, 11226, 11245, 11249, 11251, 11318, 11362, 11363, 11390, 11471, 11514, 12122, 12146, 12147, 12210, 12496, 16647, 17232, 19640, 19998, 20475, 21850, 21852, 21966, 21968, 22045, 22435, 23228, 24646, 24664, 24667, 28824, 31935, 33664, 33602; *r.* 271, 3129, 9909, 11167, 12449; *zob. Osoby*: Leszczyński Stanisław, Pacowie; *Miejsc.*: Lubez, Łochojsk, Nowogródek, Pińsk, Polanica, Rozhircze, Wilno, Zasław.
 Kirmis M., 442, 452, 488, 496, 28564, 28580.
 Kirpicznikow A. I., 12458, 22611, 30237; *r.* 11941, 12017.
 Kisielewski Władysław T., 4863, 8789, 16498, 17469, 21149, 27046, 27348, 34241.
 Kisil G., *r.* 24318.
 Kisilewicz Ł., 33177.
 Kiślański Władysław, 21739.
 Kistiakowski A. T., 24619.
 Kitajewski, 10782.
 Klaczko Julian, 21631, 21771, 25302, 25703, 25958.
 Klaić Viekoslav, 23039, 25063, 34013.
 Klaproth Ch. A. L., 22960, 23135.
 Klátecki J., 11579.
 Klaus J., 9902.
 Klebanowski P., 19445.
 Klebs D., 17807.
 Klebs R., 10573.
 Klecanda J., 25410, 34104.
 Kleczkowski Antoni, *zob. Osoby*: Rzewuski Walery.
 Kleczkowski J., 17911.
 Kleczkowski K., *r.* 11801.
 Kleczyński Gustaw, *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Kleczyński Jan, 11804, 22693, 22695, 28303.
 Kleczyński Józef, 10316, 16680, 16931, 18286, 18291, 28962, 31802, 32271, 32399; *r.* 10817, 11090.
 Klein D., 20364.
 Klein H., 10021.
 Kleinmayer J., 20018, 25127.
 Kleinpaul, 18361.
 Kleinschmidt Artur, 16071, 22795, 22930, 23073, 26970, 27335, 28071, 28106, 28168, 28211, 34282; *zob. Osoby*: Menżykow Aleks.
 Kleinwächter H., 14946, 19335, 22504, 23727, 32681, 32702; *r.* 26413, 29529, 32705; *zob. Miejsc.*: Kępno.
 Klemm G., 18342.
 Klemm L., 32681.
 Klempin R., 700, 6230, 29391.
 Klemm J. C., *zob. Miejsc.*: Szaflary.
 Kleroth, 11537.
 Kleschen Dan, *zob. Miejsc.*: Niepoczołowice.
 Kletke K., 5871, 6468, 6550, 6821, 23760.
 Klewanow A. S., 14618, 24291.
 Klewitz W., 19584.
 Klimaszewski H., 21104, 21112, 24670.
 Klimaszewski St., 384.
 Klimeš P., 30479.
 Klimowski K., 13830.
 Klinek E., 21035.
 Klinger J. G., 10912.
 Klingspor C. A., 28511.
 Klinkowström A., 23235.
 Klinkowström Cl., 5675, 28179.
 Kliphausen H. A., 8791.
 Kljuczewskij, *zob. Kluczewskij*.
 Klöden G. A., 9989.
 Klöden K. F., 1791, 25237.
 Klopman Fr., 3606.
 Klopp O., 1579, 4161, 26195, 26203, 26766, 27279; *r.* 23916, 27067.
 Klose W., 31941, 33876.
 Kloss G., 15867.
 Klüber J. L., 5779, 28253.
 Kluczewski Er. ks., *zob. Miejsc.*: Petersburg.
 Kluczewskij W., 14061, 14337, 14523, 14553, 21463, 22603.
 Kluczycki Franciszek, 141, 274, 1395, 1448, 3667, 16510, 18291, 18507, 20527, 22212, 22525, 26756, 26793, 26815, 28962, 32271, 34216.

- Kluczycki J. ks., 12614, 12370, 27320.
 Kluczycki St., 398.
 Kluczycki Szczesny, 12443.
 Klun V. F., 9991.
 Klunker, 17780.
 Klüpfel E., 33465.
 Kłobukowski Stanisław, 10288, 31796.
 Kłodziński Adam, 6337, 6733, 32185; *zob. Osoby: Sanguszek Eust.*
 Kłymkowycz ks., 21356.
 Knaake E., 28165.
 Knackfuss H., 21605.
 Knapieński Władysław ks., 7144, 13395, 22045; *r. 30632.*
 Knapp Jerzy Fryd., 31775, 32870.
 Knauth K., 11757.
 Knauz F., 891.
 Knebel Z., 6054.
 Kneisel B., 31469.
 Kneza T., 13564.
 Kniażewycz M., 18171, 19788, 24533, 31901, 32776; *zob. Miejsc.: Lwów.*
 Kniaziew A., 14525.
 Kniaziołucki Zbigniew, 1053, 17599, 20843, 25590.
 Knie F., 14019, 32536.
 Kniepel A., *zob. Miejsc.: Świebodzin.*
 Knies J., 11237.
 Knipstro J., 14995.
 Knoblich A., 6328, 6364, 13031, 23856, 25119, 25120.
 Knoll G., 27903; *r. 28112.*
 Knoop O., 6384, 11659, 11718, 17364, 32037, 32102.
 Knöpfel Al., 32330.
 Kuorring Th., 23697.
 Knötel P., 6315, 17286, 21812, 22055, 22059, 28559.
 Knothe A., 20545.
 Knothe H., *zob. Miejsc.: Zgorzelice.*
 Knöthel R., 32947.
 Koberstein A., 19980.
 Kobierzycki J., 19469.
 Kobler A., 12535.
 Kobylński P. ks., 22045.
 Koch, 11158.
 Koch A., 24043.
 Koch Karol, 10411.
 Koch Krz. Wilh., 4337, 16162.
 Koch M., 1569, 2985, 26396.
 Koch M., *zob. Miejsc.: Truskawiec.*
 Kochanowski J., 16992; *r. 18117.*
 Kochanowski J. K., 25218, 33270, 33791, 34001; *r. 23896, 24824, 24826, 24827, 32979.*
 Köcher A., 29042.
 Kocietulski J. L., 17888.
 Kocipiński A., 11866.
 Kociuba I., *zob. Miejsc.: Nahorce.*
 Kocowski Włodzimierz, 21433, 21436, 21523, 24554; *r. 21499, 24346, 24356.*
 Koczalski J., 33684.
 Koczanowicz M., 24697.
 Koczetow, 14024.
 Koczkowski St., 16575.
 Koczubiński A. A., 4431, 12639, 20325, 24702, 27134, 27261, 31553, 31651, 31978, 31979; *r. 15043.*
 Kognowicki Kazimierz, *zob. Osoby.*
 Kogolnicean M., 4431, 8939, 24770, 31154.
 Kögler, 740.
 Kögler K., 23822.
 Kohl, 13805.
 Kohl H., 22929, 24905, 30332.
 Kohl Jan Jerzy, 10109, 10382, 10528, 12284, 24175.
 Köhler, 31496.
 Köhler C., 22930.
 Köhler D., 25474.
 Köhler F., 27503.
 Köhler G., 867, 6165.
 Köhler G., 16726, 16800, 23971, 25475, 28117; *r. 16801.*
 Köhler J. A. E., 23027.
 Köhler J. K., 24047.
 Köhler Klemens, 17347, 18251, 20169, 20703, 28573, 28621, 29260, 31912, 31919, 31920, 32034, 33072; *zob. Osoby: Żegocki Krzysztof.*
 Köhler L., 15056.
 Köllitz Karl, 22317, 33708.
 Kohn A., 11082, 11111, 11140, 11158, 11194, 11214, 11242, 11407, 11423, 11466, 11619, 12334, 23077; *r. 11938.*
 Köhne B., 13208, 23116, 25608, 28620.
 Kohnsdorfer M., *r. 22693.*
 Kohte J., 21803, 21924, 22026, 22047, 22050, 22261, 22310, 22630, 33666, 33669; *r. 21784, 21804, 22087; zob. Miejsc.: Paradyż.*
 Kojalowicz M. O., 3034, 3329, 3456, 4950, 5856, 12030, 14135, 14146, 14171, 14204, 14206, 14283, 14547, 14626, 14629, 14776, 14940, 16785, 24294, 24535, 24644, 25380, 25957, 26172, 29575, 33858; *r. 14011, 14777.*
 Kojasiewicz Ferdynand, 50, 217, 750, 22047.
 Kokorudz I., 21543, 32849, 32850, 33082; *r. 21457.*
 Kolar(z) Józef, 19998; *r. 20435.*
 Kolatschek J. A., 14979.
 Kolb, 28045.
 Kolb Chr., 18919.
 Kolb H., 22543.
 Kolb Jerzy Fryd., 10003, 18348.
 Kolbenheyer K., 10622, 10627, 31720.
 Kolberg A., 13112, 23990, 24029, 24031, 24957, 25186, 28420, 29098, 30351, 30355, 30365, 30368, 32693.
 Kolber J., 24081, 25792; *r. 21817, 24077.*
 Kolberg J. K., 10942, 14951.
 Kolberg Oskar, 10344, 11541, 11557, 11631, 11647, 11651, 11671, 11674, 11772, 11776, 11783, 11810, 11824, 11905, 11927, 11928, 11931, 12020, 12024, 12183, 32127; *r. 11553, 26560, 33199.*
 Kolberg Wilhelm, 626, 10724, 21960, 22046, 22989; *zob. Miejsc.: Warszawa.*
 Kolde T., 14923; *r. 14918.*

- Kolessa Aleksander, 21283, 21362, 21448, 21519, 23444, 33615, 33620; *r.* 21370.
 Koleżak Wł., 31541, 31572; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Koliński M., *zob. Miejsc.*: Truskawiec.
 Kollar Jan, 11460, 16974, 27386.
 Kollbach K., 31716.
 Köller, 15870.
 Koller A., 22680.
 Kolmaczewskij L., 11516.
 Kolosváry, 28777.
 Kolster W. H., 6043, 23099.
 Kołaczkowski J., 11371.
 Kołaczkowski Julian, 5434, 18070, 21741, 21764, 21988, 22322, 22357, 22373, 22382, 27930, 33709, 33715, 33718; *r.* 429, 20125.
 Kołaczkowski Kl., 28150, 31455.
 Kołcuniak N., 11929.
 Kołdowski J. K., 398.
 Kołodziński B., 10254.
 Kołosow S., 32163.
 Komaniwicz W., 21302, 32637.
 Komar And., 10756.
 Komarek Em., 34053.
 Komarnicki Ign., *zob. Osoby*: Korecki Sam. Karol.
 Komarnicki Zygmunt, 6431, 10795, 25026, 34016; *r.* 5838, 5840, 25921.
 Komarow M., 21286.
 Komarow W. W., 12407.
 Komaszko W., 14619.
 Kombst, 23393.
 Komentator Jan, 21099.
 Komoniecki Andr., *zob. Miejsc.*: Żywiec.
 Komornicki St., 31799.
 Komornicki Z., 13051.
 Komorowski Br., 19465.
 Kompaniewicz B. ks., 14612, 20157, 22649; *zob. Osoby*: Hryniewiecki Modest, Szumlański Józef; *Miejsc.*: Podhorce.
 Kompańskij M. A., *zob. Miejsc.*: Ostropol.
 Konarski Franciszek, 20878.
 Koncewicz J., 12152, 12187, 12191, 33400; *r.* 20365.
 Koncewicz Ludwik, 20913.
 Konczyński T., 23663.
 Kondakow N. P., 11272, 14736, 21627, 22571, 22640.
 Kondratiew J., 12055.
 Kondratowicz F., 24543.
 Kondratowicz Fr., 22241.
 Kondratowicz Ludwik (pseud. Syrokomla Władysław), 4277, 7300, 10118, 10458, 10700, 12133, 12220, 17681, 20049, 22045, 22046, 22052, 26326, 26913, 34176, 34196, 34237; *zob. Osoby*: Korecki Sam. Karol; *Miejsc.*: Mińsk, Nieśwież, Stokliszki, Stołpce, Troki, Urzeczce Radziwiłłowskie, Wilno, Załużew.
 Konečný B., 20586.
 Koneczny Feliks, 16218, 17200, 19131, 23206, 23673, 23805, 24053, 24194, 24742, 25263, 25310, 25319, 25751, 26088, 26129, 26228, 27960, 31591; *r.* 12602, 16158, 17233, 17567, 19554, 20894, 23485, 23949, 24753, 27758, 29220, 33075, 33822; *zob. Miejsc.*: Galicya (*r.*), Janów (*r.*), Kraków (*r.*), Ostroróg (*r.*).
 Kongeliget, 22763.
 Koner A., 11000.
 Koner W., 11479; *zob. Miejsc.*: Łużyce górne i dolne.
 Koni Teodor, 27276.
 Konic Henryk, 17343, 17396, 18318, 19747, 28134, 28136, 28140, 34298.
 Koniecki O., 14878.
 König D., 30632.
 König R., 17307; *zob. Miejsc.*: Gdańsk.
 König Wilh., 23804.
 Königer J., 28242.
 Koniskij G., *zob. Konyńskij G.*
 Koniskij O. J., 3329, 31525, 32200.
 Konitz F., 21658.
 Konitzer Piotr, 5330.
 Konopacki H., 1138, 16305, 23957.
 Konopacki Szczesny, *zob. Miejsc.*: Ostróg.
 Konopacki Szymon, 151, 23413.
 Konopka Józef, 11781; *zob. Miejsc.*: Mogilany.
 Konopnicki J., 20922.
 Konrad K., 14842, 25410.
 Konrad P., 13440, 32477.
 Konstantinów I., 23060.
 Konstantinowicz J., 14741, 22625.
 Kontkiewicz S., 31697; 31705.
 Kontrym Kazimierz, *zob. Osoby*: Kontrym K. i *Miejsc.*: Piasek.
 Kontrymowicz Jan, 13777.
 Konyńskij G., 24287.
 Kopacz I., 21431, 21460, 24622, 33622; *r.* 14536, 21305, 21341, 21433, 21439.
 Kopeckij I., 22604.
 Kopera Feliks, 21762, 22046, 22090, 22399, 22329, 22450, 22452, 22465, 22479, 25599, 25388, 28366, 28601, 25623, 28624, 28629, 28645, 28646, 33479, 33678, 33692; *r.* 21794, 22045, 22965, 22087, 22393, 22513, 23526, 22659.
 Kopernicki Izidor, 11067, 11114, 11117, 11119, 11124, 11126, 11128, 11244, 11254, 11296, 11363, 11449, 11543, 11768, 11805, 11905, 11923, 11966, 25318, 28534, 31832, 31925, 33468; *r.* 11121, 11175, 11208, 11219, 11278, 11282, 11298, 11310, 11315, 11400, 11967.
 Kopernicki Wateryan 10668.
 Kopetzky F., 21, 83, 775, 2042, 25494, 26772.
 Kopia Henryk, 20857; *r.* 23499.
 Kopietz I. A., 773, 10279, 25123.
 Kopyłow A., 25060.
 Kopitar Bartłomiej, 20514, 21300.
 Köpke R., 6971, 6133, 24908.
 Kopko M., 22723.
 Kopp K. A., 20891.
 Köppen Al., 15046.
 Köppen Fr. Th., 31701.
 Köppen Piotr J., 10739, 12312, 20342, 21261.
 Köppen W., 12389.

- Koppens R. T. J., 15212, 19877, 20515 ;
r. 20483, 20654, 30698.
Koppmann K., 18193, 28760.
Kopyskij J., 9871, 28261.
Korabita (pseud.), 9873.
Korabliew W. N., 30340.
Korbut Gabriel, 20459; r. 20654.
Korezak W. (pseud.), 13715, 18771.
Kordasewycz Lew, 17783, 33108.
Korduba Miron, 23294, 24535, 27919, 32171,
32990; r. 18207, 24146, 24307, 24920,
26539, 31610, 31652.
Koreckij P. I., 15891.
Korelin M. S., 23206.
Koreneć D., 24578; r. 14496.
Koreskow D., 27243.
Korewa A., 10077, 10253, 12374, 22046.
Koristka A., 10621.
Kormüller U., 22685.
Korn G., 817, 6782.
Korn J., 31693.
Kornatowski J., r. 16482.
Kornella A., 20932.
Körner, 21953.
Kornfeld M., r. 17562.
Korngutówna A., 27874.
Korniłow J. P., 19689, 28095.
Korniłowicz A. ks., 6609, 21112; *zob. Osoby:*
Falkowski Jak., Kaliński Wilh..
Korniłowicz M. J. B., 10377, 12054.
Kornman S., 31844.
Korobka N. J., 31637, 32166.
Koronowicz (pseud.), *zob. Wróblewski Wa-*
leryan.
Korotyński Ludwik Stanisław, 32077, 33608.
Korotyński Wincenty Bruno (pseud. Borzy-
wój), 399, 588, 6147, 6764, 11109, 18484,
21132, 22046, 25024, 25148, 25192, 25377,
25419, 26165, 26289, 26435, 26459, 26805,
26816; *zob. Miejsc.: Krzemieniec.*
Korotyński Władysław, 8258, 20143, 20428,
20761, 20357, 21112, 22045, 22046, 22091,
24750; r. 10071, 20123; *zob. Osoby: Łuka-*
szewicz Józef, Sobiescy, Tyszkiewicz
Eustachy Miejsc.: Druskieniki, Zaosie.
Korowaj-Metelicki M., 27960.
Korowicki A., 17645, 17684.
Korsak Julian, 11623.
Korsak Zdz., 31796.
Korsakow, 28029.
Korsowieckij J., 22604.
Körting Gustaw, 19975.
Kortowicz E. S., *zob. Miejsc.: Gniezno.*
Korwell K., 24671.
Korwin Br. (pseud.), *zob. Osoby: Brytanowski.*
Korwin St. (pseud.), 5359, 5398, 27796, 27799,
27800.
Koryciński C., 16997, 25409.
Korytko J., 9420, 33746; *zob. Osoby: Po-*
tocka Anna z Łaszców.
Korytkowski Jan ks., 12913, 12920, 12922,
12925, 12926, 25392, 25431, 25594, 25697,
32333.
Koryzna W., 21220.
Korz N. Leontijewicz, 24535.
Korzeniewskij J., *zob. Miejsc.: Warszawa.*
Korzeniowski A., 33579.
Korzeniowski Apollo, 14609, 24462, 26646.
Korzeniowski Józef, 52, 2425, 7066, 7151,
12673, 12696, 12701, 18590, 23654, 25840,
25897, 26110, 27826, 28304, 28358, 28374,
28961, 28973, 29033, 29243, 29513, 29522,
29528, 29561, 29563, 29587, 30664, 30697,
30702, 30706, 30722, 31288, 31417; r. 133,
3097, 3159, 7460, 14883, 16243, 19809,
20222, 21733, 25876.
Korzeniowska Marya Regina, 152, 381, 10171,
10922.
Korzeńko, 24281, 25946; r. 22604, 24652.
Korzon Tadeusz, 1464, 4885, 5317, 5346, 5398,
10817, 10819, 16545, 17208, 17964, 18438,
18508, 18509, 21053, 21133, 21256, 22392,
22834, 22842, 23587, 23648, 23655, 23666,
24565, 24622, 26182, 26445, 26492, 26593,
26625, 26635, 26679, 26681, 26712, 27303,
27329, 27365, 27545, 27660, 27688, 27706,
27708, 27710, 27714, 27738, 27797, 27823,
27877, 27903, 27953, 27961, 28727, 31448,
32951, 34133, 34193, 34243, 34277; r. 2857,
3123, 4990, 9223, 15929, 16089, 16160,
16482, 16506, 16574, 16604, 16733, 16987,
17081, 17470, 18286, 18820, 21052, 23424,
23454, 24572, 24614, 26074, 26269, 26324,
26410, 27198, 27344, 27347, 27456, 27579,
27605, 27717, 28128, 29649, 31008, 31355,
32783; *zob. Miejsc.: Piotrków.*
Koschel G., 31568.
Kościakiewicz A. N., 18969.
Kościałkowska W., 10148.
Kościński K., 22045, 33646, 33654.
Kosegarten Jan G. L., 699, 700.
Koser R., 22760, 22927, 27280, 27306, 27669,
28110, 29042; r. 25911.
Kosiakiewicz W., r. 31450.
Kosiha A., 25573.
Kosicki Ludwik, 311, 16812, 20660, 20663,
22045, 22365, 25732.
Kosicki Modest W., 18946.
Kosiński Ad. Amikar, 353, 28013, 31420;
zob. Osoby: Golicynowie.
Kosiński Fr., 11780.
Kosiński Wł., 11806.
Koskowski Bolesław I., 10277, 21829, 31578,
31580, 31581, 32275; r. 17942, 17943;
zob. Miejsc.: Krasnystaw.
Kosmann J. W. A., 33878.
Kośmiński J., 23356, 23513.
Kośmiński Stanisław, 33449.
Kossaczewa O., 12012.
Kossak Juliusz, 10303, 18615, 21892, 28144.
Kossak M., 14583.
Kossak Wojciech, 27910, 28214.
Kossakowski Józef, 27901.
Kossakowski Kalikt ks., 20365.
Kossakowski K. J., 18811, 22045.
Kossakowski Stanisław Kazimierz, 278, 347,
17036, 27015, 27901; r. 353.
Kossarzewski A. K., 20345.

- Kossarzewskij ks., 12140.
 Kossecki K., 17844.
 Kossowicz, 22046, 22090.
 Kossowicz Kajetan, 6974.
 Kossowski T., 12292.
 Kostecki A., 17061, 27560, 27877.
 Kostecki Franc., *zob. Osoby*: Szaster Winc.
 Kostecki Platon, 20194, 22046.
 Kostkowicz Wal., 13981.
 Köstlin Juliusz, 14922, 14969, 22680.
 Kostomarow Mikołaj L., 2931, 3389, 3840, 3926, 3949, 5398, 5447, 5854, 11500, 11835, 11933, 12180, 12443, 14189, 15890, 15990, 16262, 16278, 18208, 18460, 21332, 21356, 21420, 21493, 21543, 24263, 24264, 24272, 24279, 24280, 24295, 24300, 24357, 24443, 24480, 24496, 24502, 24508, 24509, 24511, 24519, 24535, 24559, 24578, 24579, 24583, 24588, 24590, 24597, 24608, 24697, 25288, 25914, 25920, 26167, 26263, 26299, 26490, 27029, 27106, 27451, 27544, 27677, 27819, 27857, 27952, 33982, 34164; *r.* 5844, 14217, 24652; *zob. Osoby*: Razia Stefan, Swirgowski, hetm.; *Miejsc.*: Biała cerkiew.
 Kostrowiec Z. (pseud.), *zob. Hołowiński Ign.*
 Kostrzebski W., 18251, 18252, 24952, 28573, 28577, 28583, 28639.
 Kostura K., 10782.
 Koszowik K., *zob. Osoby*: Garkusza S.
 Koszutski Hilary ks., 6145, 6265, 6327, 6339, 12543, 12618, 12627, 22045, 25024; *r.* 32064; *zob. Miejsc.*: Mielżyn.
 Kotarbiński Józef Karol, 21237.
 Kotarbiński St. L., 22045.
 Kotkowski Julian, 12627.
 Kotliarskij Aleksander, 186, 6231, 11491, 16067, 21390, 23301.
 Kotliński A., 22604.
 Kotłubaj Edward, 404, 3380, 3835, 8274, 26223, 26377, 26388, 27019; *zob. Osoby*: Radziwiłłowie.
 Kotowicz, 91.
 Kotowicz Antoni, *zob. Miejsc.*: Biecz.
 Kotowicz Iw., 19447, 22604.
 Kotowicz J. R., 12104.
 Kötthau, r. 16800.
 Kotzebue A. F., 695, 1964, 9749, 22933, 23939, 24752.
 Köttschke, 17170, 34028; *r.* 23896.
 Koudelka, *r.* 27268.
 Kováš E., 20263.
 Kowalcuk Michał, 22045; *r.* 22045, 22046, 32140.
 Kowalczyk J., 13966, 20925.
 Kowalewski T., 12534.
 Kowalewskij A., 14586, 14618, 18717, 28282.
 Kowalewskij Maksym, 16277, 16286, 29086, 32817.
 Kowaliński M. J., 21539.
 Kowalska Z., 10447.
 Kowalski J. K., 16030, 33314.
 Kowalski K., 18988.
 Kowalski K. 13540, 22045,
 Kowalski T. ks., 30363.
 Kowalskij J. D., 10315.
 Kowalskij M., 10127.
 Kowałenko G., 21331.
 Kowiński F., *zob. Miejsc.*: Krynica.
 Kowłowicz, *r.* 25312.
 Kownacki Hipolit, 1121, 6205, 6372, 6407, 6772, 10196, 22090, 23721, 24991, 25074, 29247, 29272, 30591, 33962; *zob. Miejsc.*: Sławków.
 Kowszewycz R., 22605.
 Kozak C., 31622.
 Kozak E. A., 14615, 20295.
 Koziarz St. ks., 22532.
 Kozicki S. D. ks., 19121.
 Kozierowski, 10557.
 Kozieltowski Aug., *zob. Miejsc.*: Konstantynów stary.
 Kozin I. F., 20853.
 Kozłowski A., *zob. Miejsc.*: Czernihów.
 Kozłowski B., *r.* 33969.
 Kozłowski E., 25549.
 Kozłowski Felicyan Antoni, 23759, 28260.
 Kozłowski F. M., *zob. Osoby*: Gonzaga Alojzy.
 Kozłowski J. L., 12415.
 Kozłowski Karol, 12921, 21908, 21924, 22340, 23210, 27974, 31558, 31566, 34084.
 Kozłowski Kornel, 11686, 12692, 23767, 26281, 34170.
 Kozłowski L., 33839.
 Kozłowski Mat. ks., *zob. Osoby*: Markiewicz Dom.
 Kozłowski St., 21741, 24622, 26292, 27548; *r.* 20618.
 Kozłowski W. M., 18680, 27699, 27877, 27896, 27926, 27946, 28005, 28007, 30123; *r.* 21141.
 Kozłowski Włodz., 21200.
 Kozłowskij I., 14574, 16867, 21435; *r.* 12484.
 Kozłowskij K. E., 41, 953, 24604.
 Koźmian Andrzej Edward, 26, 2826, 3755, 4223, 4285, 8747, 9570, 17059, 18498, 20954, 20988, 21095, 21223, 21226, 26335, 28286, 28542, 29503, 29766; *zob. Osoby*: Radziwiłł Michał (Hieronim).
 Koźmian Kajetan, *zob. Osoby*.
 Koźmian Stanisław, *zob. Osoby*: Szujski Józef.
 Koźmian Stanisław, 20592, 20775, 21229, 27465, 33465.
 Koźmiński J. P. L. W., 10943.
 Kozubowski Feliks (pseud. Grabowski Zygm.), 13846, 15772, 27161, 29236.
 Kozzen B., 31824.
 Kraatz, 10474.
 Kracauer J., 15965.
 Krach E., 29428.
 Krackowskij J., 14149, 14367, 28095, 33554, 33293.
 Krafft A. H., 33871.
 Krahmer, gen. major, 28203.
 Krański Wincenty, 11748, 19998, 20063, 23411.
 Krajewski A., 21046.
 Krajewski A. H., *r.* 20218.
 Krajewski J., 18297.
 Krajewski Michał Dymitr, *zob. Osoby*.
 Krajewski R., 22045.

- Krajewski Wikt., 611, 25663.
 Krakowski J., 13292.
 Krakan W. A., 24947.
 Kral J., 12426.
 Kraliček A., 23110, 30313, 30334.
 Kralyčickij (Kralicki) Anat., 14358, 21400, 21461, 22604, 22625; *zob. Osoby*: Grek M.
 Kramarenko I., 23604.
 Kramer, 6049.
 Kramski L., 33641.
 Kramsztyk Zygmunt, 21144, 31537, 33581.
 Krapiwinoj, 11977.
 Krasawickij M., 22604.
 Krasicki Aleksander, 20854; *zob. Osoby*: Kochanowski Piotr.
 Krasicki K., 13833, 25942.
 Krasin D., 14059.
 Krasinski Adam, 17962, 27425, 32987.
 Krasinski Adam Stanisław, 20449, 21434.
 Krasinski Henryk, 16778, 24535, 24740.
 Krasinski Humbert, 20689.
 Krasinski J. W., *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Krasinski Wincenty Skorobohaty, 14875, 16154, 16246, 20745, 23323, 23400, 25168, 25955, 26225, 25063.
 Krasinski Wincenty, 16740, 32774; *zob. Osoby*: Krasinski Wincenty.
 Krasinski Władysław, 1384, 3009, 16179, 25951.
 Krasl Fr., 24957.
 Krasniański Gawr., 14064.
 Krasnoperow J. M., 18073.
 Krasnosiełski T., 16293, 25793.
 Krasnow A. N., 31792.
 Krasopolski K. 31828.
 Krasnowolski A., 11664.
 Krasuski L., *zob. Miejsc.*: Czehów.
 Kraszewski B., 21856, 22228, 31532.
 Kraszewski Józef Ignacy, 634, 658, 720, 1385, 1472, 1473, 2429, 3167, 3346, 3374, 3863, 4453, 4681, 4881, 4975, 5303, 5407, 5995, 7207, 7447, 7449, 7782, 7808, 7970, 8257, 8784, 10113, 10222, 10367, 10404, 10428, 10432, 10508, 11043, 11167, 12154, 12164, 12208, 13677, 14728, 16222, 17281, 18387, 18400, 18418, 18427, 18432, 18441, 18470, 18532, 18559, 18578, 18663, 18774, 18818, 19016, 19194, 19474, 20053, 20218, 20408, 20454, 20561, 20599, 20622, 20634, 20667, 20708, 20837, 20845, 20853, 20855, 20867, 20876, 20976, 20984, 20985, 21000, 21003, 21031, 21058, 21094, 21098, 21112, 21118, 21200, 21237, 21335, 21721, 21723, 21741, 21750, 21807, 21966, 22045, 22046, 22237, 22299, 22312, 22333, 23488, 23531, 24412, 24420, 24535, 24644, 24663, 24670, 24704, 24740, 24852, 25434, 25684, 25708, 25841, 25892, 26038, 26243, 26296, 26357, 26550, 26674, 26706, 27010, 27215, 27301, 27363, 27412, 27415, 27554, 27611, 27625, 27680, 27834, 27883, 30959, 31364, 33259, 33521, 33546, 33938; *r.* 331, 335, 9675, 10434, 11143, 12194, 12442, 16058, 20123, 20222, 21742, 24637, 24662, 24763, 24954; *zob.*
- Osoby*: Baka ks., Capelli L. Alojzy, Jabłonowski Józef Aleks., Studziński Stan.; *Miejsc.*: Bekieszówka, Biała Radziwiłłowska, Borysów, Drohiczyn, Dubno, Kozeń, Lublin, Prużana, Romanów, Stepań, Świsłocz, Wilno, Żytomierz.
 Kraszewski Kajetan, 398, 629, 18591, 22090, 22513, 26822, 26893, 27740, 27812, 28021, 28546, 28553, 30141, 31438, 33111; *zob. Miejsc.*: Sosnowice.
 Kratter H., *zob. Miejsc.*: Szczawnica.
 Kraus A., 32048.
 Kraus Fr. S., 12457, 12529, 21613, 32331.
 Kraus P., 32257.
 Kraus V. v., 22927, 25460.
 Krause, 23930, 23963.
 Krause A. G., 12094.
 Krause Al., 23720, 31672.
 Krause E., 31754, 32014.
 Krause Fr., 10387.
 Krause G., 3566.
 Krause H. L., 23183.
 Krause K., *zob. Osoby*: Eobanus H. Hesus.
 Krause K. E. H., 6165, 30350, 30405.
 Krause M., 22045.
 Kraushar Aleksander (pseud. Alkar), 140, 658, 3136, 4451, 8649, 8924, 15916, 16036, 16767, 16942, 17317, 17575, 17587, 18271, 18502, 18781, 18820, 19947, 20234, 20987, 20991, 21959, 21960, 22045 (p. Warszawa), 22046, 22452, 23489, 23659, 23664, 23668, 24238, 25855, 25972, 25984, 26049, 26079, 26098, 26256, 26279, 26351, 26409, 26463, 26506, 26507, 26594, 26732, 26740, 26762, 26805, 27004, 27142, 27330, 27501, 27539, 27667, 27784, 27828, 27926, 27946, 28023, 28213, 28384, 29586, 29616, 29682, 29780, 30027, 30133, 30703, 30730, 30807, 30838, 31024, 31102, 31299, 31389, 32767, 32783, 33087, 33092, 33095, 33097, 33098, 33202, 33208, 33211, 33505, 33536, 33593, 33824, 34146, 34147; *r.* 9408, 15031, 15929, 17020, 21059, 23501, 23504, 28227, 31374; *zob. Osoby*: Plebański J. K.
 Krausler F., 28198.
 Krauss, 11109.
 Krauss Stan., *zob. Miejsc.*: Żywiec.
 Kraut W. T., 28915.
 Krauth C., 30303.
 Krauze A. G., 33999.
 Krauze Fryd., 10364, 24396.
 Krawecki J., 22883.
 Krček Franciszek, 11109, 11560, 19693, 19859, 20503, 20857, 21204, 23306, 32065, 32125, 32126, 33445; *r.* 15551, 18619, 18990, 19797—19799, 19806, 19809, 20791, 20822, 20838, 20857, 20878, 20998, 28954, 33476.
 Krebs J., 23874, 26307, 26312.
 Krebs O., 26623; *r.* 26622.
 Krebs R., 26197.
 Krebsow W., 24622.
 Krechowicki Adam, *r.* 15551.
 Krechowicki Jan, 19310.
 Kreisberg A., 28367.

- Krejči Jan, 11515.
 Krek Jerzy, 11081, 11085, 11496, 11501, 11523, 11532, 11942, 12453, 18374, 19996, 20018, 23190, 29093, 30338.
 Kremer A. A. K., 11831.
 Kremer Józef, 21888, 22046, 22065, 22075, 33700.
 Kremer Karol, 21713, 21747, 21891, 22047.
 Krepowiecki T., 13358.
 Krestowski, 10793.
 Kretowicz Zyg. August, 11623; *zob. Miejsc.*: Krechów, Puławy.
 Kretschmer C., 31468.
 Kretschmer I. C., 1745.
 Kretschmer Zyg., *zob. Miejsc.*: Wiśniowiec.
 Kreutz Feliks, 10623.
 Kreutzwald F., 12321, 12329—12331.
 Kreyszig F., 19978.
 Krieg C., 32324.
 Kriese T. E., 12327; *zob. Miejsc.*: Felin.
 Kriger A., 10601.
 Kriegk G. L., 11035.
 Křivý K., r. 20631.
 Křižek W., 11015, 23209, 28533.
 Křižko Paweł, 22643.
 Kröger J., 25013, 25022.
 Król K., 33354.
 Król M., 22045.
 Królikowski F., 22723.
 Królikowski K., 4783, 15994.
 Królikowski L., 20144.
 Królikowski St., 18058.
 Krompolz K., 17054.
 Kronenberger, 13966.
 Krones Franciszek, 7013, 12345, 22752, 22878, 25142, 25173, 25471, 26765, 26794, 26936, 27079, 27791, 28107, 28179, 28235, 29925, 30610, 33002, 34009.
 Kronthal B., 23839, 25471, 29242; r. 23948, 23949.
 Kropatschek, 17722.
 Krosta Fr. G., 11701, 24055; r. 7024, 10480, 28863.
 Kroszyński St., 17982.
 Krotoski Kazimierz (Szaradek K.), 20984, 23674, 25012, 25055, 25115, 25116, 30403; r. 10192, 13037, 17809, 18238, 20900, 23462, 24194, 24824, 25150, 25265, 25305, 27267, 27601, 27776, 27900, 28426, 28873, 30401, 30402.
 Kruczkiewicz Bronisław, 6937, 20817, 20823, 29525, 33484; r. 20809, 20820, 20992.
 Krug F., 6196.
 Krüger G., 6381, 13783, 25078, 30301.
 Rukowski J. ks., 32569, 33669.
 Krumbacher Karol, 19976, 22890, 30273, 30322, 30329, 30338; r. 30345.
 Krumbholtz R., 24062, 24710, 29042.
 Krummel L., 25337.
 Krümmel Otto, 10023.
 Krüner F., 26315, 34171.
 Krupa J., r. 20934.
 Krupiński Franc., *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Krupiński Jędrzej, *zob. Miejsc.*: Kozin.
 Krupowicz M., 661.
 Krusch B., 30323, 30324.
 Kruze Fr., 6062, 10278, 12320, 24165.
 Krusenstolfe Magnus Jakób von, 26961.
 Kruses, 7408.
 Kruska E., 26963.
 Kruske R., 15046, 32702.
 Kruszewski Mikołaj, 20247.
 Kruszyński Leon L., *zob. Miejsc.*: Turek.
 Kruszyński A., 10373.
 Kruszyński L., 24415.
 Krutta A. L., 5086, 27643.
 Kryczyński Wł., 21922.
 Kryłowski A., 14202.
 Krymskij A., 21284, 21343.
 Krymskij Chw., 21491, 23310; r. 32210.
 Krynicki A. A., r. 11597.
 Krynicki K., 10258, 31745; *zob. Miejsc.*: Sochaczew.
 Kryński Adam Antoni, 1338, 6926, 11802, 20426, 20436, 20448, 20517, 20530, 20532, 20857, 20983, 21035, 32069, 33428; r. 1242, 11091, 11672, 17687, 20435, 20477, 20498, 20515, 20647, 20841, 20983, 28927, 32128, 32571.
 Krynyckij M., 32927.
 Krypiakiewicz P. F. ks., 32562.
 Krystyniak J., 20857.
 Kryżanowski E., 14424.
 Kryżanowski G., 14660, 22604, 33295.
 Krzemiński Stanisław, 20235, 20853, 22091, 26024, 33221; r. 359, 20704, 23501, 25790.
 Krzemiński Stefan, 28286.
 Krzesiński B., 15212, 25849; *zob. Osoby*: Schinner, kardynał.
 Krzesiński W., r. 11801.
 Krzymuski Edward, 17563, 33085; r. 17562, 17567.
 Krzysztyniak A., 23857.
 Krzyszkowski J. ks., 32498.
 Krzywda M. B., 21238.
 Krzywicki Ludwik, 11036, 11109, 11698, 24859, 32061, 32230.
 Krzywicka R., 32092.
 Krzyżanowski Adam, r. 17118.
 Krzyżanowski Adryan, 5781, 13744, 18390, 20269, 20283, 20925, 20947, 23566, 23591, 27433, 32161, 32708, 33184, 33516, 33553, 33836, 33859.
 Krzyżanowski Fel. ks., 9429.
 Krzyżanowski Stanisław Filip Jakób, 123, 312, 398, 431, 8245, 10886, 19804, 21719, 22045, 30060, 31891, 32498, 33337; *zob. Osoby*: Kałaj Daniel, Tyszkiewicz Eustachy; *Miejsc.*: Tulczyn.
 Krzyżanowski Stanisław, 7332, 18567, 24787, 25133, 25151, 25259, 28307, 28330, 28411, 28425, 28428, 28432, 28437, 28957, 29127, 29134, 29192, 29245, 32395, 32967, 33017, 33235, 33237; r. 17241, 21715, 33010; *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Krzyżanowski W., 13036.
 Ksanf M. E., 14351.
 Kuba L., 11517, 12059.

- Kubala Ludwik, 3695, 3871, 3883, 6533, 7171, 8123, 8218, 16158, 16491, 16787, 17200, 18071, 18652, 20926, 22046, 22802, 23490, 23576, 24576, 25281, 25348, 26214, 26365, 26368, 26375, 26436, 26443, 26453, 26500, 26508, 26509, 26512, 26514, 26517, 26520, 26521, 26524, 26527, 27427, 28448, 29762, 29764, 29783, 29795, 33088.
- Kubalski Mikołaj Ambroży, 9556, 10248, 22997, 23065, 23181, 23377, 27535; *zob. Miejsce*: Kraków.
- Kubarew A., 6195, 21450.
- Kubrakiewicz Michał, 16504, 17529, 27744.
- Kucharski Andrzej, 1016, 6069, 6327, 10072, 11453, 12650, 16065, 20431, 23184, 23298, 33387.
- Kucharski Karol, 27771.
- Kucharzewski Feliks, 20634, 20914, 21028, 21712, 33123, 33448, 33520.
- Kucz K., *zob. Miejsce*: Warszawa (r.).
- Kucz M., 20469, 32326.
- Kuczera, r. 31704.
- Kuczkowski Tomasz, 33612.
- Kuczyński Jan, *zob. Miejsce*: Piotrków.
- Kuczyński, 21261.
- Kuczyński Stefan, 10765.
- Kuczyński W., 3691.
- Kudelka Ferdynand, 18692, 26063, 26254, 26795; r. 26063, 26810.
- Kudrjawcew, 14305.
- Kudrjawcew M., 21436.
- Kudriński T., 17366, 21506.
- Kuecken L., 23887.
- Kugelmüller, 13523.
- Kugler Bernard, 22803, 25047; r. 13755.
- Kugler Franciszek Teodor, 21599, 21668, 27283.
- Kuhn A. J., *zob. Miejsce*: Lesienice, Lwów.
- Kuhn Ad., 23143.
- Kuhn Alb., 21603.
- Kuhn H., 14820.
- Kuhn M., 10129.
- Kuhna Maciej ks., 6372.
- Kühnast Ludwik, 6208, 10857, 13944, 17323; *zob. Miejsce*: Bydgoszcz.
- Kühnel P., 20316, 23842, 33396.
- Kühtreiber A., 31599.
- Kujot Stanisław ks., 6433, 10221, 10490, 10504, 11715, 12059, 13365, 16158, 23711, 23773, 23902, 25112, 25200, 27162, 29955, 32420; r. 5876, 11712, 23961, 32468, 32681; *zob. Miejsce*: Kaszczorek, Roental.
- Kuklin S., 22604.
- Kukolnik Nestor, 24648.
- Kukolnik P. W., 10701.
- Kukula R., 28272.
- Kukuljevic Sakciński Jan, 28781.
- Kulawski Walenty, 20581, 23793, 23840, 25121.
- Kulbakin S., 29101.
- Kulczycki Władysław, 405, 3043, 3950, 9344, 25968.
- Kulczyński Leon, 20992; r. 16948, 19172.
- Kulczyński O., 3623, 14207.
- Kulemann R., 12391.
- Kulesza J., 22047.
- Kulesza M., 10556.
- Kuliczkowski Adam, 19884, 20068.
- Kulischer M., 11940.
- Kulisz (Kułyysz) Pantalejmon, 11994, 14610, 16785, 17165, 21359, 21540, 21543, 24292, 24445, 24535, 24550, 24560, 24565, 24621.
- Kulziński G., 12198.
- Kulziński J., 23432, 27445.
- Kulziński P., r. 14450.
- Kuźakowski J., 23112, 32541.
- Kumelski A., 32299.
- Kummerer R. v. K., 10990, 10996.
- Kummersberg K., 10999.
- Kunasiewicz Stanisław, 430, 519, 533, 658, 2878, 5676, 13444, 13966, 20615, 25231, 27877, 28186; r. 10073; *zob. Miejsce*: Lwów.
- Kunaszowski Wojciech, 8593, 26782.
- Kuncewicz J., 24385.
- Kunicki Leon, 10680, 11546, 11688.
- Kunicki de Kunice M., 13893.
- Kunickij P., 10346.
- Kunik Aryst (Ewaryst), 505, 5854, 6273, 6300, 10160, 12315, 24475, 24513, 24826, 30344, 30429, 34219; r. 14069.
- Kunisch J. G., 6783, 6785, 6915, 16096, 23859, 25121, 30617, 33032.
- Künstler, Pfarrer, 19412.
- Kuntze Fr., 23890.
- Kunz H., 22046.
- Kunze K., 28760.
- Künzel, 29042.
- Kupczanko Gr. I., 12042, 21348, 32188.
- Kupelwieser L., 25810.
- Kupffer B., 14999.
- Kupke G., 19119.
- Kurabicz J., 11604.
- Kurdińskij, 27121.
- Kurdiński T., 14246, 19690, 19692.
- Kurhanowicz J., 27877.
- Kurhanowicz Tomasz, 19995, 20411.
- Kurkowski, 16389, 24778.
- Kurmin J., 12292.
- Kurnatowski M., 478, 515.
- Kurnatowski W., 10971; *zob. Miejsce*: Poznań.
- Kurowski Franc. Ksawery, 9892, 13869, 20681, 21962.
- Kurowski W., 18669.
- Kurpiel Antoni M., 21094, 21099, 21100, 27421, 33354, 33566; r. 12602, 19472, 19554, 20072, 20074, 20985, 21116, 33816.
- Kurschat A., 32256.
- Kurschat Fryderyk, 20367, 20369.
- Kürschner Fr., 2520, 23865, 25527.
- Kürschner G., 774.
- Kurth G., 18355.
- Kurtz J. H., 12531, 24676.
- Kurtzenbaum K. A., 24193.
- Kurtzmann Ludwik, 86, 20595, 30121; r. 23707.
- Kurz F., 2134.
- Kurze F., 30331, 30332, 30370.
- Kurzwil E., 31237, 33835.
- Kuściński, 27514.
- Kuściński M., 21271.

- Küster E., 11351.
 Kutiejnikow N. S., 27455.
 Kutryński G., 12061.
 Kutrzeba Stanisław, 18049, 25262, 28431, 28555, 29136, 32476, 32935, 33007, 33009, 33017, 33018, 33020, 33025, 33323; r. 33100.
 Knyper A., 15029.
 Kuźmyczewskij P., 21381.
 Kuzniecowa G., r. 12489.
 Kuzniecowa J. N., 10424, 12105.
 Kwaśśala Jan, 19855, 21025, 23732, 33331, 33332.
 Kwaśnicki A., 11108.
 Kwiatkowski A., 19591.
 Kwiatkowski Saturnin, 261, 270, 405, 2099, 23427, 25444, 25470, 25472, 30624, 34116; r. 70, 649, 665, 10554, 11253, 14884, 22823, 22834, 23462, 24332, 25466, 28279, 28383, 28668, 28965, 29153; zob. *Miejsc.*: Olkusz.
 Kwiciński M., 22090, 31586.
 Kwitka Osnowianenko Hrehory, zob. *Osoby*.
 Kystiakowskij A. F., 16239.
-
- Laakmann H., 10896.
 Laband Paweł, 17398.
 Laband P., 26824, 28912, 33030; zob. *Miejsc.*: Gdańsk.
 Laboulaye Edward, 22869, 27441.
 Lach Szyrma, zob. Szyrma.
 Lach z Lachów (pseud.), zob. Zienkowicz Leon.
 Lachnicki Ignacy Emanuel, 10852, 22207.
 Lachnicki St., 21241.
 Lachowicz Stanisław August, 1413, 2820.
 Lacour Ludwik, 4718.
 Lacroette de Jan Karol Dom., 26925.
 Lacroix M. J., 23377, 33803.
 Lacroix P. (Seré F.), 18360, 18364.
 Ladenuze P., 32328.
 Laertes (pseud.), 20707.
 Laestadius F., 17682.
 La Fayette, 6021.
 La Ferrière, 1507, 1513.
 Laffleur de Kermaingaut P., 29008.
 La Forest, 3033.
 Lafuente Modesto, 22908.
 Lagarde Aug., 10094, 27933, 34568.
 Lagermark J. A., 26985.
 La Haye, 22962.
 Laistner L., 23134.
 Lakowitz, 32010.
 Lakszyński Aleks., 32766.
 Lallement Ludwik, 9073, 27268.
 Lam Jan, 22603, 24330, 26503, 26803.
 Lamartine M. de, 28063.
 Lamatsch Paweł, 23815.
 Lambert A., 21708.
 Lämmer H., 2622, 12536, 14300.
 Lammers B., zob. *Miejsc.*: Peterswaldau.
 Lammert G., 26207.
 Lampe E., 2001, 24061.
 Lampe L., 21689,
- Lamprecht Karol, 17977, 22795, 22926, 25088, 25091, 25628, 26185, 28631, 33148.
 Lamy T. J., 14118.
 Lancellotti F., 26799.
 Lancizolle K. W., 22934, 23939.
 Lancoroński Karol, 21721.
 Landau M., 26721, 32269.
 Landerset P., 13828.
 Landes S. R., r. 22125.
 Landien E. F., r. 33901.
 Landon Karol Paweł, 21677.
 Landsberger J., 10835, 17290, 17442, 17816, 18290, 27842.
 Lane-Poole S., r. 25129.
 Lanfey Piotr, 28043.
 Lang, 26502.
 Lang J., 14760.
 Lange A., r. 26839.
 Lange Fr., 30301.
 Lange H., 16919, 31841.
 Lange K., 33727.
 Lange R., 18894.
 Lange R., 30646.
 Langen Józef, 25018.
 Langenhan H., 11234, 31941.
 Langhans F., 22682.
 Langhton J. K., 28985.
 Langie Kazimierz, 5620, 10284, 18324.
 Langier A., 9316.
 Langkusch A. G., 12148.
 Langlois Ch. V., 22735, 28350.
 Langlois E., 29109.
 Langner, 10875.
 Langwerth v. Simmern H., 27822.
 Lanz K., 1566.
 Lanzi L., 21672.
 Lappenberg J. M., 5395, 6244, 6273, 6538, 6942, 22795, 22351, 25787, 28751, 30274, 30420.
 La Rebours, 28211.
 Larisch A., 28179.
 Larisch Konrad, 16566, 16627.
 Larivière Ch., 27732.
 Laskarys J., 31100.
 Laskownicki Br., 27771.
 Lasocki J., 22045.
 Lasteyrie R. de, 22756.
 Latham R. G., 11026.
 Latinik A., 10335, 10994.
 Latko vski Juljusz, 24718.
 Latzke E. G., 34072.
 Laube R., 23812.
 Laufer V., 18187, 18224.
 Laurenčić, 23806.
 Laurent C., 29037.
 Laurent F., 18345.
 Laurent J., 6163.
 Laurent Paweł, 28045.
 Lauryszewiczowa Z., zob. *Miejsc.*: Jerzwałd.
 Lautenbach J., 32237.
 Lavallo J. A. de, 10142.
 Lavallée T., 22902.
 Lavaux (Laveaux) Ludwik de, 9710, 21196, 25742, 27332, 31391; r. 27688.

- Laveleye Emil L. de, 17922.
 Lavissee Ernest, 18359, 22745, 22806, 22828,
 22902, 23946, 27281, 28053, 28252.
 Lavollée R., 20580, 20810.
 Lazarus, 15923.
 Lebediew A., 30717.
 Lebediew A. S., 972, 14339, 14359, 32543.
 Lebediew I. A., 23898, 30416.
 Lebediew P., 14707.
 Lebedincew A., 31763.
 Lebedincew P. G., 14268, 14378, 14586, 14593,
 14600, 14622, 14733, 24488, 24494, 24535,
 24542.
 Lebedincew T. G., 14384.
 Le Bon 5310.
 Lebenow W., 10981, 31842.
 Lebowski O., 17630.
 Lebracht M., *zob. Miecsc.*: Brody.
 Lebre A., 22997.
 Lecestre L., 28169.
 Lechler G. W., 14826, 14886, 25336.
 Lechner K., 25244; *zob. Osoby*: Pawłowski St.
 Lechner O. S. B., 18637.
 Lechnickij M., 23204.
 Leciejewski Jan, 19829, 20390, 20515, 20847,
 33019; *r.* 20077, 20316.
 Lecky W. E. H., 22857, 26932.
 Ledderhose Karol, 4513, 27160.
 Ledebur L. K., 695, 1595, 1707, 22786, 24911,
 30474.
 Ledóchowski Ignacy, 20992.
 Ledóchowski Jan, 27390; *r.* 9878.
 Ledstik Fr., 20018.
 Leeder E., 10977, 10981, 31842.
 Lefarth, 6186.
 Lefebvre Ar., 5539, 28061.
 Lefebure F. A., 13648.
 Lefèvre A., 32304.
 Lefèvre-Pontalis, 22756.
 Lefmann S., 22803.
 Lefort, 27480.
 Lefrançois A. J. L., 10109.
 Legatowicz Ign., 20135.
 Léger Ludwik, 6198, 6201, 11528, 12450,
 20000, 22879, 23003, 23036, 23317, 24916,
 30390, 32303; *r.* 570.
 Legis Arcuna D. E. Th., 12433.
 Legis-Glückselig, 30691.
 Le Gray E., 1507, 1564, 2587; *r.* 26954.
 Legrand Emil, 24764, 24793, 25930; *zob.*
Osoby: Heraklides Jakób Bazylikos.
 Legrelle A., 26927.
 Lehfeldt W., 11230.
 Lehmann, 31777.
 Lehmann A., 10372, 10977.
 Lehmann E., 11357.
 Lehmann F. W. P., 31856.
 Lehmann H., 10496.
 Lehmann Maksymilian, 24106, 26484, 26946,
 27319, 28161, 28228, 28229, 28232, 28253,
 29042, 29767.
 Lehmann-Nitsche R., 31923, 31925, 31941.
 Lehmann P., 31481.
 Lehoczyk T., 31523.
 Le Hou H., 11077.
 Lehr Paweł, 17837.
 Lehrberg A. Chr., 12517.
 Leibnitz H., 21663.
 Leidig E., 3625, 23975, 24105, 26339.
 Leipelt A., 33881.
 Leisching E., 23253.
 Leissning W. L., 18958, 28199, 31421.
 Leist F., 176, 28409.
 Leitgeber Mieczysław, 24936, 26401.
 Leitgeber Witold, 21734, 24936, 28187.
 Leitch A., 18873.
 Leitzmann B., 30150, 33614.
 Leixner Otto, 11068, 28040.
 Leja Emilia, 14955, 23437.
 Lejeune, 9788.
 Le-Juge V., 20302.
 Lekszycy Józef, 1242, 1924, 28927, 29042,
 29219; *zob. Osoby*: Lekszycy J.
 Leleweł Joachim, 3, 138, 148, 177, 182, 199,
 231, 279, 309, 323, 423, 450, 455, 459,
 555, 625, 658, 1018, 1022, 1648, 1679, 1700,
 1788, 2829, 5553, 5831, 6043, 6095, 6280,
 9441, 9680, 9845, 9924, 9966, 9968, 9973,
 10045, 10163, 10165, 10171, 10657, 10927,
 10928, 11225, 11379, 11570, 12089, 12440,
 12494, 16080, 16084, 16117, 16152, 16186,
 16400, 16453, 16461, 16504, 16541, 17057,
 17071, 17087, 17174, 17489, 17559, 17605,
 18231, 18745, 18949, 20089, 20121, 20341,
 20737, 20929, 21139, 21156, 21249, 21256,
 22089, 22090, 22655, 22798, 22809, 22913,
 23078, 23092, 23158, 23169, 23329, 23344,
 23355, 23357, 23360, 23467, 23491, 23521,
 23561, 23608, 23692, 24164, 24283, 24639,
 24802, 24849, 24866, 24871, 24888, 24894,
 24953, 25026, 25059, 25174, 25862, 25955,
 26346, 27356, 27743, 27744, 27881, 27963,
 28132, 28275, 28298, 28398, 28490, 28531,
 28581, 28560, 28865, 29267, 30334, 30399,
 30567, 32077, 32892, 32908, 33608, 33832,
 33999, 34139; *r.* 663, 10169, 16081, 16097,
 23328, 23339, 24801; *zob. Osoby*: Ciołek
 Andrzej, Lannoy Guilbert, Moraczewski Ję-
 drzej, Siennik Marcin, Leleweł Joachim.
 Leleweł K., 18313.
 Leleweł Prot., *zob. Osoby*: Cieciszowski K.
 K.; Leleweł Prot.
 Leliwa L. P. (pseud.), *zob.* Rzewuska Jadwiga.
 Leliwa St. (pseud.), 11962, 24212, 26157.
 Lelong J., 5942, 22756.
 Le Maitre, 18918.
 Leman C. K., 17406, 17795, 28913.
 Lembke F. W., 21041, 22795, 22909.
 Lemke E., 12245, 32252.
 Lémontey P., 26926.
 Lénárt Józef, 4167.
 Lenartowicz A., 31873.
 Lenartowicz Teofil, 27854, 30709.
 Lenfant J., 25387, 25446.
 Lenicke, *r.* 32006.
 Leniek Jan, 105, 3270, 10318, 12988, 13615,
 17267, 18998, 19090, 19121, 19467, 19577,
 19848, 25085, 25229, 25274, 25825, 26737,

- 26813, 29520, 29956, 31354, 32401, 32495,
33019, 33236; *r.* 22045.
Lenkiewicz Włodzimierz, 26916.
Lenning C., 15868.
Lenormant F., 11068.
Lentz A., 13784.
Lenz A., 14837.
Lenz Fr., 12309.
Lenz M., 14921, 28042, 28122, 29042; *r.* 14918.
Leo Henryk, 22795, 22796, 22920, 22980.
Leon XIII. papież, 12634.
Leonardow N., 32039.
Leonhard Rich., 10709.
Leonid Arch., 14396, 14659, 21468.
Leonowicz Wł., 22296.
Leoński P., 14151.
Leontowicz T. I., 16099, 18073, 23153, 28280,
28826, 29224, 32232, 32814, 32842.
Leopardow N., 14600.
Lepaź Jan, 33873.
Leparz B., 11737.
Lepettier E., 26419.
Lepitre A., 12573.
Leplanin W., *zob. Miejsc.*: Mińsk.
Le Plat J., 1634.
Lepner T., 12231.
Lepszy Leonard, 476, 17196, 18256, 18533,
20975, 21709, 21714, 21722, 21728, 21735,
21741, 21762, 21797, 22023, 22045, 22069,
22086, 22128, 22256, 22337, 22359, 22416,
22419, 22427, 22431, 22432, 22435, 22454,
22461, 22478, 22560, 25682, 28467, 28554,
28570, 23634, 33634, 33685, 33721; *r.* 13960,
18977, 21718, 21761, 21784, 21798, 21888,
21891, 22046, 22047, 22065, 22067, 22090,
22091, 22123, 22182, 22207, 22215, 22279,
22333, 22422, 22433, 22450, 22452, 22494,
22502, 22526, 22544, 22545, 22638, 22659,
28468, 33678; *zob. Osoby*: Słoiński Gabryel.
Lerne A., *zob. Miejsc.*: Puławy.
Lerne S., *zob. Miejsc.*: Lublin.
Leroy Beaulieu H., 12353, 16599, 17922.
Lersch B. M., 28385.
Lerski Józef, *zob. Osoby*: Hube Michał Jan.
Lerue A., 23419.
Lesage A., 155, 10929, 28390.
Lesca Gius., 30590.
Lescure, 1536.
Leskien August, 12158, 12631, 20287, 33385;
r. 20379, 20369, 20381.
Leskow N. S., 14595, 14609.
Leśniowska L., 23407, 26552, 26790, 27854;
zob. Miejsc.: Morawica, Myślenice.
Lesser Aleks., 21725, 22067, 22161, 22216, 22243,
22382, 23402; *zob. Osoby*: Falkowski Jak.
Lessmann J., 25742.
Leszczyński J. N., 33578.
Leszczyński Rafał, 33114.
Leszecki Ant., 29951.
Leszek J. (pseud.), 6427, 25559.
Letronne H., 27926.
Lettau H., 10477, 23708, 31567, 31585, 31668.
Lettow-Vorbeck O., 28112; *r.* 28113.
Leuthold D., 17832.
Leutz A., 24042.
Lévesque Piotr K., 23056.
Levezow Konrad, 547, 11454, 28630.
Levinson A., 28377, 29410.
Levy A., 28051.
Lew R. (pseud.), 24337, 25931, 34120, 34206
zob. Miejsc.: Lwów.
Lewald E. A., 14825, 28040.
Lewanda W. O., 17838.
Lewartowski W., *zob. Miejsc.*: Sandomierz.
Lewestam Fryderyk Henryk, 19953, 20064,
24804, 25955; *r.* 20225, 23425, 23499.
Lewicki Anatol, 42, 1677, 1895, 1948, 2033,
6903, 16249, 17264, 23449, 23459, 23669,
24320, 24321, 24340, 24537, 24721, 24743,
24753, 24754, 24880, 24997, 25040, 25240,
25337, 25365, 25391, 25408, 25411, 25423,
25437, 25453, 25455, 25463, 25477, 25503,
25558, 25613, 25964, 27972, 28349, 28424,
28441, 28703, 28962, 29102, 29199, 29220,
29278, 29288, 29306, 29316, 29405, 30592,
30607, 32546—32548, 33810, 34088, 34103;
r. 649, 1605, 1681, 6634, 16285, 16524,
21466, 23012, 23425, 23457, 24305, 24435,
24652, 24657, 24748, 24925, 24948, 25010,
25037, 25039, 25065, 25072, 25187, 25235,
25390, 25415, 25435, 25456, 25473, 30616,
34121, 34131; *zob. Osoby*: Lewicki Ana-
tol; *Miejsc.*: Skole.
Lewicki B., 621, 22649.
Lewicki Feliks, 23589; *zob. Miejsc.*: Węgrów.
Lewicki J., 7148, 27591.
Lewickij (Lewyckij) Em. 33670 *zob. Miejsc.*:
Martynów, Stanisławów.
Lewickij I. 14216.
Lewickij Iwan Em., 10309, 16264, 21287, 24371,
25241, 30064, 30140, 31597, 33023, *r.* 22577,
22604.
Lewickij Iwan (Neczu), 21389, 24299, 24371,
24561, 24578, 24579, 27451.
Lewickij J. W., 28818.
Lewickij Józef, 14497, 21277, 21317, 21331,
22703, 24517, 24533, 25510.
Lewickij Kost., 21417, 32851.
Lewickij M., 22604.
Lewickij N., 22604, 26266.
Lewickij O. I., 11914, 14037, 14243, 15075,
18772, 21502, 22604, 24557, 24567, 27070,
27124, 28218, 32621, 33748.
Lewickij O. P., 18580.
Lewickij Wł. E., 32592.
Lewienowski N., 22604.
Lewin L., 32778.
Lewiński H., 13143, 22046, 24926.
Lewitz, 14959.
Lewkowicz Syxt, *zob. Osoby*: Sawiczewski
Józef.
Lewocka Katarzyna, 31417.
Lewszin, 27678.
Lex A. F., 10631.
Lexis Wilh., 18924.
Leyland J., 28995.
Leyser, 6165.
Leyuadier, 28045.

- Lezius, r. 29529.
 Liaskoronskij W., 24524, 31648, 31811, 31976, 33970.
 Liaskowski E., 4349.
 Liaskowskij W., 30383.
 Liaszczenko A., 23070.
 Libelt Karol, 11165, 11365, 14866, 20679; r. 19987, 20514; *zob. Osoby*: Moraczewski J.
 Lichaczew N., r. 24564.
 Lichnowsky E. M., 845, 25486.
 Lichtwark A., 21667.
 Liczkow Ł., 31804.
 Liczykij N., 24597.
 Liebe G., 22930, 28453.
 Liebrecht F., 6384, 11021.
 Liebusch G., 12435, 23095.
 Liedtke, 32635.
 Liek G., 10487, 23997.
 Liersch C., 32049.
 Liesegang E., 17400, 32868.
 Lieven A., 32883.
 Ligoń J., 26808.
 Ligurti S., 23352.
 Likowski Edward ks., 1276, 3322, 12671, 14141, 14142, 14156, 14232, 14275, 14877, 26173, 26177, 27025, 32559.
 Lilew M. I., 17423, 28842, 32770.
 Lilienthal J. A., 13085.
 Lilientalowa R., 32277.
 Lill de Lilienbach, 10563, 10610.
 Limanowski Bolesław, 10340, 11730, 11766, 16986, 17085, 21133, 24656, 27007, 27423, 27730, 31601.
 Limanowski M. W., 21769.
 Lincernow J., 14385.
 Lind R., 21701.
 Lindau A. F., 6043, 23093.
 Lindau Ch. B., 12243.
 Lindau J., 25516.
 Lindau W., 15220.
 Linde van der, 7726.
 Linde A., 20136.
 Linde Samuel Bog., *zob. Osoby*: Linde Sam. Bog.
 Lindemann F., 20919.
 Lindenau v. Maj, 28213.
 Lindenschmit L., 11426, 31867.
 Lindner F. L., 6043, 23096.
 Lindner Fr., 31791.
 Lindner K. Ch. W., 24255, 27954.
 Lindner J. A., 18909.
 Lindner R., 30490.
 Lindner Teodor, 738, 1796, 6180, 12568, 22927, 25156, 25315, 28456, 30381, 33140.
 Lindquist H., 21971, 22046.
 Lindström A., 23079.
 Lingard Jan, 22850.
 Linke, 31676.
 Linkowski E., 6742.
 Linniczenko I. A., 15, 16193, 16285, 16771, 17526, 23695, 24260, 24364, 24367, 24494, 24501, 24518, 24973, 24986, 25239, 28532, 29269, 33955, 33978; r. 458, 5157, 6002, 6770, 10399, 16920, 16512, 23835, 23679, 24329, 24416, 24689, 25235, 28434, 34098.
 Lipiński A., *zob. Miejsce*: Niemenczyn.
 Lipiński Józef, 11645, 11652; *zob. Osoby*: Lipiński Józef.
 Lipiński L., 4600.
 Lipiński Łucyan, 17448.
 Lipiński Tymoteusz, 442, 578, 597, 658, 1707, 3172, 4733, 6012, 6947, 7200, 9294, 10070, 11641, 12634, 12808, 13656, 13961, 17234, 17691, 18648, 20641, 20706, 24597, 24872, 25768, 25861, 25889, 27204, 27265, 33182; r. 24811; *zob. Osoby*: Głębocki Jędrz., Jabłonowski Józef Aleks.; *Miejsce*: Brody, Góra Kalwarya, Stobnica.
 Lipnicki Augustyn ks., 25558.
 Lipnicki Eug. (pseud.), *zob. Puffke Eug.*
 Lipold M. V., 10650.
 Lipp M., 24901.
 Lippe-Weissenfeld E., 24114, 27599.
 Lippert Juliusz, 12436, 18352, 23014, 23287, 33157.
 Lippert W., 27372; r. 27267.
 Liprandi A., 14088.
 Liprandi I., 5731.
 Lipsius R. A., 12523, 14811.
 Lipski Józef, 12869.
 Lisch G. C. F., 11239, 13221, 13804.
 Lisicki Henryk, 5739, 16050, 27365, 27791, 27953, 28062, 28073, 28110, 28138, 28190, 31449; r. 5543, 6699, 9789, 9914, 9923, 15876, 23449, 25986, 27005, 27468, 27581, 27761, 27762, 27778, 28062, 31451; *zob. Osoby*: Helcel A. Z.
 Lisiecki Dominik, 9728, 27994.
 Lisiewicz Aleksander, r. 3161, 6770, 24391.
 Lisiewicz Zygmunt, 238, 7222, 12807, 14489, 24377; r. 12892, 17258, 25235, 25236, 25238, 28676, 28929; *zob. Miejsce*: Łwów (r.).
 Liske Ksawery, 120, 220, 241—243, 647, 1246, 1388, 1936, 2349, 2423, 2513, 2535, 2572, 2590, 2677, 3369, 3586, 3707, 3947, 4317, 4524, 4964, 5240, 5349, 5398, 5403, 5998, 5999, 6760, 6789, 6790, 6860, 7053, 7064, 7912, 8452, 8658, 8660, 9858, 16670, 16920, 20926, 21131, 23445, 23492, 23671, 24968, 24988, 25576, 25611, 25653, 25723, 25750, 25760, 25772, 25775, 25793, 25816, 25819, 25969, 26148, 26318, 26328, 26358, 26586, 26643, 26831, 26963, 27088, 27215, 27453, 27483, 27553, 27649, 27680, 27699, 27780, 27791, 27818, 27865, 27953, 28010, 28355, 28665, 28929, 29204, 29209, 29455, 29465, 29469, 29476, 29583, 29596, 29882, 29892, 30668, 30753, 31245, 33926, 34049; r. 142, 312, 645, 646, 665, 666, 745—747, 749, 796, 811, 1017, 1058, 1339, 1576, 1599, 1954, 2022, 2044, 2508, 2511, 2661, 2827, 2892, 2992, 3002, 3034, 3038, 3097, 3128, 3383, 3517, 3563, 3834, 4075, 4077, 4082, 4320, 4524, 4877, 4379, 4881, 4890, 4504, 5822, 5826, 5839, 5841, 5995, 6276, 6286, 6288, 6340, 6341, 6696, 6699, 6788, 6970,

- 7058, 7193, 7194, 7196, 8475, 8476, 8946, 9439, 9658, 9943, 10210, 12612, 13362, 13601, 14879, 15914, 15916, 16156, 16179, 16607, 16636, 17487, 18995, 19188, 20655, 23382, 23425, 23483, 23484, 23503, 23954, 24979, 25301, 25976, 26108, 26320, 26423, 26441, 26546, 26619, 26726, 26870, 27215, 27362, 27366, 27832, 27856, 27862, 27970, 28183, 28714, 29010, 29456, 29654, 30293, 33808, 33968, 34032; *zob. Osoby*: Przebendowski Jan Jerzy, Liske Ksawery.
- Lisowskij A., 11871.
- Lisowski Stanisław, 227, 6206, 14604, 20181, 20700, 23781, 25805.
- Lisowski S., r. 2823, 10727, 17096; *zob. Osoby*: Janicki Kl.
- Lissowski M., *zob. Miejsc.*: Krzeszowice.
- Lissauer A., 11132, 11182, 11326, 11330, 11397, 11428, 11436, 31900, 31995, 32010.
- Lissner, 518.
- Litawor (pseud.), 33183.
- Litwiński J., 27888, 28605.
- Litwiński W., 20722, 21069.
- Litwos (pseud.), *zob. Sienkiewicz Henryk*.
- Lityńskij J., 22604.
- Lityńskij M., 17438.
- Liubawskij M., 16242, 17277, 24528, 24683, 24756, 25493, 31552, 32844.
- Liubicz-Romanowicz W., 2932.
- Liuhimow G., 14377.
- Liuhowicz N. N., 114, 143, 2917, 3159, 12708, 13849, 14881, 14882, 14906, 14982, 16788, 24086, 25785, 25938, 28378; r. 17081.
- Liverani Fr., 6314.
- Livi Rud., 31862.
- Liwanow N., 14331.
- Liwonow F., *zob. Miejsc.*: Bakczysaraj.
- Liwołow E., 21537, 32634.
- Liwski Bolesław (pseud. Bolesław z nad Dniepru), 10148, 12018; *zob. Miejsc.*: Krasnopol, Miedzyboż, Steblów.
- Ljapunow, 12470.
- Lobmeyer L., 22542.
- Locher Fr., 9998.
- Lochner J. W. K., 14885, 26783.
- Locci C., 22766.
- Loebe M., 29460.
- Loebell R., 12189.
- Loeschin G., 17299, 17300, 23966.
- Loeschmann, 31737.
- Loewe, *zob. Löwe*.
- Loewenfeld A., 33499.
- Loewenfeld Rafał, 7318, 20853, 20857, 25886, 30737; r. 22317.
- Loewenfeld S., 28766, 29092.
- Löffler, 9970.
- Loga A., 30623.
- Lohde W. T., 17406.
- Löher Franciszek, 23288, 28262, 28359, 29156.
- Lohmeyer Karol, 176, 6145, 12288, 12349, 13873, 18144, 19135, 20187, 20925, 22940, 23942, 23950, 23975, 24023, 24030, 24057, 24076, 24082, 24100, 24205, 24740, 25797, 28289, 28409, 30358, 31666, 33375, 33930; r. 15241, 23707, 24072, 24099, 24958, 28908, 32006, 32711.
- Löhr H., 30515.
- Löhrke T., 10233, 31567.
- Lohse J., 10936.
- Loivis v., 13502.
- Lomas S. C., 28987.
- Lomazzo G. P., 21630.
- Loménie L., 25089.
- Lompa Józef, *zob. Miejsc.*: Chełm, w. na Szlasku, Oleśno.
- Longinow A. W., 1807, 21435, 24329, 24368, 28434, 29177, 33745.
- Longpérier Adrien de, 459.
- Looshorn J., 6253, 13116, 26336.
- Lorck A., 24043.
- Lordán Larchey, 28483, 33699.
- Lorentz Fr., 26260.
- Lorentz J., 12578, 26098.
- Lorenz v. Liburnau, 10020, 10025.
- Lorenz Mich., 22894.
- Lorenz Otto, 5897, 6323, 6468, 6552, 6591, 22758, 22874, 25142, 25143, 25178, 28525, 30257, 34078.
- Lorenz S., 18916.
- Lorkiewicz Antoni, 7058, 25790; r. 220, 5809, 26118, 26119, 26561.
- Loroussi J. K., 10129.
- Lösche G., 32666, 32679.
- Löschke T., 23839, 25142, 33889.
- Loserth J., 1677, 12390, 14824, 14823, 24976, 25005, 25022, 25338, 29240, 29241, 30355, 30405, 30500, 30509, 30510, 30515, 30526, 30574, 34053; r. 23814, 25023, 28873, 34074.
- Losiewicz Michał, *zob. Miejsc.*: Łąki bratyańskie.
- Lossius J., 18479.
- Losy de Losenau, 10999.
- Louis Wawel Józ., 17511, 17556, 17724, 17751, 17753, 18162, 18260, 23507, 26836, 27406, 27595, 27655, 28096, 28120, 28127, 28187, 32131, 33827; *zob. Osoby*: Lubomirska Iz.; *Miejsc.*: Kraków, Paczółtowice.
- Lovcsányi Gyula, 33860.
- Love Al., 27847.
- Löw H., 31694.
- Löwe A., 26343.
- Löwe H., 30444.
- Löwe R., 32267.
- Löwenberg J., 4999, 27600.
- Löwis of Menar K., 21722, 22044, 22046, 22047, 24174, 31817.
- Loye J. de, 28769.
- Lubarow J., 14243.
- Lubarsch R., 20300.
- Lubbock J., 11022, 11062, 11068.
- Lubicz Rafał (pseud.), *zob. Łopaciński Hier.*
- Lubin, 24700.
- Lubiński Czesław (pseud. ks. Damrotha K.), 11750, 23957.
- Lubiński H. B., 10479.
- Lübke Wilhelm, 21601, 21622, 21625, 21644, 21650, 21666, 21673, 21681.
- Lubojatzky F., 26868.

- Lubomirski F. ks., 33634.
 Lubomirski Henryk, *zob. Miejsc.*: Krzemieniec.
 Lubomirski Jan Tadeusz, 26, 666, 1243, 7121, 7696, 16607, 16973, 17075, 17097, 17973, 17983, 18878, 20945, 25372, 25676, 25740, 25894, 26238, 27034, 29902; *r.* 13362; *zob. Osoby*: Dorota, kaszt. czehowska.
 Lubowicz N. N., *zob. Liubowicz*.
 Lubowiecki I., 10271.
 Lubowski Edward, 8753, 9298, 9343, 26344, 26695, 26887, 27170, 27218.
 Luchs Hermann, 411, 6330, 11229, 11233, 13023, 13030, 13440, 13746, 22000, 22033, 22045, 22078, 22299, 23796, 34079; *r.* 14965.
 Luck D., 17820.
 Lückenbach S., 30310.
 Luckfiel E., 15076.
 Luckwaldt, 28235.
 Lüdemann, 27170.
 Luden Henryk, 22831, 22920.
 Lüders H., 32297.
 Ludkiewicz, *zob. Miejsc.*: Birze.
 Ludomir Z. (pseud.), 18735.
 Ludwig A., 17104.
 Ludwig Fr., 25051.
 Ludwig K. Fr., 18908.
 Ludwig R., 3204, 26090.
 Ludwik z Pokiewia (pseud.), *zob. Jucewicz* L. A.
 Lugosianu O., 28784.
 Lühe, 31889.
 Lühmann, 10834.
 Lukas Chr. T. L., 16340.
 Lukas Stanisław, 6545, 6973, 6981, 7049, 7050, 13776, 16178, 16208, 23781, 25566, 25612, 25698, 25722, 25724, 25727, 25806, 26698, 27950; *r.* 269, 2508, 4077, 12677, 25590, 25783, 26669.
 Lullies H., 10475, 31688.
 Lulvès J., 29156.
 Lumbroso A., 28052.
 Lunadoro, 3604.
 Lundberg B., 27129.
 Lundbled, 26975.
 Luschin v. Ebengreuth A., *r.* 23875.
 Lüschnier Winc., 4353.
 Lustig I., *zob. Miejsc.*: Mysłowice, Pszczyna.
 Lutosławski W., 21141.
 Lutoszański B., 11100.
 Lutrykowski, *r.* 27688.
 Lutsch H., 21740, 21811, 21973, 22025.
 Lutteri E., 25949.
 Lützow Karol, 21644.
 Lux C., 24963, 32342.
 Lux Kazimierz, *zob. Osoby*.
 Lyell Karol, 11060.
 18804, 22045, 28435, 29194; *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
 Łącki Jan Korzbok, *zob. Miejsc.*: Łobżenica.
 Łącki Wł., *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Łada A. (pseud. Leona Bohdanowicza), 22721.
 Łada, *r.* 25072.
 Łada, *r.* 25986.
 Łada Kazimierz, 22678.
 Ładinski A., 14015.
 Łagowski Floryan, 19256, 20857, 33559; *r.* 20853.
 Łaguna Stosław, 12989, 16052, 16469, 16992, 17532, 18181, 18401, 22045, 24880, 25097, 25101, 28488, 28493, 33851; *r.* 964, 1020, 3123, 6251, 11191, 12794, 13339, 16090, 16923.
 Łamanin N., *r.* 18464.
 Łamański Włodzimierz, 17187, 24535, 25540, 30593, 33752.
 Łambin N., 6198, 24470.
 Łańcucki Winc., *zob. Osoby*: Dymidowicz Michał.
 Łapczyński Kazimierz, 31777; *zob. Miejsc.*: Łuków.
 Łapiński Aleksander, 17283.
 Łappo I. I., 17679.
 Łappo I. P., 24762.
 Łaski J. ks., 13196.
 Łaski K., 8655.
 Ławreckij S., 21539, 22605.
 Łaszczekow I. A., 32610.
 Łaskiewicz A. S., 408, 24593, 26966; *zob. Osoby*: Siestrzenciewicz Bohusz.
 Łaskow O., 27662.
 Łaskow T., 27684.
 Łatyszew W., 31649.
 Ławrow P. A., 10448, 14016, 14369, 32633.
 Ławrow I., 14412.
 Ławrowski Joan, *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Ławrowski Julian ks., 15961, 24490, 32534, 32635.
 Ławryńko D., 11995.
 Łazarewski Al. M., 678, 972, 5846, 8824, 10399, 11841, 12003, 14605, 14606, 17150, 17678, 23249, 24259, 24268, 24467, 24473, 24542, 24594, 24597, 26232, 26451, 28286, 28811, 28837, 31250, 31646, 32607, 33979; *zob. Osoby*: Wiśniowieccy książęta.
 Łazęga R., 10200, 10480, 11663.
 Łazowski J. K., 11371; *zob. Miejsc.*: Sawin.
 Łebski Władysław, 232, 321, 6126, 16481, 16737, 16745, 16991, 18393, 20440, 24875, 24892, 32087, 34128.
 Łebski, *r.* 1242, 11298.
 Łęgowski J., 25322, 31921, 31925; *r.* 13252.
 Łempicki A., 21945.
 Leonid, archimand., 14082.
 Łepkij D., 32183.
 Łepkij O., 21391, 21472, 32645.
 Łepkowski Józef, 40, 56, 222, 442, 610, 618, 2823, 6758, 6761, 10212, 10263, 10283, 10330, 11146, 11241, 11250, 11255, 11256, 11263, 11265, 11365, 11367, 11378, 11414,

Łabęcki Antoni, 17909.

Łabęcki Hilary, 1780, 1836, 1844, 4468, 16585, 16660, 16661, 17523, 18106, 18107, 18112,

- 11434, 11445, 11459, 11609, 11746, 11774, 13362, 13437, 13559, 13948, 14501, 15932, 16739, 17095, 17359, 18474, 18803, 18973, 20183, 20223, 20836, 20840, 21602, 21722, 21727, 21739, 21751, 21765, 21802, 21825, 21833, 21883, 21888, 21891, 21935, 21952, 21995, 22046, 22047, 22058, 22064, 22067, 22090, 22098, 22214, 22251, 22277, 22319, 22402, 22437, 22511, 22513, 22525, 22657, 22675, 23835, 24848, 26821, 28427, 28653, 29122, 33644, 33679; r. 11167, 15020, 21750, 22045, 22394; *zob. Osoby*: Koryciński Krzysztof, Przездziecki Aleks.; *Miejsc.*: Barcyów, Gniezno, Kalwarya zebrzydowska, Kościelec pod Innowrocł., Krosno, Morawica, Przeworsk, Rudawa, Ruszcza, w., pow. krakowski.
- Łepkowski Karol, *zob. Osoby*: Przездziecki Aleks.
- Łętowski A. 32213.
- Łętowski Ludwik ks., 617, 6745, 11147, 12977, 13831, 15908, 16595, 17905, 20556, 21891, 22045, 27572; r. 23339.
- Łewyckij, *zob. Lewickij*.
- Łobaczewskij Wł., 24540.
- Łobanów-Rostowski Al., 22357, 24504.
- Łobański O., 24616, r. 21454.
- Łobatyński S., 14261, 32624.
- Łobeski Felicyan, 65, 620, 14587, 14603, 14742, 20927, 22045, 22090, 22142, 22206, 22208, 22210, 22229, 22230, 22243, 22293, 22296, 22604; *zob. Miejsc.*: Kalwarya pałacowska.
- Łoboda A. M., 21431, 33622.
- Łobojko I., 11312.
- Łodyszenskij, 26601.
- Łojko E., 28547.
- Łojko Mik., *zob. Miejsc.*: Krasnybrzeg.
- Łomnicki J., 31778.
- Łomnicki Maryan, 10568, 10655, 10714, 31696, 31712, r. 31609, *zob. Miejsc.*: Łany pod Narajowem, Pohulanka, Wojniów.
- Łomnicki Wł., 32389.
- Łomaczewskij Ł., 14614.
- Łomykowski W. J., 21345.
- Łonaczewskij A. J., 11284.
- Łopaciński Bolesław, 4807, 24244, 27324.
- Łopaciński Hieronim (pseud. Lubicz R.), 11059, 11593, 12470, 13472, 20438, 20484, 20653, 20715, 20855, 21991, 23714, 23715, 24387, 27815, 31895, 31932, 32206, 33430, 33609, 33627, 33656, 33789, r. 11091, 20646, 24261, 26229, 26551, 28952, 30990, 32416, 32982; *zob. Miejsc.*: Jagodne, Libawa.
- Łopaciński J., 10272.
- Łopacki J. X., 20140, 21068, 23164, 25392, 33559, *zob. Osoby*: Solikowski Jan Dym.
- Łopaczynski K., 31524.
- Łoparew Chr. M., 21409, 21424—21426, 21453, 21468, 24484, 30502.
- Łopatyński Ł., 9945.
- Łopiński, 33013.
- Łopiński Roman, 806, 7272, 20889.
- Łoś J. (zbiory), 26, 21721.
- Łoś Jan, 11598, 20406, 20736, 21237, r. 11091, 20841, 23454, 31102.
- Łoś M., 22046.
- Łoś Wincenty, 9855, 16572, 16634, 18522, 18551, 18788, 22124, 22299, 23493, 24110, 26731, 26900, 27337, 27350, 27384, 27556, 27809, 27960, 30039.
- Łoski Józef, 104, 405, 13966, 13968, 21095, 21790, 22046, 22090, 22091, 22337, 22362, 22382, 22604, 26675, 26738, 34245, *zob. Osoby*: Jakubowski Wojciech, Zamojski Marcin, *Miejsc.*: Cieleśnica, Kodeń, Konstantynów, Placencya, Romanów, Rozkosz, Witulin.
- Łotockij A., 19443, 32611, 33274.
- Łotockij Ot., 33744.
- Łowiagin E. J., 14694.
- Łoziński Bronisław, 7143, 34264.
- Łoziński Walery, 8367, 25843.
- Łoziński Władysław, 66, 3554, 4998, 5342, 8737, 9730, 14739, 17261, 17263, 17726, 18082, 18155, 18420, 18569, 20172, 20198, 20998, 21721, 21787, 21902, 21990, 22015, 22085, 22374, 22421, 22574, 22616, 22620, 22663, 22674, 24336, 25679, 26077, 26241, 26280, 26529, 26540, 27590, 27697, 27735, 27983, r. 9408, 14740, 18500, 18791, 21759, 22047, 22386, 22416, 22431, 22432, 22478, 22488, 22596, 22617, 22642 (Sigma), *zob. Osoby*: Czartoryski A. K., Kraszewski J. I., Szajnocha Karol, *zob. Miejsc.*: Lwów.
- Łoziński Józef, 11884, 21331.
- Łożyński A., 19102.
- Łożyński J., 14591, 21318.
- Łubieński B., 13713.
- Łubieński Fr., 21130.
- Łubieński Julian, 21722.
- Łubieńska Adela, *zob. Miejsc.*: Busk(o).
- Łucyk Jeronim, 14108.
- Łuczakowski Wł., 32183.
- Łuczakaj M., 21318.
- Łuczkiewicz A., 18943.
- Łuczyci N., 11313, 22604.
- Łuczycyk I. W., 4204, 16291, 16383, 17155, 18168, 24461, 26533, 33000.
- Ługowoj A., 24540.
- Łukaszewicz A., 10701.
- Łukaszewicz Józef, 442, 625, 1706, 1858, 2855, 10181, 10210, 12959, 13550, 14886, 15020, 15022, 15044, 17224, 17330, 18437, 18801, 18932, 19174, 19475, 20934, 21068, 22090, 23378, 23712, 23716, 26462, 27393, 27624, 29260, r. 10070, 20057, *zob. Miejsc.*: Poznań.
- Łukaszewicz Lesław, 20044.
- Łukaszewicz Maks. ks., 20, 7025, 23114, 26283, 28312, *zob. Miejsc.*: Żerków.
- Łukaszewicz P., 21479.
- Łukjanowicz P., 19422.
- Łukowicz M., 20848.
- Łukowski A., 13306, 22046, r. 13706, *zob. Miejsc.*: Gniezno.

- Łukowski Jan X., 97, 1263, 1364, 1284, 1319, 6149, 6965, 12812, 12928, 13721, 23045, 28949, 32471, 16092.
- Łukycz W., 21523, 22570, 22580, 22652, 22655, 22731, 33982.
- Łuniński Ernest (Deiches Ern.), 16001, 16004, 17444, 21005, 25899, 26000, 26823, 26839, 27535, 28215, 32178, 34271; *r.* 16992, 17261, 25277.
- Łuszczewska Jadwiga (Deotyma), 10502.
- Łuszczekiewicz M., 31784.
- Łuszczekiewicz Władysław, 13342, 13351, 13361, 13362, 13559, 13949, 14742, 21762, 21835, 21863, 21888, 21891, 21892, 21897, 21904, 21908, 21915, 21936, 21944, 21946, 21948, 21989, 21996, 22000, 22004, 22008, 22011, 22014, 22023, 22028, 22045, 22046, 22047, 22067, 22071, 22076, 22083, 22117, 22123, 22129, 22149, 22284, 22293, 22296, 22449, 22574, 22593, 22604, 22605, 33661, 33663, 34032; *r.* 17357, 18618, 18619, 21715, 21728, 21761, 21767, 21803, 21804, 21811, 21915, 21935, 21975, 22029, 22045—22047, 22067, 22080, 22089, 22090, 22378, 31611, 32071, 32516; *zob. Miejsce*: Kraków, Tum.
- Łuszczynski B., 55.
- Łwow Ł., 24535.
- Łysiński A., 21144.
- Łyskowski Ign., 32101.
- Łyszkowski Maks., 20053.
- Łyzin N. P., 3560.
- Maasburg, 17754.
- Macan K. W., 30301.
- Macaulay Tomasz, 12547, 22856, 27277.
- Mac Clure E., 32333.
- Máchal Jan (Hanusz), 11525, 11874, 20005, 21438, 21481, 32304.
- Machezyński Konrad, 289, 11492, 17712.
- Machezyńska Antonina, *r.* 18748.
- Machnicki H., *zob. Miejsce*: Bochnia.
- Maciejewicz Ł., 14252.
- Maciejowski Franciszek, 33841.
- Maciejowski Wacław Aleksander, 125, 188, 279, 319, 1016, 1244, 1648, 1662, 3481, 5835, 6059, 7317, 7450, 10117, 10813, 11368, 11520, 11602, 11607, 11623, 11632, 11675, 12441, 14106, 15910, 16033, 16047, 16049, 16050, 16058, 16059, 16061, 16098, 16111, 16202, 16458, 16464, 16490, 16562, 16672, 16744, 16777, 17040, 17050, 17066, 17088, 17094, 17119, 17180, 17184, 17188, 17202, 17346, 17432, 17488, 17492, 17498, 17697, 17704, 17844, 18064, 18230, 18285, 18383, 18414, 18577, 18603, 18667, 18678, 18714, 18766, 18968, 19834, 19992, 20046, 20052, 20521, 20578, 20602, 20747, 20826, 20844, 20876, 20971, 20984, 20985, 23122, 23170, 23172, 23212, 23261, 23722, 24535, 24536, 24740, 24806, 24841, 25302, 27711, 28274, 29197, 29219, 30909, 32829, 33848, 34007; *r.* 450, 645, 1020, 1320, 6748, 20045, 21959, 28663; *zob. Osoby*: Helcel A. Z., Maciejowski W. A.; *zob. Miejsce*: Mazew, Warszawa (*r.*).
- Maciszewski Maurycy, 26, 615; *r.* 10318, 19573, 24356, 25470.
- Mackowski J. K., 11736, 32118.
- Macri M. A., 8440.
- Mac Richtre Dawid, 11108.
- Macun Jan, 20018.
- Maczuga Ap., 25932, 30698.
- Maczynski Józef, 5436, 6762, 8730, 9364, 9660, 11571, 11623, 11771, 11778, 11786, 12985, 13008, 13436, 15309, 16739, 17008, 18803, 20701, 21219, 21888, 22046, 22089, 22090, 22145, 22158, 22165, 2. 191, 22238, 22296, 22444, 26813, 27540, 27883, 28147, 32131, 34141, 34261; *zob. Miejsce*: Kraków.
- Madai D., 16376, 28618.
- Madvig Jan Mikołaj, 6041, 6049, 6054.
- Maercker H., 24011, 24020, 33909.
- Maetschke E., 23821.
- Mäde F., 25018.
- Magener A., 10767.
- Magiera T., 13374, 13624.
- Magierowski Ł., 11829, 32076, 32142, 32155; *r.* 30475.
- Magliano P., 13466.
- Magnuszewski Dominik, 2186, 18765, 20621, 24781, 25506.
- Magudziński W., *zob. Miejsce*: Bóbrka.
- Mahaffy J. P., 28999.
- Mahler C., 24218, 28909, 32881.
- Mahrenholz R., 18355, 30513.
- Mahura J., 21327.
- Mai Angelo, 5806.
- Maidl J., 22091, 25035.
- Maier G., 30303.
- Maila de, 22960.
- Mailáth Jan, 22795, 22972.
- Mainor Wł. M., 11271.
- Maison R., 21666.
- Majchrowicz Franciszek, 19687, 33478; *r.* 18911, 18952, 19680, 19688, 19902, 31354.
- Majer Józef, 10049, 10780, 11125, 11543, 11768, 11844, 18983, 18987, 19014, 19524, 20935, 21031, 25210, 30973; *r.* 3834; *zob. Osoby*: Boduszyński W. J., Lubelczyk Walenty, Naymanowicz Krz., Nowopolski Wojciech.
- Majer K., 22090.
- Majeranowski Konstanty, 9755, 18384, 18628, 18818, 21892, 27929, 27934; *zob. Osoby*: Jachimowski Marek; *zob. Miejsce*: Kraków, Krzeszowice.
- Majerski Stanisław, 9963, 31843.
- Majewski, *zob. Miejsce*: Wag.
- Majewski Erazm, 11561, 20451, 23215, 31778, 31886, 31893, 31895, 31928, 31930, 31931, 31935, 31960, 32031, 32033, 32070, 32311, 33462; *r.* 17511, 20618, 23002, 28522, 32199, 32979, 33772.
- Majewski Walenty Skorochoń, *zob. Osoby*.
- Majkow A. A., 14162, 14241, 32553.
- Majkow P. M., 28029, 28118.

- Majorkiewicz Jan, 10116, 11601, 16455, 17136, 20048, 20900, 21098, 21265, 33353.
 Makarewicz Wiktor, 22089.
 Makarewicz Juliusz, r. 17753.
 Makarewskij A., 14614.
 Makarij, metropolita moskiewski (Bułhakow), 945, 14011, 14057, 14069, 14666, 19424, 21445, 32593.
 Makarów, *zob. Miejsc.*: Czernihów, Nowogród wielki.
 Makaruszka O., 21346, 21448, 21457, 24623, 34263; r. 21282, 21371.
 Makowej O., 21519.
 Makowiak, 31884.
 Makowiecki A., 6282.
 Maksimejko N., 32841.
 Maksim A. L., 24591.
 Maksimow Eug., 14572, 17146, 24535.
 Maksimow S., 12040, 14564.
 Maksymowicz I., 11977.
 Maksymowicz M. A., 11291, 11881, 11947, 11982, 11993, 14551, 14605, 14634, 21277, 21332, 21434, 21436, 22604, 24454, 24462, 26177, 31726; r. 5844: *zob. Miejsc.*: Leśniki.
 Makuszew W. W., 65, 143, 6121, 18380, 20214, 20426, 21104.
 Malagola C., 2449, 19796.
 Malczewski K., *zob. Miejsc.*: Trembowla.
 Malczewski M. J. K. K., 24845.
 Malecka Wanda, 11487.
 Maleszewski Władysław, 10126, 10445, 10700, 22045, 26522, 27171; *zob. Miejsc.*: Kalisz, Pożajście, Szmeks.
 Małewski Franciszek, 16275.
 Malgeri E., 30305.
 Malicki K. J., r. 22052.
 Maliewicz K., 14594.
 Malinka A., 12476.
 Malinowicz M., 14138, 14759.
 Malinowski Franciszek Ksawery, 20261, 20434, 33425.
 Malinowski Jakób, 963, 13272, 17615, 25007, 33279.
 Malinowski Lucyan, 11597, 11729, 20297, 20418, 20473, 20487, 20494, 21092, 32069, 32079, 32114, 33439; r. 17687.
 Malinowski Mikołaj E., 309, 400, 1362, 1963, 5979, 7041, 7119, 7445, 12916, 16234, 17024, 18999, 19634, 25930, 27218, 29205, 30665; *zob. Osoby*: Chodani J. K. K., Kojatowicz W.
 Malinowski A., *zob. Osoby*: Pożarski Dymitr.
 Malinowska W., 11909.
 Malinowski Dim., 14363.
 Malinowski (Małynowski) Michał, 14041, 14140, 14482, 14757, 14758, 24280, 26156, 28947, 32535, 32556, 32627, 33743; *zob. Miejsc.*: Galicya.
 Malinowskij N., 28902.
 Malinsky K., 28534.
 Malisch J., 21118.
 Maliszewskij (Małyszewskij) I. I., 10376, 12643, 14085, 14196, 14721, 15937, 21436, 22604, 24475, 25963, 32552, 32555, 32637.
 Maliszewski M. J. K., 10377.
 Malleson Jerzy Bruce, 28189.
 Malmström K. G., 23919, 26489, 29796, 33767.
 Malotka J., 24058.
 Malsburg K., 18063, 31786.
 Malte-Brun Konrad, *zob. Osoby*.
 Malten H. K., 5468.
 Maltitz E., 32467.
 Małakiewicz A., 622, 22090.
 Małcurzyński Witold, 2711; *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Małecki Antoni, 1373, 6703, 7142, 11464, 12688, 12797, 13240, 16977, 16993, 17090, 17640, 17641, 18955, 19003, 19648, 20068, 20230, 20435, 20462, 20741, 20767, 20853, 20854, 21005, 21204, 23494, 24824, 24890, 24970, 25053, 25065, 25386, 25505, 25883, 28426, 28495, 28500, 28633, 29104, 30462, 30475, 32041, 32448, 33170, 33426, 34033; r. 20061; *zob. Miejsc.*: Zaosie.
 Małecka Wanda, 11339.
 Małkowski Konstanty, 20477; r. 20522.
 Małow N., 14090.
 Mamaj S. A., 24593.
 Mancini, 16019.
 Mancy A. J., 10925.
 Mandelstamm J., 11497.
 Manderström, 1623.
 Mandylbur Tadeusz, 8272, 19473, 20615, 20815, 21000, 21099; r. 20857.
 Manfroni C., r. 30049.
 Mangelsdorf C., 23333.
 Mangold L., 28783.
 Manitius M., 22927, 30317, 30332, 30350, 30385, 30405.
 Mankell J., 26339.
 Mankiewicz Sz. ks., 22045.
 Mańkowski Leon, 20503, 28869.
 Mańkowski L., r. 11531.
 Mańkowski T., 18671, 18674.
 Mankowskij T., 32637.
 Mann Fr., 18910.
 Mannert M. K., 23082.
 Mannfeld B., 10292.
 Mannhardt W., 11340, 12253, 12289, 12514, 33899.
 Manning H. E., kardynał (zbiorcy), 21723.
 Mannw, 1643.
 Mansberg, 4263, 16756, 26888.
 Manso J. K. F., 34257.
 Månsson J., 10745.
 Manswetor, 14703.
 Manteuffel Gustaw, 85, 10535, 12267, 12308, 14831, 19141, 19404, 21730, 21821, 22045, 22046, 22436, 24149, 24158, 24186, 24200, 24215, 24222, 24237, 25922, 26406, 27186, 28334, 30490, 32264, 32280, 32816, 33180, 33364, 33938, 33951, 33954; r. 7884, 12280, 12298, 13220, 17155, 17156, 21820, 22047, 22428, 22550, 24117, 24147, 24148, 24209, 24211, 25915, 30963, 34152; *zob. Osoby*: Tyzenhauzowie; *zob. Miejsc.*: Lucyn, Neuenburg, Słupi-róg.

- Manzoni L., 30286.
 Marakujew M. I., 10373, 12019.
 Marassé Mieczysław, 17930.
 Marbeau E., 11477.
 Marchesi V., 12573.
 Marchlewski J. B., 17943, 21150, 27040.
 Marchmont F., 19966.
 Marcinkowski Antoni (pseud.: Gryf i Nowosielski Albert), 8647, 10405, 11283, 11294, 11297, 11407, 11578, 11975, 11984, 12005, 12013, 12015, 17642, 20223, 23100, 24604, 26378, 33847; *r.* 20049; *zob. Osoby*: Rogalski Leon.
 Marcinkowski Kajetan Jaxa, 21233; *zob. Osoby*: Glogoviensis Joh.
 Marcinowski Antoni (*r.* 1781—1855), 21272.
 Märcker F., 855.
 Marcks J. Fr., 30310.
 Marconi Władysław, 21760, 22045.
 Marcus, 23265.
 Marczali II., 5920, 27079, 29925, 30338, 30486.
 Marczewski Bol., 23752, 31318.
 Marczewski Ignacy (pseud. Meinert G.), 4864, 5583, 27342, 28105.
 Marczewski Witold, *r.* 11275, 14341, 24622.
 Mardysiewicz Bohdan, 25417.
 Marecki R., 31768.
 Marek A., 329.
 Marek Jan, *zob. Giżycki Marek*.
 Mareš F., 26819.
 Maretić Tomisław, 12471, 12481, 18378, 33784.
 Marg R., 19610.
 Margasz Władysław, 16920, 27771; *r.* 1246, 12774, 16089, 17121, 17209, 27690, 27758, 27761, 27763, 27765, 28893, 28929, 34271.
 Margueron, 34299.
 Marheinecke F., 14863.
 Marina G., 30310.
 Marinov D., 20019.
 Markgraf H., 683, 760, 818, 821, 1763, 2192, 2389, 6008, 6784, 6856, 13018, 16212, 18199, 23787, 23788, 23839, 25501, 25527, 28344, 28686, 29238, 29319, 30617, 32373, 33030, 33033, 33880; *zob. Osoby*: Henelius M.; *Miejsc.*: Wrocław.
 Markiewicz, 25950.
 Markiewicz A. I. (Markewicz), 5854, 18717, 24286, 24616, 24301.
 Markiewicz Br. ks., 20659.
 Markiewicz (Markewycz) O., 24582.
 Markiewitsch H. A., 16010.
 Markow A., 24593, 33625.
 Markow, *r.* 21543.
 Markowicz Jak., 27149, 31250.
 Markowskij M., 21499, 21525.
 Markowski P. W. P., 11539.
 Markull C. C., 22046.
 Marles M., 33803.
 Marliński W., 20605.
 Marmier Ksawery, 10121.
 Marnicki Wł., 18461.
 Maron E. W., 10110.
 Maroński Stanisław, 6147, 10204, 10496, 12929, 13064, 16335, 18287, 23895, 25086, 33414, 34132; *r.* 1319.
 Marquardus J., 18163.
 Marquessac U., 5627.
 Marr J., 12562.
 Marrené Walerya, 21115, 21237, 21608.
 Marschall W., 31760.
 Marski Wład., 8743, 26852.
 Marszałkowski L. X., *zob. Miejsc.*: Kalisz.
 Martange de, 29011.
 Martens Fryderyk, 3846, 28806; *r.* 28806.
 Martens Jerzy Fryd., 637, 4337, 5539.
 Martens R., 4380, 27085.
 Martens W., 12557, 30315.
 Martenson A., 31777.
 Martin A., 21617.
 Martin E., 30515.
 Martin Henryk, 22898.
 Martini K., 11798.
 Martinis Rafael de, 14203.
 Martitz, 28912.
 Martonne M. E., 31717.
 Martos A., 24370.
 Martynow I., 124, 12632, 13847, 14065, 14727, 24784, 29093, 30919, 32570.
 Martynowski Franciszek Ksawery, 11264, 13335, 16445, 17185, 17345, 17596, 21719, 21739, 21752, 21768, 21775, 21805, 21902, 21959, 22118, 22121, 22481, 22509, 33008, 33167; *r.* 12448; *zob. Miejsc.*: Piotrków, Radłów, Warszawa.
 Martynowski Anatolij, 14515.
 Martynowskij M., 671.
 Marusia K., 21381.
 Maruszczyński Felix, 5783, 12229.
 Marvy L., 27447.
 Marx G., 23431.
 Maryan z nad Dniepru, 20076, 23453.
 Maryański A. ks., 8290.
 Marylski Antoni, *zob. Osoby*: Malczewski Karol.
 Marylski Eustachy, 632, 20092, 23514, 27643.
 Marynicz, 11252; *zob. Miejsc.*: Jakubowice murowane.
 Marysiuk F., 32564; *r.* 25453.
 Maschek, *zob. Miejsc.*: Truskawiec.
 Maschke C., 24108, 26754.
 Mašek J. B., 30405.
 Masetti, 13413.
 Masius H., 18917.
 Maskus K., 6233, 25062; *r.* 30411.
 Maślak W., 21094.
 Maśłowski Dymitr, 4606, 27248, 28801.
 Maśłowski Ksawery, 26.
 Maśłowski W., 20322.
 Masovicus (pseud.), 32104.
 Massalski Edward Tomasz, 558.
 Massarello A., 1633, 29083.
 Massing, *r.* 1674.
 Masslow O., 22739.
 Massłowski Oberst, 27317, 27323.
 Masson D., 28998.
 Masson Fryderyk, 28051.
 Mataszewski I., *r.* 19955.

- Mateczenko I., 14589.
 Matecki J., 22090.
 Matejko Franciszek Edward, 16908, 20019.
 Matejko Jan, 18614, 22045, (p. Kraków), 22047,
 (p. Kraków), 23456, 25379, 25796, 33196.
 Maternicki J., *zob. Miejsce*: Studzieniec.
 Mathes, 32010.
 Mathy, 518.
 Matijow I., 23449, 24356, 25242, 26176.
 Matkovič Piotr, 25912, 30710.
 Matkowski K., *r.* 23380.
 Matlakowski Władysław, 11560, 11672, 11861,
 18664, 21769, 32085, 32140.
 Matthaei G., *r.* 25037.
 Matthias G. A., 33042.
 Matthias K., 27067.
 Matusiak Szymon, 11620, 11813, 12662, 20422,
 20463, 21114, 23212, 23264, 24816, 24822,
 32107; *r.* 11803, 20440, 20853, 21031, 23002,
 28714.
 Matuszewicz W., 16064.
 Matuszewski Ignacy, 11535, 18816, 20618;
r. 19961, 20075; *zob. Miejsce*: Ostrów
 Boży.
 Matuszewski Karol, 22379.
 Matuszyński P. A. II., 22045.
 Matwiejewskij P., *r.* 14504.
 Matwij St., 20857.
 Matyás Karol, 11789, 11792, 25032, 30430,
 32063, 32131, 32134, 32147, 32154, 32157;
r. 11805.
 Matzenauer Antoni, 20280.
 Matzke D., 14977.
 Matzura, 23806; *r.* 31583.
 Mauersberger W., 17636.
 Maugras G. de, 27268.
 Maull, 10730.
 Maurenbrecher Karol Piotr Wilhelm, 6132,
 6165, 14856, 14896, 22769, 25633, 25853,
 25903.
 Maurer Roman, 262, 264, 268, 269, 402, 2099,
 25304, 25314, 25349, 25393, 25445, 25488;
r. 7032.
 Maury L. F. A., 11027.
 Mawryckij W., 14709, 17143.
 May Tomasz, 22862.
 Maydorn R., 12689.
 Mayer A. v. H., 10986.
 Mayer E., 3231, 26105.
 Mayer F. M., 22877.
 Mayer G. A., 13719.
 Mayer K., 33158.
 Mayer Teodor, 6609.
 Mayeux H., 21678.
 Mayhoff C., 30307, 30308.
 Maynier L., 25939.
 Mayr e Salvioni, 18381.
 Mayr R., 18124.
 Mazade Karol, 5543, 25990, 28084, 38189.
 Mazanowski Antoni, 20237, 20853, 20857;
r. 7195, 20853, 21004, 21017, 33543.
 Mazanowski Mikołaj, *r.* 20998.
 Mazur (pseud.), 10111, 31534.
 Meaux de, 14865.
 Mecherzyński Karol, 6938, 13926, 13930, 17189,
 17242, 18944, 19061, 19076, 20069, 20422,
 20564, 20580, 20587, 20615, 20655, 20662,
 20775, 20818, 20827, 21003, 21006, 21073,
 30926, 30953, 31120, 33482, 33499; *r.* 20065;
zob. Osoby: Conringius II., Klonowicz S. F.
 Męciński A., 17455, 17619.
 Męciszewski Hilary, 18974.
 Meckelburg F. A., 364, 6950, 24080, 28698,
 30609.
 Medeen A. E., 10255.
 Medem F. L. Bar. von, 32688.
 Medem V., 135, 13114, 23882.
 Medern S., 10693.
 Medham, 1633, 29083.
 Mędrzecki Jędrzej, 17522.
 Medwidiew S., 14281.
 Medyński N., 12472, 12438, 23221, 23239.
 Mehliß K., 11082, 11111, 23077.
 Mehliß E. S. C., 5694.
 Mehoffer J., 10268, 10270.
 Meier Gabr., 28415; *r.* 28371.
 Meiller A., 847.
 Meillet A., 20388.
 Meinecke Fr., 17806, 25110; *r.* 18922, 26531,
 30522.
 Meinert G., *zob. Marczewski Ignacy*.
 Meinertz O., 28288; *r.* 24076.
 Meisner H., 25050.
 Meisner J., 17815, 17817, 33364.
 Meitzen Aug., 11387, 17976, 23284, 25094, 33797.
 Mejczyk D., 16274.
 Mejer J. Fr., 24835.
 Mejer O., 3604.
 Melchizedek archim. (Znaczkó - Jaworskij),
 14613, 14766.
 Meleniewski D., 18423.
 Mellin L. A., 10527.
 Melly E., 1710.
 Melnik N., 10681, 24551.
 Melon A., 15019.
 Meltzer O., 12557, 25018.
 Melzer J., 10740, 27147, 27585, 28646, 34006.
 Melnickij J., 20289.
 Melnik K., 30299.
 Melnik T., 14103.
 Memnonow N., 14334.
 Memus Fr., 10745.
 Menadier J., 28627.
 Menčik Ferdynand, 382, 4167, 27067, 30524,
 31085.
 Menda Władysław, 8606; *r.* 7952, 24103,
 26538.
 Mendelssohn-Bartholdy Karol, 27478, 28191.
 Mendthal H., 13077, 28691.
 Mengden R., 12285.
 Menkow P., 12007.
 Mentzer C. L., 20917.
 Menzel, 18159, 25680.
 Menzel K. A., 22920, 27671, 28070, 33863.
 Menzel V., 16200.
 Merczyng Henryk, 19683, 20925, 33303, 33448;
r. 6126.
 Merczyński H., *r.* 15772.

- Mérimée Prosper, 16782, 24556, 26259.
Merkel G., 12272, 12515, 18478, 24167.
Merkel J., 16018.
Merklas W., 22314, 33668; *zob. Miejsc.*: Le-wocza.
Merle d'Aubigné Jan Henryk, 14854.
Mertins O., 11227, 31937, 31939, 31941.
Merunowicz Teofil, 25958, 27928, 32274; *zob. Miejsc.*: Lwów.
Merunowycz K., *zob. Osoby*: Korniański Konst.
Merwart K., 24945.
Merzbach Henryk, 23655, 28568.
Meser G., r. 32460.
Messtisch, 10975.
Metelka J., 30691, 31814.
Mietelskij protorej, 14237.
Methner A., 21099.
Mętlewicz Józef, 1284, 6327, 12466, 13051; *zob. Osoby*: Drzewicki Maciej; *Miejsc.*: Tum.
Metliński Ambroży, 11947, 21543.
Mettegang F., 33034.
Metternich Klemens, *zob. Osoby*.
Metternich Winneburg R., 28235.
Mettig K., 15000, 17339, 17365, 21822, 21932, 24117, 24159, 24160, 33020, 33047, *zob. Miejsc.*: Ryga.
Mettler Wolf, 31523.
Metzger E., 31487.
Meulen R. van der, 21570.
Meunier St., 31491.
Meurer M., 14921.
Meurthe Boulay de la, 28102.
Mevius F., 26981, 29066.
Meyer Chrystyan, 782, 6421, 23707, 13973, 27602; r. 23707; *zob. Miejsc.*: Poznań.
Meyer Edward, 22803, 30302.
Meyer F., 22331.
Meyer G., 20308.
Meyer J., 12284.
Meyer J., 17107.
Meyer L., 30441.
Meyer M., 17929.
Meyer P., 30306, 30378.
Meyer W., 23923.
Meyer von Knouau G., 25017, 25018, 28036, 30385.
Meyndt J. G., 24926, 25006.
Meynert H., 27503, 27787.
Meyniel, 28051.
Meyre Fr., 12421.
Mézeray Franc. de, 22894.
Meżow W. J., 10057, 17070, 22761, 24258.
Miączyński S., r. 20459; *zob. Miejsc.*: Bie-lany, w. pod Krakowem.
Miaкотin W. A., 17081, 17149, 24616, 27037, 27424.
Mialovich K., *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
Mianowski Józef, 33612.
Mianowski M., *zob. Osoby*: Niszkowski J. Fr.
Miarka Karol, 11759, 23466.
Miaskowski Kazimierz ks., 25690, 29427, 32702, 33479; r. 33271.
Michael W., 27581.
Michaelis A. B., 872.
Michajłowski, 14082.
Michajłowski—Danilewskij A. I., 5731, 28036, 28200.
Michal H., 12451.
Michalewicz E., 32637.
Michalewicz J., 19740.
Michalewicz Mikołaj, 20663; r. 12442.
Michałowski F., 11083, 11596, 20311.
Michaud E., 26763.
Michaud Józef Fr., 5945, 6309, 13754, 25047.
Michaud Ludw. Gabr., 5940, 6020, 6021, 28045.
Michel A., 5447.
Michel L. P., 30864.
Michelet Juliusz, 22899, 27722, 27853.
Michna Wojciech ks., 10001, 11795, 13770, 23000, 23529, 25487.
Michniewicz A., 12124, 24715.
Michniewski J., 17497.
Michnowiecki M. (pseud.), *zob. Giżycki M.*
Michwitz, 12322.
Mickiewicz Adam, 6145, 9654, 10551, 19993, 20038, 21104, 21113, 21434, 23300, 23381, 23635, 25323, 27936, 28277, 30358, 32062, 33309, 33347, 33568, 34016.
Mickiewicz Aleksander, 16117.
Mickiewicz N., 22604.
Mickiewicz Władysław, 27530, 27582, 30358.
Miczyński Wł., 10335.
Middleton J. H., 21691.
Mieczkowski Domicyan, 16627, 25624, 26790, 36958, 27097, 27099, 27253, 27877, 30919, 33172; *zob. Osoby*: Jan Kanty św.
Mieczkowski L., *zob. Miejsc.*: Ciechocinek.
Miecznikowski Aleksander, 22485.
Miecznicki Adam, 4142, 18045, 22047; r. 16942; *zob. Miejsc.*: Marymont.
Mieczysław Stanisław, 23425; r. 33760.
Mieczysław z Poznania (pseud. Miecz. Leit-gebera), 24936.
Mieg Fr., 31622.
Miegorski P., 14670.
Mieleško Maleszkiewicz Adam, 5398, 21098, 27665.
Mielke R., 31941.
Mienicki Wincenty, 16573, 16644, 27381, 28624, 31992.
Mierko, r. 32044.
Mierosławski Ludwik, 17083, 27854.
Mieroszewski Jan, 17457, 18106, 18974, 21721, 22107, 22207.
Mieroszewski Sobiesław, 23581.
Mieroszewski Stanisław, 322; *zob. Osoby*: Salomo.
Mieroszyński, 27844.
Mierzeński H., 10361.
Mierzyński Antoni, 7394, 12482, 12484, 12499, 12669, 16230, 20876, 24707, 24727, 27730, 32315, 32322, 32323, 33731; *zob. Osoby*: Klonowicz F. S.
Mierzyński Z., *zob. Miejsc.*: Ojców.
Miewies D., 12326.
Mieżinis ks., 20371.
Migne Jakób Paweł, 1652, 5807, 30206.

- Mignet Franciszek, 1507, 9808, 25777, 27722, 28054.
 Mignot M., 22963.
 Mika S., 26569.
 Mikelian Ter., 32661.
 Mikkola J. J., 20291, 20352, 33409.
 Miklaszewski Józef, 1356, 5787, 10927, 23347, 25041, 27357, 27764, 27906, 30209.
 Miklosich Franciszek, 1900, 6197, 6331, 11494, 11518, 11519, 12394, 12633, 12648, 14533, 14537, 20245, 20279, 20286, 20305, 20306, 20392, 20733, 21354, 23267, 29093, 30339, 30659.
 Mikocki Leon, 518.
 Mikołaj z Mackowiec (pseud.), *zob.* Przedzimmerski.
 Mikołajewycz Jak., 31610; *r.* 31615.
 Mikrot Walenty, 12827, 23922, 25450; *zob.* *Osoby*: Jadwiga Księżka.
 Mikše J., 21381.
 Mikucki Stanisław, 20275, 20325, 20344, 20385, 20455, 23193; *r.* 12489, 24637.
 Mikulski Fr., 10264, 33647.
 Mikulski K., 13456.
 Mikuła L. A., 33517.
 Mikuszye S., *zob. Osoby*: Piotrowicz.
 Milaković Dymitr, 23049.
 Milenko R., 11494.
 Mileradowicz hr., 28811.
 Milewski, 12086.
 Milewski Ignacy Kapica, 351.
 Milewski Józef, 561; *r.* 17880.
 Milewski Karol, 4085, 17623, 18815, 18940, 21746, 25438, 25460, 26505, 29695, 30915, 31087, 31175, 32032, 32067, 32129, 32136, 32178, 33536, 33657, 33670, 33683, 33684, 33719, 33734, 33753, 34117, 34130, 34175, 34188, 34197; *zob. Osoby*: Wolski Tomasz St.; *Miejsc.*: Brzeżany, Buczacz, Budzanów, Strusów, Trembowla, Złotniki, Żółkiew.
 Milewski Korwin O., 17132.
 Milhörd N. A., 21181.
 Milikont, 33580.
 Miliukow I. P., 11166, 18456, 19416, 24271, 33173, 33781.
 Miliutin Jan, 14059.
 Miliutin W., 14382, 28036.
 Milkowycz Włodzimierz, 22635, 23267, 25063, 25142, 25238, 25317, 32561, 33398, 33889.
 Miller D., 17593, 17678, 24271, 32861.
 Miller G. F., 24288.
 Miller K., 31499.
 Miller Or. F., 12639, 14111, 21428, 21436, 22584.
 Miller W., 12149, 12182; *r.* 12054, 12058, 12460, 12461.
 Milski Al., 27771.
 Miltner O., 569; *zob. Miejsc.*: Kraków.
 Miłkowski Stanisław, 10252.
 Miłkowski Władysław, 22045, 24088.
 Miłkowski Zygmunt (pseud. T. T. Jeż), 10232, 11108, 25318; *r.* 11477, 15922, 30994, *zob. Osoby*: Dersław z Rytwian.
 Miłoradowicz, 975.
 Miłoradowicz A. H., 28902.
 Miłoradowicz G. A., 14603, 19433, 32858.
 Miłoradowicz W. P., 21479, 32994.
 Minarowicz Józef Dyonizy, 17047.
 Minch A. N., 12004.
 Minden D., 17332.
 Miniszewski Józef Aleksander, 11662, 23392, 26149.
 Minkowiecki Edward, 6004.
 Minkwitz, 10538, 10540.
 Minor J., 11725.
 Minorski P., 12146.
 Minsberg F., 1791, 23177, 33869; *zob. Miejsc.* Głupczyce.
 Minter K., 27389, 33712.
 Minzloff D., 3197, 19170, 28705.
 Miodoński Adam, *r.* 30624.
 Mioduszewski Michał ks., 11560, 11635.
 Mirbt K., 25018.
 Mirkowicz M. F., 12406.
 Miron, 14490, 14753, 19419, 21384, 21523, 21548; *r.* 21287.
 Miropolski D., 15895.
 Miropolski S., 19414, 21447.
 Miroszewski Bazyli, 9841.
 Mirot L., 28267.
 Mirotworcow M., 10421, 14612.
 Misegaes C., 6182.
 Miska W., 32289.
 Misky Wł., 10568.
 Miszczenko F. G., 6044, 23107, 30303.
 Mitchell S. A., 1502, 28045.
 Mittner O. H., 21728.
 Mitzel Fr., 21164.
 Mizierowicz Al., 10198, 10260, 21823.
 Miziewicz M., 31788.
 Młocki Alfred, 23578, 27804, 28005.
 Mładanowiczówna, 24623.
 Młodnicki J., 11959, 12010.
 Młynek L., 31880, 32070, 32151, 32310.
 Mniszech Wandalin, *zob. Miejsc.*: Wiśniowiec.
 Mochnacki Bazyli, *zob. Osoby*.
 Mochnacki Maurycy, 23357.
 Moczułski W. N., 12456, 14665, 21406, 21448.
 Modest, archim., 14027, 14616, 14677.
 Modesta M., 19420.
 Modestow E., 21423.
 Mogilnicki J., 21331.
 Mohl R., 16021.
 Möhler J. A., 12529, 13233, 32331.
 Mohr K., *zob. Miejsc.*: Żegiestów.
 Mohyla Al., 14671.
 Mohuczy Al., 22091, 25001.
 Mojean F., 16799.
 Molbech Chr., 1627.
 Moldenhawer Aleksander, 10632, 16588.
 Molinier E., 21705.
 Moliński J., 20580, 20607.
 Möller, 18962.
 Möller Ch., 22747.
 Möller K., 12535.
 Möller W., 12531, 32665.
 Möller Oversat af Christian, 27436.
 Mollerup W., 24187.

- Mollet J., *zob. Osoby*: Gilibert J. E.
 Moltke Helmuth Karol, 10175, 28178, 31557.
 Mołczanow P. S., 14439.
 Mołczanowski J., 999, 5856, 24399.
 Mołczanowski N. W., 16359, 24614, 33985;
 zob. Miejsc.: Kijów.
 Mommergué, 6018.
 Mommsen Teodor, 6054, 30315, 30317, 30325,
 30327.
 Monaci B. F., 31016.
 Monczadowski O., 21546, 22580, 24275.
 Mone Fr. J., 6218, 6394, 6620, 12428, 16727.
 Mönkeberg, 6942.
 Monod Gabryel, 22756, 22837, 30323, 30327,
 30332, 32352: r. 23003.
 Monrad D. G., 12594.
 Montalembert Karol, 12557, 13236, 23599.
 Montanari A., 20925.
 Montbach M., 1292, 29141.
 Montegat Emil, 28167.
 Montelius O., 11358, 22949, 31907.
 Monticolo G., 30285.
 Montrouzier R. P., 14100, 14118.
 Mooyer E. Fr., 13759.
 Moraczewski Jędrzej, 10166, 13840, 15911,
 16033, 16393, 16485, 16990, 18388, 18389,
 18421, 20562, 23998, 23311, 23379, 23563,
 24886, 25685, 25715; r. 23373; *zob. Osoby*:
 Maciejowski Wacł. Aleks. i Moraczewski
 Jędrzej.
 Moraczewski Maciej, 13777; *zob. Miejsc.*:
 Malbork.
 Moraczewska Bibiana, 23397.
 Morawski Franciszek, *zob. Osoby*.
 Morawski Kazimierz, 18415, 18681, 20770,
 20804, 20809, 20853, 20854, 20857, 20864,
 20894, 20895, 21782, 22204, 25258, 25361,
 25359, 25432, 25451, 25686, 25734, 25735,
 25768, 25864, 26048, 32796, 33220, 33227,
 33230, 33238, 33463, 33471, 33474, 33506;
 r. 18952, 30624; *zob. Osoby*: Wiśtocki
 Władysław.
 Morawski Maryan ks., r. 17357.
 Morawski Seweryn, 14760; *zob. Miejsc.*:
 Lwów.
 Morawski St., 10443, 21854.
 Morawski Szczęsny, 2, 242, 278, 796, 1465,
 4945, 10644, 16231, 16738, 22112, 23114,
 23123, 24823, 27516, 28723, 34200; r. 647;
 zob. Miejsc.: Plesnińsko.
 Morawski Teodor, 10182, 17058, 23352, 27880,
 27964; *zob. Osoby*: Morawski Teodor.
 Morawski W., r. 33456.
 Morawskij S., 24605.
 Mordowcew D. Ł., 17141, 24632, 24597, 27544,
 27629.
 Moreau C., 10243, 23065.
 Morelowski J., 17605, 17773.
 Morfill Ryszard Wiljam, 20002, 23458.
 Morgan E. D., 10533, 11069.
 Morgenbesser Aleksander, 16391, 24783, 27458.
 Morgenbesser M., 18957, 23800, 33864.
 Moriel F., r. 24346.
 Mörikofer J. K., 15009.
 Moritz H., 18098.
 Morkowin N., 24535.
 Mörner Teodor, 4011.
 Moroński St., 12661.
 Moroszkim M., 13852, 14771, 27622.
 Moroz G., 14613.
 Morozewicz Józef, 31492, 31526, 31697, 33345.
 Morozow Iwan, 14745.
 Morozow P. O., 21290.
 Mortillet F., 11066.
 Mortillet G. de, 11070, 31865.
 Morze Franciszek, 16117.
 Morzycki Antoni, 17937, 34013.
 Mosbach August (pseud. Podgórski A.), 658,
 787, 1375, 1440, 1686, 1690, 1697, 1702,
 1788, 1969, 1992, 2427, 3037, 3371, 3375,
 3509, 3803, 4030, 4321, 4440, 5470, 5979,
 6379, 6400, 6902, 9731, 12361, 13025,
 16247, 20017, 23833, 23871, 24955, 25009,
 25073, 25375, 25650, 25958, 26209, 26297,
 26345, 26422, 26632, 28005, 28067, 28105;
 r. 15022, 20045.
 Mosiewicz J., 14139, 25955.
 Mosołow A., 4852.
 Moskalewicz R., *zob. Miejsc.*: Łohojk.
 Moskwyec, 10130.
 Moszczeński Adam, *zob. Osoby*.
 Moszczeńska I., r. 27973.
 Moszczyński, r. 20037.
 Moszkow W. A., 18637, 22603.
 Moszyński Antoni ks., 25, 125, 13513, 13700,
 13701, 13877, 19169, 19200, 19266, 19268,
 19296, 20706, 21156, 22211, 25024, 28286,
 28364, 32484, 33307; *zob. Osoby* (uzup.):
 Narbut Kaz.; *Miejsc.*: Pińsk.
 Moszyńska Józefa, 11970, 11986.
 Mottaz E., 27613, 30022, 30049.
 Mottley J., 27179.
 Motty Jan, 20501.
 Mourek Wacław Emanuel, 23317, 30499; r.
 20002.
 Moyer W., 13214.
 Moz Gr., 14593.
 Mroczek Franciszek Ksawery, 21838, 30015,
 31612.
 Mrowiński W. ks., 18802, 32528.
 Mroziński Józef, *zob. Osoby*.
 Much M., 11077, 11084.
 Much R., 23133, 30313.
 Muchanów A., 23618.
 Muchanow Paweł, 929, 936, 1432, 2336, 2362,
 3457, 5436, 10356, 26258, 27923, 30857.
 Muchin, 32637.
 Muchliński Antoni, 1436, 10108, 32498; *zob.*
 Osoby: Fiałkowski A. M., Gintyło J. Chr.,
 Krusiński Jan Tad.; *Miejsc.*: Częstochowa.
 Mücke E., 20321, 23214.
 Mücke J. F. A., 25178.
 Muckl J., r. 31602.
 Muczkowski Józef, 48, 645, 750, 1337, 1858,
 6277, 6752, 13890, 14822, 18273, 18833,
 18965, 18978, 18989, 18994, 19088, 19519,
 20867, 21891, 22045, 22365, 26548, 28287,
 30222, 33251, 33350, 33509, 33849; r. 20123,

- zob. Osoby:* Bernard z Lublina, Bogucicki J. K., Kuczborski W., Naymanowicz Jakób; (*zob. Osoby:* Muczkowski Józef).
 Muehlwerth-Gaertner Fr., 26769, 26775.
 Müffling K. v. W., 28110.
 Mühlbacher E., 22927, 24900, 28744, 29108, 30332.
 Mühlbrecht O., 16013, 17929, 32789.
 Mukałow, 10397.
 Müldener W., 22735.
 Müldner H., 10141, 20699; *zob. Miejsc.:* Szmeks.
 Müllenhoff Karol Wiktor, 6045, 6062, 20304, 23102, 23119, 23128, 23186, 30303, 30310, 30317, 31545, 33779.
 Müller, 11992.
 Müller A., 20925, 20928, 25645.
 Müller A., 22803.
 Müller C., 30312.
 Müller D., 33765.
 Müller E., 10514.
 Müller F., 20291.
 Müller Fr., 10124.
 Müller Fr., 11918, 11022, 11028, 11031.
 Müller Fr., 20251.
 Müller Fr., 22670.
 Müller Fr., r. 27688.
 Müller Fryd Maks. (Maks - Müller), 12416, 20242, 23152, 32297.
 Müller G., 28779.
 Müller G., 31836.
 Müller H., 32510.
 Müller Iwan, 28269, 28406.
 Müller J., 6189.
 Müller J., 30309.
 Müller J. (pisarz rosyjski), 30528.
 Müller J. H., 425.
 Müller Johannes, 22792.
 Müller J., 14533; r. 14861.
 Müller K., 10015, 10661, 10705.
 Müller K., 13468, 14821, 25388, 32332.
 Müller K., 25159, 25188.
 Müller K. A., 26307.
 Müller K. G., 14975, 23810.
 Müller P. L., 1584, 29038.
 Müller R., r. 33395.
 Müller Sophus, 11174.
 Müller T., 12576.
 Müller T., 19812.
 Müller W., 19855.
 Müller W., 30477.
 Müller W., 31777.
 Müller W. F., 20398.
 Müllinger J. B., 22750.
 Mülverstedt G. A., 259, 363, 727, 11425, 12507, 13071, 25519, 28453, 32872, 33899.
 Mułkowski Adolf, 20044, 33481.
 Munch A., 23261.
 Mundth T., 19950.
 Munkácsi B., 20307.
 Münnich G., 28300.
 Münnich T. A., 22045.
 Münnich W. J., 18967.
 Münster Jerzy Herbert, 28253.
 Munt A., *zob. Miejsc.:* Warszawa.
 Müntz Eugeniusz, 21619, 21706, 25641.
 Münzer E., 26480, 30308.
 Muralt M. Edward, 125, 6120, 23098.
 Murawiew A., 14101, 14435, 22604.
 Murawjew A. N., *zob. Miejsc.:* Wilno.
 Murawski B., 24034.
 Murko M., 11531, 12648, 14066, 21211, 21513, 33511, 33595; r. 12080, 21300.
 Murzakewicz N. N., 14443, 24690.
 Muschelkow J. W., 31491.
 Müsebeck, 26754.
 Mützel Ch. W., 12273.
 Mützel J. L., 16106.
 Muther R., 21670, 21675.
 Muzykantow, 24563.
 Mycielski Jerzy, 133, 2837, 4452, 6780, 13098, 17601, 18091, 18494, 18778, 21731, 21798, 22056, 22090, 22125, 22215, 22293, 22299, 22303, 22306, 22562, 23842, 25723, 25762, 25794, 25891, 26302, 27049, 27415, 33694, 33701; r. 4887, 17575, 21784, 26711.
 Mylich, 12287.
 Myskowsky V., 22019, 22598.
 z Myślenic Karol, 11807.
 Mysłowski M. N., *zob. Miejsc.:* Brzostek.
 Myszkowski St., 10190, 23441.
 Myszłajewskij A. Z., 24612, 28801.
 Nábélek Fr., 33322.
 Nabelak Ludwik, 4842, 5433, 9556, 11510, 20878, 20956, 20997, 21003, 22092, 25990, 27223, 27336, 27353, 27516, 27858, 33543, 33559.
 Naciewicz Ż. O., 24645.
 Nacher Teodor, 9291, 11883, 21068, 26117.
 Nactigall, r. 24920.
 Nadezdin Mikołaj, 6043, 27678.
 Nadmorski, 11713, 11726, 31925, 32104.
 Nagel E., 10968.
 Nagelberg Akiba, 12368, 32279.
 Nagiel Henryk, 18100.
 Nagler G. K., 21636, 21687.
 Nagy E., 28774, 28775.
 Nagy Gyula, 18237.
 Nagy I., 896, 898, 28778.
 Nakęski Adam Napoleon, 11478, 23253, 25899.
 Nakielski T., 22436.
 Nalewajko (pseud.), 10304.
 Nałkowski Wacław, 9957, 9967, 9977, 10554, 10667, 23314, 24871, 31513, 31543, 31824; r. 10000, 10967, 11766, 18128, 24685, 31601, 31659, 31704.
 Nałkowska Anna, 31492.
 Napiersky Jan Godfryd Ludwik, 794, 28923, 30963.
 Napiersky Karol Edward, 125, 210, 695, 709, 710, 964, 1725, 1802, 3562, 5880, 5881, 6548, 6709, 13216-13218, 17157, 17339, 17411, 18194, 24115, 24139, 24171, 24192, 25568, 28705, 32446, 33364.

- Napoleon III, cesarz, 1538, 5540, 24912.
 Narbutt Justyn, 16254, 24763, 26703, 26871.
 Narbutt Teodor, 218, 477, 1951, 1953, 1959, 7114, 10595, 11186, 11396, 11550, 12089, 12116, 12118, 12127, 12489, 12490, 16221, 16244, 16759, 17453, 18465, 18487, 18539, 18603, 20857, 20992, 21843, 23278, 24632, 24634, 24637, 24668, 24725, 25617, 26309, 28531, 28675, 29152, 30636, 31390, 33537; *r.* 331, 1362, 10690, 11143; *zob. Osoby*: Wit błogosławiony; *Miejsc.*: Druskieniki, Liszków, Pińsk; (*zob. Osoby*: Narbutt Teodor).
 Narcyz P. (pseud.), 33591.
 Nardi S., 22985.
 Narkewicz J., 14586, 22604.
 Narkiewicz Jodko Antoni, 21676.
 Nasakin B., 31761.
 Nast Ludwik, 12193.
 Nathan-Forest, 28163.
 Nathusius-Neinstedt H., 24043.
 Natzmer Gn., 27903.
 Naudé A., 27319.
 Naudé W., 18234.
 Naumenko W. P., 6110, 8786, 12001, 17169, 19730, 21342, 21533, 21543, 24597.
 Naumowycz Iwan, 30391.
 Nawarski N., 22045.
 Nawrockij Wł., 24535, 33628.
 Neale Ad., 10086.
 Neander Jan Aug. Wilh., 25070.
 Nebe A., 19855.
 Neczajew P., 14072.
 Neczuj Iwan. *zob. Lewickij Iwan*.
 Nedopil, 13792.
 Nedietskij Stefan, 21324, 26903, 32630.
 Needon K. R., 25060.
 Negiejewicz N., 22604.
 Negner St., 20941.
 Nehring Alfred, *0796, 31782, 31792.
 Nehring Władysław, 754, 1251, 6007, 6384, 6875, 7525, 7597, 7608, 11087, 11151, 13941, 19802, 19933, 20061, 20228, 20425, 20461, 20479, 20487, 20495, 20508, 20514, 20518, 20544, 20554, 20582, 20630, 20745, 20752, 20841, 20853, 20857, 20876, 20897, 21004, 21005, 21099, 21110, 23212, 23296, 24818, 25885, 25980, 26094, 29584, 30474, 30477, 31054, 32113, 32116, 33434, 33438; *r.* 232, 6001, 6877, 7630, 7641, 10474, 13939, 17687, 18271, 20215, 20297, 20301, 20417, 20425, 20498, 20499, 20503, 20504, 20506, 20535, 20539, 20541, 20542, 20549, 20609, 20748, 20757, 20813, 20845, 20853, 20857, 20858, 20870, 25318, 28956, 28966.
 Nejman C. G., *zob. Neyman Czesław*.
 Nekraskij P., 20020.
 Nekrasow N. P., 20290, 30397.
 Neliubowicz M., 27051.
 Nervins, 28045, 34295.
 Nesbit A., 22089.
 Neseemann, 19857.
 Nesselmann Jerzy Ferdynand, 12170, 12171, 20370, 20378, 20381, 28626, 33414, 33417; *r.* 20366; *zob. Miejsc.* Puck.
 Nessmann, 10004.
 Neubauer E. R., 34143.
 Neubaur L., 19337.
 Neubig H., *zob. Osoby*: Abicht J. H.
 Neudecker Ch. G., 14863.
 Neufeld Daniel, 15924.
 Neugeboren C., 24797.
 Neuling H., 267, 13255, 17288, 17394, 22046, 32404, 33888.
 Neumann, 24204.
 Neumann, 10870.
 Neumann A., 12153.
 Neumann C., 22331.
 Neumann G., 10474, 31808.
 Neumann J. W., 870, 6490, 23963, 32485, 33417, 34045.
 Neumann Karol Fryderyk, 24289.
 Neumann Max., *zob. Miejsc.*: Gdańsk.
 Neumann T., 28912, 30515.
 Neumann W., 13803, 16377, 21820, 21930, 21932, 22044, 22429, 22550.
 Neuss H., 12332.
 Neusse M. V., 21606.
 Neustadt L., 386, 2590, 25582, 25753, 25775, 25813.
 Neustrojew A. N., 21522.
 Neuwirth J., 21626, 21891, 33647.
 Newald Jan, 4161.
 Newliński M., 21724.
 Nowostrujew K. I., 14057, 14600.
 Newzorow N., 14332.
 Ney Karol, 6430.
 Neyman Czesław, 11278, 11281, 11287, 12002, 17022, 21530, 21539, 24452; *r.* 10932, 11923.
 Neymayer, 11023.
 Nichols, 1490.
 Nicolai (pisarz rosyjski), 993, 6120.
 Niebuhr Bertold Jerzy, 6042.
 Niedereger A., 13887.
 Niederle Lubor, 20731, 23086, 23200, 23202, 23203, 23305, 24308, 31547, 31868, 31900, 31916, 32053, 33777, 33781.
 Niederstetter J., 10870.
 Niedling A., 21690.
 Niedziałkowski J., 22045.
 Niedziałkowski Karol ks., 32450.
 Niedziama (pseud.), *r.* 21004.
 Niedzielski E. L., 460.
 Niedźwiedzki, 21838.
 Niedźwiedzki Józef, 31696, 31706, 31717; *zob. Miejsc.*: Kruhel, Przemyśl, Wieliczka.
 Niedźwiedzki Władysław, 11560, 11579, 12004, 18660, 20857, 32314; *r.* 11683, 20647.
 Niemann W., 5748, 28230.
 Niemcewicz Julian Ursyn, *zob. Osoby*.
 Niemcewicz Józef Tytus, 2005, 16390, 24778, 25385.
 Niemeyer A. H., 18889, 19753.
 Niemeyer J., 34065.
 Niemierowski Andrzej Kaz. (pseud. Niemir), 17623, 22193.
 Niemira J. B., 17032.
 Niemirycz Juliusz, 23587.
 Niese, 6048.

- Niesen P., 22046, 24009, 25521, 28314, 33043, 33908.
 Niesiołowski A., 32656.
 Nietzsche F. A., 16350.
 Nietski (Nietzki), 12263, 22046.
 Niewiadomski Eligiusz, 31823.
 Niewiadomski Stanisław, 27771.
 Niewiarowski Stanisław ks., 12534.
 Niewiejski St., 26803.
 Niezabitowski Kajetan, 11160, 11312.
 Nijary A., 898.
 Nijhoff Bijdragen, 1558.
 Nikel J., 18356.
 Nikiforow J., 3636.
 Nikiforowski N., 24694, 32223.
 Nikitin P., 24690.
 Nikitin S., 31692.
 Nikitskij A. I., 14522, 18206, 24697.
 Nikolin, hieromonach, *zob. Miejsc.*: Czer-niów.
 Nikolskij A., 22591, 30397.
 Nikolskij K. K., 21396.
 Nikolaew G. A., 14072.
 Nikolaewicz T., 18098.
 Nikolaewskij P. T., 14240, 14275, 14346, 14594, 14716.
 Nikolaaj, archim., 14504, 14616.
 Nikolaaj, igumen, 14605.
 Nikolaajczyk T., 28840, 29664.
 Nikorowicz J. W., 14325.
 Nilles N., 14688.
 Niox G., 31481.
 Nipanicz M., 10956.
 Nipperdey Karol, 6054.
 Nippold Fr., 28110, 32757.
 Nisbet Bain R., 26011, 26979.
 Nissen A., 6041, 6054, 10029.
 Nitmann Karol Jan, 20984, 22802, 25981, 27522, 27873, 31527, 33850, 34096; *r.* 17575, 20200, 22823.
 Nitowski Jan, 33354.
 Nitschmann Henryk, 20072; *r.* 20076, 24879, 32783.
 Nitti F., 12572, 25755, 29544.
 Nittman, *zob.* Nitman.
 Nitto de Rossi G. B., 29544.
 Nitzsch K. W., 20510, 22923.
 Noach G. A., 17798.
 Noack, 11352.
 Noailles Emanuel Henryk Wiktor, 1419, 3068, 10186, 25978, 25990, *zob.* Angeberg.
 Nodilo Nadko, 12457.
 Noël O., 18123.
 Nogaj Józef, 20998, 29714, 30017; *r.* 20876.
 Nohac P. de, 26003, 27176, 27731, 34148.
 Nomis M., 11935.
 Noorden Karol, 26923.
 Noradounghian G., 29087.
 Norden J., 21298.
 Nordvall J., 26595.
 Norejko Al., 33830.
 Normand Ch., *zob. Osoby*: Leszczyńska Marya.
 Norow A. S., 21423.
 Norrenberg P., 19964.
 Nos S. D., 11981.
 Noskowski Zygmunt, 11634.
 Nosowicz J., 12057, 12061.
 Nothwanger, 518.
 Nottbeck E., 21740, 21930, 24204, 32816, 33048.
 Nötzel O., 10509, *zob. Miejsc.* (uzup.): Copoty.
 Nouffer Fr., 26495.
 Nougaret P. J., 23342.
 Novák J. V., 19855, 20645.
 Nowacki L., *zob. Miejsc.*: Pustomyty.
 Nowak K., 21724.
 Nowakowski A. T., 10339.
 Nowakowski E., 13966, 22719.
 Nowakowski Franciszek Kandyd, 1361, 4478, 4500, 4525, 5979, 7720, 8047, 19471, 22046, 26257, 31269; *zob. Osoby*: Grodziecki Ad., Kiszka Mikołaj, Konarski Stan.
 Nowakowski Henryk, 26115.
 Nowakowski J. ks., 22090.
 Nowakowski Janusz Ferdynand, 10122, 10717; *zob. Osoby*: Grabowski Ambr.; *Miejsc.*: Birsztany.
 Nowakowski R., 16537, 16910.
 Nowakowski Wacław, ks. kapucyn (Ojciec Wacław), 13486, 22513, 27541, 27904, 32490, 32496, 32528; *zob. Osoby*: Rzewuska z Kunickich.
 Nowakowski Wł., 17541.
 Nowca Wł., 20857.
 Nowicki Adam, 10346, 11711, 21116, 28059; *r.* 17575.
 Nowicki Fortunat, 10370.
 Nowicki J., 19917, 22045.
 Nowicki Stefan, 7141.
 Nowicki Władysław, 11099; *zob. Osoby*: Falkowski Jak.
 Nowickij, 11995.
 Nowickij A. P., 21627, 22569, 33737.
 Nowickij Iw., 10887; *r.* 10427.
 Nowickij I. N., 42, 967.
 Nowickij I. P., 14596, 17275, 17143, 21370, 26450; *r.* 16512.
 Nowickij O., 14666.
 Nowikow E., 14839.
 Nowina Eugeniusz (pseud.), *zob.* Popowski Józef.
 Nowiński Józefat, *r.* 15876, 18748.
 Nowiński Stanisław, 10840, 16583, 21116, 22045, 22046.
 Nowodworski Michał, 12521, 13915, 32351.
 Nowodworski M., *zob. Osoby*: Surowiecki Karol.
 Nowodworski Witold, 23658, 25980, 31645; *r.* 25012.
 Nowolecki Aleksander, 21893, 26671; *zob. Miejsc.*: Kraków, Warszawa.
 Nowosielski Antoni (pseud.), *zob.* Marcinkowski Antoni.
 Nowoszycki Samuel Kajetan, 8690, 22046, 30928.
 Nowotny Franciszek, 23295.
 Nowotny V., 25401.
 Nowowiejski St., 24810.
 Noyer Des P., 28501.

- Nuddzewskij M., 24535.
 Nürnberger A., 1837, 33870.
 Nusbaum Hilary, 15903, 15922, 15929.
 Nusbaumowa R., 19902.
-
- Obermüller W., 23106, 23188, 23263.
 Oberst, 34251.
 Oblak W., 20018, 20299.
 Obogi O., 33638.
 Oboleńskij Michał A., 928, 930, 955, 998,
 1421, 1928, 1957, 7726, 14775, 24494,
 31974, 32583.
 Oborski Ign., 10072.
 Obrazcow P. J., 14365, 14519, 26275.
 Obrepalski, 11559.
 Ochenkowski Władysław, 27666.
 Ochworowicz Julian, 23327, 32046.
 Ochrymowicz W., 22632, 32179.
 Oczapowski Jan Bogdan, 16603.
 Oczykowski Romuald, 31573.
 Odersndörfer, 518.
 Odhner Klas Teodor, 26339, 29067.
 Odincow N. T., 14698, 31242.
 Odobescu A. J., 24764, 28784.
 Odrzywolski Sławomir, 21761, 22012, 22045,
 22046, 22082, 22378.
 Odyniec Antoni Edward, 12161, 20998, 22046
 (p. Nowogródek), 23638.
 Oechsli Wilhelm, 6085.
 Oehlenschlaeger E., *zob. Miejsc.*: Poznań.
 Oehler Fr., 14809.
 Oelrichs P., 18186.
 Oelsner F., 11205.
 Oelsner L., 685, 772, 23839.
 Oertel E. G. J., 28237.
 Oertel F. M., 378.
 Oesterley H., 257, 687, 9980, 10044, 28268,
 28661.
 Oesterreich H., 18192.
 Oettingen W., 22331.
 Oettinger E. M., 22736.
 Oettinger Józef, 18984, 20938.
 Öttinger, 33526; r. 19643.
 Offmański M. (pseud. Orion), 21068, 21191,
 27777, 33559; r. 18948, 23468, 23493, 24879,
 25218, 27777, 27900, 27919, 27973, 27976.
 Ogłoblin N., 14071, 14431, 14435, 14672,
 19426, 24461, 24585.
 Ogonowski Emil, *zob. Ohonowskij Omelian*.
 O' Grady G., 31829.
 Ohlert B., 10150, 31676.
 Ohonowskij (Ogonowski) Omelian (Emil),
 11515, 11832, 20523, 21282, 21334, 21417,
 21425, 21436, 21446, 21449, 21472, 33617;
 r. 20279.
 Ohryzko Józefat, 1052.
 Ohsson de Konst., 22957.
 Ohłoblin, *zob. Ogłoblin*.
 Okolski Antoni Zyg. Stan., 13925, 16508; *zob.*
Osoby: Plebański J. Kaz.
 Okulewicz A., 22046; *zob. Miejsc.*: Troki.
- Olbrach E., 19989.
 Olbrich E., 32115.
 Olbrich K., 32313.
 Olech Grud., *zob. Miejsc.*: Slesin.
 Olechnawicz K. U., 12191.
 Olechnowicz L., 31888, 32160.
 Olechnowicz T. J., 12642.
 Olechnowicz Wł., 31932, 31935, 32061, 32082,
 32162, 32229.
 Olędzki W. M., 17460.
 Oleires de Chambrier de, 33933.
 Oleszczyński Antoni, 21754, 22357, 33715.
 Olewain K., 15267.
 Olivaint P., 31916.
 Oliver C. S., 27535.
 Olivi L., 26583.
 Olivier-Poli J. M., 27957.
 Olleris A., 29092.
 Olshausen Herman, 32010.
 Olszewski B., *zob. Miejsc.*: Łeśw.
 Olszewski Franciszek, 16593, 17345.
 Olszewski J., 31749.
 Olszewski K., *zob. Miejsc.*: Głębokie, Ja-
 strzębik, Krynica, Szczawnica.
 Olszewski M., 20729.
 Olszewski S., 20415, 25363.
 Olszewski Stanisław, 10565, 10568.
 Olszewski W. (pseud.), 22045, 24016.
 Olszewski X. A. Z. M., 13687.
 Olszowski Ign. Łuk., *zob. Miejsc.*: Jasło.
 Olszyński Bolesław, *zob. Miejsc.*: Dzierżgów.
 Olszyński (zbiory), 21721.
 Olszyński M., 10582.
 Ołeksow N., 11907.
 Ołenin A. N., 18371.
 Omelianskij L., 14605.
 Onacewicz Żegota, 25989, 26019, 33999; *zob.*
Osoby: Krasiniński Franciszek.
 Oncken August, r. 17943.
 Oncken Wilhelm, 22803, 27272, 27725, 28068,
 28230, 28231, 28248.
 Onnowski St., *zob. Miejsc.*: Szawle.
 Onoszko G. J., 31655.
 Onufrewycz M., 21438.
 Onyszkewycz I., 21540, 29610; r. 19997.
 Opatowicz S., 14024, 14073, 14089, 22604.
 Opel J. O., 26347, 34181.
 Oppel Alvin, 10006.
 Oppman Artur (Or-ot), 18729, 18644.
 Oranowskij A., 10077, 10253, 10548.
 Orasanu St., 24766.
 Orda Napoleon, 10425; *zob. Miejsc.*: Krewo,
 Podhorce, Steblów.
 Ordyński L., 17453.
 Orelli C., 32298.
 Orientow Iw., 14080.
 Oriesznikow A. W., 28612.
 Orion, *zob. Offmański M.*
 Orkisz Józef, 20695.
 Orlich L., 1578, 27297.
 Orłow N. A., 27923, 28036, 28359.
 Orłowski E., 24669, 33995.
 Orłowski M., 22604; *zob. Miejsc.*: Proskurow,
 Tynna.

- Orłowski P., 14414, 14427, 14599, 14779, 21527, 22604, 24461, 24617, 27555, 32599, 32604—32609, 32637.
- Ornatkij P., 14690.
- Orpiszewski Ludwik, 25132, 25144.
- Orsza H., 13662, 25297.
- Ortloff F., 16016.
- Ortroy F. van, 31499.
- Ortyk B., 12199.
- Orzechowski K. Oksza, 10882.
- Orzechowski T. Oksza, 9925, 22968.
- Orzeszkowa Eliza, 12215, 22047, 33491.
- Osadca M., 21320.
- Osadczyj T., 24603.
- Osiecki Fr., 26620, 26752.
- Osiecki Józef ks., 398, 10936, 10938, 11696, 13308, 22045; *zob. Miejsce*: Janowo, Rembów.
- Osinin, 15886.
- Osiński Alojzy, *zob. Osoby*: Grocholski Józef, Lenczowski Tomasz, Lernet J. N., Osiński Alojzy.
- Osiński Ludwik, *zob. Osoby*.
- Osiński O. ks., 13527.
- Osiłowicz Aleksander, 10126, 10198, 11367, 12113, 12200, 12206, 22046.
- Osokin M. A., 22835.
- Ossenbeck J. H., 25018.
- Ossoliński Józef Maksymilian, 2637, 2864, 6211, 6280, 6395, 7055, 7140, 7170, 7639, 8177, 9441, 9864, 12623, 16123, 16129, 16398, 20039, 20040, 20797, 20801, 20822, 20823, 20900, 21254, 22207, 22331, 23166, 23495, 24838, 25687, 25698, 25714, 25732, 25847, 25860, 25877, 25927, 25953, 26043, 26874, 29455, 30959, 31265, 31368, 32673, 32712, 33487, 33510; r. 44; *zob. Osoby*: Bardziński J., Boner Jan, Dell' Aqua, Dorohostajski Krz., Fridevalds M., Gamrat Piotr, Glogoviensis J., Grochowski Stan., Gonicz (z Goniądz) Piotr, Krowicki Marcin, Krzycki Andr., Loreniewicz Aleks., Lubomczyk Sew., Łubieński Stan., Moskorzewski Jarosz, Niemojewski Jan, Ossoliński Hieronim, Ossoliński Krzysztof, Ossoliński Zbigniew, Pauli Grz. z Brzezina, Perkowicz Tomasz, Pikarski Adrian ks., Psstokoński Maciej, Rutka Teofil, Skrzetuski Rafał, Witkowski Kasper, Wolzner Oktawian; (*zob. Osoby*: Ossoliński Józef Maksym.).
- Ossoliński W., 11363.
- Ossorya Marcin, *zob. Miejsce*: Rajgród.
- Ossowski Godfryd, 10373, 10375, 10605, 10721, 11118, 11121, 11125, 11163, 11175, 11183, 11261, 11282, 11298, 11325, 11362, 11363, 11400, 11405, 12238, 21738, 24421, 31703, 31945, 31950, 31967, 31974, 32025; r. 10071, 11119, 11268, 11310, 11326, 11348, 11404, 11429, 12448, 24860; *zob. Miejsce*: Horoski, Lembark.
- Ossowski Juliusz Jan, 11702, 20379; r. 11090.
- Ostaszewski A., 33632.
- Ostaszewski-Barański Kazimierz, 19565, 27771; *zob. Miejsce*: Lwów.
- Ostrojmow, 11840.
- Ostromysliński, 22604.
- Ostrowicz Z., 28173.
- Ostrowski Antoni Jan, 9888, 28141, 31440; *zob. Miejsce*: Tomaszów rawski.
- Ostrowski Franc., 20914.
- Ostrowski J., 28508.
- Ostrowski Jozafat Bolesław, 17063, 21256, 23376, 28089.
- Ostrowski Krystian Józef, 27432, 27923, 31259, 33518.
- Ostrowski Piotr Fedorowicz, 10243.
- Ostrowski Wład. Tomasz, 10219.
- Ostrożyński Władysław, 5012, 5259, 17562, 17567, 27558, 27715, 33084.
- Ostrzykowski Bonifacy ks., 22045.
- Osuchowski J. G., 12371.
- Oszmianin K., 11665.
- Oszmieniec Orla Ferdynand, 23613.
- Otte Henryk, 6165, 21695, 21702.
- Ottenthal E., 1974, 28744.
- Ottin L., 21701.
- Ottmann Rudolf, 18592, 18770, 21064, 26404, 26450, 27770; r. 19649; *zob. Osoby*: Gli-czner Erazm.
- Otto, 10631.
- Otto C., 2419, 32409.
- Otto G., 19815, 34230.
- Otto H., 25018.
- Otto Leopold ks., 23815; *zob. Osoby*: Ostroróg Jan.
- Otto P., 30305.
- Otto Wł., 10955.
- Ováry Leop., 25375, 28777, 29378.
- Overbeck J., 14097.
- Owsianko-Kulikowski, 12425.
- Owsiannikow A., 10398.
- Ozarkewycz I., 24505.
- Ozerekij P., 14056, 14091.
- Ożarowski K., *zob. Osoby*: Sapiehowie.
- Pabst E., 712, 2936, 2953, 3400, 6709, 12328, 24169, 24177, 24214.
- Pabst H., 6165.
- Pacca Bartłomiej, 12581.
- Paccarti M. Fr., 16439.
- Pace F., 31015.
- Pachtler G. M., 33254.
- Paciorowski Br. Gryf, 23765, 34059; *zob. Miejsce*: Mazowsze.
- Paczkowski J., 20162, 26640, 33405.
- Padalica Tad. (pseud.), *zob. Fisz Zenon*.
- Padalka L., 11392, 24535, 31725.
- Padler A., 14839.
- Paduch Karol, 12008.
- Padurra Tomasz, 24556.
- Pagaczewski Julian, 21762, 21888, 22045.
- Paganel C., 27503.
- Pais E., 30306.

- Pajewski S., 14471.
 Pajol Comte, 26926.
 Palacky Franciszek, 286, 1901, 1965, 2008, 2030, 2191, 2293, 5888, 6150, 6219, 6316, 6456, 6481, 6518, 6582, 6785, 7001, 16190, 23006, 25126, 25225, 25339, 26177, 30248, 30351, 30691, 33843; *zob. Osoby: Palacky Franc.*
 Palacky Jan, 18373.
 Palibin N. I., r. 22604.
 Pallain G., 28062, 28253.
 Pallan St., 21238, 23461, 30493; *zob. Osoby: Kazimierz św.*
 Pallavicini S., 3911.
 Pallin J. R., 2936.
 Pallmann R., 23140.
 Palm H., 1573, 12958, 14972, 23871, 26394, 34079.
 Palmieri Gr. D., 28372.
 Palmow I. S., 12635.
 Palotás Miklós, *zob. Osoby: Wesselenyi (rodzina).*
 Pałanzow S. N., 14543, *zob. Osoby: Zubrzycki Dionizy.*
 Pałopieźnecw N., 28246.
 Panaczownyj, 23111.
 Pancenko B., 30320.
 Pangerl, 25169.
 Paniak J. ks., *zob. Miejsc.: Borszczów.*
 Pankritius A., r. 12170.
 Panow A., 14612.
 Paoli C., 176, 28409.
 Papacek P., 33783; r. 23002.
 Papadopoulos-Kerameus A., 29094, 30272.
 Paparówna T., 403.
 Paparrigopoulo, 22893.
 Papée Fryderyk, 193, 251, 1683, 2239, 2378, 6671, 10314, 11390, 17195, 17246, 17269, 17570, 17583, 21862, 22046, 22092, 23427, 23654, 23669, 23867, 24332, 24395, 24757, 25363, 25493, 25502, 25531, 25534, 25548, 25553, 25569, 25571, 25577—25579, 25608, 25681, 26148, 26236, 26687, 28381, 28962, 29282, 29714, 29829, 33091, 33643, 33964; r. 263, 645, 664, 667, 12798, 13372, 14602, 19568, 22045, 23425, 23435, 25152, 25431, 25470, 25503, 26679, 27871, 28432, 29732, 28826, 29405, 30624, 30651, 32942, 34129; *zob. Osoby: Tungen M. (r.); Miejsc.: Bochnia, Skole, Janów (r.), Melsztyn.*
 Papkow A. A., 32641, 32650.
 Papłowski Jan, 6159, 10935, 20246, 20514, 21261; *zob. Miejsc.: Łazy.*
 Pappafao W., 16915.
 Pappenheim E., 19855, 19856.
 Paprocki Łuk., *zob. Miejsc.: Czerwińsk.*
 Paprocki Teodor, 20133.
 Paprzyca H., *zob. Miejsc.: Szekluki.*
 Parasiwicz Szczesny, 19473, 19884, 27771.
 Parczewski Alfons Jan, 12399, 16632, 20925, 31880, 32059, 32104, 32105, 32121; r. 11713, 20508; *zob. Miejsc.: Szadek.*
 Parczewski Stanisław, *zob. Osoby: Siestrzenciewicz Bohusz.*
 Parczewska Melania, 20017.
 Pardanowski T., 32690.
 Parey C., 10490, 10729, 14992.
 Paritius F. Ch., 13015, 20111.
 Parkasch W., 23410.
 Parmentier A., 18359.
 Parmentier J., 18899.
 Parnow P., 14130.
 Parrot J. L., 12323.
 Partsch Józef, 10054, 23785, 28689, 30319, 31510, 31583, 31736, 31771.
 Partycki Omel., 11877, 11892, 12470, 14085, 21323, 21351, 21374, 21436, 21437, 22605, 23197, 23247, 23260, 24346, 24371, 24470, 24475, 24497, 24512, 24539, 24555, 30391, 33619; r. 21335; *zob. Miejsc.: Pikul.*
 Parvi M. T., 27866.
 Parwos P., 32556.
 Parylak Piotr, 11830, 20853, 20857, 20992, 27412; r. 20483, 20831.
 Paryłowycz A., 32654.
 Pasakas, 12145.
 Pascal G., 15033, 32699.
 Pasquier F., 24051.
 Pasquier J., 29081.
 Passarge Ludwik, 10730, 11716, 12243, 20357.
 Passavant Jan Dawid, 21681.
 Pasternackij E., 31649, 33746.
 Pastor Ludwik, 12553, 25605, 25621, 33339.
 Pastrnek Fr., 11086, 11537, 15052, 19859, 19985, 20303, 20993; r. 11518, 24858.
 Paszkiewicz Dionizy, *zob. Osoby.*
 Paszkiewicz J., 12070.
 Paszkiewicz O., 21451.
 Paszkowski Franciszek, 23564, 27805, 27862, 27934 (*zob. Osoby: Paszkowski Fr.*).
 Paszkowski Józef, r. 17261, 20894, 29220.
 Paszkowski Mieczysław, 23601.
 Patkanow K., 10161.
 Pätz, 16200.
 Pauker K., 31845.
 Paucker Karol Juliusz Albert, 6421, 16377, 24158.
 Paucker Magnus Jerzy, 10697.
 Paul C. M., 31706.
 Paul H., 19980, 20241.
 Paul P. de, 18864.
 Pauler J., 28782.
 Pauler Teodor, 6171.
 Pauli D. C. F., 22932, 23938.
 Pauli L., 32138.
 Pauli R., 4483, 6098, 22795, 22851, 23977.
 Pauli Zegota, 613, 749, 1425, 1439, 3205, 10634, 11259, 11770, 11897, 19006, 20984, 21091, 21831, 22046, 22090, 24344, 26093, 28556, 28599, 28607, 28681, 30724, 30887, 31943, 33122, 33852; *zob. Osoby: Herbut Jan, (uzup.): Rzewuski Wacław; Miejsc.: Melsztyn.*
 Paulisch Z., r. 20515.
 Paulsen Fryderyk, 18895, 18924, 18929.
 Pauly A., 32060.
 Paumann J. F., 10579.
 Paur T., *zob. Miejsc.: Nissa.*
 Pauten dr., 9862.

- Pauthier, *zob. Osoby*: Polo Marco.
 Pavet de Courteille, 25810.
 Paweł, inok., 15895.
 Pawiński Adolf, 564, 1114, 1394, 2430, 3123, 3124, 3141, 6699, 6704, 7159, 10167, 10726, 11214, 14798, 16508, 16509, 16604, 16622, 16645, 17386, 17528, 17709, 17955, 17957, 18154, 18288, 18344, 18489, 18491, 18496, 18501, 20146, 20200, 20857, 20922, 21059, 21133, 23024, 23651, 23660, 23668, 23672, 23728, 23757, 23780, 23783, 24098, 25137, 25355, 25595, 25614, 25671—25673, 25700, 25719, 25807, 25944, 26025, 26046, 26060, 26100, 26234, 26457, 27180, 27365, 28670, 28928, 28960, 28962, 28967, 29232, 29383, 29405, 29412, 29436, 31245, 31901, 32380, 32902, 32919, 33716, 33808, 33853; *r.* 293, 647, 1276, 3125, 4192, 10210, 23242, 23850, 25117, 26457; *zob. Osoby*: Hoffmann Karol; (*zob. Osoby*: Pawiński Adolf).
 Pawlicki Stefan ks., 28012, 31397, 31909.
 Pawlik Stefan, 31564.
 Pawlikowski Jan Gwalbert, 74, 21721, 21722, 21741, 22164, 22178, 22187, 22188, 22195, 22205, 22236, 22242, 22320, 22331, 22333, 22337, 22339, 22340, 27848, 31703; *r.* 22140; *zob. Osoby*: Pawlikowski Jan Gwalbert.
 Pawlikowski Jan Maksymilian, 20857, 20877, 28300.
 Pawlinow A. M., 22586.
 Pawliszczew Mikołaj Iwan, 344, 10949, 23380, 24357, 26226, 26442.
 Pawliszczew, *zob. Miejsca*: Dniepr, rzeka.
 Pawłow A., 21443, 22631, 32626.
 Pawłow A. S., 14307, 14308, 14312, 14313, 14338, 14374, 32580.
 Pawłow N. M., 24308, 33974.
 Pawłow-Sylwański, 26965.
 z Pawłowicz Roman ks. (pseud.), *zob. Wilczyński Roman ks.*
 Pawłowicz A., 14717.
 Pawłowicz Błażej, 32146.
 Pawłowicz Edward, 10148, 21729, 21910, 22089, 22296, 27942, 28286; *r.* 13949; *zob. Miejsca*: Nowogródek, Zaosie.
 Pawłowicz K., 22604.
 Pawłowicz M. A., *zob. Miejsca*: Wieliczka.
 Pawłowski Al., 426.
 Pawłowski Fr., 785, 13135.
 Pawłowski J. N., 6146, 10478, 10974, 16295, 16306, 17299, 22045, 23955, 23956, 23972, 31837; *zob. Miejsca*: Gdańsk.
 Pawłowski M., 25011.
 Pawłowski I. D., 32590.
 Pawłowski I. Fr., 27125; *zob. Miejsca*: Żwaniec.
 Pax F., 31774.
 Payer Hugo, 10051.
 Pazdanowski T., 20839.
 Pazdro Zbigniew, 17673, 24343, 26657, 29485, 29857, 32961, 33018, 33054, 33055, 33138; *r.* 22419, 28889, 31611.
 Pażout K., 25527.
 Pazowski J., 24673.
 Pech, 28417.
 Pechnik Aleksander ks., *r.* 19858.
 Pedersani-Weber J., 13778.
 Pędowski K., 6282.
 Peiper J., 736.
 Peisker J., 23286, 23287, 33797, 33799.
 Pejacevich J., 3837, 26511.
 Pękalski Piotr Franc., 6145, 12618, 13310, 20540, 30353; *r.* 20540; *zob. Osoby*: Świętosław błog.
 Pekař Józef, 23287, 30405; *r.* 30345, 34031.
 Pekarskij P. P., 6005, 32518; *r.* 4349.
 Pelczar Józef ks., 20658, 33485.
 Pelet, 1507.
 Pelet J. J. G., 5675.
 Pelicier P., 29004.
 Pélissier L. G., 26826.
 Peltier A. C., 12587.
 Pelzel Fr. M., 1796, 1820, 1901, 1965, 5885, 23004, 25225, 25287.
 Pełesz Julian ks., 2019, 14144, 14145, 26174.
 Pełtcer A. P., 21387.
 Pełuchow H. W., 27148.
 Penck Albrecht, 31489.
 Penka K., 31856, 31907.
 Penkiewicz S., 14419.
 Penkina Z. M., 10055, 10373, 12024, 17143, 24463, 28858.
 Penzler J., 31473.
 Peplowski-Schnür Stanisław, 13978, 17362, 17723, 17777, 18969, 21085, 21120, 21124, 21144, 21221, 22047, 23496, 23739, 24384, 27105, 27374, 27594, 27655, 27739, 27753, 27769, 27771, 27781, 27784, 27877, 27884, 27890, 27910, 27912, 27913, 27916, 27918, 27919, 27924, 27925, 27926, 27978, 27982, 28002, 28004, 28005, 28011, 28027, 28105, 30202, 31277, 31307, 31362, 31387, 31415, 31429, 31452, 31606, 33187, 33581; *r.* 17866, 20714, 23462, 26679, 27656, 27900, 27975, 31436, 32952; *zob. Osoby*: Kluk Krzysztof; *Miejsca*: Galicya, Janów gródecki, Kraków, Lwów.
 Peregrinus (pseud.), 26270.
 Peregowskij, *zob. Miejsca*: Ołyka, Żytomierz.
 Perepłys A., 21332.
 Peret W. N., 21475, 21496, 21523, 33276; *r.* 11634, 21462.
 Perey L. (pseud. Lucyi Herpin), 9408, 18791.
 Perlbach Maksymilian, 23, 53, 201, 202, 256, 688, 702, 752, 753, 755, 793, 1645, 1696, 1718, 1748, 6135, 6147, 6383, 6434, 6470, 6497, 6653, 6773, 13066, 17247, 17329, 19334, 19814, 19815, 20188, 22046, 23943, 23997, 24045, 24061, 24160, 24957, 25005, 25110, 28284, 28291, 28315, 28329, 28345, 28433, 28450, 28700, 30225, 30229, 30351, 30354, 30407, 30426, 30432, 30446, 30468, 30481, 30482, 30520, 30543, 30572, 30615, 30833, 33010, 33178, 33322, 33903, 34277; *r.* 56, 725, 727, 746, 777, 806, 1770, 1950, 5822, 5876, 6251, 6770, 7022, 7112, 7131, 10205, 10237, 10492, 12636, 12848, 13072,

- 13077, 13096, 13108, 13214, 13343, 13779, 13780, 13784, 13791, 13873, 14987, 16726, 17159, 17298, 17320, 18187, 18192, 19337, 20187, 20336, 21816, 21817, 22045, 22090, 23281, 23924, 23945, 23950, 23970, 23980, 23984, 23989, 23994, 24008, 24011, 24036, 24037, 24042, 24044, 24048, 24051, 24054, 24063, 24077, 24097, 24099, 24100, 24172, 24710, 24958, 25186, 27621, 28304, 28319, 28338, 28368, 28476, 28661, 28691, 28908, 28927, 30264, 30296, 30517, 30647, 30654, 30784, 32429, 33013, 33373, 33919, 34029; *zob. Osoby*: Anzeim, bisk. warm.
- Perles J., 15926.
- Perlsztein A., 10369, 14645.
- Pernus (pseud.), *zob. Miejsc.*: Ołyka.
- Perow I., 14354, 32586.
- Perrens Franciszek, 22985.
- Perrero D., 27582.
- Perreye, 27448.
- Perrot Jerzy, 21610.
- Perschke J., 3966.
- Perthes G., 10916.
- Perthes Justus, 10035.
- Perty M., 11026, 11046.
- Pertz Jerzy Henryk, 840, 5824, 5891, 5893, 5957, 6165, 6449, 23161, 30225, 30252, 30330, 30331.
- Perusse ks., 21723.
- Perwolf Józef, 23, 1958, 11529, 14842, 18377, 23001, 23195, 23227, 23897, 24818, 25340, 25410.
- Pesch Chr. S. J., 12422.
- Peschek C. A., 6481.
- Peschel E., 10970.
- Peschel Oskar, 9964, 9971, 9996, 10012, 11029, 11471, 25636, 31853.
- Peszke Fryd., *zob. Osoby*: Sędziwoj Michał.
- Petera, *zob. Kohoznicki*.
- Peter Antoni, 10289, 11734, 23799, 23815.
- Peter II G., 1576.
- Peter J. Chr., 18315.
- Petermann August, 9948, 9951, 10032, 10937, 10961, 12414, 28201.
- Petermann K., 33272.
- Petersdorff II., 26981.
- Petersen E. F., 14921.
- Petersilie A., 18896.
- Petitot, 5938, 6017, 6018, 6021.
- Petitpierre de Wesdehlen, 22943, 23528.
- Petong, 17321, 24013.
- Petriceicu-Hajden, 908.
- Petrich H., 10505.
- Petrik G., 22765.
- Petrow, 10376.
- Petrow A., 4963, 27552.
- Petrow Aleksander, 11667, 21454, 28166.
- Petrow I., 32637, 33733.
- Petrow K. M., 33628.
- Petrow N. J., 976, 9349, 14155, 14245, 14562, 14565, 14569, 14570, 14586, 14590, 14610, 14749, 14752, 17168, 19308, 19426, 21382, 21518, 21525, 21539, 22091, 22604, 22605, 28612, 32649, 32652, 33746; *r.* 14410, 14217, 21306.
- Petrowskij N., 21544.
- Petrowycz J., 14502, 33967.
- Petrowycz P. A., 33746.
- Petruszewskij A. F., 24470, 27902.
- Petruszewycz A. S., 73, 200, 673, 966, 1766, 3840, 4327, 5852, 6431, 9738, 10907, 11260, 11389, 11391, 11461, 12626, 12635, 14075, 14120, 14132, 14248, 14270, 14347, 14467, 14481, 14492, 14609, 14658, 14663, 14705, 14729, 16523, 20174, 20300, 20328, 21292, 21300, 21401, 21430, 21433, 21436, 21438, 21486, 21513, 22046, 22280, 22604, 22605, 22613, 22620, 22642, 23182, 23253, 24267, 24280, 24326, 24333, 24335, 24354, 24355, 24358, 24381, 24390, 24460, 24512, 24523, 24526, 24614, 24853, 24990, 25658, 26218, 27003, 28322, 28429, 28659, 29505, 29630, 29633, 29777, 29944, 30019, 30046, 30082, 32027, 32589, 32615, 32645, 33747, 34136, 34212; *r.* 16992.
- Petruszewycz E., 11903.
- Petruszewycz M., 21332.
- Petrykij D., 24513.
- Petzhold Juliusz, 16, 28270, 28284.
- Petzold M., 27486.
- Peucker K., 31751.
- Peyre R., 28051.
- Pfeiffer Fr., 30504.
- Pfeilitzer-Frank, 24166, 31549.
- Pfingsten A. E., 12285, 12517.
- Pfister J. C., 22795.
- Pfleiderer O., 12416.
- Pfleiderer R., 21699.
- Pflug E., 23713.
- Pflugk-Hartung Jul., 291, 860, 883, 22803, 24941, 24965, 25002, 25190, 28410, 28772.
- Pfotenhauer P., 297, 744, 6790, 13012, 13378, 17023, 19799, 22046, 33872.
- Pfuehl Ernest, *zob. Osoby*.
- Pfuhl Ch. T., 11409, 33391.
- Pfülf O. S. J., 24195.
- Pfützner, 6349, 13367.
- Philippi R., 690, 33931.
- Phillips G., 22860, 22920.
- Philippson Marcin, 14898, 22803, 22804, 22841, 25907, 26187, 26472, 27673, 28070.
- Piasecki Jakób ks., 12814, 13485, 13505, 22154, 22230, 22238; *zob. Osoby*: Kałowski Marcin, Karnkowski St., Kochanowski Piotr.
- Piaskowski H., 22371.
- Piątkiewicz Wł. T. J., 20992.
- Piątkowski Donat ks., 13444, 13452; *zob. Miejsc.*: Jarosław.
- Piątkowski Henryk, 22115.
- Piątkowska Ignaca, 11554, 11578, 11603, 11666; *zob. Miejsc.*: Wąglezew.
- Piś L., 16113, 23071.
- Picavet F., 24963, 32342.
- Piccolomini E., 1974.
- Pichler Alojzy ks., 14094, 15885.
- Pichler Fryderyk, 25037.
- Pichon, 4275, 26890.
- Pick A., 13372, 22046.

- Picket A., 23144.
 Picot E., 24789.
 Pictet Adolf, 11079, 20259.
 Pieczonka, 11467.
 Piekosiński Franciszek, 194, 317, 318, 461, 538, 665, 745—747, 769, 1187, 1248, 1249, 1683, 1784, 13362, 13954, 16473, 16961, 16978, 16980, 16992, 16993, 17240, 17241, 17418, 17641, 17953, 18541, 22355, 22435, 24475, 24821, 24888, 24889, 24891, 24893, 24895, 24896, 24938, 24952, 24994, 25137, 25166, 25305, 25347, 25357, 25389, 25580, 25709, 25970, 28419, 28438, 28466, 28468, 28482, 28486—28488, 28493, 28494, 28500, 28508, 28513, 28517, 28582, 28585, 28587, 28590, 28595, 28638, 28669, 28714, 28859, 28861, 28862, 28867, 28868, 28898, 28901, 28962, 29069, 29096, 29190, 29208, 29215, 29229, 29230, 29233, 29254, 29256, 29260, 29415, 30346, 31062, 32042, 32379, 32799, 32807, 32840, 32894, 32896, 32913, 32918, 32957, 32964, 32966, 32979, 32980, 33016, 33059, 33686, 34022, 34051, 34058; r. 198, 322, 463, 507, 664, 22054, 24857, 24925, 28428, 28634; *zob. Osoby: Wiśniowiecki Michał Korybut, król.*
 Pieniążek Czesław, 22802, 23462, 26525, 33813; r. 20853, 30298.
 Pieniążek Jan, 31534.
 Pieniążek K., 27941.
 Pieper A., 32337.
 Pierling P., S. J., 1434, 2812, 3187, 3462, 12765, 14127, 14624, 24794, 25536, 25635, 25757, 25857, 25893, 25937, 26050, 26085, 26264, 26268, 26701, 26956, 29604, 30769, 30855, 32551, 34110, 34121, 34131, 34162; r. 23003, 27486.
 Pierożyński E., 14623.
 Pierson W., 5568, 6041, 20380, 22939, 23344, 33414, 33416, 33914; r. 20381.
 Piesiński H., 10871.
 Pietkiewicz Antoni (pseud. Pług Adam), 13875, 18449, 20223, 21949, 22513, 25046; r. 22362; *zob. Osoby: Leszczyński Stan.; Miejsc.: Chęciny.*
 Pietkiewicz Zenon, 10713, 12065, 17947; *zob. Miejsc.: Odessa.*
 Piętniewicz J., 19316.
 Pietraszewski Baltazar, 23174, 24843.
 Pietraszewski Ignacy, 5973.
 Pietraszka J. K., 22050.
 Pietrkowski E., 18098.
 Pietrusiński Ludwik, 16495.
 Pietruski Oswald, 1391, 3830, 4072, 4870, 26432, 28489, 32969.
 Pietruski Stan. Konst., 18601.
 Pietruszewicz A. S., *zob. Petruszewycz A. S.*
 Pietsch P., 14954, 23711, 30055, 31924, 32681, 33101; *zob. Miejsc.: Kępno.*
 Pietschmann R., 22803.
 Pietuchow E. K., 14659, 14715, 21404, 21521.
 Pietwcow, 14017.
 Pik J., 33561.
 Pilat Roman, 247, 5361, 6014, 9107, 9583, 17471, 20541, 20711, 21068, 21149, 21188, 21237, 27430, 27699, 27704, 33568; r. 20073.
 Pilat Tadeusz, 10841, 10883, 16536, 17082, 17767, 17781, 18278.
 Pilat Władysław, 17975.
 Pilecki Antoni, 20606.
 Pilecki J., *zob. Miejsc.: Druskieniki.*
 Pilgram A., 147.
 Piliński Adam, 1025, 20842, 30735.
 Piliński Tadeusz, 3082, 25976.
 Piller P., r. 10328.
 Pina Ferrer, 28169.
 Pingaud, 28253.
 Pinloche A., 19518.
 Pinzger K. G., 23837.
 Piórkiewicz J., 33577.
 Piot Ch., 1543, 29031.
 Piotrkowski (pseud.), 31870.
 Piotrowicz ks., 22045, 22090.
 Piotrowski, 13832.
 Piotrowski Eligiusz, 16638, 24455.
 Piotrowski K., 31777.
 Piotrowski M., 10372.
 Piotrowski W. ks., 26694.
 Pipitz F. E., 26276.
 Pirenne H., 22753, 22795, 30269.
 Pirrone-Giacontier, 12391.
 Pirscher, 13786.
 Pirskej J., 22604.
 Pisarew S., 24690, 31388.
 Pischon Frydr. Aug., 3760.
 Piskorski W., 19433.
 Piszczewicz A. S., 24537.
 Piszczel J., *zob. Miejsc.: Lwów.*
 Pitra Jan B., 14306.
 Pitzipios-Bey J. K., 14095.
 Piurko B., 21433; r. 21320.
 Piwarski Jan, 45, 22195, 22213, 22218, 22236, 22238.
 Planck G. J., 1634.
 Planer J., r. 15907.
 Plater Adam, 10662, 10691, 10692, 11353, 11406, 11454, 22045, 22046; *zob. Miejsc.: Dyneburg.*
 Plater Stanisław, *zob. Osoby.*
 Plater Włodzimierz Stanisław, 658, 1371.
 Plater Władysław, 128, 23657.
 Plater Celina, 12306.
 Platner K., 23262, 30528.
 Platz B. ks., 11035, 11056.
 Plebański Jan Kazimierz, 3835, 18505, 18878, 21003, 26414, 26440, 26592, 26617, 26744, 27688, 33543, 34197; r. 12794, 23452, 26030.
 Plée Leon, 23391, 23568.
 Pleniewicz Roman, 20846, 20853, 20857, 21237, 25855; r. 20073, 20853, 20858; *zob. Miejsc.: Ojców.*
 Pless (catalog monnet), 518.
 Pleszczyński Adolf ks., 11965, 22089, 28522, 30863, 32199.
 Plitt Gustaw Leop., 14921.
 Plodw F., 14126, 34109.

- Ploetz K., 22830.
 Płatonow S. T., 3457, 7742, 22605, 26096, 26267, 26278, 34165; r. 26266.
 Pławskij D., 22046, 24671.
 Płochinskij M. N., 17454.
 Płomieniczuk (pseud.), 18662.
 Płonczyński A., 22090.
 Płoszczańskij Benedykt M., 10304, 14585, 14587, 22604, 22605, 24345, 24387, 24393, 24486, 27591, 31595, 33616, 33961; *zob. Miejsce*: Artyszców, Augustówka, Babin, Beż, Berlin (w., pow. brodzki), Berwin-kowa, Bonów, Brody, Busk m., Butyny w., Byków, Bystrzyca, Bzowica, Ceniów, Czer-lany, Dorozów, Drohobycz, Dudyń, Gliń-sko, Jarosław, Jastrzębice, Kadłubiska, Kadobna, Kamionka wołoska, Kiejków, Korzenica, Kropiwnik, Krystynopol, Mał-kowice, Mielnicz, Mogielnica, Nahorcie, Nastasów, Niemiacz, Niniów, Nowosiółka, Perłohy, Petryłów, Podpieczary, Poniko-wica mała, Popowce, Przemysł, Rako-wiec, Remenów, Rozwadów, Rybno, Są-dowa Wisznia, Sambor nowy, Semenów, Skomorochy, Słobódka, Sołotwina, Stani-sławów, Stronibaby, Stryj, Temerowce, Wiśłoboki (*uzup.*), Wołoszcza, Zadu-browce, Zady, Zameczek, Zarwanica, Zawale, Zibołki, Złoczów, Żółkiew, Żu-rawienko.
 Płotnikow W., 12417.
 Pług Adam, *zob. Pietkiewicz Antoni*.
 Pnienia St., 6159.
 Poblöcki G. ks., 32094, 32104.
 Poblöcki L., 5853, 6632, 34000; r. 11325.
 Pobóg St. (pseud.), 32225; *zob. Miejsce*: Skalmierz.
 Pobóg Wł. (pseud.), 22052.
 Pochilewicz Ł., 14593, 22604.
 Pochilewicz W., 10395.
 Pochwański T., 28598.
 Pociąg Jan, 14388, 14728, 22622.
 Podbereski Andrzej, 11394, 11853, 11976, 13187, 24624.
 Podbereski Romuald, 20222, 24707, 28395; *zob. Miejsce*: Nowogród niżny.
 Podbruśnianenko A. P., 14685.
 Poczeszyński Bolesław Paweł, 26, 11214, 11689, 20769, 21721, 21728, 21749, 21780, 22045, 22090, 31925, 33704.
 Poczeszyński Karol, 21766, 21985.
 Poczeszyński Michał, 13, 1023, 1356, 20718, 20887, 20925, 23357, 24063, 27166; *zob. Osoby*: Gucewicz Wawrz.
 Podgórski A. (pseud.), *zob. Mosbach August*.
 Podgórski Maks., *zob. Miejsce*: Leżajsk.
 Podgórski Maryan ks., *zob. Miejsce*: Wola zarzycka.
 Podhradzcy Józef, 30487.
 Podlaha A., 29098, 30351, 30360; r. 20547.
 Podlasiak K. P. J. (pseud. Giżycki Marek ?), 22045; *zob. Miejsce*: Janów biskupi, Ko-deń, Leśna.
 Podlewski O., 32501.
 Podobied F., 12036.
 Podolski Edward ks., 18659.
 Podolynskij S., 33124; r. 21344.
 Podszywałow A. M., 23117.
 Podwysocki Konstanty, 26, 9633, 21721, 21098, 21112; *zob. Osoby*: Książnin Fr. Dyon.
 Podwysockij N., *zob. Miejsce*: Sachnówka.
 Poeche Izidor, 24936, 25297.
 Pogodin A. Ł., 20264, 24706, 31657, 34000; r. 23202.
 Pogodin Michał P., 938, 4352, 5849, 6194, 21342, 22604, 23310, 23618, 24494, 24688, 28532, 30392, 32855, 33973.
 Pogoralczyk M., 26139.
 Pogorzelski, 10909.
 Pohl Franciszek, 12971, 19618.
 Pohler J., 16722, 22749, 32936.
 Pöhlmann H., 19412.
 Pohrt, 24234.
 Pokora A., 11695.
 Pokorny A., 9993, 9999, 31479.
 Pokrowskij Mikołaj, 14366, 14697; r. 14550.
 Pokrowskij I. W., 22612, 31982, 31984, 31989, 32595.
 Pokrowskij O. W., 31915.
 Pokutyński Filip, 21892, 22045.
 Pol Wincenty, 6772, 9976, 10080, 10552, 21197, 21739, 22696, 27524; *zob. Osoby*: Jan Kasty św.
 Polaczek St., 11791, 21838, 21868, 23747, 31603.
 Polanin Zb., 33840.
 Pölchau A., 24117, 29554; r. 24222, 28703, 30244.
 Polek J., 10061, 10350, 27656, 27668, 28574, 31622, 31874, 33109.
 Polen Jerzy, *zob. Osoby*: Polentz Jerzy.
 Polewoj Mikołaj, 23061, 26948, 27902; r. 26954.
 Poliakov I. S., 32995.
 Polienow D., 5846, 17855.
 Poliński Aleksander, *zob. Osoby*: Szamotul-ski Wacław.
 Poliński Michał, *zob. Osoby*: Glogoviensis J., Niemczewski Zacharyasz.
 Politowski Wojciech, 10241.
 Pölitz Karol Henryk Ludwik, 10821, 16020, 18338, 22874.
 Poliwka Jerzy, 12398, 12651, 21283, 21506, 31880, 32262; r. 11728, 12460, 20288, 20398, 20457, 21300, 21387, 23002, 32128.
 Poljański G. A., 21326.
 Polkowski Ignacy ks., 36, 56, 57, 185, 225, 229, 517, 528, 541, 614, 633, 658, 2798, 3143, 5303, 6762, 11379, 12615, 12642, 12679, 12931, 12944, 12979, 13029, 13953, 13955, 13962, 16564, 18950, 20151, 20152, 20180, 20505, 20790, 20857, 20919, 20925, 21876, 21891, 22045, 22046, 22119, 22394, 22435—22437, 22441, 23604, 25036, 25837, 26018, 26160, 26803, 27699, 28277, 28308, 28944, 30042, 30937, 31330, 33635, 33396; r. 52, 492, 532, 5822, 12920, 12922, 13161, 20922, 21816, 28937; *zob. Osoby*: Raczyn-ski Ignacy, Rykaczewski Edw.; *Miejsce*: Łabiszyn, Radom, Żytomierz.

- Pollak M., 23853.
 Pollard A. F., 13845, 25942.
 Pöllmann H., 2439, 24535.
 Połowcew N., 14623, 22604, 30391.
 Połosow N., 14585.
 Połtorackij, 5731.
 Połudęński, 26956.
 Połujański Aleksander, 10125, 10792, 11560, 11693, 12154, 12275, 16791, 26304.
 Pomaranczew S., 24542.
 Pomiłowski M., 33998.
 Poncelet Alb., 30351.
 Poniecki M., 20395.
 Ponikło Stanisław, 10633; *zob. Miejsc.: Zakopane*.
 Ponomarew A., 20334, 24922.
 Ponomarew S., 23057.
 Popel Michał O., 14070.
 Popiel Paweł, 9898, 13438, 21741, 21783, 21888, 21891, 22045, 25980, 27688, 27759, 28084, 30116, 33506; *r.* 12602, 21621; *zob. Osoby: Helcel A. Z.*
 Popiel P. (syn), 20894.
 Popko I., 24542.
 Popkow A., 32552.
 Popliński Antoni, 451, 22695, 22812.
 Popławski Aleksander, ks., 6429, 25134.
 Popławska St., 23455.
 Popławskij W., 23070.
 Popow, 973, 10149.
 Popow A., 4053, 26651.
 Popow A., 14157, 14197.
 Popow Al. N., 14155, 14286; *zob. Osoby: Razin Stefan*.
 Popow An. N., 28194.
 Popow I., 12223.
 Popow I., 27243.
 Popow N., 17161, 23243, 25889, 26261.
 Popow Nił, 28125.
 Popow R. S., 12035, 12109.
 Popow W., 14241.
 Popowicz Jerzy, 804.
 Popowicz M. R., 26916.
 Popowski B., 11910; *zob. Miejsc.: Samhorodek*.
 Popowski Józef (pseud. Nowina E.), 23583, 27452.
 Popowski J., *r.* 16733.
 Popowski Stefan, 33703.
 Pöppelmann L., 25199.
 Pór Antal, 25223, 25273, 25280.
 Poraj-Koszyk J., 28516, 32972.
 Porcyanko Konstanty, *zob. Osoby: Becu A.*
 Porehłowicz Edward, 21005, 33225; *r.* 19959, 20986, 21005, 30298.
 Porebski Stan., 10909, 20870.
 Porfiriew N. J., 20021, 30392.
 Porges A., 29047.
 Porraath, 23893.
 Porsch R., 27286, 27620.
 Portalis R., 21683.
 Porziezinskij W. K., 20353, 33411.
 Posern-Klett K. Fr., 882, 28757.
 Posowicz J. J., 12048.
 Pospił J., 23843.
 Possart F. A. F., 10537.
 Possart P., 10547.
 Posse O., 23030, 28757.
 Possinger R., 29042.
 Potebnia Aleksander, 11869, 11899.
 Poten B., 16723.
 Potkański Karol, 313, 374, 1241, 17016, 18643, 23724, 23754, 24825, 24858, 24925, 24929, 25184, 25201, 25282, 25285, 30859, 32051, 32059, 32394, 32981, 32993, 34014, 34030, 34031, 34083; *r.* 24824, 24858.
 Potocki Antoni, 31796.
 Potocki Leon (pseud. Bonawentura z Kochanowa), 9874, 9943, 24670, 30960; *zob. Osoby: Wierzbicki Bazyli Piotr*.
 Potocki Mieczysław, 11372, 21834, 22045, 22046.
 Potocki Stanisław († 1821), *zob. Osoby*.
 Potocki Stanisław, 26, 304 (zbiory).
 Potocki Tomasz (pseud. Krzysztopor Adam), 17102.
 Potocki W., 13447.
 Potonie H., 31701.
 Pott August Fryd., 20257, 20378.
 Potthast A., 885, 886, 5813, 6386, 13376, 28766, 30218, 30527.
 Potvin Karol, 30552.
 Poujoilat Jan Józef, 5940, 6020, 6021.
 Poulet J., 27268.
 Pouillet E., 1543.
 Povondra C. E., 11199, 33642.
 Powidaj Ludwik, 4768, 4946, 16781, 17038, 17185, 24597, 25434, 26450, 27069, 27314, 27396; *r.* 20068, 20070, 27862, 28665; *zob. Miejsc.: Rytwiany*.
 Powstański Adam, 7, 1107.
 Poznański S., 21559.
 Poznańskij B. S., 12003.
 Poznańskij W., 27413.
 Prachow A. W., 14736.
 Pracki W., 32039, 32093, 32164.
 Praetorius C. G., 17406, 17312, 24014, 24016.
 Pramberger E., 31825.
 Prasek W., 10298, 23815, 23832, 29093, 33868, 33873.
 Prawdzic (pseud.), *r.* 18943.
 Prawikow T., 17839.
 Prazmowski Adam, *zob. Osoby*.
 Prazmowska T., 19959.
 Prechaczek E., 28055.
 Preger W., 25188.
 Preiss H., 12416.
 Preis Piotr, 11721, 24688.
 Prek Ksawery, 20095, 23517.
 Prelicz W., *zob. Miejsc.: Seret*.
 Prescott William H., 22911.
 Pribram Alfred Franciszek, 1577, 4211, 26483, 26531, 26532, 26542, 26571, 26636, 26825, 30587; *r.* 26477, 29010.
 Priebatsch F., 23817, 25416, 28344, 29042.
 Priest St., 4969.
 Priklonski Wasyl, 11431.
 Primiakow A. E., 32902.

Prittitz-Gaffron B., 11158, 32520.

Proccena N., 14548.

Prochaska Antoni, 122, 662, 1950, 2078, 2124, 2155, 6634, 6777, 6779, 14840, 16207, 16527, 17526, 17535, 18162, 18458, 18532, 18737, 18745, 22046, 23497, 24049, 24188, 24373, 24375, 24400, 24678, 24705, 24721, 24723, 24743, 24747, 24751, 24752, 24957, 25187, 25237, 25249, 25250, 25317, 25321, 25329, 25356, 25366, 25376, 25389, 25391, 25393, 25394, 25396, 25405, 25424, 25433—25436, 25456, 25473, 25475, 25517, 25527, 25540, 25541, 25935, 26176, 27152, 28279, 28280, 28436, 28442, 28448, 28553, 28676, 28870, 28964, 29148, 29185, 29224, 29411, 29414, 29558, 29571, 29576, 29593, 29707, 30238, 30566, 30593, 31634, 32293, 32430, 32547, 32560, 32897, 33076, 33911, 33949, 34106, 34115; r. 10, 15, 355, 361, 645, 649, 707, 1283, 1948, 1956, 1984, 1999, 5822, 6633, 10075, 11712, 12699, 14842, 17044, 17167, 18151, 21821, 22024, 23245, 23498, 23499, 23949, 24054, 24056, 24399, 24406, 24654, 24718, 24730, 24753, 25076, 25238, 25239, 25305, 25311, 25319, 25365, 25374, 25381 do 25383, 25408, 25423, 25709, 28383, 28541, 28667, 28703, 28717, 28833, 28929, 28931, 29230, 29412, 30561, 30890, 31389, 31715, 32643, 32842, 33180, 33669, 33908, 33951, 33954, 34103; *zob. Osoby*: Litaworowa Jadwiga; *Miejsc.*: Bołochów (r.), Brzozów, Jasłiska, Morskie Oko (r.), Radymno.

Próchnicki Franciszek, 9894, 21112.

Prochorow W. A., 6045, 18640.

Prohaska Matej, 12639.

Prokesch Władysław, 20197, 20854, 21741, 27540, 31406, 33204; r. 19801, 20146, 21191.

Prokopowicz F., 21497.

Prokopowicz, 28801.

Prokopowicz A., 22045.

Prokosz (pseud.), 12434.

Prosnitz A., 22682.

Prószyński Konrad (pseud. Promyk K.), 20855.

Prószyński L., 11482, 12642, 33318.

Protopopow G., 15896.

Prou M., 28404, 23412, 29109.

Prowe Ad., 19383, 20919, 20926, 27160.

Prowe L., 136, 2449, 20925, 20926, 20928, 23954, 27553, 30038.

Prümers R., 701, 17281, 17803, 18146, 19587, 21261, 27840, 27917, 28116, 28625, 28699, 30071, 30127, 31012, 31701, 32682, 33110; r. 10834, 13049; *zob. Osoby*: Hawelke Jan; *Miejsc.*: Tarnowo.

Prusik Fr., 33389.

Prusinowski Jan, 11302, 11963, 13876, 22045, 22047; *zob. Osoby*: Ożga Jan Samuel; *Miejsc.*: Żytomierz.

Prutz Jan (Hans), 4217, 5866, 22803, 22304, 24054, 25047, 25077, 26840, 28464; *zob. Osoby*: Wejherowo.

Pryliński T., 22047 (p. Kraków).

Prysak Bol., 33368.

Przeclawski O. A., 34303.

Przeczniewski Leon, *zob. Miejsc.*: Łomża.

Przedrzymirski (pseud. Mikołaj z Maćkowiec), *zob. Miejsc.*: Truskawiec.

Przegonia A. (pseud.), r. 20473, 20545.

Przerowa Seweryn, *zob. Jarochowski K.*

Przeszkodziński Antoni, 16206, 17510.

Przeszkodziński A., r. 728.

Przeszkodziński A., 346.

Przeszkowicz (pseud. Bierzyński R.?), 4946.

Przeddziecki Aleksander, 113, 184, 658, 1362, 1363, 1405, 1835, 1914, 2511, 2512, 2550, 2583, 2777, 2878, 3230, 3847, 4085, 5979, 6145, 6166, 6263, 6277, 6354, 6754, 6756, 6795, 6869, 6889, 7083, 8733, 10111, 10355, 11165, 11198, 11379, 11420, 11454, 11464, 12224, 16619, 18486, 18492, 18599, 18711, 20539, 21755, 22045, 22691, 22198, 22207, 22293, 22299, 22435, 22514, 24412, 24597, 24878, 24932, 24957, 24992, 25001, 25034, 25146, 25303, 25333, 25486, 25558, 25563, 25649, 25717, 25754, 25768, 25850, 25889, 25899, 25909, 26131, 26232, 26558, 26646, 26658, 26730, 27100, 27418, 28281, 28832, 31417, 32017; r. 1362, 6203; *zob. Osoby*: Jan Albert Waza, Jan de ducibus Lithuaniae, Karol Ferdynand, Lannoy Guilbert, Wiśniowiecki Michał Serwacy; *Miejsc.*: Czarnokozińce, Frydrowce, Iskorość, Jarmolińce, Korosteżów, Korzec, Krzewin, Maków, Merseburg, Niewirków, Nieśwież, Omelanik, Ostrów czarny, Owruć, Pannowce, Pohoreże, Satanów, Smotrycz, Szarogród, Szpanów, Tynna, Uszyckie Jary, Uście nad Dniestrem, Wiśniowiec, Zasław wołyński, Zwaniec; (*zob. Osoby*: Przeddziecki Aleksander).

Przyałowscy Wincenty, ks., 13169.

Przyborowski Józef, 440, 442, 521, 1250, 2711, 7222, 8030, 11213, 13928, 17641, 17690, 18579, 20134, 20517, 20831, 20853, 20854, 20857, 20876, 20878, 20947, 20985, 21261, 23729, 24952, 26634, 28394, 29431, 28585, 30474, 33527; r. 454, 472, 20822, 20841; *zob. Miejsc.*: Radom, Wenecja, wieś.

Przyborowski Walery (pseud. Sulima, Wali-góra), 7661, 15930, 17052, 17069, 17236, 18570, 20900, 21106, 21960, 23447, 24046, 26151, 26229, 26547, 26743, 27020, 27072, 27530, 28185; r. 9784.

Przyborowska Urszula, 7127.

Przybyłski Wacław, 10793, 13189, 22045; *zob. Osoby*: Guciewicz Wawrz.; *Miejsc.*: Białowska puszcza.

Przybyłowski A., *zob. Miejsc.*: Kamionka nad Dniestrem.

Przybysławski Kazimierz, 31935, 32038.

Przybysławski Władysław, 530, 11246, 11254, 22400, 31949; *zob. Miejsc.*: Polanica.

Przyłęcki Stanisław, 398, 1441, 3644, 3645, 3695, 20850, 20853, 22046, 22090, 25438, 26904, 27642; r. 8689; *zob. Osoby*: Chmielicki Stefan, Dzieduszycki Jerzy; *Miejsc.*: Grzymałów, Janów, pow. tremb., Miku-

- lińce, Mogielnica, Sambor Nowy, Skałat,
 Starzawa, Strusów, Tarnopol, Trębowla,
 Wiśniowczyk, Zarubince, Zbaraż.
 Przyłuski A., *zob. Miejsce*: Gomólin.
 Przysiański Stanisław, 17973, 18878.
 Pstrokoński Fr., r. 20046.
 Pstrowski P. F., 23058.
 Pszyszychowski, 11971.
 Ptaśnik Jan, 33233.
 Ptaszycki Stanisław L., 10, 125, 2711, 7321,
 16049, 16237, 20134, 20173, 20506, 20735,
 20843, 20845, 21296, 24705, 25736, 26270,
 27775, 28336, 28902, 30613, 33491; r. 359,
 361, 1950, 7640, 14906, 16092, 16987, 26269,
 27456; *zob. Osoby*: Zenowiczowie.
 Puchała Kazimierz, 10271, 21827.
 Puffke Eugeniusz (pseud. Lipnicki Eug.),
 4161, 20066, 28190; r. 4669.
 Puffke z Kurowskich, 27535.
 Puini C., 12420.
 Pulcherow I. M., 14620.
 Pule de, 34284.
 Pulkat J., 12184.
 Pullan F., 22583.
 Pułaski Kazimierz, 277, 396, 393, 408, 2300,
 2507, 2517, 2530, 11279, 16642, 17043,
 17049, 17958, 22046, 23498, 24251, 24404,
 24468, 24537, 25496, 25550, 25654, 25730,
 25736, 25739, 25745, 25765, 25768, 26705,
 27375, 27516, 27666, 27737, 28274, 29467,
 31256, 31963; r. 359, 2300, 7042, 29412;
zob. Osoby: Krasińska Fr.; *Miejsce*: Mię-
 dzyboż.
 Puławski A., 18832.
 Püning, 6132.
 Purijewicz W., 11960.
 Pusch Jerzy Bogumił, 10609.
 Puszet L., 22067.
 Pütter Jan Stefan, 22920.
 Pütz W., 9994, 11028, 22815.
 Puymaigre Comte de, 25199, 30508.
 Puzyrewskij A. K., 28175.
 Pydynkowski H. ks., r. 30298, 32783.
 Pyl Th., 16346.
 Pypin Aleksander, 11089, 11837, 12029, 19997,
 20016, 21237, 21279, 21284, 21361, 21392,
 21411, 21504, 21540, 23297, 26914, 26956,
 28072, 23417, 33616; r. 10, 5850, 10406,
 12080, 21 82, 21300.
 Pyrowicz St., 27709.
 Pyskunow F., 21322.
 Quandt O., 10512, 23974, 34031.
 Quast Aleks. Ferdynand, 22034.
 Quatrefores de Bréau Jan L. Armand de, 11044,
 11045, 11047.
 Quidde L., 22780.
 Quinet Edgar, 23682, 27722.
 Quistorp B., 28240.
 Raase J., 30350.
 Rabbe A., 10246, 23059, 23351, 28072.
 Rabe M. Fr., 34064.
 Rabij F., 22625.
 Rabi-Rückhard, 11336.
 Rabot, 10259.
 Rabski Władysław, 21000.
 Rachel P., 23988, 34296.
 Rachfahl F., 16338, 23875, 23904, 23911,
 25539, 30620, 32833, 32835, 34135; r. 16301,
 31583.
 Raciborski Aleksander, r. 21141.
 Raciborski F., r. 18241.
 Raciborski Maryan, 31778, 31779.
 Racinet, 18620.
 Rački Franciszek, 1654, 6122, 11166, 12633,
 23040, 24794, 29093.
 Rackiewicz B., 12158, 12178.
 Raczkiwicz Wincenty, 5852, 18472, 23612,
 33999.
 Raczynski, 21117.
 Raczynski Atanazy, 21625, 21639.
 Raczynski Edward, 568, 569, 572, 658, 659,
 1360, 1457, 1665, 1788, 1968, 4319, 4447,
 4876, 5434, 5980, 9624, 10193, 12946, 17965,
 20954, 21745, 21801, 22031, 22045, 22090,
 22099, 22294, 23704, 25662, 26019, 26221,
 26249, 26261, 26328, 26384, 27013; *zob.*
Osoby: Raczewski Alb. Stan.; *Miejsce*:
 Kurnik, Radlin, Trzemeszno, Uniejów,
 Wenecja, wieś (*zob. Osoby*: Raczynski
 Edward).
 Raczynski Fr., 9946, 27971.
 Raczynski Kazimierz, *zob. Osoby*.
 Raczynski Roman, 33645.
 Raczynski Wiktor, 31681; *zob. Miejsce*: Co-
 poty, Gdańsk.
 Raczynska Konstancja, 33681.
 Radakowa Ołyna, 24613; r. 24599.
 Radczenko Z., 12080.
 Radda K., 14976, 23815.
 Radecki Jan Kanty, 1367, 4087, 5984, 9661,
 16759, 17553, 24842, 27927.
 Rademacher O., 25020, 30381, 30488.
 Radliński Ignacy, 9556.
 Radliński Wiktor, 21232.
 Radloff Wilhelm, 23135.
 Radowski Hundt Hartwig J., 27436.
 Radwan J. (pseud.), 22045.
 Radwański Emanuel Jan, 1207, 12446, 17996,
 18090, 18605, 18996, 20044, 20925, 27833.
 Radzeckij, 12014.
 Radziejewski J. K., 10360.
 Radzikowski Eljasz, *zob. Eljasz-Radzikowski*,
 Radziwiński Zygmunt Luba, 272, 359, 361,
 373, 398, 402, 408, 649, 4059, 11274, 11987,
 24429, 25729, 31958; *zob. Miejsce*: Ostróg,
 Pietniczany, Radzimin.
 Radziszewski Bronisław, *zob. Miejsce*: Szcz-
 wnica.
 Radziszewski Franciszek, 1, 5837, 13828,
 20098.
 Radziszewski Henryk, 31796.
 Radziukinas J., 12138, 12203, 32245.

- Radziwiłł Wilhelm, 516, 26785.
 Radzyński W., 10509.
 Raeder J., 26985.
 Raemdouck Van, 10047.
 Rafalski, *zob. Miejsce*: Żytomierz.
 Rahts G., 17334.
 Rajchmann B., 10629.
 Rajczyc W., r. 23477, 23490, 26269, 27776, 32952.
 Rajnold Wład. (pseud.), *zob. Korotyński Wład.*
 Rajski D., *zob. Osoby*: Pawiński Adolf.
 Rakitin N., 19429.
 Rakowiecki Ignacy Benedykt, 1657, 5761, 16266, 19924, 19990, 20410, 20481, 20551, 21739, 33768.
 Rakowski K., 25358, 27877, 32968; r. 23480, 32982.
 Rakowski W., *zob. Miejsce*: Warszawa.
 Rakowskij I., 22604.
 Rambach F. E., 26428.
 Rambaud Alfred, 6102, 10259, 11166, 11969, 11996, 14546, 22745, 22806, 23068, 25914, 26075, 26956, 28053, 28106, 28252; r. 11933, 28075.
 Rambaud J., 33117.
 Ramenskij A., 14544.
 Ramułt Stefan, 11728, 32104, 32106; r. 18800, 21763, 32071.
 Ranke Jan, 11048, 31849, 31864.
 Ranke Leopold, 1593, 6093, 6186, 12552, 12557, 22805, 22845, 22855, 22903, 22912, 22937, 22969, 22991, 24906, 25048, 25155, 25603, 25620, 25623, 25626, 25634, 25903, 26056, 26183, 26343, 26478, 27094, 27274, 27309, 27319, 27650, 27789, 27949, 28070, 28163, 30317, 30332, 30385.
 Rapacki Władysław, 11765.
 Rappaport Arn., 15915, 17970.
 Rasdall H., 18926.
 Rasp Karol Wilhelm, 76, 762, 13921, 22047.
 Rasswurm C., 12284.
 Rastawiecki Edward, 587, 10050, 10900, 13623, 21748, 21755, 21764, 21778, 21959, 22045, 22064, 22102, 22111, 22140, 22174, 22175, 22241, 22303, 22319, 22323, 22333, 22468, 22499, 24878, 25888, 30300, 33056, 33709; r. 21742.
 Ratz W. T., 14288, 14773.
 Rathlef G., 13796, 13801, 24171, 24181, 34152.
 Ratisbonne Marya Teodor, 25070.
 Ratkowsky, 16019.
 Ratszin A., 14548.
 Rattinger D., 30340.
 Ratz G., 32306.
 Ratzel Fryderyk, 11034, 11055, 31466, 31489, 31854.
 Rauber August, 11066.
 Raumer Fryderyk Ludwik Jerzy, 22769, 22840, 25066, 25906, 27273, 27437, 27952, 34251.
 Raumer Jerzy Wilhelm, 850, 851.
 Raumer Karol, 18891, 18922.
 Raupp Karol, 21671.
 Rauprich M., 18198, 18199, 23865, 25581.
 Rausch R. Fr., 12240.
 Rauschnik, 13789, 25205.
 Rautenberg Otto, 23924.
 Rautenfeld C., 24225.
 Ravignan Gustaw, 13815, 13823.
 Ravisson F., 29005.
 Rawer Karol, 10803, 23462, 24968, 27766; r. 16188; *zob. Osoby*: Glicznier Erazm (r.).
 Rawicz A., ks., 32977.
 Rawicz K., 22502.
 Rawicz M., 27372; r. 31436.
 Rawita F., *zob. Gawroński Rawita Franc.*
 Rawski K., 22293.
 Raynal de P., 27175.
 Raynald H., 1577, 26532.
 Razumowski D., 14748.
 Réaulx, 27268.
 Rebczynski Władysław, 23386.
 Rebello da Silva Ludwik, 1546.
 Reber F., 21614, 21625, 21671.
 Rebold, 15872.
 Rechberg Ch. de, 11939, 31424.
 Rechniewskij J. S., 17062.
 Reclus Elizeusz, 9997, 10010, 10337, 11064, 31478.
 Reder, 11425.
 Redlich O., 28744.
 Rée P. J., 22065.
 Regel P., 30416.
 Regel W., 30405.
 Régis C. Louis, 28084.
 Regnault-Delalande F. L., 304.
 Regnault Elias, 28045.
 Reh P., 13063, 24048, 33921.
 Rehbinder N., 24158.
 Rehm H., 32790, 32794.
 Rehmann Antoni, 10614, 10712, 10716, 10777, 31691, 31714, 31756; *zob. Miejsce*: Wag.
 Rehoř Franciszek, 11889, 11891, 11894, 14632, 24479, 32187, 32178.
 Reibstein E., 23979.
 Reich E., 18355.
 Reichard H. A. O., 31516.
 Reichardt G., 30303.
 Reichel Jakób, 448.
 Reichelt, 20299.
 Reichert, 31926.
 Reichert Benedykt, ks., 32472.
 Reicke E., 10059.
 Reicke R., 10059, 23923.
 Reifenkugel Karol, 67, 1825, 13120, 25351, 28290.
 Reifferscheid Al., 30562.
 Reimann Edward, 2985, 3082, 10129, 12712, 12769, 12795, 22935, 24203, 25977, 25987, 27476, 27477, 27646, 27649, 34258.
 Rein v., 18876.
 Reinach Salomon, 11272, 16000, 23147.
 Reinecke P., 31949, 31953, 32036.
 Reiner J., 31718.
 Reinhardt H., 29705.
 Reinhold II., 20356.
 Reinkens J. H., r. 14012.

- Reinsberg-Duringsfeld, 11979.
 Reissenberger K., 24797.
 Reitzenheim Józef Alojzy, 21723.
 Rembieliński A., *zob. Osoby*: Majmon St.
 Rembowski Aleksander, 6700, 6704, 7798,
 9075, 16052, 16443, 16483, 16524, 16613,
 16976, 17084, 17122, 17144, 17464, 17866,
 17941, 23645, 25859, 26284, 26301, 27096,
 27101, 27688, 27693, 27711, 27903, 27923,
 28050, 28063, 28073, 28133, 28143, 28144,
 28179, 28222, 28902, 28959, 29679, 29752,
 30174, 30722, 32896, 32949, 32990, 33853,
 34127; *r.* 9653, 12792, 16482, 16507, 16508,
 16604, 16937, 16993, 17016, 17021, 17052,
 17081, 17086, 17184, 17225, 17261, 17317,
 17462, 17470, 17520, 17575, 17718, 17880,
 18096, 18392, 19466, 20230, 20757, 20895,
 21052, 23468, 23477, 23489, 24824, 25308,
 26424, 26506, 26679, 27343, 27365, 27456,
 27581, 27720, 27776, 28062, 28075, 28175,
 28196, 28227, 28868, 29412, 30401, 30591,
 30616, 30683, 31374, 31429, 31455, 32246,
 32897, 32942, 32978, 33100, 33816, 33969,
 34031; *zob. Osoby*: Hondius Wilh., Górski
 Konst., Gostomski Anzelm, Pawiński
 Adolf, Plebański J. Kaz.
 Remorow G., 10419.
 Remer A., 20124.
 Remy Juliusz, 10412.
 Renier A., *r.* 24637.
 Rennenkampf N. K., 23595.
 Renner V., 4161, 26770, 26772.
 Renouard de Bussiere Teod. M. 10099.
 Rethwisch K., 13764, 18879, 24039, 25111,
 27599, 33899.
 Rettel L., 12629.
 Rettinger J., 10634; *zob. Miejsce*: Morskie
 Oko.
 Reumann Mikołaj, 18668.
 Reumont Alfred, 3621, 5958, 12559, 22766,
 22795, 22989, 22990, 25707.
 Reusch A., 25877, 33932; *zob. Osoby*: Gna-
 pheus Wilh., Komeniusz J. A.
 Reusens J., 28413.
 Reuter H., 12559, 25079.
 Reuttowicz Fr., 9923.
 Réville A., 153.
 Réville Albert, 12418.
 Revergie Aug. L., 26964.
 Révész Kálmán, 15852; *r.* 29529.
 Revillout E., 12590.
 Rewoliński M. Teofil, 574—576, 18707, 33733;
zob. Osoby: Kościa Mikołaj.
 Reymann (kartograf), 10916, 10972, 10980,
 10985, 31825, 31828.
 Reymond William, 21606.
 Reymont Władysław, 31530.
 Reżabek, 25234.
 Reżat, 32243, 32244.
 Rezek Ant., 23876, 25761, 25815, 30691,
 34089.
 Rhamm K., 31900, 33781.
 Rhauim K., 23203.
 Rhesai L. J. F., 12160, 14985.
 Rhea Ludwik Jan, 20356.
 Rhode E. C., 10485, 23962; *r.* 17324.
 Rialle, 10259.
 Ribera, 14019.
 Ribier, 1511.
 Ricard Mgr., 29023.
 Richter, 28698.
 Richter A., 24140, 25645.
 Richter E. Lud., 12595, 12603.
 Richter F., 22587.
 Richter Fr., 6106, 12624, 28242.
 Richter Fr., 34052.
 Richter G., 22929, 24905, 30332.
 Richter G., 31842.
 Richter H. M., 25527.
 Richter J. D. W., 26190.
 Richter J. W., 23947, 24043, 24061, 24066,
 25514.
 Richter Józef, 22238.
 Richter K., 18909.
 Richter L., 1258.
 Richter P. E., 31463.
 Richter Wilh., 10611.
 Richthofen Ferdynand, 9972; *zob. Miejsce*:
 Dukla.
 Riddersstad W., 26339, 29709.
 Riedel A. F., 852, 853, 5903, 22939, 25416.
 Rieder G., 25487, 26669, 26791, 27211.
 Riedin E. K., 22568, 22624.
 Riedkin A. P., 28189.
 Riedkowskij A., 22625.
 Riegelmann A., 24288.
 Rieger F., 31588.
 Rieger K., 22269.
 Riegl Alojzy, 22388.
 Riehl W. H., 22769.
 Riemer C., 31836, 31842, 31845.
 Riese Aug., 26560.
 Riesenkauff N. G., 33142.
 Rietschel, *r.* 33046.
 Rieu du, *r.* 6289.
 Riezler S., 22795, 29156; *r.* 23405.
 Riffel C., 13822.
 Rigby M. E., 10112.
 Riolacci, 11060.
 Rion J., 6229.
 Ripley W. Z., 31847, 31859.
 Rischka Rob., 30477.
 Ritchie L., 10107.
 Ritschl G., 10775.
 Rittel St., 27771.
 Ritter I. J., 12527, 13014.
 Ritter K., 27653.
 Ritter Karol, 9964, 9969, 9976, 9979, 9986,
 31473.
 Ritter M., 1572, 3519, 22927, 25905, 26306,
 26343, 32675.
 Ritter P., 27782.
 Rittich A. F., 11822, 11934, 12265, 12413,
 12414.
 Rittner Edward, 12609, 12804.
 Riumin, 27535.
 Rivaux ks., 12534.
 Robert C., 19994, 23180, 23313, 23614.

- Robert U., 29092.
 Roberts R. A., 28988.
 Robertson J., 12531.
 Robertyn A., 28055.
 Robinet E., 23393.
 Robinson J., 21372.
 Robinson J. A., 32329.
 Rocca T., 24482.
 Rocheterie M. de la, 29015; r. 27267, 31450.
 Rochetin W. H., 23618, 27571.
 Rockinger L., 28418.
 Rockrohr P., 30385.
 Rocquain, 26931.
 Roda, 26051.
 Rodberg C., 26251.
 Rodecki Franciszek, 10244, 21183.
 Röder v. Diersburg F., 1580, 26824.
 Rodewicz, 19418.
 Rodziejewicz Kl., 22293.
 Rodziejewicz Wl., 12045.
 Rodzimir (pseud.?) 22045.
 Roedenbeck R., 27443.
 Roediger, 28315.
 Roehl F., 18621, 28470, 33687.
 Roemer, *zob.* Römer.
 Roepell Ryszard, 158, 1707, 1763, 5825, 6449, 8152, 13021, 14972, 17390, 18431, 21047, 22795, 23373, 24967, 25137, 26420, 27006, 27215, 27216, 27343, 27415, 27463, 27755, 27948; r. 1292, 4990, 14977, 27579.
 Rogalik L., 20342.
 Rogalski Jan, 13538; *zob. Osoby*: Gizel Innoc., Kossow Sylwester.
 Rogalski Leon, 1099, 4255, 5989, 8291, 12159, 13754, 14662, 16392, 20050, 20097, 22275, 23355, 23430, 24771, 26662, 26949.
 Rogawski Karol, 11226, 11257.
 Roger Juliusz, 11750.
 Rogge Adolf, 6147, 10484, 12236, 13772, 14986, 20691, 22092, 23990; *zob. Osoby*: Albrecht Fryderyk; *Miejsc.*: Balga.
 Rogosz Józef, 21770.
 Rohonyi, 23273.
 Rohoznicki Petera Fr., 25899.
 Rohrbacher René Franc., 12526.
 Rohrer Józef, *zob. Osoby*.
 Röhrich V., 17154, 24026, 24030, 24064, 25517, 32428, 32430, 33911.
 Röhricht R., 5816, 25047, 25050, 29110, 30522, 34124.
 Rokicki Urban, ks., 23420.
 Rokossowska Zofia, 11964, 11966, 32197.
 Rokosz (pseud.?), 32183.
 Rolbiecki Teodor, 17103.
 Rolle Antoni Józef (Dr. Antoni J.), 26, 42, 80, 111, 375, 393, 4755, 4989, 5398, 5407, 5447, 5449, 10139, 10356, 10365, 11170, 11308, 12387, 13253, 13990, 14004, 15938, 17669, 16786, 16797, 17151, 17165, 17186, 17586, 18033, 18164, 18463, 18464, 18525, 18551, 18575, 18590, 18782, 18789, 18805, 18822, 20165, 20193, 21163, 21841, 21884, 22040, 22046, 22048, 22531, 22604, 23380, 23499, 23623, 24362, 24405, 24424, 24466, 24474, 24535, 24555, 24563, 24575, 24578, 24602—24604, 24619, 24622, 24623, 24659, 24679, 26064, 26167, 26169, 26213, 26232, 26323, 26378, 26427, 26450, 26624, 26647, 26704, 26733, 26853, 27017, 27021, 27066, 27194, 27220, 27241, 27245, 27312, 27351, 27411, 27451, 27502, 27518, 27530, 27534, 27535, 27557, 27561, 27609, 27663, 27664, 27683, 27714, 27747, 27795, 27801, 27836, 27923, 27943, 27959, 27991, 28003, 28024, 28099, 28125, 28260, 28286, 28503, 28545, 28548, 28549, 28585, 29947, 30125, 32024, 33028, 33090, 33139, 33208, 33313, 33568, 33599, 33605, 33825, 34138, 34144, 34159, 34177, 34184, 34186, 34189, 34194, 34201, 34202, 34205, 34213, 34217, 34233, 34238, 34244, 34262, 34268—34270, 34273, 34276, 34279, 34283, 34284, 34288; r. 108, 458, 997, 3034, 4963, 4990, 10433, 14176, 14449, 19551, 24562, 24640, 24680, 26648, 27442; *zob. Osoby*: Clavone Zofia, Chmielnicki Jerzy, Chodkiewiczowa Zofia, Darowski A. W., Haneńko Paweł, Henrykowski Jan, Hulewicz Benedykt, Humieccy, Jabłonowski Józef Aleks., Krasieńska Marya, Malczewscy, Orłowski Józef, Raciborska Anna z Grabianków; *Miejsc.*: Domatschine, Kamieniec podolski, Kodeń, Mińkowce, Mohylów, Mukarów, Niemierzynce, Okopy św. Trójcy, Ostroków, Paniowce, Studziennica, Szarogrod, Uście nad Dniestrem, Wilno, Żwaniec (Rolle Antoni Józef, *zob.* Nr. 23667).
 Rolle Michał, 19680, 21212, 24408, 26148, 31633; r. 17724, 21235, 26269, 27978, 30856.
 Rolny Wilhelm, 18245, 20900, 28859, 29750; r. 19172, 19467, 20900, 26564; *zob. Miejsc.*: Olkusz (r.).
 Roloff G., 28104, 28243; r. 16800, 28112.
 Rom E., 9371, 28186.
 Romania B., *zob. Miejsc.*: Bereźne.
 Romanoff H. C., 14019.
 Romanow Ewdokim R., 950, 12044, 12079, 12082, 31660, 32218.
 Romanowicz Tadeusz, 17536, 17775; r. 23442, 23582; *zob. Miejsc.*: Lwów.
 Romanowski, 26646.
 Romanowski Feliks, 1374.
 Romanowski H., 9441.
 Romanowski Jan Nep., 1040, 1718, 2923, 2963, 13748, 16251, 16542, 16748, 17465, 17966, 24198, 25109, 25110, 25651, 25917, 25928, 25956; r. 24850; *zob. Miejsc.*: Dobrzyń.
 Romanowski Leon, 28551; *zob. Osoby*: Sanguuszko Eust.
 Romanowski Mieczysław, 27899, 27997.
 Romey, 22908.
 Römer, 11123, 11403.
 Romer (Römer) Alfred, 12221, 17621, 18092, 22404.
 Romer Eugeniusz, 31508, 31724, 31738, 31742, 31744, 31748, 31843; r. 31609, 31714.

- Römer (Roemer) Kazimierz, 13626, 22045.
 Römer K. L. J., 6960, 20922, 24851, 25728.
 Rommel O., 30350.
 Romstorfer K. A., 22037, 22092, 22598, 22604, 22606, 31952.
 Roncière Ch. de la, 29109.
 Ronin W., 11687.
 Ronitz W., 32286.
 Rönne Ludwik M., 17828.
 Roose E., 12143, 12242.
 Röpell, *zob.* Roepell.
 Ropp G., 25094, 28760.
 Rördam, 3020.
 Rosa Gabryel, 18355.
 Roscher Wilhelm, 17918, 17924.
 Rościszewski Adam Junosza, 21830; *zob.* *Osoby*: Kamieński Wojc.
 Roscius, 24114, 27599.
 Roscoe Wiljam, *zob.* *Osoby*.
 Rose, 34274.
 Röse B., 377.
 Roseberg-Lipinsky, 31709.
 Rosell D., 5947.
 Rosen F., 10694.
 Rosenauer M., 30375.
 Rosenbaum R., *r.* 33284.
 Rosenberg A., 21624.
 Rosenblatt Józef, 17624.
 Rosenthal M. C., 10969.
 Rosier N., 31481.
 Roskiewicz J., 10028.
 Rösler Ch. F., 23119.
 Rösler Robert, 25774.
 Rosmael Fr., 22019, 22045.
 Rosner Ignacy, 6215.
 Rosol Stan., 30493.
 Rosołowski Stanisław, 20474.
 Rosseeuw Saint-Hilaire Eug., 22907.
 Rossi J. B., 15899, 23771.
 Rössig K. G., 16184, 17396.
 Rössler R., 6262, 28439, 29188.
 Rossman H., 16610.
 Rossmässler Emil Adolf, 10016.
 Rostafiński Józef, 10154, 10779, 11586, 11600, 11626, 17950, 20475, 20828, 20934, 21035, 21893, 24861, 30964, 31778, 32066, 32137, 33228, 33481, 33462; *r.* 11591.
 Rostisławow D. L., 14550.
 Rostworowski A. J. F. C., 18321, 32990.
 Roszkiewicz O., 11914.
 Roszkowski J., 20927.
 Rosznecki St., 26579. *r.* 26579.
 Rotermundt, 15008.
 Roth, 28045.
 Röth, 18341.
 Roth F. W. E., 29549; *zob. Osoby*: Hosius S.
 Roth v. Schreckensstern K. H., 32336.
 Rothe, 10020.
 Rothenberg R., 16731.
 Rotkirch W. A., *zob.* Teobald.
 Rott E., 29025.
 Röttinger J., 13988.
 Rouba Napoleon, *r.* 32246.
 Rouba Władysław, 10148.
 Rousselet L., 31474.
 Rousselot M. P., 14711.
 Rousselin H. de Corbeau, (pseud.: Hortensius de Saint-Albin), 9688.
 Rousset Kamil, 1529, 28238.
 Rousset L., 31600.
 Roux-Ferrand H., 23428.
 Rowiński Wł., 21905; *zob. Miejsce*: Kągiewniki.
 Rowinskij D. A., 11494, 33749.
 Roxer W., 31523.
 Rozanow N. P., 14020, 14807.
 Rozen W. P., 24494, 30344.
 Rozenfeld A., 21418.
 Rozmuski Cz., *r.* 33760.
 Roznoszyński M., *r.* 21320.
 Rozow A. W., 32554, 32579.
 Roztworowski J., 22046.
 Rozwadowski J., 20361, 32225.
 Rozwadowski J. v. Jordan, 32986.
 Rożański Feliks ks., 1541, 7201.
 Rożddestwieskij T., 14767.
 Rożddestwieskij S., 34163.
 Rożddestwieskij W., 14669.
 Rożkow J. A., 32351.
 Różnicki St., 24826.
 Różycki K., 20151, 20356, 20790, 20812, 22325, 28364, 33369, 33405, 33475; *r.* 28323, 32358.
 Rubczyński Witold, 20761, 23723, 25140 *r.* 21714, 22045, 22125, 22494, 22526.
 Ruberowski N., 12055.
 Rubertis Giovanni de, 12401.
 Rubiczowski N., 22602.
 Rubinstein S. F., 16255, 28829.
 Ruchacz, *zob. Miejsce*: Warszawa.
 Ruciński E., 20855.
 Rücker C. G., 10947.
 Rücker J., 10287, 10982, 23809, 23816, 23819, 23824, 23825, 23829, 23833, 23836, 31588.
 Rudakow A., 14015.
 Rudel 23917, 34178.
 Rudeskij W., 33746.
 Rudnicki Kazimierz Leon, 16082, 16452.
 Rudnicki L., *r.* 21715, 23462.
 Rudnickij Stefan, 24525, 24548, 24550, 24551, 25607, 26341, 31598; *r.* 31008.
 Rudolph A., 31568.
 Rudolph T., 24035.
 Rudomina Ign. Gwalb., 19647, 21244, 33301; *zob. Osoby*: Strojnowski Hier.
 Rudzki L., 22090.
 Rudzki M., 31765.
 Ruef J. C., 33465.
 Ruge S., 22803, 25636, 30306.
 Rühl Fr., 28020, 23837, 30486.
 Ruhland E., 23029.
 Ruhnan, 13106.
 Rühls F., 6058, 22946, 26199, 33761.
 Ruilly H. de, 13763.
 Ruith K. J., 6186.
 Rulikowski Edward, 10384, 10403, 11289, 11402, 12006, 18150, 18464, 22046, 24483, 24597, 25729.

- Rulikowski W., 373, 402.
 Rumiancow W. E., 11269, 24623.
 Rumland F., 31839.
 Rummel W., 31729.
 Rummler E., 16972; *r.* 23875.
 Rumohr C. F., 21616.
 Rumold B., 28524.
 Rumpaeus J. W., 12515.
 Runkewicz S., 14503, 28828, 29224.
 Rupniewski W., 11273.
 Rusin Prawdolub, (pseud.), 33966.
 Ruskin John, 21651.
 Rusolubowycz A., (pseud.), 24795, 26064.
 Rusow A., 22628, 27062.
 Russel John lord Brougham, 27435.
 Russel Lee, 23399.
 Russow A. A., 31647.
 Russow Stefan, 1011, 6192, 24476.
 Russwurm C., 12328, 13461.
 Rüstow W., 28108.
 Ruszczyc J., 26805.
 Ruszczyński Mik., ks., *zob. Miejsc.*: Sokal.
 Rutar S., 30318.
 Rütjes, 12599.
 Rutkowski L., 31917, 32091; *r.* 20235.
 Rutkowski R., 10786.
 Rutowski Tadeusz, 10842, 31801.
 Rutsch, 24004.
 Rużencow W., 33746.
 Rużycka J., 22046.
 Rybarski Feliks, 2711, 3847, 5432, 5435, 8649, 19763, 20843, 21004, 27911, 27912, 31054, 31101.
 Rybička A., 30693.
 Rybiński Maciej, 10184, 23574.
 Rybnikow P. N., 742.
 Rybowski M., 11615.
 Rycharski Tomasz Lucyan, 18936, 20065, 22090; *r.* 20065.
 Rychicki M. J. A., 20900, 26123; *zob. Dzie-*
duszycki Maurycy.
 Rychlicki Franciszek, 18617, 18722, 18735, 22046, 27860, 27926; *zob. Miejsc.*:
Podhorce.
 Rychlik Ignacy, 10268, 22045, 23835.
 Rychter Ignacy Alojza, 13450, 16059, 18968, 20894, 22090, 33543; *r.* 20046; *zob. Osoby*:
Bardziński J. A., Rzewuski Seweryn.
 Rychter J. N., 27456.
 Rychter K., *zob. Miejsc.*: Piotrków.
 Rydberg O. S., 1614, 29057, 29058.
 Rydel Lucyan, *r.* 20786.
 Rydzowski Andrzej, 22047.
 Rykaczewski Erazm, 1379, 20446, 23355, 28278, 32826.
 Rymarkiewicz Jan, 20476, 20502, 20542, 20855, 20857, 20862.
 Rypiński Aleks., 12051.
 Ryszard Antoni, 429, 464, 516, 565, 28563, 28571, 28584, 28602, 28612, 28624, 28649, 32039; *r.* 458, 517, 574, 21728, 28590.
 Rytlich A., 10532, 33948.
 Ryx Jerzy, 31796.
 Ryżkow M., 14590.
 Rzażewski Adam, (pseud. Aër), 8475, 20018, 30961.
 Rzecznowski Leon, 22045, 22047, 22089, 22091; *zob. Miejsc.*: Piotrków.
 Rzękowski M., 12025.
 Rzepecki Ludwik Wł., 19592.
 Rzepecki T., 13966.
 Rzepecki Z., 8464, 21006.
 Rzeziński Jan Kanty, 17543, 25395 (*zob. Osoby*: Rzeziński J. K.).
 Rzeziński St., 28300.
 Rzętkowski Stanisław M., 27420, 33566; *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
 Rzewuski Henryk, 16035, 16055.
 Rzewuski Leon, 9479, 27398.
 Rzewuski St., 33846.
 Rzewuska Jadwiga, (pseud. Leliwa L. P.), 26670, 27799.
 Rziga F., 20276.
 Rzuchowski B. D., *zob. Osoby*: Chodkiewicz Aleks.
 Rzysszczewski Leon, 645, 25427, 28652; *r.* 1362; *zob. Osoby*: Radziwiłłowice.
 Saage J. M., 813, 13090, 30242.
 Saalborn, 11235.
 Sabatier Aug., 32300.
 Sabatier J., 14725, 22609.
 Sabinowski S., 23175.
 Sahiny Karol, 5888, 30248.
 Sabowski Władysław, 22046; *r.* 10071.
 Sacharow, 14368, 14752, 26081.
 Sacher-Masoch Leopold, 25813.
 Sachs v. Lövenheim, 23791.
 Sacken E., 307, 21655, 28481.
 Sackur E., 13258, 24962.
 Sadler, 26950.
 Sadowski Henryk, 20907, 26909, 27387, 28594, 28603, 28604, 30022; *zob. Osoby*: Stron-
czyński Kaz.
 Sadowski Jan Nepom., 6063, 10155, 11165, 11173, 11195, 11217, 18138, 21728, 22513, 23085, 24862, 31905, 33131.
 Šafařík (Szafarzyk) Paweł Józef, 6115, 6273, 10162, 18370, 19987, 20272, 20273, 23096, 23160, 23165.
 Sägmüller, 25018.
 Sagorski-Schneider, 31774.
 Sagoskin N., 28900, 32810.
 Sainsbury N., 29001.
 Saint-Albin Honorius de, 28010.
 Saint-Allais Nicolas de, 28386.
 Saint-Aulaire Marie, 26666.
 Saint-Hilaire E. M., 28045, 28054.
 Saint-Jean, 27678.
 Saint-Priest Aleksy, 27564.
 Saint Prosper A. J., 23375.
 Saint-Quen L., 27268.
 Saint-Vincent Paul de, (pseud.), 23574; *zob. Budzyński W.*
 Sainte-Marie St., *zob. Osoby*: Giliert J. E.
 Saintedme Burg., 23520.

- Sakowicz, 12073.
 Sakun E., 21372.
 Salamon Franciszek, 3304, 25845, 26206.
 Salamon K., *zob. Miejsc.*: Lubień wielki.
 Salig Chr. A., 25939.
 Salkowski P., 14846.
 Salles F., 13750.
 Sallet A., 23566.
 Salomon F., r. 27718.
 Saloni Al., 32153, 32183.
 Salow W., 25069.
 Salva, 5947.
 Salvandy Narcyz Achilles, 26630, 26662.
 Sałmanow Aleksander, 14060.
 Samarin I. T., 13852, 14367, 17337.
 Sambikin D., 14706.
 Samczeskij J., 24510, 28098, 31458; r. 5844.
 Samelson Sz., 16611, 17516.
 Sammter A., 2200, 33871.
 Samokwasow J. D., 11188, 11213, 11268, 16070, 22604, 22605, 24490, 31955, 32811.
 Samolewicz Zygmunt, r. 19565, 20878.
 Samouka H., 21317.
 Sancow D. P., 11172.
 Sandoz Marya, 30465, 32131.
 Sanglain, 27496.
 Sanglen Jakób, 4352.
 Saniewski Feliks, 10241.
 Sankiewicz Ign., *zob. Miejsc.*: Kleszczce.
 Santarem, 1546.
 Santer F., 31498.
 Sapożnikow D., 22605, 33707.
 Sapunow A. P., 1000, 1206, 10696, 11321, 12267, 13877, 14507, 17438, 21859, 24685, 28830, 28856, 31659; *zob. Miejsc.*: Witebsk.
 Sarauw Ch., 26978.
 Sarg Adolf, 766, 19250; *zob. Miejsc.*: Międzyrzecz.
 Sarmaticus (pseud.), 16736.
 Sarna Władysław, ks., 13646, 21838, 21894, 23748, 26818, 31611.
 Sarnecki Wincenty, 2011, 3037, 22090, 24659, 25958.
 Sarnecki Zygmunt, 19978.
 Sarnes Antoni, 24748, 25433, 30614.
 Sarrazin H., 18304.
 Sarrut German M., 23520.
 Sartorius Jerzy T., 18174.
 Sartoriusz A., 22046.
 Sartory Franciszek, 11481.
 Sartory née de Wimpfen Mme, 9908.
 Saryusz, ks., 22045.
 Sas J., ks., 20901, 20996, 21017, 26145, 26146, 26164, 26182.
 Sas Marcin, 20812, 20820, 20857, 20992, 33476.
 Sascke, 737.
 Sasinek Franciszek Ksawery, 23201.
 Satke Władysław, 10765, 31615; *zob. Miejsc.*: Tarnopol.
 Sattler K., 24056, 25248.
 Sauer Augustyn, 4158, 26764, 29870, 33747.
 Sauer K. M., 19981.
 Sauerhering Fr., 28179.
 Sauerland II. V., 6776, 30545.
 Saurma II., 411, 508.
 Savaygner Fr. K., 23370.
 Sawaszkiewicz Leopold, 153, 21256, 26303, 27729, 28207.
 Sawczewkow I., 11845.
 Sawczyński Henryk, 16494, 17209, 22802, 23666, 26153, 25497, 26585, 27710, 27769, 29606; r. 3129, 4059, 5291, 8579, 17467, 17570, 17601, 23499, 26389, 26564, 26603, 26750; *zob. Osoby*: Liske X.; *Miejsc.*: Stanisławów.
 Sawczyński J., 621, 8291.
 Sawczyńska J., r. 17261.
 Sawickij L., 22604.
 Sawicz Kł., 22604.
 Sawiński, 25959.
 Sawwaitow P. I., 22651.
 Sax E., 17929.
 Saxton L., 27440.
 Say Leon, 17921.
 Sayce Archibald, 20248.
 Saye M. L., 16598.
 Sayous Edward, 22974.
 Scarbelli L., 24249.
 Ščepkin E., *zob. Szczepkin*.
 Scepur F., 12069.
 Schaffhausen Herman, 11041, 11042, 11058.
 Schabert, 18276.
 Schack v., 10059.
 Schade A. C. 13016.
 Schäfer A., 27317.
 Schäfer Dytrych, 5934, 18174, 22954, 25198, 25916, 28760, 29061; r. 13755, 17355, 28703.
 Schäfer H., 22795, 22909, 22914.
 Schaff Oberst, 28220.
 Schaffer H., 32521.
 Schaefer E., *zob. Miejsc.*: Grudziądz.
 Schallern, 10936.
 Schallhammer, 26765.
 Scharff Gottfr., 33516.
 Scharff R. F., 31496.
 Scharlok J., 11344.
 Scharrmacher F. W., 22909.
 Schastecki J., 801.
 Schaube K., r. 33046.
 Schaumann, 6152.
 Schefer K., 26984.
 Scheinvogel Karol, *zob. Miejsc.*: Birze.
 Schell T., r. 15241.
 Schellhass K., 29077.
 Schellin Emil, 33210.
 Schelz Cantor, *zob. Miejsc.*: Hajnów.
 Schels I. B., 25474.
 Schelz T., 23025, 33785.
 Schemel, *zob. Miejsc.*: Stary dwór.
 Schenk P., 31818.
 Schenk K., 22032, 22045, 22047.
 Schepeler, 34251.
 Scherenberg, 12099.
 Scherer, 32350.
 Scherer H., 18122.
 Scherer H., 18897.

- Scherer Wilhelm, 19980.
 Scherman L., 19175.
 Scherner K. A., 10631.
 Scherr Jan, 19952, 19967.
 Scherwintzky Chr. F., 12310.
 Scherzer von, 11040.
 Schetelig J. A. G., 21698.
 Scheuffgen F. J., 14104, 33460.
 Scheurl A., 22065.
 Schiaparelli Jan Wirginusz, 20928.
 Schiefner A., 12226, 13462, 23268.
 Schiemann Teodor, 3561, 7529, 17339, 18460, 20192, 22761, 22803, 23451, 24128, 24209, 24227, 25536, 26072, 27664, 28074, 28115, 28121, 28228, 28326, 29769, 33939; r. 10, 2934, 16249, 17156, 24147, 27438, 28075, 31374; *zob. Osoby: Radziwiłłówna Ludwika Karolina*.
 Schiessler S. W., *zob. Miejsc.: Lwów*.
 Schiff O., 32343.
 Schiffer B. W., 11572, 12365, 32313.
 Schiffner, 6165, 23004.
 Schikowsky P., 11678, 11709.
 Schilder N. K., 28076, 28122, 28205, 28215.
 Schiller II., 22803.
 Schiller II., 18905.
 Schiller II., 29048.
 Schimek M., 20007, 23041.
 Schimelpfennig K. A., 388, 14970, 14975, 15734, 28558.
 Schindler, 6148.
 Schindler H. B., 33158.
 Schirmer Edward, 7223, 7294.
 Schirmer W., 10287.
 Schirren Karol, 711, 1402, 1431, 2933, 4426, 6071, 6116, 6298, 6421, 10157, 18139, 23083, 24162, 24193, 24214, 24228, 25918, 27494, 28379, 28976, 30315, 32882; r. 33947.
 Schirmacher F. W., 758, 1710, 22795, 25089, 25094, 30530.
 Schlabs P., 31568, 31835.
 Schlegel II., 22953.
 Schleicher August, 12084, 12173, 12493, 20254, 20256, 20343, 20366, 33383.
 Schlesinger Ludwik, 23011, 25169, 28741, 30247.
 Schlesinger M., 15902.
 Schlichtin A., 22645.
 Schlichting Alfred, 1279.
 Schlitter II., 27654, 29040.
 Schlör, 13727.
 Schlösser, r. 20979.
 Schlosser Fryderyk Krzysztof, 22768, 22793, 22846, 26918, 28037, 28045, 33762, 33763.
 Schlosser J., 21642, 21667.
 Schlössing F. H., 18127.
 Schlotke C., 21704.
 Schlözer August Ludwik, *zob. Osoby*.
 Schlözer Chrystyan, 32060.
 Schlözer Kurd, 13790, 18174, 24168, 25924, 27472, 33927.
 Schlumberger G., 24490.
 Schlupas, 12088.
 Schmakowski, 23851.
 Schmalzer, 20315.
 Schmalhausen J., 31777.
 Schmalz T. A., 16103.
 Schmedes K., 10333, 11764.
 Schmeltz, r. 31849.
 Schmelzeis, r. 22090.
 Schmid G., 18893.
 Schmid K. A., 18875, 18893, 18894.
 Schmid R., 5924.
 Schmidt, 6325, 6785.
 Schmidt, 32363.
 Schmidt A., 22770.
 Schmidt A., 27215.
 Schmidt A., 33528.
 Schmidt E., 11049, 12422.
 Schmidt E., 32010, 32492, 33147; *zob. Miejsc.: Bydgoszcz, Węgorborek*.
 Schmidt E. A., 22795, 22897.
 Schmidt E. E., 24941.
 Schmidt F., 22825.
 Schmidt F., 26789.
 Schmidt Fr., 33815.
 Schmidt Fr. J., 33878.
 Schmidt G., 2073, 25434.
 Schmidt G., 22739.
 Schmidt G., 28752.
 Schmidt H. G., 24095.
 Schmidt Jan, 19980.
 Schmidt Jan, 20299, 23148; r. 20381.
 Schmidt K., 11495.
 Schmidt K., 19967.
 Schmidt K. E., 10737.
 Schmidt L., 23264.
 Schmidt L., 30371, 30451.
 Schmidt Osw., 32816.
 Schmidt R., 32793.
 Schmidt Vilmos, 24776, 25135, 26008, 26568, 34171; r. 26181.
 Schmidt W., 32818.
 Schmidt Wiłh., *zob. Miejsc.: Suczawa*.
 Schmidt-Tavera C., 5901, 22752.
 Schmidt-Warhanek, 10316.
 Schmidt-Weissenfels, 18367, 28189.
 Schmiese E., 26538.
 Schmith C., 28608.
 Schmitt, 14096.
 Schmitt F. W. F., 6147, 10476, 10477, 10483, 23964, 33910; *zob. Miejsc.: Wałcz*.
 Schmitt Fr., 27473, 27952, 34281.
 Schmitt Henryk, 1458, 3472, 4700, 4863, 4883, 4942, 5337, 7047, 9376, 16155, 17080, 21131, 21256, 23401, 23577, 23582, 23600, 23634, 23655, 25212, 25231, 25947, 25958, 26116, 26283, 26994, 27033, 27036, 27341, 27359, 27450, 27515, 27537, 27570, 27644, 27699, 27831, 27902, 27969, 28093, 29900, 33576; r. 23442, 24812, 26993, 27215, 27472 (*zob. Osoby: Schmitt Henryk*).
 Schmitt Mieczysław, 27771.
 Schmitz L., 18916, 20757.
 Schmitz L., 28771.
 Schmoelzel J., 28111.
 Schmoller Gustaw, 17342, 17918, 17928, 26945, 27155, 32875, 33118.

- Schnaase E., 14988.
 Schnaase Karol, 21593, 22045; r. 22034, 33667.
 Schnakenburg, 31150.
 Schneidawind F. J. A., 5675, 28178.
 Schneider Antoni, 10073, 11138, 11258, 13444, 21977, 22046, 22090, 22096, 24330, 24345, 33747; *zob. Miejsce*: Busk, Lubień wielki, Lwów, Skole, Stare sioło.
 Schneider Filip, 12604.
 Schneider H., 6093.
 Schneider H. J., 24013.
 Schneider J., 25575.
 Schneider L., 11158, 11391, 23208.
 Schneider T., *zob. Miejsce*: Tylża.
 Schnitzler Jan Henryk, 10248.
 Schnorr von Carlossfeld Fr., 28348.
 Schnürr-Pepłowski St., *zob. Pepłowski-Schnürr*.
 Schnurpfeil H., 23817.
 Schober E. M., 17972.
 Schober K., 7014.
 Schoell Max, 4337, 5539, 5779.
 Schoen J., 500.
 Scholtz, 23858.
 Scholtz O., 3084.
 Scholz, 10571.
 Scholz, 34182.
 Scholze K., 21567.
 Schönberg G., 16597, 17926.
 Schönemann K. T. G., 173.
 Schönnett Józef, 17692.
 Schönhals K., 28108.
 Schönhertz D., 26721.
 Schöning K. W., 1592, 27646.
 Schönwälder K. F., 723, 19326, 23809.
 Schorr Mojżesz, 17437, 21557, 32780, 32782, 33069; r. 17438.
 Schötter J., 25189.
 Schottky J. M., 11199, 17405, 24052.
 Schottmüller K., 26543, 33113; r. 24008.
 Schrader F., 31506.
 Schrader O., 157, 11080, 20260, 23145, 33382.
 Schram M., 27304.
 Schrauff K., 18993.
 Schreder G., 31781.
 Schreiber E., 32704.
 Schreiber H., 6864.
 Schreiber T., 18359.
 Schreiber W. L., 21681.
 Schrenke P., 33727; r. 20187.
 Schroeder G., 26798.
 Schröder Jan Henryk, 3803.
 Schroers H., 21663.
 Schroller Fr., 10290, 32119.
 Schube T., 10778, 20936, 31777.
 Schubert A., 20790, 23283.
 Schubert Fryd. Wilh., 1996, 13789, 27067, 33918.
 Schubert H., 17294, 23820.
 Schubert Teodor, 10858, 10902, 10952.
 Schuch H., 3392, 13655, 17531, 29660, 32468, 33792.
 Schuchard C. J., 17294, 23826.
 Schück, 11340, 11343.
 Schück C. E., 23836, 23790, 28114.
 Schück Robert, 9104, 13849, 17308, 26571, 29559.
 Schuckert, 31926.
 Schugt E., 22242.
 Schultenburg W., 11409, 11230, 31937.
 Schuler von Libloy F., 3304, 15440, 26135.
 Schuller J. K., 2675, 2748, 25831.
 Schulte Al., 33128.
 Schulte F. R., 12595.
 Schulte Jan Fryderyk, 12605, 17378, 32341.
 Schulte Wilhelm, 10906, 10979, 20466, 23852, 32405, 32462, 33857.
 Schultess K., 24963.
 Schultz Alvin, 296, 724, 6782, 13021, 13386, 21604, 21809, 22079, 22138, 22149, 22426, 33662.
 Schultz D., *zob. Szulc Dominik*.
 Schultz E., 11742.
 Schultz Fr., 6613, 16969, 17320, 21867, 23958, 25520, 27815; *zob. Miejsce*: Chełmno.
 Schultz F. H., 3956, 26587.
 Schultz J. C., 22551.
 Schultz J. W., 821, 13018.
 Schultz R. A., 10989, 10995, 31845.
 Schultze M., 11081.
 Schultze S., 10480.
 Schultze V., 21695.
 Schultze W., 22930, 24961, 30259.
 Schulz, 10874.
 Schulz A., 11655, 24844.
 Schulz Fr., 33014.
 Schulz Jan ks., 22638.
 Schulz K., 38263.
 Schulz V., r. 24957.
 Schulze C., 18873.
 Schulze E. O., 25094, 29699, 33790.
 Schulze O., 21704.
 Schum W., 1651.
 Schumacher A., 20857.
 Schumann, 11073.
 Schumann E., 10067.
 Schumann H., 32006, 32008, 32010.
 Schumann St., 23891.
 Schunke T. H., 10758.
 Schuppe Alfr., *zob. Miejsce*: Guzów, Nowy Targ, Szydłowiec.
 Schürz H., 31857, 31866.
 Schuselka Franciszek, 10250.
 Schuster, 11386.
 Schuster A., 17546.
 Schutz Fr., 11349.
 Schütz F. W., 27790.
 Schuyler, 26953.
 Schwab E., *zob. Miejsce*: Gielnica.
 Schwab J. B., 25335.
 Schwabenau J. Fr. A., 23162.
 Schwalm J., 23772, 31833.
 Schwammel E. J., 25127.
 Schwartz F. L. W., 11179, 11190.
 Schwartz F., 24183, 26096, 28703, 28704, 33952.
 Schwartz Fr., 11180, 11382, 24107, 26575, 27320, 29675, 30127, 31914; r. 11192, 21804.

- Schwartz H., 10874.
 Schwartz J. Chr., 13797.
 Schwartz Wilhelm, 11071, 11072, 11375, 11409, 11423, 11436, 12424, 28620.
 Schwarz, 1791, 16345.
 Schwarz Karol, 2383.
 Schwarz S., 17385, 34028.
 Schwarz W., 30313.
 Schwede R., 22733.
 Schweder, 31783.
 Schweiger-Lerchenfeld Amand, 23042, 31482.
 Schweizer A., 15009.
 Schwemann A., r. 18117.
 Schwemer R., 12561.
 Schwenk K., 12444.
 Schwenke P., 20186, 30645.
 Schwicker Jan Henryk, 2748.
 Schwickler, 23043.
 Schwind E., r. 17391.
 Schworella, 9949.
 Schybergson M. G., 1556, 22795.
 Sciborowski Władysław, 20696; *zob. Miejsc.*: Krzeszowice, Szczawnica.
 Ściepura Fel., *zob. Miejsc.*: Siemiezewo.
 Ścisłowska Zofia, 13617, 13619, 15077.
 Sebesta, r. 30345.
 Séche L., 28102.
 Secher V. A., 29072, 29074.
 Sechssendahl J., 28471.
 Sedlaček A., 34095, 30314, 30890.
 Sedlaczkońska J., 27692, 27764.
 Seebass O., 26771.
 Seefried J. N., 23118, 30411.
 Seeley J. R., 28049, 28161.
 Seelmann W., r. 23890.
 Seemann, 13507; *zob. Miejsc.*: Chełmno.
 Segel B. W., 12367, 32273.
 Seger H., 17374, 31938, 31939, 31941.
 Ségur-d'Aguescaux Ludwik Filip, 9691, 27670, 27878, 27872, 27926, 30161.
 Ségur P. de, 27372.
 Ségur Paweł Filip, *zob. Osoby*.
 Sehling E., 32349.
 Sehmsdorf E., 30310.
 Seibertz J. S., 24193, 24202.
 Seibt W., 30510, 31743.
 Seidel, 10511, 22333, 22344.
 Seidel, *zob. Miejsc.*: Niemirów.
 Seidemann, *zob. Osoby*: Hevelius Jan.
 Seignobos Karol, 18353.
 Seitwann, 31908.
 Sękowski Józef, 1355, 1356, 5964, 5973, 6363, 16197, 22964, 25474, 28380.
 Sękowski M., 26760.
 Sekretariew F. J., 27495.
 Selasiński, 31147.
 Seligmann Fr. R., 11015, 16163.
 Sell, 23881.
 Sellan J., 26549.
 Sembera Al. V., 20008, 34073.
 Sembrzycki Jan K., 7131, 7211, 11692, 11705, 11710, 11714, 12249, 12262, 13780, 14941, 15025, 15080, 15241, 17159, 19381, 20114, 22044, 22337, 23281, 23923, 24003, 25902, 32250, 32251, 32711, 33075; r. 10060, 11713, 11728, 12259, 12484, 15024, 28323; *zob. Osoby*: Kwiatkowski Marcin; *Miejsc.*: Kłajpeda.
 Semcow X. T., 367.
 Semencow, 33746.
 Semenenko Piotr, ks. 12634, 20411, 23588.
 Semenow P. P., 31628.
 Semenowicz Antoni, 11530, 20478.
 Sementowski A. M., 1009, 1010, 4950, 11309, 11842, 14509, 14512, 14609, 14612, 14619, 14648, 18673, 22578, 22604, 22605, 24681; *zob. Miejsc.*: Witebsk.
 Semiewskij W. S., 17138.
 Semkowicz Aleksander, 6319, 6362, 6769, 6770, 6775, 6811, 6903, 18485, 19929, 22623, 24971, 25113, 25142, 25146, 25150, 25221, 25276, 25489, 26763, 26795, 27918, 29448, 28677, 30351, 34040, 34088; r. 15, 206, 6135, 6215, 6292, 6751, 6773, 6776, 10195, 12691, 12693, 12695, 13293, 13755, 22045, 23475, 23908, 24356, 24946, 25065, 25116, 25129, 25140, 25193, 25261—25263, 25274, 25277, 25279, 25548, 25612, 25801, 26117, 28308, 28449, 28665, 29860, 30352, 30518, 31374, 32471, 34083.
 Semkowicz Władysław, 17610, 28488, 28498, 28499, 28555, 32965, 33100; r. 25305, 30402, 32957, 32982.
 Semkowski, 20857.
 Sempiniński F. X., 10226.
 Semrau A., 17312, 22045, 22090, 24008, 24023, 32010.
 Sendulskij A., 14445, 14610, 14619, 14620, 22601, 26177; *zob. Miejsc.*: Olyka, Owruć, Peresopnica, Stożek, Suraz, Tychomi, Wyżródok, Zasław wołyński.
 Senf F., 11419, 31909.
 Sengteler Józef (pseud. Prawdzic), 28018.
 Senkowski M., 7660, 17466.
 Sepet M., 28051.
 Sepp Jan Nep., 23217, 30480, 33788.
 Seraphim A., 17170, 19815, 24224, 27056, 28347, 29659, 33953.
 Seraphim, r. 27436.
 Seraphim E., 24148, 24222, 25923, 33947.
 Serdiukow J., 12081.
 Seré F., 18360.
 Serebrennikow W., 19426.
 Sereidiński T., 14687.
 Sereidiński Władysław, 51, 1471, 5042, 5221, 6830, 13362, 18943, 19081, 19750, 20492, 21005, 25490, 26619; *zob. Osoby*: Stehelski Ignacy.
 Sergij, arch., 14647, 19438.
 Sergij jerom., 14622.
 Sergiejew M., 24490, 31649.
 Sergiejewicz W. L., 16273, 28900, 32809, 32851.
 Serhienko (pseud.), *zob. Hruszewskij Michał*.
 Sering M., 12339.
 Sernec J., 23321.
 Serno-Solowiewicz, 21940.
 Serrure R., 28565.

- Servus H., 31495.
 Serwatowski Waleryan, 14098, 18801.
 Sewel, 22337.
 Seweryn B., *zob. Miejsc.*: Wyszków.
 Seydel M., 32790.
 Seyffarth L. W., 15051.
 Seyler G. A., 28480.
 Sharskij E., 11879.
 Shaw W. A., 28992.
 Siarczyński Franciszek ks., 638, 5296, 7524, 9309, 9596, 9642, 10074, 10275, 10329, 10598, 12343, 13138, 14495, 16100, 17270, 18115, 18425, 18642, 18794, 20725, 20949, 21255, 23749, 24331, 24338, 24392, 26122, 27741, 31044, 31320, 31578; *r.* 26121; *zob. Osoby*: Gołaszewski Ant., Ossoliński Józ. Maks.; *zob. Miejsc.*: Tarnów (*r.*), Milatyn.
 Siarczyński Wł., 22296.
 Siarkowski Władysław ks., 393, 658, 11219, 11220, 11226, 11543, 11560, 11587, 11809, 13950, 17699, 21007, 21727, 21913, 22045, 22089, 22090, 22204, 22207, 22436, 22448, 22504, 32156, 33504; *r.* 13953; *zob. Miejsc.*: Rembów.
 Siatkiewicz ks., *zob. Miejsc.*: Lubasz.
 Siher E., 28249.
 Siborne H. T., 28249.
 Siborne W., 28249.
 Sichler L., 20022.
 Sicka J., 32015.
 Sickel Teodor, 174, 258, 840, 841, 1635, 28746, 29091.
 Sickel W., 23141.
 Sidorow H., *zob. Miejsc.*: Wilno.
 Sieczynskij E., 22046, 27837, 28855, 32623.
 Siegel H., *r.* 23822, 28449.
 Sieglin Wilhelm, 31505.
 Siegwart K., 11060, 11133.
 Siekierka Wł., 405, 481.
 Sieleckij A., 21177, 21306.
 Siemaszko, *zob. Osoby*: Kłagiewicz Jędrz. Ben.
 Siemienow Piotr, 10076, 10426, 12063.
 Siemieński Jan ks., 27530; *r.* 18655.
 Siemieński Lucyan Hipolit, 1425, 3205, 5403, 5404, 5510, 6342, 7192, 8474, 9479, 9576, 9696, 9720, 9795, 9808, 9883, 9921, 9936, 10662, 11607, 11613, 11799, 11858, 11984, 12142, 13416, 13623, 18512, 19951, 20225, 20590, 20616, 20628, 20821, 20825, 20845, 20857, 20995, 21005, 21032, 21061, 21089, 21091, 21099, 21104, 21106, 21115, 21118, 21207, 21208, 21223, 21224, 21229, 21233, 21236, 21237, 21239, 22046, 22299, 22392, 22504, 23384, 23637, 23655, 25024, 25889, 26093, 26738, 27398, 27406, 27526, 27647, 27665, 27814, 27856, 27875, 27959, 28005, 28173, 28556, 28658, 30293, 30358, 30609, 31356, 33487, 33597, 33600, 33849; *r.* 6696, 9681, 9830, 9878, 9933, 13926, 22140; *zob. Osoby*: Engelström Wawrz., Kossakowska Kat.; *Miejsc.*: Biały kamień, Dzików, Kalwarya zebrzydowska, Olesko, Podhorce.
 Siemieński Wincenty, 6490.
 Siemieński Władysław, 34222.
 Siemiradzki Józef, 10600, 31693, 31696.
 Siemiradzki T., 27977.
 Sieniawski dr., 10491.
 Sieniawski, 13088.
 Sieniawski, 23021, 24025.
 Sieniawski Karol Emilian, 26108, 26125, 34027.
 Sienicki Antoni, 19258, 20857, 21005, 32061; *r.* 11792.
 Sienicki S. F., 13592.
 Sieninskij J., 14555.
 Sienkiewicz Henryk (pseud. Litwos), 12403, 20867, 20985; *r.* 23490.
 Sienkiewicz Jan Karol, 91, 278, 658, 1358, 5779, 5979, 9567, 21094, 23167, 23372, 23500, 25866.
 Sienkiewicz Jan Leon, 6546, 33761.
 Siennicki Stanisław, 100, 20166, 32290, 33373.
 Sierakowski A., 17518.
 Sierakowski W., 11566.
 Sierosławski M. T., 22045.
 Sieroszewski Wacław, 31988.
 Sierpiński Zenon, 16126, 17185, 17253, 17412, 17503, 19219; *zob. Osoby*: Burski Ad., *Miejsc.*: Lublin.
 Sievers C. G. Gr., 11406.
 Sievers Wilhelm, 11122, 31484.
 Sigma (pseud.), *zob. Łoziński Władysław*.
 Sikaczynskij, 11974.
 Sikorski Bonawentura, 22296, 25059.
 Sikorski Józef, 22720; *r.* 9941, 22697.
 Sikorski Narcyz, 32146.
 Sikorski Iwan, 20604, 30920.
 Sikorski, 23320.
 Silberberg L., 31764.
 Silverstolpe K., 3057, 29059.
 Simaszekiewicz W., 22604.
 Simiginowicz L. A., 31741, 32188.
 Simmel G., 33118.
 Simolin Al. Fr., 26033.
 Simoneńko G., 10256.
 Simoni P. K., 21435.
 Simonsfeld H., 25094, 30316.
 Simonyi S., 33393.
 Simrock Karol, 12430.
 Simson B., 1576, 6134, 24901, 30350, 30381.
 Simson P., 17307, 22047, 23980, 24099, 25517, 25660, 25877, 25966, 26220, 28635, 30371, 30420, 33149; *r.* 23982, 24077, 27267.
 Sincal Gh., 24766.
 Singer, 32096.
 Singer H. W., 21637, 21681.
 Sinickij D., 14318, 14344, 14592.
 Sinickij L. D., 31630.
 Sinko Tadeusz, 25490, 33464.
 Sipowskij W. W., 21415.
 Sirbu, 26373.
 Siret A., 21617.
 Sirtema de Grovestins, 28254.
 Sismondi Jan Karol de, 22895, 22979.
 Sitkiewicz A., 32618.
 Sittl K., 21566, 21694.
 Sittler E., 29098, 30360.

- Siwak Michał, 26178.
 Siwiński Edward, 20570; *r.* 18748, 20618, 22299.
 Sixt H., 15241, 25902.
 Sizow W. I., 22462.
 Sjöberg Gal., 21164.
 Sjögren Andrzej 12313, 12324, 23280, 26979.
 Sjögren O., 27056, 27063.
 Skabałanowicz N. A., 14113, 14179, 14629, 19413.
 Skalkowski Tadeusz, 28005.
 Skalkowskij A. A., 3840, 4950, 15937, 17680, 24535, 24540, 24541, 24622, 24623, 24739, 27550, 31390, 31763, 33979.
 Skarbek Fryderyk, *zob. Osoby.*
 Skarjatin N. J., 27797.
 Skarszewski Żuk L., 6752.
 Skarżyński W., 25883, 30683.
 Skibiński Kaz., 21120.
 Skimborowicz Hipolit, 11107, 12434, 12656, 13168, 15943, 20660, 21034, 21089, 21144, 21855, 22046, 22335, 24676, 25293, 25980, 33298, 33581; *r.* 20123, 33579; *zob. Osoby:* Krakowianka Anna, Strojnowski H. (*r.*); *Miejsc.:* Willandów.
 Skimborowicz P. Ł., *zob. Miejsc.:* Krotoszyn.
 Skirmuntt Konstancya, 21856, 24654, 24703, 32320.
 Skirniowski M., *zob. Miejsc.:* Horochów.
 Skjaebne, 27436.
 Składny A., 28329, 28930; *r.* 10233, 31567, 34098.
 Skobelskij (Skobielski) Piotr, 5852, 24492, 30235.
 Skoczek Alojzy, 19546; *zob. Miejsc.:* Radomyśl.
 Skoczyński Piotr, *zob. Miejsc.:* Boćki.
 Skórkowski Adam, 10797.
 Skórski Aleksander, 6212, 19901, 21141, 34055; *r.* 21052.
 Skórzewski Stanisław, 5550.
 Skórzewski W., 28260.
 Skotnicki M., 17055.
 Skrochowski Eustachy, ks., 14019, 21737, 22045.
 Skrochowski Ignacy, 20589, 21223, 21770, 32558; *r.* 22615, 27395.
 Skrodzki Eugeniusz (pseud. Wielisław), 18255, 21133, 33930; *zob. Osoby:* Gamrat P.
 Skrzydyłka Władysław, 1454, 29892.
 Skrzynecki A., 18113.
 Skrzyńska K., 11522.
 Skrzypiński Piotr, 33759.
 Skupiewski L., 28784.
 Skwarc M., *zob. Miejsc.:* Kazimierz dolny.
 Skytte J., 17682.
 Śladkowski M., 25008.
 Slama Fr., 33868.
 Slavicola J., 12627.
 Slavkovič J., *zob. Osoby:* Kolberg Oskar.
 Sleczkowski Marceli ks., 13993, 20540.
 Slepuszkin I., 24563.
 Słeziński J., *zob. Miejsc.:* Lwów.
 Slezinskij A., 28210.
 Sliapkin J. A., 14239, 21500.
 Sliernman A., 34160.
 Śliwka Jan, 32668.
 Ślusarjew D., 22604.
 Śliwna (ze) Jan, *zob. Kirkor Adam H.*
 Śliwow I., 13848.
 Ślizień A., 18472, 24650.
 Ślusarski, *r.* 31704.
 Ślusarski, 31710.
 Ślawenko-Ślawiński, *zob. Miejsc.:* Lipno.
 Śławiański M., 18205.
 Ślawikowski, 603.
 Ślawurinskij S., 12146.
 Ślawiński Aleksander, *zob. Miejsc.:* Rypin.
 Ślawiński W., *zob. Miejsc.:* Dąbrowa górnicza.
 Ślawutinskij, S. T., 12198.
 Śłominski K., ks., 13929, 20904; *zob. Osoby:* Sokołowski Stan.
 Śłomski A., 27874.
 Ślonicki K., ks., 22697.
 Ślotwiński Feliks, 12601, 12683, 12825, 16602, 32806.
 Ślotwiński Konstanty, 10170, 16077, 28531, 33965; *zob. Osoby:* Łańcucki Winc. Józef, Siarczyński Franc.
 Śłowacki L., 7859, 18661.
 Śłowaczynski Jędrzej, 10173, 10825, 10926, 23518, 32823; *zob. Miejsc.:* Praga warszawska.
 Śłowaczyskij M., 32657.
 Śłowikowski Adam, 19681, 32198.
 Śłowikowski Józef, 31742.
 Ślupski Zygmunt, 20930.
 Ślupskij F., *zob. Miejsc.:* Zasław.
 Sływycz Sawa, 12347.
 Smaha J., 19859.
 Smaragdow S., 33759.
 Smarzewski Tadeusz, 20900.
 Smetanka E., *r.* 33386.
 Smets M., 26768.
 Smets W., 12596.
 Śmiałowski Eustachy, 27764, 27802, 27868, 27914.
 Smičiklas, 23039.
 Śmigielski S., 22045.
 Śmigielska Józefa, 22046.
 Śmigielska S., *zob. Miejsc.:* Czersztyn, Siewierz.
 Smireczanskij Wasyl, 14520.
 Smirnow, 23039.
 Smirnow A., 14243, 19999.
 Smirnow F., 14236, 14621.
 Smirnow I., 33165.
 Smirnow M., 14706, 24263, 24315, 24436, 25312; *zob. Osoby:* Pożarskij Dymitr.
 Smirnow S., 21437, 21469, 32637.
 Smitt, 17628.
 Smitt Fryderyk, 5436, 27446, 27568, 27817, 27902.
 Smoczyński Wincenty ks., *zob. Miejsc.:* Tęczyn, Tęczynek.
 Smokowskij Wincenty, 22046, 22109, 22228, 22230, 22239—22241, 22248, 24676.
 Smoleński A., 22106.

- Smoleński Maciej, ks., 13543, 30737.
 Smoleński S. ks, zob. *Miejsc.*: Melsztyn.
 Smoleński Władysław, 375, 1214, 4946, 5425, 5458, 5550, 8787, 9614, 10214, 13043, 15832, 15925, 15998, 17003, 17020, 17021, 17444, 17473, 17799, 18436, 18546, 18814, 19466, 19793, 20724, 20727, 21052, 21063, 21151, 23465, 23645, 23664, 23665, 23772, 24821, 27008, 27028, 27033, 27047, 27394, 27429, 27512, 27530, 27626, 27689, 27699, 27700, 27776, 27797, 27839, 27987, 30594, 31083, 31220, 31258, 31344, 32971, 33558, 33820, 33825, 34215; r. 271, 3125, 9920, 9973, 10211, 11667, 11674, 12699, 14881, 15929, 16942, 17081, 17624, 22790, 23435, 23448 do 23450, 23454, 23478, 23490, 25783, 25984, 25986, 26675, 27365, 27738, 31823; zob. *Osoby*: Korotyński Onufry, Pacowie (r.); *Miejsc.*: Siekierki.
 Smolik J., 11337, 25172, 28588.
 Smolikowski Seweryn, 6010, 20857, 22513.
 Smolka Stanisław, 18, 139, 251, 318, 812, 1388, 1672, 1681, 2676, 5838, 6231, 6399, 6400, 6633, 6763, 6769, 10903, 12986, 12992, 14841, 16201, 16980, 16981, 17035, 18403, 20743, 22046, 23456, 23459, 23501, 23586, 23850, 24731, 24746, 24821, 25009, 25057, 25065, 25072, 25117, 25309, 25311, 25376, 25407, 25415, 25489, 25535, 25812, 25817, 26092, 27755, 27778, 28373, 28554, 28673, 29154, 29174, 29276, 30612, 30616, 32442, 33381, 33811, 33885, 34043, 34099; r. 647, 3187, 5822, 5839, 6774; zob. *Osoby*: Szujski Józef.
 Smolle J., 26771.
 Smólski G., 10341, 25029, 25035, 31532, 31542, 31605, 33638; zob. *Miejsc.*: Kruszwica.
 Smolska St., zob. *Miejsc.*: Urycz.
 Smolskij K., 22604.
 Smołukowski Franc., zob. *Miejsc.*: Kraków.
 Smoniewski Jan Wincenty, 17189, 22045 (p. Kraków).
 Smutny K., 11417.
 Snell Karol, 20925.
 Snell K. F. M., 10526.
 Śniadecki Jan, zob. *Osoby*.
 Śniadecki J., 10377.
 Śniadecki Jędrzej, zob. *Osoby*.
 Snegirew J. M., 11851, 14727.
 Snitko J., 33839.
 Snopek Fr., 12647, 29093.
 Sobarri, zob. Kirkor Adam H.
 Sobek J., 24420.
 Sobel Jan de Deo, 13673.
 Söbertshof, 11436.
 Sobieski Stanisław, 11804, 18951; zob. *Osoby*: Glaber Andrzej.
 Sobieski Wacław, 25031, 33221.
 Sobieszanskij, 32044.
 Sobieszczański Franciszek Maksymilian, 3753, 4890, 7153, 9310, 9320, 11198, 11221, 11222, 11367, 11408, 11465, 13295, 13314, 13340, 13350, 13360, 13439, 13450, 13503, 13504, 13508, 13546, 13596, 13605, 13607, 13609, 13614, 13629, 13644, 13645, 13665, 13705, 13709, 13710, 13729, 13730, 13959, 14949, 16790, 16916, 17191, 17232, 17237, 17371, 18098, 18137, 18258, 18553, 18629, 18631, 18638, 18708, 18715, 18771, 19123, 19271, 20199, 20202, 20705, 20725, 21721, 21742, 22045, 22046—22048, 22067, 22090—22092, 22097, 22179, 22181, 22200, 22210, 22231, 22241, 22242, 22293, 22306, 22363, 22365, 22384, 22425, 22447, 22472, 22661, 23774, 24421, 26892, 26908, 27146, 27339, 31031, 31933, 33190, 34247; r. 11304, 20522, 20922, 22140; zob. *Osoby*: Boduen, Gorczyn Jan Al., Herbert Jan, Jabłonowska Anna, Magier Antoni, Radziwiłł Alb. Stan., Zug h. p.; *Miejsc.*: Czerwińsk, Grojec, Hebdów, Kalisz, Kazimierz dolny, Kielce, Końskie, Krasnystaw, Lipno, Lublin, Łwów, Mstów, Opoczno, Pieskowa Skała, Pińczów, Piotrków, Przedborz, Pułtusk, Pyzdry, Sandomierz, Sierpc, Skierniewice, Tyniec, Ujazdów, Warszawa, Wiśnicz, Żolibórz.
 Sobko I., 20160.
 Sobko N. P., 21640, 22572.
 Sobolewski Ludwik, 1113, 33352; r. 20037.
 Sobolewski A. I., 12470, 21296, 21341, 21459, 21462, 21479, 23229, 23248, 24494, 24593, 33626, 33749, 33777; r. 11871, 11876, 17167, 20004, 21300; zob. *Osoby*: Ostrogski Aleks.
 Sobolewski I. D., 22625.
 Sobolka Primus, 11521.
 Socha Ewa, 10680.
 Söchting, 10008.
 Socinus, 10677.
 Soczyński Karol, 21641.
 Soehnel H., 31940.
 Soerensen Asmus, 20437.
 Soffner I., 14888; zob. *Osoby*: Schleguener Sebastian.
 Sohm Rudolf, 33049.
 Sohnrey H. D., 18307, 31533.
 Sohr, 6349.
 Sohr K., 10030, 10031.
 Sokalski Bronisław, 21538, 22046, 31613, 33225.
 Sokolskij, r. 24490.
 Sokołow A., 10750.
 Sokołow Iwan, 15887, 32636.
 Sokołow M. E., 12461, 12479, 14723.
 Sokołow N., 14302, 14326, 14328, 31725, 31765, 32540, 32819.
 Sokołow S., 14514, 14605.
 Sokołow W., 11392.
 Sokołowska Natalia (pseud. Sokół), 23448.
 Sokołowski August, 250, 1388, 1428, 1435, 1949, 3129, 6159, 6729, 14841, 16502, 17570, 19846, 20781, 20952, 22821, 23456, 23464, 23646, 23776, 24984, 25029, 25109, 25402, 25418, 25459, 25985, 26054, 26133, 26142, 26161, 26282, 26286, 27690, 27764, 28969; r. 1188, 3131, 4161, 16524, 21052, 23388, 24753, 26409, 27871, 28665; zob. *Osoby*: Spytek z Melsztyna.

- Sokołowski Maryan, 11243, 11260, 11380, 14731, 14740, 18409, 21718, 21721—21723, 21726, 21728, 21731, 21762, 21763, 21779, 21784, 21786, 21793, 21795, 21839, 21877, 21920, 21993, 21999, 22045, 22087, 22090, 22091, 22115, 22253, 22263, 22270—22273, 22293, 22317, 22406, 22433, 22447, 22469, 22495, 22526, 22567, 22574, 22597, 22611, 22615, 22641, 23113, 24865, 28305, 33129, 33161, 33486, 33635, 33675, 33680, 33688, 33689, 33691, 33739; r. 625, 2798, 11309, 11321, 21659, 22045, 22054, 22090, 22129, 22269, 22607; *zob. Miejsc.*: Lwów.
- Sokownin J., 10748.
- Solecki J., 17101.
- Solecki Leonard, ks., 12906, 13966, 20612, 22696.
- Solerti A. H., 26003, 34148.
- Solms-Windenfels L., 27251.
- Solmsen F., 32317.
- Solncew T. G., 22590.
- Soltan F., 30303.
- Söhl J. M., 12557.
- Sołowiew A. L., 24553, 26103, 27950.
- Sołowiew J., 27106.
- Sołowiew P., 22592.
- Sołowiew S., 21298, 21496.
- Sołowiew Sergiusz, 945, 2442, 2931, 4349, 4431, 11835, 23066, 24697, 24735, 27442, 27952, 34222.
- Sołowiew S. P., 14667.
- Sołowiewicz N., 22604.
- Sołtan A., *zob. Miejsc.*: Druskieniki.
- Sołtyk Roman, *zob. Osoby.*
- Sołtykowicz Józef, *zob. Osoby.*
- Sołtysik Tomasz, r. 6117.
- Somani G., 23431.
- Somerville Marya, 10009.
- Sommer F., 31584.
- Sommer W., 11136.
- Sommerfeldt G., 29735, 33460.
- Sommerfeld W., 23896, 33791; r. 23916.
- Sommerlad T., 20757.
- Sommervogel Carlos, 32511, 32757.
- Somrau A., 27841.
- Soncow D. P., 501, 28576.
- Songorow, 10412.
- Sonklar Karol, 10119.
- Sonntag K. G., 3914, 18194, 26576.
- Soński W., 23803, 33886.
- Sopikow Bazyli, 21290.
- Sopodźko T., 11315; r. 20985.
- Sorel Albert, 4990, 26924, 27579, 27630, 27632, 27685, 27726, 27949, 27952, 27992, 28019, 28035.
- Sorgenfrey, 6240.
- Sosnin D., 14726.
- Sosnowski, 86.
- Sosnowski A., 1026, 1111.
- Sosnowski Plato, ks., 14348.
- Soubeyron de Saint-Prix, 29021.
- Soubise Bisier G., 11163, 21728.
- Souday P., r. 26713.
- Sourdin, 1507.
- Sowiński Jan, 20104, 21225, 25393.
- Sowiński Leonard, 20070, 25877; r. 967, 3002, 6210, 24819.
- Sowiński W., 22688.
- Sozański Antoni, 1056, 4884, 7596, 7607, 10191, 16160, 16430, 16550, 18964, 20135, 20566, 20900, 21050, 21209, 23502, 27511, 28335, 30804, 32518, 33804.
- Sozonowycz I. P., 11948, 21416, 21442.
- Spahn M., 17968, 23917, 26349, 32875, 33896; r. 23916.
- Spalving, 24142.
- Spamer, 22802.
- Spangenberg H., 34056; r. 24960.
- Spasowicz Włodzimierz, 8333, 9330, 17498, 19997, 20060, 20071, 23668, 30753, 30814, 31025; r. 3979.
- Spasskij A., 24688.
- Spasskij K., 32540.
- Spausta B., 21221.
- Spausta Wł., 10791, 18671.
- Spazier Ryszard Otto, 10105.
- Specht F. A., 18914, 22506.
- Spektator W. (pseud.), *zob. Witte Karol.*
- Spengel J. W., 11041.
- Speranskij I., 14518.
- Speranskij M., 20334.
- Spicka P., 33333.
- Spiecn Ant. A., 23248, 24472, 31955, 32013.
- Spiczakow L., 14621.
- Spiegel F., 23103.
- Spielmann, 25877, 30761.
- Spindler A., *zob. Miejsc.*: Kraków.
- Spinner J., 12368.
- Spis Stanisław ks., 25032.
- Spitzer S., 15902.
- Spörer J., 27442.
- Springer A., 16783.
- Springer Antoni Henryk, 21600, 28188.
- Sprogis I. J., 10075, 26140.
- Spruner Karol, 10044, 10930, 31505.
- Srebnickij I., 21537.
- Szczekowicz P. S., 12639.
- Srezniewskij Iz. I., 1958, 6314, 12402, 14114, 16289, 17146, 20394, 21344, 21451, 22590, 24490, 24491, 28953, 33421, 33624; r. 11933, 21321.
- Srezniewskij W., 21540.
- Srkulj Stjepan, 24491, 30393.
- Srokowski St., 21034, 31904; r. 20925, 31307.
- Stablewski Floryan ks., *zob. Miejsc.*: Wrzesnia.
- Stachowiak K., 12534.
- Stachowski Franc. Ks., *zob. Osoby*: Siestrzenciewicz Bohusz.
- Stachurski P. (pseud.), *zob. Święcicki Paulin.*
- Stade B., 22803.
- Stade P., 23839.
- Stadelmann R., 29042.
- Stadie Bernh., 24012.
- Stadler, 12538.
- Stadmüller K., 31525.
- Stadnicki Aleksander, 17, 69, 658, 669, 1790, 1849, 1962, 10313, 16282, 16468, 17096,

- 17098, 17105, 17266, 17517, 17765, 21977, 24334, 25497; r. 1030; *zob. Miejsce*: Grybów.
- Stadnicki Antoni, 15905, 25160; *zob. Osoby*: Jabłonowska Anna.
- Stadnicki Kazimierz, 320, 360, 396, 405, 1790, 1962, 2927, 6903, 13119, 16402, 22045, 24493, 24723, 24725, 24733, 24882, 25352, 25668, 28515.
- Stadnicka Lucyana, 11957; *zob. Miejsce*: Niemirów.
- Stägemann F. A., 29051.
- Stähelin R., 15009, 32694.
- Stahl E., 21708.
- Stahlberg, 6070.
- Stälin Krzysztof Fryderyk, 1973, 25574, 25777.
- Stälin P. F., 22795.
- Stalmach Piotr, 32309.
- Stammhammer J., 17915.
- Stamp A. E., 27114.
- Stanhope Mahon lord, 26932.
- Staniewicz Eustachy, 12159.
- Stanisławskij A., 32848.
- Stank Tomasz, 23404.
- Stankiewicz Maurycy, 20336, 20356, 23286, 33399, 33511; r. 56, 101, 20166, 20171; *zob. Miejsce*: Uzda.
- Stański, 17792.
- Starczewski Wojciech, 1429, 5981, 10311.
- Starczewski Z., 20928.
- Stark A., *zob. Miejsce*: Gielnica.
- Starkel Juliusz, 13589, 15877; r. 20514.
- Starkmann M., 22045 (p. Warszawa).
- Starkowskij W., 27125.
- Starożyk Jan Ildefons, 13283, 22045, 22047; *zob. Miejsce*: Koszyki, Warszawa.
- Starzewski St., 11560, 27771.
- Starzeński Leopold, 27770; *zob. Miejsce*: Węldzisz.
- Starzyński B., 28063.
- Starzyński Stanisław, 16507, 17730, 19554, 27736, 27757, 32901, 33284, 33285.
- Starża (pseud. Miniszewski Józef), 10213.
- Stätsche Fr., 32681.
- Stasiak L., 22090; *zob. Miejsce*: Ostoje.
- Stasiewicz P., 12146, 12181.
- Stasiński Józef, 6165, 24965.
- Stasow W. W., 6045, 14034, 21433, 21659, 22589, 33976; r. 18640.
- Staszic F., 11649, 22046.
- Staszic Stanisław, *zob. Osoby*.
- Stattler Wojciech K., 22207.
- Stauber A., 25637.
- Staudenmaier Franc. Antoni, 12519.
- Staufe L., 32188.
- Stavenhagen O., 24184, 24191.
- Stawiarski Ign. Fr., *zob. Osoby*.
- Stawecki Edward, *zob. Miejsce*: Kalisz.
- Stawiski Edmund, 17102, 17973, 18132.
- Stawrowicz F., 12032.
- Stawrowskij A. I., 32589.
- Steblin-Kamenskij, 21540.
- Steck F. X., 14783.
- Stecki Henryk, 379, 468.
- Stecki Jerzy Tadeusz, 23, 405, 658, 10371, 10679, 11277, 21843, 21905, 22091, 24414, 24420, 24421, 24428, 28281; r. 359, 9835, 23498, 23499; *zob. Osoby*: Darowski Aleksander Weryha, Jabłonowski Józef Aleks.: *Miejsce*: Babin w., Hołubne, Horodec, Jabłonka, Jabłonne, Jarynówka, Kamionka, Kazimirka, Lachowce, Łęczyn, Łuck, Międzyrzecz korecki, Mielnica, Niewirków, Ołyka, Pieczalówka, Równo, Stołpów (*uzup.*), Stozek, Szumbar, Szumsk, Teofilpol, Tulczyn, Tychomił, Wiśniowiec, Wołoczyska, Wyżgródek, Zasław wołyński.
- Steczyński Bogusz Zyg., *zob. Miejsce*: Tartaków.
- Steda W., *zob. Miejsce*: Ryga.
- Stędrý Fr., 30691.
- Stefan z Opatówka (pseud. Giller Stefan), 26809.
- Stefanowycz W., 24554.
- Stefiański K., 27456.
- Stefczyk Franciszek, 1677, 6344, 13350, 25027, 25039, 27870.
- Stefenson J. S. J., 14827.
- Steffenhagen Em. J. H., 6417, 6613, 17314, 17408, 28284, 28313, 28464, 28912, 28914.
- Stehlin E., 13436.
- Steiger K., 25388.
- Stein Chrystyan Gotfryd Daniel, 9988.
- Stein Fr., 30308, 30310.
- Stein H., 6041, 30301.
- Stein H. (bibliograf francuski), 21565, 22735, 28350.
- Stein Henri, 22479.
- Stein J., 21104, 33568, 33680.
- Stein Lorenz, 17923.
- Stein W., 24190, 28760, 33935.
- Steinbrecht C., 13779, 24021.
- Steindorff E., 25004, 30381.
- Steinecke O., 14968.
- Steinhausen Jerzy, 18336, 31472, 34156.
- Steinhauser, 10316.
- Steinherz S., 25227, 25271, 25622, 25926, 29077, 29552.
- Steinmann F., r. 21621.
- Steinthal H., 20246.
- Steinwenter, 1897.
- Stejpan M. Ivančič, 20400.
- Stejskal K., 18873, 18880.
- Stekert Aleksander, 20100, 25475.
- Stekint Jan, 12638, 22293, 23314, 34154; r. 15876, 34121.
- Steller K., *zob. Miejsce*: Potok.
- Stelmasiewicz A. K., 17063.
- Stemplinger E., 30305.
- Stendmann G. T., 27475.
- Stenzel Gustaw Adolf, 651, 682, 684, 820, 4084, 4672, 5560, 6319, 8645, 13021, 17183, 22795, 22935, 23794, 28343, 30239, 30556, 33451.
- Stenzel J., 22045.
- Štěpanek K., 25914.
- Stepanowicz D., 22730.

- Stephan, 20309.
 Stepowicz A., 11952, 20013, 31531, 32104; r. 12027.
 Stepowoj N., 11845, 32190.
 Stern A., 27093.
 Stern Adolf, 19958.
 Stern Alfred, 22803, 26204, 26473; r. 28062.
 Stern E., 22639, 22654.
 Stern H. Fr. Karol, 28161, 28168.
 Stern M. F., 12558.
 Sternal Tadeusz, 26648, 26854, 31127; r. 20857.
 Sternberg, 10115, 10536.
 Sternberg Herman, 15914.
 Sternfeld R., 29114.
 Steruklar L., 21112.
 Sternschus A., 21888.
 Stierskanc, *zob. Miejsc.*: Smoleńsk.
 Stesłowicz Władysław, 16625, 17358; r. 17357, 18241.
 Steszczenko J., 21540.
 Stetkiewicz St., 9957.
 Stettiner P., 27067.
 Steuer Ch., 11077.
 Stévert A., 20928.
 Steveni W. B., 26075.
 Stevensonaud F. S., 14787.
 Steżyński, *zob. Bandtkie*.
 Stieda L., 31901.
 Stieda W., 11047, 17342, 17365.
 Stieff C. B., 25949.
 Stieff Chr., 11412.
 Stieler Adolf, 10032.
 Stier H., 24061.
 Stieve F., 26196, 29043.
 Stille A., 26982, 27116.
 Stille Karolina, 27169.
 Stillfried R., 740, 855, 26878, 26537.
 Stimming G., 11334.
 Stobbe J. Otto, 1148, 17405, 28913, 33030.
 Stobiecka Ewa, 6359.
 Stobiecki Jan, 10616.
 Stöckel, 11403.
 Stockij Smal St., 20299; r. 21324.
 Stockhausen G., 28039.
 Stodola K., 31537.
 Stodolskij O., 32045.
 Stoe M., 19585.
 Stoeger Michał, 10037, 13810, 17745, 17785, 18302.
 Stolberg Fryderyk Leopold, 12525.
 Stolz J., 22680.
 Stölzel A., 17790.
 Stołpiański, 10419.
 Stołyńin, 6300.
 Stopka A., 32138.
 Stopka J., 23440.
 Storożenko A. W., 20876, 22604, 23251, 24532, 24591, 33971; r. 20127; *zob. Miejsc.*: Kijów.
 Storożenko N. W., 1399, 3841, 16283, 16512, 24593, 24608, 24620, 24627.
 Storożew W. N., 33974.
 Storożewskij N. K., 24603.
 Stoy R. V., 18901.
 Strachow N., 22605.
 Stradomskij A., 14345, 14586.
 Strahl D., 6192.
 Strahl F., 23062.
 Strahl G. A. H., 22795.
 Strahl I. C., 18202, 24699.
 Strakosch-Grassmann G., 25129, 34075.
 Stramberg Chr., 391, 26033.
 Strantz K. F., 28182.
 Strassburger, r. 10830.
 Strässle J., 26572, 26589.
 Straszewicz Józef, 18751, 23355, 25293, 28088.
 Straszewicz Ludwik, r. 11482.
 Strauch Ph., r. 30455.
 Strawiński Floryan, 21982.
 Strażny Al., 12473.
 Strebitzki (Strzebicki) Jan, 6165, 6990, 8264, 25787, 30369.
 Strehlke E., 36, 691, 1770, 5866, 6522, 6576, 10768, 13366, 22045, 23901, 24717, 25006, 28690, 29128, 33899; r. 28278.
 Strehlke F., 10768, 12256.
 Streissler, 18358.
 Stribulskij S., 19730.
 Strielbickij I., 1316, 10015, 28948, 32582.
 Strinholm, 22947.
 Strnad J., 28741.
 Strojew Paweł M., 138, 14355.
 Strojnowski R., 26309.
 Strojnowski Stanisław, 10040.
 Stroka H., 26808.
 Stroka Wincenty, 20868, 33498.
 Stronczyński Kazimierz, 181, 294, 301, 453, 454, 465, 480, 523, 527, 545, 579, 608, 625, 650, 1021, 1024, 1705, 1788, 1846, 1968, 2426, 6330, 22045, 22054, 22090, 24729, 24888, 29183.
 Stroobant Franciszek, 22047.
 Struck W., 26339.
 Struensee J. I., 10839, 27838.
 Strunina Ł., 19435.
 Struszkiewicz W. J., r. 19798.
 Strutyński Juliusz (pseud. Berlicz Sas), 4578, 10362, 27199.
 Struve (geograf), 10058, 10576.
 Struve Gustaw, 27474.
 Struve Henryk, 20669, 20791, 20846; r. 20761, 23321, 29475; *zob. Miejsc.*: Koło.
 Strykowski W., 22045.
 Stryjeński Kazimierz, 21889, 27177, 27946, 28066, 31450.
 Strzała, r. 33394.
 Strzałkowski Franc., 33282.
 Strzebicki, *zob. Strebitzki*.
 Strzelbicki Daniłowicz K., 23659, 31541, 31878, 32081.
 Strzelecki Adolf, 31869, 31878; r. 20647.
 Strzelecki Henryk, *zob. Miejsc.*: Łopatyn.
 Strzelecki K., 21974; *zob. Miejsc.*: Krupie, Zamość.
 Strzelichowski Piotr ks., 22045, 30364, 33669; *zob. Miejsc.*: Modlnica wielka i mała.
 Strzemiński, 33612.

- Strzygowski J., 22564, 22565.
 Stubbs William, 22861.
 Stuchard G., 23361.
 Stükelberg E. A., 28564.
 Stuckenberg J. Chr., 10901; *zob. Miejsc.: Witebsk.*
 Stuczeń S. ks., 8729, 13950, 21727, 22296, 26737.
 Studniarski (pseud.), *zob. Wegner L.*
 Studniarski Antoni, 17797.
 Studniarski Maksymilian, 2078, 25434.
 Studnicka Franciszka, 20925.
 Studziński (Studynskij) Cyryl, 14173, 21371, 21423, 21472, 21484, 21491, 26903, 32567, 32568, 32630; *r.* 14194, 21405, 32559.
 Stuhr P. F., 26558.
 Stukalicz W. K., 24682, 31652.
 Stülpnagel, 10032.
 Stumpf A. S., 3519, 26306.
 Stumpf-Brentano K. F., 258, 839, 1651.
 Stupnicki Hipolit, 345, 10329, 10580, 10989, 17749, 23530, 24314.
 Stupnicki Jan, 462, 504, 22505, 22649, 25348, 28592, 28593.
 Stur L., *zob. Miejsc.: Wag.*
 Sturdza D. A., 28784.
 Sturm L., 23818.
 Sturmhoefel K., 22802.
 Stutzin J., 32233.
 Styczyński Jan Gwalbert, 20557, 21009, 33605.
 Styka Jan, 27910.
 Styff Koning, 1618.
 Stypułkowski Tomasz, 10377.
 Subbotin Andrzej, 32270.
 Subbotin Mikołaj, 14336.
 Subert F. A., 23229.
 Suchecki Henryk, 20393, 20422.
 Suchocki W., 280, 16562.
 Suchodolski Fr., 22216.
 Suchomłynow M. I., 5850, 30392, 33292.
 Suchorowski Michał, 26683.
 Suchystaw Gab., 28660, 33750.
 Sudendorf H., 836.
 Sudieńko A. M., 974.
 Sue, 1507.
 Suffczyński Kajetan (pseud. Bodzantowicz K. S.), 14008, 27524; *zob. Osoby: Cieciszowski K. K.*
 Sugenheim S., 17123, 22920, 26199, 26971.
 Sulek B., 23234.
 z Sulgostowa Edward, *r.* 16159.
 Sulima (pseud. kilku pisarzy), 11166, 27530, 28083; *r.* 5854, 10071, 14217, 23069.
 Sulima A. (pseud.), 28297.
 Sulima L. Z., 15946, 32089.
 Sulima Z. I., 9789, 28171; *r.* 24559.
 Sulicki K., 23920, 27321.
 Sulimierski Filip, 20925, 22555, 33516; *zob. Miejsc.: Przemyśl.*
 Sulita B. (pseud. Gillera Agatona?), 22049.
 Sułkowski J. A. M., 23065.
 Sułkowski W. A., 22045; *zob. Miejsc.: Praga warszawska.*
 Sułtanow N., 33740.
 Sum P., 23175, 23282.
 Sumakow S., 28795.
 Sumcow N. T., 11484, 11488, 11833, 11839, 11857, 11875, 11887, 11941, 11987, 12017, 12470, 14193, 14228, 14693, 18462, 20332, 21375, 21387, 21408, 21476, 21479, 21491, 21495, 21496, 21498, 21506, 21526, 21539, 22630, 24593, 28553, 31873, 32169, 33627.
 Supan Aleksander, 9972, 10005, 10013, 10024, 18140, 31488.
 Suphan B., 27604, 33112.
 Supiński Józef, 17939, 33578.
 Surażsky W., 14202.
 Surowiecki Wawrzyniec, 10664, 11452, 12439, 17054, 17203, 17344, 18065, 18215, 19755, 19919, 21250, 23005, 23160, 26240, 27038, 27426, *zob. Osoby.*
 Suryn Fel., 9013, 10144, 12050, 20614, 20998, 21110, 23899, 25114, 26884; *zob. Miejsc.: Krewa, Mohylew, Mścislaw.*
 Surzyński Józef, ks., 13939, 13945, 22699.
 Surzyński Stefan, 22724.
 Susłow W. W., 22588, 22591, 33741.
 Süß Edward, 10011.
 Süsser Ign., 21734, 21889; *r.* 21052.
 Suszko S., 14326.
 Suszycki Z., *zob. Miejsc.: Dzwiniacz.*
 Suter Reinh., 23467.
 Sutor Aug., *zob. Osoby: Boner Izaj.*
 Sutowicz Julian, 14841, 16300, 17569, 24091, 25406, 25434, 25555, 25802, 26094.
 Suworow J. S., 16114.
 Suworow N. I., 14331, 14332, 14366.
 Swarovský, 30358.
 Svedelius Wilhelm Eryk, 24231, 26339.
 Sversee, 28601.
 Svederus G., 28164.
 Świątkiewicz Antoni, 26291.
 Świątkowski, *zob. Miejsc.: Warszawa.*
 Świdorski F., 16759.
 Świdorski T., 21005.
 Świdorski Zdzisław, *zob. Miejsc.: Wisła.*
 Świdorska Marya, 33826.
 Świdziński Konstanty, 467, 552, 1366, 1380, 7506, 21721, *zob. Osoby.*
 Świechło W., 19927.
 Świecicki Julian Adolf, 20857.
 Świecicki Paulin (pseud. Stachurski P.), 10148, 10641; *r.* 6189.
 Świecki Tomasz, 9928, 10169, 10498, 11694, 20099, 23343, 23525; *zob. Miejsc.: Siemków.*
 Świentek A., ks., 6354, 30465, 32470.
 Świerz L., 31526.
 Świerzbński Romuald, 11359, 12449, 33163.
 Świętek Jan, 31880, 32074, 32143, 32144.
 Świętochowski Aleksander, 11575, 23641, 31824; *r.* 16247, 23442, 25117, 27453, 31414, 34032.
 Świeżawski Ernest Sulima, 215, 313, 339, 1782, 2825, 5840, 6210, 6215, 6380, 6701, 6772, 9976, 10586, 10592, 11623, 11650, 11785, 12363, 16594, 17074, 17245, 18082, 18102, 18115, 18485, 18758, 20639, 20704,

- 20742, 20749, 20922, 20945, 21035, 22513, 22695, 22705, 22707, 22708, 22711, 22712, 22720, 23450, 24852, 24989, 25026, 25182, 25221, 25369, 26737, 34020; *r.* 375, 5998, 11319, 13036, 17021, 22045, 23772, 25040, 27215; *zob. Osoby*: Bielowski Aug., Kościuszkowie; *Miejsc.*: Zgłowiączka.
- Świeżawski L., 21099, 21141, 21144.
- Świeżawski S. H., 15960, 34024; *r.* 14881.
- Swinton A., 31287.
- Swistun F., 6292, 10798, 19573, 24475, 24854.
- Swoboda A., 22680.
- Sybel Henryk, 841, 6071, 6132, 22771, 26940, 27576, 27685, 27723, 27734, 27779, 27792, 27952, 27953, 28746, 30332.
- Sydow Albr., 10096.
- Sydow Teodor Emil, 9992, 10029, 10042.
- Sygański Jan ks., 21935, 22062, 23132, 23750, 28724, 33021.
- Sygiertl L., *zob. Osoby*: Janicki Kl.
- Sylwestrowicz Dowojna Mieczysław, 11509, 12229, 32236, 32348.
- Sylla, *zob. Miejsc.*: Tyłża.
- Symon Fr. Alb., 13190, 14010, 19641.
- Symonowicz M., 13674.
- Syniewski W., 31740.
- Synodowski N., 21467.
- Synoradzki Michał, 17199, 18589, 22045, 23764, 31577; *zob. Miejsc.*: Biezuń.
- Syrku P. A., 12469, 12643, 21473.
- Syrokomla Władysław, *zob. Kondratowicz Ludwik*.
- Syveton G., 26979, 26984, 27114.
- Syzow W. J., 22640.
- Szablewska Seweryna, 11911.
- Szabó K., 26111, 28780.
- Szabrański Antoni Józef, 19980; *r.* 20624, 22065, 23437; *zob. Miejsc.*: Busk(o).
- Szachmatow A. A., 21340, 21450, 28399, 30236, 30394; *r.* 30395.
- Szachowskoj I. I., 27630.
- Szadeczki Lajos, 23, 3130, 4177, 21890, 24796, 25582, 25896, 26018, 26028, 26029, 26038, 26058, 26073, 26076, 26086, 26181, 26567, 28780, 30612, 34151.
- Szadurski M., 10285.
- Szafarkiewicz Józef, 31695; *r.* 10967.
- Szafarzyk P. J., *zob. Safarik Paweł Józef*.
- Szafońskij Atanazy, 10408.
- Szafranow P. A., 24586.
- Szaguna (Siaguna) Andrzej, 14328.
- Szajnocha Karol, 319, 3389, 5695, 3755, 3807, 3813, 3835, 3883, 3884, 4453, 6350, 6384, 6408, 6428, 6889, 8270, 8691, 10165, 11372, 11486, 12401, 12466, 12666, 13685, 13771, 16474, 16761, 16990, 17015, 17164, 17952, 18488, 18605, 18755, 18763, 20103, 20220, 20709, 20744, 21000, 23223, 23503, 23527, 24388, 24475, 24514, 24535, 24556, 24576, 24724, 24812, 24847, 24954, 24993, 25118, 25122, 25134, 25149, 25164, 25176, 25206, 25220, 25260, 25269, 25280, 25283, 25301, 25377, 25486, 25563, 25752, 25889, 26137, 26211, 26325, 26363, 26374, 26379, 26380, 26401, 26423, 26431, 26453, 26454, 26457, 26491, 26523, 26526, 26666, 26687, 26706, 26717, 26721, 26746, 28713, 29732, 29739, 30987, 32464, 32946, 34026, 34037; *r.* 3834, 24559, 25302; *zob. Osoby*: Jabłonowski Jan Stan.; *Miejsc.*: Henryków, Kraków; *(zob. Osoby*: Szajnocha Karol).
- Szajnocha Władysław, 9963, 10028, 10560, 10591, 31704, 31710, 31712; *zob. Miejsc.*: Słoboda rungurska.
- Szajnok T., 21977, 26717.
- Szalay J., 4159.
- Szalay Lad., 22973.
- Szamosközi István, 30836.
- Szaniawski B. H., 11214.
- Szaniawski Franciszek Ksawery, 7140, 8175, 11453, 12711, 12926, 16029, 16128, 17537, 17896, 18329, 18684, 21228, 22199, 25392, 25940, 28005, 28141, 33314; *zob. Osoby*: Chlebowski Krz. Wilh., Dąbrowski Ant., Filipceki Józef, Kortum K. L., Szulecki Bartł. (*zob. Osoby*: Szaniawski Fr. Ksawery).
- Szaniawski Józef, 93, 535.
- Szaniawski J., 10238.
- Szaniawski Józef Kalasanty, *zob. Osoby*.
- Szaniawski W., 28590.
- Szankowski P., 22604.
- Szaraniewicz (Szaranowycz) Izidor, 76, 673, 1323, 1787, 2305, 5855, 6199, 6631, 10306, 10317, 11253, 11388, 13509, 13552, 14048, 14122, 14233, 14375, 14499, 14643, 14658, 14754, 16281, 16984, 17954, 21292, 21536, 21729, 22045, 22046, 22090, 22579, 22580, 22605, 22642, 23242, 24263, 24280, 24316, 24326, 24333, 24361, 24367, 24372, 24374, 24401, 24512, 24528, 25231, 25275, 25497, 25551, 25599, 27026, 28401, 28429, 28681, 29422, 30228, 31548, 31596, 31947, 31950, 31951, 32285, 32564, 32576, 32592, 32630, 32859, 33959, 33968; *zob. Osoby*: Koreccy ks.; *Miejsc.*: Lwów, Pleśńisko, Przemysł; *zob. Iwanowicz A.*
- Szarejkowski W. A., 21133.
- Szarkiewicz Jakób, ks., 25877.
- Szarłowski Alojzy, 10258, 13434, 14247, 14601, 15934, 16286, 17265, 19652, 22046, 23555, 26176, 28246, 28825, 28836, 28948, 31438, 32854; *r.* 144, 3270, 11089, 11309, 11321, 11839, 14011, 18392, 22822, 23457, 24433, 24456, 24485, 24753, 25876, 26506, 26893, 27501, 27796, 27871, 27973, 28075, 28553, 28806, 28823, 28833, 30766, 31355, 31518, 32559, 33095; *zob. Miejsc.*: Mohylew, Stanisławów.
- Szás K., 4177.
- Szaszkewycz H., 21319.
- Szaszkewycz R., 11863.
- Szaszkewycz Wł., 24539.
- Szaszkow S. S., 17067.
- Szatmáry K., 26028.
- Szawłowski A., 21051, 27045; *r.* 24603, 26409.
- Szczawiński Wł. O., 14085, 21350.

- Szczebalskij P. K., 4598, 4641, 4662, 4950, 4965, 23691, 24240, 24407, 25302, 27245, 27263, 27536, 27543, 27629, 33857.
 Szczepanowski Stanisław, 10842.
 Szczepanowska Z., 30300.
 Szczepański Alfred, 11635, 18937, 22692, 22802, 23605, 25162, 27867, 27931.
 Szczepański L., 31529.
 Szczepkin E., 26271, 27323, 30395.
 Szczepankowski Michał, *zob. Miejsc.*: Pułtusk.
 Szczepkowski A., 33089.
 Szczerbatow M. M., 23054, 28811, 30024.
 Szczerbatszow J. N., 28814.
 Szczerbickij O. W., 14320, 14568, 14585, 14621.
 Szczerbina F., 17152, 24280.
 Szczerbina W., 16280, 21352, 21542, 22624, 22629, 27545, 28843; *r.* 21336, 22571, 22605; *zob. Osoby*: Burlajowie; *Miejsc.*: Kijów.
 Szczerbowicz Wieczór Ludomir, 11683, 20249, 20876; *r.* 22842.
 Szcześny (pseud.), *zob. Wartenberg Feliks.*
 Szczukin W., *zob. Miejsc.*: Toropiec.
 Szczurat Wasyl, 14536, 21423.
 Szczurowskij A., 21307, 32637; *r.* 24563.
 Szczygielski J., *zob. Osoby*: Falkowski Jak.
 Szczyt A., 26.
 Szebołdajew P., 21483.
 Szehalskij, *r.* 27442.
 Széchényi, 1340.
 Szechowycz Hawryło Sew., 9820, 11602, 11865, 22605, 26323.
 Szegfi Maurus, *zob. Miejsc.*: Lewocza.
 Szein P. W., 12038, 12058.
 Szekowski R., *r.* 21324.
 Szelagowski Adam, 23284, 26139, 26334, 26356, 26369, 28636, 29742, 30990, 32982, 33145, 34183; *r.* 23287.
 Szelewski Józef Kalasanty Adam, ks., 20656, 22045, 33559; *zob. Osoby*: Birkowski F., Herbert Ben., Karpowicz Mich. Franc.
 Szeliga, *zob. Miejsc.*: Słivniki.
 Szemesz Adam, 22187, 22208, 22241.
 Szemiakin W. J., 31626.
 Szeperski, 20878.
 Szepielewicz, *r.* 19955.
 Szeremetiew S. D., 28793, 28811.
 Szeremetiewskij W., 28804.
 Szerockij J., *r.* 14366.
 Szestakow, *zob. Miejsc.*: Smoleńsk.
 Szeszetuło W., 15891.
 Szewczenko Taras, 22604 (p. Perejasław), 22628.
 Szezniewskij I., 20275.
 Szidłowski S. L., 24599.
 Sziher S., 17863.
 Szigarin N. D., 24265.
 Szilágyi Sándor (Aleksander), 1519, 3919, 4115.
 Szilágyi A., 26315, 26566, 26570, 27079, 28782, 29056.
 Szittow A. M., 10456.
 Szimanow A., 24627.
 Szmajder J., 32148, 32177.
 Szinneyi J., 22765.
 Szipow S. P., 16195, 23696.
 Sziszackij J. A., 11955.
 Szkaradek K., *zob. Krotoski Kazimierz.*
 Szirjajew G. M., *zob. Osoby*: Mazepa Jan.
 Szlachtowski Jan, 6736, 21068, 26021.
 Szliakow I. A., 20290, 24508.
 Szliapkin I. A., 14243, 14714, 24597.
 Szmideberg, *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Szmurło E. F., 11166, 14282, 26087, 26967, 32602.
 Sznajder J., 32148, 32177.
 Sznajder Antoni, *zob. Schneider Antoni.*
 Szokalski Wiktor, 20246, 21144, 33581.
 Szolkowicz, 12095.
 Szolkowski M. (pseud. Brolis), 20960.
 Szombathy Józef, 31897, 31949.
 Szomek Bolestaw, 19933, 20419, 20848.
 Szopiński B., 17579.
 Szopowicz Franciszek, 34249.
 Szopowicz Henryk E., 33523.
 Szostakowski A., *zob. Miejsc.*: Nowogród niżny.
 Szostowickij M., 14608.
 Szpakowski E., 14458.
 Szperk Franc., 10257.
 Szpilewskij S. M., 10369, 12043, 12060.
 Szpot Jerzy Dunin, 393.
 Szrag I., *r.* 18153.
 Szreder Jakób, 10715, 17344.
 Szrejer J., 12374, 17129, 17141; *r.* 20123; *zob. Osoby*: Podczaszyński Karol.
 Szreniawita (pseudonim), 27497.
 Sztukenberg I., 10369, 10392, 10530.
 Szubert G., 10958.
 Szubiński S. N., 24240.
 Szuchiewicz Wł., 32177.
 Szugurów N., 21534.
 Szujski Józef, 185, 747, 1030, 1333, 1334 do 1336, 1388, 1392, 1480, 1784, 1831, 1894, 1949, 2435, 2458, 2511, 2827, 2871, 3031, 4046, 4516, 4587, 6767, 12661, 13362, 14880, 16401, 16403, 16441, 16526, 16643, 17240, 18411, 19009, 20491, 20770, 20807, 20857, 20964, 21133, 21782, 21888, 22090, 22269, 23424, 23444, 23504, 23579, 24318, 24968, 25165, 25210, 25215, 25243, 25252, 25257, 25270, 25290, 25291, 25353, 25439, 25648, 25649, 25685, 25689, 25872, 25873, 25889, 25898, 25899, 25952, 25995, 26013, 26022, 26124, 26208, 26262, 26319, 26362, 26415, 26551, 26609, 26638, 26792, 26897, 27362, 27442, 27462, 27617, 27702, 27855, 27968, 27984, 28309, 29568, 30902, 32463, 33015, 33206, 33577, 34018; *r.* 2511, 10188, 16085, 16087, 20065, 20068, 20925, 23582; *zob. Osoby*: Bielowski Aug., Helcel A. Z., Podczaszyński Bol., Przeczdzicki Aleks., Sanguszko Eustachy, Walewski Antoni; *Miejsc.*: Kraków; *zob. Osoby*: Szujski Józef).
 Szukiewicz Wojciech, 11316, 11736, 31981, 31990.

- Ukert Fryderyk August, 22795.
 Ukert G. H. A., 14921.
 Ukrainec (pseud.), 21433.
 Ukrainka Ł. (pseud.), 32195.
 Ulanecski Stanisław, ks., 13576.
 Ulanowski Bolesław, 55, 198, 206, 212, 213, 667, 751, 1014, 1032, 1033, 1074, 1239, 1240, 1245, 1247, 1253, 1287, 1388, 1712, 1714, 1735, 1751, 1772, 1776, 1961, 2035, 6373, 12769, 12774, 12791, 12793, 12828, 12845, 12846, 12849, 12892, 12924, 12983, 13038, 13139, 13293, 13716, 14823, 16486, 17086, 17252, 17698, 17706, 18238, 20789, 22045, 23745, 23821, 23857, 23861, 25098, 25106, 25115, 25124, 25136, 25139, 25142, 25146, 25151, 25371, 25412, 25504, 25667, 25677, 26239, 27035, 28465, 28859, 28879, 28889, 28888, 28932, 28943, 28945, 28951, 28956, 28961, 28962, 29225, 29229, 29233, 29261, 29276, 29318, 29357, 29416, 29417, 29463, 29895, 30453, 30611, 30859, 30878, 32362, 32364, 32366, 32418, 32803, 32893, 32926, 33432, 33870, 34070, 34113; *r.* 252, 29220.
 Ulanowska Stefania, 11560—11562, 11685, 11687, 12280, 18728, 32058.
 Ule W., 31485, 31753.
 Ulianickij W. A., 657, 1956, 24376, 24779, 25887, 28591, 28596, 28615, 29206.
 Ulianow G., 20403, 32423.
 Ulmann Henryk, 25574, 25760, 25771, 26481, 27674, 28074, 28084, 28253, 31445.
 Ulmann K. Chr., 12274, 12308.
 Ulrici A., 10858, 33773.
 Ulysse Robert, 28265.
 Ułaszyn Henryk, 21735, 23306, 28032, 33188; *r.* 20448; *zob. Miejsce:* Kijów.
 Umanec T. M., 23623, 24597, 27106, 28083, 33990; *r.* 21282.
 Umanskij A., 17005.
 Umiński Jan Nep., *zob. Osoby*.
 Umiński Piotr, 573, 11217, 11295.
 Umiński Władysław, 31535.
 Umlauf Fryderyk, 10316, 31599.
 Undolskij W. M., 14539, 14560, 21423.
 Undset J., 33160.
 Ungewitter, 10858.
 Unterlauff M., 28462.
 Unzer A., 27299.
 Uppenkamp, 17294.
 Uranowicz Zygmunt, 20878, 28732.
 Urban O., 12195.
 Urbanek R., 32123.
 Urbanowski Ludwik, 13829, 13841, 25942, 32385.
 Urbanowski N., 22437.
 Urechia V. A., 28785, 34005.
 Urmowski Klemens, 33609; *zob. Osoby:* Majmon S.
 Ursin M., 23607.
 Ursini-Scuderi S., 11066.
 Ursyn (pseud.), *zob. Zdziechowski M.*
 Ursyn Z., 15267.
 Uruski Seweryn, 349, 17102.
 Uryga Fr., 13364.
 Usener Herman, 32317.
 Usinger R., 24977, 28109, 30429.
 Uspenskij G. P., 18455.
 Uspeńskij P., 10132, 12630, 14395, 14534, 14637, 14707.
 Uspeńskij T. I., 3188, 12639, 14033, 14110, 16284, 21350, 23293, 24490; *r.* 24494.
 Usteri J. M., 15009.
 Ustianowicz K., 14730.
 Ustimowicz M. P., 12949.
 Ustinow M., *r.* 14146.
 Ustiałow N. G., 1001, 4349, 4352, 7887, 13991, 21412, 23064, 24640, 26258, 26948, 26972, 28071.
 Uwarow A., 14733, 14940.
 Uwodskij N., 14448, 14455, 14459, 24421.
 Uziębło L., *zob. Osoby:* Borowski Leon.
 Uznański A., 10689.
 Vacant A., 32326.
 Vaillant J. A., 10354, 22992.
 Valfrey J., 1521, 26470.
 Valbert G., *zob. Cherbuliez V.*
 Vallat, 18366.
 Valois N., 25286, 29016.
 Valori prince de, 28259.
 Valoušek, 21357.
 Vámbéry Arminiusz, 22960, 23273.
 Vančura J., *r.* 17081.
 Vandal A., 1534, 4543, 4674, 26416, 27294, 27295, 28073, 28122, 28160, 28181, 28194, 28209, 30173.
 Vanderhaeghen, 6032.
 Vane Ch. W., 28252.
 Vanutelli P. V., 32345.
 Vapereau L. G., 19983.
 Varnhagen v. Ense K. A., 1603.
 Vassary Kolos, 25475.
 Vassil Graf, 26879.
 Vast H., 29009.
 Vater J. S., 20374.
 Vaudoncourt Wilh., 9825.
 Vault E. F. de, 27298.
 Vaupell O., 25933.
 Vayra T., 1643.
 Veckenstedt E., 12225, 12226, 12470, 12486.
 Vedel G., 4744.
 Velly, 22895.
 Verdmou J. L., 33640.
 Verdy du Vernois Adrien, 28538.
 Verga Aben Salamo, 30996.
 Verlaque V., 12567, 25188.
 Verneau R., 11014, 11066.
 Vernes M. L., 12418.
 Verri P., 22987.
 Vétault A., 24903.
 Vetter C. X., 22045.
 Vidal-Leblache, 31500.
 Viebahn G., 19.
 Viel-Castel Ludwik de, 28092.
 Viehrbach K., 18880.

- Vieth A., 23211.
 Vigier O., 26391.
 Vildhaut H., 30258.
 Vilicaja Win., 8594.
 Villaret, 22895.
 Villemain M., 12557.
 Villemard A., 518.
 Vimpeller R., 24913.
 Vinckler J., 12508.
 Vinet E., 21564.
 Viollet A., 23360.
 Viollet-Leduc Eugeniusz, 11071, 21647.
 Virchow Rudolf, 11039, 11042, 11045, 11057,
 11077, 11116, 11119, 11134, 11162, 11202,
 11214, 11229, 11340, 11349, 11351, 11352,
 11356, 11364, 11375, 11382, 11386, 11423,
 11436, 11438, 11440, 23076, 32019; r. 11084,
 11326.
 Vitzthum d'Eckstaedt K. F., 1532, 4529,
 27184, 27305.
 Vivenot Alfred, 1598, 1599, 5320, 5403, 27779,
 27791, 27820, 27949, 28034, 28107.
 Vivian, *zob. Miejsc.*: Wieliczka.
 Vivien de Saint-Martin Ludwik, 9948, 9964,
 9981, 10034, 31474.
 Vlach J., 11922.
 Vlček Jar., 20010, 20015.
 Vogel J. E., 23207.
 Vocherodt J. G., 18194.
 Voelkel, *zob. Völkel*.
 Vogel Aug., 6049.
 Vogel E. G., 14920.
 Vogt Fr., 32111.
 Vogt Karol, 11051, 11061.
 Vogué Eugeniusz Melchior, 24597.
 Voigt (Dr.), 6263.
 Voigt Alb., 24019.
 Voigt F., 22939, 30351.
 Voigt H. G., 24960.
 Voigt Jan, 688, 753, 1408, 1708, 1964, 1996,
 2204, 2443, 2649, 6468, 7011, 12557, 12570,
 13749, 13760, 13776, 13781, 15227, 17153,
 20380, 22333, 22936, 23940, 23941, 24063,
 24074, 24078, 24080, 24083, 24089, 24110,
 25018, 25416, 25420, 25788, 28312, 30507,
 30536; *zob. Miejsc.*: Malbork.
 Voigt Jerzy, 1974, 2163, 6316, 6651, 6658,
 6691, 20806, 25507, 25526, 25532, 25643.
 Volckmann E., 1017, 25095, 28863.
 Volckhausen K., 26961.
 Volger E., 861, 865, 28753.
 Völkel M. J. A., 12137, 12295.
 Völkel O., 6273, 30416.
 Völkel R., 22045.
 Volkaerbeke Kervyn de, 26678.
 Volkmann E., 34, 205, 1017.
 Volkmann G., 6230.
 Volkmann R., 13506.
 Volkmer Fr., 255, 739, 23822, 33870.
 Voltellini H., 25771.
 Volz B., 29042.
 Vondrák W., 12649, 20298, 20299, 20302,
 20307, 20360, 22643, 24921, 29093, 30340,
 32186; r. 20361, 23949, 33452.
 Vorwork, 31777.
 Voss A., 11334, 11397, 11425, 11446, 11451,
 31927, 32035.
 Voss K. D., 5547.
 Voss W., 25939.
 Vossberg Fryderyk August, 292, 410, 483,
 484, 486, 489, 497, 511, 6820, 28610, 30609.
 Votka J., 6148, 30358.
 Vrbka A., 19855.
 Vreede, 1561.
 Vug Oskar, 11386.
 Vytautas, 18472.
 Waas Ch., 28238.
 Wachler Ludwik, 5815, 19948, 22738.
 Wachnianyn Anatol, 14675, 21250, 21300,
 21434, 22580, 24359, 24545, 30182, 31593.
 Wachowski K., r. 23002, 33769.
 Wachsmuth Ernest Wilhelm, 18339, 22795,
 22847, 22897.
 Wachter, r. 18117.
 Wachtsmuth Fr., 30490.
 Waclaw Ojciec Kapucyn, *zob. Nowakowski*
 Waclaw ks.
 Waclaw z Oleska, *zob. Zaleski Waclaw*.
 Waddington A., 4358, 27067, 27318, 34223.
 Wadołowski F. K., 17823.
 Wadowski J. Ambroży, ks., 33269, 33308.
 Waga Antoni Stanisław, 427, 7083, 10790,
 21175; *zob. Osoby*: Siennik Marcin, Ty-
 zenhauz Konstanty.
 Waga Jakób, 10773.
 Wagenaar Jan, 26475.
 Wagenmann J., 14864, 14925.
 Wagilewicz Jan (pseud. Dalibor J.), 6188,
 11266, 11859, 11863, 11918, 12473, 12623,
 14604, 14742, 21319, 22046, 22605, 23121,
 23244, 24811, 24924, 28649, 31684; r. 6289;
zob. Miejsc.: Rozhórze.
 Wagilewicz Michał, 33280.
 Wagner Adolf, 17925, 32917.
 Wagner August, 12693, 28687, 29160; r. 187,
 386, 6008, 6815, 10978, 10279, 10290,
 11234, 11416, 12340, 13012, 13384, 13506,
 14888, 14907, 16219, 17291, 17546, 18160,
 18198, 18199, 20692, 21811, 21812, 22046,
 22055, 22059, 23800, 23821, 23823, 23827,
 23828, 23831, 23833, 23839, 23870, 23879,
 25128, 25191, 25557, 26718, 28377, 28449,
 28462, 28470, 29296, 33786, 33875; *zob.*
Osoby: Schleugner Sebastian (r.); *Miejsc.*:
 Pogrzebin (r.), Strzygłów (r.), Syców (r.),
 Żary (r.).
 Wagner F., 28418.
 Wagner Herman, 10005, 31477, 31937.
 Wagner J. Bogdan, 23416.
 Wagner L., 26028.
 Wagner Paweł, 4432, 7022, 25194, 27135,
 31048, 33922.
 Wahl T., 32514.
 Wahner Ernest, 23833, 33868, 33874.
 Wahrenberg C. F. J., 4348.

- Szulc Dominik, 188, 1662, 10460, 10500, 20538, 20925, 23575, 28650, 33681, 33895, 33913; *r.* 13769, 24806; *zob. Miejsc.: Toruń.*
 Szulc Kazimierz, 11366, 11465, 11570, 12448, 16971, 17072, 18133, 21065, 23210, 23266, 33782.
 Szulc M., 21983; *zob. Miejsc.: Tarnowice.*
 Szulc P. J., 25554.
 Szulce Jan Parum, 20326, 33390.
 Szulgin I., 24263, 24622, 27545.
 Szulgin Witalis W., 19433.
 Szulz B., *r.* 20901.
 Szumakow C., 25936.
 Szumakowicz L., 22604.
 Szuman Henryk, 16514.
 Szumann, 26456.
 Szumigorski E., 27491, 28029.
 Szumkiewicz, *r.* 22615.
 Szumski Tomasz, *zob. Osoby.*
 Szuragin J. D., 10396.
 Szuramiew J., 14796.
 Szwarce Br., 27913, 27924.
 Szwejkowski, 11955.
 Szwyński J., 19616.
 Szyc Joachim Antoni, 10183, 12459.
 Szych I., 32771.
 Szydłowski Ignacy, *zob. Osoby: Niskowski J. Fr.*
 Szydłowski Michał, 33495.
 Szyłarski W. Z., 32528.
 Szymanowski Józef, *zob. Osoby: Wodziński Maciej (zob. też Szymanowski Józef).*
 Szymanowski J., 18801.
 Szymanowski M., 16686.
 Szymanowski O. K., 320, 403, 16991, 27367.
 Szymanowski Władysław, 25895; *zob. Osoby: Sędziwoj Michał; Miejsc.: Pocięjów, Warszawa.*
 Szymanowski Wojciech, 10002, 10252, 18237, 18552, 18724, 20097, 22047, 22063, 24597; *zob. Osoby: Bogusławski W.*
 Szymanowski W., 21473.
 Szymański A., 17079.
 Szymański Benjamin Piotr, 726, 13148, 16816, 17091.
 Szymański E., 31735, 31748.
 Szymański Jan Ryszard, 9836; *r.* 20222.
 Szymański Oswald K. (pseud. Weissenhorst), 16153, 23394, 23572, 27562, 27566.
 Szymański Roman, 16229, 16404, 17067, 24714.
 Szymkiewicz, *zob. Stubielewicz Stefan.*
 Szymon z Kępy, 25297.
 Szyndler Fr., 24998, 25015, 27874.
 Szyrma-Lach Krystyan, 8720, 11896, 16122, 20925, 20937, 21115; *zob. Osoby: Wyszowski Michał.*
 Szyszko Bohusz Michał, 22799.
 Szyszło Wincenty, *r.* 11137.
 Tadra Ferdynand, 1797, 26313, 26315, 28737, 29156, 30580.
 Taeglichsbeck, *zob. Miejsc.: Nakło.*
 Tafel G. L. F., 6088.
 Tagmann, 509.
 Taiée K., 13394.
 Taillandier René, 27183.
 Taine Hipolit, 19975, 22904, 26930, 27724, 28050.
 Talko J., 11127, 34167; *zob. Hryncewicz Talko J.*
 Talleyrand K. M., *zob. Osoby.*
 Tamm, 20310.
 Tangl K., 23051.
 Tangl Karloman, *zob. Miejsc.: Lwów.*
 Tankow A., 19441, 33739.
 Tappeiner F., 31863.
 Taranowski T. W., 17392, 28920.
 Tarański, 6975.
 Tarczyński Franciszek, 11212, 11323, 31932.
 Tarczyński Hipolit Bogumił, 21112, 25362, 26113; *zob. Miejsc.: Warszawa.*
 Tarczyński Wł., 23715.
 Tardieu Ambroży, 30305.
 Targowski K. ks., 29578.
 Tarnawa-Boriczewskij, *zob. Boriczewskij.*
 Tarnawski A., 14594.
 Tarnowski J. A., 23643; *r.* 23442.
 Tarnowski Jan Feliks, 20579, 21225, 21254.
 Tarnowski K., 27077.
 Tarnowski Stanisław, 4163, 6584, 6702, 6877, 6907, 7146, 7148, 7173, 7320, 7578, 7582, 8474, 8549, 9245, 10143, 10401, 10447, 10480, 11635, 17462, 18682, 20231, 20575, 20851, 20853, 20899, 20900, 21007, 21010, 21019, 21213, 21741, 22047, 23505, 23663, 23665, 24324, 25688, 25883, 25885, 25886, 26047, 26247, 26672, 26838, 27316, 27688, 27760, 27973, 28080, 28145, 30629, 30826, 31518, 33077, 33356, 33597; *r.* 20071, 20073, 20853, 22045, 22317, 27395, 28062, 31453; *zob. Osoby: Felcel A. Z., Kalicki Bern., Łukaszewicz Józef, Morawski Teodor, Siemiński L. H., Szujski Józef, Warszawicki Krzysztof; Miejsc.: Kołomyja.*
 Tarnowski W. (Buława), 25826.
 Tarnowski W. W. (zbiory), 22579.
 Tarnowski Władysław, 1386, 5994, 21247.
 Tarsza Edward (pseud. Grabowskiego Michała), 27413.
 Tastu A. S. C. V., 23391.
 Tatarski I., 14241.
 Tatiszczew S., 27950, 28036, 28073, 28160, 32851.
 Tatomiń Lucyan, 6313, 8382, 8731, 10000, 10188, 10336, 10553, 12642, 12668, 13456, 15906, 16470, 20853, 22046—22048, 22090, 22604, 23435, 25202, 25212, 25261, 25958, 26261, 26650, 26676, 26684, 26689, 26721, 26736, 26803, 27873, 31483, 33007, 33821; *zob. Miejsc.: Stanisławów (r.).*
 Tatur G. Ch., 31985.
 Taube A. E., 32681.
 Taube B., 29737.

- Taube F. W., 25195.
 Tauffenbach A., 27806.
 Tausserat-Radel A., 29007.
 Taute R., 15867.
 Tawaststjerna, 3020.
 Taylor Izak, 12651, 20392.
 Teige J., 12470, 20322, 30405, 30500, 30524.
 Teisseyre Wawrzyniec, 10568, 31712.
 Tekieliński Ehrenkreit Władysław, 5144, 19211.
 Teleki Józef, 900, 4177.
 Telfer, 10412.
 Teliczenko I. W., 27546.
 Teliga Karol, 19099.
 Temple Rudolf F., 10267, 10334, 10612, 10615, 11788, 11919, 12344, 17162, 23241, 23835, 33877, 33891.
 Tengberg N. A., 4348.
 Teobald (pseud. Rotkircha W. A.), 12135, 12216, 33402.
 Teodorowicz N. I., 14444, 21844, 22600, 22604, 24425, 31636, 32612, 32613, 32637.
 Tera E., 1636.
 Teresa Jadwiga, *zob. Osoby*: Jadwiga św.
 Terlecki Cyprian, *zob. Osoby*: Laterna Marcin.
 Terlecki Ignacy, 417.
 Terleckij Omelian, 24369, 24577, 25241.
 Terleckij W., 10311, 22604.
 Ternowski F. A., 4326, 11953, 14024, 14216, 14364, 14421, 14422, 14538, 14718, 15896, 22584.
 Terta J., 29087.
 Tesdorpf W., 21907, 21992.
 Tetmajer Włodzimierz, 32132.
 Tettau W. J. A., 7023, 12241.
 Tetzner E., 31541.
 Tetzner F., 32108, 32239, 32254.
 Teuffel Wilhelm Zygmunt, 6072, 6076, 30320.
 Teulesce P., 909.
 Teulet, 1512, 1514.
 Deutsch G. D., 887, 22975.
 Teutschlaender W. St., 24796, 26180.
 Texler Karol Feliks, 22583.
 Thäloczy L., 28778.
 Thaly Halmán, 27079, 27080.
 Thausing Maurycy, 22269, 30623.
 Theiner Augustyn, 646, 901, 1259, 1315, 1378, 1629, 1632, 1713, 3604, 3812, 4672, 4969, 12672, 13984, 14152, 18930, 23681, 24088, 27610, 28102, 28663, 28767, 29117, 30047, 34161.
 Themery T., *zob. Miejsce*: Zoliówka.
 Theodorowicz R., 27889.
 Theset A., 29075.
 Thibaudeau Antoni, 28045.
 Thieberger K., 21002.
 Theil Du, 1713, 1716.
 Thiel A., 1302, 7024, 13097, 13107, 24070, 25600.
 Thiel A., 32815.
 Thiel J., 13087.
 Thiel M., 15001; *zob. Miejsce*: Tylża.
 Thiele I. G., 12143.
 Thierry Augustyn, 23136.
 Thiers Ludwik Adolf, 27722, 28046, 28054, 28101, 28253.
 Thiesen Karolina, 27169.
 Thiessé L., 23349.
 Thimme F., 28168, 28228.
 Thiry R., 28204.
 Thoemes N., 27067, 29913.
 Thoenert, 14955.
 Thoma A., 13346, 17108.
 Thomas A., 1798.
 Thomas A., 12090, 24709, 33400.
 Thomas A., *r.* 24504.
 Thomas Jan Jerzy, 5865, 20111.
 Thomaschki P., 30365.
 Thomassen I. H., 11360.
 Thomle E. A., 29070.
 Thommen R., 28412.
 Thompson F. M., 28408, 30301.
 Thomsen W., 24475.
 Thorlacius Borge, 20389.
 Thorson E. M., 5349.
 Thuly, 29925.
 Thunert Franciszek, 1123, 2285, 16326, 24071, 25381, 28908, 28970, 32869.
 Thüngen, 25911.
 Thürheim A., 26772.
 Thürlings A., 22687.
 Thürnagel, *zob. Miejsce*: Wieliczka.
 Tichomirow E., 27127.
 Tichomirow I. A., 24180, 24464, 24688, 32628, 33143, 33970, 33996, 34220; *r.* 24691.
 Tychonrawow N., 21406, 21501.
 Tichów Z. N., 11485.
 Tichowski J., 11950, 14447, 21307, 21437, 24535, 32637; *zob. Osoby*: Grek M.
 Ticknor Jerzy, 19979.
 Tidebiel (Tidebühl) A., 12314, 33940, 33943.
 Tiefrunk K., 20009, 30500; *r.* 19997.
 Tiele Kornel Piotr, 6030, 12416, 32299.
 Tielemann G. F., 10675, 11354, 12283, 12301, 12465, 22045, 30875.
 Tiesenhausen E., 24232.
 Tiesenhausen II., 7408.
 Tietz, 10115.
 Tietzen J., 24023, 34277.
 Till Ernest, 32801; *r.* 16039, 17753, 19554.
 Tille A., 28915.
 Tille V., 11524.
 Tiller Fr., 33873.
 Tillier, 22996.
 Tillo Aleksy, 10015, 10659, 31727.
 Timczenko-Ruban I. R., 26956.
 Timiriazew T., 24504, 27506.
 Timoszczuk W. W., 26270, 26278; *r.* 28023.
 Timotejew, 11860, 17638, 21440, 25288.
 Tingl F. A., 829.
 Tischler O., 11332, 32000.
 Tissot Wiktor, 10402.
 Titius E., 6147.
 Titow A., 22632.
 Titow T., 22604, 24535, 32602.
 Tiwerczew A. P., 23729.

- Tkany A., 12432.
 Tobien, 33152.
 Tobolka Zd. V., 12470, 25531.
 Tocqueville Aleksy, 22871, 26926, 26929, 27722.
 Toderini T., 28382.
 Toeppen, *zob.* Töppen.
 Toifel K., 26771.
 Tokarski St. K., 26808.
 Tokarzewicz Józef (pseud. Hodi J. T.), 11337, 11560, 18654, 22114, 32248; *r.* 27365, 27776, 28522, 32263.
 Tokmakow I. T., 14518, 14521, 14622, 14659, 21293.
 Toldy Franciszek, 5918, 6530.
 Tolibowski J., 10199.
 Toliczenko Iw. W., 29872.
 Toll, 13757.
 Toll Ed., 31702.
 Toll Fr., 22963.
 Toll R., 159, 712, 2953, 28471, 28704.
 Tołmaczew I. N., 24465, 31627, 31642, 31805.
 Tołstoj Dymitr, 13994.
 Tołstoj Fedor, 138.
 Tołstoj I., 11272.
 Tołstoj I. I., 14394, 22571, 24499, 24697.
 Tołstoj L. I., 23607.
 Tołstoj M., 14013, 14064, 14524.
 Tomaczkin D., 23626.
 Tomal J., 16917.
 Tomanovič S., 33370.
 Tomaschek Edward, 17764.
 Tomaschek W. W., 6043, 6050, 6055, 10156, 23109, 23119, 23124.
 Tomaszewski Dyzma Bończa, *zob.* Osoby.
 Tomaszewski Fr., 10296, 22047.
 Tomaszewskij Stefan, 18569, 21513, 24380, 24556, 24572, 24597, 25494, 25608, 26496, 28838, 29794, 30997, 32931, 33185; *r.* 18782, 20998, 23490, 28929, 30398, 30402, 30403, 32952.
 Tomaszewska M., 11828.
 Tomek Wacław, 2748, 23009, 25400, 25873, 25947, 34046, 34060.
 Tomicki A., 405.
 Tomicki Symforyan, 27750.
 Tomiuc v., 22641.
 Tomkiewicz Stanisław, 20791, 25999.
 Tomkowicz Apoloniusz, 10267, 10726, 23835.
 Tomkowicz Stanisław, 4880, 13318, 13933, 17450, 18404, 18439, 18521, 18566, 19811, 20755, 20863, 21055, 21092, 21097, 21104, 21210, 21224, 21714, 21731, 21739, 21762, 21770, 21776, 21791, 21837, 21888, 21891, 21971, 22045—22047, 22069, 22077, 22549, 24622, 25890, 27380, 27866, 33017, 33132; *r.* 17261, 17355, 18618, 21714, 21717, 21718, 21761, 22089, 22317, 22373, 22416, 22421, 22617; *zob.* Miejsc.: Kraków (*r.*), Krzyżtopór.
 Tommaseo Mikołaj, 1639, 23703.
 Tondini C., 14019.
 Tondos, 21892.
 Tonner Emanuel, 23616.
 Topin Mariusz, 26200.
 Topinard Paweł, 11019, 11038, 11053.
 Topoli (?), 11980.
 Topolnicki Jan, 10932.
 Topolski Józef Walenty, 18402.
 Töppen Max Pollux, 1123, 1184, 1786, 1964, 2206, 2792, 5866, 6135, 6468, 6550, 6591, 6878, 10473, 10484, 11331, 11342, 11345, 11365, 11707, 11708, 12243, 12251, 12255, 12260, 12506, 12663, 13757, 13788, 16296, 16325, 17304, 17324, 17325, 17333, 18564, 19375, 22044, 23932, 23944, 23961, 23963, 24001, 24032, 24068, 24096, 24102, 24103, 24111, 24175, 25384, 25513, 26544, 26915, 28306, 28922, 28970, 29170, 29684, 30296, 30590, 30628, 30729, 31747, 32096, 33414, 33899, 33905—33907; *r.* 5876, 10483, 10485, 13772, 24043, 28690; *zob.* Osoby: Gitschin K.; Miejsc.: Georgenburg, Koniecwałd.
 Töppen R., 23999, 24109, 30647, 31169, 33322.
 Tornwald K. A., 6145.
 Toroński Aleksy, 11872, 21368; *r.* 21320.
 Torosiewicz Michał, 14802.
 Torosiewicz Teodor, *zob.* Miejsc.: Iwonicz, Jabłonów (*uzup.*), Szkło, Niemirów, Truskawiec, Wieliczka, Zamarstynów.
 Tosti L., 1798, 25157.
 Toth, 10026.
 Toula, 10018.
 Tozer, 30305.
 Traczewskij Al. S., 25975, 27634, 27649, 27950, 28036, 28073.
 Traner G., 26251.
 Transche-Roseneck A., 17156, 32884.
 Trapp R., 28248.
 Trasler, 11555.
 Traube L., 32453.
 Traugott P., 20016.
 Traut H., 9994, 25846.
 Trautvetter E., 12098, 28611.
 Trawiński Floryan, 22126.
 Trębicki Władysław, 7317, 30909, 31229; *r.* 6849, 20624; *zob.* Osoby: Herbert Jan, Kaliński J. D.
 Trechsel F., 15069, 15082.
 Treichel A., 11327, 11340, 12250, 12258, 17414, 17545, 18715, 31998, 32010, 32100, 32253; *zob.* Miejsc.: Skarszewy.
 Treitschke Henryk, 5779, 8702, 28041, 28256.
 Trejdosiewicz Jan, 10557, 10562, 31724.
 Trejland F., 12277.
 Trelewski W., 21723; *zob.* Miejsc.: Bydgoszcz.
 Trembecki Onufry, *zob.* Miejsc.: Krościenko.
 Trenta Tomasz, 4061.
 Trentowski Bronisław Ferdynand, 23639.
 Trepa Mściśław Edgar, 33405.
 Treskow von, 23975, 27903.
 Treszczakowski L., *zob.* Miejsc.: Lipowica.
 Tretiak Józef, 3605, 10653, 16944, 20229, 20576, 20901, 20986, 21089, 21099, 21100, 21112, 21206, 26324, 27421, 27936, 29706, 32566, 33441, 33442, 33531, 33568; *r.* 20071, 20075, 21252, 26882, 27900.

- Treusch v. Buttlar K., 25781.
 Tribukeits Fr., 18477.
 Trinchera T., 28360.
 Tripolskij N., 14165, 14569, 14629, 22604, 32637.
 Tripplin Ludwik, 3391, 3594, 3771, 4218, 4314, 4335, 4485, 4540, 4566, 4571, 5206, 15959, 17564, 17568, 17578, 17589, 17592, 17594, 17595, 17602, 22090, 23779, 26093, 26322, 26832, 26839, 27058, 27667; *zob. Miejsc.*: Góra Kalwarya.
 Tripplin Teodor Teutold, 10120, 10148, 12397.
 Trypplin T., 18216.
 Troickij I., 14694, 14785.
 Troickij P., 14480, 14598, 14600, 14609, 14772, 21303.
 Trojański Józef Kajetan, 6053, 17397, 25182, 28300.
 Tromlitz A., 25297.
 Troska Ferdynand, 23825, 25780, 32410.
 Troskoleński Tadeusz, 25852, 32396, 32669.
 Trotha T., 27323, 31744.
 Troya Karol, 5956.
 Trstenjak D., 23235.
 Truhardt A., 10675.
 Truhla J., 20750, 30500.
 Trusiewicz Ignacy, 12022.
 Trusman J., 12316, 31730, 33941.
 Truxa H., 22091.
 Trynkowski Ludwik Gabryel, 33581.
 Trypplin, *zob. Tripplin*.
 Trzaskowski Bronisław, 10670, 11507, 19121, 19576, 19818.
 Trzciniński, 14612.
 Trzuskowski J., 12487.
 Tschackert P., 15189, 24082, 24196, 25335, 25803, 29042, 32425.
 Tschackert W., 6042.
 Tschermak Gustaw, 33345.
 Tücking K., 24175.
 Tuleja J., 20922.
 Tupetz T., 18896.
 Turba G., 29041.
 Turbin S. I., 10681.
 Turcewicz A., 24306.
 Turczynowicz O., 24679.
 Turczyński Juliusz, 17579.
 Turek Fr., *zob. Miejsc.*: Truskawiec.
 Turenko A. M., 24542.
 Turgieniew Aleksander I., 114, 919, 28789, 28811, 29339.
 Turjan, 21388.
 Turkawski Marcei, 10652, 20868, 22046, 25313, 26266; *zob. Osoby*: Spicimir h. Leliwa.
 Turkowskij P., 24270.
 Turkuł J., 18443, 31462.
 Turlay W., 28535.
 Turn (pseud.), r. 26269.
 Turner C. A., 32329.
 Turner E., 20022.
 Turowski Kazimierz Józef, 5987, 11247, 11630, 20207, 23369.
 Turski Jan Kanty, 23384, 26261, 26709; *zob. Miejsc.* Kraków, Wieliczka.
 Turskij M., 31726.
 Tutkowskij P., 31757.
 Tutkowskij T., 31624.
 Tuttle H., 27282, 33766.
 Twardowski Bolesław, 4167, 27873, 27892, 27893.
 Twardowski K., *zob. Miejsc.*: Suczawica.
 Twerdochlebow A., 14614, 24593.
 Tworkowski F., 11499.
 Tworzimir Jan (pseud. Chociszewskiego Józefa), 27876, 27886.
 Tykiel Benedykt, 10197.
 Tylor Edward Burnett, 11063, 11081.
 Tymieniecki Seweryn, 442, 464, 11203, 11422, 25661, 28573, 28647.
 Tyminiński Antoni, ks., 23329.
 Tyminiński X. S., 25046.
 Tyrawski, *zob. Miejsc.*: Augustów.
 Tyroff J. A., 362.
 Tyszkiewicz Eustachy, 184, 305, 406, 598, 1456, 3912, 4328, 4596, 5449, 6851, 10434, 10570, 11143, 11186, 11305, 12121, 13171, 21849, 22046, 22372, 22525, 24243, 27324, 27959, 28379, 30008; *zob. Osoby*: Kognowicki Kaz., Krasiński Fr.; *Miejsc.*: Kierów, Troki.
 Tyszkiewicz Jan, 492, 493, 28563.
 Tyszkiewicz Konstanty, 10720, 11304, 11395, 12217, 21721, 21854, 22043, 22361; *zob. Miejsc.*: Łohojsk, Werki, Zastaw.
 Tyszyński Aleksander, 6284, 8029, 9676, 16059, 18372, 19992, 20227, 20784, 20841, 20845, 20878, 21086, 21689, 24819, 27938, 30436, 30688, 31417; r. 628, 1363, 2816, 4077, 8415, 9329, 20048, 20221, 20222, 23442, 23526, 24806.
 Tytler Fraser, 22865.
 Tyzenhauz Rejnold, 28554.
 Tzenoff G., 28211.
 Tzschoppe G. A., 682.
 Uhdaldus B. (pseud.), *zob. Zamorski Bronisław*.
 Udziela Maryan, 11591, 32154, 32155; r. 32125, 32229, 32251; *zob. Miejsc.*: Janów, pow. gródecki.
 Udziela Seweryn, 11797, 19470, 19749, 19929, 31880, 32072, 32131, 32133, 32137, 32141.
 Uheling Z., 29581.
 Uhl Gustaw, *zob. Miejsc.*: Kraków, Warszawa.
 Uhle Alojzy, 8832, 14488, 26649; *zob. Miejsc.*: Lwów.
 Uhle R., 21707.
 Uhle T., 23975; *zob. Miejsc.* Bydgoszcz, Gniezno, Poznań.
 Uhle W., 31856.
 Uhlenbeck C. C., 33392.
 Uhlig V., 10643, 31713.
 Uhlirz K., 17380, 24941, 26819, 28422, 33050; r. 24960.
 Ujazdowski Tomasz, 17637, 18735, 33735.
 Ujejski X. A., 22046.
 Ujejski Kornel, 20207.

- Waitz Jerzy, 4990, 5395, 6068, 6132, 6152, 6177, 6183, 6240, 6599, 22956, 24904, 24908, 25001, 27567, 28252, 30330, 30332, 30348, 30350, 30351, 30378, 30413, 30429, 30442, 30480; *r.* 24041; (*zob.* Dahlmann: 14859, 14926, 22758, 27317).
 Waitz Teodor, 11051, 17415, 18902.
 Wajgel L., *zob. Miejsce*: Kołomyja.
 Walcker, 18280.
 Walcker C., 11357.
 Walczak Fr., *zob. Osoby*: Siemieński Lucyan H.
 Walczakiewicz Br., *zob. Osoby*: Boduen.
 Waldeck A., 10514.
 Waldow F., 31494.
 Walewski Antoni, 1445, 2765, 3901, 4263, 23582, 26441, 26536, 26573, 26612, 26855.
 Walewski Cyprian, 7194, 15030, 25879, 32697; *r.* 20673.
 Walewski K., 439.
 Walewski St., 438, 472, 553.
 Walewski Władysław, *r.* 10071.
 Walicki Aleks., *zob. Miejsce*: Uzda.
 Walicki Alfons, 11109.
 Waligóra J., *zob. Przyborowski Walery*.
 Waligórski Franciszek, 13544, 13620, 13622, 17265, 27926, 28551.
 Waligórski Fr., *zob. Osoby*: Potoccy.
 Waligórski Józef, *zob. Miejsce*: Stanisławów.
 Waliszewski Juliusz, 31796.
 Waliszewski Kazimierz, 1442, 1451, 3843, 4079, 4601, 10700, 17109, 18435, 18511, 21048, 23664, 23690, 26279, 26410, 26417, 26469, 26713, 26954, 26968, 27005, 27016, 27216, 27311, 27415, 27456, 27468, 27488, 27720, 28073, 29990, 33225; *r.* 4754, 21052, 23647, 26678, 27175, 28175, 31451, 34131.
 Walkiewicz Wawrzyniec, ks., 12956, 31323.
 Walkowski Józef, ks., 12945, 22045, 22270.
 Wallace, 15071.
 Wallenius G., 3964.
 Wallon Henryk, 27726, 28073.
 Walmore H., 12175.
 Walouch Fr., 6659.
 Walter E., 32009, 32010.
 Walter F., 16015.
 Walter II., 10646.
 Waltz O., 25774.
 Wałujew D. A., 3838.
 Wandeniuk P., 21436.
 Wanek F., 31584.
 Wanher E., 6146.
 Wankel II., 11323.
 Wankiewicz M., *r.* 14941.
 Wannowski August, 6054.
 Wappäus Jan Edward, 18277.
 Wappler A., ks., 12534.
 Wardanowicz J., 1199.
 Warhanek, 10316, 10619.
 Warmholtz K. G., 22763, 30290.
 Warmiński J. (pseud. Liedera Jana), *zob. Miejsce*: Czerniaków.
 Warmiński Teodor, ks., 777, 13370, 19307, 19620.
 Warmiski Mieczysław, 6382, 25929; *r.* 17575.
 Warnecke F., 28481.
 Warner, 1498.
 Warnka Stanisław, 219, 9973, 16488, 19614, 25743, 33806; *r.* 2992, 16607, 23425.
 Warnkönig L. A., 5927, 16015.
 Warnkówna Jadwiga, 31561.
 Warschauer Adolf, 17224, 17225, 17626, 17806, 18050, 18451, 21803, 21924, 22131, 22433, 23658, 23720, 28718, 30829, 32458, 33010, 33011, 33053, 33651; *r.* 25045, 30403; *zob. Osoby*: Lekszycki Józef; *Miejsce*: Mogilno.
 Warschauer Fr., 18529.
 z Warszawy Jan (pseud.), 26288.
 z Warszawy Jan, 27051.
 Wartenberg Feliks (pseud. Szczesny), 10148.
 Warwarinśkij M., 14770.
 Wasilczykow, *zob. Osoby*: Razumowski Cyryl.
 Wasilenko W., 17375, 17967, 24260, 24593.
 Wasilew A., 23237.
 Wasilew I. I., 14612, 31661.
 Wasilewski Leon, 20597, 21549, 31602, 31881, 32047, 32221; *r.* 32122, 33380; *zob. Miejsce*: Czernichowo.
 Wasilewski Zygmunt, 11775, 11825, 18100.
 Wasilewska Felicya, 20002.
 Wasilewskij W. G., 3169, 12667, 14360, 14622, 14309, 18149, 24490, 24491, 24665, 24721, 25064, 26071; *zob. Osoby*: Joann VII.
 Wasilkowski J., 20984.
 Wasistow P., 30390.
 Wasiutiński M., 14330, 14667, 21537.
 Waśkowski W., *zob. Miejsce*: Olkusz.
 Waśniewski Antoni, 4087.
 Wasowicz J., 23278.
 Wasowicz Mieczysław Dunin, *zob. Miejsce*: Pustomyty, Rohatyn.
 Wasserschleben II., 1148, 28910.
 Waszkewicz G., 24280.
 Waszkewicz Jan, 18254.
 Waszyński St., 23635.
 Watson K. F., 10865, 10899, 12273, 12285, 12287, 12517, 24183, 32261.
 Wattenbach Wilhelm, 174, 253, 790, 1293, 1735, 5861, 5896, 6205, 6219, 6221, 6230, 6240, 6244, 6273, 6287, 6305, 6309, 6345, 6386, 6442, 12549, 12848, 13345, 13405, 13410, 13441, 13561, 22753, 23821, 24915, 25159, 28329, 28337, 30256, 30330, 30351, 30427, 30483, 34073.
 Watterich J. M., 5951, 13765, 20922, 20925, 24041, 25111.
 Wauters A., 29034.
 Wawel Louis J., *zob. Louis J.*
 Wawrosz K., 27892.
 Wawrowski W., 24978; *r.* 12119.
 Wawrykiewicz E., 20674.
 Wawrzeński Maryan, 17625, 21739, 25476, 29952, 31929, 31932, 33101, 33665.
 Wayda K., 2281, 25547.
 Wdowiszewski Wincenty Juliusz, 21992; *r.* 22378.
 Weber (hist. handlu), 18125.
 Weber (hist. literatury), 19967.

- Weber A., r. 20349, 20312.
 Weber E., 29428.
 Weber Hugo, 1532, 4518.
 Weber Jerzy, 22744, 22799.
 Weber Karol, 27182.
 Weber K. J., 13742.
 Weber Lotar, 10461, 17531, 33925; *zob. Miejsc.: Barciany.*
 Weber O., 27139, 27151.
 Weber S., 28478, 34010; *zob. Miejsc.: Letanowce.*
 Wechmar Karol, *zob. Miejsc.: Żedlitz.*
 Węclewski J., 16465.
 Węclewski Stanisław, 18413, 19832.
 Węclewski Zygmunt, 7962, 20913, 20820, 20822, 21261, 33480, 33609.
 Wedekind E. L., 23821, 34044.
 Wedel H. F. P., 28765.
 Wedel R., 10045.
 Wedell, 1535.
 Wedeniapiu P., 14398.
 Weech Fr., 25189.
 Wegele F. X., 6035, 22741, 23034.
 Wegener Z., 31676.
 Węgliński L., 27766.
 Wegner, r. 24980.
 Wegner A., *zob. Miejsc.: Libawa.*
 Wegner Leon, 5355, 5399, 5407, 5436, 6696, 9244, 12864, 16503, 23739, 25540, 26898, 27316, 27442, 27616, 27699, 27748, 27810, 27811, 27830, 27861, 27877, 27898, 27907, 27919, 27922, 28103.
 Wegner R., 24010.
 Wegner Stanisław, 25130.
 Węgrzecki Stan., *zob. Osoby.*
 Wehrman K., 18051.
 Wehrmann M., 14994, 16963, 23886, 23912, 31678, 32433, 32436, 32478, 33043; r. 16338, 16339, 19805, 21817, 21819, 22025, 23890, 23911, 23914, 23919, 24009, 26754, 28609, 28699, 32006.
 Weichardt J. Th., 17604.
 Weidemayer, 27293.
 Weidenbach A. J., 147.
 Weigel, 11417.
 Weigel A., 23837.
 Weigel Chr., 10913.
 Weigel J., 21144.
 Weigel M., 31912.
 Weigel R., 21682, 21686.
 Weigel T. O., 126, 21692, 22742.
 Weigelt K., 14971.
 Weigert Ks., 22045.
 Weil, 28248.
 Weiland C. F., 10943, 10989.
 Weimarn F., 10540.
 Weinberg Julian, 23620.
 Weinberg R., 32258.
 Weinert, *zob. Wejnert.*
 Weingarten Herman, 13232.
 Weingärtner W., 22033, 22078.
 Weinhold K., 11014, 12340, 33116, 33857.
 Weinhold K., r. 17355.
 Weise A., 22331.
 Weisker G., 20318.
 Weiss (wyd. pism Granwelli), 1543.
 Weiss (hist. Alfreda W.), 6098.
 Weiss A., 12234; *zob. Miejsc.: Lec.*
 Weiss A., 19540.
 Weiss Antoni, 25532.
 Weiss F. G., 23839.
 Weiss H., 14532.
 Weiss H., 31568.
 Weiss J., 22393.
 Weiss Jan Bapt., 22800.
 Weiss K., r. 26766.
 Weissbach A., 11040.
 Weissberg M., 21557.
 Weisse E. Chr., 28131.
 Weissenhorst (pseud.), *zob. Szymański Oswald.*
 Weitzel, 34300.
 Weizsäcker H., 22065.
 Weizsäcker J., r. 14861.
 Weinert Aleksander, 166, 172, 339, 412, 415, 442, 1203, 2013, 3699, 4082, 4113, 4202, 4625, 7317, 10727, 13551, 13596, 13618, 13641, 16121, 16574, 16965, 17045, 17231, 18450, 18665, 18743, 20632, 21039, 21097, 21905, 21959, 22045—22047, 22051, 22090, 22303, 22775, 26089, 26758, 26835, 27259, 32899; *zob. Osoby: Olinda Joachim; Miejsc.: Kraków, Łowicz, Praga warszawska, Warszawa, Willanów.*
 Welcker Herman, 11134.
 Welcker Karol Teodor, 16014.
 Welden L. Frhr. v., 5675, 28178, 28216.
 Weller E., 33528.
 Wellington A. Wellesley, *zob. Osoby.*
 Welschinger H., 28193.
 Welter T. B., 22814.
 Weltes, 12520, 12521.
 Weltzel, 13031.
 Weltzel Aug., 11748, 17294, 23823, 23833, 23834, 23837, 33875; *zob. Miejsc.: Gutten-tag, Pogrzebin, Żary.*
 Wełyczko Hryc, 18148, 24491, 32175.
 Wenck K., 12566, 25178.
 Wenda R., 18082, 20704, 20945, 21035.
 Wende J., 476.
 Wendler O., 23890, 23033.
 Wendroth E., 2684.
 Wendrinsky K., 27503.
 Wendt, 10862.
 Wendt Henryk, 17292, 23839, 23865, 25556, 25572, 29242, 33033.
 Wendt Jerzy, 23213, 25094.
 Wenedikt, archim., 14606.
 Wenešin Juriy, 12269, 21353, 23246, 23309, 24474, 24475, 33794.
 Wengen v., 11439.
 Wengen F. v., 27202.
 Wengerow S. A., 20624, 21289, 21516.
 Wengżenowskij S., 24576.
 Wening Józef, 10608.
 Wentzel K., 31568.
 Wenzel G., 894, 895, 23275, 25582.
 Wenzelburger K. T., 22795.
 Werberger Sadok Fr. Z. K., 30465.

- Werhyckij M., 22727.
 Werchratskij Iwan, 21327, 21543, 32180;
 r. 21323, 21344, 21347.
 Werckmeister K., 28039.
 Weregín, 27902.
 Werenka D., 31623.
 Werenko F., 32076.
 Werewkin M. M., 16276.
 Werezýński G., 13643, 22047; *zob. Miejsc.*:
 Lublin.
 Werbter H., 17297.
 Wermholz D. G., 5963.
 Wermonty Alfons, 19978.
 Werner (hist. szwedzki), 3020.
 Werner A., 23727, 30530; *zob. Miejsc.*: Trze-
 meszno.
 Werner H., 10147, 23708, 31567.
 Weiner K., 28779.
 Werner Ryszard Maria, 31262, 33240; *r.* 19955,
 27806.
 Wernic Henryk, 22827, 27238, 33559.
 Wernich F. O., 24230, 27055.
 Wernicke E. J., 807, 17313, 21695, 21814,
 21893, 23810, 24015, 30451.
 Wernicki Aleksander, 14774.
 Wersche K., 16188, 23692, 24947.
 Werterliag (Fris), 27563.
 Wertheimer Edward, 17784, 27635, 28069,
 28107, 28179.
 Wertner M., 26956, 34076; *r.* 24879.
 Werunsky Emil, 1789, 25226.
 Weryho Władysław, 11812, 12298, 26115.
 Werytus A., 21847, 31639.
 Werziłow A., 18153, 25570.
 Weselago T. T., 932.
 Weselowski Adr. N., 11533, 11867, 11951,
 12471, 21431, 21441, 33777; *r.* 11497.
 Weselowski I. A., 3111, 26059, 27500, 28796.
 Weselowski K., 10950.
 Weselowski W., 20055.
 Weserian, 764.
 Wesołowski K. S., 28029.
 Wesiński A., 11379.
 Weske M., 12322.
 Wesołowski F. Z., 10679.
 Wesołowski J., 17858.
 Wesselack, 12595.
 Wessely, 17776.
 Wessely J. F., 21692, 21680.
 Wessenberg J. H., 25334.
 Westberg Fr., 24938, 30345.
 Westberg P., 31781.
 Westergaard, 18280.
 Westling Gustaw Oskar Fryd., 3300, 32689,
 33273.
 Westman Serge de, 28790.
 Westphal J. H. K., 20925.
 Wieszczcierow N. W., 14622.
 Wetstein F. H., 15907.
 Wetzel, *r.* 33376.
 Wetzler, 12520, 12521.
 Weyerhann J. C., 21638, 21674.
 Weyssenhoff Józef, 27990, 31407.
 Wężyk Franciszek, *zob. Osoby*.
 Wężyk Władysław, 20985; *zob. Osoby*: Gro-
 chowski St..
 Wheeler J. T., 6042.
 Whitney William D., 20242.
 Wiałczakiewicz Fr., 26808.
 Wiaziemskij Piotr P., 21436, 24475.
 Wibling K., 29808.
 Wicherkiewicz Władysław, 21866.
 Wicherski P., 19990.
 Wicnert E., 12110.
 Wichert G., 17031.
 Wickenhauser F. A., 803, 912, 14615, 24785;
 zob. Miejsc.: Czerniowce.
 Widawski P., 22204.
 Widma. Karol, 70, 19548, 20932, 22045,
 22047, 22604, 23578, 23616, 25958, 26504,
 26681, 29236; *zob. Osoby*: Koreccy ks.;
 Miejsc.: Brzeżany, Raj.
 Widulińska Joanna, *zob. Miejsc.*: Puławy.
 Wiehe G., 25638, 33144.
 Wiecki W., 21008.
 Wiczorkowski Władysław, 7386, 10117,
 13448, 13603, 30665; *r.* 8478.
 Wiedemann F. J., 12316, 12318, 12324, 12325,
 15005.
 Wiedemann O., 20360, 33406.
 Wiederhold Karol, 29768.
 Wiehr E., 28240.
 Wieleżyński, 23168.
 Wielisław (pseud.), 13255, 21133; *zob. Osoby*:
 Gamrat Piotr.
 Wielogłowski Walery, 22045, 22311; *zob.*
 Miejsc.: Solec.
 Wielopolski Aleksander, 1381, 1382.
 Wienckowski D., 14632; *zob. Osoby*: Wólfo-
 wicz Zelman.
 Wiener, 28216.
 Wiener L., 32276.
 Wiener M., 260, 30996.
 Wieniarski Antoni, 8473, 11961, 13358, 13456,
 14585, 15078, 22047, 22091, 26650, 27417,
 28187, 31044; *zob. Osoby*: Kopczyński
 Onufry; *Miejsc.*: Czernięcin, Krasiczyn,
 Olesko, Radecznica, Rożanka, Szczeko-
 ciny, Włodawa.
 Wiekowski G., 26769.
 Wierzbicki Daniel, 10626, 10765, 11595, 33555.
 Wierzbicki Józef Leon, 20985.
 Wierzbicki Ludwik, 21728, 22046, 22414,
 22661.
 Wierzbicki Nieczuja, 10935, 23316.
 Wierzbicki O. K., 26879.
 Wierzbowski M., 10645.
 Wierzbowski Michał, 25038; *zob. Osoby*:
 Skarszewski Wojciech.
 Wierzbowski Teodor, 101, 109, 1416, 1420,
 1675, 1867, 3009, 3109, 3111, 4167, 5434,
 6001, 6837, 7640, 7641, 12677, 12684, 12694,
 12711, 12932, 14905, 19796, 20127, 20208,
 20522, 20926, 21018, 25264, 25876, 25948,
 26010, 26017, 26059, 26061, 26273, 28338,
 28590, 28671, 28966, 28974, 29235, 29421,
 29528, 29676, 30297, 30694, 30851, 30946,
 33378, 33436, 33470, 33540, 34168; *r.* 64,

- 665, 1949, 5826, 12637, 25727, 25984, 26007, 26669, 29456.
 Wierzbachowski X., 17106; *zob. Osoby*: Reuter Ferd.
 Wierzchowski Z., 11819, 27771, 32157.
 Wierzejski L., 20925.
 Wiese A., 13334, 25094.
 Wiesener W., 13113, 14893.
 Wieser, 19582.
 Wiesiołowski (historycy rosyjscy), *zob. We-sełowski*.
 Wiesiołowski Krzysztof, *zob. Osoby*.
 Wiesiołowski Fr. Ksawery, *zob. Osoby*: Dzierzkowski Józef, Krasicka Anna.
 Wiesner L., 23830.
 Wiesner W., 6232, 31682, 32432.
 Wietersheim E., 6061, 32139.
 Wietz J. K., 13239.
 Wigand P., 866, 6153.
 Wigger F., 30416.
 Wijné J. A., 29896.
 Wiktor T., 22046.
 Wiktorowa M. A., 21450.
 Wikul I. T., 32601.
 Wikula P. F., 24409.
 Wilamowitz-Möllendorf U. F., 10836.
 Wilberg E., 22331.
 Wilcke J. A., *zob. Miejsce*: Zamość.
 Wilczek Józef, 12981.
 Wilczyński Bolesław, 22681.
 Wilczyński Fr., 24720.
 Wilczyński J. K., 348, 21968.
 Wilczyński J. M., ks., 13707.
 Wilczyński Roman, ks. (z Pawłowic Roman), 21134.
 Wilczyński O., 24485, 33975.
 Wild, 10763.
 Wilda W. E., 17342.
 Wildmann F., 23913.
 Wildt Juliusz (wydawca), 5385, 5433, 9707, 9794, 11552, 11558, 16176, 21043, 24670, 28091, 32028; *zob. Miejsce*: Dubiecko, Dzików, Podhorce, Rabka, Rozhórcze, Wieliczka.
 Wilken Fr., 24490, 25047.
 Wilkinson John Gardnes, 23046.
 Wilkoński August, 16033, 16464, 22109, 26709; r. 7041; *zob. Miejsce*: Murzynowo, Orłowo.
 Wilkońska Paulina, 22090, 27833; *zob. Osoby*: Jabłonowska Anna.
 Wilkosz T., 17063.
 Wilkowski J., r. 23437.
 Willems A., 33377.
 Willie J., 17891.
 Willigerod J. K. F., 24150.
 Willkomm H. M., 10136.
 Willmann Otto, 18902, 18906.
 Willmans R., 886, 24908, 24965, 26766, 29113.
 Wilmet M. Chr., 13679.
 Wilpert O., 23829, 23833, 31588.
 Wilson D., 11068.
 Winaver M., 16110, 16982, 25095, 32917.
 Winckler, 6147, 10493, 22044, 24027.
 Winckler A., 18201, 25247.
 Winckowski D., 21348.
 Winczakiewicz Al., ks., *zob. Miejsce*: Działoszyce.
 Wind ed., 6031.
 Windakiewicz Stanisław, 133, 2711, 3117, 6838, 7322, 18685, 19797, 19301, 20822, 20845, 20854, 20857, 20896, 20974, 20984, 20992, 26015, 26233, 26383, 30625, 33317, 33318, 33453, 33532; *zob. Osoby*: Grochowski St.
 Windischmann F., 14783.
 Winiarz Alojzy, 16095, 17501, 17520, 17527, 17701, 17954, 18407, 28866, 28889, 28905, 30881, 32804, 32895, 32902, 32958, 33061, 33080, 33104, 33231, 33851, 33887; r. 12691, 16486, 16912, 16972, 17077, 17184, 17224, 17395, 17433, 17563, 17649, 17692, 18696, 18238, 18245, 18321, 23852, 25259, 28880, 28888, 28928, 28929, 30878; *zob. Osoby*: Łaguna Stosław.
 Winwarter Józef, 17733.
 Winkelmann Edward, 1651, 1736, 2563, 4435, 4641, 6493, 16379, 17336, 22803, 24090, 24116, 24179, 24224, 27263, 28706, 28744, 28747, 29108; r. 2934, 13793, 24117, 28703, 30218, 30444.
 Winkler A., *zob. Miejsce*: Puławy, Wigry.
 Winkler B., 11716.
 Winkler O., *zob. Miejsce*: Szczawnica.
 Winkler R., 22036.
 Winogradow N., 14367.
 Winsor Justyn, 22751.
 Winter, 32265.
 Winter F., 13326, 13393, 34038.
 Winter Jerzy, 22803, 22930, 25067, 25088, 25155, 26192, 28453.
 Winter L., 22192.
 Winternitz M., 31851.
 Wirth Maks., 17923.
 Wirthmüller, 12519.
 Wiseman Mikołaj, 12580.
 Wislicenus P., 23256.
 Wiślicki Adam, 10000, 10254, 10789, 11818, 17104, 17222; *zob. Miejsce*: Gołonóg, Łódź, Nisko, góra.
 Wiślicki Józef Mikołaj, 10251, 10273, 18588.
 Wiślicka A., 18715.
 Wiślocki Władysław, 47, 49, 65, 248, 1194, 1342, 1388, 1410, 2355, 3655, 5482, 7156, 7160, 8476, 18945, 18970, 19005, 19473, 20126, 20128, 20487, 20505, 20785, 21134, 26352, 26813, 27429, 27453, 28014, 28299, 28954, 28955, 29419, 33366, 33435, 33502, 33563; r. 13592, 20125, 20477, 20673.
 Wiśłocka z Estków Marya, 27877.
 Wiśmierski J., 25945.
 Wismunt M., 100.
 Wiśniewski, 11622.
 Wiśniewski Fel., *zob. Miejsce*: Szczawnica.
 Wiśniewski Łukasz, *zob. Osoby*: Stępa Jakób.
 Wiśniowski Sygurd, 22045, 27526, 27877.
 Wiśniowski Tadeusz, 31696.
 Wisotzki E., 31464.

- Wistulanus G., 17299, 23970.
 Wiszniewskij D., 19414, 19440.
 Wiszniakow E. P., *zob. Miejsc.*: Białowieża puszcza.
 Wiszniewski Michał, 658, 1357, 1704, 1789, 3622, 5978, 6536, 6561, 6330, 13832, 20045, 20205, 20551, 21772, 22120, 23374, 28925, 29123, 29202.
 Witanowski Michał Rawicz, 11223, 11815, 17184, 21904, 21933, 21964, 22045, 22089, 23714, 31536, 31879, 31934, 32158, 32286; *r.* 32442; *zob. Osoby*: Bogumił św.; *Miejsc.*: Rędziny, Trojanów.
 Witkiewicz Stanisław, 11799.
 Witkowski, 22331.
 Witkowski J., 22092.
 Witkowski Ks., 22045.
 Witkowski L. P., *zob. Miejsc.*: Uniejów.
 Witkowski, pułkownik, *zob. Miejsc.*: Warszawa.
 Witkowski Stanisław, 16847, 20818, 20857, 33427; *r.* 18763, 20818, 30298.
 Witkowski W., ks., 25986.
 Witkowski W. M., 22204.
 Witkowska Helena, 20617.
 Witort Jan, 12088, 24707, 26522, 28852, 32215, 32231, 32236.
 Witski A., 21220; *r.* 20853.
 Witt, 11210.
 Witt A., 13776, 16297, 24067, 24090, 25545; *zob. Miejsc.*: Malbork.
 Witte E. J., 26610.
 Witte Karol (pseud. Spektator W.), 19681.
 Wittichen P., 27718.
 Wittig Karol, 17762, 17766.
 Wittmann E., 10093.
 Wittorf A. W., 12296.
 Wittstock II., 25584.
 Witty Wiktor, 463, 25203, 27979, 28565, 28570, 28573, 28606, 28624, 28625, 31918; *r.* 25203, 25887, 28580, 28589, 28591, 28602, 28615; *zob. Osoby*: Władysław I. Łokietek.
 Witulski, 11202.
 Witulski J., 13910.
 Witwicki Stefan, 9731.
 Witwicki St., 11920, 12737, 21115.
 Witzke P., 3624.
 Witzleben F. Aug., 26, 10172, 10924, 23359.
 Witzthum, 4161.
 Wiśłocki Henryk, 12384, 12390.
 Władimir, archimandrit, 28359.
 Władimirow P. W., 21275, 21300.
 Władimirow W., 33511.
 Władimirskij - Budanow M. F., 952, 16069, 16223, 16270, 17134, 17166, 17389, 17831, 19433, 24563, 32345, 32993.
 Włast J., 24441.
 Włostowski K., *r.* 23002, 33769.
 Włoszek T., 20857, 22711.
 Wocel Z. E., 11171.
 Wodomercus Ernest, 9551.
 Wodzicki Stanisław, *zob. Osoby*.
 Wodzicka z Potockich Teresa, 23457, 26372.
 Wodziński Antoni, 18792, 25294, 25890, 26721; *r.* 28023.
 Wojejkow A., 31649, 31769.
 Woelke Fr. A., 20992.
 Woelky K. P., 690, 725, 813, 13073, 13077, 13299, 28691, 30242, 32423.
 Woerkehring H., 6150.
 Woerl, *zob. Miejsc.*: Kraków, Toruń.
 Wohlbrück Z. W., 871, 1703, 13062.
 Wohlfahrt, 18892.
 Wohlwill A., 27140, 27993.
 Wöhrmann K., 21607.
 Wójcicki Kazimierz Władysław, 45, 164, 628, 1024, 1365, 1370, 2543, 4889, 5983, 5986, 6263, 6327, 7150, 8339, 8375, 8479, 9676, 9787, 9833, 9852, 9858, 9913, 10095, 10616, 10662, 10733, 11109, 11144, 11545, 11552, 11560, 11562, 11564, 11577, 11589, 11601, 11602, 11605, 11606, 11612, 11625, 11638, 11639, 11675, 11630, 11681, 11693, 11787, 11794, 11823, 11850, 11862, 11880, 11902, 11917, 11989, 12010, 12352, 12385, 12392, 13283, 13589, 13605, 13966, 16741, 16761, 16790, 17174, 17179, 18386, 18445, 18527, 18543, 18554, 18563, 18571, 18614, 18616, 18625, 18660, 18670, 18709, 18727, 18728, 18735, 18749, 18764, 18787, 18818, 20047, 20096, 20206, 20221, 20624, 20639, 20786, 20845, 20857, 20876, 20878, 20900, 20925, 20933, 20966, 21001, 21015, 21081, 21092, 21098, 21099, 21104, 21106, 21109—21112, 21120, 21148, 21166, 21180, 21193, 21225, 21226, 21232, 21237, 21251—21253, 21722, 21741, 21960, 21961, 22045, 22046—22048, 22090, 22091, 22164, 22176, 22343, 22517, 22605, 23279, 23506, 23524, 23676, 23746, 25762, 23779, 25122, 25210, 25273, 25377, 25442, 25474, 25610, 25713, 25768, 25805, 25837, 25841, 25865, 25881, 25889, 25983, 25988, 25993, 25999, 26012, 26093, 26147, 26151, 26254, 26283, 26289, 26323, 26335, 26338, 26414, 26421, 26448, 26682, 26720, 26788, 26806, 26850, 26867, 27055, 27077, 27345, 27379, 27557, 27703, 27926, 27940, 28007, 28010, 28013, 28080, 28173, 28658, 31081, 31258, 33534, 33583, 33597, 33655, 33659, 34036; *r.* 2820, 2983, 3429, 4945, 6543, 6874, 7906, 8605, 9654, 9784, 9838, 9914, 9917, 10169, 10251, 10254, 10956, 11307, 11633, 11699, 11793, 12026, 12379, 16058, 17096, 18669, 20046, 20054, 20222, 20445, 20640, 21744, 21751, 21802, 22046, 22525, 23499, 25261, 25827; *zob. Osoby*: Bartoszewicz J. J., Batory Andrzej, Dembowski T., Falkowski Jak., Gamrat Piotr, Grudczyński Jan, Helcel A. Z., Herburt Jan, Gostomski Anzelm, Grabowski Ambr., Jabłonowska Anna, Kitowicz Jędrzej, Komorowska Gertruda, Koniecpolski Stefan, Korecki Sam. Karol, Lwowczyk Marcin, Majewski Walenty, Malinowski Mikołaj, Niemojewski Józef, Przezdziecki Aleks., Sawa-Caliński, Sprowski Odrowąż Jan, Stańczyk, Szymanowski Józef, Tę-

- czyński Jan, Tyszkiewicz Eustachy, Ty-
szyński Aleks., Wałęwski Cyprian, Żół-
kiewski Adam; *Miejsc.*: Bardyów, Bie-
lany pod Warszawą, Czarnylas, Czernia-
ków, Gniezno, Kalwarya zebrzydowska,
Kazimierz dolny, Kraków, Marymont,
Płock, Podhorce, Przegonia, Trzemeszno,
Warszawa, Wieliczka, Willanów, Zawie-
przycze.
- Wójcicka, 10967.
- Wojciech z Boguchwałowic, 9687.
- Wojciech z Medyki, ks., 13770.
- Wojciechowski Bronisław, 19513, 21037, 22047.
- Wojciechowski Kajetan, 9787.
- Wojciechowski Konstanty, 20079, 20853, 21068,
21223, 33222; r. 20076, 20631.
- Wojciechowski L., 24677; *zob. Miejsc.*: Wil-
kowyski.
- Wojciechowski Rajmund, 18131, 18944, 20664.
- Wojciechowski Tadeusz, 5841, 6221, 6287,
6343, 6351, 6400, 21159, 21891, 21998,
22045, 23189, 23679, 23753, 24817, 24857,
24870, 24928, 24939, 25010, 25948, 26875,
27197, 33459; r. 6126, 12644.
- Wojciechowski W. A., r. 24802.
- Wójcik R., ks., 22045.
- Wojczyński Ant., 15917.
- Wojda Karol Fryderyk (pseud. Adamowicz
A.), *zob. Osoby*.
- Wojewódzki Justyn, 21133.
- Wojkasen (pseud. Cejnowy Stanisława), 11721.
- Wojkowski Antoni F., 9373.
- Wojkowska z Molińskich J., 23385.
- Wojnar Kasper, 27874, 27976.
- Wojniłowicz K., *zob. Miejsc.*: Nowogródek.
- Wolański Tadeusz, 579, 11197, 11377, 11456.
- Woldemar J. H., 4361.
- Woldrich J. N., 31885.
- Wolf A., 5263, 22803, 27290, 34236.
- Wolf A. A., 6442.
- Wolf G., 19542, 19553, 27651.
- Wolff G., 27653.
- Wolff, 19967.
- Wolff, 22958, 23858.
- Wolff, 25947.
- Wolff F., 15766, 24113, 27165, 32687.
- Wolff Józef, 271, 361, 398, 403, 16552, 24657,
24723, 26224.
- Wolff K., 19933, 31504.
- Wolff O., *zob. Miejsc.*: Zielona góra.
- Wölflin E., 30309.
- Wolfgang Ksawery, *zob. Miejsc.*: Liszków,
Pińsk, Rajgród.
- Wolfsgruber C., 27787.
- Wolfskron A. L., 6320, 6330, 22598.
- Wolicki, 18235.
- Wolicki K., 13005.
- Wolke A., 12099.
- Wolkenhauer W., 31498.
- Walker J. W., 13469.
- Wölky K. P., *zob. Woelky*.
- Wollan St. P., 11926.
- Wolle O., *zob. Miejsc.*: Kalisz, Wieluń.
- Woller E., 20351.
- Wollerup W., 25247.
- Wollmann Al., 33695.
- Wollner W., 11523.
- Wolny Grzegorz Tomasz, 33863, 34066.
- Wolsborn L., 549, 28626.
- Wolski Kajetan Saryusz, 27521.
- Wolski Ks., 22067.
- Wolski Ludwik, 10665, 10736, 10826.
- Wolski Włodzimierz, 31417.
- Wolski Zygm., 20139, 20200, 26818.
- Wolter E. A., 3872, 11153, 12112, 12126,
12136, 12151, 12214, 12235, 12264, 12266,
12286, 12453, 12503, 16245, 20350, 20351,
20355, 20356, 20358, 21354, 26341, 31980,
32238, 32241, 32321, 33400; r. 12190,
19627.
- Wolzogen II., 11081.
- Wołkowski A. W., 17542, 33083.
- Wołkow, 21339.
- Wołkow F. K., 11489.
- Wołkow N. W., 21397.
- Wołkow (Volkow) T., 11978, 14005, 31973,
32175, 32202, 32222.
- Wołkow W., 22604.
- Wołonczewski Maciej, ks., 10452, 13198, 32442.
- Wołoszczak E., 31772.
- Wołoszyński J. J., 506.
- Wołowicz Hipolit, 8238.
- Wołowski, 22333; r. 18820.
- Wołowski Józefat Pantaleon, 16989.
- Wołowski Michał, 17987, 18787.
- Wołowska T., 23415.
- Wołyński, *zob. Giżycki*.
- Wołyński Artur, 561, 2450, 3888, 9038, 20919,
20927, 20928, 20930, 26381, 28370; *zob.*
Osoby: Jabłonowscy.
- Worbs J. G., 655, 863, 23025, 23860, 23868,
29166, 32834, 33863, 33881, 33882, 33884.
- Worms Emil, 18174.
- Worobiew Grzegorz, 27914, 31355, 34145;
zob. Miejsc.: Łomża.
- Worobkewycz I., 22622.
- Worobkiewicz Eugeniusz, 10351, 14494, 31622,
32655.
- Woroncow A., 24919.
- Woronicz Jan Paweł, *zob. Osoby*.
- Woronow A. D., 12630, 14092, 29093, 32542.
- Woroszyło II., *zob. Miejsc.*: Busk(o).
- Woskresenski Gr., 20004.
- Wostokow A., 3978, 14593, 14594, 22632,
24563, 24584.
- Wostokow I. N., 14020.
- Wotke K., 30515; r. 20822, 20894, 20895.
- Woycke August, 12146.
- Woynarowski St., 27771.
- Woystronowski, r. 1363.
- Woźniak K., 31570.
- Woźniakowski D., 17514.
- Wrangel F. F., 31762.
- Wrangel M., 356.
- Wratisław A. H., 14836.
- Wrede K. F., 4415.
- Wredl F., 30317.
- Wright Tomasz, 30336.

- Wróblewski Kazimierz, r. 21004.
 Wróblewski Nap., 23573.
 Wróblewski W., 10702, 31762; r. 18123; *zob. Miejsce.*: Narocz.
 Wróblewski Waleryan (pseud. Koronowicz), 8648, 23573, 23577.
 Wróblewski W. X., r. 19319.
 Wroblewski, 6209, 24503, 25064.
 Wrotnowski Antoni, 18211.
 Wrotnowski Feliks, 12498.
 Wrześniowski August, 11892; r. 11298.
 Wszelaczyński Władysław, r. 22692, 22699.
 Wszeteczka (Wsetecka) Romuald, 6942, 25598, 25820; r. 25702, 25710.
 Wuensch R., 30309.
 Wülker Ryszard, 19975.
 Wunderbar R. J., 15940.
 Wunster Karol, 11753, 23515; *zob. Miejsce.*: Holidunów.
 Würfel A., 12637.
 Würkert L., 13432.
 Wurm K. F., 25924.
 Wurzbach Konstanty, 20107, 20630, 22045, 22886, 27655, 27787, 27986.
 Wüstenfeld J., 28359.
 Wutke Konrad, 9966, 13384, 18117, 18200, 18219, 22375, 22810, 23854, 23906, 25171, 28449, 29179, 33126; *zob. Miejsce.*: Kołbice.
 Wuttke Henryk, 782, 24371, 29166.
 Wutzke J., 10569, 10678, 10687, 10699, 18221.
 Wybranowski Aleksander, 26, 43, 403, 409, 9940, 18444, 28186, 28286, 29570, 29589, 29602, 29683, 29719, 29869, 29871, 29991, 31460; *zob. Miejsce.*: Kossowa.
 Wyneken E. F., 30350.
 Wyner J., 21347.
 Wynne, 1536.
 Wystouch A., 25030; r. 25152.
 Wystouch Bolesław, 27771.
 Wystouchowa Marya, 27764, 27886, 32120.
 Wysocki Ferdynand, 25203, 25859.
 Wypiański Stanisław, 22259.
 Wyss A., 30562.
 Wyss G., 30288.
 Wyszyński Sz., 22045.
 Wyzewa Teodor, 21677.
 Xenopol A. D., 22993, 34004.
 Yung P., 15893.
 Zabełin I. E., 18454, 34166.
 Zabłocki, 22045.
 Zabłotekij P., 21423.
 Zaborowski Tymon, *zob. Osoby*: Lenkiewicz Wiktor.
 Zaborowski Zygmunt, 11066, 20246, 31887, 31975.
 Zacharias, *zob. Miejsce.*: Głogów.
 Zacharjasiewicz Franciszek, ks., 12379, 12796, 13125, 13133, 13134, 22045 (p. 1. wów); *zob. Osoby*: Zacharyasiewicz Fr.
 Zacharjasiewicz Jan, 27833.
 Zacharjewicz Julian, 21836, 21941, 22604, 22605.
 Zacharkiewicz W., 21101.
 Zachert, *zob. Miejsce.*: Międzyrzecz.
 Zadurowicz Tadeusz, r. 21221.
 Zagadka S. Z., 25865.
 Zagórski Ignacy, 263, 300, 470, 18497, 25659, 26219, 27012; r. 453.
 Zagórski Władysław, 19437, 21472, 28171; r. 19461, 19472.
 Zagorski N. P., 16068.
 Zagoskin N. P., 17830.
 Zagrodzki J., 24340, 25466; r. 3270, 8225.
 Zahorski Jan, 20591, 20900; r. 18979, 25463, 25824, 27699, 28196, 30402, 30403, 33069, 33224, 34183.
 Zahorski Władysław, 31392, 33611, 33613.
 Zajaczek Józef, *zob. Osoby*.
 Zajączkowski Józef, 1912, 22090.
 Zajączkowski, 27771.
 Zajączkowska Zuzanna, 22829.
 Zak A., 30439.
 Zakliński (Zakłyński) K., 3304, 24534, 24556, 24567, 24580, 24608, 26168; r. 24457.
 Zakliński (Zakłyński) Roman, 10308, 10652.
 Zakłyka W., r. 24811.
 Zakrewski N. W., 14735, 17276, 21524, 22605, 24454, 33027.
 Zakrzewski Adam, 10832, 10923, 11098, 11544, 11697, 12039, 31878, 32059, 32061, 32088; r. 10258.
 Zakrzewski H., 27933.
 Zakrzewski Ignacy, 664, 2070, 16334, 23894, 25383.
 Zakrzewski Maryan Floryan, 6011, 20712; *zob. Osoby*: Boym M. P., Kulczycki Jerzy Franc.; *Miejsce.*: Szkoło.
 Zakrzewski S., 17070.
 Zakrzewski Wincenty, 246, 1415, 2629, 3135, 3184, 3191, 12613, 14879, 15230, 22822, 23666, 23668, 24725, 25465, 25665, 25697, 25725, 25784, 25786, 25878, 25900, 25985, 26001, 26007, 26029, 26030, 26084, 30763, 33760; r. 647, 749, 811, 2827, 2892, 3038, 3130, 3160, 7063, 7400, 12576, 14883, 16925, 23451, 25822, 25870, 26101, 27724, 30629; *zob. Osoby*: Iasey.
 Zakrzewski Z., 24952, 24994, 28585, 31936.
 Zaleski Bronisław, 4894, 5490, 9903, 17133, 27350, 27507, 28094.
 Zaleski J., 27366.
 Zaleski Józef Bohdan, 23598.
 Zaleski Mieczysław, 22824.
 Zaleski P., 10925.
 Zaleski S., 33224.
 Zaleski T., 10593, 15120.
 Zaleski Wacław (Wacław z Oleska), 11602, 11630, 11769, 11862; *zob. Osoby*: Gołębiowski Łukasz; *Miejsce.*: Stracz.

- Zaleski Wł., 22046.
 Zalewski Aleksander, 11200, 31778.
 Zalewski J. K., 718.
 Zalewskij, 11163.
 Zalozil K., 12641.
 Załęski A., ks., 13623, 30912.
 Załęski Stanisław, ks. S. J., 6428, 12642, 13575, 13654, 13728, 13824, 13843, 13850, 13871, 13891, 14045, 14142, 14145, 14159, 14573, 14854, 15876, 19130, 19143, 19151, 19159, 19167, 19173, 19182, 20907, 21066, 22045, 25044, 25134, 25943, 26027, 26052, 26091, 26134, 26285, 26956, 27154, 27574, 27619, 27688, 32515—32517; *r.* 2806, 7893, 14044, 14232, 14584, 14853, 14948, 18952, 19716, 23424, 26435, 30629, 32559.
 Załęski Witold, 10830, 10931, 17104, 31794; *r.* 2430, 19256.
 Zatozcekij Wasyli, 11912, 22650, 23253, 24267; *zob. Miejsc.:* Stryj.
 Zatuski Jan K., 798, 11761, 16738, 18141, 22319, 22390, 26583, 26606, 26697, 26624, 30987.
 Zatuski Józef, *zob. Osoby.*
 Załuski W., ks., 23296, 25106, 25297, 30471.
 Załuska L. z Wierzbowskich, 18084.
 Zamorski Bronisław (pseud. Ubaldus B.), 3389, 22046, 22620, 26692, 27967, 28127, 28129, 28231, 28260; *zob. Miejsc.:* Pomorzany.
 Zamysłowski E. E., 7175, 10962, 26699, 30660.
 Zanavikutis J. A., 20359.
 Zanewycz Iwan, 21547.
 Zani P., 21631.
 Zaozerskij N., 14303.
 Zap K. Vl., 23010, 33770.
 Zapadłowski W., 10276.
 Zapała Zygmunt, 21224.
 Zapalowicz Hugo, 10616, 10655.
 Zapolskij-Downar (Downar-Zapolskij) M. W., 12041, 12047, 17627, 21551, 24432, 24435, 24529, 24682, 24699, 24738, 24759, 25249, 25359, 25965, 28341, 28827, 29201, 29224, 29414, 31641, 32210.
 Zapolski J., 26786; *r.* 22045.
 Zarański Stanisław, 10078, 11507, 16546, 19464, 22799, 22813, 23396, 27623, 33757, 34017.
 Zareczny Stanisław, 31712.
 Zaremba K., 22047.
 Zaremba Wacław, 13919, 20698.
 Zarewicz Ludwik, 7870, 8178, 12978, 13595, 13659, 13668, 16569, 22045, 22047, 26154, 34092; *zob. Osoby:* Szymoński Bernard; *Miejsc.:* Dobczyce, Kraków.
 Zarjanko J. S., 12407.
 Zaruski J., 18756.
 Zaryckij Michał, 4336.
 Zarzycki Seweryn, 26564.
 Zasadkewicz Mikołaj, 14180.
 Zaszczyk A., 10354.
 Zathay Hugo, 21324; *r.* 20233; *zob. Osoby:* Siemieński L. H.
 Zatorski Franciszek, 6559.
 Zatułowski M., 24567.
 Zaubert K., 30193.
 Zaujer A., 22605.
 Zavadil Władysław, 29621.
 Zawadzki Aleksander, 10328, 10580, 10610; *zob. Miejsc.:* Dubiecko, Dukla, Kopeczyńce, Krasiczyn, Krynica, Mikulińce, Olesko, Pilzno, Szczawnica, Tarnopol, Winniki, Zarzecze, Zhorów, Złoczów, Żurawniki.
 Zawadzki Bronisław, 20845, 22802.
 Zawadzki J., 31532, 31539.
 Zawadzki Władysław, 6876, 10303, 14619, 18514, 18537, 20150, 21133, 21200, 21271, 22040, 22045, 22046, 26554, 26717, 27105, 28080, 33214; *zob. Osoby:* Jabłonowski Ant. Chr.; *zob. Miejsc.:* Czchów, Lwów, Medyka.
 Zawiliński Roman, 11024, 11100, 11468, 11469, 11565, 11797, 11800, 12454, 20263, 20422, 20433, 21005, 21079, 21089, 21099, 24823, 31878, 31880, 31881, 32059, 32073, 32139; *r.* 11521, 20473, 20479, 20654, 20841, 20876, 21604, 30698; *zob. Miejsc.:* Stowaczyna.
 Zawisza Jan, 10741, 11149, 11165, 11429, 17656.
 Zawitnewicz W. Z., 14084, 14195, 24494.
 Zaydler B., 23362.
 Zborowski Stanisław, 16471; *r.* 1017, 17511.
 Zborowski W., 11854, 17725, 21331, 22604; *zob. Miejsc.:* Lwów.
 Zbrozek Piotr, 24850, 25177, 27912.
 Zdanowicz Aleksander, 20070, 22820, 23408.
 Zderkowski I., 21355.
 Zdora Jan (pseud. Bałuckiego Michała), *r.* 31451.
 Zdziarski J., *zob. Miejsc.:* Suwałki.
 Zdziarski P., 24911.
 Zdziarski Stanisław, 24343, 31880, 33559, 33608; *r.* 25966, 31452, 31614, 31617, 32106, 33232, 33241; *zob. Osoby:* Klonowicz S. F., Siemieński L. H. (*r.*).
 Zdziechowski Maryan (pseud. Ursyn), 18732, 23319, 33595; *r.* 23003.
 Zdzikowski Fr., 22046.
 Zechlin A., 19855, 31682, 34226.
 Zéeg L., 28064.
 Zehden K., 18210.
 Zehlicke A., 12346.
 Zeibig, 30453.
 Zeidler E., 23194.
 Zeissberg Henryk, 1339, 1600, 2536, 5447, 5826, 5839, 6150, 6158, 6205, 6221, 6286, 6287, 6323, 6345, 6358, 6408, 6527, 6536, 6766, 6847, 7032, 24869, 24934, 24968, 24979, 25474, 25528, 25561, 25597, 25697, 25747, 26774, 27734, 27788, 27791, 27820, 27949, 27953, 28324, 29050, 30130, 30420, 30588, 33469, 34048, 34132; *r.* 1008, 6497, 72215.
 Zeitter J. W., 28536.
 Zejszner Ludwik, 10300, 10617, 10646, 10726; *zob. Miejsc.:* Bochnia, Szczawnica, Wag, Wieliczka.

- Zelenski I., 10433.
 Zell Karol, 33465.
 Zeller Bertold, 26201.
 Zellmer W., 2116, 25458.
 Zelt J., 513, 518.
 Zelwerowicz L. M., 11.
 Zełenohorski O. A., 21539.
 Zengteller J., 11560.
 Zenkteler, 11194, 11198.
 Zercałow A. N., 26426.
 Zernin A. P., 14346, 32584.
 Zernial, 30309, 30310.
 Zerrmann F. M., *zob. Miejsc.*: Brodnica.
 Zertis-Kamienski, *zob. Ambroży*, archimandryta.
 Zeuss Kacper, 6095, 23127, 23255, 30333.
 Zgierski Fr., 13966.
 Zgierski W., 22045.
 Zgliński Władysław, 21200.
 Zharski Eugeniusz, 14180, 24350, 24967, 27658.
 Zibrť Čeněk, 11521, 12470, 18335, 18619, 18721, 18741, 20014, 20849, 22754, 23807, 28743, 30527, 32308, 33774, 33799, 34030, 34053, 34060, 34155; *r.* 19996.
 Zickermann Fr., 16339, 23903.
 Ziegel F. F., 16052.
 Ziegler Fr., 27079, 27631, 27668, 33288, 33739.
 Ziegler H., 10026, 14907.
 Zieleniewski Michał, 10597, 11590, 20694, 31711; *zob. Miejsc.*: Kraków, Krynica.
 Zielenzig, 23395.
 Zielewicz J. Z., 20697.
 Zielińscy, 405.
 Zieliński Feliks, 201, 405, 1915, 11569, 16606, 17093, 28950, 33337; *r.* 5843, 7008, 10434, 14388, 16636, 20045, 23425, 23776, 24817; *zob. Osoby*: Krasinski Jan Tad.
 Zieliński Gustaw, 132, 10202, 11215, 23743, 33524; *zob. Miejsc.*: Dobrzyń.
 Zieliński Józef, 20191, 22100, 22103, 23357, 25662, 26231, 26591, 27013, 27519, 28561, 28644, 28646.
 Zieliński K., *zob. Miejsc.*: Krasnik.
 Zieliński Ludwik, 392, 398, 4872, 4895, 9823, 10645, 13456, 14603, 14415, 20998, 21744, 22047, 22604, 24360, 27509; *zob. Osoby*: Krosnowski Mikołaj, Niesiecki Kasp., Szumlański Józef; *Miejsc.*: Lubycza, Iwów, Odrzykoń, Rawa ruska, Wilno, Żółkiew.
 Zieliński Mat., *zob. Miejsc.*: Szczara.
 Zieliński St., 11814.
 Zieliński Władysław, 580, 8649, 11853, 13447, 13617, 17361, 21900, 22045, 22090, 25379, 27368, 32222, 33648; *r.* 10454; *zob. Miejsc.*: Lublin, Puławy.
 Ziemia A., 31681.
 Ziemia K., 21918.
 Ziemia Teofil, 21139, 21141, 21151, 27095; *r.* 20868.
 Ziemiałkowski Floryan, 23579.
 Ziemięcki J., 116.
 Ziemięcki Nieczuja Teodor, 11154, 21722, 21728, 21731, 21732, 21735, 21738, 21891, 22067, 22148, 22605; *r.* 11360; *zob. Miejsc.*: Grodzisko, Halicz, Kryg, Leżajsk, Pleśnisko, Sieniawa.
 Ziemięcka Eleonora, 25889; *r.* 13239.
 Zienkiewicz Romuald, 11602, 12026, 12167, 32209.
 Zienkiewicz Leon (pseud. Lach z Lachów), 10672, 11540, 11547, 11771, 18756, 20056, 21104, 21112, 23571, 25209, 26786, 33310, 33331; *r.* 11638.
 Ziegel T. T., 17187; *r.* 23458.
 Zigra, 12284.
 Zimmer, *r.* 20262.
 Zimmer E., 33035.
 Zimmer Martin, 11416.
 Zimmerberg, 16377.
 Zimmermann, 13776.
 Zimmermann A., 27163.
 Zimmermann Alfred, 25334, 30560.
 Zimmermann Franciszek, 28381, 28778, 28779.
 Zimmermann J., 721, 11181, 11228, 11337.
 Zimmermann M. G., 21605.
 Zimmermann U. E., 12284, 12287.
 Zimmerowa N., 32203.
 Zimowski K., 25297.
 Zini L., 22984.
 Zinkeisen Jan Wilhelm, 22795, 22967, 25770.
 Ziotecki, 33035.
 Zipfel, 12519.
 Zippel G., 28328.
 Zirngibl D., 19123.
 Zitek J., 26412.
 Zittel K., 11070.
 Zittelmann, 16104.
 Zittwitz H., 30411.
 Zivier E., 20299, 32835.
 Zlobicky J. V., 20007.
 Złóża Jan, ks., 11803.
 Zmorski Roman, 11577, 11607, 11654, 11723, 22046, 23028, 23767, 23810; *zob. Miejsc.*: Sobótka.
 Znaczo-Jaworski, *zob. Melchizedek*, archim.
 Znamenski I., 14401.
 Znamenski P. W., 14014, 14030, 14367, 14777.
 Znamirowski Józef (pseud. Maryana hr. Czap-skiego), 30400.
 Znosko Jan, 22091.
 Zobeltitz H., 32947.
 Zöckler, *r.* 24960.
 Zoll Fryderyk, *r.* 16112.
 Zöppritz Karol, 10019.
 Zoryan E. (pseud. Sedlaczka Edwarda), 20273, 20853, 26809.
 Zotenberg, *r.* 6076.
 Zoubek T., 15051, 15052.
 Zożyński I., 11888.
 Zschoke Fr., 10115, 12233; *zob. Miejsc.*: Georgenburg.
 Zschokke H., 19544, 26020.
 Zubaty J., 20355, 20403, 24706; *r.* 20363, 20255, 32319.

- Zuber Rudolf, 31710, 31717; *r.* 31704; *zob.* *Miejsc.*: Słoboda rungurska.
 Zubko, *zob. Osoby*: Capelli L. A.
 Zubowski P., 14281.
 Zubrzycki (Zubryckij) Dyonizy, 73, 761, 1787, 3840, 6534, 6778, 11763, 11895, 14068, 14157, 14644, 14639, 14673, 16258, 17106, 20155, 21291, 22604, 24280, 24285, 24312, 24332, 24366, 24378, 24486, 26177, 27070, 30793, 32553, 33958; *zob. Osoby*: Kulczycki Inn.; *Miejsc.*: Lwów.
 Zubrzewski Janusz, 21758, 21992, 21977, 22003, 22005, 33660; *r.* 22031.
 Zubrzycki (Zubryckij) M., 17139, 21523, 21532, 27521.
 Zuccalmaglio F., 768.
 Zuchold, 10058.
 Zuchold E. A., 22739.
 Zuckermann S. A., 28388.
 Zunz J. M., 15932.
 Zweck Alb., 31674, 31675, 31744.
 Zwiedineck-Südenhorst H., 3566, 22803, 26477, 26934, 28068, 28109, 28163, 34236.
 Zwierew D. A., 22604.
 Zwoliński L., 442.
 Zyblikiewicz Mikołaj, 25958.
 Zych Franciszek, 33919; *zob. Osoby*: Wolfowicz Zelman.
 Zygzak (pseud.), 10583.
 Zyzma (pseud.), *zob. Miejsc.*: Stryj.
 Żyngorn W., 24581.
 Żebrowski O., 23569.
 Żelechowski E., 21324, 22612.
 Żelechowski Justyn, 14070, 24495.
 Żeltonożskij J., 22604.
 Żemczużnikow L., 32193.
 Żernicki Szeliga E., 28510.
 Żilitinkiewicz J., 14652.
 Żiteckij I. P., 11871, 11952, 19419, 21281, 21332, 21349, 21477, 21479; *r.* 32571.
 Żmigrodzki Michał, 4607, 9900, 11088, 11185, 11797, 19636, 19891, 21608, 27253, 28086, 31880, 32205.
 Żmijka Jan X., 12628; *zob. Osoby*: Sarkan-der Jan błog.
 Żochowski Józef, 24809.
 Żółkiewicz A., 156, 10368, 11373, 24412.
 Żółtowski, 11703.
 Żółtowski Stanisław, 17880, 28137.
 Żółtowski J., 22604.
 Żubro T., 32638.
 Żuk S., 33982, 34227.
 Żukotyński F., 21884; *zob. Miejsc.*: Lanckoroń
 Żukow Iwan, 5731.
 Żukowicz P., 15225, 25877, 33297.
 Żukowski A., 12637, 24964.
 Żukowski O. M., *r.* 32176, 32181.
 Żukowski S., 816.
 Żukowskij J., 21332, 23179.
 Żuliński Tadeusz, 11915, 21144.
 Żupański Jan Konstanty, 17509, 33169.
 Żurawel, 21540.
 Żuszkiewicz W., 6762.
 Żychliński Ludwik, 17825, 19590, 23600, 27469, 28253, 33924, 33936.
 Żychliński Teodor, 354, 16551, 28507, 28557; *zob. Miejsc.*: Samostrzel, Smogorzewo, Środa, Strzelce, Zbąszyń.
 Życki Tomasz, *zob. Osoby*: Narwoysz J. Fr.
 Żyliński, 31663.
 Żytyński L., 28598, 31958, 31961.
 Żywicki H., 22799.
 Żywicki K. R., *r.* 16986, 33203.

OMYŁKI*)

Str.	Nr.	zamiast	ma być	Str.	Nr.	zamiast	ma być
3	16	Petzold	Petzhold	148	3804	Vannting St.	Vaunting St.
10	180	Kuricki	Kuricke	149	3823	<i>należy pod r. 1737.</i>	
17	372	Imeryński	Imeretinskij	154	3912	(w. 4 od końca)	Wittenberg
17	388	Schimelpfening	Schimelpfennig			Wirtemberg	
18	390	Korytyński	Korotyński.	155	3918	Truchel	Tuchel
23	547	Lewczow K.	Łewczow K.	158	3979	ad Bogiszycz	ed(idit) Bogiszycz
23	548	Beyer T. S.	Bayer T. S.	160	3998	Reputatio	Refutatio
32	658	Russel	Ruszel Ksawery Wilno 1641	161	4012	Granert	Grauert
				162	4040	Rudowski	Rudawski
34	695	Preussen u. Polen	Preussen und Posen	165	4065	Kirkor A. H. <i>usunąć</i>	
34	712	Troll F.	Toll F.	167	4125	w Pławie	w Płoweach
35	734	<i>usunąć</i>		175	4219	Annie z Rusinów	Annie z Rysyńskich
37	781	Pomeranien	Pomesanien	175	4268	bisk. warsz.	bisk. warmiński
39	845	Hergolt	Hergott	175	4279	List Jakóba Kwiatkiewicza	<i>należy pod r. 1768</i>
39	856	Rippen	Bippen				
39	861	Halberstadt	Hildesheim	185	4361	(w. 11) Dänen	Dünen
39	867	Köhler	Köhler	192	4421	Schöppen Meisten	Schoppenmeister
43	966	otnosiaczy się	otnosiaszcze się	199	4515	sa Hallense	sal Hallense
46	1014	goleńskim	goleskim	199	4519	Schoepelin	Schoepflin
46	1017	Yolckmann	Volkmann	209	4522	Enondatio	Enodatio
47	1067	1661	1561	200	4525	Zoski Alojzy	Zoski Franciszek
49	1161	<i>usunąć</i>		201	4560	Aldrovardus P.	Aldrovandus P.
50	1184	Memel	Marienwerder	206	4604	Hinnüthiger	Einmütiger
52	1213	Carnensis	Cernensis	208	4614	Lidensi	Lindensi
53	1276	Chodyncki	Chodyński	210	4728	Petockiego	Polockiego
67	1633	Nassarello	Massarello	217	4746	Lecki	Leski
67	1633	Merdham	Medham	217	4749	Opitius M. <i>usunąć</i>	
71	1716	Berquigny	Breigny	219	4788	(w. 1 od dołu)	w Stralsundzie
74	1786	Buja M.	Bujack M.			w Kralundzie	
87	2203	Lindnau	Lindau	223	4830	Neuerevidirte	Neurewidirte
95	2443	Schultz	Schütz	223	4830	Brancruptoris	Brancruptoris Wernick Goth.
98	2534	Pam. warsz. 1819 XIV.	Pam. warez. 1821 XXI.	225	4850	Jabłoński Ant.	Jablonowski Ant.
107	2846	Osieckiego	Ocickiego	232	4916	w aktorstwie	w aktoracie
109	2904	Lubomirskiego	Lutomierskiego	233	4919	Pultov.	Pultov.
119	3162	1577	1547	248	5051	Bullera	Butlera
129	3382	1688	1668	249	5058	(w. 22 od dołu)	Walewski Anastazy
134	3512	1864	1804			Walewski L.	
136	3559	Abschnitt	Abschiect	264	5201	(Krasiński Adam)	Mowa 1789
137	3592	Ostrosórg J.	Ostrogski J.			Mowa 1786	
139	3621	Berberini	Barberini	269	5240	Czacki Antoni	Czaki Antoni
141	3662	Ehe	Ehrb.	269	5243	Kuryłowskiego	Kuryłowicza
				283	5306	Kaliczowski	Kalinowski

*) Znaczną część omyłek poprawiliśmy w Dodatku I. pod odpowiednimi numerami, zaś nazwiska i imiona w dziale „Osoby“, „Miejscowości“ i Spisie autorów.

Str.	Nr.	zamiast	ma być	Str.	Nr.	zamiast	ma być
285	5310	Jenka	Jenke	473	8697	Max. Ernesti	Max. Emanueli
293	5329	(w. 10) Wołodkie- wicz	Wołockiewicz	474	8711	Malagonetti	Malagonelli
315	5407	seymu grodzkiego	seymu grodzieńskiego	475	8735	<i>usunąć</i>	
316	5413	Kozakiewicz A.	Kozakowski A.	480	8829	Ferman	German
318	5430	Piotra Potockiego	Prota Potockiego	481	8857	Odensee	Odenpee
333	5636	Łęcki J.	Łęski J.	482	8887	Kostomski	Kostkowski
342	5746	Zboroviensium	Zbaraviensium	483	8922	Kiernicki	Kierśnicki
343	5764	bisk. wileńskiego	bisk. kieleckiego	484	8941	Aorlach J.	Boilach J.
347	5808	Zatecensis	Zittaviensis	484	8954	Neugeborhen	Neugebohrn
352	5875	Rantzow	Kantzow	487	9021	Reisehandlungs- buch	Reisehandbuch
356	6068	Handschrift	Handschrift	492	9132	regii	regni
363	6105	Bartolnio	Bartolini	493	9168	(† 1743)	(† 1737)
369	6145	Lohmayer	Lehmayer (1879)	496	9227	Wężyka	Wyzyckiego
373	6208	Kuchnast	Kuenast	496	9241	Krakau 1858	Krakau 1758
373	6220	Kamenecensis	Kamezenus	513	9653	pod Chelmem	pod Chelmem
374	6220	Trzaski	Traski	513	9661	Jullieu M. A.	Jullien M. A.
375	6229	Bernard	Bernhardt	514	9672	Alf. T. Jos.	Alf. et Jos
375	6241	(† 1147)	(† 1177)	515	9691	Segur A.	Segur d'Aguesaux
379	6315	London 1864	London 1684				Ludw. Filip
380	6334	(1030—1072)	(1030—1079)	520	9836	Lemberger Zeitung	Gazeta lwowska od r. 1811
381	6361	(† 1261)	(† 1171)	522	9839	Ateneum 1877	Ateneum 1887
382	6392	Klimer	Klimeś	524	9885	Tymolskiego	Tymowskiego
384	6436	Grantoffa	Grautoffa	525	9897	Czartoryski Adam	Czartoryski Adam
385	6462	Trzaski	Traski			(† 1823)	Jerzy († 1801)
385	6467	Bitschius	Bitschin	535	10046	Treeman	Freeman
388	6537	Grantoff	Grautoff	536	10073	Kunaszewicz	Kunasiewicz
389	6560	zob. Nr. 5285	zob. Nr. 5826	550	10281	Hevelius	Henelius
404	6958	Sendschreiben	Sendbrief	554	10389	Fundukleem	Funduklej
405	6989	1400	1460	557	10452	Wołoszczewski	Wołoczewski (toż Nr. 13198)
407	7037	Wicelius	Wicelinus	567	10474	Tyg. pet. 1893	Tyg. pet. 1839
408	7056	Epitaphium 1587	Epitaphium 1537	558	10480	Łagęza R.	Łazęga R. (toż Nr. 11663)
412	7167	Mietkieium	Mielkieium	561	10681	Brzostowskim	Brzostowskim
414	7207	Tarnowskiego	Taranowskiego (toż Nr. 7289)	568	10745	Memus Fr.	Menius Fr.
414	7207	Zbarawskiego	Zborowskiego (toż Nr. 7289)	569	10769	Plonisko (1524)	Plomisko
416	7251	Trachsen	Truchsee			Viridungus (1521)	Viridungus
417	7288	1651	1671	585	11108	Nr. 256	Nr. 12
425	7487	Miączyński	Mączyński	591	11340	Boeuter	Berenter
433	7706	zob. Nr. 3088	3128	595	11354	Kaltmeyer	Kallmeyer
434	7726	Harlen	Harlen	596	11366	Alt-Görlig	Alt-Gortzig
435	7759	(† 1607)	(† 1668)	600	11447	Temeszne	Trzemczne
436	7779	Chrisnephorus	Chrisnecopherus	605	11592	Jastrzębski Szcz.	Jastrzębowski
437	7803	Hevelius	Henelius	616	11621	Założniński W.	Założnickij W.
439	7855	Antverp. 1814	Antverp. 1614	622	12069	Bohun X.	Bohusz X.
440	7889	Belquoy	Bouquoy	623	12148	Ross	Rosse
440	7892	Bellarium	Bellarmini	627	12249	Padrojeci	Padrojen
445	8008	Sig. III.	Sig. I.	627	12269	Venelin	Wenelin
447	8061	siostra Wład. IV.	siostra Zyg. III.	630	12387	Froelich	Froelich
448	8068	Schröer	Schröger	637	12471	Maretic	Maretic
450	8112	Knutha	Knutla	649	12534	Delorf	Delert
451	8143	Ambery	Amberg	643	12607	Härgenröther	Hergonröther
451	8149	(† 1615)	(† 1621)	649	12763	Vratislav.	Vladislav.
453	8180	Nowieyski	Nowowieyski	670	13253	Przegl. pol. 1869	Przegl. pol. 1872
454	8199	Bytowski	Bytowski	682	13570	Pokowski J.	Pokorski J.
455	8223	Crac 1654	Crac. 1634	685	13644	Zabroczymin	Zakroczymin
460	8359	Carr	Cur	694	13883	Paulusiński	Paululiński (toż Nr. 13905)
463	8442	Troesler J.	Troester J.	696	13922	Ishani	Iekani
467	8532	Markowicz	Markiewicz	698	13966	w Buszowcu	w Bolszowcach
467	8550	Virginapolis	Virginopolis	700	13992	<i>usunąć</i>	
470	8624	Wydźga J.S. (†1886)	Wydźga J. S. († 1885)	702	14033	Cerkwia	Pierwaja (<i>usunąć</i> cały Nr.)
471	8649	Rybacki F.	Rybarski F.				

Str.	Nr.	zamiast	ma być	Str.	Nr.	zamiast	ma być
708	14171	Ignatija	Ipatija	1015	21116	Potocki J., Po- chwała	Niemezewicz J. U. Po- chwała St. Potockiego
709	14181	Hipolit	Hipacy	1017	21131	Bogucki J	Boguski J.
712	14243	Szlankin	Szliapkin	1025	21228	Sawicki Wl., Godebski — <i>usunąć</i>	
716	14341	Piedołow	Fiedotow	1029	21272	Marcinkowski	Marcinowski
733	14678	Bustajew	Bustajew	1044	21543	Metlickij	Metlinskij
744	14040	Uarow A.	Uwarow A.	1050	21695	Otto H.	Otte H.
716	15009	Mörckofer	Mörikofer	1052	21722	Sucha	Sucha
750	15078	Wieniaewski	Wieniański	1052	21722	Olsztyński	Olsztyński
751	15102	St. Tarnowskiego	St. Farnowskiego	1056	21761	Tomkowicz A.	Tomkowicz St.
753	15136	Międzybonus	Międzyborski	1059	21803	Kothe J.	Kohte J.
757	15222	Hortowski	Hostowsky	1072	22040	Dobieszewski J.	Dobieszewska J.
759	15262	Nr. <i>usunąć</i>		1085	22046	Ragnitz	Ragnit
762	15345	Miclesius	Miclesius	1086	22046	Urycz, Pam. tow. tatr. 1876 I.	Pam. tow. tatr. 1878 III.
769	15538	Łukowski	Zukowski	1099	22091	Padniewski	Paniewski
769	15542	Oelhof J.	Oelhaf J. (należy do medycyny)	1099	22091	Sułkowski, Biecz.	Słowski Piotr, Biecz.
785	15984	Obżalowanie 1698	Obżalowanie 1648	1100	22092	Romsdorfer	Romstorfer
793	16145	Mabły P. B. Nr. 8498	Mabły G. B. Nr. 9498	1107	22218	Heinecke	Heinecken
798	16274	Mejczyn D.	Mejczyk D.	1114	22303	Sieniawski Jakób	Sieniński Jakób
804	16427	<i>usunąć</i>		1117	22373	Kułaczkowski J.	Kułaczkowski J.
806	16199	należy do działu: Kościół		1127	22349	Tomkiewicz St.	Tomkowicz St.
825	16772	Hupel A. M.	Hupel A. W.	1129	22563	Texier Ch.	Texler Ch.
829	16882	Kaliesz 1787	Kaliesz 1737	1137	22627	w Romanówce	w Romanowie
838	17067	Szymański R.	Szymański R.	1139	22662	w Kawole	w Bawole
840	17129	Szrejser	Szrejser	1146	22795	Herren	Heeren
847	17294	Wetzel	Weltzel	1146	22803	Mayer E.	Meyer E.
850	17366	Kudruński	Kudryński	1147	22803	Pruz St.	Pruz H.
851	17398	Labaud	Laband P.	1162	22995	Rajce	Rajic
853	17438	Kitowskije	Litowskije	1199	23828	Lubiąż	Lubusz (nie należy do Szląska)
863	17543	Dz. lit., Krak. 1844 I.	Dwutyg. liter. W. Ku- rowskiego 1844 I.	1209	24051	Kwart. hist. 1894	Kwart. hist. 1895
868	17671	de vi effecti	de vi et effectu	1212	24107	Dzieduszycki Z.	Dzieduszycki Izidor
868	17671	Krusius <i>usunąć</i>		1213	24117	Mettig K.	Mettig K.
868	17677	we Wrocławskiem	we Włocławskiem	1215	24174	Menar	Menar
870	17736	Błażęckiego	Błażewskiego	1216	24186	Kwart. hist. 1901	Kwart. hist. 1891
880	17973	1774	1874	1233	24542	Lebediniec	Lebedincew
883	18070	Kułaczkowski	Kolaczkowski	1237	24619	Awskiejenko	Awsiejenko
889	18208	Bielejew	Bielajew	1245	24760	Breszadzki	Berszadzki
889	18208	Andrejskij	Andrejewskij	1268	25018	Mädge F.	Mädge F.
892	18309	Kiewing H.	Kiewning H.	1287	25651	Romanowski F.	Romanowski N. J., Otia Cornicensia („Moja teka” <i>usunąć</i>)
892	18810	Ragint	Ragnit	1289	25702	zob. Nr. 6570	zob. Nr. 6970
897	18378	Maretté J.	Maretié Tomisław	1293	25781	Treutsch	Treusch
909	18720	Koroimania	Choroimania	1294	25803	Tschalkert D.	Tschackert P.
920	19018	Tropecus A.	Troperus A.	1312	26117	należy pod Wiek XIV.—XV.	
921	19033	Rachmatowicz	Rachtamowicz	1320	26338	Rohlen	Bohlen P.
928	19207	Truchnowicz E.	Truchonowicz F.	1323	26392	Erik	Axel
933	19338	Tolekemit	Tolckemit	1329	26532	Reynald	Raynald
936	19426	mohilewska	mohilińska	1333	26612	Waliszewskiego	Walewskiego
949	19822	Moscollanus P.	Mosellanus P.	1338	26728	<i>usunąć</i>	
951	19563	Krzywogóbski	Krzywodóbski	1350	26993	St. Poniatowski	Kaz. Poniatowski
952	19889	M. Duciańskiego	M. Dusiatńskiego	1355	27380	Kraushar M.	Kraushar Al.
955	19939	Sumerfelt	Sommerfelt	1374	27513	Awsienko	Awsiejenko
965	20139	Woeki	Wolski	1382	27685	Elammermont	Flammermont
966	20162	Paczowski	Paczkowski	1391	27915	Zakrzewski Jan	Zakrzewski Ignacy
969	20262	Hassenkamp	Hassenkamp	1394	27916	Labczyn	Labiszyn
978	20478	Sementowisch H.	Semenowisch A.	1417	28276	Estreicher E.	Estricher K.
981	20551	Gałka z Dobrzyń	Gałka z Dobczyń	1418	28284	Petzoldts	Petzolds
983	20612	Solowski L.	Solecki L.	1428	28515	Stadnicki St.	Stadnicki K.
986	20677	Biliński J.	Bieliński J. (toż Nr. 21264)	1430	28562	Różyckich	Różyńskich
990	20775	Konnon St.	Kozmian St.	1441	28705	Kaltmeyer	Kallmeyer
997	20876	Ehrenberger	Ehrenberg				

Str.	Nr.	zamiast	ma być	Str.	Nr.	zamiast	ma być
1441	28707	Sepusiensis	Scepusiensis	1658	33934	Hassenkamp	Hassenkamp
1452	28931	w Robrownikach	w Bobrownikach	1665	34125	Rachfall F.	Rachfahl F.
1458	29012	Maupertius	Maupertuis	1666	34150	Pirlingi	Pirluigi
1465	29206	Ulanowski	Ulanicki	1667	34171	Krines	Kriener F.
1482	29725	Toxius	Foxius	1668	34217	Dymitr	Dyonizy
1500	30157	Nowiński	Nowicki	1669	34237	z W. Poniatowskim	z Kaz. Poniatowskim
1500	30164	Lobaszewski	Lobarzewski	1680	—	Argentéau Marcy	Argenteau Mercy
1503	30216	de Brzezowa	de Brzezina	1682	—	Baluze St.	Baluze Et.
1506	30292	S(ornir)	S(orniz)	1688	—	Bieza Januszko	Biez Jakuszko
1510	30350	Wynneken	Wyneken	1695	—	Broeman	Brokman
1532	30846	Isthuanus	Isthuanus	1697	—	Bützkw	Bützow
1532	30851	zob. Nr. 7624	zob. Nr. 7747	1737	—	Hawolke [Prümer	[Prümers R.
1533	30860	zob. Nr. 7477	zob. Nr. 3689			S.	
1536	30952	Merkwürdige Nachrichten — <i>usunąć</i>		1742	—	Hube [Lerski	[Łęski
1643	31120	Biezanowski Adam Józef.	Biezanowski Stan. Józef	1764	—	Kortum Traugott	Kortum Traugolt
				1771	—	Kuralt [Pflege	[Pfleger
1646	31197	v. Flauss	von Flanss	1772	—	Kwiatkiewicz Jakób (r. 1696) dok. 4269	(r. 1768) dok. 4949
1551	31316	Wołodkiewicz	Wołoczkieicz				
1564	31588	Kreuzberg	Kreuzburg	1804	—	Nicolaides, zob. Smalcus	Smalcus Walenty
1569	31725	Padalko	Padalka			Teofil	
1573	31817	Meuar	Menar	1807	—	Nowodworski Bartłomiej [Wielhorski	[Wielhorski
1578	31941	Lorzendorf	Lorenzdorf			lohorski	
1579	31976	Lanskoronskij	Liaskoronskij	1844	—	Rykaczewski E. E. [Polkowski Ign. ks.	[Polkowski
1581	32021	Bielonstern	Bielenstein			Zygm.	
1586	32151	Czercha	Cercha	1880	—	Tyczyński Stanisław	Tuczyński Stanisław
1603	32603	Jajegorn	Jengorn				
1605	32649	Piotrow	Petrow	1911	—	Drohobycz [Doboszewska	[Dobieszewska
1609	32746	deutschen	ideälischen			Gniezno [Gdecyż	[Gdeczyk
1620	32978	Gorymkin	Goremykin	1945	—	Goczałkowiec	[Trycz [Frycz
1622	33037	Tolkemit	Tolckemit				
1622	33048	Arbusson	Arbusow	2039	—	Badeni Stanisław hr.	Badeni Stanisław Henryk
1646	33636	w Jablonowie	w Jablonnie				
1647	33641	Kramski L.	Krasuski L.				
1657	33907	Flauss	Flanss				

